

Deutsch-slovenisches
Wörterbuch.

Herausgegeben auf Kosten des
Hochwürdigsten Herrn Fürstbischöfes von Laibach,

Anton Alois Wolf,

Großkreuz des österr. kais. Leopold-Ordens, Ritter des österr. kais. Ordens der eisernen
Krone 1. Klasse, Comthur des österr. kais. Franz Josef-Ordens,
wirkl. geh. Rath Sr. k. k. apost. Majestät, &c. &c.

Zweiter Theil.

M — B.

Laibach 1860.

Gedruckt bei Josef Blasnik.

Maal, Maar, Maaf, i. Mahl, Wahr, Maß.

Maat, der, (in der Schifffahrt), pomagac.

Maatschaft, i. Gemeinshaft, Gesellschaft.

Mäcen, der, Meecen, i. a. Beschützer.

Maceration, die, namaka, razmakanje; Einübung, utrujenost, trudnost.

Maceriren, i. Einweichen, Ermüden.

Machalles, i. Factotum.

Machandel, i. Wachholder.

Machbar, adj. storiven, narediven.

Mache, die, delo; in die Mache nehmen, delati začeti, v roke vzeti; Einen in der Mache haben, nagajati komu, pestiti ga, obdelovati ga; die Hosen sind schon in der Mache, hlače se že delajo, šijejo; Mache, (franz.), sephani papir; bei den Köchen, maslo, zabela.

Machen, v. a., handeln, wirken, delati, ravnati, in U. R. u. serb. a. oiniti, raditi; bewirken, stvoriti oder storiti, (russ. sotvorit, tvoriti), delati, napraviti, napravljati; versertigen, narediti, narejati; Veränderungen machen, jedoch ohne bestimmte Benennung der Veränderung: jeder macht es nach seinem Gefallen, vsak dela, ravna, kakor mu je ljubo; so machen es die Menschen, to je človeška navada; mache mit mir was du willst, stori (stvori) z mano, kar hočeš; der Herr wird's wohl machen, Gospod bo prav obernil, napravil; damit ist nichts zu machen, s tem ni nič početi, iz tega se ne da nič napraviti; to nič, nikamor ne kaže; was machst du? kaj delaš? kaj počeš? das macht nichts, to nič ne dá; to ni nič; er wird es nicht lange mehr machen, ne bo dolgo vlekel, zemlje tlačil; i. Lange; das macht (als v. n.), weil er arm ist, to prihaja odtod, to je, ker je ubog, tega je ubošivo krivo; zweimal drei macht sechs, dvakrat tri je šest; was macht der Kranke? kako je bolniku, z bolnikam? der Hirsch hat wenig gemacht, jelenu je malo rog zrastle; mit bestimmter Benennung der Veränderung oder Wirkung: Kleider machen, oblačila narediti, narejati, sešiti, šivati; ein Gedicht machen, pesem zložiti, skladati, narediti; Geld machen, duar pridobiti, dobivati, prislužiti, zaslužiti, služiti; das Essen machen, jed skuhati, kuhati, pripraviti, pripravljati; eine Rolle haben, den Bedienten machen, igrati služabnika, biti služabnik v igri; Schulen machen, dolgove delati; zadolžiti, dolžiti se; große Sorgen machen, graues Haar, velike skerbi človeku (zgodaj) lase ubelijo; ein fröhliches, laures Gesicht machen, veselo, kisle derzati se;

betragen, znesti, znašati, biti; das macht zwanzig Dukaten, to znaša, to je (skup) dvajset zlatov, cekinov; Geld machen, zlato delati, v zlato preobracati; Bücher machen, bukve spisati, pisati, spisovati; sich einen Gogen machen, izmisliti, postaviti si malika; sich viel machen, mnogo zaslužiti, velik dobiček imeti; ein Geieg machen, postavo narediti; sich zur Regel machen, vzeti si za pravilo; das macht keinen Unterschied, to ne dela nobeniga razločka, to je vse eno; in den meisten Fällen jedoch drückt der Slovenc das Machen sammt der in der vierten Endung stehenden, oder durch ein Umfandswort bezeichneten Wirkung mit einem einzigen entsprechenden Zeitworte aus, als: eine Beschreibung von etwas machen, popisati, popisovati kaj; sich einen Begriff von etwas machen, misliti si kaj; Einwurfe machen, vgovarjati, proti čemu govoriti; Lärm machen, Geschrei, sündrati, kricati; ein Haus machen, hiševati; etwas machen, (vulg.) posedati se; ein Ende machen, končati, končavati kaj; Anfall machen, pripravljati se; Einem bange machen, strašiti koga; eine Reise machen, popotovati; einen Versuch machen, poskušati; Hochzeit machen, oženiti (koga, se); eine Ausnahme machen, izjeti kaj; Friede machen, razmiriti, pumiriti, umiriti, miriti; einen Fehler machen, zmotiti se, grešiti; Freude machen, razveseliti, veseliti koga; sich allerlei Gedanken machen, vsakoršno misliti; Vorwürfe machen, očitati komu to in uno, svariti koga; Vorschläge machen, navetovati, svetovati komu kaj; einen Antrag machen, ponuditi, ponujati; fund machen, razglasiti, oznaniti, oznanovati; Einem eine Verbeugung machen, prikloniti, pripogniti, priklanjati se komu; Feuer machen, zakuriti, (ogenj zanečiti; Feuer schlagen, ogenj akresati); Spaß machen, pošaliti se, šaliti se; große Augen machen, debelo gledati; mach dir nichts daraus, nič ne maraj; sich auf etwas Rechnung machen, šteti na kaj, zanašati se na kaj; den Anhang machen, začeti, začenjati; Eines Glück machen, osrečiti koga; ein Bündniß mit Jemand machen, združiti se, zvezati se s kom; Groß, Aufhebens, viel Ruhmens machen, groziti se, ustiti, šopiriti se s čem; kösatiti se; gesund machen, odzdraviti, zdraviti; reich machen, obogatiti, bogatiti; traurig machen, razzalostiti; weiß, schwarz ic. machen, pobeliti, beliti, pocerniti, černiti

8444

N 41. IX. 1909 / 262

i. t. d.; sich unthun machen, zastonj blebetati; fertig machen, dogotoviti; frei machen, osvoboditi; schmelzen machen, raztopiti, topiti; warm machen, razgreti, razgrevati, ogrevati; alt machen, postarati, starati; Werbung machen, naznaniti; leicht machen, olahkoti; Freundschaft machen, sprijazniti se, sprijazniti se s kom; sich Jemanden zum Freunde machen, sprijazniti se s kom; eine Entdeckung machen, iznajti, najti, nahajati; Jemanden zum Gelfächter machen, osramotiti koga, (sich, se); einen Auszug machen, posneti, posnemati, izpisati, izpisovati iz —; nach Wunsch Jemanden machen, ugoditi komu; Bekanntschaft machen, seznaniti se s kom; Jemand Platz machen, uganiti se, umakniti se komu; eine Uebersetzung machen, prestaviti, prestavljati kaj; sich Vermögen machen, obogateti; mit Einem gemeine Sache machen, pajdasiti se s kom; f. a. Gemein; herunter machen, ozmerjati, osteti hudo; sich naß machen, zmociti se; schungig machen, umazati kaj, se; sich bezahlt machen, placati se; das Bett machen, postlati, posteljati; einen Tisch machen, raztergati; selig machen, zvelicati, zvelicevati; Mühe machen, utruditi, truditi; Hindernisse machen, opovirati; hart machen, okrepcati; faßl machen, ogoliti, poln. olysiti; mache du, daß es fertig wird, stori, da —, glej, da bo dodelano, dokončano; zittern machen, pretresti, strestiti; strestati; zu etwas machen, f. Erneuern; ich mache dich zum Vater eines großen Volkes, oceta te postavim velicimu narodu; zum Könige machen, postaviti (za) kralja; zum Keger machen, pokrivoveriti; zum Gefangenen machen, ujeti; zu Gelde machen, v dnar spraviti, spravljati; zum Herrn machen, pogospoditi koga; zum Baron machen, pobaroniti; er hat ihn erst zu etwas gemacht, po njem je se le postal moß; für: verstellen, delati se; er macht sich arm, dela se ubog, (t. j. dela kakor da bi bil ubog); zum Verbrecher machen, hudodelstva obkriiviti; zum Dieb machen, obtatati koga; etwas zum Verbrecher machen, za hudodelstvo steti, pripisovati; sich krank machen, bolan (bolniga) se narediti, delati; Aufsehen machen, f. Aufsehen; lachen machen, na smeh, k smehu pripraviti koga; Gutes fommen machen, napraviti, da kdo pride; etwas glauben machen, napraviti, pregovoriti koga, da kaj verjame; die Tauben machte er horend, und die Sprachlosen redend, gluhim je dal slišati in mutasim (numim) govoriti; er macht sich da zu thun, dela, kakor bi tu imel kaj opraviti; er macht die Sache ärger als sie ist, huje popisuje, graja, kakor je v resnici; Einem eine Sache leicht machen, praviti komu, da je kaj prav lahko; das hat mir Kopfweh gemacht, od tega me je zaela glava bolna; gut, schlecht machen, dobro, slabo opraviti kaj; mache, daß du fort kommst, zgubi se, glej, da se spraviš odod; mache dich hiti, podviza) se! er macht es mir zu lang,

predolgo ga ni, predolgo odlaš; den großen Herrn machen, po gosposko se vesti, gospoda se delati; f. a. Spielen; sich's bequiem machen, f. Bequem; v. r., sich davon machen, pobrali se, pobegniti, odnesti jo; sich nichts darans machen, nič ne marati, no meniti se za kaj; sich lächerlich machen, f. Lächerlich; sich aus dem Staube machen, uiti, zbežati, potegniti jo, zgubiti se, izmuzniti se, spleti jo, potisniti jo, pomesti jo, pete unesti, zginiti; sich verhaßt machen, sovražnise si delati; sich an Jemand machen, obrniti se na koga, polastiti se koga; lotiti se koga; die Sache macht sich, reč gre naprej; es macht sich von selbst, samo od sebe gre; das macht sich gut, lepo je viditi, pristje; sich wobei etwas machen, dobiček imeti pri čem; sich eine Ehre woraus machen, v čast si steti, za čast imeti; sich machen, f. Verstellen; macht euch nicht zu weit von uns, ne hodite predeleč, no oddaljajte se preveč od nas; er läßt mit sich machen, z njim se da delati; sich auf die Seite machen, ukloniti se; sich breit machen, šopiriti se, bahati se; sich auf den Weg machen, na pot podati se, napraviti se, napotiti se; sich über etwas machen, lotiti se česa, poprijeti se.

Machen, das, delanje, narejanje.

Macher, in Fsg, als Grundwort, wird durch die Formation auf — ar ausgebrückt, welche jedoch auch den Verkäufer der im Bestimmungs Worte angezeigten Sache bedeutet, z. B. Hutmacher, klobucar, i. t. d.

Macherei, die, verächtl., mečkarija, slabo delo, f. a. Machwerk; Buchmacherei, pisarija.

Machertlohn, das, plačilo za delo, od dela, za služček; der Schuster fordert so viel Machertlohn, čevljar hoče toliko od dela.

Machiavellismus, der, makiavolizem.

Machina, f. Maschine.

Machination, die, skrivna zvijača, zvijačina, skrivni naklopi.

Machinieren, v. a. n. n., f. Ränke (schmeiben).

Mächsel, f. Machwerk.

Macht, die, Vermögen, Kraft, Stärke, moč, zmožnost, zamožnost (Gutsm.); alle seine Macht anstrengen, vso svojo moč napeti; aus aller Macht schreiben, na vso moč, na vse gerlo vpiti, kar gerlo more; wenn es nur in meiner Macht steht, če le morem; f. a. Möglichkeit; ohne Macht sein, ne imeti moči, slab, nevečen biti; über Macht essen, čez nemoč jesti, čez mero; mit Macht stürzte das Wasser, z veliko silo se je zaganjala voda —; sittliche Macht, Gewalt, oblast; das steht nicht in meiner Macht, to ni v moji moči, tega storiti jaz ne znam, nimam oblasti; seine Macht mißbrauchen, krivo rabiti svojo oblast; die Macht zu strafen, oblast kaznovanja; eine große Macht auf den Weinen haben, veliko vojsko, oboroženo moč na nogah imeti; Landmacht, vojska, armada na suhem; Majestät, Macht, veličastvo, slava, mogočnost; die himmlischen Mächte, nebesčani, nach den heiden, Begr. bo-

govi; die europäischen Mächte, evropejske velike derzave; mit Macht, močno, mogočno.

Machtbote, der, f. Gesandte.

Machtbrief, f. Gewaltbrief, Vollmacht.

Machteignung, f. Usurpation.

Machtklärung, f. Manifest.

Machtgeber, f. Gewaltgeber.

Machtgebot, das, povelje mogočnikovo.

Machtgebünde, f. Fesseln.

Machtgebung, die, f. Bevollmächtigung.

Machthaber, der, mogočnik, oblastnik, vladar; f. a. Bevollmächtigte.

Machthaberin, die, mogočnica, oblastnica, vladarica; f. Bevollmächtigte.

Machtthat, die, f. Gewaltthatigkeit.

Machttheil, f. Wundbraut.

Machttheilhaber, f. Despot.

Mächtigt, adj., Kraft habend, močan, močan; viele äußere Hilfsmittel habend, mogočen; viel Gewalt habend, oblasten; in der Bergsprache, debel; fig. groß, silen, mogočen, z. B. mächtig, reich, siluo, mogočno bogat, jako bogat; Eines mächtig werden, sein, zmocni, zmagnati koga, premoči, premagati, obvladati; seiner Sinne nicht mächtig sein, svojih počutkov ne v moči imeti, ne vladati, ne čutiti se, ne biti gospodar; mächtige Arznei, močno, krepko zdravilo; ein mächtiges Heer, silna vojska; eine mächtige Eichen, zastavna glava; ein mächtiger Berg, velika gora; mächtiger Segen, obilen blagoslov; nicht eines Hellen mächtig sein, ne vinarja premoči, ineti; das Feuer wird mächtig, ogenj se vzmaguje; seiner selbst nicht mächtig sein, ne biti sam pri sebi; sähig, zmožen; einer Sprache mächtig sein, jeziki dobro znati, razumeti; er ist des Gebrauches seiner Hände nicht mächtig, ne more gibati z rokami; ein Mächtiger, mogočnik, mogočnjak, die Mächtigen, mogočniki.

Mächtigkeit, die, im Bergbaue, prostor, debelina —; sirijsa.

Mächtiglich, adv., silama.

Machttraut, f. Wundbraut.

Machtlos, adj., brez moči, oblasti; nemogöchen, slab, nevečen, reven.

Machtlosigkeit, die, slabost.

Machttraub, f. Usurpation.

Machtzucht, der, poklie mogočnika.

Machtzueher, f. Dictator.

Machtzueh, der, samovoljni izrek, povelje, ukaz mogočnika, vladarjeva premaguvna volja.

Machtthat, die, samovoljno djanje.

Machtvoll, adj., v obilnosti moči, premoögen, preoblasten.

Machtvollkommenheit, die, preoblasten, samovladstvo; polna moč ali oblast, neutensjena.

Machtwillühr, f. Despotismus.

Machtwort, das, mogočna beseda, krepka, veljavna beseda; f. a. Machtzueh.

Machtzuehen, das, znamenje oblasti.

Machtwerk, das, verächtl. zmašilo (V.), karkarija, kerparija, slabo, revno delo, kakoršuo prihaja od počohov.

Mach, Hat und Mack, ricet.

Madente, f. Moerente.

Mader, f. Gesellschaft.

Mädern, f. Medern.

Maculatur, f. Matulatur.

Madam e, f. Fran.

Mädchen, das, deklica, deklicica, dečlja, dekelea, deklic-a, dekle (ein größeres M.), punica, deklina, deklinica, a. deklaj, punčika, čeca, kerčenicica, keršenicica, (böhm. holka); es sind mehr Mädchen als Knaben geboren, več je rojenih ženskih, kakor moških, več deklia kakor fanticev.

Mädchenalter, das, deklivstvo, deklivstvo.

Mädchenanfalt, die, f. Mädchenjule.

Mädchenaugen, das, deklisko oko.

Mädchenbrust, die, dekliske nedra, persi, persa.

Mädchenfänger, der, mamivec, zapeljivec deklet.

Mädchengesicht, das, dekliski dar.

Mädchengeschwäh, das, deklisko žlobodranje, cebljanje, septanje.

Mädchenschaft, adj., deklisk; po deklisko, kakor dekle.

Mädchenjäger, der, sitez, prismoda na deklita.

Mädchentraut, f. Immergrün.

Mädchenlehrer, der, dekliski učnik, učnik, kdor deklita uči.

Mädchenlehrerin, die, dekliska učnica.

Mädchentraub, der, dekliski rop, ugrabljenje, odpehjanje, rop deklita, deklet, serb. otmica, f. a. Entführung.

Mädchentrüber, der, odpehjevavec deklet.

Mädchenschaft, die, deklivstvo, devivstvo.

Mädchenschule, die, dekliska učilnica, šola; učilnica za deklita.

Mädchensommer, der, so viel als Frauen-sommer, babje leto.

Mädchentreue, die, dekliska zvestoba.

Mädchenvolk, das, deklita.

Mädchenversüherer, der, zapeljivec deklet.

Made, die, nackter Wurm, červ zapljunek, zapljivek, (Metze, molj), zaelka (von zaeli se, wenn nicht besser zaelka); Fleisch-made, im geräucherten Fleische, zuek oder zuek, n. V. zërka, jizelica; f. a. Regenwurm.

Madebeere, die, f. Himbeere.

Madel, f. Mädchen.

Mademoidelle, f. Fräulein.

Madenfresser, der, červojedka, neka ptica v zahodnji Indii.

Madenraß, adj., do polti moker.

Madenrad, der, gostje, jed za červe, kar je človeško truplo, ali tudi človek sam.

Madenwurm, der, glista.

Mader, der, mont. prašenica f.

Madesüß, f. Bodsbart.

Madig, adj., červiv; piškav.

Madonna, die, Mati Božja.

Madonnabild, f. Marienbild.

Madrage, f. Matraße.

Madrige, das, madrigal*.

Magazin, das, magazin*, sbramba za zalogo, nach V. zaloga, (mehr Vorrath), nach

Gutsm. hranišče, hraniše; in den Zusammenhang als Grundwort wird es durch die Formation auf —ica gebildet, als: Holz-Magazin, dervarnica, Feu-Magazin, senica, Stroh-Magazin, slammica, Gewehr-Magazin, orožnica, Korn- oder Getreide-Magazin, žitnica u. dgl., ein Magazin anlegen, zalogo napraviti, napravljati.

Magd, die, Dienstmagd, dekla. auch kerščenica, keršenica, služabnica; Magd sein, deklovati; die reine Magd, čista devica.

Magdalenenkapfel, der, magdalensek.

Magdalenenbirn, die, magdalenka.

Magdalenenwurz, f. Baldrian.

Magddienst, der, dekelstvo, deklowanie, slozba za dekle, opravilo deklino.

Magdebein, f. Hüfte.

Magdeblume, f. Kamille.

Magdelohn, der, deklin zaslužek.

Magdemutter, f. Stupperin.

Magen, der, želodec; sich den Magen überladen, preobjesti se, zapahnuti se; sich den Magen verderben, želodec pokvariti si, zapasti se; einen großen Magen bekommen, razpasti se; einen guten Magen haben, dobor želodec imeti. *fig.* prenesti, prenašati debele, požirati jih; mit leeren Magen, s praznim želodcem, lačen.

Magen, in Bspgn. želodečni, za želodec.

Magenader, die, želodečna žila.

Magenarzenei, die, zdravilo za želodec.

Magenbalsam, der, mazilo za želodec.

Magenbrei, f. Chylus.

Magenbrennen, das, zgaga, gorečica.

Magendriüden, das, tišanje, tišanje v želodec.

Magendrüse, die, trebušna slinavka.

Magenentzündung, die, želodečna vnetica, vnetje želodeca.

Magenfieber, das, želodečna vročica ali vročnica; f. a. Fieber.

Magenflache, die, želodečna ploščad, plošad.

Mageneschwulst, die, otekli želodec.

Magengrund, der, dno želodeca.

Magenhaut, die, želodečna koža ali opnica.

Magenhusten, der, želodečni kašelj.

Magenklee, f. Fieberklee.

Magenkrampf, der, kerč v želodec, želodečni kerč.

Magenkrankheit, die, bolezni v želodec, bolni želodec.

Magenkräher, oder Magenkräher, der, (*vulg.*) ein schlechter Wein, övček, slabo, kislo vino, črnica, kislica.

Magentrebs, der, želodečni rak.

Magenmittel, Magenelixir, Magenarzenei.

Magenmixtur, die, zloženo zdravilo za lek.

Magenmund, der, ustje (levo) želodeca, žrelo.

Magenpflaster, das, obliž na želodec.

Magenpille, die, zdravilni svalek za želodec.

Magenpulver, das, nach dem Böhm. prašek za želodec.

Magenrand, der, okrajc želodeca.

Magenraut, der, želodečni sok.

Magenrabe, die, želodečna maža.

Magenrind, die, želodečna sesavka.

Magensäure, die, želodečna kislina.

Magenschlud, der, f. Magenmund.

Magenschmerz, f. Magenweh.

Magenstärkend, *adj.*, krepčoven za želodec, želodec krepčajo.

Magenstärkung, die, krepčalo za želodec.

Magenstein, der, želodečni kamen.

Magentropfen, *pl.* kaplje za želodec.

Magenwasser, das, žganje za želodec dobro.

Magenweh, das, bolečina, bolenje v želodec, bolenje želodeca.

Magenwurm, der, želodečna glista.

Magenwurst, die, nadelani želodec (svinjski želodec).

Magenwurz, f. Fieberwurz.

Magenzipfel, der, zweiter Magen des Rindviehes, kapiča, avba*, avbica.

Mager, *adj.*, suh, (auch nach andern slav. Munda.), kumern, medel, upaden, meršav, shujšan, (*poln.* und *russ.* ehudy), nach *M.* slok, was jedoch eingebogen bedeutet; mager im Gesichte, vderete, upadle lica, suhiga obraza; ein magerer Acker, pusta, izmolzena, nerodna njiva; mageres Vieh, suha, sestradna živina; magerer Weib, pusta, neredivna paša; magerer Saat, redka setev; magerer Stein, predrobno, pretanko kamenje; magerer Zeiten, slabi, pusti časi, brez zaslužka; mageres Gedicht, prazna, revna, pusta, jalova pesem; mager werden, shujšati (se), posušiti se, omeršeti, meso je z njega derknilo, (*russ.* hudet); der Magerer; snhle, sušec.

Mager, der, Krankheit der Bäume, smolika.

Magerstiel, der, mesta, kamor nič gnojke ne pride, in kjer je zito redkeji.

Magerkeit, die, sahost, meršavost, medlost, medloba, pustost, upadlost, jalovost.

Mageru, *v. n.*, hujšati (se), kumrati, meršaveti.

Mageru, *v. a.*, shujšati koga, skumrati.

Magie, die, magija; f. Zauberer.

Magier, der, modri iz jutrove.

Magister, der, f. Zauberer.

Magisch, *adj.*, f. Zauberisch.

Magister, der, mojster, magister*; pooblasteni, pooblašteni, pooblašeni, učenik, učenik.

Magistrat, der, mestna oblast, mestna gosposka, magistrat*.

Magistratperson, die, gosposkina, gosposčina, gosposina oseba, ud mestne gosposke.

Magistratur, die, ured.

Magnat, der, velikas (*kroat.*), pervak, veljak, *altsl.* boljar, velmož u. veljar.

Magnesia, die, magnезija, (a. in a. sl. M.).

Magnet, der, magnet*, (in allen slav. M.), kalamit (*ital.*).

Magnetisch, *adj.*, magoeten, magnetičon, kalamiten.

Magnetisiren, *v. a.*, magnetizirati, magnetizovati.

Magnetismus, der, magnetizem.

Magnetnadel, die, magnetica, magnetna igla, severnica, kalamitnica.

Magnetstahl, der, magnetno jeklo.

Magnificenz, die, f. Pracht; als Titel der Rectoren, nach dem *Russ.* velikolepie.

Magnifique, f. Prachtig.

Magnamen, f. Mohnsamen.

Mahagoniholz, das, mahagovovina.

Mahd, die, das Mähen, kosnja, kositva, seča, kosenje; eine Reihe abgemähtes Gras, red., redovnica; Mahden schlagen, redovje delati, na redovje kositi, seči; die Mahden zerstreuen, redovnice trositi, redovje raztepati; kos senožeti za en dan kosnje; eine Diebe, kosenina, senožet; Hägewiese, zagrajener Travnik.

Mähder, f. Mäher.

Mähderci, die, kösci (kar jih je v eni vasi).

Mähderland, f. Heuland.

Mahzeit, die, kosnja, zur Mahzeit, ob kosnji.

Mähren, *v. a.*, kositi, seči, f. a. Abmähen; bis zu einer Stelle mähen kommen, prikositi do —; zur Gemüge mähen, nakositi se; im Mähen zuvorkommen, prekositi; zu Ende mähen, dokositi.

Mähren, das, f. Mahd.

Mäher, der, kösec, nach *V.* senosek, nach *Gutsm.* scčnik.

Mähfeld, das, lazovina.

Mahl, das, das Zurechnen der Speisen, jed, kosilo; f. Speisen, Essen, Gastmahl; ein feierliches Mahl, pojedina, obed; gostba, gostija, gostarija, gosti, ober gostje, *pl.*; das Nachmittagsmahl zwischen dem Mittag- und Abendmahl, b. d. Bauern, malica, mala južina; es abhalten, maličati; das Mahl nach dem Getreideschutte, pozimka; das Mahl, welches man den Weibern nach dem Abbrechen des Flaches gibt, otérnica; das Mahl nach einem Leichenbegängnisse, sedminka, pogrebščina, pogrebsina; das Bild, eine Figur, Zeichen, Denkmahl, znanenje, spominek; ein fehlerhafter Flecken, Mafel, madež, maroga; *russ.* pjatno (=petno); Mahl, nach Andern, Mal, die Zeit, wie oft eine Sache ist, oder geschieht, krat, pot, z. B. das erste Mal, prvi krat, prvič; das letzte Mahl, zadnji (poslednji) krat, zadnjič; ein Mahl, ein krat; hundert Mahl, sto krat u. f. f. *russ.* u. *poln.* raz; ein für alle Mahl, enkrat za vselej; dieses Mahl, to pot; ein anderes Mahl, kak drugikrat; dieß Mahl, zdaj, ta krat; zum ersten Mahl, pervikrat.

Mahlart, die, odkazovava sekira, odkazoval, kladvo.

Mahlbaum, der, maj; ein bezeichneter Baum, čertano, zaznamnjano drevo; Grenzbaum, mejnik; Fack- oder Wehrbaum bei Wassermühlen, zatornik, prag.

Mahlbeere, f. Himbeere.

Mahlbrief, der, pogodno pismo zastran stavljenja ladje.

Mahlisen, f. Mahlagt.

Mahlen, auch Malen, *v. a.* (pingere), malati, (*böhm.* u. *poln.* malovati). nach dem *Russ.* pisati (z barvami), *altsl.* nach dem *Gr.* živopisati (ζωγραφειν); f. a. Abbil-

den; ein gemahltes Zimmer, malana izba; sich die Wangen mahlen, mazati se z barvami; roth mahlen, ruderiti; schlecht mahlen, packati, kacati in malati; *v. r.* sich mahlen, f. Darstellen, sich; zu Mehl machen (molere), zmelati, mleti, pomeljati, nach *M.* auch mlihati; wuert zerst kommt, mahlt zerst, kdor pred pride, pred melje; das mahlt mir im Kopfe herum, to se mi verti, suče po glavi; — s kolezam petegniti n. p. iz vode; die Mäher mahlen, kolo zajemlje pesek.

Mahlen, das, malanje; mlenje, mel-i, nach *M.* mlev.

Mahler, Mafel, der, malar (auch *poln.* u. *böhm.*), *altsl.* u. *russ.* živopisec.

Mahleracademie, f. Mahlerschule.

Mahlerauge, das, malarje pogled.

Mahlerbursche, der, malaröck.

Mahlerci, Malerei, die, die Kunst, malarija, malarstvo; die Art zu mahlen, malanje, mal; ein Gemälde, mal, malarija, malana podob, *russ.* živopis.

Mahlerfarbe, die, malarska barva.

Mahlerfirnis, der, malarski firnež.

Mahlerin, Malerin, die, malarica.

Mahlerisch, *adj.*, malarsk; *fig.* sprelep, prekrasen f; malanja vreden; živo popis-san. živo popisujoc.

Mahlerjunge, f. Mahlerbursche.

Mahlerkrant, f. Sanerkrlee.

Mahlerkunst, die, malarija, malarstvo, malarska umetnost.

Mahlernacht, die, vsivanje cvetek.

Mahlerpinsel, f. Pinsel.

Mahlerscheibe, die, paleta*.

Mahlerschule, die, malarska učilnica.

Mahlerstuch, das, malarsko platno.

Mahlerstube, die, malarnica.

Mahlerverein, der, malarsko društvo.

Mahlerwachs, der, malarski vosk.

Mahlgang, der, kamen; *russ.* postav.

Mahlgast, der, meljar, meljaj, nach *V.* mle-vee; welcher so lange wartet, bis gemahlen wird, pomiljar, počakavec; kdor daje komu mleti; er hat viele Mahlgäste, mnogo ljudem melje.

Mahlgeld, das, mlevsöina, mlevšina, mlevvina; f. a. Mahlmeße.

Mahlgertinne, das, zleb, rake, ki poljejo vodo na mlinsko kolo.

Mahlgetreide, das, mel-i.

Mahlgold, das, malarsko zlato.

Mahlgarben, Gränzaraben, der, mejni prekop.

Mahlgroschen, f. Mahlgelt.

Mahlgroße, f. Mahlgarben.

Mahlhammer, der, f. Mahlagt.

Mahlhausen, der, Mahlhügel, mejna gomila.

Mahlig, f. Ummählig.

Mahlring, f. Mahlstrom.

Mahlrönt, f. Schlißelblume.

Mahlmann, der, f. Mahlgast.

Mahlmeße, die, merica (malnarska ali mlinnarska), auch ajem.

Mahlmühle, die, malen, ali mlin za zito.

Mahlmüller, der, mlinar, ali malnar (za zito).

Mahlnoth, die, sila zastran mlenja.
 Mahlpfahl, der, mejni kol.
 Mahlpflanz, f. Mahlpflanz.
 Mahlfand, der, drohni pesck.
 Mahlfaulc, die, mejni steber ali stolp.
 Mahlfisch, der, dota, darilo, ki si dajejo zaročenci.
 Mahlfischloß, f. Vortreffloß.
 Mahlfilber, das, malarsko srebro.
 Mahlfatt, die, der zur öffentlichen Versammlung bestimmte Platz, shodisce, shodise pod lipu.
 Mahlftein, der, mejnik; zum Denkmahl, spominski kameu, znaeaje; spominek.
 Mahlftrou, der, morski vertinec, vertanja morska, kernica, toman, nach M. a. cmerk, vodovrat (russ.). böhm. vir, zatočina.
 Mahlzahn, der, kočnik, kotnik.
 Mahlzzeichen, das, znamenje (zlasti na životu).
 Mahlzeit, die, Mittagmahl, južina, in Städten, kosilo, auch obed (in U. Kr. obedo); Abendmahl, večerja; für Schmaus, pojedina; das Essen vor dem Mittagessen, predjužnik, predjužnica, predpoldnica; Nachmittagsmahl, mala južina, popoldnastica, malica; gegessene Mahlzeit, Bog vam žegnaj (blagoslovi); Mahlzeit halten, kósiti, južinati, obedovati, večerjati.
 Mahlzettel, das, mleviski zapis.
 Mahzbrieff, der, opominski list, tirjavno pismo; pisani opomin.
 Mähne, die, griva (in allen sl. M.).
 Mähnen, v. a., opomniti, opominjati, spomniti, spominjati; Jemanden wegen einer Schuld mähnen, koga tirjati —; v. z. es mähnt mich, als wenn —, dozdeva se mi, zdi se mi, kakor da bi —.
 Mähnen, das, opominjanje.
 Mähnen, v. a., ogriviti; gemähnt, z grivo, grivat.
 Mähnenbusch, der, griva, öp iz grive.
 Mähnenflechte, die, zimnata pletenina.
 Mähnenfist, adj., brez grive.
 Mähnenfistler, der, afrikanski divji vol.
 Mähnenfaube, die, grivar (golob).
 Mähner, Mähnjunge, der, bei den Pflügen, kleščar, klešar; ki za klešce, kleše derži, ki kleščari, klešari, krepeli (V.).
 Mähner, der, opominjavec, tirjavec.
 Mähnerin, die, opominjavka, tirjavka.
 Mähnig, adj., grivast, eigentl. grivat.
 Mähnschreiben, f. Mahzbrieff.
 Mähnung, die, opomin, opominjanje, f. a. Warnung.
 Mahomedaner, f. Muhamedaner.
 Mahr, der, My, mora, der Mahr reitet oder drückt ihn, mora ga tlačti.
 Mähr, f. Mähr.
 Mährchen, das, marnja, pravlica, pravljienka, povedka, zmišljenka (Gutsm.), altsl. böhm. u. poln. basen, f.; das ist ein Mährchen, ta je bosa, zmišljena.
 Mährchenhaft, adj., zmišljen, hasni, pravlici podobn, neverjeten.
 Mährchenträger, der, pravlicar.
 Mähre, die, ein schlechtes, elendes Pferd,

kluse, kleka, merha konj, nach M. a. kluzza, gura (f. Gura), poln. u. böhm. škapa.
 Mähre, die, erdichtete Erzählung, f. Mährchen; eine frohe Mähr, vesela novica, vesel glas, veselo naznanilo, poročilo.
 Mähren, v. n. u. a., (mehr veraltet), marnjati; v. n. in der Erde mähren, riti, vertati po zemlji.
 Mährlechte, f. Weichselzopf.
 Mährte, die, Wachscheibe, sat, Brodmährte, f. Brotscheibe.
 Mährte, die, kalter flüssiger Körper, worin ein festerer eindrockt ist, eine kalte Schale, nadrobljena jed, podrobijena jed, poln. drobianka, f. Kalkschale.
 Mährtenhonig, f. Scheibenhonig.
 Mai, der, veliki traven, maj, majnik. (nach Gutsm. petnik, šentlipušnik), serb. svi-banji, böhm. kveten. poln. u. russ. maj; grüner Zweig, grüner Birkenbaum zur Ausschmückung bei festlichen Gelegenheiten, auch Maie, maj (auch poln.), mlaj, nach V. maja; Maiblume, šmarnica, jurjevica; letni versio na borovji in smrečji.
 Maibaum, der, breza; maj, mlaj; f. a. Ahltsche.
 Maiblume, f. Mai; Dotterblume.
 Maiblumenbusch, der, čopek šmarnic.
 Maibutter, die, majnikovo maslo, majevo maslo.
 Maid, f. Magd.
 Maidistel, f. Sandistel.
 Maie, die, f. Birke; Mai.
 Maieblatt, das, brezovo pero.
 Maiegebüsch, das, brezje.
 Maieglode, Maieglode, f. Maiblume.
 Maiekraut, f. Schöllkraut.
 Maier, f. Meier.
 Maifisch, f. Mose, Böbel.
 Maiflut, die, trata cvetoba v maji.
 Maifrost, der, pozni mraz, v maji.
 Maifulz, der, majev naliv.
 Maifolz, das, Maimeide, beka.
 Maifäfer, der, (Scarabaeus melolontha), keber, hrošč, altsl. hrášť (auch poln. böhm. u. nach Sul. serb.)
 Maifirschen, pl. zгодnje česnje (čresnje).
 Maifilie, die, majeva lilija.
 Maifluft, die, majeva, prijetna sapa.
 Maiond, f. Mai.
 Maionide, f. Eintagsfliege.
 Maipflanze, f. Unteroeden.
 Maipflume, die, kosmati gladež.
 Maipilz, der, Herrenpilz, jarček.
 Maire, der, (Schultheiß), župan; dessen We-mahlin, županovka, županja.
 Maizie, die, županija.
 Maizose, die, majeva roza.
 Maizreibe, die, zgornja repa.
 Maiz, Maiz, der, Getreideart, (Zea mais), tur-sica, dehelaca, koruza, turška pšenica (M.), auch fromentin*; Weiz, f. Schlag, Geban.
 Maizacker, der, koruza, turšica; nach der Ernte, koruzische, koruzise.
 Maizbehälter, der, Maizdörre, die, ko-ruznik, auch koruznjak.

Maifch, der, f. Meifch.
 Maifchein, der, mlaj v maji.
 Maifchen, f. Meifchen.
 Maifhuet, der, majev sneg.
 Maifdieb, der, amerikanska sraka altkavka.
 Maifische, kervomok, f. Blutharnen;
 Maifkolben, der, starz, kij, strok; ein unfruchtbarer, babica.
 Maifoune, die, majevo solnoe.
 Maifpecht, f. Grauppecht.
 Maifstroh, das, slacilo.
 Maithau, der, majeva rosa.
 Maित्रe, f. Meistr, Lehrtr.
 Maित्रesse, f. Gedieterin, Sebsweib.
 Maionkraut, f. Feldkamille.
 Maivelfchen, das, pasja vijolica.
 Maivogel, der, f. Schmetterling; Kukud; Brandvogel.
 Maivurm, der, majevka (poln.).
 Maizeit, die, spomlad, fig. mlade leta.
 Majestat, die, veličanstvo, veličastvo. (altsl. veličstvo); Ser. f. f. apostol. Majestat der Kaiser, Njegovo e. k. apostolsko Veličanstvo cesar, auch svetli, presvetli cesar; die Majestat Gottes, veličanstvo Božje; veličje Božje; Ihre Majestäten, Nju Veličanstvi cesar in cesarica; Eure kaiserliche Majestat, Vaše cesarsko Veličanstvo, cesarost (nar. pes.); Majestätisch, adj., veličasten, veličastven, veličastven, veličansk; f. Erhaben.
 Majestätsbeleidigung, die, razzalitev veličanstva.
 Majestätsbrieff, der, veličanstveno pismo, svoboščina, svobošina.
 Majestätsgesuch, das, prošnja do cesarja, krajla (t. j. vladarja samiga).
 Majestätsercht, das, veličanstvena pravica.
 Majestätshänder, f. Majestätsverbrecher.
 Majestätsverbrechen, das, razzalitev veličanstva, oskrumba veličanstva.
 Majestätsverbrecher, der, razzaljivec veličanstva, oskvernik veličanstva.
 Majestätsverbrecherin, die, razzaljivka veličanstva.
 Major, der, major, (nach V. jezernik, tisočnik).
 Major, (vota), f. Stimmenechtheit.
 Majoran, der, (Origanum majorana), majeron, majeran, majoran*.
 Majorat, das, blizerodstvo, predstvo star-siga v rodovini, majorat*.
 Majoren, f. Großjährig, Mündig.
 Majorenität, f. Großjährigkeit; Mündigkeit.
 Majorität, die, većina, f. a. Mehrzahl.
 Makaroui, pl., vltiki, makaroni*.
 Makaronisch, adj., makaronisk, iz dveh jezikov.
 Mafel, der, fehlerhafter Flecken, madež, (nach Medv. auch los), gerdež; russ. porok, pjatno (petno); eine Bläße, lisa; eine Ver- legung, skranna.
 Mafelci, die, presiljeno grajanje; ein klein- licher Handel, mešetarjenje.
 Mafelgeld, f. Mafelrohn.
 Mafelgig, adj., umazan, madežast, onade- zelan.

Matelloß, adj., brezmadežen, brez madeža, neomadezan, eist.
 Mätlein, v. a., so viel als tabeln, grajati, gerditi, černiti, hibe očitati, v nie de-vati, huliti; v. n., einen Unterhändler abge-ben, mešetiti, mešetovati, mešetariti (vergl. altsl. m'sel, Gwinu).
 Mäfler, der, Unterhändler, mešetar, mešet-nik, kugöjiski pogajac ali sredojik, kroat. (beim Getreidehandel), grošicar; Ladler, gra-javeo, grajao, černivec; očitalo.
 Mäflergebühr, f. Mäflerlohn.
 Mäflergeschaft, das, mešetarija, mešetar-sko opravilo.
 Mäflerlohn, der, mešetnina, mešetarina.
 Mafrele, die, (Scomber), makrela, kroat. lokarda.
 Mafrobiotif, die, nauk, kako dolgo živeti, kako življenje dolgo ohraniti.
 Mafrone, die, makaron.
 Mafulatur, die, Schmuß- oder Paßpapier, zamazani, stergani papir, papir za zavoje ali zavitke, papir za nie, makulatura*.
 Mal, f. Mahl.
 Malachit, der, malahit.
 Malaga, der, malaga*, stadko španjsko vino.
 Mal-a-propos, ponidama.
 Malcontent, f. Unghrieben.
 Malediciren, f. Vermisshen.
 Malefican, f. Uebelthäter.
 Malefizgericht, f. Criminalgericht.
 Malen, f. Mahlen.
 Maler, f. Mahler.
 Malheur, f. Unglück; in Malheur sein, (vulg.) v kaši biti.
 Malice, f. Bosheit.
 Mall, adj., für thöricht, prismojen, toröcn, udarjen, priverknjeu, prismoknjeu.
 Mallemaße, die, severni hudounik.
 Malien, v. n. (in der Schifffahrt vom Winde), ankati se; namno govortli.
 Malin, der, mlevka, mel, prah, f. a. Bries.
 Malmen, v. a., steti, zmeit, zdroboti, stleci, meti, drohiti, tleci, pnatl.
 Malmidigt, adj., mlevkast, drohirst.
 Malpighische Haut, Malpighische Haut, mrežica.
 Malpinciren, f. Mißstellen.
 Malproper, f. Schmutzig.
 Malter, das, ein Getreidemaß, neka žitna mera na zgorjem Nemskem, 192 vaganov; Schutt, Sand u. sip, pesck, melta*.
 Malterholz, das, derva na sezone zlmzene.
 Maltheiser, Maltheiseritter, der, malieski, maltanski vitez; f. a. Johanniterorden.
 Maltrahten, f. Mißhandeln.
 Malvasier, der, malvazija (Zlahtno vino); f. a. Buchfink.
 Malve, die, Pappel, (Malva), slezina, selzco- noveo.
 Malveartig, adj., slezinast.
 Malz, das, slad, (in allen slav. M., auch bei Gutsm., und V.); Malz machen, f. Malzen; an ihm ist Hopfen und Malz verloren, f. Hopfen; ni je dobre dlake na ujem.

Malz, sladni; was für das Malz bestimmt ist, za slad.

Malzaceise, die, davek od slada, sladnina.

Malzbaum, der, bei den Bierbräuern, böhm. sladovní tramec.

Malzbier, das, ol za mletje sladu, (ki se daje mlinarju), böhm. marek.

Malzboden, der, pod za slad.

Malzboittsch, der, kad za slad.

Malzbarre, die, sušivnica za slad, sladnica, lesa za slad.

Malzen, v. n. u. a., slad, sladje delati, nach *M.* auch sladiti, böhm. hvozdití.

Malzer, der, sladar.

Malzerin, die, sladarica.

Malzhaus, f. Malzbarre.

Malzhammer, die, hram za slad, sladnina.

Malzkasten, der, sladnik, sladnjak.

Malzmacher, der, f. Malzer.

Malzmühle, die, malen, mlin za slad.

Malzmüller, der, sladamel (böhm.), mlinar, ki žito za slad melje.

Malzsaft, der, vrece za slad.

Malzschrott, der, semleti slad.

Malzstaub, der, sladni odpadki.

Malzsteiner, die, sladnina.

Malzsteine, die, pod ali gumno za slad.

Mama, die, mama, mamka, mamica; f. Mutter.

Mamme, die, Mamma, eine feige Mamma, mevza.

Mammelse, f. Mutterbrust.

Mammeluf, der, mameluk; als Abtrünniger, odpadnik, odstopnik od kersöanske vere.

Mammen, v. n., f. Saugen.

Mammerti, die, mevžarija, mevženje.

Mammon, der, mamon, malik bogatije, fig. casno bogastvo, posvetno premoženje, blago.

Mammontdiener, Mammonsknecht, der, mamonov hlapec, lakomnik.

Mammut, der, mamut.

Mamuel, die, f. Mademoiselle.

Man, conj. f. Aber; Nur.

Man, ein unbestimmtes unabänderliches persönliches Fürwort; der Slovene drückt es mit človek, kdo oder kdor, mit se aus, oder auch durch die dritte Person der vielsachen Zahl mit dem zu Grunde liegenden, jedoch meistens verichwiegenen Subiecte Ljude, u. f. f.; wohl auch durch die Verwandlung des Satzes in die leidende Form, z. B.: man weiß nicht, človek ne ve, nihče ne ve, ne ve se; man sagt, pravijo, govore, govori se, pravoč ali glas je; wenn man fromm und gut ist, če je človek pobožen in dober; man hat es mir gesagt, rekli, povedali so mi, rečeno mi je, slišal sim, boje; man hat mich gefragt, vprašali so me, vprašan sim bil; wenn man sich freut, kadar se veselimo; man findet allerlei Leute in der Welt, vidimo, nahajamo na svetu mnogotere ljudi; man gebe mir, naj mi kdo dá; man höre, poslušajte; man schreibt mir von Wien, z Dunaja (Beča) mi pišejo; es ist traurig, wenn man verachtet wird, težko je (človeku) zaničovanimu biti; man muß einmal sterben,

umreti nam je enkrat; man soll sich nicht selbst verachten, nihče naj se sam ne zaničuje; wenn man nicht hören will, so muß man fühlen, kdor noče slišati, mora čuti, (u. V. tega uči to, kar molči); man kann sich meine Verlegenheit denken, vsak si lahko misli, oder mislíte si, v kaki stiski sim bil; wenn man Gott fürchtet, braucht man Niemand zu scheuen, bogahojecimu se ni treba nikogar bati; was soll man thun? kaj nam je pocteti? man lobt dich überall, povsod te hvalijo, (schlecht ob der Zweideutigkeit; povsod se hvališ); man ist der Zwiertigkeit müde, vse je prepira sito; vse se ga je naveličalo; von hier aus kann man das Meer sehen, od tod je viditi morje (se vidi morje); man muß Acht geben, treba je glodati, paziti; man muß es sich blutauer werden lassen, moramo si vse prizadeti, človek si mora vse prizadeti; wenn man nicht einmal sich selbst schont, ee kdo sebi ne prizanese, ako človek za se nič ne mara; wo bekommt man das? kje se to dobiva? von hier sieht man einen hohen Berg, od tod se vidi visoka gora.

Mänaden, pl., Priesterinnen des Bacchus, Menade.

Marsker, pron., mnogoteri, marsikdo, marsikak, marsikteri, nekteri, neki (mehr für einige), mnogi (vielle); ta pa uni; manche Leute können das nicht glauben, mnogoteri Ljude tega ne verjamejo, ne verujejo, več ljudi tega ne verjame; dosti ljudi —; manche unserer Bekannten, marsikteri izmed —, dosti naših znancev; mancher hat geglaubt, mnogi so mislili, marsikteri, marsikdo je mislil; Manches hält man für ein Unglück, was es doch nicht ist, marsikaj si mislimo, da je nesreča, kar ni; zu mancher Zeit, marsikdaj; an manchen Stellen, Orten, marsikje, kjekod.

Mancherlei, adj. indecl., mnogoteren, razen, marsikaj, mnogoversten, različien, vsakorsien (allerlei), serb. svakovak; es trugen sich der Veränderungen mancherlei zu, mnogo, marsikaj, dosti, to pa uno se je premenilo; er fragte mancherlei, popraševal je to pa uno, marsikaj; mancherlei Arten, mnogotere ali različne verste, plemena; er war in mancherlei Verlegenheiten, v marsikteri stiski (zadregi) je že bil; auf mancherlei Weise, nach V. mnogoterama.

Manchester, der, manchester, manšester.

Manchmal, adv., für manches Mal, včas; časi, včasih, časih, kterikrat, nekterikrat, marsikterikrat, marsikrat (*M.*); oft, često, čestokrat, pogostama, večkrat; *poln.* u. *böhm.* časem, niekiedy (nekdaj), *serb.* kadkad, *russ.* inogda.

Man, ober Mande, f. Manne.

Mandant, f. Vollmachtgeber.

Mandat, das, povelje, zapoved, ukaz dežel-ske oblasti; f. a. Bevollmächtigung, Vollmacht.

Mandatar, der, f. Bevollmächtigter.

Mandarin, der, mandarin (visji kitajski urednik).

Mandel, die, f. Mänge; die ober das, eine Zahl von fünfzehn, petnajst, *poln.* petnajstka; eine Mandel Eier, petnajst jajc; petnajst (tudi le deset in še celo le pet) snopov, razstava, razstavka, babica, stavek; in Mandeln stellen, stavkati; die Frucht des Mandelbaumes, mandelj. mandeljnovo jederice; nach dem kroat. badem; zwei Drüsen am Anfange des Schlundes, žleza v požiravniku, bezgavke; nach *Gutsm.* auch *gobica*, *poln.* gruczoł, *anat.* migdali.

Mandeln, in *3*sgn. mandeljnov; dieser Frucht ähnlich, mandeljnast.

Mandelbaum, der, (*Amygdalis communis*), mandeljnovo drevo, nach *Sul.* badem; Mandelbaum, f. Kiefer.

Mandelberg, der, mandeljnov hribeč.

Mandelblatt, das, mandeljnovo pero.

Mandelbutter, die, maslo iz mandeljnov.

Mandelbrühe, f. Mandel.

Mandelgeschwulst, die, bezgavka.

Mandelholz, das, mandeljnovina, mandeljnov les; f. a. Mänge.

Mandelfern, der, mandeljnovo jedro.

Mandelfeile, die, mandeljnovi otrobi, otrobje.

Mandelträhc, die, (*Coracias garrula*), zelena vrana, zelenka.

Mandelfuchen, der, mandeljnovo testo.

Mandelmilch, die, mandeljnovo, jederčno mleko.

Mandelmuß, das, mandeljnova kaša.

Mandeln, v. a., die Wäpche, f. Mangeln, Mängen; den Weizen mandeln, pšenico stavkati, v stavke devati, na stavke ali razstavke šteti; v. n., das Getreide mangelt zu, žito daje goste stavke, (kér ima debelste stebela), obilo snopja.

Mandelmuß, die, mandelnasti lešėnik, lešnik.

Mandelf, das, mandeljnovo olje.

Mandelpfirsi, die, hreskva mandeljaica.

Mandelfeife, die, mandeljnovo mjilo.

Mandelpäne, die, mandeljnovi mlinci.

Mandelnuppe, die, julia z mandeljni.

Mandeltaube, f. Mandelträhc.

Mandelfeig, f. Mandelfuchen.

Mandeltorte, die, mandeljnova torta*.

Mandelweide, f. Buschweide.

Mandelweise, adv., po petnajst, po stavkih, stavkama.

Mandelschente, der, desetina v razstavkah ali stavkih; f. a. Garbenzehnte.

Mandler, der, stavkar.

Mandoline, die, Mandore, mandolina, mandora.

Mänge, f. Reichthum, Abrihtung.

Mangen, pl., abgelebene Seelen, duše pokojnih; duše rajneih, umerlih; bei *Presern*, mani, pl. m.

Mang, f. Darunter.

Mangan, das, mangan*.

Mangansäure, die, manganova kislina.

Mänge, die, die Rolle, mit welcher man die Leinwand glättet, monga. (läßt sich von nemem, manem ohne Zwang ableiten, *Met.*), valjak, likavnica, valjavnica.

Mangbreitt, das, likavna deska (pri mongi).

Mangeholz, f. Mänge.

Mangel, der, pomanjek, pomanjkanje, manjkanje; potrebnost, strad, nezadostnost, *russ.* nedostatok, skudost; Mangel an Nahrung, strad, stradež, siromaciija; Mangel an Wasser, pomanjkanje, potreba vode, sila za vodo; in Mangel gerathen, obozati; aus Mangel an Geld, ker ni denarjev, ni bilo, ni imel; Mangel leiden, v potrebi biti, ne imeti česar, im Allg. stradati, siročiti; der Müller hat Mangel am Wasser, mlinar nima (dovelj) vode, ima premalo vode; mlinarju primanjkoje, zmanjkaje vode; es ist kein Mangel an Brod, kruha je dosti, kruha (se) ne manjka; Mangel an Urtheilskraft, an Ueberlegung, an Verstand, Erfahrung, ne-razsodnost, nepremišlnost, nerazumnost, neskašenost, u. dgl. mit ne —; mit dem Mangel kämpft, s potrebo ubijati se, revo prodajati; einen Mangel am Auge haben, hibo na očeh imeti, poskodovane oči imeti, na očeh poskodovan biti; Mangel an Schlaf haben, malo spati; aus Mangel an Raum, zavol tesnote, ker je bilo premalo prostora; Mangel an Brod haben, kruha stradati; kruh je pošel, kruh malkuje (*Zat.*); f. a. Fehler; Mangel einer Rechnung, pogrešek ocitani, oščetk; Mangel erstatten, podati ošitke; Mangel der Acceptation, der Zahlung, ne-vezje, neplačilo; aus Mangel an Beweisen, ker dokazov ni (bilo); kein Mensch ist ohne Mangel, noben človek ni brez slabosti, brez hibe.

Mangelhaft, adj., f. Fehlerhaft; manjkliv, pomanjkliv, manjkav, nedoveršen, nepopoln, nepopolnoma; das Buch ist mangelhaft, bukve niso cele, nekaj jih manjka.

Mangelhaftigkeit, die, mankljivost, pomanjkljivost, nedoveršenost, ne celost, nepopolnost.

Mangelholz, f. Mänge.

Mangeln, v. a., mit der Mänge glätten, f. Mängen; v. n. u. i., f. Fehlen; Mangel haben, abwesend sein, manjkati (se), pomanjkati, primanjkat, zmanjkati, zmanjkovati, no biti, ne imeti; es mangelt an Geld, denarja manjka, denarja ni, za denar je huda, terda; es mangelt ihm an Kleidung, oima s čim oblačiti se, manjka mu obleke; oblači potrebuje, je potreben; es mangelt mir an Zeit, nimam kdaj, ne utegnem, premalo časa imam; es mangelt noch verführere von den Västen, več gostov se ni; es mangelt ihm an nichts, nič (esar) mu ne manjka, ne manjka mu kakor tčijiga mleka; vsega dovolj ima; nieceser ne potrebuje; sie mangeln des Ruhmes, potrebujejo veličastva (Božjiga); na malo iti, hoditi, pohajati, poteci, potekati (n. p. od vina).

Mangelträhc, die, f. Runkelträhc.

Mangelwurz, f. Mangold.

Mängen, v. a., pomogati, zmogati, manjgati, valjati, likati perilo; *poln.* walkowac.

Manger, der, mongavec, valjkavec, valjavec, likavec.

Mangfutter, f. Mengefutter.

Mangforn, das, zmes, zmeska; Weizen und Korn untereinander gemengt, soršica, soržica, b. i. soržica.

Mangold, der, (Beta), rother, pesa; gelber, korenje; weißer, bela pesa; kolšica, (V.), blitva; (russ. svekla).

Mangsprache, die, mešani jezik, čobodra jezika.

Maniäer, der, manihejec; scherzw. upnik, posodnik.

Manie, nezmérna strast, manija*, f. Wuth, Sucht.

Manier, die, f. Art, Weise; auf eine andere Manier, drugači, inäci; Geberden, kretanje, obnašanje za životom, navada, smesno zmerodovanje in pačenje; seine Manieren sind gut, lepo se zna obnašati, vesti med ljudmi; zunanje obnašanje; f. a. Styl; die Manier zu schreiben, pisava.

Manieriri, *adj.*, presiljen, prenapet, nategnjen, siljen.

Manierlich, *adj.*, vjuden, priljuden, lepiga, omikantiga obnašanja; f. a. Wohlgestittet.

Manierlichkeit, die, lepo obnašanje, vjudnost, priljudnost, f. a. Anstand.

Manifest, das, cesarjev, vladarjev razglas, russ. u. poln. manifest.

Manifestation, f. Bekanntmachung.

Manifestationseid, der, razodetna prisega.

Manifestiren, f. Offenbaren; Urkunden, manifestiren, pokazati pisma.

Manipulation, die, etwa nach dem Serb. rokovanje; ravnanje s čem; f. a. Betastung.

Manipuliren, v. a., ravnanje s čem, rokovanje; f. a. Betasten.

Mann, der, eine Person überh. človek, nekdo; ich kenne meinen Mann, vem s kom imam opraviti; eine Person männlichen Geschlechtes, moški, russ. mužčina; eine erwachsene Mannsperson, mož; ein braver, ehrwürdiger Mann, možak; der gemeine Mann, prostak, prosti človek; beim Militär, f. Gemeine; Ghemann, mož, on, f. Gatte; ein starker Mann, korenjak, junak, čverstak, cvek; ein feiger, nicht Wort haltender, sigamož; sei Mann von Wert, bodi mož beseda; selig ist der Mann, der —, blagor človeku, blagor temu, ki —; er hat sich als ein Mann gezeigt, skazal se je moža, da mu velja moštvo; sie fielen als Männer, padli so kakor junaki, po junško; es fehlt uns noch der dritte Mann, u. f. f., še tretjiga nimamo; an den Mann bringen, etvas, oddati, prodati, spečati kaj; ein Mädchen, omožiti, možiti dekle; einen Mann nehmen, omožiti se, za moža vzeti; sie mochte einen Mann haben, možilo se je prijema; Mann für Mann, po sameznim, po samez; auch zaporedama, eden za drugim; die ganze Gesellschaft beschloß Mann für Mann, vsi so sklenili eden kakor drugi; an den rechten Mann kommen, v praviga zadeti; an den unrechten, v ne praviga zadeti, ne prav priti; er hat seinen Mann gefunden, staknil je, našel je taeiga, ki mu je bil kos, ki se je z njim meril; najti sebi enaeiga; seinen Mann ste-

hen, ne umakniti se, ne umanjhati, ne ustrašiti se; ein Mann von Geschäften, v opravilih zveden, znajden mož, človek; ein Mann von Lebensart, vjuden mož, ki se zna obnašati med ljudmi; ein Mann vom Geschmacke, dobriga vkusa, zlikan; ein armer Mann, revež, ubožec; sich Mann für Mann schlagen, mož z možem, posamem biti se; es ist ein fremder Mann, eine fremde Mannsperson draußen, neznan mož, človek je zunaj; nek možki je zunej; der alte Mann, (im Bergbane), starea, (stari zupušeni rudnik); in den alten Mann bauen, v starea, t. j. v staro polje kopati; der arme Mann, eine Speise, nach V. siromak; ein Wort, ein Wort, ein Mann, ein Mann, mož beseda; sie stehen alle für einen Mann, vsi so za eniga; ich stehe meinen Mann, sim mož zato, dober sim za to; sechs Mann, šest mož; drei Mann hoch, nach Zul. vtrojnistvu; po trije vätric; mit vierel Mann? s koliko možmi? er ist nicht mein Mann, ni človek za me, ne maram zanj; ein berühmter Mann, sloved mož; du bist nicht der Mann dazu, ti nisi temu kos, ti nisi za to; Mannen, pl. vojaki, vojska; in Zusammenhang als Grundwort bleibt im Slov. unüberfegt, z. B. Fuhrmann, voznik, Wermann, prednik, Milchmann, mlekar i. t. d.

Mann, Manns, in Sßgan. moški.

Manna, die, mana, in der Bibel auch angeljski, nebeski krah.

Mannabirn, die, manarica.

Mannacerte, die, nabira mane.

Mannasche, die, (Fraxinos ornus), mali, belocveteci, manini jesen.

Mannagrass, f. Bluthirse.

Mannagrass, das, (Panicum sylvestre), divji bor.

Mannbar, *adj.*, dorasten, goden, ali dober za ženilo ali možilo, udajo; (nach V. zenuven, moživna); mannbar werden, vom Manne, nach V. možatiti, nach Gutm. braditi se; ein mannbares Mädchen, doraslo dekle, deklina za možiteve ali udajo; das mannbare Alter, moživne leta.

Mannbarkeit, die, doraslost, doletnost, moživnost, ženivnost, leta, doba za ženiteve, za možiteve ali udajo.

Männchen, das, človeček, možiček, (možicelj); von Thieren, samec; bei Vögeln auch starea; der Hafe macht ein Männchen, zajje se je postavil na zadnje noge; bei den Wülfen, das arme Männchen, luknja, kamor skrivajo ukradeno moko; Männchen auf Männchen abdrucken, ponatisniti od konca do kraja brez vse premembe.

Manne, die, (Schuffelorb), košarica, eajna.

Mannet, v. n., omožiti se, možiti se, v. a., f. Bemannen.

Männerehre, die, moštvo.

Männerehretter, der, vladar nad možmi.

Männeregeschlecht, das, junški rod.

Männerhand, die, možakova roka.

Männerkraft, die, junška moč.

Männermord, der, možomorstvo.

Männermörderin, die, morivka mož.

Männermuth, der, junška serčnost.

Männern, v. n., das Mädchen männert, za možkimi gleda, možilo se je prijemlje; ein junger Mann männert, fängt an sich gefepter zu betragen, možk, možat prihaja.

Männerschacht, die, bitva med junaki.

Männersürke, die, f. Mannesstraf.

Männersün, die, junško čelo.

Männertoll, f. Mannigierig.

Männervolk, das, možki, možaki.

Männerville, der, volja junaka, možaka.

Mannesalter, das, možke leta, možka doba, moštvo; doraslost.

Mannesbild, das, f. Mannsbild.

Mannesbruder, der, (auf dem Karst), dever.

Mannesgefühl, das, čut moštva.

Manneskraft, die, možka moč.

Mannesmörderin, die, možomorivka.

Mannesmutter, die, svekerva.

Manneschwester, die, zum Weibe ihres Brubers, (auf dem Karst), zava, zavčena.

Mannesvater, der, sveker, (-kru).

Manneswort, das, beseda moštva.

Mannfisch, *adj.*, možk, korenjask, terden; mannfisch sehen, možko, junško stati, derzati se.

Manngeld, f. Lehengeld.

Manngericht, f. Lehengericht.

Mannierig, *adj.*, moža željna, lačna.

Manngrab, das, so viel als ein Mann in einem Tage ungraben kanu, bei Weinbergen viel, postat-i; nach V. dnina.

Mannhaft, *adj.*, možat, možk, junask, korenjask, serčen; ein mannhaftes Weib, (virago), možakinja (nach Gutm.).

Mannhaftigkeit, die, možatost, možkost, moštvo, hrabrost, serčnost, jonaštvo, korenjastvo.

Mannheit, die, moštvo, možka zmožost, možkost; der Mannheit berauben, skopiti; f. Entmannen.

Mannigfach, Mannigfach, Mannigfalt, f. Mannigfaltig.

Mannig, f. Mancher.

Mannigfalt, der, auch Taufendfach, f. Wärltermagen.

Mannigfaltten, v. a., pomnožiti, razmnožiti, množiti.

Mannigfaltig, *adj.*, mnogoteri, mnogoverster, mnogotérenat, mnogolichen.

Mannigfaltigkeit, die, mnogoverstnost, mnogotérmot, mnogolichenost.

Mannigfarbig, f. Bunnt.

Manniggestaltet, Manniggestaltet, *adj.*, mnogolichen.

Männiglich, *adj.*, vsak, stedenj, slehern.

Männin, die, žena; nach V. človekinja, (böhm. u. poln. mužica, analog. etwa moževka).

Mannlehen, das, fevd po meci, možki fevd.

Männlich, *adj.*, možk (aus možesk), možkiga spola; das männliche Geschlecht, možki spol; tapfer, junask, možk; männlich aussehen, možat biti; der männliche Stamm, možki zarod, rod; tie männliche Linie, možka vesta; *fig.* meč, po meci (in ne po

preslic); männliche Blüthe, možki cvet; männliche Kleidung, možka obleka ober za možke; männliche Stimme, krepak, možk glas; männliche Schreibung, krepka, terdna pisava; das männliche Glied, f. Geburts-Glied.

Männlichkeit, die, moštvo, možkost, možatost; nach M. moževnost, nach Gutm. moževinst; serčnost, jonaštvo.

Mannling, der, slabce, strakljivec; nieb. mevza; ein dickes schmutziges Mannsbild, pehtan.

Mannrecht, f. Lehengericht.

Mannsbart, f. Bart.

Mannsbild, das, Mannsperſon, die, možki, russ. u. böhm. mužčina (moščina); — možka podobščina; nach Gutm. moštvo.

Mannsbiru, f. Würzburgen.

Mannschaft, die, ehemals fevdna zvestobaj; Leute, možje, moštvo, ljudstvo, vojaki, ljudje; Schiffsmannschaft, mornarji na ladji; die Mannschaft eines Dorfes, možje, možki iz kake vasi; der Mannschaft berauben, f. Mannheit.

Mannscheu, Mannerscheu, *adj.*, ktera se možkih boji, divja, plaskljiva.

Mannschene, die, strah (nepotrebni) pred možkimi.

Mannsen, das, f. Mannsbild.

Mannserbe, der, možki dednik.

Mannsfahrt, f. Handfahrt.

Mannsgedenken, f. Menschengedenken.

Mannsgewand, das, obleka za možke.

Mannshoch, *adj.*, moža visok, kakor do- rassel človek visok, visokost junaka.

Mannshut, der, možki klubok.

Mannstert, der, hlapčon.

Mannstleid, f. Mannsgewand.

Mannstloster, f. Mönchloster.

Mannslänge, die, sezenj; mannshoch, (nach V.) moža visok; mannstief, moža globak; mannstief, moža debel.

Mannslente, f. Mannervolk.

Mannsmahd, die, kos senožeti, ki ga more eden v enem dnevü pokositi, nach V. dnina, nach Zul. dnevsčina, dnevsina.

Mannsmensch, das, vlačugarica, ki leta za možkimi.

Mannsperson, f. Mannsbild.

Mannstrod, der, možka suknja.

Mannstschneider, der, krojač za možke.

Mannstschuster, der, čevljar za možke.

Mannststamm, der, možki zarod, rod.

Mannststimme, die, možki glas.

Mannstsucht, die, možoželjnost, hrepčanje po možkem, možilo, (niedrig) gonjenje.

Mannststuchtig, f. Mannstgierig, (moža željen).

Mannsttief, *adj.*, moža globok.

Mannsttrauf, die, možka noša.

Mannstreu, Stadendiebstel, die, (Eryngium), stoglavetz, kodrasti osat.

Mannstsvoll, das, možki.

Mannstzucht, die, vojaški red in strah; f. Disziplin; Mannstzucht halten, vojake v strahu imeti, vojake v redu imeti in strahovati; *poln.* karnošć.

Mantthier, das, samec.
Mantthier, *adj.*, f. Mantthierig.
Mantthierheit, die, zgonjenost; f. Mantthierheit.
Mantthier, der, možev namestnik.
Mantthier, f. Zwitter; možakinja.
Mantthier, das, kolikor en človek na dan storiti more, nach V. dnina. nach *Zalok*. dnevsčina, dnevsina; f. a. Morgen.
Mantthier, das, gostomer f.
Mantthier, das, f. Schwenkung, nach dem *Poln.* obrat. zasuk.
Mantthieren, v. n., obračati se, sukati se, vaditi se.
Mantthieren, f. Fehlen, Crida (machen).
Mantthier, das, f. Zimmerdach; gebrochenes Dach, Manzardova streha.
Mantthier oder **Mantthier**, der, čobodra, zbloda, zbroda.
Mantthieren, **Mantthieren**, v. n., bloditi, packati, nach *M.* čaplariti.
Mantthier, **Mantthier**, der, blodnik, čaplar-nik (*M.*).
Mantthierei, die, zbloja, blojenje, packanje, čaplarija, čaplarjenje (*M.*), *russ.* packanje, *serb.* berčkanje.
Mantthierer, f. Manchester, (volneni žamet).
Mantthiere, die, črna mrežica, zobei, ta-celj*, manšeta, nach dem *Böhm.* naročka f; die Mantthieren zittern ihm, hlačice se mu tresejo, boji se.
Mantthierenfieber, das, *fig.* strah.
Mantthier, der, plašč (*russ.* u. *poln.* plašt, *altsl.* *serb.* u. *böhm.*), auch plajsč u. plajs, nach *M.* meten; den Mantthier nach dem Winde hängen, plašč, plajs po vetru oberniti, obračati, ravnati se po okoliščinah; einen Mantthier tragen, plašč, plajs imeti; den Mantthier umnehen, ogerntiti plajsč; ablegen, sleči, od sebe djati plašč; zunanji del kalupa; Mantthier eines Baldes, gojzdm rob ali kraj, gojzdm stena; beim Mantthierfang, plašč; eines Cylinders, oblina; Mantthier, das vorberite Ende des Tuches, wo der Weber den Anfang mit Weben gemacht hat, nach V. privezanje; die Mantthier, neka verv na ladii.
Mantthieren, das, plašček, plajsček.
Mantthierende, ant Tuch, f. Mantthier.
Mantthierkind, das, f. Surenkind.
Mantthierkrähe, die, (*Corvus cornix*), siva vrana.
Mantthieren, f. Bemanteln.
Mantthierlos, der, okolnica (*böhm.*).
Mantthierlos, der, plajsč sukni podobn.
Mantthierlos, der, f. Felleisen, *poln.* und *böhm.* tlomok, *russ.* čemodan.
Mantthierlos, f. Kleiderlos.
Mantthierlos, *adj.*, presirok, preohlapan.
Mantthierlos, der, krajc plajsča, plajsča.
Mantthierlos, die, plaščiček, plajsčiček letni zenski, mantila*.
Manual(e), das, bei den Kaufleuten, pri-ročne bukve, priročnica (knjiga); bei den Orgeln, etwa perstnik f, ročni registri.
Manufactur, die, eine Anstalt, etwa roko-

delnica. (kjer se mnogo blaga izdeluje brez ognja in kladva ali samokova).
Manufacturarbeit, die, rokodelni, manufaktorni izdelek; blago iz rokodelnio.
Manufacturarti, die, rokodelstvo, roko-tvorstvo.
Manufacturist, der, rokodelničar, manu-fakturist*.
Manufacturwaare, die, rokodelno blago, izdelek.
Manupropriä, *M. P.*, s svojo, z lastno roko; als Hauptwort, lastnoročni podpis.
Manuscript, das, rokopis, pisanje za natis namenjeno, rokopis iz časov pred iznajdbo tiskarstva.
Mappe, f. Landkarte, Portefeuille.
Marasquin, der, neko žganje, maraskin*.
Marbel, **Marmer**, f. Marmor.
Marbelu, f. Marmorieren.
Marbelstein, f. Marmor.
Marchandiren, (**Marthandiren**), f. Handel (treiben).
Märchen, das, f. Märchen.
Marcipan, der, mali kruh.
Marder, der, (*Mustela*), kuna, kunica, (in *alt. slav. W.*).
Marderz, in *Bfg.*, kunji.
Marderfalle, die, past za (na) kune.
Marderfell, das, kunja koža, kunji meh, kunina.
Mardergarn, das, mreža za lovljenje kun.
Marelle, die, marellica.
Margaretenapfel, der, marjetnik.
Margaretenbirn, die, marjetinka, mar-jetnica.
Margaretenblume, f. Maßliebchen.
Märgel, f. Mergel.
Märgelerde, die, f. Mergelerde.
Märgeln, f. Mergeln.
Margendistel, die, osat.
Margendreher, f. Vogelwurz.
Marginalien, *pl.*, Randbemerkungen in den Büchern, stranske, prikrajoe opombe, opazke.
Maria, Marija; Maria Geburt, rujstvo sv. Marije Device; Ave Maria, čoščena si Marija.
Marien, in *Bfgg.* sv. Device Marije, Mariin, smarni.
Mariäschneefelder, der, Marija sneznica.
Marienapfel, drt, (*Malum marianum*), smarno jabelko.
Marienbad, das, nach V. kapni kotlič, smarna toplica; vodna kopel.
Marienburg, das, Matere Božje podoba, kip.
Marienblume, f. Maßliebchen.
Mariendistel, die, osat Dev. Marije, *poln.* ostropest.
Mariendorn, der, f. Hagebutte.
Marieneis, f. Frauenglaß.
Marienselt, das, smarni dan, smarni praz-nik; sv. Device Marije praznik.
Marienslaß, f. Flachseide.
Marienglaß, f. Frauenglaß.
Marienglöckchen, das, Device Marije vi-jolica.
Marientäfer, der, (*Coccinella punctata*), polonica; *russ.* kozjavka.

Marienmantel, der, device Marije plajsček.
Marienmünze, die, Frauenmünze, smarna meta.
Mariennessel, f. Andorn.
Mariencose, die, Marienblume, marjetica; f. Gichtrose, Gliedkraut.
Mariensag, der, smarni dan.
Marienselchen, f. Marienglöckchen.
Marienswurz, f. Marienmünze.
Mariage, **Mariage**, die, Kartenspiel, marjaž.
Mariette, f. Marelle.
Marine, die, morsa vojska, morsa moč, pomorstvo, marina*.
Mariniren, v. a., marinovati, vsolomuriti, solomuriti.
Mariouette, die, f. Drahtpuppe.
Mariott'sches Gesetz, Mariotova postava.
Marl, das, die zellige Festigkeit in den Thier-lueden, (auch *altsl. russ. u. poln.*), nach dem *Serb.* mozeg; Gehirnmart, mož-gani; im Holze und in den Gewächsen, ster-zen, sverz, *m.*; *poln.* a. mlez-u; an den Citrouen, u. f. f. Sredica, osredek. serce; das geht, fährt, dringt durch Marl und Wein, f. Wein; *fig.* das Kräftigste, eyet, jedro; Marl in den Knochen haben, močan biti, *vulg.* s krahm in ne z maham rojen biti; das Marl anfangen, mozg, kri izpiti, moč vzeti; bei den Färbern, grampa od barve.
Marl, die, ein Zeichen, znamenje; Marlstein, mejnik; die Gränze, meja (granica) kake vasi; ein in seinen Marlen geschlossener Bezirk, okraj, okrajna, kraj, stran; — delez v kakem gojzdu; Windische Marl, sloven-ska okrajna; ein Gold- und Silbergewicht, marka*, t. j. šestnajst lotov; *poln.* u. *böhm.* grziwna (grivna, *altsl.* gold. Halsband), nach V. poln libre.
Marl, in *Bfgg.* mozgov, mozgasti, sterže-nov, sterzenasti, mejni.
Marlstein, der, vianut*, markasit*; f. a. Wisnuit.
Marlbaum, der, mejno drevo, mejnik.
Marlbündel, das, mozgati povezek.
Marle, die, ein Zeichen, marka, črna znam-ka f; in den Spielen, bob, dutika; f. Brief-marke, Stempelmarke.
Marlebrief, f. Caperbrief.
Marleu, v. n., zbijati, tergati; f. a. Mer-geln.
Marlen, v. a., zeichnen, ozoameniti, oznam-jati; f. Abmarken; v. n., das Erz marfel, ruda je obila, da se od centa dobiva več mark srebro; f. a. Marlfen.
Märler, der, okrajnjän.
Märlerrecht, f. Forstrecht.
Marletender, der, vojaski jestvinar ali branjevce, marketendar, *russ.* markitan.
Marletenderei, die, marketendarija f, vo-jasko jestvinarstvo ali branjevstvo, jestvi-narija (*Gutsm.*).
Marletenderin, die, vojaska jestvinarica, branjevka, marketendarica, *russ.* marki-tankä.
Marletendern, v. a., vajakam jedi pra-dajati, jestvinariti.

Marletopf, der, lonce barve za ozname-njanje kupcijskiga blaga.
Marlfett, f. Marlfig.
Marlfesäß, das, mozgovnica.
Marlfgewicht, f. Marl.
Marlfgras, der, mejni graf.
Marlfgraslu, die, mejna grošnja, mark-grošnja.
Marlfgraslich, *adj.*, mejnografsk.
Marlfgraslich, die, mejna grošnja, gro-fovina.
Marlfgraslichthum, das, mejno gro-fovstvo.
Marlfgraschen, der, davščina ali davšina od marke srebro.
Marlfhäfel, das, f. Mahlart.
Marlfhaut, die, mozgovakožica; f. a. Reßhaut.
Marlfholz, das, les z debelim sterzenam, sterzenati, sverznati les.
Marlficht, *adj.*, mozgast; bei Bäumen, ster-zenast, sverznast.
Marlfig, *adj.*, mozgat, *russ.* mozgovat; bei den Bäumen, sterzenat, sverznat; ein marlfiger Knochen, mozgata kost; marlfiges Holz, sverznata f, sterzenati les; *fig.* krep-pek, äverst, terden, jedernat, močan.
Marlfiren, f. Marlen, Bezeichnen.
Marlfkraut, f. Spinn.
Marlfkrenz, das, kruz, zuamenje na mej.
Marlfkügelchen, das, mozgov svalek.
Marlflinie, f. Gränzlinie.
Marlflochung, die, znamenje, ki se deva pod mejnike; f. Lösung.
Marlfols, der, f. Holzhäher.
Marlfordnung, die, postava za uživanje gojzdvov.
Marlfpalme, die, močnata palma.
Marlfpahl, der, mejni kol, mejnik.
Marlfstein, der, omejik, auch mejaß, na vra-zih; f. a. Marlfsteine.
Marlfrecht, das, pravica do deleza v ka-kem gojzdu.
Marlfsaft, der, mozgov sok.
Marlfseide, f. Maßliebchen.
Marlfseide, die, meja, mejaß (auch An-rainer), im Bergbaue, meja dveh rudnikov.
Marlfseidenruß, die, jamomérstvo, rudarsko ali podzemeljsko zemljomérstvo.
Marlfseiden, das, mejenje rudnikov, od-mejevanje rudnikov; f. a. Abgränzen.
Marlfseiden, *adj.*, die marlfseidenre Linie, (öerta) mejnica.
Marlfseiden, der, jamomerec, rudarski ali podzemeljski mércin; nach *Gutsm.* me-jemérnik.
Marlfseidenstufe, die, mérsko znamenje, znamoje (kam vsekauo).
Marlfseidenzug, der, rudarska meritev.
Marlfseidung, f. Marlfseidenkunst, Marlf-seiden.
Marlfstöß, der, cmok iz mozga.
Marlfstöchen, der, mozgata kost.
Marlfstüchen, der, mozgova potica. (po-vitica), kohanje iz mozga ober z mozgam.
Marlfstein, der, (kamen) mejnik, kamnitni mejnik; mejni kamen.

Marktorte, die, torta iz mozga.
 Marktlid, f. Marktlidhogen; nek dnar.
 Markt, der, öffentliche Zusammenkunft der Käufer und Verkäufer, namentlich Jahrmarkt, sejem, sejm, smenj, somenj. (altsl. s'n'm Zusammenkunft, Versammlung); Wochenmarkt, Markt für Lebensmittel, terg, terzni dan; der Platz dafür, f. Marktplatz; das Gefauste, sejem, terg; Viehmarkt, Roßmarkt, zivinski, konjski sejem; zu Markte gehen, reisen, na terg, na smenj iti, hoditi; einem den Markt verderben, ceao skerhati komu; zu Markte bringen, na prodaj postaviti, prodajati; razkladati pred kom, pokazati, kazati se s čem; seine Haut zu Markte tragen, kaj nevarniga si nakopati na glavo; f. a. Haut; der Markt des Lebens, vreva, drega, gneča na svetu; am Markte wohnen, f. Marktplatz; Marktreden, terg.
 Markt-, in Bsgg., in Bezug auf Wochenmarkt, terzni; Jahrmarkt, smanji, sejski.
 Marktamt, das, terzna gosposka.
 Marktaufseher, der, terzni, sejski ogle-
 da, nadglednik f.
 Marktbewohner, der, terzan, teržican.
 Marktbewohnerin, die, teržanka, teržica-
 nka.
 Marktbude, die, sejska prodajavnica.
 Marktcommissär, der, terzni komisar.
 Markten, v. a. teržiti, sejmovati, na sejm u
 prodajati, pogajati, vleči se za ceno.
 Marktfahne, die, terzna, sejska banderica.
 Marktfahrer, der, sejmnik, sejmovavec.
 Marktfeld, das, teržno, smanje polje.
 Marktfechten, der, terg; ein kleiner, teržic.
 Marktfran, die, sejmovavka.
 Marktfreiheit, die, terzna pravica; Jahr-
 marktfreiheit, sejska pravica ali svobo-
 ština, svoboština.
 Marktgang, f. Marktpreis.
 Marktgängig, adj., po terzni, sejski cenl.
 Marktgeld, das, das auf dem Markte ge-
 löste Geld, skupljeni, sterženi denar; nach
 V. utergovanje; das zum Einlaufen gegebne,
 zakupljeni denar; dnar za sejem odločen;
 Standgeld, sejmna, terznina; das dem Ge-
 funde am Jahrmarkt geschenkte Geld, sejem,
 smenj.
 Marktgeltit, das, spremstvo ali spreved
 na sejem.
 Marktgerechtigkeit, f. Marktfreiheit.
 Marktgerölse, das, sejski sander.
 Marktgut, das, blago, ki je na sejmu.
 Marktauf, das, terzni kup, sejem.
 Marktsucht, der, terzni, sejski hlapec.
 Marktleute, pl., auf einem Wochenmarke,
 kupei, ki pridejo na terg ali sejem, teržci,
 teržniki, teržni ljudje; auf einem Jahrmarke,
 sejmovaveri, sejmariji; Bewohner eines Mark-
 tes, teržani.
 Marktmeister, f. Marktaufseher.
 Marktdienung, die, terzni, sejski red,
 postava za sejm.
 Marktpflicht, f. Standgeld.
 Marktplatz, der, terg, terzise, terzise, sejm-
 nišče, sejmise; poln. u. russ. rynek (Ring),

im Freien, nach V. trise (?); russ. auch
 ploščad.
 Marktpolizei, die, terzna, sejska policija.
 Marktpreis, der, terzna ali sejska cena,
 auch terzni kup.
 Marktrecht, das, f. Marktfreiheit; teržno,
 sejsko pravo; f. a. Standgeld.
 Marktruf, der, sejski izklicovavec; f.
 a. Marktschreier.
 Marktschiff, das, terzna ladija.
 Marktschild, das, teržno znamenje.
 Marktschreiber, der, terzni, sejski pisar.
 Marktschreier, der, jesihar, kričon; f. über.
 Charlatan.
 Marktschreierei, f. Charlatanerie.
 Marktschreierisch, adj., po jesiharsko, ka-
 kor delajo mazači, ki na sejmih vekajo in
 se bahajo; šarlatansk.
 Marktschild, die, sejski dolg.
 Marktstand, der, štant, štant na tergu, sej-
 mu, sejski staniö.
 Marktsreitigkeit, die, terzni prepri.
 Markttag, der, smanji dan, sejski dan;
 in Bezug auf Wochenmarkt, terzni dan.
 Marktvogt, der, Marktmeister, Marktsch-
 reier, der, terzni ogle-
 da.
 Marktzettell, der, terzni list, zapisek terzne
 cenc.
 Marktzoll, der, sejmna, terznina.
 Markung, die, f. Bezeichnung, Markt.
 Markungsstein, f. Gränzstein.
 Markus, f. Marquer.
 Markvoll, adj., f. Marzig, Kräftig.
 Markwage, die, vaga za eno marko zlata
 ali srebra.
 Markweich, adj., mehke kakor mozg.
 Markzieher, der, žliöica, s katero se mozg
 jemlje iz kosti.
 Marmel, f. Marmor.
 Marmelade, die, v cukru vkuhani sok,
 marmelada*.
 Marmor, der, verdeutsch Marmor u. Mar-
 bel, marmor*, oder mramor: ein Herz von
 Marmor, kainoito serce.
 Marmor-, in Bsgg., mramorni, marmorni,
 mramorjev.
 Marmorader, die, mramorna žila.
 Marmorarbeit, die, izdelek iz marmora,
 mramorovica.
 Marmorartig, adj., mramorast, mramor-
 nast.
 Marmorband, der, ein Buch mit Marmorband,
 bukve vezane z marmoriranim papirjem.
 Marmorbild, das, kip iz marmora.
 Marmorblod, der, gruda iz mramora.
 Marmorboden, der, marmorne tla.
 Marmorbohrer, der, sveder za marmor.
 Marmorbruch, der, lom, jama marmora,
 marmorisčec, marmorisec, mramornica.
 Marmorfelsen, der, marmorna skala.
 Marmorgyps, der, marmorni mavec.
 Marmorhart, adj., terd kakor marmor.
 Marmorherz, das, serce terdo kakor skala.
 Marmorieren, v. a. marmorirati, na mar-
 mor malati, mramorovati.
 Marmoriter, der, mramoriravec.

Marmor, adj., marmoren, mramoren, mar-
 morov.
 Marmoraden, der, beli zatilec.
 Marmorpalast, der, hiša iz marmora.
 Marmorpflaster, f. Marmorboden.
 Marmorplatte, die, marmorna plošča, ploša.
 Marmor säule, die, marmorni steber, stolp.
 Marmor schleifer, der, kdor marmor brusi
 ali lika.
 Marmor schwelle, die, marmorni prag.
 Marmorstein, f. Marmor.
 Marmorstück, der, miza iz marmorja.
 Marode, adj., truden, spehan, upehan, slab;
 marode sein, werden, utruditi se, spehati se.
 Marodieren, v. n., zurückbleiben, zastati,
 ter pleniti, kraasti in herabiti okoli.
 Marodener, der, zastanec, vojaški ropar
 in beracon, maroder.
 Marone, die, laški debeli kostanj, maron.
 Maroquin, der, marokansko usnje, safsan.
 Marotte, f. Stedenpferd, Grille.
 Marque, f. Marke.
 Marquer, der, markér.
 Marquis, der, markez, markiz.
 Marquise, die, markiza, markeza, marke-
 zinja.
 Mars, der, Kriegsgott, Mars, Mart, bog vojske
 pri Römliand; bei den alten Slaven, Pore-
 vit (?); f. a. Rastford, der, planet; böhm.
 smrtonos; in der Chemie, zelezo.
 Marsch, der, hod, pot, mars*, russ. pohod;
 Almarisch, odhod; Durchmarsch, prehod; die
 Tagreise, dan hoda, nach V. dnina; sich auf
 den Marsch begeben, den Marsch antreten,
 iti, oditi, podati se na pot; zum Marsche
 blasen, schlagen, na odhod trobiti, bobnati;
 ufer Marsch geht nach Polen, gremo na
 Poljsko; im Marsche begriffen sein, hoditi,
 iti; auf dem Marsche halte machen, usta-
 viti se; einen Marsch abgewinnen, za en
 dan hoda prehitetli sovražnika; einen Marsch
 spielen, popotnico piskati, gosti, igrati;
 Marsch! hodi! nach dem Russ. stopaj! f. a.
 Paden, sich.
 Marsch, die, niedriges, fettes, wasseriges, sum-
 pfiges Land, mečava, mlakasta, mužavna,
 močvirna zemlja, močvir, močvirje.
 Marschall, der, marsal*.
 Marschallin, die, marsalova.
 Marschallamt, das, marsalstvo.
 Marschallstab, der, marsalova palica.
 Marschallswürde, die, marsalstvo.
 Marschfertig, adj., na pot ali odhod na-
 pravljen, gotov, (russ. gotovj k pohodu).
 Marschieren, v. n., iti, hoditi (sosebno od
 vojakov), marsirati; reisen, popotovati; er
 sann gut marschieren, dober hodec je; mar-
 schiere! poberi se, zgubi se!
 Marschkrankheit, die, nach V. hervaška
 merzliöa.
 Marschland, das, f. Marsch, die.
 Marschländer, der, kdor v mečavah, v moč-
 viraem kraji živi.
 Marschlinie, die, Marschrouten, die, odkau-
 zani pot, marsruta*.

Marsch säule, die, rajda vojakov gredeöih;
 f. Colonne.
 Marsfegel, das, drugo jadro nad koscm.
 Marktall, der, konjski hlev velicoh gospo-
 dov, russ. konjušnja, nach Gutm. ko-
 njarnica.
 Marter, die, ein sehr hoher Grad willfürlich
 zugefügter körperlicher oder geistiger Schmer-
 zen, huda bolečina, auch muka (eig. nach
 dem Altsl. u. Fris. M. moka, welches je-
 doch wegen des ganz gleichlautenden moka,
 Mehl, altsl. auch maka nicht leicht einfüh-
 bor erscheint), terpinčenje, nach V. taranje
 (trenje), nach dem Böhm. trapljenje; f. a.
 Foller; passive, auch huda terpljenje.
 Marterbank, die, f. Follerbank.
 Marterbett, das, postelja, v kateri kdo
 terpi bolečino.
 Marterbiss, die, trapivno, boleče grizenje.
 Marterborn, f. Erdroße.
 Marterer, der, zatiravec, mučivec, trapivec.
 Marterer, f. Märtyrer.
 Martergeräth, das, mučivno orodje.
 Martergeschichte, die, pripoved od ter-
 pljenja.
 Marterholz, f. Kreuz.
 Marterjagd, f. Heßjagd.
 Marterkammer, die, Marterkeller, der, f.
 Follerhammer.
 Marterleben, das, življenje polno muk in
 terpljenja.
 Martern, v. a., nach V. treti, nach dem
 Böhm. u. Poln. trapii. auch mücti (eig.
 močiti; f. jedoch Marter), terpinčiti, mer-
 cvariti, vicati, hude bolečine prizadevati
 čemu; f. a. Follern; težave delati komu,
 pestiti koga, sukati ga, težaviti, nadlego-
 vati hudo, pritiskati; v. r., sich martern,
 ubijati se, kritati se, polstii se s čem.
 Marterort, der, mučilisöe, mučilise, mesto
 terpljenja.
 Marterpfahl, der, mučivni kol.
 Marterpredigt, die, pridiga od Kristoso-
 viga terpljenja.
 Marterrad, des, kolo.
 Marterstrafe, die, huda, mučivna kazen.
 Marterthum, das, mučinstvo.
 Martertod, der, mučenska smert, Marter-
 tod, smert polna bolečine in težave.
 Martervoll, adj., poln muke, težave, pre-
 brietik; mučiven.
 Marterwoche, die, Marterzeit, veliki teden.
 Marterzeit, die, čas hudiga terpljenja.
 Martialis, adj., f. Kriegerisch, Müthig.
 Martinabend, der, večer pred sv. Mar-
 tinam.
 Martinfest, das, sv. Martina dan, praznik.
 Martinsgang, die, Lichtgang, Martinova
 gos.
 Martinstorn, f. Muttertorn.
 Martinstmauß, der, martinovanje.
 Martinstag, der, god sv. Martina, sv.
 Martin.
 Martinvogel, f. Martinsgang, Sobich
 (blaner).
 Martsch, f. Marsch.

Märstein, s. Schwefelstein.

Märthrer, der, *griech.* μάρτυρ, (*gen.* πορ) wörtl. pricevavec, spricevavec, kdor vero s svojim življenjem spricuje, nach dem *Altstl.* mučence oder mučnik (ig. močnik), nach dem *Griech.* martirnik; s. a. Blutzeuge.

Märtyrerin, die, mučenka, mučenica, martirica.

Märtyrerkrone, die, mučenska krona.

Märtyrthum, s. Marterthum.

Marante, s. Marille.

März, der, sušec, maroc; nach *Gutsm.* auch brözen (v. breza, Spr. kar v brézni zraste, april pobrije), osujak (?), viell. das *Serb.* ozujak) u. tretnik, nach *M.* postnik; *serb.* ozujak; *böhm.* brézen; *poln.* marzec, *gen.* marca, *russ.* mart.

März, in Bsg. sušcov, bréznov, marcov.

Märzbier, das, sušcov ali marcov ol; s. a. Lagerbier.

Märzblatt, s. Hüllattich.

Märzen, s. Merzen.

Märzente, s. Bläse.

Märzfliege, s. Eintagsfliege.

Märzgerste, die, jari ječmen dvoerstnik.

Märzipan, s. Marzipan.

Märzschwein, der, mlaj mesca sušca.

Märzschnee, der, sušcov sneg.

Märzveilchen, das, vijolica; wildes, divja, königska violica.

Märzvieh, s. Merzvieh.

Märzwasser, das, sneznica.

Märzwurz, s. Benediktskraut.

Masch, s. Marsch, die.

Masche, die, verchlungenes Band, petlja, petljica (auch in *and. slav. M.*), penklja; nach *Gutsm.* kampilca, nach *Alit* kotlica; in *Regen*, Garnen und im *Strichwerfe*, nach *V.*, sowie auch im *Poln.* u. *Böhm.* oko; eine Dohne, zanjka, zadera, zima; s. Dohne; eine über die Stirne der Frauenzimmer ein wenig unter der Haut herabhängende Masche, nach *V.* sroka, (sraka); eine an der Busen-nabel angebrachte, nach *V.* miš; s. a. Schleife; eine Masche fallen lassen, oko spostiti.

Maschen, v. a., zapetljati, petljati, zanjkatii.

Maschente, die, divja raca.

Maschig, *adj.*, petljast, penkljast, iz petelj, iz ok.

Maschine, die, skladař, nach *all. slav. M.* mašina oder mahina, (aus dem *Griech.*), nach dem *Böhm.* auch stroj (nach der älteren Schreibart stroj, woher das in einigen neuern *slowen.* Büchern vorkommende, unpassende, eig. eine Schwerefreiheit, die Finnen, bedeutende stroga entstanden sein mag), nach *V.* orodba (zložena).

Maschinenähnlich, Maschinenartig, *adj.*, masinast, masini podobn.

Maschinenmäßig, *adj.*, *fig.* tlačansk, slep, raboten; *adv.*, rabotno, slepo, tlačansko, mehanično, brez lastnjega premisljka.

Maschinenmeister, der, masinist*, masinski mojster, masinar.

Maschinerie, die, (vse) mašine, mašinstvo, mašinarija.

Maschinenwesen, das, mašinstvo.

Maschinist, s. Maschinenmeister.

Maschlaber, s. Bärclapp.

Masculinum, das, moški spol.

Masche, die, pika, zarastlina, brazogotina, obrastlina; s. a. Blase, Narbe.

Masel, s. Maser.

Maselsucht, s. Unschaf.

Maser, der, s. Maserholz, Maschholder.

Maser, der, ein Fiedeln in dem Holze, pika, gerča; krause Adern, žilica, pisa; *poln.* skoj; Wolken im Holze, maroga; Masern, *pl.* Kinderflecken, osepnice, ogerei, zaboroi, ož, ospice, odre, rubadi, nach *V.* a. dobrići; (bei *Gutsm.* leče, zncmeoe?); ein fehlerhafter Flecken, eine Narbe auf der Haut, pika; s. a. Wintermahl.

Maserbirke, die, gerönata, gerčeva, gerbasta, bunkasta breza.

Maserfleder, s. Maser.

Maserholz, das, žilicovina, gerčevina, žilavi, žilasti les; nach *Zalok.* doboviea, dobovicasti les; s. a. Fladerholz.

Masericht, *adj.*, Masern ähnlich, žilicast.

Maserig, *adj.*, pikast, žilav, žilovit, dobovicast, picast, rubadljiv.

Mascherle, die, s. Maschholder.

Masern, v. a. u. r., gerčiti (se); die Birte masert sich, breza se gerči; schön gemasertes Holz, nach *V.* pisano gerčasti les.

Maschholder, der, (Acer campestre), klen (a. *russ.* u. *serb.*), nach Andern maklen, nach *Gutsm.* außer klen auch brilovo drevo.

Masig, *adj.*, pikast; ein Masiger, pikeo.

Maske, die, s. Larve, *poln.* u. *russ.* maska*; unter der Maske der Freundschaft erschleicht er sein Vertrauen, tako dolgo se mu je delat prijatla, da mu je zaupal; vitez, hlimba, nach *V.* auch in diesem Sinne, šema; es kamen 3 Masken auf uns zu, tri šeme so nam naproti prišle, nach *V.* trije v šemah, nach *Gutsm.* trije obšemanci.

Masken, v. a. u. r., našemiti, ošemiti kaj, se.

Maskenball, der, ples v šemah, za šeme; s. a. Maskenfest.

Maskenfest, das, Maskarade, die, seme *pl.*, maskarada*; auf die Maskarade gehen, v seme iti.

Maskenkleidung, die, maskaradna obleka, oprava za v seme.

Maskenanzug, s. Maskenball.

Maskenen, v. r., šemo obleči, oblačiti, v šemo se napraviti, obšemati (*Gutsm.*) o-maskeraditi se, šemiti se: maskierter Ball, s. Maskenball.

Maskestoben, s. Rohrstoben.

Maskestopel, die, pajdašvo, španovija.

Maske, s. Maske.

Maske, s. Ueberlieferung.

Maske, das, mera, Maßchen, merion; $\frac{1}{2}$ Maß, štertik, štertinka, četertinka; der Schuster hat mir das Maß zu einem Paar Schuhe genommen, čevljar mi je čevlje pomeril; das Maß zu einem Noche nehmen, sukajo pomeriti, auch

mero vzeti za sukajo; Verhältnis, razmérie, primera; im hohen Maße, zelo, jako; im vollen Maße, popolnoma, prav, v polni meri; nach dem Maße des Verdienstes, po zaslugi; mit Maß, zmierno; halbe Maß im Gemüße, nřivaj zmierno; rechtes Maß und Gewicht, prava mera in vaga; mit dem Maße, woz nach ihr messet, soll euch wieder gemessen werden, s kakorsno mero bote merili, s tako se vam bo odměrjalo; geringes Maß, picla mera; Maß, der vierte Theil einer Meze trockner Dinge, nach *V.* polovnik; der sechszehnte Theil derselben, bokal, pint; Ein Maß (in Dessert. eine Maß) Bier, Wein, bokal* vian, bokal ola, bńca, boca*, verč; 6 Maß, šest bokalov, pintov.

Masse, s. Masse.

Massacre, s. Blutbad.

Massaciren, s. Mecheln.

Massaberwaller, der, oskerbnik mase, vsega premoženja.

Masse, die, mera, prava primera; Maße gebrauchen, mero imeti, po méri delati; über die Massen, über alle Massen, čez mero, čez vso mero, čez nemoč; auf diese Maße, po ti méri, tako; in der Maße, kakor, tako kakor, po méri; belaunder Massen, kakor je znano, znano je. da; besser Massen, prav dobro; einiger Massen, nekoliko, nekaj, po nekakšnem, nekako; gewisser Massen, nekako, nekakšno, tako nekako; gehöriger Massen, prav, kakor gra; gebührender Massen, spodobno; kakor je treba; verlangter Massen, po volji; solcher Massen, tako; welcher Massen, po kakorsnem; im Bergbau, od-merek; die Massen belegen, začeti delati na svojem odměrku (na odměrjenem rudniku).

Masse, die, jeder Körper nach der Menge seiner zusammenhängenden Theile betrachtet, mašina*, Klumpen, gruča, chuda, kepa; Menge, množina; *russ.* gromada, *böhm.* hmota (gmota); s. a. Concursmasse, Verlassenschaftsmasse; Materie, etwa snova; sich in Masse erheben, vsi vzdigniti se, v velikih trumah in kerdelih; ein welcher Stoff, testo, gošca, goša.

Massen, s. Maßigen.

Massen, *conj.*, s. Zudem.

Massenanhäufung, die, skupljanje ljudi, množina.

Massenhaft, s. Klump.

Massenweise, *adv.*, na kupe, splaz.

Mascherle, s. Maschholder.

Masfette, die, ein starrer Fettengaul, kleka, kljuse; *fig.* eine elende liebliche Person, macura, babura.

Masgabe, die, mera, doměrnost, primera, razmérie; nach Masgabe der Umstände, po okoliščinah, okoliščinah, kakor naneso okolišćine, okolišćina.

Masgebend, *adj.*, kar je ali daje pravilo, merito za kaj, po čenur se je ravnati.

Masgeber, der, uredovavec, upravljavec.

Masgebung, die, s. Masgabe, Bestimmung; ohne Masgebung, s. Unmasgeblich.

Masglas, das, bokal*, s. a. Maß.

Maßrecht, der, enoletna šćuka, šćuka, nach *V.* šćuka, šćuka z mero.

Maßholder, s. Maschholder.

Maßig, *adj.*, Ein Maß haltend, bokalen; im Gegensatz des übermäßig und unmäßig, mieren, zmeren, po méri, kar je prav, trezen, (nřivčtern), mäßig sein, mero vediti si, vzderzen (*russ.*); mäßig laufen, z mero teći; eine mäßige Freude, změroo veselje, veselje, kar je prav, veselje po méri; mäßig leben, trezno, zmierno živeti, z mero; mittelmäßig, sredenj, meren; eine mäßige Ernte, srednja letina; in der Zusammenfügung, primeren, priměrjen, po —, z. B. přičtmäßig, po dolžnosti, dolžnosti primeren, oder mit Suffix, gefehmäßig, postaven, helbeumäßig, junask, vitesk, regelmäßig, pravilen, pravilam primeren.

Mäßigen, v. a. u. r., mero dati, dajati, mero vediti, krotiti, umeriti, uměrjati, manjšati, vzderževati, uderževati; er kann sich nicht mäßigen, ne ve si mere, ne more se vzderžati, berzdati; s. a. Ermäßigen, Erniedrigen; gemäßigte Wärme, srednja toplota; mäßige dich im Gessen und Trinken, z mero sej in pij, ne jej čez mero, nezměrnó; gemäßigte Zone, změrnó topli pas.

Mäßigkeit, die, změrnost, měrnost, (zmasnost*), treznost, umerjenost, vzderžnost; die Mäßigkeit des Preises bestimmte ihn zum Ankaufe, ker cena ni bila prevelika, je kup —; die Gefehmäßigkeit, Regelmäßigkeit, postavnost, pravilnost i. t. d.

Mäßigkeitverein, der, društvo změrnosti, treznosti.

Mäßigung, die, uměrjanje, kroteenje, znizevanje, změrnost; mit Mäßigung, z mero, změrnó.

Massiv, *adj.*, ein massives Haus, terdna, vsa zidana, kamnita hiša; iz eniga kosa, iz eniga kamna izdelan; etwa auch celoten, cel, poln, lit, gost, nepuhel, ne po aredi votel; als massives Golde, iz samiga, čistiga zlata, brez primesi; ein massiver Mensch, *fig.* debel, zarobljen, neotesan, grab človek.

Masplanne, die, bokalna posoda, bokal, bokalni verč, pintnik (*M.*)

Masstunde, s. Maßkunde.

Masstiebe, die, marjetica, s. Gänseblume; Dotterblume.

Masstloß, *adj.*, brezmeren, brez mere, nezměren.

Masstlosigkeit, die, brezzměrnost, nezměrnost.

Masnahme, Maßnehmung, die, s. Maßregel, měrjeenje, jemanjo mere.

Masner, der, *mönl.* kdor je prošil za en ali več odměrkov.

Masofen, der, um Unterschiebe von einem hohen Ofen, nach *V.* poč na volka, volk.

Maßregel, die, Regel, pravilo; Vorsehrung, naredba; seine Maßregeln nehmen, ergreifen, narediti, opraviti, ukazati, česar je po okolišćinah, okolišćinah potreba; halbe Maßregeln, polovično naredbe; durchgreifende Maßregeln, ostre naredbe, *russ.* mēra, s. a. Mittel.

Maßregeln, v. a., pravila čemu dajati, mojestrovati kaj.

Maßstab, der, eig. merska palica, Meßwerkzeug, merilo, auch méra; verjüngter Maßstab, pomanjšana méra, pomanjšano merilo; sich zum Maßstabe nehmen, vzeti si kaj za merilo, pravilo; moriti, ravnati po čem; biti za podlogo.

Maßtopf, der, bokalni lonec.

Maß, *adj.*, s. Fett.

Maß, der, jadernik, jadrana, (jadrego) drevo, (V. drevece), jadrilo (nach Sulz., hingegen im *Altstl.* sowohl jadrilo als jadro Segel), bei *Gutsm.* jambora*, *russ.* mačta, *poln.* maszt, *böhm.* steženj, *kroat.* katarka; der große Mittelmaß, veliko drevo, velikii jadernik; srednje drevo, srednja jadrana; der vordere Maß, Vordermaß, prednje drevo, prednji jadernik; der hintere Maß, Besaußmaß, Bejen, zadajo drevo, zadnji jadernik; bei Zimmerleuten der große senkrechte Baum, welcher die Spitze des Thurmes bildet, an welchen die Sparren anliegen, drevo, auch serönik.

Maß, die, das Fettmachen der Thiere, pitanje, debelivta; die Maßung, kermiljenje, podkermiljenje; Buchmaß, zir; Gichelmaß, zelod; Schweine, Ochsen auf der Maß haben, pitati, v hlevu rediti; in der Maß haben, v gojzdu imeti, v ziru; die Speise, der Fraß der Thiere, píca.

Maßader, die, ritna žila.

Maßaderlucht, die, zlata žila. s. *Hämorrhoiden*.

Maßband, das, jadernikov obroč.

Maßbaum, der, s. Maß, der.

Maßbuche, die, bukev, (ki daje zir).

Maßdarm, der, ritnik, danka, aukäubiger, mastnica, konönik (V. u. *böhm.*), mastno ali zadnje čevo.

Maßdarmuerde, der, mastnična, konönikova čutnica.

Maßdarmschlagader, die, mastnična odvodnica.

Maßdarmvorfall, der, izstop konönika.

Maßdarmwurm, s. Maßwurm.

Maßeiche, die, hrast, ki daje zelod.

Maßen, v. a.; s. *Wemasten*, (Jadernike postaviti); v. n., rediti, Karioffeln maßen gut, krompir dobro redi, s krompirjem se mora živina spitati, odebeliti; junge Schweine maßen nicht gut, prašički se ne dajo odebeliti, spitati.

Mäßen, v. a., pitati (auch *altstl.* pitati u. in a. il. *W.*, hingegen pytati, fragen), debeliti, rediti, kermiti, *serb.* a. žiriti; im Mäßen verderben, zapitati, zarediti; der, die Gemäße, pitanc, pitanka, debelence; genaß mäßen, dopitati; das Vieh ist schon gemästet, živio je spitata, dopitana, odebeljena, debela; v. r., sich mäßen, dobro jesti in piti, moževati.

Maßenbügel, s. Maßband.

Maßenmacher, der, jadernicar; kdor jadernike dela.

Maßfleck, der, geiler Fleck im Acker, šop, gnojni šop.

Maßfutter, das, kerma, píca, s ktero se živina pita.

Maßganß, die, pitana gos; gos, ki se pita, pitavna gos; gemäßele Gans, pitana gos, pitanka.

Maßgülligel, das, pitavna perutnina.

Maßgeld, das, dnar za pitanje, žirovina, žirina.

Maßhaser, der, žirovinski, žirinski oves.

Maßholz, das, žirno drevo, *coll.* drevje. (drevje, ki daje zir).

Maßig, *adj.*, masten, pitan, debel, tolst; z jadernikam, jaderniki.

Maßig, der, mastika (*russ.*), mastikova smola, nach *Gutsm.* mirtvik.

Maßigbaum, der, (*Pistacia lentiscus*), mastik (*russ.*), mastikovo drevo, nach *Gutsm.* mirtvikovo drevo, *kroat.* trišlja.

Maßkalb, das, pitavno tele; pitano ali upitano tele, pitanoc.

Maßkorb, der, veršelo (*M.*), koß na jaderniku ali jadrani, mars*.

Maßkorn, das, žito za pitanje ali kermo; bunkeblaue Ruoten am Maßdarme bei Hämorrhoiden, nach V. višnjev verh.

Maßkuh, die, pitavna krava; krava, ki se pita; spitana krava, pitanka.

Maßlinde, die, navađna lipa.

Maßloß, *adj.*, ohne Maßbaum, brez drevesa, brez jadernika ali jadrane; maßloß machen, s. Entmaßen.

Maßloß, der, pitavni, pitani vol; *fig.* terß, storklin.

Maßordnung, die, postava zastran žira.

Maßrecht, das, pravica na zir.

Maßschiff, das, ludija z jadrenimi drevesi.

Maßschilling, der, s. Maßgelb.

Maßschwein, das, pitavna prasica, spitana, debela prasica.

Maßseil, das, verv na jaderniku.

Maßstall, der, pitavnjak, hlev, kjer se živina pita.

Maßstüß, das, pitano živinöe, pitanoc.

Maßtung, die, pitanje; s. a. Maß, Maßholz.

Maßvieh, das, pitavna živina, živina, ki se pita; pitana, spitana, debela živina; (u. V. zaklavnik?).

Maßvogel, der, pitani ptiö.

Maßwaldung, die, s. Maßholz.

Maßwerk, das, jamborovje, jadrano drevje, jadreniki.

Maßwurm, der, glista.

Maßzeit, die, pitanje, zir, ob žirn.

Maßzurang, der, mazurka.

Matador, der, matador*, kdor zvonec nosi; bei den spanischen Stiergefechten, ta, ki ubije bika; ein Reicher, bogatin; ein Gewaltiger, mogoönik.

Matelotß, *pl.*, bregesöc, bregesö, breße, široko mornarske hlaöe.

Mater, s. Mutterkirche, Schranbenmutter.

Material, das, *pl.*, Materialien, roba za kaj potrebno, priprava; Schreibmaterialien, pisavne potrebsöine, potrebsöine, reöi za pisanje potrebne; s. a. Baumaterial,

Stoff; Brennmaterial, kurjava; Spinnmaterial, predivo; Vorrath, zaloga.

Materialismus, der, materialstvo, materializm*.

Materialist, der, Spejereihändler, disavar, bei *Gutsm.* začimbar; in der Philosophie, Anhänger des Materialismus, materialöe, materialist*.

Materialität, die, telesnost.

Materialwaare, die, disava, disavno blago, materialno blago; s. Gewürz.

Materie, die, woraus ein Körper zusammengeßt ist, roba, snova, tvarina, iz ktere je kaj, nach V. telesnina; Eiterstoff, gnoj, gnojina; s. a. Stoff, Gegenland; (s. V. eines Buches, einer Liebe); materija*.

Materiell, *adj.*, telesen, snoven, snovstven, materialen*; s. a. Gegenständlich; das Materielle, snovstvo; geistiges und materielles Wohl, dašno in telesno dobro.

Materien, v. n., gnojiti se, zbirati se; v. a., mojestersko delo narediti, delati.

Matematik, die, in allen slav. *M.* matematika.

Mathematiker, der, matematikar, in andern slav. *M.* matematik.

Mathematisch, *adj.*, matematiöen; mathematisch gewiß, neoverzogen gotov.

Matheis, s. Mathematik.

Matirant, s. Weißbact.

Matrahe, die, zimnica, nach *M.* arovnica*.

Matragen, v. a., napolniti, natlačiti z zimami, z dlako.

Matrice, die, s. Matrize.

Matrifel, Matrif, die, zapisek, zapisovavnik, matice, imenik; Taufmatrifel, kerstne bukve.

Matrifenauszug, der, izpisek iz matice.

Matrimonialien, *pl.*, zakonske reöi.

Matrize, die, babica (*V.*), matice, kalup za öerke ali pismenke tiskarske.

Matrone, die, gospa, vredna, imenitna postarna ženska.

Matrose, der, mornar, *russ.* matros.

Matrosen, die, pisanje, *russ.* mornarski.

Matrosenhosen, *pl.*, mornarske hlaöe.

Matrosenkleid, das, mornarska obleka.

Matrosenwache, die, mornarska straža.

Matth, *adv.*, in gewissen Spielen, kozel (*V.*); *russ.* suhaja (suh); Einu matth machen, okozlati, ugnati, ugaöjati; matth werden, okozlat, ugnan biti.

Matth, der, zertrüßtes Obst, zmeökanina, zmeökano sadje, zura; a. melke, udirljive tla.

Matthast, die, pajdaßivo; s. Kamradßast; das ganze Schiffsvoll, mornarji, mornarstvo.

Matthien, v. a., okozlati (*V.*), ugnati, uganjati, opokati; zu Matth machen, zmeöcati, zdrozgati, moönik narediti iz öesa.

Matthig, *adj.*, zmeökan, zdrozgan, mehek kakor moönik; matthiges Wetter, mokro, uscano vreme.

Matth, *adj.*, slab, upehan, neveöen, medel, mlohav; s. a. Müde; vom Glase, temen, ölop, oblaöen; matthe Augen, temne, mertve öoi; matthe Farbe, mertva barva; matt ma-

chen, upohati, spehati, pehati, utruditi, trüdit, oslabiti, slabiti koga; matt werden, s. Ermatten, Ermüden; im Schachspiele matt machen, ugnati, uganjati; matt schmecken, pleveti, niedleti (*M.*), plevék, slab, slabiga vkusa biti.

Mattängig, *adj.*, temnoök, temnih, motnih öoi.

Mattblau, s. Maßblau.

Mattbaum, der, grada s storjami pokrita.

Matte, die, eine grobe Decke aus Wolle, platta; aus Wollen, storja, in andern slav. *M.* rogozina.

Matte, die, etwas, das keinen Glanz hat, temnina; Wiese, travnik, senoöet, seöa, kosenina; Kämmatte, sesirjeno mleko; — nek spanjski zlati denar; s. a. Mäde, Meße(u).

Matten, v. n., s. Ermatten; v. a., matt machen, upehati; im Spiele, ugnati; uganjati, (za) kozla narediti, narejati.

Mattenblume, s. Dotterblume.

Mattenflachs, der, muncö, s. Wiesenwolle.

Mattenflechter, der, storjar, rogozinar.

Mattenflechterin, die, storjarica.

Mattenkraut, s. Wiesenwolle.

Mattenkümmel, der, s. Feldkümmel.

Mattenkraut, s. Herbsteilöse.

Mattenrede, s. Fenchelrede.

Mattensteinebrech, der, (Pseudanum), senöetna oselica, pasji žibert, svjnjski janeß.

Mattenweide, s. Erdweide.

Mattgold, das, temno zlato, ne likano zlato.

Mattgolden, *adj.*, iz temniga, ne zlikaniga zlata.

Mattigkeit, die, s. Mattigkeit.

Mattig, *adj.*, sesirjen, gost; s. Gerinnen.

Mattigkeit, die, trödnost, slabost, spehanost, ugnanost, medlost; der Farben, tomnost, zamoklost, oblaönost; s. a. Matt.

Mattker, s. Strandläufer.

Mattvergoldung, die, ne likano, temno pozlaöenje.

Mattwarm, s. Lauwarm.

Mattweiß, *adj.*, zamoklo bel, bel pa ne blißöo, blißeö.

Maturität, die, zrelost, zrelostnost, godnost; s. a. Reife.

Maturitätsprüfung, die, preskušnja godnosti.

Matth, der, tummer, blößhönniger Mensch, budalo, neumöez, habeß; in Zusammenfügungen durch die Bildung auf — alo, s. W. Blaudermatth, zlobudralo, klafalo; Streichfäße, der steife Maß, skota; im Bergbaue, taubes Erz, glaha roda, glus.

Matthe, die, Judenmatthe, *poln.* maca, (opresnik pri Judih).

Matthel, die, s. Stachelbeere.

Matthella, s. Berbergen, Schachern.

Matthen, Mianen, v. n., das Schreien der Stagen, njavkati, mijavkati, mavkati; manent wohin kommen, primijavkati kam; ganze Nächte hindurch matthen, vse nöi premavkati.

Matthen, das, mijavk, mavk, mijavkanje.

Matthen, die, zid, nach *Gutsm.* auch mir (altes Gemäuer auch in Istrien, mirina, mirje); eine Mauer aufßhren, sezidati, postaviti zid;

eine Mauer um etwas führen, obzidati kaj; die Stadtmauer, mestno obzidje; Mauerwerk, Mauer, coll. zidovje, ozidje; fest wie eine Mauer, terden kakor zid; troffene Mauer, nach V. brezapnen zid; Mauerchen, das, zidek, zideo; einen Graben mit einer Mauer füttern, jarek, graben obzidati.

Mauerer, in Sßg., zidni.

Mauerkrassel, der, Kellermurm, stonog, auch presčičica, gostonog.

Mauerbaud, das, nach V. pas (med dvema nadstropjema), kamniti kraj.

Mauerbau, die, pozidnica, strešina.

Mauerbeschlag, der, prilepek na zidu.

Mauerbiene, die, zidna divja čebela, čebela.

Mauerblume, die, (Lack), rumena vijola.

Mauerbrecher, der, bei den Alten, oven, zidolom f. nach Gutm. raztrupilo.

Mauerbruch, der, f. Bresche.

Mauererpfich, der, f. Epheu.

Mauerer, f. Maurer.

Mauerfessel, der, f. Mauerkrassel.

Mauerfall, der, (Falco Tinaunculus); postojka, poln. pustolka.

Mauerfest, adj., terden kakor zid; in die Mauer befestigt, zvidan.

Mauerflechte, die, ozidni lišaj.

Mauerfisch, der, razzeblina na zidovji.

Mauergrün, f. Epheu.

Mauerhaken, der, kljuka v zid zabita.

Mauerhammer, der, zidarsko kladvo.

Mauerig, adj., zidan.

Mauerfall, der, zidarsko apno.

Mauerlappe, die, nadzidna strešica.

Mauerleiste, die, žlica, zidarska žlica, lopatica, ometčka.

Mauerlitz, der, f. Mauermörtel.

Mauerleiste, die, f. Mauerpficht.

Mauerkrant, das, (Parietaria), trava sv. Petra, russ. stennica; poln. skleničnik; f. a. Altitich.

Mauerkrone, die, zidna krona, zidovi veneo.

Mauerlatte, die, nach dem Böhm. pozidniea.

Mauerläufer, f. Mauerpficht.

Mauerlehm, der, zidarska ilovica.

Mauerlücke, f. Bresche.

Mauermantel, der, zidni plašč, plajs.

Mauermeister, der, zidarski mojster, mojster zidar.

Mauermörtel, der, zidarska malta; f. Mörtel.

Mauern, v. a., zidati, nach Gutm. auch miriti (poln. murować); im Mauern bis zu einer Höhe gelangen, prizidati do —; dauerehaft mauern, (v. n.), dobro, terdnu zidati; zu Ende mauern, dozidati.

Mauernachtigall, die, f. Blauschke.

Mauernzertrümmerer, der, razdiravec zidovja.

Mauerpfau, f. Epheu.

Mauerpfister, der, f. Hauswurz, (Gutm. homulica; coll. homulje).

Mauerpflanze, die, rastlina ozidniea.

Mauerplatte, f. Mauerlatte.

Mauerraute, die, (Asplenium ruta muraria), zidna rutaica.

Mauersalpetet, der, zidni solitar.

Mauersalz, das, zidna sol.

Mauersand, der, zidarski pesek.

Mauerschloß, der, sklad, dača za ozidje mestno.

Mauerschutt, der, sipača.

Mauerschwalbe, die, (Hirundo apus), velika hudournica, zidna lastovica, belorepec (in Laas), poln. jerzyk.

Mauerschweingeh, f. Mauerkrassel.

Mauerstecher, der, (Tenuirostres muraria), zidna naverica; (Certhia muraria), mertvasica.

Mauersteiger, der, (mont.), kdor je nad rudarskimi zidarji.

Mauerstein, der, kamen za zid, zidarski kamen; f. a. Ziegelstein.

Mauerstürzer, f. Karttaune.

Mauerwerk, das, zidanje, zidovje, zidina, ozidje, mirje; Mauerwerk aus Stein u. Holz, brani zid (Zal.).

Mauerwespe, die, (Holbwespe, Reinenwespe), zidna osa.

Mauerwurm, f. Mauerkrassel.

Mauerwurz, f. Epheu.

Mauerziegel, der, f. Ziegel.

Mauerzinne, die, kresta.

Mauke, die, Krankheit der Pferde am Fessel, podpada, podpadnica (V.), podsed, mahovnice, nach Alie gosenica; russ. razsedica u. kolénajj mokree; Krankheit des Weinsfloches, f. Erdgalle; tudi neka mesica na listji; Obst in die Mauke legen, damit es mürbe werde, sadje v mečilo, medilo, mladilo djati, devati, (da so ulezi).

Maul, das, f. Maulfessel; Mund der Thiere, gobec, nach V. auch trobec, nach M. ein großes Maul, lape, pl., Müffel, rivec; Mäulchen, das, gobček, rivček; von Maulschen, mit verächtlichem Nebenbegriff, gerde, siroke, krive i. t. usta, auch gobec; Mäulchen, Ruß, poljubek; Einem ein Mäulchen geben, koga poljubiti; f. Klüffen; Schnauze bei den Thieren, auch smerček; das Maul des Hahnes, am Flintenschlosse, kljan; ein breites, schiefes Maul, siroke, krive usta; ein Maul machen, skremžiti, kremžiti se, pačiti se; ein großes Maul haben, ustiti se, bahati se; das Maul anstreifen, aufsperrn, aufmachen, ziniti, zevniti (v kaj); das Maul wässert ihm darnach, sline so mu cede po tem. sline cedi; Einem auf Maul schlagen, udariti po gobcu, po zobeh, celjustiti koga; er soll Maul und Nase aufsperrn, ali bo zija! (t. j. čudil se bo); vor dem Maul wegsehen, izpred ust vzeti; Einem das Maul stopfen, dati mu jesti, usta zamašiti mu, t. j. podkopiti, da molci; Jemanden das Maul wässrig machen, komu sline storiti, delati; das Maul wischen u. bapen gehen, usta si obriati in iti svojo pot, (ne zahvalivši se); Einem nach dem Maul reden, po godi govoriti komu; sich sein Blatt vor das Maul nehmen, na ravnost, na vso usta govoriti, jezika si ne vezati; halt das Maul, jezik za zobeh; das Maul

halten, molčati, jezik za zobmi deržati; man muß es ihm in's Maul schnitern, mora se mu pokazati z lopato in ne s perstam; seinem Maule abbrechen, od ust si pritergati; das Maul hängen, namerdniti se, kujati se, nezadovoljen biti; das Maul aufstehen, ziniti, zevniti, spregovoriti; er spricht wie es in's Maul kommt, govori, kar mu prido na jezik; sich in der Leute Mäuler bringen, ljudem v zobe priti; sich das Maul verbrennen, naleteti (s kako napeno besedo); ein loses Maul haben, dolg jezik, hud, strumpen jezik imeti, dolg jezik kakor kravji rep imeti, (bei M. jezik mu leti); sich auf's Maul schlagen, ob pravem času obmolkniti; er hat das Maul auf dem rechten Fleck, zna se odrezati, zna govoriti; Einem und Maul gehen, ihm schmeicheln, prilizovati se komu, sladkati ae, radovati se, lizati se okoli koga; Einem über das Maul fahren, obregniti se na koga, naglo, hudo odgovoriti komu; er hat mir nicht einmal das Maul gegönnt, še toliko mu nisim bil dober, da bi me bil obgovorit; viele Mäuler zu füttern haben, dokaj jedežev imeti; Lügenmaul, laznik; Leckermaul, sladkosnedez u. vgl. mittelst einer Bildungsendung; Sprichw. einem geschenkten Gaul uff., f. Gaul; maulweiches, maulhartes Pferd, mehkgoböben, terdogoböben konj (Dr. Bl.).

Maulaffe, der, zijalo, zijak, zijac, zijaveo; Maulaffen feil haben, zijale prodajati.

Maulaffen, v. n., zijali, zevati, zijale, zijake prodajati.

Maulaufreißer, f. Maulaffe.

Maulband, f. Halfter.

Maulbeer, in Sßg. murbni, murvni ober murvin.

Maulbeere, die, murva, murvina jagoda.

Maulbeerbaum, der, (Morus), murva, murba, murvino drevo, poln. morwa, bela, černa, rudeča.

Maulbeerfeige, die, murvina smokva.

Maulbeerpflanzung, die, zasajene murve.

Maulbeerfaß, der, murvin sok.

Maulchrist, der, svetohlinec. kristjan z ustmi in ne v djanji.

Maulchristenthum, das, svetohlinstvo.

Mauldreischer, der, žlobudra, žvėrga, klepetak; čenca.

Maulen, v. n., gut maulen, dobro slast imeti, dobro dißati; f. Schmolken, Maul (hängen).

Maulfessel, der, nach dem Altl. (m'zg' und m'sk) mezg, a. mezg, mula; delavna osa.

Maulfesseln, die, mezgulja, mezgica, mezga.

Maulfesseltreiber, der, mezgar.

Maulfaul, adj., komur se tozi govoriti; f. Wortfarg.

Maulfreund, der, prijatelj z ustmi, z jezikam, v besedah, ne v djanji.

Maulfromm, adj., pobožnih besedi in ne djanja.

Maulfülle, die, živež.

Maulgatter, der, bei Schmieden, zobeno lojtrice* (Dr. Bl.).

Maulgeschwert, das, zijanje, zovanje.

Maulscheld, der, bahač, bahun, širokoustnik, širokoustnez, junak z jezikam.

Maulhure, die, kurba, ženska gerdi, umazanih besed.

Mäulig, in Sßg., — mäulig, — usten, — goböben.

Maulstemme, die, f. Mundstemme.

Maulkorb, der, Weisföhr, torba, etwa nastenica, nagobnik, narivčnik.

Maulmacher, der, bahač, ustnez, čeljustalo.

Maulmacherin, die, bahavka.

Maulpferd, das, f. Maulfessel.

Maulrecht, Maulgerecht, f. Mundrecht.

Maulschelle, die, klofuta, zausnica, berluzga, berluznica, ena po ustih, klapoušnica (M.), ena zauh; eine Maulschelle geben, berluzgniti, ploskniti, počiti ali udariti po ustih, po zobeh; f. a. Ohrfeige.

Maulschellen, f. Maulschelle (geben).

Maulschlag, der, f. Maulschelle.

Maulschloß, das, naustna ključavnica.

Maulschuche, die, volčio v gerlu, sajaveo, bolezen v gobcu (Dr. Bl.).

Maulspere, die, f. Mundstemme.

Maulspieß, f. Knobel.

Maulstunde, die, besedni greh.

Maultasche, die, f. Maulschelle, (böhm. sack).

Maulthier, das, f. Maulfessel.

Maulthiermäßig, adj., mezgast; adv., po mezgovo.

Maultrommel, die, dromlja, brenka, branda; f. a. Brummeln.

Maulvoll, f. Mundvoll.

Maulwerk, das, gobec; ein gutes Maulwerk haben, dober jezik imeti, zgovornost; f. Mundwerk.

Maulwurf, der, (Talpa), kert; das Weibchen, kertovka.

Maulwurfsauge, das, kortovo, berljavo oko.

Maulwurfsblind, adj., po kertovo, slep kratkoviden.

Maulwurfsfalle, die, past, skopeo za kerta.

Maulwurfsfänger, der, kertar.

Maulwurfsfell, das, kertova koža, kertovina.

Maulwurfsgrille, die, (gryllus gryllotalpa), muramor; f. a. Gröfgrille.

Maulwurfsgraben, Maulwurfsgräben, der, kertina, (nach M. a. kertinovec, kertinjak, kertšec, kertšec).

Maulwurfskäfer, f. Maulfiser.

Maulweln, v. n., mečkati, počkati počasi.

Mauler, f. Zauderer.

Maulen, f. Mauern.

Maur, der, ein Africauer, Mauer, Mavritan.

Maurache, f. Mordel.

Maurer, die, f. Mähre.

Maurer, der, zidar.

Maurer, in Sßg., zidarski.

Maurerei, die, zidarja, zidarstvo; Maurerei betreiben, zidariti; darin erwerben, verlernen, prizidariti, zazidariti.

Maurergeselle, der, zidarski pomagac, delavec.
 Maurerhandwerk, das, Maurergewerk, f. Maureret.
 Maurerkelle, f. Maurerkelle.
 Maurerkunst, die, zidarstvo, zidarija, zidarska umetnost.
 Maurermeister, der, zidarski mojster, mojster zidar.
 Maurerstuhl, der, bei ihren Gerüsten, zidarska stolica (V.).
 Maurerzunft, die, zidarski ceh*, zidarji pl.
 Maus, die, (Mus), miš, f. (auch m.); dim. Mäuschen, miska, miše (nar. pes.); die blinde Maus, slepa miš; wenn die Räge nicht zu Hause ist, haben die Mäuse frei tanzzen, kadar ni mačka doma, so miši dobre volje. (gospodarijo miši); wenn die Maus satt ist, schmeckt ihr das Korn bitter, sitimu trebuhu še dober kruh ne diši, siti miši je moka grenka; er sieht so finster aus, wie ein Topf voll Mäuse, gloda kakor hudo vreme; die Maus hat mehr als ein Loch, miš ima po več lokeoj; in der Anatomie, Muskel, mišica, *altst.* misca, nach V. ribica, mesna ribica.
 Mausader, die, bei den Pferden, mišična žila.
 Mausadler, f. Wachtelsalk.
 Mausbaum, f. Faulbaum.
 Mausche, Mäuschel, der, jud.
 Mäuscheln, f. Schwärzen.
 Mäuschenstill, f. Mausestill.
 Mäuse-, in der Zusammenfügung, mišji.
 Mause, die, bei dem Geflügel, brijenje, bei M. misanje; bei Kriechen, Schlangen u., lev, leviteu, bei andern Thieren, goljenje; f. a. Mäusen.
 Mäusenar, f. Wachtelsalk.
 Mäusebrot, f. Schöllkraut.
 Mäusedarm, der, kurze oervo.
 Mäusedorn, der, (Ruscus aculeatus), mišji tern.
 Mäusedreck, der, mišjek.
 Mäusefahl, *adj.*, misast (V.), mišje barve.
 Mäusefalle, die, past, progla, padalica na miši, nach V. mišnica, mišulovka.
 Mäusefallenmacher, der, proglar, mišničar.
 Mäusefeder, die, nach V. brivno pero.
 Mäusefresser, der, mišja zjedina, mišji zjed; die Felder haben durch Mäusefraß gelitten, miši so pojedle, razjedle setev, usejano seme.
 Mäusegedärm, f. Mäusedarm.
 Mäusegerste, die, mišji jeemen.
 Mäusegift, das, misomor, mišji strap, mišnica, mišerica.
 Mäusehohloch, der, sokolič mišar.
 Mäusehager, der, f. Treppe.
 Mäusehaar, das, das in der Mause herabfallende, britina, nach V. padna dlaka.
 Mäuseholz, f. Bitterkiss.
 Mäusehörnen, das, f. Siebenschläfer.
 Mäusekabe, die, lovica (mačka), mačka tatica; *fig.* zmikavt.
 Mäusekönig, f. Zaunkönig.
 Mäuseloch, das, mišja luknja, miševina, mišina.

Mausen, *sch.*, v. r., von Vögeln, briti se, nach M. misati se. (bei *Gutm.* mišiti se?, polžiti se?); *poln.* pierzyć się (periti se), *böhm.* poliehati; von Kriechen, Schlangen u. Seidenwürmern, leviti se, in *aut.* M., linjati se, (bei M. lišiti se); von behaarten Thieren, goliti se, mladiti se, briti se; f. übrig. das gebräuchlichere Haaren, *sch.*; *fig.*, von Menschen, popraviti se po boleznim, porediti se; mausen, v. a., Mäuse fangen, miši loviti; Räge läßt das Mausfen nicht, kar mačka rodi, rado miši lovi; mit listiger Geschwindigkeit wegstehlen, izmuzniti, izmuzovati, zmakniti, zmikati; das Wild mausen, zalezovati.
 Mausfen, das, britev, levitev, goljenje; lovljenje miši, zmikanje.
 Mäusenest, das, mišje gnjezdo, mišoica; Mäusenester bei Kopfe haben, globoko zamisljen biti.
 Mäuseohr, das, mišje uho; f. a. Mäuseohrlein.
 Mäusepfeffer, f. Stephankörner.
 Mäusepulver, das, f. Mäusegift.
 Mäuser, der, ein Krebs, der eben gemauert hat, mekuš (mekuš?), levce; zvit zmikavt, spodnikač, tat; f. a. Döbel.
 Mäuserin, die, tatica, zmikavka.
 Mäusern, *sch.*, f. Mäusen, *sch.*
 Mäuseschierling, f. Schierling.
 Mäuseschwanz, der, (Myosurus), mišji rep.
 Mäusestill, *adj.*, mäusestill, tih in pri mira kakor miska, prav tiho.
 Mausestodt, *adj.*, do celiga, do dobriga, čisto mertev; nach V. oplét; er fiel mausestodt nieder, je bil oplét; mausestodt frin, werden, nach V. ohrepeleti, *serb.* mertav, mertavcat.
 Mäusenke, die, navadna sova.
 Mäusezahne, der, mišji zob, (sprednji zob zgoranje eljusti); *böhm.* tesak.
 Mausezeit, die, f. Mause.
 Mausefarbe, die, mišja barva.
 Mausefarben, *adj.*, misast; mausefarbenes Pferd, mišec, miško.
 Mausefarbig, f. Mausefarben.
 Mausegeier, der, jastreb mišjak, mišar.
 Mauseicht, *adj.*, misast; kar ima doh po miši.
 Mauseig, *adj.*, nur in der Redensart, *sch.* mauseig machen, košatiti se, šopiriti se, ustavljeni se, kerčiti se, kozji biti, nach M. sogoriti se (?).
 Mausekopf, f. Klosterwenzel.
 Mäuseohrlein, das, (Hieracium pilosella), mišje ušesca, kosmatica, (Asarum), leskova korenina, vish.
 Mauseuleum, das, mavzolej.
 Mauseulen, v. n., po časi meckati, ogrebat se.
 Mausestill, *adj.*, Mausestill.
 Mauseweide, f. Weide.
 Mauseweizen, f. Volsch.
 Mauth, die, für Zoll und Zollamt, f. diese; Straßenmauth, cestnina; Brückenmauth, mostnina; Wassermauth, brodnina.
 Mauth- in *Sygn.* oestninski; mostninski, f. a. Zoll.
 Mauthbar, *adj.*, f. Zollbar; cestnini podverzen.

Mauthbeamte, der, cestninski urednik, f. a. Zollbeamte.
 Mauthbeinnehmer, der, f. Mauthner.
 Mauthfrei, *adj.*, f. Zollfrei; cestnina, mostnina prost.
 Mauthfreiheit, die, f. Zollfreiheit.
 Mauthgebühr, f. Mauth.
 Mauthgefälle, *pl.*, cestninski dohodki.
 Mauthhaus, das, cestninarska hiša; colnija.
 Mauthner, der, cestninar, mostninar, f. a. Zollbeinnehmer.
 Mauthumgehung, die, im Falle einer Mauthumgehung, kadar se kdo ogne cestnina.
 Mauth, f. Mauthen.
 Mauthkraut, f. Bodschmelde.
 Mauth, die, vodilo, pravilo obnašanja, glavno vodilo, nach V. ravnalo.
 Mauth, das, naj višji števil, naj višji ali neprestopna množina.
 Mauth, f. Mai.
 Mauth, die, mehanika, (nach V. samo- teza).
 Mauth, der, mehanik, der, mehanikar, in *aut.* f. M. mehanik; f. a. Ingeieur.
 Mauth, *adj.*, mehane; *fig.* raboten, tlačansk; f. a. Gebanulos.
 Mauth, der, mehanizem, uredba, sostava, skladije.
 Mauth, f. Böfe.
 Mauth, f. Vergift.
 Mauth, der, meketac.
 Mauth, v. n., meketati, (bei M. merke- tati); aufmeckern, zameketati; meckern woz hin kommen, primeketati kam.
 Mauth, das, meketanje, meket.
 Mauth, die, Gedächtnismünze, svetinja (V.), medalja*.
 Mauth, der, svetinjar, medaljar.
 Mauth, das, medaljon.
 Mauth, in *Sygn.* für mittelgroß, srednji.
 Mauth, das, srednja osmerka.
 Mauth, das, papier srednje velikosti.
 Mauth, *adj.*, f. Mittelbar.
 Mauth, der, srednjati, f. Vermittler.
 Mauth, die, f. Vermittlung.
 Mauth, v. a., mediatizirati, (na- rediti posrednje).
 Mauth, f. Arzenei.
 Mauth, die, Mediciška Venora.
 Mauth, f. Arzt.
 Mauth, v. n., in sredi, v polovici mesa.
 Mauth, f. Rüstern.
 Mauth, die, premishevanje.
 Mauth, v. n., premishevanje.
 Mauth, f. Mittel.
 Mauth, die, Arzenei, lek, zdravilo, vragilo, gajilo; Heilunde, zdravilstvo, zdra- viloznanstvo, zdravništvo, lekarija, vrahstvo.
 Mauth, die, f. Heilanstalt.
 Mauth, die, zdravstvena po- liceija.
 Mauth, der, zdravstveni svetnik.
 Mauth, v. n., zdravila uživati, je- mati, zdraviti se, ozdravljati se, gajiti se.
 Mauth, *adj.*, f. Arztilich; vrah,

zdravilsk, zdravnišk, zdraviteljsk; eine große medicinische Praxis haben, imeti mnogo ljudi zdraviti, imeti kakor zdravnik mnogo opravila.
 Medoc, der, medok* (vino).
 Meduse, die, Meduza.
 Medusenhaupt, das, Meduzina glava.
 Meer, das, morje; Meerchen, *dim.* morjčice; ein Meer von Feinden, sovražnikov kakor listja in trave; velika množica; auf dem Meere fahren, po morji se peljati, voziti; ein am Meere gelegenes Land, primorska zemlja, primorje; das todt Meer, schwarze Meer, stille Meer, weiße, rothe Meer, mertvo morje, černo morje, tiho morje, belo, ra- dede morje; Eismeer, ledeno morje; ein Ort hinter dem Meere, zamorje; unter dem Meere befindlich, podmorsk.
 Meer- in *Sygn.* morski, pomorski, namor- ski.
 Meer, der, morski ogor, morska jegulja.
 Meergrund, der, globočica, prepad morja.
 Meergründ, *adj.*, v morje teko.
 Meerader, der, morski orol.
 Meerampfer, der, morska kislica, morski ščavelj, savelj.
 Meeramsel, die, morski kos.
 Meeranwohnend, *adj.*, primorsk.
 Meeranwohner, der, primorec.
 Meeranwohnerin, die, primorka.
 Meerapfel, f. Adamsapfel.
 Meerarm, der, f. Meerbusen.
 Meerassel, die, morski červ, stonog.
 Meeraster, die, f. Anker.
 Meerbambel, die, morska bambela.
 Meerbarbe, f. Barfish.
 Meerbarsch, der, morski ostrež, okunj, (f. a. Bars).
 Meerbaum, f. Korallenstaude.
 Meerbeherrschend, *adj.*, na morji vladajo, etwa nach dem *Poln.* morjovladen.
 Meerbeschercher, der, gospodar, vladar na morji.
 Meerbeschreiber, der, popisovavec morja, morjopisec.
 Meerbeschreibung, die, popisovanje morja, morjopisje.
 Meerbesinger, f. Meerbeherrcher.
 Meerbuse, die, morsko ločje.
 Meerbüsch, f. Meerbarfch.
 Meerbrandung, die, f. Brandung.
 Meerbrasse, f. Traffen.
 Meerbusch, die, f. Meerbusen.
 Meerbusel, f. Meerbusse.
 Meerbusen, der, nach dem *Russ.* zaliv, nach *Gutm.* zatok (*serb.* u. *poln.*) nach V. zanozje, zaton, zanozina, f. Bucht; *poln.* auch odnoga.
 Meerbütte, die, ober Meerbülte, (Pleuro- nectes), nach dem *Russ.* morska kambola.
 Meerdattel, die, rakovina.
 Meerdohle, die, neka mokrela.
 Meerdrache, der, morski zmaj ober zmij.
 Meerdrassel, f. Meeramsel.
 Meerdrösch, die, (Fucus vesiculosus), *russ.* morska kapusta.

Meerelbeſe, der. morská ašerica, ašerica.
 Meerelaud, f. Meerinfel.
 Meereliter, die, (Haematopus ostralegus),
 morská sraka, russ. krivec.
 Meerenge, die, morská ožina, ozko morje,
 russ. proliv. poln. przemyk morski, oia-
 nina (tesnioa) morská.
 Meerengel, der, (Squalus squatina), russ.
 rašplja.
 Meerente, die, morská raca.
 Meereshoden, der, duo morja.
 Meeresel, der, neka poleovka.
 Meerestilade, die, poveršina, poveršje
 morskó.
 Meerestluth, die, morski tok, val; morje;
 f. a. Kuth.
 Meerestwasser, das, vode morja, morje.
 Meerestoff, der, Neptun (pri Riml.).
 Meerestüte, die, obrežje morskó, kraj
 murja.
 Meerestille, die, tihota na morji, inor-
 ska tihota (tiša), tiho morje, brezvetrije,
 serb. tišina morská.
 Meerestrand, f. Strand.
 Meerestrom, der, tok morja.
 Meeresturm, der, vihar na morji.
 Meerestvoget, die, val, die Meerestvoget,
 morskó valovje.
 Meerfahrt, die, vožnja po morji.
 Meerfarben, adj., morskó barvo.
 Meerfajan, f. Meerbutte.
 Meerfeder, die, russ. pernatka.
 Meerfischel, der, morski kopor.
 Meerfisch, der, morská riba.
 Meerflade, f. Meerestilade.
 Meerfahre, die, obmorski, primorski bor.
 Meerfrau, die, Meerfräulein, das, morská
 gospodičina, morská deklíca, sirena*.
 Meerfisch, der, morská žaba.
 Meerfürst, f. Meerbeherrscher.
 Meergauß, f. Kropfgauß.
 Meergegend, die, kraj ob morji.
 Meergeßiß, das, morská stvar, žival.
 Meergestade, das, f. Gestade.
 Meergewächß, das, morská rastlina.
 Meergewirbel, das, morski vertinci.
 Meergot, der, morski bog (pri neverc.).
 Meergöttin, die, morská boginja (pri neverc.).
 Meergras, das, morski mah, russ. mor-
 ska nit.
 Meergran, adj., zelenkasto siv.
 Meergrünel, das, morská pošast.
 Meergrün, adj., morskó zelen, blede zelen.
 Meerhafen, der, morská pristan, morskó
 pristanišče, pristaniše, f. a. Hafen.
 Meerhaje, der, morski zajc (riba).
 Meerheber, f. Wasserhoſe.
 Meerheber, f. Mandelkähne.
 Meerheld, f. Seheld.
 Meerherr, f. Meerbeherrscher.
 Meerherrschaft, die, vlada, vladarstvo,
 oblast nad morjem, na morji.
 Meerhirse, die, (Lithospermum), f. Stein-
 hirse.
 Meerhoſe, f. Wasserhoſe.
 Meerhuhn, das, morská kokoš.

Meerhund, f. Seehund.
 Meericht, adj., morju podoben.
 Meerigel, f. Seeigel.
 Meerinsel, die, morski otok.
 Meerjungfrau, f. Meerfrau.
 Meerkalb, das, f. Seehund.
 Meerkampf, der, boj z morjem; boj, bitva
 na morji.
 Meerkäse, die, opíca, morská muna (Pot.),
 dolgarepa, merkovca*; russ. mariyška.
 Meerloshengesicht, das, gerdi, neznaní
 obraz.
 Meerlöcher, f. Meerföhre.
 Meerlischbaum, f. Mehlbaum.
 Meerlippe, f. Lippe.
 Meerlohl, der, russ. katran.
 Meerkrähe, f. Barts.
 Meerkrebs, der, morski rak.
 Meerkrieg, f. Seekrieg.
 Meerkrümme, f. Bucht.
 Meerlattig, f. Meergras.
 Meerlente, die, svetilo na morji.
 Meerlilie, die, morská lilija.
 Meerlinse, die, vodna resa (poln.).
 Meerlöwe, der, f. Seelöwe.
 Meerlungentau, das, morski pluónik.
 Meer mädchen, f. Meerfrau.
 Meermann, der, povodni mož.
 Meermauß, die, nek pomorski öerv.
 Meermelde, die, (Atriplex halimus), mor-
 ska lebeda.
 Meermentch, f. Meermann.
 Meermoos, f. Meergras.
 Meermuschel, f. See muschel.
 Meernebel, die, iglica (riba).
 Meerneise, f. Alant.
 Meernebel, der, megla na morji.
 Meerneise, f. Wiesenkraut.
 Meerneffel, die, morská kopriva, mah;
 tudi nek öerv.
 Meerneuse, die, morská nimfa, nereida.
 Meerösch, der, morski vol, ueka rašplja.
 Meerotter, die, morská vidra.
 Meerpeterlein, f. Meerfischel.
 Meerpferd, f. Seeperd.
 Meerräuber, f. See räuber.
 Meerrebe, die, nek primorsk arebot (v
 Azii).
 Meerrettig, der, hren (auch russ. hrén.
 poln. chrzan).
 Meerrettigkraut, das, hrenovina.
 Meerriind, f. Nothdommel.
 Meerrohr, das, morskó terstje.
 Meerrolf, das, morská sol.
 Meerstrand, der, morski pesek.
 Meersee, f. Saifisch.
 Meersehnen, der, (Talcum lithomarga),
 morská pena, (in allen slav. M.).
 Meersehnen, adj., iz morské pene.
 Meersehnen, f. Meergrünel.
 Meersehnen, f. Meergrünel.
 Meerseiff, das, pomorska ladija.
 Meersehnen, der, primorski gien.
 Meersehnen, die, morská kosa.
 Meersehnen, der, žrelo, prepad morja.
 Meersehne, die, morski polž.

Meerschnecke, die, globodina morja, krilo
 morja.
 Meerſchwalbe, die, (Sterna), alg. mahavka,
 die gefledte, plavka; (Sterna hirundo), ri-
 bió. (böhm. rybar), russ. morská lastovka.
 Meerſchwall, der, morskó veliko valovje.
 Meerſchwamm, der, morská goba.
 Meerſchwein, das, f. Delphin.
 Meerſchweihen, das, (Cavia cobaya),
 morská svinka.
 Meerſeite, die, stran proti morju.
 Meerſenne, f. Tang.
 Meerſchach, f. Nothperling.
 Meerſpinne, die, f. Krabbe, Tintenfisch
 (bei Valz. hobotnica).
 Meerſchackelkraut, f. Salzkrant.
 Meerſtadt, f. Seeſtadt.
 Meerſtil, adj., tiho kakor morjo.
 Meerſtraße, f. Meerenge.
 Meerſtrom, f. Meerestrom.
 Meerſtrudel, der, morski požiravnik, ver-
 tinee, kernica, poln. u. serb. vir.
 Meerſtufe, die, globokost morja.
 Meerſter, das, morski breg, kraj, morskó
 obrežje.
 Meerſtloffen, adj., z morjem obdan.
 Meerunter, adv., pod morje, v morje.
 Meervogel, der, morská ptica.
 Meerwolf, das, morské živali, morskó ži-
 valstvo.
 Meerwärtz, adj., proti morju.
 Meerwasser, das, morská voda.
 Meerwegtritt, der, primorski terpoteo.
 Meerweh, das, dolg čas po morji.
 Meerweib, das, f. Meerfrau.
 Meerweit, adj., sila širok, prostran, ši-
 rok kakor morje.
 Meerwind, f. Seewind.
 Meerwinde, die, morski slak.
 Meerwirbel, f. Meerstrudel.
 Meerwolf, f. Säune; morski volk; (Perca),
 morski okunj.
 Meerwunder, das, morskó čudo, morská
 prikazen; čudoviti prikazek na (v) morji;
 das ist ein wahres Meerwunder, to je za
 res čudno, prečudno.
 Meerwurm, der, morski öerv.
 Meerwurzel, f. Mannstreu.
 Meerzeisig, der, morská konoplíšica; f.
 Gänſling, Gräſſlein.
 Meerzoll, der, f. Seezoll.
 Meerzunge, die, neka slastna kambala.
 Meerzweibel, die, (Scilla maritima), mor-
 ska cebula, morski luk.
 Meerzweibelſaft, der, sok morskó cebule.
 Meerzweien, f. Meißchen.
 Megäre, die, Megära*.
 Megchen, f. Blüten.
 Mehl, das, moka (altſl. maka), serb. a. brašno,
 (im Altſl. Speiße überhaupt, sloven. híngegen
 brašna oder brašno, brašno, Weggehrung),
 in St. melja, d. i. das Gemahlene; nuuſſi-
 ges Mehl, zadnja moka; grobes Mehl,
 debela moka; das schönste Mehl, ovet; hín-
 teres Mehl, zadnja moka; sirova moka;
 Anzugsmehl, (Unterf.) čila moka.

Mehl, in Sſſgn. moóni, nicht maki; aus
 Mehl bestehend, iz moke, močnati.
 Mehlappfel, der, močnato, ne sočno Jabelko.
 Mehlbahn, die, bei den Müllern, die innere
 Seite des Laufes und das daran hängen blei-
 bende Mehl, grot, böhm. osipka.
 Mehlbaum, der, (Crataegus aria), mok,
 mokoveo; f. a. Weißdorn; (Viburnum lan-
 tana), brovnika, dobroletovina, hudovitovina,
 medulovina.
 Mehlbeere, die, jagoda mokova, glogulje,
 glogova i. t. d.; f. Mehlbaum, Eberesche.
 Mehlbehälter, das, shramba, posoda za
 moko.
 Mehlbeutel, der, sitnioa.
 Mehlbirn, die, močnica (auch poln.).
 Mehlblume, f. Schlüsselblume.
 Mehlbrei, der, moónik; ein dünner Brei
 aus abgekühtem Mehl, podmet, podmeta-
 nica, sok.
 Mehlborn, der, glog, mokovje; f. Mehlbaum.
 Mehlbornsteden, der, glogovka, glogovec.
 Mehlbornstrauch, der, glogov germ. glözje.
 Mehlfaß, das, Mehlfaßchen, das, sod, be-
 ček, sodček za moko; bei M. lajta.
 Mehlfaßel, f. Weißdorn.
 Mehlfrucht, die, moóni sad, plod.
 Mehlhandel, der, mokarija, kupčija z mo-
 ko, mokarstvo.
 Mehlhändler, der, Mehlverkäufer, mokař;
 serb. nučar.
 Mehlhändlerin, die, mokařica.
 Mehlhorn, der, (öſterr. Prov.), eine Kranz-
 heit kleiner Kinder, sonst die Schwämme, nach
 V. prani, poliska (auch bei M.), gobice in
 mehurei po ustih (Dr. III).
 Mehllicht, adj., dem Mehle ähnlich, močnast,
 maki podoben, mokast (Jarn.).
 Mehllich, adj., Mehl enthaltend, močnen, moč-
 nat, nach V. auch moknat; bei M. moljnat;
 kar daje, ima obilo moke.
 Mehlkäfer, der, hrošó mokař, močni hrošó.
 Mehlkäse, der, živo apno v prahn.
 Mehlkästen, der, skrinja, predalnik za mo-
 ko, močnjak, nach V. močnjek.
 Mehlkammer, die, beim Mehlhändler, mo-
 karnica.
 Mehlkleister, der, klej iz moke, močni klej.
 Mehlkloß, der, omok iz moke; böhm. šiška,
 debeli svaljek iz moke.
 Mehlkrümmer, der, mokař.
 Mehlkrümmern, die, mokařica.
 Mehlkraut, das, kozja brada.
 Mehlkeim, der, f. Mehlkleister.
 Mehlloch, das, in der Mühle, woburd das
 Mehl in den Beutel fällt, žrelo.
 Mehlmeise, die, (Parus pendulinus), pla-
 šica; f. Aſchmeiße.
 Mehlmeise, die, močni malj.
 Mehlmühle, die, mln, malen za moko.
 Mehlmüller, der, f. Müller.
 Mehlmuß, das, f. Mehlbrei.
 Mehlmutter, die, f. Mutterkorn.
 Mehlpappe, f. Mehlbrei.
 Mehlpulver, das, mokasti, semleti smodnik.

Mehltreich, f. Mehlig.

Mehlsack, der, meh. vrečo ali vreča. zakelj* za moko; plump wie ein Mehlsack, okorn, storklast kakor konj.

Mehlsand, der, drobni pesek, mlevka, sipa.

Mehlschabe, die, f. Mehlmilbe.

Mehlschaukel, die, für das Weizenmehl, vevnica; für das Buchweizenmehl, lopata.

Mehlschwabe, f. Gauschwabe.

Mehlsieb, das, sito za moko.

Mehlspeise, die, močnata jed; jed iz moke.

Mehlsstärke, die, f. Stärke.

Mehlsraub, der, poliska.

Mehlstener, die, etwa močnina, davek od moke.

Mehlsuppe, die, podmetanica, močnata poljvka.

Mehlteig, der, testo (iz moke).

Mehlthau, der, sivka, bela rosa, siva rosa, rija, medna rosa, bel-i, deževna rija, smod; (Aphis), mešica.

Mehltränke, die, oblojena pijača.

Mehltrag, der, kadunje, krušnica, njške (za moko).

Mehlverkäufer, der, moker.

Mehlweiß, adj., bel kakor moka.

Mehlwurm, der, močni červ; f. Mehlmäfer.

Mehlzuder, f. Farin.

Mehr, adj. n. adv., eine größere Menge zu bezeichnen, (plus), več; bei *Gutm.* venó; der Zeit nach, dalj; nachdrücklicher, (magis), bolj, boljše; mehr als billig, za res prav; mehr als voll, prav pola, prepola; je mehr, desto mehr, kolikor več, toliko več, čem več, tem več; er hat mehr Bücher als andere, ima več bukov ali knjig, kakor kdo drugi; desto mehr fault es, huje gnije; ich achte ihn mehr, als dich, čislam ga nad tebe, čez tebe, več kakor tebe; er wird mehr geliebt, bolj ga ljubijo, bolj je ljubljien; mehr Leute sehen, mehr Schmerzen empfinden, več ljudi viditi, več bolečine čutiti; mehr von dieser Waare, več tega blaga; und was der Dinge mehr sind, in kar je še teh reči; solcher Leute mehr, več takih ljudi; ich will nicht mehr schreiben, nečem več (dalj) pisati; er hat mehr, als nötig, ima več, kakor mu je treba, (čez potrebo); unsrer sind mehr, als der engeren, naših je več, kakor vaših; es fostet mich mehr als 30 Gulden, več kakor 30 goldinarjev, čez 30 goldinarjev me stane, mi je prišlo; mehrere Aufmerksamkeit, večji pazljivost; mit mehr (mehreren) Fleiße, z večjim prizadetjem, z večji marljivostjo; mit mehreren Worten, z več besedami; das istun Mehrere, mnogi to delajo, mnogo ljudi, več ljudi, auch več jih to dela; ich habe es Mehreren gesagt, to sim več ljudem povedal; ein Mehreres (des Mehreren) hierüber künstlich, drugikrat kaj več od tega; des Mehreren, še bolj, bolj na tanko. natanoneje, bolj na drobno; der meiste Theil, največji del; die meisten Stimmen, naj več glasov, večina glasov; nichts mehr, nič več; gar nichts mehr, ne trohe več; hüte dich

mehr vor bösen Beispielen, als —, bolj se ogibaj hudih izglediv, kakor —; es regnet nicht mehr, ne gre več dež; mehr und mehr, čedalje bolj, več; f. a. Einige; was wollen Sie mehr? kaj hočete še?; niemals mehr, nikoli ne več; er ist mehr als ich, na višji stopnji je; es ist mehr als zu gewiß, prav gotovo je, da ne more biti gotovši; du bist mehr gesund als reich, zaravši si kakor pa bogatejši; mehr bieten, več dajati.

Mehr, das, der Stimmen, večina; f. a. Ueberstimm, Mehrbetrag.

Mehr, das, der Stimmen, večina; f. a. Ueberstimm, Mehrbetrag.

Mehrblumig, adj., mnogoeveten, (vielsblumig).

Mehrdeutig, adj., kar ima več pomenov; f. Vieldeutig.

Mehrdeutigkeit, die, mnogopomenljivost.

Mehren, v. a., f. Vermehren; mehr machen, der Zahl nach, pomnožiti, množiti; nach *Gutm.* povečati, večati; einen höheren Grad einer bestimmten Eigenschaft geben, povišati, zvišati, višati; f. a. Multiplizieren; v. r., sich mehren, pomnožiti se, razmnožiti se, množiti se; die Kinder mehren sich, otrok je leto na leto več; veraltet für: Theilen.

Mehrentheils, adv., večidel; f. a. Meistens.

Mehrer, der, množice, razmnoževavec, povečavac, V. vekšavec; alle Zeit Mehrer des Reiches, (semper Augustus), vedno množice kraljestva, nach V. vselej vekšavec kraljestva; f. a. Multiplikator.

Mehrerin, die, množivka, pomnoževavka.

Mehrere, f. Mehr.

Mehreres, f. Dester.

Mehrsach, adj., mnogotérnat, nekolikokrat; f. a. Vielsach.

Mehrschaberei, die, lakomnost nezmerna, nach V. grabljenje.

Mehrheit, die, množstvo (Vielheit); Mehrheit der Stimmen, večina (veksina); in der Gram., f. a. Mehrzahl.

Mehrjährig, adj., večleten, nekolikoleten; f. a. Vieljährig.

Mehrmacher, der, grabež; f. a. Plünderer.

Mehrmatig, adj., večkrat, mnogokrat; auf mehrmaliges Ersuchen, ker sim (je) bil večkrat, nekterikrat prošén.

Mehrmaß, adv., večkrat, nekterikrat, gostokrat, često, mnogokrat.

Mehrsamig, adj., kar ima po več semen.

Mehrseitig, adj., mnogostran, mnogostransk, raznostransk; auf mehrseitiges Begehren, ker se je od več strani zelalo.

Mehrseitigkeit, die, mnogostranost, več strani.

Mehrseitig, adj., mnogozložin, iz več zlogov.

Mehrtheil, der, večji del(čež).

Mehrtheilig, adj., mnogodelen, iz več delov.

Mehrtheiligkeit, die, mnogodelnost.

Mehrung, die, das Mehren, množenje, vek-

sanje, razmnoževanje; eine Abzucht, jarek; Schwindgrube, brezen; f. a. Multiplication.

Mehrwert, der, večji vrednost, kolikor je ena reč od druge vrednisi, draži.

Mehrzahl, die, večina, večji število; in der Grammatik (dualis), dvojniki, dvojno število, (pluralis), množno število, množnik, nach dem Russ. množstveno število.

Mehrzahl, adj., mnogozob, kar ima več zob.

Meid, ober Maid; f. Mädchen.

Meidchen, das, f. Mädchen.

Meiden, v. a., etwas, ogniti se, ogibati se koga, česa; er muß sein Haus meiden, ne sme mu v hišo, ne sme stopiti v njegovo hišo; leide, was du nicht meiden kannst, terpi, česar se ne moreš ogniti; ich wurde von ihm gemieden, ogibal se me je; serb. a. uklanjati se; das Land meiden müssen, bežati pred kom (stehen); die Speisen meiden, vzdržati, vzdrževati se kake jedi, ne jesti; meidet das Böse, varujte se hudiga; nach M. anjste se hadiga; böhm. streiti se, straniti se; die Sünde meiden, opustiti greh, slovo dati mu, greha se varovati.

Meiden veraltet, f. Castiren; (der Weibe, rezani konj).

Meien, f. Mähen.

Meier, der, pristav, pristavsek, pristavnik; böhm. dvořak; f. a. Pächter.

Meier, der, f. Gausheil; (Amaranthus blitum), šocer; f. a. Gausfingerfuß; tudi neki pajik.

Meieran, der, f. Meiran.

Meierblume, f. Pechnelke.

Meierbrief, der, pristavsko pismo.

Meierei, die, pristava.

Meiergut, das, pristava.

Meierhof, f. Meierei.

Meierin, die, pristavnica, pristavlja, pristavšica.

Meierkraut, das, zmolec; f. a. Waldmeister.

Meierland, das, pristavno zemljišče.

Meiern, v. a., narediti pristavo.

Meierstätt, die, pristava.

Meierzins, der, etwa pristavnina.

Meise, die, milja (in alt. slav. M.); eine Meile die der Fuchs gemessen hat, dolga milja.

Meisen, miljni.

Meisenbreit, adj., (eno) miljo, več milj žitek.

Meisengeld, das, milijna.

Meisengang, adj., miljo, več milj dolg.

Meisenmaß, die, f. Meile, (miljoa mera).

Meisenjante, die, miljnik, miljni steber, miljni kamen.

Meisenstein, f. Meisenjante.

Meisentausch, das, tisoč milj.

Meisentiefl, adj., eno ali več milj globok.

Meisenweit, adj., na milje prostran, dolg, oddaljen, silno, nezmerno dalječ.

Meisenweite, die, daljava ene milje.

Meisenzeiger, der, miljnik, miljokaz f, kazalo, kazavec milj.

Meiler, der, bei den Kohlenbrennern, kopa, ogelnoia.

Meilerbede, die, bei Köhlern, srajoa (V.).

Meilerholz, das, derva za kopo, za oglje.

Meilerkoble, die, kovaški ogel, ogel iz derv (ne podzemelsk); coll. kovaško oglje.

Meilerköhler, der, kopar (V.). oglar v kopah.

Meilerstätt, die, Meilerstätte, die, kopišče, kopiše.

Mein, pron. pers., gen. statt: meiner, me, mene; mein! wie ist das möglich? (jüdischer Ausruf), moj Bog, kako je to mogoče;

mein, pron. poss., moj; in Beziehung auf das Subjekt, svoj; mein Sohn kommt nach Hause, sin mi gre domú, moj sin pride domu; ich liebe meinen Sohn, ljubim svojiga sina, ljubim svojega sina; gewöhnlicher, ljubim sina; ich meine Theiles finde es für gut, po moji misli je to prav, kar se tiče mene; in meiner Stadt, in meinem Lande, pri nas (doma), v našem mestu, v naši deželi, v našem kraji; mein ist der Ruhm, meni gre slava; das Meine, moje, kar je mojiga; die Meinen, moji, moji; mein Freund! mein Herr! in der Anrede, prijatel! gospod! ljubí prijatel, (nicht moj prijatel); das Mein und Dein, kar je eigavo, moje in tvoje.

Meinbote, der, veraltet, krivi sel.

Meineid, der, kriva prisega, krivorotstvo, (poln. krzywoprzysięstwo); Eidbruch, prelom prisega; einen Meierid schwören, krivo priseci, prisegati; einen Meineid begehen, prisego prelomiti.

Meineiden, v. a., krive prisego obdolžiti, dolžiti, obdolževati, obkriviti, obkriviti.

Meineidig, adj., krivoprisežin, krivoroten, kdor je prisego prelomil; meineidig werden, prisego prelomiti, prelamati, prestopiti.

Meineidige, der, krivoprisežnik, krivorotnik, prelomnik prisega, russ. klatvoprestupnik; die, krivoprisežnica, krivorotnica.

Meineidigkeit, die, krivoprisežnost, krivorotnost.

Meineidisch, f. Meineidig.

Meineidserinnerung, die, opominj zastran krive prisega.

Meineidsklage, die, tožba zavolj krive prisega.

Meineln, v. a., kake napéne misli biti.

Meinen, v. n. u. a., meniti; (altsl. m'neti, russ. mni), misliti, kake misli biti, soditi, (nach V. coliti in der Mohnen), willens sein, mollen, nameniti, hoteti; f. Gemeint; man meint, menijo; meinst du? menis li? mislis kaj-li? ich meine dich, tebe mein, na te merim; ich meine, misel me obhaja, dozdeva se mi (es scheint mir); wie meinen Sie das, kako razumete, misliti vi to? kaj hočete s tem reči? es gut mit Einem meinen, dobro za koga misliti, komu dobro želeti, hoteti; es war gut gemeint, misel je bila dobra, dobro sim menil; es war so böse nicht gemeint, ni bila tako huda misel, nisim tako hudo menil; das will ich meinen, to se ve da, to se razume; der Dfen meint

es wohl, peò dobro greje, je dobro zakurjena peč.

Meiner, meine, meines, *pron. poss.*, meine Mutter ist gestorben, mati mi je umrla, so mi umerli; *f. Mein*.

Meiner, *pron. pers. gen.*, mene, me; erinnere dich meiner, spomni, spominaj se me; ich war meiner nicht mächtig, nisim se zavedil, nisim bil sam pri sebi.

Meinerseits, *f. Meineithalben*.

Meinestgleichen, *adj.*, meni enak.

Meinethalben, **Meinetwegen**, **Meinetwillen**, *adv.*, zastran mene, od (iz) moje strani, kar mene tiče, za moje stran (bei *Gutsm.* za mojo voljo, za moje delo); es geschieht meinetwillen, za mene, zavolj mene se to godi; *int.*, naj bo! jez ne maram!

Meinfriede, *ber.*, falscher, trügerischer Friede, goljufni mir.

Meinige, *pron. poss. abstr.*, moj, moja, moje; in Beziehung auf das Subjekt des Sages, svoj; ich habe das meinige gethan, tñue du das deinige, jez sim svoje storil, stori ti svoje; es ist das Meinige, laß mit das Meinige, moje je, pusti mi, kar je mojiga; die Meinigen, moji, mojeci, moja rodovina, naši.

Meinichwur, *f. Meinich*.

Meinthat, *f. Meistthat*.

Meinung, die, menjenje (richtiger als mnenje von dem nichtgebräuchlichen mneni), menitev, misel, zdetje, zdetev; das, was man zu ihnu gefinnt ist, namen, menitev, namemba, nakana, namera; es war meine Meinung, namenil sim bil, hotel sim; aus guter Meinung, z dobrim namenam; einer Meinung sein, die Meinung hegen, haben, kake misli biti, kako misel imeti, meniti, misliti kaj, misel ga obhaja; anderer Meinung werden, spremisliti se (si), premisliti se, k drugi misti prestopiti; von seiner Meinung abgehen, odstoptiti od svojiga menjenja; bist du noch der Meinung, ali si še tistih besedi? (*nar. pes.*); meiner Meinung nach, po moji misli, po mojih mislih, kakor jez menim in sprevidim, kakor bi jez rekel; in der Meinung, z mislijo, s to mislijo, misleó; ker je misli; einerlei Meinung sein, ene misli biti, edino misliti; eine große Meinung von sich haben, šteti se kaj veliciga, visoke misli imeti; Willenmeinung, volja, nagon; bei seiner Meinung bestehen, derzati se svojiga menjenja, dozdetja.

Meinungsaustausch, *ber.*, vzajemno nazznanjanje svojih misel, pomenkovanje.

Meinungsstreit, *adj.*, prost menitev nedokazanih, brez predsodkov f.

Meinungsgegnoss, *ber.*, kdor je s kom ene misli zastran česa, enako misleó, jednomislenik.

Meinungskrieg, *ber.*, prepir, vojska zavolj menitev.

Meinungsunabbarkeit, die, čudna misel.

Meinungsverschiedenheit, die, raznost misli, menjenja; bei vorkommender Meinungs-

verschiedenheit, ako se primeri, da niso vsi ene misli; kadar se pokažejo razne misli (menitive).

Meinungswuth, *f.* Fanatismus.

Meinungswuth, *f.* Eitel.

Meinungswüste, *f.* Sektirerei.

Meiran, *ber.* (Majoran), majoran*, majeron.

Meiran, *in Bsg.*, majeronov.

Meirandl, das, majoranovo olje.

Meisch, *ber.*, mesta, zonta, mašca, dzroggalica, drozgalica; der noch nicht lautere Wein, most; bei den Brauntweinbrennern, drozi, *pl.* Meischs, *in Bsg.*, meštni, mašeni, dzroggalieni, moštni.

Meischbottich, *ber.*, beček, brenta za drozganje, maščenje ali mešanje sladu.

Meischten, *v. a.*, premešati, mešati, dzroggati, drozgati, nach *V.* moštati, opariti, pariti slad.

Meischtsch, das, sodec za mešanje sladu.

Meischholz, das, mešavnik, drozgvnik.

Meischtride, *f.* Meischholz, (*böhm.* karbovačka).

Meischkufe, *f.* Meischbottich.

Meise, die, (Parus), senioa (auch *serb.*, *hng.* *böhm.* u. *poln.* sykora, *russ.* zinjka); in *D.* Kr. jesenica; nach *Ravn.* (3. Kr.), kinkalica; *dim.* Meischen, senicioa.

Meisen, *in Bsg.*, seniéji.

Meisenfang, *ber.*, seniéji lov.

Meisenkasten, *ber.*, padalica, past na senioe.

Meisenkloben, *ber.*, precep za lovljenje senie.

Meisenkönig, *ber.*, Sumpfsneise, (Parus palustris), terstna seniea pezdeóivka, pezdurka.

Meisenmuth, *f.* Meisenkönig.

Meisennuß, die, nek laški oreh.

Meisenpfeife, die, seniéja, pišcalka.

Meisenstlag, *f.* Meisenkasten.

Meisch, *ber.* (Forstw.), ein Gehau, sek, posek; *f.* Schlag.

Meißel, *ber.*, dleto, dolbilo, (bei *Gutsm.* a. zrezaloe?); Meißelchen, *dim.*, dletoe.

Meißel, die, *f.* Charpie, Wiede.

Meißel, das, jersbascek.

Meißelöhre, *ber.*, im Bergbaue mit meißelförmiger Schneide, nach *V.* dletni, (dletasti) sveder.

Meißeln, *v. a.*, dolbsti, z dletam zrezovati, izdelovati, nach *Gutsm.* auch dletiti, bei *M.* dletviti; ein Loch meißeln, luknjo izdelbsti, z dletam izrezati, (*serb.* a. kljesati).

Meißeln, das, dolbenje, dolboja, bei *M.* dletvanje.

Meißler, *ber.*, dolbnik, nach *M.* dletvenik.

Meist, *adj.*, u. *adv.*, narveó, najveó, narbolj; er hat das meiste Geld gewonnen, on je narveó denarjev dobil; den meisten Bestand u. s. f. haben, narveó uma, pameti, razuma imeti, najumnísi biti; das Meiste, am meisten geben, narveó dati, dajati; gemeinlich, veéji del, najveókrat, najrajši; die meisten Stimmen, veéina glasov; die Meisten handeln so, najveó ljudi, najveó jih dela tako; er hat am meisten dafür gespro-

chen, naj bolj je on govoril za to; es ist meist alles gesagt, skori vse je placano, malo da ni vse placano; auf's meiste, k veéjimu.

Meistanbot, *ber.*, najvišji, najveéji ponudek.

Meistbietend, *adj.*, narveó dajoe, poupujoe; kdor naj veó ponuja; etwas an den Meistbietenden verkaufen, prodati naj veó dajoeimu, t. j. po dražbi prodati.

Meistens, **Meistentheils**, *adv.*, dem meisten Theile nach, narveó del, veéidel, najveó, najveókrat, skorej vselej, z veéino, sploh, po navadi.

Meister, *ber.*, mojster, in *St. a.* mešter; ich erkenne ihn für meinen Meister, dessen überlegene Stärke, on me mojstri, on me je prekosil, nisim mu kos; er fand seinen Meister, našel, staknil ga je, ki mu je (bil) kos; einer Sache Meister werden, sich von etwas Meister machen, nach *V.* pomojstriti se kake reóti, stvari; prisvojiti si kaj; zuzugait, zmoóti, zmagati kaj; Meister von etwas sein, biti gospodar kake stvari; den Meister spielen, mojstrovati; naj veó veljati; seiner selbst nicht Meister sein, ne moóti sam sebi kaj, ne biti sam sebe gospodar; ich kann meiner nicht Meister werden, ne morem sam sebi kaj; Meister werden bei Handwerfern, za mojstra povisan, postavljen biti; Einen zum Meister aufheben, za mojstra postaviti, postavljati, izvoliti; Meister in etwas sein, biti mojster v čem, izverstno nmeti kaj; Lehrer, ucenik, ucenik, poducevavec; Sprach-, Sing-Meister, ucenik v kakem jeziku, v petji; das Werk lobt den Meister, delo mojstra hvali; slavni umetnik; Wirtzgermeister, župan, Postmeister, poštar, Rentmeister, dohodar, Wirthschmeister, puškar, mojster puškar.

Meister, *in Bsgn.* mojsterski, mojstrovski.

Meisterarbeit, die, mojstrovsko delo, mojstersko delo.

Meisterbild, *f.* Meistergemälde.

Meisterbrief, *ber.*, mojstersko pismo.

Meisterdruck, *ber.*, mojsterski natis, tisk.

Meisterei, die, mojstria, meštrija; konjodernica.

Meisterer, *ber.*, mojstrivce, mojstrovavec, vesojevavec, grajavec.

Meisteressen, das, pojedina, ki jo novozajeheni rokodelski mojster napravi so-mojstram.

Meisterfleisch, *ber.*, velika, mojsterska marljivost.

Meisterfrage, die, vprašanje za mojstra; teško vprašanje.

Meistergeblüth, *f.* Meistergeld.

Meistergeld, das, mojstrovina (*M.*), plaóilo za mojsterstvo.

Meistergemälde, das, mojstersko malanje, mojsterka podoba (malana).

Meistergestelle, *ber.*, pomagae, ki je po mojstrovni smerti namesti mojstra in vdovi opravila vodi ali oskerbnje.

Meistergrad, *ber.*, mojsterstvo.

Meistergulden, *f.* Meistergeld.

Meisterhaft, *adj.*, mojstrovsk, mojstersk, izversten, dognan, doversen, popoln.

Meisterhand, die, mojsterska roka; moister; mit Meisterhand, po moistersko; moisterstvo.

Meisterin, die, mojstrova (žena); moisteria, moisterinja, ucenica; *f. a.* Meister (in allen *Wb.*).

Meisterjäger, *ber.*, lovski moister.

Meisterknecht, *ber.*, Jungmeister; konjoderoov hlapec.

Meisterküh, *ber.*, kuharski moister, moister kuhar.

Meisterkunst, die, ročnost, izurjenost moistera, moisterska.

Meisterlade, die, bei den Handwerfern, skladnica.

Meisterlauge, die, lug za mjilo.

Meisterlich, *f.* Meisterhaft.

Meisterlied, *f.* Meisterfang.

Meisterloß, *adj.*, brez mojstra, gospodarja; neukroten.

Meistern, *v. a.*, *f.* Bemeistern; mojstriti, strahovati, v strahu imeti; derzati, krotiti, berzdati, uzdati (n. p. svoje pozele-nje); sich meistern, (*v. r.*), *f.* Beherrschen; zmoóti, zmagati koga, prekositi koga, preseei, presegati koga, kos biti; lehren, uciti, poducevati; ocitati komu vsako malo reó, terdo soditi, rad grajati, *f.* Schulmeister, Bekristeln.

Meisterpfund, das, funt težji (od navad-niga).

Meisterprobe, die, mojsterski izgledk.

Meisterrecht, das, mojsterska pravica, moisterstvo.

Meisterreue, *ber.*, mojstersko petje.

Meisterreue, *ber.*, pevski moister; ehe-male, trubadur*, pooblasteni (cehovi) pev-vec ali pesmenik.

Meisterstak, *ber.*, stavek za mojstra.

Meisterstück, die, d. i. Meisterrrecht, so wie die Würde eines Meisters, moisteria, moisterstvo; mehré Meister, eine Innung, moisteri, *pl.*, moisterstvo.

Meisterstreiber, *ber.*, izverstni pisar.

Meisterstück, *ber.*, moisterski strel.

Meistersticht, *ber.*, sin rokodelskega mojstra.

Meisterpiel, das, izverstna igra, godba.

Meisterreich, *ber.*, moisterskva; das war ein Meisterreich, ta je bila moisterska; moistersko jo je obernal, zivil, zosnkal; sich durch einen Meisterreich aus der Noth helfen, po moistersko se izsekati, izrezati iz zadrege.

Meisterstück, **Meisterwerk**, das, moistersko delo, izverstno, preumetno delo, preumetni izdelek, auch poskusni izdelek, ki ga kdo naredi za moisterstvo, t. j. da bi ga postavili (za) mojstra; dieß ist ein Meisterstück, to je moistersko delo; das Meisterstück unter mehreren Arbeiten, naj izverstnisi, naj umetnisi delo; die Meisterwerke in den Wissenschaften, naj boljši, naj izverstnisi dela (bukve) znanstvenge.

Meistertag, der, šhod mojstrov.
Meisterwerk, f. Meisterstück.
Meisterwürzel, die, (Imperatoria ostruthium), cesarski, russ. carski koren; poln. miarz wielki; mistrzownik.
Meisterzeichnung, die, mojstersko risanje.
Meisterzug, der, mojsterska čerta; mojsterski poteg.
Melismas, f. Meistenš.
Melancholie, die, f. Schwermuth; wörtl. černi žole; velika oložnost, težka, mrtva kri, merčnost (M.), težkomiselnost, klavernost, pobitost.
Melancholisch, adj., otožin, tožin, žalosten, černožolen, klavern, žalosten; ein melancholischer Mensch, nach V. a. mertviž (?); melancholisches Temperament, težka kri; f. a. Dyster; er ist melancholisch, nach Met. luna tolče, luna ga šeska.
Melange, die, zarajanje nakriž; f. Mischung, zmes, soderga; f. a. Gemengsel.
Melanzanapfel, der, jabelko ljubozni.
Melasse, die, melasa*, cukrova ali sladkorjeva gosca, gosā.
Melde, die, (Atriplex hortensis), bela leboda nach Andern loboda; svigblättrige, (Atriplex patula), divja leboda; (Atriplex rubra), rudeca leboda; f. a. Hundsmelde.
Meldebrieff, der, pornčilo, naznanilo (pisano), oznanivno pismo.
Melden, v. a. u. r., sich melden, oglasiti, zglasiti se; napovedati, napovedovati se; anfragen, bekant machen, povedati, napovedati, napovedovati; oznaniti, oznanjati, oznanovati, naznaniti, naznanjati, na znanje dati, dajati; sich melden lassen, napovedati se; povedati, da pride kdo k komu; verrathen, wider Gutes Willen bekant machen, izdati, izdajati, zatožiti, ovditi, od koga povedati; sich schriftlich oder mündlich melden, pismeno ali ustmeno (besedno) oglasiti se, zglasiti se; die Gläubiger melden sich, upniki (posodniki) se glasijo, se oglasajo, napovedujejo, kar imaja tirjati; sich um ein Amt melden, prositi za službo, za službo oglasiti se; Nachrieff ertheilen, Meldung thun, povedati, praviti, govoriti od česa, v misel vzeti, jemati kaj, omeniti, omenjati kaj; man hat mir gemeldet, povedali so mi, rečeno mi je; es wird von Rom gemeldet, iz Rima je prišlo poročilo, iz Rima poročajo, nach V. iz Rima glasijo; mit Ehren zu melden, brez zamere, s slovesam; ohne Ruhm zu melden, brez bahanja govoreč, da rečem; das Fieber meldet sich, merzlica me opominja, me priema, se napoveduje; der Hirsch meldet (v. n.), jelen se je oglasil; der Winter meldet sich, zima nastaja, se napoveduje.
Meldenlaus, die, lebedna uš.
Melbenschwert, adj., spomina, naznanila vreden; vreden, da se omeni ali v misel vzame.
Melder, der, oglasnik, oznanivec, naznanjavec, napovednik.
Melderin, die, oznanivka, napovednica.

Melbeschiff, das, poročilna ladija, ladija naznanjavka.
Meldung, die, oglasitev, oznanitev, naznanilo, napoved; von einer Sache Meldung thun, naznaniti kaj, omeniti kaj; spomniti, spominjati kaj, v misel vzeti, jemati kaj, v misli imeti kaj; f. a. Melben.
Meldungswesen, das, naznanjanje tujeov.
Meldzettel, das, naznanivni list, zglasnica, napovedni listek.
Melilote, f. Sontglocke, Steinklee.
Melioration, die, popravek, popoljšava.
Melioriren, i. Berbestern.
Meliren, v. n., mesati; Wein, vino mesati, kerstiti; f. a. Mischen.
Melirt, adj., mešane barve.
Melisch, der, cukar ali sladkor v kerhetih grudah.
Melisse, die, melisa; f. a. Bienenkraut.
Melissegeist, der, melisovec.
Mell, adj., molzin, nach V. zmolzin, nach M. und and. slav. M. dojina; eine melle Kuh, Stege, molzna krava, dojna krava, koza; mell werden, pripuščati, pripusati.
Melkeimer, der, kablica, f. Melksaß.
Melken, v. a., pomolsti, molsti, pomlestiti; alst. mlésti, in St. nach M., (so wie russ. u. böhm.), podojiti, dojiti, waš jedoch im Slav. eigentl. säugen bedeutet; den Bock melken, po sreni klasje pobirati; kozla molsti; fig. f. Ausaugen; in D. Rtt. nach Jarn. seekati. (poln. bellen).
Melken, das, molza, molzeuje.
Melker, der, molzič.
Melkerei, die, molzenje; Viehhof im Walde, dafelbil das Vieh zum melken, molzišce, molziše, molznica, pustota.
Melkerin, die, molzica.
Melkern, i. Melken.
Melksaß, das, Melkgeste, die, Melkeimer, der, zehar, (D. R.), kablica, (molzna) gollida, molznjak, dojača (St.).
Melktübel, f. Melksaß.
Melktuh, die, molzna, nach V. zmolzna krava.
Melkplatz, der, molznica, molzišce, molziše.
Melksulst, f. Bachunge.
Melkschaf, das, molzna ovca.
Melkschmel, der, molzni stolec.
Melktuh, das, cedilo, cedilec, cedilka.
Melkvieh, das, molzna živina.
Melkzeit, die, molza.
Melkziege, die, molzna koza.
Melur, f. Melur.
Melodie, die, Zusammenstimmung, soglasje, Sangweise, viza*, napjev, melodija.
Melodisch, adv., soglasen, skluden, blagoglasen, melodien.
Melodrama, das, melodrama.
Melone, die, (Cucumis Melo), dinja (in all. slav. M.), melooa.
Melonenbeet, das, greda, leha dinj, dinje; dinjišce, dinjiše.
Melonenkern, der, pečka dinje, melone.
Melonenjaft, der, sok iz dinj, melon.
Melote, f. Melilote.
Melotengraß, i. Lavendel.
Mette, die, f. Melde.

Memel, f. Mehlmilbe.
Memme, die, f. Rämme; sleva, Mapa, nevza, mevza, plašivec, babež, beba.
Memorien, pl., spominski zapisi.
Memorabilien, die, spomina vredne reči, f. Denkwürdigkeit.
Memorandum, das, spis, razložba, f. Pro memoria.
Memorial, das, priročna knjiga, f. Manual.
Memorie, f. Gedächtniß.
Memoriren, v. n. u. a., iz glave, iz pameti se učiti.
Menage, die, f. Haushaltung, Wirtschaft; eigene Menage machen, doma kuhati; jed, hrana.
Menagegeld, das, dnar za hrano, za jed.
Menagement, f. Schonung.
Menagerie, die, menazerija, zverinjak.
Menagerie, f. Sparjam.
Menagiren, f. Sparen, Mäßigen, sich.
Menderte, f. Wollblume.
Mendicant, i. Bettelmönch.
Mendicantenorden, f. Bettelorden.
Menerle, f. Maßholder.
Menge, die, množina, obilnost, mnoštvo, obilno število, množ (M.), haufe, kup; eine Menge Menschen, množica, truma, kerdelo; etwas in Menge haben, kaj obilno imeti; Geldes die Menge, Geld in Menge, dovolj dnarjev, obilo dnarjev, mnogo dnarjev, na kupe, na cente dnarjev u. f. f.; Arbeit die Menge, Wein die Menge, obilno, dovolj, mnogo dela, dovolj vina; eine ungeheure Menge von Menschen, čuda ljudi, tma ljudi (auch alst.); kakor lista in trave, poln. ogrom; eine Menge armer Leute, množica ubogih, obilno ubogih, mnogo, auch veliko (t. j. število) ubožcev; eine solche Menge von Menschen hatten wir noch nie gesehen, toliko ljudi še nismo nikdar vidili, (toliko nezmerno množico); eine ungeheure Menge, sila, f. W. von Leuten, sila ljudi, silo veliko ljudi.
Mengel, f. Mengelwurz, Mangold.
Mengel, das, neka merica.
Mengeler, der, mešavec; branjevec.
Mengelhaufe, der, kup šare.
Mengeling, i. Mischling.
Mengellump, f. Chaos.
Mengeln, v. a., mesati, branjariti.
Mengelwurz, die, kislica, russ. ščavelj.
Mengen, v. a., trofene Dinge unter einander thun, zmesati, mesati, ein wenig, pomnati; trofene mit nasen, zmesiti, mesiti; etwas unter etwas, kaj med kaj primesati, primesiti, mesiti; russ. podmésat; dem Vieh sein Futter mengen, obloditi, oblojati živini; den Teig einmengen, testo umesiti, mesiti; die Karten mengen, promesati, mesati kvarte; v. r. sich überall hinein mengen, povsod nos vtakati, vtikati, vtikati se, mesati se v vse; Spr. kdor se med otrobe meša, ga svinja snedo; gemengtes Getreide, zmes, f. a. Mangkorn; ich menge mich in fremde Gänse, vtikam se, vpletam se v tuje reči; das Getreide mengt sich, žito se rumoni.

Mengemass, das, mera množine, kolikosti, nach V. velikostna mera.
MengenpreiB, der, cena reči, če so jih po vee na enkrat kupi.
Menger, der, mešavec, mešalo; branjevec.
Mengerei, die, mešanje, mešarija.
Mengerin, die, mešavka, branjevka.
Mengfurter, das, mešanica; für die Schweine, oblodā.
Mengkorn, das, f. Mangkorn.
Mengsel, das, zmesa, mešanica, mešanina, mešanje, mešarija, vsakoršna šara; mit Mehl, Mehl u. dgl. gemengtes nnd gebrühretes Viehfutter, oblodā, f. a. Gemengsel.
Mengtheit, der, primes, f. Ingredienz.
Mengwerk, das, soderga, mešarija.
Mennig, der, Mennige, die, russ. surik, nach Sul. serb. cerljenka, svinčena rudečica.
Mennigbrenner, der, suricar.
Menniglatte, die, suricarnica.
Mennigroth, adj., rudoč kakor surik.
Mennigkraut, f. Spedilie.
Mennonit, der, menonit, f. Wiedertäufer.
Meno, manj.
Mensch, der, človek; alles was ein Mensch thun kann, vse, kar človek more storiti; die Menschen, ljudje (d. i. Leute); das Leben des Menschen, človeško življenje; wir sind alle Menschen, vsi smo ljudje (t. j. slabi); drei Menschen, troje ljudi, trije; f. a. Person; der innere Mensch, notranji človek, f. a. Gemüth; ein Mensch braucht den andern, človek človeka potrebuje; was ist das für ein Mensch? kakšen človek (t. j. možki) je to?; was will dieser Mensch? kaj pa hoče ta?; das ist feiner Mensch, erlaubt, to ni nikomur dopuščeno, dopušeno; Menschen, dim. človeček; Mensch werden, človečiti se; vtelesiti se; als Mensch, kakor človek; po človeško; ein armer Mensch, ubožec; ein frummer Mensch, kriveča; ein stammelter Mensch, jecljavec; ein robuster Mensch, hrust; ein ungeichteter Mensch, motovilež, štoklež; ein thörichte Mensch, klama, nespametoč; ein zerlumpter Mensch, capin; ein confuser Mensch, zmešnjava, zmešnjavec, u. f. f. durch die Substantivierung des betreffenden Eigenschaftswortes.
Mensch, das, dekla, kersčenica, kersčenica, slozabnica, kristjana; verächtlich von einer Weibsperson überhaupt, marusa, lajna; bißes ungechichtes, donda; ein armes Mensch, reva; ubožica.
Menscheln, v. i., es menscht bei ihm auch tudi on jo človek in se voasih zmoti.
Menschen = in 3sg. človeški, ljudski (leški); — ljudi.
Menschenadel, der, zlahtnost človeka, človeške nature.
Menschenähnlich, adj., kakor človek; človeku podoban; po človeško.
Menschenalter, das, Generation, rod t. j. trideset let.
Menschenangezicht, das, človeški obraz.
Menschenart, die, pleme, versta ljudi, f. a. Race; nach Menschenart, po človeško.

Menschensache, die, pepel sežganih ljudi.
 Menschenauge, das, človeški vid.
 Menschenbeifall, ber, pohvala ljudi.
 Menschenbeobachter, ber, opazovavec ljudi.
 Menschenbeschreibung, die, popisovanje ljudi; ljudopisje †.
 Menschenbeseliger, ber, osrečevavec, oblaževavec ljudi.
 Menschenbesucht, adj., kamor zahajajo ljudje.
 Menschenbild, das, podoba človeška.
 Menschenbildung, die, omika, izobraževanje ljudi.
 Menschenblut, das, človeška, ljudska kri; življenje.
 Menschenbrust, die, persi človeka (obout-ljiviga).
 Menschenbenken, f. Menschengedenken.
 Menschenlieb, ber, f. Menschenräuber.
 Menschenenerzieher, ber, vzrejevavec ljudi.
 Menschenenerziehung, die, vzreja, vzrejanje ljudi.
 Menschenfamilie, die, človeška, ljudska rodovina.
 Menschenfeind, ber, odljuden, sovražnik ljudi, sveta; kdor ljudi sovraži; neljudnik, ljudomerzec.
 Menschenfeindin, die, odljudnica, neljudnica, sovražnica ljudi.
 Menschenfeindlich, adj., odljuden, neljuden, ljudočerten; ljudi sovražijoč.
 Menschenfeindlichkeit, die, odljudnost, neljudnost, neprijaznost, ljudočertnost; sovraženje sveta, ljudi, sovraštvo do ljudi.
 Menschenfeindschaft, f. Menschenfeindlichkeit.
 Menschenfern, adj., odljuden.
 Menschenfleisch, das, človeško, ljudsko meso.
 Menschenfresser, ber, ljudojed, ljudožer, ljudojedeč, in den Volkssagen, pesoglavec, peslajnar, pesjan.
 Menschenfresserei, die, ljudojedstvo, ljudožertje.
 Menschenfresserin, die, ljudožerka, ljudojednica; in der Volkssage, pesoglavka, peslajnarica, pesjanka.
 Menschenfrende, die, človeško veselje.
 Menschenfreund, ber, prijatelj človeštva, ljudi, ljudomil, ljudoljubeč, človekoljubeč; nach V. priljudnik.
 Menschenfreundin, die, prijateljica ljudi, ljudomila, ljudoljuba ženska.
 Menschenfreundlich, adj., priljuden, prijazen, vljuden, ljudoljuben, ljudomil, človekoljuben.
 Menschenfreundlichkeit, die, priljudnost, prijaznost, vljudnost, ljudoljubnost, ljudomilost, človekoljubje.
 Menschenfrucht, f. Reibesfrucht.
 Menschenfrucht, die, strah, boječnost pred ljudmi; odljudnost.
 Menschengattung, die, rod, plemč ljudi.
 Menschengebein, das, človeške kosti, pl.
 Menschengebot, das, človeška (ne Božja) zapoved.

Menschengedenken, das, pametovanje ljudi; seit Menschengedenken, odkar ljudje pomnijo, odkar svet pameti, pametva, pomni.
 Menschengefällig, adj., postrežin, prepostrežin do ljudi, f. a. Nachgiebig.
 Menschengefälligkeit, die, postrežnost do ljudi.
 Menschengefühl, das, ljudsko čustvo.
 Menschengeist, ber, duh človeški.
 Menschengericht, das, sodnija nad ljudmi.
 Menschengerippe, f. Skelett.
 Menschengeschlecht, das, človeški rod, človeštvo.
 Menschengesetz, das, človeška (ne Božja) postava.
 Menschengespenst, das, človek gerd, strašin kakor duh.
 Menschengestalt, die, človeška podoba; in Menschengestalt, v podobi človeka, počlovečen.
 Menschengetriebe, das, vzdelovanje, djanje ljudi.
 Menschengetümmel, das, drega, gajoča ljudi.
 Menschengewalt, die, človeška oblast.
 Menschengewirm, das, ljudje, červi zemlje.
 Menschengleich, adj., človeku enak.
 Menschengröße, f. Reibesgröße.
 Menschengruß, die, raka (za merlice).
 Menschenhaar, das, ljudski las.
 Menschenhand, die, človeška roka; fig. umetnost, ročnost.
 Menschenhandel, ber, kupčija z ljudmi.
 Menschenhändler, ber, kupčevavec, ki sužnje prodaja.
 Menschenhaß, ber, sovraženje, čertenje ljudi, f. Menschenfeindlichkeit.
 Menschenhasser, ber, odljuden, neljudnik, f. a. Menschenfeind.
 Menschenhaut, die, človeška koža; die le-benbige Haut, polt.
 Menschenheil, das, sreča, zveličanje ljudi.
 Menschenherde, die, kerdelo ljudi (zlasti sužnjih).
 Menschenhold, f. Menschenfeindlich.
 Menschenhuld, f. Menschenfreundlichkeit.
 Menschenhilfe, die, človeška pomoč.
 Menschenhüter, ber, varh ljudi.
 Menschenkauf, ber, kupovanje in prodajanje ljudi.
 Menschenkennner, ber, poznavec (znaveo) ljudi; kdor ljudi pozna.
 Menschenkennnerin, die, poznavka ljudi; sie ist eine Menschenkennnerin ohne Gleichheit, ona pozna svet ali ljudi sosebno dobro.
 Menschenkenntniß, die, poznanje ljudi (ljudoznanstvo †); viel Menschenkenntniß haben, dobro svet, ljudi poznati.
 Menschenkind, das, človek (sin človeški), človeče.
 Menschenklasse, die, versta ljudi.
 Menschenloth, ber, človeček, ljudsko govno ali lajno, bei Gutm. ljudnjak (bess. ljudnik).
 Menschenkunde, die, f. Menschenkenntniß.

Menschenkundig, adj., kdor ljudi pozna, ljudoznaven †.
 Menschenkunst, die, človeška umetnost, ročnost.
 Menschenleben, das, človeški vek, človeško življenje.
 Menschenleer, adj., brez ljudi; kamor ljudje ne zahajajo, odljuden.
 Menschenlehre, f. Anthropologie.
 Menschenlehrer, ber, učenik ljudi.
 Menschenleiden, das, človeška nadloga.
 Menschenliebe, die, ljubezen do ljudi, ljudoljubje.
 Menschenliebend, adj., ljudoljuben.
 Menschenlob, das, hvala ljudi, sveta.
 Menschenloß, f. Menschenleer.
 Menschenloß, das, človeška osoda.
 Menschenlust, die, človeška radost.
 Menschenmeister, ber, odertnik.
 Menschenmenge, die, množica, truma ljudi; f. a. Menge.
 Menschenmilch, die, človeško, ljudsko, žensko mleko.
 Menschenmöglich, adj., vse, kar je človeku mogoče; kar je le mogoče.
 Menschenmörder, ber, morivec, umorivec, ljudomorec.
 Menschenmörderin, die, morivka.
 Menschenmörderisch, adj., ljudomorsk.
 Menschenname, ber, človeško ime.
 Menschennatur, die, človeška natura.
 Menschenodem, ber, človeška sapa, človeški dih.
 Menschenpad, das, človeška derhal, druhal.
 Menschenpflicht, die, človeška dolžnost.
 Menschenquäler, ber, trapivec, mučivec ljudi.
 Menschenraub, ber, ljudoropstvo, ljudokradstvo, kradenje ljudi, hitanje, posilno odpeljavanje ljudi.
 Menschenräuber, ber, ropar ljudi, ljudolovec.
 Menschenrecht, das, človeška, ljudska pravica.
 Menschenreich, das, človeško kraljestvo.
 Menschenreich, adj., vse pola ljudi, ljudstva ali ljudi poln; kjer je obilo, mnogo ljudi; obljuden.
 Menschenraat, die, ljudska setev.
 Menschenachtung, die, človeška postava.
 Menschenranger, ber, odertnik; kdor ljudem kri pije, trinog.
 Menschenschu, adj., odljuden, nepriljuden, divji; kdor se ljudi boji, in se pred njimi skriva.
 Menschenschu, die, obljudnost, nepriljudnost, divjost, strah pred ljudmi.
 Menschenschinder, ber, odertnik.
 Menschenschinderei, die, odertija.
 Menschenschinderin, die, odertnica.
 Menschenschlacht, die, mesarsko klanje med ljudmi.
 Menschenschlächter, ber, kdor ljudi kolje, ubija.
 Menschenschlag, f. Race.

Menschenseele, die, človeška duša; es war keine Menschenseele da, žive duše ni bilo.
 Menschenstirn, ber, človeški um.
 Menschenstolz, ber, Sin človeka, človekov.
 Menschenweise, die, jed za ljudi.
 Menschensprache, die, človeški jezik, ljudska govornica.
 Menschenstein, ber, kamen, ki se nareja v človeškem životu.
 Menschensterben, das, mor.
 Menschenstimme, die, človeški glas.
 Menschenstaud, ber, človeške igrače.
 Menschenthier, das, človek kakor zver.
 Menschenthum, das, človeštvo.
 Menschenthümlich, f. Menschlich.
 Menschentochter, die, žeoska.
 Menschentreiben, f. Menschengetriebe.
 Menschentreue, die, človeška zvestoba, zvestoba človekova.
 Menschenater, ber, oči ljudi.
 Menschenverderber, ber, pohujšlivec, pačivec ljudi.
 Menschenverräufer, ber, prodajavec ljudi.
 Menschenverstand, ber, človeški um, razum, razsodnost ljudska; der gesunde Menschenverstand, zdrava pamet; zdravi um; razumni pomen kake reči.
 Menschenvolk, das, vsi ljudje.
 Menschenweise, die, nach Menschenweise, po človeško; kakor ljudje delajo.
 Menschenweisheit, die, človeška modrost, modrijanstvo.
 Menschenwelt, die, svet, zemlja.
 Menschenwerk, das, delo ljudi, ljudskih rok.
 Menschenwert, ber, človeška vrednost.
 Menschenwohl, f. Menschenheil.
 Menschenwohnung, die, stan za ljudi.
 Menschenwürde, die, človeška vrednost, dostojnost.
 Menschheit, die, človeštvo, človeška natura; die Menschheit annehmen, velovečiti se, počlovečiti se; die Menschheit ablegen, človeštvo, človeško vrednost sleči, vreci s sebe; poživiniti se; Geschichte der Menschheit, zgodovina človeškiga rodu.
 Menschlichliebend, adj., človekoljuben.
 Menschlich, adj., človešk, človečji, ljudsk, človeku podoben; menschlich denken, po človeško misliti; er sieht nicht menschlich aus, ni človeku podoben; menschlich reden, po človeško, po ljudsko govoriti; die menschliche Natur, človeška natura; es kann Einem leicht etwas Menschliches begeben, človek se lahko zmoti, premoti, vsakdo se more premotiti; vljuden, milosrčen, krotak, nach V. človečen.
 Menschlichkeit, die, človečnost, človeštvo, človeška natura, človeška ali ljudska slabost; ljudoljubnost, milosrčnost; alle Menschlichkeit ausziehen, f. Menschheit, nach V. vos izčlovečiti se.
 Menschpferd, f. Centaur.
 Menschstier, ber, minotaver.
 Menschwerdung, die, velovečenje (auch altst., bogovčlovečenje), nach dem Poln. vteljenje (vtelosenje).

Menses, *pl.* auch Menstruation, Katamenien, monatliche Reinigung, žensko perilo, *vulg.* a. svoj čas, bei *Gutsm.* diže; *pl.*; *poln.* regularność miesieczna; *f.* Monatlich.
Menstru, die, méra, *f.* Zeitmaß, Takt.
Menstruiren, *v. a.*, umeriti, meriti (pišćali, pisali pri orglah).
Mentor, der, Führer, Haushofmeister, vodnik, vzrejevavec, Mentor.
Menuet, die, menuet*.
Mephitisch, *adj.* zadasin; mephitische Luft, *f.* Stidluft.
Merch, *f.* Handbentlicher.
Mergel, der, (Argilla marga), lapor, soldan; (*böhm.* slin, opuka).
Mergelartig, *adj.*, laporast.
Mergelboden, der, laporasta, soldanasta zemlja.
Mergelgrube, die, laporjeva jama.
Mergeln, *v. a.*, napeljati laporja na njivo, z laporjem pognojiti, gnojiti; *f. a.* Entfrästen; *f. a.* Handeln.
Mergelschiefer, der, škerlasti lapor.
Mergelstein, *f.* Mergel.
Meridian, der, poldnik, *poln.* poludnik, meridian*.
Meridional, *adj.*, poldansk, južen.
Merino, der, merinos (ovca), ovca merinosova.
Merite, die, *f.* Verdienst; Orden, pour le merite, red za zasluge.
Meritiren, *f.* Verdienen.
Meritorisch, *adj.*, meritorische Entscheidung, razzodba same reči, razzodba v poglavitni reči, *f.* Hauptsache; meritorische Prüfung, preskušnja same reči, bistva.
Merk, der, *f.* Cypich; (Siam), koščica, košica.
Merk, das, znamenje, znamka; Merkheit, znamenje; um ein Merkden weiter, za spoznavo, za spoznanje naprej.
Merkantil in *3*hgn. kupčijski.
Merkantilbeisitzer, der, prisednik kupčijske sodnije.
Merkantilericht, das, kupčijska sodnija.
Merkantilsch, *adj.* *f.* Kaufmännisch.
Merkantilproceß, der, kupčijska pravda.
Merkbar, *adj.*, opazljiv, čutljiv; *f.* Bemerkbar.
Merkfein, das, vžigalo.
Merken, *v. a. u. n.*, eine Veränderung empfinden, začutiti, čutiti, zaznati, znati, viditi, opaziti; *f.* Bemerken; man merkt es ihm nicht, ni znati na njem; nach *Gutsm.* dovancati, vančati; merken auf Jemanden, gledati po kom, na koga, v skerbi imeti ga; ich muß mir merken, moram ohraniti v spominu, moram dobro pomniti; etwas merken lassen, kaj na znanje dati, dajati; dati znati; merken Sie sich, pomnite to, zapomnite si to, imejte to v spominu; Acht haben, Acht geben, merken auf etwas, čuti nad čem, paziti, pazko imeti, gledati na kaj, streči na kaj; mar biti česa, marati za kaj; er merkt sich nichts, nič se ga ne prime; im Gedächtnisse behalten, auch na sum vzeti si, jemati kaj na sum; zeichnen, merken,

zaznamiti, zaznamovati, zaznamenjati, zaznamenjevati, znamenje pritisniti, pribiti na kaj, zapisati na kaj; wohl gemerkt! se ve da! s to opazko da; ich merke seine Absicht, vem, kam hoče; laß die nichts davon merken, ne jemlji tega v misel, derži se, kakor bi tega ne bilo; skrivaj, ne dajaj viditi, znati, ne kaži; delaj se, kakor bi ne vedil; daß man es nicht merke, da se ne zve; das will ich ihm merken, to mo bom vedil, pomnil.
Merke n, das, pametovanje, zaznamovanje.
Merken swerth, *adj.*, spomina vreden.
Merker, der, zaznamovavec.
Merke wohl, das, opazka.
Merklisch, *adj. u. adv.*, čuten, viden, očiten, občuten, opazljiv, spoznaven; die Tage nehmen merklisch zu, dan očitno raste; viditige, opaziti jo.
Merkllichkeit, die, čutnost, znanost, videnost, očitnost.
Merkmahl, das, znamenje, znamenje, bei *Gutsm.* znamek; in *and. slav. W.* auch znak; *f. a.* Kennzeichen.
Merkwahl, der, (Gräupfahl), mejnik.
Merkw, *f.* Gedächtniß.
Merkfam, *adj.*, *f.* Aufmerksam.
Merkfah, *f.* Magime.
Merkstein, der, mejnik (kamen).
Merkurialisch, *f.* Quecksilberhaltig.
Merkurisch, der, *f.* Quecksilber; in der Mythologie, Merkurij.
Merkwort, *f.* Stichwort.
Merkwürdig, *adj.*, imenit, imeniten, pomniti, znameniti, spomina vreden, pomnjliv, preudarka, premislilka vredn; *poln.* parojętny, *serb.* znatan; *f. a.* Denkwürdig.
Merkwürdigkeit, die, imenitost, znamenitost, vrednost spomina, reč spomina vredna.
Merkzeichen, das, znamenje, zaznamek, razznamek, znamenje za spomin.
Merkzeichnung, *f.* Charakter.
Merke, die, auch der, Merk, *f.* Amsel.
Merling, der, Ferkelhahn, (Falco aesalon), skolič, mali skolič, pličar.
Merling, der, (Provins. aus mérnik) ein halb Meßgen, mérnik, polovnik, kozlevoik, auch *Ravn.* kuplenik.
Mermeise, die, *f.* Staumeise.
Merung, *f.* Abzucht.
Mertz, *f.* März.
Merzen, *f.* Ausmerzen, Erödeln.
Merzler, *f.* Verkäufer.
Merzschaf, das, izveržena ovca.
Merzvieh, das, izveržena živina, pretrebek.
Mesalliance, *f.* Mißheirat.
Mescheller, *f.* Maßholder.
Mesepel, *f.* Mißpel.
Meß, die Meße, Jahrmarkt betreffend, sejm-ski, smanji, semanjski; die Meße in der Kirche betreffend, mašni.
Meßamt, das, pota, velika maša; *f. a.* Sachamt.
Meßbar, *adj.*, mérjliv, izmérjliv, premérjliv.
Meßbezieher, der, sejmar; *f.* Fierant.
Meßbüch, der, sejmka (o sejmju plačljiva) menica; spricčevalo mere kake dlaje.

Meßbuch, das, mašne bukve; sejmke bukve.
Meße, die, in der römisch-katholischen Kirche, (Missa), maša, sveta maša, nach *Gutsm.* u. M. meša; (*poln.* msa); die Meße lesen, maševati, mašo brati; (in Bezug auf ein Meßamt), die Meße singen, mašo peti; er hat eben die Meße gelesen, mašo peti; die hohe Meße, peta maša, velika maša; die Meße hören, pri sveti maši biti; in die Meße gehen, k (sv.) maši iti, hoditi; in die Meße, zur Meße läuten, k maši zvoniti, pozvanjati, vabiti; ein öffentlicher Jahrmarkt, sejm, somenj, smenj; *f.* Markt, Jahrmarkt; auf die Meße reifen, na smenj iti, potovati; eine Meße schenken, sejmja prinestiti.
Meßdiener, *f.* Ministrant.
Meßeisen, das, železno merilo, železna mera.
Meßel, *f.* Meßgott.
Meßen, *v. n.*, meriti, derzati; *f.* Enthalten; *v. a.* izmeriti, premeriti, meriti, razmeriti, razmjeriti; mit etwas meßen, primeriti, primjeriti s čem; sich mit Jemand meßen, meriti se, skušati se s kom; er mißt das Geld mit Scheffel, na mérnike, na ceute ima denarjev; Getreide in Saß meßen, odmérjati žito v vrece, iz mérnika sipati va-nje; *vulg.* den Roth meßen, gaziti v blata; ge-meßener Befehl, odmérjeno, natančno, odločeno, ostro, terdno povelje; auf das gemessen, prav ostro in za terdno.
Meßenbuch, *f.* Meßbuch.
Meßenbild, das, dnar za sv. maše.
Meßenlich, *adv.*, o vsakem sejmju, od sejmja do sejmja.
Meßer, der, merce, merivo, mércin, mércin; Erdmeßer, zemljomérec.
Meßer, das, Tafelmesser, Schlachtmesser, noz, nožer, stegnenee (bei *Gutsm.* stenjenik?), Tischmesser (zum Zurücken), britev (eig. Rasirmesser), sklepee, sključnik; in *3. R. a.* nožicovka, nožička, bei *Gutsm.* zemjnjenik, bei *M.* mihec; Messerchen, nožek, nožček, britvica; ein schlechtes Messer, rezalo; ein Messer, *3. W.* für den Gebrauch der Kinder, krossel (*V.*) pipee; ein schlechtes Tischmesser der gemeinen Leute, kerza, popkarica; Bismessier, rezivnik, nach *Gutsm.* obrobojak (obročnik); ein Beismesser, reznik; ein Zandermesser, krivee; ein Federmesser, parosnik u. dgl.; Einem das Messer an die Kehle legen, komu noz na gerlo nastaviti, nastavljati, s silo k čemu primorati, naviti; das Messer steht ihm an der Kehle, voda mu v gerlo tece, v naj večji nevarnosti je; das große Messer führen, bahati se, lagati, veter delati.
Messerbesteck, auch Messergesteck, das, nož-nice, nož in vilhe.
Messerer, *f.* Messerschmied.
Messerleite, die, glavnicaarska, ploščasta, ploščasta pila.
Messerlich, der, (novačula), britva, (*a. poln.*) Messerschneide, die, nach *Gutsm.*, trepkaz; nur mit der Messerliche schlagen, le na trepko udariti.

Messerförmig, *adj.*, nožast.
Messergurt, der, nožnični pas.
Messerhandel, der, kupčija z nožmi (in britvami).
Messerheft, das, rog, auch ročnik (noža, nožička), bei *Gutsm.* auch helee (?), nach *M.* černé *f. pl.* (*russ.* čerenj *n.*).
Messerlinge, die, rezalo, klinja*, noževa ostrina, bei *Gutsm.* pločica, *poln.* głownia (glavnja).
Messerloß, der, koblicea za noz (na mizi, da se pert ne pomaze).
Messerlohn, der, Lohn für das Meßen, mérski zaslužek, etwa mérnina.
Messerlöcher, der, nach *V. u. poln.* nožev til, nožev rob, herbet, nach *Gutsm.* taleb.
Messermaße, die, eine Hälfte des Messerbesteckes, platinen.
Messermarkt, *adj.*, oster kot noz, kakor noz.
Messermeide, die, nožnica.
Messermetz, der, (kovač) nožar.
Messermetz, in *3*hgn. nožarski.
Messermetz, die, nožarnica.
Messermetzhandwerk, das, nožarija (auch Messerhandel).
Messermeide, die, noževa rez, ojstrina, noževo ojstro.
Messerspiße, die, ostri konec ali ert nožev ali noža, noževa špica*; eine Messerspiße voll, prav malo, (kolikor obični na konci noža, če se v kaj vtakne).
Messfahne, die, mérsko bandero.
Messfaß, das, mérska posoda, sodce za mera.
Messfreiheit, die, sejmka pravica ali svoboscina, svoboscina kraja.
Messfremde, der, tuji sejmar.
Messgast, der, sejmar.
Messgeld, das, für das Meßen, plačilo za mérenje, mérnina; daß auf der Meße gelöst, na sejmju skupljeni, izterženi denar; das für die Meße bestimmte, denar za sejmj.
Messheit, das, spreved na smenj.
Messgeräth, das, mašna priprava, priprava in posode za sveto mašo.
Messgeschent, das, bei Gelegenheit des Marktcs, smenj, (semnja prinest).
Messgeschirr, das, merica, posoda za mero.
Messgewand, das, mašna obleka, mašnikovo, cerkveno ublačilo.
Messglöckchen, das, zvonček, in *D. Kr.* čezin (pri sv. maši).
Messgut, das, blagu za smenj.
Messhemd, das, (alba), mašna (mašnikova) srajca.
Messlade, die, mesiada*.
Messlad, der, mesijsa; der Gesalbte, pomaziljenec.
Messing, das, med-i, (bei *Gutsm.* a. medo), nach dem *Russ.* rumena ali zolta med, (in dem med im *Allst. u. Russ.* Kupfer bedeutet), (nach *Verlic kroat.*) toč, *böhm.* u. *poln.* mosaz (mosiędz), mesing*.
Messing, in *3*hgn. medni, mesingasti.
Messingblech, das, medna ploščovina, ploščovina, plehovina.

Messingbrenner, ber, medar.
 Messingdraht, ber, medni drat *.
 Messingcu, *adj.*, meden, mesingast; messin-
 gre Waare, mednina.
 Messinggeschirre, das, medna posoda.
 Messinghandel, ber, kupčija z medjo, Han-
 del mit Messingwaaren, etwa medninarstvo.
 Messinghändler, ber, medar, mesingar,
 kupec z medjo; in Bezug auf Messingwaaren,
 medninar.
 Messinghütte, die, medarnica, kjer med
 ali mesing delajo, žgejo.
 Messingisch, *adj.*, zgornja in dolnja nem-
 ščina, nemšina skup.
 Messingkammer, ber, medninarstvo.
 Messingtrümmer, ber, medninar.
 Messingofen, ber, peč, kjer med žgo.
 Messingplatte, die, medna plošča, ploša.
 Messingfalte, die, meloa struna.
 Messingschläger, ber, medar (*russ.* li-
 stoboj).
 Messing schmied, ber, kovač medninar
 (ki izdeluje vsakorsno mednino).
 Messingtafel, f. Messingplatte.
 Messingwaare, die, mednina, medno blago.
 Messingwerk, das, medarnica, mednina.
 Messkanne, die, mércuški verč, mérski
 bokal; in der römischen Kirche, verčki,
 glazki * za vino.
 Messkatalog, f. Messverzeichniß.
 Messkette, die, mérska, mércuška voriga
 (ketine *), merni, mérski lanec, laneo za
 mero.
 Messkorn, das, gospodovo (duhovno) žito.
 Messkunde, die, mérstvo, zemljomérstvo,
 méroznanstvo.
 Messkundig, *adj.*, v zemljomérstvu, v mér-
 jenju izurjen, zveden.
 Messkunst, die, mérstvo, mérska umetnost,
 ročnost.
 Messkübler, ber, mérec, mércin.
 Messleche, die, f. Messkunde.
 Messleute, *pl.*, sejmanci (prodajalci in kupei).
 Messlich, *adj.*, f. Messbar.
 Messmarkt, ber, sejmišče, sejmiaše.
 Messner, ber, cirkovnik, cerkvenik, mež-
 nar *, zakristan *.
 Messopfer, das, sv. maša, dar, darovanje
 sv. maše.
 Messort, ber, semanja vas, sejmiaše, sejmiaše.
 Messpriester, ber, mašnik.
 Messriemen, ber, mérski jermion (remon).
 Messruthe, die, mérska, mércjevska palica,
 mérní drog, prot.
 Messsack, die, roba na sejmju.
 Messschuur, die, mérska vorvea.
 Messstab, ber, mérna palica.
 Messstange, die, f. Messruthe.
 Messstich, ber, zemljomérski stolec, mérska
 miza.
 Messstück, das, (corporale), etwa Božji per-
 tió (wie Božja miza), korporal.
 Messverzeichniß, das, sejmjsko kazalo
 (bukev).
 Messwaare, die, sejmjsko, semanje blago,
 blago na sejm princenu.

Messwein, ber, vino pri sv. maši potrebno.
 Messwoche, die, sejmaj, sejmjski ali semanji
 teden.
 Messzeit, die, sejm, smenj, sejmjski ali so-
 manji čas.
 Metalle, die, Salzneste, solnica, škaltica.
 Metalle, f. Mistel.
 Metallfäden, *pl.*, Wischlinge, welche einen euro-
 päischen Vater und eine amerikanische oder
 ostindische Mutter haben, oder auch umgekehrt,
 etwa nach dem *Poln.* mešanec, mešanec,
 mestici.
 Mesto, žalostno.
 Metakritik, die, poznejši presoja.
 Metalepse, f. Namentverwechslung.
 Metall, das, nach dem *Böhm.* (kov) etwa
 kovina, genöthl. ruda, rudnina, welches je-
 doch auch Erz bedeutet; edle, unedle Metalle,
 zlahne, nezlachtne kovine; Gießenspeise, f.
 dieses.
 Metall-, in 3ßgg., kovinski, radni, rudninski.
 Metallartig, *adj.*, kovinast, metalast.
 Metallasche, die, kovinski, radni pepel,
 pepel od žganih kovin.
 Metallbild, das, bronasta podoba.
 Metallblatt, das, kovinski, radni list.
 Metallblüthe, die, rudni ovet, kovinsku
 cvetje.
 Metallbrei, f. Amalgama.
 Metallen, *adj.*, kovinsk, rudninsk, ruden.
 Metallenthaltend, *adj.*, kar ima kaj rud-
 nine v sebi.
 Metallergie, *pl.*, kovinske rude.
 Metallergisch, das, kovinska zmesa.
 Metallgift, das, rudninski strup.
 Metallglimmer, f. Goldglimmer.
 Metallgold, das, medni list, tenka medna
 plošča, ploša.
 Metallhorn, das, rog iz kovine, kovani rog.
 Metalllicht, *adj.*, rudninst, kovinast.
 Metallig, *adj.*, rudoast, kar ima kovine
 v sebi.
 Metallisch, *adj.*, dem Metall ähnlich, f.
 Metalllicht, Metallenthaltend, f. Metallig,
 Metallen.
 Metallisiren, v. a., oruditi, ruditi.
 Metallist, das, apnasta kovina.
 Metallkönig, ber, (kovinski) kraljik, či-
 sta kovina.
 Metallmutter, die, metalna, kovinska mat-
 ka (*russ.*).
 Metallreiz, ber, galvanizem.
 Metallsand, ber, rudnati pesek.
 Metallstructur, die, metalna tinktura.
 Metallurg, ber, rudoznanec, rudoslovec
 (*russ.*).
 Metallurgie, die, rudoznanstvo, rudo-
 slavje.
 Metallurgisch, *adj.*, rudoznansk, rudo-
 slovsk.
 Metallverfälschung, f. Legirung.
 Metamorphose, die, sprememba (v kaj
 družiga), premenitva, prepodobovanje, *poln.*
 przetwor.
 Metamorphosiren, v. a., spremenoiti v
 kaj družiga, prepodobiti, prepodobovati.

Metapher, die, prenos, *poln.* przenośnia
 (prenášnja), metafora; govorjenje v podo-
 bi ali priliki.
 Metaphorisch, *adj.*, prenesen, prenosin,
 (v prenesenem ali prenosnem pomenu), v
 podobi ali priliki; f. Bildlich.
 Metaphrase, f. Umschreibung.
 Metaphysik, die, metafizika *.
 Metaphysiker, ber, metafizikar, nach ant-
 dem slav. *M.* metafizik.
 Metaphysisch, *adj.*, metafiziczen.
 Metastase, die, prestavljenje (bolezni).
 Metasthese, die, prestavljenje, preemstitev
 čerte.
 Metempsychosis, f. Seelenwanderung.
 Meteor, das, zračni prikazek, prikazen na
 nebu, meteor *; f. Zusterscheinung.
 Meteorolith, Meteorstein, ber, spodno-
 hesni kamen, etwa a. (kamen) spodnebnik.
 Meteorologie, die, meteorologija *; nauk od
 vremena in od zračnih prikazkov.
 Meteor, f. Muttertraut.
 Metis, ber, medica, (*poln.* med do picia — za
 piće), *böhm.* medovina.
 Methans, das, Methschenke, die, medi-
 cärnica.
 Methode, die, die Art und Weise, Verfah-
 rungsart, ravnanje, ravnava; seine Methode
 ist diese, on tako le dela pri tem; Lehr-
 methode, učilo, nčenje, način učenja, metoda *.
 Methodik, die, metodika, napeljevanje, na-
 vod, kako dobro učiti; f. Erziehungslehre.
 Methodisch, *adj.*, učilen, po učilnih, šol-
 skih pravilih, po metodi.
 Methodist, f. Frömmeler.
 Methodologie, die, nauk, kako učiti, uko-
 slavje.
 Methodische, die, medičnica, medicärnica.
 Methsieder, ber, medicar, kdor medico kaha.
 Methsiederei, die, medicarstvo.
 Metier, f. Gewerbe.
 Metonymasie, die, prestava imena, spre-
 imemba, n. p. ča se Ogler prekersti v Car-
 buarius.
 Metonymie, die, preimemba, prememba
 imena (splosniga, ne priimka), n. pr. ko
 bi se grozd reklo na mesti vina.
 Metre, das, französisch. Säugemaß, meter *,
 n. metra.
 Metris, die, nauk od skladanja stóp, me-
 trika *, prozodija *, stopomerje.
 Metrisch, *adj.*, stopomeren; die metrische
 Schreibweise, vezana pisava, pisanje v verzih.
 Metropolit, ber, metropolit *; f. a. Erzbischof.
 Metropolitankirche, die, metropolitanska
 cörkev.
 Metrum, das, f. Sylbenmaß; *russ.* stopo-
 zlozenje.
 Mett, das, meso brez toläce, toläse.
 Mette, die, Frühmesse im Advente, zornica,
 zgnanjica, svitnica, juternice, zorna, rana
 maša; Christmette, polnočnica; f. a. Som-
 merfaden, (bahje leto); Lärm.
 Mettel, f. Regenwurm.
 Mettwurk, die, mesena klobasa, mesenica
 ne vojena, auch klobasa schleichlich.

Meche, die, lieberliche Weiberverson, Dure,
 vlačuga, vlačugarica, lajna, nečistnica, ne-
 redna, zanikerna ženska; ein zu trockenem
 Dingen bestimmtes Mengenmaß, provinz. auch
 der Meyen, vagan, star (nach andern 2
 Mege), nach V. a. kabel, bei M. kroec;
böhm. merice, čertec; eine halbe Mege,
 mérník, polovník; f. Merling; ein kleines
 Maß, wie die Maßmege, merica; Fleiß-
 bank, f. Mege.
 Mechelbank, die, mesnica, f. Schachtbank.
 Mechelen, die, mesarjenje, klanje, mesar-
 sko klanje, pobj, mesarija, f. Gemechel.
 Mecheln, v. a., mesariti, klati, pobijati
 nensmiljeno, sabljati in sekati; napčno re-
 zati in tergati z nožem.
 Mechen, ber, (Provina), f. Meche.
 Mechen, v. a., ber Müller mecht, z merico
 meriti; v. a. niederhauen, klati, pobijati (od
 mesarija).
 Mechengeld, f. Maßgeld.
 Mechenhaus, f. Furenhäus.
 Mechenweise, *adv.*, vaganama, po kablu,
 na vagane, na mérnike.
 Mege, die, mesnica, mesarница.
 Megehen, f. Schachten.
 Mehger, ber, mesar.
 Mehger-in 3ßgg. mesarski.
 Mehgerhund, ber, mesarski pes.
 Mehgerin, die, mesarica.
 Mehgerrecht, ber, mesarski hlapec.
 Mehtaffen, ber, wotrin der Müller seine
 Maßmege schüttet, truga za méricno žito.
 Mehter, f. Mehger.
 Mehter, ber, mércar.
 Meubeln, Meuble, *pl.*, pohišna oprava,
 pohišje, pohištvo, hišno orodje.
 Meubilren, v. a., pohišno opravo, pohišje
 oskerbeti, omisliti.
 Meuchelbund, f. Complot.
 Meuchelei, die, skrivno, zavratno djanje,
 f. Complot.
 Meuchelmord, ber, skrivni, zavratni umor,
 kroat. zaledja, *poln.* cichobojstvo, zakátny
 zaboj.
 Meuchelmörder, ber, zavratnik, zavratni
 ali skrivni moricev; nach V. n. *Gutsm.*
 navratnik, *kroat.* zalednjik †.
 Meuchelmörderin, die, skrivna, zavratna
 morivka, zavratnica, navratnica.
 Meuchelmörderisch, *adj.*, zavraten, na-
 vraten; in meuchelmörderischer Absicht, z
 namenam, skrivaj, zavratno ga umoriti.
 Meucheln, v. n. u. a., skrivaj naklepatí
 kaj hudiga; skrivaj, zavratno delati; Eimen
 meucheln, skrivaj umoriti, moriti, zavratno,
 navratno umoriti.
 Meuchelrotte, f. Complot.
 Meuchelsinnig, f. Hinterlistig.
 Meuchler, f. Hinterlistig(er Mensch), Meuch-
 elmörder.
 Meuchlerisch, f. Meuchelmörderisch.
 Meuchling, *adv.*, skrivaj, nachhama, za-
 vratno, navratno, po zvičajah.
 Meuforn, f. Buchweizen.

Meute, die, tropa psav lovskih (po 50 do 60); f. a. Meuterei.
Meuten, v. n., šuntati, podpihovati, puntati, huskati.
Meuterei, die, punt, puntanje, puntarski sklep, vstaja zoper višji; mil. vzdig ali spor zoper višje; es entfaud eine Meuterei unter den Soldaten, vojaki so se sperli, vzdignili zoper —
Meuterey, Meutwader, der, puntar, podpihovavec.
Meutwaderin, die, puntarica.
Melbe, die, (Larus), tonovšica, russ. čajka.
Mewendred, der, tonovšiček.
Mewenei, das, tonovšičino jajce.
Meye, f. Mai.
Meyer, der, f. Meier.
Mezzanine, die, f. Halbfenster, Halbgeschloß.
Mezzo, srednjo.
Mina, das, skernoba, skrunoba, kužnina, kužna reč; nach V. kužni hlap (viell. hlap).
Minau, mavk, mijavk.
Mianen, f. Manen.
Mich, pron. pers. (aco. sing.), mo, mene; in Beziehung auf das Subjekt, se, sebe.
Michel, ein grober Michel, neotesaneo, debel človek; ein deutscher Michel, terd Neme, nemški Juri, ki družiga ne zna kakor nemško.
Michelsblume, f. Herbstzeitlose.
Mide, die, rogovila, kobila.
Miden, f. Umschauen.
Mieder, der, drobne, mastne čeva pri goveji živini.
Midasohr, das, Midasovo, oslovsko uho.
Mieder, das, modrec*, nach V. a. nedreo, böhm. životek, (Petichen), nach M. etwa telovnik.
Miegen, f. Harnen.
Miene, die, Bewegung des Gesichtes, kretanje obraza, obraz. f. Geberde; eine freundliche, lächelnde Miene, namuzek, namežek, (bei Gutm. naraček?); eine unwillige Miene, namerdek, pomerdek, merdek, merda, merdha; kisel obraz; er machte eine weinerliche Miene, na jok se je deržal, (bei Gutm. nakorpic); eine finstere Miene machen, temno, gerdo pogledati, gledati, daher auch pogled (eigentl. Aublick); wie war seine Miene? kako se je deržal, kako je bil viditi v obrazu; in Gutes Miene lesen, z obraza, na obrazu komu brati; der Wein macht eine gute Miene, vino je lepo, dobro viditi, daher in diesem Sinne, vid, podoba; es hat die Miene, podoba je; der Feind machte Miene, sovražnik je hotel, kakor je bilo viditi; sovražnik se je ravnal, napravljal da bi —; sovražnik se je obnašal, kakor bi hotel; russ. pokazyvati vid; zum bösen Spiel eine gute Miene machen, grenke molčé, požirati.
Mieneln, v. n., pomežkovati, migati z očmi, z obrazami, kazati.
Mienendecker, der, f. Pshhlognom.
Mienenkunde, f. Pshhlognomik.

Mienerlehrer, f. Pshhlognom.
Mienenspiel, das, kretanje obraza, pomežkovanje, miganje, mimika *.
Miere, f. Ameise.
Miesel, der, bei den Wätkern, die abfallen: den Stücklein Holz, rezina, kosček.
Miete, die, f. Milbe.
Mieter, Mieterkredß, der, mekuž.
Mietern, v. n., von Krebsen, leviti se.
Mieth in Sigh. najemni.
Miethacker, f. Pachtader.
Mieth=Contract, der, najemna pogodba.
Miethbar, adj., najemen, najemljiv.
Miethdienst, der, služba najemnika.
Mieth, die, (von Miethen), najem. gen., najma, (auch allst. u. in allen sl. M.); etwas zur Mieth haben, najeto, v najmu imeti; die Mieth, in einem Bauernhause, gostovanje; zur Mieth im Hause wohnen, gostovati pri kom; die Mieth aufsuchen, gostovanje, najemno stanovanje odpovedati, odpovedovati; die Mieth bezogeln, najemšćino, najemšćino, najemnino plačati; Kauf geht vor Mieth, kup velja več kakor najem; in der Landwirthschaft, kopa, kopica, f. a. Spüber.
Miethen, v. n., den Gebrauch einer Sache, welche den gewöhnlichen Genuß ohne weitere Bearbeitung gewährt, kaufen, (vergl. das gegenheilige Pachten), v najem vzeti, jemati (n. p. hišo, vert, konja, ladjo i. t. d.), auch najeti, najemati, stan vzeti; um Lohn bringen; einen Knecht, eine Magd miethen, hlapca, dekle najeti, najemati, udingati*, ukordati*; v službo vzeti, jemati.
Miether, der, najemec, najemavec, allst. najm'nik = najmenik; (vergl. najemnik, Miethling).
Mietherin, die, najemvavka, najmenica.
Miethfrau, die, f. Vermietherin.
Miethfuhrer, die, najeta voznja.
Miethgeld, das, ara, ki se daje najeti družini, f. Handgeld; die Mieth, najemšćina, najemšćina, najemnina.
Miethhaus, das, v najem dana, dajana hiša, najemna hiša.
Miethherr, der, f. Vermiether.
Miethhof, der, najemna, v najem vzeta kmetija.
Miethhuhn, f. Wasserralle.
Miethknecht, der, (na kratko dobo) najeti hlapce.
Miethkutsche, f. Lohnfussche.
Miethkutscher, der, najeti, najemni voznik.
Miethklinge, die, najemci, gostaci.
Miethling, der, najemuik, (auch in andern sl. M.).
Miethlingstroph, der, najemniki, pl., družal najemnikov. (Juar, ki za plačilo radi store vse, kar si badi).
Miethlohn, der, f. Miethgeld.
Miethmann, der, najemec, najemavec stanovanja, gostac.
Miethpfennig, f. Miethgeld.
Miethpferd, das, najeti konj.
Miethschaz, der, f. Miethgeld.

Miethstall, der, najeti, najemni hlev.
Miethstahl, der, najemna, najeta klop, najeti stol (n. pr. v čerkvi).
Miethtruppen, pl., najeta vojska.
Miethtung, die, najetje, najemanje.
Miethvertrag, der, najemna pogodba.
Miethvieh, das, najeta živina, živina na reju čez zimo vzeta.
Miethwagen, f. Miethkutsche.
Miethweise, adv., v najmu, v najeti, najemno, na najem.
Miethwohner, der, auf dem Lande, gostac.
Miethwohnerin, die, gostja.
Miethzeit, die, čas najma, najetja.
Miethzettel, f. Miethzettel.
Miethzins, der, f. Miethgeld.
Mietzig, f. Mißig.
Miez, Miez, f. Kater, Kase.
Mignon, f. Niedlich; Lieblich.
Migräne, die, migrena*, terdovratna glavobolja.
Mikroskop, der, malavetf (böhm.).
Mikroskop, f. Steinigkeitskrümmer, poln. drobnostkars.
Mikrologie, die, f. Kleinlichkeit.
Mikrologieren, fig., pedzérje brati, pobirati.
Mikrometer, das, drobnomér.
Mikroskop, f. Vergrößerungsglas.
Milau, f. Gausenar.
Milbe, die, (Acarus), nach dem Pola. und Russ. kleck; Mite, molj (nach dem Allst. u. allen slav. M. molj und nicht mol). moljek červ, heršel, červic; f. a. Mabe; zakožnik.
Milbeurake, die, červive garje, srab, garje s červici.
Milbig, adj., moljav; červiv.
Milch, die, mleko; bei den ungar. u. den an Kreaiten gränzenden steirischen Slovenen nach M. auch zvara; der milchweise, dickliche Saft mancher Pflanzen, mleček, mlečni sok; bei Fischen auch mleko, poln. mleč. m., russ. moloki, pl. m.; erste Milch nach der Geburt, mlečva; frische Milch, opresno, srovo mleko; geronnene Milch, kisló mleko, sesedeno, usedeno mleko, nach M. usedenica, t. o. Gerinnen; zusammengelaufene, gelästete, zu Käse gewordene Milch, zasirjeno, usirjeno mleko; süße Milch, slaoko mleko; abgekohnte Milch, posneto mleko, (mittelft Abkochen), pogreto, prigrcto mleko; Buttermilch, pinjeno mleko, mleko po pinji, (poln. maslanka); Gielemilch, oslično mleko; Ziegenmilch, kozje mleko; Pferd milch, kobilje mleko, u. d. gl.; Milch abrahmen, mleko posneti, posnemati; etwas mit der Milch einpflanzen, od mladih nog, od seska navzeti se česa; wie Milch und Blut, kakor mleko in kri.
Milch in Sigh. mlečni, za mleko, kakor mlekn.
Milchader, die, mlečna žila, žila mlečnica.
Milchartig, adj., mlečnast, mlečen.
Milchajch, der, latvica, latvenica.
Milchbach, der, mlečni potok.

Milchbad, das, kopanje v mleku.
Milchbahn, f. Milchstraße.
Milchbart, der, Flachsbart, mah, mlečna brada, porva brada, nach Gutm. podlasci; er hat erst einen Milchbart, še le mah mu raste, poganja (na bradi); als Person, zolobradeo; volk na mleko in mlečnate jedila.
Milchbärtig, adj., golobrad; komur še le mah raste.
Milchbaum, f. Mülter.
Milchbehälter, das, mlečna posoda; posoda za mleko.
Milchblätter, f. Schußblätter.
Milchblume, f. Berggottbärtlein.
Milchbraunweiss, der, mlečno žganje (latarsko).
Milchbröl, der, beli sok, mlečni sok, mlečna kaša; rajz na mleci.
Milchbrud, das, kruh z mlekam umešon.
Milchbruder, der, sodojeneo, brat po mleku, mlečni brat, nach dem Pola. jednomlečnik.
Milchbrüderschaft, die, sodojenstvo, bratovstvo po mleku.
Milchbrühe, die, mlečna omaka; (slaba appena strojnica).
Milchbrunnen, der, jama za mleko v tleh, (da ostane hladno).
Milchbrust, die, dojne persi, bele persi (karkor mleko).
Milchdieb, der, tat mleka, mlekokradec.
Milchdistel, f. Sanddistel.
Milchdrüse, die, mlečna žleza.
Milchdimer, der, vedro za mleko.
Milchen, adj., molzin; milchenes Vieh, molzna, (in Et. und andern slav. M. auch dojna) živina.
Milchen, v. n., Milch geben, molsti; Rnh milcht gut, krava dobro molze; daje mnogo mleka; v. a. f. Melken.
Milcher, der, Milchling, Milchner, der männliche Rnh, mlečni, riba samica.
Milchesser, der, mlekojedec.
Milchfarbe, die, mlečna barva.
Milchfarben, f. Milchweiß.
Milchfah, das, mlečni kosček.
Milchferkel, f. Spanferkel.
Milchfirber, das, mlečna vročnica, vročica.
Milchfladen, f. Milchknuchen.
Milchfleisch, das, vime, vimence.
Milchfrau, die, mlekarica.
Milchriesel, die, mlečne osepnice, prosovice, mlečni prosenec.
Milchgang, der, in der Brust, eines weiblichen Thieres, mlečna pot, mlečni prehod, (pot) mlečnica.
Milchgeschä, das, mlečna posoda; f. a. Milchader.
Milchgedel, das, dnar za mleko (namenjen, iskupljen).
Milchgeste, die, darin Milch zu bewahren, darin zu melken, zehar, golda, molznjak, bei M. o. dukel (?).
Milchgeschirr, das, mlečna posoda, latvica.
Milchgeschwulst, die, persni otok; mlečni otok.

Milchgewölbe, die, f. **Milchkammer**.
Milchgrühe, die, mlečna kaša; kaša na mleci.
Milchhaar, das, coll. mah., prvi lasje, perva dlaka; f. **Milchbart**.
Milchharn, der, mlečnato seanje.
Milchhaut, die, kožuh, škralup na mleku.
Milchhirse, die, mlečna kaša.
Milchhut, der, f. **Milchsch**.
Milchisch, adj., der **Milch** ähnlich, mlečnast. mlečkast, nach *V.* mlekast, auch mlečen.
Milchig, adj., mlečen, mlečnat.
Milchjunge, der, mlekarče.
Milchlatte, der, kava z mlekom, bela kava.
Milchlab, das, sesajoče telo.
Milchkammer, die, mlekarica (wo **Milch** verfaßt wird), mlečnica.
Milchkanne, die, mlečni verö, mlečnik.
Milchkäse, der, f. **Rahmkäse**.
Milchkeller, der, hram, klet za mleko.
Milchkessel, der, kotlió za mleko.
Milchkuabe, f. **Milchbart**; **Milchjunge**.
Milchloch, der, mlečni močnik, mlečnik, mlečna kaša.
Milchloft, die, mlečna hrana, jed.
Milchloft, das, (Polygala vulg.), ramšelj, mlečno zelišče, zeliše.
Milchtrug, f. **Milchkanne**.
Milchtrüben, der, kolač, testo z mlokom.
Milchtruh, die, molzna krava.
Milchtrur, die, lečba, lečenje, ozdravlanje, gajenje z mlekom.
Milchtramm, das, sesajoči janček, janček od seska.
Milchleiter, der, f. **Milchgang**.
Milchling, der, mladina, ki sesa, f. a. **Milcher**.
Milchküffel, der, ein Küffel, **Milch** damit zu köpfen, mlečna žlica.
Milchmädchen, das, mlekarica (mlada).
Milchmagd, die, kravarica.
Milchmann, der, mlekar.
Milchmatz, der, mlečni terg.
Milchmaß, das, méra za mleko.
Milchmaul, das, volk na mleko, hudi mlekojedee.
Milchmesser, der, mlekomér †.
Milchmüß, das, für Kinder, sok, f. a. **Milchbrei**.
Milchquapf, der, latvica.
Milchner, der, riba samec, ribji samec, *Gutm.* mlečnjak.
Milchquäbung, die, užitek od mleka.
Milchpacht, der, zakup † mleka.
Milchpode, f. **Kuhpode**.
Milchpumpe, die, mlečna ali persna trombia.
Milchrahm, der, smetana; *serb.* skorup, bei *Gutm.* verhnje, f. **Milchhaut**.
Milchreich, adj., mlečnat, mlečen.
Milchreis, der, rajz na mleku (mleci).
Milchrohrein, das, mlečna cevčica.
Milchrühr, die, bela griza.
Milchsaft, der, bei den Gewächsen, mleček,

mlečni sok; der erste im Frühjahr, mezza, muzga; *Chylus*, mlečni redvni sok.
Milchsauer, adj., kisel kakor mleko.
Milchsauger, f. **Milchschmalbe**.
Milchsäure, die, mlečna kislina.
Milchschaf, das, molzna ovca.
Milchschaner, f. **Milchheber**.
Milchschnee, der, raztepena smotana.
Milchschokolade, die, mlečna čokolada.
Milchschorf, f. **Ansprung**.
Milchschotten, der, žmitek sesedeniga mleka.
Milchschrauf, der, omara za mleko.
Milchschüssel, die, skleda za mleko.
Milchschwester, die, mlečna sestra, sodojenka, sestra po mleku; jednomlečnica.
Milchseife, die, precejanje mleka; cedilo, cedilka, cedilo za mleko.
Milchsiene, f. **Milchseife**.
Milchsohn, der, dojenček, sin po mleku (proti dojnci).
Milchspeise, die, mlečna, mlečnata jed, hrana.
Milchstern, der, (Ornithogalum), poljska čebulica.
Milchstraße, die, am Simmel, rimska cesta, bela cesta (*böhm.*), nach andern slav. *M.* mlečna pot.
Milchstrom, der, mlečna reka.
Milchstuhl, f. **Milchrühr**.
Milchsuppe, die, mlečni sok, mlečna polivka; er steht aus wie die **Milchsuppe**, bled, zelen je.
Milchtopfer, die, dojenka, hoi po mleku.
Milchtopf, der, lonec za mleko.
Milchtruch, das, daburch zu seihen, oedilo (permeno).
Milchverältsung, die, mešanje, kvarjenje mleka.
Milchverkauf, der, prodajanje mleka, mlekarija.
Milchverkäufer, der, mlekar.
Milchwasser, f. **Wolken**.
Milchweg, f. **Milchstraße**.
Milchweib, das, mlekarica.
Milchweiß, adj., bel kakor mleko.
Milchwirtschaft, die, mlekarjenje.
Milchwürst, f. **Milchtrant**.
Milchzahn, der, (zob) mlečnik, mlečni, prvi zob.
Milchzehnte, der, desetina od mleka.
Milchzins, der, mlečina.
Milch, *Milche*, adj., weich, zart, mehek, mehak, nežen, nach *Gutm.* mičen; lind, voljan, lagoden; milber Regen, pohleven, dobrotljiv, voljan dez, (dezek), pohlevna vlaga; eine milbe Luft, prijeten, voljan, ne oster zrak; milbes Klima, zmérnotoplo, ugodno, prijetno podnebje; still, sanft, tih, krotek, krotak; nicht streng, milostljiv, blag, prizanesliv; milde Strafe, zmérna, neprehuda kazen; freundlich, prijazen, prihluden; wohlthätig, mil, dobrotljiv; im moralischen Verstande, sanft, herablassend, lieblich, mil; milde Thränen, milde Gemüths, milde solze, milo seroe; milde Stiftung,

pobožna, milodarna ustanova, nach dem *Serb.* zadušbina; freigebig (im Geben, und in Worten), usmiljen, miloserčen; milde Feder, mehko, nekerhko usnje; *mont.* f. **Mürbe**, Geschmeidig; milde Obst, sladko sadje; milde Wein, sladko, ne pusto vino, nach *M.* gladko vino; milde Hand, dobrotljiva roka.
Milde, die, mehkost, nježnost, mičnost, voljnost, tihost, krotkost, pohlevnost, blagost, prijaznost, dobrotljivost, milost, usmiljenost, mehkosercnost.
Milderer, der, polajševavee.
Mildern, v. a., polajšati, polajševati, zljajšati, ublaziti, pomčiti, zmčiti (*Gutm.* u. *M.*), omečiti, nach *V.* povoljniti, dnajiti (?); eine Strafe mildern, zljajšati, zljajševati; zmanjšati, znizati; gemildert werden, odjenjati; der Schmerz hat sich gemildert, odleglo je.
Milderung, die, olajšanje, znizanje, bei *Gutm.* polagoja (*poln.* u. *böhm.* lagoditi).
Milderungsgrund, der, polajšava, polajšok.
Milderungswort, f. *Euphemismus*.
Mildgebig, adj., milodaren.
Mildherzig, adj., usmiljen, blagosercen, miloserčen.
Mildherzigkeit, die, smiljenost, usmiljenost, miloserčnost, blagosercje.
Mildigkeit, die, milost, milostnost.
Mildreich, adj., premil, preusmiljen.
Mildthätig, adj., milosten, dobrotljiv, dobredelen.
Mildthätigkeit, die, usmiljenost, dobrotljivost, dobrotla, dobredelnost.
Militair, das, vojaštvo, vojaščina, vojašina, soldaštvo, žolnirstvo; er ist Militair, vojak je; viel Militair, dokaj vojakov, vojaščine, vojašine, vojaških ljudi.
Militair: in *Bögn.* vojaški, soldaški, žolnirski, f. a. *Kriegs*, *Heer*.
Militairappellationsgericht, das, vojaška presodnja.
Militairarzt, das, vojaški zaklad.
Militairarzt, der, vojaški zdravnik, vrač.
Militairausreißer, f. *Deserteur*.
Militaircommandant, der, vojaški polkovnik.
Militaircommando, das, vojaško poljestvo.
Militairdienst, der, vojaška služba.
Militairexecution, die, izversba ali eksekucija z vojaško pomočjo.
Militairflüchtling, der, vojaški begun;ador zbeži pred nabro v vojaško službo.
Militairgericht, das, vojaška sodnija.
Militairgrenze, die, nach dem *Kroat.* vojaška krajina.
Militairindividuum, das, vojak, vojaška oseba.
Militairisch, adj., vojašk.
Militairjahr, das, vojaško leto.
Militairkörper, f. *Corps*.
Militairmannschaft, die, prosti vojaki, vojaški ljudje.

Militairpflicht, die, vojaška dolžnost, dolžnost vojaške službe.
Militairpflichtig, adj., podveržen vojaški službi, dolžan, vojak biti.
Militairpolizeiwache, die, vojaška policijska straža.
Militairübung, die, vojaška vadba.
Miliz, die, brambovci, f. **Landmiliz**, **Aufgebot**.
Milich, der, f. **Mispengraß**.
Mill, **Müll**, das, smeti, *pl.*
Milliarde, die, tausend Millionen, milijarda*, tisoč milijonov.
Million, die, milijon, tisočkrat tisoč.
Millionär, der, bogatin, ki ima dnarjev na milijone; milijonovec, milijonar.
Millionenweise, adv., na milijone.
Millioner, der, sedma ali milijonova številka, milijonovka.
Milwürger, f. **Neuntödter**.
Milz, die, nach dem *Altst.* und allen slav. *M.*, so wie auch bei *Gutm.* und *V.* slezena, in *Kr.* gem. vranica, (nach *Jun.* ömar); die **Milz** scheidt ihn, v lakotnici ga bode; f. a. **Pferdegift**.
Milz: in *Bögn.* vranioni, — vranice, — na vranici, na slezeni.
Milzader, die, vraniona žila.
Milzanschmitt, der, vranioni izrezek.
Milzbeschwerung, die, tiščanje, tišanje, bolečina na slezeni, vranici.
Milzbrand, der, vranioni prisad, metlaji (*zu Kr.*), čerm, rumeni ovčic, rumeni sajevec.
Milzentründung, die, vnetica vranice, slezene, vnetja vranica.
Milzgeschicht, das, vranione čutnice.
Milzlig, adj., vraničen; f. a. **Milzlichtig**.
Milztrant, adj., na vranici bolan.
Milzkrankheit, die, bolezen na vranici ali slezeni; nach *V.* slezena.
Milztrant, das, (*Chrysosplenium*), slezenovo zelce.
Milzsalbe, die, vraniena maža.
Milzschmerz, das, bodljaji na vranici.
Milzsteang, der, vranione kite.
Milzlicht, die, f. *Hypochondrie*; nach *V.* u. *M.* slezena, slezenica (auch *poln.*), vranionica; *böhm.* vrtošivost; damit befaßt sein, sie haben, slezenast biti.
Milzlichtig, adj., slezenast, slezeničen, vranichen.
Milzweh, das, bolečina na vranici ali slezeni.
Mimen, *pl.*, f. *Gebirgen*, *Possentzeiger*.
Mimern, v. n., zdeti, zamisliti, iti.
Mimik, die, mimika*, f. *Gebirgenlehre*.
Mimisch, adj., mimičen, ponašavsk.
Mimose, die, nach dem *Russ.* nedotika, ne dotikaj se me.
Minder, adj. u. adv., manjši, manji, pičliši; (*adv.*) manj; der mindere, nar manjši, nar manji, naj manjši; nicht minder, nič manj, ne manj, ravno toliko, ravno tako; nicht das Mindere, nicht im minderen, celo nič, celo ne, prav nič, čisto nič; nikakor, po nikakem; auf's mindere, zum minderen,

am mindesten, vsaj, saj, naj manj; der min-
deste Preis, zadnja cena; der Gine hat nicht
minder als der Andere, obo imata enoliko,
po enacem, eden ima toliko, kolikor drugi;
müder gut, slabši, nižji; der Müdeste unter
und, naj nižji izmed nas; sein müderer, mü-
deßer Bruder, mlajši, nar mlajši brat.
Minderheit, die, manjšina; die Müder-
heit ist der Qualität des Weines bemerkend,
ker sim opazil, da je vino nižje baze.
Minderjährig, *adj.*, maloleten, nedoleten.
ki nima let; nedorasel, nedorasčeneo, ne-
doraseneo.
Minderjährigkeit, die, maloletnost, ne-
doletnost, nedoraslost.
Mündern, v. a. f. Vermündern; zmanjšati,
pomajšati, zmanjševati, manjšati; v. r.,
odjenjati, odjenjevati, manjšati se, polah-
neti; der Schmerz müdert sich, bolečina od-
lega, odjenjuje, se je potolajžila; manjši,
ložji prihajati.
Münderzahl, die, manjši število, manjšina.
Müdestenß, *adv.*, vsaj, saj, narmanj, kol-
ikaj.
Müne, die, Geshäftzung, f. Müene.
Müne, die, *mont.*, jama, rudnik; *milit.*
podkop, spodkop, (auch *russ.* u. *poln.*);
eine Müne graben, podkop delati; eine Müne
springen lassen, podkop zažgati, podžgati;
die Münen springen lassen, vse si prizadeti,
kar jo le mogoče; vse poskusiti, kar bi
moglo pomoči.
Münen, v. a., podkopati, podkopavati, pod-
kope delati.
Münenbiene, die, podzemeljska čela.
Münenküle, die, sova podkopovavka.
Münenang, der, der Gang zu einer Müne,
gerlo v podkop, gerlo (V.).
Münengrüber, der, podkopnik, minér*.
Münenhals, f. Münenang.
Münenhammer, die, podkop s smodnikom
zasuli, nach V. arzet*; *russ.* podkopnaja
komora.
Müner, der, f. Münengrüber.
Müner, die, f. Müneral; Erz.
Müneral, das, kopanina (*poln.*), skopanina,
kopana reč, rudno blago, im Allg. auch
ruda, rudnina, (eig. Erz), *böhm.* nerost
(nerast).
Müneral- in Sfgn. radni, rudninski, rud-
stveni.
Müneralbad, das, rudna, rudninska kopel.
Müneralhalt, *adj.*, f. Müneralisch.
Müneralcabinet, das, zbirka rudnin.
Müneralisch, *adj.*, rudninsk, rudstven, mi-
neralen.
Müneralkenner, f. Müneralog.
Müneralkunde, f. Müneralogie.
Müneralog, der, rudoznanec, mineralog,
rudninar.
Müneralogie, die, rudoznanstvo, rudni-
narstvo, mineralogija.
Müneralquelle, die, slatina, rudninski
studeneo.
Müneralreich, das, rudstvo, rudnistvo,
rudo, *pl.*, (u. d. *Russ.* kraljestvo kopanin).

Mineraliensammlung, f. Mineralien cabinet.
Mineralwasser, f. Mineralquelle.
Miner, f. Münengrüber.
Miniatur, die, miniatura*, miniaturno ali
drobno malanje, *böhm.* drobnomalba f.
Minimum, das, najmanjšina f. število iz-
pod kteriga, ali manjši od kteriga ne sme
biti.
Müner, f. Münen.
Müner, der, f. Münengrüber.
Minister, der, minister; Müner des In-
nern, der äußern Angelegenheiten, minister
nnterijih reči, opravil, zadev, minister zu-
nanjih zadev; Kriegsminister, minister vo-
jaštva, Handelsminister, kupčijstva; Mü-
ner des Cultus und Unterrichtes, minister
bogočastja in ukov, minister vérskih in
šolskih zadev (verstva in šolstva); Finanz-
minister, minister denarstva.
Ministerial- in Sfgn. ministerski, mini-
sterialni.
Ministerialrat, der, ministerski razpis,
razpis ministerstva.
Ministeriell, *adj.*, ministersk; kdor vleče,
poteguje zu ministri.
Ministerium, das, nach dem *Russ.* u.
Poln. ministerstvo, auch ministerij; *coll.*
ministri, *pl.*
Ministrent, der, mašni streže, ministrant*,
mašni streže, strežnik pri maši.
Münen, f. Bestimmeln.
Müne, die, (*altdeutsch.*) ljubav, ljubezen.
Müne- in Sfgn. f. Liebe, Liebes-
Münebarde, f. Münefänger.
Münebrief, f. Liebesbrief.
Münebüchster, f. Münefänger.
Müneglück, das, (dozdevna) sreča iz (v)
ljubezni.
Münehoff, f. Amor.
Münegöttin, f. Venus.
Münelieb, das, pesem od ljubezni.
Münelohn, der, (dozdevno) plačilo za lu-
bezen.
Münen, f. Lieben.
Münefang, der, petje od ljubezni.
Münefänger, der, pevec, pesmenik od
ljubezni (švabski od 1138 do 1347 pod
švabskimi cesarji).
Münehoff, f. Münelohn.
Müneglück, f. Lieblih.
Müner, manjši, mlajši; srednji, zdoljoi stav-
ek (v logiki).
Münerat, das, predstvo najmlajšiga iz ro-
dovine, minorat*.
Müner, *adj.*, f. Münerjährig.
Münerit, der, Minorit.
Münerität, die, f. Münerjährigkeit.
Münerität, die, manjšina.
Münsel, das, Kästchen an den Weiben, mačka,
mačica; an den Erben und Häfeln, abernik,
abranik, aberniki. *pl.* (u. *R.*).
Münenbüß, der, minuend, manjšaneo.
Münuß, manj, (-).
Münut, (alla miouta), na drobno.
Münut, die, minuta, (in allen slav. *M.*);
f. a. Augenblick.

Minuten- in Sfgn. minutni.
Minutentrad, das, minutno koles (kolesce).
Minutenuhr, die, ura, ki kaže minute.
Minutenweiser, Müntenzeiger, der, mi-
nutni kazavec, *Russ.* minutnaja strélka.
Minutirer, f. Steinhändler.
Minutlich, *adv.*, vsako minuto.
Münze, f. Münsel.
Mü, *pron. pers.* (*dat. sing.*), meni, mi; in
Beziehung aufs Subjekt, sebi, si.
Mirabellen, *pl.*, mirabele, zlatne (fran-
coske) cibare.
Mirabilien, f. Wunderding(e).
Mirafel, das, f. Wunder.
Mirakulös, f. Wunderbar.
Mirube, die, mira, neka lepo dišeca smola
iz Afrika, *russ.* auch smirna.
Mürt, Myrthe, die, (Myrthus), mürt, nach
äntern Dial. mürt, mürtovo drevo.
Mürtens- in Sfgn. mürtov.
Mürtbeere, die, mürtova jagoda.
Mürtbaum, der, mürtov gaj, log.
Mürtkrauz, der, Mürtkrone, mürtov
venec.
Mürtstrauch, der, mürtov germ.
Mürtwald, der, mürtovje, mürtov gojzd.
Mürtzweig, der, mürtova veja.
Müsandrie, die, sovrazenje mäskih, strah
pred möskimi.
Müsaubrod, die, odljudnik; f. a. Men-
schenfeind.
Müsanthropie, die, odljudnost, f. Men-
schenhaß.
Müsanthropisch, *adj.*, odljuden.
Müscellen, *pl.*, Müscellaneen, zmes, (auch
russ.), vsaciga nekaj, mnogoverstne reči.
Müsch-, in Sfgn. mešani, zlozeni.
Müschbar, *adj.*, kar se da mešati, zmešati,
zmesljiv, mešaven.
Müschbarkeit, die, zmesljivost, mešavnost.
Müschfortn, f. Müschfortn.
Müscheln, v. a., etwa mešariti.
Müscheln, v. a., zmešati, primesati, mešati,
zmesati med —; ungleichartige Dinge ohne
bestimmte Ordnung unter einander thun, ge-
mischtes Getreide, zito iz raznih sort zme-
šane; ein wenig mischen, pomešati; gemisch-
tes Obst, raznovrstno sadje; das Futter
mischen, f. Mergen; Karten mischen, kvarte
pomešati, mešati; Wasser unter den Wein mi-
schen, priliti, prilivati vode v vino, kerstiti
vino, auch mešati vino; flüßige Dinge mit
trocknen mischen, z. B. den Teig mischen,
primesati, zamiesiti, umesti, mesiti testo;
gemischtes Metall, mešana kovina, zložena
kovina; Gift mischen, (unter Speiße) zav-
dajati, zavdajati komu; unsere Freuden sind
mit Weiben gemischt, veselje našiga življe-
nja se versti, je združeno z nadlogami;
eine gemischte Commission, komisija (zložena
iz) raznih stanov (n. p. izmed vojakov in
nevojakov, ali izmed dohovnov in neduhov-
nov); v. r. sich mischen, mešati se med —,
vstakniti, vtiakati se v —, vplesti, vpletati
v —; sich unter die Soldaten mischen,

iti med vojake, pomešati se med vojake;
er mischt sich in Alles, (*vulg.*) v vsako reč
mora svoj nos vtakniti.
Müschert, der, mešaveo.
Müschetin, die, mešavka.
Müschfarbe, die, zmešana, zložena barva.
Müschfleisch, f. Ragout.
Müschfutter, das, kerma iz raznih reči
zmešana; obloda.
Müschgetreide, das, f. Müschfortn.
Müschknupp, f. Chaos.
Müschfortn, das, zitna zmesa, zmes; Weiz-
en und Korn, soršica, cig, soršica.
Müschling, das, ein gemischtes Ding, me-
šaneo; mešanka; zmezo; ein Müschling
aus — sein, biti zmešan, zlozen iz —.
Müschmaß, der, ricet, soderga, brozga,
zmešanica, kolobocija, zmešnjava, meša-
nina, zmes, to in uno zblojeno, zblojenina,
stlačenina.
Müschmaschen, v. a. u. n., zmešati, mešati.
Müschweise, die, mešanica (in Stria ho-
sta, ricet, jedoch mit dem Nebenbegriff des
Schlechtes).
Müschpiel, das, igra na pol žalostna, na
pol vesela.
Müschtheil, f. Ingredienz.
Müschtopf, der, lonec riceta.
Müschtrank, der, mešanica (pijaca).
Müschung, die, zmes, mešanje, miesitev,
mešenje, mešanina.
Müschungsverbältniß, das, primesno
razmérie.
Müserabel, f. Erbärmlich, Kläglich.
Müserere, usmili se; (Kofherbrechen), blje-
vanje svojiga blata, zapertje čev, da se mora
blato proti ustam obrniti.
Müfogam, der, f. Hagestolz.
Müfoghn, der, kdor ženstvo sovraži.
Müspjel, die, nešplja, *russ.* irga.
Müspelbaum, (Mespilus germanica), der,
nešplja (drevo).
Müspelbirn, die, nešpljarica.
Müß, (in England), f. Fränlein.
Müß, ein veraltetes *Adj.*, wird in Zusammen-
setzungen, bedeutend einen Abgang, mit ne-
raz —; bedeutend einen Strichum, mit za-
pre —, spod —, o —, u —, auch mit od —;
bedeutend eine Regelwidrigkeit mit napčno,
gerdo, krivo n. dgl. andgedrückt; f. übr. tie ff.
Müschachten, v. a., ne poštovati, ne čislati,
serb. prezirati.
Müshändern, v. a., napčno pre narediti.
Müsharten, f. Ausarten.
Müßbegriff, der, krivi, napčni zapopadek.
Müßbehagen, v. n., f. Müßfallen.
Müßbelieben, v. n., ne poljubiti se.
Müßbeliebzig, f. Müßliebzig.
Müßbessern, v. a., popravljaje pokaziti.
Müßbeten, v. n., zastoj moliti, nič ne
primoliti.
Müßbeten, v. a., premalo ponuditi, ponnjati.
Müßbild, das, nepodoba, napčna podoba.
Müßbildung, die, napčna, nenaturna tvo-
rina, podoba.

Mißbilligen, v. a.; ne pohvaliti, grajati, hultiti.
Mißbilligung, die, nepohvala, grajanje, odsvetovanje.
Mißbitten, v. a., zastoj prositi.
Mißbrauch, der, unrechtmäßige Anwendung einer Sache, kriva, napéna raba, spridba v rabi, obračanje nasprid; napéno uživanje (poln. nadužioie); **Mißbrauch** der Mautsgewalt, kriva, napéna raba uredne ali službene oblasti; tabelshafter **Brauch**, razvada. t. j. napéna navada; **Mißbrauch** treiben, t. **Mißbrauchen**.
Mißbrauchen, v. a., napak delati s éem, napak (nasprid) oberniti, obračati kaj, krivo, po krivem, po napénem rabiti ali nživati kaj, v zlo obračati, izporabiti; **Einen** mißbrauchen, njegovo dobroto, prizanesljivost, mehkoserenost napéno rabiti, v zlo obračati.
Mißbräuchlich, adj., razvaden; po razvadi; z napéno, krivo rabo.
Mißbund, der, napéna, slaba, nesrečna zveza.
Mißcredit, der, nezaup, zgnba vere; in **Mißcredit** geraten, vero zgubiti pri ljudeh; in **Mißcredit** bringen, ob vero pripraviti; slabo ime, slab glas.
Mißdank, der, nezahvala.
Mißdenken, v. n., napéno misliti, motiti se.
Mißdenken, v. a., krivo razlagati, napéno, narobe razlagati, razumeti, tolmačiti, v hudo prevraéati, zavijati, na hudo stran vzeti, jemati, na krivo potegniti.
Mißdenkung, die, napéno obračanje, razlaganje.
Mißdruck, f. **Makulatur**.
Mißdruden, v. a., napéno natisniti.
Mißempfehlen, sich, v. r., priporočaje se v zamero priti.
Missen, v. n., baß fauu nicht missen, brez tega ne more biti, tega ne more manjkati; v. a., entbehren, pogrešati kaj; biti brez éesa, manjkati (tega mu manjka); ich misse nichts am Gelde, ne poznam da bi bilo manj denarja.
Mißerfolg, der, slabi izid, iztek; auf die Nachricht von seinem Mißerfolge beschloßen wir —, ko smo zvedili, da mu je spodletelo, da se ma ni izšlo po sreči —.
Mißernte, die, slaba letina, slabi prizanjek, pridelek, russ. u. poln. neurozaj.
Mißernten, v. n., malo pridelati.
Mißerzichen, v. a., napéno, krivo, slabo zrediti, zrejati.
Mißethat, die, hudobno delo, hudobija, hudodelstvo, pregreha, zločinstvo, poln. zbrodnia.
Mißethäter, der, hudodelec, hudodelnik, hudobnož, zloéio; zloéinee.
Mißethäterin, die, hudodelka, hudodelnica, hudobnica, zloéinka.
Mißfall, der, ein Übler, schünmer Fall, nezgoda, neugoden, slab, neprijeten dogodek ali primerljaj; f. a. **Mißgeburt**, **Frühgeburt**.

Mißfallen, v. n., ne dopasti, ne dopadati (se); ne ugoditi, ne ngajati, ne biti po godu; zameriti se komu, ne biti všeé; baß mißfiel ihm, to je zameril, za zlo vzél, to se mu je za malo zdelo.
Mißfallen, baß, nedopadenje, nezadovoljnost, zamera, nedopadljivost; er hat daran Mißfallen, to se mu ne ljubi, tega nima, ne vidi rad, to mu je zoperno.
Mißfällig, adj., neprijeten, neugoden, zopern, nedopadljiv, protiven, zaméren; sich mißfällig machen, zameriti se komu, v zamero priti; mißfällig vernehmen, z nezadovoljnostjo, zamero kaj slišati.
Mißfälligkeit, die, nedopadnost, neprijetnost, nengodnost, zopernost, nedopadljivost, zaméra.
Mißfarbe, die, eine unangenehme Mannigfaltigkeit der Farbe, neprijetna barva; falsche, unrechte, verblühene Farbe, slaba, nestanovitna, obledljiva barva.
Mißfassen, v. a., napak, narobe prijéti za kaj; f. a. **Mißverstehen**.
Mißfolge, die, slabi nasledek.
Mißfolgen, v. n., ne poslušati.
Mißfolgern, v. a., unrichtig folgern, napéno, ne prav sklepati, izpeljevati, soditi.
Mißform, die, napéna, skažena oblika, podoba; pokveka, spaka.
Mißformen, v. a., napéno podobo dati.
Mißförmig, adj., skažena, napéne podobe, oblike.
Mißfügen, sich, v. r., ne prav udati, ndajati se, ne vjemati se, ne vezati se, ne sklepati se.
Mißgang, der, zahod, napéna, neprava hoja.
Mißgebären, v. n., u. a., prevred, prezgoda poviti, poroditi, f. úbr. **Abortiren**.
Mißgeberde, die, f. **Grinasse**.
Mißgeben, sich, v. r., paéiti se, spakovati se komu.
Mißgebend, v. a., kdor se paéi, in napéno obnaša z životam.
Mißgebilde, baß, napéna, nenaturna tvorina.
Mißgebot, baß, premajhna, revna ponudba za kaj.
Mißgeburt, die, unzeitige, splav, merito povitje; baß unzeitige Geborne, negodnik, negodni porod; (monstrum, partus monstruosus). spaéek, šamar, éamer, nakaza; f. a. **Abort**.
Mißgebäude, der, slaba, kriva, napéna misel; pomota.
Mißgeschallen, f. **Mißfallen**.
Mißgehen, v. n., zaiti, zahajati; f. a. **Mißlingen**.
Mißgeklant, f. **Mißlanntig**.
Mißgenuß, der, napéni, škodljivi užitek.
Mißgeschent, baß, škodljivi dar.
Mißgeschick, baß, nesreéa, nezgoda, sovražna sreéa.
Mißgeschmack, der, neslast.
Mißgeschöpf, baß, spaéek, spaka, spaéena, spakodrana stvar, **böhm.** potvora.

Mißgestalt, die, nespodoba, popaka, pokveka, neznano gerda podoba, pošast.
Mißgestalten, v. a., spaéiti, popaéiti, pokveéiti; mißgestaltet, gerd.
Mißgestaltlichkeit, die, spaéenost, gerdost.
Mißgestaltig, adj., spaéen, gerd.
Mißgewächß, baß, zveržek, spaéena, skažena rastlina. poln. zašniad.
Mißglaube, der, kriva vera, napéna vera.
Mißglauben, v. n., krivo, napéno vero imeti.
Mißgläubig, adj., krivoveren, napénoveren.
Mißglück, baß, nesreéa, ponesreéa.
Mißglücken, v. n., es mißglückte mir, ponesreéilo se mi je, spodletelo mi je, speéalo me je, ni se mi udalo, ni se mi izšlo po sreéi, ne uspešiti se.
Mißgönnen, v. a., ne privošéiti, ne vošéiti komu, zaviditi, zavidati komu.
Mißgreifen, v. n., napak seéi, prijéti, prijemati, eno na mestu družiga vzeti, jemati, segaje po kaj zmotiti se.
Mißgriff, der, zmeta, napéno djanje, nach V. kriva stopnja; einen Mißgriff thun, zmotiti se, premotiti se, grešiti.
Mißgunst, die, neprivoščljivost, nevošnost, zavidnost, zavist; **Mißgunst** bezeigen, nach V. oponašati komu kaj (eig. vorwerfen).
Mißgünstig, adj., nevoščljiv, nevošljiv, zaviden, zavidljiv.
Mißhall, der, razglasje.
Mißhallen, v. n., ne nstregati se, ne biti v soglasji.
Mißhällig, f. **Mißhellig**.
Mißhandeln, v. n., grešiti, grešno, napéno delati; v. a., **Einen**, gerdo, hudo delati s kom, hudo zdelati, zdelovati koga, gerdo ravnati z njim, krivico delati komu, pestiti koga, nach V. a. gnjaviti koga.
Mißhandlung, die, gerdo, hudo ravnanje ali delanje s kom, s éim.
Mißheirat, die, nesreéna, nepristojna, nepriéna, neugodna ženitva; zakon z neenacim, neenako.
Mißheirathen, v. n., ne po stanu možiti, ženiti se; vzeti neenaeiga, neenako.
Mißhellig, adj., nezlozim, neskladen, nesoglasen, razglasen, neprimérjen, naskrižem, neprilozim.
Mißelligkeit, die, nezloga, nezložnost, neskladnost, nesoglasje, razglasje, naskriževost, needinost, različnost v mislih, naskrižno, nasprotno, različno menjenje; f. a. **Uneinigkeit**.
Mißhoffen, v. n., zastoj upati.
Mißhoffnung, die, goljufni up.
Mißhören, v. a., preslišati, napak razumeti.
Mission, die, misija, misijon*.
Missionär, der, misijonar.
Mißjahr, baß, slaba letina, huda, jalova, borna, tenka, piéla letina, jalovo, nerodovito leto, serb. nerodica (neurozaj).
Mißkauf, der, okup; einen Mißkauf machen, okupiti se, preplacati kaj.
Mißkennen, v. a., ne poznati koga, slabo, malo poznati, ne prav inisliiti od koga, mo-

titi se nad kom ali zastran koga, f. a; **Bekennen**.
Mißklang, der, razglasje, krivi, neéisti, nepravi glas, glas, ki se ne ustrega, ne vjema; russ. raznoglasje.
Mißklingen, v. a., slabo oblaéiti.
Mißklängen, v. n., ne vjemati se, nesoglasen biti, neskladno peti.
Mißkredit, der, f. **Mißcredit**.
Mißklage, f. **Kothlage**.
Mißlaune, die, f. **Laune**, (áble).
Mißlaunig, **Mißlaunisch**, **Mißgeklant**, adj., ne pri volji, émeren, kisel.
Mißlaut, der, razglas, nelépi glas, nesoglasje, neprijetni glas; f. a. **Mißklang**.
Mißlauten, v. n., neprijetniga glasa biti, no vjemati se, ne lepo glasiti (se).
Mißleiten, **Mißleiten**, v. a., zapeljati, zapeljevati, zavoditi, na slabo pot peljati, voditi.
Mißlich, adj., ungetwiß, sumljiv, nestanoviten, dvomen, negolov, nevaren, nezanesljiv; es steht mißlich um baß, slabo kaže.
Mißlichkeit, die, sumljivost, nestanovitnost, nevaruost, negotovost, nezanesljivost.
Mißlingen, v. n., ne udati se, spodleteti, ponesreéiti se, pokaziti se komu, speéati ali ogoljufati koga, ne usreéiti se, napak prevreéi se, (nach *Gutsm.* uzcrtati koga?), nevspešiti se; es ist ihm mißlungen, spodletelo mu je, ni se mu izšlo po godi.
Mißmuth, der, nevoljnost, nejevolja, nezadovoljstvo, nevolja, merénost, f. a. **Unlust**.
Mißmuthig, adj., nevoljen (nejevoljen), nezadovoljen, meréen, meréljiv, siten, otozin, klavern; pust, žalto.
Mißputz, baß, etiva nesparjenost, (dvoje, ki ne gre skup).
Mißpreisen, nach *Gutsm.* gaditi, f. **Verachsten**.
Mißrathen, v. n., mißlingen, f. **dießes**; baß Obst ist mißrathen, sadje ni urodilo, ni storilo, se jo slabo obneslo; v. a., obrathen, odsvetovati, odsvetlovavati, gaditi (*M.*) komu kaj; kaj napéniga svetlovati komu.
Mißreden, v. n., ušéiti se, prerajati se, urajati se.
Mißruth, der, slabi glas, slabo ime —; in **Mißruth** kommen, f. **Mißcredit**.
Mißschall, f. **Mißklang**.
Mißschmecken, v. a., ne ceniti po vrednosti.
Mißschmecken, f. **Fehlschmecken**.
Mißschmecken, v. a., slabo, napéno popisavati.
Mißschlag, f. **Fehlschlag**.
Mißschlagen, v. n., f. **Fehlschlagen**.
Mißschwören, v. n., po krivem priséci.
Mißschwur, der, f. **Reineid**.
Mißsprechen, f. **Verprechen**.
Mißstän, der, napaka, neprilíčnost, nepravéina, nepravšina, f. a. **Uebelstand**.
Mißstellen, v. a., napak, na nepravo mesto postaviti; f. **Entstellen**.
Mißstimmen, v. a., f. **Verstimmen**; glasa ne ubrati, glas skaziti, razglasiti, razglasno storiti; v. n., razglasno peti.
Mißstimmig, adj., razglasen.

Mißtausch, der, omenja.
Mißthat, die, f. Mißthat.
Mißthun, v. n., zoper postave delati.
Mißton, der, nesoglasje, razglas, neskladai, krivi, nepravi glas, russ. raznogolesica (raznoglasica).
Mißtönen, v. n., ne skladata se, ne zlagati se; ne ustregati se, ne vjemati ali vezati se, russ. raznoglasit; ne doneti skladno.
Mißtönig, adj., nesoglasen, razglasen.
Mißtrauen, v. n., ne zaupati, ne upati, ne verovati, ne dati vere komu, ne zanešti, ne zausšati se na koga; russ. ne do- verjat komu, serb. ne pouzdati se.
Mißtrauen, das, nezaupanje, nezaup- maloupenost, nezaupnost, saumljivost (Argwohn); ein Mißtrauen in etwas setzen, ein Mißtrauen hegen, ne zaupati, ne upati komu.
Mißtrauisch, adj., nezaupen, maloupen, nezauplich; f. a. Argwöhnisch.
Mißtreten, f. Fehltreten.
Mißtritt, f. Fehltritt; einen Mißtritt thun, zaiti kam, napak stopiti, nach *Zatok*, auch nastopiti se, ostopiti se.
Mißurtheil, das, kriva sodba.
Mißvergüngen, das, nezadovolje, neza- dovoljnost, nezadovoljstvo.
Mißvergüügt, adj., nezadovoljen, neve- sel; er ist mißvergüügt, ni zadovoljen, kisló se derzi, za malo se mu zdi.
Mißverhalten, das, napéno, postavam na- spratno obnašanje.
Mißverhältniß, das, nepriméra, nepri- mére, neprimérje, nerazmérnost; nepri- leznost, neprilíenost, f. a. Uneinigheit.
Mißvermögen, v. a., ne dobro ózeniti, združiti.
Mißvernehmen, f. Uneinigheit.
Mißverständnis, der, f. Mißverständnis.
Mißverständlich, adj., po napénem, kri- vem razumljenji; kar se lahko napak razume.
Mißverständnis, das, nerazumljenje, na- páeno, pomotno razumenje, russ. nedurazu- menje; pomota; Uneinigheit, raspertija, pre- pira, needinost.
Mißverstehen, v. a., napak, na robe, po- motno, krivo razumeti, neprav razumeti; nerazumeti.
Mißwachs, der, Mißjahr, hudo letina, ne- plodnost, f. Mißjahr, Mißernte; feh- lerhafter Wachsthum, Mißwuchs, nach *V. vrape*, pl. (?); damit behaftet, vrapav, iz- rasen; óe kak ud prav ne doraste.
Mißwachsen, v. n., ne prav rasti, ne do- rasti; pokaziti se v rasti; ívártlich wachsen, nicht gedeihen, ne roditi, ne rasti.
Mißwahl, die, slaba volitev, slabi zbor.
Mißwarten, f. Vernachlässigen.
Mißwerfen, v. a., ne zadeti.
Mißwollen, f. Uebelwollen.
Mißwort, das, nespodobna beseda; nele- puglasna beseda.
Mißwurf, f. Fehlwurf.
Mißzügen, v. n., ne spodobiti se.

Mißzieren, f. Verstellen.
Mißzufrieden, f. Unzufrieden.
Miß, der, gnoj, russ. navoz, kal, m., po- met; zu Miß werden, v gnoj obertiti se; *Stroh* zu Miß machen, slamo v gnoj po- delati, podelavati; Miß fahren, breiten, gnoj voziti, trositi; das ist nicht auf deinem Miße gewachsen, to ni iz tvoje huče; er hat *Sold* wie Miß, ima dnarjev kot čepin, kot ovaj; na cente, na mérnike; več ko usi; *fig.* smelti, reč za nič; f. a. Koth, Dreck; Menschennuß, ólroveňce. ljudsko blato; Pferdennuß, konjsčiek, konjski gnoj; Kuhnuß, kravjek; Schafnuß, ovčiek, ovčji bobki; Taubenmiß, golobjek; Hühnermiß, kurjek; Schwalbenmiß, lastovičiek; Mäu- senuß, mišiek; Regenmiß, podganjek; Gän- senuß, gosjek; Entenmiß, racjek; Ziegen- miß, kozjek, kozji bobki; Wögelmiß, tíeiek; Hasenmiß, zajčiek; Wolfsmiß, volčiek; Bär- renmiß, medvedjek; Hirschenmiß, jelonjek; u. dgl. mittelst der Bildungssylbe — jek, ob- wohl diese Ausdrucksweise nicht allgemein verbreitet ist.
Miß = in Sýgn. gnojni.
Mißbahre, die, guojne nosila, nosilnice.
Mißbauer, der, kmet, ki guoj iz mesta vozi.
Mißbeet, das, parnik (russ.), topla greda, kroat. gnojnik.
Mißbeller, f. Murmelthier.
Mißblätterschwamm, der, (Agaricus fi- metarius), gnojna goba, deževnica.
Mißbreit, das, gnojna deska.
Mißel, die, auch der, (Viscum album), nach *V. in Reifu*, omela (auch russ.), auch o- hmetje, (ob. ohmelje?), tíeji lim ali klej, böhm. jemeli, *poln.* jemioła.
Mißelbeere, die, omelova jagoda.
Mißelbroffel, die, (Turdus viscivorus), drozgač, dreskač, böhm. omeluch.
Mißelstink, Mißelstiemer, f. Mißelbroffel.
Mißen, v. n., Miß, Koth von sich geben, otrebiti se, asnáziti se, usrati se, srati, pokidati se, blatiti; den Miß aus dem Stalle, izkidati, pukidati, kidati gnoj, izmetati, iz- metavati, iz hleva metati gooj; den Acker miten, pognojiti, gnojiti, (*poln.* a. mierzwić).
Mißer, der, kidac, kidaveo.
Mißfink, f. Vergiftung nach *Jan.* vikiea; *fig.* umazan, zablaten clovek, smrad, smerdlj- vec, nach *Gutm.* a. klatnjak.
Mißfliege, die, (Musca smetaria), gnojna muha.
Mißforbe, die, f. Mißgabef.
Mißfuhrer, die, gnojne kola, gnojni voz, a. koš, kolnice; das Führen und die Zeit Miß zu fúhren, gnojna vožnja.
Mißgabef, die, gnojne vile, *pl.*, (vile) ki- davnioe.
Mißgalle, Mißgandhe, die, Mißwasser, gnojnica, gnojnaica (*M.*).
Mißgrube, die, gnojna jama.
Mißhaken, der, kopač, kopača, kopacica za gnoj.

Mißhammel, f. Mißfink (*fig.*).
Mißhaujen, der, kup gnoj. gnojni kupec, gnojische. gnojise (auch russ.).
Mißhof, der, gnojna luža.
Mißig, *adj.* gnojnat, z gnojem umazan, zadelan.
Mißjäfer, der, govnjač, govnoval.
Mißkarre, die, Mißkarren, der, gnojne kola.
Mißkorb, der, gnojni koš.
Mißlache, die, Mißpühe, die, Mißpühl, ter. gnojica, gnojna kaluža.
Mißladen, das, nakladanje gnoj. *pl.*
Mißlader, der, kidac.
Mißler, der, f. Mißelbroffel.
Mißmagd, die, kravarica.
Mißmelde, f. Hundmelde.
Mißmonat, f. Juni.
Mißpühl, f. Mißlache.
Mißvilz, der, f. Mißblätterschwamm, auch gnojna gliva.
Mißwandel, die, gnojna lopata.
Mißschwamm, f. Mißblätterschwamm.
Mißstätt, Mißstätt, die, guojische, gno- jise.
Mißstadel, f. Mißlache.
Mißtrage, f. Mißbahre.
Mißwagen, der, gnojne kola, kolnice, gnojni voz.
Mißwagenkorb, der, gnojni koš; die *Sei- tenbreiter* davon, herbt.
Mißwasser, das, gnojica.
Miß, *praep.*, s, z, vor einem mit s anfan- genden Worte zweiten auch so, sa, in dem *Altst.* nur s; u. zwar, eine Gesellschaft bebruz- tet (cum) in allen slav. *M.*, s, z, und dem *Scialis*: mit der Schwester gehen, s sestro, so (sa) sestro iti; mit sich (secum), s se- boj, s sabo (bei uns allgemein üblich seboj, nicht s seboj; *Met.*); mit sich nehmen, s sabo (*Altst.* s' soboja, *poln.* z soba, und so in allen slav. Mundarten.) vzeiti; wo hingegen von einem Werkzeuge, womit etwas verrichtet wird, die *Met.* in, im *Neuslav.* ebenfalls, s, z, wáhrend im *Alt Slav.*, so wie in jeder der übrigen slav. Mundarten das mit un- angedrückt bleibt, und durch den Instrumen- tal des betreffenden Werkzeuges hínklinglich bezeichnet wird, z. *B.* mit dem Messer schnet- ten, *slav.* z nozem rezati, in andern slav. *M.* nozem rezati u. dgl.; mit der Ruthe, s *slav.* (V.) so síbo; mit Gewalt, s sílo, so sílo; mit einander, drug z drugim, alle mit einander, vsi skup; mit ihm, z njim, z njim vred; die Alten mit den Jungen töden, staroe in mladice umoriti, moriti; mit Respect zu melden, s slovesam, ne zamerite, prostite mi, (bei den *Slaven*); mit Schwung, mahama; mit Furcht, strahama, u. dgl., wenn dich mit dem Lichte, dem Feuer in Acht, varuj luci, gnojja; halt ein mit dem Besen, postoj z bra- njem; mit Freude etwas thun, vesel, rad kaj storiti; mit Zerkühen, zabosten; mit mir hat es sich geändert, ves sim se spremenil; mit der Arbeit fertig werden, delo opraviti;

Mißes mit Bösem vergelten, hudo za hudo vracati; mit lauter Stimme, na glas, glasno; mit Fleiß, nalaš; mit aller Macht, na vso moč; mit einem Worte, z eno besedo; mit dem Strome, z vodo, po vodi doli; mit der Elle messen, na vatel meriti; mit Gottes Güte, z Božjo pomočjo; mit gutem Rathe an die Hand gehen, dobre svete dajati; mit Koth besudeln, z blatam umazati, oblatiti; mit Bäumen bespflanzen, drevja nasaditi na —, po —; mit Gerste besäen, ječmena usejati na —; sich mit Ruhm schmücken, oslaviti se; mit einer Krankheit behaftet sein, bolezni imeti; das Kind mit dem blauen Auge, dete z modrimi očmi, modrih oči, modrooko deto; mit Jemand scherzen, šaliti se s kom; ich halte es mit dem Weine, f. Halten; mit einem Sohne niederkommen, poroditi sinaka; mit etwas beauftragen, betrauen, naročiti, zaupati komu kaj; es ist aus mit ihm, po njem je; mit Eifer und Fleiß, ves vnet in marljiv, marljivo; mit Eile, hitro, urno; mit Glaubhaftigkeit, stanovito; mit Schmer- zen, v bolečinah; mit Nachtheil verkaufen, v zgubo prodati; mit Eueni Male, na en- krate, hipama; es ist mit den Mannspersonen so beschaffen, taki so možki; mit nichts, nikakor ne, po nobeni eni; mit Namen, po imeou; mit allem Rechte, po vsi pravici; mit Gottes Gnade, po Božji milosti, z Božjo pomočjo; weg mit der Sache, stran to reč, stran s to rečjo; eine Zeit bedeutend, ob, za; mit Aubruch des Lages, ob zori, ob svitu, za mladiga duc; mit dem Schlage zehn, ravno ob desetih, kadar deset odbije; mit dem Alter, na starost; mit dem ersten November, prvi dan, perviga (dne) listo- pada; mit dem neuen Jahre, ob novim letu (si bom kupil sukajo?) novo leto (*Acc.*), no- viga leta dan, po novem letu, ob novem letu; mit diesem Worte eilte er davon, na te besedo je sinil proč; *adv.*, mit dabei sein, kje bití, tudi v pričó, zraven bití; mit dazu gehören, z drugimi vred; wie kommtest du so etwas mit anhegen! kako si mogel tudi ti gledati kaj tačiga!; mit zur Prozeßion ge- hen, z obhodam iti; mitunter, včasih, včasih, es geht nicht, še velja, je še ne- kaj; in der Zusammensetzung mit Hauptwör- tern wird „mit“ im Slav., wo es eine Theil- nehmung an einerlei Umständen angeigt, häu- fig durch so — angedrückt, auch durch das Hauptwort und den Beisatz z drugimi, z drugimi vred; in der Zusammensetzung mit Beiwörtern mittelst tadi, durch den Beisatz, z drugimi vred, zraven, skup, s kom, oft bleibt es auch ganz unübersezt, f. úbr. b. ff. **Mißtäthen**, **Mißthaten**, **Mißalter**, v. n., s kom stokati, orati, starati se, tudi sto- kati i. t. d.
Mißtätigkeit, der, sostarešina; kdor je s kom vred, ali za kom najstarši; podsta- rešina.
Mißtätigkeitwürde, die, sostarešinstvo; podstarešinstvo.
Mißtanbeter, der, somolivec.

Mitangeklagte, ber, sotoženec, die, sotoženka, sozatoženka.
 Mitarbeiten, v. n., s kom vred delati, tudi delati, pri delu pomagati.
 Mitarbeiter, sodelavec, pomagavec, pomagac, pomočnik.
 Mitarbeiterin, die, sodelavka, pomagavka pri delu, pomočnica.
 Mitaufseher, ber, sonadglednik.
 Mitaußdrud, ber, pomožni izrek.
 Mitbaden, Mitbaden, skup, z drugimi rečmi vred peči (se), skup kopati se.
 Mitbeamte, f. Amtscollege.
 Mitbeben, v. n., tudi tresni se.
 Mitbediente, ber, sosluzabnik.
 Mitbesliffene, f. Mitschüler.
 Mitbegehren, v. n., s kom iti holeti; v. a., z drugimi rečmi vred zahtovati.
 Mitbegreifen, v. u., das ist schon mitbegreifen, to jo že zapopadeno v —; to je že v nem.
 Mitbelegte, f. Mitangeklagte.
 Mitbelehute, ber, sofovnik f.
 Mitbellen, v. n., z drugimi vred lajati.
 Mitberechtigte, ber, soupravilnec.
 Mitbeschuldigte, ber, soobdolženec.
 Mitbesten, ber, sopesest.
 Mitbesten, v. a., skup, z drugim v posesi imeti.
 Mitbesten, ber, sopesestnik.
 Mitbesten, die, sopesestnica.
 Mitbeten, v. n., moliti s kom, tudi.
 Mitbettler, ber, soberac.
 Mitbevollmächtigte, ber, sopooblastenec.
 Mitbewerben, sich, v. r., prositi za kaj s kom, tudi.
 Mitbewerber, f. Competent.
 Mitbieten, v. a., ponuditi, ponujati (na dražbi) z drugimi vred.
 Mitbitte, die, združena prošnja, skupna prošnja.
 Mitbitten, Mitblasen, Mitbleiben, Mitblöfen, Mitblühen, Mitbluten, z drugimi vred prositi, pihati, ostati, beketati, evestiti, kervaveti.
 Mitbotschafter, ber, sopsolaneec.
 Mitbraten, Mitbrauchen, Mitbraten, Mitbrechen, tudi, z drugimi vred peči, rabiti, kuhati, lomiti.
 Mitbringen, v. a., s sabo (russ. s soboju, böhm. s sebou, poln. z sobą) prinesiti, prinašati, nesti; auf dem Wagen, pripeljati; die Familie mitbringen, rodovino s sabo vzeti, pripeljati.
 Mitbruder, ber, sobrat, pobrateneec, serb. pobratim.
 Mitbrummen, v. n., s kom godernjati.
 Mitbuhler, ber, f. Nebenbuhler.
 Mitbuhlerin, f. Nebenbuhlerin.
 Mitbürge, ber, soporok.
 Mitbürger, v. n., s kom vred porok biti.
 Mitbürger, ber, someščan, soderzavljan.
 Mitbürgerin, die, someščanka, soderzavljanica.
 Mitbürgerschaft, die, someščanstvo, soderzavljanstvo.

Mitbürgschaft, die, soporokstvo.
 Mitchrist, ber, Mitchristin, die, sokristjan, sokristjana.
 Mitdarben, v. n., s kom vred stradati.
 Mitdasein, Mitdenken, Mitdienen, skup, s kom vred biti, misliti, služiti.
 Mitdiener, ber, sosluzabnik.
 Mitdreschen, v. n. skup, s kom mlaiti.
 Mitdrescher, ber, somlatič.
 Mitdruden, Mitdrüden, Mitdulden, Mitdürfen, s kom ali čem natisniti, s kom vred pritisniti, terpeti, s kom kam iti smeti.
 Mitdregen, v. a., skup branati, vlačiti.
 Mitdrehen, das, solast, solastina.
 Mitdrehen, ber, — in, die, solastnik, solastnica.
 Mitdrehen, adj., solasten.
 Mitteilen, v. n., s kom hiteti.
 Miteinander, skup, vkup, drug z drugim; f. a. Einander.
 Mitempfinden, f. Sympathisieren.
 Mitengel, ber, soangelj.
 Miterbe, ber, sodednik, sadedic; Miterbin, die, sodednica.
 Miterbschaft, die, sodedištvo.
 Mitessen, v. n. u. a., jesti s kom; heute wollen wir alle mitessen, danes bomo vsi skup jedli; essen Sie mit, jeste z nami.
 Mitesser, ber, jedeo, zajedeo, mizni tovaris; Mitesser, pl. nach V. sajevce, zakozni červ, böhm. ujeti.
 Mitfahren, v. n., voziti se, peljati se s kom, skup; Einem mitfahren, delati hudo s kom.
 Mitfahrt, die, voznja v družbi s kom.
 Mitfallen, Mitfangen, Mitfassen, Mitfaulen, Mitfeden, skup, s kom pasti, uloviti, postiti se, gnjiti, bojevati se (beraciti).
 Mitfächter, ber, sobojnik.
 Mitfertigen, v. n., z drugimi vred popisati kaj.
 Mitfinden, v. a., s kom kaj najti.
 Mitfinder, ber, sonajdec, sonajdnik.
 Mitfinden, v. n., s kom ribe loviti.
 Mitfliegen, Mitfliehen, Mitfliegen, s kom, s čem, skup leteti ali ferleti, bežati, teči.
 Mitfolgen, v. n., iti za kom, iti s kom; die mitfolgenden Urkunden, priložene pisma.
 Mitfreisen, v. n. u. a., žreti s kom, skup.
 Mitfreude, die, združeno veselje.
 Mitfreuen, sich, Mitfreieren, Mitfröhnen, Mitfühlen, Mitführen, z drugimi veseliti se, prezebovati, lačnati, čutiti, peljati.
 Mitgabe, die, dar, ki se komu da, ko kam gre, f. a. Mitgift.
 Mitgähnen, Mitgähnen, s kom zdchati se, s čim vred vreti.
 Mitgang, ber, hoja, pot v družbi s kom.
 Mitgast, ber, sogost.
 Mitgebären, v. a., skup poroditi; ber Mitgeborene, sorojnec.
 Mitgeben, v. a., dati komu kaj, da s sabo vzame; pridati komu koga; dato dati hčeri.
 Mitgebräuchen, f. Mitbrauchen.

Mitgefängene, ber, die, sojetnik, sojetnica.
 Mitgefühl, das, sočutje; f. a. Sympathie.
 Mitgehen, v. n., s kom, s čim iti; es geht noch mit, še velja, še se more shajati; ni še prenemarno; im Kartenspiele, pomagati; etwas mitgehen heißen, zmakniti kaj skrivaj.
 Mitgefährte, ber, f. Gefährte.
 Mitgebilfe, f. Gehilfe.
 Mitgeigen, Mitgeischen, s kom gosti, uzivati.
 Mitgenoss, ber, f. Genoss.
 Mitgenossin, f. Genossin.
 Mitgenuss, ber, vkupno uzivanje.
 Mitgeschäftsführer, ber, soopravilnik.
 Mitgeschöpf, das, podobna stvar, sostvar.
 Mitgeschell, f. Gejell.
 Mitgewinnst, f. Nebengewinnst.
 Mitgift, die, dota, nach V. in 3. Kr. prinos.
 Mitgläubige, ber, Gläubigenesse, soverniki; jeuti soupuik.
 Mitglied, das, fig. wörtl. soud, bess. ud, tovaris, družnik. f. übrigen die Bemerkung unter Glieb.
 Mitgliederschaft, die, lastnost, po kateri je kdo ud —.
 Mitgraben, Mitgräben, Mitgrafen, Mitgraben, s kom vred, skup kopati, ujedati se, pasti se, seči po kaj.
 Mithaben, v. a., pri sebi imeti.
 Mithalten, v. n. u. a. mit Einem, Einem Partei mithalten, s kom potegniti, vleci; einen Schmaus, gostiti se, gostovati se s kom; ein Fest mithalten, praznik obhajati s kom, v družbi s kom; im Spiele, igrati s kom; wollen Sie mithalten, ali hočete z nami iti i. t. d.
 Mithältnern, Mithandeln, Mithängen, Mitheben, Mitheben, s kom vred kovati, kupcevati, ohešati, loviti, sekati.
 Mitheifen, v. n., tudi pomoči, pomagati komu; laßt uns mitheifen, pomozimo, pomagajmo.
 Mitheifer, ber, pomagavec, pomočnik, pomagac.
 Mitheiferin, die, pomagavka.
 Mitheifer, f. Gejellschafter.
 Mitheiferschaft, die, sovladarstvo.
 Mitheiferschen, v. n., s kom vladati.
 Mitheiferscher, ber, sovladar.
 Mitheifer, conj., tedaj, torej, po tem takem.
 Mitheifer, ber, kdor s kom vkup pase; so-paste.
 Mitheissen, v. n., s kom upati, tudi upati.
 Mitheidat, ber, f. Gegengift, zdravilo zoper strup, mitridat*.
 Mitheissen, Mitheissen, Mitheissen, s kom ob enem gladovati, skakljati, kašljati.
 Mitheissen, die, vkupna pasa.
 Mitheissen, f. Milderungsgrund.
 Mitheissen, f. Lindern.
 Mitheissen, die, vkupni lov.
 Mitheissen, s kom vred lov imeti, loviti.
 Mitheissen, ber, souceneec.
 Mitheissen, ber, socesar.

Mitkampfen, Mitkauen, Mitkehren, Mitkuchen, s kom vred bojevati, žvečiti, pometati, sopihati.
 Mitkämpfer, ber, sobojevavec.
 Mitklagen, v. a., s kom vred zatožiti, tožiti.
 Mitkläger, ber, sotožnik.
 Mitklägerin, die, sotožnica.
 Mitklau, f. Einfluß.
 Mitklatschen, Mitklimmen, Mitklumpen, Mitkluppen, s kom vred, z drugimi ploskati, plezati, breknati, terkati.
 Mitknecht, ber, sohlapec, russ. sosložnik.
 Mitkneten, Mitknien, Mitknien, Mitknien, s kom ali s čim vred gnjesti, klečati, kuhati, valuckati.
 Mitknien, v. n., priti, iti s kom; fomm mit, pojdi z mano, nami; pojdi tudi ti.
 Mitknien, v. n., er kann nicht mit, ne more z njimi (iti).
 Mitknien, Mitknien, Mitknien, Mitknien, z drugimi bolehati, praskati, križati, dobiti.
 Mitknierer, ber, sovojšcak, sovojšak, vojski tovaris.
 Mitknien, adj., kdor z drugimi vred za kaj vé.
 Mitknien, ber, sokočjaz.
 Mitknien, v. n., s kom smejeti se, smojati se tudi.
 Mitknien, v. a., s kom vred šundrati, ropotati.
 Mitknien, v. a., dopustiti komu, da gre s kom; laßt ihn mit, naj gre z mano, dopusti.
 Mitknien, v. n., s kom vred teči.
 Mitknien, M., ber, soglasnik, soglasnica.
 Mitknien, ber, f. Mitknien.
 Mitknien, Mitknien, Mitknien, z drugimi vred živeti, lizati, uciti.
 Mitknierer, ber, součnik, součnik.
 Mitknien, Mitknien, das, usmiljenje, smiljenje; auch pomilovanje; ich habe Mitknien mit ihm, smili, usmili se mi, pomilujem ga, milo, žal mi je za nj; Einem sein Mitknien äußern, koga milovati —; er erregte Mitknien, smilil se je ljudem, usmilil so se ga.
 Mitknien, v. n., terpeti s kom.
 Mitknien, das, f. Mitknien.
 Mitknienheit, die, terpljenje s kom, s čem; zur Mitknienheit ziehen, tirjati, da tudi kaj pripomore.
 Mitknienheit, die, f. Mitknienheit; sostrast.
 Mitknienheit, adj., usmiljenja vreden.
 Mitknienheit, adj., f. Mitknienheit; werth.
 Mitknienheit, ber, pomilovavec, milovavec; besser Meider als Mitknienheit, boljši je da ti zavidajo, kakor da te pomiljujejo.
 Mitknienheit, adj., smiljen, milostljiv, miloseren; kdor z drugim vred davke placuje.
 Mitknienheit, die, smiljenost, usmiljenost.
 Mitknienheit, adj., neusmiljen, brez usmiljenja.

Mitteldobol, *adj.*, premiloseren, poln usmiljenja.

Mittleren, *v. n.*, mit Jemandem, učiti se s kom; *v. a.*, eine Sache mit einer andern, zravno, s čem družim učiti se česa.

Mittlesen, **Mittlieben**, **Mittliegen**, **Mittloben**, **Mittlöfchen**, **Mittlügen**, s kom brati, ljubiti, ložati, hvaliti, gasiti, legati.

Mitmachen, *v. a.*, družbo delati komu, s kom kaj skup početi, delati, pri čem biti; die Mode mitmachen, po uovi šegi živeti, nositi se; Alles mitmachen, povsod t. j. pri vsaki veselici zraven biti, z vsem se pečati; rad veselje in posvetne sladnosti uživati.

Mitmagd, die, sosluznica, sodekla.

Mitmähen, **Mitmahlen**, **Mitmarnen**, s kom vred. skup kositi, mleti, mučiti.

Mitmeister, der, somojster.

Mitmessen, *v. a.*, s kom, s čem, skup molsti.

Mitmensch, der, bližnji; er ist dein Mitmensch, clovek je, kakor ti.

Mitmessen, **Mitmischen**, **Mitmodern**, **Mitmodern**, **Mitmähen**, skup, z drugimi meriti, mešati, trohneti, moriti, šiti.

Mitname, der, pridevek, pristavljeno ime.

Mitnehmen, *v. n.*, s sabo vzeti, jemati; erköpfen, zdelati, oslabiti, vzeti, potreti; ozmerjati, obdelati, terdo soditi in popisovati koga; *f. a.* Vermischen; das möchte ich noch mitnehmen, zoper to bi še nič ne rekel.

Mit nichts, *f. Mit.*

Mitnötigen, koga prisiliti, da mora s kom iti.

Mitpfeischen, **Mitpfänden**, **Mitpfeisen**, **Mitpflanzen**, **Mitpfänden**, **Mitpflegen**, **Mitpfändern**, s kom vred. skup, tudi bičati, rubiti, žvižgati, saditi (s čem), tergati, terpinčiti, zlobodrati.

Mitpollern, **Mitpredigen**, skup razsajati, pridigati.

Mitprediger, der, sopridigar.

Mitqualen, *v. n.*, s kom vred reglati.

Mitträher, der, somaševavec, somaševa-vec.

Mittraffen, *v. a.*, z družimi rečmi zgrabiti.

Mitträuber, der, sorazbojnik.

Mittrinken, *v. a.*, pristeti, vstóti, vstevati, vsteviti, vrajtati, rajtati v kaj, v rajtengo vzeti, privzeti, jemati s čim; hast du das mitgetrunken? ali si tudi to vzel v število?

Mitreden, *v. a.*, s kom vred govoriti; *f. a.* Dazureden.

Mitregent, der, sovladar, sovladavec.

Mitregentschaft, die, sovladarstvo.

Mitreisen, *v. n.*, iti, hoditi, popotovati s kom; reisen Sie mit? ali pojedete z mano, z nami? reise mit, pojdi tudi ti (z nami).

Mitrichter, der, sosodnik, prisodnik sodnije.

Mitrubern, *v. n.*, s kom veslati.

Mitrüden, *v. n.*, s čem vred usejati, sejati.

Mittagen, *v. a.*, mittagen lassen, po kom vedili dati, po kom poročiti.

Mittamt, s kom vred, *f. Mit.*

Mitsaufen, **Mitsaugen**, s kom vred piti, gesati.

Mitsaugling, der, nach Gutem pridrojenee, pridrojce.

Mitsaufen, s kom vred kidati.

Mitscheren, s kom, s čem strici.

Mitschiden, hkrati, s kom poslali.

Mitschlafen, s kom spati. ležati v tni postelji.

Mitschleifen, *v. a.*, s čem vred brusiti.

Mitschuld, die, sokrivnja, sokrivost; in Betreff einer Schuldsforderung, sodolg.

Mitschuldig, *adj.*, sokriv, delczen zlooinstva, hndobje; s kom vred dolžen.

Mitschuldige, der, sokrivec, deleznik zlooinstva; die, deleznica, sokrivka (*V.*).

Mitschuldner, der, sodolznik.

Mitschuldnerin, die, sodolznica.

Mitschüler, der, součeneb, verstnik v šoli, ober šolski verstaik. (*V.*).

Mitschwester, die, *serb.* posestrima, sestra.

Mitschwimmen, **Mitschwitzen**, **Mitschwören**, **Mitschreiben**, **Mitschreiben**, s kom vred plavati, potiti se, prisegati, viditi, zdihovati, biti kje.

Mitsingen, *v. a.*, peti s kom; singe mit, poj z nami, poj tudi ti.

Mitsitzen, *v. n.*, s kom vred sedeti; alle Mitsitzende bei einer Tafel, vse omizje.

Mitsollen, *v. n.*, ich sollte mit, meni bi bilo tudi iti, jez bi bil imel tudi iti.

Mitsoviel, *f. Buchst.*

Mitspeisen, *v. n.*, jesti s kam.

Mitsperre, die, sozaklep f. dvojni ključ.

Mitspielen, *v. n.*, igrati s kom; einem arg, übel mitspielen, hudo nakacati, naplesti komu, hudo delati s kom.

Mitspieler, der, deleznik igre, soigravec.

Mitsprechen, *f. Mitheden.*

Mitspuren, der, deržava verstaica.

Mitsstellen, *v. a.*, s kom krasti.

Mitstimmen, *v. n. u. a.*, skup abirati, z družimi glasovati; ustregati se.

Mitstimmen, der, glasovavec.

Mitstrafen, *v. a.*, skup kazniti.

Mitstrafer, der, soborec, sobojevavec, sobojnik.

Mitsündigen, *v. n.*, s kom vred grešiti.

Mittag, der, poldne, poldan; Süden, *fig.*, jug, poldan, poldanska stran; gegen Mittag, proti poldnevu; zu Mittag, opoldne; zu Mittag essen, lu den Städten, kositi, auch obedovati; auf dem Lande, juzinati, poldnevati (gebr.), obedovati; nach Jarn, ade-njati; gegen Mittag liegen, proti jagu, proti poldanski strani biti; von Mittag kommen, od juga priti; zu Mittag bitten, k kosilu, na kosilo povabiti.

Mittagen, *v. n. u. i.*, es mittaget, poldne bo, poldao je.

Mittätig, *adj.*, poldnevon, poldansk; die mittätige Mahlzeit, juzina, obed; in Städten, kosilo.

Mittätiglich, *adj.*, gegen Mittag gelegen, poldansk, juzen; mittätiglich essen, opoldne, vsako opoldne jesti.

Mittag, *adv.*, opoldne.

Mittag, in Bsgn. poldnevni, poldanski.

Mittagsbrad, **Mittagsessen**, das, **Mittagsmahlzeit**, **Mittagsstafel**, **Mittagsstisch**, in den Städten, kosilo, u. obed; auf dem Lande, juzina, obed. auch obedo.

Mittagsflucht, die, poldanska planjava, ploščad, plošad.

Mittagsgang, der, *mont.* žila, ki derži proti jugu.

Mittagsgast, der, gost na obedu, obednik, obedovavec.

Mittagsgebet, das, opoldanska molitev.

Mittagsgegend, die, južna stran.

Mittagsgeläute, das, zvonenje o poldne.

Mittagsgefang, der, opoldansko petje.

Mittagsglode, die, es läutet die Mittagsglode, poldan zvoni.

Mittagsglut, die, poldanska vročina, prikka.

Mittagsheimel, *f.* Mittagsgegend.

Mittagsruhe, *f.* Mittagsglut.

Mittagshöhe, die, poldnevna visokost.

Mittagstoft, die, poldanska hrana; *f. a.* Mittagsessen.

Mittagskreis, der, Meridian, poldnik; poldnik. *poln.* pošadnik.

Mittagsküste, die, južno obrežje.

Mittagsland, das, poldnevna dežela. (nach *V.* podsolnčna zemlja), južna dežela.

Mittagsländer, der, prebivavec južne dežele.

Mittagslicht, das, poldanska svetloba.

Mittagslinie, die, polnedvna čerta, poldnevica.

Mittagsluft, die, opoldanska sapa.

Mittagsmahl, das, **Mittagsmahlzeit**, die, *f.* Mittagsessen.

Mittagsmilch, die, opoldne molzeno mloko.

Mittagspol, *f.* Südpol.

Mittagspredigt, die, opoldanska pridiga.

Mittagspredigt, *f.* Südpunct.

Mittagsruhe, die, počitek, pospavanje po obedu ali kosilu, opoldanski počitek; Mittagessruhe halten, opočiti se, počiti, pospati po kosilu.

Mittagssticht, die, *mont.* delo od poldne do večera.

Mittagsstich, **Mittagsstimmer**, *f.* Mittagessruhe.

Mittagsstimmung, der, pojedina opoldne.

Mittagsstunde, die, poldanska (bei *V.* podsolnčna) stran, južna stran, poldne.

Mittagsstunde, die, poldansko solnce.

Mittagsstunde, die, opoldanska jed, jed pri obedu.

Mittagsstunde, die, poldne, poldan.

Mittagsstern, *f.* Sonne.

Mittagsstafel, *f.* Mittagsessen.

Mittagsstisch, der, *f.* Mittagsessen.

Mittagsvolk, das, južni narod.

Mittagswind, der, der Wind aus Mittag, jug, juzni veter, krivec, nach *Gutsm.* see. bei *V.* podsolnčnik (?); ein Wind aus die Mittagszeit, opoldanski veter, opoldanska sapa.

Mittagszeit, die, poldan, um die Mittagszeit, o poldne.

Mittagszirfel, *f.* Mittagskreis.

Mittagswürst, *adv.*, proti jagu, proti poldanski strani, k jugu, k poldnevu. (nach *V.* proti solncu, pod solnoe?).

Mittangen, *v. n.*, s kom plesati.

Mittänzer, der, plesavec, s katerim se pleše.

Mittänzerin, die, plesavka.

Mittänzen, *v. a.*, s kom vred kerstiti.

Mitte, die, sreda; die Mitte des Hauses, des Gartens, sreda hiše, verta, u. *f. f.*; in der Mitte des Hauses, des Gartens, des Bergs, v sredi hiše, sred hiše, verta *i. t. d.*; das in der Mitte liegende, die Mitte bewende, sredo, sredina, posredje, osredek; **Mitte** des Leibes, pas; einer aus unserer Mitte, eden izmed nas; in der Mitte sein, v sredi biti, srednji biti, mod —; in der Mitte gehen, po sredi, med njimi (dvema, tremi *i. t. d.*) iti; **Mitte** des Monats, polovica mesca; in die Mitte stellen, medstaviti; in die Mitte werfen, medmetati; bis zur Mitte des Waldes, do srede gojzda, do sred gojzda.

Mittel, *f.* Mittlere.

Mittel, das, **Mitte**, ober was in der Mitte ist, sreda, osredje, osredek; Paulus trat ins Mittel unter sie, Pavel je stopil v sredo med nje; im Mittel gehen, po sredi hoditi; das Mittel halten, na sredi biti, sred dvema recema, sredenji biti; *mont.* ruda, kame-nje; sich in das Mittel schlagen, legen, in das Mittel treten, vmes stopiti, med nje (ko se pripravajo stopiti, miriti, posrednik biti, (da bi pripravce narazen spravil); eine wirkende Ursache, so ferne man sich ihrer zur Erreichung einer Absicht bedient, pomocek, pripomocek, prirocek, pomogljje, pomoga, poslužek, nach *M.* in *St.* prirok, nach dem *Russ.* sredstvo, nach dem *Poln.* sredok; **Mittel** ergreifen, pripomocek se prijeti; alle Mittel versuchen, poskusiti vse, kar bi utegnulo pripomoči; der Zweck heiligt die Mittel nicht, namemba ne posvečuje (ne opravičuje) sredstev: **Mittel**, *pl.*, Vermögen, premoženje, dnarji, bogastvo; bei **Mitteln** sein, premožin, zaimen biti, imeti za čem; zu **Mitteln** gelangen, opomoči si, premoženje pridobiti, obogatei; Arzneimittel, zdravilo, lek, gajilo, vracilo; kar pomaga n. pr. zelodcu, (Wagenmittel), kar je dobro za —; pomoč za —; **Mittel** oder Werkzeug etwas zu verrichten, mit einem erklärenden Besage, so wie in der Zusammenfassung mit Verbalhauptwörtern als Grundwort wird im *Slov.* häufig durch die dem Verbalhauptworte angehängte Bildungsendung auf — alo, — ilo, — elo ausgebrückt, *z. B.* **Mittel** zur Reinigung, Reinigungsmittel, eistilo, Stärkungsmittel, krepčalo u. dgl.; in der Wissenschaft, Medium, etwa sredstvo; *f. a.* Zunft; ein unangliches Mittel anwenden, (*Spr.*), vodo z rešetam zajemati, s svedram kravo dreti.

Mittell, in Bsgn. srednji, posrednji.

Mittelader, die, srednja žila.

Mittelalter, das, srednja doba, srednje leta; in der Geschichte, srednji vek (in all. slav. M.).

Mittelart, die, srednji rod ali razpol, srednja sorta, versta.

Mittelbahn, f. Mittelstraße.

Mittelband, das, srednje vezilo; am Drehscheibel, goza, gož, jermen za cepee.

Mittelbar, adj. u. adv., posreden; posrednje, posredama, ne naravnost, po kom dragem; po središtvih.

Mittelbarkeit, die, posrednost.

Mittelbass, der, srednji bas.

Mittelbauungsgegend, die, srednji kraj trebaha.

Mittelbaum, der, srednje (visokosti) drevo.

Mittelbein, das, srednja kost, noga.

Mittelbelang, der, srednji znesek.

Mittelbier, das, srednji ol.

Mittelding, das, srednja reč, sreda, sredina; obostranska reč; kar samo na sebi ni ne dobro ne zlo, ne lepo ne gerdo.

Mittelburghaus, der, srednja cena.

Mitteldurchweg, der, posredni namen.

Mittelerde, die, srednja raca.

Mittelenle, f. Steinenle.

Mittelfall, f. Geierfall.

Mittelfarbe, die, srednja barva, vmesna barva; Halbfarbe, Mezgatinta, nach Zalok. nadahlik.

Mittelfeld, das, srednje polje; au der Wagengare, sreda osi.

Mittelfell, das, (mediastinum), mréna.

Mittelfinger, der, srednji perst, imenitni perst (V.), veliki perst, srednjak.

Mittelfläche, die, srednja ploščad, ploščad.

Mittelfleisch, das, Dammgegend, in der Anatomie, presredek, srednje meso.

Mittelform, die, srednja oblika, srednja velikost.

Mittelfurche, die, osrednek; die Mittelfurchen aufsern, osredne pobrati, pobirati, maliga rezati.

Mittelfuß, der, (Metatarsus), voz, böhm. nart.

Mittelgang, der, srednje hitra hoja.

Mittelgattung, die, sredanja (V.), srednje pleme, srednji rod.

Mittelgebirge, das, hribje, pl., posrednje gore.

Mittelgeige, f. Violoncell.

Mittelglied, das, srednji člen; f. a. Mittelstab.

Mittelgrad, der, srednja stopnja.

Mittelgröße, die, srednja postava, srednja velikost.

Mittelgürtel, die, srednji pas.

Mittelgut, das, srednje blago.

Mittelhand, die, Metatarsus, zwischen den Fingern und der Handwurzel, dlan, böhm. zaperstje.

Mittelhändler, der, mešetar.

Mittelheer, f. Mittelstreifen.

Mittelhengst, der, zebec srednje velikosti.

Mittelholz, das, drevo, drevje srednje visokosti.

Mittelhorn, das, srednji rog.

Mittelslag, die, srednji lov.

Mittelsahre, pl., srednje leta človeškiga življenja.

Mittellauf, der, srednji kup.

Mittellaut, der, srednji zvenek.

Mittellied, der, srednji hlapec.

Mittellreiß, f. Aequator.

Mittelland, das, dežela v sredi; srednje dobra zemlja.

Mittelländisch, adj., osreden; mittelländisches Meer, osrednje, sredozemeljsko, sredozemno morje (russ.).

Mittellaut, der, srednji glas.

Mittellauter, der, sredoglasnik f.

Mittellinwand, die, Bergleinwand, hodnik, hodnično platno.

Mittellinie, die, srednja čerta, f. a. Aequator; Mittelstraße.

Mittelloch, das, srednja luknja.

Mittelloß, adj., nepremožio, brez premoženja, potreben.

Mittellofigkeit, die, nepremožnost, potrebnost.

Mittelmagd, die, srednja dekla.

Mittelmann, der, srednjiga stanu človek, srednje premožni človek; f. a. Vermittler.

Mittelmäß, die, srednja mera.

Mittelmäßig, adj., sredenj, srednje mere (ne velik, ne majhen, ne lep, ne gerd); f. a. Beschränkt.

Mittelmäßigkeit, die, srednost, posrednost; srednja, ne velika vrednost.

Mittelmast, der, srednje drevo, srednji ali veliki jadrenik.

Mittelmauer, die, srednja stena, srednji zid.

Mittelmeer, das, f. Mittelländisch(es Meer).

Mittelmehl, das, srednja moka.

Mittelmohr, der, vol srednje velikosti.

Mittelpapier, das, srednje lični papir.

Mittelpreis, der, srednja cena.

Mittelpunct, der, srednek, osredje, sama sreda, russ. sredotočje, (sredopičje), etwa auch središce, središce; die Mitte, sreda, sredina; der mittlere Stern, sredanja, (V.); fig. sree: f. a. Schwerpunkt.

Mittelpunctbewegung, die, obračanje okoli središca, središa.

Mittelrad, der, srednje kolo.

Mittelraß, die, im Schloße eines Feuergewehres, draga stopnja.

Mittelreif, der, srednji obroč.

Mittelriegel, der, srednji zapah.

Mittelschiffen, das, srednja cevka.

Mittelschiffen, der, eines Arbeiteres, verkehr (V.), sklad.

Mittelsalz, das, srednja sol, zložena sol.

Mittelsatz, der, srednji stavek, russ. srednja posyka; srednji znesek.

Mittelschlager, der, srednost, srednja versta ali sorta; vom Mittelschlager sein, srednji biti, srednje velikosti, dobre biti; f. a. Mittelgattung.

Mittelschnepe, f. Haarschnepe.

Mittelschritt, der, srednji, srednje nagli korak.

Mittelschrott, der, srednji svinee.

Mittelsperjan, f. Mittelsperjan.

Mittelsorte, f. Mittelschlager.

Mittelsperjan, die, srednik (auch alls.), posrednik, mešetar.

Mittelsst, adv., s, z, pa, s pomočjo; mittelst des Schlüssel, s ključem.

Mittelsstadt, die, srednje (veliko) mesto.

Mittelsstand, der, srednji stan.

Mittelswange, die, im Wagen, sora, svora.

Mittelsstauer, f. Mittelsgröße.

Mittelsste, adj., sredenj, naj nasrednji.

Mittelssteig, der, srednja steza.

Mittelsstimm, die, srednji glas.

Mittelsstraße, die, srednja cesta, srednja pot; fig. posredek, sreda, zméroost, srednost; gelden ist die Mittelstraße, v sredi, v zlati skledi; mera je v vsem naj boljši.

Mittelstrieb, der, (signum conjunctionis), vezaj, zvez (V.).

Mittelsstück, das, das mittlere Stück einer nie immer gearteten Sache, srednja, sredina; srednji kos, kos iz srede.

Mittelsuppe, die, srednja stopnica.

Mitteltag, der, vmesni dan.

Mitteltiefe, die, srednja globokost.

Mitteltinte, f. Mittelfarbe.

Mitteltou, der, srednji ton, glas.

Mitteltreffen, das, f. Centrum; srednja vojska, sredina vojske, sree vojske.

Mitteltuch, das, srednje sukno.

Mitteltuch, die, posredni vzrok.

Mitteltuch, das, srednje velikosti, dobrote živina.

Mitteltuch, der, srednji nasip.

Mittelwand, die, vmesna stena, pregraja, prein.

Mittelweg, der, srednja pot, f. Mittelstraße.

Mittelwerk, das, ohlance pl., f. Berg.

Mittelwind, der, vmesni veter, medveter.

Mittelwort, das, srednja beseda; Particulum, določje f., prilozaj f.

Mittelsahn, der, srednji zob.

Mittelschiffen, das, srednje znamenje; mittelschiffen, nastop.

Mittelschiffen, die, srednji bas, f. a. Mittelreiter.

Mittelschiffen, adj., srednjecaseo.

Mittelschiffen, das, srednja roba.

Mittelschiffen, der, posredni namen.

Mitten, adv., sred, v sredi, na sredi, v sredini, po sredi; mitten in der Stadt wohnen, sred (russ. sred) mesta prebivati; mitten auf der Wiese, nasred (na sredi) travnika; mitten ins Herz, vsred sree, ravno v sree; mitten entwei brechen, na sredi, po sredi razlomiti; mitten unter der Pflanz, na sredi pridige, med pridigo; mitten unter die Feinde, na ravnost med sovražniki; mitten durch, po sredi skozi, skozi.

Mitternacht, die, ponoč, (alls. polnosta u. polnostije), auch ponoči; um Mitternacht, o ponoči; vor Mitternacht, pred ponočjo; nach Mitternacht, po ponoči; gegen Mitternacht, proti ponoči; Himmelsgewend, polnoč, sever, bei V. adsolnena stran.

Mitternachts, v. n., es mitternachts, ponoči bo, se bliza.

Mitternachtsig, adj., ponočen.

Mitternachtslich, adj., der Mitternacht ähnlich, polnočenast; gegen Mitternacht liegend, ponočen, severo.

Mitternachts, adv., o ponoči.

Mitternachtsgang, der, opolnočna hoja.

Mitternachtsgegend, die, ponoč, sever, polnočna stran.

Mitternachtsliste, die, severno obrežje.

Mitternachtsland, das, ponočoa, severna dežela.

Mitternachtsländer, f. Nordländer.

Mitternachtsseite, die, ponočna, severna stran.

Mitternachtsstille, die, ponočna tišina.

Mitternachtsstunde, die, ponočni čas, polnočna ura, ponoč.

Mitternachtsvolk, das, severni narod.

Mitternachtswärter, adv., proti severja, proti ponoči.

Mitternachtswind, der, Nordwind, sever.

Mitternachtszeit, die, ponoč, polnočna doba.

Mitteneuf, der, sovrag.

Mittelfasten, pl., sredpost, sredpostje; der Sonntag Laetare nach den Mittelfasten, sredpostna nedelja.

Mittelhäter, der, sokrivec, tovarš, deležnik hudodelstva.

Mittheil, der, delež.

Mittheilbar, adj., podeljiv, naznanljiv.

Mittheilbarkeit, die, podeljivost, naznanljivost.

Mittheilen, v. a., podeliti, udeliti, deliti, podeljevati, podati, podajati; nedežiti koga česa; eine Nachricht mittheilen, naznaniti, naznanjati, povedati reči; na znanje dati; sich mittheilen, (v. r.), seine Gedanken mittheilen, razodeti, razodevati svoje želje, misli; schriftlich, pisati komu kaj; sich mittheilen, von Krankheiten, prijeti, prijemati se, iti naprej; mittheilen, nach andern slav. M. auch priobiti, priobčevati; mittheilen, f. Mittheilung.

Mittheiler, der, podeljevalec, dajavec.

Mittheilhaft, f. Theilhaft.

Mittheilhaft, adj., kdor rad svoje misli razodene, odkrije; priljuden, ki rad govori.

Mittheilhaftigkeit, die, lastnost, po kateri kdo rad svoje misli in želje razodeva.

Mittheilung, die, naznanilo, peročilo.

Mitthun, v. a., skup dati.

Mittler, der, srednik, posrednik, mešetar; Heiland, odrešnik, odrešnik.

Mittleramt, das, posredovanje, posredstvo.

Mittlere, Mittlere, adj., srednj; von Mittlerin, die, srednica, posrednica.

mittlerer Größe, srednje velikosti; ein mittleres Zeitwort, srednji glagol.
Mittlerweile, *adv.*, med tem, v tem času.
Mittlerweilig, *adj.*, etwa zacasen, medtemen.
Mittföden, **Mittföfen**, **Mittföfen**, z družimi, hkrati divjati, doneti, bucati, bobneti.
Mitfragen, *v. a.*, sabo nesti.
Mitfragen, **Mitfragen**, z drugimi vred poročati, zalovati.
Mitföden, *v. a.*, sabo gnati, z družimi vred, skup gnati.
Mittrieb, *ber.*, f. **Mitweide**.
Mittrinken, *v. n.*, z drugimi piti; er trinkt auch mit, on tudi z njimi (z nami) pije.
Mittrinker, *ber.*, pivec, sopivec.
Mittruch, *ber.*, **Mittruch**, die, sredo.
Mittruchentlich, *adv.*, vsako sredo.
Mittruchig, *adv.*, v sredo; vsako sredo.
Mittruch, *v. a. u. r.*, z drugimi vred vaditi kaj, se, vaditi se tudi.
Mitunter, *adv.*, včasih, *serb.* kadkad, s čem vred, vmes.
Mitursache, die, vkupni vzrok.
Mitverbrecher, *ber.*, eden hudodelnikov, ki so doprinesli kako hudodelstvo, deležnik hudodelstva.
Mitverbrecherin, die, deležnica hudodelstva.
Mitverschorene, *ber.*, deležnik zarote, punta, sorotnik, sopuntar.
Mitverweiser, *ber.*, vkupni oskerbnik.
Mitvormund, *ber.*, sovarh.
Mitvormünderin, die, sovarhinja.
Mitwachen, *v. r.*, s kom drugim na straži biti.
Mitwägen, **Mitwählen**, s čom drugim, s kom vagati, voliti.
Mitwähler, *ber.*, sovolvec.
Mitwählen, *v. a.*, s čom drugim valiti.
Mitwandern, *v. n.*, s kom iti, hoditi, popotovati; wandere mit, popotvaj tudi ti, pojdi z nami.
Mitwehen, *v. n.*, iz eno strani vleči (od ved vetrov).
Mitweide, die, vkupna paša, spolovna (V.) paša.
Mitweiden, *v. a.*, vkup pasti, s kom drugim pasti; *v. n.*, skup pasti se.
Mitweinen, *v. n.*, s kom jokati se.
Mitweinzerg, *ber.*, sogornik.
Mitwerden, *v. n.*, s kom drugim snubiti.
Mitwerber, *ber.*, sosnubač; f. a. **Competent**.
Mitwille, *ber.*, edina volja.
Mitwirken, *v. n.*, skup delati, s kom drugim delati, pripomoči, pripomagati k čemu, s kom drugim prizadevati si, poganjati se za kaj, *russ.* sodejstvovat; alles wirkt zum Guten mit, vse zdaja k dobrimu.
Mitwirker, *ber.*, sodelavec.
Mitwirkung, die, pomoč, pripomoč, vkupno delanje, *russ.* sodejstvovanje.
Mitwissen, *v. a.*, s kom vred, hkrat kaj vediti.
Mitwissen, das, znanje, vedenje, ved, vkupno, hkratno vedenje; ohne nicht Mit-

wissen, nach V. brez mojiga vedeza, auch brez moje vedi; ko jez, dajez nisim vedil.
Mitwissenschaft, f. **Mitwissen**.
Mitwischer, *ber.*, sovedec, sovednik, (svedok, Zeuge); sokrivec.
Mitwohnen, *v. n.*, s kom skup stanovati.
Mitwohner, *ber.*, in Städten Weisheit, Schugverwandter, sosed; in Weinbergen, sogornik, mejš.
Mitwohnerin, die, sosoda; im Weinberge, sogornica.
Mitwollen, *v. a.*, s kom dragin, s čem družim kaj hoteti.
Mitwählen, *v. a.*, s čem šteti, prišteti, prištevati; wählen, vstevati; man hat ihn nicht mitgezählt, njega niso šteli.
Mitzeitig, *adj.*, sočasen, istodoben.
Mitzeitigkeit, die, sočasnost.
Mitzeuge, *ber.*, sopriča; kdor je s kom priča v čem.
Mitziehen, *v. n.*, vleči s kom, s čem; *v. n.*, s kom drugim iti kam, podati se kam.
Mitzihter, *v. n.*, s kom tresti se.
Mitzihter, f. **Nebenzweck**.
Mixtur, die, mešanje, zmes, mešanina, mikstura *.
Mnemontik, die, Gedächtniskunst, umetnost, ali nauk, kako spamin vaditi, krepiti; mnemonika *.
Möbel, f. **Möbel**.
Mobil, *adj.*, f. **Beweglich**, ein Heer mobil machen, previditi z vsem za odhod, potrebiam, pripraviti, ugotoviti vojsko; ha nogo spraviti, postaviti.
Mobilvermögen, das, premikljivo premoženje.
Mobilartefakte, *pl.*, premikljive reči.
Mobilien, *pl.*, f. **Möbel(n)**; prenesljivo blago, premikljivo blago, gibljivo imetje, pohišje, pohišno orodje, pohišna oprava.
Mobilisieren, f. **Mobil** (machen), Rüsten.
Mobilität, f. **Beweglichkeit**.
Mobilität, *adj.*, prestrojen (od nsnja).
Mobilität, die, način, ravnav; f. **Verfahrungsweise**.
Mode, die, šega, navada, a. kolomera (rig. der papierene Schnitt der Schneider), moda, *russ.*, *poln.* u. *böhm.* kraj (Schnitt); der Mann der Mode, mož po šegi; eine Mode nitmachen, po šegi se nositi, po šegi se ravnati; die Mode bringt es so mit sich, šega tako hoče; es ist die Mode so, tako je šega, navada; es ist aus der Mode gekommen, zastaralo se je, ljudje so opustili; *russ.* eto vyšlo iz mody; Mode werden, v navado, v šego priti, prihajati; Mode sein, po šegi biti, navada biti; navadna noša, (Tracht).
Mode in Jhrg. po šegi, po novi šegi, po občini, veljavni navadi, modni, po modi.
Modeartikel, f. **Modeware**.
Modeausdruck, *ber.*, beseda (objubljen). ki je v navado prišla.
Modeband, das, trak po novi šegi.
Modegeist, *ber.*, duh mode.
Modehandel, *ber.*, kupčija z blagom po novi šegi, z modnim blagam.

Modelle, das, obleka po novi šegi.
Moderkrantheit, die, bolezen, ki kje v navado pride, pa hitro mine; modna bolezen.
Model, **Modell**, das, auch, *ber.*, Maß, mera; Figur, Muster, podoba, abrazec, model *; in and. sl. M. auch vzor; eine vertiefte Form, Gießform, nach dem *Böhm.* u. *Serb.* kalop, auch tvorilo, model *; für Kerzen, ulivale. Iijak.
Modeladen, *ber.*, prodajavnica modniga blaga.
Modelaster, das, modna pregreha.
Modelbrett, das, f. **Formbrett**.
Modelber, *ber.*, kalupar, modelir.
Modelholz, das, kalupni les.
Modeling, f. **Modenart**.
Modeliren, f. **Modeln**.
Modelkunst, die, kaluparstvo, podobarstvo.
Modelmacht, *ber.*, kalupar.
Modeln, *v. a.*, mit Figuren versehen, s podobami delati, podobiti, (in večkrat prenarbeiten); gemachte Leinwand, platno s podobami, podobasto platno; eine gewisse Gestalt geben, npodobiti, podobiti, podobiti dati, dajati; Modelle machen, kalupe ali tvorila delati, rezati.
Modelsammlung, die, zbirka kalupov, abrazcov.
Modelschneider, *ber.*, kalupar, kaluporez.
Modelstück, das, zum Muster bei Nähterinnen, abrazec, podoba, nach V. podobasto platno.
Modenart, *ber.*, gizdalin, ki se v vsem ravna po modi; ki nari za modo.
Moden, *ber.*, der schlanneige Boden eines Saumpfes, blato, glen, grez, mlaka; blato zasto; ein sauler, müder Körper, trohlad, trohlna, trohlna, perhlad, preperola reč, gnilina; nach Moden riechen, trohlnen, zaduhel po gnilobi; zu Moden werden, f. **Verwefen**.
Moderat, f. **Mäßig**.
Moderate, *zmérno*.
Moderdust, *ber.*, f. **Modengeruch**.
Modererde, die, trohlna perst, zemlja, gnilovina.
Modererz, das, modvina železna ruda.
Modengeruch, *ber.*, duh po plesnobi ali trohlni, plesnjev smrad, zaduhlost.
Modengrund, *ber.*, blato, grez.
Modenmauen, *ber.*, blatna mreža.
Modenritzt, *adj.*, preperelast; nagnjit.
Modenrig, *adj.*, f. a. **Faul**; blaten, plesnjev; dem Moden ähnlich, blatast; morich, trohlnen, preperel, tralj, gniloben, perhel, operhel; modriges Holz, perhlad, tnalovina, f. **Faul**; modriges schmucken, riechen, po trohlnen, operhlem, gnilen dišati, duh imeti.
Modenrizen, f. **Mäßig**, **Ermäßig**.
Modenform, f. **Modenform**.
Moden, *v. n.*, wohneti, perhacti, gnjiti, prepereti, pereti, nach V. auch spestriti se, pestriti (p. p'striti im *Allst.*, bunt, gestreift machen), *serb.* truliti, nach *Gutsm.* okerhit; f. a. **Faulen**.
Modern, *adj.*, modisch, nov, po novi šegi,

sedanj, kakor je sedaj navada ali šega, prav nov.
Modernisieren, *v. a.*, na novo šego pre-delati, prenarediti, po novi šegi narediti; napraviti, kakor je sedaj navada.
Modernisierung, die, prenaredba po sedanji navadi.
Modernwasser, das, das über einen lehmigen Boden stehende, ilovönica, glinovica, slinjevica, nach V. ramenica.
Modenschneider, *ber.*, krojač po novi šegi, auch kolomeri (gebr.).
Modenschönheit, die, lepota po novi šegi.
Modest, f. **Beschreiben**.
Modestucht, die, strast, pohlep, nositi se po novi šegi.
Modestlich, *adj.*, gizard in strasten na vsako novo šego.
Modetracht, die, noša po novi šegi.
Modice, *zmérno*.
Modification, die, prenaredba, sprememba, omera.
Modificiren, *v. a.*, premeniti, premonjati, prenarediti, nach V. omeriti, omérjati, natänenje odločiti.
Modisch, *adj.*, po novi šegi, po modi, moden, novomodn.
Modistin die, modistka.
Modulation, die, zavijanje, previjanje glasa, modulacija.
Moduliren, *v. a.*, mit der Stimme abwechseln, glas premenjati, zavijati, previjati, glas ali z glasam zvijati.
Modus, *ber.*, f. **Art**, **Weise**.
Möge, f. **Macht**.
Mögen, *v. n.*, f. **Können**; möci (morem, mogel), bei V. auch magati und zamoci (f. die Bemerkung unter Können), v möci biti, möc imeti; mag wohl ein Blinder dem andern den Weg zeigen? ali more slepec slepca voditi? Gelaubniß haben etwas zu thun, möci, smoti; für nicht mag et es thun, za mojo stran more, sme storiti; kar se meno tice, naj stori; jez mu ne branim; was mag ihn wohl aufhalten? kaj bi ga koli mudilo? kaj ga vender le modi? du magst es immerhin thun, le stori; du magst zusehen, le glej; sie mögen zusehen, naj gledajo; ra mag sein, bodi; naj bo; von ungewissen Sachen, sein, geschehen können, mit neki; es mag irgendwo stehen, neki mende tici; was mag unser Vater machen? kaj neki dela oče?; was mag das wohl kosten? koliko hi to moglo veljati? ich mag thun was ich will, so ist es nicht recht, naj storin, kar hoem, ni prav; was immer du von mir verlangen magst, karkoli bi od mene zele; alles, was du wünschen magst, karkoli zelis, karkoli si vollst; sie mag ein ganz gutes Gemüth haben, mogöc je, da ima prav dobro serce, utegoc imeti; wie mag das zugehen? kako je neki to? was mag das doch bedeuten? kaj neki to pomeni? wie mag es mit dem Kranken stehen? kako je neki bolniku? mit dem Nebenbegriffe der Gleichgiltigkeit von Seiten des Nebenb., mit dem Imperativ:

es mag dabei bleiben, naj per tim ostane; sie mögen beide kommen, naj prideta oba; du magst lachen oder weinen, smejaš se ali jokaj; du magst kommen wann du willst, pridi kadar koli hoöes; eine nahe Möglichkeit, eine Besorgniß bedeutend, utegniti; ich fürchte, er möchte kommen, bojim se, da bi prišel, da bi utegniti priti; bojim se on utegne priti; kommen Sie, die Speisen möchten fast werden, pridite, jedi bodo omerznile, se schlädle, bi utegnile omerzniti (V.); ich hätte blutige Thränen weinen mögen, kervave solze bi bil točil; still! man möchte dich hören, tiho! bi te slisali; tiho! da te ne zaslišijo; eine Vermuthung andeutend, more biti; als Hilfszeitwort den Optativus ausdrückend, bi; ich möchte ihn gerne sehen, rad bi ga vidil; O! daß ich ihn umarmen möchte, O! da bi ga objel, da bi ga mogel objeti; möchte er doch kommen, da bi li prišel; mögen für: wollen, Lust haben, im Indicativo, hoteti; das Buch mag ich nicht, teh bukev nočem; er hätte es bekommen können, wenn er gemocht hätte, dobil bi bil, ako bi bil hotel; ich kann und mag es nicht thun, ne morem in nočem storiti tega; im Coniunctivo, bi rad; ich möchte ein solches Haus, tako hišo bi rad (imel); sie möchte es schon haben, rada bi že imela; ich habe es nicht thun mögen, oisim hotel storiti; du hättest es wohl thun mögen, ti bi bil storil; ich möchte gern, meni bi se hotlo; ich mag gern Milch trinken, rad pijem mleko; es möchten etwa acht Tage vergangen sein, kakih osem dni je minilo; er mag das wohl leiden, to ima rad.

Möglich, *adj.*, möglich, mag more biti; es ist möglich, mogoče je; es ist unmöglich, ni mogoče, ni moči (nach Andern ni moč), ne more biti; böhm. u. poln. možy, russ. vmoznožnyj; es ist keine Hilfe mehr möglich, ni je (nobene) pomoči; ni moči več pomagati; thue dein Möglichstes, stori, kar je mogoče; ist es möglich? ali je mogoče? ali more to biti? moralijch möglich, kar se sme; es ist möglich, daß ich komme, morda pridem, more biti, da —; utegniti bi priti; möglichen Falles, ko bi se primerilo, utegnilo bi —; so viel es mir möglich sein wird, kar bom mogel.

Möglichkeit, die, mogočnost (V.), mogočnost, (eig. Mächtigkeit), možnost; am Besten jedoch objectiv, durch eine Anfügung, z. B. die Möglichkeit der Sache bestreite ich nicht, ne pravim, da bi to bilo nemogoče, da bi to ne moglo biti; nach meiner Möglichkeit, kar je (ho) meni mogoče; es war keine Möglichkeit, ni bilo mogoče, ni bilo moči.

Möglichkeitmachung, f. Verwirklichung.
Möglichst, *adj.*, *superl.*, schreibe mir möglichst bald, piši mi, kakor boš mogel, berz ko boš mogel; ich habe mein Möglichstes gethan, storil sim kar sim le mogel, vse, kar, karkoli sim mogel.

Mogul, Großmogul, Mogul.
Mohamedaner, f. Muhammedaner.

Mohn, der, (Papaver), mak, *fig.* f. Schlaf, Opium.

Mohn, in *figg.* makov.

Mohnartig, *adj.*, makast, makovast.

Mohnstaden, der, makova polica, *russ.* makovnik.

Mohnhaupt, das, makova glava, makovka, makovica.

Mohnlöwe, *pl.*, makovi emoki.

Mohnkopf, der, f. Mohnhaupt.

Mohnstüben, der, f. Mohnstaden.

Mohnöl, das, makovo olje.

Mohnsaft, der, makov sok.

Mohnsamen, der, makovo semo.

Mohnstengel, der, makovo steblo.

Mohnstreifen, **Mohnstöße**, makovi emoki.

Mohnsuppe, die, makova juha.

Mohr, der, ein Neger, Schwarzer, zamorec, zamorec (eig. ein leberförmiger), čeronec; ein Zeug, moar, mor; einen Mohren weiß waschen wollen, bob v steno metati; mürischer Mohr, siv prah iz živiga srebra in žepa, čeru-i f.

Mohr, das, f. Moor.

Möhre, die, die gelbe Möhre, gelbe Rübe, koren, *coll.* korenje; das Kraut davon, cima, nat-i od korenja; eite in den Samen zur Unzeit schießende Möhre, merkev, merkvice, (in andern st. M. für Möhre überh.).

Mohregel, die, černa pijavka.

Mohren in *figg.* zamorski, černi.

Mohregesicht, das, černi, zamorec obraz; zamorec.

Mohrengrau, *adj.*, černosivkast.

Mohrenhirse, die, (Mohrhirse), sivo proso, sivka; (Sorghum vulgare), sirek, sirkovina.

Mohrenhuhn, das, černi bazan.

Mohrenkabe, der, zamoreček.

Mohrenkorn, der, kuhanje korenja.

Mohrenkopf, der, zamorecova, černa glava; čeroglavec, čeroglavka.

Mohrenkümme, f. Möhre.

Mohrenland, das, zamorska zemlja, dezela, zamorski kraji.

Mohrenländerisch, *adj.*, zamorsk.

Mohrenpfeffer, der, černi poper.

Mohrenstabe, der, zamorec suznji.

Mohrente, die, černa rasa.

Mohrenverkäufer, der, korenjar.

Mohrenweizen, f. Kuhweizen.

Mohrenwilde, die, noka grasička.

Mohrin, die, zamorka, zamurka.

Mohrisch, üblicher Maurisch, zamorsk, maversk.

Mohrereß, der, černi rak.

Mohrlein, das, zamorce, zamoreček; korenček.

Mohrweise, f. Graumweise.

Mohrweide, die, koren, *coll.* korenje.

Mohrweidenader, der, korenje; nach der Ernte, korenische, korenise.

Moitie, f. Hälste.

Mofet, der, ladjarsko kladvo.

Mokkafesch, der, Mokanska (Moška) kava.

Mola, die, nach V. snetje, *poln.* zaeniad, f. Monatsf.

Mold, der, (Salamandra), močerad, (mačerad), *serb.* daždenjak.

Moldartig, *adj.*, močeradast.

Molde, die, f. Mulde.

Moldwolf, f. Erdgille.

Molekürcu, f. Vesäftigen.

Molinist, der, Molinist*.

Mollin, *pl.*, (im N. D. Waife), siratka für -sivatka, bei *Gutsm.* sivatka, (*russ.* syvorotka, *poln.* rosodka, oder viel. für sivorodka, Käfewasser), nach M. zmedki.

Mollendieb, f. Schmetterling.

Mollentische, die, belkasta češnja.

Mollentur, die, ozdravljanje s siratko; sie gebrauchen, ozdravljati se s siratko.

Mollentöfel, der, posnemavnica.

Mollig, *adj.*, siratkast.

Mollig, *adj.*, kar ima siratko v sebi, siratkast.

Mollkraut, f. Schiffsblume.

Moll, der, Melon, ein Zeug, nach dem *Poln.* mulani *pl.*; in der Waife, f. Mollton.

Molle, die, f. Mulde; Rindvieh.

Mollerbrad, f. Hagedorn.

Mollton, der, mehki, mili glas.

Mollstein, *pl.*, moluski, zlezasti červi.

Mollwurm, f. Mantwurf.

Moloch, der, (Moloch), moloh.

Molossus, der, ein Veräuf, (— — —), molos.

Moloch, *adj.*, in den ersten Grad der Fäulnis übergehend, naganjiti.

Molochereß, die, (Rabus chamaemorus), noka rujavkaste maline, *russ.* moroška.

Moln, das, *poln.* magliczka.

Moment, der, Augenblick, Zeitpunkt; Theil.

Momentan, *adj.*, f. Augenblicklich, Vorübergehend.

Momus, der, Gott des Spottes, Momus.

Monarchiren, v. u. sich monarchisch betragen, po mniško se vesti, obnašati.

Monade, die, monada, f. Atom.

Monadelphia, *pl.*, etwa enobratje, enobratstvo.

Monandria, *pl.*, etwa enomostvo.

Monarch, der, samoderzec (*altsl.* u. *russ.*), samoblastnik, samovladec, edinovladec, samovladnik, monarh*.

Monarchie, die, samoderstvo, samovladarstvo, samovladje, edinovladstvo; derzava, samovladna, hodi si cesarstvo, kraljestvo, samovladstvo ali knežija; auch monarhija*.

Monarchin, die, samoderzica (*russ.*), samovladnica, samoblastnica.

Monarchisch, *adj.*, samovladen, edinovladen, samovladarsk, monarhisk, *russ.* samoderzaven.

Monarchium, f. Kaiser.

Monat, der, mesec, (in Kl. a. mesene); in einem Monat, v enem mesecu, v štirih tednih.

Monatslang, *adj.* u. *adv.*, (en) mesec, več mescev.

Monatlich, *adj.*, mesečen: *adv.*, na mesec, vsaki mesec; od mesca do mesca; monatliche Reinigung, Zeit, das Monatliche, monatlich, navadna, (navadno imeti), perilo,

pranje, čas, mesecina (M.), cišča, čiša, čiščenje, čišenje, nach *Gutsm.* auch diže, diženze (?), *russ.* mesecno; die monatliche Reinigung haben, navadno imeti, mesecino imeti, svoj čas imeti, prati, *poln.* na perilu imeti.

Monats = Monat-, in *figg.* mesečni, mescov.

Monatsbericht, der, mesečno poročilo.

Monatsblume, f. Maßfliehe.

Monatsbuch, das, mesečni zapiski.

Monatsfluh, f. Monatliche (e) Reinigung.

Monatsfrist, die, odlog za (en) mesec, mesec; in Monatsfrist, v enem mesecu, za en mesec, in and. slav. M. za mesec; mesco dni.

Monatsgeburt, die, izplav.

Monatsgeld, das, auch Monatgeld, mesečni denar, mesečna plača, mesечно plačilo; nach V. auch mesecina, mesec, z. B. das Monatsgeld beziehen, mesec potegniti.

Monatsheiligt, der, mesečni svetnik.

Monatskind, f. Monatsf.

Monatsname, der, mesecovo ime.

Monatsrechtig, der, redkvice, redkev.

Monatsrose, die, mesečna roža, f. a. Monatlich.

Monatschrift, die, mesečnik, mesečni časnik.

Monatsföld, f. Monatsgeld.

Monatsuhr, die, ura, ki se v enem meseci enkrat navje.

Monatsweise, *adv.*, na mesec, na mesec, mesecama, vsaki mesec, po mesoih; monatsweise mittheiln, na mesec vzeti, najeti.

Monatszeit, die, f. Monatliche (e) Reinigung.

Mönch, der, mnih, menih, redovnik, *russ.* monah, čeronec; Mönch werden, machen, pomnišiti koga, se, mnišiti koga, se; wie ein Mönch, po mniško; Einem den Mönch sehn, opehariti koga; Mönchlein, *dim.* mnišek; ein verschmittenes Thier, rezanec, kopljence.

Mönchlein, Mönchen, v. n., pu mniško delati, misliti; v. a., pomnišiti, mnišiti; rezati, skopiti, skapljati.

Mönchentaub, der, mniška igrača.

Möncherei, die, mništvo.

Mönchheit, die, mništvo, menišvo.

Mönchisch, *adj.*, mnišk, menisk, samotarsk.

Mönchweise, die, schwarzschleier Sänger, Schwarzblatte, černa poica, čeroglavka.

Mönchs in *figg.* mniški, samostanski.

Mönchsblatt, f. Löwenzahn.

Mönchsbogen, der, prazna stran na kakinatisjener poli.

Mönchsgeier, f. Geierkönig.

Mönchsgelehrsamkeit, die, mniška, samostanska učnost.

Mönchsgewand, das, mniško oblačilo.

Mönchshappe, die, mniška kapa, kapuca.

Mönchsflöster, das, mniški, meniški samostan ali kloster.

Mönchsflutte, die, mniška halja, kuta (habit).

Mönchsleben, das, mniško, samostansko življenje, nach M. mnihovanje.

Mönchsorden, der, mniški red.

Mönchplatte, die, mniška pleša.
 Mönchskrift, die, gotiško pisanje.
 Mönchstisch, der, meniško prebivališče, prebivališče, samostan.
 Mönchstand, der, mniški stan.
 Mönchstaube, f. Schleiertaube.
 Mönchswesen, das, mništvo.
 Mönchthum, f. Mönchheit.
 Mönchswurz, f. Wohlverleih.
 Mond, der, mesec, luna (auch *altst. u. russ.*); der Mond scheint, luna, mesec sveti; der Mond nimmt zu, mesec raste; der Mond nimmt ab, mesec odjema, pojem, se manjša, nach *Zal.* ščip se stara; der abnehmende Mond, stari mesec; der neue Mond, mlaj, ponoviti se; der volle Mond, ščip, šip; der Mond wird voll, luna gre v ščip, šip, je v ščipu, šipu, polna luna; der Mann im Monde, čisto neznan človek; zehn Monde, deset mescev; der halbe Mond, f. Halbmond; nek irharski serp ali stergulja.
 Mond- in Bsgn. — mesca, — lune, lunin.
 Mondabend, der, večer, ko luna sveti.
 Mondalter, das, čas od mlaja do mlaja.
 Mondauge, das, mesečno oko.
 Mondängig, adj., f. Mondblind.
 Mondängigkeit, die, mesečnost.
 Mondbewohner, der, mesečan.
 Mondbeschreibung, die, popis lune, mesca.
 Mondblind, adj., mesečen, nach *V.* mesčen.
 Mondblindheit, die, mesečnost, nach *V.* mesec.
 Mondbürger, f. Mondbewohner.
 Mönchen, das, meseček, lunica.
 Monden- in Bsgn. mesečni, lunin, lune.
 Mondenheer, das, mnogo mescov.
 Mondenlang, adj., mesečen, več mescov.
 Mondenlicht, f. Mondlicht.
 Mondenmonat, der, mesec po luninem teku.
 Mondenzeiger, der, nach *V.* mesečni števec.
 Mondpakte, f. Mondszahl.
 Mondfeier, f. Neumond.
 Mondesbrüche, pl., mescovi krajei.
 Mondeshof, der, obstret, obstretina lune, kolo, kolobar lune ali mesca.
 Mondeswandlungen, pl., premembe mesca, lune, prikazki lune.
 Mondfinsterniß, die, merknenje mesca, lune, nach *V.* mescov merk; es findet eine Mondesfinsterniß statt, luna merkne, (bei *Gutm.*) merči.
 Mondflecken, pl., maroge na mesci.
 Mondfluß, der, mesec, f. Mondblindheit.
 Mondflüßig, adj., mesečen.
 Mondfürmig, adj., mesečnat, luni, serpu podobn.
 Mondgeld, f. Monatsgeld.
 Mondgestalt, die, okroglost, podoba lune.
 Mondglanz, der, svetloba lune.
 Mondhell, adj., razsvetljen od lune, mesečine, mesečen.
 Mondirung, f. Montur.
 Mondkalb, f. Montalb.
 Mondkarte, die, obraz, karta lune.
 Mondkoller, f. Koller.

Mondkönig, der, mesečanski kralj.
 Mondkrankheit, f. Mondsucht.
 Mondkugel, die, luna okrogla.
 Mondlauf, der, tek lune.
 Mondlich, adj., mesečnat, mesečen.
 Mondlicht, das, svetloba lune, mesca; mesečina (nar. pes.); wir haben Mondlicht, es ist Mondlicht, mesec sveti, sije.
 Mondmann, der, mož v luni.
 Mondmilch; der, bela apnena perst.
 Mondnacht, die, jasna noč, ko luna sveti, mesečna noč.
 Mondphasen, pl., f. Mondeswandlungen.
 Mondsbahn, die, pot ali krog, v katerem so luna verti okoli zemlje.
 Mondsbriiche, f. Mondeswandlungen.
 Mondscheibe, die, mesec, *poln.* mescovata tarca.
 Mondschein, der, svetloba lune, mesečina; wir haben Mondschein, es ist Mondschein, mesec sveti.
 Mondscheinnacht, f. Mondnacht.
 Mondschiel, die, krajce lune, serpu podobn.
 Mondsohn, der, mesečan.
 Mondstafel, f. Mondkarte.
 Mondsucht, die, mesečnost, nach *Gutm.* mescnoljivost, mesečna bolezen, *russ.* lunatizem.
 Mondstichtig, adj., mesečen, mesečljiv, spéhodeu.
 Mondstichtige, der, mesečnik, spéhodee (*Medv.*), mesečnjak, *russ.* u. *poln.* lunatik; die, mesečina.
 Mondstichtigkeit, f. Mondsucht.
 Mondstuh, die, mesečina ura.
 Mondsviertel, das, mescov krajce, *russ.* četvert.
 Mondeswandlung, f. Mondeswandlungen.
 Mondszahl, die, lunina številka.
 Mondtag, der, Montag.
 Mondtaube, f. Trommeltaube.
 Mondur, die, f. Montur.
 Mondwechsel, der, mena, menja lune.
 Mondzirkel, der, richtiger Mondeschluß, lunin krog, dovetnajst let, po katerih preteku pride mlaj in ščip, (šip) sopet na ravno listi dan.
 Mone(en), f. Geld.
 Moniren, f. Mahnen.
 Monitorialeß, Monitorium, f. Mahnschreiben.
 Monitum, f. Bemerkung.
 Monstalb, das, ein fleischiges Gewächs in der Gebärmutter, snet, snetje (auch *böhm.* u. *serb.*); izplav, negodni porod.
 Monodram, das, monodram.
 Monogamie, die, enozenstvo in enomoštvo.
 Monogram, das, f. Namenzjug.
 Monographie, die, samopis, spisec od ene reči, od eniga predelka, monografija*.
 Monolog, der, samogovor, kadar kdo govori sam s sabo.
 Monopol, das, samoprodaja; edina pravica, s čem kupčevati, kaj narejati; samoterstvo.

Monopolordnung, die, postava zastran samoprodaje, samoterstva.
 Monosyllabisch, f. Einschlig.
 Monoton, adj., f. Einöinig; enakoglasen, enoglasen, enoterozvočen.
 Monotonie, die, enakoglasje, enoteroz glasaa, zvenka, nach dem *Russ.* edinozvocije.
 Monotonisch, adj., f. Monoton.
 Mons Pietatis, f. Verjahamt.
 Monstranz, die, monstranca, monstrancija, *russ.* daronoscia.
 Monströs, adj., f. Ungeheuerlich), (*böhm.* u. *poln.* potvorny).
 Montur, f. Mißgeburt, Ungeheuer.
 Montag, der, ponedelek, ponedelek, *altst. u. russ.* ponedeljnik; der blaue Montag, nach dem *Poln.* čevljarska šivarska nedelja ali praznik, t. j. ponedelek, v katerem rokodelci no delajo.
 Montaglich, adj., ponedelsk; vsak ponedelek, ponedelsk.
 Montan- in Bsgn. f. Berg.
 Montanistisch, adj., rudarsk, rudarijsk.
 Monte, f. Verjahamt.
 Montgolfiere, f. Luftballon.
 Montiren, v. a., obleci —, oblačiti vojake, montirati jih; f. a. Bemannen.
 Montirer, der, oblekar, ki vojake z obleko preskerbuje; mundurar.
 Montirung, die, f. Montur.
 Montur, die, oprava, obleka prostiga vojaka, mundura.
 Monturcommission, die, monturna komisija, odhorstvo zastran vojaške obleke.
 Monturinspector, der, monturni nadzlednik, ogleda vojaške obleke.
 Monument, das, f. Denmal.
 Moor, das, auch der, močvir, *coll.* močirje, močvirje u. močvirje. (3. Kr. a.) mozirje, blato. (blatovina *M.*), *grez.* maža, muzine, mlako; mahovje, mah (b. Raibach), u. *V. a.* tres, tresčina, *poln., russ.* trjasina, zyb.
 Moor- in Bsgn. močvirni.
 Moorbeere, f. Heidelbeere.
 Moorbirke, die, nizka breza.
 Moorboden, f. Mooreerde.
 Moorende, die, pisana divja raca.
 Moorende, die, mertvica (*V.*), tres, močvirnata zemlja, zemlja na mok (im Gegen- sätze zu zemlja na preed; f. Moor.
 Moorengend, die, močvirje.
 Mooregras, das, loček, bičeje.
 Mooregrund, der, mečava, blata pl., mahovje, tres.
 Moorebirke, f. Mocheenbirke.
 Moorig, adj., grezovit, blaten, močiren, (*russ.* a. zybkyj, ki se ziblje, trese pod uogami).
 Moorland, das, močvirje, bei *Jarn.* zibi, pl. f.
 Mooreweise, f. Bergeweise.
 Moorpflanze, f. Sumpfpflanze.
 Moorflechte, die, (*Scolopax gallinula*), poklež (*V.*).
 Moorseide, f. Wollegras.

Moorspinnentrant, das, *poln.* blatnica sitova.
 Moorbogel, f. Sumpfbogel, Wasserhuhn.
 Moorwasser, das, mlaka, mlakoznica, močvir, močviriska voda, močvirnica; nach *V.* aslovnica (?), und wenn es von einem Fluße feilwärts gedrückt wird, nach *V.* zapovodnja.
 Moos, das, mah; (bei *M. a.* koomovee); eine mit Moos bewachsene Gegend, mah; Moor, Morast, mahovje; mit Moos überzogen, mahovast, z maham obraščen, obrašen, zaraščen, zarašen.
 Moos- in Bsgn. mahov.
 Moosammerling, f. Rohrperking.
 Moosbank, die, z maham zaraščena, zaraščena klop.
 Moosbär, der, večji medved.
 Moosbeere, die, (*Vaccinium oxycoccus*), mahovnice; Vogelbeere, jerebičeje.
 Moosbewachsen, adj., z maham obraščen, obrašen, zaraščen, zarašen.
 Moosbluse, die, bič, bičeje.
 Moosblume, f. Dotterblume.
 Moosen, v. n., z maham obrasti se; po mahu pasti se.
 Moosflechte, die, skalnati lišaj.
 Moosgras, adj., star in z maham zaraščen, zarašen.
 Moosgrün, adj., zelcu kakor mah.
 Mooshuhn, das, f. Birkhuhn.
 Mooslicht, adj., dem Moose ähnlich, mahast, mahu podobn.
 Moosig, adj., mahovit, mahovat, z maham obraščen.
 Mooskrage, die, Mooskräger, der, stergulja za mah; eine Person, kdor mah sterga, trebi, trebiš, stergac.
 Mooslager, das, lož ali postelja z maham narejena.
 Moosmauer, die, zid brez malte in z maham zadelan.
 Moosrechen, der, grablje za mah.
 Moosreiter, Moosstuh, Moosstuch, f. Rohrbrommel.
 Moosrohr, das, terst.
 Moosrose, die, stolistnica.
 Moosschnecke, die, kozica.
 Moosschwamm, der, *poln.* belka.
 Moosweiche, f. Sumpfwiehe.
 Mops, der, mops, mopsik; *fig.* godernjalo; tepec.
 Moppen, f. Brügeln.
 Mopsgezicht, das, *fig.* gerd obraz, kratkim nosam.
 Mopsig, f. Säplich, Mkrrißch.
 Mopsnase, die, zaferknjeni nos, kratki razploščeni, razploščeni nos.
 Moquant, f. Spöttlich.
 Moquiren, f. Spotten.
 Mora, f. Verzug.
 Moral, die, f. Sittenlehre, Tugendlehre, *russ.* navoučenje, npravstvennaja nanka, *poln.* nauka moralna, *böhm.* mravoslovij, dobroveda†.
 Morallisch, adj., f. Sittlich, nravit, nprav-

stven, lep, moralen; *jur.*, moralische Person, skupna oseba, skupščina, skupšina.

Moralistren, v. n., lepo obnašanje, lepe reče ali nravo (nравитост) učiti.

Moralist, ber, f. Sittenlehrer, russ. nравоучитель.

Moralität, die, nравnost, nравитост, nравstvenost.

Moralphilosophie, die, praktična, djanjska filozofija, djanjsko modroslovje.

Morast, ber, vergl. Bruch, Moor, Marsch, Sumpf; ein tiefer Koth, muža, mlaka, luža, kal, kalovina, močave, *pl.*, blata, *pl.*, močvir, u. *Gutsm.* a. cekla; eine solche Gegenb, močvirje, močarina, nach V. auch mazine (*pl.*), mahovje (Laib.), bei *Jarn.* zibi, *pl.*, f.

Morastheil, ber, (bei Laibach), nart, f., coll. nartje (*Medv.*)

Morastbirke, die, prillična breza.

Morasterz, f. Modererz.

Morastfisch, f. Schleie.

Morastig, *adj.*, blaten, močvirn, močvirnat, mzinast (*V.*), kalovit, gliben (*serb.*), nach *Gutsm.* ceklast, muzgast (muzast), morastige Stelle, zamok.

Morastkerche, f. Sumpferche.

Moratorium, das, udlog tozb, moratorij*.

Mörbraten, ber, pečenka s herbta.

Mörche, f. Nachtschatten.

Mordel, die, (Phallus esculentus), smerček, (*russ.* u. *serb.*); f. a. Triffel.

Mord, ber, die absichtliche Tödtung eines Menschen, umor, umorstvo, moritev, ljudomorstvo, *serb.* kerv; einen Mord begehen, umoriti koga, moriti; sich eines Mordes schuldig machen, z umoram se zakriviti; Zeter und Mord schreien, na pomaganje klicati, na vse gerlo kričati; einen Mord an der Unschuld begehen, f. Schänden.

Mord = in Bsgn. den Mörder angehend, morivski; den Tod bringend, morivni; eine schlechte Eigenschaft eines Dinges bedeutend, etva gerdi, strašni, hudi, prehudi.

Mordacht, die, izgoanstvo zavolj umora.

Mordanschlag, ber, naklep na življenje koga.

Mordart, die, morivna sekira (nekaj v vojskah navadna).

Mordbefledt, *adj.*, kriv umora, z umoram, s kervjo omadezan.

Mordbegier, die, moroželnost.

Mordbeil, das, morivna sekira.

Mordblick, ber, gerdi, strašni pogled.

Mordbrand, ber, požig, požiganje, požar; zažiganje.

Mordbrenner, ber, požigavec, zažigavec.

Mordbrennerei, die, f. Mordbrand.

Mordbrennerisch, *adj.*, požigavsk.

Mordbrief, ber, pisano naročilo umora, morivni list.

Mordeisen, das, morivno železo, jeklo.

Morden, v. a. umoriti, moriti; alle nach einander morden, vse pomoriti; todtöschlagen, abiti, ubijati, usmertiti; ber, die Gemordete, umorjenec, umorjenka, *pl.*, pomorjenoci; *fig.*

zatrei, pokončati, na nič pripraviti, zadašiti, spodkopati.

Mörder, ber, morivec, umorec, umorivec, umornik, ljudomorec; Todtschläger, ubijavec, ubivec, ubojnik; an Einem zum Mörder werden, umoriti koga; Brüdermörder, bratomorec; ein Mörder der Unschuld, f. Schänder.

Mörderer, die, morija, morivstvo, morjenje.

Mördergrube, die, razbojska, morivska, ubijavska jama, jama morivcov, ubojnikov.

Mörderhand, die, morivcova roka; *fig.*, morivec; durch Mörderhand fallen, umorjen biti.

Mörderhöhle, die, f. Mördergrube.

Mörderin, die, morivka, umorivka; Todtschlägerin, ubijavka; an Jemanden zur Mörderin werden, umoriti koga.

Mörderisch, *adj.*, morivsk, moriven, ubijavsk, smerten, smertonosen, kervav; eine mörderische Schlacht, kervava bitva; mörderische Anschläge, morivski naklepi; mörderisch angreifen, po morivsko, kakor morivec ali razbojnik napasti koga.

Mörderlich, f. Heftig, Stark; mörderlich schreien, strašno vpiti.

Mörderstahl, ber, f. Mordeisen.

Mordfackel, die, morivna, pokončovavna bakla.

Mordfeig, *adj.*, strašljiv kakor baba.

Mordfeuer, f. Mordbrand.

Mordgebrüll, das, strašno bučanje.

Mordgeschichte, die, umor; povest od umora.

Mordgeschoss, das, smertna, morivna pušica, smertonosa orožje.

Mordgeschichte, das, strašan krič, grozno kričanje.

Mordgeselle, ber, deležnik umora, somorivec, razbojnik.

Mordgewehr, das, smertno orožje, morivna puša.

Mordgewohnt, *adj.*, vajen, ljudi moriti.

Mordgierig, *adj.*, umora željen, žejin.

Mordglode, die, morivski zvonec.

Mordgrube, f. Mördergrube.

Mordig, (*vulg.*), Zeter u. Mordio, f. Mord.

Mordkeller, ber, vörtlich etva morivnica, f. äbr. Kafematte.

Mordkerl, ber, (*vulg.*), tič, da malo tacih.

Mordkind, das, pravi, čversti, tndi ostudni otrok; in der Bibel für Mörder, f. dieses.

Mordlich, *adj.*, morivsk, moriven, po morivsko, po razbojsko; Jemanden mordlich anfallen, napasti koga po tolovajsko, kakor razbojnik.

Mordlust, die, morivnost, kervoželjnost, umoroželjnost.

Mordlustig, f. Mordgierig.

Mordmesser, das, morivni nož.

Mordnacht, die, noč umora, morije.

Mordraube, die, maščevanje, maševanje z umoram zavolj umora.

Mordrath, ber, posvetovanje zavolj umora.

Mordschelm, ber, zviti tič, goljuf.

Mordtschlacht, die, kervava bitva, strašni boj.

Mordtschlag, ber, f. Prellschlag; *mil.* etva morivnik, smertni udarec.

Mordtschuldig, *adj.*, umora kriv.

Mordtschuldige, ber, morivec.

Mordtschwert, das, morivni meč.

Mordtsinn, ber, morivski naklon.

Mordtsprung, ber, morivski naskok; prenevami skok.

Mordstahl, das, f. Mordeisen.

Mordstätte, die, morišče, moriše.

Mordstich, ber, morivni, smertni ubod, zabod.

Mordstoss, ber, smertni sunek.

Mordstreich, ber, morivni udarec; auch gerda, strasno gerda (n. p. gerdo si napravil, napletel).

Mordsucht, die, f. Mordlust.

Mordthat, die, umor, umoritev, f. Mord; eine Mordthat begehen, koga umoriti.

Mordthäter, f. Mörder.

Mordwaffe, f. Mordgewehr.

Mordweg, ber, (*vulg.*), huda pot, slaba, pregerda pot.

Mordwehr, f. Mordgewehr.

Mordwuth, die, razkačena morivnost.

Mordzeichen, das, znamenje umora.

Mordzelle, f. Marcellé, Amarelle.

Mores, f. Sitten; Mores lehren, kozjo molivico učiti koga.

Morganatisch, *adj.*, morganatische Ehe, morganatični zakon.

Morgen, *adv.*, (eras), jutre, jutri; hebe es bis morgen auf, hrani do jutri; morgen früh, jutri zjutra (zajutra), jutri zgodaj, zarana; morgen Nachmittag, jutri popoldne; heute mir, morgen dir, danes meni, jutre tebi; von morgen, od jutri (od jutrisnjiga dne naprej).

Morgen, v. n., daniti se, svitati se, zori se, jutro se dela; die morgende Sonne, jutranje solnce; v. a., (veralt.), na jutri odloziti, odlagati.

Morgen, ber, jutro, rano, jutranji čas; (Wen), izhod, iztok, eigentl. richtig, vshod, vstok, auch jutro; guten Morgen, dobro jutro; es wird Morgen, jutro se dela, zori se; der Morgen bricht an, zor poka; heute Morgen, davi; das Wasser von heute Morgen, davišnja voda; des Morgens, am Morgen, zjutraj, zajutra; früh Morgens, zjutra zgodaj, zjutra rano, zarana; bei frühem Morgen, zjutra zgodaj; der Morgen des Lebens, f. Jugendzeit; gegen Morgen, proti vshodu, jutro; alle Morgen, vsako jutro.

Morgen, ber, ein Frühmorg, Frühart, nach V. dinn; für Koch, oral; f. Koch.

Morgen, in Bsgn. juternji, jutranji, zajuternji, rani; f. a. Früh.

Morgendacht, die, juternja molitev.

Morgenanzug, ber, zjutrenja obleka.

Morgenarbeit, die, juternji opravke.

Morgenathem, ber, juternja sapa.

Morgenbesuch, ber, zajuternji obisk.

Morgenblatt, das, zajuternji list, dopoldanski list.

Morgenblau, das, zorna tuodrina.

Morgens, ber, zor.

Morgensbrot, f. Frühstück.

Morgens, *adj.*, jutrisenj.

Morgensdämmerung, v. n., zoriti se, svitati se.

Morgensdämmerung, die, zor, svit.

Morgensdunst, *adj.*, jutrenj.

Morgensdunst, ber, juternji vonj od rastlin.

Morgensessen, f. Frühstück.

Morgensfrost, ber, jutranji mraz.

Morgensfrühe, die, rani, juternji čas.

Morgensgabe, die, jutrina, juternja, juternji dar.

Morgensgang, ber, juternji hod; *monf.* jama proti jutru.

Morgensgebet, das, jutranja, juternja molitev.

Morgensgedanke, ber, juternja misel.

Morgensgend, die, vshodni, vstolčni kraj.

Morgensgeläute, das, juternica, juternje zvonjenje; es erschallt das Morgensgeläute, dan zazvooi.

Morgensgesang, ber, jutrenja pesem, zjuternica, juternje pesje.

Morgensgewand, f. Morgensanzug.

Morgensglode, die, jutranji zvon; damit läuten, dan zvoniti.

Morgensglut, f. Morgenroth.

Morgensgottin, f. Aurora.

Morgensgruß, ber, juternje pozdravilo.

Morgenshain, ber, juternji log.

Morgenshimmel, ber, juternja stran neboza.

Morgensindis, f. Frühstück.

Morgensindis, das, f. Morgensanzug.

Morgenskühe, die, juternji hlad.

Morgenskuß, ber, juternji poljubek.

Morgensland, das, jutrova dežela, zemlja, jutrovsko, vstok, vshod, vshodna dežela, vshodni kraji; wir kamen vom Morgen und sahen im Morgenlande seinen Stern, od jutra smo prišli, in vidili smo na jutrovem njegovo zvezdo.

Morgensländer, ber, prebivavec jutrove ali vshodne dežele, jutrodezelec, clovek iz jutrove dežele.

Morgensländerin, die, stanovavka vshodnih, jutrovih krajev.

Morgensländisch, *adj.*, vshodni, vstolčni, jutrov, jutrovsk.

Morgensleben, f. Jugendleben.

Morgenslicht, das, svitanje, zor.

Morgenslieb, das, f. Morgensgang.

Morgensluft, die, juternja sapa.

Morgensmahl, das, f. Frühstück, Gabelfrühstück.

Morgensmeer, das, vshodnje morje.

Morgensmilch, die, juternje mleko, davišnje mleko.

Morgensnebel, ber, juternja megla.

Morgensort, ber, kraj, selo proti jutru.

Morgenspunkt, ber, jutrovnik, *astron.* etva juternik.

Morgensregen, juternji, rani dež.

Morgensreif, ber, juternja slana, juternji mraz.

Morgenroth, das, juternja zarja, zora, jutranji zar.
 Morgenroth, *adj., adv.*, zarjast, zorast, rumenkasto rudes, ljubeznjiv, ljubeck.
 Morgenröthe, *die*, f. Morgenroth, das.
 Morgenruhe, *die*, juternje spanje.
 Morgens, *adv.*, am Morgen, zjutraj, zjutra, v jutro, zajutra, zajtra; heute morgens, davi; gestern morgens, večeraj zjutraj.
 Morgenschimmer, *der*, zor.
 Morgenschlaf, *der*, juternje spanje.
 Morgenschön, *adj.*, lep kakor jutro.
 Morgenschuß, *der*, juternji strel.
 Morgensegen, f. Morgengebet.
 Morgenseite, *die*, vstočna, vshodna, jutrova stran.
 Morgensonne, *die*, jutranje sonce.
 Morgensonnig, *adj.*, v jutranjem sonci.
 Morgenspeise, *die*, f. Frühstück.
 Morgensprache, *die*, juternji posvet, seja.
 Morgenstern, *der*, danica, zgodnja danica, jutranjica, juternja zvezda; *serb.* a. prihodnica.
 Morgenstillstand, *nach V.* juternje stanje.
 Morgenstrahl, *der*, juternji zarek.
 Morgenstunde, *die*, jutro, juternji čas; Morgenstunde hat Gold im Munde, juternji čas zlati čas, rana ura zlata ura; kdor zgodaj vstaja, temu kruha ostaja.
 Morgenthau, *der*, jutranja rosa.
 Morgenthor, *das*, vrata proti vshodu.
 Morgentraut, *der*, juternja pijača.
 Morgentraum, *der*, juternje sanje.
 Morgenruhl, *der*, juternji pitek.
 Morgenvolk, *das*, vstočno ljudstvo, ljudstvo, narod jutrove dežele.
 Morgenwache, *die*, juternja straža; Morgenwache (Reveille) schlagen, bobnati na vzbud, z hobnam buditi.
 Morgenwärts, *adv.*, proti jutru, proti vshodu, k vstoku.
 Morgenwecker, *der*, budilo, zbnjavec, zbnjalo (juternje).
 Morgenwehen, *das*, juternja voljna sapica.
 Morgenweite, *die*, *astron.* jutrova daljava.
 Morgenwind, *der*, juternji veter. (eig. des Morgens wehenber), Ostwind, dolnji veter, nach M. vshodnik, vshodni veter.
 Morgenwunsch, *der*, juternja želja, dobro jutro.
 Morgenzeit, *die*, juternji čas, jutro; bei früher Morgenzeit, zjutra rano.
 Morgig, *adj.*, Morgend, jutrisenj.
 Morille, f. Marille.
 Moruell, f. Ribiz.
 Morö, f. Murrich.
 Morö, *adj.*, trohlien, trohlijv, perhnen, gajil, perhel, perhek, strohnel, sterhel, preperel, sperel, bei V. a. speatrel (?). nach M. perav, *russ.* tuhlyj, drjablyj, ruhlyj; *serb.* trul; ein moröcher Baum, moröches Holz, moröcher Theil des Baumes, trohladina, pér, perina; f. Faull.
 Moröcht, *das*, terhjenina, preperenina, gajilad.
 Moröfelle, *die*, morzelice, morsela *.

Mörser, *der*, auch Mörfel, um einen harten Körper zu zerstoßen, moznar, moznaröck, ein hölzerner, stopica, stopa (auch *russ.*), Feuermörser, moznar; *russ.* mortira.
 Mörserblod, *der*, klada.
 Mörserfente, *die*, točak, peščaj; *russ.* pest; beim hölzernen Mörser oder Stampfe, pah.
 Mörserfuchen, f. Engelhupf.
 Mörserföhel, f. Mörserfente.
 Mortalität, f. Sterblichkeit.
 Mortalitätslisten, f. Todtenlisten.
 Mortificiren, f. Amortificiren.
 Mörstel, *der*, mort (apno unorjeno s peskam, daher viell. a. malta; *Met.*), mešanina iz apna in peska, malta (auch *böhm.*), *russ.* mazka.
 Mörstelhoue, *die*, mortnica, skobla, maltnik.
 Mörstelkeile, *die*, žlica, zidarska žlica, ometlačka.
 Mörstelkucht, *der*, podajnc.
 Mörstelpfanne, *die*, truga maltica, mortnica.
 Mörstelträger, *der*, f. Mörstelkucht.
 Mörstelwäpfe, *die*, oista malta.
 Mörten, v. a., fleinstoßen, reiben, seplati, phati, razdrobiti, zmleti, drobti; v. n., zdrobiti, drobti se.
 Mortuar, *das*, mortvasčina, mortvasina, umerščina, umeršina, mortvar *.
 Mos, *das*, f. Geld, Moos.
 Mosait, *die*, mozaika.
 Mosaisch, *adj.*, mozaicen, Mojzesov, judovsk.
 Mosch, f. Meisch, Spertling.
 Moschbeere, f. Vogelbeere.
 Mosche, *die*, junica.
 Moschee, *die*, mosėja, mečet, džamija, (alle Arab.), türkische molivnica (cerkev).
 Moschente, f. Bismante.
 Moschus, *der*, f. Bisan.
 Moselbeere, *die*, f. Moosbeere.
 Moseln, v. n., nach Mees, beim riechen, po ryahu dišati.
 Moslovade, *die*, f. Fariuzder.
 Moslem, *der*, f. Muselman.
 Mosjel, *die*, f. Muschel.
 Most, *der*, mošt, *altsl.* m'st; *poln.* mośc, *böhm.* mest; *serb.* mast, m. (vergl. mastiti, pressen); zonta, mašca; den Most pressen, grozdje mastiti; f. a. Dbstwein.
 Most-, in Bfsg., mostov.
 Mostapfel, f. Süßling.
 Mostbirn, *die*, tepka, auch korosica.
 Mostbirnein, *der*, tepkovec.
 Mostein, Mosten, v. a., Most machen, grzdzje zmasiti, mastiti, tlačiti, drozgnati; v. n., nach dem Moste schmecken, po moštu dišati, slast imeti, na mošt vleci, cikati.
 Mostig, *adj.*, moštast (V.), moštmat, moštu podobn, sočnat.
 Mostkeller, f. Kelter.
 Mostler, *der*, Tretter, der Most macht, mastivec, nach V. tlačar; Mostlerin, *die*, mastivka, tlačarica; f. a. Mostbirn.
 Mostmesser, *der*, mostomer.
 Mostpresse, *die*, f. Presse.
 Mostrich, f. Seuf.

Mostsch, *adj.*, sladek kakor mošt.
 Mosttraber, *pl.*, tropine, preše vinske.
 Mostzehen, *der*, moštua, vinska desetina.
 Moth, f. Torf.
 Motion, f. Bewegung, Antrag.
 Motiv, *das*, f. Beweggrund; nagib, nagibljeje, vzrok, sprožilo, sprožljeje.
 Motivreu, v. a., z vzroki, nagibljeje podpreti, podpirati; f. Begründen; motivirt, z razloženimi nagibljeje vred.
 Motzche, *die*, f. Mojsche.
 Motte, *die*, molj (nach dem *Altst.* u. *alt.* *aut.* *slav.* M., weniger richtig mol, welches eigentl. Hferbruch bedeutet, *Met.* (bei *Gutsm.* jedoch mov); f. a. Schobe, Milbe, Wade.
 Mottenfraß, *der*, moljavina, moljeva, molova zjedina, molojedina.
 Mottenfräßig, *adj.*, moljav, zjedn, zgri-zen od moljev.
 Mottenkraut, *das*, moljntk.
 Mottenwelt, *die*, verächtl. zemlja, na kateri prebivajo červi (z imenau ljudje).
 Motzhu, f. Straußläufer.
 Motto, *das*, beseda, glas, geslo †, izrek, ki si ga kdo izbere; f. Devise, Wahlspruch; besede za nadpis izbrane.
 Mousquete, f. Musfete.
 Mouselin, *der*, muselan, muslin.
 Mousiren, v. n., peniti se, žumeti.
 Mouviren, *rich*, v. r., kerčiti se, vpirati se.
 Mue, f. Meve.
 Mübeplin, *das*, f. Meerfchwabe.
 Much, *der*, f. Schimmel.
 Mucheln, v. n., nach Schimmel riechen, po plesnigi, po plesnjevem dišati; nach Feuch- tigkeit riechen, schmecken, zaduhlo dišati, zaduhel oder zathohel biti (bei *Gutsm.* zadelhel); vom Getreide, nach V. okopelo di- šati; muchelnd werden, okopeti.
 Muchlig, *adj.*, verdorben, übel riechend, zaduhel, vperhnen, okopel (V.), po plesnobi dišend; muchlig werden, zaduhneti, (*poln.* zatechnac, *böhm.* zatechnauti, wonach slo- venisch, zathohel, zathohneti richtig wäre), operh- neti, operhovati, okopeti.
 Muchjen, f. Muchsen.
 Much, *der*, (Much), čerk; einen Much thun, čerkniti, čehniti, ihnti, ihati (S. Kr.).
 Muche, *die*, üble Laune, Gemüthsart, verdor- ener Fehler, muha, merenost, kujanje; Muchen haben, kujati se, ne hoteti govo- ren; er hat seine alten Muchen, ima svoje muhe, svojo termo; das Pferd hat Muchen, konj ima skrivno hibo.
 Mucht, *die*, (Culex), komar, Muchen heißen, komarje precejati.
 Müden, in Bfsg., komarjev.
 Müden, v. n., einen Much (Laun) von sich geben, čehniti, čehniti, ihati, blekniti, be- vakniti (vom Hund); tutati (V.), kujati se, nos obesiti, merdo kazati, ne hoteti govo- riti od jeze; die Sache müdt, reč je ob- tiehla, emerj, je prišla na kako oviro; nicht müden, ne ganiti z jezikan, ne ziniti; *russ.* molci in ne pikni.
 Müdenbaum, f. Schwarzpappel.

Müdenbein, *das*, komarjeva noga, tenka noga.
 Müdenbred, *der*, komarjek.
 Müdenfang, *der*, lovljenje komarjev.
 Müdenfett, *das*, einen nach Müdenfett schiden, po zabjo dlako, po palčvevo kri, po tičeje mleko poslati.
 Müdenfliege, *die*, mušioa.
 Müdenharn, Müdennech, *das*, mušja mreča, omrežje pred muhami ali komarji.
 Müdenseiger, *der*, kdor komarje preceja.
 Müdenstachel, *der*, komarjevo zelo.
 Müdenstich, *der*, komarjev upik, pik.
 Müdenstoll, *adj.*, poln komarjev, muhast.
 Müdenwedel, *der*, muhovnik.
 Müder, *der*, Schächler, türkischer Meusch, tuta, tutec, kujalo, čmerika, čmernik, klinec, hinavec.
 Müderei, *die*, f. Schächerei.
 Müderin, *die*, tuta (V.), hinavka, potmajena.
 Müdern, v. n., f. Stottern; hinavec biti, hliniti se.
 Müdisch, *adj.*, tutast, kujav, meröen, čme- roo; f. a. Schächlerisch.
 Müdlich, *adj.*, komarju podobn; müdlich schreiben, taako, drobno pisati.
 Müdren, v. n., f. Müden; čehniti, ziniti.
 Müdser, *der*, f. Müder.
 Müdde, *der*, f. Muder.
 Müddern, v. n., berbati, riti, mešati blato, gien; v. a., blato trebiti.
 Müddig, f. Schlamunig.
 Müde, *adj.*, truden, utrojen, ugnau, upehan, von der Arbeit, zdelau; vom Gehen, shojen, spehan, upehan, nach V. spotan; müde ma- chen, werden, utraditi, truditi koga, se, ugnati koga, se, zmecati, upchati se, opešati, shoditi se, zdelati se, (sich müde arbeiten, gehen); ein Pferd müde reiten, konja ope- hati, ngoati; *fig.* überdrüssig, sit; z. B. ein des Krieger müder Held, vojske sit vojsčak; müde werden in diesem Sinne, nasititi se öesa, naveličati se, navoliti se česa; müde Knie, medle, slabe, upehane kolena; sich müde gehen, müden reden, müde schreiben, dreschen u. s. f., wird im Sloven. durchgehends mittelst eines perfectiven zurückführenden Zeit- wortes und der Vorsetzthe na — ausgebrückt, als: nahoditi se, nagovoriti se, nakricati so, namlatiti se, i. t. d.; f. a. Genüge.
 Müden, f. Ermüden.
 Müdigkeit, *die*, trudnost, ugnanost, zdola- nost, spehanost, shojenost.
 Müff, *der*, ein Stügel, Schnupfer, Staucher, sticelj *, *russ.* mafta; Schimmel, nach M. stuhnota (stohnota), plesenj, plesnoba.
 Müff, *der*, Laut der Hunde, renó, der Hund selbst, rencalo, renóc; ein Mensch, goder- njalo, godcz.
 Müffel, *der*, söbar; f. Mops, Schächler, Müffel, *die*, in der Scheidewand, pokrov, pokrovka, pokrovček.
 Müffelig, *adj.*, f. Müffig.
 Müffeln, v. n., mlaskati, omokati, zvečiti na glas; v. a., f. Rummen, Betrügen.

Muffelthier, das, (*Ovis ammon*), divja ovca.
Muffen, v. n., vom Wellen großer Hinde, runcati, lajati; maulen, schmollen, kujati se, mergoditi se, nos obesiti, obesati, sobo napeti, napenjati; f. a. Betrügen; muffen oder müssen, nach Schimmel, nach etwas Verdorbenem riechen, zaduhlo (n. b. *Poln.* zatóhlo; bei *M.* zatóhlo) dišati, po zatóhlem, plesnjevem dišati, po stuhnoti dišati.
Muffig, **Muffig**, *adj.*, zaduhel (nach dem *Poln.* zatóhel, bei *M.* zatóhel, nach dem *Russ.* zatehel), plesnjeg, stuhel, smerdljiv; muffig, f. Häßlich, Mirrißch.
Musti, der, türkischer Oberpriester, musti*.
Mützen, f. Muffen.
Muß, der, muk; der Muß der Kuh hat mich aufgeweckt, kravji muk (kravje mukanje) me je zbadil.
Muhmedaner, der, mahometane.
Mühe, die, trad, prizadetje, prizadevanje, delo (Arbeit), sich Mühe geben, machen, nehmen um etwas, truditi se, prizadeti, prizadevati si za kaj; Mühe haben mit etwas, delo imeti s čem; sich viel Mühe geben, mnogo truditi se; Jemandem Mühe verursachen, komo trud napraviti, delo dati, dajati; uan hat viele Mühe, dosti truda je, dosti opraviti, mnogo, dokaj dela, mnogo smo si prizadeli, (komaj smo —); eine Zeit hatte ich Mühe, nekaj časa se mi je upiralo, mi je bilo težko, težavno; wollen Sie sich die Mühe nehmen, zu mir zu kommen? ali se hočete k meni potruditi, hočete mar k meni priti; die Mühe sparen, ne truditi se; seine Mühe noch fleißig sparen, vse si prizadeti, prizadevati; Jemandem der Mühe überheben, koga truda rešiti, znebiti; es braucht nicht viel Mühe, ni treba mnogo (veliko) truda, dela; es ist nicht der Mühe werth, es lohnt die Mühe nicht, ni dela, ni stopnje vredno, ne plača se (delo); *russ.* ne stoit truda; mit Mühe, s težavo, s trudam, težko, komaj; die Mühen des Lebens, težave, nadloge, nuje, terpljenje našiga življenja.
Müheleben, das, življenje polno težav.
Müheleis, *adj.* u. *adv.*, brez truda, brez težave.
Mühelosigkeit, die, breztrudnost.
Mühen, v. a., potruditi, truditi, nadlegovati koga; v. r., sich mühen, truditi se, pehati se, prizadevati si, upirati se, gnati se, (viell. auch das Unterfr. nujati se, *Syr.* brez nuje se čevlj ne obuje, nach *Pol.*), togotiti se, ujedati se, ubadati se; v. i., es mühet mich, jezi me, za malo se mi zdi.
Mühen, v. n., (von Mühen), zamukati, mukati; mühend nach Hause kommen, domu primukati; ganze Nächte hindurch mühen, vse noči premukati.
Müher, der, terpin, terpinec; Müherin, terpinka.
Mühevoll, *adj.*, težaven, pretežaven, truda pola, težek; *poln.* mozolny.
Mühlgang, in *Sfg.*, mlinski.

Mühlarzt, der, kdor zna mlino popravljati.
Mühlbach, der, mlinsica, mlinski potok, potok, ki mlina žene, goni.
Mühlberg, der, hribee, na katerem je mlina na sapo.
Mühlbottich, der, die hölzerne Bekleidung der Mühlreine, obod.
Mühlburische, der, f. Mühlknappe.
Mühle, die, mlina, malen. (*russ.* moljnica); eine Mühle mit drei Hängen, mlina na tri kolosa, tečaje; die Mühle stellen, den obern Stein höher stellen, kamen vzdigniti, vzdignati; die Mühle zusammen lassen, niedriger stellen, kamen stisniti, stiskati, ober schleichweg vzdigniti, stisniti; Wassermühle, Windmühle, mlina na vodo, na sapo; f. a. Handmühle; das ist Wasser auf seine Mühle, to je voda na njegov mlina, to je ravno hotel; das Wasser auf seine Mühle leiten, vodo na svoje kolosa napeljevati, na svoj mlina obracati; Stampmühle, stopa; dem Tuche die Mühle geben, valjati sukno; die Mühle spielen, spano vleci, igrati, trljati; in dem Mühlenspiele, die Mühle zumachen, tri narediti, narejati, tri zapreti, zapirati; aufmachen, odpreti; Mühlchen, *dim.*, mlindek, malenček, malence; Zwischmühle, nach *V.* cigalica*.
Mühleisen, das, die eiserne Mühle, um welche sich der obere Mühlstein bewegt, nach *V.* közelj, koprica oder poprica (*poln.* paprzyca).
Mühlenaufker, der, an welchem die Schiffsmühlen befestigt werden, mlinski, malenski macek.
Mühlensarbeiter, der, *mont.*, kdor v stopah dela.
Mühlensbach, f. Mühlbach.
Mühlensbar, der, stavljenje, delanje mlinov, einpranje mlinov.
Mühlensrohre, die, tlaka pri delanju mlina.
Mühlenshaus, das, mlina, malenska hiša.
Mühlensordnung, die, mlinarske postave, postava, red za mlinarje.
Mühlenspaß, die, zakupsčina, zakupsina, štantnina za mlina, malen.
Mühlenspielfeße, die, zatvornica pri mlini.
Mühlensreiber, der, mlinski pisar.
Mühlenspiel, das, spana, f. Mühle.
Mühlenteich, das, mlinski vodnjak.
Mühler, der, f. Müller.
Mühlgang, der, kolo, tečaj, kamen (z napeljano vodo vred).
Mühlgast, der, f. Mahlgast.
Mühlgießet, das, ein Gefäß, auf welchem sich der Stein, der Lauf und der Mund der Säuber, nach *V.* pod.
Mühlgerechtigkeit, die, mlinska pravica.
Mühlgerrinne, das, raki, zleb, po katerem je voda napeljana na mlinsko kolo.
Mühlgelöse, das, bohnenje, ropotanje mlina.
Mühlgitter, der, malnar, mlinar kakor lastnik mlina.
Mühlkaser, f. Mehlkaser.
Mühlknappe, der, Mühlrecht, Mühlburische, malnarski, mlinarski blapec.
Mühlkruß, f. Mühlwerk.

Mühltauf, der, die hölzerne Einfassung, in welcher der Mühlstein läuft, tečaj; b. i. Frieß, die Mühle hat 3 Käufe, ima tri tečaje.
Mühlmeister, der, f. Müller.
Mühlmeße, f. Mahlmeße.
Mühlner, der, f. Müller.
Mühlroß, f. Müchelöß.
Mühlspahl, der, kol, ki kaže postavno vinkost vode.
Mühlsperrd, das, mlinski konj.
Mühlrad, das, mlinsko kolo.
Mühlrechen, das, grablje pri mlina.
Mühlrecht, f. Mühlgerechtigkeit.
Mühlrutsche, die, skori, osterdi, *pl.*, oder oskerdi.
Mühlränge, die, f. Mühlreihen.
Mühlstein, der, malenski, mlinski kamen, (vorhajak, podnjak), (*russ.* u. *altst.* zernov); dessen Jarze, Krauz, obod; dessen Gehänge, navor, auch pralica; dessen Mutter, navodka, navlaka.
Mühltrude, die, grad (*Medv.*).
Mühlwagen, der, voz za (voznjo) v mlina.
Mühlwasser, das, mlinsäcica.
Mühlweht, die, jez, graja mlinska.
Mühlwerk, das, mlina, (in njegova sastava, mlinska masina).
Mühlzeug, das, mlinska, mlinarska pribavva.
Mühlzwang, der, nuja, moranje zastran mlina (ako je kdo prisiljen, da mora svoje zite noati v malen, kateri mu je odlnen, in so v drug mlina).
Muhme, die, des Waters Schwester, teta, nach *V.* auch strina, welches im *Serb.* die Mutter des Dufels (patru) bebrutet; der Muhre Schwester, ujna, nach dem *Serb.* Mutter des Dheims (Aveculi); ein Geschwister weiblichen Geschlechtes, sestrična; eine sehr nahe Seitenverwandte, teta; ehemals auch eine jede weibliche Person.
Muhmal, das, težava, nadloga, terpljenje.
Muhmal, *adj.*, težak, težaven, trudn, hudornit, siteo, nadležen, trudopoln, mučn, wde, težavno, nujno, stežkama; sich mühsam ermahren, komaj, s tradam, težko se prevediti, živiti; ein mühsamer Mensch, pridn, delaven clovek; *poln.* mozolny (kar mozolny dela); das mühsam Erworbene, pridnck.
Muhmalicit, die, težavnost, trdnost, težkoba; delavnost, trudoljubnost.
Muhmalig, *adj.*, (*object.*), beschwerlich, težaven, nadležen; (*subj.*), Glend empfunden, revon, haren, nujn, kdor se močno trudi in upira; siromask.
Muhmaligkeit, die, težavnost, nadleznost, nadloga, revocina, revsina, revnost, nuja, težava.
Muhvoll, f. Mühevoll.
Muhwaisung, die, trudenjo, prizadetje, delo; akerb.
Mulatte, der, mulat, mešaneec, polutaa.
Mulattin, die, mulatinja, mešanka, polutanaka.
Mulde, die, neske, nečke, (*böhm.* u. *poln.*

necky), bei *V.* naske, naske; eine größere, korito, kadojce; *mont.* rupa; hiemit das Getreide reinigen, plati.
Mundensirmig, *adj.*, neekast; rupast, kadunjeast, jarokast.
Mundengewölbe, das, nach *V.* naske, neske.
Mund, der, f. Kaugnappe, Barbe; das, mel, nach *V.* perga (perha?), parha; f. a. Mund.
Mund, der, mlinar; auch malnar; Müller sein, mlinariti.
Mund, in *Sfg.*, mlinarski, malnarski.
Mundertag, die, mlinarska sekirica.
Mundertblatt, *adj.*, belkasto visnjev.
Mundertsel, der, mlinarski osel.
Mundertfarbe, f. Müllerblau.
Munderthandwerk, das, mlinarstvo.
Mundertin, die, mlinarica, maloarica; der Müllerin, mlinaricin.
Mundertisch, *adj.*, mlinarsk.
Mundertarren, der, mlinarski, mlinski vozicek.
Mundertrecht, f. Mühlknappe.
Mundertlohu, f. Mahlgeld.
Mundertfad, der, f. Mehlfad.
Mundgrund, der, melinasti svet.
Mund, der, mlivka, sipaca, mel; Stauberde von faulen Holz, trohljena moka, moka od trohlenine; gnjiloba, gnjilina.
Mund, v. n., prašiti se, drabiti ali mleti se.
Mundicht, *adj.*, dem Munde ähulich, mlevkast, zmlat, melinast.
Mundig, *adj.*, aus Mund bestehend, Mund enthaltend, mlevčend, gnjil, nagnjil, preperel (od lesa).
Mundlich, *adj.*, nagnjil, gnjil.
Mundlicaudus, der, mnozenec, mnozeno stevilo.
Multiplication, die, mnozenjo (in all. ff. *M.*), posteva, postevanje.
Multiplicator, der, množnik, množivoc.
Multipliciren, v. a., nach allen *slav. M.*, pomnožiti, množiti, auch postevati, (nach *V.* nakladati).
Mumie, die, mumija*, (nach *V.* merliška suhal).
Mumme, die, veraltet, f. Larve, Maske; Boje; ein verschmittenes Thier, rezanec, rezanka, skoplenceo, skipljenka; nek Braunschvajski ol.
Mummel, der, otroče strašilo, f. Wauwan.
Mummeln, v. n., mupeln, momlati, f. a. Mummeln, Berhüllen.
Mummen, f. Wermummen.
Mummengeßicht, das, šema.
Mummenfauze, **Mummenpiel**, **Mummercii**, die, maskarada*, preoblačenje, zakrivanje obraza.
Mummergold, f. Kaugenold.
Mund, der, asta, *pl.*, f. a. Maul, Schnauze, sc, den Mund aufstehen, zevniti, zevati, auch ziniti, zijati; sich am Munde abbrechen, pritergati, pritergovati si kaj (od ost); den Mund nicht aufsthen, ne ziniti, ne čerhniti; Mundchen, das, ustica, gobčić, gobec; der Mund einer Kaune, zrel; reinen Mund

hasten, zamolčati, molčati, ne izblekniti; jezik za zobni deržati; den Mund verziehen, merdo narediti, zmerdniti se, sobo napeti; namerdniti se, nakremžiti se; den Mund nur öffnen, čerhniti; kein Blatt vor den Mund nehmen, nobene ne zamolčati, naravnost, na vse usta povedati; etwas immer im Munde führen, kaj vedno na jeziku, v ustih imeti, v mislih imeti; vedno govoriti od óesa; ein Wort im Munde haben, besedo na jeziku imeti; er faun sich mit dem Munde gut behelfen, ima dober jezik; zna se odrezati; der Mund lauft ihm voll Wasser, silno cedi (po óem); den Mund öffnen, um eine Rede anzufangen, spregovorit, spregovarjati; aus seinem Munde ist nichts gutes zu hören, ni nikdar pridne iz njegovih ust; es ist in aller Munde, prišlo je ljudem v zobe; vse govori od tega; Sinem zu Munde reden, komu po godi govoriti; *fig.*, die Deffnung, odpertina, ustje, žrelo.

Mund = in *ß*gn, dem Munde eigen, ustni; was unmittelbar für die Tafel eines großen Herrn bestimmt ist, gospodov, kneški, grofov. u. drgl., oder bleibt es unberührt.

Mundart, die, nach *and.* *fl. D.* nareóje, nach *V.* izreka.

Mundarzt, der, zdravnik za ustne bolezni.

Mundbecher, der, kupica, iz ktere kdo sam pije.

Mundbücher, der, kraljev, dvorni, gospodov (*i. t. d.*) pek.

Mundbedarf, der, živež.

Mundbissen, der, grizljaj. zagriz, založljaj. odgrizek. košček, ki se na enkrat v usta vtakne.

Münde, *f.* Mündung.

Mündel, der, varovanec. weiβl. varovanka, sirota, otrok pod varstvom ali tutorstvom.

Mündelgeld, *f.* Pupillengeld.

Mündelsache, die, varovanska reč.

Munden, *v. n.*, schmecken, disati, prilóci se komu, *f.* Behagen.

Münden, sich, *v. n. u. r.*, die Laibach mündet, oder mündet sich in die Save, Ljubljana se v Savo izteka, izliva; izteci, iztekati se, izliti, izlivati se.

Mundfaul, *f.* Maulfaul; kdor ima gnjile usta.

Mundfäule, Mundfäulniß, die, (Scorbut); gnjile usta, ustna gnjiloba, gnjilina v ustih, ustni kurdej (*Dr. Bl.*), bei *Gutsm.* švela *russ. cyngota.*

Mundfisch, *f.* Mant.

Mundfletscher, der, režin.

Mundfletscherin, die, režinka.

Mundglaube, der, ustna, besedna vera.

Mundgut, *f.* Mundbrat.

Mundharfe, die, Mandbronnell, brunda, dromlje.

Mundholz, *f.* Hartriegel.

Mündig, *adj.*, dorasčen, dorasen, dorasel; *f. a.* Großjährig; nach dem österr. Recht wird man mit dem 14. Jahre mündig, daher besser odrasen, odrasel.

Mündigkeit, die, dorastlost, dorasenost; das Alter vom 14. bis zum 24. Jahre, odrasčenost, odraslost.

Mündiren, *v. a.*, na čisto, lepo prepisati, prepisovati.

Mündkammer, die, *f.* Knebel, čeljustni kerč, zapertija ust.

Mündloch, der, kraljev, dvorni, gospodov, knezov (*i. t. d.*) kuhar.

Mündliche, die, gospodnja kuhinja.

Mündfluß, der, poljubek v usta.

Mündlaß, der, oblat*.

Mündlein, der, ustni klej, vizji klej.

Mündleute, *pl.*, (veraltet), varovanci.

Mündlich, *adj. u. adv.*, ustmen, usten, beseden; mit dem Munde, ustmeno, z besedo; mündliche Uebersetzung, ustno izročilo; mündlich und schriftlich, ustmeno in pismeno, z besedo in pisanjem; mündliches Versprechen, ustmena, besedna obljuba, obljuba z besedo.

Mündlichkeit, die, ustmenost, besednost; Mündlichkeit des Verfahrens, ustmeno ravnanje, ustmena pravda.

Mündling, *f.* Mündel.

Mündloch, das, usta, gerlo; ustje; an der Kanone, žrelo.

Mundmehl, das, prednja, belejsi moka; Ausgüsmehl, čila moka, evetna moka, evet moka, naj čistejši moka.

Mundnagel, der, krovski žebelj.

Mundöffnung, die, zaziranje, odpertje ust, zevanje; *f. a.* Mündung.

Mundpropp, der, zamašek.

Mundportion, die, obrok hrane, ki se daje vojaku.

Mundrecht, *adj.*, priležen, *f. a.* Manrecht.

Mundreif, der, obroč pri žrelo.

Mundsalbe, die, maža za usta.

Mundschah, der, davščina, davšina za varstvo.

Mundschent, der, gospodov točaj, nadčasnik, nalivac.

Mundschließer, der, (Musfel), zapiravnica ust.

Mundschwämmchen, das, der Säuglinge, nach *V.* ustni operh, ustni vnetek, gobice in mehurci po ustih (*Dr. Bl.*).

Mundsemmel, die, zemlja* iz čile moka.

Mundspalte, die, ustna prereza, zarez, zaloga živeža; *f.* Probiani; damit versehen, *f.* Verprobianiren.

Mundspruch, der, *f.* Sprichwort.

Mundstein, der, *f.* Grenzstein.

Mundstück, das, nach *V.* ustnik; an den Vaseinstrumenten, auch pisk (auch *serb.*), nach *M.* dulec, (*russ. dulco*); Sinem einen Schlag auf das Mundstück geben, koga po ustih, po zobeh ndariti, póciti; am Pferdsgaume, *russ. udilo*; an der Kanone, žrelo; *böhm. duše (duša)*; die Gabe zu reden, gutes Mundstück, dober jezik.

Mundtheil, der, *f.* Mundportion.

Mundtuch, das, (Serviette), pertio.

Mundum, das, čisti prepisek.

Mundung, das, eines Fließes, iztok (vtok),

aus, *russ. izliv*; Deffnung, odpertina, otvor, ustje; einer Kanone, Flinte, žrelo; eines Ofens, isteje, meisteje; eines Kalkofens, zegno; eines Gefäßes, gerlo, eines Faßes, (Spundloch), vaha, (Ausgang), čep; im Zaune, verzel-i.

Mundvoll, der, založaj, grizek, grizljaj, košček.

Mundvorrath, der, živež, hrana, jestvina.

Mundwasser, das, zdravilna voda za usta.

Mundweide, *f.* Hartriegel.

Mundwein, der, gospodovo, očetovo vino, slahna kaplja, ki je kdo ima naj raji.

Mundwerk, das, usta in zobe; die vorzügliche Gabe zu reden, jezik, dober jezik, zgovornost.

Mundwinkel, der, ustni kot.

Municipal, *adj.*, mesten, mestne gosposke.

Municipalität, das, mestna gosposka, županstvo.

Municipalbeamte, der, mestni urednik.

Municipaloffizier, *v. a.*, mestno uredbo ali ustavo napraviti.

Municipalität, die, als Gemeinderath, mestno svetovavstvo, mestna gosposka; *f. a.* Rathhaus, Bezirk.

Municipalrecht, das, mestna pravica.

Municipalstadt, die, mesto s svojo uredbo, svojimi svoboščinami, svoboščinami.

Munition, die, strelivo, strelna roba ali potrošščina, potroščina.

Munition, *f.* Mebelig.

Munition, *v. n. u. r.*, es munition, ima se dela, temaco prilaja; leise, heimlich sprechen, šepetati, čehljati, anathama govoriti; *böhm. počepavati si, skrivaj kaj počenjati.*

Munten, *f.* Anstaltschaften.

Munter, *f.* Auspacher, Spion.

Munter, das, Collegiatkirche, Domkirche, velika cerkev, stolna, škofjska cerkev, zborna cerkev.

Munter, *adj.*, nicht mehr schläfrig, zbuhen, zdrahljen, budin (*Gutsm. u. serb.*); Semanden munter machen, koga zbuditi, zbuhati, buditi, zdrahliti, dramiti; *fig.* ravveseliti, ravveseljevati; lebhaft, Kraft in sich habend, živ, vesel, čil (eig. ausgerühet); der alte Mann ist noch sehr munter, starček je še zelo krepak, močan, éverst; muntere Augen haben, bistro, éverste oči imeti; muntere Farbe, čili konji; *russ. u. böhm. bo-vry; immer munter! serec velja! ein munterer Kopf, zdrahljena, dobra glava; muntere Farben, žive barve; serb. a. živahan.*

Munterkeit, die, budnost, zbuhenost, zdrahljenost, živost, čilost, dobrovoljnost, veselost; *russ. bodrost.*

Munterer, *f.* Aufmuntern.

Münzamt, das, dnarnica (*V.*), kovnica; penezokovnica; kovnični ured.

Münzanstalt, die, dnarnica, penezokovna naprava.

Münzbalsam, der, metno mazilo.

Münzbeamte, der, kovnični urednik.

Münzbeschickung, die, primes kovine k zlata ali srebru.

Münzbuch, das, denarna knjiga, popisovanje dnarjev ali penezov.

Münze, die, geprägtes Metall, ein einzelnes Stück, kovan denar, auch denar, maar schlechweg, penoz (bei *Gutsm. u. altsl.*), *serb. novac*; *f. a.* Denkmünze, Medaille; *coll. denar, denarji, (russ. denjgi)*; kleine Münze, Schidmünze, drobni denar, drobiz; die kleinste Münze, božjak; Münze schlagen, prägen denar kovati; Jemandem mit gleicher Münze bezahlen, verniti komu po snaki meri, z enako mero odmeriti; das Haus in welchem die Münze geprägt wird, *f.* Münzamt, Münzanstalt; das Recht die Münze schlagen zu dürfen, *f.* Münzrecht, Münzregal.

Münze, die, (Mentha), meta (*russ. mjata*).

Münzzeichen, *f.* Münzstempel.

Münzcell, *v. a.*, denarje, penez (novec) kovati, dolati, (*russ. izivat, éckanit*); *fig. ciljati, meriti, namerjati, namenjati, naklepiti*; das war auf dich gemünzt, to je bilo tebi (na te) namenjeno; *f.* Absehen; neue Wörter münzen, nove besede kovati.

Münzenbeschreibung, die, popisovanje, popis denarja, denarjev, etwa auch denaropisje; *f.* penozpisje; *f.*

Münzenkennner, der, poznavec dnarjev, denarja, penezoslovec; *f.* penezoznanec; *f.*

Münzenkenntniß, oder Münzenkunde, die, denaroznanstvo, denaroslóje; *f.* penezoznanstvo, numismatika.

Münzensammlung, die, zbirka, nabira dnarjev, penezov.

Münzer, der, denarar, penezar, kdor dnarje ali penez kuje; falscher Münzer, *f.* Falschmünzer.

Münzerei, die, penezarija, kovanje (slablich) dnarjev.

Münzerein, die, penezarica.

Münzfälscher, der, ponarejavec denarja; *f. a.* Falschmünzer.

Münzfälschung, die, ponareja dnarjev, penezov.

Münzfreiheit, die, *f.* Münzrecht.

Münzfuß, der, penezno, denarno merilo, *russ. monetnaja proba.*

Münzgerechtigkeit, *f.* Münzrecht.

Münzhammer, der, denarno kladvo.

Münzhaush, das, kovnica, dnarnica.

Münztabinet, das, *f.* Münzensammlung.

Münzkenner, *f.* Münzenkennner.

Münzkenntniß, *f.* Münzenkenntniß.

Münzkrone, die, denarni opilki, obrezki.

Münzkunst, die, umetnost, znanje, denarje kovati.

Münzmeister, der, etwa kovnični, dnarokovni mojster.

Münzordnung, die, postava zastran kovanja dnarjev.

Münzpfund, das, penezni funt, libra.

Münzprobe, die, preskušba dnarjev.

Münzprobiramt, das, etwa skušnja denarja, dnaroslósnija; *f.*

Münzprüfer, der, (Münzwarbein), dnaroslósnik; *f.* preskušnik denarja.

Münzrecht, das, pravica, denar kovati, delati.

Münzregal, das, veličanstvena ali vladarska pravica (predpravica), denar kovati.
Münzschrein, der, penezni listek.
Münzschlag, der, (Münzgeräthe), kov, kovanje denarja.
Münzschlager, Münzschläger, der, i. Münzzer.
Münzschreiber, der, daarnični, kovnični pisar.
Münzsorte, die, razni denar, versta denarjev; große Münzsorten, debeli denar; kleine Münzsorten, drobni, drobni denar.
Münzstadt, die, mesto, ki ima pravico, darje kovati.
Münzstätte, die, Münzstätte, i. Münzamt.
Münzstempel, der, denarni stempel, kolek.
Münzstück, das, denar, penez, kovani denar.
Münzverschäcker, i. Münzfälscher.
Münzverschäkung, i. Münzfälschung.
Münzverschäkung, die, denarstvena urodba.
Münzwarden, i. Münzprüfer.
Münzwert, i. Münzwert.
Münzwesen, das, denarstvo, denarske, penezne zadeve.
Münzwissenschaft, i. Münzkenntniß.
Münzwürdigung, die, preskušanje darjev.
Münzzeichen, das, penezokovno znamenje.
Münzzeichen, i. Münzzeichen.
Münzamt, i. Schlambeißer.
Mürbebraten, der, mehka pečenka.
Mürbe, adj., vuljan, voljin, omečtan, mehke, drobeč, perhek, perhljiv, peljhek, rahel; bei *Gutsm.* mičen; mürbes Obst, mehko, umeceno, medno, mezno, umecao, uležano sadje; mürbes Holz, perhak, trohjen les; Jemanden mürbe machen, koga omečiti, ukrotiti, umecati, toliko pestiti ga, da odjenja, da so nda; mürbes Brod, rahel kruh.
Mürbe, die, Mürbigkeit, mehkost, voljnost, perhkost, rahlost.
Mürben, v. n., vom Obst, mečiti se, medeniti se, mediti se, medeneti, uležati se; die Mürbel mürben gehen, jabelka so že perhke, mehke, uležane, se že medé; v. a., mürbe machen, omečiti, zmeciti, zmehčati, mečiti.
Mürblich, adj., nekoliko mehke.
Mürmel, i. Müssel.
Mürmel, der, kos kruha.
Mürmen, v. n., sich mürrisch zeigen, kislota derzati se; v. a., zaklati, klati.
Mürks, der, ober Mürk, ein kleiner unaußersichtlicher Mensch, paglavee; mürrischer Mensch, godernjae, godernjalo.
Mürken, v. n., seinen mürrischen Sinn an den Tag legen, godernjati.
Mürmelbach, der, šumljajoči potok.
Mürmelfall, der, ein kleiner Wasserfall, skakavec.
Mürmelgetöse, die, šepet več ljudi, šumenje (množice).
Mürmeln, v. n., mermrati, momlati, šepetati, oehljati; murren, godernjati; der Bach mürmelt, potok šumlja; *serb.* zboriti, *russ.* žurcat; v. a., momlate povedati, da ni mogoče razumeti; ins Ohr mürmeln, zasep-

tati na uho; eine gewisse Zeit hindurch mürmeln, premermati, presumljati (ves ljubi dan).
Mürmelquelle, die, sumeci, šumljajoči potoci, vir, studenee.
Mürmelthier, das, (Mus marmotta), nach dem *Russ.* surek, bei *V.* sviše, svišec u. snežna podgana, nach *Gutsm.* godernica, *M.* godernavka; *böhm.* u. *poln.* svištj, sviše; *fig.* nevarnež, balah, lenuh.
Mürre, die, aus Sand und Stein bestehende Lavine, plaz, kamneni plaz; i. Feuerliefe.
Mürren, v. n., godernjati, revskati, revsati, mermrati, gosti, bei *M.* auch njergati, merčati; von Hund und andern Thieren, renčati, rohneli, *böhm.* u. *russ.* verčeti, roptati; er mürri Tag und Nacht, noč in dan gode, godernja.
Mürren, i. Mürroß.
Mürriß, adj., godernjalast, godernjav, njergav, mermrav, merčljiv, siten; f. a. Gritzegrämlich; ein mürrischer Mensch, mermravee, godernjavee; weibl. godernjula, mermravka.
Mürroß, der, godernjae, godernjalo, mermravee, mermrulo, sitnež, godež, revsalo, renčalo.
Mürroßpflanz, i. Mürriß.
Mürriß, i. Sumpfmüße.
Mürriß, der, emernost, kislota, njergavost.
Mürrißigkeit, adj., emeren, godernjalast, past, kisel; *russ.* ugrjumy.
Mürren, i. Mürren, Mürren.
Mür, i. Mür.
Mürget, der, Name des Apollo, nach *V.* vodja modric.
Mürhe, die, das Schönpflasterchen, nach *V.* muba, lajna.
Mürschel, die, školjka (*serb.*), nach *V.* mišelj; *böhm.* školjka, rakovice; *russ.* rakovina; bei *Nal.* hústura; Auster, ostriga.
Mürschel, in Plag., školjcin; der Mürschel ähnlich, školjkasti.
Mürschelartig, adj., školjki podobn.
Mürschelartig, i. Rohrperling.
Mürschelarbe, die, barva v školjki hranjena.
Mürschelarmig, adj., školjkast, školjki podobn.
Mürschelgehäuse, i. Mürschelshote.
Mürschelgold, das, Mürschel Silber, zlato, srebro v školjkah, školjcinih lopinah.
Mürschellall, der, apno iz školjk.
Mürschelkürbis, der, dinja.
Mürschellege, Mürschelchichte, die, lega, plast školjk.
Mürschelmarmor, der, marmor v okamnelimi školjkami, apnenik.
Mürschelreich, adj., poln školjk.
Mürschelstalt, die, školjčina čašica, lupina.
Mürschelthier, das, školjka; i. Schalthier.
Mürschelwerk, das, izdelek iz školjk, narejene školjke.
Mürse, die, eine der neun Göttinnen der Wissenschaften und schönen Künste, muza (bei *Gutsm.* modrica, modropevka, vednost); Urania war seine Muse, najrajši se je pečal z zvezdoznanstvom.

Musel, der, cok.
Muselman, der, turek, mahometan.
Muselmännisch, adj., mahometan, türk.
Musenberg, der, Parnas.
Musenfreund, der, prijatelj muz, t. j. umetnosti in znanstva.
Musengott, i. Apollo.
Musengünstling, der, pevec.
Musenpferd, das, Pegaz.
Musenstich, der, prebivališec, prebivališce muz, svetilno, svetise muz, akademija.
Musenstich, der, ljubimec muz, izvoljenec muz, učence, pesmenik.
Musenstempel, i. Musenstich.
Musenstempel, der, muzej.
Musenstern, v. n., gosti, piskati, igrali (*serb.*), muziko delati, muzicirati.
Musik, die, nach allen slav. *M.* muzika, nach dem *böhm.* godba (nen), bei *Gutsm.* skladnogiaste, *V.* igra; Musik machen, eine Musik auführen, (mit Streichinstr.), gosti; in Bezug auf Blasinstr., piskati, im Allg. muziko delati; *russ.* igrat na muzikalnom instrumentij.
Musikalien, pl., muzične reči, note, muzika pisana.
Musikalisch, adj., muzičen, muzikalen; musikalischer Instrument, orodje, instrument za muziko, za godenje ali piskanje; musikalisch sein, muziki glas vediti, zveden biti v muziki.
Musikant, der, goder, muzikant.
Musikant, der, prijatelj muzike.
Musikbruder, der, učnik, učnik muzike.
Musikmeister, i. Kapellmeister.
Musikunterricht, der, poduk, podučevanje v muziki.
Musikus, i. Musikant.
Musikarbeit, die, i. Musikant.
Musikate, die, muskat; bei *M.* muskatnica, muskatov oreh.
Musikate, der, muskatela, muskatno vino, muskatovec.
Musikate, i. Muskatelbier.
Muskatelbaum, der, muskatovo drevo, muskatno drevo.
Muskatelbier, i. Muskatelbier.
Muskatelblume, (-blüthe), die, muskatov oreh.
Muskatelweine, die, muskatov oreh, orehek.
Muskatöl, das, muskatovina.
Muskatöl, das, muskatno olje.
Muskatwurz, die, muskatina.
Muskatwurz, der, i. Muskatel.
Muskel, der, miše, mišica (*russ.* u. *serb.* *ušt.* myšica, der Arm); miška (*poln.*); nach *V.* ribica; *böhm.* sval.
Muskeltatader, die, mišična odvodnica.
Muskelfaser, die, mišična nitka, žilica, lakonee.
Muskelhaut, die, mišična mreza, koža.
Muskelig, adj., mišičnat, krepkih mišic.
Muskelfeist, die, moč v mišicah.
Muskelfeist, die, nauk od mišic.
Muskelfeist, die, mišična čutnica.

Muskelchwach, i. Kraftlos.
Muskelfeist, i. Muskelig.
Muskelzweig, der, veja mišic.
Muskete, die, puša, puška, musketa.
Musketenkugel, die, svinčena kugla ali krogla za pušo.
Musketenpulver, das, srednji smodnik *V.*
Muskettier, der, musketar, muskatir.
Musketon, der, velika puša, nach *V.* puskina, puška.
Muskulös, i. Muskelig.
Muskulös, der, i. Muskulös, Wisam.
Muß, das, von müssen, sila, (nach *Zal.* moraca), moraš; es ist eben kein Muß, ni da bi moral, mögel; Muß ist ein bitter Kraut, sila ni mila; eine zu einem Breie gekochte Speise, dicke, močnik; wenig dicke, flüssige, sok, podmet, podmetanica; das Fleisch zu Muß kochen, meso razkuhati, razkuhoviti, meso do močnika kuhati, skuhati; Obstmuß, ezana; nach den Obstarten, čespljevec, bruscevec, jabelönik, i. t. d. bei *Gutsm.* kaša, mešta; *poln.* papka.
Mußappel, der, jabelko dobro za čezano.
Muße, die, praznovanje, čas, prazni čas, brezdelaica, lazzo, brezdelnost, bei *Gutsm.* prikladnost; *russ.* dosug; Müße haben, utegniti, čas imeti, brez dela biti; keine Müße haben, ne utegniti, ne imeti kdaj časa, laza ne imeti.
Mußelig, i. Zauderhaft.
Müssen, v. n., in *Kt.* und nach *V.*, sowie bei *Truber* v. *Dalmat.* ebenso im *Serb.* morati (moram, moral sim), auch mörem, mögel, welches jedoch die Zweideutigkeit mit dem so entgegengelegten morem, mögel können zu meiden rath, *böhm.* u. *poln.* musiti; *russ.* dolžen biti; (morati kommt jedoch sehr häufig in der Bedeutung nöthigen vor: so ga morali, primorali priti; — im *Prät.* so mögli und so mögli, trennt ö u. ö die 2 Bedeutungen, und im *Prät.* mora u. more die Endvokale; wer morati durchgehends für müssen gebraucht, entfernt sich vom allgem. Sprachgebrauche und kann allen Zweideutigkeiten nicht ausweichen, *Met.*); gewungen sein, primoran biti, prisiljen biti; muß es thun, mora storiti; er hat es ihm müssen, moral je (mögel je) storiti, opraviti; das muß du ihm vergelten, was du ihm schuldig bist, poverniti mu moraš, kar si mu dolzan; er sieht er müsse sterben, vidi, da mu je umreti; er muß einmal sterben, umreti mora, pa je; Sie müssen mir aber meine Bitte nicht abschlagen, pa mi ne smete prosnje odreči; er wird kommen, es müste denn sein, pride, razun ko bi —; weita er nicht muß, ee ni prisiljen; das müssen Sie von mir nicht erwarten, lega ne pričakojte od mene; genau weiß ich es nicht, muß ich dir sagen, za terdo ne vem, da ti jo rečem; mich müssen Sie nicht fragen, mene ne smete vprašati, popraševati, ne poprašujte; nöthwendig sein, potreba, treba biti komu, treba biti; man muß arbeiten, delati je treba; jetzt muß er schon da sein, zdaj že mora tu

biti, zdaj je že gotovo prišel; es muß nicht so an der Sache sein, menda ne bo nič na tem, nič ni na tem; ihr müßt euch alle berebet haben, pa ste se (menda) vsi zmenili, da —; wer muß wohl gewesen sein, kdo je neki bil; kdo je pač; alles, was die Vornehmen lernen müssen, vse, kar je imenitnim treba znati; du mußt Geld haben, wenn —, tehi je denarjev treba, če —; es muß ja nicht sein, vsaj ni treba; er muß alles wissen, mora, hoče vse vediti; es mußte sich eben zutragen, möglo (moralo) se je ravno zgoditi; muß ich auch gehen? ali naj tudi jez grem; ich muß gerade nicht gehen, ni da bi mögel (moral) iti; ich muß gehen, iti mi ja; man muß nicht außer Acht lassen, ne sme so pustiti v nemar; es muß etwas anderes dahinter sein, utegne kaj drugiga vmes biti; die Schiffer dachten, es mußte ein großer Brecher unter ihnen sein, nach V. brodniki so si mislili, kak velik hudodeleo bi utegnil med njimi biti.

Müssen, das, moranje, dolžnost.

Müßestunde, Müßzeit, tie, ura, čas počitka, brezdela; f. Müße.

Müßgarten, der, f. Gemüsegarten.

Müßhaus, f. Speisehaus.

Müßicht, adj., einem Müße ähnlich, močnikast (V.), močniku podoben.

Müßig, adj., brezdelen, brez dela, prazen; serb. dangubeč; müßig sein, gehen, brez dela biti, in lnt. Kr. u. serb. brez posla (sonst: ohne Dienstboten) biti, praznovati, čas prodajati; im nachtheiligen Sinne, pohajkovati, postopati; müßige Stunden, brezdela; seine Zeit müßig zubringen, len, brez dela biti, bei V. lenovati; müßig zupfauen, zijale prndajati; müßig liegen, ležati brez dobička, brez vspela, kar sadu ne nosi; kar se stori zastoj, nečineru; er wor inwischen nicht müßig, v tem ni derzal križem rok.

Müßigen, v. a., primorati, prisiliti, siliti, morati kogn; f. Gemüßigen; gemüßigt, primoran, prisiljen.

Müßiggang, der, postopanje, pohajkovanje, brezdela, praznovanje, lenoba, lenost; serb. danguba; böhm. zahalka; der Müßiggang ist aller Kaiser Anfang, lenoba, brezdelnost je mati vsih pregeh; lenoba, gnusoba (gerdoba); sich dem Müßiggang ergeben, začeti postopati, dela se bati.

Müßiggänger, der, postopac, lenuh, pohajac, bei Gutm. brezdelnik, mahovec; serb. danguba, ležak; (in Bezug auf Müßiggänger) fabri Gutm. folgendes Slov. Erwiderung an: baba gube žanje, dedec korenje sterze, sin polze strelja, hei ruze (puncu) dela.

Müßiggängerin, die, lenuhinja, lenivka, postopacka, pohajavka.

Müßiggängerisch, adj., postopack; f. Müßig.

Müßigbet, f. Bajenflee.

Müßpauze, die, pncev za močnik.

Müßthier oder Müßthier, das, f. Glendthier.

Müßtopf, der, lonce močnika, za močnik.

Müßwerk, f. Gemüse.
Muster, das, f. Ideal, Model, Dessin; ein Gegenstand der Nachahmung, Vorbild, Exemplar, izgled, prilika, primér, ogled, obrazec, obraz za posnemanje, bei Gutm. predklad, posnetek, in and. slav. M. vzor, vzorek; ein Probestück, pokaža (V.), reč za ogled ali razgled, za poskušajo; vom Meine, von Speise, pokašnja; Modell, Figur, kalup (böhm. u. serb.), tvorilo, kopito; Zeichnung, podoba, obraz, pismo; ein Lächel mit schönem Muster, ruta lepiga pisma; sich zum Muster nehmen, zgleđovati se nad kom, posnemati koga, vzeti si ga za izgled.

Musterbaum, der, obrezano drevce (v vertu).

Musterbegriff, Musterbild, f. Ideal.

Musterbuch, das, izgledne bukve; bukve z obraczi, z ogledki, s kosci kake robe za razgled, za poskušajo.

Musterelle, die, f. Eichelle.

Musterer, der, pregledovavec.

Musterhaft, adj., izgleden, dober, izvrsten, posnemanja vreden, vzoren, lep.

Musterhof, f. Musterwerkthschaf.

Musterkarte, f. Musterbuch, (mušternica).

Musterkopf, der, izgledna glava (lepo risana).

Musterlehrer, der, izgledni učenik.

Musterlich, f. Musterhaft.

Musterlos, adj., nepopoln.

Mustermacher, f. Modelirer.

Mustern, v. a., genau befehen, pregledati, pregledovati, razgledati, razgledovati vsako posebej, pretresti, pretresati, pretresovati, presoditi, presojati, preskušati, skušati, preiskovati, prebirati; gemustertes Band, pisan trak; die Truppen mustern, vojsko razgledovati, pregledovati; f. a. Müstern.

Musterplatz, der, mesta, kjer se vojaki pregledujejo; pregledovališce, pregledovališce.

Musterprobe, f. Probe.

Musterrolle, die, Musterzettel, spisek, imeoik vojakov, vajasko kazalo; f. a. Musterbuch.

Musterstreiber, der, russ. polkov pisar.

Musterstrich, die, izvrstni, izgledai sustavek, spis, izgledne, izvrstne bukve; f. Klassisch.

Musterstricksteller, f. Klassiker.

Musterstühle, die, izgledna, vzorna, normalna učilnica.

Musterstück, das, izgledek.

Musternung, die, pregled, razgled, ogled vojske; Musternung halten, ogledovati, pregledovati vojsko.

Musterwerk, das, izgledno bukve.

Musterwerkthschaf, die, izgledno gospodarstvo, izgledno kmetijstvo, knetovanje.

Musterwort, das, primerek, izgledek.

Musterzettel, f. Musterrolle.

Mutatis mutandis, s potrebnimi premenami, z zadevnimi premenami.

Muter, f. Mause.

Muteru, f. Mause.
Muth, der, Herzhaftigkeit, serce, serčnost, jakost, moštvo, junaštvo, viteštvo, hrabrost (russ.), poln. u. böhm. odvaga, nach V. u. M. auch pogum (nach Jarn. Muth; wille, von gumno); bei M. u. sogornost (?); voll Muthes sein, prav serčen biti, serčnost imeti; keinen Muth haben, ne imeti serca, serčnosti; tresti se, bati se; Einem Muth machen, einprechen, zuprechen, komu serce (serčnost) delati; Muth fassen, f. Fassen; den Muth sinken lassen, serce zgubiti, zgubljati, gubiti; der Muth ist ihm vergangen, der Muth ist ihm gesunken, serce mu je upadlo; serce mu kopni; obupati (verzweifeln); ein Pferd voll Muthes, överst, živ konj; es ist kein Muth in ihm, ves mertev, mertvien je; nima nobeniga veselja; für: Gemuth, volja, serce; zu Muth sein, pri serci biti; wie ist dir zu Muth? kako ti je pri serci? kako se cutis? es ward ihm dabei nicht wohl zu Muth, pri tem so ga težave, skerbi obše, zbal se je; der Reiche weiß nicht, wie einem Armen zu Muth ist, bogatin ne ve, kaj revež občuti, prestane; gutes Muthes sein, veseliga serca biti, veseliga duha, dobre volje biti, vesel biti, ničesa ne bati se, veseliti se; Gott wird ihnen kein Muth nehmen, Bog jim vzame duha; seinen Muth, sein Muthchen an Fremden fühlen, nad kom znositi, znašati se, serce ohladiti; f. Auflassen (den Horn); im betrunkenen Muth, v pijanosti; es ist ihm nicht wohl zu Muth, tesno, težko mu je okoli serca; tüftiger Muth macht gutes Blut, veselje, dobra volja daje zdravje; heiliger Muth, f. Hutmuth; f. a. Gemüthsart, Bestimmung; in Zusammensetzungen als Grundwort wird es durch die Bildungsbauung — ost. — nost, (zuweisen auch — serčnost. — dušnost, dušje) gegeben, z. B.: Sanfmuth, krotkost, Großmuth, velikoserčnost, velikodušje.

Muth, der, Schaum am Biere, olove pene.

Muthancitzud, adj., poserčevaven.

Muthanciger, der, poserčevavec.

Mutharm, adj., boječ, obupen, brez serca.

Muthbeselt, adj., serčen, poln serčnosti.

Muth, die, f. Muthung.

Muthen, v. a., förmlich ansuchen, etwas muhen, priniti kaj, za kaj (pri gosposki); eine Handrube muhen, napovedati gosposki nasledbo ali uajdbo rudo, s čimur se doazce predavtu pred vsacim drugim za podelitov radnika prositi.

Muther, der, prosivec, prošnik.

Mutherin, die, prosivka.

Muthsälzig, adj., f. Muthlos.

Muthgeber, der, oserčevavec.

Muthgeberin, die, oserčevavka.

Muthgeld, das, primšina, primšina.

Muthig, adj., serčen, mešk, jak, junašk, vitošk, hraber, pogumen (f. ob. Muth in Et. sogoren?); vesel, dobre volje, veseliga duha, živ, čil, (russ. bodryj, otvažnyj, smélyj); ein

muthiger Angriff, serčen, junašk napad; ein muthiges Ross, živ, čil (ausgeruhi) konj.

Muthigen, f. Ermuthigen.

Muthigkeit, die, serčnost.

Muthlein, sein Muthlein fühlen, f. Muth.

Muthlos, adj., brez serca, upadliga serca, maloserčen, boječ, obupen, strašljiv, klavern, zbezan; muthlos werden, serce zgubiti, serce mu je upadlo, vulg. hlacice es mu tresajo; muthlos machen, strašiti, plašiti, serce podreti, podirati komu.

Muthlosigkeit, die, brezserčnost, boječnost, obupnost, klavernost, strašljivo, zbezanost; mertvost.

Muthmacher, der, f. Muthgeber.

Muthmachen, v. n. u. a., f. Vermuthen, meniti, sumiti, sumnjati, misliti, soditi, zdeti se (v. i.), dozdevati se (v. i.), domišljati si, bei Gutm. ukлонjati, natolovati (argwöhnen), nach V. a. doamljati, poln. domniemać się.

Muthmaßlich, adj., dozdeven, domišljen, kar se opira na dozdevo, wahrscheinlich, verjeten; adv., verjetno, narberzej, kakor je podoba.

Muthmaßlichkeit, die, dozdevnost, dozdevljivost, verjetnost.

Muthmaßung, die, menjenje, dozdeven, dozdevek, dozdetje, misel, domišljanje, sumnja, f. a. Vermuthung.

Muthreich, adj., f. Muthvoll.

Muthsiech, adj., preboječ. (trivial) strahopezdljiv.

Muthung, die, prosba, prošnja, rudosledna uapoved, napoved, rudniga sledu.

Muthvoll, adj., serčan, preserčan, poln sercaosti, ves serčan.

Muthwille, der, absichtliche Beschädigung einer Andern schädlichen Lust, svojevoleje, svojevollnost (russ., böhm. u. poln.), naga-jivnost, objest, objestnost (auf dem Karst), samovoljnost (bei Dalm.), natečnost, sprevednost, razposajenost, neposajenost, preserčnost, bei V. samopašnost, serboritost, bei Gutm. ošribnost (?), nekaznost.

Muthwillig, adj., svojevolljin, nagajiv, objesten, samovoljin, natečin, razposajen, neposajen, nepokojin, razkočen, razvert, samopasen, preseren, poreden, razuzdan; er ist muthwillig, bei Gutm. ošriben (?); je, norec (bebec) ga lomi, žabe ga ližejo; saljiv; veraltet für: Freiwillig; f. a. Aufgelassen.

Muthwilligkeit, die, samopašnost, naga-jivost; ukljubnost; nagajivo, ukljubno delo, f. a. Muthwille.

Muthzettel, der, pisana napoved radaiga sledu; prošni list.

Muthschel, der, f. Baumsperrling, die, f. Kuh; das, f. Schmitze (Brod).

Mutte, die, f. Motte; Hinderniß.

Mutter, die, mati, bei Gutm. a. das serb. majka, n. mama; Gebührelin, porodnica. böhm. u. poln. matka; Mutter Gottes, Mati Božja; Mutter werden, mati biti, otroka

dobiti, spočeti, spočeti; sie ist Mutter von zehn Kindern, deset otrok ima, je rodila; die Erde ist unser aller Mutter, zemlja je nas vseh mati; die Noth ist eine Mutter der Erfindungen, sila je mati znajdb, t. j. dela znajdbe; *mont.* f. Lagerstätte, Erdart; *fig.* Gebärmutter, f. diefes; wie die Mutter, so die Tochter, kakoršna mati, taka hči. (kar mačka rodi, miši lovi); altes Mütterchen, stara mati, mamica, babica, starka; Mutter des Weines, droži, drože. *pl.* bei *M.* gneздо; des Eßigs, klobuk, materica; ein hohler Raum zur Aufnahme eines andern dazu gehörigen Theiles, babica, einer Schraube, matica.

Mutter: in Bßgn. materin, materni, babin, babin, maternični, matičn; bei Thiernamen bleibt es unübersetzt, indem im Sloven. hiefür der betreffende weibliche Auslaut genommen wird, z. B. Mutterhase, zajka, zajklja; Mutterpferd, kobila u. drgl.

Mutterader, die, f. Frauenader.

Mutterallein, *adv.*, kakor zapuščen, zapušten otrok, celo sam, de žive duše ni zraven.

Mutterarm, der, materina roka.

Mutterast, der, poglavitna veja.

Mutterauge, das, materno oko; njena skerb; mati.

Mutterband, das, maternično vezalo, maternični vezek.

Mutterbaum, der, semensko drevo, semensčak, semensak.

Mutterbein, das, celenek na zadnjih živinskih nogah.

Mutterbeschwerde, Mutterbeschwerung, die, bolna materica, maternična bolezen, maternične težave, f. a. Hysterie.

Mutterbett, das, f. Kindbett.

Mutterbiene, die, der Weisel, matica, mačica, (auch materica), kraljica.

Mutterblume, die, semenska cvetlica, semenska roza.

Mutterbrud, Muttervorfall, der, trut, kila maternice (*Dr. Bl.*).

Mutterbruder, der, ujec, ujak, (strie po materi), materin brat.

Mutterbrudersfrau, die, ujna (auch *serb.* u. *poln.*).

Mutterbrust, die, materine persi, *fig.* Ljubezen materna, f. a. Muttermilch.

Mutterbusen, der, materine nedra.

Mütterchen, das, matka, mamica; ein altes Mütterchen, babica, starka, staruša.

Mütterelixer, das, lek za maternico.

Mutterende, das, maternični kraj, konec.

Muttererbe, das, dedina po materi.

Muttererde, die, Gartenerde, perst; *fig.* mati zemlja.

Mutterlieber, das, merzlica maternična.

Mutterleben, f. Muttermahl.

Mutterfluch, der, prekletje, prekletstvo materino, od matere.

Mutterfluß, der, der weiße Fluß, belo, bela bolezen, beli tok.

Mutterfreude, die, materno veselje.

Mutterfreundlich, *adj.*, prijazen, kakor je mati do svojih otrok.

Mutterfilien, das, kobilica, žebica, zrebica.

Muttergefühl, das, materno čustvo.

Muttergerichte, f. Mutterforu.

Muttergestalt, die, materina podoba.

Muttergewächß, f. Mutterkorn.

Mutterglück, die, maternični protin.

Muttergottesbild, das, podoba Matere Božje, auch bloß Mati Božja.

Muttergrimm, das, griz, grizenje v čevih pri ženskih; f. Darmgicht.

Muttergrund, der, maternično dno.

Muttergut, das, posedstvo po materi.

Mutterhalb, *adv.*, po materi.

Mutterhals, der, maternični vrat.

Mutterhase, der, zajka, zajklja.

Mutterherz, das, materno, matersko (*V.*) serce.

Mutterhorn, das, bei Thieren, rogovi maternice.

Mutterkalt, das, telica, junica.

Mutterkälte, die, maternično mrazenje.

Mutterkind, das, materin ljubček; Gott besüte davor jedes Mutterkub, Bog obvari vsakteriga.

Mutterkirch, die, materina, poglavitna, stara cerkev, mati cerkev.

Mutterkirchlich, *adj.*, materne, poglavitne cerkve.

Mutterkorn, das, rozič, rozički, žitni rozič, vranji parkelj, plen, snetjavo žito; bei *M.* stari kruh (?), nach *Sul.* glavnica.

Mutterkrampf, der, materični kerč.

Mutterkrankheit, die, maternična bolezen, materica.

Mutterkraut, das, materičnjak, materina trava, dušica, klasni dušjeki; kamiljica; f. a. Vertram.

Mutterkrebs, der, weiblicher Krebs, f. Eierkrebs; Gebärmutterkrebs, maternični rak, rak v maternici.

Mutterkuchen, der, f. Nachgeburt, nach *V.* materina potica, potica; auch posteljica; bei den Thieren, strebi, strebine. *pl.*

Mutterkümme, der, povertni kamin.

Mutterlamme, das, ovčica, bičica, jagnjica (*M.*), janjica (*serb.*).

Mutterland, das, mati dežela, materina dežela ali domovina (glede na naselbino iz nje odpravljeno), f. Stammland.

Mutterlange, die, nach *V.* materski log, lug brez solnih delov.

Mutterlaut, der, materin glas.

Mutterleber, f. Nachgeburt.

Mutterleib, der, materino telo, materin život, *russ.* u. *serb.* otroba; vom Mutterleibe an, od rojstva.

Mütterlein, das, f. Mütterchen.

Mütterlich, *adj.*, einer Mutter eigen, materin, den Müttern eigen, materni, materinsk, bei *V.* matersk; das mütterliche Land, materina dežela; die mütterliche Linie, po materi, po

preslici, po kodelji, po mleku; das Mütterliche, materino premozenje. (*poln.* macierzyzna — matersčina); mütterlich lieben, po materinsko, kakor mati ljubiti koga.

Mütterlichkeit, die, maternost.

Mutterliebe, die, materina ljubezen, (do otrok); auch Ljubezen do matere.

Mutterloß, *adj.*, brezmatern, brez matere; sirota brez matere, kdor nima matere; ein mütterloß gewordener Säugling, nach *V.* razstavec.

Mutterlose, der, die, sirota.

Mutterlust, die, materina radost.

Muttermahl, das, materino, vrojeno znamenje, ogere, madež, *poln.* u. *böhm.* blizna.

Muttermensch, (*vulg.*), hat wohl ein Muttermensch beraleichen gesehen? ali je kdaj božji elovek vidil kaj taoviga?

Muttermilch, die, materino mleko; mit der Muttermilch einsaugen, z materinim mlekom, z mladosti navzeti se česa.

Muttermord, der, matere umorstvo, materomorstvo, umor matere.

Muttermörder, der, materomornik, amornic, ubijavec matere.

Muttermörderin, die, materomornica, ubijavka, morivka matere.

Muttermund, der, ustje maternično. (bei *Guttm.* arbat?), dessen Lippen, ustnice maternične.

Muttern, v. a. dojil; v. u., po materi se levrcei.

Mutternabend, Mutternacht, *adj.*, ves gol in nag, golonag (*V.*).

Muttername, der, imo: mati.

Mutterpfeife, die, pikore, lonček za zalogo.

Mutterpennige, die, *pl.*, materini dnarčki. (od kterih ooc ne ve, da jih mati sinu daje. pošilja), materin belic, materin dar.

Mutterpferd, das, kobila.

Mutterplage, die, materina postrežba.

Mutterplage, f. Mutterbeschwerde.

Mutterpöbel, das, am Feuergewehr für den Vaterod, luknja za basavnik.

Mutterstaf, das, ovec, bica, bima.

Mutterstaf, die, materinstvo, materstvo, *russ.* maternost.

Mutterstaf, die, maternična noznica, (auch in andern slav. Mund.), *russ.* prohod matki.

Mutterstaf, f. Mutterbeschwerde, (materina žalost).

Mutterstaf, der, materino lono, f. Schooß.

Mutterstaf, die, nach *V.* vitje, (vitark), baba, vrotano, u. *Pol.* petelin, štruca.

Mutterstafwein, das, prasica, svinja.

Mutterstaf, die, tetu, tetka, materina sestra, nach *V.* ujna (richtiger Mutterbruderstaf).

Mutterstafwindel, der, omotica od maternice.

Mutterstaf, die, (*vulg.*), es ist keine Mutterstaf da, žive duše ni takej.

Mutterstaf, der, materin blagostov.

Mutterstaf, die, *V.* materski lug.

Mutterstafchen, die, materin sinek, materin serček, ljubček, *russ.* nedorosl.

Mutterstaf, die, materina skerb.

Mutterstaf, die, materni, materinski jezik, narodni jezik; *russ.* otečestvenyj jazyk; Stammsprache, izvorni, prvotni jezik.

Mutterstaf, der, mati derzava.

Mutterstaf, die, rojstao mesto; materno mesto.

Mutterstaf, die, materno mesto; die Mutterstaf vertreten, na mesti matere, namestna mati biti, mater nadomestovati; mati biti komu.

Mutterstaf, f. Mutterlant.

Mutterstaf, der, panj za plemo, matičnik.

Mutterstaf, das, materio del premozenja; materinstvo, matersčina, matersina.

Mutterstaf, die, materina solza.

Mutterstaf, der, materina smert; smert ob porodu.

Mutterstaf, der, materine sanje.

Mutterstaf, die, nach *V.* tromba.

Mutterstaf, das, (*Viola matr.*), materina vijolica.

Mutterstaf, das, materina zaslug.

Mutterstaf, das, zdravilna voda za maternico.

Mutterstaf, f. Kindstaf; Mutterstaf, die, der, vino za maternico.

Mutterstaf, der, zdrava pamet, prirojeni um, (nach dem *Böhm.* u. *Poln.* prirojeni dovtip), prirodno ostroumje.

Mutterstaf, der, želja matere.

Mutterstaf, die, nimfomanija; f. Liebestaf, Mannstafheit.

Mutterstaf, das, maternični čepce.

Mutterstaf, die, vzreja po materi.

Mutterstaf, die, semenska čebula.

Mut, der, f. Bestimmung; ein verstümmeltes Ding, nkerne, okernjavec, kerna, kebece, keba.

Mut, die, f. Schaf; Fährte.

Mut, die, kapa, ranče, kučma, kosmata kapa. *poln.* capka, *böhm.* čepka, čepica; die Mütze aufsetzen, kapo na glavo djati.

Mütchen, das, kapica; f. a. Safentlee.

Mütchen, f. Stufen; Spielen.

Mütchenartig, *adj.*, kapi podoben, kapičast.

Mütchenhand, das, trak na kapi.

Mütchenmacher, der, kapičar, kapar.

Mütchenmacherin, die, kapičarica, kaparica.

Mütchenschirm, der, stišica pri kapi.

Mützer, der, f. Spizmand.

Mützer, das, okernjeno, prizvano uho.

Mützer, f. Kurzstafigkeit.

Mützer, f. Kurzstafigkeit.

Mützer, milord.

Mützer, die, desetisoc, miriada; eine überaus große Zahl, tema, tema, (auch *allsl.* u. in andern sl. M.), tema ljudi, vojakov.

Mützer, die, f. Mirte.

Mützer, die, f. Mirte.

Mützer, *pl.*, skrivnosti, tajne (*russ.*), *poln.* tajemnice.

Mützer, f. Geheimnißvoll.

Mysticismus, ber, misticizom, skrivnostnost f.

Mystik, die, mistika*, nauk od skrivnosti, skrivnostni nauk.

Mystiker, ber, mistikar*, skrivnostnik.

Mystisch, *adj.*, skrivnosten, skrivniga pomena, mističen.

Mythe, f. Sage.

Mythisch, f. Mythologisch.

Mytholog, ber, basnoslovec, (*russ.*) mitolog*.

Mythologie, die, basnoslovje, mitologia*, pogansko bogoslovje, f. a. Sagenkunde.

Mythologisch, *adj.*, basnosloven, mitologičen.

N.

Nal int., no! na!

Nabe, die, pesto, nach *V.* auch pesta (*poln.*) bei *Gutm.* pezda, *serb.* glavina; der vordere Theil derselben, tanki konec pesta, tanki konec, (von der Spitze entgleiten, nach *V.* spesniti. spesnovati se für spesniti se?); f. a. Nähre.

Nabel, der, popek, nach *Gutm.* u. *V.* auch pop (*russ.*); Nabelchen, Nabeln, das, popic, popček.

Nabel in *Sighn.* popkov, popčni.

Nabelbinde, die, popkova prevoza, popkov povoj.

Nabelblatt, das, *bot.* popkovec (*list*).

Nabelblutader, die, popkova odvodnica.

Nabelbruch, der, popčna ali popkova kila, popkov trut, popkov poček.

Nabelförmig, *adj.*, popkast, popčnat.

Nabelgegend, die, okoli popka, etwa opopje.

Nabelgrube, die, popčna jamia.

Nabelgüder, ber, popkogled.

Nabelig, *adj.*, s popkami, popčnat.

Nabelkraut, das, popkovnik.

Nabeln, v. a., popkati, popek zavezati, zavezovati; genabel, s popkam.

Nabelöffnung, die, popčna luknja, odpertina.

Nabelpflanze, die, f. Nabelkraut.

Nabelrinne, die, popčni žleb.

Nabelsamen, f. Nabelkraut.

Nabelschild, ber, popčnati ščit.

Nabelschnur, die, popkovina (*russ.*), popkov trak, bei *Gutm.* popčna zaveza.

Nabelschnurmesser, das, popkariea.

Nabelschwein, das, Bisamischwein, (*Sus tajassu*), brezrepa svinja.

Nabelsteinbrech, f. Nabelkraut.

Nabelstrang, f. Nabelschnur.

Nabeltuch, das, blazinica na popek.

Nabelwurm, f. Fadenwurm; neka ug-njida na popku.

Naben, v. a., mit einer Nabe versehen, o-pestiti, pestiti, pesto narediti, narejati.

Nabenbohrer, ber, pestnik.

Nabengeld, das, pestnina, f. Näsengeld.

Nabenholz, das, les za pesta, pestni les.

Nabenloch, das, pesto, luknja v pesto.

Nabentring, ber, pestni okov.

Näber, ber, Rabenbohrer, pestnik; ein jeder Bohrer, sveder; Näberchen, das, svedree, f. Bohrer.

Näberschmid, ber, svedrar.

Nabiger, f. Näber.

Nabob, ber, nabob*; f. a. Schwelger.

Nach, *praepp.*, die Richtung der Bewegung zu einem Gegenstande hin bezeichnend, nach einem Orte, hauptsächlich ausgebrühtem Lande, einer Stadt, v; nach Rußland, v Rusijo; nach einem Lande, vrnna daselbe im Slo-venischen beivörtlich gegeben wird, nach einem Fluße, einer Stadt am Fluße, von welchem sie den Namen hat, gewöhnlich auch nach einem Orte, der hoch gelegen ist, oder dessen Name etwas Hochgelegenes andeutet, na, z. B. der Weg geht nach dem Fluße, nach der Save, nach Wien, ta pot je na potok, na Savo, na Dunaj, nach Deutschland, na Nemško; nach dem Arzte schicken, po zdravnika poslati, pošiljati; nach Linien schreiben, po certah pisati; nach dem Kopfe schlagen, po glavi biti; sich nach etwas umsehen, ozreti se na kaj; nach etwas ringen, prizadevati si za kaj, hlepiti za čem; nach dem Wasser gehen, po vodo iti, nach Wasser, po vode iti; nach dem Gewichte verkaufen, na vago prodati, prodajati; nach Art der Oberstrainer, Innerstrainer, Steiter, po garensko, po notranjsko, štajersko, oder adverb. goronski, štajerski; nach hinten, zad, nazad, navzad; nach abwärts, navdol, navzdol; nach aufwärts, nach oben zu, kviško, na kviško, navzgor; nach der Quere, navprek; nach jenseits, naunod; nach vorwärts, navspred; nach rückwärts, navzad; sich nach etwas bücken, pripogniti se, da kaj vzdigne; nach etwas fragen, vprašati po čem; sich nach etwas richten, ravnati se po čem; nach dem Leben trachten, streči po življenji; immer der Nase nach gehen, na ravnost pred sabo iti; nach der Regel, po pravilu, pravilno, pravilama f; nach seinem Sinne, po svojem umu; dem Körper nach bin ich gesund, telesa sim zdraviga, po telesu, kar se tiče telesa, sim zdrav; dem Ausschneide nach, na videz, po zunanji podobi; wenn es nach meinem ginge, ako bi bilo po mojem; nach dem Muster, po izgledu; nach der Elle verkaufen, na vatel (laket) prodajati; nach unserem Gelde, v našem darji; nach Hause, domu; nach Hofe, k dvoru; nach dem Vorgange des Vodnik, po Vodnikovo; nach seinem, nach ihrem Beispiele, po njegovu, po

njeno; wenn bloß die Gegend im Allgemeinen bezeichnet werden soll, wo es gemeinlich das Wörtchen zu bei sich hat, proti, k, z. B. nach Morgen, nach Morgen zu, nach Westen, nach dem Walde, proti jutru, proti večeru, proti gozdu; nach Laibach zu, proti Ljubljani; den Mantel nach dem Winde hängen, plašč proti vetru (po vetru) obracati; der Weg geht nach dem Walde, cesta pelje v gozd; in dem Sinne, in welchem es für hinter steht, eine Ordnung, Reihe bedeutet, za, z. B. nacheinander, zaporedama, po versti; einer nach dem andern, eden za drugim, drug za drugim; er geht nach mir, gre za mano; er folgt nach mir, pride za mano; mir nach! za mano! za menoj! er ist der erste nach dem Kaiser, prvi je za cesarjem, *serb.* doglavnik je cesaru; nach seinem Vater arten, izvreci se po očetu; es riecht nach Wein, diši, ima duh po vinu, kaka na vino; allen seinen Theilen nach, na tanko; etwas nach allen Umständen wissen, vediti vse, kaj in kako je; der Länge nach erträghen, od kraja, od začetka in vse po versti povedati; nach der Reihe, po versti; nach dem Essen, po jedi; der Geburt nach, po rodu, *russ.* radom; etwas nach sich ziehen, d. i. nach sich hin, nach sich zu, (mit dem Tone auf sich), kaj k sebi vleci, vlačiti, kaj proti sebi vleci; hinter sich her, za sabo, za sebo vleci; nach Gebrauch, po navadi, po šegi; wenn die Zeit bezeichnet wird, nach deren Ablauf etwas geschehen soll, wird pa, auch oca, za, po, gledi, z. B.: nach sieben Tagen wird mein Bruder nach Laibach gehen, čez sedem dni pojde moj brat v Ljubljano; nach zwei Tagen wird es regnen, čez dva dni pojde dež; er hat verbrochen nach fünf Uhr mich zu besuchen, obljubil je, da pride po petih k meni; de me bo po petih obiskal; nach dem Tode, po smerti; nach Schänen graben, zaklade kopati; nach der Seite Jemand schlagen, vnic koga udariti, udarjati; nach hundert Jahren, za sto let; nach der jetzigen Mode, po sedanjosti; nach der Zeit, f. Hernach; nach Christi Geburt, po Krist(us)ovem rojstvu; nach etwas greifen, seči po kaj, stegniti rko za čem; nach Einem schlagen, mahaiti po kom, za kom; für: zufolge, po; nach seiner Meinung, po moji misli, kakor se mihi zd; nach Wunsch, po želji, po volji; po godi; nach Belieben, f. Belieben; er heißt nach mir, po meni ima ime, moje ime ima; nach Gestalt der Sachen, f. Gestalt; nach seiner Weise leben, po svojo živeti; nach meiner Ansicht, kolikor jez sprevidim; nach der Reihe, po masi; *adv.* in Absicht des Ortes, zad, zad, zadej; hinten nach treten, zad. (zadej) hoditi, za petami hoditi; das Schimmeln kommt hinten nach, naj hujši pride, gro zad; in Absicht der Zeit, hinten nach wird er flug, potlej se še le spametuje; vor wie nach, pred kakor potlej, poznej, pred in poznej; nach und nach, polagama, zna po eni, eno po enem; počasi, s ca-

sama, po malem, *serb.* malo po malo; nach und nach fiel alles auf den Boden herunter, vse je poepalo na tla; nach gerade wird es Zeit, paó je čas; einen Brief nach dem andern, pismo za pismam; in der Zusammenfassung mit Zeitwörtern gibt es der Slo-vene häufig mit der Vorsetzylbe po —, pre —, do —, oder mit dem einfachen Zeitworte und dem Beisatze, za kom, po kom; oder kesneje, pozneje; in der Zusammenfassung mit Hauptwörtern mittelst po —, pa —, oder drug, poznejši, dodani.

Nachahften, v. n., dem sollet ihr nachah-ten, tega se deržite, po tem se ravnajte.

Nachachtung, die, ravnanje po čem; zur Nachachtung, za ravnanje; da se po tem ravnate (— najo).

Nachactern, v. n. u. a., orati za kom, poravati, popravljati.

Nachäffen, v. n. u. a., paóiti se po dru-zih, spakovati se po kom, oponasati koga, auch posnemati koga (slepo in brez premisljka); alles nachäffen, biti prava opica.

Nachäffen, das, oponasanje, slepo, neumno posnemanje.

Nachäffer, Nachäffer, ber, oponasavec, opica, posnemač.

Nachäfferei, die, posnemarija.

Nachäfferin, die, oponasavka, posnemavka, opica.

Nachäffisch, *adj.*, oponasliv, posnemarsk, opičen.

Nachahmbar, *adj.*, posnemljiv.

Nachahmbarkeit, die, posnemljivost.

Nachahmen, v. n. u. a., enako delati, delati po kom, posnemati koga, in aud. sl. *V.* nasledovati koga; Einen nachahmen, vzeti si koga za izgled, njegov izgled posnemati; Einen nachahmen, enako delati, kakor on, oponasati ga; ahmt deinen Vater in der Tugend nach, delaj po čednostih svojiga očeta; posnemaj čednosti evojiga očeta. *serb.* ugledati se v koga; er ahmt seine Stimme nach, govori kakor on, paóiti se v govorenji po njegovu; f. a. Nachäffen u. Nachmachen.

Nachahmend, *adj.*, posnemaven, podoben.

Nachahmer, ber, posnemavee, nach aud. *V.* nasledovavec.

Nachahmetei, f. Nachäfferei.

Nachahmerin, die, posnemavka.

Nachahmlich, f. Nachahmbar.

Nachahmung, die, posnemanje, posnema, hoja po üjih stopinjah; das Nachgeahmte, posnemek.

Nachahmungsgabe, die, posnemavnost; er besitzt die Nachahmungsgabe, zua posnemati ljudi. zua delati, kakor —, zua oponasati.

Nachahmungswürdt, die, nezmerba posnemljivost; posnemarija.

Nachahmungswürdig, *adj.*, posnemanja vreden, vreden, biti izgled, da se posnema.

Nachähren, v. n., klasjo pobirati za kom, lavkati, pabirkovati, poperkovati.

Nachführung, die, pabirkovanje, pobiranje klasja, lavkanje.
 Nachhaber, v. n., Ginem, neumnosti delati po kom.
 Nachhalten, v. n., tudi starati se.
 Nachhangeln, v. n., fig. hlepeti za čem, poganjati se za kaj.
 Nacharbeit, die, delo po (drugem, že storjenem delu), poznejše delo, podelok, podelovanje; popravljanje; die Arbeit, welche Jemand nach der für die Arbeit bestimmten Zeit verrichtet, f. Nachmachnung.
 Nacharbeiten, v. n. u. a., Ginem, delati za kom, podelovati, dodelovati; verbessern, popravljati; nachmachen, f. diebes: waidm., slediti (od psov); f. a. Nachhaken.
 Nacharbeiter, der, delavec po —, za kom; posnemavec, panarejavec; popravilavec, dodelovavec.
 Nacharbeiterin, die, delavka po —, za kom, posnemavka, panarejavka; dodelovavka.
 Nachären, f. Nachätern.
 Nacharten, v. n., Ginem, storiti se po kom; zverci, zverci, vreci se po kom; podoben komu postati, udati se po kom; russ. uraditsja v kogo; in St. auch šaro po kom vzeti.
 Nachartung, die, podobnost v rodu, f. übr. Nacharten.
 Nachäugeln, v. n., pogledovati za kom.
 Nachabbeln, Nachbaden, Nachbadern, bebetati, peči, kopati se po —, za kom.
 Nachbar, der, sosed; Nachbar sein, sosedovati, mejiti s kom, biti si soseda; Nachbar werden, pososediti se, sesosediti se; f. a. Anrainer.
 Nachbar in Hsghn. sosedov, sosedaji, sosedski.
 Nachbardiensft, der, postrežba, dobrota sosedu storjena.
 Nachbardorf, das, sosednja, bližnja vas.
 Nachbarlieb, das, bližnji člen, klep.
 Nachbarin, die, soseda, nach M. sosedinja.
 Nachbarland, das, sosednja, bližnja dežela.
 Nachbarlich, adj., sosednj, sosedsk, bližnj, obliženj; nach Medv. auch striciv; in der Nachbarschaft gegründet, sosesčen, sosesčen; nachbarlich leben, sosedovati, v sosedstvu živeti.
 Nachbarmahl, das, sosedska pojedina.
 Nachbarschaft, die, sosedska pravica; sosedstvo; sosesčanstvo, sosesčanstvo.
 Nachbarschaft, die, soseska, sosesčina, sosesina, sosedstvo, obližje, obližnji kraj; gute Nachbarschaft halten, dober sosed biti, sosesko terditii, dobro sosedovati; in die Nachbarschaft treten, vsosediti se.
 Nachbarsleute, pl., sosedje, soseska.
 Nachbarland, der, sosednja, bližnja derzava.
 Nachbarstadt, die, bližnje mesto.
 Nachbarstern, der, bližnja zvezda.
 Nachbarstube, die, sosedova stanica.
 Nachbarsweg, der, sosednja, sosesčna, sosesna pot.

Nachbarsweise, adv., po sosedsko, sosedsk.
 Nachbauen, v. a., zidati, staviti, narejati za kom, po kom; poznej zidati, dozidati, dozidovati.
 Nachbeben, v. n., tresti se po čem; tressen se iti za čem.
 Nachbedenken, v. n., pozneje premisljati; vorgerath und nachbedacht, hat Manchem schon großes Leid gebracht, dobra je pamet po škodi, še boljši pa pred škodo; boljši je ena premisljena od sto storjenih (serb.).
 Nachbedingen, f. v. r., poznej izgovoriti si, poznej pristaviti pogoj.
 Nachbegehren, Nachbeifien, poznej, kesnej hoteti, gristi; v usta vzeti na kaj (n. pr. na lek).
 Nachbeklagte, der, protitožence, toženi tožnik.
 Nachbelfern, Nachbellen, v. n., Ginem, lajati za kom; einem Hunde nachbellen, lajati kakor pes, psu pačiti se.
 Nachbenannt, adj., sledeč.
 Nachbereiten, v. a., pripravljati po čem; poznej pripraviti.
 Nachberichten, der, poznejši poročilo.
 Nachberufen, v. a., postaviti koga za kom.
 Nachbessern, v. a., popravljati za kom.
 Nachbeten, v. n. u. a., moliti za kom; besede ponavljati za kom, govoriti za kom, slepo posnemati.
 Nachbeter, der, slepi ponavljac (besed družih); er ist mein Nachbeter, za mano govori, vsako mojo besedo ponavlja drugod; Sul. pogovornik.
 Nachbeterei, Nachbetung, die, molitev, moljenje za kom; slepo posnemanje, govorjenje za drugim.
 Nachbezahlen, v. a., doplačati, doplačevati, poznej plačati.
 Nachbier, das, zadoji ol, zadnje pivo, nach dem Böhm. patake, pl., redčina, russ. pol-pivo.
 Nachbieten, v. a., poznej ponuditi, za kom ponujati.
 Nachbild, das, posnetek kake podobe. (russ. snimok — snemek), nach M. poobličje, poobraz.
 Nachbilden, v. a., posneti, posnemati kaj, podobiti, upodobovati, nach GutsM. poobraziti, popodobiti; kaj podobniga narediti, delati, f. a. Nachahmen, Copiren; poznej izobraziti, omikati, omiko doversiti.
 Nachbildern, v. n., govoriti v podobah za kom.
 Nachbildner, der, poobraževavec, posnemavec.
 Nachbildnerin, die, poobraževavka, posnemavka.
 Nachbildung, die, poobrazba, poobličevanje, posnemanje, poobraževanje; f. a. Nachbild.
 Nachbinden, v. a., vezati, povezovati za kom.
 Nachbiß, der, poznejši ugriz, zagrizek.
 Nachbitte, die, poznejši, pristavljena prošnja.

Nachbitten, v. a., poznej prositi.
 Nachbittern, v. n., pogreneti.
 Nachblasen, v. n. u. a., pripihiti, poznej pilati, pihati kakor kdo drug.
 Nachblasen, v. n., pobledeti po čem.
 Nachblättern, v. n., prebirati.
 Nachbleiben, f. Nachzahlen.
 Nachbleiben, v. n., rehati in zobe kazati kakor kdo drug.
 Nachbleiben, v. n., poostati, poostajati, zad ostati, zaostati, zaostajati za kom; f. a. Uebbrigbleiben).
 Nachbleibsel, f. Ueberbleibsel.
 Nachbliesen, f. Nachsehen.
 Nachblinden, v. n., svetiti se za čem.
 Nachblinzeln, v. n., pomežkovati z očmi kakor kdo drug.
 Nachblöfen, v. n., beketati kakor —, beketati za kom.
 Nachblühen, v. n., pocvetati, poznej evesti.
 Nachbohren, v. n. u. a., povertati, povertavati; vertati za kom, razvertati, razvertavati.
 Nachbohrer, der, einer der nachbohret, povertovavec, sveder, s katerim se povertavajo, razvertavajo luknje.
 Nachborgen, v. a., doposoditi, v zajem dati.
 Nachbot, das, poznejši ponuda.
 Nachbraunwein, der, playš, n. Zul. nanga.
 Nachbraten, v. a., popeči, popekati, peči po kom.
 Nachbrauen, v. a., ponarejati (ol).
 Nachbrausen, v. n., Ginem, versati za kom.
 Nachbrechen, v. a., za kom lomiti, tretti, potreti; einen Brief nachbrechen, tako odpečatiti, kakor kdo drug; v. n., lomiti se za čem (n. pr. kos za kosam); die Schwärze brechen den Furchen nach, svinje rizejo po brazdah; v. r., bljevati za kom.
 Nachbrennen, v. n., waidm. das Gewehr brennt nach, puša zaderžuje, je zaderžala, poznej goreti; v. a., poznej žgati, požgati, požigati.
 Nachbringen, v. n., Ginem, prinesiti, prinášati za kom, poznej; das Versäumte nachbringen, kar je zamujeniga dohiteiti, pripihati; nach Pot. zadonesti, zadonašati.
 Nachbrühen, v. a., popariti, pariti poznej.
 Nachbrüllen, v. n., bučati, tuliti za kom.
 Nachbrummen, v. n. u. a., za kom goderjati, mermirati, mermiraje za kom iti.
 Nachbrunn, die, poznejši pojanje.
 Nachbrust, die, der hintere Theil der Brust, zadnji del grudi ali pers.
 Nachbrut, die, druga, poznejši zalega.
 Nachbrüten, v. n., poznej leči, valiti.
 Nachbuchstaben, v. n., izgovarjati čerke za kom, zlogovati za kom.
 Nachbücken, f. v. r., pripogniti se za čem.
 Nachbuhlen, f. Nachstreuen.
 Nachbürger, der, podružni porok (V.), podporok.
 Nachbüscheln, v. n., za kom ustreliti.
 Nachbuche, die, poznejši pokora.

Nachbülßen, v. a., dodati, poznej dati; v. n., poznej terpeti.
 Nachdämmern, die, pomrak.
 Nachdarrern, v. a., presušiti, presuševati.
 Nachdecken, v. a., poznej pokriti, pogreniti.
 Nachdehnen, v. a., se, za kom natezati.
 Nachdem, adv., der Zeit, hernach, potem, za tem, potlej, poznej; des Verhältnisses, kakor, 3. W. nachdem es sich trifft, kakor pride, kakor kane, kakor naneso okolisine, kakor se nameri; wir wollen schon nachdem sehen, bomo že vidili potlej; conj., ker, kader, potem, kër, ober bloß mittelst des part. perf. act., nachdem er dieses gesagt hatte, ging er fort, (auch bei V.), to izreksi je šel; nachdem er dieses gehört hatte, erschreck er, auch (jedoch ohne Vorgang in andern (lat. Dial.) to slišati se je ustrašil).
 Nachdenken, v. n., einer Sache, über eine Sache, premisliti, premisljati, premisljevati, preudariti, preudarjati, pretehtati, pretehtovati, misliti, pomisliti, pomisljati, razmisliti, razmisljati; (bei M. prevogovati); denke nach bei dir selbst, preoisti sam pri sebi; sehr nachdenkend sein, zamišljen biti; ein nachdenkender Mann, premisljaven, premisljajoc, premisljavaven, preudarljiv človek, premisljiv (V. u. böhm.), nach dem Poln. razsodni.
 Nachdenken, das, premislík, premisljevanje, premisljanje, preudarjanje, pretehtovanje, razmisljevanje; poln. rozwaga; ohne Nachdenken, brez premisljika; in Nachdenken versinken, zamišljen.
 Nachdenker, der, premisljavec, premisljevavec.
 Nachdenkerin, die, premisljavka, premisljevavka.
 Nachdenklich, adj., premisljiv, preudarljiv; nachdenklich sein, zamišljen biti, zamisliti se, misliti; nachdenkliche Sache, premisljika vredna reč; f. a. Bedenklich.
 Nachdenken, v. n. u. a., po kom kaj razlagati.
 Nachdichter, der, posnemavec, (pesmenik).
 Nachdingen, v. a., prinajeti, prinajemati.
 Nachdonnern, v. n., Ginem, zagerneti, gerneti za kom, čem, grom posnemati, za kom z gromcem glasam zakričati, za snvražnikam s kanonomi pokati.
 Nachdörren, v. a., presušiti, presušati, presuševati; nach dem bören, dosušiti, prisušiti.
 Nachdrängen, v. a. u. r., einer drängt dem Andern nach, drug sili, se ženc, se poganja za drugim.
 Nachdruckseln, v. a., strugati za kom, posnemaje ga.
 Nachdrehen, v. a., posukavati, presukavati.
 Nachdreschen, v. a., mlatiti za kom, auch premlatiti, pomlatiti.
 Nachdringen, v. n., dreti za kom, čem, pritisniti, pritisniti za kom, gnati se za kom, siliti; dem Feinde nachdringen, gnati se, poditi se, pritisniti za sovražnikom.
 Nachdröhen, v. a., žuganje pristaviti.

Nachdruck, ber, die zweite, stärkere Pressung des Weines, drugo prešanje, tlačenje, maščenje; der Most davon, patake, *pl.* (V.), preševce; das Wiederfaulen des Rothweibpreßes, preževkovanje; *fig.*, eine angewandte, große, physische Kraft, potisk, pritisk, podarek, pogon, moč, krepkost; mit Nachdruck, z močjo, krepko, živo, ostro, goreče, resno, resnobo; mit Nachdruck reden, živo in s krepkim glasom govoriti; glas povzdigniti; Nachdruck geben, večji moč, veljavo dati kake reči, potisniti jo, pognati jo; Nachdruck legen auf etwas, večji važnost pripisovati čemu, s poudarkom izgovoriti; Nachdruck eines Buches, ponatis, ponatiskanje; ponatisknjene bukve.

Nachdrucken, v. a., ein Buch, ponatisniti, ponatiskati, ponatiskovati; *poln.* przedrukować.

Nachdrücken, v. a., potisniti, potiskati, pozneje, spet pritiskati, pritiskati, potlačiti; *waidm.* preževkovati.

Nachdrucker, ber, ponatiskavec.

Nachdrücklich, *adj.*, močen, krepk, živ, goreč, silen, čverst; *adv.*, njstro, terdno, krepko, živo, goreče, za terdno; f. Nachdruck; nachdrücklich aufragen, zažugati, zaprotiti, komu; f. Einsprüche; nachdrücklich betreiben, terdo, zelo poganjati; nachdrücklich bitten, terdo, živo prositi; nachdrücklich strafen, ojstro kazniti, kaznovati; nachdrücklich sagen, zaterditi komu, krepko, zaterdoo povedati, govoriti; nachdrücklich Worte, resno, krepke besede.

Nachdruckvoll, *adj.* u. *adv.*, močen, prevažen, preimeniten; f. Nachdrücklich.

Nachdruck, ber, pomlat, premlatva, pomlača, premlača, premlačeno.

Nachdruckeln, v. a. u. n., pozneje, potlej otemniti, potemniti kaj, se.

Nachdürfen, v. n., smeti za kom (iti, peljati se, jezdit i. t. d.).

Nachdurft, ber, des andern Morgens, suha zeja, nach *V. fig.* pika (sonst von Hüchern); den Nachdurft löschen, sušico ugasiti, nach *V.* piko odreti, dreti.

Nacheggen, v. n. u. a., povleči, pvilleči za kom, pobranati, prebrnati, pozneje brnati.

Nacheifer, ber, prizadetje za kom, poganjanje; f. Wettseifer; den Nacheifer erwecken, obuditi druge, da se začno poganjati z njim, da si prizadevajo, biti mu kos, doseči ga.

Nacheiferer, ber, posnemavec, kdor se s kom poganja.

Nacheisern, v. n., hiteti za kom, poganjati se s kom, posnemati ga in skušati, ga doseči; f. Wettseisern.

Nacheile, die, hitenje za kom, nach dem *Serb.* potira; lovljenje, peganjanje; er wird mit Nacheile verfolgt, lovó ga.

Nacheilen, v. n., Einem, hiteti za kom, goati se za kom, loviti ga; enako hitro teči.

Nacheinander, *adv.*, redama, zapored, zaporedama; auch eden, ena, eno za drugim,

auch drug za drugim, (gew. auch zaendragama); *poln.* po sobie.

Nacheitern, v. n., pozneje gnajiti se, zbirati se.

Nachempfinden, v. a., óutiti kakor kdo drug, pozneje začutili.

Nachempfindung, die, občut, občutek za čem. poznejsi, poobčut; schmerzliche Nachempfindung, poboleaje.

Nachen, ber, čoln ober čeln, čolnó, ladjica, barčica; aus einem Baumstamm, golica.

Nachensförmig, *adj.*, čolnast.

Nachentel, ber, f. Urenkel.

Nacher, f. Nach.

Nacherbe, ber, etwa poddednik, poddedič, za kom postavljeni (podpostavljeni) dednik, nach *V.* podružni, podstavljeni dednik, dednikov namensnik ali nastopnik.

Nacherben, v. n., za kom dedovati.

Nacherbit, die, poddednica, podružna dednica.

Nacherfinden, v. n., znajti za kom, pozneje.

Nacherhalten, v. a., potlej dobiti, k čemu pridobiti.

Nacherkennen, v. a., pozneje spoznati.

Nachernte, die, druga žetva, lavkanje, pabirkvanjo klasja.

Nachernie, v. n. u. a., Einem, žeti za kom, lavkati, paperkovati.

Nacherrühen, v. a., pozneje premisliti.

Nacherrühnen, v. a., pozneje, za čem omeniti.

Nacherrühren, v. a., praviti, pripovedovati po kom, za kom, ponavljati povest.

Nacherrührung, die, ponavljanje, za kom povedana pravlica.

Nacherrichten, v. a., po izgledu koga zrediti.

Nachessen, v. n. u. a., potlej jesti, jesti za kom, po kom, na nekaj jesti.

Nachessen, das, ein Gericht nach dem Fleische, aber noch vor dem Braten, vmesna ali srednja jed, predzadnja jed, (nach *V.* medjed); f. a. Dessert.

Nachfahren, v. n., mittelst eines Fuhrwerkes, peljati se za kom, za čem; mit einer schnellen Bewegung auf eine andere, mahiti, seči, zagnati se, spustiti se za kom, za čem; die Hundefahren nach, psi dervé zvér; f. a. Nachfolgen; v. a., peljati z vozom, voziti za kom.

Nachfahrer, ber, f. Nachfolger; *mont.* oglednik rudnikov.

Nachfahrt, die, voznja za kom.

Nachfährte, f. Hinterfährte.

Nachfallen, v. n., pasti, popadati, poocpati za kom, za čem.

Nachfällchen, v. n., po napónem ponarediti, ponarejati kaj.

Nachfang, ber, drugi ulov.

Nachfarben, v. a., farbati ali barvati za kom, kakor kdo drug dela, prebarvati; v. n., von Farben, skozi udariti, udarjati.

Nachfassen, Nachlaufen, Nachgeden, pozneje postiti se, gnajiti, bojevati se.

Nachsehen, v. a., za kom pometati, óistiti.

Nachfeier, die, drugo obhaganje, godovanje, poznejsi obhajilo.

Nachfeiern, v. a., pozneje obhajati.

Nachfeilen, v. a., popiliti, piliti za kom, prepiliti, s pilo pripomóiti.

Nachfeuern, Nachfinden, Nachschicken, Nachplattern, pozneje, za kom streljati, najti (pot za kom najti), ribe lovit, vohrati, serfrati.

Nachfliegen, Nachfliehen, Nachfließen, Nachflößen, za kom leteti, bežati, teči, plaviti.

Nachfordern, Nachfordern, v. a., pozneje tirjati, hoteti, da se kaj dodá.

Nachfolge, die, nasledovanje, nasledba, nasledstvo, hoja za kom; s. *V.* die Nachfolge Christi, hoja za Kristusam; Nachfolge im Amte, nasledje, nastop v službi; in der Erbschaft, f. Erbfolge; poznejsi nasledek, nastopek.

Nachfolgen, v. n., eigentlich, priti, iti, hóditi za kom; im Reiche nachfolgen, nastopiti kraljestvo, cesarstvo za kom, nastopnik, naslednik biti, slediti za kom; ber nachfolgende Sachen, sledéci, nastopni, prvi za —; nachfolgende Sachen, sledéce reči, te le reči; Jemandem nachfolgen, nastopiti po kom, za kom; auf dem Fuße nachfolgen, *vulg.* stopnje pobirati, za petami biti; *fig.* nachahmen, enako delati, iti, hóditi za kom, posnemati koga, storiti, delati po kom; ravnati po kom, ravovati se po kom; derzati se koga; *báhm.* nasledovati; im Amte nachfolgen, prevzeti od koga ured, nastopnik njegov biti; mit den Augen nachfolgen, gledati za kom; f. a. Folgen.

Nachfolger, ber, im Amte, in einer Würde u. f. f., naslednik, nastopnik, nach dem *Russ.* prejemnik, in der Lehre, im Verhalten, posnemece, posnemavec, slednik; verächtil, (Anhängler), nach *V.* zapetuik.

Nachfolgerin, die, im Amte, einer Würde, naslednica, nastopnica; Nachahmerin, posnemiavka, slednica; verächtil, zapetnica.

Nachfarer, ber, posneti kalup.

Nachformen, v. a., etwas, ponarediti po kakem obrazu ali modlu; poobrazovati; f. a. Nachbilden.

Nachforschen, v. n., preiskovati, oprasevati, izpitovati, izvedovati, ozvedovati, posledovati; zasledovati, slediti.

Nachforsch, ber, preiskovavec, oprasevavec, pozvedovavec, izvedovavec, zasledovavec, izpitovavec.

Nachforschern, die, preiskovarka, oprasevarka, izvedovavka, zasledovavka, sledivka.

Nachforschung, die, oprasevanje, zasledovanje, pozvedovanje; Nachforschungen aufstellen, f. Nachforschen.

Nachfrage, die, nach etwas, vprašanje po čem, zastran česa; es ist viel Nachfrage um diese Waare, po tem blagu zelo poprasujejo, to blago se išče, iše, mnogo kupcov je za-nj; man hat ja die Nachfrage, vsaj se lahko poprasa, vsakdo lahko poprasa; ich danke für die Nachfrage, hvala za vprašanje;

eine Nachfrage halten, anstellen, oprasevati po kom.

Nachfragen, v. n., einer Sache, ober nach etwas, vprasati, poprasovati, oprasevati po čem.

Nachfrager, ber, poprasovavec, oprasevavec.

Nachfragerin, die, poprasovavka.

Nachfragen, f. Nachessen.

Nachfreude, die, poznejsi veselje.

Nachfrieren, v. n., pozoeje zmerzovati.

Nachfröhnen, v. n., za kom tlako delati.

Nachfroß, ber, pomraz, pomrazica.

Nachfrühlings, ber, poznejsi spomlad, čas po spomladi.

Nachfüllen, f. Nachempfinden.

Nachfüllen, v. a., poljati, voditi za kom.

Nachfüllen, v. a., den Wein, zaliti, zalivati, auch doliti, priliti, dotočiti, dopolniti.

Nachfüllen, v. a., pridati, pridavati, unb pridajati klaje ali piče (kerme).

Nachgaffen, v. n., zijati za kom.

Nachgähren, v. n., povreti, pozneje vreti.

Nachgang, ber, poznejsi hod.

Nachgänger, ber, kdor za kom hodi.

Nachgäten, v. a., pleti za kom, prepleti.

Nachgebären, v. n., später, nach andern gebären, roditi po, za drugim; nach dem Tode des Waters gebären, poroditi po óetovi smerti; nachgeboren, pozneje rojen, mlajši, po óetovi smerti rojen; ein Nachgeborener, Bestimmtes, posmertnik, posmertni otrok; *poln.* u. *báhm.* pogrohek.

Nachgeben, v. a., vém neuen geben, dodati, dodajati, pridati, pridajati; pozneje, potlej dati, dajati; Einem etwas nachgeben, dopustiti komu kaj; v. n., die Spannung vermindern, nachlassen, nach *V.* akreniti se; popustiti, prijenjati; aufhören Widerstand zu leisten, udati se, udajati so, odjenjati, jenjati, pojenjati, ponchati; von Schmerzen, odleci, odjenjati, nehati; für: sich ergeben, podati se, odjenjati; Einem nichts nachgeben, nicht geringer sein, komu ne umakóiti se, enak biti, ne nstrasiti se koga, kos biti mu; *waidm.*, von Hundem, nehati slediti; vom Eifer nachlassen, unesti se, ugnati se; der Boden gibt nach, tla se ndajajo pod nogo; *poln.* ustépuje, ogina się; die Krankheit hat nachgegeben, bolezen je odlegla, pojenjala, prenehala; ich werde nicht nachgeben, bis du mich befriedigest, ne odleżem ti, dokler mi ne placás; nachgebend, udajen; f. Nachgiebig.

Nachgeben, das, udaja, odlegljeje, odnehljeje.

Nachgebörne, ber, f. Nachgebären.

Nachgebrauch, ber, poznejsi raba.

Nachgebrauchen, v. a., pozneje, na kaj drugiga rabiti (u. n. kopel na zdravilo).

Nachgeburt, die, posteljica, trebez, senki; *pl.* porod; f. Mutterstücken; bei Thieren strebi, *pl.* trebez, bei *Gutsm.* senki; nach *Jan.* pometia; die Herausshaffung derselben, potreba, iztreba.

Nachgeburtswegen, *pl.*, nach *V.* pobolečki.

Nachgedanken, *pl.*, premislik.

Nachgedreche, das, pomlat, pomlatva, pomlaeba.

Nachgefühl, f. Nachempfindung.

Nachgehen, v. n., Einem, iti, hoditi, slediti za kom; iti gledat za kom, paziti za kom, na vsako stopinjo; das Unwichtige geht dem Wichtigem nach, f. Nachstehen; auf dem Fuße nachgehen, za petami biti komu; der Spur nachgehen, iti po sledu, sledu se deržati; einer Person nachgehen, sich um ihre Liebe bewerben, hoditi, zahajati za —, laziti za —, postopati za kom; seinen Geschäften nachgehen, iti, hoditi po svojih opravkih, skerbeti za svoje opravila, opravljati jih, pečati se z njimi; dem Missgange nachgehen, krizem roke nositi, derzati, pohajkovati, lenobo pasti, leuarta majiti, lenobi udati se, izročiti se; nachstreben, gnati se za čem, poganjati se, vleči se za —; dem Trunke nachgehen, pijančevati, popivati; dem Spiele nachgehen, igri streči, igri se udati, igrati; dem Besche nachgehen, po povelji storiti, narediti, delati, ukaz, povelje spolniti, poslušati; seinem Rechte nachgehen, iskati svoje pravice; es soll Alles ihm nachgehen, vse naj bi bilo po njegovem, kakor on hoče.

Nachgehends, adv., potle, potlej, potem, kasneje, pozneje.

Nachgeber, f. Nachgänger.

Nachgeigen, Nachgeigen, za kom, po kom gosti, poznej bicati, z bicem gnati za kom.

Nachgeld, das, doplaček.

Nachgemalde, f. Copie.

Nachgenuß, der, poznejši užitek, poznejši veselje.

Nachgerade, f. Nach.

Nachgerathe, f. Nacharten.

Nachgericht, das, druga jed; f. a. Dessert.

Nachgeruch, der, duh (ki za kako rečjo ostane ali ki se poznej začuti).

Nachgedrechen, v. n., poznej, za čem zgoditi se.

Nachgeschmack, der, vkus ali slast, ki ostaja v ustih po jedi ali pijaci; es hat einen süßlichen, einen bitteren, einen faden Nachgeschmack, malo posladi, pogreni, puplevi (po užitji) i. t. d.

Nachgeschick, das, postava manj imenitna.

Nachgiebig, adj., udajaven, voljen, odjenljiv, prijenljiv, prizanesljiv, krotak (sanji), f. a. Willfährig.

Nachgiebigkeit, die, odjenljivost, prijenljivost, voljnost, krotkost, pogodljivost.

Nachgieren, v. n., hlepiti po čem.

Nachgießen, v. a., priliti, prilijati, doliti, doljati oder dolivati; eine Figur durch Schmelzen nachgießen, enako zlititi, liti, po kakem kalupu liti.

Nachglanz, der, svetloba, lesk, ki ostaja za čem, svetloba, omika iz poprejšnjih časov.

Nachglanzen, Nachglätten, prelikati, pregladiti, za kom likati, gladiti.

Nachglimmen, Nachglitschen, Nachglühen, poznej, na kaj tleti, spodersniti se (za čem), žareti se, prebeliti, se beliti.

Nachglut, die, ostala žerjavica.

Nachgraben, v. n., einer Sache, kopati za čem, po čem, kopati kaj.

Nachgrämen, sich, v. r., poznej ujedati se.

Nachgras, das, otava.

Nachgrasen, v. n., muliti za čem.

Nachgreifen, v. a., poznej prijeti, seči po —.

Nachgrübeln, v. n., misliti in misliti, glavo si beliti, ubijati, vertati kaj.

Nachgrübeln, das, vertanje; f. Grübelel.

Nachgrummel, das, vnuka.

Nachgrünen, v. n., pozeleneti, zeleneti po čem.

Nachgrüßen, v. n. u. a., odzdraviti (serb.).

Nachgucken, v. n., Einem, lukati za kom; f. a. Nachsehen.

Nachguß, der, doliv, priliv, enaki zitek po kakem kalupu; f. a. Copie.

Nachhaben, v. a., poznej dobiti.

Nachhaken, v. a., poznej sekati, dosekati.

Nachhall, der, razleganje, odmevanje; f. a. Echo, Nachruhm.

Nachhalten, v. n., razlegati se, odmevati, odzivati se, oglašati se, oglas dajati, doneti, hrumeti za čem; v. a., glas oddajati, vračati.

Nachhalten, v. n., dolgo terpeti, deržavo ineti; v. a., poznej ineti kaj, opraviti kaj.

Nachhaltig, adj., terpeč, terpežen; f. Dauerhaft.

Nachhammer, v. a., pokovati, prekovati.

Nachhand, die, das Hinterheil eines Pferdes, zadnji konec; Nachhand im Kartenspiel u. dgl. haben, zadnji, zadnjič biti.

Nachhandeln, v. n., ravnati, delati po čem.

Nachhängen, Nachhängen, v. n., einer Sache, udati se v kaj, na kaj, čemu, streči čemu, složiti čemu, hoditi za čem; den Gebäuden nachhängen, zamisliti se, v mislih biti; dem Trunke nachhängen, pijančevati; bei Jägern, einem Hirten, s psam slediti za jelenam; einer Fährte nachhängen, iti po sledu, deržati se ga.

Nachhängen, f. Anhänger.

Nachhäuten, v. a., einem geschlachteten Schweine, nachdem es von den Borsten befreit ist, die kleinen Grundhaare mit einem Messer wegdraffen, obriti, briti (prešiča).

Nachharken, v. a., pograbititi, grabiti za kom, na novo grabiti.

Nachhanchen, v. n. u. a., pibniti, pihati za kom, čem; pihljati komo.

Nachhanteln, v. n. u. a., z. B. im Kriege, sekati, mahati po kom, za kom (bežečim); gnati za kom; issekati po čem, udariti s sablo odbivši udarec družiga.

Nachhausgehen, das, hoja domu; beim Nachhausgehen, domu gredoč.

Nachhauskunft, die, prihod domu.

Nachheben, v. a., durch heben von hinten höher heben, privzdigniti, povzdigniti, pri-vzdigati, podzdigniti, podzdigovati; heben nach sich ziehen, vzdigniti, vzdigati za sebo, k sebi.

Nachhehlen, v. a., premikati, na novo mikati.

Nachheilen, v. n. u. a., poznej zaceliti se, ozdraveti, ozdraviti.

Nachheizen, v. a., prikuriti, prinetiti, še enkrat zakuriti.

Nachhelfen, v. n. u. r., pomoči, pripomoči, pomagati čemu, potisniti, podpirati, na roko iti; sich nachhelfen, opomoči si, pomagati si kam.

Nachhelfer, der, podpornik, pripomočnik.

Nachher, adv., potle, potlej, potem; f. Hernach.

Nachherbit, der, babje leto, t. j. prijetni časi v začetku zime, nach M. a. babja jesen; etwa auch podzimek; f. a. Spätherbst.

Nachherbstlich, adj., podzimen, pojesensk.

Nachherig, adj., poznejši, potlejšen.

Nachheßen, v. a., nadražiti za kom.

Nachheheln, f. Heheln.

Nachheulen, v. n. u. a., tuliti za kom, tuleč govoriti po kom.

Nachhiebs, der, drugi, ponovljeni usek.

Nachhinken, v. n., Einem hinkend nachsehen, bendati za kom, krevljati, švepati, hromati, šantati, čotati* za kom; napeno, okorno posnemati koga v čem; dessen hinkenden Gang nachahmen, oponašati šantovca.

Nachhinken, f. Nach.

Nachhobel, v. a., poskoblati, pooblati.

Nachhochzeit, die, nach der Haupthochzeit, sedmina, auch poženitovanje, godovanje po ženitvi; pojedina drugi dan po ženitvi, böhm: odzivky, mlady.

Nachhören, v. n., zasramovaje klicati za kom.

Nachholen, v. a., noch etwas hinten drein holen, še po kaj priti, iti in vzeti; fig. das Veräumte, dohietiti, dohitevati, (zamujeno) prihiteti, prihitevati; auch nadomestiti, nadomestovati, (ersehen), popraviti; poznej učiti se.

Nachhören, v. a., poznej slišati.

Nachhilfe, die, pomoč, pripomoč.

Nachhüpfen, v. n., skakljati za kom; nachhüpfend kommen, priskakljati za kom.

Nachhut, die, Nachtrift, die, mala paša, zadnja paša, paša za drugo pašo; bei dem Herrn, zadnja, poslednja straža.

Nachhüten, v. n., pasti za kom; malo ineti.

Nachhüpfen, v. a., koze ceptiti, staviti za kom.

Nachirren, v. n., tavati, bloditi za kom.

Nachjagd, die, drugi lov.

Nachjagen, v. n., udreti, uliti (jo) za kom, deriviti, gnati se za kom, pognati jo za kom, pognati se za kom; spustiti se za kom, tirati koga; jage ihm nach, uderi jo, ulij jo za njim; dem Vergnügen nachjagen, pohlepno veselja, razveseljevanja iskati, veselje streči, veselje se udati, udajati; einem Diebe nachjagen, tata loviti; zu Pferde nachjagen, dirjati za kom; eine Nachjagd halten, loviti, streljati zveri za kom.

Nachjahr, f. Witwenjahr.

Nachhammer, v. a., zalovati po kom, za kom.

Nachjanzgen, Nachjubeln, v. n., ukati, vriskati za kom.

Nachlaffen, v. a., cijaziti za kom.

Nachlaufen, v. a., počvečiti; prežvečiti; dolgočasno pripovedovati; f. a. Nachessen.

Nachlauf, der, prikop.

Nachlaufen, v. a., prikupiti, dokupiti, dokupovati.

Nachlehren, v. a., pomesti, pometati za kom.

Nachleilen, v. a., ein Stück Brot, podstaviti se s kosam kruha.

Nachleimen, v. n., kaliti, poganjati poznej.

Nachlethern, v. a., preprešati, še prešati, v drugič prešati, tlačiti.

Nachleuchen, v. n., sigati, sopihati za kom.

Nachlichtern, v. n., smejati se v pest za kom gredoč.

Nachlind, das, posmertnik †. (po očetovi smerti rojeo).

Nachklaffen, v. n., bevskati, brečati, bavkljati za kom.

Nachklage, die, dodana tožba, f. Widerklage.

Nachklagen, v. n., poznej, za drugimi tožiti.

Nachklang, der, der klingenden Körper, odzvenk; podon, nach M. odzvon, odglas, brenk, zvenk, ki se nekaj časa sliši po čem; f. a. Nachruhm.

Nachklatschen, v. n. u. a., ploskati za kom; anspaubern, izžlobdrati, žlobdrati po kom; opravljati koga.

Nachklauen, v. n. u. a., pobirati za kom; glavo beliti si zastran česa.

Nachkleben, v. a., polepiti, lepiti za kom, na novo.

Nachkleiden, v. a. u. r., oblačiti po kom.

Nachklettern, v. n., plezati za kom.

Nachklingen, v. n., še po tem doneti, oglašati se, podoneti, odmevati se, pobreneti, zvenk oddajati, f. a. Nachhallen.

Nachklöpfen, v. a., poklepati, preklepati.

Nachklügeln, Nachknarren, Nachknistern, Nachknurren, za kom, po kom ali čem modrijaniti, rožljati, pokljati, režati.

Nachkochen, v. a., pokuhati, prekuhati, prekuhovati; kuhati kakor kdo.

Nachködern, v. a., mamiti za čim.

Nachkollern, v. a., valuckati se za čim.

Nachkomme, der, f. Nachfolger, Erbe; Nachkommling, mlajši, zarojenec, otrok, altsl. a. ostan'k; Nachkommen, pl., Nachkommen-schaft, otroci, vnuki, (Enkel, bei Gutsam. coll. vnačad), zarod, zarojenci, zanamci (M.), russ. potomki (potemki), potomstvo (potemstvo).

Nachkommen, v. n., Einem, za kom priti, iti, prihajati, koga doiti (einholen); kommen Sie uns bald nach, pridite kmalo za nami; einem Besche, einer Pflanz nachkommen, storiti, delati, ravnati po povelji, po dolžnosti; povelje, dolžnost spolniti, spolnovati, izveršiti, izverševati, dopolniti; dem Versprechen nachkommen, besedo, obljubo spolniti, spolnovati, mož beseda biti; von den Folgen nachkommen, nastopiti, nastopati; er kann nicht nachkommen, ne more doiti družih.

Nachplündern, Nachpötern, za čim tergati, orati, cepiti, po kom mazilariti, za kom romati, po kom žlohodrati, ropotati, pleniti.
Nachprügen, v. a., Münzen, poaređiti, ponarejati (brez oblasti) dnarje. kovati po izgledu koga.

Nachprüfen, Nachprügeln, Nachprüfen, Nachprüfen, Nachprüfen, preskušati, za kom skušati, za kom. poznej tepsti, bunkati, snažiti, po kom regljati.

Nachquellen, Nachraffen, Nachraffen, Nachraffen, poznej, še teči iz —, poznej pograbit, za čem divjati, rožljati.

Nachraub, der, poznejši rop.
Nachrauben, v. n. kaditi se za čim; poznej kaditi (n. p. tobak).

Nachraum, der, s. Abraum; Spänne und Reste vom Zimmer- und Schnittholz, treske pl., iverje; alte Stöße, das schwache Holz, welches von einem angelegenen Gehänge stehen geblieben, ostanki pl.

Nachräumen, v. n. u. a., Einem, waš er in der Unordnung gelassen hat, pospraviti, pospravljati za kom.

Nachrechnen, v. n., šameti za čim.
Nachrechnen, v. a., pograbiti, grabiti za kom.
Nachrechnen, v. n. u. a., Einem, rajtati *, računiti *, številiti † za kom, prerajtati, preracuniti, prešteviliti † kaj; število † ali račun pregledati, pregledovati; v rajtanji dohiteti koga; f. a. Ausrechnen.

Nachrechner, f. Revisor.
Nachrecht, das, prideržek; delež glob.

Nachrede, die, eine Rede auf eine vorhergegangene Rede, govor po čem, na konci česa, dogovor, serb. zaglavak, bei Gutsm. pogovor; f. a. Dpfil; über Jemandes Sitten in seiner Abwesenheit, obrekovanje, opravljanje, ogovarjanje, in St. a. pogolē; in übler Nachrede sein, v gerdem imenu biti; Jemanden in üble Nachrede bringen, koga ljudem v zobe dati, koga v gerdo ime pripraviti; er ist in feiner guten Nachrede, ni v dobrem imenu, ne gre dober glas od njega, nič prida ni slišati od njega.

Nachreden, v. n. u. a., Einem etwas, hinter seinem Rücken nachseltiges von ihm reden, obrekovati, opravljati, ogovarjati, raznašati, niedr. osirati; dessen Worte mit eben demselben Tone und Geberden ihm nachspr., govoriti za kom; koga v govorjenji oponašati, besede za kom pobirati; andern nachreden, wie man es von ihnen gehört hat, besede ponoviti, ponavljati; so wie ich es gehört habe, rede ich es nach, (relata refero), kakor sim slišal, tako povem, kakor sim kupil, tako prodam; das faunst du mir nachreden, smes povedati komur hočeš, kar si slišal od mene.

Nachredet, der, opravljivee.
Nachredig, adj., opravljiv.
Nachredner, der, nastopni govornik.

Nachreichen, v. n. u. a., Einem etwas, komu kaj še podati, podajati, za kom podati kaj.

Nachreise, die, pozor.

Nachreisen, v. n., pozoreti (še nekoliko časa za drugim).

Nachreise, die, popotovanje za kom.
Nachreisen, v. n., Einem, za kom iti, hoditi; potovati za kom; ich werde ihm nachreisen, bom za njim potoval, pojdem za njim.

Nachreisen, v. n., fortfahren zu reisen, wenn sich der vorhergegangene Riß erweitert, še naprej, dalje tergati; v. a., Einem, rovali, tergati za kom, za sabo potegniti; einen Riß nachzeichnen, risati po čem, posneti risanje.

Nachreiten, v. n., Einem, jezditi za kom, jahati za kom; es kam uns Einer nachgeritten, nekdo je za nami prijezdil.

Nachreitern, v. a., preresešati.
Nachrennen, v. n., dreti za kom, teči, dirjati, dirjastiti za kom; anfangen nachzurenennen, udreti so za kom, udreti jo za kom, uliti se za kom, ober, uliti jo za kom.

Nachreue, die, pozno kesanje, kes po čem.
Nachricht, die, naznanilo, poročilo, sporočilo, glas, izvestje, pravoč (M.), oznanik; Nachricht geben, poročiti, sporočiti, sporočati, naznanje dati, dajati, naznaniti, naznanjati, naznanovati.

Nachrichtbrief, f. Avisobrief.
Nachrichteu, v. n. u. a., nočnias in Ordnung bringen, poravnati, popraviti, popravljati; hinter Jemanden anstellen, zadi napraviti, napravljati; poznej soditi, f. a. Hinrichten.

Nachrichter, der, Scharfrichter, rabelj.
Nachrichtertei, die, das Amt des Nachrichters, rabelstvo; dessen Wohnung, rabeljnova hiša, rabeljnov dom.

Nachrichtlich, adv., po naznanilo, sporočilo; Jemanden etwas nachrichtlich zu wissen thun, komu kaj naznaniti, naznanovati; so wird euch solches nachrichtlich bekannt gemacht, zur Nachachtung, naznanja se vam, da se boste po tem ravnali, vedli, vladali, to vam je oznanjeno za vaše ravnanje.

Nachrieseln, Nachringen, Nachrinnen, Nachrollen, poznej, za čim cerljati, poganjati se za kaj, teči za čim, ropotati (germeti) za čim.

Nachrüden, hinter einem Dinge, v. n., pomakniti se, pomikati se za kom; iti, hoditi za kom, ali čim; pritisniti, pritisniti za kom, čim; Einem etwas, v. a., pomakniti, pomikati kaj za kom, premakniti za kom, dalj pomakniti.

Nachrüden, das, Nachrückung, die, pomik, primik, pomikanje za čim; (besser jedoch zeitweilig zu geben).

Nachrücken, v. n., veslati za kom.
Nachruf, der, klicanje, klic za kom; Nachruf, glas za kom, slov, slava po smerti; der Nachruf eines Verstorbenen, oglas, klic posmertni.

Nachrufen, v. n. u. a., zaklicati, klicati za kom, zvati za kom; klicati za sabo.
Nachrühm, der, slava, dobro ime ali slov

po smerti, posmertna slava, slava v spominu prihodnjih rodov.

Nachrühmen, v. n. u. a., za kom dobro, slavno govoriti, koga hvaliti; es wird ihm vieles nachgerühmt, mnogo slavniga se od njega sliši, mnogo dobriga od njega govorē, pripovedujejo, velik slov gre za njim (H. Kr.), močno slovi ali sluje med ljudmi.

Nachrüsten, v. n., poznej pripravljati se na vojsko.

Nachsaat, die, druga setev.
Nachsäen, v. n. u. a., dosejati, poznej sejati.

Nachsaage, f. Nachruf.
Nachsagen, v. n. u. a., Einem etwas, za kom reči, govoriti; ponavljati koga besede, f. a. Nachreden; Nachrühmen.

Nachsalzen, v. a., še soliti, pridati soli, presoliti; na novo, po tem soliti.

Nachsammlen, v. n. u. a., pozbrati, pobirati, pobirati, brati za kom; ostanke brati; v. r., poznej, nazadnje nabirati se, zbirati se.

Nachsammlung, die, zbiranje ostankov.
Nachsah, der, drugi ali nastopni stavek, zadnji stavek, sklep.

Nachsäubern, Nachsängen, Nachsäugen, Nachsäufen, Nachsäuben, za kom trebati ali snažiti, posesati po tem, podojiti, sumljati za čim, postergati poznej.

Nachschaffen, v. a., poznej ustvariti, poznej-oskerbeti, omisliti si, za kom spraviti, spravljati.

Nachschall, der, f. Nachhall.
Nachschallen, v. n., hrumeti, doneti za čim, razlegati se, odglas dajati.

Nachschärfen, v. a., pobrusiti, še, potlej, v novic brusiti.
Nachscharen, v. n., pogrebsti za čim, grebsti in iskati.

Nachschatten, v. a., f. Silhouettiren.
Nachschauen, v. n., mit seinen Blicken verfolgen, Einem nachschauen, pogledati, gledati za kom, z očmi pasti koga; nach etwas sehen, in welchem Zustande es sich befinde, kaj pogledati, kaj ogledati, ogledovati.

Nachschauer, der, oglednik; nastopno mersevanje, mersanje.
Nachschäumen, v. n., poznej peniti se, peniti za čim.

Nachschneiden, v. n., unreti za kom.
Nachschneit, ter, blisk, svit ostajoč za čim.
Nachschneiden, Nachschnecken, Nachschnecken, Nachschneiden, Nachschneiden, za čim leskati se, conglati, poznej podariti, za kom atrici; schere dich nach, poberi se za unim; za kom poditi.

Nachschiden, v. a., poslati, pošiljati za kom; poznej poslati.

Nachschieben, v. a., potisniti, potiskati za kom, pomakniti, pomikati za čim; v. n., iti za kom; vreci (pri kegljanji) za kom.

Nachschieber, der, Schwaupfuß, (Solan. nigr.), čerlenka, pasje zelje; (Solan. villos.), kodrasta čerlenka; (Solan. dulcamara), krazhudnik, razhodnik; (Solan. tuberos.), krampir.

Nachschiefen, v. a. u. n., Geld nachgeben, denar došteti, denar dodati, dodajati; nach einem andern schießen, ustreliti, streljati za kom; nach etwas plügend fallen, švigniti, šiniti, puhniti za kom.

Nachschiffen, v. n., Einem, peljati se v ladji za kom, veslati za kom, jadrti za kom.

Nachschimmer, f. Nachschein.
Nachschimmern, f. Nachscheinen.

Nachschinden, Nachschlachten, za čim, poznej dreti, klati, (še eno zaklati).

Nachschlag, der, poudarek; in der Musik, nach Pot. etwa, zavijača (muzikalna), t. j., ena ali več glavni noti pridjanih not; Geld, ponarejen denar.

Nachschlagen, v. n. u. a., za čim pognati, poznej udariti; eine Münze, denar kovati po čem, denar ponarediti, ponarejati, dokovati; einem Erge im Bergbaue, kopati za rudo; eine Stelle im Buche, poiskati, iskati v bukvah; Einem nachschlagen, zvreči se po kom, f. Nacharten.

Nachschläger, der, ponarejavec.
Nachschlageregister, das, iskavnik †, kazalo.

Nachschleichen, v. n. u. r., Einem, lesti, laziti, plaziti se za kom; natihama iti, nach M. podkrasti se za kom, f. a. Nachspüren.

Nachschleicher, der, ogledub, f. a. Nachzügler.

Nachschleifen, v. a., prebrusiti, brusiti za kom; vleči, vlačiti za kom.

Nachschleppen, v. a., u. r., hinter sich her, vleči, vlačiti za seboj; vleči se za kom.

Nachschleudern, Nachschluchzen, Nachschluffen, Nachschlupfen, Nachschlurfen, zadegati za kom, ihtjoč se iti za kom, pogoltniti ali pozreti na kaj, zmuzniti se za čim, poserkati na kaj.

Nachschlüssel, der, ponarejeni ključ, f. Dietrich.

Nachschmähen, v. a., gerde basede govoriti za kom.

Nachschmauß, der, druga, poznejši pojedina.
Nachschmecken, v. n., süßlich, bitter nachschmecken, posladiti, pogretni poznej, slast zapustiti; slast ostaje za —.

Nachschmelzen, v. n. u. a., pretopiti, topiti po kom.

Nachschmerz, der, pobolenje.
Nachschmerzen, Nachschmeriden, Nachschmerzen, Nachschmerzeln, Nachschmerzen, Nachschmerzen, Nachschmerzen, za čim leskati se, conglati, poznej podariti, za kom atrici; schere dich nach, poberi se za unim; za kom poditi.

Nachschneiden, v. n., unreti za kom.
Nachschneit, ter, blisk, svit ostajoč za čim.
Nachschneiden, Nachschnecken, Nachschnecken, Nachschneiden, Nachschneiden, za čim leskati se, conglati, poznej podariti, za kom atrici; schere dich nach, poberi se za unim; za kom poditi.

Nachschneiden, v. n., unreti za kom.
Nachschneit, ter, blisk, svit ostajoč za čim.
Nachschneiden, Nachschnecken, Nachschnecken, Nachschneiden, Nachschneiden, za čim leskati se, conglati, poznej podariti, za kom atrici; schere dich nach, poberi se za unim; za kom poditi.

Nachschneiden, v. n., unreti za kom.
Nachschneit, ter, blisk, svit ostajoč za čim.
Nachschneiden, Nachschnecken, Nachschnecken, Nachschneiden, Nachschneiden, za čim leskati se, conglati, poznej podariti, za kom atrici; schere dich nach, poberi se za unim; za kom poditi.

Nachschneiden, v. n., unreti za kom.
Nachschneit, ter, blisk, svit ostajoč za čim.
Nachschneiden, Nachschnecken, Nachschnecken, Nachschneiden, Nachschneiden, za čim leskati se, conglati, poznej podariti, za kom atrici; schere dich nach, poberi se za unim; za kom poditi.

Nachschneiden, v. n., unreti za kom.
Nachschneit, ter, blisk, svit ostajoč za čim.
Nachschneiden, Nachschnecken, Nachschnecken, Nachschneiden, Nachschneiden, za čim leskati se, conglati, poznej podariti, za kom atrici; schere dich nach, poberi se za unim; za kom poditi.

Nachschneiden, v. n., unreti za kom.
Nachschneit, ter, blisk, svit ostajoč za čim.
Nachschneiden, Nachschnecken, Nachschnecken, Nachschneiden, Nachschneiden, za čim leskati se, conglati, poznej podariti, za kom atrici; schere dich nach, poberi se za unim; za kom poditi.

Nachstürmen, v. n., vihariti, hruti za čim.
Nachstürzen, v. n., udreti, uliti za kom, zagnati se za kom, zakaditi se za njim.
Nachsuchen, v. n. u. a., poiskati, iskati, preiskovati, pregledovati; etwas bei einem Höhern, eine Pension, iskati kaj pri kom, prositi koga za kaj; potegniti se za kaj; Nehren auf dem Acker, lavkati; im Weinberge, pabirkovati, paperkovati, repkati.
Nachsuchung, die, iskanje; Nachsuchungen anstellen, iskati kod.
Nachsubeln, v. a., ein Bild, nakacati podobno po čem.
Nachsudler, f. Sudler.
Nachstunde, die, poznejši greh.
Nachstücken, v. a., poznej osladiti, še bolj sladiti.
Nacht, die, noč; Nächten, nočca; Dunkelheit, tema, tmina, tma; es ist Nacht, noč je; tema je; es wird Nacht, die Nacht bricht an, noči se, noč se dela, tema se dela, mrači se; er sagte der Welt, gute Nacht, ločil se je s tega sveta; bei Nacht und Nebel davon gehen, uiti po noči, v temi; in seinem Kopfe ist es Nacht, v njegovi glavi je tema; das Reich der Nacht, f. Todtenreich; etwas auf die Nacht aufheben, kaj za večer shraniti; auf heute Nacht, za drevi; auf die Nacht, na noč, pod večer, drevi; vor Nacht, pred nočjo; heute Nacht, nooj; zu Nacht, na večer; bei der Nacht, in der Nacht, bei Nachts, po noči; in der Nacht waltet eine eigene Macht, noč ima svojo moč (Spr.); über Nacht, čez noč; über die Nacht bleiben, čez noč ostati, prenočiti, naciiti, prenočevati kje; vor Nachts, pred nočjo, za vida; es ereilt sie die finstere Nacht, temna noč jih obide, jih zajme, jih zatne, prehitit; zu Nacht essen, večerjati; die langen Nächte, dolge, zimске noči; Tag und Nacht arbeiten, noč in dan delati; bei Nacht sind alle Katzen grau, po noči je vsaka krava mavra; schlaflose Nächte haben, no moči spati po noči; bis in die Nacht, v noč; die helle Nacht, jasna noč; stille Nacht, tiha, gluha noč; bis in die finstere Nacht, globoko, pozno v noč; die ganze liebe Nacht, vso Božjo, vso dragn, ljubo noč; die Nacht zubringen, nočevati (V., auch russ.).
Nachts, in der Bgg., nočni, ponočni; fg. temni, mračni, temotni.
Nachtaar, f. Ranz.
Nachtangel, die, nach V. nočna verveca, nočni ternek.
Nachtanzen, v. n., plesati za kom.
Nachtanzler, der, nastopni plesavec.
Nachtapfen, v. n., tavati za kom.
Nachtarbeit, die, nočno, ponočno delo, delo pri luči, pri sveči.
Nachtarbeiter, der, ponočni delavec, kdor dela po noči, pri luči.
Nachtauten, v. n., tipaje, slataje iti za čim.
Nachtaufen, v. a., pakerstiti, za drugim kersliti; das Bier, še doliti vode.
Nachtbeden, f. Nachtgeschirr.

Nachtbedekt, Nachtbehangen, Nachtbelastet, *adj.*, temolen, pretemen.
Nachtbier, das, večerni ol.
Nachtblatter, die, ponočna osepnica.
Nachtblau, f. Dunkelblau.
Nachtblid, der, temni pogled.
Nachtblindheit, die, ponočna slepota.
Nachtbrod, f. Abendessen.
Nachtbrod, der, ponočni tat.
Nachtbrud, der, mora, vedomec.
Nachtduffel, *adj.*, pretemon.
Nachtelang, *adj.*, cele noči, po cele noči.
Nachten, v. n. n. i., nočiti se, mračiti se; es nachtet, noči se, noč se dela, temen biti.
Nächten, *adv.*, (D. D.), sinoč.
Nachterscheinung, die, ponočna prikazen.
Nachtessen, das, večerja; f. Abendessen.
Nachtente, die, sova, čuk, vjer; f. a. Nachtsalfer.
Nachtfaller, der, nočni, ponočni metalj.
Nachtfener, das, ponočni ogenj.
Nachtflid, der, riba, ki si pa noči išče, iše živeža.
Nachtfröst, der, ponočni mraz; nach dem Poln. primazek.
Nachtgang, der, ponočna hoja.
Nachtgarn, das, ponočna mreža (na škerjance).
Nachtgedanke, der, ponočna, temna, strašna misel.
Nachtgeschicht, das, ponočna bitva.
Nachtgeist, der, duh, ponočni strah.
Nachtgesang, der, ponočno petjo.
Nachtgeschirr, das, kahla*, ponočna posoda.
Nachtgeschwulst, die, ponočni otok.
Nachtgeicht, f. Nachterscheinung.
Nachtgeichte, die, enakonočje f, nach Zatok. in U. Kr. prebesica noči.
Nachtgleichenpunkt, der, enakonočnik f.
Nachtglode, die, večerni, ponočni zvon.
Nachtgrau, das, ponočna tmina.
Nachthand, der, ponočna sapa.
Nachthaupt, das, strašna glava.
Nachtheil, der, škoda, kvar, zguba, krevica, neugodnost; das ist, greicht mir zum Nachttheile, to mi je v škodo, v kvar, na škodo, to mi škoduje, s tem sim na zgobi, sim kvaren; in and. slav. M. ušterb; böhm. auch ujma. serb. šteta; (bei Jan. uterpek?); ohne Nachttheil für die Gesundheit züchtigen, tepsti koga tako, da njegovimu zdravju ni na škodo.
Nachttheilen, v. a., še enkrat, poznej deliti.
Nachttheilig, *adj.*, škodljiv, kvaren, škoden, v škodo, v kvar; unglücklich, nedober, neugoden; das ist mir nachttheilig, to mi je škodljivo, mi je v škodo, je v kvar, to meni ni dobro, ne prinaša koristi, dobička; die für den Angeklagten nachttheiligen Stimmen, glasovi, ki so zoper zatoženiga; dies ist dem guten Namen nachttheilig, to žali, kvari dobro ime.
Nachttheiligkeit, die, škodljivost.
Nachtthend, das, ponočna srajca.
Nachttherberge, die, prenočišče, prenočevališče, russ. nocleg.

Nachthirte, der, ponočni pastir.
Nachthun, v. a., Einem nachthun, ihn zum Misset nehmen, storiti, delati po kom, nositi se, ponasati se po kom, posnemati ga, prideti, pridevati, doložiti, dolagati, dokladati.
Nachthut, die, straža, varovanje ponočne.
Nachthütte, die, pustota.
Nächtig, *adj.*, waidm., star, merzel (sled).
Nächtigall, die, (Motacilla luseinia), slavce, slavček, nach Gutsm. slavici; serb. slavulj; die rotze Nächtigall, zagoreleček; die Nächtigall schlägt, slavce poje.
Nachtimbiss, f. Nachtessen.
Nachtisch, der, Dessert, pomizek, nach V. pokosilje, pomizki pl. russ. zakuski, poslastice; der Nachtisch des Abendmahles, povečerek.
Nachtjagd, die, ponočni lov.
Nachtjälte, f. Nachtfrost.
Nachtkerze, f. Nachtlidht.
Nachtkleid, das, ponočna obleka, nach V. nočna preobleka.
Nachtklösig, der, kdor ponoči zahode (sekreta) snazi.
Nachtlos, f. Abendessen.
Nachtlager, das, prenočevanje, ostaja, ostajališče, ostajališe ponoči, čez noč, prenočiti, prenočevati, nočevati; Nachtlager geben, čez noč k sebi vzeti, pod streho imeti; auch prenočiti koga (nar. pes.).
Nachtlampe, die, ponočna lampica*, svečnica.
Nachtlang, f. Nachtelang.
Nachtlanter, f. Nachtschwärmer.
Nachtlärm, der, ponočni šander.
Nachtleinfrant, das, poln. lepica nočna.
Nächtlich, *adj.*, ponočen, nočen, temačen; bei nächtlicher Weite, po noči; *adv.*, po noči, vsaki noč.
Nächtlichkeit, die, nočnost, ponočnost, temnost.
Nächtlich, das, nočna luč, sveča.
Nachtluft, die, nočna sapa, ponočni zrak.
Nachtluft, die, ponočno veselje.
Nachtmah, die, večerja; zweites Nachtmal, povečerek; f. a. Abendmah.
Nachtmahlen, v. n., večerjati.
Nachtmantel, der, ponočni plašč, plašč za po noči.
Nachtmarisch, der, ponočna pot, hoja.
Nachtmensich, f. Albinos.
Nachtmette, die, ponočnica.
Nachtmord, der, ponoči doprineseni umor.
Nachtmusik, f. Serenade.
Nachtmuse, die, nočna kapa, ponočna čepica.
Nachtnebel, der, ponočna megla.
Nachtoben, v. n., divjati za kom.
Nachtöden, v. a., poznej, za drugimi umoriti.
Nachton, der, poglasek.
Nachtönen, f. Nachhallen.
Nachtpatronille, die, ponočna obhodna straža.

Nachtquartier, das, f. Nachtlager.
Nachtrab, der, die Arriergarde, zadnja straža, posleda f (vojske), poln. odwod u. tylna straž.
Nachtrabe, der, (Ardea nycticorax), caplja, böhm. n. poln. lelek; bei Gutsm. podhujka? f. a. Nachteule, Nachtschwalbe; auch Nachtschwärmer.
Nachtraben, v. n., klusati, cehtati, caplati za kom, v gnetj iti za kom.
Nachtrachten, f. Trachten.
Nachtrag, der, dodavek, dodatek, doplačilo, doplaček, pridavek, dostavek, dokladek; im Nachtrage zu etwas, dodatno k čemu, za dodatek k čemu.
Nachtragen, v. a., hinter Semanden tragen, za kom nesti, nositi; das Geschene vorwerfen, oponasati, očitati kaj, spominjati česa, pomniti, vediti komu ktero dolgo časa; hinten nach, zum Getragenen tragen, še pri- nesti, pridati, dodati, dodajati; eine Pflicht nachtragen, popraviti, popravljati, poznej dopolniti, dopolnovati; ein Geld nachtragen, doplačati, doplačevati; in eine Rechnung, in ein Buch nachtragen, pripisati, pripisovati v kaj, pristaviti, še enkrat prinesiti, roditi; eine Prüfung nachtragen, poznej opraviti.
Nachträglich, *adj.*, dodaten, poznejši, dopolniven; *adv.*, poznej, dodatno; nachträglich Verordnung, f. Nachtragverordnung.
Nachtragss, in Bgg., dodatni, poznejši.
Nachtraggebühr, die, doplačilo.
Nachtragverordnung, die, dodatni ukaz, novica.
Nachtram, f. Nachtrabe.
Nachtramb, der, ponočni razboj ali rap.
Nachtrauern, Nachtraufeln, Nachträumen, žalovati za kom, še več kapljati, na kaj, za čim sanjati.
Nachtreiben, v. a., gnati, poditi, goniti za kom; durch Treiben von hinten beschleu- nigen, pognati, pogaajati.
Nachtreich, f. Luterwelt.
Nachtreij, der, ponočna slana, ponočni mraz.
Nachtreiber, f. Nachtrabe.
Nachtreise, die, nach V. nočnica.
Nachtreten, v. n., stopiti, stopati za kom, postopati, iti, hoditi, pohajati za kom, po njegovih stopinjah, stopinje pobirati; f. a. Nachstehen.
Nachtreter, f. Nachgänger.
Nachtrieb, der, f. Nachhut.
Nachriegel, der, zapah za ponoči.
Nachtrift, f. Nachhut.
Nachtrinkeu, Nachtrippeln, pozneje spiti, za kom drobnci.
Nachtröd, der, suknja za po noči.
Nachtroden, Nachtronnen, presušati, še susiti, za kom bobnati.
Nachtröth, f. Nordstiein.
Nachtruhe, die, ponočna tilota, ponočni počitek.
Nachtrunde, die, obhodna nočna straža, nočni obhod; russ. dozor.
Nachtrunk, der, popitek.

Nachtruppen, f. Nachtrab.
 Nachts, adv., po noći.
 Nachtfänger, ber, ponočni pevec; f. a. Graßmüde.
 Nachtsade, f. Nachtschwalbe.
 Nachtschatten, ber, (Solanum nigrum), pasje zolišće, zeliše, öerlenka, nach Sul. pomoćnica orna, russ. psinka; nach Alic kozja potica; knolliger Nachtschatten, f. Kartoffel; f. a. Walbrebe, Judenfirije; Nachtschwalbe.
 Nachtscherben, f. Nachtschirr.
 Nachtschicht, die, (mont.) ponočno delo.
 Nachtschießen, bas, ponočno streljanje v taroo.
 Nachtschlager, f. Sprosser.
 Nachtschloß, bas, ključavnica za ponoći.
 Nachtschmauß, ber, ponočna pojedina.
 Nachtschmetterling, f. Nachtfalter.
 Nachtschuur, f. Nachtfangel.
 Nachtschwalbe, die, (Caprimulgus europaeus), mravljinčar, podhujka, kozomolzec, russ. poln. u. böhm. kozodoj, russ. auch polnocnik, nach Sul. leganj.
 Nachtschwärmen, f. Nachtschwärmeri.
 Nachtschwärmer, ber, ponočnjak, ponočnik (auch poln.). ponočni rogovilež, vlačugar ali šundravec, nočevavec, ponočni vran, auch, bei Hochzeiten, präzaveo, voglar, seškar.
 Nachtschwärmeri, die, ponočevanje, ponočno rojenje, rogoviljenje, šundranje, ponočno vlačuganje.
 Nachtschwärmerin, die, ponočnica.
 Nachtschwarz, adj., černa kakor noč.
 Nachtschweiß, ber, nočni pot.
 Nachtsiedel, f. Nachtsager.
 Nachtsignal, bas, ponočno znamenje, ponočni ogenj ali strel za znamenje.
 Nachtsitzen, bas, čutje ali bdenje in delanje pri luci.
 Nachtspinne, die, pajik ponočnik.
 Nachtsünden, bas, f. Serenade, Sünden.
 Nachtsitten, bas, ponočna nastava.
 Nachstern, f. Abendstern.
 Nachtsille, die, ponočna tihota, tišina.
 Nachtsüß, bas, malanje noči, malanje kraja, djanja ob nočnem času; malanje ponočnih reči.
 Nachtsuhl, ber, nach V. nočni stol, stol za potrebo po noći.
 Nachtsunde, die, ponočna ura.
 Nachtsünde, die, ponočni, v postelji storjeni greh.
 Nachtsupf, ber, f. Nachtschirr.
 Nachtsunk, ber, popitek po večerji, povečerek.
 Nachtsuhr, die, ponočna ura.
 Nachtsungeheuer, bas, ponočna pošast.
 Nachtsühllit, adj., tomen, v tomno noč zakrit.
 Nachtsüßel, ber, ponočna tica, ponočnik, f. Nachtfalter, Nachtschwalbe; Nachtschwärmer, f. dieses.
 Nachtsuppe, die, eine wachende Person, ponočni čuvaj; die Suppe selbst, ponočna,

nočna straža; in der vierten Nachtwache, o deterti nočni straži; das Waschen bei der Nacht, čutje, f. übr. Waschen.
 Nachtwachen, bas, f. Nachtsitzen.
 Nachtwächter, ber, ponočni čuvaj ali stražnik.
 Nachtwächterlied, bas, petje ponočniga čuvaja.
 Nachtwandeln, v. n., po noći hoditi, spó hoditi.
 Nachtwandler, Nachtwanderer, ber, mesečnik (auch poln.), spéhodec, russ. l. natik.
 Nachtwandlerin, die, mesečnica, spohodnica f.
 Nachtwanderer, ber, ponočni popotnik, f. a. Nachtwandler, (Nachtgänger).
 Nachtwärmer, f. Bettwärmer.
 Nachtwärts, adv., k polnoći.
 Nachtwäiser, ber, ponočni kazaveo.
 Nachtwerk, bas, ponočni izdelek, f. a. Nachtarbeit.
 Nachtwind, ber, welcher in hohen Gebirgen bei übrigen herrschender Windstille während der Nacht vom Norden gegen Mittag wehelt, nočnik (V.).
 Nachtwunder, ber, ponočni čudež.
 Nachtszeichen, f. Nachtsignal.
 Nachtszeit, die, noč, nočna doba; zur Nachtszeit, po noći.
 Nachtszug, bas, ponočna obleka, oprava.
 Nachtszungenkunst, die, ponočni shod.
 Nachtsidel, bas, zli, hudi nasledek.
 Nachtsheil, bas, sklepna sodba, sklep.
 Nachtsheilen, v. n., po kom soditi, po-znej soditi.
 Nachtsverwandte, f. Descendent.
 Nachtsache, die, druga straža.
 Nachtsachen, v. n., porasti, porašati, porasati se; es wird noch ein wenig nachtsachen, še poraste, porase nekoliko; von Menem, spodrasti; Einem nachtsachen, ihm im Waschen nachkommen, koga dorasti, dorašati, dorašati.
 Nachtsackeln, v. n., gugati se za kom.
 Nachswagen, ber, f. Beiwagen.
 Nachwagen, f. a. v. r., hinten drein, upati si za kom, derzniti, prederzniti se za kom (iti).
 Nachwägen, v. a., Einem, vagati za kom; v novič, še vagati, prevagati.
 Nachwählen, v. a., voliti za kom, po kom, poznej voliti.
 Nachweise, ber, posmertnik, sirota po očetovi smerti rojena.
 Nachwägen, v. a., valiti, takati za kom; v. r., valiti se, valukati se za kom.
 Nachwandel, ber, življenje po (kakem pravilu, izgledu).
 Nachwandeln, v. n., iti, hoditi za kom; ravnati se po kom, živeti po njegovem izgledu.
 Nachwärmen, v. a., pogreti, pogrevati za kom, še greti.
 Nachwaschen, v. a., v novič prati, poznej prati.

Nachwedeln, v. n., sladkati se za kom; iti za kom, mahljaje za repam (od psov).
 Nachweh, bas, pobolek, pobolest (V.), ostajajoča, nastopna bolečina; hudi nasledek; pokora; nach der Geburt bei dem weiblichen Geschlechte, Nachgeburtswegen, pobolečki, zabolečki pl., poporodne bolečine pl.
 Nachwehen, v. n., veti, pihati za kom, v herbet.
 Nachweiden, v. n., pasti za kom.
 Nachwein, ber, f. Lauer; patake, pl., zonta*, kaliz; zadnje vino; zweiter Nachwein, skaveo, von Tröseln, nach V. in U. Kr. tropovica (?).
 Nachweinen, v. n., jokati (se) po kom.
 Nachweis, ber, izkaz.
 Nachweiseamt, f. Auskunfts-bureau.
 Nachweisen, v. a., pokazati, dokazati; izkazati, spričati, spričevati, izkazovati, pokazati komu, kje kaj najde.
 Nachweiser, f. Register.
 Nachweisen, v. a., beliti za kom, prebeliti.
 Nachweisung, die, izkaz, spričba; Nachweisung liefern, izkazati; f. a. Citat.
 Nachwellen, v. n., veneti za öim.
 Nachwelt, die, prihodnji rod ali svet, prihodnji ljudje, potemei f. pl., zanamstvo f., nach Gutm. vnučad.
 Nachwendeln, v. a., obniti, obračati za öim.
 Nachwerfen, v. a., hinter drein, Einem, vreci, metati, ločati za kom; Holz nachwerfen, wenn das erste abgebrannt ist, privreči, primetovati, doložiti, dolagati; Semanden Brögel nachwerfen, podkrepeliti koga, spodrečiti ga.
 Nachwiehern, v. n., rezgetati za kom.
 Nachwildpret, bas, aus fremden Revieren hereingekommenes, nach V. pritečenek, weib. pritečenka.
 Nachwille, f. Codicill.
 Nachwimmeln, Nachwimmern, gomezljati za kom ali öim, cviliti za kom.
 Nachwind, ber, ugodni veter, ki piha od zadi.
 Nachwinken, v. n., pomigniti komu, uaj gre za kom.
 Nachwinter, ber, ozimki pl., nach V. u. poln. u. böhm. pozimek, pozna zima, spnmladanski mrazi; wir haben einen Nachwinter, zima se nam je povernila, zima se povrnica, ponavlja.
 Nachwirken, v. n. u. a., poznej, na kaj delati, (varjati (od zdravil), pomagati; f. a. Nachholen.
 Nachwirkung, die, poznejši tvarjanje.
 Nachwissen, v. a., brisati, otrati za kom.
 Nachwitzen, v. n., slediti, vohati za öim.
 Nachwogen, v. n., valiti se, vreti za öim.
 Nachwollen, v. n., hoteti za kom (iti).
 Nachwort, bas, pogovor, pristavek (pisavcov na konci bukev).
 Nachwuchs, ber, spodrast, spodrejek, porast, mladje, mladina, mladost.
 Nachwischen, v. n., riti za öim, iskaje.
 Nachwischen, ber, pristavljena želja.

Nachwischen, v. a., želeti, vošiti odhodniku; spremljati ga s svojimi željami.
 Nachwürgen, v. n., poznej podaviti; na kaj požreti.
 Nachwiltzen, v. n., divjati za kom.
 Nachzahlen, v. a., plačati za kom; doplačati, doplačevati.
 Nachzählen, v. a., was ein anderer zählte, šteti za kom; nach Jarn. počitati; was man selbst zählte, prešteti, preštovati; die Glieder einer Gesellschaft nachzählen, šteti, koliko jih je v družbi.
 Nachzähler, ber, preštevec, f. a. Aufseher.
 Nachzahlung, die, doplačilo.
 Nachzeichnen, v. a., zrisati, risati po öem, risanje posneti.
 Nachzeichnung, bas, Nachzeichnung, die, posnetek risanja, poobrazek.
 Nachzeigen, v. a., kazati za kom; nachweisen, izkazati, izkazovati.
 Nachzeit, die, nastopni, prihodnji, poznejši čas.
 Nachzengen, v. a., poznej, za dragimizaroditi, roditi.
 Nachziehen, v. a., hinter sich her, kaj za sehoj potegniti, potezati, potegovati, vleči, vlačiti; ein Loos, poznej vzdigniti; das wird uichs Gutes nach sich ziehen, iz tega ne bo, ne pride nič dobrega, to ne bo nič dobrega prineslo; v. n., hinter drein ziehen, reifen, Einem folgen, iti, hoditi za kom, preesliti so za kom, potovati, pomikati za kom; f. a. Nachfolgen.
 Nachzimmern, v. a., stesati po öem.
 Nachsitzen, v. n., sediti za kom, öim.
 Nachsitzen, v. n., tresti se za kom.
 Nachsüß, die, die lezten Jungen der Bienen vor dem Winter, zadnja zalega; böhm. priplod; Nachwuchs, spodrejek, prirejek.
 Nachsüßern, v. a., sladkorja ober eukra pridjati.
 Nachzug, ber, zadnji patoz; f. Nachtrab.
 Nachzügler, f. Marodier.
 Nachzürren, v. n., jeziti se na koga po odhodu njegovem.
 Nachzwittern, v. n., gostoleti, overčati, zvergoleti za kom.
 Nachz, ber, f. Genid, tilnik, zatilce; zatilnik, bei Gutm. zatanoc, zavrtnik (?), auch sija, šinjek; in St. auch kečka; f. a. Rücken; ber Mensch siegt mit den ganzen Tag auf dem Rücken, ist mir auf dem Rücken, ta človek mi je ves dan na glavi, me nadleguje; Semanden den Rücken beugen, komu vrat nalomiti, to je upornost zlomiti, ukrotiti ga; Semanden den Rücken schmiegen, koga nakrišpati, nabit, nabijati; auf dem Rücken, f. Rücklings; harter, flacher, unbtgsamer Rücken, terd, oterpen, neukreten vrat; fig., terma, samoglavnost, terdovratnost; er hat den Schirm, den Teufel im Rücken, zvit, zrol tió je.
 Nachzband, bas, tilna vez.
 Nachzband, bas, tilna kost.
 Nachzgrube, die, tilna jama.

Nadenhaar, das, las, lasje na' zatilei.
Nadenmuskel, der, tilna misica.
Nadenschlag, der, im gemeinen Leben, ena na herbet, bunka po herbtu; einen Naden-schlag bekommen, eno po herbtu, na herbet, nach V. eno za herbet dobiti; *fig.* a. ogo-varjanje, opravljive besede.
Nadenschlagader, die, tilna privodnica.
Nadisch, *adj.*, idnactisch, smeskon, saljiv.
Nadt, auch **Nadend**, *adj.*, unbescheiden, nag, bei M. golonag; nadt anzuehen, do nagiga, do naziga sleci, ogoliti; nackte Figur, naga podoba; ein Nadtler, nag, V. nazec, böhm. nagac; von Thieren, welche keine Haare oder Federn haben, gol; nackter Vogel, gol tie, nach *Zal.* kilcc, kilov tie; ebenso von Pflanzen, ohne Blätter, ohne Haare, Hüße u. dgl. gol; nackter Same, golo seme; nackte Gerste, golič; nackter Weizen, golica; nackter Hügel, gol grič, golovec; nackte Alpen, goličave pl.; *fig.* gol, nag, zgol; f. a. Wof, Raht; die nackte Wahrheit, gola resnica, zgol resnica, sama na sebi, čista resnica.
Nadtbeinig, *adj.*, golonog.
Nadttheit, die, nageta, nagost, golost, go-ljiva, golina, golota.
Nadel, die, igla, (a. *altstl.*), in einzig. Gegen-stand jega (*böhm.*); Stednadel, bacica, igla, in Unterf. medenka (v. medo Messing); Nähnadel, šivanka, šivavna, igla, bei *Gutsm.* šivanica; Nadelchen, *dim.* iglica, šivančica; sich mit der Nadel nähen, s šivanko rediti, preživiti se; mit der heißen Nadel nähen, naglo delati in poverhama, da nima derzave; am Baume, Tangel, bodceak, boeck, igla, špičevje; wie auf Nadeln sitzen, kakor na britvah sedeti, huda mu prede, v stiski je; nach *Jan.* napeto mu je; mit Nadeln aus-stechen, z bučikami pripeti, pripenjati; eine Nadel einfädeln, f. Einfädeln.
Nadelarbeit, die, delo s šivanko.
Nadelbaum, der, bodceovec, bockovec, *poln.* iglasto drevo.
Nadelbereil, *adj.*, bei den Tuchmachern, gotov, dogotovljen, (od sukna, da ga more krojač v roko vzeti).
Nadelbinse, die, iglasta glibovica.
Nadelblatt, das, iglasto pero.
Nadelbrief, der, zavitek bucik.
Nadelbüchse, die, igelnik, igelnica; puk-sica, pušica za šivanke.
Nadeldraht, der, drat za šivanke.
Nadeldrüse, die, eine Kräftsalzdrüseart, nach V. igličasta jezica.
Nadelfabrik, die, fabrika za igle, šivanke, iglarnica.
Nadelfeder, die, im Flintenschloße, nach V. jezickovo pero.
Nadelfeile, die, bei Goldschmieden, pilica zlatarska.
Nadelfisch, der, igla.
Nadelförmig, *adj.*, iglast, igličast.
Nadelfuß, das, poboljšek, podarek. ki ga med gospodo daje mož ženski za male stroške; wörtl. igelnica †.

Nabelhecht, f. Hornfisch.
Nabelholz, das, Tangelholz, šilovje, bod-ckovje, hvojevje, hvojni les; smolnato drevo, jelovina, smrekovina, borovina, i. t. d.; ein daraus bestehendes Gefäß, čern gojzd, čern les; ein mit Nabelholz bewachsenes Gebirge, černa gora.
Nabelholzwälder, f. Nadelholz.
Nabelkerbel, der, f. Nadelkraut.
Nadelkissen, der, f. Nadelkissen.
Nadelknopf, **Nadelkopf**, der, glavica bučike.
Nadelkraut, das, Nadelkerbel, (*Scandix pecten*), nach *Gutsm.* česlika, česlikovina, *poln.* grebenica.
Nadelloch, das, f. Nadelöhr.
Nadelmöhre, f. Nadelkraut.
Nadeln, v. n., bodcke, igle narediti; bei den Schufern, šiti.
Nadelöhr, das, oho pri šivanki, iglian uho; das Nadelöhr nicht treffen, nach *Gutsm.* budati (?).
Nadelschwanz, der, iglasti, špičasti rep.
Nadelpitze, die, špiča*, konec šivanke, nach *Zal.* bodica.
Nadelfisch, der, zabodec z iglo, f. Stif.
Nadelfreu, die, smrekova stelja, smrejoje, špičevje, borova stelja.
Nadelwerk, das, izdelek, narejen s šivanko.
Nadelwurm, der, iglasta glista.
Nadler, das, Fußpunkt, nadir*, napetnik †, podpetnik †, nach V. podnožje †, podnož-nik †, zolnik †.
Nadler, der, iglar, igličar, šivankar.
Nadlerin, die, iglarica, igličarica, šivan-karica.
Nadlerhandwerk, das, iglarija, iglarstvo.
Nadlerware, die, iglarsko blago.
Nagel, der, (uoguis), an den Fingern u. Zehen, noht, nach V. richtiger, nogt, *altstl.* nog't u. nok't. *russ.* nogot; Nagelchen, nohtič; sich einen Nagel ablösen, noht ogoliti, odbiti si; die Nagel abschneiden, nohte obrezati, porezati si; bis auf den Nagel abglatzen, do dobriga olikati, izdelati; der Nagel, (bei Pferden das 3. Augentlid), notrenja trepan-nica, böhm. povlaka, sukno; (clavus), höl-zerter, klin, klincec, cvek (?); Dachnagel, strešnik; zur Vereinigung der Bodeubretter, moznik; metallener, zebelj, zrebely, čavlj, cvek*; *altstl.* u. *russ.* gvozd; eine Art davon, die bei den Dachstühlen gebraucht wird, matovžnik (V.); bei den Wagern dienliche hölzerner Nagel, welcher die Achse, den Schäm-el und den Kranz verbindet, moznik; ou anderen Bestandtheilen des Wagens, oplenik, sornik, prejmnik &c., Achsnagel, osuik; steiner Nagel, z. B. zinn beschlagen der Schuhe, ze-belj, kvredrenik, nach V. obertajak, andere kleinere, žbica; am Zoch, pregelj; mit Nageln befestigen, s klini, z zrebli pribiti, pribijati; einen Nagel einschlagen, klin, ze-belj zabiti; etwas an den Nagel hängen, kaj na kol obesiti, obešati, zancmariti, za-nemarjati, v nemar pustiti; er hat einen (hohen) Nagel, visoko se nosi, prevezeten je, (*vulg.*), kozji je; Einem den Nagel nie-

der klopfen, f. Demüthigen; Nagelchen, zeb-ljič, klinček; Nagelrin, f. Gewirznelke.
Nagelambos, der, zebljarsko nakalo.
Nagelband, die, letva s klini, na ktere se vervi privezujejo na ladajah.
Nagelblüthe, die, nohtov evet, (nach dem *Poln.* nohtov belek ali meseček).
Nagelbohrer, der, zebelnik, zebnik, zre-belnjak.
Nagelbohle, f. Nagelreife.
Nagelrin, f. Gewirznelke, Nelke.
Nagelreife, das, zebljarsko naklo, nakalo, zebljarska babica.
Nageler, der, kdor klinc, zeblje zabija; f. Nagler.
Nagelfarbe, f. Nellenbraun.
Nagelfest, *adj.*, z zebli prubit, močno za-terjen, priterjen, terden.
Nagelflecken, der, f. Nagelblüthe.
Nagelgeschwür, das, (*Panaritium*), za-gnjida, zanohtnica, (*russ.* nogtojeda).
Nagelglied, das, nohtov členek.
Nagelhagel, der, in der Gefühlskunst, ze-lezni drobiz.
Nagelhammer, der, Nagelhammerwerk, das, zebljarnica, čavljarnica, auch fuzine za zeblje.
Nagelhandel, der, zebljarija, zebjarstvo, cvekarija*, kupčija, kramarija z zebli.
Nagelkopf, der, glava, zebljova glava.
Nagelkorb, der, košek za zeblje.
Nagelkrämer, der, zeblyar; Nagelkrämer sein, zeblyariti; als solcher gewinnen, ver-lieren, prižeblyariti, zažeblyariti.
Nagelkraut, das, (*Paronichia serp.*), noht-nica, *russ.* nohtna trava.
Nagelloch, das, luknja za zebelj ali klin.
Nagelmahl, das, rana, znamenje od zeblyev.
Nageln, v. a., mit Nageln befestigen, pri-biti, pribijati z zebli ali klini, zebelj za-biti, zabijati, nach V. prižeblyati, zeblyati, *russ.* prigvozdit; v. n., krepplje zabosti v tla (*vaidm.*).
Nageln, *adj.*, čisto nov, nov nov, ves nov; f. Funkeneln.
Nagelplatte, f. Nagelkopf.
Nagelprobe, die, spitje do zadnje kaplje.
Nagelstere, die, škarjice za obrezovanje nohtov.
Nagelschmid, **Nagelschmied**, der, zeblyar, (auch Nagelkrämer), cvekar, čavljar, žbicar, čavalc, ki dela zeblje.
Nagelschmide, die, zebljarnica, čavljarnica.
Nagelschneider, der, klinar.
Nagelschuit, der, odrezki od nohtov.
Nagelschrote, f. Abschrote.
Nagelschwamm, der, (Agaricus clavatus), klinčasta goba (?). u. *Sul.* klinčasti kajžac.
Nagelstein, f. Dnyr.
Nagelwerkstätte, die, f. Nagelhammer.
Nagelwurz, die, zanohtnica (eig. Nagel-geschwür), mit Umschreibung, noht si je za-derl. (*Dr. Bl.*).
Nagelzange, die, klešce, klešs za zeblye, s kterimi se zabiti zebli potegujoje.
Nagelzieher, der, bei den Schieferbedekern, klešce, kleše.

Nagelzwang, der, bolečina od zadirka, za-dire, od sovražnika; f. Nietnagel.
Nagemant, das, glodavnik †.
Nagen, v. a., glodati, gruditi, gristi, rebati, škerojati (von Mäusen), objedati, nach M. oglavati (?); an etwas nagen, kaj glodati; einen Knochen nagen, kost obirati; skobliti, gruditi, objedati; am Fingertuche nagen, stra-dati, gabati, lakota ga grudi; das nagende We-wissen, grizeča vest; vest koga grize, peče.
Nager, der, glodač, glodavec, obiravec.
Nagerin, die, glodavka.
Nagethier, das, glodavka, škernjavka.
Nagewurm, der, grizeči červ.
Naglet, der, zeblyar.
Nähbret, das, bei den Riemern auch Näh-solben, nach V. konjio.
Nähe, *adv.*, bliz, blizo, (*altstl.* bliz, blizu u. blize), näher bliži; nahe an der Thüre, blizo vrat; nahe an etwas, bei etwas, zu etwas, einer Sache, blizo česa; näher zur Stadt, blize mesta; nahe dabei sein, blizo koga, česa biti; zu nahe, preblizo; Einem nahe kommen, priblizati se komu; das geht mir nahe, fränkt mich, to me boli, to me žali; to mi je žal; er geht mir nahe, žal mi je za-nj, smili se mi; Einem etwas nahe legen, dobro dopovedati komu kaj, da lahko otiplje; auch na vse gerlo, v zobe povedati, brez vsih ovinkov, na ravnost; Einem zu nahe treten, razžaliti, žaliti koga; f. Kränken; nahe an vierzig Jahr, blizo štirideset let; malo manj-kati do —; nahe kommen, blizo priti, priblizati se, blizati se; um der Sache näher zu kommen, da pridemo do reči same, da se poprimemo reči same; es ist ihm zu nahe gekommen, krivica se mu je zgodila; bei nahe, f. Weinabe; ich war nahe dabei, malo da nisam —; malo je maajkalo; näher er-klären, bolj na tanko, natančneje razložiti; der Person des Königs am nächsten stehen, prvi za kraljem biti; näher kann ich es nicht geben, niče. boljši kup, cenaj ga ne morem dati; es näher geben, *fig.* odjenjati, udati se, omediti se; sich nahe herzuwachen, blizo pristopiti k komu; es wird meiner Ehre nicht zu nahe sein, moja čast ne zgubi pri tem, ne bo v škodo moji časti.
Nähe, *adj.*, dem Orte nach, dem Raume nach, blizen, bližen, auch sosednj, (nachbarlich), näher, bliži, blize, blizej, bližisi; mehr im Detail, umständlicher, natančner, na tanko, na drobno; nächste, f. Nächste; das nächste Dorf, naj bliži vas, perva vas od tukej; von der Zeit, prvi; der nächste nach ihm, prvi za njim; im Gegenfage zu: entfernt, bliženi; näher Verwandter, bližnja zlahta; der nächste Preis, zadoja cena, zadnji kup; ein näher Freund, velik prijatelj; um keinen nä-heren Preis, nicht nähern Kaufs, nicht näher geben, ne boljši kup dati, dajati; der nächste Weg, naj bliži pot, naj krajši; nächster Tage, f. Nächsten; nähere Verbindung, bliži zveza; die nächste Ursache, neposrednji vzrok; Sei-der ist sich selbst der Nächste, vsak svetnik ima k sebi roke obrnjene.

Nähe, die, bliza, blizava, blizina, blizajava, blizost (*russ.*), bližnost; in die Nähe, aber nicht in die Ferne sehen können, blizo, pa ne dalje viditi, kratkoga pogleda biti, kratak vid imeti; in der Nähe, blizo, od bliz; in der Nähe betrachten, blizo, od bliz. pogledati, gledati, blizo pogledati.

Nähe dabei, Nähehin, f. Weinahe.

Nähe Mädchen, f. Näherin.

Nähen, v. n. n. a., Nähen, sich, v. r., bližati se, približati se, približevati se, nastajati; die Zeit nahet, čas se bliža, nastaja; der Tag nahet, nahet sich, blizo je dao, bliza se dan.

Nähen, v. n. n. a., šivati, auch šiti; zusammen nähen, sesiti oder sošiti, sošivati; sein Brot mit Nähen verdienen, kruh s šivanjem, ober s šivanko služiti; er versteht das Nähen, zna šivati; alles nach einander nähen, vse positi; im Nähen allen Zwirn verbrauchen, vse konce ali niti positi; in der Schiffersprache, für Winden, f. dieses.

Nähen, das, šivanje.

Näher, der, šivar, šivavec.

Näherer, die, šivarija, šitje, šivanje.

Näherin, f. Näherin.

Näherlauf, der, f. Näherrecht.

Näheru, v. a., približati, bližati, bliže primesti, primakniti; v. r., približati se, približevati se, bližati se, bliže priti, približati, primakniti se, primakniti se; f. a. Nähen.

Näherrecht, das, f. Vorlauf, Einstandsrecht; *poln.* pravo bližnosti, pervenstvo v kupu; *russ.* pravica izkupa, odkupa.

Näherung, die, bližanje.

Nähezu, f. Weinahe, Bieulich.

Nähgarn, das, Garn damit zu nähen, preja za šivanje.

Nähezeit, f. Nähe.

Nählasten, der, f. Nähladen.

Nählisten, der, blazinica, im gemeinen Geben, polstree (scheint slowenisch zu sein, von pol u. streti, wovon stor, stremelj u. f. w. Met.) za šivanko, k šivanju; *russ.* švaljnaja poduška.

Nähstoben, f. Nähbret.

Nähforb, der, jerbašček za pripravo k šivanju.

Nähladen, der, skrinjica za reči k šivanju potrebne.

Nähling, der, Nabling, konec, nit, ki se enkrat vdene v šivanko.

Nahme, der, f. Name.

Nähnael, die, šivanka, (šivna) igla, šivavnica, bei *Gutm.* šivanica.

Nähnaelmacher, der, šivankar, iglar.

Nähpult, der, šivavna, šivna muzica.

Nährahm, Nährahmen, der, proj.

Nähren, v. n. n. rediti, rediven biti; v. a., rediti, auch wohl živiti, krusiti koga, hraniti ga, hrano ali kruh, živež dajati komu, bei *Gutm.* kojiti, *serb.* gojiti; seine Arbeit nährt ihn, od dela živi (živeti); delo ga živi (živiti), redi; v. r. sich nähren, rediti se, živiti se, živeti; sich von etwas nähren, živiti se s čem, živeti ob čem; sich von der Arbeit nähren, ob delu, od dela,

nach V. na delu živeti, živ biti; das Feuer nähren, kuriti, podžigati, netiti; ogenj imeti, ohraniti; f. Unterhalten; den Born nähren, jezo, zamero kuhati (v sebi); den Geist, den Verstand nähren, duh, um buditi, oziviljati, bistriti, krepiti; die Leidenschaften nähren, podpaliti, podžigati strasti; Saft nähren, sovražiti, čerčiti; f. a. Segen.

Nährend, f. Nähraht.

Nähret, der, rednik, redivec, hranivec; živivec.

Nähretin, die, rednica, redivka, hranivka, živivka.

Nährgeschäft, f. Erwerb.

Nährhaft, *adj.*, rejn (rejni), rediven, tečio, živiven, nach M. u. *Gutm.* auch živitica, rediten, zdaten, (ausgiebig), krepek; den Boden nahrhaft machen, tla zholjšati, zemljo pognojiti, gnojiti; ein nahrhafter Mensch, delaven, za svojo hrano skerbten človek, oberten.

Nährhaftigkeit, f. Nähraht.

Nährhaftigkeit, die, redivnost, rejnost, tečnost, zdatnost.

Nährriemen, der, šivni remen.

Nähring, der, f. Fingerhut.

Nährkraft, die, redivnost, redivna moč, tečnost.

Nährlich, f. Nähraht; sich nahrlich behelfen, f. Kummerlich.

Nährlich, der, rejenco, *weibl.* rejenka.

Nährlos, *adj.*, nerediven, netečen; n-zdaten, nekoristen, puščoben, brez kruha, brez zaslužka; nahrloser Ort, kraj, kjer ni zaslužka; nahrlose Zeit, reven čas, hudi, terdi časi.

Nährlosigkeit, die, neredivnost, netečnost, siromaštvo, revnost, hudi časi.

Nährmittel, f. Nahrungsmittel.

Nährmittel, die, rednica, rejnica.

Nährsaft, f. Nahrungssaft.

Nährsam, f. Nähraht; nahrbarer Ort, kraj, kjer je dovolj zaslužka, kjer je lahko preživiti se.

Nährstand, der, redivni stan; kmetijstvo in rokodlstvo.

Nährstoff, der, redivna, živivna reč ali snova, živelj; f. Nahrungsmittel.

Nahrung, die, Speise, hrana, jed; Ernäh-rung, reja, prerejanje, življenje, preživlje-nje; Lebensmittel, živež; der Unterhalt, das Gewerbe, krah, življenje, živež, zaslužek, delo, s čimur se kdo preživlja, obertnaja; vzderžanje, vzderžovanje; Nahrung geben, hrano dati, dajati, okrepčati, krepčati; seiner Nahrung nachgehen, živeža, krahna iskati, iti po zaslužku; Nahrung für die Seele, dušna paša, hrana; dem Feuer Nahrung geben, f. Nähren; Nahrung treiben, počati se s kako obertnajo; die Nahrung geht schlecht, terda je za živež, za zaslu-žok, malo se prislužti.

Nahrungssleiß, der, obertnost, pridnost.

Nahrungsgeld, das, dnar za živež, po-trošnja.

Nahrungssloß, f. Nährlos.

Nahrungsmangel, der, pomanjkanje živeža, zaslužka.

Nahrungsmittel, das, živež, hrana, eig. redilo, živilo.

Nahrungsquelle, f. Erwerbsquelle.

Nahrungssaft, der, Schylus, mlečni sok, redivni sok, živivni sok.

Nahrungssorge, die, skerb za živež, skerb za kruh; Nahrungsorgen haben, skerbeti, traditi se za kruh, skerb imeti, od kod se ho živež, kruh vzeti.

Nahrungssteuer, f. Verzehrungssteuer.

Nahrungsstoff, der, f. Nährstoff.

Nahrungsware, f. Victualien, Lebens-mittel.

Nährvater, der, rednik, rejnik, rejni oče, krušni oče.

Nährvater, die, šola, učivnica šivanja, kjer se dekleta oče šivati.

Nährvater, die, sukana svila, zida, šivna zida.

Naht, die, šiv, m.; schöne Naht nähen, lepo šivati; eine Naht, im Schiffbau, sklud; in der Anatomie, šiv, stik; die Naht ist aufgeplagt, obloka se je po šivu sparala; die Nahte aufreissen, po šivu razparati; einen auf die Naht fühlen, skušati koga.

Nahter, der, šivar.

Nahterei, die, šivanje; über der Nahterei sitzen, pri šivanji sedeti.

Nahterin, die, šilja, mojskra*, šivilja, šivavka, *poln.* szwaczka.

Nahtfaden, der, bei den Kürschnern, prito-zivnik †.

Nahtisch, der, šivavna muzica.

Nahtnabel, f. Nähnael.

Nähzug, das, šivarske reči, roba ali pri-prava k šivanju potrebna.

Nähzwitz, der, sukanec, konec za šivanje.

Naiv, *adj.*, lepo nedolžen, priprost, prostoserčen, naiven*.

Naivität, die, nedolžnost, priprostost, prostoserčnost, nedolžna odkritoserčnost, naivnost*.

Najade, die, najada*.

Name, der, algem. ime; Taufname, kerstno ime, auch wohl ime schlechthin; Geschlechtsname, Zuname, priimek, in U. Kr. häufiger Pridevek; Spigname, zdevek, nadevek, priitkhej, kakor se komu z zmérjanjem pravi; Vulgäname, prikladek, (pri hiši so unverth), to ni vredno čednost imenovano biti; bei dem Namen nennen, po imenu imenovati, po imenu klicati, zvati koga; den Namen verändern, preimeniti, preimeavati; seinen Namen verändern, preimeniti se, preimenovati se, prekerstiti se v —; wie ist sein Name? kako mu je ime? kako se kliče? kako se zove? kako mu pravijo? man gab ihm den Namen des Großen, rekli so mu, pravijo mu veliki; man hat ihm den Namen (Spignamen) eines Vogelstellers gegeben, tičar so mu zrekli, zdeli; einen großen berühmten Namen haben, sloveti, slovečiga imena biti, razglāsene slave; unter fremden Namen reisen, f. Incognito; dem

Namen nach kennen, po imenu poznati; seinen Namen unterschreiben, podpisati se (s priimkam); dem Namen nach Schrift, z besedo, po imenu kristjan; im Namen des Richters, v sodnikovem imenu; im Namen des Königs, po kraljevem povelji; ich mag den Namen nicht haben, baš es von mir herkommt, nečem, da bi se reklo, da je od mene; der ehliche Name, poštenje, dobro ime, dobri glas; ein Feind des christlichen Namens, sovražnik, zavidnik kristjanstva, kristjanov; in Jemandes Namen, na mesto koga, za koga; gely in Gottes Namen, pojdi z Bogam, v Božjem imenu; das wird ihm einen unsterblichen Namen machen, zavolj tega ho vedno, vse čase slovelo njegovo imo; ein Mann mit Namen Semej, mož, po imenu Semej.

Namenbischof, der, etwa naslovni škof.

Namenbuch, das, imenik; f. a. A b c Buch.

Namenchrist, der, kristjan po imenu ali z besedo (in ne z djanjem).

Namendutung, die, razlaganje, tolmačenje imen.

Namenerklärung, die, oznamba po imenu (in ne po istvu reči).

Namenfürst, der, knez po imenu in ne v djanji.

Namengeber, der, imenovavec, imenodajavec †.

Namengeberin, die, imenovavka, imenodajavka †.

Namengebung, die, imenovanje.

Namengeführte, Namengenoss, der, ediga imena, žensev, ženso, imenjak, *russ.* soimennij.

Namenheld, der, vitez po imenu.

Namenkaiser, der, Namenkönig, cesar po imenu, kralj po imenu in ne v djanji.

Namenliste, die, imenik; spisek imen, kazalo imen.

Namenlos, *adj.*, brez imena, brezimensk, brezimen, neimenovan; unausprechlich, neizrečen, neznani, nedopovedljiv; ein namenloses Buch, bukve neznani, neimenovani pisave.

Namenmeister, f. Factor, Buchhalter.

Namenmilde, die, f. Euphemismus.

Namenradspiel, das, f. Wortspiel.

Namenrechnung, die, Gesellschaftrechnung, dražbin račun, družbina številba ali rajtenga.

Namenregister, f. Namenliste.

Namentrich, *adj.*, mnogolimen, z mnogimi imei.

Namentreibe, die, versta imen ali priimkov zapisanih drug za drugim.

Namentuch, der, klic po imenu.

Namentwänder, der, oskrnovavec, gerdivec dobriega imena; obrekovavec.

Namensfest, das, f. Namensstag.

Namensstag, der, god; (*russ.*, *poln.* u. *böhm.* imeniny), *serb.* godovni dan, imendan; den Namensstag feiern, godovati, godov biti; Geschenk zum Namensstag, vezilo, nach M. godovno, auch opasilo.

Namenstauch, der, preimenovanje.

Namensunterfertiger, *ber*; podpisovavec priimka.
Namensunterföhrift, *die*, podpis.
Namensveränderung, *die*, premenitev imena, primka.
Namensverzeichnis, *das*, imenik.
Namensvetter, *f.* Namensgefährte.
Namenszeichnung, *f.* Namensunterföhrift.
Namenszug, *ber*, podpisek imena, podpisne čerke.
Namentlich, *adj. u. adv.*, po imenu, z imenom, na ime; *f. a.* Zußbesondere, *poln.* mianowiec (imenovito).
Namentträger, *ber*, imenovavec; *f. a.* Factor, Buchhalter.
Namenwechsel, *ber*, premenitev imena, preimenovanje; *f. a.* Metonymie.
Namenzeichen, *das*, znamenje imena ali priimka.
Namhaft, *adj.*, beträchtlich, znamenit, velik, ne majhin, *f.* Ansehnlich, Beträchtlich; *berühmt*, imeniten, slovec; *Sinen* namhaft machen, imenovati koga, povedati koga po imenu.
Namhaftmachung, *die*, naznanjanje, razodenje.
Namkundig, *adj.*, imenovan; etwas namkundig machen, kaj imenovati, natanko odločiti; *f. a.* Ansehnlich.
Nämlich, *adv.*, namreč, to je, to će reči; ich bedarf verschiedener Sachen, nämlich eines Hutes, u. u., več reči potrebujem, namreč, zlasti, sosebno, po imenu, klobuka, srnjice i. t. d.; kakor: klobuka i. t. d.; *pron. adj.*, für: derselbe, ebenderselbe, ravno ta, ravno tisti, isti; er ist noch der Nämliche, še je stari, ni se spremenil.
Nämlichkeit, *die*, istost.
Nänien, *pl.*, *f.* Leichengesang.
Nanflingh, *ber*, nankin.
Napf, *ber*, *f.* Kumpf; hölzerner, gebrechelter, torilo; auch časa (*russ.*), muslica (?); von Witterarbeit, goldig; ein flacher, schüsselföhrlicher, lesena skleda; von Töpferarbeit, lonce; Milchnapf, *f.* dieses; ins Napfchen treten, progresiti se, škodo storiti.
Napjordschel, *f.* Becherchwamm.
Naphtha, *die*, nafta*, *f.* Bergöl, (nach Ravn. in der Wehein, premogova kri?).
Narbe, *die*, proga (*V.* auch *böhm.*), brazgotina, obrastlika, obrast-i, zarastek, nach *Medv.* zarza (?), *russ.* rubec (nach *V.* in Reifn. obrubek — obrobeck?), *poln.* u. *böhm.* blizna; im Leder, hrpa, grapa, poveršna stran usnja; an den Thüren, linga, narba*, *f.* Krampfe; in der Botanik, brazda, brazdica; bei Hülsenfrüchten, oko, lečica; am Pfluge, nach *Zalok.* kleśće, kleśe.
Narben, *v. n.*, zaraścati, zaraśati se; zährastiti, hrastiti se oder krastiti se; die Wunde narbet, rana se krasti, brazgotina se dela; *v. a.*, ein Fell narben, kožo garati, trebati, dlako oderniti z nje.
Narbenbrüchig, *adj.*, rozpokan na pravi strani.

Narbenleder, *das*, skriřpano, zgarano usnje.
Narbenloś, *adj.*, brez prog ali brazgotin.
Narbenseite, *die*, jene Seite der Haut, auf welcher die Haare oder Wolle beständig waren, liee, prava stran, desva stran, nach *V.* kaber.
Narbicht, *adj.*, brazgotinast; knodlast (od sukna).
Narbig, *adj.*, progast, brazgotinast, brazgotinav, *poln.* obrastlik ali brazgotin; ein narbiges Gesicht, pikast obraz; narbiges Leder, hrpavo usnje.
Narcisse, *die*, *f.* Narzisse.
Narde, *die*, (*Andropogon nardus*), narda, špiknarda.
Nardenkraut, *das*, (*Nigella sat.*), zamorski kunnin; (*arvensis*), čurek; gemeines, zernji čurek; türkiřches, türski čurek.
Nardenwasser, *das*, špiknardna voda.
Nardenwurz, *f.* Benediktstraunt.
Närgeln, *f.* Nörgeln.
Narkotikum, *f.* Betäubungsmittel.
Narkotisch, *f.* Betäubend.
Narr, *ber*, ein Thor, nespametnik; ein Wahnsinniger, *f.* dies; ein gegen die Regeln der Weisheit und Klugheit handelnder Mensch überhaupt, neumnez, neumnik, norce* (*n. Met.* ist slov. v. nariti verloren gehen, v. i. Bernunft), nore, nach *V.* nabore n. obleduh (?); eine Beschränkung der Verstandeskräfte anwendend, trap, trapa, beba, bebec, bebez, čama, čamez, hamla, šamlja, šema, budalo, butec; *poln.* u. *russ.* glupec u. durak, *böhm.* blazen, *serb.* luda; ein Unbesonnener, zaletel; sich zum Narren gebrauchen lassen von jemanden, za noroa biti komu; nalaš trapiti se. (*V.*); jedem Narren gefällt seine Weise, seine Kappe, vsak berađ svojo mavho hvati; ein Narr sein, noroti; blaznovati; ein Narr werden, obnoroti, znoroti; iz uma priti, zmořati se v glavi, izumiti se, pamet zgubiti; *Sinen* zum Narren machen, obnoroti koga, zapeljati koga, da kako neumno stori; *Sinen* zum Narren haben, za noroa, beba imeti koga, norce ali osle kazati, osle moliti mu; sich zum Narren machen, *f.* lächerlich (machen sich), ein guter Narr, dobra duśa; er wird kein Narr sein, ne bo tako neumna da —; Postenreißer, smeśnik, šaljiver, glume oder glumac, *f. a.* Hofnarr; einen Narren an etwas gestossen haben, *f.* streffen; den Narren spielen, noroti (na vitez), delati se nemnig; ein Narr macht ihrer hundert, en sam norce deset dragih napravi; Kinder und Narren reden die Wahrheit, otroci in norci resnico govore; *f. a.* Einfaltspinsel.
Narren, *das*, norcek.
Narren, *v. n.*, (veralt.), spařhaft handeln, noroti, noroo pitati, norce briti, norce pasti, auch šaliti se, noröje, neumnosti uganjati; *v. a.*, *Sinen* narren, koga za noroa storiti, delati, narediti, narejati, koga za noroa imeti, norcevat se, šaliti se s kom, šalo imoti ali uganjati z njim, za nos voditi koga, *f. a.* Aufziehen; trapati koga.

Narren, *f.* Necken.
Narrenfrage, *die*, neumno vprařanje.
Narrengeschwäh, *das*, bledenje, neumne kvante.
Narrengesellschaft, *die*, družba, red smeśnikov.
Narrenhaft, *f.* Nürrisch.
Narrenhaus, *das*, hiřa za blazne ali zmotljence, bolniřnica za neumne ali nore, noriřnica, *böhm.* blazinec.
Narrenheil, *f.* Gausheil.
Narrenhode, *f.* Knabenkraut.
Narrenjagd, *die*, Narrenleid, *das*, norska, glumska obleka.
Narrenkappe, *die*, norcovska, glumska kapa; sich um die Narrenkappe janken, prepirati se za prednost v kaki neumni reči; *f. a.* Eisenhut.
Narrenkirchweih, *f.* Fastnacht.
Narrenkolbe, *die*, Narrenkolben, *ber*, norcovska palica; storz.
Narrenliebe, *die*, neumna, slepa ljubez.
Narrenposse, *die*, burke, bedačija, noröja, gluma, neumnost, norcevanje; Narrenpossen treiben, mařen, norcevat, burke ali neumne šale uganjati.
Narrenschule, *die*, norcovska řola.
Narrenseil, *das*, *fig.*, jemand am Narrenseil führen, koga za nos voditi, trapiti, namiti, za noroa imeti; *poln.* kazati komu hruske na verbi; am Narrenseil ziehen, norcevat, noroti.
Narrenspiel, *das*, noröje, norcovska řala.
Narrenspital, *f.* Narrenhań.
Narrenstein, *ber*, metlično ali černobno oglie.
Narrentanz, *ber*, nori, neumni ples; *fig.* noröja, norcevanje.
Narrentheidung, *f.* Narrenposse.
Narrentraht, *die*, neumna nořa.
Narrenwerk, *das*, neumno početje.
Narrenzeug, *f.* Narrenposse.
Narret, *ber*, norcevaeve; kdor se z družimi noruje.
Narretti, *die*, norcevanje ali šaljenje s kom.
Narrbalt, *f.* Nürrisch.
Nartheit, *die*, nespamet, nespametnost, norot, noröja, neumnost, traparija. (bei Guts. trapovje?); eine Nartheit begehen, neumno, nespametno storiti, napraviti; die Nartheit dieser Liebe fällt in die Augen, očitno je, da je ta ljubez nespametna.
Narrin, *die*, trapica, norica, neumica, trapasta, neumna řenska, *f. a.* Narr; eine arme Narrin, ubozica; eine liebe Narrin, uboga šleva, šlevica.
Nürrisch, *adj.*, nor, norsk, neumen, trapast, butast, norceav, budalast, motavilast, vertoglav; spařhaft, smeřen, šaljiv, glumhiv; uncerbar, čuden, divji; das ist nürrisch von dir, ta je neumna, neumno, nespametno si storil; nürrisch sein, nor, norceav, trapast, neumen biti, noroti, (bei *V.* trapiti, trapiziti?); nürrisch werden, obnoroti, znoroti, zmořati se; v glavi se mu je zmořalo, pamet se mu meřa;

um ali pamet zgubiti, izumiti se; *f. a.* Wahnsinnig.
Närrschen, *f.* Narren.
Narrrwall, *ber*, (monodon), enozbec, nach dem *Russ.* ediorog, enorožec morski.
Narzisse, *die*, narcis.
Narzissen = in *Sßgn.* narcisov.
Nasal, *das*, in den Organen, nach *V.* nosnik.
Nasale, *f.* Nasen.
Nasalbuchstabe, Nasallaut, *f.* Nasenlaut.
Nasche, *die*, (in *Desterr.*) svinja, presica.
Näřchen, *das*, nosek.
Naschen, *v. n. u. a.*, aus Lusternheit von etwas essen, heimlich, laskern ali sladkosued biti, rad imoti ali snedati, pojedkati kaj slastniga, kako sladčico, lakomiti se (*russ.*), lizati, oblizovati, nach *Guts.* kočjevati, n. *V.* snedati, bei *M.* sladkosnedati, *böhm.* mlsati; skrivaj polizati kaj, posladkati so s čim; lizati se okoli deklet; den Laster leer naschen, oblizati, polizati pladenj (skrivaj).
Näřcher, *ber*, sladkosnedež, laskernik, kočljive (*Guts.*), lizavec, sladčicar, *poln.* lakotnik, bei *M.* slastoljub t, *V.* sneda, snedec, sladuh.
Näřcheri, *die*, das Naschen, lizanje, kočljevanje; *russ.* lakomstvo (lov. mehr Habsucht); die Begierde, Fertigkeit zu naschen, sladkosnedljivost, sladkosnedost; *berceri*, *f.* dieses; Näřcherien, *pl. f.* Naschwerk.
Näřcherin, *die*, snedenka, snednja, lizulja, sladkosneda, kočljivka.
Naschhaft, Näřchig, *adj.*, sladkosned, sladkosneden, kočljiv (wählerisch), izbirčen, sljav, izbirlich zastran jedi; kdor ima rad slastne reči, *russ.* lakomyj, *V.* sneden (mehr unerfättlich), bei *Guts.* oblizlich, sladkoriten.
Naschhaftigkeit, *die*, Naschlust, *die*, snedenost, sladkosnednost, kočljivost.
Naschhunger, *ber*, sladkosnedost.
Näřchig, *f.* Naschhaft.
Naschlake, *die*, *fig.* sladkosnedež, lizavec, lizulja.
Näřchlein, *waidm.* *f.* Nase.
Naschmarkt, *f.* Döfmarkt.
Naschmanl, *das*, *f.* Näřcher, Näřcherin.
Naschwerk, *das*, sladkarija, sladčica, slastne jedi; *russ.* slasti, *pl.*
Naschwildpret, *das*, divjačina, ki preskoči v tojo lovsko okrajno in se ondi ustrelt.
Nase, *die*, nos; Pferdenase, Hundnase, smorček; eingebrüchte Nase, poläcen nos; aufgeworfene Nase, privihan, prikrievljen nos; *f. a.* Adlernase, Stumpfnase, u. dgl.; die Nase rümpfen, nos vihati, pomerdniti, merdati z nosam, nach *M.* nos serkati; *Sinem* eine Nase drehen, ansetzen, nasaditi, nasajati koga; nalegati koga, *f.* Anbinden (einen Bären); auf die Nase fallen, na nos pasti; aus einem Gesichte eine wäřserne Nase drehen, prevraćati, napak zvijati postavo; es liegt ihm vor der Nase, pred nosam ga (jo) ima; der Nase nachgehen, na ravnost iti; *Sinem* etwas vor der Nase wegnehmen, izpred nosa, izpred ust ziehen; *Sinem* aufber

Nase spielen, drozati koga v nos, pod nogami imeti ga, nespodobno ravnati; Einem etwas vor, an die Nase halten, komu kaj pod nos derzati; bei der Nase herumführen, za nos voditi koga; Einem etwas auf die Nase binden, komu kaj na nos obesiti, obesati, na ravnost povedati komu kaj; nupfe dich an deiner Nase, primi se (sam sebo) za nos; bei der Nase zupfen, spomniti česa; Einem etwas unter die Nase reiben, nach V. komu kaj pod nos podrobiti, drobiti; zanoliti jo komu; laß die Nase davon, pusti to, proč z nosam; eine Nase bekommen, po nosu dobiti, auch zaleteti se, naleteti kaj; morati oditi z dolgim nosam, ne uslišan biti; ozmerjan biti; Einem an die Nase lachen, v zobe smejati se komu; sich die Nase begießen, upijaniti se; zwei Finger über der Nase, v možganih; eine feine Nase haben, tenak nos imeti; eine große Nase haben, nosat; Einer, der eine große Nase hat, nosač, nosan; Eine, die eine große Nase hat, nosulja; durch die Nase reden, gognjati, hohnjati; Einer, der durch die Nase spricht, gognjač, hohnjač; waidm. i. Geruch; das steht ihm in die Nase, to ga peče, po tem se mu sline cedé; die Nase anwerfen, i. Aufwerfen; die Nase hängen lassen, nos pobesiti, greben mu je padel; in die Nase stechen, vom Geruch, v nos urezati, v nos udariti; die Nase hoch tragen, prevzetovati; sich eine lange Nase holen, okregan, ošet biti; eine Nase geben, i. Verweisz; er steckt in Alles seine Nase, v vsako reč svoj nos vtakne, poln. miesza się do wszystkiego; die Nase wischen, ubrisati si nos; ehemals für Vorebirge, Sandspitze, i. diese; am Pfluge, der Theil, welcher das Streichbrett mit der Griffsaule verbindet, nach V. kozel; ein Fisch, Raßfisch, bei Gutm. kočura.

Nasehorn, Nashorn, das, Rhinoceros, nosun, nosorog. (russ.). poln. u. böhm. nosorožec.

Nassellant, i. Nasenlant.

Nasseln, v. n., bei den Jägern, schnupfern, vohati; durch die Nase reden, gognjati, hohnjati (U. K.), skozi nos govoriti.

Nasen = in Bzgn. nosni, — v nosu.

Nasen, v. n., mit der Nase riechen, vohati, duhati, vonjati; v. a. Semand einen Verweis geben, koga okregati, oštetiti, oštevati; genafet, z nosam; sich nasen, z nosam(a) dotakniti se, poljubiti se.

Nasenaß, der, neznano veliki, gerdi nos. Nasenaßschnitt, der, izrezek nosne kosti. Nasenband, das, am Pferdegäumme, nanosnica f. nach dem Poln. oglavka, nadhrapnik. Nasenbein, das, nosna kost, nach dem Russ. lomeš, lemeševa stena.

Nasenblut, das, kri iz nosa.

Nasenbluten, das, tečenje kervi iz nosa, kervovenje iz nosa; er hat Nasenbluten, kri mu teče iz nosa, nach Gutm. kri toči iz nosa.

Nasenbüchse, der, hohajavska čerka, nach dem Poln. nosna čerka.

Nasenbüchen, der, (sterjeni) smerkelj. Nasendrücker, i. Nasenquetscher. Nasenflügel, der, Nasenlappen, nach V. nosnica.

Nasengang, der, nosni prohod. Nasengeschnurr, das, ugnjida v nosu, nosna ugnjida; bei Gutm. hunjavica (?). Nasengewächs, das, polip*, hudina v nosu, zrastek v nosu.

Nasenhaar, das, kocina v nosu. Nasenhaut, die, nosderma, nosderva, nozdra. Nasenhöhle, die, nosnica. Nasenhorn, i. Nasehorn.

Nasenteil, der, bei den Scifern, zajie. Nasenflügling, der, Nasenweisz, modriha. Nasenknochen, der, nosni hrustanec. Nasenknoche, die, ein Auswuchs auf der Nase, nosi cvet, izrastek, pueck, bradavica na nosu; rudedi nos.

Nasenkraut, i. Löwenmaul. Nasenlappen, der, i. Nasenflügel. Nasenlant, der, Nassellant, nosnik f, nosni glas, hohnjavni glas.

Nasenloch, das, nosnica. russ. nozdria, poln. nozdrie, (altsl. noz'dri, Nase). Nasenöffnung, die, nosova odprtina.

Nasenpopel, i. Nasengewächs. Nasenpopel, i. Nasenbüchen. Nasenquetscher, der, slaba, ploščasta, ploščasta mertvaška truga*.

Nasenriemen, der, böhm. nanosek. Nasering, der, nach V. ternik; kolce ali obroček, ki se prešicp pretregne skozi nosnice.

Nasensüden, der, sleme nosovo, nosov rob. Nasenscheidewand, die, hripelj. Nasenschleime, die, okov na kozlu. Nasenschleim, der, smerkelj.

Nasenschleimhaut, die, nosna zlemnata koža.

Nasenschweller, i. Nasenflügel. Nasenspiße, die, nach V. nosna butica, nosova butica. poln. konec nosa.

Nasenstüber, der, Nasenschweller, šnobrec*, ena po nosu; skerpusa (serb.); rinne Nasenflügel geben, beraniti v nos. bei Gutm. šterkee.

Nasenstück, das, medoceje. Nasenton, der, glas skozi nos. Nasentropfen, der, kapljica pod nosam, smerkav.

Nasentuch, das, rata za nos. Nasenwurgel, die, nosova korenioa. Nasenrumpfer, der, merdovt; prevzetnež, ki nos viha, z nosam merda.

Naseweisz, der, modriha; clovek, ki hoče vse vediti; vsczavec, vsevedež. Naseweisz, adj., vse ponosljivo; kdor v vsako reč nos vtakuje, preradoveden; premoder.

Naseweisheit, die, slepo, napuhnjeno modrianstvo, nepotrebnia, prevelika radovednost; f. a. Unbescheidenheit.

Nassühren, v. a., za nos voditi, trapiti (M.).

Nashorn, i. Nasehorn.

Nashornvogel, der, pič nosorog.

Nastümpfen, v. n., nos vihati, z nosam merdati, zanicévati.

Nast, adj., moker; fencht, mokroten, vlažen; nasser Boden, mokre tla; nast machen, zmociti, močiti; stark nast machen, dobro namočiti, pomočiti; nast werden, zmociti, močiti se, nach and. slav. M. zmokniti; durch und durch nast werden, zmociti se do polti; es wird nasse Augen fehen, bo jok, bo vek; nasse, dunpfe Thäler, mokre in zagatne, zaduhljive doline; nasser Bruder, mokri bratce, pijanček; nasse Waaren, mokro blago, mokrina, tekočina; russ. židkij; i. flüssig; nasses Wetter, mokrotno, deževno vreme; wach wir den Reiz und mach nie ihn nicht nast, nach dem Serb. hrani me sita pa vari mi (stedi mi) žita.

Nast, das, mokro, tekoča reč, tekočina, mokrina, nach M. mok.

Nässe, die, mokrota, mokrost, moča, mokrina, mokrovina, močava, vlaga, vlažnost (Feuchtigkeit); durch Nässe verflimmern, i. B. eine Krautheit, zmociti kaj; in der Nässe, na mokrem.

Nässeln, v. n., mokroten biti; v. a., pomokriti; es nasselt, perši.

Nassen, v. n., nast fetu, moker biti; Nässe von sich geben, potiti se, močiti, rositi, solzeti; die Wunde nasset, iz rane teče.

Nässen, v. a., moßet, i. Nehen; waid. seati.

Nasthaufen, der, kop namočeniga ječmena.

Nastfall, adj., moker in merzel; ein nastfaller Tag, moker mraz.

Nastfüßel, der, pijanec.

Nastlein, das, bei den Jägern, nos.

Nastlich, adj., mokroten, vlažen, rosig, poln. mokrawy.

Nastlichkeit, die, mokrotnost.

Nastwärmel, das, mokra ruda.

Nastwärm, adj., topel in moker.

Nast, i. Nast.

Nast, i. Nast.

Nast, i. Nast.

Nast, i. Nast.

Nast, i. Nast.

Nast, i. Nast.

Nast, i. Nast.

Nast, i. Nast.

Nast, i. Nast.

Nast, i. Nast.

Nationalität, die, narodnost, narodovnost; Volkstamm, narod.

Nationalökonomie, i. Volkswirtschaft.

Nationalökonomisch, i. Volkswirtschaftlich.

Nationalrepräsentant, i. Volksvertreter.

Nationalstolz, der, narodna prevzetnost.

Nationalstraß, die, narodna, deželaska, domača noša.

Nationalversammlung, die, narodni zbor.

Nationalität, die, stan zvezd o rojstvu, prerokovaoje iz zvezd; Einem die Nationalität selten, komu prerokovati iz stanu zvezd, kakor so bile o njegovem rojstvu.

Nationalitätsteller, der, kdor komu prerokaje srečo iz stanu zvezd o njega rojstvu.

Natron, das, natron, solik f.

Natisch, i. Vossgras, Niedgras.

Natzen, v. n., emerdati se.

Natter, die, (Vipera), gad; serb. ljuticia; (Coluber), voz; im Allg. kaca.

Natter, in Bzgn. gadji, gadov, auch kačji.

Natterbiß, der, gadov, gadji, kačji ugriz, pik.

Natterblume, i. Serrgottsbärtlein.

Natterbrut, die, gadja zaloga.

Nattergezücht, das, gadja zalega, gadji, kačji plov, gadja rodovina.

Natterhaß, i. Dreckhaß.

Natterkopf, der, gadja glava.

Natterkraut, i. Sauwurz.

Nattermilch, die, (Scorzonera humilis), kačja smert.

Natterneß, das, gadje gnjezdo.

Natterriß, der, i. Natterbiß.

Natterwendel, i. Dreckhaß.

Natterwurz, die, (Polygonum bistorta), Natterknochen, gadji, kačji koren, kačja korenina; f. a. Nattermilch.

Natterzunge, die, kačji jezik, gadov jezik, strupeni, pekleuski jezik; (Ophioglossum), kačji jezik.

Natterzwang, i. Dreckhaß.

Natur, die, die in allen forderlichen, materiellen Dingen liegende Kraft, als Fins gedacht, so wie auch der Zubegriff aller werdenden Dinge, natura*, (auch poln., serb. u. russ.). Andere schreiben natura, nach dem Russ., Poln. u. Böhm. priroda (etym. etwas Angeborenes, einen Zuwachs bedeutend), russ. auch jestestvo (das Seiende, unrichtig, denn Gott ist auch das Seiende, aber doch nicht die Natur, Pot.), das bei Gutm. n. v. vorzuziehende narav-i, in neuester Zeit in der slav. u. kroat. Literatur häufig narava geschrieben, bedeutet eigentl. Naturell (altsl. u. russ. narav. m., Gitter); er hat eine starke, schwache Natur, ima mnogo, slabo naravo; je močan, ali slab rojen; f. Naturell; Eigenschaft, lastnost, svojstvo, lastnija, posebnost, kakošnost; nach der Natur des Gegenstandes, po reči, po tem, kakoršna je reč; f. a. Leibesbeschaffenheit; in Natura (in natura) liefern, v blagu, v rečeh kaj dati (in ne v dnarjih); die Natur der Dinge erschaffen, preiskovati histvo reči, izvorno uredbo in postavo, naravo reči; die götti:

liche Natur, Božja natura; das liegt in der Natur der Sache, res tako nanaša; Natur der Sprache, s. Genus; er ist lauter Natur, priprost je, no hlina se; in der Natur leben, na planem, pod milim nebam; die beste Natur, živalstvo, (v časih tudi z rastlinstav vred); die todtie Natur, rudstvo; die Natur ist mit wenigem Zufrieden, natura je z malim zadovoljua; zur andern Natur werden, spremeniti se v drugo naturo; Stand der Natur, s. Naturzustand; von Natur, po naturi, od začetka, izvorno, samo na sebi; von der Natur, od nature; Geseß der Natur, naturna postava, naturni zakon; was in der Natur geschieht, wird nach eigenen Geseßen bestimmt, natura dela vse po svojih postavah.

Natur-, in Bsgg. naturni, ponaturni, naturski, prirodni.

Naturabneigung, die, izvorna, ponaturna zopernost.

Naturalarbeit, die, pravo, samo delo (in ne dnar).

Naturalien, *pl.*, natürliche Produkte, naturni pridelki, *pl.*, prirodnie *†*, ali prirodine *†*, *pl.*, naturae, zlasti redke in znamenite reči (V. natorščina).

Naturalienkabinet, das, nabira naturnih ali prirodnih reči, nabira prirodna, (nach V. nabira natorščin).

Naturaliensammlung, die, s. Naturalienkabinet.

Naturalisieren, s. Nationalisieren.

Naturalisierung, die, udomaćenje, podelitev derzavljanstva.

Naturalismus, der, naturalizem; s. Vernunftglaube; vera, da jo Bog in natura eno.

Naturalist, der, naturalist*; ein selbstgelehrter Künstler, samoúk.

Naturalleistung, die, dajatev v rečeh, v blagu.

Naturalverbindlichkeit, die, dolžnost, kaj v rečeh, v blagu ali pridelkih dajati, opravljati.

Naturalwohnung, die, stanovanje (zastoj).

Naturalanlage, die, prirojenost, naturni ali prirodni dar, dobra glava za kaj, vrojena pripravnost ali zmožnost.

Naturbegebenheit, die, naturski prigoдек, prikazek, ponaturna zgodba.

Naturbeobachter, der, s. Naturforscher.

Naturbeobachtung, die, s. Naturforschung.

Naturbesamung, die, samosetev.

Naturbeschreiber, der, naturopisee, prirodopisee, popisovavec nature.

Naturbeschreibung, die, natoropisje, naturopis, prirodopis.

Naturbeobachter, s. Naturforscher.

Naturbild, das, naturna podoba.

Naturbild, *adj.*, rajen slep.

Naturell, das, narav-i (auch *serb.* u. *Vuk*), natra, prirojena lastnost serca. čud-i, *russ.* prirodnoe svojstvo.

Naturen, v. a., zu etwas wohl naturet sein, rojen biti za kaj.

Naturereigniß, s. Naturbegebenheit.

Naturerscheinung, die, naturni prikazek, ponaturni prikazek.

Naturerzeugniß, das, naturoi pridelek, naturni sad, obrodek (nach andern slav. W. prirodni proizvod).

Naturfehler, der, vrojena liba.

Naturforscher, der, preiskovavec, premisljavec, opazovavec nature; s. a. Naturkundige.

Naturforscherin, die, premisljevavka, opazovavka natore.

Naturforschung, die, preiskovanje, premisljevanje in opazovanje nature; s. a. Naturkunde, Naturlehre.

Naturgabe, die, prirojenost, naturni dar.

Naturgemäß, *adj.*, ponaturne, prirodni primeren, po prirodni ali naturni.

Naturgeschichte, die, naturopisje, prirodopis ober prirodopisje, (nach V. stvárské zgodovine), wörtl. naturna ali prirodna zgodovina.

Naturgeseß, das, naturna postava, postava natore, naturni zakon (verall.).

Naturgewalt, die, naturna moč, sila.

Naturglaube, s. Vernunftglaube.

Naturgut, s. Naturerzeugniß.

Naturhang, der, ponaturno nagnjenje k čemu.

Naturhistorie, s. Naturgeschichte.

Naturjahr, das, ponaturno leto, leto od spomladi do spomladi, od jeseni do jeseni.

Naturkennner, der, naturoznanec, prirodoznanec.

Naturkenntniß, s. Naturkunde.

Naturkind, das, s. Naturmensch.

Naturkrieger, der, naturno telo, naturna reč.

Naturkraft, die, moč nature, naturna moč, prirodna moč.

Naturkunde, die, naturoznanstvo, prirodoznanstvo, poznanje prirode in njenih postav.

Naturkundige, der, naturoznanec, prirodoznanec; *poln.* fizyk.

Naturlehre, die, naturoslavje, naturoznanstvo, nauk od nature, fizika*.

Naturlehrig, s. Pophysikalisch.

Natürlich, *adj.*, naturne, ponaturne, natursk, nach andern natursk, ponatursk, po naturni.

Prüfung, samoobsehen, samo ob sebi; das ist nicht natürlich, to ni samo ob sebi; das ist kein natürliches Wasser, to ni prava voda, ni voda sama na sebi; die natürlichen Eigenschaften eines Menschen, vrojene, prirojene lastnosti; natürliche Triebe, ponaturni nagovi; das natürliche Leben, naturno, telesno, živalsko življenje; natürliche Strafe, ponaturna kazen, ki nastopa sama ob sebi po kaem hndobnem delu; das ist natürlich, ta se razumi samo po sebi, to je očitno, to jo lahko zapopasli, razjasniti; der natürliche Oberherr, vladar po rojstvu (t. j. komur je kdo po rojstvu podložig); der natürliche Mensch, s. Naturmensch; das natürliche Jahr, s. Naturjahr; der natürliche Tag, naturni dan, od solnčniga vzhoda do zahoda; natürliche Haare, svoji, lastni lasje;

natürliche Schreibart, priprosta, nezavita, neumetna pisava; das kam ziemlich natürlich heraus, ta je bila precej debela, okorna; natürliches Ereigniß, s. Naturbegebenheit; das Bild ist natürlich, obraz je podoben; der natürliche Stein, živi kamen, samorasli; nicht geänbert, prav, nenarjen; natürlicher Tod, samoobsebna smert, ponaturna (ne posilna) smert; natürlicher Sohn, nezakonskio; natürliche Grenze, Begrenzung, nach V. postvarna meja; die Schlange im Paradiese war keine natürliche Schlange, kača v raji ni bila prava kača; natürliche Beschaffenheit, prirojenost; das geht nicht mit natürlichen Dingen zu, to ni samo ob sebi, ni po redu, po pravici, marveč mora biti narjeno; s. a. Naib.

Natürlichkeit, die, naturnost, ponaturnost, ponaturnust, prirodnost, prirojenost priprostost, samobsebnost.

Natürlich, das, naturna luč ali spoznavu.

Naturnäßig, s. Naturgemäß.

Naturmensch, der, ponaturni, priprosti, neomikani človek, sin. dete nature.

Naturoffenbarung, die, ponaturno razodjenje.

Naturordnung, die, naturni, prirodni red.

Naturpflicht, die, naturna, prirojena dolžnost.

Naturphilosoph, der, naturni slozot*.

Naturrecht, das, naturno pravo, naturno pravstvo; angeborenes Recht, ponaturna, prirojena ali vrojena pravica; s. a. Vernunftrecht.

Naturreich, das, stvarstvo, nach andern W. kraljestvo nature ali prirode.

Naturreligion, s. Vernunftglaube.

Natursammlung, s. Naturalienkabinet.

Natursehene, s. Antipathie.

Naturähnlichkeit, die, naturna lepota.

Naturspiel, das, nach andern slav. W. igra nature, etwa auch zmena.

Natursprache, die, ponaturno, prosto govorjenje.

Naturstand, der, naturni stan.

Naturtrieb, der, naturni, vrojeni nagon; s. a. Instinkt.

Naturvolk, das, naturno, neomikano, divje ljudstvo, ljudstvo brez derzavnih naredb, ledstvo živeče v stanu nature.

Naturweise, die, ponaturno orožje.

Naturweise, die, naturna modrost.

Naturwesen, die, naturstvo, stvarstvo.

Naturwidrig, *adj.*, naturni nasproten, protiv, protinaturne, nenaturene.

Naturwidrigkeit, die, protinaturnost.

Naturwissenschaft, die, s. Naturlehre.

Naturwüchsig, *adj.*, nach dem *Altst.* samorasela, samoruden.

Naturwunder, das, čudež nature, prirode.

Naturzustand, der, stan nature, divji stan, brez vlade in derzave.

Naturzwang, der, ponaturni namen, ponaturni cilj in konee.

Nanarchie, s. Seezschlacht.

Nautik, die, brodarstva, mornarija, nauk, po morji voziti se, *russ.* morehodnaja nauka.

Nautiker, der, brodar, mornar, *russ.* morebodec; s. Seemann.

Nautisch, *adj.*, brodarsk, mornarsk, pomorsk.

Navalrieg, s. Seekrieg.

Navigation, s. Schifffahrt.

Navigationssatte, die, anglezko ustavno pismo zastran brodarstva.

Nebel, der, megla, (*altst.* m'gla), *russ.* тумan; *dim.* meglica; ein Nebel der die Saaten verdirbt, tona (?), (zito toni); der Nebel steigt in die Höhe, megla se vzdiguje, se je vzdignila; wie Nebel zergehen, raziti se, zgubiti se kakor megla; dicker Nebel, gosta megla; bei Nacht und Nebel, s. Nacht; einen Nebel vor den Augen wachen, s. Blau (er Dunst); es ist mir wie ein Nebel vor den Augen, megla so mi dela, megleno mi je pred očmi; trockener Nebel, s. Seerand.

Nebel-, in Bsgg. megleni.

Nebelbau, die, megla na morji, bregu podobna.

Nebelbogen, der, mavrica belosivkljata.

Nebeldecke, die, megleno zagrinjalo, pokrivalo.

Nebeldunst, der, tenka megla.

Nebelfarbig, s. Nebelgrau.

Nebelferne, die, meglena daljava.

Nebelfeuch, *adj.*, megleno vlažen.

Nebelfleck, der, meglica, ozvezdje meglici podobno in nerazločljivo.

Nebelform, die, meglena, neodločena oblika.

Nebelgebilde, das, meglena podoba.

Nebelgewand, das, megleno ogrinjalo.

Nebelgewölke, das, oblak iz megle.

Nebelglanz, der, svetla megla.

Nebelgrau, *adj.*, meglenast, meglen.

Nebelhauch, der, lahka meglica.

Nebelicht, *adj.*, meglenast, megli podoben, *poln.* mgławy.

Nebelig, *adj.*, meglen, nach *M.* auch megloven, meglovit.

Nebellärche, die, (*Corvus cornix*), siva vrana, (*poln.* wrona popielata).

Nebelland, das, meglena dežela.

Nebelluft, die, megleni zrak, megla.

Nebelmeer, das, megleno morje, megla morju podobna.

Nebeln, v. z., es ucbell, megleno je, megla je, so kadi, megli so, u. V. megleni, *böhm.* auch mzi; s. a. Nebelstein.

Nebelnacht, die, meglena noč; gosta, temna megla.

Nebelrauch, der, čad.

Nebelregen, der, peršenje.

Nebelreifen, das, mokra megla, peršenje.

Nebelstein, der, kalcedon*.

Nebelstern, der, zvezda meglenica, *poln.* mgławidło.

Nebelzeichen, das, znamenje o meglenem vremenu.

Neben, *praep.*, den Zustand der Ruhe dicht zur Seite eines andern Dinges bezeichnend, zraven, (vergl. das *böhm.* zaroven, zugleich), nach andern zravno, poleg, (*altst.* pol'g), kraj, pokraj česa, pri (srg. bei), blizo (naše), vstric (daneben, in gerader Richtung), tik,

(fnapp daneben); neben mir, poleg mene, zraven mene; neben einem vorbeigehen, mimo koga iti; sich neben einem setzen, zraven koga, blizo koga sestiti; du sollst keine andere Götter anbeten neben mir, ne moli družih bogov razun mene samiga; neben dem Dorfe liegen Wiesen, poleg vasi so travniki; eine Bewegung dicht bei oder zu einem Dinge bedeutend, auch poleg, zraven, u. f. f., zuweilen auch k; begrabe sie neben mich, k meni, blizo mene. tik mene jih pokoplj; er setzte sich neben mich, k meni se je usedel; f. a. **Daneben**; in der Zusammenfügung mit Hauptwörtern, wenn damit ein mit andern Dingen derselben Art coexistirendes Ding bezeichnet wird, wo für Neben häufig Mit- gebraucht wird, gibt es der Slovenc mit so. (f. a. **Mit**); wenn hingegen darunter ein beigegebenes, hinzugehaltenes Ding zu anderen Dingen verstanden wird, mit pri —, auch mittelst pridano, pridjan, pristavljen; und wo das beigegebene Ding den Nebenbegriff hat, daß es einem andern, durch die Zusammenfügung mit Haupt- ausgedrückten Dinge nachstehe, mit postransk, pritično, stransk, drugoten, podružnik, nebstiven (unwesentlich), pri —, pa —, mali.

Nebenabgabe, die, prikladek k davščini, davšini, postranska davščina, davšina, pridavščina, pridavšina.

Nebenabsicht, die, postranski namen; er hatte noch die Nebenabsicht, zraven tega je še hotel —.

Nebenader die, manjši, postranska žila.

Nebenallee, die, postranske drevesne ulice, *poln.* poboczna ulica.

Nebenaltar, der, stranski oltar, mali oltar.

Nebenamt, das, postranski ured.

Nebenan, *adv.*, zraven, blizo; f. **Neben**.

Nebenauführer, der, drugi, manjši vodnik, vodnikov namestnik.

Nebenauflegenheit, die, postranska, drugotna zadeva.

Nebenarbeit, die, postransko delo, kar se priskakaje dela, kar se razun poglavitniga oprava dela.

Nebenartikel, der, postranski člen, dodani člen, dodatni člen, druga, postranska reč.

Nebenaug, das, etva paoko.

Nebenausgaben, die, mešens im *pl.* postranski stroški, drugi stroški; Nebenausgabe eines Buches, drugo, manjši izdanje.

Nebenbahn, die, stranska, postranska steza, pot.

Nebenband, das, (*anat.*) postranski, mali vezek.

Nebenban, der, prizidek, zidanica.

Nebenbedeutung, die, drugi pomen, postranski, pritični pomen.

Nebenbediente, der, sosterže, sosteržnik, sosluznik.

Nebenbedingung, die, pristavljeni, pridani pogoj.

Nebenbegriff, der, postranski zapopadek ali razumek; pridana misel ali pomemba.

Nebenbei, *adv.*, pri tem, po strani, po-

verh öcsa, auch zraven; nebenbei etwas thun, priskakaje storiti (pri poglavitnem delu).

Nebenbein, das, kost, ki je zraven druge kosti, pritična kost.

Nebenbericht, das, postransko, drago poročilo, pridano poročilo.

Nebenbeschäftigung, die, postransko opravila, stranski opravke.

Nebenbescheid, der, pristavljeni, drugi odlok ali odgovor.

Nebenbeweis, der, postranski dokaz.

Nebenbitt, die, pritična, pristavljena prošnja.

Nebenblatt, das, (*bractea*), pritični, medovetni list, *kroat.* palist, *russ.* prilistek.

Nebenblid, der, postranski pogled.

Nebenbrief, der, drugo, pridjano pismo.

Nebenbrücke, die, postranski mostek, *poln.* przymostek.

Nebenbruder, der, brat, sobrat; Nebenmenich, bližnji.

Nebenbuhler, der, in der Liebe, etva sohljubnik †, *russ.* sopernik (so — und preti, streiten); *Mibal* überh. nach *H.* und dem *Serb.* tekmev, (vergl. *allst.* tkma allein, tk'm. gleich), etva auch, spodleznik, spodlezovavec; kdor se s kom poganja za predstvo.

Nebenbuhlerei, f. *Rivalität*, *Wetteifer*.

Nebenbuhlerin, die, soljubica †, tekmica; spodlezovavka.

Nebenbuhlerschaft, f. *Rivalität*.

Nebenbürge, der, soporok; podporok, porokov porok.

Nebenbürgschaft, die, soporoštvo; podporoštvo.

Nebenchrist, der, sokristjan.

Nebendienst, der, postranska služba.

Nebendruck, das, manjši reč, f. **Nebensache**.

Nebendrüse, die, manjši, pritična žleza.

Nebenein, *adv.*, še poverh, k čemu.

Nebeneinander, *adv.*, eden poleg drugiga; drug poleg drugiga; eden za drugim, drug pri drugem, drug za drugim, zraveo sebe, vspored; f. a. **Einander**.

Nebeneingang, der, stranske vrata.

Nebeneinkommen, das, Nebeneinkünfte, Nebeneinnahme, *pl.* postranski dohodki, postranski prislužek, pripidki, nach *V.* postranščina, postranšina.

Nebeneinwand, der, f. **Nebenabsicht**.

Nebenerbe, der, sododič, sododnik, f. a. **Legatar**.

Nebensattel, die, vmesna basen, f. a. **Epifode**.

Nebensach, das, pritični, stranski predal, predel; *fig.* postranski opravke, postranska umetinja ali učenost.

Nebensarfe, die, druga, pridana barva.

Nebensaufse, die, drugi bok.

Nebensflügel, der, vätrično, stransko krilo.

Nebensluß, der, mala, stranska reka (ki se izliva v večji reko), pritok (*böhm.*).

Nebenstracht, die, pritorov.

Nebenstrage, die, medvprašanje, vmesno, postransko, nebstiveno vprašanje.

Nebenfrau, f. **Rebweib**.

Nebengang, der, stranska pot, stranske ulice; stranski ganek *.

Nebengasse, die, stranske allee *pl.*

Nebengebände, das, stransko zidanje, prizidje, prizidek, zidanica.

Nebengebrauch, der, postranska raba.

Nebengeführ, die, pritična davščina, davšina, postranska dolžnost, kar komu gre zraven poglavitniga dolga; f. a. **Uebereinkommen**.

Nebengebanke, der, druga, postranska, skrita misel.

Nebengefälle, *pl.* postranski prihodki, dohodki.

Nebengefäß, das, postranska posoda, žila.

Nebengefäßde, die, druga, postranska abjluba.

Nebengemach, das, stranska izba.

Nebengenuß, der, postranski užitek, f. a. **Uebenuß**.

Nebengehäuft, das, stransko opravilo, postransko delo.

Nebengehäuft, der, dišek, dašek, f. **Beigehäuft**.

Nebengehörs, das, stvar (z drugimi).

Nebengeheil, f. **Mitgefell**.

Nebengewinn, der, postranski, manjši dobiček.

Nebengläubiger, der, soapnik.

Nebengraben, der, stranski jarek, stranska grapa.

Nebengrund, der, drugi, pristavljeni, manjši tehtni varok.

Nebengut, das, stransko premoženje, postransko.

Nebengalm, der, nach *V.* dojóek (dvojček?), obraslik, razraslik.

Nebenhandel, der, stranska kupčija, druga kupčija.

Nebenhandlung, die, vmesno delo, djanje, postransko djanje, f. a. **Epifode**.

Nebenhaut, das, bližnja hiša, sosednja hiša; zidanica, prizidje; (*poln.* przydoniek).

Nebenhör, **Nebenhin**, *adv.* mimo, zraven ali poleg koga, priskokania, priskakaje, po strani, a priliki, pri tem, f. **Neben**.

Nebenhofen, der, nadmodnik.

Nebenhof, der, pridvar.

Nebenhöhle, die, mala jama (zraven velike).

Nebenhülft, das, podružna naprava, podružnica.

Nebenhuld, die, mali lov, malo strefjanje.

Nebenhummel, die, stranska izba, soba, prizidje.

Nebenkind, das, postranski otrok, nezakonski otrok, f. **Bastard**.

Nebenlichte, die, (cérkov) podružnica.

Nebenlage, die, druga, pritična tozba.

Nebenlurdt, der, mali hlapec; *Witkurf*, *Waldhlapec*.

Nebennoten, der, manjši, drobnejši vozal, privozlina.

Nebenloch, f. **Reisloch**.

Nebenlothen, die, stranski, posebni stroški.

Nebenraufheit, die, pritična bolezen; manjši bolezen, ki se pritakne poglavitni.

Nebenleistung, die, postranska dolžnost, oprava.

Nebenlinie, die, postranska čerta, in der Genealogie, stranski rod, stranska žlahta.

Nebenmacht, die, moč, velika država z oziram na drugo moč.

Nebennagel, die, mala, druga dekla.

Nebenmann, der, der einem zur Seite steht, človek stojeci poleg družiga, vätričnik, soosed (eig. Nachbar); neben dem rechtmäßigen Gemahl, nach *V.* podružnik; prestežnik.

Nebenmenschen, der, *Mitmenschen*, bližnji, auch bližnjik; f. **Nächste**; *russ.* sočlovek; sein Nebenmenschen, človek kakor on, njemu podobn; das, ein *Beimenschen*, pomagavka.

Nebenmond, der, postranski, krivi, dvojni mesec.

Nebenniere, die, malo ledice, nadledičje †.

Nebenschiff, der, vol, vprežen z drugim.

Nebenperson, die, druga, postranska oseba.

Nebenpferd, die, podfara, mala fara.

Nebenpfeiler, der, stranski steber ali stolp.

Nebenpflicht, die, postranska dolžnost.

Nebenplanet, der, f. **Trabant**.

Nebenschiff, der, drugo darilo.

Nebenschuß, der, postranski ólenek, postranska, drugotna reč.

Nebenschünung, die, posebno rajtanje, posebna rajta ali številba.

Nebenschuß, das, drugo, stransko kraljestvo.

Nebenrolle, die, stranski svitek; druga, postranska naloga, rola *.

Nebensaat, die, prisevok, dosevek.

Nebensache, die, manjši reč, pristranščina, postranšina, postranska reč, mala, drugotna, nebstivena reč.

Nebensatz, der, posebni stavek.

Nebensätze, f. **Nebenpfeiler**.

Nebenschnaß, f. **Nebengehäuft**, **Beigehäuft**.

Nebenschiff, der, *Wasserschiff* an den Bäumen, (at); an den Neben, podočnik (*V.*)

Nebenschreiben, das, posebno pismo.

Nebenschuld, die, postranski, manjši dolg.

Nebenschuldner, der, posebni dolžnik, sodolžnik.

Nebenseite, die, druga, mala stran, pristran †.

Nebensinn, f. **Nebenbedeutung**.

Nebensohn, der, postranski, nezakonski sin.

Nebensonne, die, stransko, drugo, dvojno, krivo solnee, solnčna podoba, prisolnice.

Nebensorge, die, še druga skerb.

Nebensterne, der, zvezda manjši zraven drugo veči zvezde.

Nebensteuer, die, pridavek, postranski davek.

Nebenstrahl, der, manjši žarek.

Nebenstraße, die, stranska cesta, stranske allee.

Nebenstreit, der, postranski prepri ali razpor.

Nebenstraße, der, postranska čerta.

Nebenstube, die, posebna izba, f. **Nebenlammer**.

Nebenstück, das, dem Hauptstücke unterge-

ordnetes, posebni kos, posebna, manjši reč; f. a. Pendant.
Nebenstunde, die, f. Muße, Mußeſtunde.
Nebenfüßler, der, vmesni plesavec, figurant*.
Nebentheil, f. Nebenstück.
Nebenthür, die, male duri, stranske vrata ali duri, pl.
Nebenühr, die, stranska, mala (solnčna) ura.
Nebenumſtaud, der, manjši okoliščina, okolišina, manjši reč, priščina okolišina.
Nebenurſache, die, drugotni, pripomočni vzrok, posebni, postranski vzrok.
Nebenverbindlichkeit, f. Nebenpflicht.
Nebenverdienst, der, posebni, postranski prisluzek, pripridek.
Nebenvermögen, das, dodatno volilo.
Nebenverſtaud, f. Nebenbedeutung.
Nebenvertrag, der, druga, dodatna pogodba.
Nebenvormund, der, dodatni varh, sovarh.
Nebenvortheil, der, postranski, posebni dobiček.
Nebenwacht, f. Wacht.
Nebenwahrheit, die, podružna resnica.
Nebenwand, die, stranska stena.
Nebenweg, der, stranska pot, ali steza, zapotje. *Gutm.* pripotje; stranpotica, f. a. Abweg; Nebenwege ſuchen, ovinkov iskati.
Nebenweib, das, f. Nebenweib.
Nebenwelt, f. Mitwelt.
Nebenwerber, f. Mitwerber.
Nebenwerk, das, postransko, manjši delo, f. a. Nebenſache.
Nebenwind, der, nach V. krivec, krivi veter; veter, ki iz strani vleče, stranski veter.
Nebenwinkel, der, pritični kot, nach V. sosednji kot, tikama kot.
Nebenwort, das, Umſtandwort, nach V. u. dem *Russ.* narečje, *kroat.* prirečje, *poln.* przysłówek.
Nebenzeuge, der, sopriča.
Nebenzimmer, das, f. Nebenſammer, Nebenſtunde.
Nebenzimmerchen, das, stranska sobica, kamriola*.
Nebenzollamt, das, mala colnija.
Nebenzweck, der, posebni, postranski cilj in konec; ſe drugi, niži namen.
Nebenzweig, der, postranska, vmesna vejica, odrastek.
Nebſt, *praep.*, s oder z, s čim vred, zra- ven, skup, in; der Vater nebſt ſeinen Kin- dern, oče in (pa) njegovi otroci; oče z otroci vred; nebſt mir, z mano vred; der Vater wird nebſt der Mutter kommen, oče pride z materjo; oče pa mati prideta sknp; ob enim s kom.
Nechen, v. a. u. n., nagajati komu (v. na- goditi), reizen, dražiti koga, podajati koga, drezati, *poln.* nagabać; mit Worten, zase- gati koga (V.), f. Anzüglich; den Hund necken, psa dražiti; was ſich liebſt das neckt ſich gern, kar se ljubi, se rado pali; auch ukljubovati, spodbadati, zabavljati.
Necher, der, nagajavec, nagajavec, draživec.

Necherei, die, nagajanje, draženje, (mit Worten) zabavljanje; Neigung zu necken, nagajivost, zabavljivost; es ſind Nechereien vorgefallen, dražili so se, nagajali so si, ukljubovali so si, zabavljali so si.
Necheriu, die, nagajivka, draživka.
Nechhaft, *Neichſch*, *adj.*, nagajiv, dražljiv, zabavljiv; f. a. *Näichſch*.
Necher, die, eine ſolche Bewegung eines Strömenden Wassers, da dasſelbe durch ein Hin- derniß, z. B. eine Sandbank, zurückgeſtoßen, eine dem Strome entgegengeſetzte Richtung bekommt, obracanje, odbijanje vode.
Nechſe, der, in D. D. für Enkel, vnuk; *Brü- dergohn*, f. Bruderſohn, (männl.); *Schw- ſterſohn*, (bei *Gutm.* stric).
Nechgunſt, f. Nepotiſmus.
Nechſchaft, die, bratanſtvo, sinovſtvo, sestriſtvo.
Nechation, f. Verneinung.
Nechativ, *adj.*, f. Verneinend; odpoveden, odrekovaven, odnikaven, nikaven, zanika- ven. *poln.* odjemny, *böhm.* zaporny; ne- gatives Geſch, prepoved; negative Pflichten, odnikavne dolžnosti; negative Antwort, die Negative, odpoved, odrek, odreklich odgo- vor; dem Positiven (*poln.* dodajni) entgegen- geſetzt, etwa nach dem *Poln.* odjemni.
Necher, der, zamorec; f. Mohr, *russ.* Arap.
Necherin, die, zamorka, f. Mohrin.
Nechiren, f. Verneinen, Längnen.
Nechleckenſchild, das, zamudina.
Nechlige, die, f. Nachkleid, Morgenkleid.
Nechligent, f. Nachlässig.
Nechligiren, f. Vernachlässigen.
Nechottant, der, f. Handelsherr, Handels- mann.
Nechotiateur, f. Unterhändler.
Nechotiation, die, pogajanje (v. pogoditi), gebr. pogajanje (v. gnati, poganjati se).
Nechotiren, v. a., pogajati ſe zaſtran česa.
Nechmen, v. a., vzeti, jemati, a. vzetati, in *Altſl.* u. andern ſl. W. auch brati; Einem alles (mit Gewalt) nehmen, vse pobrati komu; wenn man es ſo nehmen will, es ho- čemo tako razumeti, tako tolmäciti, raz- lagati, auch vzeti; wenn wir es genau neh- men, es reč dobro, na tanko premislimo; überhand nehmen, (v. n.), raziširiti ſe, razi- ſirjati ſe, f. Hand; übel nehmen, zame- rriti, zamerjati, za zlo vzeti, jemati; Einem etwas nehmen, auch, koga ob kaj pripra- viti; Schaben nehmen, ſkodovan biti, na ſkodi biti, ſkodo imeti, terpeti, auch ſko- din, kvarin biti; Ende nehmen, koncäti ſe; f. a. Ende; Anfang nehmen, začeti ſe, začinjati ſe; pričeti ſe, pričinjati ſe; početi, počinjati ſe; eine Wendung neh- men, obrniti, obracäti ſe; eine gute Wen- dung nehmen, na dobro obrniti ſe, obra- cäti ſe; nimm mir Brod, kruha se ne brani; das Leben nehmen, ubiti, ugonobiti, umo- riti, usmertiti, koncäti koga; eine Perſon zur Ehe nehmen, (v zakon) vzeti koga; eine Frau nehmen, oženiti ſe, ženiti ſe; einen Mann nehmen, omožiti ſe, možiti

se; auf den Rücken nehmen, opertiti, oder opertati kaj, se, zadeti si, na herbe djeti si; in Beiß nehmen, posesti, posedati kaj; Speiße und Trank zu ſich nehmen, jesti in piti, zauziti, užiti, uživati; Geld zu ſich nehmen, s ſabo vzeti, v žep vtakniti; einen Ring vom Finger nehmen, sneti, snemati perſtan; ein Kind zu ſich nehmen, otroka k ſe (na reja) vzeti; Maß zu etwas nehmen, kaj pomeriti, pomérjati, umeriti kaj; Arznei nehmen, f. Einnehmen; Abſchrift von etwas nehmen, prepisati kaj; an ſich nehmen, f. Annehmen; es nimmt mich Wunder, čudim se, čudno (čudna) se mi zdí; das ſollte mich Wunder nehmen, temu bi se čudil; in An- griff nehmen, v roke vzeti, delati začeti; Einen in die Waſche nehmen, f. Waſche; bei der Hand nehmen, za roko prijati, prijemati; eine Gewohnheit an ſich nehmen, navaditi ſe česa; bei dem Kopfe nehmen, popasti, zgra- biti koga za glavo; ein Beiſpiel nehmen, f. Beiſpiel; kein Blatt vor den Mund neh- men, ne bati ſe nikogar in na ravnost go- voriti, f. Blatt, Mund; in Ueberlegung neh- men, premislniti, preudariti kaj; Gelegenheit nehmen, poprijeti ſe prilike, kakor je; ein- nen Anlauf nehmen, zaloteti ſe, zagnati ſe; Unterrichts nehmen, dati ſe podučevati; beim Worte nehmen, za beſedo prijati koga, držati ſe njegove beſede, obljube; er nimmt viel für ſeine Waare, drag je; dieſes Geld wird hier nicht genommen, ta dnar se toli ne joneže, ne gre; er ließ es ſich nicht nehmen, ni si dal dopovedati (drugaci), iz glave abiti; in Empfang nehmen, prejati, prejemati; iſchriſtlich in Empfang nehmen, v prejetje zapisati; Abſchied nehmen, po- sloviti, sloviti ſe; ſich die Freiheit nehmen, prederzniti ſe, f. a. Freiheit; fürlieb neh- men, f. Fürtlieb; eine Sache für die andere nehmen, vzeti eno za drugo; f. Verwech- ſeln; wenn man es von dieſer Seite nimmt, es se reč pogleda od te strani; Flag, Eig- nehmen, vſesti ſe, seſti, sedati; Jemanden gefangen nehmen, vjeti, prijati in zapreti koga; die Flucht nehmen, zbežati, ubežati, pobegniti, pete unesti, pobrati ſe, jo, f. a. Flucht; Zuſucht zu Einem nehmen, priben- den h komu, priteci h komu; gute Nacht nehmen, lahko noć reći; ſein Nachſager neh- men, čez nos oſtati, oſtajati, prenočiti, pre- nočevati kje; etwas darnach langend nehmen, ſecht po kaj; ſich die Mühe nehmen, prizadeti ſi, prizadovati ſi, potruditi ſi, truditi ſe; Theil an etwas nehmen, česa udeležiti, udeleževati ſe, deležiti ſe, deležen biti; ſich etwas nicht zu Herzen nehmen, ne marati za kaj, nach V. so amarsiti (?) ſe ob čem; f. übr. Herz; den Weg wohin nehmen, kam podati ſe, kam obrniti ſe, napotiti ſe, iti; einen Umweg nehmen, okoli iti, daljno pot vzeti, ogniti, ogibati ſe komu, koga; die Son- nenhöhe nehmen, solnčno viſokost meriti; ſich in Acht nehmen, varovati ſe, f. übr. Acht; in die Sperre nehmen, pod pečat djeti, zapечатiti; Einem das Wort nehmen,

vzeti, zabraniti komu beſedo; das Wort aus dem Munde nehmen, reči ravno to, kar je kdo drug na jeziku imel; in Augenschein nehmen, ogleđati, ogleđovati; einen Dienſt nehmen, v službo ſtopiti; Gott hat ihn zu ſich genommen, Bog ga je vzela k ſebi, ga je prigernil k ſebi; etwas auf (über) ſich nehmen, prevzeti kaj, na ſe vzeti kaj; po- lotiti ſe česa; was ſoll ich mir dazu neh- men, čemu mi bo to, kaj mi bo to rabilo; ſich Zeit nehmen, ne prenagliſe ſe, počasi de- lati; ne hiteti; Abſicht auf etwas nehmen, namérjati na kaj; Anſand nehmen, ne upati ſe (ſi), ne prav derzniti, uſtavljati ſe nad čim; f. a. Anſand; mit Jemand genau nehmen, s kom na tanko ravnati; zu Ohren nehmen, (*bibl.*) poſlušati; Cajus nahm hier das Wort, Kaji začne dalje; reče dalje, začne govoriti, povzame beſedo, poprime beſedo; nimm! na! nehmet, neh- men Sie, nate, prejmite, vzemite; v. r., ſich nehmen, veſti ſe, obneſti, obnaſati ſe, vladati ſe; wie nimmt ſich denn die Sache? kakšna je ta reč? kakšno je?
Nechmen, das, vzetje, jemanje.
Nechmendung, die, f. Ablativ.
Nechmer, der, f. Buchmer; Einnehmer; ladjia, ki je vzela ſovražno ladjio.
Nechnung, die, Nidberung, niža, nizava, nizko morſko obrežje.
Nech, der, zavist (auch *altſl.* neben zavida), zavid, welches jedoch gleich dem latein. in-vidia auch Haß bedeutet, nevoſchljivost, nevoſchljivost, zavidnost, nach V. neviſt, *serb.* neben zavist auch nenaviſt (*altſl.* Haß); das ſpricht der Neid an ihm, to govori iz zavidljivosti; er wollte vor Neid berſten, kmali bi bil konec vzela od zavisti.
Nechbau, der, kljubno, navlaſt začeto zi- danje.
Nechden, v. n., zavidljiv, nevoſchljiv, oevos- livj biti, zavidati; v. a., Einem neiden. f. Beneiden.
Nechdenſwerth, *adj.*, zavida vreden.
Nechder, der, zavidnik, zavistnik, zavidli- vec, nevoſchljivec, nevoſchljivec, bei V. auch nevidnik; er hat viele Neider, mnogo jih je, ki mu zavidajo srečo; beſſer Neider als Miſſeider, bolje je da te zavidajo ka- kor da te milujeja.
Nechderei, die, zavidanje.
Nechderin, die, zavidnica, zavistnica, ne- voſchljivka, novoſchljivka.
Nechdeſbild, der, zavidni pogled.
Nechdiſt, das, zavida ſtrup.
Nechdhaſen, f. Nietnagel.
Nechdhammel, Neidhaſt, der, gerdi zavist- nik, f. Neider.
Nechdiſch, *adj.*, zaviden, zavisten, zavidljiv, zavistlich, nevoſchljiv, nevoſchljivec, neidiſch ſein, zavidati; du biſt ihm neidiſch wegen ſeines Reichthums, njegovo bogatſtvo te boli; rin Neidiſcher, f. Neider; eine Neidiſche, f. Nei- derin; f. a. Heftig.
Nechdſtee, der, turſka detelja.

Neidlos, *adj.* nezavisten, brez nevošljivosti, brez zavida.

Neidnagel, *f.* Nietnagel.

Neiducht, *die*, huda, gerda zavist.

Neidüchtig, **Neidvoll**, *adj.* *f.* Neidisch; poln. novošljivosti, zavida poln, zavisti poln.

Neife, *die*, *f.* Neißhale.

Neifeln, **Neifen**, *v. a.*, orehe tolci.

Neige, *die*, der Zustand, da sich etwas seinem Uebe naht, upadanje, konec, *serb.* izmak; Ueberbleibsel einer Flüssigkeit in einem Gefäße, nach *Gutm.* sraga; ostanek, najga*, nach dem *Poln.* nedopitek, *böhm.* počepje; Verneigung, priklon; es geht mit ihm auf die Neige, bliža se smerti, konec; auf die Neige gehen, na malo iti, hoditi, pri kraji biti; vom Faße, potekati; von etwas Brenntem, dogorevati; auf der Neige sein, na malom biti, na malo priti; von der Neige trünken, na malom piti (*V.*). ostanek piti; hier ist noch eine Neige Bier, tu je še ostanek ola; tu je ostala kaplja; beim Destilliren des Braunnveines, nach *V.* belina.

Neigen, *v. a.* nagniti, nagibati, nakloniti, ukloniti, uklanjati, pripogniti, pripogibati; a. pripogivati; in *Böhm.* u. *Poln.* a. nachylliti, sohylliti, ohylliti; ein Faß neigen, sod povzdigniti, povzdigovati, privzdigniti, sod nagniti, nagibati, *f. a.* Beugen; er neigt das Haupt, nagnil je glavo; sein Ohr zu etwas neigen, ušesa nastaviti, nastavljati; das Herz zu etwas neigen, serce nagniti k čemu, začeti ljubiti; *v. r.*, von der Fläche, prevaliti se, nagniti, nagibati se; *f. a.* Senken, sich; die Sonne neigt sich, solnoe zahaja, dan se je nagnil, noč nastaja, se bliža; die Linien neigen sich zu einander, čerte se bližajo, vkup visé; sich neigen ans Höflichkeit, prikloniti so, priklanjati se, pokloniti se; sich nach rechts und links neigen, v dva čepa najati se; sich zu seinem Uebe, seinem Verschalle neigen, h konec, k razpadu iti; konec bližati se; sich zu etwas neigen, po čem hrepeneti; der Sieg neigte sich auf unsere Seite, zmaga se je nagnila, obernila na našo stran; es neigt sich zum Kriege, (*v. i.*), na vojsko kaže, na vojsko se obraća.

Neigung, *die*, Beugung, nagib, nagibanje, naklon, naklanjanje; Verbeugung, poklon, priklon, priklanjanje; Abhang des Bodens, položenost, visenje, navdolnost, *f.* Abhängigkeit; Neigung der Magnetenadel, nagibek (*V.*); Fertigkeit, etwas zu begehren, nagnjenje, nagnjenost; auch veselje k čemu, do česa; Zuneigung, Geneigtheit, *f.* die.

Neigungscompaß, *der*, nagibni kompas*.
Neigungscheit, *die*, zakon po nagnjenji.
Neigungswinkel, *der*, *f.* Inclinationswinkel, Einfallswinkel.

Nein, *adv.*, ne. (in all. sl. *M.*), *vulg.* auch na', na'n (ein unansdrückbarer Laut, nach *Pol.* Germann.), kaj se! o prav! pa ne; *russ.* net; nein, das kann nicht sein, ne, to ne more biti; nein zu etwas sagen, mit nein antworten, kaj odreči, odnikati, odpovedati; ne privoliti; ist der Bruder gesund? nein,

ali je brat zdrav? ni; hast du den Schaden erzeigt? nein, ali si povernil škodo? nisim.

Neinher, *der*, nikač, nikavi, nikanec.

Neinwort, *das*, odrek, odpoved.

Neisen, (*prov.*) *f.* Plagen.

Neissen, (*prov.*) *f.* Verdriessen.

Neitrolog, *der*, poročilo, naznanilo od umerliga, zgodbe iz življenja umorliga, popisovanje življenja rajnice.

Neitrologisch, *adj.*, popisajoč življenje umerliga.

Neitromant, *f.* Geisterbanner.

Neitlar, *der*, nektar, pijača bogov (pri Riml.).

Nelke, *die*, (*Dianthus*), *f.* Gewürznelke, nagelj*, klinček. *russ.* gvozdika, *poln.* gvozdzik; einfach, einjahn, doppelte, polni nagelj; Korinnelke, *f.* Naden.

Nelkenartig, *adj.*, nageljnast; *bot.* zebičast.

Nelkenbaum, *f.* Gewürznelkenbaum.

Nelkenblüthe, *die*, nageljnovo cvet, nageljnovo cvetje.
Nelkenbraun, *adj.*, zebičast, nach *V.* nageljbliche barve.

Nelkenflor, *ovetje* nageljnov; *f.* Nelkenblüthe.

Nelkengrün, *f.* Blaugrün.

Nelkenlauf, *f.* Maufe.

Nelkenruß, *die*, Madagaskarski orešek.

Nelkenöl, *das*, nageljnovno olje.

Nelkenpfeffer, *der*, nageljnov poper.

Nelkenstod, *der*, nageljnovno steblo.

Nelkenstübel, *der*, črni copotec.

Nelkenwurz, *f.* Benediktenkraut.

Nelkenzimmet, *der*, nageljnova kasija.

Nemesis, *die*, nasčevavka, maševavka, Nemezida (*pri neševercih*).

Nennbar, *adj.*, kar se more, da imenovati, izreči, izrečljiv, nach *V.* imenovaven.

Nennbarkeit, *die*, izrečljivost, nach *V.* imenovavnost.

Nennbetrag, *der*, nach *V.* imenska veljava; znesek po imenu (in ne po notranji vrednosti).

Nennen, *v. a.*, imenovati, zvali, klicati, *f. a.* Name; das nennt ich gehen, temu se pravi hoditi; wie nennt er sich? kako mu je ime? kako ga kličejo? kako mu pravi? kako so piše? netne dich! imenuj se, povej svoj priimek; nenne mir den Freund, welcher —, povej mi, imenuj mi prijatelja, kteri —; Karl, genannt der Große, Karel, imenovan Veliki, s priimenam Veliki; wie nennt man dieses? kako se temo pravi? bei dem Namen nennen, po imenu poklicati, klicati; das Kind wurde nach dem Vater genannt, otroka so po očeta imenovali, dali mu ime; Guten du nennest, *f.* Duzen; du, o Gott, den wir Vater nennen, ti, o Bog, komur pravimo: Oče; *f. a.* Er-nennen.

Nennen, *das*, imenovanje, zvanje.

Nennendung, *die*, *f.* Nominativ.

Nenner, *der*, *f.* Nominativ, wörtl. imenovavec, in der Arithmetik, imenovavnik, razdeljivec, nach *V.* imenivec, *russ.* znamenatelj.

Nennfall, *f.* Nominativ.

Nennwert, *der*, cena, vrednost po imenu, vrednost imenovana (*n. pr.* na banknoten), imenska vrednost; das Gegentheil hiervon ist Realwert.

Nennwort, *das*, ime, *f.* Hauptwort.

Neograph, *der*, novopisec, novinar v pisavi.

Neographie, *die*, navopisje, novo pisanje, *f.* Sprachenernung.

Neolog, *der*, novoverec, novinar, *f.* Neuerer.

Neologie, *die*, *f.* Neuerung.

Neologisch, *f.* Neuerungsbüchlig.

Neologismus, *der*, nova beseda, novinka, skovanka.

Neubrit, *der*, nefrit*, *f.* Nierenstein.

Neuphritisch, *f.* Nierens.

Neputieren, *v. a.*, svojo zlaho bogatiti.

Neputismus, *der*, nepozitizm*, razdajanje uredov med zlaho; obračanje vlade ali oblasti svojam na korist.

Neptun, *der*, Neptun*, bog morja, Vodan†.

Neptunist, *der*, neptunist*, kdor uravnava zemeljske pvršine iz potopa razlaga.

Nereide, *die*, morska deklia ali vila, nereida*.

Neronisch, *neronsk*, *f.* Unmenslich.

Nerv, **Nerve**, *der*, auch die Nerve, čutnica (čutna žila, eig. nur für: Empfindungs-nerv passiv), nach dem *Russ.* *Poln.* u. *Böhm.* nerv*, nach dem *Serb.* živac (eig. das lebendige Fleisch, analog dem Sloven. živo, in do živiga priti); Sehne, kita, žila; *poet.* struna; *bot.* žilica.

Nerven in *Bsgn.* čutni, čutniški, nervni, nervov.

Nerven, *v. a. u. r.*, ein Pferd nervet sich, knj si nastopaj; hat sich genervet, si je nastopil; tetivo napeti, napenjati.

Nervenschlag, *der*, čutnična veja.

Nervenbau, *f.* Nervensystem.

Nervenschreibung, *die*, popis(nvanje) čutnic, nervov.

Nervensündel, *das*, povezek čutnic, nervov.

Nervenfaden, *der*, čutna nitka.

Nervenfieber, *das*, vročinska bolezen, vročnica, in *3. Kr.* mochn, legar, *russ.* nervnaja gorjaska, (bei *V.* vogerska bolezen).

Nervengeflecht, *das*, čutniški prepletet.

Nervengeiß, *f.* Nervensaft.

Nervenhaut, *die*, nach *V.* čutniška kožica.

Nervennoten, *der*, čutniški, nervni vozal.

Nerventrant, *adj.* bolnih nervov ali čutnic.

Nerventranchheit, *die*, nervna bolezen, bolne čutnice, bolezen v čutnicah ali nervih.

Nervenlehre, *die*, nauk od čutnic ali nervov.

Nervenlos, *adj.* *f.* Enerot unter: Entnerven, Kraftlos.

Nervenmittel, *das*, zdravilo, lek, pomoček za čutnice.

Nervenreich, *adj.* *f.* Nervig.

Nervenreiz, *der*, mik čutnic, za čutnice.

Nervensaft, *der*, sok v nervih, nervni sok.

Nervensalbe, *die*, maža, mazilo za nerve.

Nervenschlag, *der*, nervni mertud.

Nervenschwäche, *die*, slabost čutnic, nervov, slabe čutnice.

Nervenspannen, **Nervensärteud**, *adj.*, čutnice ali nerve napenjajoč, krepčajoč.

Nervensärkung, *die*, krepčanje čutnic, krepčalo.

Nervensystem, *das*, sklad ali sostava čutnic, nervov, čutništvo.

Nervenverfassung, *f.* Nervensystem.

Nervenvoll, *f.* Nervig.

Nervenwarte, *die*, (Papilla nervea), nach *V.* čutna bradavica.

Nervenschwurm, *f.* Nadenwurm.

Nervenzweig, *f.* Nervenäst.

Nervig, *adj.*, močnih, krepkih čutnic ali nervov, žilav, *böhm.* nervnat; *fig.* čverst, jak, koronjask; nervige Schreibart, krepka pisava, močna, jedernata pisavu; nervige Sprache, krepki govor, kropki jezik; *f. a.* Kraftvoll.

Nervigen, *v. a.* čutnice krepčati.

Nervlos, *adj.*, čutniški, nervni.

Nerz, *f.* Sumpffotter.

Nessel, *f.* Mißpel.

Nessel, *die*, (*Urtica*). Brennessel, kopriva, kopriva, (*allsl.* beides), bei *Gutm.* auch žgavica (*poln.* żegawka), die kleine, zargolica (*Gutm.*); (*Urtica pilulifera*), kroglasta kopriva; (*urens*), pečica, žarnica; die taube, gluha kopriva, mertva kopriva; was eine Nessel werden will, brennt bald, zgrade začne žgati, kar kopriva misli ostati; tern se iz mladiga ostri; kluge Hühner legen wohl auch in die Nesseln, tudi dobri mački včasih miš uide; tudi gosi včasih spoderkne.

Nessel in *Bsgn.* der Nessel eigen, davon stammend, ihr gehörig, koprivni.

Nesselaußschlag, *der*, pupenčine pl.

Nesselbaum, *f.* Bohnenbaum, (*poln.* obrotinica).

Nesselblase, *die*, mehurček od opečenja s koprivo.

Nesselbrand, *der*, žgeča blečica od koprive.

Nesselbrennen, *adj.*, žgeč kakr kopriva.

Nesselfieber, *das*, pupenčna vročnica.

Nesselfeuch, *f.* Braunfelsen.

Nesselfliege, *die*, mulha koprivarica.

Nessellage, *das*, koprivna preja (neka tenka bombazeva preja).

Nesselgestrauch, *das*, koprivje, koprivje, koprivnica.

Nesselhopsfen, *der*, gluhl hmclj.

Nesseltügel, *f.* Zauktügel, (*poln.* pokrzywiziek).

Nesselkrankheit, **Nesselsucht**, *f.* Nesselfieber.

Nesseln, *v. a.*, peči s koprivami, tepsti, žgetati s koprivami.

Nesselkraute, **Nesselseide**, *f.* Füllkraut.

Nesselkueckerling, *der*, Nesselspanner, motulj koprivar.

Nesselstrand, *der*, koprivje.

Nesselstück, *das*, koprivno platno, koprivnik, *f.* Musselur.

Nesselstüchen, *adj.* iz koprivniga platna, mušlinast.

Nesselwanze, die, stenica koprivnica.
Nest, das, gnjezdo, nach dem *Altstl.* gnezdo;
Nestchen, *dim.* gnjezdce; *coll.* gnjezdje;
Nester bauen, zu Nester tragen, gnjezdo zna-
 sati, delati, skladati, nositi; das Nest aus-
 nehmen, gnjezdo pobrati, pobirati, t. j.
 mlade pobrati; *fig.*, so viel als Bett, le-
 zische, postelja, auch gnjezdo; am Kopfe, f.
Nestel; *mont.* kup rude, etwa auch gnjezdo;
Wespennest, osir, osiäce, osiäce; ein klebendes
 Nest, (verächtl. von einer Stadt, einer Woh-
 nung), prava luknja, prav berlog, beznica;
Surenest, kurbiäce, kurbiäce; Diebnest, ta-
 tinsko gnjezdo; vergl. das *slav.* Spr. nach
Jarn. kjer se tica uplodi, tje rada hodi.
Nestel, das, podložok; *serb.* polog, *russ.*
 podkladnj, *g. m.*, jajce, ki se v gnjezdu
 pušca, puša in podklada kokoši, da druge
 ondä nese.
Nestel, die, ein schmaler lederner Riemen,
 runde Schnur, etwas zuzuschnüren, jermence,
 verveca; nach *Gutsm.* verzillee; am Kopfe,
 f. **Haarnest**; *serb.* zasuček; Einem die Nes-
 tel knüpfen, spodvezati koga, nezmožna
 storiti.
Nesteloch, das, luknjica za pretegovanje
 vervece.
Nesteln, v. a., zvozati, vozati z jermen-
 can ali verveco; f. Nestel (knüpfen).
Nestelnadel, die, f. Schürnadel, Köpfnadel.
Nestelstift, Nestelbeschlag, der, okovek verv-
 eni.
Nesterweise, *adv.*, *mont.* v gnjezdih, gnjez-
 dama †.
Nestleder, die, haarige, mah; die ersten Kie-
 l, hodeki, lopaticce, male lopaticce.
Nestleder, der, slabi, samlasti präsiček.
Nestlichlein, das, Nestluchen, zadnje zva-
 ljeno piäce, piäse; *fig.* Nestluchen, das letzte,
 jüngste Kind, nach *V.* postrugavnik, po-
 struznik; weibl. Geschlechtes, postruznicca,
 eig. das Brot aus den Teigrösten, *analog.*
 dem *Böhm.* vyskrabek (= posterček) für
 bräde.
Nestler, der, trakar, verčar, jermenčar.
Nestling, der, (mlada, negodna vjeda), nach
V. gnjezdnik, gnjezdač, golič; f. a. Nest-
 lichlein.
Nestor, der, nestor, častiljivi starček.
Nestruhe, die, gnjezdarica (gosenica).
Nesttänze, die, mladä, golobji mladä, golič.
Nest, *adj.*, ličen, äden, berhek, snažin ali
 äst, gladek, pravšen; ein nettes Mä-
 chen, ädna, zala dekläca; nettes Vögelein,
 drobna ptäca; nettes Rede, gladki govor; netter
 Gynband, lično vezane bukve, *poln.* šadny,
 bei *Gutsm.* lepoten.
Netter, (Brot), f. Zust.
Nettheit, Nettigkeit, die, ličnost, ädnost,
 snažnost, zalost, lepota, gladkost, *Gutsm.*
 lepotnost.
Netto, *adv.*, ästo, brez stroškov, odbivsi,
 odäevši vse stroške, brez tare, äste vage;
 bei den Buchhändlern, odločena ätacunska
 cena brez odbitka.
Nettoertrag, der, ästi dobiček, znesek.

Nettogewicht, das, ästa teža, (brez tare).
Nettogewinn, der, ästi dobiček.
Netz, das, mreža; f. a. Gatt, vers, sak,
 ravšelj, in andern *slav. M.*, set-i; *Netzen*,
dim. mrežica; zum Hen- oder Laubtagen,
 mreža, alich mrežnica; ein Netz strecken,
 mrežo splesti, plesti, splätati; die Wände
 des Netzes bei den Fischern, krila, *pl.* (kri-
 lo); im thierischen Körper, pečica, a. mrena,
serb. pelenica; um's Herz, oserčeje; um's
 Gedärn, öberveje; f. a. Darmhaut; um's
 Auge, mrena; Netze stellen, mreže nastaviti,
 nastavljati, razpeti, razpenjati; ins Netz lochen,
 speljati in mreže, omamiti, zapeljati.
Netz, in der Bfsg., von Netz, (mreža), mre-
 žni, mrežasti; von Netzen, nach machen, mo-
 äivni.
Netzbaum, der, bei den Mauerern, nach *V.*
 blazina.
Netzhäuten, das, močivnica.
Netzbeutel, der, mrežasta mošnja.
Netzhoden, der, močivnica.
Netzbruch, der, pešična kila.
Netze, die, močilo, moča.
Netzen, v. a., nach machen, pomočiti, omo-
 čiti, pomokriti, močiti, namakati, oavla-
 ziti, vlaziti, orositi, rositi, öskropiti; mit
 einem Netze versehen, omrežiti, mrežiti.
Netzfisch, das, suknarska škropivnica, mo-
 äivnica.
Netzförmig, *adj.*, mrežast, mrezi podoben.
Netzgabel, f. Forkel.
Netzgarb, der, sak *.
Netzhaut, die, netzförmige Haut, mrežasta
 koža, nitkasta koža; im Auge, äutnica
 mrežica, koža.
Netzjagen, das, lov z mrežami, lov v mre-
 že, mrežni lov.
Netzkammer, die, bei den Bierbräuern, olar-
 ska močivnica, *böhm.* kropirna.
Netzkessel, der, močivni kotel.
Netzschwamm, der, morska goba. (s ktero
 se kaj namaka ali vläzi).
Netztange, die, mrežni kol.
Netzlich, der, etwa mrežni siv.
Netzrichter, der, mrežar, kdor ioreže plete
 ali dela.
Netzrichterin, die, mrežarica.
Netzwasser, das, škropivna voda.
Netzwerk, das, omrežje, mreže *pl.*, mre-
 žasto delo.
Netzwerk, die, (Friedelles), nach *V.* pra-
 ctica (?), *M.* mrenka; telečja pečica s se-
 kanino nadeta.
Neu, *adj.* u. *adv.*, nov, novinsk; von neuem,
 von Neuem, na novo, od koneca, od kraja,
 spet, še enkrat; aufs Neue, na novo, iz
 noviga, spet, v novic; der neue Mond, mlaj;
 das Neue, novo, novota, novina; neue Erd-
 fruchte, novine; etwas Neues, novica; eine
 neue Steuer, novica; das Neue, in der Zä-
 gersprache, mladi sneg; f. a. Frisch; was
 gibts Neues? kaj je noviga?; etwas wie-
 der neu machen, kaj ponoviti, ponavljati,
 prenoviti, popraviti; neu werden, ponoviti
 se; in einer Sache neu sein, novinec, novak

biti v čem; neuer Wein, mlado, letasnje
 vino; neues Brot, kruh iz letasnje moke;
 ein neuer Weingarten, neuer Acker, f. Neu-
 bruch; ein neues Kleid, nova, še ne po-
 nosčena obleka; das neue Jahr, novo leto;
 ein neuer Prebiger, nov, drug pridigar; das
 neue Testament, nova zaveza; die neue Welt,
 novi svet; das ist eine neue Begebenheit,
 to se je ne davno zgdilo; neue Kräfte sam-
 meln, na novo, zopet k moči priti; neues
 Geld, nov, svetel dnar; der neue Mensch,
 spreobernjence, prerojence; das ist das Neue
 sie, to je zadnja novina; neue Sprachen,
 novi, sedanji, živi jeziki; neue Aufträge,
 drugi natis, prenatiss; die Neuern behaupten,
 dan današnji terdijo.
Neuanbauer, der, f. Colonist.
Neuangekommen, *adj.*, kdor je ravno
 prisel.
Neuaufgelegt, *adj.*, pretiskan, vnovic. v
 drugic natisjen, na svetlo dan.
Neubaden, *adj.*, f. Frisch; mlad, ravno pe-
 čen, novopečen; neubaenes Brot, mlad
 kruh, kruh po peki; neubaener Edelmann,
 jari gospod ali zlahtnik.
Neuban, der, novo zidanje, prezidavanje;
 f. a. Colonie.
Neubauer, der, f. Neuanbauer.
Neubegierde, die, želja, kaj noviga zve-
 diti; f. a. Neugier, Wißbegierde.
Neubegierig, f. Neugierig.
Neubelichte, der, spreobernjence, novo-
 keršence, novo keršence; die, preobernjen-
 ka, spreobernjenka, novokeršenka, novo-
 keršenka.
Neubelichtung, die, öziviljenje.
Neubruch, der, novina (in allen *slav. M.*),
 nach *V.* auch novišce, novišce; f. a. Gerent,
 Rodeland; auch trebez, laz, nach *Jarn.* ko-
 panja.
Neubruchzeit, der, desetina od novin
 ali lazav.
Neubündisch, *adj.*, novo nemsk, sedanja
 nemščina.
Neue, der, novak, novinec; die, novinka;
 das, novost ali novota, novo, novina, no-
 vica, nova reč; *waidm.* mlad sneg.
Neuen, v. a., f. Erneuern; v. n., die Die-
 nen untern, bëele začenjajo delati satovje,
 nach *V.* pädellujejo satje.
Neuerdings, *adv.*, vnovic, v novo, na
 novo, iz noviga, spet ali zopet, ne davno,
 äne äni, äni äni.
Neuerer, der, novinar, novotar. (*böhm.* u.
serb.), prenavljavec, vpeljavec novih reči,
 novih besed, nove pisave i. t.
Neuerjungen, *adj.*, novozajden.
Neuerlich, f. Neuerdings.
Neuern, f. Neuen.
Neuerichtet, *adj.*, na novo, ne davno na-
 pravlen, vpeljan.
Neuerthum, das, Neuthum, novi äas, se-
 danji äas, sedanjost.
Neuerung, die, äst Handlung, novitva, pre-
 navljanje, popravljanje, vpeljavanje novin

ali novih reči; als Sache, nova reč, no-
 vost, novina, novota, nova naprava, premena.
Neuerungsbegierde, die, Neuerungslust,
 (der), Neuerungslust, Neuerungslust, die,
 novotarstvo, novinarstvo, nezmerna želja
 do novih reči, do novin, prenavljivost, strast
 za premembe, za novine ali novote; novo-
 ljubje.
Neuerungslustig, *adj.*, strasten za nove
 reči, novin željen, laöen, novoljubljen, kdor
 premeno želi.
Neuerungslustiger, f. Neuerer.
Neuerungsvertrag, der, Novation, preno-
 vitev, prenovitna pogodba.
Neujahr, der, naplavina.
Neugebden, f. Neubaden.
Neugeboren, *adj.*, novorojen, ravno rojen;
 f. a. Wiedergeboren.
Neugeburt, die, novo rojstvo; Wiedergeburt,
 prerod, preroditev.
Neugekleidet, *adj.*, na novo oblečen, pre-
 oblečen.
Neugerent, das, novi laz, novina.
Neugeschick, *adj.*, ravno podarjen, na
 novo darovan.
Neugesalten, v. a., na novo uravnati, ure-
 diti, preuravnati.
Neugestaltete, der, novokeršence, novoker-
 šence; die, novokeršenka, novokeršenka.
Neugeworbene, f. Neue, der.
Neugewürz, das, f. Allerleigewürz.
Neugier, Neugierde, die, vednost, zvedö-
 nost, zvedljivost, radovednost, radovedö-
 nost, *V.* zvednost, *böhm.* zvedavost, *russ.*
 ljubopytstvo (gleichjam poprašljivost).
Neugierig, *adj.*, vedöen öber zvedöen, ra-
 doveden, zvedljiv, radovedöen, nach *V.* zve-
 din; ein Neugieriger, radovedäz, radoved-
 než; *böhm.* zvedavy; ich bin neugierig, rad
 bi vedil, shäl; mikä me vediti, žene me
 zvediti, radoveden sim, auch serbljiv.
Neugierigkeit, die, f. Neugier.
Neugläube, der, nova vera, novoverstvo,
 inovörstvo.
Neugläubige, *adj.*, novoveršk, novoveren,
 nove vere.
Neugläubige, der, novoveröce; die, novo-
 verka.
Neuheit, die, novost, nach *V.* novota; Neu-
 igit, novica; Neuerung, f. diesel; die
 Neuheit macht es schön, za to je lepo, ker
 je novo.
Neuheit, die, f. Neuheit; neue Begeben-
 heit, novica, kaj noviga, auch novina.
Neuheitskrämmer, der, novičar; razna-
 sävec novio.
Neuheitskrämmerin, die, novičarica.
Neujahr, das, novo leto; *serb.* auch mlado
 leto; auf Neujahr, ob novem letn; nach
 Neujahr, po novem letu; das große Neu-
 jahr, Sveti trije kralji.
Neujährling, der, novolotnik.
Neujährsz, in Bfsg. novoletni, noviga leta,
 k novim letu, na novo leto.
Neujahrsfest, das, novo leto, praznovanje
 noviga leta.

Neujahrsgeſchent, das, dar, darilo za novo leto, koleda na novo leto (*poln.*).
 Neujahrsmeſſe, die, novoletni smenj.
 Neujahrsuugang, der, žegnjanje polišno.
 Neujahrswnuſch, der, voſoilo, voſilo, voſenje noviga leta ali voſoenje sreče k novima letu.
 Neuland, das, novina, nova zemlja, novi svet; ſ. ſ. ſ. ſ. Neubruch.
 Neulehrig, ſ. Neugläubig.
 Neulich, *adj.* u. *adv.*, unidan, ne davno, v kratkem; der neuliche, undanji.
 Neulicht, das, ſ. Neumond.
 Neuling, der, novinec, novak.
 Neumacher, der, prenavljavec, popravljajc.
 Neumarkt, der, novi terg, novo ſejmiſce.
 Neumodiſch, *adj.*, po novi noſi, po novi ſegi, po novi, ſedanji navadi, novomodni.
 Neumond, der, das neue Licht, mlaj; auch nova luna, mlad ali nov meſec (*Gutsm.* u. *serb.*), *serb.* a. mena; *russ.* novolunje; es wird Neumond, meſec ali luna se mladi (*Gutsm.*).
 Neun, *num. card.*, devet; neun Männer, devet mož, devetero mož; vor neun Uhr, pred devetimi; nach neun Uhr, po devetih. po deveti uri; neun Tage, devet dni; Einer aus neunem, eden izmed devetih, izmed deveterih, nach V. devetak; je neun Aepfel, vsak po devet jabelk; ſeinen neun Brüdern, svojim devet bratam.
 Neun, die, devetica, devetka, nach M. auch devetërka.
 Neunauge, das, (*Petromyzon fluviatilis*), nach M. piſkur, nach *Gutsm.* ſveloica, nach *Sul.*, dem *Russ.* u. *Poln.* minoga.
 Neune, die, ſ. Neun, die, *pl.* ein Collegium von neun Personen, nach V. devetaki; Einer aus diesen, devetaki.
 Neuned, das, devetovogelnik, devetokotje.
 Neunedig, *adj.*, na devet voglov, devetovogelo, devetokoten.
 Neuner, der, ſ. Neun, die, als Münze, devetak; die Neuner, *pl.* ſ. Neune, *pl.*
 Neunerlei, *adj.*, devetër, deveteroverſten, devet sort; neuneri Samen, devetero seme.
 Neunſach, *adj.* u. *adv.*, deveteren, devetkraten, deveterostrok, devetkrat, das Neunſache, devetkrat toliko.
 Neunſällig, *num.*, devetërnat.
 Neungleich, Neunheil, ſ. Bärlapp.
 Neunhundert, *num. c.*, devet sto, in andern Slav. M. devet set.
 Neunhundertel, das, devetstotina.
 Neunhundert, *adj.*, devetstokrat.
 Neunhundertſte, *num. ord.*, devetstoti, devetstotni.
 Neunjährig, *adj.*, devetleten, v devetih letih; ein Neunjähriger, devetletnik; eine Neunjährige, devetletnica.
 Neunjährlich, *adv.*, na deveto leto, vsakih devet let, vsako deveto leto.
 Neunraſtwurzel, ſ. Huſtallid.
 Neunmal, *adv.*, devetkrat, devet potov.
 Neunmalig, *adj.*, devetkraten.
 Neunmännrig, *adj.* (*bot.*) devetomožen.

Neunmonatlich, *adj.*, devetmeseben, devet mesev, vsacih devet mesev.
 Neunmörder, ſ. Neuntöbter, Horniß.
 Neunpfiündig, *adj.*, devetfunten, devet funtov, devet liber.
 Neunſeitig, *adj.*, devetoſtran.
 Neunſilbig, *adj.*, devetozložio.
 Neunſtimmig, *adj.*, devetoglasen.
 Neunſtündig, *adj.*, devet(ih) ur.
 Neunſüßig, *adj.*, dovetodneven, devet(ih) dni.
 Neuntäglich, *adv.*, vsakih devet dni.
 Neuntauſend, *num. card.*, devet tisoč.
 Neuntauſendſte, *num. ord.*, devettisoöni.
 Neunte, *num. ord.*, deveti; zum neunten Male, devetiö; der neunte März, deveti dan suſea.
 Neuntehalb, *adv.*, osem in pol, poldeveti.
 Neunteil, das, devetinka, devetina.
 Neunteus, *adv.*, devetiö, v deveto.
 Neunthalb, ſ. Neuntehalb.
 Neunteilig, *adj.*, devetër, iz devetih delov.
 Neuntöbter, der, der kleine, (*Lanius colurio*), srakopër, mali ali rujavi srakopër, nach M. auch setnica, *russ.* sorokoput; der große, (*Lanius exubitor*), veliki srakopër.
 Neunwöchentlich, *adj.*, vsacih devet tednov, vsaki deveti teden.
 Neunwöchig, *adj.*, devet tednov, devette-densk.
 Neunzähig, *adj.*, deveterozobat, z deveterimi roglji.
 Neunzeh(e)n, *num. card.*, devetnajst.
 Neunzehner, der, devetnajstica, devetnajstka.
 Neunzehnerlei, *adj.*, devetoajstër.
 Neunzehnerſach, Neunzehnerſällig, *adj.*, devetnajstërnat, devetnajstkraten.
 Neunzehnjährig, *adj.*, devetnajstleten.
 Neunzehnmal, *adv.*, devetnajstkrat.
 Neunzehntauſend, *num. card.*, devetnajst tisoö.
 Neunzehente, *num. ord.*, devetnajsti.
 Neunzehentel, das, devetnajstinka, devetnajstina.
 Neunzehentens, *adv.*, devetnajstic, devetnajstot.
 Neunzehnthalb, *num.*, osemnajst in pol.
 Neunzig, *num. c.*, devetdeset, devetdesetero (n. pr. vol); in Sl. auch devetred.
 Neunziger, der, devetdesetak, devetredak, devetdesetletnik, staröek v devetdesetih letih; die Zahlſigur, devetdesetia, devetdesetka; (*Wein*), vino od leta tisoö sedem sto in devetdeset.
 Neunzigerin, die, eine 90 Jahr alte Frauensperson, devetdesetletna starka, devetdesetnica, nach V. devetdesetka.
 Neunzigerlei, *adj.*, devetdesetër, devetdesetoverſten.
 Neunzigſach, *adj.*, devetdesetër.
 Neunzigſällig, *adj.*, devetdesetërnat, devetdesetogub, devetdesetastrok.
 Neunzigjährig, *adj.*, devetdesetleten.
 Neunzigjährlich, *adv.*, vsacih devetdeset let.
 Neunzigmal, *adv.*, devetdesetkrat.

Neunzigmalig, *adj.*, devetdeseterokraten, devetdesetkraten.
 Neunzigpfiünder, der, devetdeset funtar.
 Neunzigſte, *num. ord.*, devetdeseti.
 Neunzigſtel, das, devetdesetlinka, devetdesetina.
 Neunzigſten, *adv.*, devetdesetiö, (v) devetdeseto.
 Neunzigſtündig, -täglich, -wöchig, *adj.*, (od) devetdeset ur, dni, tednov.
 Neunzigtauſend, *num. card.*, devetdeset tisoö.
 Neunzigzöllig, *adj.*, (od) devetdeset palcov.
 Neunzüner, der, sol iz nove poave.
 Neurent, das, ſ. Neubruch.
 Neurode, die, ſ. Neubruch.
 Neunſach, der, novi posestnik.
 Neunſchein, ſ. Neumond.
 Neunſtadt, die, novo mesto.
 Neunſüchtig, *adj.*, novoželjen, hrepeneö po novini ali premeni.
 Neunſüchtigleit, die, novoželjnost, novotarstvo f.
 Neunſtamentlich, *adj.*, nove zaveze, noviga zakona, novozakonsk, novozavezen.
 Neunthum, ſ. Neurerthum.
 Neutral, *adj.*, nobenoſtran, nobenoſtransk, nikamern, nikakov, nobenoplaten (*Gutsm.*), neutralen; ich bin neutral, z nikomir ne vleöem, z nikomir ne potegujem, nisim ne te ne une strani; ſ. a. Unpartheilich, Weilloö.
 Neutraliſiren, v. a., (*chem.*), ukrotiti, krotiti, ubraniti, da se kdo ne poprime nobene strani, pristop k kaku strani ubraniti.
 Neutralität, die, nobenoſtranost, nikamernost (V.), neutralnost; bewaffnete Neutralität, na bran pripravljena nobenoſtranost.
 Neutralſalz, das, ukrotena sol; *poln.* sol obojetna.
 Neutrum, das, nach dem *Russ.* srednji spol; *poln.* nijaki rodzaj.
 Neuberjüngt, *adj.*, ravno pomlajen, pomlajen.
 Neuberlobt, *adj.*, novozaröcen.
 Neuberwählte, der; zenin, ravno özenjen, novözenjenec; die, nevesta, novoudana, ravno ömozena.
 Neubogel, ſ. Schneeammer.
 Neumwelt, die, novi svet; ſedanji svet ali rod.
 Neunen, ſ. Neſſe.
 Neureiſch, ſ. Nervös.
 Neurologie, ſ. Nerventehre.
 Nexus, ſ. Zuſammenhang, Verbindung; (*ue-nus subditivae*), vez ali zveza podloſtva, podložnosti (pod grajſcino); ex nexu laſſer, ne vtiakati v kaj.
 Nibbe, ſ. Schnabel.
 Niche, ſ. Niſche.
 Nichel, ſ. Nöden.
 Nicht, der, ſ. Hilteneicht, *poln.* dymna żu-żel, tucya.
 Nicht, *adv.*, ne; er kommt lange nicht, dolgo ka ni; ſie ſehen den Ballen nicht, ne vidijo kugla; er iſt nicht geſtorben, ni umerl; treibe die Schafe auf die Weide, ni umerl past;

heute treibe die Schafe nicht auf die Weide, danas ne goni ovac na paſo; gehe hier nicht, ne hodi mi tod; nicht nichts, sondern viel, ne nie, temuö mnogo; nicht nur, sondern auch, ne le, ne samo, temuö tudi, ampak tudi, ſ. ſ. ſ. ſ. Soudern; zu nicht machen, v nie djati, devati, na nie spraviti, spravljati, uniöiti (V.), uniöevati, konöati, konöevati, i. t.; mit nichts, ne; mit nichts, sondern er ſoll Johannes heißen, ne tako, ne tega, ampak Janez naj se imenuje; gar nicht, celo ne; ganz und gar nicht, durchaus nicht, nikakor ne, kratko nikar ne, po nobeni eoni, po nobeni meri ne; der Himmel wolle es nicht, varuj Bog! Bog varuj! Bog obvaruj, Bog ne daj; ſ. a. Behülft; ich ſehe ihn oft nicht, velikokrat ga ne vidim; nicht beſonders, nie kaj ne; ich ſehe ihn nicht oft, ne vidim ga mnogokrat; er iſt immer nicht zu Hause, wenn ich zu ihm komme, vcelej ga ni, nikoli ga ni doma, kadar —; er will nicht, neöe, noöe; wenn ich nicht gekommen wäre, und zu ihnen nicht geredet hätte, so hätten ſie keine Sünde, ako bi ne bil priſel, in (bi) jim ne (bil) govoril, ne bi greha imeli, und bi greha ne imeli; es iſt auch nicht unbekannt, ni vam neznano, oder znano vam je; wo nicht, wenn nicht, öe ne, ako ne; daß nicht, de ne, da ne; ich darf nicht Waſſer trinken, ne smem vode piti; nicht doch! nikar! nicht so, meine Kinder! nikar tako, otroci! nicht so böſe! nikar tako jezno, tako hudo; meine nicht, nikar ne jokaj, und ne jokaj; oder auch in Imperatiſform, analog dem jeli, jelite, na, nate; ihu du nicht, nikari; ihu ihr (zwei Männer) nicht, nikarita, (zwei Frauen), nikarite; ihu ihr (pl.) nicht, ihu Sie nicht, nikarite; nicht wahr? kaj oe? jeli? ali ne? nicht wahr ihr? (zwei Männer), jelita? ihr (zwei Frauen), jelite? nicht wahr? (ihr pl. Sie), jelite? ich ſehe ihu nicht ängern, ne vidim ga nerad; es iſt nicht mißlungen, nach V. ni ſlo po nesreöi; es iſt nicht anders, ni drugaö; ni druga; taka je; warum nicht? öemu ne? zakaj ne? warum nicht gar? kaj pa ſe? wie richtig würde ich jeßt nicht einſchlafen, kako mirno, lahko bi paö zdaj zaspal! meinſt du etwa, ich wiſſe nicht, daß —, ali ne v'em, kaj li (V., nach Anderu kali), da —; er iſt nicht nur nicht ſparſam, sondern auch ein Verschwender, ne le, da ni varöen, ſe prav zapravljiveo je; zapravlja, ne pa da bi bil varöen; nicht lange daran, malo po tem; ich habe nicht bald ein ſo ſineses Pferd geſehen, nisim z lepo vidil urniſiga konjioa; nicht nur die Zeräciten, sondern auch die Welt bedurfte des Erlöſers, vsemu svetu, ne le Izraelcom, je bilo treba Ödreſenika (ödreſnika); des Nachdruckes wegen wird im *Slov.* das ne öfters wiederholt, z. B. du wirſt der Hand Voltes nicht entgehen, ne böſe ne ödsel, uſel Božji roki n. dgl.; es behagt ihm nicht zu arbeiten, noöe delati, delo mu ne diſi; es war nicht anders, als ſollte

die Meli nutergöhen, bilo je, kakor bi imel biti sodnji dan; nicht her, nicht hin, ne tje, ne sem; ni tje, ni sem; nicht milder, f. Milder; auch dieser nicht, nach dem Serb. niti ta, ni ta; in der Zusammenfassung mit Hauptwörtern wird nicht im Slovenischen, jama! bei Hauptwörtern, die eine Person bedeuten, mit ne —, sonst auch mittelst eines, in der Bedeutung dem mit nicht verbundenen Worte entgegengesetzten Ausdrucks, am häufigsten jedoch durch eine entsprechende Auflosung gegeben, wie aus den ff. ersichtlich ist.

Nichtachtung, die, neobčinstvo; dies war seinerseits ein Zeichen der Nichtachtung, s. tem je pokazal, na tem je bilo viditi, da (ga, je) ne čista, spoštuj; zaničevanje.

Nichtanerkennung, die, nepohvala, nepri-znanje f.

Nichtannahme, die, nevezetje.

Nichtbeachtung, die, Nichtbeobachtung, nepaz, nepazjenje, nepazljivost, nemarjanje; zanemarjanje.

Nichtbildung, die, neomikanost, neote-dranost.

Nichtchrist, der, nekristjan.

Nichtchristin, die, nekristjana.

Nichtdasein, das, neobčinstvo, nebitnost.

Nichtdenker, der, kdor se z misljejem ne peča.

Nichtdichter, der, nepesmenik; kdor ne zna ali ne more pesem skladati.

Nichte, die, in gerader Linie, f. Entlein; in der Seitenlinie, f. Branderkind; (weibl.) Schwesterstochter.

Nichteinbringung, die, die Nichteinbringung der Klage in der festgesetzten Zeit hat den Verlust des Klagerrechtes zu Folge, ako kdo v odločeni dobi ne toži, ne vloži, ne poda tožbe, zgubi tožbino pravico.

Nichterscheinung, die, vor's Gericht, neprihod.

Nichtfreiwillig, f. Unfreiwillig.

Nichtgebrauch, der, naporaba; kader kdo česa ne rabi.

Nichtgedenken, das, nepomnjenje; pozabljenje, f. a. Amnesie.

Nichtgelehrte, der, neuč.

Nichtgemeinschaft, die, nevkupnost; raznost.

Nichthaltung, Nichterfüllung, die, nespolnjenje, zanemarjanje.

Nichtlosigkeit, die, neprijaznost, neprijudnost.

Nichtig, *adj.*, niden (*Gutm.* u. *V.*), prazen, neveljaven, minljiv, zaničen, nevreden, neomern; f. a. Titel; nichtige Aussprüche, prazni izmisliki, izgovori; nichtig machen, uniciti, podreti, veljavo vzeti (razveljaviti); f. a. Annulliren; nichtig werden, veljavo zgubiti; für nichtig erklären, izreči, da kaj ne velja; der unsern nichtigen Leib verflären wird, kteri bo premenil naše revno telo, (Philip. 3. 21.).

Nichtigklärung, die, izrečenje, da kaj ne velja.

Nichtigkeit, die, ničnost, neveljavnost,

praznost, minljivost, nestanovitnost, nečimernost; die Nichtigkeit seiner Behauptung ist Zedernann klar, vsacimu je očitno, da, kar on terdi, nima nikake podstave, da nič ne velja; bei sonstiger Nichtigkeit, ker bi sieer delo bilo nično, neveljavno, ker bi no imelo nikake veljavo.

Nichtigkeitsbeschwärde, die, pritožba (zavolj) ničnosti.

Nichtkennner, der, neznavec; kdor reči ne pozna, ne zna; nevedenec.

Nichtleiter, der, (*phys.*), neprevodnik.

Nichtmenschen, der, nečlovek.

Nichts, *adv.*, Nichts, das, nič, nach *Gutm.* auch nikaj, ništer; mit nichts, nach *V.* z ničim; aus Nichts wird nichts, iz nič ni nič; zu Nichts werden, v nič priti; ich weiß von Nichts, nič (ničesar) ne vem; mein früheres Nichts, moje prvo nič, prejšnje nič; es ist nichts, nič ni; er langt zu Nichts, on ni za nič, ni za nobeno rabo; es langt zu Nichts, nič no zaleže, ne odverne, ne izda, ne rabi; dieß ist wie Nichts, to in pa nič; wenn es weiter nichts ist, če ni drugziga, kakor to; meine Freude ist in nichts zerfallen, moje veselje je splavalo po vodi; für Nichts achten, f. Geringschätzen; es gericht ihm an Nichts, (*vulg.*) druziga mu ne manjka kakor plüßjiga mleka; er hat mir nichts gegeben, nič mi ni dal, besser ničesar ni ni dal; nichts desto weniger, miuder, ni vsem tem, z vsem tem, vender, nach *V.* u. *M.* ništer manj; besser etwas als nichts, boljši nekaj kakor nikaj; boljši bobova slama, kakor prazne jasli; nichts darnach fragen, ne vprašati po čem; ne marati za kaj; gar nichts, oelo nič, čisto nič, prav nič; nič pa nič; wo nichts ist, hat der Kaiser sein Recht verloren, kjer nič ni, še huda ura no vzame, (še cesar ni vzeti ne more); das Nichts ist für die Augen gut, nič je dobro za oči (*Spr.*); bei Gott ist nichts unmöglich, pri Boga ni nič nemogoče; ich habe nichts zu trinken, nimam kaj piti; gar nichts, ne stvarce, ne trohe, nikar trohiee (trošioe), ne cempera; das hat nichts zu sagen, to nič ne de; mir nichts, dir nichts, meni nič, tebi nič; es to, ne uno; brez praviga vzroka; mit ihm ist nichts anzufangen, z njim ni nič opraviti, početi; es geht nichts darüber, čez to, nad to ni nič.

Nichts, das, die Null, ničla, ničica.

Nichtsbedeutend, *adj.*, brez vse eene; kar nič ne pomeni, nepomembiv, nevaž.

Nichtschuld, die, nedolg.

Nichtsein, das, nebitje, nebitnost.

Nichtsgültig, *adj.*, neveljaven, za nič.

Nichtskennner, der, neznanič f.

Nichtsnutz, Nichtsnütze, Nichtsnützig, *adj.*, nevredon, nepriden, za nič; das ist nichts-nützig, to ni za nič, to in pa nič; ein Nichtsnützigler, nihče, ničce, nič od človeka.

Nichtsthuer, der, postopac, pohajkovavec; kdor nič ne dela in roke križem derži; f. Müßiggänger.

Nichtsthuerel, die, pohajkovanje, nedelo.

Nichtswerth, *adj.*, nič vreden, niden; ein nichtswerther Mensch, zanikernik, zaniker-nez, človek, ki betve ne velja; malovrednež.

Nichtswisser, der, nevednež, puhloglavec.

Nichtswürdig, *adj.*, nič vreden, zanikern, negoden, kar ni nič prida, nič ne velja; er ist nichtswürdig, ni nič vreden, ni nič prida; er ist ein nichtswürdiger Mensch, ničesar ni z njim, nič ne velja, ni piskaviga oreha vreden; ein Nichtswürdiger, zanikernik, spridenec; *rus.* negodjaj.

Nichtswürdigkeit, die, nevrednost, ničnost, zanikernost, bei *Gutm.* ničvrednost; nevredno, gerdo djanje.

Nichtthat, die, opuščenje, opušenje dela.

Nichttheilnahme, die, neudeležba, nedeležnost; seine Nichttheilnahme geht daraus hervor, da se on tega ni udeležil, vidi se iz —.

Nichtübung, die, opuščeno, opuščeno vaje-nje, delo.

Nichtweiter, das, nedalj(e).

Nichtwissen, das, nevedenje, nevednost.

Nichtwollen, das, nehotenje, nehotnost; im Falle des Nichtwollens, ko bi ne hotel.

Nichtzahlung, die, neplačanje, neplačilo; im Falle der Nichtzahlung von Seite des Haupt-schuldners, ko bi poglavni dolžnik ne plačal.

Nid, der, pokim(an)je; f. a. Klippe; *Geist.*

Nidel, der, ein verächtlicher Mensch, gerdoba, gerdavás, nesnaga, nečeda; ein niedliches Frauenzimmer, vlačugarica, zanikernica, ciska*; ein Halbmetall, (nicolum), nikelj.

Nidelblume, die, nikeljnov ovet.

Nidelerz, das, nikeljnova ruda.

Niden, v. n., mit dem Kopfe, kinniti (*M.*), kimati, kinkniti, kinkati, (nach andern *M.* kiti, kiniti, kivat); auch zmajati, majati, potresti, potresati z glavo, (mit dem Kopfe schütteln), ein wenig, pokinkati, pokimali; Einem niden, (zum Zeichen der Bewilligung), prikimatei komu, priterditi z glavo; ich nimmern, zadremati, zakimatei, dremaje kinkati z glavo; mit den Augen niden, tremil, trepniti, trepati, migniti, migati z oem, auch zmeti (*Zat.*); v. a., f. Neigen; kinnaje pokazati kaj.

Nideler, der, kimavec, kdor z glavo kima, kinka; kimanje z glavo; dremek.

Nidlang, f. *Geistlang*.

Nidlung, der, f. *Lehnstuhl*.

Nid, *adv.*, nikoli, nikdar, u. *Gutm.* a. nikdaj; f. a. Niemals; ne wird Einer —, nikdar ne bo nebeden —; er besonmt nie irgenwo etwas, nikoli nikjer nič ne dobi; er wird nie reich, bode bogat, kadar pes rogat.

Nidre, f. *Nidste*.

Nidell, f. *Nahm*.

Nieden, *adv.*, zdolej; f. *Sienieden*.

Nieder, *adj.*, nizek; niedere Gegen, nizki kraj, nizava, etwa auch dolensko; ein niederes Haus, nizka hiša; der Würde, dem Range nach, mali, auch nizji, (nicht nizek); niedere Tage, niedere Beförde, Geislichkeits, Schulen u. f. f., mali lov, mala ali nizji oblast, mala, auch nizji duhovsina, male kole i. t. d.; Hohe und Niedere, mali in ve-

liki; der niedere Adel, mala gospoda; niederen Standes, nizkiga, borniga stanu; im moralischen Verstande, nevreden, poreden itd. niedere Verläumber, nesramni obrekovavci; f. über. Niedrig; niedere Metalle, nizji, manj vredno kovine; der Haß der Niedern, sovraštvo nižjih (do visjih), podložnih; *adv.*, doli; den Garten auf und nieder laufen, po vertu gori in doli tekati; nieder mit ihm, verzite, potlačite ga na tla; posekajte ga!; in den Zusammenfügungen mit Zeitwörtern, po —, pri —, se —, za —, s — oder z —, zuweilen mit dem Verbsge, na tla, k čemu (nize stojičima), navedol, nuflavisch, doli; f. a. die mit Herab, Herunter, zusammengef. Zeitw.

Niederbeben, v. n., tresoč se pasti na kaj.

Niederbegeben, sich, f. Herabbegeben, sich.

Niederbeissen, v. a., s klanjem spraviti na tla.

Niederbeten, f. Herabbeten.

Niederbetten, v. a., položiti kam, kakor na posteljo.

Niederbeugen, v. a., upogniti, auch pripogniti, pripogibati, pripogovati navdol, k tlam; demüthigen, ponizati, ponizovati; vom Schmerz niederbeugt, pobit, potlačen, prevzet od žalosti, prihuljen, žalost ga je zvila, sključila.

Niederbiegen, f. Herabbiegen.

Niederbitten, f. Herabbitten.

Niederblasen, v. a., popihiti, popihati na tla.

Niederbliden, v. n., oči pobesiti, v tla, pod se pogledati.

Niederblinken, f. Herabblinken.

Niederbohren, v. a., presuniti in povaliti na tla.

Niederbord, der, nizji bok ali ostenek ladije.

Niederbrausen, f. Herabbrausen.

Niederbrechen, v. a., podreti, podirati, polomiti, razdžati, razrusiti (in zvaliti na tla); v. n., f. Niederfallen.

Niederbrechung, die, polom, podertje.

Niederbreiten, v. a., pogoreiti, razger-niti po tleh.

Niederbrennen, v. n., pogoreti, do tal pogoreti, zgoreti (vse); v. a., požgati, požigati, sezgati, popaliti do tal.

Niederbringen, v. a., prinesti, prinasiati, spraviti, spravljati na tla, pod se i. t. d.

Niederbröckeln, v. n., drobeč se pasti (na tla).

Niederbücken, sich, v. r., auf die Erde, pripogniti se, pripogovati, ober pripogibati se, (da se kaj pobere, vzdigue), nagniti se, nakloniti se.

Niederbürschen, f. *Niederstiefen*.

Niederdeutsch, *adj.*, dolnonemsk.

Niederdeutschland, das, dolno ali severno Nemsko, dolnji Nemci.

Niederdonnern, v. n., zagermeti na nize stojičiga, z germenjem telebiti, pasti; v. a., z gromam, z germenim glasum podreti, zvaliti, ubiti.

Niederdrängen, Niederdringen, f. Herabdrängen, Herabdringen.

Niederdrücken, v. a., potlačiti, navdol. v niz tlačiti, pritisniti, pritiskati na tla; polomiti, tisočiti, tisočiti; unterdrücken, tlačiti, zatirati, gnjesti; f. a. Niederbeugen.

Niederdrücken, f. Dufen.

Niederdrücken, v. n., smeti priti, iti navdol.

Niedere, die, nizava; f. Niederung.

Niederreisen, f. Herabreiten.

Niederfahren, v. a., navdol voziti, peljati z vozom; zu Boden werfen, povoziti koga; v. n., spustiti se, spoščati, spuhati se, zagnati se navdol, na tla siniti, svigniti; zur Grube niederfahren, umreti, pod zemljo priti; Christus ist niedergefahren zur Hölle, Kristus je šel, stopil pred peklo.

Niederfahrt, die, voznja na vzdol; hod v prodpekel.

Niederfall, der, pad, popadanje na tla.

Niederfallen, v. n., pasti, padati, telobiti na tla; alle fallen nieder auf das Angesicht, vsi popadajo na obraz, pasti pred koga; auf die Knie fallen, poklekni, poklekovati, nach dem Poln. pasti na kolena; unter der Last niederfallen, zgruditi se, zvertniti se, zvaliti se na tla pod težo; *vaidm.* das Felsgefäß fiel nieder, ptiči so se spustili na tla.

Niederfällen, v. a., posekati, posekovati, podreti, povaliti, zvaliti na tla; in der Chemie, napraviti, da se usede, spraviti na dno; f. a. Präcipitiren.

Niederfällig, f. Sachfällig.

Niederfegen, v. a., omesti, ometati, ostor-gati na tla.

Niederfegern, f. Niederschießen.

Niederfinden, f. Herabfinden.

Niederflammen, f. Herabflammen.

Niederflattern, **Niederfliegen**, v. n., sfer-frati, ferfrati, zleteti, leteti na tla.

Niederfliegen, v. a., sprostiti n. pr. bla-goslov Božji na koga.

Niederfließen, v. n., teči navdol, na tla. f. a. Herabfließen.

Niederführen, f. Herabführen.

Niederhüllen, v. a. (*mont.*), spravljeni iz jame kamenje.

Niederhüllen, v. a., z vilami prebosti in zvaliti na tla.

Niederhauen, v. n., zijati na koga (nize stoječiga).

Niederhang, der, (der Sonne), zahod, za-pad, zaton solnea; beim Niedergange vom Berge, ko smo bli z gore nazaj, navdol; zahodnji kraji; f. a. Niederfahrt.

Niederbeugt, f. Niederbeugen.

Niederbeugtheit, **Niederbeugtheit**, die, pobitost, klavernost, otožnost, pri-hljjenost.

Niedergehen, v. n., iti, hoditi z višave navdol; von der Sonne, zaiti, zahajati, iti za goro, za morje, v zaton, za Božjo gnado, nach V. zakermiti. *böhm.* zapadati; f. a. Sinken; Herabfließen; es geht uaf nieder, perši.

Niedergelangen, v. n., priti na (tla).

Niedergericht, das, mala, nižji sodnija; *vaidm.* mala nastava.

Niedergeschlagen, *adj.*, pobit, klavern, otožen, žalostin.

Niedergeschlagenheit, die, pobitost, klavernost, žalost, otožnost.

Niedergerichten, v. a., zliti, liti na tla; v. i., es geht nieder, lije, da je groza, curkama gre dež.

Niedergleiten, **Niedergleiten**, f. Herabgleiten.

Niedergreifen, v. n., poseći, seći, se-gati po kaj na dol.

Niederhaben, v. a., er hat ihn nieder, pod se ga je spravil.

Niederhaden, f. Niederhauen.

Niederhagen, v. n., leteti kot toča na tla.

Niederhalten, v. a., s kljuko potegniti do tal.

Niederhalten, v. a., deržati pri tleh, nizko deržati; zadrževati koga, ne dati mu vzdigniti se, na tesnem imeti, zavirati.

Niederhangen, v. n., navzdok k tlam vi-seti, majati (majim).

Niederhauen, v. a., razpihniti, popihniti.

Niederhauen, v. a., Wäunen, posekati, posekovati, podreti, podirati, porobiti; Feinde, pobiti, pobijati, potolči ober potleči, auch posekati.

Niederheben, v. a., sneti in na tla po-staviti.

Niederhelfen, f. Herabhelfen.

Niederhersehen, v. a., zapovedovavno zakričati na nize stoječe.

Niederhinken, v. n., navdol šantati.

Niederhosen, v. n., počeniti, počepniti, počepati, čepati, pohretiti se, nach Jarn. ničati.

Niederhoser, der, počepuh; — in, počepulja.

Niederholber, **Niederholuber**, f. Atich.

Niederholz, f. Unterholz.

Niederhüpfen, v. n., skakljati navdol.

Niederjagd, die, mali lov.

Niederjagen, v. a., goniti navdol, goniti, da cepne.

Niederhämmen, v. a., počesati, česati navdol.

Niederhämpfen, v. a., pobiti, v boji zvaliti na tla.

Niederhanern, f. Niederhosen.

Niederlehren, v. a., pomesti navdol.

Niederlippen, v. n., fippend niederhinken, omahnuti, omahovati, f. übr. Rippe.

Niederklappen, v. a., spustiti, odkloniti, f. a. Abklappen.

Niederleid, f. Unterleid.

Niederklettern, v. n., plaziti navdol.

Niederklappen, v. a., sklepati na tla.

Niederklauen, v. n., poklekni, klekniti (kleniti), poklekovati.

Niederknien, das, poklek (ovanje).

Niederknien, v. a., einen Meiler, nach V. skuhati kopo.

Niederrollern, v. n., valuckati se navdol.

Niederkommen, v. n., f. Herabkommen; entbunden werden, otroka imeti, poroditi,

roditi, razločiti se; v otročjo posteljo priti. f. übr. Entbinden.

Niederkönnen, f. Herabkönnen.

Niederkrachen, v. n., zahrusčati in telebiti na tla.

Niederkrichen, v. n., lesti navdol.

Niederkrichen, f. Niederbringen.

Niederkricheln, v. a., začekati, načekati.

Niederkrust, die, porod, f. Entbindung; prihod z vijajiga kraja; ihre Niederkrust ist nahe, nach Gutm. k otroku se joka.

Niederkräheln, **Niederkrähen**, v. n., sme-hljati se, smejati se oa nize stoječiga.

Niederlage, die, f. Hinterlegung, Depo-situm; im Kriege, pobite, poboj, zguba boja, bitve, razbitje. nach and. slav. M. poraz, porazenje; sie beibringen, potolči, pobiti, otep-sti; das Darniederliegen, bolezni; Vorrathshaus für Waaren, hranišče, hranise, zaloga, založisce, založise, *böhm.* u. *poln.* sklad.

Niederlagern, v. n., poleči po tleh.

Niederlagsgewehr, die, založnina.

Niederlag Verwandte, der, sozaložnik.

Niederland, das, im Gegensaße des Ober-landes, dolensko, nizava, doljena dežela.

Niederländer, der, dolenee, (eig. zunächst Unterländer).

Niederländerin, die, dolenka.

Niederländisch, *adj.*, im Allgem. dolensk (eig. niederländisch).

Niederlangen, f. Niedergreifen.

Niederlag, der, spustek; f. Colonie.

Niederlassen, v. a. u. r., spustiti, spu-scati, spuhati koga, se (navdol); am Seile, po veri spustiti (v brezen); sich häuslich niederlassen, useliti se, naseliti se, udomiti se, nastaniti se kje; izvoliti si stanovali-šce, stanovalise; sich niederlegen, sestti, vsedati se, sedati; lassen Sie sich nieder, sedite, vsedite se.

Niederlassung, die, spustek, spuščanje, spuščanje; uselitev, naselitev, nastanjenje, izbir stanovališca, stanovalisa; f. a. Colonic.

Niederlassen, v. n., teči navdol; v. a., v teku povaliti, podreti koga.

Niederlegen, v. a. u. r., položiti, pola-gati, odložiti, odlagati, pokladati na tla; eine Last, sedeti, zdevati; sich niederlegen, (auf ein Orre), leči, ulči se, (na tla, na -mahl); sich in das Bett legen, leči v po-steljo, spu-iti; sich öfters niederlegen, nach der Krankheit, polegati; ein Kind nieder-legen, in das Bett, položiti otroka (spat, v posteljico ali zibel); etwas bei jemanden niederlegen, shraniti, hraniti pri kom; f. a. Hinterlegen, Aufbewahren; die Waffen nie-derlegen, orožje odložiti, na stran položiti, od sebe djati, raz se djati; fig. pomiriti se; ein Amt niederlegen, službo pustiti, od sebe dati; odpovedati se, odreči se službe, *russ.* u. *poln.* složit; Waaren, shraniti, v zalogo dati.

Niederlegung, die, polozenje, odlozjenje, odlaganje.

Niederleiten, v. n., kreniti, nagniti, o-berniti, voditi navdol.

Niederlesen, f. Herunterlesen.

Niederleuchten, v. n., posvetiti komu (navdol gredočima).

Niederliegen, v. n., na tleh, na zemlji ležati, nizko ležati; der Handel liegt ganz nieder, kupčija je prišla na nič, je zastala, nehala; f. a. Darniederliegen; v. a., pole-zati, leže potlačiti, pomečkati.

Niederlocken, f. Herablocken.

Niedermachen, v. a., f. Niederlassen; die Krämpfe eines Gutes niedermachen, okrajše, krajevce navdol zavihati, pobesiti; nieder-hauen, posekati, pod meč djati, pobiti vse; mit dem Säbel, posabati vse; jemanden beschimpfen, zdelati, zdelovati koga; f. a. das gewöhnlichere: Heruntermachen.

Niedermaßen, v. n., pokositi, poseči; fig. pobrati, vzeti vse, auch pokositi (n. pr. od smerti).

Niedermalen, f. Bemalen.

Niedermehlen, v. a., pomosariti, pomo-riti, posekati, *russ.* umersövljat.

Niedermögen, v. n., želeti priti na tla, navdol.

Niedermüssen, f. Herabmüssen.

Niedern, f. Gruiebrigen.

Niederneigen, v. a., pripogniti, pripogi-bati, pripogovati k tlam.

Niederndthigen, v. a., prisiliti, siliti koga da se vsede.

Niederpfählen, v. a., zorati, preorati, poorati.

Niederplätzen, **Niederplätzen**, v. n., pluskniti na tla.

Niederpressen, v. a., potlačiti, potisniti.

Niederputzeln, v. n., prekueniti se in telobiti na tla.

Niederpusten, f. Niederblasen.

Niederrammeln, **Niederrammen**, v. a., z. B. ein Bett, pokomajsati, razgajsnati, raz-kopati posteljo.

Niederrasen, v. n., mit Gewalt niederfal-len, pridivjati, lomastiti navdol; v. a., po-lamastiti; v divjem napadu podreti.

Niederrasseln, v. n., prirožljati, rožljati navdol; vom Pferde, zrožljati s konja.

Niederrauschen, v. n., šumeti navdol.

Niederrechen, v. a., pograbit, grabiti navdol.

Niederreden, v. a., šinen, koga prevpiti, koga z jezikom, za besedo pobiti, podreti, posekati.

Niederregnen, v. n., f. Herabregnen; v. a. die Blumen sind niederrergnet, dež je evetice pobil, potolkel, utepel, pošil, evetice so pokinile od dežja.

Niederreißen, v. a., ein Gebäude, podreti, podirati, razdreti, razdirati, razvaliti, serb. porušiti. *böhm.* zboriti; niedergerissen, pod-der; der Zaun ist niedergerissen, nach V. plot je verzelt, (verzelt, verzelt, verzelt?); einen Ast vom Baume niederreißen, vejo od-krehniti, odčesniti, odtergniti, odlomiti.

Niederreiben, das, podertje, podiranje, razdiranje.

Niederreiten, v. n., navdol jezdit, v. a.,

prillično drevo; ein niedriges Wasser, plitva, majhna, negloboka voda; niedriger machen, ponizati, poniževati; niedriger werden, ponizati se; f. a. Erniedrigen; niedrige Schulen, male šole; niedrige Wildpret, mala divjačina; niedrige Jagd, mali lov; niedrige Geisteslichtheit, niedriger Adel, nizji duhovščina, duhovščina, mala gospoda, f. das gewöhnliche Mieder; Einen für niedrig halten, koga malo čislati; niedrige Stimme, tih glas; niedriger Preis, nizka cena; dober kup; niedrig spielen, za malo igrati; ein niedriger Mensch, gerdež, nizka duša, zaverženec; ein niedriges Haus, prillična, majhna hiša; niedriges Holz, mali les, prilljice, prilljkovi pl.; aus niedrigem Stande, nizkiga stanu, rodu; niedrige Schreibart, nizka, prosta pisava; niedriger Geiz, gerda skopost.

Niedrigen, f. Erniedrigen.

Niedrigkeit, die, nizkost; nizava; nizko, gerdo djanje; aus der Niedrigkeit des Preises war schon zu ersehen, po nizki ceni je bilo znati —.

Niedrigstämmig, f. Niederstämmig.

Niedrigung, die, zniževanje; eine niedrige Gegend, nizava, niza.

Niele, die, f. Schlingbaum.

Niemals, Niemals, adv., nikdar, nikoli, nobenkraft, ne enkrat ne; das wird niemals geschehen, to se bo zgodilo, kadar bo v petek nedelja (ad graecas Calendas), f. a. Nie.

Niemand, pron., nihče, ničse, nikdo, nobeden, noben, nikak človek; f. a. Sein; die Nacht ist Niemandes Freund, noč človeku neprijateljica; Niemanden gehörig, ničigarsen, nikogarsen; es ist Niemand zu Hause, ni nikogar, ni nobeniga doma; du bist ihm der Niemand, mara za te kakor za lanski sneg, kakor vrana za brodnika; das weiß Niemand, tega nihče, nobeden ne ve, nikdo; ich sehe Niemand, žive duše ne vidim; Niemand ist rein als Gott allein, le Bog sam je čist, vsi drugi smo grešni ljudjo; Niemand von unsern Leuten, nihče, nikdo, nobeden naših; damit Niemand in die Grube falle, da kdo v jamo ne pade; Niemand Fremdes, noben ptujec, ptujco; Niemandes, nach dem Altst. u. and. sl. N. ničij; auch ničigarsen, nikogarsen.

Niese, Nieser, f. Hüll, Genau.

Niere, die, ledvica, obst. in St. ribica, Nieren, obsti, ledvice. altst. obistija, pl. n. und ledvige, pl. böhm. ledvina; an den Pferden der Rückrath zwischen dem Sattel und der Gruppe, ledja pl., ledje pl.; die Gegend der Nieren am thierischen Körper, ledja pl., ledje pl.; mont. okroglasta ruda; der Herz und Nieren prüft, ki gleda na misli in želje.

Nieren-, in Bgg. ledvični, obsti.

Nierenanschmitt, der, ledvični izrezek.

Nierenbecken, das, ledvični jerin.

Nierenbeschwerung, die, bolečina v ledjih, obstina bolezen.

Nierenblutader, die, ledvična, obstina odvodnica.

Nierenbraten, der, ledvična ali obstina pečenka, nach V. a. pečeno ledje, poln. gornica, poledzwica; pečenka z obstijo.

Nierenentzündung, die, vnetica, vnetje ledvie, vnetje obsti; er hat die Nierenentzündung, ledvice, obsti so se mu vneli.

Nierenfett, das, ledvična mast, obstina tolsča, tolska.

Nierenförmig, adj., ledvičast, okroglast.

Nierengeschwür, das, ugnjida na ledvici, obsti(h).

Nierengries, der, ledvični, obstini pesek.

Nierenhaut, die, ledvična, obstina koža.

Nierenfrank, adj., na ledvicah, na obstih bolan, bolnih ledvie.

Nierenfrankheit, die, obstina bolezen.

Nierennerve, die, ledvična, obstina čntnica.

Nierenrand, der, f. Nierengries.

Nierenaugader, die, obstina sesavka.

Nierenschlagader, die, ledvična, obstina privodnica.

Nierenschmalz, das, ledvična zabel, ledvična zabela; ledvična raztopljena mast.

Nierenschmerz, f. Nierenbeschwerung.

Nierenschneite, f. Poffesen.

Nierenstein, der, ledvični kamen.

Nierenstolle, f. Nierenschmalz.

Nierenstück, das, ledje (V.), kos mesa z ledvico ali obstijo.

Nierensucht, die, ledvična ali obstina bolezen, nach V. bolezen na ledjih.

Nierensüchtig, adj., na ledvicah bolan.

Nierentalg, das, loj okoli ledvie.

Nierenweh, das, f. Nierenbeschwerung.

Niesche, f. Abhängig (sanft).

Nieschel, f. Schopf.

Nieschlatt, Nieskraut, das, f. Bertram; Gichtkraut; Guadentkraut; Raiblume; falsches Nieskraut, f. Mauerpfeffer.

Nieseler, der, gognjač, hohnjač.

Nieseln, v. n. gognjati, f. Nieseln; sein regnen, (West. Pr.), persati, (persi, im Böhm. für: regnen überh.); nieseln, nâseln, gognjav, hohnjav.

Niesemittel, das, pomoček za, zoper kihanje.

Niesen, v. n., kihnti (einmal), kihati, bei Gutm. u. russ. a. ôihati; nieseln woßin kommen, prikihati kam; den ganzen Tag hindurch nieseln, ves dan prekihati; ich werde dir etwas nieseln, (vulg., als v. a.), boš lizal.

Niesepulver, das, kihavni prah, kihalo.

Nieser, der, Einer der nieset, kihad, kihavt, kihavec, kihalo; ein einmaliges Niesen, kih, kihjenje.

Nieserin, die, kihavka.

Nieserlich, adj., kihav; es ist mir nieserlich, kihali se mi hoče.

Niesesucht, die, kihavost, kihavica.

Niesewurz, die, (Helleborus), teloh, n. V. telog, a. zavlačni koren, zavlačnik, n. Dainko kihavka, coll. u. Gutm. telovje; russ. čemerjénik; weiße Niesewurz, (Veratrum), čemerika; (Veratrum nigrum), čemerika runde-öovetna; falsche Niesewurz, f. Feuerrose; sic

einem Vieh durchziehen, nach V. telog zavleci, oder s telogam zavleci živini.

Niesewurzel, die, f. Niesewurz.

Niesbar, adj., üziten.

Niesbrauch, der, Niesnießung, (Ususfructus), üzitek, üzivanje; den Niesbrauch von etwas haben, imeti üzitek od česa, üzivati dohodke; poln. užytowanie.

Niesbrauchen, v. a. üzivati.

Niesbraucher, f. Niesnießer.

Niesbrauchgläubiger, der, upnik, ki ima pravico, üzivati zastavo.

Niesbrauchgut, f. Fideicommiß.

Niesbrauchverpfändung, die, zastava üzitka.

Niet, das, net*, nach Jarn. sčence, (bei Gutm. senece), russ. zaklepa.

Niete, die, ein Looszettel, welcher ohne Gewinn heransommt, nicka f. nach V. ništro, poln. psetka; f. a. Niet.

Nieteisen, das, netavnik.

Nieten, v. a., zanetati, netati*; auch zaktiviti, prebiti žebelj in zabiti ga; sich, v. r., f. Bestreben, sich.

Nietfest, adj., pribit, prikovan.

Niethammer, der, netavno* kladvo.

Nietnagel, der, net*; ein Splitter des Nagels am Finger, zadirek, zaderika, zanohtnica (serb.); russ. zausenica; ein Stückchen aufgerissener Haut über der Wurzel des Nagels am Finger, welches weiter gerissen, sehr Schmerzen verursacht, Nagelstoch, Weidenagel u. ff., sovražnik.

Nietruu, adj., nov, cisto nov, j. Funtelnagelruu.

Nietshindei, der, pribita skodla.

Niesel, f. Bruch.

Nisseln, f. Nisseln.

Nisset, die, f. Nichte; eine Person, die leicht weint, kremza, mila Jera, emérda od žen-skaj; a. Dirne.

Nigromantic, f. Schwarzkunst.

Nihil ad rem, ne gre sem, v to.

Nikawich, der, f. Bergfink.

Nilling, f. Nistij.

Nilpferd, das, povodnji konj; f. Flußpferd.

Niireiber, f. Ibiß.

Nimisch, der, šas, loč; nach Medved: geschwarztes Niedras, (Carex atrata), ocerlena vis; vogelfußförmiges, (Carex ornithopoda), ničjonoga vis; füngersförmiges, (Carex digitata), perstna vis; niedriges, (Carex humilis), ninka vis; weißes, (Carex alba), bela vis; behaartes, (Carex pilosa), kosmata vis; flachspiziges, (Carex mucronata), bodaca vis; zellenträgendes, (Carex pilulifera), hunkasta vis; bergtragende, (Carex montana), gorska vis.

Nimbus, der, f. Heiligenschein; fg. svetlost, velicastro, lesk, f. a. Glanz.

Nimse, f. Nymffe.

Nimmer, adv., zu seiner Zeit, nikdar, nikoli, f. Nie; nie mehr, nicht mehr, nie več, nikdar več, nikoli več, nobenkraft več.

Nimmerstoh, der, zalostnik, človek, ki nikdar ni vesel.

Nimmergenug, f. Nimmerfatt.

Nimmermehr, adv., nikdar več, nikoli več, nikdar ne, po nikakem.

Nimmernichtern, der, pijanee, ki so nikdar ne strezni.

Nimmerfatt, adj., nenasiten, nikdar sit; ber, nervečnik, nenasitnež, netek; požeruh, nesitez, lakota; er ist ein Nimmerfatt, nima dna, ni nikdar sit, človek mu ne more nategniti; f. a. Bießraß.

Nimmerstagg, der, dan ki ga ni; — kadar bo v potek nedelja.

Nimmerweil, das, serb. nevern.

Nipp, der, serk, serkley; einen Nipp thun, serkniti, serbniti.

Nippen, v. n. u. a., kljaniti, kljevati; f. a. Stiheln; im Trinken kleine bekende Züge thun, na tanko piti (V.), pivokati, serkljati, pokušati, srebkat.

Nippeln, adj., zal, berhek, f. Nett.

Nippel, f. Knippel.

Nirgend, Nirgend, Nirgendwo, adv., nikjer, nigder, v nobenem kraju; nirgendes hin, nikamor; nirgendes herum, nikoder; von nirgendes her, od nikodar, odnikod; nirgendes anders, nikjer drugod.

Nirren, f. Schmirren, Nirren.

Nisse, die, nisa*, (poln. u. russ.), dolbina, jama v zidu (za kako padobo).

Niß, die, pl. Nisse, gnjida, goida; größere, nach Gutm. vusenik, vusec.

Nißig, adj., gnjidav, gnjidav; f. a. Fülzig.

Nißkamm, der, glavnik za gnjide.

Nisten, Nisteln, v. n. gnjezditi, gnjezdo delati, nositi, znašati; f. a. Einnisteln, sich.

Nitrös, f. Salpétrig.

Nitrum, f. Steinsalz.

Niveau, das, f. Wasserwage; vodoravno po-verße (Met.), im Biltg. lindina; ival*; poln. poziom (pozeni).

Niveliren, v. a., ivalati, na ival* djati, zravnati, viell. lindkati (von lindek u. Kr. horizontal). Met.

Niz, der, povodni moß (v basnoslovji).

Nizblume, f. Froschbiß.

Nize, die, povodna žena (v basnoslovji).

Nobbe, die, f. Noppe.

Nobel, adj., f. Edel; nobel thun, visoko nositi se, ähntno gospodo posnemati.

Nobilistiren, f. Abeln.

Nobleise, f. Abel, (zlahtniki kaciga kraja).

Noch, conj. u. adv., še, (eig. šee für jeeße); weder Freude noch Leid, ne veselje ne žalost, bei den ältern slaw. Schriftstellern, so wie in U. Kr. u. im Serb. ni —, ni, auch niu —, niu; ich habe es niemals gesehen noch etwas davon gehört, tega nisim nikdar ne vidil, ne (niu) slisal; noch so klein, še toliček, še tako majeket; und dazu noch, in k temu še, poverh še; man sagt noch dazu, pa še pravijo; er wird zuletzt gar König, so kralja ga izvolijo; noch eins, še eno; er ist noch nicht gekommen, ni ga še; sei er noch so schön, bodi še toliko lep; besser bodi si lep kolikor hoče (böhm. sebe krasnejši).

Nochmalig, *adj.* ponovljen, sopen.
Nochmalig, **Nochmalig**, *adv.*, še enkrat; spet.
Noche, *die*, buncelj, f. **Noche**.
Nolens volens, hoté ali nehoté, hotóma nehotéma, rad ali nerad, hočeš ali nočeš.
Noli me tangere, wórtl. ne dotikaj se me; f. **Springkraut**.
Nomade, *ber*, pastir.
Nomaden, *pl.*, **Nomadenvolk**, nach dem *Russ.* *Poln.* u. *Böhm.* kočujoči narod, kočarji; kočevavci, pastirski narod.
Nomadisch, *adj.*, pastirsk, kočujoč (*russ.*).
Nomadisieren, *v. n.*, *russ.* u. *poln.* kočevati.
Nomen, f. **Name**; nomen et omen, ime in pomeneč.
Nomenclatur, f. **Namensverzeichnis**.
Nominalwerth, f. **Nennwerth**.
Nominativ, *ber*, imenovavnik; prvi sklon ali padež.
Nominieren, f. **Ernennen**.
Nouchance, f. **Unachtsamkeit**.
None, *die*, deveta, devetnica.
Nonus, f. **Uding**.
Nonne, *die*, in gottesfürchtlichen Beschäftigungen lebende weibl. Person, nuna, redovnica, *poln.* zakonica, *altst.* mnihinja; eine Nonne sein, nunovati; eine Nonne werden, ponuniti se, v samostan ali kloster iti; f. a. **Eiſente**; ein hoher Raum, ein vertieftes Gefäß, baba, babica; ein verschmittenes Mutterſchwein, rezana prasica, prasica.
Nonnen, in Bſſg. aunski, nonin.
Nonnen, f. **Verſchneiden**, **Caſtriren**.
Nonnenfleisch, *das*, *fig.*, es ist ihr kein Nonnenfleisch gewachsen, ni se ji priljubilo nunsko življenje.
Nonnengarn, f. **Baumgarn**.
Nonnengarn, *das*, lična preja.
Nonnenleid, *das*, nunsko oblačilo.
Nonnenloſter, *das*, ženski, deviški, nunski samostan, kloster; nune *pl.*
Nonnenraut, f. **Erdranch**.
Nonnenleben, *das*, nunovanje.
Nonnenmeiſe, *die*, (*Parus palustris*). **Sumpſmeiſe**, terstna senica, pezdecivka; f. a. **Nichmeiſe**.
Nonnenorden, *ber*, nunski red, nach dem *Poln.* deviški zakon.
Nonnenſchleier, *ber*, ihn nehmen, ponuniti se.
Nonnentau, f. **Schleiertau**.
Nonnenracht, *die*, nunska noša.
Nonnenweihe, *die*, posvetitev, posvečevanje nune.
Nonpareille, f. **Unvergleichlich**.
Non plus ultra, nad vse, čez to (ga, je) ni.
Nonsens, f. **Unſinn**.
Noppe, *die*, knodel, kodrec.
Noppelfen, *das*, odšcipavnica, odšcipavnica (*suknarska*).
Noppen, *v. a.*, odšcipavati, odšcipavati, skubati, čistiti sukno.
Nopper, *ber*, **Nopperin**, *die*, kdor čisti sukno.

Nord, *ber*, **Norden**, sever, polnoč, severna, polnočna stran; f. a. **Nordwind**.
Nord, in Bſſg. severni, polnočni.
Nordbahn, *die*, severna železna cesta.
Norden, *ber*, severna stran (zlasti *Europe*), sever, polnoč.
Norden, *ſich*, f. **Orientiren**.
Nordbreite, *die*, severna širokost.
Nordgegend, *die*, severni kraj, polnočna stran.
Nordgrenze, *die*, severna meja.
Nordlich, *adj.*, severn, seversk.
Nordkreis, *ber*, severni povratnik.
Nordland, *das*, severna dežela, polnočni kraj.
Nordländer, *ber*, iz polnočne dežele, polnočnik (*poln.*), nach *Gutsm.* severnjak.
Nordländisch, *adj.*, iz polnočnih, severnih krajev.
Nordlich, *adj.*, severn, polnočen, od, iz polnoči; *adv.*, proti severju, proti polnoči.
Nordlicht, *das*, polnočna zarja; *russ.* severnoe sijanje.
Nordluft, *die*, severna eapa.
Nordost, *ber*, polnočnovzhodna stran, severnovzhodna stran, burjina stran; *ber* **Nordostwind**, nach *V.* burja.
Nordöstlich, *adj.*, severnovzhoden, severovzhoden.
Nordpol, *ber*, polnočni ali severni tečajnik.
Nordrhein, *ber*, f. **Nordlicht**.
Nordseite, *die*, severna stran.
Nordstern, f. **Polarstern**.
Nordvolk, *das*, severno, polnočno ljudstvo.
Nordwärts, *adv.*, k. proti polnoči, proti severju.
Nordwäſer, f. **Compaß**.
Nordwest, *ber*, severozahodna stran, od severja k zahodu.
Nordwestlich, *adj.*, severozahoden, polnočnovzhoden.
Nordwind, *ber*, sever, severni ali polnočni veter, (*bei Gutsm.* slanjak, garbin, *bei M.* auch kriveo).
Nörgeln, *v. n.*, njorgati, goderovati; f. a. **Dudeln**.
Norm, *die, vodilo, pravilo; **Inbegriff** mehrerer **Vorschriften**, **Normalienbuch**, **Pravilnik**.
Normal, *adj.*, pravičen, pravšen, izgleden, normalen, po pravilu.
Normale, *das*, pravilo, pravilnik; **Normalienbuch**, **Pravilnik**.
Normaljahr, *das*, pravilno leto.
Normalschule, *die*, izgledna, normalna šola.
Normalschulſond, *ber*, zalog za normalno šole.
Normaltag, *ber*, veliki praznik, prepovedni dan.
Normiren, *v. a.*, dati, dajati pravila za kaj, uravnati, uravnovati kaj.
Normwidrig, *adj.*, nepravšen (*V.*), nepravilno.
Norne, *pl.*, **Norne**.
Norz, f. **Sumpffotter**, (*russ.* **norka**).
Nosce te ipsum, spoznaj, spoznaj samiga sebe.
Noſologie, f. **Krankheitslehre**.*

Noß, *das*, živinče.
Noßel, *das*, polič.
Noßel, f. **Uffel**.
Noßelſinf, f. **Brustweizen**, **Grasmüde**.
Noßelweiße, *adv.*, po poličih, na poliče.
Noſoch, nebeski cvet, f. **Simmelsblatt**.
Nota, *die*, f. **Anmerkung**, **Rechnung**.
Notabene, *das*, opomba, pristavek, očitek; f. a. **Verweis**.
Notabeln, *pl.*, veljaki.
Notar, *ber*, notar*.
Notariat, *das*, notarstvo.
Notariats, **Notariats**, in Bſſg. notarstveni, notarski.
Notariatsakt, *ber*, notarski zapis, spis, notarstveno pismo.
Notariatsarchiv, *das*, notarska pismarnica.
Notariatsgebühr, *die*, notarski prislužek.
Notariatsinstitut, *das*, notarstvo.
Notariatsinstrument, f. **Notariatsakt**.
Notariatskammer, *die*, notarska zbornica.
Notariatsordnung, *die*, postava za notarstvo, notarstveni red.
Notariatsiegel, *das*, notarski pečat.
Notariatszeichen, *das*, notarsko znamenje.
Note, *die*, f. **Dienstschreiben**; **Anmerkung**, opomba, opazka, pripisek, pristavek; *ber* **Zettelbank**, **bankovec**; f. a. **Rechnung**; in *der Musik*, *nota*, nach *V.* sekirica; nach *Reim* **ſingen**, iz not, po notah peti; es geht nach **Noten**, *gre.* da je kaj, kakor da bi žgal.
Notel, *die*, kratki spisek, sostavek.
Noteln, f. **Baudern**.
Notenblatt, **Notenbuch**, *das*, list, bukve s notami.
Notendruck, *ber*, natiskanje, tisk not, bankovec.
Notenemission, *die*, izdajanje bankovecov.
Notenſcher, *die*, pero urezано za note (za pisanje not).
Notenſteſel, **Notenſtaffer**, f. **Notenpult**.
Notenſtaffel, *ber*, kupčija z notami.
Notenſteſen, *das*, branje, čitanje not.
Notenmacher, *ber*, kdor rad opombe ali opazke pripisuje.
Notenpapier, *das*, notni papir, papir za note.
Notenpult, *das*, deržalo, polica za note.
Notenſchreiber, *ber*, kdor note piše, prepisuje.
Notenſtecher, *ber*, kdor note vrezuje ali gravira.
Notennumlauf, *ber*, tek bankovecov; *ber* **Notennumlauf beträgt** —, bankovecov je, teče med **Ladmi** (toliko).
Notenwechſel, *ber*, pošiljanje pisem, dopisovanje.
Noth, *adv.*, es thut ihm noth, potrebuje, potreba, treba mu je (česa); es thut mir noth, es ist mir noth, (von einem natürlichen Bedürfnisse), tišči, tiši me.
Noth, *die*, **sittliche Nothwendigkeit**, **gegründete Ursache**, **das Bedürfnis**, potreba; wenn es die **Noth** erfordert, im Falle der **Noth**, če bo

treba, kadar je potreba; zur **Noth**, če je treba, za potrebo, v potrebi; ich brauche es zur höchsten **Noth**, silno potrebujem; ohne **Noth**, ohne gegründete Ursache, brez potrebe; Mühe, Anstrengung, nadloga, delo, težava, trud, nuja; mit Jemandem **Noth** haben, nadlogo s kom imeti, delo imeti, veliko opraviti; das macht, verurtheilt mir **Noth**, to mi nadlogo dela; **Verlegenheit**, stiska, zadrega; Einem seine **Noth** klagen, potožiti komu svojo nadlogo, svoj križ; zur **Noth** genau, taum, komaj; *ber* **Zug** reicht zu einem Kleide zur **Noth**, (zur höchsten **Noth**) hin, komaj je tega sukna zadosti za obleko, po sili se bo storilo, se bo shajalo; er konnte es so zur **Noth**, komaj je znal, za silo je znal; er hat zur **Noth** zu leben, komaj da shaja, za silo ima kaj jesti; mit genauer **Noth** davon kommen, komaj ulti, *serb.* malo ne poginuti; in **Noth** sein, v revah, v nadlogah biti; über **Noth** essen, čez potrebo jesti, čez nemoč; *ber* **Zuſtand**, da man in der **Noth** der Mittel eingeschränkt ist, **Dürftigkeit**, **Armut**, potrebnost, potrebnostina, potrebnostina, reva; mit **Noth** famyſen, potreben biti, pomanjkanje terpeti, revo prodajati; ein ist **Noth**, eno je potrebno, eniga je treba; die letzte **Noth**, f. **Agonie**; aus der **Noth** eine Tugend machen, silo v dobro obrniti; äußerer Zwang, sila, nuja; aus **Noth**, po sili; **Noth** und Glend, stiska; es ist **Noth** vorhanden, sila je, nevarnost je; es hat keine **Noth**, ni sile, ni nobene nevarnosti; **Sammer** und **Noth**, *joj*, prejoj; **Noth** kennt kein **Gebet**, **Noth** bricht **Eiſen**, sila kola lomi, sila železne kola lomi; **Noth** hilft **Veten**, to uči, kar molči; kdor moliti ne zna, naj se na morje poda; **Noth** ſchärft den **Wiß**, ni ničelja nad potrebo, uči potreba iskat hleba (*kruha*); man hat **Noth**, von diesem Menschen **Geld** zu kriegen, težko, težavno je spraviti **dinar** iz njega; **Noth** mit den Kindern haben, težavo, skerbi, nadlogo imeti z otroci; er ſteht in **Noth**, oadloga ga tepe, tare; die schwere **Noth**; f. **Kaſſenſucht**; daß dich die schwere **Noth**! bes te plentaj; er leidet keine **Noth**, ni mu sile; f. a. **Verdruß**; wo die **Noth** am höchsten, ist die **Hilfe** am nächsten, kadar žalost do verha prikipi, se veselje že glasi.
Noth, in der Bſſg. v sili, za silo, zasilni.
Nothadresse, *die*, zasilni nadpis.
Nothanker, *ber*, veliko, zasilno sidro, nach dem *Russ.* mertvo sidro, rešnje sidro.
Notharbeit, *die*, silno, naglo delo, delo v sili.
Nothauswurf, *ber*, zur **Erleichterung** des **Schiffes**, metanje, izmetanje blaga iz ladije v sili.
Nothban, *ber*, zasilna, nagla stavba, zidanje za silo.
Nothbeſeſſ, *ber*, reč za silo rabljena, kjer ni boljſiga.
Nothbrücke, *die*, zasilni, začasni most, most za silo, za ta čas, dokler se ne napravi boljſi.
Nothbrunnen, *ber*, studeneč, kladeč za silo, v naglici izkopan.

Nothdamm, **Nothdeich**, der, jez v silu. za silo, začasni jez.

Nothdienst, der, služba, tlaka v silu, v nadlogi.

Nothdrang, der, sila velika.

Nothdringen, v. a., nothgebrungen, prisiljen, primoran.

Nothdurft, die, potreba, potrebščina, potrebnost, potrebnost, kar je potrebno; jur. nach Nothdurft, za potrebo, po potrebi; f. a. Noth; Nothdurft leiden, potreben biti, pomanjkanje (potrebni) terpeti; was zur Nothdurft gehört, kar je potrebno za život; *jurid.* pravdni razgovor; Nothdurft thun, povedati, razložiti pred sodnikom, kar se komu za pravdo zdi potrebno; seine Nothdurft verrichten, svojo (telesno) potrebo opraviti, opravljati, iti na zahod, k svoji potrebi, iti od sebe, zavolj sebe, *poln.* na prechod, na dvor išč.

Nothdürftig, *adj.*, Bedürfnig, potreben, n. *Jarn.* skuden, (*serb.* oskuden); nothdürftig leben, v potrebščini, potrebšini živeti, komaj živeti, siromašiti, sirošiti; faum, za potrebo, komaj, za silo; es reicht so nothdürftig zu, komaj skeza, je komaj za potrebo, komaj shajam z—.

Nothdürftigkeit, die, potrebščina, potrebšina, potrebnost, reva; *serb.* oskudnost.

Nothheimer, der, gasivno vedro; f. Feuer-eimer.

Nother, der, ubogi terpin.

Nothherbe, der, najni dedič ali dednik; komur gre dolžni del.

Notherbschaft, die, dolžni del.

Nothfall, der, sila, potreba; im Nothfalle, kadar bo potreba, če jo sila.

Nothfeuer, das, ogenj v silu, za znamenje nadloge, nach V. divij ogenj, germada.

Nothfreund, der, prijatelj v potrebi, v nadlogi.

Nothfrist, die, najzadnji, nepreložni rok, obrok.

Nothgedrungen, *adj.*, prisiljen, v silu, primoran (od potrebe).

Nothgedrungenheit, die, sila, prisiljenost.

Nothgeld, das, denar za potrebo, prihranjeni denar.

Nothgericht, das, f. Salzgericht.

Nothgeschrei, das, vpitje v silu, na pomagaje.

Nothgehilfe, der, pomočnik v silu, v potrebah.

Nothhelferin, die, pomočnica v silu, v potrebah.

Nothhobel, der, bei den Büchsenhästern, zlebak †.

Nothhülle, **Nothhilfe**, die, pomoč v silu, v potrebah.

Nothig, *adj.*, potreben; ich habe Geld nothig, dnarjev potrebujem, dnarjev mi je treba, mi je potreba, dnarji so mi potrebni; was habe ich das nothig? čemu mi je to? kaj mi je tega treba?; er hielt es für nothig, menil je, da je potrebno —, spoznal je za potrebna; das Nothige, potrebščina, potrebšina, potrebne reči, cesar je potroba;

es ist nicht nothig, ni treba, ni potrebno, ni sile.

Nothigen, v. a., prisliliti, siliti, primorati, morali k čemu, nagnati, naganjati, naviti, nach M. prinuditi, nuditi, posiliti, siliti; Jemand zu essen, trinfen nothigen, ponujati koga z jedjo in s pijačo, siliti ga, prositi ga, nagovarjati; sich nothigen lassen, dati se prositi; ich sehe mich genothiget es zu thun, moram storiti.

Nothigenfalls, *adv.*, če je, bo treba, kadar bi treba bilo.

Nothiger, der, moravec, posilnik, primoravec.

Nothigkeit, die, potrebnost.

Nothigung, die, moranje, siljenje.

Nothjahr, das, slaba, huda letina, dragina, slabo leto; f. Mißjahr.

Nothlage, die, über offenbare Gewalt, tožba, zavolj sile, zavolj posiljenja, tožba, k kateri je bil kdo prisiljen.

Nothmacht, der, začasni hlapec, hlapec za potrebo, ker boljšiga ni.

Nothlage, f. Nothstand.

Nothleiden, *adj.*, potreben, nadložen, sirošen, siromašk, reven; ein Nothleidender, siromak, revež, ubožec, nhog terpin, stradavec.

Nothleider, f. Nothleidend.

Nothlos, *adj.*, brez potrebe; f. Unnothig.

Nothlüge, die, laž v silu, v zadregi.

Nothmittel, das, pomoček v silu.

Nothnagel, der, f. Nietnagel; žebelj za silo, za potrebo; *fig.* kar se v silu rabi; f. Nothbehelf.

Nothpeinlich, f. Nothpeinlich.

Nothpennig, der, denar za potrebo, prihranjeni dnarji.

Nothrecht, das, silna pravica.

Nothreif, *adj.*, posiljeno zrelo, prezgodej zrelo.

Nothreife, der, obroč za silo, za potrebo.

Nothreife, die, potrebna pot.

Nothreife, die, potrebna reč, silna reč, potreba.

Nothschilling, f. Nothpennig.

Nothschummer, der, posiljeno spanje.

Nothschnitt, der, rez v silu, kopanje rude iz sile; f. a. Kaiserschnitt.

Nothschuß, der, strel v silu; einen Nothschuß thun, streliti v silu, za znamenje sile ali nadloge, s strelom naznaniti silo ali nadlogo.

Nothstall, der, für unbändige Pferde, nach V. stiska, *poln.* u. *böhm.* lisica; bei einer Viehschande, zasilni hlev.

Nothstand, der, bedrängter Zustand, nadloga, velika reva, stiska; da man zu einer unbefugten Handlung gezwungen ist, posiljenje, sila.

Nothstern, f. Komet.

Nothtopf, f. Nothbehelf.

Nothtaufe, die, kerst v silu, v nevarnosti, zasilno, začasno kerščenje, keršenje.

Nothtaufen, v. a., kerstiti, kerševati, kerševati v silu, v smertni nevarnosti, za silo dati kako ime, ker boljši ni znano.

Noththeil, f. Pflücktheil.

Noththür, die, vrata za silo.

Nothübel, das, neogibno zlo.

Nothwahl, die, izbor v silu.

Nothweg, der, pot v silu, zasilna pot, preozka pot.

Nothwehr, die, bran v silu, prisiljena obramba, pravična bramba samiga sebe; im Falle der Nothwehr, ko je bil prisiljen, samiga sebe ali svoje premoženje braniti.

Nothweiser, der, matica za potrebo hranjenja.

Nothwendig, *adj.*, silo potreben, neogibno potreben, nujni, potreben, da drugač, da brez tega biti ne more, *poln.* konieczny, *russ.* neobhodimyj, nužnyj (nujni); das ist nothwendig, to mora biti; f. a. Absolut; nothwendiger Weise, po sili, po neogibni, (neogibljivi) potrebi.

Nothwendigkeit, die, neogibna potreba, sila, neogibnost; die Nothwendigkeiten des Lebens, za življenje neogibno potrebne reči (nach *Gutsm.* morabitnost).

Nothwert, das, potrebno delo, zasilno delo, delo v silu.

Nothwort, das, beseda za silo, ker boljši ni.

Nothwurf, f. Nothhauswurf.

Nothzeichen, das, znamenje v silu, znamenje nadloge.

Nothzucht, die, f. Gewalthätigkeit; zur Befreiung der Nothlust, posilna nečistost, posiljenje; *russ.* nasilstvo; Nothzucht begeben, f. Nothzüchtigen.

Nothzüchtigen, v. a., posiliti, (nach *Ravn.* pokorjastiti, korjastiti), po sili oskruniti, ončasiti.

Nothzüchtiger, der, posilnik, posilovavec, zaneske.

Nothzwang, f. Nothdrang, Nothzucht.

Nothziffer, die, naznanilo, napoved.

Nothzifferen, v. a., naznaniti, naznanjati, napovedati, napovedovati komu kaj.

Nothzettel, der, f. Wegriff; gefällsamliche, razsodba (kameralna).

Nothzettel, v. a., Jemanden, izreči zoper koga sodbn zavolj derzavnih dohodkov.

Nothzettel, das, zapisi, zapisne bukve.

Nothzettel, v. a., zapisati, zapisovati, zuznamiti, zaznamovati; f. a. Numerten.

Nothzettel, der, zaznamovavec.

Nothzettel, die, naznanilo; Nothzettel nehmen, na spanje vstati; f. Kenntniß; er nahm keine Nothzettel an, ni maral, ni se zmenil za to.

Nothzettel, *adj.*, sploh znan, vsem znan, zóten.

Nothzettel, f. Ruh.

Nothzettel, die, novela, povest, pripoved (romantische); f. a. Nachtragverordnung.

Nothzettel, der, novelist, spisovavec, skladavec povesti.

Nothzettel, f. Novitäten.

Nothzettel, i. Neuerung, Neuerungsvertrag.

Nothzettel, der, listopad, listov gnoj, november; *böhm.* u. *poln.* listopad; *serb.* stedeni; *russ.* nojabr.

Nothzettel, die, nove bukve; f. a. Neuigkeit.

Nothzettel, der, Neuling, novak, novi-

nec, samostanski novineo, novic*; *russ.* послушник.

Nothzettel, der, novinetvo, novaštvo, novištvó*, čas poskušnje, poskusno leto v samostanih.

Nothzettel, das, in einem Nu, na mah, v enem trenutji, v enem hipu, kakor bi pihnil, kakor bi trenil, mignil; nach *Jan.* po hitoc; in dem nämlichen Nu, ta hip; f. Augenblick.

Nothzettel, **Nothzettel**, f. Schattirung, Abstufung.

Nothzettel, f. Abstufen, Schattiren.

Nothzettel, *adj.*, der demselben Tag noch nichts gegeben und getrunken hat, tesó (*allg.* l'kt, leer), tesó, ki se ni ogressil, ki se ni otesóal, otesóal; nüchtern trinken, ta tesóe, tesóe piti; nüchtern Speichel, silna na tesóe, tesóe; das Fleisch schmeckt nüchtern, meso plevi, nima prave slasti; a. prachen, jalov, suh; noch keinen Rauch habend, oder davon schon befreit, trezzer, trezen (für trezven), bei *Gutsm.* trezljiv, trezek; nüchtern werden, strezviti, trezviti se, strezviti se; ein nüchternes Leben führen, zmérno živeti; laffet uns nüchtern sein, trezni bodimo.

Nothzettel, die, der Zustand, da man noch nicht gegessen hat, tesónost, tesóost, (*russ.* toščest-); im Zustande der Nüchternheit, na tesóe, tesóe; der Zustand, da man ohne Rauch, sich völlig bewußt ist, treznost, trezvast; f. a. Mäßigkeit; Nüchternheit eines Einfalles, praznost, puhlost, jalovost; in der Nüchternheit bereut er, trezen, streznen se kesa—.

Nüchtere, f. Nüchtere.

Nüchtern, v. r., godornjati, mermrati (nerazumljivo).

Nüchtere, die, Nüchtere, rezanci (auch *serb.*) lezanji, (*poln.* lazanki), nach V. müßli, nudeljni; Stoppnudehn, svalki, testovniki (*Gutsm.*); Germnudehn, nach *Gutsm.* u. M. kipjenki.

Nüchtere, in der Bfsg., za rezance, lazanje, lezanje müßle, za nudeljne.

Nüchtere, das, dilja, deska za lazanje.

Nüchtere, f. Nüchtere.

Nüchtere, das, f. Nüchtere.

Nüchtere, der, lazanjar, makaronar*.

Nüchtere, das, moka za lazanje, za rezance.

Nüchtere, v. a., z. B. eine Gans, gosko pitati.

Nüchtere, die, makaronik †.

Nüchtere, die, juha z lazanji.

Nüchtere, der, testo za rezance, za lazanje.

Nüchtere, die, valej, valjar za rezance.

Nüchtere, f. Radtheit; naga podoba.

Nüchtere, v. n., durch die Nase reden, gognjati.

Nüchtere, f. Saugen.

Nüchtere, *adv.*, null und nichtig, ničen, neveljaven; null und nichtig machen, erklären, ovreči, podreči, razveljaviti †.

Nüchtere, **Nüchtere**, die, nach V. niela; in andern slav. M., uala, (bei *Gutsm.* gola); *fig.*, človek brez veljave.

Nüchtere, die, ničnost; f. Nüchtere.

Nützlichkeitserwerbe, **Nützlichkeitserwerbe**, die, pritožba, tožba na overženje, na overžbo.
Nützmann, f. **Scharmann**.
Numer, die, številka, (V.), cifra*, številko, císlo (böhm. u. russ.), broj (serb. u. alsk.); er wohnt Numer 15, stanuje pod številko 15; durch alle Numer lösen, na vsako stran; eine gute Numer bei Jemand haben, zelo v čisljih biti pri kom.
Numerale, f. **Zahlwerth**.
Numerär(er Werth), f. **Zählwerth**.
Numeriren, v. a., zaznamovati s številkami; v. n., šteti, številiti.
Numerisch, adj., po številki, po številu.
Numern, f. **Zählen**, **Numeriren**.
Numerpfahl, der, kol s številki.
Numerus, f. **Zahl**.
Numerummatik, die, penězoznanstvo, denarslovje; f. **Minzhande**.
Numerummatiker, der, denaroslovec, penězoznanec.
Nun, adv., den gegenwärtigen Augenblick bedeutend, zdaj, sedaj, sada; von nun an, od zdaj, odsihmal, odsihdob; v prihodnjic, od zdaj za naprej, odslej; was nun? kaj hočem sedaj storiti? nuu u. nimmermehr, celo nikdar veó ne, nikoli ne; conj. überhaupt, pa, pak, tedaj; wenn ich nuu Recht habe, so —, če pa pravo terdim, če tedaj pravico govorim —; nun es nicht mehr zu ändern ist, ker se reó ne more preložit; f. **Da**; nuu traf es sich aber, zgodilo se je pa, da —; wie nun, wenn er kommt, kako pa, ko bi prišel? nun so sei es! no naj bo; nun gut, dobro tedej! nuu, was sagen Sie dazu? no, kaj menite Vi? nun! nun! no! no! je nun! i no! sage mir nun einmal, no povej mi že no; wo es bloß zur Munde der Rede dient, wird es im Stov. nicht überseht.
Nunciatur, die, poslanstvo papeževó.
Nunciatus, der, poslanec, poročnik papežev, nunci.
Nuncupation, f. **Erbscheinsetzung**.
Nunmehr, adv., zdaj, sedaj, zdaj pa.
Nunmehrlich, adj., sedanji, zdajni, zdajnsji; die nunmehrliche Einrichtung, naprava, kakorsna je sedaj.
Nunnen, f. **Saugen**.
Nur, conj., f. **Allein**; le, samo; du kannst nur hingehen, le pojdi tje; ich will es nur sagen, dem was hilft das Säugnen, hočem le povedati, kaj pomaga tajiti; nur beinetwegen, vse zavolj tebe; nur sollst du mir es geben, samo da mi dáš; ich habe es nur ihm erzählt, nisim povedal (dražim), kakor njemu; samo, edino njemu sim rekel; er thut es nur aus Eitelkeit, zgolj iz nečimernosti to dela; nur ich war gegenwärtig, ni bilo nikogar razun mene; nicht nur, sondern, ne le, temuó, ne samo, ampak tudi; nur fort, le proč; warte nur! le počakaj! bringt mich nur immer unter die Erde, le pod zemljo me spravite; nur gemeint, nur gelacht, le jokajte, le jokaj; wer ihn nur sehen will, kdor koli ga hoče viditi; warte nur noch ein wenig, še majkino počakaj; ich

muß nur sehen, wo er ist, moram vendar pogledati, kje je; adv., ich war nur fertig geworden, als er kam, ravno sim bil do delal, ko je prišel.
Nützig, f. **Drofflig**.
Nußeln, v. n., gognjati.
Nußeln, v. n. u. a., zauberhaft, langsam arbeiten, kasno, počasno delati, pečkati, mečkati, ogrebatí se.
Nußler, der, mečkalo, pečkalo.
Nuß, die, máltsche Nuß, oreh; Nußchen, dos, orešic, orešek; Nuße Knäcken, orehe tolici, gristi; spaltend Knäcken, orehe klati; Haselnuß, lešcnik, lešnik; Buchnuß, žir; Eichenuß, zelod; f. a. **Mandel**, **Müßkatenuß**, **Zirbelnuß**; in die Nuße gehen, iti lešcnikov brat; der ob. die Haselnuße pflücht, lešcnikar, lešnikar, lešcnikarioa, lešnikarioa; in die Nuße gehen, fig. na' zgubo iti; er ist keine taube Nuß werth, ni piškaviga oreha vreden; ne dam piškaviga oreha zanj; Jemand eine harte Nuß aufzuknacken geben, komu kaj težkiga naloziti, zasoliti jo komu; težavno delo dati; in einer Nuß, in nuce, v posnetku; Streinuß, knočak, kosak, im Gegenfag zu mehkuß; eine runde Erhöhung, oblica, kepa, ki se obraó; eine Vertiefung, šiška; im Schießgewehre, zob (V.), vretenica; aus der Nuß sein, (veralt.) f. **Nuß** (sich sein); Jemand wieder in die Nuß bringen, (veralt.), f. **Besänftigen**.
Nuß in Bzghn. orehov.
Nußbaum, der, oreh; Haselnußstaupe, leska, leskov germ.
Nußbäumen, adj., orehov; iz orehoviga lesa, iz orehovine; nußbäumenes Holz, orehovioa.
Nußbaumholz, das, orehov les, orehovina.
Nußbein, f. **Schiffbein**.
Nußbeißer, der, orehar, lešcnikar, lešnikar; (Corvus coryocatactes). Nußheber, Nußknacker, der, lešnica, orehovka (poln.), (Corvus glandarius), f. **Nuß**; gemeiner Nußbeißer, grahasta lešcica, lešnica; f. a. **Kerubeißer**.
Nußbohrer, der, rivčkar ovchar f.
Nußbraun, f. **Nußfarben**.
Nußbrecher, der, klešó, kleše za orehe, f. a. **Nußbeißer**.
Nußbusch, der, leskov germ.
Nußbüschel, f. **Nußstachel**.
Nüssen, (Verb. Pr.) f. **Schlagen**.
Nußfarbe, die, orehova barva.
Nußfarben, adj., orehast, orehove barve.
Nußgarten, der, orešje, orehov vert.
Nußgebüsch, f. **Nußbusch**.
Nußgrau, adj., orehasto siv.
Nußknacker, f. **Nußbeißer**.
Nußhäpel, die, die grüne Schale der Walnuß, oblac, oblacina, oblakovina, beljakovina, luska, lusčina, lusina, robkovina; ružina; nach **Gutsm**. rubina, richtiger robina, auch grocioa; die Nuße von dieser Schale befreien, orehe lešnike robkati.
Nußheber, f. **Nußbeißer**.
Nußholz, das, orehovina, orehov les.

Nußhülle, die, Prätische, f. **Nußhäpel**.
Nußkern, der, jedro, jederec orehovo.
Nußknacker, der, klešó, klešice za orehe; f. a. **Nußbeißer**.
Nußkräutler, die, Nußkräutler, der, Nußpücker, f. **Nußbeißer**.
Nußöl, das, orehovo olje.
Nußstachel, der, der Unterschied in der Nuß, der sie in vier Theile theil, predalček v orehu, kobilica.
Nußschale, die, immer harte, orehova lupina, russ. skorlupa; die äußere weiche, grüne, f. **Nußhäpel**.
Nußstaupe, die, Nußstaupe, der, leska, lešca, lesa, leskov germ. coll. leskovje, leševje, leševje.
Nußtraube, die, česulja lešcnikov, lešcnikov.
Nußwald, der, orešje, orehov gajzd.
Nußler, Nußler, die, nosnica, vergl. nozdrja, nozdra in and. f. **W**.
Nußtern, v. n., povohati, vohati.
Nuß, die, nota*, nach dem Russ. u. Böhm. draga, nach V. spunt.
Nußthel, der, nutnik, dražnik (russ.), spuatnik.
Nußtrent, **Nutrition**, f. **Nahrung**, **Ernährung**.
Nuß, der, enusa, culica, f. **Kinderbutte**.
Nuß, v. n., sesati, cuzati.
Nußstücken, das, Nußstücken, f. **Kinderbutte**.
Nuß, Nuß; f. **Nußlich**; nichts nuße, zu nichts nuße; za nič, za nobeno rabo, kar nič ne velja; nič ne zaleca, nič ne izda, ne vede, ne odvarna; wenn er etwas nuße wäre, ko bi bil za kaj.
Nußanwendung, die, obračanje v prid, na dobro, etwa auch pohasjenje; die Nußanwendung machen, kaj nauk obrniti, obracati na ta ali uni primerek.
Nußbar, adj., koristen, k pridu, porabljiv, doher; nußbar machen, v prid obrniti kaj; porabiti kaj; f. a. **Nußlich**.
Nußbarkeit, die, koristnost, porabnost.
Nußberechnung, die, preudarek, prerajt dohicka.
Nußche, die, hrast za les (in ne za derva).
Nußcigenthum, das, užitna last.
Nuß, auch Nußen, v. n., koristiti, korist bringen, nesti, priditi, bei **Trüber** pridobiti, rabiti, hasniti, v prid biti, zalóci, dobro storiti, delati, na dubro, na hvalo priditi, biti; von einer Arznei, pomoči, pomagati; f. a. **Dienen**; príleci, prílegati se óem; ugoditi, ugajati.
Nußen, jedoch auch Nußen, v. a., gebranzden, als Mittel anwenden, porabiti, rabiti kaj, poprijeti se óesa, uživati kaj, obrniti, obracati kaj, na prid obracati, auch (bei **Gutsm**. u. **serb.**) poslužiti, služiti se; sein Geld nußen, dobro, koristno obracati, nalagati, na dohíček obracati.
Nußen, der, das Gnte, welches man sich durch den Gebrauch, die Anwendung einer Sache verschafft, korist-i, hasen, hasek, (auch **serb.**) prid; Nußen, užitek; Gewinn, Vor-

theil, dohíček; f. a. **Gewinn**; (russ. polza); es ist nicht ohne Nußen, ni brez koristi, kaže; zum Nußen gereichen, na dobro, na hvalo priti, iti, biti; er zieht großen Nußen aus dem Landgute, kmetija mu mnogo nese, mu daje lep dohodek, dohíček; was wirst du für einen Nußen davon haben? kaj si boš boljst s tem? óemu ti bo to? kaj ti to rabi? ich weiß keinen Nußen davon zu machen, ne vem (ne znam) si tega v prid obrniti, ne vem s tem kaj početi; zu welchem Nußen? za kakšno rabo? óemu? ích etwas zu Nuße machen, kaj v prid, v korist obrniti, obracati, kaj ukoristiti, pohasniti; jeder sucht seinen Nußen, vsak gleda na svoj dohíček; die Eigenschaft eines Dinges, da es gebraucht werden kann, rabljivost; die Sache hat einen großen, vielfachen Nußen, íst nicht ohne Nußen, reó nese, veliko nese; es ist vom wesentlichen Nußen, silno pomaga, mnogo izda.
Nußgarten, der, užitni vert, vert, ki nese dohíček.
Nußgenuß, der, uživanje.
Nußgewächß, das, užitna, porabna rastlina.
Nußholz, das, les (in ne derva); orodje kmetijsko (leseno).
Nußjahr, das, užitno leto.
Nußlich, adj., koristen, dober, hasnovit (M.). užiten; (Einem nußlich sein, komu koristiti, hasniti, koristen biti, v prid biti; diese Arznei ist nicht nußlich, sonderu schädlich, to zdravilo ne pomaga, ampak skoduje; ein nußliches Buch, koristne bukve; eine nußliche Lehre, dober, koristen nauk; seine Zeit nußlich anwenden, éas na dobro obrniti, obracati; sein Geld nußlich anwenden, denar dobro v svuj prid obrniti, v korist obrniti, ukoristiti; tako obrniti, da nese dohíček; nußliches Hausstier, živina, ein Stück davon, živinóe; nußlich sein, f. **Nußen**.
Nußlichtfeit, die, korist, koristnost, hasnovitost, prid.
Nußlos, adj., nekoristen, brez koristi, brez užitka ali prida, zastonj; nußlos verstreichen lassen, ne porabiti óesa, ne obrniti óesa v svuj prid; ein nußlose Arbeit thun, (scherzh.) prazno slamo mlaiti.
Nußlosigkeit, die, nekoristnost, brezkoristnost.
Nußnießer, der, uživavec, poln. užítownik.
Nußnießerin, die, uživavka.
Nußnießung, die, užitek, uživanje, f. **Nußgebrauch**.
Nußreich, adj., prekoristen, koristen, izdaten, kar dohíček daje, nese.
Nußung, die, der Gebrauch, poraba, uživanje, užitek; von etwas Nußung haben, užitek (od) kake reči imeti, uživati kako reó; dohíček, dohodke od njo vleci, príjemati; der Ertrag selbst, prihodek, dohodek, prídelek, dohíček, užitek; in der Viehzucht, dohíček; kar bécle naneso v panj; f. a. **Nußnießung**.
Nußungsanfschlag, der, cenilo, cenjenje

prihodkov, preudarek, premet dohodkov, užikov, dobička.

Nutzungseigentum, das, užitna last.

Nutzungseigentümer, der, užitni lastnik.

Nutzungseigentümerin, die, užitna lastnica.

Nutzungstecht, das, pravica (do) uživanja.

Nutzungssache, die, užitna rec.

Nutzlich, das, užitna živina.

Nymphe, die, in der Mythologie, Nimfa*;

in U. Kr. u. dem Serb. analog Vila, bri

D, lit., o; vom A bis zum D, od kraja do konca; doppeltes D, neka večša ali veša.

D, Oh! int., o! oh! Ausdruck der Klage, joj!

oj! prejoj! ojoj! sprejoj! Ausdruck des heftigen Schmerzens, os! ost! as! ast! o welch eine Tiefe, o kakošna (kolika) globočina;

vulg. auch dete kolikošna globočina! o der Schande, o sramota! o mich Unglücklichen, joj me nesrečniga!;

o taš es so kame, Bog hotel, da bi bilo tako; o du Glender, (nach Gutm.), ti nesrečna kost; o weh! jojmene!;

jojmenesta! gorje (meni, tebi); o, sachte!, o le počasu; o, wie schön, jej kako lepo;

o, das war schön, to ti je bilo lepo; o, nicht doch!, o, pa ne!;

o des Thoren, de ga neumneza!;

o daš ihn! o de bi ga!

D, Oha! Zuruf, die Pferde stille stehen zu machen, ogal, oha! voha!

Dase, die, onza*, zelenica v pušcavi, pušavi, (eig. eine mit Gras bewachsene Stelle in einem Urwalde).

Ob, adv., für Oben, f. Obangezogen.

Ob, praep. poet., für über, nad, znad, verh; ob dem Haupte, nad glavo; ihm graute ob dem Wundermanne, groza ga je bila čudodelnika; ustrašiti se koga; ob dem Hunger sterben, (od) glada umreti, za lakoto umreti; ob dem Glauben kämpfen, za vero bojevati se, zavulj vere; ob der Enz, nad Anizo, unstran Anizo; ob der Tauber, na reki Tauberu; ob dem Male, med jedjo, pri jedi; f. Während; ob den Welten, verh svetov; ob den Sternen, nad zvezdami; ob Einem sein, koga tirati, priganjati; f. a. Darob; in Zusammensetzungen mit Haupt- und Zeitwörtern drückt es der Slovene nicht aus.

Ob, conj., ali, —li, auch ko; (bei Gutm. auch dali); ob der, ober jener, ali ta, ali uni; als ob, kakor bi, kakor da bi; frage erst, ob er da ist, vprašaj, ali, če je takej, vprašaj je li tu; als ob es Schande wäre, kakor da bi sramotno bilo; ob — ober nicht, jeli — ali ne, ali — ali ne; laß fragen, ob er krank, tobt sei, nach V. reci iti vprašat, čoe ni bolan, mertev, (u. nicht, če je bolan); hingegen ob er schon genesen, če je že zdrav; ob wohl, f. Obwohl; ob morgen

den Russ. Rusalka, bei den Slov. rojenica, divja žena, povodna žena; fig. eine alljährliche, junge, weibliche Person, nerednica, f. Freudenmädchen, Dirne; in der Naturgeschichte, f. Puppe; Wasserjungfer.

Nymphenhaft, adj., Nimfam* podoben; serb. vilinsk.

Nymphenwuchs, der, vilinska rast, sprelepa, čudna rast.

Nymphomanie, die, nimfomanija*; f. a. Mannsucht.

schönes Wetter sein wird, mag Niemand wissen, nach Gutm. Bog si jo ve, ali bo jutri lepo; ob auch, f. Obwohl; es ist wie, als ob ich Hunger hätte, tako se čutim, kakor ko bi bil lačen.

Obacht, die, Acht, Aufsicht, paženje, pazka, pomnja; etwas in Obacht nehmen, v skerbi imeti kaj, paziti, gledati na kaj; Obacht geben, f. Acht geben; göttliche Obacht, f. Obhut; aus der Obacht lassen, pustiti iz oči, zanemariti; er gab so lange auf ihn Obacht, bis er ihn ertappte, tako dolgo ga je pasel, da ga je spasel (Gutm.).

Obachten, v. n., paziti, gledati na kaj.

Obachtsamkeit, f. Achtsamkeit.

Obangezogen, Obangereg, Obbemeldet, Obbenannt, Obberegt, Obberührt, Obbesagt, u. dgl., zgori imenovan, zgori rečen, zgori v misel, v besedo vzet, zgori omenjen, opomnjen; obbeschrieben, gori popisan.

Obbieten, v. a., zapovedovali nad čem, prepovedati, prepovedovati.

Obdach, das, streha, krov, krovje, stan, stanisce, stanise (Quartier), prenočiše (Nachherberge), pribežališce, pribežališe (Zufuchtsort); Jemanden Obdach geben, koga pod streho vzeti, jemati; f. a. Wehbergeren; unter Obdach kommen, pod streho priti; unter einem Obdach auf besseres Wetter warten, vedriti; f. a. Schutz, Wetterdach.

Obdachlos, adj., brez stana, ki nima kam iti pod streho; altsl. bezkrov'a.

Obducent, der, razdevnik †, razparavec, pregledovavec merlica.

Obduciren, v. a., triplo, merlica razparati, parati, razdjati, razdevati, odpreti. gem. sčleht gori djati.

Obduction, die, razdeva †, odprtje. notranji pregled merlica, razparanje triplo, obdukcija*.

Obductionsbefund, Obductionsbeficht, der, razdevno poročilo †, poročilo od razparanja, od notranjiga pregleda kacicga merlica.

Obduratien, f. Verhärting.

Obedienz, die, pokorsčina, pokorsina, pokornost (zlasti mniska); f. a. Gehorsam.

Obedienzparce, die, klosterska fara.

Obelisk, der, obelisk*.

Oben, adv., auf der vom Mittelpunkte der Erde am weitesten entfernten Fläche eines Dinges, zgor, zgori, zgorej; oben schwimmen, zgori plavati, po verhu plavati; von oben herab, od zgorej, nach V. zviskama, z visokosti, z višave; im Gegenfasse des hier unten, gori, na verhu, verh; oben auf dem Berge, oben im Himmel, oben darauf stehen, oben drauf legen, gori na hribu, gori v nebu, verh česa, na čem stati, položiti, polagati

verh česa, na kaj; vorher, zgori, popred; wie oben gedacht worden, kakor je zgorej v misel vzedo, kakor smo že omenili, kakor smo pred rekliz, am vornehmsten Platze, zgor, zgori, odspred; oben wohnen, zgori, v najvišem nadstropji; oben auf dem Baume, na verhu drevesa, verh drevesa; oben liegen, na verhu ležati; Einen von oben bis unten besehen, premeriti koga s pogledam ud verha do tal, od glave do nog; oben und unten aus, (nach Gutm.) po planinah no dolinah.

Oben, das, verh, zgornje.

Obenan, adv., obenau sitzen, na pervem, na sprednem mestu, odspredi; er steht obenau, prvi je, predstvo ima pred vsemi; bis obenau füllen, do verha, pod verh napolniti, naliti, natočiti; obenau setzen, schwingen, nadstaviti, nadmahiti.

Obenauf, adv., oben darauf, na verhu, gori; er ist oben auf, na konji, premagal je vse napatja, srečen je; oben darauf, verh tega.

Obenaus, adv., obenau sein, nepremiäßen; er will obenau, oben hinaus, visoko meri, leti, košati se, šopiri se, rad bi letel, pa perja ni še zredil (Gutm.).

Obendurch, adv., zgori skozi.

Obendrein, Obendrein, adv., als Zugabe, verh, po verhu tega, poverh vsega; über dies noch, verh tega, razun tega še; oben ein geben, privreci, pridati; man wird noch obendrein ausgelacht, še smejajo se človeku.

Obenherum, adv., zgori okoli.

Obenhin, adv., nur oben hin, nur so oben hin, poverhama, po verhu, le po verhu, (tjo v en dan); etwas obenhin thun, poslepti kaj, po verhu kaj storiti, (bei Gutm. oderzunit, omekniti), nemarno, po neskerben, taliko, da je ime, kakor si že bodi, hitro, serb. koje kako; nach dem Russ. na hitro roko delati kaj.

Obenhinig, f. Oberflächlich, Seicht.

Obenwert, das, nadvodni del ladje.

Ober, adj., gornji, zgornji, gorenji, verhui (altsl.); das obere Stadtwert, gorenja hiša; die obere Stadt, zgornje mesto; oberste, f. Oberst; fig. der Würde, Gewalt, dem Range nach, viši, višji, auch prednji; die Oberr, Vorgefekten, višji, viksi; die oberen Schulen, višje sole; im Kartenpiele der Ober, f. Obermann; als praep. für: über, f. dieses.

Ober, in den Zusammensetzungen, dem Orte nach, gornji, zgornji, gorenji; der Würde nach, viši, višji, veliki, glavni; auch nach

dem Beispiele des Serb., auch Poln., Böhm. u. Altsl. nad —.

Oberacht, f. Acht.

Oberadmiral, naj višji admiral*, veliki admiral* (Russ.).

Oberälte, Oberälteste, der, starestina (kaciga rokodelstva), nadstarestina.

Oberamt, das, veliki ured, viši ured.

Oberamtmann, der, viši opravnik, viši urednik.

Oberamtregierung, f. Landesstelle.

Oberarche, die, (waidm.), zgornje mreže.

Oberarm, der, nadlahti, nadramje, nadkomolec.

Oberarmbein, das, nadlahtna cev (V.), nadkomolčna kost.

Oberarzt, der, veliki, viši zdravnik.

Oberaufseher, der, veliki, viši ogleđa, višji nadzornik †, nadglednik †, doglednik †.

Oberaufseheramt, das, viši dogledstvo †, nadgledstvo †.

Oberaufseherin, die, viši nadglednica †, doglednica †.

Oberaufsicht, die, višji nadzor † (Russ.), nadgled †, dogled, (böhm. dohlizeni, poln. dozor).

Oberaugenbraun, die, f. Oberbraune.

Oberausheber, der, viši razdeljevavec.

Oberballen, der, zgornje, gorenje bruno; f. a. Architrab.

Oberbau, der, gornje zidanje, gornje delo, po verhu zemlje.

Oberband, der, zgornji trebuch, nach V. nadtrebuch.

Oberbandgegend, die, nadtrebnjsje.

Oberbauer, der, boljec, veljak med knechtovavci.

Oberbaum, f. Hauptbaum, Garnbaum.

Oberbaumeister, der, višji stavski mojster.

Oberbefehl, der, über ein Kriegsheer, naj viši poveljstvo, glavno poveljstvo.

Oberbefehlshaber, der, naj viši poveljnik, glavni poveljnik, (nach V. prevodnik), f. a. Befehlshaber.

Oberbefehlshaberchaft, die, Oberbefehlshaberstelle, Oberbefehlshaberwürde, die, naj viši poveljstvo, zapovedstvo, naj višji komanda*.

Oberbehörde, die, viši oblast, viši gosposka.

Oberbeichtvater, der, veliki spovednik, (glavni pridvorni duhovnik).

Oberbein, das, morska kost; f. Ueberbein.

Oberbergamt, das, viši rudarijski ured.

Oberbergmeister, der, viši rudarski mojster.

Oberbett, das, f. Deabett.

Oberbente, die, zgornji del panja.

Oberbevollmächtigte, der, viši pooblastenee.

Oberbischof, der, višji, viksi škof, nadškof †; f. a. Erzbischof.

Oberblatt, das, zgornji list.

Oberblei, das, zgornji svinec.

Oberboden, der, naj viši strop, in Rt. peter, m., poln. najvyšsze pigtro.

Oberbootsmann, der, nadmornar †.

Oberbotmäßigkeit, f. Oberherrschafft.
 Oberbraune, f. Augenbraune.
 Oberbüchse, f. Oberboden.
 Oberbürge, der, poglaviti porok.
 Obercommandant, f. Oberbefehlshaber.
 Obercommando, Armeebecommando, armadno nadpoveljstvo; f. Oberbefehl.
 Oberdach, das, nadstrešek, zgornja streha.
 Oberdeichamt, das, viši jezinja f.
 Oberdeitsch, das, zgornja nemščina, nemšina, *adj.*, gornnemšk.
 Oberdeutschland, das, gorenje Nemško.
 Oberdirector, der, viši ravnavec, vodja.
 Obere, der, viši, viksi; bei *Gutsm.* auch predpostavljnik, predstojnik. *russ.* načelnik (načelnik), *böhm.* u. *poln.* verhnik.
 Obereigenthum, das, glavna vlast, nadvlast.
 Obereigenthümer, Obereigenthümsherr, der, glavni vlastnik ober lastnik, nadvlastnik.
 Obereigenthümlich, *adj.*, nadvlasten, glavnolasten.
 Obereinnehmer, der, višji pobiravec, pobirac, glavni tirjavec. f. a. Einnehmer.
 Obereite, f. Oberrecht.
 Oberfah, das, zgornji predalček.
 Oberfeldherr, der, višji vodja, veliki vojskovođa ali poveljnik.
 Oberfeldherrwürde, f. Oberbefehlshaberchafft.
 Oberfeldmarschall, der, glavni, veliki marsal.
 Oberfinanzrath, der, višji finančni svetovavec.
 Oberfläche, die, poverhnja (V.), poverhnost, poversje, poversina, gornje lice (V.); *poln.* auch *plaszczyzna* (ploščina).
 Oberflächlich, *adj.*, poveršen, poveršnast, plitek (sicht), ne uterjen; *adv.*, poverhama, ne iz dna; ne na tanka, ne globoko, poverh, pn verhu; wer nur oberflächlich die Geschichte kennt, kdor jo le nekoliko, le količkaj zveden v zgodovini; f. a. Oberhin.
 Oberflächlichkeit, die, poverhnost, poverhnost, plitkost, neuterjenost.
 Oberflottensführer, der, f. Oberadmiral.
 Oberforstamt, f. Oberförsterei.
 Oberförster, der, veliki logar, ali gojzdnar, viši borstnar.
 Oberförsterei, die, viši ob. višje logarstvo, viši, velika logarija, stanavališče, stanovališe višiga logarja; (bei *Gutsm.* viši lesovarstvo).
 Oberforstmeister, der, veliki nadlogar, *poln.* wielki nadlesniczy.
 Oberführer, f. Oberfeldherr.
 Oberfuß, der, Fußwurzel, nach V. podgležno, nadstopalo, *russ.* plusna; Oberist, im Gegensatz zur Sohle, nach V. und dem *Böhm.* nart, *m.*, (auch Oberleder).
 Obergebieter, der, viši, naj viši zapovednik.
 Obergebiss, das, zgornji zobje, zobje zgoranje celjusti.
 Obergehölz, f. Oberholz.
 Obergeist, der, višji duh.

Obergerhab, der, nadvarh.
 Obergericht, das, viši sodnija, (auch bei *Gutsm.*, etwa auch presodnija f.).
 Obergerichtsherr, der, gospod, imetnik viši sodne oblasti.
 Obergerichtsrath, der, svetovaveo viši sodnije.
 Obergeshof, das, zgornja hiša, zgornji del, zgornji stan, zgornjica (M.), nastropje; f. a. Geshof, Stodwerl.
 Obergeshülhe, f. Oberleder.
 Obergesimß, das, zgornji okrajik, nach *Gutsm.* zverhno opasje.
 Obergespann, der, viši zupan.
 Obergewalt, die, viši oblast, naj viši oblast, moč, (*poln.* zwierzchność).
 Obergewand, das, zgornja obleka.
 Obergewehr, das, gornje, na ramena, rami nošeno orožje (puša, kopje i. t. d.).
 Obergott, der, viši bog.
 Obergöthe, der, veliki malik.
 Oberggrad, der, viši stopnja, dostojnost; f. a. Superlativ.
 Obergurt, der, zgornji jermen (remen), zgornji pas.
 Oberhalb, *adv.* u. *praep.*, zgoraj, verh česa, nad čim, poverhu; oberhalb der Brücke, zgoraj nad mostam, unstran mosta proti vodi gredoe.
 Oberhand, die, Handwurzel, zapestje, zapesče (?); die obere Fläche der Hand, gornji, verhni del roke (dlani nasproti); *fig.*, überlegene Gewalt, im Wettstreite, premoe. predstvo, prednost. pervo mesto; die Oberhand haben, behaupten, premoci, preinagati, zmagati, zmagovati, prvi biti; *vulg.* zgorrej, na verhu biti, zvonec nositi (etwas verächtl.); die Oberhand bekommen, auch užugati, preobvladati (mehr *serb.*) koga; f. a. Hebergewicht; Einem die Oberhand lassen, dati komu pervo mesto, mesto na desni; Oberhand im Spiele, perva roka; Oberhand behalten. (von Ansichten. Anträgen u. dgl.), obveljati.
 Oberharnisch, f. Allermannsharnisch.
 Oberhaupt, das, glava, naj viši glava, glavvar, poglavar; Oberhaupt des Staates, glava derzave, derzavni vladar; in andern st. M. načelnik (von načeti, und nicht etwa von čelo); zum Oberhaupte wählen, za poglavarja izvoliti, voliti; sich zum Oberhaupte aufwerfen, za poglavarja usiliti se, uriniti se, poglavarstva, vladarstva polastiti se.
 Oberhauptlich, *adj.*, des Oberhauptes, poglavarjev; in dessen Würde gegründet, poglavarsk, poglavarsk.
 Oberhauptmann, der, prvi, veliki, naj višji stotnik.
 Oberhaus, das, gorenja hiša, gornjica (M.); im englischen Parlamente, gornja zbornica, (zbornica lordov).
 Oberhaut, die, (epidermis), zunanja ali poverhna kožica, nach V. kaber (?), verhnjica, *poln.* (do polli moker).
 Oberheerführer, f. Oberbefehlshaber.

Oberhefen, f. Spundhefen.
 Oberhemd, das, verhna, gornja srajca.
 Oberherr, der, naj višji gospod; vladar, naj viši oblastnik.
 Oberherrlich, *adj.*, naj višjiga gospoda, vladarsk; kar se tiče naj viši vlade.
 Oberherrlichkeit, Oberherrschafft, die, naj višji gospodstvo, vlada, vladarstvo, naj višji oblast; die Oberherrschafft im Kampfe bekommen, f. Oberhand; der Oberherr, f. diejes.
 Oberherrschafftlich, f. Oberherrlich.
 Oberherrschon, v. n., gospodovati nad —.
 Oberhimmel, der, zgoranje nebo.
 Oberhirt, der, višji pastir; auch vladavec, glavvar.
 Oberhof, der, verhni, gornji del dvora; f. a. Gerichtshof (oberster).
 Oberhofgericht, das, dvorska nadsodnija.
 Oberhofjägermeister, der, veliki dvorski lovec.
 Oberhofmarschall, der, veliki dvorski marsal.
 Oberhofmeister, der, veliki dvorni mojster.
 Oberhülle, die, f. Fegeseuer.
 Oberholz, das, Stammholz, visoko drevje, viaoiki, dorasli les; Kette, sejevje, lesna poveršina.
 Oberhose, die, hlače, (in ne spodnjice).
 Oberhüttenamt, das, viši topilnični ured.
 Oberin, die, f. Priorin.
 Oberintendant, der, veliki, glavni opravnik.
 Oberirbisch, *adj.*, pozemeljsk, tudi nadzemelsk.
 Oberjäger, der, prvi, višji lovec, nadlovec.
 Oberjägermeister, der, veliki lovec, viši lovski mojster.
 Oberkammer, die, f. Oberhand.
 Oberkammerherr, der, prvi kamernik.
 Oberkaplan, der, prvi, višji kaplan.
 Oberkellner, der, prvi, višji tobnik, kletnik.
 Oberkieser, der, zgornja celjust.
 Oberkieserschlagader, die, privodnica zgoranje celjusti.
 Oberknie, Oberlinnbaden, f. Oberkieser.
 Oberkinn, das, eigentliche Kinn, f. diejes.
 Oberkirchenrath, f. Consistorinn, wörtl. veliko cerkveno svetovavstvo.
 Oberklasse, die, gornji razred, klas.
 Oberklatte, die, bei Pferden, mali rog; bei Thieren mit gespalteten Klauen, mali parkel; beim Federvieh, mali krempelj.
 Oberkleid, das, gornja, verhna obleka.
 Oberknecht, der, veliki hlapee.
 Oberkohlrübe, f. Kohlrabi.
 Oberkommando, f. Obercommando.
 Oberkörper, der, gornje trupa.
 Oberkranz, der, an den Kutschen, nach V. gornja polza.
 Oberküchenmeister, der, veliki kuhar.
 Oberlade, die, am Webersuhle, der obere Theil der Lade, worin der Kamm (greben) zusammengeführt wird, nach V. gornji pah, nach *Zef.* gornje žlaje.
 Oberland, das, gorensko, gornji, viši kraj.

Oberländer, der, gorenc, gorjanec.
 Oberländerin, die, gorenska, gorjanka.
 Oberlandesgericht, das, viši deželna sodnija, doželna nadsodnija.
 Oberlandesgerichtsrath, der, svetovaveo deželne nadsodnija.
 Oberländisch, *adj.*, gorensk, gorjansk.
 Oberlandrichter, der, veliki sodnik.
 Oberlast, die, zgornji naklad.
 Oberlastig, *adj.*, wischten den Berdeken zu viel Last habend, zgori preobložen, prenalozen.
 Oberlauf, der, zgornja paluba (*russ.*).
 Oberleder, das, oglas, urbas*, *böhm.* nart, *m.*, *serb.* naplat.
 Oberlesze, die, f. Oberlippe.
 Oberlehen, das, nadsevd f.
 Oberlehensherr, der, viši fevdai gospod.
 Oberlehrer, der, višji, prvi učenic, učitelj; f. a. Hauptlehrer.
 Oberleib, der, zgoranje telo, zgornji, nadtrebušni život, auch život schlechtweg, nach V. u. dem *Russ.* nadtrebušje.
 Oberleine, f. Oberarthe.
 Oberlieutenant, der, nadlanjant*.
 Oberlippe, die, zgornja ustnica, f. a. Lippe.
 Oberlippennerbe, der, čutnica zgoranje ustnice.
 Oberluft, f. Aether.
 Obermacht, f. Uebermacht.
 Obermann, der, im Wettstreite, premagavec, zmagavec, močnejši; Schiedsrichter, f. diejes u. Obmann; im Kartenspieler, višnik (*poln.*); Sines Obermann werden, pod se spravit koga, zmocni ga; *mil.* vojak na desni strani v verstli.
 Obermeister, der, nadmojster.
 Obermönch, der, prvi mnih, f. Archimandrit.
 Obermühlstein, der, verhni, gornji kamen ali tečaj; f. Räufer.
 Oberoffizier, der, viši officir*, nadoficir.
 Oberpächter, der, viši zakupnik ali štantnik.
 Oberpfarre, die, velika fara.
 Oberpfarret, der, veliki fajmošter.
 Oberpfarrikirche, f. Mutterkirche.
 Oberplatte, die, zgornja plošča, ploša.
 Oberplatz, f. Oberhand.
 Oberpostamt, das, viši poštnija, velika pošta.
 Oberpriester, der, veliki duhoven.
 Oberpriesterlich, *adj.*, velieiga duhovna, nadduhovsk.
 Oberrang, der, viši čast, viši častna stopnja.
 Oberrecht, f. Obereigenthum.
 Oberreihe, die, viši versta.
 Oberrentmeister, der, veliki dohodar f.
 Oberrichter, der, veliki sodnik; in der Gemeinverfassung, veliki zupan.
 Oberrichterlich, *adj.*, oberrichterliches Urtheil, sodba viši sodnije, višiga sodnika, etwa auch presoda.
 Oberrinde, die, zgornja skorja, poveršni lub.
 Oberriufen, f. Oberklaue.
 Oberriiß, der, f. Oberfuß.

Oberrod, ber, vorhna suknja, f. **Ueberrod**; **Oberfleisch**.
Obers, das, smetana, angebl. in St. poveršnja; f. **Rahm**.
Obersaal, ber, zgornja dvorana f.
Obersack, ber, prvi stavek, sprednjik, *böhm.* napoved.
Oberschale, die, poverhna lupina.
Oberschar, **Ueberschar**, die, (*mont.*) nadmerek.
Oberschachmeister, ber, veliki zakladnik f.
Oberschicht, ber, veliki točaj.
Oberschenkel, ber, stegno, gornji del stegna.
Oberschiff, ber, naj viši ladjar.
Oberschild, ber, das, zgornji ščit.
Oberschlichtig, *adj.*, oberflächliches Wasser, naddolesna voda, gornja voda, voda z verha padajoča na kolo; oberflächliches Rad, kolo na korce, na slofote.
Oberschreier, ber, prvi pisar, viši pisar.
Oberschuh, f. **Ueberschuh**.
Oberschule, die, višji šola ali učilnica; f. a. **Gymnasium**.
Oberschüler, f. **Gymnasiast**.
Oberschulrath, ber, eine Person, viši šolski svetnik ali svetovavec, Collegium, višji šolsko svetovavstvo.
Oberschultheiß, ber, veliki župan.
Oberschwelle, die, nach V. preklada, nach *Gutsm.* nadprazje (auch *böhm.* u. *poln.*), nadurec.
Oberseite, die, zgornja stran, beim Tuche, lice.
Obersitz, ber, prvi sedež, prvo, naj imenitni mesto.
Oberst, *adj.*, *sup.*, naj viši, naj večji, naj bolj na vorhu; zu oberst, na verhu, zgoraj; das oberste Stockwerk, naj viši, zadnje nadstropje; das Oberste der Milch, f. **Rahm**; die oberste Stelle einnehmen, prvi biti, predstvo pred vsemi imeti, biti na prvem mestu; die oberste Gewalt, naj višji oblast; das Unterste zu oberst kehren, vse prevröci, premetati, premešati; in den Zusammenfügungen, naj višji; oberster Gerichtshof, naj višji sodnija, dosodnija f.
Oberst, **Oberste**, **Obrist**, ber, *mil.*, ber vorzeführer eines Regiments, nach allen f. **M.** polkovnik (von polk, *allst.* pl'k, Regiment).
Oberstaatsanwalt, ber, viši državni pravdnik.
Oberstaatsgewalt, f. **Souveränität**.
Oberstadt, die, gorenje mesto.
Oberstallmeister, ber, viši konjušnik.
Oberstelle, die, viši oblast; prvo mesto, f. **Vorrang**.
Obersthosammerer, ber, veliki dvorni kamernik.
Obersthofmarschall, ber, naj viši dvorni marsal.
Obersthofmarschallant, das, naj viši dvorni marsalstvo.
Obersthofmeister, ber, naj viši dvorni mojster.
Obersthofrichter, ber, naj višji dvorni sodnik.

Oberstimme, die, visoki, prvi glas.
Oberstleutnant, ber, naj viši fevdni sodnik.
Oberstleutnant, ber, in allen slav. **M.** podpolkovnik.
Oberstrich, ber, f. **Apostroph**.
Oberstrichterlich, *adj.*, naj viši sodnije.
Oberstube, die, gornjioa (*M.*), gornja hiša.
Oberstück, das, zgornji del, kns.
Oberstufe, f. **Superlativ**.
Oberwachmeister, ber, major pri konjoi, (bei V. viši stražnik).
Oberweibel, ber, luifer, gelceub.
Obertheil, ber, (das), gornji del, gornji konec, zvorhina, verh, verhovina.
Oberthor, das, zgornje vrata, *pl.*
Oberthür(e), zgornje duri, *pl.*
Oberverdeck, f. **Oberlauf**.
Oberverwalter, ber, veliki, višji oskerbnik (upravnik).
Obervogt, ber, naj viši vojv (vajd).
Obervormund, ber, nadvarh f.
Obervormundschaft, die, nadvarstvo, (varstvena sodnija).
Obervormundschafftlich, *adj.*, nadvarstven.
Obervorsteher, ber, prvi, viši predstojnik (bei *Gutsm.*), prvi izmed viksih.
Oberwähnt, f. **Obangezogen**.
Oberwärts, *adv.*, nach oben hin, gor, kvisko, proti verhu, navzgor.
Oberwasser, das, zgoronja voda; f. a. **Flußwasser**; das Oberwasser haben, dobiti, zmagati.
Oberwelt, die, svot, gornji svet, tukajsnji svet, zemlja.
Oberwuchs, ber, vejevje na drevji, f. **Oberholz**; za rast odmenjeno drevje; visoko drevje.
Oberwundart, ber, višji, prvi ranocelnik.
Oberwurf, ber, (*waidm.*), zgornja öeljust divjiga presica.
Oberzahn, ber, zgornji zob.
Oberzimmermann, ber, prvi, veliki tesar.
Obgedacht, **Obgemeldet**, **Obgenannt**, f. **Obangezogen**.
Obgleich, **Obgleich**, **Obwohl**, **Obzwar**, *conj.*, dasi, desi, dasi ravno, dasi tudi, ako ravno, ako tudi, öeravno, öe tudi, öe prav; ich habe es gethan, obgleich du es verboten hast, storil sim, öeravno si prepovedal; ob es gleich nicht zu billigen ist, so —, öe se tudi ne more hvaliti, vorder —; meine gegenwärtige, obzwar geringe Arbeit, moje sedanje, bodi si tudi malo delo; obgleich er jung ist, dasi je mlad, öe prav je mlad, auch naj ti je mlad; *serb.* akoprem, prem da.
Obhaben, obhabende Pflicht, f. **Aufhaben**.
Obhalten, f. **Schließen**.
Obhand, f. **Oberhand**.
Oberherr, *v. n.*, gospodovati nad öim.
Obhut, die, varstvo, bramba, öavanje, zavetje, skerb; die göttliche Obhut, Božje varstvo, Bog vodi, je varh; f. **Aufsicht**.
Obig, *adj.*, f. **Ober**; poprejšenj, prejšenj,

zgoraj reöen, popred omenjen; aus **Obigem** ist klar, iz gori razlozeniga se vidi öitno.
Obiter, f. **Oberhin**.
Object, das, f. **Gegenstand**; reö, stvar, predmet f, predsebek f (*V.*); **Object der Steuer**, davku podveržena reö; hundert Dufaten sind schon ein **Object**, sto cekinov je že nekaj, ni ravno malo.
Objection, f. **Einwurf**.
Objectiv, *adj.*, predmeten f, predseben f, objektiv; f. **Gegenständlich**; wir kennen Gott nicht objectiv, Boga ne poznamo nasebno, t. j. kakor je sam na sebi; das **Objectiv**, kar je, biva samo na sebi razun nas.
Objectivglas, das, im Fernrohr, *raz.* u. *poln.* predmetno steklo, steklo stvarenu nastavljeno.
Objectivität, die, predmetnost, nasebnost.
Oblast, f. **Rast**.
Oblate, die, oblat*, oblatek, (nach *Gutsm.* *mlinee*; eigentl. *Scharblättchen*), lepenica (*Ravn*).
Oblatenbäder, **Oblatenverkäufer**, ber, oblatar.
Oblation, f. **Opferung**.
Oblatorien, *pl.*, kupöijske naznanila, poröcila.
Oblei, die, živež, dnar samostanam darovan.
Obliegen, *v. n.*, einer Sache obliegen, peöati se skerbno s öim, prizadevati si za knj, v skerbi imeti kaj, beliti si glavo, truditi se, ukvarjati se s öim (etwas verächtlich); den Studien obliegen, učiti se marljivo, nach V. podajati se na kaj, nach *Gutsm.* streöi öemü, udan biti; es liegt mir ob, ich bin verbunden, dolžen sim, dolžnost mi je, moja dolžnost je, dolžnost imam, jez sim za to postavljen, moje delo, moje opravilo je (to storiti); meni je naloženo, mene služba veže i. t. d.; im Streite obliegen, premoöi, premagati, zmöci, zmagovati.
Obliegenheit, die, dolžnost, naloga, zaveza.
Obligat, *adj.*, dolžen, zavezan; obligater **Gegenstand**, zapovedani uk; in der **Musik**, poglavitni glas, nach *Zal.* na gosli, na orgle peti.
Obligation, die, zaveza, prevzeta dolžnost; **Schuldverschreibung**, dolžno pismo (alasti derzavno), obligacija.
Obligatorisch, *adj.*, vezaven, vezujöc.
Obligance, f. **Gefälligkeit**.
Obligant, f. **Verbindlich**.
Obligiren, *v. a.*, f. **Verbinden**; ich bin Ihnen obligirt, dobroto ste mi storili, hvalen sim vam.
Obligo, in **Obligo sein**, dolžan biti; ohne mein **Obligo**, brez moje zaveze.
Oblivius, (*casus*), posrednji sklon, t. j. vsak sklon ali padež razun perviga in petiga.
Obliteriren, f. **Ausstreichen**.
Oblongum, das, podolgasto öveterokolje.
Obmacht, f. **Uebermacht**.
Obmann, ber, f. **Auffseher**; ber den Aus-

schlag gebende **Schiedsrichter**, pervak med razsodniki, porvomestnik f.
Obmannschaft, die, stopnja, öast, po kateri je kdo pervak med razsodniki.
Obne, die, f. **Hautbois**.
Obolus, ber, obol*. medni dnar nekdanjih **Atenoov**.
Obreptio, f. **Ertscheidung**, **Ertscheiden**.
Obrigkeit, die, gosposka, oblast, bei *Gutsm.* oblastnija, oblastvo; der **Obrigkeit** gehören, gosposki, deželni oblasti pokoren biti; **Obrigkeiten**, oblastniki.
Obrigkeithch, *adj.*, gosposke, deželne oblasti; das obrigkeithche Ansehen, veljava gosposke, gosposöina veljava; obrigkeithche Person, oblastnik.
Obrigkeithstein, f. **Grenzstein**.
Obrist, ber, f. **Oberst**.
Obristen, f. **Ueberladen**, **Ueberhäufen**.
Obgleich, f. **Obgleich**.
Obgleich, *v. n.*, f. **Vorhandensein**, **Bevorstehen**; die Sache schwebt bei **Obricht** ob, reö teöe pred sodnikam; die zwischen ihnen obgleichschwebten **Streitigkeiten**, njili prejšnji prepiri; die obgleichschwebende Gefahr, bližnja nevarnost, preteöa, nastajöca nevarnost.
Objön, *adj.*, nesramen, gerd, debel, umazan, nespodoben, klafarsk.
Objönität, die, **Obscena**, nmazanost, nesramne, nespodobne besede; f. a. **Boten**.
Objür, *adj.*, f. **Dunfel**, **Unbekannt**.
Objürant, ber, mraönjak, temnjak.
Objürantismus, ber, mraönjastvo, sovraženje ljudske omike; f. **Richtschene**.
Obscuriren, f. **Verdunkeln**.
Obscuren, f. **Bejchwören**.
Obsehen, f. **Aufsicht** (haben über etwas).
Obseher, f. **Auffseher**.
Obsein, *v. n.*, biti nad öim.
Obsequien, *pl.*, biljo, viljo.
Observanten, *pl.*, francöiskani stariga terdiga reda.
Observanz, die, stara navada.
Observanzmäßig, *adj.*, po stari navadi.
Observation, die, opazovanje.
Observationsarmee, die, **Observationscorps**, das, opazovavna, pazna vojska, opazovavni, prezavni oddelek, nach dem *Russ.* u. *Poln.* **observacijna armada**.
Observator, f. **Beobachter**.
Observatorium, f. **Sternwarte**.
Objüriren, f. **Beobachten**; **Befolgen**.
Objür, f. **Aufsicht**.
Obsidian, ber, obsidian*.
Objür, f. **Sieg**.
Objür, *v. n.*, premoöi, premagati, premagovati; im **Prozess**, dobiti pravdo; die obfegende **Parthei**, ta ki je dobil pravdo; von einer Meinung, obveljati.
Objürer, ber, dohivec, zmagavec.
Objuration, die, zapeöatba, zapeöatenje.
Objüriren, *v. a.*, zapeöatiti, peöatiti.
Objür, f. **Widerstand**.
Objüriren, f. **Widerstreben**.
Objür, f. **Veraltet**.
Objürge, die, skerb za kako reö.

Obforgen, f. Sorgen.
 Obft, das, coll. Baumfrüchte, sadje; *altsl.* ovoštije, *russ.* ovošči, *pl.*, *m.*; abgelegenes Obft, uležano, madno, medno sadje, umlajeno sadje, mehka hruska; gedörret Obft, suho, posušeno sadje, nach *Gutm.* susoba; herbes Obft, skominasto, kisel, terpko sadje; beschädigtes, nbito, potolčeno; das Obft abliegen lassen, sadje mediti, miladiti, maditi, medeniti, mediti; f. a. Abliegen; Obft dörren, sadje sušiti; Obft zum Dörren, sadje za sušilo; Ausfchnigel und Schalen vom Obft, nach *Gutm.* tesina (?); f. a. Kernobft, Steinobft; Obft von den Bäumen schlagen, sadje klatiti.

Obft-, in Bsgn. sadni, — sadja.
 Obftafel, f. Hinderniß.
 Obftand, f. Widerstand.
 Obftart, die, versta, sorta sadja; andere Obftarten, drugo sadje.
 Obftatt, f. Widerstand.
 Obftbär, ber, navadni medved.
 Obftbau, ber, f. Obftzucht.
 Obftbaum, ber, sadno, rodovitno drevo, sadonosno drevo.
 Obftbaumfchule, die, sadivnica, sadišče, sadiše sadnih drevces.
 Obftbaumzucht, die, sujenje, ravnanje sadnih drevces, sadniga drevja, sadjoreja f.
 Obftblüthe, die, cvetje sadniga drevja, cvetje sadja.
 Obftbrecher, ber, precep (V.), tergač.
 Obftbrei, ber, čezana.
 Obftbude, die, branjarnica, prodajavnica za sadje.
 Obftdarre, die, sušnica, sušivnica za sadje.
 Obftehen, f. Widerstehen.
 Obfter, f. Obfhändler; Obftwächter.
 Obfternte, die, obiratev, tresenje sadja; zur Zeit der Obfternte, kadar je sadje zrelo, kadar se sadje trese, spravlja, obira.
 Obftesser, ber, sadjojedeč, sadjojedež; kdor rad sadje je; *vulg.* kdor je volk na sadje.
 Obftessig, ber, sadni kis, jesih*, kis iz sadja.

Obftflecken, ber, madež od sadja.
 Obftfrau, f. Obftbändlerin.
 Obftfreund, f. Obftesser.
 Obftgarten, ber, vert, sadni vert, sadovnjak, sadovnik, (bei *Gutm.* sadno lekovše), *böhm.* u. *russ.* sad.
 Obftgärtnerci, die, sadna vertnarija.
 Obftgattung, f. Obftart.
 Obftgöttin, die, Pomona.
 Obfthamen, f. Obftbrecher.
 Obfthandel, ber, branjarija, branjarstvo, kupčija ali kramarija s sadjem.
 Obftbändler, Deftler, Obftkrämer, Obftbocke, ber, branjevec, (branjar), prekupec sadja, nach *M.* sadar (auch *böhm.*), nach *Gutm.* sadjar; Obftbändler fein, branjariti, sadje prodajati, s sadjem kupčevati, sadje prekupovati.
 Obftbändlerin, die, branjevka, sadarica, sadjarica; ženska, ki sadje prodaja, *Gutm.* branjarica.

Obftbau, das, branjarnica, sadjarnica.
 Obftbocke, f. Obftbändler.
 Obftbüter, f. Obftwächter.
 Obftjahr, das, leto za sadje dobro, leto, v kterem sadje obrodi, nach *V.* sadno leto.
 Obftinat, f. Halsstarrig.
 Obftination, f. Eigensinn.
 Obftläfer, ber, sadni hrosč.
 Obftammer, die, hranivnica za sadje, medija, medivnica, shramba za sadje.
 Obftkeller, ber, klet, hram za sadje.
 Obftkennner, ber, poznavec vsakoršniga sadja.
 Obftkern, ber, peška, pečka, auch peček f. übr. Kern.
 Obftkiste, die, škatala sadja, za sadje.
 Obftkorb, ber, oajna, košara, jerbas sadja, za sadje.
 Obftkrum, ber, f. Obfthandel.
 Obftkrämer, f. Obftbändler.
 Obftkuchen, ber, polica iz sadja.
 Obftkultur, die, f. Obftzucht.
 Obftkunde, die, Pomologie, sadjoznanstvo, nauk od razniga sadja, in kako z njim ravnati.
 Obftlehre, die, f. Obftkunde.
 Obftlese, f. Obfternte.
 Obftmangel, ber, pomanjkanje sadja; kadar je malo sadja; dragina sadja.
 Obftmann, f. Obftbändler.
 Obftmarkt, ber, terg, terzišče, terziše za sadje.
 Obftmonat, ber, sadni mesoo, f. September.
 Obftmoft, ber, sadni moft, moft iz sadja, tolkla, pijaca jabelonica, hruskovnica i. t. d.
 Obftmuf, f. Obftbrei.
 Obftplandung, die, zasad sadoih drevces, mesto, kjer je sadno drevje zasajeno.
 Obftpresse, die, stiskavnica, preša za sadjo.
 Obftreich, *adj.*, sadnat, rodovit (s sadjem), kjer je obilo sadja, sadniga drevja, polu sadja.
 Obftstruction, f. Verftopfung.
 Obfttruiren, f. Verftopfen.
 Obfttaft, ber, sok iz sadja, zinaščeno, zmaščeno sadje.
 Obftfchale, die, lopina od sadja.
 Obftfchnitz, ber, kerhelj od sadja (jabelka, hruske i. t. d.), nach *M.* rezen, gedörreter, klujce.
 Obftstein, ber, košica, košica.
 Obftstiel, ber, recelj, pecelj, rep, repje.
 Obftwächter, ber, varh, varovcin, čuvaj sadja, ki sadje varuje.
 Obftwald, ber, sadno drevje.
 Obftwein, ber, vino iz sadja, etwa auch sadjevec; aus Rosbiren, tepkovec; aus Birnen, hrusčevco, hrusčevoc; aus Aepfeln, jabelčnik, jabelkovec, losnikovec, i. t. d., f. a. Eider.
 Obftwurm, ber, červ v sadji.
 Obftzeit, die, čas sadja, ko je sadje zrelo.
 Obftzucht, die, ravnanje, reja sadja ali sadniga drevja, sadjoreja f.; sich mit der Obftzucht befassen, pečati se s sadjem, sa-

diti, oskerbovati, obdelovati, obravnavati sadno drevje.
 Obteniren, f. Erlangen.
 Obtrectation, f. Nachrede, (üble).
 Obtrectatar, f. Verleumder.
 Obtrectiren, f. Lüftern.
 Obtrudiren, f. Aufbürden.
 Obtrudiren, f. Verwirren.
 Obtuß, f. Stumpf.
 Obwalten, v. n., vorhanden sein, biti, nahajati se; mit Einfluß vorhanden sein, vmes biti; pritakniti se; herrschen, vladati, gospodariti; es waltet kein Zweifel ob, ni dvombe, ni je dvombe; ne gre, ni dvomiti; die obwaltende Gefahr, bližnja, nastajoča, pretčca nevarnost.
 Obwalter, ber, ravnavec, oskerbovavec.
 Obwohl, f. Obgleich.
 Obzwar, f. Obgleich.
 Occasion, f. Gelegenheit.
 Occident, ber, večer, zahod, f. a. Abendland.
 Occidentalisch, *adj.*, zahoden, f. a. Abendländisch.
 Occupation, f. Einnahme; Zueignung.
 Occupationkarmee, die, posedna vojska.
 Occupiren, f. Besetzen, Zueignen, sich; ich bin sehr occupirt, imam vse polno dela.
 Ocean, Ozean, ber, veliko, visoko morje, ocean, *russ.* okean, f. Weltmeer.
 Ocher, ber, (Ockra), okra, ohra; zemljenska rumenica, vernik.
 Ocherfarbe, f. Ochergelb, Berggelb.
 Ochergelb, *adj.*, rumen, kakor okra, okrozolt, okrorumen; das, zemljenska rumenica.
 Ohlokratie, die, ohlokracija, derhalovladje f., vlada derhali, prostiga ljudstva.
 Ochs, Ochs, ber, vol, volč, ein junger Ochs, juneo; das Ochsen, volč, volček, junček; der wilde Ochs, divji vol, f. a. Auerochs, Büffelochs; Buchochs, bik; Zugochs, eigent. vol (rezanec, tolčenic); die Ochsen hinter den Pflug spannen, konja pri repi berzdati, kravo pri gobci molsti, kravo s svedram dreti; da stehen die Ochsen am Berge, lej ga bika na strehi, gleda kakor riba na suhem, kakor zaboden vol in si ne ve pomagati; ein dummer Ochs, tele, storkla, wuhem, božji volč; Ochs mit vorwärts hängenden Hörnern, kopin; ein großhöriger, rosin; ein röhlicher Ochs, rosin, ein schwarzer, eadin, muric; mit vorwärts gebogenen Hörnern, daher stößig, kapec, kapast vol, hilec; ein magerer, durch Leiden verborbener, ogornik; ein blonder, plavec; ein schwarzlicher, dimec; ein weißer, balec; ein hirscharbener, jelen, u. f. w. f. bergleichen leicht zu adaptirende Hirtenbenennungen unter Kuh; des Ochsen, volov.
 Ochsen, v. n., pojati se, goniti se, loviti se; die Kuh oßet, krava se poja, se tare, se goni, se lovi; sie oßet zum zweitemale, nach *V.* se potera.
 Ochsen-, in Bsgn. volovji, volovski.
 Ochsenauge, das, eig. volovsko oko; f. a.

Gänseblume, große; neko overtjo s oelim rumenjakam.
 Ochsenängig, *adj.*, debelook.
 Ochsenbauer, ber, volar (V.), kmet, ki le z voli kmetuje.
 Ochsenbeutel, f. Riedgras.
 Ochsenblut, das, volovja kri.
 Ochsenbraten, ber, goveja, rig. volovska pecenka.
 Ochsenbrech, f. Sauhechel.
 Ochsenbremse, die, goveji, volovski obad, volovski brencelj.
 Ochsendamm, *adj.*, govedast, neumen, kakor živina, kakor junec; ein Ochsendammir Mensch, zagovedenec, govedež.
 Ochsendummheit, die, volovska neumnost.
 Ochsenfell, das, volovina, volovska koža; ein Ochsenfell haben, neobotljiv biti, terdo, oslovsko kožo imeti.
 Ochsenfieber, das, mrazenje po jedi.
 Ochsenfleisch, das, volovje, volovsko meso, volovina, f. a. Rindfleisch.
 Ochsenfalle, die, volovski žolč.
 Ochsenfelle, das, bikovina.
 Ochsenfist, *adj.*, volovsk. bikast, govedast, telebast, storklast, storast, bedast, neukreten, debel, neotesan, (bei *Gutm.* zapet).
 Ochsenhaftigkeit, die, govednost, neukretnost, volovska okornost.
 Ochsenhandel, ber, kupčija z voli.
 Ochsenhändler, ber, volovski kapec, barantavec z voli, kdor z voli kupčuje, volar (unbestimmt und bedeutet auch Ochsenhirt, Ochsenfuecht u. dgl).
 Ochsenhaut, f. Ochsenfell.
 Ochsenhirt, ber, volar, volovski pastir.
 Ochsenhirt, sein, volariti, volo, voli pasti; seine Augenjahre, in drnen er sich nützliche Kenntnisse aneignen konnte, vrbrachte er als Ochsenhirt, svoje mlade leta, v kterih bi se bil lahko kaj koristniga naučil, je zavolaril.
 Ochsenhuß, f. Ochsenklau.
 Ochsenjoch, das, volovski jarem, telega.
 Ochsenjunge, ber, volar, volarček.
 Ochsenkalb, das, telček, juček, mladi bicek.
 Ochsenklau, die, volovski parkelj.
 Ochsenkuecht, ber, volar, hlapec, ki z voli vozi.
 Ochsenkopf, ber, volovska glava; zastavna glava, bikasta glava; bri den Drahen, trotovo rodilo; f. a. Dummkopf.
 Ochsenkoth, ber, volovjek.
 Ochsenkraut, f. Sauhechel.
 Ochsenleder, das, volovina, volovsko usnje; Ochsenleder haben, f. Ochsenfell.
 Ochsenmarkt, ber, volovski terg, sejm, volovsko sejmische, sojmische.
 Ochsenmäßig, f. Ochsenhaft.
 Ochsenmantel, das, volovski gobec; široke usta.
 Ochsenmist, ber, volovjek, volovski, goveji gnoj.
 Ochsenpost, die, *fig.* Ochsenpost nehmen, mit

ber gehen, fahren, polza jezdit; zelo počasi voziti se.
Döfenrücken, ber, volovski, skrivljeni herb.
Döfenschwanz, ber, volovski rep.
Döfenschue, f. **Döfenziemer**.
Döfenpalte, f. **Döfenflaue**.
Döfenstall, ber, volovski hlev, volovnjak.
Döfenstirn, die, volovsko. volovo čelo.
Döfentreiber, ber, f. **Döfenhirt**, (volovski) poganjac.
Döfenziemer, ber, volovska žila, (posušena, za korbač), a. bikovica, *böhm.* u. *poln.* bykovec.
Döfenzunge, die, volovski, goveji jezik; (*Anchusa*), volovski jezik, bei *Gutsm.* borazig; f. a. **Hundzunge**.
Döfzig, f. **Döfenhaft**.
Döfzner, ber, **Döfzrecht**, volar, volovski hlapec.
Dder, f. **Döfer**.
Detav, das, osmina, osmērka; ein Buch in *Detav*, bukve v osmini, knjiga v osmērki; *Klein-Detav*, mala osmina.
Detav, in *Bhgn.* v osmērki, v osmini, v oktavi, osminski.
Detavband, ber, zvezek v osmērki.
Detavblatt, das, osminski list.
Detave, die, osma (*V.*), oktava, in der *Musik*, etwa osmica (*Pot.*); *theol.* sedmi dan, sedmina.
Detavformat, das, osmina, osmērka.
Detaber, ber, kozopersk, (kozapersk), oktober, vinodajf, vinec, mostnik (*Pot.*), nach *Gutsm.* vinski mesene, desetnik; *serb.* listopad, *poln.* pазdziernik, *böhm.* říjen, *russ.* октябрь.
Detross, f. **Handelsfreiheit**; **Privilegium**; **Berzehrungssteuer**.
Detrossen, v. a., eine Verfassung, podeliti (sam ob sebi) ustavo, darovati.
Deularzeuge, f. **Augenzeuge**.
Deuliren, f. **Augeln**, (s popkam cepiti).
Deulist, f. **Augenarzt**.
De, die, oda, visoka pesem.
Debt, *adj.* samotn, pust, opučen, opušen, pustosen, pušoben, pušoben, nenaseljen, neobdelovan, gol; prazen, divji; odljuden, kamor ljudje ne zahajajo; öde liegen lassen, ne obdelovati; bei *Gutsm.* rod (*serb.*); ödes Land, f. **Debe**, die; öde machen, f. **Berwüsten**.
Debe, die, pušca, puša, pustinja, puščava, pušava, puščoba, pušoba, goljava, golica, samotlja, samota, samija; pusto, samotno, nenaseljeno mesto.
Dem, ber, f. **Athem**; **Dem** haben, f. **Athmen**.
Dem, f. **Wassergeschwulst**.
Demloß, f. **Athmos**.
Deben, f. **Beröben**, **Berwüsten**.
Debdichter, ber, pisavec, skladavec od. **Debenei**, f. **Wüstenei**.
Denstag, f. **Mittwoch**.
Deum, das, odef, odeon.
Der, *conj.* ali, *reslan*, alboj, *altsl.* ili, libo; wenn er nur könnte, ober wollte, da bi le mogel, ali hotel; er ist entweder krank, ober

schon gestorben, ali je bolan, ali je pa že umeri; ober auch, ali tudi, ali pa tudi; ich ober du, jez ali ti, ali joz ali ti; sei es der ober jener, bodi ta, bodi uni.
Deremannig, ber, die, (*Agriomonia*), nach andern *sl. R.* repik, monik, (*Agriomonia lupatoria*), vsega sveta zdravje.
Diöß, f. **Gehässig**.
Dmützig, f. **Demützig**.
Dometer, ber, hodomer, potomer.
Debung, die, pustošenje.
Ddzinß, f. **Grundsteuer**.
Dfen, ber, Stubenofen, peö; **Defen**, peäca; ber **Dfen** raucht, u. *V.* peö se kadi, richtiger iz peöi so kadi; den **Dfen** heißen, peö zakuriti, kuriti, v peöi zakuriti, zanetiti; ber **Dfen** glüht, (zelezna) peö je razbeljena; einen **Dfen** setzen, peö postaviti, napraviti; den **Dfen** hüten, za poöo sedeti, peö varovati, podpirati, peöi se tüöati, tüöati; glühender **Dfen**, bola, razbeljena peö; ber hohe **Dfen**, plavz, fuzine; ihn ablassen, nach *V.* plavz pustiti, (ogen) ugasniti; ihn anlassen, zažgati, zažigati; den **Dfen** beschicken, plavz napraviti; hinter dem **Dfen** hoden, doma tüöati, öepeti (brez dela); damit kann man seinen Hund aus dem **Dfen** locken, f. **Hund**; **Hinterofen**, zapeček; **Backofen**, peenica, (*Gutsm.*), **Dartofen**, susivnica; **Schmelzofen**, topilnica, talivnica, plavz; **Ziegelofen**, öpeönica; **Kalkofen**, apnenica u. dgl. mittelst der **Formation** auf — nica.
Dfen, in *Bhgn.* peöni, peöi; okolí peöi, pri peöi i. t.
Dfenanker, ber, peöni okov.
Dfenauge, das, an den **Schmelzöfen**, nach *V.* luknja pri nogi.
Dfenbank, f. **Dfenbank**, klop ököli peöi, pri peöi, polica; anf der **Dfenbank** liegen, len biti, lenöbo pasti, lenorit biti; valjati se za peöjo.
Dfenblase, die, **Dfenkeffel**, ber, peöni kotel, vzdani kotel.
Dfenbrand, ber, ena peö; ein **Dfenbrand** **Ziegel**, ena peö öpoke, öegla; ein **Dfenbrand** **Kalk**, apnenica apna.
Dfenbruch, ber, metallischer **Ausß**, etwa **Älindra**.
Dfenbruder, f. **Dfensther**.
Dfenbede, die, tomo.
Dfener, **Dfner**, ber, peöar, lonöar, ki peöi postavlja, dela, (*russ.* peönik).
Dfenform, die, kalup za peö.
Dfenfuß, ber, podnoöje peöi.
Dfengabel, die, burklo, *pl.*, rogje, *pl.* (*kroat.*).
Dfengeländer, das, öelesnik.
Dfengeld, das, peönina.
Dfengestimß, das, polieica.
Dfengestülbe, f. **Gestülbe**.
Dfengewölbe, das, öbok peöi.
Dfenheizet, ber, kurivec.
Dfenhoder, **Dfenhüter**, f. **Dfensther**.
Dfenherd, ber, ognjiseö, ognjise v peöi.
Dfenkachel, die, slepioa, kahl*. **modelnica***, peönica.
Dfenkeffel, f. **Dfenblase**.

Dfenkranz, ber, **Dfenkrone**, die, tomo peöi.
Dfenkrüde, die, krevlja, greblja, nach *Gutsm.* podgarnjalo. (*böhm.* özeh — özig).
Dfenlehm, ber, ilovica za peöi.
Dfenloch, das, mesteje, isteje, meisteje, *pl.*, bei *Gutsm.* a. östeje, in andern *slav. R.* ustje (*sing. n.*); vergl. öbr. **Dfenwand**; das Loch unter dem **Dfen**, in der **Wanter**, nach *Gutsm.* peöna jama, peönica; das **Rauchloch**, *poln.* u. *böhm.* öepuha; bei den **Dfenen** der **Bähejüden** und alten **Reverberierfeuern**, žrelo, žekno, žepno; bei den **Ziegelbrennern**, zolta.
Dfenmeister, ber, plavzar.
Dfenplatte, die, plošca, ploša, iz kakorsnih je narejena zelezna peö, zelezna modelnica; plošcevinä, na kteri peö stoji.
Dfenröhre, die, cev, troba (*böhm.* u. *russ.*) v peöi.
Dfenrost, ber, gartar* v peöi, f. **Rost**.
Dfenruß, ber, saje iz peöi.
Dfenschänkel, die, veslica, als **Brottschänkel**, loper; f. a. **Dfenkrüde**.
Dfenschirm, ber, peöni prikrov, zaslon, ploh.
Dfenscheker, ber, peöar, kdor peöi dela.
Dfensich, ber, zapeček.
Dfensichter, ber, peöuh (*V.*, auch *poln.*), peöuhar (*V.*), zapeönjak; kdor se valja za peöjo.
Dfenstange, die, drog.
Dfenstau, f. **Hüttenrauch**.
Dfenstafel, f. **Dfenplatte**.
Dfenstür(e), die, pokrov, zaslon pred mestejami, meistejami, zapora; nach *Jan.* veka.
Dfenstups, f. **Dfenblase**.
Dfenwand, die, innere, steje, *pl.*, bei *Gutsm.* steja; äußere, mesteje, *pl.*, vergl. **Dfenloch**.
Dfenwisch, ber, omelo, lesieje, lesiejak za peö.
Dfenzing, ber, peönina.
Dffen, *adj.*, nicht zu, öpert; nicht verschlossen, ödklenjen, nezaklenjen; öffenes **Fenster**, öpertö ökno; halb öffene **Thür**, priperte duri; ein öffenes **Gesäß**, nepokrita, ödkrita posoda, brez pokrovke; öffene **Gläser**, nezamašena sklenica; den **Himmel** öffen sehen, viditi nehese ödperte, nebo öpertö; öffen werden, öpretri, ödpirati se; nicht zugebeßt, ödkrit, ruzkrit, razödet, razgernjen, razhaljen; ausbreitet, raztegnjen; öffene **Arme**, raztegnene roke; öffene **Tafel** halten, jeden, der **aussteigen** will, dazu ziehen, öbena miza, miza za slednjaja; von fehlerhaften **Leibesstücken**, nach *V.* roten; öffene **Hüße**, nach *Vert.* gotove noge, nach *V.* rotne noge, (vergl. das untertraun, porotiti, retiti, beschädigen); öffener **Schabe**, nezaceljena rana; freimüthig, ödkrit, ööiten, ödkritoseren, raven, goloseren; öffenes **Herz**, ravno, ödkritö serce; öffener **Kopf**, ödperta, bistra, zbrisana glava; öffen liegen, na prostem, neödan; öffenes **Licht**, gola luö, sveca v rokah; öffener **Gang**, ne pokrit prehod; öffene **Gegend**, plan; in einer öffenen **Gegend**, na planem, na planjavi; f. **Frei**; öffener **Brief**, ödpertö pismo, ne zapecateno ali že

ödpöcateno, razpecateno pismo; öffene **Stadt**, ödpertö, neöbzidano, nezavarovano, neaterjano mesto; öffenes **Land**, ödpertö dežela; v ktero je pot ödperta; öffene **Erde**, nezamerzö tla; öffener **Frost**, golomrazica, a. homrazica; öffener **Blag**, neposedeno, nezasedeno mesto; öffener **Leib**, nezapeöen, ödpertö telo; öffener **Wegfel**, na neodlöcen znesek; öffene **Gant**, öcötina dražba; öffener **Laden**, öcötina prodajavnica, za vsaciga ödperta; auf öffener **Strasse**, öcötino, na öcötinem, na öcötini cesti, na ulicah; öffen liegen, öcöiten, razlöcin, jassen biti; öffen werden, ödkrito, na ravnost, brez övinkov, in priderzkov govöruti; öffene **Stelle**, ödpertö služba; f. **Erledigen**; öffener **Wind**, ngoden, dober veter, *mont.* voltnast; f. a. **Drusig**; mit öffener **Munde**, zevaje, auch zijaje; mit öffenen **Augen**, z ödpertimi öcömi gledaje; das **Land** liegt dir öffen, dežela je pred tabo; öffen stehen, ödpert biti; öffen stehen lassen, ödpertö pustiti, ne zapreti; die **Ginßicht** steht **Jedermann** öffen, vsakdo sme, more pogledati, pregledati; ber **Parthei** steht der weitere **Rechtözug** öffen, vdelezöncu je dopašöeno, pognati pravdo pred vißi sodnjo; dem **Gläubiger** steht der **Weg** der **Appellation** öffen, upnik sme prositi za presojo; öffener **Busen**, nach *Zal.* jahlo nedrije, razjandrano nedrije, gosli kazati; öffene **Schuld**, öcötina spoved (*M.*); ein **Örudy**, worüber eine weitere **Beschwerde** führung öffen steht, razsodba, zoper ktero se je moö naprej (pri vißi öblasti) pritožiti.
Dffenbar, *adj.*, öcöiten, öcöt; *russ.* javnyj; von **Jedermann** dafür erfant, vsem znan; vieler **Herzen** **Gedanken** werden öffenbar werden, misli mnogih sere se razödenoje; öffenbare **Lüge**, öcötina laž; es ist öffenbar, öcötino jo; alles wird öffenbar werden, vse se zve, se bo zvedilo, vse bo öcötö; au ihm wird **Gottes** **Herrlichkeit** öffenbar, nad njim se razödeva **Boßja** **fast**; öffenbare **See**, öffenbarer **Frost**; f. **Dffen**.
Dffenbaren, v. a. u. r., razödeti, razödevati kaj, se, ödkriti, ödkrivati kaj, se, povedati, na znanje dati, dajati, naznaniti; f. a. **Eröffnen**; alles wird sich öffenbaren, vse bo razödetö, vse bo na dan prislo; vse se bo zvedilo, vse bode na svetlo prislo, vidilo se bo, pokazalo se bo; in *isrologischer* **Beudeutung**, razödeti, razödevati; **Gehimmisse** öffenbaren, ödkriti, razödeti skrivnosti; sich öffenbaren, razödeti se, povedati svoje skrivnosti; geöffenbarie **Religion**, razödetä vera.
Dffenbarlich, f. **Dffenbar**, **Bekannt**.
Dffenbarung, die, razödetje, razödenje, naznanjanje, ödkrivoaje; die **Dffenbarung** **Johannis**, (skriöö) razödenje svetiga **Janeza**, (nach *V.* razödevšöina); razödetö resnice; **Wermunst** und **Dffenbarung**, nm in razödenje **Boßje**.
Dffenbarungsglaube, ber, vera v **Boßje** razödenje.
Dffenbarungsort, f. **Drafel**.

Offendiren, f. Beleidigen.
Offenheit, die, *fyg.* odkritost, odkritoserčnost, odperlost.
Offenherzig, *adj.* odkritoseren, ravnodusen, odkritiga, odpertiga, ravniga serca, *serb.* iskren, *istinit*, *russ.* čistoserdečnyj; ein offenherziger Mensch, človek odkritiga serca, nepotuhjen človek, ki človeku v oči gleda (*V.*); ein offenherziger Befehl, odkrito spoznanje, spoznanje iz odkritiga serca, odkrito povedanje, odkrita spoved; mit Jemand offenherzig umgehen, odkrito s kom ravnati; der Offenherzige, odkritoserenik, odkritosereni človek.
Offenherzigkeit, die, odkritost, odkritoserenost, ravnoserčnost, ravnodušnost, nepotuhjenost, ravnodušje, odkrito serce; *serb.* istinitost, iskrenost, *poln.* szczerość; mit Offenherzigkeit, odkrito, odkritoserenost, na ravnost in brez zavojev ali priderzkov.
Offenherzig, *adj.*, spleh znan, vsim znan, povsod znan.
Offension, f. Beleidigung.
Offensiv, f. Angriffswiese.
Offensivallianz, f. Angriffsbündniß.
Offensive, die, die Offensive ergreifen, napadama dolati, začeti napadati, udarjati, popadati, napadni boj.
Offensiv, das, Gärtnerausbruch, odperta gredica.
Offentlich, *adj.*, was vor Jedermann geschieht, očit, očit, vprico drugih, prico ljudi; sich öffentlich sehen lassen, očitno pokazati se; zu Jedermanns Gebrauche bestimmt, öffentlicher Ort, vsim odperto mesto; ein öffentliches Gebäude, očitno poslopje, besser jedoch ist die spezielle Bezeichnung, als: derzavno poslopje (Staatsgebäude); cesarsko (kaisersches), mestno (städtisches), občinsko (Gemeindehaus), cerkveno poslopje (Kirchengebäude) u. dgl., auch bleibt es zuweilen unübersetzt, als: öffentliche Gasse, ulice; öffentlicher Markt, targ; öffentliches Wirthshaus, kerčma, gostivnica; öffentliches Leben führen, med ljudmi, med svetom živeti; öffentliches Haus, f. Surtenhaus; eine öffentliche Anstalt, očitna naprava; öffentliche Litzitation, očitna dražba; *serb.* *russ.* u. *poln.* javni, auch publicni; öffentliche Bücher, f. Grundbuch, Landtafel.
Offentlichkeit, die, očitost, očitnost, *serb.* javnost, *russ.* publicnost; ohne Offentlichkeit, na them, natihama; Offentlichkeit des Verfahrens, očitna pravda, očitno pravedanje; die Offentlichkeit nicht scheuen, ne bati se, če tudi reč pride med ljudi.
Offeriren, f. Anbieten.
Offerte, f. Anbot.
Offizial, der, officia*.
Offizialgericht, das, škofja sodnja.
Offiziant, der, služabnik, mali urednik, officiant*.
Offiziell, *adj.*, ureden, po uredu, služben; *adv.* uredama, službeno; f. Amtlich.
Offizier, der, f. Beamte; bei den Soldaten,

officir* (in allen slav. M.), častnik †; die Offiziere, oficirji, oficirstvo.
Offiziers, in *fyg.*, oficirski.
Offiziersrang, der, oficirska stopnja.
Offizit, die, Werkstätte, delavnica, officina*; Buchdrucker, tiskarnica; Apotheker, leknarica; Barbierstube, brivnica.
Offiziell, f. Heilkräftig.
Offiziös, f. Amtlich; im officiösen Wege, uredama, po uredu.
Offizium, f. Amt, Pflicht.
Offnen, v. a. u. r., odpreti, odpirati, (nach *Pot.* nur) odperati (zaperto); ausschließen, odkloniti, odklepati (zaklenjeno); den Baum öffnen, odverzniti, razverziti, verziniti; eine Hürde, geflochtene Thür öffnen, odakniti, odtkati (kar je zatakleno); ein verstopftes Loch öffnen, odmašiti, kar je zamašeno, oddelati zadelano, odpažiti zapazeno, odčepiti začepjeno (nach *M.* začepano); eine Flasche öffnen, odmašiti; einen Ballen öffnen, odvezati, razvezati, kar je zvezano, povezano; eine Wunde, Eitergeschwulst öffnen, predreti, predirati, prebsti; den Mund öffnen, usta odpreti, ziniti ober zevniti, zevniti; zum Reden, spregovoriti, spregovarjati; die Ader öffnen, pušati, pušati; ein Schloß öffnen, klüßavnicu odkloniti, odklepati; Kaufgraben öffnen, rove, prekope skopati, *poln.* przykopy otworzyć; der Himmel öffnete sich, ujasnilo se je, megla se je zgbila; sich die Bahn öffnen, gaz predreti; f. Bahu; das Herz öffnen, serce razodeti, odkriti, odkrivati; f. Eröffnen; die Augen öffnen, sprogledati, spregledovati, oči odpreti, odpirati; Einem die Augen öffnen, oči odpreti komu, posvetiti mu, da resnicu spozna; einen Brief öffnen, odpečatiti, razpečatiti pismo, auch odpreti, odviti (zavito); einen todt'n Körper öffnen, preparati, preparjati, prevezati, odpreti truplo, raznditi; den Leib öffnen, omečiti in očititi trehuh; Schlachtwieh öffnen, iztrebiti, trebiti; von den Blumen, razevesti, razevetati se, razviti, razvijati se; ein Buch öffnen, aufschlagen; Thür und Thor öffnen, prostost dati, da se razsiri, priliko dati vrata odpreti (kaki razvadi); ein Feld öffnen, dovoliti pasti po njivi; die Vorrathshäuser öffnen, zitiñce odpreti, začeti vsacimu prodajati; die Schrift öffnen, *Luc.* 24, 25., odperl jim je um, da so razumeli pisma; öffnend, odpirajoc.
Deffner, der, Nießbaum, grabljice.
Deffnung, die, die Handlung, das Deffnen, odpiranje, odklepanje, odtkanje, odpertje, odklop; Deffnung des Leibes, odpertje (*V.*); Deffnung haben, ne biti zapčen, zamašen, odpert biti; keine Deffnung haben, zapert biti, zapčen biti; *russ.* imet zapor; der geöffnete Ort, odpertina; überhaupt, preduh, odpor, odpertija, odpertje, luknja (Loch); eine hohle runderliche Deffnung, tuljava (*V.*); des Ohres, šesna tuljava; in der Maner, luknja, lina, okno (Fenster), predor (Durchbruch); am Rocke, Mantel, um die Hand

durchzustecken, prestriž; eines Baues, verzel; vom Frost, razpok, zijanje.
Deffnungsrecht, das, odpertje (*V.*), pravica, ki jo ima fevdni gospod, kadar hoče, iti v fevdnikov grad.
Dft, *adv.*, mehrmals, večkrat, velikrat, nach *Gutsm.* und *Jarn.* auch često, pogosto, mnogokrat, pogostama, auch velikrat (velikokrat), dostikrat, dokajkrat, marsikrat, marsikterikrat; am öftesten, naj večkrat, najčesee (*Gutsm.*) wie oft? kolikrat, kolikokrat? so oft, tolikrat, tolikokrat; so oft er will, kolikorkrat hoče; schon so oft, ze tolikokrat; gar oft, prav pogostama, prav mnogokrat; wer oft den Dienst wechselt, erhart tocnig, gosta služba, redka suknja.
Defter, *adj.*, večkrat, dostokraten; öftere Ohnmachten bekommen, večkrat omedleti; zum öftern, mnogokrat, često, ne enkrat; öfter thun, ponoviti, ponavljati, pospjetovati.
Defter, *adv.*, f. Oft.
Dftmählig, *Dftmalig*, *adj.*, pogosten, večkrat, gostokraten, mnogokraten, dostokraten, gost.
Dftmahl, *Dftmal*, *adv.*, dostikrat, velikrat.
Dh f. D, int.
Dheim, der, Waters Bruder, stric; der Mutter Bruder, ujic; bei *Gutsm.* ujece; ehemals auch: Neffe.
Dheime, die, teta, strina, ujna; f. Tante, Muhme.
Dheim, in der *fyg.* stricov, njeov.
Dheimlich, *adj.*, stricov, stricev, ujeov, ujev.
Dheimschaft, die, stricevina.
Dhl, f. Del.
Dhm, f. Dheim, Ahn, Spren, Ahm.
Dhmblatt, etwa brezlistnica; f. Klette.
Dhmden, f. Heimden.
Dhuer, f. Dinfelgerste.
Dhmtraut, f. Frauenmüttelehen, Grindwurz.
Dhudenlich, f. Undenlich.
Dhne, *praep.* u. *adv.*, brez, in allen andern slav. Munda. bez; ohne Ruhm zu werden, nocem se hvaliti, brez bahanja govorec; ohne Ansehen der Person, brez ozira na ljudi, ne ravnaje se po osebi; ohne Geld, brez dnarjev; zwanzig Männer und Frauen ohne die Kinder, dvajset moških in ženskih razun otrok, brez otrok, (ne vtevajaj otrok); ohne Mühe, brez nuje, brez težave, lahko; ohne Unterschied, brez razloka, nach *V.* neločima; ohne Umhänge, brez zavoja, brez ovinkov; ohne Ende, brez konca in kraja; ohne Unterlaß, neprenehama, neprestano; ohne Scherz, brez šal, zares; ohne Zweifel, brez dvoma, gotovo; Dhne daß, f. Daß; es ist geschehen, ohne daß ich es mußte, zgodilo se je brez mojiga vedenja, brez mojiga vedenja; ohne daß ich es wollte, brez moje volje; er ist fortgegangen, ohne ein Wörtchen gesprochen zu haben, šel je, besedice ne spregovorivši, ne zinit ni,

kar šel je; er ist nie fortgegangen, ohne sich empfohlen zu haben, nikoli ni šel, da bi se ne bil priporočil; ohne zu wissen und zu wollen, nehotama in punevedama; ohne sich umzusehen, erblidst du den Stern nicht, ako se ne obrneš, ne ugledas zvezde; ohne dich loben zu lassen, neom te hvaliti, ali —, ne da bi te hvalil, ali —; ohne etwas zu fürchten, ohne alle Furcht, brez vsega strahu; ohne zu sprechen, molcé; nicht ohne Besorgniß, z nekako skerbjo; er kam, ohne gesehen zu sein, prišel je nepoklican, nepozvan; ohne weiteres, na ravnost, brez ovinkev, brez odloga; es ist nicht ohne, (*Provincial.*), ni brez nič, ni prazna, ta ni kar si bodi; er thut es, ohne recht zu wissen, warum, dela, de sam ne ve, zakaj.
Dhnedem, **Dhnedies**, **Dhnehin**, ze tako, brez tega.
Dhnegott, f. Atheist.
Dhnehaupt, das, Dhnekopf, der, brezglavnik, kar je brez glave.
Dhnehose, der, brezhlacnik.
Dhnetgeilich, f. Unentgeltlich.
Dhnerachtet, f. Ungeachtet.
Dhnerorge, brezkerbnik.
Dhnerfern, **Dhneachtet**, **Dhnegefähr**, f. Unfern, Ungeachtet, Ungefähr.
Dhngüterei, f. Atheisterei.
Dhnängst, f. Unlängst.
Dhnmacht, die, Mangel der Macht, Kraft, nemoč, omaga, slabost; der Zustand, da der Körper wie todt dahin sinkt, omedlevice, nevestica, omotica (Schwindel); amamica, medlica (*M.*), medloba; *russ.* obmorok (obmrak); in Dhnmacht fallen, omedleti, omedlevati, onesvestiti se, (v omedlevice pasti); slabo mu je, slabosti ga ohajajo.
Dhnmächtigt, *adj.*, kraftlos, nemočen, slab, brez moči, kar je onemoglo, omagalo, opešalo; Kräfte und Bewußtsein verlierend, omedlevice, omotico, omamljen, omamičen; ohnmächtigt werden, omedleti; f. Dhnmacht; kraftlos werden, onemoči, omagati, oslabeti; er ist ohnmächtigt, omedlet je, v omedlevico je; ohnmächtigtigen Fern haben, jeziti in periti se: ein Dhnmächtigtiger, omaganeec (*V.*); dieser Dhnmächtigtige da, ta revez.
Dhnmächtigkeit, die, Kraftlosigkeit, nemoč, slabost, omedlevicnost, omoticoñst.
Dhnmagaeblich, f. Unmaggeblich.
Dhnnervig, *adj.*, brez čutno ali nervov.
Dhnschattigt, *adj.*, brezsenčen; ohnschattigt Völkcr, brezsenčniki *pl.*, ljudstva med povratnikama.
Dhnschwanz, der, brezreppnik; *weibl.* brezreppnica.
Dhnschwur, f. Unschwer.
Dhs! int. oho!
Dhr, das, uho; das äußere, innere Dhr, zunanje, notranje uho; Dhrchen, ušesce; das Gehör, sluh; die Dhren jüden, praskati se, pečkati po šesih; die Dhren jüden ihm, šesna ga serb, rad bi zvedil kaj noviga; tauben Dhren prebigen, bob v steno metati, gluhim pripovedovati pravljico; sich etwas

hinter das Ohr schreiben, dobro zapamtiti, pomniti kaj, vediti jo komu; Jemand die Haut, das Fell über die Ohren ziehen, koga odreti, odirati; ob vse svoje pripraviti; er hat es faulbisch hinter den Ohren, jih ima (debele) za ušesi, je ves muhav, zvit pič je, prepekan; er ist noch naß, ist noch nicht trocken hinter den Ohren, ima še mah za ušesi, komaj je izlezel iz lupine; dicke, harte Ohren haben, zaraščene, zarašene ušesa imeti, ne hoteti slisati; dünne Ohren haben, tenk sluh imeti, tenko slisati; den Kopf zwischen die Ohren nehmen und davon gehen, pobrati svoje kopita, uliti jo; Einem einen Kerb ins Ohr schneiden, narediti mu jo, da bo pomnil; zu seinen Ohren sehen, paziti na kaj; er hat keine Ohren dazu, neće nič slisati, nič vediti od tega; auf dem Ohre höre ich nicht gut, na to uho ne slisam dobro; die Ohren flingen mir, po ušesih mi zvonit; gäßen, saufen, brausen, poje mi po ušesih, buči, hromi, šami; er schreit, daß Einem die Ohren kellen, vrije, da clovoka ušesa bole; die Ohren hängen lassen, ušesa pobesiti, nach *Gutsm.* poklopiti; sich hinter den Ohren fragen, praskati se za ušesi, v kertiče hoditi; Jemanden hinter die Ohren schlagen, au die Ohren schlagen, komu zauh dati, dajati, koga zauh počiti, zausnico dati; bis über die Ohren in etwas (in Wasser, in Schanden u. dgl.) stehen, čez glavo ticati v čem. (v vodi, v dolgih i. t. d.); sich auf das Ohr legen, spat iti; ein Ding am rechten Ohre angreifen, kaj za toporišče, toporišče prijeti; die Ohren aufstehen, spizen, ušesa nastaviti, nastavljati; Einem die Ohren figeln, prijetne reci pripovedovati mu, prilizovati se; ich habe es mit rügenen Ohren gehört, na svoje ušesa sim slisal; Einem die Ohren mit etwas reiben, vedno nastevati, očitati komu kaj; Jemanden beständig in den Ohren liegen, komu vedno na ušesa trobiti, koga glušiti; Einem etwas in das Ohr setzen, einen Floh, ostrasiti z neprijetnim naznanilam, *poln.* vlezla mu je muha v nos; sein Ohr zu Jemand neigen, zu Ohren fassen, nagniti ušesa, rad poslušati; f. Geneigt; ein gutes Ohr haben, dober sluh imeti; alles was ein Ohr hat, kdor koli hoče poslušati; zu einem Ohr hinein, zum andern hinaus, *vulg.* pri enem ušesu noter, pri drugem ven, ne marati za kaj, za uho metati (*Gutsm.*); Jemand die Ohren warm machen, nach *Zal.* komu ušesa znenicati, nadlegovati koga s svojim pripovedovanjem ali nagovarjanjem; Einem die Ohren voll schreien, glušiti koga; Einem etwas in die Ohren blasen, zaseptati komu kaj, natoleovati, podpihniti, podpihovati koga; zu Ohren tragen, skrivaj povedati, na uho prinesiti; die Ohren verstopfen, ušesa zamašiti, zatisniti; er fand ein offenes Ohr bei ihm, rad ga je poslušal, dobro je sprejel njegove besede; angenehm in die Ohren fallen, prijeten ušesu biti; es ist mir zu Ohren gekommen, slisal sim, zve-

dil sim; f. Kommen; er hat große Ohren, je uhat (ušat); Großohr, einer, der große Ohren hat, uhač, uhole, uhan; alles war Ohr, vsi so zvesto poslušali; Jemanden bei den Ohren nehmen, koga zuhati, uhati, koga za ušesa prijeti, prijemati; *fig.* vjeti, zapreti koga; die Wand hat Ohren, stena slisi, posluša; das Ohr in einem Buche, f. Geselohr; am Hadenpfluge, deska (pri plugu); an Kanonen, f. Zapfen; in der Baukunst, f. Ohrgehölze.
 Ohr, das, uho, *pl.* ušesa, u. uha, *russ.* usko; Ohr einer Nabel, uho; Ohrchen, das, ušesce; an den Gehirren der Henkel, roč, uho; an Kleidungsstücken, rundlicher Ring von Draht, babica; an einer Geißel, gerlo; an den Wasser- und Weinweimern, uhel; an der Blumenthafe, ključ, an Hammer, luknja; an einer Mistgabel, Sense, tuljava, tuljavka, (luknja, kamor se vtakne villice, vilise, kosiče, kosiče).
 Ohre, Ohren, in Bfsg. ušesni.
 Ohrbade, der, svinjska čeljust.
 Ohrbammel, f. Ohrgehänge.
 Ohrband, f. Ortband.
 Ohrbatsche, f. Ohrfeige.
 Ohrbeichten, v. a., skrivaj razodeti komu.
 Ohrblutader, die, ušesna odvodnica.
 Ohrbohrer, der, f. Ohrwurm.
 Ohrdrüse, die, Ohrspeicheldrüse, ušesna slinavka; Ohrschmalzdrüse, ušesne zlezlice.
 Ohre, Ohre, f. Ohren.
 Ohren, v. a., schön gehört, lepoh ušes; eine Nahnabel ohren, uho narediti, napraviti.
 Ohrenband, das, ušesni vezek, prednji, zadnji.
 Ohrenbeichte, die, spoved (skrivna, ušesna).
 Ohrenblase, das, podpihovanje.
 Ohrenbläser, der, podpihovavec, podpihač, priseptovavec, opravljivec, *russ.* naušnik.
 Ohrenbläserin, die, podpihovanje, podpihovavstvo, opravljajin.
 Ohrenbläserin, die, podpihovavka, opravljivka.
 Ohrendrausen, das, šumenje, hram v ušesih; es haben, f. Ohr.
 Ohrendiener, der, prilizovavec.
 Ohrensinger, der, f. Ohrsinger.
 Ohrenfluh, der, tekočina iz ušes, iz ušes mu teče.
 Ohrengällen, das, bučanje po ušesih, po ušesih mi poje.
 Ohrengrübler, f. Ohrwurm.
 Ohrenhöler, f. Ohrwurm.
 Ohrenkittel, der, radovednost, serbenje ušes.
 Ohrenklemme, f. Ohrenschmalz.
 Ohrenlingen, f. Ohrenschmalz.
 Ohrenkrankheit, die, ušesna bolezen, bolne ušesa.
 Ohrenläuten, das, zvonjenje po ušesih.
 Ohrenrömer, der, žličica, trebilo za ušesa.
 Ohrensauen, das, sum po ušesih.
 Ohrenschmalz, das, nach *V.* ušesno blato; nach *Stomsek* ušesno maslo; nach *Gutsm.* ušesna smola.

Ohrenschmaus, der, ušesam prijetni glas, slja za ušesa.
 Ohrenschmerz, der, bolečina v ušesih, bolehnje ušes.
 Ohrenspekend, *adj.* ušesa nastavljae.
 Ohrentaucher, der, (Podiceps auritus), uhasti pandirek.
 Ohrenträger, f. Ohrenbläser.
 Ohrenwech, f. Ohrenschmerz.
 Ohrenzart, *adj.* tenkih, nežnih ušes.
 Ohrenzunge, der, priča, ki je sama slisala, kar pričuje, samoslišec f. slisavši na svoje ušesa, ušesna priča.
 Ohrenzwang, der, f. Ohrenschmerz.
 Ohrenze, die, die große, (Strix bubo), nach *Freyer* veliki bubuj, lesni bubuj, nach *V.* vrelka (lesna) sova, vjer; die mittlere, (Strix otus), mala sova, rogata sova; die kleine, (Strix scops), čuk.
 Ohrfeige, die, ena zauh, zausnica (auch *altst.*), berluzga, klofuta, klapoušnica (*M.*), pljuska (*Gutsm.*); Jemanden eine Ohrfeige versetzen, komu zauh dati, koga za uh počiti, usekati, čofiti, lopiti, omuzati, udariti, česniti po obrazu, zauhaniti, zausevati, (*altst.* zausiti), koga klofotiti, klofutati, berluzniti, klapoušniti (*M.*); f. a. Badenstreich; (*böhm.* poliček, poglavek).
 Ohrfeigen, v. a., Ohrfeigen geben, f. Ohrfeige.
 Ohrsinger, der, mezinec, *russ.* mizinec, *serb.* mezinac, (*altst.* mezin'o u. mizin'e, der letzte Sohn), mali perst.
 Ohrflügel, der, zgornji del zunanjiga ušesa.
 Ohrförmig, *adj.*, uhast, ušesast, ušesu podoban.
 Ohrgegend, die, in der Ohrgegend, okoli ušes.
 Ohrgehänge, das, Ohrgehent, das, naušnica, nach *V.* naušesnica, nach *M.* u. *Zal.* uhan.
 Ohrschmalz, das, ušesna ugnjida.
 Ohrgehölze, das, Ohr (Baut.), slja (*V.*).
 Ohrriebe, f. Ohrflügel.
 Ohrhahn, der, f. Auerhahn.
 Ohraugen, v. n., Ohren hangen lassen; f. Ohr.
 Ohrhänger, der, klapoušnik, pobiti, boječi, klaverni clovek.
 Ohrhöhle, die, ušesna votlina.
 Ohrläfer, f. Ohrwurm.
 Ohrfanz, der, (Aegolius otus), uharica, uhasta sova (*Freyer*).
 Ohrfissen, f. Kopffissen.
 Ohrfnagen, der, ušesna koščica, košica.
 Ohrnorpel, der, ušesni hrustanec.
 Ohrlamm, das, izurjeni mornar.
 Ohrläppchen, das, nach *V.* ušesce, nšesuo melko, ušesna mehčina, nach *Gutsm.* poduhec, ušesna meča, ušesni poklape; bei Kindern, mehčinka (*V.*).
 Ohrling, f. Ohrwurm.
 Ohrluch, das, luknja v uho, ušesna od-pertina.
 Ohrlöffel, der, ušesna žličica, *russ.* uho-vertka,

Ohrflößleintraut, f. Behen.
 Ohrluch, *adj.*, breznih, brezušeser, brez ušes.
 Ohrmahl, das, ušesno znamenje (na ovcah).
 Ohrmuschel, die, nach *M.* uhel.
 Ohrerbe, die, ušesna čutnica.
 Ohrring, der, naušesnik (*V.*), f. Ohrgehänge.
 Ohrl. f. Ohle.
 Ohrtäubel, die, uhata gerlicia.
 Ohrtrommel, f. Trommelfell.
 Ohrwachsel, f. Ohrenschmalz.
 Ohrwachsel, f. Ohrläppchen.
 Ohrwidrig, *adj.*, ušesam zopern.
 Ohrwurm, der, (Forficula auricularia), škarnjica, nach *Gutsm.* uholaz, (*serb.* uholaza), štrigavica, štrigla, nach *M.* ušesnica, *poln.* šcipavka; er ist so freundlich wie ein Ohrwürmchen, sladkih besedi je, govori, kakor bi med lizal; neka ušesna bolezen lovskih psov.
 Ohrzange, f. Ziehzange.
 Ohrzippel, f. Ohrläppchen.
 Ohse, die, f. Dehr.
 Oker, der, f. Oker; podstrešni kot.
 Okonom, der, gospodar, (*russ.* domovodec); Wandwirth, gospodar, knctovavec.
 Okonomie, die, gospodarjenje, hiševanje, gospodarstvo, varčno ravnaje, umna razložba, omna naprava, ekonomija.
 Okonomisch, *adj.*, gospodarsk; in der Bedeutung des guten Haushaltes, varčen.
 Okonomisieren, v. n., varovati, varčno ravnati, dobra gospodariti; f. a. Haushalten.
 Oktagonum, f. Achteck.
 Oktant, der, oktant*, osmina kroga ali kolobarja.
 Oktav, f. Octav.
 Oktober, f. October.
 Oktagon, f. Achteck.
 Okroi, f. Detroit.
 Okuliren, f. Deuliren.
 Okuli, f. Augenarzt.
 Okumenisch, f. Allgemein.
 Oel, Dehl, das, olje, nach *Gutsm.*, so wie *altst.*, *böhm.* u. *poln.* olej; *altst.* a. waslo; flüchtiges, weinliches Oel, zginljivo olje; fettes Oel, mastno olje; Oel schlagen, olje phati, delati; Oel brennen, in der Lampe, olje žgati, z oljem svetiti; feines Oel, drago olje; Oel ins Fetter gießen, z oljem ogenj gasiti, strast povisati; Einen schlagen, daß er Oel gibt, nezmerno pretepsiti koga; Oel (Ale), f. dieses; in Oel malen, z oljem, z oljnatimi barvami malati.
 Oel-, in der Bfsg. aus Oel bestehend, oljnat, iz olja; Oelbäumen, oljski.
 Oelbaum, f. Ahlbaum.
 Oelb., f. Schwan.
 Oelbad, das, kopel z oljem.
 Oelbaum, Oelbäumen, der, (Olea europaea), olika, oljka, maslina (*altst.* u. *ma-slica*); der wilde ober böhmische Oelbaum, f. Dicastel.
 Oelbäumen, *adj.*, oljkin, eig. oljein, oljkov (*M.*); Oelbäumene Holz, oljkovina (*V.*).

Delbeerbaum, f. Oleaster.
 Delbeerbrössel, oljēni drozeg.
 Delbeere, Olive, die, oliva, olivka, maslična jagoda, (nach *Gutsm.* olejbar *).
 Delbeerente, Dellese, Olivenente, die, hranje olivk.
 Delbeerfarben, Delbeergrün, *adj.*, olivast, olivkast.
 Delbeerfarn, der, olivna pečka.
 Delberg, der, oljska gora, olivnica (*poln.*).
 Delbild, das, podoba z oljem malana.
 Delblatt, das, oljkin (oljēin) list.
 Delbrühe, Delbrühe, die, grampa, troskva (*V.*), drože od olja.
 Delbrühtig, *adj.*, (od svetilnice), ki ima malo olja, ki hoče ugasniti.
 Oleander, der, (nerium), oleander*, *russ.* pohnovnik, *poln.* plochowiec.
 Oleaster, der, (Elaeagnus), divja, češka olika, češka oliva.
 Oelen, v. a., naoljiti, *russ.* masliti; eine Speise, z oljem zabeliti, beliti, politi, polivati; den Salat, solato z oljem politi, zabeliti; das Papier ölen, papir v olji namočiti, namakati; ein Schloß, ključavnico z oljem namazati, pomazati, mazati.
 Oelengen, v. n., imeti duh, slast po olji.
 Oeler, der, oljar.
 Oelerer, der, mšilar.
 Oelerin, die, oljarica.
 Oelfarbe, die, oljnata barva (*V.*).
 Oelfarben, *adj.*, nach *V.* oljnate barve, f. Delbeerfarben.
 Oelfaß, das, sodček za olje.
 Oelfasche, die, sklenica za olje.
 Oelfleden, der, madež od olja, oljnati madež.
 Oelfrucht, f. Delbeere.
 Oelgang, der, f. Delmühle.
 Oelgarten, der, oljnik, olivnik.
 Oelgelb, *adj.*, zelenkasto rumen, kakor olje.
 Oelgemälde, das, malarija z oljnatimi barvami.
 Oelglas, f. Oelfasche.
 Oelgöße, der, leni, neočutljivi, kladasti človek.
 Oelgölte, die, davščina, davšina od olja.
 Oelhandel, der, kupčija z oljem, oljarija; den Delhandel betreiben, z oljem kupčevati, etwas verächtlich, oljariti.
 Oelhändler, der, oljar.
 Oelhändlerin, die, oljarica.
 Oelhaut, die, nek pergament.
 Oelhefe, f. Delbrühe.
 Oelhorn, das, rog za olje.
 Oelicht, Oelartig, *adj.*, oljast, olju podobn, kakor olje.
 Oelig, *adj.*, Del enthaltend, oljnat; oljen; öliges Salat, oljnata solata; sich ölig machen, z oljem zamazati so, pooljiti se.
 Oelgarth, der, oligarh*.
 Oelgarthie, die, oligarhija, vlada nemnogih.
 Oelgarthisch, *adj.*, od nekoliko ljudi vladan.
 Oelmszeiten, nekdanji časi.
 Oelitäten, *pl.*, lepodišče olja.
 Olive, f. Delbeere.

Olivin, das, olivin*, nach *Sul.* maslinkovec; bei einem Sperrschloße, strauica.
 Oelfäfer, f. Malzfäfer.
 Oelkammer, die, Oelkeller, der, oljnica, shramba, klet, hram za olje.
 Oelkeller, die, preša, tlačivnica za olje.
 Oelkind, das, (*bibl.*), maziljenec.
 Oelkrug, der, verč za olje, nach *M.* olješnica.
 Oelkuchen, der, pogača, kolač z oljem; oljni hlebec (iz drož), pergau, oljnate preše*.
 Oelkade, die, oljni predalček.
 Oellampe, die, nach *M.* oljenka.
 Oellese, die, tresenje oliv.
 Olla Potrida, neka španjska jed iz raznih reči, ričet.
 Olm, f. Molch; Fäulniß.
 Oelmacher, f. Oelschläger.
 Oelmagen, der, mak.
 Oelmahler, der, malar, ki z oljem mala.
 Oelmahlerei, die, oljnati mal, malanje z oljnatimi barvami.
 Oelmann, der, oljar.
 Oelmaß, das, mera, merica za olje.
 Oelmühle, die, mlin ali stope za olje, oljarnica.
 Oelmüller, der, oljar.
 Oelmüllerin, die, oljarica.
 Oelnuß, die, oreh, ki daje olje; f. Behen.
 Oelpflanze, die, oljnata rastlina, rastlina za olje.
 Oelplak, f. Oelkuchen.
 Oelpresse, die, stiskavnica za olje.
 Oelrappe, f. Malquappe.
 Oelreich, *adj.*, oljnat.
 Oelröschen, f. Rießwurz (schwarz).
 Oelruß, der, saje od olja v lampi.
 Oelsalbe, die, oljnata maža.
 Oelsame, f. Hübsame, Oelindotter.
 Oelsäumer, der, oljar tovarnik, ki olje na konji prodajat nosi od hiše do hiše.
 Oelschläger, der, oljar; kdor olje dela.
 Oelshmiere, die, mazanje, mazarijaz oljem.
 Oelstab, der, vejica od oljke.
 Oelsenich, f. Oelken.
 Oelstampe, die, stopa, ober stope za olje.
 Oelbaum, f. Ahlirsche.
 Oeltonne, die, bečka za olje, bečka olja.
 Oelung, die, mazanje z oljem, oljenje; die letzte Oelung, sveto olje, sv. poslednje olje; die letzte Oelung geben, v sveto olje djati, devati; böhm. u. serb. poslednje pomazanje.
 Oelzweig, der, oljčina, oljina vejica, maslična vejica, znamenje miru; den Oelzweig reichen, mir ponuditi.
 Olympe, der, Olimp*, stanovišče, stanovišče bogov (pri Rimlj.).
 Olympiade, die, olimpiada*, čveteroletje pri nekdanjih gerkih.
 Olympisch, *adj.*, olimpijsk; f. Himmlisch.
 Omen, f. Vorbedeutung.
 Ominös, *adj.*, zlovesten †, koben †, slabo prerokujō.
 Ouanle, die, samooskrumba, f. Selbstbestimmung.

Dnanist, der, kdor sam sebe skruni, oskrinja; f. Selbstschänder.
 On dit, govornica, pre (*St. böhm. pry*) boje, (*Oberst.* ljuboj, viell. aus ljudje u. bojiti).
 Onera, *pl.* Onus, f. Last.
 Oneriren, f. Belasten.
 Oneros, f. Rästig.
 Oniskus, f. Affel.
 Onkel, f. Oheim.
 Onomatopöie, die, posnemanje naturniga glasa ali žvenka v besedi, onomatopeja*.
 Ontologie, die, bistvoslovje, ontologija*.
 Ontologisch, *adj.*, bistvoslovsk.
 Onychia, f. Nagelgeschwür.
 Onyx, Onychstein, der, oniks*.
 Opal, f. Undurchsichtig.
 Opal, der, opal*.
 Opalmutter, die, opalsčina, opalsina.
 Oper, die, opera, nach *V.* peta igra, (*spevoigra* †, *böhm.* u. *poln.*); ernste, velika opera, fomišče, smešna opera.
 Opera, *pl.*, bukve, kar jih je kdo spisal.
 Operat, das, izdelek, spis, sostavek.
 Operateur, der, operator, f. Wuadarzt.
 Operation, die, überhaupt, delo; Innerheymung, početje, započetje zlasti kake vojske; chirurgische, operacija, durch Schneiden, odrez, rezanje, durch Sägen, žaganje u. trgl., Finanzoperation, darstveno delo, početje.
 Operationsbasis, die, podstava vojaškiga delanja.
 Operette, die, opereta*, mala opera.
 Operiren, v. n. u. a., f. Birken, delati, tvarjati; operirati koga, t. j. odrezati, odzagati, i. t. d. mu kak ud; *russ.* delat operaciju.
 Operist, der, f. Opernsänger.
 Operiment, das, (Auripigmentum), f. Anripient.
 Opernrie, die, napev, aria iz kake opere.
 Operndichter, der, spisovavec oper, pesmenik, ki sklada opere.
 Operngänger, der, glediščno, gledišno gledalec, kukalec.
 Opernhaus, das, gledišče, gledišče za opere, *russ.* operni dom, hiša za pete igre.
 Opernsänger, der, pevec v operi, operni pevec, (nach dem *Böhm.* spevoigravec†).
 Opernsängerin, die, pevka v operi, operna pevka.
 Oper, das, dar, darilo, daritev, aldov* (*magy.*); Oysergeld, dar cerkvi poklonjen; das Geopfer, auch posveteck, posvečilo, posvečnina; Widmung, izročitev, posvetitev, posvečba; Brandopfer, f. Vieß; Dankopfer, zahvalni dar, bogohvalni dar, zahvalščina, zahvalšina; f. a. Messe; zum Opfer bringen, v dar dati, dati, prnesti, prinašati; znebiti se, odreči se kacciga užitka, kake reči komu na korist; er ist das Opfer der Freiheit geworden, končan je bil, padel je, življenje je izročil za svobodo; er ist als Opfer der Trübsucht gefallen, pijanstvo ga je končalo, ugornbilo; f. a. Widmen, Vießen; Werchungsopfer, bogočastni dar, častni dar; Versöhnungsopfer, bogo-

spravni dar, spravni dar; Bittopfer, bogoprosni, prosni (prosnji) dar; Sühnopfer, rešnji dar; Opfer geben bei Hochzeiten, v kuhovnico dati, v jabelko potikati (nar. pes.).
 Opfer-, in Bsgn. darilni, daritni, f. übr. die Folgenden.
 Opferaltar, der, darilnik, bei den Alten, zertvenik (*altst.*).
 Opferbar, *adj.*, pripraven za darilo.
 Opferbeil, das, darilna sekira.
 Opferblut, das, kri v dar pobite živali, darilna kri.
 Opferbrand, der, darilni ogenj.
 Opferbröt, das, posvečeni krah; f. Hostie.
 Opferbüchse, f. Opferstod.
 Opferer, der, darovavec, aldovavec*, (*Gutsm.*)
 Opferfleisch, das, darilno meso, darovano meso, meso darovane živali.
 Opferfest, das, darovanje.
 Opferfeuer, f. Opferbrand.
 Opfergabe, die, dar, posvečnina.
 Opfergang, der, daritni pristop (k altarju).
 Opfergefäß, das, darilnica, posoda pri darovanji rabljena.
 Opfergeld, das, darovani denar, darilni denar, ki se daje ali na altar poklada, dajanje v sklad; kar gospodarji poslam o novem letu dajo.
 Opfergehirn, f. Opfergefäß.
 Opferguth, das, pitni dar.
 Opferhand, das, darovavnica, daritna veža.
 Opferherd, f. Opferaltar.
 Opferhorn, das, darilni rog.
 Opferhundert, f. Helatombe.
 Opferkasten, f. Opferstod.
 Opferkuchen, der, darilni kolač.
 Opferlamme, das, jagnje v dar dano.
 Opfermahl, das, nach *V.* darine, *pl.*, *altst.* žr'tva.
 Opfermesser, das, glavni nož, klavski nož; unter dem Opfermesser fallen, f. Opfer.
 Opfer, v. a., podariti, dariti, darovati; za dar, za podar prnesti, prinašati, aldovati* (*magy.*); widmen, izročiti, izročati; izročevati, posvetiti, posvečevati čemu kaj; ein Thier, zaklati v dar; sich opfern, posvetiti se, izročiti se za koga, izročiti svoje življenje za kaj, *altst.* žr'ivovati; in der Kirche, na altar položiti, v sklad dati, dajati; sein Liebestes opfern, znebiti se, odreči se najhüßiga komu na korist; f. a. Ansoffern, Hingeben.
 Opfern, das, darovanje, daritev.
 Opferpriester, der, darovavni duhovnik, darovavec, aldovavec*, (*altst.* žr'c).
 Opferpriesterin, die, duhovnica, darovavka.
 Opfertand, der, dim od zažganiga darn.
 Opferstade, die, darilna časa, sklada.
 Opferschlächter, der, kdor bogovam dari kolje.
 Opferstamm, der, f. Opfermahl.
 Opferstahl, f. Opfermesser, Opferbeil.
 Opferstätte, die, darišče, daršce.
 Opferstod, der, skrinjica ali puška za darila, skladvica, darilnica.

Opferthier, baš, darilna žival, darovavna žival, v dar dano, namenjeno živinče.
Opfertisch, ber, miza za dari, darilnica (miza), darilnik (oltar).
Opfertod, ber, smert za kaj.
Opferung, die, daritev, darovanje, aldovanje *; *Mesopfer*, v. masa.
Opfervieh, baš, darilna, darovana, v dar bogovam zaklana živina.
Opferwein, ber, darilno vino; darovano, posvečeno vino.
Opferzug, f. *Opfergang*.
Opht, ber, ost, wörtl. kačnik (kamen).
Ophtalmie, die, očesna vnetica, vnetica oči.
Ophtalmisch, *adj.*, — očesne vnetice.
Opia, baš, opijat, uspravalo iz opija.
Opinion, f. *Meinung*.
Opium, baš, makovec, makov sok (iz jutrovih dežel), opij.
Opoldot, ber, opoldok.
Oppignoriren, f. *Verpfänden*.
Opponent, f. *Gegner*.
Opponiren, v. n., befreiten, Einwurfe machen, nasprotovati, ugovarjati; sich opponiren, f. *Anfechten*, sich.
Opportun, f. *Gelegen, Zeitgemäß*.
Opposition, die, Handlung, nasprotovanje, nasprotje; *Gegenpartei*, vladi, ministram nasprotna, nasprotujoča stran(ka) v ustavnih državah; f. a. *Einwurf*; in *Opposition* mit Jemand sein, biti zoper koga, nasprotovati komu; *astr.* protistanje (dveh planetov za 180 stop. naravnega vzhoda).
Oppositionsgeist, ber, nasprotovavnost.
Oppositionsfrage, die, nasprotna tožba.
Oppositionspartei, f. *Opposition*.
Oppression, f. *Unterdrückung*.
Oppugniren, v. n., f. *Bekämpfen*.
Optativ, ber, želivnik, želivni naklon.
Optik, die, optika, vidoznanstvo; nauk od svetlobe.
Optiker, ber, optikar, in *aut.* fl. *M.* optik, vidoslovec; vidoznaneč; *Augenläsersmacher*, očalar, očníkar.
Optimat, *altsl.* boljar, veljar, f. *Magnat*.
Optimismus, ber, nauk od naj boljšiga sveta, optimizem.
Optimist, ber, kdor se derži učenja od naj boljšiga sveta, optimist*; *fig.* kdor povsod le dobro vidi.
Optisch, *adj.*, optičen, vidosloven, vidoznanski; viden; optischer Betrug, privid; kakor se kaj očem zdi.
Opus, f. *Werk*.
Orakel, baš, Götterbescheid, mališki izrek, vedežvanje, nach *V.* pravč, orakel*; *böhm.* bogozvest-i; ber *Ort*, prerokovališče, prerokovališče; kdor mnogim ljudem svet ve.
Orakelmäßig, f. *Geheimnißvoll*.
Orange, die, *Bomeranze*, *ital.* pomo d'aurancio, pomoranca, pomaranca, *serb.* anch naranca.
Orange, *adj.*, f. *Orangenfarbe*.
Orangen-, in *Bsgn.* pomarančni.
Orangenbaum, ber, (*Citrus aurantium*), pomoranca, pomarančno drevo.

Orangenblüthe, die, pomarančno cvetje.
Orangenfarbe, *adj.*, pomarančast, pomarančne barve.
Orangengarten, ber, pomarančnik.
Orangengärtner, ber, vortnar pomarančar.
Orangenverkäufer, ber, pomorančar.
Orangerie, die, (ograda ali hiša) pomorancnica, (vert) pomorančnik, f. a. *Gewächshaus*.
Orang = *Utaug*, ber, (*Simia Satyrus*), orangutan.
Oranienfische, die, oblica.
Orant, f. *Röwenmantl*, f. *Wohlgemut*.
Oration, f. *Rede*.
Oratorie, f. *Redebunft*.
Oratorisch, f. *Rednerisch*.
Oratorium, baš, *Betsübchen*, molitvenica, cerkvena, molitna izbica; *Singsluß*, oratorij.
Orbar, f. *Urbar*.
Orbil, lud, omorn učenik, kakor je bil *Orbil*.
Orbis pictus, svet v obrazih.
Orchester, baš, ber *Ort*, orkester* (in *allen* fl. *M.*), *Konkünstler*, godei. *pl.* muzični umetniki.
Orchesterwesen, baš, orkestrove zadeve.
Orchis, f. *Knabenkraut*.
Orchis, f. *Unterwelt*.
Ordairen, *pl.*, ordalije, sodbe Božje, s poskušnjo v ognji ali v vodi, kakor so bile v navadi pri nekdanjih Nemcih.
Orden, ber, f. *Stand*; eine Gesellschaft, deren Glieder durch eigene Regeln und Gelübde mit einander verbunden sind, red; geistlicher Orden, duhovski red; *poln.* zakon; Ritterorden, vitoški red; einen Orden tragen, red, t. j. redovo znamenje, zvezdo, križec nositi; Orden des goldenen Vlieses, red zlatiga runa.
Ordens-, in *Bsgn.* redov, redovni, reda.
Ordensalter, baš, leta za red, za vstop v red odločene.
Ordensband, ber, trak ali verveca kacija reda.
Ordensbrauch, ber, redova navada, šega.
Ordensbruder, ber, redovnik, mnih; redov brat.
Ordenscapitel, baš, redov zbor.
Ordensgeistliche, ber, duhovnen redovnik, redovni duhoven, *poln.* zakonnik.
Ordensgeistlichkeit, die, redovna duhovščina, duhovšina, redni duhovni, redovniki, mnih, samostanci (*Klosterleute*).
Ordensgelübde, baš, redovna, mniška obljuba.
Ordensgenoss, ber, sovedovnik, f. *Ordensbruder*.
Ordensgericht, baš, redova sodnija.
Ordensgesetz, baš, postava, ustanovilo reda.
Ordensglied, baš, soud reda, in *Bzng.* auf geistliche Orden, redovnik, mnih; weibl. redovnica, nuna.
Ordensherr, ber, gospod z redam poslavljen.
Ordensinsignien, f. *Ordenszeichen*.
Ordensjungfer, die, redovnica.
Ordenskangler, ber, redov kancler.

Ordenskleid, baš, redovna obleka; suk-nja redova.
Ordenskreuz, baš, križec reda.
Ordensmann, ber, f. *Ordensbruder*.
Ordensmeister, ber, (veliki) mojster vitezkega reda.
Ordensmitglied, f. *Ordensglied*.
Ordensperson, die, mnih, redovnik, samostanec.
Ordenspflicht, die, redovna dolžnost.
Ordenspründe, die, redova prebenda, komenda.
Ordensprofess, f. *Ordensgelübde*.
Ordensregel, die, redovno pravilo, zakon.
Ordensritter, ber, vitez kacija reda, nach *V.* križanik.
Ordensschwester, die, redovnica, nuna.
Ordensstatut, f. *Ordensgesetz*.
Ordensstern, ber, zvezda kacija reda.
Ordensverleihung, die, podelitev reda.
Ordenszeichen, baš, znamenje kacija reda, red.
Ordentlich, *adv.*, poredama, po redu, v redu, prav, redno, redama; kakor gre, kakor je treba, kakor velja; es ist ordentlich kalt, prav mraz je, zares je ordentlich (da ni nikaka šala); etwas ordentlich erzählen, povedati po versti, kakor je bilo; gewöhnlich, navadno, po navadi; *adj.*, ber *Ordnung*, ber *Vorschrift* gemäß, reden, pravilen, in *Rt. a.* poreden; ordentlicher Reichthum, postavljeni, pooblasteni spovednik; ordentliches Leben, redno življenje; im Gegensatz des: außerordentlich, für gewöhnlich, navaden; ber ordentlicher Richter, pravi, redni sodnik; ordentlicher Lehrer, pravi učenik, navadni učenik; in ordentlichen Fällen, v navadnih rečeh, primérlijeh; den Formalitäten gemäß, prav, urejen; eine ordentliche Hochzeit halten, pravo ženitno gostovanje imeti, kakor gre, kakor se spodobi; ordentlicher Wohnort, pravo, navadno, redno domovališče, domovališče, stanovališče, stanovališče; ordentliches Zimmer, spravna izba; ordentlich stellen, lepo pospraviti, v red djati; sich ordentlich machen, lepo, spodobno opraviti se; die Uhr geht ordentlich, ura gre prav; die Post kommt ordentlich, pošta redno, t. j. ob odločenih urah prihaja; ein ordentliches Leben führen, po redu, zmérno, lepo živeti; ordentlicher Weise, po navadi.
Ordentlichkeit, die, rednost, pravilnost, navadnost.
Ordet, f. *Befehl*.
Ordinalia, f. *Ordnungszahl(en)*.
Ordinalz, die, f. *Ordnanz*.
Ordinär, *adj.*, navaden, f. *Schlechst*.
Ordinariat, baš, škofijstvo, škofija.
Ordiniren, v. n. u. a., d. i. befehlen, veleti, velevali; schriftlich, napisati, zapisati, zapisovati, n. pr. lek ali zdravilo bolniku; hat dir der Arzt etwas ordinirt? ali je zdravnik kaj zapisal? f. *Verordnen*; einen Geistlichen ordiniren, duhovne, mašnikove rede dati, dajati; posvetiti, posvečevati za duhovna, poduhovnjati koga, *serb.* rediti koga.

Ordnungs, ber, redni, pravi učenik; škof, kakor pravi vladnik škofije.
Ordnation, *Ordnung*, die, posvečenje, posvetitev duhovnov, podelitev duhovskih redov; von *Aerzten*, zapisovanje zdravil (bolniku).
Ordnung, f. *Ordnation*.
Ordnen, v. a., urediti, razrediti, rediti, urejati, uredovati, v red djati, devati; poredama, redama devati; razvestiti, verstuti; uravnati, uravnnavati, ravnati, v red spraviti, spravljati; po redu razpoložiti, razposaditi, razpostaviti; festsetzen, ustanoviti; f. auch *Anordnen*; wie ich den Gemeinden in Galatia geordnet habe, (I. Cor. 16, 1.), kakor sim ukazal cerkvam v Galacii; daß ich dich ordne zum Diener und Zeugen, (Apostelg. 26, 16.), da te postavim služabnika in prič; die Soldaten in Reihen ordnen, vojake razvestiti, zvorstiti, zverstovati; die Begierden ordnen, želje krotiti; in *Ordnung* halten, z. B. die Handthiere, živino verdevati (viell. von v red devati).
Ordner, ber, ravnavec, narejavec, uredovavec, uravnovavec, zverstovavec, vodja.
Ordnerin, die, ravnavka, uredovavka, uravnovavka, zverstovavka, vodnica.
Ordnung, die, Uebereinstimmung des Muthwilligen, red, in *aut.* fl. *M.* auch *poredek*; das Ordnen, uredovanje, uravnanje, verstenje; f. a. *Ordnen*; die Ordnung der Gesellschaft bei Tisch, razposajanje družbe; Ordnung der Wörter, f. *Folge*; die Ordnung erfordert es, red hoče imeti, red veleva; die Truppen in Ordnung stellen, razvestiti, razpostaviti vojake; es ist keine rechte Ordnung, ni praviga reda; die Ordnung lieben, prijatel reda biti, rad imeti vse v redu, vse po redu spravljeno; die Truppen in Ordnung halten, v redu deržati, imeti, strahovati vojake, da se po ukazih na tanko ravnajo; die bürgerliche Ordnung, derzavni red, red med derzavljani; ravnaje po derzavljanskih postavah; Säulenordnung, razmerje, red; Klasse, razred, verata; wer sich wider die Obrigkeit sezet, ber widerstrebet Gottes Ordnung, kdor se oblasti ustavlja, ta se ustavlja Božji volji, (naredbi); menschliche Ordnung, človeška naprava, uredba, uravnava; Ordnung der Gedanken, razredba misli, pravi stik misli; Ruhe und Ordnung, pokoj ali mir in red; dabei soll diese Ordnung beobachtet werden, pri tem se je deržati tega reda; er, es ist an der Ordnung, versta je prišla na-nj; kdo, kaj je na versti; zur Ordnung weisen, rufen, posvariti, opomniti koga, naj se reda derži, naj se spodobno obnaša; Ordnung im Essen halten, v jedi se reda deržati, zmérno in ob odločenih časih jesti; die Ordnung der Natur, naradni red; in Ordnung halten, verdevati; in Ordnung bringen, urediti, uredovati, v red djati, devati, auch verdjati, spraviti, spravljati, uravnati, f. a. *Ordnen*; aus der Ordnung kommen, iz navade priti, iz reda priti; sie folgen in der Ordnung hin-

ter einander, gredo po versti eden za enim, drug za drugim; es ist alles in der Ordnung, vse je prav, vse v redu, za poredama; der Ordnung nach, redama, poredama, po versti; außer der Ordnung, zunaj reda, ne po versti; in Bzgn. als Grundwort, postava, auch red; Gerichtsordnung, sodnji red, pravdni red; Jagdordnung, postava za lov, lov-ska postava i. t. d.

Ordnungß-, in Bzgn. redni, — po redu.
Ordnungßanstalt, die, *kroat.* redarstvo f, f. Polizei.

Ordnungßaufsicht, die, nadgled zastran oböniga reda.

Ordnungßgemäß, f. Ordnungsmäßig.

Ordnungßliebe, die, rednost, ljubezen do reda.

Ordnungßliebend, *adj.*, kdor ima rad vse v redu, prijatel reda, rednosti.

Ordnungßloß, *adj.*, brez reda, razdjan; ordnungßloß zusammenlegen, zverhovatiti.

Ordnungßlosigkeit, die, etwa brezrednost, razdjanost, zmešnjava.

Ordnungßmäßig, *adj.*, reden, v redu, po zapovedih ali ukazih, kakor gre, kakor je prav; postavam primeren.

Ordnungßrichter, der, deželni sodnik (v Lissandri).

Ordnungßsinn, der, čutstvo, glava za red, notranje nagnjenje k redu, k rednosti, f. a. Ordnungßliebe.

Ordnungßstrafe, die, kazen zavolj reda, za ohranjenje reda.

Ordnungßwidrig, *adj.*, nereden, redu nasproten, zoper red.

Ordnungßwidrigkeit, die, nerednost.

Ordnungßzahl, die, nach *Pol.* redovno, nach *V.* redno število.

Ordonanz, Ordonanß, die, der dienstthuende Soldat bei einem Befehlshaber, so wie das Dienstverhältniß selbst, ordinaanca, f. službeni stražnik, pošiljanec f; auf Ordonanß sein, imeti službo pri poveljniku in nositi ujevogve povelja; f. a. Wortschrift.

Ordre, die, povelje, zaukaz; auf Ordre lautender Befehl, menjica na zaukaz; auf Ordre, meine eigene, na moj lastni zaukaz.

Ordebe, f. Bergnymph.

Ordbaum, f. Weisbeerbaum.

Orengel, f. Mannstreu.

Orexe, f. Eßgier.

Orf, der, Goldförelle, zlata posterv.

Organ, das, physik. im Allg. organ*, eines organischen thierischen Körpers, ud; eines bloß pflanzenmäßig lebenden, orodba, n. *Bellostenee* cevnik; Sinneswerkzeug allg. čutilo; das Organ des Geruchsinnes nennt man Nase, vonjalo ali duhalo se imenuje nos; so auch vidilo, slisalo, kušalo; Werkzeug überhaupt, orodje, (V. orodba); Mittel, f. dieses; Glied, ud; Stellvertreter, namestovavee, namestnik, postavljence; ähnliche Organe, uredniki, pri kakem uredu služeci, postavljenci; die dem Ministerium untergestellten Organe, osebe, uredi, ki so pod ministerstvam; Vermittler, srednik, posrednik;

durch Jemandes Organ Einem zu wissen geben, po kom kaj vediti dati; er ist das Organ der Gesellschaft, on dela namesti družbe, on namestuje družbo; er hat seine Organe, ima svoje ljudi (ki za-nj delajo).

Organin, f. Messelstich.

Organisch, *adj.*, organsk, živ; organischer Fehler, organska hiba ali napaka, (nach *V.* udna, životna napaka); organische Chemie, organska kemija; organische Geseß, organska, uravnavna postava, uredba.

Organisation, die, uravnavna, uredba, uredstvo.

Organisationß-Commission, die, uravnavna, urejavna komisija.

Organistren, v. a., urediti, urejati, uredovati, uravnati, uravnovati, f. a. Besetzen; trefflich organistren Kopf, prebrisana, premedena, dobro omikana glavica.

Organisirung, f. Organisation.

Organisirungß-, in Bzgn., uravnavni, uredbeni.

Organisirungßgrundzüge, *pl.*, pogravnne čerte ali vodila uredb.

Organisirungßwerk, das, uredba; uravnovanje.

Organismus, der, organizem*, urejaj, uredstvo; f. a. Organisation; Wirkung des Organismus, poškodba notranjih zlahntih delov ali organov života; sostava, skladje.

Organist, der, organist, orglavee, orglar, (auch Orgelmacher).

Organistin, die, organistova žena.

Organistie, f. Kettenseide.

Orgende, die, neka hladivna pijaća ječmenova.

Orgel, die, orgle *pl.*, *russ.* u. *poln.* nach dem *Ital.* organ, *pl. m.*; Orgel spielen, schlagen, orglati, nach *Gulsm.* orgle prebirati, na orglah igrati; Handorgel, orglice.

Orgel-, in Bzgn., od orgel, v, pri orglah, za orgle, orgelni, bei *Gulsm.* orgelski.

Orgelbalg, der, meh pri orglah.

Orgelbank, die, organistova klop pred orglami.

Orgelbau, der, delanje orgel; als Kunst, orglarija; den Orgelbau verstehen, znati orgle delati; mit dem Orgelbau beschäftigt sein, orgle delati.

Orgelbauer, der, orglar, mojster, ki orgle dela.

Orgelschor, der, kor ali ganek* v eerkv, kjer so orgle.

Orgelst, f. Organist.

Orgelstück, das, orgle, *pl.*

Orgelkasten, der, oklad orgel, orgle; *fig.*, debela zenska.

Orgelklang, f. Orgelspiel.

Orgelkunst, die, znanje na orgle.

Orgelmacher, der, f. Orgelbauer.

Orgeln, v. n. u. a., orglati, orgle prebirati, na orgle igrati; zu orgeln anfangen, zaorglati; er hat den ganzen Tag georgelt, ves dan je preorglat; sich satt orgeln, naorglati se.

Orgelpfeife, die, piščal, pišal v orglah

wie die Orgelpfeifen auf einander folgen, biti eden malo vedi (ali manjši) od drugiga, kakor so piščali, pišali v orglah.

Orgelpult, f. Notenpult.

Orgelregister, das, register* v orglah, (*kroat.* igra).

Orgelspiel, das, orglanje; orglice (kakor so v urah); man hörte Orgelspiel, orgle so zapele, pele; orgle so bile slisati.

Orgelspieler, Orgelschläger, der, orglavee, kdor zna na orgle; f. a. Organist.

Orgelspielerin, die, orglavka.

Orgelstimme, die, glas orgel; piščal, pišal posamna, auch so viel als Register.

Orgelthür, die, duri k orglam.

Orgelton, der, glas orgel.

Orgeltreter, der, ki mehove vleče, goni, f. a. Balgentreter.

Orgelwerk, das, notranje delo, notranja sostava orgel; orgle.

Orgelwolf, der, neka hiba, razglasje v orglah, volk.

Orgelzug, f. Orgelregister.

Orgten, *pl.*, ponočne nesramne gostije, f. Bachant.

Orient, der, jutro, jutrove dežele, zemlje *pl.*, jutrov svet, vzhod (*rig.* vshod), vzhodnja stran, f. Morgenland, Osten, Levante.

Orientale, der, prebivavec jutrovih dežel.

Orientalisch, *adj.*, jutrov, vzhodnj, jutrovih dežel; orientalischer Granat, vzhodnji granat, almandin.

Orientalist, der, kdor zna jezike in šege jutrovih dežel; kdor se peča z vzhodnimi jeziki.

Orientiren, v. a., einen Riß, abrazek po solnei narediti, narejati, postaviti po starih straneh sveta, kakor leže; v. r., sich orientiren, einorten, razvediti se, razvedati se (*V.*), razgledati se in najti, kje je jutro, kje poldan i. t.; znajti se v kaj, zvediti se, razgledati se v čem in ravnati se; soznajti se s čim, udomaćiti se kje; er ist schon orientirt, je že doma.

Orientirung, die, razvedba, razgledba.

Oriplamme, die, oriplam*, neko francosko derzavno bandero v srednjem veku.

Original, das, original* (in all. sl. *M.*), Urbild, izvirna podoba, malarija, nach dem *Poln.* a. pervotvor, podoba od perve roke in ne posnetek, (f. a. Muster, Vorbild); Urchrist, prvi ali izvorni spis, izvirno pisanje, pervopis f. in ne prepis, list od perve roke (*Gulsm.*), lastnorodno pismo (*Gulsm.*); außerordentliches Genie, izvrstni umetnik, ki hodi svojo pot, ki nikogar ne posnema, edin svoje verste, iznajdnik; Sonderling, čuden človek, posebn.

Original-, in Bzgn. izvirni, prvotni, pervordni (*poln.*), originalni, pervotorni; posebni, čudni, lastnorodni, samorodni.

Originalausgabe, die, izvirna izdajba (praviga založnika).

Originalität, die, izvirnost, pervotnost, pervotvornost, originalnost, rec, ki se sa-

ma iz sebe počenja, posebnost, f. a. Eigenheit; *russ.* podlinnost, edinstvennost.

Originaliter, *adv.*, v izvirnem spisu.

Originalmensch, der, f. Original.

Originalvertheilung, die, izvirna, pervotna delitev.

Originalwechsel, der, izvirna, pervopisna, lastnorodna menjica.

Originalität, *adv.*, f. Original; das war original, prečudno je bilo, redko viditi.

Orión, der, ein Gestirn, Orión, rimsiee, rimske palice *pl.*

Orian, der, silni vihar, piš. nevihta, orkan*, fertuna, in and. *D.* burja.

Orle, f. Erle.

Orlean, der, orlean*, temnorudeča barva iz zern nekiga indijskiga drevesa.

Orlog, der, veralt. vojaska (slovesno napovedana).

Orlogschiff, das, f. Kriegsschiff.

Orlogflotte, f. Kriegsslotte.

Ornament, f. Verzierung.

Orrat, der, mašna obleka, oprava; überh. oprava, napravna, f. a. Pulz, Schmutz.

Orrithocephalus, der, ptičoglavec (neka predpotopna zver).

Orritholog, der, ptičoznavec, ptičoslovec, ornitolog, ueni poznavec ptičev.

Orrithologic, die, ptičoznanstvo, prirodopisje ptičev, nauk od ptičev.

Orrithologisch, *adj.*, ptičoznansk, ptičoslovsk.

Orrithomantie, die, vedeževanje iz ptičojiga leta.

Orograph, der, goropisee, popisovavec gora.

Orographie, die, popisovanje gorá, goropisje.

Orseille, die, eine Art Flechten, welche die Columbinfarbe gibt, (Lichen roccella), orselj, skalni lišaj.

Ort, der, ein bestimmter Raum, welchen ein Ding einnimmt, oder einnehmen kann, mesto (auch Stadt), kraj (auch Rand); ein jedes Ding an seinem Orte, vsaka reč na svojem mestu; an allen Orten suchen, povsod, po vsih krajih iskati; an einem andern Orte, drugej, drugde, inde, kje drugej; an einem andern Ort bringen, prenesti na drugo mesto, drugam, inam, kam drugam; von, aus einem andern Ort, od drugod, od inod; er griff ihn an drei Orten an, popadel ga je na treh mestih, s treh krajev; od treh strani; an mehreren Orten, na več mestih; Zeit und Ort der Zusammenkunft bestimmen, povedati, kdaj in kje se bodo sošli; an welchem Orte? kje? na ktemer mestu; die Grenze des Raumes, in der Geometrie, (locus geometricus), kraj; Ranton, okraj, okrajna; Rand, roh, kraj; ein mit Ballfaden umgebener, besetzter Ort, ostrog; Gegend, stran, kraj; ein Ort, wo es viele Quellen gibt, virje; Ort zwischen den Schultern, medplešje, f. Gegend; Ort aller Freiheit und Zügellosigkeit, Tummelplatz, drajna (nar. pes. nach *Met.* eigentl. drenea v. dreti, was eine Rennbahn bedeuten würde);

Ort, bis wohin man am Lande die Leichen zu begleiten pflegt, kerziše; die vier Dörfer des Himmels, štiri strani sveta; im Forstwesen, mesto v gozdu, kjer raste drugačo drevje; Stadt, mesto; besessiger Ort, terdnjava, zavarovano, uterjeno mesto; Flecken, terg; Dorf, vas, selo; an meinem Orte, pri nas doma; ein Prediger des Ortes, duhoven. ki je v zadevnem kraju, v tisti vasi; an öffentlichen Orten, na öcintih mestih; berühmte Dörfer, hiše, stanovališča, stanovališa slabiška imena; Wohnort, stanovališče, stanovališa, domovališče, domovalise; Aufenthaltsort, prebivališče, prebivalise; Versammlungsort, shajališče, shajalise, zbirališče, zbiralise; Zufluchtsort, pribežališče, pribežalise; u. dergl. mittelst der Formation auf-ische, ise; f. a. Stätte; an Ort und Stelle, na samem mestu. (kjer se je kaj zgodilo); Ort, wo das Wasser durchfließt, herausfließt, sačišče, sačiše, hudovirje; Ort voll Ungeziefer, mergolišče, mergolise; ein unterirdischer, podzemelje; erhabener Ort, visočina; einjämmer Ort, samija, samota, na samem; niedriger Ort, nizava; Ort, wo das Wasser in die Erde fließt, ponikve pl., požiravnik; Ort, wohin man die Pflanzen sät, die später überjagt werden, posad; Ort, wohin sie überjagt werden, presad; ein Ort im Walde, wo es gutes Futter gibt, otolsče, otolsje; ein schmaler Ort, zagata, otisje; verschlossener Ort, zapustija (Zut.); ich meines Ortes, za mojo stran, kar se mene tiče; gehörigen Orts, na svojem mestu, kjer je treba; höhern Orts, pri viši oblasti, pri viši gosposki; von hohen Orten, hohen Orts, od viši oblasti; hiesigen Orts, tukej, tu, pri nas; aller Orten, povsod, po vseh krajih; am unrechten Orte, ne na pravem mestu, nepristojin, nespodoben, neprilicen; eine Sache am rechten Orte angreifen, za toporišče, toporiše prijeti, na pravem konci lotiti se česa; von Ort sagen, (veralt.), od konca, od kraja, od začetka povedati; daß lasse ich an seinem Ort gestellt sein, v to se ne hom vtikal, tega ne mislim pretresati, to naj že bo, kakor hoče; von einem Ort wegzuehmen, vzeti odkod; am heimlichen Orte, na skritem, na skrivnem; mont. mesto pod zemljo, ki je na verhu zemlje zaznamljeno s kolom, tudi konec vodoravniga rudnika; vor Ort kommen, dodelati od konca rudnika; vor Ort arbeiten, konec rudnika delati; bei den Schufern, i. Mste; um den Ort gehen, okoli ogla zaviti; i. Ed, Winkel, Spitze; tudi neki dnar kakor četerti del večjiga dnarja, kakor mera, štertin, četvert, četert.

Ort, Orts, in 3sg. čtva krajni, po kraji, krajo —.

Ortsband, bas, konec, ert nožnice, russ. nakonecnik.

Ortschreiber, der, krajopisec.

Ortsbeschreibung, die, popisovanje krajev. (mest, tergov, vasi, sel), mestno popisovanje (V.), krajopisje †.

Ortbret, bas, das äußerste Bret, (s. B. am Bettgestell), kononica, konona dilja, deska; Seitenbret eines Bettgestelles, stranica, stran-ska dilja.

Ortchen, bas, mestoe.

Orte, Orte, die, kar se zapije in zaje; i. Zeche; auch Ertrige.

Orten, v. a. (vom Vieh.), izbirati kar je boljše in drugo razstrosati.

Ortengesell, i. Mitgesell.

Ortern, v. a. bei den Fischern und Kammmachern, die Enden abfagen, prizagati, prizagovati (konce).

Ortseder, die, poro na konci peroti.

Ortroschen, der, neki dnar.

Orthauer, der, rudokop, ki dola na kraji rudnika.

Orthaus, bas, Erthaus, vogelna hiša, hiša na vogalu.

Orthobiotik, die, nauk, kako kraj in dobro živeti.

Orthodox, adj., pravoveren; (im Russ. in Folge unrichtiger Uebersetzung pravoslaven); i. a. Rechtgläubig.

Orthodoxie, die, pravovernost, pravoverje, pravoverstvo.

Orthoepie, die, nauk, kako besede prav izgovarjati.

Orthogon, i. Rechteck.

Orthographie, die, pravopis, pravopisje; i. Rechtschreibung.

Orthographisch, adj., pravopisen.

Ortseggel, i. Erdseggel.

Ortlich, adj., lokal, mesten (auch städtisch), obmesten, krajni, (nach dem Serb. auch mestoven); örtliches Uebel, boleznen v kakem posannem udu ali delu života, ki se kaciga mesta derzi; örtliche, endemische Krankheit, v kakem kraji navadna, domača boleznen, krajna boleznen; örtliches Bedürfnis, potreba, pomanjkanje kake reči, ki je v tem ali unem kraji, in ne povsod, potreba posannih krajev; bas Ortliche, mestne, krajne zadeve, mestnost.

Ortlichkeit, die, mestnost, krajnost; f. a. Localität; Ort, kraj, mesto.

Ortolan, der, (Emberiza hortulana), vertni sternad, vertnik.

Ortsahl, der, kol na verhu zemlje za znamenje podzemeljskiga mesta.

Ortspose, i. Ortseder.

Ortsage, die, zaga za prizagovanje desk.

Ortsangabe, die, povedba kraja, kjer je kaj pisano, storjeno; der Brief ist ohne Ortsangabe, v listu ni povedano, kje je pisan.

Ortsbefehlshaber, der, krajni poveljnik, poveljnik v kakem posannem kraji.

Ortsbehörde, die, krajna gosposka, in andern slav. M. mestna gosposka, welchēs jedoch im Slov. eher städtische Behörde bedeutet.

Ortsbeschaffenheit, die, posebnost, lastnost kaciga kraja; f. a. Ortlichkeit; die Ortsbeschaffenheit nöthiget mich, kraj je takšen, da moram —.

Ortsbeschreibung, die, popis kaciga posanniga kraja.

Ortschaft, die, kraj, kjer ljudje prebivajo, vas, selo; f. a. Raubon.

Ortsheit, bas, das bewegliche Stück Holz an der Wage, woran ein Pferd mit den Strängen gespannt wird, nach V. mala vaga, nach Jan. das böhm. razzpora, russ. valek.

Ortsheil, f. Schiefwinkelig.

Ortsgeistliche, der, gospod duhovni, duhoven v kakem kraji, na kmetih.

Ortsgegenheit, die, lega kaciga kraja, kake vasi.

Ortsgemeinde, die, posamna občina ali soseska.

Ortsgericht, bas, krajna sodnija.

Ortsgerichtsichte, die, zgodovina posanniga kraja.

Ortsobrigkeit, die, krajna gosposka.

Ortspolizei, die, krajna policija.

Ortsputz, f. Ortseder.

Ortsseelsorger, der, duhovnik, dušni pastir v kakem kraji.

Ortsstein, i. Erdstein.

Ortsstroh, bas, zjedi od slame, ki ostajajo pod živino.

Ortsveränderung, die, premenitev prebivališca, prebivalisa, preselitev; bei einer etwaigen Ortsveränderung, ko bi kdaj kam drugam presel, preselil se —.

Ortsvorstand, Ortsvorsteher, der, župan.

Ortung, die, mont. f. Ort; vogel rudnika.

Ortweise, adv., po krajih, od kraja do kraja, od vasi do vasi, vas za vasjo.

Ortziegel, der, vogelni korec, korec na strešnem voglu.

Oscillation, die, zibanje, mahanje; f. Schwingung.

Oscilliren, f. Schwingen.

Ose, die, babica, baba, kap, kapnica.

Osemund, ozemundsko železo.

Osefen, v. a., zajemati, priznati, škodovati.

Osefah, bas, zajemač, korec.

Osmium, bas, ozmij, smerdlin †.

Ost, Osten, der, vzhod (eig. vshod), solněni vzhod; (altsl. v'stok und v'shod), gebr. uir izhod (auch serb. u. böhm.), russ. vostok, poln. wschod; vzhodnja stran neba, jutro; der Wind kommt aus Osten, veter vleče od vzhoda, od jutra; f. a. Orient, Ostwind.

Ost, in 3sg. vzhodnji, (vshodnji).

Ostenfibel, adj., na videx.

Ostentation, die, bahanje, kazanje.

Osteologie, die, nauk od kosti, kostoslovje † (russ.)

Ostern, in der 3sg. velikonočni, veliki.

Osterabend, der, velika sobota, velikonočna sobota, večer velike sobote, velikonočni osvetelek, velikonočna bilja, vilja.

Osterblume, f. Rühenschelle, Narzisse.

Osterbrot, bas, kolač, pinjica (bei Triest), f. Osterladen.

Osterdinstag, der, velikonočni vtorek (po veliki noči).

Osterei, bas, buntēs gefochtes Ei, pih, nach M. pisanica, pisanka; böhm. kraslice.

Osterfeiertag, f. Osterfest.

Osterfest, bas, velikonočni praznik; Osterfest halten, nach V. velikonočico jesti; f. a. Ostern.

Osterfladen, der, (velikonočni) kolač, miznjak (Gutm.), nach M. prezmeec, velikonočni krah, böhm. mazanec.

Osterfled, f. Osterladen.

Osterfreude, die, velikonočno veselje.

Ostergrenze, die, velikonočnik †, russ. ključ.

Ostertafelchen, f. Sonnenfäher.

Osterkerze, die, velikonočna sveča; f. a. Königsterze.

Osterkraut, f. Königsterze.

Osterkuchen, f. Osterladen.

Osterlamm, bas, velikonočno jagnje.

Osterland, bas, vshodnja dežela.

Osterlich, adj., velikonočen, letnišk, vözemsk, nach M. vuzemsk; östliche Zeit, velika noč; östliche Weichte, velikonočna spoved.

Osterlicht, f. Osterkerze.

Osterlied, bas, (cerkvena), velikonočna pesem, nach M. vuzemnica.

Osterlilie, die, rumeni narcis.

Osterluzer, f. Fohlwurz.

Ostermarkt, der, Ostermesse, die, velikonočni smenj.

Ostermontag, f. April.

Ostermontag, der, velikonočni ponedeljek (drugi velikonočni praznik).

Ostern, pl., velika noč, nach V. velikonoč; bei den ungarischen u. an Ungarn oder Kroatien grenzenden Slovenen, so wie auf dem Karste, vözem, nach M. vuzem, in St. nach M. auch letnice, pl., Auferstehung, altsl. v'skr'senije, serb. uskers; gegen Ostern, k veliki noči; vor Ostern, pred veliko nočjo; um Ostern, ob veliki noči; nach Ostern, po veliki noči; das Mahl, velikonočnica; das Geweihte, zögen, zögnano; Ostermal halten, velikonočico jesti. (V.)

Osternacht, die, noč med veliko soboto in velikonočno nedeljo.

Osternpalme, die, verbove mačice.

Osterrchnung, die, preračun velikonočnih praznikov.

Ostersonne, die, vshodnje solace.

Ostersonntag, der, velika nedelja, velikonočna nedelja (pervi velikonočni praznik); der erste Osterjennitag, perva nedelja po veliki noči.

Osterspiel, bas, terpljenje Kristusovo (igra).

Osterstod, f. Osterkerze.

Ostertag, der, velikonočni dan (praznik).

Ostertanz, der, velikonočni ples.

Osterveilchen, bas, (viola tricolor), siroctica, mačesica.

Ostervollmond, der, velikonočni scip, sip.

Osterwasser, bas, velikonočna voda.

Osterwind, f. Ostwind.

Osterwoche, die, veliki teden.

Ostergzeit, die, velika noč, velikonočni čas.

Osterglüh, der, volikonočno plačilo; f. Zind.

Dſtgegend, die, kraj proti vzhodu, jutru.
 Dſtgrenze, die, vzhodoja meja, meja proti vzhodu.
 Dſtkante, die, vzhodnji breg reke.
 Dſtland, daſ, vzhodnja dežela, jutrova dežela.
 Dſtländer, ſ. Orientale.
 Dſtländiſch, ſ. Orientaliſch.
 Dſtlich, *adj.*, vzhodnji. (*serb.* izhodni), jutrov, *altſl.* v'stoč'n; *adv.*, gegen Morgen, proti jutru, proti vzhodu, k vzhodu.
 Dſtkuſt, die, sapa od vzhoda.
 Dſtuordſt, der, vzhodnosevernovzhodnji †.
 Dſtpunct, ſ. Morgenpunct, vzhodnik †.
 Dſtrand, der, vzhodnji kraj.
 Dſtraziſtmuſ, der, ostracizem, sodba s čepinami.
 Dſſeite, die, vzhodnja stran.
 Dſſüdſt, der, vzhodnojužnovzhodji†.
 Dſtvogel, ſ. Straußläufer.
 Dſtvolk, daſ, vzhodnji narod.
 Dſtwardiſ, *adv.*, proti jutru, k, proti vzhodu.
 Dſtwelt, die, vzhodnji svet, Azija.
 Dſtwind, der, jutrova sapa, solnčnik, juternik, burja, zdolec (*Gutsm.*), herväſki veter, burja.
 Dethem, ſ. Athem.
 Ottave rime, osmeroverstnice †.
 Otte, ſ. Erle.
 Otter, die, strupena kača s ščiti po trebuhu; ſ. Natter, Wiper; er iſt giftig wie eine Otter, piſano gleda kakor modras; (mustela lutra), Otter, die u. der, vidra (in allen ſlav. M.), bei *Gutsm.* a. vider, m., ſamec od vidre.
 Otterz, in Bſſgn. ſ. Natterz, Fiſchotterz, vidrina.
 Otterbalg, ſ. Otterhaut.
 Otterbaum, ſ. Erle.
 Otterfänger, der, vidrar, (auch Otterverfänger).
 Otterfell, ſ. Otterhaut.

Otterfuß, der, vidrina noga.
 Ottergalle, die, gadji žolc, strap.
 Ottergezücht, daſ, überhaupt, kačja zalega, gadji plod; ſ. Schlangenbrut.
 Ottergift, daſ, kačji strap.
 Otterhaut, die, vidrovina, vidrina koža.
 Otterhund, der, pes vidrar.
 Otterjagd, die, lov na vidre.
 Otterkopf, der, vidrina glava; ſ. a. Frauenkrieg.
 Otterlauch, ſ. Allermannshornich.
 Otterbrut, ſ. Ottergezücht.
 Otterring, die, zvil modras.
 Otterſich, der, kačji ugriz.
 Ottervogel, ſ. Natterhals.
 Otterzahn, der, kačji zob.
 Otterzunge, die, kačji, vidrin jezik.
 Ottilienkraut, ſ. Feldritterſporn.
 Ouvre, ſ. Uebertreiben.
 Ouvert, ſ. Offen.
 Ouverture, die, vvodnica, pričetnica, *russ.* u. *poln.* uvertura.
 Oval, *adj.*, eiſormig, podolgast, podolgovat, obel, jajcaſt.
 Ovation, ſ. Triumph, Huldigung.
 Ozebaum, ſ. Weibbeerbaum.
 Ozeoſt, daſ, oksoſt* (neka mera za tekočine).
 Oryd, der, okislina, okisanec (*Vert.*), *böhm.* kysličník, *russ.* okisl, *poln.* niedokwas.
 Orydation, die, okisanje, okisljenje, *russ.*
 Orydiren, v. a., okisliti, okisati; ſ. a. Zerſehen, ſich.
 Orydul, der, okisljanec (*Vert.*).
 Orygen, daſ, kislec (*Vert.*).
 Orymoron, daſ, Rebeſigur, nasprotje na vitez (n. p. ſmert ni ſmert).
 Ozean, ſ. Ocean, Weltmeer.
 Ozon, daſ, ozon.
 Ozoneometer, daſ, ozonemér †.

P.

Paan, ſ. Zübelgefang.
 Paar, *adj.*, von Zahlen, ſ. Gerade; paar oder unpaar ſpielen, gerade oder ungerade, lih (ungerade) ali sodev, soda (gerade) igrati, sodati; dieſe Handſchuhe ſind nicht paar, rokovići ſi niſte v red; rokovići ne greſte ſkup, niſte par, niſte obe eniga para, niſte enaki.
 Paar, daſ, zwei zuſammen gehörende Dinge einer Art, dvoje, dvojica (*Gutsm.*, a. *serb.*), par, (par oder para auch in and. ſl. M.), *böhm.* a. suda (=soda) als *subst.*; in, zu, bei Paaren ſommen, parama, sparama, po paru, v paru, s param, po dvoje, po dva, po dva in dva, *serb.* und nach V. dva po dva priiti; ein Paar Schuhe, čevlji, eni čevlji; zwei Paar Schuhe, dvoje čevljev; ein ſchönes

Paar Maſen, z. B. von Pferden, nach V. kored biti; zu Paaren treiben, ugnati, ugnjati, nasukati, ustrahovati, strahovati, ukrotiti, ugnati v kozji rog, pameti navčiti, na rep skočiti, pokoriti, premagati; ſ. Bändiger; ein Paar Oſſen, jarem volov, par volov, vprega volov, auch voll ſchlechtweg, nach *Jern.* in Rl. ſvez-i; ein Paar von jeder Thiergattung, dvoje vſake živali, dvoje vſačiga rodu; ein Paar Hoſen, Stiefel, hlače, čevlji; überhaupt, dvoje, dva; ein Paar Kinder, dvoje otrok, dva otroka; vier Paar Länden, ſtirikrat po dva goloba, osem golobov; ein Paar Stück Vieh, dvoje živinčet; ſ. Ehepaar; ein Paar werden vzet, jemat, se, v zakon stopiti; ſ. Heirathen; ein paar, *adv.* für: wenig, einige, kake

dva, ene dva, nekoliko, kako dvoje, par; ein paar Worte, dve, tri beſede, nekaj, malo beſed; ſeit ein paar Tagen, neke dni, nekoliko dni.
 Pärchen, daſ, parek; ſ. Paar.
 Paaren, v. a., zwei Dinge mit einander verbinden, združiti, zediniti, dražiti, ediniti po dva; zwei Geſchöpfe beiderlei Geſchlechts, spariiti, pariti; ſich paaren, v. r., spariiti ſe, pariti ſe; ſ. a. Brunſten; copulieren, bei den Gärtnern, ceptiti z nakladam; Einſalt mit Vorſicht gepaart, priproſtoſt s previdnoſtjo združena, priproſt pa vender previdin.
 Paarholz, daſ, im Schiffbau, parovke †.
 Paarliſch, ſ. Paarteiſe.
 Paartöpfe, *pl.*, nach dem *Poln.* dvojaki.
 Paarung, die, parjenje, družjenje.
 Paarteiſe, *adv.*, po dvoje, po dva, dva in dva, parama, sparama, v paru, po paru, dva po dva.
 Paſt, ſ. Paſt.
 Paſt, der, ehemals für: Vertrag; — jeſt Paſtvertrag, Kauf und Verkauf des Gebrauches einer ſolchen Sache, welche nur mittelſt der darauf verwendeten Thätigkeit des Ueberehmers (Pächters) den gewöhnlichen Nutzen gemährt, zum Unterſchiede von der Miethe, nach dem *Serb.* zakup †, ſtant* (von Beſtand), arenda* (*ital.*), *russ.* otkup, *poln.* arenda u. dzierzawa, bei V. auch naletje; in Paſt haben, nehmen, v zakupu, ſtantu imeti, v zakup vzeti; Paſtgelt, ſ. dieſes; die Sache ſelbſt, v zakup vzeto; ſ. Miethe (najem); Erbpacht.
 Paſtz, in Bſſgn. zakupni, ſtantni.
 Paſtabgabe, ſ. Paſtgelt.
 Paſtandſlag, der, preudarek, premet, ocenitev, renjenje užitka, cenjenje dohodkov kake reči, ki ſe ima dati v zakup.
 Paſtangeige, die, naznanilo zakupa.
 Paſtbauer, der, ſ. Pächter; zakupni, ſtantni kmet, nach V. a. naletnik (?); er muß ſein Paſtbauer ſein, mora mu tlako delati, veliko terpi pri njem.
 Paſtbrieſ, der, zakupno piſmo, ſtantno piſmo. (nach V. naletno piſmo).
 Paſtblürger, Paſtblürger, der, pogojni meſſen.
 Paſtcontract, der, ſ. Paſtvertrag.
 Paſten, v. a., in Paſt nehmen, nach dem *Serb.* na, v zakup vzeti, jemat, zakupiti, v ſtant* ali arendo vzeti, užitek kake reči kupiti, kupovati, nach V. na leta najeti, najemat, nach *And.* v najem vzeti, welches jedoch *jurid.* richtig nur mietzen bedeutet.
 Pächter, Paſter, der, zakupnik †, ſtantnik*, nach V. naletnik, (ki je na leta najel), nach *Andern* najemnik, richtiger der Mietzer; *russ.* otkupſchik, arendator.
 Pächtere, die, zakupniſtvo, v zakup dana kmetija.
 Pächterin, die, zakupnica, ſtantnica.
 Paſtſrau, ſ. Pächterin, Verpächterin.
 Paſtgelt, daſ, zakupſcina, zakupſina, zakupina, ſtantaina, nach V. naletovina, nach

Andern auch najemſcina, najemſina (eigent. Mietzhuſ).
 Paſtgeſchäft, daſ, zakup.
 Paſtgrund, der, zakupni ſvet, zakupno zemljiſche, zemljiſe.
 Paſtgut, daſ, v zakup vzeto poſeſtvo, v zakup vzeta kmetija.
 Paſthauſ, daſ, ſ. Mietzhuſ.
 Paſtſherr, der, laſtnik, goſpodar, goſpod, ki daje v zakup, nach V. ki daje na leta; ſ. Verpächter.
 Paſthof, ſ. Paſtgut.
 Paſthube, die, v najem vzeta zemlja.
 Paſtinhaber, der, ſ. Pächter.
 Paſtjahr, daſ, zakupno, ſtantno leto.
 Paſticheſen, daſ, v zakup dani fevd.
 Paſtleute, *pl.*, zakupniki *pl.*
 Paſtlich, *adv.*, po, v zakupu, zakupno.
 Paſtloſ, *adj.*, brez zakupnika.
 Paſtluſt, die, volja, kaj v zakup vzeti.
 Paſtluſtig, *adj.*, kdor je voljan, kaj vzeti v zakup ali ſtant.
 Paſtmann, ſ. Pächter.
 Paſtmeier, der, zakupni priſtavnik.
 Paſtmeiere, die, v zakup vzeta priſtava.
 Paſtmühle, die, v zakup vzeti, nach *And.* najeti malen, mlin.
 Paſtnehmer, der, ſ. Pächter.
 Paſtſchilling, ſ. Paſtgelt.
 Paſtſyſtem, daſ, zakupſtvo, uravnava zakupnih reči, kakor velja v kake deželi.
 Paſtung, die, zakup, jemanje v zakup.
 Paſtvertrag, der, zakupna pogodba, ſtantna pogodba, nach *And.* najemna pogodba (eig. Mietvertrag).
 Paſtvieh, daſ, zakupna, v zakup vzeta živina.
 Paſtweiſe, *adv.*, zakupno, na zakup, po, v najem, nach V. naletno.
 Paſtzins, ſ. Paſtgelt.
 Paſtdermen, *pl.*, Diſthäuter, debelokožec (kakar ſlon, anſorog).
 Paſ, der, povezek, (nach *Gutsm.* zvezaj), bala*; ein Paſ Kleider, eula (oblači), pertljaja; ſ. Gewäſe; Paſlein, ſ. Graſährchen; mit Saſ und Paſ, z vso ſvojo robo.
 Paſ, daſ, lieblicheſtes Gefüßel, derhal, ſmet, zverzek, zlota, *böhm.* holota (golota) u. slota; zanikerni, malovedni ljuđe; Diebſpaſ, taſje, tatinka derhal; Paſchen, cullen; ſ. a. Bündel.
 Paſ, in Bſſgn. zavojni, povezni.
 Paſan, der, Name eines Hundes, primi ga, ſavs!
 Paſbengel, ſ. Paſtſtoſ.
 Paſboot, ſ. Paſtboot.
 Paſbrett, daſ, deſka za robo popotnih na vozi.
 Paſbrücke, ſ. Paſtbrett.
 Paſdarum, ſ. Maſtdarm.
 Paſdecke, die, platta, s ktero je tovor pokrit.
 Paſſe, die, zmérjanje.
 Paſſeſen, daſ, kavelj, zelezo za nakladanje.
 Paſſel, ſ. Paſ (Paſchen).

Paßen, *fch.*, *v. r.*, pobrati se, pobirati se. preč iti, spraviti se; paßt euch fort, poberite se; paße dich deiner Wege, stran se poberi; zgubi se, spravi se, skidaj se mi od tod, poberi kopita, pojdi se solit, idi mi izpred oči, iztrebi se od tod; paßen, *v. a.*, fest angreifen, popasti, popadati, zgrabiti, zgrabiti, prijeti, prijemati koga, lotiti se ga; was er zuerst zu paßen kriegte, kar mu je najpred prišlo v roko, med perste; mit den Krallen paßen, s krepplji zgrabiti; Entsetzen paßt den Wanderer, groza prime, spreleti popotnika; *russ.* hvatiti; mehrere Dinge fest zusammenlegen, in etwas, vložiti, vlagati; auf etwas, auf den Wagen, naložiti, nalagati, nakladati, natovoriti; weiche Sachen, Kleider, Wolle, natlaöiti, stlaöiti, spraviti, spravljati v kaj, nabasati, basati*, culo napraviti, napravljati; voll paßen, napolniti, naložiti, natlaöiti in natepsti; *f. a.* Eshelken.

Paßen, *das*, nakladanje, vlaganje, povezo-

Paßer, *der*, Angreifer, popadnik, napadnik, zgrabnik; *f. a.* Paßant; der Waaren einpaßt, vlagavec, nakladavec, nakladač, basac*.

Paßerei, *die*, nakladarija; *f. a.* Gepäß.

Paßeriu, *die*, popadnica, nakladavka.

Paßerloh, *der*, nakladnina.

Paßeru, *v. n.*, drobn koracati.

Paßeser, *der*, tovorni osel, osel, ki butare, breme nosi; Cines Paßeser sein, za koga delati in terpeti, kakor osel.

Paßet, *das*, culica, zvezek, zvezöek, zavitek.

Paßefboot, *das*, poštna ladija, (*russ.* pakethot).

Paßfaß, *das*, sod za vlaganje robe.

Paßfutter, *f.* Emballage.

Paßgarn, *das*, povezna preja.

Paßgeräth, *das*, *f.* Gepäß, Bagage.

Paßhaus, *das*, Paßhof, *der*, nakladavnica; *f. a.* Magazin, Zollamt.

Paßhülle, *die*, *f.* Emballage.

Paßkiste, *die*, skrinja, zaboj za vlaganje robe.

Paßknecht, *der*, nakladavec, nakladač; *f. a.* Troßknecht.

Paßküttel, *f.* Paßtod.

Paßlade, *die*, eine Zahl von 10 Stücken, deset, desetero.

Paßlaten, *f.* Paßleinwand.

Paßleder, *das*, zavijavno usnje.

Paßleinwand, *die*, debelo, grobo platno za zavijanje, nach *Zal.* kuck, tulje (Berg).

Paßlinien, *f.* Paßleinwand.

Paßlohn, *der*, nakladnina, plačilo za zavijanje, nakladanje robe.

Paßmatte, *die*, storja za zavijanje ali ovijanje blaga, plahta.

Paßmeister, *der*, na postah, kdor ima blago v skerbi.

Paßnadel, *die*, velika igla, za zašivaue bal.

Paßotille, *die*, cula blaga, ki jo sme vsak popotnik brez plačila na ladijo vzeti.

Paßpapier, *das*, debeli, zavijavni papir.

Paßpferd, *das*, tovorni konj.

Paladin, *der*, in einer Ruffche u. *f. f.* etwa nakladnica, vložnica.

Paladitel, *der*, povirek, zavirek.

Paladimen, *der*, jermen za povezoвање robe.

Palastattel, *der*, tovorsko sedlo, (*russ.* vjucnoe sedlo).

Palastheit, *f.* Paßtod.

Palastide, *die*, srova, v povezkih pošiljana svila.

Palastpaten, *f.* Paßreisen.

Paßtod, *der*, žokavnik, basavnik*, rajtolj*, porajtelj*, *poln.* krepulec.

Paßstrick, *der*, poveza, preveza, konopec za povezoвање robe.

Paßstroh, *das*, ovijavna slama.

Paßträger, *der*, nosič, ki (povezano) robo nosi.

Paßtuch, *das*, großes, wolleues, nach *V.* plachtavina, *f.* Paßleinwand.

Paßwagen, *der*, tovorni voz, voz z robo, pratežni voz.

Paßwerk, *das*, im Wasserbade aus Faschinen verfertigtes Werk, plot, bregnica, in *St.* richtiger breznica.

Paßwesen, *das*, vse reči, ki se tičejo robe, vožene za kom.

Paßzeug, *f.* Emballage.

Paßzwirn, *f.* Paßgarn.

Paßt, *f.* Vertrag.

Paßdagog, *der*, vzrečnik, pedagog*; *f.* Erzieh.

Paßdagogin, *die*, *f.* Erziehungskunde.

Paßdagogisch, *f.* Erziehungskundig; (pedagogischen).

Paßdagogium, *das*, *f.* Erziehungshaus.

Paßde, *die*, Kröte, *f.* dieses; eine Krankheit des Rindviehes, otekanje.

Paßdeln, **Paßden**, *v. n.*, koracati drobno, zlasti po mokrem.

Paßdengras, *f.* Quecke, Krötenbiuße.

Paßderast, *f.* Knabenständer.

Paßf, *int.*, pah! nach *V.* pah! pok! piss puff, puff puff, pih puh, pah puh.

Paßfen, *v. n. u. a.*, puhiti, puhati; Taback rauchen, tabak puhati.

Paßgament, *das*, allerlei unter einander geschmolzenes Silber, pagament, nach *V.* sirovo srebro.

Paßgatschel, *der*, (Destert.), pogača.

Paße, *der*, paz*; *f.* Edelknabe.

Paßgemünze, *die*, konjska meta.

Paßgina, *die*, stran, plat.

Paßgiren, *v. a.*, zaznamenjati strani, platinice, liste s številkami; *böhm.* strankovati *f.*

Paßgode, *die*, pagoda; Paßpuppe, mozielj.

Paß! *int.*, pa!

Paßille, **Paßillesfarbig**, *adj.*, slamnast, slamnebarve.

Paßir, *der*, pèr*, *poln.* par; Paßstammer, zbornica pèrov.

Paßirie, **Paßirchaft**, *die*, pèrstvo.

Paßkel, *f.* Pötel.

Paßkoug, *der*, pakfon*.

Paßk, *der*, pogodba; *f.* Vergleich.

Paßadin, *f.* Abenteuer.

Palais, *f.* Ballast.

Paläographie, *die*, staropisemstvo.

Paläographisch, staropisen.

Palast, *f.* Ballast.

Palästra, *f.* Festschule.

Palatin, *der*, palatin*.

Palatinat, *das*, palatinstvo.

Palatine, *f.* Pelztragen.

Palce, *die*, strok, luščina, lušina.

Palen, *v. a.*, luščiti, lušiti; *f.* Ausschälen.

Palerbsche, *die*, grah v stročji.

Palester, *f.* Balester.

Palette, *die*, bei den Malern, palette*, malarska dilica, malarski kroček, *russ.* palitra.

Palingewesse, *f.* Wicbergeburt.

Palinodie, *f.* Widernuf.

Paladinum, *das*, paladij; *f.* Schußbild.

Palasch, *der*, ein langes Schwertschwert der Reiterei, palaš* (in all. Slav. W.).

Palast, *der*, veliko gosposko poslopie, grad (Schloß), dvor, gosposka (speziell. škofja, kraljeva, grofovaska, kneška i. t. d.) hiša, bei *Gutm.* *das* kroat. palača; velika, lepa hiša.

Palastvorsteher, *der*, etwa naddvornik.

Palsthorer, *der*, üesnik.

Palliativ, *das*, etwa hlandvni, mirivni, zbranivni pomoček.

Palisade, *die*, Schanzpfahl, kol; *coll.* okolje, (*Gutm.*) ohlodje, nach *V.* auch prostrica (?), gradišnica, palisada*; ein mit Palisaden umgebener Ort, nach *Met.* ostrog.

Palisadiren, *f.* Berpfählen, Pflanzen.

Pallium, *das*, theol. plašček, plajšek.

Palme, *die*, Palmen-, in *Blyg.* palmov.

Palmbaum, *f.* Palme.

Palmblatt, *das*, palmovo pero.

Palmblüsch, *der*, am Palmsonntag geweiht zu werden, butara; nach *Gutm.* preseneo, cvetovec oder cvetnik, mucovec, mucovje, mucarovje; *D. Kr.* gbaoca, gnbanca (*Pol.*).

Palme, *die*, der Palmbaum, palma, palmovo drevo; Palmblatt, palmovo pero, palmov list, palma, znamenje zmage; *f. a.* Stechpalme; das Auge an den Weinstöcken, oko; *i.* Auge, Knospe; wollige Blüthenknospe an Erlen, Haseln, popek, abranek; an Weiden, muca, mušica, mačica; (*Räpchen*, auch im *Böhm.* kočicka), nach *M.* kavernika; ein in Niederdeutschland übliches Maß, dlan, palma; eine römische Palme, pod rimska, rimski pedanj.

Palmeichörner, *das*, palmova veverica.

Palmeubunden, *adj.*, s palmami ovit.

Palmblüthe, *die*, palmov ovet.

Palmendistel, *f.* Stechpalme.

Palmendrossel, *die*, palmov drozg.

Palmengarten, *der*, palmovnik, palmov vert.

Palmenhain, **Palmenwald**, *der*, palmovje.

Palmesel, *der*, cvetni osel.

Palmfrucht, *die*, palmov sad.

Palmgehörn, *f.* Handgehörn.

Palmgehörch, *das*, palmasta, palmovita rastlina.

Palmhonig, *der*, in der Bienenzucht, verbova paša (*V.*).

Palmhörn, *das*, palmovo jedro.

Palmkäse, *der*, palmov sir.

Palmkäschen, *f.* Palme.

Palmkohl, *der*, palmovo pèrje.

Palmmehl, *das*, palmova moka.

Palmraß, *f.* Dattel.

Palmöl, *das*, palmovo olje.

Palmraute, *f.* Palmeichhörnerchen.

Palmraß, *das*, palmov sok.

Palmsonntag, *der*, cvetna nedelja.

Palmtag, *f.* Palmsonntag.

Palmweide, *die*, (*Salix caprea*), rakita; nach *Gutm.* jiva.

Palmweihe, *die*, hlagoslov, žegen lesa, butar, evetovcov.

Palmwein, *der*, palmovec.

Palmwoche, *die*, cvetni teden; Charmoche, veliki teden.

Palmzeit, *die*, öas mačie, verböv ovet.

Palmzweig, *der*, palmova vejica, verba z mačicami; *f.* Palmbusch; Einem den Palmzweig reichen, podati palmo v znamenje miru.

Palter, *f.* Paßtinate.

Paltröck, *f.* Ueberrock.

Pampelblume, *f.* Löwenzahn.

Pampelbl., *f.* Flugblatt.

Pamß, *der*, cmok, žmitek.

Pamüchel, *der*, pomoranska polenovka.

Pan, *m.*, Hirtengott, Pan; bei den heidnischen Slaven, Vel, Velos.

Panacee, *die*, Universalcurbijn, zdravilo za vsako boleznen, (vseleeni pomoček), panacea.

Panade, *f.* Brotsuppe.

Panaricium, *das*, zanohtnica.

Pandekten, *pl.*, pandekte *pl.*, zbirka eimskilil postav.

Pandore, bandura; *f.* Mandore; Pandorenbüchse, Pandorina puška.

Panegyriker, *f.* Lobredner.

Panegyriker, *f.* Lobrede; (panegirik).

Panete, *die*, notranji oboj, opaž sten.

Panier, *das*, poglavitno bandero, baadera, *russ.* prapor; *f. a.* Fahne.

Panierbrief, *der*, krušno pismo, krušnilist, (ki podeljuje samostanom kruh).

Panisch, **Panischer Schrecken**, nagli, veliki strah, tudi jalovi, prazni strah.

Panner, *f.* Banner.

Pannerher, *f.* Bannerherr.

Pannenhührer, *f.* Fahnenträger.

Panorama, *das*, Innbildgemälde, panorama*

Pausch, *f.* Pausch.

Pauschen, *f.* Pauschchen.

Pause, *f.* Pause.

Pausen, *f.* Pausen.

Pauslabismus, *der*, panslavizem.

Panster, *das*, bei den Wassermühlen, Pansterab, vodno kolo, kolo na vage, (ki obrača dva kamena, *böhm.* hubenáč); *das* Gerüst, vage (*V.*).

Panstermühle, *die*, Wassermühle mit einem Pansterab, nach *V.* mlin na vage.

Pansterwelle, *die*, vreteno navazniga kolesa.

Pantferzeug, das, pripravna mlina na vago.
Pantalon, das, Kšpplflavier, pantalon*.
Pantalon, *pl.*, dolge hlače z nogavica-
 mi vred. bei *M.* hale.
Pantheismus, *der.* (wörtl. vseboštvo), pan-
 teizem*.
Pantheist, *der.* panteist.
Pantheistisch, *adj.*, panteistišk.
Pantheon, das, panteon *pri Rimlj.*, hram
 ali tempelj vsim malikam posvečen, (zdaj
 cerkev vseh svetnikov v Rimu).
Panther, *der.* Pantherthier; (Felis pardus).
 f. Leopard; *russ.* bars, *böhm.* pardal.
Panther, in den Fsgn. pardov, barsov.
Pantherfell, das, Pantherhaut, die, par-
 dovina, pardova koža.
Pantherthier, f. Panther.
Pantoffel, *der.* (scarpa *ital.*), škropet*.
 (*böhm.* škrampette), krevse *pl.*, šlebeder,
 šlape, (Schlarfen), nach *Gutsm.* brezpetnik,
 kopitec und das *kroat.* papuče (*arab.*); er
 steht unter dem Pantoffel, žena hlače nosi;
 žena mu je hlače vzela, šlape je.
Pantoffelbaum, f. Korkeiche.
Pantoffeleisen, das, neka podkova.
Pantoffelheld, *der.* šlape od moža, ki ga
 ima žena v oblasti.
Pantoffelholz, das, f. Kortholz.
Pantoffelmacher, *der.* kdor krevse, šlape
 dela, pantoflar*.
Pantoffeln, *v. a.*, usnje dergniti na prob-
 kovi skorji.
Pantoffelpaar, f. Pantoffel.
Pantoffelstein, *der.* goba, lahki kamen.
Pantomime, die, pantomima* (in allen slav.
 Wörtern), u. *Gutsm.* oponašanje djanja ljudi.
Pantomimik, die, pantomimika, ročnost,
 občutek s kretanjem života razodevati.
Pantomimisch, *adj.*, pantomimičen, pan-
 tomimen.
Pantophag, *der.* vsežertnik †.
Pantsch, *Pantsch*, *der.* godlja, čobodra, me-
 šanina, drozganina; auch *Pantsche*, die,
fig. in die *Pantsche* kommen, v zadrego priti,
 zabresti v blato.
Pantschen, *Pantschen*, *v. n. u. u.*, droz-
 gati, ploskati, berluzgati, lovsati (*V.*), broz-
 dati, žlepetati, kolavdrati, kavdrati; *Milch*
 pantschen, mleko mešati.
Pantscher, *der.* drozgalo, žlepetalo, mešavec.
Pantscherei, die, nach *V.* lovsarija, brozda,
 drozganina.
Pantscherin, die, drozgavka, mešavka.
Pantschwetter, das, blatno vreme.
Panzer, *der.* f. Wanz; *Wanzen* oder *Kit-
 tel*; auch *Panzer*; eine feste, das feindliche
 Geschöß, abhaltende Bedeckung des Rumpfes,
 oklep, oklop, bei *Gutsm.* persna obramba,
russ. laty, *pl.* u. bronja; f. a. Schild
 (ber Schildkröten); ein schuppiger Panzer,
 luštinasti napersnik; einen Panzer
 anziehen, djati na se oklep.
Panzerärmel, *der.* železni rokav.
Panzerfegen, (veralt.), f. *Ausmachen* (verb).
Panzerfisch, *der.* n. dem *Russ.* ščitonosec.
Panzergeschweide, das, kinč na oklopu.

Panzerhahn, *der.* (Trigla catafracta), n. d.
Russ. jezasta lastovica (riba); f. *Serhahn*.
Panzerhandschuh, *der.* železna rokavica,
 rokovica.
Panzerhomb, das, železna srajca.
Panzerhosen, *pl.*, železne hlače spodnje.
Panzerkette, die, ovratna veržica.
Panzermacher, *der.* oklopar.
Panzeru, *v. a.*, nach *Gutsm.* oklopiti, z
 oklepom preskerbeti, v oklop obleči; *v. r.*,
 oklop na se djati, vzeti; f. a. *Waffen*,
 ſich; gepanzerter Soldat, oklopnik.
Panzerrad, f. Panster.
Panzerreiter, f. Kürassier.
Panzerrenner, *der.* Panzerklinge, močna
 plošča ali klinja, da odklop predere.
Panzerrod, f. Panzer.
Panzerthier, das, Armabill, pasanec, oklop-
 nik.
Päon, *der.* peon, Berßfuß, u—oo.
Päonic, die, f. *Gichtrose*.
Päonieblättrig, *adj.*, s potoničnimi pe-
 resi.
Papa, *der.* tata, tatej, očka.
Papagei, *der.* (Psittacus), papiga, *poln.*
 popuga, *böhm.* papoušek; wie ein Papagei
 schwagen, blebetati brez premisljka.
Papageiammer, *der.* papigasti sternad.
Papageien, in Fsgn. papizji, za papige,
 papigasti.
Papageienbauer, das, kletka za papige.
Papageienmäßig, *adj.*, kakor papiga,
 brez premisljka.
Papageienthum, das, brezrazodno po-
 snemanje, ponavljanje.
Papageifeder, die, papizje pero.
Papageigrün, *adj.*, papiznozelen.
Papageischnabel, *der.* papizji kljua.
Papellhan, *Papellhan*, *der.* blebetavec,
 blebetac; f. *Wandertasche*.
Papelig, f. *Geschwählig*.
Papelliese, die, blebetulja.
Papeln, *Papern*, f. *Wandern*.
Papier, das, papir* (auch in andern slav.
 W.) nach *Urb.* popir. *dim.* papirček, (*russ.*
 humaga); ein Stückchen Papier, papirček;
 listek; Stempelpapier, stemplani papir;
 gezeichnetes Papier, klejeni t. j. pisavni papir;
 Druckpapier, natisni, vodni papir; türkiſches
 Papier, türski, pisani papir; Backpapier,
 debeli papir za zavijanje, za zavitke; Pa-
 viere, *pl.*, pisanje, pisarije, pisma, papirji;
 die Papiere verſiegeln, pisma zapечатiti; zu
 Papier bringen, napisati, spisati, spisovati
 kaj, sestaviti, sostavljati; f. a. *Werkpa-
 pier*; das Papier schlägt durch, papir pre-
 maka, se zaliva, ne derži tinte, pretaplja.
Papier, in den Fsgn. papirjev, papirni, pa-
 pirnati.
Papieradel, *der.* nach *V.* papirna gospoda;
 f. a. Briefadel.
Papierbaum, *der.* bela topola, japanska
 murva.
Papierbirke, die, papirna breza.
Papierblatt, das, list papirja, pero iz pa-
 pirja.

Papierblume, die, (Gnaphalium), božja
 stročica; papirni glavinec (centaurea pap.)
Papierbogen, *der.* pola papirja.
Papierdiele, die, delbelina, kakoršno ima
 po navadi papir.
Papierdünn, *adj.*, tenak, kakor papir.
Papierelfesten, f. *Werkpapier*.
Papieren, *v. a.*, v papir zaviti; *adj.*, pa-
 pirnat, papiren, tenak kakor papir.
Papierfabrik, die, papirnica, fabrika za
 papir.
Papierfenster, das, okno iz papirja, pa-
 pirno okno.
Papiergeld, das, papirni, papirnati denar.
Papierhandel, *der.* kupčija s papirjem;
 (auch s derzavnimi papirji ali dolžnimi za-
 pisi).
Papierhändler, *der.* papirar (auch *Papier-
 macher*), kdor s papirjem kupčuje; *böhm.*
 u. *poln.* papirnik.
Papierhändlerin, die, papirarica.
Papierhandlung, die, papirarnica, šta-
 cuna ali prodajavnica papirja.
Papierkäfer, *der.* papirojed †.
Papierknochen, *der.* (*anat.*) papirna ko-
 ščica, koščica.
Papierkrämer, f. *Papierhändler*.
Papierladen, f. *Papierhandlung*.
Papierlaterne, die, papirnata luzirna.
Papierlaus, die, papirni molj.
Papierlumpen, *pl.*, cunjje za papir.
Papiermasche, die, papirna masa, sephani
 papir, papirno testo, *böhm.* papirovka †.
Papiermacher, *der.* papirar.
Papiermacherin, *der.* papirarstvo.
Papiermacherin, die, papirarica; des Pa-
 piermachers Gattin, papirarjevka.
Papiermas, das, papirnata mera.
Papiermasse, f. *Papiermasche*.
Papiermühle, die, papirnica.
Papiermüller, *der.* papirar.
Papiermütze, die, papirnata kapa.
Papieröl, f. *Kreosot*.
Papierrolle, die, zvitek papirja;— neki polž.
Papierſchachtel, die, škatla za papir, —
 iz papirja.
Papierſchere, die, škarje (pisarske) za
 papir.
Papierſchiff, *der.* papir.
Papierſchnitzel, *Papierſpäne*, *pl.*, obrezki,
 ostetki od papirja.
Papierſtaude, die, (papyrus), papir, pa-
 pirjevo drevce.
Papiersteig, f. *Papiermasche*.
Papierſteppich, *der.* *Papiertapete*, die, pa-
 pirnati oboj.
Papierſtorf, f. *Wäſterſtorf*.
Papillon, f. *Schmetterling*.
Papillote, die, Haarwickel, zavitek, zavoj.
Papinianiſcher Topf, *Papinow* lonce.
Papismus, das, papeževstvo, papeštvo †.
Papist, *der.* papežev, nach *Gutsm.* papež-
 nik (a. *böhm.* u. *poln.*).
Papitiſch, *adj.*, papešk, papežnišk, kdor se
 papeža derži.

Papp, f. *Pappe*.
Papparbeit, die, izdelek, roba z močnim
 lepam ali popam*, roba iz kartona*, zlep-
 ljenina, lepilo.
Papparbeiter, *der.* lepljeninar †, kartonar,
 popar, lepilar †.
Pappband, *der.* f. *Pappeband*.
Pappbogen, *der.* pola debeliga papirja ali
 kartona.
Pappbret, das, deska za lepljenje.
Pappe, die, dicker Mehlbrei, močnik za otroke,
 in der Kindersprache, papa; Kleister, moč-
 nati lep ali klej, pop*, nach *Gutsm.* lep-
 nica; neko mazilo za ladije zoper červiv-
 nost; mehrere zusammengeklebte Bogen Pa-
 pier, debeli sklejeni papir, karton*, *böhm.*
 lepenska.
Pappeband, *der.* vez z debelim sklejenim
 papirjem, terdo vezane bukve.
Pappel, die, (Populus), ſchwarze, nach *V.*
 jagned, *m.*; nach *Zal.* Silberpappel, beli
 jagned, topol, topolka; graue Pappel, sivi
 jagned, topol; Zitterpappel, kleine Pappel,
 (Populus tremula), trepetlika; hica, je-
 sika; schwarze Pappel, čorni jagned; (*böhm.*
 jehněda, weiße Pappel), *russ.* osokor;
 weiße, topol, *m. u. f.*, topola, topolovka;
 die carolinische Pappel, raznolisti topol;
 die americanische, amerikanski topol; die
 italienische, (Populus pyramidalis), laška
 topola, nach *Sul.* jablan (sonst Apfelbaum),
 Malow, slez; f. a. *Gibſch*, *Peſtilenzwurz*.
Pappel, in Fsgn. topolov, jagnedov, slezov.
Pappelallee, die, topolovo ulice (a. *poln.*).
Pappelartig, *adj.*, topolast.
Pappelbach, *der.* s topoli obraščeni potok.
Pappelbaum, f. *Pappel*.
Pappelblatt, das, topolov, jagnedov list,
 pero.
Pappelblättrig, *adj.*, topololist.
Pappelblume, die, f. *Malve*.
Pappelbock, *der.* topolov kukec.
Pappelgang, f. *Pappelallee*.
Pappelgarten, *der.* topolje.
Pappelholz, das, jagnedovina, topolovina,
 topolov, trepetlikov les.
Pappelkorn, *der.* zerno slezovo.
Pappelknospe, die, jagnedov popek.
Pappelkraut, f. *Malve*.
Papelland, die, topolova mušica, nš.
Papellu, *adj.*, topolov, jagnedov.
Pappelu, *v. n. u. a.*, in der Kindersprache,
 papkati.
Pappelwager, *der.* topolov rivčkar.
Pappelreihe, die, versta topolov.
Pappelreis, das, topolova vejica.
Pappelrose, die, rozasti slez.
Pappelfarbe, die, topolova maža.
Pappelfaude, f. *Echlingbaum*.
Pappelwald, *der.* jagnedje, topolje, topo-
 lovje, topoljek.
Pappelwanze, die, topolnica (stonica).
Pappelweide, die, bela verba; f. a. *Pappel*.
Pappen, *v. n. u. a.*, mit Breie füttern, z
 močnikom pitati, močnik jesti dajati; mit
 Papp beſteigen, popati*, klejiti, lepiti z

močnatim lepilam; f. Kleben; in der Kindersprache, für: essen, papati, papkati; — la-dijo mazati zoper červe.

Pappen, *adj.*, iz sklejena ali popaniga papirja; eine pappene Schachtel, škafka iz popaniga papirja, iz kartona.

Pappendekel, *der*, pokrovček iz debeliga, sklejena papirja; Pappes selbst, debeli, sklejeni papir, platnice, nach V. debelač f.

Pappenform, *die*, model * ali kalup za papirnato maso, za kartone.

Pappenleim, *der*, klej, lepilo za debeli papir, za kartone.

Pappenmacher, *der*, kdor kartone ali debeli, klejeni papir dela, böhm. lepenkar f, kartonar.

Pappenpresse, *die*, kartonarska tlačivnica.

Pappenstiel, *der*, f. Kleingeld, Pfifferling; reč, ki ni vredna piškavica oreha.

Pappensteig, *der*, papirna masa.

Papper, *der*, papavec, (papež scherz.).

Pappig, *adj.*, mehak kakor močnik, klejast, popast.

Pappschachtel, f. Pappenschachtel.

Pappwerk, f. Papparbeit.

Papst, *der*, papež (auch böhm. u. poln.); als Papst regieren, nach dem Böhm. papeževati; zum Papst wählen, izbrati, izvoliti za papeža; des Papstes, papežev.

Papst, *in der Sigs.* papeški, auch papežev.

Papstbaum, f. Papstocide.

Papstgut, *das*, papeževo posestvo.

Papstlich, *adj.*, f. Päpstlich, päpstlich werden, pristopiti k papeževim.

Papstkrone, *die*, papeževa krona.

Papstlich, *adj.*, papešk, papežev; der päpstliche Stuhl, papeški sedež, sveti sedež; f. a. Stuhl; der päpstliche Nuncios, papežev nuncij ali poročnik.

Papstlaß, *adj.*, brez papeža, brez papežen.

Papstmilch, *die*, papeževa krona, kapa, (tiara).

Papstnachfolge, *die*, versta, red, nasledvanje papežev.

Papstrecht, *das*, papeške pravice ali postave, papeško pravstvo.

Papstthum, *das*, papeštvo, papeževa dostojnost.

Papstvogel, *der*, vodni škerjanec (böhm.).

Papstwahl, *die*, voljenje, volitev papeža.

Papstweide, **Papstwiede**, *die*, f. Weiden, Wehl- oder Schlingbaum.

Papstwürde, f. Papstthum.

Paputisch, f. Patsch.

Papyragraphie, *die*, (im Gegenfaze zur Lithographie), papirotsk f.

Papuet, f. Pad(et).

Par, f. Paar.

Parabel, *die*, Gleichniß, prilika, u. Gutm. pripodoba, nach V. pripovest; in der Geometrie, parabola (neka kriva čerta, kogljasta čerta); f. a. Allegorie.

Parabolisch, *adj.*, v priliki ali pripodobiti, prilichen, parabolon (poln. parabolizny).

Parabolisieren, *v. n.*, v prilikah govoriti.

Parachronismus, *der*, pomota v času.

Parade, *die*, feierliches Gepränge in Ansehung der Kleider und des Hausgeräthes, gizada (mehr Hofahrt), parada * (in all. slav. W.), krasa, velikolepje (Pracht, russ.); Parade mit etwas machen, pokazovati se v čem, (v kakem oblačilu); in Parade erscheinen, priti v praznični (semanji) obleki; milit. parada.

Parade, *in Sigs.* paradni.

Paradebett, *das*, Prunkbett, slovesno ozaljšani mertvaški oder.

Paradepferd, *das*, paradni konj.

Paradepflanz, *der*, mesto za parade odločeno.

Parademache, *die*, paradoa straža.

Paradezimmer, *das*, paradna izba ali soba.

Paradies, *das*, raj, paradiz; Aufenthalt der Seligen, sveti raj, nebesa; einem Paradiese gleich, podoba raja.

Paradies, *in Sigs.* rajski.

Paradiesäpfel, *der*, rajsko jabelko; f. a. Adamsäpfel.

Paradiesammer, *der*, rajski sternad.

Paradiesbaum, f. Oleaster.

Paradiesbewohner, *der*, nebesčan, rajski.

Paradiesseige, *die*, rajska smokva.

Paradiesgarten, *der*, raj, sprelepi, raju podobni vert.

Paradiesholz, *das*, f. Moos; rajsko drevo.

Paradiesisch, *adj.*, rajsk, raju podobn, nebesko lep.

Paradiesstorn, *das*, rajsko zeroo.

Paradiespapagei, *der*, rajska papiga.

Paradiesvogel, *der*, rajska ptica, rajka, böhm. auch letavec.

Paradieszeit, *die*, rajski, presrečni čas.

Paradigma, *das*, ein Musterwort, izgled, izgledna beseda, po kateri se druge podobne besede sklanjajo.

Paradigmatisch, *adj.*, izgleden.

Paradiren, *v. n.*, znašati se, nesti se, pokazovati se v gizardi obleki; milit. na paradu stati; vom Pferd, f. Courbettieren.

Paradox, *adj.*, sonderbar, seltsam (von Hauptungen), čuden, nasproten splošnimu menjenju ljudi, nepričakovan.

Paradoxie, *die*, posebnost, čudnost.

Paradoxon, *das*, čudni, splošnoma menjenju nasprotni stavek, izrek.

Parassin, *das*, böhm. palojina f.

Paragrath, *der*, paragraf*, odstavek.

Paralaxis, *die*, astron., nach dem Poln. u. Böhm. dvogled f, paralaksa.

Parallel, *adj.*, vstričn (= enakotečni), poln. rovnolegly (= enakolegeli).

Parallele, f. Parallelinie, Parallestelle, Vergleich; die Parallele ziehen, primeriti, primerjati reč reči. milit. ein Theil der Laufgräben.

Parallellinien, *der*, paralelnost, vstričnost.

Paralleltreis, *der*, (geogr.) soravnik.

Parallellinie, *die*, vstrična čerta, vstričnica.

Paralleloptipedum, *das*, paraleloptiped*, vstričnost f.

Paralogramm, *das*, paralelogram*, podolgasto čveterokotje z vstričnimi čertami.

Parallellinie, *die*, podobno mesto v raznih bukvah, (ki govori od enacih reči).

Parallellinie, *der*, f. Parallellinie.

Paralogismus, f. Fehlschluss.

Paralyse, *die*, mertud.

Paralytisch, *adj.*, mertuden.

Parameter, *der*, obmernik f.

Paraphie, *die*, podpis imena, znamenje imena.

Paraphernalien, *pl.*, premoženje zraven dote prizenjeno.

Paraphiren, f. Stempel; pristinati podpis.

Paraphrase, f. Umschreibung.

Paraphrasiren, f. Umschreiben.

Paraphrast, *der*, razlagavec.

Paraplettisch, *adj.*, mertuden.

Parapluie, *das*, f. Regenschirm.

Parasit, *der*, f. Schmarotzer; — Pflanze.

Parasitisch, f. Schmarotzerisch.

Parasol, *das*, f. Sonnenschirm.

Parastaten, f. Rebenweiler.

Parat, f. Verriit.

Parcelle, *die*, kas, mali del (zlasti zemljiese), delce, edmerjeni kos.

Parcelieren, *v. n.*, na male kose razdeliti zemljiese; f. Zerstückeln.

Parde, **Parthen**, *der*, barhan, parhan.

Parde, f. Panther.

Parde, **Parde**, f. Panther.

Parde ober **Parde**, *der*, ein Vogel, (Scopolus arquata), škurh; (Tringa squatarola), biatriški dolar, veliki martinec; Pardevogel, (Charadrius pluvialis), deževnik.

Parde, *der*, odpušcanje, odpušanje, milost pomilostenje (eig. pomilöschen), prizanesba, Einem Parde geben, komu življenje pustiti, k smerti obsojeniga pomilostiti.

Pardeiren, *v. n.*, odpustiti, odpusčati, odpustiti komu, pomilostiti, milost podeliti, življenje pustiti.

Parde, *die*, auf Schiffen, pardana*.

Parde, *das*, einer Schrift, istopis f.

Parentalien, *die*, f. Leichenmal.

Parentation, *die*, f. Leichenrede; parentieren, Leichenreden halten.

Parentese, *die*, ein Klammerfah, f. dieses; medstavek f; Einklammerungszeichen, okleppek, serpek.

Parentesiren, f. Einklamern.

Parere, *das*, f. Gutachten.

Pares curiae, *sodnija eniga stanu*, (kjer sta sodnik in sojenec eniga stanu).

Parermacher, *der*, nogovicar.

Parforce, *adv.*, silama, s silo, po sili.

Parforcehund, *der*, gonjac.

Parforcejagd, *die*, f. Schjagd; nach V. gonja na konjih, jezdna gonja; t. j. lov, pri katerem gonijo jelene, dokler upehani ne pocepajo.

Parfum, *der*, f. Wohlgeruch.

Parfümerteware, *die*, lepodiseče blago, dišava.

Parfümeur, *der*, dišavar.

Parfümiren, *v. n.*, napolniti, oškropiti z dišavo, z lepim duham, etwa odishaviti f.

Par hazard, f. Zufällig(er Weise).

Par honteur, *zavolj časti*.

Pari, f. Al pari; nach dem Russ. enako-cenost.

Parification, *die*, poenačba, enakost.

Parificiren, *v. n.*, poenačiti, enačiti.

Pariren, *v. n.*, gehorchen, f. Gehorchen; v. a., wetten, f. dieses; in der Fekunst, prestreči koga; auch odbiti, odbijati, odvertiti, odvracati udarec; f. Anspatiren; anhalten, zastanoviti, ustaviti.

Parirung, *die*, prestrežba, prestrezenje.

Pariserbirn, *die*, parizanka.

Pariskrant, f. Einbeere.

Parisvogel, f. Kernbeisser.

Parität, *die*, enakost, enaka pravica, enakščina, enakšina.

Pariter, f. Gleichfaß.

Park, *der*, angleški vert. gaj. park*; Thiergarten, zverinjak; Saumelplatz fürs grobe Geschüß, f. Artilleriepark.

Parkpferd, *das*, konj, ki kanono vleče.

Parlament, **Parlament**, *das*, parlament*, derzavni zbor na Angleskem, nach Gutm. spravišoe narviksich svetnikov.

Parlamentär, *der*, pogovornik, poslanec (v vojaki od ene do druge armade), pogajavec; russ. parlamentär.

Parlamentärsschiff, *das*, pogovorna ladija, ladija za dogovarjanje poslana ob vojski.

Parlamentiren, *v. n.*, dogovarjati se, pogajati se s sovražnikom zastran česa.

Parlamentacte, *die*, postava po derzavnem zboru izdana.

Parlamentwahl, *die*, volitev (poslancov) v derzavni zbor.

Parliren, f. Sprechen.

Parmerlase, **Parmesantase**, *der*, parmezan, parmezanski sir.

Paruas, *der*, Parnas; den Parnas besteigen, začeti posmi skladati.

Parodie, f. Parrei: Parodial-, f. Parrr.

Parodie, *die*, smešno posnemanje kake pozije, parodija.

Parodiren, *v. n.*, smešno, za šalo posnemat kako pesem, smešno predelati jo.

Parole, *die*, beseda, mož-beseda; Lojungs-wort; f. dieses, (nach dem Böhm. u. Poln. geslo).

Paroli, *das*, paroli*, im Parnaspiel, zavijhanje kvarte za znamenje, da se nje odbiok v igri pusti; f. a. Erwiderung.

Paronomasie, *die*, enakoglasje.

Paronym, *adj.*, soroden.

Paronymus, *der*, nach V. popast-i; des Siebers, mrazenje, mraz, ki se ponavlja, kadar koga merzlica popade, strese; čas trosenja, norenja, nastop bolezni.

Parquet, *das*, gefästelter Fußboden, vloženeta; im Theater, mesto med orkestram in

parteram; in Gerichtsstuben, pregrajeno ali odgrajeno mesto za sodnike.

Parquetfitten, f. Täfeln.

Parqsch, f. Bär, Bärqsch.

Part, der, Theil, del; Part an etwas haben, delez, del pri čem imeti; ich für meinen Part, za mojo (svojo) stran, kar se mene tiče; *jurid.* f. Gegner, Partei; der beslagte Part, toženec.

Partage, f. Theilung.

Partagiren, f. Theilen.

Partei, die, eine Partei (gewöhnlicher: Partie) Waaren, Menschen, nekaj blaga, del blaga, del ljudi, kup blaga, kup ljudi, (eni); Jagdpartei, lovec, kar jih gre skup na lov, lov-ska družba; im Kriegswesen, kerdelo, neodločen oddelek vojakov; streifende Parteien, raztresene trupe vojakov, ki po deželi plenijo ali ropajo; auf Partei ausgehen, na rop iti; f. a. Beute; mehrere Personen gleicher Meinung und Bestrebung, stranka f. stran; die Stadt ist in zwei Parteien getheilt, meščanje na dvoje vlečejo, v mestu ste dve stranki; jednomiselnik (*Vuk*); *russ.* edinomiselnik, partija; (*böhm.* u. *poln.* neben strana auch stranictvo); die französische Partei, Francozi, francoska stranka; Jemandes Partei halten, s kom vleči, njegovih eden biti, na njegovi strani stati (*Gutsm.*), koga deržati se, biti za-nj; die Partei des Königs, kraljevi; Jemandes Partei nehmen, s kom potegniti, na koga stran prestopiti, združiti se z njim; zu Jemandes Partei treten, na koga stran stopiti, komu pristopiti; Jemand zu seiner Partei bringen, koga na svojo stran pripraviti, pripravljati; Partei nehmen, potegniti s temi ali unimi; Religionspartei, f. Sekte; im Kanzleistyl, für Beihilfige, vdeleženec; Parteien, vdeleženi Lude, auch Lude schlechthin; Miethpartei, f. Miether (gostač); die klagende Partei, tožnik, weibl. tožnica; die beslagte Partei, toženec, weibl. toženka; die contrahirende Partei, pogodnik, weibl. pogodnica; die Gegepartei, nasprotnik, weibl. nasprotnica; eine gute Partei (besser: Partie) machen, dobro, bogato oženiti se, omožiti se; f. Partic.

Partei, in Bsg. — stranke.

Parteilich, die, misli, menitev po stranki, ktere se kdo derži, pristrana misel.

Parteien, sich, v. r., raziti se, razdeliti se v razne stranke.

Parteienhaß, der, sovraštvo strani, med strankami.

Parteiührer, der, glava, ravnavec, vodnik kake strani ali stranke.

Parteigänger, der, stranec f. strančan f.; f. a. Anhänger; im Kriegswesen, einer der auf Raub ausgeht, ropavec, plenivec, tudi povoljni roparske trupe; *russ.* u. *poln.* najezdnik.

Parteilich, Parteilang, ter, duh strani, razpartij, stranstvo.

Parteilich, der, združenec, edinomiselnik.

Parteilang, f. Parteiührer.

Parteilich, **Parteilich**, *adj.*, enostransk, enostran (enfeitig), pristran; *russ.* pristran; *parteilich* sein, pristran biti, po lich, po ljudem se ravnati, (*böhm.* osebobjuben), po ljudem ali na ljudi gledati; *parteiliches* Urtheil, pristrana sodba, pristranska sodba, (etwa auch sodba strani, straneti); f. a. Partei (halten).

Parteilang, der, boj raznih strank, **Parteilichkeit**, die, enostranost, pristranost; *russ.* u. *altsl.* pristrastje; *böhm.* a. stranobijnost; sich *Parteilichkeiten* zu Schulden kommen lassen, pristrano ravnati.

Parteilos, *adj.*, nobenostran, nobenostransk, brezstransk; f. a. Neutral; Unparteilich.

Parteilosigkeit, die, nobenostranost, brezstranost, nepristranost.

Parteilang, der, f. Parteigänger.

Parteilang, die, pristop k ti ali uni strani.

Parteilang, der, stranec, enostranec.

Parteilang, die, rec, ki se tiče strani, ljudi; f. a. Privatfache.

Parteilang, die, spis, sostavek za kako stran, pristrano pisanje.

Parteilang, die, stranstvo, želja, kako stranko napraviti, prevelika pristranost, stranoželjnost f. želja, razpartije v deželi in punte napraviti, strastno iskanje slednikov ali enakomiselnih ljudi.

Parteilang, *adj.*, stransk, pristran f.

Parteilang, die, razpartija, razpad v razne stranke.

Parteilang, die, razkačenost, serd raznih stran, razdraženost stranke proti stranki.

Parteilang, f. Theilen, v. n., delez imeti.

Parteilang, das, veliki terpotec.

Parteilang, der, delavec, deleznik.

Parteilang, das, pri tleh, prtiličje f. obr prilježje f. partē, *böhm.* prizemi (prizemje), prtilična hiša, hiša pri tleh; f. a. Erdgeschöß.

Parteilang, die, prtilična loža *.

Parteilang, **Parteilang**, **Parteilang**, *adj.*, delen; *adv.*, deloma, nekaj.

Parteilang, die, delno dolžno pismo.

Parteilang, **Parteilang**, der, deleznik; f. Theilnehmer.

Parteilang, die, f. Theilhaftigkeit.

Parteilang, v. n., vdoležiti se, deleziti se česa, delez imeti, deleziti biti.

Parteilang, das, f. Mittelwort.

Parteilang, f. Partikulär.

Partie, die, f. Partei; eine Partie Waaren, del, kos, nekaj blaga, neka odločena množina, neko število; in ganzen Partien verkaufen, na debelo prodati, prodajati; ein Hauße sich erklügender Personen, tovaršija, društvo, družba; mit von der Partie sein, v tovaršiji biti, vdoležiti se kake veselice, skom iti; eine Landpartie machen, iti, peljati se na kmete, na deželo; eine Partie Willkür, Regelspiel, ena igra; Heirat, von Mannsver-senen, eine gute Partie, bogata ženitev; eine gute Partie machen, treffen, bogato se ože-

niti; von dem weiblichen Geschlechte, bogata možitev, bogato se omožiti; ein reiches Herz ist die beste Partie, pošteno serce je naj boljši dota; in der Tonkunst, naloga.

Partiell, f. Partia.

Partikel, die, Theilchen, delček, kosček, kosček, in der Sprachlehre, ein kleiner Theilchen, besedica, (partikula).

Partikulär, *adj.*, f. Einzel, Besondern; weisen, soeben, posamen, posamsk; theilweise, delen, na dele, deloma.

Partikulare, das, razkazek, izkazek; Partikularen, posebne okoliščine, okolišine.

Partikularfriebe, der, posebni mir (med nekterimi in ne med vseni vojskovavci).

Partikularinteressen, *pl.*, posebne zadeve.

Partikularisiren, v. a., razštet, razkazati na drobno.

Partikulier, der, zasebnik, f. Privatmann.

Partiren, v. a., razdeliti, deliti.

Partirerei, f. Verrügerei, Schmuggel.

Partisan, f. Anhänger, Parteigänger.

Partisan, die, ein langer Spieß sammt Barthe; partizana *, francosko kopje, *russ.* berdys.

Partite, f. Post (in einer Rechnung); Kunstgriff.

Partite, der, zvišetar, goljuf.

Partitiv, *adj.*, delen; das, delivnica (beseda).

Partitur, die, (in der Tonst.), partitura *.

Partner, der, deleznik; Halbparter, spolvinar, *böhm.* polovičnik.

Parade, f. Parade.

Parade, f. Emporbringung.

Parze, die, Schicksalsgöttin, Parka; rojenica, nach dem *böhm.* sodica.

Parzen, sich, v. r., kosatiti se, šopiriti se.

Parze, f. Schnitt.

Parze, der, im Würfelspiele, enako število oces na dveh ali treh kostkah, n. *Gutsm.* sparanje v kobrah, paš; er hat den Paß geworfen, kobre je sparat, paš je vergel.

Parze, der, paš, paš, turški deželni poglavar; das, f. Dflern.

Parze, das, paševstvo.

Parzen, v. n., würfeln, f. diebes; von Waaren, zabranjeno robo voziti; f. Schmuggeln, Schwarzen; Frieden machen, umriten se, in der Komödie paßchen, ploskati z rokami; abwaschen, oditi, pobrati se.

Parzer, der, tihotapec, kontrebantar *.

Parzer, die, f. Schmuggel; tihotapstvo.

Parze, die, vespisemstvo f.

Parze, das, Schmähchrift, zasramovavno pisanje, pisana psovka, paskvil (in allen and slav. Wörterb.).

Parze, der, pisavec zasramovavnih spisov ali sostavkov, paskvilant, sramotivec.

Parze, *adj.*, sramotiven.

Parze, v. n., sramotivne sostavke pisati in razdajati.

Parze, *pl.*, f. Post(e)n, Spöttere(n).

Parze, der, enger Weg, die Klauße, besonders

aus einem Lande in das andere, Desile, otisje, soteska, tessina (*poln.*), ozki prehod, ozki klanec; f. a. Engpaß; in der Schiffersprache auch Meerenge, f. dieses; Pässe besetzen, otisja, prehode zapreti; Durchgang, prehod, svobodni prehod, pot; Reisepässe, Paßport, potni list, potni izkaz, pos *; einen Paß lösen, vzeti potni list; ein gewisser Schritt des Pferdes, Paßgang, Austritt, Dreifschlag, Belt, nach V. passij hod, (nach *Zalokar* dren, v dren jezdit, nach M. skok, v skok, skakama jahati; nach *Gutsm.* lahek korak); *russ.* u. *böhm.* inohod, *böhm.* auch klus; in diesem Pässe mag es gelten, v tem primeru, v tej okoliščini, okolišini more biti; ehensals für Paß, f. dieses; auch für Paß; zu paß gemacht, von Kleidern, prav, po meri, da se priležejo; wohl zu Paß sein, zdrav biti; Paß geben, f. Adj; zu Paß kommen, o pravem času priti.

Paß, *adj.*, po godi, pristojin, ugoden, v pravi meri, pravšen.

Paß, *adj.*, das, judovska velika noč.

Paß, f. Leidlich, Erträglich.

Paß, f. Durchreise.

Paß, die, Durchreise, prehod, pot; Stelle aus einem Buche, mesto, besede; in der Musik, težko mesto za igranje ali godenje.

Paß, der, popotnik, popotnik, potnik, prehodnik; ein sauberer Paßagier, prav piö.

Paß, das, roci, premozeuje popotnih.

Paß, die, izba za popotne.

Paß, das, Amt, wo Pässe ausgefertigt werden, ured za potne liste.

Paß, f. Paßagier.

Paß, prekel, minul.

Paß, der, pasatni, živi veter, reden veter, ki stanovitno iz ene strani vleče (zlasti med povratnikama).

Paß, auf den Pfennig, der, ein sehr genauer Mensch, stiskavec, ki vsak vinar menca med persti, preden ga dá.

Paß, f. Paß.

Paß, die, das Aufpassen, proza, pažnja; f. Lauer; die Paße haben, im Kartenspiele, ne igrati; auf der Paße stehen, prežati, paziti; neke male kanone na ladajah.

Paß, die, wilde Alpen- od. Bergjohannisbeere, planiansko grozdjico; f. a. Berberis.

Paß, v. n., kleine unbedeutende Arbeit verrichten, pekatiti, štokati.

Paß, v. n., warten, achten, paziti, prežati na kaj, pasti kaj, streči, čakati; f. Lauern; im Kartenspiele, memo pustiti, pušati, pušati, (V.), ne igrati; Einem auf den Dienst passen, gledati na vse njegovo djanje, da bi mu škodval, da bi ga spodrnil; angemessen sein, das rechte Maß haben, pristati, pristojati (?) se, in U. Kr. prav biti, stikati se, prilici se, privilegati se, klemati se, udati, udajati se, podati se, vjemati se, zadovoliti biti, dobro stati, spodoben, primere, pristojin biti, spodobiti se, (nach M. auch zateti, zatnem?); es paßt auf ein Haar

popolnoma se vjema; das paßt nicht hieher, to ne gre sem; den Dieben paßt alles, tatovam je vse prav, je vse po godi; das paßt, wie die Faust aufs Auge, to se (komu) poda, kakor svinji sedlo; v. r., sich paßten, primoren biti, prilicei se; v. a., passend machen, primeriti, zmeriti, meriti; f. Anpassen; passend, *adj.*, prilicni (a. *altst.*), prikladen, primeren, ugoden, pristojni, priležni, spodoben, prav; der passende Schlüssel, pravi ključ; passender Rock, ulita suknja, kakor bi jo ulil; Dffen, die nicht paßten zu einander, nakrizni voli.

Passerpartout, f. Haupt Schlüssel, Dietrich.
Passport, ber, potni list.

Passer, ber, prežavec; f. a. Zirtel, Paßform.

Passfestung, die, terdnjava v soteski.

Passform, die, nach V. tikama kalup ali model, dopolnitni kalup.

Passgang, ber, eines Pferdes, nach V. pasji hod, *russ.* inohod; f. Paß; das Pferd hat einen Passgang, nach V. konj drobni.

Passgänger, ber, konj s pasjim hodam; ki ima pasji hod; *russ.* inohodec.

Passhaus, ber, Haus, wenn er noch so ist, wie er aus der Breche kommt, konopno predivo izpod terlice.

Passibel, f. Empfindlich, Leidham.

Passig, *adj.*, izrezan ali tudi izbunkan, ne gladek.

Passion, die, das Leiden, terpljenje, (zlasti Gospodovo); Leidenschaft, strast, močna za-starana želja; ich habe Passion, mika, mičo me, želje imam, ženc me.

Passioniren, sich, f. Creiszen, sich.

Passionirt, *adj.*, poželjiv, strastno hrepenec, strasten.

Passionsblume, die, (Passiflora), nach *ant.* *flav.* M., mucenica (=mocenica).

Passionsgeschichte, die, povest od terpljenja Krist(us)oviga.

Passionslied, das, Passionspredigt, die, pesem, pridiga od Kristusoviga terpljenja, postna pridiga.

Passionswoche, die, veliki teden.

Passionszeit, die, čas, v katerem se ob-haja spomin Gospodoviga terpljenja.

Passiren, v. a. u. n., einen Ort, vorbei, skozi kraj, memo njega iti, prehoditi, pre-hajati, potovati skozi —; eine Waare passiren lassen, blago dalje pustiti, dovoliti da se blago dalje pelje; für etwas passiren, ge-halten werden, stet biti, veljati; für wen paßirt er? za koga ga imajo, čislajo, šte-jejo? geschehen, zgoditi, goditi se, prime-riti se, pripetiti se; was paßirt neues? kaj je noviga? kaj se noviga godi? f. Ge-schehen; Bewilligen, dopustiti, dovoliti; nach-laffen, odpustiti kaj; erträglich, mittelmaßig sein, es paßirt, to se zajde, (V., *böhm.* to projde, ujde), že se velja, ni še prene-marno; das laß ich paßiren, to je nekaj, to nekaj velja; einen Fluß paßiren, iti čez reko; paßirt! dovoljeno! dopusćeno, dopu-ćeno; f. a. Zubringen.

Passirbar, Passirlich, *adj.*, prehoden, ko-dar se more, sme hoditi; f. a. Erträglich, Zulässig.

Passirgewicht, das, lahka zlata vaga.

Passirschein, ber, Passirzettel, dos, potni list, prehodni list, *poln.* prazepustka (=pre-pustnica).

Passirung, die, prehod, dovoljenje, dopust.
Passiv, *adj.*, terpen, terpiven; passives Zeit-wort, Passivum (verbum), terpivni, nedjavni glagol; passiver Widerstand, tihi, terpivni upor; mercant. dolžen; sich passiv verhalten, nič. niöesar ne početi, tiho biti.

Passivcapital, das, dolžni kapital *.

Passivforderung, die, dolg.

Passivhandel, ber, nedjavna, zgbuna, v-vozna kupčija, (po kateri se blago iz zuna-njih dežel za gotov dnar prejeme in ne za izvažano domačo robo).

Passivinteressen, *pl.*, dolžne obresti.

Passivität, die, terpivnost, nedjavnost.

Passivschuld, die, dolg. (pravi dolg, kte-riga je treba druginu plačati; Aktivschuld, dolg, ki se tirja od družiga).

Passivstand, ber, vsi dolgovci, ki jih kdo ima, stan dolgov, terpi stan.

Passivum, das, dolg; f. a. Passiv.

Paßkarte, die, prehodnica; auf der See, me-rična mapa; kvarta, s katero se ne igra.

Paßkugel, die, nach V. kugla na polnem, tikama kugla, ki se natanko prilaga cevi, primerna kugla.

Paßlich, *adj.*, primeren, ugoden, spodoben; f. Passen(d), Schidlich.

Paßlich, f. Erträglich, Leidlich.

Paßlichkeit, die, primernost.

Paßport, ber, potni list.

Paßschreiber, ber, pisavec potnih listov.

Paßsteuer, die, davek od potnih listov.

Paßuß, f. Schritt, Stelle (in einer Schrift).

Paßwesen, das, zadeve, reči potnih listov.

Paßzettel, ber, f. Passirschein.

Paße, die, Edelstein aus einem Glasteige, zliti kamen, ponarejeni dragi kamen, pasta *; odtisk.

Paßel, f. Waib.

Paßell, ber, ein aus Farbenteige geformter und getrockneter Stiff, um trocken zu malen, suha barva, pastel *; barvnik †.

Paßellfarben, *adj.*, suhe barve.

Paßellmaler, ber, malar, ki mala s suhimi barvami.

Paßellmalerei, die, malanje, mal s suhimi barvami.

Paßenei, die, f. Pastinake.

Paßeten, das, pastetica.

Paßete, die, pasteta *, pećenina s testam pokrita, (bei *Gutm.* mesotestencia u. kre-pevo?). *russ.* pirog und paßet m; ans dieser Paßete wird nichts, iz tega meha no bo moke.

Paßetenbäcker, ber, paßetnar.

Paßetenbäckerei, die, paßetarija.

Paßetenbäckerin, die, paßetarica.

Paßetenband, das, forma za paßetni krajce.

Paßetenboden, ber, paßetno dno.

Paßetenbrod, das, paßetni kruh, paßetno testo.

Paßetendeckel, ber, paßetni pokrovec iz testa.

Paßetenfleisch, das, paßetno meso, meso za paßeto, v paßeti.

Paßetenform, die, forma ali kalup za paßete.

Paßetenofen, ber, mala peć za pećenje paßet.

Paßetenrand, Paßetenkranz, ber, paßetni okrajic, obod.

Paßetentaube, f. Feldtaube.

Paßetenteig, ber, testo za paßete.

Paßetenwert, das, paßete *pl.*

Paßtinal, die oder ber, Paßtinale, (Paßti-naca), pastinak, pnsternak, merkevca; wilde Paßtinale, (Daucus carota), divje koronje, merkevca.

Paßtinakartig, *adj.*, merkevčast.

Paßtinakisch, ber, pasternak.

Paßtöd, ber, der männliche oder Samen brin-gende Hauf, belica.

Paßtor, ber, pastor *, duhovni pri luterani-hi; f. a. Přebiger, Seelsorger.

Paßtoral, *adj.*, pastirjev, duhovniga pa-stirja, farni.

Paßtoralanweißung, die, poduk v du-hovnem pastirstvu, v dušnem pastirstvu.

Paßtorale, f. Hirtengebißt.

Paßtoralfall, ber, primérlej v dušnem pa-stirstvu.

Paßtoralien, *pl.* zadeve dušniga pastirstva, duhovne zadeve.

Paßtoralköologie, die, dušno pastirstvo, pastirstveno bogoslovje, pastirsko bogo-slovje.

Paßtorat, das, pastorstvo.

Paßtorenz, in Bfsg. pastorski.

Paßtorin, die, pastorjeva (zena), pastorka.

Paßtorischeit, die, f. Paßtorat.

Paßtad, ber, rudeća optoa.

Paßbohne, f. Saatbohne.

Paße, f. Seßling.

Paßen, v. a., pflanzen, usaditi, usajati, sa-diti.

Paßene, die, božja mizica, božja skle-dica.

Paßent, das, patent *, (odperto povelje, od-perti list, bei *Gutm.* povelja, *kroat.*); f. Privilegienurkunde, Bestallungsbrief.

Paßentalinvalid, ber, patentalni invalid.

Paßentiren, f. Privilegiren; Paßentirt, pri-privilegiran, patentiran.

Paßentmäßig, *adj.*, po patentu, patentu primeren.

Paßentweise, *adj.*, na celi poli, nepre-gnjen.

Paßentwaare, die, patentovano blago; sa-moprodajno blago (na Angleškom).

Paßentwidrig, *adj.*, patentu nasproten.

Paßer, ber, duhovni oće, pater *.

Paßerbier, das, boljši piv.

Paßerbje, die, f. Saaterbje.

Paßersamiliaß, ber, hišni oće.

Paternoster, das, das Gebet, oćenaß; Pfostenkrug, molek, rozenkranee *, pater-noster *; *poln.* u. *böhm.* rožanec, *kroat.* krunica, cislo.

Paternosterwerk, das, neka mašina za zajemanje vode.

Pathe, ber, Laufzeuge in Bezug auf das Kino, boter *, kum *; f. Gebatter; Karl ist mein Pathe, Laufing, Karlu sim boter; f. Laufing, Firmpathe; f. dieses.

Pathe, die, botra, kuma; f. Gebatterin.

Pathenbrief, ber, kumski listek.

Pathengeld, das, botrovski podar, zibelni, kerstni denar, kumščina, kumščina.

Pathengeschenk, das, Pathengroschen, ber, f. Pathengeld.

Pathenschaft, die, botrinstvo, botrinja, bo-terstvo, kumstvo; f. Gebatterschaft.

Pathenstelle, die, f. Pathenschaft; Pathen-stelle vertreten, za botra biti, kum biti.

Pathenzettel, f. Pathenbrief.

Pathetisch, *adj.* u. *adv.*, živ, goreć, *poln.* ognja, strasten, krepek, prevažen, preime-niten, f. Ernst, Feiertlich; *poln.* patetyczny.

Pathos, *fig.* f. Exil.

Pathogenie, die, Lehre von der Entstehung der Krankheiten, patogenija, nauk od po-stanka bolezni.

Pathognomik, f. Diagnostik.

Patholog, ber, patolog *, poznavec bolezni.

Pathologie, die, nauk od bolezni, znanstvo bolezni, boloslovje †, patologija.

Pathologisch, *adj.*, boloznansk †, boloslo-ven †, patologijsk.

Pathos, ber, nach V. vout, razodetje strasti ali goroćiga ćutstva.

Patient, ber, bolnik.

Patientenstube, die, izba bolnih.

Patientin, die, bolnica, bolna, bolna ženska.

Patienten, *pl.*, cokle *pl.*

Patkops, ber, veliki kos rude.

Patoid, das, die platte Bauernsprache, kmečki jezik, kmečko zavijanje pri gorvorjenji.

Patres, *pl.*, oćetje (cerkveni).

Patriarch, ber, oćak; f. a. Erzvater; Ober-bischof, patriarch.

Patriarchal, in Bfsg. Patriarchalisch, *adj.*, oćaski, — oćakov, patriarchijski, (patriarhov-ski), patriarchalni; patriarchalische Lebensweise, patriarchalno, vkupno življenje vse rodovine pod enim oćakom.

Patriarchallirche, die, patriarchalna cer-kev, patriarchalska cerkev.

Patriarchat, das, oćastvo, patriarchija, pa-triarhovstvo.

Patriarchisch, f. Patriarchal.

Patrimonial, *adj.*, deden, patrimonialen.

Patrimonialgericht, das, graščinska dedna sodnija, patrimonialna sodnija.

Patrimonialgut, das, dedina, dedna gra-ščina, grašina.

Patrimonium, das, dedina ali delež po oćetu, oćevina, oćinstvo.

Patriot, ber, Vaterlandsfreund, prijatelj ali pravi sin domovine, nach V. domovinee,

nach *Gutm.* domoljubnik, etwa domorodec, rodoljub, dober deželan.
Patriotin, die, domorodka, rodoljubnica.
Patriotisch, *adj.*, domoljuben, domoroden, rodoljuben, nach *V.* domovinsk.
Patriotismus, der, domoljubnost, domoljubje, domorodstvn, rodoljubje, ljubezen do domovine.
Patriistik, **Patrollogie**, die, nauk od svetih cerkvenih očetov, patriстика.
Patriistisch, *adj.*, patrističen.
Patrize, die, der höchsten Stempel, durch dessen Abdruck im Kupfer die Patrize entsteht, patrica, (nach *V.* dedec).
Patrizial, das, meščanska, mestna zlahtnost.
Patrizier, der, mestni zlahtnik.
Patrocinium, das, kirchl. obhajanje, praznik farniga pomočnika; f. Vertretung (im Proceffe).
Patrolle, die, Patronille, Patulle, patrola, obhodna straža, nach *Gutm.* ogle-dovavna ponočna straža, (*poln.* auch zwiad-y, gleichsam straža na zvedo hodeca); vervea na trompeti.
Patrolliren, **Patronilliren**, v. n., patrolovati, obhajati na ogled, s stražo hoditi.
Patron, der, Fürbiter, prosnjik, priporočnik (*V.*), patron; svetnik, komur je kaka cerkev posvečena; Beschützer, zavetnik, varh, pomočnik, dobrotnik; f. a. Gönner; Eigenthümer, der Hauspatron, der Schiffspatron, lastnik ali gospodar (zlasti ladije); Kirchengenpatron, cerkveni patron, podelivni gospod; kdor ima pravico, duhovnije ali fare podeljevati; er ist ein sonderbarer Patron, čuden človek je.
Patronat, das, patronstvo, podelitna pravica, pravica, fare in duhovnije pri cerkvah podeljevati.
Patronatrecht, das, podelitna pravica.
Patrone, die, Muster, Model, wonach etwas gemacht wird, vzor, obrazec, kalup, vzornica (*böhm.*), model*, muster*; eine mit Pulver gefüllte Papierhülle, bei den Soldaten, patrona*, nabor (Ladung); der Schuß selbst, strel; bei den Buchdruckern, patrona.
Patronatsacht, die, torba za patrone, prašnik †, patroqjak †, *rus.* u. *serb.* patronas*, *poln.* ladovnica (nabojnica).
Patronin, die, prosnjica, priporočnica, zavetnica, pomočnica, patrona.
Patronymikon, das, primke po očetu.
Patronymisch, *adj.*, po rodnem priimku.
Patronille, f. Patrolle.
Patsch, *int.*, pljusk, plesk, plosk, čof, lop; patsch, da lag es, cmok, na tleh je bilo; im Wasser, sterbunk.
Patsch, der, ein Schlag mit der flachen Hand, plesk, plosk.
Patsche, die, bei den Strohdachdeckern, ein zugespitztes, mit einem Griff versehenes Brett, čohla (*V.*), krivnica; ein Werkzeug, weiche Dinge damit fest zu schlagen, trepača, trepavnica; soltiges Wasser, čobodra, plun-dra, pljuska, požopica, plojdra, blato; in

der Kinder Sprache, ročica; Verlegenheit, f. dieses; in der Patsche sein, v stiski biti; Patsche, čevlji za doma, šlape*, papoče (*arab.*) copate, compate.
Patschen, v. n., čobodrati, čofotati, plun-gati pa vodi.
Patschen, v. n., ploskniti, ploskati, čofotati; im Wasser, pljuskati, berljuzgati, plun-gati; im Reth, brodit, berekati, kacati, herbat; es regnet, daš es patsch, dež gre, da se ulija; für Patschen, f. dieses; f. a. Flicken: eintröden, Nisse bekennen, počiti, razpokati se, pokati; v. a., ein Kind patschen, oploskati otroka, na plosk, s ploskam, z dlango udariti, biti (po zadnjici); Einen patschen, v zadrego spraviti koga; Stroh patschen, (von den Dachdeckern), počohati, čohati; v. r., sich patschen, s. W. von der Matraze, svalke delati.
Patschen, v. n., rudern, (von kleinen Fahrzeugen), veslati.
Patscherpe, f. Vogelfische.
Patschfuß, der, f. Schwimmsuß.
Patschhügig, *adj.*, nach dem *Böhm.* ploskonog.
Patschhand, die, f. Patsche.
Patt, der, f. Grind.
Patte, f. Aufschlag (am Kleide).
Pattelfische, die, trepelika.
Pattfapf, der, krastavec, grintavec.
Pafen, v. a., čekati, mazati; f. Wafen.
Paherei, die, čekarija, mazarija.
Pahig, *adj.*, ošaben, napihojen, ukljuben; pagig thun, košatiti se, stegovati se, napenjati se. (*vulg.* uska kašlja, pa nima kaj pljuniti). *serb.* u. *poln.* kokošiti se.
Pauke, die, nach *V.* und auch bei *Gutm.* bobnica, *böhm.* u. *poln.* kotel za bobnanje u. laski boben, pavke*; die Pauken schlägen, na bobnice biti, (nach dem *Poln.* v kotle biti); ein Pauch, wie eine Pauke, tre-buh kakor sodček, boben; (tympanum), im Ohre, bobnica; ein Kind, das immer schreit, vekalo, večaj, vekavo dete; der Pauke ein Loch machen, konec narediti čemu; f. a. Bibonen.
Pauken, v. n. u. a., na bobnice biti; Einen derb pauken, ihu derb schlagen, koga ogom-pati, obunkati; mit dumpfen Tone reden, zamolklo govoriti, momlati; schwa-gen, plun-dern, f. dieses; die Kanzel pauken, udarjati, tolci ob prižnico.
Paukenfell, das, bobnična mrena; anat. f. Trommelfell.
Paukenfellspanner, der, napenjavec bob-nice.
Paukengang, der, im Ohre, bobnični zlob, prehod.
Paukengestell, das, stalo, podstava za bobnico.
Paukenhöhle, die, im Ohre, bobnična vot-lina, dupljina.
Paukenklang, der, glas bobnic, kadar se zasliši bobnica, kadar bobnica zapoje.
Paukenmacher, der, bobničar, bobnar.
Paukenring, der, bobnični obroček.

Paukensteite, die, bobnična struna, (cut-nica v usesu).
Paukenschlag, der, bite, udarjanje na bob-nice, bobnanje.
Paukenschlägel, der, paličica ali betec za bobnic.
Paukenschläger, der, bobničar, ki bije na bobnic, bobnavec.
Paukenspanner, der, ključ za bobnice.
Paukenspiel, f. Paukenschlag.
Paukenschuß, f. Paukenschlägel.
Paukentou, f. Paukenklang.
Paukenwerk, das, bobnica in vsa priprava k nej.
Paukenwiebel, der, Paukenstraße, die, vinta na bobnici.
Pauker, der, f. Paukenschläger.
Pauluhu, f. Pian.
Panperismus, der, siromaštvo, ki se širi po svetu.
Pauperität, f. Armuth.
Pausbad, f. Bausbad.
Pausblume, f. Schlüsselblume.
Pausch, f. Bausch.
Pauschal, in Sigg. navprečni, načežni.
Pauschalausgleichung, die, načežna po-godba, poravnava.
Pauschale, die, naček †, navprečni dnar, nach *V.* navprečna, splošnina.
Pauschalgeld, f. Pauschale.
Pauschaliren, v. a., (Kanzleispr.), odme-riti, vzeti kaj navprek, naček.
Pauschel, der, (*mont.*) bet, betič.
Pauschen, v. n., f. Bauschen; v. a., raztolci, tolci, biti (*rudo*); auch topiti, taliti rudo.
Pauscht, der, Buchst, 182 pol papirja.
Pause, die, das Unterhalten, ustavljenje, po-tihnjenje, ponehanje; Unterbrechung, pre-nachlje, prestancek; im Reden, premolk, pomolk, preihnjenje, *rus.* oddih, (bei *V.* ühlje, molcaj); eine Pause machen, f. Pau-sen; in der Konfusi, oddih, prenehlej; nach einer kleinen Pause, za malo časa.
Pausen, f. Aufschwellen; eine Pause machen, f. Pausiren.
Pausiren, v. n., eine Pause machen, als Unterbrechung, prejenjati, prenehati, pre-anti (mehr *serb.*); im Reden, premolkniti, preihniti, pomolcati; in der Müß, preih-nen, prenehati; aufhören, eine Handlung zu verrichten, nehati, pojenjati, odpočiti se, od-dahnen se ober si, počivati, postati (s čiu), počakati, ustaviti se, (*böhm.* u. *poln.* auch časovati); pausiren, odpočivajoč, molčec.
Pausiren, v. n., močno oteci, otekati, za-buhniti.
Pavaniren, sich, v. r., šopiriti se.
Pave, f. Steinpflaster.
Pavedette, f. Briesstaube.
Pavian, der, (Papio), pavian*, (neka opica kratkorepa in golorita); *fig.* gord, neznan človek.
Paviangeschäft, das, neznano gerdi obraz.
Pavillon, der, ein Gartenhaus mit rundem Dache, paviljon*, kiosk*; sator z okroglo

strehu; prizidje pri palacah, prizidek; f. a. Westhimmel.
Pauvre, f. Arm.
Pazifilale, das, križ, (ki se pri maši viš-um osebam daje kušiti).
Pazifikation, f. Friedensstiftung.
Pazisgent, der, pogodnik.
Pazisiren, v. n., pogoditi, pogajati se.
Pech, das, smola, (*altsl.* auch peklo, vergl. slov. pegla); wer Pech angreift, besudelt sich, (*Strach.* 13, 1.), kdor za smolo prime, se osmoli; vergl. auch kdor se med otrobe mesa, ga svinje snedo; Pech an den Hoi-en haben, nicht fortzubringen sein, priliman biti, prihit biti; mit Pech bestreichen, posmoliti, zasmoliti, smoliti; er hat Pech, (*vulg.*), v kasi je, ne gre mu po sreči; f. a. Pätz.
Pech, in der Sigg. smoln, smolnati.
Pechartig, *adj.*, smolast, smolnast, smoli podobn.
Pechärme, die, (bei den Bräuern), smola-ste drozi.
Pechbaum, der, wörtl. smolno drevo; f. Föhre, Fichte.
Pechblume, f. Pechnelke.
Pechbraun, *adj.*, temoorjav.
Pechbrenner, der, smolar, (ki borovico že zavoll smole).
Pechbrennerei, die, smolarstvo; sich dar-mit beschäftigen, smolariti.
Pechbrennerin, die, smolarica.
Pechbrennhaut, das, smolarnica.
Pechdampf, der, dim od gorende smole.
Pechdraht, der, dreta, nach andern (*slov.* M. dretva, nach *M.* u. *Ravn.* (in Pivka), derm. dermek.
Pechen, **Pech machen**, v. n., smolariti, smolo kuhati, smolo brati; prijemati so kakor smola, ticitati na mestu kakor prihit; v. a., mit Pech bestreichen, überziehen, nasmoliti, posmoliti, zasmoliti, smoliti.
Pecher, der, smolar.
Pecherde, die, (humus picea), smolnata perst, smolavica.
Pecherz, das, smolnasta ruda, černikasta, sveta ruda.
Pechfadel, die, smolnica, smolnata bakla.
Pechfaden, der, smolna, smolnata, osmoljena nit; f. a. Pechdraht.
Pechfahne, die, smolnica.
Pechfische, die, smolnasti lišaj.
Pechgeruch, der, duh po smoli.
Pechhandel, der, smolarija, kupčija s smolo; ihn betreiben, smolariti; damit gewinnen, verkeren, prismolariti, zasmolariti, (smola-riti kann jedoch auch: Pech gewinnen be-deuten).
Pechhändler, der, smolar (auch Pecher).
Pechhaube, die, smolna kapa.
Pechhauser, der, f. Pechbrenner.
Pechholz, f. Harzholz.
Pechhut, der, smolnik.
Pechkütte, die, smolarnica.
Pechlicht, *adj.*, pechählich, smolast, smol-nast.

Pechig, *adj.* smolnat, smolen, osmoljen; sich pechig machen, osmoliti se; in Hüttenwerken, zamazan, umazan (od zezeza).
Pechigkeit, die, smolnatost.
Pechkappe, f. Pechhaube.
Pechkerze, die, aus schwarzem Ulnschlitt, slepur (V.). (iz černiga loja s primesano smolo).
Pechlohe, die, mastni, smolasti premog; f. a. Gagat.
Pechkranz, der, smolnjak (M.). smolni venec.
Pechkriste, die, smolna greblja (sodarska).
Pechkuchen, der, smolni hlebec (svalek).
Pechler, der, smolar.
Pechlich, f. Pechlicht.
Pechlicht, das, slepur (V.).
Pechlöffel, der, zlica za zajemanje smole.
Pechmann, der, smolar.
Pechmeste, die, kolomaznica.
Pechnelke, die, (Lycchnis viscaria), smolnicka; f. a. Gauhblume.
Pechosen, der, smolarska pec. peč za kuhanje smole.
Pechöl, das, smolno olje.
Pechpflanze, die, ponev za smolnice.
Pechrauch, f. Pechdampf.
Pechreich, *adj.* smolnat.
Pechring, f. Pechkranz.
Pechrinne, die, zarezca v smrekovem deblu, iz ktere se vodi smola; smolotečina.
Pechscharre, f. Holzmesser.
Pechschmiede, die, smolna maža.
Pechschwarz, *adj.* čern kakor žužek; pechschwarze Finsterniß terda tema.
Pechstieder, f. Pechbrenner.
Pechstein, der, smolek f.
Pechstanne, die, Fichte, smreka.
Pechtonne, die, beček za smolo.
Pechtopf, der, lonco za smolo.
Pechtopf, der, smolna, naj boljši šota.
Pechwerg, das, smoljenina (za smoljenje ladj); f. a. Fuh.
Pedal, das, pedal v orglah, pedalni registri.
Pedant, der, Schmeichele, muhovar, mahovec (gebr.); pedant (in allen slav. Wörterbüchern).
Pedanterei, die, Pedanterie, Pedantismus, pedantstvo; f. a. Schmeichelei.
Pedantisch, *adj.* pedantisch.
Peddig, der, f. Mark, Giter.
Pedell, der, sölski sluzabnik.
Pegajns, der, Pegaz.
Pegel, der, im Wasserbaue, vodomér, kazalo visokosti kake vode; auch weisje, derva.
Pegeln, v. n. u. a., lokati; meriti globokost vode.
Pegler, der, pijanec.
Peil, das, ein Merkmal, woran man die Höhe des Wassers erkennt, f. Pegel.
Peilen, v. n. u. a., die Tiefe des Meeres untersuchen, überhaupt messen, meriti, (so-sehno globokost morja).
Peilholz, das, Peilstad, der, vodomérna palica.
Pein, die, f. Marter; heftiger Schmerz, huda

holecina, bol, muka (Mon. frising. moka); Seelenleiden, britkost, težava; Pein verursachen, mučiti, trapiti, postiti (heftig zusehen), pekliiti, terpinčiti; hudo terpljenje; Pein leiden, hudo terpeti; f. a. Folter; Strafe, kazen.
Peinbau, f. Folterbant.
Peingefühl, das, mučni, pekoči, trapni (böhm.) čut.
Peingericht, das, sodnija za hudodelstva, zaglavna sodnija.
Peinigen, v. a. trapiti (böhm.), pestiti, pekliiti, mučiti, terpinčiti (M.), ječiti (durch Kerker), težaviti, težave napravljati, tretti, nach Jan. umarjati; das Gewissen peinigen den Bösen, hudobniga vest peče, pekli, žge; f. a. Foltern.
Peinigend, *adj.* mučn. trapiven, britek, težaven; f. a. Peinlich.
Peiniger, der, mučivoec, (mučitelj), trapivec, pestivec, grozovitnež, trinog; ein Peiniger; f. Peinigen.
Peinigerin, die, mučivka, trapivka.
Peinigung, die, pestitev, pestenje. (peščenje), stiskanje, pekljenje, mučenje, terpinčenje; f. Pein.
Peinlich, *adj.* mučn, mučiven, briedek, pretežaven, s hudimi holecinami, böhm. trapny; poln terpljenja in holecine; peinliches Gericht, kervava, kriminalna sodnija, zaglavna sodnija; die peinliche Frage, f. Folter; ein peinlicher Tod, težka smert, v hudih holecinah; peinlich untersuchen, f. Foltern; das peinliche Recht, peinliche Gesetz, kazensko pravstvo, postave zoper hudodelstva; peinlicher Proceß, zaglavna pravda; peinlicher Fall, zaglavni primérlicj, kazenski primér; peinliche Salagerichtsordnung, pravdni red zaglavne ali kriminalne sodnije; Zemanden peinlich anfragen, auf Leib und Leben, koga na smert tožiti, pri zaglavni sodnij; peinlich Beflagter, zatozence, preiskovance; eine peinliche Lage, težava, stiska, briedek stan; ein peinlicher Mensch, preboječ, plašen človek; f. Aengstlich.
Peinlichkeit, die, mučnost, briedkost, težavnost, zaglavna sodnija oblast; f. a. Aengstlichkeit.
Peinvoll, *adj.* premučn, pretežaven; f. Qualvoll.
Peißler, f. Weißler.
Peitsche, die, bič (in allen slav. W.), korabac; mit der Peitsche klatschen, pokati z bičem; mit der Peitsche hauen, sleniti, udariti, seskati koga z bičem, bičati; f. a. Anschläger, Ranten.
Peitschen, v. a., bičati, (bičevati), z bičem biti, tepsti, nabijati, udrihati, korabacati, (poln. chłostac); mit Ruten peitschen, ošibati, šibati, s sibo ošeskat, naseskati, seskati, nasekati, tepežkati; lange genig peitschen, nabijati se, nakorabacati se; ein wenig peitschen, pobijati; wohn peitschen, peitschend treiben, pribijati, prisibati koga kam; die Wellen peitschen an das Ufer, (v. n.), valovi se zagajajo na breg, tepejo

breg; das Schicksal peitscht ihn, nesreča ga tepe, tare, preganja; den Wein peitschen, vino čistiti, makataje, stresaje ga.
Peitschen, das, bičanje, šibanje, tepenje.
Peitschenförmig, *adj.* bičast.
Peitschengestalt, — gestalt, f. Peitschgestalt.
Peitschenhieb, der, slenek, udarec z bičem, (böhm. švig).
Peitschenknall, der, pok, tresk z bičem, pokanje.
Peitschenmacher, der, bičar, korabacar (auch Peitschenverkäufer).
Peitschenstab, Peitschenstiel, der, bičnik, krapivovec, gajzelnik, nach andern slav. W. bičičec, bičiče.
Peitschenstock, der, f. Peitschenstab, (Asphodelus luteus), nach dem Böhm. mečik žolti.
Peitschenstreich, der, f. Peitschenhieb.
Peitscher, der, bičavec, bičevavec, kdor z bičem tepe, udriha.
Peitscherin, die, bičevavka.
Peitschschlange, die, bičasta kača (dolga in tenka).
Peitschwurm, der, tenkoglavec f.
Pejorieren, f. Verschlimmern.
Pej, die, f. Hümbin.
Pelesche, die, ein Kleid, pekeša *.
Pelinit, der, nach dem Böhm. grebenec (okamenina).
Peltate, das, ein Brustmittel, zdravilo za persi; ein Schild, Bild, das die latholischen Priester auf der Brust tragen, križec (Zalok).
Pelmat, das, Kassen diebstahl, okradba dnarnice.
Pelnuar, *adj.* dnaren, v denarjih.
Pelagisch, *adj.* morsk.
Pelagisch, *adj.* visokomorsk.
Pelamele, bunt durch einander, zmesan, vse vprek.
Pelcerine, f. Pelztragen.
Pelikan, der, (Pelicans onocrotalus), pelikan, nach dem Böhm. nenasit, nesit, allul. nejesyt, russ. (in Ukraina) baba; ein Werkzeug zum Ausziehen der Zähne, klesec, Kesse (za rovanje zob); nach Ravn. vod; in der Ghemit, pelikan, steklena posoda za woziganje ali destiliranje.
Pellänner, f. Wundarzt.
Pelle, die, die grüne Schale der Nüsse, robkovina, beljakovina (Ravn.) f. Nuphäpel.
Pellererie, f. Kirchsnerwaare.
Peloton, das, oddelek vajakov (po 40—50 möz, ki hkrati ustrelt), russ. izvod.
Pelotonfeuer, das, ognj ali strel v malih oddelkih, izvodih.
Peltram, f. Kappenkraut.
Peitschen, *pl.* (Coronilla), bunte, smarna detelja.
Pelz, der, ehemals für Decke überhaupt, f. dieje; die Haut der Wild, skarlup, smetana; Haut der Thiere, koza, meh; eine mit der Weibhaltung der Haare gegerbte Haut, kerzno, kažuovina, kožusina, (kosmato

usnje); Pelz der Schafe, runa; nastrizena volna, auch kozuh; ein mit Pelz gefütterter Oberrock, kozuh, russ. u. poln. suba, welches auch Jarn für Weiberpelz anführt; f. koza, život; Einem den Pelz ausklopfen, koga namajiti, nabiti, napokati; Einem den Pelz waschen, koga namahati, tudi ozmérjati hudo; wach mit dem Pelz und nach ihm nicht naß, nach dem kroat. hrani me sita (sitiga), pa stedi (varuj) mi žita; volk sit in pa koza cela; Einem eine Haus in den Pelz setzen, Unruhe verursachen, in große Verlegenheit bringen, podkuriti komu, doti mu bolho v uho.
Pelz, in Bßg. kožušni, kožuhov, kosmati, iz kožuvine, kerzna.
Pelzaffe, die, (Callitrix), lepovlaska f.
Pelzart, der, kožuovina; Art zu pflöpfen, cepljenje, cepitev.
Pelzbeit, das, cepivna kočica, kočica (Pflöpfwerkzeug).
Pelzbech, das, oblog iz kožuvine.
Pelzen, v. a., pflöpfen, uecepti, vcepti, cepiti, (nach dem Poln. u. Böhm. šepiti, russ. privivati); die Haut abziehen, odreti, dreti, odirati, iz kože deti, devati; die Schale abziehen, omajiti, majiti, olupiti, lupiti; für vrugeln, f. diejes.
Pelzer, der, Pflöpfer, cepivec, kdor sadje cepi; Hautabzieher, derec; Pelzhändler, kožuhar; Kirchsner, kerznar.
Pelzleder, der, kos kožuvine, smetane.
Pelzjucker, das, kosmata podloga, podšivka, podklada iz kožuvine.
Pelzhändler, der, kožuharstvo, kožuharija; der Betrieb des Pelzhandels, kožuharjenje; den Pelzhändler betreiben, kožuhariti, s kožuovino kupčevati.
Pelzhändler, der, kožuhar.
Pelzhändlerin, die, kožuharica.
Pelzhändschuh, der, kosmata rokavica, (u. der allgem. Ausspr. und den Wohlklang: regelu besser rokavica Met.).
Pelzhosen, die, kosmate hlače.
Pelzlicht, *adj.* nekako kosmat, kožuhat, kožuovini podobend; pelzlichte Birn, kosmačka, kožuška.
Pelzig, *adj.* kosmat, s kožuham.
Pelzjatte, die, kratki kozuh.
Pelzjupe, die, jopa s kožuovino podložena.
Pelzkamm, der, kerznarski greben za kožuovino.
Pelzkappe, die, kosmata kapa, kuéma.
Pelzkirsche, die, nach dem Böhm. hrupavka, hrupénka, debela černica; gepflöpft, cepljenka.
Pelzkleid, das, kozuh.
Pelzkragen, der, Pelcerine, kosmati ovratnik ali vratanik (iz kožuovine); Palatine, palatinka, nach dem Böhm. mačica, (russ. ogonki).
Pelzmantel, der, korarski kozuh.
Pelzmeise, die, f. Schwanzmeise.
Pelzmesser, das, cepivni nož.

Pelzmotte, die, molj kozuhovini škodljiv, molj kozuhovec.
Pelzmütze, die, kosmata kapa.
Pelzraupe, die, kosmata gosenica, (in St. a. vosenica = kosmatica).
Pelzreis, das, edp, cepic, nach V. trak.
Pelzrock, der, kozuh, kosmata suknya, šuba ali šavba (bei Jarn. Weiberpelz).
Pelzjamm, f. Felbel.
Pelzschabe, f. Pelzmotte.
Pelzschuh, der, kosmata, s kozuhovino podvlečena čizma, oevelj.
Pelzschule, die, zarod mladih cepjencov, cepisce, cepise (V.)
Pelzstiefel, der, kosmati ali pa s kozuhovino podvlečeni škornji.
Pelzwaare, die, kozuhovina, kosmata roba.
Pelzwasch, das, cepivni vosk.
Pelzwerk, das, kozuhovina, kosmata roba.
Pelzwerthändler, der, kozuhovinar, (böhm. kožešinar).
Pelzmotte, f. Pelz.
Penaten, pl., bei den alten Römern, penati, hišni ali domači bogovi.
Pendant, f. Haug.
Pendant, der, f. Seltenstück.
Pendel, **Pendul**, das, bei der Uhr, nepokoj, bingelj, (trepetikelj für pendikelj), nemirika, russ. majatnik, poln. kolibnik; überhaupt nach V. binga; das Pendel in Bewegung bringen, zagnati, zaganjati uro.
Pendeluhr, die, ura z nepokojem, s pendikeljnam.
Pendulumreise, f. Beutelmreise.
Penetrant, adj., vom Geruch, močan, hud.
Penetren, f. Durchbringen.
Penguin, der, tolstnjak.
Penibel, f. Beschwerlich.
Penich, der, f. Fendgras.
Penn, der, ein hölzerner Nagel, klin, moznik; Thürriegel, pah, zapah.
Pennal, das, peresnik, peresnica, nach V. peresni tul; Spottnamen jüngerer Universitätslehrer, etwa belobradee.
Pennen, v. a., s klinam zabiti, zatakni.
Penny, f. Pfennig.
Pensel, f. Pinsel.
Pension, die, das Ausge dienthaben, doslužba, izsluzba, pokoj; Gehalt eines Ausgedienten, doslužnina, pokojnina, mertva plaća, penzija *; Pensionsanstalt, f. Erziehungs-haus, Kostschule.
Pensionär, **Pensionist**, der, doslužnec, uživavec doslužnina ali mertve plaće, pensionar *; f. a. Kostgänger, Pflegling.
Pensionat, das, f. Erziehungs-haus.
Pensionairen, v. a., doslužnino ali penzijo dali komu, pensionirati koga; djati v pokoj, izsluzenost.
Pensionsanstalt, f. Erziehungs-haus.
Pensionsgehalt, f. Pension.
Pensionsgelder, pl., danarji za doslužnino, doslužnina.
Pensionsstand, der, dosluženost, izsluzenost.
Pensionsverbot, das, zadržba, ustav-

ljenje penzije; pod prepoved djati doslužnino.
Pensiv, adj., für nachdenkend, nachsinnend, schwermüthig, premiälahoć, zamišljen, po-bešene glave.
Pensum, das, naloga (v šoli).
Pentachord, das, ein mit 5 Saiten bezogenes Instrument, peterostrunek †.
Pentader, f. Fünffach.
Pentaglotte, die, ein Buch in 5 Sprachen, zumal die Bibel in 5 Sprachen, peterojezicne bukve, sveto pismo v petih jeziki.
Pentagon, das, f. Fünfeck.
Pentameter, der, petomer, pentameter, peterostopni verz.
Pentametrisch, adj., petomeren, petostopen.
Pentarch, der, peták, eden izmed petih, ki vladajo.
Pentarchie, die, vlada petih.
Pentarchie, der, petere Mojzesove bukve, pet Mojzesovih bukve, russ. a. pjatknizje.
Pentarchien, der, siderao bruno.
Pentultima, (syllaba), predposlednji, predzadnji zlog.
Penzen, v. n., mit Bitten quälen, mole-dovati.
Perinerie, die, f. Baumschule, semenišoe, semenise, (auch als Bildungsanstalt).
Perlis, die, kurja noga, poln. rozsiad.
Perception, f. Wahrnehmung.
Percepieren, f. Empfangen, Begreifen.
Perceptient, der, prejemavec, pobiravec.
Pereat!, konec ga hadi; naj pogine!
Peremptorisch, adj., ohne weitere Frist, neprelozin, neprelozljiv, nepodaljšljiv, zadnji, poln. zawity; entscheidend, dosojin, odločiven, določiven; peremptorische Frist, f. Fallfrist.
Perennirend, adj., viele Jahre dauernd, von Pflanzen, veeleten, nach V. preleto-vaven, und perennirend sein, preleto-vati.
Per fas et nefas, po pravici in krivici.
Perfelt, adj., popolen, popolnoma, do do-briga; prav dobro in brez spolike (n. pr. znati citati).
Perfektibilität, die, spopolnjivost †, do-versljivost.
Perfectioniren, v. a. u. r., spopolniti, spopolnovati kaj, se, f. a. Vervollkommen.
Perfektum, das, pretekli čas.
Perfid, f. Treulos.
Perforation, die, prevertanje, preluk-njanje.
Perforatortrepan, der, bei den Wund-ärzten, nach V. (ranocelski) nabožo ali vertavnik.
Perforiren, v. a., prevertati, preluknjati.
Pergament, das, pergamen, pergament*;
kroat. kver; bei Gutsm. karmien, papier iz kože.
Pergament: i. d. 3fig. pergamenov, pergamentni.
Pergamentartig, adj., pergamenast.
Pergamentband, der, vez v pergamen-

das, vezek iz pergamena; anat. pergamenova kita.
Pergamenten, adj., pergamenov, pergamenten*, pergamenast.
Pergamentfaser, f. Pergamentmacher.
Pergamenthaut, die, koža za pergament, pergamenasta kožica.
Pergamentlein, f. Hornlein.
Pergamentmacher, der, pergamenar.
Pergamentmacherei, die, pergamenarstvo.
Pergamentmacher, der, pergamenarski delavec, ki pergament sterze.
Perge, f. Föhre, Kiefer.
Perhorreszenz, die, in der Rechtsprache die Verwerfung eines Zeugen, eines Urtheils oder Richters, zaverzba, izverzba.
Perhorreszenzgrund, der, zaverzbní, izverzbní vzrok.
Perhorresziren, v. n., zavreći, izvreći (pričo, sodnika), russ. otrinut (odrinuti).
Peridium, das, okrov für gobah.
Perigenum, f. Erdnähe.
Perihelium, f. Sonnennähe.
Perikarpium, das, lusk, luščina, lusina.
Perilopen, pl., oddelki (sv. pisma).
Perimeter, f. Umkreis.
Per indirectum, posrednje, po ovinkil, po kom drugem.
Periode, die, Zeitraum, doba, čas, ali od-delek časa, občasje †, vek, (Jahrhundert); ein vollständiger Satz, besonders mehrere zu einem Ganzen verbundene Sätze, etw. strok, zloženi stavek, russ. u. poln. period, m.; f. a. Monatlich (e. Reinigung).
Periodenbau, der, zlaganje stavkov.
Periodisch, adj., wiederkehrend, občasen, periodisch, nach Raven. rokoven; periodi-sche Druckschrift, občasni, periodični tiskopis †; od časa do časa prihajoc, občasno. (ob odločenem času); periodisch verfliegende Quellen, presihajoci studenci; periodischer Monat, obhodni mesec; periodisch schreiben, zložene stavke ali periode rabiti, delati.
Periodologie, die, nauk od zlaganja stavkov.
Periostrum, das, koža okostnica, pokostnica.
Peripatetiker, der, peripatetik.
Peripetie, die, nagli prevert, prekuć.
Peripherie, die, obvod, obod kroga; ob-vodna čerta, nach V. akoluž (Reifn.), f. a. Umkreis, Umgegend.
Peripherienfang, der, etwa obvodni pas.
Peripherisch, adj., obvoden.
Periphrase, die, f. Umschreibung.
Periphrastren, f. Umschreiben.
Peristopisch, adj., obgleden.
Peristaltisch, adv., wurmförmig, freijend, peristaltische Bewegung der Gedärme, po-ganjaven, zvjaven po podobi červov; peristaltische Kerzenje čev.
Peristh, f. Säulengang.
Perjuris, f. Meineidig.
Perjurium, f. Meineid.
Perlan, f. Perlau.
Perussion, die, udar.

Perussionsgewehr, das, udarna puša, samokresnica.
Perlappell, der, biserno jabelko.
Perlartig, adj., biseraast, bisernast.
Perlasphe, die, biserni, najoistejši pepel.
Perlschen, das, bisereć.
Perlstrand, der, predrobni natis ali tiak.
Perle, die, die löcherige Schreibe in dem But-terfasse, metuček, kolče, metič, šterbonek; ein Loch in derselben, nach V. jagoda; rind-slicher Körper, jagoda (eig. Kern); Inwelen in der Perlmuschel, biser (altst. biser u. bisr, auch serb. biser), perla *, nach V. draga jagoda, russ. žemčug; Perlen fischen, biserov iskati; mit Perlen jieren, z biseri ozalsati, olepsati; poet. kaplica, biser; man muß Perlen nicht den Säuen vorwerfen, ne meči biserov pred svinje; škoda beliga kruha psam dajati (poln.); f. a. Heupferd; im Weine, nach M. živioe.
Perlen: in der 3fig. biserni, biserov ober biserjev.
Perlen, v. n., kleine Bläschen werfen, von Flüssigkeiten, nach V. prašiti, jagode, berbunčke ali bulice metati, nach M. mozoti, živice spuščati, spušati; poln. iskriti se; der Wein perlt, vino prasi, mozi, živioe spušća, spuša; das Laub perlt, listje se sveti, leskoće od rose; biseram podobno kapljice delati.
Perlenarbeit, die, izdelek z biseri.
Perlenaufer, f. Perlmuschel.
Perlenbau, die, im Meere, melj, klečot z biseri.
Perlenbohrer, der, bisernik (sveder).
Perlenbranntwein, der, dobro žganje.
Perlenfang, f. Perlenfischer.
Perlenfänger, f. Perlenfischer.
Perlenfarbe, die, biserna barva.
Perlenfischer, der, kdor biserov išoe, išo ali bere, bisernik.
Perlenfischerei, die, iskanje, branje, lov biserov.
Perlenflechte, die, biserni lišaj.
Perlengran, adv., biserno-siv.
Perlenhandel, der, knpója z biseri.
Perlenhändler, der, biserar, bisernik.
Perlenhell, adj., bister, jasen, svetel kakor biser.
Perlenhirs, f. Steinbreche.
Perlenkleid, das, oblačilo z biseri.
Perlenkopf, der, biserna glavica.
Perlenkrauz, der, biserni venec.
Perlenkrant, **Perlkant**, das, (Lithospermum arv.), ptijeje proso.
Perlenkupfer, das, biserna med.
Perlenmaß, das, mera za bisere.
Perlenmuschel, f. Perlmuschel.
Perlenreich, adj., bisernat, bisernovit, poln biserov.
Perlenrassen, der, predrobni biser.
Perlenschaur, der, biserni zaklad, biseri.
Perlenschamm, der, živice, biserne pene.
Perlenschmud, der, okras, okinó z biseri.
Perlenschnur, die, niz biserjev, biseri

Pesthullich, Pestartig, *adj.*, kugast, böhm. morovit(y); kugi podoben.
Pestaugenstecher, *adj.*, okuzen.
Pestarzt, ber, zdravnik kužnih, kužni zdravnik.
Pestbeule, die, auch Pestdrüse, kažni mazol, tur. kužna bula, nach *Gutsm.* dimlača (böhm. dymnice. *poln.* dymnicie, böhm. auch hliza = gleza) u. prekurs (?).
Pestblase, die, kužni melur; f. a. Pestbeule.
Pestblätter, Pestdrüse, die, f. Pestbeule.
Pestdampf, Pestdunst, ber, kužni hlap, sopar.
Pestel, die, Zaunpfähle mit Löchern, in welche die Ratten gesteckt werden, vereja; ein Zaunpfahl mit Armen, soha.
Pestessig, ber, zdravilni kis zoper kugo.
Pestgeruch, ber, kužni smrad, duh, puh.
Pesthaft, *adj.*, kužin, kugi podoben; ein Pesthafter, kužnik, okuzenec.
Pesthauch, f. Pestgeruch.
Pesthaus, das, Pesthof, ber, hiša kužnih, bolnisnica za kužne, kužna hiša.
Pestilenz, die, f. Pest.
Pestilenzialisch, Pestilenzisch, *adj.*, kužin.
Pestilenzkraut, f. Weiskraut.
Pestilenzvogel, ber, (*Sylvia pestilentialis*), kužna penica, böhm. kopřivník; (*Ampelis garrulus*), čopasti pegam (schmit aus: Wöhe im entstanden), böhm. brkoslav česky.
Pestilenzwurz, f. Sulfatit.
Pestisch, *adj.*, kužast, kužin, strupen.
Pestkirchhof, ber, pokopališče, pokopališe za kugo umerlih.
Pestkordon, ber, kordon*, zapertija zoper kugo.
Pestkrank, *adj.*, kužin, okuzen, na kugi bolen; ber, die, Pestkranke, kužnik, kužnica.
Pestkrankheit, die, kuga, kužna bolezen.
Pestlich, f. Pestisch.
Pestlieb, das, pesem ob kugi.
Pestluft, die, kužni, okuzeni zrak, kužna sapa.
Pestmittel, das, lek, zdravilo, pomoček zoper kugo, proti kugi.
Pestnagel, ber, f. Möhre.
Pestöl, das, olje zoper kugo.
Pestordnung, die, naredba, ukaz zastran kuge.
Pestplage, die, kuga, kužna nadloga.
Pestprediger, ber, pridigar ob času kuge.
Pestqualm, f. Pestdampf.
Peststoff, ber, kužnina, kužna skvernina.
Pestvergiftung, die, okuzenje, okužba.
Pestvogel, f. Pestilenzvogel.
Pestzeit, die, kuga, čas kuge, kužni čas, zur Pestzeit, ob kugi.
Pestwurz, die, repuh.
Pestarde, die, Geschieß in Gestalt einer Glocke, Sprengstück, petarda*, *russ.* a. stenolom, razbijalo.
Pestardiren, f. Sprengen.
Pestardirer, ber, pestardnik.
Pesent, ber, prosivec, prošnjak.

Peterlein, das, f. Peterfille.
Petermann, ber, nek droben dnar; Peterasfisch, morski drakon, morski kovac.
Petersblume, die, (*Melampyrum arv.*), poljski černivec.
Petersfisch, f. Petermann.
Petersgerste, f. Bartgerste.
Petersilie, die, (*Apium petroselinum*), peteršilj, peteršilj; wille, mala trobelika, pasji peteršilj; *russ.* u. *poln.* potruška, nach *Sul.* persin.
Petersilienz, in Bsg. peteršiljev.
Petersilienholder, ber, (*Sambucus racemosa*), česuljek.
Petersilienkraut, das, peteršiljeva nat.
Petersilienwurzel, die, peteršiljeva korenina.
Peterskorn, das, f. Dinkel; Kolch.
Peterskraut, das, (*Melampyrum*), černivec; (*Lonicera*), kozji parkeljei.
Peterskriessel, ber, sv. Petra ključ; (*Prunella offic.*), ovčica.
Peterstab, ber, palica sv. Petra.
Petersvogel, f. Sturmvogel.
Peterswurz, f. Johanniskraut.
Peteschen, *pl.*, ostudnice *pl.*, peteče* *pl.*
Petiren, f. Witten.
Petit maitre, f. Stuger.
Petit, Petitschrift, die, drobni tisk, drobne natisne cerke.
Petition, die, prošnja, prositev, prosba.
Petitioniren, v. n., prositi.
Petitionsrecht, das, pravica, prošnje podajati.
Petitionschrift, die, prošnje pismo, prošnji spis.
Petitum, das, f. Begehren.
Petresalten, die, okamenine, okamnine; f. a. Versteinernung.
Petrifikation, die, f. Versteinernung.
Petrifiziren, v. n., okamneti, skamneti.
Petriner, f. Weltgeistliche.
Petschaft, das, Werkzeug zum Siegeln, pečatnik; ber Abdruck, pečat, m. a. im *Serb.* u. *Allsl.*, hingegen im *Russ.*, *Poln.* u. *Böhm.* *gen. fem.*; mit seinem Petschaft versiegeln, s. svojim pečatom zapečatiti.
Petschafting, ber, pečatni porsten ali perstan, pečatnik.
Petschaftstecher, ber, pečatar.
Petsche, f. Ruber; petšchen, f. Rudern.
Petschel, das, (*Schles. Prov.*), f. Kalb.
Petschier, das, f. Petschaft.
Petschieren, v. a., zapečatiti, pečatiti.
Petschiering, f. Petschafting.
Petschierstecher, ber, pečatar.
Petschierstückel, das, pečatnik.
Petschierwachs, das, pečatni vosk.
Petto, (*ital.*), in Petto haben, na misli imeti, namenjen biti.
Petulant, f. Ruthwillig.
Peth, ber, medved; f. Bär.
Pete, die, psion, kuzla, kuja; eine liebliche unzüchtige Weibsperson, lajna, nesramnica.
Pehel, das, jagneje.

Penschel, das, f. Eingeweide.
Pfad, ber, steza, *dim.* stezica, auch (peš) pot, tir.
Pfad, das, (Pfad, österr. u. bair. Prov.), srajca, pertena obleka.
Pfabeisen, das, *mont.* Pfähleisen in der Gaspeistüge, nach V. rinka*.
Pfaden, v. a., f. Bahnen.
Pfadin, f. Gangbar.
Pfadler, ber, platnar, srajčear, prodajavec pertene robe.
Pfadlerin, die, platnarica, mojskra*.
Pfadlos, *adj.*, brez steze, nehoden, pust, brezpoten; f. Unwegsam.
Pfadlosigkeit, die, brezpotnost, neprehodnost.
Pfadschau, die, ogleđ, pregled(ovanje) stez in potov.
Pfäffchen, das, f. Braunleichen.
Pfaffe, ber, den Stand entehrender und vobehafter Schimpfname, far*; in der Naturgeschichte, f. Nachtigalweib, Dompfaffe; (*Fulica atra*), liska; (*Uranoscopus glaber*), nebogled + gladki; f. a. Wasserjungfer.
Pfaffenbaum, ber, (*evonymus vulgaris*), kapčevina, farske kapice.
Pfaffenbeere, f. Johannisbeere, schwarze.
Pfaffenbinde, die, (*Arum*), sterkovec.
Pfaffenblut, f. Pfaffenbinde.
Pfaffenholz, das, kapčev les.
Pfaffenläppchen, das, farska kapica.
Pfaffenlaus, f. Raubläuse.
Pfaffenplatte, die, f. Löwenzahn.
Pfaffenröhren, f. Pfaffenbaum, Dotterblume.
Pfaffenschuh, f. Frauenschuh.
Pfaffenstiel, ber, f. Löwenzahn.
Pfahl, ber, kol, *coll.* kolje, nach *Gutsm.* auch steber (Säule), am Zaune, mit Löchern, vereja; mit armen ähnlichen Pfosten, soha (auch im Böhm. ein Pfahl), Pfähle, *dim.* kolček, zatič, tik (*Jarn.*); einen Pfahl einschlagen, einrammen, kol zabiti, zalleci v tla; eine Reihe Pfähle, po versti zabito kolje, nach M. kolische; an den Pfahl stellen, f. Pranger; vorgeschubte Pfähle, *mont.* okovani kolj; in meinen, ober zwischen meinen vier Pfählen, nach stürmi stenami, doma; einen Pfahl im Fleische haben, nadloge na životu imeti; ber Pfahl einer Mähe, dolga korenina; Pfähle entfallen, kole klestiti, entfallen, heliti; Pfähle stecken, koliti.
Pfahl, in Bsg. s. kolj (kolmi). na koleh.
Pfahlbau, f. Pfahlwerk.
Pfahlbaum, ber, drevo za kol dobro, drevesa za kole.
Pfahlbohle, die, ospičena podnica.
Pfahlbüschel, die, most na koleh, na polah.
Pfahlbürger, ber, prodmešan.
Pfahleiche, die, hrast za kole dober.
Pfahleisen, das, zelezoi kol, drog.
Pfählen, v. a., mit Pfählen versehen, s. koljem graditi, natakniti, natikati, naticati, kole zasajati, zabijati; auf einen Pfahl spießen, na kol natakniti, natikati, nabiti.

Pfund, ber, den Wein- oder Hopfenberg pfählen, okoliti, koliti, okoličiti, koliečiti.
Pfählen, das, koljenje, nasajenje na kol.
Pfahlgraben, ber, rov, ali jarek s kolmi.
Pfahlgrund, ber, podstava, dno na zabiti koleh.
Pfahlhaufen, ber, kup kolov.
Pfahlhaus, das, hiša na koleh, v tla zabiti.
Pfahlheide, die, pregrada s koljem.
Pfahlholz, das, *coll.* kolje; ein einzelner Pfahl, kol.
Pfahlhölzchen, das, kolieč, kolieček.
Pfahlleiter, die, osterv; in Obsthärten, ključ.
Pfahlmast, ber, samocelo drevo na ladii.
Pfahlmühle, die, mlin na koleh.
Pfahlpüschel, ber, bet za zabijanje kolov.
Pfahlramme, die, oven, (auch böhm. beran), nach V. kolovrat, *russ.* baba.
Pfahlruthe, die, (beim Teppichweber), nach dem Böhm. vtokovec.
Pfahlstängel, f. Pfahlpüschel.
Pfahlschlagung, die, zabijanje kolov.
Pfahlschwanz, ber, širji zgornji konec kola.
Pfahlwall, ber, nasip s koli zavarovan.
Pfahlweide, die, mandeljinova verba.
Pfahlwerk, das, kolje, kolj *pl.*, nach V. kolovje, *russ.* palisadnik.
Pfahlwurm, ber, kukce.
Pfahlwurz, die, Herzwurzel, nach V. kol; f. übr. Herzwurzel.
Pfahlzahn, ber, plot iz kolov.
Pfad, f. Pfad, das.
Pfadler, f. Pfadler, Trödler.
Pfalz, die, Begattung, f. Balz, Falz; Balz, dvor, grad (nekdanjih römisch-nemäskih cesarjev); als Gebiet, palatinstvo (*Gutsm.*).
Pfalzen, f. Balzen.
Pfalzgericht, f. Holzgericht.
Pfalzgraf, ber, palatinski ali dvorski knez, falgroß.
Pfalzgraffschaft, die, palatinstvo, falgroßstvo.
Pfund, das, zastava, (auch böhm. u. *poln.*), nach *Gutsm.* auch das *russ.* zalog (im Slov. mehr Fund) u. zaklad (Slov. Schatz), a. zadatek (Darangabe); gerichtliches Pfund, rubešcina, rubešina, zarubljeno blago; sein Leben zum Pfande, ziviljenje zastaviti, zastavljati; Pfand der Liebe, *fig.* zadatek, sad, zastave, ljubezni; ber heil. Geist, Pfand unser Erbtes, sveti Dab, zastava naše dedščine, dedščine; Pfänder spielen, igrati za zastave; (bogeckati?); unbewegliches Pfand, f. Hypothek; Geld auf Pfänder leihen, dnar v zajem dajati ali posojati na zastave; ein Pfand nehmen, vzeti, prejeti na zastavo; das Pfand ist verfallen, zastava je zapadla (prepadla); ein Pfand einlösen, rešiti, odkupiti (nach andern Slav. M. izkopti) zastavo; etwas zum Pfande, als ein Pfand geben, zastaviti, zastavljati kaj, zastavo dati, dajati; sein Wort zum Pfande geben,

na svoje poštenje, na svojo besedo kaj obljubiti; eine anvertraute Sache, izročilo.
Pfands, in der *Bfzg.* zastavni.
Pfandauslösung, die, rešitev, odkup, izkup zastave, izplačilo.
Pfandbar, *adj.*, zastavljiv, za zastavo dober.
Pfändbar, *adj.*, rubljiv, zarubljiv.
Pfandbesitz, der, posest zastave.
Pfandbestellung, die, zastavljenje, zastava, zastavljanje.
Pfandbillet, das, **Pfandbrief**, der, zastavni list, zastavno pismo.
Pfandbuch, das, zastavne bukve, zastavna knjiga.
Pfandbürg, i. **Geißel**.
Pfandbürgschaft, i. **Geißelschaft**.
Pfandcapital, das, zastavni kapital.
Pfandgeld, das, zastavščina, zastavščina, rubežni denar (dnar, s katerim se odkupi zarubljena reč).
Pfandeinleger, i. **Pfandgeber**.
Pfändel, das, cmórda.
Pfändemann, i. **Pfänder**.
Pfänden, v. n. zastavljen biti.
Pfänden, v. a. j. B. Vieh, zarubiti, rubiti živino, *serb.* rubati, nach dem *Poln.* n. *Böhm.* zajeti, zajemati komu kaj; ein Pfand nehmen, v zastavo vzeti, jemati; i. a. **Verpfänden**.
Pfänden, das, rubljenje, rubilo, rubež.
Pfänder, der, rubivec, rubnik; i. a. **Feldhüter**.
Pfänderrecht, die, pravica koga rubiti, pravica do rubljenja.
Pfänderin, die, rubivka, rubnica.
Pfänderlösung, die, odkupovanje zastav.
Pfänderspiel, das, zastavna igra, igra v zastave, za zastave.
Pfändersuchung, i. **Pfändungsgefuß**.
Pfandgeber, der, zastavec, zastavodavec, nach dem *Poln.* zastavec.
Pfandgewähr, die, zastavna varščina.
Pfandgläubiger, der, zastavni upnik, *poln.* zastavnik.
Pfandhaber, **Pfandhalter**, der, imetnik zastave, zastavnik.
Pfandhaus, das, zastavna hiša, zastavilnica.
Pfandherr, der, i. **Pfandhaber**.
Pfandhof, i. **Pfandhaus**.
Pfandhhaber, der, imetnik zastave, zastavnik.
Pfandlichen, das, zastavljeni fevd.
Pfändlich, *adj.*, zastaven; *adv.*, zastavno, za zastavo.
Pfandlösung, die, rešenje, rešitev zastave; i. **Pfandauslösung**.
Pfandmäßig, *adj.*, zastaven.
Pfandnehmer, der, zastavojemnik; i. a. **Pfänder**.
Pfandpflichtig, *adj.*, pod zastavo.
Pfandrecht, das, zastavna pravica.
Pfandsache, die, zastavna, zastavljena reč.
Pfandsatz, i. **Pfandhaber**.
Pfandschaft, die, Eigenschaft, zastavnost, zastavljenost; **Pfand**, zastava.

Pfandschein, der, zastavni list.
Pfandschilling, der, dnar na zastavo prejet, zastavščina, zastavščina, rubnina, odkupnina.
Pfandsiück, das, zastavljena reč.
Pfandsiück, die, zastavni dolg, z zastavo zavarovan.
Pfandschuldner, der, zastavivec, zastavljavec (*V.*), nach dem *Poln.* zastavec.
Pfandschuldnerin, die, zastavivka, nach dem *Poln.* zastavka.
Pfandsicherheit, die, zavarovanje z zastavo.
Pfandspiel, das, i. **Pfänderspiel**.
Pfandsstall, der, rubežni hlev.
Pfändung, die, rubljenje, rubež (*V.*), rubežen-i, rubilo, vzetje pod zastavo; (u. dem *Böhm.* n. *Poln.* zajetje); die gepfändete Sache, rubežina, rubeščina, zarubljena roba.
Pfändungsbewilligung, die, dovolitev rubljenja.
Pfändungsgebühr, die, rubnina.
Pfändungsgefuß, das, prošnja za rubljenje.
Pfändungskosten, *pl.*, rubežni stroški.
Pfandverkäufer, der, prodajavec zastavljene robe.
Pfandverschreibung, die, zastavni zapis, zastavno pismo.
Pfandvertrag, der, zastavna pogodba.
Pfandwarnung, die, napoved rubljenja.
Pfandwehruug, **Pfandweigerung**, die, upor zoper rubljenje.
Pfandweise, *adv.*, v zastavi, zastavno; pfandweise besigen, v zastavi imeti, za zastavo, kakor zastavo.
Pfänich, i. **Fend**, **Fendel**.
Pfannapfel, **Pfannbirn**, i. **Bratapfel**, **Bratbirn**.
Pfanne, die, **Bratpfanne**, ponva, ponev, (*böhm.* u. *poln.* panew); **Pfännchen**, ponvica, *serb.* tiganj; **Siedepfanne**, kotel; in **Weschhüten**, ponev; **Zapfenpfanne**, **Zapfenloch**, jede halbngelige Veriteifung, worin sich der Zapfen einer stehenden Welle bewegt, šiška (*V.*), blazinica, leč; *anat.* am Ende der Knochen, nach *V.* šiška, nach andern slav. M. časka; am Schießgewehre, ponvica (*V.*), prašnica, *russ.* polka; in die Pfanne hauen, posekati, na drobne kose razsekati; eine Pfanne mit drei Füßen in der Küche, koza, *dim.* kozica; **Pfanne** an hölzernen Thüren, zaba; **Dachpfanne**, **zlehnik**, **koroe**; **Mörtelpfanne**, **maltnica**; **Pfännlein**, i. **Hahnenfuß**.
Pfanneisen, das, železo za ponve.
Pfännelstück, das, (in der Schmeltz.), kos s ponve.
Pfannendoch, der, in den Salzwerfen, nach *V.* trinoga.
Pfannentbrett, das, deska, zaslon pred ponvo.
Pfannendefel, der, der Defel auf einer Pfanne, ponvin, ponvični pokrov, pokrovee od ponve, pokrovka, ponvina rena; am Flintenschloße, nach *V.* prožnica, *russ.* ognivo.

Pfanneneisen, i. **Pfanneisen**.
Pfannenflügel, der, ponvičar, kotličar.
Pfannengestell, das, trinog, trinožna podstavka.
Pfannengrube, die, *anat.* (fovea acetabuli), jamica šiške ali časke.
Pfannenhaden, der, kljuka za ponve.
Pfannenhäuf, das, (eines Salzw.), ponviče, ponviče +.
Pfannenherr, i. **Pfänner**.
Pfannenrecht, der, podkladek za ponve.
Pfannenläufer, *pl.*, manjši kosi soli iz starih pokaznih ponve.
Pfannenrühmied, der, ponvar, ponvičar, kutlar.
Pfannenreiu, der, in Salzw. ponevni karmen, parstena uscdlina.
Pfannenstiel, der, ročka, derzalo ponvino, ponvični ročnik; **Schwanzmeise**, i. **dieße**.
Pfannenziegel, der, **Hohlziegel**, **zlehnik**, **koroe**.
Pfänner, der, lastnik solin.
Pfannfugen, der, **Pfänzel**, ponevnjak + **fancel***, (*böhm.* svitek); auch **evertje**.
Pfannfugenkraut, das, (**Panacetum balsamita**), vratoč (auch *böhm.*) širokolisti.
Pfannweel, das, posest solnice, solništvo.
Pfänzel, i. **Pfannfugen**.
Pfarr, in der *Bfzg.*, die **Pfarr** betreffend, **farni**; zum **Pfarrhof** gehörig, **farovski**.
Pfarrader, ter, **farna**, **farovska** njiva.
Pfarramt, das, **Pfarr**, **fara**; ein gutes **Pfarramt** bekommen, dobro **faro** dobiti; die Stelle eines **Pfarrers**, služba **fajmoštova**, njegove opravila; *poln.* **plebania**.
Pfarraufseher, i. **Superintendent**.
Pfarrbeneficiant, i. **Pfarrer**.
Pfarrbeneficium, das, **fajmoštovi** dohodki, **fara**.
Pfarrbesetzung **recht**, i. **Patronat**.
Pfarrbezirk, der, **fara**; zu welchem **Pfarrbezirk** gehört ihr? v katero **faro** ste?
Pfarrdienst, der, **fajmoštova** služba, **fara**.
Pfarrdorf, das, **vas** s **faro**, **fara**, **farna** vas.
Pfarr, die, **fara*** (auch *böhm.* u. *poln.*), etwa auch **duhovnija**, **kroat.** **parokija*** u. **zu-pa**, welches letztere, nach dem altslavischen **Recht** einen politischen Bezirk bedeutend, im **Slowenischen** wegen der unklaren Zweideutigkeit (**vergl.** **zupa***, **Suppe**) nicht zu empfehlen ist, *russ.* **prihod**; **Wohnung** des **Pfarrers**, **farovž***; zu welcher **Pfarr** gehört ihr? v katero **faro** ste?
Pfarr, i. **Pfarrer**.
Pfarrerkünfte, *pl.*, **dohodki** kake **faro**.
Pfarr, v. n., v (kako) **faro** biti; v. a., i. **Einpfarren**.
Pfarr, der, **luk**.
Pfarrer, der, **fajmošter***, **farmešter***, im **Görzischen** auch **pleban*** (auch *poln.* **kroat.** **plovav**, neben **zupnik**); *böhm.* **farar**, *serb.* **paroh**; des **Pfarrers**, **fajmoštrov**; **Pfarrer** sein, **fajmoštrovati**.
Pfarrer, in *Bfzg.* **fajmoštovski**.

Pfarrrothe, die, **tlaka** **fajmoštru** dolžna.
Pfarrrothe, die, **rabotna** **vožnja** za **fajmoštra**.
Pfarrgebäude, das, **farovž***.
Pfarrgebühr, die, **plačilo** za **fajmoštra**; **fajmoštovi** **prihodki**.
Pfarrgemeinde, die, **fara**, (**farna** **občina**).
Pfarrgenoss, der, **eig. faran**, **meist**, **farman**.
Pfarrgerechtfame, die, **fajmoštovo** **prave**.
Pfarrgrundstück, **Pfarrgut**, das, **farno** **zemljišce**, **zemljiše**, **posestvo**.
Pfarrhandel, i. **Simonie**.
Pfarrhaus, das, **farovž***, etwa auch **duhovnišnica**, *poln.* **plebania**.
Pfarrherr, i. **Pfarrer**.
Pfarrhof, der, (**wörtl.** **farni** **dvor**); i. **Pfarrhaus**.
Pfarrholz, das, **farovski** **gojzd**, **listnik**.
Pfarrhufe, die, **farna** **zemlja** ali **kmotija**.
Pfarrjungfer, i. **Pfarmagd**.
Pfarrkind, das, **faran**, **farman**; **metl.** **farmanka**.
Pfarrkirche, die, **fara**, **farna** **cerkev**.
Pfarrknecht, der, **fajmoštrov** **hlapec**.
Pfarrland, i. **Pfarrader**, **Pfarrhufe**.
Pfarrlehen, i. **Patronat**.
Pfarrleute, *pl.*, **farmani**, **farani**.
Pfarmagd, die, **farovška**, **fajmoštova** **dekla**.
Pfarrpfründe, die, **fara**.
Pfarrpfründler, der, **farni** **ubožer**, **ubogi**.
Pfarrrecht, i. **Patronat**.
Pfarrsache, die, **reč**, **ki** **se** **tice** **fajmoštra** **in** **njegove** **službe**.
Pfarrsiegel, das, **farni** **pečat**.
Pfarrstih, der, **fajmoštrov** **stol** (v **cerkvi**). **farovž**.
Pfarrsprengel, i. **Pfarrbezirk**.
Pfarrstuhl, i. **Pfarrstih**.
Pfarrtemporalien, *pl.*, **farni** **uzitki**.
Pfarrverleihung, die, **podolitev**, **podeljevanje** **fare**.
Pfarrvieh, das, **farovška** **živina**.
Pfarrwiese, die, **farovski** **travnik**, **fajmoštova** **senožet**.
Pfarrwohnung, i. **Pfarrhaus**.
Pfarrzehnte, der, **farna** **desetina**, **desetina** za **fajmoštra**.
Pfarrzins, der, **odrajtovo** ali **plačilo** za **fajmoštra**.
Pfarr, das, **der** **Bann** **eines** **Grundstückes**, **wodurch** **es** **von** **den** **Gemeinweiden** **und** **Wegen** **geschieden** **wird**, **meja**, **ograj**, **plot**.
Pfau, der, (**Pavo**), **pav*** (auch *böhm.* u. *poln.*, *russ.* **pavlin**, **altsl.** u. *serb.* **paun**); i. a. **Spheu**.
Pfauen, in der *Bfzg.* **pavov**, nach dem *Poln.* n. *Böhm.* **pavji**.
Pfauenartig, *adj.*, **pavast**.
Pfauenauge, das, **pavovo** **oko**, **tudi** **nek** **metulj**.
Pfauenei, das, **pavovo** **jajce**.
Pfauenfeder, die, **pavovo** **pero**, **pavje** **pero**.

Pfanengleich, f. Pfanenartig.
Pfanenstamm, der, pavova roza.
Pfanenstrauch, das, Wasserpfefter, vodni kolenc, vodni poper.
Pfanenstrauch, die, pavov lišp, pavova lepota.
Pfanenschwanz, Pfanenschweif, der, pavov rep; f. a. Pfantaube.
Pfanenspiegel, der, pavovo oko; f. a. Pfantenstrauch, Wasserrost.
Pfanensholz, *adj.*, napihnen, prevzetan kakor pav, kakor kozje meso.
Pfanensholz, der, pavova prevzetija (zastran zunanje, minljive lepote).
Pfanensasan, der, pavasti bazant.
Pfanenliege, die, (Libellula), kačji pastir.
Pfanenhahn, der, pav (on).
Pfanenhühne, die, pavica, pavovka (ona).
Pfanenhuhn, das, pavček, pavov piščanec.
Pfanenste, die, zabcica, zalika.
Pfanrad, das, pavovo kolo.
Pfanreiter, der, pavasti rangar.
Pfanenschwanz, f. Pfanenschwanz.
Pfanseu, v. n. prevzetovati.
Pfantaube, die, pavasti golob, böhm. pavka.
Pfanwedel, der, pavovo muhalo.
Pfebe, die, (Cucurbita pepo), dinja, buča; f. a. Melone.
Pfeffer, der, (Piper nigrum), poper, nach *M. peper* u. poper (böhm. u. poln.); spanischer Pfeffer, (capsicum annuum), türski poper, paprika; weißer Pfeffer, beli poper; ganzer Pfeffer, celi poper ali v zernih; mit Pfeffer würzen, f. Pfeffern; da liegt der Hase im Pfeffer, to je poglavitni vzrok; iz tega izvira vsa nezgoda; er blieb im Pfeffer sitzen, na nič je prišel; v stiske je zabredel; wäre er schon wo der Pfeffer wächst, da bi ga čerai muri popil; da bi ga ne bilo; er legt den Pfeffer darauf, hudo ga je zasolil (drago zaecnil); ein Schlag aus dem Pfeffer, udar, po katerem skli, močno boli; deutscher Pfeffer, d. i. Veeren des Kenschbaumess.
Pfeffer, in Bshgn. poprov, dem Pfeffer ähnlich, poprast.
Pfefferartig, *adj.*, poprast, böhm. peprivity.
Pfefferbaum, der, poprovo drev; f. a. Kellerrholz, (Daphne mez.); der wilde Pfefferbaum, nek ruj v vzhodnji Indii.
Pfefferbeere, die, poprovo zerno.
Pfefferblatt, das, poprov list; f. a. Frauenmünze.
Pfefferbrühe, die, poprova, opoprana, ostupana * joha, ali župa.
Pfefferbüsche, die, popernica, stupnica (von Stupa * Bulber).
Pfefferfah, das, popernica.
Pfefferfah, Pfefferpfeffer, f. Pfeffervogel.
Pfeffergurte, die, kisle mala kumarica; omurka s popra.
Pfefferhast, f. Pfefferartig.
Pfefferholz, das, poprovina, les poproviga drevesa. f. a. Kenschbaum, Pfaffenholz.
Pfefferkorn, das, poprovo zerno, zerace.

Pfefferkraut, f. Saturei; (Lepidam latifolium), öber.
Pfefferkuchen, der, popernjak, popernik, poprénka, mali kruhek, mali kruh, sterdenioa.
Pfefferkuchenschild, das, obrazek ali podobie iz maliga kroha.
Pfefferkuchensform, die, forma ali kalup za popernike.
Pfefferkuchensuppe, die, punčica iz maliga kroha.
Pfefferküchler, der, popernjakar.
Pfefferküchlerci, die, popernjakarica, (ki mali kruh prodaja).
Pfefferkümmel, f. Kümmel.
Pfefferleder, f. Schmaröher.
Pfefferling, der, f. Pfefferchwamm.
Pfeffermühle, die, mlin za poper.
Pfeffermünze, die, (Mentha piperita), poprova méta.
Pfeffermünzöl, das, olje iz poprove mete.
Pfeffern, v. a., opoprati, poprati, ein menig, popoprati; nach *M. perprati* u. peprati; ostupati *, postupati * štupati *, ali potresti s popram; gepfeffert, poprán, s popram, ostupau; gepfefferte Worte, zbadljive besede; zasoliti jo komu; gepfefferte Waare, predrago blago; gepfeffertes Schlag, udarec, po katerem hudo skli; tepozkati, šeskat; zu viel gepfeffert, prepoprán; v. n., žgati, peči, skleti; die Ruthe pfeffert, šiba skli; das pfeffert auf die Zunge, peče na jeziku.
Pfeffern, das, popranje.
Pfeffernuß, f. Pfefferkuchen, (mali kruhek v podobi oreha).
Pfefferöl, das, poprovo olje.
Pfefferpflanze, die, poper, poprovnik.
Pfefferpflanz, f. Aron.
Pfefferreißel, Pfefferreißel, Pfefferreißlein, poprovina.
Pfefferschwamm, der, (Agaricus piperratus), mlečnica, srovojedka, srovka, blagva; poln. kozak; Pfefferling, (Agaricus cantarellus), losišica, nach *M.* blagva.
Pfeffersieb, das, sitce za poper.
Pfefferstange, Pfefferstrang, der, poper, poprovo drevo ali germ.
Pfefferstein, der, poprovec †.
Pfefferstoff, der, poprovina.
Pfefferthymian, der, poprov dušek.
Pfeffervogel, der, (Rhamphastros piperinorus), poprojede, poprojed.
Pfeiffammer, die, Hefenammer, (Emberiza cirrus), pisani sternad.
Pfeiffrossel, die, (Turdus iliacus), Bivdrossel, mala brinovka.
Pfeife, die, ein Tonwerkzeug, pišdel-i, pišcal (auch altsl. u. lysto), pišal, pišcala, pišala, in der Orgel, pišcal, russ. dudka, serb. svirka, svirala; Hirtenpfeife, piščelka, in St. auch zvegla; Pfeifen, *dim.* piščelka, pišelka, piščalka, piščalčica; aus Weidenruthen, piščelka; nach einem andern Pfeife tanzen, plesati, skakati, kakor kdo drugi piska; die Pfeife ringiehn, obmolknati, od-

jenjati, ugnati se; Pfeifen schneiden, weil man im Rohre sitzt, poprijeti se dobre primarlike; utergati rožo, dokler cvete; er schneidet seine Pfeife bei diesem Gesichte, gleda, da tudi njega mervioa doleti; doppelte Pfeife, bei *Valo. vidalico, pl.*; Tabakspfeife, lula (auf dem Karst gebr., auch serb. u. poln.), pipa, fajfa*, böhm. dynka, russ. trobka (trobka); eine Pfeife stopfen, anzünden, lulo naložiti, nadlaciti, lulo zakuriti, zažgati; ein Pfeifen rauchen, izpiti, piti lulo ali fajfo tabaka; bei den Webern, cev-lulo; Fächler an den Gewächsen, f. d.; Röhrknochen der Thiere, f. d.; die Dulle im Leuchter, luknja, tul, tuljava; die Zelle in der Wachschreibe, piskroc; Röhre überhaupt, cev.
Pfeifen, v. n. u. a., mit einer Pfeife, zapiskati, piskati, (serb. svirati), in St. nach *M.* auch zažveglati, zveglati; der Wind pfeift, veter evili, tuli, zvižgat; (böhm. tuči); die Kugel pfeift in der Luft, kugla * je zvižgala po zraku; die Vögel pfeifen, ptički zvergole, gostole, everée; aus dem letzten Loch pfeifen, umirati, pojemati, f. a. Loch; ich werde dir etwas pfeifen (*vulg.*), boš lizal; von Schlangen, sicuti; mit dem Munde pfeifen, zažvižgati, zvižgati, zvidzati; in die Finger pfeifen, zaberlzigati, berlzigati, berlzigati; dem Hunde pfeifen, psu zažvižgati, zaberlzigati; eine kurze Zeit, popiskati, požvižgati; Tage und Nächte hindurch pfeifen, prepiskati, prežvižgati, pregostolati, preberlzigati cele dni in noči; zu etwas pfeifen, pripiskati, prižvižgati; pfeifend wohin kommen, pripiskati, prižvižgati kam, piskaje, zvižgaje priti kam; sich fast pfeifen, napiskati se, nažvižgati se; herunter pfeifen, odpiskati, odžvižgati eno; durch Pfeifen aufstuden, dozvižgati koga; bei den Gärtnern, in Gestalt eines Röhrens pfeifen, nach *V.* nasaditi, nasajati, z nasadam cepiti.
Pfeifen, das, piskanje, pisk, zvižganje, zvižg, zvižgnica, gostolenje, nasajanje; beim Athemholen, hripanje; durch Pfeifen gewinnen, verlieren, pripiskati, zapiskati; recht ins Pfeifen kommen, raspiskati se.
Pfeifenbeschlag, der, okov lule.
Pfeifenbohrer, der, lunik.
Pfeifenbrenner, der, lular, pipar, fajfar, ki lule iz glina dela).
Pfeifenbrennerei, die, žganje lul.
Pfeifenbrett, das, piščalna, pišalna tilja, deska (pri orgel).
Pfeifcub, *adj.*, zvižgajoč, piskajoč.
Pfeifendeckel, der, lolin pokrov, pokrovček, böhm. poklopek.
Pfeifendrehet, f. Nebenstecher.
Pfeifenerde, die, glina, ali il za lule.
Pfeifenfabrik, die, lularnica.
Pfeifenform, die, kalup za lule; piščalna podoba.
Pfeifenformer, der, izdelovavec lul.
Pfeifenfuter, das, tok za piščali, za lule.
Pfeifengläser, der, kdor glinjene lule löseti.

Pfeifenhandel, der, kupčija z lulari; lularstvo.
Pfeifenhändler, Pfeifenkrämer, der, lular, ki prodaja lule.
Pfeifenholz, das, les za lule; za piščali, pišali; (Salix capraea), sviba.
Pfeifenknochen, der, pišcal, pišal.
Pfeifenkopf, der, lula, pipa, fajfa*.
Pfeifenloch, das, luknja na piščalki, pišalki.
Pfeifenmacher, der, lular, pipar, fajfar; kdor lule ali fajfe dela.
Pfeifenmergel, der, piščalasti, pišalasti lapor.
Pfeifenmundstück, das, cev, cevka, trobeo, dulec.
Pfeifenröhmer, der, bozalo za snaznje lul.
Pfeifenrohr, das, cev, cevka ali trobka lule, f. a. Wasserrohr.
Pfeifensack, der, grampa tabakova, ki ostaja v luli.
Pfeifenschneider, der, lular, ki lule izrezuje.
Pfeifensack, der, piščalica v orgel.
Pfeifensack, der, basalo, tlačilo.
Pfeifentid, das, kos lule.
Pfeifente, die, (Anas penelope), zvižgavka, (russ. svise).
Pfeifenthon, f. Pfeifenerde.
Pfeifenthonweiß, *adj.*, sivkljatobel.
Pfeifenwerk, das, piščalje pri orgel.
Pfeifenzünder, der, prižigalce, zažigalce, zažigalo.
Pfeifer, der, der die Pfeife spielt, piskavec, piskac, zveglac, serb. svirac; einer der mit bloßem Munde pfeift, zvižgavec, zvižgac; berlzigavec.
Pfeiferei, die, piskarija, zvižgalica, zvižganje, berlziganje.
Pfeiferin, die, piskavka, zvižgavka; berlzigavka.
Pfeiferhast, die, piskavstvo.
Pfeifhase, der, planinski zajic.
Pfeifholder, der, (Oriolus galbula), kobilar.
Pfeiflerche, f. Pipflerche.
Pfeifschlange, die, gad zvižgac.
Pfeil, der, nach *Gutm.* und allen slav. *M.* strela, nach *V.* und auch bei *Gutm.* pušica, puščica, pušica, sulica (a. Ranje), *dim.* pišičica, böhm. auch šip; wie ein Pfeil geschossen kommen, prileteti kakor pušica; einen Pfeil abschießen, spustiti, zagnati, zalučati puščico ali strela; er hat seine Pfeile verlohren, onemogel je; izgovoril se je in ne ve več.
Pfeile, i. d. Bshgn. pišeni, strelai; dem Pfeile ähnlich, piščasti, strelasti.
Pfeilartig, *adj.*, puščicast, piščicast, strelast.
Pfeilblättrig, *adj.*, strelolist.
Pfeilbogen, der, lok.
Pfeileisen, das, strelna ost (zelezna).
Pfeiler, der, eine edige aus Stein gehauene ober gemauerte Stütze, opora, podpornja, stober, (eig. Säule), stolp, (nach *M.* pod-

boj, eig. Thürpfoste); f. a. Schaft der (Säule);
mont. f. Bergfeste; böhm. u. poln. sloup;
ozki zid med oknama.

Pfeilerchen, das, stebrec, stebriček.

Pfeilern, v. a., opore ali stebro napraviti.

Pfeilerpiegel, der, zerkalo na zidu med oknama.

Pfeilerstein, der, kamen za steber.

Pfeilerwelle, die, medstolpje.

Pfeilfisch, Pfeilbecht, f. Hornfisch.

Pfeilförmig, adj., strelast, psicast; v
podobi strele ali pušice.

Pfeilfutter, das, tok za strele ali pušice.

Pfeilgerade, adv., prav na ravnost.

Pfeilgeschwind, adj., nagel, hiter kakor
strela, hitreji kakor ptica, od ptice.

Pfeilhöhle, die, pušiona jamica.

Pfeilwäher, der, f. Köcher.

Pfeilkraut, das, (Sagittaria), strelna trava.

Pfeilmacher, der, pušicar, strelar.

Pfeilmantel, die, svigaveo.

Pfeilnahl, die, in der Oculologie, temenov
stik, strelni stik ali šiv.

Pfeilnatter, die, strelohitri gad.

Pfeilregen, der, toda pušic.

Pfeilschießen, das, streljanje z loka.

Pfeilschnell, adj., hiter kakor strela; ka-
kor bi strelil.

Pfeilschnelle, die, hitrost, naglost strelna.

Pfeilschuss, der, strel s pušico, z loka.

Pfeilschütze, der, pušicar, strelec s puši-
cami, strelar.

Pfeilschwanz, der, strelasti rep; f. a.
Spizente.

Pfeilspitze, die, ostri konce strele ali pu-
šice.

Pfeilstein, f. Belmenit.

Pfeiltragend, adj., strelonosen.

Pfeilträger, der, strelonos, strelonosec.

Pfeilwunde, die, rana s pušico ali strela.

Pfeilwurf, der, verzenje, zagon strele.

Pfeilwurz, die, gadji jezik.

Pfeilwurz, die, kol, f. Herzwurzel.

Pfeiß, f. Geschwulst.

Pfelle, f. Grize.

Pfennig, f. Fench.

Pfennig, der, eine geringe Scheidemünze,
vinar, venar*, (aus Wien, böhm. vidensky
— dunajski); fenik*; eine kleine Münze,
belio, denareek; f. Heller; Schaupfennig,
nezica, tütika; für Geld überhaupt, f. die-
ses; bei Heller u. Pfennig bezahlen, do zad-
njiga vinarja izplačati, vse do krajoarja.

Pfennigerz, das, neka železna ruda v
močirji.

Pfennigsucher, der, skopun, stiskač,
stiskavec; f. Geizhals.

Pfennigsucherel, f. Geiz.

Pfennigkraut, das, (Lysimachia nummu-
laria), pijavčino ali vinarso zelje; (Thlaspi
arvense), poljska kobuljica.

Pfennigmeister, f. Einnehmer.

Pfennigschente, die, cuzlja

Pfennigging, der, plačilo ali odrajtivilo v
dnarjih.

Pferd, der, Koth der Thiere, govno, blato,
gnoj; auch für Pferde, f. dieses.

Pferdgatter, der, ujiva s tamaram gnojena.

Pferde, die, ein mit Hürden eingeschlossener
Raum, worein die Schafe auf den Brachfeld-
ern über die Nacht getrieben werden. (zum
Behufe des Düngers), tamar u. tamar (V.),
pletena ograda, grajenik, osek, serb. tor,
obor, poln. kozzar; die Art die Schafe
übernachten zu lassen, tamarjenje.

Pferden, v. n., den Pferd von sich lassen,
oediti, oediti se; otrebiti, trebiti se; v.
a., dingeu, nach V. tamariti, tamovati,
gnojiti z ovcami v ograjah, ki se prestav-
ljajo; Pferde machen, tamore staviti, oseke
delati in prestavljati; zusammendrängen, v
tamar ali oseke vgnati, vgnajati ovce; fig.
nazokati, stlačiti kaj; f. a. Einpferden.

Pferdhülte, die, ovcarska kočica ali ko-
libica pri osekih ali tamarin.

Pferdlager, das, ovce, kar jih je v oseka
ali tamarji.

Pferderecht, das, pravica, ovce na njivah,
v tamarjih ali ograjah pušati.

Pferdschlag, der, tamarjenje, tamarjenje.

Pferd, das, konj, Pferdchen, dim. konjic,
konjček; coll. konjica, konjstvo (böhm.);
ein wildes Pferd, divji konj; Pferde halten,
konje imeti; Pferde anschreiten, obuzdati,
uzdati konje; Pferde wechseln, konje pre-
preci, prepregati, (menjati); frische Pferde
nehmen, drnge, t. j. eile ali spočite konje
vzeti, napreči; Pferde ausspannen, konje
razpregati; zu Pferde reisen, jezdariti; mit
unterlegten Pferden reisen, prepregati na
potu; zu Pferde kommen, prijezditi. (na
konji priti); sich zu Pferde setzen, konja
zajezditi, zasesti, na konja sestti, speti
se, zagnati se, (zasesti konja berziga, nar.
pes.); vom Pferde steigen, s konja stopiti,
spustiti se; ein zugerittenes Pferd, f. Zu-
reiten; Sattelpferd, konj pod sodlo; ein
eingefahrenes Pferd, vozni ko j. (ki je va-
jen voziti); das Pferd neben dem Sattelpferde,
nach Ravn. konj kre ruda; das erste Pferd links
bei einem Viergespann, konj na vojko; zu
Pferde dienen, konj ob. konjnik biti, pri
konjnikh biti; er wurde mit hundert Pferden
gegen die Mäuler ausgeschiert, poslali so ga
s sto konjiki nad razbojoike; sich vom
Pferde auf den Stel setzen, iz mlake v lužo
priti; auf einem hohen Pferde sitzen, pre-
vzeten, napihnen biti; nicht vom Pferde
kommen, ne priti raz konja, t. j. nepre-
nehama jezdti; er wurde auf dem fah-
len Pferde betroffen, na laži ga stakne-
jo; dem Pferde Spornen geben, spodbos-
sti z ostrogam, podbistrati (nar. pes.);
die Pferde hinter den Wagen spannen, konja
pri repu berzdati; einem geschenkten Pferde
muß man nicht ins Maul sehen, podarjeni-
mu konju se ne gleda na zobe, f. Gault;
hüthe dich, mein Pferd schlägt dich, varuj
se me; das Pferd schlägt aus, konj rita,
beca; Pferd mit einer Bläse, lisec, lisast
konj; Rappe, vranec, muren; weißes Pferd

Schimmel, belec, sivec; EisenSchimmel, si-
rasti konj; kraat, zelenko; Fuchs, lesjak;
Schere, pikoc; buntschelliges Pferd, prekec;
mausfarbenedes Pferd, misko; braunes, bram-
pramoc, rijavec, rijan; Wallach, rezan konj.
rezanec, kopljenec auch konj schlechtl.; der
Schnee fliebt dem Pferde an den Hüfen, sneg se
konju kopiti, nabira; Mutterpferd, kobila,
junges, kobilica, zebica; das männliche un-
verehelichte, zebec, zrebec; ein junges
männliches, zehé, zrehe, zehibek; ein schenes
Pferd, plah, splasen konj; ein elendes Pferd,
klause, kleka; ein schlechtes Pferd ist es, das
an der Krippe steht und nicht ist, slab konj.
ki pred lasimi stoji, vendar ne je; das
Pferd mit der Junge führen, konja z mlas-
ham (böhm.) voditi; ein Pferd lenken, konja
kretati; vom Pferde stürzen, pasti raz konja.
s konja; das Pferd ist wild geworden, konj
se je spert, se je jel sketiti, štetiti, nach
ten böhm. so je sprotilil; Henspferdchen,
kobilica; astron. konjček.

Pferde, in den Figan, konjski.

Pferdearte, die, konjska lopatika.

Pferdeameise, die, černa velika mravlja,
veliki (herkulski) mravljinec.

Pferdeapfel, der, konjsko jabelko.

Pferdearbeit, die, delo s konji; fig. konj-
sko delo.

Pferdearznei, die, lek ali zdravilo za konje.

Pferdearzneistudie, die, konjsko zdra-
vilstvo, zdravništvo.

Pferdearzt, der, konjski zdravnik, t. j.
ki konje ozdravlja.

Pferdeauge, das, konjsko oko.

Pferdebändiger, der, krotivec konj.

Pferdebauer, der, kmet konjorejce.

Pferdebau, f. Stallbaum.

Pferdebeschlag, der, podkovavanje konj,
konjska podkov.

Pferdebinse, die, močirna serpica.

Pferdeblume, die, poljski černivec.

Pferdebohne, f. Feldbohne.

Pferdebremse, die, brencelj, obad, j.
Bremie.

Pferdebürste, die, nach Gutm. konjska
seel, set.

Pferdecur, die, konjska zdravitev.

Pferdede, die, plahta, podsedlica M.
obrak*, konjska odeja (Gutm.), russ.
popana.

Pferdedieb, der, kanjski tat, (russ. ko-
ojekrad); einen Pferdediebstahl begehen, ko-
nja ukrasti.

Pferdedilse, die, konjski koper.

Pferdedinger, der, konjski gnoj, konjsčak.

Pferdeegel, der, konjska pijavka.

Pferdeesfel, der, f. Mansfel.

Pferdesaige, die, konjska figa*; konjek.

Pferdeschmel, der, konjski kumin.

Pferdeschisch, das, konjsko meso, konji-
na, nach M. auch konjsčina, konjsina.

Pferdesiege, die, konjska muha.

Pferdesecund, der, kdor ima konje rad.

Pferdeschone, die, dlaka s svezjo, konji.

Pferdefüllen, das, zebé, zrebé, dim. zeh-
bick, weibl. zebica.

Pferdefuß, der, konjska noga.

Pferdefühlig, adj., konjskonog.

Pferdefutter, das, konjska klaja, pica,
böhm. u. poln. obrok, (eig. Fütterungsstift
oder portion).

Pferdegeruch, der, duh po konjini.

Pferdegeschirr, (gerath), das, konjska o-
prava, oprega, orna (V.), ham(?)

Pferdegist, das, strup za konje.

Pferdeglied, das, velika, oslovska sreca.

Pferdegras, das, f. Honiggas.

Pferdegrut, der, podprog, podproga, pod-
pas, podpasnja, (M.)

Pferdehaar, das, die langen Schwanzhaare,
zima; am Hals, griva; sonst dlaka konjska.

Pferdehaarverkäufer, der, zimar.

Pferdehai, der, naj veči požoran.

Pferdehandel, der, konjarija, konjarstvo;

den Pferdehandel treiben, konjariti, s konji
kupčevati; Einen beim Pferdehandel betrügen,
okonjariti koga; beim Pferdehandel gewin-
nen, prikonjariti kaj; verlieren, zakonjariti.

Pferdehändler, der, konjar, konjski kup-
čevavec.

Pferdehären, adj., zimnat.

Pferdehaut, die, konjina, (auch Pferde-
fleisch), konjska koza.

Pferdehirsch, f. Brandhirsch.

Pferdehirt, der, konjski pastir, (pastir)
konjar.

Pferdehuf, der, konjsko kopito, konjski rog.

Pferdehufnatter, die, kača kopitnica†.

Pferdehüter, f. Pferdehirt.

Pferdejunge, der, konjski hlapce, ko-
njarček.

Pferdesamm, der, konjsko česalo.

Pferdelampf, der, boj konj, na kooji.

Pferdelastanie, die, divji kostanj.

Pferdelauf, der, kup, kupnja konj.

Pferdekenner, der, poznavec konj, kdor
dobro konje pozna, konjoznavec†.

Pferdeliane, f. Pferdehuf.

Pferdeliemer, f. Hirschsäfer.

Pferdeliedel, der, konjski hlapce, konjar,
im Atzl. u. Serb. konjuh.

Pferdekopf, der, konjska glava.

Pferdekraft, die, konjska moč; zehn Pfer-
dekraft, toliko moči kakor deset konj.

Pferdekrankheit, die, konjska boleznen.

Pferdekraupel, f. Pferdesteige.

Pferdeland, die, konjska us.

Pferdeleder, das, usnje iz konjske koze.

Pferdeleine, die, vajet, oglavnik, po-
vodec.

Pferdelenter, der, konjovladnik†, voznik.

Pferdeliebhaber, der, Pferdefreund.

Pferdelu, v. n., po konjici disati.

Pferdemäher, der, konjski mešetar.

Pferdemähne, die, konjska griva.

Pferdemantel, der, Zahmariti, konjski se-
menj, smenj, sejm, sonst terg; der Plaß,
konjsko sejmische, sejmische, terzišce, terziše.

Pferdemäßig, adj., konjsk; nenavaden;
adv., po konjsko; neumno kakor konj; er

arbeitet pferdemäßig, dela kakor konj, da se hoče pretergati.
 Pferdemiethe, die, najem konja.
 Pferdewild, die, kobilje mleko.
 Pferdewild, die, konjska vranica; f. a. Pferdewild.
 Pferdewild, der, Pferdewild, konjski gnoj, konjsko blato ali govno, konjek, konjsek, konjsek, böhm. koninec.
 Pferdewild, die, mlin, ki ga konj goni ali obrača.
 Pferdewild, die, (Mentha sylvestris), konjska meta.
 Pferdewild, der, norec na konje.
 Pferdewild, die, smereček.
 Pferdewild, die, naj debelši laški oreh, böhm. chrupac.
 Pferdewild, der, konjska meta, polaj.
 Pferdewild, das, f. Wettrennen.
 Pferdewild, die, konjska zila, scalo.
 Pferdewild, die, Pferdewild, der, (Phellandrium aquaticum), konjska kumara, morak.
 Pferdewild, der, konjsko sedlo; (sella equina, in der Anatomie), konj (V.), etwa auch sedlo.
 Pferdewild, die, ogled, razgled konj.
 Pferdewild, der, konjederec; kdor konje terpinči.
 Pferdewild, der, konjski čop.
 Pferdewild, die, konjsko česalo.
 Pferdewild, der, konjska goba.
 Pferdewild, Pferdewild, der, konjski rep; (Equisetum stuvatile), vodna preslica.
 Pferdewild, der, konjsko (naj debelši) zeplo.
 Pferdewild, f. Pferdewild.
 Pferdewild, die, konjska kopva, brod za konje.
 Pferdewild, der, konjski hlev, konjsnica, konjska štala*, nach Gutm. konjarnica, (mehr für den Stall eines Pferdewilders), serb. konjušnica.
 Pferdewild, f. Horniß.
 Pferdewild, f. Striegel, poln. zgrzebło.
 Pferdewild, der, dan voznje tlake.
 Pferdewild, der, konjar.
 Pferdewild, der, kdor konje v namaje.
 Pferdewild, der, preprega, menja konj.
 Pferdewild, das, konjstvo.
 Pferdewild, die, konjski travnik.
 Pferdewild, der, konjski červ.
 Pferdewild, f. Diefenknopf.
 Pferdewild, die, (Carlina acaulis), konjska potica.
 Pferdewild, der, konjski zob.
 Pferdewild, f. Zann.
 Pferdewild, das, f. Pferdewild.
 Pferdewild, die, konjska reja, reja, ravnanje konj, konjoreja †; sich damit befassen, konje imeti, rediti; konjarija (auch Pferdewildhandel).
 Pferdewild, f. Pferdewild.

Pferdemann, f. Centaur.
 Pferdner, f. Pferdebauer.
 Pferd, f. Pferd.
 Pferdennig, der, f. Knider, Geizhals.
 Pferd, f. Pferd.
 Pferd, der, der Ton des Pfeifens mit dem Munde, zvižg, zvižd, zazvižg; mit der Pfeife, pisk; einen Pferd thun, zazvižgati, zaberlizzgati; nichts auf den Pferd geben, ne zmeniti se za zvižganje, za znamenje; der Hund versteht den Pferd, pes pozna znamenje z zvižgam dano; fig. List, Ränke, ovinki, zvižgati, zvižgati, zvižgati; den Pferd verstehen, zvit biti; f. List; das sind Pferde, nach V. to so presneti vinki; (vulg.) ein Pferd in Wien, frakelj*.
 Pferd, das, (Gentiana centaureum), Laufendpferdtraut, tavzentroza.
 Pferd, der, gelber, lesičica, f. Pferdewild, seinen Pferdewild werth sein, ne cempira ne biti vredno, ne stati za nič; ni piskaviga oreha vredno.
 Pferd, adj. f. Listig, prekanjen, presnet, premeten, prepekan, prebrisan, zvit, zvižgati, zvižgati, segav (mehr waghast); poln. obrotny (obraten); ein Pferdiger Streich, zvita, (zvito narediti); ein Pferdiger Mensch, f. Pferdewild.
 Pferdewild, die, zvitost, zvižgati, prekanjenost, presnetost, premetenost; (ist jedoch nach dem Geiste der Slov. Sprache besser durch ein Beiwort auszudrücken).
 Pferdewild, der, (vulg.) zvižgati, zvita buča, prekanjenec, f. a. Schlaupf, (poln. przebiegłec).
 Pferdewild, in den Sßgn. binkostni, binkostni.
 Pferdewild, der, na večer pred binkostni; nach Gutm. binkostna bilja, kerstnica.
 Pferdewild, die, binkostnica.
 Pferdewild, die, f. Pferdewild.
 Pferdewild, der, binkostni torek (vto-rek).
 Pferdewild, pl. (περτεροσθη, altsl. petdesetnica), binkostni, pl. f., duhovi, (serb. neben trojice pl.), trojaki (prov. kroat.) oder trijaki, (o sv. trojaci, im Allgem. die Pferdewild); böhm. svatodušní svátky (svatodušní prazniki); poln. zielone świątki; russ. Trojeyn den, Duhov den; zu Pferdewild, o binkostih; nach Pferdewild, po binkostih.
 Pferdewild, der, Pferdewild, das, binkostni praznik.
 Pferdewild, die, binkostna veselica.
 Pferdewild, adj., binkosten.
 Pferdewild, f. Mai.
 Pferdewild, der, binkostni pondeljek.
 Pferdewild, die, noch pred binkostno nedeljo.
 Pferdewild, der, gepugt wie ein Pferdewild, prevec nasopirjen in nalispanu.
 Pferdewild, f. Fenster.
 Pferdewild, die, binkostna pridiga.
 Pferdewild, die, potonika, f. Päonie.
 Pferdewild, der, binkostna nedelja.
 Pferdewild, der, binkostni.

Pflingstviolen, f. Mutterweilchen.
 Pflingstviolen, f. Goldamsel.
 Pflingstviolen, die, binkostni teden.
 Pflingstviolen, die, binkostni, pl. binkostni cas, trojaki.
 Pflingstviolen, f. Finne.
 Pflingstviolen, f. Pipp; pika, bei Gutm. pivka, böhm. tipce, russ. tipun; einem Huhne den Pipp reißen, kokosi piko dreti.
 Pflingstviolen, die, f. Kreisel.
 Pflingstviolen, v. n., sich im Kreise herumdrehen, verteti se, sukati se, (v kolo iti pa nič ne opraviti).
 Pflingstviolen, Pflingstviolen, die, Frucht des Pferdewildbaumes, breskev, breskva; deren Fleisch vom Kerne geht, kalanka, kalanica, platinica; eine nicht vom Kerne gehende, Härtling, kostnica, koščenka, košenka, koščenica, košenica, durancja*, (Duranzel).
 Pflingstviolen, in den Sßgn. breskov, (für breskovo), breskvin.
 Pflingstviolenbaum, der, (Amygdalus persica), breskev, breskva, n. Gutm. breskovo drevo.
 Pflingstviolenblatt, das, breskov list, breskvinovo pero.
 Pflingstviolenblüthe, die, breskvin cvet, breskvinovo cvetje.
 Pflingstviolenblüthen, adj., breskovocveten, barve breskoviga cvetja.
 Pflingstviolenblüthroth, adj., rdeč kakor breskov cvet.
 Pflingstviolenbranntwein, der, breskovo žganje, breskoveo, nach M. breskovnica.
 Pflingstviolen, der, breskvina kost, koščenica, konica, breskovo jedro.
 Pflingstviolenkraut, f. Flöhkraut, Wasserpfeffer.
 Pflingstviolenlaub, das, breskovo listje.
 Pflingstviolenstein, der, breskvina kost.
 Pflingstviolenweide, die, beka, mandeljnova verba, f. a. Wuschweide.
 Pflingstviolen, der, samostanski pek.
 Pflingstviolen, die, kuhinjski ščurek, šurek.
 Pflingstviolen, der, skok.
 Pflingstviolen, adj., kar se more saditi, kar je za sadilo.
 Pflingstviolen, das, rastlinica.
 Pflingstviolen, die, überhaupt Gewächs, rastlina, zel-, zelišče, zeliše, coll. rastlije, rastlinstvo, rastje, rastenje, bilje, (nach V. rastika); ein junges Gewächs zum Segen, Segling, sadika, presad, presajenka, sajenica, presadika; der Ort, wo zum Uebergehen bestimmte Pflanzen wachsen, presadnik, eine Fruchtspalte, (z. B. Getreide, Kuchengewächs u. dgl.) im Allgem. sadež; grüne Pflanzen, zeleje; der Baum ist eine Pflanze, drevo je rastlina; Kraut, f. diesed; aus dem Samen wächst die Pflanze hervor, nach Pot. iz semena zraste cep; eine von der Natur selbst herbebrachte Pflanze, samorasla zel, samosevka, nach Gutm. samorasnica; sich mit Pflanzen abgeben, rastlinariti, zelišča nabirati; einjährige, perennirende Pflanze, enoletnica, večletnica; Zellenpflanze, celnjaca, zellenlose, brezcevnica; blätterige, blattlose, listnata, brezlistna i. t. d.

Pflanzen, sich, v. r., lispati se, kakor mladina rada dela.
 Pflanzen, v. a., usaditi, saditi, (einpflanzen, vsaditi); nupflanzen, zasaditi, nasaditi, nasajati drevesca, osaditi vert; prtügen, übersezen, presaditi, presajati; Saal pflanzen, salato saditi, verpflanzen, zasaditi, zasajati; zu etwas Gepflanzen pflanzen, prisaditi, prisajati; aufpflanzen, z. B. eine Fahne auf den Thurm pflanzen, posaditi, postaviti, djati, razviti bandero; Kanonen auf die Wälle pflanzen, nastaviti, nastavljati, (nach dem böhm. zategniti); eine Familie, sich an einen Ort pflanzen, naseeliti, useliti koga, se; f. Verpflanzen; sich wohin pflanzen, posaditi se kam, prikidati se kam in obticati, (in ne hoteti oditi); sich selbst pflanzen, zasejati se, zarediti se samo od sebe kakor samoraslica; das Ohr hat Gott gepflanzt, Bog je uho stvaril, naredil; Haß pflanzen in Eines Herz, vecepti, vsaditi v serce.
 Pflanzen, in Sßgn. rastliniski.
 Pflanzenabdruck, der, rastliniski odtisk, (böhm. u. poln.)
 Pflanzenanatomie, die, razdeva rastlin(ska).
 Pflanzenartig, adj., rastlinast, bilinast.
 Pflanzenart, die, rastlinski pepel.
 Pflanzenbeet, das, greda, gred, gredica za sadike, nach V. auch obernišče.
 Pflanzenbeschreibend, adj., rastlinopisen.
 Pflanzenbeschreiber, der, rastlinopiseč.
 Pflanzenbeschreibung, die, rastlinopisje †, popisovanje rastlinstva.
 Pflanzenbildung, die, rastlinska tvorina.
 Pflanzenbuch, das, rastlinarske bukvo, f. Botanik.
 Pflanzenenerde, die, perst-i.
 Pflanzenessend, adj., rastlinojeden; das Thier, rastlinojedka.
 Pflanzenesser, der, rastlinojed(ee), weibl. rastlinojedka.
 Pflanzenfarbe, die, rastlinska barva.
 Pflanzenfaser, die, rastlinsko vlakno.
 Pflanzenfloh, der, zelna bolha; poln. u. böhm. skočogon.
 Pflanzenforscher, der, rastlinoznanec, rastlinar.
 Pflanzengarten, der, rastliniski vert, f. Botanischer Garten.
 Pflanzengewächse, Pflanzenthiere, pl. (Phytozoa), rastlinske živali, biljoživoi.
 Pflanzenteim, der, f. Keim.
 Pflanzenkenner, Pflanzkundige, der, rastlinoznanec, (rastlinoznavec), f. Botaniker.
 Pflanzenkenntniß, die, rastlinoznanstvo.
 Pflanzenkoralle, die, rastlinska koravda.
 Pflanzenkörper, der, rastlinsko telo.
 Pflanzkost, die, rastlinska hrana.
 Pflanzenkunde, die, rastlinoznanstvo, (poln. roslinoznawstwo).
 Pflanzenaugensal, das, f. Pottasche.

Pflanzenland, die, zelná uš, rastlinska uš, nach dem Böhm. mešica.
Pflanzenleben, das, rastlinsko živetje, življenje rastlin; ein Pflanzenleben führen, životačiti; russ. prozjabat.
Pflanzenlehre, die, f. Botanik.
Pflanzenlehre, f. Botaniker.
Pflanzenlese, die, zbiranje, nabiranje rastlin ali zelišč, zeliš.
Pflanzenmäher, Pflanzenmäher, der, žival rastlinojedka.
Pflanzenmilch, die, rastlinsko mleko, mleček.
Pflanzenöl, das, rastlinsko olje.
Pflanzenreich, adj., travnat, bilnat, böhm. rastlinaty.
Pflanzenreich, das, rastlinstvo, bilje, rastje; wörtl. kraljestvo rastlin.
Pflanzenrast, der, rastlinski sok. (iz-leček).
Pflanzenrost, f. Pflanzen.
Pflanzenstoff, der, pervina kacija zelišča.
Pflanzenstück, f. Pflanzenstoff.
Pflanzenstück, das, biljoživec f.
Pflanzentragend, adj., rastlinonos f.
Pflanzenverfeinerung, die, skamenenje rastlin, skamenela rastlina.
Pflanzenwahrer, die, vedeževanje iz zelišč.
Pflanzenwesen, das, rastlinstvo.
Pflanzenwissenschaft, f. Botanik.
Pflanzer, der, eine Person, die pflanzt, sadivec, sadnik, zasajavec, nasajavec; Coloniist, naselnik, vlastnik naselbinae; ein Werkzeug, Pflanzstock, kol, kliniec.
Pflanzer, in Bsgu. sadiviski, naseltni.
Pflanzerin, die, sadiška, zasajavka, naselnica.
Pflanzgarten, der, sadišče, sadiše, presadnik, razzadnik (russ. u. serb.), semenišče, semenise. (nach V. sadišje, sadičnik).
Pflanzholz, das, kol, kliniec, ki se pri sajenji rabi.
Pflanzling, der, sadnje drevesce, divjak iz semena; fig., vzrejenček.
Pflanzort, der, sadišče, sadiše, presadnik; f. a. Colonie.
Pflanzreis, f. Pflanzling.
Pflanzschule, die, f. Pflanzgarten, Banmschule; Seminar.
Pflanzschüler, f. Seminarist.
Pflanzstaat, der, naselbina, podružna derzava.
Pflanzstadt, die, selo, selišče, selise, naselitev, naselba, naselbina, böhm. u. poln. osada.
Pflanzstock, der, f. Pflanzcr.

Pflanzung, die, das Pflanzen, sajenje, zasajanje, saditev; Colonie, naselbina, naselitev, nach V. selo.
Pflanzvolk, das, naselniki, naseljenci.
Pflanzwetter, das, vreme za sajenje u-godno.
Pflaster, das, Heilmittel, vom griech. em-plastrum, plaster, gewöhnl. Raster, altst. plastir, dalm. obliž, u. Jamb. u. Gutm. oblag, pomaz. (russ. maz-i, ueben plastyr), böhm. přilep (neu); ein Pflaster auflegen, djati, položiti obliž na rano; ein Pflaster streichen, razmazati, raztegniti na conjico obliž; mit Steinen belegter Boden, tlak (u. Gutm. zunächst Strich), kannite tla, nach V. tlavnek (?) u. mostanje (russ. mostit, nach poln. bruk, — Brücke); böhm. dlažba, serb. tarac* (auch bei Gutm.); fig. das Pflaster treten, postopati, brez dela klatiti se (po ulicah); das Pflaster legen, f. Pflasterer; es ist in dieser Stadt ein theures, (heißes, hartes) Pflaster, v tem mestu je drago živeti, je velika dragina, vgl. das f. Spr. in Bezug auf Wien: kdor hoče iti na Dunaj, mora pustiti trehul zunaj; das war ein Pflaster für meinen Magen, s tem sim si zelodec pokrepal, podstavil; f. a. Mör-tel, Estrich; Blasnpflaster, meharnik; Wund-pflaster, celec, celnik; Zugpflaster, vlečnik.
Pflasterbeitrag, der, sklad, pripomoček za tlak.
Pflasterblei, das, svinčno apno.
Pflasterboden, f. Pflaster.
Pflasterboden, das, plasterček, poln. muszka.
Pflasterer, der, der den Boden belegt, tlakar, kdor tlak dela, serb. taracar.
Pflastergeld, das, tlakovina.
Pflasterhammer, der, tlakarski bet.
Pflasterhant, die, tlakarska motika, matika.
Pflasterhauer, der, španjska muha.
Pflasterkocher, der, mazac.
Pflasterlohn, das, f. Pflastergeld.
Pflastermahl, die, tlakovina.
Pflastermeister, der, tlakarski mojster, vodnik, zapovednik.
Pflasteru, v. a., ein Pflaster legen, djati, devati plaster; mit Steinen belegen, nach V. pomostati, mostati, (im Russ. u. Altst. mostiti), tlak delati, nach Gutm. u. serb. potaracati, taracati, altböhm. dlažiti; poln. brukować (von bruk, Brücke, also mostiti); gepflasterter Hof, pomostan dvor (V.). richtiger, pomosten dvor.
Pflasterramme, die, oven, bet.
Pflasterriemen, der, herbet tlaka.
Pflasterseher, der, f. Pflasterer.
Pflasterschlägel, der, f. Pflasterhöfel.
Pflasterstapel, der, zličica za plastre.
Pflasterstein, der, plošča, ploša, kamen za tlak ali ta.
Pflasterstößel, der, tolkač, bet, oven, koppel tlakarski.
Pflasterstraße, die, cesta s tlakam, taracana.
Pflasterstreicher, der, f. Pflasterkocher.
Pflastertreter, der, postopač, klatež, čuva

auch poulčnjak, uličar, umanjuk (M.), ki puhakuje po ulicah, (bei Gutm. manci-gou?). poln. auch junak uliczny.
Pflastertreterin, die, postopavka, ki se klati po ulicah.
Pflasterung, die, taracanje, delanje tlaka.
Pflasterweg, der, pot s tlakam, taracana, pomostana.
Pflasterwerk, das, f. Pflaster (in beiden Bedeutungen).
Pflasterzeug, der, tlakarsko orodje.
Pflaum, f. Flaumfeder.
Pflaume, die, (Prunus), die Frucht des Kirschenbaumes, im Allg. nach allen slav. M. sliva, in St. nach M. konjsica; in en-gerer Bedeutung die größeren runden, auch gelben Früchte dieser Art, sliva; hingegen die kleineren länglichen, blauen oder rötlichen, (Sebastica), čespa, česplja; f. a. Eierpflaume; eine kleinere ganz runde Art Pfäumen, eibara; Pfäumen bafen, welfen, slive peči, eniti (na oraku); Pfäumen ohne Stein, eibare brez kosti.
Pflaumen, in der Bsg. slivov, čes-pov, čespljev.
Pflaumenartig, adj., slivast, čespljast.
Pflaumenbaum, der, (Prunus domestica), sliva (drevo), česplja (Zweitschlenbaum), coll. slivje, čespljevje.
Pflaumenblatt, das, čespljevo, slivovo pero.
Pflaumenblätterig, adj., slivolist(en).
Pflaumenblüthe, die, slivov, čespljev cvet, coll. cvetje; zur Zeit der Pfäumenblüthe, ob čespljevem cvetu, ko so česplje cvetle.
Pflaumenfalter, der, slivov motulj.
Pflaumenfarbe, die, slivova barva.
Pflaumengarten, der, slivnik, slivnjak, čespljevec, slivov vert.
Pflaumenhandel, der, kupčija s slivami, u čespljami.
Pflaumenhändler, der, slivar, čespar; es hin, slivariti, čespljariti.
Pflaumenholz, das, čespljevina, slivovina, čespljev, slivov les.
Pflaumenkern, der, der Stein selbst, (ob-wohl selten), čespljeva, slivova pecka, kost, kerdica, kerdica; der im Steine eingeschlossene Samenlern, slivovo, čespljevo jederee.
Pflaumenkernöl, das, olje iz slivovih ali čespljevih jederee.
Pflaumenkernröschen, f. Dhröff-leintraut.
Pflaumenrost, das, čespljevec, čespljeva ali slivova čezana.
Pflaumenöl, das, slivovo, čespljevo olje.
Pflaumenbaum, der, slivovo, čespljevo drevo.
Pflaumenstein, der, čespljeva ali slivova pecka, kost.
Pflaumenuppe, die, čespljeva juha ali polivka (böhm. u. poln.).
Pflaumentorte, die, čespljeva, slivova torta.
Pflaumenweich, adj., mehkek kakor sliva zrela.

Pflaumenfeder, die, f. Flaumfeder.
Pflaumenstein, der, slivovnik (böhm.), čes-pljeva potica, povalnica (S. Kr.).
Pflaumenwachs, der, čespljevo rozičje.
Pflaumentauke, die, čespljeva omaka.
Pflügamt, das, oskerbnija.
Pflügebesohlen, f. Pflügebesohlen.
Pflüge, die, Aufsicht und Vorjoger, skerb, oskerbovanje, gledanje na koga, oskerb-lingen; der Pflüge des Vormundes unver-traut, izročén varhovi skerbi; Rechtspflege, nach dem Russ. pravosodje; Pflüge der Kunst, skerb, prizadeva za unetnija, serb. nega, negovanje; Erziehung und Vorjoger, reja, goj, gojenje, german. vderjogerung; ein Kind in der Pflüge haben, otroka v reji imeti, in vzrejati ga; die zur Bequemlich-keit nöthige Handreichung, f. V. bei Kranken, strežba, postrežba; er hat seine Pflüge, oim-a postrežbe, nihč mu ne postreže, ne po-gleda nanj; du bist in guter Pflüge, da du so gut aussehl, v dobri reji si, da si tako zdrav, tako ličen viditi; Verwaltung einer Sache, f. dieses; die Pflüge der Thiere, ver-devanje (v red devanje) živine; Bezirk, oko-bis ali okraj komu izročén; geistliche Pflüge, duhovno oskerbovanje, ravnanje; f. a. Pflügamt; eine Pflüge angebeihen lassen, f. Pflügen.
Pflügebedürftig, adj., postrežbe potreben.
Pflügebedürftigkeit, f. Hilflosigkeit.
Pflügebesohlen, adj., kdor je pod varst-vam ali skerbstvam.
Pflügebesohlene, der, oskerbovane, varo-vanec; die, oskerbovanka, varovanka; t. j. kdor ima varha ali skerbnika; f. a. Pflügekind.
Pflügebestellung, f. Vormundtschaft.
Pflügeeltern, pl. rejniki, redniki, krus-niki, drugi stari.
Pflügegericht, das, varstvena sodnija, skerbstvena sodnija.
Pflügekind, f. Pflügamt.
Pflügekind, das, männl. rejenec, rejen-ček, weibl. rejenka, (nach V. reja, reja).
Pflügekosten, pl. stroški za reja.
Pflügekost, adj., brez postrežbe, obrambe.
Pflügemühsen, f. Pflügebesohlene.
Pflügemutter, die, rednica, rejnica, krus-nica (nach dem Poln. kruhodavka), druga mati.
Pflügen, v. u., gewohnt sein (sowohl von lebenden als leblosen und unförperlichen Dingen): der Begriff des Pflügens in diesem Sinne liegt in der frequentativen Form der slav. Zeitwörter mit wird daher nicht überseht, was erst auch bei imperfectiven Zeitwörtern überhaupt, (besonders in negat. Sätzen) der Fall ist, sonst aber: navado imeti, sego imeti, navajen biti, vajan biti, navada nje-gova je, navada mu je, rad —, u. negativ redko kdaj —, nikoli —; die Römer pflü-ten die Leuten zu verbrennen, wir pflügen sie zu begraben, Rimljani so merlice sozi-gali, mi jih pokopavamo; um welche Stunde pflügst du in die Kirche zu gehen? okorej

hodiš v čerkev?; welche Mühle pflegt ihr zu benützen? kam nosite v mlin?; er pflegt zu geben, daje; in einigen Gegenden pflegt man die Acker nicht zu jäten, v nekerih krajih ne plevejo njiv; wann pflegt ihr das Heu zu mähen? kdaj kosite travo pri vas? darauf pflegte er zu antworten, na to je odgovarjal, na to je rad odgovoril; er pflegt zu sagen, ima navado reči; das pflegt er sonst nicht zu thun, ni mu navada, ni sicer vaju tega storiti; sicer tako ne dela; er pflegt nach Lische zu schlafen, po jedi rad spi; ima navado po jedi spat; so pflegt er zu geschehen, tako se rado godi; (böhm. tak se priháživá); wie es zu geben pflegt, kakor se rado zgodi; thue, wie du pflegst, stori kakor si vaju, kakor imas navado; stori po svoji navadi; er pflegt im Semmer um 4 Uhr aufzustehen, poleti ob štirih vstaja; recht so, wie Freunde zu thun pflegen, nahm er Abschied von mir, prav po prijateljsko se je z menoj poslovil; wie Sauser zu thun pflegen, kakor pred pijanec; v. a. einen Kranken pflegen, postreči, streči bolniku; skerbeti, skerb imeti za-nj; okavari, verdevati (v red devati) ga; (böhm. u. poln. dogledovati); verwalten, oskerbovati, opravljati, ravnati, nach andern slav. M. upravljati; des Altars pflegen, službo opravljati; des Altars pflegen, (1. Kor. 9, 13), altariju služiti; der Hütte pflegen, satorju služiti; gleichwie eine Amme ihre Kinder pflegt, kakor mati, ki skerbi za svoje otroke; den Gottesdienst pflegen, (Lut. 1, 8.), duhovsko službo opravljati; des Acker pflegen, pravico delati, soditi, deliti; der Wofnung pflegen, nasladnosti, meseno (polteno) veselje uživati; Pflanzen pflegen, rediti, gajiti; i. Warten; ein Kind pflegen, otroka rediti, krusiti, gojiti, durch eine Zeit hindurch, prerediti, prekrusiti ga, im Serb. negovati koga; häufig wird im Slav. pflegen sam mit dem davon abhängigen Gegenstand durch ein einziges dem legeren entsprechendes Zeitwort ausgedrückt; die Unternehmung pflegen, preiskovati; der Anse pflegen, počivati, odpočiti se; Rath, Rathes mit Jemand pflegen, posvetovati se s kom; nach lange gepflogenen Rathen, po dolgem posvetovanji; Unterhandlungen pflegen, pogajati se, nach V. ravnati za kaj; Freundschaft mit Jemanden pflegen, drugovati (mehr kroat.) s kom, prijatel biti; s kom prijatelstvo terditi; Umgang pflegen, pečati se, meniti se s kom; Verhandlungen pflegen, obravnavati; der Güte pflegen, si kaj dobrija privošiti, z lepo poravnati, pogoditi se; der Gelegenheit pflegen, prilike poprijeti se; seinen Leib pflegen, za telo skerbeti, ugajati telesu, ne pozabiti samiga sebe; seiner Gesundheit pflegen, varovati se, paziti na svoje zdravje; sich pflegen, v. r. tako gledati, da se komu dobro godi, dobro jesti in piti, ogodno živeti, privoščiti, privoščiti si kaj dobrija.

Pfleger, der, Vorgesetzte, višji, oblastnik.

urednik, upravnik, oskerbnik, vajd * (M.); Statthalter, deželni poglavar; Curator, skerbnik; Pfleger der Kranken, strežnik, preskerbovavec; der Künste, podpornik, ki se poganja za povzdigo umetnij; Pflegevater, i. diebes; Landrichter, sodnik na kmetih.

Pflegerei, i. Pflege (als Bezirk).
Pflegerin, die, oskerboica, preskerbovavka, pomočnica, rednica.

Pflegekreider, der, pisar pri sodnii na kmetih.

Pflegesinn, der, postrežnost, postrežljivost.

Pflegeohn, der, rejenec, rejencek, rejic, serb. hranjenik.

Pflegeort, die, rejenka, rejencioa, rejka.

Pflegevater, der, rednik, rejnik, redivec, krusni oče, drugi oče, (poln. auch chle-bodawca — kruhodavec), serb. hranitelj.

Pflegevogt, der, oskerbnik, komur je kaj izročeno.

Pfleghaft, (veralt.) für Leibeigen.

Pfleglich, adv., kakor gro. kar je prav, kakor mora pri dobrem gospodarstvu biti, pametno.

Pflegling, der, i. Pflegetind; Mündel.

Pflegschaft, die, i. Pflege; Eigenschaft eines Pflegers, prevzeta skerb, opravstvo, oskerbnina; anvertraute Gegend, i. Pflege, Curatel, skerbstvo ali varstvo.

Pflegschaftlich, adj., varstven, ali skerbstven.

Pflegschaftsangelegenheit, die, varstvena reč, skerbstvena zadeva.

Pflegnung, die, rejenje, gojenje, postrežba, skerb.

Pflegvater, i. Pflegevater.

Pflicht, die, fittliche Nothwendigkeit, dolžnost, russ. dolg, (böhm. u. poln. povinnost); seine Pflicht thun, svojo dolžnost izpolniti, storiti; nach seiner Pflicht handeln, po svoji dolžnosti delati; seine Pflichten verabzäumen, svojo dolžnosti zanamarijati, v nemar puščati, pušati; bürgerliche Pflichten, derzavljanske dolžnosti; ich bin durch heilige Pflichten gebunden, svete dolžnosti me vežejo; sich zur Pflicht machen, dolžnost naložiti si, imeti za dolžnost, i. a. Verpflichten; aus Pflicht, po dolžnosti; das Versprechen begründet eine Pflicht, obljuba dolg dela; Obliegenheit, zaveza, dolg, dolžna oprava, pravna dolžnost; die letzte Pflicht dem Verstorbenen erwiesen, iti za pogrebam, (poslednja dolžnost ali čast skazati rajnimm); Lehenspflicht, fevdna dolžnost, t. j. zvestoba; eheliche Pflicht, zakonska dolžnost, telesna družba; Eid u. Pflicht, prisega; in Pflicht nehmen, s prisego zavezati koga, zapriseoi ga; die Pflicht leisten, priseči, prisego opraviti; in Pflicht stehen, s prisego zavezan biti; prisegel je; ich halte es für meine Pflicht, za svojo dolžnost imam, v dolžnost si štejem; als Abgabe, davščina, davšina, dača; der Pfarrer sammelt seine Pflicht, rajmošter hiro jemlje, pobira; in dieser Pflicht, todí,

v tej strani, po teh krajih; auf Pflichten setzen, neka izbica.

Pflicht, in Bsg., — dolžnosti. — po dolžnosti.

Pflichtanfer, der, največi (zasilni) maček.

Pflichtanferthau, das, vorv največiga sidra.

Pflichtaufgabe, die, naložena dolžnost.

Pflichtbar, adj., dolžin.

Pflichtbehlissen, adj., goreč, vnet za dolžnost.

Pflichtbeitrag, i. Contingent.

Pflichtbruch, der, prelom prisego, zaveze.

Pflichtbrüchig, adj., zoper dolžnost, zoper prisego; kdor je prelomil svojo zavezo, svojo prisego.

Pflichtentlehrer, die, nauk od dolžnosti.

Pflichtkreuz, i. Collision.

Pflichterfüllung, die, spolnitev, spolnovanje dolžnosti.

Pflichterlassung, die, odpust, spregled dolžnosti.

Pflichterweisung, i. Pflichtstrafung.

Pflichtexemplar, das, dolžni, zapovedani list.

Pflichtfrei, adj., brez dolžnosti ali davštin, dolžnosti odvezan, davščine, davšine prost; tlake prost.

Pflichtgebot, das, velevanje, zapoved dolžnosti.

Pflichtgebührt, i. Gebühr.

Pflichtgefühl, das, čut, čutstvo dolžnosti, za dolžnost.

Pflichtgeld, das, dolžna plača.

Pflichtgemäß, i. Pflichtmäßig.

Pflichtgenoss, der, sozavezanec †.

Pflichtig, adj., zavezan, dolžin, kdor ima dolžnost; sich gegen Jemand pflichtig machen, komu zavezati se, dolžnost prevzeti; pflichtige Unterthanen, podložniki, dolžni tlako, davšino i. t. opravljati, dolžnosti podverženi; seine Pflichten erfüllend, spolnuje svojo dolžnost.

Pflichtigkeit, die, dolžnost, kateri je kdo podveržen.

Pflichtkorn, das, birno žito, žito za biro.

Pflichtleistung, die, spolnitev, oprava dolžnosti; prisega zvestobe.

Pflichtlich, adj., dolžosten.

Pflichtlos, adj., ne zavezan, brez dolžnosti, dolžnosti prost, odvezan; i. a. Pflichtbrüchig.

Pflichtmäßig, adj., dolžin, po dolžnosti, dolžnosti primeren, nach Gutsn. po dolžnem; kar se veže z dolžnostjo.

Pflichtmäßigkeit, die, (ist im Slav. adj. zu geben), die Pflichtmäßigkeit einer Handlung beweisen, dokazati, da je djanje dolžnosti primerno.

Pflichtschuß, der, klic, poklic dolžnosti.

Pflichtschuß, der, prisežni list.

Pflichtschuldig, adj., u. adv., dolžin, po dolžnosti; kakor je kdo dolžin.

Pflichttheil, der, (Requitinta), dolžni del; i. a. Contingent.

Pflichtträger, der, urednik, zavezan s prisego.

Pflichttreu, adj., dolžnosti zvest; zvesto spolnuje svoje dolžnosti.

Pflichttreue, die, zvesto spolnovanje dolžnosti.

Pflichtvergeßen, adj., dolžnosti pozabljiv, kdor je pozabil na svojo dolžnost; kdor dolžnost zanemarija ali v nemar pušča, puša; pflichtvergeßen handeln, dolžnost zanemariiti, zanemarijati, dolžnost prelomiti, zoper dolžnost delati, zoper vest, nevestno.

Pflichtvergeßenheit, die, opuščanje, opušenje tega, kar je kdo dolžin storiti; zanemarijanje dolžnosti, nevestnost, brezvestnost; nezvestoba.

Pflichtverletzung, die, prelom dolžnosti, djanje zoper dolžnost, prestopok zapovedi.

Pflichtwidrig, adj., protiven dolžnosti, dolžnosti nasproten; adv., zoper dolžnost, proti dolžnosti.

Pflichtwidrigkeit, die, dolo dolžnosti nasprotno.

Pflichten, i. Bischen.

Pflictern, v. n., (schwäb.) emerdati se.

Pflock, der, kleiner kurzer Pfahl, kolček, terkelj, klin, klinec; Döbel in der Mauer, voha, čok; övrljarski leseni klinček ali evak; eine Art Fischernetz, i. Biesel.

Pflockbohrer, der, (mont.), svedrec, s katerim se verta vnetna luknja pri streljanji skozi ilovčino masilo (Pflock).

Pflocken, v. a., količati, koliti, s kolmi ali klinci v tla zabiti pri priterditi, n. pr. platno, ki se beli; Pflocken und vpflocken, v luknjo vtakniti koga.

Pflockisch, i. Wallisch.

Pflockort, der, ograja, zagraja, övrljarsko bodilo za lesene evake.

Pflockeisen, das, kleesiee (pri tkanji svile).

Pflocken, v. a., ausziehen, rupfen, izpuliti, puliti, izpipati, pipati; Fäden aus einem Gewebe, pukati; einen Vogel pflocken, oskubsti, skubsti; Einen pflocken, oskubsti, skubsti koga, t. j. ogoljufati; Blumen pflocken, utergati, tergati; (abreißen), mit der Wurzel, izrovati; rovat; Kirchen pflocken, česnje brati; Hayen pflocken, hmelj brati; Salat pflocken, salato prebirati, obirati; Gartentöne, prebirati harpo; Brod pflocken, nadrobiti, drobiti; alles nach einander pflocken, vse populiti, poskubsti, potergati; zur Genüge, Müdigkeit pflocken, napuliti se, naskubsti se, utergati se, nabrati se; wie viele Blumen hast du (zusammen) gepflockt?, koliko cvetk si utergal, naroval, nabral?

Pflocken, das, poljenje, skubenje, terganje.

Pflockter, der, pulivec, skubec, tergat.

Pflocksel, das, puljenina, pukalina, skubenina.

Pfluder, i. Saserchlebe; Schlamm.

Pfludern, v. n., fokotati s perotmi.

Pflug, der, nach dem Altst. und allen lebenden slavischen M. plug. in Sl. auch oralo, ralo (auch altst., russ. u. serb.), in Kr. auch drovo (oravno); das Zudeßst des

Pfluges, oplužje; unter, ober dem Pflug befindlich, podplužen, nadplužen; die Pferde hinter den Pflug (Waagen) spannen, f. Pferd; das ist meine Ege und Pflug, to je moj adini zaslužek; Pflug Landes, f. Hufe; f. a. Rote, Partei.

Pflug, in Pflgn. plužni.

Pflugabgabe, die, plužnina.

Pflugbalken, Pflugbaum, der, Grendel, gredeľ, (auch in and. slav. W.), hlod.

Pflugbar, adj., oraven, (böhm. u. poln. orny).

Pflugbeil, das, plužna sekirica (za potrebo).

Pflugbürger, f. Pflbürger, (mešcan kmet).

Pflugbeischel, die, plužnica.

Pflugdienst, f. Pflugrohe.

Pflugreifen, Pflugmesser, Adermesser, das, čertalo, nach Gutm. oravnik, ravnik (auch serb.), poln. kroj.

Pflugfeld, das, ralni svet, rali (V.), ornica.

Pflugelohu, der, ornina, plužnina, plačilo od oranja.

Pflügen, v. a. orati, pluziti, (russ. a pabati), post. braditi; zum zweiten Male pflügen, preorati, preoravati oder prearjati; zu Ende pflügen, doorati; f. a. Acker; sich müde pflügen, naorati se; mit einem Andern Malte pflügen, s tujo roko kače loviti; der Acker pflügt, maček se vleče po dna morja, dera; das Meer pflügen, fig. morje rezati, deliti z ladjo, brazdo delati z ladjo.

Pflügen, das, oranje, ral-i, oral-i; mit dem Pfluge bis zu einer bestimmten Stelle kommen, priorati do (n. pr. srede).

Pflüger, der, orataj, orač, ratej, ratar, oratar, (plužar? M.)

Pflugrohe, die, tlaka z drevcsam, s plugam.

Pfluggeld, das, plužnina.

Pfluggeschellen, f. Pflugstöckchen.

Pfluggewende, f. Angewende.

Pflughaken, f. Hakenpflug.

Pflughalter, der, orataj, drevar; Pflughalter sein, drevariti, za drevo deržati.

Pflughaupt, das, das unterste Holz des Pfluges, sein Haupttheil, plaz (auch böhm.), oplaz, podsad (V.), podel, (in Et. auch oglavka?).

Pflugkehr, die, Pflugwende, obračilo, f. Angewende.

Pflugkopf, f. Pflughaupt.

Pflugkrüme, die, sločina.

Pflugland, das, f. Pflugfeld.

Pflugmacher, der, plugar.

Pflugmesser, das, f. Pflugreifen.

Pflugnagel, der, kurož, kiraž.

Pflugnarbe, die, klošče, kleše; die Narbe halten, klošariti, klešariti, kropeliti.

Pflugnase, die, der Theil, wo das Streichbrett und die Griechsäule an einander stoßen, einen spitzen Winkel bildend, plužni nos, nach V. jemež (?).

Pflugschiff, der, oravni, delavni vol, plužni vol.

Pflugpferd, das, oravni, delavni konj, plužni konj.

Pflugrad, das, plužno; Pflugräder, (kolesca) plužne; nach M. plužnice, nach Jara, kolesnica.

Pflugrade, f. Pflugsterze.

Pflugradkette, die, gradenjica.

Pflugrecht, das, plužna pravica, nach Pflugrecht übernehmen, na tri leta prevzeti (njivo).

Pflugrente, die, zum Abstoßen der sich an das Streichbrett anhängenden fetten Erde, otka.

Pflugrödel, f. Pflugrente.

Pflugroß, f. Pflugpferd.

Pflugsäule, f. Pflugreifen.

Pflugsäule, die, Griechsäule, Griechsäule, kozolec, stebrec.

Pflugschär, die, lemez. (auch altsl. u. in allen slav. W.), anat. (vomer, os impar), lemezna kost, (liha kost), lemez, nach Andern ralo.

Pflugscharre, die, Pflugscharrer, der, f. Pflugrente.

Pflugschiff, f. Pfluggeld.

Pflugschiene, die, oplata (V.)

Pflugschleife, die, nach V. podsmuklja, vlak (böhm.)

Pflugschubel, f. Flamingo.

Pflugschuß, f. Pfluggeld.

Pflugsech, f. Pflugreifen.

Pflugspannbrett, das, polica.

Pflugsterze, die, ročica, ročnik, nach M. ročaj, nach Gutm. auch nožica (böhm.), (preroc in Et.?)

Pflugstier, f. Pflugochs.

Pflugstöckchen, das, auch Pfluggeschellen, kozolec; das Holz, woran die Räder laufen und worauf der vordere Theil des Grendels ruht, blazina, polica, böhm. zglavje, poln. kozica.

Pflugstürze, die, Pflugbrett, Streichbrett, dilja, deska, poln. odkladnica; f. a. Pflugsterze.

Pflugtreiber, der, poganjač, ki konje ali voli poganja.

Pflugtreiberin, die, poganjačka.

Pflugvieh, das, svež-i (St.)

Pflugwage, die, woran die Pferde gespannt sind, vaga.

Pflugwende, f. Pflugkehr.

Pflugwetter, das, ein langes, vorn zwieseliges Holz am Pfluge, welches hinten im Pflugstöckchen befestigt ist und vorn die Pflugwage trägt, auch Feier genannt, plužno oje, böhm. drabec.

Pflugwurz, die, visoka slezina.

Pfneischen, f. Schaufeln; v. a. waidm., Aufödem, f. dieses; psam dati jesti divjaci; Pfneische, f. Hunderecht.

Pfneisten, f. Funkein.

Pfnotten, f. Schmollen.

Pfortader, die, (vena portae), vratarica, vratnica, (böhm. u. poln.)

Pfortchen, das, vratica pl., durce pl.

Pforte, die, Thor, vrata, pl., Rebenthor,

Pfortchen, dverce, durce pl.; die ottomatische Pforte, nach and. slav. W. otomanska Porta; visoka Porta; otomanski, carigradski dvor, türkisch cesarstvo; an Schiffen, odpertine ali line za kanone; tudi okenea na ladii.

Pforten-, in den Bogn. vratni.

Pfortner, der, vratar, (auch altsl. neben vrata'nik u. dv'nik); anat. (Pylorus), zelodcavo vhodisce, vhodisce, russ. privratnik, privernik, desno usje zelodcovo, etwa auch vratar.

Pfortnerin, die, vratarica.

Pfojch, ter, waidm.. kerma divjaci ni pokladana.

Pfojcherd, der, golo gunno (tönica).

Pfojch, die, an der Thür, nach dem Böhm. u. Poln. podvoj, nach And. podboj; böhm. u. russ. auch veresa. (in Slov. mehr Pestel im Baum; fentrecht stehender Pfeiler oder Baum, als Theil eines Geßells, steber, stolpic; ein Pfeiler, stebrie, podvoj; starke Bohle; podnica, bruno, f. Bohle; Stüge für sich daran raufende Gemächse, natic, natik, fig. für Thür und Thor; nach M. stropnica.

Pföthen, das, nožica, tačica *; Pföthen halten, merdanjo narediti (za poco *).

Pfote, die, mit Behen verfehene Hülse vierfüßiger Thiere, noga, tača *, russ. u. poln. lapa; Einem auf die Pfote klopfen, kerati koga po perstih; sich die Pfoten verbrennen, naleteti jo, skupiti jo, stakniti jo, opeči se; Einem auf die Pfote treten, stopiti komu na nogo, na berklje; die Pfote gehen, prednjo nogo ali tace podati (od psov); an den Pfoten fangen (von Bären), tace lizati si; ein Pföthen, kolikor se s stisnjenimi persti zajme.

Pfötelu, v. n. u. a., Einem, radovati se okoli koga; s tacami praskati in grebsti.

Pfrängen, f. Einengen.

Pfriemen, f. Mäßen (Gänse).

Pfriem, auch Pfriemen, der, oder Pfrieme, die, bei Tuchmachern der Draht in dem Schützen, woran die Pfeife heft, nach V. duca, snovavnica špilja und sukovavnica; ein spitzig zulaufender Acker, rep, zaklinek, rokov; bei Schneidern, Sattlern, Schufern, bodilo (V.), šilo (Whe), dim. bodilce, silce; f. a. Fenster; mehrere Arten Schneeden.

Pfriemeisen, das, zeleso pri silu, bodilo.

Pfriemendorant, der, (Spartium), maritika.

Pfriemenförmig, adj., silast.

Pfriemengraß, f. Borstgraß.

Pfriemenholz, Pfriemenkraut, f. Fenster.

Pfriemenschwanz, der, spicasti rep, nach Sul. silce.

Pfriemente, f. Spizente.

Pfriell, f. Elstie.

Pfropf, der, zamaba, zamašek, zatik, zatka, cep (Gutm.), nach M. auch zaterjalek (?), russ. prbka; das Papier auf die Kugel im Gewehr, nach dem Böhm. u. Poln. pribitka.

Pfropflein, das, f. Pflzlein.

Pfropfen, v. a., stoßen, namašiti, masiti, nadeti, naphati, natlačiti, vdjati, nagatiti; f. über. Stopfen, Verstopfen; gepfropft voll, namašen, natlačen, nagaten da verha; sich voll pfluchen, najesti in namašiti se, napokati se, nabiti se; die Flasche pfluchen, sklenico zamašiti, zamašek vtakniti, vtikati va-njo; das Reis eines Baumes in den Spalt des Wildlings stecken, vcepiti, cepiti; mehrere Wildlinge nach einander pfluchen, pocepiti več divjakov; ein gepfluchter Baum, cepljeno drevo, vcepjenec; sich müde pfluchen, nacepiti se; in den Kern pfluchen, v zarez ali zleb cepiti; in den Spalt pfluchen, v sklad cepiti; in die Rinde pfluchen, za kožo ali lubad cepiti, f. a. Pflzen; bei den Zimmerleuten, podstaviti, podstavljati, cepiti (V.); in Eichen pfluchen, vcepiti, f. Weibringen.

Pfropfen, das, mašenje, cepjenje.

Pfropfen, der, f. Pfropf.

Pfropfer, der, masivec, gativec; Einer, der Bäume pflzt, cepivec, kdor sadje, drevesa cepi, požaltauje.

Pfropferin, die, cepivka.

Pfropfhammer, der, auf Schiffen, zatickavnik f.

Pfropfmeißel, der, zagojzica (cepivna).

Pfropfmesser, das, cepivni nož, cepivnik.

Pfropfreis, das, cep, cepič, cepivna mladica, (nach V. trak), nach Cas susnik, auch cepika.

Pfropfsäge, die, vertnarska ali cepivna žazica.

Pfropfschule, die, zarod ali vert cepljenov, (nach V. cepišče, cepiše).

Pfropfwachs, das, cepivni vosk, vertnarski vosk.

Pfropfwerkzeug, das, cepivno orodje, cepivna priprava, cepilo.

Pfropfsichter, der, maček (V.), čepovlak f. böhm. korkotah, vryvác.

Pfründe, die, duhovska služba s stanovitim dohodkam, duhovski kruh; prebenda, duhovnja; mesto v ubožnici ali preskerbovavnici.

Pfründeloh, adj., brez duhovnije ali prebende.

Pfründen, v. a., podeliti dohodke kaku duhovnij ali kari, založiti jo; podeliti prebende; v. n., dobre dohodke nesti.

Pfründenertrag, der, prihodki kake prebende ali duhovnije.

Pfründenhandel, Pfründenkauf, f. Simonie.

Pfründenberger, f. Patron.

Pfründgnt, das, duhovno posestvo.

Pfründler, der, ubožec v ubožnici ali iz nje preskerbovan, špitalnik, preskerbovavec, almožnik.

Pfründner, der, Pfründer, prebendar, kdor ima duhovnijo z dohodki, böhm. nadanec.

Pfründwein, der, duhovno vino.

Pfründen, Pfluchen, v. n., pihati, die Kaße pfluchen, mačka pih.

Fubdeifen, das, *mont.* krivec.
Fuhf, ber, globoka lokva, kal. muža (St.), kaluža, luža, mlaka, f. a. Pfüße; ein feurriger Pfühl, ognjeno jezero, pekel; Pfühl, das, f. Mundschicht.
Fühhl, ber, blazina, podzglavje, vzglavje, vzglavnik, blazinica srednje velikosti; (Wauk.), blazina.
Fühhlartig, *adj.*, blazinast.
Fuhlduft, ber, muževina, kalužni smrad.
Fuhleu, v. n., duh imeti po luži.
Fuhlfisch, ber, mlakužna riba; f. a. Schlammbesiger.
Fuhlfrosch, ber, žaba mlakužnica.
Fuhlicht, *adj.*, mlakužast, mlakast. luzast, mužast; po luži dišč.
Fuhlig, *adj.*, mlakužen.
Fuhlschnecke, die, kozien, (eig. Heerschnecke); hlatni ključac.
Fui! *int.*, pej. pejte bodi! hu! fe! fuj! vsui schäme dich! vsui der Schande! pej, sram te bodi! uach V. vej sramota!; (in der Kiubersprache, kak!)
Fuien, f. Verhöhen.
Fund, das, (16 Unzen oder 32 Loth), ein Kramerspuud, funt *. (auch *serb.*, *russ.* u. *poln.*), libra *, (auch *böhm.*); zwei Fund, dva funta, dve libri; nach Pfunden, f. Fundweise; anderthalb Pfund, poldrangi funt; das schwere Pfund (bei Frachten), trije centi; fig. Talent, f. dieses: ein rechtes Pfund, praviona vagn.
Fundapfel, ber, funtnik.
Fundbirn, die, funtnica, libernica.
Fünde, f. Wadlung.
Funden, v. n. funt tohtati, vagati, težak biti; na funte prihajati (n. pr. od dobicka).
Funden, v. a., f. Wägen.
Fünder, ber, libernik, funtnik, u. weibl. funtnica; kar je funt težko; z. B. ein Buch, libernik, sulec, libro težak, ein Hecht, funtna šuka, šuka, libernica ali funtnica u. dgl.; Zwölfpfünder, dvanajstfuntna kanna.
Fundgeld, das, Lehenwaare, primščina, primšina.
Fundgewicht, das, funtna teža; libra ali funt kakor vtež.
Fundhölzer, *pl.*, Holzarten, welche nach Pfunden verkauft werden, les na vago.
Fündig, *adj.*, liberen, funten; pfündiges Zinn, nečisti kositar, ki ima pri centu nekaj funtov svinca v sebi; zwanzigpfündiger Stein, kamen dvajset funtov ali liber težak.
Fundkartoffel, die, krompir funtnik, (dobel).
Fundleder, das, podplatno usnje, podplatnik (V.), usnje na vago ali funtno, gropa, (eine ganze zu Sohlleder bereitete Ochsenhaut).
Fundnuß, die, debeli, funtni lešnik, lešnik.
Fundsohle, die, podplat.

Fundschabung, die, poveršina 80 □ sežnjev.
Fundstein, ber, funtni kamen, libernik, funtnik.
Fundweise, *adv.*, na funte, na libre, po funtih, po funtu, po libri, *russ.* funtami.
Fundzinn, das, nečisti s svincom zmesani kositar, f. Pfündig; funtni kositar.
Fusch, *int.*, plusk!
Fusche, die, ein Rohshaupt, welches sich nicht gehörig schließen will, vihtelj, voha (u. Kr.), nach V. vihel, vihelac.
Fuschen, v. n., vom Schießpulver, wenn es angezündet wird, plusknen, plask storiti; v. a. u. n., ohne gehörige Kunst, ohne berechtigt zu sein, arbeiten, sušmariti, pašuhariti, mazati, slepariti se, rokodelstvo kaziti, kvariti; obenhin und schlecht machen, skerpariti, sfoštati. poverhomu narediti, f. a. Hudein; in etwas pfuschen, v kaj mešati se, vpletati se; bei Gutm. vratati, fretati *.
Fuscher, ber, sušmar, pačuh, slepar, mojster skaza, mazač (Curpfuscher), samouk, ki rokodelstvo kvarit; ein Laut, f. Pusch.
Fuscherei, die, sušmarija, sušmarjenje, sušmarstvo, kerparija, pačuharija, sušmarstvo, skvarjeno delo, korpanija.
Fuscherin, die, sušmarica, pačuhinja.
Fuscherhaft, *adj.*, sušmarsk; pfuscherhaft arbeiten, sušmariti.
Fuscheru, f. Pusch.
Fuschwerk, f. Puscherei.
Fusen, f. Fischen.
Füfter, f. Wofit.
Füße, die, mlaka, mlakuža, luža, kaluža, lokva; *dim.* lužica, lokvica, bei Gutm. oekla, mlacina; voda, ki se steoe v rudnikih.
Füßheimer, ber, (*mont.*) vedro za zajemanje vode.
Füßen, v. a., plati vodo, zajemati; v. n. f. Fischen, Berplaken; svigniti kam.
Füßenaster, die, mlakužna ostriga.
Füßenwasser, das, (ka)lužnica, mlakužnica, lokvenica, mlacnica, a. luža schlechtes.
Fühicht, *adj.*, luzast, mlakast, mlakužast, mužast.
Fühig, *adj.*, luznat, mlakužnat, poln luz in mlak.
Fühmade, die, mlakužni červio.
Fühweise, f. Sumpfwiese.
Fühnaß, *adj.*, moker kakor miš, do polti moker (skoz in skoz), kakor bi ga iz mlake izvlekel.
Fühshale, die, (*mont.*) pol (V.)
Fuacton, ber, faeton *, neka kočija.
Fualane, f. Nachtfalter.
Fualang, die, Heerferu, *böhm.* klin, falanga (*russ.*).
Fuanerogam, das, vidnosplodnica, cvetka.
Fünonen, das, prikazek, prikaz nenavaden zlasti v ozračji; f. Erscheinung.
Fünonenologie, die, fenomenologija, prikazoslovje f.
Phantaste, die, Fantastie, Einbildung,

Einbildungskraft; in der Musik und Malerei, fantasia.
Phantasterei, *adj.*, zive umišljije.
Phantastieren, v. n. f. Fantastieren.
Phantasma, das, prikazen, privid (?).
Phantasmagorie, die, fantazmagorija, umetno napravljane prikazni.
Phantast, ber, f. Fantast.
Phantastisch, f. Fantastisch.
Phantom, f. Fantom, privid, *poln.* widmo.
Pharao, Pharaon, die, nach dem *Russ.* banka *, igra v banko, *poln.* faraon.
Pharaothun, das, f. Perlhuhn.
Pharaothun, die, Pharaonstafel.
Pharaothun, die, Pharaonstafel, die, farannova miš, faraonov dihur.
Pharisäer, ber, farizej, (*altsl.* farisej); f. a. Heuchler, Scheinheilige.
Pharisäisch, *adj.*, farizejsk; f. a. Heuchlerisch.
Pharisäismus, ber, farizejstvo.
Pharmaceut, ber, lekar, zdravilar; f. Apotheker: so fein, (etwas verächtlich) lekariti, zdravilariti.
Pharmaceutik, die, lekarstvo, zdravilarstvo, umetnost, leke ali zdravila pripravljati.
Pharmaceutisch, *adj.*, lekarisk, zdravilarisk.
Pharmakologie, die, leknoznanstvo f, zdraviloznanstvo, nank od zdravil.
Pharmakopöa, die, pravilnik lekarski, ali zaukazi, kako gre zdravila narejati in prodajati.
Pharos, Pharus, f. Leuchthurm.
Phasen, f. Fafen.
Phase, die, sprememba svetlobe nekterih planetov, sosehno lune, faza*; fig., stopnja; in eine neue Phase treten, na novo oberniti se, zasukati se, zopet spremeniti se.
Phaseln, f. Falci.
Phaseole, f. Bohne.
Philadelphia, die, bratoljubje.
Philisthes, ber, prijatel resnice, resnicoljub f.
Philanthrop, ber, f. Menschenfreund, (*böhm.* lidomil = ljudomil).
Philanthropie, f. Menschenliebe.
Philanthropisch, f. Menschenfreundlich.
Philharmonisch, *adj.*, godboljub f, kdor ima rad muziko.
Philhellene, ber, prijatel Grekov.
Philister, ber, Schwabe, bei Wäffern, meißel (V.); Nichtstudent, alistische, meščanček; kdor kunje v najem daje, in najeti konj; ostanek tabaka v-luli.
Philolog, ber, jezikoslovec f, filolog *.
Philologie, die, filologija, jezikoslovje f.
Philologisch, *adj.*, filologičen, jezikosloven f.
Philomela, die, prijateljica petja; f. Nachtigall.
Philosoph, ber, filozof *, modri, modree, prijatel modrosti, modrijan, modroslovec, modroznanec; *altsl.* ljubomadr'e nach Gutm. modroznanec, u. M. modroljub.
Philosophaster, ber, Vernünftler, (napäen,

lažnjiv) modrijan, modree (V.), uach dem *Serb.* modrijaš.
Philosophaster, v. n., modrijaniti.
Philosophem, das, umni izrek, umno preumisljevanje.
Philosophie, die, filozofija*, modrost (Weisheit), nach M. modroljubje, modroznanstvo, nach V. modrija u. umstvo.
Philosophin, die, filozofinja, modra.
Philosophiren, v. n., modrovati, nach V. umovati se, resnico razmisljevati, preiskovati, filozofovati. (*poln.* filozofovač); po umu razlagati.
Philosophisch, *adj.*, filozofsk, filozofisk, poumen (V.).
Philotechnie, f. Kunststun.
Phiole, die, sklenica z dolgim vratam, nach V. buca.
Phlegma, das, Entzündung, Brand, f. diese; wässerige Feuchtigkeit, vodenost kervi, als Temperament, hladna kri, hladnokernnost, hladnokervje (*russ.*); f. a. Gleichgültigkeit; počasnost, neukretnost, nečutnost, leaokernnost.
Phlegmatiker, ber, hladnokervnik, počasnik.
Phlegmatisch, *adj.*, voden, hladnokerven, lenokerven, len, počasen.
Phlogiston, *adj.*, f. Brennbar.
Phlogiston, f. Brennstoff.
Pholensauer, *adj.*, tulenjokisel f.
Pholensäure, die, tulenja kislina.
Phonisch, *adj.*, zvočni, glasni.
Phönix, ber, fenis, feniks *, bei M. nach dem *Böhm.* u. *Poln.* samolet f, ognjaček f.
Phönixwärmer, ber, neka vešča, veša.
Phosphor, ber, (wörtl. svetlonos), fosfor*, samonet f, *böhm.* kostik, (koščenee, ker se nahaja v vseh kosteh), tudi vsaka reč. ki se po temi svetli.
Phosphor, in *Böhm.* fosforni, samonetni.
Phosphorblei, das, fosforni svinec.
Phosphoreisen, das, fosforno železo.
Phosphorescenz, die, svetlost, svetljenje.
Phosphoresciren, v. n., svetliti se po temi.
Phosphorsauer, *adj.*, fosfornokisel.
Phosphorsäure, die, fosforna kislina.
Photogen, das, svetlina f.
Photographie, die, (wörtl. svetlopis), fotografija.
Photometer, ber, svetlómér, lučómér.
Phraze, die, Ausbruch, f. dieses; Redensart, govorilo, izrek; Phrasen machen, mnogo besed imeti brez praviga pomena.
Phrazeologie, die, nabira govoril ali izrekov.
Phrasenmacher, ber, govorun.
Phryne, die, zapeljivo lepo ženstvo.
Phthisis, die, f. Schwindsucht, Auszehnung.
Phthitisch, *adj.*, f. Schwindsüchtig.
Physis, die, f. Naturlehre, Naturkunde, fizika.
Physisch, *adj.*, prirodoznansk f, prirodosloven f, kar se tiče fizike.
Phyfter, *Phyfters*, ber, fizikar, in anderen

ſlav. M. ſzik*, prirodznance, prirodoslovec; ſ. a. Naturforſcher; *böhm.* prirodnik †; — okrajni ali kresijski zdravnik.

Phyſiognom, der, liceznavec †, ſziognom*.

Phyſiognomie, die, lice, obličje, obraz, podoba obraza; **Phyſiognomie** der Stadt, podoba mesta, kakor je viditi.

Phyſiognomiſt, die, liceznauſtvo †, obrazoznanſtvo †, ſziognomika.

Phyſiognomiſter, ſ. **Phyſiognom**.

Phyſiognomiſch, *adj.*, obrazoznaansk.

Phyſiognomiſt, der, ſ. **Phyſiognom**.

Phyſiographie, die, popis prirode.

Phyſiokratie, die, ſziokratija.

Phyſiolog, der, ſziolog*, *böhm.* životoslovec †.

Phyſiologie, die, ſziologija, organsko prirodoznanſtvo, znanſtvo. ki uči opravila organskih teles zlaſti človeškiga. *böhm.* životoslovje †.

Phyſiologiſch, *adj.*, ſziologiſk.

Phyſiſch, *adj.*, naturen, natoren, natorsk, prirodosloven, ſzičen; *phyſiſche* Großjährigkeit, prava, ponaturna polnoletnoſt, doletnoſt; *phyſiſche* Perſon, poſamna oſeba (im Gegenſatz zur moralischen Perſon); *phyſiſcher* Tag, natorni ali prirodni dan.

Phytograph, der, popisovavec raſtlin, biljo-piſec †, raſtlinopiſec †.

Phytographie, die, popisovanje raſtlinſtva, biljoſpisje †, raſtlinopiſje †.

Phytolithen, *pl.*, Pflanzenverſteinerungen, okamnele zeliſca ali raſtline, raſtlinſke okamnine. *böhm.* raſtlinokam †.

Phytologie, die, nauk od raſtlinja; ſ. **Botanik**.

Piacere, Wechſel a piacere. poljubna menjica, menjica na voljo.

Pianſt, ſ. **Viola**.

Piano, in der Konſt, tihamo, pojemno; ſ. **Langſam**.

Pianoforte, das, fortepian*, fortepiana.

Piariſt, der, pijariſt*, *poln.* pijar.

Piaſter, der, piaſter.

Pichen, v. a. poſmoliti, oſmoliti, zaſmoliti, naſmoliti. ſmoliti, a ſmulo prevleči, nama-zati; Fäſſer pichen, ſede zaſmoliti in zaku-hati; Bäume pichen, drevje nasekovati. na-čertati, da ſe začne ſmola iz njih cediti; ſ. a. **Harzen**; v. n. zehitati ga, pijanečevati.

Pichen, das, ſmoljenje.

Picher, der, ſmoljeve. ſmolieč.

Pichholz, das, bei den Schiſtern ein Glätzholz, likavnik.

Pichleimwand, das, poſmoljeno platno.

Pichwachs, das, Brutlein, Verloſ, nach V. lotanje, ſed (?).

Pick, der, z. B. der Schlag einer Uhr, pik. pek. kere, kljunjenje.

Pickart, ſ. **Rohrdammel**.

Picke, die, cepin, vempin, kromp; zum Be-hauen der Mühlſteine, ſkerl.

Pickel, der, ein Werkzeug, ſ. **Pickel**: das, ſpuſcaj, ſpuſaj na koci.

Pickelbeere, ſ. **Heidelbeere**, **Preiſelbeere**.

Pickelſtöde, die, piſcalka, piſalka.

Pickelhüting, der, smočnik, ſalivec, glu-mac, ſegavec; ſ. **Poffenreißer**, **Sandwurf**.

Pickelhaube, die, ſ. **Pickelhaube**, *russ.* ſi-ſak, *poln.* przyłbica.

Pickeln, v. n. u. a., pikljati, kereljati.

Picken, v. n. u. a., kljuniti, kljevati, nach M. auch kljuti, (*poln.* kluć), pokljevati, pik-niti, pikati, kavſati, kljukati (M.); entzwei-picken, razkljuniti, razkljevati, razpikniti, prekljuniti; von der Uhr, pikati, pikljati; ſich ſatt picken, nakljevati ſe; mit dem Fin-ger, kereniti, kerenti.

Picken, das, kljevante. pikanje.

Picker, der, kljevavec; ſ. a. **Pick**.

Picket, ſ. **Piquet**.

Pickling, ſ. **Spedhüting**.

Pickmeiſe, die, ſ. **Brandmeiſe**.

Picknick, der, die Gaſſerei, wozu jeder Ge-ſellſchafter ſeinen Antheil mitbringt, ſkladne goſtje, piknik*.

Pickroſine, die, naj boljši rozinka.

Piece, ſ. **Stück**.

Piedestal, das, ſ. **Fußgeſtell**.

Pief, der, neka vev na ladij; die, naj ſpödnäiſt proſtor v ladij.

Piefe, die, Piſe, Spieß mit langem Schaſte, kapje, ſulica. drog, *russ.* u. *poln.* pika. (nach *Gutm.* oſtrip?); in den Karten, zelje (M), pik, *russ.* viny; Längenmaß, dva ſežnja; eine Piſe auf jemand haben, piko, jezo na koga imeti, gorak biti komu; von der Piſe an, od naj niži ſtopnje.

Piefeisen, das, obkopje.

Piefenähndchen, das, bandereo na kopji.

Piefenförmig, *adj.*, ſulicäc, kopjaſt.

Piefenier, der, kopjar, ſulicnik.

Piefenſchaft, der, kopjiſcö, kopjiſe.

Piefenträger, der, kopjar.

Piefhammer, der, nach V. pikelj, pikon, oſtrevö.

Piecholz, das, im Schiffbau, verveicia †.

Pieckod, der, kopjiſcö, kopjiſe.

Piecküd, ſ. **Piecholz**.

Pieckute, die, račica.

Piecken, ſ. **Bergſtint**.

Pieckut, die, pobožnoſt (Frömmigkeit); Ju-bezen in udanoſt od ſtarſev.

Pieckmüß, der, ſ. **Frömmelei**.

Pieckiß, der, Pieckißin, *russ.* ſvjatoſa; ſ. **Frömmeler**, **Frömmelerin**.

Pieckißerei, die, ſvetohlinoſt; ſ. **Frömmelei**.

Pieckißlich, *adj.*, ſvetohlinsk.

Piefang, der, ein Gewende, ogon, kraj.

Pief, ſ. **Paß**, **Pfiß**; **frakelj**.

Piegment, ſ. **Farbeuſtoſſ**.

Piegnole, ſ. **Pinie**.

Piegnanzie, die, vedečevanje iz ſtudenč-nice.

Piegnant, *adj.*, rezen, rezek, oſter (od ſlaſti); ſ. a. **Anzüglich**.

Piegnaterie, die, pikanje, zbadanje z beſedo.

Piegnen, v. a., pikati, zbadati z beſedami; ſ. a. **Betreffen**; zameriti ſe; ſich auf etwas pikiren, v glavo vhati ſi kaj, derht biti na kaj.

Pikolo, ſ. **Pickelſtöde**.

Piloterie, ſ. **Anzüglichkeit**.

Pilomel, das, gorjuposlalina †.

Piloſter, der, ſteber, ſtolp (k ſteini prizid-dan).

Pilſchere, ſ. **Stibſchere**.

Pilſch, ſ. **Pilſchmanſ**.

Pilſcher, der, popotnik, potnik, ki peſ hodi; **Wallſtruber**, romar, in U. Kr. nach **Zalok**. božjevec (božjopotnik). kdor hodi po božjih potih; bei **Gutm.** auch rimlar. *dim.* ro-marček.

Pilſer, in der Biſg. romarſki, božjevſki.

Pilſerfahrt, die, božja pot, romanje.

Pilſerſtaſche, die, romarſka buča.

Pilſergang, der, božja pot, romanje.

Pilſerhut, der, romarſki klobuk.

Pilſerin, die, popotnica; **Wallſchweſter**, ro-marica, nach **Zal.** božjevka.

Pilſerſchleib, das, romarſko oblačilo.

Pilſermädchen, das, mlada romarica.

Pilſermanſel, der, romarſki, tujski plaſč.

Pilſern, v. n., wandern, potovati, popoto-van; **Wallſfahrten**, romati, na božjo pot iti, hoditi. (bei **Gutm.** auch rimlati); ich werde auf den heiligen Berg pilſern, poromam na ſveto goro; pojdem tje na božjo pot; pilſern erreiſchen, doromati, priromati do —; ſich müde pilſern, naromati ſe; überall hin pilſern, vſe obromati; im Pilſern gewinnen, verlieren, priromati (ſi n. pr. zdravje), za-romati (n. pr. denar).

Pilſern, das, ptovanje, romanje.

Pilſerrod, der, romarſka ſuknja.

Pilſerſchaft, die, popotovanje, romanje, romarſtvo, božja pot.

Pilſerſchneat, die, romarſki, *pl.* truma ro-marjev, božjevci, romarſtvo.

Pilſerſmann, der, romar; ſ. **Pilſer**.

Pilſerſtab, der, romarſka palica, božjevſka palica; ſ. a. **Wanderſtab**.

Pilſerſtaſche, die, romarſka, božjevſka torcha.

Pilgrim, der, **Pilgrimſchaft**, die, ſ. **Pilſer** zc.

Pille, die, Arznei in Geſtalt eines Kügelchens, ſvalck, oſvalek, pilula*, kuglica*, nach **Gutm.** bobika; Einem eine Pille zu verſchinden geben, ozmörjati, oſteti koga; bit-tere Pillen, gorjup beſede, očitanje; Einem die Pillen vergeben, na laganem komu kaj oſtati, a rahlo beſedo; ſ. a. **Bille**.

Pillen, den Mühlſtein ſchärfen; ſ. **Billen**.

Pillendreher, der, ſvalkar, pilular (l. j. lekar).

Pillenform, die, podoba pilul, kalupek za pilule.

Pillenmacher, der, pilular.

Pilleneſſel, die, rimska kopriſva.

Pillenteig, der, teſto za ſvalke ali pilule.

Pillenschachtel, die, ſakalica za ſvalke zdraſtilne.

Pilori, ſ. **Pranger**.

Pilot, der, ſ. **Steuermann**; **Lothſe**; **Pfahl**.

Pilotien, ſ. **Lothſen**, **Führer**; **Rammen**.

Pille, ſ. **Bille**.

Pilſenſchnitt, der, uſahajenje klaſa.

Pilz, der, eßbarer Schwamm, (Fungus), go-

ba, nach V. u. **Sul.** gliva, *russ.*, *poln.* u. *böhm.* grüb; (**Boletus**), jurji, gobanje; (**Agaricus cantarelus**), leſice; (**Agaricus deliciosus**), ſrovke; (**Agaricus lactifluus**), po-čenicö; in die Pilze gehen, iti gob brat, fig-zgabit ſe, uiti.

Pilzdich, *adj.*, glivast, gobast.

Pilzſäure, die, gobna kiſlina.

Pimpelchen, das, daniečica.

Pimpelig, ſ. **Weichlich**, **Kleinweiſe**.

Pimpelweiſe, die, ſ. **Blauweiſe**.

Pimpelu, v. n., zvončkjati, emerdati ſe.

Pimpernelle, ſ. **Pimpinelle**.

Pimpernuß, die, die Frucht des echten Piſtazienbaumes, (**Pistacia vera**), terpenſtinka; die gemeine, wilde Pimpernuß, (**Staphylea**), klocek, kloček, divji ſreček; *poln.* kło-kocina.

Pimpernußartig, *adj.*, klokočkaſt.

Pimpernußbaum, **Pimpernußtrauch**, der, klokočka (drevö), klokočina, kokočevina.

Pimpernußholz, das, *böhm.* kłokotia.

Pimpinelle, die, (**Pimpinella**), ſtraſnica; (**Anisum**), bedronec, ſladki janež, zlahnek, janisovec; (**Saxifraga**), mali zlahnek; (**magna**), veliki zlahnek; (**Poterium ſauguisorba**), kornimſica; u. dem **Russ.**, **Poln.** u. **Böhm.** bedenec, bedernik; ſ. a. **Becher-blume**.

Pimpler, der, emérda.

Pin, der, ſmolnata reč, česarek, smreka.

Pinäſe, die, pinas, neka ladija.

Pinſelweiſe, die, ſ. **Blauweiſe**.

Pinge, die, (*mont.*) Vertiefung in Geſtalt eines Keſſels, kotlja, kotlanja, kotanja.

Pingel, die, kregulj; ſ. **Schelle**.

Pingeln, v. n., bengljati, zvončkjati.

Pingulin, der, Feitgenß, (**Aptenodytes**), tolst-nica (povodna ptica južnoamerikaniſka).

Pinie, die, **Pinultern**, pinela, limbov ore-šek, (**Croton bignium**), kroton lekarſki.

Pinienbaum, der, (**Pinus pinca**), pažulek; ſ. **Zirbelbaum**; *russ.* pinja.

Pinienſäure, die, smrekova kiſlina.

Piniole, ſ. **Pinie**.

Pinſ, *int.*, pink; der, pink, kres.

Pinſe, die, ein Schiff, dolga ladija s ploſčnati-m, ploſnati-m dnam.

Pinſel, der, (Prov.) ſ. **Maſtdarm**.

Pinſeln, v. n., den Pinſel anfüllen, nadeti, nadevati; piſſen (von Kindern), curati.

Pinſen, v. n., kresati; hämmern, kovati.

Pinſter, der, ſ. **Lothvogel**.

Piſne, die, zebelj, evok*; *dim.* zeblicek; *russ.* gvozdik; beim Feldmeſſen, klince, kollicek; am Hammer, ſ. **Hammerpinne**; pe-rotne peresa pri ſokolih.

Pinnen, v. a., im Schiffbau, zvezati, vezati les.

Pinnenbaum, der, bei Sammtwebern, nach V. perſno vratilo, (auch *böhm.*).

Pinnenhammer, ſ. **Pinnhammer**.

Pinnholz, das, (**Rhamnus frangula**), na-gnojev les, nagnojevina; ſ. **Spindelbaum**.

Pinſel, der, etwa ſopek, čop, čopie (ſeetin, dlak), *russ.* kiſt; gew. penzeli; Bor-

Stenpinsel, nach dem Böhm. söetka; den Pinsel gut führen, dobro malati, mal, na-oin malanja; ein dummer Mensch, f. Ein-saltspinsel; *waidm.* merjasovo poscalo.
Pinselchen, das, šopiček, penzeljček.
Pinseler, die, slaba malarja, mazarina (*poln.*); neumna, ki jo kdo napravi, omer-danje.

Pinseler, der, mazač od malarja, emeraldó.
Pinselhaft, *adj.*, prismojen, ncumen.
Pinselhaftigkeit, die, prismojenost.
Pinselmacher, der, ščetkar, kdor šope ali čopiče malarske dela.

Pinselmäßig, f. Pinselhaft.
Pinselmoos, das, koravdni mal.
Pinsel v. a. s. penzeljnam delati, pen-zelj rabiti, namazati, mazati, slabo malati; v. n., cviliti, emerdati se; f. a. Kuanferu.

Pinselwender, der, red prismojenecov.
Pinselchwanz, der, šopasti rep.
Pinselstiel, der, ščetnišče, šetiše.
Pinselstrich, der, potez s penzeljnam.
Pint, f. Spitze; rasti, pl.

Pinfe, die, pinta*, bokal (na Česchem).
Pinzette, die, ranocelske kleščice, pinceta*.
Pion, (im Schachsp.), f. Bauer.
Pionier, f. Schanzgräber, pionir*.

Pip, *int.*, civk, pit; der, einen Pip hören lassen, začivkati.
Pipe, die, f. Pfeife; eine Art spanischer Wein-fässer, podolgasti sodoc.
Pipen, v. n., civkati, civklyati, *russ.* pišcat; ein pipendes Röcheln, pišče, piše, pišćanee, pišćanee; pipend wohnen kommen, pričivkati kam; ganze Nächte hindurch pipen, predčivkati cele noci; für weinen, f. Pinseln.

Pipenstab, der, deska, les za sodarske doge.
Piper, f. Pipuhuh.
Piperin, das, poprovina.
Piperling, der, ein Färling, einer, der nichts ertragen kann, mehkuž.

Pipfliege, die, zol.
Pipganß, die, goska, gosji pišćanee, emerda.
Piphade, die, nadskokniea.
Piphahu, der, petelinček; ein Kind, das gern weint und klagt, njerga, njergava, emérda; böhm. piskora.

Piphuhn, das, puta.
Pipig, *adj.*, njergav, emerdav.
Piplerche, die, (Alauda trivialis), malu repnica, mala cipa, žuznja.
Piplings, *adv.*, curkama (n. p. je tekla kri).

Pippau, f. Löwenzahn.
Pipping, der, pepinek.
Pipß, der, eine Krankheit der Hühner, pika; f. Pippiß.
Pippen, v. n., piko imeti.

Pipzig, *adj.*, pikav; böhm. tipavy.
Pipfad, der, f. Dufelsfad; njerga, emérda.
Pique, f. Pife.
Piquet, das, piket*, opazovavna stráža v taborn (okoli 50 moß). *poln.* pikiet; ein Spiel, piket, piketanje.

Piraas, Bieras, das, glista na ternku ali odici.

Pirat, f. Seeräuber.
Pirogue, f. Canot.
Pirol, Pirolf, der, Goldamsel, kobilar, *poln.* wilga.

Pironette, die, piraeta*, zasuk, obrat ob eni nogi.
Pironettiren, v. n., sukati se, verteti se okoli.
Pisaden, f. Plagen.

Pisang, der, (Musa paradisa), rajska smo-kva, muza; böhm. banan*.
Pischten, v. n., pstl! delati.
Pisc, der, steptana perst za stavivo.
Pisolith, der, grahovec*.
Pisperling, f. Piplerche.

Pisse, die, f. Haru; seanje, scavnica, mo-krica, moč, m. (auch *allst.*, böhm. u. *poln.*); *russ.* moča, *serb.* mokrača; die kalte Pisse, f. Harnstrenge; klare Pisse, f. Lanterstall.
Pissen, v. n., scati, poscati se, oscati se, anstänbiger, mokriti, vodo pustiti, puščati, pušati, močiti; von Kindern, pocurati se, curati; ins Bett pissen, einmal, uscati se (v posteljo); uscivati se, (*poln.* scherzw. w noey ryby łowić); durch Pissen anfüllen, nasecati posodo.

Pisser, der, useane, uscaneec.
Pisserin, die, uscanka.
Pissfluh, f. Harnfluh.
Pissgurre, f. Reißer.
Pisspott, Pisspoff, f. Nachttopf.
Pisswinkel, der, uscani kot, kamor se ho-dijo ljudje ošcivat.

Pistazie, f. Pimpernuß.
Pistaziendamm, f. Pimpernußbaum.
Pistaziengrün, f. Blaugrün, zelen kakor pistaeija.

Pisten, v. n., nach V. psikati, bistati.
Pistill, das, f. Mörserleule; im Blumenfelde, nach *Vert.* samioča, nach *Sul.* plodnoia.
Pistillchen, das, palčicea mjilarska.
Pistole, die, Faustbüchse, pistola*, pistola, nach V. mala puška (auch *serb.*), pukšica, bei *Gutsm.* (u. *serb.*) samokres, *poln.* u. *russ.* pistolet, *althöhm.* pištjal (= piščala); eine Wetdmünze in Spanien, pistola.

Pistolenhölster, die, tok ali tul za pistolo.
Pistolenlauf, der, pištolna eev.
Pistolenstänß, der, strel iz pistole; einen Pistolenstänß weit, doklor pistola nese.
Pisthete, die, brezrepa opica.

Pitchaft, f. Pestschaft.
Pitshard, f. Manerpecht.
Pitshen, v. n., pijančevati.
Pittauer, f. Rohrdammel.
Pittoreß, *adj.*, čudovito lep; f. Malerisch.
Pittoreßen, *pl.*, malarije.

Pixeln, v. n., vor Kälte stark jucken, die Finger pixeln mir, persti me sklé, *serb.* mi goré od mraza.
Pizzicato, in der Russl, rezljaven.
Piacat, f. Anschlag, Anschlagzettel.
Placenta, f. Mutterkuchen.
Placetum regium, vladarska (caesarska, kraljevka i. t. d.) dovolitev, razglasiti po dezeli ukaze cerkvene oblasti.

Plache, die, ein flacher, ebener Plaz, planja, plachjava; grobes Tuch, grobe Leinwand, plahta; f. a. Packleinwand; lovsko platno.
Plachmal, das, prezepljeno srebro.
Plachmann, f. Hornetz.
Placiren, v. a., postaviti, umestiti; v. r., nastoiti se kje.

Plach, der, ein flaches breites Ding, ploščnata, ploščnata roba; Laynen, cunja, madež.
Placht, f. Platte, Ofenplatte.
Pladen, v. a., fest schlagen, stlačiti, tlačiti, stoptati, teptati; sehr plagen, pestiti, nadlegovati; die Unterthanen pladen, podložne tlačiti, treti, zatirati, trapiti; f. Plagen; sich pladen, ubijati se, sploščiti, splošiti, ploščiti, plošiti, madežati, mazati; f. a. Neben, Anheften; v. n., pladen, einzelne Schiffe nach einander ohne Ordnung thun, se hkrati, ne o pravem času streljati.

Plader, der, ein fehlerhafter Schuß, neredni strel, nevsnni strel ali pok; Kleß, Fleden, f. dieje; pogrešek, napónost; Einer, der an-dere plagt, f. Plager.
Pladerer, die, nadlega, tlačenje, pestenje, pesčenje trenje.
Pladerig, f. Fledig.
Pladerin, die, pritisckavka, trapivka, nadlegovavka.

Pladschrift, die, f. Anschlag.
Pladwert, das, mehka gradba, jez.
Pladde, die, cunja, capa.
Pladbern, v. n., čofotati, pluskati (od de-za), v. a. u. n., berluzgati, pluskati, čofotati x vodo, šlepetati.
Pladernah, *adv.*, moker do polti.
Plasand, f. Plaisfond.

Plage, die, ein Schlag (veraltet); ein äußeres, betömeri Uebel, nadlega, nadloga, težava, stiska, trud, skerb, ubijanje, (bei M. tara), moka (*Mon. Frising.* moka), nach *Gutsm.*, sowie böhm. u. *poln.* trapljenje, zaujeda; (christliche Plage, strasna síba (Božja); viel Plage mit etwas haben, nadlogo, težavo, križ imeti a. čim; Drangsal, nadloga, ne-sreca, *serb.* auch die (Geißel), kazen Božja. (Gottes Strafe).

Plagegeiß, der, nadležnik, stiskavce, mu-čvee, pritisckavce, trapivee, vrag; f. a. Jurit.
Plagen, v. a., nadlegovati koga, mučiti (stet močiti), težaviti, treti, trapiti, pekliiti, moriti koga, nadlogo, nujo, veliko skerb delati komu, *serb.* kiniti, dosadjivati; die Unterthanen plagen, pritisckati, tlačiti, gne-sti, zatirati, napletati, pestiti koga, naga-jati komu (mehr: wehen), ermüden, truditi; die Reugierdr plagt ihn, radovednost ga pede, mu ne da miru; v. r., sich mit etwas plagen, ubijati se s čim; moriti se, vicati se, polstii se (? auf dem Karst), upirati se, openjati se, *poln.* mozolić się nad czym, truditi se, križ imeti, trapiti se; sich lange genug plagen, natruditi se, ugnati se; f. a. Schlagen, Strafen.

Plager, der, nadležnik, nadlegovavec, težak

človek, mučivec (für močivec), trapivee, pritisckavec, pestivee, zatiravec.
Plagerer, f. Pladerer.
Plagerin, die, trapivka, nadležnica, nadle-govavka.
Plagetensel, f. Plagegeist.
Plagethier, das, zival, ki človeku nadlego dela.

Plage, die, rnsina, ruša odrezana, nach *Gutsm.* u. *russ.* dern.
Plaggemeier, der, rušinar.
Plaggen, v. n. u. a., rušine rezati, z ru-sinami obložiti, oblagati.
Plaggras, f. Weidgras.
Plagiariß, *adj.*, izpisan, prepisan.
Plagiariß, der, Menschenräuber, ludo-kradnik†; ein Schriftsteller, der fremde aus-geschriebene Gedanken für seine eigenen aus-gibt, učeni tat, ki misli krade, prepisan, nach dem *Poln.* pismokradec.

Plagiat, das, prepisarija, spisovavska tat-vina, pismokradstvo (*poln.*)
Plagiator, f. Plagiariß.
Plagium, f. Plagiat.
Plagioskop, der, vetrokaz†, vetrogled†, böhm.

Plagweg, der, ein schlechter, löcheriger Weg, bertozasta, grudasta pot, težavna pot.
Plaidiren, v. n., pred sodnikam obravna-vati, zagovarjati.
Plaisant, f. Angenehm; Scherzhast.
Plaisir, f. Vergnügen.
Plafat, das, f. Anschlag.

Plampe, die, ein herabhängendes, hin- und herschwanfendes Ding, guglja, kratak meč, ki mahadra semertje.
Plämpel, der, slaba pijaca.
Plämpen, v. n., pohajati brez dela.

Plan, *adj.*, raven, plan; *fig.*, razločn, oči-teu, jasen.
Plan, der, der Grundriß, osnovni ris, osno-va, auch plan; Entwurf, načert, načertek, osnutek, *russ.* vertek; *poln.* rozklad; (bei *Gutsm.* ravnilo); nur in Gedanken gemachte Vertheilung der Haupttheile eines Ganzen, namen, namera, nach V. omislik, misel, nakamba, naklep, način (sunt: Art und Weise); ich mache einen Plan, nakanjam, načinjam (V.), omislijam; f. a. Absicht; Pläne schmied-en, naklepe snovati, naklepati; seinen Plan fahren lassen, odstopiti od svojiga namena; seine Pläne sind gescheitert, spodletelo mu je, ni po sreči izpoljal svojih namenov; bei den Goldschlägern, plan; ein ebener mit Gras bewachsener Platz, ravnica, ravnina, ravan, ploščad, planja, plachjava; ein grüner Plan, trata (sosehno pred hišo), planjava z dreyem obrašćena, obrašćena; auf dem Plane liegen, na tleh ležati; Rumpflplan, bojische, bojise, bojevalische, bojevalise; Tanz-plan, plesische, plesise, plesalische, plesalise; den Plan beschallen, zvugati; gleich auf dem Plane sein, pri roki biti; f. a. Plane; (area), selo, selische, selise.

Planchette, f. Reißstisch.

Planer, die, eine Decke, plahta, grobo, debelo platno.

Pläne, die, Ebene, ravan, ravnina, ravnja.

Plänelein, v. n., naklepe delati, izmišljati, snovati.

Planen, f. Planiren, Ebenen.

Planentwerfend, adj., snujoč, naklepa-joč.

Planer, der, kdor osnovne rise dela; plošča, ploša kamnita.

Planer, der, (zvezda) premičnica, pomičnica, planet, in allen andern slav. W. planeta f.

Planeten, in der Bhs. — premičnic, planet(ov).

Planetenbahn, die, pot premičnic, pomičnih zvezd ali planetov; (nach dem Böhm. u. Poln. draga premičnic).

Planetenjahr, das, leto premičnic.

Planetenjahr, der, tek premičnic.

Planetenleser, Planetensteller, der, zvezdogled, planetar; razkladač planetov.

Planetenstern, das, sostava premičnic.

Planengmaß, Plangericht, f. Planmäßig.

Planen, f. Lüftern (sein).

Planhammer, f. Planhämmer.

Planhirsch, der, jelen zmagavec.

Planiglob, das, upodobljenje zemlje v dveh oblihl polovica na ravni planoti, planokrogla f. planiglob.

Planimetrie, die, planomérvstvo, russ. ploškomérje.

Planiren, v. a., eben machen, zravniti, poravniti, ravniti, auch ravnati; glätten, ngladiti, gladiti; das Papier durch Feimwasser ziehen, klejiti papir, planirati.

Planirhammer, der, gladinik.

Planirpresse, die, bukvoška stiskavnica.

Planirwasser, das, f. Feimwasser.

Planke, die, ein dickes Brett, podnica, deska; f. Bohle; eine daraus verfertigte Wand, planke pl., plot, ograda, stena iz desk, paž, opaz, zapaz; in R. D. ein Flüssigkeitsmaß.

Plankelein, die, das, Plänkelein, etwa strehkanje (Zal.), nach dem Serb. (Vuk), puškaranje, streljanje v malih trumah, ki tu pa tam sovražniku nagajajo; nach dem Russ. prestrelka.

Plankelein, v. n., etwa strehkanje, streliekat (Zal.), nach dem Serb. puškarati se, russ. imeti, delati prestrelko, s posammim streljanjem tu pa tam nagajati sovražniku.

Planke, v. a., ograditi s deskami, oplankati, plankati, pažiti, opaziti.

Plankeleihe, die, nach Gutschm. tinj, tinjeve.

Plankezaun, der, plot ali ograda iz desk, planke f. böhm. parkan.

Planke, der, puškaravec, kdor se udeleži puškarjenja ali prestrelke; raztreseni strelei.

Plankegel, die, neko urarsko ravnilo, gladilo.

Planke, das, planke, oplankovanje.

Planke, adj. u. adv., brez namena, brez namislika, brez nakambe.

Planlosigkeit, die, pomanjkanje namislika; ist jedoch im Steven. *adject.* zu geben, f. Planlos.

Planmacher, der, f. Projectmacher.

Planmäßig, adj., premisljen, namisljen, nakanjen, namenn ali naklepu primeren, namérjen; *adv.* zverstama (V.), po namisliki ali naklepu, premisljena, po nameri.

Planmäßigkeit, die, premisljenost, namisljenost; besser mit einem Beiwort, f. Planmäßig.

Planodie, f. Jrrweg.

Planse, *int.* col! plosk!

Planse, Plantsche, f. Platte.

Plansehen, Plantschen, v. n., berlagzati, merlagzati, plaskati, čofotati; f. a. Pladdern.

Planseueinguss, das, kalap zlatarski za zlivanje plošč, ploš.

Planseuhammer, der, zlatarsko kladvo za razbijanje plošč, ploš.

Planse, der, čofotale.

Plansepiegel, der, ravno, ploščasto zerkalo.

Planung, die, Colonie, naseiba; f. a. Anpflanzung.

Plantagenbesitzer, f. Planzer.

Planvoll, adj., poln namenov, naklepov, po dobro razverstenem namisliku delajoč, delaje.

Planwechsel, der, premena risa, osnove, presnova.

Planweise, *adv.*, zverstama (V.), f. Planmäßig; im Fortwiesen, po delih, kosih.

Plapperer, die, zlobodranje, blebet, blebetanje, berbranje, labranje, zlabranje, zvečenje, zverganje, kvasenje, serb. berbljanje.

Plapperer, der, zlobodravec, zlobudra, zlobudran, zlobudralo, zlobudrav človek, zvergan, blebetavec, klopotec, berbravec, labravec, kvasac.

Plapperhaft, adj., zlobudrast, blebetav, blebetavast, zlobodrav, berbljav, berbljavast, labrav, zvergav, zlabrav, berbrav.

Plapperhaftigkeit, die, zlobudravost, blebetavost, berbravost, berbljavost.

Plapperhaug, der, Plappermaß, der, Plappermaul, das, f. Plapperer.

Plapperin, Plapperlate, Plapperlirse, die, zlobudravka, labravka, blebetulja, klopotulja.

Plapperin, v. n. u. a., zlobodrat, blebetati, skeledrati (V.), berbrati (M.), klopotati, zlabrati (M.), kvasiti, zvečiti, zvergati, labrati, klobostrati, čebljati, jezik brusiti, govoriti brez premislika, kakor hi otrobe vezal, čenčati * (ital.), kvantati und dgl.; sich müde plappern, nazlobudrati se, nablebetati se; durch Plappern veräümen, verleren, zazlobudrati; den ganzen Tag hindurch plappern, ves dan prežvečiti, prežvergati.

Plapperl, der, plapert*, nek nomšk diar.

Plapperstafel, f. Plapperer, Plapperin.

Plarer, der, topivec.

Plärre, das, kermežljivo oko, kergavoko; (Octropium), izveznjena trepanica.

Plärrengig, adj., kermežljiv; der, die Plärrengig, kermežljavec, kermežljavka; f. a. Drieftängig.

Plarre, die, nach V. mehur, eine große Blatter, beim Rindvieh.

Plarre, die, velike usta, kergavost konjskih oči.

Plarre, v. n. u. a., dreti se, emendriti se, emorditi se, čmeriti se, rjuti, auch zijati, da človeka ušesa bole; anfangen zu plärren, zadreti se, zamerdati se; plärrend wohnen, priemerdati se, pridreti se kam.

Plärre, f. Stampfahn.

Plärre, das, f. Plärre; vekalo, zijalo.

Plärre, f. Gebilde.

Plärre, die, plastika; f. Bildnerkunst, Bildbaueri.

Plärre, kipovit; f. Bildend.

Plarre, die, (Platanus), nach dem Russ. platan m. u. einar, böhm. vodoklen; javor aunanjih dezal.

Plarre, f. Sandbank.

Plarre, das, f. Tafelplak, Tischauflak.

Plarre, das, f. Uede.

Plarre, f. Pladdern.

Plarre, der, strop.

Plarre, der, švapl, švaplč, ploščno, plošno kopito.

Plarre, die, platina, belo zlato.

Plarre, die, ploščica, plošica iz kovine.

Plarre, v. n., poplatiniti, platiniti.

Plarre, adj., platonische Liebe, platoniska, dušna ljubezen.

Plarre, v. n., dušno ljubiti.

Plarre, *int.* col! emok!

Plarre, f. Pladdern; ins Wasser plärrchen, sterbenkühn v. vodo.

Plarre, v. a., die Thür, loputniti, loputati s durini, zaloputniti.

Plarre, der, f. Enterich; čofotavec.

Plarre, v. n., čofotati, čopotati po vodi, copljati (V.), pleskati, pluskati, žlepetati, plivskati, berlagzati, nach Gutschm. plunkati, nach M. merlagzati, plahitati; die Quelle plärrchen, studenček šumija, čoplja (V.).

Plarre, adj., nach, plosk, ploščat, plošat, ploščnat, plošnat, böhm. a. plochy; platte Nase, ploščnat, plošnat nos; das platte Land, ravan, planjava; flaches Land, kmeti, dezela; wenig def, plitte; platter Spiegel, f. Plansepiegel; ungebrüht, nach Med. tancé (?); platt sein, ohne Umhülle, naravnost povedati, na vse usta, brez ovinkov; platte Wahrheit, gola, gladka, razločna, lahko razumljiva, čista resnica; platt machen, splöschiti, ploščiti, razploščiti; plattes Dach, ploščnata, nizka streha; platter Styl, prosta, nizka pisava; ein platter Ausdruck, nizka, jalova, prostaska beseda; etwas Plattes sagen, po prostaksko zarobiti jo; platte Stirn, nizko celo; platt sprechen, f. Plattdeutsch; ein platter Mensch, zarobljenec, kmetavec, prostak; in der Malerei, f. Gemein, Ueidel; platt unmöglich, f. Platterding; er ist sehr platt, ne dela ovinkov, na ravnost jo zarobi, na vse usta pove, kar misli; platt abschlagen, na ravnost, čisto odbiti.

Plarre, der, bei den Vogelfellern, ein wappender, so beschmittener Baum, daß man

Leimruthen daran befestiget, nach V. živo dreve (ohsekano za tiarje).

Platterband, adj., glaskosvetel.

Platterboden, der, ploščnato, plošnato dno.

Platterboot, das, čeln, čoln s ploskim dnam.

Platterbord, f. Daghbord.

Platterbrett, das, likavna, gladivna deska.

Platterchen, das, ploščica, plošica.

Platterdeutsch, adj., f. Niederdeutsch, doljno nemšk, prsto nemšk.

Platte, die, eine ebene Fläche, planjava, ravan, ravnina, von Eisen, Stein &c., ploščad, ploščat, poln. plaszczozyna; die Platte eines Degens, des Deyres einer Art u. f. f., plosk; der platte fahle Berggipfel, goličava, golič, golina; f. a. Nutzf; Platte eines fahlen Kopfes, die Glage, pleša, plesina, nach Gutschm. Loujur, duhovska krona, (auch poln. u. böhm.); eine Platte bekommen, o-plešati na verhi glave, na temenu; bei den Schuhmachern, skaza zavolj pretergane osnovne niti; ein breiter ebener Körper, plošča, ploša; f. Kupferplatte; eine Platte von Eisen, plošča, ploša zeleza; von Stein, skerl. (Schieferplatte), kamnitna plošča, ploša; Platte eines Nagels, glava, glavica; anat. f. Knochenplatte; eine flache Schüssel, ploča (V.), plitka, skleda; das Werkzeug, die Wäsche zu plätten, gladež, likavnik; im R. D. für Schürze, f. d.; ein Fahrzeug, auch Platte, f. Fahre, Floß.

Platte, die, ravnjenje, likanje.

Platteherke, die, nek amerikanski pondirek.

Platteisen, das, zelezo, likalo, likavnik. bei den Friseursn, kodrarska lopatica (V.)

Platteist, die, (Pleuronectes platessa) russ. kambala.

Platten, v. n., potlačiti se, poravnati se, splöschiti se, splöšiti se.

Platten oder **Plätten**, v. a., die Erhabenheit vermindern, ploščiti, plošiti, potlačiti, povoliti, poravnati, polikati; die Erde ist an den Polen geplattet, zemlja je na polu vtišnjena, vderata; völlig platt drücken, zmlinčiti; die Wäsche plätten, olikati, zlikati, likati, ugladiti, gladiti; ein wenig, polikati, pogladiti; f. Bügelu; bei den Lohgärbern, posekani hrast omajiti; bei den Zimmerleuten, splatiti, stikniti.

Plattenfeile, die, drobna pila ključavnica.

Plattenmeise, die, terstna senica, f. Schnipmeise.

Plattennagel, der, glavati zebelj.

Plattenschläger, der, plošoar, plošar.

Platter, Platter, Plattner, der, eine Person, gladivec, ravnivec, likavec, kdor ploše dela; ein Werkzeug, likavnik, likalo.

Platterbse, die, (Lathyrus), čistnek, ploščasti, ploščasti grah, nach Med. tancé grah. (cfr. potanea, ein flacher Broktaib), zahnte, f. Hirscherbse; (Lath. prat.), f. Honigwied; (Lath. tub.), f. Erbnnß.

Platterding, *adv.*, prav, čisto, celo, kar naravnost, do konca, kratko, popolnoma, do dabriga, do celiga, serb. upra-

vo, po sve, russ. nepremenno; ich will es plattfirdigs nicht, nočem ter nočem, nočem, pa je.

Plattfisch, f. Plattefische.

Plattfuß, der, die Sohle, podplat, stopalo, russ. pljuzna, böhm. chodidlo (= hodilo); ein mit einem breiten Fußblatte versehener Mensch, švaplja, ravnodiljec, ploskonozec.

Plattfüßig, adj., švaplja (V.), ploskonog.

Plattgar n, f. Stopfgarn.

Plattgerste, die, jari ječmen. sosebno dvo-verstnik.

Platthalmig, adj., ploskostebelni.

Platthaupt, f. Kahlkopf.

Plattheit, die, plošnatost, (in aut. D. ploskost); planost, ravnost, prostost, nizkost; Plattheiten reden, po prostako, kakor kmetavs govoriti, debelo zarobiti jo, nizke misli razodevati; f. übr. Platt.

Plattholz, das, ravnilo.

Platthorn, das, ploščasti, ploščasti rog, f. a. Antilope.

Platthuf, der, ploščnato, ploščnato kopito.

Platthufig, adj., ploskorog, s ploščnatim, ploščnatim kopitum.

Platting, das, ploščaste, ploščaste vervi na ladii.

Plattiren, v. a., mit Silber besetzen, posrebiti, posrebrovati, (eig. verfilbern), s srebram, t. j. s sreberno ploščico, ploščico povleči (poln.), nach dem Russ. nakladno delo delati, platirati; (Plattirung, russ. nakladno delo).

Plattitüde, f. Gemeinheit.

Plattliffen, das, likavna blazinica.

Plattkopf, der, ploščoglavec, ploščoglavec, ploščasta, ploščasta glava; Dummkopf, bu-tee, praznoglavec.

Plattköpfig, adj., ploskoglav, ploščoglav.

Plattlaus, f. Filzlaus.

Plattling, f. Plattkopf, Plattling, f. Mönch.

Plattloch, das, švinčna pokrovka na kannonah.

Plattmühle, die, ploščivnica, ploščivnica, ploščarnica, ploščarnica; Plattmühle, likavnica.

Plattnaese, die, ploščnati, ploščnati nos; ploskonosec.

Plattnasig, adj., ploščonos, ploščonos, s ploščnatim, ploščnatim nosam.

Plattnen, v. a., ptiče lovit na limanice.

Plattner, der, ploščar, ploščar, f. a. Plattler.

Plattner, f. Stopfgarn.

Plattquehle, die, bei den Wäldern, pod- vitva rjuha, na kateri se perilo lika, podloga.

Plattreif, der, železni obroč z vintami (za silo).

Plattrose, f. Mauerpfefter.

Plattschien, v. a., ploščiti, ploščiti.

Plattschiff, f. Gabare, (ladija s ploščnatim, ploščnatim dnem).

Plattschlagung, die, ploščenje, ploščenje.

Plattspiegel, f. Planspiegel.

Plattstein, der, škerl, kamnita plošča, plošča, f. a. Trottoir.

Platzreden, das, ravnjenje (klobuka).

Plattsteller, der, das Plättchen darauf zu legen, nach V. mrežica.

Platttisch, der, likavna miza, miza, na kateri se perilo lika.

Plätttopf, der, razgravač †.

Platttuch, das, suknena podloga za likanje.

Plattwallen, das, valjanje na ravno.

Plattwäsche, die, perilo, ki se mora likati; gladiti, tanši perilo ali pertezina.

Plattwurm, der, ploščasti, ploščasti červ.

Platzzeit, die, bei den Vogelstellern diejenige Zeit, wenn die Vögel auf Keimruthen am Platzbaume gefangen werden, ptičja lovlja, čas, ptiče lovit na limanice.

Platz, int., plosk! buh!

Platz, der, ein breiter ebener Theil der Erdfäche, planjava; ein grüner Platz, zelena trata, vor dem Hause, predverje; ein freier Platz, z. B. Schloßplatz, planjava pred gradom, nach Pot. planišče, planišče; russ. ploščadka; ein öffentlicher Platz, Markt- platz, terg, tržišče, tržišče, sejmjišče, sejmjiše, sejmjiše, sejmjiše; Plätze zu einer gewissen Verächtung werden im Slov. häufig durch die Formation auf -isöe, -ise angedrückt, z. B. ein Platz, darauf zu reiten, zu spielen, zu tanzen, zu schießen, zu kämpfen, Reitplatz ic. jezdišče, jezdiše, jahališče, jahališe, igrališče, igralise, plešišče, plešise, strelišče, strelise, bojišče, bojiše; Linnepplatz, drajna; auf dem Plage bleiben, (in einem Saugemenge), mertev biti, poginiti v boji; den Platz behaupten, zmociti, zmagati; Platz gemacht! na stran! odstopi(te)!, umakni(te) se!, proč!; Stadt, Markt, Schloß, Dorf, mesto, kraj; es sind feine Kaffebohnen auf dem Plage, nič kave ni zdaj v tem mestu; Waaren vom Plage, blago iz tega mesta, (od kteriga se go- vori); befestigter Platz, terdajava, zavarovano mesto; Handelsplatz, kupčijsko mesto; der Raum, welchen ein Körper oder ein Ding einnehmen kann oder wirklich einnimmt, prostor, mesto; Einem Platz machen, prostor narediti, umakniti se, umakni se; vielen Platz einnehmen, veliko prostora vzeti, jemati, zaleci, zalegati, zaseci, zasegati; das Gotteshaus hat Raum genug, um darin tausend Menschen anzubringen, Božja hiša ima prostora dovolj za tisoč ljudi, za tisoč duš; nehmen Sie Platz!, sedite, vse- dite se!, böhm. posad'te se; gleich auf dem Plage sein, precí pripravljen biti za boj; pri roki, na roko biti; der Bitte Platz geben, uslišati prošnje, dovoliti; Platz greifen, biti, veljati; f. a. Statt (finden); dieß ist mein Platz, to je moje mesto; Einem von seinem Platz verdrängen, spodriniti koga z mesta njegoviga; in der Kirche seinen Platz haben, imeti stol v cerkvi; bestimmte Stelle, Würde, Amt, mesto, služba; an Eines Platz kommen, na koga mesto priti; f. Stelle; ein Pladen, dünner, breiter Stuck, mlinec, nach V. vertala*, böhm. u. poln. plaeka, slab kolač; Nachahmung des

Schalles, plosk, plesk, lop, pok, buh, trask, hrus; ich hörte einen Platz, slišal sim plosk; mit einem Plage zerpringen, f. Zerplagen; ein freier, leerer Platz, (Area), zemio; Platz, worauf das Haus steht, selo, selišče, seline; Einem einen Platz auf den Hintern geben, lopniti, ploskniti koga po riti; im Fortw., nasek, odirek, obelja- va, oderta skorja na kakem drevesu; fah- ler Platz, račina, goličava; tudi odločeni prustor s posekanimi dervi vred; bei den Jägern, nastavišče, nastaviše; krača divje prasice.

Platzbäder, der, nach V. kruhar, pek, ki nima prave pekarnice.

Platzbäckerin, die, kruharica.

Platzband, der, trebusasti som.

Platzbüchse, die, Knallbüchse, pokavnica, pokalica, pokavka.

Platzden, das, mestce, prostorček.

Platzcommandant, der, plackomandant*, poln. komandant placu.

Platzcommando, das, plackomanda, (pol- nijaká gosposka za vojaške ljudi, nicht mestno poveljstvo, welches Ort: oder Stadt- commando wäre).

Platze, die, am Baume, nasek, narez, raz- pok; daß du die Platze kriegest, da bi te razneslo, da bi se razpočil!

Plätze, die, krača divje prasice; kuhinjsko sekalo; rndarski krep.

Plagen, v. n., den Schall nachahmen, den ein platter Körper auf einen andern schlagend macht, ploskniti, plušiti, plusniti, ploskati, lopniti, lopntiti, lopati, lopntati, zalošiti, zaderleskati V., perskniti; es regnet, daß es plagt, dez gre, da ploska, de čopota; das Holz plagt im Feuer, derva treskajo, pokajo, praskečejo (M.); Schießpulver, wel- ches nicht plagt, smodnik, ki ne poka; plög- lich zerpringen, počiti, pokniti, pokati, raz- počiti se, razleteti se (s pokam); so viel offen, daß man plagen möchte, jesti, da bi skorej počil; mit einem ähnlichen Schalle fallen, in den Roth plagen, pluakniti, šter- bukniti, lopniti (kakor dolg in širok je) v blato, v mlako; ins Zimmer plagen, plu- šiti; buheln v izbo; mit etwas herausplaz- sen, izhlokati kaj; für prahlen, f. dießes.

Plagen, v. a., eine Blase plagen, razmeč- wati, narediti, da se kaj razpoči; eine Naht plagen, raztegniti, dokler se ne razpoči; auf den Hintern plagen, oploskati, ploskati po riti; einen Baum plagen, nasekati dre- ves; v. n. (waidm.) vom Rehbock, ležišče, ležiše napraviti si; f. a. Pladen.

Plager, der, ein plagerer Schall, plask, plosk, plosk, lop; f. Platz, auch Prähler.

Pläher, der, plosk, plosk po riti.

Plätzchen, das, medarski gasivnik.

Platzgold, das, f. Knallgold.

Platzhalter, f. Statthalter; Stellvertreter.

Platzhirsch, f. Planhirsch.

Platzig, adj., (im Fortw.), pläziger Haus, prebiravni posek.

Platzfächer, der, pokáč (hroáč).

Platzrecht, f. Wortzöger, (beim gemeinen Volk).

Platzregel, die, in der Physik, pokavnica (V.), steklena kugla, ki se na ognji raz- počit; f. a. Bombe.

Platzmajor, der, major, ki straže na terd- najvi razpostavlja, russ. u. poln. placmajor.

Platzmeister, f. Wortzöger.

Platzordre, die, mestno povelje.

Platzpulver, das, f. Knallpulver.

Platzqued Silber, f. Knallqued Silber.

Platzregen, der, ploha, naliv, lijavec, liv, lijavka, (poln. a. deszez nawałny, nagły).

Platzregen, v. n., liti, (ploha je nastala).

Platzriemen, der, f. Dafsenzriemer.

Platzsilber, f. Knallsilber.

Platzstrafe, die, mestna menjica.

Platzung, die, nasek, nasekovanje drevesa, ki se ima posekati.

Platzwechsel, der, f. Platzstrafe.

Platzweide, die, blebet, blebetanje, ber- blanje, f. Blapperei.

Platzweide, der, zlobudra, bobotač (V.), ble- betalo, f. Blapperei.

Platzweide, adj., bobotavast, blebeta- vast, f. Blapperei.

Platzweidigkeit, die, bobotavost, ble- betavost, zlobudravost.

Platzweide, die, blebetulja, bobotalja, ble- betusa, f. Blapperei.

Platzweide, f. Blauderin.

Platzweide, der, verächtlich, blebetiše, blebetiše.

Platzweide, Blaudermann, f. Blauderer.

Platzweide, v. n. f. Blapperei; blebetati, bobotati (V.), čeljustati.

Platzweide, Blauderfuch, f. Blauderer.

Platzweide, die, f. Blauderer, Blau- derin.

Platzweide, das, zlobudranje.

Platzweide, v. n. u. a., zvečiti, kvasiti, zvergati.

Platzweide, f. Blapperei.

Platzweide, f. Annehmbar.

Platzweide, f. Bruchstück, Fegen.

Platzweide, int. f. Platz.

Platzweide, f. Lunge; nečista kositarnica (ruda).

Platzweide, der, nezhantnik, iz prostiga ljud- stva, prostak, plebejic.

Platzweide, adj., prostak, prostonaroden, plebejsk; f. Föbelhaft, Gemein.

Platzweide, f. Föbel.

Platzweide, f. Pflanze.

Platzweide, f. Vollmacht, Machtvoll- kommenheit.

Platzweide, pl., Regen; oder Siebengefirt, gostosevci, anch gostožirci, pl., russ. sed- nizvezdje.

Platzweide, die, Plenum, polna seja, polni zbor.

Platzweide, f. Vollmacht (unbeschränkte).

Platzweide, der, prebiravni sek, prebirav- no sekanje.

Platzweide, v. a., (Fortw.), prebirati gozjd.

Platzweide, der, pleonazem, prepoll- njenje.

Pieren, f. **Plärren**.
Plethi, etwa soderga (*Pol.*); in der Redensart, Kretzi und Plethi, vse križem.
Pleurese, die, bodljaji.
Pleurese, die, černi obrabek, okrajik.
Pli, f. Gewandtheit.
Plischuld, f. **Klippschuld**.
Plieren, f. Einbiegen.
Plimm, der, bel kresivni železnik (ruda).
Plinjen, pl. dünnes Badwerk, belinci pl. böhm. svitek.
Plinjen, v. n. f. **Plinzen**.
Plinte, die, (Bant.), plinta.
Plite, f. **Schmitte**; **Wunde**; **Wuhlin**.
Plitt, der, (Cyprinus), kozel.
Plochtaube, f. **Holztaube**; **Ringeltaube**.
Plombe, die, svinčeni pečat.
Plombiren, v. a., svinčeni pečat pridjati; votle zobe zasvinčiti.
Plone, die, f. **Eingeweide**.
Plott, f. **Plattfuß**.
Plöb, der, Schall, plosk, f. **Plab**; auf den Plos kann ich es nicht schaffen, iz nohta ga ne morem izlizati; auf den Plos, zdajci.
Plöbe, die, (Cyprinus latus), androga; (Cyprinus erythrophthalmus), černooka (*V.?*), russ. plotva.
Plöblich, adj., nagel, nenadan, nepričakovan; adv. mahama, hipoma, naglo, iznenada, nanaglana, na enkrat; auch kar. z. B. plöblich stürzt er auf ihn los, kar zaleti se vanj; pri tej priči; kakor bi trenil, z očmi migail.
Plöblichkeit, die, naglost, neprevidnost.
Plünderhofen, pl., svitice pl., široke hlače, jahle (*Zalok.*), russ. u. poln. šaravare, serb. dimlje pl.
Plündern, v. n., mahedrati, preohlapan biti.
Plumage, f. **Federbusch**.
Plump! int., plunk! sterbunk!
Plump, adj., nestoren (*V.*), neukreten, cmokat, storast, debel, teלבast, neokresan, neotesan, storklast, nach *Gutsm.* ohrabel, zavaljen, terkel, telazast (?); plump zur Arbeit, odročen, okoren, nepripraven, nespreten, böhm. nemotorny, russ. neskladnyj; ein plumper Mensch, storkleöz, stor, teלבan, teלבec, storkla, okorneöz, bet; ein plumper Scherz, debela, groba, prostaška, kosmata šala.
Plumpe, die, f. **Pumpe**; **Froschbiß**; **kravji zvonec**.
Plumpen, v. n., plunkniti, plunkati, sterbunkniti, sterbunkati, plusniti, pluskati, telebiti, telehati kam, terjusiti; ins Wasser plumpen, sterbunkniti v vodo; mit dem Plumpstock, bei Fischern, storkati*, sterbunkati; in das Zimmer plumpen, v hišo plusčiti, plusiti, zagnati se, buhniti v izbo; plump sein, f. **Plump**; mit etwas heraus plumpen, f. **Plasen**.
Plumpheit, die, neukretnost, nespretnost, neotesanost, okornost, nepripravnost, grobst. nach *Gutsm.* ohrablost, teלבavost, böhm. nemotornost, neshrabbnost (= ne-

zgrabnost), russ. neskladnost; debela, groba beseda.
Plump hose, f. **Plünderhosen**.
Plumpkeule, die, bei den Fischern, storkavnik (*V.*); mit der Plumpkeule kommen, okoren, debel, neotesan biti.
Plumpst! int., plunk! sterbunk!
Plumpst, der, ein zusammengedrehtes Tuch, um damit in manchen Spielen zur Strafe zu schlagen, zvita, splutena ruta; fig. ein plumper Mensch, f. **Plump**; den Plumpst geben, z zvito ruto tepsti.
Plumpfen, v. n. f. **Plumpen**; v. a., z zvito ruto dati eno.
Plumpstoch, der, storkavnik (*V.*).
Plumpstolz, adj., po kmečko, po prostaško prevzet, ošaben.
Plunder, der, altes Gerath, alte Kleidung, berklarija, ropotija, kloznja, soderga, cunjo, cape, starina, šara, serb. starez, bei *Gutsm.* paludje (?); das ist nur Plunder, to so same berklarije, ropotije, (to je sam šment, hejnt! zlomek!); to ni vredno piškaviga oreha; weg mit dem Plunder, stran s to ropotijo; du Plunder! ti hejnt! ti zlomek!
Plünderei, die, plonjenje, ropanje, russ. grabež.
Plünderer, der, plenivec, ropar, grabivec, böhm. drancovník, russ. grabitelj.
Plündererin, die, plenivka.
Plünderhosen, f. **Plünderhosen**.
Plünderkammer, die, izba za berklarijo, za starez, za staro šaro in ropotijo.
Plünderkasten, der, **Plünderkiste**, die, shramba za staro ropotijo.
Plünderkram, der, berklarija, starina, ropotija, šara; als Beschäftigung, starinarstvo.
Plündermann, der, cunjar.
Plündermarkt, der, f. **Erdbelmarkt**.
Plündermilch, die, kisló mleko, sosirjeno mleko.
Plündern, v. n. u. a., der beweglichen Güter nach dem Soldatenrecht gewaltsam berauben, opleniti, izpleniti, pleniti (auch *altst.*), oropati, ropati, po sili pobrati, vzeti, jemati, razgrabiti (*M.*), grabiti (*russ.*), hiše obrati, böhm. vydrati, zloupiti; f. a. **Ausziehen** (Jemand), oskubsti; die Kasse plündern, okrasti kaso, oropati jo; ein Buch plündern, kar je dobrija iz bukev prepisati in za svoje med ljudi dati; v. n., ausziehen, seliti se, preselovati se.
Plündern, das, plen, plenjenje, ropanje.
Plünderst, der, vreča ali žakelj cunj, starih ropotij.
Plünderstoch, der, roparski panj, ul.
Plünderung, die, ropanje, porop, plenje-nje, plen, russ. grabež, hišenojzo, poln. kopicz; die Stadt der Plünderung preis geben, dopustiti, da se mesto opleni, oropa; plenu izročiti, prepustiti; die Plünderung dauerte den ganzen Tag, ves dan so vojaki plenili, ropali, grabili po mestu.
Plünderungsjucht, die, ropa željnost, grabljivost.

Plünderungsjuchtig, adj., roparsk, rop-pa željin, grabljiv.
Plünderwagen, der, voz, starih berklarij in ropotij.
Plünderweisheit, die, puhla, prazna, piškava modrost.
Plünderwert, das, šara, ropotija.
Plündrig, adj., ounjast.
Plunz, der, f. **Plumper**; **Wanst**.
Plunze, die, **Blutwurst**, mulica, (klobasa) korvavica.
Plural (is), der, množno število, f. **Mehrzahl**.
Pluralität, f. **Mehrheit**.
Plus, adv. več, f. **Mehr**; das, f. **Ueberschuß**.
Plüsch, der, halber Sammet, plis* (in allen *Haar. W.*)
Plüschartig, adj., plisast, plisn podobn.
Plüsch, adj., plisev, iz plisa.
Plüschsammet, f. **Plüsch**.
Plüsch, v. n. f. **Herborragen**; v. a., pul-lu; sich plüsch, ogrebatí se.
Plüsch, v. a., skubsti.
Plusmacher, der, presilovavec, kdor tuhta na to, kako bi se derzavni dohodki pomnožiti bodi si podložnikam na škodo.
Plusmacherei, die, presilovanje podložnikov v davkih; množenje svojih dohodkov drugim ljudem na škodo.
Plusquamperfectum, das, davno pretekli čas.
Plütern, f. **Bausen**.
Plüthen, f. **Plagen**.
Plüthen, der, buča, tikva, f. a. **Strug**, böhm. banka.
Plüthig, adj., f. **Aufgebunjen**.
Pluviale, das, pluvial*, veliki mašni plajš, plašč, večernicnik †.
Pluviometer, der, dežomér.
Pneumatologie, die, nauk od duhov.
Pneumonie, f. **Lungenentzündung**.
Pöbel, der, prosto ljudstvo, nizi ljudstvo, prostaščina, prostašina, ljudinstvo (*serb.*), zlotá (*altst. glota*), druhal, nach *And.* derhal, ljudje nizkih misel, prostaki, russ. čern-i, böhm. chatra, luza; der Pöbel ist sich überall gleich, prosta derhal jo povsod enaka; vornehmer Pöbel, ljudje visociga stana pa nizkih misel (*misli*).
Pöbelanführer, der, vodnik, napeljevavec prostaiga ljudstva, ljudovod †.
Pöbelart, **Pöbelci**, die, prostaško obnašanje, prostaštvo.
Pöbelglaube, der, vera proste derhali, nizjiga ljudstva.
Pöbelhaft, adj., prost, neotesan, prostašk, ljudsk (*serb.*), neolikan, neokresan, nizek; po navadi nizke derhali, nach *V.* druhalsk, f. **Gemein**.
Pöbelhaftigkeit, die, neotesanost, prostost, nizkomiselnost, prostaštvo.
Pöbelhaufe, der, zlotá, derhal, (*poln. motloch*).
Pöbelherrschast, die, druhalska vlada, vlada proste druhali, druhalovladje †, f. **Diktatorie**.

Pöbelherrscher, der, druhalovladnik †.
Pöbelherz, das, nizko serce, nizkomiselnost.
Pöbelkäfer, der, navadni hrošč.
Pöbelmäßig, f. **Pöbelhaft**.
Pöbelmann, f. **Pöbelhaftigkeit**.
Pöbelsprache, die, besede, govornica prostiga ljudstva, prostaški jezik.
Pöbelstand, der, nizki, prosti stan.
Pöbelvolk, das, prosto ljudstvo; f. **Pöbel**.
Pöbelwahn, der, prazna vera prostiga ljudstva.
Pöbelwort, das, prustaška beseda, beseda prostiga ljudstva.
Pösch, f. **Schlag**.
Pöscharbeiter, f. **Pöcher**.
Pöschbank, f. **Pöcherhd**.
Pösch, die, tolkavnica.
Pöschessen, das, an den Pöschstümpeln, zok (*V.*)
Pösch, v. n., an die Thüre, poterhati, ter-kati, nach *M.* pokljukati, kljukati, serb. kucati; es pocht, nekdo terka, buta (na steno); zanken, klati se, kregati se; das Herz pocht, serce tolče, bije, f. **Klopfen**; lärmten, razbijati, razzajati, ropotati, sundrati; auf etwas pöchen, s čim se osabiti (*V.*), kosatiti se, šopiriti se, ustiti se, ponašati se, auch opirati se na kaj, zanašati se; napenjati se; auf die Stärke pöchen, junačiti se; f. a. **Prahlen**; Einem pöchen, komu proliti, groziti se, nach *V.* nasajati se nad kom, navijati koga?; klu-bovati; v. a. Einem pöchen, pretepati, bun-kati, biti koga; das Erz pöchen, phati, nach *V.* puhati rudo, drobiti, tolci (tleči); ein wenig pöchen, poterhati, poklepati, potolci, pophati; sich müde pöchen, naterkati se, naklepati se i. t. d.
Pöchen, das, terkanje, tolčenje, klepanje, phanje ali puhanje, razbijanje.
Pöcher, der, im Pöchwerke, phač, puhač, delavec v rudarski stopi; **Prähler**, ošabnik, širokoustnik, bahal.
Pöcherei, die, razbijanje, puhanje, baharija.
Pöcherin, die, phavka; bahavka.
Pöcherz, das, phavna, puhavna ruda.
Pöcherrinne, das, **Pöchgraben**, der, stopni žlebi.
Pöchhaus, f. **Pöchmühle**.
Pöchicie, die, rudarski bet.
Pöcherhd, der, izpravnica za rudo.
Pöchling, der, tolkavnica, tolkača.
Pöchmehl, das, stopna moka, rudna moka.
Pöchmühle, die, **Pöchwert**, rudne stope pl., rudni mlín.
Pöchrinne, f. **Pöcherrinne**.
Pöchsäule, die, stopni stieber.
Pöchstempel, der, rudna stopa.
Pöchwasser, das, voda na stope.
Pöchwert, f. **Pöchmühle**.
Pöchzins, der, stopnina †.
Pöde, die, koza, osepnica, f. **Blatter**; die Pöden haben, koze imeti, kozji, kozav biti; f. a. **Poden**.
Poden, v. n., kozav, kozčav, nach *Gutsm*

osepničast biti, koze imeti, (nach *M.* osepničati?); v. a., einimpfen, koze. (osepniče, vimenice) staviti, cepiti; Masern dobri.

Podeublatt, f. Wasserampfer.

Podeufieber, das, osepnična vročica.

Podeugift, das, f. Blattergift.

Podeugrube, die, pika, jamica.

Podeugrübig, adj., pikast, osepničast; ein pofengrübigcr Mensch, pikcc.

Podeuholz, das, kvajak.

Podeunimpfung, die, starljenje, cepljenje koz.

Podeufrant, adj., kozav. kozcäv, osepničast.

Podeufrankheit, die, koze, osepniče. *pl.*

Podeumase, die, f. Pofengrube.

Podeumartig, f. Pofengrübig.

Podeunarbe, f. Pofengrube.

Podeunartig, f. Pofengrübig.

Podeurante, f. Weiftraute.

Podeusteiu, der, (Variolit), osepničnik †.

Podeunwurzcl, f. Chinawurzel.

Podig, adj., kozav. kozcäv; f. a. Blatter.

Podagra, das, f. Fußgicht, protin v nogah, putika, podgrom, nach *And.* putogrom, potogrom, nach *V.* dertavica (angeb. in *Sn. Kr.*)

Podagrifich, adj., podgromov, podgromast, putikast, podagrast; f. a. Fußgichtig.

Podagrifit, der, podgromec, putogromec.

Podag, f. After.

Poesie, die, pesmenstvo, pevstvo, pesništvo, poezija, pevska umetnost, (*russ.* stihotvorstvo); ein Gedicht, f. dieſes; *Er-dichtung*, f. d.

Poet, der, pesmenik (*Gutsm.*), pevec, pesnik, poet, skladavec pesem, *poln.* auch wierszopis.

Poetaster, der, pesmar, pevče, posmarček.

Poeterei, die, pesmarija, pesmarstvo, pesmarjenje.

Poetif, die, nank, kako pesmi skladati, pesmoslovje †, poetika.

Poetifer, der, pesmoslovec †, kdor uči, kako gre skladati ali zlagati razne pesmi.

Poetifich, adj., pevsk, pesnišk, poetičen, vredon, da se v pesmih slavi.

Poetifiren, v. n. pesmi delati, zlagati, skladati, peti.

Pofel, der, Ausfchug, Braut, ostanki, izveržki, izbirk, ropotija.

Poffesen, *pl.*, Mierensquitten, pofeze *.

Pogge, die, zaba, kraslavica.

Poggendich, der, zaba grauba.

Poggengras, f. Krötenbiufe.

Poggenfchott, f. Froschleisch.

Pohl, der, das Haar des Sammetes, zame-tova dlaka.

Pohlarm, der, ročica.

Pohle, die, nach *V.* dlanči snutek.

Pöhlen, v. a., garati, glöti kožo.

Pohlfaeden, f. Kettenfäden.

Pohlkamm, Pohlſchaft, der, zamatarsko herdo.

Pohlkette, f. Pohle.

Point, f. Punkt, Stih (im Spiel).

Point d'appui, f. Stüppunkt.

Point d'honneur, f. Ehrenpunkt.

Pointe, f. Spitze.

Pointiren, v. a., staviti in kvarto; *mit.* obrniti, obracati kanono.

Points, *pl.*, site spice *.

Poissarde, f. Fischweib.

Polak, der, bokal*, velika kupa, veliki kozarec.

Pöfel, der, Salzwasser, razzol (*russ., poln.* u. *böhm.*), slanamura, solomurja, slanica; das Fleisch in den Pöfel legen, meso nasoliti, nasaljati, nasalati (*V.*), v razzol djati, devati.

Pöfel, in der Bfsg. nasoljeni, soljeni, slani (gesalzen).

Pöfelfleisch, das, nasoljeno meso, slano meso, soljenina (*böhm.*).

Pöfelhäring, der, nach dem *Böhm.* slanik.

Pöfelhecht, der, nasoljena, slana ščuka, šuka.

Pöfelimone, die, slana limona.

Pöfeln, v. a., nasoliti, vsoliti, posoliti, soliti, v razzol ali solomurjo djati, devati; gepöfeltes Fleisch, f. Pöfelfleisch; v. n. premeniti se in slanico (od soli, potresene po mesu); od soli prevzeti se (meso je prevzeto od soli).

Pöfelrogen, der, nasoljene ikre, kaviar*.

Pokuliren, f. Zechen.

Pol, der, Grundpunkt der Erdachse, nach *Gutsm.* u. *V.* tečaj (*analt.* dem *poln.* biegun, *böhm.* točna), pol*; unter dem Pole befindlich, podtečajni; magnetische Pole, magnetična tečaja, pola.

Polak, der, Boularde, verschüttetes Huhn, rezana kokos; ein Thier aus Polen, polak; udarec po herbtu.

Polake, die, polaka*, noka laška ladja.

Polars, in Bfsg. tečajni, polarni.

Polarbär, der, beli medved.

Polarcute, die, severna rasa, zimka rasa.

Polarisation, die, polariziranje, polarizacija.

Polarifiren, v. n., polarizirati, obrniti, obracati se k tečaju, (tečajiti se †).

Polarität, die, obrnjenje, nagujenje k tečaju, magnetičnost.

Polarkreis, der, (krog) tečajnik, tečajni ali polarni krog.

Polarländer, *pl.*, tečajni kraji, kraji blizo tečaja (severniga ali južniga).

Polarlicht, das, severna svetloba, nach *Ravn.* borjava.

Polarmenschen, *pl.*, ljudje tečajnih krajev.

Polarstern, der, Nordstern, severna zvezda, tečajna zvezda, burövz*.

Polarsirkel, der, f. Polarkreis.

Polbär, f. Polarbär.

Polder, der, po grajenji pridobljeni svet.

Polbrack, der, polnische Münze, poltrak (*V.*).

Polei, der, (Mentha pulegium), polaj, polej, nach *Gutsm.* u. *M.* drobna meta; f. a. Thimian.

Polei, in Bfsg., palejev, polajev.

Poleiblätterig, adj., polejolist.

Poleiöl, das, polejevo, polajevno olje.

Polemif, die, učeni prepri, nach *V.* zavräcva, věrski prepri, branjenje svojih in spodbijanje nasprotnikovih stavkov.

Polemifer, der, pripravavec.

Polemifich, adj., prepriren.

Polemifiren, v. n., pripraviti se, pravdati se zavolj učenihi reči, nach *V.* zavräcäti.

Polemoſkov, der, vojaski daljnogled †.

Polenta, die, polenta*.

Polente, die, severna raca.

Polſuchſ, der, severna lesica, *russ.* posec.

Polhöhe, die, tečajna visokost.

Polii, f. Artig.

Polinter, der, mestni vrac.

Police, die, pismo, protipis, zavarovavnica zastran zavarovanja.

Polir, in der Bfsg. likavni, gladivni, loščivni, lošivni.

Polirfeyn, das, likalo, gladilo.

Poliren, v. a., f. Glätten; olikati, likati, ugladiti, gladiti; glängen, loščiti, lošiti (*russ.*), svetliti (*Gutsm.*), polirati, *serb.* laščiti (= laščiti); nach einmal poliren, prelikati, preloščiti, prelošiti.

Poliren, das, likanje, glajenje, loščenje.

Polirer, der, likavec, gladivec, loščivec, lošivec; bei Maurern und Zimmerleuten, polir*, podmuister.

Polirfeyfe, die, gladivna pila.

Polirglas, das, gladivno steklo.

Polirhuchen, der, čevljarsko (koščeno) gladilce, likavnik.

Polirpulver, das, loščivni, lošivni prah.

Polirstahl, der, gladivno jeklo.

Polirstod, der, gladilka (*russ.*).

Polirt, adj., polikan, poglajen, uglajen, loščen, lošen.

Polirzahn, der, loščivni, lošivni, likavni zob.

Polirung, die, glajenje, likanje, loščenje, lošenje, poliranje.

Politische, f. Artigkeit.

Politica, politične reči.

Politik, die, politika (in alten slav. *Wi.*), nach *Gutsm.* znanje, ravnanje mestne in deželske reči, vladoslavje †, derzavoznanstvo †; f. a. Welklugheit.

Politiker, Politikus, der, mož zveden v politiki, *poln.* polityk; f. a. Schlankopf, Kammgichter.

Politisch, adj., političen, kar se tiče derzavniga vladanja; fein, lüftig, zvit, šegav.

Politifiren, v. n., politične reči pretresati, od političnih zadev govoriti, etwa auch politikovati.

Politur, die, gladkost, gladčina, lesk; f. a. Glanz.

Polizei, die, Handhabung guter Ordnung, namentlich Abwendung der verschiedenen menschlichen Gütern drohenden Gefahren, in allen slav. *M.* policija, (*kroat.* neu redarstvo); das Amt, f. Polizeiamt; f. a. Polizeiwissenschaft.

Polizei, in der Bfsg. policijſki.

Polizeiamt, das, policija, policijſki ured.

Polizeianſtalt, die, policijſka naprava.

Polizeaufſeher, der, f. Polizeidirector.

Polizeiaufſicht, die, policijſki nadgled, dogled; unter Polizeiaufſicht ſehen, biti pod policijſkim nadgledom, pod policijſko pažno.

Polizeibeamte, der, policijſki urednik.

Polizeicommiſſär, der, policijſki komisar.

Polizeicommiſſariat, das, policijſko komisarstvo.

Polizeicommiſſion, die, policijſka komisija.

Polizeidiener, der, polioijſki služabnik, policaj*.

Polizeidirection, die, policijſko vodstvo, ravnarstvo.

Polizeidirector, der, policijſki ravnavec, vodja.

Polizeigericht, das, policijſka sodajna.

Polizeigewerbe, das, policijſka obrtnaja, rokodelstvo.

Polizeimeſter, der, policaj.

Polizeilich, adj., policijſk, po policiji.

Polizeimeſſig, adj., policij, policijſkimu redu primeren.

Polizeiordnung, die, policijſki red, policijſka postava.

Polizeipreſident, der, predsednik policije.

Polizeirichter, der, policijſki sodnik.

Polizeifache, die, policijſka reč, zadeva.

Polizeihvertretung, die, policijſki preſtopek (t. j. preſtopek policijſkih poſtav).

Polizeiwefen, das, polioijſtvo, vse policijſke reči skup.

Polizeiwiffenſchaft, die, policijſko znanſtvo, policija.

Poll, der, rezani merjasec, ſtorkla.

Polla, die, polka (ples).

Pollkreis, f. Polarkreis.

Poll, der, verh. verſie; f. a. Pollmeſt.

Pollak, der, Fiſch, menik polak.

Polle, die, verh. verſie, glava.

Pollen, f. Köpſen.

Pollendeckel, f. Künne.

Pöllner, der, ein feiner Mörſer daraus zu ſchießen, možnar; f. Mörſer.

Pollhand, das, žitnica.

Pollig, f. Pollig.

Pollmeſt, das, Wittelmehl, auch Halbmeht, srednja moka.

Pollktion, die, etwa omadezjanje (samiga ſebe), zmoča, odprava semena.

Polmenſchen, f. Polarmenſchen.

Polmeuc, f. Strandjäger.

Polnachſt, die, dolga noč za tečajnikama.

Polnatiſe, die, polski ples, poloneza, nek koznih za ženske.

Polonifiren, v. a., popoſčiti, popoſiti, popoſčevati, popoſevati.

Politein, f. Magnet.

Politeinartig, f. Magnetifich.

Polteinkraſt, f. Magnetkamm.

Polſter, der oder das, blazina (mehr Matratze), blazinica, podzglavje, podkladek, podloček, polſter*; in Waſſerbau, blazina, podſtava, podloga; f. a. Kiſſen, Strohmatte.

Polſter, in der Bfsg. oblazinjci, z blazino.

Polsterapfel, ber, nach *Zal.* Jenuh.
 Polsterbank, die, oblažinjena klop, mehka klop.
 Polsterbette, das, f. Sopha.
 Polsterchen, das, blazinica.
 Polstermacher, ber, blazinar, blazinčar.
 Polstern, v. a., oblažiniti, podblaziniti, blažiti, z žimami, s périjem natlačiti, nabiti, napolniti; alles nach der Reihe polstern, vse poblažiniti; neu polstern, preblaziniti.
 Polstern, f. Polster.
 Polsterstuhl, ber, oblažinjeni stol, oblažinjeno sedalo.
 Polsterstuhl, ber, oblažinjeni sedež.
 Polsterstuhl, ber, oblažinjeni stol, stol z blazinico.
 Polster, in Bsgn. ropotav, ropotavni.
 Polsterabend, ber, predporočni večer, večer pred svatbo ali poroko; russ. dévčnik.
 Polster, ber, ropotac, ropotavec, ropotalo, razbijavec, razzajavec, ropotec, zdelovavec, šundravec, šundralo, ólovek nagle jeze.
 Polstergeist, ber, strah, strašilo, pošast, spaka, duh, ki po noči ropoča (kakor se babjevécram dozdeva), bei *Gutsm.* kanik (?), *fig.* zgrajavec; f. Polsterer; Polsterstimm, ropotavost, godernjavost.
 Polsterhaß, *adj.*, ropotav.
 Polsterhammer, ber, f. Polsterschlage.
 Polsterin, die, ropotavka, šundravka, razbijavka.
 Polsterkammer, die, hram, shramba za ropotije, za starino, za vsaktero šaro.
 Polstermette, die, am grünen Donnerstage oder Charfreitage, večernioe véliki óetertek, petek in sabato (*Pot.*).
 Polstern, v. n., ropotati, šundrati, razbijati, razdelavati, zdelavati, razzajati, nach *V. a.* razbotati (nach *M.* razbotiti), šunder, ropot, šum delati, butati ob kako vollo reč; an die Thür polstern, puhati, razbijati, treskati na vrata; naglo govoriti in vpiúti, razzajati, vekati, kregati se; in die Stube polstern, priropotati, prišundrati v stanico; von der Treppe polstern, zropotati z gredic; ganze Nächte hindurch polstern, vse noči preropotati, prešundrati; anfangen zu polstern, zarpotati, zasundrati; sich müde polstern, naropotati se, navekati se; sich polstern entfernen, odropotati, odsundrati, ropotaje oditi; v. a., breit polstern, razklopiti, razbiti; razbijati; polstern sagen, blejati kaj.
 Polstern, das, ropot. šunder, ropotanje, n. *V.* razzota; f. a. Lärm.
 Polsteruß, die, (oreh) ropotec, klopotec, böhm. krápac.
 Polsterschlage, die, Polsterschlägel, ber, truskec, izklepovavnik, kotlarski bet.
 Polsterstimm, f. Polstergeist.
 Polstrier, das, žival ob tečajih zemlje.
 Polstrier, f. Feigling, Faulenzler.
 Polstronic, f. Feigheit, Faulheit.
 Polvoll, das, narod podtečajni, za tečajnikam.
 Polhandrie, die, mnogomoštvo.
 Polhanthea, die, cvetozbirka †.

Polhantheisch, *adj.*, mnogocveten.
 Polharthie, die, mnogovladje, mnogovladstvo †.
 Polycholi, die, žolčica.
 Polychrest, *adj.*, mnogopomožin.
 Polychromatisch, *adj.*, mnogobarven.
 Polyedrisch, *adj.*, nach dem Böhm. u. Poln. mnogosten.
 Polyhedron, das, mnogostenje †.
 Polygamie, die, mnogoženstvo.
 Polyglott, *adj.*, v več jeziki, mnogojezični.
 Polyglotte, die, ein Buch, die Bibel in vielen Sprachen, bukve, zlasti sveto pismo v več jeziki.
 Polyglottenlexikon, das, slovník, besednjak v več jeziki.
 Polygon, das, mnogokotnik †.
 Polygraph, ber, mnogopisec.
 Polygraphie, die, mnogopisje, pisarija.
 Polygraphie, die, mnogoznenstvo.
 Polyhalit, ber, mnogosolec.
 Polyhistor, ber, mnogoznavec.
 Polymathie, die, mnogoznavstvo.
 Polynomium, das, mnogoveličina †.
 Polyopter, ber, mnogogled.
 Polyp, ber, ein Pflanzenstiel, n. dem Griech. mnogonožec, daher bei *V.* nogač, in andern slav. M. polip*, nach *Met.* hobotnica (bei *M.* jedoch Meerespinnweib; ein Fleischgewächs, nach *V.* mesna rast, divje ali hudo meso, in der Nase, divji nos; *poln.* krakacica (krakatica).
 Polypadie, die, mnogodetstvo.
 Polypetal, mnogolisten.
 Polypthag, ber, požern.
 Polypthonisch, *adj.*, mnogoglasen.
 Polysyllabum, das, mnogozložnica (beseda).
 Polysyndeton, das, govorjenje, v kterem se rabi več veznikov zapored.
 Polytchnik, die, politehnika*, učivnica raznih umetnost.
 Polytchnisch, *adj.*, politehničen; polytechnische Schule, učivnica mnogih znanstev in umetnost.
 Polytheismus, ber, mnogoboštvo (pri nejevercih), malikovavstvo.
 Polytheist, ber, malikovavec, mnogobožnik.
 Polytheistisch, *adj.*, mnogobožen, malikovavsk.
 Polz, Polzen, f. Wolzen.
 Polzirkel, f. Polarkreis.
 Pomade, die, maža, mazilo, vosk za lase, pomada*.
 Pomadengeruch, ber, duh po pomadi.
 Pomadieren, v. a., pomazati, mazati s pomado; nach dem Poln. pomadovati.
 Pomeranze, die, (Pomum aurantium), pomoranca, naranča, pomorancia; nach *V.* zlato jabelko; f. a. Orange.
 Pomeranzen-, in der Bsg. pomoranóni, pomoranóni.
 Pomeranzenbaum, ber, (Citrus aurantium), pomorancia, pomoranóno drevo.
 Pomeranzenbirne, die, pomoranónica.

Pomeranzenblüthe, die, pomoranóni cvet.
 Pomeranzenfarbig, *adj.*, pomorančast.
 Pomeranzengarten, ber, pomoranónik.
 Pomeranzengeist, ber, pomorančevéc.
 Pomeranzenhänder, ber, pomorančar.
 Pomeranzenhäubler, ber, pomorančnica.
 Pomeranzenlilie, f. Jencerlilie.
 Pomeranzenmann, ber, pomorančar.
 Pomeranzenmünze, die, (Mentha gentiana), lepa meta.
 Pomeranzenöl, das, pomorančno olje.
 Pomeranzenstift, ber, pomoranóni sok.
 Pomeranzenstiele, die, pomoranóni olupka, pomorančna lupina, skorja.
 Pomeranzenstängel, ber, sivi kos.
 Pomeranzenweib, das, pomorančarica.
 Pommer, ber, pomorec, pomoranski kooj; eine Art Hund, nach *V.* puma, pumerelj.
 Pommetel, f. Doris.
 Pomolog, ber, umen sadjorejic, kdor je zveden v ravnanji sadja.
 Pomologie, die, umna sadjoreja †, sadjoraznavstvo †; f. Obstkunde.
 Pomologisch, *adj.*, kar se tiče umne sadjoreje, sadjoraznavsk †.
 Pomona, die, Pomona, boginja sadja (nekdanjih Rimlinov).
 Pomy, ber, sieričesá Gepränge, gizda, očitno skazovanje ali kazanje zmožnosti, mogočni sproved (*Guten.*), nach *M.* krasnost, russ. velikolopje, slava, velikoslavje †; f. Aufzug; Gepränge.
 Pompe, f. Pumpe; Gießgurke.
 Poppelblume, f. Löwenzahn.
 Pomper, f. Pumpe.
 Pompermette, Pompernidel, f. Pompermette, Pompernidel.
 Pomphast, *adj.*, gizdav, v slavi in bliščoti in s hrupem, velikolopen (*russ.*); slaven, krasen.
 Pompholen, *pl.*, lange, weite, široke hlače, *pl.*, jahle, jandre (*Zal.*), jahlaste, jandraste hlače; f. Hunderhosen.
 Pomphos, f. Pomphast.
 Ponderabillen, *pl.*, težine (*böhm.*).
 Ponen, f. Strafen.
 Pönall, ber; zapad kazni.
 Pönitent, die, pokora, kazen, f. Strafe.
 Pönitentzstare, die, media, pusta fara.
 Pönat, ber, ein französischer Wein, pontak.
 Pontifical(e), das, pontifikal; * in pontificalibus, v polni škofji opravi.
 Pontifical, das, papestvo.
 Pontiren, f. Heberbrüden.
 Ponton, das, most na čolnih ali ladajah, ponton* (*russ.*).
 Pontonier, *pl.*, mostarji, pontonirji.
 Pontus, f. Meer.
 Pönthe, f. Pönthe.
 Popanz, ber, strasilo za otroke, rok (in der Medensart, rok isče otrok), nach *V.* ba-vec, russ. óucelo; f. a. Wauwau.
 Pope, ber, ein griechischer Weltgeistliche, pop.
 Popel, Popelmann, Popanz, für Teufel, euc-cek.

Pöpel, auch Popel, ber, smerkelj, steržen kaciga tura; in Ost, f. a. Griebel.
 Popen-, in der Bsg. popovski.
 Popenblume, f. Löwenzahn.
 Povo, ber, f. Sintere.
 Poppel, f. Pappel.
 Populace, f. Pöbel.
 Populär, *adj.*, allgemein verständlich, lahko umeven, razumljiv, domač, tudi nizkim umen, neprevisok za prosto ljudstvo, ljudstvu primerjen; populärer Vortrag, beseda prostimu ljudstvu umevna, lahka; populär Schreiben, pisati za prosto ljudstvo, óbenorazumljiv, russ. prostonaroden; beim Volke beliebt, ljudstvu dopadljiv, prijeten, kogar ima ljudstvo rado, kdor se je prostimu ljudstvu priljubil, prikupil; sensibel, vjuden, priljuden, do nižjih prijazen.
 Popularisiren, v. a., napraviti kaj prostimu ljudstvu umevno, prilóiti prostim nižjim ljudem; sich popularisiren, s prostim ljudstvom se pečati, prijazen biti do njega, prikupovati se ljudstvu.
 Popularität, die, vjudnost, priljudnost, prijaznost do ljudstva, priprostost, umevnost; nach Popularität streben, prikupovati, priljubovati se, dober delati se ljudstvu, iskati njegove ljubezni.
 Popularitätshanderei, die, nezmérno iskanje narodove ljubezni.
 Population, die, prebivavci; f. Bevölkerung.
 Populiren, v. a., f. Bevölkerung.
 Populös, f. Volkreich.
 Por, Korn, Porce, ber, (Allium porrum), por, porej, luk.
 Poren, *pl.*, Schweißlöcher, (lukojice) potnice, znojnice.
 Porfirche, f. Cypripfirche, (nach *Havn.* prehodt *pl.*).
 Porlanbe, die, böhm. pavlač.
 Porös, *adj.*, luknjičast; puhel (od repe).
 Porosität, die, luknjičavost.
 Porphyre, ber, röthliche Felsart, porfir*.
 Porphyren, *adj.*, porfren, porfrov.
 Porree, f. Por.
 Porst, ber, f. Porste, Kellerhals.
 Pörschel, f. Gipfel.
 Pörscheln, sich, f. Sträuben, sich.
 Pörschlig, *adj.*, jezec se, spenjajoč se.
 Port, ber, f. Hafen.
 Portal, das, velike, sprednje vrata, *pl.*, tudi prednja stran zidovja.
 Portativ, f. Tragbar.
 Porte, die, f. Pforte.
 Portehaife, die, f. Säuste, Tragfessel.
 Porteepee, das, ócirski pas ali remen za meč, portepelj*.
 Portefeuille, das, pisemnica †, listnica †, *fig.*, področje, opravilstvo; Minister ohne Portefeuille, minister brez posebniga področja ali opravilstva (brez portfejla).
 Portefette, f. Briefstafche.
 Porter, ber, portier*, nek angleški ol.
 Portent, ber, nosec, nosevec; Heberbringer, Vorzeiger einer Urkunde, prinesec, pokaznik.
 Portfoglio, f. Portefeuille.

Portier, ber, vratar, f. Wörtner.

Portikus, f. Gallerie.

Portion, Portion, die, kos, del, delež, (altst. dola); Gabe einer Speise, nach M. in St. gebr. (?) povzemka, obroak, nach V. jemlje; was auf ein Mal gefocht werden soll, nach V. skuhlej; Pferdepotion von rauhem Futter, klaja; an Hafer, zob. auch obroak.

Portirt, portirt sein für Einen, dobro hoteti komu, poganjati se za-nj.

Portlandstein, ber, portlandec †.

Porto, das, poština, poštovina, pisemmina, dolar za pošto.

Portobefrag, ber, znesek poštine.

Portofrei, adj., brez plačila, poštnine prost, oprossen, oprostet, od cesar ni treba plačvati poštnine.

Portofreiheit, die, prostost poštine.

Portogebühr, f. Porto.

Portrait, Portrait, das, obraz, podoba, podobščina, podobšina, portret* (russ. u. poln.).

Porträiren, Porträmalen, v. a., obraze, podobe ali portrete delati, malati, poobraziti, poobrazovati, poobličiti, poobličevati.

Porträtmaler, Portraiteur, ber, obrazni malar, portretni malar, podobšinar, podobšinar.

Porträtmalerei, die, obrazna ali portretna malarja, malanje podobšcin, podobšin, portretov.

Porträtmalerin, die, portretna malarica.

Portulak, ber, (Portulaca oleracea), mali plusec, retlak, gosna trava, bobovnjek (?), nach Gutm. tujjak (serb.), böhm. u. poln. kurja noga.

Portulakmelde, die, tušnjakasta lebeda.

Portwein, ber, vino portugalsko.

Portwisch, f. Bartwisch.

Porzellan, das, porcelan*, poln. porcelana, russ. farfor; viel Porzellan haben, mnogo porcelanastih posod imeti; unecht, halbes Porzellan, f. Faience, Steingut.

Porzellanz, in der Bsg. porcelanasti.

Porzellanblau, adj., bledomoder.

Porzellanbrennerei, die, porcelanarnica.

Porzellanbüchse, Porzellanbuse, die, porcelanasta puška, škaltica.

Porzellanen, adj., porcelanast, (eig. porzellanartig), porcelansk, böhm. porcelanovy.

Porzellanerde, die, porcelanasta zemlja ali perst, porcelanka, porcelanovica.

Porzellanfabrik, die, porcelanarnica, porcelanska fabrika.

Porzellanfabrikant, ber, porcelanar.

Porzellanfärberei, die, porcelanasti lišaj.

Porzellanflaß, das, porcelanasto steklo.

Porzellanglätte, die, porcelanova gladčina.

Porzellangut, das, porcelanovina.

Porzellanhandel, ber, kupčija s porcelanoam, ali pa s porcelanovino.

Porzellanhändler, Porzellanräumer, ber, porcelanar (auch Porzellanerzeuger).

Porzellanmacher, ber, f. Porzellanfabrikant.

Porzellanmaler, ber, malar na porcelanu.

Porzellanmasse, die, porcelanina.

Porzellanniederlage, die, zaloga porcelanovine.

Porzellanofen, ber, peč, v kateri žgejo porcelan.

Porzellanthon, f. Porzellanerde.

Porzellanvergoldung, die, pozlačevanje na porcelanu.

Porzellanwaare, die, porcelansko blago, porcelanovina.

Porzellanweiß, adj., porcelanasto bel.

Posament, f. Worle.

Posamentier, Posamentier, ber, pasar, premar, trakar, pozamentnik †, kdor tke pasi, preme in traki.

Posanne, die, trobenta, nach dem Poln. u. Russ. troba, tromba, nach dem Serb. troblja, (böhm. surma); die Posanne löten, trobenta poje; in die Posanne blasen, zatrobentati, zatrobiti v trobento; fig. raznesiti, razglasiti kako novico, hrup narediti, delati.

Posaunen, v. a. u. n., trobentati, trobiti (na trobento); zu posaunen anfangen, zatrobentati; posaunen wehin kommen, zatrobentati; durch's Posaunen zusammen rufen, strobentati; eine gewisse Zeit hindurch posaunen, pretrobentati; sich müde posaunen, natrobentati se; fig. na glas govoriti, kričati, oznanjati; f. a. Ausposaunen.

Posaunenbass, ber, trobentni bas.

Posaunenbläser, ber, trobentar, trobentač, nach dem Russ. trobac.

Posaunenhorn, das, polž trobentnik.

Posaunenregister, das, piščali, pisali v orglah s trobentnim glasam.

Posaunenruf, ber, poklice s trobento; auf den Posaunenruf, ko zapoje trobenta sklicujoca.

Posaunenton, ber, glas trobente, trombe, trobentni glas.

Posauner, Posannist, ber, f. Posaunenbläser.

Posaunruf, f. Posaunenruf.

Posche, die, f. Tasche.

Posse, die, die noch ungeschmittenen Schreibeder, peresni tul, cev; f. Federkiel, Kiel; ein Bündel Flachs, povsmo.

Posen, v. n., bresti, broditii.

Position, die, Stellung, postavljenje, stan, stopnja; Lage, lega; eine feste Position einnehmen, terdno ustopiti se, ustaviti se; Abschnitt, f. dieses; in der Prosodie, postavljenje; Behauptung, terjanje, terditov.

Positiv, adj., dan, ustanovljen; positive Religion, razodeta vera (V.), dana vera; positive Recht, postava, dano, ustanovljeno, pisano pravstvo; positive Gesetz, zapoved; bejahend, terdiven; positive Electricität, stavna, kladna, nach dem Poln. dodajna elektrika; ich weiß es positiv, za terdno, za gotovo vem; positive Antwort, odločni, razločni odgovor; positive Strafe, postavna kazen.

Positiv, das, eine Art kleiner Orgeln, male (precsne) orgle, roene orglice pl.

Positiv(us), ber, prva stopnja (prilogov).

Posito, denimo, vzemimo, na primér, postavimo.

Positur, die, ustop, f. Stellung, Haltung; sich in Positur setzen, pripraviti se, postaviti se prav, ustopiti se.

Posse, die, eine scherzhafte, zur Belustigung dienende Geberde, burka, (bei V. burek m.), smešno, šaljivo kretanje, smešna kvanta, šala, gluma, (gebräuchl. altst. glum, glumheije u. šega), godčevska, norčija, russ. lutka; als Theaterstück, smešnica, smešna igra ali komedija, farsa*, nach V. budla; Posseu machen, reifen, treiben, burke, šale ali norčije uganjati, norčavo ali po godčevsko vesti in kretati se; norčevati, norčee kriiti; das sind Posse! to so kvante! ta je bosal neumnosti!

Possekel, ber, večji kovaško kladvo.

Posseu, ber, auf eine lustige Weise zugefügter Schade, Schabernack, nach V. klubanje, nach Gutm. klubet-i, klubetovanje, (bei Jarn. klubet), zabavljanje, nagajanje, nach Caf. klubest; Jemanden einen Posseu spielen, komu eno narediti, komu klubovati, ponagajati, nagoditi, nagajati, komu v klub (klubn, klubici) kako napresti; nastor storiti, nach Murček na znie; zum Posseu thun, navlaäch, navlaäch, (vklub) storiti, delati, klubati (V.), klubovati; serb. perkos učiniti, prekositi; er merkte den Posseu, zazpal je, kar mu je bilo napleteno, spoznal je, kam pes tace moli.

Possemente, die, cuk.

Possehaft, adj., burkast, smešen, šaljiv, zabavljiv, norčav, glumljiv (altst.), godčevak.

Possehaftigkeit, die, smešnost, šaljivost, norčavost.

Possemacher, Possemeister, ber, burkež, smešnik, šaljivec, zabavljač, kvantač, glumak (auch bei Gutm. u. V.), norčevavec, godco (eig. Mufikant).

Possemachererei, Possemeistererei, die, norčevanje, šala, burke.

Possemacherin, Possemeisterin, die, smešnica, šaljivka, norčevavka.

Possekreiber, ber, pisavec smešnih iger.

Possepiel, das, burke, pl., im Theater, Posse.

Possestück, das, smešnica, burka.

Posset, ber, posset, posestvo; f. Besiß.

Possetion, f. Besißung.

Possetionär, f. Anßäßig.

Possetor, ber, posestnik; f. Besißer.

Possetorium, das, Klage in possessorio, Possessionlage, tožba zastran posesti, hingegen Klage in petitorio, tožba zastran vlasti.

Possetlich, adj., smešcu, šalen; f. Possehaft, Drollig.

Possetlichkeit, die, smešnost, šalnost, norčavost.

Post, ber, f. Porch; Schachtelhalt.

Post, die, die öffentliche Beförderungsanstalt, pošta, (auch serb. u. böhm., hingegen russ.

u. poln. pošta); die fahrende Post, vozna pošta; die reitende Post, jezdna pošta (nach dem Poln. konjska p.); ordentliche, ordinäre Post, navadna pošta; Fußpost, peš pošta (V.); extraordinäre, Extrapoſt, najeta pošta (V.), posebna pošta; die Post abwarten, čakati, dokler pošta ne pride; die Post abfertigen, pošto odpraviti; sich auf die Post setzen, vesti se na poštini voz; die Post nach Laibach, Ljubljanska pošta; Post nehmen, pošto (poštne konje) najeti, najemati; die Post bezahlen, poštino voznoo, poštnino plačati; es geht bei ihm alles auf der Post, pri njem gre vse uroo kakor po pošti; auf die Post gehen, iti na pošto, t. j. v poštnijo; drei Posten von hier, tri pošte, t. j. tri poštnje postaje od tod; eine gute Post, dobro poročilo, nazzanilo, vesela novica; mit der ersten Post schreiben, po prvi pošti pisati; mit der Post reisen, po pošti, (s pošto) iti, peljati se; Postenträger, opravljati, raznašati; eine Summe Geldes, denar, število denarjev, znesek, za kaj odmenjen, postaven; eine Post in die Richtung tragen, denar zapisati, postaviti v število, v obrat; Post für Post zahlen, sproti plačevati. t. j. znesek za zneskam plačevati; Artikel, elenek, postavek; Förderung, f. dieses.

Post, i. d. Bsgn., poštni; in Betreff einer Geldpost, — zneska, — postavka.

Postabgang, Postablauf, ber, odhod pošte; vor Postabgang, predeo pošta odide.

Postament, das, podnožje, podstolpje †, podstavek, stajalo; f. Fußgestell.

Postamt, das, pošta, auch poštinja, poštni ured; Aufgabepostamt, prejemna poštnija; Abgabepostamt, oddajna poštnija.

Postamt, in Bsgn. poštnijski.

Postanfall, die, pošta.

Postarbeit, die, delo, ki se mora hitro dokončati, dolo na speh, na pogon.

Postansführer, ber, poštni vodja ali ravnavec.

Postbeamte, ber, poštni urednik.

Postbediente, ber, poštni služabnik.

Postbedienung, die, služba (nizi) pri pošti.

Postbericht, ber, poštno poročilo; nazzanilo po pošti poslano.

Postblei, die, kolikor se svinea na enkrat stopi.

Postbörs, f. Kaufbörs.

Postbote, ber, pismo, poštni sel.

Postbrief, ber, pismo od pošte prejeto.

Postbuch, das, poštna bukve.

Postchaise, die, poštna kočija.

Postcomptoir, das, poštna pisarnica.

Postdatiren, v. a., poznejši dan postaviti na kako pismo.

Posteinkünfte, pl., poštni dohodki.

Posteinrichtung, die, poštna uredba.

Postement, das, f. Postament.

Posten, der, Ort, Stelle, mesto, kamor je kdo postavljen; jedem Arbeiter seinen Posten anweisen, postaviti slednjiga delavca

na svojemesto; odkazano mesto, postanek, nach *Gutsm.* stajališče, stajališe, stojališče, stojališe; *Wache*, straža, stražišče, stražice; seinen Posten verlassen, zapustiti svoje mesto, iti z mesta, kamor je bil posajen ali postavljen; der erste, verlorene Posten, zgubljenec, (poginu izročeni); vojak ali vojaki kam postavljeno; Amt, Würde, služba, stopnja; in der Arithmetik, postavek, nach *V.* stava; Geldebtrag, f. Post.
Postenlauf, der, tek, hod post(e); der Postenlauf ist offen, poste grede, pošta gre brez ovire.
Postenträger, der, f. *Reinheitskrämer*, *Klatfcher*; in U. Kr. kdor zdrahe prenaša, zdrahljivec.
Poste restante, adj., (naj) na pošti ostanec, poste restante.
Posteriora, pl., f. *Hintere*.
Posterität, f. *Nachkommenchaft*.
Postfaktatür, der, [skerbnik za rodov].
Postkelleisen, das, poštna torba; f. a. *Kelleisen*.
Post festum, prepozno, poznej, ko se je reč že zgodila; po toči zvoniti.
Postfrei, adj., brez poštnine, poštnine prost, f. *Portofrei*.
Postfreiheit, f. *Portofreiheit*.
Postfuhrer, die, poštna voznja, voznja za pošto.
Postgefälle, pl., poštni dohodki.
Postgeld, das, poštni denar, poštnina, postovina, poštna voznina; Postgeld zahlen, pošto plačati, poštnino opraviti, opravljati.
Postgerechtigkeit, die, poštna pravica.
Posthalter, der, welcher das Recht hat, Postpferde zu halten, poštnar.
Posthalterei, die, poštnarija.
Posthalterin, die, poštnarica.
Posthaus, das, pošta, poštnija, poštnarnica, poštnarska hiša.
Posthorn, das, poštni rog, poštnarski (postiljonski) rog; razni polži.
Posthuma, die, posmertnica f. heč po očetovi smrti rojena; pl., bukve po pisavcovi smrti na svetlo dane.
Posthumus, der, posmertnik, f. *Nachgeboren*.
Postille, die, postila, pridige, pridigarske bukve.
Postillon, der, postiljon, poštni hlapec, poštni kočijaž, poštnik.
Postinspector, der, poštni nadglednik f, doglednik f.
Postiren, f. *Sinistellen*.
Postkalesche, die, poštna kočija.
Postkameel, das, velblod, dromedar.
Postkarte, die, poštni razkazek (pisem); poštni zemljovid f.
Postkassette, die, poštna denarnica.
Postkerl, der, poštni hlapčon.
Postknecht, der, poštni hlapec.
Postkutsche, die, poštni voz, poštna kočija.
Postmeile, die, poštna milja.

Postmeister, der, poštar (*V.*), poštni mojster (*Gutsm.*), poštmojster.
Postmeisterin, die, poštnarica.
Postnachricht, die, naznanilo po pošti.
Postnummeren, v. a., poznej plačati.
Posto, f. *Stelle*, *Posten*; *Posto fassen*, postaviti se, ustopiti se.
Postordnung, die, poštni red; postava za volj pošte.
Postort, der, mesto ali kraj s pošto, pošta, postaja.
Postpapier, das, poštni, t. j. tenki, gosposki papir.
Postpferd, das, poštni, poštni konj.
Postporto, f. *Porto*.
Poststraße, f. *Poststation*.
Postrecht, das, posebna pravica, ki jo ima pošta; f. a. *Postgerechtigkeit*.
Postrecepisse, das, nach dem *Kroat.* poštna primka (neut).
Postreise, die, popotovanje po pošti, s pošto.
Postreisende, der, s pošto potujoči.
Postreiter, f. *Postillon*.
Postrittgeld, das, poštna jezdina.
Postsäule, die, kazavec milj, poštni miljo-kaz f, poštni steber, miljnik f, *russ.* versta, (baruač analog milja).
Postschein, der, poštni list.
Postschiff, das, poštna, poštnarska barka ali ladja, f. *Postboot*.
Postschleicher, der, (blinder Passagier), etwa pritaknjeneč, kdor se vozi s pošto, ne plačavši voznine.
Postschreiber, der, poštni pisar.
Postscript, der, pripis, dostavek, f. *Nachschrift*.
Poststall, der, poštni, poštnarski hlev.
Poststation, die, pošta, poštna postaja, poštna stacija, (*russ.* stančija).
Poststätt, *Poststätte*, die, f. *Postort*.
Poststraße, die, poštna cesta.
Posttunbe, die, poštna odpravnija f, poštnarnica f.
Posttag, der, poštni dan.
Posttäglich, adv., vsak poštni dan, z vsako pošto.
Posttaube, die, f. *Brieftaube*.
Posttaxe, die, poštna taksa.
Posttraun, f. *Postzug*.
Postulant, der, tirjavec.
Postulat, das, stavek, ki ne potrebuje dokaza, zahtevak, postulat*.
Postulation, f. *Forderung*.
Postuliren, f. *Fordern*; za gotovo vzeti, jemati.
Postvergehen, das, poštni pregrešek.
Postverwalter, der, poštni oskerbnik, f. a. *Posthalter*.
Postwagen, der, poštni voz.
Postwärter, f. *Posthalter*.
Postwechsel, der, prepreganje poštnih konj; f. a. *Poststation*.
Postweg, der, poštna pot, cesta.
Postwesen, das, poštno reči, poštno zadevo skup, poštno opravila, pošta, poštnarstvo, (nach dem *Böhm.* poštnarstvo).

Postzeitung, die, poštno novice.
Postzettel, f. *Postschein*.
Postzug, der, poštni vozovlak.
Potage, die, mesena jaha z razno primesjo.
Potagelöffel, das, velika razdajavska žlica.
Potamographie, die, rekopisje f, popisovanje rek.
Pot de chambre, f. *Nachttopf*.
Pote, f. *Pote*.
Potentat, der, vladar, vladajoči gospod, nach *V.* mogočnik, (*böhm.* močnar).
Potentille, f. *Fünffingerkraut*.
Potenz, die, Macht, moč, močnost, mogočnost, oblast; in der Arithmetik, potenzija, nach dem *Russ.* stopnja, (*potn.* potega, wyznosić do potegi); zur Potenz erheben, številu v sabo pomnožiti, ali potestovati, povisati na drugo, tretjo stopnjo ali potenzija, potencirati.
Potenziren, v. a., poviksati, povikševati, povadigati; venci moč podeliti; f. a. *Potenz*.
Potpourri, der, wörtl. vonjavni piskrec; *fig.* smas, vsakiga kaj.
Potstich, f. *Palsstich*, (*Papustiche*).
Pott, f. *Töpf*.
Pottasche, die, lagasta sol (*Vert.*), sol iz navadnega laga, u. *Zal.* pepelik f, potasch*, potasjen, (*russ.* u. *böhm.* potas), u. *V.* pepelarska sol; nach *Gutsm.* erusöl? u. vom veralteten Kesselasche, kotelni pepel.
Pottascherzeuger, *Pottaschschaber*, der, potasnar; kdor pepelik ali sol iz navadnega pepela napravlja.
Pottaschschredder, die, potasarija; delanje pepelika ali potasčelna, potasnja.
Pottbäcker, f. *Töpfer*.
Pottfisch, der, (*Physeter macrocephalus*), glavao (rod kita).
Pottkaten, *Potthalter*, f. *Kesselkaten*.
Pottkäse, der, star, plesnjev sir.
Pottleder, f. *Schmaroher*.
Pottweide, die, bela verba.
Pohl int. dete! date! tete! *Pohl* tausend! dete koncaj! sembraj! *vulg.* kosmata kapa! zordane grablje! raca pečena mačka! bos to plentaj! auch *Pohl* Belten! *Pohl* Heuter! *Pohl* Stern!
Pohlschacher, der, šipavnic, šipavnica.
Pohlstarbe, die, kopljena kokoš.
Pohlstein, f. *Emporbringen*, *Befördern*.
Pohlstimmen, pl., predadamovci (t. j. no-honi).
Praambulum, f. *Vorspiel*; *Vorrede*.
Praambullere, f. *Einleiten*.
Praantecessor, der, spretnik v službi.
Praebende, prebenda; f. a. *Pfunde*.
Praebendist, *Praebender*, der, prebendnik, f. a. *Pfändner*.
Praecarium, *Praecarium, f. *Vittleihen*.
Praecautio, f. *Vorsicht*, *Verwahrung*.
Praceptor, f. *Lehrer*.
Praehen, v. a. u. n., smole očistili drevje, obrirati ga.
Praehet, der, f. *Bettler*.
Praeherei, f. *Bettelerei*.
Praehera, p. n., beraciti, moledvati.*

Pracherpad, f. *Bettelvolll*.
Pracht, die, ein hoher Grad von Glanz und Schönheit, blischeba, blischeba, svetlost, neznan, blischeba. blischeba lepota, *russ.* velikolepje, nach *V.* sumede veličstvo in obilstvo, nach *M.* gizdost, gizda, f. a. *Parade*, *Pomp*, *Gepänge*; des *Monde* stille Pracht, tiha svetloba lune; in Pracht erscheinen, priti v sprelepi, blischeba, blischeba opravi; das ist eine Pracht, to ti je lepota; nach *M.* auch das *russ.* u. *altsl.* krasnost (eig. krasota); f. a. *Prachtliebe*; zur größeren Pracht, zavolj lepšiga.
Pracht, in *Stghn.* sprelepi, blischeba, blischeba, slavni, veličanski.
Prachtaloe, die, slavna lopatika.
Prachtaufwand, der, f. *Luzus*; potrata, potroški za gizdo.
Prachtaufzug, der, slavni obhod.
Prachtaufgabe, die, lepši izdanje knjige, knjiga v sprelepem izdanju.
Prachtbau, der, lepo, veličansko, kraano f zidanje, poslopie.
Prachtbett, das, f. *Paradebett*.
Prachtlume, die, nenavadno lepa svetlica.
Prachteln, v. n., nezmerno šopiriti se, lišpati se.
Prächten, f. *Prahen*.
Prachtexemplar, das, sprelepi iztis.
Prachtgarten, der, lepi, veličanski vert.
Prachtgebäude, f. *Prachtbau*.
Prachtgeschwulst, f. *Luzus*.
Prachtgrabmal, f. *Mausoleum*.
Prachtganz, der, gizdavec.
Prachtimmel, der, nebo.
Prächtig, adj., berhek (*V.*), prezal, sprelep, velikolepen (*russ.* neben prekrasen), presvetal, gizdav, šmaren, blischeba, blischeba, gosposk; prächtig gefeibet fein, lepo, gizdavo, bogato oblečen biti; prächtig leben, dobro živeti, mozevati; ein prächtiges Wetter, prav lepo vreme, neizredeno lepo; er wohnt prächtig, lepo stanovanje (lep stan) ima; prächtiger Mensch, izversten, prijeten človek; adv. prav, prav lepo, izverstno.
Prächtigkeit, f. *Pracht*.
Prachtjuwelle, die, blischeba, blischeba, sprelepa dragotina.
Prachtkegel, f. *Obelisk*.
Prachtleben, das, lepo, dobro življenje, v obilnosti.
Prachtliche, die, gizdavost, nagnjenje k blischeba, blischeba.
Prachtlichend, adj., kdor ljubi zunanjo blischeba, blischeba, gizdav, f. a. *Hoffärtig*.
Prachtlichhaber, der, gizdavec, kdor ima rad blischeba, blischeba in velikolepje.
Prachtlinie, die, (maselnica) slavnic.
Prachtlos, adj., priprost, brez gizde in zunanje lepote.
Prachtluft, die, veselje, ki ga kdo uživa iz zunanje blischeba, blischeba in lepote.
Prachtluft, die, gizdavost, nezmerni pohlep po zunanji blischeba, blischeba.
Prachtvoll, adj., presvetel, prelep, blischeba, blischeba, izversten, izbran, f. a. *Prächtig*.

Prachtwagen, der, lepí, bliščóci, blišeči voz.
Prachtwerk, das, prelepo delo, velikolepna (russ.) knjiga, prezale bukve.
Prachtzimmer, das, sprelepa, prekrasna soba.
Präcipitant, adj., f. Vorjchneil.
Präcipitantz, die, prengahjenost.
Präcipität, das, vsed, vsedlina, poln. o-sad, f. Niederschlag.
Präcipitiren, v. a. Niederschlagen, napraviti, de se kaj na dno vsede, na dno spravit; vsedlino delati.
Präcis, adj., na tanko, pično odločen, natančen; präcise Schreibart, jedernata pisava; präcise Beschel, menjice s pično odločnim dnevom.
Präcision, die, natančenost, pičnost, russ. točnost; Kürze, kratkost, jedernatost; jasnost; odločenost.
Präcludiren, v. a. (jur.), etwa izkleniti, izklepati, f. Ausschließen.
Präclusion, die, sodnji izklep f od vseh pravice.
Präclusivstift, die, zapadna doba, nepreložni rok; f. a. Peremptorisch.
Practil, f. Praktik.
Prädeliberiren, v. a., popred preudariti, pretehtati.
Prädestination, die, predodredba (V.), predodločba, predodmerjenje, poprednji usod, preizvolitev; f. Vorherbestimmung.
Prädestiniren, v. a., popred nameniti, odločiti, odmeriti.
Präterminismuß, der, vera na predodredbo.
Präbialis, f. Gutsherr.
Prædicabile, das, kar se sploh da od kake reči terditi.
Prædiciren, f. Ausfagen; Vorherfagen.
Prædicator, der, pridigar, f. Prediger.
Prædikat, das, dasjenige, was von einer Sache, dem Subjekte, gesagt wird, poveček, nach V. pridevek, gleich dem Poln. przymiotnik (primetnik), nach dem Böhm. prisodek, kroat. nazivak; f. a. Titel.
Prædilection, f. Vorliebe.
Prædisposition, f. Anlage, Neigung (zu einer Krankheit).
Prædominiren, v. n., premagati, premagovati; f. Oberhand (haben).
Præfixtenz, die, poprednje bitje ali bivanje, predbitnost f.
Præfect, der, f. Vorsteher; Statthalter.
Præfectur, die, deželno poglavarstvo.
Præferenz, f. Vorzug.
Præferiren, f. Vorziehen.
Præfigum, das, nach V. preddevek, f. Vorsthlb.
Prægeisen, das, zgornji kalup za kovanje dnarjev, russ. čekan.
Prägel, der, kop šare; kasa.
Prägeln, v. a., ršten, präziti, cvreti.
Prägen, v. a., überhaupt drücken, vtisniti, vtiskati, vtiskovati; Geld prägen, denarje kovati; viel Geld prägen, mnogo

nakovati; alles Silber zu Geld prägen, vse srebro pokovati; nach and. D. auch biti dnar (russ. auch čekaniti); neue Worte prägen, nove besede kovati; ins Gedächtniß einprägen, vtisniti si v glavo, v spomin, vbiti si, zapomniti si dobro, pametiti, zaterditi, vtepati v glavo.
Prägen, das, kov, kovanje.
Präger, der, denarni kovec, kdor dnarje kuje ali bije.
Prägeschuß, f. Schlagschuß.
Prägestempel, der, kovni stempel.
Prägestock, der, dolnji kalup ali stempelj za kovanje dnarjev.
Prägewerk, das, kovalo f.
Pragmatik, die, pragmatika.
Pragmatisch, adj., pragmatičen.
Prägnant, f. Schwanger; Gehaltreich; Bündig.
Prägraviren, f. Belasten.
Prägung, die, vtiskanje, kovanje dnarjev.
Prählen, v. n., bahati se (nur im Slav.), lobiti se, hvaliti se, prohvalliti se (V.), kosatiti se, nach Jarn. kositi se, stimati se, povzligovati se, znašati se, spenjati se, veličati se (russ.), u. V. auch das russ. u. dalm. hvastati (se), böhm. u. poln. chlubití se, prov. kroat. hrustiti se; mit Worten in Bezug auf eine beabsichtigte That prählen, ustiti se; kogar je več slišati kakor viditi; mit Gelehrsamkeit prählen, bahati se z učenostjo, prehvalliti se, hvaliti se z učenostjo; er prählt mit der Vernunft, hvallt se, da ima um (ali pamet); ein wenig prählen, pobahati se, polvaliti se, ponstiliti se; stolz sein, prevzetovati; prählend wohin kommen, pribahati se kam, (u. pr. pribahal se je domu, da je dobro prodal voll); glänzen, svetliti se, bliščati, blišeti, lesketati se; im R. D. für überschreiben, f. dieses; hast du nicht genug geprahlt? ali se nisi še nabahal, nahvallt?
Prählen, das, f. Prählerci.
Prählend, adj., bahajoč; adv. bahaje (se).
Prähler, der, bahac, hvalež, širokoustez, ustnež, (Maulmacher), bahavs, bahac, samohvalec, nach V. auch hvastac, (russ. hvastun).
Prählerci, die, baharija, bahanje, bahavost, bahavstvo, nach Gutm. samohvalnost, nach V. hvastarija, hvastanje; vergl. das von Gutm. angeführte Sprichwort in Bezug auf eitle Prählerci: velik ropotee, pa malo melje und nach M. velik krič, pa majhen pič.
Prählerhaft, f. Prählerisch.
Prählerin, die, bahavka, bahulja, širokoustnica, nach V. hvastavka, (russ. hvastunja).
Prählerisch, adj., bahav, bahavsk, bahavsk, bahaven, samohvalen (Gutm.), nach V. hvastav, širokousten, (russ. auch kičlivy).
Prähigeschwäh, f. Prählerci.
Prähthalt, f. Prählerisch.

Prachthastigkeit, die, bahavost, hvastavost.
Prähthaus, der, bahavec, bahac, f. Prähler.
Prähthausen, v. n., bahati se.
Prähthucht, die, bahavost, ustljivost, hvastavost (V.), samohvalnost.
Prähthüchtig, f. Prählerisch; kdor se rad baha in povzdiguje z besedami.
Prählwort, das, bahaska beseda.
Prähme, der, auch der Prähmen, die Prähme, prehovna ali prehodna plavica, pram (böhm.). f. a. Fährer.
Prähme, die, f. Prähm; kol za hmelj.
Prähmiren, v. a., popred, pred ktero rečo razoditi kaj; skodovati, na škodo bli.
Präjudicial, f. Nachtheilig.
Präjudizal, das, predsodba f, poprednja sodba.
Präjudiz, f. Schaden; Vorrtheil.
Präjel, ter, pus.
Präliciren, v. n., bei Gerichte, praktiko opravljati, vaditi se, uriti se, pripravljati se; berühten se (gebr., etwa v. briga); Zusammen etwas aus der That; präliciren, komu kaj iz žepa spravit, spravljati, izmahniti, izmikati; von Kerzen, opravljati svoja umetnjo, živiti se z njo, ozdravljati ljudi; bill vrac; hier wird so prälicirt, takej se tako ravna, dela, je taka rube, navada, žega.
Prätil, die, Ausübung, djavnost, djansko opravljanje, praktika; in der Kalenderprache, Wetterprophetie, Bannerpraktik, praktika f; Prätuten, zvijače (zlasti pravdarcke), f. a. Prätis.
Prätivabel, adj., kar se da izpeljati, opraviti, porabiti; dieser Wald ist nicht prätivabel, skozí ta gozd ni moči peljati se, iti.
Prätikant, der, praktikant*, vajence f; f. a. Winckelreiter.
Prätikenschmied, f. Ränfeschmied.
Prätiker, Prätikus, der, skušence, skušen in izüen človek, russ. praktik.
Prätisch, adj., djansk, praktičen; praktischer Grundriß, djansko vodilo; praktische Vernunft, djanski, djavni um; ein präthlicher Mann, f. Prätiker; präthlicher Arzt, zdravnik, ki službo opravlja in ljudi zdravi v vraci; präthlich erlernen, z lastnim djavjen in ne iz bukav, z lastno skušnjo učiti se; f. a. Anwendbar, Ansführbar.
Prätlat, ter, prelat, (uaslov imenitnih duhovnikov).
Prätlatz, die, prelatovo stanovališče, stanovallce.
Prätlatenhand, der, prelatstvo.
Prätlatur, die, prelatura, prelatstvo, prelatura.
Prätlegat, das, Vorausvermächtniß, predvolito f, naprejšnje volilo.
Prätlegiren, v. a., naprej voliti kaj.
Prätliminarartikel, der, vvodni, naprejšnji člen, naprejšnji dogovor.
Prätliminare, das, einer Rechnung, naprejšnji načert-številbe ali računa.

Prätliminarien, pl., Friedensprätliminarien, vvodni, podstavní dogovori ali načert miru, (ki je podstava pri pogajanji zastran miru).
Prall, adj., napet, močno napet, nategnen, močno natlačen, nabit, poln; f. a. Elastisch; Jäh.
Prall, der, odskok; odlet, odboj; als Schall, puh.
Prallen, v. n., den Schall elastischer Körper geben, an etwas prallen, puhaiti, puhaiti, butaiti ober butiti, butati, terčiti, terkatí, trešciti, trešiti; vermöge der Spannkraft zurückgeschossen werden, odskočiti, odskakati, odskakovati, odleteti, odletati, odletovati, odsterkniti, odsterkati, odbiti, odbijati se.
Praller, f. Prall.
Prallheit, f. Elastizität.
Prallig, adj., napet, (nach V. a. bobnast, odskokel); pralliges Gebirge, sterma gorra, f. Prall, adj.
Prallkraft, f. Elastizität.
Prallstättig, f. Elastisch.
Prallschuß, der, (Rifschuß), nach dem Poln. strel, streljanje na odboj, odbojni ali odskočni strel.
Prallstein, der, Radstößer, odnesnik, odnašnik, odnašavec.
Prallstöß, f. Prall.
Prallweich, f. Elastisch.
Präcludiren, f. Einleiten.
Präclidium, das, vvod, vvodna igra ali godba, predigra f.
Prämeditiren, v. a., (naprej) premisliti, premisljati.
Prämiant, der, obdarjence.
Prämie, die, Belohnung, (castni) dar, darilo, podarek, premija*; Erfaß, povračilo; Versicherungprämie, zavarščina, zavarščina.
Prämiren, v. a., obdariti, obdarovati, f. Belohnen.
Prämisse, die, prednji stavek.
Pramme, f. Eindrud.
Prammen, f. Bremsen.
Prämonstrant, der, premonstran, böhm. premonstrak, poln. Norbertanin (nach dem Stifter Norbert).
Prang, f. Pracht, Gepränge.
Prangen, v. n., veličati se, diciti se (kroat.), očititi se (V.), skazovati se; mit etwas prangen, veličati se s čim; velik sum delati s čim (V.); znašati se, kosatiti in spenjati se, gizardi se; bliščati ali blišati se, svetliti se; f. a. Prählen; die Natur prangt im Frühlingsgewande, priroda ali natura se blišci, bliši v spomladnji obleki, se kaže v svoji lepoti; sein Name wird unter den Namen berühmter Männer prangen, ime njegovo se bo svetilo med imeni slavnik muž; očitno — viditi, biti.
Prangen, v. a., f. Drücken, Pressen.
Prangen, das, veličanje, bliščanje.
Pranger, der, eine Person, f. Prähler; ein Schandpfehl, sramotni steber, nach Gutm. terlica (Breche), ogerlin (Halsteifen), nach M. klada, (Block); Schandgerüste, sramotni

oder; an den Pranger stellen, pripeti k ogerlinu (*Gutsm.*), *fig.* v občinem pisanji zasranovati, gerditi.

Pranghaft, *adj.*, bliščoč, bišeč, svetel, gizdav.

Pranke, *die*, medvedova taca *.

Pränotant, *der*, kdor prosi za predznambo ali prenotacio.

Pränotat, *der*, dolžnik, zoper kteriga se je izprosila predznama.

Pränotation, *die*, predznama †, prenotacija, pegojni vpis v gruntne bukve.

Pränotations-Rechtserfertigungslage, *die*, tozba za opravičenje predzname.

Pränotationswerber, *f.* Pränotant.

Pränotiren, *v. a.*, predznamiti, predznamenovati †, pogojno vpisati.

Pränumerando, *naprej* plačevaje.

Pränumerant, *der*, Vorausbezahlter, predplačnik †, Subscibeut, naročnik, podpisnik, prenumerant*.

Pränumeration, *die*, Vorausbezahlung, predplačilo †, prenumeracija; Subscription, podpis, naročba.

Pränumerationsbetrag, *der*, predplačilni znesek.

Pränumeriren, *v. n.*, naprej, pred (izdajem) plačati, plačevati; subscribiren, naročiti, naročati kaj, podpisati se na kaj.

Präoccupiren, *v. a.*, prehiteti koga; präoccupirt sein, imeti svojo (zlasti neugodno) misel od kake reči, še preden se ž njo pride v dotiko; zavzet biti; *f.* Eingekommen.

Präparand, *der*, pripravljavec, *böhm.* pripravnik, preparand*.

Präparant, *der*, lekar, zdravilar.

Präparat, *das*, etwa pripravek, prigotovek, preparat*.

Präparation, *f.* Zubereitung, Vorbereitung.

Präpariren, *v. a.*, pripraviti, pripravljati, prigotoviti, delati; sich präpariren, *f.* Vorbereiten.

Präparirstein, *f.* Reibstein.

Präponderanz, *f.* Uebergewicht.

Präponderiren, *f.* Uebergewicht (haben).

Präposition, *die*, *f.* Vorwort.

Präpotenz, *die*, premoč.

Präputium, *f.* Vorhaut.

Präcipiren, *f.* Wegschneppen (einem etwas).

Prärogativ, *das*, *f.* Vorrecht, Vorzug.

Prasch, *f.* Lärm.

Präscribiren, *f.* Vorschreiben, Verjähren.

Präscription, *f.* Vorschrift, Verjähnung.

Präsens, *das*, sadanji, pricujoči čas.

Präsent, *das*, nach *V.* prikazilo, dati kaj v prikažo (?); *f.* übr. Geschenk; *adj.*, *f.* Gegenwärtig.

Präsentant, *der*, Vorsteller, Vorschläger zu Aemtern, predstavljavec †; Präsentant eines Geschäfts, pokaznik †, predložnik †.

Präsentation, *die*, Uebereicherung, podaja, pokaz, predložba †; zu einer Stelle, predstavljene.

Präsentationsfrist, *die*, rok ali doba za predložbo menjice.

Präsentationsrecht, *das*, pravica, za kako službo predstavljati, predstavna pravica.

Präsentations schreiben, *das*, predstavno pismo.

Präsentatum, *das*, praesentatum, dan vložbe in število.

Präsentiren, *v. a.*, vorzeigen, podati, podajati, skazati, pokazati, predočiti †; das Gewehr präsentiren, predstaviti orožje, čast izkazati orožjem; präsentirt! predstavi(te) orožje, *russ.* na karaul! (karaul, Schildwache); ein Gesuch präsentiren, vložiti, izročiti prošnjo; zu einem Amte, predstaviti, predstavljati, nasvetovati koga za kako službo; sich präsentiren, pokazati se, viditi biti; er präsentirt sich gut, lepo ga je viditi, gledati; *f.* Ansehmen, sich.

Präsentirteller, *f.* Creditsteller.

Präsentirung, *die*, *f.* Präsentation.

Präsens, *f.* Gegenwart.

Präsenzgeld, *f.* Tagegeld.

Praser, *der*, praz (zlahni kamen), *böhm.* opeska †.

Präservation, *die*, ohramba, obvarovanje.

Präservativ, *das*, obvarovavni lek, hranilo, ohranilo, nach *V.* ovrátilo, vračilo, (Arzenei), *f.* übr. Schutzmittel.

Präserviren, *f.* Verwahren, Vorbanen.

Präses, *der*, prezes*, *f.* Präsident.

Präsident, *der*, nach *Gutsm.* predsednik, nach *V.* predsed, (als Titel) prezident* predsednik.

Präsidentin, *die*, prezidentova žena.

Präsidentenschaft, Präsidentenwürde, *die*, predsedstvo †.

Präsidenten, *v. n.*, biti predsednik, nach dem *Russ.* anal. predsedstvovati, prezidirati.

Präsidium, *das*, nach *V.* predsedstvo und predsednija; *f. a.* Präsident.

Prasch, *f.* Lärm, Verschwendung.

Praschender, *f.* Prasser.

Prasselbeere, *f.* Preiselbeere.

Prasselgold, *f.* Knallgold, laß, glas.

Prasselhart, *adj.*, preterd.

Prasseln, *v. n.*, im Feuer prasseln, pokljati, pokati (od derv), prasketati, prasketati (*serb. u. böhm.* im Slov. mehr fragen), cverkati, nach *V.* cverčati, čerčati, sveršati, versati, treskati; zu prasseln anfangen, zapokljati, zaprasketati; ein wenig prasseln, popokljati, poprasketati, počverčati; prasselnd, pokljajoč, pokljaje; donnern, germen in ropotati.

Prasseln, *das*, pokljanje, prasketanje, prasket, čerčanje.

Prassen, *v. n.*, ein üppiges Leben führen, besonders in verschwenderischem Genuße der Speise u. des Trankes, traktiti, zapravljati, požreševati, potratno in zapravljivo, razuzdano živeti, nach *V.* kočljivo (eig. nachhaft) zivoti, nezmerno ali čez nemoč jesti in piti, (bei *M.* čeznemčevati), gostovati se, trebuhu streči, pojedine imeti, *poln.* godować, *böhm.* kvasiti.

Prassen, *das*, potrata, požreševanje, razuzdano in potratno življenje.

Prasser, *der*, potratnik, zapravljavec, zadjanec, požrešnik, požeruh, požertnjak, gostovavec (*Gutsm.*), nach *V.* kočljivec (Vedermaul); ein reicher Prasser, bogatin (*Luk. 16.*)

Prasserer, *die*, potrata, tratenje, zapravljanje, zadevanje, požrešno in nezmerno. razuzdano življenje, gostovanje.

Prasserin, *die*, potratnica, zapravljivka, požeruhinja.

Praschdel, *f.* Schmauserei.

Prasch, *f.* Lärm.

Praschbilliren, *f.* Vorherbestimmen.

Praschbillismus, *der*, vera na predodredbo, predodložbo.

Praschanda, *pl.*, dolžnosti.

Praschanten, *pl.*, die äußern zinnernen Drüsen, *präsentant*.*

Praschation, (*Jur.*), *f.* Leistung.

Praschiren, *f.* Leisten, Entrichten.

Praschmiren, *f.* Voraussetzen, Vermuthen.

Praschmition, *f.* Vermuthung.

Praschmitt, *adj.*, *f.* Muthmaßlich.

Praschponiren, *f.* Voraussetzen.

Praschudent, *der*, kdor se prestola, vladarstva lasti, tirjavec, pretendent.

Praschdiren, *f.* Anspruch (machen).

Praschension, *f.* Forderung; Annamfung.

Praschensiv, Praschensiv, *adj.*, prevzet, ki se vtičuje v vaako reč in hoče, da bi se drugi umikali.

Praschiren, *v. a.*, preskočiti koga, *f.* Uebergehen.

Praschiren, *das*, pretekli, prešli čas, auch preteritum čas.

Praschirt, *der*, izgnor (prazni), izmislik, pretveza; *f.* Vorwand.

Praschir, *der*, pretor*, *f.* Landrichter.

Praschische, *f.* Puffhuchen.

Praschur, *die*, pretura, pretorstvo.

Prasch, *die*, *f.* Tache; *fig.* für Hand, pest, krepplij.

Praschsen, *f.* Schnansen.

Praschsen, *f.* Ueberlegenheit.

Praschsen, *f.* Ueberlegen (sein).

Praschsen, *der*, prestopnik.

Praschsen, *v. n.*, einem, auch das Präsenzen spielen, *f.* Zuorkommen Einem; Einem, *Veranschuligen*.

Praschsen, *die*, prehitenje, preubranitev.

Praschsen, *die*, predodvračna, preubranitvena naredba.

Praschsen, *f.* Bösartigkeit.

Praschsen, *die*, praktika, djanje, vadba, urjenje, opravlanje umetnije, ozdravlanje ljudi; *f.* Prastit.

Praschsen, *f.* Unsther.

Praschsen, *v. n. u. a.*, pridigati, pridigovati, predigati, (*kroat.* predikavati); nach *V.* znaniti, oznanovati, očitno učiti, razsirjati, pridigo imeti, *russ.* propoved govorit, *böhm. u. poln.* kazati; alles predigt uns das Dasein Gottes, vse nas glasno učit, nam oznanuje da je Bog; tauben Ohren

predigen, bob v steno metati; sich müde predigen, napridigati se; Ausfuhr predigen, nagovarjati k puntu.

Predigerin, *die*, pridigarjeva ali pastoreva žena (pri Lutheran).

Predigerorden, *der*, pridigarski ali dominikanski red.

Predigt, *die*, pridiga, prediga, (*kroat.* predika), duhovni ogovor, beseda Božja; eine Predigt halten, pridigati, pridigovati, pridigo imeti; in die Predigt gehen, k pridigiti; unter der Predigt, med pridigo, (pri pridigi); Einem eine Predigt halten, živo svariti in opominjati koga; svarilo, opomin; okreg.

Predigtamt, Predigeramt, *das*, pridigarstvo, pridigarsko opravilo.

Predigtanzug, *der*, izpisek, posnetek iz pridige.

Predigtband, *der*, zvezek pridigarskih bukve.

Predigtbuch, *das*, pridige, pridigarske bukve.

Predigtentwurf, *der*, načert pridige.

Predigtören, *das*, poslušanje pridige ali besede Božje.

Predigtsammlung, *die*, zbirka pridig, zbranc pridige.

Predigtstube, *die*, pridigovavnica.

Predigtstuhl, *der*, prižnica, pridiznica (*V. u. M.* neben predganica), leca.

Predigtwesen, *das*, pridigarstvo, pridigarske zadeve.

Preisbusch, *f.* Schachtelhaum.

Preis, *der*, (pretium), der Werth einer Sache im Handel, im *Allst.* und allen lebenden slav. *M.*, cena, im Sloven. auch kup (eig. Kauf); den Preis festsetzen, machen, cenno postaviti, stanoviti, odločiti, napraviti čemu, zaceeniti, ceniti kaj; zu welchem Preise? po čem? vom Preise ablassen, odjenjati; der genaueste Preis, zadnja cena, naj bližnja, naj niž; cena; der Preis steigt, cena gre na kvisko; ist gestiegen, je poskočila; der Preis fällt, cena odjenjuje, se niza, se jo znižala; der Preis steht, cena je stanovitna, se ne gane; den Preis erhöhen, herabsetzen, cenno povisati, zviskati, ponizati, znižati, poskočiti z blagam; um einen geringen Preis, cenno, za nizko cenno, dober kup, za majhen dnar; billiger Preis, pošten kup, prav knp, cena, da je za oba prav; Schätzungspreis, etwa cenilo (*analog.* deni gebr. sacilo); die Sache steht hoch im Preise, reč je draga; steht im zu hohen Preise, zu hoch im Preise, reč je podraga; Gelter Preis, *f.* Beste; dieß thut ich um keinen Preis, tega ne storim po nobeni ceni, (po nikakem, nikakor); Lob, Ruhm, slava, hvata, dika, (nach *M.* bei den ungar. Slovenen), öast, öislanje; Herr, du bist würdig zu nehmen Preis u. Ehre u. Kraft, (*Offenbarung*, 4, 11.), vreden si, Gospod, da prejemeš slavo in čast in moč; die Belohnung in einem Wettstreit, nach *V.* stava (*Annacht* für die eigentliche Wette an-

wendbar); Preis für eine gelehrte Abhandlung, etwa častni dar, darilo razpisano, in andern slav. M., nagrada; den Preis ausschreiben, aussetzen, darilo razpisati, razglasiti; mit dem Preise gekrönt werden, nach V. stavo dobiti. (in einer Wette); als etwas Gutes überhaupt, z. B. der Tugend Preis, plačilo čednosti; Preis, den man auf Jemandes Kopf setzt, etwa naglavnic a †, darilo, plačilo ti-stimu, ki koga živiga ali mertviga k gosposki pripravi; Einem den Preis zuerkennen, darilo komu prisoditi, prisojati; der in der Lauf- oder Rennbahn errungene Preis, dohitek (V.); etwas Preis (oder als adv., preis) geben, der Willführ eines Jeden überlassen, pustiti, prepustiti, prepustiti, prepustiti, izročiti, izročati komu kaj, da dela ž njim, kakor hoče, nastaviti, nastavljati (poln. nadstawiac) kaj, se; tvegati se česa; popustiti kaj, zapustiti kaj, da se ga sme vsako polastiti; den Soldaten eine Stadt preis geben, izročiti, dati vojakam mesto na plenjenje, russ. na grabljenje; dem Spotte preis geben, izročiti, podvreči zasramovanju, zasmehovanju; der Noth preis gegeben, v revii, v sili (biti); sich der Gefahr preis geben, podati se v nevarnost; sich den Lastern preis geben, udati se pregreham; sich der Unzucht preis geben, nastaviti, nastavljati se; sich dem Stürme, den Wellen preis geben, viharju se prepustiti, valovam se izročiti; böhm. u. poln. dati v, na šanc (in die Schanze schlagen); Preis, der, das Preischen, rob, obrobek, jermencek; am Pferdehuße, f. Krone; prožica.

Preisangabe, die, naloga z razpisanim darilam, naloga za darilo.
 Preisausreibung, Preisaussetzung, Preisaußstellung, die, razpis darila.
 Preisaussetzer, Preisaußsteller, der, kdor je darilo postavil, razpisal.
 Preisbewerber, der, kdor se poganja za darilo; f. Wettbewerber.
 Preisbewerbung, die, poganjanje za razpisano darilo.
 Preisbiete, der, cenivec.
 Preiscourant, der, cenik †, razkazek tekočih cen ali kupov, vsakokratna cena tega in niga blaga.
 Preisbeere, die, rotke Heidelbeere, (Vaccinium vitis idaea), rudece černice, tiče černice; Strinbeere, nach Guism. (unter: Granaten), kamčičevje, poln. kamioneczka neben ezerwionica, ozerwona borovka (rudečica, rudeča borovnica), nach dem Russ. u. Böhm. brusnica, nach Mursec samonica; f. a. Bärentraube.
 Preisen, v. a., laut rühmen, hvaliti, slaviti, povelicati, povelicovati, velicati oder veličiti, častiti na glas, čast, slavo, hvalo dati, dajati, čislati, ceniti, v čislh imeti, bei den ungar. und froat. Slovenen dičiti; f. Loben, Rühmen; Jemanden glüchlich preisen, koga srečniga imeti, reči, hvaliti, da je sređen, auch blagre deliti, dajati komu, blagrovati, med srečne šteti; Gott loben und preisen,

čast in hvalo Bogu dati, dajati, Boga slaviti, častiti, dičiti, böhm. velebiti; Gott sei gepriesen, čast hodi Bogu! jeder Krämer preiset seine Waare, f. Loben; eine Waare preisen, zaceniti, ceniti robo, cenno nastaviti, povedati, po čem je; als v. n., was preiset die Waare? po čem je blago? f. a. Schmildeu.
 Preiser, der, hvalivec, čislavec.
 Preiserin, die, hvalivka, povelicovavka.
 Preisertbeiler, der, delivec daril(a).
 Preisfrage, die, vprašanje za darilo, nach V. stavno vprašanje.
 Preisgeben, f. Preis (geben).
 Preisgebung, die, opuščanje, izročanje.
 Preisgesang, f. Lobgesang, Loblied.
 Preislauch, der, španski luk.
 Preislich, f. Preiswürdig, Vortrefflich.
 Preisliste, die, f. Preiscountant.
 Preisnehmer, der, obdarjenec, kdor je prejel častno darilo ali svetinjo.
 Preisrichter, der, sodnik zastran razpisana darila.
 Preisrah, f. Taxe.
 Preisrath, die, razprava ali pisanje za darilo, kakor odgovor na razpisano nalogo; gekrönte, obdarjeno pisanje, obdarjen sostavek, (nach V. stavno pisanje).
 Preisrichter, f. Preisaußsetzer.
 Preisstück, das, obdarjena igra.
 Preisung, die, hvaljenje, slavjenje, čislanje.
 Preisverzeichniß, f. Preiscountant.
 Preiswürdig, adj., preiswerthe Waare, kupa vredno blago, cenii primérno blago; eine preiswürdige That, slave, hvale vredno delo, russ. dostohvalnyj, cennyj.
 Preiswürdigkeit, die, vrednost hvale, slave, hvala, hvaljivost.
 Preiszeitel, das, f. Preiscountant.
 Preisziigel, der, neka versta strešnih opck ali korcov na enem konci širjih.
 Preiszuerkennung, die, prisodba, prireka darila.
 Prell, der, napetice, napon; im Wasser, to-mun, kernica.
 Prellbeere, f. Moosbeere.
 Prelle, die, metanje lesice na kvisko in pa platno ali mreža, s ktero se to dela.
 Prellen, v. n., prallen machen, odbiti kaj, udariti, da odskoči, napraviti, da odleti, spodbiti; Früchte prellen, eine graufame Jagd-bemühung, kvisko metati lisico (naglo nategovaje platno ali sukno, na katerem je), škvartati lisico; fig. Einen prellen, prekanniti, ukantiti, oecganiti, oechtati, prevartiti, ganiti, (böhm. ohnouti), otrapati, ogoljufati koga, spečati koga, speljati, oplesti; f. Betrügen, Anführen; Einen um's Geld prellen, nach Zal. dnar izpleti iz koga, (poln. ogolici).
 Preller, der, goljuf; f. Betrüger; kdor le-sice kvisko meče; neka kanona; ein Preller auf den Hintern, plesk, udarec; odskok, odboj.
 Prellerei, die, prevara, goljufija, peharjenje, eiganjenje; f. Betrügerei.
 Prellerin, die, goljufica, sleparica.

Prellhammer, der, puhar.
 Prellgarn, Prellnetz, das, mreža, s ktero se lesice kvisko lučajo.
 Prellschlag, der, odbijavni adar.
 Prellschuß, f. Brallschuß.
 Prellstein, f. Wallstein.
 Premier, der, der Erste, Premierminister, prvi ministar; f. a. Artikel (leitender).
 Premß, Premse, f. Bremse, Presse.
 Premsen, v. a., stiskati, tlačiti; die Räder, privroti, privirati, zavreti, zavirati.
 Presbyter, f. Priester.
 Presbyterianer, der, in England, prez-biterianec.
 Presbyterium, das, mesto pred velikim altarjem, duhovnišče, duhovniše.
 Presse, f. Gegeuwart.
 Press, adv., tik, tikama, naponama; f. Knapp.
 Pressant, adj., muden, silen; es ist nicht pressant, ni silo, ne mudi se.
 Pressbani, die, bei den Papiermachern, nach V. ploh.
 Pressbar, adj., stieljiv (poln.), stlačljiv; kar se da stisniti, stlačiti, agostiti.
 Pressbaum, der, der lange starke Hebel einer großen Presse, nach Guism. u. V. slema pri tlačivanju; der Sperrbaum in den Mühlen, terliknik; f. a. Kletterbaum.
 Pressbengel, der, ein an der Spindel der Buchdrucker-Preße angebrachter am äußersten Ende mit einem Knopfe versehener Schwun-garn, kol (z betico), vojnica, mstaroga, russ. kuk; der Bengel oder Schwengel, n. Pot. betica.
 Presshai, der, lionisi baja *.
 Pressheit, das, nach V. ploh, prosica, dim-plosic; deske u. zwar stranico, spreznica.
 Pressedel, der, pokrivalo tiskavnično.
 Presse, die, ein Werkzeug zu drücken u. presen (torcular), tlačivnica, stiskavnica, pre-ša *; nach V. a. žema, russ. tiski, m. pl., böhm. lis; Buchdrucker-Preße, tiskavnicia; Deud, tisk; unter die Presse geben, v natis dati, natisniti dati; das Buch ist unter der Presse, bukve so v natisu (v tisku), se tiskajo; hat die Presse verlassen, so natis-jene, na svotlo prišlo; Freiheit der Presse, f. Pressfreiheit; in der Presse sein, v stiski biti; f. a. Stemmern; in die Presse nehmen, pustiti koga, naviti koga; der Stanz des Leides, lesk, gladkost; es hat die Presse verloren, ne leskoč so; die Deffnung der Presse zum Abfließen des Saftes, gerlo; die Entenlatten, stranice; die Querenlatten, ro-dice; der kleine Druckstich, babcia; der dar-auf drückende Holzstos, strela.
 Preßisen, f. Digeleisen.
 Preissen, v. a., vermittelt einer Presse, pre-šati *, tlačiti, tiskati, žmikat, ožemati, na-žemati, (altst. ſeti, fma); viel pressen, mugo naltlačiti, naltiskati, nakomati, napre-šati; noch einmal preßen, prezemati, pre-tlačiti; drücken, stisniti, stiskati, stlačiti, naltlačiti, tlačiti, zmečkati, zmencati; f. a. Prüden; die Kirche war gepreßt voll, čer-kev je bila naltlačena; den Saft aus der

Sitronen preßen, ožeti, (ožmem), ožemati pomarančo, izžeti, iztisniti, iztlačiti iz nje sok; Wein preßen, f. Kelteren; urgiren, pri-tiskati, priganjati; die Noth preßt ihn, sila ga stiska, tre, tlačii, gnjete; mein Herz ist gepreßt, serce je stisnjeno, v britkosti; Gerichtskosten preßen, f. Exequiren; Matro-sen, Soldaten preßen, ujeti, loviti mornarje, vojake po sili jemati, siliti k službi.
 Pressen, das, tlačenje, stiskanje, meckanje.
 Preßer, der, prešavec *, stiskavec, tlačivec; tirjavec.
 Preßerin, die, prešavka *, stiskavka, tla-čivka.
 Preßerlohn, der, plačilo od tlačnja ali presanja.
 Preßfreiheit, die, razuzdanost tiska (ka-kor kriva raba svobodniga tiska).
 Preßfreiheit, die, svobodni tisk, svoboda v tiskanju bukev.
 Preßgang, der, truma oboroženih vojakov, ki gredo novincev lovit.
 Preßgericht, das, sodnija za tisk, zastran natisnenih reči.
 Preßgesetz, das, postava za tisk.
 Preßglanz, der, lesk, nach V. presni losk.
 Preßhaft, adj., stat bresthaft, hrom, ne-boglen, bolehen, (nach Miklos. auch das altst. nedožen); f. übr. Bresthaft.
 Preßhaspel, der, vreteno papirskovo.
 Preßhaus, das, prešavnica *, tlačivnicia.
 Preßiren, v. a. u. v. n., f. Drängen; es preßt nicht, ni sile, nič se ne mudi; er ist preßirt, ima dokaj opraviti.
 Preßnacht, der, hlapec, ki tlačii ali preša.
 Preßkopf, der, in den Küchen, prešana gla-va (V.); an den Preßen der untere Theil der Schraube, woburch die Preßstange ge-heckt wird, glava.
 Preßling, f. Erbbeertrant.
 Preßmaschine, f. Presse.
 Preßmeister, der, bei den Buchdruckern, n. V. natskač.
 Preßmoss, der, prešanje, prešane; f. übr. Dösmoss.
 Preßschraube, die, Preßspindel, vreteno, nach V. vretenica; Preßschraubenbau, nach Zal. sveča.
 Preßschwengel, der, f. Preßbengel.
 Preßspan, der, bei den Tuchbereitern, de-belo gladiki papir ali karton, ki se po-klada med sukno pri valjanju.
 Preßspindel, f. Preßschraube.
 Preßstange, die, pritiskalo; f. Preßbengel.
 Preßthür, die, deske, ki se rabijo pri valjanju sukna.
 Preßtuch, das, ožemalo.
 Preßübertretung, die, prestopok postave za tisk.
 Preßwand, die, stena tiskavnic.
 Preßwein, der, prešavec (V.), maščeneo, presano vino, nach dem Poln. iztlačeno vino.
 Preßwind, der, postranski veter.
 Preßwurst, die, zelodec, böhm. bachor.
 Preßzeug, das, tiskalo, tiskavna priprava ali oprava.

Preßzwang, der, ovira, nesvoboda zastran tiska; f. Censur.
Preß, f. Drenklau.
Preßo, naglo.
Preßios, *adj.*, drag, zlahten, f. Kostbar.
Preßiosa, *pl.*, dragotine.
Pretium, f. Preis; (pretium affectionis), cena posebniga priljubljenja, *poln.* var- toše polubova.
Preßelbeere, f. Preiselbeere.
Prezel, die, presta, prešta *.
Prebramit, der, pribramec.
Prechen, v. n., sigati, sagastiti.
Preck, *adv.*, ostro, na tanko, pično.
Preck, der, pika; auf den Preck, na piko, na čerko, na las.
Precke, die, f. Neunauge, Stachel; Aufgabel.
Preckel, der, zelce, bodalce; f. a. Kröte.
Preckelci, die, zbadanje z besedo; f. Pifanterie.
Preckeln, **Precken**, v. a., bosti, zbadati; v. n., šemeti, skleti, žgati, (kakor koprija); f. a. Stacheln; preckeln, f. Pifant.
Preckel, f. Emparkirche.
Preckel, f. Gartenhaus; Laube.
Preckler, der, Meßpriester, mašnik, mešnik, (nach dem Russ. posveceaac); Geistliche, duhoven, duhovnik; der hohe Priester, veliki duhoven; ein griechischer oder russischer Priester, pop; ein heidnischer Priester, ajdovski ali poganski duhovnik; zum Priester machen, posvetiti, posvečevati, poduhovniti.
Priester, in der Bsgg. duhovni, duhovski, mašnikov.
Priesteramt, das, maštvo, meštvo, mašništvo, duhovska služba, duhovske opravila; das Priesteramt verwalten, mašnik biti, duhovsko službo opravljati.
Priesteransehen, das, duhovska veljava, zunanja dostojnost.
Priesterdienst, f. Priesteramt.
Priesterhaupt, das, duhovski poglavar.
Priesterhaus, das, duhovščina, duhovščina, semenišče, semenišče.
Priesterheiligtum, das, duhovsko svetišče, svetišče.
Priesterhemd, f. Chorhemd.
Priesterherrschafft, die, Hierarchie, duhovska vlada, vlada duhovščine.
Priesterherrlicher, der, duhovski viksi, vladar, vladar duhovnov.
Priesterhut, der, duhovski klobuk.
Priesterin, die, duhovnica (pri nejevčreih).
Priesterjoch, das, jarem duhovske vlade.
Priesterkleid, das, duhovsko, mašnikovo oblačilo.
Priesterlich, *adj.*, duhovsk, mašnikov; das priesterliche Amt, f. Priesteramt.
Priestermantel, der, mašni plašč, plašč.
Priesterorden, der, duhovni red; f. a. Priesterstand.
Priesterreich, das, duhovsko kraljestvo.
Priesterrod, der, duhovska suknja, duhovska obleka; f. a. Zalar, (*poln.* rwerenda).
Priestersehung, die, duhovsko ustanovilo.

Priesterschaft, die, duhovščina, duhovščina, duhovstvo, duhovni.
Priesterschrift, die, duhovske pismenke; f. Hieroglyphe.
Priesterstaat, der, duhovska deržava.
Priesterstand, der, duhovstvo, duhovski stan, maštvo; sich dem Priesterlande widmen, na duhovstvo učiti se.
Priesterthum, das, duhovstvo, maštvo, posvečenstvo; mašnikova dostojnost.
Priesterurkunde, die, duhovsko pismo.
Priesterwahl, die, volite duhovna.
Priesterweihe, die, mašnikovo posvečenje ali žegnanje *, posvečevanje, posvečenje za mašnika; die Priesterweihe ertheilen, posvetiti, posvečevati (za) mašnika.
Priesterwissenschaft, die, duhovska vednost, učenost.
Priesterwohnung, die, duhovščina.
Priesterwürde, f. Priesterthum.
Priezelgebäd, das, evertje, evertček.
Priezellen, v. n., everteti; v. a., ocvreti, everti.
Prima, die, prima, prvi razred; erste Stimme, prvi glas; Prima-Wechsel, prva menjica; Prima Donna, prva pevka, primadona.
Primär, *adj.*, prvoteni.
Primarius, **Primararzt**, der, prvi zdravnik v bolnišnici.
Primärshule, die, začetna šola.
Primas, der, prvi veliki škof v cesarstvu, nach M. škof pervak, *kroat.* pervostolnik †, *böhm.* u. *poln.* primas.
Primat, das, Primasamt, dostojnost ali služba prviga nadškofa, nach V. prvstvo; f. a. Vorrang.
Primawechsel, f. Prima.
Prime, die, prva, in der Musik, prva stopnja, prvi glas, prva strao (pri buk- vah); in Klöstem, prva ura; im Fechten, prvo postavljenje.
Primel, f. Schlüsselblume.
Primitiv, f. Ursprünglich, das, f. Stamm- wort.
Primiz, die, nova masa.
Primiziren, v. n., novo maso peti, imeti.
Primogenitur, die, prvorojenstvo.
Prinzahl, die, prvinsko, izvorno število.
Prinzenkäse, der, *böhm.* brinza.
Prinz, der, prince *, knez; kaiserlicher Prinz, cesarjevič, cesarič (nar. pos.); königlicher, kraljevič, kraljič; herzoglicher, vojvodič; fürstlicher, knezevič i. t. d.
Prinzenz, in der Bsgg. cesarjeviški, kralje- viški i. t. d., — princov.
Prinzenziehung, die, vzreja, odgoj princov, cesarjevičev i. t. d.
Prinzessin, die, princesinja *, princesa, kaiserliche Prinzessin, cesarjevičina; königliche, kraljevičina, kraljeva, kraljičina; herzogliche, vojvodičina, i. t. d.
Prinzessinapfel, der, princešnik.
Prinzessinbirn, die, princeza.
Prinzip, das, Anfang, izvirek, začetek, (*altst.* načelo), podstavni nauk, podstavno

pravilo; Grundfag, vodilo, poglavitno vo- dil, podstavna resnica; f. a. Grundfag.
Prinzipal, der, gospodar, pri komur kdo dela ali se uči, principal *.
Prinzipal, in Bsgg. poglavitni, prvotni.
Prinzipal(e), das, in der Orgel, principal, nach V. poglavica.
Prinzipalbas, der, poglavitni bas.
Prinzipallin, die, gospodinja.
Prinzipallist, die, gospodarstvo; f. a. Obermacht.
Prinzipalschreiber, der, poglavitni ali prvi dolžnik.
Prinzipalstimmer, die, prvi, poglavitni glas.
Prinzipat, das, predstvo, prednost, per- venstvo.
Prinzipial, der, principist *, učelec družiga gimnazijskiga razreda.
Prinziplich, *adj.*, princovski, knešk.
Prinzipmetall, das, žolta, rumena med ali koldovina.
Prior, der, prednik ali glavar v samostanu, prior *, prvi za opata, (podopat †), nach *Gutem* mališki predstojnik.
Prior, in der Bsgg. priorski.
Priorat, das, priorstvo.
Priorin, die, prednica, priorka, glavarica v samostanu.
Priorität, die, predstvo, prednost, per- vstvo; Priorität der Zeit, poprejšnost.
Prioritätlich, *adj.*, predstven.
Prioritätsrecht, das, predstvena pravica, pravica predstva.
Prise, die, je viel man auf ein Mal nimmt, vzemek, nach M. povzemka, (nach V. za- jen); mit zwei oder drei Fingern, z. B. eine Prise Schnupftabak, ščepek, oščepek, (*poln.* such); ein vom Feinde erbeutetes Schiff, zaplenjena, zujeta ladja, rop, plen, roba, *russ.* dobyča; Prisen machen, capern, vzeti, jemati, zapleniti, pleniti ladije; ein Schiff für gute Prise erklären, razsoditi, izročiti, da je kaka ladja postaven, pravi- čen plen.
Priseibeere, die, češminova jagoda.
Prisma, das, prizma, *russ.* prisma, das gläserne, črna rohnik, nach *Rob.* trirobato steklo.
Prismatisch, *adj.*, prizmatičen.
Prison, f. Duff.
Prisse, f. Britische, Schreibe.
Prismen, v. n., berlungati po vodi.
Prismen, v. n., terjaga, (vom *Böhm.* pryč, weg), spokati, pres pognati; er ist gepritscht, spodletel mu je; v. n., vrata zalopniti, zalopatniti, vedno odpirati in zapirati.
Privat, *adj.*, f. Geheim; unbeamtet, nach *Gutem*, zaseben, privat, samosvojin (mehr: eigenberechtigt); häuslich, domač; der, die, das, brüderlich, poseben, osebni; der Pri- vate, zasebnik, privatni človek.
Privatathener, das, osebno, posebno naključje.
Privatangelegenheit, die, osebujna, osebna rev.

Privatbetheiligte, der, posamski, za- sebni vdeležene.
Privatbühne, die, domače, posebno gle- dišče, gledišče.
Privatdiener, der, posebni služabnik.
Privatdocent, der, privatni docent *.
Privatehre, die, osebno poštenje.
Privateigentum, das, lastnina zasebnih ali privatnih ljudi.
Privaterinnerung, die, skrivni opomin.
Privatgefälle, das, posebni dohodki.
Privatgelehrte, der, zasebni učeni mož.
Privatgottesdienst, das, nach V. tiha Božja služba, tiho cerkveno opravilo, do- maca Božja služba.
Privatim, *adv.*, natihama, doma.
Privatinteresse, das, privatna, zasebna zadeva.
Privatistiren, v. n., sam za se živeti, brez posebniga opravila ali urada, (nach V. osebovati †, posamezvati †).
Privatissimum, ušba, razlaga samo za ne- ktore (ne očitna).
Privativ, f. Ausschließend.
Privatfasse, die, posebna, osebujna denar- nica.
Privatflägel, der, privatni tožnik.
Privatleben, das, zasebno, domače, pri- vatno življenje, nach V. osebovanje †.
Privatlehrer, der, domači učenci.
Privatmann, der, zasebnik, zasebni, po- sebni, privatni človek.
Privatnuzen, der, osebni, lastni dobiček.
Privatperson, die, zasebni človek, zaseb- nik, osebni, sameznik, posameznik; weibl. zasebnica, privatna ženska.
Privatrecht, das, als Subgriff mehrerer Vorschriften, privatno pravo ali pravstvo, etwa auch medebno pravstvo.
Privatrecht, **Privatrechtlich**, *adj.*, pri- vatnopraven.
Privatsache, f. Privatangelegenheit.
Privatschule, die, stranska, posebna, pri- vatna, neočitna šola.
Privatstand, der, zasebni stan, zasebstvo †.
Privatstunde, die, privatni, domači poduk.
Privattheater, f. Privatbühne.
Privatübereinkommen, das, posebni, medsebn dogovor.
Privatunterricht, f. Privatstunde.
Privatvermögen, das, posebno, osebujno, privatno premoženje.
Privatwirtschaft, die, zasebno gospo- darstvo.
Privatzeugniß, das, spričevalo od kaciga zasehniga človeka in ne od gosposke.
Privet, das, f. Abtritt.
Privilegiren, v. n., privilegirati, privile- gi, t. j. posebno pravice ali oblast dati, podeliti; privilegirt, privilegiran, s privile- gijem ali s posebno pravico (s predpravi- co †); f. a. Bevorrechteten; privilegirtes Tes- tament, olajševana oporoka, oporoka s po- sebnimi olajšavami; privilegirtes Gericht, posebna sodnija.

Privilegium, das, privilegij (auch nach dem *Poln.*), *russ.* privilegija; svoboščina, svoboščina, posebna pravica ali oblast, (ki je drugi v enacih okoličinah nimajo), *böhm.* wysada; f. a. *Vorrecht, Befreiung*; privilegium fori cambialis, posebna dobrota menijene sodnije.

Privilegiumsertheilung, die, podelitev privilegija.

Pro et contra, za in zoper kaj, na obe strani.

Probabel, f. *Wahrscheinlich.*

Probabilismus, der, nauk, da človek sme storiti vse, od cesar samo meni, da utegne prav biti.

Probab, *adj.*, dokazan, skušen, po skušnjah poterjen; f. a. *Bewährt.*

Probation, f. *Beweis.*

Probationsschrift, die, dokazni spis.

Proben, das, poskusek.

Probe, die, ein Versuch, skušnja, skus (eig. nach dem *Altstl. u. Russ.* izkušnja, izkus), poskušnja, poskus, proba; eine Probe machen, skusiti (izkusiti), skušati, poskusiti, poskušati; die Probe halten, aushalten, skušnja, prestati, obstati, v skušnji obstati; Jemanden auf die Probe stellen, koga skusiti, skušati; zur Probe, na poskušnja, von Getränken und Gewaaren, pokušnja, na pokušnja; er ließ sich zur Probe davon geben, rekel si je dati na pokušnja, za pokušnja; die Probe hält die Farbe, barva je stanovitna, se ne gane pri raznih poskusih; einen Arbeiter auf die Probe nehmen, vzeti delavca na poskušnja; Kauf auf Probe, kup na poskušnja; diese Beweismittel machen eine halbe Probe, to dokazala so ali veljajo za pol dokaza; Muster, ogled, ogled, pokaz, kosce za pokaz, za ogled, *russ.* obrazcik; Stempel, stempel*, proba*; Proben des Fleisches ablegen, izkazati, izpričati marljivost, ali da je priden; in der Rechenkunst, dokaz, proba.

Probe, in der 3ßg. poskusni, izkusni, — na poskušnja, — na pokušnja, — na proba, na pokaz ali pokazo.

Probearbeit, die, delo na poskušnja.

Probefaden, das, peka, pečenje na poskušnja.

Probefand, das, bei den Böttchern, nach V. stavnik, sestavni obroč; Einband, zvezek na poskušnja.

Probeflatt, das, list na ogled, na poskušnja.

Probeflech, das, poskusni pleh*.

Probeflei, das, izkusni svinec.

Probefbogen, der, pola na ogled ali pokazo.

Probefbuch, das, f. *Probirbuch*; bukve na ogled, na poskušnja, tudi izgledna knjiga.

Probefreihen, das, poskusna mlaček, da se vidi, kako žito plenja.

Probefdruck, der, tisk na poskušnja.

Probef Eisen, das, poskusno, skusno železo.

Probefahrt, die, ogledna ali poskusna vožnja.

Probefest, *adj.*, kar je v skušnji obstalo, dostalo, v skušnji poterjen.

Probefener, das, *altböh.* plamen pravdozvestni.

Probegeräth, das, priprava, orodje za skušanje, poskusna oprava.

Probefegang, der, poskušnja v petji.

Probegewicht, das, poskusna vaga.

Probegold, das, zlato skušano, ki je v skušnji dostalo.

Probekaltend, **Probekältig**, *adj.*, kar je v skušnji obstalo, v poskusnji ali probi poterjen; probekältiger Wechsel, terdna menjica, ki je v redu.

Probekammer, f. *Probirhammer.*

Probekaus, das, hiša skušnje.

Probekengst, der, zrebec za poskušnja, (če se kobila poja).

Probekjagen, das, lovska skušnja, lov za poskušnja.

Probekjahr, das, leto poskušnje, leto na poskušnja.

Probekorn, das, poskusno zernce* (*sreberno*).

Probekunst, f. *Probirkunst.*

Probeklection, die, učba na poskušnja.

Probeklehrling, der, skušanec; f. *Novize.*

Probeklöffel, der, poskusna žlica, izgledna žlica.

Probekmark, die, poskusna marka.

Probekmaschine, die, poskusna mašina ali naprava.

Probekmaß, das, poskusna mera.

Probekmäßig, f. *Probekältig.*

Probekmuster, f. *Muster.*

Probekn, f. *Probiren.*

Probeknadel, die, poskusna igla.

Probekofen, der, poskusna peč.

Probekpredigt, die, poskusna pridiga, pridiga za poskušnja.

Probekr, f. *Probirer.*

Probekergebühr, die, izkusnina, skusnina.

Probekering, der, poskusni obroček ali rink*.

Probeköhre, die, poskusna cevka.

Probekschrift, die, pisanje za poskušnja, za pokazo.

Probekschuß, der, poskusni strel.

Probeksilber, das, skušano srebro.

Probekstab, der, poskusna palica.

Probekstange, die, poskusni drog.

Probekstod, f. *Probekstab.*

Probekstube, die, skušarnica †.

Probekstück, das, poskusek, kos na ogled, na pokazo.

Probekwertzeug, das, skušalo.

Probekzange, die, poskusne klešče, kleše.

Probekzeit, die, čas poskušnje, skušnje.

Probekzeitel, das, skusni listek.

Probekzinu, das, poskušani kositar ali cin.

Probekz, in 3ßg. poskusni, izkusni.

Probekzblei, das, skusni svinec.

Probekzbuch, das, zapisek skušenj, poskusnica †.

Probiren, v. n. u. a., poskusiti, poskusati, skusiti, skušati (richtiger izkusiti, izkušati); den Geschmack einer Speise ober

eines Getränkes prüfen, pokusiti, pokušati (im *Altstl.* versuchen überhaupt), okusati; skušnja napraviti, delati s čim; beweisen, dokazati, dokazovati, izpričati, izpričevati; erforschen, zvedavati, pozvedavati; preskusiti, preskušavati; f. a. *Probe.*

Probirer, der, skušavec, poskušavec, poskusnik.

Probirgewicht, das, poskusna vaga.

Probirhammer, der, poskusno kladivce.

Probirkunst, die, poskustvo, probirstvo (*böhm.*).

Probirknadel, die, poskusna igla (zlatarska).

Probirstein, der, skusni kamen, poskusni kamen, zlatarska oslica za poskušanje zlata in srebra; *fig.* skušnja, skusilo, (*russ.* probirni kamen).

Probirwage, die, poskusna vaga ali tehtnica.

Probirität, die, poštenost.

Problem, das, naloga, zastavek (zlasti zamotani ali dvomljivi), vprašanje.

Problematisch, *adj.*, dvomljiv, negotov, problematičen.

Pröbling, der, skušenec.

Probst, f. *Propst.*

Procediren, f. *Prozediren.*

Procent, das, f. *Prozent.*

Proceß, f. *Prozeß.*

Proceßion, f. *Prozeßion.*

Proclama, f. *Aufruf; Bekanntmachung.*

Proclamation, die, razglas. oklic, oznanilo.

Proclamationssdict, das, oznanivni izrok.

Proclamator, der, izklicovavec, oznanovavec.

Proclamiren, v. a., oklicati, razglasiti (vsem, očitno); f. *Verküundigen.*

Procura, die, Vollmacht, pooblastilo; Besorgungsgelühr, opravnina.

Procuration, die, opravljanje tujih reči; pooblastenje; Trauung durch Procuracion, poroka po pooblastenji, posredovanji.

Procurator, der, oskerbnik, opravnik; f. a. *Bevollmächtigte; Sachwalter, Advokat, besednik, pravdnik, zagovornik, zavetnik (mehr serb.);* in den Klöstern, nach V. gospodar; Staatsprocurator, državni pravdnik, nach V. cesarski besednik, auch procurator.

Procuriren, f. *Verwalten; Verschaffen.*

Prodigalität, f. *Berschwendung.*

Prodigiös, f. *Wunderbar.*

Prodigius, f. *Berschwender.*

Prodromus, f. *Vorbote.*

Product, das, f. *Erzeugniß; Naturproduct, obrodek, pridelek, sad, sadež, plod, (nach dem Russ. proizvod);* Ergebnis, Resultat, f. diese; Product des Gewerbesfleißes, izdelek, rokotvorina †; in der Multiplikation, pmožek, nach V. izvod, auch znesek; eine jede hervorgebrachte Substanz, stvar; Product, der, očitno tepenje učenca v šoli (po zadnjici); *jurist.* der Product, etwa poka-

zovnik †, ta, zoper kogar se v pravdika-ko dokazno pismo pokaze.

Productenpreis, der, cena pridelkov, sadežev, izdelkov.

Production, die, von Urproducten, pridelovanje, dobivanje; f. a. *Erzeugung*; von Kunstproducten, izdelovanje, narejanje; — očitno kazanje, igra.

Productionskapital, das, kapital, dnar za pridelovanje, izdelovanje.

Productionskosten, *pl.*, stroški pridelovanja.

Productionskraft, f. *Productivität.*

Productiv, *adj.*, in Bezug auf Urproducte, rodovit, ploden; sonst, delaven, oberten, priden.

Productivität, die, rodovitnost, plodnost, delavnost, obertnost.

Produzent, der, pridelovavec, izdelovavec; f. a. *Erzeuger; jurist.* pokazavec, vloznik dokazniga pisma (v pravdi).

Produziren, v. a., f. *Erzeugen, Hervorbringen*; pridelati, pridelovati, izdelati, izdelovati, narediti, delati; *jurist.* eine Urkunde, pokazati, podati, vložiti dokazno pismo; f. a. *Legen*; Zeugen produziren, f. *Anführen*; sich produziren, v. r., očitno kazati se, igrati pred množico.

Produzirung, die, pokaz, vložba pisma; sonst, f. *Production.*

Profan, *adj.*, uneingeweiht, zunan, neizvoljen, neposvečen (V.); weltlich, posveten, nach dem *Serb.* svetoven, neduhoven; ruchlos, gerd; f. *Gemein*; der Profane, tujec, nepripuščenec, nepripušeneec, neposvečenec.

Profanation, f. *Entheiligung.*

Profangesichte, der, posvetna zgodovina.

Profaniren, f. *Entheiligen, Entweihen.*

Profanität, f. *Weltlichkeit, Gemeinheit.*

Profanscribent, der, posvetni pisavec.

Profeß, die, obljube, *pl.*, mniška obljuba ali zaveza; f. *Gelübde*; Profeß thun, obljube storiti, delati, zavezati se z mniško obljubo.

Profeß, der, mniški obljubnik.

Profession, die, rokodelstvo, delo, s čimur se kdo peča, živi; obertnija, mojstrija; Profession von etwas machen, kaj opravljati kakor obertnija ali rokodelstvo, živež imeti od česa; Profession vom Saufen machen, pijančevati; vom Tanzen, plesariti; vom Stehlen, tatinitati (V.), kradljivce biti (V.); vom Fluchen, preklinjati, preklinjavec, weibl. preklinjavka biti, i. t. d.

Professionell, f. *Handwerksmäßig.*

Professionist, der, rokodelce; f. a. *Handwerker.*

Professionsmäßig, f. *Handwerksmäßig.*

Professionsverwandte, der, kdor je s kom enaciga rokodelstva ali oberta.

Professo, ex professo, navlaš, navlaš, nalaš.

Professor, der, očitni učenik visjih šol, profesor* (in allen slav. N.), ordentlich, pravi, redni profesor; außerordentlich, izredni; Professor der Theologie, profesor bogoslovja, bogoslovni profesor.

Professorencollegium, das, profesorstvo, zbor profesorjev.
Professorin, die, profesorka.
Professur, die, profesorstvo, profesorska služba, profesura, učeništvo; die Professur niederlegen, odpovedati se profesorstva.
Profil, das, der Durchschnitt, f. dieses; von menschlichen Figuren, strana podoba, stranski vid. (poln. przekroj — prerez); Jemanden im Profile (en profil) malen, koga od (se) strane izmalati, malati, presečni ris.
Profit, der, dobiček, pridava, korist; f. übr. Gewinn, Nutzen; es ist kein Profit, ni nič dobička; auf Profit, na dobiček.
Profitabel, adj. f. Einträglich, Vortheilhaft.
Profiter, der, ostanek, Sparleuchter, nach dem Böhm. gospodariček; poln. profitka; Gewinnstücken, mali dobiček.
Profitieren, v. u. u. a., dobiček storiti, delati, imeti, boljši si biti, profitirati; f. übr. Gewinnen.
Profos, Profos, der, profoz*, in andern slav. M., profos, vojski ječar.
Profund, adj., globok, globokomiselni.
Profundimetrie, die, globokomérstvo †.
Profundität, f. Gründlichkeit.
Prognose, Prognose, die, napoved, prerokovanje zlasti od kake bolezni, kako se bo obrnila.
Prognostikon, das, prerokovanje; ein Prognostikon stellen, naprej povedati, prerokovati komu kaj; f. a. Vorzeichen.
Prognostisch, adj., prerokovaven, napoveden, napovedovaven.
Prognostizieren, v. a., napovedati, napovedovati, naprej povedati, prerokovati.
Programm, das, očitna napoved kake poskušnje ali kakiga družiga početja, oznanilo kakih novih bukev s pregledam zapopadka, naznanilni, povabilni spis, program*.
Progress, f. Fortschritt.
Progression, die, in der Mathematik, postopnost †. russ. progressia.
Progressist, der, naprednik.
Progressiv, adj., napredovaven, postopen; adv., postopnoma.
Prohibieren, v. a., prepovedati, prepovedovati.
Prohibition, die, prepoved.
Prohibitiv, Prohibitorisch, adj., prepoveden, zabraniven.
Prohibitivsystem, das, prepovedstvo, prepovedne naredbe ali postave zastran vvažanja robe iz zunanjih dežel.
Prohic, Proue, die, der mit Laubholz bewachsene Rand eines Feldes, živa meja ob njivah, obrasten obronek.
Projekt, das, namera, nakana, načert, nasvet, russ. u. poln. projekt; Vorschlag, projekt, predlog; f. a. Plan, Anschlag.
Projektal, das, strela, zastrelek.
Projektion, die, načertovanje, nasnavanje; obris, izris.
Projektieren, v. a., načert narediti, delati,

načertati, narisati, nasvetovati, načert osnovati, snovati, nakaniti, nameniti.
Projektmacher, der, kdor vedno velike načerte snuje, snovač novih reči ali nasvetov.
Projektur, f. Vorprung.
Pro insolendo erklären, razglasiti, da ne more plačati svojih dolgov.
Prolapsus, f. Vorfall.
Prolegomena, pl., predgovor.
Proletariat, das, siromaštvo, siromaki, siromaški ali ubogi državljanji.
Proletarier, der, siromak, nemanič.
Prolog, f. Anführlich.
Prolog, der, predgovor, vvod (cig. vevod).
Prolongation, die, podaljšanje, odlog, prelog (plačilniga dne).
Prolongationsgebühr, die, odložnina.
Prolongieren, v. a., podaljšati, podaljševati, dan plačila proložiti, odložiti, (poln. przedłużyc — predolžiti).
Pro lubitu, po volji, poljubno.
Prolosion, f. Vorspiel.
Promemoria, das, (P. M.), spisek v opomin, prošnja pisana, pisana razložba osebnih zadev, ki se izroči višjemu.
Promenade, die, sprehod; f. Spaziergang.
Promenieren, f. Spazieren.
Promesse, die, obet, objuba.
Promotion, die, povzdiga na viši stopnjo, povišanje na akademijsko častno stopnjo ali doktorstvo.
Promotor, der, poviševavec, podelivec akademijske dostojnosti.
Promotus, der, povišanec.
Promovieren, v. a., povzdigniti, povzdigovati, povišati, poviševati koga, podeliti mu akademijsko ali vseučiliščno dostojnost, doktorstvo, podoktoriti (podoktariti) koga; v. u., er hat promovirt, dohtar je postal.
Prompt, adj., hiter, ročen, natančen; adv., hitro, nemudno, brez odloga, picno.
Promulgation, die, f. Kundmachung.
Promulgieren, v. a., razglasiti, oznaniti; f. Kundmachen.
Proune, die, (mont.), zasek s pikelnjam.
Pronomen, f. Silwort.
Pronominal, in Signu, zaimenski.
Pronunciation, f. Aussprache.
Pronuncieren, f. Aussprechen.
Prominium, f. Vorrede.
Propädeutik, die, preduk, pripravljavnik, vpeljavna vadba, predvadbica.
Propädeutisch, adj., predučni, pripravljaven.
Propaganda, die, propaganda*, spreobračevavnica, naprava, društvo za razširjanje katoliške vere, za spreobračanje nevrnih; Propaganda machen, razširjati, širiti kak uk, kake vodila.
Propagandist, der, propagandist*.
Propagation, die, razširjanje kakiga uka.
Propagieren, v. a., razširjati, trositi uk, ali kake vodila, iskati jednomislenikov.
Pro patria, za domovino.
Propeller, der, propeler*.

Propfen, f. Pfropfen.
Propheet, der, prerok auch prorok; Weissager, prerokovavec, vedeževavec; ein guter Propheet, böhm. dobrovestec. ein böser, slavenec.
Propheetenapfel, der, Propheetenapfel, die, prerokška kumara.
Propheetenapfel, die, dar prerokstva.
Propheetengeist, der, prerokški duh.
Propheetentrant, f. Bilsentrant.
Propheetenschafft, die, prerokstvo, prerokovstvo.
Propheetin, die, prerokinja, prorokinja, prerokovavka.
Propheetisch, adj., preroksk, proroksk. nach V. prerokovsk.
Propheetieren, v. a., prerokovati, prerokovati, naprej povedati, napovedati, napovedovati (cig. urr anfangen). bei Dalmat. u. Gutsam. bogovati; ein wenig propheetieren, poprerokovati.
Propheetierung, die, prerokovanje, proročanje. (nach V. a. prerokba); alle seine Propheetenreden gingen in Erfüllung, vse, karkoli je prerokoval, se je spopolnilo.
Propinacian, die, (eines Getränkes), samoprodaja pijače.
Propinacianberechtigte, der, opravice-ner, samoprodajo pijače, od kogar mora vsak kupovati pijačo, kdor je potrebuje †.
Propolist, der, prekupec, prekupovavec.
Propolium, f. Vorfall.
Proponent, der, nasvetovavec, predlagavec †.
Propositoren, v. a., nasvetovati, nasvetovavati, predložiti, predlagati (mehr fremd, jedoch schon im Altlat.).
Proporzion, die, primera, primera, razmera, razmerje; f. a. Ebenmaß, russ. соразмерность, пропорция.
Proporzionalzahlen, pl., razmérne števila.
Proporzionalzettel, der, razmérno šestilo.
Proporzionalist, Proporzionalist, adj., primeren, sprimeren, razmeren; ebenmäßig, ohne Klammern, someren, enakomeren; stereometrische Maße, primeren nos, po primari.
Proposition, die, nasvet, predlog (auch altlat.); Proposition einer Verdict, f. Vorwurf.
Propre, f. Heintlich, Rett.
Proprehandlung, die, lastna kupčija (brez brankov).
Proprete, f. Heintlichkeit.
Proprewechsel, der, lastna menjica.
Proprietät, Proprietät; f. Eigenthümer, Eigenthum.
Pro primo, prvič.
Propt, der, (praepositus), prašt, prepozit (im Bürgerkreis u. Krant); f. a. Vorgesetzte, (bei Gutsam. opravnik †).
Proptet, die, prestija, praštinja.
Proptetier, die, praštijška njiva.
Proptetisch, adj., praštijšk, praštovsk.
Propting, der, ein tichter, fetter Mensch, doberer, trebohar.
Proptstelle, die, praštija.

Prophäten, pl., f. Vorhof, Halle.
Pro quota, pro rata, po svojem deleži, po delu, ki komu gre.
Prorektor, der, an der Universität, prorektor*, namestni ravnavec.
Prorogation, die, odlog, prelog kaciga roka.
Prorogieren, v. a., odložiti, odlagati, preložiti, prelagati (na drugi dan).
Prosa, die, Prose, in allen slav. Wörterbüch. proza*, nach V. und dem Böhm. prosti govor.
Prosaiker, der, prozaični pisavec, prozaik(ar), prozaist.
Prosaik, adj., prozaičen, prostogovoren.
Prosaik, f. Prosaiker.
Proscenium, das, igravnica.
Proscribieren, v. a., izgnati, izganjati iz dežele; der, die Proscribirte, izgnanec, pregnanec, pregnanka.
Proscription, die, izgnanje, pregnanjo iz domače dežele.
Professor, der, raztelesovavec.
Pro secundo, drugič.
Prostitution, die, pregnanje, nadaljevanje.
Proselit, der, spreobrnjenec, novak v veri, novoverec; Proseliten machen, spreobračati k svoji veri, loviti, iskati sovérnikov, jednomislenikov.
Proselitenmacher, der, spreobrnernik, spreobrnitelj, lovec sovérnikov, jednomislenikov; kdor strastno in bodi z lepimi bodi z gerdini pomočki ljudi k svoji veri spreobrača.
Proselitenmacherei, die, nerazsodna, strastna gorečnost v spreobračanju ljudi k svoji veri, na svojo stran; f. Befehlucht.
Prosequieren, f. Verfolgen.
Proserpina, Proserpina.
Prost! Prost! Bog pomoz! naj se pileže, bodi k zdravju!, naj tekne!, na zdravje!
Prostodie, die, prozodija, zlogomerje †, stopomerje †.
Prostodisch, adj., prozodichen.
Prostopodie, die, poosebva †.
Prospekt, der, der Anblick, vid; Aussicht, pogled v —. razgled, izgled (Gutsam.); Jemanden den Prospekt verbauen, nach V. komu okno zazidati; f. a. Bantisch; Plan.
Prospektmaler, der, kdor razgleda mala.
Prosperieren, f. Gedeihen.
Prosperität, f. Wohlfaht.
Prosphieren, f. Voranssehen.
Prostituierten, f. Beschimpfen; Bloßstellen (einen, sich), Lächerlich (machen).
Prostitution, die, onečastenje, sramota.
Prostyl, f. Säulengang.
Protege, f. Günstling.
Protegiere, v. a., varovati, braniti (koga), vleči se, poganjati se za-nj, biti, govoriti za koga; f. Begünstigen.
Protektion, die, bramba, branitev, zagovor, f. a. Günst, (russ. pokroviteljstvo).
Protector, der, branivec, zavetnik; f. a. Schutzherr.

Protectorat, f. Schutzherrschaft.
Protectoriu, die, branivka, zavetnica.
Protest, der, f. Einspruch, Verwahrung, očitni upor, protest, böhm. odpor; Wechselprotest, menjicoi protest; Protest einlegen, erheben, f. Protestiren.
Protestant, der, protestant, luteran, luteranar, nach M. tibineo; f. a. Widersprecher.
Protestantin, die, protestantkinja, luteranka (ali pa tudi kalvinka).
Protestantisch, adj., protestansk, luteransk. (bei M. tibinsk).
Protestation, die, očitno ugovarjanje, upiranje, odbijanje, nasprotno izrečenje; protestiranje menjice.
Protestiren, v. n., upreti se, upirati se; očitno ustaviti, ustavljati se, oglasiti se zoper kaj, zavreči, zametavati, odbiti, odbijati; einen Wechsel protestiren. (als v. a.), protestirati menjico, t. j. dobiti notarjevo spridevalo zastran tega, da kdo menjice noče vzeti ali vzete ne plačati.
Protestirung, f. Protestation.
Proteus, m. Protej.
Protokoll, das, zapisnik, vpisnik, protokol, nach V. besedni zapis; f. a. Matrizel; Protokoll führen, zapisovati; etwas zu Protokoll nehmen, zapisati, zapisovati kaj; zu Protokoll geben, dati, povedati na zapisnik, zapisati dati, dajati; das Protokoll wurde geschlossen, zapisnik je bil sklenjen; ein Protokoll aufnehmen, narediti zapisnik.
Protokollarisch, adj., protokollarische Aufnahme, Vernehmung, zapis; izpraševanje na zapisnik.
Protokolliren, v. a., vpisovati, zapisovati kaj, v protokol zapisati, vzeti.
Protokollist, der, zapisovavec, protokolist*.
Protokollführer, der, zapisovavec.
Protokollführung, die, zapisovanje.
Protokollnummer, die, številka vložniga zapisnika.
Protomathr, der, prvomučenik.
Protomedicus, der, prvi deželni zdravnik, veliki zdravnik (V).
Protontar, der, mestni pisar.
Prototyp, f. Urbild.
Protych, das, böhm. pervokisljónik †.
Protychon, das, pervoživka †.
Protraction, f. Verzögerung.
Proty, der, f. Kröte.
Protyen, v. a., in der Geschüßkunft, die Kanonen und andere schwere Körper von einem Orte zum andern mit Mühe bewegen, pre-rivati, vzdigovati, prevzdigovati kanone, f. a. Anprohen, Abprohen; v. n., mürrisch, unwillig sein, und dieß durch Maulen und Stillschweigen zu erkennen geben, kujati se, potermuliti se.
Protyig, adj., nach Zal. neprigojin, neterlepen; f. übr. mürrisch, Trotyig.
Protyette, die, lanco ali veriga pri kolih za kanone.
Protyanten, v. n., jezikovati, odgovarjati.

Protyagel, der, igla, iglica pri kolih za kanone.
Protywagen, der, bei den Artilleristen, prednji konec, perva prema za kanone, nach dem Russ. predki pl. m.
Protyzeröl, das, provansko, naj čistejši olje.
Protybialisch, f. Sprichwörtlich.
Protybium, das, pregovor.
Protyant, der, živež, sobeno za vojsko, zaloga za hrano, brešno, proviant*; mit Proviant versehen, z živežem zaloziti, zalkladati; f. a. Mundvorrath.
Protyant, in den Bsgn., živežni (V), — za živež.
Protyantamt, das, etwa založnja †.
Protyantcommission, die, založna komisija, živežna komisija.
Protyanthaus, živežnica †, založnica, magacin za živež; žitnica (Getreibekammer).
Protyantiren, f. Verproviantiren.
Protyantmeister, proviantmajster*; kdor ima skerb za zalogo živeža.
Protyantschiff, das, ladija za privajanje živeža, proviantna ladija.
Protyantwagen, der, voz za živež, proviantni voz, žitni voz.
Protyantwesen, das, reči, ki se tičejo zalaganja kake vojske z živežem, živežne zadeve; zaloga živeža.
Protybenz, die, previdnost.
Protyinz, die, dežela, okrajna, pokrajna, provincija; f. a. Bezirk; Gebiet.
Protyinzial, Protyinziell, adj., deželen.
Protyinzialhauptstadt, die, pglavito mesto kake dežele, deželno pglavno mesto.
Protyinzialinteresse, das, deželna zadeva.
Protyinzialismus, der, deželna beseda, govorica, beseda v kaki deželi, v kakem kraju navadna; deželščina, deželšina †, pokrajnsčina, pokrajnsčina †.
Protyinzialzeitung, die, deželni časnik, deželne novice.
Protyission, die, zaklada (V), zaloga, f. Vorrath; Versorgungsbüch, opravnina, provizija; Mästerprovision, mesečna u. dgl.; Vorfrage, previdba.
Protyissionell, f. Vorsorglich.
Protyisor, der, oskerbnik (zlasti lekarnice), provizor; Vertreter, namestnik.
Protyistorisch, adj., začasen, namesten, poln. tymczasowy, böhm. zatimni.
Protyisoriu, das, začasna naredba.
Protyocant, f. Herausforderer; Klöger.
Protyocat, der, f. Besagte.
Protyocation, Protyoetung, die, poklio na boj; prošnja za presojo.
Protyociren, f. Herausfordern; Verufen sich.
Protyos, f. Protyos.
Protyonet, f. Mäster; Ehefister.
Protyomität, die, bližnost, bližnja zlahta.
Protyobiren, v. n., ravnati, iti.
Protyobur, die, ravnava, f. Protyesch.
Protyent, das, (pro Cento), od sto, od-

stotek; zu 5 Prozent, po pet od sto; knjigarski dobiček.
Protyentual, in Bsgn. odstotni.
Protyesch, der, der Rechtsgang, pravdanje, pravdo ravnanje; der Rechtshandel, pravda; den Protyesch gewinnen, verlieren, pravdo dobiti, izgubiti; durch Protyesch gewinnen, pravdati kaj, izpravdati kaj, iztožiti kaj, s pravdo dobiti, izviti, izdelati; er hat sein ganzes Vermögen durch Protyesse verloren, vse svoje premoženje je zapravdal; Protyesch führen, pravdati se, pravdo imeti s kom; Einem den Protyesch machen, tožiti koga; kurzen Protyesch machen, ob kratkem odpraviti, hitro odbiti; ein chemischer Protyesch, kemijsko ravnanje; auf nassem Wege, nach V. razmaka; auf trockenem, razpušanje.
Protyesch, i. d. Bsgn. pravdni.
Protyeschalten, pl., pravdni spisi.
Protyeschirend, der, pravdar.
Protyeschführer, der, pravdavec, pravdar.
Protyeschhandlung, die, pravdno djanje, pravdna obravnava.
Protyeschion, die, procesija, obhod (očitni), nach dem Russ. očitni hod, (nach V. spre-vod); Protyeschion halten, s procesijo iti.
Protyessionstrappe, die, prehodna gozenica.
Protyessiren, v. n., pravdati se, tožiti se (Klage führen); priokati ali preprijeti se (streiten); hast du noch nicht genug protyeschirt? ali se še nisi napravdal?
Protyeschkosten, pl., pravdni stroški, sodni stroški, (nach Gutem. pravdni izlog).
Protyeschmacher, der, pravdar; — rin, die, pravdarica.
Protyeschmäßig, adj., po pravdnem redu.
Protyeschordnung, die, pravdni red, sodni red; Strafprotyeschordnung, red kazenske pravde.
Protyeschsache, die, pravdna reč ali zadeva, pravda.
Protyeschacht, die, pravdarija, pravdarstvo.
Protyeschächtig, adj., pravdarsk, pravdljiv, prepričliv (eig. freisüchtig); der, die Protyeschächte, pravdar, pravdarica.
Protyeschualisch, adj., pravden.
Protyeschverbal, besedni razlog.
Protyeschverfahren, das, pravdna ravnava, ravnanje v pravdi.
Protyeschverhandlung, die, pravdna obravnava.
Protyeschwesen, das, pravdstvo †, pravdne reči.
Prüde, f. Spröde; Brüderie, f. Blererei.
Prüdel, der, der Brodem, kajenje, par, sopar, para (zlasti od kipeče vode), in den Mühlen, prašenje, prah; bei den Sägem, kal, kaluža; f. a. Sprudel.
Prüdeler, der, sešnalo, packalo.
Prüdeln, v. n., hlapeti, vom fochenden Wasser, berbrati, berburkati (V), vreti, vervrati, nach andern slav. M. klokotati; anfangen zu prüdeln, zakipeti, zavreti, za-

klokotati, f. a. Sprudeln; v. a., eine Sache obenhin machen, posežnati, sešnati; v kuhinjii kako jed spakati, da je le; nesnažno pripraviti.
Prüdenz, die, previdnost, modrost.
Prüfeisen, f. Sonde.
Prüfejahr, das, leto skušnje, poskušnje.
Prüfen, v. a., durch einen angestellten Versuch, poskusiti, poskušati, skusiti, skušati (nach M. d. izkusiti, izkušati oder iskušati); einen Wein, eine Speise prüfen oder iskusiti; einen Wein, eine Speise proben, poskusiti, pokušati vino, jed; prüfet Alles nur das Gute behaltet, vse pa skusite, kar je dobro, ohranite; erforchen, untersuchen, preiskati, preiskovati, raziskovati, pregledati, pregledovati, pozvedovati, razgledovati, izsledovati, russ. auch razhirati; prüfen einen Vorschlag, preudariti, preudarjati, pretehtati, pretehtovati, premisljati, pretretati, pretresovati na vet; einen Schüler prüfen, eraminiren, preskusiti, preskušati, prokskušavati, izprašati, izpraševati; der Geprüfte, preskušenee; sich prüfen, izpraševati se, svojo vest izpraševati; geprüft, izprašen, poterjen, doskušeo, doučen; ein prüfendes Auge, sledivni pogled.
Prüfen, das, preskušanje, skušanje, poskušanje, izpraševanje, pretehtovanje, preudarek.
Prüfenswerth, Prüfenswürdig, adj., preudarka, preskušnje vreden.
Prüfer, der, izpraševavec, skuševavec, preskusnik, preskušavec; pozvedovavec.
Prüferin, die, izpraševavka, skuševavka.
Prüfung, die, f. Probyirung, umno izpraševanje, umetnost v preskušnji, presodnost.
Prüfung, der, izpraševanec, preskuševanec; izpraševani učenoc.
Prüfstein, der, f. Probyirstein.
Prüfung, die, Untersuchung, skušanje, skušnja, poskušanje, poskušnja, preiskovanje, pozvedovanje, izledovanje, pretres, presoja, pregledovanje, razgledovanje kake reči; russ. auch razbiranje; die Prüfung dieses Sages wollen wir ein anderes Mal vornehmen, drugikrat hochem preudariti, v pretres ali presojo vzeti ta stavek; Examen, preskušnja, izpraševanje; eine Hauptprüfung, veliko izpraševanje, velika preskušnja; f. a. Probe.
Prüfungsausschüß, der, izpraševanjski, izpraševadni odbor, preskusni odbor.
Prüfungscandidat, f. Prüfling; kdor prosi za preskušnjo.
Prüfungscommision, die, izpraševavna ali preskusna komisija; f. a. Prüfungsausschüß.
Prüfungsfener, das, preskusni, poskusni ogenj.
Prüfungsform, die, oblika, način preskušnje.
Prüfungsgegenstand, der, reč preskušnje, nauk, iz kteriga se kdo izprašuje.
Prüfungsgeist, der, presodljivost.

Prüfungsgespräch, das, preskusni pogovor ali razgovor.
Prüfungsmittel, das, skusilo, preskušalo.
Prüfungstisch, der, soba za preskušnje.
Prüfungstunde, die, ura preskušnje ali izpraševanja.
Prüfungstag, der, dan izpraševanja, dan za preskušnje postavljen.
Prüfungstage, die, preskušnina.
Prüfungsthal, das, dolina skušnje.
Prüfungstrieb, f. Prüfungsgelbst.
Prüfungszeit, Prüfzeit, die, čas skušnje, poskušnje.
Prüfwage, die, poskusna tehtnica.
Prügel, der, sklesek, oklesek, ein Knüttel, f. dieses; ein Stock, palica ssebnio debela in zercasta, krepelce; die Prügel pl., udarci s palico ali porenkljem; Einem Prügel geben, f. Prügeln: mit einem Prügel darcin schlagen, s silo delati, silo poprijeti se; mit dem Prügel antreiben, s palico (t. j. s silo) priganjati koga; der Prügel wird zu ihm friegen, šiba ho pela; Einem Prügel unter die Kräfte werfen, pndkrepeliti koga; mezelj, paklez, prakol.
Prügelei, die, pretep, poboj, tepež. f. Schlägerei.
Prügelholz, f. Knüttelholz.
Prügelgefahr, die, nevarnost, dobiti jih s palico.
Prügeln, v. a., tepsti, biti, tolči s palico, porenkljem ali krepeljo, krepelcam, auch überhaupt für schlagen, otepsti, pretepst, pretepati, nabiti, nabijati, otolči, ootolči, pretepolči, nagarhati, ogurhati, pregarhati, garhati, oguliti, naguliti, guliti, oklestiti, klestili, ootoliti, otriojati, našččkati, šččkati, omlatiti, namlatiti, premlatiti, mlatiti, ošlatati, opokati, napokati, pokati, namazati, mazati, nahabiti, obunkati, nabunkati, bunkati, prismukniti, nazgati, ozgati, nassekati, naklepati, nakuriti, nadegati, česniti, česati: sich prügeln, ošvigati, pretepst se, biti se s kom. f. a. Knütteln; zu Tode prügeln, ubiti s palico, s kolam.
Prügeln, das, pretepanje, nabijanje.
Prügelnacht, die, šiv cez palico.
Prügeluppe, die, niedrig für: eine Tracht Prügel, leskov močnik, leskova mast, leskovo olje.
Prügelweg, der, grajena cesta.
Prüglert, der, pretepastev.
Prüglertin, die, pretepastevka.
Prümme, f. Broden.
Prunelle, die, f. Brunelle; f. Fliegenfänger.
Prunellenfals, das, solitarjeve zerna.
Prunin, das, slivovina.
Prunf, der, berhkota, blis, krasnost, (M. poln. okrasa), dragota, f. Gebränge, Pracht, Glanz; ohne Prunf, brez hrupa, brez zunanje bliščobe, blišobe.
Pruntaufzug, der, slavni obhod.
Prunbeet, das, prelepa, bliščeca, blišeca postelja.
Prunblume, die, prekrasna cvetlica.
Prunbohne, die, mnogocvetni bob.
Prunbecke, die, prelepa, predraga odeja.

Prunbegen, der, paradni meč.
Prunfen, v. n., bliščeti, blišeti, svetiti se, kazati se v veliki lepoti. v lišpu in gizdi, vznášati se. f. Prangen: po malem jesti (kakor povabljenec).
Prunfer, der, kdor se prevec gizda in lišpa.
Prunffinger, der, perst s perstani.
Prunfgebäude, das, prelepo, zelo posloje.
Prunfgefäß, Prunfgefäß, Prunfgemach, Prunfgeschier, Prunfgewand, das, posoda, gostije, soba, lončenina, obleka s prevetliko gizdo, z nezmernim lišpam.
Prunfhast, adj., gizdov, velikolepen, krasen, bliščec, blišec.
Prunflieben, adj., gizdoljubljen, zunanjo bliščobo, blišobo in lišp ljubijoc.
Prunflos, adj., tih, brez gizde in lišpa, brez hrupa, skromen.
Prunflosigkeit, die, brezgizdnost, tihost, skromnost.
Prunfmacher, f. Prunfer.
Prunfredner, der, govornik, ki rabi lepe besede brez globociga pomena.
Prunfrednerci, f. Declamation.
Prunfjaal, der, lepo ozalšana soba.
Prunfsucht, die, napuh, gizdavost.
Prunfvoll, adj., f. Prachtvoll.
Prunfwagen, f. Prachtwagen.
Prunfzimmer, f. Prachtzimmer.
Prunziegel, der, neka ploščasta, ploščasta opeka za streho.
Prunzen, v. n., kihati, pihati kakor mačka.
Prunz, das, grampa od kuhane ribje masti.
Psalm, der, psalm, (aveta, Davidova pesem), böhm. zalm.
Psalmbuch, das, psalmnik, bukve psalmov, russ. psaltr.
Psalmen, v. n., psalme peti, prepevati, nach dem böhm. psalmovati.
Psalmgejang, der, Psalmsied, das, petje psalmov; psalm.
Psalmgedien, Psalmsingen, f. Psalmen.
Psalmist, der, pevec, skladavec psalmov, nach dem Russ. psalmcuik.
Psalmfänger, f. Psalmist.
Psalter, der, nach M. das Russ. psaltr. poln. psalterz, allsl. pės'nica, pėv'nica; f. a. Psalmbuch; der fältige dritte Magen bei den wiederblühenden Thieren, devetogub, prebiravnik.
Psalterpiel, das, brenkanje psaltira.
Pseudos, in Bzgn. lažnjivi, lažni, krivi, nepravi, podverženi, nach dem Russ. samozvaneč, weib. samozvanka, (analog dem franjöz. soi disant).
Pseudomorphose, die, goljufna premena.
Pseudonym, adj., falschnamig, pod lažnim, krivim, izmišljenim imenom.
Pseudophilosoph, der, lažnjivi, krivi modrijan, modrec samoznanec.
Pseudoprophet, der, krivi, lažnjivi prorok.
Pittig, f. Papagei.
Piora, f. Krähe.
Piorisch, f. Kräzig.
Pst! int., pst! bst!

Pflanze, die, duša; Psiha.
Pflanzlich, adj., dušen.
Pflanzlog, der, dušosloveč, dušoznavec, f. pflanzlog.
Pflanzlogie, die, dušoslovje, dušoznanstvo, f. dušosloven, dušoznansk, nach dušoznanstvu, pflanzlogisch.
Pflanzmagie, Pflanzmagie, f. Geisterbannerei.
Pflanzluste, merzla kopel.
Pflanz, die, ječmennvka, ječmenova voda, izana.
Pflanz, das, slinovinn.
Pflanz, die, f. Geschlechtskreise, Mannbarkeit.
Pflanz, adj., ošiten, razglašen, vsem anan, oklican; f. übr. Dessenlich.
Pflanz, das, razglas. postava za razglas. namenjena.
Pflanz, das, oznanilo, razglašena postava.
Pflanz, die, razglašenje, razglas, oklic, oznanilo, f. a. Kundmachung.
Pflanz, das, občinstvo; eine an einem öffentlichen Orte versammelte Menge, zbrana, mnoštvo; Zuschauer, gledavec; Zuhörer, poslušavec; Zesewer, refer, braveci; alle mit uns zutreffend lebenden Personen, die Welt, svet, ljudje, ljudstvo, skupščina, skupščina, russ. publika; etwas vor den Augen der Publikum thun, ošitano, nach V. kaj pred očmi vsiga sveta storiti; auf Universtitäten, ošitna učba, ktero sme vsak zastopnik poslušati; f. a. Gemeinwesen.
Pflanz, Publiciren, Publiciren, v. a., razglasiti, razglašati, razglaševati, oznaniti, oznanovati, naznaniti, naznanovati; f. a. Kundmachen.
Pflanz, f. Publikation.
Pflanz, der, publicist*, moč v derzavnem pravstvu zveden, ki zlasti v časnikih ali novicah zadevne vprašanja razlaga, f. a. Journalist.
Pflanz, f. Journalist.
Pflanz, die, ošitnost.
Pflanz, die, sušivnica, kjer se sol suši.
Pflanz int., pok!
Pflanz, f. Pflanz.
Pflanz, das, ein ruffisches Gewicht von 40 Pfund, pud. m.
Pflanz, adj., debel kakor sodček.
Pflanz, die, debela mulica, debelak.
Pflanz, der, englische Reihweise, puding, pudin.
Pflanz, der, jajčasti kremen.
Pflanz, der, koder, kodrasti pes, pudelj*, (auch russ. böhm. u. poln.); nach wie ein Pudel, moker kakor miš; er ist bekannt wie ein hunder Pudel, znan je kakor slab dnar; eine Kegelei, f. dieses; ein Versetzen, blod, blodnja; zmoza, pomota; einen Pudel machen, schiefen, (pri keglanji) slabo, napeno vreci; sploh zmotiti se, zgrešiti, pogrešek ali pomoto storiti; f. a. Pflanz.

Pflanz, adv., pudelbid betrunken, do do-
 briga pijan.
Pflanz, f. Weiss.
Pflanz, der, koder.
Pflanz, der, kodroglavec, kodrolasec, koder.
Pflanz, die, kosmata kapa, kučma, nach M. mata.
Pflanz, v. a., Einen, gerdo kakor s psam ravnati s kom, kakor svinja z mehäm; f. a. Pudel: v. n., keglati; pri keglanji ne zadeti; sploh zmotiti se ali zgrešiti, pomoto storiti; opotekaje se iti kakor pijanci, gugati se; das Brot pudelt, kroh se je spakedral.
Pflanz, adj., ves smešen, norčav, glumljiv, godčevsk, šalviv.
Pflanz, die, zelo kosmata goscnica.
Pflanz, f. Pflanz.
Pflanz, sram, f. Geburtsglied.
Pflanz, der, ein feines Pulver überhaupt, f. Pulver; Haarpuder, moka ali štupa za lase, nach Gutsch. das russ. pudra.
Pflanz, die, mošnjica ali žaklič za vlasno moko ali pudro.
Pflanz, der, pihavnik ali sipavnik, iz kteriga se siplje moka ali pudra na lase.
Pflanz, der, pudrar.
Pflanz, adj., oštupan, opudran.
Pflanz, der, pudrar.
Pflanz, die, pudrarica.
Pflanz, der, ogrinjalo, ki se jemlje pri pudranji las, poln. podwłosnik (= podwłosnik).
Pflanz, v. a., oštupati, poštopati, štupati, potresti, potresati lase z moko ali pudro, opudriti, opudrati, popudrati, pudrati oter pudriti, prašiti.
Pflanz, f. Puderbläser.
Pflanz, der, štupavnik, f. a. Puderbläser.
Pflanz, der, pudrasti losos.
Pflanz, die, škatala za pudro, pudronica.
Pflanz, der, sephani, stolčeni cukor*.
Pflanz, pl., otročarije.
Pflanz, f. Kindbettfieber.
Pflanz! puh! puh! tresk! zok! lop!; es wird Puffe regnen auf deinen Pudel, lop! lop! bo pelo po tvoji gerbi; der Puff, bunka, puh, udar; einen Puff geben, f. Puffen; nabrani, široki rokavi; Aufschwellung, huh, nabuhnjeno; umetno zvišane ženske nedra; das ist ein Puff, ta je bosa, ta je izmišljena, smešna govornica; auch prazna baharija, f. Aufschneiderci.
Pflanz, der, nabrani široki rokav, karkorsne časih nosijo ženske.
Pflanz, f. Feigbohne.
Pflanz, v. a., opuhati, puhati, otleči, otolči, tolči, lopniti, lopati, nazokati, nabunkati, bunkati koga s pestjo, f. Prügeln; dregati, gnjocati, zokati, sovati s pestjo; den Wein puffen, (Provinz.) vino mesati, čaplariti (M.); v. n., einen dum-pfen Schall von sich geben, bobotati, lop-

nit, loputniti, loputati, hropati, f. Dampf; anšpuffen, nabuhniti se, napihniti, napihovati se; vulg. es pufft, to je nekaj, to nekaj kaže.

Puffen, das, bukanje, puhanje, lapanje. Puffer, ber, puhavec; Saßpistole, pistolica, mali samokres, f. a. Zerjerol.

Puffspiel, das, puf*.

Puffwagen, ber, kmečki voz z neokovanimi kolesi.

Puffel, f. Weisß.

Puissance, f. Macht, Großmacht.

Pulen, v. a., zmakniti, zmikati, izpleti.

Pulerei, die, mala tatvina.

Pulhaftig, adj., zmikaven, tatvinsk.

Pule, Pulchen, Pulhahn, f. Henne, Hahn.

Pulen, Pulken, f. Kneipen, Klauen.

Pull, f. Pudelkopf.

Pulle, die, eine Flasche, vampasta sklenica; Harn, scanje, seavnica.

Pullen, v. n., f. Saufen; Pissen.

Pullcinella, auf ital. Theater, pulci-nella*, f. Hanswurst.

Pulliane, die, vampasta sklenica.

Pullmeister, ber, veliki pijanee.

Pulpet, f. Pult.

Pulproß, (Tringa squatarola), f. Pardel.

Puls, ber, Schlag, udar, udarec zlasti na zvon; der Schlag der Pulsader, trip, bilo, cip, bitje, tep(enje), tolčenje žile privodnice, russ. u. poln. puls; Pulsader, nach Gutsm. u. V. cipla, bei Gutsm. auch das kroat. žila igravica. poln. tetna żyła. nach Vertovec žila odvodnica, odvodna žila u. Blutader (vena), žila privodnica, privodna žila, hingegen nach Dr. Bl. gerade umgekehrt, so wie auch im Böhm. nach Presl odvodnice Blutader, und privodnice, Pulsader, obšchon Jungman mit Rücksicht auf's Herz als das Centrum des Blutumlaufes ber erstgenannten Bezeichnung den Vorzug gibt; der Puls geht, schlägt, cipla tepe, tripa, bje, tolče, (ein) Mal schlagen, tripniti; u. ein heftiger, schwacher, ungleicher Puls, močna, slaba, nestanovitna žila; er hat keinen Puls, žila mu več ne bje, ne tepe; nach dem Pulse fühlen, pošlatati žilo, kako bje, kako kri teče. puls poskusiti.

Pulsader, die, f. Puls; cipla, nach M. a. oipnica, oipna žila, nach dem Russ. bijo-ća žila.

Pulsadergeschwulst, die, Pulsaderkropf, ber, (aneurysma), razšir ali razteg žile privodnice.

Pulsation, die, bitje, tepenje, tripanje privodnih žil.

Pulsen, Pulstren, v. n., biti, tepsti, tolči, tripati; nach pulset Leben in seinen Adern, še bje življenje v njegovih žilah.

Pulshammer, f. Wasserhammer.

Pulst, f. Kolbenrohr.

Pulsten, f. Bläthcheru.

Pulsmesser, ber, blinmér f, oipmér f.

Pulsschlag, f. Puls.

Pulststillstand, ber, Pulsstodung, die, (Asphixie), oterpanjenje privodnih žil, o-krep kervi.

Pulswage, f. Pulsmesser.

Pulstzittern, das, tresoči žilni trip.

Pult, das, naslon ali polica za bukve, nach dem Böhm. podstavek, pult; in der Kriegs-bankunft, nach dem Böhm. naboj.

Pulldach, das, einhängiges Dach, nach V. klanica, nach Zal. pristrešek, streha samo z eno položno stranjo.

Pulver, das, überhaupt, prah, moka, (zun. Mehl), stupa*; als Arznei, auch Pulverchen, nach allen and. slav. Dialecten, prašek; stupa*; Schießpulver, nach den übrigen slav. M. strelni prah, auch prah schlechthin, nach V. smodnik, gem. pulser*, purfelj*; er ist nicht einen Schuß Pulver werth, ni poka vreden, ni piškaviga oreha vreden, ni za nič, za uikako rabo; sein Pulver riechen können, ne moči vohati strelniga praha, bahjoseeren, boječ biti; diese Soldaten haben noch kein Pulver gerochen, ti vojaki še ne vedo, kak dah ima strelni prah, še niso bili v bitvi, v ognji; er hat das Pulver nicht gefunden, bebast, zabit je, nima dokaj v glavi; ein Pulver für die Augen, vulg., predrobno pisanje; zu Pulver machen, stoßen, f. Pulverisieren; einem ein Pulverchen beibringen, zandati komu.

Pulver-, i. d. B. Bsgn. — za strelni prah ali smodnik. — strelniga praha, — prahn.

Pulverartig, adj., prahast, prahu podobn.

Pulverbeutel, ber, Pulverbüchse, die, prašnik.

Pulverchen, f. Pulver.

Pulverdampf, ber, dim ali čad od strelniga praha.

Pulverdonner, ber, pokanje, germenje strelniga praha.

Pulverfaß, das, sod za smodnik ali strelni prah, sod strelniga praha.

Pulverfeger, die, rešto za strelni prah.

Pulverflamme, die, plamen vžganiga strelniga praha.

Pulverflasche, die, prašnik, f. Pulverhorn.

Pulvergang, ber, podkopni prehod s strelnim praham napolnjen.

Pulverhandel, ber, kupčija s strelnim praham ali smodnikom, smodničarstvo f.

Pulverhaus, f. Pulverthurm.

Pulverholz, f. Faulbaum.

Pulverhorn, das, rog za smodnik ali strelni prah, nach dem Böhm. u. Poln. prahovnica.

Pulvericht, adj., sephan ali semlet na drobno, stupast, prahu podobn, böhm. praškovit.

Pulverig, adj., kar ima prah ali štupo v sebi, sephan, stolčen v prah.

Pulverisation, Pulverisirung, die, sephanje, razmetje v prah.

Pulverisieren, Pulveru, v. a., v prah stleči, stolči, tolči, razmeti, semleti, meti, sephati, phati.

Pulverlammer, die, smodnišnica, ali kamera za strelni prah v ladij; in einer Mier, russ. kamera podkopa; del kaunne,

kamor se smodnika ali strelniga prahu naeseje.

Pulverlarren, ber, voz, kola za smodnik, prah, (russ. jaščik porohovoj).

Pulverlohn, das, (posamuo) zerno smodnika ali strelniga praha.

Pulvermacher, ber, kdor dela strelni prah, smodničar f.

Pulvermagazin, ber, zaloga ali magazin strelniga praha, f. utr. Pulverthurm.

Pulvermaß, das, mera, merica za smodnik ali strelni prah, kar ga je treba na en strek, patron*.

Pulvermasse, die, etma prahovina ali zmes, in ktore se dela strelni prah.

Pulvermühle, die, praharnica, mlin za strelni prah, pulstramica.

Pulvermüller, ber, prahar f, smodničar f, (russ. porohovoj master).

Pulvern, v. n., praško ali zdravilne štupe jemati, uživati.

Pulvern, v. a., f. Pulverisieren, v. n., u-streliti, sprožiti, f. a. Losfahren.

Pulvernäpfchen, das, kresilo.

Pulverprobe, die, skusanje strelniga praha.

Pulverrauch, f. Pulverdampf.

Pulverröllchen, f. Patron.

Pulversack, ber, in den Feuerlöchern, die Stelle, wo das Pulver die größte Gewalt ausübt, nach V. strek; vrea ali meh s strelnim praham napolnjen.

Pulversatz, f. Pulvermasse.

Pulverschuß, adj., kdor se strela, boja boji, f. Feig.

Pulverschwamm, ber, goba (s potrese-nim smodnikom, da se je rajši prime ogenj).

Pulverschwanger, adj., kar ima mnogo strelniga praha v sebi, böhm. prachotežky.

Pulverschieß, das, sito za strelni prah.

Pulverschrenge, das, razbijanje kamenja s strelnim praham, razstreljanje.

Pulverthurm, ber, smodnišnica, pulferni- nica*, turn, v kterem se hrani strelni prah, zidnica za strelni prah, (russ. porohovoj magazin, böhm. prachovna).

Pulvertonne, die, f. Pulverfaß.

Pulverwagen, voz, strelniga praha; f. Pul- verlarren.

Pulverwurfs, die, meh s praham napol- njen za zuziganje podkopov; strelnoprashna kabanja.

Pump! int. f. Puff!; Pump, ber, f. Puff, ber, Stoß; als Schimpfwort, teleban, stor- klez; auf Pump nehmen, f. Borg.

Pumpbrunnen, f. Pumpe.

Pumpe, die, nach dem Kroat. sesaljka, tromba (auch ital.). pumpa, vodovlak, poln. wodociąg (= vodotok), nach V. gu- ba (?), russ. naos; ein Brunnen, nach V. sterna na žago; vodnjak ali kladez na pumpo.

Pumpen, i. d. B. Bsgn. sesaljčni, pumpni.

Pumpen, v. n., bunkniti, sterbunkniti (v vodo); v. a., pumpati, na sesaljko vleči, plati (poljem), trombati, (nach V. auch za- gati u. z gubo ober gobo vleči), s pumpo

zajemati, čerpati; das Wasser aus dem Schiffe pumpen, vodo izplati, plati iz ladije; in der Studentensprache, na zajem ali na po- sodo vzeti, jemati dnar.

Pumpenrömel, ber, pumpni rokav na la- dijah, (po kterem se izplana voda od- peljuje).

Pumpenbohrer, ber, kdor trombe verta, sveder pumpaik.

Pumpendahl, das, pumpni odvod na (la- dijah).

Pumpengat, das, pumpno ustje.

Pumpenhasen, ber, pumpna kljuka.

Pumpenherz, f. Pumpenschuh.

Pumpenlasten, ber, pumpni oboj.

Pumpenlappe, die, zaklopnica, jezicek pri pumpi.

Pumpenlöben, ber, pumpni precep.

Pumpenmacher, ber, pumpar, sesaljcar.

Pumpenmaße, die, pumpna razsoha.

Pumpenrohr, das, Pumpenröhre, die, pumpna cev, pumpni ror*.

Pumpensauger, f. Pumpenschuh.

Pumpenschuh, ber, pumpni čevlj.

Pumpenschwengel, ber, sesaljčna ročica.

Pumpenstange, die, Pumpenstoc, ber, die eiserne, auch hölzerne Stange in der Pumpe, an welche der Pumpenschuh befestigt ist, pumpni drog; Pumpenstoc, als Haupttheil der Pumpe, f. Pumpenröhre.

Pumpenstiesel, ber, srednja cev v pumpi, kakorsne se rabijo na ladijah.

Pumpenwerk, das, masina s pumpami, f. a. Saugwerk.

Pumper, ber, pumpavec, kdor vodo vleče s pumpo; kdor na posodo jemlje.

Pumpermette, die, nach V. duhovne mo- litve velikiga tedna, f. a. Pöstermette.

Pumpern, v. n., ropotati, rozlati.

Pumpenriedel, ber, čerui Vestfalski re- zenjak (kruh); f. a. Späßvogel.

Pumpstose, f. Blinderhose.

Pumpstule, die, strojarska tolkavnica.

Pumpst, ber, ropot (zlasti vetrov po trebulu).

Pumpst, f. Fargen; Prügeln.

Pumpstule, f. Kolbenrohr.

Pumpstange, Pumpstiesel, Pumpen- werk.

Punge, f. Pad, Sad.

Pungeln, v. n., opertiv nositi.

Punkt, Punct, ber, Stich mit einer feinen Spitze, pik; Küpfel, Zeichen in der Schrift, pika, piknja, russ. točka, poln. u. böhm. kropka (Tropfen), auch točka; mit Punkten mahlen, s pikami malati; auf den Punkt, na tanko, picno, russ. točno; etwas nach allen Punkten erstellen, kaj po vsem dopol- niti, na vse strani, po vseh delih; was diesen Punkt betrifft, kar se te reci tiče, kar zadeva to rec; auf dem Punkte stehen, nach V. u. im Böhm. na tem biti, besser nakaniti, kaniti, nakanil sim bil, volja me je bila; pripravljn biti; f. a. Begriff (im Begriffe sein); einem den Punkt über das i setzen, razlagati komu, kar ne potrebuje

razlaganja; und hiemit machte er Punctum, s. temi besedami je končal ali nehal; diesen Punct wollten wir nicht berühren, od tega se ne bova menila; der Theil einer Rede, del; ein Saß, stavek; Absatz, odloček. odstavek; es darf kein Punctchen fehlen, prav nič, le pičice ne sme manjkati; Punct eines Vertrages, člen, členek. (imenitnoisi in torej odločno povedana) reč; zadeva, okoliščina, okolišina; s. a. Gegenstand; ein sehr kleiner, kaum merklicher Theil, ein Punctchen, pičica, zernce; Punct sieben Uhr, na tanko od sedmih, kakor ura odbije sedem; die Sache ist auf den Punct gelangt, prišlo je do tega; ein wichtiger Punct, imenitno mesto, s. Platz; Punct für Punct beantwortet, na vsak člen posebej odgovoriti; die Erde ist nur ein Punct gegen das Ganze der Schöpfung, zemlja je samo pičica, zernce proti vsemu stvarstvu; (geom.) einen festen Punct suchen, iskati terdniga mesta; Endpunct, konec, skrajnost; Abendpunct, srednji zahod, zahodišče, zahodiše; s. a. Standpunct, Schwerpunct, Mittelpunct u. dgl.; in der Natur. (Serpula planorbis), plosčasta, plosčasta lezovka.

Punktschat, der, opikani ahat.

Punktation, die, načertek. ali spis poglavitnih členov kake pogodbe.

Punkteisen, s. Punktirad.

Punkteu, s. Punktiren.

Punktfaru, der, (Polypodium), sladke korenine.

Punktiren, v. a., opikati, napikati, pikati, pike narediti, delati; s pikami, iz pik narediti, narejati, (n. pr. podobno), nabadati; s pikami zaznamiti, zaznamovati, usnovati, oznamenjati.

Punktirkunst, die, umetno punktiranje ali pikanje.

Punktirkoralle, die, (Isis millepora), knravda mnogopločnica.

Punktiradel, die, punktirana igla, rezbarska igla.

Punktirrad, das, punktirno kolesce.

Punktlich, adj., natančen, pičen, russ. točen; ein punctlicher Mann, natančen mož, auch tenak, ki se terdno derži reda; punctlich verrichten, na tanko, pično, po vseh delih opraviti, opravljati, storiti, delati; adv., na las, na tanko, natančno, ob uri, na uro, kakor ura; ob odločenem, ob pravem času.

Punktlichkeit, die, natančnost, pičnost.

Punktlinie, die, čerta s piko zaznamljena; neka Karolinska pikasta kača.

Punktmaßig, s. Punktlich.

Punktio, in Puncto, gledé na —.

Punktirad, s. Punktirad.

Punktstein, s. Granit.

Punktuation, die, pikanje.

Punktuell, s. Punktlich.

Punktur, die, an dem Deckel der Buchdruckerpreße, nach V. bodilo, punktura, böhm. zabodka.

Puppweise, adv., členek za členkam. stavek za stavkam, punkt za punktam.

Pupp, Pupp, s. Paarnest.

Pupp, der, punč. russ. punč.

Puppbecher, der, časa za punč.

Pupfen, v. n., punčevati. punč piti.

Pupfenule, die, navadna sova.

Pupfgeist, der, Puppessenz, die, punčevina. punčev izleček.

Pupfgesellschaft, die, družba punčevavcov.

Pupflied, das, pesem, peta pri punči.

Pupflössel, der, žlica za punč.

Pupfpulver, das, punčev prašek.

Pupfwirth, der, punčar.

Pupfwirthin, die, punčarica.

Pünt, s. Spitze.

Punze, die, punč.

Punziren, v. a., punčirati.

Punzierung, die, punčiranje.

Pupill, der, Wundel, siroti nedoletna, varovane; Pupille, die, varovanka.

Pupillar, in Plagn. sirotni, sirotinski, varovanski.

Pupillardepositum, das, sirotinsko hranilo.

Pupillargelder, fig., sirotinski denarji.

Pupillarmäßig, adj., sirotinsk, pupillarmäßige Siederheit, sirotinska, t. j. taka varnost, kakoršne je po postavi treba, gledé na sirotino premoženje.

Pupillarsubstitution, die, pupillarno postavljenje, postavljenje dedica po nedoletnem dedicu.

Pupilarabelle, die, sirotinski razkazek.

Pupillarvermögen, das, sirotno, sirotinsko premoženje.

Pupille, s. Augentlern.

Pupillencollegium, das, varstvena sodnija.

Pupillencrath, der, varstveni svetnik.

Pupillengelder, s. Pupillargelder.

Puppe, die, Kosewort für ein kleines Mädchen, punica, punčica, čeca; so auch die nachgemachte Figur eines Kindes, Döcke, punčika, čeca, lila (böhm. u. poln. lala), lilika, donda, puza za igračo; nach dem Poln., Böhm. u. Kroat. lutka; auch mößlich; ein Büschel Winsen, woran die Fischer den Köder binden u. dgl., nach V. plavut, bei den Insekten, meh, mešček, mešič, zapredek, zok. russ. kukla, nach Medved trudlo; walgenförmige Schiffsolbe, sveca, s. Rohrrolbe; po konci postavljenno snopje.

Puppen, v. n. u. v. a., s čecami, s punčicami igrati (se), donde, pože, lile delati; po konci postavljati snopje, nach dem Böhm. grotiti; ribe vabiti s plavutjo; zamotati, zamotavati v kaj; v. r., sich puppen, zapresti, zapredati se, zaviti, zavijati se v zapredek, s. übr. Verpuppen.

Puppengeicht, das, lilin, punčičin obraz, obraz ali obličje kakor lila, nepomenljivi obraz.

Puppenhaft, adj., lilast, dondast, pužast.

Puppenhändler, der, lilar, prodajavec lil. puž, dond za igračo.

Puppenhülle, die, mešček, s. Puppe.

Puppenkirche, s. Judentische.

Puppenkrum, der, kupčija z otročijimi igračkami, z lilami, igračarijo.

Puppenkrämer, der, lilar, kdor z otročijimi igračkami kupčuje, igračar, lotkar.

Puppenkrämerin, die, lilarica, igračarica, lotkarica.

Puppenmacher, der, lilar, kdor dela punčice ali lile za otročjo igračo.

Puppenräuber, der, neki hrošč, ki zapreda zrc.

Puppenpiel, das, igrača, igranje z lilami ali punčicami; s. a. Marionettenspiel; Kinderrei.

Puppenstaud, der, zapredstvo, zapredenost.

Puppenwert, Puppenzeng, s. Puppenkrum.

Pur, adj., unverwundt, unverfälscht, čist, nach M. samociet (auch böhm.), nezmešan; pur Wein, samo, čisto vino, suho vino, nach V. celo vino; es ist pur lauter nichts, je samo ljuba nič; golo nič je; pure Wahrheit, gola resnica, živa resnica; aus purer Sibirien, iz same, iz gule lakomosti; pure Wasser, čista voda; aus purem Silber, Gold begehrt, ves srebern, ves zlat, iz samiga (čistiga) srebra, zlata; s. a. Reiner, Rein.

Purbeckstein, der, purbek.

Purdel, der, klatvo kovanka.

Purganz, die, čistilo, s. Abführungsmittel.

Purgation, s. Reinigung; Rehsfertigung.

Purgatorium, das, očetna prisega; vice pl.

Purgierarzt, s. Purganz.

Purgiren, v. n., flüssigen Stuhlgang haben, dristo imeti, mehko gre od njega, očistiti se, s. übr. Lagiren; v. a., očistiti, izčistiti, izčisati, izčisati, čistiti, omečiti ali život odpreti, odpirati; in den Rechten sich purgiren, očistiti se, opravičiti se; purgiren, čistiven, mečiven.

Purgirflachs, s. Bergflachs.

Purgirflasse, die, čistivna ali mečivna kanna.

Purgirkraut, das, čistivno, mečivno zelise.

Purgirlein, s. Bergflachs.

Purgirmittel, das, mečilo, čistilo, gem. čistilo.

Purgirung, s. Brechmaß.

Purgirpille, die, čistivni svalek.

Purgirpulver, das, čistivni, mečivni prašek.

Purgirtrank, der, čistivna pijača.

Purgierung, die, čišenje, čišenje.

Purgirwunde, die, (Convolvulus scammonia), zamorski slak (svlak).

Purgirwurz, s. Abführer.

Purhafer, s. Haubhafer.

Purification, die, čišenje, čišenje.

Purificiren, s. Läutern, Reinigen.

Purismus, der, purizem*, prenapeta skerb za čistost jezika (in tudi šeg kačoga naroda). etwa čistogovorstvo.

Purist, der, čistivec, čistogovornik; kdor se preveč boji tujih besed; jezikotreb-

Puristerei, die, s. Purismus; jezikotreb-

Puritaner, der, puritan, puritanec.

Puritanerin, die, puritanka.

Purität, s. Lauterheit, Reinheit.

Purpeln, pl., ospice, s. Masern, Nötheln.

Purpurn, der, eine hochrothe Farbe aus der Scharlachschilblaus u. Kermesschilblaus, skerlat oder skerlat, (arab. sikarlat, deutsch. Scharlach, auch in allen romanischen Sprachen vorkommend), karmezin, nach v. Allst. u. Russ. bager, bagrec, s. a. Carmesin, Carmin; Purpurleib, Purpurmantel, s. diese; des Himmels Purpur, zarja; der Wangen Purpur, rudeča lica, rudesoba lic; mit Purpur geboren, kraljevskiga rodu; mit dem Purpur bescheiden, za kardinala povišati, v skerlatasti plašč obločti; mit Purpur versehen, skerlatati, na skerlat barvati, bagriti.

Purpur, i. d. Plagn. skerlatni oder skerlatni, skerlatasti, nach dem Allst. bagreni, karmeziansti.

Purpuranmer, der, mehikanjski rudeči sternad.

Purpurapfel, der, skerlatnik.

Purpurat, s. Cardinal.

Purpurbeere, die, skerlatnorudeča jagoda.

Purpurbelleid, adj., v skerlat oblečen. v skerlatnih oblačilih.

Purpurbentel, der, skerlatasta mošnja.

Purpurbiume, die, skerlatnorudeča cvetka.

Purpurbint, das, skerlatnorudeča kri, rudeči sok.

Purpurbraun, adj., skerlatnorujav.

Purpurbraut, die, skerlataste persi.

Purpurdohle, die, kavka skerlatnica.

Purpurdrossel, die, (Coriolus phoeniceus), rudeči kobilar.

Purpurbuntel, adj., skerlatnotemen.

Purpurfarbe, die, skerlatna barva, skerlat, bager, s. Purpur.

Purpurfarben, Purpurfarbig, Purpurn, adj., skerlatast, skerlaten oder skerlaten, skerlatnorudeč, rudeč kakor skerlat, bager; nach dem Böhm. červeov.

Purpurfarber, der, kdor barva na skerlat, bagrivec, bagernik (allst.).

Purpurfeuer, das, rudeči ogenj, plamen.

Purpurflamme, s. Purpurfeuer.

Purpurflammig, adj., z rudečim, skerlatnim plamenam.

Purpurflügel, der, skerlatna perut.

Purpurfunken, der, iskra rudeča kakor skerlat.

Purpurgespinnst, das, skerlatna preja.

Purpurgewand, s. Purpurleib.

Purpurgewöl, das, oblak rudeč kakor skerlat.

Purpurglanz, der, skerlatnorudeča svetloba.

Purpurglühend, adj., skerlatnozaren.

Purpurglut, die, skerlat.

Purpurrell, adj., skerlatnojasen.

Purpurbahn, das, skerlatasta liska.

Purpurchut, der, skerlatni klobuk, skerlatnik (V.).

Qua, als, kakor.
Quaal, f. **Quäl**.
Quaas, **Quaas**, ein russisches, hierartiges Getränke, kwas.
Quabbe, **Quabbel**, die, die Wamme des Rindviehes, nader, zvađer, podvratnik, nach dem Russ. podgrodek, böhm. laloch; auch kos tolstiga mesa; eine moorige Stelle.
Quäbbe, močvirne tla. zamok.
Quabbelig, adj., masten, tolst, debel, da se treste; von Speisen, plevak.
Quabbeln, v. n., tresti se, zibati se, kakor se treste ali guglje zolca, tolsča ali pa močvirnat svet.
Quadel, die, f. **Wachtel**.
Quadelbeere, f. **Quaßelbeere**.
Quadelchen, das, igracica.
Quadelei, die, blebetanje, klobasanje (böhm. jedoch klabositi); otročarija.
Quadelhaft, adj., otročji, nepremišljen, nestanovit, motovilast.
Quadelhaftigkeit, die, nestanovitnost, nezanesljivost.
Quafeln, v. n., quafeln, čeljustati, klobasati, govoriti nepremišljeno; wafeln, cencati, omahovati, gugati se, klamoteriti, motoviliti se, otročji biti; quafelnb herantommen, prigagati se, pricencati.
Quadenfrant, f. **Wärwinde**.
Quader, der, vertoglavce, motovilež, nestanovitni, vetrasti clovek.
Quadsalbet, der, mazač, vračuh, mažar, mazilar; f. a. **Charlatan**, **Marktshreier**.
Quadsalberei, die, mazarija, mažastvo, šarlatanstvo*, nach **Gutsm.** mazilarija.
Quadsalberin, die, mazačka, mazilarica, šarlatanka*.
Quadsalbern, v. n., mazilariti, kakor neuk, ozdravljati ljudi sosebno z vsakoršnimi mazači ali žavbami, šarlataniti.
Quad, f. **Vöse**, **Uebel**.
Quadartig, f. **Vösdartig**.
Quaddel, die, f. **Blatter**; rudce znamenje po pidenji.
Quadder, f. **Queder**.
Quadbern, f. **Manschen**, **Kneten**.
Quader, der, **Quaderstein**, der, **Quaderstück**, das, rezani četverogelni kamen, v štiri vogel rezani ali tesani kamen, (russ. auch plitjak).
Quadragesima, die, perva postna, pepelnica nedelja, od ktere je 40 dni do velikiga petka; **Quadragesimale**, post (štirdesetdanski).
Quadrangulär, f. **Vieredig**.
Quadrangulum, das, četverogelnik, četverokotje enakokrano.
Quadrant, der, kvadrant*, četert kroga, (oglomer, Winkelmaß).
Quadrat, das, četverogelnik ali četverokotje, četernik (**Zal.**), s štirimi enacimi

stranmi in pravokotji, in allen slav. Wörterb. auch kvadrat*, in einigen Notern Slov. Büchern štírjak †; die zweite Potenz, kvadrat, druga stopnja ali potencija kacija čisla; mašna, mašnikova kapa, kvadrat; bei den Buchdruckern, kvadrat.
Quadrats, in der **Fig.** kvadratni, neu, aber gut anwendbar, štírjaski (vom štírjak), vieredig, f. dieses.
Quadratelle, die, kvadratni vatel ali lakat.
Quadratfuß, der, kvadratni čevclj, štírjaski čevclj.
Quadratisch, adj., kvadraten.
Quadratflaster, die, kvadratni sečenj.
Quadratmeiße, die, kvadratna, štírjaska milja.
Quadratrinthe, die, kvadratna palica ali prot; f. a. **Quadratflaster**.
Quadratstein, der, f. **Quaderstein**.
Quadratatur, die, četvérnioa (**Zal.**), kvadratatur.
Quadratwurzel, die, kvadratni koren, nach dem **Poln.** kvadratna pervina.
Quadratzahl, die, kvadratno števil, nach dem **Poln.** številni kvadrat.
Quadrat Zoll, der, kvadratni, štírjaski palee.
Quatriennium, das, četveroletje, štiri leta.
Quadrige, f. **Viergespann**.
Quadrille, die, kadrija, **poln.** kadryl, **m.**
Quadriren, v. a., ein Viererl machen, abvieren, v štiri dele razdeliti, na štiri vogel narediti, delati; eine Zahl mit sich selbst multipliciren, pomnožiti, množiti ali potestvati števil samo seboj, na drugo stopnjo ali potencijo povisati, etva potestveriti †, čveteriti †, **poln.** kwadratowac; eine Fläche quadriren, verhnost, poveraje izmeriti, merriti; v. n., sich schiden, spodobiti se; das quadriert nicht, to se ne spodobi, to ne gre, to se ne primérga, ne priléga; quadriert, kvadriran, v kvadratu ali na drugi potenciji.
Quadrupeden, pl., četveronožci.
Quadrupel, f. **Vierfach**; f. a. **Quadruplum**.
Quadrupel = Alliance, die, četverozvezje †, zveza med štirimi deržavami, četvérnata zveza.
Quadruplum, das, čvetero.
Quadsch, ein quadsches Zeug, zlobodranje, kakor bi otrobe vezal.
Quaduse, f. **Kröte**.
Quagga, das, konj kvaga*.
Quai, der, f. **Kai**.
Quak! int. kvak! regljanje.
Quakel, f. **Quadel**, **Wachtel**.
Quakelbeere, f. **Wachholberbeere**.
Quakelchen, das, neboljeno, emerdavo otroce.
Quakeln, v. n., po otročje blesti.
Quaken, v. n., schreien, wie die Frösche, regljati, ragljati, kvakati, nach **Gutsm.** rege-

tati, kreketati (**serb.**), verkati, bei **M.** vegati (?); wie die Giten, vakati (**V.**), gaggati; wie die Raben, krokati; anfangen zu quafen, zaregljati, zakvakati, zaregetati, zagagati, zakrokati; quafend wohin kommen, priregljati, prikvakati, prigagati do —; ganze Tage hindurch quafen, vse dai pre-regljati, prekvakati, pregagati.
Quaken, das, regljanje, kvakanje, gaganje.
Quaken, v. n. u. a., schreien, wie die Frösche, bevkat, bevskati, lajati; böhm. skomliti; wie die Hasen, večiti (**V.**), nach **M.** kvekniti, kvecati, emuliti; wenn der Hase von hinten ergriffen wird, zastokati, zavekati, stokati, vekati; von Kindern, mit widerlicher Stimme schreien, emuliti, emerdati se, dreti se, vekati.
Quaken, das, bevkanje, cviljenje, emuljenje.
Quakenrost, der, der braune Grasrost, **Schwefel**, rajava žaba rosica ali vertna, krahavica; f. **Erdfrosch**, **Grasfrosch**.
Quakente, die, (Anas clangula), černi zvonoc, srakarica, srakarski zvonoc.
Quaker, der, regljavec, kvakavec, regljavka, kvakavka, t. j. žaba.
Quaker, der, bevkavec, t. j. lesjak; eine Heiligungslehre, Bitterer, kvaker, kveker, (trepotac).
Quakerel, die, bevkanje lesije, kvakerija, kvakersko krivoverstvo.
Quakerent, f. **Quakente**.
Quakergesellschaft, die, kvakerska družba.
Quakerisch, adj., kvakersk.
Quakfiel, f. **Verquak**.
Quakler, der, zlobudra.
Quakreiter, der, (Ardea nycticorax), čapla, böhm. volavka krkovec; f. **Nachtreiter**.
Quak, die, Schmerz des Leibes, bolečina, terpljenje, muka (em. moka); f. **Warter**, **Bein**, **Blage**; des Gemüthes, težava, brikost; auch kina; Jemanden Quak antun, f. **Quälen**.
Quakbraker, adj., v velikem terpljenju, v težavi in brikosti.
Quake, f. **Quacke**.
Quake, von, f. **Qualität**.
Quaken, v. a., sukati, viti, pestiti koga, hudo imeti ga ali hudo ž njim delati, ravnsati, mučiti (em. močiti), terpinčiti, pekliti, — mit, nach K. gajaviti, trapiti (nach **M.** a. böhm. u. **poln.**), tarati (treti), moriti; er quak mit mir Giten, nadleguje mi (me), glast me s svojim moleđvanjem; Beschwerde machen, težiti, težaviti, težavo, trud delati, prizadati, prizadevati; brikost delati; er tozt von der Gicht gequak po kosteh ga terga, lomi; sich mit Sorgen quälen, skerbeti; mich quälen Sorgen, skerbi me, skerbi me zjedajo, koljejo, pečejo, moré; vjedati se; die Nacht quälen mich mit süchlerischen Träumen, nach **V.** po noči me strašno sanje pekle; sich mit einer Arbeit quälen, ubijati se, truditi se, upirati se, upenjati se s čim; lästige Gedanken quälen mich, nach **V.** sukajo me nadležne misli; — peči, gristi, boleti (pri serci); f. a.

Wartern, **Peinigen**, **Blagen**; Farben quälen, barve na platnu razmazovati.
Quälend, adj., trapiven, mučiven, težaven.
Quälengewimmer, das, jebanje (od velikiga terpljenja).
Quälrad, das, kolo za trenje (s kole-sam treti, nar. pes).
Quälentladen, **Quälentlastet**, adj., bolečim, terpljenja, muk prost, rešen, oter.
Quälentvoll, f. **Quälvoll**, adj., mučim, britek, prebritek, böhm. trapny.
Quälter, der, mučivec (močivec), nadlegovavec, trapivec, peklivec.
Quälerei, die, mučenje (močenje), terpinčenje, trapljenje.
Quälerrüllt, f. **Quälvoll**.
Quälertin, die, mučivka (močivka), nadlegovavka, trapivka, peklivka.
Quälgeist, der, f. **Quälter**, **Furie**.
Quälgepränge, das, nadležna bliščoba.
Quälgericht, f. **Quälgericht**.
Quälgöttin, f. **Furie**.
Qualification, die, pripravnost za kaj, in izrečenje, da je kdo pripraven ali dober za kaj; keine Qualifikation anweisen, svoje lastnosti, svojo prikladnost ali pripravnost za to ali uno službo, za to ali uno umetnijo i. t. izkazati.
Qualificationsausweis, der, izkaz pripravnosti, prikladnosti.
Qualificationstabelle, die, razkazek pripravnosti ali prikladnosti, razkaz lastnosti.
Qualificiren, v. a., pripravniga, prikladniga za kaj narediti, delati, koga za pripravniga spoznati ali razsoditi, da je dober za kaj, nach dem **Serb.** u. **Poln.** usposobiti, sposobiti koga; v. r., sich qualificiren, pripravniga, prikladniga za kaj se storiti, delati, pripravnost zadobiti; qualificirt sein, pripraven, prikladen, dober biti za kaj; f. a. **Eignen**, sich.
Qualificirung, f. **Qualification**.
Qualität, die, f. **Beschaffenheit**, **Eigenschaft**; kakšnost, kakovost; in Qualität eines Zeugen, kakor pričā; Güte, dobrota (zlasti notranja); Waare derselben Qualität, ravno tako, takšno blago, blago tiste verste ali sorte; f. a. **Ansehen**.
Qualitativ, adj. u. adv., z oziram na kakšnost, notranjo vrednost, po kakovosti.
Qualikon, f. **Spell**.
Quali, der, (wenig gebr.), vir, kloket, voda, ki verura iz tal.
Qualle, die, nach **Sul.** klobučjak, nek morsc žlezasti červ.
Qualien, f. **Stauen**.
Qualm, der, dicke Dampf, par, hlup, sopar, **poln.** u. **böhm.** zaduel; f. übr. Dampf; dicke Rauch, puh, gost dim ali čad; — velika vročina, omotična vročina.
Qualmbad, das, f. **Dampfbad**.
Qualmdampf, f. **Dampf**.
Qualmen, v. n., pariti se, kaditi se, puh-teti, hlapeti, čaditi se (**M.**), dim dajati ali delati, zelo dimiti se, plati; das Zimmer

voll quafmen, (v. a.), napolniti z dimam, zakaditi izbo.
Quafmig, *adj.*, dimen, zakajen; dunfig, soparen, soparčen, zagatin.
Quafort, ber, mučilisce, mučilise, kraj terpinčenja, terpljenja.
Quafsam, f. Quafend.
Quafster, ber, dicter zäber Schleim am Halfe, herkelj, nach V. hrakliji, *russ.* harkotina, *poln.* kožuch; — neka stenica na grozdjci.
Quafsterbaum, f. Eberesche; Mehlbaum.
Quafsterbeere, f. Vogelbeere.
Quafsternig, *adj.*, zlezast, herkljast.
Quafstern, v. n., herklje, nach V. hraklje metati, izherkati, herkati (auch *russ.*), *poln.* kožuchy spluwad.
Quafstiesel, f. Quafgeist.
Quafwüste, die, težavna, mučna puščava.
Quandel, ber, bei den Kohlenbrennern der leere Kanal in der Mitte des Meilers, sterzen, pinja; auch die feinstreichte Stange in derselben, f. Quandelruthe.
Quandelbeere, die, neke neaplje v Švajci.
Quandelkohle, die, sterzenaina, voglje iz sterzena ali pinje.
Quandelpfahl, f. Quandelruthe.
Quandelruthe, die, Quandelstange, die Stangen, welche sich in der Mitte des Meilers befinden, nach V. stibla*.
Quant, ber, zvitü piät; auch Poffenreiffer, f. diefes; kvantad; ber Schein, videz.
Quanteln, Quäntern, v. n., na videz delati.
Quantität, die, kolikost, *serb.* količina, kolikoca; Menge, množina; die Quantität des Jemanden gebührenden Antheiles bemessen, izmeriti, iznajiti, kolik je delež, ki komu gre, oder bloß, koliko komu gre; ein Betrag, znesek, stevilo; in der Metrik, mera, *böhm.* časomernost; f. Spilbenmaß; diefelbe Quantität, ravno toliko kaciga blaga, enaka množina.
Quantitativ, *adj.* u. *adv.*, po kolikosti, po množini, gledé na množino, na znesek, na stevilo.
Quantifizirend, *adj.*, časomeren †, zlogomeren.
Quantler, ber, kdor dela na videz; — zadjanee.
Quafweise, *adv.*, na videz, na oko.
Quantum, das, stevilo, delež, ki komu gre, množina, mera kake reüi, znesek; das ganze Quantum, vse splaz, kar je bilo, kolikor je bilo; dasfelbe Quantum, ravno toliko.
Quanzel, ber, der eiserne bewegliche Ring an einem Kugel, woran das Seil befestiget wird, im Bergbaue, nach V. locenj, locanj, sonst kamba.
Quapp, f. Ventel; Falte.
Quappe, die, Alkraupe, menek, menik, *russ.* vjun; f. a. Kaulpadde, Froschwurm.
Quappeln, f. Quabbeln.
Quappß, f. Quafß.
Quarantaine, die, Gesundheitsprobe, nach V. stürdeseldina; f. a. Contumaz; kvan-

taina*, zdravstvena zapertija ali zaderzba; Quarantaine halten, biti v kwarantini.
Quarantaineanstalt, f. Contumazanstalt.
Quarder, ber, f. Quader.
Quargel, f. Geschrei.
Quargläse, ber, f. Quarkläse.
Quaritur, vprasa se.
Quark, ber, der dicke Theil der Milch nach vorgeschriebenen Wolsen, skuta, žura, žmitok, *poln.*, *böhm.* u. *russ.* tvarog, nach M. mohot; weicher Rest, mehko blato ali govno; in jedem Quarte rühren, v vsaki nič (v vsako govno) nos vtakniti, vtikati; einen Quark bekommen du, smolo boš dobil, sploh reü brez vrednosti, kaj bodi; den alten Quark anrühren, staro žuro (staro reü) zopet zbroditi.
Quark, in der Bßg, skutni, — za skuto ali žuro.
Quarkbehältniß, das, skutnjak, skutnica.
Quarkbrot, das, kruh s skuto.
Quarken, f. Quaken.
Quarkfäß, das, posoda za sir, za sesirjono mleko.
Quarkfliege, f. Schmeißfliege.
Quarkhänge, die, polioica za ausenje sira.
Quarkig, *adj.*, skutast, blaten.
Quarkläse, ber, sirek brez smetane, skuta, ožemček (D. Kr.), nach V. sladki sir, *poln.* u. *böhm.* gomolka.
Quarkloß, ber, skutni cmok ali knedelj.
Quarkloß, ber, skutnik (košek za sir).
Quarknadel, die, lizanj s skuto.
Quarkringel, f. Neuntöbter.
Quarksäc, ber, vreca za iztiskanje ali izžemanje sira.
Quarkschnitte, f. Quarkbrot.
Quarkspieße, die, *fig.* nič, pravi nič, toliko skute, kar je obtiči na noževi spici.
Quarkstein, ber, kamen za iztiskanje sira.
Quarkstrage, f. Quarkloß.
Quark, f. Quaddel.
Quarre, die, emendra, kremža, vekavo otroče; f. a. Murrloß; die Pfarre mit der Quarre bekommen, dobiti službo s pogojem, da se vzame kaka ženska.
Quarre, das, f. Gebierte, Biered.
Quarren, v. n. u. a., emendirati se, emendati se na glas, krenziti se, vekati; Einem die Ohren voll quarren, emendirati se, da človeka ušesa bole; f. a. Murren; im Wauche quarren, kruliti po trobuhu; ganze Nächte hindurch quarren, vse noči prevekati, pre-jokati.
Quarter, ber, emendra, kremža, kremžar, godernjak, emendralo, emérda.
Quarrein, die, emérdavka, vekavka.
Quart, das, der vierte Theil eines Ganzen, četert-i, četvert-i, četertinea, četertina, četertljej, štortljej, štertak (M.); eines Getreidemasses, četertinka, štertinka; Maß oder eine kleine Stanne, mera, pint*, bokal*; f. Maß; ein Buch in Quart, bukve v četvertki.
Quartal, das, Vierteljahr, kvatre*, *pl.*, četert leta, tri mesce, dan, s kterim se kva-

tre zaoenjajo; davčina, ki se na kvatro opravlja, tudi plača, ki se na kvatre dohiva; bei den Handwerkern, kvaterni zbor.
Quartalaußweis, ber, četertletni izkaz.
Quartalgeld, das, Quartalgroschen, ber, dñar, groß, ki se mora plačati vsake kvatre.
Quartaliter, *adv.*, vsake kvatre, vsako četert leta, na vsake tri mesce, nach dem böhm. četvertletno.
Quartaljubenuig, f. Quartalgeld.
Quartalschrift, die, (period. Druckschrift), etica četvertletnik †.
Quartalstabelle, die, četertletni razkazek.
Quartalweise, *adv.*, po kvatrih, vsake kvatre, od kvater do kvater; f. a. Quartaliter.
Quartaner, ber, učenee četertiga leta, četertiga razreda.
Quartianfeber, das, merzlica na četerti dan, četvertadnovnica, četertica, štertica (M.), štertuca, *poln.* czwartaczka.
Quartant, ber, Quarkband, ber, bukve ali zvesek v četvertki, četertki.
Quartblatt, das, četert pole, četvert lista.
Quartbogen, ber, četverka, četérka.
Quarte, die, der vierte Theil eines Ganzen, f. Quart; eine Reihe von vier Dingen, f. B. im Beispiele, četertica, štertica (V.); in der Musik, četverta, četerta stopnja; an der Violine, tretja struna od naj nižje; in der Buchkunst, četerta, četerti mahljej, ali udarek, četerto postavljenje.
Quartett, das, vierstimmiges Tonstück, kvartet*, četveroglasna skladba, četveroglasno, četverno petje.
Quartformat, das, četvérka, četérka.
Quartier, das, der vierte Theil, f. Quart; na ladjah 6 ur straže; ein Viertel in einer Stadt, četert mesta, oddelek mesta; in den Wärrin, četertina, predelek; eine Wohnung, stan, stanovanje; Wohnstätte, stanišce, staniše, stanovališce, stanovalise, kvartir*; Zimmer, stanica; Aufenthaltsort, prebivališce, prebivalise, bivališce, bivalise; Herberge, nočišce, nočiše, prenočevališce, prenočevalise, ostajališce, ostajalise, staja; bei Jemanden im Quartiere stehen, liegen, pri kom stanovaje imeti, pri kom stanovati, nastanjen biti; Quartier nehmen, nastaniti se bje, postaniti se v kakem mestu, po hišah (od voljakov); *fig.* für Pardon, f. diefes; einem Gefangenen Quartier geben, vjetimu življenje pustiti, vjetiga pri življenji ohraniti; vjetimu prizannesti, prizanašati, pomilostiti ga; ein Quartier geben, ne zanesiti, ne pomilostiti, posekati; um Quartier bitten, prositi za milost; bei den Schuftern, f. Fersenschleder; Schilbtheilung, predelek scita na gerbu; am Hemde, Quersaum am Halfe und den Ärmeln, böhm. naramek, podsadka.
Quartierbeitrag, ber, pridavek, priklad, doplaček za stan(ovanje).
Quartierbillet, das, list za stan, list na stanovališce, stanovalise.
Quartieren, v. n., stanovati, nastanjen biti; v. a., f. Einlagern, Einquartieren.
Quartierfreiheit, die, prostost dolžnosti,

vojakam stan dajati, prostost zastran nastanovanja vojakov.
Quartiergehd, das, stanovina †, dñar za stanišce, staniše, za kvartir.
Quartiermeister, ber, kvartirmojster*, u. *Gutm.* zolnirski stanodelnik, taborski delivec, razstanovivee.
Quartierträger, ber, stanodavec, stanodajavec.
Quartierzettel, f. Quartierbillet.
Quartseite, die, stran v četvertki.
Quartuß, četerti učenic.
Quarz, ber, eine Steinart, (Silix quarzum crystallus), nek steklast belkast kremen, nach *Sil. serb.* belutak (belutek), *russ.* u. *poln.* kvare, auch golyß, (bei V. soltan, sonst Bergel).
Quarz, in der Bßg, kvarcov.
Quarzartig, *adj.*, kakor kvare, kvarovit.
Quarzen, v. n., kremžljati se.
Quarzen, *adj.*, iz kvareca, kvarcov.
Quarzfluß, ber, pisani kvare.
Quarzung, ber, kvarcova žila.
Quarzungstein, ber, granatasti kvare.
Quarzfist, f. Quarzartig.
Quarzig, *adj.*, Quarz enthaltend, kvarcat, kar ima kvare v sebi.
Quarzkrystall, ter, navadni, temnejši kristal.
Quarzsand, ber, pesek s kvarcam.
Quarzfinter, ber, kremen kapalec (*böhm.*).
Quarzsteinart, die, kremenina.
Quas, ber, ein unmaßiges Essen, in Quas und Fraß, požrešnost, požertija.
Quast, die, ein dünnes Reis, sibica; eine kleine Wase, ein Geschwür, mehürček.
Quasen, v. n., quafeln, quafeln, quafsen, žreti, požrečevati; f. Schmausen; kvasiti in klobasati neumne reüi.
Quaser, Quasfeler, ber, blebetavec, kvasoč; f. Schwäher.
Quaserei, Quasfelei; f. Geschwäh.
Quasi, f. Gleichsam; kakor, kot, kakor da, nekako, bi djal, tako rekoč; in Zusammenfügungen, nekako, na pol; nach dem *Russ.* samozvane, tvibl. samozvanka; začasen.
Quasiamtlich, *adj.*, nekoliko, na pol ureden.
Quasidomicilium, das, začasno domovališce, domovalise.
Quasigelehrte, ber, kos učeniiga, učenee samozvance; polovionjak, perteni modrijan.
Quasimodogeniti, (wie die Neugeborenen), ber erste Sonntag nach Ostern, bela nedelja, prazniška nedelja, botrična nedelja (U. Kr.).
Quasteln, f. Quafen.
Quastelig, f. Schwaghast.
Quasteln, v. n., kvasiti, klepetati.
Quastie, f. Bitterholz.
Quast, f. Quas.
Quastchen, das, öopek, šopek, (kistka).
Quaste, die, auch Quast, ber, čop, šop, in andern slav. M. kist-i, böhm. trapez; f. a. Pinzel; ein feiner Quast, zvita buca; Hans Quast, f. Einfallspinsel.

Quästeln, v. a., f. Püfeln; s šopkam potegniti čez kaj, pomazati, mazati.
 Quästelmacher, ber. šopar, böhm. trápár.
 Quästenseide, die, žida ali svila za šope ali kisti.
 Quästgras, f. Straußgras.
 Quästion, die, poprašanje, vprašanje. naloge; Berhör, izpraševanje; die Sache Quästionis, reč. od ktere se govori.
 Quästioniren, v. a., popraševali, izpraševali.
 Quästionirt, f. Fraglich.
 Quästionärschreiben, das, pismeno vprašanje gosposko do gosposke.
 Quästor, ber. rimski dohodar †. kvestor*.
 Quästura, die, kvestura*, dohodarstvo † (nekdanjih Rimljanov).
 Quästwurm, ber. im Schwanz des Rindviehes, nach V. červ ali molj v repu; (böhm. kravsky uher, kwas).
 Quatember, ber. kvatre pl. f. Quartal; f. a. Quatemberfasten, Quatembergelder.
 Quatember, in der Bßgn. kvaterni, kvaterni.
 Quatemberfasten, pl., kvaterni dnevi, kvaterni ali štiri veliki postí, böhm. u. poln. suche dni.
 Quatembergelder, pl. (im Bergwesen), četerletnina, tudi znesek davkov, ki prihaja na vsake kvatre.
 Quatembergericht, das, četerletna sodnija, sodba.
 Quatembertag, ber. kvaterni dan, böhm. suchy den.
 Quatern, die, Viertel, nach V. četerica, kvaterni.
 Quatsch! ein Schall, plosk; Quatsch, ber. ein Schall des Wortes Quatsch, plosk ober plusk, hlast; eine Ohrfeige, f. dieses; einen Quatsch thun, čofniti kam, pasti in pluskniti kam; — blato po cestali.
 Quatschelig, f. Quabbelig.
 Quatscheln, v. n., emokljati.
 Quatschen, v. n., emokati, žlepetati, berlazgati po blatu, čofotati, berčkati, pluskati; Einen ins Gesicht schlagen, das es quatscht, berlazgniti, čofniti koga po zobeh.
 Quatschig, f. Kothig.
 Quatte, f. Larve; Egerling.
 Quagen, f. Quaten.
 Quebbe, die, morastiger Grund, welcher zittert, wenn man darauf tritt, nach V. tresetina, tresetina (Zal.), poln. trzęsawica.
 Quebbicht, f. Morastig.
 Qued, f. Quid.
 Quedcere, die, f. Vogelbeere.
 Quede, die, splan travje, in koreninee trvine; (Triticum repens), Quedengras, pirnica, pirika (in allen slav. M. von der Wurzel), auf dem Karst, bared; eine Menge davon, pirje, pirnicovje; mit Queden verwaschen, zapiriti.
 Queden, in Bßgn. pirnici, pirnici.
 Queden, v. n., razmnožiti, množiti se, razrastiti se, razhobotati se; v. a., zrediti, rediti.
 Quedenegge, die, brana za pirnico.

Quedengras, f. Quede; Wegetillt.
 Quedenhaas, ber. razrušnik za pirnico.
 Quedenrechen, ber. grablje za pirnico.
 Quedenraht, Quedenraut, ber. sok ali izleček pasje pirike.
 Quedenwurzel, f. Hundesquede.
 Quedholder, f. Wachholder.
 Quedig, adj., pirnicat, pirnicat, s pirnico obraseno, obrasen, zaraesen, zaraesen.
 Qued Silber, das, (Argentum vivum), živo srebro, serb. auch živa, in and. slav. M. rjut (rjut), f. g.; Qued Silber löthen, moriti živo srebro; er hat viel Qued Silber, živ je, vetrast, nestanovit.
 Qued Silber, in Bßgn. — živiga srebira, živosreberni.
 Qued Silberauflösung, die, raztopnina živiga srebira.
 Qued Silberborax, ber. barnokislo živo srebro.
 Qued Silbererz, das, ruda živiga srebira, ruda.
 Qued Silberessigsalz, das, jesihokislo živo srebro.
 Qued Silberhaltig, adj., kar ima kaj živiga srebira v sebi.
 Qued Silberhouerz, das, nach dem Böhm. solnik živiga srebira.
 Qued Silberkaff, ber. živo srebro v podobni apna, morjence.
 Qued Silbermittel, das, zdravilo iz živiga srebira.
 Qued Silbermoht, f. Moht, (mineralischer).
 Qued Silberu, adj., živosreberni, iz živiga srebira*. fig. f. Liebhaft, lusthaft.
 Qued Silbernieberschlag, ber. vsedlina živiga srebira.
 Qued Silberöl, das, živosreberno olje.
 Qued Silberpflaster, das, živosreberni prilep ali obliž.
 Qued Silberpulver, die, živosreberna maža.
 Qued Silberpulver, ber. solitrokislo živo srebro.
 Qued Silbersalz, das, živosreberna sol.
 Qued Silberstänle, die, eures živiga srebira.
 Qued trespe, f. Schwingel, Trespe.
 Quedweizen, f. Quede.
 Queder, das, die Einfassung gewisser Kleidungsstücke mit einem Rande ober Saume, obšiv, obröb.
 Quehle, die, das Handuch, Küchentuch u. dgl. brisavka, brisla, obrisnica, brisa, tiraca, brisavnica, (nach dem Böhm. u. Poln. ročnik); ein schmales Tischuch, pert, pertü; (mont.) zlob, ki vodo odpljuje.
 Queife, f. Rank.
 Queisflachs, ber. Wasserhahnenfuß, zlatee vodne.
 Quell, ber. f. Quelle.
 Quell, in Bßgn. studenci.
 Quellader, die, vodna žila.
 Quellbinse, die, iglasta sita.
 Quellbotich, f. Quellstod.
 Quellbrunnen, ber. studenec.
 Quellchen, das, studenci, izvirk, vrelcik.
 Quelle, die, studenec, vir, izvirek, nach

Gutsm. u. M. vrelce. (im Serb. vrel neben vratak u. vrulja als Quelle überh. hingeg. im Böhm. vřídlo, heiße Quelle; jedoch bedeutet im Altsl. vřeti sowohl: siedeu als auch: quellen, zdenec, nach Gutsm. u. M. auch zviranjek, euzinac (?), altsl. u. russ. istok, istoknik, böhm. pramen, zřídlo, (poln. zrodlo); eine lebendige Quelle, živ, macan studenec; Bach, potok; eine gefaßte Quelle, kotlja; der Ort, wo das Quellwasser hervortritt, izviralnice, izviralise (Gutsm.), f. oben; eine periodische Quelle, presihajoč studenec; heiße Quelle, toplise; Seilquelle, f. dieses; Quellen der Thrauen, poet. für Augen, f. Tränen; nach einer Quelle graben, do vode kopati, vode, studenca iskati. böhm. vytemnit; der Grund des Darms, der Erfenutnis, vir, izvir, početek, studenec, (russ. rodnik), oder mittelt Umgehörung, Gott in der menschliche Quelle alles Guten, Bag je vir vsoga dobrega. ki nikoli ne potone; der Acheron ist die Quelle der Wehlfahrt, in kmetijstva izvira, prihaja blagovinst; die Quelle des Heils, vir zveličanja t. j. sveti kerst; die Quellen der Geschichte, izvirk, zajenki, zajemalise, zajemalise zgodovine; aus lauter Quellen schöpfen, iz žitiga studenca zajemati, t. j. vediti po zanesljivem clovku.
 Quellen, v. n., aus der Erde hervorkommen, vom Wasser, izvirati, privirati (M.), nach Gutsm. u. M. privreti, vreti (auch altsl. u. serb.) verirati, kipei iz tal; priteci, pritekati, teči iz —, curlati iz —, (böhm. prameniti se, prejsteti se, temeniti se, vyřiti se); Thrauen quellen ihm aus den Augen, solze so se mu ulite, uderle, počedle, so jele teči iz oči, f. Kliefen, Strömen; aus Gott quillt alles Licht, von svetlobe izvira, prihaja, izhaja od Boga, auch začeti, začenjati se, roditi se; unter dem Hute hervor quillt ihm das Haar um Nacken und Stirne, izpod klobuka se mu širijo, mu silijo pregosti lasje na vrat in na čelo, f. a. Hervortreten; aufquellen, von der Feuchtheit ausgehohlet werden, napeti se, napenjati se, napiti se, napojiti se, napajati se, namočiti, namakati se, razbuhaltiti se, böhm. nabobtetí, nabobnati, nabobřiti se; die Feuster sind gequollen, okna se se napile, nach dem Böhm. navolgnile; vlag napiti, navzeti se; v. a., quellen machen, razmočiti, namočiti, namakati, močiti, vreti dalt; das Wasser quellen, f. Staun.
 Quellengiltig, adj., kar se da izpričati iz izvirkov zgodovinskih; kar velja za izvirek.
 Quellenhell, adj., čist, kot studenec.
 Quellmäßig, adj., nach Art einer Quelle, kakor studenec, studencu podoban; den ersten Urkunden gemäß, po izvirkih, po pervih pisanih naznanilih.
 Quellenmetz, das, (Stium nodiflorum), vozloevetua košica.

Quellenreich, Quellreich, adj., studenci (V.), kjer je mnogo studencov.
 Quellenstromend, f. Quellenreich.
 Quellenstudium, das, pretehtovanje, pretesovanje zgodovinskih izvirkov.
 Quellentrufen, adj., kar studenec moči ali napaja.
 Quellgras, das, (Aira aquatica), vodna mellica, russ. vodni sitnik; f. a. Wasser-schniele.
 Quellgrund, ber. virje, izviralise, nach V. studenci, pl., zamok.
 Quellig, adj., quellenthaltend, studenci; ein quelliger Boden, f. Quellgrund.
 Quelle, f. Reichente.
 Quellmaß, das, mera, primera, v kateri se vlačno ali namočeno žilo napne in raztegne; f. das entgegengesetzte Einwührung.
 Quellmoos, das, mah, mahovje ob studencu.
 Quellnymph, die, vodna vila ali nimfa*.
 Quellreich, f. Quellenreich.
 Quellsalz, das, studenci sol, solnati studenec.
 Quellsand, ber. svišc, sviš, poln. syпки piasek.
 Quellseife, f. Quellbinse.
 Quellsprung, ber. vrelce, kipenje vode iz tal; böhm. vyprysk.
 Quellstod, ber. namakavno korito, namakavnik olarski, böhm. naduvnik.
 Quellstrahl, ber. eures studenci.
 Quellwasser, das, studenci, studenci, živa voda (serb. u. böhm.), f. a. Quelle.
 Quendel, ber. (Thymus serpyllum), materni dusica, mačesica (Gutsm.), mačja dusica, materni dušek; f. Thimian; Quendel für Quandel, j. lesteres.
 Quendelbeere, f. Quandelbeere.
 Quendelblättrig, adj., duškolist.
 Quendelöl, das, materni dusice olje.
 Quendelwolle, die, (Cuscuta), predenica, ki se nahaja na materni dusici.
 Quene, die, eine junge Kuh, die noch nicht gefalbt hat, telica, junica, f. Fätsche.
 Quengelei, die, emerdanje in tozenje.
 Quengeln, v. n., mit weinerlicher Stimme über Kleinigkeiten klagen, javkati, emerdaje se tožiti, otročeje, neumno vesti se; mit Kindern quengeln, prevec paziti na vsak jok in omehkuziti otroke.
 Quengler, ber. emerda, javkalo.
 Quensel, ber. f. Quängel.
 Quent, ber. das Quentchen, ber vierte Theil eines Loths, kvintel, kvintel; fig. nicht ein Quentchen, f. Pfefferling.
 Quer, adj., poprečen, prečen, vprečen, navprečen, postransk (Gutsm.), adv., prek, vprek, spreka, prekama, počez, na križ, navprek, poprek, napoprek, bei V. a. preko (serb.), poprečo, od (s) strani; quer über etwas, prek česa, čez kaj, (t. j. od eniga kraja širjave do drugiga in ne podolgama); einer queren Hand, eines queren Fingers breit, (eno) dlan, en perst širok; quer auf dem

Pferde sitzen und reiten, po strani jezdití, quer über den Fluß, čez reko, čez vodo; eine quere Linie, ein queres Holz, f. Querslinie, Querholz; ein Holz quer über das Andere legen, pokladati na križ (ali križem) poleno čez poleno; die Quer, f. Quere; mit einem Balken quer durch die Thür wollen, narobe kaj početi.

Quer, i. v. Bissen, poprečni, prečni.

Querabtheilung, die, poprečni tir ali prepaž.

Querader, der, zvratnica, zvrati *pl.*

Querallee, die, poprečne drevne ulice.

Queraugriff, der, napad ali udar s strani, od strani; f. a. Diverston.

Querauß, der, poprečna veja, veja poprečnica.

Querart, die, ein Beil in Gestalt eines T, mit zwei Schneiden, wovon die eine mit dem Stiele parallel, die andere aber in die Quere geht, oberdeutsch Zwerchart, nach V. teslača, (böhm. križ, kroat. obestrancia, nach M. drevnica ali tepača v dva seka); jene Schneide heißt nach V. sekira, diese knapovka*, z enim ostam seka, z drugim koplje.

Querbalken, der, wörtl. poprečno bruno, nach V. prečni tram, tram na križ, prečnik, auch bloß križ, nach M. osečnik; nach Ravn. čeznica; der Balken zwischen dem Schitrah und Oberbalken, nach V. strešina, russ. perekladina; am Kreuze, prečnik.

Querband, das, prečna vez, anat. poprečni vezek.

Querband, die, prečna klop, stopica (V.).

Querbandmuskel, der, poprečna tredna misica.

Querbaum, der, an einer Schlitte, nach V. blazina.

Querbein, das, am kleinen Schenkel der Pferde, prečna ali kriva kost.

Querbinde, die, poprečna opasivnica.

Querbrett, das, poprečnica (deska).

Querbaum, der, postranski jez.

Querdor, der, ein Röder, vada za ribe; f. a. Reunauge.

Quer durch, adv., poprek.

Querdurchschnitt, der, poprečni presek; poprečnik.

Quere, die, poprečnost, poprečnica; Breite, širjava; in die Quere, po širjavi, prek, od strani, počez, poprek; f. Quer; ins Kreuz und in die Quere, vse križem, vse križoma; Sinem in die Quere kommen, skaziti, kaziti, na poti biti, vprek priti, zmesi koma, vprečiti se, sprečiti se; presokati; es geht mir Alles der Quere, vse mi gre napak, narobe; etwas die Quere machen, in die Quere nehmen, zameriti; zamerjati kaj, za zlo vzeti, jemati.

Quereß, f. Beschwerde, Klage; Querellen, pričkarije.

Querelliren, v. n., pričkati se, tožiti drug droziga.

Queren, v. a., eine Wendung nach der Quere geben, vprek obrniti, obračati, zavaliti i. t.

d.; v. r., sich queren, sprečiti se; križati se; nävkriž si biti.

Quersfeld, adv., Quersfeldein, *fig.*, neprevidno, iz nenada; brez reda, napak, vse narobe.

Quersflöte, die, stranica, postranka, poprečna slavta, postranska piščal, pišal, nach M. vidalice *pl.*

Quersflügel, der, bei den Jägern, nach V. prekpot.

Querfrage, die, poprečno, postransko vprašanje.

Quersfurche, die, eine Furche, welche die in die Länge gehende Furche durchschneidet, poprečna brazda, nach V. vozara, zvrat, krača.

Quergang, der, navprečna hoja; mont. poprečna žila.

Quergasse, die, stransko ulice *pl.*, prečno ulice *pl.*, poln. precznica, russ. perculok, (preulek).

Quergeiß, der, prečna glava.

Quergeißblutader, die, poprečna obrazna žila.

Quergestein, das, poprečno kamnjo.

Quergiebel, der, prečni hišni ščit, nach V. skoneama streha.

Quergraben, der, poprečni rov ali jarek.

Quergrimmdarm, der, poprečna kotnica ali danka.

Querschauß, das, s koncama hiša (V.), ki ima podolgasto stran na nlicio.

Querheit, die, prečnost.

Querschädel, der, gerba loketne kosti.

Querschlag, das, les na križ, poprečni les, prečnik, krivnica, prečnica; Querschlagchen am Joche, zatka; Querschlag an einem Rechen, čeljust; an den Schlitten, f. Querbaum; zum Sperren, zapor, zatik; an der Egge, polica.

Querschiff, der, nach dem Böhm. prečno nabrežje.

Querluft, die, (mont.) zavita spoklina, poprečna votlina, f. a. Kluff.

Querkopf, der, narobe glava; ein Mensch mit einem Querkopf, človek, ki na robe misli, t. j. drugači kakor ini ljudje; termoglavec.

Querköpfig, *adj.*, termoglaven, kdor ima narobe glavo.

Querl, der, Quirl in den Küchen, razteplja, raztrepannica, terkalo, dirnidajček, trepalce, žverklja (kleines Wörtl.), nach andern lav. R. motevka; böhm. a. michačka; ein Gipfel des Fangelholzes, veršic, kolenco; ein Fangelholz steht im fünften Querl, smreka ima peto kolenco (V.).

Querlagerholz, das, im Schiffsbaue, prečnica.

Querlatte, die, prekla; bei den Webern, f. Querschämel.

Querlans, der, poprečni tek.

Querleiste, die, poprečna letvica, anat. * poprečna čerta.

Querlen, v. a., Eier, razteposti, raztepati, žverkljati, raztrepati, utrepati, trepati, razbiti, ubiti, biti jajce, (nach dem Böhm.

u. Poln. zamotiti, motiti), vmešati, mešati; v. n. u. r., in dem Hause herumquerlen, po hiši motati se, sukati se, gajs-nati se, nach V. kveriti (V.).

Quersförmig, *adj.*, vretenčast, motučkast.

Querslinie, die, prečna V., prečna poteza ali čerta, prečnica, poprečnica.

Quersmauer, die, poprečni zid.

Quersmuskel, der, poprečna misica.

Quersnacht, die, über die Quernacht, v 48 urah.

Quersnäht, die, prečni šiv, šiv po čez.

Querspiße, die, postranska piščal, pišal; f. Quersflöte.

Quersrahm, der, prečnik, (rom*).

Quersriegel, der, prečni pah, zatik.

Quersriß, der, poprečna, stranska razpoklina.

Quersack, der, besaga*, russ. smka.

Quersackbinde, die, preveza pri besagi.

Quersattel, der, postransko sedlo, zensko sedlo.

Quersaum, der, prečni rob.

Querschämel, der, bei den Webern, prečni podložnik, nach Zak. podložnik.

Querschneidwand, f. Quermantel.

Querschneffel, der, prečno stegno.

Querschlag, der, im Bergbaue, nach V. prekop, predelo.

Querschlechte, die, prečni prekop.

Querschmitt, der, vprečna rez, prekop, f. a. Durchschnitt.

Quersinn, der, napena betica, napeno misli.

Quersinnig, *adj.*, napene misli, narobe glava.

Querspalte, die, nach V. prečni cep, prekol, nach Jarn. razplat.

Quersprung, der, odskok.

Querschab, f. Querschämel.

Querschand, der, poprečnost.

Querschänge, die, wörtlich poprečni drog, prečna ranta, im Dachstuhl, škarje, *pl.* (V.); bei den Wagern, oplen; am Saute, ranta.

Querschod, f. Querschänge.

Querschrafte, die, prečna cesta; in einer Stadt, f. Quergasse.

Querschreiß, der, napono ali na robe delo, napena. (ki jo kdo napravi).

Querschriß, der, prečna čerta ali poteza, poprečnica, nach V. križem čerta, poln. krzka poprečnica; Sinem einen Querschriß durch die Rechnung machen, zmesi komu rajtengo ali nahleo, skaziti mu jo, skerhati, spodnesti; pot zastopiti, na poti biti, presirati koga, zaprečiti.

Querschuh, das, prečni kos, prečnica.

Querschütze, die, poprečna podporna.

Querstram, der, bei den Zimmerleuten, im Mühlenbaue, usw. stranica; an einem Krahn, roeica und roka, je nach seiner Größe.

Querstritt, f. Querschämel.

Quertuch, das, bei den Jägern, prečna plahta.

Quertübel, adv., vprek, poprek.

Quersulant, der, večni toživec, prepirljivec.

Quersuliren, v. n., vedno tožiti druge.

Querswall, der, Traves, poprečni nasip.

Querswand, die, prečna stena, stena poprečnica, prepažba, prograd; f. a. Scheibewand.

Quersweg, der, križem pot, prek pot.

Quersweiterung, die, im Wasserbau, poprečni ali veliki odvod.

Querswind, der, stranski veter, nach V. krivi veter, križem veter, krivec (eig. Südwind, bei M. Nordwind).

Querswort, das, narobe beseda, drugim nasprotna beseda.

Querswunde, die, poprečna rana.

Querszug, f. Quersriß.

Quersweig, der, poprečna veja.

Quese, die, ein Bläschen entstehend vom Drüsen, otiska, mehürček ali žulj od pristikanja ali guljenja.

Questen, v. a., otreli s tiračo.

Questenraut, das, poljski gladeč.

Questern, f. Querlen, v. n.

Quetsch, f. Quetsch.

Quetschbirn, die, pokavka.

Quetsche, die, stiska, nuja, in der Quetsche sein, v tesnobi, v stiski biti; f. a. Klemme; ein Werkzeug zum Quetschen, stiskalo, mečkalo; f. a. Bündel, Quetschle.

Quetscheisen, das, stiskavno železo, klešoe, kleše, žgavno železce.

Quetschen, v. a., zmečkati, mečkati (auch im Böhm.), zmlinčiti, mlinčiti, zgnjesti, gnjesti, gnjaviti (V. u. serb.); auspressen, iztisniti, iztiskati, stiskati, izlačiti, tlačiti; im Russ. šemit, davit; Hanf quetschen, konopljio tretji; sich den Finger zwischen der Thür quetschen, prisćeniti si (böhm. pri-skrípnoviti si) perst med vrati in zmlinčiti ga; Metall quetschen, razbijati, tanjšati; na koso razdrobiti, drobiti.

Quetscher, der, mečkavec, tlačivec, taroc.

Quetscherin, die, mečkavka, tlačivka, trioca.

Quetschform, die, Pergamentform, pergamen za tanjšanje zlatih listov.

Quetschgelb, die, plošča, ploša.

Quetschmaschine, die, mečkalo, mečkavna priprava.

Quetschung, die, mečkanje, zmečkanje, zmečklje; Contusion, otolonenje, pobitje, otolk-lje, otiska, zmlinčenje; odirek.

Quetschwunde, die, zmlinčenina, zmečkanina; f. Contusion.

Quetschzange, die, f. Quetscheisen.

Queve, die, (franz.) rep; palica biljardna; (mil.) zadnji oddolek; versta ljudi pred glediščem stoječih drug za drugim, dokler se ne edpre gledišče.

Quibbel, das, f. Wortspiel.

Quid, *adj.*, vesel, čerst, živ, giboen.

Quid, der, f. Quetschleber.

Quidborn, der, zivi studeneo.

Quidbornig, *adj.*, studenonät.

Quidbrei, f. Amalgama.

Quiden, v. a., z živim srobram dolati, ravnati, pozivosrebiti f.

Quidern, f. Röhren.

Quiderz, das, ruda živiga srebra.

Quidmetall, f. Amalgama.
 Quidfaub, der, svišč, sviš, mlevka, nach V. hliš.
 Quidstert, der, tresorepka.
 Quidstift, der, pozlačevalo.
 Quid, (qui) pro quo, f. Mißgriff; Einem ein quid pro quo machen, aslepiti koga.
 Quidam, neki, nekdo.
 Quidbel, f. Quabbel.
 Quidel! ein Laut! vik! vik!
 Quicken, v. n., zaeviliti, cviliti, vekati, večati (M.), kricati kakor presički; quiescend wohin kommen, privciliti, privekati kam; den ganzen Tag quiesen, ves dan precviliti; lange genug quiesen, naeviliti se, navekati se.
 Quiesig, adj., vekav, emerdav.
 Quiesen, f. Quiesen.
 Quies, f. Geifer.
 Quieren, v. a., križem orati, poprek beati, vlačiti; v. n., f. Kränkeln, Eichen.
 Quiescent, der, počitnik, nach V. počivavec.
 Quiescentengehalt, der, etwa počitnina, počivnina, plača počitnika.
 Quiescentz, f. Ruhestand.
 Quiesciren, v. n., počivati, zadovoljevati s čim; v. a., v počitek djati, devati.
 Quiesmuth, der, kvietizem*, kriva vera, da je k zveličanju potreba brezčutnosti.
 Quiesst, der, kvietist*.
 Quiesch, f. Quies.
 Quieschen, v. n., cviliti, kricati; f. Quiesen.
 Quieschfint, f. Bergfint, Dompfaff.
 Quissen, f. Quessen.
 Quistler, f. Blüschel.
 Quincaillerie, die, lično drobov blago, kratek blago.
 Quine, die, Fünfstreifer, peterica, kvintérna.
 Quinen, v. n., Quimen, hirati, bolehati, poln. kwęczęd.
 Quinseln, v. n., tenko peti, čivkati.
 Quinquagesima, pustua, tolsta uedelja.
 Quinquennium, das, peteroletje, pet let.
 Quint, f. Quent.
 Quinta, die, peti razred.
 Quintal, der, kvintal, cent.
 Quintaner, der, učeneć petiga razreda.
 Quinte, die, peta, peta stopnja, peti glas, kvinta; im Bicktspiel, petica (V.); Quinzen im Kopfe, zvijać, vitki (Zal.), nach V. vinti; f. a. Winkzeug.
 Quintenmacher, der, zvijać, zvijačnik; f. Rüstmacher.
 Quinterne, die, fünf in einander gesteckte Bogen Papier, petina (V.); f. a. Quine.
 Quintessenz, die, evet, kar je naj boljšiga v kaki reči.
 Quintett, das, kvintet*, peteroglasno petje, etwa peteropev.
 Quintsch, der, kvinč, 60 bokalov vina.
 Quintuplum, das, petero, petérnati znesek.
 Quiren, f. Quieren.
 Quirl, f. Quersl.
 Quirlen, f. Querslen.
 Quisvelbinse, f. Flachsgras.
 Quissetbeere, f. Bogelkirzche.

Quist, Quisten, f. Verschwendung.
 Quitsch, f. Queste.
 Quitsche, Quisse, f. Eberesche.
 Quitt, adv., frei, los, hot (indecl. viell. für pot = krat?). prast, rešen; einer Sache quitt sein, prast biti kake reči, znebiti se je, ločiti se, ne biti zavezan; Jemanden quitt und los zählen, odbotiti koga, plačati koga; ich bin des Gutes quitt, prisega me več ne veže; er ist aller Sorgen quitt, skerbi se je znebil, oprostil, skerbi ga več ne ne teže; wir (zwei) sind nun quitt, zdaj sva hot, serb. sad smo klic, zdaj si nisva nič dolžna, nima drug drugimu nič plačati; quitt werden mit Jemand, pobotati se s kom, böhm. spraviti se; quitt gehen, f. Verlieren.
 Quittanz, f. Quittung.
 Quittbrief, f. Verzicht.
 Quitte, die, (Pyrus cydonia), kutna, knatina, bei Gutsch. kitina, nach Sul. serb. gunja, tunja, russ. u. poln. pigva; die wilde Quitte, neke nespjle.
 Quitten, in der Sßg. kutnov.
 Quitten, v. a., f. Quittiren; Entledigen.
 Quittenapfel, der, kutuar, kutnasto jablko.
 Quittenbaum, der, kutново drevo; f. Quitte.
 Quittenbirn, die, kutnarica, kutnasta bruska.
 Quittenblüthe, die, kutnov cvet.
 Quittenbraunwein, die, kutnov žganje.
 Quittenbrod, das, kutnjak.
 Quittenfarben, Quittengelb, adj., rumen ali žolt kakor kutna.
 Quittenhänsling, der, neka rumena kornopljica.
 Quittenkern, der, kutnov zerno, pečka.
 Quittenlatwerge, die, kutnov sok.
 Quittenmispel, f. Quitte.
 Quittenmuth, der, čezana iz kutin.
 Quittenpflirsche, die, kutnasta breskva.
 Quittenstift, der, sok iz kutin.
 Quittenwein, der, kutnovec, kutnovica.
 Quittier, der, pobotavec; f. a. Quittenhänsling.
 Quittiren, v. n., smejati se bolj natihama.
 Quittiren, v. a., den Empfang beschleunigen, pobotni, plačalni, gewöhnl. plačani list od sebe dati, dajati; prejemni list dati, poterditi prejem, pobotnico dati, russ. raspisat sja; serb. namiru dati; kvitirati; verlassen, pustiti, zapustiti, puščati, pušati, popustiti; službo pustiti, službi odpovedati se, izstopiti; f. Abdanken; Aufgeben; russ. itti v ostavku.
 Quittirungsstreber, der, izstopni protipis f.
 Quittung, die, pobotni list, plačalni list, pobotnica, razdolznica, razdolžni list, gewöhnl. plačani list, kvitenga*, spisani bot, im Görzerischen, kvitanca*, serb. namirnice, russ. rospiska.
 Quittungstempel, der, stempel za pobotni list.
 Quize, f. Eberesche.

Quoad, po —, kar se tiče, kolikor.
 Quodlibet, das, nach dem Russ. vsačina (V.), ames. soderga, čobndra, vsačiga nekaj, kvodlibet*.
 Quoten, f. Quetschen.
 Quote, die, znesek, delež, talikeri del, kollektiva f.
 Quotidianfieber, das, vsakdanja merzlica.
 Quotient, der, kolikratnik, razštevno številu. (böhm. količnik f), kvocient*.

R.

Rä, im R. D. f. Reiß.
 Raab, Raab, die, f. Segelstange, nach dem Russ. rajno.
 Raabband, das, verv, s katero se jadro privezuje k rajni.
 Raabfang, der, podporna verv pri rajni.
 Raabfaden, der, kljuka na rajni.
 Raabfette, die, veriga, ki se ovija okoli rajne.
 Raabod, der, konec rajne.
 Raabregel, der, veliko jadro, jadro na rajni.
 Raabseil, das, verv na rajni.
 Raabstange, f. Raab.
 Raabad, das, stara ropotija.
 Raabaden, v. n., roilati, terkati.
 Raabatt, der, spustek pri ceni, odbitek od cene, popust, rabat*; Raabatt geben, spustiti, prijenjati od cene.
 Raabatte, die, Umschlag an den Kleibern, öst. oslec, zaslec, obsavica, böhm. vyložec; grüner Rod mit rothen Raabatten, zelena sukaja z rdečimi osvi, osleci, zasleci; in den Gärten, eingefasstes Beet, gredica, gredica obsajena.
 Raabattiren, v. n., odbiti, odbijati od cene.
 Raabbele, die, klepetanje.
 Raabbelet, der, klepetavec, f. Schwäher.
 Raabbeln, v. n. n. a., klepetati, naglo in nepremišljeno govoriti, kvasiti; f. Plaudern.
 Raabbeltsch, f. Plaudertsch.
 Raabbi, der, rabi, judovski učeni, mojster.
 Raabbinat, das, rabinstvo.
 Raabbiner, der, rabin, (Judovski učeni, kuhaven).
 Raabbinisch, adj., rabinsk.
 Raabbinismuth, der, rabinski nauk.
 Raabbinist, der, rabinist, talmudist.
 Raabe, dr. (Corvus corax), krokár, (poln. krak, böhm. arkhavee); vran, ju St. auch krampác, nach dem Serb. gavran; als Gattungsausdruck, vran; schwarz, wie ein Raabe, cern, kot žuzek, kot murček, kot saje; ein weißer Raabe, bela vrana, kaj preredkiga; der Raabe frächzt, vran ali krokár kroka; schleun wie ein Raabe, vse se ga prime kakor smole; ein junger Raabe, vranč, krokárček, vranji ali krokarski mlad; der indische Raabe, (Aras), nach dem böhm. lalok; ein schwarzes Pferd, so wie ein Fißch, f. Rappe.

Quotiren, v. a., spise, pisma s številkami zapored tekočimi zaznamiti, zaznamovati.
 Quotisation, die, odločba deležev, razdelitev.
 Quotisirren, v. a., deleže odločiti, odločevati, razdeliti, deliti.
 Quotus, f. Quote.
 Quubel, der, f. Quabbe.
 Quurthalsen, v. n., sich würgen, daviti se.
 Raben, in der Sßg. überhaupt, krokarski vranji.
 Rabenaas, das, merha, merlina, merčina za krokárje, gerdoba od človeka ali sobno ženske, ki je vredna biti vranja pašša, gnoj, ostud.
 Rabenältern, pl., nemili, brezserčni, brezdušni starši, vranji starši.
 Rabenart, Rabenbeschaffenheit, die, vranja lastnost, brezserčnost (zlasti staršev), nach Rabenart, nach vranje, po krokarsko.
 Rabenei, das, vranje jajce; f. a. Vostt.
 Rabensefeder, die, vranovo, vranje, krokarsko pero.
 Rabensfell, das, fig. ženska zgerbančene černe kože.
 Rabensfittig, der, vranja pernat.
 Rabensfuß, der, vranja noga; pomorski terpotec.
 Rabengefräße, Rabengeföhre, das, krok, krokanje, krokot, krokotanje (M.).
 Rabenhaar, das, černi lasje; er hat ein Rabenhaar, ima černe lase, černolas, černih las je.
 Rabenheller, der, neki švajcarski dnar (z vranjo glavo v kovu).
 Rabenherzig, adj., terdoserčen, neusmiljen.
 Rabentiel, der, tul vranjiga peresa; vranje pero.
 Rabenträhe, die, (Cornix nigra), černa vrana.
 Rabenträhen, i. Sßg. vranji, — černe vrane.
 Rabenlöden, f. Rabenhan.
 Rabenmuth, der, vranjek.
 Rabenmutter, die, terdoserčna, brezserčna, vranja mati.
 Rabennest, das, vranje gnjezdo.
 Rabenpfe, f. Rabentiel.
 Rabenschwabel, der, vranji kljun; neki polz; neke ranocelske klešče; anat. vranjokljunski podaljsek.
 Rabenschwarz, adj., vranji, čern, kakor krokár, kakor vran, kakor žuzek.
 Rabenschwärze, die, vranja černoba, prav černa barva.
 Rabensinn, f. Rabenart.
 Rabensohn, der, vranji, t. j. terdoserčni sin.
 Rabenstein, der, f. Rißwisch; f. a. Belemnit (Schwartz).

Rabenstimme, die, vranji, neprijetni glas.
 Rabentochter, die, vranja, brezseróna hoi.
 Rabentuch, das, plahotvina ruska.
 Rabenvater, der, vranji, brezseróni, ne-
 usmiljeni oče.
 Rabenvieh, f. Rabenaas.
 Rabenvoll, Rabenpad, das, tatinska druhal.
 Rabisch, der, rovas, roš, böhm. rabuše.
 Rabischmeister, der, rovnašni mojster.
 Rabigras, f. Rasenschmiele.
 Rabradler, f. Reuutödter.
 Rabulist, der, Rungendrescher, jezionik; Rechts-
 verbrecher, zvižacnik, kdor postavo sprevrá-
 ču. rabulist*.
 Rabulistere, die, jezičnost, jezikavost,
 prevračanje pravice, postave, zvižastvo.
 Rabulistisch, adj., jezičen, zvižask.
 Racaille, f. Gefindel.
 Racomodiren, f. Ausbessern.
 Race, die, pleme, rod; f. a. Art, Schlag;
 von fremder Race, tudjoplemenec, inoplem-
 onik; von kleiner Race, nizkiga plemena.
 Radz, in Bsg. maševavni, maševavni.
 Rad, f. Spinnne.
 Radauge, das, maševavno, maševavno
 oko.
 Radaustruf, der, maševavski, maševavski
 krió.
 Radbeere, die, divji poper.
 Radbild, f. Rachebild.
 Rache, die, maševanje, maševanje, nach
 M. maščenje, mašenje, (nach dem *allst.*
 m'st. m'stenije schein maševanje, meševanje,
 meščenje, mešenje richtiger, bei V. a. mo-
 štovanje, böhm. u. poln. pomsta, serb.
 osveta); aus Rache etwas thun, v mašče-
 vanje, da bi se maščeval; die Rache glimmt
 in seinem Herzen, želja maševanja mu tli
 v serci; glühen vor Rache, etva goreti ma-
 ševavnosti, po maševanju hrepeneti; Rache
 nehmen, üben, f. Rächen, sich; auch für:
 Strafe, Vergeltung.
 Rache, in der Bsg. maševavni, maševavni,
 maševavski, maševavski.
 Rachebild, der, maševavni pogled.
 Rachebrand, Racheburr, der, hrepenenje
 po maševanju; damit erfüllt sein, zelo hre-
 peneti po maševanju, želel je, gnalo ga
 je, zmaševati se.
 Racheengel, Racheengel, der, angelj ma-
 ševavec.
 Rachegebet, das, prositev za maševanje.
 Rachegebäude, der, misel na maševanja;
 sie hegen, misliti na maševanje, kako bi
 se maščeval.
 Rachegeist, der, duh maševavec, mašče-
 vavnost.
 Rachegericht, das, maševavna sodnija,
 sodnija maševavka.
 Racheglühend, adj., hrepenec po mašče-
 vanju, maševanju.
 Rachegeist, die, boginja maševavka, ma-
 ševavka; f. Furie (nach dem Böhm. Iusticia,
 vsteklica, in *St. anal.* hudenica).
 Rachel, die, brazda, razpok.
 Rachelust, f. Radlust.

Rächen, v. a., pomaševati, pomaševati,
 maševati, maševati kaj nad kom; nach M.
 auch maščiti, mašiti (f. sollte nach dem *allst.*
 u. andern slav. M. mastiti, mestiti, wie es
 Truber hat, eber etwa maščati, mašati sein,
 russ. mstit, otmáševati); v. r., sich an Je-
 mand rächen, pomaševati, pomaševati se,
 zmaševati, zmaševati, maševati, maševati
 se nad kom, nach andern D. pomestiti, me-
 stiti se nad kom, auch zuositi, znašati so
 nad kom, ohladiti se nad kom, serb. osve-
 titi se; f. a. Vergelten, Strafen; gerächt,
 maševan, maševan, maščen, mašen.
 Rächen, das, maševanje, maševanje, ma-
 ščenje, mašeoje.
 Rachen, der, žrelo, golt, gertaneo, goltaneo
 (zlasti zverin), nach V. das russ. zev, m.
 nach M. željustje, lape; den Rachen auf-
 sperren, gobce, žrelo odpreti, odpirati, zev-
 niti, zavezati; bei Menschen, široke nsta;
 Abgrund, prepad, brezen, jama strašna;
 einem Pferde den Rachen stechen, pušcati,
 pušati konju v gertanoi; Einem den Rachen
 füllen, napasti koga; alles hat sein Rachen
 verschlungen, vse je pognal skozi gerlo.
 Rachenahme, die, maševanje, maševanje;
 nach dieser schrecklichen Rachenahme, zmašče-
 vavsi so tako strašno nad —.
 Rachenbräute, die, vnetica gerla.
 Rächend, adj., maševaven, maševaven.
 Rachenförmig, adj., (ringens), žrelast.
 Racheopfer, das, clovek za maševanje obit.
 Rächer, der, maševavec, maševavec, ma-
 ševavec, maševac (*Krön*), *allst.* m'stittelj
 (mestivec), serb. osvjetnik, a. bei *Gutsm.*
 Racherfüllt, f. Radgierig.
 Racherin, die, maševavka, maševavka, ma-
 ševavka, mašavka.
 Racherisch, adj., maševavsk, maševavsk,
 maševaven, maševaven.
 Radeschwert, das, maševavski meö.
 Radeschwester, f. Furie (in *St. analog.*
 hudenica).
 Radesstoß, der, maševavski udarec.
 Radevollstrecker, f. Rächer.
 Radgeist, f. Rachegeist.
 Radgier, die, maševavnost, maševavnost,
 hrepenenje, želja po maševanju, maševanju,
 razkačenost, jarost.
 Radgierig, adj., maševaven, maševaven,
 maševanju željan, hrepenec po maševanju,
 jaren.
 Radgierigkeit, die, maševavnost, ma-
 ševavnost, hudi poblep po maševanju.
 Radglut, die, goreña želja, nad kom zma-
 ševati se.
 Radgrimm, der, huda jeza in maševav-
 nost.
 Radhand, die, roka maševavka.
 Radheiß, f. Racheglühend.
 Radhitis, f. Radhitis.
 Radlust, die, f. Radgier.
 Radlustig, f. Radgierig.
 Radtschreibend, adj., vpišec po maševanju.
 Radschwert, f. Radeschwert.

Radstinn, der, Radstucht, die, maševav-
 nost, maševavnost.
 Radstüchtig, adj., maševaven, maševaven,
 maševanja željan, hrepenec, pohlepen po
 maševanju.
 Radstorn, f. Radgrimm.
 Rad, der, f. Arrat; Rad auch Rader, der,
 f. Mandelsträhe, Radsträhe, Dohle.
 Radeln, v. n., zaskripati, skripati; er radelt
 den ganzen Tag auf seiner Geige, ves dan
 preskripje.
 Rader, der, f. Rad; (*vulg.*) pes; konje-
 direc, merha od cloveka.
 Raderci, die, ubijanje, trud, upiranje.
 Raderig, f. Schmutzig.
 Raderlule, die, konjadiréva jama.
 Raderen, sich, v. r., ubijati se, truditi se,
 upirati se, napanjati se, (auf dem Karst,
 polstili se), moriti se z delam, böhm. mo-
 zolovati se.
 Raderl, das, Schlagnetz im Ballspiele, lo-
 par (V).
 Raderle, die, f. Raderle.
 Rad, das, ein Kreis, kolo, knobar; f. a.
 Kreis; ein Rad umbrechen, enkrat zas-
 kati, zagnati kolo; mit einem Wagen ein
 Radchen machen, okoli česa zavoziti, vo-
 ziti; ein Rad schlagen, kolo narediti, nare-
 jati, nach V. kolobenee, kolobencati, böhm.
 kolozele metati; der Pfau schlägt ein Rad,
 pav se šopiri, razšopirja rep; Wagenrad,
 kolo, in *St.* auch kotas; das fünfte Rad
 am Wagen, peto kolo pri vozn, poln. po-
 treben kakor psu peta noga; die Räder
 schmieren, koleca mazati; das Rad thut drei
 Umgänge, kolo se je trikrat obrnilo (okoli);
 das Rad in der Mühle, mlinsko kolo, ober:
 schlächtiges, na koroc, na sfote; unter:
 schlächtiges, loparno kolo; das Rad stüßen,
 naperiti, naperjati, periti kolo, (kolo z brit-
 vami naperjate, nar. pes.); ihm ist ein Rad
 vom Wagen gelassen, kolo se mu je snelo
 t. j. veliko dobroto ali pomoč je zgubil;
 das Rad geht aus dem Geleise, nach *Gutsm.*
 kolo oséva; den Mörder mit dem Rade hin-
 richten, ubijavec s kolešam tretji (nar. pes.);
 auf das Rad stehen, vplesti na kolo hu-
 dodelnika; ein gutes Rad spielen, dobro
 znati hudodelce s kolešam tretji; übers Rad
 brechen, f. Radebrechen; in Hüttenw. rešeto.
 Radasse, die, os. podvoz, nach *Pot.* pod-
 os; f. a. Rade; Welle, (vreteno).
 Radbühlich, adj., kolešu podobn, kolcast.
 Radarm, der, f. Speiche, nach V. motaroga.
 Radartig, f. Radbühlich.
 Radband, das, ohroš železni na kolešu, šina.
 Radbürge, f. Schindarren.
 Radbelldrang, die, obloga kolešna.
 Radbeck, der, kotel pod kolo.
 Radbohrer, der, Rabenbohrer, pestnik.
 Radbrechen, v. a. einen Verbrecher radern,
 s kolešam tretji, kolešovati (nar. pes;
 so wie bei *Gutsm.* u. V.); deutsch radbre-
 chen, nemško lomiti, hrustati.
 Radbrecher, der, kdor kak jezic lomi t. j.
 slabo goyori.

Räderknoten, der, sterna na vetre, sterna
 s kolešam, kolešna sterna.
 Räderkufe, die, pesto (Rabe), nach *Ravn.*
 pusica, bei Mühlen die vertical stehende,
 siska.
 Rädchen, das, kolésee, kolce, kolciee.
 Räddestel, f. Mannstreu.
 Rädearm, Rädébürge u. f. f., f. Radarm
 u. f. f.
 Rädhafen, der, tezavnik, natezavnik.
 Rädelaue, die, Rädelaue, molika, kopača,
 rovnica (V.), oplaznica, bei den Steinbre-
 chern, kramp.
 Rädelfer, der, kolešnia f (mlinarju da-
 jana).
 Rädeshobel, der, kolarski strug.
 Rädeshopf, der, in Mühlen, Radschere, das
 mit einem Einschnitte versehene, dem Beutel
 die gehörige Spannung verleihende Holz,
 kolešna glava.
 Rädell, f. Raden.
 Rädell, der, im Hüttenwesen, nabah (böhm.),
 f. a. Sieb; Kolch; das Rädell, f. Rädchen.
 Rädelförmig, adj., kulcast.
 Rädelfrant, das, (Antirrhinum linaria),
 matere Bozje lan.
 Rädeln, v. a., sich, v. r., verteti, vertiti
 kaj, se, sukati kaj, se, v kroge gnati (M.),
 sieben, f. Rädern.
 Rädelfänle, die, (im Hüttenw.) nach dem
 Böhm. nabušni steber.
 Rädelsführer, der, napeljevavec, začetnik,
 nach V. vojdas, bei *Gutsm.* sprede, serb.
 kolovodja.
 Rademacher, der, kolár, (bei V. kolešar).
 Rademacherhandwerk, das, kolarstvo, kol-
 laria.
 Rademacherin, die, kolarica, kolarjeva
 zena.
 Raden, der, (Agrostemma githago), kókalj,
 kokelj, (schersjau, kokelj mokelj); Agrostemma
 coeli rosa), kokelj nebaška roza; voll
 Raden, kokeljnat.
 Raden, v. a., oplet, plet kokalj iz zita;
 f. a. Reuten; Rosten; auch für sieben, f.
 dieses.
 Raden, f. Sieben.
 Radendestel, f. Mannstreu.
 Radensieb, das, ravnavno, nach V. auch
 sodivno rešeto, rešeto za obravnavanje zita
 v skednji.
 Räder, der, ein großes Sieb auf Dreschen-
 nen zum Reinigen des gedroschenen Getreides
 vom Stroh, reträ, rota, rehta, rehta, *dim.*
 retica; (böhm. říčice); zum Reinigen des
 Getreides vom Unkraut, f. Radensieb; für
 gepochte Erze, rešeto; eine Person, rehtavec,
 retavec, obravnovavec.
 Räderrat, der, in den Mühlen, Sichtarm,
 rōicia gredeljna ali valeja.
 Räderbaum, der, (Pöschw.) kolešnik f.
 Räderräder, die, Pradscha pilica za kolešca.
 Räderrig, in Bsg. kolešni.
 Räderrin, die, retavka, rehtavka, ravnávka,
 obravnovavka.
 Räderracher, der, Rädler, kolovratar, f.

a. Radmacher; als Siebmacher, rotar, rehtar. rešetar.

Rädern, v. a., einen Verbrecher, hudodelnika s kolesam tretj; f. a. Radbrechen; mit dem Rade einen überfahren, povoziti, povazati, pod kolesi zlomiti, zmocskati; gerädertes Deutsch, lomljena, slabo ali pokvarjeno izgovarjana nemščina, nemščina; hudo stresati, da kosti pokajo (od slabe ceste); mit dem Räderte das Getreide reinigen, žito rav-nati, obravnovati, narejati, u. Kr. narejati, rehtati, činiti, obvinjati, nach *Gutsm.* auch presoditi, soditi, presojati; das gepochte Erz rädern, phano, stolčeno rudo sejati, rešetati, presevati; mit Rädern versehen, kolesa napraviti, narediti, narejati.

Räderschneidzeug, das, urarsko vrez-
valo.

Räderstempel, der, kolarsko klavido.

Räderstein, der, kamenovec f.

Räderwelle, die, in den Mühlen, Sieb-
welle, stojeci gredelj ali valej, ki stresa pajtelj.

Räderwerk, das, kolesa, koleseca v kakoršni
hodi masini, kolésje; f. a. Siebwerk.

Radeschere, f. Radesopf.

Radezange, die, natezivne klešče. kleše.
navlak.

Radezirkel, der, kolarsko šestilo.

Radeselge, die, platišče, platiše, f. a. Felge;
am Wasserrade in den Mühlen, krog (V.),
lopata (Schaukel).

Radsfeuer, f. Schmelzfeuer.

Radsleder, das, in Hüttenwerken, das Ge-
sinde, das Gerinne, zleb, rake; Canal, na-
vodnik (Zal.)

Radsförmig, adj., kolesu podoben, kolesast.

Radsgarn, das, groba preja.

Radgeleise, f. Geleise.

Radgrube, die, im Mühlbaue, die Grube
unter der Mühle, in welcher sich die innern
Räder bewegen, podkolesna jama; nach dem
Böhm. podkolje.

Radintion, die, sisanje, spuščanje, spu-
sanje žarkov.

Radikal, **Radikal**, adj., eingewurzelt, ukorenin-
jen, koreninsk, izviren, radikalen;
adv., pri korenini, skoreninama, iz korena,
iz korenine, s korenino vred, iz dna.

Radicalcur, die, ozdravitev, vračenje pri
korenini, pri vzroku boleznj začeto.

Radicalismus, der, radikalizem*.

Radicalwort, das, korenina, koreninska
beseda.

Radicit, adj., ukoreninjen; radicitre Ge-
werbe, ukoreninjene (radicirane) obertnje.

Radiech, der, (Raphanus sativus), redkvice.

Radiechste, die, redkvični strok.

Radir in Bgg. stergavni, strugavni.

Radircisen, das, bei den Chirurgen, womit
sie die zu trepanierende Stelle von Haaren ent-
blößen, britvica.

Radiren, v. a. u. n., izstergati, stergati,
izstrugati, strugati (n. pr. napisano bese-
do z nožem); in der Kupferstecherkunst, iz-
rezati z razjedno vodo, f. Aetzen, radirati.

Radirkunst, die, medorezba s pomočjo raz-
jedne vode, radiranje.

Radirmesser, das, stergalce, stergavni no-
žiček.

Radirnaedel, die, medorezna igla.

Radirpulver, das, prah, štupa, ki se rabi
pri izstergovanju pisanja.

Radius, f. Strahl; Halbmesser.

Radix, f. Wurzel, Wurzelzahn.

Radlaßen, der, kolesni oboj.

Rädler, der, kolar; Spinradmacher, kolov-
ratar.

Radrang, der, kolesni obod, platišče, platiše.

Radrang, das, Radranglatte, die Speichen
des Wasserrades in den Mühlen, mataroga
(V.), motaroga.

Radräume, die, f. Radfelge.

Radruppe, f. Radnagel.

Radlauf, f. Kreislauf.

Radlinie, die, cikloida*.

Radlich, der, (aus dem Slav.), f. Faten-
pflug.

Radmantel, der, široki plajsč, plajs brez
rokavov.

Radnabe, f. Nabe.

Radnagel, der, womit eiserne Schienen auf
den Wagenrädern befestigt werden, cvek za
pribijanje šin, okovnik f, nach V. coklar,
bei *Gutsm.* lunik und osnik, welche Aus-
drücke jedoch beide Achsnagel bedeuten.

Radnetzen, f. Raden.

Radotage, f. Geismäh.

Radoteur, **Radotiren**, f. Fajeler, Fajeln.

Radschaukel, die, lopata; Hohlschaukel, korec.

Radschibe, die, škerpec na ladjah.

Radschiene, die, šina kolesna (in a. sl. M.),
kolesni okov (*Gutsm.*).

Radschuh, der, cokla.

Radspeiche, die, špica (*böhm.*, *russ.* und
serb.), šprilija (V.), nach *Gutsm.* přěčka,
nach *Ravn.* napera, (?) in *Sitr.* natezva.

Radsperre, die, zavornica, zaverivnica,
zavornica, zavor, auch zapenjača (M.).

Radsplüßig, adj., od blata, ki kola samo
spira.

Radspur, die, kolesnica, koleja, koliojak
(M.), koloteča, kolovoz, in *Sl.* a. kolomeja,
f. übr. Geleise.

Radspurweite, die, širokost kolesnice.

Radstad, der, bei den Wagern, nach V. ko-
lesna preša.

Radstößer, der, an den Ecken der Mauern
die Wagenräder abzuhalten, odnášavec, vo-
gelnik (eig. Gastein), f. a. Prallstein; Ra-
benbohrer.

Radstrafe, die, kolo, trenje s kolesam.

Radstube, die, (mont.), nach V. kolovnica
kolnica.

Radstuhl, der, podkolišče, podkoliše f.

Radther, der, das, kolomaz, f. Wagenther.

Radtretter, der, gonjač, ki kolo goni ali
suče, hodé po njem.

Radtrög, der, korito, v ktero se kaj re-
šeta ali rota, rehta.

Radumpff, der, kernica.

Radwelle, die, vreteno, kolesna os, gre-

dolj, valej, štekolj*, im Mühlbau nach
Zal. preslica.

Radwinde, die, vreteno s kolesam.

Radzahn, der, in den Mühlen, palec, in den
Übren, zobec.

Radzapfen, der, štekolj*. os, f. Radwelle.

Rais, der, f. Streifen, der, im Handel, jer-
men ribe (V.); Raß und Riesel, riba zre-
maná na jermene, ki se pa še skup derže.

Rais, das, f. Raffholz.

Raisel, die, für den Flachß abzuraffeln, ri-
pel*, rifelej*. f. Flachßraufe; bei den Fi-
schern, rundes Fischgarn, das alles mit fort-
rafft, lovnica; sak; zgornja jelenja čeljust;
konjske jasli, f. a. Raubertaufe.

Raiseln, v. a., den Flachß, raßeln*, smu-
kati, grebenati lan.

Raiseln, v. a., zebhati.

Raiseln, v. n. u. a., vzgrabiti, grabiti, al-
les nach der Reibe raffeln, vse pobrati, po-
grabiti, spograbiti, poloviti (auffangen), v-
zestl, jemati; zusammen raffeln, zgrabiti, zvl-
eti, zvlaciti, stlačiti, brez reda nakopičiti,
zusammengeraffelte Sachen, nagrabljene stra-
ri, reči, zgrabljenina; an sich raffeln, na se
potegniti, siloma polastiti se; prigrabiti.

Raiseln, das, grabljenje.

Raisler, der, grabelz, pograbnik, lakomnik.

Raisgut, das, nagrabljeno, po krivici sprav-
ljeno premoženje.

Raisholz, das, sahlad-i, suha hosta, draje
in vejevje, na tleh ležeco, ki se nabira po
gajzda, pobirki, pl., kerlice.

Raisnabe, die, precisanje, precisanje eukra,
precisaceni, preciseni cukor, precis-
acence, precisenece.

Raisnabe, die, Raffinement, das, prebri-
zavost, prekanjeost, prepekanost, premo-
ženost, zvitost.

Raisnerie, die, fabrika čistiga eukra, pre-
cisacavnica, precisavnica, rafinerija*, f. a.
Raiff.

Raisneriren, v. a., feiner machen, preci-
siti, očistiti, preciscati, precisati, očiscati,
očisati; den Zucker raffineriren, cukor (slad-
kor) čistiti, precisati, f. Läutern; v. n.,
nachfinnen, premisljati kaj, glavó si beliti,
namet si tretj (M.); raffinirt sein, pre-
kanjen, zvit, prepekan, zvižčen.

Raisnerer, der, preciscavec, precisavec.

Raisnerheit, die, premenenost.

Raiszahn, der, Schneidezahn, predoji zob,
böhm. kusak.

Raisraichissement, f. Erstigung.

Rais, f. Wuth.

Ragen, v. n., moléti, sterzati (daher storz,
Pol.), sterluti, pebeti, gledati in — kazati
se, in die Höhe ragen, kupeti, stermeti, vzd-
govati se, moléti kvisko, *böhm.* strmiti; f. a.
Hervorragern, Heraustragen, Ueberragen,
bei *Gutsm.* stercati (*poln.*), nadvisiti (*serb.*).

Ragetlein, das, lopatica.

Ragewurzel, die, (Orchis albida), pete-
lineek, (Orchis bifolia), muhovnik; (Or-
chis morio), dišeca mošnjica, kukovec,

(Orchis pyramidalis), otrobnik; (Orchis
satyrion), cepetec; *poln.* storczyk.

Ragezahn, f. Raffzahn.

Ragout, das, mesna juha z razrezanimi me-
senimi kosčiki, f. a. Gemisch.

Ragwurz, f. Ragewurzel.

Raher, f. Raia.

Rähe, der, velik pes.

Rahm, der, Milchrahm, smetana, verhnje
(*Sl.* u. bei *Gutsm.*). auch skerlup; jede
dichtliche Substanz, die sich auf der Oberflache
eines flüssigen Körpers sammelt, klobuk, sker-
lup, nach Oberfl. smetana, *serb.* povlaka;
Raß, saje; den Rahm von der Milch neh-
men, posneti, posnemati smetano; f. a.
Rahmen.

Rahmbaum, der, drog v dimniku, na kte-
riga se obesa meso.

Rahmbeere, f. Brombeere.

Rahmeisen, das, in der Buchdruckerei, Form-
schraube, zapor (*Pol.*).

Rahmel, der, prikohovec, prismoda (v lon-
cch in kozical); ein Stück Holz, porajtelj,
krepel.

Rahmellen, v. n., po prismoji dišati, po pri-
smojem dišati.

Rahmen, der, Rahm, in der engsten Bedeu-
tung, rom*, rema*, (in allen slav. M. aus
dieser Wurzel, nur im *Serb.* okvir, u. opla-
ta); f. a. Bilderrahmen, Fensterintter; nach
Zal. oklep; ein Gestell, ein Brett, etwas
darauf zu stellen, polica; Seitenbrett, stra-
naca; bei den Weibern zum zitteln, rema,
vrata (V.); Stiftrahmen, rom, proj, nach
dem *Serb.* palice; bei den Buchdruckern, oklep;
am Ränge, nach V. kljue; der Rahm der
Säge, die hölzerne Einfassung derselben, ožaz-
je f; die Rahme, f. Weinrebe; bei den
Schuftern, rom.

Rahmen, v. a., die Milch rahmen, mleko
posneti, posnemati, smetano posneti; für
erhöhen, (veralt.), f. dießes; mit Rahmen ver-
sehen, nach dem *Serb.* okviriti, (oplatiti),
gew. v rom djati, devati; in der Jägerprache,
dohiteti, zasaciti, vjeti zajeca (od psov);
v. n., die Milch rahmet, mleko dela smo-
tano, nach M. smetani (smetaneti?).

Rahmen, sich, v. r., spenzati se.

Rahmenmacher, der, remar, okvirar.

Rahmenstahn, die, ogleodovanje suken raz-
peth na romih.

Rahmenstänkel, der, pokonóni oboj ali
rum pri vratih.

Rahmenstiesel, pl., skornji na rom*.

Rahmenstück, das, ein Stück Fleisch vom
untern Buge eines Rindes; f. Biststück.

Rahmhobel, der, nach V. zlebnik, pripi-
rahnik.

Rahmholz, das, mizarski les.

Rahmhund, der, lovski pes (na zajca).

Rahmig, f. Rußig.

Rahmkanne, die, ganglica* za smetano.

Rahmkäse, der, mastui, tolsti sir, sir iz
smetane.

Rahmtehrer, f. Rauchfangtehrer.

Rahmstücken, der, kolač s smetano.
 Rahmlöffel, der, snemavnica (V.), posnemavnica, nach Gutm. posnemavka.
 Rahmstücker, die, nach V. Sivanje v romu.
 Rahmsack, der, cednik (böhm.).
 Rahmspeise, die, jed s smetano napravljena, smetanasta jed, tropine.
 Rahmständer, der, pinja.
 Rahmkiesel, der, čevclj na rom.
 Rahmstück, das, bei den Tischlern, poprečni ali počezni oboj vrat.
 Rahmsuppe, die, juha s smetano.
 Rahmtopf, der, čerba, čerfa, čepļa.
 Rahn, Rahnig, adj., šviglast, šibek; f. Schlang.
 Rahnigkeit, die, Rahnigkeit, schlanke Beschaffenheit, tenkost, stegenenost, šibkost, šviglasto telo; im Fortweseu, f. Windbruch.
 Rahn, f. Sreden.
 Rai, f. Nochen.
 Raibel, v. n., rajati.
 Raifling, f. Fächler.
 Raigras, f. Reihgrad.
 Railliren, f. Aufziehen (einen); Raillerie, Railler; f. Spott, Spötter.
 Raiss, pl., zelezne šine cestne.
 Rain, der, Rasenrain zwischen zwei Aekern, meja, omejek, nach M. griva, nach Gutm. rob, böhm. osrodek, skladek; Grenze überhaupt, f. dieses; Ager, trata, loka, ledina; f. a. Ager; Hügel, f. dieses.
 Rain, der, kozica, lonca na treh nogah.
 Rainbalken, der, im Flügel schlechast liegen gelassener Strifen, celina (puščena pri oratvi). böhm. kaz (von kaziti).
 Rainbaum, der, mejno drev, mejnik (auch Grenzstein), (nach Zolok. auch mejas. souf Vrainner).
 Rainbeere, die, kozje češnje.
 Rainblümchen, das, (Bellis), marjetica, iskrica; (Amaranthus luteus), laška kamilica.
 Rainen, v. n., mejiti, derzati se; f. Grenzen.
 Rainfaru, Rainfarren, der, (Tanacetum vulgare), nach Gutm. vratič (auch poln.), lopatka.
 Rainlohl, der, (Lapsana), divji volhovt; (Laps. foetida), prasecovo zelce; f. a. Gänsefuß.
 Rainrecht, das, mejna pravica.
 Rainfchwalbe, die, f. Rheinfchwalbe.
 Rainchwamm, f. Nagelschwamm.
 Rainstein, der, mejnik.
 Rainweide, die, (Ligustrum vulgare); f. Hartriegel, (serb. kalina).
 Rainweiden, das, pašnja po mejah.
 Raison, die, razum, pamet; f. Vernunft; er hat keine Raison zum Weinen, nima za kaj se jokati; er nimt keine Raison an, ni mu dopovedati, ne da si reči, gluh je za vsako pametno.
 Raisonnabel, adj., pameten, pravičen, po pameti; f. a. Freigebig; Einen raisonnabel durchprügeln, dobro, počeno namlatiti koga.
 Raisonnement, das, umotovanje, razso-

janje; f. Urtheil; modrovanje, razkladanje, govorjenje (malo vrednih ljudi).
 Raisonneur, der, modrovavec, jezicnik, zabavljavec, celjustalo.
 Raisonniren, v. n., soditi, razsojati, razkladati, modrovati, zabavljati, jezicati, besediti, pregovarjati; f. a. Vernunfteln; raisonnirenbe Geschichte, (umano) razkladana zgodovina. razkladna, razlagavna zgodovina.
 Raitz, in Bsgg. računarski.
 Raiten, f. Rechnen; sieben, f. Rädern.
 Raiter, der, von raiten, rechnen, f. Rechnungsführer; f. a. Räder.
 Raitern, v. a., retati, rejtati, rehtati.
 Raithammer, die, f. Rechnungshammer.
 Raitrath, f. Rechnungsrath.
 Raiweizen, der, f. Rabrant.
 Rait, der, f. Rabe, Arrad.
 Raken, f. Röhren, Rehmern.
 Rakete, die, raketelj, raketa*.
 Raketenbohrzeug, das, vertalo za rakete.
 Raketenfabrik, die, raketarnica.
 Raketenhammer, der, raketarski betiö.
 Raketenhilfe, die, raketni zvitok.
 Raketenkopf, der, raketna glava.
 Raketenladstod, der, raketni nabijavnik.
 Raketenmacher, der, raketar.
 Raketenröhre, die, raketna palica.
 Raketenstah, der, raketna zmes ali masa.
 Raketen, der, kokalj.
 Raketen, f. Rammeln, Rallen.
 Ralle, der, f. Schwäger.
 Ralle, die, (Rallus), capovoznik, mokoš (V. mlakuzka?), kosoc, russ. dergaö; f. a. Wachtelkönig, Grassläufer; Schwägerin, klopetulja; die graue Ralle, pisana marska lastovka.
 Rallen, v. n., toben, razsajati, razbijati, schwägen, klepetati.
 Rallenreiter, der, rumeni rangar*.
 Ralliiren, v. a., skupiti, spraviti zopet (mnoziö).
 Ram, (mont.), f. Zwitter.
 Ramadan, Ramajan, der Fastmonat der Muhammedaner, ramadan*, ramazan.
 Ramassirt, adj., čokast, tersast, krepek, moöen.
 Ramen, f. Rammen.
 Ramm, der, f. Rammler; ein Widder, oven, jarec, praz; perö; ein Rater, maček; Bulle, bik; in N. D. kerö.
 Rammloch, f. Rammloch.
 Rammloch, der, oven; f. a. Rammloch.
 Rammle, die, ein Werkzeug, Pfähle damit in die Erde zu schlagen, kolovrat (V.), russ. koper; der Rammloch, f. Rammloch.
 Rammel, der, f. Schaßloch; auch die Rammel, Rammloch, f. dieses.
 Rammelabend, f. Polterabend.
 Rammelig, f. Lässig, Niedertid.
 Rammeln, v. a., Pfähle in die Erde, kole v tla zabiti, zabijati; das Bett, razkomaj-sati, razmandrati; v. n., heftige Bewegungen mit Händen und Füßen machen, bereati, becati, komaj-sati se, goniti se; von Hasen,

Rammeln, Ragen u. Böcken, f. Brunsten; v. r., mont. die Gänge rammeln sich, rudae kile se mesajo ena z drugo.
 Rammelloch, der, bik.
 Rammelzeit, die, hoja po plemenu; f. Brunst.
 Rammeln, v. n. u. a., Pfähle in die Erde, zabiti, zabijati kole v tla; poln. wbijać; die Erde feststrammen, stlačiti, tlačiti; f. a. Rärmen.
 Rämmer, der, zabijavec.
 Rammloch, Rammloch, der, oven; russ. u. poln. baba.
 Rämmer, der, zajic (samec); f. Widder.
 Rammshorn, das, oinov rog.
 Rammstoppf, der, oinovna glava; ein Pferd, oinovglavec.
 Rammstose, die, oinov smerček ali nos.
 Rämp, f. Menge.
 Rämp, die, Auffahrt, klančina (V.); lusičino. lusiino, ali platiö, ki se cepijo od roga; in der Baukunst, nach dem Böhm. greben.
 Rämp, v. a., poprek kupiti, kapovati.
 Rämp, die, f. Hauswurf.
 Rämp, f. Zerren.
 Rämpel, der, Hauswurf, divji česen, ram-selj, medvedji česen.
 Rämpen, f. Esparfette.
 Rän, ranig, besser, rah, f. Schlang.
 Rancune, f. Groll.
 Ränd, der, eines Brunnens, einer feutrechtten Vertiefung, Grube, Wiese, eines Abgrundes, kraj; eines Buches, kraj; eines Flusses, Grabens, breg, jeza (V.), dim. breziö, breziček; an Rände des Abgrundes sehen, nad samim prepadam ali breznam stati; eines Berges, rob, kraj; eines Schiffes, bok (Seite), eines Buches, krajevina, krajei; eines Fisches, n. Ravn. cislo; eines Glases, Bechere, Löffes, Gefäßes, Lisches, einer Münze, rob, obrobek, dim. robec, robček, okrajek; eines Hutes, kraji pl., okraj klobukov; eines Siebes, d. i. die Einfassung, obod (obvod); eines Afers, obrusek, kraj, konec, rob, obmejek; am Ende des Afers, zratnik; ein abschüssiger Afertrand, obronek; einen Ränd brechen, list pregoliti, pregibati; an den Ränd schreiben, na kraji zapisati; das versteht sich am Rände, to se samo po sebi razume; Ende, kraj, konec; mit einer Sache zu Rände o sim do kraja (do konce) priti —; kaj do kraja (do konce) dognati, dokoncati, doverstiti; zu Rände sein, pri kraji (pri konci) biti.
 Rändamerker, Rändbemerker, f. Glossenmacher.
 Rändamerkung, Rändbemerkung, die, opomba, razlaga na kraj bukev pripisana; f. a. Glosse; Rändamerkungen machen, fig. jekik brusiti; f. Glossiren.
 Rändchen, f. Ränd (dim.).
 Rändeln, v. a., f. Rändern.
 Rändelwerk, f. Kränzelwerk.
 Ränden, v. n., na kraj, do kraja priti.
 Ränden, Rändern, v. a., orobiti, robiti;

gerändert, robjen, z robci; uzobčati, zobčati, rezhati.
 Ränderräder, f. Glossenmacher.
 Rändsch, das, nakrajni predelok.
 Rändsch, f. Weibe.
 Rändgeländer, das, okrajni oprijemac.
 Rändglosse, f. Rändamerkung, Glosse.
 Rändholz, das, meja, drevje okrajno.
 Rändig, in Bsgg. — okraja, — roba, f. B. breitrantig, širociga okraja; täutig, z okrajci, z robci.
 Rändnoten, der, vozcl pri, na kraji.
 Rändmuster, das, bei den Schustern, auch Rahmen, priloga (V.), rom.
 Rändschild, der, robati škit.
 Rändschreiber, f. Glossenmacher.
 Rändstift, die, einer Münze, napis, pisanje na robu, okoli peneza; eines Buches, f. Rändamerkung.
 Rändschüssel, die, robata skleda (V.).
 Rändsel, das, rob, zablateni rob.
 Rändständig, adj., nakrajn.
 Rändstielig, adj., z recelnam na kraji.
 Rändstreifen, der, obrob (V.).
 Rändstück, das, oklep, rob, krajic.
 Ränen, f. Brunsten.
 Ränst, der, f. Ränd; Scherzel von einem Leib Brod, krajic, (bei Gutm. krajnik), auch die Rinde, skorja, zemeljna skorja, okorela ali sklerupasta.
 Ränstchen, das, krajček.
 Räng, der, die Reihe, versta, red, nach dem Böhm. poredje; Schiffe des ersten Ranges, ladje prve verste (s 100 in več kanonami); Würde, častna stopnja, nach dem Atsl. u. Russ., dostojenstvo; Vorrang, predstvo, prednost, poverstvo, prvo mesto, prednje mesto, visji stan, visji red, večji imenitnost; die obere Stelle, prednje mesto, gornji sedež; die rechte Hand, desnica, desna, desna stran; ein Mann vom Rang, mož visociga stanu; der militärische Rang, vojska častna stopnja, russ. čin; Jemanden den Rang ablaufen, prehiteti ali preteci, prekositi koga, prestreöi koga, nach V. nazaj djati koga; Einem den Rang geben, lassen, prvo mesto, predstvo dati, odstopiti komu, umakniti se komu, da stopi na prvo mesto; eine Krankheit der Schweine, f. Ränstorn.
 Rängbestimmung, die, odloöba častno stopnje.
 Ränge, der, ein lang aufgeschossener Mensch, dolgin, dolgan, švigelj, švigla, f. a. Aufschüßen; (oe)poredni fantalin, poulični klatce; die Ränge, dolga ranta od žensko; breja prasica; f. a. Rängold; Filtzraut.
 Rängen, der, eine Leite, berdo, breg.
 Rängen, f. Dehnen; Toben.
 Rangiren, (franz.), v. a., urediti, uredovati, v red ali versto djati, devati, razrediti, razredovati, razverstiti, razverstovati, uravnati, uravnovati, ravnati; sich unter einander rangiren, verstiti se med sabo po častni stopnji; sich rangiren, svoje reci v

red spraviti (dolge poplačati), v red se postaviti; sich unterwerfen, beitreten, f. dieses.

Rangliste, die, spisec po častni stopnji.

Rangloß, *adj.*, brez časti ali dostojenstva.

Rangmäßigkeit, *adj.*, priměřen častni stopnji.

Rangordnung, die, red ali versta gledé na častno stopnjo, versta, po kateri gre eden za drugim gledé na čast, razverstitev po častni stopnji; častni red.

Rangschiff, f. Linien Schiff.

Rangstolz, *adj.*, prevzetni ali napihujen zavolj visociga stauu, na stan.

Rangstreit, der, Rangstreitigkeit, die, prepri zastran prednosti v časti ali dostojenstvu, prepri za predstvo (bei V. za goršnost).

Rangsucht, die, častizoljnost, častilakomnost, častigliadnost, pohlepa za častmi, iskanje časti.

Rangstüchtig, *adj.*, pohlepen po časti, po prednosti, častilakomen, častizelj, kdor se vleče in poganja nezmerno za višji čast, za prednje mesto.

Rangverordnung, die, ukaz zastran častne stopnje, na kateri je kdo proti drugim.

Rangverordnen, f. Anstehen.

Rang, *adj.*, tenak, šibek, gibčen, šviglast.

Ranke, der, (in der einfachen Zahl veraltet), eig. krivina, kriva pot; Ranke, *pl.*, zvišaja, zvišajina (*M.*), spletko (*serb.*), nach dem *Allst.* lest, kovarstvo; f. a. Kunnstgriff, List; mit Ranten umgehen, Rante brauchen, spitzeln, zvišaje delati, rabiti, plesti, spletko in homatijske delati; f. a. Rankefort.

Ranke, die, f. Ranke.

Rankegeist, der, zvišajnost, zvišajstvo.

Rankemacher, f. Rankefchmied.

Ranken, der, auch die Ranke, an den Weinreben und andern Gewächsen, roka, ročica, vilice, *pl.*, biče, ovijaja, in St. premenjača, tenka vejica, loza, nach V. zadruga, škarjice, ključici; Ranken treiben, v vilice iti; der milde Ranken, f. Weinbaum; zankerna zensčina.

Ranken, v. n. u. r., viti se, ovijati se, oprijemati se, opletati se, v ročice ali vilice iti; den Leib hin und her bewegen, zvirati se, viti ali zvirati se, nach M. krivoriti (?); f. a. Schmiegen, sich.

Rankenbaum, der, latnik; in Weingärten, brajdnik.

Rankegewächs, das, tertje, tersje; ranke Pflanze, etwa ovijavka, oprijemavka, openjavka.

Rankenstab, f. Thyrsus.

Rankewaldung, die, gosto tersje.

Rankewurzel, f. Braunwurzel.

Rankezeit, die, zvišajnost, kovarnost.

Rankefchmied, der, zvišajnik, zvišaj, zdražnik, zapletavec, kovarnik, naklepnik.

Rankefchmiedler, f. Rankefchmied.

Rankevoll, *adj.*, prezvit in prepekan, zvišajak, zvit kakor gerca, kakor kozji rog, *allst.* kovar; *poln.* zvišaj in spletk.

Ranlig, *adj.*, vilicast, tertast.

Rankefort, das, eine Rankheit der Schweine,

nach V. öljustni mozol ali spuščoj, čerm, mozol na nebu; den Rankefort nehmen, izrezati, rezati mozol; auch für Mutterfort, f. dieses.

Ranne, die, pesa.

Rancken, v. n., rigati, gigati po oslovsko.

Rant, f. Lärm.

Rante, die, tenka smreka, ranta *.

Ranuncul, die, zlatica; f. Habnenfuss.

Ranz, der, ein kleiner, dicker Mensch, öök.

Ranzie, die, prastica.

Ranzel, f. Ranzen.

Ranzeu, der, ronce * , roncelj *, kernir, torba, besaga, cula, bei *Gutsm.* romarski naramnik; f. a. Felleisen, *poln.* u. *böhm.* kromok; verächtl. treubuh, vamp *; Schmeer, salo; Einem etwas auf den Ranzen geben, obunakti po herbtu, po gerbi; seinen Ranzen füllen, avoj žakelj natlačiti, napokati se.

Ranzen, v. a., das Bett zu Schanden ranzen, posteljo razkopati, razriti, raznesti; v. n., po žaltovem dišati; den ganzen Tag ranzen, ves dan goniti se, letati okoli, vlačiti se; die Hunde, Raubthiere ranzen, sie begatten sich, psi, zveri se gonijo; f. übr. Brunnen; v. r., sich ranzen, zlekiniti, zlecati se, lecati se (*M.*), zvirati se, pretegovati se, stezati se, zvirati se; sich müde ranzen, nagoniti se, nalcati se.

Ranzeule, f. Schleierule.

Ranzig, *adj.*, žaltav, žarek; f. a. Bitter; ein ranziger Mensch, zgonjen clovek; ranziger Hund, zgonjenec.

Ranzion, die, odkupščina, odkupšina; f. a. Lösegeld.

Ranzioniren, v. a. u. r., odkupiti, odkupovati, izkupiti, izkupovati iz snžnosti, rešiti koga, se.

Ranzionirte, der, odkupljenec, rešenee; die, odkupljenka, rešenka.

Ranzzeit, die, čas gonjenja; f. Brunst.

Rape, der, rapé, (debelejši tabak za nos).

Rapel, **Rappel**, der, poklic domu; f. Abberufung.

Rapfint, f. Grünfint.

Rapp, *adv.*, berzo, ročno; Rapps rapps! šviga švaga!

Rapp, der, f. Rabe; Kamm (der Weintrauben).

Rappe, der, ein schwarzes Pferd, muren, mur, černjavs, vranec, vran ali čern konj; — neki dnar, na katerem je vtisnjena vranja glava; auf Schusters Rappen reifen, peš hoditi; ein Fisch, mronce.

Rappe, die, eine Pferdekrankheit, Geschwulst der Knie an den Hinterbeinen, nach V. mahovnica; gebräuchl. *pl.* mahovnica, *rapp* *, *russ.* kolénnyj mokree; auch für Krähe, f. dieses; neko orodje, s katerim se tabak za nos napravlja.

Rappelt, der, vertoglavica, zmešnjava, vertoglavnost; den Rappel haben, je udarjen, terčen; f. Rappeln.

Rappel, die, Rassel, klopotec, klepetec, ropotec, ropotnja; f. Flachsranne.

Rappelig, *adj.*, vertoglav, zmešan, terčen, prismojen, zmešane glave.

Rappeltöpfig, **Rappeltöpfig**, *adj.*, vertoglav, uporen, termast, jezen; ein rappeltöpfiges Pferd, konj, ki ima kozevnik ali itenkavo.

Rappeln, sich, v. r., podvizati (se), hiteti; v. n., ropotati, klopotati; es rappelt bei ihm, es rappelt ihm im Kopfe, blöde, meša se mu, v glavi se mu verti, mu roji, nima četerte deske v glavi, *russ.* kolobrodit; mit Rüssen rappeln, ropotati; mit Geld, rözlati, cvenkati.

Rappen, v. a., die Mauer berappen, ometati, ometavati zid; den gemähten Weizen rappen, zgrabiti, pograbit, grabiti pšenico; f. übr. Raffen.

Rappenfuß, f. Krähenfuß.

Rapper, der, grabljic, grabljač.

Rappesich, f. Rapp.

Rappier, das, rapir * , furet *, topi meč.

Rappieren, sich, v. r., f. Fichten, mahati in horiti se z rapiram.

Rappart, der, poročilo, sporočilo, poved, f. Bericht; im mystischen Sinne, zaveza, dotika; f. Verhältnis; Austragung, raznos.

Rapporteur, f. Berichterstatter; Angeber.

Rapportiren, v. a., poročiti, sporočiti, poročati, naznaniti, naznanjati, naznanovati oder naznanjevati; f. a. Angeben.

Rapportettel, das, f. Meldettel.

Rapps, der, das um die Mähstämme sitzen gebliebene Getreide, nach V. ostale zerna *pl.*, f. a. Mühsen, Mühsamen; den Rapps haben, f. Rappel.

Rapps, der, ein auf frische Trauben gegossener Wein, um nochmals mitzugähren, nach V. soräica (? sonst Mergelort); f. a. Beerwein.

Rappstachel, f. Raseweis.

Rapsje, die, Rapsse, kavs, kavsanje, rapsopad, ravs, ravsanje; etwas in die Rapsje geben, v ravs in kavs dati kako reč (med več ljudi, da se za-njo puljo, tergajo, ravsajo), na ruvanje, nach dem *Poln.* na grabez dati.

Rapsen, v. n. u. a., zgrabiti, grabiti, ravsniti, rav sati, hlastniti, hlastati, kavsniti, kavsnati, razgrabiti, razhitati.

Rapsame, f. Mühsamen.

Rapsen, der, popadek norosti, divjanje, noranje.

Rapsanzel, der, (Campanula oder Phytolacca japonica), zajka, motovilec, ležnjak, punčica, repka (*böhm.*), repšec (*serb.*); f. a. Kreuzwurz; Hertgottsbarstein.

Rapsanzelbrennpreis, der, bobovnik.

Rapsanzelstiel, der, motovilec.

Raque, f. Rascie.

Rar, *adj.*, selten, redek, redko, malokdaj, peredkama; schön, artig, vorzüglich, lep, zal, všeč, všečen, poseben, izversten, posebno lep, dober, da malo tacih; f. a. Selten.

Raren, f. Wären.

Rarität, die, redkost, redka reč, posebno leps ali izverstna reč.

Rarsänlig, *adj.*, redkosteborn, redkih stebrov ali stolpov.

Rasch, *adj.*, jedern, hiter, uren, berz, berzen, ročen; hüßig, nagel, prenagel; ein rasches Pferd, bister, eil, živ kanjič; rasche Entschließung, nagel sklep; rascher Wind, močan veter; ein rasches Feuer, velik ogenj, ki hitro gori; *adv.*, hitro, urno, jederno, in St. pohitöc.

Rasch, *adj.*, von harten Körpern, kerpek, krepak, (*poln.* kruchy, chrzeszczacy); das Brod ist rasch gebacken, kruh je krepko za-pečen (*V.*), da hrusta v ustih, rod kruh; von Dingen, die einen scharfen Geschmack haben, rezen, oster, terpek; rasches Döb, rezno sadje, skominasto sadje; preslan; vom Geschmack, auch zerek oder zerek (bitter), žaltav (*russ.* zig), zagolten (herb).

Rasch, der, raševina, *russ.* raš; ein barans verfertigter Weiberrock, raša.

Raschel, die, lahkomiselna ženska.

Rascheln, v. n., zasumeti, sumeti, našumati, šumatiti (n. pr. po listji).

Raschheit, die, naglost, naglicia, hitrost, hitrica, urnost, berzost, ročnost.

Raschlich, f. Rasch.

Raschmacher, **Raschweber**, der, raševinar, rasar.

Raschvertäufel, f. Raschmacher.

Raschedicht, f. Dithyrambe.

Raseglaube, f. Fanatismus.

Rafen, der, dichtes, kurzhalmiges Gras, trawa (zelena, gosta); ein mit solchem Grase bewachsener Platz, trata, bei *Gutsm.* zelennina; ein Stück mit solchem Grase bewachsenen eingestochenen Erdrichs, rušina, auch rusa, in St. nach *Gutsm.* und *Jarn.* dern, m., coll. dernje (*russ.*, *böhm.* u. *poln.*), nach M. in St. tratnica; vaza * (Wafen), nach Einigen auch jeza (eig. Damm); voll Rafen, *böhm.* drnaty; Rafen stechen, rušine rezati, nach *Gutsm.* rušiti (sonst zerstören); Rafen; oder Wafenstücke vom gerückten Acker wegräumen, nach *Jarn.* podernovati, dernovati (welches nach dem *Poln.* mit Rafen belegt heißt).

Rafen, v. n., ungeflümm lärmen, razbijati, razsajati, hudo uganjati, vihrati, udelavati, razgrajati, nach M. auch razbotiti; in einer heftigen Leidenschaft sein, divjati, noroti, *böhm.* sršeti; sich den Ausschweifungen überlassen, rojiti, poželenju, strastim sloziti; auf eine grobe Art wider die Vernunft hans delu, noroti, lomastiti, nospametuo živeti in udelovati; der Vernunft beraubt sein, mit gewaltthätigen Ausbrüchen rasen, divjati, nach dem *Allst.* besnovati, besotti; *böhm.* besneti; rasend wohn kommen, pridivjati kam; von Hunden u., toll werden, steoi; toll sein, steckel biti; in heftigen Zorn gerathen, hudo razerditi se, razkaciti se, raztogotiti se, togotiti se; eine rasende Begierde, strastno, presilno poželenje; rasendes Zeug schwägen, neumne kvasiti; rasend theuer, silo drag; neizrečno drag; rasender Schmier, presilna, prohuda, nedopovedljiva bolečina; ein

rafender Hund, stekel pes; ein rafender Mensch, besen, divji clovek, besnik; die Rafende, divjavka, besnica; der Rafene raset, bolnik blede, brede; f. a. Fantafiren; rafend werden, obdivjati, zdivjati; sich zu Liebe rafen, v divjanji smert storiti; das Unglück rafet ihn (v. a.) zu Boden, huda nesreča ga je potlačila na tla, ga je pripravila ob um; die ganze Woche hindurch rafen, ves teden predivjati.

Rafen, das, divjanje, besnost (a. bei Gutm.), f. Raferei.

Rafenaltar, der, oltar iz dervov ali ruš zložen.

Rafenbank, die, rušnata, zelena klop, klop z dernjem obložena.

Rafenberg, der, travnati grič.

Rafenbleiche, die, beljenje, belilo po trati.

Rafenbinfengras, das, (Scirpus cespitosus), serpic dornasta.

Rafeneisenstein, der, Rafenerz, das, podružna ali priverhna železna ruda.

Rafeneiche, die, poljski hrast, hrast mod nji vami.

Rafend, f. Rafen.

Rafengrab, das, zeleni, z dernjem pokriti grab.

Rafenhade, die, den Rafen damit zu hauen, lopata, ali motika za rezanje dernja.

Rafenhopsen, der, samorasli hmelj, samorasec.

Rafenhügel, der, zeleni, travnati griček, travnata gomila.

Rafenkug, der, (mont.), kos rudnika, v katerem se še ni začelo delati.

Rafensäuser, der, (mont.), priveršnica (žila rudna).

Rafenmeister, der, Basenmeister, konjač, konjederec, jahar, tratinski ali hostni mesar (Zalok.); f. a. Abdecker.

Rafenpaken, f. Rafenstück.

Rafenplatz, der, trata, loka, böhm. drnište.

Rafentain, der, meja, obraščena meja, omejk; f. Rain.

Rafentötung, die, pogrinjanie lau po trati, da se godi, ali rosi.

Rafenschicht, die, plast dernja.

Rafenseife, f. Rafenbinfengras.

Rafensiß, der, zeleno, z dernjem obloženo sedalo.

Rafenschächer, der, rušinar, rušar, derner, rušinorezec f.

Rafenstein, f. Rafeneisenstein.

Rafenstück, das, ein Stück mit Rafen bewachsenen Landes, tratina; ein Rafen, rušina odrozana, dern.

Rafentepich, der, (poet.), zelena trata.

Rafentorf, der, priveršna ali podružna šota.

Rafentreppe, die, gredice ali stopnice rušinate ali z dernjem obložene.

Rafenwäzler, der, (mont.), senuh.

Rafenweg, der, travnata pot, steza, steza po zelenem, po travi.

Rafenziegel, der, böhm. drnovka.

Rafet, der, razsajavec, divjavec, besnik, hudi norec.

Raferei, die, razsajanje, divjanje, zdivjanost, norenje, norija, norost, besnost, blejenje (Fantafiren), steklost (Zollheit), huda jeza in togota; in Raferei gerathen, zdivjati, raztogotiti se; etwas in Raferei thun, besen, v togoti, v ihti ali jarosti kaj storiti.

Raferin, die, razsajavka, huda norica, divjavka, besnica.

Rafetur, f. Barfscherer.

Rafewurzel, f. Tollkirsche.

Rafig, adj., tratinat, travnat, rušinat, dernat (böhm.); für rafend (veraltet).

Rafiren, v. a. n. r., obriti, briti koga, se, brado briti komu; eine Festung rafiren, podreti, podirati; f. Schleifen; von Kugeln, streifen, schrammen, f. diese; noch einmal rafiren, schribriti; mit dem Rafiren verdienen, pribriti.

Rafirmesser, das, britev, auch britva.

Rafsig, f. Rappe, Rißpe.

Rafspel, die, rašpa *, pila (in St. pilo) za les, nach Gutm. strugalo ober strugača (eig. Schabeisen), russ. terpug; Rafspeln hauen, rašpe delati.

Rafspelbrod, das, Franzbrod, nach V. osterгани, oškrabani kruh.

Rafspelfeile, die, rezbarska pila.

Rafspelfisch, der, rašpa, poln. pistaga.

Rafspelhaue, der, pilar, rašpar.

Rafspelhaus, f. Arbeitshaus.

Rafspelmeißel, der, dleto pilarsko (za skanje pil).

Rafspeln, v. a., rašpati *, piliti (eig. feilen), nach V. stergati ober strugati und skrabati (beides eig. fragen, schaben), s rašpo izdelati, izdelovati; Geld zusammen raspeln, f. Raffeln, Scharren.

Rafspelpfan, der, Raspelpäne, pl., ostružki, rašpovine, opilki (izpod rašpe).

Rafspeler, der, rašpavec.

Rafß, f. Räß.

Rafßbrunnen, f. Sauerbrunnen.

Rafße, Räßheit, die, zagoltnost, terpkost, gorjupost.

Rafßel, die, ropotec, ropotulja, klepetalo.

Rafßeler, der, ropotavec, klepetavec, rozlavec, trepcklika.

Rafßelgold, f. Raufgold.

Rafßelmannß, die, polh. skrablja (Zal.).

Rafßeln, v. n., das Geräusch gerüttelter metallener Körper, rozlati, rovštati, er raffelt mit der Kette, z verigo rozla; mit Schließeln raffeln, s ključmi skrabljati (nar. pes.); mit dem Wagen, den Hufeisen, dertati, škertniti, škertati (nar. pes.), ropotati; von anderem Geräusch, u. Gutm. krespetati, auch sklesati, krescati (böhm.), zu raffeln anfangen, zarozlati, zarovštati, zaskrabljati, zaskertniti, zasklesniti, ropotati; raffelnd ober geräffelt ankommen, prirozlati, prirovštati, priropotati; sich raffelnd vom Pferde herablassen, zrozlati s konja, zur Genüge raffeln, narozlati se; ganze Nächte hindurch raffeln, vsc noči prerozlati, preropotati.

Raffeln, das, rozlanje, derčanje, rovštanje, ropot. poln. turkot, grznot.

Raffelwächter, Raffelmann, der, ponočni čuvaj s ropotuljo.

Raffel, v. n., rezne ali zagoltno slasti biti.

Rafflich, adj., enomalo rezek.

Rafß, der, (milit.), predzadnje bobnanje k odhodu; f. Anbruch.

Rafß, die, Ruhe, počitek, počinek, počitje (Gutm.), pokoj, oddih, odpočinek, serb. odmor; seine Rafß und Ruhe haben, ne imeti pokoja, miru, počitka; ne imeti ne počitka, ne pokoja; Rafß, am Schießgewehre, počinek (V.). stopnja (perva, srednja, tretja); Rafß ober Rafße für Meile, f. diese.

Rafßballen, der, derzeče bruno.

Rafßbett, das, postelja za počivanje; zum Faulenzen, nach Gutm. lenische, lenise.

Rafßbiaber, der, dratar, loneovec.

Rafßeln, v. n., počiti, opočiti se, počiniti (se), počivati, oddahniti se und si, f. a. Ruhen; schlafen, spati.

Rafßer, der, rozlavec, šundraveo.

Rafßerer, f. Lärmen, Raffeln.

Rafßlos, adj. u. adv., brez počitka, brez postanka, neprestano, vedno, preven, neutrujen, brez prenehleja, brez oddiha, neugnana, neutrdama; rafßlos arbeiten, gnati se in delati in ne dati si počitka.

Rafßlosigkeit, die, neutrujenost, neugnana, neprenehjliva delavnost.

Rafßpunct, der, odpočinek.

Rafßral, f. Raßtrum.

Rafßtiren, v. a., čertati, rastrirati.

Rafßtrum, das, zum Krahen, prasklja (V.); ein Werkzeig, Notenpapier damit zu liniren, brana (V.).

Rafßiß, der, sedalo za odpočitek.

Rafßkätte, die, Raßflatt, počivališče, počivališ (Ruheplatz); Station, postaja, prepregališe, prepregališe.

Rafßstation, die, počivališče, počivališe, prepregališe, prepregališe, postaja.

Rafßstein, der, počivavnik, počitni, počivavni kamen.

Rafßtunde, die, ura počitka.

Rafßtag, der, dan počitka, počitni ali počitku namenjeni dan, počinek, počivanje, počitek; an Höfen, dan po velikem obhale all godovanji; russ., rozdyh (razdih, odoh); Raßtag halten, maßen, počivati, praznovati, odpočiti se, (nach M. danjeva); f. a. Raßten.

Rafßzeiten, das, znamenje oddiha, počitka.

Rafßur, die, izsterganina, izstrag v kakem pisanji; f. a. Feilspäne; Tonsur.

Rafßa, f. Pro rata.

Rafßasta, der, ratašja *, neko žganje.

Rafße, die, del, odplačlilni del, odplačilo, poln. rata; in Rafßen, v posamnih odplačilih; f. a. Flachbröste.

Rafßelbing, f. Klapper.

Rafßeln, f. Wandern.

Rafßen, f. Raufchen.

Rafßenweise, adv., na dele, v posamnih

odplačilih, deloma, v rokih ali na briste *.

Rafßenzahlung, die, placovanje na dele, v ratah ali večkratnih odplačilih, v rokih, v obrokih.

Rafß, adv., rath sein, ne imeti.

Rafß, der, (consilium), svet (altst. s'vét), svetovanje; (deliberatio), posvet, posvetovanje, pomenek, pomenkovanje, pogovor, pogovarjanje; für Meinung, f. diese; Rath halten, schlagen, posvetovati se s kom, nach V. svet sklepati; bei sich, premislljati kaj, proudarjati; Einem einen Rath geben, ertheilen, svetovati komu kaj, svet dati, dajati; etwas zu thun, nasvetovati kaj; etwas zu unterlassen, odsvetovati komu kaj, razgovoriti, razgovarjati; Eines Rath folgen, po koga svetu delati, ravnati, poslušati koga; mit sich selbst zu Rathe gehen, premislljati sam pri sebi, svoje pameti vprašati za svet; Jemand zu Rathe ziehen, sich Rathe erholen, koga za svet vprašati, poprašati zastran česar; Rath pflegen, mit Jemand zu Rathe gehen, posvetovati se, pomeniti se, pomenkovati se, pogovarjati se s kom; der Geist des Ratheß, razsodnost, razumnost; Ratheß werden, einen Rath fassen, skleniti, sklepati kaj, sklep storiti; in der Bibel, Bozja sprevidnost, volja; seine eigenen Ratheß leben, po svojem, po svoji volji živeti; mein Rath wäre, jez bi rekel, jez mislim, sodim; auf meinen Rath that er es, na moje besede, po mojem svetu je storil; eine Versammlung, ein Collegium, zbor, svetovavstvo; Staatsrath, derzavno svetovavstvo; als Gericht, zborna sodnja; der geheime Rath, skrivno svetovavstvo; Rath halten, zbor, sejo imeti, v seji biti; Senat, etwa starestinost; Stadtrath, mestna gosposka, mestni zbor; Ausschuß, odbor; den Rath verammeln, zbor, svetovavstvo sklicati; im Rathe vortragen, v seji, pred zbranim svetovavstvom kaj razlagati; einer aus dem Rathe, eine einzelne Person, Rathsherr, bei Dalm. u. nach Gutm. svetnik, sonst svetovavec, posvetovavec (V.); Etwas zu Rathe halten, ravnati varno s čim, z. B. das Seinige zu Rathe halten, s svojim varno ravnati, dobro gospodariti; f. Sparen; nicht zu Rathe halten, ne varno ravnati s čim, zapravljati; die Art und Weise, ein Mittel, etwas zu erreichen, pot, način, pomoč, lek, zdravilo; f. a. Mittel, Answeg; ich will schon Rath finden, schaffen, bom že pot našel, jo bom izdelal, izvil; kommt Zeit, kommt Rath, f. Kommen; scasama se bo že dalo kaj izmisliti, poln. kdar bo žita, najde se tudi mera, böhm. čakaj časa, kakor gos klasa; hier ist guter Rath theuer, težko je pomoči ali pomagati, težko je kaj svetovati, kaj reči; es kann noch Rath werden, basür ist noch Rath, še se da pomagati; hier ist kein anderer Rath, tukej ni družiga storiti, ni druge pomoči; es soll Rath werden, bomo pomagali; das wird der beste Rath sein, ta bo naj boljši; ich weiß mit keinen Rath, ne vem, kaj bi počel, no vem

si pomoči; mit Rath und That, z besedo in z djanjem; Gerath, orodje; f. Gerath.
Rathen, v. n. u. a., einen Rath geben, svetovati komu kaj, svet dati, dajati; nasvetovati kaj; zureben, f. dieses; Rath schaffen, pomoči, pomagati; wem nicht zu rathen ist, bem ist nicht zu helfen, kdor za dober svet ne mara, za njega (je) ni pomoči; komar ni svetovati, mu ni pomagati; ich rathę dir, ihue es nicht, pravim ti, ne delaj tega (če ne —); damit wäre uns allen gerathen, s tem bi nam bilo vsem pomoženo (pomagano); ich weiß mir nicht zu rathen, ne vem si pomoči, no vem kaj bi počel, kam bi se djal; muthmassen, nach der Wahrscheinlichkeit urtheilen, uganovati, ugibati, nach M. gadati, *altsl.* gati, (auch in andern slav. *R.* *serb.* pogadati); man wußte den Thäter nicht mit Gewißheit, alle aber riefen auf Titius, niso prav vedili, kdo de bi bil, (kdo je kriv), sei pa so mislili na Titija; rathę, was ist das, uganj, kaj je to; er hat das Rathsel gerathen, (errathen), uganil je uganko, zastavico; ich halte es für gerathen, menim dobro bi bila, za dobro imeti, šteti; es möchte gerathener sein, bolję bilo, če (da) —, jaz bi rekęl, bi sodil, mislil —.
Rathen, das, svetovanje, ugibanje, gadanje (*M.*).
Rathęr, der, ugibavec, uganovavec; f. a. Rathgeber.
Rathęrtig, *adj.*, kdor ve precj svetovati kaj.
Rathęrschen, **Rathęragen**, v. a., (bibl.), za svet poprasati, poprasęvati; davon Rathęfrager, kdor vpraša druge za svet.
Rathęgeber, der, svetovavec, svetvavec, svetnik.
Rathęgeberin, die, svetovavka.
Rathęgebung, die, svetovanje.
Rathęhaus, das, svetovavnica, mestna ali meščanska hiša; nach *Gutm.* svetna hiša; Rathęzimmer, f. dieses.
Rathęhausaal, f. Rathęzimmer.
Rathęig werden, (veralt.), f. Beschließen.
Rathęin, die, svetovavcova žena (gospa).
Rathęammer, die, svetovavnica na ladijah.
Rathęleute, *pl.*, možje svętniki.
Rathęlich, *adj.*, sparjam, varčen; rathęliche Lehrer, po zboru postavljeni učeniki; nathęlich, kristen, dober, kar se komu more in sme svetovati; übr. f. Rathęsam; rathęlich umgehen, f. Schonen.
Rathęlos, *adj.* u. *adv.*, brez pomoči, brez sveta, kdor si ne ve ne svetovati, ne pomoči, kdor na ve, česa bi se prijel, kaj bi začel, kom bi se djal; der rathęlose Zustand, stan brez vse pomoči.
Rathęmann, der, svetovavec, svetnik, staročina, (občinski) mož; f. Rathęherr.
Rathęß, in *Bib.*, svetovavski, zborni.
Rathęsam, *adj.*, für sparjam, f. dieses; was anzurathen ist, kar se more, sme svetovati, (nach *V.* u. *M.* svetovaven), dober, kristen, pamcten, moder, razumen; es ist nicht rathęsam, ni svetovati, ni varno, ni

jako, ne kaže; das Rathęsamste wird sein, nar bolj si bo; du mußt es selbst wissen, was dir rathęsam ist, tvoja glava, tvoj svet.
Rathęsamkeit, die, Sparęsamkeit, varęnost; koristnost. (im Slav. besser durch ein Beiwort ausdrücken; f. Rathęsam).
Rathęßbedürftig, *adj.*, sveta potreben.
Rathęßbefehl, der, povelje mestne gosposke.
Rathęßbeschluss, der, zborni sklep, sklep svetovavstva, mestne gosposke i. t. d.
Rathęßbote, der, služabnik ali sel mestne gosposke.
Rathęßbuch, das, svetovavske ali zborne bukve *pl.*, zborni zapisniki.
Rathęßbücherei, die, knjižnica mestne gosposke.
Rathęßschlag, der, posvetovanje, pomenkovanje, svet, naklep, namera; (*jur.*) rubrika z odpisam ali odlokam.
Rathęßschlagen, v. n. u. a., posvetovati se, pomenkovati ali pogovarjati se s kom za stran česa, nach *M.* v svetih biti; bei Rathęßschlagen, sam pri sebi premisljati, preudarjati, naklepiti.
Rathęßschläger, ter, Rathęßschlägerin, die, f. Rathęgeber, Rathęgeberin.
Rathęßschlägig, *adj.*, zveden, skušin; kdor ve drugim kaj svetovati; (*jur.*) na rubriki.
Rathęßschließung, die, Rathęßschluß, der, sklep (po posvetovanji), nach *Gutm.* dosodba; der Rathęßschluß Gottes, sodba Božja, volja Božja.
Rathęßcollegium, das, zbor, svętniki ali svetovavci *pl.*, svetovavstvo.
Rathęßdiener, der, (zborni) služabnik, mestni hlapec.
Rathęßel, der, f. Raden.
Rathęßel, das, uganka, zastavica, *russ.* u. *poln.* zagadka, *serb.* zagonetka; Tranden ein Rathęßel aufgeben, vorlegen, komu uganko zastaviti, zastavljati, zastavico dati, dajati; ein Rathęßel auflösen, errathen, uganiti, ugibati zastavico ali uganko; das ist mir ein Rathęßel, v to se ne morem zvediti ali znajti, to mi je tamno, nerazločno, to mi je uganka; er ist mir ein Rathęßel, ne razumem ga, njegovo obnašanje mi je čudno, nezapopadljivo; er spricht in Rathęßeln, vse, kar pove, je uganka, je nerazločno.
Rathęßelbild, das, temna, nerazločna podoba ali prilika.
Rathęßelchen, das, uganičica.
Rathęßeldeuter, der, ugibavec, uganovavec.
Rathęßeldeuterin, die, ugibavka.
Rathęßelbichter, der, kdor uganke ali zastavice zmisluje.
Rathęßelfrage, die, uganka.
Rathęßelhaft, *adj.*, uganki podoben, neuganjen, skreven, skrit, nerazločen, temen, nerazumljiv, čuden, nezapopadljiv, v kar se je težko zvediti ali znajti.
Rathęßeln, v. n. u. a., v ugankah govoriti, uganke zastavljati in ugibati.
Rathęßelspruch, der, nerazločni izrok; f. Drafel.

Rathęselvoll, *adj.*, skriven, pretemen; f. Rathęselhaft.
Rathęselwort, das, temna, nerazločna beseda, uganka.
Rathęßenge, die, manjši, ožji odbor.
Rathęßfähig, *adj.*, za svetovavca dober, pripravęn.
Rathęßfähigkeit, die, prikladnost, pripravęnost za svetovavca (ober biti svetovavec).
Rathęßlagge, die, bandero, s kterim se poveljniki ladij klicejo k admiralu na povel.
Rathęßglied, das, svetnik, zbornik, odbornik (Auschußmitglied), nach *Gutm.* svetni družnik.
Rathęßgremium, f. Rathęcollegium.
Rathęßhandel, der, pravda, ki gre pred zborni sodnijo.
Rathęßhaupt, das, glava, glavar abora ali svetovavstva.
Rathęßhand, das, hiša mestne gosposke ali tudi hiša pod mestno gosposko.
Rathęßherr, der, svętnik (bei *Dalm.* nach *Gutm.* u. *V.*), svetovavec, posvetovavec, zbornik, odbornik, (Auschußmitglied).
Rathęßherrsstelle, die, služba svętnika ali svetovavca.
Rathęßherrlich, *adj.*, svetovavsk.
Rathęßkeller, der, mestna klet.
Rathęßkissen, das, Einem das Rathęßkissen nach Hause schicken, slovo dati svetovavcu, svętniku, odpraviti ga iz zborna.
Rathęßmann, f. Rathęßherr.
Rathęßmeister, f. Bürgermeister.
Rathęßperson, die, svętnik; f. Rathęßherr.
Rathęßpersonale, das, osebe svetovavstva, zborna.
Rathęßprotokoll, das, zborni zapisnik, svetovavstveni zapisnik.
Rathęßprotokollist, der, spisovavec zborniga zapisnika, zborni zapisovavec.
Rathęßsaal, der, zbornica, svetovavnica.
Rathęßschluß, der, sklep zborna, svetovavstva, zborne sodnije i. t. d.
Rathęßschreiber, der, zborni ali svetovavstveni pisar.
Rathęßsion, die, seja svętnikov, seja svetovavcov, zborna seja.
Rathęßspruch, der, razsodba zborna ali svetovavstva.
Rathęßstaud, der, stoli v cęrkvi za mestno gosposko.
Rathęßstelle, die, svetovavska služba.
Rathęßstube, die, posvetovavnica, svetovavnica, zbornica.
Rathęßtaub, f. Rathęßhand.
Rathęßtag, der, sejni ali zborni dan.
Rathęßverlag, der, razglas zborniga sklepa.
Rathęßversammlung, die, zbor, svetovavski zbor, zbrano svetovavstvo, nach *Gutm.* svetno spravische.
Rathęßverwandte, f. Rathęßglied.
Rathęßwage, die, mestna tehtnica, mestna vaga.
Rathęßwahl, die, volitev, izbor svętnikov ali odbornikov.

Rathęwächsel, der, menja, promenitev svętnikov ali zbornikov.
Rathęzimmer, das, posvetovavnica, zbornica.
Ratification, die, eines Staatsvertrages, priterdba derzavne pogodbe; f. a. Genehmigung.
Ratificationsurkunde, die, priterdno pismo, poterdno pismo; die Ratificationsurkunde auswechseln, premenjati, premenjevati priterdne pisma.
Ratificiren, v. a., priterditi, priterjati, poterditi; f. a. Genehmigen.
Ratin, der, ratin, (neka tkanina).
Ratiniren, v. a., ratinirati; f. Kräusel (Zuch).
Ration, die, das Maß am rauhen Futter, klaja (za en dan odločena), obrok; am Safer, zobb; auf Schiffen das Maß und Gewicht an Speise, obrok, odmerek hrane za vsačiga moža; f. a. Portion.
Rational, **Rationell**, *adj.*, vernünftig, umen, pamcten, *russ.* umstvenny; rationelle Landwirtschaft, umno kmetovanje; *adv.*, umno, pamctno; (*math.*) racionalni, kar so da na tanko in popolnoma izračunili.
Rationalismus, der, racionalizem, umovęrstvo f.
Rationalist, der, umovęrnik, racionalist, umstvenik f., nach *V.* pamctuh.
Ratione, gleds na —.
Rationell, f. Rational.
Rath! *int.* resk! rask!
Ratısch, die, auch Rätische, ropotulja, ropotec, derdralo, derdravka, nach *Gutm.* skerblica.
Rathęn, v. n., einen schnarrenden Ton von sich geben, derdrati, ropotati; im Reben, gerkati, pogerkovati, nach *V.* auch šlekedrati (?); von Guten, gagati; f. a. Schwähen.
Rathęn, v. a., Glas, tretj; f. Drechen; auch Pfandern.
Rathęnte, die, divja raca.
Ratte, die, Raze, (mus rattus), podgana, nach *Gutm.* auch podkan (*böhm.*); nach dem *Kroat.* štakor und stakor, *serb.* parcov, *poln.* szczur, *russ.* krysa; verliebt wie eine tobt Ratie (niedr.), vez zateleban; egyptische Ratte, f. Pharaonęmaus.
Rattel, die, f. Rätche, Reitel.
Ratteln, v. n., derdrati, rajtati; f. a. Reiteln.
Ratten, f. Faulen.
Ratten, in *Bib.*, podganji, podganski.
Rattenbart, f. Schnurrbart.
Rattenbirn, die, dolgorepka.
Rattenfalle, die, past za podgane, podganja, podganska past.
Rattenfänger, der, podganar, kdor podgane lovi.
Rattenfresser, der, podganojedka (kača).
Rattengift, das, strup za podgane, mišnica, mišica; f. a. Mäusegift.
Rattengrau, **Rattenfahl**, *adj.*, siv kakor podgana, podganje barve.
Rattenfahl, *adj.*, prav gol.

Rattenkönig, ber, gruča podgan z zraščo-
nimi repi.
Rattenloth, ber, podganjek, podganšček,
podganšek.
Rattenkraut, f. Mottenkraut.
Rattenneft, bas, podganje gnezdo.
Rattenpfeffer, f. Bienensaug, Stephens-
Törner.
Rattenpulver, f. Rattengift.
Rattenischwanz, ber, podganji rep, dolg
in gol rep; eine Pferdekrankheit, böhm.
moll; tenka kita las; bei den Tuchmachern,
kaz. gerba; (Ophrys ovata), nach dem Poln.
jajčasti dvoletnik.
Ratteln, f. Rasseln.
Rättich, f. Fenchelkraut.
Rat, ber, f. Ratte, Murrelthier; Wilsch-
mauß, Kitiß; schlafen wie ein Rat, spati
kakor polh, kakor derva, kakor medved,
kakor bi ga ubil.
Ratze, die, podgana, in einer Bedeutung auch
polh, kertica, f. Ratte; er schläft, wie eine
Ratze, f. Rat; Sturmvoegel, hudournik.
Ratzen, f. Rasseln, Balgen, f. f.
Ratzenconfect, bas, podganji strup, pod-
ganja voerjra.
Ratzen, v. n., nach V. zavečati, večati, za-
stokati; ber Hase rätet, zajic veči; ber
Hase rätete dreimal, und fiel tobt hernieder,
zajic je trikrat zavečal, zastokal; v. a.,
einen Hagen, mamiti zajca večeo.
Ratwolf, f. Raufbörz.
Raub, ber, urspr. eine große Geschwindigkeit,
auf den Raub thun, v. naglici, na vse pre-
terganje, na skok, hitro in poverhama;
die Raublung des Raubens, ropanje, ple-
njenje, grabljenje a. *altsl.*; das Verbrechen
des Raubens, razboj (a. *altsl.* neb. razbojstvo)
rop, tolovajstvo (mir im Slov.), *russ.* grabež,
poln. kup, zabor; die geraubte Sache, rop
(V.), plen; uropana, ugrabljena, uhitana,
unesena reč; den Raub theilen, razpopasti,
razpopadati (V.) rop; f. a. Vente; er ist
ein Raub des Todes geworden, umert je
smertna kosa ga je pokosila, zadela, smert
ga je vzela, pobrala; das Schloß wurde ein
Raub der Flammen, grad je izgorel do tal,
ogelj ga je pokoneal; von Raube leben,
od ropanja živeti, razbojnik biti; Wädhens-
raub, Jungferraub, Menschenraub, f. die-
se; in den Raub geben, f. Rapsse; einen
Raub begehren, f. Rauben; den Raub fressen,
ulovljeno, ugrabljeno (zival) žreti; auf
den Raub ausgehen, plena, lova, ropa, do-
biče (M. u. *russ.*) iskati; na rop, na lov
hoditi.
Raub-, in Zigg. razbojni, tolovajski.
Raubaal, ber, menek.
Raubadel, ber, tolovajska gospoda, raz-
bojno plemstvo.
Raubalant, f. Rapsse.
Raubaufgabe, die, f. Ameisenlöwe.
Raubaufall, ber, razbojni napad.
Raubbegierde, die, grabljivost, zgrablji-
vost, nach *Gutsm.* ropazelnost.
Raubbegierig, *adj.*, grabljiv, zgrabljiv,

roparsk, razbojin, ropazeln, hrepeneo po
plenu.
Raubbene, die, (böcła) roparica, navrat-
nica, nach *Gutsm.* auch ropnica, nach dem
Böhm. tatica.
Raubeln, v. n., moledovati za kaj.
Rauben, v. n. u. a., uropati, ropati, uple-
niti, zapleniti, pleniti, (nach M. auch rop-
niti, und bei *Gutsm.* das *serb.* robiti, eig.
zum Sklaven machen), ugrabiti, posilno
vzeti, jemati, uhitati, hitati (nar. pes., a.
altsl. hystati neben hytiti); alles rauben,
vse poropati, popleniti, pograbiti, pohitati;
die Ehre rauben, čast odvzeti, jemati, ob
čast ali postenje pripraviti, pripravljati;
rauben verschleppen, razpopasti (V.), raz-
pleniti; das Herz rauben, serce ukrasti; das
Leben rauben, življenje vzeti, ugonobiti ko-
ga; das raubt mehr Zeit, to je bolj mudno,
jemlj., potrebuje več časa; er raubt, raz-
bojnik je, (*poln.* auch razbijac); er hat mir
die Ruhe geraubt, ob mir me je pripravil,
mir mi je vzal; geraubtes Gut, f. Raub;
ein Gut rauben, ugrabiti, unesti posilno,
uhitati blago; durch Rauben bekommen,
priropati; Menschen rauben, ljudi krasti,
hitati.
Rauben, das, ropanje, plenjenje, grabljenje
(*altsl.*), hitanje.
Räuber, ber, razbojnik (insbes. Straßenträ-
ber, auch *altsl.* u. *russ.*), ropar, tolovaj
(*magyar.* tolvaj); ber in Wädhern haufende,
hostniak (*Gutsm.*); unter die Räuber fallen,
med razbojniko zajti, razbojnikom, tolova-
jem v roke priti; er wurde von Räubern
angefallen, razbojniki so ga napadli, po-
padli; er ist der Räuber meiner Ruhe, mir
mi je vzal, odnesel; ein leerer Schuß am
Stamme eines Firschkannens, tat, podrasek,
nach dem *Poln.* volk; Wasserschuß, vode-
nica (V.), in St. divja panoga; abgejon-
berte Fäden des Dochtes, welche schnell nie-
derbrennen und das Salz schmelzen machen,
tat, (*poln.* trafiloj f.); Rainfarn, f. diesed.
Räuber-, in Zigg. roparski, tolovajski, raz-
bojniski, qev. razbojniski.
Räuberanführer, ber, roparski poglavar,
vodja ali vodnik; f. Räuberhauptmann.
Räuberbande, die, tolovajske kerdelo, rop-
arska derhal, tolovaji, razbojniki *pl.*, ker-
delo ali trop razbojnikov.
Räuberer, die, roparija, roparstvo, ropanje,
tolovajstvo, razbojstvo, nach M. razbojstvo.
Räubergerichte, ber, tovaris, družnik rop-
arjev, razbojnik.
Räubergerichte, die, povest od ropar-
jev ali razbojnikov.
Räuberhand, die, er fiel in Räuberhände,
razbojnikom je prišel v pest, v roke.
Räuberhaupt, das, Räuberhauptmann, ber,
glavar ali napeljavec tolovajske derhali,
veliki tolovaj, *serb.* nach dem *arab.* haram-
basa (aus harami Räuber u. basa, Pascha).
Räuberhöhle, die, razbojnska, roparska
ali tolovajska jama, skrivališce, skrivališce
razbojnikov (*Gutsm.*).

Räuberhorde, die, razbojnska derhal, trn-
ma tolovajev, roparska derhal.
Räuberin, die, roparica, razbojnska, tatica
(*serb.*).
Räuberisch, *adj.*, roparsk, tolovajsk, raz-
bojn., (razbojnisk), grabljiv, zgrabljiv, nach
Gutsm. razbojnsk, derec; räuberischer Mensch,
f. Räuber; räuberischer Anfall, tolovajski
napad; räuberisch bauen, (*mont.*), hitro in
poverhama delati; der räuberische Todtschlag,
razbojni uboj, roparski uboj.
Räuberflaue, die, tolovajske krepmpel.
Räuberfhar, die, f. Räuberbande.
Räuberhand, ber, roparstvo.
Räuberhufeisen, das, roparsko razgra-
janje, udelovanje; f. Räuberer.
Räuberwolf, das, roparski. razbojai narod,
roparji. *pl.*
Rauffall, ber, f. Weierfall.
Rauffisch, ber, roparska riba, roparica,
grabljivka.
Rauffische, die, muha roparica.
Rauffgebäude, das, (*mont.*), rudnik na
hitro delo.
Raufflügel, f. Rauffvogel.
Rauffgros, f. Rauffgenos.
Rauffgeld, das, uropani, uplenjeni dnarji.
Rauffgestindel, das, roparska druhal.
Rauffhater, die, f. Rauffbegierde.
Rauffhaterig, f. Rauffbegierig.
Rauffhaterigkeit, die, f. Rauffbegierde.
Rauffgut, das, uropano, ugrabljeno, po kri-
vis in silama vzeto blago, rop, plen.
Rauffhöhle, Rauffhorde, f. Räuberhöfde,
Räuberhorde.
Raufflöser, ber, hrošč ropar.
Rauffling, ber, ein Kind von einem Jahre,
vianšček, vianšek.
Rauffmahl, das, jed za zveri.
Rauffmord, ber, razbojni umor, umor z
razbojnen.
Rauffnest, das, tolovajska gnezdo, skriva-
liše, skrivališce, zahajališe, zahajališe
razbojnikov.
Rauffschiff, das, roparska ladija, tolovaj-
ska barka; f. a. Coper.
Rauffschiffer, ber, ein Seeräuber, morski
tolovaj; f. Coper.
Rauffschloß, das, tolovajski, roparski grad.
Rauffschuß, ber, tatinski strelec ali loveo,
zverineki tat, zverokradnik f.
Rauffstaut, ber, roparska deržava.
Rauffsticht, die, etwa, razbojnost, plenli-
vost, grabljivost; f. über Rauffbegierde.
Rauffstichtig, *adj.*, f. Rauffbegierig.
Rauffthat, die, razboj, razbojno delo.
Rauffthier, das, zver (üreceä), zverina,
zgrabljiva zver.
Raufftruppen, die, roparske trume *pl.*,
roparska vojska.
Rauffverschlingend, *adj.*, ropa goltend,
plenogoltend f.
Rauffvogel, ber, nach V. ujedä, zgrabljivi
tič, klepec, ptica roparica, nach *Gutsm.*
ropna ptica.
Rauffvoll, f. Räuberwolf.

Rauchwild, das, zverjad, zverine.
Rauchzug, ber, odhod na rop, na plen.
Rauch, *adj.*, kosmat, auch dlakov (*serb.*),
dlakast (*Gutsm.*), kozuhat (M.), böhm. a.
arstnaty; die rauhe Seite, kosmata, dlaka-
sta, nach V. garasta* stran; Rauch anzufüh-
ren, resast, rasast; Rauch machen, oko-
smatiti, kosmatiti (V.); rauchtes Holz; f.
Rauchholz; f. a. das verwandte Rauch; das
Rauche herauskehren, (*vulg.*) zobe pokazati
komu.
Rauch, ber, dim; zu Rauch werden, v dim
preverniti se, spremeniti se; vom Rauch
angelassen, okajen, ocajen, čadast; im Rauche
aufgehen, skaditi se, pokaditi se, zgoreti,
pogoreti; der Rauch kam bis zu uns, do
nas se je prikadilo; einen Rauch von sich
geben, kaditi se; f. Rauchen; einen Rauch
machen in einem Lokale, zakaditi, zakajati;
räuchern, pokaditi, kaditi; Wehrauch, ka-
dilla; nach Rauch schmecken, riechen, po dimu
dahniti, dišati, elast ali duh imeti; Fleisch
in den Rauch hängen, meso na dim obesiti,
obešati, djati meso kaditi; f. Räuchern;
Rauch und Brod haben, ein eigenes Haus
und Nahrung, svojo streho in hrano imeti;
eine Arzneipflanze, vinska rutica; kein Feuer
ohne Rauch, ni vina brez pelina, ni ognja
brez dima, ni jela brez dela, ni žita brez
kokalja; aus dem Rauche in das Feuer, iz
dima v ogenj, iz dežja pod kap priti; für
Rauch, saje *pl.*, f. a. Dampf, Dunst, Dualm;
voll Rauch, dimen, dimnat, zakajen.
Rauchaltar, ber, kadilni oltar.
Rauchapfel, f. Stechapfel.
Rauchbad, das, kajeenje (bolnih udov).
Rauchbart, ber, kosmata brada; ein Mensch,
bradač, kosmač.
Rauchbaum, ber, prednji suknaški valej.
Rauchbeere, f. Stachelbeere.
Rauchbeinig, *adj.*, kosmatonog, kosmatih
nog.
Rauchbuche, f. Sagebuche, Buche.
Rauchdampf, ber, tenki dim.
Rauchdicht, *adj.*, sila gost.
Rauche, f. Rauche, Raule.
Rauchen, v. a., Rauch machen, okosmatiti,
kosmatiti; Tabak rauchen, tobak piti, žgati,
auch kuriti (*russ.* u. böhm.) puhati, (*serb.*
pušiti); voll rauchen, nakaditi, zakaditi;
v. n., einen Rauch, warmen Dunst von sich
geben, kaditi se, dimiti se (auch *altsl.*),
nach M. a. kuriti se (*russ.*); f. a. Dampfen;
ein wenig rauchen, zu rauchen anfangen, po-
kaditi se; nasstes Holz raucht sehr, mokre
derva se močno kade, delajo dim; wo Feuer
ist, da raucht es, kjer je ogenj, ondi je
dim, kjer gori, ondi se tudi kadit; der Ofen
raucht, iz peči se kadit (v stanico); die
Küche raucht, v kuhinji se kadit; es raucht
in der Küche, (*vulg.*), gospodinja ošteva,
obira deklö; da raucht es im Hause, v tej
hiši ona hlače nosi, moža zmérja; arbeiten,
daß einem der Kopf raucht, delati da se vse
kadit; er lügt, daß ihm der Kopf raucht, laže,
de se kadit, laže, kakor bi orehe tolkel.

Rauhen, das, kajenje. (nach V. kaja).
 Rauhenzen, v. n., po dimu dišati.
 Raucher, der, tobakar, pipar, lular, kdor tobak piše; ne dožgano oglje.
 Räucherapparat, das, prekaljo.
 Räucherer, der, kadivec.
 Räucherfaß, f. Rauchfaß.
 Räucherholz, das, kadilni les.
 Räucherig, Räucherig, adj., dimen, okajen; die Speise riecht räucherig, jed po dimu, po smodu diši, dahne, jed se je prismočila.
 Räucherlampe, die, dimnica, vodivnica (für odivnica).
 Räucherkerze, die, das Räucherkerzen, kadilna, lepodiseča svečica, kapucinarček, černa sveča.
 Räucheru, v. a. u. n., pokaditi, kaditi; Briefe räuchern, pisma prekaditi, prekajati, kaditi; sich räuchern, kaditi se; in der Kirche räuchern, v. čerkvi kaditi, kadilo zažgati, žgati; den Göttern räuchern, bogovam ali malikam kadila žgati, zažgati, kaditi; Würste, Fleisch räuchern oder selchen, in St. u. St. klobase, meso povoditi, voditi (für oditi, bei Gutm. u. M., a. serb., böhm. u. poln., hingeden im Russ. koptit), posušiti, sušiti v. dimu; geräuchertes Fleisch, povojeno, kajeno, suho meso, vojenina, böhm. nzenina, poln. wędlina; zu viel geräuchert, prevojen, prekajen; viel Fleisch räuchern, dokaj mesa navoditi, nasušiti.
 Räuchern, das, kajenje, prekajenje, vojenje.
 Räucherpfanne, die, kadilna ponev, dim-povnica.
 Räucherpulver, das, kadilo, kadilni prah, stolčeno kadilo (V.).
 Räucherstätte, die, vodivnica.
 Räucherung, f. Räuchern.
 Räucherwerk, das, f. Rauchwerk.
 Räucherwurf, die, (po)vojena klobasa, suha, okajena klobasa.
 Rauchfang, der, dimnik; f. a. Feuerstätte.
 Rauchfanggeld, das, f. Rauchfangsteuer.
 Rauchfanglehrer, der, dimnikar, sajogulec, sajomet, (nach Gutm. auch sajnicar, kačmar).
 Rauchfanglehre, die, dimnikarstvo.
 Rauchfangsteuer, die, Rauchfanggeld, ometnina, davek od dimnikov, nach dem Russ. dimnina, bei M. dimnikarsčina.
 Rauchfärb, der, kdor kerzno ali kožu-hovino barva.
 Rauchfarben, Rauchfarbig, adj., dimast.
 Rauchfaß, das, kadilnica, nach Gutm. a. kadilnjak.
 Rauchfeuer, das, dimni, dimnati ogenj.
 Rauchfleisch, das, povojeno meso; f. Räucheru.
 Rauchflügel, der, kosmatoperotnik.
 Rauchfrost, f. Raubreif.
 Rauchfuß, der, kosmatonožec, kocanožec.
 Rauchfüßig, adj., kocanog, kosmatih nog.
 Rauchfutter, f. Raubfutter; kosmata podvlaka.
 Rauchgans, die, povojena gos.

Rauchgar, adj., kozuhovinat, wörtl. kosmato strojen, rauchgares Fell, kozuhovina, kerzno; durch den Rauch gar gemacht, v. dimu pripravlen.
 Rauchgelb, adj., dimast, okajeno rumen (V.), sajasto rumen. čerrikasto rumen.
 Rauchgeld, f. Rauchfangsteuer.
 Rauchgewölbe, das, ein Gewölbe über dem Schmelzofen zum Aufhängen des Rauches, šija, nach V. dimnik.
 Rauchgezottelt, adj., kocast, kosmat.
 Rauchgras, das, f. Rispengras.
 Rauchgran, adj., dimasto siv (V.).
 Rauchhaarig, adj., kosmat.
 Rauchhafer, der, der Barthafer, čerri oves, ovsika (V.).
 Rauchhandel, der, kupčija s kozuhovino, s kosmato robo; f. Pelzhandel.
 Rauchhändig, adj., kosmatorok, kosmatih rok.
 Rauchhändler, der, kozuhovinar; f. Pelzhändler.
 Rauchhändlerin, die, kozuhovinarica.
 Rauchhändig, adj., kosmato kože.
 Rauchhobel, der, nach V. kosmač, dim. kosmaček.
 Rauchholz, das, kosmati les, drevje z listjem, neoklesčeno, neoklesčeno, ki ima se listje.
 Rauchhuhn, das, kokoš za davek.
 Rauchicht, adj., dimast; rauchicht schmeden, f. Raucherig.
 Rauchig, adj., dimen, dimnat, zakajen; kjer se mačo kadi.
 Rauchkammer, die, f. Räucherlampe.
 Rauchkecht, der, vodivec.
 Rauchkohle, die, die unanagebrannte Kohle, nedožgano oglje, ogorek, glavnja.
 Rauchkopf, der, kosmata glava, kosmatoglavec; kosmatoglavi zimorodek; omelo okroglo.
 Rauchkugel, die, Dampfkugel, dimna kugla, dimnica, hlavnica.
 Rauchleder, das, Corbuan, welcher auf der Fleischseite geschwärzt worden, und rauch ist, kosmato usnje, kosmati kordovan, nach V. irhasto usnje (Weißleder?).
 Rauchledern, adj., iz kosmatiga usnja, nach V. irhast.
 Rauchlich, adj., dimast.
 Rauchlinde, die, brest.
 Rauchloch, das, dimnica (V.), in Bauernhäusern, leva, poln. czelność, czopuch, russ. dymnik u. otdušina (oddusek); fig. beznica, luknja.
 Rauchmeier, f. Kreuzkraut.
 Rauchmeister, der, veliki vodivec.
 Rauchopfer, das, kadilni dar, kadilo za dar.
 Rauchpfanne, die, f. Räucherpfanne.
 Rauchpfeunig, f. Rauchfangsteuer.
 Rauchpost, die, germada (auch Feuerpost).
 Rauchsäule, die, dim, ki se v podobi stebra vzdignje ali kviško vali; nach Ravn. dimni curck.
 Rauchschach, f. Rauchfangsteuer.
 Rauchschwalbe, die, domaća lastovica.

Rauchschwanz, der, kosmati rep, kosmato-repce, weibl. kosmatorepka.
 Rauchschwanz, f. Rauchfedern.
 Rauchseide, die, f. Fiodseide.
 Rauchstein, f. Rauchtopas.
 Rauchstrom, f. Rauchfanggeld.
 Rauchstrom, der, dimno valovje, ki se vleče po ravn.
 Rauchstüb, die, stanica, v kateri se kadi, v kateri se sme tobak piti.
 Rauchtabak, der, pivni ali žgavni tobak, tobak za lulo, (nach V. debeli tobak); nach dem Kroat. u. Serb. duhan (auch arab.).
 Rauchtopas, der, dimasti topas.
 Rauchtopf, der, (lonce) kadilnik.
 Rauchumhülle, adj., ves v dimu, z dimom obdan.
 Rauchwaare, die, Rauchwerk, das, kosmatina, kozuhovina; f. Pelzwerk.
 Rauchweizen, f. Barlweizen, poln. kosmatka.
 Rauchweber, die, breg zaraščen z verbovjem.
 Rauchwels, der, kosmati som.
 Rauchwerk, das, kadila pl., kadilna roba; im Forstw. vejevje, oklestki; f. a. Abtaum.
 Rauchwerken, adj., kozuhast.
 Rauchwerken, v. a., im Forstw., einen gezälten Baum rauchwerken, obsekati, obsekavati, oklestiti, klestiti.
 Rauchwerker, Rauchwaarenhändler, f. Raucher, Pelzhändler.
 Rauchwolle, die, dimni oblok, gosti, ob-laku podobni dim, val dima.
 Rauchwurz, f. Braunwurz.
 Rauchzehrte, der, kosmata desetina.
 Rauchzeug, das, kadilna priprava.
 Rauchzimmer, f. Rauchstüb.
 Raube, die, krasta, hrasta, perhaj, garje, griate, srab, oskrebke; f. Schwör; (poln. skorup, russ. strup).
 Raube, die, perhjav, poln. parch, parszy-wosé, Kräbe, garje pl., svrab, srab; eine Baumkrankheit, oskrumbe; f. a. Grind.
 Rändig, adj., perhjav; kräftig, garjev. srab; gründig, krastav; ein rätziges Schaf, garjeva oves, gorčijiva oves (Rarst; russ. parsivaja oves); rändig werden, okrastaveti u. okrastavati; Rändig, der, garjevce, krastavec u. hrastovec; die, garjevka, krastavka.
 Rändigkeit, die, garjevost, nach dem Russ. parsivost, nach V. garjota.
 Raubold, der, prepeavec, prepeac, ruvan, (böhm. ruac, vgl. das altsl. rvan-i, ravnj), metavoce all metun, tergavs, puljež (Gutm.), pipavec (Gutm.), tepavs, tepožnik, russ. dracon; f. a. Balger; ein Rafter, f. diefco.
 Raubdegen, der, meč za boj, bojni meč; široka sähle; eine Person, f. Raubold.
 Raufe, die, das Raufen, rovanje (eig. rvanje), puljenje, prepeanje, lasanje; er bräut die Raufe, lasan je bil, zlasali so ga; die Raufe, die Rißel, ripelj, rifejl; f. Raufstrauße; das Viehfutter hinter dieselbe zu stecken, gare

pl., lojtra * nad jaselmi; der Gänse, puljenje ali skubenje gos.
 Räufeln, v. a., den Flaß, smukati, raf-njati *, ripljati *, rifejlati *, lan ali glavice osmukati, smukati.
 Raufen, v. a., zwischen die Finger fassen ziehen, izpuliti, puliti, izrovati, rovati (altsl. r'vati), nach Gutm. izpipati, pipati; inter-gati, tergati (eig. reißen), Feder raufen, ein Huhn, oskubsti, skubsti; eine lebende Gans raufen, puliti, izdreti, izdirati gosi peresa; der Kamm raufft (v. n.), glavnik terga, izdira lase, se zadira; Ginen bei den Haaren, am Kopfe raufen, zlasati, lasati koga; sich die Haare aus dem Kopfe raufen, lase si puliti, tergati iz glave; den Flaß raufen, aus der Erde ziehen, lan poruvati, ruvati, auch pukati; die Samenpapieln abreißen, f. Räußeln; Alles nach der Reihe raufen, vse poruvati, populiti, potergati; im Raufen bis zu einer Stelle kommen, priru-vati do —; Gras raufen, travo puliti, ro-vati; das Rind rauft das Gras, govedo muli travo; v. r., sich raufen, spopasti se, ruvati se, puliti se, tergati se, nach Gutm. pipati se, nach M. mikati se, metati se; sich schlagen, pretepati se, tepsti se, pobijati se, toči se, biti se; f. a. Zanken; wenn sich die Herren raufen, müssen die Unterthanen die Haare lassen, kjer se konji igrajo, osli padajo; zur Genuß raufen, napuliti se, naruvati se, naskubsti se; f. a. Walgen, sich.
 Raufen, das, f. Raufe.
 Rauser, der, f. Raufbold, Balger; den Rauser machen, spielen, bahati se, junačiti se in zavolj imena ruvati se, metati se; ein Werkzeug zum Raufen; f. Raufdegen.
 Rauferei, die, tepez, tepeznja, pretepe(an)je, pulja, puljava, puljavica (V.), ruvanje, pipanje (Gutm.), metanje, boj; eine Rauferei anfangen, spuliti se, sklati se, sprjeti se, spopasti se; f. a. Zänkeri.
 Rauserin, die, tepavšja, ruvavka, prete-pavka; f. a. Zänkerin.
 Rauffeder, f. Schwungfeder.
 Raufhandel, der, tepez, zavolj kterege pride tozba pred sodnika; f. übr. Rauferei.
 Raufholz, das, Haarraufer, bei den Weißgerbern, puljac (V.), skubac.
 Raufkunst, die, znanje, ruvati in metati se.
 Raufmesser, das, klobučarski rezivnik.
 Raufpflanz, der, terišce, terišce.
 Raufsucht, die, tepeznost, ruvavnost, strast ali nagjenje, ruvati se, tergati se in puliti se z drugimi, prepirljivost.
 Raufsuchtig, adj., puljiv, ruvaven, nag-njen k pretepanju.
 Raufwolle, die, puljena volna, puljenica, skubonica, volna s kož izdergnjena. volna z živih oves izpaljena, izpukana.
 Raufzange, die, velike kleße, kleße.
 Raufzehent, der, nach V. puljena desetina.
 Raufzeit, die, pulja, čas skubanja; f. Raufe.
 Raugraf, Wildgraf, der, ravgrof.
 Rauf, adj., auf der Oberfläche uneben, un-

glatt, eig. hrpav, annähernd auch, oster, (eig. scharf), pust, terd (hart), praskav, ser-teo, gricast (hügelig), grudast, gruocast (flum-pig), rod, gerocast (fnotig), robot (efig), böhm. drsny, poln. chropowaty, serb. hrpav; nach gleich einer Feile, nach V. ga-rast, negladek; rauher Weg, grudasta pot, gerda pot; rauhe Hand, razpokana roka, terda roka; rauhes Futter der Pferde, seno in slama. (ne pa zob); rauhes Land, pu-sta, neobdelana zemlja; uneig. rauher Hals, kosmato gerlo; rauhe, heifere Stimme, hri-pav, zdert, okripel glas, zagerljen, nach V. auch kosmati glas; f. übr. Heiser; russ. siplyj; das Haar des kranken Thieres wird rauh, nach V. merai se, zmeršei se dlaka bolnima živinčetu, (vergl. das serb. mrska, Ringel, mršiti se, die Stirn runzeln); über-haupt von Haaren, resasti lasje, resasta dlaka; vom Gesicht, ogatin, gorjup, ter-pak; es weht ein rauher Wind, ojster ve-ter brije, ojstra sapa piše; rauhes Klima, neprijetno, ostro, merzlo podnebjje, russ. surovij; rauh schauen, serpo, osorno gle-dati; rauhes Wetter, gerd, neugodno vre-me; rauh reifen, nach dem Böhm. oijnjeti, injeti; von der fittischen Verfeinerung entfernt, terd, zarobljen, debel, sirov, neomikan, divji, neotesan, storast; f. a. Grob, Roh; haarig, f. Rauh; ein rauher Diamant, neizdelan diamant (almaz); ein rauher Styl, terda, okorna, pusta, roda pisava; Einem rauhe Worte geben, zarezati na koga.

Rauharbeit, die, omela pl., velike kartace.*

Rauhbart, der, ostra, resasta brada.

Rauhblätterig, adj., resastih, garastih, negladkih peres, ostrolist (böhm.).

Rauhborsten, pl., čopi ščetin.

Rauhbrüdel, der, lušcinasta morska gose-nica.

Rauhdistel, die, gladež; f. a. Kardendistel.

Rauhe, die, f. Rauhigkeit; bei den Vögeln, f. Mause.

Rauheisen, das, f. Rotheisen.

Rauhheit, f. Rauhigkeit.

Rauhen, sich, v. r. u. auch n., die Vögel rauhen (sich), f. Mause, sich; v. a., rauh oder rauh machen, okosmatiti, kosmatiti (V.), auch rauhen, aus den Haaren fragen, ko-smatiti sukno; gerauhete Leber, f. Rauhleber.

Rauhfrust, f. Rauhreif.

Rauhfrutter, das, klaja, t. j. seno, trava in slama.

Rauhhaar, f. Rauhborsten.

Rauhobel, der, kosmac (V.), s kterim se vperio obla, na debelo.

Rauhönig, der, kosmati med, kosmata sterd, s satovjem vred zmečkan in nepre-sejden med, pri nekterih pa pomeni Rauh-önig najboljši med.

Rauhigkeit, die, Rauhe, Rauhheit, kosma-tost, ostrom, grobst, sirovost, neomika-nost, neotesanost, zarobljenost, negladkost, praskavost, auch rodost terdost, osornost, pustost, robotost; f. a. Heiserkeit; die Rauhig-keiten, grički, gerce, robi (serb. hrpav) na

kaki reči; alle Knochen thun mir weh von der Rauhigkeit des Weges, vse kosti me bole od proterde poti, od gerde, grudaste poti; an der Rauhheit der Stimme erkennen, po zdertem ali hripastem glasu koga poznati u. dergl. mittelst des Weiwortes, wie es der Geist der Slov. Sprache erheischt.

Rauhkopff, der, omelo, s kterim se stropi ometajo.

Rauhreif, der, ioje. (altst. inijs), n; auch ivje, imje.

Rauhschleifer, der, kdor sekire in enaka debelisi orodje brusi.

Rauhstein, der, neobtesani, neizdelani ka-men.

Rauhwaart, f. Pelzwaare.

Rauhwaade, die, Luffstein, lahki kamen; opoka; f. Lof, Luf.

Rauhweizen, der, résnica, osinka.

Rauhwerk, f. Pelzwerk.

Rauhzigig, adj., ostrovoglast, oistrovoglat.

Rauhzehente, der, kosmata desetina, de-setina v snoppi.

Rauhzeit, f. Mause.

Rauke, die, (Sisymbrium nasturtium), vodna kreša. russ. rezuha; f. Brunnentresse; (Si-symbrium sophia); f. Besenkrant.

Raum, adj., (verall.) f. Geräumig.

Raum, der, prostor auch prestor, prostranost (V., eig. Geräumigkeit), prostranstvo (russ.); die Räume des Himmels, nebeske planjave; leerer Raum, concr. praznija (auch poln.), praznota, russ. pustota; der innere Raum, notranjost, notranjščina, no-tranjšina; Stelle, mesto; wir haben keinen Raum zum Sitzen, nimamo kje sedeti, ni-mamo prostora, da bi sedli; f. a. Platz; ein Luftloch bei den Kohlenbrennern, dušek (za dim); in der Tischler-, Mauer- u. Zim-mermannsprache, svetloba, svetlo; vielen Raum haben, prostoren, prostoran (weit); vielen Raum einnehmen, mnogo prostora zaseči, zasegati, zaleči; Raum lassen, ne zaleči, ne povzeti vsega prostora; der Raum dehnt sich in der Grube aus, (mont.), jama grede na prostore (V.); im Schiffe, f. Schiffraum; den Raum einer Flasche aus-füllen, naliti sklenico, kolikor more va-njo, kolikor derzi; Raum machen, f. Platz (ma-chen); er hatte keinen Raum zur Buße, ni utegniti, ni imel kdaj spokorit se; Gelegen-heit, prilika, priloznost; einer Bitte Raum geben, uslišati prošnjo; der Leidenschaft Raum geben, udati se strasti, poželenju; solchen Gedanken muß man nicht Raum geben, ta-kim mislim se človek ne sme prepustiti, izrošiti; Hofraum, dervarnica; Hofraum, dvorišče, dvoriše; im Raume hinter dem Thore, za vrati, nach dem Böhm. v zavratji.

Raumanter, der, sidro na dnu ladije hra-njeno.

Räumen, der, požeruh.

Raumböhrer, der, povertac †, sveder raz-sirjavni, za povertovanje ali razvertovanje kake luknje.

Raumeiche, die, posamni hrast.

Räumen, das, maček (V.).

Räumen, v. a., etwas von, aus einem Orte räumen, spraviti, spravljati kaj iz česa, s česa; etwas aus dem Wege räumen, s poti, izpod nog spraviti, odpraviti, odstraniti, serb. ukloniti; Einen aus dem Wege räu-men, izpod nog izpraviti, ubiti koga (skri-vati); den Ort, den Platz, das Zimmer, das Haus räumen, d. h. darin befindliche Dinge beseitigen, izprazniti, prazniti kaj; den Ort, das Haus verlassen, oditi, iti odkod, zapu-stiti, zapuščati kraj, hišo, prazno hišo prepusiti drugim, preseliti se, seliti se iz hiše; das Urreine weggeschaffen, einen Brun-nen, Teich u. s. w. räumen, iztrebiti, po-trebiti, trebiti; f. a. Reinigen; das Holz bei Seite räumen, s poti spraviti derva; mittelst eines Wagens, izvoziti, voziti der-va iz —; durch Austragen, iznesti, iznositi, nositi derva iz —; vom Tische räumen, z mize spraviti ober djati, devati; räumen, im Weinbau, okopavati tersje in peest rah-ljati; ein Loch räumen, povertati, razvertati lukajo; der Feind räumte das Land, sovražnik se je umaknil, jo je pobrisal, jo odšel iz dežele; den Stall räumen, iz-kidati, kidati gnoj iz hleva; v. n., der Wind räumt, (in der Seesprache), veter se podaja.

Räumen, das, izpravlanje, praznjenje, treb-ljenje, odhod iz —.

Räumer, der, der Unreinigkeiten bei Seite schaffen, trebiti, kidavce; ein Werkzeug dazu, trebitilo; die Feuerwähre, die Kanonen da-mit zu reinigen, trebitlo, čistilo; die Tabak-pfeife zu reinigen, bezavnik, bezalo, pre-tikalo; f. a. Raumböhrer.

Räumerei, die, izpravlanja, trebljenje.

Räumersparnis, die, prihranjenje mesta.

Räumfelle, die, ključavnica'ska pila.

Räumig, Räumig, adj., prostoren.

Räuminhalt, der, derzanje, kolikor kaka ponoda derzi; f. a. Inhalt.

Räumlein, das, prostorček.

Räumlich, adj., prostoren, glede na pro-stor, prostozadavajoč; f. a. Geräumig.

Räumlichkeit, die, prostornost.

Räumloch, (bei den Köhlern), f. Raum.

Räumlos, adj., brezprostoren, neprostoren.

Räummessung, die, prostormerje.

Räumobel, die, die Hündlöcher auszuräu-men, buzalo (V.), igla trebivna, russ. za-travnik. poln. przetyrka.

Räumwahl, der, bei den Köhlern, drog, s kterim se duaki predirajo.

Räume, die, debelo morje; f. Hoch (Hohe See).

Räumen, die, ispravlanje, izpraznjenje, zapuščanje, zapuščanje, odhod iz —.

Räumungstüch, das, pravica, jarek ali rov iztrebiti; f. Fegerrecht.

Raumdrant, das, (Chrysopleum), slezeno zeloe.

Raunen, v. n. n. a., leise reden, septati, čebljati, tiho reči, govoriti, na uho pove-dati; f. Flüstern; v. n., hin und her sprin-

gen, bei den Jägern, preskakovati; v. a., ein Pferd raunen, f. Castriren.

Rauner, der, septavec, čebljavec.

Raunzen, v. n. n. a., wie die Raizen, ker-njavkati (M.), mermravkati (Gutsm.); sehr bitten, moleđvati; weinen, kisati se, emér-dati se.

Raunzer, der, moleđovavec, emérdač, emérda.

Raunzig, f. Schlecht.

Raupe, die, eine Krankheit des Rindviehes, böse Füße desselben, nach V. mahovnice pl., razparnica med parklji, nach Zal. osivnica, gosienica; Larve eines Insektes, gosienica, auch vosenica (Gutsm. u. Mikl., vergl. altst. vas, wornach vosenica u. gosienica gleich kosmatica; auch im Poln. isf wясienica ne-ben gąsienica), vulg. a. isranka; Raupen im Kopfe haben, muhe imeti, loviti; f. Grille; Raupe machen, po godčevsko pra-viti sinešne; Ringeltaupe, srebrenica †; Seibentraupe, svilna gosienica, aviloprejška †; Raupe des Goldasters, zlatoritka.

Raupeisen, f. Raupensöhre.

Raupenz, in Sßg. gosieniči, gosieniči (V.), vosenieji.

Raupen, v. n. n. a., gosienice obrati, obi-rati, gosienice nabirati, drevje obrati, go-sienice spravljati z drevja.

Raupenbrut, die, gosienična zalega.

Raupenei, das, gosienično jajčec, zapljunek.

Raupenfliege, die, gosieničarica.

Raupenfraß, der, er hat durch Raupenfraß viel Schaden erlitten, gosienice so mu škododelale, so mu objedle, pokočale —.

Raupengras, f. Glanzgras; (Phleum), pasji rep.

Raupenhülse, die, gosienični lev.

Raupenjäger, Raupenlefer, der, goseničar, obrac.

Raupenleben, das, fig. životarjenje †.

Raupennest, das, gosienično, nach V. go-sieniče gnezdo; fig. mezelj v preji.

Raupensäure, die, gosienična kislina.

Raupensöhre, die, skarje za gosienice.

Raupenschweißer, der, metulj, ki gose-nične jajčca zasirja.

Raupenstand, der, gosieniči stan.

Raupenstein, der, kamen gosieničnik †.

Raupentödter, der, eine Wespenart, osa gosieničarica, gosieničica, russ. najezdnik; f. a. Pharaonensaus.

Raupe, der, gosienicar.

Raupfischig, Raupfischig, adj., mahovničen, osivničen.

Rausch, der, von starken Getränken, pijanost, vinjenost, nach Gutsm. a. pijanstvo (mehr die Leidenschaft des Trunkes), poln. auch dy-mek, szum, russ. pohmelje; einen Rausch haben, pijan, napit biti; sich einen Rausch trinken, ihn bekommen, upijaniti se, opiti se, prenapiti se; (niedr. kravo kupiti); Je-mand einen zutrünket, upijaniti koga; ein Rauschen, vinjenje (in Bezug auf den Wein), pika, muha; ein Rauschen haben, vinjen, ali vinsk biti (vom Weine), terčen biti, mahnen biti, v glavo dobiti ga, v glavi imeti

Rechnungsfall, der, številbinski, računski primérleji.
Rechnungsfehler, der, pomota v računu.
Rechnungsführer, der, številbnik, računar, nach dem *Kroat. u. Russ.* računovodnik †.
Rechnungsführung, die, računarstvo, računovodstvo †.
Rechnungsgeld, das, izmišljeni dnar, ki se v računih rabi.
Rechnungshof, der, oberste, najvišji računarija.
Rechnungsjahr, s. **Verwaltungsjahr**.
Rechnungskammer, die, etwa številniža, računarija.
Rechnungslager, der, etwa računodavec †, kdor odgovor, rajtingo, obrajt daje.
Rechnungsliegung, die, dajanje obrajta, računa.
Rechnungsmangel, der, pomanjkljivost, hiba v računu.
Rechnungsproceß, der, računska pravda.
Rechnungsprüfung, die, pregled, pretres računa.
Rechnungsrath, der, (a. Collegium), računsko svetovavstvo; (als Person), računski svetnik ali svetovavec.
Rechnungsrest, der, računski ostanek.
Rechnungsevident, der, računski preglednik, preglednik (računov).
Rechnungsrevision, die, pregled, pregledovanje računov.
Rechnungstaxe, die, plača od rajtanja, računska taksa, številnina, rajtnina, računovina †.
Rechnungsverständige, der, računoznavec, zvedeni računar.
Rechnungsverstoß, s. **Rechenfehler**.
Rechnungsvorteil, das, nach *V.* prihitljaj računski.
Rechnungswesen, das, računstvo, računske zadeve.
Rechnungszweig, der, računski predolek.
Rechnung, das, zgrabljena slama.
Recht, *adj.* u. *adv.* prav, pravičen, priležin, prilicij; etwas zu recht legen, napraviti, kakor gre, v red djati; es geschieht ihm ganz recht, prav mu je, nach andern Dial. pravo mu je, dobro ali dobra, prava se mu godi; *vulg.* auch komaj mu je; ich komme mit dieser Sache nicht zu recht, v to reč se ne morem znajti, zvediti; s. a. **Gelingen**; einem den Kopf zu recht setzen, koga zumiti, umiti, na prave pot pripraviti; das Kleid ist mir recht, obleka mi je prav, se mi priloga, podaje; dem ist nichts recht, nič mu ni prav, nevseden je, nič ne vzame za ljubo; es ist mir nicht recht, ni mi po godi, po volji, ljubo; recht kommen, zur rechten Zeit, priti o pravem času, za časa, za dube, ob dobi; ihne recht, po pravici delaj, pravico delaj; recht schön, prav (pravo) lep, prelep, zelo, močno, jako lep; der rechte Vater, pravi, prisi oče; s. a. **Echt**; der rechte Bruder, pravi, prisi, rodni (russ.). rojeni (serb.) brat; wo mir recht ist, če se ne motim, če prav pomnim; die rechte Bedeu-

lung des Wortes ist, pravi, lastni pomen to besede je oder, ta beseda prav za prav pomeni; rechte Kinder, pristi, lastni otroci; nicht uneheliche, zakonski otroci; rechte Linie, ravna čerta; rechter Winkel, pravi kot (*poln.* prosty kąt); das ist nicht das rechte Buch, to niso tiste bukve (ki jih menim), niso prave bukve; er ist ein rechter Narr, prav norec je, ves norec, popolnoma norec je; du kommst mit ihm nicht zu recht, nič ne opraviš pri njem, ne boš se zmenil, pogodil z njim; zu recht machen, pripraviti, pripravljati; die Haare, učesati se; in alle Eitel recht sein, v vse, na vsako stran prav biti; so ist es recht und billig, nach *V.* tako je prav in prav; die rechte Hand, desna roka, prava roka, desnica; (*böhm.* u. *poln.* pravica), auch schlechtweg desna, prava; sich rechter Hand wenden, na pravo, na desno obrniti se; du bist mir auch der Rechte, ti si mi pač pravi; ich weiß nicht recht, wie —, nič kaj ne vem, kako —; der ist zum Rechten gekommen, ta je pravica zadel; rechter Größe, pravšnje velikosti; alles zur rechten Zeit, vse ob svojem času (*poln.* w swoj czas); die rechte Seite des Tisches, lice (auch in andern slav. *W.*), sonst desna stran, auf der rechten Stelle, na pravem mestu; er hat was recht's gelernt, dobro je izsolan, izučen, mnogo lepiša se je naučil; recht in die Mitte, v samo sredo, prav na sredo; recht regieren, dobro, pravično, kakor gre, vladati; zu recht helfen, pomoči na pravo pot; ich weiß es selbst nicht recht, sam za terdno, za gotovo ne vem; recht so! prav(o) tako!, dobro tako!, prav je!; recht machen einem, ustreči komu, ugoditi mu, ubrati mu jo po volji; es geht nicht mit rechten Dingen zu, to ni po pravici, — to ni samo na sebi; ta zna več kakor hruske peči (t. j. zna čarati); recht stehen, po konci, sklonjen stati; die Kugel ist recht, kugla * se priloga puški; den rechten Ausbruch wählen, najti primérno, prilicno besedo; der rechte Erbe, pravi dednik (in ne kdo drug, ki se le vriva); recht als ob er nicht bei Troste wäre, ravno kakor da bi ne bil čiste pameti; es ist nichts Rechtes, nič posebniga, nič izverstniga ni; mir ist nicht recht, ni mi dobro, slabo mi prihaja; das wäre mir recht, ta bi bila lepa; vor die rechte Schmie-de gehen, na praviga obrniti se; er kommt nicht zurecht, ne gre mu od rok; du bist seine rechte Hand, ti si mu desna roka, brez tebe ne more biti; mit erhobener Rechten —, povzdignavi desnico; eine rechte Freude, veliko veselje.

Recht, das, Befugniß zu handeln, pravica, in andern slav. *W.* pravo; der Inbegriff der Geseze einer Art, etwa pravo, pravstvo, a. postave, zakonik (*Gesezbuçh*); der Richter beugt das Recht, sodnik zvraca, nach *V.* lomí pravico (bei *Dalm.* pravdo pripogiba-ti, *poln.* podwraçac); das Kirchenrecht, das canonische Recht, cerkveno pravstvo †, cerk-

vene postave; die Rechte erläutern, postave razlagati; das gemeine Recht, nemško pravstvo (*rimskimu nasproti*); sich der Rechte befeßigen; pravoznanstva, pravoslovja učiti se, postave učiti se; Doctor der Rechte, doktor (*neiv. dohtar*) pravoznanstva, a. pravdoznanstva; mit Bekand Rechten, zu Recht bekändig, bekand, praven, po postavah, po pravi veljaven; er verliert die Rechte, zveden, najden je v postavah, v pravoslovji; etwas durchs Recht erlangen, kaj s pravdo dognati, po sodni sadobiti, pripravdati kaj; durchs Recht verfahren, zapravdati kaj; was Rechten ist, kar je pravno, kar postava veleval; den Weg Rechten erweisen, pravdo zaleti, zazenjati, pravdati se; im Wege Rechten, s pravdo; Recht sprechen, recht ergehen lassen, soditi, sodbo storiti, delati, pravico storiti, delati, udeliti, deliti; darauf hast du kein Recht, do tega, na to nimaš pravice; ich habe das Recht es zu thun, smem to storiti, pravico imam to storiti; Gewalt geht für (vor) Recht, s. **Gewalt**; das Recht des Herkommens, navada, pravica v navadi ustanovljena; von Rechtswegen, po pravici, po postavi; sein Recht ergehen, odstopiti, odpasti od svoje pravice oder auch odstopiti pravico, znebiti se pravice; einem Recht widerfahren lassen, pravično delati s kom, kakor je prav; das Recht verkehren, pravico zvrta, zvracati; er gab ihm Recht, njegovo je pohvalil, poterdil, z njim je potegnil, rekel je, da ima on prav(o); er behielt zulezt doch Recht, nazadnje je vendar njegova obveljala, on je pravo terdil; er will immer Recht haben, veslej mora njegova veljati; s. **Recht-haberisch**; mit Recht, po pravici, po vsi pravici; Recht über etwas, oblast, moč nad oim; einem sein Recht anthon, dati, storiti mu, kar mu gre; wo nichts ist, da hat der Kaiser sein Recht verloren, kjer nič ni, voj-ska ne vzame; s. a. **Kaiser**, **Alth**; das Recht verjagen, pravico odreči komu, t. j. ne hoteti soditi mu po postavah; Gnade für Recht ergehen lassen, s. **Gnade**; einem sein Recht thun, izveršiti obsodbo, kazniti koga; er hat den Schein Rechten, na vidiz postava za-nj govori; mit welchem Rechte? po kaki pravici? s kakim imenam? s. kako oblastjo; die Rechte des Blutes, pravice rodu; das Recht ausüben, pravico iz-versevati, rabiti, uživati; wider das Recht, po krivici; das Bürgerrecht, državljanstvo, meščanstvo; das Recht der Erstgeburt, per-vojenstvo.

Recht, die, (nämlich Hand), s. **Recht**, *adj.*
Recht, das, pravokotje, čotverogelnik s pravimi ali sterimi koti, *poln.* auch pro-tokot.

Rechtig, *adj.*, pravoketen.
Rechten, v. n., vor Gericht streiten, prav-dati se s kom za kaj, zastran česa; sonst streiten, pripraviti se, prekarjati se, pričkati se. (*altsl.* preti, *böhm.* priti se, soditi se).
Rechter, der, pravdar, prepiravec.
Rechterin, die, pravdarica, prepiravka.

Rechtfertig, (veralt.), s. **Rechtmäßig**.
Rechtfertigen, v. a. u. r., opravičiti, pravi-cati, opravičvati, nach *V.* opravičati, pravi-cati, serb. u. russ. opravdati, pravdati; sich rechtfertigen, opravičiti, pravičiti se, oči-stiti se (reimigen), oprati, zagovarjati se (sich vertheidigen); ein solches Betragen ist nicht zu rechtfertigen, tako vedenje, obna-sanje se ne da opravičiti; einen Reisenden rechtfertigen (veralt.), popotnikove izkaze pre-gledati; cutschuldigen, izgovarjati; sich aus-weisen, izkazati kaj, izkaze svoje pokazati; s. a. **Loßsprechen**.
Rechtfertiger, der, opravičvavec, izgo-varjavec, očistnik.
Rechtfertigung, die, pravičenje, opravi-čenje, zagovor, odveza grehov po Kristu-sovem zasluženji; nach *M.* opravicha.
Rechtfertigungsslage, die, tožba za opravičenje —.
Rechtfertigungsschrift, die, s. **Apologie**.
Rechtswuß, der, prava lisica, pravi ruja-vec (konj).
Rechtgesinnt, *adj.*, nach *Gutm.* prav mis-lec, prave misli, pravičen.
Rechtgläubig, *adj.*, pravoveren, prave vero.
Rechtgläubige, der, pravoverec, pravo-vernik; die, pravoverka, pravovernica.
Rechtgläubigkeit, die, pravovernost, pravo-verstvo.
Rechthaber, der, prepirljivec, svojoglavec, nepreudljiv, neprevérljiv človek, ki svojo terdi, ženc.
Rechthaberci, die, prepirljivost, nepreuc-ljivost, gerda navada, da kdo vedno le svojo goli ali terdi, in hoče, da bi nje-gova veljala.
Rechtaberin, die, prepirljivka, nepreuc-ljiva.
Rechthaberisch, *adj.*, prepirljiv, nepreuc-ljiv, neprevérljiv, svojoglaven.
Rechtläufig, *adj.*, ravnohoden; eine recht-läufige Uhr, dobra, pravična ura.
Rechtlichen, das, pravi sevd †.
Rechtlich, *adj.*, pravoučin, pravoveren.
Rechtlich, *adj.*, Recht liebend, pravičen; ehrlich, pošten; dem Rechte gemäß, praven, postaven; gerichtlich, sodenj, pred sodnijo; einen rechtlich belangen, tožiti koga; recht-liches Verfahren, redna pravda; im recht-lichen Verstande, v pravoznanskem pomenu; rechtliche Mahlgelt, obed, kakor gre, ne preslab.
Rechtlichkeit, die, pravičnost, pravnost.
Rechtlichend, *adj.*, pravičen, kdor pravico ljubi.
Rechtlinig, *adj.*, ravnocerten, z ravnimi čertami ali potezami.
Rechtlos, *adj.*, unrechtmäßig, krivičen, ne-pravičen, nopraven, nepostaven, brezpraven; kogar več postave ne branijo, kdor nima nikake pravice (exlex).
Rechtlosigkeit, die, krivičnost, brezprav-nost, brezpravje (*poln.*).
Rechtmäßig, *adj.*, postaven, postavam pri-meren, po pravici, pravičen; der rechtmäßige

Beiß, postavna posest; der rechtmäßige Beißer, postavni posestnik; rechtmäßiger Titel, postavno ime.
 Rechtmäßigkeit, die, postavnost, pravičnost.
 Rechtsmünzer, der, kdor ima oblast, dnar delati.
 Rechtsortig, s. Rechtwinkelig.
 Recht, *adv.*, auf die Frage wohin? na desno, na pravo (roko); auf die Frage, wo? nach Sinigen, na desni, na pravi (roki, strani), meist jedoch auch na desno; rechts gehen, od sebe iti; rechts her, od desne strani; rechts hin, na desno; rechts um, na desno okrog; rechts sein, desno roko rabiti, ne biti levonik; der rechts und links ist, böhm. obouručnik (oberočnik).
 Rechts, in Bsg. prawni, postavni.
 Rechtsabtretung, die, prepust, odstop pravice.
 Rechtsam, *adj.*, pravičen.
 Rechtsamt, s. Gericht.
 Rechtsangelegenheit, die, pravna reč.
 Rechtsansicht, die, pravoznansko menjenja.
 Rechtsanspruch, der, pravica do česa; Rechtsansprüche machen, tirjati kaj, vprašati po čem.
 Rechtsausführung, die, dokaz pravice.
 Rechtsbeauftragte, der, sodnji komisar.
 Rechtsbefestigung, die, uredba pravice.
 Rechtsbeslissen, s. Jurist.
 Rechtsbeslissenheit, die, učenje (marljivo) pravoznanstva.
 Rechtsbehelf, der, pomoček za dokaz pravice.
 Rechtsbehörde, s. Gericht.
 Rechtsbeistand, der, zagovornik, skerbnik.
 Rechtsbeständig, *adj.*, postaven, po praviči, po postavi veljaven.
 Rechtsbeständigkeit, die, postavnost.
 Rechtsbeweis, der, dokaz pravice.
 Rechtsbildung, die, pravoznansko urjenje, izobraževanje.
 Rechtsbuch, das, zakonik.
 Rechtschaffen, *adj.*, der Regel, Absicht gemäß beschaffen, prav, priležen, kakor gre, kakor je treba, kakor je v redu, za kaj, dober; thut rechtshaffene Freichte der Wuthe (Matth. 3, 8.), storite vreden sad pokore; der rechtshaffene Glaube, prava vera; ein rechtshaffener Knecht, dober, priden hlapec; Neigung besseub, zu thun, was recht ist, pošten, nach V. u. Gutm. praveden (auch allst.); dieß sind rechtshaffene Leute, to so pravični ljudje, poštini, vredni ljudje. (in Et. angebl. auch ocesa ljudje); nach Gebühr, prav, z. B. einen rechtshaffen ansprechen, koga prav, hudo, močno, jako osteriti, da je kaj; etwas rechtshaffenes lernen, mnogo naučiti se, kaj prida naučiti se; sich rechtshaffen wehren, dobro, junaško braniti se, pošteno (serb.) braniti se; Gelt rechtshaffen dienen, zvesto Bogu služiti.
 Rechtschaffenheit, die, pravost, poštenost, pravednost, pravičnost; seine Rechtshaffen-

heit erheilt daraus —, da je mož pošten, vidi se iz tega —.
 Rechtshilfe, s. Gerichtsheren.
 Rechtsreibung, die, pravopis, pravopisje, bei Gutm. pravopisnost, pravo pisanje besed, nauk, kako besede prav pisati.
 Rechtsconsulent, Rechtsberater, der, pravoznanski svetovavec, pravdoznane pri dan kaciemu društvu.
 Rechtsdrehher, der, zvičaj, zvrčavec postave, zapletavec; s. a. Chicaneur, Rabulist.
 Rechtsdreherei, die, zvijanje, zvrčanje pravice ali postave, zvijaštvo.
 Rechtseitig, *adj.*, ravnostran, ravnobočen.
 Rechtseitigkeit, die, ravnostranost, ravnobočnost.
 Rechtskennner, der, sodnik.
 Rechtskennung, die, razsod, razsodba, razsojanje.
 Rechtskurfahren, *adj.*, skušen, zveden v pravoznanstvu.
 Rechtskreuz, s. Rechtsbeweis.
 Rechtsfall, der, pravni primerljaj (zlasti komu v razsojo predloženi); Rechtskritik, pravda.
 Rechtsfolge, die, pravni, postavni nasledek.
 Rechtsforderung, s. Forderung.
 Rechtsfrage, die, vprašanje, ki se tiče prava, postave, pravo vprašanje.
 Rechtsfreund, s. Advoкат.
 Rechtsgang, der, pravda, pravdanje, tek ali hod pravde.
 Rechtsgebäude, das, sostava pravstva.
 Rechtsgebrauch, der, pravna navada.
 Rechtgefühl, das, pravičnost, čutstvo pravice, pravice.
 Rechtsgelehrsamkeit, die, pravoznanstvo (poln. pravoznawstwo), pravdoznanstvo, pravdoslovje.
 Rechtsgelehrte, *adj.*, v pravoznanstvu zveden, izučen.
 Rechtsgelehrte, der, pravoznanec, pravdoslovec, pravdoznane, pravnik (Gutm.), böhm. u. poln. pravnik (Jurist).
 Rechtsgeschäft, das, pravno opravilo.
 Rechtsgesuch, das, prošnja za razsodbo.
 Rechtsgeschichte, die, zgodovina kaciha pravstva, pravna zgodovina.
 Rechtsgiltig, *adj.*, pravnoveljaven, veljaven po postavah.
 Rechtsgiltigkeit, die, pravna veljavnost.
 Rechtsgleichheit, die, enakost pred sodnijo; s. a. Gleichberechtigung.
 Rechtsgrund, der, pravna podstava, pravni, postavni vzrok.
 Rechtsgrundsatz, der, pravno vodilo.
 Rechtsgültig, s. Rechtsgiltig.
 Rechtshandel, der, pravda.
 Rechtshängig, *adj.*, tekoč (pred sodnijo), v praviči.
 Rechtsinstitut, das, pravna naprava ali ustanova.
 Rechtskniff, der, zvijača; s. Chicaneur.
 Rechtskosten, *pl.*, sodni ali pravdni stroški, (kar se zapravda); s. Gerichtskosten.
 Rechtskraft, die, pravna moč ali veljav-

nost; in Rechtskraft erwachsen, pravno moč ali veljavo zadobiti; s. a. Gesetzeskraft.
 Rechtskräftig, *adj.*, pravnoveljaven, poln. pravodolžny, prawomocny; etwa a. pravno doterjen.
 Rechtskunde, s. Rechtsgelehrsamkeit.
 Rechtskundige, der, s. Rechtsgelehrte.
 Rechtsleben, das, pravno življenje.
 Rechtslehre, die, pravoznanstvo.
 Rechtslehrer, der, pravoslovni učenik, učnik pravoznanstva.
 Rechtsmann, der, s. Rechtsgelehrte.
 Rechtsmittel, das, pravni pomoček, pravni pomoček, pravna ali postavna pot.
 Rechtsmündel, *ter.*, varvanec v pravnih rečeh.
 Rechtsobject, das, reč ali predmet pravice, pravni predmet.
 Rechtsplege, die, nach dem Russ. pravodolžje, nach V. dolženje pravice, etwa auch askerbewandje, izverševanje pravice, sojenje.
 Rechtspraktikant, *ter.*, pravni praktikant (vajenec).
 Rechtsprincip, das, pravno, pravoslovno vodilo.
 Rechtsprechung, die, pravo izgovarjanje besed.
 Rechtsergel, *ter.*, pravno, pravdarsko pravilo.
 Rechtsfache, die, pravda, pravna reč ali zadeva.
 Rechtschluß, *ter.*, razsodba kake pravde.
 Rechtspruch, *ter.*, pravno ali postavno varstvo.
 Rechtschwindler, s. Chicaneur.
 Rechtsprache, die, pravoznanski govor ali jezik, pravoslovno besedstvo.
 Rechtsprecher, der, sodnik.
 Rechtsinn, s. Rechtsgefühl, Rechtlichkeit.
 Rechtspruch, der, razsodba, sodni izrok ali izrek.
 Rechtsstaat, der, pravna t. j. na pravico operta država.
 Rechtsstaud, der, sodnija, kateri je kdo podveržen.
 Rechtsstaudig, *adj.*, pod sodbo, pod sodnijo (kako biti), podložin ali podveržen kake sodni.
 Rechtsstetig, *ter.*, pravda, pravni prepri ali raspor.
 Rechtsstudium, das, pravoslovje, učenje (so) pravoznanstva.
 Rechtsstuhl, *ter.*, sodništvo; s. Obergericht.
 Rechtstag, der, dan, pravdni dan.
 Rechtstitel, der, pravno ime.
 Rechtsther, der, prošnik.
 Rechtsurkunde, die, pravno pismo.
 Rechtsverbrecher, der, s. Rechtsdrehher.
 Rechtsverbrechung, die, zvijačnost, zvijanje, zvrčanje prava.
 Rechtsverfabren, das, pravno ali sodno ravnanje, pravda.
 Rechtsverfassung, die, uredba, uravnava pravosodja, sodnij.
 Rechtsverhältniß, das, pravno razmerje.

Rechtsverhandlung, die, pravdna obravnava.
 Rechtsverleher, der, žalivec, poškodnik pravice.
 Rechtsverletzung, die, žalitev, poškodba pravice; s. a. Eingriff.
 Rechtsvermutung, die, nach dem Poln. u. Böhm. pravna domenitev; s. Vermuthung.
 Rechtsverständig, *adj.*, v pravoznanstvu, v postavah zveden, izurjen.
 Rechtsverständige, der, s. Rechtsgelehrte.
 Rechtsvertreter, s. Rechtsvormund.
 Rechtsverwahrung, die, pravna ograda.
 Rechtsvorbehalt, der, pravni priderček.
 Rechtsvormund, der, zagovornik, namestovavec.
 Rechtsvorsicht, pravna previdnost.
 Rechtswart, der, preobdolženoov (kridatarjev) zagovornik.
 Rechtsweg, der, pravda, pravdna pot; den Rechtsweg betreten, pravdo začeti, tožiti; auf den Rechtsweg verweisen, odpraviti koga na pravdo pot, reči mu, naj toži, naj pravdo začne.
 Rechtswidrig, *adj.*, postavi, pravici nasproten, krivičen, neprav, proti postavi.
 Rechtswidrigkeit, die, krivičnost, nepravnost.
 Rechtswirksam, *adj.*, postavno veljaven, s. pravno močjo.
 Rechtswirkung, die, pravni učinek, pravni nasledek.
 Rechtswissenschaft, die, s. Rechtsgelehrsamkeit.
 Rechtswissenschaftlich, *adj.*, pravoznansk, pravosloven.
 Rechtswohlthat, die, pravna dobrota.
 Rechtswug, der, weitere, pritožba k visimu sodniku, pred viši oblast; s. a. Instanz-jung.
 Rechtszustand, der, pravni stan (v katerem derzavlanske postave vladajo).
 Rechtswang, der, nujna podsodnost, (po kateri je dolžan, v pravnih rečeh obračati se na odločno gosposko).
 Rechtthun, das, pravno, dolžnostim primerno djanje in ravnanje.
 Rechtwinkel, der, pravi ali stermi kot, u. Andern, ravni kot, was jedoch mehr einen geradlinigen Winkel andrückt.
 Rechtwindelig, *adj.*, pravokoten, nach V. pravovoglast.
 Rechtzeitig, *adj.*, pravocasen, pravodoben, *adv.*, v pravem času, ob dobi, za časa, za dobe, ob svojem času.
 Recidiv, *adv.*, er ward recidiv, bolezen se mu je povernila, ponovila.
 Recidiv, das, s. Rückfall.
 Recipe, vzemi (to in to zdravilo).
 Recipient, der, s. Aufnehmer; in der Chemie, russ. prijemnik, nach V. vjemnik, podstavljen posoda.
 Recipiren, s. Aufnehmen.
 Reciproc, s. Wechselseitig.
 Reciprocität, die, s. Gegenseitigkeit, Wechselseitigkeit.

Reciprocum, das, (*verbum*), povračni glasol.; (jus reciprocum), pravica vzajemnosti.
Recitativ, das, in der Oper, recitativ*, peje bolj govorjenja podobno.
Recitiren, v. a., brati ali govoriti na glas (kaj n. pr. iz bukev).
Red, f. Gestell, Gerüst.
Redbau, die, f. Folter, Folterbant.
Redbaum, Redholder, f. Wachholder.
Rede, der, nach V. rantez; f. Riese; ehemals für Held, f. dief.
Rede, die, eine Art der Beschreibung, rante pl.; bei den Riemern und Lederbereitern, natezavnik; f. a. Stange; kljuka za obesanje sabel i. t.; Rinde, lub. lubad; eine Rede Einwand, 12 vatlov.
Reden, v. a. n. r., stegniti (für raztegniti, ob. vstegniti), stegati oder stezati, stegovati, raztegniti, raztezati, raztegovati kaj, se, *poln.* a. wyciagać (= iztegniti); zlek-niti, zleazati se, lecati se, die Hand reden, f. Strecken; Leder reden, usnje nategovati, strazgovati; den Kopf in die Höhe reden, glavo vzdigniti, kviško pomoliti; und Moses redete seine Hand gen Himmel, in Moyses je stegnil svojo roko proti nebu; einen Verbrecher reden; f. Foltern.
Redhalsen, v. n., vrat napenjati, stegovati.
Redholder, f. Hülender, Wachholder.
Redschmiede, die, nategovavnica za železo.
Redzeug, das, raztezalo, natezalo; f. a. Folter.
Reclamant, der, oporečnik, tirjavec.
Reclamation, Reclamirung, die, Wiberruf, oporeka f., preklie; tirjanje koga za kako reč; Einspruch, ugovor.
Reclamationssfrist, die, doba za ugovor.
Reclamiren, v. a., wiberrufen, oporeči, oporekati, preklieati, preklievati; nazaj tirjati kaj; ugovore delati zoper kaj, oglašiti se zoper kaj.
Recognition, die, spoznanje, priznanje; f. Anerkennung.
Recognitionsgelder, pl., dnarji plačevani v spoznanje glavne vlasti.
Recognitionsschein, f. Interimsschein.
Recognitionssiren, v. a., ogledati, oglelovati, na razgled ali pozvedbo oditi, iti, nach V. oznavati. *perf.* oznati (?); f. a. Anerkennen, Spähen.
Recognitionssirung, die, ogled, razgled, pozvedovanje. *poln.* rozpoznawanie (= razpoznavanje).
Recollecten, f. Minorit.
Recollectiren, sich, v. r., prebrati se, premisliti se, St. zgomolati se.
Recommandabel, Recommendabel, *adj.*, priporočila vreden.
Recommandation, Recommendation, die, priporočilo, priporočanje.
Recommandationsschreiben, das, priporočno pismo, priporočilni list.
Recommandiren, v. a., f. Empfehlen, Anpreisen; einen Brief, priporočiti, rekommandirati pismo.
Recompense, die, f. Belohnung.

Recompensiren, f. Vergelten.
Reconnaissant, f. Erkenntlich.
Reconvalescent, der, prebolnik, okreva-vec.
Reconvalescenz, die, prebolenje, ozdravenje, okrevanje; f. a. Genesung.
Reconvalesciren, v. n., f. Genesen.
Reconvention, der, pritožnik f.
Reconvention, f. Widerklage.
Recordiren, v. n., pred hišami peti.
Recreation, die, f. Erholung.
Recreationsgeld, das, dnar za pokrepčanje in razveseljevanje.
Recreationstag, der, počitni dan, dan za počinek namenjen.
Recreiren, sich, f. Erholen.
Recrudesceiren, v. n., pohujšati se iz noviga, nazaj pritisniti (od kake bolezn).
Recrut, der, vojaški novinec, novak, rekrut*.
Recrutiren, v. n. u. a., v vojake ali soldate, v vojaščino vzeti, jemati (eig. assen-tiren), nove vojake ali vojaške novince nabirati (auch *russ.*), skupljati; f. a. Ergänzen; sich recrutiren, število napolniti, polniti, dopolnovati se, spodmladiti.
Recrutirung, die, nabira novincev ali novih vojakov; f. Aushebung.
Recrutirungspflichtig, *adj.*, kdor utečo ali pobegne pred nabiro vojaških novincev.
Recrutirungsgesetz, das, postava za nabiro vojaških novincev.
Recrutirungspflichtig, *adj.*, kdor je dolžan, priti ali postaviti se k vojaški nabiri.
Recta, na ravnost.
Rectangulum, f. Rechteck.
Recte, f. Recht.
Rectificiren, v. a., in der Scheidekunst, prežigati, f. Destilliren; rectificirter Wein-geist, prežigani vinski cvet, prečiščeno, prečišeno vino; berichtigen, popraviti, popravljati; einen rectificiren, podučiti koga.
Rectification, die, Berichtigung, poprava, popravek; (*chem.*), prežiganje; f. Destillation.
Rectificationsausweis, der, popravni izkaz.
Rectificationsurbar, das, popravni urbar.
Rector, der, rektor*, (ravnavee viših šol).
Rectorat, das, Rectoratitel, der, Rector-würde, die, rektorstvo.
Recueil, f. Sammlung.
Recuperation, f. Wiedererlangung.
Recuperiren, v. a., zopet zadobiti, pridobiti.
Recurrent, der, pritožnik, pribežnik f.
Recurriren, v. n., pribežati h komu ali obrniti se na koga, pritožiti se, pritožbo ali rekurs zoper kak odlok podati pred viši oblast.
Recurs, der, pritožba (eig. Beschwerde), rekurs* zoper kak odlok (in ne zoper sodbo); f. a. Regress, Schadloshaltung.
Recusation, die, odrek, odpoved.
Recusiren, f. Verweigern.
Redacteur, der, uredovavec, ob. urejevavec, nach Andern vrednik (richtiger urednik, welcher

jedoch in der Bedeutung: Beamte gebraucht wird, vergl. das *altsl.* ureždati von uređiti, erbaun), *russ.*, *poln.* u. *böhm.* redaktor.
Redaction, die, uredovavstvo, vredništvo (richt. uredništvo), nach andern slav. M. redakcija*; das Redigiren, uredovanje, u-ravnavanje; wer hat die Redaction dieses Blattes? kdo deva v red, kdo uravnuje ta list.
Redart, die, f. Mundart, Redensart.
Redatiren, f. Antedatiren.
Redbar, *adj.*, govorljiv.
Rede, die, Sprache, jezik, auch beseda; Art und Weise der Redens, govor, govorenje, govorica, (gorica), marenj (vergl. das deutsche Wäre); er hat eine vernünftige, laute Rede; rasločno govori, na glas, glasno govori; die geliebte Rede, vezani gavar, posejha; davon ist die Rede nicht, od tega (nach andern Dial. o tem) se ne govori; das ist der Rede nicht werth, škoda besed za to, to ni vredno, da bi se ome-nilo, v misel jemalo, da bi se govorilo od njega; die Rede sei darauf, v besedah smo prišli na to, beseda je nanesla na to; die in Rede stehende Sache, reč, za katero gre, od ktere se govori; wovon ist die Rede? kaj govorite, kaj imate? od česa se menite, govorite? zur Rede stellen, na od-govor poklicati, tirjati od koga, da odgovor da; Rede und Antwort, odgovor; er faun mit der Rede nicht fort, jezik se mu spod-leta, zaletuje, nach *Gutm.*, njemu beseda teče, kakor sok v dobi; Rede stehen, od-govor dati; odrezati se komu, ne ustrašiti se, ne zamolhati je; Gespräch, pogovor, pomenek; in die Rede kommen, razglašen biti, razvpi bit, v jezike, v zobe priti ljudem; f. a. Gerede; es verbreitet sich die Rede, daş er — sum gre, leti, bje na-nj; Jemanden in die Rede fallen, komu v besedo soči, zaletovati se, besedo presekat; die Rede ist ihm vergangen, zgubil je besedo, obmolnil je; Jemanden in die Rede bringen, razglašati koga, razvpi, v jezike spraviti, obrekovati koga; Gerücht, govoren, pravd, golč, glas; es geht die Rede, pravijo, govori se; er achtet nicht auf meine Rede, ne mara, ne meni se za moje besede; unnüge Reden führen, zastoj govori-ti; ein richtiger Bericht, govor; eine listige Rede, ogovor (*Vert.*), pridiga; eine Rede halten, očitno govoriti, govar imeti; seine Rede verwerfen, govornica se ti zmeša.
Redebild, das, poslova v govorjenji.
Redebühne, die, Tribüne, leca.
Redeflug, der, zgovornost, *russ.*, velorečje.
Redeform, die, azina (govorjenja).
Redefreiheit, die, svobodno govorjenje, svoboda govorjenja.
Redefügung, die, (f. Construction), so-stavljanje besed, delanje stavkov, skladanje besed v stavke.
Redekunst, die, govorstvo (V.), lopogovorst-vo?, govornistvo, govorna umetnost, nach V. auch zgovornost (Beredsamkeit).

Redekünstler, der, Iopogovornik f.; f. Redner.
Redelust, die, zgovornost, razgovornost.
Redelustig, *adj.*, zgovoren, razgovoren, kdor rad govori.
Redemption, die, odkup.
Redemptorist, der, Ligorjan.
Reden, v. n. u. a., govoriti, in D. Rr. krem-ljati, (vergl. das *altsl.* kramola Anfrucht u. go-vor so wie ml'va Lärm, hingegen *slav.* govor u. *böhm.* mluva, *poln.* mowa Rede, u. auch *sloven.* nach Miklosič, muviti?), besonders in Rr. marnovati (*Gutm.*, vergl. das deutsche mäh-ren), in St. golčati; *poet.* auch besediti, besedovati (auch *altsl.*); zu reden anfangen, spregovoriti, spregovarjati; zur Genüge re-den, nagovoriti se; zu Ende reden, dogo-voriti; Thiere reden einführen, postaviti zi-vali govorende; wenn er ins Reden kommt, kadar se razgovori, kadar se mu jezik oguglje (niedrig); mit Jemand reden, govori-ti s kom, meinti se, pamenjati se, po-menkovati se, pogovarjati se, razgovarjati (zgovarjati) se s kom; ein wenig reden, pogovoriti; zu einem reden, nach V. govori-ri v koga; auf etwas zu reden kommen, zmeniti se od česa, beseda je nanesla; einem das Wort reden, za koga govoriti, zagovarjati koga, potegniti, vleci se za ko-ga; du hast gut reden, lahko govoriš, lahko je tebi govoriti; vernünftig reden, pamet-nih besedi biti; schlecht reden eine Sprache, lomiti, hrustati; er redet aus Stolz so, po osabnem je takih besedi; aus dem Sinne reden, f. Ausreden; er läßt mit sich reden, poslušä ducher svot; in den Wind reden, v veter govoriti, bob v steno metati; ins Ge-wissen reden, živo prigovarjati, na dušo go-voriti; einem nach dem Munde reden, komu po misli, po volji, po godi govoriti; durch die Nase reden, gognjati (*böhm.* huhnjati), nach Andern hohnjati, skozi nos govoriti; sinnlos reden, ein ins andere reden, klobaš-trati, blesti, brodti, klobosati, kakor bi otrobe vezal; im Schlafe reden, spe govori-ti; öffentlich reden, očitno, pred zbrano množico govoriti ali pridigati; schnell, un-dentlich reden, berbotati, berbrati; zornig re-den gegen einen, zadroti se, obregniti se, zarezati na koga; laut reden, vpiti, kričati; über alles reden, jezik brusiti nad vsem; leise reden, šeptati, tiho govoriti; einem zu nahe reden, auf Jemanden reden, opravljati, obrekovati koga; kurz von der Sache zu reden, da ob kratkem reč odpravimo, po-veino, kratko govorend; man redet stark da-von, daß —, močno govore, pravijo, da —; reden was ins Maul kommt, govoriti, kar komu pride na zobe, kar slina na jezik prinese, govoriš vse na robe, da nima nič podobne (nar. pes.); ein redeuer Beneid, ziva priča; rebenes Miene, f. Ausdrucksvoll; ein rebenes Wappen, govoreci gerb; etwas Anderes denken, und etwas anderes reden, drugo na misli in drugo na jeziku imeti; slovenisch reden, slovensko, po slovensko ober auch slovenski govoriti.

Regierungsgorgan, das, vladni ured; vladni urednik ali postavljenec.
 Regierungsrath, der, vladni svetnik ali svetovavec; vladno svetovavstvo.
 Regierungsbrecht, das, pravica do vlade; vladarska pravica.
 Regierungssache, die, vladna zadeva.
 Regierungssorge, die, vladarska skerb.
 Regierungswechsel, der, mena, premena v vladarstvu.
 Regierungszeitung, die, vladni časnik.
 Regime, f. Regierung.
 Regiment, das, Regierung, f. dieses; das Regiment führen, f. Regieren; im Kriegswesen, nach dem Russ. Böhm. u. Poln. polk (im Allst. pl'k Volk, aber auch Cohorte), gewöhnl. regiment*, im Kroat. Regiment.
 Regiment*, in Bzgg. polkovni (böhm.), regimentni.
 Regimentarzt, der, regimentni zdravnik.
 Regimentkaffe, die, regimentna dnarnica.
 Regimentfeldscherer, der, regimentni ranocelnik.
 Regimentgelder, pl., regimentovi dnarji.
 Regimentinhaber, der, imetnik regimenta.
 Regimentquartiermeister, der, regimentni kvartiermeister*.
 Regimentstift, das, regimentova kanona.
 Regimentstambour, der, regimentni tambur.
 Regimentunkosten, pl., auf Regimentunkosten leben, s. tujimi dnarji, na tuji račun živeti, na državne ali tudi društvene stroške.
 Regimenterweise, adv., v celih regimentih ali polkih.
 Region, f. Gegend; Schichte.
 Regiren, f. Regieren.
 Regisseur, der, im Theater, narejavec, ravnavce, f. a. Steuereintnehmer.
 Register, das, ein Verzeichniß von Namen, spisek, imenik, zapisnica, popissek; in den Büchern, kazaveo, kazalo, zapopadek (Zuhalt); mehrere Dinge einer Art, versta, rajda; in der Dettel, register*, nach dem Kroat. igra. böhm. zmena, im Russ. ključ, glas, ein öffentliches Buch, (očitne) bukve, n. pr. raonske bukve; im schwarzen Register stehen, biti v černih bukvalh (zapisan), v slabem spominu; das gehört ins alte Register, to je stara reč, stara moka.
 Registeraufwand, der, (mont.) četvertletno poročilo ali naznanilo.
 Registerformat, das, pokončna oblika ali razmera.
 Registerpapier, das, krepki pisavni papir, kakršen se rabi za računsko bukve.
 Registerschiff, das, poglavitna ladija nekdanje španske sreberne note*, register-nica f.
 Registertage, f. Intabulationstage.
 Registerzug, im Dettel, f. Register.
 Registrar, der, registrator, vpisovavec.

Registratur, die, registratura, pismonica†, spisnica †, (Stienhammer).
 Registriren, v. a., vpisati, vpisovati, f. Eintragen, Verzeichnen.
 Reglement, das, pravilo, zaukaz.
 Reglementmäßig, adj., pravilen, po zaukazu, po zapovedi.
 Regler, der, uravnovac.
 Regnen, v. n. u. i., es regnet, dež gre, (nach Gutsm. u. V. auch dež handi, russ. dožd idet, poln. deszez pada, serb. kiša pada), auch deži (V. so wie im Allst. u. Serb.); anhaltend regnen, deževati (v. i.); weit und breit regnen, nach dem Böhm. razdežiti se; es hat den ganzen Tag geregnet, ves dan je deževalo, ves dan je šel (bil) dež; schwach regnen, peršeti, böhm. mžiti; mit häufigen Unterbrech. in Unterf. nalepljati; es wird bald regnen, skoraj bo dež; heute wird es (trog den Regenwolken) noch nicht regnen, danas se bo še prevleklo, bo še previselo; wenn es noch so sehr regnet, če bi ne vem kako dež šel; es regnet stark, lije, dež lije, gre in lije; aufhören zu regnen, momentan (als Unterbrechung des Regens), prevedriti se, prenehati, allgemein, zvedriti se, uvedriti se, vedriti se (auch; sich aushheitern), nehati, dež je nehal, jenjal; vedro je; schnell aufhören, spreleteti se; es regnet in Strömen herab, dež je šel, kakor bi iz škafa lilo; es hat genug geregnet, nadeževalo se je, izlilo se je; es regnet Blüthen vom Baum, evetje se siplje z drevesa kakor bi dež šel; es regnet Steine auf sie herab, kamenje je letelo, padalo nad nje; der Herr regnete auf Sodoma Feuer und Schwefel, (nach der Uebersetzung der Bibel), Gospod je deževal na Sodomo žeplo in ogenj; Gott regnet (als v. a.), Bog daje dež.
 Regnerisch, adj., deževen, nach M. deževit; es sieht regnerisch aus, podoba je, da bo dež, k dežju se je napravilo, naredilo.
 Regress, der, Rückanspruch, nach V. odškodba (eig. Entschädigung), poln. regres, zwrot, serb. navrata†. (obratna, nazajna pravica?); seinen Regress an Jemanden nehmen, odškodbe pri kom iskati, koga za odškodbo tirjati, poprijeti, koga (svojiga prednika) deržati se zastran skode.
 Regresserbe, der, prideržni dednik.
 Regressiren, v. n. u. r., za odškodovanje tirjati, poprijeti koga, serb. (ne) uzeti navratu protiv koga.
 Regressiv, adj., navraten, nazajni†.
 Regressivhmc, die, tirjanje odškodbe od prednika.
 Regresspflichtige, der, prednik, ki je dolžen skodo povrniti.
 Regret, das, f. Leidwesen.
 Regrettiren, f. Bedauern.
 Regsam, adj., gibčen, gibljiv, oberten, živ, eil; ein regsameß Herr, občutljivo serce; f. a. Rege.
 Regsamkeit, die, gibčnost, f. a. Mege.
 Regula de Tri(bus), die, Dreifach, tritav-

ka. nach dem Poln. zlato pravilo, zlato stevilo; Regula quinque, dvojnata tritavka.
 Regulär, f. Regelmäßig; reguläre Truppen, redni, prvi vojaki.
 Regulares, redovni duhovni.
 Regularität, die, rednost, pravilnost.
 Regulariter, adv., pravilno.
 Regulativ, das, uredba, naredba, pravilnik, Maßstab, merilo.
 Reguliren, v. a., uravnati, ravnati, uravnovati, v. red pripraviti, pripravljati, v. red djeti, devati, urediti, urejati, nach V. a. opraviti, upravljati (in ant. f. M. verwalten), f. a. Regeln; regulirte Geistliche, redovni duhovni.
 Regulirung, die, uravnava, uredba, uravnovanje, narejanje, ravnanje, urejanje; desäufige Regulirung, stanovitna naredba, uredba; Regulirung des Flusses, poravnanje, urejanje reke; Verichtigung, poprava.
 Regulus, (Chem.), f. König.
 Regung, die, f. Bewegung; gibanje; einmalige, gib, gibsel, zgib; ohne Regung, negibliv, ne gane se; Regung des Herzens, zneut serene želje, prvi oglas ali obud košica občutka (ontstva), vzdig.
 Regungslod, adj., negibliv, mertev, neobčutliv, kar se ne gane, ne makne.
 Regungsllosigkeit, die, negibljivost.
 Reh, f. Riech.
 Reh, das, (Cervus capreolus), u. zwar das Weibchen, serna, russ. neben serna auch weiba, (M. hat ohne Angabe der Quelle serna für Reh ohne Rücksicht des Geschlechtes), dim. sernica; das Männchen, f. Rehbock.
 Reh-, in Bzgg. sernji (Gutsm. so wie poln. u. böhm. serb. serneci), serne.
 Rehabilitation, die, postavljenje v poprejšni stan.
 Rehabilittiren, v. a., v poprejšni stan postaviti.
 Rehbaum, der, Haspelwelle, vreteno (V.).
 Rehbein, das, sernja noga.
 Rehblatten, v. n., f. Blätten.
 Rehbock, der, serajak. böhm. srnec, poln. serna kozioł, rogac.
 Rehböcken, Rehböcklein, das, sernece, sernee; nach Gutsm. sernji kozioł.
 Rehbraten, der, sernina pečena.
 Rehbrunst, die, bezugne sern.
 Rehde, die, nach V. brodische, stajališce za ladje, zatonje; f. Anfergrund, Hafen.
 Rehdelos, adj., brez oprave, gol.
 Rehdien, v. a., napraviti, napravljati ladjo k odhodu; f. Hüften.
 Rehder, der, gospodar ali lastnik ladje.
 Rehderel, die, f. Anstaltung; Gesellschaft von Weibern, brodersko ali ladjarsko društvo.
 Rehdung, die, naprava ali odprava ladje, oprava, t. j. potrebna roba ladje.
 Rehe, adj., steife Muskeln habend, zastan. schlüen; f. Steif, Staar; wenn der Hanf reht wird, kadar se konopje ugodijo; Pfers-

beirankheit, revmaticno vnetje kopita in nolge (Dr. Bl.).
 Rehe, die, zastanje, sključenost, oterpnjenje. poln. u. böhm. oohvat.
 Rehegras, f. Quecke.
 Rehehille, die, serna (ona).
 Rehefarbe, die, sernjakasto (V.).
 Rehefarben, Rehefarbgrau, adj., sernaast, sernjakast, rajavklat.
 Rehell, f. Rehhant.
 Rehfleisch, das, sernina, nach M. sernovina, serb. serncina.
 Rehfuß, der, sernja, sernjakova noga, poprek prerezano dehlo ceplencovo.
 Rehfüssig, adj., sernjonog, lahkog, unruhig, nozie.
 Rehfisch, die, serna.
 Rehgestalt, die, in Rehgestalt, kakor serna, serni podoben.
 Rehhaar, das, dlaka ali kocina serne (sernina), nach M. sernja dlaka.
 Rehhaut, die, sernina (M., auch Rehfleisch), sernja koza.
 Rehheide, f. Heide.
 Rehhalb, das, Männchen, sernjaček (V.), sernee, sernee, serne; Weibchen, sernica, sernica; russ. mlada serna.
 Rehteule, die, Rehschlügel, der, sernjakovo, sernino stegno, zadnja četert serne.
 Rehlitze, f. Rehhalb.
 Rehkaut, f. Pirimentkaut.
 Rehleder, das, strojena sernina, sernje usnje.
 Rehdern, adj., iz sernine, sernovine.
 Rehling, der, mlečna goba, gliva; f. Pflasterling.
 Rehkueh, das, mreže sernam nastavljane.
 Rehrüden, der, ein Braten, auch eine Rehspeise, sernjakov, sernin (sernji) herbet.
 Rehschlügel, f. Rehteule.
 Rehschrot, das, nach V. sernjaki, pl.
 Rehschröter, f. Sischschäfer.
 Rehschäfer, der, sernjaček, sernee, ki rozičke dobiva.
 Rehwildbret, das, Rehe, serne, coll. nach V. sernjava (?), Fleisch von Rehen, sernina.
 Rehziege, die, serna.
 Rehziemer, der, konec sernjiga herba.
 Rehz, in Bzgg. dergaven, dergaven, — za dergnjenje.
 Rehdahle, die, stružno, strugarsko silo.
 Rehdahle, der, stopica (n. p. za mak).
 Rehdie, die, dergalo, stergalo; f. a. Rehdieisen.
 Rehdreit, das, bei den Mauern, plazna (V.).
 Rehdreiste, die, šcetka za dergnjenje.
 Rehdhammer, der, pah.
 Rehdhölzchen, das, f. Bündhölzchen.
 Rehdieisen, das, kerhlyad, stergaca (V.), stergalo, stergulja, serb. trenica, russ. terka, gewöhnl. ribezen*, nach Gutsm. a. rezen.
 Rehdieule, die, bet, tolkač, phavnik, phaj, pah.
 Rehdieppen, der, cunja, kosček sukna ali platna za dergnjenje, dergalo platneno.

Reichshaushalt, ber, derzavno gospodarstvo.
 Reichsheer, das, derzavna vojska ali armada.
 Reichshilfe, die, pomoč celiga nemškiga cesarstva.
 Reichsinstitut, f. Reichsanstalt.
 Reichskrone, die, derzavna krona.
 Reichskasse, die, derzavna dnarnica.
 Reichsleindien, Reichsinhalten, pl. derzavne svetinje.
 Reichsland, f. Kronland.
 Reichslehen, das, derzavni fevd.
 Reichsmacht, f. Reichsheer.
 Reichsministerium, das, derzavno ministerstvo.
 Reichsmonopol, das, derzavna samoprodaja, samoterstvo.
 Reichsoberhaupt, das, glava derzave, cesarstva.
 Reichspanier, das, derzavno bandero.
 Reichspfleger, f. Landeschef.
 Reichspost, die, derzavna pošta.
 Reichsrath, ber, als Collegium, derzavno svetovavstvo; eine Person, derzavni svetnik, svetovavec.
 Reichsraße, f. Reichsangelegenheit.
 Reichsrecht, ber, derzavni zaklad.
 Reichsrechtshelme, ber, list derzavniga zaklada, zakladnica.
 Reichsriegel, das, derzavni pečat.
 Reichsruß, ber, sklep derzavniga zbora.
 Reichsruß, die, derzavni dolg.
 Reichsstraße, die, skerb za cesarstvo.
 Reichstadt, die, svobodno mesto neposrednje cesarju (nekdanjmu nemškemu) podverzeno.
 Reichstände, pl., stanovi zbrani kake derzave, zlasti nekdanjiga nemškiga cesarstva.
 Reichsständschaft, die, derzavno stanovstvo.
 Reichsteuer, die, derzavni davek.
 Reichstag, ber, derzavni zbor (poln. und russ. sejm).
 Reichstagsangelegenheit, die, reč, zadeva derzavniga zbora.
 Reichstäglich, adj., derzavno zborn. — derzavniga zbora.
 Reichsthaler, ber, nemški toler.
 Reichstruppen, f. Reichsheer.
 Reichsunmittelbar, adj., nesposrednje derzaven.
 Reichsverbinding, die, derzavna zveza.
 Reichsverfassung, die, derzavna ustava.
 Reichsverfassungsmäßig, adj., po derzavni ustavi.
 Reichsverrätther, ber, izdajavec derzave.
 Reichsversammlung, die, derzavni zbor.
 Reichsvertretung, die, derzavno namestovanje.
 Reichsverwaltung, die, derzavna nprava, vlada.
 Reichsverweser, ber, derzavni vladnik, vladarjev namestnik.
 Reichswährung, die, denarna veljava, dnar v kaki derzavi veljaven.

Reichswappen, das, derzavni gerb.
 Reichsweck, ber, derzavni namen.
 Reichszeuger, ber, das, derzavno žezlo.
 Reichthum, ber, bogastvo, bogatija, obilnost, blagovitost, bibl. mamon; Reichthum an etwas habend, f. Reich; Wohlhabenheit, premožnost; Reichthum an Geld, dnarnost; Blureichthum, kervnatost.
 Reichweizen, ber, egiptovska pšenica, kosmatinka.
 Reichwerkzeug, das, podajalo.
 Reif, adj., von Früchten und Gewächsen, zrelo; in andern W. auch dospel; reifes Obst, zrelo sadje; bei Gutm. auch prizerjen, sezorjen; von Thieren, vollkommen ausgebildet, goden, ober godan; zum Heirathen reif, godon za ženitev; zum fliegen reif, flügge, goden ptic (im Allst. bedeutet god'n angenehm, im Böhm. würdig); zum Wegjagen reif, (von Menschen), zrelo, prepekan ptic, kogar je treba odpraviti; reifes Holz, doraselt, dovelj gost in terd les; reifes Alter, moške leta, doraslost, nach Ravn. meterstvo, welches jedoch das hohe Alter bedeutet; reif werden, f. Reifen; reife Ueberlegung, godni, zadostni, dobri preudarek, premislik; reifer Verstand, godni, razsnovani razum; reifes Geschwür, zrela, dozorjena ugnjida; die Sache ist reif, reč je gotova, pripravljena; reifes Mädchen, f. Mannbar.
 Reif, ber, gefrorener Thau, slana (auch allst.), in St. und im Serb. a. mraz, (bei Gutm. hela rosa); ber sich an Mauern ansetzt, sreiz, (poln. srzon, Reif überh.), an Bäumen, ivje; mit Reif bedekt, bel od slane; poet. beli lasje; eine Vertiefung, f. Riefe; ein Reif, verv (zlasti na ladjah); als Längemaß, f. Klafter; Fasreiß, ein schmaler, ringsförmiger Körper, obroč (in allen slav. W.); Reif um ein Faß legen, sod nabiti, nabijati; durch einen Reif springen, skozi obroč skakati; metati, takati, kolikati; ein breiter ringsförmiger Körper, rumber, blecherner Rand in den Rützen, obod, eig. obvod, kolce; an Kanonen, pas; um den Mund, kolobar; ein erhabener Rand, rob, robec.
 Reifbeuge, die, bei den Faßbindern, obročarnica (V.), kobila za obroče, krivivnica.
 Reifbild, das, podoba v okroglem okviru.
 Reifchen, das, obroček.
 Reife, die, zrelost (in Bezug auf Früchte), godnost, godnuta, zor (M.). dozor, dozornost, zrelna (Gutm. u. verb.); zur Reife kommen, gelangen, sie erhalten, dozoriti, sezoriti se, zoriti se, zgoditi se, goditi se, zgodnjati se, dogotovati se; f. a. Reiften; es ist noch nicht zur Reife gediehen, še ni gotovo, dognato; wenn seit Verstand zur Reife kommt, (vulg.) kadar bolj k pameti pride.
 Reifeisen, das, kovaška natezivnica.
 Reifeln, f. Riefeln (poln. zlebkovati, nach V. risati).
 Reifen, v. n., reif werden, sezoroti, zoreti, sezoriti se, uzoriti se, zoriti se, nach V. u. Gutm. zazoriti, zoriti (als v. n.); noch

ein wenig reifen, še pozoreti, pozorevati, pozoriti (se); pogoditi, pogodnjati; wenn es vollkommen gereift hat, kadar je dozorelo; (bei M. das russ. dozrevati, sozrevati); kadar je dozorelo; zu viel reifen, prezoriti (se); fig. dorasti, serb. prispjeti; das Korn reift, žito zori; auch zgodnjati se, godnjati se, zgoditi, pogoditi, goditi se; v. a., reif machen, uzoriti, sezoriti, zoriti, zgodnjati, zgoditi, godnjati, goditi; ein wenig, pozoriti, pogoditi, pogodnjati; hindänglich reifen, dozoreti, dogodnjati, dogoditi, dogotoviti; die Erde hat das Getreide reif gemacht, vročina je žito zgodje uzorela, sezorela; v. n. u. f., es reift, slana pada, slana jet, nach Gutm. u. M. auch, slani, mraz; mit einem Bande versehen, v. a., obrebiti, rabiti; ein Faß, nabiti, nabijati mit einem verbleu, risati (V).
 Reifer, ber, nabijavec; f. a. Seifer.
 Reiferbahn, f. Seiferbahn.
 Reifemalder, f. Reifbild.
 Reifhafen, ter, kovaške kleße za obijanje kales.
 Reifholz, das, les za obroče, obročni les, obroči (pl.).
 Reifloben, ber, ključavniciarski precep.
 Reifler, ber, Nebenort, in St. weißer, rujanica, rother, ranfollia.
 Reiflich, adj. u. adv. goden, natančen, dober; na tanko, iz dna, iz korenine; richtig überlegen, dobro, na tanko, dovelj, kakor je treba, prav misliti, premišlevati.
 Reifling, ber, Nebenstüßling an den Bäumen, ter; an den Wäldern, podočnik.
 Reifmesser, das, rezilnik, nach M. auch obročsack oder obročnik, u. oreznik.
 Reifmonat, ber, f. November.
 Reifrod, ber, nach V. obročno krilo, krilo iz obroček, nach dem Pola. u. Böhm. rogovka (ber stoji kakor rog).
 Reifschlagen, das, f. unter: Reif, den Reif umben; auch vervi delati.
 Reifschlagger, f. Reifer, Seifer.
 Reifschneider, Reifmacher, ber, obročar (auch bei Bierverläuter).
 Reifschutter, ber, nategač, nategovavec.
 Reifstiel, das, takanje obroča, kolikastig.
 Reifstab, ber, Reifstange, die, palica za obroče.
 Reifstahl, ter, kobila, rezilnica, rezilni stol.
 Reifstau, ber, ples skozi obroč.
 Reifstange, die, Reifstange, natezivnik, natezivnik, ucliač. (M.), obročna navlaka.
 Reifsticker, ter, natezivnik, lesica (kovaška).
 Reifen, ber, f. Reiben.
 Reihe, die, mehrere in einer Linie neben einander befindliche Dinge, versta, red (sonst Ordnung), auch reda (böhm.), oder rida; dim. verstaica; eine Reihe oder Zeile aufschreiben, napisati versta; eine Reihe Zähne, versta zob; eine Reihe Perlen, versta, niz (serb.), resta (?) bisorov; Reihe in der Feldart

beit, b. i. die von mehreren Arbeitern gleichzeitig in Angriff genommene Abtheilung des Feldes oder Weinberges, postat — i (auch als Feldmaß), in St. jam; bei der Ahd, redovnica, red (sem.), redica; eine bunte Reihe, omizje možkih in ženskih; nach der Reihe, po verstii, redama, poredama, zaporedama, po čredi (auch allst.), zverstama; sich in die Reihen der Landesvertheidiger stellen, iti, postaviti se med delzalne brambovce; in die Reihe setzen, razverstiti, verstiti, urediti, urejati (V); alles nach der Reihe morden, niedermachen, schütten, niederbrücken, vse pomoriti, posekati ali povaliti, potresti, potlačiti u. s. f. mittelst der Vorkehrthe po —; etwas in die Reihe der Laster setzen, kaj med pregrehe verstiti ober štetii, pregreham pristeti, pristevati; wir stehen in der Reihe, in Reihe, nach V. stiroamo se, stojimo v verstii, v redu; sich in eine Reihe von Kriegen verwickeln, zaplesti se v vojsko za vojsko, v več vojsk zapored; in Reihe und Glied, f. Glied; die Reihe trifft mich, jez sim na verstii, čredi, na mene je versta prišla, na me je čreda prišla, moja versta je; nach der Reihe thun, verstiti se, črediti se v čem; nach der Reihe gehen, po verstii, po čredi iti, verstiti se, črediti se, drug za drugim; auch an ihm wird die Reihe kommen, tudi njegov čas pride, njegova ura odbije; Holz in Reihen aufstellen, v skladovnice zlagati; der Mensch, in der Reihe der irdischen Wesen die erste Stelle behauptend, človek, pervak izmed pozemeljskih stvari; f. a. Wendung.
 Reihesuhre, die, voznja za gospoda.
 Reihen, Reigen, ber, Tanz in einem Kreise, nach V. kolo (serb.); raj (auch poln.), rajanje; Gesang, petje, den Reihen führen, kolo voditi; den Reichen eröffnen, začeti, prvi biti izmed —.
 Reihen, v. a. u. r., in eine Reihe stellen, razverstiti, urediti, zverstati, verstiti; urediti, urejati, rediti, v red djati, devati; Perlen, nanizati, nizati, nabrati, nabirati, sich reifen, razverstiti se, v versta postaviti se; an einander reifen, zverstati, zverstovati; vergl. za sercap snopje stavka se (nar. pes.); Soldaten reifen, vojake zverstati (t. j. razverstiti), zverstovati, po versta razstaviti; razrediti, f. a. Ordnen; Hefen; v. n., der Fuchs reihet, lesica laja, bevka; tanzen, rajati; von den Wasservögeln, pariti se.
 Reihenfolge, die, versta, red, po kterem kaj drugo za drugim gre; gib die Reihenfolge der Reinge an, povej mi, kako (po kterem redu, v kteri verstii) so kralji sledili, bili drug za drugim; poverstni red.
 Reihensührer, ber, kolovodnik, serb. kolovodja.
 Reihengang, ber, Turnus, verstenje, kolobarjenje.
 Reihengefang, ber, petje k plesu.
 Reihenordnung, f. Reihengang.

Reihenschulze, ber, župan, (kadar na-nj versta pride).
 Reihenschüler, ber, (eeglarski) skladac.
 Reihenschimmel, die, trenta, (V.) rogljač.
 Reihentanz, ber, f. Reiben.
 Reihenweise, adv., po versti, zvorstama, oredama, po redu, drug za drugim.
 Reihet, ber, (Ardea, inšbef. cinerea) čaplja, (auch poln. u. serb. russ. jedoč čaplja), gabožolt, rangar*, in St. a. ribič; ber gesteinte Reihet, f. Rohrdommel; nach Zal. grauer Reihet, (Cordea sircoea), siva čaplja, rangar; Fischreihet, in Rt. ragar, a. veliki ribič; Purpurreihet, (Ardea purpurea), strombla, rujava čaplja; ber kleine Reihet, rangarček; kleiner Silberreihet, (Ardea garzetta), beli rangarček; großer Silberreihet, velika čaplja, veliki boli rangar, zabogut, a. zabogud (zabogolt?), skolek; Halsreihet, rumena čaplja, buntek.
 Reihet, in Blygn. čapeljin, čaplin.
 Reihetbeize, die, lov čapelj, rangarjev, ober, na čaplje (s sokoli).
 Reihetbusch, ber, čop čaplinih ali rangarjevih peres.
 Reihetfall, ber, sokol čapljar t. j. iznčen na lovljenje čapelj.
 Reihetfeder, die, čapljino pero, pero čaplje.
 Reihetjagd, f. Reihetbeize.
 Reihetnest, das, čapljino gnjezdo.
 Reihetrol, das, čapljino olje (iz gnjiliga čapljina mesa).
 Reihetstrauch, f. Reihetbusch.
 Reihetstrauch, das, frančoskišes, divji ovos, pahovka, englisches, travna ljulika.
 Reihetig, in Blygn. verstni; dreitreibig, tri-versten.
 Reihetstaut, ber, poverstno točenje (ki gre do hise do hise).
 Reihetweise, f. Reihetweise.
 Reim, ber, nach dem Ital. u. Franz. rima* (auch serb. bei Guts. hingegen rim, wie im Poln. u. Böhm.), nach V. vjem (besed ali zlogov), nach M. stik, welches jedoch M. selbst im slow. deutsch. Theil richtiger für Zusammenhang erklärt, russ. nach dem Griech.: rithma; f. a. Gleichhang; männlicher Reim, terdi vjem, weiblicher Reim, mehki vjem; f. Reimspruch; er macht Reime, rime kaje, pesmari.
 Reimart, die, versta rim ali vjemov.
 Reimbald, f. Reimschmied.
 Reimdichter, f. Reimschmied.
 Reimen, v. n. u. r., ähnlichen Klang haben, sich reimen, vjemati se (po glasn), rimati* se (Guts. auch in and. f. W. rimati und rimovati, nur im Russ. prihodit v rithmu); rimo delati, na rimo ali enako končavati se; fig. sich schiden, vezati se, skladata se, stikati se, sklepatisi se, pileoi, pilegati se, vjemati se, spodobiti se, udati se, pristojen ali prilichen biti; v. a., rimati besedo z besedo; er reimt folgende Wörter aufeinander, als: pri njem, v njegovih pesmih se rimajo takšne besede ena z drugo, kakor: Reime machen, rime kovati, pesma-

riti; reč z rečo zložiti, zlagati, stikati, skladatai.
 Reimer, ber, pesmarček, skladun, rimač (russ. rithmač), nach Guts. rimar.
 Reimerei, die, rimarija, pesmarija, kovanje slabih pesem; tudi neslane, okorne pesmi.
 Reimfall, ber, f. Cadence.
 Reimfrei, f. Reimlos.
 Reimfüller, ber, pritüklez, pritüček zavolj rimo.
 Reimgedicht, das, pesem, poezija v rimah.
 Reimgesetz, f. Strophe.
 Reimkunst, Reimlehre, die, nauk od rim, ročnost v rimanjih.
 Reimkünstler, Reimler, f. Reimer.
 Reimlich, adj., vjemen, rimaven, kar dela rimo.
 Reimlos, adj., brez vjemov, brez rim, nerimovan.
 Reimrathsel, das, uganka v rimah.
 Reimregel, die, pravilo zastra rime.
 Reimschmied, ber, skladun (pesem), pesmar, rimar ali rimač.
 Reimsylbe, die, vjemni zlog.
 Reimsprecher, ber, kdor v rimah govori.
 Reimspruch, ber, pregovor v rimah.
 Reimweise, adv., v rimah, na rimo.
 Reimwerk, f. Reimerei.
 Reimwort, das, beseda, ktera dela vjem ali rimo z drugo besedo.
 Rein, adj., glänzend, lauter, klar, ohne fremden Zusatz, von flüssigen, durchsichtigen und festen Dingen, čist, unvermengt, sam, čist, brez primesi; reines Gold, samo čisto, pravo, subo zlato; gereinigt, očisčen, očisen, učisčen, učisen; frei von Schmutz, čeden, snažin, čist, umit, opran; ungeschmückt, prost, sam na sebi; reine Haut, brez madežev ali marog; reine Hände haben, čedne ali umite roke imeti, fig. nedolžen, nekriv, čist biti; dem Reinen ist alles rein, čistimu je vse čisto; sich rein brennen, waschen, f. Rechtfertigen; reinen Mund halten, f. Mund; Hütte rein streichen, likati klobake; reines Blatt Papier, čist list; nepopisan (bel) list; reiner Wein, čisto vino, vino samo na sebi, nemesano; reinen Wein einschenken, f. Einschenken; ein reines Hemd, srajca s perilu, bela srajca, oprana srajca; reiner Weizen, čista pšenica, brez kokolja, brez glote; reines Bett, čedna postelja; z belimi opranimi rjuhami; reine, pure Wahrheit, gola resnica, sama čista resnica, reines Vermögen, d. i. nach Abzug der Passiva, pravo, čisto premoženje, eine reine Sprache, čist jezik (nospakodran s tujkami); ein Wort rein aussprechen, besedo čisto, razločno izreči, izgovoriti; reine Jungfrau, čista, neoskrnjena, neomadežana devica; Jemanden rein sprechen, koga nedolžniga spoznati, izreči, da je kdo nekriv; odvezati ga; rein aufsehn, reinen Tisch machen, vse pojedsti, snesti, do zadnje merve ali drobtinice; den Becher rein austrinken, kupico aprazniti ali izpiti do dna, do zadnje

kapljica, povse, vse čisto izpiti; ein reines Jagen, streljanje samo ene verste divjadi; rein betragte Hündin, psica breja po psu enoavoga piomana; rein nichts, prav nič, čisto nič, cela nič, kar nič, nič nič; rein machen, očistiti, očiscati, čistiti, osnažiti, osušiti, očediti, čediti; die Stube rein machen, pomesti, pometati po hiši; mittelst des Rasirs, Hände, Gesicht, umiti, miti, umivati; Hände, oprati, prati; ein Bild rein machen, na čisto, do dobrega izdelati, dogotoviti; wir sind noch nicht ansa Reine gekommen, nismo se še zmanili, nismo še reči dognali; rein halten, čedno ohraniti, hraniti; die Strafen rein halten, potepuhe in nevarne ljudi odganjati, preganjati s eeste; ins Reine, aufs Reine bringen, v red spraviti; aus gelovte pripraviti, ugotoviti, poravnati, dognati kaj, aus Reine schreiben, čedno pisati (V.), na čisto (russ. na belo) pripraviti, pripraviti; die reine Vernunft, goli um; eine reine Liebe, čista ljubezen; reine Gründe, pravo veselje (brez vse žalosti); rein singen, čisto, prav peti; reine Lehre, čist nauk brez smot(e); sich rein wissen, v stvari si biti svoje nedolžnosti; reines Gewissen, čista vest; reines Vieh, zdrava živina, hih, čisto živali; rein ausgehen, f. Veer; rein umzugehen, prav nemogoče; reine Arbeit machen, vse podelati, vse opraviti (vse poslati, puniti t. i. d.); reiner Himmel, jasno (auch vedro) nebo; sie war die reine Unschuld, gola nedolžnost je bila; Niemand ist rein, als Gott allein, sam Bog je čist in popolnoma.
 Rein, f. Rain.
 Reindel, Reincl, ber, koza, kozica; f. a. Milchsauf.
 Reindüffel, ber, kdor sam od sebe misli, da je čist.
 Reine, die, f. Reinheit.
 Reine-claude, die, eine Art saftiger Pflaumen, krajica (Zal.), nach Ravn. vodenična sliva.
 Reineke, ber, das Fuchsmännchen, lesjak, lesjak; inden Fabeln, lisica, lesica; f. a. Elend.
 Reinel, f. Reindel.
 Reinen, f. Reingen; Eraben.
 Reiner, f. Reunthier, Reineke.
 Reinertrag, ber, čisti dohodek, čisti dohodek.
 Reinertragsberechnung, die, preračun čistiga dohodka.
 Reinetze, die, kosmač (jabelko).
 Reinsarre, Reinsarrentant, f. Reinsarn.
 Reinschach, ber, prauje predivo, (kakor-šna prihaja iz Narve).
 Reingeiß, ber, cvet, sam vinski cvet.
 Reingeißig, adj., agol duh, dušen, iz samiga vinskiga cveta.
 Reinglaube, die, čista vera (brez pomot).
 Reingläubige, ber, čistoverec, die, čisto-verka.
 Reingut, adj., čisto dober, samo dober.

Reinhans, ber, mikane konoplje.
 Reinheit, die, čistost, čistota; die Reinheit seiner Absicht geht daraus hervor, da je imel čist namen, da pri tem ni iskal svojiga dobička, vidi se iz; čednost, snažnost; Unschuld, nedolžnost; Reinheit des Himmels, jasnost, vedrina; besser jedoch beivörtlich zu geben, darum f. Rein.
 Reinherzig, adj., čistiga, nedolžniga serca, etwa auch eistoseröen.
 Reinigen, v. a., rein machen, očistiti, očiscati, očisati, izčistiti; vollends reinigen, dočistiti, dočiscati, dočisati, vom Schmutz befreien, očediti, čediti (böhm. ciditi), osnažiti, snažiti; obrisati, brisati, otrei, otirati; die Stube reinigen, pospraviti in pomesti po stanici; die Wäsche reinigen, oprati, prati; die Hände, das Küchengeschir reinigen, umiti, pomiti, umivati, pomivati; eine Wunde reinigen, izprati, izpirati rano in očistiti jo kervi in sokervice; den Magen reinigen, potrebiti, počistiti po želodeci, želodec izčistiti, iztrebiti; ein Land von Bettlern reinigen, herasko nesnago, berace odpraviti iz dežele, beracinstva očistiti jo; die Sprache reinigen, jezik očistiti, čistiti; noch einmal reinigen, precistiti, preciscati, precisati; alles nach der Reihe reinigen, vse počistiti, počediti, posnažiti, pobrisati; das Getreide reinigen, mit dem Sieb, zito ravnati, soditi (Guts.) obravnovati, obcinjati; durchs Schwingen, plati; sich vom Verdacht reinigen, opravičiti, pravičiti se, očistiti se sumnje, lepfiga) se delati; die Kuh reiniget sich, (nachdem sie gefalbet hat), krava se trebi, se je otrebila; Gläser reinigen, poplakniti, izplakniti, izplakovati; Gold reinigen, zlato preciscati, precisati, čistiti (v ognji); durch Heranflauben des Beringers reinigen, prebrati, prebrati, izbrati; den Stall reinigen, pokidati, izkidati gnoj iz hleva.
 Reinger, ber, čistivec, očiscavec, očisavec, snažec, trebec.
 Reingerin, die, čistivka.
 Reingkeit, die, čistost, čistota; f. a. Reinheit, und Reinlichkeit.
 Reingung, die, čišenje, čišenje, čistenje, čišca, čiša, snaženje, brisanje, trebjenje, u. dgl., f. äbr. Reingen; die Reingung von Verbrechen, opravičenje, očiscenje, očisenje; f. a. Entsaftung; die Reingung des Zimmers nimmt täglich eine halbe Stunde in Anspruch, pol ure potrebuje(m), da po sobi pomete(m) in posnaži(m); die monatliche Reingung, f. Monatlich; Maria Reingung, očiscavanje, čiševanje, sv. Marije D., Svočnica, russ. svetonje gospodne.
 Reingungsbild, ber, očistna prisega.
 Reingungsbüchle, die, naok, kako telo snažiti.
 Reingungsmittel, das, čistilo, očiscalo, očisalo, mečilo, čistivno, mečivno zdravilo.
 Reingungsoffer, das, očistni dar.
 Reingungsort, ber, očiscališce, očisališce; ber Seelen, vice pl. böhm. očistov.

Reinigungswurzel, die, jalapa*.
Reinlich, *adj.*, frei von Schmutz, öden, snažen, čist, opran (von Kleidungsstücken), (bei *Gutm.* prižen?); etwas reinlich halten, čediti kaj, snažiti, snago ljubiti; f. a. *Reit*; ein reinlicher Mensch, snažen človek, prijatel snage in čistote; f. a. *Rein*.
Reinlichkeit, die, čednost, snažnost, snaga.
Reinlichkeitspolizei, die, policija za snago, zastran snažnosti.
Reinmacher, der, snaživce, snažnik.
Reinschreiber, der, prepisovavec (ki prepisuje) na čisto.
Reinschrift, die, čisti prepis ali spis, prepis na čisto.
Reinvieh, das, zdrava, čista živina ali drobnica.
Reinweide, die, f. *Hartriegel*.
Reis, der, f. *Reiß*.
Reis, das, ein dünner junger Zweig eines Baumes, mladika, vejica, odraslik; ein abgeschmittenes auch, šibica, šibina, protek; *coll.* šibje, sočje, dračje, protje; zum Binden, tertje; dünne Reiser, suho šibje, suha hosta, von Weinreben, rozje; da Paulus einen Haufen Reiser zusammen rasselte, ko je bil pa Pavel nabral kup hoste (*altsl.* m'nož'stvo roždija); Birsenreiser, metlina, metlinje, metlice, brezjo (sonst Birkenwald); im Forstwesen, mlado drevje, koli.
Reisbar, *Reisbar*, *adj.*, ein reisbarer Weg, pot, po kateri je mogoče hoditi ali popotovati.
Reisbaum, der, beim Vogelfang, drevo z limanicami.
Reisbund, **Reisbündchen**, das, butara, (protja, šibja, rozja, tertja, hoste), nach *V. a.* bašek (?).
Reiße, f. *Reuse*.
Reise, die, pot (zlasti daljna), popotovanje, hoja, potovanje, (*n. Gutm.* auch das *böhm.* cestovanje); eine Reise thun, machen, auf der Reise sein, popotovati, potovati, iti, hoditi (eig. gehen), na poti biti; auf der Reise, potovaje, med potjo, na poti; auf die Reise, na pot; eine Reise vorhaben, na pot namenjen biti, iti, misliti; spravljať se na pot; kam dalje; eine Reise anstellen, unternehmen, antreten, sich auf die Reise machen, begeben, na pot se podati, besser odriniti, oditi, vzdigniti se na pot, iti iz doma; Glückliche Reise! srečno pot!; wo geht die Reise hin? kam si se namenil? kam popotvas? (*vulg.* mit Anspielung auf den rassen Gang), kam jo mahas, režeš?; nun ging die Reise fort, dalje smo odšli, smo odrinili oder odrinemo dalje; er hat viele Reisen gemacht, dokaj sveta je obhodil; eine Reise zurücklegen, pot storiti, delati, pot preiti; die Reise fortsetzen, dalje iti, popotovati; auf Reisen gehen, po svetu iti, hoditi; eine doppelte Reise, vožnja tje in nazaj; eine Tagereise, dan hoda; Abreise, odhod, Durchreise, prehod; Geschäftsreise, pot po opravilih, zavolj opravil; Luftreise, hoja po zraku; eine Reise Steine, en poljaj kame-

nja; eine Reise, zwei Reisen, enkrat, dvakrat; kolikor se kake reči enkrat naredi (setke, splete i. t. d.).
Reise, in *Bsgn.* potni, popotni.
Reiseabenteuer, das, priključje na poti.
Reisealtar, der, prenosni, potni oltar.
Reiseanzug, f. *Reisekleid*.
Reiseapotheke, die, prenosna, nach *V.* nosna apotheka, ali lekarnia.
Reisebedarf, der, potrebščine, potrebšine za pot.
Reisebedürfnis, das, na poti ali za popotovanje potrebna reč.
Reisebeginn, der, odhod.
Reisebeschreiber, der, potopisec, popisovavec poti (kake).
Reisebeschreibung, die, popisovanje ali popis kake poti, potopisje.
Reisebett, das, potna postelja.
Reisebuch, das, potni dnevnik ali zapisnik, popotne bukvice.
Reisebündel, das, ronco*, f. a. *Reisegepäck*; in ein Kübel gebundene Bedürfnisse, čula; Weggehrung, brešno.
Reisebant, der, potnina.
Reisebüten, f. *Reisegebühr*.
Reisefertig, *adj.*, na pot napravljen, k odhodu pripravljn ali gotov; sich reisefertig machen, na pot, k odhodu pripraviti se, napraviti se, napravljati se, ravnati se.
Reiseflasche, die, die man auf der Reise trägt, um Getränke mit zu tragen, čutara, opletena sklenica, auch buča.
Reisefreund, der, prijatel popotovanja; kdor rad popotuje ali po svetu hodi; f. a. *Reisegefährte*.
Reisefrage, die, nach *V.* potovna tlaka.
Reisegeant, f. *Reiseperd*.
Reisegebet, das, molitev pri odhodu, na potu.
Reisegebühr, die, potnina.
Reisegefährte, der, pajdaš, popotni tovarš, družje, pridružnik, nach *Gutm.* cestni družnik, *altsl.* s'př'nik (sopotnik); Anton war mein Reisegefährte, s Tonetam sva hodila, Tone je z mano popotoval.
Reisegefährtin, die, pajdašica, potna, tovaršica, pridružnica, sopotnica.
Reisegefolge, das, popotno spremstvo, spremljevalci (kaoiga veliciga gospoda).
Reisegeld, das, dnar za pot, potni dnar, nach *V. u. Gutm.* popotnica (auch eine Reisende, sowie Reisemüß), nach *M.* popotnina.
Reisegepack, **Reisegepack**, f. *Reisegefahrte*, u. f. f.
Reisegepäck, das, roba, reči popotnikove, cule, pertljaga.
Reisegerät, das, (po)potno orodje in posodje.
Reisegerecht, *adj.*, na mali lov učen, f. a. *Feldgerecht*.
Reisegesellschaft, die, pajdaši, *pl.*, pajdasija, popotna družba, potna tovaršija, sopotaiki.
Reisegesellschaftler, **Reisegesellschaftlerin**, **Reisegepann**, f. *Reisegefährte* u. f. f.

Reisegewand, das, f. *Reisekleid*.
Reisegut, das, prehodno posestvo, ki prihaja na ženski rod, na preslico.
Reisehaft, *adj.*, sich reisehaft anziehen, obleci se kakor na kako (daljno) pot.
Reisehandbuch, f. *Reisebuch*.
Reisehut, der, popotni klobuk.
Reisejäger, der, mali lovec (im Gegenfage zum hirschgerechten Jäger).
Reisejägererei, die, mali lov.
Reisekapelle, die, prenosna kapelica.
Reisekarte, die, popotni zemljovid, zemljovid na popotn. cestokaz.
Reisekissen, das, blazinicna potna (na kako pot = saho jemana).
Reisekiste, die, skrinja popotna.
Reisekleid, das, popotno oblačilo, potna obleka.
Reisekoffer, der, skrinjica popotna, auch *Rann.* usnjaca.
Reisekost, die, hrana ali živež za po poti; brašno, popotnica (*Zal.*).
Reisekosten, *pl.*, potni potroški, izdajki.
Reisekunst, die, umctnost, kako s pridam in malimi stroški popotovati; umno potovanje.
Reiselied, das, popotna pesem, popotnica.
Reisekunst, die, želje do popotovanja.
Reisekunstig, *adj.*, kdor rad popotuje.
Reisemann, f. *Reisende*.
Reisemantel, der, popotni plašč, plajš.
Reisemarschall, der, potni maršal.
Reisemilde, *adj.*, pota, ali potovanja, hoje, trudn; kdor se je napotoval, nahodil, kdor se je naveličal popotovanja.
Reisemüge, die, Reisekappe, popotna kapa.
Reisen, v. n., auch als v. a. u. r., popotovati (gewöhnl. als *imperf.*), auch potovati, (*Gutm.* u. *serb.*), nach *Gutm.* auch das *böhm.* cestovati; dann werde ich reisen, potlej pa popotvam (*verb. perf.* nar. sein); zu Fuß reisen, peš iti, potovati; zu Pferde reisen, jezdariti, jezdit, na konji potovati; zu Wagen reisen, voziti se, z vozami popotovati; durch das Reisen alles Geld verlieren, vse premoženje zapotovati, zahoditi; ich war mander Großem ist dahin gereist, maršak grošič smo že potrošili, potihali; nach Italien reisen, na Laško oditi, über Gory reisen, skozi Gorico iti; gereiste Pflanzen, tuje zelišča; des Tages sechs Meilen reisen, šest milj na dan iti, šest milj hoda storiti; einen andern Weg reisen; (als v. a.), po drugi poti ili, drugo pot vati (*V.*), drugot potovati; diesen Weg bin ich noch nicht gereist, po tej poti še nisim hodil; hier bin ich schon gereist, tod sim že hodil, popotoval; über Land reisen, na kmeto iti; zu Lande reisen, po suhem potovati, zu Wasser reisen, po mokrem potovati, (po vodi, po morji); ein viel gereister Mann, človek, ki je mnogo po svetu hodil, skusil; ki je mnogo obhodil, dokaj sveta prehodil; sich müde reisen, (als v. r.), nahoditi se, upchati se, napotovati

se; ein wenig reisen, prehoditi se, razhoditi se; reise nur, zgabi se, poberi se.
Reisen, das, potovanje; f. *Reise*.
Reisend, *adj.*, potujoč, popoten.
Reisende, der, popotnik, popotni (človek), potnik, (bei *Gutm.* u. *M.* auch cestnik?).
Reisepartikulare, das, potni razkazek, nach *V.* popotnica.
Reiseperd, das, potni konj.
Reiser, der, popotovavec, kdor rad po svetu hodi.
Reisekohle, f. *Grubenkohle*.
Reiserod, der, popotna sukna.
Reiseroute, f. *Reiseweg*.
Reisefackel, der, ronec*, kernir.
Reiseschritt, der, potni korak.
Reisekunst, die, popotni čevlj.
Reisekizze, die, občert potovanja, potopisni občert.
Reisestab, der, *Reisestock*, palica (na pot).
Reisestunde, die, ura odhodna.
Reisestück, die, nezmerna želja do popotovanja.
Reisetag, der, dan odhoda.
Reisetasche, die, popotna torba, torba za potne potrebščine, potrebšine.
Reisetraum, der, potovanje v sanjah.
Reisetrieb, der, er empfand einen Reisetrieb, gnalo ga je, mikalo ga je popotovati.
Reiseuhr, die, ura (za po poti).
Reiseurkunde, die, potno pismo.
Reisewagen, der, popotni voz, kočija, kollesen*.
Reiseweg, der, pot za kako hojo izbrana.
Reisewert, f. *Reisebeschreibung*.
Reisewetter, das, vreme (dobro) za popotovanje.
Reisezehrung, die, popotnica, brašno, im *Altsl.* brašno, Čšvaare.
Reisezeit, die, čas za popotovanje (dober); čas potovanja.
Reisezug, das, oprava in priprava za pot.
Reiseziel, das, konec potovanja, kamor je popotnik namenjen; da waren wir schon unserem Reiseziele um einige Meilen näher, tu smo že bili za nekoliko milj bliže kraju, kamor smo se bili namenili, (do kteriga smo hotli priti).
Reisezug, der, družba (veči) popotnikov.
Reißholz, das, hosta, vejevje, veje, dračje, suhljad, sočje, rozje, drevje, ki daje mnogo hoste.
Reißig, das, hosta, oklestki, pobirki, dračje, (auch *altsl.*), suhljad, protje, fratje; f. a. *Reißholz*; *Buschholz*.
Reißig, (veraltet), f. *Beritten*; der reißige Zeug, f. *Reiterrei*; *Gehirn*.
Reißige, der, ein Soldat zu Pferde, konjnik; ein Reißender, f. *Reißer*.
Reißstab, der, palica iz bntare.
Reißwelle, f. *Reißbünd*.
Reißwerk, das, hosta, vejevje, protje; f. *Reiß*; zagraja s protjem.
Reiß, der, (*Oryza sativa*), rajž, laško pšeno (wörtl. wälsche Gröhe, *analog.* dem *russ.*

Reinigungswurzel, die, jalapa*.
Reinlich, *adj.*, frei von Schmutz, öden, saßen, eist, opran (von Kleidungsstücken), (bei *Gutm.* prižen?); etwas reinlich halten, čediti kaj, snažiti, snago ljubiti; f. a. Reitt; ein reinlicher Mensch, snažen človek, prijatel snage in čistosti; f. a. Reitt.
Reinlichkeit, die, čednost, snažnost, snaga.
Reinlichkeitspolizei, die, policija za snago, zastran snažnosti.
Reinmacher, der, snaživec, snažnik.
Reinreißer, der, prepisovavec (ki prepisuje) na čisto.
Reinreißer, die, čisti prepis ali spis, prepis na čisto.
Reinreich, das, zdrava, čista živina ali drobnica.
Reinweide, die, f. Hartriegel.
Reiß, der, f. Reiß.
Reiß, das, ein dünner junger Zweig eines Baumes, mladika, vejica, odraslik; ein abgeschmittenes auch, šibica, šibina, protek; *coll.* šibje, sočje, dračje, protje; zum Binden, tertje; dünne Reiser, suho šibje, suha hosta, von Weinreben, rozje; da Paulus einen Haufen Reiser zusammen raffelte, ko je bil pa Pavel nabral kup hoste (*altst.* m'nožstvo rozdija); Birkenreiser, metlina, metlinje, metličje, brezje (sonst Birkenwald); im Forstwesen, mlado drevje, koli.
Reißbar, **Reißbar**, *adj.*, ein reißbarer Weg, pot, po kateri je mogoče hoditi ali popotovati.
Reißbaum, der, beim Vogelfang, drevo z limanicami.
Reißbund, **Reißbündchen**, das, butara, (protja, šibja, rozja, tertja, hoste), nach V. a. bašek (?).
Reiße, f. Reuse.
Reise, die, pot (zlasti daljna), popotovanje, hoja, potovanje, (u. *Gutm.* auch das böhm. cestovanje); eine Reise thun, machen, auf der Reise sein, popotovati, potovati, iti, hoditi (eig. gehen), na poti biti; auf der Reise, potovaje, med potjo, na poti; auf die Reise, na pot; eine Reise vorhaben, na pot namenjen biti, iti, misliti; spravljeni se na pot; kam dalje; eine Reise antreten, unternehmen, antreten, sich auf die Reise machen, begehen, na pot so podati, besser odriaiti, oditi, vzdigniti se na pot, iti iz doma; Glückliche Reise! srečno pot!; wo geht die Reise hin? kam si se namenil? kam popotvas? (*vulg.* mit Anspielung auf den rasi-chen Gang), kam jo mahas, rezas?; nun ging die Reise fort, dalje smo odšli, smo odriaiti oder odrinemo dalje; er hat viele Reisen gemacht, dokaj sveta je obhodil; eine Reise zurücklegen, pot storiti, delati, pot preiti; die Reise fortsetzen, dalje iti, popotovati; auf Reisen gehen, po svetu iti, hoditi; eine doppelte Reise, vožnja tie in nazaj; eine Tagereise, dan hoda; Abreise, odhod, Durchreise, prehod; Geschäftreise, pot po opravilih, zavolj opravil; Lustreise, hoja po zraku; eine Reise Steine, en poljaj kame-

nja; eine Reise, zwei Reisen, enkrat, dvakrat; kolikor se kake reči enkrat naredi (setke, splete i. t. d.).
Reise, in Bsgn. potni, popotni.
Reiseabenteuer, das, priključje na poti.
Reisealtar, der, prenosni, potni oltar.
Reiseanzug, f. Reisefleid.
Reiseapotheke, die, prenosna, nach V. nosna apotheka, ali lekarnia.
Reisebedarf, der, potrebnosine, potrebnine za pot.
Reisebedürfnis, das, na poti ali za popotovanje potrebna reč.
Reisebeginn, der, odhod.
Reisebeschreiber, der, potopiseč, popisovavec poti (kake).
Reisebeschreibung, die, popisovanje ali popis kake poti, potopisje f.
Reisebett, das, potna postelja.
Reisebuch, das, poti dnevnik ali zapisnik, popotne bkivice.
Reiseblindel, das, roneo*, f. a. Reisegepäck; in ein Bündel gebundene Bedürfnisse, cula; Wegzehrung, brašno.
Reisebund, der, potnina.
Reisebüchse, f. Reisefleisch.
Reisefertig, *adj.*, na pot napravljen, k odhodu pripravljen ali gotov; sich reisefertig machen, na pot, k odhodu pripraviti se, napraviti se, napravljati so, ravnati se.
Reiseflasche, die, die man auf der Reise trägt, um Getränke mit zu tragen, čutara, opletena sklenica, auch buča.
Reisefreund, der, prijatelj popotovanja; kdor rad popotuje ali po svetu hodi; f. a. Reiseführer.
Reisefrohne, die, nach V. potovna tlaka, Reisegaul, f. Reisepferd.
Reisegebet, das, molitov pri odhodu, na potu.
Reisegebühr, die, potnina.
Reisegefährte, der, pajdas, popotni tovarš, družje, pridružnik, nach *Gutm.* cestni družnik, *altst.* s'pht'nik (sopotnik); Anton war mein Reisegefährte, s Tonetam sva hodila, Tone je z mano popotoval.
Reisegefährtin, die, pajdasica, potna, tovaršica, pridružnica, sopotnica.
Reisegefolge, das, popotno spremstvo f, spremeljavci (kaoiga veličiga gospoda).
Reisegeld, das, dnar za pot, potni dnar, nach V. u. *Gutm.* popotnica (auch eine Reisende, sowie Reisenst), nach M. popotnina.
Reisegenoss, **Reisegenosin**, f. Reiseführer, u. i. f.
Reisegepäck, das, roba, reči popotnikove, pertljaga.
Reisegerät, das, (po)potno orodje in posodje.
Reisegericht, *adj.*, na mali lov nčen, f. a. Feldgericht.
Reisegesellschaft, die, pajdasji, *pl.*, pajdasija, popotna družba, potna tovaršija, sopotniki.
Reisegesellschaftler, **Reisegesellschaftlerin**, **Reisegespann**, f. Reiseführer u. i. f.

Reisegewand, das, f. Reisefleid.
Reisegut, das, prehodno posesivo, ki prehaja na ženski rod, na preslico.
Reisehaft, *adj.*, sich reisefast anziehen, oblebi se kakor na kako (daljno) pot.
Reisehandbuch, f. Reisefuch.
Reisehund, der, popotni klobuk.
Reisejäger, der, mali lovec (im Gegentzage zum hirchgerechten Jäger).
Reisejügerei, die, mali lov.
Reisekapelle, die, prenosna kapelica.
Reisekarte, die, popotni zemljovid, zemljovid za popotne, cestokaz f.
Reisekissen, das, blazinicna potna (na kako pot s sabo jemana).
Reisekiste, die, akrinja popotna.
Reisefleid, das, popotno oblačilo, potna obleka.
Reisekoffer, der, skrinjia popotna, nach *Havn.* umjaca.
Reisekost, die, hrana ali živež za po poti; brašno, popotnica (*Zal.*).
Reisekosten, *pl.*, potni potroški, izdajki.
Reisekunst, die, umetnost, kako s pridam in malimi stroški popotovati; umno potovanje.
Reiselied, das, popotna pesem, popotnica.
Reisekunst, die, želje do popotovanja.
Reisekunstig, *adj.*, kdor rad popotuje.
Reisemann, f. Reisende.
Reisemanntel, der, popotni plašč, plajš.
Reisemarschall, der, potni maršal.
Reisemüde, *adj.*, pota, ali potovanja, hoje, truden; kdor se je nupotoval, nahodil, kdor se je naveličal popotovanja.
Reisemilch, die, Reisekappe, popotna kapa.
Reisen, v. u., auch als v. a. u. r., popotovati (gewöhnl. als *imperf.*), auch potovati, (*Gutm.* u. *serb.*), nach *Gutm.* auch das böhm. cestovati; dann werde ich reisen, potlej pa popotvam (*verb. perf.* nar. sein); zu Fuß reisen, peš iti, potovati; zu Pferde reisen, jezdariti, jezdit. na konji potovati; zu Wagen reisen, voziti se, z vozam popotovati; durch das Reisen alles Geld verlieren, vse premoženje zapotovati, zahoditi; schon mancher Groschen ist dahin gereitet; marsikak grošio smo že potrosili, popihali; nach Italien reisen, na Laško oditi, it; über Meer reisen, skozi Gorico iti; gereizte Pfannen, taje zelišča; des Tages sechs Meilen reisen, šest milj na dan iti, šest milj hoda strititi; einen andern Weg reisen, (als v. a.), po drugi poti iti, drugo pot vzeti (V.), drugot potovati; diesen Weg bin ich noch nicht gereitet, po tej poti še nisim hodil; hier bin ich schon gereitet, tod sim že hodil, popotoval; über Land reisen, na knete iti; zu Lande reisen, po suhem potovati, zu Wasser reisen, po mokrem potovati, (po vodi, po morji); ein (viel) gereiteter Mann, človek, ki je mnogo po svetu hodil, skusil; ki je mnogo obhodil, dokaj sveta prohodil; sich müde reisen, (als v. r.), nahoditi se, uphati se, napotovati

se; ein wenig reisen, prehoditi se, razhoditi so; reise nur, zgabi se. poberi se.
Reisen, das, potovanje; f. Reise.
Reisend, *adj.*, potujoč, popoten.
Reisende, der, popotnik, popotni (človek), potnik, (bei *Gutm.* u. M. auch cestnik?).
Reisepartikulare, das, potni razkazek, nach V. popotnica.
Reisepaß, der, potni list, potno pismo, pos*.
Reisepferd, das, potni konj.
Reiser, der, popotovavec, kdor rad po svetu hodi.
Reisekohle, f. Grubenkohle.
Reiserock, der, popotna suknja.
Reiseroute, f. Reiseweg.
Reisesack, der, roneo*, kornir.
Reiseschritt, der, potni korak.
Reiseschuh, der, popotni čevlji.
Reisezettel, die, ocert potovanja, potopisni ocert.
Reisestab, der, Reisestod, palica (na pot).
Reisestunde, die, ura odhodna.
Reisezug, die, nezmerna želja do popotovanja.
Reisetag, der, dan odhoda.
Reisetasche, die, popotna torba, torba za potne potrebnosine, potrebnine.
Reisetraum, der, potovanje v sanjah.
Reisetrieb, der, er empfand einen Reisetrieb, gnalo ga je, mikalo ga je popotovati.
Reisenhr, die, ura (za po poti).
Reiseurkunde, die, potno pismo.
Reisewagen, der, popotni voz, kočija, kollesen*.
Reiseweg, der, pot za kako hojo izbrana.
Reisewerk, f. Reisebeschreibung.
Reisewetter, das, vreme (dobro) za popotovanje.
Reisezehrung, die, popotnica, brašno, im *Altst.* brašno, Šhwaart.
Reisezeit, die, čas za popotovanje (dober); čas potovanja.
Reisezug, das, oprava in priprava za pot.
Reiseziel, das, konce potovanja, kamor jo popotnik namenjen; da waren wir schon unserm Reiseziele um einige Meilen näher, tu smo že bili za nekoliko milj bliže kraju, kamor smo se bili namenili, (do kteriga smo hotli priti).
Reisezug, der, družba (veoi) popotnikov.
Reißholz, das, hosta, vovejve, veje, dračje, suhljad, sočje, rozje, drevje, ki daje mnogo hoste.
Reißig, das, hosta, oklestki, pobirki, dračje, (auch *altst.*), suhljad, protje, fratje; f. a. Reißholz; Buischholz.
Reißig, (veraltet), f. Beritten; der reißige Zeug, f. Reiterci; Geschirr.
Reißige, der, ein Soldat zu Pferde, konjnik; ein Reißender, f. dieses.
Reißstab, der, palica iz butare.
Reißwelle, f. Reißbund.
Reißwerk, das, hosta, vovejve, protje; f. Reiß; zagraja s protjem.
Reiß, der, (Oryza sativa), rajz, laško pšeno (wörtl. wälsche Gröhe, analog dem russ.

kor zgonjen otrok; v. a., sieben, sejati, re-
 ketati, rejtati.
 Reiterpferd, das, konjniški konj, kovaški
 konj.
 Reiterregiment, das, regiment konjnikov.
 Reiterrock, der, konjniška suknja.
 Reiterrolle, die, maža zoper garje ali
 hraste.
 Reiterstaff, die, konjništvo; f. a. Reiterci.
 Reiterstaffel, die, boj ali bitva konjice,
 s konjico, med konjniki.
 Reiterfrau, die, konjikova žena.
 Reiterfahne, f. Reiben.
 Reiterwache, die, straža konjnikov.
 Reitgerichte, der, etva sojezdec, sojezdnik.
 Reitgerichte, die, korobač, bič, ki ga rabi
 jezdec.
 Reitgras, f. Niedgras.
 Reitgurt, der, nach V. podpersnica, pasiv-
 nik, prepas za ježo.
 Reithandschuh, der, rokavica za ježo.
 Reithaus, das, jezdišče ali jezdarnica po-
 krita.
 Reithengst, f. Beschäler.
 Reitherr, f. Rechnungsführer.
 Reithosen, pl., jezdarske hlače, hlače za
 ježo.
 Reittunge, f. Reitturche.
 Reitsammer, die, f. Rechnungskammer.
 Reitsessen, das, jezdna blazina.
 Reitsnecht, der, jezdni hlapec, konjski hla-
 pec, konjar (eig. Pferdesnecht, so wie das
 russ. u. serb. konjuh).
 Reitrute, f. Erdgrille.
 Reittunst, die, jezdarstvo, jezdarija, jezdna,
 jezna ali jezdarska umetnost, nauk, kako
 je treba jezdit; Reittünste, jezdarski za-
 soki, obrati, (forkelnig *).
 Reittaus, die, f. Reittaus.
 Reittung, adv., okobelj, okobalim, kobalj,
 jezde, kakor bi jezdit, serb. jasimice, russ.
 verhom, poln. na sposob jezdnege (= v
 podobi jezdijojiga), böhm. okročne (vergl.
 das serb. okročiti u. okoračiti konja).
 Reitmaschine, die, eine nicht recht verbundene
 Maschine im Reite, cigalica (V.).
 Reitmaus, die, kertica, poljska miš.
 Reitmeister, f. Rechenmeister.
 Reithaus, der, bik.
 Reithaus, die, bič za ježo.
 Reithaus, das, jezdni konj, jezni konj,
 jahar (V.). konj za ježo, verächtl. jezno
 kljnse; serb. auch sedlenik; des Teufels
 Reithaus, f. Wasserjungfer.
 Reithaus, der, jezdišče, jezdišče..
 Reithaus, die, jezna pošta, t. j. sel ali glas-
 nik na konji.
 Reithaus, der, f. Rechnungsrath.
 Reithaus, der, suknja jezdna.
 Reithaus, das, f. Reithaus.
 Reithaus, der, sedlo za ježo (in ne za
 tor).
 Reithaus, das, Gerüst in den Sägemüh-
 len, worauf der Sägebloß liegt, voz (V.).
 Reithaus, die, an den Pferdegeschirren,
 noznica.

Reitschmied, f. Susschmied.
 Reitschule, die, jezdarnica, jeznica (V.),
 jezdna šola; f. a. Reithaus.
 Reitskall, der, hlev jezdnih konj.
 Reitskai, der, jezdna pot.
 Reitskai, f. Widerpenstlig.
 Reitskiesel, pl., jezdni škornji.
 Reitskud, der, bei den Drechsler, štekelj *.
 Reitskud, die, versivnica, skedenj.
 Reitskud, das, jezdna priprava, roba za
 ježo potrebna.
 Reitskud, der, eine Art Schläger der Finken,
 gricu (V.), auch der Fink selbst, f. dief.
 Reitskud, f. Cavalcade.
 Reitz, der, Erregung, Eindruck, vzbud, raz-
 dražba; einen Reitz auf das Auge verursachen,
 oko zganiti; im Allg. cut obuditi; einen
 Reitz empfinden, im Allg. zaotiti kaj; er
 empfand einen Reitz auf der Zunge, porezalo
 ga je na jeziku, auf der Haut, poserbelo
 ga je; in der Gurgel, greblo ga je v ger-
 lu; Reitz, (stimulus), spodbod, spodbada,
 nagon (Reiz); was einen lebhaften Grad
 angenehmer Empfindungen hervorbringt, mik.
 vabnost; der Reitz der Schönheit, mik.
 mikanje lepote; die Reize der Jugend, lepota,
 ljubeznjivost, cednost; das Verbotene hat
 mehr Reitz, ukradeni kruh bolj diši.
 Reizbar, adj., was der sinnlichen Eindrücke
 fähig ist, zdražljiv, dražljiv, razdražljiv;
 zum Sorne reizbar, nagle jeze, uaglojezen;
 cutljiv, občutljiv, ginljiv.
 Reizbarkeit, die, razdražljivost, zdražlji-
 vost, dražljivost, občutljivost, cutljivost.
 Reizen, v. a., sinnliche Eindrücke hervorbrin-
 gen, vzbuditi, vzbujati, obuditi, zganiti, ga-
 niti, cut obuditi, obujati; heftiger, razdra-
 ziti, dražiti, stresti, strestati; die Nerven
 reizen, razdražiti čutnice; den Magen rei-
 zen, želodec dražiti; einen reizen, zum Sorne
 reizen, nadražiti, podražiti, dražiti koga,
 razkačiti, kačiti (V.); Thiere, dražiti, šee-
 vati, ševati, huskati živali; nagajati jim;
 antreiben, f. diefes; angenehme Empfindun-
 gen erwecken, mikati, na se vleči, vabiti k
 sobi; Hasen, Füchse Wogel locken, klicati,
 privabiti, vabiti; f. a. Locken.
 Reizend, adj., anmuthig, zal, miön, mika-
 ven, vaben, prelep, ljubeznjiv, russ. pre-
 lestnyj; erregend, dražin, draživen, dražijoo,
 spodbadljiv; reizende Heilart, draživno oz-
 dravlanjje.
 Reizer, der, draživec, vabljivec.
 Reizerin, die, draživka, vabljivka.
 Reizfähig, f. Reizbar; Empfänglich.
 Reizfähigkeit, f. Reizbarkeit, Erregbarkeit.
 Reizlos, adj., nemöin, nezal, nelep, brez
 lepote.
 Reizmittel, das, dražilo, vzbuja, pogon.
 Reizsucht, f. Gefallsucht.
 Reizung, die, draženje, mikanje, vabljenje.
 Reizvoll, adj., prelep, ves mikaven, va-
 biven, draživen.
 Rejection, f. Verwerfung.
 Rejiciren, f. Abweisen.
 Reitel, der, lange, schmale Streifen von ein-

gefasenen, Getrockneten auf einigen Fischen,
 na jermene zrezana suha riba; ein großer
 Hund, pasja para; ein plumper, großer
 Mensch, zarobljenc, nenkretež, neukret-
 nik, storklež, teleban.
 Reitelei, die, zarobljena, zarobljenost.
 Reitehast, adj., zarobljen, debel in ne-
 osesan.
 Reitel, f. v. r., zarobljeno, kakor tele-
 ban obnašali se.
 Reiter, f. Reiter.
 Reiter, das, prepregalisce, postaja, kjer
 se konji prepregajo.
 Reiterpferd, das, konj za preprego.
 Relation, die, f. Bericht, Verhältniß, Ver-
 bindung.
 Relativ, adj., nanašaven, nanosen, oziren,
 poln. odnosny; adv., nanosno, ozirno, do-
 tlicno; relative Stimmenmehrheit, ozirna ve-
 čina.
 Religion, die, popust, odveza.
 Religion, f. Entbinden.
 Religion, f. Verweisung.
 Religion, f. Verbannen.
 Religion, f. Erheblich.
 Religion, f. Gehbung.
 Religion, v. a., eine Figur, povzdigniti,
 odlikati; einen Umstand, f. Erheben.
 Religion, das, zvisano, izbuknjeno, nach Zal.
 skopiseno delo, zvisana podoba; fig. ein
 Reiter geben einem, f. Ansehen.
 Religion, die, die Art, Gott zu verehren,
 vera (zun. Glauben), verstvo † (V.), russ.
 und poln. neben vera auch zakon (Gesetz),
 böhm. naboženství; f. zu einer (der christ-
 lichen, jüdischen) Religion bekennen, vere,
 (kersonnske ali kersonske, jadowske) biti;
 die Religion ändern, k drugi veri presto-
 pit, preveriti se; Gottesverehrung, Cultus,
 bogocastje, služba Božja, svete bogosluzne
 opravila; die der Verehrung eines göttlichen
 Wesens entsprechende Gesinnung, pobožnost,
 bogaboječnost; viel Religion haben, prav
 pobožen, bogaboječ biti; die natürliche Re-
 ligion, naturna vera, posamem umu; die wahre
 Religion, prava vera, pravoverstvo (Gutsm.);
 auch für: göttlicher Orden, f. diefes.
 Religion, f. Biss, versk. — vere.
 Religionsänderung, die, zmenja vere,
 prestop k drugi veri.
 Religionsangelegenheit, die, verska
 zadeva, rec. ki se tiec vere.
 Religionsbedrückung, die, zatiranje vere,
 krivica, ki se komu godi zavolj vere.
 Religionsbekenntniß, das, vera, ktere
 je kdo.
 Religionsbeschwerde, die, pritožba za-
 volj verskih reči.
 Religionsbuch, das, verski nauk, verske
 bukve.
 Religionsdienst, der, verska služba.
 Religionsübung, f. Toleranç.
 Religionsedict, das, verski izrok, izrok
 zastran cerkvenih reči.
 Religionseid, der, prisega na vero, s
 ktero se kdo zaveže h kaki veri.

Religionseifer, der, gorečnost za vero,
 vnelost za vero; der blinde, slepa, prena-
 peta gorečnost, fanatizem *.
 Religionseifer, der, verski ali cerkveni
 zalog.
 Religionsefreiheit, die, svoboda vere,
 verska svoboda ali prostost; bei Gutsm.
 prostost bogočastva.
 Religionsefriede, der, verski mir.
 Religionsegenß, der, sovränik, enoverec
 (poln.); ölovek ene vero, ene cerkve.
 Religionseigenschaft, die, zgodovina zgod-
 be sv. vere; vere.
 Religionsegesellschaft, die, društvo ali
 bratstvo v veri, sovrstvo, versko občestvo.
 Religionsegespräch, das, pogovor, raz-
 govor od vere, od verskih reči.
 Religionsehaß, der, sovraßstvo ali sovraß
 zavolj vere.
 Religionsekrieg, der, vojska za vero.
 Religionselehre, die, verski nauk, nauk
 vere; als Wissenschaft, etva veroznanstvo,
 veroslovje.
 Religionselehrer, der, učenik vere.
 Religionsemeinung, die, menjenje, me-
 nitev zastran vere, v verskih rečeh.
 Religionsemengerei, die, meßanje raznih
 vär (v eno vero).
 Religionsepartei, die, nach Pohl. vers-
 ka ločina; f. a. Religionsegesellschaft.
 Religionseparthe, f. Religionseigenschaft.
 Religionseparthe, f. Religionseigenschaft.
 Religionsesecte, die, krivoverstvo, serb.,
 razkolništvo.
 Religionsespaltung, die, verski razdor,
 verska razpertija.
 Religionsestifter, der, zasmehovavec
 vere, russ. hulitelj väry.
 Religionsestotterei, die, zasmeh, zasmeh-
 hovanje vere.
 Religionsestotterin, die, zasmehovavka,
 hulivka vere.
 Religionestifter, der, ustanovnik, začet-
 nik vere; poln. założyciel wiary.
 Religionestiftung, die, začetek, ustano-
 vitev, ustanovljenje vere, osnova vere.
 Religionestörung, die, motenje vere (ali
 bogocastja).
 Religionestreit, der, prepir zavolj vere,
 verski prepir.
 Religionseübung, die, bogosluzje †, služba
 Božja, nach Gutsm. bogosluznost, oprav-
 ljanje cerkvenih obredov; die Religionseübung
 heiligen, fören, svete opravila ovirati, motiti.
 Religionesunterricht, der, poduk ali po-
 dueevanje v veri, nauk v veri, verski nauk;
 den Religionesunterricht ertheilen, v veri po-
 dueiti, uciti.
 Religionesverfolgung, die, preganjanje
 zavolj vere.
 Religionesveränderung, f. Religionse-
 änderung.
 Religionesverwandte, f. Religionsegenß.
 Religioneswahrheit, die, verska resnica.
 Religionseweiser, der, verski učenik (pri
 Judih).

Religionswissenschaft, die, f. Religi-
onslehre.
Religionshawang, ber, zatiranje, tlačenje
vere; utesneno ali nesvobodno bogoslužje,
vérsko prisiljo.
Religiös, *adj.*, *subj.*, pobožen, bogaboječ;
object. die Religion betreffend, vérsk. veren;
in religiöser Beziehung, glede na vero, kar
se tiče vere; religiöses Buch, svete bukve.
od Božjih reči; ber Religiose, f. Ordens-
geistliche.
Religiosität, die, pobožnost, bogaboječnost.
Reliquarium, das, nabira svetinj ali sve-
tih kosti.
Reliquie, die, ostanek.
Reliquien, *pl.*, svetinje, ostanki ali kosti
svetnikov, *serb.* u. *russ.* moči. *pl.*
Reliquientäschchen, das, skrinjica za sve-
tinje ali kosti svetnikov.
Relief, f. Vordrucker.
Reling, f. Rater.
Röllmann, die, polh, leskova miš.
Reliniren, *v. a.*, Pfänder, rešiti, odkupiti;
eine Naturalgiebigkeit, premeniti v dnarje.
Reliniren, *dir.*, rešitev, odkup; premenit-
ev v dnarje.
Relinirensvertrag, ber, premenitna po-
godba.
Remarquabel, f. Bemerkenswerth.
Remarque, f. Bemerkung.
Remarquieren, f. Aumerken.
Remedium, das, pomoček; zdravilo.
Remediren, f. Abhelfen.
Remel, ber, klada; gruča; brazda.
Remesse, Remesse, die, bei Kaufleuten, me-
njeja za plačilo poslana, f. a. Rückwechsel.
Reminiscenz, die, f. Erinnerung; diese
Schrift hat viele Reminiscenzen, v teh bu-
kvah je marsikaj, kar opominja na že brano
v drugih bukev.
Remeniscere, druga postna nedelja.
Remise, die, Wagenhauer, kolarnica, klan-
nica; im Forstwesen, mladje.
Remissivkraft, die, nerazložna, nedosodna
bitva.
Remissibel, f. Erlasslich.
Remission, f. Nachlass.
Remittenda, *pl.*, bukve, ki se nazaj po-
siljajo.
Remittent, ber, pervolnik f menjico.
Remittiren, *v. a.* nazaj poslati, pošljati;
poslati menjico namesti plačila; f. a. Nach-
lassen.
Remix, ber, f. Einspinnweife.
Remonstration, f. Gegenvorstellung.
Remontieren, *v. n.*, pred oči postavljati
komu kaj.
Remonte, die, dopolnitev, dostava, dostav-
ljanje (konj za konjico).
Remontepferd, das, dopolnitni, dostavni
konj.
Remontiren, *v. a.*, wieder beritten machen,
na novo konje omisljati, dopolnovati, do-
stavljati konje.
Remontirungscommission, die, komi-

misija za dopolnovanje vojaških konj, do-
stavn komisija.
Remotion, die, odprava; odstava.
Removiren, *v. a.*, opraviti, odpravljati,
odstaviti, odstavljati.
Remplaciren, *v. a.*, nadomestiti, nado-
mestovati koga.
Remuneration, die, plačilo (za imeni-
niši dela).
Remuneriren, f. Belohnen.
Recoutre, das, srečanje; mali spor; mali boj.
Recoutiren, f. Begegnen.
Reudant, ber, dnarničar, oskerbnik.
Reudejvons, das, f. Steldichein, (V. sha-
jalica).
Renegat, ber, odpadnik, odstopnik odvere.
Renette, die, Nepselart, kosmač (V.)
Renforciren, f. Verstärken.
Renfort, f. Verstärkung.
Rengel, f. Range.
Rengeln, *v. a.*, strahovati.
Renitent, *adj.*, sein, upirati se, kratiti se,
ustavljati, kerčiti se, braniti se.
Renitenz, die, ustavljanje, upor, kratenje.
Renken, *sch.*, *v. r.*, stegati se, lecati se;
f. a. Leuten.
Reun, f. Reuthier.
Reunbahn, die, tekavnica, dirjavnica, te-
kališče, tekalise, dirjavna ograja.
Reunbaum, f. Welle.
Reunte, die, Rinne, zleb, po katerem se od-
teka voda, jalovo kamenje spuša, spuša
i. t. d.
Reunen, *v. n.*, zu Fuße, teči, tekati, bežati,
leteti, udreti se, poditi se, uliti, užgati jo,
dirjati, smučati (M.); gnati se, (*serb.* ter-
čati); s curkam udrti za kom; zu Pferde
rennen, dirjati, dirjastiti; die Kuh rennt,
krava bežlja; friehend rennen, sčezeti, sč-
zeti; mit dem Kopf wider die Wand rennen,
z glavo v steno butati, zaganjati se, kaj
nemogočiga začenjati; in sein Verderben ren-
nen, v svojo nesrečo, v svojo pogubo le-
teti, gnati se; gerannt kommen, pridirjati,
priteči; die Zeit rennt, čas grozno hiti;
nach etwas rennen, leteti za čim, poganjati
se za kaj; zur Genüge rennen, nadirjati se,
natekati se; *v. a.*, Jemand zu Boden ren-
nen, podreti koga, dirjaje, z jezo, z vo-
zam; pohoditi v teku, povallti ga (prev-
reči), zverniti; Jemanden den Degen durch
den Leib rennen, koga z mečem predreti,
presuniti, prebosti; komu skoz život meč
pognati, poriniti; den Wein rennen, ker-
stili, z vodo mešati; das Eisen rennen, ze-
lezo taliti.
Reunen, das, dirjanje, dir, beg, tek; inš
Reunen kommen, razdirjati se.
Reunet, ber, eine Person, dirjavec, teka-
vec; ein Pferd zum Reunen, jahač, berzo-
nogi konj, begec (Zal.); f. a. Schmelzer.
Reunfeuer, das, talivni ogenj.
Reunherd, ber, in den Eisenhämern, ta-
livno ognjišče, ognjišče, jesa*.
Reunhirsch, f. Reuthier.
Reunholz, f. Sparren.

Reinjagen, das, f. Gehjagd.
Reinjagd, Reunroß, f. Reunet.
Reunblat, ber, tekalise, tekalise, dirja-
liche, dirjalise, (bei M. bezaj?).
Reunbau, die, svinja, ki se buka.
Reunbiff, das, hitra ladija, barka, hitri
coln. jaha*.
Reunbitten, ber, sančice, *pl.*, lahke san-
ke, *pl.*, smuče, *pl.*, smuke, *pl.*, smuči *pl.*
Reunse, die, f. Käselab.
Reunspiel, das, dir, f. Wettrennen.
Reunspindel, die, ber Drillbohrer, durgelj.
Reunstein, ber, kamniti zleb.
Reunthier, das, (Cervus tarandus), nach
dem Russ. severni jelen, bei Guts. sed-
lan (?), nach Grabr. derježt, böhm. und
nach Sul. *serb.* sob; hingegen heißt das
Gmthier (Cervus alces) im Russ. los.
Reunthierbremse, die, obad, ki severni
jelenu nagaja.
Reunthierflecht, die, jelenovec, jelenji
mah.
Reunthierfleisch, das, meso severniga
jelena.
Reunthierhaut, die, koža severniga jelena.
Reunthierherde, die, čreda severnih je-
lenov.
Reunthierkalb, das, severno jelenče.
Reunthierkuh, die, severna košuta.
Reunthiermaas, f. Reunthierflecht.
Reunthierzucht, die, zreja severnih jelenov.
Reunwagen, ber, dirjavni voz.
Reunwerk, das, f. Abgang, (Calo).
Reunziel, das, cilj, do kteriga se dirja
ali teka.
Reunwunde, das, f. Ruz; in Reunwunde sein,
f. Verblümt.
Reunwundt, f. Verblümt, Verlichtiget.
Reunwundt, *v. n.*, junčiti in rovatii se.
Reunwundt, ber, rovan, f. Raufbold; Bra-
mardas.
Reunwee, die, ber Mensch ist meine Re-
nouve, tega človeka ne morem (terpeti,
viditi).
Reunweiren, f. Verlichten.
Reunwiesan, die, obnova, nova volitev.
Reunwisen, f. Erneuern.
Rentamt, das, nach dem Kroat. prihodar-
stvo f. dohodarstvo, f. a. Cameralamt.
Rentamtlich, *adj.*, prihodarstven, doho-
darstent.
Rentbar, *adj.*, kar prihodke daje ali nese,
kar dobro nese; kaaen.
Rentbarkeit, die, lastnost, po kateri kaj
prihodke daje ali nese; Kaznost; um sich
von der Rentbarkeit des Gartens zu überzeu-
gen, da hi so preprochal, ali bi vert kak
dobiček nese; koliko prihodkov bi dajal
i. t. d.
Rentbeamte, ber, dohodarski urednik.
Rente, die, die Renten von Grundstücken,
prihodki, dohodki, *russ.* u. *poln.* dohody;
von Capitalien, Zins, obrest. f. a. Ein-
kante; eine Geldsumme auf Renten legen,
f. Anlegen; eine Anstalt, f. Rentamt.

Reuten, *v. a.*, f. Treunen; *v. n.*, nesti, no-
siti, vreči, ali dajati dobiček, izplačati, iz-
plačevati se; das Gut rentet jährlich tau-
send Thaler, to posestvo mi nese vsako
leto tisoč tolarjev.
Rentencapital, f. Leibrenten.
Rentendotation, die, založitev z dohodki.
Rentenei, f. Rentamt.
Rentenirer, Rentier, Rentirer, ber, kdor
od dohodkov živi, prihodko vleče ali uživa.
Rentiren, f. Renteu.
Rentkammer, f. Rentamt.
Rentmeister, ber, nach dem Kroat. priho-
darst, dohodarst.
Rentmeisterei, f. Rentamt.
Rentner, f. Rentenirer.
Rentenschreiber, ber, dohodarstveni pisar.
Rentverwalter, ber, oskerbnik dohodkov.
Rentiren, f. Steppen.
Rentur, die, dohodarstvo f. dohodarijst.
Renturen, f. Abschlagen.
Renunciation, die, odpoved, odstop.
Renunciren, f. Verzichten.
Renzel, richt. Känzel, torbica.
Renzen, *v. a.*, prekopavati (zemljo).
Reorganisation, die, preuravnava, preu-
rodba.
Reorganisieren, *v. a.*, preuravnati, preu-
ravnati, na novo urediti, uravnati, preu-
rejati.
Reparabel, *adj.*, popravljiv, preuredljiv,
povraoljiv.
Reparation, Reparatur, die, poprava, po-
pravo, preuredba (eig. Umänderung), pov-
račilo (Erfag).
Reparaturaufwand, ber, Reparatura-
kosten, *pl.*, stroški za popravo, popravni
stroški.
Repariren, *v. a.*, popraviti, popravljati;
preanorditi, preanajati (eig. umändern),
nanovo napraviti.
Repartiren, *v. a.*, razdeliti, doliti med.
Repartition, die, razdelitev, böhm. roz-
vrh (=razverzek).
Repartitionsschüssel, ber, ključ za
razdelitev.
Repassiren, *v. n.*, nazaj iti.
Repen, f. Reifen.
Reper, f. Seiler.
Repercussion, die, odboj.
Repertorium, das, iskavnik f. kazalo;
Reperitoir, spisek iger kaciga gledišča, gle-
diša.
Repetent, ber, etwa, ponavljavec, ponav-
ljač, repetent*.
Repetiren, *v. a.*, ponoviti, ponavljati; f.
Wiederholen.
Repetirühr, die, ura ponavljavka, ura re-
petirica.
Repetition, f. Wiederholung.
Replieiren, f. Erwidern.
Repliren, (*milit.*) f. Zurückweichen.
Repliz, die, protiodgovor f. tožnikov od-
govor, replika*.

Repondiren, f. Fasten.
 Reposition, die, uravnava zvinjeniga uda.
 Repositorium, das, polica za bukve.
 Reponsiren, f. Zurücktreiben.
 Reppen, v. n., sich regen, v. n., ganiti se, gibati se.
 Repphuhn, f. Rebhuhn.
 Repräsentant, der, namestnik, namestovavec, (nach dem Russ. predstavnik †), serb. zastupnik (= zastopnik, auch allst.), Volksvertreter, auch poslanec, odbravec.
 Repräsentantenkammer, die, zbornica namestovavcov, poslancev.
 Repräsentanz, die, namestovanje, namestovavstvo, namestovavci, pl.
 Repräsentation, die, Vertretung, namestovanje; ein Schauspiel, igra, predstava.
 Repräsentativ, adj., namestovaven, namesten; f. a. Darstellend.
 Repräsentiren, v. a., namestovati koga, darstellen, kazati, (schlech) darstellen †, predstavljati †; im Schauspiel repräsentiren, igrati; sich Wichtigkeit zu geben verstehen, mogočno vesti se, nach V. mogočiti se. f. a. Präsentiren; Darstellen; 100 Gulden Zuteilung repräsentiren ein Capital von 2000 Gulden, sto goldinarjev obresti kaže na dva tisoč gold. itine.
 Reprehendiren, v. a., grajati, očitati.
 Reprehension, die, graja.
 Repressalien, pl., odbojna sila, vračilna sila; Repressalien gebrauchen, ausüben, silo delati za silo, silo s silo plačevati, vracovati, krivico s krivico odplačevati.
 Repressiv, adj., (im Gegensatz zu Präventiv), odvračend.
 Repressivgesetz, das, odvračna, zaustavnaf postava.
 Reprimande, f. Tadel, Verweis.
 Reprise, die, drugo vzetje, rubljenje.
 Reprobation, f. Gegenbeweis.
 Reprobiren, f. Verwerfen.
 Reproche, f. Vorwurf.
 Reproducent, der, protidokaznik †.
 Reproduciren, sich, v. r., ponoviti se, ponavljati, se; zopet zrasti, spodrastit, zopet prikazati se, zopet pokazati se; v. a., na novo pokazati, na dan spraviti, nadomestiti; priče zoper priče napovedati, dokaz zoper dokaz izpeljevati.
 Reproduktion, die, ponavljanje, ponovitev, spodrast, f. a. Wiedererzeugung.
 Reproduktionskraft, die, ponavljavna moč, obnavljavnost, etiva a. spodrasčljivost, spodraschjivost, celivna moč; in der Psychologie, pomnjivost (V.).
 Reproduktiv, adj., ponavljaven, spodrastin.
 Repromission, die, obljuba za obljubo.
 Repromittiren, v. a., nasproti obljubiti kaj.
 Reprotest, f. Gegenverwahrung.
 Reps, f. Raps.
 Republik, die, republika, ljudovladje †, ljudovladna država, bei V. nach dem Poln. ljudska (občna) reč, (rezczposplita); f. a. Gemeinwesen.

Republikaner, der, republikan, republikanec.
 Republikanisch, adj., republikansk, ljudovladin.
 Republikanistren, v. a., z republikanskimi miselnimi naudati, naudajati.
 Republikiren, f. Trennen.
 Repudium, das, ločitev zakona.
 Repugnation, f. Widerstreben.
 Repugniren, f. Widerstreben.
 Repuls, der, f. Abweisung.
 Repulsion, die, odboj, odgon.
 Repulsiv, adj., odganjaven.
 Reputation, die, veljava pri ljudeh, dobro ime, počesteje.
 Reputirlich, f. Anständig, Ehrbar.
 Requite, das, černa masa; Obliegen, bilje, eig. vilije (aus vigillae), f. Seelenmesse.
 Requisite, der, oprasevavec.
 Requiriren, v. a., poprositi koga za kaj, kakor se zlasti gosposke prosijo ena drugo za opravilo kake reči.
 Requisite, pl., f. Erforderniß.
 Requisition, die, prošnja, zaprosnja.
 Requisitionsschreiben, das, zaprosno pismo, prosivno pisanje (gosposke do gosposke).
 Resch, adj., kerhek, rezen; resch reben, na vse usta govoriti.
 Rescision, f. Riß, Trennung.
 Rescribiren, v. a., odpisati, odpisovati.
 Rescript, das, odpis, odgovor, pisan odgovor, ali ukaz (više gosposke na nizi).
 Resede, die, (Reseda), reseda*, resedica.
 Reserverarmee, f. Reserve.
 Reservat, das, priderček, f. Vorbehalt.
 Reservation, die, priderček, prihrana.
 Reservationsinvalide, der, invalid s priderčkam.
 Reservatpunct, der, pridorček, prideržni členek.
 Reserve, die, nastopivna armada, založna armada, zaloga, reserva (russ.); f. a. Rückhalt.
 Reservegelder, pl., založni dnarji.
 Reservetruppen, pl., vojaki založne armade.
 Reserviren, v. a., prihraniti, prihranjati, prideržati, priderževati si kaj, izgovoriti si kaj, okovariti.
 Reservoir, f. Wasserbehälter.
 Resident, der, rezident*.
 Residenz, die, stolno mesto, dvorno ali vladarjevo prebivališče, prebivališče, stanische, stanise, nach M. und aud. slav. M. stolica.
 Residenz, in Bsgn. stolni, prestolni.
 Residiren, v. n., stanovati, stolovati (serb.), stan ali sedež imeti (od vladarjev), z dvoram biti.
 Residuum, das, ostanek, f. Rest.
 Resignation, die, odpoved, f. Verzicht; sklep, izročiti se volji Božji; f. Hingebung, Selbstverlängerung; sodnje razpccatenje.
 Resigniren, v. n. u. a., odpovedati se

domu; odstopiti; f. Abtaufen; razpečatiti; resignirt sein, na vse pripravljen biti, udan.
 Resinös, f. Hartig.
 Resistenz, die, upor, bramba.
 Resistiren, v. n., upreti, apirati se komu, f. Widerstehen, sich.
 Resist, adj., serčen, s terdnim sklepam pripravljen, naj pride kar hoče.
 Resolution, die, sklep; odlok.
 Resolventia, pl. f. Auflösend (Arzneimittel).
 Resolviren, f. Auflösen; Beschließen.
 Resolvirtabelle, f. Reduktionstabelle.
 Resonanz, die, razleganje, odziv, odmev, odglos.
 Resonanzboden, der, Schallboden, nach V. raalogavnik, hobnišce, bobnišce, doniše.
 Resonanzloch, das, odmevna odpertina, Resonanz, f. a. Einfaugmittel.
 Resorbiren, v. a., f. Einfaugen.
 Respect, der, spoštovanje; čistanje, veljava pri ljudeh, mit Respect zu meinen, s slovesam, z dopušcanjem, dopusancjem; vor jemand Respect haben, bati se koga, (nach Gf. in St. sterniti se koga).
 Respectabel, adj., častiljiv, veljaven, f. Ansehnlich.
 Respectiren, v. a., častiti, čislati, spoštovati, v. a. l. ihm.
 Respectlich, f. Respectabel.
 Respective, adv., z oziram, ozirama.
 Respecttage, pl., Nachsichtstage, prizanesni dnevi, odlozai dnevi, serb. daoi od oduho, od počeka.
 Respectu, glede na, s pogledam na.
 Respecten, der, nadglednik †, doglednik †, Respectren, f. Verdächtigen.
 Respectabel, adj., sopljiv.
 Respiration, die, dihanje, sopenje.
 Respirationorgan, f. Athmungsmerkzeug.
 Respiriren, f. Athmen.
 Respire, der, prelog dobe za plačilo odločene.
 Respondent, der, zagovornik, odgovornik.
 Respondiren, v. a., odgovoriti odgovarjati; beim Singen, odpiti, odpevati.
 Respondibel, f. Verantwortlich.
 Respondarium, das, odpev, odpevanje kora ali pa muzike v cerkvi.
 Resp, f. Raps.
 Resonan, der, ein harter Balken, welcher schwächer zur Unterlage dient, Träger, steber, podpora, podpurnik, tram*.
 Reson, v. a. (mont.) f. Säuen, Graben.
 Reson, der, (mont.) ter Wassergraben, wozum geseifet wird, korito (V.).
 Resentiment, zamera, f. a. Nachempfindung.
 Resentiren, zameriti, f. a. Nachempfinden.
 Resen, f. Strohhalber.
 Resort, f. Triebfeder; Beccich; mont. dahava odmoraka.

Resortiren, v. n., v opravila kake oblasti segati, spadati.
 Resource, f. Süßquelle; družbeno skajališce, shajališe.
 Rest, der, ostanek, in aud. fl. M. ostatek; Resten, ostanek; Rest vom Zeuge, kosčki, konoi; prebitok, böhm. zbytek; in Rest bleiben, dolzen ostati, na dolg(u) ostati, ostajati; zwei von vier abgezogen bleibt zwei Rest, če dve odštejem od štirih, ostanete dve; Jemanden den Rest geben, končati koga, ugonobiti ga; popolnoma potlačiti ali na nič spraviti; er hat seinen Rest, prišel je na nič; po njem je, ubit je; pujan je kakor krava.
 Restant, der, dolžnik.
 Restaurant, der, gostnik, gostivnik, gostivničar (pri komur se dobiva jed).
 Restauration, die, gostivoica, kjer se dobiva jed za dnar.
 Restauriren, f. Wiederherstellen; v. r., f. Erfrischen, sich.
 Resten, Restiren, v. n., ostati, ostajati, na dolg ostati, ostajati, auch prebiti; es restet noch eine ansehnliche Menge, lepa reč je še ostalo; es resten noch viele Schuldner, mnogo dolžnikov še ni plačalo.
 Restler, der, f. Rest.
 Restituiren, v. a., nazaj dati, poverniti; f. Erstaten, Ersetzen; in integrum restituiren, v. a. u. n., v poprejšnji stan postaviti.
 Restitution, die, povračilo, vračilo, restitutio in integrum, postavljenje v poprejšnji stan; f. a. Wiederherstellung.
 Restort, der, poslednji kraj, kamor je kaka ladija z blagam namenjena.
 Restriction, f. Einschränkung.
 Restringiren, v. a., stesniti, stesnovati; die Mittel, prenehati z zdravili, manj dati.
 Restzettel, das, zapis plačila, ki na dolgo ostane.
 Resultat, das, izid, nasledek, konec; Besund, Ergebnis einer Rechnung, nach V. znajdek, znesek; was ist das Resultat davon, kaj je nasledek, konec tega? kaj se je podalo, pokazalo iz tega?
 Resultiren, v. n., iziti se, slediti iz, podati, podajati se iz česa, pokazati se; f. a. Ergeben, sich; die Resultirende (Kraft, Linie), nastopnica † (moč, čerta).
 Resulté, das, povzemek, posnetek.
 Resumiren, f. Zusammenfassen.
 Resurrection, die, vstanje, vstajenje.
 Retabiren, f. Wiederherstellen.
 Retardaten, pl., ostanki, ki jih je treba plačati.
 Retardation, die, zastajanje.
 Retardiren, v. a. u. n., die Uhe retardirt, ura prekasno gre, zakasneva, zastaja.
 Reteniren, v. a., zaderžati, zaderževati.
 Retentionsrecht, das, zadržna pravica, pravica, tujo reč zaderžati, prideržati.
 Retirade, die, umik, umikanje; seine Retirade wohin nehmen, kam umakniti, umakati se, pribezati, bežati kam; f. a. Abtritt,

Dhst, spasti, spadati, pocepati, cepniti, seepati, trebati se, osipati se, zdercati, zderkniti; v. a., pšopfen, cepiti.

Riesenalpe, die, velikanka med planinami.

Riesenameise, die, veliki mravljinec, velika mravlja.

Riesenarbeit, die, (protežavno) delo za velikana, velikansko delo.

Riesenarm, der, roka velikana.

Riesenbändiger, der, zmagavec, krotivec velikanov.

Riesenbaum, der, velikansko drevo.

Riesenhertischer, der, vladar nad velikani.

Riesenbein, das, velikanska, neznano velika kost.

Riesenberg, der, velikan med gorami.

Riesensbett, das, ajdovski grob.

Riesenzwinger, f. Riesendändiger.

Riesenschild, das, velikanska, naramna podoba.

Riesenbrust, die, persi velikana.

Riesendamm, der, preveliki jez.

Rieseneidechse, f. Krotobil.

Riesensittigand, die, velikanska tolstaica.

Riesensliege, die, muha velikanka.

Riesensform, die, velikanska podoba.

Riesenförmig, adj., velikansk, velikanske podobe.

Riesensfuß, der, velikanska noga.

Riesengebiet, das, nezmerna dežela.

Riesengeier, der, sokol velikan.

Riesengeist, der, velikanski duh, um.

Riesengeschlecht, das, velikanski rod, pleme, rodovina velikanov.

Riesengefalt, f. Kolof.

Riesengefaltung, f. Kolossal.

Riesenglied, das, velikanski ud, člen.

Riesenglocke, die, naranni, sila veliki zvon.

Riesengroß, adj., neizmerno, strasno velik, neznano velik, velikansk, naramen (auch böhm., altsl. ran'in, hstijig), velikanske podobe, poln. ogromay, serb. (auch bei Vuk) gorostasan.

Riesengröße, die, nezmerna, neznana velikost, naramnost.

Riesenhaut, f. Riesengroß, Kolossal.

Riesenhertz, das, zelo veliko serce.

Riesenhoch, f. Riesengroß.

Riesenhund, der, pes velikan.

Riesenkampf, der, boj med velikani, boj z velikani.

Riesenkunst, die, nezmerni prepad.

Riesenlöcher, f. Riesendamm.

Riesenkopf, der, velikanska glava.

Riesenkörper, der, nezmerno veliko, velikansko telo.

Riesenkraft, die, neznano velika, silna moč.

Riesenkräftig, adj., silo močen, silne moči, velikanske moči, močen kot stempihar.

Riesenkrieg, der, velika, nezmerno imenitna vojska.

Riesenland, das, dežela velikanov.

Riesensterne, die, veliki škerjance.

Riesenmächtig, f. Riesenkraftig.

Riesenmärtchen, das, pravlica od velikankov.

Riesenmäßig, f. Riesenförmig, Riesengroß.

Riesenmittel, das, vracilo za velikane, premočno.

Riesenmücke, die, komar volikan.

Riesenmaße, die, volikanski, neznano veliki nos.

Riesensäule, die, velikanski, naramni stolph, steber.

Riesenschatten, der, nezmerna senca.

Riesenschildkröte, die, željva velikanka.

Riesenschlange, die, (Boa constrictor), u dem Russ. zmij velikan, kača velikanka, poln. krowosys, nach Sul. serb. udav.

Riesenschritt, der, sila veliki korak.

Riesenschuh, der, velikanski čevlj.

Riesenschwert, das, naramni meč.

Riesensaat, der, nezmerna, velikanska država.

Riesensamm, der, presilno deblo; f. a. Riesengeschlecht.

Riesenstark, f. Riesenkraftig.

Riesenstärke, f. Riesenkraft.

Riesenstimme, die, nenavadno močan glas.

Riesenstreit, f. Riesensampf.

Riesenthier, das, velikan med živalmi.

Riesenwert, das, velikansko, nezmerno veliko, težko in imenitno delo.

Riesenwespe, die, osa velikanka.

Riesicht, adj., velikanu podoben; f. Riesengroß.

Riesin, die, velikanka.

Riesuhr, f. Sanduhr.

Ries, das, Papier, 20 Buch oder 480, auch 500 Bogen, vis* (auch böhm.), nach Gutsch. sklad, V. resta, russ. stopa.

Rieshänge, die, papirarski križ za obešanje papirja, obešalo za papir.

Riesling, der, Weinrebe, gelber, zolta grahovina (St.), weißer, drobna grahovina.

Rieswerk, das, im Wasserbaue, graja s protjem in kolt, gatva (böhm.).

Riesen, der, Flachs, f. Rosten.

Rieser, der, am Flügel, ročica; am schadhafsten Schuhe, zupan, zupanec, zaplata; am Fusse, nart. (m.); f. a. Rüsler.

Riesher, oder Ries, das, Schilfrohr, Rohr, terst, bič, loč, coll. terstje, biče, loče, roba iz terstja narejena; bei Tuchmachern, greben; f. a. Röhrrseife, Berggrüden; eine Weinbergäur, gorica; eine moorige Gegend, mečava (V.), močarina; Bach, potok.

Rieshinder, der, tersteničar, storjar.

Rieshblatt, das, greben.

Rieshblattseher, der, grebenar.

Rieshdach, das, storja.

Rieshgras, f. Riedgras.

Rieshhamm, der, bei den Webern, grabljico, pl. greben (iz terstja); f. a. Weberhamm.

Riff, das, lange Bank in der See aus Sand, gomila (V.), gomilje, sipa; russ. mel-i; aus Felsen, peč, auch prag (V.), čer oder kir, klee, skala podvodna.

Riffe, Riffel, die, Flachsrieffel, (zu unterscheiden von der Heffel), rifelj*, ripelj*, nach

M. derzej, etwa smukalo, derzalo; f. a. Naufe, Rife.

Riffelbaum, der, stol, ripljavni ali amukavni stol.

Riffelreisen, das, f. Riffe; noka zlatarska pila.

Riffelstamm, f. Riffe.

Riffeln, v. a. den Flachs, lan zripljati, ripljati oder ripljati*, smukati, glavice, nach M. derzati. (zu unterscheiden von Heffel); kleine Furchen an einem Dinge machen, risseln; f. Riefeln; oft und viel reiben, ripsati in dergültig; einen risseln, ozmerjati, osteti koga.

Riffler, der, ripljač.

Rigidität, f. Streng.

Rigorismus, der, preostroba, preostroft, ostra pravna odenje.

Rigorist, der, preostrotč, preterdež (v neavnen nauka).

Rigoristisch, Rigorös, f. Streng.

Rigorosum, das, ostra izpraševanje, ostra preskušnja.

Rigour, f. Streng.

Rille, die, eine kleine Rinne vom Regenwasser, fluz (V.), uvertica; überhaupt, zlebič, grabljic, struzica (struga); Rillen machen, razplasti (V.).

Rimse, die, postojane menjice namesti dnarjev.

Rimpeln, v. a. bei Kommachern, zobčati, zob napiliti, narezovati.

Rimpler, der, kdor zobc na glavniki narezuje; eine Säge, etwa zobaca.

Rind, das, govedo; ein Stück, in einigen Gegenden auch brav. bei Gutsch., g. f. (?), obidem brav-a, u bravo richtiger: Schaf, Schafs, ledmet; f. a. Dohle, Furr, Färse.

Rinde, in der Bfzg. goveji.

Rinde, die, im Allgem. skorja, nach dem Atlas. und andern leb. slav. R. kora; an Bäumen, loh (auch poln.), koža, coll. lubje, lubad; die raube, äußere, wie z. B. bei Fichten, skorja; an einer Wunde, Schorf, hrastica oder Kruste; am Brot, skorja; dim. Rindchen, skorjica, korica, hrastica; geförnte Rinde auf dem Schnee, senn; die Rinde an der Oberseite der gedrehten Dammerte, welche durch das Austreten nach einem Regen entsteht, schorlp oder skorlp, auch für: Milchhaut, zsemlja skorlpno, böhm. skraloup, Kruste, russ. u. poln. skorlupa, Schale, serb. skorup, Milchrahm; mit einer (harten) Rinde überzogen werten, oskorjati se; vom Geschwür, auch oskorjati se; einer Rinde ähnlich, oskorjast, kožnat, krastast; eine Rinde haben, oskorjan, oskorjat, kožnat, krastav; die harte Rinde ablösen, ostergati skorjo; die weiche, biegsame ablösen, olupiti, lupiti, omajiti, mujiti (von Bäumen).

Rindenartig, adj., skorjast, lubast, krastast, skorji podobn.

Rindenbaum, der, drevo, kteriga lubje se rabi.

Rindenläser, f. Borstenläser.

Rindentahn, der, coln iz skorij ali lubja.

Rindenleber, f. Baumspedst.

Rindenknospe, die, popek, ki poganja iz luba.

Rindenröbel, das, kozulj.

Rindenraupe, die, gosenica, ki se nahaja za dresvos skorjo, lubarica f.

Rinderan, die, trata, po kateri se goveja živina pase.

Rinderbraten, der, goveja pečenka, pečena govedina, pečeno goveje meso.

Rinderenger, die, goveji, kravji obad.

Rindergebrüll, das, mukanje.

Rinderhaft, adj., govedast.

Rinderherbe, die, čeda goved.

Rinderhirt, der, goveji pastir, govedar (M.), auch Rinderknecht).

Rinderhirtens, in der Bfzg. govedarski, govejih pastirjev.

Rinderhirtenlohn, der, govedarina (M.).

Rindern, adj., goveji, (nach Gutsch. auch govedsk).

Rindern, v. n., pojati se, goniti se, loviti se, treti se, derвити se, (in 3. Kr. auch pomisljati se); wenn die Kuh gerindet hat, (auch), kadar je krava uplemenjena, breja.

Rinderpest, die, goveja kuga.

Rinderpflaster, f. Bachstelze.

Rinderseuche, die, goveja bolezen, kuga.

Rinderstall, der, goveji hlev, meist jedoch (wie auch im Böhm.) hlev schleichweg.

Rinderstelze, die, pastarica, kravja pastarica, sesavka.

Rindertalg, der, goveji loj.

Rinderweizen, f. Kuhweizen.

Rinderzunge, die, goveji jezik.

Rindfällig, adj., rindfälliger Baum, susica.

Rindfleisch, das, govedina, goveje meso.

Rindfleischbrühe, die, goveja juha ali polivka.

Rindschiff, f. Rindenartig.

Rindig, adj., skorjat, oskorjan, hrastav, nkrastan.

Rindleder, das, Rindsleder, goveje usnje, govedina (auch und zwar gebräuchlicher für: Rindsfleisch), kravina, volovina; Rindsleder haben, terde koze, neoboutia biti.

Rinds, in der Bfzg. goveji; f. a. die mit Rinder = zusammengesetzten Wörter.

Rindsauge, das, goveje oko; f. a. Gänseblume (große).

Rindsblase, die, goveji mehur.

Rindsblut, das, goveja kri.

Rindschälig, adj., ein rindschäliger Baum, drevo, kterimu se skorja lupi ali terga ali odstapa.

Rindschlag, der, klanje (po redu).

Rindschlede, pl. vampi pl.

Rindschaar, das, dlaka (goveja).

Rindschaut, die, goveja koža.

Rindschnucken, der, goveja kost.

Rindsstopf, der, goveja glava, als Schimpfwort, govedo, tele; f. a. Dummkopf.

Rindsstark, das, goveji mozeg.

Rindvieh, das, coll. goveda, pl., goveja

tuljava, tuljavka, troba (V.), trobelka; Röhren
den, cevka, cevčica, tulec, tulček, trobel-
čica; das Wasser in Röhren leiten, vodo
na cevi ali rore napeljati kam; Saströhre,
cevka sočnica; die höchsten Knochen, pišcal;
f. Röhrein; Luftröhre, sapnik, auch düs-
nik; Speiseröhre, ješenik; Stiefelröhre, go-
lenica; am Leichter, tuljava, tul; f. a. Brat-
röhre, Dfenröhre.

Rohreif, der, inje. ivje; f. Raubreif.
Rohreisen, das, neka krevlja v plavžih.
Röhrein, v. a., cevčica; f. a. Röhren.
Röhren, adj., tersten, iz terstja.
Röhren, v. a., terstje brati, s terstjem
obiti, objati.
Röhren, v. n., rimen, eureti, ereti, cur-
ljati; der Hirsch röhrt, nach V. jelen ruka
(rika, buči); v. a., napraviti cev ali trobo.
Röhrenblech, f. Röhrenblech.
Röhrenbohrer, der, cevník (sveder).
Röhrenbüchse, die, f. Röhrenbüchse.
Röhrenfahrt, die, versta rorov ali cevi;
eine Röhrenfahrt von hundert Stück Röhren,
versta sto (skljenjenih) rorov.
Röhrenförmig, adj., cevkast, trobelast.
Röhrenflügel, der, gladilo.
Röhrenfenster, der, storžen.
Röhrenfornale, die, cevkasta koravda.
Röhrenleitung, die, napeljava vode po
cevih ali rorih.
Röhrenmeister, der, stérnar (V.).
Röhrenplatte, die, ploša ploša za cevi.
Röhrenschnecke, die, polz cevnjak †.
Röhrenweide, f. Hartriegel.
Röhretz, das, luknjčasta ruda.
Rohrfalk, f. Meerobier.
Rohrfeiler, der, delavec, ki puše pili in
lika.
Rohrflöte, die, pišcal, pišal, piščalka iz
terstja, terstenica (V.).
Rohrfrosch, der, žaba v terstičji.
Rohrgewächs, f. Rohrbusch.
Rohrgeschäft, das, pletenina iz terstja.
Rohrgeschwür, f. Fistel.
Rohrglanz, f. Schilfgras.
Rohrgras, das, f. Niedgras.
Rohrhalm, der, terstika, terst (eno steblo).
Rohrhirse, die, f. Futterhirse.
Rohrhobel, der, strug žlebnik (puškarski).
Rohrholz, das, les za cevi ali rore*.
Rohrhörnchen, das, polz mizarček.
Rohrhuhn, das, (Fulica), liska. (russ.
lisuha), nach Gutm. auch tukalica, plazka.
Rohrlicht, adj., močijast, terstast, terstja
podoben.
Rohrlicht, adj., cevast, cevkast.
Rohrlicht, das, f. Rohrdiendicht, Abfall.
Rohrig, adj., poln terstja, s tertjem za-
rasčen.
Rohrig, adj., cevnat, s cevkami.
Rohrlamm, der, greben tkavski.
Rohrlanne, die, verč z ljakam.
Rohrkasten, der, kašta*, korito, vodnjak,
(russ. vožojem).
Rohrknochen, f. Röhrein.
Rohrkolbe, die, Rohrkolben, der, palica

ali betica terstova, (Typha); f. Kolbenrohr,
Rarrenkolbe.
Rohrkorb, der, viternati (M.) jerbas.
Rohrkraut, das, f. Löwenzahn.
Rohrlein, das, cevka, cevčica.
Rohrleinbaum, der, cevnata kasija.
Rohrleintraut, f. Löwenzahn.
Rohrleinwurm, der, spomladanska muha;
(Serpula), cevnjak †.
Rohrleiter, der, kdor gasivno brizglo
obrača.
Röhren, v. a., vseifen, im Gartenbaue, z
nasadam cepiti, nasaditi, nasajati (V.).
Röhrling, der, cevkart; weibl. cevkarica †,
(zival v cevki ali luknji živeča).
Rohrmelze, die, f. Sumpfmelze.
Rohrmeister, f. Röhrenmeister.
Rohrmesser, der, neki nožič stolopletov.
Rohrmeise, die, morska lastovica.
Rohrmilch, f. Schafmilch.
Rohrnagel, der, obojnik (zebelj).
Rohrpeife, die, f. Rohrflöte; (neka pišcal
v orglah).
Rohrreiter, f. Rohrdommel.
Rohrsänger, der, (Motacilla trochilus),
terstni muharček, terstnica, terstna penica.
Rohrschnecke, die, ein Zahn in dem Weber-
blatt, zob (V.); die Rohrschnecken zuschnei-
den, tesati zob.
Rohrschiff, das, terstje, terstičje, medičje.
Rohrschmid, der, kovač puškar.
Rohrschnelle, die, (Arnold silvatica),
hostna ali morska terstika.
Rohrschnepfe, die, terstni kljunač.
Rohrschwalm, f. Rohrnebe.
Rohrschwall, der, kdor terstje kolje.
Rohrschuh, der, f. Rohrsänger, Beutelmeise,
Baumpfaff.
Rohrsperling, der, (Emberiza schoeniolas),
terstni sternad, böhm. rakosnik, poln.
trzcinnik); er schmyßt wie ein Rohrsperling,
jezika kakor šoja, kakor vrabec, godernja
kakor berac mokosiressel; f. a. Rohrdrossel.
Rohrstab, der, terstena palica, nach dem
Poln. u. Böhm. terstina; fig. slaba pod-
pora.
Rohrstein, der, okannelo terstje.
Rohrstod, f. Rohrschl.
Rohrstuhl, der, terstni stol, stol spleten
iz terstja.
Rohrstuhlflüchter, der, stoloplet.
Rohrteich, der, ribnik obraščen s terstjem.
Rohrteich, der, ribnik z napeljano vodo.
Rohrtrog, der, f. Rohrkasten.
Rohrvogel, f. Rohrdrossel; (Ardea minuta),
buntik (V.).
Rohrwand, die, stena s terstjem obita.
Rohrwasser, das, po rorih* ali cevih na-
peljana voda; er blieb aus wie Rohrwasser,
zmanjkalo ga je kakor vode pri koritu,
(izneuada).
Rohrweide, f. Hartriegel.
Rohrweide, der, plešic (Jan.).
Rohrwerk, das, terstenina, roba iz terstja
narejena, vsakorsno terstje.
Rohrwiese, die, travnik s terstjem in bičem.

Rohrwangel, f. Meuntöbter.
Rohrschale, die, zindra, plavžna zindra.
Rohrschnecken, das, f. Rohrarbeit.
Rohrschnecke, der, kosmato zeplo (V.).
Rohrschnecken, das, neizdelano, kosmato
jeklo.
Rohrstein, der, sirovec (poln.).
Rohruder, der, (Moscovade), neprekahnni
in nepreciščeni sladkor ali cukar.
Rohrbank, f. Ruderbank.
Rohren, f. Riemer.
Rohrer, f. Ruderer.
Rohrer, der, veliki človek.
Rohrerkrone, die, roza najviksi.
Rohring, der, povodna žaba, zelena povodna
žaba.
Rolla, okolovanje †; Beschluß per rollam,
sklep po okolovanju (in ne v seji).
Rollapfel, der, f. Kapperapfel.
Rollbank, die, klop z valjki.
Rollbar, adj., kar se da zviti.
Rollbaum, der, Haselbaum, vreteno; das
Rohr, damit die Hupflöße zu sperren, kri-
stasti prelas, vertolja ober vertilja (bei Pred-
der); f. a. Drehbaum.
Rollbett, das, postelja s kolesci ali na
kolescih.
Rollboden, f. Rollhammer.
Rollbett, das, valjavna dilja ali deska,
deska mongavica, likavnica; f. a. Mangel-
brett.
Rollbrücke, die, most na valjarjih.
Rolle, die, kolesce, kolce; eine runde
Schale, vitel. kolesce, krozek; ein Bett
mit Rollen, postelja na kolescih; Flaschen-
zug, škeropec; Rollen, f. bičjed; etwas auf
Rollen fortbewegen, nach V. na valj datje
spraviti, spravljati; an der Spule des Spinn-
rades, vreteno; eine Walze, valj, valjek,
valjar; Rollen, valjček, valjaree, valjar-
ček; in der Stampfmühle der geschweifte He-
bel an der Walze, womit der Schnabel der
Stampe in die Höhe gehoben wird, mata-
roga (V.), pečaj (Zal.); eine Mänge, f.
vičice; ein zusammengerolltes Ding, Papier,
Kort, u. f. w. svitek (zunächst ein Tragfranz),
svitek; eine Rolle Leinwand, trobela platna;
eine Rolle Tabak, klobasa (eig. Wurst), serb.
som; Rolle Seide, švira, cevka, kolo, kolce
svilo; eine Rolle Dufaten, stebriček, voljek,
kapec cekinov (zavit v papir); ein Rolle
Stroh, 180 rib; Amtrolle, f. Aufstel-
lungsbüchlein; Uffe, apisek, imenik, f. a.
Mantrolle; Klingrolle, zvonec; die Rolle
eines Schauspielers, naloga (Aufgabe), del,
rola*, umeba, zunächst die vom Schauspieler
vorgestellte Person, die Rolle Cäsars haben,
spiliti, etna Cezar biti, Cezarja igrati, nach
andern predstavljati, delati; seine Rolle
gut spielen, dobro obnasati se, vesti se;
aus der Rolle fallen, od svoje naloge zaiti, za-
ljajati, svojo nalogo zapustiti, zapustiti,
zmešati se, slabo obnasati, obnasati se, ve-
sti se, vladati se; das Betragen eines Men-
schen in einzelnen Fällen, obnasanje; er möchte
eine große Rolle spielen, rad bi imel ime-

nitno opravilo, imeniten del pri tem, rad
bi bil velik gospod, rad bi kaj veljal; eine
erbärmliche Rolle spielen, revno obnasati se,
prava reva biti; in der Baukunst, geschmör-
felter Krug; und Schlußstein, nach V. pol-
zeva podoba, polz, polček; ein stehendes
Sich, Erde, Sand, u. f. w. darüber rollen
zu lassen, mreža; eine Ruthe, Riese, derca,
driča, zleb; im Bergwerte zu Sdrja, rolen*,
neki predor; eine fehlerhafte Defnung durch
einen Damm, hudournik (V.), luknja; f. a.
Regelschnecke.
Rollenstab, das, železo pri škeropei.
Rollen, v. n., tollern, točiti se, takljati se,
valiti se, kataljati se, kotati se (St. M.),
talikati se, nach Jan. talokati se (?); der
Wagen rollt, voz derdra, ropoče, derci,
(in Bezug auf den Schall, fuarten); der
Stein rollt den Berg hinunter, kamen se
valli, katalja, se taklja, se kota s hriba
navzdol; die Erde rollt um die Sonne, zem-
lja se suče, se verti, se obrača okoli solnea;
die Augen rollen ihm im Kopfe, oči se mu
verte, se mu sučejo; der Donner rollt, ger-
mi (močno), grom buči, bobni; die Thrä-
nen rollen aus den Augen, solze iz oči dero,
teko, liso, se cede, se vale; f. a. Nieselju;
die Raubtiere rollen, zveri se gonijo, po-
jajo; f. Brunsten; die See rollt, morje va-
love zene, se zaganja; die Jahre rollen,
leta hite, lete, teko, se vale v morje pre-
teklosti; auf den Straßen rollen, begati,
tekarati po ulicah; rollend wohin gelangen,
privaliti se, pritočiti se, pritakljati se
do —, priderdrati do; v. r., die Haare rollen
sich, lasi se vijo, zvijajo, se kodrajo, zviki
se delajo; v. a., rollen machen, zatočiti, po-
točiti, točiti, zavaliti, valiti, zakataljati,
kataliti, potakati, zatakljati, takljati, za-
kotati, kotati (St.); den Teig rollen, testo
valjati, svalke delati; mittelst der Rolle,
naviti, navijati na —; das Getreide, den Sand
auf der Rolle sieben, sejati, čistiti; die Wä-
sche rollen, likati, mongati*; f. Mangel;
die Haare rollen, lase sukati; ein Papier
zusammen rollen, papir zviti, zvijati, poviti,
povijati; gerollte Gerste, tergana, mleta ječ-
menova kaša; die Saure rollt ihre Gewässer
durch das Thal, Sava vali, zene vodo po
dolu; die Augen im Kopfe rollen, oči obra-
čati, prevracati, verteti; ein Stück Zeug auf
eine Walze rollen, tkanino naviti, navijati,
namotati na valj.
Rollen, das, takanje, kotanje, valjanje.
Rollenband, das, trakovi v kolescih, kolo
: trakov.
Rollenblech, das, medni pleh* za ploše,
ploše pri zebliih.
Rollenblei, das, čisti svinec v ploščah.
Rollenförmig, adj., valjast, valjkast, z
zavinki.
Rollenneid, der, zavist med glediščnimi
igraveri zavolj rol.
Rollenmaschine, f. Regelschnecke.
Rollenstab, der, tobak v klobasah, nach
V. prednceo, predeni tobak, debeli tobak.

Roller, der, valjavec, valjač; ein Rater, mačok; ein altes untaugliches Pferd, merha, kleka.
 Rollerde, die, durchgerollte Erde, presejana perst; nachrollende, herabrießende Erde (mont.), mlevka; f. a. Gerölle, Gelschiebe.
 Rollsaß, das, zebljarski sukavni sodce (V.).
 Rollschuh, der, noga s kolesam.
 Rollgerste, die, zimski ječmen, šestoverstnik.
 Rollholz, das, valjar, valj leseni; f. a. Mangelbrett, Sagebuche.
 Rollig, adj., melinaat, sipnat, svet, ki se melje, ki se melini ali siplje.
 Rollieren, v. n., f. Circulieren, (okolovati).
 Rollkammer, die, valjavnica, izba za likanje perila.
 Rollkasten, der, grod monge ali likavnice.
 Rollkuchen, der, potica (für povitica), gubanica oder gibanica.
 Rollman, die, polh.
 Rollmessing, das, naj tanši (pasarska) med.
 Rollreifen, der, peš, na kolescih.
 Rollständer, das, konjček na kolesih.
 Rollstühle, die, brislja, brisavka na valjarji.
 Rollstuhl, der, sipavni šah.*
 Rollschleife, die, skerpec, (nach andern Skripec), kolo.
 Rollschlange, die, neki zavit polz.
 Rollschwanz, der, zvitorepka (žival).
 Rollsieb, das, mreža (za pesek).
 Rollstein, der, valjasti kamen.
 Rollstuhl, der, klobučarski valjek.
 Rollstuhl, der, stol na kolescih.
 Rolltabak, f. Rollentabak.
 Rolltuch, f. Rollschleife.
 Rollvorhang, der, zastor, predgrinjalo (poln. u. böhm. zaslon) na valjarjih, rulleta*.
 Rollwagen, der, auf Scheiben stehender Wagen, nach V. kolea, pl., otroški voziček; f. a. Laufband.
 Rollwache, die, likavno, valjavno perilo, perilo, ki se mora likati ali mongati.
 Rollzeit, die, der vierfüßigen Raubthiere, hoja po plemenu, gonjenje; f. Brunst.
 Rollzunge, die, (Lingua spiralis), zviti jezik.
 Rom, n. Rim; Rom ist nicht in einem Tage erbaut, na enkrat se ne zozida grad.
 Roman, der, roman, zmišljena pripoved.
 Romanendichter, der, zmišljavec, pisavec romanov.
 Romanensetzer, der, bravec romanov.
 Romanhaft, Romanhaft, adj., romanu podoban, kakor se bere v romanu, romansk.
 Romantisch, die, romantika*.
 Romantisch, adj., romantičen, romantišk; schön, anmuthig, reizend, prelep, mičen, mikav.
 Romane, die, romanca, poln. romansa.
 Romei, f. Camille.
 Römer, der, ein Weinglas, kupica, kozarec; svetovavnica v Frankfurtu ob Majnu.
 Römersahrt, die, romanje (po odpuške).
 Römerling, der, pokaženi Rimljan.
 Römermonat, der, dnar, ki so ga nekdanji

nemški stanovni dajali v dnarnico nemška cesarstva.
 Römeru, v. n., obnašati se po rimsko.
 Römering, die, petnajstletnica †, indikeija †.
 Römiß, adj., rimsk; das römische Recht, rimsko pravstvo, rimske postave; römischer Kummel, rimski kmin; römisch-katholisch, rimsk katolišk. rimsko-katolišk.
 Römling, f. Römerling.
 Römmer, der, ein an den Füßen gezeichnetes Schaf, nach V. na nogah mazana, pikasta ovca.
 Rönde, f. Ründe.
 Ronden, das, f. Rundgefäng, Ringelgedicht.
 Rondel, das, okroglina, okroglo planišče, planišce, nach V. krozec.
 Rönne, das, f. Gerinne.
 Rönuel, das, izlivek pri jezu.
 Roon, adj., rahel.
 Roon, der, f. Raub; im Schiffswesen ein Ver Schlag auf dem Decke, oboj.
 Roon, das, sat, coll. satje, satovje.
 Roonfelle, die, (Wachsfen), der Unrath, welchen das geschmolzene Wach ablegt, zindra, žmikule.
 Roquelauer, der, popotni plašč, plajš.
 Roratemesse, die, f. Messe.
 Rösch, adj., kerhek, hrustljast; rösch gebackenes Brod, zapéčen kruh, ki v ustih brusta; f. a. Spröde.
 Rösche, die, der Fall, die Neigung eines Flusses; f. Gefälle; im Bergbaue, vodnik (jarek), vodni jarek ali rov.
 Röscheit, die, kerhkost.
 Röschen, v. a., mont. jarek ali grapo rezati, kopati; f. a. Röstten.
 Rosa, f. Rosenfarben; sub rosa, skrivno, s pogojem molčanja, (da se nikomur ne pové).
 Rose, die, Entzündung, f. Rothlauf; (Rosa), Blume, roza (auch in andern slav. Munda), goščavka, gošavka, roza vertnica (Gartrose), altsl. šipk u. šipok; dim. Röschen, rozica, vertnica, gošavica; wilde Rose; f. Hagbuttenrose; die Rose von Jericho, Jerihunska roza; Rosen streuen, pšlúden, rozice sipati, tergati; fig. veselje delati, uživati; die Rosen seiner Wangen, njegovo cvetoče obličje, rudeče lica, böhm. rumenee; unter Rose, sub rosa. f. Rosa; Rosen an Blättern der Eiche, Weiden, Buchen, v. i. der erhabene, reichliche von Ziefern bewohnte Anwech, jagoda; am Luche, roza; Wandrose, Rose aus Edelsteinen, roza, rozica; keine Rose ohne Dornen, vsaka roza ima ternje (dražje); Zeit bringt Rosen, čas vse napravi; ich bin auch nicht auf Rosen getettet, ich tanze auch nicht auf Rosen, tudi jez ne počivam na rožah; t. j. tudi meni se ne godi najboljši.
 Rosen, in Bfsg. rožni, rožasti, rdeči, prelepi.
 Rosenader, die, Franetader, materničasta žila (V.), rožna žila.

Rosenalazie, die, rožna akacija.
 Rosenalor, f. Aloe.
 Rosenalter, f. Rosenzeit.
 Rosenangestalt, Rosenantlit, das, rudeče, rozi podobne lica.
 Rosenapfel, der, cebular (Zal.); f. a. Sagebutte.
 Rosenartig, adj., rožast, vertničast, rozi podobn; (med.), čenast.
 Rosenau, die, trata z rožami obsajena.
 Rosenauzug, der, rožni izlecek.
 Rosenbade, die, pot vesela, polna rož.
 Rosenbalsam, der, rožno mazilo.
 Rosenband, das, rožnati, rožnati trak.
 Rosenbaum, der, vialki rožni germ; (Rhododendrum), planinsko mazilo.
 Rosenbeere, bir, f. Sagebutte.
 Rosenbeck, das, rožna, vertnična gredica.
 Rosenbekant, adj., z rožami ovenčan, z rožnim vencam.
 Rosenbett, das, rožna postelja, postelja iz rožnih peresc.
 Rosenbiene, die, (Apis certaneularis), Zap-penbiene, črna böcla rožarica, mala, rumena böcla.
 Rosenbirn, die, hruska rožnica.
 Rosenblatt, das, rožni list.
 Rosenblume, die, naki morski jez.
 Rosenblüthe, die, roza.
 Rosenbräutigam, adj., rožnat, rožnoson (schl.).
 Rosenbohrer, der, naka šikarica (osa).
 Rosenbusch, der, rožni germ.
 Rosenbusen, der, rožnate nadra.
 Rosendorn, das, f. Sagebuttenstrauch, Gunderose.
 Rosendust, der, rožni dah, vonj.
 Rosenessig, der, rožni kis ali jesih*.
 Rosenfah, adj., rumenkast kakor vela roza.
 Rosenfarbe, die, rožna, rožnata, lepo rudeča barva.
 Rosenfeste, die, Doldenerbse, česuljasti, gručasti grah.
 Rosenfarben, Rosenfarb, adj., rožnobarven, rožna barve, rožnat, rožno rdeč, cvetec.
 Rosenfeste, die, rožarica (smokva).
 Rosenfeld, f. Rosenbeck.
 Rosenfisch, das, rožno podovanje, obhajanje.
 Rosenfener, das, rožna rudečoba.
 Rosenfinger, die, rožni perst.
 Rosenfingerig, adj., rožnopersten, rudečopersten, rožnih perstov, rožnorok.
 Rosenfittig, der, rožna perot.
 Rosengarten, der, rožni vert, rožnjak.
 Rosengrün, f. Rosenbüsch.
 Rosengrün, f. Rosenantlit.
 Rosengrün, die, rožasta, sprelepa podobn.
 Rosengestände, f. Rosenbüsch.
 Rosengestirn, das, rožno rudeča zvezda.
 Rosengewand, das, rožnobarvna obleka, rožnato oblačilo.
 Rosengewinde, die, rožni venci (obešeni).
 Rosengewöl, das, rdeči oblačilo.

Rosenglanz, der, rožni svit, lesk, rudečokasta svetloba.
 Rosenglanz, die, žareča rdečoba rož.
 Rosengrille, die, rožni skeržat.
 Rosengrüt, das, eine Art gebiegene Hinf-virtiol, roževeo †.
 Rosenhast, adj., rozi podobn, rožast.
 Rosenhau, der, rožni log, serb. gaj.
 Rosenhand, die, rožna, lepa roka.
 Rosenhauch, der, rožni duh.
 Rosenhaupt, das, z rožami ovenčana glava.
 Rosenhede, die, živica iz rožniga germovja.
 Rosenholder, f. Wachholunder.
 Rosenholz, das, rožno drevo, rožni les; f. a. Rhodischerholz.
 Rosenhölzlein, das, olje rožniga drevesa.
 Rosenhonig, der, rožni med.
 Rosenhügel, der, rožni griech.
 Rosenjahr, f. Rosenzeit.
 Rosenjungend, die, cvetoča mladost.
 Rosenjüngling, der, cvetoči mladenc.
 Rosenkäfer, f. Goldkäfer.
 Rosenkätzchen, die, taščica, taščica, šmarnica.
 Rosenkette, die, verižica iz rož.
 Rosenkleid, f. Rosengewand.
 Rosenknope, die, rožni, šipkov popek, pucek; fig. cvetoča deklica.
 Rosenknospig, adj., z rožnimi popki.
 Rosenlohl, der, rožni ohrov.
 Rosenkoralle, die, rožasta korald.
 Rosenkranz, der, rožni, rožnati venec, rožne iz rož; Paternoster, molek, čislo, rožnikranec*, paternoster*, poln. u. böhm. rožanec, serb. auch krunica (kronica).
 Rosenkranzförmig, adj., molkast.
 Rosenkranzler, der, molkar.
 Rosenkranzstunde, f. Pimpernuß.
 Rosenkrone, f. Rosenkranz.
 Rosenkupper, das, rudeča mod, rudeča mednina.
 Rosenlager, f. Rosenbett.
 Rosenlaube, die, rožna senenica, lopa.
 Rosenland, der, rožasti lak.
 Rosenlaub, die, rožna us ali mušica.
 Rosenlaub, das, rudečkasta linc.
 Rosenlippe, die, rožnata, rudeča ustnica.
 Rosenmädchen, das, am Rosenfeste, rožnica z rožami ovenčana deklica, rožarica.
 Rosenmonat, der, f. Mai, Juni und Juli.
 Rosenmund, der, rudeče usta.
 Rosenmündig, adj., rudečeušten, rudečousten, rdeči ust.
 Rosennarzisse, die, rožni narcis.
 Rosenöl, das, rožno olje.
 Rosenpappel, die, (Studentenblume), (Malva alcea), rozlin.
 Rosenreich, adj., rožnat, poln rož.
 Rosenroth, adj., rožast, rožno rdeč, rudeč kakor roza; f. a. Rosenfarben.
 Rosenroth, das, f. Rosenfarbe.
 Rosensaft, der, rožni sok.
 Rosensalbe, die, rožna maža.
 Rosenschwein, f. Rosenlicht.
 Rosenschimmer, f. Rosenglanz.
 Rosenschwamm, der, šipkova goba.
 Rosenschwinge, f. Rosenfittig.

Rosenfirup, f. Rosenfist.
 Rosenfontag, der, tretja nedelja po veliki noči.
 Rosenfpath, der, rožnik †.
 Rosenpur, die, veseli slod.
 Rosenstahl, der, štajersko rdeče jeklo.
 Rosenstein, der, rožni drevnik †, rožica †, rozeta *.
 Rosenstich, der, rozasti šiv (V.).
 Rosenstock, der, rožni germ, vertnični germ, zlasti eno steblo, rožina (Pot.).
 Rosenstrau, der, rožni, vertnični germ, germovje.
 Rosenstrahl, der, rudeči žarek.
 Rosenstrauß, der, zvezek, poveljok rož.
 Rosenthal, der, rožna dolina.
 Rosenthau, der, rudača rosa, moka.
 Rosenwange, die, cvetoče lice, rdeče lice.
 Rosenwald, der, rožno germovje, rožna šuma.
 Rosenwangig, adj. rudočeličen, cvetočeličen, rdečih, cvetočih lic.
 Rosenwasser, das, rožna voda.
 Rosenweg, der, pot z rožami obsajena, prevesela pot.
 Rosenweide, f. Bachweide.
 Rosenwidler, der, neka gosenica na rožah.
 Rosenwoche, die, veseli teden, časok.
 Rosenwooge, die, rdeči val.
 Rosenwolke, die, rdeči oblak.
 Rosenwurz, die, rožni koren.
 Rosenzeit, die, rožno cvetje, čas, kadar rože cveto; fig., cvetoče, mlade leta, blagi, sladki čas.
 Rosenzinn, das, rožni kositer.
 Rosenzucker, der, rožni cukor *.
 Rosette, die, rožica; f. a. Rosenstein.
 Rosicht, adj., rožast, vertničast, roži podob.
 Rosig, adj., rožnat, cvetoc, prelep, rdečkast, mil, sladek.
 Rosinante, die, merha, kleka, kljuse.
 Rosinca, pl., suho grozdje, posušeno, venjeno grozdje, cvebe *.
 Rosincubad, das, umivanje s sokom iz suhiga grozdja.
 Rosincubaden, der, potica s snhim grozdjem ali cvebi.
 Rosinenmann, der, kdor prodaja suho grozdje, cvehar *.
 Rosinentaule, die, omaka iz suhiga grozdja ali cveb.
 Rosinfarben, Rosinroth, f. Hochroth.
 Röselich, f. Rosicht.
 Rosmarin, der, (Rosmarinus), rozmarin, in anberu D. rozmarin*; wilber Rosmarin, f. Mutterkraut.
 Rosmarin, in der Bfsg. rozmarinov.
 Rosmarinapfel, der, rozmarinar, rozmarinec.
 Rosmarinesig, der, rozmarinov kis.
 Rosmaringelb, der, (ungarisches Wasser), rozmarinovec, ogerska vodka.
 Rosmarinheide, die, (Andromeda), divji rozmarin.
 Rosmarinöl, das, rozmarinovo olje.

Rosmarinstengel, der, rozmarinovo steblo.
 Rosmarinstrauch, der, rozmarinov germič.
 Rosmarinwasser, das, rozmarinova voda.
 Rosmarinweide, f. Haarweide.
 Rosmarinwein, der, rozmarinovo vino.
 Rosmarinweig, der, rozmarinova vejica.
 Rosomal, der, rossomak *.
 Ros, das, in der Bienenzucht, f. Roß; im Bergbau, bei den Riemern, in der Baukunst u. s. f., kobila, koza, konj, tudi neka ogljarska mera na Ogorskem; für Pferd, konj; f. Pferd; zlasti konj za boj, za vojsko; sich auf Ros schwingen, zagnati se, zaviti se, na konja, zasesti konja, zu Rosse, na konji, jezde.
 Rosz, in der Bfsg. konjski; f. a. die Zusammenfügungen mit Pferde —.
 Rosader, die, konjska žila.
 Rosameise, die, velika, konjska mravlja.
 Rosampfer, die, vodna kislica.
 Rosapfel, der, konjska figa*, koojšček, kooj šek.
 Rosarznei, die, zdravilo za konje, konjsko, presilno zdravilo.
 Rosarzt, der, konjski vrac, zdravnik.
 Rosbad, der, konjski studenec, koojšček, koojšek.
 Rosballet, das, konjski ples (V.).
 Rosbalsam, der, konjska meta.
 Rosbändiger, der, krotivec konj, konj, konjski krotivec.
 Rosband, der, neka debela sliva, konj.
 Rosbeere, f. Heibelbeere.
 Rosbejähant, adj., z vpreženimi kooji.
 Rosbejähmer, f. Rosbändiger.
 Rosbohne, f. Pferdebohne.
 Rosbremse, die, konjski obad, brencelj.
 Rosbube, der, konjski fant, konjarče.
 Rosbusch, der, čop žim.
 Rosbede, f. Pferdebede.
 Rosdiebst, der, tlaka s konji.
 Rosdrossel, f. Ringdrossel.
 Rosdommel, f. Nohrdommel.
 Rosegel, der, konjska pijavka.
 Rosfelsen, das, f. Sufelsen.
 Rosfellsprung, der, auf dem Schachbrette, poteg konjica, konjičev skok, tekaraoje.
 Rosfen, v. n. goniti se, pojati se; die Sente roffen, kobila se poja, gre po plemenu, poln. palié sie.
 Rosfente, die, divja raca.
 Roslauf, der, konjski dir.
 Rosfarrern, der, praprot (velika).
 Rosfengel, der, konjski komorac.
 Rosfleisch, das, f. Pferdefleisch.
 Rosfüßig, adj., s konjskimi nogami.
 Rosgarten, der, konjski vert.
 Rosgeier, f. Geieradler.
 Rosgelb, f. Raufgelb.
 Rosgeschirr, das, konjska oprava.
 Rosgeschmeide, das, konjski kinč *.
 Rosgeschpann, das, konjska vprega.
 Rosgras, f. Sontgras.
 Rosgurt, f. Wandgurt.
 Roshaar, das, im Allgem. konjska dlaka; die Haare der Mähne und des Schweifes,

zinn. in Cl. Zinja (M., auch böhm.), in Kl. Laxanica (Gutm.).
 Rosshandel, der, kopčija s konji, konjarjenje, konjarija, konjarstvo; Rosshandel treiben, konjariti; beim Rosshandel gewinnen, prikonjariti; dabei verlieren, zakonjariti.
 Rosshändler, der, konjar (auch Rosfnecht), kupcevaec s konji.
 Rosshären, adj., zimnat, zimast, iz žime.
 Rosshärnig, der, sita, pl., zimovina.
 Rosshcer, das, truma konj, konjica (konj-nica).
 Rossherbe, die, erada, čeda konj.
 Roshirt, der, konjski pastir.
 Roshus, der, konjsko kopito, konjski rog.
 Roslig, adj., rofije Stute, kobila, ki se poja.
 Rosläser, der, govnač, govnoberbar; der geborn, rogač, klošnar, klešar.
 Roslamme, der, čezala konjsko; f. a. Rosshändler.
 Roslampf, der, boj med konji, s konji.
 Roslanit, die, (Aesculus hippocastanum), divji kentanj.
 Roslette, f. Verglette.
 Rosröde, die, grebelj, ki jo vlečejo konji.
 Rosrümel, der, divji kumin.
 Rosrundig, adj., konj vaju, kdor umé s konji ravnat.
 Rosruß, die, maštan, ki jo gonijo konji.
 Rosruttig, f. Suttig.
 Roslauf, der, tek, dir konjski.
 Rosleder, das, konjina, konjsko usnje.
 Rosleiber, f. Rößler.
 Roslein, das, konjic, konjiček; an der Weige, kobilica.
 Rosleiter, der, kdor umé konje voditi in kretati.
 Rosler, der, irbarski pačuh.
 Roslinnen, das, hodnično platno.
 Rosmähne, die, griva konjska.
 Rosmann, der, (Centaurus), polkonj, polčloveka pol konja, (po basni).
 Rosmarin, der, konjski semenj ober sejim.
 Rosman, das, gobec (konjski); f. a. Wallros.
 Rosmenich, f. Rosmann.
 Rosmilch, die, kobilje mleko.
 Rosmist, der, konjski gnoj.
 Rosmühle, die, konjski mlin.
 Rosmühle, f. Sommerproffe.
 Rosmüller, der, lastnik konjskiga mlina.
 Rosmünze, die, konjska meta.
 Rosnagel, der, podkovni žebelj.
 Rosnase, f. Pferdennase.
 Rosoli, Rosoglio, rozalj, rozolja; Rosotibrenner, händigt, rozoljar.
 Rospappel, f. Rutenpappel; Suttig.
 Rospahl, der, kol, an kteriga je konj privexan.
 Rospflaume, die, f. Eierpflaume (nach M. konjsica, nach Gutm. sterboncelj).
 Rospotci, f. Rosmünze; Rospfessel.
 Rosprell, der, konjski vir. Hipokrena.
 Rospreigel, f. Nohrdommel.
 Rosröde, f. Zaurübe.

Rosschiff, das, ladija, ki jo vlečejo konji.
 Rosschwanz, der, konjski rep; f. a. Kantenkraut.
 Rosschwanzbaum, f. Sadebaum.
 Roschwefel, der, konjsko žeplo.
 Roschweif, der, konjski rep; ein türkisches Ehrenzeichen, tug* (türk.), bunček; ein Reiter mit einem Roschweife, nach V. grivar.
 Rosstall, der, konjski hlev, konjska staja, konjarnica.
 Rosstert, f. Roschwanz.
 Rosstanz, f. Rosballer.
 Rosständer, der, konjski menjavec, konjnar.
 Rosstreiber, der, konjski gonjač.
 Rosstümmler, f. Vereiter.
 Rosveildchen, das, pasja vijolica.
 Rosvoll, f. Reiterel.
 Roswagen, der, voz z vpreženimi konji.
 Roswärter, f. Pferdewacht.
 Roswedel, (nach Jarn. pahaljoa), f. Roschweif.
 Rosweide, f. Bruchweide.
 Roswerk, f. Rosluft.
 Roswilde, die, grahora, f. a. Feldwilde.
 Roswürfel, f. Rosläser.
 Roswurm, der, konjska glista.
 Roswurz, die, konjska, kozja potica; f. Eberwurz.
 Roswurzeln, f. Zaurübe.
 Roszahn, der, konjski zob.
 Roszamm, der, berzda, uзда, uzda.
 Roszeit, f. Brunst.
 Roszucht, die, konjska reja, reja, ravnanje konj.
 Ross, der, auf den Fenerherden, roß*, roß*, Russ. rešetka (za prazenje); im Bauwesen, brana; Gitter, mreže zelezne; Ross am Helme, f. Selbgritter; mont. germada rude in derv, tudi žgana ruda; beim Ralfbrennen, apnenica (iz derv zložena, ne zidana) in tudi, kolikor se ob enem sozge; Ross (ohne vielfache B.), an den Metallen, (rubigo), rja, oder erja, rjavina, erjavina; dem Roste ausgefetzt sein, na rji biti; Ross legen, aufsetzen, zarjaveti, rjaveti, rja se prijema, se je prijela česa; am Getreide, Brand, snet, čorn, smod, auch rja, f. a. Brand, (Reirost), Eiserrost, svinčena rja, zelezna rja; der Rost zerfrisst das Eisen, rja razjeda, je razjedla železo; mont. neka rudna raztopnina, rja; in den Münzen, primas; in den Bienenzöcken, f. Roß.
 Rosz, in Bfsg. prazni, prazivni; rjav, zarjav.
 Rossthand, das, rjavi trak.
 Rossteeß, f. Rossteeß.
 Rosstett, das, (mont.), žgalisč f.
 Rosstirn, die, maslenica.
 Rosstracht, der, prazena govodina, prazole (M.), gewöhnl. berzole, (serb. perzolica von perziti), na roštu prazeno meso, f. a. Carbonade.
 Rosstrau, adj. rjav, erjav, rujav.

Rothhut, škerlatnik, f. Cardinal.
 Rothlamig, *adj.*, z rdečim grebenam.
 Rothlappchen, das, (verächtl.) f. Cardinal.
 Rothlehlchen, das, (Sylvia rubecula), ta-
 ščica, tasica.
 Rothlehlchenholz, f. Schlingbaum.
 Rothlohl, der, rdečkasti ohrov.
 Rothkopf, der, eine Person, ein Thier des
 männlichen Geschlechtes, rdečoglaveo, roseeo
 (V.); weiblichen Geschlechtes, rdečoglavka;
 rothköpfige Kuh, rumenka; f. a. Rothhals;
 neka rdečoglava želna; rdečoglavci srakoper.
 Rothlöppig, *adj.*, rdečoglav, rdečolas, rjav.
 Rothkraut, das, rdeče zelje.
 Rothkruiser, das, med iz žlindre.
 Rothlauf, der, die Rose, (erysipelas) šen.
 (nach V. a. psen), jarboleo, russ. u. böhm.
 roza; die rothe Ruhr, f. diese; bei Pferden,
 bei Schafen, šen, jarboleo, verbanceo; bei
 Schweinen, pereči ogenj.
 Rothkraut, f. Robertskraut.
 Rothlein, f. Rothföhre.
 Rothlich, *adj.*, rdečkast, gewöhnlich rdečk-
 kast geschrieben; röhlich von Angesicht und
 Haaren, rjav; als Hauptwort männl. rja-
 veo, *dim.* rjavček, rjavček; weibl. rjavka.
 Rothlichbrunn, Rothlithgelb, *adj.*, rdeč-
 kasto rjav, rjav, rdečkasto rumen.
 Rothling, der, (Sylvia Phaeniceus), po-
 goreček, rdečorepka; (Sylvia Fithys), ilov-
 čica; neka riba belica, posterv; neka goba,
 turek.
 Rothmachung, die, delanje dnarjev, v kte-
 rih je več med, kakor pa srebra.
 Rothmantel, Rothmäntler, der, serežna-
 nec; človek v rdečem plašoi.
 Rothmaus, f. Lemming.
 Rothmetall, das, rdečkasti mesing.
 Rothmündig, *adj.*, rdečouston, rdečih ust.
 Rothmilch, f. Mäden; človek z rdečo
 kapo.
 Rothnase, die, rdeči nos, človek z rdečim
 nosam.
 Rothnasig, *adj.*, rdečonos.
 Rothnucken, f. Blutharnen.
 Rothnuß, die, rdeči lešnik (von leša, Met.).
 Rothpilz, der, f. Birkenchwamm.
 Rothrad, der, rdečosuknar.
 Rothrädig, *adj.*, v rdeči sukaji.
 Rothrüster, der, rdeči amerikanski brest.
 Rothschengel, der, rdečonogi ključnao.
 Rothschimmel, der, rdeči sivec, serec (V.).
 Rothschimmelicht, *adj.*, belkasto rdeč.
 Rothschlägel, f. Gimpel.
 Rothschmied, der, f. Kupferschmied.
 Rothschuabel, der, rdečokljunec (ptič),
 rdečokljunka (ptica).
 Rothschußelig, *adj.*, rdečokljun.
 Rothschür, die, bei den Zimmerleuten, te-
 sarska znora ali verca.
 Rothschwanz, der, Rothschwänzchen, das,
 (Motacilla erithacus), smarnica, bei Gutm.
 brojica; russ. gilj; f. a. Rothkopf; rdeči
 kos.
 Rothseitig, f. Rothbrüchig, Rothhart.
 Rothspecht, der, f. Buntspecht.

Rothstein, Rothstift, f. Röthel.
 Rothstert, f. Rothschwanz.
 Rothstrahlig, *adj.*, žarec, z rdečimi žarki.
 Rothstreifig, *adj.*, z rdečimi lisami, pro-
 gami, rdeče pisau, pasast.
 Rothstrumpf, der, človek z rdečimi no-
 gavicami.
 Rothtaune, f. Rothfichte.
 Rothvogel, der, zagoreček; f. a. Bluffint;
 Gimpel.
 Rothwälsch, das, latovsko, cigansko; die
 rothwälsche Sprache, latovski jezik, latin-
 ski jezik, plaščurski, plašurski jezik; splot
 nerazumljiv jezik, ki se v nepoštenem na-
 menu ali smešno rabi; f. a. Kanderwälsch.
 Rothwängig, *adj.*, rdečolien.
 Rothweide, die, beka (rdečkasta).
 Rothwild, Rothwildbret, das, rdečkasta
 divjačina, t. j. jeleni in kosute.
 Rothwurst, die, Blutwurst, kervavica, mu-
 lica.
 Rothwurz, f. Birkwurz.
 Rothwüßling, f. Rothlehlchen.
 Rotiren, v. n., točiti se kakor kolo.
 Rotte, die, truma, tropa, trop, množica,
 kup, derhal, bei Gutm. auch das kroat.
 u. serb. četa und nach M. saka; bei den
 Schlächtern, dvoje goved, ovac (za mesni-
 co); eine Rotte Dirbe, latinska derhal;
 (mil.), russ. u. poln. rota*; kolikor je mož
 drug za drugim, nasproti pa pomeni „Glieb“,
 „versta“, može drug poleg drugjega sto-
 ječe.
 Rotteln, f. Röheln.
 Rotten, v. a. u. r., skupiti, skupljati kaj,
 se, zbrati, zbirati se, (v trope), puntati
 se, nach V. sterniti, strinjati se; f. a. Zu-
 sammenschichten; ich will ihn mitten aus sei-
 nem Wolfe rotten, potrebil ga bom izmed
 njegoviga ljudstva, f. über Ausrotten; v. n.,
 für Faulen, f. dieses.
 Rottengeist, puntarstvo, f. Parteigeist.
 Rottenmacher, der, puntar.
 Rottenmacherin, die, pantarka.
 Rottensüßter, f. Rottenschwamm.
 Rottenweise, *adv.*, truma za trumo, tro-
 pama, trop za tropam, v tropih; po čredi.
 Rotterei, die, skupljanje, puntarija, sha-
 janje v trope.
 Rottgans, f. Baumgans.
 Rottgefell, der, puntar, ki se udeležil ka-
 ke puntarske trume.
 Rottiren, f. Rotten.
 Rottland, f. Rodeland.
 Rottmann, Rottmeister, der, f. Corporal.
 Rottung, die, f. Zusammenschichtung.
 Rottvogel, f. Rothvogel.
 Rottzehente, der, desetina od kerčevine
 ali laza.
 Rotulation, f. Inrotation.
 Rotuliren, f. Inrotuliren.
 Rotulus, der, zavoj spisov (pravdnih).
 Roth, der, (in Preußen Schnotter), smerkelj,
 in St. auch ozger oder vozger (auch böhm.,
 russ. und poln.), gen. vozgra; russ. auch

vonja; eine bekannte Pferdekrankheit, smer-
 kelj, wird nur *adj.* gehört, smerkav konj
 (Dr. Bl.).
 Rogalann, der, kislil kameu.
 Rogbart, f. Rogmael.
 Rogbrühe, die, anat. medeljustva gerča.
 Rogge, v. n., smerkav bitij; smerkelj se
 mu eedi iz nosa; smerkati.
 Roggisch, der, Schleimisch, smerkavica†,
 böhm. pulec.
 Rogig, *adj.*, smerkav, smerkljiv, in St. a.
 ozgriv, vozgriv, (auch böhm., poln. u. russ.),
 zasmerkan, asmerkan; mit dem Rog be-
 huffet, smolikav.
 Rogigkeit, die, smerkavost, vozgrivost,
 smolikavost.
 Rogklober, Rogkolbe, f. Roggisch.
 Roglappen, der, ruta za nos.
 Rogling, Roglöffel, der, smerkavec, smer-
 kovec, amerkolin, nach M. vozgrivec, smer-
 kljivoc.
 Rogmael, das, Rognase, die, smerkavec,
 smerkava stroge; f. a. Roglöffel.
 Rogschlägel, der, ein zur Nase hinaushängen-
 der Rog, sveča, smerkelj (ki visi iz nosa).
 Rogschnecke, die, smerkavi, geli polz.
 Rogschwefel, der, konjsko zeplo.
 Rogverdächtig, *adj.*, rogvverdächtige Druße,
 kuzina smolika.
 Ronge, f. Roth.
 Ronlade, (musik.), f. Rauscher.
 Ronreau, f. Rottvorhang.
 Ronreien, f. Cirulieren.
 Ronre, die, pot; er wird seine Ronre über
 Laibach nehmen, skoz Ljubljano pojde, skoz
 Ljubljano jo bo udaril, mahnil; f. a. Nicht-
 tung.
 Ronrine, die, vajenost, zvedenost, roč-
 nost; navada; aus der Ronrine kommen, od-
 navadii se, f. Umgebung.
 Ronruier, der, skušeneec; kdor kaj po
 skušnji zna in ne iz bukev ali šole.
 Ronruieren, v. n., navaditi se, vaditi se,
 ronruiri, vajen, naučen, ročen, zveden v
 čem, f. Einüben.
 Ronvert, f. Baumspah.
 Ronval, *adj.*, kraljevsk, kraljev, f. Königlich.
 Ronvalis, der, kraljev (človek), kraljevce†,
 die Ronvalisten, kraljevi.
 Ronbbe, f. Ronbe.
 Ronbberg, f. Holzberg.
 Ronbe, die, (Brassica rapa), die große weiße,
 repa, (in allen slav. M.); *dim.* Rübchen,
 das, repica; Wasserrübe, vodena repa,
 böhm. vodnice; Rübchen essen, repo jesti,
 gervärselte, gedünstete Rübe, kerhjlanka,
 (V.), nach Gutm. gekümmelte Rübchen, smod-
 nice; eine gekochte ganze Rübe, oblica; eine
 gebratene ganze Rübe, smojka, bei Gutm.
 auch pooka, (pečena repa); sogenannte Lam-
 perrübe, kosonica (V.); saure Rübchen, se-
 kalicina (Gutm.); geriebene, ribanica (Gutm.);
 rothe Rübe, pesa, auch rona (Gutm.); gelbe
 Rübchen, korenje (in and. slav. M. merkev);
 eine eingele, koren; in Hirse gekochte Rübe,
 prosenica; f. a. Rößlrübe; ein Gericht Rüb-

ben, repa; welle Rübchen, olupki, posušena
 repa; ruzgelige, saftlose Rübe, nach Jan.
 vrapavica; Jemanden ein Rübchen schaben,
 nach V. komu korenček stergati, (a. böhm.
 mrkvičku stroulhati), t. j. smeja se komu
 podergati s kazavnim prstam desne roke
 po kazavniku leve; wie Kraut und Rübchen
 durcheinander gemengt, prava čobodra, pravi
 riet; bei Pferden, Schwanzrübe, mesnati del
 repa, sterzen konjskiga repa; weißes Rüb-
 chen, f. Kapuzel; tudi neki polzi.
 Rubel, der, eine russische Silbermünze, (100
 kopeken), rubelj, russ. rublj; ein halber
 Rubel, russ. poltina.
 Rübchen, in Figg. repni.
 Rübender, der, repa, njiva z repo obse-
 jana; nach der Ernte, repišče, repise.
 Rübentapfel, der, nach Gutm. replja.
 Rübentartig, *adj.*, repnat, repi podobn.
 Rübentau, der, sejanje, ravnanje, pride-
 lovanje repe.
 Rübentee, das, gredica z repo obsejana.
 Rübentblatt, das, cima, *coll.* repno pörje,
 šavje, šavje.
 Rübentboden, der, tla za repo dobre.
 Rübentfeld, f. Rübender.
 Rübentfliege, die, muha reparica.
 Rübentförmig, *adj.*, repi podobn. repnat
 ober repast.
 Rübentfresser, der, repar, repojedec.
 Rübentgarten, der, repni vert; f. a. Rüb-
 ender.
 Rübentgrube, die, repna jama, nach Gutm.
 bednica, beznica u. repnica (auch Rüb-
 enwasser).
 Rübenthahnenfuß, der, gomljasta zlatica.
 Rübentherbel, der, f. Kälberkropf.
 Rübentrost, f. Rößlrübe.
 Rübentrau, das, nach Gutm. u. V. nat-i,
 (auch böhm.), cima, meteucica (Gutm.);
coll. repno pörje, šavje, šavje; das Rüb-
 entrau an den Rübchen abschneiden, repo
 obrezovati.
 Rübentlampe, die, repna, iz repe narejena
 svetilnica, norec.
 Rübentland, das, repna dožela, f. a. Rüb-
 ender.
 Rübentrapuzel, der, rumeni ali franco-
 ski motavilec.
 Rübentrettig, der, čerova redkev ali redkva.
 Rübentseme, der, repno seme.
 Rübentstängel, *pl.*, olupki repni, alelaja.
 Rübentstich, der, obribek, obrezek repni.
 Rübentwasser, das, von saueren Rübchen,
 repnica.
 Rübentweißling, der, motulj repar.
 Rübentfaat, die, f. Rübentfaat.
 Rübentfaat, der, Rübentfaat, (Brassica nap-
 us), Rüb, Reps, eine Delspanze, ogerščica,
 ogeršica, repica (auch serb. u. böhm. neben
 repka), unrichtig, gorščica, welches Senf be-
 deutet; eine Art davon, bivec.
 Rübentfaatöl, f. Rübentöl.
 Rubicell, der, rubicel.
 Rubin, der, rubin, etwa rdečoin, (analog.
 skorlatin).

Rubinapfel, der, rubinar.
 Rubinet, der, f. Rubinapfel.
 Rubinfarbe, die, rubinasta barva.
 Rubinfarben, *adj.*, rubinast.
 Rubinfluß, der, narejeni, nepravi rubin; rubinov golat.
 Rubinring, der, perstan z rubinam, rubinov persten.
 Rubinstein, f. Rubin.
 Rüböl, f. Rüböl.
 Rüböl, die, (in missali), medpisek (V.); Ueberchrift, (titulus), naslov, nadpis, naglavje; eine Spalte, predelek, rubrika; das gehört in eine andere Rubrik, to gre v drugo versto, v drug razpol.
 Rubrikentrechnung, die, račun po predelkih.
 Rubriziren, v. a., nadpise ali naglavje narediti, nacejati, rubricirati; predelke napraviti.
 Rubrum, das, napis, nadpis, naglavje, f. a. Rathschlag.
 Rübſen, der, f. Rübſamen.
 Rübſenader, der, Rübſenfeld, das, ogeršiča, repica, ojiva z ogeršično obsejana, repiščo, repise.
 Rübſenöl, das, ogeršično, ogeršično olje, repično olje, russ. repse maslo.
 Ruch, (veralt.), f. Krähche.
 Ruchbar, (bei Heinsius Ruchbar), *adj.*, razglašen, raznoson, ruchbar werden, razglasiti se, raznesti, raznašati se, razzvediti se; es ward ruchbar, glas so zagnali, raznesla se je govorica, glas se je razširil; ruchbar machen, raznesti, razglasiti, glas zagnati, f. a. Verhörtigt.
 Ruchbarkeit, Ruchbarkeit, die, razglašenost; daraus erhellt die Ruchbarkeit der Sache, iz tega se vidi, da je reč med ljudmi znana, razglašen.
 Rucheln, f. Rucheln; Murren; von Schweinen, bukatı se.
 Rucheln, f. Brüllen.
 Ruchert, f. Dohle.
 Ruchgras, das, (Anthoxanthum), dišeča trava, böhm. vonjavka.
 Ruchlos, *adj.*, sorglos, (wenig gebräuchl.), nemaren; ein ruchloser Mensch, hudobnež, nemarnez; Gottvergessen, maloverden, nevroden, zanikern, malopriden, hudoben, nesramen; ein ruchloses Leben führen, malopridno, gerdo živeti.
 Ruchlosigkeit, die, nemarnost; hudobnost, hudobija, popaccnost, nespodobnost, nesramnost, zanikernost; hudobno, malopridno djanje.
 Ruchlant, f. Klebefraut.
 Ruchſert, f. Kauenkraut.
 Ruchſtar, f. Ruchſtar.
 Ruchſtig, f. Verhörtigt.
 Ruch, der, pomik, mah, vzdig, poteg; einen Ruch thun, potegniti, pomakniti, potisniti, suniti, dregniti, zganiti, mahati, vzdigniti; in Einem Ruche, na enkrat, mahama, na mah; na en poteg; f. a. Unfall; (eine Krantheit).

Rück, der, herbet, slame, reber.
 Rückanfall, der, povračni pripad; serb. ošastje.
 Rückanspruch, f. Negreß.
 Rückanzeige, die, poročilo oa poročilo, povračno naznanilo.
 Rückbank, die, das Strichholz, worüber die großen Jagdnetze gestrickt werden, berdec (V.).
 Rückbehalt, der, f. Vorbehalt.
 Rückbehalten, v. a., utegniti, utegovati, prideržati, priderževati, utergati, utergovati.
 Rückberufungsschreiben, f. Abberufungsschreiben.
 Rückbetagen, f. Postdatiren.
 Rückbleiben, f. Zurückbleiben.
 Rückbleibel, das, ostanek.
 Rückblick, der, ozir, ozirek; ozir v minule case; einen Rückblick thun, werset, ozreti, ozirati se (nazaj); oberniti oči, serb. a. ogledati se.
 Rückbliden, v. n., ozreti, ozirati se.
 Rückbrett, das, premikavna deska.
 Rückbringen, f. Zurückbringen.
 Rückbürge, der, drugi porok, namestni porok, porokov namestnik, f. a. Afterbürge.
 Rückbürgschaft, die, namestno poročivo, podporočivo.
 Rückdenken, v. n., pomisliti, misliti nazaj; f. a. Zurückdenken.
 Rückdenken, v. n., nanašati se na kaj.
 Rücke, die, (Corvus frugilegus), Saatfrähe, öberna poljska vrana.
 Rückempfang, der, prejem, prejetje vernjeniga.
 Rücken, v. a., makniti, ganiti, pomakniti, mikati, pomikati, gibati, poriniti, porivati, suniti, suvati, besser suvati; näher rücken, zu etwas rücken, primakniti, primikati, pomakniti, pomikati kaj k čemu; rüde den Stuhl zum Tische, pomakni, potisni stol k mizi; weg rücken, odmakniti, odmikati, odriniti, odsuniti (mittels eines Stoffes); odnesti (wegtragen); den Tisch rücken, mizo mikati, zgibati; Einem den Tisch rücken, na gostje priti k komu; den Zeiger einer Uhr rücken, dalj, naprej pomakniti; den Hut in die Augen rücken, klobuk na oči potlačiti; den Hut aus dem Gesichte rücken, prevzdigniti, privzdigniti klobuk; die Garne auf dem Vogelherbe rücken, povzdigniti, vzdigniti naglo; aus dem Feuer rücken, potegniti iz ognja; f. a. Reifen; vom Sattel rücken, s sedla vreei; v. n., den Ort vermittelst einer kurzen vorübergehenden Bewegung in einem Absatze auf ein Mal verändern, umakniti se, primakniti se, pomakniti se, odmakniti se; in mehreren Absätzen, mikati se, primikati se, odmikati se, pomikati se; z. B. der Zeiger an der Uhr rückt immer weiter, kazavec na uri se vedno pomika; mit dem Stuhle näher rücken, primakniti se; näher rücken auch, približati se, bližati se; der Hase rückt zu Holze, zajje se pomika v sumo; höher rücken, kviško pomakniti, pomikati se, vzdigniti, vzdigovati se, spetiti, spenjati se; die Zeit rückt näher, čas se bliža,

nastaja, nastopa; wegrücken auch odstopiti, odstopati, uganiti se, umakniti, umikati se; rüde sich, premakni se (V.), gani se; ins Feld rücken, na boj oditi, iti, odhajati, vzdigniti se; die feindlichen Truppen rückten in die Stadt, sovražnikova vojska je potegnila mesto, je šla, stopila, priderla, pomakniti se v mesto; er rückt nicht von der Stelle, ne premakne se, (premakniti, premikati se), ne gane se; mit dem Gelde aus der Tasche rücken müssen, morati v možnje denarij morajo iz možnje, treba je placati; f. a. Ausrücken, Strausrücken; Zurücken u. dgl.
 Rücken, der, am thierischen Körper, herbet (auch altst. u. ant. si. M.), pleča, pl. (eig. Schultern); im Serb. auch ledja (eig. Lenden); Jemanden den Rücken kehren, komu herbet pokazati, kazati; zapustiti ga, potegniti odtegniti, herbet, pleča oberniti; Einem den Rücken kehren oder streichen, nanašati koga z leskovim oljem, oklepiti mu pleča, po plečih dati, dajati mu; Jemanden auf den Rücken nehmen, koga zadeti, zadevati na herbet; etwas auf den Rücken laden, upertiti oder opertati kaj; auf den Rücken tragen, oporiv nesti, nositi; den Rücken wenden, oberniti se, obracati se, ozreti se, ozirati se; für: sich entfernen, herbet umakniti; malo umakniti se, umikati se, uganiti se; etwas mit dem Rücken ansehen müssen, morati čemu slova dati, zapustiti; auf den Rücken liegen, zvoak (auch altst.), znak ležati; hinter dem Rücken, za herbtom, za pleči, zadaj, na skrivnem, skrivaj, skrivaj, skrivaje, brez vedeza, russ. zaočdo; einen breiten Rücken habend, plečnat, fig. kkor marsikako težavo lahko prenese; dem Feind in den Rücken fallen, od zadi poprijeti, zagrabitli sovražnika; den Feind im Rücken haben, za sabo, za herbtam, za pleči imeti sovražnika; Einem den Rücken decken, halten, komu herbet varovati; braveniti, varovati koga, da ga kdo ne popade odzadaj; Einem den Rücken tragen, dobrihati koga, sladkati se mu; er hat einen breiten Rücken, ne uda se rad, terdiga herbtja je; den Rücken denjen, ukloniti, uklanjati se, pripogniti, pripogibati se; podreei se, udati, udajati se; der Rücken eines Mannes, nach V. ojetro (slame), greben, slame, reber, russ. a. herbet; vergl. njiva, chornina (nar. pes.); der Nase, rob nosov, nach V. gradalj; Rücken eines Afters zwischen zwei Wunden auf breiten Beeten, vorhraj (V.), auf schmalem Beeten, kraj, poln, uslomok, zagan; eines Messers, einer Stange, th (auch poln.), rob, nach Gutsm. taleb (?), serb. tupo (tupo); eiter Klebung, stan zadnji; Hertrücken, kopica, in Rücken legen, v kupe ožati, devati; Getreide rücken, razstavka; bei den Jägern, f. Aftertillant; die Hände auf den Rücken binden, komu roke od zadi, na herbtu zvezati; Rücken des Buches, herbet.
 Rücken-, in Bzgg. herbtai.

Rückenader, die, herbtina žila.
 Rückenbier, f. Bimmbier.
 Rückenblut, das, eine Krankheit des Kindes, siehes und der Schafe, nach V. suha žabica, ledovna žabica, nach Dr. M. kervava žabica; als Form. des Anthrax, ledni ali ritnikov čerm, Dr. Bl.; das Rückenblut brechen, zabico tepsi, dreti.
 Rückenborsten, pl., nach V. in Reifsig o-kle, pl.
 Rückendarre, f. Rückenmarksausziehung.
 Rückenfell, das, f. Rückenhaut.
 Rückenfläche, die, herbet, herbtische, herbtische.
 Rückenflöße, die, herbtina plavuta.
 Rückengeleht, f. Rückenwidel.
 Rückengurt, der, nach dem Poln. napločnik.
 Rückenhaar, das, herbtina, poherbtina dlaka.
 Rückenhalt, der, Hilfe, zaslonba, podpora.
 Rückenhalt, f. Reserve; eine Person, auf die man sich verläßt, Rückenthaler, zaveznik, zaslonbnik (Zal.), branivec, zavetnik, zagovornik.
 Rückenhaltsherr, f. Reserve.
 Rückenhaut, die, welche den ganzen Oberleib inwendig bekleidet, koža herbtinica, (nach V. plüeni zlem).
 Rückenhüder, f. Hüder.
 Rückentamm, der, herbtai greben.
 Rückenflinge, die, robata klinja, nec z eno ostrino.
 Rückentorb, der, naramni koš, kroknja.
 Rückentraker, der, praskulja za derg-njenje herbtia.
 Rückenschue, die, naslon, nach Zal. herbtata.
 Rückenmark, das, herbtai mozog.
 Rückenmarksausziehung, die, herbtina susica, susica herbtiniga mozga.
 Rückenmarksgang, der, prehod, lakojica herbtiniga mozga.
 Rückenmarkshaut, die, mrena herbtiniga mozga.
 Rückenmuskel, der, herbtina miška, miška.
 Rückenerve, die, herbtina čutnica.
 Rückenraie, der, černa poljska vrana.
 Rückenreimen, der, am Pferdgeschirre, herbtai jermen, herbtai, podrepaica, (V.), oa-herbtok, poherbtai, poln. napločnik.
 Rückenschanze, die, zunanji okop.
 Rückenschlag, der, herbtai ščit.
 Rückenschlag, der, ena po plečih, udarce po plečih, po herbtai.
 Rückenschmerz, der, bolečina v herbtai.
 Rückenschwimmer, der, znakoplavec, f. Ruderwanze.
 Rückenseite, die, herbet, f. Rückseite.
 Rückenreicher, der, mazilo koskovo za herbet; plecomazec.
 Rückensreif, der, praga na (po) herbtai.
 Rückensstück, das, bei den Fleischern, nach V. sinjek; sinjakovina (M. Salsifil); žija, im Altst. Hals); von geschlachteten Schweinen, auch sinjek, zajje, riba (Zal.); bei den Schneidern, zadnji stan.
 Rückenweh, f. Rückenschmerz.

Rückenswind, der, dobri veter, dobra, ugodna sapa, (ki v ladjo odzadej pihaj).

Rückenswirbel, der, herbtini vretenici, herbtini sklep, herbina sklepna kost, n. *Gutsm.* herbina obračna kost, *serb.* herbina sgloba; f. a. *Wirbelbein.*

Rüder, der, potiskavec, pomikavec; potiskalo, pomikalo.

Rückerinneren, sich, v. r., spomniti, spominjati se česa.

Rückerinnerung, die, spomin; angenehme Rückerinnerungen haben, lepoh, prijetoih reči ali prigodkov (iz preteklih časov) spominjati se.

Rückerl, f. *Maßliebe.*

Rückerlag, der, der Klage, zavernitev, zavračba tožbo.

Rückerkehr, der, Rückerkehrung, povračilo, povernitov, povračba.

Rückerkehrrecht, das, pravica do povračila.

Rückfahren, f. *Zurückfahren.*

Rückfahrt, die, vernitev, povračna voznja; auf der Rückfahrt, ko smo se nazaj peljali, domu peljaje se.

Rückfahrte, f. *Hinterfahrte.*

Rückfall, der, bei den Verurtheilten, povernitev bolezni, ponovljena bolezen; in der Theologie, Rückfall zur Sünde, ponovljenje greha, ponovljeni greh (povernitev v greh); im Lehenswesen, povračni pripad; beim Rückfall des Lehens, kadar sevd sevdnimu gospodu nazaj pripade.

Rückfallen, f. *Zurückfallen.*

Rückfallgeld, f. *Annaten.*

Rückfalljahr, das, povračno leto.

Rückfällig, *adj.*, ponavljaven; povračin; rückfällig werden, in Sünden, zopet grošiti, greh ponoviti, poverniti se v greh; in Bezug auf eine Krankheit, na novo zboleti; von Gütern, nazaj pripasti, poverniti se komu.

Rückflucht, die, pobeg v poprejšnji kraj; auf der Rückflucht, nazaj beže.

Rückflug, der, beim Rückfluge, nazaj leto.

Rückforderu, v. a., nazaj tirjati, f. a. *Zurückfordern.*

Rückfracht, die, voznja, naklad o povračbi; blago, katero vozniki peljejo nazaj gredoč iz mesta, kamor so kaj pripeljali, nach V. nazajvoznja; seine Rückfracht bestand in 5 Weizen Weizen, nazaj je vozil deset mérnikov pšenice.

Rückfrage, die, poprašanje, vprašanje na vprašanje; eine Rückfrage halten, popraševati, oprasevati, vprašaveca popred (pred odgovorom) vprašati; povračno vprašanje, ponovljeno vprašanje.

Rückgabe, die, vernitev, vračilo, povračba; vor der Rückgabe des Gefohlenen kann er auf seine Verzeihung rechnen, dokler ne verno, dokler nazaj ne da ukradeniga, mu ni odpusčanja, odpusčenja, odpusčenja pričakovati.

Rückgang, der, vernitev, hod v kraj, od kodar je kdo prišel, rakov hod, rakova pot; auf dem Rückgange, nazaj gredoč; für Re-

griff, f. dieses; der Rückgang des Preises, pad, padanje, znižanje cene; man sieht den Rückgang der Heirat zu vertheuern, gledati so, da bi se ženitev ne razderla; da bi reč ne zastala, ne prišla na nič, ne spodletela i. t. d.

Rückgängig, *adj.*, nazaj gredoč; eine Sache rückgängig machen, kaj nazaj vzeti, jemati, preklicati, oporeči (wiederrufen), spodnesti, na nič pripraviti, opovreti, opovirati, znesti; einen Kauf, Vergleich rückgängig machen, razdreti, podreti, razdirati, podirati; rückgängiger Kauf, razkup; *serb.* razvrći se; rückgängig werden, podreti se, razdreti se, ne uspešiti se, zastati; eine rückgängige Bewegung machen, (*mil.*) umakniti se, umakati se, nazaj obrniti se.

Rückgängigkeit, die, f. *Rückgang.*

Rückgangrecht, f. *Regress.*

Rückgebogen, *adj.*, nazaj ukrivljen, bil (*Medv.*).

Rückgehen, f. *Zurückgehen*; Rückgängig (werden).

Rückgehend, *adj.*, nazaj gredoč, gredé. f. a. *Rückgängig.*

Rückgenuß, der, uživanje, veselje po spominu.

Rückgewalt, die, vernjena sila; f. *Repressalien.*

Rückgrath, Rückgrat, der, die scharfe Erhöhung in der Mitte des Rückens, herbtanec, herbtenica, (nach V. a. gredelj; b. *Gutsm.* auch herbtsäule, *russ.* hrebet).

Rückgrathbein, f. *Wirbelbein.*

Rückgrathmuskeln, der, herbtanecova miška oder miška.

Rückgrathstrecker, der, herbtanecova stegovavka (miška).

Rückhant, f. *Reckenriemen.*

Rückhall, der, f. *Echo*, *Wiederhall.*

Rückhalten, v. n., odmevati, razlegati se, f. *Wiederhalten.*

Rückhalt, der, die Zurückhaltung, prideržek, uderžek; ohne Rückhalt sprechen, naravnost, brez prideržka, odkrito povedati, govoriti.

Rückhalten, f. *Zurückhalten.*

Rückhaltlos, *adv.*, naravnost; na vse usta, odkritosereno.

Rückheime, f. *Hausgriffe.*

Rückkauf, der, kup, odkup, kupnja, rešitev prodane reči; nazajni f. kup, nazaj kupljenje, f. *Wiederkauf*; beim Rückkauf, kadar kdo reč (ki jo je prodal), nazaj, zopet kupi.

Rückkäuflich, *adj.*, kar se more nazaj kupiti.

Rückkehr, die, povernjenje, vernitev, *serb.* povratak; auf der Rückkehr bei Jemand einprechen, nazaj gredé pri kom oglasiti se; man bemerkte Zeichen der Rückkehr des Lebens, pokazale so se znamenja, da se življenje povrača; was ist die Ursache der Rückkehr dieses Uebelstandes? zakaj se je ta napaka zopet pokazala? zakaj se je povernila?

Rückkunft, die, f. *Rückkehr*; bei meiner

Rückkunft, kadar nazaj pridem, kadar pride, kadar se povernem.

Rücklebung, f. *Rückkraft.*

Rücklauf, der, povračni tek; tek v kraj, od kodar je kdo prišel.

Rücklaufen, v. n., nazaj teči, f. *Zurücklaufen.*

Rückläufig, *adj.*, nazaj tekoč; f. *Rückgängig.*

Rücklein, die, bei den Vogelschtern, womit das Garm schnell gerührt wird, nach V. *potalgica.*

Rückling, *adv.*, znak, (auf dem Rücken *altst.* v'ank), ritinsko, navzrit, (*M.*, beides einermassen niedrig); za sabo; rücklings gehen, ritinsko iti (s herbtam naprej); rücklings fallen, znak pasti, ritinsko pasti; rücklings liegen, znak ležati; rücklings einschreiten, über die Achsel, nach V. znio v nič natociti, naltiti; *russ.* na vznio; rücklings treten, vnie, vznio vreči, metati; rücklings umstreifen, odnadi popasti, popadati, *serb.* s traga, iza ledjah.

Rückmarisch, der, povračna pot, pot domu; f. *Rückzug.*

Rücknahme, die, vzetje, jemanje daniga, prokle (Wiederruf), f. a. *Zurücknahme.*

Rückprall, der, odlet, odskok.

Rückreise, die, vernitev, povračna pot; auf der Rückreise, nazaj, domu (*Heim-*) potovaje; für die Hin- und Rückreise, za pot tje in nazaj.

Rückruf, der, poklio koga od kod; f. a. *Abberufung.*

Rückrufen, f. *Abberufen*, *Zurückrufen.*

Rücksehen, der, f. *Revers*, *Gegensehen.*

Rückseite, f. *Rückbreit.*

Rückschlag, der, udarec po herbtu; odboj; ponovljeni udarec; f. a. *Rückwirkung.*

Rückschlag, der, povračni sklep, (od nasledkov na varok); im Kanzleiwesen, vernitev kake priloge; mit Rückschlag der Weisungen, priloge gredo, se pošiljajo nazaj, se vračajo.

Rückschließen, v. n., nazaj (od nasledkov na varok) sklepati.

Rückschreiben, v. a., odpisati, odpisovati.

Rückschreiben, das, odpis, piscmni odgovor.

Rückschreiten, v. n., nazaj stopati, rakovo pot iti.

Rücktritt, der, nazadek f; rakova pot.

Rückseite, die, zadnja stran, zadnja plat, narobe stran, *serb.* naličje, herbet; eines Bogens, zadnji konec; einer Garbe, u. i. f. ritina.

Rücksicht, die, uair; zadeva, zadevek; *Beachtung*, ozir, pogled, premislik, pomislik, preudarek; in gewisser Rücksicht, po eni strani, na čno stran ali plat, po neki strani, nekaj, nokako; in Rücksicht seiner Verbinden, zavolj njegovih zaslug, gledé na s pogledam na njegove zaslug; Rücksicht auf etwas nehmen, ozirati se na kaj, čislati kaj, marati za kaj, pomisliti; auf Personen Rücksicht nehmen, ravnati se po

Judeh, gledati na stan ljudi (nach V. gledati ljudem na lice); pristrano delati; er that es ohne Rücksicht auf Ehre und Rechtsschaffenheit, storil je, ne pomislivši na čast in poštenje.

Rücksichtlich, *adv.*, gledé na, z oziram, s pogledam na —.

Rücksichtslos, *adv.*, brez ozira, neozirno; ne gledaje, ne naraje za nič.

Rücksichtslosigkeit, die, brezozirnost.

Rückseite, das, nasprotni pečat.

Rücksiß, der, sedež na vozu, ko je človek obrnjen s herbtam proti konjem; nach V. zadnji sedež; einen Rücksiß haben, ritinsko peljati se, nazaj obrnjen voziti se.

Rücksprache, die, posvatovanje, posvet, pogovor zastran česa; Rücksprache mit Jemand halten, pšegen, nehmen, posvetovati se s kom; s kom se pomeniti, zmeniti, meniti, pomenkovati, pogovariti, pogovarjati se.

Rücksprung, der, odskok; (bei *Gutsm.* nazajni skok); einen Rücksprung thun, nazaj, ritinsko skočiti.

Rückstand, der, dolg, ostajanje na dolg, zastali dolg, dolžni ostanek, zastanek, nedoplačani znesek; noch im Rückstand sein, še dolžan ostati, še na dolg ostati; die Rückstände eintreiben, potirjati zastane dolge, ostale dolge; Rückstände von Amtsgeschäften, zastanki, zastale dela.

Rückständig, *adj.*, na dolg, zastal, zastan; rückständig sein, še dolžen biti, še dolžen ostati, na dolgu biti, nedoplačan, neizplačan; ein Rückstand, rückständiger Gehalt, nepotegnena plača.

Rückstaube, f. *Ringeltaube.*

Rückstehen, f. *Zurückstehen*, *Rückständig.*

Rückstellig, f. *Rückständig*, od *Rückgängig.*

Rückstrahl, der, odžar, odsvit, odsij.

Rückstrahlen, f. *Zurückstrahlen.*

Rückstrich, der, vernitev, (zopetni) prihod pšev, im Gegenfatz zu *Hinstrich*, odhod.

Rücktreten, f. *Zurücktreten.*

Rücktritt, der, odstop; stopnja nazaj ali ritinsko.

Rückumwälzung, f. *Contrerevolution.*

Rückverfolgung, die, odbojno, povračno proganjanje.

Rückverkauf, der, prodaja nazaj, prodaja prodaveu.

Rückverrechnung, die, protiračun f.

Rückwärts, f. *Zurückwärts.*

Rückwärts, *adv.*, sŕben, sein, zad, zadi, zadej sedeti, biti; rückwärts gehen, ritinsko, navzrit (*M.*) iti, nazaj iti, hoditi; auch rakovo pot iti, hoditi, nazaj v poprejšnje napake iti, verniti se; rückwärts sitzen, nazaj obrnjen, s herbtam proti konjem sedeti, f. a. *Rücklings*; rückwärts kommen, nazaj priti, iti.

Rückwechsel, der, nasprotna menjica (*Gegenwechsel*), povračna ali nazajna menjica.

Rückweg, der, pot nazaj, vernitev; seinen Rückweg nehmen, nazaj iti, *fr.*, nazaj hoditi; verniti se, povračati se, auf dem Rückwege, nazaj gredoč, nazaj gredé, *russ.* obratnyj put.

Rückweise, *adv.*, rückweise arbeiten, pri-
koma delati; soust, malo po malo, pomi-
koma; sich rückweise bewegen, zaganjaje se iti.
Rückweisung, die, umik, odstop.
Rückwind, der, nestanoviten veter, ki zdaj
na to, zdaj na nno stran poteguje.
Rückwirken, *s.* Zurückwirken.
Rückwirkung, die, nasprotna moč, odbojna
moč, nasprotno, odbojno delanje, djanje,
nasprotni, odbojni učinek, nach dem *Poln.*
oddelovanje, *s.* a. Gegenwirkung, Reaction.
Rückzahlen, *v. a.*, plačati, plačevati, od-
plačevati, verniti, vračati, nazaj dati.
Rückzeichen, das, nazaj dano znamenje,
znamenje za odgovor.
Rückzug, der, einer Menge, eines Heeres,
povrača, vernite vojske, pot ali hod na-
zaj, umik; auf dem Rückzuge, nazaj gre-
do; den Rückzug antreten, nazaj obrniti
se; governiti se, verniti, vračati se; *s.* a.
Retirade; Rückzug der Vögel, *s.* Rückstrich.
Rückzugsordnung, die, red, po katerem
se bojne ladje nazaj pomikajo.
Rüde, *s.* Raute; Krüze.
Rüde, die, Hund, pes (samee); Fuchs, lesjak
(samee); Wolf, volk (samee); veliki pes.
Rüde, *adj.*, *s.* Roh.
Rüdel, das (und der), eine Menge mehrerer
Dinge, Thiere, eine Art Herde, Schaar, čeda,
trupa, truma, roj; das Gerede bei den
Vogelsternern, drovoe; ein rüdeliches, an eis-
nem Ende breiteres Holz, eine Masse im Kessel
umzurühren, mešavnik.
Rüden, *v. n.*, *s.* Bewegen, sich; *v. a.*, *s.*
Rühren.
Rüdenhorn, das, (*waidm.*), nach *V.* pasji
rog.
Rüdenhund, der, močan pes.
Rüdenknecht, der, pasji hlapec (*V.*).
Rüdenpartei, die, hlapci, ki imajo lovske
pse v skerbi.
Rüder, das, veslo (in allen slav. M.), nach
M. auch lenta (?), *russ.* auch greblo; *dim.*
veseloe; an dem Rüder ziehen, veslati, ve-
slo gnati, goniti, pri veslu sedeti (*V.*);
Steuerrüder, nach dem *Altst.* u. *Russ.* kermi-
lo; das Rüder führen, kermiti, kermaniti,
ladijo vladati, obracati; am Rüder des
Staates sitzen, derzavo vladati, kermilo der-
zavo ali vladno v rokah imeti; der mitt-
lere Theil eines Rüders, wo es anliegt, heißt
nach *V.* jabelko; der breite Theil, pernt,
(*böhm.*); *waidm.* noga povodnih ptic; *poet.*
peruti (kakor ptičje vesla).
Rüder, in Bfsg. vesleni.
Rüdera, *pl.* ostanki, razvaline.
Rüderartig, *adj.*, veslast, veslu podoben.
Rüderband, das, veslena tertia, verv, kermi-
milna verv.
Rüderbank, die, veslarsko sedalo, veslar-
ska klop, nach *Gutsm.* barva (?).
Rüderbursche, *s.* Rüderer.
Rüderente, die, raca veslavka.
Rüderer, der, Rüderknecht, veslar (*a.* Rü-
derverfertiger), veslavec, nach *Gutsm.* vodni
voznik (vergl. das *serb.* vozar), *russ.* grebec.

Rüdergat, *s.* Rüderloch.
Rüdergeräth, das, veslavna priprava.
Rüdergriff, der, vesleno derzalo.
Rüderhafen, der, kermilna kljuka.
Rüderfahn, der, čoln na vesla, nach *Pot.*
veslavni čoln.
Rüderknecht, *s.* Rüderer.
Rüderleute, *pl.*, veslarji, veslavci.
Rüderlichter, die, veslena privzdigovav-
ka + (verv).
Rüderloch, das, veslina, nach *V.* kermilna
luknja.
Rüderloß, *adj.*, brez vesel, brezveslen.
Rüdermeister, der, galejar (*V.*), veslar-
ski mojster (*Gutsm.*), kdor je nad ve-
slarji.
Rüdern, *v. n.*, veslati, veslo gnati, goniti,
z veslam voziti (*Gutsm.* u. *serb.*), vesla-
riti (*Gutsm.*), nach *M.* auch lentati (?),
russ. gresti (veslami); mit den Armen rü-
dern, z rokami mahati, mahadrati; rüdernd
bis wohin gelangen, priveslati do—; den gan-
zen Tag hindurch rüdern, ves dan preve-
slati, veslati; sich müde rüdern, naveslati se;
durch das Rüdern verbieten, priveslati, pri-
veslariti; sich rüdernd entfernen, odveslati;
ein wenig rüdern, poveslati; *waidm.* kricati
kakor škarjevec ali rušovec; *v. a.*, den
Rahn rüdern, z veslam voziti čoln, z ve-
slanjam naprej spraviti.
Rüdern, das, veslanje.
Rüdermacher, *s.* Rüderfahn.
Rüdermagel, der, vesleni klin, zatik.
Rüderpinne, die, kermilni obračavnik +.
Rüderriem, der, vesleni jermen (remen).
Rüderriem, der, veslena gož ali rink*.
Rüderschiff, das, ladija na vesla, galeja*.
(Galeere), veslena, nach *V.* veslavna ladija.
Rüderschlag, der, mah ali udar z veslam
(po vodi); Rüderschläge machen, veslati.
Rüderschwanz, der, veslavni rep.
Rüderschläve, *s.* Rüdermagel.
Rüderstak, *s.* Rüderschlag.
Rüderverfertiger, **Rüderverkäufer**, der,
veslar.
Rüderwanze, die, povodna stenica.
Rüderwerk, das, vesla *pl.* in vsa veslavna
priprava.
Rüdiemente, *pl.*, Anfangsgründe, Grundkennt-
nisse des Wissens, začetni, prvi nauk.
Ruf, der, ein starker Laut, krik, krie, zavpit-
je (bedeuten sämtlich zunächst Geschrei);
man hörte einen Ruf, nekdo je zavpil, za-
slišal se je glas, klic, nekdo je zaklicat;
die Handlung, da man einen zu sich ruft,
klic, zaklic, poklic, pozov, zov; klic zivali
med sabo; auf eines Ruf hören, zaslišati,
slišati glas, klicanje koga; Ruf in ein
Horn, in das Hieshorn, klic, zov z rogam,
klicavno trobljenje; Vernf, klic, poklic;
Ruf der Natur, naturali glas, poklic, opo-
minj, nagon; *mil.* den Ruf blasen, schlägen,
klic trobiti, bobnati; s troblenjem ali bob-
nam kam klicati vojake; es geht der Ruf,
daß der Friede nahe sei, pravoc je, govo-
rica je, glas je, pravijo, govore, da bo

kmali mir, *s.* über Gerücht; Leumund, vergl.
das *Serb.* bojši dober glas, kakor srebern
pas; mündlich fortgeschicktes Urtheil, glas,
ime, ktero ima kdo pri ljudeh, nach *M.* slov,
russ. slava, *altst.* slutije; ich bin im guten
Rufe, nach *V.* dobro slovem (*altst.* sluti,
slova); u. slonjem, v dobrem glasu sim; ich
bin im üblem Rufe, slabo slovem. razvpit
sim; im Rufe der Wahrheitsliebe stehen, za
resničniga veljati pri ljudeh; resnični ime-
novan biti; ludeje ga imajo, čislajo, ce-
nijo (za) resničniga; Jemanden in einen
üblen Ruf bringen, razvpiti koga, razna-
sati; der gute Ruf, dobro ime, poštenje,
slava (*Gutsm.*); mit dem Rufe erreichen,
doklicati koga; der Ruf verbreitete sich das
von bis, to je prislovelo, (*V.* sejt prislo-
veti im *Insst.* voraus), zaslovela do—; in
üblen Ruf kommen, ljudem v zobe priti;
dem Rufe nach kennen, po glasu ali slavi
poznati koga in ne po osebi; Einladung,
poklic, povabilo; ein Schußvogel, zovnik, vab-
nik; ein Pöcherer bei den Jägern, zov
(*V.*), pišalka, pišalka vabivna; Schorf, *s.*
Rufe.
Rufe, die, hrasta, krasta.
Rufen, *v. n.* u. *v.*, poklicati, klicati, po-
zvati, zvati; ausrufen, poklicati; schreien,
zavpiti, vpiti, zakricati, kričati, zavekati,
vekati; man hörte rufen, zaslišal se je vek,
klic; zu Gott rufen, glasno Boga klicati,
Boga prositi; Fener rufen, kricati: gori!
gori! ogonj; um Nachtrufen, na masčeva-
nje klicati; um Hälfte rufen, na pomoč kli-
cati, na pomagaje klicati ali kričati; ins
Gewebr rufen, k orosju klicati; die Pflicht
ruft mich, dolžnost me kliče; Einem rufen,
poklicati, klicati koga, zavpiti na, v koga;
beim Namen rufen, die Namen rufen, po
imenu klicati; er rief: mich dürstet, zavpil
je: težja sim; die Stunden rufen, odklicati,
klicati, odpeti, peti ure; nach *M.* oklicoo-
vati ure; die Magd ruft die Schweine,
dehla svinje zove (*Gutsm.*); es hat dich
Niemand gerufen, nihče te ni klicat, vabil
(eigent. einladen); Sie kommen wie gerufen,
ravna o pravem času ste prišli; zum Zei-
gen rufen, zapricati koga; die Glocke ruft
die Leute in die Kirche, zvon vabi, kliče,
zove ljudi v cerkev; Einem etwas ins Ge-
hörsig rufen, spomniti, spominjati koga na
aj ober česa; des Rufens müde werden,
naklicati se.
Rufen, das, klicanje, zvanje.
Rufendung, **Ruffall**, *s.* Vocativ.
Rufer, der, klicavec.
Ruferin, die, klicavka.
Ruffall, *s.* Vocativ.
Ruffelei, *s.* Rupperei.
Ruffeln, **Ruffeln**, *s.* Reiben; **Ruppeln**.
Ruffler, *s.* Ruppier.
Ruffig, *adj.* hrastäv, skorjast, skorjav.
Rugbar, *adj.*, kar se more grajati ali oci-
lati.
Rüge, die, Tadel, svarilo, graja oöitno iz-
recena, posvarilo; Strafe, pokora, kazen;

die Rüge des Gewissens, tožba vesti, vestno
tozenje (*V.*); das verdient eine Rüge, to se
mora grajati; ehemals (und zum Theile noch)
für: Anzeige und Anklage wegen einer strafba-
ren Handlung; für Uebertretung selbst, für: ge-
richtliche Untersuchung; für: Strafgericht, und
Polizeigeb. *s.* alle diese Ausdrücke an betref-
fender Stelle.
Rügeamt, *s.* Strafgericht.
Rügebär, *s.* Rügbar; Strafbar.
Rügebild, der, svarivni pogled.
Rüegericht, *s.* Strafgericht.
Rüger, *v. a.*, tabelu, mit Worten bestrafen,
beschuldigen, okregati, pokregati, kregati,
posvariti, svariti, grajati; očitati komu kaj;
gerichtlich bestrafen, kazniti (zlasti v dnar-
jih), pokoriti; anführen, erwähnen, imeno-
vati, omeniti, v misel vzeti; *s.* a. Beschul-
digen, Ahnden.
Rügekopfer, das, Jaritev za zatožbo pre-
šestnice (pri nekdanjih Judih).
Rüger, der, svarivec, grajavec, očitavec,
ovadnik, zatožnik.
Rügesache, *s.* Strafsache.
Ruhe, die, pokoj (in all. sl. M.); Raft, Er-
holung, poöitek, počinec, odpoöinek, oddih;
Ruhe (eig. Friede), tihota ober tishna (eigent.
Stille); der Gegenstand ist in der Ruhe, reö
je v pokoji, se ne giblje; der Mensch hat
keine Ruhe, ta ölovek nima pokoja, si ne
da miru; Schlaf, spanje, poöitek; damit ich
euch die Ruhe nicht mitnehme, da vam span-
ja ne odnesem, (sim se vesedel); Tob,
(veöni) mir in pokoj; Gott gieb ihm die
ewige Ruhe, Bog mu daj veöni mir in po-
koj; in der Ruhe sein, leben lassen, mit Ruhe
essen ußf., pri pokoji, pri miru, z miram;
keine Ruhe haben, pokoja, miru, poöitka ne
imeti; der Ruhe pflegen, poöiti (se), odpo-
öiti se, poöivati; sich zur Ruhe begeben, iti
poöivat, k poöitku iti, spat iti; zur Ruhe
bringen, npokojiti, umiriti, utaziti (*Gutsm.*);
die Mutter hat das Kind zur Ruhe gebracht,
nach *Gutsm.* mati je ubavila otroka; weder
Ruhe noch Raft haben, ne mira, ne pokoja,
ne pokoja ne poöitka ne imeti; laß mich in
der Ruhe, pusti me z miram, pri miru, daj
mi mir, in Rt. a. naj ober nehaj me pri
pokoji; Ruhe schaffen, mir narediti, napra-
viti; die Ruhe zu Mittag, opoldanski poöitek;
Ruhe, in der Jägersprache, leziöce, leziöce;
im Feuergewehrölosse, Raft, počivalo (*V.*);
er hat sich in Ruhe begeben, slovo je dal opravi-
lam; *s.* a. Ruhestand; er liebt die Ruhe,
rad ima mir; Ruhe des Gewissens, mir ve-
sti, mirna vest; mit Ruhe, in Ruhe, miren,
mirno, brez straha; sein Gesicht zeigte Ruhe,
na obrazu je bil viditi miren, neganjen;
das Seinige in Ruhe genießen, uživati svoje
v miru in pokoji; die öffentliche Ruhe, ob-
öni, öcitni pokoj; die Ruhe nehmen, *s.* Be-
ruhigen; die nächtliche Ruhe, ponoöna ti-
hota; Ruhe! sage ich, tih! molci! pravim;
nur Ruhe! le tih! le počasu!; er bedarf
der Ruhe, (nach einer Anstrengung), poöitka
mu je potreba, odpoöiti se mora; in der

Landwirthschaft, f. Braue; diese Nacht habe ich keine Ruhe, noooy na morem spati; ich wüßte Ihnen eine angenehme Ruhe, lahko noč!, dobro spite!; in seine Ruhe eingehen, za vekomaj zaspati, umreti; Einen zu seiner Ruhe bringen, f. Beerbigen; Ruheort, poivališče, počivališce; in der Mechanik, f. Ruhepunkt.

Ruhebant, die, klop počivavna, počivališče, počivališce. (V.), russ. ležanka; des Teufels Ruhebant, f. Müßiggang.

Ruhebedürftig, adj., pokoja, počitka potreben.

Ruhebett, das, mehka klop, sofa*, kanape*.

Ruhebot, der, bei den Vogelstellern, worauf die Stangen mit den Reimruthen im Niederlegen ruhen, rogovila.

Ruhebühne, die, počivalo (v jami ali rudniku).

Ruhefeind, der, sovražnik (očitniga ali državiga) pokoja.

Ruhefeld, das, f. Brauchfeld.

Ruhefreund, der, prijatelj pokoja; miroljubnik.

Ruhegeber, der, utazivec, utazilo, mirilo.

Ruhegehalt, der, počitna, mertva plača, doslužnina, pokojnina.

Ruhejahr, das, leto pokoja, sedmo leto (nekdanjih Judov).

Ruhehammer, die, čumnata, spavnica; fig. grob.

Ruhehissen, das, blazinica za počivanje; ein gut Gewissen ist ein saustes Ruhehissen, sladko spi, kogar vest ne teži.

Ruhehalm, das, dežela miru.

Ruhehaß, adj., brez počitka, brez pokoja, nemiren, nepokojin.

Ruhen, v. n., počiti, počiniti, (beides auch im Allst.), počivali, spočiti se, odpočiti od. opočiti se, (nach M. auch das russ. pokojiti se, u. ničati?), welches im Allst. herabsteigen bedeutet); die Feder ruhet, pero počiva, je v pokoji, se ne giblje; die Wage ruht, tehtnica miruje, je v enakotežji; im Frieden sein, nach dem Serb. u. bei V. mirovati; von der Arbeit andruehen, počiti, počivati, odpočiti (se) od dela; oddahnti se, oddihati se; auf etwas ruhen, na čem sloneti, naslonjen biti, opirati se na kaj; er wird nicht eher ruhen, ne bo dal miru, ne bo zadovoljn, ne bo jenjal, odlegel, dokler —; ruhen lassen, počitek dati; odložiti, odlagati; der Acker ruhet, njiva počiva; das Schwert ruhet in der Scheide, meč miruje, počiva, mir kraljuje; den Reich ruhen lassen, ribnik (cez 6 let) posušiti in zorati za njivo; schlafen, spati; ich wüßte Ihnen noch zu ruhen, lahko noč! sladko počivajte!; hier ruht seine Asche, tukej je pokopan, tukej počiva (leži) v grobu; der Geist Gottes ruht auf ihm, Dah Božji je nad njim; wie haben Sie geruht? kako ste spali?; hast du noch nicht genug geruht? ali se še nisi naležal, naspal?; seine Blide ruhten

auf ihm, oči je imel vanj uperte; ne zganiti očesa.

Ruhen, das, počivanje, ležanje, f. a. Ruhe.

Ruheort, Ruheplatz, der, počivališče, počivališce, počivalo, kraj za počitek namenjen, russ. mesto ottyha.

Ruhepflaster, f. Ruhehissen.

Ruhepflaster, das, uspavalo f.

Ruhepunkt, der, f. Punkt, Pause; in der Mechanik, etwa opornik f. nach V. oprica f.

Ruhepflanz, die, setev na ledino ali praho.

Ruhestich, der, počivalo, počivališce, počivališce.

Ruhestiller, f. Quietcent.

Ruhestahl, der, bei den Malern, naslon, palica.

Ruhestand, der, počitek, pokoj; in den Ruhestand versetzen, v počitek djati, djati na mertvo plačo.

Ruhestätte, die, počivališce, počivališce, kraj počitka, miru, nach M. a. pokojišče.

Ruhestein, der, počivavni kamen, počivavnik.

Ruhestille, die, počivališce, počivališce; odpočinek pri govorjenji.

Ruhestörer, der, motives pokoja, nepokojne, draživec.

Ruhestörerin, die, motivka pokoja, nepokojnica, draživka.

Ruhestörung, die, motenje (oböniga) pokoja.

Ruhestunde, die, počitek, ura počitka, ura počivanja.

Ruhetag, der, dan počitka; f. a. Rasttag.

Ruhevoll, adj., prav pokojin, ves miren.

Ruhezeichen, f. Pause.

Ruhezeit, die, čas počitka, počivanja.

Ruhig, adj., pokojin, miren, tih (still); nicht ruhig sein können, neposajen biti; ich bin ruhig, mirujem, miren sim, ne ganim se; ich besitze eine Sache ruhig, kaj mirno v possessi imam; sich ruhig verhalten, z miram, pri miru, pri pokoji biti, miren, pokojin biti, mir, pokoj dati, nikogar ne nadlegovati, nikomu ne nagajati, ali zabavljati, mirovati; ne pripraviti se; ein ruhiges Gewissen, mirna čista vest; ruhig! tih! molci!; ruhig schlafen, mirno, tih, sladko spati; das ruhige Grab, tih grob; sein Sie ruhig, brez skerbi bodite; tih, mirno bodite, ne bojte se; ruhig machen, upokojiti, pokojiti, utaziti, pomiriti; ruhig werden, upokojiti se, umiriti se, utaziti se.

Rühlen, f. Rüheln; von den Fröschen, ragljati, ragljati.

Rühling, der, der Simpsfrosch, žaba ragljača.

Ruhm, der, in allen slav. M., so wie bei Gutm. u. V. slava, hvala (lob), im Allst. u. Kroat. dika, (nach M. sloves?); Ehre, čast; ehemals auch für Gefährte überhaupt, (vergl. das Gutm. Sprw. mehr Ruhm als Wahrheit, veči slava kakor krava; u. nach M. veči krió kakor ptió); sich Ruhm erwerben, slavo pridobiti si, poslaviti se; dieß gereicht ihm zum Ruhme, to mu je v čast, v hvalo, to ga hvali, slavi; ohne Ruhm zu melden, ne da bi se hvalil, nočem se hvali-

ti; sein Ruhm breitete sich aus, njegova slava se je razšila, razglasila po svetu; nichtiger Ruhm, nečimurna slava.

Ruhmbedekt, adj., slaven, slovec, pre-slaven.

Ruhmbegier(de), die, pohlep po slavi, želja slave, slavoljubje (allst. u. russ.).

Ruhmbegierig, adj., hrepeneč, hlepeč po slavi, slave željin, slavoljubljen.

Ruhmbekränzt, adj., slavooვენčan f., s slavo ovenčan.

Ruhmdurst, f. Ruhmsücht.

Ruhmdurstig, f. Ruhmsüchtig.

Rühmen, v. a. u. r., oslaviti, poslaviti, slaviti, pohvaliti, hvaliti, slavo, hvalo dati, dajati, dičiti, povišati, poviševati, povzdigniti, povzdigovati (erheben), razglasiti, razglasevati, veličati (preisen); ich rühme mich dessen nicht, ne hvalim se s tem, zavolj tega; sich eines Rechtes rühmen, hvaliti se, bahati se, da ima pravico; ohne mich zu rühmen, ne da bi se hvalil; man rühmt ihn als einen geschickten Mann, hvalijo ga kakor pametniga moža; glas gre od njega, da je pameten možak; sich rühmen, hvaliti se, f. a. Prahlen; er rühmt sich gern, njega je več slišati, kakor viditi.

Rühmen, das, hvaljenje; viel Rühmens machen von etwas, prehvaliti, čez mero hvaliti, kaj v hvalo podelavati (nach V.), serb. hvalisati.

Rühmer, der, hvalivec, povikševavec, povzdigovavec, veličavec.

Rühmerin, die, hvalivka.

Rühmerforn, adj., komur je slava namenjena.

Rühmeshalle, die, veža slave, böhm. slavia f.

Rühmgekrönt, adj., slaven, s slavo ovenčan, ovit; člověk razglásene slave.

Rühmgeschlecht, das, slavna rodovina.

Rühmgier, die, časti lakomnost, nezmerno slavoljubje.

Rühmgierig, adj., slave lakomen.

Rühmgöttin, die, boginja slave (pri Riml.). Fama.

Rühmlich, adj., slaven, slavo, hvale, dike vreden, pohvalen, pohvale vreden, lep; das ist nicht rühmlich, to ni lepo, to mu ni v čast ali hvalo.

Rühmlichkeit, die, slavnost, hvalevrednost; pohvalnost.

Rühmlich, der, bahac, f. Prahler.

Rühmlos, adj., brez slave, neslaven, brez-slaven.

Rühmlosigkeit, die, neslavnost, brezslavnost.

Rühmlos, der, nespametni slavoljubnik.

Rühmneid, der, zavist slave, nevoščljivost, nevoščljivost zavolj slave.

Rühmneider, der, er hatte viele Ruhmneider, marsikdo mu je zavidal slavo; mnogo ljudi je njegova slava bolela.

Rühmredig, adj., bahask, bahaven, velikousten, širokousten, samohvalen (russ.); ein Rühmrediger, hvale (V.), bahac; voli-

koustnež, hvaluh, nach Gutm. samohvaleo (russ.), f. a. Prahler; seine Rühmredige, bahavka, bahulja; rühmredig sein, bahac (bahavka) biti, bahati se, ustiti se.

Rühmredigkeit, die, baharija, bahanje, širokoustnost, russ. samohvalstvo.

Rühmreich, f. Rühmvoll.

Rühmjam, f. Rühmredig.

Rühmjeler, f. Prahler.

Rühmjeln, Rühmjeln, v. a., prehvaliti, čez mero hvaliti in povzdigovati, serb. hvalisati.

Rühmsucht, die, slavohlepnost, žeja, lakomnost, nezmerna želja slave in hvalo, nezumno slaboljubje, hrepenenje, hlepenje po slavi.

Rühmsüchtig, adj., slavohlepen, slavelaevn.

Rühmvoll, adj., slaven, preslaven, polen slave in hvale, dičen. (?)

Rühmwürdig, adj., slavo vreden; rühmwürdig handeln, pohvalno, slavno delati, doprinesiti delo slavo vredno.

Rühmwürdigkeit, die, slavo vrednost.

Rühr, die, die weiße Rühr, drista, drenja, hitrica, dripalica, russ. ponos; die rotte Rühr, Dysenterie, auch Rühr schlechthin, griza, nach Gutm. kervavica, (böhm. u. poln. červenka); die Rühr haben, grizev biti, grizo imeti; an der Rühr sterben, za grizo umreti; in der Landwirthschaft, prooravanje; im Weinbaue, zadjnja kop; in der Faltenbeize, vabnik sokol.

Rührant, der, (Inula dysenterica), grizni, grizevi oman, f. a. Dysenterant.

Rührartig, adj., grizast, grizi podoben.

Rührbar, adj., ganljiv; rührbares Herz, mehko, ganljivo serce.

Rührer, pl., vmete, vmetene jajca; evertje, cvorček, evertje jajca.

Rührer, das, in der Küche, kopač; zelzgni mesavnik.

Rühren, v. a. u. r., ganiti, gibati, giniti, ginjati (?); stretiti, stresati (erschüttern); Einem das Herz rühren, v serce seči, se-gati; komu zganiti serce, omečiti, mečiti serce, serb. tronuti, dirnati u serce; sein Anblick hat mich gerührt, uzalilo se mi je, milo se mi je storilo, ko ga zagledam taga; v serce me je zabolelo, žalost me je obvezla, spreletela, obšla; es rührt ihn nicht, nič se ga ne prime; mit gerührtem Herzen, z ginjenim sercom, ganjeniga serca; zu Thränen rühren, nach dem Böhm. razsolziti koga; seine Thränen rühren mich nicht, tvoj jok me ne gane; gerührt sein, spreganjen, ganjen, ginjen biti; bis in das Innerste, v serce, do živiga, v živo ganjen biti; er war vor Freude gerührt, veselje ga je prevzelo; der Vogelsteller rührt den Vogel, nach V. ptičar učka, giblje ptica; er war vom Schlage gerührt, mertud ga je zadel, udaril; der Blitz hat ihn gerührt, strela ga je zadel, treščilo je va-nj; seine Hand hat uns gerührt, roka njegova nas je zadel, doseгла; freisförmig in Bewegung setzen, in etwas rühren, kaj mešati, mesti, f. a. Quirlen; die Butter rühren, umesti, me-

sti; f. a. Buttern; die Trommel rühren, zabobnati, bobnati, na boben udariti, biti; fein Glied rühren, ne ganiti se, ne gibati se, ne zmeziti se, ne meziti se; in Bewegung bringen, auch zmajati, omajati, majati, zzugati, ogugati, gugati; in der Landwirtschaft auch rühren, das zweite oder dritte Mal zur Winterfaat pflügen, praho preorati, preoravati, drugo prasiti; rühre dich, gani se, krečaj se, makni se, delaj, trudi se, hiti; unter einander rühren, pomešati, zmešati; noch einmal, premešati; zur Genüge rühren, namešati se; v. n., von etwas herrühren, od česa priti, prihajati, izhajati, izvirati, das rührt daher, to je, prihaja od tod; f. Herrühren; die Leiter rühete mit der Spitze an den Himmel, lestvica, ki je na zemlji stala, in se z verham nebes dotikala, f. a. Reichen.

Rühren, das, mešanje, gibanje, dotikanje u. dgl.

Rührerd, *adj.*, mil, mičen (*V.* mehr für: reizend), ganljiv, ginljiv, (o)mečiven, v serce segajoč, serce zgrabajoč, stresajoč; es ist rührend, to mora človeka zganiti, stresti, pročitati, nad tem se človeku mora uzaliti, na ino storiti.

Rührerfaß, das, Butterfaß, pinja, nach *M.* metilnica, metilo; sodček, v katerem se kaj meša.

Rührgabel, die, mešavne vile.

Rührgerete, die, siba, na katero je vabnik (ptič) privezan.

Rührhafen, der, ein Pflug mit einer zweischneidigen Schar, orača (*V.*); im Hüttenbau ein Werkzeug, das im Huße stehende Silber u. dgl. umzurühren, greblja (*V.*).

Rührholz, das, mešavnik.

Rührig, *adj.*, gibend, živ, rochen, uren, obertren, okreten (*serb.*), delaven, čil, *rus.* auch bodryj (munter).

Rührigkeit, die, gibčnost, živost, urnost, ročnost, obertnost, okretnost, delavnost, marljivost.

Rührkelle, die, kuhavnica, mešavnica, u-metač (*Sl.*).

Rührkette, die, veriga za oderzanje kake posode.

Rührkische, die, drenulja.

Rührkraut, *adj.*, grizev; rührkraut sein, grizo imeti.

Rührkraut, das, (Gnaphalium), griznice, *pl.*, f. a. Rührkraut.

Rührkübel, der, pinja.

Rührlerche, die, škerjanec vabnik.

Rührlöffel, der, kuhavnica.

Rührlöffelbrett, das, kuhavničnik.

Rührlöffelkraut, das, žličnik.

Rührmichnichtan, f. Springkraut.

Rührmilbe, die, grizno červ.

Rührmilch, die, pinjevo mleko, metuda (*Gutsm.*), zmedki (*Gutsm.*), zmedenica (*M.*), nach *Gutsm.* auch stepki; auch geronnene Milch.

Rührmittel, das, zdravilo za grizo.

Rührnagel, der, in den Mühlen, klopotec, (*V.*), klepotec.

Rührnuß, f. Bactnuß.

Rührrecht, f. Strandrecht.

Rührrinde, die, grizna skorja (skorja za grizo).

Rührsam, f. Rührig.

Rührschicht, das, Rührsteden, der, mešavnik (*V.*), žokavnik.

Rührschuur, die, učka (*V.*), vervca, s katero je ptič vabnik privezan, rera*.

Rührstaube, die, mešavni drog, bei den Köhlern, bokavnica, štoravnik*, auch drog.

Rührsteden, Rührstod, f. Rührschicht.

Rührstod, der, beim Butterfaße, modelo.

Rührstück, das, ginljiva igra (gledisčina).

Rührung, die, ganjenje, ganitev, uzala, omečitev, gjanjenje, gibanje; man sah ihm die Rührung an, vidilo se mu je, da je ganjen, da mu je seglo v serce, do živiga, da se mu je uzalilo u. dgl. f. Rühren; Rührung der Trommel, bobnanje; des Ralkes, mešanje; die Rührung des Anfers, ovaj (iz starih vervi).

Rührnuglöß, *adj.*, neganljiv, brez občutka.

Rührvogel, der, ptič vabnik, nach *V.* ptič ućkanec.

Rührwurz, die, f. Dürnwurz; nach *Gutsm.* vrednik; brasilische Rührwurz, f. Brechwurz.

Ruin, der, Untergang, pogin, poguba, zatertje, razdjanje, konec; das war sein Ruin, to ga je končalo, pogubilo.

Ruine, die, Ruinen, *pl.*, Reste einer zerstörten Stadt, Festung, eines Schlosses, razvalina, podertina, gradina, gradišče, gradische, groblja, podertija, razmet, razzip, posip, razvaline, ostanki, mirina, mirje (alters Gemäuer), zidina, nach dem *Böhm.* razpadlina.

Ruiniren, v. a., razdjan, razvaliti, podreti, pokončati, pogubiti, uničti; na nič pripravit; *serb.* uporabiti.

Rülpß, der, rig, riganje.

Rülpfen, v. n. (lautes aufstoßen), er rülpft, riga se mu, rigniti, rigati, nach *M.* auch zrigava se; vergl. das davon verschiedene Schlußzen.

Rülpfer, der, rigavec, rigalo; f. a. Rülpß.

Rülpferin, die, rigavka.

Rülzen, f. Rülpfen.

Rum, der, ram (in allen slav. M.).

Rummel, der, ropotija, berklarija, razbota, hrup, praska, ravs, snder; den ganzen Rummel fassen, vso ropotijo, vso šaro knpiti, vse vprek (dobro in za nič), čobodra, mešanina, kup; f. a. Bausch; število očes v piketoi igri; er versteht den Rummel, ve, kje kokos jacea neso, *rus.* ve, kje raki zimujejo.

Rummel, der, Sägebock, kerlj, hlod.

Rummelci, die, stara ropotija, črep, f. Rummel; sundraje; stara hiša, ki se hoče podroti.

Rummeln, v. n., rompljati, berkljati, hrupiti, snderati, razbotiti (*M.*).

Rumor, der, f. Lärm, Rummel, nach *V.* ramovs.

Rumoren, v. n. f. Lärmen.

Rumorer, der, sundravec.

Rumorewache, die, sundrastraža.

Rumpeler, der, ropotač, ropotin, sundravec; nach *Gutsm.* kloznjač; der einen schweren Fuß hat, krevsä.

Rumpelgeist, f. Polstergeist.

Rumpelkammer, die, berklarnica, shramba za staro ropotijo, za šaro in starino.

Rumpelkasten, der, omara ali skrinja za vsakršno šaro in ropotijo; *fig.* stara, razpraskana in polomljena kočija; stara šklemfa od ure.

Rumpeln, v. n., ropotati, teblati, zdolovati, rompotati, snderati, derdrati (vom Geräusche des Wagens), rovšati, u. *Gutsm.* kloznjati, škripati na bas; in das Zimmer (hinzu) rumpeln, v hišo priropotati, prišariti; ganze Nächte rumpeln, vse noči preropotati; daß es nicht genug gerumpelt? ali se še nisi naropotal?; f. a. Polstern.

Rumpeln, das, ropotanje.

Rumpelnuß, f. Muskatnuß.

Rumpf, der, ein kleines Gefäß aus Baumrinde, kozul, u. *V.* kozar, *dim.* kozarček, kozarec; für Harz, škorta*; in den Mühlen der Getreidebriehter, grod, groc (*V.*); Einfassung des Beutels, mlinski kos; Bienenwohnung, ul. panj; der Theil des menschlichen Körpers zwischen dem Kopfe und den Hüften, telo, truplo, nach dem *Poln.* und *Gutsm.* (telemi) panj, čok (*M.*), nach *V.* terc, nach dem *Russ.* u. *Serb.* trup, *rus.* a. tulovisice; der Rumpf eines Schiffes, reber, truplo ladje; der Rumpf von einem Baume, die Schmaße, porobek, čok, štor, panj; der Rumpf eines Semdes, stan, f. a. Leib; Rumpf eines Stiefels, golenica, sara.

Rumpfen, v. a., (den Mund trümmen), das Maul über etwas rumpfen, merdati, zmerdati se, zmerdovali se, namerdniti se, namerdovali se, merdo narediti, delati, nach *Gutsm.* usta na kraj vložti und merdati (*rus.* morsóit); die Nase rumpfen, nos vihat; (nach *M.* nos ferkoma vleči); *serb.* peroit nos, *poln.* krzywic.

Rumpfen, das, merdanje, zmerdovanje, vuhanje nosa.

Rumpfholz, das, lončarski glavnik.

Rumpfstecher, das, usnje, teletina za škornice, za golenice.

Rumpfstoch, das, das Loch im Beutel oder Rührtrichter, sipnik (*V.*), laknja.

Rumpfmulde, die, in den Mühlen, zlebiček, koritce.

Rumpfnase, die, merda.

Rumpfsange, die, in den Eisenhämmern, eine Zange, womit der eingeschmelzte Teuf unter den Hammer gebracht wird, velike klešce (*V.*).

Rund, *adj.*, u. *adv.*, okrogel, a. krogel, obel (auch *altsl.*), stočen; etwas rund machen, zokrogeliti, pookrogeliti, okrogeliti kaj, sohliti kaj; okroglo ali oblo narediti; rund herum, krog, krog in oblo, okoli in okoli, okrog, v krog; rund abgeschlagen, čisto, po-

polnama odreči; etwas mit runden Worten, ober rund heraus sagen, kaj naravnost povedati, brez ovinkov, odkritoscrčno, na vse usta; runde Gestalt, okroglina, okroglost; runde Wangen, okrogle, debele lica; er ist rund, ličen je, lepo rejen je; sich rund essen, dobro jesti in popraviti se, zrediti se; die Frau ist rund, f. Schwanger; eine runde Antwort, razločen, očiten, gladek odgevor; eine runde Zahl, okroglo število ali čislo; länglich rund, jajčast, podolgasto okrogel, (im *Böhm.* obly); rund gehen lassen, zaverteti, zatočiti; der Kopf geht mir rund, glava se mi vrti; daß ich mir zu rund, v to se ne zvem; rund erhoben, hlebčast.

Rund, das, okroglina, oblina, okrogla reč, krog; in einem Garten, f. Rondel; das Rund der Erde, f. Erdball; Ründchen, okrogle liciča; f. a. Rundwerk.

Rundauge, das, okroglo oko; okroglooka zival.

Rundäugig, *adj.*, okroglih oči, očes.

Rundbädig, *adj.*, okrogloličen, okroglih lica.

Rundbaum, der, f. Weißbaum.

Rundbett, das, okrogla gredica.

Rundbild, das, podoba na okrogli plošči.

Rundbrüstig, *adj.*, okroglih pers.

Runde, die, krog (Kreis); in die Runde, krog, okrog, v krog; in die Runde neben einander stellen, v krog postaviti, nastaviti; zehn Meilen in die Runde, 10 ur na okrog; in die Runde gehen, krog, okrog hoditi, iti; kroziť; in die Runde trinken, napijati si, da kupica okoli gre; die Runde in der Nacht, ponočni obhod, obhodna straža, runda*; ein Tanz, kolo; Walzer, okrogla; f. a. Ründe.

Ründe, die, Rundheit, okroglost, kroglost, okroglina, oblina.

Ründeisen, das, okroglo dleto.

Rundel, f. Rondel.

Runden, *sch.*, v. r., okrogel prihajati.

Runden, Runden, v. a., zokrogeliti, okrogeliti, krogeliti (*rus.*), stočiti (n. pr. obroč stočiti), okroglo narediti, delati; einen Staat runden, f. Arrondiren; eine geründete Schreibart, odločna, jedernata in sploh lepa pisava.

Runderhoben, f. Conveg.

Runderhobenheit, f. Convergität.

Rundfarbe, die, Treibfarbe, nach dem *Böhm.* parilo strojarsko.

Rundfiß, der, f. Stadfiß.

Rundfläche, die, okrogla ploščad, f. Rondel.

Rundgebäude, das, oblo, akroglo poslopje, rotunda.

Rundgemälde, das, mal na okrogli plošči.

Rundgesang, der, okrožna pesem, petje v krog.

Rundhaue, die, rovnica rudarska.

Rundheit, die, okroglost, oblina, f. Ründe.

Rundhobel, der, zlebasti strug.

Rundholz, f. Conveg.

Rundhöhlung, die, Concavität, vboklina, vbokljenost, vdertost.

Rundholz, das, nach *V.* oblikovec, oblako-

vec, celotniles; vejevje; valjasti les na lad-
dijah.
Rundiren, v. a., okrogli; domalati, do
dobra izmalati.
Rundiesel, der, okrogli, obli kremen.
Rundkopf, der, buča, f. Plattkopf.
Rundlöpfig, adj., bučast, bučoglav, z o-
kroglo glavo.
Rundlich, adj., okroglast, okrogelkast,
kroglast, kroglat, kroglovat (nach M. und
russ.); rundliche Hand, drobna pa lepo re-
jena roka; rundlicher Kopf, buča.
Rundlichkeit, die, kroglovatost, poln. okrą-
glawość.
Rundmesser, das, strojarski rezivnik.
Rundschennunge, die, okrogla lina.
Rundperle, die, okrogli biser.
Rundplatz, f. Runderl.
Rundrahmen, der, okrogli okvir.
Rundstüge, die, stolarska žazica.
Rundstühle, die, okrogli stober, f. a. Cy-
linder.
Rundschau, die, ogled, obgled, ozir.
Rundschleibe, die, okrogla šipa*.
Rundschild, der, okrogli ščit.
Rundschnur, die, obšivna vervca.
Rundschreiben, f. Circular.
Rundstahl, der, okroglo strgarsko dleto.
Rundstein, der, okrogli kamen.
Rundstichel, der, pečatarsko dlece z o-
kroglo ostjo.
Rundtafel, die, okrogla miza; Tischgesell-
schaft, omizje.
Rundtempel, der, rotunda*.
Rundtrunk, der, napitnica; kupica, ki gre
okoli po mizi.
Rundum, adv., okoli in okoli, krog in
krog, na okoli, vkrog.
Rundung, Rundung, die, das Runden, o-
kroglenje; Ründe, runde Figur, okroglina,
oblina, okroglost, kroglost; die Rundung
geben, do dobriga izdelati, dodolati in po-
polnama narediti, f. a. Arrondiren.
Rundwache, f. Runde.
Rundwängig, adj., okroglohlöc, okroglih,
debelih lic.
Rundwerk, das, kroglo delo; izgledna po-
doba iz mavca, po kateri se mala, risa.
Rundwurm, der, glista.
Rundzirbel, der, kolarsko sostilo.
Rundzug, der, okrogla, krožna poteza ali
čerta.
Rune, die, runa*, runska čerka (starodan-
ska ali starogotska); ein geschnittenes Pferd,
Wallach, kopljenec, rezanec, auch konj
schlechtweg.
Runen-, in Bsg. runski.
Runen, v. a., ein Pferd, skopiti, kopiti,
skapljati, rozati.
Runenschrift, die, runsko pisanje; runske
čerke, rune.
Runenstab, der, runska palica.
Runge, (veralt.), f. Ringen.
Runge, die, an einem Leiterwagen, rodica
(Rinye, Ripse), f. a. Reiste (am Rüstwagen),
poln. křonica.

Rungshale, die, Rungshämmel, Rung-
stod, der, das Holz zwischen den Rädern,
worin die Rungen stecken, oplen (auch im
Böhm.).
Runkel, der, auch Runkeln, abgeschnittenes
dickes Stück Brot, bertavs.
Runkel, die, Runkelröhre, die, rother Man-
gold, pesa, rudeca pesa; gewöhnlicher jedoch
nur die Art mit weißem Fleische, bela pesa,
nach V. rumena pesa; böhm. burgundska
řepa, poln. burak, russ. sveklovica.
Runkelrübenzucker, der, pesni cukor, cu-
ker iz bele pese.
Runkeln, f. Rinnen.
Runker, Rünker, der, rezar, skapljavec.
Runkel, der, cmok; vierchrötiger, grober
Mensch, hrust, zarobljenec.
Runkeln, sich, v. r., stegovati, stezati se.
Runknel, die, babšce, babura, babuza,
stara baba (ropoti), gerbavs babji.
Runksen, f. Schuere.
Runkse, die, das Reit eines Fußes, strnga,
grapa; ein Schnitt, Einschnitt, zarez; vre-
zano ali vsekano znamenje.
Runkel, die, im Gesichte, gerbanec (V.),
gerba, bei Gutm. vrapa, vraska (beides a.
böhm. neben rása), nach dem Russ., Serb.
und Poln. mersčina, morska; Runkeln im
Tuche, gerbe, gubo, f. a. Falte; Runkeln
befommen, zgerbiti se, zgerbančiti se, ger-
bančiti se, f. Runkeln.
Runkelblume, die, gerbasta cvotka.
Runkelhaut, die, nagerbljena koža.
Runkelig, Runklig, adj., gerbav, zgerban,
zgerbljen, gerbanost, nagerbljen, zgerban-
cen, nabran, (nabrane lica), vraskav (M.,
böhm.), vrapast (Gutm. nach Jarn.);
runkelig machen, nagerbiti, zgerbiti, ger-
biti, nagerbančiti, zgerbančiti, gerbančiti,
nach dem Russ. u. Poln. namerščiti, zmer-
ščiti, mersčiti, (böhm. vrasťiti), runkelig
werden, zgerbiti se, gerbiti se, gorbati se,
zgerbančiti se, gerbančiti se; serb. a. mer-
goditi se, f. a. Falten.
Runkelmann, der, zgerbanöen, siten, öme-
ren starec, sitnež.
Runkeln, v. a., zgerbiti, gorbati, f. oben
Runkelig (machen); die Stirn runkeln, čelo
namerščiti, namergoditi se (serb.), poln.
koža postaviti; zmerdniti se, jezno se na-
roditi; v. n., die Haut runkeln im Alter,
koža se gerbi v starosti, f. a. Runkelig
(werden), v. r., sich runkeln, zgerbiti se, zger-
bančiti se, f. a. Falten.
Runkelranne, die, zgerbljena gosonica.
Runkelslange, die, nagerbljena kača.
Runkelstirn, die, zgerbljeno, nagerbljeno,
nabrano, zgerbančeno čelo.
Runkelstirnig, adj., gerbastiga, nabraniga
čela.
Runkelvoll, adj., močno gerbast, poln
gerb in mersčin.
Rupf, der, poteg, pocuk*, f. a. Rind; einen
Rupf thun, pocukati*, pocukniti*; Rupfe
befommen, zlasan biti.
Rupfe, die, skubenje; kodelja prediva.

Rupfen, v. a., die Haare, izpuliti, puliti, ro-
vati (russ. rvat), pipati, tergati, izdreti,
izdirati; die Federn, oskubsti, skubsti, (russ.
ščitati); gerupfter Vogel, oskuben ptič; sich
rupfen, lase si puliti, tergati z glave; so
sah wie eine gerupfte Gans, ves gol; einen
rupfen, nach und nach um das Seine brin-
gen, koga oskubsti, skubsti, omolsti; iz-
molsti iz njega; zur Genüge rupfen, naskub-
sti se; durch Rupfen befommen, z. B. Fe-
dern, naskubsti; alle Haare nach der Reihe
rupfen, vse gosi poskubsti.
Rupfen, das, skubenje, puljenje.
Rupfen, adj., hoden, hodničen; rupfene
Leinwand, hodnik, hodnično platno; auch
der Hauch dazu heißt, hodnik; Abfall vom
Bereiten, beraoi, pl., nach Gutm. tulova,
psina.
Rupfer, der, skubec.
Rupferin, die, skubica.
Rupfvogel, der, oskubeni ptič.
Rupfjunge, die, klesče, s katerimi se kaj
ruje, izdira.
Ruppe, f. Wollraupe.
Ruppig, adj., capinast, oapan, stergan,
raastergan; ein ruppiger Mensch, capin,
sterganec; f. a. Lumpig; ein ruppiges Ge-
sicht, boren, reven dar; sich ruppig betra-
gen, skopariti; f. Armelig, Stiderrisch.
Rupst, der, ruk*, poteg, popad.
Ruprecht, der, der Recht Ruprecht, bavbar,
s katerim strasijo otroke.
Ruprechtkraut, das, (Geranium robertia-
num), prisadnica, kervavo korenje.
Rural, f. Rändlich.
Rusch, der, loče, biče (in sploh nizko ger-
moye), über Rusch und Busch, čez gerv in
stern.
Rusche, Rusche, f. Umbaum.
Ruscheln, v. n., rovštati, šumeti, rožlati;
telebaste, nepremišljeno ravnati.
Ruschlich, adj., telebast, butast.
Rust, f. Rarm, Streit.
Rüste, die, mišji tern.
Rust, der, saje, pl., nach Gutm. saja (auch
im Serb. u. Russ. im Singul. gebr.), und
sajavina, böhm. u. russ. auch kopel; voll
Rust, f. Ruspig; an der Gerste, anet.
Rust-, in Bsg. za saje; sajev; černi; den
Rust äbnlich, sajaat.
Rustartig, adj., sajaat.
Rustbaum, f. Ruster.
Rustbraun, adj., černo rjav, rjav kakor
saje; Rustbraun, das, sajava rjavica.
Rusthüte, die, brenta za saje.
Rustel, der, rivec, rilo (M., so wie russ.,
serb. u. poln.), nach M. a. herleo, heršel;
Styphentrostel, nach V. und den übr. slav.
R. troha slonova, auch slonov rivec; nie-
drig auch vom Munde des Menschen, gobee,
rivec.
Rustfels, in Bsg. rivcasti, rivcati.
Rustelchen, das, rivček, rille.
Rustelradte, der, morski slop.
Rustelrath, der, riba rivčarica f.
Rustelrathge, die, muha rivčarka f.

Rüffelrörmig, adj., rivcast, rilast.
Rüffelschiff, adj., rivcast, riveu podoben.
Rüffelgäfer, der, (Curculio), nach V. das
russ. dolgonosek, strigovec, poln. wgrzy-
zek; f. a. Rorwurm.
Rüffelmaus, die, rivčarica f. miš.
Rüffelmotte, die, molj rivčar f.
Rüffeln, v. n. u. a., z rivecam šavniti,
popasti, zagrabi; v. n., im Stroh rüffeln,
šumatiti po slami.
Rüffelthier, das, žival rivčarica f., — z
rivecam.
Rüffen, v. a., osajiti, zasajiti, sajiti, s sa-
jami zamazati; ein wenig rüffen, posajiti.
Rüfffarbe, die, sajasta barva.
Rüfffarben, adv., sajast, čadast; ein rüff-
farbener Dops, čadin, rüfffarbene Ruch, čada.
Rüffhäfen, f. Ruffhütte.
Rüffhütte, die, sajarnica.
Rüffschiff, adj., sajast, sajam podoben.
Rüffig, adj., sajav, sajnast, s sajami po-
valjan in umazan; etwas, sich rüffig machen,
osajati kaj, se; s sajami umazati, očer-
niti kaj, se.
Rüfflamer, die, sajnica.
Rüffleide, die, černa kreda.
Rüfflidel, der, posoda za saje; umazan,
nečeden kuhar, ali takošna kuharica.
Rüfflauge, die, sajav lug.
Rüfföl, das, Daggert, brezovo olje, brezova
smola, poln. dziegieć.
Rüffschabe, die, stergalo, ometalo za saje.
Rüffschägel, f. Rufflidel (im fig. S.).
Rüffschwartz, adj., čern, kakor saje, kot
zuzek.
Rüffschwartz, das, sajava černoilo.
Rüstbaum, der, bei den Maurern, starke senk-
rechte Bäume, welche den vornehmsten Theil
eines Gerüstes ausmachen, podporo ali po-
koneno drevo pri zidarskih odrh, kobila
(V.), nach dem Russ. stojka, böhm. šte-
nir*, f. a. Ruster.
Rüstbock, der, koza pri odru, (russ. byk).
Rüstbrett, das, odrenica, dilja za oder.
Rüste, die, bei den Köhlern vier bis sechs
Zoll dicke Klögchen, welche um die Meiler
herum gelegt werden, konci, pl. (V.); die
Sonne geht zur Rüste, solnce gre v zaton,
f. Rufe.
Rüsten, f. Rasten.
Rüsten, v. r. u. a., so wie auch v. n., sich
zu etwas rüsten, uapraviti, napravljati se,
ravnati se k čemu; sich zur See, zu Lande
rüsten, na morji, na suhem na vojsko na-
pravljati se, na boj ravnati se; sich zur
Reise rüsten, na pot pripraviti, pripravljati
se, ravnati se; einen Soldaten rüsten, vo-
jaka z orožjem opraviti, opravljati, vojaka
oborožiti, orožiti (nach dem Russ.); f. a.
Ausrüsten; sich mit der Geduld rüsten, s po-
terpljenjem previditi se, oborožiti se; zu-
bereiten, pripraviti, pripravljati, prigotoviti,
gotoviti; vom Kopf bis zum Fuß gerüstet,
od glave do pete ves v orožji; die Zimmer
rüsten, vse lepo v red djati in pospraviti

po sobah; das Erdreich rüsten, s. Bearbeiten; ein Gerüst machen, oder narediti, narejati, napraviti, napravljati.

Rüster, die, der Ulmbaum, (Ulmus), brest (auch serb.). lom, russ. ilem, poln. waz; Lehme, s. Maschholder.

Rüster, der, bei den Schufern, županec; am Pfluge, Sterge, Ladrüster, leva ročica; Strichbrettrüster, desna ročica.

Rüsterholz, das, brestovina, brestov les.

Rüsteru, *adj.* brestov.

Rüsterwald, der, brestovec, brestje.

Rüsterwanze, die, brestova stenica.

Rüstgabel, die, bei den Köhlern, rogovila.

Rüstzeug, s. Rüstzeug.

Rüsthand, das, orožnica, (nach V. oroziše.).

Rüstig, *adj.* terden, mocan, živ. čil. čverst, krepak; für sein Alter ist er noch rüstig, za njegove leta se mora reči, da je še terden, da je pri moči; s. a. Hartig; Bereit; ein Rüstiger, korenjak, hrust, terš.

Rüstigkeit, die, terdnost, čverstost, krepkost; eilost.

Rüstikal, *adj.* kmečk, kmetovsk.

Rüstkaltröbel, die, kmetovska flaka.

Rüstkalziren, v. n. na kmetih prebivati.

Rüstkalzitat, die, kmečka zarobijenost.

Rüstkammer, die, orožnica, shramba za orožje.

Rüstleiter, die, vozna lojtra*, böhm. řebriua.

Rüstloch, das, lakoja v zidu za blazine (Rüstflange).

Rüstmeister, der, orožničar.

Rüstnagel, der, klinec, kakoršne rabijo zidarji pri odrih.

Rüstplatz, der, etwa orozišče, oroziše, (Gutsm.).

Rüstsaal, s. Rüstkammer.

Rüststange, die, horizontal an die Rüstbäume befestigte Stange, blazina (V.), prečni hlot.

Rüsttag, der, in der Bibel, dan pripravljavanja; veliki petek.

Rüstung, die, das Rüsten, napravljanje, pripravlanje, oroženje; dasjenige, womit man gerüstet wird, orožje, bojna priprava, vojaska oprava. (Gutsm. s. a. das unaussprechbare böhm. und poln. zbroja, woraus seine Benützung wenigstens eines böhmischen Wörterbuches erhellen); auch eine Art Armbrust, s. dieses; bei den Maurern, oder in vsa roba za oder potrebnja; tudi vsa plücherska priprava; Hartisch, Flößbett, s. diese.

Rüstwagen, der, voz za orožje in bojno pripravte; veliki lojterni* voz; s. Leiterwagen.

Rüstzeug, das, Maschine, priprava, s. a. Rüstung; ein anderwähltes Rüstzeug Gottes, (Apostelg. 9, 15.), izvoljena posoda (Božja).

Rüte, s. Rante.

Rüthe, die, Gerte, šiba, prot, das Rütchen, sibica; in and. s. M. auch rozga; die Rüthe geben, mit Rütchen hauen, s. šibo sleniti, udariti, topsti, oščkati, ščkati; auch ošibati, šibati; er steht noch unter der Rüthe, je še pod straham (oöetovskim), ni še

odrastel šibi; er hat sich selbst eine Rüthe gebunden, sam si je nakopal križ, nadlogo na glavo; serb. sam sebi o zlu raditi; Mährthe, palica, (10 ali 12 čavljjev); bei den Jägern der Schwanz, rep (zlasti lesičji); (penis). moški člen, rasti pl.; (clitoris), sogetavček; Rüthe des Stieres, žila; am Rad, s. Radstiene; Around Rüthe, Aronova palica; an einem Ziehbrunnen, stanga*, drog; die Effenklinge, bei den Schloßern, dem Feuer damit Luft zu machen, geflümmte eiserne Stange, nach V. kopac, popravljač; an den Brücken, die langen Zimmerhölzer, worauf die Bretter genagelt werden, mostnik, nach V. legnar*, s. Brückenrütthe; an dem Drehsiegel der Stoch, welcher beim Dreschen in der Hand geführt wird, ročnik; steife Rüthe, s. Duertl; Birkenrütthe, brezovke, metlinje; Wänschrütthe, s. dieses; Gottes Rüthe, šiba Božja; Angelrütthe, tornek.

Rütchen, s. Wiszen, Eichen.

Rütchenbündel, das, butara šib, n. Gutsm.

Rütchenica, šibje, protje vezvano; s. a. Faßceß.

Rütchenfischer, der, ribič na ternek.

Rütchenfischerei, die, lovlja na ternek, a ternki.

Rütchenförmig, *adj.*, šibast, šibi, protu podobn.

Rüttengebüsch, das, šibje, protje.

Rüttengeleckt, das, oplet iz šib, iz protja.

Rüttenkappe, die, beim Drehsiegel, gož, goza.

Rüttenkraut, das, (Ferula), böhm. metlovka.

Rüttenlang, *adj.*, palico dolg.

Rüttenschlag, der, udarec, udar s šibo; Rüttenschläge geben, am Tage der ungeschulbigen Kinder, tepežkati, nach Gutsm. šapati.

Rüttenstreich, der, s. Rüttenschlag.

Rüttenbahn, s. Gleitbahn.

Rütthe, die, Holzrütthe, derova za les.

Rütthel, die, vlačugarica.

Rütthen, v. n., gleiten, derkniti, derkati, dercati, (bei M. posmakniti se, posmikavati se); sich auf dem Hintern fortbewegen, dersati se po riti; auf dem Eise, dercati se; Holz rütthen lassen, derva valiti, spuščati po derci; die Sache will nicht rütthen, reč neče iti naprej, je obtičala, zastala; auf dem Wagen, s. Fahren; rütthend wohin kommen, privaltiti se, pridercati se, pridersati se do —.

Rütthen, das, deroanje, smukanje, der-sanje.

Rütthenbinse, s. Knopfbirse.

Rütther, der, eine Person, dersaveo; zderk, derk.

Rüttherrecht, das, wenn Jemand eine Schuld nicht an einem bestimmten Tage entrichtet, und wenn mit jedem Tage die schulbige Summe rütthet, d. i. um das doppelte wächst, nach V. poskakovavna pravica.

Rütthig, *adj.*, polzek, slizek, spolzek, opozel, s. Glitscherig.

Rütthe, s. Maltrepe, (menek).

Rüttelfall, Rüttelgeier, s. Mauerfall.

Rüttelholz, das, Glättholz bei den Handschuhmachern, šoba (V.).

Rütteln, v. a., zmakati, makatati, stretati, zmezati, meziti; stretati, potresti, potresti, trasti, gugati; serb. dermati; das Tisch rütteln, mero potresti, gerüttelt voll, poln z vorham; das Getreide rütteln, rešati, auch vejati zito; bei den Handschuhmachern, s. šobo gladiti, (nach V. vdergati, vzikati).

Rütteln, das, makatanje, stresanje, tresenje.

Rüttelung, s. Rütteln.

Rüttelweiche, s. Dufhart; Mauerfall.

Rütten, s. Rütteln.

Rütten, das, trošilka, merzlica.

Rütten, s. Flößkraut, Wasserpfeffer.

Rüttenroh, das, slama, (schlechtw. im Gegenstände zu škopa), zmečkana, zmota slama, nach M. stiri, pl.

Rüttenmus, s. Rhythmus.

S.

Saal, *int.*, ja! Jahe! hajan!, huja!

Saal, der, der Vorhof, predvorje; ein Platz vor dem Zimmer eines Hauses, Vorhaus, veza, in St. a. priklot; im Stofwerke, zgornja veza; die Stur im Hause, dvorišče, (im Rütten, barjač); ein großes geräumiges Zimmer, sala* (poln., russ. u. serb.), neu izbana, dvorana; in der Zusammensetzung als Grundwort gibt es der Slovene häufig mittel der Formationsendung — nica, welche der iten Bedeutung des Bestimmungswortes angehängt wird, z. B. Ballsaal, plesavnica, Buchersaal, knjižnica, Gerichts-saal, sodilnica, Versteigerung, obudnica, Versammlungssaal, zbornica u. dgl.; Freuden-saal, hiša veselja, Stern-saal, ozvezdje, zvezde; ehemals für: Hof, Postlager.

Saalbede, die, strop v sali.

Saalfenster, das, okno v sali.

Saalfrei, (veralt.), s. Postfrei.

Saalgestelle, der, snamac (papirarski delavec, ki v obzavnicci razpete pole papirjove snemlje).

Saalmann, (veralt.), s. Hofmann.

Saame, s. Same.

Saat, die, die Handlung des Säens, sejanje, sev; das junge Getreide, setva, setev, setvina; die Zeit des Säens, setva, sejatev; Früh-saat, jarina, jara setva; Winter-saat, zimina, ozimka; die Saat steht schön, zita so lepo, lepo kakejo; die Saaten, obsejane njive; der Same, seme, semensko zito; sig. saad, plod, seme.

Saat-, in Abg. kammtlich mit Fruchtarten, semenski, za seme.

Saatbestellung, die, setev.

Saatbohne, die, semenski bob.

Saatbestand, der, setev, zita; stern, v kterem so zita.

Saatbisse, die, semenski grab.

Saatfeld, das, zitan polje, setva, obsejano polje.

Saatfrucht, die, semensko zito, zito za setev namenjeno.

Saatgraben, v. a., das letzte Mal pflügen vor dem Säen, orati za setev.

Saatgraben, das, zadnja oral za setev.

Saatgras, die, semenski ječmen.

Saatgrab, s. Wundhalm.

Saatgurte, die, kuvara za seme.

Saathäfer, der, semenski oves.

Saathaus, der, semenska konoplja, semennica, černica.

Saathirse, die, navadno proso.

Saathuhn, s. Bradvogel.

Saattarde, s. Harde.

Saattorn, das, zito za seme.

Saatkrähe, die, (Corvus frugilegus), poljska vrana černa, navadna vrana.

Saatland, das, polje za setev.

Saatlerche, die, poljski škerjanec.

Saatflug, der, coll. kalovje; s. a. Saathaus.

Saatlose, die, semenska leca.

Saatlos, *adj.*, neobsejan; ungesätet wachsend, samoseven, samorastin; als Hauptv. samosevec, weibl. samosevka.

Saatrahe, s. Saatkrähe.

Saatsee, der, die, zitan polje, podobno morju ali jezera, ki valove zene.

Saatvogel, s. Regenvogel.

Saatwiese, die, s. Futterwiese.

Saatzeit, die, setev, zitna setev, setva, sejatev; zur Saatzeit, ob setvi.

Sabbäsmus, der, sabeiem, zvezdočastje †.

Sabbat, der, sabota, nach and. D. sobota; bei den Juden, šabes, dem Sabbat feiern, böhm. šabesovati.

Sabbater, der, in der Bibel, s. Wochentag.

Sabbatfrau, die, kristjanska ženska, ki Judam o saboti streže.

Sabbatjahr, das, bei den alten Juden, sedmo leto, sabotno leto, leto pokoja in odpuščanja, odpušnja.

Sabbats-, in 3fgg. sabotni.

Sabbatschänder, der, kdor sabote ne praznuje, oskrnjavoc sabote (tudi nedelje).

Sabbat, die, Geiser, Speichel, besonders bei Kindern, slina; Maulwurfsgrille, mramor.

Sabbebart, Sabelbart, der, slinee, slinast; sti öhvek.

Sabbel, s. Sabbe.

Sabbelig, *adj.*, slinast.

Sabbeln, Sabben, Sabbern, v. n., geiferu und sabbern lecken, sline cediti; osliniti, zasliniti, slinitii kaj.

Säbel, der, nach dem Altsl. und all. sl. M. sablja, nach der slav. Aussprache jedoch eher sabla; zakrivljen meß; mit dem Säbel nieder-machen, posabljati, sabljati.

Säbel-, in 3fgg. einem Säbel ähnlich, sab-

ljasti; zum Säbel gehörig, —sablje, —pri sablji u. dgl.; sabeljini.
 Säbelbein, das, kriva noga, krivencasta noga; eine Person mit krummen Beinen, raz-
 öpernjeneo, krivonožec.
 Säbelbeinig, *adj.*, krivonog.
 Säbelbohne, die, f. Schwerbohne.
 Säbelschiff, f. Schwerthschiff.
 Säbelschirmig, *adj.*, sabljast.
 Säbelsfuß, der, sabljasta noga, kriva noga, ein säbelsüßiges Pferd, sabljenog (V.).
 Säbelgeißel, das, sabeljini roč.
 Säbelhenschwede, die, kobilica sabljari-
 ca f.
 Säbelhieb, der, udar, usek s sabljo.
 Säbelholz, das, krivine (pri ladjah).
 Säbelklinge, die, klinja* sablje, sabeljna klinja.
 Säbelkrumm, *adj.*, sabljast, kriv, zakriv-
 ljen kakor sablja.
 Säbeln, v. a., sabljati, s sabljo sekati, mahati, f. Niedersäbeln.
 Säbelschneide, die, noznica za sabljo, sa-
 beljna noznica.
 Säbelschnabel, der, sabljasti kljun, krivi
 kljun.
 Säbelschnäbler, der, plü sabljeklunec, krivoklunec.
 Säbelschneide, die, ostrina, ostro sablje.
 Säbelschneid, der, udarec s sabljo.
 Säbelschneide, die, sabeljna tasčka (V.).
 Säbenbaum, der, (Juniperus sabina), sa-
 binska brina, russ. artyš, serb. somina (Mazur, fehlt bei Vuk).
 Sädh, (am Pfluge), f. Säch.
 Sädhenerkung, die, opomba glede na
 reč samo (in ne na besede).
 Sädheweis, der, rečni spröök, dokaz z
 rečjo (in ne z besedami).
 Sädhdienlich, *adj.*, dober v kaki reči.
 Sädje, die, reč (auch poln.), stvar (mehr
 Ding, Geschäft); delo, opravilo (Geschäft);
 zadeva oder zadevek (Angelegenheit); Streit-
 sachen, pravda, pravdna zadeva; Ereigniß,
 prigodek, zgodok; *dim.* Sädhlein, Sädhel-
 chen, rečica, stvarica; unverrichteter Sädje zu-
 rückfahren, brez vspeha verniti se, nič ni
 opravil; prišel je nazaj, pa ni nič opravil;
 seiner Sädje gewiß sein, svest (nach Andern
 v svesti) si biti česa; in wichtigen Sädhen,
 v imenitnih, tehtnih, težkih (wichtigen) re-
 čeh, zadevah; eine Sädje, kaj, nekaj; sich
 einer Sädje annehmen, potegniti se za kaj;
 die Sädje der Wahrheit führen, resnico ter-
 diti, stati za resnico, pognati, poganjati
 se, potegniti se, vleči se, potegovati se za
 resnico, za pravico; seine Sädje verrichten,
 svojo potrebo opraviti; das ist keine Sädje,
 to je tvoja dolžnost, to tebe zadeva, to
 se tebe tiče; to je tvoje opravilo; to bodi
 tebi mar; to je tvoja skerb; ich halte mich
 an die Sädje und nicht an Worte, derzüm
 se reči no pa besedi; er macht seine Sädje
 schlecht, slabo opravlja svoje delo, kar jo
 pravečel; ich will den Hergang der Sädje ge-

nat erzählen, hočom povedati na tanko, ka-
 ko je bilo, kako se je godilo; man erzählt
 von Ihnem schöne Sädhen, lepe (reči, besede)
 slüssig od vas; über eine Sädje spre-
 chen, od česa govoriti; in dieser Sädje, v
 tem, v tej reči; zur Sädje! govorimo od
 tega, za kar gre, od reči same; der Sädje
 nach, po rečeh, v djanji; das ist eine schöne
 Sädje, lepo je, lepa reč je, to je kaj le-
 pigo; es ist eine mißliche Sädje, težavno,
 neprilichno je; viele Sädhen besitzen, imeti
 dokaj reči, dokaj robe, večkrat. dokaj säre;
 jur., reč; das ist eine sonderbare Sädje,
 čudna je ta, oder to je čudno; das ist meine
 Sädje nicht, to ni mojiga opravila, to ni
 moja skerb, auch to ni moja navada; der
 Eigennuß ist nie seine Sädje gewesen, nikdar
 ni lastniga dobička iskal; nach Gestalt der
 Sädje, kakor kaže, kakor bo kazalo; ka-
 kor reči ali okoliščine naneso; ich muß
 erst hinter die Sädje kommen, moram reč
 prej zvediti, moram pozvediti, kaj in kako
 je; der Sädje zu viel thun, čez mero soči,
 segati, ne imeti mere v čem; seine Sädje
 verstehen, svoje delo umeti, v svojem sve-
 den, znajden, prebrisan biti; die Sädje ist
 so zugegangen, tako je bilo, tako se je go-
 dilo; das gehört nicht zur Sädje, to ne gre,
 ne spada sem, ne gre k temu; die Sädje
 verhält sich so, to je tako; die Sädje steht
 gut, reč je na dobrem, dobro kaže, reč je
 na terdem; das bringt die Natur der Säd-
 je so mit sich, reč sama po sebi tako na-
 nasa; das thut nichts zur Sädje, to nič ne
 de; Sädhen, *pl.*, imetek, premoženje; seine
 sieben Sädhen zusammenpacken, svoje kopita,
 svoje sila in kopita pobrati, svoje siroma-
 štvo; mit Jemand gemeinschaftliche Sädje
 machen, s kom zediniti se zavolj tega ali
 unega namena.
 Sädhen, v. n., (Provinz.), f. Klagen.
 Sädhenpreið, der, cena reči, stvari zlasti
 za živeč.
 Sädhenrecht, das, pravica do (sich) na
 reči; persönliches, bingliches Sädhenrecht, o-
 sebna, stvarna pravica do reči.
 Sädhenwelt, die, f. Körperwelt, vidne stvari,
 vidni svet.
 Sädhenwerth, der, Sachwerth, notranja
 vrednost kake reči.
 Sädher, der, (Provinz.), pravdar.
 Sädherklärung, die, rečna razlaga.
 Sädhsällig, *adj.*, sädhsällig werden, sein,
 pravdo zgubiti; Jemanden sädhsällig erklä-
 ren, komu pravdo odsoditi (V.), zoper koga
 storiti sodbo.
 Sädhsälligkeit, die, die Nachricht von sei-
 ner Sädhsälligkeit hat mich nicht überrascht,
 nisim se čudil, ko sim slisal, da je izgu-
 bil pravdo.
 Sädhsührer, der, etwa pravdnik, besednik,
 zagovornik, f. a. Anwalt, Advokat.
 Sädhsühreramnt, das, opravilo, dolžnost
 pravdnikova, besednikova.
 Sädgedächtniß, das, rečni spomin.

Sachgemäß, *adj.*, reči primóren.
 Sachgenosse, der, deležnik.
 Sachheit, die, rečnost, bistvo.
 Sachinhalt, der, zapopadek, obsežek reči.
 Sachkennner, der, zvedenec, v rečeh znaj-
 den. all zveden mož; kdor kaki reči glas
 ve (aber in *altl.* veglasni), etwa auch
 znaveo (*serb.* znalac).
 Sachkennnerin, die, zvedenka.
 Sachkenntniß, die, umenje, poznanje reči,
 zvedenost, znajdenost v kaki reči; mit Sach-
 kennniß urtheilen, soditi kakor zveden mož.
 Sachkunde, die, f. Sachkenntniß.
 Sachkundig, *adj.*, znajden, zveden v re-
 čeh. (nach dem *Altal.* veglassen); der Sach-
 kundige, f. Sachkennner.
 Sachlage, die, stan reči; reči, kakor so—.
 Sachleer, *adj.*, prazen, suh, kar nima nič
 v sebi.
 Sachleere, die, praznost glede na obsežek.
 Sädlich, *adj.*, rečni; das sädliche Recht, f.
 Sädhenrecht; sädliches Geichlecht in der
 Sprachlehre, srednji spol (auch *russ.* und
 böhm.; im *Poln.* redzaj nijaki).
 Sädlichkeitt, die, rečnost; srednost; die
 Sädlichkeitt dieses Hauptortes geht daraus
 hervor, da je to ima srednjiga spola, vi-
 di se—.
 Sachregister, das, kazalo reči, spis, ob-
 sežek reči (od kterih se v kaki knjigi
 govori).
 Sädreichthum, der, obilnost reči, muogo-
 ternost.
 Sädte, *adj.*, laise, tih, tihoten, lahen, lahan,
 nach V. tagoden; *adv.*, tih, lahno, natih-
 ma, na lahanem, polahnkama, polagama;
 sädte treten, lahno, rahlo, na perste sto-
 piti, f. Reise; langsam, počasen; počasi,
 počasno, po malem, zlagama; gemacht, sanft,
 mehke; vollos, mehko, rahlo; sädte! sädte!
 le počas! behutsam, varno in počasno;
 sädte Klippen, zaraščene skale v vödi.
 Sädten, f. Besänstigen.
 Sädtheit, die, počasnost, rahlost.
 Sädhverwand, der, rečni pomenek; f. a.
 Sachkenntniß.
 Sädherständig, *adj.*, moder, v reči znaj-
 den, zveden, umen; ein Sädherständiger,
 znaveo, poznaveo reči, zvedenec; f. a.
 Sachkennner.
 Sädherzeichniß, f. Sachregister.
 Sädhwaltten, f. Verretten.
 Sädhwalter, der, Revolat, besednik, zago-
 vornik, pravdnik, pravdosredukt f, advo-
 kat; Agent, oskerbnik, opravnik; Bevoll-
 mächtigter, f. dieses.
 Sädhwaltteramt, Sädhwalterschaft, f. Säd-
 sühreramnt.
 Sädhwört, f. Hauptwort.
 Sädhwörterbuch, das, rečni besednjak ali
 slovník.
 Säd, der, u. *Gutm.* u. *serb.* vreča, (*altl.*
 vrcüta), gewöhnl. zækely*, *dim.* Sädchen,
 vrcüta, zækliö, zækliöck, oncelj, culica; meh

(eig. Schlauch, Balg); die Läsche, im *Kroat.* u.
Serb. das türksche Zep (auch bei *Gutm.*),
 gewöhnl. arzet*, auch torba; Bettelsack, mav-
 la beraska; Schnappack, mavha; Jemand
 den den Säd stecken, koga v mavho v-
 takniti, vtikati, premagati ga; im Säd ha-
 ben, v pesteh imeti; derbeutel, mošnja,
 nach dem *Russ.* mošna, *dim.* mošnjica;
 ebenso Hudenack, mošnja, mošnjica; am Hi-
 scherneck, u. dgl., homot, ravselj; seinen
 Säd füllen, napokati in najesti se, natla-
 čiti si želodec; Getreide in den Säd schüt-
 ten, zito v vrečo suti, sipati; Einen aus
 dem Säd, in den Säd spielen, delati z njim
 kakor svinja z meham, smeti z njim po-
 četi vse po volji; die Kage im Säd lau-
 fen, kupiti maoko v zækli (vreči); aus
 dem Säd verkaufen, okupiti; zuviel zerrei-
 ßt den Säd, preveč se s kruham ni dobro;
 etwas in einen löchrigen Säd schütten, vodo
 z rešetam zajemati; es geht Alles in sei-
 nen Säd, vse je napeljano na njegov do-
 biöck; den Säd aufhalten, zækely derzati
 (tatu); aus dem Säd offen, skrivaj; so voll
 wie ein Säd, pijan kakor krava; sit da bi
 s perstam dosegel; wie ein Säd auf Jem-
 and liegen, zavaliti se na koga kakor konj,
 kakor klada; er schlägt auf den Säd und
 meint den Gef., bije po zækli, ker konja
 ne moro (*poln.*); mit Säd und Paß, z
 vsem svojim (premoženjem), f. Paß; ein
 eingeschlossener Raum, f. Sädgasse; Freß-
 sack, požeruh; Dummack, bedak; Plauder-
 sack, zlobudra.
 Sädband, das, motoz za zæklye.
 Sädbruch, das, male bukvice (za v Zep).
 Sädieb, f. Sädhendieb.
 Sädbrülich, der, zæklyevina f, debeli trnj-
 nik ali trüth*.
 Sädel, f. Sädell.
 Sädellkraut, f. Hirtentäschle.
 Säden, v. a., Korn, Malz sädten, v zækely
 al vrečo vsuti, sipati, djati, devati; die
 Säden voll sädten, žepo natlačiti si, nabiti
 si; der Hirsch ist gut gesädt, jelen je do-
 hel, širok v zadnjem kouci; v. r., sich sä-
 den, sich senken, upasti, upadati, potlačiti se;
 von weiten Kleidungsstücken, hamatrati, ham-
 drati, gerbavčiti se, gerde gube delati, me-
 hariti se; vom Essen, poleči se (v želodec);
 das Wasser sädte sich, voda upada, se uteka,
 usiha, v. n., f. Niedergehen.
 Säden, v. a., einen Verbrecher, v vrečo v-
 suti in potopiti, f. a. Säden.
 Sädler, der, sipavec.
 Sädformig, *adj.*, kakor zækely ali vreča,
 vrecast, vreci podobn.
 Sädganß, f. Kropsganß.
 Sädgaru, das, sak* (auch *poln.* u. *serb.*),
 vrecasta versä; *russ.* nevod.
 Sädgasse, die, nach dem *Böhm.* slepe ulice,
 (*russ.* gluhe ulice, nach *Ravn.* ulice na
 nožnice).
 Sädgeige, die, male gosli (da se lahko
 v Zep denejo), žepno gosli.

Sädeschwulst, die, bula (V).
 Sädhülte, f. Sädzehente.
 Sädhase, der, fehlerhafte Stelle in einem geprügten Acker, oplaz, celina (puščena).
 Sädhig, adj. mahadrav.
 Sädhkalendar, der, mala pratika.
 Sädhrecht, der, žokavnik.
 Sädhlehen, f. Deutellehen.
 Sädhleinwand, die, debelo platno za vreče, žakljevinā. russ. deržuga.
 Sädhler, der, vrečar.
 Sädhmann, f. Ränder.
 Sädhseife, die, meh, diple, mešin, f. Duffelsad.
 Sädhseifer, der, diplar, f. Duffelsädhseifer.
 Sädhstole, die, mala, žepna pištola.
 Sädrad, das, im Wädhlenbāne, loparno kolo z zlomljenimi lopatami.
 Sädhshausel, die, kolezni koreo; na kteriga voda pada.
 Sädhspinne, die, pajik vrečarf.
 Sädhstich, der, neki vozal z vervmi na ladii.
 Sädhträger, der, nosič, nosac, ki žito v žakljih nosi, vrečonosec.
 Sädhuch, das, robec, ruta za nos, za v žep; grobe Leinwand, f. Sädhleinwand.
 Sädhuhr, die, žepna ura, f. Taschenuhr; (u. V. nosna ura).
 Sädhvoll, adv., s polno vreče, s polnim žepam.
 Sädhwage, die, bestehend aus einer Röhre, in welcher eine Feder verborgen ist, weil man sie in dem Sade, d. i. in der Tasche tragen kann, nach V. peresna vaga ali tehtnica, žepna vāziva.
 Sädhwehre, die, osa vrečarica f.
 Sädzehente, der, desetina v zernji, žitna desetina, kazen, m. (Gutsm.); starič (Zal.).
 Sädzwillig, der, grobi dvojuik all cvilih* za vreče, žakljevinā.
 Sädzwirn, der, debeli konei, niti.
 Sädzment, das, f. Saframent.
 Sädzmentiren, v. a., šentovati, sakramentovati.
 Sädzristei, die, f. Safristei.
 Sädzularisiren, f. Sädzularisiren.
 Sädzucäer, der, saducej.
 Sädzrad, m., hndoba.
 Sädzorb, der, sejavnica, sevnica, setnica, sevka.
 Sädzland, f. Saathand.
 Sädzmann, der, sejavae, sevec.
 Sädzmaschine, die, mašina sejača, sejavna mašina.
 Sädzn, v. n. u. a., usejali, sejati; es ist Zeit zu säen, das je setve ober setvi, das je, da sejeimo; habt ihr schon den Weizen gesäet, ali ste že usejali pšenico; Geld säen, dnarje trositi, sipati, raztresati; das hat er gesäet, to je on zasejal, nasejal; allen Samen säen, vse seme posejati; herum säen, razsejati, razsevati; wer nicht säet, wird nicht ernten, kdor ne seje, ne žanje, kdor redko seje, bo redko žel; hingu säen, prisejati; zu Gude säen, dosejati; das Kraut säet sich selbst, to

zelišče se samo zaseva, plodj; noch einmal säen, presejati (njivo).
 Säen, das, sejanje, setev, nach Zal. seva; bis zu einer Stelle mit dem Säen gelangen, prisejati do—.
 Säepflanz, der, sejavnik, sejavno drevo, nach dem Böhm. razsevalo.
 Säer, der, f. Säemann.
 Säerin, die, sejavka.
 Säesaf, der, vreča semenskiga žita, iz ktere se seje.
 Säetuch, das, sejavna rjuha, v kteri ima sojavec seme, sejača, sejavnica (M.).
 Säewetter, das, vreme ob setvi.
 Säezug, das, sejavno orodje, sejavna priprava; f. a. Säemaschine.
 Säefian, der, Maroquin, safran* (in all. fl. M.), türkische nanje.
 Säefianmacher, der, safranar.
 Säeflor, der, (Carthamus tinctorius), divji žefran, (russ. želtjanica, nach Sul. svetlica); neki apnasti kobalt.
 Säefran, der, (Safran) (Corcus sativus), žefran, nach and. slav. M. safran; der wilde Safran, f. Säeflor; nektere apnaste kovine; mit Safran würzen, požefraniti, žefraniti.
 Säefranz, in Plgg. žefranov, safranov.
 Säefranapfel, der, žefranovec f.
 Säefranfarbe, die, žefranova barva.
 Säefranhändler, der, žefranar; — händlerin, die, žefranarica.
 Säefranöl, das, žefranovo olje.
 Säefranpflanze, die, breskev žefranovka f.
 Säefranpflanze, f. Safran.
 Saft, der, sok, (auch altsl.), sochnja (V.), nach Zal. soča; f. a. Most; in den Bäumen, mezza (serb. mezgra, poln. miazga, böhm. miza, wornach mezza richtiger denn muzga); vlaga (Feuchtigkeit), tekočina (flüssigkeit), voda, sokrovica, (altsl. s'kr'vica, eruor); Säfschen, soeck; wilchartiger Saft, mleček; die Bäume stehen in vollem Saft, drevje je mezevno, sočno, se mezi, (serb. mezgra, mezgrati), mezza je; die Zeit, da die Bäume in vollem Saft stehen, mezza, u. V. muzga; Ribefelsaft, sok vkuhani, izleček, poln. u. böhm. povidlo, (= povilo); Birken-saft, voda brezovica, brezova mezza; gesunde Säfte haben, zdrave kervi biti; rother Saft, kri; Säfschen, izleček (izleček) f. lekarski, raztopnina; es ist ohne Kraft und Saft, nima nič v sebi, je brez jedra, brez moči; suh, medel; gerinderer Saft, z. B. im thierischen Körper, sok, vlaga, nach V. sterdljiva mezza; in den Eishütten kleine Riegeln, die beim Herren des Eisens in die Höhe getrieben werden, iskre; flebriger Saft, f. Harz; Bergsaft, f. diesel.
 Saft, in Plgg. sočni, mezevni, mezeni.
 Saftbälghen, das, sočni mešček.
 Saftbehältniß, f. Honigbehältniß.
 Saftbin, die, sočna hruska, sočnica f.
 Saftblau, adj., lakmusove barve.
 Saften, v. n., Saft bekommen, mežiti se (serb. mezgrati, Vuk), v mezi biti; die

Wesfel saften durch den Saft, sok se cedi od jabek.
 Säfte, f. Säftigen.
 Säftebad, der, sočna nit v mahu.
 Säftefarbe, die, sočna (t. j. zivalska ali pflanzen-ska) in ne rudniska) barva.
 Säftehaute, die, gnjiloba telesnih sokov ali vlag.
 Säftehülle, f. Jahrring.
 Säftehülle, die, presocnost.
 Säftegang, der, prehod za sok, mezgovod f.
 Säftegeschloß, das, sočnjak f.
 Säftegrube, f. Saftbehältniß.
 Säfteharz, das, zelena sočna barva.
 Säfteholz, das, mezevno drevje.
 Säfte, adj. sočen, sochnat, vlažen (feucht); von den Bäumen, mezeven, mezeven, mezen; die Rinde von einem saftigen Zweige abziehen, nach V. šibo omuziti, muziti (mezi); der Saft ist saftig, šiba se mezi, ober nach V. muzi; ein saftiges Gespräch, umzani, koemat, nesopodobi, nesramni pogovori; f. a. Mostig.
 Säftigen, v. n., sočiti, sočiti, sočno narrediti.
 Säftigkeit, die, sočnost, mezevnost, sokovitost (Gutsm.), vlažnost (Feuchtigkeit).
 Säfter, Säftlos, adj. brez soka, nesocen, pust, suh, brez jedra, jalov.
 Säftlosigkeit, die, nesocnost, brezsočnost, suhost, suhota, puščoba, pušoba, jalovost.
 Säftmesser, der, mezmomé.
 Säftmug, f. Latwerge.
 Säftreuber, der, zajednik, f. Schmarotzerpflanze.
 Säftreich, adj., sochnat, poln soka; presocen, prevlažen.
 Säfttrug, der, f. Jahrring.
 Säfttrube, die, cevka sočnica, za sok.
 Säftvoll, f. Saftreich.
 Säftzelt, die, mezza, mezenje, serb. mezgranje.
 Säghar, adj., etwa poveljiv, izrekljiv, pripoveldjiv, kar so more povedati, reči.
 Säge, die, was Jemand sagt, die Worte, govorica, govor, govorjenje, (nach Gutsm. rekanje); seiner Säge nach, po njegovih besedah, f. a. das gebräuchlichste Red; die mündliche Uebersetzung einer unverbürgten Meinung, Bericht, govorica (abgef. a. gorica), glas, in St. a. pravico, goló (guó); es geht die Säge, pravijo, govore, glas so sagali, ljudje ženo; es ist allgemein die Säge, vai pravori, vaz govori, povsod se ališ pripovedovait; nach der Säge, kakor pripovedujejo; rine Fabel, pravlica, pripovedka; mündliche Uebersetzung, Tradition, untno izročilo, f. a. Mythe.
 Säge, die, zum Sägen, gewöhnl. žaga*, in einigen Gegenden, so wie nach all. and. fl. M. pila (sonst Feile), nach Gutsm. neben žaga und pila auch rezalica; dim. zažica (auch žagica), pillica; mit der Säge zerhacken, z žago prerazati, prežagati; tudi neka ribska mreža.

Sägebauer, f. Säbenbaum.
 Sägebatt, das, platnica, list, žažni list; žaga.
 Sägebloed, der, kerlj (za žaganice), hlod, žagovec, žagovnik.
 Sägebod, der, koka, kocača, und wenn die Säge mit einem Gegengewichte versehen ist, nach V. uckavnica, žaga na uckavnici, u. Zalok. prebesnica.
 Sägefish, der, žaga (riba).
 Sägeförmig, adj., žagast, zobcast.
 Sägegatter, das, f. Weiße, brana, jarem.
 Sägegestell, das, worin das Sägebatt befestiget ist, grüst*.
 Sägehändler, der, žagar (u. Sägeschmied).
 Sägeholz, das, Sägebloß, f. Sägebloed.
 Sägelohn, der, plačilo žagarsko, za žaganje.
 Sägemehl, das, f. Sägespäne.
 Sägemesser, der, nadžagar f.
 Sägemühle, die, žaga, ober žage, pl., žaga na vodi.
 Sägemüller, der, žagar, lastnik žage (na vodi).
 Sagen, v. n. u. a., reči (v. perf.), nach Gutsm. in Rt. (Y), so wie im Böhm. rekati, povedati (v. perf. ohne entspr. impf.), djati (v. perf. im part. praet. act. : „djat“; vergl. hingegen das Praes. in kaj des? was sagst du? was meinst du?, pravit (v. impf. auch böhm.), govorit (rden), čerhniti (eig. müssen, f. diesel); was sagst du? kaj praviš?; ich werde sagen, porečem, auch povem; sage mir deinen Namen, povej mi, kako ti je ime; ich darf es nicht sagen, ne smem povedati; wie gesagt, kakor sim že rekel; gesagt, gethan, rekel storil; kakor (je) rekel tako (je) storil; Jemandem Dank sagen, komu se zahvaliti, hvalo dati, skazati, f. üb. Danken; für Jemand gut sagen, za koga porok biti; du hast von Glück zu sagen, tvoja sreča je; moras Boga hvaliti, da—; zu Einem etwas sagen, komu kaj reči; Jemandem todt sagen, reči, povedati, govorit, da je kdo umert; Einem einen guten Morgen sagen, vošöiti komu dobro jutro, reči mn.: dobro jutro; was wollen Sie damit sagen? kaj menite s tem? kaj hočete reči s tem?; unter uns gesagt, med nami govorec; med nami bodi rečeno; ich habe mir sagen lassen, slišal sim, povedali so mi; das lasse ich nicht von mir gesagt werden, nočem, da bi se kaj tacioga govorelo (slišalo) od mene; man sagt, pravijo, govore, f. a. Säge, Bericht; er sagte nur so, to so bile le besede; hier hat er nichts zu sagen, tukaj ne veleva, ne zapoveduje ou. nima oblasti vevlati; was sagt die Schrift? kaj govori pismo; mein Herz sagt mir, seree mi pravi, mi razodeva, mi naznanja; nichts sagend, nepomenlich, prazen, jalov; das will schon etwas sagen, to je že nekaj; zu Allen ja sagen, k vsemu prikamati, privoliti; laß dir doch sagen, sliši, poslušaj; er läßt sich nichts sagen, ne poslušā nikakie aveta, ne da si dopovedati; lassen Sie sich sagen, dovolite,

da vam povem; als wollte er bei sich sagen, daß; du hast gut sagen, lahko ti je reči, lahko govoriš; man sagt er habe Geld, in St., ima pre dnarje, *böhm.* ma pry peníze; so zu sagen, tako reči, tako rekoč; mit Respekt zu sagen, f. Respekt; Jemand etwas sagen lassen, komu kaj poročiti, sporočiti, sporočiti; entgegen sagen lassen, odporočiti, odgovor poslati; was ich sagen wollte, hotel sim reči; ich möchte nicht sagen, ne rečem, da —; spricht viel, sagt wenig, veliko govori, malo pove; das will sagen, to pomeni, hoče reči; to je toliko; es hat nichts zu sagen, nič ne de, nima nič v sebi; ich sage dir, pravim ti.

Sagen, das, f. Sage.

Sägen, v. n. u. a., mit einer Säge schneiden, žagati*; in einigen Gegenden nnd nach and. slav. *W.* auch piliti, (welches jedoch auch und vorzugsweise feilen bedeutet); Holz sägen, derva žagati; hast du schon genug Holz gefägt? ali si že našagal dovolj derv?; mit dem Sägen bis zur Mitte kommen, do srede prižagati; lange genug sägen, našagati se; rund herum, obžagati.

Sägen, das, žaganje.

Sagensforschung, die, pretehtovanje, premissianje starih povedek.

Sagengeschichte, die, pravlice, povedke; zgodovina starodavnih časov.

Sägenhieb, der, kovač, ki žage dela, žagar, *böhm.* pilar.

Sägenzeit, die, давност, pravliški čas, predzgodovinski časi, iz povedek ali pravlice znani.

Säger, der, pravec, pripovedovavec, f. a. Zenge.

Säger, der, žagavec, žagar; f. a. Sägehändler.

Sägerahmen, der, worin die Sageschneide läuft, jarem, brana, nach *Zal.* nožnici; der Holz davon, režanci.

Sägerin, die, pripovedovavka.

Sägerin, die, žagovka, žagarica.

Sägehändler, der, neki potapljavec.

Sägehölzer, pl., žaganje, žagovina, *böhm.* drtiny, russ. opilki.

Sägeholz, der, f. Sägebloß.

Sägehammer, f. Tausende.

Sägewagen, der, voz na žagi.

Sägewort, das, glagol.

Sägezahn, der, zob žažni.

Säglich, f. Sagbar.

Sago, der, sago (in all. sl. *W.*), der Baum, Merkmal, sagovo drevo, sagovina.

Sagogrüne, die, sagoova kaša.

Säger, der, (Proviz.), kal, cimica žitna.

Sahlband, das, im Bergbaue, krajevina, okrajna ruda, stranski rob, (ki rudno žilo oklepa); an den gewebten Zeugen, Sahlsteife, krajevina, krajec, nach *Havn.* cislo, (Heisn.), obšava; am Flügel, Ring um den Flügelbalen, gredanica (*V.*), nach *Zalok.* gožka.

Sahlbuck, f. Rätafer.

Sahlstein, das, želez s fabriškim znamenjem zaznamljeno.

Sahleiste, die, f. Sahlband.

Sahleistensteife, die, osutek za krajevino.

Sahlmann, der, f. Bollwender; Sahlente, pl., pride.

Sahlweide, die, (*Salix caprea*), iva (auch serb. u. poln. neben kozlina = kozja verba); einfädige Weide, (*Salix pratensis*), rakita; f. a. Baumweide, Baumwolkenweide.

Sahnbrödel, die, prešta* s smetano, smetanasta prešta.

Sahne, die, smetana, verhnje (St.), f. Rahm, Milchröh.

Sahnkäse, der, sladki, smetanasti sir, f. Rahmkäse, nach *V.* sladka skuta.

Sahnkäse, der, smetanasti koláč.

Sahnkeig, der, tosto s smetano.

Sahnwage, die, die schwarze Pappel, f. Pappel.

Saigen, Saiger u. f. f., f. Seigen u. f. f. Sain, (Prov.), f. Träge.

Saison, f. Jahreszeit.

Sait, die, struna (*altsl.* u. all. slav. *W.*); *dim.* strunica; die Saiten anziehen, ein Instrument damit beziehen, strune navezati, navezovati, nategniti, nategovati, naprožiti; die Saiten zu hoch spannen, struno preveč napeti, napenjati, fig. preveč tirjati, hoteti; die Saiten springt, struna poka, je počila; die Saiten stimmen, strune ubrati, ubirati; eine Saite schlagen, na eno struno gosti; geländere Saiten aufziehen, popustiti, odjenjati, utihniti; propredi; die Saite tönt, struna poje, brenka; die Saiten rühren, zabrenkati, brenkati, strune pritikati; *Roh.* lensaite, velik voz oglarski.

Saitenbezug, der, strune za ene gosli, etwa auch ostrunek.

Saitenfest, f. Saitenhalter.

Saitengeiß, das, brenk, brenkanje.

Saitenhalter, der, an den Violinen der obere nach *V.* vrat, der untere, rep.

Saiteninstrument, das, eig. gosli, pl., (auch für Violin), instrument s strunami, (ostrunjeno orodje).

Saitenklang, der, brenk, brenkanje; man hörte Saitenklang, strune so zapele.

Saitenknidig, adj., kdor zna gosti.

Saitenkünstler, der, godec, ki gode ali igra na strune, mehr gem. brenkar, brenkavec.

Saitenloß, adj., brezstrun.

Saitenmacher, der, strunar (auch Saitenverkäufer).

Saitenspiel, das, godenje, muzika, igra na strune, brenkanje na strune.

Saitenspieler, f. Saitenkünstler.

Saitenspegel, der, kobilica.

Saitenstauwerk(zeug), das, f. Saiteninstrument.

Saitenwurm, der, živa nit.

Saitig, in Bsg. — strunat.

Salterfall, der, (Pälo sacer), veliki sokol, im *Poln.* sokol Podolski.

Sacrament, das, (sacramentum), allg. Sakrament, (würl. svetost, posvetilo, sve-

tillo, bei *Gutm.* svetstvo †, im *Russ.* tadjinstvo = skrivnost, im *Serb.* svetotajstvo); mit den heil. Sacramenten versehen, prevenditi koga (n. p. bolnika); das Sacrament des Altars, sveto Reñnje telo, es spenden, obhajati koga.

Sacramentiren, v. n. (niebr.), štentovati, sakramentovati, f. Fluchen.

Sacramentlich, adj., v podobi Sakramenta.

Sacramentschänder, der, oskrnjavec sv. Sakramentov, Božji ropar, *altsl.* svetotaj'o (enerilegus).

Sacramentspender, der, deliveo svetih Sakramentov; in Bezug auf das heil. Sakrament des Altars, obhajavec.

Sacramentstag, f. Frohnleichnamstfest.

Sacrisis, Sacrisce, f. Opfer.

Sacrisifiziren, f. Opfern.

Sacrisilegium, f. Kirchenraub.

Sacristan, der, cerkovnik žagradar, duhovnen žagradnik, ki ima cerkveno orodje in posodje v skerbi.

Sacristei, die, žagrad, zakristija.

Saculanar, adj., stololet, f. a. Weltlich.

Saculanarfeier, die, stololetna slovesnost, stololetnica.

Saculanisation, die, der Klöster, vzetje cerkvonih in zlasti samostanskih ali mníških pokostev; eines Geistlichen, razduhovnilo †.

Saculanisiren, v. a., duhovne, zlasti mníške posavta vzeti, v posvetne posestva obrniti; einen Geistlichen, (uneigentlich gesagt), razduhovniti (serb. razpopiti gebräuchl.).

Saculum, das, stoletje, vek; f. Jahrhundert.

Sacdiere, f. Salatschüssel.

Salamander, der, f. Molch.

Salamanderdeckse, die, močeradasti knäuer, knäuer, knäuer.

Salamanderhaar, das, neka dobra sreberna ruda v nitli ali vlaknih.

Salamahändler, der, salamar.

Salami, die, salama.

Salat(ium), das, letna plača, f. Gehalt.

Salatiren, f. Besolden.

Salat, der, salata, im St. šalata; serb. loška (Saitig); etwas als Salat essen, kaj za salata jooti.

Salatbaum, deutsch, f. Leene.

Salatbeet, das, Salatbank, salata greda, gredian.

Salatbeutel, das, vilico lesene za salato.

Salatgewächs, das, salatno zelišce.

Salathaupt, das, salatna glava.

Salatkrant, das, salatno zelišce, zelišce, zel ali rastlina, ki se rabi za salato.

Salatlöffel, der, žlioa za salato.

Salatpflanze, die, f. Salatkrant.

Salatpflanzel, die, sklada za salato.

Salatwurm, der, červ salatnik †.

Salbader, der, kvasilo, kvasac; žvërga; Quacksalber, f. biefes.

Salbadererei, die, zlobodranje, kvašenje; f. a. Quacksalberci, mazarija.

Salbader, v. n., kvasiti, zlobodrati, kakor bi otrobe vezal, f. a. Quacksalber, mazarij.

Salbe, die, maža, mazilo. nach *Gutm.* pomaz, maz, (auch russ.), zavba*; neka mast za ladije.

Salbei, die, Salbei, (*Salvia*), zählbar*, bei *Gutm.* u. *kraut.* kadulja, *poln.* salvija.

Salbeiblatt, das, zählbar*, novo pero.

Salbefeig, der, zählbar*, nov kis ali jesih.

Salbeigran, adj., rdečkasto siv.

Salbeiwende, f. Ranunculus.

Salben, v. a., pomazati, mazati s kako mažo, z mazilam, pomaziliti, maziliti (*Gutm.*) der Gesalbte, maziljenec; *poln.* pomazaniec; die Gesalbte, maziljenka; den Stein salben, maziliti kamen (z oljem pomazati).

Salben, das, mazanje, maziljenje.

Salbenbaum, f. Pappel (schwarz).

Salbenbereiter, der, Salbenrämer, der, mazilar, mažar.

Salbenbüchse, die, pušica za mazilo, mazilnica.

Salbenduftend, adj. diiseč po mazilih.

Salbenkrant, der, mazilarija; vsakorsno mazila skup.

Salbenrämer, f. Salbenbereiter.

Salbenpatel, der, lopatica za mazila.

Salber, der, mazavec, kdor mazili; f. a. Salbei; auch Quacksalber.

Salberei, die, maziljenje, mazarija.

Salberin, die, mazavka.

Sälbing, Sälbling, f. Sälmling.

Salbnuß, f. Lehennuß.

Salböhl, das, mazilno olje, oljo za maziljenje duhovnih, kraljev i. t. d. namenjeno; sveto olje.

Salbkube, die, mazavnica.

Salbung, die, mazanje, maziljenje; mit Salbung prebigen, pridigati živo, da v seroogre, f. a. Erbauung.

Salbungreich, Salbungsvoll, f. Erbaulich.

Salbüch, das, plačilne bukve, pobotnica †.

Salbiren, v. n. u. a., abschließen, rajtengo ali številbo skleniti, sklepati; bezahlen, placati, placévati.

Salbo, der, sklep računa; Ueberfluß, ostaneck na dolg, ki se pokaže po sklenjenem računu; in Salbo bleiben, ostati na dolg; Ausgleichung, f. dieses; per Saldo zu geben, za izravnung.

Sälun, v. a., umazati.

Sälholz, f. Aschfische.

Salpewurzel, f. Knabenkraut, Stendelwurz.

Salhnud, f. Seebund.

Saline, die, solina (*V.*), soline pl., solanija, f. a. Salzwerk.

Salineninspector, der, solinski nadglednik.

Salinisch, adj., solink.

Saliter, der, f. Salpeter.

Salivation, f. Speichelfluß.

Salle, die, Sale, f. Sahlweide.

Salm, der, f. Raß; nedorasti losos, losos v spomladi in po leti; podolgasti kos ko-sitra; für Psalm, f. dieses; einen langen Salm machen, dolgo žvečiti in kvasiti od česa.

Salmforelle, f. **Lachforelle**.
Salmiak, ber, (Sal ammoniacum), salmjak (auch böhm. u. poln.), nach *Gutsm.* amonjakova sol, russ. našatyr.
Salmiakbeschlag, ber, salmjakova skorja.
Salmiakgeist, ber, salmjakovec.
Salmiaksalz, das, salmjakova (lugasta) sol.
Salmiling, ber, klinček, kliněk; (Salmo salvelinus L.), nach *Gutsm.* zlatovčica; enoletni losos.
Salomo, Salamon; ein wahrer Salomo, premoder; pravi Salomon.
Salomonisch, adj., Salamonov.
Salon, ber, salon*, f. Saal, (shajavnica pri veliki gospodi).
Salope, f. **Urcinlich**.
Salpeter, ber, (Nitrum), solitar, gen. solitra; russ. selitra.
Salpeter-, in Bfßg. solitrov, soliterni.
Salpetererde, die, solitrova, soliterna zemlja.
Salpeterkraß, ber, perhnjenje zidovja.
Salpetergeist, f. **Salpetersäure**.
Salpeterhitte, die, solitrarnica, soliternica.
Salpetericht, adj., solitrat.
Salpeterig, adj., solitrav. soliternat.
Salpeterlauge, die, solitrov lug.
Salpeterluft, die, soliternati zrak.
Salpetersauer, adj., soliterno kisel.
Salpetersäure, die, soliterna kislina, zjednica.
Salpeterschaum, ber, solitrova pena.
Salpeterschwefel, ber, soliterno žeplo.
Salpeterlieder, ber, solitrat (*Gutsm.*).
Salpeterliederei, die, solitratarija; f. a. **Salpeterhitte**.
Salpeterstoff, ber, solitrovina, f. a. **Stoff**.
Salpeterwasser, das, voda soliternica.
Salpetricht, **Salpetricig**, f. **Salpetericht**, **Salpeterig**.
Salse, die, die Lunke, omaka, pomaka (slana ali kisl.).
Salsen, pl., (in der Bibel, 2. Mos. 12, 8.), poljske zelišča, zeliša.
Salsendorn, ber, češminje, češmilje, češmilj, f. **Verberis**.
Salsenkraut, f. **Knoblauchkraut**, (*Erysimum allaria*), gojzdni česnik.
Salsenspeise, die, jed s kislom omako.
Salter, f. **Wasser**.
Sätling, f. **Salzgras**.
Saltling, ber, Saucrampter, kislina.
Salto mortale, smertno nevarni skok.
Salutation, die, pozdrav, pozdravljenje, česčenje, česenje, pozdravljanje (mašnikove besede: Gospod z vami); streljanje na čast.
Salutiren, v. n. u. a., pozdraviti, pozdravljati (zlasti od vojakov, s pušo, sabljō ali banderam, ravno tako s strelam iz kanon), streljati na čast, russ. otdat čest = čast dati, skazati komu.
Salvation, f. **Verteidigung**, **Verwahrung**.

Salvationschrift, f. **Verteidigungschrift**.
Salva venia, brez zamere, s slovesam.
Salve, die, Abfenerung mehrerer Feuerge- wehre auf einmal, strel (zlasti hkrati iz več puš ali iz več kanon), pozdravni strel, pozdrav s strelam; eine Salve geben, ustreliti iz vseh puš.
Salvegarde, f. **Sauvegarde**, **Sicherheitswache**.
Salviren, v. a. u. r., rešiti, oteti, (beides v. perf.), braniti, hraniti kaj, se; pobegniti.
Salvo, in Salvo sein, na varnem biti.
Salvo meliori, s prideržkam boljšiga (razsodka, pomočka i. t.).
Salvo titulo, (S. T.), brez prikrate za- stran naslova.
Salvus conductus, varni sprevod.
Salz, das, sol; feste Salze, sterjene soli; Duv- salfatsalz, prežigana, dvakrat žgana sol; flüchtige Salze, tekoče soli; englisches Salz, bömisches Salz, f. **Bittersalz**; gefotten Salz oder Riudfsalz, kuhana sol, nach dem *Poln.* varjenka; Salz und Brot, kruh s soljo; kruha in soli; gieb mit Salz, daj mi soli; Weisalz, Seesalz, Meeressalz, morska sol; Steinsalz, kamnena sol, nach *Gutsm.* oger- ska sol; Salz graben, sol kopati; Salz fien- den, sol kuhati ali variti; in Salz legen, f. **Einsalzen**, **Pökeln**; mit Salz würzen, oso- liti, soliti; Fleisch in das Salz hauen, meso (sesekano) vsoliti, nasoliti; Äinen bei Je- mand in Salz hauen, očerniti, obrekovati koga; fig. sol, f. a. **Wiß**; euerer Rede sei mit Salz gewürzet, vaše govorjenje bodi s soljo osoljeno; der Hieb ist aus dem Salze, skli, peče.
Salz-, in Bfßg. solni, solnati; gefalzen, ein- gefalzen, slani, vsoljeni.
Salzabgabe, die, davščina solna, solnina f.
Salzader, die, solna žila.
Salzähnlích, adj., solnast; salzähnlicher Stein, Haloit, nach *Sul.* pasol f.
Salzamt, das, solni ured, (solnija f).
Salzartig, adj., solnast.
Salzbeamte, ber, solni urednik.
Salzbereiber, ber, **Salzärbeiter**, solar, sol- nar.
Salzbereitung, die, delanje soli, solna- rija oder solarija, solarjenje (auch Salz- handel).
Salzberg, ber, solna gora, solnata gora, solni hrib.
Salzbergwert, das, f. **Salzgrube**.
Salzbins, f. **Salzgras**.
Salzblumen, pl., solni cvet.
Salzböhen, pl., vsoljeni bob.
Salzbrodem, ber, solni hlap.
Salzbrühe, die, slanamura (*V.*), solamura, russ., böhm. u. poln. razsol, (n. *Gutsm.* solna vlaga).
Salzbrunnen, ber, solni ali slani stude- nec, slatina.
Salzbube, f. **Salzbereiber**.
Salzbüchse, die, solnica.
Salzbutter, die, slano maslo.

Salzbebit, ber, prodaja(nje) soli.
Salzdirection, die, solno ravnavstvo f.
Salzen, v. a. osoliti, soliti; ein wenig sal- zen, posoliti; zu viel salzen, presoliti; pre- salzati; zu sehr gefalzen, preslan, presoljen; gefalzen, slan; die Hiebe sind gefalzen, u- darei skle, peko, žgo; von Baaren, gefal- zen, presneto drag; zasoliti ceno.
Salzen, das, soljenje, solilo.
Salzen, adj., slan.
Salzerde, die, solna zemlja, slana perst.
Salzflaß, das, **Salzfäßchen**, solnica; nach *Gutsm.* a. solenka, bei *M.* solnjak; ein großes Faß Salz aufzubewahren, sod, be- deck za sol, solni; (*vulg.*) očesna jamica pri konjh.
Salzflüß, ber, slana riba.
Salzflut, die, slana voda, morje.
Salzfuhrer, die, solna voznja, voz soli.
Salzföhren, ber, solni voznik.
Salzfütterung, die, dajanje ali pokladanje soli äivini; lihanje soli.
Salzgrub, ber, kdor od koga soli kupuje.
Salzgefäß, das, solni dohodki.
Salzgeiß, f. **Salzsäure**.
Salzgenosß, ber, deležnik soline.
Salzgewerk, f. **Salzgenosß**.
Salzgras, das, (Triglochin), solničica (nach dem *Böhm.*).
Salzgrube, die, solna jama, solna ruda, solina, mesto, kjer sol kopljejo, poln. ko- palnia soli, solna gora.
Salzgurte, die, vsoljena kmara.
Salzhaltig, adj., solnat.
Salzhandel, ber, solnarija, solnarstvo, sol- narjenje, solarija, knpčija s soljo; Salz- handel betreiben, kupčevati s soljo, solnariti.
Salzhändler, ber, solnar oder solar, solni kupčevavec; kdor kupčuje s soljo.
Salzhändlerin, die, solnarica, solarica.
Salzbaring, ber, slanik.
Salzhaus, das, solarnica; solna zaloga; f. a. **Salzamt**.
Salzbecht, ber, vsoljena, razsoljena, slana šuka.
Salzlicht, adj., slankast (*V.*), solnast, kar ima slast po soli.
Salzig, adj., gefalzen, slan; viel Salz ent- halten, solnat; salziger Geschmack, slast po soli, nach *Gutsm.* slanota.
Salzigkeit, die, slanost; solnatost.
Salzlake, die, solnijska dnarnica f.
Salzlassen, ber, soljek (omara), solnjak; f. a. **Salzhandel**.
Salzlarner, f. **Salzföhren**.
Salzloß, ber, kepa, gruda soli.
Salzlumpen, f. **Salzloß**.
Salznappe, ber, solokop (*poln.*), f. a. **Salzfieder**.
Salznecht, f. **Salzbereiber**.
Salzford, ber, solinski jervas, koš.
Salzford, das, zerno soli, drobtina soli.
Salzfothe, die, die Hütte, Pfannhütte, ko- cha, v kateri sol kuhajo, nach *V.* solan ku- hinja, russ. u. böhm. solovarnja.
Salztram, f. **Salzhandel** u. f. f.

Salzkraut, das, (*Salsola*), slana trava, nach dem *Russ.* u. *Poln.* soljanka.
Salzkrystall, ber, solni kristal ali ledec.
Salzkuchen, ber, kolač potresen s soljo.
Salzladen, ber, prodajavnica soli, solarnica.
Salzlake, die, f. **Salzbrühe**.
Salzlede, die, im Jagdwesen, mesto, kjer se sol potresa živalim, lizalica, nach *V.* solna (?).
Salzlecken, das, lizanje soli.
Salzmann, f. **Salzhändler**.
Salzmarkt, ber, solni terg.
Salzmaß, das, solna mera, mera za sol.
Salzmeer, das, slano morje.
Salzmeißer, ber, merič, ki meri sol.
Salzmeße, f. **Salzfaß**.
Salzmonopol, das, samoprodaja soli.
Salzmühle, die, mlin za kamneno sol.
Salzquater, die, neka kača v kaspischem morji.
Salzniederlage, die, solna zaloga, solar- nica.
Salzordnung, die, postava za sol.
Salzpaß, ber, štant ali zakup solnin(e).
Salzpfanne, die, solna ponev.
Salzpfennig, f. **Salzabgabe**.
Salzpflanze, die, solna, slana rastlina.
Salzpreis, ber, cena, knp soli.
Salzprobe, die, poskušnja, proba soli.
Salzpunge, die, nach dem *Poln.* bobovnica navadna.
Salzquelle, die, slani studenec, slatina.
Salzrinde, die, solna skorja.
Salzsaure, adj., solnokisel.
Salzsaule, die, in der Bibel, solnati steber, russ. stolp slanyj.
Salzsäure, die, solna kislina.
Salzsauf, ber, solarija, prodaja soli na drobno.
Salzschaukel, die, solarska lopata.
Salzschaum, ber, slana, morska pena.
Salzschmelz, ber, solar ali solnar, ki sol prodaja na drobno.
Salzschiff, das, ladija s soljo naložena.
Salzschlag, ber, zernati kamen.
Salzsee, ber, slano jezero; die, f. **Meer**.
Salzfieder, ber, kdor sol kuha, solinar, russ. poln. u. böhm. solovar.
Salzfiederei, die, solina, kjer se sol kuha ali vari, russ. solovarnja.
Salzlobe, f. **Salzfiederei**.
Salzloble, die, mit Salz geschwängertes Quellwasser, slana voda, slani studenec.
Salzstätte, die, sušivnica za sol.
Salzstein, ber, solnik f; f. a. **Steinsalz**.
Salzsteuer, die, davek od soli, f. a. **Salz- abgabe**.
Salzstock, ber, gruda soli, n. *Gutsm.* solni čok.
Salztheil, ber, solni del.
Salztopf, ber, lonec soli.
Salztrug, ber, solno koritce.
Salzverkauf, **Salzversteiß**, ber, solarija, solarstvo, prodaja soli.

Salzberchleikhamt, das, doržavna solarija, f. Salzamt.
Salzberchleiker, der, kdor sol prodaja.
Salzberchler, der, solni oskerbnik.
Salzwage, die, solna vaga.
Salzwagen, der, voz soli.
Salzwasser, das, solanica, slana voda; f. a. Salzbrühe.
Salzwerk, das, f. Salzgrube, Salzstaderi, solina, im *Altst.* soliste (= solische).
Salzwesen, das, solarstvo, solnarstvo, vse kar se sploh tiče kopanja in dobivanja soli.
Salzwirker, f. Salzstader.
Salzvoll, der, col od soli, vvoznina, izvoznina od soli.
Same, der, Samen, seme; *coll.* semenje; Samen säen, sejati, im *Altst.* auch semeniti; der männliche Same, seme (moško); der Same des göttlichen Wortes, seme besede Božje; der Same ist noch nicht aufgegangen, seme še ni kalilo; der Same fällt bei der Ueberreise aus dem Gehäuse heraus, seme se preza, se je izprezalo in je izpadlo —; f. a. Saat; Brut; Nachkommenschaft; im Hüttenbaue, Älndrn, ki ima še nekaj kovine v sebi; viel Samen enthalten, semenat.
Samen, in Bfsg. semenski, —za seme.
Samenader, die, semenska žila.
Samenbalg, der, pleva, mekina.
Samenbaum, der, Mutterbaum, drevo za seme, za razplod pašeno, pušeno, semenšak.
Samenbehälter, der, Samenbehältlich, das, semenska posoda, semenjak †, osemenje †.
Samenbereitung, die, pripravlanje, delanje semena.
Samenbläschen, das, semenski mehürček.
Samenblatt, das, lopatica, prvo pero.
Samenboden, f. Fruchtboden.
Samenbohne, die, bob za seme.
Samenbohrer, der, f. Hans (weiblicher).
Samenbrei, der, zaotek semena; (in den Haselnüssen), sneg.
Samenbruch, der, semenska kila.
Samendecke, die, kožica, ki seme obdaja.
Samenerbse, die, grah za seme.
Samenergiehung, die, izliv semena, f. Pollution.
Samenfisch, der, riba za pleme.
Samenfluß, der, eine Krankheit, semenotok †.
Samengang, der, semenski prehod.
Samengefüß, das, semenska posoda, semenik, semenjak.
Samengehäuse, das, semenska postelja (V.), semenik (russ.), kapica, f. instejon. Krengehäuse.
Samengerste, die, semenski ječmen.
Samengetreide, das, žito za seme, semensko.
Samengewächß, das, das des Samens wegen angebaut wird, semenica.
Samenhalter, f. Fruchtboden.
Samenhandel, der, kupčija s (raznimi) semen, semenarstvo.

Samenhäbler, der, semenar.
Samenhäblerin, die, semenarica.
Samenhaut, die, koža, ki seme obdaja.
Samenholz, f. Samenbaum.
Samenkapfel, die, semenska kapica.
Samenteim, der, kal.
Samenteich, der, nach and. slav. M. semenska častica ali kupica.
Samenkeru, f. Keru.
Samenknoß, der, glavica.
Samenkopf, der, glava (n. p. makova); bei der Kartoffel, jabelko.
Samenkoru, das, einzeln, zerno, *coll.* zernje, seme; žito, rez za seme.
Samenkraut, das, f. Samengewächß; Samtraut, (Potamogeton), vodeni bobovnjak, russ. rdest, žiliga; f. a. Froschlattig.
Samenlappen, der, f. Samenblatt.
Samenlehre, die, nauk od semena.
Samenlode, die, drevesce zasejano iz semena.
Samenlos, *adj.*, brez semena; brez otrok.
Samenmöhren, *pl.*, semensko korenje.
Samenöl, das, olje iz raznih semena, (lano, makovo olje i. t. d.).
Samenperle, die, zernasti biser, predrobni biser.
Samenreiß, f. Samenlode.
Samenröhre, die, semenska cevka, semenica †.
Samenreibe, die, semenska repa.
Samensack, der, semenski sok.
Samensack, der, posek za obsejanje.
Samenschule, die, semenische, semenise, posadnik, russ. razsadnik.
Samenstaub, der, semenski prah.
Samenstein, der, okamnelo semenje, zernje.
Samenstengel, der, stebelce, ki nosi seme.
Samenstrang, der, semenska vervca.
Samenstrauß, der, z. B. bei der Hirse, lat, *coll.* latje.
Samenstücken, das, etwa zivalca (nach Met. zivalca, wie man es in Unterfr. spr., und Oberfr. nicht: živavea), semenica.
Samentragend, *adj.*, semensk, semenat.
Samenträger, der, semenossec †, f. a. Fruchtboden.
Samenverzeichniß, das, kazalo razniga semenja.
Samenzapfen, der, češarek, storž.
Samenzwiebel, die, čebula za seme; Brutzwiebel, čebulek.
Sämerei, die, semena, *pl.*, semenje (*coll.*).
Sämereihandel, der, kupčija z mnogoverstnim semenjem, semenarja.
Sämig, in Bfsg. —semenat.
Sämisch, *adj.*, irhast, jirhast (auch *poln.* u. *böhm.* neben zamsövy); sämische Leder, jirh, irh, jirhovina, irhovina, irhasto usnje, (russ. zamsa, serb. lutak); f. a. Fettgar.
Sämischgerber, der, irhar, jirhar.
Sämischgerberei, die, jirharija, irharija, irharstvo, strojenje na irh.
Samkost, die, hrana iz svojih pridelkov (in ne kupovana).
Samkraut, f. Samentraut.

Sammelbar, *adj.*, zbirljiv, zbiröen.
Sammelbrod, das, nabrani, priberačeni kruh.
Sammelbuch, das, (Collectarium), zapiski *pl.*, zapisne bukve.
Sammellei, die, bernjavsanje.
Sammelfleisch, der, pridnost v nabiranji, nabirtljivo.
Sammelglas, das, Collectingglas, zbiravno steklo.
Sammelgrube, die, des Mühlwassers, in Et. steska.
Sammelhaus, das, nabirališce, nabirališe.
Sammellaßten, der, omara, v katero se nabirane reči devajo; bei Mühlen, steska (angeblich in Et.), stok vode, vodnjak.
Sammelhorn, das, birno žito, žitna bira; nabirno žito.
Sammelinse, die, zbiravna leča.
Sammeln, v. a. u. r., brati (*v. impf.*), nabirati, nabirati, zbrati, zbirati (*altst.* s'birati); pobirati, pobirati, sčou bei V. auch skopiti, skupljati (mehr *kroat.*, wie auch kupiti als *v. impf.*); Wirren unter dem Baume sammeln, pobirati, pobirati; wie viele Birnen hast du gesammelt? koliko hrušk si nabral? Honig sammeln, (z. B. von Bienen), med nabirati, nabirati, znašati; Bemessungen sammeln, zbirati, nabirati, zapisovati opombe; Steine vom Acker sammeln, treibiti njivo, kamenje v grobho zbirati; viele Kenntnisse sammeln, mnogo naučiti se, zadobiti si znanosti; ein Heer sammeln, vojsko spraviti na nogo, zbrati, zbirati; für ernten, f. dießen; das Wasser sammelt sich, voda se zbira, steka; f. a. Anhäufen; sich sammeln, zbrati se, zbirati se, shajati se, skupiti, skupljati se; die Milch sammelt sich im Euter, pribira se mleko v vimenu; seine Gedanken sammeln, svojo misli zbrati, zbirati; sich sammeln, sich fassen, prebrati se, k sebi priti; alle Kräfte sammeln, moč povzeti, povzemati (si); neue Kräfte sammeln, okrevati, popraviti se, opomoči se, zmagati se; Aehren sammeln, lavkati; das Getreide sammeln, spraviti, spravljati žito; er sammelte alle um sich, zu seiner Parthei, vse je na se, na svojo stran spravil, pripravil; zum Gesammelten sammeln, pribirati, dobriati; betteln, brati, bernjati, bernjavati; wo ein Was ist, da sammeln sich die Adler, kjer je merha, ondi se zbirajo postojne; es sammelte sich das Wasser unter dem Himmel an besondere Dertter, zberonaj se vode, ki so pod nebam, v poseben kraj; Collete sammeln, biro jemati; Gemeinbeiträge sammeln, sklad pobirati, v sklad brati; hast du noch nicht genug gesammelt? ali se še nisi nabral?
Sammeln, das, branje, nabiranje, zbiranje, pobiranje.
Sammelname, f. Sammelwort.
Sammelorden, f. Bettelorden.
Sammelort, der, des Wassers, stok.
Sammelplatz, der, zbirališce, shajališce,

zbrališce, zbirališe; die Hauptstadt wurde zum Sammelplatz der Truppen gemacht, vokalji so se (po povelji) zbirali v poglavnem mestu; (unter freiem Himmel, nach V. triße?).
Sammelwein, der, birno vino, (n. *Zalok* naberin).
Sammelwerk, das, (Schw. Sammelurium), nabirki, *pl.*, nabirina, zmes, nach dem *Russ.* vsaka vsačina; f. a. Compilation.
Sammelwort, das, (nomen collectivum), zborna ime.
Sammelwörtlich, *adj.*, zbornen.
Sammelt, das, (nach Aelung aus dem *Gr.* ἴσχυρος — sechsfähig), gew. zmet, *kroat.* barsun (bei *Gutm.* irrth. barzuu, vernuthlich aus dem *magyar.* barsony), *böhm.* u. *poln.* aksamit, *serb.* kadifa*; geschorener Sammet, gladki zmet; (vergl. das *slav.* Spr. pamet je boljši kakor zmet).
Sammelt, in Bfsg. von Sammet, zametov, zametni; f. a. Sammetartig.
Sammeltartig, *adj.*, zmetast; kakor zmet.
Sammeltaub, das, zmetasti trak.
Sammelblume, die, zmetasta, kakor zmet voljna cvetlica; f. a. Maßlieb; (Tagetes patula), zmetnik; Amarant, lubeznica.
Sammelborte, die, zmetov pasc, zametova porta*.
Sammeldürste, die, šoetka, šetka za zmet.
Sammeldecke, die, zmetna odeja.
Sammelen, *Sammten*, *adj.*, zmetov, zameten (*Gutm.*); voljan, mehak, nežen, kakor zmet.
Sammelente, die, rjava morska raga.
Sammelerde, f. Tall.
Sammelerz, das, lasasta ruda.
Sammelfabrik, die, zmetova fabrika.
Sammelgras, das, zmetasta trava.
Sammelhaft, f. Sammetartig.
Sammelhose, die, zmetove hlače; *fig.* hlačati petelin.
Sammelhühnen, f. Wasserralle.
Sammelhut, der, zmetov, zmetni klobuk, (klobuk zmetnik).
Sammelkappe, die, zmetova kapa.
Sammelkleid, das, zmetovo, zametno oblačilo.
Sammelleder, das, usnje voljno kakor zmet.
Sammelmaßer, f. Sammetweber.
Sammelmesser, das, nož za zmet, zametarski nož.
Sammelmilch, f. Erdmilch.
Sammelmoß, das, zmetasti mah.
Sammelnelke, die, zmetnik † (Klinöck).
Sammelpappel, f. Pappelfrose; rumeni slez.
Sammelfraßen, der, rušina (mehka) kakor zmet.
Sammelfrose, die, zmetasta roža.
Sammelshuh, der, zmetov čevlj.
Sammelschwarz, *adj.*, zmetnoöern, öern kakor zmet.

Sammelstuhl, der, žametarske statve.
Sammelstuhl, das, sukno kakor žamet.
Sammelverbrämung, die, žametni obrob, obšiv.
Sammelvogel, der, metulj žametnik † (žametnokrilec †).
Sammelweber, der, žametar, tkavec žameta.
Sammelweberei, die, etova žametarstvo, žametarija, tkanje žameta; die Werfstätte, žametarnica.
Sammelweberin, die, žametarica.
Sammelweib, *adj.*, voljin kakor (kot) žamet, mehke kakor žamet.
Sammelweiche, die, žametova voljnota, voljnost, mehkost.
Sammeler, der, nabiravec, pobiravec, in St. berih, zbiravec, (niht izbiravec sondern statt des *altst.* s'birateli); verächtl. bernjác, bernjavec, bernjavc; ein fleißiger Sammler von Antiquitäten sein, pridno nabirati starine.
Sammelerin, die, nabiravka, pobiravka, zbiravka; verächtl. bernjavka, bernjavslja, bernjotlja (*M.*); Sammlerin sein, nabirati.
Sammlung, die, das Sammeln, nabiranje, zbiranje, bira, branje; verächtl. bernja; die Menge der zusammengebrachten Dinge, nabor, nabira, auch zbirka (*M.*, *böhm.* u. *serb.*); eine Sammlung für die Armen veranstalten, zbirati, brati, pobirati (po hišah) dnarje za uboge, biro napraviti; v sklad brati; eine Sammlung von Münzen, nach *V.* nabor denarjev, auch zbirka dnarjev ali penezov; für Versammlung, shod, zbor; f. a. *Collecte*.
Sammlungscasse, die, skladska, nabirna dnarnica.
Sammlungsglas, f. *Sammelglas*.
Sammlungsort, der, zbirališče, zbirališe, shajališče, shajališe.
Sammlungspunct, der, zbirališče, zbirališe, zbiravnik †.
Sammt, *adv.*, inégesammt, vse vkup, vse skup, vse splaz; sammt und sondero, vsi skup, *serb.* svikolici; (bei *M.* vsaki mnogi); *praep.* sammt einem, s kom red (*V.*), s kom vred, s kom; Gott hat uns, da wir todt waren in Sünden, sammt Christo lebendig gemacht und hat uns sammt ihm auferwecket, Bog nas je, ko smo bili merti za voljo grehov, oživil s Kristusom vred in nas je obudil z njim vred; f. a. *Mit*; Gesammt und die Zusammenfügungen.
Sammtlich, *adj.*, vsecihern, vseleherna, vsi, vsi skup, *serb.* vaskolik; die sammtliche Familie, vsa rodovina, kar je je.
Sammtmacht, f. *Gesammtmacht*.
Sammeregierung, die, vkupna vlada.
Sammteschrift, u. f. f., f. *Gesammteschrift*.
Samstag, der, nach dem *Altst.*, so wie allen leb. slav. *M.* sobota (auch bei *M.*), in Kr. gev. sabota.
Samstägig, *adj.*, soboten.
Samstäglich, *adv.*, vsako soboto.
Sauct, *adj.*, (*St.*), eig. svet; bei Ordensmen meistens sont bei Sauct Jakob, pri

Šentjakopu, auch pri svetem (sv.) Jakopu; Sauct Beit, Sombid (sv. Vid).
Sauctification, (*Sauctification*), f. *Heiligsprechung*.
Sauctificiren, v. a., posvetiti, posvečevati; f. a. *Heiligsprechen*.
Sauction, die, vladarska poterdba, zakonitev, zakonilo †, (nach *V.* zakonjava †); die Sauction ertheilen, f. *Sauctioniren*.
Sauctioniren, v. a., poterdti, poterjevati, (poterdovati), uzakoniti, zakoniti †; kaki postavi dati veljavo z razglasam kazni, prestopnikom odmerjene.
Sauctuarium, das, svetišče; f. a. *Archiv*.
Sand, der, pesek; feiner Sand, svišč, sviž, sipa; f. a. *Flugsand*, *Ries*; grauer Sand, rečenjak; männlicher Sand, prod z ilovico; weiblicher Sand, mlevka zdrobljiva; mit Kieselsteinen gemengter, kremenčav pesek; aschfarbiger, pepelnak; höchstens bis zur Linsengröße groß, usivec; mit Kalkstein vermengt, brunsjak; der Wübling, divjak; Sand graben, pesek kopati; ihret sind wie Sand am Meere, jih je kakor listja in trave; für Sandwüste, f. *dieses*; auf Sand bauen, na pesek zidati, staviti; bei den Schmieden das Eisen damit zu sanden, varež (*V.*); Jemand Sand in die Augen streuen, koga slepiti, mamiti, nach dem *Poln.* komu oči zamjiliti; Sand oder Gries, *med.*, kamen.
Sand, in *Böhm.* pešeni, pešeni; dem Sande ähnlich, peskast (*V.*), peščenast, pešenast.
Sandaal, der, (*Ammodytes*), nach dem *Poln.* ogor pesčnik, *russ.* peskoroj; auch für *Sander*, f. *dieses*.
Sandader, der, peščena, pešena njiva.
Sandale, die, sandalja, čevlj na stogljaj.
Sandallee, die, peščene, s peskam posute drevesne allee, nach *V.* pešeno hodise.
Sandarach, *Sandrad*, *Sandrad*, das, sandaraka, brinova smola; f. a. *Wiennbrot*.
Sandar, der, f. *Sander*.
Sandartig, *adj.*, peščenast, pešenast, peskovit (*böhm.*).
Sandanker, die, ostriga peščenaica †.
Sandbad, das, peščena kopel, pokladanje bolniga uda v gorak pesek.
Sandbank, die, im Meere, Fluße, prod, sipa, sipina, melina, klebet (*Pol.*), *russ.* melj-i; im Bergbau, posek, peščena lega, peščeni sklad; auf eine Sandbank gerathen, obsedeti, obliedati, nasesti.
Sandbeere, f. *Bärentraube*.
Sandberg, der, (Gric ali hrib) peščenik, pešenik, melnik, peščena gora.
Sandboden, der, peščeni, pešeni svet, zemlja peščenaica, pešenica, peščeno tla, peščenina, sviznica.
Sandboot, das, ladija za pesek.
Sandbüß, f. *Sander*.
Sandbruch, der, tako zlomljena noga, da je kost zdrobljena v pesek.
Sandbüchse, die, nach dem *Russ.*, *Poln.* u. *Böhm.* peščenica, sipnica, nach *Gutsm.* peskovnica, peščenica (*Pol.*).
Sandbistel, die, f. *Eberwurz*.

Sandborn, der, (*Hippophae rhamnoides*), peščeni torn (*russ.*), *böhm.* žlutý zob.
Sandbörreiche, die, merlió v pesku posauten, peščena munja.
Sandel, der, Sandelholz, das, sandalno drevo, sandal, sandalovina; f. a. *Brasilienholz*; les visnjega behena.
Sanden, v. a., s peskam potresti, potrepati, posuti, posipati, sipati; bei den Schmieden das glühende Eisen sanden, z varežem železo potresti ober potrositi, potresati.
Sander, der, (*Perca lacioperca*), nach dem *Russ.* u. *Poln.* sodak ober sodač, nach *Sul. serb.* smudj.
Sandfaß, das, sod na pesek; f. a. *Sandbüchse*.
Sandfeld, das, peščeno polje, f. a. *Sandboden*.
Sandfennich, f. *Rieschgras*.
Sandfisch, f. *Sandaal*.
Sandfluh, der, bolha peščenaica †.
Sandform, die, peščeni kalup.
Sandfuhr, die, voznja, voz, peljaj peska.
Sandgasse, f. *Erdgasse*.
Sandgang, der, peščena žila.
Sandgegend, die, peščeni kraj.
Sandgraber, der, kopač, ki pesek koplje.
Sandgras, f. *Rieschgras*.
Sandgrieß, f. *Gries*.
Sandgrube, die, jama, kjer se pesek koplja, peščena jama.
Sandgrund, der, peščeno dno; f. a. *Sandboden*.
Sandguß, der, zlivanje v peščeni kalup, v peščeno forme.
Sandgut, das, naj nižji tobakove peresa.
Sandhase, der, ovsir (*böhm.*), černi oves.
Sandhase, der, Berghase, beli, planinski svajo; im Kegelspiel, einen Sandhasen machen, napeno vreči.
Sandhäger, f. *Sandhorst*.
Sandhausen, der, kup peska.
Sandhirsch, der, jelen, ki biva v peščenuah.
Sandhorn, der, gomila peska, peščeni gric, f. a. *Sandbank*.
Sandhügel, der, peščeni gric.
Sandhubu, f. *Sandläufer*.
Sandig, *adj.*, peščen, pešen, (im *Altst.* pešana), nach *M.* pešnat, b. i. pešnat, nach dem *Böhm.* peščenat; sandiger Boden, f. *Sandboden*.
Sanditz, f. *Sandaal*.
Sandinsel, die, peščeni otok.
Sandläufer, der, peščeni hršč.
Sandlärner, der, kdor pesek vozi.
Sandlöffel, die, krompir, ki raste v peščenici, pešenici.
Sandlasten, der, truga* za pesek.
Sandlinge, f. *Sandhorst*.
Sandloß, der, peščena gleba; (*med.*) o-taklo mode.
Sandnoblauß, der, peščeni česnik.
Sandlöschchen, f. *Rieschgras*.
Sandlorn, das, zerno peska, peščeno zerno,

pešček, nach *M.* a. das *russ.* peščinka; reß, ki raste v peščenicai.
Sandkraut, das, (*Arenaria*), peščena trava, peskovec (*poln.*).
Sandkress, f. *Sandkress*.
Sandkresse, f. *Gründling*.
Sandkriecher, der, nek strupen modras, ki se v pesek zariva.
Sandkuchen, der, neka rahla ali drobca gubania.
Sandland, das, f. *Sandboden*.
Sandlauch, f. *Sandnoblauß*.
Sandläufer, der, (*Glareola*), u. *V.* tekea, b. *Jan.* tekica; f. a. *Wasserschnecke*, *Straubläufer*; so wie *Sandhuß*.
Sandlamine, die, peščeni plaz, melina, ki se uterga.
Sandlieschgras, das, pasji rep peščeni.
Sandlilie, die, kosmavec.
Sandlinde, die, kamnena lipa.
Sandlöffel, der, žlica za potresanje vareža.
Sandmann, der, peskar, kdor pesek vozi, prodaja; scherz. für Schlaf, spanje, dremoz; der Sandmann kommt, zaspavec je tu.
Sandmeer, der, nepregledna peščenaica, peščeno morje.
Sandmergel, der, lapor s peskam.
Sandmoß, der, poljski mak.
Sandmumie, f. *Sandbörreiche*.
Sandnatter, f. *Sandkriecher*.
Sandnelle, die, pešnik (*Ravn.*).
Sandpflanz, die, kerznarska ponev za pesek.
Sandpfeifer, der, dolarček (belkasti); f. *Wasserschnecke*.
Sandplan, der, bojišče s peskam posuto.
Sandpulver, das, prašek zoper kamen.
Sandraß, f. *Sandarach*.
Sandraß, das, kolo, ki pesek zajema in vzdiguje.
Sandress, *Sandriff*, f. *Sandbank*.
Sandregen, der, pesek, ki pada na tla kakor dež; peščeni dež.
Sandregellein, f. *Sandläufer*.
Sandreiter, der, scherz. raz konja vorženi jezdec.
Sandriedgras, das, (*Carex arenaria*), peščeni, pešeni vis, šar, (*russ.* peščenaja osoka); (*Carex acuta*), rudnica, rdna.
Sandrieße, die, melnik (*V.*), melina.
Sandrosen, der, reß, ki raste na peščenih tleh.
Sandrohr, das, peščeninski terst.
Sandruhrpflanze, die, f. *Ringlingtblume*.
Sandsaß, der, vreča peska ali za pesek.
Sandäer, f. *Sandmann*.
Sandschafel, die, lopata za pesek.
Sandschelle, f. *Sandbruch*.
Sandschicht, die, lega, plast peska.
Sandschiff, f. *Sandrohr*.
Sandschwalbe, die, (*Hirundo riparia*), bregulja, *russ.* striz.
Sandsegg, f. *Sandriedgras*.
Sandstaub, der, prašni pesek.

Sandstein, ber, peščenik, pešenik, pešoeni kamen.
Sandsteingrube, die, jama, kjer pešoeni kamen lomijo ali kopljejo.
Sandsteede, die, peščenina, pešeni kraj.
Sandtorf, ber, šota s peskam zmešana.
Sandtorte, die, kerhka, drobeča torta.
Sandtreſpe, die, glistnik; f. a. *Dachtreſpe*.
Sandufer, das, pešoeni, pešeni breg, prod.
Sanduhr, die, pešoeni, pešena ura, u. V. smertna ura, hišna ura, *böhm.* sipaci hodinky (= sipna ura).
Sandvoll, adj., peskovnat, pešenat, zelo pešoen, pešen, kjer je vso polno peska.
Sandwagen, ber, voz peska.
Sandweg, ber, s peskam posuta pot.
Sandweide, die, f. *Bruchweide*, *Wachweide*; (pešena verba).
Sandwerfte, f. *Sandweide*.
Sandwespe, die, (Sphex), *russ.* najezdnik (neka osa), f. *Kaupentödder*.
Sandwinde, die, slak poljski.
Sandwurm, ber, morska glista.
Sandwüste, die, pešoeni pušava, pešena pušava, pešoenina, pešenina, nach dem *Russ.* pešoeni step u. peski, *pl.*
Sandzucker, ber, f. *Farin*; *Küchenzucker*.
Sanft, adj., mehak, mehke (eig. weich), voljn (sonst willig), rahel, (inabes. locher, vergl. a. *kroat.*, im *Russ.* ryhtyj das d. roget), u. *Gutsm.* auch rah, nezen (zart), pohleven, (demüthig), krotek oder krotak (zahn, sanftmüthig), tih (still), miren (ruhig), miren (*Jarn?*), sladok (süß), f. a. *Lieblüch*; sanfte Hände, mehke, gladke roke; sanft wie Baumwolle, voljno kakor bombaž; sanft streifen, lepo božati koga; ein gutes Gewissen ist ein sanftes Ruhelissen, f. *Ruhelissen*; sanfte Stimme, sladok, nezen glas, tih pa prijeten glas; mit sanften Worten, z rahlo besedo; sanft auftreten, lahko, na laganim stopkati; sanfte Lüste, voljna (u. *poln.*), tiha sapa, prijeten vetro; ein sanfter Mensch, krotek, pohleven človek, tih človek; ein sanftes Lamm, krotek jagnje; ein sanfter Regen, pohleven dež, dežek, u. V. a. vlažen (eig. feucht) dež; sanft betasten, pošlatkati, rahlo, voljno prijati; sanft bei der Hand fassen, rahlo za roko prijati; ein sanftes Gemüth, mila duša, milo serce, blago serce; ein sanfter Schlaf, sladko spanje, lahko spanje; sanft schlafen, sladko spati; es wird dir sanft thun, v tolažbo ti bo; einen sanften Tod sterben, mirno, lahko zaspati; ein sanftes Bett, mehka postelja; eine sanfte Anhöhe, griček, ki se polagama, zložno vzdiguje, (no stern); mein Soch ist sanft, (*Matth.* 11, 30.), moj jarem je sladok; sanftes Wesen, krotekost, tihost.
Sänfte, die, als Eigenschaft, f. *Sanftheit*; *Tragstuhl*, nosilnica (*Gutsm.*, eigentl. *Trage überh.*), za ljudi nosilni stol, nach dem *Böhm.* nosila, *pl.*
Sänfteln, f. *Streicheln*.
Sänften, f. *Besänftigen*.
Sänftenpferd, das, etva nosilni konj.

Sänftenfange, die, drogi, na kterih je nosilnica.
Sänftenträger, ber, nosilničar †, nosič, ki nosi ljudi v nosilnicah.
Sänftig, ber, krotek, pohleven in poterpežljiv.
Sänftig, ber, krotek, pohleven in poterpežljiv.
Sanftigkeit, die, krotekost, rahlost, voljnost, mehkost, pohlevnost, tihost, gladkost, mirnost, (im Sloven. jedoch besser durch ein Beiwort zu geben, f. daher *Sanft*).
Sanfterzig, adj., krotkoseröen, krotkiga, pohlevniga, blagiga serca.
Sänftig, adj., von Bergen, položin, zložin, ki se polagama, brez stermea vzdiguje.
Sänftigen, f. *Besänftigen*.
Sänftiget, f. *Besänftiger*.
Sänftigungsmittel, das, mirilo, krotilo, atazilo, tolažilo, hladilo (*Rührung*).
Sänftlich, adv., voljno, rahlo, polagama.
Sanftmuth, die, krotekost, krotkoseröenost, tihost, voljnost, blagost, pohlevnost, pohlevno, krotko, mirno serce, prizanesljivost; Einen mit Sanftmuth behandeln, a kom krotko, rahlo, lepo ravnati.
Sanftmüthig, adj., krotkoseröen, krotek, pohleven, voljan, tih, blag, f. a. *Sanft*.
Sanftmüthigkeit, f. *Sanftmuth*.
Sang, ber, f. *Gesang*; petjo, pesem, pesmi, *pl.*, prepevanje; meist nur in der Nebenart mit Sang und Klang, s petjem in zvonilam.
Sangboden, f. *Resonanzboden*.
Sangdichter, ber, pevec (*Irioni*).
Sangdroffel, f. *Gesangdroffel*.
Sänge, die, česulja, česuljka, grozdje; in der Bibel (von: Sengen), zeleno klasje na ognji posušeno ali pešeno.
Sangenkraut, f. *Schierling*.
Sanger, adj., f. *Scharf*, *Stark*.
Sänger, ber, pevec, (bei *Gutsm.* a. pojee); Dichter, pevec; die kleine Grassäule, mala penica, nach *Ravn.* germovček.
Sängeramt, das, pevstvo, pevka služba.
Sängerewigkeit, die, pevka večnost.
Sängerin, die, pevka, pevkinja (V.).
Sängeru, v. n., skleti.
Saugfink, ber, ščinkovec, šinkovec pevec; bei den Vogelstellern, slepi šinkovec kakor vabnik.
Saugführer, ber, vodnik, pervak pevski.
Saugherd, f. *Vogelherd*.
Sauglerche, die, škernec poljski.
Sauglich, adj., kar se da peti, peven †; pesmi podoben.
Sauglos, f. *Gesanglos*; gesangloser Hain, tih, gluh, nem gaj.
Sangmeister, ber, besser: *Gesanglehrer*, pevski učenic; kdor peti aoi.
Saugspiel, das, godenje s petjem, popevna muzika.
Saugstauden, das, petje pod oknam.
Saugstrett, ber, pevski skus.
Sanguiniker, ber, lahkokervnik †; človek, vesel, ki živi v veselih nadah.
Sanguinisch, adj., f. *Blutreich*; sanguinischer Temperament, lahka kri, lahka kri;

sanguinisch, lahkokerven, lahke kervi; sich sanguinische Hoffnungen machen, preveč upati, prelahko upati, prerad verjeti; f. a. *Rebhaft*.
Saugvogel, ber, pevec, pevski ptič.
Saugweise, die, melodia, napev.
Saukel, ber, (Sanicula), *Bruchkraut*, kilovník (*Deut.*), zanikel*, *russ.* lečuha (lečiti = sanare); ber schwarze Saukel, f. *Kaiserwurz*.
Saukeit, die, Gesundheit, zdravje (zlasti ohno, t. j. po vsi deželi), zdravstvo.
Saukeit, in *Böhm.* zdravstveni.
Saukeitsbericht, ber, poročilo zastran obšnega zdravja, zdravstveno poročilo.
Saukeitsbeschau, die, zdravstveni ogled.
Saukeitscollegium, das, f. *Gesundheitsrath*.
Saukeitscordon, ber, kordon* ali zaportija zavolj zdravja.
Saukeitsrückicht, die, aus *Saukeitsrückichten*, zavolj obšnega zdravja.
Saukeitswesen, das, zdravstvo †, zdravstvene reči.
Sau, adj., pretežek, da se hoče potopiti (na vodi).
Sansenlotte, f. *Dhnechse*.
Saphir, *Sapphir*, ber, safir*.
Saphirblau, adj., višnjev ali moder kakor safir, safirno višnjev, safiren.
Saphiren, adj., safiren, safirast.
Saphirubin, ber, safirasti rubin.
Sappe, die, podkop, podzemljiska pot do terdajavniga okopa ali grabna.
Sappen, f. *Sappiren*.
Sapper, *Sappent*, ber, saper*, podkopnik, nach V. loputar.
Sapperment, int. (*vulg.*), hentaj, plentaj.
Sappisch, adj., saficen.
Sappiren, v. n., podkopati, podkopavati, podkop narediti, delati.
Sarab, f. *Säbel*.
Sardach, ber, sardahat.
Sardelle, die, sardelja, nach dem *Serb.* *sardola*, *russ.* sardelj - i.
Sardellenfang, ber, lovija sardelj.
Sardellenfänger, ber, sardeljar (a. *Sardellenverfänger*).
Sardellenfalsch, ber, salata s sardeljami.
Sardellenfange, *Sardellenmüte*, die, omaka s sardeljami.
Sardier, ber, *schwarzer Edelstein*, gew. *Sardier*, karneol.
Sardine, die, sardeljica, sardinka.
Sardonisch, sardonisches Lachen, zaničevavni smeh.
Sardonie, ber, sardonik, dragi kamen iz kalcedona in karnejala; nach Andern gleichbedeutend, mit *Sarder* oder *Carneol*.
Sarg, ber, truga* mertvaška, *böhm.* rakev f. (*altsl.* raka = Grab).
Sargbestag, ber, okov truge.
Sargdeckel, ber, pokrov truge.
Sargmagazin, ber, zaloga mertvaških trug.
Sargnacht, die, večna noč, kakoršna je v grobu.

Sargnagel, ber, žebelj, ovek za mertvaško trugo.
Sargschleier, ber, *Sargtuch*, das, mertvaški pert.
Sarlaschmuck, ber, pikanje, zbadljive besede.
Sarlaschisch, adj., zbadljiv, zajedljiv.
Sarkophag, ber, sarkofag.
Sarsaparilla, die, (*Smilax sarsaparilla*), bodenci slak, sarsaparilla.
Sarsche die, *Wollenzug* vermischt mit feidenen Fäden, sarža*.
Sarrier, ber, *Modell eines Schiffes*, model* ladije, njene sostave.
Sassafras, ber, *Fenchelholz*, (*Laurus sas-safras*), nach alt. slav. M. sasafra, (nach *Gutsm.* sladki janež, sladkovec).
Cassafraßöl, das, sasafra-sovo olje.
Sasse, die, in der Jäger Sprache, lezišee zajeje, gaezdo.
Sassagen, das, streljanje košnt (samih in ne tudi jelenov).
Sastraut, f. *Knoblauchkraut*.
Satan, ber, der Oberste der Teufel, satan, *altsl.* sotona; Teufel überhaupt, vrag, zlo-dej, hudič, hudir, peklenščak, sksnjaveo, *fig.* hudoba, prava hudoba.
Satanisch, adj., vrazji, zlodjev, satansk, hudioev, peklenisk.
Satansarbeit, die, vrazje, ostudno delo.
Satansengel, ber, angelj z rogmi.
Satansherz, das, prehudobno serce.
Satellit, ber, spromljavec, f. a. *Trabant*.
Satin, ber, satin, neka na pol svilena tkanina.
Satinirt, adj., atlasast, na atlas tkan.
Satisfaction, f. *Genugthuung*.
Satrap, ber, satrap, (namestnik nekdanjih perzijskih kraljev).
Satrapie, die, satrapija, f. *Statthaltereii*.
Satrapisch, adj., zatiraven, posilin, po navadi satrapov.
Satrapisiren, v. a., zatirati, tlačiti.
Satt, adj., für hinlänglich, f. dieses; sit, nasiten; adv., genug, dosti (do sita), dovolj, dovolj, zadosti; ein Sattler weiß nicht, wie dem Hungerigen zu Muth ist, siti ne ve, kako je lačnimu; satt machen, nasittiti, sitti; in Bezug auf den Trank, napojiti; dovolj jesti, piti dati; satt werden, nasittiti se, navoliti se česa; satt sein, sit biti, dosti imeti; ein satter Magen, poln želodec, sit trebuh; ihr Lachen macht mich nicht satt, njeniga smehu se ne najem; sich satt sehen einer Sache, nagledati se česa; sehr satt, sit, da bi s perstam dosegel (*vulg.*); sich satt essen, najesti se česa, do sitiga najesti se; sich satt trinken, napiti se česa; sich satt schlafen, naspati se; sich satt lachen, nasmejati se, u. f. f. durchgehends mittelst eines zurückführenden Zeitwortes, und der Vorsetzliche na -; ich konnte mich daran nicht satt sehen, nisim se ga mogel nagledati; einer Sache satt werden, naveličati se česa, navoliti se ga, *serb.* dosaditi se (als v. i. dosadilo mu se); man wird seiner bald satt, kmalo se ga nasitič, kmalo sinu ga sit, kmalo se ga naveličam, kmalo mi presoda; davon

wird er nicht satt, tega je premalo za-nj, s tem se ne naje; des Lebens satt sein, naveličati se življenja, naziveti se; sattes Grün, temno zelenilo; satt zu thun haben, dovolj opravila, dela imeti.

Satte, die, latvica, latovnica (J. Kr.).

Sattel, der, Sigg zum Reiten, sedlo; *dim.* sedele; Bergsattel, sedlo, jarem; in alle Sättel gerecht, na vse sedla prav (V.), v vse zvediti se, vsemu, vsaki okoliščini kos biti; aus dem Sattel heben, werfen, s konja vreo; prekositi, spodrinti koga; sich in den Sattel schwingen, *fig.* zvito nakloniti si dobiček, izviti kaj; Gmcut in den Sattel helfen, pomoči komu na konja, do službe, do kruha; fest im Sattel sitzen, terdno deržati se, in ne dati se, svest si biti zmage; dem Pferde den Sattel anlegen, ob-sedlati, osedlati, sedlati konja; den Sattel abnehmen, rasedlati konja, sedlo snemati mu; sich auf den Sattel legen, uleniti se, poleniti se; in Hüttenverken, kobila; bei den Tischlern ein Klösch, welches hoch- und niedergebängt werden kann, und auf welchem das zu bearbeitende Brett mit einem Ende ruht, während das andere Ende festgeschraubt ist, stalia (Zal.); an der Violine, kobila; an den Rüssen, f. Rüsselsattel; ober dem Sattel befindlich, nadsedelni, unter dem Sattel befindlich, podsedelni.

Sattels, in der Bfsg. na sedlu.—sedla, sedlin, u. V. sedlov; einem Sattel ähnlich, sedlast.

Sattelbaum, der, škela (V.), nach dem Poln. lok sedla.

Sattelbein, das, (*anat.*) konjsko sedlo, turško sedlo.

Sattelbogen, der, f. Sattelbaum.

Sattelsack, das, f. Viehbuch, dvokapna streha.

Sattelsede, die, plahta, odeja čez sedlo, podsedlica (?Jan.).

Sattelschud, der, oguljenina senja, vtiska, serb. sadno, böhm. sadno; volk odjezdarjenja.

Sattelfertig, *adj.*, pripravljen za sedlanje; pripravljen, na konja zagnati se; *fig.* podkovan na vse štiri.

Sattelfest, *adj.*, terdno sedeč v sedlu; terden v čem, da so ne da omajati, užugati; doma.

Sattelflirge, die, muha sedlarica f.

Sattelfreit, *adj.*, graščinskih davšcin prost.

Sattelferüst, das, škele, *pl.*

Sattelfurt, das, nach V. opasivnica, podpersnica, podproga, oder podprog.

Sattelhammer, der, sedlarsko kladvo.

Sattelhof, der, kmetija graščinskih davšcin prost.

Sattelholz, das, les za sedla.

Sattellammer, die, sedlenica (V.).

Sattellissen, das, blazina za sedlo.

Sattelmacht, der, konjski hlapec, sedlač.

Sattelmohr, der, budlo (Zal.), berdo, srednje sedlo (Pol.), böhm. predni verh sedla; glavica; serb. jabuka (jabelko).

Sattellröhe, die, siva vrana, f. Nebellröhe.

Satteln, v. a., osedlati, sedlati; sich sat-teln, *fig.* pripraviti, pripravljati se (u. pr. za preskušnjo).

Sattelpferd, das, auf welchem der Fuhrmann reitet, nach V. vajeitni konj, konj pod sedlam, konj na roci, sedlenik, podsedlenik, *poln.* u. böhm. auch podsadni konj.

Satteltross, das, f. Sattelpferd.

Sattelläden, der, herbet divjiga prešiča.

Satteltsteg, der, lauges Holz zwischen den beiden Bäumen, stranica.

Satteltasche, die, tok (V.), torba, bisaga na sedlu.

Sattelang, die, sedlanje.

Sattelteng, das, sedlinna oprava, ježna priprava.

Satteltweide, die, zebelj za okovavanje sedla.

Satten, f. Sättigen.

Sattgelb, *adj.*, temno rumen.

Sattgelebit, der, kdor se je nazivel, življenja naveličal.

Sattgrün, *adj.*, temnozelen.

Satttheit, die, sitost; wenn er sich im Zustande der Satttheit befindet, kadar je sit.

Sättig, Sättigend, *adj.*, nasiten, sit.

Sättigen, v. a. u. r., nasiti, sititi, (bei Gutsn. a. dosititi); napolniti (eig. anfüllen); zu viel sättigen, prenasititi, prenapasti; er ist nicht zu sättigen, njega ni moč napasti, nasititi, ni nikdar sit, je notoben, netek, nepotrulin, ne moroš mu nategniti, da bi imel zadosti; sich sättigen, nasititi se, najesti se, napasti, übermäßig, (*vulg.*) napokati se, nabiti se; Mehlspeisen sättigen sehr, (v. n.), močnate jedi so site, so nasitne; das Vieh sättigen, nakerniti, napasti; auch jesti dati, piše, klaje dati, dajati; *chem.* saturiren, nasititi; gefättiget, sit.

Sättiger, der, sitivec, nasitnik.

Sättigkeit, die, sitost, nasitnost, f. a. Satttheit.

Sättigung, die, sitenje (sidenjo), nasitenje; Zustand der Sättigung, sitost, nasitenost.

Sättigungspunct, der, nach dem Böhm. verh sitosti.

Sättigungstrieb, der, etwa nasitni nagon, jošenost, ješnost.

Sattler, der, sedlar, komatar, f. a. Sechhund.

Sattler, in Bfsg. sedlarski.

Sattlerahle, die, sedlarsko šilo.

Sattlerarbeit, die, sedlarsko delo, sedlarski izdelek.

Sattlerei, die, Sattlergewerk, Sattlerhandwerk, das, sedlarstvo, sedlarja; das Sattlerhandwerk betreiben, sedlariti; damit erwerben, prisiedlariti, verlieren, zasedlariti; das Sattlerhandwerk lernen, sedlarskiga učiti se; Sattlerei als Werkstatt des Sattlers, sedlarnica.

Sattlereisen, f. Sattlerahle.

Sattlergarn, die, sedlarsko strojenje.

Sattlerhammer, der, sedlarsko kladvo.

Sattlerin, die, sedlarka; sedlarica.

Sattlermeister, der, sedlarski mojster, mojster sedlar.

Sattlerzweide, f. Satteltweide.

Sattsam, *adj.*, zadosten, dovoljin; *adv.* zadosti, dosti, dovolj ober dovelj, do sitiga, f. a. Genug.

Sattsamkeit, die, zadostnost, dovoljnost.

Sattsein, das, f. Satttheit.

Satturation, f. Sättigung.

Saturei, die, Bohnentraut, (Satureia), nach den and. fl. M. öber, gew. šatraj, šatrajka ober šatraj; f. a. Bergsaturei.

Satureiöl, das, šetrajevo olje, čobrovo olje.

Saturiren, f. Sättigen.

Satura, m. Saturn (bog časa pri nekdanjih Rimljanih); bei den Slaven u. böhm. Angabe, kert, sitivat; Wandelstern, saturn, böhm. aus dem Mittelalter, gladolet.

Saturnalien, pl., Saturnovi prazniki nekdanjih Rimljanov.

Satur, der, ein Wald- oder Feldgott der Aethi. satir, (böhm. kozonožec f.).

Satyre, die, zabavlja, nach allen übr. fl. M. satira; f. a. Spottgedicht, Schmähschrift.

Satyrer, der, zabavljar, zabavljevec, zasmehovavec (Spötler), satiriker, nach and. D. satirik.

Satyrisch, *adj.*, zabavliv, zasmehovaven, zasmesend (V.). satirisch; satyrisch reden, sein gegen Jemand, zasmehovati koga, osle kazati komu, pikati, zbadati ga.

Satyrisieren, v. n. u. a., f. Durchziehen, Weipöbeln; satire ali zabavljece pisati.

Sag, der, das Einsetzen, vkladanje, vlaganje (a. pr. koze v strojnico); stavljenje; der Sprung eines vierfüßigen Thieres, skok; einen Sag, Säge machen, skočiti, skakati; einen Sag, Säge über die Grube machen, preskočiti, preskakovati jamo; Säge machen, kerziti se, kratiti se, ustavljeni se; eine Composition in der Musik, sklad, skladba, skladanje; der Bodensag, goščava, gošava, gošča, goša, grampa, troskva (von geschmolzenem Witter, St.), kalz, f. übr. Bodensag, (u. M. podmost); ein Sag in der Logik, stavek, tirjanje, (Behauptung), izrek (Ausspruch); Grundlag, f. dieses; seinen Sag ausführen, svoj stavek, svoj izrek izkazati, doterditi; Bolltag, postavek, postavljeni col; f. a. Post; der Schlag im Spiele, stava; bei den Jägern das, was auf dem Hieshorne ohne schreien geläut wird, stavek (V.), tudi kurze koccen, s kterimi je rog ozalisan; drei Säge thun, trikrat zatrobti; Fische, Seltlinge, nasad (V.), *poln.* narybek; bei den Feuerwerkern der Fenz, womit man Feuerwerke, Malerei u. f. w. füllet, basanje* (V.), *poln.* polniti; bei den Buchdruckern, skladanje, u. dem Russ. nabiranje čerk; f. Sehen; im Bergbaue mehrere aufeinander gesetzte Höhlen, basad (cevi za ispravlanje vode iz jama); in den Schmelzhütten, kar se rude dene 'enkrat v topilnice; ein Sag Schachteln, mehrere in einander, nach V. (in Meisu.) glavica; sind ihrer zu vier, postirnica; zu sechs, pošestica, gew. postirnica, pošestice im Russ.; ein Sag Waaren, f. Partie; in den Mechtu ein rechtliches Einbringen vom Munde aus

in die Feder, narekanje v zapisnik; Brodsag, Fleischsag, f. Sahnung, Lage; Geld auf den ersten Sag leihen, denar na prvi vpis posoditi (eig. v zajem dati); na pervo hipoteko*; na pervo stopnjo.

Sah-, in Bfsg. semenski, f. übr. die f. f.

Sahbrief, f. Pfandbrief.

Sahgläubige, der, Sägler, vpisani upnik, knjižni upnik.

Sahhase, der, (*vaidm.*), zajka, zajkja.

Sahholz, f. Sechling.

Sahig, *adj.*, grampast.

Sahkapsen, der, nasadni, semenski karp, *poln.* karp na zarybienie.

Sahkoth, das, laknja v zidu med dvema hisama.

Sahmah, f. Rademah.

Sahmehl, das, f. Stärkmehl.

Sahmhre, die, semenski koren.

Sahpost, die, vpis v gruntlich bokvah; knjižna tirjava.

Sahruie, die, semenska repa.

Sahschrist, die, pravdni spis, pravdno pisanje.

Sahstod, der, sajenec, sadnik, sajenka, mladika, sadika.

Sahstüd, das, ein Ei, damit die Henne ihre Eier fortleget, podložek.

Sahstich, der, nach V. u. böhm. nasadni ribnik, böhm. a. nasadnik.

Sahnung, die, Statut, ustanovitev, ustanovilo, zakonilo, postava (Gesetz); Lage, postavek f. postavljena, odločena cena, taksa*; po izročilu prejeti nauki in sege.

Sahnungalehre, f. Dogmatik.

Sahnungslod, *adj.*, brezpostaven, brez postav.

Sahnungsdrecht, das, ustanovljeno, dano, pisano pravstvo, dane postave.

Sahnungsübertretung, die, prestopck postav ali takse.

Sahweide, die, sajenka, sajenica verbosa.

Sahweise, *adv.*, stavkama, po stavkih, stavek za stavkam.

Sahzeit, die, bei den Jägern, čas, ob kterem zvrjad mlade ima ali se koti, kotenje (kocenje).

Sahzwiebel, die, sadivna, semenska čebula za presad.

Sau, die, ein erwachsenes Schwein, svinja, presič, prasec, bei den Jägern, divji presič; ein weibliches Schwein, svinja, presica, serb. kermad; nach M. sprasna svinja; eine Horde Säue, čeda svinj, presičev; die Säue hüten, presiče pasti; wer sich unter die Tre-

ber (Kläuen) mischt, den fressen die Säue, kdor se med otrobe meša, ga svinje snedo; eine Sau aufreiben, sranoto imeti; *fig.* ein Lintenstreck, svinja, čačka, packa, f. a. Fehler; unfähige Person, nečista, umazana ženska, nesnaznica, nesnaga, svinjska ženska; im Hüttenbaue, f. Kupferbau; das Silber in die Sau jagen, pozzubiti srebro med zindro; Braslan, kozica.

Sau-, in Bfsg. presičev, presičev, svinjski.

Sauaas, Sauas, das, das Geringste vom

geschrotene Getreide, das den Schweinen zur Nahrung dient, opremki, *fig.* slaba, nesnažna jed.

Sauapfel, ber, f. Holzapfel.

Sauapfelbaum, ber, lesnika.

Saunage, f. Ciubeere.

Saubär, ber, merjasec, f. Eber.

Saubere, die, pasjica, pasje zelje.

Saubellet, ber, Saufüber, lovski pes, ki divjih prešičev sledi.

Sauber, *adj.*, rein, eden, snazin, čist, von der Wäsche, bel, opran; sauber machen, snaziti; sauber mit etwas umgehen, varno, lepo, previdno ravnati s čim; saubere Arbeit, lično, lepo, tenko, edno delo; häßlich, zal, berhek, lep; sauber gefleibet, lepo, zalo obleden; ein sauberer Vogel, lep tič, pravi tič, zvit, zrel ptiček, (ne)porednež, zanikernjež; das ist ein sauberer Sohn, lep sin, pravi sin je.

Sauberer, ber, čistivec, trebivec, snažnik.

Saubererfsten, ber, in der Mühle, shramba za presejano moko.

Sauberkeit, die, čistost, ednost, čeda (*M.*), snažnost, snaga; zalost, lepota, berhkost; ličnost; aus der Sauberkeit der Kleider auf den Stand schließen, po čednih oblačilih soditi, kteriga stanu—.

Sauberlich, *adv.*, čedno, varno, previdno, lično.

Sauberling, ber, gizdalin, lišpavec.

Säubern, v. a., očediti, čediti, osnaziti, snaziti, otrebiti, trebiti, očistiti, čistiti, očiščati, očišati; ein wenig säubern, Alles nach der Reihe säubern, počediti, posnaziti, potrebiti; die Bäume säubern, drevo otrebiti, suho veje prebrati, prebirati; sich säubern, očediti se, snaziti se, usi očistiti se; die Bienen säubern sich, čelo so praše, se čedijo gnjusobe; im Bergbau, trebiti, groblje in šaro odpravljati; zur Genüge säubern, načediti se; mit dem Wasser, omiti, miti, oprati, prati.

Säubern, das, Säubernng, die, čenjeje, snazba, nach *Gutsm.* čaja.

Säubernsieb, das, sito (v mlinu).

Säubern, die, drobnica, medvedovka, medvedova hrusčica, hrusčica.

Säubernbaum, ber, drobnica.

Säublumc, die, f. Löwenzahn.

Säublut, das, svinjska kri.

Säubohne, die, Pferdebohne, bob; f. a. Wilsentkraut.

Säuborg, ber, rezana svinja, rezanka.

Säuborte, die, šetina, šetina (svinjska).

Säubraten, ber, svinjska pečenka, počena svinjina; preslaba pečenka.

Säubrod, das, f. Erdapfel; (Cyclamen europaeum), kokorek, korček, svinjski kruh, auch volcje jabelko, krešec, kozja repica, kroš, krošec, kervavi lišec.

Säubruoh, ber, razritje, mesto, kjer so divji prešiči rili.

Säubürste, f. Hornstich.

Säuge, die, Lunte, omaka, f. a. Wühlc.

Säucle, die, omačnica †.

Saucisse, Saucisshen, das, klobasa (v koštrunovih čevih); meh s strelnim praham napolnen za zažiganje podkopov.

Saubirne, die, svinjariča, gnjusa.

Saubistel, die, (Sonehus oleraceus), škerbinka, osat, mleč, f. a. Dreibistel.

Saudrecht, Sautofh, ber, svinjsčak, svinjek, svinjsko blato.

Sauen, v. n., ravnati s čim kakor svinja z meham; svinjati; svinjariti, (*M.*), umazano, kosmato govoriti; packati, kacati po —, f. a. Besaun.

Säuer, *adj.*, kisel, stark sauer, zveščel, *poln.* kvašny; sauer werden, skisati, kisati se; von der Milch, f. Gerinnen; saurer Wein, kisló vino, kislica, cviček, praskovec; einen sauren Nachgeschmack haben, pokisniti; saure Gährung, kisló vrenje, kisanje; beschwerlich, težak, truden, terpek, terd, hud, grenak, težaven, gorak; sich es sauer werden lassen, truditi se, mnogo prizadeti, prizadevati si; saure Arbeit, težavno, težko delo, terdo delo; wenn dir die Feldarbeit sauer wird, če ti je kmetovati terdo, hudo; er muß in den sauren Apfel beißen, mora z roko v ogenj; Einem das Leben sauer machen, komu življenje ogreniti, greniti; es brennt mir sauer an, težko me stane; mürrisch, verbrießlich, unangenehm, kisel; ein saures Gesicht machen, kisló pogledati, deržati se, zmerdniti, merdo napeti, napenjati; f. Verbrüßlich; etwas Säures, kislina.

Säuer, ber, Säuerleig, kvas; f. a. Eßig; Säuerkraut.

Säuer, ber, svinjar, svinjavec.

Säuerampfer, ber, (Rumex acetosa), kislica, *poln.* szezaw, *russ.* ščavelj.

Säuerapfel, ber, kiseljak.

Säuerbraten, ber, kislá pečenka, kisló pečenje.

Säuerbrieschen, das, neprijetno, grenko pisemce.

Säuerbrühe, die, kislá omaka.

Säuerbrunnen, ber, kislá voda, in St. slatina (*M.*), nach *Gutsm.* u. *V.* kiselnica, in St. kselica b. i. kiselica, nach *Gutsm.* und dem *Poln.* auch kiselice, *pl.*

Säuerbrunnenslache, die, slatinska sklenica.

Säuerbrunnensalz, das, slatinska, grenka sol.

Säuerborn, ber, češmin, češmiga, f. Verberis.

Säuererei, die, svinjarija; nesnaga; gerdo delo.

Säuerreisen, das, neko kerhko železo.

Säuerfleisch, das, kisló meso.

Säuergras, f. Riedgras.

Säuerhonig, ber, (Oxymel), kislí med, med s kislam ukuhan, nach *V.* jesihani med.

Säuerkäse, ber, sir iz sesedeniga mleka (in ne iz smetane).

Säuerkirche, die, kislá češnja; višnja.

Säuerklee, das, (Rumex acetosella), zajčja, kislá deteljica.

Säuerkeesäure, die, kislina iz zajčje detelje.

Sauerkratte, die, f. Holzapfel.

Sauerkraut, das, kisló, nach *M.* auch kvaseno zelje (?), *poln.* u. *böhm.* kvasna kapusta).

Sauerkrautwasser, das, zelnica, (oder zeljnica).

Säuerleien, v. n., pokisniti, na kisló cikati.

Säuerlich, *adj.*, rezen, kar (po)kisne ali na kisló vleče, nach *M.* kislóvat (*russ.*), kiselnat, nach *Gutsm.* okisen, etwa auch kiselkast ober kislkast, pokisljiv.

Säuerling, ber, f. Säuerampfer; Säuerbrunnen; Pfifferling; kislá vinska terta; (Oralis acetosella), zajčja deteljica.

Säuerluft, die, kislí, čisti zrak.

Säuermann, f. Säuerkopf.

Säuermilch, die, kisló, sosedeno, sirjeno mleko.

Säuern, v. n. skisati se, kisati se, (nach *M.* okisati, okvasniti); es ist noch nicht in dem Wasser, worin es säuern muß, ni še dogranoo; ni še mlena; f. a. Versauern, Verderben; was nicht säuert, süßt nicht, brez poto ni medu.

Säuern, v. a., skisati, pokisati, okisati, kisati, okvasiti, zakvasiti, kvasiti (*M.*); nach *Gutsm.* ukiseliti, kiseliti (auch *serb.*); gefäuert, okisan, gefäuertes Brod, okvasen krah.

Säuern, das, Säuerung, die, kisanje, kvasenje.

Säuerort, ber, kraj za razmakanje kvusu, *böhm.* zatestek.

Säuerschotten, ber, ber saure, fästige Theil der geronnenen Milch, siratka.

Säuerseuf, f. Säuerampfer.

Säuerlichtig, *adj.*, kisel, tutast, čmern, f. Griesgrämlich, Mürrisch, (nach *M.* okisung?).

Säuerkoff, ber, Drygen, nach *Vertovec* kislíe. *böhm.* kyslik; *poln.* kwasorod.

Säuerküh, *adj.*, sladkokisel, nach dem *Russ.* kiselosladak, na pol kisel, na pol sladak.

Säuerleig, ber, kvas, (in all. slav. *M.*), in Valchen, drozje, drožice (*German*), krovaice (Säuerampfel), nach *Gutsm.* auch kvasilo.

Säuerkopf, ber, *fig.* kisavt, kislež, kislica (od človeka), tutec, takec, pustah, ömerček, pust, kisel, nach *V.* in St. turoben ömerček, kiseljak.

Säuerpflicht, die, kislóst, turobnost, ömerznost.

Säuerpflisch, f. Säuerlichtig.

Säuerwasser, das, kislá voda, slatina, f. Säuerbrunnen.

Säueressen, das, svinjska, nesnažna, nečedna jed, preslaba, pusta jed, jed za svinje in ne za ljudi.

Säufang, ber, lov, lovljenje divjih prešičev, zakol ali nabod divjiga prasca; mento, kjer se divji prešiči love.

Säufanger, f. Saubeller.

Säufaus, ber, hudi pijanec, črepuh, črep (*Gutsm.*), nach *V.* vleci ga.

Säufbruder, ber, f. Säuser; Säufamerad, pitni, vinski brat, bratec.

Säufen, v. n. u. a., trinfen von Thieren und im verächtlichem Verstande von Menschen, piti, lokati, zlempati, *russ.* pijanstvovati; von leblosen Dingen, in sich einziehen, popiti, posrehati, srehati, poserkati, serkati; zu saufen geben, napojiti, napajati (Zivino); auschweifend trinken, pijančevati, popivati, zlempati, v so liti; naliti, nalijati se ga; napajati se, kozarce zvracati, vleči ga; Wein, Bier saufen, vino, ol öcz nemoč piti, z vinam, z olam se naliti, nalijati; sich toll und voll saufen, do gerla naliti se, usleviti se, preopiti se, preopijati se; die ganze Nacht hindurch saufen, vso noč prepiti, pijančevati; er sauft wie ein Loch, piše kakor krava, kakor vol; haft bu noch nicht genug gefossen? ali se šo nisi nalokal? napil, ali se ga še nisi naserkal? sich frank saufen, prepiti se.

Säufen, das, piše močno, pijančevanje, lokanje, srebanje, serkanje, zlempanje; er hat sich das Säufen angewöhnt, pijanstvu so je udal, piti se je navadil.

Säufen, v. a., Thiere tränken, napojiti, napajati Zivino.

Säufenstiel, ber, svinjski janež (Peucedanum offic.).

Säuser, Säuser, ber, pijanec, hud pivec, popijavec, pijančevavec, kotanja, n. *Gutsm.* a. örep, öep, *poln.* u. *russ.* pijanica; Säuser sind unverbesserlich, pijanec se preoberne, kadar se zverne (*Spr.*).

Säuserel, die, pijančevanje, pijanstvo, popijanje.

Säuserin, Säuserin, die, pijanka, huda pivka, popijavka, pijančevavka, nach *M.* pijanica.

Säusern, v. n. u. i., zejati, f. Dursten.

Säuserwahn, ber, (delirium tremens), pijanska ali treseca norost.

Säuffinne, die, pijanski ogorec, prišči od nezmerniga pitja.

Säufgelag, die, pijančevanje, miza pijančov, družba ali omizje pijančov.

Säufgenoh, Säufgefährte, f. Säufbruder.

Säufgesell, Säufgesellschaft, f. Säufbruder.

Säufgesellschaft, die, pijanska družba ali tovaršija.

Säufgier, die, pijanstvo.

Säufgurgel, Säufhaß, Säufhaß, f. Säuser.

Säufhaus, das, pijanska hiša, kerčma.

Säufheld, ber, kdor se v pijanstvu junači in druge prekositi skňa.

Säufinder, f. Saubeller.

Säufisch, ber, morska svinja.

Säufkraut, *adj.*, bolan od nezmerniga popijanja; er ist saufkrank, lasje ga bole, ntekle lasse ima, glava ga buli po vinu.

Säufleisch, das, svinjina, svinjsko meso.

Säuflich, das, pijanska pesem, pivska, zdravica.

Säufling, f. Säuser.

Saufluft, f. Saugfier.
Sauftrach, f. Sauesfen.
Sauftrach, f. Sauffer.
Saufschuld, die, dolg od zapitiga vina, ola i. t. d.
Saufschwester, die, pijanka, pitna sestra ali tovaršica.
Sauftrag, ber, dan za pijančevanje namenjen.
Saugader, die, žila sisavka; srebavka, so-savno. srebno orodje.
Saugaderdrüse, die, sesavna žleza.
Saugaderlehre, die, nauk od sesavk.
Saugamme, die, dojnica, nach *Gutsm.* doj-ka, dojica, f. a. Amme.
Saugarn, **Saunetz**, das, mreža za lov na divje prasee.
Saugarten, ber, ograda divjih prešičev.
Saugblume, die, mertva kopriava.
Sauger, in *Böhm.* sesni (*Gutsm.*), sesavni, sesajoci, pri sesku, od sesca, neod-stavljeni.
Sauge, die, bei den Waldbarren, dušek, böhm. vélesno.
Saugeserfel, das, prašiček od seska, (ki se sesa), sesavno ali sesajocce prase, ses-no prase.
Saugesillen, das, žrebe sesavno.
Saugegel, f. Blutegel.
Saugeglas, Saugehorn, das, scsulja, f. a. Rinderbütte, Lubel.
Saugesalb, das, tele pri sesou, od sesca, sesno tele.
Saugelämmchen, f. Saugehorn.
Saugelamm, das, sesno jaguje.
Saugemahl, das, znamenje od sesanja.
Saugemaschine, die, sesalo.
Saugemutter, f. Saugepumpe.
Saugen, v. n. u. a., Milch saugen, die Brust saugen, posesati, sesati (*altsl.* s'sati), auch cecati, cucati (auch böhm.), cizati; noch ein wenig saugen, se posesati; aus einer Flasche, poserkati, serkati, posrebati, srebati; aus der Wunde das Blut saugen, iz rano kri poserkati, serkati, popiti, izpiti, piti; Honig saugen, med serkati; der Bär faugt im Winter an seinen Lagen, medved se liže; saugend, sesajoci, pri sesci, od ses-ka, sesen, sesaven; etwas aus den Fin-geren saugen, sam od sebe znati, izmisliti si; in sich saugen, v se vleci, jemati kaj, napiti, napijati se česa, nazzeti, navzemati se; sich voll saugen, napiti se, naserkati se; genug saugen, nasesati se, naserkati se, napiti se; zu viel saugen, presesati se.
Saugen, das, sesanje, sorkanje, srebhanje.
Saugen, v. a., dojiti; ein wenig saugen, po-dojiti; seske dati, sesati dati; im *Böhm.* von Menschen, kojiti; durch eine gewisse Zeit saugen, predojiti; mit dem Säugen verderben, zadojiti; genug saugen, nadojiti se; f. a. Ernähren, Pflegen.
Sängen, das, dojenje, dojitev, dojilo.
Saugerpflanze, f. Schmarotzerpflanze.
Saugepumpe, die, srebálnica, f. über Pumpe.
Sauger, ber, sesac, sesna, sesavna žival;

f. a. Pumpenschuh, Säugeisch nach dem *Russ.* derziladija, prilipalo.
Sängerin, die, i. b. Bibel, doječa (ženska).
Saugeröhre, die, cev sesavka, serkavna cev.
Saugerüssel, ber, sesavni rivec, sesav-nik, sesalo.
Saugeschwamm, ber, navadna morska goba.
Säugethier, das, dojivka, doječa žival.
Saugestarter, die, dojenka.
Saugewartze, die, Papille, bradavica, bra-davičica na sesci.
Saugewerk, das, sesavnica (pumpe), f. Pumpe.
Saugezahn, ber, mlečni zob.
Sauggeißel, f. Saugader.
Saugling, ber, dojenec, dojenček, sesav-ček; weibl. dojenka, dojenčica; dete pri sesci; ein saugendes Kalb, sesno tele, tele pri sesci; ein nach einmaligen Abspännen wieder gesaugtes Kind, pridojenec (*V.*); *fig.* für verlandestschwach, f. diebes.
Sauglocke, die, nur in der Redensart: mit der Sauglocke läuten, mastno govoriti (*V.*), kvantati, klatati, kvoenjati, (*V.*), umazane, kosmate praviti, nesramen gobec imeti; svinjarije govoriti, svinjske besede po u-stih imeti.
Saugraß, das, (*Ledum palustre*), svinjska trava, böhm. rojovnik.
Saugrob, *adj.*, grob da je groza.
Sauhadisch, f. Hadisch.
Sauhaß, **Sauheke**, die, gonba, lov na divje prešiče.
Sauhirt, ber, svinjar, svinjski pastir.
Sauhirtin, die, svinjarica.
Sauhund, ber, svinjski pes; prav svinjski človek.
Sauhüter, ber, svinjar.
Sauigel, f. Schweinigel.
Säuisch, *adj.*, svinjsk; säuisch mit etwas umgehen, po svinjsko delati, ravnati s čim; svinjati s čim, delati s čim kakor svinja z mehán; nečeden, umazan.
Saujagd, die, Sanjagen, das, svinjski lov, lov na divje prešiče.
Saukann, die, pomijnik.
Saukastanie, f. Erdnuß.
Saukerl, ber, *fig.*, prešic, prase, svinja, svinjar, gerdež, nemarnež, gerdoba.
Sauknoten, f. Ferkelkraut.
Saukoben, ber, pitovnjak, svinjak, svinjski hlev.
Saukoth, ber, svinjski, nečedni knhar.
Saukothin, die, svinjska, umazana in ne-snažna kuharica.
Saukraut, f. Ferkelkraut.
Saukuche, die, svinjska mlaka, (ka)lůza, v kteri se valjajo svinje.
Säulbaum, ber, drevo dobro za steber.
Säule, die, steber (im *Serb.* nach *Vuk* sta-ber gleich stablo, Stamm); im *Kroat.* für Säule neben stap auch stobor, welches je-doch *Vuk* mit Hof (aula) erklärt, nach *Pot.* sklonik, nach dem *Altsl.* (st'p und st'Pa), *Russ.* u. *Serb.* stolp oder stob, (*Gutsm.* hat stolp), böhm. slaup, *poln.* skap; *dim.*

Säulen, stebree; *fig.* auch podpora; auf Säulen ruhend, na stebrih (postavljen, slo-nee), s stebri podpert; f. a. Pfeiler, Pfahl.
Säuleben, das, svinjsko, pasje, nemarno, mensazno, gerdo življenje.
Säuleber, das, svinjsko usnje, svinjina (mehr: Schweinefleisch); *fig.* svinja, merha, nečistnik, nečistnica, kurba.
Säulen, in *Böhm.* stoberski (*Gutsm.*).
Säulen, v. a., s stebri ali stolpi olepsati; stebre narediti, narejati; s stebri podpreti, podstebriti f.
Säulenbaum, f. Säulbaum.
Säulenbild, *adj.*, debel kakor steber.
Säuleneingang, ber, s stebri ozalissani vloed.
Säuleneinfassung, die, ostolpje.
Säulenförmig, *adj.*, stebrast, stolpovit, stobru ali stolpu podobn.
Säulenschuß, ber, steberno podnožje, stalo, podstolpje (*russ.*), podstoberje.
Säulengang, ber, f. Colonnade, nach *V.* stebrie.
Säulenge tragen, *adj.*, na stebrih (slo-nee), s stebri podpert.
Säulenglieb, das, člen ali del stebra.
Säulenhalle, f. Colonnade.
Säulenhaut, ber, sija stebrova.
Säulenhaupt, das, glava stebra, nadstol-pje, nadstoberje.
Säulenheilige, f. Säulensteher.
Säulenhaus, **Säulenloß**, f. Säulenhaupt.
Säulenkranz, ber, venec stebrov ali stol-pov, *poln.* stupowiecie f.
Säulenkupplung, die, stik, zveza ste-brov ali stolpov.
Säulenlaube, die, f. Colonnade.
Säulenordnung, die, steberski red, nach dem *Böhm.* stolporedje t. (*russ.* porjadok stolhov); die borsische Säulenordnung, do-riacki stebri ali stolpi.
Säulenpaar, das, dva zvezana stebra.
Säulenraum, ber, medstoberje, medstol-pje. (auch in arb. slav. *M.*), razstolpje.
Säulenzreihe, die, versta stebrov ali stolpov.
Säulenschaft, ber, die eigentliche Säule, deblo stebra, steber (sam od podnožja do glave), nach dem *Russ.* srednestolpje.
Säulenstap, ber, stebričasti vések (*V.*).
Säulensteher, ber, Stylit, nach dem *Altsl.* (svetnik) stolpnik.
Säulenstein, ber, f. Basalt.
Säulenstellung, die, nach dem *Böhm.* po-stolpje f.
Säulenstuhl, ber, podstava, podstavek; f. a. Säulenschuß.
Säulenthor, das, vrata iz stebrov.
Säulenverdoppelung, die, dvostolpje f.
Säulenweite, die, f. Säulenraum.
Säulenwert, das, f. Colonnade; kar jo stebrov na kakem poslopi skup.
Säuloder, ber, f. Schwarzschlän.
Säulöffel, f. Samentraut.
Saum, ber, der äußerste Rand, ein umgebo-gener Rand, rob, *dim.* robec; krajnik, kra-jio, okrajik, obsiv; f. a. Rand; Saum der

Felsenwand, kraj peči, rob; am Pferdehufe, f. Preis, Krone; so viel Last, als man auf ein Lastthier laden kann, besonders auf ein Ross, tovor; auch verschiedene Maßereien; von: Säumen, zamuda, zaderček.
Saumagen, ber, svinjski želodec; uneigent-lich, f. Sauferl.
Saumandel, f. Erdnuß.
Saumartl, ber, svinjski sejm, semenj; ber Blag, svinjsko sejmische; in Bezug auf den Wochenmarkt, svinjski targ.
Saumast, f. Schweineusterg.
Saumeide, die, bajbi pezdec.
Saumeiß, **Saumnisch**, f. Saubistel.
Saumen, v. n. u. a., tovoriti.
Säumen, v. a., von Saum=Rand, bei Näh-terinen, obrobiti, zarobiti, robiti; von Saum=Last, f. Saumen; bei den Zimmerleuten, bez-hauen, obtesati, obrezati (po verovi ali zauri); säumen machen, muditi, zaderžati, zaderževati; v. n. jögern, muditi se, obo-tavljati, Oberf. opotavljati se; ich will nicht säumen, nečem odlašati, odlagati, odkladati, kesneti; sich säumen, (v. r.), kesan biti, počasi tavati, mečkati.
Säumensch, das, merha, kurba.
Saumer, ber, f. Saumthier.
Säumer, ber, obotavljavec, opotavljavec, zaikernik, mudnik, mudljivec, mudivec, zamuda, počasen, kesan človek, mečkalo; ber einen Saum macht, robivec, obsivavec; Lastbeförderer, tovarnik; f. a. Saumthier.
Säumerin, die, mudljivka, mudivka, mud-nica, kesna ženska; — robivka.
Säumesel, ber, tovrni osel.
Saumfarn, ber, (*Pteris*), velika praprot.
Saumflosse, die, krajna plavuta.
Saumhaft, **Säumig**, *adj.*, muden, poča-sen, mečvak, mečkalist, kesan, mudliv, nemarn, len.
Säumigkeit, die, f. Saumseligkeit.
Säumilch, die, svinjino mleko; f. a. Saubistel.
Säumisch, svinjski goj, f. Saured.
Säumigal, ber, konjska lodrica.
Saumlatte, die, an den Windmühlen, pe-rotna srednjica.
Säumling, ber, f. Säumer, (*poln.* opie-szalec).
Säumacht, die, šiv na rob, robni šiv.
Säumniß, die, auch das, zamuda, pomuda, kesnoba, kesnjenje, f. Verzug; Hinderniß, zaderček.
Säumochß, ber, tovrni vol.
Säumpferd, **Säumroß**, das, tovrni konj, tovrno kljuse.
Säumtal, f. Säumnisch; Saumseligkeit.
Säumfalszinsen, *pl.*, zamudnina, zamud-ne obsteli.
Säumstittel, ber, tovrno sedlo, tovor.
Säumlicht, die, korci strešni na robu, nach *V.* lega na robu.
Säumselig, *adj.*, muden, mudliv, obotav-ljiv, opotavljiv, nach *M.* zußljav; saumselig sein, len biti, nemaren biti, muditi, zamu-jati, mečkati, žuza, muža biti (*Zal.*).
Saumseligkeit, die, mudnost, mudljivost,

obotavljanje, opotavljanje, kesnost, lenost, nemarnost, zuzljivost (M.).
Saumtau, f. Leil.
Saumthier, das, tovarna žival, živina; f. a. Lastthier.
Saumutter, die, prasica, svinja, ki se je oprasila.
Saunest, das, fig. luknja, nesnažna beznica, gerdo mesto ali selo.
Saunetz, f. Saugarn.
Saunetz, das, svinjsko uho, f. Wegerich.
Saupelz, der, fig. f. Saulel, Sauleder.
Saurach, der, oesmin, f. Berberisch.
Saure, die, die saure Beschaffenheit, kislota, kislota, kislota; ein saurer Körper, kislina; das Sauerkraut hat die Säure verloren, zelje se je zvešilo; Salzsäure, solna kislina.
Saurebe, die, f. Zaurebe.
Säurebrechend, adj., kisloto jemajoč, odpravljajoč.
Säuren, f. Säureru.
Sauringel, f. Gänseblume.
Sauride, f. Saubeller.
Saurudel, das, kerdelo divjih presičov.
Saurüssel, der, svinjski rivec.
Saurüsselisch, der, morska svinja.
Saus, der, sum, hrup, hrus, hrum; Saus und Braus, sunder, dir in daj; f. a. Braus.
Sausack, der, želodec; f. a. Saumagen; Fresser.
Sausalat, der, divja loöika.
Sausaubel, f. Löwenzahn.
Sauschneider, der, svinjski rezar, svinjorez, svinjorezar, rezar ali skapljavec.
Säusel, der, šumot, šumljanje; f. a. Gefäusel.
Säuselauf, der, sišek, sis (Zal.), šumnik, šumni glas.
Säuseln, v. n., žezljati (V.), šumljati, šumoljati, tiho veti, (bei V. a. möhljati?); v. a., šumljaje izgovoriti; zu säuseln anfangen, zašumljati; eine gewisse Zeit hindurch säuseln, prešumljati (n. pr. vso noč); säuselnd anfangen, prišumljati; säuselnd sich entfernen, odšumljati.
Säuseln, das, f. Säusel, Gefäusel.
Säuselstimme, die, šumljajoči glas.
Sausen, v. n., šumeti, hrupeti, hruščeti, beroati, bucati, tuliti, veršeti; im Dhye sausen, zvoneti; zu sausen anfangen, zašumeti; ein wenig sausen, pošumeti; gefauset kommen, prišumeti, prihrušcati; die ganze Nacht sausen, vso noč prešumeti; sauselnd sich entfernen, odšumeti.
Sausen, das, sum, šumot, šumenje, veršenje, hrusenje.
Sauser, der, šumnik, šundravec, f. a. Sauselant.
Sausewind, der, piš, vihar, šumčoi veter, f. a. Brauselkopf.
Sauspieß, der, neki skopec ali kopilo za divje svinje.
Saustall, der, svinjak, svinjski hlev, fig. f. Saunest.
Saustein, f. Stinkstein.

Sausteller, lovski psi, ki divje presiče ustavlja.
Sausubel, f. Saulache.
Sautanne, f. Wärlapp.
Sautob, f. Hundsmelbe.
Sautrauf, der, svinjska, nesnažna pijača.
Sautreiber, der, svinjar.
Sautrog, der, svinjsko korito.
Sauwirthschaft, die, svinjsko, nesnažno gospodarstvo, ravnaje.
Sauwurz, f. Braunwurz, Zaunrübe.
Savaten, pl., alte Schuße, šlebedri, šlapute, švedri, škerpeti.
Savoir faire, skusenost, ročnost v opravilih.
Sbirren, pl., berioi (laški).
Sboriren, f. Auslagen, Vorschleßen.
Sborso, f. Auslage, Vorschuß.
Sea, f. Sea.
Scabiose, die, grintovec, garjevo zelišče.
Scene, die, Antritt, nastop, scena, pokaz; f. a. Schaubühne, Schauplatz; Begebenheit, prigodek, dogodek, naključek; Gemälde, podoba, vid; in Scene gehen, igrati biti; in Scene sehen, za gledišče, gledišče pripraviti, prirediti.
Scenerie, die, glediščne pripravo in uleršave, dekoracije*, scenarija*.
Scenisch, adj., glediščen, gledišen, sceničen (poln.).
Scenographie, die, glediščno, gledišno, daljnovidno malanje.
Seepter, der, f. Zepter.
See anstatt f. sprechen, (z. B. wenn man ischt anstatt ist ausgespricht), nach V. šlekati, šlekedrati.
Schaaf, Schaam, Schaar; f. Schaf, Scham u. f. w.
Schabaas, das, mezra, ki se sterže z gorjupe strani.
Schabab, das, osterzek, f. Abschabtel.
Schabatte, die, podstava, tnaló, čok pod nakalam.
Schabe, die, Motte, molj; nach dem Poln. Pelzschabe, kozuhovec, Luchschabe, suknovec; Milbe, žizek; f. Milbe; Uffel; Wälferschabe, šurek, šurek, zohar; Thonschneide, f. Thonschneide; ein Fischneß, Raffel, lovnica (V.), ravšolj (Zal.); Krätze, garje pl., kraste ober hraste, svrab; f. a. Schabeisen.
Schäbe, die, pezdír, coll. pezdírje; skorja v solinskih ponvah.
Schabebank, die, strunarska stergavnica.
Schabebaum, der, Schabebod, der, bei den Gärbern, golivni ploh, struzaik (Zal.)
Schabeblech, das, Schabeklinge, die, čevljarsko stergalce.
Schabebod, der, stergavni stol (glavnicaarski), f. a. Schabebaum.
Schabebrett, das, stergavna deska (n. pr. strojarska).
Schabeisen, Schabeisen, das, Schabefrüß, Schabemesser, skobla (sodarska), strugla (V.), strugalo, stergulja, stergača, stergou; bei den Gärbern, golivnik, stergon.

Schabehobel, der, strugla, strugelj.
Schabeklinge, Schabeblech, f. Schabeisen.
Schabel, Schabelbohne, die, boh (sabljasti).
Schabelmöhre, f. Nadelkraut.
Schabemesser, f. Schabeisen.
Schaben, v. a., ostergati, stergati, ostrugati, strugati, oskoblati, skoblati, ober skobliti (n. pr. doge), nach Gutschm. auch skerbhliti (?), derkati; die Haut schaben, šč schaben. (v. r.). praskati se, dergniti se; f. ndr. Kraben; viel Krebse schaben, mnogo krede nastergati; ein wenig schaben, postergati, poskoblati; lange genug schaben, nastergati se, naskobliti se; ein Rübchen schaben, f. Milbe; bei den Kupferschmiedern, f. Nabitzen; zu dem Beschablen schaben, pri- stergati; Geld schaben, f. Zusammenfahren.
Schaben, das, sterganje, skoblanje.
Schäben, pl., pezdírje.
Schabensressig, adj., moljav.
Schabengift, das, strup za molje.
Schabenkraut, f. Mottenkraut.
Schaber, der, ein Werkzeug, strugla (V.), skobla, stergulja; eine filzige Person, skopuh, skopnoz, stiskavec; f. a. Schinder; eintr der schabt, stergavec, stergac.
Schaberei, die, sterganje, skoblanje, stergarija; von einem Filze, skoparija, skoporitnost; f. Geiz.
Schaberin, die, stergavka; skoporitnica, stiskavka.
Schabernack, der, burka, šala, f. Poffen, Streich; Jemand einen Schabernack spielen, komu ono napresti, nakacati, nagajati, kljnbovati.
Schabernaden, v. n. u. a., burke uganjati, nagajati, f. Poffen (hunn.).
Schabernacker, der, f. Poffenmacher.
Schabernadisch, adj., šaliv, nagajiv, gedevsk.
Schaberbüchsen, das, vulg. šlek, šlek, šlek, indecl.; Einem ein Schaberbüchsen machen, komu korenček stergati, f. Milbe.
Schaberusch, der, f. Schachtelhaln.
Schaberwerkzeug, das, stergalo.
Schabewolle, die, nastergana volna, arovica, ki jo jirharji s koz steržejo.
Schablith, adj., moljav.
Schabig, adj., krágig, srabljiv, garjev, hrastuv, nach Jun. ängav; als Schimpfwort, zu schabiger Kerl, ti garjevec, amazec, revez; schabiger Geiz, gerda, nizka, umazana skopost; beschabt, odergnjen, oguljen, iznošen.
Schablinge, die, bei den Binngießern, stergulja.
Schablone, die, kalup, f. Formbrett, Modell.
Schabrack, die, šabraka oder čabraka, (odčjn), podsedlica (M.), russ. u. poln. čaprak, nach Ravn. vaša (?).
Schabrackenhändler, macher, der, šabrakar.
Schabtel, das, strugotina ober stergotina, struzina, ostrnzek, ostruzki, pl. sterglina.
Schabzieger, der, eine Art Käse, nach V. özemoic.

Schach, das, ein morgenländisches Brettspiel, šah (russ., poln. u. böhm.), serb. škak; Jemand Schach bieten, komu v okom priti, kljubovati, f. Trohen; Schach dem König, varnj kralja, kralju v okom; Schach spielen, šah igrati, bei Gutschm. na šahe igrati.
Schachblume, die, (Fritillaria meleagris), Ribizblume, lugovčji evet.
Schachbrett, das, šahovnica (poln. u. böhm.), serb. škaknica.
Schachbrettmacher, verläufer, der, šahovničar.
Schachen, f. Schach (bieten, spielen); Rauben; Wierthellen.
Schacher, der, barantanje, eiganjenje, kupdija na drobno z nezmerno dobičkarijo, kakor se sploh Judam oöita; veraltet für Schachspieler.
Schächer, der, besonders in der Bibel, razbojnik; er ist ein erbärmlicher Schächer, prava neumna reva je, uboga žival je.
Schächerrei, die, barantija zlasti judovska.
Schächerer, der, barantac, barantavec.
Schächerjude, der, barantavski Jud.
Schächerkreuz, das, Gabelkreuz, soha, rogovila, rogovilasti križ (v podobi čerke V).
Schächerer, v. n., barantati, (po judovsko ali eigensko z dobičkarijo), kupčariti f. böhm. šahrovati, eiganiti (russ.), nach M. juditi.
Schachfeld, das, polje ali kupa na šahovnici.
Schachkönig, der, kralj v šahu.
Schachkraut, f. Gensler.
Schachmat, adj., im Schachspiel, šahmat, užugan, šah in mat; fig. pobit, spehan, utruden, oplet, izdelan.
Schachspiel, das, f. Schach.
Schachspieler, der, kdor šah ali na šahe igra, šahar.
Schachstein, der, podobica v šahu ali šakaku, šahovnični kamenček.
Schacht, der, für Stange, f. dieses; im Forstwesen für Hegend, f. dieses; im Bergbaue, navpčna jama, nach V. jasek (?), im Poln. jaszczyk, Schachtel), šek (V.), predih, okno, nach dem Russ., Böhm. u. Poln. šahta, serb. donja; einen Schacht abteufen, abhüfen, predih ali jasek kopati; einen Schacht ainstonnen, obiti; einen Schacht austorfehlen, oboj prenoviti; ein gleich langer und breiter Körper, kupa, f. a. Biered; Lärm.
Schachtafel, f. Schachbrett.
Schachtelblume, die, presledek, opočitek v jasku.
Schachtel, die, gew. škatla*, nach Gutschm. sklopnica, bei V. jaska (?), poln. jaszczyk, nach dem Atsl. u. Böhm. krahica (poln. krobka, russ. korobka); dim. Schachtelchen, škalica; eine alte Schachtel, starka, babulja, babsče, babše, babura.
Schachtelboden, der, dno škatle, dno v škatli.
Schachtelborste, die, ščetina, šetina čevljarska (ker so take ščetine v škatlah kupjejo).

Schachteldeckel, der, pokrov, pokrovec, pokrovček (od) škatle.
Schachtelform, die, podoba škatle; f. a. Schachtelstod.
Schachtelgut, das, bei den Wirstenbindern, naj močnejši ščetina, šetine.
Schachtelhalim, der, (Equisetum), preslica, konjski rep, nach V. hoš, richtiger nach dem Russ. hvoš.
Schachtelholz, das, les za škatle.
Schachtelkrämer, der, skatlar (a. Schachtelmacher), Schachtelkrämer sein, skatlariti; škatle. (suhro robo) prodajati.
Schachtelkrämerin, die, skatlarica.
Schachtelmacher, der, skatlar.
Schachtelmahlererei, die, malanje škatel.
Schachteln, v. a. v škatle djati, dovati, zlagati; s preslico ali hvoščem (bei V. s hošen) treti, dergniti, gladiti, čistiti.
Schachtelkast, f. Marmelade.
Schachtelknecht, f. Schachtelzarge.
Schachtelstod, der, der hölzerne Klotz, über welchen die Schachteln gefernt werden, model skatlariski.
Schachtelzarge, die, obod.
Schachteln, v. a., v kupe ali enakostrane öveteroogelnike razdeliti, deliti; geschachtet, kupast (V.).
Schächten, v. a., bei den Juden, zaklati, klati, f. Schlachten; einen schächten, koga nasrnkati, otepsti, auch: opehariti koga.
Schächter, der, klavec, mesar judovski.
Schächtfeger, f. Schlammbeißer.
Schächtsuß, Schächtsuß, der, rec, čovelj dolga in široka in pa palec debela.
Schächthalm, f. Schachtelhalim.
Schächthaus, das, nadsahtnik*, hišica nad sahtam.
Schächtholz, das, oboj v sahtu.
Schächthut, der, Schächtkappe, die, rudarski klobnček.
Schächtraut, f. Gliedkraut.
Schächmeister, der, rovski, janski mojster, (kdor je nad delavci pri kopanji jarkov, jezov i. t. d.).
Schächtricht, (in ungarischen Salzwerken), f. Stollen.
Schächtschneider, der, neka odmera sahtov.
Schächtsätte, die, mesto sahta ali za saht namenjeno.
Schächsteuer, die, predihaina†, sahtnina†.
Schächtsuß, der, krajši stran prediha, sahta.
Schächtkanne, die, opažnica ali obojna deska v sahtu.
Schächzug, der, poteg, potegljaj v sahu.
Schächte, die, ovca.
Schächte, Schächte, f. Schächte u. f. f.
Schächte, f. Mischelbroffel.
Schächbar, f. Schächhaft.
Schächbürge, der, porok za nevarnost, porokov porok, f. a. Mischbürge.
Schächde, der, a. Schächden, škoda (a. böhm., poln. u. serb.), kvar, serb. a. šteta, russ. usčerb, vred; ein zu großer Schächde, preškoda; ein Schächde durch Elementarereignisse, uima; Verletzung am Körper, oškodba, po-

habljene, rana (Wunde); ein innerer Schächde, notranja bolezen, skaza; f. a. Mangel, Gebrechen; an dieser Waare habe ich Schächden, pri tem blagu sim na zgubi, sim zgubil, imam škodo; nach Schächden tragen, hudobne naklepe delati; durch Schächden wird man flug, kar škodi, to uči. (böhm.), f. a. Flug; sich seines Schächdens erholen, povračilo škoda, odškodno dobiti od koga; Schächden tragen, škodo terpeti; auf Schächden und Gewinn, na dobiček in zgubo; den Schächden ersehen, poverniti, poravnati škodo; einen Schächden haben, nehmen, zu Schächden kommen, škodovan, poškodovan biti, a. škodig, kvarin biti; na zgubi biti, zgnob imeti; Jemand einen Schächden thun, zufügen, koga oškodovati, poškodovati, škodovati, škodo komu storiti, delati, auch komu škodovati; sich selbst einen Schächden thun, sam sebi rokav zasiti; es ist kein Schächde um ihn, ni ga škoda; Schächde um ihn! škoda za-nj!; der Schächden am Getreide, n. Met. goljazen, in ll. Kr. golazna (Zal.); Schächde! daß er nicht hier ist, škoda, da ga ni tukej, serb. šteta!; er ist durch eigenen Schächden klüger geworden, lastna škoda (zgnba) ga je izučila, izmodrila.
Schächdegeld, das, odškodba†, povračilo škoda.
Schächekauf, der, okup. (okupiti se).
Schächdel, der, Schächel, örepina, čepina, buča, wider Schächel, betion (neukretna), f. Hirnschächdel; zerbrochene Stücke, örepine; dummer Schächdel, tolkavec (St.).
Schächdelbohren, f. Trepaniren.
Schächdelbohrer, f. Trepan.
Schächdelform, die, podoba čepine.
Schächdelgebirge, die, gomila, veliki kup örepin.
Schächdelhaut, die, örepinina koža, (örepinica†).
Schächdelknochen, der, örepinina kost.
Schächdellehre, die, nauk od örepine.
Schächdelwinden, f. Skalpiren.
Schächdelstätte, die, Schächelhöhe, nach M. čepinjevo; Golgata (v Jeruzalemu); etwa auch örepinjek.
Schächden, v. a., škoditi, škodovati; v škodo, na škodo biti, škodo storiti, delati, kvar delati; das hat seinen Geschandheit geschächdet, to mu je pokazilo, pokvarilo zdravje; es schächdet nichts, nič ne de; das kann ihm nicht schächden, prav mu je, ni mu odveč; er kann mir nicht schächden, ne more mi škodo storiti, ne more mi nič (hudiga prizadjati).
Schächdenbringend, f. Schächelth.
Schächdenersatz, der, povračilo škoda, odškodba; auf Schächdenersatz klagen, tožiti za povračilo škoda.
Schächdenfreude, die, radost ali veselje nad tujo škodo, u. V. škodoželje u. škoda radovidnost, serb. u. russ. zloradost; Schächdenfreude empfinden, veseliti se, vesel biti tuje ali ljudske škoda, nesreče.

Schadenfreund, der, Schächdenfroh, ölovek tuje nesreče vesel; škodljivec škodoželjnik.
Schächdenfroh, adj., škode (tuje) vesel, škodoželjen, škodljiv (mehr schächlich); er ist Schächdenfroh, rad vidi škoda (V.), veseli se, raduje se škoda ali nesreče drugih.
Schächdenfrohheit, f. Schächdenfreude.
Schächdengeld, das, odškodni dnar, odškodnina.
Schächdenlaß, die, škodoželjnost, škodljivost.
Schächdenlustig, adj., škodoželjen.
Schächdenpreis, der, cena, cenilo, izrečeni znesek škoda.
Schächdenrechnung, die, preračun škoda.
Schächdenstrahlung, die, cenitev, cenjenje škoda.
Schächdenverheerung, die, varnost zastran kake škoda.
Schächdenvergiftung, f. Schächdenersatz.
Schächdenverursacher, der, škodnik.
Schächdhast, adj., škodovan, poškodovan, oškodovan, pnkvarjen, pohabljen, pokazten, polomljen, necel; (ehemals auch für: schächlich).
Schächdhastigkeit, die, poškodovanost, pnkvarjenost.
Schächdigen, f. Beschächdigen.
Schächdlich, adj., škodljiv, kvaren, kvarljiv; ein schächdlicher Mensch, škodljivec; ungesund, nezdrav, škodljiv, slab (eig. schwach); schächdlich sein, f. Schächden.
Schächdlichkeit, die, škodljivost, kvarnost.
Schächdlos, adj., brez škoda, brez kvara, brez zgube; schächdlos sein, odškodovan biti, ne imeti škoda, ne biti na zgubi; Jemanden schächdlos halten, koga škoda (pred škodo) varovati, komu škoda poverniti, povračati, povrađevati; koga odškoditi, odškodovati; n. Gutm. komu za škodo biti.
Schächdloshaltung, die, odškodba, odškoditev, povračilo škoda.
Schächdloshaltungsbrecher, der, odškodni protipis†.
Schächdlosigkeit, die, brezškodnost, brez-kvarnost, celost.
Schäch, das, ovca, n. Gutm. u. V. in einigen Gegenden auch, bica, dim, bicica, generell, brav (gen. bravu), bravka; ein mehrere Jahre altes, starke; ein volljähriges, u. V. in J. it. staka (?); Schäch und Ziegen, drobica (coll.); das wilde Schäch, divja, sibiriska ovca; das gemeine Schäch, navadna ovca; Schäch scheren, ovce striči; faust wie ein Schäch, krotak kakor ovca; ein gutes Schäch, fig. dober ölovec, dobra ovca; ein dummes Schäch, neumnez, tepec; der gebulbigen Schäch gehen viele in einen Stall, krotkih ovce (gre) mnogo in en hlevec; der Wolf frist auch die geächteten Schäch, tudi štete ovce volk pojé; Schäch halten, ovce, drobnice, bravino imeti; rediti; ein räudig Schäch steck die ganze Herde an, ena garjeva ovca vsa čedo ogarji, oskruni; in einigen Gegenden für: Habel, f. diefes.
Schäch, in Bfsg. övöji, — za ovce.

Schächampfer, der, övöja kislica.
Schächbau, f. Schächmist.
Schächbein, das, övöja kost.
Schächblatern, Schächpöden, pl., övöje koze; bei Menschen, neprave koze.
Schächblöfle, das, blejanje, beketanje.
Schächbock, der, oven. (insbes. in der Wibelstrache), jarec (auch Ziegenbock), merkač, praz, brav (mehr für Schächgeschlecht überh.), bravec, russ., poln. u. böhm. baran, f. a. Raam; ein verichmittener, f. Schächpö; Schächböcklein, bicok.
Schächbremse, die, övöji obad.
Schächbutter, die, övöje maslo (srovo).
Schächchen, das, övöica; fig., er hat sein Schächchen geföhren (bei dem Geschächte), sebe ni pozabil, spravil je svoj dobiček; er hat sein Schächchen im Troctenen, auf's Reine gebracht, ima maca v skrinji; previdil se je, pridobil si je lep dnarec in ga sedaj tihö üziva; Rächchen an Waiden, f. v.; der Himmel ist voll Schächchen, nebo je polno övöice, t. j. belih oblakov, poln. sv. Peter övöice pasc.
Schächchenblume, f. Löwenzahn.
Schächdarb, der, övöje čovo.
Schächdieb, der, övöji tat; kdor ovce krade.
Schächdünger, der, övöji gnoj, perga (?) (Hersch).
Schächse, f. Zudererde; Einem in die Schächsen gehen, f. Gehöge.
Schächsel, der, metloji, f. a. Egelkrankheit.
Schächsen, adj., (Provin.), övöji.
Schächfenger, f. Schächbremse.
Schächfer, der, övöar, bravar (Gutm. u. V.), övöji pastir; Gemeinbeschächfer, srenjski övöar, in St. varovöin; ein trauer Schächfer, zvest pastir; f. a. Endelhole.
Schächferer, in Bfsg. övöarski.
Schächferbrief, f. Liebesbrief.
Schächferhube, der, övöarö, övöarök.
Schächferdißhart, die, pastirsko pesemstvo, pastirska, pl.
Schächferet, die, övöarija, övöarstvo; reja ovac; övöji hlev in övöarnica; russ. u. poln. övöarnja.
Schächfergedicht, das, pastirska (pesem), nach dem Böhm. u. Poln. seljanka.
Schächfergeruch, f. Bfhlle.
Schächferhand, das, övöarska hiša, övöarnica (Gutm.).
Schächferhund, der, övöarski pes.
Schächferhütte, die, övöarska kočö ali bajta.
Schächferin, die, övöarica, övöja pastierica.
Schächferisch, adj., övöarsk, pastirsk, adv., : po övöarsko, pastirski.
Schächferjunge, Schächferhube, f. Schächferhube.
Schächferkarr, die, övöarska kočica na kollesih.
Schächferknecht, der, övöarski hlapec.
Schächferleben, das, pastirsko življenje.
Schächferlieb, das, övöarska pesem.
Schächfermädchen, das, övöarica, övöaricica, övöarjeva hčérka.
Schächferunß, f. Erdnuß.

Schäferpeife, die, pastirska piščal, dudla.
Schäferroman, der, pastirski roman.
Schäferpiel, das, pastirska igra (v gledališču).
Schäferstab, der, ovčarska palica.
Schäferstab, der, ovčarstvo, ovčarskistan.
Schäferstanz, der, ovčarski ples.
Schäferstasche, die, ovčarska torba.
Schäferwelt, die, pastirski svet, pastirstvo.
Schäferwolke, die, ovčarska volna.
Schäferzeit, die, srečna pastirska doba (v poezijah).
Schäferzeit, das, ovčje vreme.
Schaff, das, škaf, (a. russ., im Böhm. škoppek), vedrica, kabel, bei Gutm. vodonosnica (?), dim. škafek, a. škafica; zum Schöpfen, korec, zajemac, polnik; als Getreidenmaß, osem vaganov; Maßschaff, perilnik, perilnica.
Schäffel, f. Scheffel.
Schaffel, das, brenna, škafica.
Schaffell, das, ovčina (auch böhm., kann jedoch zugleich Schaffleisch bedeuten), ovčja koža.
Schaffen, v. n. u. a. (von Gott), etwas hervorbringen, welches vorher nicht war, aus Nichts erzeugen, stvariti oder ustvariti, nach allen übr. sl. M. und dem Gebrauche in Sr. richtiger stvoriti, stvarjati, f. übr. Erschaffen; machen, thun, wirken, storiti, delati, narediti, narejati, opraviti; was hast du hier zu schaffen, kaj imaš tukej delati, opraviti?; kaj delaš, česa iščeš tudi? Einem viel zu schaffen machen, mnogo prizadeti, prizadevati, zadevati, veliko na glavo nakopati, nakopavati komu; dosti truda napraviti; den ganzen Tag zu schaffen haben, ves dan delo, opravilo imeti; viel zu schaffen haben, mnogo dela imeti, u. M. jako se paščiti (eig. sich sehr beeilen); machen, zur Wirklichkeit bringen, napraviti, napravljati; Zeman den Geld, Ruhe schaffen, komu denarje, pokoj napraviti, priskerbeti, pripraviti, narediti, da je mir; etwas herbeischaffen, f. dieses; sich Bücher, Kleider schaffen, bukve, obleko napraviti si, omisliti, priskerbeti si, nakupiti si, priskerbeti se, previditi se z bukvi; f. Anschaffen, Erwerben; Rath schaffen, svetovati; befehlen, veloti, volevati, zapovedati, zapovedovati, ukazati, ukazovati; f. a. Befehlen; aus dem Hause schaffen, iz hiše spraviti, spravljati koga, f. Entfernen; sich etwas vom Hals schaffen, f. Entledigen, sich; damit habe ich nichts zu schaffen, to ni mojiga dela, opravila; to se mene ne tiče; wohin schaffen, spraviti kam; Einem Recht schaffen, pravico storiti, k pravici pomoči komu; sich selbst Recht schaffen, sam sebi sodnik biti, sam sebi pravico delati; ich will Hilfe schaffen, jez bom pomagati; das schafft nichts, to nič ne pomaga; die Schaffende Kraft, tvarivna moč; in der Seesprache für essen, f. dieses.
Schaffen, das, stvarjanje, delanje.
Schaffer, der, f. Schaffner.

Schaffint, f. Mistkäfer.
Schaffleisch, das, ovčje meso, u. Gutm. ovčina, bei M. ovčotina, f. a. Schaffell.
Schaffler, der, škafar.
Schaffner, der, Amtsverwalter, Haushofmeister, Verwalter, hišnik, oskerbnik, narejavec, opravilnik; über Küche und Keller, ključar; f. a. Keller; auf den Bauernhöfen, staršina; bei den Postkutschern, Fuhrleuten, u. V. skerbaik, (welches jedoch für Curator angenommen wurde), besser oskerbnik, opravnik.
Schaffneret, die, das Amt eines Schaffners, oskerbnija f. služba oskerbnika, oskerbovanje, opravljanje tujiga gospodarstva; die Wohnung des Schaffners, stanovišče, hiša oskerbnika.
Schaffnerin, die, oskerbnica, hišnica, ključarina.
Schaffnerstanz, der, starešinov ples.
Schaffot, das, pogubni, morivni oder, f. Blutgerüst.
Schaffungskraft, die, stvarjavna moč, stvarjavnost.
Schaffutter, das, piöa, klaja, kerma ovčja; aus getrockneten Banmblättern, hrodelj.
Schafgarbe, die, (Archillea millefolium), rman, erman, poln. kerwavnik.
Schafglocke, f. Schafschelle.
Schafgras, das, ovčja trava.
Schafhaut, die, ovčina, ovčja koža; in einer Schafhaut stecken, biti ova.
Schafhäuten, das, die zarte Haut, welche die Frucht im Mutterleibe unmittelbar umgibt, (Amnios), u. V. vodena mrena, ovčja mrenica, kapica (a. im Poln. czepek).
Schafhe, das, ovčje seno.
Schafhirt, Schafhirtin, f. Schäfer u. f. f.
Schafhof, der, pradhlevje f. f. a. Schäferet.
Schafhund, f. Schäferhund.
Schafhürde, die, ovčji stan, tamar, osok, ograja, f. a. Hürde.
Schafhusten, der, (suh) ovčji kašelj.
Schafkameel, das, (camelus pacos), lama, peruvjanska ovca.
Schaffläse, der, ovčji sir.
Schafflerbel, f. Klettenkerbel.
Schaffrecht, der, (ovčji) poganjač, ovčarski hlapec.
Schaffkraut, das, ovčje zelišče, zeliše.
Schaffmann, das, ovčica, jagnjica, bičica.
Schaffraub, das, zum Futter im Winter, weinik, hrodelj, plast, plastje, ein schlechtes, plaža.
Schaffraub, die, ovčja ns ober vcs; Schafzähne, f. a. dieses.
Schaffschere, die, ovčje jetra, pl.
Schaffschere, die, lizanje (solno), ovčje lizanje, sol, ki se daje ovcam lizati, russ. ovčje lizalo.
Schaffschere, das, ustrojena ovčina, ovčje osnje.
Schaffschere, adj. iz ovčjiga usnja.
Schaffschere, f. Lindenbaum.
Schafforbeere, die, ovčji bobek, ovčjek.

Schafllunge, die, ovčje plača, pl.; eine Schafllunge haben, slabih plač biti.
Schafmäsig, adj., ovčji, ovci podoben, neumen, adv., po ovčji.
Schafmaul, das, ovčji gobee; f. Napunzel.
Schafmeister, der, gospodar ovčje čede.
Schafmilch, f. Schafzähne.
Schafmilch, die, ovčje mleko.
Schafmist, der, ovčji gnoj, ovčjek.
Schafmutter, die, ovca (za pleme od tretjiga do šestiga leta).
Schafmohr, das, ovca, glava drobnice.
Schafmühl, f. Pferdewühl.
Schaforgel, f. Schäferpeife.
Schafpelz, der, ovčja kozuhovina; ovčji kozuh.
Schafpferd, f. Pferd.
Schafpferd, f. Schafblatter.
Schafrippe, f. Schafgarbe.
Schafschere, der, ovčji smorkelj.
Schafschere, der, ovčji pes, ovčjak (Zal.).
Schafschere, die, mazilo za garjeve ovce.
Schafschere, das, nenmo, debelo gledanje.
Schafschere, der, davek od ovac, ovčja davčina, ovčina f.
Schafschelle, die, ovčji zvonec, zvonček.
Schafschere, die, bravske (V.), ovčje skarje, u. Zal. strigalice, strige.
Schafschere, das, strizenje ovac, f. Schafschur.
Schafscherer, der, strizec, striznik, ki ovce strize.
Schafschur, die, striza, ovčja striza (V.), strizba, strizenje ovac, in čas, o kterem se to delo opravlja.
Schafschwingel, der, ovčja trava.
Schafschwanz, das, neumai, ovčji obraz.
Schafschwanz, das, neumna ovca, neumacz.
Schafschwanz, das, ovčja odeja; ein Wolf in Schafschleider, volk v ovčji koži, obleki.
Schafschwanz, der, ovčja glava; fig. neumnez, f. Dummkopf.
Schafschwanz, adj., neumen, trapast.
Schafspiel, das, igra z oveami.
Schafstall, der, ovčji hlev, ovčarija, bravčjak, u. Gutm. u. V. ovčnjak, (? ovčjak), in ad. D. ovčarnja; ein Rothstall auf Weiden, pustota.
Schafstall, der, ovce, pl., (kar jih imajo pri laki hlev, v kakem kraji i. t. d.); ein betäubtes Schafstall haben, dokaj ovac, drobnice imeti, veliko ovčarijo imeti.
Schafstall, das, ovčja (za ovčje steljo rabheo) stalla.
Schafstall, der, an einem Spieße, drog, kopjis, kopjis, ratišče, ratiše, derzalo; gerader langer Stamm eines Baumes, deblo, serb. stablo, stabar (steber); eine Säule, deblo (russ. sterzen u. sredostolbje); eine Pflanze, stehls, bil; ein hohler Körper, an Ferkeln, tul, tuljava; an den Stiefeln, golenica, russ. golnišče, u. M. sara (a. serb. neben truba = troba); an Weberschiffen, Säbe an den Rämmen und auch das ganze dazu gehörige Gerüst, zlaje pl.; an der Stachdel, kar je buccio mod estjo in

glavo; steblo; am Lanen, f. Ducht; die Mauer zwischen zwei Oeffnungen, deblo (V.); zwischen dem Fenster oder einer Thüre und der Erde, zid na celem; Hest, roo, roenik, f. a. Hest; am Gewehre, f. Flintenschaff; Vorderchaft, kopito.
Schafst, in Bfig. debelni, stebelni, oblesni i. t. d.
Schafstade, f. Schafzähne.
Schafstänbling, der, zelena srovka.
Schafstoch, der, koza.
Schafstrahl, der, drat za bucie.
Schafst, Schafst, v. a., ein Gewehr, rocaj narediti, delati; opraviti pušo; einen Spieß, kopjisec narediti, nasaditi, nasajati; im Jagdwesen, eine zerprungene Leine ohne einen Knoten wieder zusammen machen, durchs Aufdrehen, prisukati, prisukovati; durchs Zusammennähen, prisiti, prisivati, überhaupt, pripojiti (Zal.); gut geschäfteter Baum, lepiga, ravniga debila; wohlgeschäfteter Hund, dolziga, tenciga života.
Schafste, der, nasajač; kdor rocaje dela.
Schafstörmig, adj., steblast, deblast.
Schafstörmig, das, debelni zidec (V.).
Schafsthal, der, f. Schafsthal; Kammkraut.
Schafsthal, das, f. Schafsthal; Kammkraut; Armeuchter, (Chara), nach dem Poln. ramentica.
Schafsthal, das, rocajni les (V.), les za rocaje ali roenike.
Schafsthal, in Bfig. z. B. Dreischäftig, v tri cepi, v tri pramene; f. a. Geschäftig.
Schafstobel, der, das, kalup ali model za rocaje, za dolgost bucie.
Schaftrieb, der, pravica, ovce čez tujo zemlja goniti, ovčja gonja.
Schaftrieb, die, ovčji pašnik, ovčja paša.
Schafspiegel, der, zercalo na zidu med oknama.
Schafstung, die, nasajanje, opravljanje.
Schafstuch, das, ovce, pl., brav, drobnica (mehr: Kleinvieh).
Schafwasser, das, Fruchtwasser, nach V. otročja, sadova (spöetkova ali zarodova) voda.
Schafweide, die, ovčji pašnik, ovčja paša, f. a. Baumwollenweide.
Schafweizen, f. Wolz.
Schafwolke, die, volna (ovčja).
Schafzähne, die, klešč (a. russ., poln. u. böhm.), klop (auch serb.).
Schafzucht, die, reja ovac, ovčarija; sich mit der Schafzucht befassen, ovce rediti.
Schafzüchter, der, ovčar; kdor ovce ima ali redi.
Schafzunge, die, terpotec, pripotec, f. Wegetich.
Schafzunge, das, laneno seme za olje.
Schafzunge, (Brow.), f. Wels.
Schafzunge, der, (Canis aureus), šakalj, rumeni volk.
Schafzunge, die, f. Wein; Schenkel; Rettenglieb.
Schafzunge, f. Krammetvogel.

Schäfer, der, šaljivec, smešnež, burkež, n. dem Russ. šalun, nagajivec; seinen Schäfer mit Jemand haben, nagajati komu, pošaliti se s kom; slaba, bolna kleka.

Schäfererei, die, šala, gluma, burke, *pl.* nach *M.* šalarija; *f.* Šherz.

Schäferhaft, *adj.*, šaljiv, burkast, burkav, nagajiv, zgonjen; *f.* Muthwillig.

Schäferin, *v. n.*, laut scherzen und lachen, kurzweilen, zigravati (*V.*), kratkocasovati se, pošaliti, šaliti se, šale zbijati, burke uganjati in smejati se, debljati, goniti se; mit Jemand, nagajati komu, šalo uganjati iz njega.

Schäferin, das, *f.* Schäferin.

Schäferknecht, der, prav smešnež, prav zgonjenec.

Schal, *adj.*, plevek, plehek, slab, medel, pust, prazen, gluh, neslan, neslasten; der Wein ist schal geworden, vino je splevelo, je plevko, se je zvešilo; pleveti; schale Worte, prazne, jalove besede, puhle.

Schalbar, *adj.*, lupljiv, olupljiv.

Schalbe, die, junica; jalovica.

Schalblase, die, mehürček, *f.* Blatter, Hixblase.

Schalblech, das, okov osi.

Schalbrett, das, krajnik, krajic, krajna žaganica.

Schalchen, das, čašica, skledica, skledica, torloce.

Schalbiele, *f.* Schalbrett.

Schale, die, ein hohles einer Halbfugel ähnliches oder ihr nahe kommendes Gefäß, zum Trinken, čaša, torilo, moravšica (*V.*), šala*, zum Essen, skledica, zdelica, skudela*; mit einer Handhabe, repuljica; Schüssel, skleda; *f. a.* Napf; kalte Schale, *f.* Kalt-schale; der Schildkröte, lupina, čepina; die Schale des Eies, der Krebsen, Schnecken und dergleichen, lupina; Muschelschale, die harig, lupina, die äußere, grüne, *f.* Muschelhügel, (in *St.* angebl. robadje); Schale eines Baumes, lub, lubje, lubad, skorja; biegsame Hefelidungen, *z. B.* Nepsfelz, Birnen-Citronenschale, lup (*V.*), olupek, auch lupina; kozica; (*putamen*), otrebek; *f. a.* Hülse; Hirnschale, *f.* Hirnschädel; auf den Achsen der Wagen, *f.* Schalblech; Schale der Wiesel, *f.* Wieselbecher; Schalen des Messers, *f.* Messerschale, bei *M.* černe (*russ.* čerenoč, *poln.* oprawa); Schalen eines zu Brettern gefügten Blockes, *f.* Schalbrett; Schale am Buche, platinica, auch repetnica, perotnica; eine Schale Erz, rudna ploša, ploša, ki se jo odluščila, odlušila; die hornartige Bekleidung der Füße bei den Thieren mit gepalteten Klauen, parklji, *pl.*; *fg.* lupina; odeja, zunanjščina, zunanjšina, površnost; willst du den Kern, so zerbeisse die Schale, če te jedro mika, lupino zgrizi.

Schäle, *f.* Zwiff.

Schalreisen, das, lupilo, majilo.

Schalen, in Bfsg. — lupine, — v lupini; lupinasti.

Schalen, *v. a.*, mit Schalen besetzen, *z. B.*

ein Messer schalen, nož oplatičiti, platičiti, opraviiti, opravljati, nasaditi, nasajati; einen Deich schalen, jez obajtati, bajtati (*V.*); in der Baukunst, obiti, opaziti; ein hochgeschaltes Hirsch, jelen visokih parkljev.

Schälén, *v. a.*, der weichen, biegsamen Schale berauben, *z. B.* Birnen schälen, olupiti, lupiti, omajiti, majiti; Bäume schälen, olubiti, lubiti, omajiti, majiti; ogoliti, goliti; Rüsse schälen, orehe luščiti, lušiti, robkati; sie ist wie ein geschältes Ei, prav čista, čedna; einer Haut, Hülse, eines Hautchens berauben, oluščiti, luščiti, lušiti; ein Stück Land schälen, orušiti, rušino odvzeti; Papier schälen, klejani papir (polo od pole) luščiti ali ločiti; Mais schälen, koruzo slaščiti, kozuhati; sich schälen, *v. r.*, luščiti, lušiti se; die Haut schäl sich, koža lušči, luši, se maji; von Schnecken, polžiti se (*M.*), von Schlangen, leviti se; *v. a.*, ein Glas aus-schälen, *f.* Aus-spülen; *v. n.*, für plaudern, *f.* dieses; das schäl viel, to je velik razloček; weit von einander schälen, velik razloček je med —; was schälst dir? kaj ti je? *f.* Feblen.

Schälén, das, lupljenje, majenje, luščenje, lušenje.

Schalénförmig, *adj.*, torilaat, čašast, skledicaat.

Schalénfrucht, die, sad v lupini.

Schaléngehäuse, das, lupina, hiša (*n. pr.* polževa).

Schalénmehl, das, moka v otrobih.

Schalénkröter, der, platinica; kdor noch nasaja v platinice ali roge.

Schalénthier, *f.* Schalthier.

Schälér, der, lupivec, majivec; lusk, *f. a.* Schälfer.

Schälér, der, obrezek, olupek; von Rüben, olupek, nach *Gutsm.* lupjenice.

Schallsch, der, riba v lupini, *f. a.* Schalthier.

Schalgang, *f.* Granpengang.

Schalgebirge, *f.* Fldh.

Schalhadt, die, trebivnica, s katero se rusina odira.

Schalhaut, die, lupinasta koža.

Schalheit, die, praznost, jalovost, neslanost, puhlost.

Schalhengst, der, zebec, zrebec za pleme, *f.* Beschälter.

Schalholz, das, omajeni les; les za bajtanje ali paženje jezov; *f. a.* Schalbrett.

Schalig, *adj.*, z lupino, v lupini.

Schalik, der, ehemals ein Kuchel, jetzt, prekanjenc, nagajivec, prepekanec, prebrisanec, premedenec, potuhnjenc, u. *M.* poniglavec, potajavec, kdor jih ima za usesmi; scherzhafte Arglist hinter ein unschuldiges Betragen verbergender Mensch, kos, tid, ptiček zvit; er hat den Schalk im Nacken, hinter den Ohren, zvijačnik, potuhnjenc je, če ravno se lepiga ali dobriga dela;loser Schalk, zvit je kakor geróa; je größer Schalk, je größer Glück, nach dem *Poln.* enima šilo brije, drugimu se britev neče; ein Ding,

weiches durch den äußern Schein täuscht, *anona*; *f. a.* Schale; Zank.

Schallen, *f.* Betrügen.

Schallen, Schallen, einen Baum, *f.* Schälén; im Schiffbau, *f.* Nageln; prov. für Zanfen, *f.* dieses.

Schalhaft, *adj.*, kdor jih ima za usesmi, debel za usesmi. zvit, premeden, presnet, prepekan; schalhafte Augen, zapeljive oči; poniglav, potuhnjenc, pregnan, ukanljiv, u. *Ravn.* perlovit (?).

Schalhaftigkeit, die, premedenost, poniglavost, potuhnjencost, prekšnost (?), zvitost, goljuhvost, zapeljivost.

Schaltheit, *f.* Schalhaftigkeit; Arglist; zvijača, zvitost delo.

Schallisch, *f.* Schalhaft.

Schalstopp, der, puhloglavec.

Schalstauge, das, zlo, zapeljivo, zvito oko.

Schalstaugig, *f.* Schalhaft.

Schalstberg, (*veralt.*), in den Schalksberg hain, presentvati.

Schalstbedel, der, potuhnjencovo pokrivalo ali klobuk.

Schalstern, *f.* Ironie.

Schalstfreund, der, zviti, krivi prijatel.

Schalstun, der, *f.* Schalhaftigkeit, (nach *Ravn.* perlovitost).

Schalstunig, *f.* Schalhaft.

Schalstinecht, der, zviti, goljsai hlavec.

Schalstuart, der, glumač, kdor se dela, kakor bi bil nor, *f.* Possenreißer, Hofuarr.

Schalstnartheit, die, smesna.

Schalstohr, das, uho zvitiga človeka; mit Schallsohren hören, glah(iga) se delati.

Schalstpöttisch, *f.* Ironisch.

Schall, der, glas (*Laut*), zvenk, nach *and.* D. zvok, donenje, zvonjenje; man vernahm den Schall der Glocken, zvonovi so zapeli, zvonili se glas zvonov, zvonilo; der Schall von einem ins Wasser geworfenen Körper, sterblich, sterbovok.

Schallboden, *f.* Nelsonanzboden.

Schallen, *v. n.*, glasiti se, razlegati se, zvoniti (*Laut*), doneti, zveneti, zveneti, hrumeti; hahneti, bucati; schallen lassen, oglasiti so; schallendes Gelächter, kroat, hrumeči, proglasi smeh.

Schallen, das, donenje, bobnenje; zvonjenje, *russ.* u. *serb.* zvudanje (= zvočanje).

Schalente, die, zlicarica, *f.* Roffelente.

Schalgetächter, das, kroat.

Schalgebilde, das, odhijavni, odglasi obok.

Schalhorn, *f.* Pojanne.

Schaltraut, *f.* Kellerschals.

Schaltrahl, das, in den Glockentürmen, linne, tir oder dir (*nar. pes.*), nach dem *Poln.* odglanna lina ali luknja.

Schalreich, *adj.*, donoč, glasen, *f.* Klangreich.

Schalrohr, *f.* Sprachrohr; Schalmel.

Schalstrahl, der, zerek glasu.

Schalstrich, das, spodnja odpertina trobente.

Schalwort, *f.* Klangwort.

Schalm, der, odločeni kos; *f. a.* Rettenglied.

Schalmbaum, *f.* Ulme.

Schalmei, die, piščalka, žveglka*, u. *V.* trobenta, u. *Valvasor* bei Fiume roženica, *serb.* svirala, *russ.* svirel, *f.*

Schalmeien, *v. n.*, piskati na piščalko.

Schalmeier, der, piskavec, kdor zna na piščalko, piščalko.

Schalmen, *v. a.* durch Abhanung eines Stückes der Rinde einen Baum zeichnen, drevo začertiti, čertati, beliti, majiti; *f. a.* Lachen; bei den Wagnern, opisati, opisovati (*V.*).

Schalmenfeln, *f.* Schielen.

Schalnung, die, beljenje, čerlanje.

Schalnussel, die, sklodična skoljka.

Schalobst, das, sadje v lupini.

Schalohr, das, einer Schale gleichendes weites Ohr eines Pferdes, u. *V.* oslove usesa; tudi tak konj.

Schalotte, die, *f.* Uščlauch, *russ.* šarlot.

Schalottenblume, *f.* Küchenzelle.

Schalpflug, der, einen noch nicht urbar gemachten Boden damit abzuwickeln, zu entrafen, nach *V.* plitvi, zvisani plug.

Schalbuchstabe, der, vtična, vtikaua čerka.

Schalten, *v. n. u. a.*, schalten und walten, hantieren, nach Gutbunken behandeln, obracati, gospodovati, vladati, gospodariti, ravnati, delati po svoji volji s čim, kakor je komu ljubo, kakor hoče; von sich schalten, (*veralt.*), *f.* Stößen; ein Schiff schalten, *f.* Lenken, Steuern.

Schalter, der, ravnavec, gospodovavec, vladavec.

Schalther, das, lupinaria, žival v lupini, z lupino, nach dem *Russ.* črepokožna, čepinokožna žival, nach *Sul.* korepnjak.

Schaltsjahr, das, prestopno leto (*a. böhm.*, *poln. u. serb.*), bei *Gutsm.* a. prestanki, *russ.* visokosnyj god.

Schalmonat, der, prestopni mesec (*v. me-* scemem letu), bei *M.* prestavni mesec; *böhm.* hruden.

Schaltsah, der, *f.* Klammersah, Parentese.

Schalstag, der, prestopni dan.

Schalwort, das, vtaknjena, vmesna beseda, vrinjena beseda.

Schalzeise, die, vmes vtaknjena versta.

Schalung, die, ograda, oboj.

Schaluppe, *f.* Schaluppe, *russ.* šljupka, *poln.* šalupa.

Schalwage, die, sklodna, torilna vaga ali tehtnica, torilnica.

Schalwand, die, tin, pretin, prograda, prepaž.

Schalweide, *f.* Pfeifschweide.

Schalwert, das, obajtante, paž.

Schalwurm, *f.* Schalthier.

Schalzahn, der, drobivi zob, drobēē zob, zob, ki se drobi (zlasti konjski).

Scham, die, eigentlich, die mit Schamröthe verbundene Anlust unserer Dösse, Unvollkommenheit, sram, *m.* (*gew. inbetinabel*, nach dem *Altal.*, *Serb.*, *Poln.* u. *Russ.* hingegen wohl auch declinirbar), u. *V.* sramota (*mehr Schande*), *serb. a. sramež m.*, sramotica;

ich empfinde, habe Scham, sram me je, sramujem se; vergl. das serb. obrazmeni ne dopušta; vor Scham roth werden, zardeti, zaripniti, ker je olovka sram; falsch; Scham, napčno, nepravno sramovanje, etwa auch napeni sram, (po napčnem sram biti); die Fähigkeit, jene Ullust zu empfinden, sramožljivost, sramnost (V.); weder Scham noch Schande haben, ne imeti ne sramožljivosti, no sramote, celo nesramen biti, eben so: aller Scham den Kopf abgebissen haben; die Blöße des Leibes, nagost, nagota; die Geburtsglieder, sram, m. nach Andern, f. f. übrigens Geburtsglied; Schamgegend, f. dieses; Schande, sramota.

Scham=, in Plgg. sramni.

Schamband, das, sramni vezek.

Schambedeck, adj., osramoten; prerdeč (od) sramote.

Schambein, das, sramno, n. V. sramova kost, sramnica.

Schambeinhöcker, der, sramnična gerba.

Schambeinwürfel, der, sramnična mišca.

Schamberg, der, sramni verh.

Schambug, f. Schamseite.

Schambüchel, f. Pöbel.

Schäme, f. Schamhaftigkeit.

Schämel, der, Fußschämel, podnožje, podnožnica, stolček, pručica; bei den Webern, podnožnik; f. Trittl; in der Artillerie, noga; an den Wagen, Karren, oplen; in den Sägemühlen, voz; f. a. Klumpen; Gestell.

Schämelbein, das, noga (podnožnice, stolčka).

Schämelleisen, das, bei den Webern, iglica, podnožnikova iglica.

Schämelmörser, der, nogati mözlar.

Schämen, sich, v. r., ich schäme mich, sramujem se, sram me je; schäme dich nicht, ne sramuj se, ne bodi te sram; er schämt sich vor Niemanden, nikogar ga ni sram, auch nach dem Russ. nikogar se ne sramuje; *altst* stydeči se; Psi, schäme dich! pej, sram te bodi!; sich scheuen, f. dieses.

Schamerregend, adj., sramoten.

Schamerrotzen, das, rdečica (ga jo polila), zardenje.

Schamgefärbt, f. Schamroth.

Schamgefühhl, das, sramožljivost, in Andern f. M. stydljivost.

Schamgegend, die, osramje, dimle, pl., (a. bei Gutm.), n. and. dimjo, sing.

Schamglied, f. Geburtsglied, Scham.

Schamhaar, das, sramna kosmatina, kocina.

Schamhaft, adj., sramožljiv, richtiger sramezljiv, sramen, nach M. sramljiv, in and. f. M. stydljiv.

Schamhaftigkeit, die, sramožljivost, besser sramezljivost, sramnost, n. M. sramljivost.

Schamhügel, das, f. Schamberg.

Schamhütlein, das, das Schamhütlein abziehen, odreči se sramu.

Schämig, f. Schamhaft.

Schamknochen, der, sramna kost.

Schamkraut, f. Hundsmelbe.

Schamlesze, die, sramna ustnica, pisk, in Böhm. pysk, Lippe überh.), n. Ravn. gobica.

Schamleszenbändchen, das, vezek sramne ustnice.

Schamleiste, die, f. Mittelfleisch.

Schamlich, adj., nekoliko, malce sram.

Schamlippe, die, f. Schamlesze.

Schamlos, adj., nesramen, brezsramen (V.), brez vse sramote, nesramožljiv, serb. bez srama čovek (gebr.), bezobrazan, und bezočan, böhm. bezčelny; ein Schamloser, nesramnik, nesramnež, ostudnik, gerdun; serb. sramotnjak (Vuk), eine Schamlose, nesramnica, f. a. Fress; er ist durchaus schamlos, njega je sram kakor volka strah; nesramen je kakor pes.

Schamlosigkeit, die, brezsrarnost, nesramnost, n. V. a. nesramjo; nesramno delo ali djanje.

Schamnerve, der, sramna čutnica.

Schamperl, das, okrogla, klafarska pesem.

Schamnpflanze, die, f. Mimose.

Schamrippe, die, beim Schamroth, kos mesa volovskiga od kratkih reber.

Schamroth, adj., od sramote zažaril, zardel ober zarudel, ripeč J. Kr., zaparjen, oparjen (Gutm.); ich ward schamroth, sram me je obsel, zapedel, zažaril, zardel, zagorol sim v lice; ich bin schamroth, n. V. oči po sebi mečem (?); er ist schamroth geworden, auch rdečica ga je polila, spreletela, rudečica, rjavica nu je v lice stopila, zaripnil je, f. Errotzen; schamroth machen, f. Beschämen.

Schamrotze, die, a. Schamroth, das, rdečica, rdečica (v obrazu), zaripnenje, zardelost, rjavica (Gutm.), sram, sramovanje; Gitem eine Schamrotze abjagen, v sramoto pripraviti, f. über Beschämen.

Schamtschlagader, die, sramna privodnica.

Schamseite, die, dimle, pl., auch mednožje (nieder); f. a. Schamgegend; Weichen.

Schamtheile, pl., f. Geburtsglied, Scham.

Schamzünglein, das, f. Rißler, russ. klitor*.

Schand=, in Plgg. sramotni, ostudni.

Schandaltar, der, sramotni oltar.

Schandalg, der, nezakonsko dete; zanikerni otrok; mavha.

Schandbar, f. Schändlich, Lasterhaft.

Schandbarkeit, f. Schändlichkeit.

Schandbild, das, sramotna, ostudna podoba.

Schandbrief, der, sramotno pismo.

Schandbube, der, zanikernež, malopridnež, gerdav.

Schandbuch, das, pregerde, nesramne bukve.

Schandbüchel, die, f. Pranger.

Schanddeckel, der, gerda klofuta (klobukova); pokrivalo, plašč sramote.

Schande, die, Unehre, Schimpf, sramota, sramotenje; gerdo delo, sramotna reč; nečast; das wäre eine Schande, sramotno, gerdo bi bilo; Psi der Schande! o sramota! ewige Schande, večna sramota; zu Schanden werden, mit Schanden bestehen, v sramoto priiti, sramoten biti; in Schande bringen, Jemanden zu Schanden machen, koga osramotiti, usramotiti, sramotiti, v sramoto pripraviti; na laß postaviti; zmesati; zmesati; er wird nicht zu Schanden werden, nach V. ne bo (ostal) na sramoti; das gericht ihm zur Schande, to mu dela sramote, se mu šteje v sramoto, to ga sramoti; Schen vor Unehre, f. Scham; seine Schande bedeuten, f. Blöße, Scham; förberliche Verunstaltung, Verflummelung, (inehr trivial), škoda, pohab(ljenje), pogerda (Gutm.); ein Pferd zu Schanden reiten, konja do škoda jezdit, z ježo pohabiti, pokvariti, presiliti, pregnati, zdelati; sich zu Schanden arbeiten, zdelati se, pregnati se z delam; ein Ding zu Schanden machen, kaj poškoditi, oškodovati, poškodovati, pokvariti, pohabiti, pokaziti, uporabiti; durch den Hagel ist für viel tausend Thaler zu Schanden gegangen, s točo je šlo mnogo tisoč tolarjev na škodo, v zgabo, pod zlo; als Bedeckung, pokrivalo; pokrivalna kunj; f. a. Tragband; Cloak.

Schänden, v. a., osramotiti, zasramotiti, sramotiti, pogerdti, ogerdti, gerdti, sramoto storiti, sramoto delati, čast, poštenje vzeti, jemati, onečastiti, opsovati, psovati (mehr serb.), russ. sramit; verunstalten, pokvariti, pohabiti, poškodovati; von geheiligten Dingen, oskruniti, skruniti (für skverniti); ogerdti, gerdti; der Verlust der Nase schändet das Gesicht, gerd je obrsz brez nosa; seine Familie schänden, sramoto delati svoji rodovini; den Sabbat schänden, ne svetiti, ne posvečevati, nalasč prestopiti; eine Person schänden, oskruniti, omačezati, onečastiti, vulg. skrubali; Knaben schänden, jih oskrunjati, nečistost z njimi unganjati; sich selbst schänden, sam sebe skrunoiti; Ginen schänden, mit Worten, zasramovati; scherzweise für: nennen; Ginen einen gnädigen Herrn schänden, reči komu: zlahtni gospod, z zlahtnim gospodom pitati koga; Armuth schändet nicht, ubožstvo ne sramoti, ni sramota.

Schänder, der, sramotivec; zasramovavec; oskrunjavač, skrunivec; für Verleumbler, f. d. Schändler, der, sramota, gerdi madež, sramotni, gerdivni madež, gerdota, oskrumba (skverna), n. Medv. los (?), merskot, f. (?); den Schändler tilgen, izbrisati, izprati madež, sramoto.

Schänderiede, der, sramotni, nečastni mir.

Schandgebot, das, Schandbot, weit unter dem Werthe der Waare, ponudek, ponudba pod nič, po nič; für den Verkäufer ohne alten Gewinn, mertva cena (V.), n. and. D. vsivi, pasji dnar.

Schandgedicht, das, sramotna, nesramna, sramotivna, gerdivna pesem ali pozija.

Schandgeld, das, durch schändliche Mittel erworbenes Geld, nesramni denar, sramotni

dnarji; geringes Geld, f. Schandgebot, Spottgeld.

Schandgemälde, das, ein schändliches, nesramni mal; Pasquill, sramotivni mal, sramotna malarija.

Schandgeschichte, die, sramotna, gerdivna pripovest.

Schandgefell, f. Schandbube.

Schandgewerbe, das, sramotni, nesramni zaslažek.

Schandglode, die, sramotno zvonilo.

Schandhure, die, vladoga, gerdoba, ofuta, zaveržena nesramnica, mavha.

Schandiren, f. Schelten.

Schandlauf, der, kup pod nič, v nič, po nič.

Schandkrieg, der, sramotna vojska.

Schandriester, das, sramotna pregreha.

Schandleben, das, sramotno, gerdo, zanikerno življenje.

Schändlich, adj., sramoten, gerd, sramotivon, gerdiven; ostuden, oguden u. skuren, (Gutm.), a. neoguden, ein schändlicher Mensch, zanikern, malopriden človek, gerdoba, gerdav, ostudnik; schändlich leben, gerdo, nesramno, zanikerno, gnjusno živeti, serb. sramotovati (Vuk); ein schändliches Gewerbe, sramoten, nesramen, nečist, gerd za sluzek; schäm, osramoten, sramovaje se; schändliche That, grozno budo, hudobno, gerdo delo; es ist schändlich, sramota je; verunstaltet, gerd, ostuden, pogerjen, neznan; ein schändlicher Tod, zasramna smert (nar. pes.).

Schändlichkeit, die, sramnost, gerdoba, ognjusnost, ostudnost, ogudnost, (nach dem Böhm. ogavnost), malopridnost, zanikernež, sramotno, gerdo delo.

Schandlieb, das, nesramna pesem; sramotna, sramotivna pesem.

Schandliüge, die, debela, košata, gerda laž.

Schandmal, Schandmal, das, sramotno znamenje, f. Schandfleck, Brandmal.

Schandman, das, nesramne usta, nesramni jezik, gobec; jezik, ki druge sramoti in obrekuje; sramotivec, opravljevec.

Schandmittel, das, gerdi pomoček.

Schandname, f. Schimpfname.

Schandort, der, mesto sramote, sramotno.

Schandpfahl, der, sramotni kol, f. Pranger.

Schandpfehl, der, velika sramota, (v ktoro se kdo pogrezne).

Schandpranger, f. Pranger.

Schandpreiß, f. Schandgeld.

Schandrede, die, nesramni govor, gerde, umazane, nečiste besede; klafarija; sramotivno govorjenje zoper koga.

Schandsaß, der, mavha (čenska), vlačugarica.

Schandstule, die, sramotni, sramotivni stober ali stolp.

Schandschrift, die, den Verfasser schändende Schrift, sramotno pisanje; Pasquill, sramotivno, zasramovavno pisanje, f. a. Pasquill.

Schandschriester, f. Pasquillant.

Schandprache, die, gerdi jezik; f. a. Schandrede.

Schandstein, der, sramotni kamen (ki so ga nekaj hudodelniki nosili), f. a. Pranger.
 Schandstück, das, nesramno delo; nesramnarigra (v gledišci).
 Schandthat, die, sramotno delo, gerdoba, grozno, gerdo, nesramno delo ali dvanje.
 Schandtitel, der, sramotni naslov.
 Schandtod, der, sramotna smert.
 Schandung, die, sramotenje, osramotenje, oskranjenje, oskrumba; Schandung einer unmündigen Person, oskrumba osebo neodrasle; f. a. Nörhjudt.
 Schandvoll, das, sramotno, ostudno ljudstvo.
 Schandwache, die, sramotna straža.
 Schandwaid, das, nesramnica, malopridnica, gerdoba (od ženske).
 Schandwinkel, der, nesramni kot.
 Schandwort, das, gerda, sramotna beseda; f. a. Injurie.
 Schandwurz, f. Weinheil.
 Schandzeichen, f. Schandmahl.
 Schand, die, vitra (za kosoplete).
 Schand, der, von Flüchtigkeiten, točenja; den Weinhand haben, vino točiti; Verkauf im Kleinen, (z. B. Salzhand), prodaja, prodajanje na drobno; für Schrank, f. dieses; Wirthshaus, keréma, pivnica.
 Schandbesugniss, das, pravica točenja, kerémarjenja.
 Schandverlust, der, am Weine, (il calo) razkap.
 Schandwirth, der, kerémar, pivničar, ostir*.
 Schanden, Schanden, f. Span.
 Schandarbeit, die, delanje okopov, šancov, serb. robija; hudo, težavno delo.
 Schanze, die, in der Befestigungskunst, okop, nasip (Wall), rov (Graben), nach dem Russ. u. Poln. šanoc*; ograda; Schanzen graben, bauen, okope, nasipe, šance delati, rov kopati; in der Schanze liegen, v okopih ležati; eine Schanze aufwerfen, okop napraviti, z okopam, nasipam urediti se; ein Wurf im Würfelspiele, Zufall, günstige Wendung, jesti geróhnl. nach dem Französischen Chance geschrieben, die Schanze schlagen, vreči kocko (kostko), srečo skušati, vadlati; die Schanze glückte ihm, po sreči se mu je izteklo; seine Schanze bewahren, opazen, previdn biti; etwas auf die Schanze setzen, staviti, f. a. Spiel; etwas in die Schanze schlagen, vagati kaj, tvegati se óesa, sreči izročiti; storiťi kaj na srečo, nevarnosti nastaviti; f. a. Chance.
 Schanzen, v. a., kopati, nasipe, okope, rove, šance delati, f. a. Verschützen, Einschützen, sč; veraltet für: Spielen, f. dieses.
 Schanzenprobe, die, tlaka za okope.
 Schanzenläse, der, slabi sir.
 Schanzer, Schanzgräber, der, kopač, okopnik, nasipnik, russ. šanokop, pionir*.
 Schanzgeräth, f. Schanzzeug.
 Schanzleib, das, opona na bojnih ladajah razpeta, zakrivalo.
 Schanzkorb, der, kos (s perstjo napoljen, kakor se v rovih rabi), russ. tur.

Schanzkunst, die, umetnost, okope delati; umno delanje okopov io nasipov.
 Schanzläufer, der, neka suknja.
 Schanzweg, f. Fingergarn.
 Schanzpfeil, der, f. Pallisade, (poln. koziołki).
 Schanzwerk, das, terdnjava z okopi.
 Schanzzeug, das, kopaško, pionirsko, šancokopno orodje; priprava za kopanje rovv in nasipov.
 Schapel, der, (veraltet), ein Kranz, šapelj*; f. a. Rosenkranz; etwas Krummes, krivina.
 Schapellschnabel, der, krivokljunes.
 Schapp, Schapp, f. Schaff.
 Schar, die, (ehemals: Einsammlung, Gente); mehrere bei und neben einander befindliche Dinge einer Art, truma, trop, tropa, kerdelo, kup, rida, n. Met. verselo (? Gewimmel), maožica, množina, mnoštvo, serb. četa, jato, russ. tolpa; sich zu Scharen versammeln, zbrati, zbirati se v trope; Rudel, f. dieses; Regiment, polk; unermüßliche Schar, tma; kakor listja in trave; am Flügel, lemez, f. Flugtschar; in einigen Gegenden für Marktort, f. dieses; f. a. Einschmitt, Scharfe; početo žito, nazanjek, nazetek.
 Schar, f. Scharmaus.
 Scharbe, die, veliki vran, povodni, pomorski vran; f. a. Eisente, Quarente.
 Scharbrett, das, deska za razrezovanje.
 Scharbkraut, das, narezano, zrezano zelje.
 Scharben, Scharben, v. a., rezati, rezljati, na drobne kosec razrezati, razrezovati, zrezati, rezati, nadrobiti, drobiti; auch für: schaben, f. dieses.
 Scharhod, der, gewöhnlicher, Sforbut, f. Mundsäule; n. Dr. Bl. kardej, (auch böhm. allg. gebr.).
 Scharbstock, f. Bitterklee.
 Scharbstockkraut, f. Löffelkraut; Schöllkraut.
 Scharbeich, der, poškodovani jez; vodi najbolj nastavljeni jez.
 Scharre, die, bei den Zimmerleuten, böhm. šar.
 Scharren, v. a., sč, v. r., sich versammeln, sterniti se, strinjati se, združiti, družiti se, skupiti, skupljati se, zbrati, zbirati se v trumah, tropih, v kerdelih; razpostaviti kaj, se v trope, v posamno oddele; mont. ein Gang Scharret dem andern zu, zwei Gänge scharen sich, žila rudna se z drugo, žila se z žilo strinja, stika, zedinja. veže; prov. für: arbeiten, leiden, f. diese.
 Scharenföhret, der, vojskovod, poveljnik trum.
 Scharengewähl, das, vrenje trum, verselo.
 Scharenheer, das, velika vojska.
 Scharungsweise, adv., v trumah, v tropih, na trume, v kerdelih, etva auch tropama, trumama.
 Scharf, adj., oster (u. all. fl. M.), oster, rozen (schneidend), a. bridek oder britek (serb. u. böhm., hingegen im Altisl. brid'k

häßlich, obfchulich); sehr scharf, preoster; ein scharfes Messer, oster, nabrusen. bridek nož; eine scharfe Spitze, oster konec; scharf zum Aufhien, f. Haut; scharf machen, f. Scharfen; beißend, ripoč oder rupeč, grizeč, skeleč, rezek, (serb. u. russ.); scharf sein, heißen, ripti (Gutsm.); f. a. Aekend, Beißend; ein scharfer Essig, Senf, Meilig, Rase, hud vrisk ali jesih itd.; für: durchdringend, ein scharfes Auge, Gesicht, Gehör, scharfer Verstand, bistro oko, bister, jasen obraz, bister, oster, prebrisan, u. bistra glava; scharfer Ton, oster glas, f. a. Hell; scharfes Gehlrit, ostra kri; scharfer Wind, ostra sapa, hud, merzel veter, ki brije, ki reze, brezi; einen scharfen Beweis geben, ostro, terdo, hudo ozmerjati koga; scharf austreten, krepko delati; scharf bewachen, dobro, na tanko paziti in varovati; scharf an einander kommen, hudo, serdito spreti se; scharfe Strafe, ostra, huda kazen, serb. strog, f. a. Streng; ein scharfes Gehör, dober, tenak, oster sluh; ein scharfes Gesicht haben, dabro, jasno, bistro, serpo oko imeti, bister vid, bistro viditi, gledati kakor za jibe; scharf hören, dobro, na tanko, tanko slisati; dobre, tanke ušesa imeti; scharf gehen, nrno mahati (jo); scharf arbeiten, terdo delati; scharf auftragen, za terdo, ostro narobiti; scharf laden ein Gewehr, puško s kuglo nabiti, nabasati*, serb. nabiti zernom; scharf schießen, streljati s svinca, s kuglami, etwa auch na ostro; scharfer Winkel, oster kot.
 Scharf, in 3lyg. ostrivni.
 Scharf, das, spodnji ozki del ladije; naboj kanone; loses Scharf, zelezni drobiz, ki se nabije v kanono.
 Scharfapparat, der, ostrilo, brusilo, brus.
 Scharfbau, der, treubh z ostrim robam.
 Scharfbild, der, bistri, živi, ostril pogled; bistro oko.
 Scharfblickend, adj., bistrovidin.
 Scharfbolzen, der, strela, žebelj z ostro spico*.
 Scharfe, die, die Eigenschaft, ostrom, ojstrost, hudost, bistrost, bistrina, jasoost, tenkost, matanönost, reznost; die Scharfe der Unterscheidung erseht man daraus —, kako ostro, kako na tanko se je preiskovalo. vidi se in —; dieß deutet auf Scharfe der Säfte hin, to kazo, da ima telo ostre soke, u. f. f. mittelst eines Weiwurres; der scharfe Theil eines Messers, ostro, ojstro, ostrina, rezina, serb. a. ostrica; ägenthe Feuchtigkeits, jedka, zjedljiva, ripeča voda, jedkost; die scharfe Rante, (ostri) roh; auf der Scharfe des Messers stehen, fig. vagati se. blizo razzodbe biti; mit Scharfe verfahren, ostro, terdo, krepko ravnati s kom; mit Scharfe angreifen, f. Roltern.
 Scharfedig, adj., z ostrimi robi ali ogli.
 Scharfeisen, das, in den Mühlen, ostrevo, (V.), f. übr. Mühltscharfe.
 Scharfen, v. a., scharf oder scharfer machen

izostriti, naostriti, poostriti, ostriti, ojstriti, nabrusiti, brusiti; ein wenig scharfen, poostriti, pobrusiti u. dgl.; schneiden, rezati; sich die Haut aufschärfen, sich an etwas scharfen, opraskaniti se, opraskati se, raziti se; geschärfte ausdrücken, kerhko izreči; Bohrenhungen scharfen, f. Zuspitzen; Mühlesteine, Sichel, Senfen mit dem Hammer scharfen, klepali; wie viele Senfen hast du schon geschärf? koliko kos si že sklepali? zur Genüge scharfen, dobrusiti; a. nabrusiti se, naklepali se; einem Pferde die Eisen scharfen, ein Pferd scharfen, konja ostro podkovati, da se mu ne spodersa; den Verstand scharfen, um zbitriti, bistrisi, zostriti, zostriti; ein geschärfter Befehl, ostra zapoved, f. a. Einschärfen; die Strafe scharfen, kazen izostriti, ostriti; die Aufmerksamkeit scharfen, natančeneje paziti, na uho vleci i. t.
 Scharfgewicht, f. Scharfsichtig.
 Scharfgras, das, ostrica.
 Scharfsichtig, adj., z ostrimi kljukami.
 Scharfsammer, der, plošdivno kladvo medinarsko.
 Scharfshobel, der, die rauhe Fläche des Holzess für den Schlichthobel damit zubereiten, kosinac (V.).
 Scharfornig, adj., ostrorog.
 Scharfsantig, adj., ostrorobot. živorobot, z ostrimi, živimi robi, f. a. Scharfedig.
 Scharflaug, adj., ostril krempljev.
 Scharfkraut, das, f. Klebekraut.
 Scharflein, f. Scherstein.
 Scharfling, f. Stacheling.
 Scharfmanel, der, ostrozobka f.
 Scharfrandig, adj., z ostrim robam ali krajem.
 Scharfrennen, das, dirjanje z ostrim orozjem.
 Scharfrichter, der, rabelj, böhm. u. poln. kat.
 Scharfrichteramt, das, rabeljstvo, rabeljnova služba.
 Scharfrichterei, die, als Gewerbe, f. Scharfrichteramt; Scharfrichterhaus, Scharfrichterwohnung, rabeljnov dom, rabeljnova hiša.
 Scharfrichterin, die, rabeljnovka, rabeljnova žena.
 Scharfriedend, adj., hadiga, močniga duha.
 Scharfschneidig, adj., prav oster, preoster, britek (serb. u. böhm.), u. dem Poln. ostrorezen, ostrosečen.
 Scharfschuh, der, strel s kuglo, strel na ostro.
 Scharfschüh(e), der, strelec, ki strela z risanico, merivni strelec, ostrostrelec (böhm. u. poln.); izverstni strelec.
 Scharfsicht, f. Scharfsichtigkeit.
 Scharfsichtig, adj., bistrovidin, bistrovidin, ostrovidin, zirk, bistrook, oostrook; fig. zbrisan, prebrisan, premeten, preumeten, bister, ostroumen, bistroumen.
 Scharfsichtigkeit, die, bistrovidnost, bistro oči, ostrovidnost, bistrost oči; prebrisanost, zbrisanost, premetenost.

Scharffinn, ber, bistri um, bistra glava, bistri duh, bistra misel, bistrumnost, ostromnost, bistrost, bistrumje, ostromje (russ.), prebrisanost.
 Scharffinnig, *adj.*, bistrumen, ostromen, bistre, prebrisane glavice; premeten, zbrisan, bistriga razuma, razumen, prerazumen.
 Scharffinnigkeit, die, bistrumnost, ostromnost, f. a. Scharffinn.
 Scharffpizig, *adj.*, z ostrim koncam, z ostro spico*, zelo spicast*.
 Scharfstein, ber, bukvoveski kamen za prirezovanje usnja.
 Scharfung, die, ostrenje, brušenje, klepanje.
 Scharfzähig, *adj.*, ostrozobčast, z ostrimi zobci, ogli.
 Scharfzahnig, *adj.*, ostrozob, ostrih zob.
 Scharfsichten, das, znamenje ostriga, kerhko izgovarjaniga glasa; ostrilco †, böhm. přizvuk.
 Scharfluff, die, udertina, ki se strinja z udertino.
 Scharframme, die, au Pfluge, woran die Pflugschar befestiget ist, podsad (V.), n. Zal. podel.
 Scharfrenz, das, križanje rudnih žil, križ.
 Scharlach, ber, f. Purpur; skarlat, skarlat, skarlatasto suko; in Scharlach gefleibet, skarlatnik; f. a. Scharlachfieber.
 Scharlach, in Bfsg. skarlatni; dem Scharlach ähnlich, skarlatasti.
 Scharlachbaum, ber, (Quercus coccifera), kermesov, skerlatni hrast, nach dem Russ. dob kermesonosni.
 Scharlachbeere, f. Kermes.
 Scharlachen, *adj.*, skarlaten, skerlatast.
 Scharlachfarbe, f. Scharlach.
 Scharlachfarben, f. Scharlach.
 Scharlachfieber, das, ruske, *pl.*, skarlatna ali rucea vročica, rucečica; *poln.* ponia, szkarlatyna. *russ.* krasucha (= rucečuha).
 Scharlachgeißel, das, zaripljeni obraz.
 Scharlachleichen, f. Rothleichen.
 Scharlachkraut, das, (Salvia horminum), kadulja.
 Scharlachhorn, f. Kermes.
 Scharlachlaub, die, skerlatni červio, f. Kermes.
 Scharlachmohn, ber, skarlatno ruceči mak.
 Scharlachroth, *adj.*, ruceč (rdec) kakor skarlat, skerlatast.
 Scharlachröthe, die, skarlatna rucečoba, rucečina.
 Scharlachth, das, skarlat, skarlatasto suko.
 Scharlachvogel, ber, ptič skerlatnik, ruceči ptič.
 Scharlachwurm, f. Kermes.
 Scharlei, ber, f. Scharlachkraut; eine Art Mant, kosmati uman, f. a. Borretsch.
 Scharlengen, v. n., (provins.), zijaliti, f. Gaffen.
 Scharling, Scharling, f. Heilkraut.
 Scharmeister, ber, oetnik (serb.), f. Anführer.

Scharmüchel, das, ein kleines Gefecht, mali boj, pretep, rovarija, spopadek (*russ.* shvatka); eine papierene Dute, skarnicele.
 Scharmücheln, Scharmücheln, v. n., rovari se, sprijeti se, spopasti se (v malem boju), po malem nujajati si, tepsti se.
 Scharn, (Prov.), f. Mist.
 Scharner, das, an der Sägemühle, klešee (V.), kleše, macki (Zal.), f. a. Charniere.
 Scharndeln, *pl.*, mlinci, *pl.*
 Scharpe, die, Binde, pasica, prepašivnica; f. a. Armbinde, Feldbinde.
 Scharpe, f. Scharpe, (cefranje).
 Scharre, die, Werkzeug um Scharren, derzulja, stergulja, stergalo, ogrebija, greblia, sterganca, (bei Gutem. derkalo); eiserne, zelezna stergulja, i. t. d.; Pflugcharre, otka; Pflugscharre, smolarska pralica; das Abgescharrte, osterček.
 Scharreisen, das, f. Scharre, (eiserne).
 Scharren, ber, Brotscharren, kruharnica, pekarnica, Fleischscharren, mesnica.
 Scharren, v. n. u. a., derzati, gerniti, grebsti, stergati, kopati; die Hüner scharren, kokoši berskajo, razgrebajo, razkopavajo; mit den Füßen scharren, dergniti, kopati, praskati z nogami; das Pferd scharret, konj koplje; vom Stiere, kopati, meliniti; ein Loch in die Erde scharren, luknjo v tla skopati; in die Erde scharren, verscharren, zagrebati ober zagerniti, zagrebati, zakopati, zakopavati; Miß aus dem Schornstein scharren, ogrebati, ogrebati dimnik; Rüben scharren, f. Schaben; Gelb scharren, deuar nagrabiti, grabiti, nakopiti, kopiti, serb. sgerati; unter etwas scharren, spodgrebsti, spodgrebati; sich müde scharren, nagrebati se, nastergati se, nakopati se; mit dem Scharren bis zu einer Stelle gelangen, prigrebsti, prikopati do —.
 Scharren, das, grebionje, razgrobanje, kopanje, razkopavanje.
 Scharrer, ber, stergao; smolar.
 Scharreerde, die, (po costah) naderzana perst.
 Scharrfuß, ber, f. Krachfuß; als Person f. Krachfüßler.
 Scharrfühler, v. n., priklanjati so praskaje z nogami.
 Scharrfühler, f. Krachfüßler.
 Scharrhals, ber, gladovnjak, lakomnik.
 Scharriht, das, nasterček, nastergana, nagrebena ree.
 Scharrmantel, die, volahar, kertica; f. a. Mantel.
 Scharrsahl, f. Strebesahl.
 Scharrsel, f. Scharriht.
 Scharrsold, ber, les za priterjenje jadernika.
 Scharrwerkzeug, f. Scharre.
 Scharfe, die, skorta (V.), skerba, skerbinia ober scorbina; brazgotina (Marbe), praska; zarez, (Wundstich); für Scherbe, f. dieses; an schneidenden Werkzeugen, skerba, skerbina; Scharfe ausweichen, skerbino izbrusiti, brusiti; im moralischen Sinne (für Fehler), progrošek popraviti, madož izbrusiti, po-

boljšati se; eine Hasenscharte in der Lippe, zajaja zarez; eine Scharfe im Eisen, ple-naa (auch böhm.); f. a. Schießscharte; eine Pflanze, f. Feldscharte; Färberkraut; (ser-ratala), *russ.* serpuha, *böhm.* u. *serb.* srpek.
 Schartele, die, slaba knjižura, f. a. Wisch.
 Schartendistel, die, söit, söitavka i. t. d.
 Schartenkraut, das, f. Scharfe, (serrata); Storchschnabel.
 Schartig, *adj.*, skerbast, skerbinast, skerrhan; beim Eisen, pleniv, plenast; scharlig machen, skerrhati, kerhati.
 Schartigkeit, die, skerbavost, skerrhanost.
 Scharfsicht, das, krajnik na dnu kake po-sode.
 Scharwache, die, množna straza, čuvaji *pl.*, f. a. Runde, Patronille.
 Scharwächter, ber, čuvaj iz obhodne straze.
 Scharweise, *adv.*, mnogo, v tramah, f. Scharenweise.
 Scharwerk, f. Frohne; postransko delo.
 Scharwerken, f. Frohnen.
 Scharf, das, neka mera za med.
 Scharfen, ber, senca, (eig. Diminutivform aus dem *altl. sen f.*); n. M. für begrenzten Schat-ten in Bezug auf die Gestalt des Schattens wer-senden Körpers das *kroat. tenja*, (*russ. tén f.*, *poln. cień*, ist es aber auch slovenisch?), hingegen für Schatten als Mangel des Son-nenlichtes, in Bezug auf die Kühle, senca; ich stehe mir selbst in Schatten, ich mache mir Schatten, z. B. während des Schreibens mit der schreibenden Hand, n. V. zaslopljam si; wenn man mit der linken Hand schreibt, nimmt man sich selbst das Licht, so z. levo pišeš, si zaslopljas; im Schatten sitzen, senčiti se, hladiti se; ein wenig, posenčiti se, zur Genüge, nasenčiti se; der kühle Schat-ten, hlad, hladna, hladivna senca; ich sah seinen Schatten, (manes), in Civil-Kroatien u. a. n. M. tenjo (?) njegovo sim vidil; einen Schatten machen, werfen, senco de-lati; vor seinem eigenen Schatten fliehen, svoje lastne sence (t. j. brez vzroka) bati se; nach dem Schatten greifen, za senco, za praznim mamillam rako stegniti, senoo loviti; wie ein Schatten vergehen, miniti, zginiti, zibiti kakor senca; das ist nicht ein Schatten von jenem, to ni senca uniga; in den Schatten stellen, zaterniti, zakrivati, zad za drugim pokladati; f. Verbunkeln; Jemanden Schatten machen, koga zaslanjati (a. in and. D.); v luči biti, stati komu; er steht aus wie ein Schatten, kakor dah, senca je; Finsterniß, tmina; tma, temota; das Reich der Schatten, kertova dežela, kraljestvo sence, tmine; in der Materie, senca, sendanje; Schatten pflanzen, senčnato drevje saditi; Meeressatten, Umberfisch, senčnosa f.
 Schatten, in Bfsg. senčni, senčnati.
 Schatten, v. n., senco delati, zaslanjati, posenčiti, seniti; v. a., f. Schattiren.
 Schattenast, ber, košata, senčna veja.
 Schattenbaum, ber, senčnato drevo.

Schattenbehausung, die, hladni dom, f. a. Schattenreich.
 Schattenbezirk, ber, senčni, temni okraj.
 Schattenbild, das, senčna podoba, senca; Trugbild, mamilo, slepilo; ein Bild nach dem Körper, podoba po senci, posenčnica †, f. Schattenr.
 Schattendienst, ber, služba božja judov-ska kakor senca proti kerščanski.
 Schattendunkel, das, senčna temotnost, temačnost.
 Schattenfarbe, die, senčna barva.
 Schattenfrende, die, voselje kakor senca minljivo.
 Schattenführer, ber, senčovod †, senčovon †.
 Schattenfürst, ber, knez na videz, brez moči.
 Schattengang, ber, senčna (V.), pot, a-lice nach hladnim drevjem.
 Schattengebilde, f. Trugbild.
 Schattengebung, f. Schattirung.
 Schattengesilde, das, temoo polje.
 Schattengestalt, die, podoba senčna, ka-kor senca, kakor dah; zmišljena podoba.
 Schattengewächs, das, senčna rastlina, (ki rada v senci raste).
 Schattengläß, das, minljiva, goljniva, vi-dezna srea.
 Schattengröße, die, senčna velikost; *fig.* publi visokost, prazna, volla, neeimerna visokost.
 Schattenhain, ber, hladni gaj.
 Schattenhut, ber, senčnik, slamnik.
 Schattenkönig, ber, malani kralj, na vi-dez, brez vlade in moči.
 Schattenkraut, f. Sternkraut.
 Schattenkluft, die, umetnost, posenčna po-dobe delati (n. pr. na zidu).
 Schattenkünstler, ber, umetnik, ki zna razne posenčne podobe delati.
 Schattenlaub, das, senčna, hladna dežela; f. Schattenreich.
 Schattenlänge, die, senčna dolgost.
 Schattenleben, das, življenje nično, kije kakor senca proti pravimu življenju.
 Schattenleuchte, die, f. Zanderlaterne.
 Schattenlicht, das, mrak, soton, somrak.
 Schattenliebend, *adj.*, kar ima rado sen-co, senčljuben †.
 Schattenlinde, die, senčnata, košata lipa.
 Schattenlinie, die, senčna čerta.
 Schattenmasse, die, temno mesto v ka-kem malu.
 Schattennacht, die, senčna tmina ali noč.
 Schattennatur, die, senčno bistvo, minljivost, zginljivost.
 Schattenpapier, das, temni, černi papir.
 Schattenperson, die, zmišljena oseba, po-osebek †.
 Schattenreich, *adj.*, senčnat.
 Schattenreich, das, dežela mertvih, uner-lilj, rajnih; *myth.* kraljestvo sence in tmine, kertova dežela.
 Schattenriss, ber, Silhouette, podoba ali obraz po senci, posenčnica †, silueta*; *fig.* splošno, počezne čerte.

Schattenschmitt, ber, izrezek, izrozana podoba po senoi.
Schattenseite, die, osonja oder osojna stran (odsolnena stran), n. V. osonj, fem. nach. and. osonje, osovje, a. osovina; stran od svetlobe obrnjena, temna stran; beim Gebirge, zagorje, osonji hrib; fig. slaba stran, slabost, pomanjkljivost.
Schattensitz, ber, sonenat, hladno sedalo.
Schattenspiel, das, igra s senenimi podobami, n. and. D. kitajske sence (ombres chinoises), n. V. senena igra.
Schattenspieler, ber, kdor napravlja senene podobe na zidu.
Schattenstrom, ber, široka, roki podobna senca.
Schattenstufe, die, raznost sonce, f. Schattstufung.
Schattentag, ber, hladni poletni dan.
Schattenthal, das, seneni, hladni dol.
Schattentrichter, f. Schattensichter.
Schattenrifer, das, obseneni breg.
Schattenuhr, die, solnena ura.
Schattenuhrzeit, f. Schattenuhrzeit.
Schattenwald, ber, senenati, gosti gojzd.
Schattenweg, ber, senenata, hladna pot.
Schattenweisheit, die, nešimerna, prazna modrost.
Schattenwelt, die, zmišljeni svet; f. a. Schattenreich.
Schattenwerk, das, ničeno, nošimerno delo; senca.
Schattenwesen, das, prazna, puhla reč, zmišljena reč.
Schattenzeiger, ber, kazavec solnčne ure.
Schattenzug, ber, nerazločna, temna čerta.
Schättern, v. n., (prov.), krohotati se.
Schattig, adj., senčen, senenat, osojna; hladig; ein schattiger Ort, zahladje, osonje, osovje, u. V. osonj f., f. Wässonig; ein schattiger Baum, kosato drevo; ein schattiger Wald, gost (bič), hladen (tič) gojzd.
Schattigkeit, die, senenatost, hladnost.
Schattiren, v. a., n. V. nasenčati, senčati, senco delati, dajati, malati, oseniti †, seniti †.
Schattirung, Schattung, die, senčanje †, dajanje, malanje sence; senčna postopnost †, russ. otténka; auch senca.
Schatulle, die, skrinjica, škatlica; osebujni vladarjev zaklad.
Schatullenmacher, ber, škatlar, škatlicar.
Schatullgelder, pl., domača, osebujna vladarjeva dnarnica.
Schatz, ber, Vorrath, Menge mehrerer Dinge einer Art, zaloga, blago, zaklad, auch zaklada; aus seinem Schatze Alles und Neues hervorbringen, jemati iz svojiga zaklada novo in staro (Matth. 13, 52); Vorrath kostbarer, sorgfältig bewahrter Dinge, bogatija ob. bogastvo, bogata zaloga, zaklad (russ. klad neben sokrovišče, woraus V. skrivische gebildet, böhm. poklad, poln. skarb), dragotina, blago; sich Schätze sammeln, dnarjev, veliko bogatijo (skup) spraviti, nakupičiti; der Schatz des Staates, derzavni zaklad;

derzavna dnarnica ali blagajnsca; Brant, schatz, dota; ein vergrabener Schatz, skriti denar, skrita bogatija, skrita gotovina; die Blume entfaltet ihre Schätze der kommenden Sonne, evet razgrinja svoje bogatije, svojo blago vshajočimu soncu; ein ruhiges Leben ist ein Schatz über alle Schätze, mir (mirno življenje) je bogastvo vsih bogastev, je bogastvo čez bogastvo; Steuer, Abgabe u. s. f., davčina, davšina, davek; geliebte Person, männlich, ljubček, ljubi, weiblich, ljubica, ljuba, dika; f. a. Lieb, in Ob. D. für Gefäß, f. b.
Schatzamt, das, f. Schatzkammer.
Schatzbar, f. Steuerbar.
Schatzbar, adj., preceljiv, oceljiv; achtendwerth, čislanja ali spoštovanja vreden, drag; f. a. Kostbar; er ist mir schätzbar, čislam ga, v čislji ga imam, cenim ga.
Schatzbarkeit, die, cenljivost, vrednost, dragost, žlahtnost; draga reč, dragotina.
Schatzbewahrer, f. Schatzmeister.
Schatzbillet, f. Schatzschein.
Schatzchen, das, ljubček, ljubica.
Schatzcollegium, das, dohodarstvo †.
Schatzen, v. a., davek naloziti, nalagati; f. a. Brandschätzen.
Schätzen, v. a., den Werth, Preis bestimmen, preceniti, ceniti, šacati*; vom Verkäufer, zaceniti, ceniti, ceno postaviti, postavljati; zu hoch schätzen, preceniti; aus wahrheitlichen Gründen bestimmen, dafür halten, etwas der Zahl, dem Gewichte nach schätzen, šteti, meniti, soditi, misliti, a. ceniti; für eine Ehre schätzen, v čast šteti si, za čast imeti; hoch schätzen, hoch halten, čislati, v čislji imeti, ceniti, spoštovati; ein geschätzter Freund, čisljan, spoštovan prijatelj; man sollte ihn hochschätzen 50 Jahre schätzen, človek bi djal, da nima čez 50 let; den Werth einer Sache zu schätzen wissen, spoznati, vediti, koliko je kaka reč vredna.
Schätzen, das, cenjenje, čislanje.
Schätzenwerth, Schätzenwürdig, adj., čislanja, spoštovanja vreden, f. a. Schätzbar.
Schätzer, ber, cenivec, cenitnik; n. V. ceonar, böhm. cenio; spoštovavec, častivoc, čislavec.
Schätzeri, die, napočna cenitev.
Schätzergebühr, die, cenitnina †.
Schätzerin, die, cenivka, spoštovavka.
Schatzfrei, adj., davka prost, brez davka, davku nepodveržen.
Schatzfreiheit, f. Steuerfreiheit.
Schatzgeld, das, davek, dačni dnarji; stari hranjeni dnarji, etva zakladni dnarji.
Schatzgräber, ber, iskavec, kopavec zakladov ali skritih dnarjev, russ. kladokopatelj (zakladokop).
Schatzgräberei, die, iskanje, kopanje, iskanja zakladov.
Schatzgräbergeschichte, die, pripoved ali pravica od zakopanih in odkopanih dnarjev.
Schatzgräberin, die, iskavka zakladov.
Schatzgut, das, davku podverženo blago.
Schatzhaus, f. Schatzkammer; Magazin.

Schäbher, f. Schäber.
Schäbammer, die, zakladnica, nach dem Kroat. blagajnsca; als Beförde, f. Schatzcollegium, Cameralamt.
Schäbammerstein, f. Schatzstein.
Schäbaffen, ber, zakladna skrinja; f. a. Schatzkammer, Schatulle.
Schäbmann, ber, cenitni priseženi mož, zapriseženi cenivec.
Schäbmeister, ber, zakladnik, blagajnik †, n. V. dnarar; f. a. Rentmeister.
Schäbmeister, f. Schäber.
Schäbpflichtig, f. Steuerpflichtig.
Schäbpreis, ber, etva cenilo analog. dem geb. sacilo*, cena, ki so jo cenivo postavili; etvas unter dem Schätzwert hinstangeben, prodati kaj pod cenilo.
Schäbrath, f. Schatzcollegium.
Schäbrecht, das, cenitna pravica; pravica ceniti kaj po vrednosti.
Schäbschein, ber, zakladni list.
Schäbstafel, die, cena, razkaz cene.
Schäbung, die, Steuer, davek, davščina, davšina, naloga, dača, namet (serb.).
Schäbung, die, cenitva, cenitev, cenjenje, (n. M. oenija); Hochschäbung, čislanje; die Schäbung vornehmen, ceniti.
Schäbungsbetrag, ber, cenitni, oenjeni znesek, cenilo.
Schäbungseid, ber, cenitna prisega.
Schäbungspreis, f. Schäbpreis.
Schäbungswert, ber, prisojena cena (V.), cenjena vrednost, f. äbr. Schäbpreis.
Schäbverwahrer, Schäbverwalter, Schäbverweser, Schäbwalter, ber, oskerbnik zakladnični, blagajnični, f. Schatzmeister.
Schau, die, gledanje, vid; das Besichtigten, ogled, ogledovanje; zur Schau anstellen, na ogled postaviti, postavljati; zur Schau tragen, legen, kazati, pokazovati kaj, bahnti, ponasati se s čim; nur zur Schau, le za (na) pokaz (russ.), na videz; skazovati se s čim; auf Schau und Probe, na pokaz, na poskušajo; Schau halten, in die Schau nehmen, ogledati, ogledovati, f. a. Pranger.
Schaumont, das, oglednija, n. V. ogledija
Schaunstalt, die, ogledna naprava, oglednija, preskušavarnica †.
Schaunstellung, die, razstava (na ogled).
Schau, ber, Schob, Schopf, (vgl. das f. sop u. skopa); ein Bund Futterstrohes, otep, Dachstrobes, škopnik; Schaube machen, škopati.
Schaubar, adj., vidin, ogledin; ogledljiv.
Schaubrett, das, im Mühlensbaue, ein hölzerner zwischen zwei Reiben beweglicher Schieber vor der Deffnung des Mehlfassens, vratoča, kukalo (Zat.).
Schaubdach, das, slamnata streha.
Schaube, die, dolg plašč (moški in žohski), šuba oder čuba (a. in and. f. M.), n. V. šavba*.
Schaubegier, f. Schaugier.
Schaubenbud, das, škopnik.
Schauber, ber, ein Samen ohne Habel, gladki ternek.

Schaubhut, ber, großer runder Strohhut für das weibliche Geschlecht, široki slamnik, (n. V. pehar).
Schaubild, das, podoba na ogled postavljena.
Schaubrod, das, (bei den alten Juden), ogledni kruh, n. dem Russ. u. Böhm. predložni kruhi.
Schaubude, die, razstavnica.
Schaubühne, die, gledišče, gledišce, igravnica; f. Theater.
Schauder, ber, hoher Grad des Grauens, greza, dergotec (M.), trepet (Gezitter), stres (Gutm.), in U. Kr. a. zona; es ergreift mich ein Schauder bei diesem Gedanken, groza me obide, spreleti, mo zviže, kadar pomislim na to; mit Schauder vernehme ich es, groza me je ališati; bei Gutm. pristrah (?); von der Kälte verunsachtet Schauder. mraz, trepet, tres, f. a. Schauer.
Schauder, in 3fig. grozni, grozovitni.
Schaudergemäthe, das, grozna, ostudna malarija.
Schaudergezitter, das, trepet od groza.
Schauderhaft, adj., grozen; grozovit, grozoviten, grozovinsk (M.), posasten (schredlich); schauderhafter Mensch, strašljiv, strahovit človek.
Schauderhaftigkeit, die, groznost, grozovitost.
Schaudericht, adj., nekoliko strašin.
Schauderig, Schauderlich, adj., grozen, pregrozen, f. Schauderhaft.
Schauderträger, die, strašna, grozovitna pripoved.
Schaudern, v. n. u. a., dregetati, trepetati, tresti se, zgroziti, groziti se; es schaudert mich (ober) mir, groza me obhaja, spreletuje, zona me je obšla, mraz me obhaja, spreletuje, stresa, lasje mi stopajo po koccu, se mi jezižo; grozi me, mravlje so mi prišle (V. u. a. mravli mi?), dregotec me ima (M.), strah me lomi, groza, strah me je; vor Kälte, tresti se (od) mraza; f. a. Grauen, Entsetzen, sich.
Schaudern, das, f. Schauder.
Schaudervoll, adj., pregrozen, prestrašin, strahu, groze poln.
Schaufen, v. n. u. a., gledati, kroaf. u. bei M. a. glediti, serb. a. viriti, motriti, smatrati; sehen, viditi; häufig schauen, als Dim. in der Kindersprache, gledati; Alles schaute auf ihn, vsi so imeli oči (vperte) v njega, vsi so vanj (v njega) gledali; zu schauen aufsuchen, pogledati, pogledkati; schau, schau! gle! lej! pogle!; schau gen Himmel, poglej, povzdigni oči v nebo, kviško; genug schauen, nagledati se; sich im Schauen zu recht finden, razgledati so; Brod, Fleisch schauen, (beschauen), ogledati, ogledovati, schaudernd; Gott schauen, Boga gledati; schaute auf Niemand, ne gledaj na nikogar, ne ravnaj se, ne zgleduj se po nikomur, ne maraj za nikogar; er schaut und sieht nicht, gleda pa ne vidi; f. a. Anschauen,

Ugt (geben); **Scharf**, streng anschauen, z oomi bi ga prebodel.
Schaucu, das, gledanje.
Schauer, ber, schnell vorübergehender Sturm, Blazregen, Hagel, huda ura, (Gewitter), n. liv. (nagla) ploha, vihar, nevihta, toča (Hagel). *poln.* nawalnica; schnell vorübergehende Erschütterung der Haut, mravlje, *pl.* (V.), mraz. *m.*: der Schauer kommt mich an, obhajajo, obidejo me mravlje, trepeteo, dergetet me primo, stresne, pretresne me, mraz me je spreletel; *f. a.* Schauer; ein Ort, wo man von der rauhen Witterung und dem Winde gebedt ist, zavetje, zatišje, suhota; *f. a.* Schuppen, Güfte; der gute ober helle Schauer, prenehlichej (kake bolezni); Alteration, mraz, mrazene, stres, stresanje; Schauerchen, *f. Parozienuš, Zuckung, Aufsturz*; ein heiliger Schauer durchbebt meine Glieder, premerščalo me je po životu od svete groze; auch für: Weher, Behältniß, Dede, *f.* biefje; von schauen, gledaveo; ber Schauer in die Zukunft, prerok, vedež, vedeževaveo, *f.* Scher; Weisauer, oglednik, preglednik; ladjarski delavec.
Schauer, in der Bgg. grozni, grozoviti, strašni.
Schauerblick, ber, grozni, strašni pogled.
Schauerbild, das, grozna, groze polna podoba.
Schauerbreit, das, gladvna, likavna deska.
Schauererschleud, *adj.*, pregrozen, kar dušo z grozo polni.
Schauergefühl, das, out(stvo)groze, groza.
Schauerheimlich, das, grozovita skrivnost.
Schauergeschichte, die, progroza povest.
Schauerholz, das, bei den Webern, slikavnik (palica za likanje in natezanie platna).
Schauerig, *adj.*, grozen; es ist mir schauerig, mrazi me, mraz me stressa; vor Wetter gefühht, pod streho, pokrit.
Schauerfalt, *adj.*, hudo merzel, da človeka stressa.
Schauerfalte, die, hudi mraz.
Schauerlich, *adj.*, grozen, strašig; mir ist so schauerlich, kakor da bi me hotlo mraziti.
Schauermannstropf, ber, vozal na konei vervi (na ladjah).
Schauern, *v. n. u. i.*, es hagelt, es schauert, toča gre; *f.* Hageln; schauern, dergetati, trepetati; es schauert mir bavor, groza me je tega, grozi se mi, to se mi studi, gujusi, *f. a.* Schaudern; mich schauert vor Kälte, (od) mraza se tresem, dergedem; schauernbe Stille, (als *v. a.*), tihota, ki človeka z grozo napolnuje, navdaja; es schauert mir die Haut, groza me obhaja, me spreletuje, stressa; *v. a.* für: Schauern, *f.* biefes; Leinwand schuern, platno likati, gladiti; *v. n.*, pokrivati, strelho delati, zavetje dajati.
Schauer nacht, die, strašna noč.
Schauer schlange, die, kača grozovitica (amerikanska).
Schauerstille, die, grozna, strašna tihota.
Schauerstalt, die, grozovito delo, djanje.

Schauboll, *adj.*, grozovit, grozen, pregrozen, prestrašig, groze poln.
Schauenessen, das, jed za ooi, za pokaz, za gledanje (na mizo postavljena), *n. Gutm.* okopasna jestvina.
Schaufel, die, lopata (*in allen fl. M.*), *dim.* lopatica; an einem Ruder der ins Wasser schlagende Theil, lopata (*russ.* lopast, *f.*); eine hölzerne Schaufel, veslica; Wortschaufel, lopar; an dem Mühlrade, lopata, lopar (*V.*); in einem Kaffee, plavnica (vodo plati); die Schaufel, womit man Korn wirft, vevnica, *n. M.* vejanio, vejača; das Korn mit der Schaufel werfen, žito vejati, veti; die Schaufel zum Begräumen des Schnees, lopata, greblja, *n. Zal.* a. lopar; am Anker, *f.* Ankerschaufel.
Schaufelband, das, lopatasti rožanec, pant*.
Schaufelbein, das, lopatasta noga.
Schaufelblatt, das, lopatasti list.
Schaufelbohrer, ber, sveder lopatar.
Schaufelbürger, *f.* Pfahlbürger.
Schaufelente, die, Berg- oder Moberente, rajavka.
Schaufelförmig, *adj.*, lopatast, lopati podobn, kakor lopata.
Schaufelgehörn, das, lopatasti rog, lopatniki*.
Schaufelhirsch, ber, jelen lopatastih rog.
Schaufellicht, *f.* Schaufelförmig.
Schaufelig, *adj.*, z lopatami.
Schaufelkunst, die, lopatarija, ogrebarija.
Schaufelmacher, Schaufelverkäufer, ber, lopatar.
Schaufeln, *v. n. u. a.*, z lopato izkidati, kidati, z lopato delati, grebati, ogrehati, metati, kopati, z lopato zametati, čerpati, plati; auf einen Haufen schaufeln, na kup skidati, zmetati; Schnee schaufeln, sneg kidati; zusammenzuschaueln, z lopato skidati, hinausschaueln, izkidati (z lopato); das Wasserrad schaufeln, kolezu lopate nabiti, nabijati, kolo olopitati; den ganzen Tag schaufeln, ves dan prekidati, ves dan kidati; sich müde schaufeln, nakidati se; durch schaufeln verbeden, zakidati, zametati z lopato.
Schaufelohr, das, lopatasto uho.
Schaufelrad, das, kolo na lopate, z lopatami.
Schaufelrecht, das, pravica, rov, jarek, trebiti; pravica, tujo njivo za neko plačilo obdelovati.
Schaufelschlag, *f.* Schaufelrecht.
Schaufelstiel, ber, lopatisce, lopatiše, (*n. Gutm.* lopatna ročica).
Schaufelwerk, das, mašina z lopatami za trebljenje in praznenje rovov, ribnikov i. t.
Schaufelzahn, ber, (bei den Wiederkäueru die gewöhnlichen Zähne wegen der schaufelförmigen Form so benannt), lopatasti zob, lopatnik.
Schaufenster, das, lina, linica, (iz ktere se kam gleda); im Kaufmannsgewölbe, razstavno okno, ogledno okno.
Schaufelle, *f.* Uhu.

Schaufler, ber, kidavec, kidač; žival z lopatniki (zobni).
Schaufrei, *adj.*, brez graje.
Schauführer, *v. a.*, na ogled prepeljevati med ljudmi.
Schaugang, ber, Schauggalerie, die, gledalčna galerija*.
Schaugelüb, das, glednina, *f.* Eintrittsgelüb.
Schaugeld, das, spominski denar, svetinja, medalja*.
Schaugelänge, das, oöitna gizda, skazovanje.
Schaugerecht, *f.* Schaufellen.
Schaugerüst, das, oder (za gledaveo), gledisce, gledishe.
Schaugestühl, *f.* Loge.
Schaugier, die, nezmerna radovidnost, gledljivost.
Schaugierig, *adj.*, kdor nezmerno rad gleda, radogledin, radovidin.
Schauglas, das, *f.* Lorgnette.
Schaugroschen, *f.* Schaugeld.
Schauherz, ber, (svetnik) oglednik, *f.* Weisauer.
Schaule, die, neki čola.
Schaufel, die, gugalio, gugalnica, guge, *pl.* (M.), zibel (M.), cuzalica, gunca, ujeka, njekavnica, *serb.* ljuška, nihalka, bei M. a. juhanio; auf der Schaufel sein, v zadregi biti, omahovati.
Schaufelu, *v. a. u. r.*, gngati kaj, se, zibati, ujekati (? hutschen), juhati (M.), cuzati, guncati, *serb.* ljuhati, nihati; ein weznig schaufeln, pogugati, pozibati, pocuzati i. t. d., cencati, ein Mal schaufeln, zgunaiti, gugniti, ceneniti; in eine schaufelnde Bewegung bringen, zugugati, ogugati; sich schaufelnd wohin gelangen, prigugati se, pricuzati se; sich müde schaufeln, nagugati se; *v. n.*, oscilliren, zibati se, sem ter tje mahati, gugati se, (v dva cepe majati se, V.), omahovati, *russ.* kačatsja, kolyhatsja, *serb. u. böhm.* kolebati se.
Schaufeln, das, guganje, onzanie, zibanje, guncanje.
Schaufelnd, *adj.*, gugajoč (se); *adv.*, gugaje se, zibaje se.
Schaufelsystem, das, vedno omahovanje, nostanovitnost.
Schaufler, ber, guguveo, gugač, zibavec, cuzavec; reč, ki so guglje.
Schauflerin, die, gugavka, zibavka.
Schaufreis, ber, gledisce, gledishe, *f. a.* Girln.
Schaulegen, *v. a.*, na ogled postaviti, postavljati.
Schaulust, die, veselje do gledanja, *f. a.* Schaugier.
Schaulustig, *adj.*, kdor rad gleda, vidi; es fanden sich schaulustige genug ein, sešlo se je dokaj gledavcov, dovelj ljudi, ki bi bili radi gledali.
Schaum, ber, pena (in all. fl. M.), *pene, pl.*; Schaum geben, zu Schaum werden, speniti se, peniti se; vergänglich wie ein Schaum,

minljiv, zginljiv kakor pena; *f. a.* Ubschaum; mit Schaum bedecken, openiti, osliniti; *f. a.* Geiser.
Schaumbedeck, *adj.*, penast, ves v penah, openjen.
Schaumbier, das, ol v sklenicah, peneci ol.
Schaumeister, ber, mojster oglednik, pregledovavec.
Schaumen, *v. n.*, peniti se, gomezljati, pene delati, gnati, tiščati, tišati, *f. a.* Mousiren, Sieden; zu schäumen anfangen, razpeniti se, vspeniti se; *v. a.*, das Meer schäumen, hitro voziti se po morji zavoli razboja ali ropa; das Fleisch schäumen, posneti, posnemati pene, *f.* Ubschäumen, Ubschöpfen; schäumen machen, razpeniti; er schäumt Geiser und Born, (od) jezo vre, kipi, pene se mu cedē z ust, (bei Gutm. fititi?); peni se (od) jezo, ihte, togote, *f. a.* Geisern.
Schäumen, das, penjenje.
Schäumend, penec, penast; slinav; schäumenber Wasserfall, bel slap.
Schäumer, ber, likavni vallej papirarski.
Schäumer, ber, penivec; posnemaveo (pen).
Schäumfliege, *f.* Schaumwurm.
Schaumgeboren, *adj.*, penoroden*.
Schaumgold, das, zlate pene.
Schäumig, *adj.*, peni podobn.
Schäumig, *adj.*, penast, penec, v penah, böhm. penavy.
Schaumlöfle, die, Schaumlöffel, ber, penjenio (Pol.), penenica, (V.), penovka (Gutm.), posnemavka, penjača (M.), *n. V. a.* penlja (?), penulja).
Schaumlette, die, am Saume, *f.* Rinnlette.
Schaumkraut, *f.* Gaudblume.
Schaumwiter, ber, pene solitrove.
Schaumröcklein, das, Schaumrohu, ber, behen beli.
Schaumsaft, ber, pene, *n. pr.* vinske, penasti sok.
Schaumfalg, das, obrežna morska sol.
Schaumspitze, die, jed iz raztrepanih beljakov; lepe, pa prazne besede; pitanje a prazno žlicoo.
Schaumkuz, *f.* Schaugelb.
Schaumkuzer, ber, svetinjar, medaljar.
Schaumung, die, penjenje, gomezljanje.
Schaumwein, ber, penina.
Schaumweiß, *adj.*, bel kakor pene.
Schaumwurz, *f.* Schaumspitze.
Schaumwirbel, ber, peneci vertinec.
Schaumwurm, ber, penaveo*.
Schaupfennig, *f.* Schaugelb.
Schauplatz, ber, etwa gledalische, gledalische, gledishe; obzor (Horizont); Schauplatz bei Kriegen, bojische, bojise, bojevalische, bojevalise; die Erde ist der Schauplatz der göttlichen Wohlthaten, *n. V.* zemlja je razgledalo Božjih dobrot; vom Schauplatze abtreten, iti iz tega sveta, umreti; auf dem Schauplatze erscheinen, prikazati se, oöiten biti.
Schaupracht, *f.* Schaugepränge.
Schaupuppe, *f.* Marionette.

serb. puštenica; burč einen Baum u. brgl. schen, pregraditi, pregrajati.
Schaurnnd, das, okroglo gledišče, glediše, amsteater.
Schausaal, ber, gledavnica.
Schauspiel, ber, gledišni sedež, sedež v gledišči, glediši.
Schauspiel, das, Theaterstück, igra (gledišna), očitno igranje, kovanje; ein Schauspiel schreiben, igro za gledišče pisati; auführen, igro igrati; ins Schauspiel gehen, v gledišče, glediše, v teater iti, hoditi; Bild, vid, obraz, podoba; eine ihr Kind mit Bärtlichkeit pflegende Mutter ist ein rührendes Schauspiel, ginljivo je viditi mater, ki ljubeznjivo skerbi za svojiga otroka; mila podoba je.
Schauspielartig, f. Dramatisch.
Schauspielbücher, ber, dramatični pesnik, pesmenik, ki gledišne igre sklada, pisaveo gledišnih iger.
Schauspielbücherin, die, dramatična pesmenica, pisavka gledišnih iger.
Schauspielbüchlein, die, dramatično pesnenstvo ali pesništvo; dramatična poezijn.
Schauspieler, v. a., igro igrati.
Schauspieler, ber, igravec (gledišni, gledišni), komediant*, aktör*, im *Allst.* glum'c.
Schauspielergesellschaft, die, družba gledišna, gledišna, družba igravcov.
Schauspielerin, die, igravka (gledišna).
Schauspielerpersonale, das, Schauspielertroupe, die, igravci gledišni.
Schauspielhaus, das, gledišče, glediše, teater.
Schauspielkunst, die, glediščno igravstvo, dramatična umetnost.
Schauspiellehre, die, dramatični nauk, dramaturgija.
Schauspielmäßig, *adj.*, glediščen, gledišen, teatralen*.
Schauspielssaal, ber, f. Schauspiel; als Schaubühne, igravnica.
Schauspielsprache, die, gledišni jezik.
Schauspielwesen, das, igravstvo, gledišne reči, zadeve.
Schaustellen, v. a., na ogled postaviti, postavljati, razstaviti, razstavljeni.
Schausteller, ber, razstavnik.
Schaustellung, die, razstava, stava na ogled.
Schaustück, das, reč na ogled postavljena; gewöhnl. für: Schauspiel, f. dieses.
Schaustufe, die, ruda za pokazo, ejok ali gruča rude za pokazo (V.).
Schantag, ber, ogledni dan, razstavni dan.
Schantanz, ber, f. Ballet.
Schanturm, ber, f. Warte, Belvedere.
Schantisch, ber, miza oglednih ali predložnih hlebov.
Schantragen, v. a., skazovati kaj, se; bahati, ponašati se s čim.
Schauwarte, f. Warte.
Schauwürdig, *adj.*, pogleda, vida vreden.
Schawine, die, ostrizek srebra.
Schebe, die, f. Scheit.
Schebete, die, šebeka* (neka bojna ladija z 12 do 40 kanonami).

Scheit, das, f. Schaft.
Scheidart, ber, f. Ester.
Scheidchen, das, neka raosa.
Scheide, die, ein flechtiges männliches Thier, z. B. Pferd, pisan, brezast konj; šarec (*serb.*), breze, bei *Gutsm.* pikast konj, v. Dänen in Oberfr. kerze; ein solches weibliches, breza, pisana (krava), sara (V.); ein flechtiges Pferd mit Weiß und Schwarz, sere (V.).
Scheidet, v. a., meist nur im *Partic.* geschickt, brezast, šaren, (*serb.*), pikast (punktirt), grahast, *russ.* pegij, *pestryj*, *böhm.* u. *poln.* strakaty = arakast.
Scheidente, die, f. Eiente.
Scheidenzug, ber, vprega brozov, šarcov.
Scheidig, *adj.*, brezast, f. Scheiden; buntscheidig, pisan, pirhast.
Scheda, f. Zettel.
Schedel, **Schedelbohrer** u. ff., f. Schädel u. ff.
Schediasma, f. Punktation.
Scheel, f. Schel.
Scheere, f. Schere.
Scheffe, ber, f. Schuppe; palica rabljena pri nošenju.
Scheffel, ber, ein in verschiedenen Gegenden verschiedenes Getreidemaß, n. dem *Böhm.* u. *Poln.* korec. bei *Gutsm.* četert, *russ.* šeselj; u. V. kabel; er hat mit ihm ein Scheffel Salz gegessen, stara znaoca sta.
Scheffeln, v. n., izdajati, plenjati, polniti (V. u. *serb.*), dajati mnogo zera, *böhm.* sypati; das Getreide hat recht gut gemandelt und wird auch gut scheffeln, mnogo snopja; moogo zernja; zito bo plenjalo, (mėrnik polnilo); gut scheffeln, bogat, izdaten, plenjevit, spor (in U. Kr. u. a. *russ.*).
Scheffelsack, ber, vreča, ki derži korec ali šeselj zita.
Scheffelsack, ber, zitnina od korca dajana.
Scheffelschente, f. Sadzschente.
Scheg, f. Schaft.
Scheibchen, das, šipica*, kolec, kolesce, krozeo.
Scheibe, die, f. Rolle; krozeo, kolo, kolce, (okrogla) ploša, ploša, taler*; Fenster-scheibe, šipa*; f. a. Fensterscheibe; Wachs-scheibe, sat; Löpfer-scheibe, kolovrat, kolovratek; Sonnenscheibe, u. ff., krog, kolo; ein Scheibchen Wurst, Apfel, kolesce, okrogel kerhelj; Salzscheibe u. a. runde flache Massen, krozeo; Schiffscheibe, tarča (auch *poln.*, eig. ein Schild, sowohl in den germ. als a. in den roman. Sprachen und im Arab.); am Knie, f. Kniescheibe; Brotscheibe, f. d.; nach der Scheibe schießen, v tarčo streljati; Disens, f. Wurstscheibe; bei den Jägern, zadnji konec jelena; im Hüttenbane, pogaca; bei den Brauern, kup za kaljenja potreseniga razmocheniga zita.
Scheiden, f. Schieben.
Scheidenapfel, ber, čebulnik †.
Scheidenartig, *adj.*, kolčast, krozeo podoban.
Scheidenbart, f. Ziehbart.
Scheidenbirn, die, Dicksiel, plošnieaf, plošnica, n. *Ravn.* kravojnica.

Scheibenblüse, die, taronica (V.), tarona risanica.
Scheibendarf, ber, veliki pomuhelj.
Scheibenform, die, podoba šipe, kroga, kalec; okrogla plošad, plošad.
Scheibenförmig, f. Scheibenartig.
Scheibenhauig, ber, med v satji, sterd v satovji.
Scheibeninstrument, das, f. Astrolabium, Winkelmesser.
Scheibenschamm, ber, berdo.
Scheibentönig, ber, tarčni kralj, kralj šlechtweg, *poln.* strzelcokrol.
Scheibentrübe, die, Reißbenge, natezavnik, natezavnik, lesica.
Scheibentunft, die, vodotok na škrpceh.
Scheibepulver, das, nar zlahtnišer smodnik ali strelni prah.
Scheibenrohr, das, tarčna risanica.
Scheibenrund, *adj.*, okrogloplošad, okrogloplošad.
Scheibenschießen, das, streljanje v tarčo, strel v tarčo.
Scheibenschneide, die, polz ploščnik †.
Scheibenschuß, ber, tarčar, tarčni strelec, tarčostrelec †, strelec, ki v tarčo strelja.
Scheibenwerk, das, delo, mašina na kolca, škerpee.
Scheibenwurf, ber, lučaj.
Scheibenzug, f. Flaschenzug.
Scheibicht, f. Scheibenartig.
Scheibig, *adj.*, kolčast, krozeast, podoban kolescu, krozeu.
Scheidbar, *adj.*, ločljiv; kar se da ločiti, razkrojiti.
Scheidbarkeit, die, ločljivost, razločljivost.
Scheide, die, (vagina), ein Futteral schneidender Werkzeuge überhaupt, noznica, a. noznice. *pl.* u. *nozne. pl.* (u. der Etymologie nur Weiberscheide); die Degenscheide, noznica, u. V. meonica †, das Schwert aus der Scheide ziehen, meo potegniti, izdreti iz noznice; von scheiden, die Grenze, meja, predel, pregraja; in der Pflanzenlehre, f. Blumenscheide; Blattscheide; in der Anatomie, f. Mutter-scheide; für: Weib, f. dieses.
Scheidbaum, die, *mont.* prebiravnica †.
Scheidbecher, ber, mejna drevo, mejnik.
Scheidbein, das, in der Nasenhöhle, hripelj.
Scheidblick, ber, poslednji pogled o ločtvi; von der Abendsonne, solnce so ozira.
Scheidbrief, ber, razvezno pismo, ločitno pismo, *poln.* rozvod.
Scheidbeck, das, predel, teme gorskiga sedla.
Scheidbeisen, das, (*mont.*), prebiravnik (Kladvice).
Scheidbeerz, das, izbrana, prebrana (dobra) ruda.
Scheidestängel, ber, f. Scheidebeisen.
Scheidegerüst, **Scheidegerüst**, f. Isolator.
Scheidelack, das, in der Chemie, ločni, ločivni lij ali lijak.
Scheidgold, das, odločeno, izbrano zlato.

Scheidegruß, ber, pozdrav (Hans) pri odhodu, pri ločtvi.
Scheidhaden, ber, zapeneo pri noznici.
Scheidjunge, ber, (*mont.*) izbirač, izbira-ree.
Scheidkamm, ber, bei den Rattunwebern, ber Desser, Niedkamm, u. V. Grablice, *pl.*
Scheidkunst, die, ločba (a. *böhm.*), kemija, nauk, kako reči v pervine krojiti ali razkladati.
Scheidkünstig, f. Chemisch.
Scheidkünstler, f. Chemiker.
Scheidkusch, ber, poljubek pri ločtvi, pri slovesu.
Scheidlehre, f. Scheidekunst.
Scheidlinie, die, meja, mejna čerta, ločnica, mejnica; f. Grenzlinie, Demarcationslinie.
Scheidmauer, die, ločivna stena, ločivni zid, srednji zid, tin, pregrada; mejni zid (Grenzmauer), f. a. Scheidewand.
Scheidmehl, das, rudna moka.
Scheidmesser, das, krojivni nožic.
Scheidmilzge, die, drobiz, drobni denar ali penec (a. *serb.*, *böhm.* u. *poln.*).
Scheiden, v. n., odločiti se, razločiti se, ločiti se, podati se, iti, oditi, odhajati od koga, slovo vzeti, jemati, posloviti se, sloviti se, (Abschied nehmen); in and. fl. M. a. razstati se s kom; scheiden, von der Welt, von ihnen scheiden, svet zapustiti, zapuščati, zapušati, preseliti se v večnost, iti s tega sveta, umreti; das Scheidende Jahr, odhajajoče leto, leto, kteriga konec se bliža; sie scheiden von einander und zerstreuten sich, razšli so se; für Entschieden, f. dieses; v. r. sich scheiden, razločiti, ločiti se, razdvojiti se, raziti, razhajati se, razkrojiti se, vsak sebi iti, narazeeo iti; die Milch scheidet sich, f. Gerinnen; wenn Seele und Leib sich scheiden, kadar se duša loči od telesa; v. a., razločiti, odločiti, ločiti kaj, razdeliti, deliti, razdružiti, in 2 Theile, razdvojiti (*Gutsm.*), razpoloviti; das Gute vom Schlechten, odbrati, odbrati, prebrati; Metalle scheiden, izbrati, izbirati, čistiti; chemisch scheiden, v pervine razkrojiti, krojiti, razkladati, razstaviti, razstavljeni; wir sind geschiedene Leute, smo narazen, vsak sebi, smo ločeni, nimamo (nimava) nič več med sabo, našiga prijateljstva je konec; Streitende von einander scheiden, narazen, vsak sebi spraviti; Verlobte scheiden, razperstnovati (*böhm.*); ein Ehepaar scheiden, uneig. razvezati, razvezovati, razzakoniti, razzeniti; eig. scheiden vom Tische und vom Bette, ločiti od mize (kruha) in postelje; sie haben sich scheiden lassen, dala sta se ločiti, izprošila sta ločitev od mize in postelje, *russ.* razvoditsja; Lichter an der Feste des Himmels, die da scheiden Tag und Nacht, (naj bodo) luči na terdini neba, in naj ločijo dan in noč; die Schafe von den Böcken scheiden, ločiti ovce od kozlov; einen Streit scheiden, f. Schlichten; ber geschiedene Ehegatte, ločenec, ločeni zakonski, die geschiedene Ehegattin, ločenka, ločenica,

Scheibenbohrer, der, durgolj a krožom.
Scheiden, das, ločenje, ločitev, razložba, razločovanje.
Scheidenfläche, die, plošča maternične ustnice.
Scheidenförmig, *adj.*, nožnicast, nožnicam podoben.
Scheidenhaut, die, nožnicasta kožica.
Scheidenmacher, der, nožničar.
Scheidenmündung, die, maternično ostje.
Scheidenbarhof, der, ustnično preddvorje.
Scheidenspad, der, zwischen zwei Grundstücken, meja, mejna pot, steza; ein Weg, Scheideweg, razpotje, razcestje, razkrižje, križpot, dvopotje, križen-pot.
Scheidenfabl, der, mejni kol.
Scheidepresse, die, tiskavnica za nožnice.
Scheidepunkt, der, in der Scheidung, ločivna pika, ločivnik; mesto ločitve, ločilo; razhajališče, razhajališe, presledek.
Scheider, der, ločivec, delivec, odbiravec, f. a. Chemiker; Scheidrichter.
Scheidrichter, f. Scheidrichter.
Scheiderin, die, ločivka, delivka, odbiravka, prebiravka.
Scheideast, der, ločivni, krojivni sok.
Scheideast, f. Scheidegerüst.
Scheidespruch, der, razzod, razzodba izvoljeniga razzodnika.
Scheidestein, der, mejnik, mejni kamen.
Scheidestrom, der, mejivna, mejna reka.
Scheidestube, die, odbiravnica.
Scheidestunde, die, ura ločitve, zadnja, smertna ura.
Scheideton, der, pojemajoči glas, (ki se zgublja).
Scheidetrichter, der, f. Scheideglas.
Scheidewand, die, posrednja, srednja stena, medstenež, predel (*Gutsm.*), pregrada, prepažba (*böhm.*), tin, pretin, (*serb.*), preslede; *anat.* vmesna, ločivna mreža; in der Nase, hripelj; *fig.* ločilo; eine Scheidewand bilden, ločiti; *mont.* odbiravna, izbiravna skala; eine Scheidewand errichten, pretiniti, pregraditi, prepažiti.
Scheidewasser, das, razzjedna, huda voda, n. V. ločnica.
Scheideweg, der, odhodnja.
Scheideweg, der, mejna, mejivna pot; ein Kreuzweg, f. Scheidenspad; am Scheidewege stehen, biti na razpotju; pot, po kateri drug od drugiga odhaja.
Scheidewerk, das, prazno kamenje, gluha ruda, ki jo je treba od dobre rude odbirati.
Scheidewink, der, odhodni pomig.
Scheidewein, das, ločno, mejno znamenje; f. a. Interpunction.
Scheidig, *adj.*, nožnicast, nožnicast.
Scheidung, die, ločitev, ločitva, odhod; Scheidung zweier Elemente, als Trennung, (*uneig.*) razzvoza, gem. ločitev od mi zein postelje; Gemische Scheidung, ločba, krojitev, *poln.* rozczyn, rozklad.
Scheig, Scheil, das, neka ladjica v severnem morju.
Schein, der, der Zustand des Scheines, das

helle Licht eines leuchtenden Körpers, sijnanje, svetloba, svit; Schimmer, blißoba, blißoba, bliß, leak, žar; wir haben Sonnenschein, solnce sije; Mondschein, luna sveti, a. sije, luna, svetloba lune ali mesca, lonini žarki; in der Astronomie, f. Aperten; einen Schein haben, von sich geben, werfen, svetiti se, blißati (se), lesketati se; beim Schein des Feuers, pri ognji, ko se je vidilo od ognja; der neue Schein, mlaj; der volle Schein, sip; Jännerchein, mlaj prosinca; der äußere Schein, (*species*), Anschein, videz, podoba, vid, poverhnost, dozdeva, zdetje; zum Schein thun, na videz storiti, dolati kaj; nach dem Schein, po vidu, kakor je bilo viditi; ein schriftliches Zeugniß über ein Geschichtsiß, list, pismo, spriček, spriča, pismena poterdba, pismeni izkazok; einen Schein von sich geben, dati list, spričo od sebe; Lauschein, kerstni list; Trauschein, poročni list, i. t. d.; f. a. Bankschein; Schein der Heiligen, f. Heiligenglanz; wie ein Schein herumgehen, tavati okoli kakor senea, kakor gola, prazna podoba; sich mit dem Schein begnügen, zadovoljevati se s prazno podobo, z delam na videz storjenim; er hat nicht einen Schein von Hoffnung, le kolokaj, le maličokaj upanja nima, vse upanje jo zgubil; er hat den Schein wider sich, videz, vid je zoper njega, njegovo djanje se zdi biti, je na videz hudobno ali napčno; der Schein trägt, (*zunanja*) podoba jo goljufava; ni vse zlato, kar se sveti; vid goljufa; dem äußeren Scheine nach, na oko; Täuschung, omama, goljufija; sich den Schein geben, delati se na videz, kakor da bi —; es hat den Schein, podoba je, kaže se; den bösen Schein meiden, ogibat se, zderzevati se podobe zliga ali huda; eine Sache hat oft einen guten Schein, reč jo dostikrat na videz dobra, se mnogokrat dobra vidi, je viditi, se zdi biti dobra; etwas nur zum Scheine thun, kaj le na videz, za videz, k videzu, na oko storiti, (*zavolj deca*); Ginen unter dem Scheine Rechts um das Seinige bringen, pod podobo pravčnosti ogoliti, osepavit koga.
Schein, in Bsg. videzni (*V.*), vidni, dozdevni, laznjivi, krivi, —na videz, —na vid, po zdetju, po podobi.
Scheindel, der, kriva, lazna zlahtnost; das ist ein Scheindel, reč je le viditi zlahtna, pa ni.
Scheinähulich, *adj.*, poverhama, po vidu podoban.
Scheinangriff, der, napad na videz; kakor bi hotli napasti.
Scheinart, f. Falten.
Scheinbar, *adj.*, videzen (*V.*), na videz, na nko, viden, po zunanj podobi; seine Ruhe ist scheinbar, on je samo viditi miren, se zdi biti, se dela miren; f. a. Vermeintlich, Betrügerisch.
Scheinbarkeit, die, videznost; f. Schein; die Scheinbarkeit seiner Güte erfahren wir daraus —, da je bil samo na videz dober, da se je le zdel biti dobrtoljiv, to smo spoznali iz —.

Scheinbarlich, *adj.*, očiten.
Scheinbegründung, die, dokaz na videz, dokazovanje z videznimi, hlinljivimi vzroki ali dokazi.
Scheinbeseß, der, pomoček na videz, prazen izgovor, pomoček, s katerim se kaka reč na videz polepsa, poboljša; f. Nothbeseß.
Scheinbeute, die, spoved na videz, na oko.
Scheinbeter, der, molitvar.
Scheinbeterin, die, molitvarica.
Scheinbeweis, f. Scheinbegründung.
Scheinbild, das, nepravna, kriva podoba.
Scheinblind, *adj.*, na videz slep.
Scheinbund, der, zveza na videz, goljufna.
Scheinbusch, die, pokora na oko, laznjiva.
Scheinchrist, der, kristjan na videz, na oko, laznjiv, hlinjen, hinavsk.
Scheinchristenthum, das, kristjanstvo na videz.
Scheinbarstellung, f. Projektion.
Scheindel, f. Deckmantel.
Scheinding, das, reč na videz, zmišljena reč.
Scheindelstein, der, krivi, nepravni dragi kamen.
Scheinehe, die, zakon na videz, *vulg.* zakon pod smreko; krivi, nepravni zakon.
Scheinehre, die, čast na videz, prazna, puhla, nična, dozdevna, zmišljena čast.
Scheinen, v. n., helles Licht von sich geben, von der Sonne, sijati; warm scheinen, pripekati, prigravati, pritiskati, solnce je toplo, greje; der Mond scheint, mesec, luna sveti, a. sije; das Licht, die Sterne scheinen, luč, zvezde svetijo; glänzen, svetiti se, lesketati se; *fig.* očiten biti, dalje viditi biti, vor andern scheinen, nach dem Serb. odlikovati se; zu scheinen anfangen, zasvetiti, zasvetiti se, zalesketati, zasijati, posijati; ein wenig scheinen, posijati, posvetiti, posvetiti so; bis zu etwas scheinen, prisijati, prisvetiti do —; rund um etwas scheinen, obsijati, obsvetiti kaj; recht ins Scheinen kommen, razzvijati se; ganze Tage hindurch scheinen, cele ali vse dni presijati, presvetiti; des Scheinens miße werden, nasijati se, nasvetiti se; die Sonne hat einen Augenblick durch die Wolfengeföhnen, n. *Ravn.* solnce je akoz oblake hlenilo, pogledalo; auf eine gewisse Art empfunden werden, ohne eben die Sache so beschaffen sei, wie sie empfunden wird, (*videri*), als v. n., zuweisen a. als v. i., pozdeti se, dozdeti se, zdeti se, dozdevati se, viditi se, na videz, na oko, na oči biti (*takošen ali drugači*), vid ali podoba imeti, podoban biti, kazati (se), *serb.* a. činiti se, *böhm.* podobati se; mir scheint es, meni se zdi, (*n. V.* a. sumnja se mi); wie es mir scheinen wird, kakor se mi pozdi, kakor (se) mi bo kazalo; es will mir scheinen, pozdeva se mi; dieß scheint ein gutes Mittel zu sein, to je, kakor kaže, kakor se vid, dober pomoček; wie scheint es dir? kako se ti zdi? kaj deß? er will gelehrt scheinen, hoče, da bi ga imeli (*za*) uočniga, uoeniga se dela, kaže, uče-

nost prodaja; es scheint regnen zu wollen, na dež kaže, kaže de bo dež; fromm scheinend, na videz, na oči bogaboječ ali pobožen; die Sache scheint besser zu sein, als sie ist, (*to*) se zdi biti boljši kakor je v resnici (samo na sebi).
Scheinsind, der, sovražnik na videz, dozdevni.
Scheinsisch, der, dozdevna riba.
Scheinsreud, der, videzni, nepravni, hinavski prijatelj, prijatelj na videz, na oko.
Scheinsreudschafft, die, prijateljstvo na oko, goljufno.
Scheinsriede, der, mir na videz, goljufni, nepravni mir.
Scheinsromm, *adj.*, na videz, na oko pobožen.
Scheinsucht, die, hlinjena boječnost; strah pred zunanj podobo.
Scheingebilde, Scheingestalt, f. Phantom.
Scheingelchri, *adj.*, na videz učen.
Scheinglaube, der, nepravna, videzna, lazna vera, vera na videz, na oko.
Scheingliederig, *adj.*, z dozdevnimi členki.
Scheinglück, das, dozdevna, domišljena sreča.
Scheingold, das, podverženo, nepravno zlato.
Scheingroß, *adj.*, na videz velik.
Scheingröße, die, dozdevna, domišljena velikost.
Scheingrund, der, dozdevni, nederžni vzrok, lazni dokaz.
Scheingut, das, laznjivo, domišljeno blago.
Scheingut, *adj.*, dober na oči, na videz.
Scheinhandel, f. Scheinvertrag.
Scheinhandlung, die, djanje na videz; eine Scheinhandlung vornehmen, na videz kaj storiti.
Scheinheilig, *adj.*, svet ali pobožen na videz, na oko, hinavsko svet, hinavsk; ein Scheinheiliger, svetopetnik (*vulg.*), sveto-hlinec, hinavec; eine Scheinheilige, svetopetnica (*vulg.*), svetohlinka, hinavka, f. a. Frömmster.
Scheinheiligkeit, die, napčna, laznjiva, poverhna svetost ali pobožnost, svetost, pobožnost na videz, na oko, svetohlinstvo, f. a. Gleißneret.
Scheinherrschaft, die, dozdevna, lazna vlada, gospodstvo na videz.
Scheinherrscher, der, dozdevni, namalani vladar.
Scheinhilfe, die, pomoč na videz.
Scheinläser, die, kerstnica.
Scheinkampf, der, slepi boj, boj na videz.
Scheinkauf, der, kup na videz, zmišljena kupnja.
Scheinkensich, *adj.*, na videz čist in sramozljiv.
Scheinkensichheit, die, laznjiva čistost.
Scheinflage, die, tožba na videz.
Scheinflugheit, die, modrost, pametnost na videz.
Scheinkörper, der, zmišljeno, dozdevno telo, ki nima telesa kakor podoba.
Scheinkunft, die, lazna, domišljena umetnost.

Scheintraut, *adj.*, na videz bolan; ki se dela bolaa (bolniga).
Scheinleben, *das*, slabotno, nepravo življenje, životarjenje †.
Scheinlehre, *f.* Perspective; Idealismus.
Scheinleiche, *die*, telo na videz merto.
Scheinliebe, *die*, hinavska, hlinjena ljubezen.
Scheinlob, *das*, hinavska, hlinjena hvala, hvala na videz.
Scheinmacht, *die*, dozdevna, zmišljena, videzna moc.
Scheinmittel, *f.* Scheinbehelf.
Scheinmühe, *die*, trud na oko.
Scheinmühen, *der*, goljufna, zmišljena korist, korist na videz in ne v resnici.
Scheinpracht, *die*, dozdevna, lažnjiva slava in blisčoba, blisoba.
Scheinruhe, *die*, pokoj, mirnost na videz.
Scheinriegel, *der*, lažnjiva, domišljena zmagaja, zmagaja na videz.
Schein Silber, *das*, podverženo, nepravo srebro.
Scheinholz, *adj.*, na videz prevzetan.
Scheinstrafe, *die*, kazen na videz.
Scheinstreit, *der*, prepir na videz, zmišljen.
Scheinstrich, *die*, strast cloveka, ki bi rad voljal za več kakor je v resnici.
Scheinsträne, *die*, lažna, goljufna, slepivna solza.
Scheintod, *der*, dozdevna smert, smert na videz, *serb.* prikazna smert, *n.* dem *Böhm.* u. *Poln.* domenjena smert, zamolk (*Medv.*).
Scheintodt, *adj.*, na videz mertev, *n.* *V.* mertvinast; kdor se zdi biti mertev; ein *Scheintodter*, *n.* *V.* mertvinec (?), ein *Scheintodtes Kind*, mertvineček (*V.*); *böhm.* zamrtnik; eine *Scheintodte*, mertvinka (*V.*); *adv.*, kakor mertev, s podobo mertviga; *Scheintodt* werden, *n.* *Medv.* zamolkniti se.
Scheintreu, *adj.*, na videz zvest.
Scheintreue, *die*, hinavska, hlinjena zvestoba.
Scheinursache, *die*, dozdevni vzrok.
Scheinverabredung, *die*, pogovor na videz.
Scheinverdienst, *das*, dozdevna, videzna zaslugaja.
Scheinvergnügen, *das*, dozdevno, domišljeno, goljufno veselje.
Scheinverkauf, *der*, prodaja na videz, zmišljena.
Scheinvertrag, *der*, pogodba na videz, zmišljena.
Scheinvollkommenheit, *die*, lažna popolnost.
Scheinwahr, *adj.*, na videz, dozdevno res.
Scheinwein, *der*, maščeno vino.
Scheinwerk, *das*, delo na videz, na oči.
Scheinweisen, *das*, zmišljeno, videzno bistvo.
Scheinwiderfönnig, *f.* Paradox.
Scheinwohl, *das*, dozdevna, domišljena blagovitost.
Scheinwunder, *das*, dozdevno čudo.
Scheinwurm, *f.* Scheinläufer.
Scheinwurzel, *die*, korenini podobni izrastek.
Scheinzahlung, *die*, plačilo na videz.

Scheinzornig, *adj.*, na videz jezen.
Scheinzüchtig, *f.* Scheinkeusch.
Scheinzüchtigkeit, *f.* Scheinkeuschheit.
Scheißbeere, *f.* Kreuzbeere.
Scheiße, *die*, (*vulg.*), drista, sranje, hitrica, driskavica, sracka, lijavica, *f.* Abführen, Bauchfluß, Durchfall.
Scheißen, *v. n. u. a.*, (*triv.*), srati; von Kindern, kakati*; usrati se, posrati se, osrati se, podelati se, okidati se (*Gutsm.*), izprazniti se; *poln.* lojnić.
Scheißer, *der*, (*niedrig*), osrane, usrane, usranec, osranec.
Scheißerei, *die*, sranje.
Scheißerin, *die*, usranka.
Scheißhaus, *das*, *f.* Abtritt; (*poln.* sra-zyniec).
Scheißkraut, **Scheißmelde**, *f.* Nachschleide.
Scheit, *das*, ein Stück gepaltenes Holz, Brauchholz, poleno, *dim.* Scheitchen, polenec; kaljanica; noch kleiner, polenčice, a. polenček; *Scheite* schlagen, razpoleniti, spoleniti, poleniti (*V.*), *gew.* razcepiti, cepiti derva, klati; wenn nur zwei *Scheite* aus einem Holze entstehen, heißt im *Slov. n. V.* jedes davon, *plat*, *dim.* platić; und Holz auf zwei solche *Scheite* schlagen, platićiti; *Böttcher*schheit, *špenta**, *doga*; solche *Scheiter* machen, krojiti, klati les za doge; ein brennendes *Scheit*, ogorek, glavnja; ein *Span* überh. *f.* dieses; *Scheit* der Wallenbinder, *f.* Packstoff; bei den *Bäckern*, *f.* Kerlschheit; *f. a.* Grabshheit; ein *Strichel*, *štraca**; in *Scheiter* gehen, na kose razbiti se (od ladij).
Scheite, *die*, *f.* Schente.
Scheitel, *der*, a. *die*, teme (in *all. sl. M.*), bei *Gutsm.* verh., verhotec glave; von der *Fuß*sohle bis zum *Scheitel*, od glave do nog; od nog do glave; er berührt mit dem *Scheitel* die Sterne, (*vulg.*) zvezde klati, v zvezde drega, zvezde obira; *fig.* auch für Kopf, glava; der Berge *Scheitel*, verh., slame; bei den *Sternen*, *f.* Scheitelpunkt.
Scheitelbein, *das*, temenska kost, kost temenica, lubanja.
Scheitelfläche, *die*, planjava, verh. gore, kompolje, slame.
Scheitelgeschwulst, *das*, otekline na temenu.
Scheitelhaar, *das*, temenski lasje, lasjo na temenu.
Scheitelkreis, *der*, navpični krog, krog navpičnik †.
Scheitellinie, *die*, navpična čerta, navpičnica †.
Scheiteln, *v. a.*, *das* Haar, lasse razcesati, cesati, od temena na obe strani razdeliti jih, lasse precititi; *v. r.*, polagati se na obe strani glave.
Scheitelpunkt, *der*, nadglavnik †, versnik †, zenit*, navpičnik †, nadglavna pika.
Scheitelrecht, *adj.*, pokončen, navpičn, vertikalen*, nadglaven (*russ.*), *poln.* prostopady, *böhm.* kolmy; *adv.*, navpik.
Scheitelwinkel, *der*, nadglavni, temenski kot, azimut*.

Scheiterhaufen, *der*, gemada. (nach dem *Altst.* gramada, gramada derv; im *Böhm. n. Poln.* gramada, haufen überh.), lomača (*V.* und *serb.*), *n.* *Gutsm.* stog derv, bei *M.* germača, naton, *russ.* koster.
Scheitern, *v. n.*, von *Schiffen*, razbiti se, zdrobiti se, razlomiti, streti se, razkrušiti se; nicht gelingen, spodoleleti, spoderkniti komu; ne iti po sredi, ne udati se, ne podati se; *f.* Vereiteln, Mißlingen; *v. a.*, razbiti, razbijati, razkrušiti, krusiti (ladijo, od viharja).
Scheitlöche, *die*, plavišce, plaviše, plavivnica derv.
Scheithauer, *der*, dervar, kdor derva cepi, cepivec.
Scheitholz, *das*, derva, *pl.*, polenje, *coll.* polena, *pl.*
Scheitmaß, *das*, polenska mera.
Scheitweiler, *der*, kopa iz cepljenih polen in ne iz oblikovih (Klöppelweiler).
Schel, *adj.*, für: schief, *f.* dieses; schielend, äkelnd, äkilast; *fig.* schel zu etwas sehen, gerdo, hudo, krivo, poprek, po strani, pisano gledati koga, kaj, brezasto gledati, zavidljivo, nevosšljivo gledati, zavidljiv, gerdogled, nevosšljiv, nevosšljiv; siehest du darum so schel, daß ich so gütig bin, (*Matth.* 20, 15), jeli tvoje oko hudobno, da sim (jez) doher?
Schelh, **Schelh**, *f.* Schrag.
Schelbe, *f.* Schälbe.
Schelfe, *die*, von *Repseln*, lupek, olupek, lupina; *dim.* Schelfchen, lupinea; von *Erbsen*, Bohnen, walschen Nüssen, luscina, luscina, rebina (von Nüssen), *f. a.* Schale.
Schelsen, **Schelfern**, **Schilsen**, *v. a.*, olupiti, lupiti, olusćiti, olusiti, lusćiti, lusiti, majiti; *v. r.*, sich schelfen, lupiti se, majiti se, *f. a.* Schälten.
Schelladler, *f.* Entenadler.
Schellapfel, *der*, terdikasto jabelko.
Schellagt, *die*, topa sekira za razbijanje solnih grad.
Schelle, *die*, *n.* *V.* kragulj, kregulj, *dim.* kraguljec, (nar. pes. u. a. *böhm.*), kraguljček; *n.* *Gutsm.* u. *M.* hingegen kragulja; *gew.* zvonec, zvonček, zvenčkulja; *f. a.* Klingel; *Mauschelle*, zausnica, klappousnica, klofuta, klofernica, *f.* *Mauschelle*, *Threize*; in der deutschen *Carie*, *v.* *Gutsm.* kufa (?), nach dem *Böhm. n. Russ.* bobni, *poln.* dzwonka (zvonka); *Handschellen*, Fußschellen, lesiec, *pl.*, okovi *pl.*, pota.
Schellen, *v. n. u. a.*, mit *Schellen* klingen, zavcnkljati, zvenckljati, zazvonckati, zvonckati, cingljati (*V.*), žingati (*V.*), bei *M.* kraguljiti; ein wenig *Schellen*, pozvonckati, pozvenckljati; *Schellen* wohnen kommen, prizvenckljati, prizvonckati kam; eine Zeit hindurch *Schellen*, prezvonckljati; es schellet jemand an der *Thür*, nekdo pri vratih cinglja, zvencklja, zvoncka; *f. a.* *Berschellen*.
Schellen, *das*, zvonckanje, zvenckljanje, *n.* *M.* kraguljenje.
Schellend, *adj.*, zvonckajoč, zvenckljajoč.

Schellenband, *das*, ovratnik, mariže z zvončki ali kraguljci.
Schellengeläut, *das*, žinganje, (*V.*), zvenckljanje, zvonckanje, kraguljckanje; konjska oprava z zvončki.
Schellengerassel, *das*, škrabotljanje z zvončki.
Schellenhalsband, *das*, *f.* Schellenband.
Schellenlappe, *f.* Narrenlappe; einer *Schelle* die *Schellenlappe* anhängen, v smeh pripravi.
Schellenkang, *f.* Schellengeläut.
Schellenkranz, *der*, kraguljec (*a. böhm.*).
Schellenlaut, *f.* Vorlaut.
Schellennetz, *das*, mreža z zvonckam.
Schellenpferd, *das*, konj z zvončki okoli vratu.
Schellensack, *f.* Klingelbeutel.
Schellenschlitten, *der*, sani s kragulji, z zvončki.
Schellente, *f.* Löffelente.
Schellenwert, *das*, reč z zvončki.
Scheller, *der*, žingavec, zvonckavec; *f. a.* Scheltwort; Waldrabe.
Schellerbse, *f.* Paletbse.
Schellisch, *der*, (*Gadus aeglesinus*), (*poln.*) lupao, *russ.* vahuja.
Schellsichauge, *das*, serpo oko.
Schellhammer, *der*, železni bet za razbijanje, kresanje kamenja.
Schellharz, *das*, smola, ki se cedi iz omajene smreke.
Schellhengst, *der*, Schellhengst, pastuh, celak, žrebec, *f.* Beschäler.
Schellkraut, *das*, (*Chelidonium majus*), lastovičica, kervomočnica, rudeći mleček, krivljek, draznica (*Jan.*), grenica, krawje zeliše; (*Chelidonium minus*), bradvičnik.
Schellung, *die*, zvonckanje, stres, pretres kosti.
Schellwurz, *f.* Schellkraut.
Schelm, *der*, in der gelindern Bedeutung, *f.* Schalk; Betrüger, pravi ptič, zrel ptič, goljuf, tat, pregnance, prepekan in neposten clovek, premedence, presnetoč; im härtesten Sinn, sramotnik, hudobnik, hudodelnik, zum *Schelm* machen, čast odvzeti, odsoditi; ein *Schelm* der weggeht, malopriden je, kdor odide, nesnaga je; ohne allen *Schlimmen* Begriff, nabore, (*poln.* nieborak); armer *Schelm!* uboga reva! revez, ubog terpin!, sromak; ein *Schelm* betrügt den andern, nach dem *Poln.* naletet je svoj na svojiga; zadela je kosa na kamen; ein *Schelm* beruht sich auf den andern, cigan zapričuje svoje otroke (*poln.*); wie ein *Schelm* handeln, po eigansko, goljufno delati; ein *Schelm* kennt den andern, (po)zna svoj svojiga; (*böhm.* u. *poln.* selma).
Schellmauge, *das*, svito, zvijačno oko.
Schellmahl, *der*, *fig.* (*Dupe*, *franz.*), clovek, kogar zvijačniki za norca imajo, za nos vodijo, goljufanec.
Schelmeln, *Schelmeln*, *v. n.*, slepariti, ukajati ljudi, zvit ptič biti, imeti jih za ušesi,

znati voó kakor hruške peóí; v. a., f. Schinden.
 Schelmenauge, f. Schelmauge.
 Schelmengras, das, ostrica.
 Schelmenjinn, Schelmenprache, f. Schelmsinn, Schelmsprache.
 Schelmerci, die, in der gelinderen Bedeutung, als Eigenschaft, premedenost, zvitost, zvijačnost, prepekanost, roónost, druge za nos voditi in slepariti; Schelmereten im Kopfe haben, imeti jih za ušesi, za tilcam, zvite imeti v glavi, zvijače.
 Schelmgeseht, das, obraz zvijačnika, prepekaniga cloveka.
 Schelmgeseht, das, zvita derhal.
 Schelmisch, adj., goljufen, ukanljiv, zvit, zvijačen, prepekan, premeden, presnet, zvit, kakor geróca; schelmisch lächeln, v pest, po strani muzati in smojati, v klobuk smejati se; ein schelmischer Mensch (im harten Verstande), hudobnik, hudovoljuik, goljuf.
 Schelmede, die, zvite, zvijačne besede.
 Schelmjinn, der, f. Schelmerci (als Eigenschaft); er ist voll Schelmjinn, ima jih za ušesi, zrel pticek je.
 Schelmsprache, die, tatinski, rokovnaški jezik, zvijačni jezik.
 Schelmstreich, der, Schelmstück, das, Schelmstückchen, zvita, premedena, presneta (namr. reč), zvijača; f. a. Schelmerci.
 Schelmsucht, die, f. Neid; gerdogledost, krivoglednost, nevošljivost, zavidljivost.
 Schelmsüchtig, adj., gerdogleden, krivogled, hudogled, nevošljiv, zavidljiv, zavidin; f. úbr. Neidisch, ein Schelmsüchtiger, hudogledec, gerdogledec, gerdoglednik, zavidnik, zavidljivec, nevošljivec; eine Schelmsüchtige, hudoglednica, gerdoglednica, zavidljivka, nevošljivka.
 Schelmsüchtigkeit, die, gerdoglednost; f. Neid, Schelmsucht.
 Schelms, in 3ßg., sramotivni, zmérjavni.
 Schelmsbar, adj., (veralt.), ozmérljiv.
 Schelmsbrief, der, zmérjavno, očitavno pismo.
 Schelte, die, okrog, gerde besede, zmérjanje.
 Schelten, v. n. u. a., waidm., zavekati, oglasiti se (od zverjadi); Einen unschuldig schelten, izroci, razglasiti, da je kdo nekriv ali nedolžen; er läßt sich einen gnädigen Herrn schelten, mora se mu reči: zlahtni gospod; fluchen, kleti, preklinjati, hudičovati, šentovati; man kann es weder loben noch schelten, ne more se ne hvaliti ne grajati; auf jemand schelten, auch, einen schelten, koga zmérjati, okregati, kregati, osteti, ostevati, opsovati, psovati, obrati, obrirati, resniec beliti mu, obregniti se, zarezati, rezati na koga, poln. lajati; er mag immerhin schelten, wenn er nur gibt, naj goderja, de le da; naj reži, da le kaj spod paleca spusti; den ganzen Tag schelten, ves dan prerentaciti, presentovati, prehudovati se; Jemand einen Dieb schelten, obtatiti koga, s tatam pitati ga, tatvino oponašati,

reóí da je tat; in der Bibel auch für: Besehlen, Einschürfen; f. a. Beschimpfen, Schmahen.
 Schelten, das, zmérjanje, kreg, preklinjanje, oponašanje, grajanje, sramotenje, gerdenje.
 Schelter, der, gerdivec, zmérjavec, oštavavec, obravec, psovavec; f. Fensterladen, Schieber.
 Schelterin, die, hudičovavka, šentovavka, zmérjavka.
 Schelstchrist, die, sramotivno pisanje; f. Schelmsbrief.
 Schelmsucht, f. Schmähsucht.
 Schelmswort, das, nadevek, zdevek, graja, zmérjavka, zmérjanje, gerda, sramotivna beseda, kletvica (Jarn.), kletvina (Berwünschung).
 Schema, das, izgledni obris ali načert, vzor (nach and. D.), obrazeo (russ.), izgledek.
 Schematisch, adj., obrisen, po, v načertu, v obrazoih.
 Schematisiren, v. a., v načertu ali obrazu razloziti, razkladati.
 Schematismus, der, šematizem*, etwa razklad, razkaz; f. a. Schendrian.
 Schemel, u. ff. der, f. Schamel u. ff.
 Schemen, der, f. Schatten, Schein; Larve (woher das sloven. šoma?).
 Schemper, der, patoka olova.
 Schent, der, Mundschent, točaj, točivec, nalivac, kerómar; überh. prodajavec na drobno; ein Schent Bier, bokal ola; Schent sein, kerómariti, na drobno prodajati.
 Schentbar, adj., dober za dar, za darilo, podarljiv, dariven; von Wein, Bier u. s. w., etwa točljiv, kar se sme točiti, prodajati; nastavljen, na óepu.
 Schentbarkeit, die, etwa podarljivost, točljivost.
 Schentbier, das, točeni ol.
 Schente, die, točivnica, pivnica, keróma (kommt im Altst. und in allen lebenden slav. D. vor); f. a. Kneipe; Weinschente, vinska pivnica ali keróma; Bierschente, olova pivnica; Methschente, medióna pivnica; Salzschenke, prodajavnica soli; in die Schente gehen, pit iti, v oštarijo ali pivnico iti; als Trinkschente, f. Krug; die Schente auftrinken, komu na zdravje piti.
 Schentel, der, für Lende und Hüfte, f. diese; der Theil von der Hüfte bis zum Knie, der große, obere Schentel, stegno, dim. stegenec; nach Andern auch bedro; der kleine oder untere Schentel vom Knie bis zum Fuße, golen, golenek; beides auch noga (eig. Fuß), Schentel eines Zirfels, noga; beim Winkel und Dreieck, rama, bok; im Weinbauge, poganjok; sich den Schentel verrenken, bedro, stegno zmakniti, zviniti si; dieß Schentel habend, stegnat, bedernat.
 Schentel, in der 3ßg. nach dem Altst. u. Böhm. stegnjai, ja, je, bederni, stogenski (V.), — stegna.

Schentelader, die, bederna žila (privodnica u. odvodnica).
 Schentelansang, der, pritiček, podaljsek stegna.
 Schentelbein, das, bederna kost ali piščal; stegno.
 Schentelbinde, die, bederna ali stegnja povezka f.
 Schentelblatt, das, kos konjske oprave, ki visi po stegnu.
 Schentelbruch, der, zlomljena bederna kost, zlomljeno stegno; (Hernia inguinalis), polocinska kila.
 Schentelgeleht, das, kolkov, bederni sklep, sklep stegna.
 Schentelhöhle, die, kolkova šiška (V.).
 Schentelig, adj., stegnat, bedrat; ungleich schentelig, zbedran (V.).
 Schentelknochen, f. Schentelbein.
 Schentelmuskel, der, bederna miška.
 Schenteln, v. a., schön geschenkt, lepih stegen, beder.
 Schentelnerbe, der, bederna čutnica.
 Schentelrasch, adj., berzonog, urnih, hitrih, naglih nog.
 Schentelschmerz, der, bei den Wöchnerinen, terganje v stegnu.
 Schentelverrenkung, die, zmaknjeno, zvinjeno stegno.
 Schentelwurzel, f. Hüfte.
 Schenten, v. a., einen flüssigen Körper gießen, herreichen, im Kleinen verkaufen, točiti, na prodaj imeti, na drobno prodajati, kerómariti; einschenten, natočiti, natakati, naliti, nalijati ober nalivat; einem Rinde schenten, podojiti dete, dati otrok sesati; mientgeblüh geben, podariti, dariti (russ.), darovati (altst.), pokloniti (serb.), dati komu (brez plačila ali vraóila, zastonj, tako), podeliti, deliti; Einem seine Freundschaft schenten, izbrati si koga (za) prijatla; freigebig erlassen, odpustiti, odpustati; die Strafe schenten, priznati komu, kazen odpustiti; das Leben schenten, življenje pustiti; Glauben schenten, vero dati, dajati, verjeti; wenn uns Gott das Leben und die Gesundheit schentt, óe nas Bog žive in zdrave ohrani, óe nam Bog zdravje da; das ist die nicht geschenkt, to boš se plačal, ta ti ni odpustena; alles schenten, vse podeliti.
 schenten, das, f. Schentung.
 Schentenamt, das, točajstvo, služba točaja.
 Schenter, der, darovavec, darivec, podarivec, delivec.
 Schenterin, die, darovavka, darivka.
 Schentfass, das, hladivna posoda.
 Schentgerichtigkeit, die, kerómarska pravica, pravica, vino, al i. t. d. točiti, pravica točenja.
 Schenthaft, f. Freigebig.
 Schenthaus, das, f. Schente.
 Schentkannne, die, veró, v kteriga se vino nataka.
 Schentkeller, der, klet, kjer vino ali ol točijo.

Schentmaß, das, točivna, pitna mera, kerómarska mera.
 Schentrecht, das, f. Schentgerechtigkeit.
 Schentstatt, Schentstätte, Schentstube, die, točivnica; f. a. Schente.
 Schentsteller, f. Credenzsteller.
 Schentstich, f. Credenzstich, bei Gutm. postranica, nach dem Russ. postavec pičajni.
 Schentung, die, daritev, darovanje; das Geschenk selbst, dar, darilo, serb. poklon; dim. darek, darilce; eine Schentung machen, f. Schenten; Schentung unter Lebenden, daritev med živimi; auf den Todesfall, na primerljaj smerti; Schentung der Strafe, odpustenje; f. a. Erlaß.
 Schentungß, in 3ßg. daritin.
 Schentungßbrief, der, daritno pismo, poln. list darowny.
 Schentungßkunde, f. Schentungßbrief.
 Schentungßvertrag, der, daritna pogodba, pogodba (zastran) daritve, darovanja.
 Schentwein, der, nastavljeno vino, točeno vino.
 Schentwirth, der, kerómar, gostivnicar; f. Schent.
 Schentwirthin, die, kerómarica, točivka.
 Schentwirthschaft, die, kerómarstvo, kerómarija, točenje vina.
 Schepern, v. n., (öst. Prov.), ropotati, rožlati.
 Schepf, f. Pfannenstein.
 Schepfer, f. Fließ (Bließ).
 Scher, f. Wankwurf.
 Scherbaul, die, bei Blechhämmern, plošcevinarska klop (z velikimi skarjami).
 Scherband, das, an der Deichsel, oglavnik.
 Scherböhen, das, čopinica.
 Scherbe, die, črepnja, čepina, črep (Gutm.), črepnja, bei Gutm. auch črepinja; in Scherben zerfallen, na kosec razbiti se; ein solches zerbrechliches Gefäß selbst, lonec, piškrec, kahla*.
 Scherbeden, das, brivska skledica.
 Scherbel, f. Scherbe.
 Scherbenartig, adj., črepinast.
 Scherbenblume, die, ovelica v lonci.
 Scherbenberg, der, kup, groblja črepin.
 Scherbenbüchse, adj., suh kakor čepina.
 Scherbengericht, das, (ostracismus), ostracizem, sodba črepna ali lupinska (t. j. na ostrizne lupine zapisana).
 Scherbenewäß, das, rastlina v lonci.
 Scherbenklob, der, črepni arsenik, črepna mišnica.
 Scherbenvoll, adj., čopinat.
 Scherbenurtheil, f. Scherbengericht.
 Scherbret, das, suovavnica (V.).
 Scherbüchel, f. Schortendistel.
 Schere, die, (forsex), skarje ober skarje, pl., dim., skarjice pl., (bloß slov. u. kroat., in andern slav. D. nozice, pl.), mit der Schere abschneiden, odstriciti, striciti; Wollschere, nach Gutm. strizalo (strigalo?); der Laut der Schere, škero, škereniti; sich mit der Schere schneiden, ustriciti se; Klippe (im

suniti, sovati, makniti, pomakniti, pomikati, pahnti, pahati, bezniti, bezati; den Riegel ins Loch schieben, zariniti, zasuniti pah; etwas in die Tasche, in den Mund schieben, vtakniti, vtakati v —; djati, devati v —; ein wenig schieben, posuniti, poriniti, popahniti, potisniti, pognati; schiebe den Stein an die Mauer, pomakni stol k zidu; Brod in den Ofen schieben, kruh vsaditi, vsajati, v peč devati; bei Seite schieben, na stran pahnuti, suniti, dregniti (beides mehr: stosen), odriniti, odrivati, odmakniti, odmikati, odstraniti; in die Höhe schieben, vzdigniti, vzdigovati; vor sich her schieben, pred sabo pahati, tirati; die Dörsen schieben, voll vlečejo (z glavo); Einem etwas ins Gewissen schieben, na vest pustiti, puščati, pušati; von sich schieben, einen Rath, Antrag, f. Ableshen, Verwerfen; etwas auf die lange Bank schieben, odložiti, odlagati, pod uho pntakniti, zatezati; f. a. Kauf; eine Arbeit von sich schieben, umakniti so delu, ogniti se ga; die Schuld auf Jemand schieben, koga kriviti, dolžiti, krivico (krivnjo) na koga spahniti, zverniti, zvracati, zvaliti; auseinander schieben, razmakniti, razmikati; die Unterlage wegschieben, spodriniti, spodrivati; hinzu schieben, primakniti, primikati; geschwind essen, hitro tlačiti, zmasiti, masiti v usta; Einem in den Saß schieben, na led posaditi; Kegel schieben, kegljati*, keglje (in St. angebl. kuke) podirati, pobijati; die Kugel schieben, kuglo * zatočiti, takati, kataljati; v. n. von Pflanzen, zrasti, rasti (vidno) če dalje visi, kviško pognati, gnati; ein Thier schiebt, zgubi, gabi (perve) zobe, premenjati zobe, russ. u. poln. roniti zobe; im Geheu schieben, z glavo naprej visečo mahati, s pribuljeno glavo podvizati; a. pomikati se; v. r. sich schieben, zveziti, veziti se.

Schieben, das, pomikanje, pahanje.
 Schieber, der, eine schiebende Person, pahač, pomikavec, takljač; Schieber eines Karrens, f. Karrenschieber; Schiebeschiff, na rogeh vozni vol; Werkzeug, Brotschieber, flache Schaufel, loper; Kohlschieber, kleine, flache Schaufel, veslica; eine Art von Deckeln, die zugeschoben werden, auch der Riegel, zapah, zasunek; zapor, zapornica, zatvornica; fowulstische Krankheit der Pferde, vertoglavje, tšavka (Bl.); in den Sägemühlen der Hasen, welcher das Steigrad fortzieht, u. V. pralica, ob. veliki podajavnik, podajač; ein Stöpsel, zamašek, zatiček, zamaha; sploh premi kljiv kos kake zložene reči.

Schieberin, die, pahavka.
 Schiebeling, f. Pfifferling.
 Schiebewand, die, f. Conliffe.
 Schiebschiff, Schiebepuffer, Schieblassen, Schiebade u. dergl., f. Schubschiff, u. f. f.
 Schiebkarren, der, Schubkarren, Schiebeck, mit einem Rad, tačka (in allen slav. B.), kolura*, u. Gutem samotežnica, samokolnica (M.), taljiga, tolga (M.), (vergl.

das russ. teljega, telžka), grad (M.), f. a. Karre, Karren.
 Schieblarner, f. Karrenschieber.
 Schiebling, der, gnance.
 Schieblingscongnation, die, zaznamek, spisek gnancov.
 Schieblingsconvoj, der, spreved, odprava gnancov.
 Schieboch, der, f. Schieber.
 Schiebschiff, f. Regelschiff.
 Schiebriem, der, tackarski jermen, obravnica (Pot.).
 Schiebschiff, der, mavha, žop.
 Schiebschiff, die, bei den Stromschiffen, drag (V.); in den Schneidemühlen jene Stange, die in den Zahning eingreift, podajavnik, (V.); maček (Zal.).
 Schiebschiff, die, premikhive dveri ali duri.
 Schiebschiff, die, eize, pl., (Jan.), grad (Jan.).
 Schiebschiff, das, podajavna, pomikavna pripravna.
 Schiebschiff, f. Fürchterlich; Zornig.
 Schiebschiff, das, pogodna bukve.
 Schiebschiff, f. Weibere.
 Schiebschiff, der, odločni, razločivni saht*.
 Schiebschiff, adj., spraven, miren in prijenjliv.
 Schiebschiff, das, ločno znamenje, mejnik.
 Schiebschiff, f. Schiedmaner.
 Schiebschiff, der, meja.
 Schiebschiff, Schiedsmann, Schiedsrichter, der, rasonni moč oder moč šlechto, rasonnik, izbrani ali poljubni (u. im Poln.) sodnik. bei Gutsm. rasonnik, posrednik oder urednik (Mittelsmann), mirivec (Zitendrichter).
 Schiebschiff, das, rasondinja, poljubna ali izbrana sodnja, f. über. Schiedsrichter.
 Schiebschiff, adj., rasonden, rasonden, — rasondnika; Schiedsrichterliches Amt, rasondstvo, služba, opravilo rasondnika ali izbrauiga sodnika.
 Schiebschiff, der, rasondja, sklep rasondnika ali izbrana sodnika.
 Schiebschiff, der, kamen mejnik.
 Schiebschiff, die, rasondno pismo.
 Schiebschiff, f. Scheidung.
 Schiebschiff, f. Scheidewand.
 Schiebschiff, adj., von der wogerechten oder rechten Linie abweichend, nagnjen, visoč, straneč, naklonjen; in andern slav. Dial. kos; adv. napošev, pošev s šujco, poškal (St.), po strani; f. a. Quer; schief gebogen, zvézen, végest, povézen; in schiefen Richtung, Linie, napošev, poprek; schief Säule, nagnjen, visoč steber; die Fläche ist schief, plosa ali planjava visi, je viseča, položna, naklonjena, nagnjena; schief gehen, po strani iti, hoditi; ein schiefen Winkel, naklonjen ogel, russ. kosoj ugol; Einem schief ansehen, koga po strani, vprek, krivo pogledati; der Wagen hängt schief, voz strani (straneti, in diesem Sinne gebrauchlich); trumm, kriv; ein schiefes Maul, krive usta,

fig. merda, zmerdljeh, namerdek; schief schreiben, pisati navdol ali navgor, ne naravnost; schief denken, krivo, napak, napčno misliti, krive, napak, napčno misli ineti; ein schiefes Blatt, na eui plati širji pero; schiefes Wind, skorej nasprotni, stranski veter; die Sache geht schief, slabo kaže s to rečjo; reč gro napčno, gre rakovo pot, se je jela kaziti; schief anfangen, napak, na robe začeti kaj; das Urtheil ist schief, sodba ta strani, je napčna; etwas schief nehmen, zameriti kaj; za zlo vzeti; schief machen, zveziti, veziti; einen schiefen Verstand haben, prekast biti.
 Schiebschu, das, švedrasta noga; švedra.
 Schiebschu, adj., švedrast, krevljast, krivonog; ein Schiebschuh, eine Schiebschuhe, švodra, krevlja.
 Schiebschu, der, f. Brecheisen.
 Schiebschu, die, naklonjenost, nagnjenost, voga, povéznost, krivina, (fig. Krümmung), serb. kosina, kosost; Schiebschu des Urtheils, nagnjenost, f. über. Schief.
 Schiebschu, der, überhaupt, reč, ki se lupi, plati; platič, plena (von Eisen), šbra*, am Kopfe, lusk, luskina; (argilla schistus), eine Steinart, u. V. skril u. skril. u. and. skerl, skerli, bei Gutsm. hingegen skerlo, im Böhm. skridla, (— skridla) u. skridla, poln. kurni kamen, šupek, russ. slanec, u. Sul. serb. skriljavac; Switter, f. diesee; sich einen Schiebschu in den Fuß treten, terčico v nogo zadreti si; einen Schiebschu auf Jemand haben, f. Groll; f. a. Muff.
 Schiebschu, der, skrilnata golna.
 Schiebschu, f. Granblau.
 Schiebschu, der, skrilni lom (V.), jama, kjer skril lomijo ali rujejo.
 Schiebschu, das, skrilnata streha; ein Haus mit einem Schiebschuh, s skriljo ali platičem krita hiša.
 Schiebschu, der, krovec, ki strehe s skriljo krije.
 Schiebschu, das, bei den Grobschmieden zum Abhanen der Schiebschuhne, skrilnik f.
 Schiebschu, f. Granblau.
 Schiebschu, das, skrilna žila.
 Schiebschu, das, skrilna goru.
 Schiebschu, das, skrilno kamenje.
 Schiebschu, der, platičasti mavec.
 Schiebschu, f. Granblau.
 Schiebschu, der, krovsko kladvo.
 Schiebschu, der, skrilar; kdor skril ruje.
 Schiebschu, adj., skrilast; plenast, platinast.
 Schiebschu, adj., skrilnat; plenat; fig. unwillig, zaderikast, emern; f. a. Zornig.
 Schiebschu, die, skrilni ogel, u. Sul. ugah skriljavi.
 Schiebschu, der, skrilna lega.
 Schiebschu, die, prekla za skrilnato strecho.
 Schiebschu, der, skrilasti lapor.
 Schiebschu, v. n., brunnen, zadirati, zaderikast, zaderikav biti, godernjati za vsako reč; v. r., sich schiefen, razkrojiti, krojiti

se, splatiti, razplattiti, plattiti se; von der Haut, lüschti se, lupiti se, razpokati se, pokati, kalati se, klati se.
 Schiefernagel, der, stresnik, ki se rabi pri skrilnatih strehah, zebelj skrilnik f.
 Schiefernere, die, skrilna obiat.
 Schiefernplatte, die, skril. skril. skrilna plošca, ploša.
 Schiefernucider, der, Schiefernspalter, skrilar, kdor skril reze, kroji, kolje.
 Schiefernstein, der, nach V. skrilnik, f. u. Schiefer.
 Schiefernsteinen, adj., skrilen.
 Schiefernsteinprobe, die, skušanje skrilnika (v ognji in vodi).
 Schiefernstein, das, skrilni čertnik.
 Schiefernstein, das, kos skril.
 Schiefernstein, die, skril. skrilna ploščica ali tablica.
 Schiefernstein, der, skrilasta, laporjeva glna.
 Schiefernstein, der, skrilna miza.
 Schiefernstein, f. Hornstein.
 Schiefernstein, das, najlionišvinsvencabeloba.
 Schiefernstein, der, zob drobeč, ki se lupi in plati; bei Ferkeln, nach dem Böhm. volčji zob und podzobec.
 Schiefernstein, f. Schiebschu.
 Schiefernstein, die, poveznost, vegavost, napoševnost, fig. napčnost; napčno delo; das ist wieder ein Beweis von der Schiefernstein seiner Ideen, to zopet izpričuje, kako krive, napčne misli ima.
 Schiefernstein, der, glava po strani; strano-glavec, f. a. Querlopf.
 Schiefernstein, f. Andreaskreuz.
 Schiefernstein, der, poprečni, postranski tek.
 Schiefernstein, der, prekastil človek.
 Schiefernstein, f. Winkelmaß.
 Schiefernstein, das, krive usta; krivoustnež.
 Schiefernstein, adj., krivousten, s krivim gobcam.
 Schiefernstein, die, krivi, zaviti, po strani nos.
 Schiefernstein, adj., krivonosa.
 Schiefernstein, adj., podolgasto okrogel, zavito okrogel.
 Schiefernstein, das, bolezni, po kateri kdo reči zavite, naklonjene vidi.
 Schiefernstein, adj., z nagnjenim ogram.
 Schiefernstein, f. Schel, Schief; schiefen, skrilast, skilec, prekast.
 Schiefernstein, das, prekast, skilasto oko; krivogled. kdor križeni gleda.
 Schiefernstein, adj., skilast, križem gledajoč, skilec, prekastil oči, krivook, kroal, križogled, am besten nach dem Poln., Ruth. u. Serb. (razrok verhältnißlich für razok) razok; ein Schiefernstein, skilec, krivogled (V.); eine Schiefernstein, skila.
 Schiefernstein, v. n., bei nicht gleichläufigen Achsen der Augäpfel sehen, križem gledati, skiloti, (böhm. skuliti u. šilhati, hing. b. Vuk skiljiti, blingeli), navskriž, po strani, krivo gledati, poln. šwindrom patrzec, z boku patrzec; er schiefelt, skili, je skilast, križem gleda; seitwärts ansehen, a. als v. a., prekast,

popreko, po strani gledati; potuhnjeno gledati, iz pod očesa, po strani, skrivaj pogledovati za kom, zabodeno gledati; schillern von Farben, spremanjati se, spremanjavati se, russ. otivat, f. a. Schillern; das Urtheil schielt, razsodek strani, je napčen.

Schleud., f. Schiellängig.

Schleuder, der, skilec, krivogled, kroat. križogledac.

Schleuderin, die, škila, škilavka, krivogledka.

Schleuder, das, po strani nho; ein mit einem solchen Ohr, stranouh.

Schlem, f. Schemen.

Schlemann, der, prvi pomočnik kormancov, šiman*.

Schlenbein, das, (tibia), das starke Vorderbein des Unterschenkels, golen, (a. *altst.* u. in *all.* *leb.* *sl.* *M.*), golenica, pišcal (od kolena do pete); das kleinere hintere Bein des Unterschenkels, (fibula), f. Wadenbein, meēna kost ali cev; u. *V.* pišcal, pišal, welches jedoch ein Nehrbein überhaupt bedeutet.

Schlenbeinfläche, die, plošca golenja.

Schlenbeinmüſel, die, miška golenja.

Schlenbeinerve, die, cutnica golenja.

Schlenbeinſtagader, die, žila privodnica golenja.

Schlene, die, Kadšiene, sina*, (a. in *and.* *sl.* *D.*), bei *Gutm.* und im *Serb.* sinja; ein Bretchen, desšica; bei den Töpfern ein kleines flaches Brett, die Töpfe damit von außen zu ebuen, dilja, sie von innen zu ebuen, kuhavnica; bei den Siebmachern die langen, dünnen, hölzernen, biegsamen Riemen, woraus die Siebe geflochten werden, vitra; an Körper, f. Schlenbein; Garnisch, f. Armschiene; Weinarnisch; bei den Wundärzten für Weinbrüche, sprilla*, desšica, *poln.* und *Russ.* tubek; bei den Drechselern die Lehne, worauf sie sich beim Drehen stützen, palica, naslanjak, a. sprilla.

Schlenen, f. Schieneneisen.

Schlenen, v. a., okovati, okovavati n. pr. kolo, sine pribiti, nabiti, ein gebrochenes Bein, v sprilke ali desšice djati, devati.

Schlenendurchschlag, der, prebijac za probiranje sin.

Schleneneisen, das, sine, *pl.*, zeležo za sine.

Schlenenfaß, das, in den Hüttenwerken, koš, košara, košarina za ogje.

Schlenenknochen, der, f. Schienbein.

Schlenennagel, der, Schienennagel, sinjak, zebelj za sine.

Schlenenröhre, die, Wadenbein, meēna pišcal, pišal.

Schlenenruthe, die, bei den Webern die Reite hinter den Rammblättern quer durchs freuzend, škarje *pl.*; die weitem Ruthe heißen u. *V.* čepioi *pl.*

Schlenenkämpel, der, f. Schienendurchschlag.

Schlenenfaß, f. Schienenfaß.

Schlenzange, die, klešce za prijemanje sin.

Schier, *adv.*, beinahe, bald, skori, skor, skorej, ravno de ne, malo de ne, malo manjka da ne, toliko da ne; a. blezo, ne mara de;

a. als *adj.*, ehemals für: plötzlich, schnell; jezt in *R. D.* eine schiere Haut, oista, bela in gladka koža; schieres Fleisch, zgol, samo meso jesti; schieres Holz, gladek les, brez gerö in herg.

Schieren, v. a., pospesiti; spodbosti, spodbadati; Milch schieren, f. Mühren; Eier schieren, pregledati, skušati, če so oiate; f. a. Rußen.

Schierhammer, der, gladvino kladvo (medizinarsko).

Schierling, der, (Cionta oder conium maculatum), trobelika (*Gutm.*), smerdljivec, mišjek, mišnik, stenčnik, mišje zelce, lajuš, *russ.* omeg; smerdljivi koren.

Schierlingß, in *Bfzg.* trobeličeni.

Schierlingßbecher, der, kapa trobeličniga soka.

Schierlingßblatt, das, trobelično pero.

Schierlingßgift, das, trobelični strup, trobelikovina†.

Schierlingßsaft, der, trobelični sok.

Schierschauen, f. Durchscheln.

Schieß, in *Bfzg.* strelai.

Schießampfer, f. Schafampfer.

Schießbar, *adj.*, ustreljiv, kar se more ustreliti.

Schießbedarf, der, Ammunition, streljivo, streljina, (t. j. smodnik in kugle ali zerna).

Schießbeere, f. Kreuzbeere, Faulbeere.

Schießbogen, der, strelni lok, samostrel.

Schießbrand, f. Brand.

Schieße, die, bei den Bäckern, lopar, dilja (*V.*).

Schießen, v. n., schnell dahin, daher fahren, eigentlich und figurlich sinitü, svigniti, svignati, puhiti, puhati, smukniti, smukati; das Wasser schießt vom Berge, voda dere, se lije z gore; vom Blut, uliti se, zagnati se, sikhiti, sikati, s curkam udreti se (iz rane), spustiti so, pocediti se močno; aus der Hand schießen, oepniti, pušiti iz roke; die Thranen schießen mir in die Augen, solze so mi stopile v oči, so me obfille; der Wein schoß ihn in den Kopf, vino mo je šlo v glavo; er kam geschossen, pritomastil je; prileteti, pridreti, priderviti; auf die Weute schießen, zagnati se, zaleteti se, zaprasiti se, zakaditi se, pognati se v —; schießen lassen, spustiti, spuščati (iz rok), popustiti; den Jügel schießen lassen, odjenjati, popustiti, spopustiti, popuščati uzdo; vom schnellsten Wachstum der Pflanzen, naglo rasti, zvihrati, vihrati, shobotati, hobotati; von den Bäumen, poganjati, odganjati; in die Höhe schießen, kviško pognati, gnati, rasti, f. a. Aufschießen; mit den Widen umher schießen, z očmi streljati (auch *serb.*); in Samen schießen, seme nastavljati; nach etwas schießen mit dem Gewehre, v kaj, po dem ustreliti, streljati; die Flinte schießt gut, ta puša dobro strelja, dobro nese; daljšo nose; v. a., eine schießende Bewegung geben, puhiti, puhati, zagnati, zaganjati, lučati, metati, spuščati, spuščati; vermittelt eines Schießgewehres, streliti, a. ustreliti, streljati, pokati; zornige Wif-

fe schießen, jezno pogledavati koga; blind schießen, v zrak ustreliti, brez kugle; fehl schießen, ne zadoti, memo streliti; scharf schießen, na ostro streliti, f. übr. Scharf; mit Kanonen schießen, s kannonami streljati; losdrücken, sproßiti pušo; nach der Scheibe schießen, v taröo streljati; er ist geschossen, hat einen Schuß, je prismojen, mahnjeu, terčen, prismojenej; prismoda, prismaknjen; in Zernand geschossen sein, zateleban, zaljubljen v koga; einen Graben schießen, jarek, rov rezati; in den Fuß schießen, v nuge streliti; sich eine Kugel vor den Kopf schießen, ustreliti se; Steine schießen, kamnje metati, lučati, zaganjati; einen todt schießen, ustreliti koga, (posvetiti komu); Erze und Berge, f. Sprengen; Wrod in den Ofen, kruh vsaditi, vsajati, v peč devati; Geld zusammen schießen, denarje zvreči, zmetati, zložiti, akup dati ali skupiti (mehr für: sammeln); a. metaje šteti dnarje; einen Bock schießen, z motovilam, z motiko, ustreliti, zmotiti se; mit dem Schießen zerlören, razstreljati, z strelam razdjati, podreti; eine Breche schießen, zid prestreliti, razbiti, prebiti, pretergati s streljanjem; die Sonne schießen, visokost solnea meriti (na morji); zur Genuge schießen, nastreljati se, pokanja naveličati se; wie viele Vögel hast du geschossen? koliko pticov si nastreljal; anschießen, f. bießen.

Schießen, das, strel (Schuß), streljanje, streljava, pokanje; ein Schießen halten, streljati zlasti v taröo (od kake družbe).

Schießer, der, strelee; f. a. Jäger; bei den Wäckern, vsajaveo (pri vojaških pekih).

Schießisch, f. Hornschiff.

Schießgat, das, strelna luknja.

Schießgeld, das, strelščina, strelšina; plačilo od nbito zveri.

Schießgerechtigkeit, die, pravica, streljati (na tujem zemljišö, zemljiši).

Schießgewehr, das, strelno orožje; puša, puška, samokres (Pistolle).

Schießgraben, der, mestni jarek, v kterem je mošöansko strelišöe, strelise.

Schießhaus, das, u. *Gutm.* strelnica (a. *poln.* u. *böhm.*), u. *V.* u. dem *Serb.* strelišöe, strelise.

Schießherd, der, gumno, kjer se ptiči s strelam zganjajo v mreže.

Schießhund, der, lovski pes, ki ostreljeno zverjad lovi; anspassen wie ein Schießhund, na uho vleci kakor hert, prav na tanko paziti.

Schießhütte, die, lovska koča.

Schießtarren, der, strelni lovski voz.

Schießflinge, f. Drahtmesser.

Schießkugel, die, kugla* iz puše streljena.

Schießling, der, švigla, dolgin; kar je hitro zraslo in shobotalo.

Schießloch, f. Schießkarte.

Schießmahl, das, znanenje, eilj, kamor se strelja.

Schießpferd, das, izučeni lovski konj.

Schießplan, der, ravno strelišöe, strelise, planja s strelisöem, strelisem.

Schießplatz, der, strelišöe, strelise.

Schießrögel, der, verächel, für Flinte, etwa pihavnik, zokavnik, štor (od puše).

Schießpulver, das, u. *and.* *sl.* *M.* strelni prah, u. *V.* smodnik, f. übr. Pulver.

Schießrecht, f. Schießgerechtigkeit.

Schießring, der, neko merilo za drat.

Schießröhre, die, zazigavna cev.

Schießscharte, die, u. *V.* strelna lina, lina za streljanje; strelna luknja, *russ.* bojnicia, *serb.* puškarica.

Schießscheibe, die, laröa (eig. ein Schild im *Poln.*, *Böhm.* u. *Russ.*, so wie in den *rom.* u. *german.* Sprachen u. a. im *Arab.*).

Schießspiel, das, strelua igra.

Schießstule, die, f. Schiff (bei den Webern).

Schießstaud, der, aus welchem die Schüßen nach der Scheibe schießen, stališöe, stališe (*V.*).

Schießstall, die, strelišöe, strelise, f. a. Schießhaus.

Schießtafel, die, f. Billard.

Schießtaste, die, lovska mavha ali torba.

Schießwagen, f. Schießtarren.

Schießwand, die, zid za strelisöem, strelisem.

Schießwiese, die, strelisöena trata.

Schießworte, f. Wolzen.

Schiff, das, kleines Flußschiff, öoln, öeln (eig. der Kahn), *dim.* öolnic; ein großes Fahrzeug, Lastschiff, Seeschiff, ladjia, ladjia, dajka (*V.*), *serb.* brod (sonst Fuhr), barka*; im *Altst.* u. *and.* *sl.* *M.* a. korab, korablj, *poln.* nkrct; das Schiff scheiterte, ladjia se je razbila; zu Schiffe gehen, bringen, sich begeben, v ladjio iti, stopiti; zu Schiffe fahren, v ladjii peljati se, voziti se; Vorschiff ober Vorder Schiff, nach dem *Altst.* u. *Russ.* nos; Hinterschiff, kerma (*altst.* u. *russ.*); bei den Webern u. *Gutm.* snovavnica, u. *V.* soavnica, in *St.* u. *n.* *and.* *sl.* *M.* a. öolnek; bei den Buchdruckern, ladjica (*V.*), stranisnica (*Pol.*); der mittlere größte Theil einer Kirche, u. *V.* život (eerken), sredina, osredje cörkve; Schiff und Gehirt, vse orodje skup; tndi voz in druga vozna priprava; Rühlschiff, hladivnica.

Schiffamt, das, ured nad ladjiami, brodnija, ladjarski ured.

Schiffbank, die, sedalo; eine Stüge oder ein Fuß dieser Bank, sedalniao.

Schiffbar, *adj.*, u. *V.* vozen, broden (*serb.*), ladjijaven†, (*V.*), *russ.* sudohodnyj; die Save ist schiffbar, Sava je vozna voda, Sava je vozna, nosi ladjie; der Songo ist nicht schiffbar, po Soöi ne morejo voziti, Soöa ni za ladjie.

Schiffbarkeit, die, brodnost; f. übrigenö Schiffbar.

Schiffbarmachung, die, poprava reke za ladjie; delo, s kterim se reka naredi priprava za ladjie, za vožnjo.

Schiffbau, der, delanje, tesanje ladjij.

Schiffbauer, der, tesarski mojster, ki uné ladjie delati, tesar za ladjie, ladjiodelc†.

Schiffbauholz, das, les za ladjie.

Schiffbaukunst, die, umetnost, ladjie delati,

tesarstvo za ladije, ladijodelstvo †, ladijotesarstvo †.

Schiffbaumelster, ber, f. Schiffbauer.

Schiffbein, das, (Os scaphoideum) n. V. čolnic.

Schiffbesteuerung, die, znanje, ladijo voditi.

Schiffbteue, die, Schiffbienen, bčele iz panjev v ladjah.

Schiffboden, ber, ladjino dno.

Schiffbohrer, ber, vertavci, ki ladije vertajo.

Schiffbrod, das, brodnarski kruh, f. Zwiebad.

Schiffbruch, ber, razbitje, razrušenje, razsutje ladije, (bei Gutm. ladjelom †); er litt Schiffbruch, čoln se mu je razbil, razsul, n. V. ubil; fig. nesreča, zguba velika.

Schiffbrüchig, adj., komar se je ladija razbila, razdjala; Schiffbrüchige Waaren, blago rešeno ali oteto iz razbite ladije; er ward Schiffbrüchig, ladija se mu je razbila; utopljenec, potopljenec, (der Ertrunkene ober Gesunkene), ebenso ntonjenec; nesrečnik.

Schiffbrüchenth, die, nesreča, nadloga, kadar se ladija razbije.

Schiffbrücke, die, most na ladjah, na čolnih, (n. V. čolnji most), bei M. brod (Fähr, Ueberfuhr).

Schiffchen, das, ladjica.

Schiffeln, v. n., poveljica dlati, onegati.

Schiffen, v. a., prepeljati, peljati, pluti, prepeljevati po vodi, v čolnu, v ali na ladii, prevoziti, prevazati, voziti koga, kaj po vodi, odpraviti, odpravljati na ladii; v. n., prepeljati, peljati se na ladii, po vodi, voziti se v ali na ladii, n. Gutm. ladjati †; wohin Schiffen, nekam stromljati (f. Lenten), n. V. strujati (?); ein wenig weiter Schiffen, popeljati se naprej.

Schiffes, ber, kdor se vozi na ladii; barkar, brodnik, brodar (serb.), čolnar; auf den Ueberfuhrten, brodnik; f. a. Capitain; Schiffsherr; Matrose.

Schiffes, in Bgg. ladijarski, brodnarski ober brodnarski, brodniski, mornarski.

Schiffes, die, mornarske hlače.

Schiffeskalender, ber, brodnarska prakta.

Schiffesrecht, ber, ladijarski hlapec.

Schiffeslohn, ber, ladijarska mezda ali plača; Ueberfuhrgelt, brodnina, prevoznina.

Schiffesmühe, die, ladijarska kapa.

Schiffes, f. Schiffen, (na malih ladjah voziti).

Schiffesprache, die, posebne brodnarske besede.

Schiffeskunst, die, ladijarska, ladijarsina, brodnarska, brodnarsina, brodnarska družba.

Schiffes, die, handero ladjino.

Schiffes, ber, ladijar; kdor se vozi po vodi.

Schiffesfahrt, die, Schiffesfahrt überhaupt, voznja po vodi, na ladjah, nachdem Serb. brodarstvo, n. V. brodnija (ber. für Flußschiffahrt), auf dem Meere, morska voznja, pomorstvo, mornarstvo (Matrosenthum); Fahrwasser in den Flüssen, brod (V.), reka sosebo v morji; wie hatten eine glückliche

Schiffes, srečno smo se prepeljali, vozili po morji; die Engländer verstehen die Schiffahrt, Angleži znajo po morji voziti (se).

Schiffesgeräth, das, ladijarsko, brodnarska orodje, oprava.

Schiffesgeleß, das, postava zastran brodnarske, zastran voznje po morji, brodnarska postava.

Schiffeskenntniß, -kunde, -kunst, die, ladijarska nmenost, znanje vsega za voznjo po morji potrebniga:

Schiffesvertrag, ber, brodnarsvena pogodba, pogodba zastran voznje po morji.

Schiffesmäßig, adj., čolnast, ladii podoben; Schiffesmäßige Grube, in der Anatomie, n. V. čolnic, čolnic, čolnasta jamica.

Schiffesacht, die, brodnina, tovarnina (od blaga na ladjah prevažaniga).

Schiffesgeld, das, voznina (za prevoznjo po vodi).

Schiffesgeräthe, das, ladijarsko orodje.

Schiffeshafen, ber, kljuka na ladii rabljena.

Schiffeshalter, ber, gospodar ladije.

Schiffeshaudel, ber, kupčija na ladjah; — kupčija z ladjami.

Schiffesheer, f. Flotte.

Schiffesholz, f. Schiffesbaumholz.

Schiffesjunge, ber, mornarski novinec.

Schiffeskind, f. Matrose.

Schiffesrecht, ber, brodnarski, brodniski hlapec.

Schiffeskunst, die, umno ladijarsstvo.

Schiffesländer, die, breg, f. Anlande, Anfuhr.

Schiffesleine, die, verv za vlačenje čolna.

Schiffesleiter, die, lestvica v ladijo.

Schiffeslichte, die, svetilnica za ladije, ladijarska.

Schiffesleute, pl., čolnarji, ladijarji, brodniki, brodarji; auf der See, mornarji.

Schiffesmüller, ber, ladijarski mešetar.

Schiffesmann, ber, f. Schiffes; Steuermann.

Schiffesmännlich, adj., ladijarsk, mornarsk.

Schiffesmilde, adj., kdor se je naveličal voznje po vodi.

Schiffesmühle, die, mlin (malen), na vodi, mlin na čolnih ali ladjah; das äußere Schiffes, welches zur Anweledient, bedent (V.).

Schiffesmüller, ber, lastnik mlina na ladjah.

Schiffesoberste, f. Admiral.

Schiffesordnung, die, postava zastran voznje na ladjah.

Schiffespegel, das, smola za ladije, b. Gutm. kleg, pegla.

Schiffespeß, das, konj, ki ladijo vlačit (proti vodi).

Schiffespfund, das, ladijarski cent (poltretji cent), russ. sifunt.

Schiffespumpe, die, pumpa*, scsaljka, s katero se voda iz ladije pole, n. V. scsavni pol.

Schiffesründer, f. Sceränder.

Schiffesreich, adj., kdor ima obilno ladij, kjer je mnogo ladij.

Schiffesrose, die, f. Windrose.

Schiffeskrüftung, die, oprava ladijina.

Schiffesand, ber, pesek na dnu ladije, tozina, balast*.

Schiffesassurance, die, zavarovanje ladije.

Schiffesband, ber, ladijino osredje.

Schiffesbefehlshaber, f. Schiffescapitän.

Schiffesbekleidung, die, oboj ladije.

Schiffesbewegung, die, obrat, zasuk ladije (zlasti v boji).

Schiffesboden, ber, ladijino dno.

Schiffesbord, f. Bord.

Schiffescapitän, ber, ladijin kapetan, n. V. ladijski glavar, poveljnik, zapovednik nad katero ladijo.

Schiffescommandant, ber, ladijin poveljnik.

Schiffesknabel, ber, ladijin nos (russ.), rivec, a. kljun.

Schiffeskeil, das, verv, ki se rabi na ladjah.

Schiffesklagge, die, ladijino handero.

Schiffeskorin, die, n. V. ladijino vezanje, n. ladijin kos. (die Hölzer, welche dem zu bauenden Schiffe die Gestalt geben).

Schiffeskracht, die, tovor, naklad, f. a. Schiffeskracht.

Schiffeskrachtschein, ber, (Connaissance), ladijin vozni list.

Schiffeskreund, ber, ladijarski družnik ali tovariš.

Schiffesführer, f. Schiffescapitän.

Schiffesgebäude, das, ladijino telo, sama ladija brez pritikline.

Schiffesgeleite, das, bojna ladija spremeljavka.

Schiffesgerippe, das, (Carcasse), n. V. ladijin kos.

Schiffeshauptmann, ber, najviši poveljnik ali glavar kake ladije.

Schiffeshaudel, ber, f. Schiffeshaudel.

Schiffesheilige, ber, svetnik kakor ladijin patron.

Schiffesherr, ber, Rheber, ladijin gospodar ali lastnik.

Schiffesstammer, die, izbica v barki ali ladii, zlasti spavnica, f. Casüte.

Schiffesloch, ber, kuhar na kaki ladii.

Schiffesklöhe, die, kuhinja kake ladije.

Schiffesladung, die, naklad kake ladije.

Schiffesleiter, f. Steuermann.

Schiffesmannschaft, die, mornarji, moštvo kake ladije.

Schiffesoberste, ber, viši glavar kake ladije.

Schiffesofficier, ber, ladijin oficir.

Schiffesoldat, ber, namorski vojak.

Schiffespart, ber, delež kake ladije.

Schiffespartner, ber, deležnik kake ladije f. a. Schiffesfreund.

Schiffespatron, ber, gospodar ladije, n. Gutm. barkador*; svetnik, patron ladije.

Schiffesportion, die, mornarski obrok.

Schiffesrath, ber, posvet na ladii.

Schiffesraum, ber, notranji prostor ladije, podvodni del ladije.

Schiffesrose, die, f. Windrose.

Schiffesknabel, ber, nos, rivec ladije.

Schiffeschwemlung, die, obrat, zasuk ladije.

Schiffesoldat, ber, vojak, vojsčak, vojsak na barki, pomorski.

Schiffesstange, die, drog.

Schiffesstapfer, ber, zasmaljač, masivec, f. a. Kalfaterer.

Schiffesstück, das, kanona na ladii.

Schiffesstucsilien, pl., potrebšćine ladijine.

Schiffesstoll, das, mornarji, čolnarji, brodniki, f. a. Schiffesleute.

Schiffesvordertheil, f. Schiff.

Schiffeswappen, das, ladijin gerb.

Schiffeswerfte, die, f. Schiffeswerfte.

Schiffessthan, das, verv, kakorsna se rabi na ladjah.

Schiffessther, ber, das, smola (za zasmaljanje ladij).

Schiffesuhr, die, ura na ladii.

Schiffeswerfte, die, ober Schiffeswerft, das, ladijenica (böhm.), naprava, kjer ladije tešejo ali stavijo, ladijenica †, serb. škar. russ. verf.

Schiffeswetter, das, vreme dobro ali neugodno za voznjo na ladjah.

Schiffeswurm, ber, ladijojedni kukec ali cerv.

Schiffeszahl, die, število ladij.

Schiffeszeug, das, f. Schiffesgeräthe.

Schiffesziehen, das, vlaka, vlačenje ladij.

Schiffeszimmermann, ber, tesar, ki ladije teše.

Schiffeszimmerplatz, das, tesavnica, kjer so les za ladije teše.

Schiffeszoll, ber, col od ladij opravljan.

Schiffeszug, ber, pomorska vojska ali armada (kam odpravljena).

Schiffeszwiebad, f. Zwiebad.

Schiffes, f. Ueberzug.

Schiffes, v. n. u. a., ein Gewehr, f. Schüßten; bei den Zimmerleuten, n. V. podložiti, podkladati; von Beugen, izlizati se; ce-frati se.

Schiffes, adj., zavit, zatogjen.

Schiffes, f. Schicane.

Schiffes (Prov.), f. Schaf.

Schiffes, f. Schielen, (vergl. das Gutm. u. böhm. šilhati).

Schiffes, ber, seit, (Gutm. u. V. so wie a. in allen übrig. sl. M.), bei Dalin. u. Gutm. so wie nach dem Poln. u. Russ. taroa (Larische, mittelalt. latin. targia, n. f. f., f. a. Scheibe); zum Beweise, daß seit slovenisch sei, führt Vodnik an, daß in Reifnis die den Bettel schüßende Scheibe am Weberbaume so heiße: für Wappen, gerb, gerbni seit; den Schild nieder, zlahtnost ponizati; Einem in den Schild reden, dvomiti, reči, da kdo ni plemenitiga rodu; das Bild eines Wappens, podoba v gerbu; fig. für: Schuß, bramba, okrilje (serb.), obramba, branilo, varstvo, zavejte, russ. zascita; etwas im gerbu imeti, fig., kako skrivno namembo, nakano, skriven naklep v glavi imeti; kaj misliti, moniti, kovati, snovati; namerjati; f. a. Sinn, (im Sinne haben); zum Schilde geboren, zlahtniga rodu, plemenite kervi; am Schosse, scitek; Schale der Schildebröte, črepina ober čepina, čepinja.

Schilb, das, bei den Handwertern, kazalo (*Gutsm.*) viseče, kaže, u. andern slav. *M.* izveska. tabla*; bei einem Wirthshaus aus einem Fichtenwipfel bestehend, verh.
Schilb-, in Bgg. scitni. — scita, — na scitu.
Schilbabweilung, die, razdelek, predel-
lek gerba, ali gerbnica scita.
Schilbamsel, die, morski kos.
Schilbbank, f. Schiffbank.
Schilbbar, f. Adelig.
Schilbbesenkrant, das, kamunica.
Schilbbürtigkeit, die, zlahnost.
Schilbbaum, der, scitnik †.
Schilbbedekt, *adj.*, s scitam. nach dem
altsl. ošciten. *Sanytv.* scitnik.
Schilbbewaffnet, f. Schilbbedekt.
Schilbbürger, der, abotnež, neumnjež, neu-
kretnež.
Schilbchen, das, scitek; versček.
Schilbdrossel, die, morski drozeg.
Schilddrüse, die, scitna zleza.
Schilddurchbrecher, der, scitolom(nik) †.
Schilden, v. a., etwa ošcitiiti, scititi (*altsl.*),
s scitam previditi, obdati.
Schildeute, f. Köffelente.
Schildevi, die, opis, popis; mal, izobrazba,
popisovanje.
Schilderer, der, popisovavec. malar.
Schilderhaus, das, straznica (*poln.* u.
böhm.). strazna hišica. *russ.* budka.
Schilderhebung, f. Aufrüst; Insurrection.
Schilderig, *adj.*, etwa scitnat (*a. böhm.*).
Schildern, v. a., mit einem Schilde ver-
sehen, f. Schilden; geschilbert, (*waitdm.*),
s scitam na persih; z obilim perjem na
persih; Figuren mit Farben entwerfen, iz-
malati, malati, bei V. nach dem *Russ.* izo-
bražiti, izobrazati; *poln.* kreslic; beschrei-
ben, živo popisati, popisovati, u. dem *Serb.*
u. a. D. opisati, opisovati kaj; Zeuge schildern,
(im Gegenfag zum Drucken), malati, pisati;
zeichnen, izrisati, orisati, risati; v. n.,
Wache stehen, straziti, na strazi biti, stati;
eine gewisse Zeit hindurch schildern, prestra-
ziti (n. pr. dve uri); genug schildern, na-
straziti se; stati kje in pričakovati česa.
Schildern, das, strazenje; f. a. Schilder-
rung.
Schilderschütterer, der, scitolom(nik) †,
hrust.
Schilderung, die, popis (zlasti živ), nach
dem *Serb.* opis, popisovanje. malanje, izo-
bražanje.
Schilbferkel, f. Panzerthier.
Schilbfessel, die, derzalo.
Schilbfint, der, f. Buchfint.
Schilbfisch, der, f. Messerfisch; Sanger.
Schilbflechte, die, tatarski lišaj, scitarka.
Schilbförmig, *adj.*, scitast, scitu podo-
ben; tarčovit (*böhm.*).
Schilbführer, der, scitonos(ec).
Schilbgeredligkeit, die, pravica imeti
kazalo ali izvesko na hiši. kerčmarska
pravica.
Schilbgewappnet, f. Schilbbedekt.
Schilbahn, f. Birkbahn.

Schilbhafter, der, in den Wappen, scito-
derzec.
Schilbhecht, der, kostnata šouka, šuka.
Schilbhelm, der, čelada s scitam.
Schilbildig, *adj.*, scitnat (*a. böhm.*).
Schilbläser, der, (*cassida*), u. dem *Russ.*
scitonoska.
Schilbmeer, der, (*Hedysasum coronarium*),
spanska detelja.
Schilbnappe, der, scitnik, scitonosec (*russ.*)
oprodu* (*n. Mikl.* von *may.* apro, klein).
Schilbnecht, der, f. Schilbnappe.
Schilbtopf, der, gumb na scitu.
Schilbnorpel, der, scitni hrustanec.
Schilbträhne, die, f. Nebelträhne.
Schilbkrant, das, sisak (*russ.*), f. a. Fie-
berkrant.
Schilbkröte, die, (*Testudo*), u. *Gutsm.* u.
dem *Altsl.*, *Böhm.* u. *Poln.* želva od želv,
bei *Valvasor* sklednica, *russ.* čerepaha
(= čerepaha), *kroat.* u. *serb.* korjača, in
Jhr. terdorog. u. *Vihar* tartaruga = ter-
dorog, bei *Gutsm.* a. skorjača †; ein Ver-
lagerungswerk der Alten, nach dem *Böhm.*
scitnica †.
Schilbkröten-, in Bgg. želvi. želvin.
Schilbkrötenarbeit, die, delo, izdelek iz
želvine.
Schilbkrötenartig, *adj.*, želvast.
Schilbkrötenlamm, der, glavnik iz želvine.
Schilbkrötenschale, die, želvina, želvina
črepina, oder čepinja.
Schilbkrötenschild, f. Schilbkrötenschale.
Schilbkrötenstein, der, kamon želvnik †.
Schilbkrötenstein, f. Kerneš, Čodenille.
Schilbkrötenstein, die, škerlatna us,
škerlatinka, i. Kerneš, Čodenille.
Schilblehen, das, zlahni fevd †.
Schilbmacher, der, scitar.
Schilbmauer, die, im Wasserbaue, kašta
(V); eine Escarpe, podzidje, prizid, pod-
porni zid, oporni zid, opora.
Schilbnasser, die, kača scitarica †.
Schilbbohrt, das, scitno derzalo.
Schilbpadde, die, Schilbpat, das, želvo-
vina †.
Schilbplatt, f. Schilbpadde.
Schilbrabe, die, vrana scitmata.
Schilbrand, der, okraj, krajic scita; über
den Schilbrand rechnen, predrago zaceniti,
precentiti.
Schilbreiger, Schilbreiber, f. Nachtrabe.
Schilbriemen, der, scitna naramnica, scitni
jermen.
Schilbschriftmaler, der, malar, ki ka-
zala ali kazavne table mala.
Schilbträger, der, scitonosec, f. Schilb-
nappe.
Schilbträgerin, die, scitonosnica.
Schilbwache, die, straza; *russ.* karaul,
časovoj; Schilbwache stehen, na strazi biti,
stati, f. a. Schildern (v. n.); als Person,
straznik; vojak na strazi stojeci; Schilb-
wache ablösen, f. Ablösen.
Schilbwächter, der, straznik.
Schilbapfen, der, im Gefchügweisen, čep,
u. dem *Böhm.* gredelj, *russ.* vortljug.

Schilf, der ober das, (*Arundo*), terst, ter-
stika, *coll.* terstje, terstovina, a. rogoz;
(*Scirpus*), u. *Gutsm.* und allen übr. f. *M.*
sit, oder sita, *coll.* sitje, sitina; (*Aira*),
povir, bic, bioje, mecič, mečiček, *coll.* me-
čičevje, f. a. Binsen, Rohr.
Schilffartig, *adj.*, terstnat, terstikast, me-
cičast, rogozast.
Schilfbewachen, *adj.*, s terstjem. rogo-
zino obrasten, bionat, ločnat, terstnat.
Schilfdach, das, terstna streha.
Schilfdecke, die, storja.
Schilfdorreich, f. Rohrsperling.
Schilfen, *adj.*, mecičnat, terstnat.
Schilfen, v. a., mit Schilfrohr bekleiden,
s terstjem obiti, obijati.
Schilfgras, das, (*Scirpus sylvaticus*),
serpica.
Schilflicht, f. Schilffartig.
Schilffig, f. Schilfbewachen.
Schilflake, die, neka divja mačka ob ka-
spijschem morji.
Schilflinge, die, f. Hohlflinge.
Schilfmatte, u. *Jan.* voltea; f. Schilfdecke.
Schilfmeer, das, in der Bibel, radeče morje.
Schilfreich, *adj.*, terstnat.
Schilfrohr, das, terstika, f. Schilf. (*Arundo*).
Schilfschmähler, f. Rohrsperling.
Schilfsperling, der, f. Graumelse, Sumpf-
melse.
Schilfbogel, f. Rohrsperling.
Schill, der, f. Sauder.
Schille, die, Schalbrett, paznica.
Schillebold, f. Wasserjungfer.
Schiller, der, Schillerfarbe, die, spre-
minjasta barva.
Schillerglanz, der, spreminjasti lesk.
Schillerig, *adj.*, spreminjast, spreminja-
ven. barvo spreminjajoč, *böhm.* menjiv,
menjav, *russ.* avličnož.
Schillern, v. n., spreminjati se, barvo
prelivati. barvo menjati, oder spreminjati,
russ. otlivat, *serb.* a. igrati.
Schillerpath, der, u. V. spreminjasti vesek.
Schillerstein, f. Schillerpath.
Schillertaffel, der, spreminjasta tafta ob
kitajka (*poln.*).
Schillerthier, das, Schillervogel, der, zi-
val, ptica spreminjaste barve.
Schillerwein, der, u. V. sivo vino; ru-
dečkasto ali öernkasto vino.
Schilling, der, als Münze verschiedenen
Wertes, siling*; als Geld, in den Zusam-
menfügungen, z. B. Rauffchilling, Pfandschil-
ling, und da wird es im Sloven. durch die
Formation auf — scina, sina oder — nina
gegeben, kupsčina oder kupnina, zastav-
ščina, oder a. kupni dnar, zastavni dnar;
als Zahlwort, trideset; tudi neka mera;
das Streichen mit Nuthen, seskanje, tepe-
nje, sibe *pl.*; einen Schilling jemand ge-
ben, koga öeskati, našeskati, seskati, o-
tepsi, pretepsi, tepsti.
Schillinggut, das, f. Erbzinsgut.
Schillingmann, Schillingbauer, f. Erbz-
insmann.

Schillstüd, f. Schille.
Schilpe, f. Schilpe.
Schimmel, der, (*macor*), plesnoba, ple-
senj f. plesnjevinna, plesnevce, plesnjina;
am Käse, pers; der Anfag vom Schimmel,
operh; das Schimmeligsein, plesnjovost,
plesnjovost; der Geruch nach Schimmel,
dah po plesnjevem, zatohlina; am Wein,
héra; mit Schimmel überlagert werden,
splesniti, plesniti, operhniti; im Scherz
für: Geld, der hat Schimmel, ima plesnje-
vih tolarjev v skrinji; ein weißes Pferd,
belec, sivec, sivko; Stenschimmel, sirasti
konj; der Apfelschimmel, serb. zelenko.
Schimmelauflage, der, operh, operhina.
Schimmelartig, *adj.*, plesnjekast, ples-
nini podobend.
Schimmelbrot, das, plesnjevi kruh.
Schimmelente, die, Wöbereute, raca ja-
marica.
Schimmelig, *adj.*, plesnjiv, plesnjev, o-
perhel (morsch); schimmelig werden, sple-
sniti, plesniti; das Schimmeligsein, plesnje-
vast.
Schimmelkrant, das, (*Gaaphalium*), bözja
stresica, grizevec; (*Filago*), f. Filzkrant.
Schimmeln, v. n., plesniti; zu Schimmeln
ansetzen, splesniti, operhniti, sperhniti,
perhnati (eig. modern); das Brot schimmeln,
kruh plesni.
Schimmeln, das, plesnenje, plesnoba.
Schimmer, der, lesk, leskotanje, svetloba,
blisč, blis, blisčoba, blišoba, a. blesk, bles-
ketanje; f. a. Glanz, Schein; der Schim-
mer des Goldes, lesk, blisčoba zlata, *böhm.*
bleskot, leskot; ein schwaches, zitterndes
Licht, merlenje, berlenje, slaba, berleca,
merleca lno, priblesk, zablesk; dieses ist
nur der Schimmer eines fausten Morgenro-
thes, n. V. to jo še le pohlevne zarje prvi
priblesček, priblesk; tenni odsj; ein
Schimmer der Hoffnung, iskrica upanja; f.
a. Dämmerung.
Schimmergewölle, das, svetli oblaki.
Schimmerglück, das, öcitna sreča, sreča
na vitez, na öci.
Schimmerkäfer, der, f. Johanniskäfer.
Schimmerlicht, das, berleca lno.
Schimmerloß, *adj.*, brez leska, brez svet-
lobe, temen.
Schimmern, v. n., hell und zitternd leuch-
ten, blesketati se, lesketati se, migljati,
migetati, svetliti se, blisčati, blisati se, za-
riti se, (glühen); anfangen zu schimmern,
zalesketati se, zablisčati se; eine kurze
Zeit schimmern, poblesketati, polosketati se,
pomigljati; eine gewisse Zeit hindurch schim-
mern, preblesketati, prelosketati se; die
Sterne schimmern, zvezde migljajo, *serb.*
trepteti; schwach und zitternd leuchten, mor-
leti, berleti, vor den Augen, migati pred
öcni, f. Schimmern, Dämmeren; zu schim-
mern anfangen, zamerleti, zaberleti; schim-
merndes Glück, f. Schimmerglück; bis zu ei-
ner Stelle schimmern, priblesketati se, pri-
svetliti, priblerleti do —, v —, (als v. *perf.*).

Schimmern, das, bliščanje, bliščanje, leske-tanje, berlenje; f. a. Schimmer.
 Schimmernd, *adj.*, blišec, svetel, miglja-joč, trepetč (serb.).
 Schimmerreich, *adj.*, poln leska, svetlobe, blišec, presvetel.
 Schimmerstucht, die, pohlep po bliščobi, blišobi, po bliščobi slavi.
 Schimmerung, f. Dämmern.
 Schimmelig, f. Schimmelig.
 Schimpf, der, Schande, sramota; Verlegung der Ehre, osramotenje, zaničevanje, sramotenje, ogerda, pogerda, graja, zasramba; f. a. Beschimpfung; Einem einen Schimpf anthun, osramotiti, sramotiti, ogerditi, ger-diti koga; das ist ein Schimpf für ihn, to ga sramoti, mu dela nečast in sramoto; im Ernst und Schimpf, za res in v šali, f. über Scherz; zum Schimpfe, na sramoto.
 Schimpf-, in Bsg. sramotni, sramotivni.
 Schimpfen, v. n. u. a., mit ehrenrührigen Worten beleidigen, opsovati, psovati; (b. V. jedoch mehr *serb.*), ogerditi, gerditi, gra-jati, osramotiti, sramotiti, zasramovati koga, z gerdimi besedami pitati, ozmerjati, zmér-jati, f. a. Schelten, Beschimpfen; rogati se komu, gerde besedo in pritiklejo zdeti, zdevati mu; (bei V. sverkat?) ; ihn einen Betrüger schimpfen, z goljufam pitati, zba-dati, zmérjati, pitati ga; veraltet für: Scherzen, f. diejes.
 Schimpfen, das, sramotenje, gerjenje, za-sramovanje, zmérjanje.
 Schimpfend, f. Schimpflich.
 Schimpfer, der, grajavec, zmérjavec, pso-vavec, zasramovavec, gerdevce, sramotivoc.
 Schimpferin, die, grajavka, zmérjavka, za-sramovavka.
 Schimpfgedicht, das, zabavljica, zasra-movavna, sramotivna pesem.
 Schimpflich, *adj.*, sramoten, nesramen, po-gerden, sramotiven, sramotljiv (V.), zaničljiv, zasramovaven, nečasten; es ist schimpflich, sramotno je, sramota, nečast; auf eine schimpfliche Art, nesramno, gerdo, nepošteno, sramotno; f. a. Ehrenrührig.
 Schimpflichkeit, die, sramotnost, nečast-nost, sramotljivost, sramotno djanje.
 Schimpfname, der, pritiklej. sramotno ime, zdevok, vzdevok, ime z zmérjanjem dano, nadevek; sie gaben ihm den Schimpf-namen: Confusionsrath, zdeli so mu: zmeš-njava; böhm. przedeti.
 Schimpfrede, die, zmérjanje, sramotivne, ogerdna besede.
 Schimpfspiel, f. Pasquill.
 Schimpfspiel, das, zabavljiva igra, f. a. Poße.
 Schimpfsucht, die, sramotivnost.
 Schimpfvogel, der, merjuh, f. Schimpfer.
 Schimpfwaise, *adv.*, zabavljivo, zmérjavno, zaničljivo.
 Schimpfwart, das, gerda beseda, zdevok, sramotna, zaničljiva beseda, psovka (serb.).
 Schin, f. Kopfsgrind.

Schindaas, das, merha, cerklina, cerkeni-na, f. a. Naß.
 Schindanger, der, derisöc, derise, odira-lišec, odiralise, jama za merho, konjodir-ska trata.
 Schindel, der, nach Aelung nur im Plur., deska, desčica, škodla, škodlica (a. serb. u. poln.), bei V. gonta (?), poln. u. russ. gont, neben skuda n. dravnica), kroat. krovnica (a. b. Gutm.) und kalanica; Schin-del machen, deske, škodje krojiti, dreti, klati, bei den Wundärzten, f. Schiene.
 Schindelchen, das, desčica, škodlica.
 Schindelbald, das, streha iz desk ali sko-del; das Hans hat ein Schindelbald, hiša je s škodlami krita.
 Schindelbender, der, krovec, (ki hiše s škodlami krije).
 Schindelreife, das, krojivnica, n. V. klinja.
 Schindelstange, die, sklad, stik.
 Schindelhaue, Schindelmacher, der, de-skar, gontar, škodlar; die Werkstätte des-selben, škodlarnica.
 Schindelholz, das, les za škodle, za deske.
 Schindelmachergewerbe, das, škodlar-stvo.
 Schindelmesser, das, strug.
 Schindel, v. a. (podeskati), deskati (V.); geschindelt, škodlast; v. desčice djati, de-vati (od ranocelnikov).
 Schindelnagel, der, škodelnik, strošnik, poln. szkudelniak.
 Schindelstamm, der, deblo, kerdelj, ratelj, öok za škodle ali deske.
 Schinden, v. a., odreti, dreti, odirati, iz kože djati, devati; *serb.* gultiti; einen Baum, gerdo majiti, dreti; sich schinden, (v. r.), odreti si kožo, oderniti si, opraskati si n. pr. ro-ko; *fig.* zatirati, tlačiti, pritiskati, presiliti, pretegniti, gultiti, molsti; f. a. Quälen, Verdrücken.
 Schinden, das, dertje, odiranje, tlačenje.
 Schinder, der, f. Abdecker; konjač, konje-direc, merhdirec, živodere, oderuh, derac, jahar, deruh; Schinderin, konjedirka, *fig.* odertnik, oderuh, deruh, zatiravec, pijavka, f. a. Bedrücker; Geizhals.
 Schinder-, in Bsg. konjedirski.
 Schinderanger, f. Schindanger.
 Schinderei, die, Wohnung des Schinders, konjedirica, konjedirska hiša, n. V. kon-jacija, f. a. Abdecker; dessen Arbeit, der-tje, konjastvo, konjedirstvo; drenja, odi-ranje; n. M. derija, dertija; *fig.* grobe Ueberschreitung der Billigkeit, odertija, gu-ljenje, tlačenje, zatiranje; težavno delo, s kterim se kdo abja.
 Schindergewerbe, das, konjedirstvo.
 Schindergrube, die, konjedirska jama.
 Schinderhand, f. Schinderei.
 Schinderisch, *adj.*, konjedirsk.
 Schinderlarren, der, konjedirski voz.
 Schindermäßig, *adj.*, konjedirsk.
 Schinderwohnung, die, f. Schinderei.
 Schindfleisch, das, merhovina.
 Schindkrade, die, Schindluder, das, Schind-

mähre, die, živa merha, medel konj, kljuse, kleka, (russ. klaca); Schindluder mit ei-nem spielen, pometati s kom, za nič imeti ga.
 Schindvieh, das, merha, repenina (?).
 Schinken, der, hintere Keule eines Schweines, gnat, f. (bei Vuk gnat, m.), krača, (russ. okorok — okrak); Vorderhinken, ple-ge, *gen.* plečeta, (eig. Schulter).
 Schinken-, in Bsg. gnatin, gnajni.
 Schinkenbein, das, gnajtnica, gnajtna kost.
 Schinkenhänder, der, kdor povojeno gnaj-ti ali plečeta prodaja; vojeninar.
 Schinkenmeise, f. Kohlenmeise.
 Schinkenmesser, das, nož, s kterim se reze plece.
 Schinkenweib, das, voinenarica.
 Schippe, Schuppe, Schippe, lopata, vesli-ca; f. Schaufel; eine Schippe bekommen, f. Korb.
 Schippsheren, das, drugo ali tretje po-striganje sukna.
 Schirbel, der, črepina, čepina, nach Andern čepinja, črep, f. über Scherbe; ein Stück angefeiltes Eisen auf Eisenhämmern, kon-celj (?).
 Schirben, f. Schirbel.
 Schirken, v. n., einöziger Laut dre Finken, škinkati; škinkati, čerkati, (V.), škertati.
 Schirren, v. n., curati, scati.
 Schirforn, das, potočni granat.
 Schirm, der, ebene Fläche, ravna plošča, ploša, ravan; *waidm.* zadnji del jelenoviga ali seriniga života; f. a. Schild; Sturm-dach; *waidm.* koča, šator, suhota, pustota; spanische Wand, zaslon, zaslonilo, zastor, strešica, poln. zastona, zastawa; *bot.* f. Dolbe; im Mühlenbau, zapornica, zatvor-nica; Schirm gegen das Licht, senčnik, f. a. Lichtschirm, Abhaltung eines Uebels, Schutz, varovanje, bramba, obramba, ohrana, var-stvo, okrilje (serb.), branilo (Gutm.); f. a. Sonnenschirm, Regenschirm.
 Schirmbrett, das, zaslanjača.
 Schirmbrief, der, pismo, v kterem kdo ko-mu obeta svojo brambo in pomoč.
 Schirmbüchse, die, brambovska puša.
 Schirmdach, das, pristresek, pristreseje, podstresek, streha, russ. navés.
 Schirmen, v. a., (ehemals: sechten); beschützen, braniti, varovati, okovariiti, hraniti; Einem Schirmen, braniti koga, vleci se, pomikati se za koga; zaslanjati; zaklanjati; f. a. Beschir-men; sich schirmen, v. r., varovati se pred cim.
 Schirmer, der, branivec, ohranivec, varh, zavetnik, f. Beschirmer, Beschützer.
 Schirmfutter, das, perteni tok ali zaklič za dežnik.
 Schirmgeld, das, plačilo za brambo.
 Schirmgenoss, der, sodolecnik obrambe.
 Schirmgerechtigkeit, f. Schutzgerechtig-keit.
 Schirmgott, der, bog branivec.
 Schirmhalter, f. Schirmherr.
 Schirmherr, der, zavetnik (Gutm.), f. Schirmer; russ. pokrovitelj, zašcitelj.
 Schirmhut, der, klobuk z vežji strešico.

Schirmkrant, das, (Trientalis), nach dem böhm. jednocvetek f.
 Schirmkling, der, varovance, branjence, hranjonec.
 Schirmmacher, der, kdor zastlone, senčni-ke, deznike dela.
 Schirmmauer, die, zavarovavni zid.
 Schirmmühle, die, kapa s strešico.
 Schirmpalme, die, seitasta palma.
 Schirmpflanze, f. Dolbenpflanze.
 Schirmrecht, das, pravica brambe, koga braniti.
 Schirmschiff, das, strazna, varna ladja.
 Schirmträger, f. Schildträger.
 Schirmverwandte, f. Schirmgenoss, Schutz-verwandte.
 Schirmvogt, die, der, zavetnik, branivec.
 Schirmwache, f. Schutzwache.
 Schirmwaffe, die, f. Schutzwaffe.
 Schirmwagen, der, lahki voz s storjo ali streho.
 Schirmwand, die, zaslon, zaslanjavna stena.
 Schirmwärter, der, varh, streže.
 Schirmwerke, *pl.* terdnjave, branila *pl.*
 Schirpen, v. n., everceti.
 Schirt, f. Beschirt.
 Schirren, nur in den Bsgn. f. Abschirren, Anschirren, Anschirren.
 Schirtgeld, das, opravina.
 Schirtkaken, der, keželj, groblja.
 Schirtkholz, f. Nutholz.
 Schirtkammer, die, f. Geschirtkammer.
 Schirtmeister, der, kdor je postavljen nad opravo in orodje, nadvornik f. (böhm.).
 Schirtmeisterei, die, nadvorstvo f.
 Schirting, der, šertink* (neko anglško platno).
 Schisma, das, nach dem Altst. u. Russ. raskol, odcsp od vere, raznovérje.
 Schismatiker, der, raskolnik (Altst. und russ.), odcspjenec, ločence; raznoverer, inoverer, (eig. Andersglaubender).
 Schismatisch, *adj.*, raskolni, raznoveren.
 Schitteig, *adj.*, redak.
 Schitterfest, die, reddina, redkost.
 Schitteicher, der, (Ardea cinerea), sivi-rangar*.
 Schlabben, Schlabben, Schlappen, v. a., požlempati, zlempati, polokati, lokati, hlop-tati, hlaztati; genug schlabben, nazlempati se; f. a. Wabbern.
 Schlabbet, der, zlempač.
 Schlabeere, f. Kreuzbeere.
 Schlacht, die, hudi boj ali poboj med dvema armadama, bitka (serb.), bitva (russ., poln. u. böhm.); ein Schlacht (leseru, bo-jevati se, biti se; ndariti se; eine Schlacht gewinnen, v bitvi, v boji (zmocit) zmagati, (premocti), premagati; f. Behaupten; eine Schlacht verlieren, v bitvi zmagant biti, bitvo zgnubiti, v bitvi otepen, tepen biti; eine Schlacht dem Feinde anbieten, sovražnika na boj poklicati, pozvati, boj ponuditi mu; in der Schlacht bleiben, v boji pobit biti; die Schlacht ordnen, vojско urediti, preure-

diči za boj; die Schlacht erneuern, bitvo ponoviti, ponavljati; se enkrat poskusiti se.
 Schlacht, in Břgg. bojni, bitni.
 Schlachtbank, die, eig. klavnicca, pobijavnica; Fleischbank, mesnica, mesarnica, polnrzeznica; auf, zur Schlachtbank führen, v mesnico peljati, voditi; fig. k smerti, v smert peljati; Schlachtbank der Menschen, ubijališče, ubijališe, morišče, morišče.
 Schlachtbar, adj., klavnic, dober za klanje, za zakol (gebräuchl.).
 Schlachtbär, der, dereči medved.
 Schlachtbegier, Schlachtbegierde, die, etwa bojoželnost, bojevavnost; zelja, hrepeneenje, v boji poskusiti se.
 Schlachtbegierig, adj., boja željan.
 Schlachtbeil, das, mesarica, kostenica (Zul.), mesarska sekira; bojni meč.
 Schlachtberühmt, adj., v boji slaven.
 Schlachtbeschreibung, die, popis bitve, boja.
 Schlachtblut, der, klavna klop, mesarskistol.
 Schlachtbrand, der, hud boj, požaru pokončevavnemu enak.
 Schlachten, v. a., ein Thier oder ein Dpfer, zaklati, klati, pobiti, pobijati, a. nbiti, ubijati, zabosti; einen Däsen schlachten, pobiti vola; eine Ziege, ein Huhn schlachten, zaklati kozo, kokos; nicht schlachten, ein schlachten war es, ni bil boj, ampak mesarsko klanje; alle meine Freunde habe ich bei geschlachtet, (veralt.) f. Dpferu; morden, umoriti, mesariti; alles Vieh schlachten, vso živino poklati; als Fleischhauer, mesariti, klati.
 Schlachten, das, klanje, mesarjenje; pobijanje.
 Schlachtenbereit, f. Kampfbereit.
 Schlachtgebiete, der, povoljni v bitvi.
 Schlachtgewohnt, adj., bojev vaju.
 Schlachtenfart, adj., kdor se je nabojeval.
 Schlachtenmaler, der, malar, ki zlasti boje ali bitve mala.
 Schlächter, der, (Falco lanarius), nekisokol.
 Schlächter, der, klavec, pobijavec; Metzger, mesar.
 Schlächter, in den Břgg. klavski, mesarski.
 Schlächterbank, f. Schlachtbank.
 Schlächtere, die, mesarsko klanje, morija.
 Schlächtergasse, der, Metzgergasse, mesarski pomagač ali hlapec.
 Schlächterhandwerk, das, Metzgerhandwerk, mesarstvo, mesarija; dasselbe betreiben, mesariti; dadurch gewinnen, primesariti, verlieren, zamesariti.
 Schlächterin, die, klavka, pobijavke; Metzgerin, mesarica.
 Schlächterlohn, der, etwa klavšcina, klavšina, plačilo od klanja.
 Schlächtermeister, der, f. Schlächter.
 Schlächterseu, das, koline, pl., (auch das Bekannten gebene Geschenk vom geschlachteten Vieh).
 Schlachtfeld, das, bojišče, bojiše (V.), bojaljšče, bojalše, borjšče, borjšče, terišče, terišo, u. V. a. bitine (?), pl., russ. rat-

noe pole; das Schlachtfeld behaupten, premagati, zmagati v boji.
 Schlachtfertig, adj., na boj pripravljen, gotov.
 Schlachtführer, der, f. Heerführer.
 Schlachtgang, der, prigode v kaki bitvi, kakor si med seboj nasledvajo.
 Schlachtgedränge, das, stiskanje, drega, gneča v bitvi, v boji.
 Schlachtgeld, das, f. Schlächterlohn; mesarinnat.
 Schlachtemenge, das, stiskanje, pritiski v boji.
 Schlachtgeräusch, das, bojni hrup, hrum.
 Schlachtgerüstet, adj., na boj pripravljen.
 Schlachtgesang, der, bojna pesem, bojno petje.
 Schlachtgeschweide, das, f. Rüstung.
 Schlachtgeschrei, das, bojni krik, krič.
 Schlachtgetöse, Schlachtgetümmel, das, bojni sum, sunder, bojno vrenje, drajna.
 Schlachtgewehr, das, bojno orožje.
 Schlachtgewinn, der, zmagavec.
 Schlachtgewohnt, adj., boja vajen.
 Schlachtgewühl, f. Schlachtgetöse, Schlachtgedränge.
 Schlachtgott, der, serb. Davor, f. Kriegsgott.
 Schlachtgras, der, groza bitve.
 Schlachthammel, der, skopoc (kastron) za klanje.
 Schlachthaus, der, trop bojni, truma vojščakov, vojščakov.
 Schlachthaus, das, Schlachthof, klavnicca, pobijavnica; f. a. Schlachtbank.
 Schlachtlühn, adj., v bojnih derzen, neprestrašn.
 Schlachtlied, f. Schlachtgesang.
 Schlachtlinie, die, bojna versta, rajda, linija.
 Schlachtmesser, das, klavni nož, mesarski nož ali nožič.
 Schlachtmonat, f. November.
 Schlachtoch, der, vol za klanje, (pitani), vol namenjen za klanje, za zakol, (in U. Kr. gebräuchlich).
 Schlachtopfer, das, zakol, u. andern D. zertva; das geschlachtete Dpfer, u. V. kolina (?), kervavo darilo.
 Schlachordnung, die, bei den Kriegsheeren, red, bojni red (V.); sich in Schlachordnung stellen, v boj postaviti se, razstopiti se, razverstiti se, verstiti se v boj; bei Fleischern, klavni red, mesarski red, mesarska postava.
 Schlachtpferd, das, bojni, vojaški konj, konj za vojsko.
 Schlachtplan, der, osnutek, načrt bojni, plan bitve.
 Schlachtreihe, die, bojni red, bojna versta, reda.
 Schlachtroß, f. Schlachtpferd.
 Schlachtruf, der, klic, klicanje, krič v bitvi, k boju, na boj.
 Schlachtschlaf, das, ovca za zakol.
 Schlachtschiff, das, f. Kriegsschiff.

Schlachtschild, der, bojni ščit, f. a. Schild.
 Schlachtschwert, das, bojni meč.
 Schlachtskatt, die, f. Schlachtbank.
 Schlachtskener, der, klavšcina, klavšina; f. a. Schlachtgeld.
 Schlachtskud, das, zum Geschenke an einen Verwandten, koline, pl.; — zivince za zakol; ein Schlachtgemälde, mal, podobščina kaciga boja, kake bitve, böhm. bitevni obraz.
 Schlachtskurm, der, napad, bojni napad; f. a. Sturm.
 Schlachttag, der, klavni dan; an dem eine Schlacht zu (istern ist, ober geliefert worden ist, bitve dan.
 Schlachthier, f. Schlachtskud.
 Schlachtung, die, klanje, pobijanje.
 Schlachtvieh, das, klavna živina, zakol, (V.), živina za zakol, za mesnico, pitana živina (Mastvieh).
 Schlachtwagt, der, oglednik, doglednik pri klanji živinc.
 Schlachtwagen, der, bojni, v bitvah rabljeni voz.
 Schlachtwurm, f. Spießwurm.
 Schlachtzettel, das, dovoljenje k zaklanju.
 Schlachtzeug, das, klavna priprava, mesarsko orožje.
 Schlack, der, solitarska goščava, gošava.
 Schlackdarm, f. Mastdarm.
 Schlacke, die, in den Schmelzhütten, auch in den Schmelzereien, Wagenschmelzereien, u. dergl., zliudra (im Poln. zędra, a. zindra, hing. bei Gutm. a. zlintra u. zlintra); im Russ. Schlacke: izgarina, o-garki, pl. m., okaliny, pl. f., im Poln. neben zindra a. zuzel, m. u. f. (b. Gutm. Rentruf), Jarn. u. kroat. izvarek; voll Schlacken, f. Schlackig; flüssige Schlacke, pena (Schäum); am Eisen, Scharte, Schlackenschief, plena; für Mastdarm, f. dieses; fig. nesnaga.
 Schlacken, v. n., zliudro dati, dajati, zliudraviti, u. V. a. zliudrati; peniti se.
 Schlacken, in Břgg. zliudrati, zliudrati, — iz zliudre.
 Schlackenartig, adj., zliudrast.
 Schlackenbad, das, kopanje v zliudri.
 Schlackenheit, das, zliudrišče.
 Schlackenlei, das, zliudrati svinec.
 Schlackenerz, das, zliudrasta ruda; ruda iz zliudre ali zliudrenica.
 Schlackenfang, der, odvod zliudre.
 Schlackenrube, die, jama za zliudro, zliudrenjak.
 Schlackenruten, der, kljuka za zliudro.
 Schlackenhalde, die, zliudrišče, zliudriše, groblja zliudrena.
 Schlackenklein, das, zliudreni, u. V. zliudriski drob.
 Schlackenläufer, der, kdor zliudro izvaza na zliudrišče, zliudriše.
 Schlackenofen, der, peč za zliudro.
 Schlackenstein, der, kamen zliudrenik.
 Schlackenriss, f. Schlackenfang.

Schlackenwäscherei, die, pranje, izpiranje zliudre.
 Schlackenlange, die, klešče za zliudro.
 Schlackenjan, das, ein iz zliudre.
 Schlacker, f. Schlackpe.
 Schlackerang, die, divja gos.
 Schlackerig, adj., blaten, berlungast.
 Schlackern, v. n., ploskati in deževati; v. a., pod nič prodati, prodajati.
 Schlackenwetter, f. Schlackwetter.
 Schlackicht, adj., zliudrast.
 Schlackig, adj., zliudrast, zliudrav; schlackige Beschaffenheit, zliudravost; schlackiges Wetter, dezevje, blatno.
 Schlackigkeit, die, zliudravost.
 Schlackwetter, das, dezevno vreme, blatno, blato.
 Schlackde, f. Fader.
 Schlackderig, f. Rothig.
 Schlaf, der, der mittlere Seitentheil des Hauptes, (tempus), meist in der Mehrheit: die Schlacke, senec, gewöhnl. senci, pl., bei M. a. osluhi (?) u. das serb. slepo oko, altsl. skranje, pl. f. (vergl. unter Schlafstein, u. V. skrenica), russ. viski; (somnia), eig. u. den übr. sl. M. sen, gen. sna (b. Gutm. u. V.), gewöhnl. jedoch spanje (das Schlafsen), böhm. a. spanek; es kommt kein Schlaf über meine Augen, oči ne zatisnem, ne morem zaspati; in Schlaf gerathen, verfallen, zaspati; ich bin vor Schlaf hingesunken, zaspanec me je posilil, zvil, zlomil, prevzel; ein leiser Schlaf, mehko spanje; sanfter Schlaf, sladko spanje; ein tiefer Schlaf, terdo spanje; im Schlafe, spe, speč, v snu (böhm. u. poln.), v sneh (Jarn.); das Schlafchen, spanjčice; er hat einen guten Schlaf, dobro, terdno spi (spava); ein Schlafchen thun, malo pospančkati, spančkati, pospati, podremati, (zlasti po jedi); setzen Sie sich, damit sie uns den Schlaf nicht austragen, sedite, de nam spanja no odde-sete; der Zustand der Beschäftigung, oterpnost (M.), oterpnjenje, zdrevenenje, russ. onemenje (kaciga uda); das Bewissen liegt im Schlafe, vest spi, je oterpnila, se ne gawe; einen ewigen Schlaf schlafen, zaspati na vekomaj, mertev biti; der Schlaf quält mich, zaspanec me lomi, toži se mi. f. a. Schlaftrug; Augen voller Schlaf, zaspano oči; ich hatte heute einen guten Schlaf, dobro sim se naspal; magnetischer Schlaf, magnetično spanje; in den Schlaf bringen, uspati, uspavati, ululati; mit der Wiege, nzibkati; aus dem Schlaf wecken, ervachen, zbuditi, zdramiti koga, se; sich den Schlaf aus den Augen wischen, po spanji, ober zbudivši se oči meti si; er hat einen leichten Schlaf, spi kakor na vodi; recht in den Schlaf kommen, razspati se (böhm.)
 Schlafader, die, senska žila (V.), žila v sencih.
 Schlafapfel, der, pasja roža, šipek; (Atropa mandragora), russ. adamova glava.
 Schlafarzenei, die, lek ali vračilo za spanje, uspavalo f.

Schlafbalsam, f. Schlafarzenei.
 Schlafbaum, die, Klop s posteljo, posteljica po dnevi za Klop rabljena, russ. ležanka.
 Schlafbeere, f. Tollkirsche.
 Schlafbegierde, die, zaspanost.
 Schlafbein, das, (ossa temporum), u. V. in 3. Kr. a. skrenica, a. skrenje (? richtig, skranica, oder skranica, vergl. das allst., böhm. u. poln. skranije pl., f. für Schläfe).
 Schlafbett, f. Bett.
 Schlafboden, der, ispa (za spavanje).
 Schlafbringend, adj., zaspan, po cemur so človeku dremlje, dremljiv, russ. snovornyj.
 Schlafdrüsig, adj., zaspan, dremoten, tožljiv.
 Schläfe, pl., nach Einigen sing. f. Schlaf, schlafen, v. n., spati, u. and. D. a. spavati, (bei Gutm. spajati); süß schlafen, u. überhaupt in der Kinder Sprache, spančkati; ein wenig schlafen, pospančkati; f. a. Schlämmern; geh' mir hin und schlaf, le idi in zaspai; schlaf wehl, lahko, sladko spi, lahko noč; die Sache schläft, reč je zaspala; er schlief drei Tage, tri dni je prespal; genug schlafen, naspati se; er schlief vier eine Matte, spi kakor derva, kakor klada; bei Jemand schlafen, prenočiti pri kom, f. a. Beschlafen; der Fuß schläft, noga (mi) je zaspala; das Gewissen schläft, vest je oterpnila, spi; leise, sanft schlafen, sladko spati; alles schlief fest, spalo je vse, kakor poklano; sich schlafen legen, spat iti, leč iti, v posteljo iti; počivat (ruhen) iti; bis in den lichten Tag schlafen, spati do beliga dne; Einen schlafen machen, koga uspati, udremotiti; seine Nachtschlaf nicht, nje-gova jezca (masčevavnost) ne počiva, ne miruje, ne spi; im Grabe schlafen, v grobu počivati, spati (večno); schlafend, spe, speč, spijoč; einen schlafenden aufwecken, spečiga zbuditi.
 schlafen, das, spanje, spavanje (serb.), počivanje; durch das schlafen verlieren, versäumen, zaspati, prespati; das schlafen der Glieder, f. Schlaf.
 schlafen, f. Einschlafen.
 schlafenbein, das, f. Schlafbein.
 schlafenblutader, die, senska, senčna žila odvodnica.
 schlafend, f. schlafen.
 schlafenecke, die, senčni ogel.
 schlafenfortsatz, der, senski podaljsek.
 schlafengrube, die, senska jamica.
 schlafenmuskel, -nerve, der, senska miška, čutnica.
 schlafenschlagader, die, senska žila privodnica.
 schläfer, der, spijoči človek, etwa a. spaveč; Laugschläfer, zaspanec, zaspauo, dremalo, poln. spioch; in St. ang. spanjuga (?).
 schläferin, die, speča ženska, spavka, zaspanka.
 schläferig, f. schläfrig.
 schläfern, v. i., es schläfert mich, drema oder dremlje se mi, zaspanca imam, za-

spanec me lomi, sili, hoče se mi spati, a. toži se mi, spal bi rad.
 schlaff, adj., im Gegensatz zu: straff und steif, omahel, odmekel, ohlatsen, nenateg-njen, nenapet, ne tog, mahadrav, böhm. oehably; f. a. Lar; schwach, slab, oslabljen, ohlatsen, medel, mlahav; weif, vel, veden, zvednjen, zvenjen; schlaff werden, odmek-niti, ohlappniti, oslabeti, odjenjati, zmlaha-voti; schlaff machen, odmekiti (V.), osla-biti, popustiti, odpeti; schlaffe Ohren, po-bešene, mahljave, viseca ušesa, mit schlaf-fen Ohren, klapouh.
 schlaffen, f. Er schlaffen.
 schlaffheit, die, omahlost, odmeklost, oh-lapnost; slabost, mlahavost, velost.
 schlaffieber, das, zaspana merzlica (V.), böhm. spanlivka.
 schlaffisch, f. Bitterwoche.
 schlaffgänger, f. Nachtwandler.
 schlaffast, der, prenočevavec.
 schlafgegend, die, senč.
 schlafgeld, das, plača za posteljo, spavni denar (V.), prenočnina.
 schlafgemach, das, spavnica, čumnata.
 schlafgenos, der, schlafgefell, der, spavni tovars, saspaveč, nach dem Russ. jedno-posteljnik.
 schlafgenoschaft, die, vkupno spanje.
 schlafgott, der, bog spanja (pri Rimlj.) Morfej.
 schlafhaube, die, spavna ali nočna kapa, ponočnica, (V.), fig. eine schlafrige Person, dremalo, dremavt, zaspance.
 schlafhaus, das, prenočevavnica.
 schlafkenn, das, spavna, ponočna srajca, srajčnik.
 schlafschlafen, pl., ponočne hläce.
 schlafstabinet, das, schlafstammer, die, spavnica, spavna čumnata.
 schlafstammerad, schlafstammeradchaft, f. schlafgenos.
 schlafstappe, f. schlafhaube.
 schlafstasten, der, nočna skrinja.
 schlafstische, f. Tollkirsche.
 schlafstopp, f. schläfer.
 schlafstumpfheit, die, dremavec, mertvie-nost.
 schlafstraub, das, f. Bilsenstraub, Nachtschatten, Tollkirsche.
 schlafstreb, der, rak smertnoglavec.
 schlafsturz, der, pasja roža.
 schlafsturz, der, poljubek preden kdo gre spat.
 schlafstaterge, die, uspavalot.
 schlafstied, das, uspavnica, aja tutaja.
 schlafstlos, adj., brez spanja; buden, böhm. bezesny; adv., ne spe, no speč; schlafstlose Nächte haben, noči brez spanja; er hat viele schlafstlose Nächte, maršikteru noč ne spi, ne zatise očesa, ne more spati.
 schlafstlosigkeit, die, nespanje, bdenje (Wachen), russ. bezsonnica; poln. bezsen-noké; was ist die Ursache seiter immerwäh-renden schlafstlosigkeit, zakaj ne more nikoli spati; u. Gutm. nespečnost.
 schlafstlust, die, dremavec, zaspanec, tožli-vost.

Schlafstü, f. schläfrig.
 schlafmittel, das, uspavalot, u. V. za-spalo.
 schlafmütze, die, f. schlafhaube.
 schlafpelz, f. schlafstod.
 schlafpille, die, svalcek za spanje.
 schlafpulver, das, uspavalot prašek.
 schlaftraite, die, der Eichen schläfer, polh; fig. zaspanec.
 schlafraubend, adj., spanje jemajoč, od-našajoč, böhm. snokradny.
 schlafredner, der, sanjač, govorivec v sanjah, kdor v spanji govori.
 schlafrednerin, die, ktera v spanji, spe ali v sanjah govori; sanjavka, govorivka v sanjah.
 schläfrig, adj., zaspan; er ist schläfrig, za-spanje, neveden (eig. frastlos), dremlje se mu, toži se mu, hoče se mu spati; drem-ljiv (Gutm.); er ist noch schläfrig, ni se še naspal; fig. tožljiv, len, počasen, f. a. Langweilig; es ging schläfrig zu, vso je dremalo.
 schläfrigkeit, die, zaspanost, dremota, zaspance, dremež.
 schlafrod, der, u. V. ponočna sukaja, ponočnica, etwa hüna auknja, sukaja za doma.
 schlafrose, die, sipek.
 schlafsaal, der, spavnica, russ. spalnja.
 schlafsessel, der, u. V. spavni stol, ni-čevnik (Zal.), f. Rehnstuhl.
 schlafstätte, die, spališce, spališe (V.), po-civališce, mesto, kjer kdo spi.
 schlafstelle, schlafstube, die, spavnica.
 schlafstuhl, f. schlafsessel.
 schlafstunde, die, ura za spanje odločena.
 schlafsucht, die, mertvica, mertviečnost, dremavec; veliki zaspanec, dremota, mertva dremota, mertvilo (serb.), bei Gutm. za-spana bolezen; fig. nemarnost.
 schlafsuchtig, adj., mertviečen.
 schlafsuchtmittel, das, vracilo za (zo-fer) mertvico.
 schlafstraub, der, uspavalot, zaspalo (V.), pijsca ali pijsce za spanje.
 schlafstrub, der, povečerek, pijsce, ki se jemlje, preden se gre spat; u. Gutm. na-pitek za dobro spanje.
 schlafstruken, adj., dremoten, od spanja ali zaspanosti pijan in vertoglav, de se človek sam sebo ne zavo, močno zaspan.
 schlafstrukenheit, die, dremotnost, za-spanost.
 schlafswagen, der, lohak voz, v kterem se more spati.
 schlafwahrager, der, schlafwandler, f. Nachtwandler; prerokavace iz spanja.
 schlafwärts, adv., proti senecam, k sen-ecam gor.
 schlafweizen, der, f. Lolch.
 schlafwirkend, f. Betäubend.
 schlafzeit, die, čas spanja; čas, o kterem hodijo spat; es ist jetzt schlafzeit, sedaj je čas spati, oder spat iti.
 schlafzimmer, das, spavnica, spavna izba ali čumnata.

Schlag, der, (jetts), udar, udarec, (u. M. bitek?). mah, mahlje; das Schlagen, udar-janje, tepenje u. f. i., f. Schlagen; Don-ner Schlag, strela, kalter, voden, heißer, og-njena; der Knall des Donners, eines Feuer-gewehres, u. f. f., pok, tresk; eines fallen-den schweren Körpers, lop, plosh, bank; es that einen Schlag, počilo je, tresilo, ter-jusilo, lopnilo je; Schlag auf Schlag, tresk na tresk, pok na pok; mah na mah; udar za udarec; der elektrische Schlag, elektroni udarec, (narejena strela); die Büchse hat einen guten Schlag, puška dobro strelja ali poka; der Schlag einiger Vögel, petje, zver-golenjo, gastolenje, ki na ušesa bije; durch den Schlag der Nachtigall wurde ich aufge-weckt, slavček jame prepevati ter me zbudil, böhm. tlukot; der Schlag einer Uhr, bitje, udarec, udarek; mit dem Schläge sechs er-scheine ich, kadar bo šest bila, oder ravnob ob šestih, oder kakor šest odbije, pridem; gleich nach dem Schläge sechs, kadar šest odbije; ich höre den Schlag einer Taschenuhr, slisim uro, ki tolbe, ki gre; die Uhr thut eif Schlage, enajst bije; es ist auf den Schlag 12 Uhr, vsaki čas bo bilo dvanaht; der Schlag des Pulses, des Herzens, bitje, tepenje, bijenje, tolčenje, trip, f. a. Puls; der Puls thut in einer Minute fünfzig Schlage, žila v minnti petdesetkrat udari; das Herz thut viele Schlage, serce gosto tepe, polje, bije, tolbe; er that einen derten Schlag, te-lebil je, da je zagermelo, da se je zemlja potresla; Art, Gattung, versta, šklat (V.), sorta; plem, rod, serb. a. pasmina, pore-klo; f. a. Art; Leute eines Schlages, ljudje enaciga rodu ali plemena; nach dem alten Schläge, po starom kopitu; von gleichem Schläge, nach dem Poln. iz istega plota kol, šurki iz ene moke, osli z ene loko; der Schlag der See, bijenje, butanje (v barko), pluskanje, zaganjanje; das ist so auf den Schlag, wie sie es gerne höret, to je po takémem, kakor ona rada slisi; to je prav po njenem; ein Schlag mit dem Ham-mer, u. f. f., udarec, udar; auf den Buß u. dgl., poudarek (V.); mit dem Stoße, udarec, mahlje, mit der Faust, bunk, bun-ka, mit der flachen Hand, oplaz, plosh, berluzga; mit dem Finger, kere; mit der Peitsche, sterk, oflik; Schlage geben, erthei-len, tepsti, biti, f. übr. Schlagen; Schlage, sibe, palica, serb. batine; die Schlage des Schiffes, sibe Bozje, terpljenje, ki ga komu Bog umeni; mit dem Hammer sechs Schlage auf den Nagel thun, šestkrat uda-riti s kladvam na žebelj; Schlag halten, f. Takt; der Schlag, bei den Fleischern, pobi-janje; der kleine Schlag, klanje, zakol; mit einem Schläge, mahoma, na mah, hipoma; Schlage thun weh, siba skli, boli; er hat sich einen großen Schlag gethan, sam sebi je rovak zasil, je škodo napravil; der Schlagst, mertnd, mertvdnica, bozje, bozja roka, u. V. kap (3. Kr. serb. kaplja); der Schlag hat ihn getührt, getroffen, mer-

tud ga je zadel; in der Seefahrt eine Wendung im Laviren, zasak, obrađilo (V.); Baumschlag, malanje drevja; das Gepräge bei Münzen, kov; die Münze ist von einem bekannten Schläge, ta dnar je kova znaniga; das auf eine Waare geschlagene Zeichen, naudar (V.), štampelj*, f. a. Gepräge; Hammerschlag, Hufschlag, Einschlag, f. diese; in der Musik der Takt, takt*, udar; die in den Mühlstein gehauenen Riemen, klep, klepanje; bei den Fischern, ribji rep (ker riba ž njim tolče); eine vom Wildschwein geschlagene Wunde, rana, vbod ali vgriz divjiga prasoa; bei den Weingärten, (agger), sep; Graben, jarek; — neka mera za šoto; im Forstwesen, Hieb, sek, mesto, kjer les ali derva sekajo, böhm. paseka; trebož; ein abgeholtger Theil des Waldes, seš, sešje, posečevoje, posečeje, obsečevje, frata*, planjava (Dbrfr.); Windschlag, golina, kjer je veter polomil drevje; an den Käseten der Saß, der den Knall verursacht, pok; die Fallthiere an Laubenhäusern, u. s. f., zatornica, zapornica; Zaunthüre, lesa; die Thüre in der Kutsche, duri, vrata v kočijo, zatornica; f. a. Schlagbaum; eine Reihe neben einander liegender Weiler, poljina; ein Schlag damit Vögel zu fangen, zapadka (Pol.), zatornica, tičnica, cipnica; du ringst nach Schlägen, serbi te; iščeš si jih; du wirst Schläge bekommen, toš tepen; šiba bo pela.

Schlagader, die, f. Pulsader; Puls.

Schlagaderbruch, der, preterg privodn. **Schlagadergang**, der, privodnični prehod.

Schlagadergeschwulst, f. Pulsadergeschwulst.

Schlagaderhaut, die, privodnična koža ali mrena.

Schlagaderkammer, die, f. Herzammer.

Schlagaderlehre, die, nauk od privodnice.

Schlagaderöffnung, die, odperitja, ustje privodnice.

Schlaganfall, der, napad, popad mertuda.

Schlagartig, adj., mertudničast, mertuden, mertudast.

Schlagball, der, žoga, meček, pola, f. a. Ball.

Schlagbalsam, der, balzam zoper mertud.

Schlagband, das, im Gegenßatz zum Sehband, nabojni obroč.

Schlagbar, adj., im Forstwesen, sečin, dorasčen, dorasen, kar se mora s pridam posekati, f. a. Sandar.

Schlagbarkeit, die, doraslost, (po)sečnost.

Schlagbändig, f. Schlägebändig.

Schlagbauer, der, a. das, ein Vogelhaus mit Fallthüren, n. V. izbica, hišnica, tičnica, zatornica.

Schlagbaum, der, Raubthiere damit zu fangen, past; Sperbaum, zaporna ranta, zavora, zapor, zapornica, prečnica (serb.), poln. rogatki, pl.; russ. zastava u. rogatka; im Stalle, pregrada; im Weberstuhle, zabijaca; fig. für Hinderniß, f. dieses.

Schlagbereit, f. Schlagfertig.

Schlagblau, adj., visnjev po kakem udarci.

Schlagbogen, f. Fagbogen.

Schlagbohrer, der, vertalo.

Schlagbrücke, die, Zugbrücke, zdvigavni most, f. Zugbrücke.

Schlagbrunnen, der, bei den neugeborenen Kindern, n. V. mehko teme, mečava, nach dem böhm. temeneč†, f. a. Fontanell.

Schlagdegen, f. Festsdegen.

Schlage, die, eine hölzerner, bet, bat, a. bit, kij; ein Hammer, kladvo; an dem Weberstuhle, pah.

Schlägebändig, adj., laöen, da se vanj vidi; z vderim trebulham; f. a. Herzs schlächtig.

Schlägebloß, der, koza.

Schlägedrauf, der, f. Haubegen.

Schlageseuf, adj., terde kože, da se ga šiba no prime, nečutin za šibo.

Schlageisen, das, ein Werkzeug zum Berühren des Kaltes bei den Maurern, motika, rovnica; Meißel mit einer breiten geraden Schneide, bei den Steinmeßern, škarpe†; Thiere damit zu fangen, progla; bei den Förstern, odkazovavno kladvo; bei den Sattlern, zapadka (böhm.).

Schlageloh, f. Schlägebloß.

Schlägel, der, der Zapfen in den Leichen zum Ablassen des Wassers, zamasek, zatornica, čep, čepnik; im Bergbaue, macola*; bei den Wirtchern, kij (a. böhm.), kijic, betica, bet, naboj, nabijalo, pogon, tolkalo (Pol.), terkel (Gutsm.); überhaupt ein hölzerner Hammer, bet, betec, kijic (dim. v. kij); tolkavnica (Wasschlämel), serb. malj; um etwas Weiches damit zu schlagen, tropača; die hintere Keule eines geschlachteten Thieres, stegno, bedro, zadnja četert; an den Schweinen, gnjat, f. Schinken, Keule.

Schlägelarbeit, die, (mont.), vkupno delo.

Schlägeleisen, das, raztolkalo† (böhm.).

Schlägelstich, f. Hammerstich.

Schlägelstiel, der, sodelavec.

Schlägelgrube, die, im Fischreiche, tomun v ribniku.

Schlägelkrieg, der, vojska z beti.

Schlägellahm, adj., na eno nogo šantav.

Schlägemilch, die, pinjec, pinjenec, ober pinjenica, pinjeno mleko.

Schlägelu, v. n., lahm gehen, bedrati, šantati, šepati (posebno od ostreljeniga jelena, ki z zadujo nogo šanta); kako napčno storiti, zmotiti se.

Schlägelwelle, die, neko oljarsko vitlo.

Schlagen, v. n., heftig und schnell fallen, an ein anderes Ding heftig bewegt werden, tresčiti, tresiti, treskati; butiti, butati v kaj, zaganjati se, biti v —, ploskati; die Wellen schlagen an das Schiff, valovi udarjajo, bijejo ob ladjo, butajo, se zaganjajo v ladjo; mit dem Kopfe auf den Stein schlagen, z glavo ob kamen udariti, toli; heftig fallen, terjusiti, telebiti; die Flamme schlägt in die Höhe, plamen šviga, je švignil, se zaganja, poganja kviško; aus der Art schlagen, izvreči se, prevreči se, f. a. Art; den ganzen geschlagenen Tag, ves ljubi, ves Božji dan; eine schnelle Veränderung

hervorbringen, udariti, udarjati; die Linde schlägt durch, f. Durchschlagen; mit den Füßen schlagen, (vom Pferde), f. Ausschlagen; die Blattern schlagen ein, koze se vdirajo, so se vderle (V.); das Korn ist in die Höhe geschlagen, žito je poskočilo (v cen); fehl schlagen, spodleteti, (spodletelo mu je), spečalo ga je; f. Mählingen; dieß schlägt nicht in mein Fach, to ni mojiga opravila, ne gre, ne sega v moje delo; serb. spadat; der Dampf schlägt mir auf die Brust, eopar, sopuh mi pada, se mi ulega na prsni; zu Glück schlagen, f. Gelingen; die Büsche schlägt gut, puša dobro poka; knallen, pöbiti, pökiniti (ein einziges Mal schlagen), pokati, tresčiti, tresiti, treskati. buhati, puhati; der Donner schlug in das Haus, v hišo je tresčilo, udarilo, je strela udarila; das Gewissen schlägt ihm, vest ga peče, mu ne da miru; die Farbe schlägt ins Blaue, barva gre na visnjevo; in sich schlagen, v se iti; an die Thür schlagen, udariti na vrata, poterhati, terkati; anschlagen, f. dieses; der Vogel schlägt mit den Flügeln, ptipo tepe, maha s perotmi, sofoče; auf einen Raub schlagen, krepplje zasaditi v kaj; an die Glocke schlagen, na zvon udariti, biti; die Arznei will nicht anschlagen, zdravilo neče pomagati, sluziti, tvarjati; der Brand ist dazu geschlagen, snet (prisad) so je pritaknil; dazu schlagen, pritakniti se, pristopiti; eine Art des Singens mancher Vögel, peti, prepevati; die Nachtigall schlägt, slavček poje; aus der Thüre schlagen, na ušesa biti, zaelisati se, zadoneti; belln, lajati, f. a. Wellen, Anschlagen; der Frost ist ihm in die Glieder geschlagen, mraz mu je prevzel vso ude; der Hammer schlägt, kladvo tolče, kladva tolčejo; die Wellen schlugen in das Schiff, valovi so silili v ladjo; der Wind schlägt in die Segel, veter v jadra bije, pritiska; die Uhr schlägt (deutet die Zeit an), ura bije; wie viel schlägt die Uhr? koliko bije? es hat sechs geschlagen, šest je bila, perf. je odbila; ich weiß, wie viel es geschlagen hat, vem, pri čem sim; der Puls, das Herz schlägt, žila, cipla tepe, serce bije, tepe, polje, tolče; f. a. Puls; den Blick zur Erde schlagen, očī (v tla) pokesiti, pobežati, v tla pogledati; gen Himmel, kviško pogledati; Wurzeln schlagen, korenine pognati, gnati, poganjati; vkoreniniti se, koreniniti se, prijeli se; v. a. a. r. biti, toli; die Trommel schlagen, bobnati, Orgel schlagen, orglati; die Stunden schlagen, ure biti, perf. odbiti; in Stücke schlagen, na kosoo razbiti, zbiti, razbijati, raztloči und raztolči, toli; Butter schlagen, v pinji delati, f. a. Buttern; etwas zu Boden schlagen, zvaliti, zverniti na tla, den Feind, die Flotte in die Flucht schlagen, pobiti, pobijati, potolči, oteptati, bešigen, premagati, zmagati; den Feind in die Flucht schlagen, sovražnika v beg zagnati, zaganjati, zapoditi, zaderiviti, razkaditi, razkropiti; tobt schlagen, ubiti, ubijati, pobiti, pobijati; einen Stock

in die Erde, einen Nagel in die Wand u. s. f. schlagen, zabiti, zabijati, kaj v —; eine Sache aus etwas schlagen, izbiti, izbijati kaj iz česa; von etwas herunter, zbiti, zbijati s česa; etwas an etwas schlagen, pribiti, pribijati kaj na —; die Eier in die Speise schlagen, jajea v jed vbiti, vbijati, vtrepati; aus den Gedanken schlagen, iz glave izbiti, izbijati; sich schlagen, (v. r.), biti se, tepsti se, bojevati se; auf den Hieb oder Stich, s sabljo ali z mečem; zum Ritter schlagen, f. Ritter; er hat mir eine Wunde geschlagen, ranil mo je; Kessel schlagen, kotle delati; Raketen schlagen, raketo polniti; Schlägen schlagen, boj bojevati (Preß.); etwas mit dem Hammer, mit dem Stocke u. dgl. schlagen, udariti, udarjati; Jemand aus Maul schlagen, koga po ustih, po šobi, po goboi udariti, počiti; ich schlage dich auf das Maul, te bom po goboi, po šobi; dam ti jo na usta; Jemand hinter die Ohren schlagen, koga za uh počiti, udariti, lopiti, ubrisati, pribrisati, tresčiti, prismoditi, usekati, komu zauh dati, eno za uho navozniti; Jemand mit Blindheit schlagen, koga s slepoto kazniti, udariti, koga oslepiti; er ist mit Blindheit geschlagen, zares slep je; aus Rache, zur Prügelung, mit einem Werkzeuge, Stocke, Prügel, nabiti koga, natolči; strahovati, tepeti; koga natepsti, nagarbati, nazvižgati, nakrišpati, seči (sečem) koga; mit einer Ruthe, našibati, našeskat, našvigati, našverkat, f. übr. Abprügeln, Prügeln; sich an die Brust schlagen, biti, terkati, toli; se na prsi; bei den Buchbindern das Buch, Gold zu dünnen Blättern schlagen, raztolči, toli; mit dem Schwerte schlagen, mahnti, mahati, udrihati z mečem; ein Pfaster schlagen, narediti, narejati; Lärm schlagen, šundrati, šunder, hrup, vris zagnati, delati, kričati; eine Brücke schlagen, most narediti, postaviti (naglo čez kako vodo); ein Lager schlagen, f. Lager; die Saiten schlagen, brekati, strune prebirati; die Schweine in die Mast schlagen, v žir gnati, goniti; den Zoll auf etwas schlagen, oolu podvroči kaj; einen Schuß über den Leisten, na kapito nabiti, pribiti (V.), pribijati, nabijati; das Tuch im Weben schlagen, platno udariti, udarjati, goniti; die Hüße über einander, die Hände, die Arme in einander schlagen, noge, roke križem deti, devati, prekrizati; so auch den Arm um den Nacken, das Salz in Körbe, deti, devati; den Takt schlagen, mero ali takt dajati, f. Takt; Holz schlagen, derva sekati, podirati, dervariti; in Schenke hauen, cepiti, klati derva; Del schlagen, olje delati, (perf. storiti, narediti); Feuer schlagen, ogenj ukresati, kresati; Münzen, Geld schlagen, denarje delati, kovati, (perf. storiti, narediti, nakovati, skovati); an das Kreuz schlagen, križati, na križ pribiti, pribijati, razpeti, razpenjati; Marsch schlagen, marš bobnati; der Hirsch schlägt sein Geweih, jelen odbija roge (Je odbil); er ist von einer Sau geschlagen

worden, svinja ga je sunila (V.), uklala, ujedla, pobodla; Döfen schlagen, voli klati, pobijati; die Ader schlagen, pušcati, pušati; den Mantel um sich schlagen, v plašč zaviti se; sich aus dem Sinne schlagen, pozabiti; iz misli izbiti; der Raubvogel schlägt seine Klauen in den Raub, vjeda, krepilje zasaja (v vlovljeno zival); Bier in Fässer schlagen, f. Füllen; Wasser schlagen, vodo zajemati, plati; den Arm um etwas schlagen, objeti, objemati; etwas in die Schanze schlagen, f. Schanze; etwas in den Wind schlagen, kaj v nemar pustiti, pušcati, pušati; kaj zanemariti, zanemarjati, ne zmeniti se za kaj, no marati za —; ein Löwe mit aus- ober vorge- schlagener Zunge, lev z pomoljenim jezikam; etwas durch ein Sieb, durch einen Durchschlag schlagen, kaj presejati, presevati, precediti, precedjati (durchsieben), u. V. pretlačiti (?); ein Rad schlagen, f. Rad; auf das Rad schlagen, f. Rädern; sich mit Sorgen schlagen, moriti se, ubijati se s skerbmi; sich mit Grillen schlagen, muhe loviti, s praznimi muhami ukvarjati se; das Salz in Körbe schlagen, metati, kidati sol v kose; die Augen, das Angesicht zur Erde, in die Höhe schlagen, obernititi, obracati oči, obraz v tla, pod se oder po sebi (V.), na kviško; sich linker, rechter Hand schlagen, na levo, na desno obernititi, obracati se, podati se, napotiti se, zasukati se na levo, na desno; sich zu dem Feinde, zu einer Partei schlagen, s sovražnikom, s stranko potegniti, potegovati, vleči, prestopiti k —, pristopiti, pri družiti se komu; in and. sl. M. pristati k komu; sich ins Mittel schlagen oder legen, f. Mittel; etwas zu Capital schlagen, vzeti, jemati v kapital, pristeti, pripisati kapitalu; bei V. naudariti; zur Massa schlagen, v maso prenesti, prenasati; den Ball schlagen, zogo, medek biti, zogo metati; sich mit seinen eigenen Worten schlagen, sam sebi nasproti govorniti, mit Worten schlagen, z besedo zaver-niti, zavračati; z besedo podreti, pobiti; Wellen schlagen, valovo gnati, goniti, der-viti; ein wenig mit der Ruthe auf die Hand schlagen, kereniti, kerati, overkniti; über den Leib, udariti, šleniti s äiBo; mit geball-ter Faust auf den Rücken schlagen, s pestjo po herbtu bunkati, gumpati, sterbunkati, (niebr.); etwas in Papier schlagen, kaj v papir zaviti, zavijati; die Thüre zuschlagen, duri, vrata zalušniti, zaderšniti, zalop-niti, f. übr. Zuschlagen; mit der Thüre heft-ig schlagen, z darmi laskati, butati; ein geschlagener Mann, v nič djan, pod nič pri-pravljn, zglublen človek, nesrečnik; in Kesseln schlagen, v okove djati, deti, vklo-niti, vklopiti; einen Knoten schlagen, za-vozlati, vozlati, vozel narediti, narejati; wen Gott liebt, den schlägt er, kogar Bog ljubi, ga tepe; das Unglück schlägt den Men-schen oft hart, mnogokrat nesreča človeka ostro tepe; die Hände über den Kopf schla-gen, f. Ringen (die Hände); von der Hand schlagen, zavreči kaj, no vzeti.

Schlagen, das, bitje, bijenje, tepenje, u-darjanje.
 Schlagend, adj. fig. premagaven, pripride-vaven, uterjen.
 Schläger, der, f. Rauser; pretepavec, te-pavs, tepin, tepan, tepežnik, tergavs; als Werkzeug, f. Mittel; Schlägel.
 Schlägerel, die, pretop, tepež, boj, rova-nje, draka (M.).
 Schlägerin, die, rovakva.
 Schlagesech, f. Schlagsech.
 Schlagestampe, Schlagstampe, die, tol-kač (V.).
 Schlagetodt, der, pobijavec.
 Schlaguhr, die, bijoca, u. V. bivua ura, russ. čas s boem (ura z bojem).
 Schlagwert, das, bilo (v uri).
 Schlagfalle, die, past, progla.
 Schlagfeder, die, in den Schloßern, pero, zmet-i, (nach dem Poln. sprožina); am Ge-flügel, tepetavec (V.), najmočnejši perotae peresa, f. a. Schwingfeder.
 Schlagfertig, adj. pripravljn za boj, gotov, hiter.
 Schlagfluh, der, f. a. Schlag; božja roka, kap (V., a. Serb. neben kaplja), mertud, mertud-uica; gew. božji znak *. russ. poručic. (aus dem Griech.); er hat den Schlagfluh bekommen, u. f. f. božje ga je ndarilo, mertud ga je zadel.
 Schlaggewicht, das, an den Uhren, bitna vtež ali peza *.
 Schlaglocke, die, zvon pri uri, na kte-riga bje.
 Schlaggold, das, zlata pena, f. Staukgold.
 Schlaghahn, f. Haubentaucher.
 Schlaghäusel, das, zatornica, tičnica, bei Gutm. bezovnica.
 Schlagheftlein, das, auf dem Vogelherde, kolici, na ktere so pripete mreze.
 Schlagholz, das, ein Werkzeug zum Schla-gen, kij, kijic. f. Schlägel; schlagbares Holz, dorasčeni les; f. Haubar; Holz, das an Stamme wieder aufschlägt, wenn es abge-hauen worden, šibje, obrastki, obrast, niz-ki les; bei den Spielen der Kinder, goné (V. u. Gutm.).
 Schlaghüter, der, semensko drevo. drevo za seme puščeno, semenac (böhm.).
 Schlagisch, adj., kdor se rad ruje in pre-tepa.
 Schlagtorn, f. Schlagsech.
 Schlagkräftig, adj., krepak.
 Schlagkraut, f. Gouander, (russ. kadilo).
 Schlagkuh, die, molzna krava.
 Schlaglanwine, f. Lanwine.
 Schlaglicht, das, franz. coup de jour, iz-razna, veči svetloba (na kaki del mala-rije puščena).
 Schlagloth, das, die Masse zu löthen, lo-talo*; f. a. Loth.
 Schlagmaschine, die, bitna priprava ali mašina.
 Schlagmittel, das, zdravilo zoper mertud.
 Schlagnagel, der, in der Schlaguhr, vzdigovalo†.

Schlagnetz, das, Fallnetz, nastavna mreža; damit fangen, pod mrežo loviti, perf. vjeti; im Ballspiele, odbojna mreža, raketka *.
 Schlagnote, die, cela nota.
 Schlagpfeil, der, bei den Gatterthüren der Fäune, der vordere Pfeil, woran die Thüre aufschlägt, nach V. veliki steber u. zapira-vec, podboj (Zalok).
 Schlagpulver, f. Knallgold.
 Schlagregen, der, ploha, naliv (dež z de-belimi, ploskajocimi kapljami).
 Schlagring, der, obroček zoper mertud.
 Schlagröhre, die, sproživna cevka.
 Schlagsaat, die, Schlaglaune, der, seme za olje.
 Schlagstätten, der, izrazna ali močnejši senca, osenöje (franz. l'ombrage).
 Schlagsech, der, placilo za kovauje dnar-jev; f. a. Zoll.
 Schlagseibe, die, in der Uhr, bitno kolee.
 Schlagstieber, der, ein langer Stieber bei den Bäckern, lopar, veslica.
 Schlagstiesel, der, kljač od zavore, nach V. verailski ključ.
 Schlagstreiber, der, cestninski pisar.
 Schlagspindel, die, strugarsko vreleno.
 Schlagstule, f. Schlagfeder.
 Schlagstampe, f. Schlagestampe.
 Schlagstange, die, f. Schlagbaum.
 Schlagstock, der, tolkalo, tolkavnica.
 Schlagtaube, die, domaci, pitomni golob.
 Schlagthüre, die, zapadue dveri ali duri.
 Schlagtuch, das, plahita.
 Schlaguhr, f. Schlaguhr.
 Schlagwachtel, die, navadna prepelica.
 Schlagwand, die, bei den Jägern, zapadna mreza.
 Schlagwasser, das, voda (ali žganica) zoper mertud; nach dem Poln. serena, tudi ogerska voda.
 Schlagweite, die, sežaj, nach V. doseg (elektrische iskre).
 Schlagwelle, die, zaganjavce, zagon.
 Schlagwerk, das, eine Maschine, im Brücken-bau, u. dgl., damit die Räder in die Erde zu schlagen, oven, oven na odru oder z odram; in den Uhren, bilo, nach V. u. dem Poln. bijalo (u. zvonilo).
 Schlagwerkfeder, die, bilna zmet.
 Schlagwetter, das, f. Hagelwetter.
 Schlagwort, das, napovedna beseda, na-stavna heseda.
 Schlagwurde, die, rana od udarea, nach Zul. udarjena rana.
 Schlagzeit, die, čas, derva sekati; nach dem Böhm. posečni čas.
 Schlagen, v. a., jadra odvezati.
 Schlack, der, bet, cepec (als Schimpfwort).
 Schlamm, der, blato na dnu rek in luz, glen, m. (schon bei Gutm., auch poln. u. böhm. für Schlamm, schlammiger grünlcher Boden), grez (auch altsl.), plodra, nach M. in St. muza, bei Gutm. auch klatje, böhm., poln. u. serb. auch kal, kalovina (vergl. kaluza, Pfüge), voll Schlamm, f.

Schlammig, mont. ruda stolčena; f. a. Schlid; fig. blato, luza, nečistost, nesnaga.
 Schlammloch, das, lužna kopel.
 Schlammbeißer, der, Schlammbeißer, (Cobitis fossilis), piškor, piškor.
 Schlammbütte, die, brentac za glen ali mužo.
 Schlammnen, v. n., blatiti, blato ali glen delati.
 Schlammnen, v. a., Nöse, Sand, Erz, oprati, prati, spirati, splakniti, splakova-ti, čistiti, umiti, umijati oder umivati; einen Leich, Graben u. f. f., otrebiti, stre-biti, trebiti, (grez ali blato izpraviti, iz-pravljati iz ribnika); v. n., gew. Schlammnen, im Genuße der Speise und des Trankes un-mäßig sein, požresovati (Gutm.), nezmér-no pojedati in popivati, nalijati se; f. a. Prassen.
 Schlammnen, das, spiranje, trebljenje, po-zreševanje.
 Schlammner, der, vom v. a., pravec, spi-ravec, trebivec; vom v. n., požresnik, gol-tan, (po)žeruh, kravopas.
 Schlammerei, die, zretje, požresnost, po-zreševanje.
 Schlammfang, f. Cloacke.
 Schlammfisch, der, als allgemeine Benen-nung, blatnica (V.), für: Schlammbeißer, f. dieses.
 Schlammflüßig, adj., blaten, (nach dem Böhm. plenotok, gnojotak).
 Schlammgeschmack, der, slast, duh po glenu ali blatu.
 Schlammgraben, der, korito za pranje rude.
 Schlammgrube, die, kalužna jama, kaluža.
 Schlammherd, der, korito (za pranje rude), spirallise, spirallise.
 Schlammicht, adj., blatnast, glenast, mu-zast.
 Schlammig, adj., blaten, kalužen, muž-nat, zagljen, zablacen (Gutm.).
 Schlammigkeit, die, blatnost, zablacenost.
 Schlammkrüde, die, trebilo, grebja za blato.
 Schlammleuge, die, blatni lug.
 Schlammloch, adj., brezblaten, eist.
 Schlammfüße, f. Pfüße.
 Schlammstidkröte, die, blatna želva.
 Schlammstid, f. Schlid.
 Schlammstein, der, blatnik †.
 Schlammwerk, das, spiravnica (rudna).
 Schlammper, der, ricet.
 Schlammpe, die, pasja čista jed, ki jo hitro požlempa; fig. vlačugarica, nečistnica, uma-zanka, capasta žensčina, cafuta, lajna.
 Schlampen, Schlampampen, v. a. u. n., zlempati, lokati, emokljati; schlotterig her-abhängen, zdrahan biti, ohlapno viseti; f. a. Schlumpen, Prassen.
 Schlampend, wohin gelangen, pricokljati, pribliacati kam razdrahan, da je vse z njega majalo.
 Schlampet, Schlampampet, der, emokljač, zlempac, zlempav; f. a. Prasser, Schlämmer.

Schlameret, Schlampameret, die, zlempanje, emokljanje, požreševanje.
Schlampig, *adj.*, schlampiges Wetter, blatno vreme; *fig.* umazan, capast, zanikern; schlampiges Essen, precista, prevodena, zlem-pasta jed.
Schlange, die, kača, *dim.* kačica, gad (bes. Biper, im Böhm. Schlange überhaupt), nach dem *Altsl.* zmiij (auch nar. pes.) und zmiya, gož, richtiger voz, Hauschlange, *poln.* wąż Schlange überhaupt, die eberne Schlange, bronasta kača; sich krümmen und winden wie eine Schlange, previjati se kakor kača; eine Schlange in seinem Busen nähren, kačo v nedrhi imeti, živiti; na svojo škodo, sebi v pogubo rediti koga; f. a. Felschlange; gefügelte, letende kača; die Schlange ist schlimmer denn ein altes Weib, nach *Gutm.* gad babo sne; die Schlange häutet sich, kača se levi; bei dem Branntweinbrennern, troba, vrat zaviti.
Schlängelauge, f. Schlangenauge.
Schlängelicht, *adj.*, kači podoben, kriv, zaviti.
Schlängeln, sich, izvijati, zavijati se, viti se, nach dem *Serb.* krivudati se, vijugati se; v. n., zvijati se kakor kača, goljufen biti.
Schlängelung, die, zviyanje, vitje, zavoje.
Schlängen, in der Bßg. kačji, gadjji; einer Schlange ähnlich, kačast, gadast.
Schlängenbeter, der, etwa gadomolec.
Schlängenart, die, kačje pleme, gadjji rod; nach Schlängenart, po kačje; zvičajnost, škodljivost.
Schlängenartig, *adj.*, kačji, gadjji, gadast.
Schlängenauge, f. Schmit, Krötenstein.
Schlängenbalg, der, der abgelegte, kačji lev, in *St. a.* kačji olilek, nach *Gutm.* kačjevina, *serb.* svlak, košuljica.
Schlängenbeere, die, kačja jagoda.
Schlängenbeschwürer, der, kačji zagovarjaveo, nach andern D. zaklinjač.
Schlängenbiegung, die, kačji ovinek, zavinek.
Schlängenbiss, der, nach *Gutm.* kačjak.
Schlängenbiss, der, kačji pik, ugriz, *fig.* grizenje vesti; Verfahren beim Schlängenbiss, kako ravnati, kadar koga kača pici, uje, ukolje, ugrize.
Schlängenblume, f. Schneeglöckchen.
Schlängenbrut, die, kačji zarod, rod, plod, kačja zaloga, *fig.* zvičajski ljudje.
Schlängenbusen, der, gadjje serece.
Schlängenbieder, f. Schlängenbeter.
Schlängenei, das, kačje jajce; f. a. Schlängenauge.
Schlängeneidechse, die, kačasta ascherica.
Schlängentwurf, der, kačji, zvičajni, zvičajski naklep, nakan.
Schlängenfang, der, kačji lov; sich damit abgeben, kačo loviti.
Schlängenfall, der, kačojedni sokol.
Schlängenfisch, der, riba kači podobna.
Schlängenfleisch, das, kačje meso.

Schlängenförmig, *adj.*, kriv, zaviti, *serb.* vijugav, vijugast.
Schlängenfreiheit, die, strupena svoboda.
Schlängenresser, der, kačojed, gadojedeo.
Schlängengang, der, kačasta, vijugasta pot, polna zavinkov.
Schlängengeboren, *adj.*, kar so kačo rodile.
Schlängengewinde, das, kačji zvitki, zavinki.
Schlängengeziß, das, sičanje, zvižganje kač, gadov.
Schlängengeziß, das, f. Schlängenbrut.
Schlängengift, das, kačji strup.
Schlängenglast, *adj.*, gladek kakor kača, goljufen.
Schlängengleis, f. Schlängengang.
Schlängengrad, f. Krähensuß.
Schlängengürtel, der, kačji pas, (s kačo opasan).
Schlängenhaar, das, kačji las, lasje iz kač.
Schlängenhaarig, *adj.*, s kačjimi lasi.
Schlängenhals, der, kačji vrat; tenak vrat, ki se previja.
Schlängenhalsig, *adj.*, tenciga, kačjiga vratu.
Schlängenhaß, der, skrito, stropeno sovrastvo.
Schlängenhaupt, das, Schlängentopf, der, kačja glava.
Schlängenhaut, die, kačja koža; f. a. Schlängenbalg.
Schlängenherz, das, kačje, zvičajno sorce.
Schlängenholz, das, kačje drevo.
Schlängenhorn, das, kačji rog.
Schlängenhülle, die, goljufno ogrinjalo.
Schlängenflugheit, die, velika pamet ali umnost.
Schlängentopf, f. Schlängenhaupt.
Schlängentrant, das, (*Arum dracunculus*), kačnik; kačji koren, lilijonjek.
Schlängentrone, die, kačja krona.
Schlängentrümme, — mung, f. Schlängengewinde.
Schlängenleib, der, kačje telo.
Schlängenlinie, die, kriva, zavita, vijugasta, kačasta čerta.
Schlängenlist, die, zvičaja, zvičajina kačja, velika; f. List.
Schlängenloch, das, kačja luknja, kačnjak (*M.*), gadinja, gadišce, gadiše.
Schlängenmann, der, f. Schlängenträger.
Schlängenmännchen, das, kačur.
Schlängenmord, der, gadnjek (rastl.).
Schlängenneß, das, kačje gnezdo.
Schlängenpaar, das, dvoje kač (obojiga spola).
Schlängenpulver, das, kačja štupa*.
Schlängenrauchen, der, žrelo kačje.
Schlängenraupe, die, pisana gösenica.
Schlängenröhre, die, zavita cevka, kača.
Schlängensäule, die, zviti steber.
Schlängenschwanz, der, kačji rep.
Schlängenschweif, f. Schlängenschwanz.

Schlangenseele, die, kačja, strupena duša, zvičajnik.
Schlängenprung, der, kačji skok ali zalet.
Schlängentaß, der, palioa z dvema kačama, Merkurjeva palica.
Schlängenstecher, der, kačji pastor.
Schlängenstein, ber, kačnik †, kačji kamen.
Schlängenstich, der, kačji pik, kačje picenje; bei Nähterinen, kačasti siv (*V.*).
Schlängenstreifen, der, kačja proga.
Schlängentödtend, *adj.*, gadomoren.
Schlängenträger, der, gadonos(ec), zmi-jonosec (*Astron.*).
Schlängenberehrung, die, (*Ophitismus*), zmiročastjet, česčenje kač.
Schlängenwesen, das, gadovitost.
Schlängenwindung, f. Schlängengewinde.
Schlängewurz, die, (*Oristolochia serpentaria*), kačji koren.
Schlängenzahn, der, kačji zob; f. a. Schlängenzunge.
Schlängenzischen, das, kačje sičanje, böhm. sykot.
Schlängenzunge, die, (*ophioglossum*), kačji jezik.
Schlängenzüngig, *adj.*, kačjojezičen.
Schlant, *adj.*, sviglast, (a. im Böhm. svihly), sibek, tenak; schlant von Gliedern, sibkih adov; biegsam, gibek, gibden, *serb.* vitak; ein schlanker Baum, besonders Buche, šiba; schlanken Wipfels, tankoverh (*adj.*, *serb.* Volfoi); schlantweg, f. Geradest.
Schlantel, der, porednež, potepin.
Schlankeln, v. n., pohajkovati, klatiti se, vlačiti se.
Schlanken, v. n., klampati, mahlasto iti.
Schlankfüßig, *adj.*, tankonog, tencih, sibkih nog.
Schlankgewachsen, f. Schlant.
Schlankheit, die, tenkost, sibkost, gibkost, vitkost.
Schlapp, f. Schlaff.
Schlapp, der, ein Schall, šlop.
Schlappbrüstig, *adj.*, mlahaviti, velih pers.
Schlappe, die, Maulschelle, lop, udarec, berluzga; f. übr. Maulschelle, Ohrfeige; *fig.* zguba, škoda, nesreca; *milit.* f. Niederlage; ein großes hängendes Maul, šoba; *Rechtsw.*, kitna mošnjica.
Schlappen, v. n., lopotati, mahati.
Schlappheit, f. Schlaffheit.
Schlapphut, der, klafeta, klofernica, jeba, klamuza (*Gutm.*).
Schlappohr, das, klapasto uho, mahavo uho.
Schlappohrig, der, klapouh, *subst.* klapoušnik, f. klapoušnica.
Schlappse, f. Schlapp.
Schlarr, f. Schleiter.
Schlarraffe, der, lenuh, polezuh, brezskerb-nik, nemarnik, ki mesenim poželenju živi; f. a. Faulenzger.
Schlarraffenland, das, dezela, kjer ljudem pečene piščeta v nsta loté, kolobocija (*V.*), utapija*; raj postopačev.

Schlaffenleben, das, leno, brezskerbno življenje, pohajkovanje.
Schlarse, die, lechter, weiter Pantoffel, slöbeder; f. Pantoffel.
Schlarsen, v. n., slöbedrati, kresati z nogami; schlarsend wohin kommen, prikrevljati, prišlöbedrati, prikresati kam.
Schlattern, v. n., vibrate (s papirjem).
Schlaw, *adj.*, f. Arglistig, Listig, Pfliffig; prebrisan, muhlab (*St.*), zvit, prekanjen, šogav, premeden, zvičajt, in andern D. lokav, hiter; auf eine schlaue Art, z ovin-kam (*V.*), premedeno, zvito; nach *V.* auch muhast (eig. launenhaft); schlaue Weisung, zvita prevara, presneta prevara; (brez britve briti).
Schlaube, f. Schlaue.
Schlauch, der, im Meere, požiravnik, kotel; ein leberner Saß, meh, *dim.* mešiček, usnjena vreča, usnjena tudi pertena cevka, kozol (in *St. n. Penn.*); zum Abfluß des Urathes, pretok, gerlo, troba (*böhm.*); Ruthe mancher Thiere, zilnjak; bei Döfen, vapp; podgerlisco (*Gutm.*); f. a. Röder; cöbnlic steblo.
Schlauchartig, *adj.*, mehu podoben, mehast.
Schlauchbohrer, der, trobovert.
Schlauchen, v. a., otrebti, strebiti, pre-trebti, trebiti, čistiti.
Schlauhförmig, f. Schlauchartig.
Schlauchröhre, die, pretočna oev.
Schlauhschwamm, der, gliva.
Schlauhsprache, die, brizglja z meham.
Schlauder, f. Schließe.
Schläuder, die, f. Schleuder.
Schlaue, die, die grüne Schale der Nüsse, lupinje, ružine, ruž (*Zalokar*), oblakovina, oblačina (*V.*), obokina, robčovina, robkovina.
Schlaun, f. Schälen.
Schlaubeit, die, zvitost, prekanjenost, premedenost; f. a. List.
Schlauschuß, der, zviti pič.
Schlaugewandt, *adj.*, prepekan, pregnan.
Schlaugheit, f. Schlaubeit.
Schlaupf, der, prekanjonec, probrisaneo, premedenec, prepekanec, potuhnjeneo.
Schlauninn, der, f. Schlaubeit.
Schlausinnig, f. Schlaun, Listig.
Schlecht, *adj.*, schlicht, prost; einen völligen Mangel an den nöthigen Eigenschaften habend, slab (in andern slav. M. schwach), zel, nepriden, malopriden, spriden (verb. dorben), ohne Zusatz, gewöhnlich, hodenj (neben hodnicen, besonders von ordinärer Leinwand), vsedenj, vsakdanji, navaden; ein schlechtes Buch, nach dem *Serb.* knjižura, knjižurina; eine schlechte Ruh, kravšce, kravše; ein schlechtes Schaf, ovčoe; schlechter Hut, jeba, klafeta; einen geringen oder geringern Werth habend, mali, nizek, majhen, ubožen (arm), boren (*Gutm.*, nur slov.), reven, zadnji; von schlechtem Herkommen, nizkiga stanu, rodu; schlechtes Maß, pičla mera; eine schlechte Besetzung, majhna me-zda ali plača; eine schlechte Mahlzeit, slabo

kosilo; ein schlechtes Kleid, capa; um ein schlechtes Geld kaufen, za malo denarjev kupiti; sich schlecht kleiden, siromasiko, revno nositi se; das ist ein schlechtes für einen so reichen Mann, to je malo za tako bogatiga moza; schlechte Gesundheit, slabo zdravje; schlechte Zeiten, slabi, terdi, zagatni, pusti časi; einen schlecht machen, černiti, ogovarjati koga; es ist nicht gar so schlecht, ni vsega prenemarn; schlechtes Gold, nisko zlato, malo čene; schlecht daran sein, na slabem biti, slaba se mu godi; schlechten Kauf, Lausch machen, okupiti se, omenjati se; eine schlechte Gewohnheit, napena navada; eine schlechte Handlung, hudobno dejanje; schlecht machen, pokaziti, pokvariti; schlechter werten, pokaziti se, pohujšati se, slabši biti; u. Jan. zaherleti (?); ein schlechter Kerl, malopridnik, hudobnik, (ne)porednež, zanikernik; schlechtes Wetter, slabo, gerdo vreme; schlecht an jemand handeln, gerdo s kom delati, ravnati; mir war schlecht zu Mithie, težko mi je bilo pri sercu, predla mi je; für schlechterdings, s. dieses; ehemals auch für: gerade, recht; schlechter Wein, eviček; die letzte Messe war schlecht, zadnji smenj se je slabo obnesel; die schlechteste Waare, naj nize, naj zadnje blago, stanaki; das ist schlecht, to ni za nič, ni nič prida; ich weiß ihm schlechten Dank, kdo ga je prosil za to?; schlecht zufrieden, malo, ne kaj zadovoljn; schlechte Straffe, gerdo cesta; ein schlechtes Gesicht haben, slabe oči imeti, kratkiga vida; das ist ein schlechter Trost, (vulg.) taka tolažba na nič; ein schlechter Hirsch, meršav, suh jelen.

Schlechte, die, s. Schlechtigkeit; Floß, Schlechterding, adv., durchaus, oelo, čisto, po vsi ceni, po vsem, po vsakem, na ravnost, nach dem Serb. vsakakor, docela; brez pogoja, brez ugovora; schlechterdings nicht, oelo ne, po nobeni ceni (ali meri) ne, kratko nikar, nikakor ne, kratko in malo ne; s. a. Ganz (und gar).

Schlechtfall, s. Blausuß.

Schlechtfarber, s. Schwarzfarber.

Schlechtheit, s. Schlechtigkeit.

Schlecht hin, adv., na ravnost; s. Schlechterding.

Schlehtbrend, adj., naglub (serb.).

Schlechtigkeit, die, malopridnost, malovrednost, bornost, spridenost; um dich von der Schlechtigkeit seiner Absichten zu überzeugen, da te prepričam (tega), kako napeno, hudobno misli, s. übr. Schlecht.

Schlechtlich, adj., nizek, male čene, slab.

Schlechtweg, adv., zgolj, na ravnost, po vsem; s. a. Durchaus, Schlechterding.

Schled, der, lizanje, oblikek.

Schleden, v. a., lizati, mlaskati kaj; geung schlecken, namlaskati so, nalizati se.

Schleden, das, mlaskanje.

Schleder, der, snežež, sladkosnedec, obilznenec, kočljivec (Gutm.); waidm. izbirlich jelen; s. a. Ledermaul.

Schlederbissen, s. Lederbissen.

Schlecker, die, sladkarija; s. a. Ledern, Schlederhaft, adj., obilznen, sladkosnedec, kočljiv, izbirlich; s. Lederhaft.

Schleckerhaftigkeit, die, sladkosnedost, laskernost.

Schleckermaul, s. Schlecker.

Schledern, s. Schledern, (vom Wasser in den Stiefeln), žlepetati, emakati.

Schledkrämer, der, slašočiar.

Schledern, s. Spülen.

Schledbüchsig, s. Herzschlächting.

Schleep, das, navoj (na ladajah).

Schleib, adj., skominaat, skomina (indecl. skomina mi je).

Schleibbaum, s. Schlehdorn.

Schleibblüthe, die, ternov evet, ternovo cvetje.

Schleibblüthwasser, das, voda s ternoviga cvetja.

Schlehdorn, der, (Prunus spinosa), tern (černi), russ. ternovnik, poln. tarnina, bei Gutm. ternika; coll. ternje, ternovje.

Schlehdornschlechte, die, ternov lisaj.

Schlehe, die, die Frucht des Schlehdornes, ternulja, ternolica (Gutm.), oparnica, böhm. u. poln. trnka.

Schlehen, in Bsg. ternov.

Schlehenblüthe, s. Schleibblüthe.

Schlehenbusch, s. Schlehenstrauch.

Schlehenstock, der, ternovka.

Schlehenstrauch, der, ternje, ternov germ, ternolje, oparnice (Zal.).

Schlehenwasser, das, pijaca iz ternulj.

Schlehenwein, der, ternuljevce.

Schlei, s. Schleie.

Schleie, in Bsg. brezoblastni, pokotni.

Schleiedrucker, der, pokotni, brezoblastni tiskar.

Schleichen, v. n., von der Bewegung der Thiere ohne Füße, lesti (lezem), laziti (v. frey.), plaziti so (auch böhm., im Slov. jedoch a. für Herumsteigen), im Altst. plžeti; s. a. Kriechen; komarati; heran schleichen, prilesti; um etwas schleichen, oblesti, oblaiziti; einen gewissen Raum durchschleichen, prelesti, prelaziti; leise gehen, insbesondere um unbemerkt zu bleiben, lesti, vleči se, štapati (V.), tapati; im Finstern herumschleichen, tavati okoli po temi; schleichend kommen, prilesti, pristapati, pritatavati, pritapatati; heimlich, pribuliti se (gebüchtl), haliti se, prikrasti se, privleči se; die Kage schlich in die Kammer, mačka se je ukradla, zmuzala v čimnato; das Blut schlecht frage in den Adern, kri leze, so vleče v žilah, leno teče; sich davon schleichen, izmuzniti, izmuzati so, odlesti, ukrasti se, natihama oditi; eine Thranne schleicht sich aus dem Auge, solza je prilazila iz oči, se je pocedila po obrazu; er schleicht wie die Kage um den heißen Brei, hodi kakor mačka okoli vrele kaše; einen schleichen lassen, spezedeti se; sich wohin schleichen, (als v. r.), i. oben; v. a., Waaren schleichen, s. Waschen; (russ. promytit, poln. przemyć); skrivaj vvažati ali vnašati.

Schleichen, das, lazenje, lezenje.

Schleichen, adj., lezejoč, lazijoč, ober lazeo, plazeo; schleichendes Thier, golazen; ein schleichender Mensch, nach V. laznik, lezavt, prihuljenee, potmajenee, pokotnik; ein schleichendes Wesen, prihuljenost, skrivarija; ein schleichendes Fieber, počasna, suhotna merzlica, skrivna spodjedna merzlica.

Schleicher, der, zvičajnik, ki svojo namene skriva, prihuljenee, potuhjenee, spodleznik, russ. podlaza, tihotapec (V.); pezdec; s. a. Schleichhändler.

Schleicherrei, die, prihuljenost, skrivarija, tihotapstvo (V.), skrito ravnanje.

Schleicherin, die, prihuljenka, tihotapka, potuhjenka.

Schleichfieber, s. Schleichend (es Fieber).

Schleichgang, der, lezenje, štapanje, lazenje.

Schleichgift, das, počasno spodjedni strap. Tofanina voda.

Schleichgut, das, Schleichwaare, skrivaj pripejano, kontrabantarско blago, tihotapska roba.

Schleichhandel, der, kontrabant*, kupnja s prepovedanimi ali pa skrivaj vvažanimi blagam, skrivna, nach dem Russ. u. Poln. premitna, tihotapska kupčija; Schleichhandel treiben, kontrabant nositi, voziti ali prodajati, prepovedano ali skrivaj vvažano robo prodajati.

Schleichhändler, der, kontrabant*, tihotapec, skrivni kupčevavec, nach dem Poln. u. Russ. premitnik (von myto Zoll), kroat. kriomear (neu), prodajavec prepovedaniga ali skrivaj vvažaniga blaga.

Schleichhändlerin, die, prodajarka prepovedaniga ali nezacolaniga blaga, kontrabantarica, premitnica, skrivna kupčevarka.

Schleischtreppe, die, skrivne stopnice ali gradice.

Schleischtritt, der, tih stopinja.

Schleichwaare, s. Schleichgut.

Schleischweg, der, ovinek, stranska, prepovedana pot, skrivna, skrivna steza, poln. przeskoki; s. a. Schlich; Birschleg, lovska steza; waidm. s. Birschleg.

Schleie, die, (Cyprinus tinca), nach dem Serb., Böhm., Poln. u. Russ., linj, linjak.

Schleier, der, zagrinjala (eig. eine Verhüllung), zavoj, gew. star*, (österreich. deutsch Schlar), russ. pokrivalo (Bedeckung, ein eigentlicher Ausdruck hiesig findet sich in keinem Slav. D. vor); ein lockeres, leichtes Gewebe, pajcalan (?M.), ten (Zal.), tancica za zagrinjala; dim. zagrinjaluc; (bei Gutm. pajcalat (sazzoletto) u. panjnecolan?); die Wahrheit ohne Schleier darstellen, resnieo na ravnost, brez ovinka povedati, golo resnieo povedati, praviti, samo na sebi; Schleier der Dhumacht, omrak; der Schleier der Zukunft, zagrinjaluc; den Schleier nehmen, ponuniti so, v. samostatn iti.

Schleierkleid, die, (Strix uhula), pegasta mertvašica, sova pegasta.

Schleierflor, der, tancica, ten, poln. rąbek (= robec).

Schleierfrau, die, s. Fuchsmacherin, (Pro-dajavka zagrinjal).

Schleiergewebe, das, tkanina za zagrinjala.

Schleierkappe, die, ogrinjaca.

Schleierleichen, das, fevd† po preslici, zenski fevd.

Schleierleinwand, s. Schleierflor.

Schleierloß, adj., brez zagrinjala, odkrit, brez zavoja, nezakrit.

Schleiermacher, der, kdor zagrinjala dela.

Schleiermeise, die, s. Haubenmeise.

Schleieren, v. a., zagriniti, zagrinjati; s. Verschleieren; einen Kolben schleieren, bei dem Wasserflüssen, zatalhati, tulhati, s. cunjani oviti, ovijati.

Schleiertaupe, s. Haubentaube.

Schleiertuch, s. Schleiergewebe.

Schleierverhüll, adj., z zagrinjalom zagreren ali zaviti.

Schleierwange, die, zavojnica † stenica.

Schleisbahn, die, darsa, darsalica, dričavnica, derkalica.

Schleisbau, die, brusnica.

Schleisbaum, der, am Weberstuhl der Baum, an welchem das Werk herunter schleift, persno vratilo (V.), valec (böhm.).

Schleisbeinig, adj., kdor krovsva, noge vleče po tleh.

Schleise, die, bei den Jägern, eine an einer Schnur geschleppte Lockweise, vada, vlečena ali vlačena vada, böhm. vnada; eine Schlinge, darin sich das Frevdlich an den Füßen fängt, s. Schlinge; ein Dehr, z. B. an der Leinwand in der Bleiche, womit sie an Pföde befestigt wird, pelnja, svačica (D. Kr. nach V. wahrst. slacica, vergl. slak, die Winde, convolvulus); von Draht, babica; eine aus Band gemachte, zur Bierde, nach V. obez, s. ovoza; prevoz, auch trak; s. a. Hutschleise; ein kleiner plumper Schitten, Kasten darauf fortzuschaffen, smuci ali smuke pl., posmojke (V.), pl., vlacé pl. S. K. s. a. Schlitten; nach dem Poln. vlaki; eine Schleise auf dem Gise, s. Schleisbahn; um Baumstämme von den Bergen herabzulassen, s. Riese; Werkhütte des Schleifers, brusivnica, zarezze na mejniki.

Schleisen, v. a., langsam ziehen, vleči, vlačiti; s. a. Schleppen; einen Buchstaben, mehko, rallo izgovoriti; einen Knoten schleifen, eine Schleise machen, peljati, penkhati (statt pentljati für petljati); einen Rauchsang schleisen, na posev, ali vprek peljati, sezidati; den Hut schleifen, s. trakam ozalitati; zerflören, eine Stadt schleifen, mesto razdjati, razdevati, razrušiti u. porušiti (Gutm.), podreti, podirati, razdreti, razdirati, razvalli, serb. u. russ. razoriti; Molen schleifen, note zlivati (russ.), zvezati, vezati; Waaren schleifen, na smuoh ali vlačah naprej spraviti, spravljati; ein Kleid schleifen, vleči po tleh sukno, pometai z njo; das Pferd schleifte den Reiter, konj je za das vlockel jezdeca; bis zu einer Stelle schleifen, privleči do —; zusammen schleifen, zvlaci,

zvlačiti; in einen abseitigen Ort schleifen, zavleći, zavlačiti; scharf machen, nabrusiti, brusiti (na brusu in ne na osli), ostriti (schärfen), russ. točit; ein wenig schleifen, pobrusiti; glätten, zgladiti, ugladiti, gladiti, olirati, likati; mit dem Schleifen verderben, zabrusiti; ein geschliffenes Messer, nabrusen nož; ein geschliffener Mensch, omikan, olikan, oglajen, otesan šlovek; v. n., der Auerhahn schleift, nach V. divji petelin dela rigel; der Mantel schleift, plašò se vleče, pometa po tleh; auf dem Gisse, dorsati se, derkati se; bis zu einer Stelle, pridrsati (se) do —; sich müde schleifen (in allen Bedeutungen des act. u. neutr.), navleci se, navlačiti se, nabrusiti se, nadersati se; mit dem Schleifen die Sohlen durchwecken, pridrsati podplate; die Fischer schleifen, vlačèjo sak po dnu.

Schleifen, das, vlačenje, podiranje, brusenje, dersanje.

Schleifenblume, die, divji hren.

Schleifer, der, ein schleifendes Ding, in der Kunst, nach V. ders, dersk; eine Person, brusivec, brusnik, brusar. (serb. u. böhm.), am Gisse, dersavec, dersac; auch ein alter denischer Lang.

Schleiferei, die, brusivnica, brusarnica.

Schleiferin, die, brusivka, dersavka.

Schleiferhandwerk, das, brusivstvo, brusarstvo, brusarija; dadurch verdienen, pribrusiti, pribrusariti.

Schleifgöthe, die, brusarski boter.

Schleifhaden, der, brusna kljuka.

Schleifhamen, der, sak, ki se vleče po dnu vode; s. Schleppeh.

Schleifhandel, s. Schleifhandel.

Schleifhanne, die, deza za mleko i. t.

Schleifmaschine, die, brusivna mašina.

Schleifmühle, die, brusni mlin ali malin (V.), brusarnica, brusivnica.

Schleifnadel, die, iglica za lase; s. Spatnadel.

Schleifrad, das, brusno kolo, brusnično kolo.

Schleifrebe, die, Nebenschöpfung, podočnik, volk, tat.

Schleifreiß, das, zavora, zaverilo.

Schleiffaud, der, brusni kamen.

Schleiffahle, die, brusivna skledica.

Schleiffahle, die, brusno kolec.

Schleiffahnd, der, cokla.

Schleiffahndel, s. Schleiffahle.

Schleiffahndel, das, Schleiffahndel, obruski, brusina. nach V. brusina, pola. mud.

Schleiffahndel, s. Schleiffahndel.

Schleiffahndel, der, runde um ihre Achse bewegliche Steine zum Schleifen, brus, brusni kamen; Wehstein, osla (auch pola. u. böhm.), serb. točilj.

Schleiffahndelhandel, der, kupčija z brusni, brusarstvo.

Schleiffahndelhändler, der, brusar, oslar.

Schleiffahndelhorn, das, ober Runpf, worin die Mäher die Wehsteine aufbewahren, oselnik, vodir.

Schleimsteube, die, brusivnica.

Schleimstüre, die, skrivne durf, vrata.

Schleimstreppe, s. Schleichtreppe.

Schleimstrog, der, brusnica.

Schleimfang, die, razdevanje, podiranje, rusenje.

Schleimweg, s. Schleimweg.

Schleimwerkstatt, s. Schleimsteube.

Schleimzehente, der, poljubno jemana desetina.

Schleimzügel, der, für junge Pferde, lahka uzda.

Schleibe, s. Schleie.

Schleim, der, nach V. zlez, richtiger, sluz oder sliz (altsl. serb. Vuk, u. poln. sluz-i, böhm. u. russ. sliz-i), glen (mehr Schlamme), zlem*, oder zlem* (auch böhm.), nach M. irrthüm. zleza (die Drüse); von gefochter Gerste, s. Scim; Süßigkeit, mokrota; Speichel, slina; Kleber, s. dieses, im Poln. klej; Moß, smerkelj; beim Zinnsteifer, ostruzki.

Schleimmaal, s. Schleimwurm.

Schleimabführend, adj., sliz odločujoč, slizocistai†.

Schleimanhängung, die, zbiranje slizi, (sliz se zbira ali nabira).

Schleimartig, adj., zlezast besser slizast, zlemast, smerkast; s. a. Klebrig.

Schleimapfel, der, böhm. slizotok†.

Schleimbentel, der, sliznik†.

Schleimblütig, adj., sliznokerven, zlemnokerven, böhm. lepkokrevny; s. a. Phlegmatisch.

Schleimblütigkeit, die, sliznokervnost.

Schleimdarmsicht, die, slizna kolika.

Schleimdrüse, die, slizna zleza, smerkljeva zleza.

Schleimeln, s. Waschen.

Schleimen, v. a., slizi ali zlema očistiti, otrebiti, trebiti, čistiti; einen Mal schleimen; s. Abschleimen; v. n., sliz ali zlem delati, napravljati, russ. u. böhm. sliznuti.

Schleimer, der, čistivec.

Schleimfieber, das, slizna vročnica.

Schleimfisch, der, s. Rostfisch, zlemnik.

Schleimfluß, der, böhm. slizotok†.

Schleimharnen, das, slizomočnost.

Schleimharz, das, smerkava smola.

Schleimhaut, die, slizna koža ali mreña, sliznica; Malpighische Schleimhaut, Malpighjeva koža.

Schleimicht, s. Schleimartig, schleimichtes Ding, slizoba, slezota (V.).

Schleimig, adj., ein wenig, slizkast; stark, slizek, slizav, bei Vuk sluzav, auch slizast, polzek, opolzen, zlemast.

Schleimlerde, die, morski škerjanoc.

Schleimlöth, das, sliznica.

Schleimnatter, die, polzka kača.

Schleimsad, der, sliznik.

Schleimsauer, adj., sliznokisel.

Schleimsäure, die, slezna kislina.

Schleimschleibe, s. Schleimsad.

Schleimsaar, der, slizna slepota.

Schleimstein, der, smerkavi, polzki kamen.

Schleimstoff, der, slizec†, (nach Vert. zlezo); s. Kleber.

Schleimsucht, s. Schleimsüß.

Schleimthier, s. Weichthier.

Schleimüberzug, der, glien, blato na jeziku ali zobeh.

Schleimwurm, der, Fischwurm, ribja glista.

Schleißbaum, s. Kienbaum.

Schleisse, die, Leuchtpäne, terska, n. And. treska, n. V. dorenica (böhm. dranice), luč, a. serb., russ. lucina; Scharpie, pukanje, cefranje, caski (Zalok).

Schleissen, v. n., zlizati se, oderniti so (od obleke); pretenci, miniti (od basa); v. a., spalten, cepiti, klati, dreti, tergati; reiben, die Federn schleifen, perje (debelši) akubsti (V.), muzati (Gutm. u. M.), nach and. D. perje dreti; schälen, die Rinne schleifen, lupiti, majiti; Steine schleifen, kamenjo rovat; Häuser schleifen, s. Schleifen; s. a. Verschleifen; Meiser schleifen, razdreti, raskopati.

Schleissen, das, klanje, cepljenje.

Schleissenliefer, s. Kienbaum.

Schleissenmesser, der, kdor tersko dela, terskar; ein Messer mit einem dicken Rücken, glavni nož (V.).

Schleissenstamm, der, lučnik (gebr.).

Schleissenstock, der, svečnik.

Schleisser, der, skubič.

Schleissfeder, die, skubeno perje (coll.).

Schleissföhre, s. Kienbaum.

Schleissholz, das, les za lučnike, za terske.

Schleissig, adj., stergan, zlihan.

Schleissstein, der, platič.

Schleisswiesel, die, zimka čebula.

Schlemmen, Schlämmen, s. Schwelgen.

Schlemmer, u. s. f., s. Schlammer u. s. f.

Schlempe, die, zapona, zanka.

Schlender, s. Schlenbergang, Schlenbrian.

Schlenderer, der, klatez, pohajkovač, koracalo.

Schlendergang, der, vlečenje, lena hoja, koracanje, pohajkovanje; fig. s. Schlenbrian.

Schlenderin, die, postopavka, koracalo, bendalo.

Schlendern, v. n., langsam, träge und gehäufelos gehen, bendati, koracati, vleči se. vlačiti so, v stop, leno, kinkavo hoditi. gambati, šemotati. (Jan.); durch die Wälder schlendern, vlačiti se, plaziti se po ulicah; bis wohin schlendern, pribendati, prikoracati, priklatiti se do —.

Schlendern, das, bendanje, koracanje.

Schlendrian, der, fig. a. Schlender und Schlenbergang, stara navada, stara šega, staro kopito; dem alten Schlenbrian folgern, delati po stari navadi, kakor so delali predniki, no misleč, da bi moglo drugačij bolje biti; po starem kopitu delati, bodi si prav ali ne.

Schlenge, die, ein in das Wasser gebantes Flechtwerk zur Abhaltung desselben, plot, graja; der oberste Theil derselben, poplet (V.).

Schlengel, der, zadrga, zanka.

Schlenderer, der, binglavec, kinkovec.

Schlenderhebe, die, die beim Flusse abfällt, tule, kuke pl.

Schlendermagd, die, dekla, ki si služebe izbira.

Schlenderu, v. n., mahati, kinkati; mit den Füßen im Sigen, bingljati: z nogami psami zvoniti, (a. im Böhm. nogama zvoniti); die Arme schlendern lassen, roke pastiti, da mahajo, s. a. Schlendern; v. a., metati, lučati, zadegati, zagnati; Jemanden Rost an die Kleider schlendern, komu blata na oblačilo šterkniti, šterkati.

Schlenzen, v. n., postopati.

Schlenzer, der, postopac.

Schlepp, s. Schleppe.

Schleppband, der, vamp*; eine Person, vampč.

Schleppdampfschiff, das, vlečni parobrod.

Schleppe, die, eine Art der Bekleidung des Kopfes bei dem andern Geschlechte, ovijača, zavijača; der nachschleppende Theil des Kleides, u. V. rep, (a. in and. sl. M., obšpon etw. aufstöpfig; im Russ. neben hvost a. šlejč*, im Böhm. vlečka (neu); etwa a. vlak; ein Werkzeug zum schleppen, smuke pl., vlačè pl., vlak.

Schleppen, v. a., vleči, vlačiti, derpaliti, cjaziti (Gutm.); hin und her schleppen, razvleći, razvlačiti; bis wohin schleppen, privleći do —; bis zur Müdigkeit schleppen, navlačiti se; hinter sich her schleppen, za sabo vleči po tleh; sich mit Grillen, pečati se, ubijati se, ukvarjati se, vlačiti se s kom; a. vlačiti kaj težkiga; mit einer Krankheit schleppen, dolgo terpeti, dolgo vlačiti bolezni; hoditi z njó; sich wohin schleppen, (v. r.), vlačiti se; v. n., vleči se, sr. vlačiti se po tleh; schleppend gehen, majati se; einer der schleppend geht, hlomudrav, hlomudra; schleppende Rede, predolg, preobširn in dolgočasni ogovor, ki se preveč vleče; pola. rozwalky.

Schleppen, das, vlačenje.

Schleppennatter, die, kača vlačuga†.

Schleppenträger, der, kdor šlep* ali rep nosi za kako imenitno osebo, vlakonosec†.

Schlepper, der, vlačivec, vlačnik; s. a. Schleppschiff; was geschleppt wird, vlak; velike grablje, ki jih konji vlečejo.

Schlepperei, die, vlečenje, vlačenje, raztezovanje.

Schlepperin, die, vlačivka.

Schleppern, s. Schlammern.

Schleppgewand, das, s. Schleppkleid.

Schlepphaken, der, vlečna kljuka, ali kavelj na priprezini verigi.

Schleppkasten, der, vlačuga (V.).

Schlepplette, die, vlečna, n. V. priprezna veriga.

Schlepphammer, die, zagozda.

Schleppkleid, das, n. V. oblačilo z repam, repato oblačilo, repača, obleka z vlačkam ali šlepam.

Schleppnetz, das, bei den Fischern, n. V. draga*, (franz. la drague); und homot

(?Hamen); russ. u. böhm. nevod; mreža, ki se vleče po dnu vode.

Schleppregel, der, veliki zapah, pah.

Schleppsäbel, der, vlečna sahla.

Schleppschiff, der, eine träge, schmutzig gekleidete Weibsperson, amazanka; mit welcher sich jemand schleppt, vlačugarica, mavha; ein schleppender Sack, torba; besonders bei den Fischern, f. **Schleppnetz**.

Schleppschiff, das, vlačivka, vlačivna, wohl a. vlečna ladija.

Schleppseil, das, f. **Schlepptau**.

Schleppstrang, der, vlačna verv.

Schlepptau, das, verv (vlačugarska V.), russ., bugsir*; ein Schiff ins Schlepptau nehmen, barko ali ladijo na verv vzeti ali djati, russ. bugsirovati.

Schleppträger, f. **Schleppenträger**.

Schlepptrag, der, rudarske smuke, vlak.

Schleuder, die, frača, u. and. f. W. prača, *altsl.* prašta (=prašča), (bei *Gutsm.* und *kroat.* prača), in St. angebl. lučanka.

Schleuderer, der, fračar, pračar.

Schleuderleder, das, usnje ali jermen za pračo.

Schleudern, v. n., die Spule schleudern, klopota, ropota, ohlatno teče; obenhin verriechen, šušnjati oder šesnjati, šuštrati, vihrati, po verhu in le na pol delati, bodi si kakoršno hoče, na skok, na veter, v naglici delati; v. a., zalučati, lučati, verči, metati, zadegati, zabrusiti, zagnati; s fračo vreči, n. *Gutsm.* pračati; mit den Händen schleudern, f. **Schleudern**; mit den Waaren schleudern, pod nič, pod zubo prodajati, russ. prodat za bežečok; f. a. **Verfchleudern**.

Schleudern, das, šušnjanje, vihranje, lučanje.

Schleuderschleibe, die, tarča (za metanje s pračo).

Schleuderstein, der, kamen za fračo ali pračo.

Schleuderschuß, das, zagon s pračo.

Schleuderfische, die, tresnica (ovac).

Schleuen, v. a., oplankniti, splankniti, splankovati.

Schleunig, *adj.*, iter, nagel, berz, jadern, speßen; *adv.*, hitro, nanaglamo, naglo, berz, preciz, brez odloga ali zamude, nemudama, pri tej priči, zdajci, urno, naravnost.

Schleunigen, f. **Beschleunigen**.

Schleunigkeit, die, hitrost, urnost, naglost.

Schleuse, die, zlob ali rake z zatvornico, *serb.* astava, n. *M.* splav (*böhm.* neben stavido), *poln.* zastava und upnst, f. a. Canal, Cloate; die Fallthüre der Schleuse, zatvornica, bei *Gutsm.* zapirnica, zapir.

Schleusenbau, der, napeljevanje vode (po jarku ali zlobih z zatvornicami).

Schleusengeld, das, zatvorsčina (V.), zlebnina.

Schleusenmeister, der, zatvorničar, zatvorsčina (V.).

Schleusensthüre, die, zatvornica.

Schleusen Zoll, f. **Schleusengeld**.

Schlicht, der, das Schließen, lezenje; geheimer Weg, skrivna pot, stranska pot, ovi-

nek, smak (*Gutsm.*); geheime Orte, Ink-nja, skrivlische, skrivlische; Ränke, Kunstgriffe, zvijsače, ovinki, pletke; im Hüttenbau, pranka f; mit Wasser vermischter, glen (V.); stolčena in oprana ruda, slih*; trocken Schlicht, stolčina; zmlata ruda, mel; bei den Webern, f. **Schlichte**.

Schlichtschiff, das, posoda za pranko ali rudni glen.

Schlicht, *adj.*, eben, gerade, raven, gladek, lichen, von Haaren, nekodrast; ungeschliffen, priprost, prost, samonaseben (V.), sam na sebi; der Schlichte Menschenverstand, ravna, zdrava pamet, prirojenti, prosti razum; schlichter Mensch, priprost clovek, u. *M.* mož na ravnost.

Schlichtart, die, Schlichtheil, das, široška (*kroat.* širočka u. tesaca, *böhm.* širočina), bezjača (M.), bradlja oder bradva (*Vak.* zantlaka*).

Schlichtbar, *adj.*, kar se da poravnati.

Schlichte, die, bei den Webern, močenja (V.), u. and. D. tkavski klej; f. a. **Schlichtigfeit**.

Schlichten, v. a., das Holz mit der Schlichtart, u. V. porzati, porzavati, čisto obdelati, obdelovati, obtesati, obtesavati; das Krumme schlichten, zraviti, ravniti, a. ravnati; ein Brett schlichten, na gladko zobliti; den Aufzug bei den Webern, omočiti, pomočiti, močiti (V.), s klejem namazati, mazati; bei den Glocken-Stüdgießern, namazati, mazati; glatt feilen, likati, na gladko spiliti, piliti; die Felle auf der Fleischseite glatt schaben, bei den Fohrgärbern, ostergati, omezdrati, u. V. prati; in Ordnung legen, zložiti, skladata, zlagati, reštati; v skladvornice zlagati (n. pr. derva); die Haare schlichten, laso napraviti, v red spraviti; einen Streit beilegen, poravnati, poravnovati, koncäti, razzoditi prepir; pomiriti, umiriti prepirajöce, f. a. **Beilegen**.

Schlichten, das, poravnava, poravnavanje; skladanje; obtesovanje f. t. d.

Schlichtente, f. **Dufet**.

Schlichter, der, skladvorec, urejevavec.

Schlichterin, die, skladvarka.

Schlichteile, die, bis zum Poliren damit glatt zu feilen, pila likavnica, likavna pila.

Schlichthartig, *adj.*, gladhil las.

Schlichthammer, der, ebene Sachen damit glatt machen, likavno kladvo, likalo, likavnik.

Schlichtheit, die, priprostost, ravnost.

Schlichtherzig, *adj.*, priprostiga serea, prostoseren.

Schlichthin, f. **Schlechtlin**.

Schlichtobel, der, damit glatt zu hobeln, gladki oblic, ličnik (*Pot.*).

Schlichtig, f. **Schlicht**, **Glatt**.

Schlichtigkeit, die, gladkost, gladketa, ravnota.

Schlichtmeißel, der, likavno dlo, ličnik.

Schlichtmond, der, bei den Fohrgärbern, etwa gladvornic. nach V. strihavnik*; bei den Kürschnern, kosa.

Schlichtpinfel, der, razmazovalec.

Schlichtrahmen, der, strojarski oklep.

Schlichtstahl, der, bei den Drechsleru ein Werkzeug, damit glatt zu drehen, likavno jaklo (V.).

Schlichtung, die, poravnava, f. a. **Schlichten**.

Schlichtzange, die, strojarske (natezovavne) kleßece, kleße.

Schlichtweise, f. **Schichtweise**.

Schlid, der, fetter, zäher Schlam, glen, m. (*sl. poln.* u. *böhm.*, hingegen ist im *Russ.* glen-i, ein ausgepreßter Saft überhaupt), *böhm.* a. slinovice.

Schlidboden, der, mehki, udiravni svet, gros, il.

Schliddamm, der, ilovnik.

Schliden, v. n., ploskati, f. **Leiden**.

Schlidenhaus, die, divja gos.

Schlidenig, f. **Schlammig**.

Schlidenr., v. a., srebati, lokati; v. n. von der Milch, f. **Serrienen**; f. a. **Schliffen**.

Schlidertaste, die, sladkosnedež, polizovavec, oblijanjeno.

Schlidgrund, der, glen, grezovina, ilovina.

Schlidig, **Schlidicht**, *adj.*, glenast, glinast, blattart.

Schlidtrapsen, der, petelinček, smukelj (*Zat.*).

Schlidtaub, das, nanos, f. a. **Schlidgrund**.

Schlidmilch, die, zagrizeno mleko, f. **Serrienen**.

Schlidner, das, nizki breg.

Schlidweide, f. **Wirschweide**.

Schlied, der, eine nasse, nicht ausgebaedene Stelle des Brutes, svalček; *böhm.* u. *poln.* zahak, *russ.* nedopeka; das Brot hat Schlied, kruh jo svalkast.

Schlieden, v. n., zlesti, lesti, laziti, auch splaziti, (plaziti) se, vlačiti se; zmuzniti, zmuzati se kam; f. a. **Schleichen**, **Kriechen**; in die Kleider schliefen, obloeci, oblačiti se, napraviti se, napravljati se; aus dem Ei schliefen, izlesti iz lupine, izvaliti se, izlesti se.

Schliedfer, der, lezavt, plezavt; pes na jazbece; f. a. **Ruff**.

Schliedig, *adj.*, lohartig, svalkast, cmokast, nezapečen, nedopečen, *böhm.* brusovity, *russ.* tóstovatyj.

Schliedigkeit, die, svalkavost.

Schliedläser, f. **Mehlfläser**.

Schlieder, f. **Schleier**.

Schlied, der, preudarek stroškov (v solar-niech).

Schliedanter, der, f. **Schliede**.

Schliedbar, *adj.*, zapirljiv, zaklepljiv.

Schliedbaum, der, mit welchem ein Ort verschlossen wird, zavora, zaranta, zapiravnidrog.

Schliedholz, der, zatikavnik.

Schliede, die, iglica, zatikavnik, ključ, doed, zapenka oder zaponka, G. B. an einer Corallenstübe, kopca (*serb.*); Schußbrett der Schleusen, zatvornica; eine Art von Anker, Schliedanter, vez (V.); am Soche, zatka, čavljz; an den Büchern, zapenec (V.).

Schlieden, v. a., zumachen, z. B. die Fenster schliefen, zapreti, zapirati, zatvoriti, zatvarjati, (nely. *kroat.* u. *serb.*); nur halb

schließen, pripreti, pripirati; mittelst eines Schloßes zumachen, zakleniti, zaklepati, s ključem zapreti, pod ključem imeti, *serb.* zaključati; Jemanden schliefen, in Ketten setzen, koga vkleniti, vklepati, vkovati, v zezlezje djati; die Bühne schliefen, stisniti, zatisniti; geschlossene Gesellschaft, družba sama za se; geschlossene Jagd, ograjeni, z mrežami opeti lov, tudi prepovedan lov; geschlossenes Land, dezela zaterjena z varnimi mejami; geschlossene Wiese, zagrajen, ograjen travnik; geschlossene Zeit, post, postui, prepovedni čas; in geschlossenen Reihen, vstisnjenih redih ali verstah; einen Vertrag schliefen, pogoditi se, pogajati se za stran česa, a. pogodbo skleniti, sklepati; einen Vergleich schliefen, poravnati se; einen Kauf, Verkauf schliefen, kupiti, prodati; ein Bündniß schliefen, zavezati se, zavezo ali zvezo storiti ali skleniti; die Ehe mit Jemand schliefen, v zakon stopiti s kom, vzeti koga; die Ehen werden im Himmel geschlossen, etwa zakoni se sklepaajo, delajo v nebesih; kdor je komu sojen, s tem do se ozeni (omoziti); den Frieden schliefen, pomiriti se, mir skleniti oder storiti; f. a. **Abfchließen**; beendigen, koncäti, dokoncati, koncavati, dokončevati, doversiti, doversčavati, dognati, koncec storiti, a. skleniti, sklepati, oder mittelst der Vorrede bis do —; die Predigt schliefen, pridigo skleniti, koncäti, dopridigati; einen Brief schliefen, pisano doversiti, dopisati; eine Doffnung genau dröcken, ausfüllen, stisniti, stiskati, zatisniti; mit dem Stricke, zadergotti, zatogniti; die Augen schliefen, oči zatisniti, zatiskati, a. zamezati, zamzeti; *fig.* zaspasti; umrezi; mit geschlossenen Augen, meze, zmajo (*Zalok.*); einen Kreis schliefen, v krog stopiti, krog narediti; um Jemand einen Kreis schliefen, obstopiti, obdati koga; in sich schliefen, zapopasti, zapopadati, obseci, obsegati, v sobi imeti; die Hand schliefen, pest stisniti, narediti; einen Winkel schliefen, skleniti kot; die Hände in einander schliefen, roko skleniti; in seine Arme, an sein Herz schliefen, objeti, objomati, in der Rindersprache, objemkati koga; okleniti, oklepati se, oviti se koga; pritisniti, pritskovati koga k seren; die Reihe schliefen, zadnji biti; den Reichthum schliefen, skleniti derzavni zbor, razglasiti, da je dokončan; einen Schluß ziehen, soditi, skleniti, sklepati, sklepe delati ali izpeljevati, *poln.* vnositi, *russ.* zaključat; von sich auf Andere schliefen, po sebi meriti druge, soditi za stran družih, f. a. **Folgeren**; einen Bogen schliefen, oblok skleniti; ein Protokoll schliefen, skleniti zapisnik; ein geschlossenes Pferd, konj napetih reber (im Gegensatz zu konj uderth reber); das Leben schliefen, zivljenje skleniti, a. bloß skleniti, koncäti, umreti; Federn schliefen, f. **Schleifen**; v. n., ein Schlüssel schlief nicht, ključ se ne prilaga tej ključavnici, ne gre v ključavnico, ne zaklepa in ne odklepa; eine Thüre schlief nicht, duri se ne zapi-

rajo, se ne privilegajo dobro; a. strinjati se, stikati se, vjemati se; euerer Thür schließt gut, pri vaših vratih imate terden zapor; der Weiser schließt, jezdec se priklepä, dobro, terdno (oklenjen) sedi na konji; sich entigen, skleniti, sklepäti se, koncäti so; hier schließt der Brief, tu je konec pisma, tu se pismo koncuje; v. r., sich schließen, zapreti, zapirati se; von den Soldaten, stisniti, stiskati se, sterniti, strinjati se; v. tesno versto stopiti; die Augen schlossen sich, oči so se zatisnile; die Wunde hat sich geschlossen, rana se je zacelila, se celi, se je sklenila; die Rothe schließt sich am Abend, roza se stisne pod vooer; der Bund schloß sich, zaveza je bila sklenjena; das Jahr schloß sich, leto je slo h kraju, se je koncälo; es schließt sich daraus, iz tega se more soditi.

Schließen, das, zaklepanje, zapiranje.
 Schließer, der, zapiravec, zaklepavec, zaklepac; Gefängnißschließer, ječar; der das Essen und Trinken im Beschluß habende, ključar, kdor ima kaj pod ključem.
 Schließeramt, das, ključarstvo.
 Schließerei, die, ključarija; ječa.
 Schließerin, die, zapiravka, ključarica.
 Schließfeder, die, zaklepno pero; f. a. Schließfeder.
 Schließgeld, das, eines seiner Haft entlassenen, zapirsčina, zapirsina (V.).
 Schließhahn, der, an den Weinsäthern, zapadna, zaklopčasta pipa; an der Schließstange in der Mauer, ključ.
 Schließhaken, der, zapiravna kljuka, worin der Riegel des Schlosses schnappt, burnik (V.), kamba.
 Schließkette, die, zapiravna veriga.
 Schließkorb, der, jerbas s pokrovom zaklenjenim.
 Schließkrant, das, glavato zelje.
 Schließlich, adv., na zadnje, zadnjič, poslednjic, zadnji, zadnji, poslednji; schließliche bitte ich dich, koncövaje (pismo) te proxim; f. a. Desinitiv.
 Schließmuschel, der, (sphiueter), zapirna miška, n. V. zadergnik, zapornik, zapiravnica.
 Schließnagel, der, Schließriegel, zapah; zatka.
 Schließpaß, der, bei den Siebmachern, razcepnik f.
 Schließriegel, f. Schließnagel.
 Schließfüge, die, neka mizarska žaga, ki tako žaga, da se prežagani kosci na tauko vjemajo ali stikajo, n. V. staklinasta (?) žaga.
 Schließsalat, der, glavata salata.
 Schließung, die, zapor, zapiranje, koncövaje.
 Schliff, der, einen Schliff thun, pobrusiti, s oslo potegniti; das Messer hat einen schönen Schliff, nož je lepo (na)brusen; die Abfälle beim Schleifen, f. Schleißel.
 Schliffel, der, zarobljenec, štoklöz.
 Schlimm, adj., in W. für schlief, f. d.; geneigt zu schaden, hud, zel, škodljiv, hudoben, nap-

čen, serb. zločest, ljut; ein schlimmer Hund, hud pes, ki rad kolje; der schlimmste Feind, najhujši sovražnik; ein schlimmer Mensch, hudobnik; ein schlimmer Herr, hud, oster, osoren gospod; etwas schlimm deuten, komu na škodo obračati kaj; im schlimmsten Falle, v najhujšem (in and. D. v najgorssem) primera; es geht ihm schlimm, slaba se mu godi, slabo se mu vede; f. a. Schleicht; es wird mir schlimm nach der Speise, vädiguje, gazi se mi po jedi, slabo mi prihaja; mir wird ganz schlimm dabei zu Muthe, v serce me boli, težko mi je pri sercu; heute ist ihm schlimm, dauas mu je huje; es wird einem schlimm, wenn man so etwas sieht, öloveka zaboli, kadar kaj taciqa vidi; schlimm bei einer Sache wegkommen, slabo opraviti; opeči se; schlimmes Wetter, gerdo, hudo vreme; schlimmer Weg, gerda, slaba pot; schlimme Zeiten, hude leta, hudi, terdi, zagatni časi; schlimme Augen, bolne, boleče oči; er hat einen schlimmen Finger, perst ga boli.

Schlimmen, f. Verschlimmern.
 Schlimmern, v. n., er schlimmert, öedalje huje mu je; v. a., f. Verschlimmern.
 Schlimmheit, die, hudost, napenost.
 Schlimmern, f. Schleifen.
 Schlingbaum, der, ein Strauch, f. Mehlbaum, (Viburnum lantana); f. Sumach.
 Schlinge, die, um Vögel zu fangen, nastava, zadega, zanka oder zamka (a. serb. Vuk), žima, bei Gutm. klupa (?) u. progla (Falle), f. a. Dohne; Masche, petlja (pentlja u. penklja); die Wendungsschlinge, u. V. kambnica; zanönica, svitek; eine Schlinge machen, petljo narediti; am Seile, oko; Gienem eine Schlinge legen, pasti koga, nastaviti mu mrežo, jamo kopati mu, gledati, kako bi mu škodoval; der Schlinge entgegen, uti zanki nastavljeni, uti nevarnosti; den Kopf an der Schlinge ziehen, oteci se iz rove ali nevarnosti; in seine eigene Schlinge fallen, vjeti se v svoji lastni nastavi; zamotati se v —; f. a. Schlingbaum.
 Schlinge, der, lenuh, zaspanec, okornež, štokla; f. a. Tangenschütz.
 Schlingelei, die, štoklarija, okorno, štoklasto vedenje.
 Schlingelhaft, adj.; štoklast, zarobljen, okora in zanikern; ein schlingelhaftes Vetragen, f. Schlingelei.
 Schlingeln, v. n., štoklasto in okorno vesti se.
 Schlingen, v. n. u. a., heftig und in großen Massen hinunter schluden flüssige Dinge, lokati; Speisen, žreti, goltiti, goltati, požirati; er will alles in seinen Bauch schlengen, vse bi požerl; alles nach der Reihe schlengen, vse pogoltniti, pogoltati, polokati, požlempati, pohlastati; sich mit schlengen, nazreti se, nasrebatu se; er kann nicht schlengen, ne more požirati; der Abgrund schlang sie in sich, jama jih je požerla; v. r., sich um etwas schlengen, se okoli oder okrog öesa oviti, ovijati, viti, zavijati, okleniti,

oklepäti se öesa, opletati se, omotati se, oprjemati se; böhm. vinouti se; der Bach schlänge sich durch die Wiesen, potok se vije, serb. se vijuga po travnicih, (bei V. se vijuga); v. a., die Arme in einander schlengen, križem djati, devati, objemati se; in einander schlengen, a. preplesti, prepletati; einen Vorbergweig nur Gines Scheitel schlängen, ovijati komu teme z —; mit einer Schlinge versehen, petljo napraviti, zavazati, zadergniti; eine Art des Stiefens, f. Stiden (böhm. vyšivati = izšivati).
 Schlingen, das, goltanje, ovijanje.
 Schlinger, der, požeruch, požrešnik, goltavec; ovijavec, nabijavec, prepletavec.
 Schlingern, v. n., (von den Schiffen), zihali se, guoati se.
 Schlingerschlag, der, umni zasuk.
 Schlingstaden, der, bei den Erbsen, Neben u. f. w., ročica.
 Schlinggewäch, Schlingkraut, das, ovijavka f., ovijavna rastlina, zelišce, ki se ovija okoli druzih zelišč.
 Schlingstube, die, brezdca.
 Schlingstange, f. Schlinggewäch.
 Schlingrade, der, morski vran.
 Schlingkraut, f. Schlingbaum.
 Schlingstich, die, požrobnost.
 Schlingwurm, f. Mantwurfgrille.
 Schlinge, f. Schliche.
 Schlingsticht, der, capin, capasti ölovek.
 Schlipp, f. Bipsei (an einem Kleide).
 Schlippe, die, naröje; f. a. Schürze; Braudgasse, Feuerchlippe, presledak med dvema hišama, poln. oplotki.
 Schluppen, f. Schlüpfen.
 Schlupwur, f. Natterwur.
 Schlitten, der, sani, f. pl. (im Serb. saoni); Schlitten fahren, zu Schlitten fahren, sanjkati kaj, se, na saneh peljati, voziti kaj, se, (bei Gutm. sanenkati u. sanencati); von Menschen gezogen, samotöznica, samotöz sani, f. a. Schleife; in den Schneidemühlen, voz.
 Schlitten, v. n. u. a., (veralt.), sanjkati (a. serb. u. böhm.).
 Schlittenbahn, die, saninec, saninjak, serb. sanonik; es ist gute Schlittenbahn, dobra pot na sani.
 Schlittenbaum, der, Schlittenkufe, die, krievna, a. saninec oder saninec (sonst Schlittenbaum, a. im Serb. salinac u. sanonik Schlittenbaum), russ. poloz = plaz, poln. u. böhm. sanice, pl., das Querholz der Schlitten, opfen; der senkrechte Pfeiler, kolzolec oder kolzelec; a. strama (V.).
 Schlittendeichsel, die, oje pri saneh ali sanüch.
 Schlittener, Schlittenfahrer, der, kdor na saneh vozi, sanjkavec.
 Schlittenfahren, das, vozenje na saneh, sanjkanje.
 Schlittenfahrt, die, voznja na saneh, sanjkanje.
 Schlittengelände, das, zvonökanje, pri voznji na saneh.

Schlittenbaken, der, an der Sägemühle, Schreßelange, maček.
 Schlittenholz, das, los za sani.
 Schlittenkufe, die, f. Schlittenbaum.
 Schlittenlauf, (D. D.) f. Schlittenbaum.
 Schlittenpferd, das, konj k sanem (priprezen).
 Schlittenrad, das, kolo pri zäzinem vozu.
 Schlittenreise, die, (daljna) voznja na saneh.
 Schlittenschelle, die, f. Schelle.
 Schlittenwelle, die, vreteno.
 Schlittenwetter, das, (dobro ali slabo) vreme za sanjkanje.
 Schlittenzug, das, orodje; priprava ali oprava k sanem.
 Schlitter, f. Schlittenbaum.
 Schlittschuh, der, derkalica, vojškla (? b. Last), in St. angebl. polzgača; poln. tyžwa, kosle, pl.; im Schnee zu gehen, kerp-lja; Schlittschuh fahren, laufen, dersati se, vojšklati se (bei Last).
 Schlittschuhfahrer, Schlittschuhläufer, der, dersavec, vojšklač.
 Schlich, der, preraza, razporec oder razporek, (a. poln.), razparek (böhm.), razcep, razkol, podolgasta ozka razpoklina ali poc; einen Schlich in den Bauch machen, trebuch reparati, prerzati; mit der Scheere, razstrizök; der Schlich an Heubden, an den Weinkleibern, razporek.
 Schlichang, das, mežavo, na pol odperto, oko.
 Schlichzüngig, adj., mežavih öci, mežöc.
 Schlichen, v. a., prerzati, prerzovati, rezati, reparati, parati; spalten, razcepiti, procepiti, cepiti, razklati, klati, kalati, razplattiti; ein geschligtes Fell, kalanec (V.); geschliget, (von Kleidern), z razporkam; (von Augen), f. Schlichzüngig; genug schligen, reparati se, nacepiti se.
 Schlichen, das, razparanje, paranje, cep-ljenje.
 Schlichstuffer, das, lina podolgasta in ozka.
 Schlichgraben, der, mali jarek na trati, grabnic (V.).
 Schlichig, adj., na razporek, z prerazo ali razporkam.
 Schlichmantel, der, zenski plaöz z razporkama namensi rokavov.
 Schlichmesser, das, bei den Chirurgen, f. Lanzette, paracöf.
 Schlobde, f. Lumpen.
 Schlobdern, f. Schlottern.
 Schlobdern, v. a., im Kössen mit Leshm überziehen, ogliniti, gliniti (V.).
 Schloßweiß, adj., bel bel, bel kot sneg ali toča (für Schloßweiß).
 Schloßen, v. a., ein Schiff, razdjati ladjo.
 Schloßer, der, ein niedergelretener Schuß, pošvedrani öevelj, f. a. Schlarfe.
 Schloß, das, zum zuschließen, (serra), ključavnica, klüčavnica (Gutm.); serb. brava; ein Anhängeschloß, zabica, taška, oböenica, ein hölzernes, opadka (V.); nach dem Poln.

kladka; an der Klinte, nach dem Serb. o- genj, u. Jarn. celin (?); an den Büchern, Armbändern, f. Schließe; unter Schloß und Riegel, pod ključem, pod zaklepam; ein Schloß vorlegen, taško vjati, pripeti, obesi; das Schloß will nicht zugehen, ključavnica se neće zakleniti; Einem ein Schloß vor den Mund legen, usta zamašiti, prisiliti koga, da molci; Schlüsselstein, f. dieses; an den Reifen, zarez na obročih; ein eingeschlossener Ort, eine Burg, ein Castell, grad, grajsčina, grajsina, (a. Herrschaft); ein festes Schloß, terden grad, terdnjava; das königliche Schloß, kraljevski grad ali dvor; unter dem Schloß befindlich, podgradni; Raum vor dem Schloß, predgradje; Schlüssel in die Luft bauen, gradove staviti si v oblake; auf ihn hätte ich Schlüssel gebaut, na njegovo besedo bi bil glavo zastavil; das Ende der Nase bei Pferden, smerček; der Schlüssel, sklop, stik, mesto, kjer se dve reči stikato ali strinjate; an der Mühle, nach dem Böhm. oreh.

Schloß, in Bsg. ključavnici; grajski (gradski), grajsčinski, grajsinski.

Schloßherr, f. Castellan.

Schloßbalken, f. Schlüsselbalken.

Schloßbauer, der, gradišnik, gradišnik.

Schloßbeamte, der, grajski urednik.

Schloßbein, das, f. Schlüsselstein.

Schloßberg, der, grad, griö ali gora z gradam.

Schloßbeutel, der, n. V. zaklepčasta (?) mošnja.

Schloßbewohner, der, grajski, grajsčinski (namreč: prebivavec, clovek).

Schloßbier, das, grajski ol.

Schloßblech, das, ključavnici kositar ali pleh.

Schloßbrunnen, der, grajska sterna, f. a. Brunnen.

Schloßchen, das, ključavnice, tašica; gradiš.

Schloßdame, f. Schlüsselfran.

Schloße, die, toča (debela). russ. u. serb. grad; es fallen Schloße, toča gre, suje; von Schloßen beschädigtes Getreide, točnato zito; weiß wie Schloße, bel kakor sneg; f. a. Hagel.

Schloßeisen, das, burnik (V.).

Schloßen, v. n. u. i., es schloßt, toča gre.

Schloßen, v. a., geschloßt, z gradam, s svojim gradam.

Schloßentorn, das, točno zero.

Schloßregen, der, dež s točo.

Schloßstein, der, točnik f.

Schloßsturm, der, nevihta s točo.

Schloßwetter, das, toča, točno vreme, huda ura s točn.

Schloßwolke, die, točnati obla.

Schloßer, Schlosser, der, ključavnicar, ključavnica, gew. slosar; kovač, ki dela ključavnice; seine Frau, ključavnica, ključavnica.

Schloßerarbeit, die, ključavnica dolo.

Schlosserhandwerk, Schlosserhandwert, das, ključavnica.

Schlosserjunge, der, ključavnica učenic, učenek.

Schlosserwerkzeug, das, ključavnica orodje.

Schlosserzunft, die, ključavnica cech, slosarska bratovščina.

Schloßfeder, die, pero, prožina (russ. u. poln.), zmet v ključavnici.

Schloßfenster, das, okno v gradu.

Schloßflügel, der, prizidek, dol gradu.

Schloßfrau, die, grajskinja, grajska gošpa, grajsčica (Zal.).

Schloßgarten, der, grajski vert.

Schloßgesehen, adj., der Schlüsselgesehene, n. V. gradovec.

Schloßgesinde, das, grajski posli.

Schloßgraben, der, rov ali jarek okoli gradu.

Schloßhauptmann, der, gradnik (V.). naddvornik f.

Schloßherr, der, grajsak, grajsak, grajski gospod.

Schloßherrin, f. Schlüsselfran.

Schloßherrenschaft, die, grajsčina, grajsina.

Schloßhof, der, grajski dvor.

Schloßholz, das, grajski los, fig. bojeo, nenavajen mornar.

Schloßkapelle, die, grajska kapela ali čerkvica.

Schloßkirche, die, grajska cerkev.

Schloßmacher, der, f. Schlüssel.

Schloßmauer, die, zid, ozidje okoli gradu.

Schloßnagel, der, welcher den hintern Wagen an den vordern befestiget, sornik, eig. svornik.

Schloßpferd, das, grajski konj.

Schloßplatz, der, planjava pred gradam, grajski naton.

Schloßriegel, der, zapah.

Schloßranger, der, grajski pevec.

Schloßsoldat, der, grajski vojak.

Schloßstätte, die, gradišče, gradiše.

Schloßthor, das, grajske vrata.

Schloßtritt, der, stopnja jelenova v leži- söi s prednjo nogo.

Schloßuhr, die, grajska ura.

Schloßverwalter, der, grajski oskerboik.

Schloßvieh, das, grajska, grajsčinska živina.

Schloßvogt, f. Castellan.

Schloßwache, die, grajska straza, straza v gradu.

Schloßwächter, der, grajski straznik ali euvaj.

Schloßwagen, der, grajski voz, kočija.

Schloßwall, der, nasip okoli gradu.

Schloßweg, der, pot k gradu, na grad.

Schloßzirkel, der, zaterjeno šestilo.

Schlott, f. Schornstein; Abzug.

Schlote, f. Schlund.

Schlottfeger, Schlottfeger, f. Schornsteinfeger.

Schlottler, der, glen v solarnicah; die, f. Klapper.

Schlotterapfel, der, klopotec, ropoteb, klopotavka.

Schlotterei, das, klopotec.

Schlotterfah, das, Westflise, oselnik, oselnik, bei Gutm. vodir.

Schlotterhose, die, zdrahan hlače.

Schlotterig, adj., zdrahan, ohlapen, mahdrav, nereden, klapav (serb.); f. a. Schluff.

Schlotterkopf, der, potresac, majavec, majak (a. glavo majati); pijaneo.

Schlottermilch, die, kisel, soseden mleko.

Schlottern, v. n., mahati, mahatati, mahadrati, gugati se, dergetati; klopotvati; die Rnie schlattern, kolena se tresajo, ngihajo, šibijo; das Wasser in der Wutte schlattert, voda klopota, klobovs, klompa; von Kleidungsstücken, mahadrati, viseti, majati u. koga, ko bi naaj obesil; das Geschlotteri, jace klopotce; geschlotteri kommen, priresti se, priklopiti, primahdrati, opletati se; f. a. Schludern, Schludern.

Schlotterrad, das, mahljavo uho; ein solches Thier, klapousoe, klapouha zival.

Schlottervogel, f. Rißig.

Schloder, f. Rinderbutte.

Schlodrig, f. Schlüssel.

Schludern, v. a., f. Schludern.

Schlud, die, eine vom Wasser ausgewaschene Hehlung, struga, (Kinnjal), böhm. zmol; Schlud, globel, f. globia (V.), grapa, klause, deber, soteska (Angpaß); russ. ovrag; überhaupt eine Klust, prepad, prepadnja, to- kava. (M.) (a. für Abgrund), gojaca, (St.), jarek, korito.

Schludzen, v. n., er schludzet, kolea se mu, (böhm. skytati se, russ. ikat, serb. štucati se), in St. angebl. skomukati, bei Gutm. zamolkoti, zamolkovati se komu, einmal schludzen, koleoti se; ein heftiges Weinen, welches man zu unterdrücken sucht, ihtiti se, togotiti se, pojemati, moero jokati se, russ. vahlipnyat; von dem Laute der Hasen und Dachs, nach M. emuliti; sie konnte vor Schludzen nichts sagen, jok ji ni dal spre- govorit; o mein Freund! so schludzet er, luhri prijatelj! tako je od presilaiga joka pojemal.

Schludzen, das, koloanje; ihta, ihtenje, iak, pojemanje.

Schludzen, der, Schnadeler, koloanje, kole, böhm. skytavka; ich habe den Schludzen, kolea se mi, f. a. Schludzen.

Schlud, der, požirek, požir, pogolt, serk, poserk, serkhej, posrebljej, srebot; dim. Schludchen, požirček; einen Schlud thun, goltiti, serkati, srebniti; in einem Schlud, na en dusek, na enkrat.

Schlud, die, der Schlud, durch welchen man schludt, golt, požiralo, f. Schlud.

Schluden, v. a. u. n., goltiti, goltati, pogoltiti, pogoltati, požreti, požirati; anstän- diger, pouziti, pouzivati; eine Speise hinun- ter schluden, jed pogoltiti, požreti, anstän- digt pouziti; etwas flüssiges, serkati, poserkati, serkati, posrebniti, posrebniti, sre-

bati, (mehr schlürfen); ich kann nicht schluf- fen, ne morem požirati, goltati, srebniti; f. a. Schlingen; für schludzen, koleati se, f. a. Schludzen; von leblosen Dingen, piti, serkati, požirati; alles nach der Reihe schluf- fen, vse požreti, pogoltati, posrebniti; genug schluden, nagoltati se, nasrebniti se, naloka- ti se.

Schluden, das, požiranje, goltanje, žertje, srebanje, serkanje.

Schluden, der, koloanje; Schluden haben, f. Schludzen.

Schludende, die, dolgokljunka race.

Schludert, der, veraltet für: Freßer, f. dies- ses; fig. ein armer Schlucker, ubozeo, ter- pineo, siromak, bore, ubog terpin, uboga ovca, revez; f. a. Schlingrave.

Schluderei, die, f. Schluden.

Schludfieber, das, Schludfieber, merz- lica s koloanjem. n. V. kolcavna merzlica.

Schludweise, adv., v. požirkih, v. srebljejih.

Schludern, f. Schludern.

Schluff, der, (waidm.), ein enger Ort, wo- durch ein Thier seinen gewöhnlichen Gang nimmt, n. V. košovje (? koševje), zmuze, luknja, skozi ktero se kaka zver zmuza; nek rumen pesek.

Schluff, adj., vladen, no dovolj suh; fig. nemaren.

Schluffel, der, povertna mis.

Schluff, die, f. Schlucht; und Schluff; bei den Ziegelöfen, presledke med dvema klopema.

Schluff, eine Art Bernstein, f. dieses.

Schlummer, der, dremanje, drem, dremek, dremotee, dremez, dremota (a. Schlafschluff), lahko, t. j. neterdno spanje; ein sanfter Schlummer, sladko dremanje; fig. smert; Bewusstlosigkeit, dremota, nesvestnost, nesvestje.

Schlummerbetäubt, adj., zaspan.

Schlummerer, der, dremavec, verächtl. dremalo.

Schlummererln, die, dremavka.

Schlummerfieber, das, mit einem häufigen Schlummer verbundenen, dremavica, drema- vec, zaspana merzlica.

Schlummergott, der, Morfej.

Schlummerhügel, f. Grabhügel.

Schlummerig, adj., dremoten, dremljiv.

Schlummerkopf, der, zaspanec, dremalo.

Schlummerköpfig, adj., zaspan.

Schlummerkorn, das, mak, zaspano zernoe.

Schlummerkraut, das, zaspano zeliso.

Schlummerlager, das, dremališoe, dre- mališe.

Schlummerlatte, die, gredi pl.

Schlummerloch, adj., brez spanja, neza- span, f. a. Schlaflo.

Schlummerlosigkeit, f. Schlaflosigkeit.

Schlummeru, v. n., dremati, lahko, sladko spati ali spanekati (da se lahko zbudi); im Grabe schlummern, v grobu počivati; fig. zdeti, čemti kakor brez svesti in mi- sli; anfangen zu schlummern, zadremati, za- mezati; eine Zeit hindurch schlummern, pre- dremati, zur Wache, nadremati se.

Schlummern, das, f. Schlummer.
 Schlummernd, adj., dremajoč, dremav, dremoten, adv., dremaje; vom Fener, tleč.
 Schlummerstätte, Schlummerstelle, die, dremališče, dremališe.
 Schlummersticht, die, dremavost.
 Schlummerstier, das, dremava, zaspana žival.
 Schlummertrinken, adj., ves zaspan, dremoten.
 Schlummerwirkend, adj., uspravajoč, zaspan.
 Schlummerer, f. Schlummerer.
 Schlump, der, f. Zufall.
 Schlump, die, eifa, f. Schlampe.
 Schlumpen, v. n., glücklicher Weise zusammenreffen, naključiti se, nameriti se po sreči; schlupp herabhängen, viseti; neredno vlačiti se; es schlump alles an ihm, vse na njem ober z njega visi, jahla, kakor hi obesil na kol.
 Schlumper, der, capin, razdrahance.
 Schlumpern, f. Schlumpen.
 Schlumpig, adj., ohlapen, preohlaten, razdrahan, nereden v obleki, ki na se ne gleda; f. a. Schlaff.
 Schlumpigkeit, die, ohlapnost, nerednost v obleki.
 Schlump, f. Unersehens.
 Schlumpweise, adv., nenadama.
 Schlund, der, der Anfang der Speiseröhre, gerlo, gertan (a. *allst.*), gertance, golt, goltance, požirak (*Gutsm.*); bei Hüsnern, golzun; es ist mir in den unrechten Schlund gerathen, zaletelo se mi je (namreč: v sapnik ali dšnik nastesti v jesčnik); die Speiseröhre selbst, jesčnik, jedčnik; Deffnung einer Höhle, Rachen, žrelo; eine verschlingende Stelle im Wasser, požiravnik; Strudel, vertinee, eine tiefe Stelle im Wasser, kornica, toman, tonk, *poln.* topiel, f.; Abgrund, prepad, brezen; globina; f. a. Raudfang, Schlöt.
 Schlund, in Břg. goltai, — v gerlu ali gertanci.
 Schlundbrühe, die, goltna žleza.
 Schlundtopf, der, verh, glava jesčnika, požiravnik.
 Schlundtopfschnücker, der, miška zategovacka gertanca.
 Schlundröhre, die, požiralo, jesčnik ober jesčnik.
 Schlund, der, požirek; einen Schlund thun, goltaiti; pogoltok.
 Schlundbeere, die, Beere des Schlingbaumes, drobotova jagoda.
 Schlundröhre, die, die unterste Röhre an einer Pumpe, welche das Wasser in sich schlurget, požiravnik, požiravna cev ali troba.
 Schlund, f. Schlund.
 Schlunden, f. Schlottern.
 Schlunzig, f. Schlumpig.
 Schlunze, die, Ueberbleibsel der Knochhöpfe, stori, storzi; Schlunzfohl, vihtelj, vihravec zolja, ki ni naredilo glave; neka lahka barka.
 Schlupf, der, smuk; die Handfläche in einem Schlupfe anziehen, v rokavico smuk-

nit, smuk! pa je v rokavica; ozka luknja, skozi ktero se je težko izmuzati.
 Schlupfe, die, cibora.
 Schlupfe, f. Zipfel.
 Schlupfen, Schlupfen, v. n., durch eine Deffnung, splaziti, plaziti se, zmuzniti, zmuzati, muzati se skozi —; mit dem Nebenbegriff der Schnelligkeit, smukaiti, šiniti, smukati skozi —; es ist mir aus der Hand geschlupft, zdernilo mi je z rok, f. a. *Abgleiten*, *Entgleiten*; aus dem Hause schlupfen, smukniti, šiniti iz hiše, f. a. *Schleichen*, *Schließen*, *Entschlupfen*; *hinwegschlupfen*.
 Schlupfen, das, muzanje, smukanje.
 Schlupfer, der, muzavec, smukavec, f. a. *Muff*.
 Schlupfern, v. n., schlupfrig sein, polzeti.
 Schlupfgang, der, skriti prehod.
 Schlupfhafen, der, skrito, malo pristanišče, pristanishe.
 Schlupfläfer, f. Mehlfläfer.
 Schlupfloch, das, luknja, skrivališče, skrivalishe, f. a. Schlupfwinkel.
 Schlupfort, f. Schlupfwinkel.
 Schlupfrig, adj., polzen, polzeč, polzek, opolzel, zderkljiv, spoderskljiv (z. B. vom Eise), bei *Gutsm.* slizek, gladek in moker, u. M. u. in and. D. sklizek, u. *Mursec* smucek (smučka, o); ein schlupfriger Mensch, nestanovitnez, omahalast človek; unfittlich, nečist, pohujsljiv, zapeljiv, umazan, nesramen, debel, kosmat; gefährlich, nevaren; der Weg ist schlupfrig vom Regen, pot je opolzla (od dežja); ein schlupfriger Beweis, polzek, neterden dokaz.
 Schlupfrigkeit, die, opolzlost, polznost, spolzkost; Unfittlichkeit, nečistost, pohujsljivost, zapeljivost, nesramnost; pohujsljiva beseda ali podoba.
 Schlupfthor, das, skrivne vratice.
 Schlupweise, f. Raupentöbder.
 Schlupfwinkel, der, skrivni kot, skrivalica, skrivališče, skrivalishe, zakotje (*Gutsm.* neben zakotek), bei M. das *russ.* ubežišče, *böhm.* skryš (bei *Jan.* skroviš?).
 Schlupfauf, der, skrivna, sumljiva kupčija.
 Schlurf, der, serk, serkljej, *böhm.* chlip; einen Schlurf thun, serkniti.
 Schlurfen, v. n. u. a., mit einem Geräusch eine Flüssigkeit in sich ziehen, poserkati, serkati, posrebat, srebat, pivkati, serkljati, *böhm.* u. *poln.* chlipati; alles nach einander schlurfen, vse poserkati, posrebat; oft und langsam schlurfen, poserkavati; sich satt schlurfen, naserkati se, nasrebat se česa; für schlurfen, noge vlačiti po tleh in dersati.
 Schlurfen, das, serkanje, srebanje.
 Schlurfend, adj., serkajoč, serkaje.
 Schlurfer, der, serkavec, srebasec, serkavt, serkljác.
 Schlurfert, die, serkljavka, srebasek.
 Schlurig, Schlurig, f. Schlumpig; Traurig, Trüb.
 Schlurf, f. Schlund.
 Schlupf, der, Ende, sklep, konec, doveršitev, zveršček (nach dem *Serb.*), *serb.* a.

anglavak, sverha; das Schließen, zaklep, zaklopanje, zapiranj; beim Schluß des Thores, ko so se vrata zaperle, zapirale; der Schluß aus Vermuthgründen, sklep, nach dem *Russ.* izvod; Urtheil (*log.*), razsod, razsodek; Beschluß, Entschluß, sklep, odločba, odloček; namen; am Schluß, konec (u. pr. konec mesca); den Schluß einer Sache machen, kaj skleniti, sklepati, dokoncati, dognati; f. Schließen; Beendigen; ein Schluß aus etwas ziehen, iz česa ober po čem skleniti, sklepati, soditi, izpeljati, izpeljevati; f. a. *Folgera*; f. a. *Schlupfstein*, *Schlupfstein*; kein Schluß ist gefaßt, sklenil, odločil sim, (kaj mi je storiti); die Thür hat einen guten Schluß, vrata imajo terden zapor, se privilegajo dobro; schreiten, eilen wie zum Schluß des Briefes, daj, končajmo pismo; *weiden*, kadar jelen z zadnjim nogu stopi v sled prve noge; der Reiter hat einen guten Schluß, jezdec terden na konji sedi.
 Schlußart, die, sklepanje, pleme ali versta sklepor.
 Schlußbalken, der, in welchem die Sparen zusammen gehen, sleme, veliko sleme.
 Schlußbein, das, kolka, bederna kost (zlasti pri *besakih*).
 Schlußbemerkung, die, opomba aa konci pristavljena.
 Schlußbericht, der, končno poročilo.
 Schlußbier, das, nl za likof*, ol, ki se daje zidarjem, kadar dodelajo hišo, dodelovina.
 Schlüssel, der, ključ, *dim.* Schlüsselchen, ključek; der Schlüssel schließt nicht, f. Schließen; der goldene Schlüssel, zlati ključ; ihn bekommen, Kammerherr werden, f. Kammerherr; den Schlüssel stecken lassen, ključ v ključavnici pustiti; die Schlüssel der Stadt schenken, mestne ključe poslati, t. j. mesto prodati, podati, udati se; ein Schlüssel bei den Schwestern, klin, zagodka; der Schlüssel eines Landes, ključ, nach V. deželni pah, torlojuna na meji deželn; Schlüssel zu einer Geheimchrift, štir der *Muff*, auch ključ.
 Schlüssel, in der Břg. ključni.
 Schlüsselasche, f. Postasche.
 Schlüsselbart, der, brada, nach dem *Poln.* pero (od ključa).
 Schlüsselbein, das, nach V. ključ (auch im *Russ.* ključek), auch ključ ali sklepna kost, ključnica (V.).
 Schlüsselbeinader, auch Schlüsselader, die, (vena subclavia), ključna žila, podključna žila odvodnica.
 Schlüsselbeinmuskul, der, podključna miška.
 Schlüsselblume, die, (Primula), ovčičica, bičica, trebentica, pevcica, berkončica, jeglee, iglec, (*Sul.*) jaglec.
 Schlüsselbüchse, die, ključ za streljanje, strelni ključ, pušica.
 Schlüsselbund, der, ključ, zvezek ključev; f. a. Schlüsselring.

Schlüsselborn, der, zob, jezicek ključavnici, ki gre v votel ključ.
 Schlüsselgelb, das, ključnica (darilo, ktero da knepo liše prodavecovi ženi ali hčeri).
 Schlüsselhaken, der, kljuka za ključe (na obejanje ključev).
 Schlüssellette, die, verizica za ključe.
 Schlüsseltraut, das, Seifentraut, (saponaria), milnica.
 Schlüsselloch, das, (ključna) luknja v ključavnici; durch das Schlüsselloch schauen, pri ključavnici kukati, skozi ključavnico luknja gledati.
 Schlüsselring, der, nach V. kamba, kambica, (obroček ali kolce za ključe).
 Schlüsselrohr, das, votli ključ, votlina ključna.
 Schlüssel Schild, das, ščit (ključni).
 Schlüsselverwahrer, der, ključar.
 Schlüsselfall, der, f. Cadenz.
 Schlüsselfassung, f. Beschlußfassung.
 Schlüsselfolge, die, Resultat, nasledek, sklep izpeljan iz več stakov; f. a. *Folgerung*.
 Schlüsselform, die, f. Schlüsselart.
 Schlüsselgebet, das, zadnja molitev.
 Schlüsselbank, der, poslednja, sklopna misel; was war der Schlüsselbank seiner Predigt?, s katero mislijo je sklenil, končal pridigo?
 Schlüsselgerecht, f. Folgerrecht.
 Schlüsselgang, der, Finale, končnica, f. sklepnica.
 Schlüsselig, adv., ich bin schlüssig geworden, sklenil sim, odločil sim, nakanil sim; dies möchte mich schlüssig, to me je nagnilo.
 Schlüsseljahr, das, zadnje leto, (s kterim se kaka doba končuje).
 Schlüsselteil, der, (*mont.*), klin, zagodka.
 Schlüsselte, f. Schlüsselstus.
 Schlüsselwurf, die, sklepanstvo, umno sklepanje, razsodnost, nauk, kako sklepe ali razsode delati.
 Schlüsselwurf, f. Cadenz.
 Schlüsselste, die, bei den Buchdruckern, *russ.* zastavka, kaka podoba ali druga lepota na konci bukev, nach V. končica kraza (?).
 Schlüsseladv., na zadnje, na konci.
 Schlüsselied, das, zadnja pesem.
 Schlüsselmaßung, die, razsojanje, sklepanje.
 Schlüsselmäßig, f. Folgerrecht.
 Schlüsselmaße, f. Beschluß.
 Schlüsselprüfung, die, poglavitna, velika preskušnja.
 Schlüsselpunkt, der, (končevavna) pika, končaj, *Russ.* točka.
 Schlüsselrechnung, die, obrajt, obrajtanje, končni preste, račun, sklep.
 Schlüsselrecht, f. Folgerrecht.
 Schlüsselrede, die, Epilog, (f. d.), sklep, zadnji del govora, *böhm.* dogovor; f. a. Schlüsselstus.
 Schlüsselreiß, der, der äußerste an einem Gefäße, otorni obroč, nach V. otornik (unpassend, weil auch Kimweifen bedeutend).
 Schlüsselreiß, adj., f. Beschlußreiß; (kar je

toliko dognano, da se more razsodek storiti).

Schlusfretzn., f. Syllogismus.

Schlusfretzn., ver, končna rima.

Schlusfretzn., f. Folgeracht.

Schlusfrage, die, licenca; f. Schließfrage.

Schlusfrage, ver, Folgeracht. Conclufen, sklep, izpeljaj, zadnji stavak.

Schlusfrage, die, končni spis, povzemni spis.

Schlusstein, ver, auch Schloßstein, womit ein Gewölbe geschlossen wird, zagojzadni kamen, zagojzda, nach M. sklepnik, im Böhm. klin, poln. zawornik (= zapornik, sklepnik) und ključ; der nach der Beendigung eines Gebäudes feierlich gelegte Stein, poslednji kamen.

Schlussteinlegung, die, pokladanje poslednjiga kanna.

Schlusstück, f. Schlußgesang.

Schlusstag, ver, zadnji dan kake dobe.

Schlusstritt, f. Schloßtritt.

Schlusstrunk, ver, dopitek.

Schlusüberzicht, die, končni pregled.

Schlusüberhandlung, die, končna obravnava.

Schlusvermögen, das, razsodnost, sklep-nost.

Schlusverteidigung, die, končni ali poslednji zagovor.

Schluswort, das, etwa zagovor.

Schluszeichen, das, končno znamenje, končaj.

Schluszeitel, das, mešetarski list.

Schlusziegel, ver, ploščasti opek za streho.

Schluszierath, die, končna kraža (V).

Schluszußatz, ver, poslednji pristavek.

Schmach, ver, f. Ennadh.

Schmach, die, zanicčevanje komu izkazano, zasramovanje, sramota in graja, gerdota (V), psovaje (V), gerjenje; jemanj alle Schmach anihun, ogerditi, gerditi koga, osramotiti, sramoto delati komu, rogati (?) se mu; zur Schmach werden, ogerjen biti; f. a. Schande, Schimpf.

Schmachbedekt, Schmachbeladen, Schmach-belastet, adj., osramoten, ogerjen, zasramovan, s sramoto obdan.

Schmachbedingung, die, sramotni pogoj.

Schmachlich, f. Schmähtlich.

Schmachrede, die, sramotivne, grajavne besede.

Schmachsäule, f. Schandsäule.

Schmachten, v. n., vor Hunger, Durst schmachten, lakote, žeje medleti, omagovati, giniti, sline požirati, suhe usta imeti, zevati, stradati, nach Gutm. omahati (? mahaveti); f. a. Reizen; einen hohen Grad der Sehnsucht empfinden, nach jemand schmachten, mreti za kom, po kom, hudo hrepeneti in želeti, koperneti po oem, serb. čezniti, böhm. u. poln. sohnouti (sahniti); schmachkende Augen, medle, medlece, poželjive oči, mil pogled; im Gefängnisse schmachten, v ječi medleti, giniti, stokati in zdihovati (po prostosti); f. a. Vergehen.

Schmähten, das, medlenie, omagovanje, kopernenje.

Schmachthals, ver, stradavec, lakota.

Schmachthig, adj., schlank, droben, medel; tanek, šibek; f. Schlanke, lačen, izstradan, suh, ubožin, revnen; schmachthig leben, revno, borno živeti, stradati (kruha).

Schmachthigkeit, die, šibkost, tenkost, revnost.

Schmachtkorn, das, kleine, unvollkommene, unreife Körner im Getreide, premek, oprimek, spolik (Medv.).

Schmachtlappu, f. Schmachthals.

Schmachtlug, ver, drobnia (V), äviglia.

Schmachtriemen, ver, pas, (okoli prazniga treboha, da se manj stresa); den Schmachtriemen umschnallen müssen, prepa-sovati se, stradati, gabati, lakoto terpeti, zategovati treboh.

Schmachtung, f. Schmachten, das.

Schmachvoll, adj., nesramen, sramoten, presramoten.

Schmachzähre, die, solza zavoli sramote.

Schmad, f. Geschmad, Ennadh.

Schmade, die, šmaka*, neka kupčijska barka.

Schmaden, v. n., emokati, auch schmacken, f. Schmahen.

Schmadgar, adj., s rojem strojen.

Schmadhaft, adj., slasten, dobro dišec, dobre slasti (ali cene za usta), vkusen (M. u. russ.), zmahten* (in andern slav. M. smačny); reines Wasser ist nicht schmadhaft, čista voda nima (nikake) slasti; diefe Weise ist schmadhaft, ta jed ima dobro slast, človeku dobro diši; böhm. chutny.

Schmadhaftigkeit, die, slastnost, dobra slast, vkusnost (M. u. russ.), zmahtnost*.

Schmadlos, adj., neslasten, brez vse cene, nevkusen, plevek, f. a. Geschmadlos.

Schmadlosigkeit, die, neslastnost, plevkost.

Schmad, f. Schmetle.

Schmadderbuch, das, začéčki, pl., hitri zapiski, maziknjiga (kroat.).

Schmadderer, ver, čekavce, mazavec, čekalo, kacalo.

Schmadbern, v. n. u. a., začéckati, čekati, packati, kacati, mazati in pisati; einen Brief schmadbern, načéckati, sočéckati, nakacati pismo.

Schmadberwerf, das, čekarija, oäcke, pl., kacarija.

Schmad, in Bfsg. sramotni, sramotivni.

Schmadbrief, ver, sramotivno pismo.

Schmaden, v. n. u. a., zasramovati koga, osramotiti, sramotiti, gerditi z besedo, grajati, zmérjati, obirati koga, psovati (V. serb.).

Schmaden, das, grajanje, gerjenje.

Schmadher, ver, grajavce, gerdivce, zasramovavec, serb. psovac.

Schmadherin, die, grajavka, gerdivka, sramotivka.

Schmadhgedicht, das, zasramovavna pesem ali poezija.

Schmadhandel, f. Injurtienproceß.

Schmähten, f. Schmälen.

Schmähtlich, adj., sramoten; schmähtlich behandeln, gerdo, zaničljivo ravnati s kom; schmähtlicher Tod, sramotna smert; schmähtliche Kälte, hud, straßen mraz.

Schmähtlichkeit, die, sramotnost.

Schmähtlust, f. Schmähtlust.

Schmähtrede, die, zasramovanje, gerjenje, psovaje ober psovka (serb.), sramotiven govor, sramotivne, gerde besede (ki jih kdo govori zoper koga).

Schmähtschrift, die, Pasquill, sramotivni list, zasramovavno pismo, pisanje, pisana psovka.

Schmähtschriftler, f. Pasquillant.

Schmähtsucht, die, sramotivnost, jezicnost, opravljivost, zmérljivost.

Schmähtsuchtig, adj., sramotiven, opravljiv, jezicen, zmérljiv, obrekovaven; ver, die Schmähtsuchtige, opravlivce, opravljivka.

Schmahung, die, als Handlung, graja, psovaje (V.), sramotenje, zasramovanje; Schmahreden, Schmahworte, f. diefe.

Schmahwort, das, zasramovavna, zaničevavna, gerda beseda, psovavna, sramotivna beseda, psovka (serb.); f. a. Schimpfwort; Einem mit Schmahworten begegnen, f. Schmahen.

Schmal, adj., geringe Breite habend, ozek, vozek; schmalen Leibes, tenkiga, šibkiga, drobniga zivota; schmaler Weg, ozka, tesna (Enapp) pot; mit schmalen Schritten gehen, drobneti, meti; gering, schlecht, ärmlich, tesen, slab, pičel, tenak, majhen, skop; das Essen ist ihm schmal zugemessen, piclo hrano ima, na tesnem mu dajejo jesti, nach dem Böhm. ima visok zleb, visoke jasli; borno, revno živeti.

Schmalbändig, adj., suh, vdertih, upadlich lie, ozkolichen (böhm.).

Schmalbett, das, ozka greda.

Schmalblättrig, adj., ozkolist.

Schmalte, die, f. Schmaltheit.

Schmaleisen, das, železo za lemeže.

Schmalen, v. n., jezik stegniti, stegovati, jezikovati, godernjati, lajati, vekati, kricati, gosti, kregati se; er schmalte den ganzen Tag, ves ljubi dan pregode (oder gode); waidm. oglasiti se, zavekati (od sern); als a., gering machen, f. Schmaltern.

Schmalente, die, mala divja raca.

Schmaler, ver, ein Klog mit senkrecht stehenden Klängen, zwischen welchen die Schienen der Weiden bei den Korbmachern, und andere dergleichen Dinge bei andern Arbeitern nach der Breite beschritten werden, tesavnik (V.), abrezvnik.

Schmalere, ver, krativo.

Schmalern, v. a., schmäler machen, zožiti, poožiti, ožiti; dünner machen, stanjšati, stanjševati; eng, euger machen, stesniti, utesniti, tesniti (böhm., russ. u. poln.), nach V. tesno biti, stisniti, stiskati (zusammen ziehen), geruiger, kleiner machen, prikratiti, kratiti, prikrajšati, krajšati (eig. verkürzen), zmanjšati, umanjšati, manjšati, zmanjševati,

russ. omalit; nach Gutm., spičiti, pičiti, znižati, zniževati (herabsetzen); Einem Schmalern, obrekovati koga, čast vzeti, jemati, kratiti komu; ein Kleid schmalern, vjeti, vjemati (V.) oblačilo; v. r., sich schmalern, stisniti, stiskati se, ožji, tesneji prihajati, biti (u. pr. od doline).

Schmalern, das, Schmalernung, die, oženje, stanjševanje, utesnjava, prikrajš, manjšanje; der Ehre, obrekovanje.

Schmalflügelig, adj., ozkokril, ozkih perut.

Schmalflügler, ver, ozkokrilnik.

Schmalgeru, f. Schmadbern.

Schmalhässig, adj., tenkrovat.

Schmalhand, ver, stradač, strada, terpin; hier ist Schmalhans Küchenmeister, tu maček na ognjišči, ognjiši leži; tu so slabo, revno je, je pičla, borna hrana.

Schmalhese, f. Haubechel.

Schmalheit, die, ozkost, ožina, tesnost, tankost.

Schmalholz, das, bei den Kohlenbrennern, drobne derva.

Schmallich, f. Schmähtlich, Armfelig.

Schmalkopf, ver, ozkoglavец.

Schmalleder, das, im Gegenfaze des Pfundleders, kravje usnje, tanjši, nach V. rudece usnje.

Schmalleibig, f. Schmachthig.

Schmalreth, f. Schmalther.

Schmalrückel, ver, serna po pojanji.

Schmalrüdig, adj., ozkiga, tenkiga herbta.

Schmalfaat, die, sočivje.

Schmalstübhelig, adj., tenkokljun, ozkokljun.

Schmalstwanz, f. Holzläfer.

Schmaltblau, f. Schmelzblau.

Schmalte, die, smalta (russ.), višnjava barva.

Schmaltheilung, die, razdel na piclo, na drobne kose.

Schmalthier, das, košutica, sernica dveket, oe se ne ubreji.

Schmalvieh, das, drobnica (zlasti brav).

Schmalvogel, f. Sperling.

Schmalz, das, maslo (topljeno); ausgebratenes Thierfett, mast, tološa pretopljena, сало: ohne Salz und ohne Schmalz, neslan in nezabeljen, brez soli in zabele ali začimbe; f. a. Butter, Öhrenschmalz.

Schmalz, in der Bfsg. fürs Schmalz bestimmt, aus dem Schmalz, beibes masleni.

Schmalzbirn, die, maslenica, maslenka, kilovka (neko soono hruške), nach dem Poln. babo.

Schmalzblume, f. Dotterblume.

Schmalzbrut, f. Butterbrut.

Schmalzbose, f. Schmalzkübel.

Schmalzehente, ver, desetina od drobnice.

Schmalzen, v. a., zabeliti, bekiti, bei V. a. zabeljevati, auch, besonders in U. Kr., nach im Serb. zaožiti, zaožjati, bei Gutm. masliti (russ.), im Serb. u. Böhm. mastiti; weder gefalzen noch geschmalzen, brez soli in zabele, neslan in nezabeljen.

Schmalzen, das, beljenje, začinjanje.
 Schmalz, das, f. Schmalzmittel.
 Schmalzleder, f. Fettsäure.
 Schmalzschir, das, maslena posoda.
 Schmalzgrube, die, fig., mastna, bogata
 dežela, posebno kjer mnoge lepe živinice
 rede.
 Schmalzhändler, der, maslar.
 Schmalzhändlerin, die, maslarica.
 Schmalzhefen, pl., tropiae, pl., (od masla).
 Schmalzig, adj., maslen, masten, tolst.
 Schmalzläufer, der, višnjevi hrošč, böhm.
 babka.
 Schmalzlipfel, der, masleni rogljček.
 Schmalzkrant, das, vertna salata ali lojka.
 Schmalzlibel, der, deža, burica (Ravn.).
 Schmalzruhen, der, masleni hlebček (V.)
 ali kolač, maslena potica.
 Schmalzmänn, f. Schmalzhändler.
 Schmalzmilch, das, maselnik, maselnjak.
 Schmalzpfanne, die, poncv, ponva za top-
 ljenje masla.
 Schmalzschutte, die, masleni odrezek,
 šnita* na maslu cverta.
 Schmalzwein, das, tolsta svinja.
 Schmalztopf, der, maslenik (M.), masla-
 njak (Vuk), lonec za maslo.
 Schmalzung, die, beljenje.
 Schmant, der, Milchrahm, suetana; in Salz
 werfen, pena; im Bergbau, šmant*.
 Schmanten, v. n., peniti se.
 Schmanttopf, der, lonec za smetano.
 Schmaragd, f. Smaragd.
 Schmar, der, eine Wehlweife, žganci praženi.
 Schmaröhen, v. a., prisliniti se, prislepiti
 se nepovabljn kam, kjer je kaj jesti. sli-
 niti se (auch Schmeißeln); tuja skleda lizati,
 zastoj jesti in piti, auch oglariti ali šes-
 kati (beides zunächst bei Hochzeitgelagen üblich,
 jedoch auch allgemein anwendbar), lizati se,
 prežati, da bi človeka kosček doletel, k
 tuji mizi prikerpati se, prikaditi se, pri-
 makniti, primikati se; Schmaröhen gehen, na
 prezalico iti; bei Gutm. zaplecevat, böhm.
 pochlebovati, poln. gledati kje se iz dim-
 nika kadi; f. a. Schmeißeln.
 Schmaröhen, das, slinjenje, šeskanje, oglar-
 jenje, prežanje.
 Schmaröher, der, slinez, prislinjence, lizun
 (Schmeißler), bei Hochzeiten, oglar ob vo-
 glar, šeskar (jedoch auch für Schmaröher
 überhaupt anwendbar), im Poln. pasorzyt
 (= pasorit mit Auspielung auf parasitus),
 russ. darmojed und tunejadec (ki zastoj
 je), im kroat. zdeloliz (auch bei Vuk čaa-
 koliz), nach V. auch slepnik (?), bei Gutm.
 zaplećnik (?), Jarnik gibt es mit Diener),
 im Böhm. Poln. u. Russ. auch pochlepnik
 (auch Schmeißler), prichlebnik, nachlebnik.
 Schmaröherer, die, voglarija, šeskarija;
 f. Schmaröhen, das.
 Schmaröherin, die, slinjenka, lizavka; bei
 Hochzeiten, voglarica, šeskarica.
 Schmaröherisch, adj., prislinjen, šeskarisch.
 Schmaröherneffel, die, zajedna, nametna
 kopriava.

Schmaröherpfanze, die, etwa zajedavka,
 zajednica, nach Sul. nametnica, böhm. rost-
 lina eizopasni (tajopasna).
 Schmarre, die, brazgotina, obrastlik. (rane,
 zlasti podolgaste), praga (V. auch böhm.),
 zaelehena rana; f. übr. Narbe.
 Schmarren, v. a., praskati, praskniti.
 Schmarvig, f. Narbig.
 Schmasche, die, oko; f. Masche; licua jan-
 ōja kozuhovina, poln. smusik.
 Schmasch, der, emok, mlask, glasni poljubek.
 Schmasche, die, der etwas beträchtlicher lange
 Stock eines abgehauenen Baumes, porobek,
 velik štor ali panj, stromelj, štremlj, šter-
 oelj; schon ausgehoben, panjač, böhm. pafez;
 die Schmaschen auströben, štore porvati, rvati
 oder rovati; im Brückenbau, bet.
 Schmaschen, v. n. u. a., im Ofen oder Rüssen,
 emokniti, emokati, (russ. emokat); (mlask-
 niti), mlaskati, emokaje jesti kaj, emo-
 kaje, na glas poljubovati koga; Schmaschen
 wehin kommen, priemukati, primlaskati kam;
 eine gewisse Zeit hindurch Schmaschen, pre-
 emokati, premlaskati; im Forstwesen, v. a.,
 Schmaschen auströben, štore oder porobke ro-
 vati, kopati in skladatai.
 Schmaschen, das, emokanje, mlaskanje.
 Schmascher, der, emokan, emokaj, emoka-
 vec, mlaskavec; ein Laut, emok; ein Bo-
 gel, auch Schmäger, Steinschmäger, (Sylvia
 rubicola), bela penica, (Sylvia rubetra), ve-
 lika penica; (Sylvia aenanthe), beloritka,
 belorepka.
 Schmascherin, die, emokavka, mlaskavka.
 Schmaschläster, die, sezenj porobkov ali
 štorov.
 Schmauch, der, gosti dim, čad, nach V.
 smod.
 Schmauchaal, der, posušena, povojena je-
 gulja.
 Schmauchen, v. n. u. a., kaditi se, puhati
 (V. blasen), auch dimiti se, čaditi se (böhm.),
 kuriti (eig. heizen), serb. pušiti se; Tabak
 schmauchen, tobak piti, kaditi, puhati; meine
 Weife schmaucht gehörig, nach V. lula mi
 dobro kurit; ein wenig schmauchen, pokaditi
 se; mit Schmauch anfüllen, zakaditi; Fleisch
 schmauchen, f. Schmäuchen.
 Schmäuchen, v. a., Bienen schmäuchen, bē-
 lam podkaditi, kaditi, z dimam preganiti,
 pregnanjati jih; Fleisch schmäuchen, meso ka-
 diti, prekajati, susšiti, oditi oder voditi; f.
 a. Räucherer; einen Fuchs schmäuchen, lisici
 zakaditi, podkuriti.
 Schmäuchen, das, kajenje, prekajanje, vo-
 jenje.
 Schmaucher, der, kadivec; Tabasschmaucher,
 tobakar.
 Schmaucherer, das, smojenje, ogenj brez
 plamoa, ki se le kadit.
 Schmauchgesellschaft, die, tobakarska
 tovaršija, družba tobakarjev.
 Schmauchig, adj., zakajen, dimnat.
 Schmauchloch, das, f. Rauchloch.
 Schmauchstube, die, čadnica, dimnica, ka-
 divnica.

Schmauch, der, pojedina, gostarija, gostije
 (gostje) oder gosti, pl. f., gostovanje, pir
 (nicht hochzeitschmauch), nach dem Böhm. go-
 dovanje; einen Schmauch geben, pojedino,
 gosti napraviti komu, gostiti koga; jun
 Schmauch bitten, v. g.osti povabiti; fig. ve-
 lika slä. (von slast durch Glühen des st,
 also nicht slja, Met.), veselje, prijetnost.
 Schmauchbar, f. Eßbar.
 Schmauchbruder, der, pojedez, kdor se
 rad gostuje.
 Schmauchen, v. n. u. a., gostiti se, goso-
 vati se. pasti se, pojedati in mozevati, po
 gostijah hoditi (Gutm.). pirovati (a. russ.
 u. serb.), nach dem Böhm. u. Poln. godo-
 vati (zunächst friern, god Namensfest); heute
 wird geschmaucht, dases bo pojedina, bo go-
 starija, danas imamo gosti; Rirschen schmau-
 chen, croschje zubati (s posebno slo); ein
 wenig schmauchen pogostiti se; genug schmau-
 chen, nagostiti se, nagostovati se; durch
 Schmauchen erhitzen, zagostovati.
 Schmaucher, der, pojedez, sneduh, pojedun,
 snedence, lahkozivec, dobrojdec (Gutm.).
 Schmaucherin, die, gostarija; f. übr. Schmauch.
 Schmaucherin, die, snedenka, pojedunka,
 ki se rada gostuje, dobrojedka.
 Schmaucherisch, adj., kakor prav pojedez.
 Schmauchgesellschaft, Schmauchgenoss, f. Schmauch-
 bruder.
 Schmauchkaffe, die, sklad za pojedine.
 Schmauchkreiß, der, družba, tovaršija po-
 jedezov.
 Schmauchschwester, f. Schmaucherin.
 Schmauchbar, adj., dißljiv, vonßljiv; okus-
 liv, kar se da okusiti.
 Schmauchbissen, das, koseo za pokušnjö.
 Schmauch, f. Geschmauch.
 Schmauch, v. n., in einigen Gegenden (analog.
 dem slav. dißati in rosa dißi, jed komu dißi)
 für riechen, f. riechen; durch den Geschmauch
 auf eine gewisse Art empfunden werden, slast
 ali vkus imeti, von Speisen auch: dißati;
 die Galle schmaucht bitter, želö ima grenko
 slast; je grenak, (po) greni v ustih; der Ho-
 nig schmaucht süß, med je sladak, je sladko
 slast; sladkiga vkusa, sladi; die Speise
 schmaucht ihm gut, jed se mu prilaga, mu
 dobro dißi; der Wein schmaucht mir, vino mi
 je vace, mi dißi, se mi prilaga, mi dobro
 doß (selbstamt mit wehl); nach etwas schmauchen,
 po čem dißati, dah imeti po (n. pr. po so-
 du), slast imeti po —, vleči, potegniti na,
 eikniti, eikati* na kaj; eine jede Speise
 schmaucht anders, vsaka jed je drnge cene
 (V.), ima svojo slast, svoj vkus; wohl
 schmauchen, prijeten, po godi biti, goden, vku-
 sen biti, dopasti, dopadati, prilieci, pile-
 gati se; er läßt sich schmauchen, dobro je,
 podviza pri jedi; f. Appetit haben; das
 schmaucht nach mehr, dobro je ali malo je;
 die Arbeit will ihm nicht schmauchen, delo mu
 ne dißi, mu smerdi, delo mu ni po godu,
 dela nerad; v. n. u. a., lößen, pokusiti,
 pokußati; durch den Geschmauch erkennen, em-

pfunden, čutiti (po vkusu, na jeziku); ich
 schmecke das Salz im Wasser, čutim sol v
 vodi; er soll auch schmecken, naj čuti, skusi
 tudi on, kako —; nicht schmecken können,
 brez vkusa biti, ne poznati po vkusu; er
 kann ihn nicht schmecken, ne more ga pre-
 stati, čutiti, viditi; ein Vergnügen schmecken,
 veselje uživati; icharf schmecken, tenkiga,
 ostriga vkusa; Blumen schmecken, f. Riechen.
 Schmecker, der, pokušavec; f. a. Leckermaul;
 usta, gobzo; Nase, smerček.
 Schmeckerin, die, pokušavka, sladkosnedka.
 Schmeckerloch, der, kuhar za laskerne ljudi.
 Schmeckerher, der, pokušavec (policijski,
 ki ol po kerömam pokuša); fig. f. Kecken-
 sent.
 Schmecker, f. Schmecker.
 Schmeißel, f. Schißelste.
 Schmeißelbild, der, prilizneni, prilizljivi
 pogled.
 Schmeißelerei, die, das Schmeißeln, prili-
 zovanje, muljenje (St.), lepa beseda, ugod-
 no djooje, s kterim se kdo komu skuša
 prikupiti; bei Gutm. priliznost (?), priliz-
 njenost, Schmeißelhaftigkeit); Jemanden alle
 nur ernstlichen Schmeißeleien machen, ko-
 mu, kar je mogöce, prilizovati se, radovati
 se, sladkati in sliniti se okoli koga na
 vso möö, da bi mu jo ubral; Einem eine
 Schmeißelei sagen, komu kaj lepiga, prili-
 zneniga reči.
 Schmeißelhaft, adj., von Personen, prili-
 znen, prilizliv, prikupliv; ein Schmeißel-
 hafter, eine Schmeißelhafte, f. Schmeißel-
 cher, Schmeißlerin; von Sachen, das ist
 mir Schmeißelhaft, to mi dobro de, to mi
 je ugodno, dobro se mi zdi, ustrezno mi
 je s tem.
 Schmeißelhaftigkeit, die, priliznenost.
 Schmeißeln, v. n., der Hund schmeißelt
 seinem Herrn, pes se raduje, se muli (St.)
 okoli gospodarja; f. a. Streißeln; senß,
 lizati se, smukati se okoli koga, sliniti se,
 prilizniti se, prilizovati se komu, sladkati
 se, dobrikati se, lep ali dober delati se
 komu, prikupiti, prikupovati se komu (eig.
 sich um seine Günst bewerben), nach V. auch
 militi (?) se komu, nach Gutm. lesiöiti
 se, rozmariniri se; sie schmeißelten ihm und
 sagten, Du hast Recht, da bi se mu pri-
 kupili, rekö mn: pravo terdiß; poln. pod-
 chlebiae, serb. u. russ. laskati komu, russ.
 a. Pstöt komu; sich schmeißeln mit etwas,
 kaj obetati si, nadjati se, npati, meniti,
 misliti.
 Schmeißeln, das, f. Schmeißelei.
 Schmeißelnd, adv., prilizovaje se; f. a.
 Schmeißelhaft.
 Schmeißelrede, die, priliznjeno govorje-
 nje, lepe, priliznjene, prikupljive besede.
 Schmeißelzunge, die, f. Schmeißelei.
 Schmeißelvolk, das, lizuni, prilizneni svet.
 Schmeißelworte, pl., f. Schmeißelrede.
 Schmeißelzunge, die, priliznen, sladak
 jezik, modene usta.

Schmeiden, v. a., zlihtati*; f. Schlichten (bei den Webern).

Schmeißer, der, prilizovavec, prilizjanec, nach M. priliznik, lizun, sladkač, mulivec, bei Gutm. vertorepec, niedr. sladkoritnik; russ. laskatelj, l'etec.

Schmeißlerin, die, prilizovavka, priliznjenka.

Schmeißlerisch, adj., prilizovavsk, prilizovaven, lizunsk; adv., prilizovaje se.

Schmeißig, adj., droben, strmnast (V.), f. das gebr. Geschmeißig.

Schmeißigkeit, f. Geschmeißigkeit.

Schmeißer, der, tavriško jabelko.

Schmeißer, v. a., werfen, vréci, metati, terjusiti, zabrusiti, zadegati, telebiti, tresiti, (bei M. skolchati?), butiti; schlagen, butiti, oterniti; zu Boden schmeißer, na tla zvaliti, zverniti; v. n., fallen, telebiti, tresiti kam; das Pferd schmeißt hinten aus, konj rita, berea (ritniti, ritati, bereniti, bercati); Roth von sich geben, podclati se, urati se, posrati se, srati.

Schmeißfliege, die, nach V. mesna, mesarska muha, (auch in and. slav. W.), nach V. a. zaplodna muha, zapljunkarica † (Zal.).

Schmele, f. Schmiele.

Schmelz, der, posteklina†, smalta*, russ. snist†; nach M. los, (Gutm. gibt los mit Raufsgold, M. an einem andern Ort mit Glasur, im Russ. ist: losciti aus losk = lesk poliren, im Böhm. lesáti, also slov. lesáti; ober soll losciti nur vosciti von vosk sein?); poet. lesk, svetla, živa barva; Schmelz der Zähne, sklenina.

Schmelzarbeit, die, im Hüttenbaue, topfenje, taljeje, plavlenje rud; emailirte Arbeit, posteklina†, postekljenina†.

Schmelzarbeiter, der, postekljeninar.

Schmelzbar, adj., topliv, raztopljiv, taljiv.

Schmelzbarkeit, die, topljivost, raztopljivost, taljivost.

Schmelzbogen, der, zapisna pola (v plavzih).

Schmelzbuch, das, zapisne bukve (v plavzih).

Schmelzbutter, die, maslo, kuhano, (raz-)topfeno maslo.

Schmelze, die, das Schmelzen, plavlenje, topfenje, taljenje; f. a. Schmelzblüte.

Schmelzstein, das, grodelj (V.), taljeno pa ne dokovano železo.

Schmelzen, v. a., schmalzen, zabeliti, beliti, začiniti, začinjati; schmelzen machen, raztopiti, stopiti, raztapljati, topiti, raztaliti, staliiti, taliti, auch razplaviti, plaviti, razpustiti, razpušcati (Gutm., auch in andern slavisch. Mund.), im Böhm. přeháněti; noch einmal schmelzen, pretopiti, preatpljati; etwas fettes schmelzen, cvreti, im Böhm. skvariti, serb. óvariti; gefrorne Körper flüßig machen, stajati, raztajati, tajati, in St. u. serb. raztaliti, taliti; Farben schmelzen, zlíti, zlívat; f. Verschmelzen; mit Schmelz malen, emailiren, postekliti, nach

V. a. topljenim delati, emajlirati*; nach M. položiti, lositi, eig. položiti, losciti (böhm. oder losciti, russ.); v. n., in einen flüßigen Körper verwandelt werden, stopiti se, raztopiti se, raztapljati se, topiti se, taliti se; von gefrorne Körpern, z. B. Eis, Schneeballen, stajati se, raztajati se, tajati se (auch altsl.), in St. taliti se, (poln. topnieć); vom liegenden Schnee, skopneti, kopneti, im Russ. sneg tajet; der Schnee schmilzt heute, mit Rücksicht auf das Thauwetter, jng je. južno je, ujnžilo se je (böhm. snih jilne).

Schmelzen, das, topfenje, taljenje, plavlenje, tajanje, raztop.

Schmelzer, der, überhaupt, topivec, plavec, (V.), taljivec, plavzar (V.), pretapljavec.

Schmelzerei, die, f. Schmelze.

Schmelzerin, die, topivka, taljivka.

Schmelzernest, der, topivski hlapec ali pomagáč.

Schmelzesse, die, topivski viganj.

Schmelzfarbe, die, kovinska barva; f. a. Schmelz, Schmalze.

Schmelzfeuer, das, topivni ogenj.

Schmelzform, die, troba iz moha v plavilno peč.

Schmelzgaß, der, kdor daje svojo rudo v tujo topivnico.

Schmelzgefäß, das, posoda za taljenje, taljivna posoda.

Schmelzglas, das, kovinsko steklo, stekleno lesólo†, (russ. loscilo); f. Schmelz, Email.

Schmelzhaut, das, Schmelzblüte, die, taljivnica, topivnica, plavivnica, plavz (V.), russ. plavilnja.

Schmelzherd, der, tališoe, tališe.

Schmelzhammer, die, topivnica (kovnišna).

Schmelzhehle, f. Schmelzlöffel.

Schmelzkeßel, der, topivni kotel.

Schmelzkunst, die, plavstvo, taljivstvo, mnmo taljenje rud; Emailirkunst, posteklinarstvo.

Schmelzling, f. Klapperapfel.

Schmelzlöffel, der, besonders zur Schmelzung des Meies in kleinen Massen, topivna ponev, topivna žlica.

Schmelzmalen, f. Emailmalen.

Schmelzmeister, der, topivec.

Schmelzofen, der, peč za topfenje ali taljenje rud, taljivna peč, plavz (Gutm. u. V.).

Schmelzperle, f. Glasperle.

Schmelzpfanne, die, topivna ponev.

Schmelzsilber, das, pasarsko (po)srebrilo†.

Schmelzstahl, der, sirovo jeklo.

Schmelzstätte, die, topilišoe, topilišo.

Schmelztiigel, der, raztopnik (poln.), topivnik, taljivni lonec.

Schmelzung, f. Schmelzen, das.

Schmelzungsmittel, das, topilo, talilo.

Schmelzwerk, das, postekljenina†, f. a. Schmelz, Email.

Schmelzwerkzeug, das, topivsko, topivno orodje.

Schmer, das, Wagenschmer, kolomaz-i; aus Pech, smolnjak (V.), Schweinschmer, mast, salo; Fett überh. mast, tolsča, tolska.

Schmerbauch, der, debeli trebuh, tolsti; n. V. debel hlaz (?); f. a. Unterleib; eine Person, debelak, treuhar, treuhač, treuhánik (Gutm.).

Schmerbafel, der, mastnač † (böhm.).

Schmerbel, f. Heineich.

Schmerbutte, f. Barbe, Dorgrundel.

Schmergebirge, das, inati svet.

Schmergel, Schmirgel, der, zum Poliren, gladvni, likavni kamen, russ. nazdak, poln. szmergiel, gen. szmergla; Tabasschmergel, Hindra, grampa v luli; f. a. Schellkraut, Dosttblume.

Schmerhändler, der, salar, tolsčar.

Schmerhaut, f. Fettbant.

Schmerhöfer, f. Schmerhändler.

Schmerholz, f. Dachsenzunge.

Schmericht, adj., salast, masti podobn.

Schmerig, adj., mastig, tolst; f. Fettig.

Schmerkrum, der, tolsčarnica†.

Schmerkrant, f. Wohlverkeih, Heineich.

Schmerl, Schmir, der, (Falco Aesalon), sokolá, ptičar.

Schmerle, die, f. Schmerl; ein Fisch, (Cobitis barbata), smerkez, babica, böhm. mrenok, rusa. golec.

Schmerleder, das, f. Schmerleeder.

Schmerleib, der, hleb, kolo masti ali sala.

Schmerleugrube, die, jama za piskore.

Schmerlinde, die, unbotanisch so genannt, vermuthlich wegen ihres weichen Holzes, Luzlinde, Sommerlinde, lipa širokolista.

Schmerling, f. Schmerle.

Schmermann, f. Schmerhändler.

Schmerbutte, f. Schmerbutte.

Schmerstein, der, tuonik†.

Schmerstopf, der, lonec za mast ali tolsčo.

Schmertrieb, das, garjeva živina, ki se mora mazati; eig. Schmirtrieb.

Schmervogel, der, Baumlerche, velika eipa; f. a. Baumlerche.

Schmervogelblüte, die, cipivica.

Schmerwanst, der, f. Fettwanst, Schmerband.

Schmerwurz, f. Fettwurz, Fettheune, Bruchkraut.

Schmerz, der, des Leibes, bolečina, bol, m., (bolesć, oklina† V.), in and. sl. D. a. bolest-i, in der Kinder Sprache, buba (M.); ein heftiger Schmerz, huda bolečina; der Schmerz isten, (od) bolečine vpiiti; er empfindet Schmerzen im Rücken, bolečino ónti, ima v hrbtu, góvóhúšer, herbet ga boli; er hat Magen-schmerzen; želodca ga boli, po želodcu ga boli; ich habe auf einmal einen Schmerz in der Brust empfunden, v prsih me je zabolelo; des Gemüthes, žalost, brikost, brikoba, skerb, žal (indecl.) altsl. a. taga (toga), otoznost; mit Schmerzen erwarten, težko težko pričakovati óesa, mreti po óem; ich höre es mit Schmerzen, žal mi je, težko mi de, težko se mi zdi, pečo mo v serci, boli me v serce, ko to slisim; der Schmerz läßt nach, bolečina nehava, jenjuje, odlega, se lajša, manjša; der Schmerz hat nachgelassen, odleglo mi je, nehálo, minilo, jenjalo

me je (namr. boleti); der Schmerz verbreitete sich über den ganzen Kopf, vsa glava se je razbolela; der Schmerz lehrte sprechen, bolečina ne zna molcati, poln. co (kar) koga boli, o tem mowić (govoriti) woli; viele Schmerzen verursachen, veliko žalost, mnogo skerbi komu napraviti; bei M. von phjs. Schin. bolečiniti (?) koga; Schmerz lindern, bolečino utolaziti, tolaziti, olajšati.

Schmerzbar, f. Schmerzhast.

Schmerzbelastet, adj., (od) bolečine skljuchen, v hudih bolečinah.

Schmerzen, v. n. u. i., boleti; zu Schmerzen anfangen, zaboleti; ein wenig Schmerzen, poboleti, pobolevati; rund herum Schmerzen, oboleti; bis zu einer Stelle des Körpers, priboleti (v. i.) do —; die Wunde schmerzt mich, rana me boli; es schmerzt, boli; heftig, heisend, me skli; der Fuß schmerzt mich, noga me boli, (von giftigen Schmerzen), po nogi me terga; recht zu Schmerzen anfangen, (von einem sich greifenden Schmerz), razboleti se, razbolevati se; aufhören zu Schmerzen, nehati, odjenjati, odleci, odlegati; Schmerzen in der Kinder Sprache, bubati, zabubati, pobubati; der Finger schmerzt mich, perstec mo buba; es schmerzte mich, daß ich ihm nicht helfen konnte, žal mi je bilo, bolelo, peklo me je, da mu nisim mogel pomoči (ali pomagati); f. a. Schmerz; a. u. žalostiti, razžalostiti koga, žalostiti.

Schmerzen, das, bol, bolenje.

Schmerzenbändiger, der, krotivec, tolažnik bolečin.

Schmerzenfrei, f. Schmerzlos.

Schmerzensgebärerin, die, porodnica v bolečinah.

Schmerzensgeld, das, prizaljeni, kervavi denar, dnar, povračilo za prestane bolečine.

Schmerzensglühend, adj., bolečine goreč, razboln.

Schmerzenhand, das, hiša bolečine, žalosti.

Schmerzensjahr, das, žalostno leto.

Schmerzenlinderer, der, tolaživec, olajševavec bolečin(e).

Schmerzenlos, f. Schmerzlos.

Schmerzenmann, der, terpin.

Schmerzenreich, adj., poln bolečine.

Schmerzenserneuerung, die, ponovitev bolečine, ponovljena bolečina.

Schmerzensmutter, die, britka, žalostna mati.

Schmerzensruf, Schmerzensschrei, der, klic, krič, vpitje (od) bolečine.

Schmerzenssohn, der, sin, otrok bolečin.

Schmerzensstillend, adj., bolečino olajšujoč, bolotolazni†.

Schmerzensstimme, die, glas bolečine.

Schmerzensstou, f. Schmerzensstimme.

Schmerzensvoll, f. Schmerzvoll.

Schmerzenswunde, die, skleca rana.

Schmerzensvergiftung, f. Schmerzensgeld.

Schmerzergend, adj., bolan, bolečinsk.

Schmerzfrei, *f.* Schmerzlos.
Schmerzgefühl, das, cut bolečina, bol.
Schmerzgeld, *f.* Schmerzgeld.
Schmerzhaft, *adj.*, boleč, bolen, skleč, etw. was Schmerzhaftes, bolečina; moralisch, žalosten, britek; ein Schmerzhafter Todesfall, žalostna smert; die Schmerzhaftige Muttergottes, žalostna, britka Mati Božja; das ist mir sehr Schmerzhaft, to me močno boli, to mi je žal; Schmerzhaftige Krankheit, bolezen polna bolečine, britka, huda, böhm. bolestna.
Schmerzhaftigkeit, die, bolečnost (V.).
Schmerzhaft, *adj.*, *f.* Schmerzhaft.
Schmerzlast, die, wörtl. butara bolečin, nadloga, hude bolečine, ki koga tro (tarejo).
Schmerzleidend, *adj.*, bolen, v bolečinah.
Schmerzlich, *adj.*, boleč, žalosten, britek; es war Schmerzlich für mich, britkost, žalost mi je prizadjalo.
Schmerzlichkeit, die, *f.* Schmerzhaftigkeit.
Schmerzlichernd, *adj.*, bolečino tolažijo, hladig, olajšujoc.
Schmerzlos, *adj.*, brez bolečine; tako, da človeka ne boli; bolečine prost.
Schmerzlosigkeit, die, seine Verfahrensweise hat den Vorzug der Schmerzlosigkeit, njegovo ravnanje je za to bolj, ker človeka pri tem (nič) ne boli.
Schmerzmann, *der*, *f.* Schmerzman.
Schmerzstillend, *f.* Schmerzensstillend.
Schmerzvoll, *adj.*, poln bolečine, ves v bolečinah, prežalosten.
Schmetten, *der*, (Desserr.), smetana.
Schmetter, *der*, treskavec, *f.* Donnerer.
Schmetterhensjähre, die, *f.* Klapperhensjähre.
Schmetterling, *der*, (Papilio), metulj (a. kroat.), in *f.* u. *D.* Kr. motovilec, *n.* V. motulj, böhm., *russ.* u. *poln.* motylj, im *Serb.* lepir oder leptir; Nachschmetterling, vesča, veša; *fig.* metulj, veternik, nestanovitnež; in einen Schmetterling verwandeln, nach dem Böhm. zmetuljiti.
Schmetterlingartig, *adj.*, metuljast, metuljast, kakor metulj.
Schmetterlingsblume, die, metuljasta evetka.
Schmetterlingsfang, *der*, Schmetterlingsjagd, die, lov metuljev.
Schmetterlingsfisch, *der*, metuljasta smerkavica †.
Schmetterlingsflügel, *der*, Schmetterlingschwinge, die, metuljova perutnica.
Schmetterlingwerk, das, bukve od metuljev.
Schmettern, *v. a. u. n.*, tresčiti, tresiti, treskati, hrusniti (V.). hruščati oder hruščati, loputniti, loputati, telebniti, telebiti; mit dem Kopfe an die Wand schmettern, z glavo v steno butiti, butati; zu Boden schmettern, tresčiti na tla. terjusiti, povalliti hruščaje na tla; in tausend Stücke schmettern, *f.* Zerschmettern; die Trompete schmettert, trobenta doni, buči, poje; die Fenster schmettern vom Schläge, okna so

se stresle, so zaropotale; der Flut, die Berche schmettert, sinkovec ropoce (V.), škornjanec žgoli, gostoli, zvergoli.
Schmettern, das, tresk, treskanje, ropot, hrum; gostolenje.
Schmettern, *adj.*, hrumen, veršec, gostolec.
Schmiede, die, an der Peitsche, pokavnik.
Schmieden, *f.* Peitschen.
Schmied, *Schmid*, *der*, kovač; Messerschmied, nožar, kovač, ki nože dela; Nagelschmied, žebhar i. t. d., ein Fisch, morski kovač.
Schmiedbar, *adj.*, kovaven; kar se da kovati; *russ.* kovklj.
Schmiede, die, kovačnica; vor die rechte Schmiede gehen, na pravo mesto, prav priti, iti.
Schmiedeamboß, *der*, naklo, nakalo, eig. nakovalo, (a. im *Serb.* neben nakovanj *m.*).
Schmiedearbeit, die, kovaško delo, kovaški izdelek.
Schmiedebalg, *der*, kovaški meh.
Schmiedeeisen, das, kovno, kovavno zeleso.
Schmiedesse, die, kovaška ješa*. kovaško ognjišce, ognjiše. nach dem *Serb.* kovaški viganj. (im Böhm. vyheš, *f.*).
Schmiedegeräth, das, kovaško orodje.
Schmiedehammer, *der*, kovaško kladvo (kladivo).
Schmiedehandwerk, das, kovačija, kovaštvo; das Schmiedehandwerk erlernen, kovaškiga se naučiti.
Schmiedeknecht, *der*, kovaški hlapec.
Schmiedekohle, die, kovaški ogel, (nach dem *Aktl.* ogelj), *collect.* kovaško oglje, (u. *and.* D. ogljeve).
Schmiedemeister, *der*, kovaški mojster.
Schmieden, *v. a.*, kovati; Eisen läßt sich schmieden, zeleso se da kovati; wie viele Hufeisen hast du heute geschmiedet? koliko podkev si skoval, (naredil)?; ein wenig schmieden, pokovati, pokovavati; sich mühe schmieden, nakovati se; Verse schmieden, pesmariti; neue Wörter schmieden, nove besede kovati, zmišljati, zmišljavati; zu Ende schmieden, dokovati; ganze Nächte schmieden, vse noči prekovati; mit dem Schmieden bis zu einer Stelle kommen, prikovati do —; einen Verbrecher in Eisen schmieden, hudo delnika zakovati, (V. u. *russ.*), v zezlje djati; ihn an ober auf etwas schmieden, prikovati na kaj, k čemu; durchs Schmieden ansehnen, razkovati; eine böse Sache schmieden, kaj hudiga skovati, (kovati), naklepati, splesti, plesti, nasnovati, snovati; man muß das Eisen schmieden, weil es warm ist, *f.* Eisen; zwei Nägel in einer Hitze schmieden, z enim kannam dva ptica zadeti.
Schmieder, *der*, snovavec, naklepavec.
Schmiederechnung, die, kovaški račun, kovaška rajtenga.
Schmiedeschlacke, die, kovaška žindra, *f.* a. Hammer Schlag.
Schmiedefinter, *der*, okujine, škaje.

Schmiedestock, *der*, kovaška klada, čok, čola za nakovalo.
Schmiedewerk, *f.* Schmiedearbeit.
Schmiedewerkstätte, *f.* Schmiede.
Schmiedezange, die, kovaške klešce, klese, *pl.*
Schmiedezichen, das, kovaško znamenje.
Schmiedeseile, die, kovaška pila.
Schmiedehandwerk, *f.* Schmiedehandwerk.
Schmiedin, die, kovačica.
Schmiedjunge, *der*, kovaški ucenec, kovaček.
Schmiedläser, *der*, *f.* Hirschschroter.
Schmiedweise, *adv.*, po kovaško; schmiedweise geschlagenes Tau, verv na enem konci tanjati.
Schmiedzunder, *f.* Schmiedefinter.
Schmiege, die, das bewegliche Winkelmaß, nach dem *Russ.* skladni naogelnik, nach dem *Poln.* ogelnica, *n.* *Ravn.* kljuka (na od-pertje); *f.* a. Schiefe.
Schmiegen, *v. a.*, bei den Werkleuten, eine Wand nach einem Winkel über oder unter 90 Graden fortführen, ukloniti, uklanjati, upogniti, upogibati, upogovati; nagniti, nagnati; *v. r.*, sich schmiegen, viti se, zvjizati se, oviti, ovijati se, oprjeti, oprjemati se, okloniti, oklepati se, opletati se; sich demüthigen, poniżati se, znižati se, kriviti se, zvjizati se pred kom, priluliti se, *f.* a. Schmiegen; a. ravnati se natauko po volji koga; der Hund schmiegt sich, pes se avija, prilizaje, raduje, muli; der Weinstock schmiegt sich an den Umbaum, terta se ob berst ovija, *f.* a. Schlingen, sich; sich in einem Winkel schmiegen, stisniti se, skljöniti se, potuhniti se, skerčiti se v kotiček; die Mutter schmiegt sich, *f.* Wiegen.
Schmiegsam, *adj.*, vitek, udajaven, gibben. *f.* a. Dieglam; Geschmiebig; Nachgiebig.
Schmiegsamkeit, die, viktost, gibhenost, (*poln.* przytulność).
Schmiegun, die, *f.* Schmiege; das Schmiegen, avijanje, vije, nagib, nagibanje.
Schmiege, die, eine Gradart, ostrica, pahovka, masnica; nach dem *Poln.* u. *Böhm.* metlica.
Schmiegen, *f.* Röheln.
Schmiege, *f.* Schmalente.
Schmier, das, *f.* Schmiere; Wagenschmier.
Schmieralien, *pl.*, Geschreibsel, mazarija, cockarja, pisarija; podkappina.
Schmierazzi, *der*, mazar, pačuh.
Schmierbalg, *der*, tolsčnik (meh).
Schmierbaum, *f.* Kleber.
Schmierbrand, *der*, neki snet na pšenici.
Schmierbuch, das, prvi zapiski.
Schmierbüchse, die, posoda za kolomaz, paska za maz, kibla*, kolomaznica (böhm.).
Schmiere, die, womit man schmirt, mazilo, maza; Wagenschmier, kolomaz, maz; Schmier, mast; Schmiere geben, namazati koga; lieblicher Schmutz mastno umazanje, špeh*.
Schmierer, *f.* Schmierbüchse.
Schmierren, *v. a. u. n.*, namazati, mazati, (*f.* M. mastiti), ein wenig schmieren, pomazati; ver-

schmieren, zamazati; unterhalb schmieren, podmazati; noch einmal schmieren, premazati; auseinander schmieren, razmazati; unreinlich, hufelhaft machen, umazati, zamazati, zabrazdati; sehr beschaffen schreiben, mazati, čekati, kacati, gerdo pisati; in ein Buch schmieren, začekati, načekati kaj v bukve; beschreiben, podmazati, pomazati, podkupiti, podkupovati, podmicititi (St.); *f.* Bestechen; wer schmirt, der gut führt, kdor maza, mu kaže, (mu teče); den Buf-fel schmieren, vrügeln, namazati, mazati, nazgati, napokati, naklepati, nagniti, nasmukati i. t. d., *f.* Brügeln; den Wein schmieren, vino mesati, kerstiti, caplariti (M.). *f.* Fälschen; Einem das Maul schmieren, sline storiti; s prazno žlico pitati; lepe roci obetati, usta namazati mu; Einem etwas ins Maul schmieren, *f.* Maul; die Gurgel schmieren, serkati ga, gerlo močiti; er läßt sich schmieren, podkupljiv je; Butter auf das Brod schmieren, namazati krah z maslam.
Schmierer, das, mazaenje, podkupovanje.
Schmierer, *der*, mazač, mazavec; Einem der schlecht schreibt, schlechter Schriftsteller mazač, čacka.
Schmiererei, die, mazarija, čekarja, pisarija.
Schmiereriu, die, mazavka, čekavka.
Schmierfah, das, *f.* Schmierbüchse.
Schmierfäbler, *der*, kolomazar, salar.
Schmierig, *adj.*, umazan, (zamazan), masten, špehov*; kar rado maza, (*böhm.* mazavy, mazny, *serb.* perljiv, kaljav); sich schmierig machen, umazati se, zamazati se; ein schmieriger Mensch, umazanec; eine Schmierige, umazanka, mažulja; schmieriges Fleisch, slizko, smerkavo meso.
Schmierigkeit, die, umazanost.
Schmiering, *f.* Gelbwein, (Strandläufer).
Schmierkäse, *der*, mehki sir, mohot (V.), *f.* Quark.
Schmierlappen, *der*, cunja umazana.
Schmierleder, das, černo, s tranam napito, namazano usnje.
Schmierlein, *f.* Schmirle (Verhensfall).
Schmierling, *f.* Schmierer; (neka strupena goba).
Schmiernecke, *f.* Schmierbüchse.
Schmierofen, *der*, smolajaska peč, *f.* Pech-Ofen.
Schmierpfanne, die, ponev za maz.
Schmierpilz, *der*, umazanec.
Schmierpulver, die, mazilo, maza (ranocelska).
Schmierstaf, das, räudiges Schaf, garjeva ovca (ki jo je treba mazati).
Schmierstärker, *der*, Schmierer, ovčar, ki ima garjevih ovac.
Schmierseife, die, mazljivo mjilo.
Schmierstache, *f.* Schmiechler.
Schmiervieh, *f.* Schmirvieh.
Schmierwolle, die, volna garjevih ovac; kratka volna izpod vratu in mednozna.
Schmierbohne, die, türski boh.
Schmierbüchse, *f.* Schmierbüchse, posoda za kolomaz, paska za maz, kibla*, kolomaznica (böhm.).
Schmierer, *v. a. u. n.*, namazati, mazati, (*f.* M. mastiti), ein wenig schmieren, pomazati; ver-

Schminke, die, Anstrich, lepotica (V.), lepotilo, poln. barvica; die rote Schminke, rdečilo oder rdečilo. bei Gutm. u. in and. sl. M. rumenilo, die weiße Schminke, belilo (in all. sl. M.); Bienenschminke, pomaza; ohne Schminke, samo čisto, samo na sebi.
Schminken, v. a. u. r., lepotičiti (V.), lepotiti (Gutm.), malati se, barvati se, sich rote Schminken, pordečiti, rdečiti se (in and. sl. M. rumeniti se); sich weiß Schminken, beliti se, z belilam pomazati, mazati se; die Bienensöckle Schminken, panjeve pomazati, mazati (z rečjo bečlam prijeto); geschminkt, olepšan, no samo na sebi.
Schminker, der, lepotivec, lepotičnik, kdor se z lepotili maže.
Schminkerer, die, mazarija lie, lepotičenje.
Schminkerin, die, lepotičnica, ki si lica maže, mala.
Schminklefäden, f. Schminkläppchen.
Schminkeglas, das, skleničica za belilo, ali rdečilo.
Schminthändler, der, etwa lepotičar, rdečilar, belilar.
Schminkläppchen, das, cunjica, kerpica za lepotičenje.
Schminkmittel, f. Schminke.
Schminkeöl, das, lepotično ölje.
Schminkepfasterchen, das, u. and. D. musica (na obraz), f. Schminkepfaster.
Schminkepinjel, der, lepotivni copic.
Schminkewasser, das, lepotivna voda.
Schminkeweiß, das, belilo.
Schminkewurzel, die, ptioje proso.
Schmirgel, f. Schmirgel.
Schmirgeln, v. n., nach verborbenem Fett riechen, žaltovo smerdeti, zareti. (V.); v. a., kovine gladiti ali likati s šmirgļem.
Schmierelhaft, adj., zatohol.
Schmiereln, v. n., po plesnjevini dišati.
Schmiriß, der, šverk, mah, mahļej, lučaj; Schmirisse bekommen, tepen biti; Schmirisse geben, opletati, šverkatı; einen Schmiriß geben, šleniti koga; einen Schmiriß haben, zateleban v koga biti, bei Gutm. muha v močniku biti; blato, ognjusek.
Schmirite, die, f. Schmirite, Schmirite.
Schmiritten, f. Schmiritten (Leinwand).
Schmiriß, der, ein Streich mit einem schlanzen Körper, z. B. einer Ruthe, zik, (V.), šlen, šverk, udar; einen Schmiriß geben, šleniti koga; auf die Finger, kerentı, kercati, madež na obleki; mont. neka ilovica.
Schmiriß, die, der dünne, äußerste Theil einer Peitsche, pokavnık, luskavnık, (a. poln. pekaczka); eine Schmiriß an die Finger geben, po perstih kresniti, kerentı; maža; madež; napóna progna na snku.
Schmiriß, v. a., mit einem dünnen, biegsamen Körper schlagen, zikniti, zikati (V.), šleniti, švigniti, šlikati*, poln. chłostać; zamazati kaj; färben, barvati, pomazati, mazati; f. a. Schmirichten (von den Webern); v. n., den Schmiriß fahren lassen, Schmirieren, verunreinigen, umazati, mazati, černiti; f. a. Schmirischen.

Schmirer, f. Färber.
Schmirwort, f. Schmirwort.
Schmuckeln, f. Schmirpfe.
Schmolle, die, Strume, sredica, (vergl. das Gutm. Sprw. dedeji (dedci) sredico mnd-lajo, otroci skorjo grudijo).
Schmollen, v. n., skujati se, kujati se, u. Jarn. gnevati se (eig. zürnen); u. V. tutniti, tutati (?), merdo narediti, f. üb. Maulen; eine schmolle Person, tuta, kujavec; schmollend weinen, kremziti se.
Schmollen, das, tutanje (V.), knjanje, kuja, merda.
Schmoller, f. Schmollen(b).
Schmollig, adj., kujav, tutast.
Schmollkammerchen, das, Schmollwinkel, der, (Boudoir), kujališce, kotichek, kamor se kujavec skrįje.
Schmorbraten, der, n. and. sl. M. dušeno meso, dušenina, v svojim soku sparjena ali cverta govedina.
Schmoren, v. a., f. Dämpfen; čmaziti (V., im Böhm. u. Poln. smažiti), pariti, v njevem soku peči ali cvreti meso; n. an. D. dnšiti meso; v. n., čmaziti ali pražiti se; zusammenenschmoren, duhniti, začuhniti (V.); vor Hitze beinahe erstickten, pariti se, kuhati se; dafür soll er in der Hölle schmoren, (vulg.), za to ga bo vrag overl v peklu.
Schmoren, das, čmazenje, praženje.
Schmorhise, die, vročina za praženje; pre-huda vročina.
Schmorig, adj., prevroč.
Schmorstück, das, kos mesa za praženje; f. a. Schmorbraten.
Schmortopf, der, koza, dim. kozica za čmazenje ali cvrenje.
Schmur, der, (vulg.), dobiček.
Schmuck, adj., zul, berhek, čeden; Schmucker Gestalt, čverste postave.
Schmuck, der, Puž, Staat, lepotija, snaga (V.), lepa, gızdava oprava, gızda, u. dem Böhm. okras(a)†; priesterlicher Schmuck, duhovska oprava, obleka; Kostbarkeiten, Edelsteine, Perlen, dragotina, kinó* (mag.); zlatnina in srebernina; Schmuck der Aede, lepotina, cvetka, lepe podobe; serb. ures, nakit; ganz im föhniglichen Schmucke, ves po kraljevo napravljen; ohne Schmuck, sam na sebi, priprost.
Schmuckangel, die, svetla odica.
Schmuckbohne, f. Schminkebohne.
Schmuckebold, der, gızdalin, gızdavec.
Schmuckeln, v. a. u. r., lepotiti, lepšati, zalisati, lispati, kincati (kints*, magyar.), o-gızdati, nagızdati, gızdati, in and. D. krastiti, ubrati, ubirati; lepo opraviti, napraviti; f. a. Verschöneru; serb. resiti, kitiiti; die Natur schmückt sich im Lenze von neuem, pomladiti se, mladiti se.
Schmücken, das, lepotenje, lepšanje, lišpanje.
Schmucker, der, lepšavec, lepotivec, f. a. Pužhändler.
Schmuckfeder, die, (lepotivno) pero.

Schmuckgeld, das, denar za lišp in kinč, za dragotino.
Schmuckgeräth, das, drago orodje, dragotino.
Schmuckgewölbe, f. Schmuckhandlung.
Schmuckhandel, der, kupčija z lepotino in dragotinami, dragotinarstvo.
Schmuckhändler, der, dragotinar, lepotinar; f. a. Juwelier.
Schmuckhandlung, die, prodajavnica dragotin.
Schmuckkasten, der, Schmuckkästchen, das, etw. lišpnica, kinčnica†, skrinjica ali škatlica za dragotino.
Schmucksteine, die, draga verižica, u. V. draga ogolica (?).
Schmuckladen, f. Schmuckhandlung.
Schmucklos, adj., brez gızde in lišpa, priprost, prunt, nezalisan, neolepšan.
Schmucklosigkeit, die, brezgızdnost, prostaat.
Schmucknadel, die, draga igla ali bneika (ki se nosi zavoj lepšiga).
Schmuckrede, die, košati govor.
Schmuckreden, pl., dragotino, f. Schmuck.
Schmuckstraß, der, omara za lepotino.
Schmuckwaare, die, Schmuckwerk, das, lepotina, olepšava, okinóje, f. Schmuck, Bijouterie.
Schmuckwort, das, lepa beseda.
Schmuckel, der, nesnaga, nesnažna ali nečedna, umazana oseba.
Schmuckel, die, nesnažnost, nečistota, svinjarija; smrad.
Schmuckeler, der, f. Schmuckel.
Schmuckelig, adj., nesnažin, gerd, f. a. Schmuckig.
Schmuckeln, v. a., osvinjati, svinjati, o-brazdati; v. n., osvinjati, pošvinjati se; umazan biti, hoditi.
Schmuckregen, f. Staubregen.
Schmuckente, f. Spedente.
Schmuckerei, f. Schleichhandel, Pascherei.
Schmuggeler, Schmuggler, der, f. Schleichhändler.
Schmuggeln, v. n., kontrebant nositi, predajati, s prepovedanim ali skrivaj čez colno potezo prinesenim ali pripeljanım blagam kapečevati, f. Schleichhandel (treiben).
Schmullen, f. Schmuckeln.
Schmuck, der, dobičkar.
Schmuckerei, die, dobičkarija.
Schmuckeln, Schmuckstern, Schmucksternchen, v. n., namuzniti, namuzati se, mazati se komu, muzo kovati (Ravn.); smehljati se; mit Irmand, ovezgati s kom, občljati.
Schmuckeln, adv., smehljajo se, muzajo se, namuzniti se.
Schmuckig, f. Fett.
Schmucken, f. Unterhandeln.
Schmuckeln, v. n., glavo stikati, (skrivaj goriti).
Schmuckern, f. Schmuckeln.
Schmuckern, v. n., nach Fäulniß riechen, po oporhļem, po plesnjevem dišati.

Schmuck, Schmuck, der, umazanje, umaz (Gutm.), umaza, povaljanje, nesnaga, nach Cas nesklut; voller Schmuck, ves umazan, povaljan, zabrazdan, zablacen; vom Schmucke reinigen, očediti, čediti; fg. gerde, umazane, nesramne besede; Brand am Gietreide, snet.
Schmuckarmel, der, rokavec.
Schmuckbärtel, der, umazanec.
Schmuckbauch, der, umazaniga trebna.
Schmuckbube, der, umazanec.
Schmuckbuch, das, zapisnica, perve zapisne bukke, f. Strazza.
Schmuckeln, f. Schmuckeln.
Schmucken, Schmuckten, v. n., für lächeln, f. Schmuckeln; den Schmuck fahren lassen, mazati; schmuckig werden, umazati se rado, zamazati, povaljati se; schmuckig einhergehen, umazan hoditi; f. a. Verschmucken.
Schmuckentwurf, der, (Bronillon), prvi načrt.
Schmucker, f. Schmuckbärtel.
Schmuckfarbe, die, temna barva, na kateri se madeži tako hitro ne poznajo.
Schmuckfarben, adj., temne, černe barve.
Schmuckfeld, der, madež, brazdež, maroga, f. Schmuck.
Schmuckhammer, Schmuckigel, f. Schmuckbärtel.
Schmuckig, adj., umazan, povaljan, gerd, nesnažan, skorn, nečeden, zamazan, po-brazdan, osvinjan; mit Roth beschmuckt, zablacen, utepen, čern (Schwarz), schmuckiges Wetter, gerdo, mokrotno, gem. ascano vreme; schmuckig gelb, zamazano rumen; schmuckige Worte, nečiste besede; schmuckiger Geiz, gerda, umazana, smerđļiva skopost; schmuckig machen, f. Verschmucken.
Schmuckigkeit, die, umazanost.
Schmuckidiot, der, nesnažni kuhar.
Schmuckläppen, der, gerda cunjica.
Schmuckpapier, das, gerdı, černı, zamazani papir.
Schmuckrede, die, kosmato, umazano, nesramno govorjenje.
Schmuckriß, der, prvi obrisek.
Schmuckstiel, der, zunanje ali namestno čelo bukev.
Schmuckwort, das, umazana, nečista beseda.
Schmuckzeitnung, die, prvi obrıs, narıs.
Schnabel, der, kljun, dim. Schnäbelchen, kljunček; böhm. zobak; ein langer frummer Schnabel, dolg kljun, kriv, zakrivljen kljun; fg. für Mund, usta, jezik; sprechen wie einem der Schnabel gewachsen ist, povedati, zarobiti jo, po svoje, na vse usta, govoriti, kar komu na jezik pride; die Schere am Hintern und vordern Theile des Wagens, trabje; f. Schere; in der Stampfmühle wagerecht an die Stampfe besetzter Daumen, vermittelst dessen die Stampfe von den Rollen des Wellbaumes in die Höhe gehoben wird, ročica (V.); an den Schiffen, riveo, nos; an der Dachrinne, gobec; an

Samen, kal, ein krummet, rozió; mit dem Schubel piden, kljuniti, kljevati; mit dem Schubel flauben, pozobati, zobati.

Schubel-, in Bzgg. Schubelähnlich, Schubelartig, kljunast.

Schubelci, die, lizanje, poljubovanje.

Schubelcisen, das, klesčice, klesčec, zezlezce z nosam ali kljanam; bei den Friseur. das Koppeisen, procep (V.).

Schubelstisch, der, kljunati som ali kit.

Schubelstlöte, die, slava * s kljunam.

Schubelförmig, adj., kljunast, kljunu podobn.

Schubelfutter, das, zobanje.

Schubelhaut, die, bei den Wasservögeln, etwa okljunje.

Schubelholz, das, bei der Rebe, das aus dem letzten Auge des Rebenbogens hervorzuschende Holz, kljunček.

Schubelig, adj., kljunat.

Schubeliren, s. Schubeln.

Schubelkraut, das, (Geranium Robert.), kervavomolenec.

Schubelmöhre, s. Nadelkraut.

Schubeln, v. a., polizati in pojesti kaj, poslaskati se s čim, u. V. požnablati, zna-blati *.

Schubeln, v. r., die Vögel schubeln sich, ptiči se pitajo (V.), se igrajo s kljunam; golobčati se, golobčevati se (Gutsm.); v. a., geschubelt, s kljunam, nosam, kljunat.

Schubeln, das, golobčanje.

Schubelring, der, welcher die Schere der Hinterachse an den Langwagen befestigt, sornica, svornica.

Schubelstuh, der, čevlji z zakrivljenim riveam.

Schubelthier, das, kljunata žival, ptič; (Ornithorhynchus paradoxus), ptičotulenj čudni.

Schubelvieh, s. Schubelthier.

Schubelweide, die, tiča paša, paša za kljun, sladki kosi, slasčice; s. Lederbissen.

Schubelwinkel, der, kot pod kljunam.

Schubelzange, die, kljunaste klesče.

Schubler, der, (Plotus anomaloster), u. dem Böhm. šijak † čudnokljunski.

Schubuliren, s. Schubeln.

Schubt, die, ovseno steblo.

Schubid, der, (Defr.), rezni duh ola in enake pijace; der Mensch hat keinen Schubid, nima serca, ognja.

Schubte, der, schubischer Mensch, s. Schun-lisch.

Schubte, die, (Culex), komar; Schlange, belouška —; neka versta malih ovac; ein lustiger Einsfall, u. s. w., burka, godčevska, sala, gluma; s. a. Pöffe, Scherz, Schwanz, Spas.

Schubten, s. Plaudern, (auch burke aganjati).

Schubtegaru, das, mreža za muhe.

Schubtekraut, s. Farenkraut.

Schubtemacher, Schubter, der, s. Schun-lisch(er Mensch).

Schubtisch, adj., spasshaft, burkast (V.),

smešen, šaliv, glumliv, godčevsk; ein schubischer Mensch, smešnez, šalivec, goddec, glumač (V.), burkež; das ist doch schun-lisch, ta je vendar smešna.

Schulle, die, zapona, zapenklija, zapenec, nach Gutsm. u. V. karjice pl., nach V. in Resia prejo pl., (russ. prjažka), kljupa (M.), serb. kopča; Rinke, kljuka, nach Gutsm. zaletavka; bei den Wächrern, nosoc.

Schullen, v. a., zapeti, zapenjati oder zapinjati; als v. n., s. Schullen, Schullen.

Schullenbürste, die, sčotka za zapenklije.

Schullenhändler, Schullenmacher, der, zaponar, zapenklijar, kljukar.

Schullenputzer, der, kdor zapenklije eisti in svetli.

Schullenstreich, der, kovač, ki dela zaponen.

Schullenstuh, der, čevlji z zapenklijo.

Schuller, s. Schuller.

Schuller, der, Schuller, die, s. Schuller.

Schuller, v. n., luskati (Gutsm.), pokati; ein Mal schullen, zaluskati, zaluskati; mit den Fingern schullen, sie frachen lassen, s persti pokati; mit der Zunge, einmal, dleskniti, als v. impf. dleskati, böhm. dleskati; Einem vor das Gesicht schullen, kommu pod nos pokniti, počiti, luskniti; schullen wohlir kommen, pripokati, priluskati kam; eine gewisse Zeit schullen, prepokati, preluskati; schullen sich entfernen, odpokati jo.

Schullen, das, luskanje, pokanje, dleskanje.

Schuller, der, als Person, luskavt, dleskavec, pokač; eine Schulle, lusk, dlesk, pok; s. a. Schnippen, Stüber.

Schullerpeitsche, die, bió s pokavnikam.

Schuller, der, (Salmo lavaretus), russ. sig.

Schuller, s. Nase (Naslich).

Schnapp, Schnapp, interj. hap! hlasi! šavs! hlop! tresk! luska.

Schnappein, das, krajši noga.

Schnappe, die, bei den Jägern, jedes Fallstuch, Fallnetz, nach V. padna mreža, padnica.

Schnappen, v. n., mit dem Munde nach etwas, hapniti, hapati (poln. u. V.). hlapati, šapniti, šapati (V.), šavsniti, hlasi-niti, hlasiati oder hlisati (V.), z usti ali gobcam loviti, hlopniti, hlopiti (Gutsm.), nach Luft schnappen, hliptati, hlapati, težko dihati, zevati; in die Höhe schnappen, kviško zagnati se, odskočiti, odskakovati; nach etwas schnappen, fig. hlepeti, koperneti po dem, pognati, poganjati se za kaj, loviti; ein Schlegel schnappt, kljncavuica zapada, je zapadla, zaskočila; bei diesem Worte eigen-thümlich Schall von sich geben, derleskniti, derleskati. a. derlesčiti (V.); der Auerhahn schnappt, ehe er anfängt zu schleifen, nach V. divji petelin klemfa, potlej rigelj dela, auch petelin kodaka.

Schnappen, das, hlastanje, hapanje, lov-ljenje.

Schnapper, der, hlastač, hlastavec, hlistar, ravsac, zapadačka †.

Schnapper, der, bei den Wundärzten, pu-

šalo, pušalo, kavselj (V.), omersalec (nach M. in St. gebr.), piola.

Schnapperci, die, lovija, hlepenje.

Schnapperin, die, hlastava.

Schnapperu, s. Schnappen, Schnattern.

Schnappfeder, die, zapadna zmet ali spro-jina.

Schnappführer, der, vodnik razbojnikov.

Schnappgalgen, s. Schnellgalgen.

Schnappgarn, s. Seilgarn.

Schnapphahn, der, fig. popadež, popadnik, primaž, razbojnik; s. a. Scherge, Partei-gänger (im Krieg).

Schnappisch, s. Schnippsch, Naseweis, Vor-laut.

Schnappmesser, das, sklepec, sklepeček, zacklopek, britev; s. übr. Messer.

Schnappst, s. Schnapp.

Schnappst, der, ein Schluck Brantwein, požirek žganja; Brantwein überhaupt, žgan-je, žganica; (russ. vodka u. goréлка).

Schnappst, der, torba, mavha popotnih; s. a. Ranzen.

Schnappsträger, der, torbar, mavhar.

Schnappstruder, der, žganjopivec, žgan-jar.

Schnappstube, die, žganjarnica, žganja-rija.

Schnappstulle, Schnappstittel, die, skle-nica za žganje.

Schnappen, v. n. u. a., einen Schluck Brantwein zu sich nehmen, serkniti, ser-kati, lokati žganje; er schnappt gern, rad žganjo pije.

Schnappstlasche, s. Schnappstulle.

Schnappsthand, das, s. Schnappstube.

Schnappstube, die, s. Schnappstube.

Schnappstod, der, lesena žlica.

Schnappstrinker, der, žganjar, žganjo-pivec.

Schnappstuch, s. Schnappe.

Schnappweise, die, zapadno, števno mo-rovilo (Zählweise).

Schnar, s. Hurig, Gerade.

Schnarcheln, v. n., smerčati.

Schnarchen, v. n., smerčati, auch herhrati, herajati, herajoliti, herguliti, hercati, der-schajati, herliti; böhm., poln. u. russ. hra-pati; aufschnarchen, einmal schnarchen, za-smerčati, zaherhrati, zaherčati; ein wenig schnarchen, posmerčati; die ganze Nacht hin-sch schnarchen, vso noč presmerčati; er schnarcht schon, že spi (smerč); genug schnarchen, nasmerčati se; ungestüm vertwei-ßen, reden mit rauher, drohender Stimme, zarahneti, rohučeti, rezati, revsati.

Schnarchen, das, smerčanje.

Schnarchend, adj., smerčav, smerčec; adv., smerč.

Schnarcher, der, smerčoin, smerčon, smerča-vec, smerčalo, herčav, dernjohavec, rohne.

Schnarcherin, die, smerčavka, smerčinka.

Schnarchhaus, s. Schnarcher.

Schnarchbaß, der, škipavi bas.

Schnarchbrosfel, s. Mittelbrosfel.

Schnarre, die, derdralo, ropotaca, klopo-

talja, ropotalo; s. Matsche, Mittelbrosfel, Schnarrwachtel.

Schnarreisen, das, zlatarsko nakalce.

Schnarren, v. n., škipati, derdrati, ropo-tati, klopotati, hresčati, derskati (Jarn.); mit der Geige schnarren, škipati na gosli; im Neben schnarren, šlekedrati; s. Matschen; durch die Nase reben, gognjati; das r mit der Kehle ansprechen, gerkati; ein wenig, pogerhati, pogerkovati, nach V. a. herhrati, derdrati (?); zu schnarren anfangen, zaskri-pati, zaderdrati; schnarren wohin gelangen, priškrinati, priderdrati do —; eine Zeit hin-durch schnarren, preskrinati, prederdrati; sich müde schnarren, naskrinati se.

Schnarren, das, škipanje, derdranje, gor-kanje.

Schnarrend, adj., škipajoč, škipav, adv., derdraje, škipajo.

Schnarrente, die, Schnatterente, (Anas strepera), konopnica, berlozga, žlabravka.

Schnarret, der, škipavoc, derdravec, šle-kepravoc, gerkavec; s. a. Mittelbrosfel.

Schnarrhenschrede, s. Klapperhenschrede.

Schnarrig, s. Hurig.

Schnarrmanlen, v. n., sline eediti, ko drugi jedo.

Schnarrwerk!, das, in den Orgeln, nach V. smerčavne piščali, berbre pl., brundalo † (kroat.).

Schnarrwachtel, die, (Rallus crex), ko-see; s. Wachtelkönig.

Schnarzen, s. Schnarchen.

Schnat, s. Reis(zweig), Grenze.

Schnatle, die, urez, rana.

Schnatter, die, usta.

Schnatterei, s. Plauderei.

Schnatterente, s. Schnarrente.

Schnatterer, der, Schnattergans, Schnatter-hand, Schnatterkiesel, Schnattermaul, s. Plauderer, Plaudertafel.

Schnatterhaft, s. Plauderhaft.

Schnattern, v. n. u. a., von Enten, vakati (V.), von Gansen, gagati, krakati (V. u. russ.); gogotati; vlandern, klepetati, klobasati, zlo-bodrati; s. Plaudern; sich müde schnattern, nagagati se, naklepetati se.

Schnatteru, das, von Enten, vakanje; von Gansen, gaganje, krakanje, gogotanje; über-haupt, blebetanje, klepetanje, zlobodranje, blebet, klepet.

Schnatterud, adj., klepetav, klepetaje.

Schnattertafel, die, s. Plauderer.

Schnau, s. Schnauze.

Schnauben, v. n. u. a., puhati, sopihati, glasno sospiti ali dihati, pihati skozi nos, im Böhm. perskati, serčeli; Feuer schnau-ben, ogenj pihati skozi nos; die Nase schnau-ben, s. Schnauzen; Tabak schnauben, s. Schnupfen; Saul schnaubete mit Dräuen u. Worten, (Apostelg. 9, 1), slov. neb. Savel je dihtel pretenje in morijo; nach etwas schnauben, hrepeneti, dihteti, koperneti po čem; schnaubend wohin kommen, pripuhati, pripihati kam.

Schnauben, das, puhanje, sopihanje.

Schraubig, *adj.*, pahajoč, puhaje, sopihaje.
 Schraube, *die*, neka ladjica.
 Schrauben, *v. n.*, rohniti, viseti na stran.
 Schraubeln, *i.* Schraubeln.
 Schrauben, *v. n.*, puhati, pihati; zum Verreden, gagati; vor Born schrauben, jeze pihati, (seršati, seršeti); *i.* übr. Schrauben.
 Schrauber, *der*, puhavec, pihac.
 Schraube, *die*, hervorragender Theil an einer Ranne, Ranne u. *f.* nos, rivec, dulce, šoba, eizek, kljun, troba; *f. a.* Schraube.
 Schrauben, *f.* Schrauben.
 Schraub, *der*, Schraubart, *der*, berk, in *Pl.* berki u. berkovi, nach anderer *D.* u. bei *Gutsm.* vosi (osi), mustace.
 Schraube, *die*, bei Hunden, gobec, smerček (Nase), Müffel, rivec, nach *V.* auch dušek, herloc (*M.*); an den Rirngesäßen, nos, dulce, nach dem *Russ.* rivec; verächtlich für Mund, gobec; halt die Schraube, molči; die Schraube hoch tragen, prevzetovati.
 Schraub, *f.* Lichtpfe.
 Schraubchen, *das*, gobček, ustoa.
 Schraubzel, *das*, lisa na konjskem smorčku.
 Schraubzen, *v. n.*, obregniti se, zarohneti.
 Schraubzen, *v. a. u. r.*, usekniti, usekovati koga, se. (nach *Gutsm.* u. anderer *D.*, izsmerniti, izsmorkati se); die Sterne schraubzen sich, zvezde se utrinjajo (uterniti, utrinjati se); das Licht pugen, luč usekniti, usekovati (svečo); - uterniti, oterniti, utrinjati (tersko, luč); Einen schraubzen, ihu listig bevortheilen, ociganiti, opehariti, ogoljufati koga; *f.* Pressen; er schraubzt sich in einem fort, zmiram smerka; geschraubzt, z nosam ali dulcam.
 Schraubzen, *das*, usekovanje, utrinjanje.
 Schraubzenband, Schraubband, *der*, bei den Böttchern, nach *V.* uklenjen obroč.
 Schraubzenform, *die*, kalup za nose ali dulce.
 Schraubzenläufer, *f.* Müffelkäser.
 Schraubzer, *der*, usekač, smerkač, smerkon.
 Schraubzeit, *adj.*, rivečast, šobast, trobast.
 Schraubzig, *adj.*, z nosam, rivecam.
 Schraubzopf, *der*, lonce z nosam, rivecam.
 Schraubzopf, *das*, robeč za nos.
 Schnecke, *die*, die nackte, (limax), polz. *dim.* polzcek, polzicek; bei *Gutsm.* a. slivovec (*russ.* slizenz), biba, *poln.* slimak; (cochlea), polz z lupino, s hišo, nach *Gutsm.* polz hišnosec; langsam wie eine Schnecke, počasni kakor polz, po polzevo; als Zierath, zavitek; *f.* Schwürfel; zavita pot; zavitek v usesh.
 Schnecken, *v. n.*, lesti, kakor polz, po polze ali polzevo; vodo plati s trobo Arhimedijevo.
 Schnecken, in der *Bjgg.*, den Schnecken eigen, polzji, polzev; der Schnecke ähnlich, polzlast.
 Schneckenartig, *adj.*, pa polzevo zaviti, zasukan, polzlast, na zavoje.
 Schneckenauge, *das*, polzevo oko; Mittelpunkt eines Schwürfels, polzev pucek (*V.*).

Schneckenstale, *das*, polznik, polznica.
 Schneckenberg, *der*, hrib polznik (*V.*), hriboč z zavito potjo.
 Schneckenblut, *das*, polzeva kri.
 Schneckenbohrer, *der*, dessen Bohrstybe wie eine Schnecke gewunden ist, nach *V.* zleb-nik; ein zweifelschneidiger, perotnik.
 Schneckenbrühe, *die*, polzja juha.
 Schneckenbündel, *der*, zalizek, zapertina polzeve hiše.
 Schneckenfeder, *f.* Spiralfeder.
 Schneckenfest, *adj.*, masten kakor polz.
 Schneckenfüß, *f.* Schneckenartig.
 Schneckenfrass, *der*, pica za polze.
 Schneckenfang, *der*, polzev hod, lezenje po polzevo, zavita pot, kolviz (*?*).
 Schnecken gewölbe, *das*, polzje šije *pl.* (*V.*).
 Schnecken gleich, *adj.*, kakor polz, po polzevo.
 Schnecken grub, *die*, polznica.
 Schneckenhandel, *der*, kupčija s polzi, polzarstvo.
 Schneckenhändler, *der*, polzar.
 Schneckenhändlerin, *die*, polzarica.
 Schneckenhand, *das*, lupina polzeva, hiša, polzina (*Jan.*).
 Schneckenhorn, *das*, zaviti rog; Fühlhorn, polzev rog, tipavnica, tipalo polzjo.
 Schneckenkegel, *der*, in den Taschenrechen, polzasto vratilo (*V.*), *poln.* ocv.
 Schneckenkeule, *das*, laska detelja; Hopfen-Schneckenkeule, (Medicago lupulina), hmelfja osenja; runderfrüchtiger Dschneckenkeule, (Medicago orbicularis), okrogloplodna osenja; Rat-fler-Schneckenkeule, (Medicago carstiensis), kraška osenja; kleinster Schneckenkeule, (M. minima), ničkenna osenja; weichler Schneckenkeule, (M. mollissima), mehkužna osenja; sichelfrüchtiger Schneckenkeule, (M. falcata), serpoplodna osenja, auch svinjska reja; gestreckter Schneckenkeule, stegujana osenja; gemeiner Schneckenkeule, (M. sativa), nemška osenja, lucerna, nemška detelja, metelka, večna detelja, hrustec (*Medv.*); *f. a.* Klee.
 Schneckenkrebs, *der*, polzji rak.
 Schneckenkreiß, *der*, zaviti krog, koloviz (*?*).
 Schneckenlangsam, *adj.*, po polzevo počasen.
 Schneckenlinie, *die*, polzasta čorta, zavita čerta.
 Schneckenloch, *das*, dušek, odpertina polzevo lupine.
 Schneckenmarmor, *der*, polzasti marmor.
 Schneckennerbe, *der*, zavitkova čutnica.
 Schneckenpost, *die*, polzev tek, počasna vožnja.
 Schneckenrad, *das*, kolec, kolo zavito, polzasto.
 Schneckenraupe, *die*, polzasta gosenica.
 Schneckenrund, *adj.*, kolovizast (*?*); schneckenrund machen, koloviziti (*?*).
 Schneckenrundung, *die*, koloviz (*?*).
 Schneckenrücken, *der*, polzar.
 Schneckenrinne, *die*, zaviti steber.
 Schneckenstale, *die*, *f.* Schneckenhand.

Schneckenstange, *die*, glisti podobn polz.
 Schneckenstiel, *der*, lezenje, polzeva hoja.
 Schneckenstiege, Schneckenstiege, *der*, polzev korak, polzeva stopnja.
 Schneckenstein, *der*, kamen polznik.
 Schneckenstiege, *die*, zavite, okrogle, polzaste, kolovizaste, zasukane stopnice ali Stange.
 Schneckenstiege, *die*, *f.* Schneckenstiege.
 Schneckenstiege, *f.* Schneckenstiege.
 Schneckenweg, *der*, zavita pot, pot na zavoje ali zavinke.
 Schneckenweib, *das*, polzarica.
 Schneckenweise, *adv.*, nach einer Schneckenlinie, kolovizno, v kolovizih; langsam, wie die Schnecke, po polze.
 Schneckenzug, *der*, *f.* Schneckenzug; schneckenartig gezogenen Strich, polzasta, zavita čorta ali potez.
 Schneckenstange, *f.* Schneckenstange.
 Schnecke, *der*, *adv.* dim. snezió, trop. belin; jetrone Schneckenstange, sren (vgl. d. *Gutsm.* Spr. po srenu klasje pobirati, eine verbundene Arbeit), böhm. ledovatina; frischer, auf den alten gefallener Schnee, *serb.* ponogac (*Vuk*); *f. a.* Frisch; es fällt Schnee, sneg gre (auch *russ.* u. *serb.* snog ide), snazi (*serb.*), nach *V.* sneg pada (*a. poln.* u. böhm.); in tiefen Flüssen, sneg kocnja; bei einem Schneegestöber, mete; der Schnee zeitlich, fällt ein wenig, sneg naletuje; weit, wie gefallener Schnee, bel kakor padli sneg; fallen (nach *Majar* padani) sneg; *f.* Renc; es ist viel Schnee gefallen, zapadlo je. sneg je zapadel; es ist nur ein wenig Schnee gefallen, pobalilo je samo; der Schnee schmilzt, sneg kopni, jog je; unter dem Schnee bündlich, pod snežni.
 Schnee, in *Bjgg.* snežni, sneženi.
 Schneekammer, *der*, (Emberiza nivalis), snegulja (*poln.* u. böhm.), sternad.
 Schneekammer, *der*, ber erle, kleine angehauchte Schnee, opher auch poperh (*V.*).
 Schneekamm, *der*, prebela, snegobela *†* roka.
 Schneekartig, *adv.*, snegovit, snegu podobn.
 Schneekahn, *die*, tir, vozna pot pa snegu; durch Ruppgeber einachter Weg, gaz-i, bei *Gutsm.* a. gahn; Schlittenbahn, *f.* dieses.
 Schneeball, *der*, ein kleiner mit der Hand zusammengeballter, kepa snežena, *serb.* gruce; sich mit Schneebällen werfen, kepati se, sneg gradati se; ein großer Ball, Schneeballen, nach *V.* snežoni val; gemeiner Schneeball, (Viburnum opulus), kozja pogačica; eine Wohlthat, evertje, maslinec, everti övrek, lanec.
 Schneebaum, *der*, snegoevet.
 Schneebedeck, *adv.*, s snegam pokrit, zameten, snežen.
 Schneebekaugen, *f.* Schneebedeck.
 Schneeberg, *der*, snežnik, snežna gora.
 Schneebirn, *die*, bela maslenica.
 Schneebüchlein, *adv.*, od snega, snežniga bliša ali bliša step; sneg v oči blišoč, blišec.
 Schneebüchlein, *das*, *f.* Schneeglöckchen.
 Schneebüchlein, *der*, škoda na drevji po snegu.

Schneebüchlein, *adv.*, od snega polomljen.
 Schneebüchlein, *adv.*, zasnežen, zapaden.
 Schneebüchlein, *die*, sneg, snežena streha, odeja.
 Schneebüchlein, *f.* Dohle.
 Schneebüchlein, *die*, komatar.
 Schneebüchlein, *der*, planinski leoijan.
 Schneebüchlein, *die*, ponočna sova.
 Schneebüchlein, *der*, zapad snega, sneg.
 Schneebüchlein, *der*, *f.* Bergflur.
 Schneebüchlein, *die*, snežni lišaj.
 Schneebüchlein, *die*, snežena muha, snežona plathica, snežni kosmič, snežinka (*M. a. russ.*), snežnico *pl.*
 Schneebüchlein, *f.* Dohle.
 Schneebüchlein, *die*, snežna gos.
 Schneebüchlein, *das*, snežna, zimská mreža.
 Schneebüchlein, *das*, snežnik, *pl.*
 Schneebüchlein, *das*, snežno polje, snežnica (nar. pes.).
 Schneebüchlein, Schneebüchlein, *das*, plaz, val snega.
 Schneebüchlein, *das*, metenje, vihranje s snegam (*vulg.* burja platno meri), *russ.* mjalaj, böhm. *poln.* u. *russ.* metelica, *serb.* vijavica.
 Schneebüchlein, *das*, prebela obleka.
 Schneebüchlein, *das*, (Leucopium vernum), zvonček, šebojka, truterion (*M.*); (Galanthus nivalis), koróik, dremljavka; (Leucopium aestiv.), povodnja šebojka, poletna gospodičina (*Medv.*).
 Schneebüchlein, *f.* Schneelinie.
 Schneebüchlein, *die*, snežna jama, (*serb.* snižojnica).
 Schneebüchlein, *das*, beli lasje.
 Schneebüchlein, *adv.*, belolas, belih las; eine Person, die solche Haare hat, belolasec, belolaska.
 Schneebüchlein, *der*, belin.
 Schneebüchlein, *f.* Schneegarn.
 Schneebüchlein, *der*, kup snega.
 Schneebüchlein, *das*, snežno teme gore, bela, siva glava.
 Schneebüchlein, *das*, belka, bela jerebica.
 Schneebüchlein, *adv.*, snegast, bel kakor sneg, snegu podobn.
 Schneebüchlein, *adv.*, snežen, snežnat.
 Schneebüchlein, *die*, snežni moraz.
 Schneebüchlein, *der*, gruda snega.
 Schneebüchlein, *der*, *f.* Zannköning.
 Schneebüchlein, *die*, snežna kopa (*poln.*).
 Schneebüchlein, *die*, sren.
 Schneebüchlein, *f.* Schneeball.
 Schneebüchlein, *die*, teža, breme snega.
 Schneebüchlein, *die*, (snežoni) plaz, *poln.* zasp.
 Schneebüchlein, *die*, pozni äkerjauec.
 Schneebüchlein, *die*, (čerta) ločnica vedniga snega.
 Schneebüchlein, *adv.*, kopen, tal, *adv.* talo, kopno; schneeflohe Stelle, kopnina, skopnica (*Jarn.*).
 Schneebüchlein, *die*, snežni zrak, snežna, ostrasapa.
 Schneebüchlein, *der*, sneženi mozičelj.
 Schneebüchlein, *die*, kup snoga.

Schneemeiße, die, plazica, (*Gulsm.*), snežica; f. a. *Alschmeiße*, *Grannmeiße*.
 Schneemilch, die, (sponžno mleko (z ubitimi in razirepanim jajci)).
 Schneemus, f. Schneemilch.
 Schneepflug, der, plug, oralo za sneg.
 Schneeregen, der, dož s snegom.
 Schneereich, *adj.*, snežnat. *verb.* snegopadn (u. pr. svet).
 Schneeriefe, die, plaz.
 Schneeriode, die, skrapa. sren.
 Schneerose, die, sibiriska roža.
 Schneeschicht, die, lega snega.
 Schneeschlange, die, snežna kača.
 Schneeschuh, der, korpilja. (*böhm.* u. *poln.* narty u. kraple).
 Schneeschmelzen, das, kopnenje.
 Schneesperling, f. Schneeanmer.
 Schneestaub, der, drobni sneg, prašenje.
 Schneesturz, f. Schneelawine.
 Schneetropfen, der, (*Gaulthius nivalis*), heli korók, dremljavka, kurica.
 Schneevetischen, f. Schneeglöckchen.
 Schneeverwehung, die, zamet.
 Schneevogel, f. Schneeanmer, Schneehuhn.
 Schneewasser, das, snežnica, *serb.* snježanica.
 Schneeweiß, *adj.*, bel kakor sneg, prebel, (nach dem *böhm.* snegobeli f.).
 Schneewetter, das, sneg, snežno vreme, snežovje; es ist Schneewetter, sneg gre.
 Schneewiesel, das, bela podlasica.
 Schneewind, der, snog z vetram, soežni veter, snežna sapa.
 Schneewolke, die, snežni, soeženi oblak.
 Schneezeit, die, snožni čas; f. a. Schneewetter.
 Schneefel, f. Schneepel.
 Schneidbar, *adj.*, rezljiv.
 Schneide, die, Schärfe, ostro, oestro, ostrica, ojstria, ostrina, ostroba, rezina, rezilo (auf dem Karst), rez (*u. böhm.*); bei Hasen, sek; die Säuerlichkeit, rezuost; die Schneide verlieren, skerhati, kerhati se; f. Schärfe, Klinge; bei den Jägern, Surenfel, Dohne, aus einem Reis, locenj (*V.*); f. Dohne; an einem Bohrer, an der Pfinglscharr, perot; für: Geuze, f. dieses.
 Schneidebau, die, der Böttcher, rezivni stol, kobila, (rezak *H.*?).
 Schneidebohr, der, kobila, kozel.
 Schneidebohrer, der, mit scharfen Schneiden, u. *V.* cepinec, zlobasti sveder.
 Schneidebrett, das, bei den Schustern, deska.
 Schneideisen, das, rezivnik, rezalo, rezaloc, sekalo, sekalec.
 Schneidegeld, das, rezina, striznina.
 Schneidezeug, das, razne rezala.
 Schneidholz, das, obsekavno drevje, drevje dobro za obsekavanje.
 Schneidel, der, bei den Köhlern die zweite Reihe Holz in einem Meiler, f. Schneid; Schneid.
 Schneidelnabe, die, slamorezna truga*, slamoreznica, f. Häderlingebent.

Schneideleder, f. Sohlenleder, (zerfchnittenes).
 Schneidholz, f. Schneidholz.
 Schneideln, v. a., obsekati, obsekavati, oklestiti, klestiti, trebiti, veje prerezovati, spodrezovati, skertati (*V.*), f. a. Beschneiden; grass sekati.
 Schneidlohn, der, plačilo, mezda žagarjem i. t. d. dujana.
 Schneidmesser, das, mit zwei Handhaben, rezivnik, rezni nož, orežnik, *russ.* rezak, f. a. Messer; Messer der Siebmacher, rezir.
 Schneidemühle, die, žaga, f. Sägemühle.
 Schneidemüller, der, žagar.
 Schneiden, v. a. u. n., a. z. u. r., rezati, (namentl. mit einem Messer oder ähnlichen Schneidwerkzeug), in and. D. a. krojiti, robiti; mit der Schere, striči, mit der Säge, žagati, piliti; mit dem Rasirmesser, briti; mit der Sichel, žeti; mit der Art, sekati; das Messer schneidet gut, (v. n.), nož rad reže, dobro reže, jo oster, nabrušen; schneidendes Werkzeug, rezalo, rezilo; schneidend, oster, nabrušen, rezoč, režejoč, rezek, rezen, hud, britek; skloč, brežoč; das schneidende Wasser, f. Harnwang; das Getreide schneiden, požeti, žeti, požinjati; ein wenig schneiden, porezati; den Wein (Reben) schneiden, terte obrezati, rezati, obrezovati; sich schneiden, verlegen mit dem Messer, urezati se, an mehreren Stellen, porezati se, mit der Art, u-sekati se, mit der Schere, ustriči/ce, mit der Sichel, uzeti se, mit der Sense, ukositi se, mit dem Rasirmesser, ubriti se, i. t. d.; bid zu einer Stelle schneiden, prerezati do —; f. a. Einscheiden; Klein schneiden, rüzrezati, rozati na drobne kose; Brod schneiden, kruha rezati, rezanico delati; die Bienen schneiden, böelo podrezati, spodrezati, podrezavati, spodrezavati; Kranz schneiden, zelje rezati; Geld schneiden, denario žeti (*V.*), mnogo dobička imeti; viel bei einer Sache schneiden, sebi pri dem veliko urezati, odrozati; einen schneiden, guliti, odirati, oskubsti, obrati, okožhati koga; koga ob denar pripraviti, f. Prellen; eine Feder schneiden, pero urezati, rezati; die Spitze der Feder abschneiden, pričeliti, očeliti pero; den Wurm schneiden, izrezati, izrezovati; den Bruch schneiden, kilo rezati; Holz schneiden, derva žagati; Krume, rezati, obrezovati, sekati; den Wein schneiden, vino popravljati, boljšati, moč dajati mu; Hiere schneiden, skopiti, kopiti, skapljati, rezati; mit einem scharfen Messer schneiden, skertati (*M.*); in Holz schneiden, vrezati, vrezovati, vdolbsti, dolbsti, f. Graviren (u. and. D. izrezati na losu); Nieren, Geschleht schneiden, zmerdniti, zmerdotati se, paditi se, f. Gesicht, Grimasse; wie viele Antsen hast du geschneitten? koliko sib si narezal? Komplimente schneiden, poklono ali komplimente delati, nach dem *böhm.* u. *Poln.* sekati; von Wunden, vom Schmerz, skleti, scemeti, brežeti, žgati; sich schneiden, opedi se, nale-

ti, spečalo ga je, spodletelo mu je; das schneidet in denbeutel, to možno kolje, zbadljivo, ostre besede; schneidende Worte, hud mraz, premraz, ki reže v lica; in der Grotz schneiden, serce presniti, prebosti, v serce zaboleti, boleti; es schneidet ihn im Hande, (v. i.), zavija, ruže, grize, kolje ga v trebuh; der Wind schneidet, veter, sapa brje, reže.
 Schneiden, das, rez, rezanje; zavijanje; im Bauch, zajedavica.
 Schneider, der, überhanpt, rezec, rezavec; Kleidermacher, nach *Gulsm.* u. *V.* krajac (*verb.* krajac *Vuk*) u. šivar (a. *serb.* u. *V.* šivac); *germ.* žnidar*, *böhm.* krejci (*gerb.*) pola, krawiec.
 Schneidererz, in *Böh.* krajaski, šivarski, žnidarski?.
 Schneiderarbeit, die, šivarja, šivanje.
 Schneiderbude, Bursche, der, krajaski u-connec.
 Schneidererei, die, šivarstvo, šivarja, krajaštv, žnidarja.
 Schneiderell, der, helka.
 Schneidergelle, der, šivarski, krajaski, žnidarski pomagac, ali delavec.
 Schneiderhandwerk, das, f. Schneidererei.
 Schneiderherberge, die, krajaska keroma.
 Schneiderin, die, rezavka; Kleidermacherin, šivarica, krajaska, žnidarica; Nähterin, šivilja, mojskra*.
 Schneiderjunge, f. Schneiderbude.
 Schneidertrank, f. Hering.
 Schneiderkrankheit, die, krajaska bolezen, f. a. Krätze.
 Schneiderlohn, der, šivenina.
 Schneidermeise, f. Wasserjungfer.
 Schneidermügel, die, krajaska miska.
 Schneidern, v. n., krajašiti (*V.*), šivariti, žnidariti*, šivat hoditi; šivati; den ganzen Tag schneiden, ves dan prešivati.
 Schneidernadel, die, šivanka; f. Nadel; zu dreihundert, robača (*Zal.*).
 Schneiderrechnung, die, krajaski račun.
 Schneiderseere, die, velike krajaska škarje.
 Schneiderseide, im, strahljivec, baba.
 Schneidervogel, der, (*Motacilla satoria*), pastirica krajaska.
 Schneiderwerkstatt, die, šivarnica, krajašnica*, krajaska stanica.
 Schneiderwurst, die, krajaski ceh*, krajaska družba, sronja.
 Schneidehäute, die, kolarsko derzalo.
 Schneideweibe, die, rezivca šipa (*V.*).
 Schneidewitz, die, bei den Wagnern scharfe Worte mit den Höhern, Höher im Schneiden zu betriegen, stehen (*V.*).
 Schneidstein, f. Quaderstein.
 Schneidstichel, der, dlatoc pečatarsko.
 Schneidstock, f. Schneidlade.
 Schneidwaare, die, strizna roba.
 Schneidwaffe, die, sečno rezno orodje.
 Schneidwerk, Schneidwerkzeug, das, rezalo, rezilo, (krojilo).

Schneidezahn, der, prednji zob.
 Schneidezeng, das, rezno, rezivno orodje, rezalo, rezilo.
 Schneidezengmacher, der, rezalar f.
 Schneidezirkel, der, rezivno šestilo f.
 Schneidig, *adj.*, Schneide habend, rezen, oster, oster, nabrušen, zbrusen; was sich leicht schneiden läßt, rezaven (*V.*), schneidiges Weizen, obilna, luhko dobljiva ruda.
 Schneidinstrument, f. Schneidezeng.
 Schneidmaschine, die, zum Getreide schneiden, samožec f.
 Schneidung, die, rezanje.
 Schneid, v. n. u. z., es schneiet, sneg gre, sneg pada, sneži, (a. *serb.*), snežnje (*Gulsm.*), f. a. Schnee.
 Schneien, das, sneg, metenje, snezjenje.
 Schneijig, f. Schlank.
 Schneisse, f. Dohne.
 Schneitel, f. Schneideln.
 Schnell, *adj.*, nagel, hiter, aren, berzen, ročen, jadern (*altsl.* jedr); *adv.*, naglo, hitro, arno, berz, bistrn, ročua, jaderno, iz nenada; im Fortwachen, schnell gehend, zaviti; schnell mit dem Munde sein, hitro, brez premisla povedati, blokniti kaj; schneller Tod, nagla, neprevidna mert; schnelles Corps, lahka vojska; schnelles Wasser, bistra voda; zu schnell machen, arbeiten, delati na skok, na vse proterganje; schneller machen, prihiteti.
 Schnellbant, die, (catapulta), u. *V.* skarpa (?).
 Schnellbeschwigt, *adj.*, berzih perut.
 Schnellbote, f. Filbote, Courier.
 Schnelle, die, naglost, naglica, hitrost, hitrica, urnost.
 Schnellen, v. a., bereniti, bersniti, berkniti (*Gulsm.*), berenti, bersati; a. ferentli, ferenti; Jemanden vor die Nase schnellen, kaga v nos bersniti; Roth schnellen, sterkniti, sterkat; etwas in die Luft schnellen, zalučati, zagnati kvisko; Füße schnellen, f. Prellen; Pfeile schnellen, spustiti, spuščati, metati; Jemanden schnellen, bevorthelten, gaulti, nkaniti, usekniti (*V.*) koga; f. a. Prellen; los schnellen, sprožiti, prožiti; v. n., švigati, švigati; eine Feder schnellen lassen, pero sprožiti; skočiti, spustiti se, haskniti, sterkniti, sterkat, zloteti; zursich schnellen, odskočiti, odskakovati, odleteti, adletovati; kvisko zagnati se, pognati se; mit dem Finger schnellen, luskati, pokati s perstam.
 Schnellen, das, odskakovanje, fercaoje, beranje.
 Schneller, der, ein Stof mit gespanntem Finger, bers, berz; vor die Nase, snobere*, strelinka (angebl. in *St.*); am Feuergewehre, jeziöek.
 Schnellfahrer, der, berzovoznik; berzi voz.
 Schnellfalle, die, bei den Jägern eine Falle, die in die Höhe schnell und das Thier fängt, lesioa; die herab schnell, pah (*V.*), past, pasea.

Schnellsinger, ber, urni perst; eine Person, urnoperstnik †; kdor hitro, brez premisljka piše.

Schnellsingerig, *adj.*, urnoperstent, urnih, berzh perstov.

Schnellsprechend, *adj.*, bister, hitro teko, berzotok †.

Schnellspruherwert, das, berzi voz.

Schnellsüßig, *adj.*, hitronog †, hitrih nog, berzh nog; berzi konj (nar. pes.).

Schnellsälgen, der, neke vislice.

Schnellsenub, ber, minljivo veselje.

Schnellschlange, der, lahkoverje.

Schnellschlänbig, *adj.*, lahkoveren, f. Leichtsänbig.

Schnellschärz, f. Federharz.

Schnellsheit, die, Schnelle, Schnelligkeit, naglost, hitrost, ernst, berzost, berzota, jadernost, naglica, hitrica.

Schnellskraft, die, prozljivost (V.), f. Elasticität.

Schnellskräftig, f. Glasfisch.

Schnellskugel, die, Knippel, Knicker, odskočnica †, kamnita kuglica za igračo.

Schnellslang, ber, hitri, urni tek.

Schnellsäufer, der, tekavec, tekun, jadernik.

Schnellspost, die, hitra posta.

Schnellsritt, der, nagla jeza.

Schnellschleife, die, looenj (V.).

Schnellschreibekunst, f. hitro, urno pisanje.

Schnellschreiber, der, naglopiseo, hitropiseo, urnopiseo, berzopiseo.

Schnellschrift, die, hitropis †; berzopis †.

Schnellschritt, ber, urni korak.

Schnellschliff, das, im Sagbm. potegalica (V.).

Schnellsieder, der, hitri, urni varnik, berzovar †.

Schnellschwage, die, (statera), vaga s kembelnam, vaga na steder*, ali studira*, böhm. u. poln. přezmen, m.; einfliehende Schnellschwage, etwa samopopravná vaga s kembelnam.

Schnellszug, ber, berzovlak †.

Schnellszügig, *adj.*, hitrica jezika.

Schnepfe, die, (Scolopax), u. Gutm. mit V. kljunač, bei Gutm. a. podlesk (? dlesk, Kernbeißer), serb. šljuka, russ. kulik.

Schnepfen-, in Bšg. kljunačev.

Schnepfendred, ber, kljunačevo blato, govno.

Schnepfensaug, ber, lovlja, lovitev kljunačev.

Schnepfensisch, ber, morski kljunač.

Schnepfensfliege, die, poln. vujek, vodua muha.

Schnepfengasse, die, kljunačeva stegna (V.), ober stegno pl., kljunačeva pot.

Schnepfenjagd, die, lov na kljunače, strelljanje kljunačev.

Schnepfenloch, f. Schnepfendred.

Schnepfenzeit, die, čas za kljunače.

Schnepfenzug, ber, odhod, prihod kljunačev; jato kljunačev.

Schnepfshut, das, veliki kljunač.

Schneppe, die, frisches Käppchen, das vor der Stirne von Frauenzimmern getragen wird, n. V. čop, petlja; kljun, poln. klin; an Gefäßen, nos, gerlo; an Lampen, duša.

Schnepfer, f. Schnapper; Schneppe.

Schnur, f. Wachtelkönig.

Schnur, Schnens, f. Schlinge (für den Regelfang).

Schnurkel, f. Schnörkel.

Schnitten, v. a. u. n., f. Schwellen; die Feldhühner schneiden mit den Schwänzen, Jorabi migajo, mahljajo, tresajo z repam; die Vögel schneiden das Wasser, tiči berskajo vodo.

Schnitsschnad, ber, prazno besede, kleptanje, blebet, burko pl., (böhm. škopy plesky).

Schnitzen, f. Schnanzen, Schnausen.

Schnitdel, ber, die zweite Reihe Scheite in einem Stollenmeier, n. V. drugi štos*, u. Ravn. steržen.

Schnitzegel, ber, f. Puz, Schindl.

Schnitzeln, f. Puzen, lipati so, šmigati* se.

Schnitzel, ber, kalin, boltek, popkar.

Schnitzeln, Schnitzeln, Schnitzeln; v. a.; mit der Schere in sehr kleine Stücke schneiden, šmichliti (V.), na drobno kosce razstriči, razstrigati.

Schnitzfen, v. a. (West.), zmakniti, zmikati, n. Medv. a. porobiti, robiti.

Schnitzpfeifen, das, lusk, dlesk, bere, luskanje; ein Schnitzpfeifen schlagen / luskniti, luskati, dleskniti, dleskati.

Schnitzpfeife, f. Schurpfe.

Schnitzpfeife, das, obrezek.

Schnitzpfeifen, v. a., mit der Schere schneiden, ošmicati, šmicati (? V.), razstriči, razstrigati; f. a. Schnellen; schneiden, f. dieses; Jemanden vor die Nase schnippen, komu šnohere* dati, koga berskniti, berskali.

Schnitzpfeife, *adj.*, schuppig, uagliga jezika, jezicig; ki besede pregriza, prejeda, besedljiv; ki vsako reč razumeti hoče, f. a. Wortlaut.

Schnitzkel, f. Schnörkel.

Schnitzkessel, die, poštnerog (polz).

Schnitzknoten, v. a., ua kerhko speci, peči.

Schnitzbraten, ber, kerhka pečenka.

Schnitzren, f. Schnitzbraten.

Schnitt, ber, die Handlung des Schneidens, rez, rezanje; Durchschnitt, prerez, prereza; einen Bruch durch den Schnitt operiren, einen Schnitt vornehmen, rezati; sich auf den Schnitt heraus fordern, na boj z nožem; ein Schnittchen machen, z nožem dajati so; Einschnitt, zarez, rez, vrez; in den Weinbergen, obrezovanje, rezitva, rezitev, rezba (böhm.); die Grute, zetev, zetva; mit dem Schnitt zu Ende sein, početi, dožeti; Gewinn, dobiček; einen Schnitt bei Etwas machen, svoj dobiček imeti pri čem; napolniti si mösnojo pri čem; der Schneider hat einen guten Schnitt, krajač zna dobro krojiti; der neue Schnitt, (n. dem Serb. n. Böhm.) novi kraj, a. nova noša; den Schnitt verstehen, bahati so, dobro hvaliti so; ber

Schnitt an der Feder, razcep; einen Schnitt machen, vrezati, prerezati; ein Schnitt Brot, klicič u. f. f., kosce, odrezek, rezljej kruha, mesa; an einem Buche, obreza, rob; Schnitzbrzeg; ein Buch mit vergolbetem Schnitt, bukve s pozlačenim robam, s pozlačeno obrezo; papierenes Müller, kolomér.

Schnittbank, f. Schneidebank.

Schnittbohrer, die, navadni boh.

Schnitt, die, kosce odrezan, n. V. rezenj, rezljej, rezljej; in kleine Schnitten schneiden, razmaljati, in großen Schnitten schneiden, razkosati, kosati; vom Dste, kerhelj.

Schnitt, ber, zenjec, žnjec.

Schnittersfest, das, dožetina, dožetki, pl. poln. dožinki; das bei der Gelegenheit gebackene Brot, dožetjak.

Schnitterrin, die, zajica, ženjica.

Schnitterruhn, ber, zetnina, mezda ženjam dana.

Schnittermahl, das, požinka, dožetnica.

Schnitterschwanz, f. Schnittermahl.

Schnitterrutheil, das, wenn die Gründe einer Parthei emander gleich sind, n. V. odba na spolovino, spolovna sodba.

Schnittflöhe, die, etwa priedek, odrezna ploča, ploša.

Schnittfleisch, das, susekano meso.

Schnittgeld, das, zetvena odkupnina.

Schnittgras, f. Niedgras.

Schnitthandel, ber, prodaja, trgovina na drobno, na vatek, kupēja s krojnim blagam.

Schnittändler, die, kupčevavec s krojnim blagam, s blagam na vatek.

Schnittandlung, die, prodajavnica z blagam na vatek, (nach dem Böhm. u. Poln. za lakotno blago).

Schnittobel, ber, obrezvnik.

Schnittholz, das, abgeschchnittene Neben, rezje, reznice, mladice, f. Fächser.

Schnittlauch, ber, drobnyak.

Schnittling, ber, zum Fächser abgeschchnittene Ähre, raznica, f. Fächser; Absenker; vom Baume um Zupfen, Meis, cep, cepić, mladika, f. Propreiß; junger geschnittener Dst, rezanec; volič.

Schnittlinde, die, čerta reznica †.

Schnittmesser, das, bei den Wäldern, rezvnik, f. Schneidemesser; das Nebenmesser, vujak, ober vujek, kosirnik, reznik, (V.).

Schnittmordelblume, f. Wolfgras.

Schnittreis, ber, kamenorezba †.

Schnittwein, f. Coupon.

Schnittvergoldung, die, zлата obreza.

Schnittwaare, die, blago, tkanina na drobno, na vatek prodajana, nach dem Böhm. u. Poln. lakotno blago, krojno, strižno blago.

Schnittwunde, die, urez, urezna rana; in Bezug auf verschiedene Schneidezeuge, f. Schneiden.

Schnittzeit, die, zetev.

Schnittwiebel, f. Schnittlauch.

Schnitt, ber, kosček; Aufschnitt, kerhelj, uhelj (Zalok); Aufschneide, okrogli kerhelj; f. a. Schnitte.

Schnurarbeit, die, rezba (böhm., russ. u. poln.); izrezovanje, vrezovanje podob.

Schnurbank, die, rezivni stol; rezbarski stol.

Schnurbrett, das, rezbarska mizica.

Schnurkel, das, odrezek, zrezek, f. Schnitt.

Schnurklet, die, rezljanje, rezljarja †.

Schnurklev, v. a. u. n., izrezliti, rezljati.

Schnuren, v. a. u. n., izrezati, izrezovati, rezati podob; graviren, f. dieses; ein geschnittenes Bild, izrezek.

Schnuren, das, izrezovanje.

Schnur, ber, der welcher schnur, rezbar, podoborez †; ein Messer mit langem Hefte bei den Tischlern, u. a., nož z dolgim rognam, nož, rezivnik; Fesler, pomota, pogreslek, blod (Gutm.); einen Schnur machen, urezati se; zmotiti so.

Schnurerei, die, rezbarija.

Schnurerin, die, rezbarica.

Schnurern, v. u., pogreske delati zlasti zoper slovuico.

Schnurfleisch, f. Schnittfleisch.

Schnurgeld, das, dolbina, reznina.

Schnurkunst, die, rezbarstvo, umetno izrezovanje podob.

Schnurkappen, f. Saldannen (geschnittene).

Schnurker, ber, rezljoč, rezljavao.

Schnurking, ber, f. Schnitt.

Schnurmesser, das, f. Schnur, Schnittmesser.

Schnurisch, f. Schnurbrett.

Schnurwerk, das, rezbarsko delo, rezbarski izdelek, izrezano delo, dolbina.

Schnurzeug, das, vsakoršno rezilo in rezbarsko orodje.

Schnurbern, Schnuben, v. n., vohati, f. Schnuffeln.

Schnüde, *adj.*, eitel, verächtlich, untauglich, malopriden, za nič, neimern, prazen, stol, osaben; gering, malopriden, nizek, reven, boreu; schädlich, verderblich, škodljiv; Jemanden schnüde begegnen, s kom zaničljivo, razäljivno ravnat; schnüder Mensch, nach Gutm. odurni, merski ölovek; schnüde Welt, neimerni svet.

Schnüdigkeit, die, prevzetnost, neimernost, praznost, napöne, zaničljivost.

Schnulle, die, poliv.

Schnupweise, die, števeno motovilo.

Schnuppern, f. Schnuffeln.

Schnuren, f. Schnuraden.

Schnurkel, ber, polzek (V.), zavoji, zavitki zavoli lepšiga, prepletki; örečaro (Jan.), t. j. nepotrebne, napöne lepötije zlasti na zidovji.

Schnörkelhaft, *adj.*, zaviukast, z zavitki.

Schnörkeln, v. a., zavitke napraviti, delati, prepletati z raznimi lepötijami.

Schnorre, f. Schnurze.

Schnotte, f. Ros.

Schnurkel, f. Unterkinn.

Schnurbeln, f. Straucheln.

Schnubeln, v. n., gognjati.

Schnur, f. Ros.

Schnuffelkrankheit, die, bolezen v rivo pri presičih.
Schnuffeln, **Schnuffeln**, v. n. u. a., vohljati, vohati; *russ.* njhati; *gognjati* ober hohnjati, (d. i. durch die Nase reden); *f.* *Weschnuffeln*.
Schnuffelnd, *adj.*, vohajoč.
Schnuffler, der, vohavs, vohn.
Schnufflerin, die, vohavka, vohavslja.
Schnupfen, der, nahod, zamašeni nos, in Tolmeil a. pošast (sonst Wespens); ich habe den Schnupfen, nahod imam, nahoden sim, nos se mi je zamašil.
Schnupfen, v. a. u. n., für Schnuffeln, *f.* dießes; den Tabak u. dgl. gew. tabak snofati*, nach einigen vohati, nosljati †, nach *Caf* in *V. d. Resia* dihati (athmen), *russ.* njhati (= dahati, vohati); *poln.* zażywać, *böhm.* snupati*, *serb.* etwa smerkati.
Schnupfen, das, snofanje; als Krauth. nahod.
Schnupfenartig, *adj.*, nahodast.
Schnupfenmittel, das, lok za nahod.
Schnupfer, der, snofavec.
Schnupferin, die, snofavka, tabakarica.
Schnupfig, *adj.*, nahoden, pošasten.
Schnupftabak, der, tabak za nos, nach *V.* drohni tabak, nach einigen urrichtig duhan, indem duhan ober duvan nach *Vuk* Rauchtabak bedeutet.
Schnupftabaksbüchse, = *dose*, die, tabaknica, tabakora, tabakarica.
Schnupftuch, das, ruta, robeč za nos.
Schnuppe, die, angebrannter Docht, utrlnjek, otrlnjek, nach *V.* otrinek, dogorek.
Schnuppen, der, *f.* *Schnupfen*.
Schnuppen, v. a., schnappen, luskniti, lusknati; Licht pußen; *f.* *Schnäusen*, *Pußen*; Tabak schnupfen, *f.* *Schnupfen*; vor die Nase schnupfen, v nos udariti, udarjati.
Schnur, die, (veralt.), des Sohnes Fran, snaha, sneha (*Gutsm.*), nevasta (eig. die Braut).
Schnur, die, rundes Band aus mehreren Fäden, motoz, vervoa, prevoza, žnura* (auch in and. slav. W.); bei den Drechsler, je nach der Beschaffenheit, struna, jermen ober remen, auch vervoa; Angelschnur, nach *V.* vodica (eig. Angel), vodična vervoa; eine Schnur Perlen, biseri na trak ali vervoa sanizani, niz biserov, nach *V.* stroka biserov; eine Schnur Feigen, veneč, rešta, klobasa sig ali snokev; etwas an einem Schnurhen haben, rečen biti v čem, dobro znati; über die Schnur hauen, iz ojnje stopiti, stopati, čez mero stopiti, sogati; *f.* a. *Sauen*; nach der Schnur, na tanko, po potezi, picno; *f.* a. *Nichtschnur*; nach der Schnur leben, v redu in zmerno živeti; von der Schnur ziehen, od gotoviga, od prihranjeniga živeti; mit Schnuren belegen ein Kleid, z vervoami obšiti, obšivati.
Schnurband, das, trak, prevoza, spodvoza, voza.
Schnurbrust, die, modrec na zadergajlico, zatezljivi modrec*, *russ.* šnurovka.
Schnuren, v. n., (*mont.*), *f.* *Grenzen*; v.

a., fest schnüren, zategniti, zategovati, zadergniti, zaderzati, žnurati*; ein Ding schnüren auf etwas, privezati, privezovati, povezati, povezovati (z vervoo ali motozam) na kaj; auf eine Schnur reihen, nabrati, nabirati, nanizati, nizati na vervoo ali trak; *fig.* einen schnüren, koga dreti, skubsti, guliti, ciganiti, ganiti; *f.* a. *Pressen*, *Uebervorteilen*; auch z vervoo meriti, zaznamovati; ein Thier schnüren, spodvezati moda; eine Wage schnüren, z vervoami opraviti tehtnico; sich schnüren, povojiti so, zadergovati se.
Schnüren, das, zategovanje, privezovanje, nizanje.
Schnürer, der, zategovavec, goljaf, *böhm.* odrigost†.
Schnurfeder, das, ogenj po žnuri.
Schnurförmig, *adj.*, etwa vorvoast.
Schnurgrade, *adv.*, po žnuri*, po niti, po verstii, (*Gutsm.*), po potezi, na ravnost, přímo (*Ravn.* auch *böhm.*); *adj.*, prav raven.
Schnürhaken, der, zaponka, kljuka zapenjavna.
Schnürkette, die, zapenjavna verižica.
Schnürkleid, das, (zenska) obleka, ki se zaderguje ali zapenja; obleka na zadergajlico (*Ravn.*).
Schnürleib, der, stan na zadergajlico; *f.* *Schnürbrust*.
Schnürlein, das, vervoa, žnurica*, špažica*.
Schnurloch, das, kotlica, rinka*, rinčica.
Schnurmacher, der, motozar, vervoar.
Schnurmühle, die, vervoarnica†.
Schnurmäher, der, (*mont.*), radarski mejač.
Schnurnadel, die, igla.
Schnurbeutel, *f.* *Schnürband*, *Restel*.
Schnurrebart, der, Knebelbart, Schnanzbart.
Schnurdrück, *adj.*, herkast, vosat.
Schnurre, der, *f.* *Schnur*, *Häcker*, *Wächter*.
Schnurre, die, *f.* *Schnurze*, *Schnurre*; renčalo, volk, brunda; schlechtes Handgeräth, čep, šara; eine lächerliche Erzählung, smešnica, kratkočasnica; *f.* *Poste*, *Schnur*, *Schwant*.
Schnurren, v. n., diesen Ton von sich geben, wie die Raifäser schnurren, brenčati, perhati, verčati, žezvati (*V.*); *f.* a. *Schnurren*; berneti; vom Laute der Thiere, renčati, dernjati, gerčati, gosti, dergniti; die Nase schnurrt, mačka gode, predo; von Uebershauen, nach *Gutsm.* ručiti (auch *böhm.*); Jemanden anschnurren, zarenčati nad kom; *f.* *Brummen*; zusammenschnurren, bürre werden, zgerbiti, gerbiti se, šžiti se (von *šga**)
v. a., *f.* *Wetteln*, *Stecheln*.
Schnurren, das, brenčanje, hernenje, renčanje, godenje, beračenje.
Schnurrend, *adj.*, brenčav, brončoč, borneč, godernjav.
Schnurrer, der, brenčalo, godernjalo.
Schnurrtemen, der, jermeneč, stogljef, (*Gutsm.*).

Schnurrig, *adj.*, lächerlich, burkast, saliv, smešen, zabaven; *f.* a. *Drollig*, *Pösslich*.
Schnurrigkeit, die, smešnost, salivost, burka, godčevska, smešna.
Schnurräser, *f.* *Wirkfaser*.
Schnurpfeiferi, die, ropotije, šare, smešne nepotrebne reči.
Schnurschnur, *f.* *Schnur*.
Schnurschub, der, opanka, mostva (*Jan.* im *Serb.* *Vuk* lebener Strumpf).
Schnürsenkel, *f.* *Schnürband*.
Schnurstein, *f.* *Lothstein*.
Schnursteffel, der, čizma.
Schnursträß, *adv.*, na ravnost, ravno, premo, čisto, celo.
Schnürung, die, zaderg, zadergovanje.
Schnuffelig, *f.* *Unsauber*.
Schnuffeln, v. n., fufnjati, štefnjati; *f.* *Auffpüren*.
Schob, der, *Schöde*, die, škopnik.
Schobben, sich, v. r., dergniti se, garati se.
Schober, der, ein Haufe Heu, ehe man es einführt, kopica, kup sena; ein großer Haufen Heu, unter freiem Himmel reicheteter, stog (auch in and. slav. W.), lonica; ein Haufe von zehn Garben, stavok, razstavka; von mehreren, kopica; ein Haufe von 60 Garben, kopa; Schober machen, stogovati, knpiti; *f.* a. *Schaff*.
Schoberbaum, *f.* *Schoberfod*.
Schoberfeld, der, ograbek, zgrabek.
Schoberling, *f.* *Rosallenschwamm*.
Schobern, v. a., Garben schobern, stavkati, razstavkati, v stavke djati, devati; Heu, Stroh, kopice ravnati, v kopice devati; stog naroditi, stoge delati.
Schoberfod, der, osterv, sterv, stožnica, rogja.
Schock, *f.* *Schach*, *Schod*.
Schod, das, eine unbestimmte Menge einzelner Dinge, kup, množina; eine Menge von 60 Stücken, kopa; šestdeset; ein Schock Wafel, šestdeset jabelk; ein Schock Wägel, šesthfeulen u. dgl., motoz (*V.*).
Schodbrunnen, *f.* *Pumpbrunnen*.
Schoddel, *f.* *Schaukel*.
Schoden, v. a., das Unterholz schocken, bürre delati, hosto buštati (*V.*); *f.* *Stoßen*, *Schaukeln*; das Getreide schockt gut, žito zaja, plenja, žito polni, žito je zdatno, palno, zernata; vom Schiffe, zibati se, gubati se.
Schodder, *adj.*, davšoino prost.
Schodgetreide, das, žito v stavkah.
Schodholz, das, aus den Resten, bosta, verjerje; Holz in Bündeln, butare *pl.*; *f.* a. *Restholz*.
Schoder, der, prud, brebir, berna; *f.* a. *Schuder*; grober, grusa.
Schoderig, *adj.*, prodast (*V.*).
Schopf, der, škopnik, škopnjek.
Schöpfel, *adj.*, *f.* *Schöpfelig*.
Schöpfel, der, smet, izverzek, odbirek, izhirak, slaba ropotija, raža za nič.
Schöpfelig, *adj.*, malopriden, nič vreden, za nič, slab, reven.

Schöpfelort, der, ravna kola.
Schöpfelwaare, die, Schöpfelzeug, baš, *f.* *Schöfel*.
Schöff, baš, eines Altschiffes, riveo.
Schöffe, der, *f.* *Schöppe*.
Schöpfstein, *f.* *Dachziegel*.
Schöfe, *Schöfe*, die, nečistnica.
Schokolade, die, čokolada, šokolada.
Scholar, der, šolar, šolar.
Scholarch, der, šolski glavar, ravnavec.
Scholaster, *Scholastikus*, der, učenic.
Scholastik, die, školastika (Olozofija srednjega veka), školastična slozofija.
Scholastiker, der, školastik.
Scholastisch, *adj.*, skolastičen.
Scholdern, v. n., igrati, metati kuglivo.
Scholiast, der, ein Erklärer aller Schriften, der Aumerkungen dazu schreibt, razlagavec starih bukev, starin.
Schollen, *pl.*, pristavki *pl.*, opombc (k starim pismam ali bukam).
Schollbecker, *f.* *Schabe*.
Scholle, die, (gleba, *lat.*), Erbscholle, kepa, gruda, gleba (*russ.* glyba), plošca, ploša; nach *Gutsm.* perstena kepa, *fig.*, zemlja; voll Schollen, *f.* *Schöllig*; was einmal abgedeckt wird, odorok; Fischscholle, ledena skril, plošca ledena; ein Fisch, nach dem *Russ.* kambala; *f.* *Plattfisch*.
Schollen, *f.* *Harren*.
Schollenpfeifer, *f.* *Weißstehchen*.
Schöllicht, *adj.*, grudast, kepast.
Schöllig, *adj.*, grudat, kopat.
Schöllkraut, *Schöllwurz*, mali lesjak, kervnik; *f.* *Schellkrant*.
Schomerling, *f.* *Krametsvogel*.
Schon, *adv.*, že, vže, nže, vre; ich weiß schon, was du willst, vže vem, kaj hočeš, vsaj vem, kaj hočeš; *conj.* habe ich schon wenig, so habe ich doch genug, dasi imam malo, vender mi je dovolj; es ist schon wahr, jedoch —, res je sicer, ali —; pač je res, to da; *f.* a. *Dhnehtin*.
Schön, *adj.*, rein, čist; schön machen, *f.* *Retzigen*; was Wohlgerallen erregt, lep, berhek, zal, liebn, steten*, in and. D. auch krasen; äußerst schön, lep, da bi ga lo gledal; eine schöne Hand schreiben, lepo pisati; schönes Wetter, lepo vreme, jasno; schön aber dummi, zunej lep, znorej slep; schön lassen, stehen, lepo podati se, lepo udati se, prileci se; schön ansehen, lep biti, lep viditi biti; ein schöner Jüngling, zal, očdon mladeneč; eine schöne Stimme, prijeten glas, *f.* a. *Nieb*; das riecht schön, (besser: gut), lepo diši; der Mensch ist das schönste der Geschöpfe, človek je najlepši izmed vseh stvari; das schöne Geschlecht, wörtl. lepi spol, ženske; die schöne Welt, omikani svet; schönes Bild, lična podoba; eine schöne Seele, lepa, blaga duša; eine schöne Summe, lep dnar; bu bist mir ein Schöner, prav ptič si, lep možak si mi; schöner Dank, priserčna hvala, lepa hvala (ti bodi); die schönen Künste, *f.* *Kunst*; schön thun, gladiti, božati koga, prilizovati se komu; sich schön machen, lep, dober de-

lati se; schöne Worte geben, s prazno žlico pitati; ist nicht so schön, (*vulg.*) lahko se brez stolca naglodaš.

Schönarmig, *adj.*, lepih rok.

Schönartig, *adj.*, lepih oči, lepopok.

Schönbar, *adj.*, varljiv, kar se more varovati, hrani.

Schönbart, *f.* Barve.

Schönbaum, *f.* Kerchenbaum.

Schönblättrig, *adj.*, lepolist, lepiga lista.

Schönblind, *adj.*, mesečen.

Schönblonden, *das*, rumenolaska.

Schönbrunnchen, *das*, čerkljasta.

Schönbrunn, *Schönbrunn*, *adj.*, lepih pers.

Schönbrunn, *der*, natis na prvo stran, na lice, porva natisnjena stran bele pole.

Schöne, *das*, lepo, lepota.

Schöne, *die*, lepa, zala (*russ.* krasavica); **Schönheit**, zalost, lepota, berhkost, lepost (*V.*).

Schönedel, *der*, Gutedel, španjol.

Schönheit, *v. n.*, lep biti, za oči prijelen pa ne koristen biti.

Schönen, *v. n. u. a.*, ver Verlehung zu bewahren finden, varovati kaj, gledati na kaj, da se ne oškoduje; schone deine Augen, vari oči; auch prijenzati, prijenzevati komu, prizanesti, prizanašati, nach dem *Serb.*, *Russ.* u. *Altst.* šcediti; sich schonen, varovati se, ogibati se nevarnosti; f. a. Nachsicht (haben), leine Krsten schonen, ne zdi se mu škoda dnarjev.

Schonen, *das*, varovanje, šcednja f.

Schönend, *adj.*, prizanašaven, prizanašaje komu, varno (n. p. varno delati s čim, schönend umgehen).

Schönen, *v. n.*, (verast), schön sein, lep biti; *v. a.*, lepšati; den Wein schönem, bistriti, čistiti vino, narediti, da se ubriše.

Schönenwerth, *adj.*, prizanesbe vreden.

Schoner, *der*, varovavec, prizanesec, prizanašavec; ein Schiff, neka dolga in ozka ladja, nach dem *Russ.* škuna.

Schönern, *f.* Verschönern.

Schönfärber, *der*, barvar na lepo, na svetlo, barvar, ki na svetlo, na lepo barva.

Schönfärberei, *die*, barvanje na svetlo, na lepo.

Schönfeiler, *der*, neka vinska torta.

Schönfeldchen, *das*, f. Schöpflaster.

Schöngrüner, *der*, umetni vertnar.

Schöngefühl, *das*, čutstvo za lepoto, lepotčutje f.

Schöngefärbt, *adj.*, lepo barvan.

Schöngehört, *adj.*, lepih rog.

Schöngeist, *der*, wörl. lep duh, kdor se hvati, da je v lepih umetnijah zveden, lepoznanec f.

Schöngeisterei, *die*, lepodušje f, lepoznanstvo f.

Schöngeistig, *adj.*, lepodušen, lepoznanek.

Schöngelehrte, *f.* Belletrist.

Schöngras, *f.* Perlgras.

Schönhärlein, *f.* Überwurz

Schönheit, *die*, lepota, zalost, berhkost, ličnost; f. a. Schöne.

Schönheitreich, *adj.*, prelep.

Schönheitsgefühl, *f.* Schöngesühl.

Schönheitsmittel, *das*, etna lepilo.

Schönheitsstun, *f.* Schöngesühl.

Schönheitsstinken, *adj.*, lepote pijan, omamljen.

Schönheitswasser, *das*, lepotivna, lepotična voda.

Schönherr, **Schönling**, *der*, gizdalin.

Schönlaubig, *adj.*, lepolisten, lepiga lista.

Schönmehl, *das*, lepa poka.

Schönplaster, *das*, lepotični, lepotivni nalepek, *poln.* muszka.

Schönrechner, *der*, umetni govornik.

Schönram, *adj.*, varčen.

Schönställig, *adj.*, z lepimi stebri.

Schönstreichkunst, *die*, lepo pisanje, lepopisnost, lepopisje.

Schönstreiber, *der*, lepopisec, kdor zna lepo pisati.

Schönstreiberei, *die*, lepo pisajoče, lepa pisarija.

Schönseite, *die*, lice.

Schönstun, *f.* Schöngesühl.

Schönsprache, *die*, lepi jezik.

Schönsprecher, *der*, etna lični govornik, kdor ima dober jezik, zna lepo govoriti.

Schönstun, *adv.*, prav lepo.

Schönstuer, *der*, prilizovavec.

Schönstuererei, *die*, prilizovajoče, sladkauje.

Schönstun, *die*, varovanje, prizanašanje, prizanesljivost; ohne Schönstun, nemilo; im Walde, f. Gehäge, Hügelslag.

Schönstunsläche, *zareji* prihranjen kraj; f. Hügelslag.

Schönstunslöb, *adv.*, brez ozira, nemilo, brez usmiljenja, brez prizanesbe.

Schönstunstreit, *adj.*, usmiljon, prizanesljiv.

Schönstunlich, *adj.*, lepiga runa.

Schönstunlich, *adj.*, lepoličen, lepih lie.

Schönstunlichstlich, *adj.*, lepoznanek f.

Schönzeit, *die*, f. Högzeit.

Schöpf, *der*, krilo, kolena, stegna (sedečiga), nach *M.* und nach andern *D.* lono; ein Kind auf den Schöpf nehmen, otroka na kolena vzeti, na krilo, na kolnih, v krilo derzati, htingegen, v naročji derzati, auf den Armen; im Schöpfe der Erde, v krilo, v nedrih zemlje, v zemlji, (nodro, nedra eig. Wusen); im Schöpfe der Familie, doma med svojimi, vsred svojih; er wurde wieder in den Schöpf der Kirche aufgenommen, očerkev ga je zopet sprejela v svoje naročje; ander männlichen Kleidung, škrie(?), *serb.* skut, *poln.* u. *russ.* pola; dem Glücke im Schöpfe sitzen, ljubljeneec sreče biti; die Hände in den Schöpf legen, roke križem ober nakriž derzati, poleniti se, len biti; f. a. Zipfel; *dim.* Schöpfchen, krilce, nederce.

Schöpfbein, *f.* Schamlein.

Schöpfbusch, *das*, bukve, ki jih kdo naj rajši bere.

Schöpfzell, *das*, f. Schurzfell.

Schöpfhund, *der*, psiček, kuček, kakor jih imajo po mestih gospe, šéene.

Schöpfklinger, *der*, ljubljeneec, ljubljeneec.

Schöpfkorn, *das*, pestovane, ljubček, serček, ljubljeneček, naj ljubši dete; das Gmblem davon bei Hochzeiten, kolencek (*V.*); ein Schöpfkorn des Glückes, ljubljeneec sreče.

Schöpfneigung, **Lieblingneigung**, *die*, naklon, kterimu je človek posebno udan.

Schöpfslange, *f.* Busenschlange.

Schöpfstunde, *die*, navadni greh, naj ljubši greh.

Schöpfstuch, *f.* Schürze.

Schöpfen, *v. n.*, ropotati; mit einer Glocke, zvenkljati, zvončkati.

Schöpf, *der, Haarschöpf, *cop.* *dim.* čopek, (*russ.* čup, *böhm.* u. *poln.* čub, *serb.* čupa); Gipfel eines Baumes, verh. versick, versick; bei den Vögeln, čop; *russ.* hohol, *serb.* kukma, bei *M.* plazem (?); einem den Schöpf beutein, zlatati, lasati koga; Kopf, glava, hruca; *bot.* čop, ober šop, šopič.*

Schöpf, *f.* Schöpfe.

Schöpfartig, *adj.*, čopast, šopast.

Schöpfbar, *adj.*, zajemljiv.

Schöpfbehälter, *der*, čerpalnica f.

Schöpfbrunnen, *der*, f. Brunnen, Ziehbrunnen, (bei *V.* zajemni beč oder boe?).

Schöpfbad, *das*, kačka (*Ravn.*).

Schöpfe, *der*, f. Schöpfe.

Schöpfje, *die*, zajemljisoe (*V.*), čerpališče, mesto v raki, kjer vodo zajemajo.

Schöpfmeier, *der*, an den Ziehbrunnen, voder, vederec; ein kleiner, korec, polnik; *russ.* čerpalo.

Schöpfen, *v. n.*, čop ali šop dobivati, *v. a.* geschöpf, čopat, čopast; geschöpfte Henne, čopka, čopa; f. a. Stöpfen.

Schöpfen, *v. a.*, einen Theil eines flüssigen Körpers auffassen, zajeti, pozajeti, zajemati, pozajemati, polniti, auch počerpate, izčerpate, čerpate; abschöpfen, f. biefes; leer schöpfen, izprazniti šternu, vso vodo iz nje pozajeti, pobrati; Wasser im Siebe schöpfen wollen, vodo z rešetam zajemati, po sredu klasje pobirati (*Gutsm.*); Athem, Luft schöpfen, zajeti, zajemati sapo, v se potegniti, vleči, kopati, dihati; frische Luft schöpfen, v čisto sapo priti, iti, čisti zrak uživati; bekommen, f. *V.* Muth schöpfen, serce si vzeti, serce dobiti, njuočiti se, oserčiti se; er schöpfte Argwohn, Verdacht, sumiti, vamejati je zadel, sum se je obudil v njem, (*vulg.*) pokadilo se mu je; Goffnung schöpfen, upati; Licht schöpfen, pojasnilo v kaki ruci dobiti; Vergnügen schöpfen, veseliti se česa; eine Begierde schöpfen, pozeleti, začeleti česa; ein Urtheil schöpfen, soubo storiti, delati, izroči, skleniti, sklepati, razsoditi, soditi, sklep stiriti; sich müde schöpfen, načerpate se; hieraus ist zu schöpfen, la tega se vidi, so zajemlje; für: schassen, f. biefes; *waidm.* napojiti sokola, piti dati, dajati mu, okopati ga; daraus schöpfte er Trost, to ga je potolazilo; Nutzen schöpfen,

korist imeti iz česa, od česa; *v. n.*, Wasser durch einen Riß einlassen, pušati, pušati; der Rahn schöpft, voda teče, sili v čolu; die Sonne schöpft Wasser, solnce pije (voda); der Falke schöpft, sokol pije; der Hovpfeu schöpft, hmelj se osipa (*böhm.*).

Schöpfen, *das*, zajemanje, čerpanje.

Schöpfende, *das*, verh (drevesa).

Schöpfente, *f.* Haubenente.

Schöpfer, *der*, das Werkzeu zum Schöpfen, korec, zajemnik, polnik; eine Person, welche schöpft, zajemavec, čerpavec; der ein Werk aus eigener Macht hervorbringt, stvarnik (eigentl. nur von Gott); Gott ist der Schöpfer aller Dinge, Bog je stvarnik vsih reči, Bog je stvaril vao reči; er ist der Schöpfer dieser Lehranstalt, on je napravil, ustanovil, postavil to učilnico.

Schöpfergeist, *der*, f. Genie.

Schöpferhand, *die*, stvarnikova roka, roka stvarnica.

Schöpferhuld, *die*, stvarnikova milost.

Schöpferin, *die*, eine weibliche Person, welche schöpft, zajemavka, čerpavka; Urheberin eines Werkes, einer Anstalt, začetnica, ustanovnica, ober zeimwärtlich, f. Schöpfer.

Schöpferisch, *adj.*, tvoriven, stvarjaven, stvarnikov, Božji.

Schöpferkraft, *die*, stvarjavna moč, samotvornost.

Schöpfermacht, *die*, stvarnikova moč.

Schöpfermuth, *der*, stvarnikov glas.

Schöpfererde, *das*, stvarnikovo: bodi.

Schöpferwort, *das*, stvarjavna beseda, beseda stvarnica.

Schöpfsgalgen, *der*, rogovila pri sterni.

Schöpfgefäß, *das*, zajemavna posoda, zajemalo, čerpalo.

Schöpfgelte, *die*, zajemavna golida, korec, kablca.

Schöpfgeschirr, *f.* Schöpfgefäß.

Schöpfzeug, *das*, zajemalo, čerpalo.

Schöpfhaat, *das*, čop las na temenu.

Schöpfhafen, *der*, zajemavna kljuka.

Schöpfheber, *der*, čopasti vran.

Schöpfhenne, *die*, čopka.

Schöpfing, *adj.*, čopat.

Schöpfkanne, *die*, zajemavnica.

Schöpfkelle, *die*, zajemavna žlica.

Schöpfkelbel, *der*, f. Schöpfmeier.

Schöpfkerche, *die*, čopasti skerjanec.

Schöpfkloßel, *der*, zajemnica, zajemna žlica.

Schöpfweise, *die*, f. Haubenweise.

Schöpfmühle, *die*, zajemavni mlin, zajemavna mašina.

Schöpfquelle, *die*, studenco, iz kteriga se zajemlje voda.

Schöpfrad, *das*, zajemavno kolo, kolo s koroi ober na korce.

Schöpftraube, *die*, čopasta gosjenica.

Schöpfschaukel, *die*, pol (*V.*), plavnica.

Schöpfstaube, *die*, čopasti golob.

Schöpfung, *die*, stvarjenje, stvaritev; alle erschaffenen Dinge zusammen, stvarstvo, avet, stvari *pl.*; vor der Schöpfung des Urtheils, preden se stori ali izroče sodba; dieß sind

seine Schöpfungen, to so njegovo dela, to je on postavil, napravil, izmislil.
 Schöpfungsbau, der, sostava vsega stvarstva.
 Schöpfungsfest, das, obhajanje, praznovanje stvarilne sveta.
 Schöpfungsgedanke, der, misel, stvariti.
 Schöpfungsgeschichte, die, popis stvaritvo sveta, zgodovina od stvarjenja sveta.
 Schöpfungstraft, Schöpfungswort, f. Schöpferkraft, Schöpferwort.
 Schöpfungswert, das, stvarjenje, stvaritev.
 Schöpfungsworte, die, teden, v katerem je Bog svet stvaril.
 Schöpferwerk, das, zajemavna mašina.
 Schöpferzeug, f. Schöpferzeug.
 Schöppe, der, Weisler, sodnji prisednik, a. prisežni moß; Richter, sodnik.
 Schoppen, der, Wagenschoppen u. dgl., klanica, kolarnica, lopa (V.), šupa* (besond. Heuschoppen), poln. wozownia; Heu in den Schoppen werfen, zmetati, zmetovati; ein höchtes Gefäß überhaupt, mera, posoda; die Hälfte eines Maßes, polič; ein Schoppen Wein, polič vina; ein Viertel eines Maßes, maselje*.
 Schoppen, v. a. nagnjaviti, nagnjesti, nalačiti kaj, lačiti; f. übr. Stopfen.
 Schoppenbank, die, Schoppenstuhl, der, klop prisednikov.
 Schoppeneid, der, prisega (za) prisednika.
 Schoppenglas, das, polič.
 Schoppenmeister, der, prvi prisednikov.
 Schoppensreiber, der, sodnji pisar.
 Schoppenstube, die, sodivnica.
 Schoppenweise, adv., po meri, po bokalu, po poliči.
 Schopper, f. Stopfer.
 Schoppwidel, die, u. V. bacelj (bei Gutm. facel).
 Schoppstahl, der, pitavnik (hlev).
 Schoppstein, der, f. Füllstein.
 Schöps, der, verschnittener Schaafest, skopev, (auch böhm. u. poln.), tolčeno, kostran oder kastron*; fig. cepec, bet, bedak.
 Schöpsen, in Bzgg. skopeov, kastranov.
 Schöpsenbraten, der, skopeova, kastranova pečenja, pečena skopeovina.
 Schöpsfleisch, das, skopeovina, kostranovo meso, bravina.
 Schöpsenhaut, die, skopeova koza.
 Schöpsenmäßig, f. Dumm.
 Schöpsenschlüssel, der, Schöpsenkeule, die, skopovo pleče, kraca.
 Schore, die, (im Schiffbaue), podpora.
 Schoren, f. Scheren, Schorren.
 Schorf, der, rauhe Rinde auf einer Wunde, krasta, hrasta, dim. krastica. (böhm., poln. und russ. strup), nach Vert. skorljup, im Böhm. a. škraloup; f. a. Grind.
 Schorsen, v. n., hrastav, garjev biti.
 Schorsig, adj., krastav, skorljupast.
 Schorstaub, f. Flechte.
 Schürte, die, šourek, šurek.

Schorstopf, der, ostrizemec.
 Schörl, der, eine Steinart, škrl, škori, russ. šerl.
 Schormaus, f. Scharmaus.
 Schork, f. Erbscholle.
 Schornstein, Schornstein, der, dimnik (zidan).
 Schornsteinfeger, Schornsteinfeger, der, dimnikar (V. auch im Poln. kominarz aus komin), kdor dimnike sterže, čist.
 Schornsteinhandwerk, das, dimnikarija, dimnikarstvo.
 Schornsteinfragen, Schornsteinmantel, der, šija, plašč dimnika.
 Schornsteinröhre, die, cev ali troba dimnika.
 Schorte, f. Schürze.
 Schöpf, der, f. Schöpf.
 Schöpf, der, junger Zweig, mladika, poganjek; bei der Rebe, rozga, mladika, mladje; die Steiner, davok, dača, davščina; zusammengehoffenes Geld, sklad; Stoffwerk, f. Geschöpf, Stodwerk.
 Schöpf, das, f. Geschöpf.
 Schöpfbalg, der, die Scheibe am Getreidehalme, noch V. vrotence, trebušec, bučica, bučka; f. Scheibe.
 Schöpfbank, die, dolga klop z naslonilam.
 Schöpfbar, adj., davku podverzen.
 Schöpfbeere, f. Scheißebeere.
 Schöpfchen, das, okence ali šipica vzdgljiva.
 Schöpfenehmer, f. Einnehmer.
 Schöpfel, am Kleide, f. Schöpf.
 Schöpfen, v. n., in die Höhe schießen, shobotati, hobotati; der Rosten schöpfet, rez stebli, rez steblo poganja, gre v steblo; v. a., ein Haus schöpfet jährlich zehn Thaler, hiša dajo letnih deset tolarjev davka (bei V. davkujo).
 Schöpfer, der, lopar; f. Hänsling, Einnehmer.
 Schöpferci, die, pobirni ured.
 Schöpferei, adj., davka prost.
 Schöpfgatter, f. Falkgatter.
 Schöpfgeld, das, davek.
 Schöpferkne, das, zleb.
 Schöpfkraut, f. Treßpe.
 Schöpfherd, f. Einnehmer.
 Schöpfjahr, das, die Jahre, da man noch wächst, mlade leta, v katerih clovek raste.
 Schöpfkelle, die, der hintere an den Postwagen und Rutschen befindliche Raum, in welchem Koffer und Ripen geworfen werden, oddelek za robo.
 Schöpfkel, der, zitno stebelec.
 Schöpfkling, der, mladika, mladica, odrastlik, serb. auch ogranak; zlasti mladika iz korenin; bei der Rebe, rozga, cep; f. a. Schöpfkling.
 Schöpfknecht, der, davek.
 Schöpfknecht, adj., f. Steuerpflichtig.
 Schöpfknecht, die, mladica, mladika, rozga, cep.
 Schöpfknecht, adj., poln mladik, poln odrastlikov ali poganjkov.
 Schöpfknecht, f. Schöpfkling.

Schöpfreide, die, zleb za deževnico na strehi.
 Schöpfstein, der, f. Belemnit, Donnerstein.
 Schöpfwurz, f. Stadwurz.
 Schöte, die, (siliqua), strok (a poln, böhm. u. russ.), kozula (Karst), auch luscina, lusina, lusk; dim. stroček, stročöck; collect. strooje; serb. mahuna, im Böhm. neben strok auch lusk; in die Schöten gehen, v stroje iti, stroje delati, serb. mahunati se; Schöten haben, stročnat.
 Schöten, in Bzgg. stročni, v stroje.
 Schötenartig, adj., strokast.
 Schötenborn, der, akacija.
 Schötenerbisen, pl., grah v stroje.
 Schötenlee, der, Steinlee, (Lotus corniculatus), turška detelja; f. a. Steinlee.
 Schötenlos, adj., brez stroje, brezstrochen.
 Schötenpfeffer, der, paprika.
 Schötenviole, f. Mutterweiden.
 Schöter, f. Engelwurz.
 Schötig, adj., strochnat.
 Schötische, die, bezgova jagoda.
 Schött, das, die Eier der Fische, ikre pl., i. a. Karal.
 Schöttel, f. Schöte.
 Schöttel, der, und im Plur., die Wolken, siratka, sirotka; f. Wolken; Milchwasser innes, sladka siratka; von warmer geronnener Milch, kuhana siratka; der eigentlich segmannte, welcher den Ziegelfaße giebt, prekuhana siratka (V), skuta*; zu Schöten werden, f. Gerinnen.
 Schöttengang, die, Basanski nesit.
 Schötter, f. Schöber.
 Schöttern, v. a., cesto posuti, posipati (z brebirjem, s prodam).
 Schöttling, der, presidek.
 Schötling, v. a. u. n., in das Kreuz gehende Linien machen, die Schötten dadurch zu bezeichnen, nach V. krizem skertati, öerkati, öerko delati, šrafirati*; schraffirte Zeichnung, ris, risanje s peresam.
 Schraffirung, die, öerkanje; f. a. Schraffirung.
 Schräge, Schräge, adj., f. Quer, Schief; poprečno, vegast, povežen, adv., prek, poprek, s hujem, na pošev.
 Schräge, die, poprečnost.
 Schrägebock, der, bei den Weißgerbern, kozel.
 Schrägemass, das, bei den Tischlern, f. Schmiege.
 Schragen, der, ein Haufen Schmitholz, trije stöngi derv v skladavnic; bei den Weisgerbern in Holz, Wagner, Zimmerleuten u. a., kobila, kozna, kozel, stol.
 Schragen, v. a., schräge machen, poprečno, na pošev narediti.
 Schragenholz, das, derva v skladavnicah.
 Schragstein, der, rez na pošev.
 Schragstein, der, bei den Weißgerbern, vtež.
 Schragstrichraupe, die, gosienica s paarigen öertami.
 Schragung, die, precina; f. a. Abhang.
 Schragzellig, adj., krivoversten, vegast.
 Schrägel, f. Strüppel.

Schrafen, f. Schreien.
 Schram, der, (mont.), jamlic (Ravn.).
 Schrämi, f. Schief.
 Schrämen, f. Schraffiren; (mont.), jamlic kopati.
 Schrämhauer, der, bei den Bergleuten, šramar* (böhm.).
 Schramme, die, praska, oprask, versa, proga, zarez, bei Jan. vrapa, bei Gutm. öernelica (?) od udarca.
 Schrammen, v. a., prasniti (V.), praskniti, opraskati, praskati, raziti.
 Schrammhuften, der, suhi käselj.
 Schrammig, adj., spraskan, opraskan, poln prask.
 Schrammschiff, f. Streifschiff.
 Schräms, f. Schräg.
 Schran, der, Verhältnis mit Thüren, omara*, omar oder ormar*. f. Kasten; skrinja (eig. Kiste); bei den Jägern, stopnja (V.), nach dem Böhm. razkrok, širina med dvema stopinjama.
 Schranfader, die, inventig an den Schenkeln der Pferde, (vena saphaena magna), velika podkožna odvodnica zadaje noge (Dr. Bl.), bedornica (Zalok).
 Schranfalle, der, preonik.
 Schranke, die, Schranken, pl.; Einfriedung, ograja, pregraja, ograda; mit Schranken einschließen, ograditi, pregraditi, zagraditi, z ogrado odločiti; in den Schranken erscheinen, na bojišce priti; in den Schranken laufen, za stavo teći, (slov. Viebel leb. v tošiši teći); Verschranung, Grenze, meja, mera, utesnjava; in seinen Schranken bleiben, mere dorzati se; seine Schranken überschreiten, mere preseči, prestopiti, öez mejo seiti; Schlagbaum, zavora; er kennt keine Schranken, mere ne ve, ne ve, kaj bi počel; Schranken sehen, f. Einschranken, Einschalt (thun); f. a. Gericht.
 Schrankebein, das, noge öez križ, križem djana; fig. krajač.
 Schrankeisen, das, für die Säge, ključ (V.) za razgibanje ali prečenje žažnih zob.
 Schranke, v. a., križem deti, devati; Holz, derva križem skladata; einen Platz schranken, graditi, mojiti, z ogrado odločiti, ločiti; die Säge schranken, žago razperiti, razgibati, prečiti, vibrati, širjati, a. šrojiti, šrajati*; v. n., im Gehen die Füße vor einander oder kreuzweise setzen, und auf solche Weise gehen, opotekaje se iti, (da je vsa cesta pijan-cova), v petlje iti (schreyweise petljati), petlje delati, spodvirati se, semotati ali švepati z nogami; der Hirsch schränkt, jelen narazen stopa; (böhm. rozkročné chodi).
 Schrankenlos, adj., neograjten, neuguan. neutesenjen, brezmejin.
 Schrankenlosigkeit, die, neograjtenost, neugannost, neutesenjenost.
 Schrankenwerk, das, pregraje, ograje pl.
 Schrankester, das, f. Falonsie.
 Schrankeflinge, die, die Säge damit zu schranken, ključ (V.).
 Schranfchlüssel, der, omarni ključ.

Schränkwelke, *adj.*, krížem, poprsk.
Schränkwann, *ber.*, ein Mann aus geschränkten Städten, plot.
Schränne, *die*, f. **Schränke**; ograjeno mesto; Landstranne, dezelná sodnja; Mauthstranne, cestninska pregraja ali zavora.
Schränze, *ber.*, Schlemmer, Freßer, pojedez; prilizovavec, lizun sosebno na kraljevskih dvorih. f. a. **Goffstranz**.
Schränzen, *v. n.*, pojedati; prilizovati se, f. a. **Pressen**, **Schlemmen**.
Schränzer, f. **Freßer**.
Schrapp, f. **Fertig**.
Schräpe, *die*, **Schraufsens**, das, ein Werkzeug damit zu schaben, kražen, škraha (V.), stergulja, stergača.
Schräpel, f. **Schäbsel**.
Schräpeln, *v. n.*, anfaugen zu Eis zu werden, zmerzovati, led, strož se dela, ledeni; v. a. popraskati, postergati, stergati.
Schräpen, *v. a.*, škrahljati, praskljati; škripati; f. **Krahen**.
Schräper, *ber.*, stergavec, praskavec; škripad.
Schrapphand, **Schrapphand**, *ber.*, skopin, grabavs.
Schräppe, f. **Tasche**.
Schräpel, *ber.*, (im Dester.), skrat, skratelj*.
Schraube, *die*, eine mit Gewinden versehene Walze, u. V. vretenica (St. u. **kroat.**), a. **dec.**, *rus.* vint, ovnió (V.), *geto.* šravf*; nach Andern vertelo, vijak, zaškor (M.); eine Schraube ohne Ende, vertelo brez konce, am Bohrer, u. V. **pirje** (?); mit Schrauben besetzten, z verteli priterditi, *gew.* prišravfati; in weiterer Bedeutung walzenförmige Körper ohne Gewinde, klineo vertelo ali šravfu podobni; an der Weige, f. **Witbel**; die Sache steht auf Schrauben, reč je negotova, se maja; seine Worte auf Schrauben stellen, na dva kraja, dvomiselno govoriti, zvijsati, prevračati besede.
Schrauben, *v. a., u. V.* priviti, viti, z vertelam ali šravfam priterditi, prišravfati, zašravfati, šravfati* *vb.* šravfati*, vintati, privintati, *rus.* zavintiti, vintiti; fester schrauben, priviti, privijati, (V.); lockere schrauben, odjenjati, odjenjovati; Jemanden die Daumen schrauben, komu palea zaviti; v šravf djati; geschraubt, zavít, zasukan; geschraubt sprechen, zavito, zasukano govoriti, na dva kraja govoriti; zavijati, sukati besede; affektirt, siliti se, prenavljati se v govorjenji; Einen schrauben, nagajati komu, smejati se komu; umš Geld, f. **Pressen**.
Schrauben, *in Bsg.* za šravbe ali šravfe; šravbni, šravfni; ähnlich, šravbast, verelast.
Schraubenblech, *das*, eine mit Schraubenmüttern versehene stählerne Platte, Schrauben darinen auszuschnitten, u. V. vitnik †, vitni sveder.
Schraubenbohrer, *ber.*, Schraubenmütter auszubohren, sveder za šravbe, šravbnik ali šravfalk.

Schraubendode, *die*, an einer Drehbank, preslio (Ravv.).
Schraubendreher, *ber.*, vreteniár, šravfark.
Schraubeneisen, *das*, eise eiserne Platte mit Schraubenmüttern, die Schrauben darinen zu schneiden, ploša za zrezovanje vretenie ali šravfov; f. a. **Schraubebahrer**.
Schraubenförmig, *adj.*, vreteničast, šravfast, vintast.
Schraubengang, *ber.*, die Gewinde an Schrauben oder an der Schraubenmutter, vit-i, zavoj (u. V. **muha?**, lice?).
Schraubengewinde, *das*, f. **Schraubengang**.
Schraubenhorn, *das*, zaviti rog.
Schraubenlobohen, *ber.*, kleiner Schraubstos, vreteničica (V.), primaž s šravfam.
Schraubenlinie, *die*, u. V. kačja čorta ali zarez.
Schraubenmutter, *die*, u. V. vreteno, (? eig. Spindel), u. baba, vretenična maticea, žmek (in St.), šouta (? St.), *rus.* gajka.
Schrauberegister, *das*, vsi strugarski šravfi skup.
Schraubereif, *ber.*, železni obroč s šravfi priterjen.
Schraubenschlüssel, *ber.*, mit einer Schraubelinie, Vorlegeschloßer damit auszumachen, svedrasti ključ, z vinto ključ.
Schraubstos, f. **Schraubstos**.
Schraubenwinde, *die*, bei den Böttchern, sodarska vinta.
Schraubzange, *die*, pasarsko klešče s šravfam, f. a. **Schraubstos**.
Schraubenzieher, *ber.*, Meißel, die mit einem eingeschnittenen Kopfe versehene Schrauben damit herauszuziehen, dleto, dlece.
Schraubenzwinge, *die*, bei den Tischlern, u. V. spona, a. *poln.*
Schraubstos, *ber.*, u. V. primaž, primaž z vinto (*rus.*), precep s šravfam, *rus.* tiški z vintami.
Schraubstoszange, *die*, klešče ali čeljusti primaža.
Schraubzwinge, f. **Schraubenzwinge**.
Schranen, f. **Schreien**.
Schreck, *ber.*, bei den Jägern, ein Schrecklich, strasilo; Riß, Spalt, Schrick, krech, poó, pok, reza; einen Schreck haben, ustrašiti se, bati se, f. *übr.* **Schreden**.
Schreckbar, *adj.*, geschreckt werden können, strasljiv, boječ.
Schreckbeispiel, *das*, f. **Abschreckend** (es Beispiel).
Schreckbild, *das*, strasilo, strah, strasna podoba.
Schrecke, f. **Wachtellönig**.
Schreckeid, *ber.*, prisega strasivna.
Schreden, *v. a.*, ustrašiti, ostrašiti, prestrašiti, strasiti koga, preplašiti, oplasiti, splasiti, plašiti koga, strah naroditi, delati komu; Einen mit Drohungen schreden, groziti, prelti, zugati komu, u. *Gutm.* zlobiti se komu; Vogel schreden, pišce plašiti, poditi, f. **Schrecken**; in den Rücken, z maslam opariti, popariti, pariti, (pošrekati*); v. n.,

einen Riß bekommen, počiti, oder pokniti, pokati, regniti, rezati; iz strahu oglasiti se, zavpiti (od zverin); für erschrecken, f. d. **Schreden**, *das*, strasenje; plašenje.
Schreden, *ber.*, strah, strahota, groza (Entsetzen), trepot, prepast, *rus.* ožas; in Schreden gerathen, vom Schrecken befallen, überfallen werden, ustrašiti se, prestrašiti se, trašiti se; v strahu biti; Jemanden einen Schrecken machen, einjagen, verursachen, in Schreden setzen, koga ostrašiti, strasiti; koga v strah pripraviti, pripravljati; vor Schreden zusammenfahren, stresniti se, ustrašiti se, strahu se stressi, tresti, tropetati, dorgetati. (strahu) propaden biti; der Schrecken hält die Finowhner gefangen, u. M. strah grabi prebivavec; davor empfind ich Schrecken, tega me je strah, me je groza; der Schrecken ist mir in die Glieder gefahren, strah me je prevzel; es überfiel mich ein Schrecken, ich gerieth in Schrecken, ustrašil sim se, strah me je obsel, obhajal, spreletet, spreletoval, groza, zoma me je obsla, prešla, spreletela, strah, groza me je bilo; premeršalo je po meni od groze; ein Ende mit Schrecken nehmen, strasni konec imeti, grozno smert storiti; vor Schrecken krank werden, od strahu zboleti.
Schredenberg, *ber.*, božjak.
Schredenbergend, *adj.*, ostrašiven, böhm. *grozobosen*.
Schredendrückend, *adj.*, grozovitno tujico.
Schredenercheinung, *die*, strasna prikazon ali pošast.
Schredensrei, *adj.*, neustraßen: noprestraßen, nebojeó; ki strahu ne pozna.
Schredengang, *ber.*, strasna pot, hoja.
Schredengebiet, *ber.*, grozovitnež.
Schredengehen, *das*, strahno vpitje; grozovitno kricanje.
Schredengestalt, *die*, strasna podoba.
Schredensloß, f. **Uerschreden**.
Schredensbild, *das*, strasni pogled, vid, strasna podoba, strasilo, strah.
Schredensbolschaft, *die*, strasno nannilo.
Schredensgespenst, *das*, pošast, strah, prikazon.
Schredensherrschaft, *die*, Terrorismus, grozovladje, terorizem.
Schredensherrscher, *ber.*, grozovladnik †, tring.
Schredensmann, *ber.*, grozovitnež, strasni clovek, f. a. **Schredensherrscher**.
Schredensnacht, *die*, strasna, grozna noč.
Schredensort, *ber.*, strasno mesto.
Schredensruf, *ber.*, strasni, grozni klic, kric.
Schredenspost, f. **Schredensbolschaft**.
Schredensystem, f. **Schredensherrschaft**.
Schredenszag, *ber.*, grozni dan, dan groze.
Schredenszad, *ber.*, strasna, grozna smert.
Schredenszinn, *adj.*, groze, strahu nem.
Schredensvoll, *adj.*, strah poln, groze poln, progrozín, prestrašín.

Schredenswort, *das*, strasna, grozna besede; f. **Drohung**.
Schredenwesen, *das*, strasno, pošastno bistvo, biteje.
Schredet, *ber.*, strasivec.
Schredgedanke, *ber.*, strasna misel.
Schredgeist, *ber.*, strah, dah, ki ljudi strasit.
Schredhaft, *adj.*, geneigt Schreden zu empfinden, strasljiv, plašin; plašljiv, piash, bojeó; geeignet Schreden einzustößen, strasín, f. **Schredlich**.
Schredherd, *ber.*, strasivno gumno.
Schredlarve, *die*, strasivna šema ali larva.
Schredlich, *adj.*, strasín, strasán, strahovit, grozen, strasansk, *rus.* užasnyj; *adv.*, strasno, ranceno; schredlich stark, strasno, grozno močan, promočan; sein Gewissen peiniget ihn schredlich, vest ga neu-smiljeno pekli.
Schredlichkeit, *die*, strasnost, strahovitost, grozovitost.
Schredling, *ber.*, straslivce, plašlivec, plašne, etwas trivial, strahopezdlivec.
Schredniß, *die*, und das, strahota; strasna reč.
Schredort, f. **Schredensort**.
Schredpulver, *das*, prašek za strah.
Schredsam, f. **Schredhaft**.
Schredschuß, *ber.*, strasivni strel, strel za ober na strah; *fig.* prazni strah; žalostna, slaba, pa neresnična novica.
Schredsprung, *ber.*, bei den Jägern, kolobar (V.).
Schredstein, *ber.*, malahit; f. a. **Prallstein**.
Schredstrafe, f. **Exemplarisch**.
Schredtuch, *das*, bei den Jägern, strasilo.
Schredwasser, *das*, voda, lek za strah.
Schredwort, *das*, f. **Schredenswort**, **Drohung**.
Schredwurm, f. **Mantwurfsgrille**.
Schrei, *ber.*, krik, krič, vrisk bei M. vskrik; einen Schrei thun, zakricati, zavpiti, zavokati, zadreti se; durch einen Schrei versammeln, skricati; man hörte einen Schrei der Angst, nekdo je iz strahu zakrical.
Schreibart, *die*, pisava, pisanje; er hat eine kräftige Schreibart, njegova pisava je krepka; krepko, jedernato piše; f. a. **Styl** (*rus.* slog); wörtl. načia pisanja.
Schreibbedarf, *ber.*, pisavne potrebšcine.
Schreibblei, f. **Schreibblei**.
Schreibbuch, **Schreibebuch**, *das*, pisavne bukvice, knjiga ali bukvice za čisto pisanje.
Schreiber, *in Bsg.* pisni, pisavni, pisarski.
Schreibblei, *das*, pisavei svinec, f. a. **Reißblei**.
Schreibgebühr, *die*, pisnina, plačilo za pisanje, za napis (napisnina).
Schreibzettel, *ber.*, nezmerna želja, kaj pisati, bukve med ljudi dajati.
Schreibgeld, *das*, pisnina.
Schreibetitel, *ber.*, f. **Schreibgeist**, **Schreibsucht**; er hat einen Schreibetitel, serbi ga, rad bi pisari.

Schreibkunst, die, umetnost, nauk pisati, (umetno) pisanje; pisna umetnost; **Schreibbeiliste**, umetni zavitki v pisanji.
Schreibekünstler, ber, umetnik v pisanji, lepopisec.
Schreibeln, v. n., pisariti.
Schreibelohn, ber, pisanina.
Schreibemeister, ber, učenik pisanja, v pisanji; wer ist dein Schreibemeister gewesen? kdo te je učil pisati? kdo ti je bil učnik v pisanji?
Schreiben, v. n. u. a., napisati, spisati, pisati; an Jemanden schreiben, komu pisati; auf Papier schreiben, na papir pisati; eine Antwort schreiben, odpisati komu; nach einer Sache schreiben, pisati po kaj; er schreibt sich, piše se, kliče ali zove se, imenuje se; er nähert sich vom Schreiben, pisarija, pisanje, t. j. prepisovanje ga živi; eine gute, schlechte Hand schreiben, lepo oder übel schreiben, gerdo oder slabo pisati, a. čekati; die Feder schreibt gut, schlecht, pero piše dobro, slabo; woher schreibt sich das? od kod jo to? od kod prihaja to?, od kod so je vzelo? ich kann lesen und schreiben, znam pisati in brati, u. V. znam pismo, znam slovenje; sich etwas hinter die Ohren schreiben, kaj v glavo vtisniti, vtiskati, vediti, pomniti ktero komu; in etwas schreiben, s. Ein schreiben; die Feder schreibt nicht, pero ne daje tinte; ein Werk schreiben, spisati, spisovati bukve; sich müde schreiben, napisati se; sich im Schreiben erschöpfen, izpisati se; Einem gut schreiben, s. Gutschreiben.
Schreiben, das, pisanje; Brief, pismo, list; er ist des Schreibens unthunig, ne zna pisati.
Schreibepult, das, polica, na kateri se piše, naslon (V.), böhm. podstavce.
Schreiber, ber, einer, dessen vornehmste Beschäftigung im Schreiben besteht, pisar, pisare; russ. a. pisec; Güter, ber etwas geschrieben hat, pisavec, pisatelj (mehr serb.); er ist ein schlechter Schreiber, slabo, gerdo piše; s. a. Verfasser; verächtlich, pisun, pisac, mazač; als Schreiber sich verdienen, etwerben, pripisariiti si kaj; ein Fisch, s. Nase.
Schreiberamt, s. Schreiberdienst.
Schreiberdienst, die, pisarska služba, pisarstvo.
Schreiberei, die, pisarija, pisarjevoje pisanje; seine Schreibereien finden Beifall, njegovo pisarije (se) ljudom dopadajo.
Schreiberverwandte, pl., pisarji pl.
Schreiberisch, s. Schreiber.
Schreiberholz, s. Feldahorn.
Schreiberin, die, pisarica; pisavka; pisunka, s. übr. Schreiber.
Schreiberisch, adj., pisarsk.
Schreiberlohn, ber, etwa pisarina.
Schreiberposten, ber, Schreibestelle, die, pisarska služba.
Schreibesucht, die, pisavost (böhm.), pisavica? (serb. mažur), hrepenenje, bukve spisovati, s. a. Schreibegleiß; strastno pisarjenje bukev.

Schreibzeug, das, pisavno orodje, pisavna ali pisarska roba, priprava za pisanje.
Schreibfeder, die, pero (za pisanje), pisno pero, (u. M. pisok?).
Schreibfehler, ber, pomota, pogrešek v pisanji, pisna pomota.
Schreibfertigkeit, die, ročno pisanje, ročnost v pisanji.
Schreibfinger, ber, pisavni perst.
Schreibgeräthe, s. Schreibzeug.
Schreibkalender, ber, zapisna pratika.
Schreibkiesel, s. Schreibetigel.
Schreibleide, ber, pisna, pisavna kreda.
Schreibluende, die, znanje pisati, s. Schreibkunst.
Schreibleder, das, pisno, pisavno usnje.
Schreiblehrer, s. Schreibmeister.
Schreiblektion, die, uoba v pisanji.
Schreibler, ber, pisac, pisn, pisare.
Schreiblust, die, s. Schreibesucht.
Schreibmaschine, die, pisalo?, pisavna ali samopisna mašina.
Schreibmaterialien, s. Schreibbedarf.
Schreibmesser, s. Federmesser.
Schreibpapier, das, pisni, pisavni papir, papir za pisanje.
Schreibregel, die, pravilo za pisanje.
Schreibrechtig, adj., pravopisn, prav pisan, s. Orthographisch.
Schreibrichtigkeit, die, pravopisnost?
Schreibsäculum, das, pisavi, radopisni vek.
Schreibschrift, die, s. Curfschrift.
Schreibschule, die, učilnica za pisanje ali kjer uče pisati.
Schreibstülper, ber, učnece, ki se uči pisati.
Schreibselig, adj., radopisn, nach dem Böhm. pisav.
Schreibseligkeit, die, radopisnost, s. a. Schreibesucht.
Schreibstift, ber, čertnik.
Schreibstoff, ber, pisavna priprava; reč, od ktere se more kaj pisati.
Schreibstube, die, pisavnica, pisarnia (Ranzlei).
Schreibsucht, s. Schreibesucht.
Schreibstüchtig, adj., s. Schreibselig.
Schreibtafel, die, pisavna desčica ali tablica.
Schreibtage, ber, dan pisanja ali odločen za pisanje.
Schreibstisch, ber, pisna miza, pisarska miza.
Schreibträge, adj., leu v pisanji; kdor nerad piše.
Schreibübung, die, vaja v pisanji.
Schreibung, die, pisanje; pisava.
Schreibunterricht, ber, poduk v pisanji.
Schreibweise, s. Schreibart.
Schreibwürdig, adj., pravopisn nasproten, nepravilno pisav.
Schreibwuth, die, prestrastna želja, bukve pisati.
Schreibzeug, s. Schreibzeug.
Schreibzylinder, das, pisavnica, izba za pisanje odločena.
Schreibzug, s. Zug.

Schreiben, v. n. u. a., kričati, vpiti, vekati; zu schreiben anfangen, zakričati, zavpiti, zavekati, vek zagnati, zadreti se, s. a. Aufschreiben; sie schreiben über Ungerechtigkeiten, vpijejo zoper krivice, na glas tožijo; nach Brot schreiben, vpiti: daj kruha; Feuer schreiben, kričati: gori! gori!; aus vollem Halse schreiben, dreti se, na vso moč, na ves glas zavpiti, vpiti; dreti se kakor sova; die Kassen schreiben, mačke se dero; Einem die Ohren voll schreiben, glusiti koga, navpiti koga; wie ein Kuckuck schreiben, kukati; wie ein Esel schreiben, rigati; vom Frosch, regljati; wie eine Gule, skovikati; wie ein Stabe, krokati; von der Dohle, krehitati, kavkati; wie ein Kind, vričati, vedati, ječati, dreti se, (lato gnati?); genug schreiben, navkati se, nakričati se; vor Schmerzen schreiben, kričati (od) bolečine; um Hilfe schreiben, klicati na pomoč; na pomagaje vekati.
Schreiben, das, kričanje, vekanje, vek, vpitje, krič, vričanje, večanje, ječanje.
Schreibend, adj., vpiljoč, kričeč, vekajoč; adv., kriče, vekaje; preglasen, presumen; schreibende Farbe, preživa, nach dem Poln. a. kričeca barva. (böhm. křiklavý); da ölo-veka oči zabole; schreibende Ungerechtigkeiten, vpiljoča krivica, velika krivica; schreibend antworten, odkričati; schreibend nach Hause kommen, domu prikričati, privekati.
Schreiber, ber, vekač, kričalo, kričavec, vekalo; vekav človek, vekav otrok; verächtl. kričon, (russ. krikun), godernjavec, nezadovoljnik; s. a. Qualente.
Schreierei, die, kričarija.
Schreierin, die, kričavka, vekavka.
Schreierisch, adj., vekav, kričav.
Schreierweise, die, kričava pišal.
Schreibhals, ber, ein viel und heftig schreibendes Kind, kričalo, vekalo, vekač, vekav otrok.
Schreimant, s. Schreibhals.
Schrein, ber, skrinja, dim. skrinjica; s. a. Schrank, Kasten.
Schreiner, ber, skrinjar, mizar, s. Tischler.
Schreiner, in Bsg. mizarski, skrinjarski.
Schreinerarbeit, die, skrinjarsko delo.
Schreinerzeug, das, skrinjarsko, mizarsko orodje.
Schreibhalter, s. Archiv.
Schreibspand, das, premikljiva zastava.
Schreissad, ber, s. Schreibhals.
Schreiten, v. a., stopiti, stopati, korakati oder koraciti, korake ali stopinje delati; verächtl. koracati; enge, kurz schreiten, male stopinje delati, drobneti; zum Werke schreiten, za delo prijeti, prijemati, delo začeti, začenjati, dela se poprijeti, poprijemati, dela se lotiti; er soll mich nicht mehr über die Schwelle schreiten, naj mi ne stopi več čez prag; zur Sache, zum Urtheile schreiten, reči se poprijeti, začeti sodbo delati; zur zweiten Ehe schreiten, vom Manne, drugič se oženiti, ženiti; vom Weibe, vdrugič se

omoziti, možiti; über etwas hinweg schreiten, na kaj ne pomisliti, ne pomarati.
Schreiten, das, stopanje, koracenje.
Schreiton, ber, kričeci, vričeci glas.
Schreitung, die, koracevoje, stopanje, s. Progression.
Schreibvogel, ber, kričavi ptič.
Schrell, s. Scharf.
Schreibpapier, das, s. Löschpapier.
Schrepsen, s. Schröpfen.
Schreß, s. Alp.
Schrid, ber, poč, s. Schreß.
Schrift, die, pisanje, pismo, spis, spisek; seine Schrift, njegova roka, njegovo pisanje; ein Werk, bukve, pisavsko ali slovstveno delo; ein Aufsatz, sostavek, spisek; die feinste Schrift lesen, brati naj drobnejši pisanje, naj drobnejši čerke; in die Schrift schreiben, (vom Buchbinder), urezati, priti z nožem do natinsjeniga; Lettern, čerke; die heilige Schrift, sveto pismo; Curfschrift, Frakturchrift, Kanzleischrift, s. diese; seine sämtlichen Schriften, vse, kar je on spisal (pisal); unter den Schriften liegen, med raznim pisanjem, med pisavi; Prozeßschrift, pravdni spis.
Schriftabsatz, ber, odstavek.
Schriftauszüge, die, naznanilo novih knjig ali bukev.
Schriftausleger, ber, razlogavec (svotiga) pisma.
Schriftauslegung, die, razlaganje pisma.
Schriftbehälter, das, shramba za pisma, pisem.
Schriftbeurtheiler, s. Recensent.
Schriftberichtigung, die, pretres, pretresovanje, pretehtovanje, preudarjanje kakih bukev, kaciga sostavka.
Schriftbewahrer, s. Registrator.
Schriftbeweis, ber, dokaz iz sv. pisma, svetopisemski.
Schriftchen, das, pisemco, bukvice, knjizica.
Schrifteln, v. n., pisariti, bukve male oene dajati med ljudi.
Schriftenmacher, ber, pisac.
Schriftenhum, das, pisemstvo, s. Litteratur.
Schriftfönder, ber, iznajdnik pisma, pisanja.
Schriftklärer, s. Schriftausleger.
Schriftlechte, die, popisani listj.
Schriftort, ber, ber, premisljivo sv. pisma.
Schriftortung, die, premisljevanje, preiskovanje sv. pisma.
Schriftführer, ber, zapisovavec, s. Actuar.
Schriftgebräuchlich, adj., kakor se v sv. pismu jemlje, svetopisemsk; adv., po sv. pismu.
Schriftgelehrte, ber, pismar, pismouk, pismoznanece; učen v sv. pismu, russ. kniznik.
Schriftgemäß, s. Schriftgebräuchlich.
Schriftgewölbe, das, u. V. pismišec, pismiš; s. Archiv.
Schriftgeheret, ber, čerkolivec?; kdor čerke ali pismena dela.
Schriftgeheret, die, čerkolivnica?

Schriftgießerkunst, die, čerkolivstvo †, delanje tiskarskih čerk.
 Schriftgöß, ber, zlivanje, delanje tiskarskih čerk.
 Schrifthalter, ber, pismoderžec †.
 Schriftkasten, ber, skrinjica za čerke (s predelki).
 Schriftkunst, die, pismoskladje †, pismo-stavje †; unetno pisanje bukev.
 Schriftleitung, die, okrajševanje besed v pisanji.
 Schriftlehrer, ber, učeni sv. pisma.
 Schriftler, ber, pisac, pisun.
 Schriftlich, pisan, pismen; schriftliches Verfahren, pismena ravnanja; pravda; schriftliche Vollmacht, pismo, pisano pooblastilo; schriftlich aufsehen, napisati, spisati kaj; schriftlich klagen, pismo tožiti, pisano tožbo podati; sich schriftlich verbinden, pismo se zavezati, nach dem Böhm. zapisati se komu; schriftlich antworten, odpisati, odpisovati komu; schriftlich melden, pisali, s pismom poročiti; ich will es dir schriftlich geben, hočem ti spisano dati, černo na belem; bei Jemand schriftlich eintommen, komu pisano prošnje podati, podajati.
 Schriftmäßig, adv., po sv. pismu, f. a. Schriftgebräulich.
 Schriftmutter, f. Matrize.
 Schriftschreiber, f. Cenfor.
 Schriftschiff, adj., svetomu gospodu neposrednje podveržen.
 Schriftschiff, ber, f. Schiff.
 Schriftschiff, die, stranica, stran, kolumna*, opisani stebel.
 Schriftschiff, f. Archiv.
 Schriftschneider, ber, čerkorezec †.
 Schriftschrank, ber, omara, skrinja za pisma.
 Schriftseite, die, popisana, natisnjena stran.
 Schriftsehen, das, zlaganje ali skladanje čerk, čerkostavje.
 Schriftseher, ber, skladalec (čerk), čerkostavec †, nach Pat. pismostav †, russ. naborščik (= nabirac).
 Schriftsteller, ber, zasmehun sv. pisma.
 Schriftsprache, die, pismeni ali knjižni jezik.
 Schriftstein, ber, popisanik (kamen).
 Schriftstelle, die, rek, besede, mesto iz kacob bukev, iz sv. pisma.
 Schriftsteller, ber, pisavec, spisovavec (bukve), skladalec knjig.
 Schriftstellerei, die, pisavstvo, pisanje bukev, pisanja; sich mit Schriftstellerei befassen, bukve zlagati, pisariti in v natis dajati.
 Schriftstellerin, die, pisavka, spisovavka ali skladvka bukev.
 Schriftstellerisch, adj., pisavsk, spisovavsk.
 Schriftstellern, v. n., pisariti, s pisanjem bukev ukvarjati se, pečati se.
 Schriftstellerhaft, die, pisavstvo, spisovavstvo.
 Schriftstellerstolz, ber, spisovavski nupuh, domišljevanje.

Schriftstellerkunst, f. Schreibkunst.
 Schriftstellerwelt, die, pisavci bukev.
 Schrifttempel, ber, pečatnik.
 Schrifttasche, f. Portefeuille.
 Schrifttext, f. Schriftstelle.
 Schriftverächter, f. Schriftwörter.
 Schriftverdreher, ber, prevračavec, krivi razlagavec sv. pisma.
 Schriftversälcher, ber, ponarejavec ali prenarejavec kacob pisma, kacob bukev.
 Schriftversälchung, die, ponareja ali prenareja; ponarejanje ali prenarejanje pismo, bukev, kvarjenje pisma.
 Schriftverfasser, ber, f. Schriftsteller.
 Schriftverfälschung, ber, pismozneane.
 Schriftversuch, ber, pisavska poskušnja.
 Schriftwechsel, ber, f. Correspondenz; einen Schriftwechsel unterhalten, pisati si (drug drugimu) pisma, dopisovati si (neu).
 Schriftwidrig, adj., sv. pismu nasproten.
 Schriftwort, das, svetopisemska beseda.
 Schriftzeichen, das, Buchstabe, čerka, pismo znamenje, pisno znamenje.
 Schriftzug, ber, potez v pisanji; f. Zug.
 Schriften, v. n., wie Grillen, überoati, skripati.
 Schrimps, f. Schrimps.
 Schrinde, f. Schrinde.
 Schrinne, v. n., skloti.
 Schrippe, die, bei den Wäckern, strnca*; bei den Tuchmachern, gerbanco.
 Schritt, ber, stopinja, stopnja, korak, stopaj (V. u. Gutm., russ. u. poln. stopa), stop, koracaj (Gutm.); Gang, hod, hoja; einen Schritt machen, stopiti; Schritte thun, stopati, koraciti, fig. potegniti se, vleči se, pognati, poganjati se za kaj; einen Schritt gehen, nach V. stopaje iti, v stop iti, hoditi; kleine Schritte machen, drobneti (V.), verächtl. koracati, bei Gutm. kruclati; mit kleinen Schritten kommen, pridrobneti, prikoracati kam; mit schnellen Schritten kommen, priteci, prispesiti (Zat.); Schritt für Schritt, korakama, stopinja za stopinjo, (russ. noga za nogo), malo po malo, zlagama; den ersten Schritt in einer Sache thun, prvo stopinjo storiti, začeti kaj; einen gefährlichen Schritt thun, nevarniga dola, nevarno reči lotiti se; als Maß, korak; zehn Schritte, deset korakov; gleichen Schritt halten, enako iti, stopati; die Schritte verdoppeln, podvizati začeti, stopinje poriti; Schritt halten, v stop hoditi; auf allen Schritten und Tritten nachgehen, za petami biti, hoditi komu, stopinje pobirati; Ginen Schritt, inu Schritten reiten, v stop jezdiči, jahati; einen guten Schritt gehen, široko stopati.
 Schrittling, adv., stopaje, v stop.
 Schrittmaß, das, mera po koracih, na korake.
 Schrittmäßig, adv., po korakih, na korake, v stop, malo po malo.
 Schrittmesser, ber, stopomé.
 Schrittstuh, f. Schrittstuh.
 Schrittstein, ber, im Bache, um darüber unbenetzt zu schreiten, stopavnik, stopavniki pl.

Schrittweise, adv., korakama, po stopinjah, v stop, stopama.
 Schrittähler, ber, geometrisches Werkzeug, stopomé, (poln. u. böhm. krokomé — korakomé).
 Schritt, f. Haste.
 Schobel, die, eine Art feiner Kardätschen, neke gradase za lieno volno, gradase.
 Schobel, v. a., gradasati od. gradasati.
 Schobfüge, die, im Schiffbaue eine Stücksage, die einen geraden hölzernen Stiel hat, priročnica †.
 Schoff, adj., ranh, viele Ungleichheiten habend, äkerlinast, oster, robast, osoren; f. Naub, Zäsig; jähe, steil, stern, sterment, prepadig; fig. osoren.
 Schosse, die, hrapavost, äkerbina, ostrina, ostrom, sternmost, stermina, stermentost, stermeec; fig. osornost.
 Schossen, v. n., stermeti.
 Schosheit, die, f. Schosse.
 Schossig, f. Schoss.
 Schosszahn, f. Schneidezahn.
 Schroll, ber, ein grober, plumper Mensch, öök, ters.
 Schrolle, die, kepa, grnda; f. Scholle; fig. muhe; f. Raute.
 Schropfe, die, podkošnja žita, košenje žita, preden gre v stehla.
 Schropfen, v. a., eine Art des Aderlassens verrichten, kupico ali rožice staviti komu, kupicovati (Met.), russ. puskat krov rožk; Getreide schropfen, es vor dem Schossen oder Halme treiben abschneiden, damit es nicht zu eilig wachse, podkositi, podkašati (M. u. russ.), podžeti, podžinjati (poln.); Aepfel schropfen, Obhäute, narezati, narezovati; fig. Ginen schropfen, odreti, odirati, guliti, golutati; f. Pressen, Uebervorkreissen.
 Schropfen, das, pušanje s kupicami, stavljenje kupic; podžinjanie, podkošnja žita mladiga.
 Schropfer, ber, kdor kupice stavi, stavljac kupic.
 Schropfkopf, ber, kupica, rog, rožic, böhm., poln. u. russ. banjka.
 Schropfschnapper, ber, suličica, omerzalec.
 Schropfwunde, die, rana od stavljenih kupic.
 Schropfung, das, priprava ranocelska za stavljenje kupic.
 Schrot, das, Stück eines Baumstammes, kerl, kerel, hlot, öök; Schrote zu Brunnentörren, hloti, öoki za rone*; ein vom ganzen Stück abgetrennter Theil, kos platna, pola; ein Bettuch besteht aus zwei oder drei Schrotten, rjuha ima dve ali tri pole; ein Stück überhaupt, f. dieses; in den Münzen gehauene runde Stücke, kolesee (za penez), böhm. striz; Schrot und Korn, teza in jedro (ali čistos); ein Mann vom alten Schrot und Korn, poštenjak, moč starih navad, praviga, stariga poštenja, moč stariga kopita, stare koranine, korenjak; vom groben Schrot, f. Grob, Grobian; bei Steinen, sibre; die Abgänge, nachdem die Münzen ausgehauen

wurden, auch die Abgänge von Oblaten, obrezina (V.); stiegelaclie Stücke Blei oder Eisen, damit zu schiessen, sekanci (V.); gegohene, svinec, in Et. u. kroat. šprib, russ. drob, f., šretelj*, böhm. broka; Abfälle vom Sägen, žaganje; vom Hauen des Holzes, ivenje, f. Spau; gröblich gemahltes Getreide, nach V. tergana moka, zernjona moka, nach M. drob u. zmet; nach Lat. a. na vres zmleto žito; Kayel aus Baumrinde, kozar, kozulj, škorta*; das äußerste Ende eines gewebten Tuches, am Anfange, glavina, am Ende der Leinwand, konci pl., nach M. krajnik, krajevce; am Anfange bei der Leinwand auch prisukljeji (V.).
 Schrotart, die, nach V. kladnica, drevnica, auch robnica oder robivnica.
 Schrotbaum, ber, Lasten damit auf den Wagen auf- oder abzuladen, vod.
 Schrotbeil, das, f. Schrotart.
 Schrotbeutel, ber, mesio, mošnja za svinec ali zerna.
 Schrotbock, ber, Lasten vom Wagen abzuladen, koza.
 Schrotbohrer, ber, welcher am Ende einen Hafen hat, ber die Späne herauszieht, zlobnik (V.).
 Schrotbüchse, die, risanica za drobni svinec, pličavica.
 Schrote, f. Anschrote, Schroteisen.
 Schroteisen, das, ein Meißel, vermittelt eines darangeführten Schlagers etwas damit abzuladen, nastavec; bei den Schülern, krivec; f. a. Baummeißel.
 Schrotel, das, f. Schrot (šretelj*);
 Schroteln, v. a., nagen, gröblich zermalnen, graditi, glodati, škernjati; f. Nagen; das Getreide schroteln, tergano moko šretati, žito tergati, debelo mljeti, nach V. in u. Kr. sozerniti, zerniti (? an der Handmühle mahlen); drobni (böhm. u. poln.); auch zeti (s ser-pam); der Quere nach zertheilen, hauen, presecati, prezagati n. pr. dohle na tri čoke; presecati, prerezati na dva kosa; schieben, wälzen, valiti, takati, kotati (M.); das Horn schroteln, rog žagati; ehemals überhaupt für Schneiden; auf einen Eisl schroteln, na osla vzdigniti, posaditi; geschrotenes Holz, nach V. platovi, ein einzelnes Stück, plat.
 Schroteln, das, glodanje, debelo mlenje, sekante, presekevaoje.
 Schrotler, ber, ein Werkzeug zum Schroteln, sekalo, nastavec (V.), ein Räder, rogač; eine Person, welche schneidet, säget, hantet, rezac, žagar, sekač; — skladač sodov (poln. toczybeozka).
 Schrotfah, das, sod za tergano moko.
 Schrotform, die, Form zum Schrotgießen, ponvica.
 Schrotfahde, f. Schrotart.
 Schrothammer, ber, sekalo kladvu podobno.
 Schrotobel, ber, kosmac (V.), russ. skobelj.
 Schrotorn, das, rog za svinco.
 Schrotlaser, ber, rogač.
 Schrotkellen, pl., debeli otrobi.

Schrotorn, das, debelo mleta ali tergana moka; ein einzelnes Kornschrot, f. Schrot.
 Schrotleiter, die, nach V. skladična (U. Kr.), legnarji*.
 Schrotling, der, abgehauenes, abgefügtes, abgekünnenes Stück, kosce, obrezina, ob-rozek.
 Schrotwand, f. Siebenschlüfer.
 Schrotmehl, das, debela moka, nach V. kopana moka.
 Schrotmeißel, der, sekalce.
 Schrotmudel, f. Schrotform.
 Schrotmühle, die, mlin za debelo ali tergano moko, nach V. za žernjeno moko (poln. žarna).
 Schrotlänge, die, die große, lange, die Bäume damit quer durchzuschneiden, nach V. košnica, kočnica; der Länge nach in zwei Hälften zu durchsägen, robidnica (V.), glavničarska žaga; eine Säge mit bogenförmigen Eisen, sloka ali gerbasta žaga (V.).
 Schrotshere, die, velike škarje (iglarke).
 Schrotstich, der, strel s šreteljni*.
 Schrotschwein, das, mali prešič za zakol.
 Schrotseil, das, debela verv.
 Schrotstein, der, razsekana slanina.
 Schrotstock, der, čola.
 Schrotstiel, Schrotstau, f. Schrotseil.
 Schrotte, die, suha sardela.
 Schrotthorn, der, šreteljnia*.
 Schrotwage, die, nivel*, nivel*, stavna mera (V.), russ. arovenj (etwa uravnilo?).
 Schrotwurm, f. Maulwurfsgrille.
 Schrotzahn, der, sprednji zob.
 Schrubbeln, Schrubben, v. n. u. a., bei den Tischen, na debelo stružiti ali skoblati; reinigen, pometati, čediti, volno mikati.
 Schrubber, der, pomotavoc, mikavec, metla.
 Schrubbern, f. Schrubben.
 Schrubbhobel, der, f. Schrotthobel.
 Schrubder, v. n., zittern vor Kälte u. dgl., tresiti se, trepetati mraza, groze.
 Schrubhobel, der, f. Rauhobel.
 Schrubpel, die, f. Schrubpf, Kugel.
 Schrubpelu, f. Schrubpfen.
 Schrubpf, der, skerčba, kerčenje; Frucht-schrubpf, der Abgang des Weirades durch Eintrocknung, ususek, usušilo; Kugel, Falte, gerba.
 Schrubpfen, v. n. u. r., skerčiti, kerčiti se, zmersčiti, zmersčiti, incrsčiti, morčiti se (a. serb., russ. u. poln.); von der Haut, runzelig werden, nagerbiti, zgerbiti, gerbiti se, zgerbančiti, gerbančiti se, mersčiti se; die Pfannen schrubpfen, slive se gerbitjo; geschrubpfte Säure, nabrano čelo; f. a. Einschrubpfen, Zusammenschrubpfen; die Milch schrubpfen, mleko se seseda, kožo dobiva.
 Schrubpfig, adj., skerčen, zmersčen, zmersen, zgerbančen, nagerbljen, gerbast, stisnjen.
 Schrunde, die, auch Schrund, der, f. Spalt, Riß; Schründen an den Händen, vom Waschen, spoklina, razpoklina; von der Kälte an den Lippen, gerba, gerbanoc, zgerbljovina, zgerblina (V.), razzecha.

Schrunden, v. n. u. r., počiti, razpokati, pokati, škoričniti, okroniti; geschrunden, razpokan, razzebelkast.
 Schrunden, das, pokanje, razpokanje.
 Schrundig, adj., opokel (Jarn.), razpokan, razzebelkast; f. a. Rißig.
 Schrunthahn, f. Trutthahn.
 Schrupfen, v. a., na Hobel okrožiti.
 Schrupphobel, der, kosmač.
 Schrub, der, im Regelfeile, nach V. zatoč, toč; einen Schrub thun, zatočiti, enkrat zagnati, vreči; ein Schrub Regal, kegli (kar jih je potroba za igra), -auch igra; in einem Schrub, na skok, na mah; Fortschaffung des lieberlichen Gefühls nach der Heilmath, gnancie (od gosposke do gosposke); vermittelt des Schubes weiter geschafft werden, od gosposke do gosposke gaan biti (V.); f. Schieben; der Schrub der Sähe, das Sähen, pogon (V.); den ersten Schrub thun, perve zobe poganjati; Schrub einer fortbewegten Sache, premik, poriv, potisk; das Schieben, pahanje, potiskanje; einen Schrub geben, suniti, pahnti, poriniti koga; eine Lade, predal, predalock, predel, predelock; bei den Bäcker, was auf einmal in den Ofen gethan wird, vsad, peka, peč (a. russ.).
 Schrubbiat, f. Schust.
 Schrubblech, das, vor dem Ofen, pokrov, zaston.
 Schrubel, der, pošelj, post.
 Schrubfach, das, f. Schrub.
 Schrubfenster, das, nach V. zatikavno, oder zatično okno.
 Schrublich, adj., (mont.), položin, zlagama nagnjen.
 Schrublaren, der, tačka, kolura, samokolnica, viak (V. in Ruff.), mit zwei Rädern, dvokolnica; f. Schiebwaren.
 Schrublasten, der, prodalónik (V.).
 Schrublade, die, predal ali predel, truzioa*, ki so potegajo ven; eine Lade in dem Geselle eines Fisches, miznica (V.).
 Schrubling, f. Schiebbling, Schrubfenster, Schrubriegel; šviglasto drevesce.
 Schrubloch, das, luknja za polena.
 Schruboch, der, za roge vpreženi vol; f. Schieboch.
 Schrubriegel, der, zapah.
 Schrublad, der, f. Schiebhad.
 Schrubpass, der, gnanski list.
 Schrubthire, die, potiscavne dveri (Mursec).
 Schrubut, f. Schust.
 Schrubwalze, die, poravnovavni valjar, valj.
 Schrubwand, die, pomikljiva stena.
 Schrubweise, adv., poganjaje, pahaje, s potiskam.
 Schrubzeit, die, im Reichthum, počitek.
 Schrubstern, adj., strašlich, bojazljiv (Gutsm.), plah, plašin; schrubstern sein, bojeđ biti, ne upati si, ne derzniti, plaho gledati okoli sebe; adv., strahama, s straham, plašno.
 Schrubstern, f. Einschrubstern.
 Schrubsternheit, die, plašljivost, bojazljivost, bojeđnost, štrahljivost, plahošt.

Schudelig, f. Wadelig.
 Schudeln, v. a., f. Schaufeln; gupati, guncati, ujčkati; v. n., wackeln, schwanen, majati se, gupati se.
 Schudelrad, das, gugavo kolo.
 Schuden, v. n., sovati; f. Stoffen.
 Schuder, der, divji kozlicek.
 Schudler, der, gugavec, ujčkavec.
 Schudel, der, vihravec, serfravec.
 Schudeln, v. n., prenagliti se, vihrati.
 Schuffe, die, koree, veliki koree.
 Schuffel, f. Schaufel.
 Schuffel, f. Schuffel.
 Schuffeln, Schuffen, f. Schaufeln, Scharren.
 Schuffler, der, f. Löfligaus, Schaufler.
 Schufft, der, armfelliger Mensch, nabore; bettelhafter Mensch, bornjot (V.), heracon, berac; (nebulo), malovrednik, zanikeroč, usivee, gerdava; der obere Theil des Vorderbeines eines Pferdes oder Hundes, gnjat.
 Schufftig, adj., armfellig, bettelhaft, berask, capinsk, reven, gerd, zanikern.
 Schufft, der, velika sova, vjér.
 Schuh, der, čevlj, črevlj (auch in and. D. aus dieser Wurzel), in U. Kr. u. kroat. postol, solen*; nach Miklos. vauče (coll.); dim. čevljic; (in Krain bedeuten jedoch unter der Landbevölkerung čevlji gewöhnlich Stiefel überhaupt); f. a. Stiefel, Halb-stiefel; ein hölzerner Schuh, cokla (ital. zoccolo); ein Paar Schuhe, čevlji pl., solni; Schuhe anziehen, čevlje obuti, obuvati, a. obniti, obuvati se, schlichtiv; Schuhe wechseln, preobiti, preobuvati se; Schuhe anziehen, čevlje sezuti, sezuvati oder izzuti, auch sezuti, sezuvati se; Verschuhung, f. dieses; Schuhe austreten, pošvercati, švertati, pošvedrati, švedrati čevlje; ohne Schuhe, bos, böhm. rozzut; das obere Leder, oglav; Einem mit Schuhen versehen, obuti, obuvati koga; der Schuh fiel mir vom Fuße, čevlj se mi je sezul; die Schuhe hinten nieder-treten, na opetniku hoditi; aus den Kinderschuhen getreten sein, otročje čevlje izzuti; lehrne Schuhe, usnjati čevlji; ungewendete Schuhe, čevlji na lie; das habe ich an den Schuhen abgelaufen, to sim že áavno vedil, pri tem sim že zobe zjedel (poln.); Jeder weiß am besten, wo ihn der Schuh brüht, vsak naj bolje ve, kje ga čevlj tišči, žuli; Einem die Schuhe austreten, fig. prehiteti koga; andriniti koga v čem, prevzeti komu kaj; Einem etwas in die Schuhe gießen, schieben, podtakniti, podtkniti komu kaj, komu kaj pripisovati, kriviti ali dolžiti ga zastran česa; alle Schuhe über einen Leisten schla-gen, vse po enem kopitu delati, narojati; als Längemaß, čevlj, poln. stopa; ich messe fünf Schuh fünf Zoll, pet čevljev merim palcov pet; eiserne, hohle Beschläge an den Enden, Enden, u. f. f., zok; Kintenschuh, Fahenschuh, zok; am Blasbalge, gerlo; bei den Füßen der Pferde u., f. Schale; Gemmschuh, cokla*.
 Schuhabsatz, der, opetnica, opetnik, peta, podpetnica.

Schuhable, die, (övljarsko) šilo.
 Schuhamt, das, čevljarija.
 Schuhballen, der, čovelj (merilo leseno).
 Schuhband, das, jermón, trak k čevljem, stogljaj.
 Schuhbank, die, övljarska štacuna ali prodajavnica.
 Schuhblatt, das, oglav, nart, urbas*, f. Oberleder.
 Schuhblecher, der, f. Schuhsticker.
 Schuhbunde, f. Schuhbauk.
 Schuhbürste, die, kertaca, ščet za čevlje ali škornjece.
 Schuhblecher, f. Schuhsticker.
 Schuhbehalter, der, ein Werkzeug Schuhe zu dehnen, nalezalo, nategovao.
 Schuhbraut, der, dreta (russ., poln. dratva, böhm. dratav, serb. dretva), in S. Kr. a. derm, dermik.
 Schuheiten, das, dereze pl.
 Schuhen, v. a., f. Verschuhung; geschuhet sein, čevlje nositi, imeti, obut biti; okovan na konci.
 Schuhfed, der, župan, županec, kerpa, bei Gutsm. oklad.
 Schuhsticker, der, popravljac, kerpač, kerpuear.
 Schuhstickererei, die, kerparija, kerpucanje starih čevljev.
 Schuhgasse, die, čovljarske ulice.
 Schuhhader, der, eunja, brislja za čevlje.
 Schuhhader, der, čevljarski hlapce ali pomagac.
 Schuhneif, der, čevljarski nož, krivec.
 Schuhladen, der, čevljarska prodajavnica.
 Schuhlappen, der, f. Schuhstiel; sich auf die Schuhlappen geben, vsesti se lesici na rep; abrisati jo.
 Schuhlasche, die, uho.
 Schuhleder, das, usnje za čevlje.
 Schuhleisten, der, kopito.
 Schuhleistemacher, =verkäufer, der, kopitar.
 Schuhlöffel, der, nazúvnik.
 Schuhmacher, der, čevljar, črevljar, f. Schuster.
 Schuhmacherin, f. Schusterin.
 Schuhmacherhandwerk, das, čevljarija, čevljarsivo.
 Schuhmarkt, der, čevljarski terg, (in Bezug auf einen Jahrmarkt, svenj).
 Schuhmaß, das, mera na čevlje; čevljarska mera.
 Schuhmeister, der, f. Schuster.
 Schuhnadel, die, šilo.
 Schuhnagel, der, žebelj, žbica (žeblica) za čevlje.
 Schuhrestel, f. Schuhriemen.
 Schuhpech, das, čovljarska smola, smola za dreto.
 Schuhpfloß, der, der hölzerner Absatz an den Schuhen, šteklje*; lesena podpetnica.
 Schuhpinne, die, ovek*, cvikanec oder evitanec (Zal.), a. ovikavec.
 Schuhpuher, der, lióvroc, óedivec (V.);

kdor čevljo liöl, dedi ali čisti; Ginen wie einen Schuhputzer behandeln, pometati s kom. Schuhriemen, der, čevljski jermen, jermeneo.
 Schuhrose, die, pelja, zanka na čevljih.
 Schuhschmierz, die, čevljarsko, čevljsko mazilo, voščilo, vošilo.
 Schuhstuhlfelle, die, zapona, zaponek, f. a. Schmaße.
 Schuhstuhlwärze, die, černilo za čevlje, zolö (lit.).
 Schuhstempel, f. Schuhriemen.
 Schuhsohle, die, podplat.
 Schuhstrasse, f. Schuhgasse.
 Schuhst, f. lhu.
 Schuhwachs, das, čevljarski vosk, vosk za čevlje; voščilo, vošilo.
 Schuhwerk, das, čevlji, čevljarska roba.
 Schuhwische, die, čevljsko, čevljarsko mazilo, ličilo.
 Schuhwischer, der, f. Schuhputzer.
 Schuhwisch, der, čunja za brisanje čevljov.
 Schuhwunde, f. Schuhnagel.
 Schuh, f. Schief, (daher das böhm. šikmo).
 Schuh, in Zigg, šolski, šolni.
 Schuhabhandlung, f. Schuldrift.
 Schulannt, das, učitelstvo, služba pri kaki šoli, učilnici, učiteljska služba, wörtl. šolska služba, šolski ured.
 Schulaufgelegenheit, die, šolska zadeva, reö.
 Schulanstalt, die, učilnica, učilišče, učilišce, f. Schule.
 Schulanweisung, die, šolski navod, poduk.
 Schularbeit, die, šolsko delo.
 Schulaufscher, der, šolski oglednik, ogleda, šolski nadglednik + ober nadzornik +.
 Schulaufsicht, die, šolska oglednja nadzorstvo +.
 Schulaufsicht, die, ogledovanje šol, nadčuvanje šolami.
 Schulbank, die, šolska klop, klop v šali.
 Schulbekannte, der, die, znaneo, znauka iz šole; součevce; součenka.
 Schulbeweis, der, učeni dokaz, šolski dokaz.
 Schulbildung, die, šolska omika.
 Schulbube, f. Schulfarbe.
 Schulbuch, das, šolske bukve, šolska knjiga.
 Schulbuchdruckerei, die, tiskarnica za šolske bukve.
 Schulbucherversehrer, der, prodaja, prodajavnica šolskih bukvev.
 Schulb, die, (active), f. Schulforderung; passiv, Darlehenschuld, dolg. (u. V. a. d. d. g. o. n. j. im kroat. Geschäft überhaupt); frei von Schulden, brez dolga, (nikomar dolžan); Schulden machen, zadolžiti, dolžiti se, dolge delati; eine Schuld bezahlen, dolg plačati, odpraviti, odriniti, razdolžiti se; in Schulden stehen, močno zadolžen biti, tičati v dolgeh; Schulden eintreiben, dolge potirjati, tirjati; die Schuld der Natur zahlen, dolg nature plačati, t. j. umreti; in Schulden geraten, v dolge zakopati se, zabresti, zaiti; ich bin noch in Sch-

ret Schuld, Vaš dolžnik sim še; vergieh und unsere Schulden, odpusti nam naše dolge; die wirkende Ursache eines Uebels, krivnja (Verfchulden), krivica (mehr: Ureth), am besten bewörtl. mit kriv; er leidet aus eigener Schuld, sam si je kriv, da terpi; wer hat die Schuld? kdo je kriv?; die Schuld liegt nicht an mir, jez nisim kriv (tega ober temu, v tom); ohne Schuld sein, ne biti kriv; das ist ohne meine Schuld geschehen, tega nisim kriv, to se je brez mene zgodilo; ich gebe Ginen etwas Schuld, mese sie bei, schiebe sie auf ihn, dolžim, besser krivim koga; pripisati, pripisovati komu kaj, ustevati, zamérjati komu kaj; sich etwas zu Schulden kommen lassen, zakriviti, okriviti se s čim, zagrešiti, progresiti se s čim; er ist daran Schuld, po njem se je to storilo, on je napravil to; Verbindlichkeit, dolžnost, zaveza; Folge, nasledek; er hat viele Schulden aufstehen, ima dokaj (izposojenih) dnarjev med ljudmi; Verbrechen, Vergehen, f. diefe.
 Schuldbar, adj., zadolžen; ösar je kdo kriv, kar se mu mora pripisovati.
 Schuldbesteht, adj., kriv, s krivico omažežan.
 Schuldbelastet, adj., s krivno obtežen; krivica ga teži, tišoi, k tlam pritiska.
 Schuldbeweis, der, dokaz pregreho; dolga.
 Schuldbewußt, adj., v zavesti krivnje, krivica dela; ich bin mir nicht Schuldbeuusst, vest mi ne öita progrehe, krivnje.
 Schuldbrief, f. Schuldschein.
 Schuldbuch, das, dolžne bukve.
 Schuldbürge, der, porok.
 Schuldempfehlung, die, tirjanje.
 Schuldentreiber, der, tirjavec, f. a. Creditur.
 Schulden, v. n., dolžan biti, nach dem Altit. u. Serb. (Vuk) a. dolgovati.
 Schuldbelastet, adj., zadolžen.
 Schuldbeitrag, der, znosek dolgov.
 Schuldencasse, die, poplačevavnica (V.).
 Schuldensrei, adj., brez dolga, sich schuldenfrei machen, razdolžiti se, dolgov öistiti se.
 Schuldenslast, die, dolg; mnogo dolgov, ki so na kakem posestvu, wörtl. teža, breme dolgov.
 Schuldensmacher, der, zapravljivec, ki dolge dela.
 Schuldensmasse, die, vsi dolgi, skupni znesek dolgov.
 Schuldentilgungscasse, die, razdolžna dnarnica.
 Schuldentilgungsfond, der, razdolžni zalog.
 Schuldensapler, der, plačovavec dolgov.
 Schuldensinsen, pl., obresti od dolgov.
 Schuldverlass, der, odpust dolga.
 Schuldforderung, die, tirjanje, tirjava, posodilo, dolg pri kom.
 Schuldfrei, adj., nekriv, nedolžin.
 Schuldgebung, die, krivljenje; dolžanje.
 Schuldgenoss, der, sodolžnik.

Schuldgefängniß, das, zapor zavolj dolgov; jeoa za dolžnike.
 Schuldhaft, Schuldhaftig, f. Schuldig.
 Schuldheiß, der, auf den Dörfern, zupau, u. Ravn. sodja.
 Schuldheißnamt, das, Schulnamenamt, zupanstvo; die Wohnung, Kanzlei des Schuldheißer, zupanija.
 Schuldheißerei, die, zupanija (V.).
 Schuldheißer, die, zupanja.
 Schuldherr, der, f. Gläubiger.
 Schuldienet, der, šolski hlapec, služabnik.
 Schuldienst, der, mala učiteljska služba, šolska služba.
 Schuldig, adj., zu etwas verbunden, Geld schuldig, in einer Pflicht gegründet, dolžin, dolžan, zavezan; Ginen schuldig sein, dolžan biti komu kaj, dolgovati (altst. und serb.); du bist mir schuldig zu folgen, dolžnost imas, dolžnost tvoja je, poslušati me; schuldigen Dank abstellen, dolžno hvalo dati; viel schuldig, zadolžen; ein Verbrechen, Vergehen auf sich habend, kriv; der Schuldige, krivec, kriv; die Schuldige, kriva; sich schuldig machen, zakriviti se, okriviti se, zagrešiti se s čim; schuldig erklären, izreči da je kriv; ich fände mich schuldig, kriv (iga) se öutim; des Todes schuldig sein, smerti zapasti; schuldige Stimme, dolg.
 Schuldigen, f. Beschuldigen.
 Schuldiger, der, dolžnik; wie wir unsern Schuldigern vergeben, kakor mi odpuscamo svojim dolžnikom; Giner, der beschuldiget, dolživec; kdor krivi.
 Schuldigerklärung, die, razsodba, da je kdo kriv.
 Schuldigkeit, die, dolžnost; es war seine Schuldigkeit, dolžnost njegova je bila, dolžan je bil; seine Schuldigkeit thun, svojo dolžnost izpolniti, opraviti.
 Schuldistrict, der, šolska okrajina, šolski okraj.
 Schuldflage, die, tožba za dolg.
 Schuldläugner, der, tajivec, nikavec dolga.
 Schuldleute, pl., dolžniki.
 Schuldlos, adj., nekriv, nedolžin (eigentl. schuldenfrei), praviden (gerecht); adv., po nedolžnem.
 Schuldlosigkeit, die, nedolžnost, nekrivost, pravönost.
 Schuldmanu, f. Schuldner.
 Schuldmäßig, ad., po dolžnosti, f. Pflichtmäßig; die schuldmäßige Gebühr, kar komu (koga) gre, u. Gutm. a. kar je lepo in prav.
 Schuldner, der, dolžnik; seine Schuldner machen, tirjati svoje dolžnike; zum Schuldner machen, etwa zavezati si koga, f. Verpflichten.
 Schuldnerin, die, dolžnica.
 Schuldopfer, das, dolžni dar (V.), dar za kako opuščanje ali pregrešenje.
 Schuldpost, die, dolg, (dolžni znesek, postavek dolga).
 Schuldregierer, das, f. Schuldbuch.
 Schuldfrage, die, reö, ki se tiöe dolga.

Schuldschein, der, dolžno pismo; poln. zapis draga; f. a. Obligation.
 Schuldschwer, f. Schuldbelastet.
 Schuldschurz, f. Schuldgefängniß.
 Schuldbüchernemer, f. Cessionar.
 Schuldenkunde, f. Schuldschein.
 Schuldverschreibung, die, dolžno pismo, dolžni zapis.
 Schuldzettel, das, dolžni list.
 Schule, die, sola, skola (in aut. D.), učilnica, učilišce, učilišce (russ.), hohe Schule, visoke šole; in die Schule gehen, die Schule besuchen, v šolo hoditi; zur Schule halten, v šolo dati, goniti; Schule halten, šolo imeti, učiti; aus der Schule schwaugen, izblekniti kaj; Ginen in die Schule führen, skušati koga; das war für ihn eine Schule der Geduld, tukaj se je učil poterpežljivosti; Baumschule, f. ures; die Schule ist aus, šola je minila, a je do tekla; die Schule schwängen, klatiti se okoli in ne iti v šolo; ni ga bilo v šolo; die ganze Schule lief auf die Gasse, vsi öuenci so prileteli na ölice; die deutsche, französische Schule, nemška, francoska šola; sie hat keine Schule, ni doučena, ni pravilno izurjena (od pevk); in der Weisshule, umetni stop.
 Schullen, v. n., v šolo hoditi, v. a., in der Schule lehren, učiti, šolati, vaditi, uriti; weisshulter Gehang, pelje iz dobre šole; schulen laufen, klatiti se okoli in ne iti v šolo.
 Schullenant, der, vse šolstvo.
 Schuler, f. Lehrer.
 Schüller, der, der lernt, öcenek, šolec (V.), solar, dim. öcenek. šolaröek; serb. und kroat. djak (insbesondere lateinischer Schüller, böhm. u. poln. zak. aus diaconus).
 Schüllerhaft, adj., šolarsk, novinsk ali novask (V.), djašk (serb. u. kroat.).
 Schüllerin, die, öconka, šolarica.
 Schüllerisch, Schüllermäßig, f. Schüllerhaft.
 Schüllerin, v. n., po šolarsko učiti in sploh vesti so.
 Schulerziehung, die, šolska zreja, odreja.
 Schulfach, das, šolski predel, f. a. Lehrfach.
 Schulfähig, adj., za šolo pripraven, dorasel.
 Schulfleißigkeit, die, šolska slovesnost, šolsko obhajilo.
 Schulfreitag, der, šolski praznik, Schulfreien, šolski prazniki, vakance +.
 Schulfren, f. Schlattern.
 Schulfest, f. Schulfreitag; adj., torden v šolskih reöeh.
 Schulfond, der, šolski zalog.
 Schulforn, die, šolska navada, oblika, šolski način.
 Schulfraße, f. Schulfucherei.
 Schulfreund, der, prijatelj, podpornik šol, šolski prijatelj; součeneo.
 Schulfreundin, die, šolska prijateljica; součenka.
 Schulfreundschaft, die, součestvo, znajnje, prijateljstvo iz šole.
 Schulfuchß, der, Bedant, muhovec, šolski neslanec, šolnik.

Schulsuchsen, v. n., muhovce biti, muho loviti (v učenji).
 Schulsuchsterei, die, muhovstvo, pendantizem (pohn.).
 Schulsuchstisch, f. Pedantisch.
 Schulgebäude, das, šolsko poslopje, učilišče. učilišče.
 Schulgefährte, der, součeneo.
 Schulgefährtin, die, součenka.
 Schulgefängniß, das, šolska zaperica.
 Schulgebilse, der, šolski pomočnik.
 Schulgeld, das, učnina, šolnina, solarina.
 Schulgelehrsamkeit, die, šolska učenost.
 Schulgelehrte, der, šolski učeni, humanist*.
 Schulgenosse, der, f. Schulgefährte.
 Schulgerecht, adj., po šolskih pravilih, pravilen, šolsk; ein Schulgerechtes Pferd, izačen konj.
 Schulgefelle, f. Schulgefährte.
 Schulgelehr, das, šolska postava.
 Schulgetreide, das, bira za učenika.
 Schulgewächs, das, prazne besede, šolska motanina.
 Schulhalter, der, učenik, n. V. učivee.
 Schulhalterin, die, učenica.
 Schulhaus, das, učilnica, šola, šolska hiša.
 Schulherr, der, šolski ravnavo.
 Schulinspektor, der, šolski oglednik.
 Schuljahr, das, šolsko leto.
 Schuljunge, der, učenček.
 Schulkenntniß, die, šolska učenost, šolska znanost.
 Schultub, das, učenček.
 Schulkasse, die, šolski razdelek, razrod, red.
 Schulknabe, der, f. Schuljunge.
 Schulkram, der, šolska roba, vsa ropotija, ki jo uče v šolah.
 Schulkranz, adj., kdor se dela bolan.
 Schulkrantheit, die, zmišljena, lažnjiva bolezen; bolezen za izgovor, nach dem Russ. pritrorna bolezen.
 Schulkunst, die, umetnost po šolskih pravilih.
 Schullehrart, die, šolsko učilo, način šolskiga nčenja.
 Schullehre, die, šolski nauk ali uk.
 Schullehrer, der, šolski učenik, nach dem Serb. učitelj, školnik (M.).
 Schullehreramt, das, učiteljstvo, učiteljska služba.
 Schullehreranstellung, die, pripravljavnica, sosenišče za učenike, učiteljska ali pedagogična učilnica.
 Schullehrerstelle, die, učiteljska služba.
 Schulkunst, die, veselje do šole.
 Schulknaben, das, učenka, učenčica.
 Schulknaub, der, učenik, učitelj, školnik ali školnik, v šolskih rečeh izvedeni mož.
 Schulknaubig, adj., šolsk, f. Schulgerecht.
 Schulmeister, der, učenik, na kmečkih šolah; (šolni mojster, šolmojster).
 Schulmeistererei, die, f. Schullehrerstelle.
 Schulmeisterin, die, učenica; des Lehrers Frau, učeničkova žena.
 Schulmeisterin, v. n. u. a., obnašati se

kakor učenik; z učiteljsko veljavo učiti druge, na široko in nekako mogočno razkladati kaj ljudem, ki bolje razumejo; mojestrovati.
 Schulmeisterin, der, im Schulmeisteramt, po učiteljsko.
 Schulmusterung, die, ogled, pregled kake sole.
 Schulordnung, die, šolski red; šolska postava.
 Schulort, der, učilišče, učilišče; fig. kujališče.
 Schulp, der, soviel von einer Flüssigkeit, als bei einer heftigen Bewegung derselben in einem Gefäße über den Rand desselben schlägt, plusk, plunkel.
 Schulte, Schulte, f. Schale.
 Schulten, v. n., plankniti, plankati (bez posodo); v. a. zlompati, plankati s polno posodo; f. a. Blättern, sich.
 Schulten, der, učenik konj, izučeni konj.
 Schultepredigt, die, šolska pridiga.
 Schultprobe, die, šolska poskušaja, preskušnja, šolsko izpraševanje.
 Schultprüfung, die, f. Schultprobe.
 Schultsatz, der, als eine Person, šolski svetovavec ali svetnik; als Collegium, šolsko svotovavstvo ali svetstvo; šolski zbor (Schulversammlung).
 Schultsatzstube, die, šolska svetovavnica.
 Schultrecht, adj., f. Schulgerecht; das, šolska pravica.
 Schultrede, die, šolski govor.
 Schultregel, die, šolska postava, šolsko pravilo, vodilo.
 Schultrektor, f. Rektor.
 Schultsaal, der, šolska izba.
 Schultsaft, die, šolska reč ali zadeva.
 Schultsaft, der, torbica, mavha za bukve.
 Schultschiff, das, šolska ladija, ladija za vadbo.
 Schultschrift, die, šolski spis ali sostavek; sostavek, bukve od šol.
 Schultisch, der, sedalo, stol, klop v šoli.
 Schultsprache, f. Knuslsprache.
 Schultstand, der, učiteljski stan.
 Schulttaub, der, šolski prah; fig. težavna učiteljska služba.
 Schultsteif, f. Pedantisch.
 Schultstelle, f. Schullehrerstelle.
 Schultstolz, der, učiteljska naphnjnost.
 Schultstrafe, die, šolska kazen ali pñkora.
 Schultstreit, der, šolski prepir, učeni prepir.
 Schultstube, f. Schultsaal.
 Schultstunde, die, šolska ura, ura, v kateri je šola.
 Schultafel, die, šolska tabla.
 Schulter, die, (humerus), rama (eig. nach and. D. und dem im Slov. hie und da noch gebräuchl. Plur. ramena richtiger als neutr. rame, gen. ramena), der Theil hinter der Achsel, plece, pl. (im Serb. pleći pl. f.) a. für Rücken; auf der Schulter tragen, na rami (ramenu) nesti, opertav, opertiv nesti, na kerkuoi nesti; auf die Schulter nehmen, opertiti oder opertati, na ramo ali kerkuo zadeti, zadevati; so viel man auf

einmal auf den Schultern tragen kann, naramek; Schulter bei Thiren, plece, gnjat; der Raum oder die Gegend zwischen den Schultern, medpleče; hinter den Schultern, zapleče; die Schultern zußen, f. Achsel.
 Schulterband, das, lopatni, plečni vezek.
 Schulterbein, das, plečna kost, f. a. Achselbein.
 Schulterblatt, das, (scapula), u. V. u. and. slav. M. lopata, lopatica; u. Gutem. plece.
 Schulterblatt(blut- u. Schlag-)ader, die, lopaticna žila (odvodnica, privodnica).
 Schulterblattnerve, die, lopaticna čutnica.
 Schulterblech, das, etwa naramnik, orarnik.
 Schulterbrett, das, naslonilo, naslanjalo.
 Schulterbüchse, die, die Vertiefung zwischen den Schultern, medpleče, medplečna jama.
 Schulterende, das, konec, končina plec.
 Schultergehent, das, prekorannica.
 Schultergewand, f. Schultertuch.
 Schultergrath, der, lopaticni greben.
 Schulterhaken, der, lopatna kljuka, šinjek.
 Schulterhöhe, die, (acromion), lopaticni verh.
 Schulterig, in Bsp. j. D. breitschulterig, plečnat, ramenat.
 Schulterleid, f. Schultertuch.
 Schulterknochen, f. Schulterbein.
 Schultern, v. a. na ramo deti, dovtati; schultert das Gewehr! etwa na ramo puško!, na ramo!, russ. na plečo!; breit geschultert, plečnat.
 Schulternaht, die, šiv naramka.
 Schultertuch, das, (humerale), bei der Westkleidung, n. Ravn. oglavnica (Boif), Böhm. mešni naramek.
 Schulterwinkel, der, plečni kot.
 Schulterweife, f. Schulterbein.
 Schulttheologie, die, šolastično bogoslovje.
 Schultisch, der, miza v šoli.
 Schultübung, die, šolska vaja, vadba.
 Schultunterricht, der, šolski poduk.
 Schulverfassung, die, šolska uredba, uravnava.
 Schulverwalter, der, šolski oskerbnik.
 Schulvorsteher, der, šolski višji.
 Schulwart, f. Schulinspektor.
 Schulweide, f. Hartriegel.
 Schulweife, f. Schultschiff.
 Schulweisheit, die, šolska modrost ali učenost.
 Schulweisen, das, šolstvo, šolsko reči; vse, kor-se tüce, učilnic.
 Schulwissenschaft, die, šolski nauk, šolsko znanstvo.
 Schulwort, das, šolska, umetnijska beseda.
 Schulwürde, die, šolska dostojnost ali čast.
 Schulzant, der, Schulzanterei, die, šolski prepir.
 Schulte, der, auf den Dörfern, župan; staršina, f. Schultheiß u. f. f.
 Schultzeit, die, šolski, učni čas; leta, v kterih kdo v šolo hodi.
 Schultzimmer, das, f. Schulhaus.
 Schultzin, die, županja.

Schulzucht, die, šolski red in strah.
 Schummel, die, eine nachlässige Person, die viele unniße Bewegungen macht, und zwecklos umherläuft, avša, mahadralo, štokalo; f. a. Schlampje.
 Schummelhaft, f. Schlampig.
 Schummeln, v. n. u. v. a., so gehen, daß der Körper dabei viel bewegt wird, avšati, na škerpoh biti, mahadrati, vihrati.
 Schummer, der, somrak.
 Schummern, v. a., mračiti se.
 Schund, der, etwas, das geschunden wird, o-dertek, nosnaga; in weiterer Bedeutung, das schlechteste, unbrauchbarste; das ist lauter Schund, izverzek, gnoj, zlek (?Zal.); mer-eina.
 Schundeln, f. Wäbten.
 Schundern, f. Schleißen.
 Schundfeger, Schundfönig, der, kdor zahode ali stranišča čisti in spira.
 Schundgrube, die, cerknjaka (Ravn.); f. a. Glorfe.
 Schuner, ein Schiff, f. Schoner.
 Schunkeu, f. Schankeln.
 Schupp, Schupp, der, ein mit Schieben verbundener Stoß, dreg, n. V. šuka (?), po-zok; f. a. Schub; Jemanden einen Schupp geben, zokniti, zokati, dregniti, drozati, sn-niti koga; (ursus lotor), jamaški medved.
 Schuppe, die, luska (a. poln. u. kroat. hng. serb. luska), a. luskin, n. V. u. M. a. špera (?), russ. češnja; dünne Theile des Grundes am Kopfe, perhljaj, u. Gutem. skralop (škorlup); eudlich sind ihm die Schuppen von den Augen gefallen, na zadnje je vender spregledal.
 Schuppe, f. Schub, Schupp; Einem die Schuppe geben, pahnti koga na stran; od-staviti koga; f. a. Schaufel.
 Schuppen, der, f. Schoppen, der.
 Schuppen, v. a., einen Fisch, ribo oluščiti, luščiti oder luskati, ostergati, odergniti, o-goliti ribo, f. Abschuppen; mit Schuppen versehen, im Part. geschuppt, luskinat, z luskami pokrit; mit einem Stosse schieben, a. schupfen, dregniti, suniti, zokniti, dregati, snvati, zokati, pahati; vom Ante Schuppen, spokati, odstaviti, odpraviti od slozbe; v. r., luščiti, luščiti so (od kože), lapi se, ma-jiti se; sich an etwas, garati se, gajsnati se, dergniti se ob kaj.
 Schuppen, das, luščenje, suvanje i. t. d.
 Schuppen, f. Schaufeln.
 Schuppenartig, adj., luskast, luskinat.
 Schuppendecke, die, luskato pokrivalo.
 Schuppenedeckse, die, luskinata asčerica.
 Schuppenente, die, pisana raea.
 Schuppenfisch, der, luskinata riba.
 Schuppenförmig, adj., luskinat.
 Schuppengerind, der, luskinat perhaj.
 Schuppenhaut, die, luskinata koza.
 Schuppenloß, adj., brez lusk.
 Schuppennaht, die, luskinati šiv.
 Schuppenpanzer, der, luskinati oklep.
 Schuppenpelz, der, kožuhovina iz kožo-jamajskiga medveda.

Schuppenranne, die, luskinata gosenica.
 Schuppenreich, adj., lusknat, luskinat.
 Schuppenränge, die, luskinata kača.
 Schuppenstier, das, (Manis), etwa luskino-
 novec, luskovec (böhm. n. poln.).
 Schuppenwurz, die, (Squamaria), lusneo.
 Schuppicht, adj., luskinaast, luskast, (poln.
 luscast), sperast.
 Schuppig, adj., luskinat, lusknat, z luskami
 pokrit.
 Schuppigkeit, die, luskinatost.
 Schuppente, f. Kriechente.
 Schur, die, Handlung des Scherens, des Wol-
 lenwirts, striža, striženje, strižba, poln.
 strazy, f.; er thut es mir zur Schur, na-
 gaja mi; f. Poffen; a. Gant.
 Schürbaum, der, im Forstwesen, semensko
 drevo; f. a. Schürbaten.
 Schürreifen, f. Schürbaten.
 Schüren, v. a., das Feuer rüttelt, pobezati,
 bozati, rahljati, razpretati ogenj, mešati,
 n. Gutm. rušiti (bei M. rašiti, vermutlichlich
 Druckfehler); Kohlen schüren, razgreniti, raz-
 grebati, razkopavati; das Grubenlicht schü-
 ren, potegniti, pomakniti naprej stonj;
 Feuer schüren, d. i. anmachen, zagnetiti ob-
 zanetiti, raznetiti, netiti, zakuriti, podku-
 riti, kuriti; fig. podkuriti, podkurjati, spod-
 rosti, spodbadati, podpihniti, podpihovati,
 dražiti, serb. potaknuti, poticati; den Rof
 schüren, podrecati krilo, f. Aufheben.
 Schüren, das, bezanje, mešanje, razpre-
 tanje (Ravn.), podpihovanje.
 Schürer, der, podpihavec, draživec; kurivec.
 Schurf, der, im Bergbau, jama rudoslodna;
 bei den Jägern ein Schnitt, f. diefes; Schorf
 f. diefes.
 Schurfe, die, konj, ki zob ne menja.
 Schürfen, v. a., rigen, schneiden, f. d. (zar-
 dretti, zadirati); nach Gängen schürfen, rudo
 slediti, iskati, kopati iskaje rude.
 Schürfer, der, rudoslodnik.
 Schürferin, die, rudoslodnica.
 Schürfgeld, das, najdnina †, rudoslod-
 nina †.
 Schürfgeldercasse, die, bratovska denar-
 nica.
 Schürfgezäh, das, rudoslodno orodje.
 Schürfzettel, das, rudoslodni list.
 Schürfhaken, der, kopao, kopalo, greblja,
 grebljica, podgrinjalo (? richt. podgrebalo,
 Gutm.), rušilo (Gutm.), ožeg, žezelj
 (Ravn.) serb.
 Schürholz, das, derva, karjava, polena pl.
 Schüringeln, v. a., nadlegovati koga, na-
 gajati, zadevati.
 Schurl, der, f. Lammhaffen.
 Schurke, der, potepuh, zanikernež, malo-
 vrednež, malopridnež, slepar.
 Schurkenreich, der, Schurkenhaft, die,
 sleparija, zanikornost, malopridno, slepar-
 sko delo, sleparska, potepinska.
 Schurkerel, f. Schurkenreich.
 Schurkisch, adj., potepinsk, sleparsk.
 Schürknecht, der, netivec.
 Schürloch, das, isteje pl., ober mestoje;

bei den Löpferbrennöfen, zovtina (V.); bei
 den Raßbrennereien, žekuo.
 Schurre, f. Gießbahn.
 Schurren, v. n.; von der Raße, presti, go-
 sti, brandati; auf dem Gise, dorsati.
 Schürschafel, die, popeček.
 Schürstab, Schürstod, der, bezalo, žokavnik.
 Schürung, die, podkurjanje, podpihovanje.
 Schürwalle, die, strižna volna.
 Schurz, der, Bedeckung, auch ein Kleidungs-
 stück, krilo (V.); im Bergbau, eine Kette,
 f. diefes; am Herbe, f. Mantel; waidn. zad-
 nji konec serne; f. a. Schurzfell; in der
 Bibel, zur Bedeckung des Unterleibes, (Joh.
 13, 4. u. 5.), nach der slav. Bibelübersetzung,
 pert, a. kterim jo bil opasan.
 Schurzband, das, podrasni pas (V.), pre-
 pasivnik (M.).
 Schürze, die, das Fürstuch, in St. gebr. pred-
 nik (auch russ., M. bei Gutm. prednjak),
 nach V. predpert (?) und opasnik, prepas
 (poln.), predpas; serb. opregača, pregača,
 oprožina, zaslon, böhm. zastira, nach Medo.
 pertnik; nach jeder Schürze laufen, etwa
 ob vsak prednik (birtal*) obrisati se, za
 vsako kiljo letati, ocsramen biti.
 Schürzen, v. a. u. r., mit einem Gurte,
 Schürzbande in die Höhe binden, podrecati
 ob. spodrecati, spodrecovati se, spodrasati,
 spodrasovati, (V.), spodpasati, spodpaso-
 vati kaj, se; bei den Weibern, navezati, na-
 vezovati (prejo, kjer so preterga); zavoz-
 lati, vozlati, vozal narediti, narejati, na
 vozal (böhm. na zadrhmo) zavezati, za-
 dergniti; den Knoten einer Handlung schür-
 zen, djanje zamotati; geschürzt, s. prednikam.
 Schürzen, das, spodrecovanje, prepasovanje.
 Schürzenamt, das, služba po ženski do-
 bljena.
 Schürzenband, das, trak na prodnoku.
 Schürzenrückenstücker, die, podpora v
 dnarjih skrivaj od kake ženske dobivana.
 Schürzenzinn, der, odkupnina prvonočna,
 pasnina.
 Schürzer, der, podreoar, podpasovavec.
 Schurzfell, das, nach V. usujato krilo, us-
 njati prepas nli opasnik.
 Schurzelle, f. Schurzfell.
 Schürzgürtel, der, pas.
 Schürzuch, f. Schürze.
 Schurzwerk, das, die Bauart, nach welcher
 ein Haus aus über einander gelegten und in
 einandergefügtten Balken erbaut wird, nach V.
 steoa, izba, vezana hiša; es aufführen, ste-
 no skladati.
 Schuscheln, v. n., septati.
 Schusel, f. Schudel.
 Schuß, der, eines Schießgewehres, die La-
 dung u. f. f. strel, pok, (hresč), nach Jan-
 sprölzej, serb. hitac; auf den Schuß, na
 prvi strel, s. pervim strelam; einen Schuß
 thun, ustreliti oder ustreliti; mehrere, stre-
 ljati; es fiel ein Schuß, man hörte einen
 Schuß, nekdo jo ustrelil; ein blinder Schuß,
 strel na prazno; Ladung, naboj; er ist fre-
 uen Schuß Pulver werth, f. Pulver; ein

tauber Schuß, gluh strel; f. a. Preßschuß;
 einen Schuß bekommen, ostreljen biti; im
 Gedächtn, met; bei den Wäckern, vsad,
 pokaj; des Wassers, carok, puh, skok, za-
 gon; eines Vogels im Fluge, let, zlet; et-
 nes Thieres im Laufen, let, beg, dir; der
 Vogel ist im Schusse, pliz leti; in den Schuß
 kommen, navaditi se, izuriti se, ročnost;
 der Wienstock steht im Schusse, er wird
 nach dem Schutte von den Wiener wieder
 gebauet, panj satje popravlja; im Schusse
 sein, (von Gewächsen), kvisko vihrati, ho-
 botati, noreti; an den Gewächsen, Schößling,
 mladika, letna mladika, poganjek (M.);
 der zweite Schuß, spodrasek (V.), der hin-
 ter dem Blatte sproßt, zalistnik; alter Schuß,
 starika; Mangel an Gegenwart des Geistes
 und der Besonnenheit, prismoda, vihravec;
 einen Schuß haben, prismojen, zalelet, za-
 letelast biti, terčen biti, bere ga je prijel;
 der Schuß des Pferdes, dir; am Pferdehufe,
 strela.
 Schußbartel, der, vihravec, zalelet, norec.
 Schußbaum, der, (mont.) prekladnik, preö-
 nik.
 Schußblätter, die, nadr.
 Schußbüchse, die, mont. okrov (V.).
 Schüssel, die, skleda; flache Schüssel, plit-
 vica; hölzern, lesena skleda, torilo; eine
 Feine, zdelo, škulda*, (nehr Schale); die
 Schüssel umkehren, povezniti skledo; waidn.
 jelenje uho; dim. Schüsselchen, skledica,
 skledičica.
 Schüsselbrett, das, sklednik, (osušivna ali
 ocejvna) polica za skledo.
 Schüsseler, der, skledar, torilar.
 Schüsselform, die, skledna podoba.
 Schüsselförmig, adj., skledast, torilast.
 Schüsselfreund, f. Schmarozer.
 Schüsselfest, das, sklednik.
 Schüsselfader, der, cunja (za brisanja
 skled).
 Schüsselfest, der, srednja ščuka (ravno
 za eno skledo).
 Schüsselfest, f. Schüsselförmig.
 Schüsselfest, der, odtekavna, ocejvna
 polica.
 Schüsselfeder, f. Schmarozer (russ. blju-
 deliz).
 Schüsselfeln, v. a., v skledo djati, devati in
 mizo nesti.
 Schüsselfrand, der, rob skledni.
 Schüsselfring, der, podslednik †.
 Schüsselfrant, der, omara za skledo.
 Schüsselfuch, f. Schüsselfader.
 Schüsselfuge, die, tehtnica s skledami, s
 torili.
 Schusser, der, kamnita kuglica za igračo.
 Schüsser, v. n., s kuglicami igrati se.
 Schüssertig, adj., pripravten za strol.
 Schüsselfest, adj., varen pred puško, neranljiv,
 kogar puša ne zadene.
 Schüsselfrei, f. Schüsselfest.
 Schüsselfeld, das, f. Schießfeld; nach V.
 strelščina, strelšina.

Schütgerecht, adj., ugoden za strel; von
 Pferde, ki se strela ne boji.
 Schütteil, f. Richtteil.
 Schütling, der, ein aufgewachsener Mensch,
 ranta, dolgoz, žvigla; f. a. Schößling.
 Schütlinie, die, strelna čerta (auch russ.).
 Schütloch, das, prestrel.
 Schütmaßig, adj., in der gehörigen Gut-
 fernung, etwa mit dem Schusse erlegen zu
 können, prav na strel, na strel postavljen,
 nastavljen.
 Schütrecht, f. Schütgerecht, Schütmaßig.
 Schütwasser, das, zdravilna voda za ostrel-
 jeno.
 Schütweide, die, beka.
 Schütweite, die, streljaj, serb. puškomet;
 auf Schütweite, na streljaj.
 Schütwunde, die, strelna rana, ostrelje-
 nina, ostrelba; eine Schütwunde beibringen,
 ostreliti koga.
 Schuster, der, nach Gutm. u. V. övvljar,
 övvljar, šostar*, šolnar, böhm. n. poln.
 švec (=šivar); Schuster bleibe bei deinem
 Zeiße, övvljar ostani pri kopitih, ne segaj
 čez kopita.
 Schuster, in der Bsg. övvljarski.
 Schusterahle, die, silo (övljarsko), dim.
 silce.
 Schusterarbeit, die, övvljarsko delo, övvlji.
 Schusterbunde, die, övvljarnica.
 Schusterdracht, f. Schühdracht.
 Schustererei, die, övvljarija.
 Schusterharn, das, preja za dreto, derm.
 Schusterhaffe, f. Schühhaffe.
 Schusterhaffelle, der, övvljarski hlapec.
 Schusterhaff, adj., övvljarsk.
 Schusterhandwerk, das, övvljarstvo, övvl-
 jarija; das Schusterhandwerk erlernen, övvl-
 jarskoga naučiti se; es betreiben, övvljariti,
 övvlje šivati.
 Schusterholz, f. Hartriegel.
 Schusterinnung, die, Schusterzunft, övvl-
 jarsčina, övvljarsina, övvljarski uch.
 Schusterjunge, der, övvljarski ucenec.
 Schusterkarpfen, der, linj.
 Schusterkneif, der, krivec.
 Schusterkraut, das, dobra misel.
 Schusterladen, f. Schusterbunde.
 Schusterlesten, der, kopito övvljarsko.
 Schusterlicht, das, övvljarska sveča.
 Schustermaßig, f. Schusterhaff.
 Schustermesser, das, nož (övvljarski).
 Schustern, v. n., övvljariti, övvljariti, övvlje
 delati, šivati.
 Schusteracht, die, övvljarski šiv.
 Schusterpech, das, övvljarska smola.
 Schusterstachel, der, Schusterstichl, der,
 övvljarski stol.
 Schusterstärker, die, golö (Gutm.).
 Schusterwaare, f. Schusterarbeit.
 Schusterwerkstätte, die, etwa övvljarnica.
 Schusterzange, die, övvljarske kleščo, kloše.
 Schusterzeug, das, övvljarsko orodje.
 Schute, die, ein Werkzeug zum Graben, rov-
 nica, lopata; fig. nečistnica.

Schlitt, die, ein Fahrzeug, *russ.* šjuta, *böhm.* u. *poln.* skuta.
Schlitt, der, die Stein- und Kalktheile beim Einreißen eines Gebäudes, *sip.* razsip, groblja (Steinhausen), razmet; in Schlitt begraben, podsuti, podsipati, zasuti, zasipati; Trümmer, razvalina, podertine; f. *Müne*; das geschüttete Getreide, žito, odmerek žita, plačilo v žitu; in Schlitt zusammenfüren, sesuti se, razsuti se, razvaliti se; f. a. *Schoder*.
Schlitt, die, Insel im Fluße, otočica, osredek, (nach V. loka, eig. Wiese).
Schlittboden, der, zaitnica, žitna kašča.
Schlitt, die, ein Bund ausgedroschenen Futterstrohes, otep; ein Bund ausgedroschenen Dachstrohes, škopnik; — kup kamenja, peska; f. a. *Lauherhuhn*.
Schlitteler, der, tresah.
Schlittelfrost, der, (stresajoči) mraz.
Schlittelfopf, der, kdor z glavo trese, tresoči se starček.
Schlitteln, v. n. u. a., tresniti, potresti, tresti; etwas von Etwas schütteln, otresti, stresti, tresti, otresati, stresati kaj s česa; den Kopf zu etwas schütteln, nad čim z glavo zmajati, majati, otresti, otresati, odkimati, odkimovati; Jemanden die Hände schütteln, nach V. komu roko pomajati, koga za roko potresti; einen Baum schütteln, Äpfel schütteln, drevo potresti, tresti, jabkelo tresti; sich müde schütteln, natresti se; Einen schütteln, pomajati, potresti koga, *fig.* oštetli koga; sich schütteln, tresti se (od mraza); das Fieber schüttelt ihn, mrazlica ga trese, meketa; aus dem Aermel schütteln, iz rokava istresti, iz mavhe izsuti; brez pripravlanja kaj storiti.
Schlittelwehen, *pl.* popadki.
Schlitten, v. a., trockene Körper in Menge fallen machen, vsuti, sipati; flüssige Gegenstände, liči, uliči, izliti, izlijati; in etwas schütten, vsuti, vliči; geben, entrichten, žito dati, dajati; viel schütten, mnogo nasuti, naliti; pfänden, rnbiti (živino); *waidm.* gerbären, storiti, roditi; v. n., *mont.* das Bergwerk schütten, v rudniku se prideloje obilo rude; vom Getreide, plenjati, izdajati; (als v. a. dajati po dva mérnika); v. r., die Milch hat sich geschüttelt, mleko se je zagrizlo, zasirilo; f. *Vertunen*.
Schlitten, das, sipanje, liče.
Schlittenstroh, das, zum Füttern, otepi *pl.*; zum Strohdache, škopa, škopniki *pl.*
Schlitter, der, stres.
Schlitter, der, sipáč.
Schlitter, *adj.*, rodek; schütten machen, redóiti, besser rejóiti (*Met.*).
Schlitterbürtig, *adj.*, redkobrad.
Schlitterkeit, die, redkost, reddina.
Schlittern, v. n. u. a., schüttern machen, stressi, stresati; f. *Erschüttern*; zittern, tresti so, trepetati.
Schlitterung, die, tresenje, stresanje.
Schlitterfutter, das, zob.

Schlittgabel, die, *vlo pl.* (s kterimi slamo vleoje v skednu).
Schlittgeld, das, plačilo za prorejo zarubljene živine.
Schlittgut, das, žito na ladijah prevazevano.
Schlitthausen, der, groblja, kup ali gro-mača (*Qutsm.*) drobirja, kamenja in peska; podertina, razsip, razdertina.
Schlittkass, das, f. *Speicher*.
Schlittkass, die, poderta jama.
Schlittkarren, der, samokolnica, kola za sip, za drobir.
Schlittkasten, der, žitnica.
Schlittker, der, stresaveo; *fig.* treslika.
Schlittkerin, die, stresavka.
Schlittling, der, krajši volna.
Schlittmohn, der, osipni mak.
Schlittort, der, f. *Schlittplatz*.
Schlittplatz, der, trosišče, trosišce, sipališče.
Schlittrecht, das, pravica, rubiti tujo živino, ki se zalezo v škodi.
Schlittregen, der, ploha, naliv.
Schlittstall, der, hlev za zarubljeno živino.
Schlittstein, der, f. *Wußstein*.
Schlitttrube, die, in der Mühle, grad.
Schlittung, die, sipanje; im Wasserbaue, znjez, zagraja, žitna davšoina, davšina.
Schlittungseresultat, das, dohodek iz žitne davšoina, davšine.
Schlittwagen, f. *Schlittkarren*.
Schlittwinkel, f. *Schlittplatz*.
Schuh, der, varstvo, bramba, obramba, ohramba, ohranilo (*M.*), zavelje (eigentl. die vor Winden sichere Seite, *serb.* zavjetrina); f. a. *Schirm*; zum Schutze dienen, varovati, hraniti; der Baum steht im Schutze, drevo sloji v zavelji, zatišji; Schutz geben, f. *Schützen*; in Schutz nehmen, braniti koga, (mit Worten) zagovarjati koga; zum Schutze anvertrauen, shraniti kaj pri kom, v shrambo izročiti; sich in Jemandes Schutz begeben, priteči k komu, pod njegovo okrilje ali zavelje podati se; Schutz- oder Faltshüre im Wasserbaue, zapornica, zatvornica; nach dem *Böhm.* u. *Poln.* stavilo, *serb.* ustava.
Schuhanwalt, f. *Anwalt*.
Schuhbar, *adj.*, geschützt werden können, varljiv, branljiv, kar so more braniti, varovali.
Schuhbesohlene, der, izročeneo, varovaneo, oskerbovanec; die, izročenska, varovanka.
Schuhbietend, *adj.*, varovaven, hraniven.
Schuhbild, das, (palladium), hranivna, varna podoba ali svetinja, podoba pomočnika ali pomočnioe.
Schuhblattern, *pl.*, kozo kravje, koze cepļenke, vimenioe.
Schuhbrett, das, das Wasser damit zu schützen, zurück zu halten, zapornica, zatvornica, zastavnica; auf den Wiesen ein Brett wider den Anlauf des Wassers, zastavnica; f. a. *Schuh*.
Schuhbrief, der, brambeno pismo, varno, varovavno pismo.

Schußbund, der, Schußbündniß, das, od-bojna zaveza; Schuß- und Trugbündniß, odhojna in udarna zveza ali zaveza.
Schüß, der, mit dem Schießgewehre umzugehen weiß, strelec, dober strelec; auch gute Schützen fehlen, tudi dobri mački vóasi miš uide; bei den Weibern, Schißen, so-vavnica, nach Andern, snovavnica; f. *Schiff*; öffentlicher Wächter, čuvaj; Sternbild, strelec.
Schützenpfohlene, f. *Schuhbesohlene*.
Schützen, v. a., f. *Beschützen*; varovati, čuvati, braniti koga česa, hraniti, okovariti, v brambo ali varstvo biti komu, zavelje, streho delati čemu, zasloniti, zaslanjati, pokrivati; fremdes Vieh schützen, zarubiti v škodi zatečeno živino; den Lauf des Wasser hemmen, das Wasser schützen, ustaviti, zatvoriti, zajezi, zaježati, zagraditi, graditi; schützen, hraniven, hraniven, varovaven.
Schützenamt, das, strelski ured.
Schützenbruder, der, strelski brat (*V.*), družnik (strelsko družbe).
Schützenbrüderschaft, die, bratovščina, bratovšina, družba strelcov.
Schützeninnung, f. *Schützenbrüderschaft*.
Schützenfest, das, strelski praznik.
Schützenkel, der, angel varih oder varh, *russ.* angel hranitelj.
Schützenkugel, das, strelska posedina.
Schützenkugelfest, das, praznik angel(n)ov varhov.
Schützengesellschaft, die, Schützenilde, die, strelei *pl.*, družba strelcov.
Schützenhaus, das, f. *Schießhaus*, strel-nica, strelišce, strelšice, taronica f.
Schützenhof, der, f. *Schützenhaus*.
Schützenkass, die, strelska dnarnica.
Schützenkönig, der, strelski kralj.
Schützenloos, das, strelski zdrah.
Schützenmeister, der, strelski mojster.
Schützenplan, *Schützenplatz*, der, strelišce, strelšice.
Schützenmanns, der, f. *Schützenkugel*.
Schützenwesen, das, strelstvo.
Schützenwiese, die, strelna trata ali loka.
Schützer, der, varih, čuvaj; f. *Beschützer*; ein Arbeiter im Bergbaue, zatvornik; Schützer heilige, f. *dießes*.
Schützigel, der, im Wasserbaue, jez.
Schützrau, die, pomočnica, zavetnica.
Schützatter, das, zatvornica, grablje.
Schützgehänge, f. *Annlet*.
Schützgeist, der, čuvavni duh, duh varh; f. a. *Schützenkel*.
Schützgeld, das, nach V. bransčina, bran-sina, plačilo za obrambo.
Schützgeleit, das, varni, svobodni sprevod, straza.
Schützgenosse, der, etwa sovarovanec, so-deleznik varstva ali brambe.
Schützgenossenschaft, die, sodeleštvo brambe, vsi skup, kar jih je pod varstvom kačiga človeka.
Schützgerechtigkeit, die, varstvo, pravica brambe ali varstva.
Schützgesand, das, prošnja za obrambo.

Schuhgott, der, Bog varih.
Schuhgotttheit, f. *Schuhgott*.
Schuhhaltung, f. *Schuh*.
Schuhheilige, der, pomočnik (*V.*), svet-nik varh ali patron.
Schuhheilige, die, pomočnica, patronka.
Schuhheiligthum, f. *Schuhbiß*.
Schuhherr, der, varh, branivec, zavetnik.
Schuhherrschaft, die, branivstvo.
Schuhjude, der, vseljeni Jud.
Schuhkamm, der, odbojni boj.
Schuhkand, das, rejencek.
Schuhkrieg, der, branivna, odbojna vojska.
Schuhleistung, die, varovauje, branitev, bramba.
Schuhling, der, branjenik, branjence, va-rovaneo.
Schuhloß, *adj.*, zapuščen, zapušen, brez varstva.
Schuhlosigkeit, die, zapuščenost; mit Rück-sicht auf seine gänzliche Schutzlosigkeit, pomislivši, da jo popolnoma zapuščen, brez pomoči in brambe.
Schuhmann, der, branivec.
Schuhmaner, die, oporni, branivni zid, predzidje f.
Schuhmittel, das, branilo.
Schuhort, der, pribežališce, pribežališe, pri-bežniše, pribežise; im Bezug auf den Wind, zavelje, zatišje.
Schuhpöden, die, f. *Schuhblattern*.
Schuhpödenimpfung, die, cepļenje.
Schuhrede, die, zagovor, zagovarjanje.
Schuhredner, der, besedoik, zagovornik.
Schuhstrif, die, pisani zagovor.
Schuhstadt, die, mesto pod varstvom.
Schuhstücker, der, kdor obrambe išče, prosí.
Schuhsturm, der, branivni stolp.
Schuhung, die, branjenje.
Schuhverein, der, društvo za brambo.
Schuhvertrag, der, pogodba zastran brambe.
Schuhverwandte, der, prikupljeneo (*V.*), f. a. *Schutzgenosse*.
Schuhvorrede, die, zagovorni predgovor.
Schuhwache, die, prevodna straza.
Schuhwaffe, die, branivno, odbojno orožje, orožje za bran.
Schuhwand, die, branivna stena.
Schuhwehr, die, *fig.* obramba, obrana, od-boj; f. a. *Schuhwaffe*.
Schuhwerk, das, zagovor; f. a. *Fürwort*.
Schuhzettel, der, prikupno pismo (*V.*).
Schuhzunge, der, priča za koga.
Schwaa, der, (*Leuciscus*), belica.
Schwabacher, (*adj.*), Schwabacher Schrift, švabašina (*böhm.*).
Schwabbelbohne, die, navadni bob.
Schwabbelu, v. n., čopotati, ploskotati, zlempetati; geschwabbelt voll, prepola, da óez sterka; schwabbelnde Waden, napete, tresoče so lion.
Schwaber, der, brisalo na ladijah.
Schwabe, der, Hauschwabe, šurek, žohar; ein zwischen einem allzu lockeren Reif geschlageneo Stück Reif, in Schwaben ein Physi-ker, moželj (*V.*).

Schwabenfeld, das, in der Wappenkunst, švabsko polje (helo in rdeče).
 Schwabengift, das, strup za šurke.
 Schwabenstreich, der, neumna, ki jo kdo napravil.
 Schwabenweizen, der, pšenica enozerna.
 Schwach, adj., ohne Kraft, slab, slaboten, brez moči, nemočen (M.), obnemogel, mlahav, medel, nach Gutm. vchlav, opotekljiv; bei den ältern Schriftstellern a. nevečen, malovečen; ein schwaches Kind, slabo dete; schwacher Wein, lahko vino; schwacher Beweis, slab, lahak dokaz; schwaches Licht, medla, berleča, berljava luč; schwache Augen haben, slabih, berljavih oči biti, berleti; der Feind war zu schwach, sovražnika je bilo premalo; schwache Besagung, mala, majhna, slaba posada; schwache Stimme, tih glas; schwach besetzte Spiel, z malo igravoi; schwache Farbe, medla, slaba barva; fränkl. bolehen, bolehalt; das ist seine schwache Seite, to je njegova slabost; slaba stran (russ.); das schwächere Geschlecht, slabši (slabejši) spol; dünn, tenak, šibek; auf schwachen Füßen stehen, biti slab, neterden, ne stati terdno, na terdnem; schwach werden, oslabeti, slabeti; schwach machen, f. Schwächen; schwach brennen, berleti, merleti, merlihati (Jarn.); schwache Gesundheit, slabo, neterdno zdravje; zu schwach zur Arbeit, prošebek za delo.
 Schwäche, die, slabost, nemoč (Gutm.), medlost, nezmožnost; Dünne, tankost, šibkost, tankota, šibkota; f. a. Gebrechen; Zemanen bei seiner Schwäche fassen, na slabem mestu, na slabi strani prijeti koga; die Schwäche eines Degens, u. f. f., nach V. tanko meča, (böhm. slabo).
 Schwächen, v. a., oslabiti, slabiti, bei Gutm. slabotiti, moč vzeti, jemati, izpiti koma, čemu; prov. russ. obozveknut; geschwächte Gesundheit, slabo, oslabiljeno zdravje; f. a. Vermindern; den Ton schwächen, odjenjati, popustiti; eine weibliche Person schwächen, f. Schwächern; schwächendes Heilmittel, slabilo; sich geistig schwächen, zbegati se, ubiti se.
 Schwächen, das, slabljenje.
 Schwächer, der, slabivec, einer Person, f. Schwächerer.
 Schwachgläubig, adj., maloveren.
 Schwachheit, die, slabost, slabotnost, slabota; f. Schwäche; napčno, iz slabosti storjeno delo, pogrešek; eine Schwachheit begehren, grešiti, spotakniti se.
 Schwachheitsfunde, die, greh slabosti, spotika.
 Schwachherr, der, medljenak, slabe, kilavec.
 Schwachherzig, adj., mehkgica serca, slaboserca, mehkužen.
 Schwachherzigkeit, die, mehko serce, mehkosercnost, mehkužnost, slabosercnost, slabost serca.
 Schwachkopf, der, bedak, trap, beba, topec, topoglavce, bebec, topec, budalo, človek slabe glave, slabiga spomina ali razuma, slabomnik, nach Ravn. odura, dura (Bvif).
 Schwachköpfig, adj., bedast, trapast, be-

bast, budalast, slaboumen, topoglav, medlih možgan, kesno glave.
 Schwachköpfigkeit, die, topoglavost, slabounje.
 Schwächlich, adj., slaboten, nemočen, opotekljiv, bolehav, nabogljen; schwächliche Gesundheit, nabogljenost; nach Gutm. slaboviten (böhm. u. poln.), mlahav, omahljiv.
 Schwächlichkeit, die, slabotnost, bolehavost, bolehnost, nemočnost, böhm. u. poln. slabovitost.
 Schwächling, der, slabe, slabeo (V. u. böhm.), slabotnik, izpit, slab človek; f. a. Schwachkopf; weißl. nach V. slabica; u. dem Böhm. (vulg.) biti kakor maslo na solnci.
 Schwachmuth, der, slabomiselnost, plahost.
 Schwachmüthig, adj., slabomiseln.
 Schwachnervig, adj., slabih čutnic.
 Schwachstichtig, adj., slabih oči, slaboviden, berljav (im serb. nach Vuk stumpfsinnig).
 Schwachstichtiger, der, berljavec, berlin.
 Schwachsin, der, slabi um oder razum, slaba glava, kesni um, slabounje.
 Schwachsinig, adj., slabiga uma, slaboumen, kesne glave, kesnoumen.
 Schwachsinigkeit, die, slabost nma.
 Schwächung, f. Schwächen, das.
 Schwächungsmittel, das, slabilo.
 Schwächungswelste, die, slabivno ozdravljanje.
 Schwachwerden, das, slabenje, medljenje.
 Schwaden, der, dicker Dunst, debeli sopar, puh, čad; die Reihe des gemäheten Grases ober Getreides, red, redovnica, redica, im St. a. plast, plasta (M.); collect. redovje, poln. pokos; in Schwaden liegen, v redovji, v redovnicah ležati; die Schwaden zer schlagen, redovje raztrositi, trositi, razmetavati; der Schwanz des Hirsches, repek; (panieum), f. Feuch, Bluthirse.
 Schwadbrül, der, prosena kaša.
 Schwadengerste, die, pšenica enozerna.
 Schwadengraß, das, rdeče proso, sirk.
 Schwadengröße, die, mana.
 Schwadentied, das, ostrica prosnata.
 Schwader, f. Schwadron.
 Schwaderer, der, blebetač, klepetoč, sanjač.
 Schwaderich, der, ein Loch, welches ein herabstieghendes Wasser in die Erde wühlet, kotlja (V.).
 Schwadern, v. n., čopotati; f. Schwabbeln; zlobodirati, zvečiti, kvasiti.
 Schwadron, die, škadron, truma, trop, kerdelo konjoikov.
 Schwadroniren, v. n., sterniti, stringati se (od bataljonov); potepati se; fig. f. Schwadern.
 Schwadronweise, adv., po škadronih.
 Schwager, der, des Mannes Bruder, devoj; der Bruder meiner Frau, šurjak (serb. šura u. šurak; russ. šurin); der Mann der Schwester, in Bezug auf eine andere Schwester, svak (oder svojak, auch im Russ. u. Serb.), in Bezug auf ihren Bruder im Slov. auch svak, (im Russ. u. Serb. jedoch mit Bezug auf die patriarchalische Lebensweise, zot, vel-

ches im Sloven. bloß Schwiegerohn bedeutet); fig. für Postrecht, f. diese.
 Schwägerel, die, verächtl. devertja, svašočina.
 Schwägerin, die, Schwester meiner Frau zu mir, svast od. svest (Dalm.). nach Andern svakinja (russ. svojačina); des Mannes Schwester zu seiner Frau, zolva, zova (V.), serb. zaovna, zaovica, altsl. z'va; russ. zolovka, des Bruders Frau, snaha der de- ver gegenüber; die Frau des dever. jeterva (die Frauen zweier Brüder sind einander jeterve); die Frau des šurjak, šurnaja (serb.), šurjakinja.
 Schwägerlich, adj., deversk, svašk u. bgf.
 Schwägerin, v. a. u. refl. posvaciti, svačiti so; einen Schwager nennen, etwa svakati, svojakati (Vuk).
 Schwägerchaft, die, svaščina, svaštvo, russ. svojstvo; nach Volč. in 3str. prirod (rod in prirod).
 Schwägerin, der, f. Schwiegermutter.
 Schwägerin, f. Schwiegermutter.
 Schwäig, f. Schweige.
 Schwälbe, die, (Hirundo), lastovka, lastovica, im Serb. auch kistavica, (a. im Altst. lastovica und nicht etwa vlastovica); wie eine Schwälbe singen, gostoliti kakor lastovka; eine Schwälbe macht seinen Commner, eine lastovica ne čiai spomladi (nach dem Serb.); Regenweiser, f. diese; ein Fisch, lastovica (Vuk); f. a. Ohrseige.
 Schwälben-, in der 3fig. lastovni, lastovni.
 Schwälbenadler, der, sokol beloglavce.
 Schwälbenfall, f. Gabelweiche.
 Schwälbenfisch, f. Schwälbe.
 Schwälbenkraut, das, (draznica rumena), f. Scheffkraut.
 Schwälbenmist, der, lastovnjek.
 Schwälbenneest, das, lastovičje gnezdo, besser gnojzdo (Met.).
 Schwälbenchwanz, der, lastovičja rep; diesem ähnlich an einem Vogel, škarjasti rep; eine Art Verbindung bei den Zimmerleuten, so wie in der Kriegsbaukunst, škarje pl.
 Schwälbenstein, der, kamen lastovičnik f.
 Schwälbentaube, die, lastovni golob.
 Schwälbenwasser, das, lastovna voda.
 Schwälbenwurz, die, (Asclepias vincetoxicum), lastovno korenje; f. a. Storchschnabel.
 Schwälberbaum, der, kalinovina.
 Schwälben, das, železo za lemeže.
 Schwälben, f. Schwelven.
 Schwalg, der, Schwalg, bei den Glockengießern, Doffnung, wodurch die Flamme auf das Metall schlägt, sviga (V.).
 Schwalle, f. Schwälbe.
 Schwallen, v. a. zwei Hölzer mittelst eines Schwälbenchwanzes in einander fügen, škarjati.
 Schwall, der, puh; eine Menge sich wellenförmig bewegender Dinge, Wassers, Feuers, u. f. f., nach V. slap (sonst Wasserfall), naval, plaz; u. dem Schwalbe, s plazam, splazama (Gutm.); von Menschen, (do) čuda ljudi, vse černo ljudi, ljudi kot listja in

trave, množica, truma, pritisk, gneča, hrup, šum; f. a. Wortschwall; velikanska reč.
 Schwallen, v. n., sich mir Gewalt u. Geräusch wellenförmig hin und herbewegen, valiti se, gnečiti se, pritiskati.
 Schwalme, f. Schwalbe, Schwalf.
 Schwamm, der, goba, gliva ober gljiva; f. a. Pilz, Badeschwamm; der Feuerschwamm, nach V. u. Ravn. trot. (u. Str., russ. trut, serb. trud); Warze, bradavica; Anwürf, divje ali hudo meso, hudina, divjina, poplip*; Ausfuß, goba; f. a. Gliedschwamm; (Agaricus), lesica, srovke; auch jurji, gobanje i. t.; Schwämme bilden, zgovoveti.
 Schwammartig, adj., gobast, gljivast.
 Schwammbaum, der, drevo, na katerem rastejo gobe.
 Schwammchen, das, gobica; f. Mundschwammchen, (nach dem Russ. mlečnica).
 Schwämme, f. Mundschwammchen.
 Schwämme, f. Schwemmen.
 Schwammgeschwamm, die, gobovina.
 Schwammgewächs, das, goba.
 Schwammicht, adj., gobast, glivast, zmu- klast.
 Schwammig, adj., gobat, poln gob.
 Schwammkraut, f. Schuppenwurz.
 Schwammpilz, der, goba (za ogenj).
 Schwammfammlet, der, gobar; es feilt, gobe brati.
 Schwammfammletin, die, gobarica.
 Schwammfauer, die, omaka z gobami.
 Schwammfäure, die, gobna kislina.
 Schwammstein, der, gobnik f.
 Schwammstoff, der, gobovina f.
 Schwammsuppe, die, juha z gobami.
 Schwan, der, (Anas olor seu cygnus), nach V. labud, bei Gutm. a. labod (vergl. poln. labędz), altsl. u. russ. lcbod.
 Schwane, f. Schwanenfeder.
 Schwancuz, in 3fig. labudji, labudasti, proboli.
 Schwanen, f. Schwan.
 Schwanencarm, der, prebela roka.
 Schwanensbett, das, pėrnica iz labudjih peres.
 Schwanenbair, der, lenka bajka (russ.).
 Schwanenbrust, die, prebele persi.
 Schwanenfusen, der, prebele nedra.
 Schwanendune, die, labudovo pėrje.
 Schwanenfärbe, die, labudja barva.
 Schwanenfeder, die, labudje, labudovo pero.
 Schwanenfuss, der, prebela noga.
 Schwanengaud, die, labundasta gos.
 Schwanengarten, der, labudnjak.
 Schwanengefang, der, labudovo pelje; der letzte Gesang eines Dichters, poslednja pesem.
 Schwanenhals, der, labudov, labudji vrat; fig. preboli vrat.
 Schwanenhaut, die, prebela roka.
 Schwanenhaut, die, bela, gladka koza.
 Schwanentiel, der, f. Schwanenfeder.
 Schwanentanz, Schwanensied, f. Schwanengefang.
 Schwanennaden, der, prebeli zatilec.

Schwanenrein, Schwanenweiß, *adj.*, prav bel, bel kakor snog, prebel.
 Schwanentaucher, *f.* Pelikan.
 Schwanenwagen, *der*, voz, ki ga vlečejo labudi.
 Schwanenweiße, *die*, prebelota, labudja belost.
 Schwanfeder, *f.* Schwanenfeder.
 Schwang, *der*, gugaŋje, zibanje, *russ.* mah; uneigentl. der Zustand, da etwas im Gebrauch üblich ist, sega, navada; eine Locke in den Schwanz bringen, omajati, ogugati, razgugati, zagugati zvon; ist im Schwange, zvon se guglje; im Schwange sein, v navadi biti, v modi * biti.
 Schwangbaum, *der*, majočo drevo; die Deichsel, oje.
 Schwangbett, *f.* Hangebett.
 Schwangblei, *f.* Schwängel.
 Schwängel, *der*, Schwengel, der Klöppel in einer Locke, kembelj, klepec, zvenkelj*, camelj (*M.* in *St.*); *f.* ūbr. Glodenhewengel; am Dreifüßel, betica, glavica; Hebel an der Locke, woran das Seil hängt, motoroga; Brunnenhewengel, schwaufe Rütthe, woran der Eimer hängt, vaga (*Pol.*), stanga*, ročica, ročnik; an der Uhr, *f.* Pendel.
 Schwanger, *adj.*, noseča, nosna, težka, ne sama, samodruha (*a. böhm.*), *n.* Gutm. v drugem pasu (?), v drugem stanu, in der Chemie, napolnjen, napojen; von der Lust, težak, poln; — navzeti se; mit etwas schwanger gehen, kaj skrivši snovati, naklepati, namisljati, nakanjati; eine schwangere Person, noseča; ein ober mehrentheil schwanger Gewebsen, *n.* V. poporodnica; schwanger werden, spočeti, spođenjati, znositi; von einer Unverheiratheten, niedrig, zvaljati se; schwanger gehen, nositi (*dete*), noseča biti; hochschwanger, *f.* dießes; unglückschwanger, prenoserečen.
 Schwangere, *die*, *f.* Schwanger.
 Schwangerer, *der*, kdor je ktero nosečo storil, niedrig, zvaljavec; wer war der Schwangerer? od koga, čigav je otrok?
 Schwangerin, *v. n.*, noseča biti.
 Schwängern, *v. a.*, eine, nosečo storiti, *n.* V. pomateriti†; im gemeinen Leben, insbesondere bei Unverheiratheten, zvaljati, skerhati; wer hat sie geschwängert? od koga, s kom ima otroka?, kdo je oče?, s kom je imela opraviti?, s kom so je pečala, zvaljala?; geschwängert, noseča, težka; in der Pflanzl., navdati, navdajati s eim; sich schwängern, navzeti, navzemati so; a. napolniti, ubrejiti, napolniti, napajati; bei den Thieren, ubrejiti, nplemeniti, bei den Pflanzen, obrodoviti, *f.* Befruchten.
 Schwangerschaft, *die*, noseč(n)ost, nosnost, noseči stan, nosečtvo, nosečje.
 Schwängern, *die*, uplojenje, napolnenje, napojenje; navdaja, navzetje.
 Schwangrad, *f.* Schwungrad.
 Schwangseil, *f.* Schwungseil.
 Schwank, *adj.*, šviglast, gibek, gibchen, šibek, vahljav (*M.*), tanek, nevečen (*schwad*)

nicht bestimmt, negotov, nestalen, dvomljiv, nodoterjen, *f. a.* Dießsam, Schlauf.
 Schwant, *der*, Scherzede, burka, šala, gluma, smešnica, smešna (pripovedka), smešna, šalna beseda, *f. a.* Poße, Schuete.
 Schwantbuch, *das*, smešnice, *pl.*
 Schwanken, *v. n.*, majati se, gugati se, bingljati (*V.*), zibati se, kinkati, bingati, mahati, omahovati; *verb.* ljujljati se, nihati se, kolebati se, voziti se; von flüssigen Dingen, plunkati, plunkati, *f. a.* Schwabbeln; die Eiden, sie schwanken vom Winde, erschütteret, majejo se hrasti od vetra, gugaŋjo so, gibljejo se, omahujejo, pripogibljejo se (sie beugen sich); seine Rute schwanken, kolena mu utripljejo, *n.* Gutm. mu prepadaŋjo, uklekuje so (*Jan.*); der Kahn schwankt, čoln so guglje, so ziblje, se maje; der Braten schwankt am Spieße, pečenka na ražnji maha, se majo, omahuje (*V.*); im Gehen schwanken, gredoč omahovati, opotekati se, činkati (*Jarn.*), švepati se (*M.*), bei Gutm. vurtiti se (? vertiti se, eig. sich drehen); wohin schwanken, prigugati se, primajati se kam, opotekaje so kam iti; ungewiß sein, dvomljiv, sumen biti; unentschieden sein, omahovati; obotavljati se; ein schwankender Begriff, negotov, nedoterjen, temen, nedoločten, dvomljiv, dvomiseln, pomenok; schwanken machen, zagugati, razgugati, ogugati, pomajati, razmajati kaj, zmatohati, matohati, motovsati (*Ravn.*).
 Schwanken, *das*, gugaŋje, majanje, majalio, omahovanje, negotovost, nedoločnost.
 Schwänken, *f.* Schwenken.
 Schwanker, *der*, obotavljavec, omahovavec, vertoglavco.
 Schwankfüßig, *adj.*, slabih nog, tresoč se.
 Schwankmacher, *der*, šalivec, smešen človek, burkes, *f.* Possenmacher.
 Schwankung, *f.* Schwanken, *das*.
 Schwankweise, *adj.*, amosno, po godčevsko.
 Schwänking, *der*, labudic; labodu podobna žival.
 Schwanz, *der*, rep, Schwanzchen, *dim.* repek, repic, (*Schwanz* des Fisches, *n.* ant. D. prot, des Hirschen, pero, des Fisches, plask); dem Hunde auf den Schwanz treten, stopiti psu na rep, t. j. dražiti ga; den Schwanz streicheln, lizati se okoli koga; auf den Schwanz schlagen, utajiti, skrivaj polastiti so česa; hantjops, kita; verächtl. für Gefolge, *f.* dießes; mit einem langen Schwanz, repat; mit dem Schwanz wedeln, *f.* Schwanzeln.
 Schwanz, *in* 3ßg. repni, — v repn; mit einem Schwanz versehen, repat; dem Schwanz ähnlich, repast.
 Schwanzader, *die*, žila repnica, v repa.
 Schwanzalf, *der*, repata opioa.
 Schwanzbeere, *f.* Heidelbeere.
 Schwanzbein, *das*, tortioa, repova kost, *russ.* vihreio.
 Schwanzbrett, *das*, rep.
 Schwanzel, *f.* Grinschwanz.
 Schwanzeln, *v. n.*, wedeln, z repam ma-

hati, mahljati, migljati; radovati so, maliti se okoli koga; lizati se, prilizovati se.
 Schwanzelfennig, *der*, ukradeni dnar.
 Schwanzgen, *v. n.*, wedeln, z repam mahati, *f.* Schwanzeln; den Hintern im Gehen hilt und her drehen, z ritjo meti, verteti se, *n.* V. ritati (? sonst ausschlagen); müßig herumschwänzen, brez dela okoli potepati se, klatiti se; verteti se; *v. a.*, das Pferd schwänzen, konju rep zvezati, podvezati, vezati; mit einem Schwanz versehen, *n.* V. repiti; geschwänzt, repat, z repam; die Schule schwänzen, veräumen, ne iti v šolo, šolo zamuditi; Jemanden schwänzen, seine Herrschaft schwänzen, d. i. Geld bei dem Gutsaufe für sich behalten, opehariti, dnar pod palcam shraniti, po krivičnem pridržati si; nepravdichen dobieck imeti; Holz schwänzen, bei den Holzflößen, odganjati les ali derva, ki ostajajo na bregu, plaviti.
 Schwänzen, *das*, potepanje, goljufovanje.
 Schwanzende, *f.* Schwanzbein; konec repa.
 Schwanzet, *der*, delavec, ki derva od brega pahn.
 Schwanzfisch, *der*, veterica ali veternik z repam. (iz volovskiga repa).
 Schwanzfarn, *f.* Frauenhaar.
 Schwanzfeder, *die*, pero iz (plüßige) repa.
 Schwanzfliege, *die*, repatica† (*maha*).
 Schwanzflöste, *die*, Schwanzflöstedern, repna plavat.
 Schwanzfuß, *der*, zadnja prirepna noga.
 Schwanzhaar, *das*, bei Pferden, zina; sonst dlaka iz repa.
 Schwanzhafter, *der*, gluhı ives.
 Schwanzhammer, *der*, ein vom Wasser getriebener Hammer, klavdo za delanje sin.
 Schwanzig, *in* 3ßg. repat.
 Schwanzkröte, *der*, repatica (krastača).
 Schwanzloß, *adj.*, brez repa, brezrep.
 Schwanzmuse, *die*, (*Parus caudatus*), dolgorepka, beloglavka, mlinarček, ropata senica.
 Schwanzperle, *die*, borovka s kito.
 Schwanzpfeffer, *der*, kubebni poper.
 Schwanzratte, *die*, repata podgana.
 Schwanzreimen, *der*, podrepnica, podrepnik, podrepina.
 Schwanzring, *der*, obroček na repu.
 Schwanzrute, *f.* Schweifrute.
 Schwanzsäge, *die*, bri Orgelbauern, repna säga.
 Schwanzschraube, *die*, an den Feuertgewehren, končica (*V.*), končni sravb.
 Schwanzschuppe, *die*, luskina na repn.
 Schwanzspike, *die*, konec repa.
 Schwanzstern, *der*, repata zvezda, repatica, *f.* Komet.
 Schwanzstück, *das*, rep. ein Stück am Schwanz, kos pri repu, *poln.* krzyżowka.
 Schwanzträger, *der*, *f.* Schlepptäger.
 Schwanzweisp, *die*, repata osa, nach dem Böhm. strigavka.
 Schwanzwurm, *der*, *f.* Fadenwurm, *n.* V. repni červ; gnijeeje repa pri goveji živini.

Schwanzwurzel, *die*, konec repa; repasta korenika.
 Schwapp! Schwapp! *int.*, čop! čop! čok! plosk! lop; das geht Schwapp, lop, kamor preleti.
 Schwappelbald, *der*, trebulao.
 Schwappeln, *f.* Schwabbeln.
 Schwappen, Schwappen, *v. n.*, pluskati, plunkati, zlemptati, čofotati.
 Schwär, *auch* Schwären, *ber*, eine Erhöhung der Haut, unter welcher sich Eiter erzeuge, gnojni mchur, mchur; gnojni versick, zunanoja ugnjida, *n.* M. vred (*a. böhm.* u. *poln.*), tvor, tur, ule (*gen.* ulesa), podkožnik; *f.* Geschwür.
 Schwären, *v. n.*, ognojiti se, gnojiti se, zblirati se (bei *Jan.* pribirati so, *böhm.* podbirati se, *n.* *Jan.* a. vrediti se); recht ins Schwären kommen, razgnojiti se; der Nagel schwärt, nogt so gnoji, ist abgeschworen, se je odgnojil; *f.* Abschwären, Auschwären.
 Schwären, *das*, gniojen.
 Schwären, *adj.*, ogniojen, goojiven.
 Schwarz, *der*, Schwärze, čern oblak, černa oblačica; *f. a.* Schwärm.
 Schwarzen, *v. n.* u. i., es schwärzet, obläci se, temi se.
 Schwärtraut, *f.* Grindkraut.
 Schwärm, *der*, Bienenchwärm, roj (in allen *sl. M.*), in *St.* a. maladiö (*Gutm.*), *f. a.* Bienenchwärm; den Schwärm in einen Stock lassen, roj v panj ogrebsti, (ogreniti), ogrebsti; *fig.* einen Schwärm haben, besonnen, rojiti, maho imeti; der Schwärm strigt ihn in den Kopf, zrojiti, rojiti; eine Menge, trop, truma, množica, verselo; Lärm, hrup, Lunder, polanja (*Zal.*); im Schwärme leben, v vednem hrupu in šumu živeti, *f. a.* Saub (u. Braus); der Leilhund hat den Schwärm, (*vaidm.*), pes so je presledil, se je zmotil.
 Schwärmen, *v. n.*, von Bienen, Mücken, rojiti, *n.* M. in *St.* und den übr. *sl. M.* rojiti se; *fig.* v hrum, hrupu in šumu živeti, rojiti, verseti, hrupiti, šondrati; herum schwärmen, potepati se, klatiti se, vlatiti se (zlasti po ooci), ponočevati; im Denken, dunklen Vorstellungen folgen, brestli, bedaliti, blazniti, sanjati, prenapeto misliti, vihrti; recht ins Schwärmen kommen, razrojiti se; genug Schwärmen, narojiti se, schwärmend wohnen kommen, privrojiti, privročati kam.
 Schwärmen, *das*, rojenje, vlačganje, ponočevanje, bredenje, sanjanje.
 Schwärmer, *der*, Herumläufer, rojivec, rojaö (*V.*) razuzdanež, potepin, tepeznik, potepuh, ponočojak, mračnik (*Gutm.*); Fantast, bedulez, sanjavec, sanjar, vrela betica; bei Feuerwerkern, švigavec, *russ.* zmejka; *f. a.* Schlemmer; Abendvogel, večša, veša; Käufer, skakavoi pajik.
 Schwärmerci, *die*, rojenje; sanjanje, sanjarija, sanjarstvo, bedalija, pregnane, prenapete misli, prenapetost; *f. a.* Fanašismus.

Schwärmereifer, ber, pranapota gorečnost.
 Schwärmerin, die, sanjavka, sanjarica.
 Schwärmerisch, adj., sanjarsk, po navadi sanjarja, ali človeka pranapetih misli, pranapet, pregnau, pregoreč, nach dem Poln. fanatiscen, fantastiscen.
 Schwärmerhoff, Schwärmerling, f. Schwärmer.
 Schwärmerlich, adj., sanjarsk.
 Schwärmerzeit, die, čas rojenja, u. V. rojni čas.
 Schwärmergeist, der, f. Schwärmer.
 Schwärmerhülter, ber, kdor čaka roja.
 Schwärmerisch, adj., (böete), ki mnogo rojev dajo.
 Schwärmsaß, ber, vroča, mošnja za roj, u. V. čebelni sak*.
 Schwärmerweise, adv., tropama, v tropih, tramah, v rojih.
 Schwärmerzeit, die, f. Schwärmerzeit.
 Schwärme, die, n. Gutm. u. V. tolsta koža; fig. koža človeška; einen hauen, daš die Schwärme mačht, udariti koga, da se vse pokadi; das Seitenbreit eines Brettkloßes, krajoik; skorja na rudni topljenici; Nasen, f. dieses; Schwärmen, f. Schwärme; eine gulle Schwärme, dobra reva; harte Rinde des Erdreiches, skorup; stara knjižurina, staro pleče od bukev.
 Schwärmbrett, das, krajnik, muželj, mužljär (Ravn.).
 Schwärmenagen, ber, nadelani zelodec.
 Schwärmenwurf, die, nadelana klobasa.
 Schwärmitig, adj., okoren, terd, mozoljanat.
 Schwärmitig, adj., čern, a. vran, inbesondere von Pferden, (bei Fuch überhaupt schwarz), a. mur, ein schwarzes Pferd, vraneo, mur, muren, černo; schwarz machen, počerniti, černiti; f. a. Anschwärzen; schwarz werden, počerniti, černiti se; a. černoti; schwarz geworden, očernel, začernel; der schwarze Sonntag, tihá nedelja; schwarz von Ruß, sažat, sažnat; von Rauch, zakajen, okajen; schwarze Gelbsucht, nacernica (böhm.); schwarzbeart, schwarzgeschäbelt, černih las, s černim kljnam; schwarzes Kupfer, nečiacena med; eine schwarze Sau, černja (Ravn.); schwarze Kuh, mavra, čada, černklja; von der Sonne verbrannt, zagorel, rjav, zagorelkast, nach Jan. černomanjast, (serb.); traurig, otožen, temen, mračen, žalosten; gräßlich, strašm, strahovit, grozeo, grozoviten; hudoben; der schwarze Gedanke, hudobna misel; die schwarze That, hudobno, černo delo; schwarz auf weiß haben, zapisano imeti, pismeno, černo na belom imeti; in der Nacht sind alle Röhre oder Stäben schwarz, po noči je vsaka krava mavra; so vse mačke černe (Gutm.); schwarzes Gewölle, černi, temni oblaki; schwarze Nacht, temna noč; schwarze Augen, černe oči; nicht Alles, was schwarz ist, ist schlecht, černa krava ima vsaj belo mloko (Gutm.); ins Schwarze fallen, černkasto biti, na černo potegniti, vleči; das schwarze Brot an Mitternachten, naznanilnica f. černa deska; schwarze Tafel, černa tabla*; schwar-

zes Register, černe bukve; einen schwarz aufschreiben, f. Verschwärzen; das Schwarze in einer Sache, čornina, černo; im Auge, f. Augenstein; das Schwarze in der Scheibe, černo v tarci; ein Schwarzer, Neget, černec; zamoreo, poln. murzyn; überhaupt ein schwarzer Mensch, černjuh; der Schwarze, vrag, hudic; schwarz gehen, v černo oblečen biti; schwarze Rüschen, černaloc; schwarzes Wildpret, f. Schwarzwild; schwarzer Waldhahn, f. Birkhahn; schwarzes Holz, f. Nadelholz, nach Scl. serb. černogorica; ein schwarzes Hemd, schwarze Wäsche, umazan, povaljan; eine Blöße schwarz machen, spodrediti dreve na gollčavi; zarnasti se; schwarzes Brot, čern kruh (zlasti reženjak); die schwarze Kunst, Art des Kupferstechens, noki nacin vrezovanja podob; schwarze Kunst, Zauberei, černo knjištvo (russ. u. poln.), f. a. Zauberei, Hexerei; färben, schwarz, černiti, na černo barvati.
 Schwarz, in Flüss. černi, černo—; zagorel, osmojen, temen, zanolkol.
 Schwarz, das, černo, černa barva, čornina; als Farbe, černoilo, u. V. čornjava; russ. böhm. u. poln. černej f.
 Schwarzächtig, (veraltet), f. Schwärzlich.
 Schwarzamsel, die, (Turdus merula), kos.
 Schwarzauge, das, černo oko.
 Schwarzangendbraunig, adj., černoberv.
 Schwarzäugig, adj., černook, černih oči, u. V. a. černogled.
 Schwarzbade, die, černo lice; veči kanja.
 Schwarzbäcker, ber, pek, ki čern kruh pecc.
 Schwarzbadig, adj., černoličen.
 Schwarzbart, ber, černa brada, černobradež.
 Schwarzbartig, adj., černobrad.
 Schwarzbaum, ber, nosati karp.
 Schwarzbeere, die, borovnica, čornica.
 Schwarzbeerenjammer, ber, borovničar.
 Schwarzbeerenstrauch, ber, borovničevje, čeručevjo.
 Schwarzbinder, ber, sodar.
 Schwarzblattel, das, černoglavka, černa penica, kovacek.
 Schwarzblau, adj., černomodor, temnomoder.
 Schwarzblech, das, černa ploščevina.
 Schwarzbleich, adj., etva černobled.
 Schwarzblittig, adj., černe kervi.
 Schwarzbraun, adj., černorjav.
 Schwarzbröt, das, černi kruh, u. V. mla-öev kruh (?).
 Schwarzbrühtchen, das, noki plozavt.
 Schwarzborn, f. Schilchborn.
 Schwarzdukel, adj., prav černo, temen.
 Schwärze, die, černota, černoča, černost (Gutm.), vranost, černa barva; ein schwarzer Körper überhaupt, čornina; womit man färbt, černilo; Schwärze des Gebäufens, strašnost, grozovitost, hudobnost kake mieli; Dunkelheit, temnost.
 Schwärze, ber, f. Schwarz.
 Schwarzzen, v. n., schwarz sein, černeti, černiti se.

Schwärzen, v. a., počerniti, začerniti, černiti, serb. a. vraniti; das Eisen schwärzen, posmoliti, smoliti; die Wäsche schwärzen, umazati, mazati; trübe machen, černiti, zalotiti, žalostno storiti, delati, temniti, mraçiti; schwarz darstellen, f. Anschwärzen, o-černiti, černiti; Waaren schwärzen, heimlich einbringen, ich schwärze, skrivaj nesti, nositi, f. Puffen, Schmuggeln; der Himmel schwärzt sich, obläci se, temni se.
 Schwärzete, das, čerjenje.
 Schwärzente, die, (Colymbus minor), mali, savski potaplavec, gaslar.
 Schwärzter, ber, černiveo; Schmuggler, kontrabandar, tihotapeo.
 Schwärzterz, das, černikasta srebrenica.
 Schwärzfallte, ber, černi sokol.
 Schwärzfarbe, f. Schwärze.
 Schwärzfärber, ber, černiveo, kdor na černo barva.
 Schwärzfärberei, die, barvanje na černo.
 Schwärzfarbig, f. Schwarz.
 Schwärzferdig, adj., černaiga pérja.
 Schwärzfliegig, adj., mavrast, s černimi marogami.
 Schwärzflügelig, adj., černokril, s černimi peruticami.
 Schwärzflügler, ber, dlesk černokrileo.
 Schwärzfuß, ber, černa noga.
 Schwärzfüßig, adj., černonog; s černimi nogami.
 Schwärzgalig, adj., u. Gutm. zabernel, u. Jarn. začernel, togoten.
 Schwarzgar, adj., na černo strojon.
 Schwarzgestelt, Schwarzgestellig, f. Schwarzgedig, Schwarzglügig.
 Schwarzgeld, adj., černoromen, černožolt, černikasto romen, temnožolt.
 Schwarzgestreift, adj., s černimi progami.
 Schwarzgrau, adj., temnosiv.
 Schwarzgrün, adj.; temno zelen; schwarz grünlich, temno zelenkast.
 Schwarzhaarig, adj., černolas, černih las.
 Schwarzhalbig, adj., černovrat.
 Schwarzhäutig, adj., černorok.
 Schwarzholz, das, černi les, f. übr. Nadelholz; ein damit beoachseter Berg, černa gora.
 Schwarzlamm, ber, čeroi grebeu.
 Schwarzlapp, f. Schwarzblattel.
 Schwarzleble, die, Schwarzleblethen, das, (Motacilla phaenicurus), pogorelec, pogoreloček, (Motacilla rubecola), rjava tasica.
 Schwarzlehtig, adj., s čornim gerlam.
 Schwarzlopf, ber, černa glava; ein Schwarzlopf überhaupt, černoglavec, dim. černoglavcik, f. a. Schwarzblattel.
 Schwarzlöpfig, adj., černoglav.
 Schwarzloze, das, černo zerno.
 Schwarzlöznig, adj., černozorna.
 Schwarzloze, f. Nieschwärz.
 Schwarzlummel, ber, (nigella), zamorski kunia, černača (poln. u. böhm.).
 Schwarzlunz, die, f. Schwarz; Zauberet.
 Schwarzlunzlein, f. Hexeret.

Schwärzlinster, ber, n. a. D. černoknjiznik, f. a. Zauberet; (čarovnik Gutm.).
 Schwarzlunzlein, die, černoknjiznica, f. a. Hexer.
 Schwarzlunzleinisch, adj., černoknjizen.
 Schwarzlunzlein, das, černa, nečista med.
 Schwärzlich, adj., černkast, černkljat; začernel, černel; u. Gutm. počerna; im Wesichte, ogorel, zagorel, začernel, černomanjast (serb. bräunlich), böhm. u. poln. čern navy, bei M. černljon (čern roth); buntes färbig, u. V. plavizev, plavizast; buntesfarbiget Rock, plavizasta suknja; aus schwarz und weißer Wolle bestehendes ungefärbtes Tuch heißt u. V. plaviz (?).
 Schwärzlichkeit, die, začernelost, zagorelost.
 Schwarzmacher, ber, očernovaveo.
 Schwarzmähtig, adj., černogriv.
 Schwarzmantel, ber, černi plašč, plajä; černoplaščnik.
 Schwarzmeise, die, (Parus ater), gozdna čenica, pogozdnica, mriäček.
 Schwarzmuß, ber, černoustnica.
 Schwarzohr, das, černouhi pes.
 Schwarzpapel, die, černi jagned.
 Schwarzrandig, adj., s černim krajom.
 Schwarzranch, ber, mali černan.
 Schwarzreiterchen, das, plavinski, goraki losos.
 Schwarzroß, ber, černa suknja; černosuknez.
 Schwarzrödig, adj., v černi sukni.
 Schwarzroth, adj., temnordeč.
 Schwarzröllig, adj., temnordečkast.
 Schwarzsamig, adj., černosemen.
 Schwarzschiedig, adj., grahast, marogast, pisan, s černimi progami.
 Schwarzschimmel, ber, zagoreli siroo, grahlasti sire; černosivi konj.
 Schwarzschneblig, adj., černokljnn.
 Schwarzschwanz, ber, černorepa penica.
 Schwarzschwanzig, adj., černorep.
 Schwarzseife, die, černa duša.
 Schwarzseilig, adj., s černimi bokl.
 Schwarzsel, das, černoilo.
 Schwarzspecht, ber, (Picus martius), černa žolna, krekvät, kreka, kljukoveo, klokar, mavrica.
 Schwarzstirnig, adj., černočil.
 Schwarzstuch, die, černa rumeoica, čeraleca, černozolcnost.
 Schwarztaube, die, smreka.
 Schwarztaucher, ber, černa liska.
 Schwarztau, die, černitev.
 Schwarzwald, ber, černi gozd.
 Schwarzwanig, adj., černoličen.
 Schwarzweid, adj., černa in bel.
 Schwarzweild, das, černa divjina, divjačina (divji präciči).
 Schwarzwinde, die, slak.
 Schwarzwollig, adj., černe volne.
 Schwarzwurf, die, gaboz, černi koren, f. Weinheil; Zaurilibe.
 Schwarzzahn, ber, černi zob.
 Schwarzähntig, adj., černožob.

Schwatteln, f. Schwabbeln.
 Schwab, f. Geschwäg.
 Schwaben, v. n. u. a., zlobodrat, oebljati, septati (flüßern), oebetati, blebetati, gomiliti (Jan.), f. a. Plandern, Plandschen, Klatschen; aus der Schule Schwaben, izblebetati, izblekuiti, razglasiti, raznesti, f. a. Schule; von unerheblichen, unwichtigen Dingen, unbefonnen reden, kvasiti, zvečiti, klobasati, šopitati (?V.); vertraulich reden, kremljati, pomenkovati se, Oberfr. goričevati; den ganzen Tag hindurch schwagen, prezvečiti, preblebetati ves dan.
 Schwaben, das, blebetanje, zlobudranje.
 Schwaber, der, blebetati, blebetaveo, kvasač, kvase, zlobudra, f. a. Planderer; oebljač, zlabrač; oebetalo, benetalo.
 Schwaberei, die, blebet, blebetanje, zlobudranje.
 Schwaberin, die, klepetulja, šobetulja, blebetulja, zlobudravka, zlabravka.
 Schwabhaft, adj., zlobudrav, zlobudrast, bleberav, oebljav, f. a. Geschwägig.
 Schwabhaftigkeit, die, blebetavost, zlabravost.
 Schwägig, f. Schwaghast.
 Schwagmar, der, blebetišče, blebetišce.
 Schwagmar, das, f. Schwäger.
 Schwagmule, f. Schwagmar.
 Schwagmule, die, blebetavost.
 Schwagmule, f. Schwaghast.
 Schwante, f. Zankhuhn.
 Schwabe, die, visenje; in der Schwabe sein, viseti; die Verhandlungen sind noch in der Schwabe, obravnovanje še teče, še ni dognano; Schwabe zwischen dem Guten und Bösen, omahovanje; f. a. Gleichgewicht; die Riemen der Kutschen, n. V. ganca, guga, gewöhnl. jermen.
 Schwabe, in Bzgg. viseči.
 Schwabeband, das, oebesäle.
 Schwaben, v. n., in dem Wasser schweben, plavati (etw. schwimmen); in der Luft schweben, plavati (a. russ.) po zraku, nositi se, voziti se, zibati se, viseti (unbeweglich schweben oder hängen); die Wolken schweben in der Luft, oblaki na nebu plavajo, se sprehajajo, vozijo, (böhm. vzušeli se); an etwas schweben, viseti, obeden biti ob kaj; der Vogel schwebt in der Luft, tió se po nebu vozi, ziblje; der Adler schwebt über seine Jungen, orol se vesi nad svojimi mladimi (Bibelsberf.); der Geist Gottes schwebte auf dem Wasser, duh Božji se je sprostiral nad vodami; über dem Haupte schweben, viseti nad glavo; in Gedanken schweben, na mislih biti; die Falten eines Gewandes schweben, n. V. gube plavajo, oblačilo plava; schwebender Gang, lahka hoja; schwebende Rede, f. Redenbrüde; im Bergbanc schwebend, viseč; schwebende Mittel, viseča ocilina; eine schwebende Fiste, tome viseče; fig. für horizontal, raven, vodoraven, adv., razama; auf der Junge schweben, biti na jeziku, na verh jezika, böhm. plesti se na joziku; es schwebt mir vor den Augen, očitno

mi je, pred očmi mi je, očitno vidim, kakor bi bilo pred mano; zwischen Furcht und Hoffnung schweben, med strahi in upi omahovati (M.); in Gefahr schweben, v nevarnosti biti; in Zweifel schweben, dvomiti, sumnjati, v negotovosti biti; hoch schwebende Gedanken, visoke misli, n. V. visoko mahajoče misli, sie haben, visoko mahati, leteti; die Streitsache schwebt noch, pravda teče, še ni dognano, doversena, visi; schwebende Staatsschuld, nezaloženi državni dolg; schwebende Gelder, na dolg ostali, neiztirjani, ne prejeti dnarji; schwebender Garten, viseči, plavajoči vert.
 Schweben, das, visenje.
 Schwebler, der, muha rivarioač, f. a. Rethenfall.
 Schwefelsteine, f. Schwefel.
 Schwefelsteine, die, viseča tarča.
 Schwedenkopf, der, krakolasec.
 Schwedrich, der, (mlinarske) mreže na ribe.
 Schwedlein, f. Rothhänfling.
 Schwefel, der, žeplo (altst. župel, m. und séra, a. žep' n, schwefelig), n. Abt. žeplo, nach dem Russ., Böhm. u. Poln. séra, serb. sumpor (a. bei Gutsn.); natürlicher, gebirgener Schwefel, samorodno žeplo; künstlicher Schwefel, narjeno žeplo.
 Schwefel-, in Bzgg. žepleni, žvepleni, russ. séryni.
 Schwefelabdruck, der, žepeni odisek.
 Schwefelarbeiter, der, žeparč.
 Schwefelartig, adj., žepplast, žveplenast.
 Schwefeläther, der, žepeni eter.
 Schwefelauflösung, die, žepena raztopnina.
 Schwefelbad, das, žepena kopel; žepene toplice.
 Schwefelsäure, der, žepeno mazilno olje.
 Schwefelberg, der, žepena gora.
 Schwefelbild, f. Schwefelabdruck.
 Schwefelblau, adj., žepenomoder.
 Schwefelblumen, = blüten, pl., žepeni ovet.
 Schwefelbrech, der, močvirna zlatia.
 Schwefelbrunnen, der, žepeni stndeneo.
 Schwefeldampf, der, žepeni par, dim.
 Schwefeldunst, der, žepeni puh.
 Schwefelrabe, die, zemlja žeplenica.
 Schwefelerz, das, žepena ruda.
 Schwefelsäure, der, Schwefelholzchen, -lerzchen, das, žepenka, žeplenica, žepeni klinčki; (böhm. sirka).
 Schwefelsäureblüthe, die, žepeniönica.
 Schwefelsäuremacher, -verkäufer, der, žepeniöar.
 Schwefelfang, der, laknja za žeplo.
 Schwefelarbeiten, Schwefelgelb, adj., žepene barve, žepenoramen.
 Schwefelflamme, die, žepeni plamen.
 Schwefelform, die, kalup za žeplo.
 Schwefelgang, der, žepena žila.
 Schwefelgarn, f. Schwefelsäure.
 Schwefelgeruch, der, žepeni duh, duh po žeplo.
 Schwefelgrube, die, žepena jama, žeplenikč.

Schwefelhaft, f. Schwefelicht.
 Schwefelhaftig, f. Schwefellig.
 Schwefelholzchen, f. Schwefelsäure.
 Schwefelkiste, die, žeparnicač, uta ali topilnica za žeplo, n. V. žepnta (?).
 Schwefellicht, adj., žepenast, žepplast.
 Schwefelig, adj., žepen.
 Schwefeligauer, adj., žepenokisel.
 Schwefelholzchen, f. Schwefelsäure.
 Schwefelohle, die, žveplen ogel ali premog.
 Schwefelohlestoff, der, žepenoogljenninač.
 Schwefelsohlen, der, žeparska tolkača.
 Schwefelstein, der, žeplo, žepena plošča.
 Schwefelsteinrofen, der, čistilnica, prečišćavnica za žeplo.
 Schwefelleber, die, žepeno jetra, smerdljivo žeplo.
 Schwefelheberluft, die, smradavkač (böhm.).
 Schwefellicht, das, žeplenica.
 Schwefelöl, der, žeparska posnemavnica.
 Schwefelluft, die, žepeni zrak.
 Schwefelmannchen, das, rudarska žeplenica.
 Schwefelmetall, das, žepena kovina.
 Schwefelmilch, die, žepeno mleko.
 Schwefeln, v. a., požepiti, žepljiti, žvepliti; (nad žepnim puhem derzati); geschwefelter Wein, žvepljeno vino.
 Schwefeln, das, žepjenje.
 Schwefelsen, der, poč žvepljenica.
 Schwefelöl, f. Schwefelsäure.
 Schwefelspanne, die, žeparska ponev ali skleda.
 Schwefelstein, Schwefelkraut, Schwefelschmand, der, gosti žepeni dim ali čad.
 Schwefelquelle, die, žepeni studeneo.
 Schwefeländerung, die, kajenje, prekanjanje za žepam.
 Schwefelregen, der, žepeni doz.
 Schwefelreich, adj., žepenat.
 Schwefelsäure, die, žepena maža.
 Schwefelsalmiak, f. Schwefelleber.
 Schwefelsalz, der, gošča, grampa žepena.
 Schwefelsauer, adj., žepenokisel.
 Schwefelsäure, die, žveplokislina, hudičovo olje.
 Schwefelschlacke, die, žepena žlindra.
 Schwefelsee, der, Schwefelspanne, der, žepeno jezero.
 Schwefelstein, f. Schwefelleber.
 Schwefelwasser, das, žepeni vosk.
 Schwefelwasser, das, smerdljiva, žepena voda.
 Schwefelwasser, die, žepenovinska kislina.
 Schwefelwerk, das, f. Schwefelkiste.
 Schwefelwurz, die, (Penedanum offic.), svinskji jancž.
 Schwefze, die, f. Schnellseil.
 Schwefel, Schwefel, die, (D. D.), piščal, woher das in St. gebr. zvegla.
 Schwefeln, f. Schweden.
 Schwefel, der, f. Schwanz, rep, dim. repč, repič; am Kleibe, f. Schleppe; bei

Romein, rep, molta; (mont.), kra, končina; skrajna, slaba ruda; f. a. Umfchweif; bei den Webern, f. Eintrag.
 Schweifrett, das, natogovavna deska.
 Schweifeisen, das, bei den Stuhlmaschinen, ein großes Stenmeisen, dielo.
 Schweifen, v. n., in dem Land herum, potepati se, kroziiti, gnati se, vlačiti so, pohajati, (n. V. vinkati se); klaiti se, motati se; aus den Schranken, čez mejo stopiti; z repam migati; f. a. Irren; v. a., mit einem Schweife versehen, schön geschweiftes Pferd, konj lepiga repa; geschweif, repat; in einem flüssigen Körper schweifen, mahati, švigati; ein Glas, oplakni, splakniti, splakovati; bogenförmig ausschneiden, lokati, (V.), sločiti, izesati, iztesovati, izstrici, izstrigati; f. a. Umfchweif; geschweif, slok, zokrožen; Getreide schweifen, ometati, f. Fegen; einen Helm schweifen, s öpam ozalitati; bei den Vortienwirtern, die Rette schweifen, snutek napenjati.
 Schweifen, das, izrezovanje, slokanje (V.).
 Schweifer, der, klatoč, potepuh, pohajač.
 Schweifig, in Bzgg. — rep (langschweflig, dolgorep).
 Schweifrahmen, der, bei den Vortienwirtern, napenjaloč, napenjavi rom.
 Schweifriemen, der, podrepnica.
 Schweifzüge, die, ozka žaga za izrezovanje.
 Schweifstein, der, repata zvezda.
 Schweifstiel, das, repina, f. Schwanzstiel.
 Schweifträger, f. Schlepfrüger.
 Schweifzug, f. Umfchweif; Schweifen, das, schweig, adj. vlačon.
 Schweige, die, eine Herde, čeda; ein Viehhof, Vorweil, pristava.
 Schweigekunst, die, zamolčljivost.
 Schweigen, v. n., molčati; zu schweigen anfangen, umolkuiti, obmolkauti, obmolčati, utihnti, potihnti, obtihnti; auf eine kurze Zeit schweigen, premolkniti, pretihnti, pomolčati; schweige! molči, tiho bodi, jezik za zobe (oder derzi za zobni); von etwas schweigen, kaj zamolčati, ne odčesa (o čem), ne govoriť od —; mändchenstille u. f. f. schweigen, ne čerhnti besede, ne ziniti jo, f. Mucken; potuhnto molčati (V.); der thut weislich, der da schweigt, modri molči, moder je, kdor molči; vor einem schweigen, komn molčati, ne odgovarjati mu; zu etwas schweigen, torpeti, no reči besede; fig. ne pisati; der Besang schweigt, petje je potihnilo, je nehalo; sein Gewissen schweigt, vest spi, molči, ga ne opominja; lang genug schweigen, namolčati se; v. a., schweigen machen, utihnti, potolaziti, utaziti; ein Kind, utesiti otroka; f. Besänftigen; die Zunge schweigen, berzdati, nzdati jezik.
 Schweigen, das, molk, molčanje, tihota; als bloße Unterbrechung, premlk; zum Schweigen bringen, utaziti, napraviti, da kdo molči, da ntihe (n. p. strel suvražnika), da neha.
 Schweigend, adj., molčoč, adv., molčoo, tiho.
 Schweiger, der, molčavec.

Schweigerin, die, molčavka.
 Schweighaft, Schweigsam, *adj.*, molčeo, molčljiv, zamolčljiv; malih besed, tih.
 Schweigsamkeit, die, molčebnost, zamolčljivost, tihost, malogovernost.
 Schweigselig, Schweigseligkeit, f. Schweigsam.
 Schweimel, f. Schwimdel.
 Schweimen, f. Schwimden; Vergehen (giniti).
 Schweimer, der, neki sokol.
 Schwein, das, (*Sus scrofa*), svinja, prešio. prasce, a. prase. n., svinje, n., pacco (Medo.), (pujs), Schweine hüten. svinjo pasti. prekico pasti; ein männliches unverschmittenes Schwein, f. Eber; ein männliches verschmittenes, prasce, prešio; ein weibliches, svinja, kernača; ein weißes, beljuga, ein schwarzes, černjaz; ein gemästetes, pitana, kermljena svinja, kermljenka; *dim.* präsiček, svinjka, svinjica; f. a. Ferkel; Schweine in den Mast treiben, na (v) žir gnati; *fig.* Geld, Kleck, Fehler, svinja, packa; eine unreinliche Person, amazano, amazanka, gemin, svinjar, svinja, prase; die Schweine gruuen, svinje kruljo, cvilijo (besonders wenn sie hungrig sind), wenn sie aufgeschreckt werden, u. *Gutm.* svinje krobotajo, kernjohajo; ein buntfarbenes Schwein, prekec, ein bandfärbiges, pasco.
 Schweinaas, das, svinjska merhovina, merha.
 Schweinartig, *adj.*, svinjast, svinjsk.
 Schweinbär, der, domaci prešio, merjasce.
 Schweinblatter, die, svinjska osepnica.
 Schweinbohne, f. Saubohne.
 Schweinbraten, der, Schweinbraten, svinjeka pečenka, pečena svinjina.
 Schweinbrot, das, (oyolamen europ.), podzemeljsko hruske, f. Saubrot.
 Schweinbistel, f. Saubistel.
 Schweinen, *adj.*, svinjsk, prešioev.
 Schweinen, f. Schwinden.
 Schweiner, der, f. Schweinhirt.
 Schweinerei, die, svinjarija, svinjstvo, svinjarstvo; nečistost.
 Schweinern, f. Schwinden, Schwälern.
 Schweinessen, f. Sauesen.
 Schweinestall, der, svinjak, svinjski hlev.
 Schweinestanger, der, bei den Jägern, pes, ki divje prešioe popada.
 Schweinest, das, pomijnik.
 Schweinest, das, svinjska mast, salo.
 Schweinestinnen, f. Finne.
 Schweinestisch, das, svinjina (*serb.* svinjetina, u. kermelina), svinjsko, prešioevo meso, prešioevina.
 Schweinestraf, der, Schweinestraf, das, jed, kerna za prešioe.
 Schweinestode, f. Saugstode.
 Schweinhalt, f. Schweinisch.
 Schweinhalter, der, svinjar, kdor svinjo ima, redi, svinjorejic †; als Hirt, svinjar (auch Schweinhändler).
 Schweinhamme, die, prešioevo pleča.

Schweinhandel, der, kupnja s prešioi, s svinjami.
 Schweinhändler, der, kdor s svinjami kupuje; svinjar.
 Schweinhäute, die, gonja divjih prešioev.
 Schweinhaut, die, svinjak.
 Schweinhaut, die, sviojina (auch Schweinfleisch), svinjska koža.
 Schweinherde, die, čeda svinj.
 Schweinhirt, der, svinja babirasa*.
 Schweinhirt, der, svinjar, svinjski pastir, kdor svinjo pase, russ. svinjopas.
 Schweinhirtin, die, svinjarica.
 Schweinhund, der, svinjski pes.
 Schweinhüter, f. Schweinhirt.
 Schweinigel, der, prešioasti, prešioji, rivcati jež; f. a. Stachelschwein; *fig.* ein unreinlicher, ungeschickter Mensch, praso od človeka, svinja, svinjar.
 Schweinigelei, die, svinjarija, gerdo djanje.
 Schweinigelu, v. n., svinjariti, gerde reci govoriti ali delati.
 Schweinisch, *adj.*, svinjsk, svinjarsk; Schweinischer Mensch, f. Schweinigel.
 Schweinjunge, der, svinjarček.
 Schweinläufer, f. Muffelläufer.
 Schweinlartoffel, die, krompir za svinje, svinjski.
 Schweinloben, der, Saufoben, Saustall.
 Schweinlohn zum Mästen, pitovnjak, in St. kermijensčak.
 Schweinlotz, der, svinjščak, svinjek, svinjsko blato.
 Schweinlotze, die, svinjski terpotec.
 Schweinlotzer, das, svinjina strojena.
 Schweinling, f. Schweinpilz.
 Schweinmact, der, svinjski sejm.
 Schweinmact, die, svinjsko pitanje.
 Schweinmact, der, svinjski gnoj.
 Schweinmöhre, die, morkvica.
 Schweinmutter, die, prasica, prasica; (n. dem Böhm. oprasnica); die zum drittenmale geworfen, tretjica, tretjakovka, torcjakovka*.
 Schweinpelz, f. Saupelz.
 Schweinpilz, der, rumena gliva, böhm. podmaselnik.
 Schweinplan, der, svinjska trata.
 Schweinpode, f. Schweinblatter.
 Schweinporck, f. Porck.
 Schweinrahe, f. Pharaonmäus.
 Schweinsalat, f. Kranichkraut.
 Schweinsauge, das, auch bei den Pferden, svinjsko oko.
 Schweinsäugle, *adj.*, svinjook.
 Schweinsborste, die, ščetina (svinjska).
 Schweinsbraten, f. Schweinbraten.
 Schweinschuh, der, davek od svinj.
 Schweinschauer, der, oglednik (svinj).
 Schweinschlächter, der, mesar, ki sosebno svinjo ali prešioe kolje.
 Schweinschmalz, das, Schweinschmer, svinjska ali prešioja mast.
 Schweinschneider, der, rezar, rezaveo, svinjorez.
 Schweinschnitt, der, rezanje, skapljanje svinj, rezarija.

Schweinschwarte, die, tolata svinjska koža, bohova* koža, svinjski krajanik.
 Schweinsfeder, f. Schweinsborste.
 Schweinsfalsch, der, prešioji vrat, svinjski vrat.
 Schweinsfaut, die, koža svinjska.
 Schweinsfagd, die, lov na divje prešioe.
 Schweinsfäule, die, svinjska četert.
 Schweinskopf, der, prešioja, svinjska glav; svinjoglavce.
 Schweinsleder, das, svinjsko usnje.
 Schweinslauge, der, svinjski zelodec; *fig.* ogadnik (*Gutm.*), svinja od človeka.
 Schweinsnetz, das, mreža nastavljena divjimu prešioe.
 Schweinsohr, der, svinjsko uho.
 Schweinsprung, der, svinjski prešioji skok.
 Schweinsrüssel, der, svinjski rivo.
 Schweinschwanz, der, svinjski (zaviti) rep.
 Schweinsstirn, die, svinjsko čelo.
 Schweinstall, der, svinjak, svinjski hlev; zum Mästen, i. Schweinlohn.
 Schweinsteiu, der, svinjik †, smerdljivi kamen.
 Schweinsthürne, die, hlinjena solza.
 Schweinstreiber, der, svinjar. (prešioar? V.)
 Schweinsui, die, mlaka, po kateri se valjajo svinje.
 Schweinswaffe, zie, oklo (*Ravn.*); i. Saugahn.
 Schweinszahu, der, svinjski zob; f. Hauer und das vorige.
 Schweinszeug, das, priprava za lov na divje prešioe.
 Schweinstrog, der, korito (iz kteriga jedo svinje).
 Schweinswibret, das, divje svinje.
 Schweinszeug, das, svinjarija.
 Schweinszind, f. Schweinschaf.
 Schweinszucht, die, reja, ravnanje svinj (svinjoreja †).
 Schweinszunge, die, prešioji, svinjski jezik.
 Schweisz, der, pot, znoj; den Schweisz abtrocknen, pot obrisati, brisati; im Schweisse Mittel, nach V. potilo †; der saure Schweisz, kar si kao s trudam prihrani, prisluzi, terdi, kervavi zaslužek, kervavo delo; in Schweisz gerathen, fommen, spottiti se, pottiti se, serb. oznajiti se; er trift vom Schweisse, poti se, da vse od njega kaplje; das hat Schweisz gefollet, to smo se pottit, ugrelt; falter Schweisz, kurji pot (? V.), merzli pot; den Schweisz abwarten, lezati v postelji, dokler pot ne neha in so ne posuši; er faun seinen eigenen Schweisz nicht riechen, delo mu ne diši, boji se potu; im Schweisse beines Angesichts sollst du dein Brod essen, v pota svojiga obraza (nach M. s potam v obrazu) boš kruh jedel; Todeschweisz, smertni, mertvi pot; der Schweisz bricht aus, pot udarja iz njega, nach dem Poln. pot bje na-nj; bei den Jägern, kri.
 Schweisz, in der Bgg. potni, znojni.

Schweisangst, die, strage (od straha).
 Schweisbad, das, nach *Gutm.* u. V. potivna kopel, potivnica (*poln.*); f. a. Dampfbad; ein Schweisbad nehmen, v potivnici kopati se.
 Schweisbeere, die, brinova jagoda.
 Schweisbefördernd, f. Schweisreibend.
 Schweisbleich, *adj.*, od pota blod.
 Schweispen, v. a., das Wissen Schweissen, zelezo variti; zusammenzuschweissen, zvariti, variti (auch in andern D.); v. n., bei den Jägern, kervaveti, kri ma teče; vom Eisen, zadeti topiti se.
 Schweispen, der, varivec.
 Schweisprung, *adj.*, z velikim potam, kervavo pridobjen.
 Schweisstieber, das, angleški pot, potna vročina.
 Schweisstücken, der, potna zamaza.
 Schweisstuch, der, u. V. zamokli rjaveo.
 Schweisstücken, das, potna jamica.
 Schweissticht, die, varivna vročina, vročina za varjenje potrebna.
 Schweisstund, der, pes, ki po kervi sledi (ostreljeno zver), korvosledoik †.
 Schweiszig, *adj.*, poten, potan; bei den Jägern, kervav.
 Schweisstotend, *adj.*, totd, težaven.
 Schweisstod, das, potnica, potna luknjica. (bei *Gutm.* potno oddihalee).
 Schweismittel, das, zdravilo za pot, nach V. potilo †.
 Schweisstaud, der, bei den Schmieden, varež.
 Schweisstunde, die, potna kuga.
 Schweistranck, der, pijača za pot.
 Schweistreibend, *adj.*, kar je dobro za pot, kar (na) pot bene, potiven; Schweisstreibendes Mittel, f. Schweismittel.
 Schweistricsend, *adj.*, ves moker od potu.
 Schweistropfen, der, potna sraga ali kaplja.
 Schweistud, das, potna ruta, potni robec, obrisavka, podložka voščeviga platna (n. pr. za pod pazho).
 Schweisung, die, varjenje.
 Schweiswurf, die, kervavica, mulica.
 Schweiswurzel, die, f. Hustlath.
 Schweizzer, der, f. Leibwache, Thürhüter, Meier; prognata ververa.
 Schweizzer, die, kravarija; f. Meierei.
 Schweizzerflote, die, nach V. stranska piščal, pišal.
 Schweizzerhosen, *pl.*, široke hlače.
 Schweizzerlöse, der, švajcarski sir.
 Schweizzerträhle, die, (*Corvus graculus*), kramperica, planinski škorec, planinska kavka.
 Schweizzertrauchheit, f. Heimweh.
 Schweizzerose, die, planinska roza.
 Schweizen, v. n., tleti; v. a., žgati, paliti (broz plamena).
 Schweizer, der, žgavoc.
 Schweigen, v. n. u. a., f. Schwiden; Schweigen, požrešovati, kpravljati, potratiti, nasladno in razujzdano živet, pasti se, pitati se, gostiti se, neznočno, čez nemoč jesti

in piti, žrtvi, uživati brez mero vsakoršno veselje in goditi si.

Schwelgenbaum, f. Wasserhofunder.

Schwelger, der, požrešnik, požerah, zapravljivec, razujzdaneč; f. Prasser; euphem. stadkoživec.

Schwelgerei, die, požrešnost, nasladno in razozdano življenje, nezmerčnost; f. a. Prasser.

Schwelgerhaft, f. Schwelgerisch.

Schwelgerin, die, požrešnica, zapravljivka, samogoltnica.

Schwelgerisch, adj., požrešin, razujzdand, nezmeren, razsipen, nasladen.

Schwelholz, das, derva za žganje smole.

Schwelf, f. Well.

Schwelfboden, der, Trockenboden, bei den Bierbrauereu, süßwässa.

Schwelken, v. n., f. Wellen, v. a., sušiti; f. Dören.

Schwelkbrett, das, jeznicia (*Gutsm.*).

Schwelle, die, Thürschwelle, prag; die Oberchwelle, preklada (*Pot.*), nach *Gutsm.* podboj (Vstoffe) u. nadboj; unter, hinter der Schwelle beständig, podpražni, zapražni; er soll nicht über meine Schwelle kommen, naj mi ne hodi čez prag, naj ne hodi k meni; für Hand, kraj; Schwelle der Brücke, Mühle, blazina.

Schwellen, v. n., widernatürlich aufgetrieben werden, vom Leibe, oteči, otekati, obotaviti, botaviti, navreti, obrakniti (*Jarm.*), napuhniti, zapuhniti, puhiti (auch in andern D.), nach Andern buhiti; die Füsse schwellen ihm, noge mu otekajo; geschwollen, otekel, zapuhel, napuhel; *fig.* napet, obilen, poln; das Wasser schwellt, voda raste, se narašča, nach *V.* se napanja, (napeti, napanjati se); vom Muth, der Brust, zrasti, rasti, siriti se, naraščati se, kipeti, greben mu raste, mu je zrastel; vom Meere, vzdigovati se, burkati se; f. a. Aufschwellen; v. a., ein Pferd schwellen, durch das Reiten, ožuliti konja; das Wasser schwellen, anwachsen machen, nach *V.* napeti, napanjati vodo, zajeziti vodo, zagraditi, ustaviti jo; mit einer Schwelle versehen, neu schwellen, nov prag narediti, narejati; in Wasser schwellen, razmočiti, razmakati; schwellen machen, napaneti, napanjati; manche Gifte schwellen den Leib, po nekterih strupih začne telo otekati, otok napraviti, delati; Muth schwellt seine Brust, serce (serčnost) mu širi persi.

Schwellen, das, otekanje, naraščanje, narašanje, napanjanje, burkanje.

Schwellenbaner, der, deblo za prag dobro.

Schwellenholz, das, les za prage.

Schweller, der, napanjavec; der mit Schwellen versehen, pragar; an den Schlitten, f. Schlittenkufe.

Schwellerband, Schwellerriemen, der, bei den Saitlern, (derzavni) jermen.

Schwellfarbe, die, bei den Kohgerbern, creslenica.

Schwemmz, in Bsg. plavni.

Schwemmanwein, der, poplak.

Schwemme, die, kópanjo zlasti konj in druzih žival; der Ort in einem Wasser wo man Thiere schwemmen läßt, kopavnik, kopalische, kopalise, kopel; die Sau wälzt sich nach der Schwemme wieder in dem Kotze, svinja umita, okopana: se zopet valja po blata.

Schwemmen, v. a., flößen, plaviti, gnati; f. a. Flößen; der Fluß hat viel Erbe an das Ufer geschwemmt, voda je mnogo perstila k bregu naplavila, nanesla; Pferde, Gänse u. f. f. schwemmen, kopati, polivati z vodo, umivati; in der Bibel, zmociti, močiti; andere Gegenstände schwemmen, splakniti, splakovati.

Schwemmen, das, plavljenje, kopanje.

Schwemmenkraut, das, vodna rastlina.

Schwemmer, der, plavivoc; — nek dolg čoln na Donavi.

Schwemmerde, die, naplavina.

Schwemmort, f. Schwemme.

Schwemmpregel, der, ploha.

Schwemmseil, das, in den Erzwaschereien, spirki.

Schwemnteich, der, kopalische, kopalise.

Schwende, f. Schwämme.

Schwenden, v. a., (veralt.), einen Wald, ein Gehölz, požgati, požigati gojzid, laze žgati; auch für verringern.

Schwengbaum, der, (*mont.*), ročica (*V.*).

Schwengel, f. Schwängel, Pendel.

Schwengelluhr, pl., die, f. Pendeluhr.

Schwenk, f. Schlang.

Schwenkbanner, der, Biehbengel, böhm. šibna.

Schwenkbürste, die, ein mit Büscheln von Borsten versehenes Werkzeug, macika za umivanje.

Schwenkel, f. Schwängel.

Schwenken, v. a., schwingen machen, ž. B. die Fahne schwenken, z banderom mahati, vihtiti, zasukati, sukati, obračati, verteti, kriliti (? *St.*), páhati; sich schwenken, (v. r.), zasukati se, zasukniti se, zaverteti, verteti se, obrniti, obračati se, zaberniti se, kreniti se, zavihliti se; schwenken sich! zasukniti se (*V.*); sich auf Pferd schwenken, zagnati se, zavihliti se na konja; Gläser schwenken, oplakniti, splakniti, auch splahniti, omiti, splakovati, oplakovati, omivati.

Schwenken, das, sukanje, mahanje, splakovanje.

Schwenker, der, mahavec, sukač, sukavoc, umivac, oplakovavec.

Schwengerin, die, mahavka, splakovavka.

Schwenken, f. Schwenken.

Schwenkessel, der, omivavnica, splakovavnica.

Schwenkrad, f. Schwungrad.

Schwenkung, die, obrat, zasuk, obračanje, sukanje; Schwenkungen mit etwas machen, f. Schwenken.

Schwenkwasser, das, voda za splakovanje.

Schwenken, f. Werberben (*v. a.*).

Schwep, f. Peitsche.

Schwepen, v. a., pomesti, pometati po skedau.

Schwer, adj., bñffk. težek, težak (in *St.* a. zmeten); Gold ist schwerer als Blei, zlato je težji od svineca; ein Pfund schwer, funt (libro) težak; schwer sein, težak biti, dosti vagati; schweres Geld, lep denar, mnogo denarjev, auch dober dnar (dobriga zlata ali srebra); schwere Reiterei, težka konjnicia (zlasti oklopniki); schweres Geschütz, kanone ali topovi, moznarji*, i. t.; schwere Seide, težka svilenina; schwere Laue, naj debelši vervi; schwere Hunde, veliki (loveki) psi; beschwerlich, težaven, truden, auch težak, gorak (warm), kervav (blutig); das fällt mir schwer, to mi je težko, me težko stane, težko mi de, boli me; wird es dir schwer, ali te teži? ein schwerer Traum, hude, težke sanje; schweren Athem haben, težko sopsti, nadsušljiv biti, sigati, (von Thieren) sakati; schwere Sünde, velik greh; gewichtig, tehten, bremenit (*V.*), bremenat; schwerer Kerker, težka, huda ječa; schwere Polizeiaübertretung, težki policijski prestopok; schwere Strafe, ostra, huda kazen; schwerer Rechtsfall, težak, zamotan, zapreden primere; schwere Noth, huda sila, terda; f. a. Fallucht; schwere Zunge, terd, okoren jezik, jezik se mu zavaljuje; schweres Buch, temue, težko razumljive bukve; schwere Zeiten, hudi, zagatni, terdi časi; schwerer Wind; hud veter, vihar, piš; schwere See, viharuo morje, ki valove žene; schwere Krankheit, huda, nevarna bolezen; sich schwer versündigen, hudo pregrešiti se; schwere Menge, premnogo, sila; schwerer Schlaf, terdno spanje; sich schwer ärgern, zelo močno jeziti se; schwere Speise, težka, težko prebavna jed; es wurde mir schwer ums Herz, na ino se mi je storilo, uzalilo se mi je serce; schwer machen, priteziti, pritezovati, težiti; f. a. Erschweren; das Herz schwer machen, razzalostiti koga; lästig, težak, nadlezen; adv., težko, s težka; schweres Getreide, jekleno žito; schwer gehen, klemplati, štoklati, okorno hojo imoti; einen schweren Kopf haben, terdo, slabo, topo glavo imeti; schwer hören, nagluh biti, nach *Zal.* hudo slíhati; mit schwerem Herzen, z žalostnim, britkim sercam, serce me je bulelo; schwerer Rausch, hud, terd boj; er entschleift sich schwer, volja ga boli.

Schwerarmig, adj., težkih rok.

Schwerathmig, adj., nadsušljiv, sigast, (bei Rindern, u. *Zal.*), zberberčen, težko dihajoč.

Schwerbegreifend, adj., kesniga, terdiga razuma.

Schwerblüthig, adj., võrtl. težkokorven; f. a. Schwermüthig.

Schwerblüthigkeit, die, gosta, težka kri, težkokernost.

Schwert, die, teža, težkost, težina. (*Gutsm., serb.*), težkota, Beschwerung, težilo; f. Gewicht; große Schwere, pretežkost; Schwereigkeit, težavnost, trudnost; die Schwere einer Sache, ste auf der Hand haltend, untersuchen, tehtati; die Schwere der Strafe, ostrom kazni, im Sloven. jeboch besser *adjectiv.* zu geben;

f. Schwer; specifsche Schwere, nach *Rob.*, primerna teža.

Schweren, v. n., težak biti, vagati, nadlezen biti; v. a., f. Beschweren.

Schwererde, f. Warrt.

Schwerfall, der, Wrrs, palmbah* (— u).

Schwerfällig, adj., težaven, težek, okoren, štorast, štoklast, neukreten, neokreten, nespreten, nepripraven.

Schwerfälligkeit, die, težavnost, okornost, neukretnost, neokretnost, nespretnost, nepripravnost.

Schwerflüche, die, težna plošča, ploščad.

Schwerflüßig, adj., težkotopni, kar se nerado topi.

Schwerflüßig, adj., težkih, okornih nog, etwa auch težkonog.

Schwergängig, f. Schwerfällig.

Schwergläubig, adj., neveren, težkoveren.

Schwerhändig, adj., težkorok.

Schwerheit, die, težkost.

Schwerherzig, adj., žalosten, otožen, težkiga serea.

Schwerhörig, adj., nagluh, f. a. Schwer.

Schwerköpfig, adj., terdoglav, torde, kesne, tope glave.

Schwerköstig, f. Theuer.

Schwerkraft, die, težnja (*serb.* eig. Sehnsucht), težnost, težna moč, n. *V.* teza; f. a. Centripetalkraft.

Schwerleder, das, težko, funtno usnje, podplatje, podplatovina, f. über. Pfundleder.

Schwerleibig, adj., debel.

Schwerleibiger, der, debeluh, debelač.

Schwerleibigkeit, die, debelost.

Schwerleutig, f. Schwerköpfig.

Schwerlich, adv., težko, šahli (*S. Kr.*); er wird schwerlich durchkommen, težko bo kaj iz njega.

Schwerlinie, die, čorta težnica (težna čorta).

Schwerlöthig, adj., etna težkovag.

Schwermetzer, der, võrtl. težomer ž. f. Barometer.

Schwermuth, die, težko serce, žalostne misli, otožnost, klavernost, n. *V.* mertvica (eig. Selbgarie), bei *Gutsm.* britkomiselnost; f. a. Melancholie.

Schwermüthig, adj., klavern, pobit, otožen, težkiga, žalostniga serea, britkomiseln (*Gutsm.*); er ist schwermüthig, n. *V.* kali se mu po glavi; f. a. Melancholisch.

Schwermüthigkeit, Schwermüthigkeit, adj., pretožen.

Schwerneß, f. Beschwerde.

Schwerpankt, der, težisce; srodišče teža kcaiga telesa.

Schwerripig, adj., n. *V.* gruzljat.

Schwerstmelzend, f. Schwerflüßig.

Schwesinn, f. Schwernuth.

Schwesinnig, f. Schwermüthig.

Schwert, das, moč, (in all. sl. *W.*), (n. *V.* sprih in U. *St.*); zum Schwerte beurtheilen, mit dem Schwerte hinrichten, ob glavo djati, devati; bloßes Schwert, nag, gol meč; vergl. das Sprw. kdor meč izdira, pol medem umira; mit dem Schwerte durchbohren,

z meoem presuniti; mit Feuer und Schwert verurtheilt, z ognjem in meoem pokoncati; das Schwert umgürtet, meo pripasati; ein Schwert hält das andere in der Scheide, boji se meo meo (poln.); für Säbel, f. diefes; mit dem Schwerte darein schlagen, s silo u-dariti, razzoditi; dim. Schwertchen, meček. Schwertaloe, die, visoka lopatika. Schwertbohne, die, turški bob. Schwertel, der, (Gladiolus), meček, deveta strajčica. Schwertelried, der, (Sparganium), jezeva jezica. Schwertfeger, der, mečar, sabljar. Schwertfegerdraht, der, mečaraki drat. Schwertfisch, der, riba sabljača. Schwertflamme, die, der blühende Schein eines blanken Schwertes, lesk, blosk meča. Schwertförmig, adj., mečast, meču podobn. Schwertfortsatz, der, mečasti podaljšek. Schwertfutter, f. Schwertscheide. Schwertgenosse, f. Kriegsgesährte. Schwertlieb, der, udar z meoem. Schwertlehen, das, fovy po meči. Schwertlille, die, (iris) sabljica, f. a. Schwertel, u. Sul. perunika, sabljčič. Schwertorden, der, etwa mečarski red. Schwertriemen, der, an welchem das Schwert hängt, jermen za meč. Schwertritter, der, vitez mečar. Schwertscheide, die, nožnice za meč, u. M. mečnica. Schwertschlag, der, mah, udar z meoem; ein Land ohne Schwertschlag erobern, n. V. dobiti zemljo brez maha z meoem, t. j. brez preliivanja kervi, brez boja. Schwertschleifer, der, kdor meče brusi. Schwertschleife, die, versta po očetu, po meči. Schwertschneid, der, f. Schwertschlag; einen Schwertschneid geben, malniti, udariti z meoem. Schwertschneid, der, dedina po meči. Schwertschneider, der, russ. mečenosec, poln. mečnik. Schwertschneid, die, jezik kakor meč; (vulg.), ima jezik kakor krava rep (nam-reč dolg). Schwertschneid, f. Gewidhtig. Schwester, die, sestra, dim. sestrica; leibliche, rechte, prisna, lastna, prava sestra; Stiefschwester, po polu sestra; Waters Schwester, teta; Mutters Schwester, ujna. Schwester, in Bigg. sesterin, sestri. Schwesterbut, das, sesterina kri. Schwesterbrut, die, sesterski kruh. Schwesterbund, der, sesterska zveza; postestrimstvo (nach der serb. Woffstite). Schwesterkind, das, sesterin otrok, sestranec; f. Geschwisterkind. Schwesterkuh, der, sesterni poljubek. Schwesterlich, adj., sestersk, sestri. Schwesterliche, die, sesterska ljubez. Schwestermann, der, f. Schwager. Schwesterword, der, sestromorstvo, russ. sestroubystvo.

Schwesterwörter, der, sestromoree. Schwester, v. n., sestriti so; po sestersko živet skup. Schwesterpaar, das, sestri (dvo). Schwesterhaft, die, sesterstvo, sestri-stva (serb.), sestersčina; die Schwesterhaft aufheben, etwa kuzsestriti. Schwesterhaft, die, kapp, truma soster. Schwesterinn, der, sesterska misel, sestersko serce. Schwesterohn, (sestric), Schwesterochter, (sestricina), f. Geschwisterkind. Schwesterzucht, die, sesterska zvestoba. Schwesterzucht, f. Schwesterhaft. Schwette, f. Grenze. Schwichtigen, f. Beschwichtigen. Schwibogen, der, u. Guts. oblok (auch böhm., obok ist auch obvok = oblok), b. V. krivec, russ. svod, f. a. Gewölbe, Bogen. Schwier, f. Schwager; Schwiegerater. Schwieger, Schwiegerin, f. Schwagerin; Schwiegermutter. Schwiegerältern, pl., die Aeltern des Mannes in Bezug auf die Frau, sveker, svekerva, mozevi stariši; die Aeltern der Frau in Bezug auf den Mann, tast in tasöa, taša (serb. punica), zeniai stariši. Schwiegerkind, f. Schwiegerohn, Schwiegerochter. Schwiegermutter, die, die Mutter des Ehemannes in Bezug auf die Frau, svekerva, (im Slov. wohl auch tasöa); die Mutter der Ehegattin in Bezug auf den Mann, taša, taša. Schwiegermütterlich, adj., svekervin, tasöin, tasöin. Schwiegerohn, der, zet. Schwiegerochter, die, sneha (altst. sn'ha), a. snaha, sinovla (V., poln. synowa uamf. sinova žena), nevesta (eig. die Braut). Schwiegerater, der, der Vater des Ehemannes in Bezug auf die Frau, sveker, (im Slov. a. tast); der Vater der Ehefrau in Bezug auf den Mann, tast. Schwiegeräterlich, adj., svekrov, tastov; nach Art eines Schwiegeraters, po tastovo. Schwiele, die, Hühnbläschen an der Hand von harter Arbeit, mozol; harte, dicke Stelle an der Haut, žulj (a. serb. bei Vuk), ožuljek, tisk, zaguljek, nach dem Poln. terdnina, altst. u. russ. mozol; in die Länge aufgeschwundene Streifen, welche besonders von Peitschenschlägen entstehen, proga (M.), f. a. Blau(e) Streife, am Fuße, otiska, žulj, ožuljenina; Schwiele machen, bekommen, ožuliti kaj, se, žuliti, otisčati, tiskati, tiskati. Schwiele, f. Anschwellen. Schwielich, adj., einer Schwiele ähnlich, žuljast, mozoljast. Schwielig, adj., žuljnat, ožuljen, otisčan. Schwim, f. Dünmacht. Schwieren, v. n., postopati, vlačiti se, f. übr. Schwärmen. Schwierig, adj., beschwerlich, težavon, te-

žek, truden, gorak, terd; f. a. Schwer; er ist schwierig im Schenken des Vertrauens, nerad upa, da vero; gefährlich, novaron; von Schwären, otekel, zabuhel; f. a. Fieberlich. Schwierigkeit, die, težava, težavnost, težkota, trudnost, terdost; Hinderniß, ovira, napotje, zaderžok; es unterliegt mancher Schwierigkeit, precej težko je; wegen ein Paar Groschen Schwierigkeiten machen, vlačiti se za par grošev; a. kerčiti se, kratiti se, upirati se, ugovarjati; f. a. Einwendung. Schwierigkeitshege, die, delanje zaderžkov, spotikljivost. Schwierigkeitsmacher, der, sunljivec, spotikljivec, omahovavec; ölovec, ki se nad vsem spotikuje. Schwimmen, f. Beschwichtigen. Schwimmanstalt, die, plavavnica. Schwimmblaase, die, napihajeni mehur za plavanje. Schwimmbuch, der, auf dem Wasser schwimmende sumptige Insel, u. V. splav. Schwimmbüchse, die, plavajoči most. Schwimmen, v. n., von Flüssigkeiten, teči, liti se, vediti se; die Thräne schwimmt ihm in Auge, solza mu je stopila v oči; auf einem flüssigen Körper getragen werden, plavati; geschwommen kommen, priplavati kam; er schwimmt den ganzen Tag, ves dan plava, preplava; ans Ufer schwimmen, splavati na breg; über den Fluß schwimmen, reko preplavati; schwimmen lernen, učiti se plavati; auf dem Rücken schwimmen, vznak plavati, wie ein Frosch, po žabje, wie ein Hund, po pasje; in der Luft schwimmen, f. Schweben; im Wuter schwimmen, plavati v maslu, zaliti biti z maslam; ein wenig schwimmen, poplavati; weg schwimmen, odplavati; genug schwimmen, naplavati se; im Schwimmen die Gesundheit einbüßen, zdravje zaplavati; er schwimmt in Thränen, solze ga zalivajo, solze preliiva, pretaka; im Ueberflus, živet (plavati) v obilnosti; schwimmendes Gebirge, podmokla, moovirna gora; schwimmend, plavajoči, plavaje. Schwimmen, das, plavanje. Schwimmer, der, plavar, plavavec; geschwimmener Schwimmer sein, dobro znati plavati; ein Fals; ostriz. Schwimmerel, die, plavarija. Schwimmerin, die, plavavka, plavarica. Schwimmsieder, die, plavn, plavnata, f. Pfaffe. Schwimmsuß, der, plavna, u. V. lopatasta noga. Schwimmsüßel, der, plavni, plavarski pas. Schwimmsüß, die, plavna koža, russ. preponka, u. V. lopatica. Schwimmsüßen, pl., plavne, plavarske hlačice. Schwimmsüßer, der, hrošö plavar. Schwimmsüß, die, plavarska kapa. Schwimmsüß, das, plavarska obleka. Schwimmsüße, die, morska šoga. Schwimmsüß, die, plavarstvo.

Schwimmlinse, der, ametni, izverstni plavar. Schwimmauß, die, vodna miš, böhm. valuska. Schwimmeister, Schwimmlehrer, der, plavarski mojster, kdor plavati učit. Schwimmoß, Schwimmsüß, der, plavalische, plavalische, kopalische, kopaliso. Schwimmsüß, der, etwa vodohodni čevlj. Schwimmsüßel, die, šola za plavanje, etwa plavarnica. Schwimmsüß, der, plavni rep. Schwimmsüß, das, plavavka, plavajoča žival. Schwimmsüß, der, ploskonožni, lopatonožni ptič, ploskonožer; plavavka. Schwimmsüß, das, priprava za plavanje. Schwimmsüß, der, sahnjonje, venjenje; f. a. Geschwind. Schwimmsüß, die, lišaj; neki öerv, ki garje napravlja. Schwimmsüß, der, Zustand, da sich alles mit uns umzubrehen scheint, omotica (bei M. omot), vertoglavica (a. serb.), motnh (?), vertenje v glavi, vertoglavje (Gutsm.), böhm. u. poln. zavrat; vergl. das davon verschiedene Wort Dünmacht; ich habe den Schwimmsüß, omotica se mi dela, v glavi se mi verti, omotičen sim; Schwimmsüß der Schafe, f. Drehtrontheit; fig. vertoglavne dela in pošetja (brez resniöne podstave); f. a. Schwimmsüß. Schwimmsüßsicht, die, omotični pogled. Schwimmsüßsee, die, f. Tollstische. Schwimmsüßsee, die, vertoglavje, vertoglavne, nespametne dela in pošetja, mamivno in slepivne opravila (brez podstave). Schwimmsüßer, Schwimmsüßler, der, vertoglav-vec; kdor nespametno ravna v svojih pošetbah (zlasti kopöijskih ali obertnijskih). Schwimmsüßgeist, der, vertoglavno, vihravost, nespametno ravnanje; ein Schwimmsüß-der Mensch, vertoglavec, vihravec; weibf. vertoglavka, vihravka; vrela, zagorela glava. Schwimmsüßhafer, f. Schwimmsüß, Dölggerste. Schwimmsüßhoch, adj., visok, globok, da se ölovecu omotica stori, omotično visokasti ali globokosti. Schwimmsüßhöhe, die, omotična visokost. Schwimmsüßlich, Schwimmsüßlich, adj., vertoglav, omotičen; omotioi podverzon; ich werde, mir wird schwimmsüßlich, v glavi se mi verti, omotica se mi dela, omotičen sim, vertoglavica, omotica me napada; ein schwimmsüßlicher, unbefomener Mensch, f. Schwimmsüßel, Schwimmsüßelgeist; schwimmsüßliche Höhe, f. Schwimmsüßhöhe. Schwimmsüßkopf, f. Schwimmsüßlich. Schwimmsüßhorn, das, lujika. Schwimmsüßkraut, f. Korianther. Schwimmsüßmacher, f. Schwimmsüßer. Schwimmsüßmittel, das, zdravilo za (zo-per) omotico. Schwimmsüßeln, v. a., schwimmsüßeln machen, omotico delati; eine schwimmsüßelnde Höhe, omotična visokost; vertoglavo, nespametno

einen Schwung nehmen, sich geben, zavun-gati se, zavilititi se, visi pognati se, poruci razpeti; f. Schwingen; f. a. Schwü-
 gung; Bewohntheit, navada, f. über Schwang;
 Erhebung der Seele, des Gedankens, pov-
 zdig, povzdiga, vznesenjo, vzlet; f. a.
 Flug; Schwung des Ausdruckes, nach dem
 Böhm. proznost; der Industrie einen Schwung
 geben, povzdigniti obertnost; in den Schwung
 kommen beim Schlagen, Gehen u. dgl., raz-
 mahati se (auch böhm. u. poln.), razhoditi
 se, u. f. f.

Schwungbewegung, f. Schwingung.

- Schwungfeder, die, perotaino pero, le-
 tavno pero, nach Gutm. splavuta (?),
 haba; in der Uhr, pero.
- Schwunggewicht, f. Pendel.
- Schwunghaft, adj., živ, oberton, goreó;
 schwunghafter Handel, živ, pridna kupija.
- Schwungkraft, die, gnavna moč. proznost;
 in der Physik, f. Centrífugalkraft.
- Schwungrad, das, ein an der Peripherie mit
 einem oder mehreren schweren Körpern ver-
 sehenes, welches dadurch eine schwingende Ver-
 bewegung erhält, kolo s kijezi, mahavno kolo,
 mahalo (poln.).
- Schwunglinie, f. Kreislinie.
- Schwungrede, die, vzneseni govor.
- Schwungrich, adj., prozini, živ, vznesen,
 navdahnjen, nadusen (begeistert).
- Schwungrleim, der, an den Rutschen,
 Schwungring, nach V. gogavnik, guncavnik,
 russ. podvezuo remenje.
- Schwungspunkt, der, sredina gibanja ali
 mahanja.
- Schwunghvoss, f. Schwungrich.
- Schwungweise, adv., mahama.
- Schwunth, f. Grünth.
- Schwuntp, f. Schwuntp.
- Schwur, der, prisega, pridusanje, zaklotba,
 rotenje; es wird zum Schwur kommen, pride
 na prisego; f. a. Eid; mit einem Schwur
 bekräftigen, s prisego poteriditi; f. a. Fluch;
 einen Schwur thun, zakleti se, zarotiti se;
 den Schwur halten, brechen, prisego deržati,
 prelomiti.
- Schwurbrüchig, adj., krivoprisežin, kri-
 voroten, f. a. Eidbrüchig.
- Schwurbrühne, die, prisežna leca.
- Schwurfinger, der, prisežni perst.
- Schwurgericht, das, porota†, sodnija pri-
 sežnih.
- Schwürig, adj., gnojia, f. Schwierig.
- Schwurmann, der, porotnik.
- Schwurplatz, der, rotišče, rotiše, prisega-
 lišče, prisegališe.
- Schwurvergesen, adj., f. Eidvergesen.
- Sc, f. St.
- Scibile, das, kar se more vediti, znati;
 slovesko znanje.
- Scientifisch, f. Wissenschaftlich.
- Sciencz, f. Wissenschaft.
- Scilicet, namrod.
- Scintilliren, f. Funten.
- Scirrhus, f. Beulig.
- Scirrhus, f. Verhärtung.

- Scission, f. Spaltung.
- Scylla, Seila, (névarno mosto).
- Sebenbaum, f. Säbenbaum.
- Sech, das, das messerförmige Pflugeisen, Pflug-
 messer, oortalo (auch serb. u. böhm.).
- Sechen, v. a., s čertalam rezati.
- Sechloch, das, in welches das Sech befesti-
 get ist, luknja, nach V. dolb za čertalo.
- Sechring, der, obroček, rinec u. čertalo.
- Sechz, num. c., šest, ihrer sechs, šestero; zu
 sechs, po šest; je sechs, vsak po šest; bei
 meiner sechs (statt Seel). primaruba, pri
 moj dunaj, pri moji kokosi (statt duš);
 das erste sechs, prvih šest; sechs Jahre
 šest let; sechs Vögel, šest pticoev, petero
 ptioev; um sechs Uhr, ob šestih.
- Sechz, die, Sechse, šestica, nach M. šestka,
 šestérka.
- Sechz, in Plüg. šesto —, šest —, šestero —.
- Sechzarmig, adj., šesterorok, šestorok.
- Sechzästlig, adj., šesterovejin, šestoveršin
 (schöpflig).
- Sechzäugig, adj., šesterook.
- Sechzbein, das, šestonožec, šestonožka.
- Sechzbeinig, adj., šestonožen, šestonog.
- Sechzblätlig, Sechzblätterig, adj., šesto-
 listan, šestorolisten.
- Sechzblinmig, adj., šestoveten.
- Sechzböhrmer, der, šestogrošak.
- Sechzbruchbildig, adj., iz šest oerk ali
 pismenk.
- Sechzced, das, šesterokotje, šestooegelnik
 (russ.); die Au bildet ein Sechzced, trata
 ima šest oglov.
- Sechzcedig, adj., šesterokoten, šestero-
 oglas, šestooegelo.
- Sechzcedigkeit, die, šestoogelnost.
- Sechzcedimerig, adj., šestovetern; ein sol-
 ches Faß, šestérka (bei Vuk šestorka).
- Sechzcellig, adj., šestolakatni.
- Sechzen, gefeßt, iz šest delov.
- Sechzender, der, šestérnik.
- Sechzser, der, šestica, šestak, f. a. Sechzender.
- Schzserlei, num., šestér, šesteren, šestér-
 nat; iz šestih raznih verst, russ. šestoro-
 jakij.
- Schzsaß, adj., šesterogub, šesteroštok,
 auch šestkaten (eig. sechsmalig), šestérni,
 šestérnat (schzserlei); das Schzsaße, šest-
 krat toliko.
- Schzschäberig, adj., šestopredalen.
- Schzschächtelch, die, šesterogubnost.
- Schzschältig, f. Schzschächt.
- Schzschältigen, v. a., pošesteriti.
- Schzschärvig, adj., šestobarven.
- Schzschederig, adj., šesteropären.
- Schzschinger, der, šestoperatnik†, serb.
 šesta (Vuk).
- Schzschingerig, adj., šestoperst(en).
- Schzschläche, die, šestostenje†.
- Schzschligel, der, šestokrileo, weibl. šest-
 stokrillka (auch serb.).
- Schzschuß, der, šestonožec, weibl. šestonož-
 ka.
- Schzschüßig, adj., šesteronog, šestonožen.

- Schößesang, der, (Sextett), šesteropet†.
- Schößgroßentisch, das, šestogrošak†.
- Schößhändig, adj., šestorok.
- Schößherr, der, šestak (V.), šestovladnik†.
- Schößherrschaft, die, šesterovladje†, vlada
 šestakov.
- Schößhörnig, adj., šestorog, šestorožin.
- Schößhundert, num. c., šest sto (in and.
 D. šest sel); mit sechshundert Gulden, s
 šest sto forinti; je sechshundert, vsak po
 šest sto; sechshundert Mal, šeststokrat;
 sechshundertmalig, šeststokraten.
- Schößhundertel, das, šeststotina (še-
 stotolina).
- Schößhundertste, der, šeststotni (russ.
 šestistotyj).
- Schößjählig, adj., šestleten, šestoleten;
 ein sechsjähriges Pferd, sechsjährige Stute,
 im Serb. šestak, šestakinja (V.), šest-
 letni konj.
- Schößjählich, adv., na šest let, vsacih
 šest let.
- Schößlantig, adj., šesterorob.
- Schößlöppig, adj., šesterohlas, šestoo-
 glas(en).
- Schößkreuzerstück, das, f. Sechser.
- Schößlöthig, adj., šestoloten.
- Schößmal, adv., šestkrat, šest potov;
 sechsmalhundertsieben, šestkrat sto tisoc.
- Schößmalig, adj., šestokraten.
- Schößmännerig, adj., šestomožen.
- Schößmonatig, adj., šestmesečni, šestih
 mescov.
- Schößmonatlich, adv., vsacih šest mescov.
- Schößpaarig, adj., šestoparen.
- Schößpflünder, der, šestofantnik, šestli-
 bernik.
- Schößpflünderig, adj., šestofanten, šest fun-
 tov, šestfanten, šestolibern.
- Schößreichig, adj., šestoversten; sechs-
 reichige Werke, ječen šestoverstnik; sechs-
 reichiger Weizen, šestoverstnica, šestore-
 dica (Vuk).
- Schößruderig, adj., šestoveselni.
- Schößsaitig, adj., šestorostrun.
- Schößsäulig, adj., šestostolpen.
- Schößschaufler, der, ein drei Jahre altes
 Schaf, tretjak, weibl. tretjioa.
- Schößseitig, adj., šestostransk, šestosten.
- Schößseitiges Schaf, šestorožna ovca.
- Schößsilbig, adj., šestorozložin.
- Schößspänlig, adj., s šestimi, s šestericoo.
- Schößspiel, das, igra ali godba šestih.
- Schößstimmig, adj., šestoriglasen.
- Schößstrahlig, adj., v šest curkih.
- Schößstückig, adj., šest ur, šestovren.
- Schößstündlich, adv., vsacih šest ur.
- Schößstügig, adj., šestodneven, šestih dni.
- Schößstügig, adv., vsacih šest dni.
- Schößstauend, num., šest tisoc; sechstau-
 sendmal, šest tisockrat.
- Schößstauendste, adj., šesttisocni, šestoi-
 tisocni.
- Schößstauendstel, das, šesttisocina.
- Schößste, adj., шести; zum sechsten Male, še-
 stic.

- Schößte, die, in der Tonkunst, šesta.
- Schößtel, das, šestina, šestinka.
- Schößtend, adv., šestio, šestoo.
- Schößthalb, polšesti.
- Schößthell, f. Schößstel.
- Schößthellen, v. a., šestiti, na šest delov
 razkrojiti.
- Schößthellig, adj., šesteroodelen, v šest
 delih.
- Schößtundzwanzig, num., šest in dvajset;
 sechsundzwanzigste, šestindvajseti, serb. dva-
 deset i sest.
- Schößwinfelig, adj., šesteroogeln.
- Schößwöhler, pl., porod, otrocja postelja,
 nach M. rodi, babine, f. a. Wöcherbett.
- Schößwöhrentlich, adv., vsacih šest tednov.
- Schößwöhlig, adj., šest tednov (terpec).
- Schößwöhnerin, die, otročnica, porod-
 nica (im höhern Style), f. a. Wöchnerin
 (bei Gutm. detletnica?); sie besuchen, na
 zibel priti, iti (Gutm.).
- Schößzählig, adj., šestérnat.
- Schößzählig, adj., šesterožob.
- Schößzählig, adj., s nego rogliji ali zobci.
- Schößzählig, adj., z nego šestoperstno.
- Schößzeilig, f. Schößzeilig.
- Schößzintlig, adj., šestozob.
- Schößzöllig, adj., šest palcov (dolg, ši-
 rok i t. d.).
- Schößtelasche, die, mjlarski pepel.
- Schößteln, v. a., perilo pariti, kohati, žeh-
 tati (böhm. vyvariti).
- Schößten, das, žehla, žehlanje.
- Schößtelstahl, das, žehnik.
- Schößzehn, num., šestnajst; die Zahl Sch-
 zehn, šestnajstica, šestnajstka; ihrer sechs-
 zehn, šestnajstero; je sechszehn, vsak po šest-
 najst.
- Schößzehlend, das, šestnajstooegelnik.
- Schößzehlend, adj., šestnajstooeglas, šest-
 najstooegeln.
- Schößzehlender, der, šest, šestnajsterak.
- Schößzehlner, der, šestnajsticia, šestnajstka;
 als Münze, šestnajstak.
- Schößzehlnerlei, šestnajstéren, šestnajstér-
 nat.
- Schößzehlrad, Schößzehlradlig, adj., šest-
 najstogub, šestnajstérnat, šestnajstokraten.
- Schößzehlradlig, adj., šestnajstnožen.
- Schößzehlradler, num., šestnajst sto.
- Schößzehlradrig, adj., šestnajstoloten.
- Schößzehlradrig, adj., šestnajstoloten;
 sechsundzighiger Wein, premeten clovek.
- Schößzehlmal, adv., šestnajstkrat.
- Schößzehlmalig, adj., šestnajstokraten.
- Schößzehlmonatlich, adv., vsacih šestnajst
 mescov, vsak 16. mesec.
- Schößzehlradrig, adj., šestnajstodneven.
- Schößzehlrad, šestnajsti.
- Schößzehlrad, šestnajst in pol, polse-
 demnajsti.
- Schößzehlrad, das, šestnajstina, šestnaj-
 stinka.
- Schößzehlradform, die, šestnajstérka.
- Schößzehlrad, adv., šestnajsti.

Sechzig, *num.*, šestdeset, in št. a. šestred.
 Sechziger, *ber.*, die Zahl, šestdesetina, šestdesetak; ein Sechzigjähriger, šestdesetletni človek, šestdesetih let, nach V. a. šestdesetak; šestdesetletno vino; sechzig verschiedene Geschlechter, šestdesetero raznih rodov.
 Sechziglerin, *die*, šestdesetletna žena; nach dem Böhm. šestdesetnica.
 Sechziglerlei, šestdeseteri.
 Sechzigfach, *adj.*, šestdeseterogub, šestdesetären, šestdesetónat.
 Sechzigjährig, *adj.*, šestdesetleten.
 Sechzigmal, šestdesetkrat.
 Sechzigste, *ber.*, šestdeseti.
 Sechzigstel, *das*, šestdesetina, šestdesetinka.
 Sechzigtausend, *adj.*, šestdeset tisoč; sechzigtausendste, šestdesetotisočni.
 Sechzigtheil, *f.* Sechzigstel.
 Seidel, *ber.*, Buntel, Gasse, mošnja, žep; ein Gemüth, lot (pri nekdanjih Judih); *f.* a. Buntel.
 Seidelamt, *das*, dnarničarstvo †.
 Seidelblume, *f.* Rothholz.
 Seidelkrant, *f.* Hirtenasche.
 Seidemeister, *ber.*, daara (V.), dnarničar, nach M. mošnar.
 Seideln, *v. a.*, v. mošnja spraviti, spravljeni.
 Seidelschneider, *ber.*, *f.* Buntelschneider.
 Seidenrod, *ber.*, ein Ambos mit eingehauenen Buchen, worin man den Draht aus dem größten nach schlägt, greben dratarski.
 Seiden, *ber.*, die Hülsen der ausgepressten Weizen, mešiček; *f.* a. Hülse.
 Seidren, *f.* Belästigen.
 Seidler, *f.* Seidemeister.
 Seidel, *f.* Seidel.
 Seidentar, *z* mnogo sejo.
 Seidez, *das*, šestnajstérka.
 Seidezband, *ber.*, bukvo v šestnajstérki.
 Sediment, *f.* Bodenlah.
 Sediren, *f.* Niederlaglagen.
 Sedizion, *f.* Auftand.
 Sedum, *das*, bradavičnik.
 See, *ber.*, Landsee, jezero, in št. jezera, *serb.* blato; *dim.* Jezerce; Gegen am See, pojezerje; hinter dem See befindlich, zajezorni, zajezerte; Flusssee, živo jezero, rečno jezero.
 See, *in* Bfsg. jezerna, jezerski, — jezera.
 See, *die*, das Meer, morje; Handlung zur See, kupčija čez morje, po morji, pomorska kupčija; See halten, na širocem morji derzati se; auf der offenen See, na visocem morji; die hohe See, veliko, odperto morje; in die See fliehen, odriiniti po morji, odpraviti se, podati se, oditi iz pristanišča, pristanišča.
 See, *in* Bfsg. morski, pomorski, — na morji, *f.* a. Meer = und die *f.* f. Zusammenfügungen.
 Seeaal, *ber.*, morska jegulja.
 Seeabgrund, *ber.*, globina, kernica jezera.
 Seeadler, *f.* Fischaar.
 Seeakademie, *die*, pomorska akademija.
 Seeampfer, *f.* Meerampfer.
 Seeamsel, *ber.*, morski kos.

Seeanker, *f.* Anker.
 Seeanwohner, *ber.*, primorec, brežan; Anwohner eines Landes, pojezeranec, pojezerce.
 Seeartenal, *f.* Arsenal; (pomorska orožnica).
 Seeasscuranz, *die*, morska zavarovavnica.
 Seeaufter, *die*, morska ostriga.
 Seebad, *ber.*, jeznica.
 Seebad, *ber.*, morska kopel; kapanja v morji.
 Seeball, *ber.*, morski jež.
 Seebär, *ber.*, morski medved; pes ali talanj morski.
 Seebeben, *das*, potres morja.
 Seebefehlshaber, *f.* Admiral.
 Seebehärde, *die*, pomorska gosposka.
 Seebeschreiber, *ber.*, popisovavec morja.
 Seebeihülft, *adj.*, česar se morjo dotika, kar morje pere, obliva, obteka.
 Seebett, *das*, jezernice, jezernice, dno jezerna.
 Seebiuse, *die*, morska sita.
 Seeblume, *die*, weiße, (Nymphaea alba), beli plučnik; gelbe, (N. lutea), rumoni plučnik, *serb.* lokvanj (Vuk).
 Seeblumenartig, *adj.*, lokvanjast.
 Seebohne, *die*, morski bob (noki Jož).
 Seebörse, *ber.*, šoukasti okunj.
 Seebrauch, *ber.*, morska navada.
 Seebries, *ber.*, pomorski list.
 Seebuhle, *f.* Meerloch.
 Seedienst, *ber.*, mornarstvo, služba pomorska.
 Seedrache, *ber.*, himera.
 Seeidelfische, *die*, morska jašóerica, jašerica.
 Seeinhorn, *das*, morski enorožec, enozobec.
 Seeente, *die*, (anas fusca), volika óernica.
 Seeerbse, *die*, morski grah.
 Seefahrer, *ber.*, brodar, kdor se po morji vozi in roba prevaža; *rus.* morebodec.
 Seefahrt, *die*, morska vožnja, vožnja po morji, brodarstvo.
 Seefeder, *die*, (Pennatula), nach dem *Russ.* pérnatka.
 Seeferchel, *f.* Meerferchel.
 Seeferster, *das*, tres, jezeróno okno, okonce a. nach V. okno na močvirji.
 Seefleisch, *ber.*, jezerna riba, riba jezernica; *f.* a. Meerfisch.
 Seefisherei, *die*, lovlja jezernih, morskih rib.
 Seeflaß, *ber.*, morski lan.
 Seeflotte, *f.* Flotte.
 Seeфрайт, *die*, morska vozna.
 Seeгайт, *f.* Rißth.
 Seegebrauch, *f.* Seebrauch.
 Seegeficht, *das*, boj na morji.
 Seegegen, *die*, pomorska krajina.
 Seegericht, *das*, pomorska sodaja.
 Seegeruch, *ber.*, duh po morji.
 Seegeschichte, *die*, pomorske dogodbe.
 Seegeficht, *das*, pomorska postava.
 Seegeischt, *das*, (fata morgana), pomorski prikazek.

Seegepenst, *das*, morsko strašilo.
 Seeгott, *f.* Meerгott.
 Seeгras, *f.* Meerгras.
 Seeгrün, *f.* Meerгrün.
 Seegrund, *ber.*, dno morja.
 Seehafen, *f.* Hafen.
 Seehahn, *f.* Meeršwalbe.
 Seehandel, *ber.*, pomorska kupčija.
 Seehase, *f.* Meerhase.
 Seeheer, *das*, pomorska vojska.
 Seeheld, *ber.*, pomorski junak.
 Seehererschaft, *die*, pomorsko gospodstvo, gospodovanje, zapovedovanje na morji.
 Seehochrede, *die*, kobilicasti rak.
 Seehund, *ber.*, (Phoca vitulina), morski pes, tjulenj (*rus.*).
 Seehund, *in* Bfsg. — morskiga psa.
 Seeigel, *ber.*, Seeapfel, morski jež.
 Seeigelstein, *ber.*, jezeveof.
 Seeisab, *f.* Seehund.
 Seeisamm, *ber.*, morski greben.
 Seeisante, *f.* Seefüße.
 Seekarte, *die*, morska mapa, karta.
 Seeklippe, *die*, morska skala, kločot, *f.* Klippe.
 Seelehl, *f.* Meerlohl.
 Seekompaß, *ber.*, morski kompas.
 Seekrant, *adj.*, kdor ima morsko bolezen.
 Seekrankheit, *die*, morska bolezen.
 Seekrant, *f.* Meerгras.
 Seekreß, *ber.*, rak morski, (jezerski).
 Seekrieg, *ber.*, vojska na morji.
 Seekrone, *die*, morska krona.
 Seeleuh, *die*, morska krava, bregovec (*poln.*).
 Seeleunde, *die*, morska znanost.
 Seekunst, *die*, mornarska umetnost.
 Seeleuchte, *die*, pomorje, primorje, (beides Küstenland, Küstenstrich), morski breg, brežina; morsko obrežje.
 Seeleamt, *das*, černa maša, peta maša za mertve.
 Seeleand, *das*, primorje, pomorje, pomorska dežela ali krajina; — pojezerje.
 Seeländer, *ber.*, primorec.
 Seeländerin, *die*, primorka.
 Seeländisch, *adj.*, primorsk (eig. küstn-ländisch).
 Seeleaterne, *die*, morska svetilnica.
 Seelewendel, *die*, eine Art Wiesentrautes, am Meerstrand, limoncof (*böhm.*).
 Seelebad, *das*, zadušnica.
 Seele, *die*, duša, *dim.* dušica; die abgeschiedenen Seelen, duše merivih, rajnih; der Feder, serce; nach M. a. duša v peresu; schöne Seele, lepa duša; bei meiner Seele, pri moji duši; bei seiner Seele schwören, *f.* Schwören; mit Jemand eine Seele sein, ednih misli biti; eine kleine Seele habend, malodušen; Gott sei seiner Seele gnädig, Bog mu daj večno luč, večni mir in pokoj; die Seele erhalten, dušo ohraniti; es thut ihm in der Seele weh, v dušo, v serce ga boli; die Liebe ist die Seele aller guten Thaten, ljubezon je duša vseh dobrih djanz; etwas auf die Seele binden, *f.* Binden; es ging ihm durch die Seele, prešnilo, presu-

nilo, prebodlo mu jo serce, dušo; ein Wert ohne Seele, delo brez življenja, mervto, brez duše; voll Seele, živ, goliživ, v serce segajoi (z. B. eine Prebigt); sage es deiner Seele, živi duši, živimu kerstu ne povej; es war seine Seele, živo duše ni bilo; das Caliber der Feenbewehre, svineo (V.), *rus.* kamora.
 Seeleben, *das*, primorsko življenje.
 Seelen =, *in* Bfsg. dušni.
 Seelenadel, *ber.*, dušna blagost, zlahnost, plemenitost, zlahtaodušje.
 Seelenamt, *f.* Seelanit.
 Seelenangst, *die*, dušna stiska, britkost, težava, *f.* a. Angst.
 Seelenarm, *adj.*, preubog.
 Seelenarmuth, *die*, dušno aboštvo.
 Seelenarznei, *die*, dušno zdravilo.
 Seelenarzt, *ber.*, dušni zdravnik.
 Seelenbang, *adj.*, britkiga serca.
 Seelenbeobachter, *ber.*, opazovavec duše.
 Seelenbild, *ber.*, dušni pogled.
 Seelenbrant, *die*, nevesta Kristusova.
 Seelenbrechend, *adj.*, dušolomen †.
 Seelenbund, *ber.*, dušna zaveza, zveza.
 Seelendurst, *ber.*, dušna žeja, želja.
 Seelenergreifend, *adj.*, dušno stresajoi.
 Seelenerhabenheit, *die*, dušna velikost, visokost.
 Seelenerlöser, *ber.*, odrešeni duš.
 Seelenerquickung, *die*, dušna okrepčava.
 Seelenerschütterung, *die*, potres, stres, zmanjanje duše.
 Seelenfänger, *ber.*, dušloveof.
 Seelenfalter, *die*, dušna muka.
 Seelenfreund, *ber.*, priserčni, serčni prijatelj.
 Seelenfriebe, *ber.*, dušni mir.
 Seelenfroh, *adj.*, iz duše vesel, rad.
 Seelengefahr, *die*, dušna nevarnost, novarnost za dušo.
 Seelengespräch, *das*, dušni pogovor.
 Seelenglück, *das*, dušna sreča.
 Seelengroß, *adj.*, velikodušen.
 Seelengröße, *die*, velikodušnost, velikodušje.
 Seelengut, *adj.*, predober, serčno dober.
 Seelengüte, *die*, dušna dabrota, predobrota.
 Seelenhandel, *ber.*, kupčija z dušami, z ljudmi.
 Seelenhasser, *f.* Seelenfänger.
 Seelenhasser, *ber.*, sovražnik duše.
 Seelenheil, *das*, zveličanje (duše).
 Seelenheilunde, *die*, dušno zdravilstvo.
 Seelenhirt, *ber.*, *f.* Seelsorger.
 Seelenhochheit, *die*, vzvišucost, visokost duše.
 Seelenjagend, *adj.*, dušcloven †, kdor duše lovi.
 Seelenkampf, *ber.*, dušni boj; težava.
 Seelenkaper, *f.* Seelenfänger.
 Seelenlang, *ber.*, glas, oglas duše.
 Seelenkraft, *die*, dušna moč.
 Seelenkrank, *adj.*, na duši bolen.
 Seelenkrankheit, *die*, dušna bolezen, bolna duša.

Seelenummer, der, dušna skerb.
 Seelenkunde, die, dušoznanstvo; dušeznanstvo.
 Seelenlast, die, dušna teža, breme.
 Seelenleer, *adj.*, brezdušna.
 Seelenlehre, f. Psychologie, (nauk od duše).
 Seelenlehrig, f. Psychologifch.
 Seelenleiden, das, dušno terpljenje, dušne težave.
 Seelenlicht, das, dušna svetloba, luč.
 Seelenliebend, *adj.*, dušoljuben.
 Seelenlos, *adj.*, brezdušna, mrtev, brez duše; der, die Seelenlose, brezdušnik, brezdušnica.
 Seelenlosigkeit, die, brezdušnost, brezdušje.
 Seelenmesse, die, črna maša, sv. maša za duše, po mrtvih, zadušna maša (nač. *ant.* Dial.).
 Seelenmesser, der, dnšemer †.
 Seelenmord, der, dušegubstvo †.
 Seelenmordend, *adj.*, dušeguben (nač. *dem.* Serb. dušoguben).
 Seelenmörder, der, dušogubec, dušemorec.
 Seelenmüde, *adj.*, trudne, modle duše.
 Seelennahrung, die, dušna hrana.
 Seelennoth, die, dušna nadloga, sila.
 Seelenopfer, das, dar za dušo (e).
 Seelenpein, Seelenplage, Seelenqual, f. Seelenleiden, (dušna muka).
 Seelenrausch, der, pijanost, omamljenost duše.
 Seelenregister, das, popis ljudi.
 Seelenreich, das, dušo mertvih; *als adj.* f. Geistesreich.
 Seelenruhe, die, dušni pokoj, mir vesti.
 Seelenruhig, *adj.*, pokojne, mirne duše; mirne vesti.
 Seelenschaden, der, škoda na duši.
 Seelenschändend, *adj.*, dušo skrunčó, gerdecó.
 Seelenschlag, der, dušni zaklad.
 Seelenschwäbend, die, popis(ovanje) duše.
 Seelenschmerz, der, žalost, dušna bolečina.
 Seelenschwäbend, *adj.*, črna dnšetvorní.
 Seelenschwache, *adj.*, malodušna, na duši slab.
 Seelenschwäche, die, malodušje, dušna slabost.
 Seelenseligkeit, die, dušno zveličanje; darauf schwören, priduševati se.
 Seelenspeise, die, dušna hrana.
 Seelen Spiegel, der, dušno zeroalo.
 Seelenstärke, die, moč duše, dušna.
 Seelenstille, die, dušna tihota.
 Seelensturm, der, dušni vihar.
 Seelentag, der, vseh vérnih duš dan.
 Seelentod, der, dušna smert.
 Seelentödtler, f. Seelenmörder.
 Seelentrost, der, dušna tolažba.
 Seelenunterblichkeit, die, neumerjočnost duše.
 Seelenverderbend, *adj.*, dušeguben †.
 Seelenvergnügt, *adj.*, iz duše vesel.

Seelenverkäufer, der, ljudokupec, dušeprodavec (*rus.*), prodajavec duš, dušekravec.
 Seelenvermögen, das, dušna moč, dušna zmožnost.
 Seelenvoll, *adj.*, duše, duha poln, z dušo, z duham napolnjen.
 Seelenwanderung, die, (metempsychosis), produševanje †, preseljevanje duš(e), prehajanje duše iz telesa v telo (im. *hebr.* Beg.).
 Seelenweh, das, dušna bolečina.
 Seelenweide, die, dušna paša.
 Seelenwed, das, vahó (?), prešćica, prešćica.
 Seelenwendend, *adj.*, dušebudn †.
 Seelenwetter, der, budivoc duše, dušebudnik †.
 Seelenwohl, das, dušna sreča, blaženost.
 Seelenwunde, die, dušna rana.
 Seelenzustand, der, stan duše.
 Seelische, die, škerjanóasti deževnik; f. a. Hoffisch.
 Seelischerend, *adj.*, za dušo tolažin, razvesolivon.
 Seelquickerend, *adj.*, za dušo okrepčóvaven.
 Seeluchte, die, pomorska svetilnica.
 Seelente, f. Seemann.
 Seelhaus, f. Spital, Armenhaus.
 Seelicht, das, morska lučca.
 Seelig, *adj.*, kar ima dušo.
 Seeling, der, vtis na dnu morja, ki ga pušti ladija za sabo.
 Seelinse, die, morska leča.
 Seelkner, der, (po)znavec duše.
 Seelloß, f. Seelenloß.
 Seelmesse, f. Seelenmesse.
 Seelöwe, der, morski lev.
 Seelsorge, die, dušno pastirstvo, (*bei* *Outsm.* duhovna skerb, dušna oskerbnija); vinograd gospodov.
 Seelsorger, der, duhovni pastir, dušni pastir.
 Seelsorgerschaft, Seelsorgeamt, f. Seelsorge.
 Seelust, bir, morska sapa, morski zrak.
 Seelunge, f. Seehafe.
 Seemacht, die, eine beträchtliche Anzahl Kriegsschiffe sammt Equipage, morska moč, morska vojska, f. a. Flotte, nač. V. mogoče † na morji; die feindliche Flotte, sovražna plova (?); eine Macht die sie unterhält, na morji močna, mogočna, veljavna država, *rus.* morska država.
 Seemächtigt, *adj.*, eine große Seemacht habend, na morji mogočen, močen, veljaveu.
 Seemaakrele, die, morska makrela.
 Seemann, der, mornar (*ind.* Matrose), *serb.* nač. Vuk pomorac (= pomorec), *rus.* marenhodo.
 Seemannisch, *adj.*, mornarsk, pomorsk.
 Seemannschaft, die, pomorsko ljudstvo ali moštvo, mornarstvo, mornarji.
 Seemannskunst, die, pomorska umetnost, umetna, unna vožnja po morji.
 Seemannstreu, die, zmišev greben morski.

Seemeile, die, morska, pomorska milja.
 Seemensch, f. Meeremann.
 Seemeve, die, morska tonovšica, čajka.
 Seemornell, f. Strandläufer.
 Seemuschel, die, morska školjka.
 Seenabel, der, morski popek.
 Seenadel, f. Meeradel.
 Seenatter, f. Seeschlange.
 Seenebel, der, megla na morji.
 Seeneckenstein, der, mrežasta koraldá.
 Seeneffel, f. Meerneffel.
 Seeneunauge, f. Lamprette.
 Seenimpe, die, morska deklica, vila.
 Seenoth, die, nadloga, sila na morji.
 Seenuß, f. Stachelnuß.
 Seeschiff, der, morski vol.
 Seeschiff, der, pomorski ofcir.
 Seehr, das, morsko uho †, zlatinka (*Sul.*).
 Seehr, die, morska vidra.
 Seehalme, die, zvezdata sabljica.
 Seepapagei, der, morski potapljavec, *rus.* toporka.
 Seepflanz, f. Pfanzenreher.
 Seepferd, das, f. Hippocamp, Wallroß.
 Seepflanze, die, rastlina morska, jezerska (jezernica).
 Seepilz, der, zvezdica gobasta.
 Seepumpe, f. Seelume.
 Seepuppe, f. Seelume.
 Seetabe, der, morski vran. *rus.* kormoran; nejasit ali pelean černi.
 Seerache, f. Tauchente.
 Seerath, der, morsko svetovavstvo.
 Seeratte, die, morska opica.
 Seeräuber, der, morski razbojnik, *altsl.* kursar.
 Seeräuberei, die, morski razboj, morsko roparstvo, kursarstvo.
 Seeräubertisch, *adj.*, razbojin, tolovajsk, roparsk, kursarsk*.
 Seeräuberschiff, das, razbojniška, kursarska ladija.
 Seeräubersaat, der, Piratenstaat, kursarska, razbojniška država.
 Seeräubhuhn, das, (glareola), tekca.
 Seerecht, das, pomorsko pravstvo (pravo), pomorske postave.
 Seereich, *adj.*, jézernat.
 Seereise, die, potavanje, vožnja po morji.
 Seereisende, Seereifer, der, morski potnik; kdor se vozi po morji.
 Seerohr, der, morska, jezerna terstika.
 Seerose, f. Seelume.
 Seerohr, f. Wallroß.
 Seerüstung, f. Rüstung.
 Seesalz, das, morska sol.
 Seesalzlaute, die, morska kislina.
 Seesand, der, morski pesek.
 Seesanktbehörde, die, pomorska zdravstvena gosposka.
 Seeschaden, f. Haverei.
 Seeschale, f. Seezand.
 Seeschiff, f. Meeresschiff.
 Seeschiff, der, morska ladija.
 Seeschiff, f. Seefahrer.

Seeschiffahrt, die, vožnja po morji.
 Seeschiffbröte, die, morska želva.
 Seeschiff, das, jezersko terstje.
 Seeschlacht, die, boj, bitva na morji.
 Seeschlange, die, morska kača.
 Seeschlund, der, žrelo morske globine.
 Seeschnecke, die, morski pajik.
 Seeschule, f. Seeschule.
 Seeschwalbe, die, hudournica, morska lastovica.
 Seescorpion, der, morski škorpion.
 Seesoldat, der, pomorski vojak; *Serf.* baten, f. Seemannschaft.
 Seespiegel, der, die glatte Oberfläche der See, das Sees. morsko, jezersko poveršje, lice, (*böhm.* hladina = gladina morska).
 Seespiene, die, morski pajik; — kratkorepi rak.
 Seesprache, die, mornarski jezik; in der Seesprache, po mornarsko, mornarski.
 Seestaat, der, morska država, f. a. Seemacht.
 Seestadt, die, primorsko mesto, mesto ob morji, pri morji; ob jezeru.
 Seestädter, der, stanovavec pomorskiga mesta.
 Seestaube, die, *böhm.* rogovitka †, rožena koraldá.
 Seestein, der, jantar, ki se v morji dobiva.
 Seestern, der, morska zvezda.
 Seesterntraut, das, morski oman, *poln.* odmiennik.
 Seestichling, f. Dornschiff.
 Seestier, der, morski bik.
 Seestille, die, tihost na morji, f. Windstille.
 Seestint, f. Stint.
 Seestrand, der, morski breg, morsko obrežje.
 Seestrecke, die, daljava na morji, kos morja.
 Seestrich, der, predel, pas morja.
 Seestüd, das, namalano morje.
 Seesturm, der, morski vihar, morska nevihta.
 Seetamarinde, die, morska tamarinda.
 Seetang, f. Meergras.
 Seetanne, die, preslica.
 Seetanne, die, golobji potapljavec.
 Seetancher, f. Seepapagei.
 Seetenfel, der, f. Meerrosch.
 Seethal, das, dolina z jezeram.
 Seethier, das, morska žival.
 Seetorf, f. Sumpftorf.
 Seetreffen, das, bitva, boj na morji.
 Seetriest, die, morsko plavje, morski izmeti.
 Seetriestig, *adj.*, kar ruje izmeče na breg.
 Seetrompete, die, morski rog.
 Seetruppen, *pl.* pomorski vojaki, pomorska vojska.
 Seesfer, das, primorje, morski breg, kraj morja.
 Seeshr, die, morska ura. ura za po morji.
 Seesunfall, der, nezgoda, nesreča na morji.

Seeungeheuer, das, morska pošast, mor-
ski velikan, nach *Ravn.* morski(a) zmaam;
russ. morskoe čudovišće; *serb.* morska
nakaza.

Seevertijerung, die, pomorsko zavara-
vanje.

Seevogel, der, morski ptič.

Seevolf, das, mornarij *pl.*

Seevorrathshaus, das, pomorska zaloga.

Seevorange, die, morska stanoga.

Seevarie, die, primorska gledavnica f.

Seewärts, *adv.*, proti morju, k morju.

Seewasser, das, Meerwasser, morska voda;
Wasser aus Landseen, jezerna voda, jezér-
nica.

Seevegerich, der, morski terpoteo.

Seevide, die, verba ob jezoru; paša ob
jezeru, po jezeru.

Seeweinrebe, die, Noziderska terta.

Seeweißfisch, der, morska belica.

Seewehrmuth, der, morski pelin.

Seewesen, das, mornarija, mornarstvo,
pomorstvo, morske zadevo ali roči.

Seewild, das, morske dereče živali.

Seewind, der, morski veter, mornik, mor-
ska sapa (ki vleeč z morske strani).

Seewindblume, f. Meerneffel.

Seewolf, der, morski pes; f. a. Meerfrosch.

Seewort, das, mornarska beseda.

Seewurf, der, morski izmet; f. a. Seetritt.

Seewurf, der, morski očrv; morska kača;
kukec.

Seezughaus, das, shramba, orožnica,
arsenal pomorstva.

Seezoll, der, morski col.

Seezottenkopf, f. Medusenhaupt.

Seezug, der, pomorska odprava, odhod boj-
niga ladjevja.

Seezunge, die, morski jezik (riba).

Seezeln, v. n., (in der Eigener Sprache)
srati.

Seege, die, neka ribska mreža.

Seegeissen, das, (veralt.), kosa, serp.

Seege, das, jadro (*allst.* bei *Gutsm.* auch
jadra, *serb.* jedro), bei *M.* das *russ.* ve-
trilo (*Gutsm.* hat vetralo), *böhm.* plahla,
V. ploh (?); unv. versel * (in *D.* Str. für Schiff
gebr. aus dem Ital.); die Seege aufspannen,
beifegen, machen, jadra razpeti, razpenjati;
(napoti, razpreči, *Gutsm.*); die Seege ein-
ziehen, einnehmen, beinemen, jadra vjeti,
zvezati, zviti, zložiti, nach dem *Russ.* pod-
brati; nach dem *Winde* richten, jadra po
vetru obrniti, obračati; die Seege streichen,
jadra spustiti, spuščati, spuštati; *fig.* udati
se, predati se, koga za mojstra spoznati;
mit vollen Seegeeln fahren, z razpetimi ja-
dri, na vse jadra peljati se; unter See-
geeln gehen, podati se na morje, sto jadrati,
f. a. Absegeln; hundert Seege, old ladij;
der Wind schlägt in die Seege, veter se za-
ganja v jadra; für Siegel, f. d.

Seegeßel, der, jaderno bruno.

Seegeßel, *adj.*, dober, pripraven za ja-
dranje, za vožnjo, splavin.

Segelbaum, der, für Mastbaum, f. dieses;
stößer na barkah veslenicah.

Segelberühmt, *adj.*, po vožnji ali bro-
darstvu slaven.

Segelboden, der, jadrarnica f.

Segelbüsch, f. Mastbüsch.

Segeler, Segler, der, jadravec, jadrivec,
f. a. Schiffer, Seefahrer; ein Schiff, f. See-
gelschiff; *fig.* oblak, ki plava pod nebam;
Segler (nueig. *B.*) schwindeliges Schiff,
vertoglavco (merkač), vertoglavka (oveca).

Segelfahrt, die, vožnja na barki z jadri.

Segelfertig, *adj.*, gotov ali pripravljien
na morjo, na odhod po morju; z razpeti-
mi jadri; sich segelfertig machen, pripraviti
se na odhod, za vožnjo (po morji).

Segelfrei, f. Segelstöß.

Segelgarn, das, niti, preja sukana za ši-
vanjo Jader.

Segelgewand, f. Segeltuch.

Segelgießer, der, polivno.

Segelkahn, der, čoln na jadra.

Segelklar, f. Segelfertig.

Segelkundig, *adj.*, kdor je zveden v ja-
drauji.

Segelkunst, die, umetnost, znanost, kako
jadra obračati.

Segelkewand, f. Segeltuch.

Segellinie, die, kriva čerta.

Segelstöß, *adj.*, brez jader.

Segelmacher, der, jadrar.

Segelmacherei, die, jadrarstvo, jadrarija.

Segelmeister, der, jadrarski mojster, moj-
ster jadrar.

Segeln, v. n., jadrati obert jadrati, odpra-
viti se, odpeljati se, peljati se, voziti se
po morji (v ladii na jadra); bis wohin se-
geln, prijadriti do —; der Vogel segelt in
der Luft, ptič se vozi nad nami, plava pod
nebam; v. a., ein Schiff in den Grund se-
geln, ladijo (manjšo) pojadrati (*V.*), po-
topiti, utopiti, utapljati jo zagnavši se nanjo.

Segeln, das, jadranje, jadranje, vožnja.

Segelnachen, der, čoln z jadri, na jadra.

Segelnadel, die, jadrarska igla.

Segelordnung, die, red, po katerom se
ladije peljejo.

Segelreed, f. Segelfertig.

Segelring, der, jaderno kolec.

Segelschiff, das, barka, ladija z jadri, na
jadra, ladija jadravka.

Segelschneider, der, f. Segelmacher.

Segelseil, das, jaderna verv.

Segelspriet, f. Segelstange.

Segelstange, die, Rahe, *russ.* rajna, nach
V. palioa, nach *Gutsm.* jadrnica, jaderni
drog; lantina, f. a. Na.

Segelstein, f. Magnet.

Segeltau, f. Segelseil.

Segeltuch, das, platno za jadra, jadrovinna
(*Gutsm.*).

Segeltuchmacher, der, jadrovinar.

Segelvoll, *adj.*, z mnogimi jadri, poln
jader ali ladij.

Segelwerk, das, nach *V.* jadrnina, vse
jadra, nach *Gutsm.* jadrova (? jadorje).

Segelwetter, das, vreme ugodno za vož-
njo.

Segelwind, der, veter dober za vožnjo.

Segelzugehör, die, vse orodje, ki spada
k jadrarn kake ladije.

Segelzunge, die, jaderni jezik.

Segen, der, das Reich des Kreuzes, sveti
križ, prekrižanje; den Segen machen, pre-
križati se; die Anwünschung, feierliche An-
wünschung künftiger Glückseligkeit von Gott,
blagoslov (*serb.*), zegen*, zeganje*,
(*allst.* blagoslovljenje); den Segen geben,
über etwas sprechen, blagosloviti (*v. perf.*),
blagoslavljati, požegnati, zegnati, blago-
slov ali zegen dati, deliti; Segen auf den
Weg, srečno pot; die Wirkung dieses feier-
lichen Segens, Gedeihen, Reichthum, sreča,
bläsenost, dar Bozji, nach Einigen auch bla-
gor, blager (aus dem blagor tebi! entstan-
ten, und als Substantivum nur in der Redens-
art: blagre komu dajati, deliti, felig preis-
sen, nachweisbar), korist, vspeh, bogastvo,
obilnost; Gott gebe seinen Segen dazu, Bog
blagoslovi, Bog daj, da bi se po sreči iz-
kehrte in obrudilo; dabei ist kein Segen,
pri tem ni sreče, auch ni dobička; den
Kriech in Segen verwandeln, prekleststvo v
blagoslov preobrniti; Segen der Felber,
dobra letina, obilni pridelek, obrodok;
geistlicher Segen, (Ephes. 1, 3), duhovni
blagodar; Morgen Segen, Abend Segen, jutre-
nja, večerna molitev; Weichwörterformel,
zagovarjanje, zagovor; Fieber Segen, Wetter-
Segen, zagovarjanje merzlice, vremena i. t.;
eine Person, die Andern Glück bringt, osre-
čevavec, nach *V.* oblagrovavec; an Gottes
Segen ist Alles gelegen, etwa brez Božjiga
žegna vse nič ne pomaga, ni sreče.

Segensfülle, die, f. Segensfülle.

Segensforn, das, žito za blagoslovljenje,
blagoslovnina f.

Segensloß, *adj.*, brez blagoslova Božjiga,
noblago vit.

Segenreich, *adj.*, Segenschwanger, blago-
vit, blažen, presrečen, nach *Gutsm.* žegna
poln, obilno žegnan.

Segensreute, die, obilna žetev, obilen pri-
delek.

Segensstut, die, žegnana njiva, ki je do-
bru obrudila.

Segensformel, die, besede blagoslovne;
zagovor.

Segensfülle, die, obilni zegen, obilnost,
blagoslovljenost, blagovitost, plen.

Segensgestirne, f. Segensstut.

Segenshand, die, blagoslovna roka.

Segensland, das, blagoslovljena, blažena,
bogata, srečna dežela.

Segensprechen, f. Segnen.

Segensprecher, der, blagoslovec, blago-
slavljavec; zagovarjavec.

Segensprecherin, die, blagoslavljavka,
žegnava; zagovarjavka.

Segensspruch, der, blagoslov; die Handlung,
blagoslovljenje, blagoslavlanje.

Sehensquelle, die, izvir blagoslova, bla-
govitosti.

Sehensreich, f. Segenreich.

Sehensstropfen, der, blagoslovna kaplja.

Sehensstunde, die, blagoslovljena, žegnana,
srečna ura.

Sehenswort, das, beseda blagoslovna, iz-
rek blagoslova.

Sehenswunsch, der, f. Segen; voščenje,
vošilo obilne sreče.

Sehenvoll, f. Segenreich.

Sehenwolk, die, oblak, ki prinaša srooč.

Sehge, f. Nießgras.

Segler, f. Segler.

Seglerin, die, jadravka.

Segment, das, krujio, (*böhm.* oblokorez f).

Segnen, v. a., (nach *Aelung* vom Latein.
signare); feierlich Glück anwünschen, mit
Verbindung des Kreuzzeichens, pblagoslo-
viti, blagosloviti (*v. perf.* *Vuk*), blago-
slavljati, požegnati, požogovati, žegnati
(auch *poln.* u. *böhm.*), zegen ali blagoslov
dati, dajati, deliti; sich segnen, (freuzigen),
prekrižati, križati, križ narediti, delati;
er hat sich gesegnet, obogatel je (pri tem);
Gutes wünschen, dobro, srečo voščiti, vo-
šiti, želeiti; segnen, gesegnen beim Abschiede,
reči: srečno! Bog te obvari! in oditi, po-
sloviti, sloviti se, slovo vzeti, jemati; die
Welt, das Zeitliche segnen, zapustiti ta svet,
preseliti se v večnost; preisen, blagre da-
jati, deliti, blagrovati (*Gutsm.*, *V.* u. *M.*,
t. j. reči, klicati: blagor tebi!); slaviti,
hvaliti; f. Preisen; heiligen, posvetiti, po-
svečevati; mit einem Gebete, pomoliti, mo-
liti nad kom (eim); beseligen, oblažiti, bla-
žiti, osrečiti, osrečevati, uspeh dati, na-
kloniti; Gott segne dich! Bog ti daj dobro.
Bog ti daj srečo, te obdaruj; gesegnete
Ernte, dobra, obilna letina, obilen pridelek;
gesegnetes Leibes, noseča, f. Schwanger;
mit zeitlichen Gütern gesegnet, bogat, obdar-
jen s časnim blagam; er war mit Kindern
gesegnet, imel je dukaj, mnogo otrok;
das Fieber, Wetter segnen, zagovoriti, zago-
varjati merzlico, vreme; gesegneter Ausgang,
srečen izid.

Segnen, das, blagoslavlanje, žeganje,
voščenje dobriga; zagovarjanje.

Segner, f. Segensprecher.

Sehbar, *adj.*, vidin.

Sehe, die, (im gemeinen Leben), vid; *waidm.*
zajeje oko.

Seheachse, die, (axis opticus), vidna os.

Seheglas, das, f. Augenglas.

Sehehügel, der, vidni griock.

Sehekraft, die, vidna moč, vidna zmožnost,
vid, vidnost.

Sehekreis, f. Gesichtskreis.

Sehekunst, f. Optik.

Sehelinse, die, f. Krystalllinse.

Seheloch, das, f. Augensterne, Sehenerbenloch.

Sehemittel, das, glodato, vidilo.

Sehen, v. n., eine gewisse Gestalt haben,
biti, viditi biti; sauer sehen, kisló deržati
se, namerdniti se, mordati se; aus gehen

andern Augen sehen, ves drugačen biti; er sieht in unser Geschlecht, podoban nam je, ähnlich sehen, podoban biti. *serb.* nalik biti; gleich sehen, enak biti; *f. übr.* Ansehen; die Fenster sehen auf die Gasse, okna gredo, so, gledajo, kažejo, so obrnjene na ulice; das Band sieht gegen Osten, dezela leži na vzhod; *v. a. u. n.* im Allgemeinen vernimmt der Augen wahrnehmen, viditi (*v. perf. u. impf.*). *russ. u. böhm.* auch zreti; gut sehen, dobro viditi, dober vid, dobre oči imeti; die Klagen sehen bei der Nacht, mačke vidijo ponoči; er kann nicht aus den Augen sehen vor Schläfrigkeit, komej gleda, tako je zasopn; er ist nirgends zu sehen, ni ga nikjer viditi; mit seinen eigenen Augen sehen, s svojimi lastnimi očmi, na svojo oči t. j. za gotovo, za terdno viditi; auf etwas sehen, schauen, pogledati, pogledovati, gledati; nach der Uhr sehen, pogledati na uro; etwas nicht sehen wollen, delati kakor bi ne vidil, nach *V.* step se delati kake reči; über die Achseln sehen, zaničevati, po strani gledati; aller Augen sehen auf ihn, vsi so gledali, so imeli oči obrnjene, uperte va-nj; sich darauf, daß es ordentlich gemacht werde, glej, pazi, skasaj, prizadevaj si, da se reč prav naredi; man kann Niemand ins Herz sehen, nikomar se ne vidi v serce; durch die Finger sehen, f. Finger; schlecht sehen, spregledati se; nach dem Kranken sehen, gledati na bolnika, skerb imeti za-nj, skerbeti; auf die Finger sehen, f. Finger; er muß ihm in die Hände sehen, pičlo brano ima od njega; gleda se mu v usta, ko je; etwas sehen gehen, iti česa gledat; Ginen gehen sehen, viditi koga, da gre, ko gre (*serb.* gde ide), unrichtig, viditi koga iti; man hat ihn herumgeschleichen gesehen, vidili so ga, da se je potopal damit ich sehe, wo zu fahren, da se mi bo vidilo vozit (*nar. pes.*); sehen lassen, pokazati, kazati, pokazovati, na ogled postaviti, razstaviti; sich sehen lassen, prikazati se, *fig.* izkazati se, kazati se, hvaliti se; er ließ sich nicht sehen, ni ga bilo viditi, skrit je bil; laß sehen, pokazi!, (čakaj) da vidim; er darf sich vor ihm nicht sehen lassen, ne sme mu pred oči (priti); sich! siehe da! glej! lejl, glej no, vidis (visl), na!; sehet doch, glejte no; ich sehe nicht, wo das hinaus will, ne vidim, ne morem spreviditi, ne vem, kam to meri; ich will sehen, bom vidil, kako —; ich sah im Voraus, že pred sim vedil, da —; gern sehen, rad imeti kaj, ljubiti kaj; z dobrim ocesam gledati na —; Weit sieht auf den Willen, Bog gleda na voljo; den Tod sehen, (bibl.), umreti; hierand sehe ich, iz tega vidim, sodim, sklepam; f. Ersehen; ich sehe nicht aufs Geld, ni mi za darje, ni mi darjev mar, škoda; er sieht nur auf seinen Vortheil, samo na svoj dobiček gleda, svojiga dobička läche; seht, hier bin ich, lej me; er mag selbst sehen, wie er zum Gelde kommt, ujegova skerb hodi, kako bo dobil

dnarjev, f. Zusehen; sich fall sehen, nagledati so koga, česa; sich blind sehen, toliko gledati, da oslepi, gledaje oslepeti; sich zum Narren sehen, zagledati se v koga in obnoret; nach nichts sehen, ne mariti za nič; von Angesicht zu Angesicht sehen, f. Angesicht; sich sehen, (*v. r.*), viditi se, sniti se, shajati se.

Sehen, das, videnje, vid, gledanje; ins Sehen kommen, razgledati se; ich kenne ihn vom Sehen, poznam ga po obrazu, po licu, (pa znana nisva).

Sehend, *adj.*, vidijoč, ričt, videoč; sehend machen, vid, pogled komu dati, poverniti; sehend werden, sproglodati, vid ali pogled dobiti; sehend sein, viditi, vid, pogled imeti; ein Seher, nach *V.* videoč; *adv.* videoč; ko je vidil.

Sehererbe, der, vidna oütoioa.

Sehererbenlosh, das, odportina vidne oütnice.

Seherwürth, **Seherwürdig**, *adj.*, pogleda, vida vredno, vreden, da se pogleda ali nglada, mikaven.

Seherwürdigkeit, die, mikavna, redka, posebna reč, reč vredna pogleda, pomina, imenitnost.

Seherorgan, f. **Seherwerkzeug**.

Seherpunct, der, derjenige Punct, auf welchen man sieht, gledoa pika, f. a. **Gesichtspunct**.

Seher, der, prorok, prerok, vodeževavec; nach *V.* videoč (der Seherbe).

Seherbild, der, preroški pogled.

Seherin, die, prerokinja.

Seherkunst, die, preroško.

Seherohr, das, gledalo, lukalo, f. **Fernrohr** (oänik *serb.*).

Seherthum, das, preroštvo.

Seherweise, die, način gledanja, videnja.

Seherweite, die, dogled; es liegt nicht in der Seherweite, ni mogoče dogledati.

Seherwerkzeug, das, vidilo.

Seherwinkel, der, vidni ogel, ogel videnja.

Seherziel, das, dogledek; reč, v ktero oči merijo.

Schnaber, die, f. **Schne**.

Schne, die, kita, (debela kita), kitica, rhemals, ein jedes Band, f. dießes; im Leibe, (tendo), kita, nach dem *Russ.* snha žila; Schne am Bogen, teliva, (struna, eigentl. Saite); in der Geometrie, odreza (*V.*), struoa (nach dem Latein. chorda).

Schneen, sich, *v. r.*, nach etwas, hropeneti po čem, pozeleti, začeti, želiti česa; nreti, dihtoti, koperneti, hlepiti po čem, nach *Gutsm.* čeliti (?); težko čakati (kakor kanja dožja), gorečo želiti; *serb.* gionti, čeznati; zdihovati po čem; er sehnt sich nach dem Gelde des Nachbars, polaknil, polaknil so je snsedovih dnarjev; er sehnt sich nach der Heimat, dolg čas mu je po domu; f. a. Begehren, Gellisten, Verlangen.

Schneen, das, hropenje, mrenje, kopernenje, hlepenje, poželenje, poželjivost, pohlepnost.

Sehnenklappe, die, Verhärtung der Sehnenfläche bei Pferden, terdina uklonivke.

Sehnenknöchelchen, das, sezamasta * *konica*, *košica*.

Sehnenmilchere, die, kitna sliz.

Sehnenstaur, die, tråkasta kita.

Sehnicht, *adj.*, kitast, žilast.

Sehnig, *adj.*, kitni, kitnat, s kitami.

Sehnlich, *adj.*, željni, goreč, hrepeneč, dihtiv, hlepen, z veliko, gorečo željo, sinnen, strasten; sehnlich warten, težko, komaj čakati, čakati in čakati, na iglah sedeti; sehnlicher Wunsch, živa, vroča želja.

Sehnucht, die, mrenje po čem, hlepenje, hrepenje, vroča, goreča želja, silno poželenje.

Sehnüchtig, *adj.*, hrepeneč, poželjiv, nach *V.* mertov po čem.

Sehnüchtheit, **Sehnüchtheit**, *adj.*, hrepeljiv, hrepeneč, z vročo, plamenečo, živo željo naudan, napolnen.

Sehergan, **Sehpunct**, f. **Seherwerkzeug**, f. **Sehpunct**.

Sehr, *adv.*, zelo (auch *altst.*, gewöhnlich zlo andersprechen), jako, močno, silno, prav, grozno, strašno, rameno (*nar. pes.*), naravno (*böhm.*), sila, pr —; sehr reich, ves bogat, silo bogat, prav močno, silno, jako bogat, prebogati; in *St. ang.* auch krot (kent. im *Serb.* dia) bogat; das kann sehr wohl geschehen, siln lahko se zgodi, prav lahko se zgodi; sehr schnell, berz berz; sehr gut, ves daher, prav dober; sehr schön, zelo lep, prav lep, lep lep, kaj lep, prelep; sehr achten, silno spoštovati; sehr viel, dohka, premnogo; zu sehr, preveč, odveč, nad mero, čez mero; sehr groß, prevelik; sie mögen mich noch so sehr haßen, naj me so toliko, še več sovražijo; ich liebe ihn so sehr, toliko ga ljubim, tako močno ga ljubim; so sehr er sich sträubt, naj se še toliko kerči; nicht so sehr, ne ravno, ne tako, ne toliko; sehr nöthigen, potrebovati, kakor siromak kos kruha; sehr selten, redek kakor bela vrana.

Sehrohr, f. **Fernrohr**.

Sehningbogen, der, vidni lok.

Sehnungseise, die, ruska.

Sehne, f. **Horn**, (*mont.*) potočič.

Sehnelt, *v. n.* dišati po seavnici.

Sehnen, f. **Hornen**, (von Thieren).

Seher, der, useane.

Seherin, *v. n.*, tišati (*v. i.*) seati.

Sehfliege, f. **Kathfliege**.

Sehflügel, die, f. **Nachttopf**.

Seicht, *adj.*, eite geringe Tiefe habend, plitav, plitek, neglobnk, gaskliv, brodljiv; ein seichtes Gebirge, nizka gora; seicht vflügen, ne globoko, plitko orati; *fig.* slab, jalov, puhel, prazen, plitev, suh, medel, neosnovan, neuterjen, poveršin; seichte Stelle, plitvina (*V.*), plitvo mesto, nach *Zal.* prag; seicht werden, upadati, utekati se (od vode).

Seichtenfund, *adj.*, plitkomišeln (*böhm.*).

Seichte, die, plitvina (*V.*); *serb.* pličina.

Seichten, das, plitviti.

Seichtgelehrt, *adj.*, publoglav, nedoučen.

Seichtheit, die, plitvost, plitkost, plitkota; slabost, jalovost, puhlost, f. übr. **Seicht**.

Seichtigkeit, f. **Seichtheit**.

Seichtling, der, ein seichter Kopf, puhloglaveo.

Seichttopf, f. **Nachttopf**.

Seidewindel, die, pelnica.

Seidewinkel, der, scallisee, useani kot.

Seidewund, *adj.*, wund vom Haru, bei kleinen Kindern, presen (*U. St.*) od. besser viell. prisen, razjeden (po seanini).

Seide, die, nach *V. u. Gutsm.* das *serb.* svila, gew. žida*, (*russ.* šelk, eig. šolk, *böhm.* hedvab, *poln.* jedwab); keine Seide bei etwas spinnen, ne imeti dobička pri čem; wilde Seide, divja svila; sich in Seide kleiden, svilene oblačila nositi; svilenina; (*Cusouta opithum.*), predeneo.

Seidel, das, masloo*, *dim.* masliček.

Seidelbast, der, f. **Reiterhals**, (voljoji koren).

Seidelfläschchen, das, mastec.

Seidelu, *v. a.*, Pferde an Füßen fesseln, konja v spone djati (na paši), speti (*Zal.*).

Seiden, *adj.*, aus Seide, nach dem *Serb.* svilen, (svilena, svileno), Seide betreffend, svilen, svilni, svilno, ziden, gew. zidan, seidenes Band, svilen, zidan trak; seidenes Haat, pregladka, mehka koža; halbseiden, f. d.

Seidenähnlid, *adj.*, svilast †, svili, zidi podoban, kakor svila.

Seidenarbeit, die, svilenina.

Seidenarbeiter, der, svileninar, delavec, izdelovavec svilene robe.

Seidenartig, f. **Seidenähnlich**.

Seidenband, das, svileni, zidani trak.

Seidenbast, der, svilena lika.

Seidenbau, der, svilarstvo, svilarija, ravnanje svile, reja svilnie.

Seidenbaumwolle, die, svileni bombaz.

Seidenbeifer, der, pripravljac (svile).

Seidenbiuse, f. **Wollgast**.

Seidenbiru, die, *serb.* svilajca (*Vuk*).

Seidenbräuer, der, svileni škurn.

Seidencci, das, svilni mešic, zapredek (galleta*, kokon*), *böhm.* ošeh.

Seidenente, die, pridelek svile.

Seidenfabrik, die, svilarnica, nach *Vuk* svilara.

Seidenfabrikant, der, svilar.

Seidenfaden, der, svilna, židna nit.

Seidenfalter, der, svilniöni motulj.

Seidenfärber, der, kdor svilo ali svilenino barva.

Seidenfode, die, svilni kosmič, kocenj.

Seidengewand, das, svilena obleka.

Seidengewebe, das, svilena tkanina.

Seidenglanz, der, svilni lesk.

Seidengras, das, joka* svilasta.

Seidenhaar, das, sviloni, mehki, voljni las; svilno lakno.

Seidenhaarig, *adj.*, svilenolas, *serb.* svilenokos.

Seidenhandel, der, kupčija, trgovina s svilo, svilarstvo, svilarija.

Seidenhändler, ber, svilar (serb. *Vuk*); kdor z žido kupujo.
 Seidenhändlerin, die, svilarica.
 Seidenhandlung, die, Seidengewölbe, svilarnica, prodajavnica svilenine.
 Seidenhase, ber, zajjo svilodlaki ali angoraki.
 Seidenhaspel, ber, motovilo za svilo.
 Seidenhäuschen, f. Seidenel.
 Seidenhund, ber, svileni psiček.
 Seidenhut, ber, svileni židani klobuk.
 Seidenkammern, f. Seidenhase.
 Seidenkante, f. Seidenspize.
 Seidenkette, die, svilena osnova.
 Seidenkleid, das, svileno oblečilo.
 Seidenknebel, das, svileno klobko.
 Seidenkraut, f. Flachsseide.
 Seidenkultur, f. Seidenbau.
 Seidenladen, f. Seidenhandlung.
 Seidenlager, das, skladišče, zaloga svile ali svilenine.
 Seidenlade, die, svileni zvitok.
 Seidenmanufaktur, die, izdelovanje svilenine, svileni izdelki; f. a. Seidenfabrik.
 Seidenmotte, f. Seidenfalter.
 Seidenpapier, das, svileni papir.
 Seidenpflanze, f. Binglekraut.
 Seidenraupe, die, (gosenica) svilnica, svilna gosenica, nach Andern sviloprežka, svilod nach *Poklukar*, nach *Sul.* svilao, (červ) svilonik, svilai ali židni červ; in *Rüssen.* kavalir*.
 Seidenrebe, die, virginska svila.
 Seidenreich, adj., svilenat, židnat.
 Seidensammet, ber, svileni zamet.
 Seidenstammeterling, f. Seidenfalter.
 Seidenstuhl, die, svilena verveca.
 Seidenschwanz, ber, (Ampelis), pogam, russ. sviristelj, böhm. hrkoslav.
 Seidenschwanz, f. Seidenschweif.
 Seidenspinner, ber, svilopredec; f. a. Seidenraupe.
 Seidenspinnerei, die, predenje svilo; svilopredilnica.
 Seidenspinnerin, die, svilopredica.
 Seidenspize, die, svilene špice*, blonde*.
 Seidenstube, die, cevka za svilo.
 Seidenstar, ber, svileni škoroc.
 Seidenstein, f. Bergkristall.
 Seidensticker, ber, kdor svilenino veze.
 Seidenstoff, ber, svilena roba, močna svilenina.
 Seidenstrid, ber, svilena verv.
 Seidensträger, ber, žival s svileno dlako.
 Seidentuch, das, svileni rubeč.
 Seidenvögeln, f. Seidenzettel.
 Seidenware, die, svileno blago, svilenina.
 Seidenweber, ber, tkavec svilene robe, svilotkavec*.
 Seidenweberin, die, svilotkavstvo.
 Seidenweberstuhl, ber, statvo za tkanje svilenine.
 Seidenweid, adj., mehak, voljan kakor svila.
 Seidenwerk, das, vsakršna svilena roba, svilenina.

Seidenwäcker, ber, navijač.
 Seidenwäcker, f. Seidenweber, (kdor svilona mašina tke).
 Seidenwirkersstuhl, f. Seidenweberstuhl.
 Seidenwolke, die, f. Seidenbaumwolke.
 Seidenwollig, adj., serb. svilorun (*Vuk*).
 Seidenwurm, ber, f. Seidenraupe.
 Seidenzeug, f. Seidenstoff, (svilona tkanina).
 Seidenzucht, f. Seidenbau.
 Seidenzüchter, ber, kdor se peča s pridelo vanjem svile.
 Seider, f. Alant, (Fisch).
 Seier, ber, zakozni červ.
 Seife, die, nach V. mýlo, (viell. besser mýlo), ober milo (auch poln., russ. u. böhm.), serb. sapun*, gew. zafsa*; Seifen lödne, mýlo kuhati, delati; f. a. Seifenwerk; ohne Seife barbieren, brez britvo obriti koga, o-oiganiti ga.
 Seifen-, in 3ßg. mýlni, milai; (mont.) izpran.
 Seifen, v. a., omjiliti, mýliti, namýliti, ober mýliti (auch böhm., russ. u. poln.); mont. izprati, prati rado, f. a. Waschen.
 Seifen, das, mýljenje; pranje rude.
 Seifenaloe, die, mýlna lopatika.
 Seifenapfel, ber, mýlnik † (böhm.).
 Seifenarbeit, die, pranje.
 Seifenartig, adj., mýlast, milast, mýlovit.
 Seifenartigkeit, die, mýlovitost.
 Seifenbaum, ber, mýlnik †, mýlno drevo.
 Seifenblase, die, mýlni meharček, mýlno pene.
 Seifendorn, ber, česmin.
 Seifenen, v. n., rudo prati.
 Seifener, ber, peričnik (V.), kdor rudo pero.
 Seifenerde, f. Wallerde.
 Seifenform, die, kalup, model, forma za mýlo.
 Seifengebirg, das, noplavljenina, nasipina.
 Seifengeiß, ber, mýlovec, mýlni lug.
 Seifengeld, das, doar za mýlo.
 Seifengestein, das, nasipina.
 Seifengold, das, izprano zlato.
 Seifenhändler, ber, mýlnar (auch Seifensieder), kdor mýlo prodaja.
 Seifenfäßer, ber, mýlni črevljeo.
 Seifenkessel, ber, mýlni kotel.
 Seifenkraut, das, (Saponaria), mýlnica (Böhm. u. poln.).
 Seifenlauge, die, mýlnarski lug.
 Seifenöl, das, mýlno oljo.
 Seifenprobe, die, preskušnja mýla.
 Seifensalbe, die, mýlna maža, mýlno mazilo.
 Seifensäure, die, mýlna kislina.
 Seifenschaum, ber, mýlna pena.
 Seifensieder, ber, mýlnar, mýlnar, (russ. mýlovar).
 Seifensiederin, die, mýlnarica, mýlnarstvo (auch Seifenhandel); ber Ort, mýlnarica.
 Seifensiederhandwerk, das, mýlnarstvo, es betreiben, mýlo delati, kuhati, mýlirati.

Seifensiederin, die, mýlnarica.
 Seifensiederlauge, die, mýlnarski lug.
 Seifenspiritus, f. Seifengeiß.
 Seifenstein, ber, kamen mýlnik.
 Seifenstoff, ber, mýlnina †.
 Seifenstückel, pl., (pirki, pl.
 Seifenstückeln, das, koritce, jamica za mýlo.
 Seifenwasser, das, voda mýlnica, gewöhnl. zafsa*.
 Seifenwäsche, die, pranje z mýlam.
 Seifenwerk, das, rudno pero (V.), rudopravnica †, f. a. Wascherei.
 Seifenwurz, die, f. Seifenkraut.
 Seifer, ber, namiljevavec; f. a. Seifener; Geifer.
 Seifern, f. Geifern.
 Seifig, adj., mýlast; slizek.
 Seifig, adj., mýlat, mýlnat.
 Seifner, f. Seifener.
 Seige, f. Seibe.
 Seigebrühe, die, (Seigebühe), precejanka.
 Seigeß, das, (Seiß), cedilo.
 Seigelorb, f. Seihforb.
 Seigen, f. Seihen.
 Seigepanne, die, f. Durchschlag.
 Seiger, adj., (mont.), navpičn, adv., navpik.
 Seiger, ber, f. Seiber; Sanduhr; Zeiger, auch Uhr (überhaupt).
 Seigerarbeit, die, odločevanje medi od svinec in srebra.
 Seigerblei, das, svinec, ki se potrebuje za odločevanje srebra od medi.
 Seigerbarrosen, ber, peč plamenica za odločevanje srebra.
 Seigerborn, das, med, ki ostaja po odločenem srebra.
 Seigergang, ber, navpična žila; uren hod.
 Seigergerade, adj., navpičn, navpik.
 Seigergerade, die, ravnost, navpičnost.
 Seigergewicht, das, f. Ubergewicht.
 Seigerhütte, die, čistilnica, odžigavnica za srebro.
 Seigerhüt, das, odpadek pri odločevanju srebra.
 Seigerlinie, die, navpična čerta.
 Seigert, v. a., (mont.), navpik kopati, nach V. zakopati, zakopavati se; izmeriti, meriti in odločiti navpično čerto, navpično globokost; Silber seigern, (s svincem) srebra od medi odločiti, ločiti; nach dem Russ. anaplati, odžigati.
 Seigert, das, navpično kopanje žile; mýlnarje navpične globokosti; odločevanje srebra od medi.
 Seigerrosen, ber, odžigavnica, čistilnica za srebro.
 Seigerstaub, die, ponev, v katero se vliva svinec pomešan s srebrom.
 Seigerrecht, f. Senrecht.
 Seigerrecht, f. Seigergerade.
 Seigerriff, ber, navpični prerez ali presck.
 Seigerschacht, ber, navpična jama, navpični (rudni) rov ali šaht.
 Seigerschlag, die, žiludra, ki se dobiva pri odločevanju srebra.

Seigerschlag, ber, udarec ure.
 Seigerschlag, das, kos medi za odločevanje srebra.
 Seigerstunde, die, ura.
 Seigertaste, die, navpična globina, globokost.
 Seigerung, die, f. Seigern.
 Seigerzeug, das, odločena med.
 Seigert, ber, (Seiß), vreča s tropinami.
 Seigert, ber, Inknast pešoeni kamen.
 Seigert, ber, bei den Bierbräuern, podstijka (böhm.).
 Seigert, ber, cedivni lonec.
 Seigert, f. Seihut.
 Seigert, das, cedilo.
 Seigert, f. Seihut.
 Seigneur, f. Herr (gnädiger).
 Seihe, die, oedilo; izocdek, tropine, gosoa, ki ostaja po prececi; f. a. Durchschlag.
 Seihen, v. a., seigen, precediti, precejati, oediti, pretočiti, protakati; po prececi oediti, bistriti.
 Seihen, das, prececi, precejanje, ceja.
 Seihen, ber, cedilo; (ber Seihen), cejar (V.), precejar, precejavac; f. a. Seiger.
 Seihen, die, precejanka.
 Seihforb, ber, pleteno cedilo, oedilnik, cedivni jorbas, cejna plotenica.
 Seihkraut, f. Löwenzahn.
 Seihut, das, oedivna ruta, cedivna perlenina.
 Seihung, f. Seihen.
 Seil, das, verv, dim. verveca, in St. n. M. voze ober oze, (serb. užo, gen. užeta u. uža *Vuk*; kroal. a. provaz). n. Guts. konop, konopec (Strich) und verzilje; mit einem Seil binden, z vervjo privezati; auf einem Seile tanzen, po, na vervi hoditi; Einem das Seil über den Kopf (über die Hörner werfen), brez britve obriti koga, ganiti koga; an einem Seile ziehen, vleči s kom, zmenjen biti; bei Pferden, f. Geschirr; Seil und Treil, vse vervi in jadra skop; f. a. Hüpflette; Seil um die Pferde anzubinden, pripon.
 Seilen, v. a., f. Segeln; mit Seilen besetzen, privezati, povezati z vervmi; ein Schiff seilen, z vervmi opraviti ladjo; sanotež vleči kaj (na vorvi); bei den Seilern, raspeti posamne pramenc.
 Seiler, ber, vervar, konopar, vozar (M. u. serb.).
 Seilerarbeit, die, vervarski izdelek.
 Seilerbahn, die, vervarnica, (v)ozarnica.
 Seilerin, die, Seilerin, vervarica, vozarica, ober ozarica, ozarstvo.
 Seilergeselle, ber, vervarski pomagao, delavec.
 Seilerhandwerk, das, vervarstvo, vozarstvo obr ozarstvo.
 Seilerin, die, ozarica, vervarica.
 Seilermeister, f. Seiler, (mojster ozar).
 Seilerrad, das, motovilo (V.).
 Seilerzeug, das, vervarsko orodje.
 Seilfischer, ber, f. Angelfischer.

Seitfischstein, f. Ammonshornschnecke.
Seitgänger, f. Seitfänger.
Seilmacher, f. Seiler; Segelmacher.
Seiltrab, f. Seiltrab.
Seitflitten, der, (Seilerflitten), voz (vervanski).
Seiltanz, der, ples, hoja po vervi.
Seiltänzer, das, hojenje, plesanje po vervi.
Seiltänzer, der, etova vervoplesee, vervohodoc, vervolezec.
Seiltänzerei, die, hojenje po vervi.
Seiltänzerin, die, vervohodka f.
Seiltänzerisch, adj., vervohodsk.
Seiltänzerkunst, die, umetnost, po vervi hoditi.
Seiltänzerstange, die, f. Balancierstange, (vervohodski drog).
Seilweide, f. Sahlweide.
Seilwerk, das, vse vervi, kar jih je na kaki reči.
Seim, der, čisti med, ali sterd, ki se cedi iz satovja; samotok (serb.), gosti solt, f. a. Schlein; Versteinslein, f. d.
Seime, die, vervoca, konopee (tenak).
Seimen, v. a., cediti; tako kuhati, da se dobi gost sok; hynig seimen, med cediti, očisati, očisati, čistiti; v. n. mnogo soka dati, hajati.
Seimhonig, der, samotok (Vuk), tekno med; izcejeni med.
Seimicht, adj., slizast.
Seimig, f. Schleinig.
Sein, pron. poss., wenn es sich auf das Subject des Satzes bezieht, svoji; Terpin hat sein eigenes Haus verkauft, Terpin je prodal svojo hišo; mein es sich aber nicht bezog auf bezieht, njegov, auch njega. zuweilen auch mu, ji (dat. pron. pers.); Terpin hat sein (dessen) W. des (Kunsth) Haus verkauft, Terpin je prodal njegovo hišo, ober njega hišo, wohl auch, obichou niuder deutsch, Terpin mu je prodal hišo; er mit seiner Frau, oo z ženo (s svojo ženo), on pa žena njegova; es hat seine Richtigkeit damit, res je tako (taka); Seine Majestät der Kaiser, Njegovo veličanstvo cesar; man ist am liebsten unter Seinen, človek je najrajši med svojimi (med damaciimi), med svoji, svojiga k svojimu vleče; das Feld ist sein, polje je njegovo; er kann seine Wege gehen, naj gre, kamor hoče; das Wein und Sein, moje in njegovo; nicht mein Vater, sondern seiner, ne moj, ampak njegov oče; **genit. pron. pers.** njega.
Sein, verb. aux. f. Seyn.
Seine, f. Seinige.
Seiner, gen. pron., in Bezug auf das Subject, seiner selbst, sebe; sonst, njega, — ga.
Seinergleichen, njemu enak, f. Gleich.
Seinethalben, Seinethwegen, Seinethwillen, adv., zavoljo njega; za stran njega, zanj (eigentl. für ihn), nach Gulsim. za njega delo, za nja voljo.
Seinige, adj., in Bezug auf das Subject,

svoj; sonst, njegov, njoga; er lebt vom Seinigen, od svojiga živi; Jedem das Seinige, vsakimu svoje (bodi, auch vsacimu bodi, kar je njegoviga, kar mu gre); das Seinige, premoženje; er hat das Seinige gethan, storil je svojo dolžnost; er ist unter den Seinigen, med svojimi, med žlaho je, med domaciimi, **serb.** svojta, svojat; f. a. Angehörig.
Seifen, v. a., (in der Schiffahrt), dve vervi zvezati.
Seifing, die, vezalo.
Seisse, f. Sause.
Seit, adv., od, kar, seit dem Tage, od tega dne, seit der Zeit, od tega časa; seit einem Jahre, eno leto, od lani; seit gestern, seit heute früh, od večeraj, od davi; seitdem du weg bist, odkar tebe ni, od te dobe, ko si odsel; seit meines Vaters Tode, po smerti mojiga očeta, ober odkar mi je oče umert; seit meines Hierseins, odkar sim tukej; seit wann? odklej? seit wann hat er dir nicht geschrieben, koliko časa je, da ti ni pisal?; seit er genesen ist, odkar je ozdravil; schon seit vier Tagen sah ich ihn nicht, štiri dni ga že nisim vidil; seit ich ihn kenne, kar se poznavam, nach V. odkler (eig. von wo ab) se poznavam; seit dem, odtlej (V.), odslej, odsih dob, odsih mal.
Seitab, adv., na stran, proč.
Seitblicken, v. a., po strani pogledati, gledati.
Seidem, f. Seit.
Seite, die, stran (in and. D. strana), auch plat; im Buche, stran; beide Seiten, obe strani; von allen Seiten, od vseh strani, z vseh strani, (**poln.** zewsząd); sich von der guten Seite zeigen, od dobre strani pokazati se; sich auf die Seite machen, na stran, v stran, nach V. und dem Böhm. strano iti, spraviti se; uiti, pobrati se skrivaj; etwas auf die Seite bringen, na stran djati, spraviti; skrivaj unesti, zmakniti; bei Seite gehen, k svoji potrebi iti; bei Seite, na stran, v stran, s poti; nach der Seite rüchlings, vnie; zur Seite seind, na strani; die östliche, westliche Seite, u. brgl., vzhodnja, zahodnja stran; auf der einen Seite, auf der andern Seite, na eno plat, na eno stran, na drugo stran; po enem, po drugem; die rechte Seite eines Zeugens, lioe, die verkehrte, linke Seite, narobe, **serb.** naličje; Scherz bei Seite! brez šale! za ros!; von Seite des Verichtes wird R. N. mit dem Beisage vorgeladen, das —, sodnija vabi, kliče I. I. s tem pristavkam, da —; Seite, hoste des Leibes, bok, auch stran; eines Schiffes, auch bok; als Wand betrachtet, stena; Einem zur Seite gehen, s kom, zraven ali poleg koga iti; **fig.** okoli njega biti in skerbeti zanj; Jemand auf seine Seite ziehen, na svojo stran koga potegniti, spraviti; er hielt seine Seite, z njim je vlekel; potegniti s kom; er hatte auf seiner Seite 125 Stimmen, imel je za se (bilo je zanj) 125 glasov; die

Hände in die Seite setzen; podproti se z rokami; an die Seite stellen, primeriti, primérjati koga komu ober s kom; zur Seite stellen, pridati, pridajati koga komu; sich auf die faule Seite legen, poleniti se, ulemliti se; sich auf die schlimme Seite legen, pokvariti se, udati se zanikerninu življenja; bei Seite setzen, na stran djati, odreči se; von väterlicher, mütterlicher Seite, po očetu, po materi; jedes Ding hat seine 2 Seiten, vsaka reč ima dve strani, dve plati, (dva konca); ich, von meiner Seite, kar se mene tiče; Ginen auf die Seite räumen, s poti spraviti koga, ubiti ga; er kommt ihm nicht von der Seite, ne gane se od njega; von der Seite ansetzen, po strani pogledati koga; in die Seite fallen, (**mil.**), v bok prijeti, od strani napasti; Partei, stran, die andere Seite, nasprotnik; Theil, del, stran; Raute, rob, kraj (Rand); auf seine Seite, na svoj pol (? Jan.).
Seitel, das, maslec*.
Seiten, in den Blyg. S., postranski, stranski, pobočn, (nach and. D.).
Seitenabtheilung, die, stranski razdel.
Seitenabweichung, die, etova postranost.
Seitenader, die, postranska žila.
Seitenalter, der, pristranska rit.
Seitenallee, die, postranske ulice drevenne.
Seitenangriff, der, napad od strani.
Seitenansicht, die, pogled, vid od strani (s strani).
Seitenarm, der, bei einem Fluß, panoga.
Seitenast, der, (po)stranska veja.
Seitenbalken, der, stransko bruno.
Seitenbaud, das, stranski vezek.
Seitenbeet, das, postranska greda.
Seitenbein, das, kosti stranica.
Seitenbetrag, der, znesek ene strani.
Seitenblatt, das, stranica, postransko peresce.
Seitenbild, der, pogled po strani; einen solchen werfen auf etwas, po strani pogledati kaj.
Seitenblutader, f. Seitenader.
Seitenbrett, das, stranica, stranska deska, dilja; krajnik; an den Laßschiffen, obojnica.
Seitenbrücke, die, primostek.
Seitendach, das, pristresje.
Seitendamm, der, postranski jez.
Seitener, f. Parteigänger.
Seitenfah, das, predalcik pristranski.
Seitenfah, adj., ploščastih strani.
Seitenfläche, die, stena, stranica, stranska plošča, ploša (in u. dno).
Seitenflügel, der, postranska perot.
Seitenfutter, das, podvlaka na stranch.
Seitengasse, die, postranske ulice.
Seitengebäude, das, postransko poslopje, pristava (M.), prizidek, (Zubante).
Seitengegend, die, stran.
Seitengesicht, das, pogled od strani.
Seitengewehr, das, sablja, meč.
Seitengraben, der, prirov f.

Seitenhaar, das, postranski lasjo.
Seitenhaus, das, hiša zraven hišo stojeba.
Seitenhieb, der, udarce od strani.
Seitenhölzer, pl. stransiee.
Seitenhüter, der, stranovarth.
Seitenkraft, die, postranska moč.
Seitenlad, die, pristranska predal.
Seitenlang, adj., eno stran, več strani dolg.
Seitenlinie, die, postranska čerta ali vcrsta; stranski rod.
Seitenmahl, das, znamenje, brazgotina na strani, v boku.
Seitenmauer, die, postranski zid.
Seitenmaht, die, postranski šiv.
Seitenrand, der, stranski kraj ali rob.
Seitenröhre, die, postranska šina.
Seitenschlag, f. Seitenschieb.
Seitenschlagader, die, pristranska privednica.
Seitenschmerz, der, bolečina v boku.
Seitenschritt, der, stopinja v stran.
Seitensprung, der, zaskok.
Seitenständig, adj., postransk.
Seitenstechen, das, bodljaji, pl.
Seitensüß, der, ubodec v bok.
Seitenstöß, der, dreg v bok.
Seitenstrasse, die, postranska cesta.
Seitenstrich, der, postranska čerta.
Seitenstück, das, stranica, krajnik; Pendant, enaka, podobna reč, ki dela z drugo par.
Seitenstück, die, postranski žep, (postranska) torba, torbica, mavha.
Seitenstheil, der, stran, postranski del.
Seitenstühr, die, postranske vrata.
Seitenstram, der, in den Schneidemühlen der äußere Trant am Zugwagen, welcher den Sägesack an den Wagen festhält, nach V. zerd. (dazwischen kommen Reile, zaloge ober orchi).
Seitentrieb, der, panoga, odrastlik, divjak, zaleznica.
Seitenverwandtschaft, die, stranski rod, stranska versta.
Seitenwand, die, stranska stena, stranica.
Seitenwandbein, das, f. Schlasbein.
Seitenweg, der, stranska pot, steza; Abweg, stranpot (V.), **serb.** stranputica; einen Seitenweg einschlagen, zaviti jo.
Seitenweh, f. Seitenchmerz.
Seitenwerk, das, prizidje, stransko ozidje, stranska terdnjava.
Seitenwind, der, stranski veter, veter od strani.
Seitenwinkel, der, nach dem Böhm. nnd **Poln.** prikotek.
Seitenwort, das, beseda drugi enaka ali podobna.
Seitenwurzel, die, dolga korenina (V.).
Seitenzahl, die, število stran; mit Seitenzahlen versehen, f. paginiren.
Seitenzahnrud, das, kolo z zobmi na strani.
Seitenzeiger, der, kazalo strani.
Seitengimmer, das, stranska izba.

Selbsthalb, *f.* Selbstwärts.
Selbher, *adv.*, od tega časa, odsih. dob. (odsih mal).
Selbherig, *adj.*, doedanj, dozdanj; sein selbheriges Betragen läßt nichts zu wünschen übrig, od te dobe se obnaša tako, da smo z njim popolnoma zadovoljni.
Selbig, *adj.*, Seiten habend, in den Bzgg. — stransk.
Selbs, Deinerseits, od tvoje strani, zavoli tebe, *f.* übr. die Bzgg.
Selbwärts, *adv.*, v kraj, na stran, od sebe, vstran, pri oder po strani, pri kraji; selbwärts besüchlich, postransk, stransk; quer, poprek; *f.* a. Seite.
Sejour, *f.* Aufenthalt.
Sejourniren, *f.* Anhalten, sich.
Sejungiren, *f.* Absondern.
Selante, *die*, presečenica čerta.
Selubdiren, *f.* Ausschließen.
Selusion, *f.* Ausschließung.
Selondär, *adj.*, drugoteo; erbliche selondäre Syphilis, škrotlevo in J. Kr.
Selondärschulen, *pl.*, erodnje sole.
Selondlientenant, *der*, podlajtnant.
Sekret, *das*, skrivni pečat, *f.* a. Abtritt; Geheimniß.
Sekretär, *der*, sekretär, skrivni pisar, tajnik +, Schreibschranf, pisavnik, pisavni omar; (Falco serpentarius), *russ.* vestovščik; nogáč +.
Sekretariat, *das*, sekretarstvo, služba tajnika ali skrivniga pisarja.
Sekretarium, *das*, izpraševavnica.
Sekretion, *f.* Absonderung.
Sekt, *der*, sekt, sladko špansko in kanarsko vino.
Sekte, *die*, vérska družba, razkol (*russ.*), krivoverstvo (falscher Glaube), sekta*, ločina +.
Sektenkister, *Sektenurheber*, *der*, začetenik krive vere.
Sektion, *die*, odsek, oddelek; *f.* a. Abschnitt; Aichenschnittung.
Sektionäbericht, *der*, poročila od razpora ali razdjanja knciga merlica.
Sektirer, *der*, krivoverec, razkolnik, ki krivo vero trosi med ljudi.
Sektirerei, *Sektirung*, *die*, trošenje, širjenje krivoverstva.
Sektor, *f.* Kreisabschnitt.
Sekular, *adj.*, stoloten; weltlich, posveten.
Sekularfeier, *die*, stolotni praznik, stolotnica, praznovanje stolotniga obstanka.
Sekularisation, *die*, preobrnjenje duhovskega posestva v posvetno, odvzetje duhovskega ali cerkveniga posestva za deržavo; eines Klostergeistlichen, razmnisba.
Sekularistren, *v. a. u. n.*, razglasiti za posvetno, preobrniti duhovsko prosmoženje v posvetno; einen Ordengeistlichen, izpustiti iz reda, razmnisiti.
Sekulum, *f.* Jahrhundert.
Sekunda, *die*, drugi razred (v šoli); Wechs. sel. druga menjica.
Sekundärer, *der*, drugoöolec.

Sekundant, *der*, dvojni drug ali svodok, pomočnik.
Sekundär, *f.* Sekundär.
Sekundärgebirge, *das*, drugotno gorovje.
Sekunde, *die*, sekunda.
Sekundenuhr, *die*, ura, ki sekunde kaže.
Sekundenzeiger, *der*, sekundnik.
Sekundiren, *v. a.*, pri dvoju priča biti; pomagati; *f.* a. Begleiten.
Sekundlientenant, *der*, podlajtnant.
Sekundogenitur, *die*, drugorodstvo.
Sekuriren, *f.* Sichern.
Sekurität, *f.* Sicherheit.
Seladon, ein Schäfername, Seladon; *f.* Schäfer.
Seladongrün, *f.* Meergrün.
Selb, *f.* Selbst.
Selbänder, *samodrog*, sam drug, še s kom; *das*, shod s kom drugim.
Selbdritte, *der*, sam tretji, z dvema drugima.
Selbe, *f.* Derselbe.
Selber, *f.* Selbst.
Selbsünfte, *der*, sam peti; s štirimi drugimi biti peti.
Selbiger, *pron.*, *rel.* isti, tisti; am selbigen Tage, tistiga dne; selbiger Mann, (ta) isti mož, uni mož, ravno ta mož.
Selbst, *adv.*, sam; sie selbst, ona sama; du selbst bist daran Schuld, sam si tega kriv; Selbst ist der Mann, sam delaj, ne hočeš, da bi bilo prav storjeno; an und für sich, sam (sama, samo) na sebi; von selbst, samo od sebe; auf sich selbst angewiesen, sam od sebi; den Wagen selbst ziehen, samotež (brez vol) peljati voz; nach sich selbst urtheilen, po sebi soditi (druge); sich selbst angehören, sam svoj biti; die Liebe seiner selbst, ljubezon (do) sebe samiga; von selbst wachsende Pflanze, rastlina samosevka, samorasna trava, *serb.* samonikom rasti; er ist die Demuth selbst, gola ponižnost ga je; selbst sein Geld würde nicht nützen, tudi njegovi dnarji, celo njegovi dnarji bi nič ne izdali, *serb.* ni novei mu neče hasniti; er kann sich selbst nicht helfen, sam sebi pomoči ne ve; wer einem andern die Grube gräbt, fällt selbst hinein, kdor drugimu jamo koplje, sam va-njo pada; zu sich selbst kommen, k sebi priti, zvediti se.
Selbst, in Bzgg. samo —, —sebe samiga.
Selbst, *das*, nach V. samstvo (eher *das* Alleinsein), *böhm.* u. *poln.* samost; sein Selbst mehr lieben, als Alles, samiga sebo ljubiti nad vse; sein Selbst ist ihm sein Volk, on sam si je bog.
Selbstabildung, *die*, krotenje sebe samiga, zatiranje, morjenje svojiga mesa.
Selbstächte, *der*, samosmi.
Selbstachtung, *die*, öislanje, spoštovanje sebe samiga.
Selbstadel, *der*, samozlahtnost +.
Selbstahnen, *das*, čutenje v sebi samem.
Selbstanlage, *die*, zatozba sebe samiga.
Selbstantwort, *die*, odgovor, ki si ga človek sam da.

Selbstanopferung, *die*, darovanje samiga sebe, izročitev sebe samiga (v dar).
Selbstbesieder, *der*, samooskrnjavec.
Selbstbesiedlung, *die*, oskrumba samiga sebe, *russ.* samooskvernjenje, onanija.
Selbstbestuchung, *die*, samouplodba.
Selbstbeherrschung, *die*, moč, oblast nad sabo, gospodovanje nad sabo.
Selbstbeichte, *die*, Selbstbekenntniß, *das*, samoizpoved; priznanje ali obstanje sebi samimu.
Selbstbemächtigung, *die*, samolastnost, samolastna posezba kake reči.
Selbstbereitung, *die*, pripravlanje kako reči doma, domače delo.
Selbstberuhigung, *die*, umirjenje sebe samiga.
Selbstbeschäftigung, *die*, delo, ki si kdo sam da.
Selbstbeschauung, *die*, samogledstvo +.
Selbstbestimmung, *f.* Selbstbewußtsein.
Selbstbestimmung, *die*, samoodsebno delanje.
Selbstbetrachtung, *die*, premišljevanje, preiskavanje samiga sebe.
Selbstbetrug, *der*, omama, ukana samiga sebe.
Selbstbetrüger, *der*, kdor sam sebe ukanja.
Selbstbeurtheilung, *die*, presojanje samiga sebe.
Selbstbevollmächtigung, *die*, pooblastilo sebi samimu danu.
Selbstbeweger, *der*, samogihoc +, *f.* a. Automat.
Selbstbewußtsein, *das*, zavest, svest sebe samiga, vedenje od sebe samiga, *poln.* samowiedza (etwa samosvestje +); zum Selbstbewußtsein bringen, usvestiti.
Selbstbildung, *die*, nmikanje sebe samiga (kakor samouka).
Selbstbiographie, *die*, popis (ovanje) svnjiga življenja.
Selbstdemüthigung, *f.* Selbsterniedrigung.
Selbstdenken, *das*, lastno mišljenje; samomiselnost +.
Selbstdenker, *der*, misleči človek, samomislenik +.
Selbstdiitel, *f.* Eigendiitel.
Selbstherr, *adj.*, samosul.
Selbsteigen, *adj.*, svoj vlasten, samothron, vlastit svoj; sein selbsteigener Herr sein, sam svoj biti; seine selbsteigenen Worte, njegove lastne besede.
Selbsteinkehr, *f.* Besserung.
Selbstelei, *die*, samoljubje, *f.* Egoismus.
Selbstemfängniß, *die*, samospočetje.
Selbstentladung, *die*, samosprozba.
Selbstentleibung, *die*, *f.* Selbstmord.
Selbstentzündung, *die*, samovnetje; kaddar se kaj samo od sebe vname.
Selbsterfahrung, *die*, lastna skušnja.
Selbsterhaltung, *die*, ohranjenje sebe samiga.
Selbsterhaltungstrieb, *der*, nagon, sebe samiga ohraniti.

Selbsterhebung, *die*, povzdigovanje, povševanje samiga sebe nad druge.
Selbsterkenntniß, *die*, spoznanje, poznanje samiga sebe.
Selbsterniedrigung, *die*, poniževanje samiga sebe.
Selbsterregungen, *adj.*, kar je kdo sam (z lastnim trudam) zadobil.
Selbsterwähl, *adj.*, nach V. po svoji glavi izvoljen.
Selbsterzeugt, *adj.*, kar je kdo sam (doma) pridela, naredil; lastniga, domačiga dela.
Selbsterzieher, *der*, samouk; vzrejavae sebe samiga.
Selbstfeind, *der*, sovražnik samiga sebe.
Selbstfluch, *der*, prekletje samiga sebe.
Selbstfrei, *adj.*, po sebi samem svobodni ali prost.
Selbstgebaden, *adj.*, doma počen.
Selbstgefallen, *das*, samoljubnost.
Selbstgefällig, *adj.*, samoljuben; sebi dopadljiv, samorad; v se zaljubljen, sam s sabo zadovoljni.
Selbstgefälligkeit, *die*, samoljubnost, samoljubje.
Selbstgefühl, *das*, samočutje; čutenje svoje lastne vrednosti.
Selbstgehen, *das*, samohod; samostalnost.
Selbstgelehrte, *der*, samouk.
Selbstgenügsam, *adj.*, samodovoljni (*russ.*); sam sebi dovoljni ali zadosti.
Selbstgenügsamkeit, *die*, samodovoljstvo (*russ.*), zadovoljnost s sabo.
Selbstgenuß, *der*, samoužitje +.
Selbstgericht, *das*, sodba samiga nad sabo.
Selbstgesäet, *adj.*, samoset.
Selbstgeschuß, *das*, samostrel.
Selbstgeschlecht, *adj.*, kdor si sam postave daje, samozakusk +.
Selbstgesponnen, *adj.*, samopreden, doma preden.
Selbstgespräch, *das*, samogovor +, govor sam s seboj.
Selbstgeständniß, *f.* Selbstbekenntniß.
Selbstgewachsen, *adj.*, samoseven, samorasen; als Antwort, samoseveo, weib. samosovka.
Selbstgewalt, *die*, samooblastje, samosilje.
Selbstglauben, *der*, vera v sebe samiga.
Selbsthalter, *der*, samodržec.
Selbsthäß, *der*, sovražstvo od samiga sebe.
Selbsthasser, *der*, sovražnik sebe samiga, samočertnik +.
Selbstheil, *das*, samogaj +.
Selbtheit, *die*, *f.* Selbst, *das*; seine Selbtheit verläugnen, zatajiti samiga sebe.
Selbstheizmaschine, *die*, samokurna naprava.
Selbstherr, *der*, samosvojuik, sam svoj gospod.
Selbsherrschaft, *die*, samovladstvo, samovladarstvo, *russ.* samodržavje.
Selbsherrscher, *der*, samovladar, samovladaik, samodržec (*russ.*), samooblastnik.

Selbstherrscherin, die, samovladavka, samoblastnica.
 Selbsthilfe, die, samolastna pomoč, pomoč sebi saminu; der sich der Selbsthilfe bebient, samopravičnik; sam sebi pravico delati.
 Selbstig, besser Selbstisch, *adj.*, sebičen, samoljubligen, *serb.* sebeznao (sebeznaa, o), samoziv, *f. übr.* Egoistisch.
 Selbstigkeit, die, sebičnost, *f.* Egoismus.
 Selbstkämpf, der, boj s sabo, s svojim nagnjenjem.
 Selbstkenntniß, die, poznanje samiga sebe.
 Selbstling, *adj.*, sam moder; kdor si mnogo misli od sebe in od svoje modrosti.
 Selbstlosigkeit, die, modrijanstvo.
 Selbstlocher, der, samovar (*russ.*).
 Selbstkraft, die, lastna moč.
 Selbstlaut, der, glas, *f. a.* Selbstlauter.
 Selbstlautend, *adj.*, samoglasen, glasen.
 Selbstlauter, der, samoglasnik, nach Anders, samoglasnica, glasnica; halber Selbstlauter, pologlasnik.
 Selbstlautig, *f.* Selbstlautend.
 Selbstlautigkeit, die, samoglasnost.
 Selbstlehre, die, samoučba, samoučenje.
 Selbstlehter, der, Selbstlehting, samouk.
 Selbstler, *f.* Egoist.
 Selbstleuchtend, *adj.*, samosvetel.
 Selbstliebe, die, samoljubje; ljubezen samiga sebe, lastna ljubezen, *poln.* samolubstwo.
 Selbstliebig, *adj.*, samoljubligen.
 Selbstling, *f.* Egoist.
 Selbstlob, das, samolastna hvala, lastna hvala, samohvalstvo (*poln.* u. *russ.*).
 Selbstlobner, der, samohvalec.
 Selbstloß, *adj.*, nesebičen.
 Selbstmacht, die, samolastna moč.
 Selbstmistranen, das, nezaupanje v sebe samiga.
 Selbstmord, der, samomorstvo, *russ.* samouhijstvo, *serb.* samodavljenje.
 Selbstmörder, der, samomor, samomorcec, *russ.* samouhijca.
 Selbstmörderin, die, samomorka, samomorka.
 Selbstmörderisch, *adj.*, samomorski, in selbstmörderischer Absicht, z namenem, samiga sebe umoriti.
 Selbstnährend, *adj.*, samoliran (*Vuk*).
 Selbstopfer, *f.* Selbstopferung.
 Selbstpeiniger, der, mučivec, trapivec samiga sebe, samoterpinčar (*V.*).
 Selbstpflicht, die, dolžnost do sebe samiga.
 Selbstplager, *f.* Selbstpeiniger.
 Selbstpreis, *f.* Selbstlob.
 Selbstpreller, *f.* Selbstbetrüger.
 Selbstprüfung, die, izpraševanje, preskušanje samiga sebe.
 Selbstquäler, der, *f.* Selbstpeiniger.
 Selbstquälerei, die, terpinčenje samiga sebe.
 Selbstsuche, die, samolastno masčevanje.
 Selbstsucher, der, samolastni masčevavec.
 Selbstsucht, das, lastna pravica.

Selbstregierung, die, samovladje, samopravstvo †.
 Selbstrichter, der, kdor sebe samiga sodi; sodnik v svoji lastni pravdi.
 Selbstschmäh, der, samohvalstvo, lastna hvala.
 Selbstschmähler, der, samohvalec.
 Selbstschaffend, *adj.*, samotvoren.
 Selbstschänder, *f.* Selbstbesieder.
 Selbstschändung, *f.* Selbstbestädung.
 Selbstschändung, die, *f.* Selbstschändung.
 Selbstschau, die, ogledovanje samiga sebe.
 Selbstschmeichler, der, sam svoj prilizovavec.
 Selbstschuld, die, lastna krivnja ali krivica, lastni dolg.
 Selbstschuldner, der, dolžnik (pravi, poglavni in ne porok).
 Selbstschuldnerin, die, dolžnica (in ne porok).
 Selbstschuß, der, samostrel, (eine solche Pistole, im *Serb.* somokres).
 Selbstschuß, der, samovarstvo, varovanje, hračenje sebe samiga.
 Selbstschwächer, Selbstschwächung, *f.* Selbstbesieder, *u. f.*
 Selbststiege, der, zmaga nad sabo.
 Selbstsorge, die, skerb za samiga sebe.
 Selbstspott, der, zasramovanje samiga sebe.
 Selbstsprossend, *adj.*, samorasten, samokalivo †.
 Selbststand, der, samosvojstvo.
 Selbstständig, *adj.*, sam svoj, samosvojin, samostalen, samostojni †, samovlasten, u. dem *Russ.* u. *Poln.* samobitec; selbstständig sein, sam svoj biti, ne biti podložin nikomur.
 Selbstständigkeit, die, samosvojnost, samostalnost, samovlastoost, samobitnost, nepodložnost.
 Selbstsucht, die, samoljubje, samopašnost, samogoltnost, samoprindnost, sebičnost, *f. a.* Egoismus.
 Selbstsuchtig, *adj.*, samoljubligen, samopašen, samogolten, samopriden, sebičen, samoziv.
 Selbstsuchtler, *f.* Egoist.
 Selbsttaufe, die, samokerst.
 Selbsttänzer, der, samokerščenec.
 Selbsttäuschung, die, omama, ukaua sebo samiga, *f. a.* Selbstbetrug.
 Selbstthätig, *adj.*, samodajven, samodelaven.
 Selbstthätigkeit, die, samodajvnost, samodelavnost.
 Selbsttödtler, der, *f.* Selbstmörder.
 Selbstüberbetrüger, der, samonosec.
 Selbstüberwindung, die, premaganje sebo samiga.
 Selbstunterredung, *f.* Monolog.
 Selbstunterricht, der, *f.* Selbstlehre.
 Selbstverächter, der, zaničevavec samiga sebo.
 Selbstverachtung, die, zaničevanje samiga sebo.

Selbstverdient, *adj.*, zaslužen s svojim trudem.
 Selbstverführung, die, zapeljevanje samiga sebo.
 Selbstvergeffen, *adj.*, sam nase, sam sebo pozabljiv.
 Selbstvergeffenheit, die, pozabljivost samiga sebo.
 Selbstvergötterung, die, povzdigovanje samiga sebo.
 Selbstverirrte, der, samozmotenec.
 Selbstverlag, der, im Selbstverlage, sam založil.
 Selbstverläugner, der, zatajevavec samiga sebo.
 Selbstverläugnung, die, zatajba, zatajevanje samiga sebo.
 Selbstverleger, der, samozaložnik.
 Selbstverleugung, die, Selbstverleugung, pokvečenje, pokvarjenje samiga sebo.
 Selbstverräumung, die, pohabljenje, pokvečenje sebo samiga.
 Selbstvertheidigung, die, bran, branjenje sebo samiga.
 Selbstvertrauen, das, zaupanje sebi saminu, na sebo samiga.
 Selbstvertraund, der, samosvojni človek, svoj lastni varh.
 Selbstwerth, der, vrednost sebo samiga.
 Selbstwesend, *f.* Selbstständig.
 Selbstwille, der, terma, svojglavnost, samovoljnost; *f.* Eigeninn.
 Selbstwillig, *adj.*, termast, samovoljin, svojglaven.
 Selbstwirkend, *f.* Selbstthätig.
 Selbstwort, *f.* Hauptwort.
 Selbstwürger, der, samodavec.
 Selbstzerstörung, Selbstzernichtung, die pogubljenje, uničba sebo samiga.
 Selbstziel, das, lastna namera.
 Selbstzögling, der, samonk.
 Selbstzüchter, der, samorejce.
 Selbstzufrieden, *adj.*, samodovoljin, zadovoljin s seboj.
 Selbstzufriedenheit, die, samodovoljstvo, zadovoljnost s sabo.
 Selbstzünder, der, etwa samozig, samonet, Phosphor.
 Selbstzwang, der, sila sebi storjena.
 Selbstzweck, der, samocilj †.
 Selbstzweck, der, prepri s sabo.
 Selbstzweck, der, samodavanjst.
 Selbstwalt, *f.* Willkühr, Autonomie.
 Selbstwalter, der, samovladnik.
 Selbstwaltere, die, samovladje, samovlastnost; *f.* Selbstherrschafft.
 Selbstwältig, *adj.*, samovladen, samovlasten.
 Selchen, *v. a.*, Gleich selchen, povoditi, voditi, oditi (St. und in anderen D.), sušiti; prekajati, prekajati.
 Selcher, der, vojeninar, sušivec, prekajavec.
 Selcherer, die, vojeninarstvo.
 Selchfleisch, das, vojeno, povojeno, auch meso, vojennina.

Selchammer, die, vodivnica, odvinnica.
 Selecta, *pl.*, izverstniki (v visoki šoli).
 Selen, das, selen, böhm. lunik †.
 Selen, die, luna.
 Selenit, der, *f.* Mondbewohner; Mondstein, lunji kamen.
 Selenograph, der, lunopisec.
 Selenographie, die, lunopisje.
 Selsättning, das, (engl. bei den Maschinenwebern), samodelt.
 Selsaktot, der, samopred †.
 Selig, *adj.*, glücklich, blažen, srečen; presrečen; blagovit; im Himmel, zveličan; selig der, blagor temul; seliges Gefühl, blaženi čut; selig preisen, blagre deliti, dajati komu, blagrovati koga; des Glückes im Himmel theilhaftig nach dem Tode, zveličan; Gott habe ihn selig, Bog mu daj večni mir in pokoj; selig sprechen, izreči, razglasiti, da je kdo zveličan, zveličanim prietiš; die Seligen im Himmel, zveličani v nebesih, nebesčani (Himmelbewohner); seligmachen, zveličati, zveličavati; für verstorben, rajni, rajnik, gewöhnl. rajniki, rajnka oder rajnca, rajnko, im St. u. *serb.* u. *russ.* pokojni, oder pokojnik, weiß. pokojnica, *poln.* und böhm. nieboszczyk.
 Seligen, *f.* Beseligen.
 Seligkeit, die, blaženstvo, blaženost, blagovitost, sreča (notranja); welche Seligkeit! kolika sreča! radost! veselje; die ewige Seligkeit, večno zveličanje, zveličanost; *poln.* chwala niebieska; Ginen die ewige Seligkeit wünschen, fig. zeleti, da bi umerl; sveti raj; die 8 Seligkriter, 8 zveličanskich öednost, nach V. osem blagornost.
 Seliglich, *adj.*, preblažen.
 Seligmachend, *adj.*, zveličevaven; die allein seligmachende Religion, edino zveličevavna, zveličavna vera.
 Seligmacher, der, zveličevavec, zveličar (Heiland).
 Seligmachung, die, zveličanje, zveličevanje, *f. a.* Beseligung.
 Seligpreisen, *f.* Selig.
 Seligsprechen, der, kdor koga zveličanim ali pravčnim prišteva.
 Seligsprechung, die, (beatificatio), im Gegenstze zu Heiligspredung, prištetev med zveličane ali pravčoe; razglas, da je kdo zveličan.
 Seligwerdung, die, zveličanje.
 Selle, *f.* Sahlweide.
 Sella, der, (Apium graveolens), zelena (pérnata, košata, korenasta), *russ.* sclerej.
 Sellmann, *f.* Reithund.
 Selten, *adj.*, redk, predek (*M.*), nach *Gutsm.* malokdajin, malokdajšen, čuden, (eig. wunderbar), nenavaden, izverst, poseben; *adv.*, redko, malokrat, malokdaj, redkama, poredkama, malokrat, selten etner, malokdo; nicht selten, ne redko, pogostama; selten machen, redditi; seltener werden, zgubljeni se, redditi se, pojematj; na redko iti.

Seltenheit, die, redkost, redkota, posebnost; redka, posebna, čudna reč; Ihr Besuch ist eine Seltenheit, tako porodkama prihajate k nam.
Selterwasser, das, selterska voda.
Seltjam, *adj.*, čuden, uenavaden; sč seltsam beschmen, čudno vesti, obnašati se; divji (wild), poseben, f. a. Selten.
Seltjame, das, auch die, čudna, posebna, nenavadna reč.
Seltjameit, die, čudnost, nonavaduost, posebnost, čudovitost; čudna reč.
Selbe, f. Selber.
Sematologie, die, znamoslovje f.
Semde, f. Bluse.
Semelkrant, f. Milchkrant, Mutterkrant.
Semester, das, semester*, polletjet, šest mescov, pol leta.
Semestral, *adj.*, pololetni, šestmesečni.
Semestralprüfung, die, pololetna preiskušnja.
Semidor, f. Halbgold.
Semifon, f. Strichpunct.
Seminarium, das, semenišče, semeniš; duhovščina, seminar, alumnat.
Seminarist, der, seminarist, alumnat.
Semiologie, **Semiotik**, die, nauk od znamenj boleznj, znamoslovje f.
Semisch, f. Sämisch.
Semmel, die, zemlja*, beli kruh, in St. zuka (*Drobn.*), okrogli hlebec, *russ.* u. *poln.* bulka; pšeniona moka.
Semmelbäcker, der, zemljár.
Semmelbrot, das, beli kruh, hlebec.
Semmelci, die, neumno, čelarno žlobodranje.
Semmeler, der, žlobudra; mečkaló.
Semmelreund, der, zemljár, hlebár.
Semmelhaus, f. Hans (der mämliche).
Semmelhof, der, emok iz žemelj.
Semmelkumme, die, zemljina sredica.
Semmelmehl, das, prednja moka ali evet moke za žemlje.
Semmeln, v. n., žlobodrati; mečkati (pri delu).
Semmelopfer, das, darilo pšenione moke.
Semmelstieber, der, lopar za vsajanje žemelj.
Semmelteig, der, testo za žemlje.
Semmelwerk, das, žemlje in takošen bel kruh.
Semie, die, bič, loček, f. Winse.
Senat, der, starašinstvo, svetovavstvo, senat; bei den Gerichtshöfen, odbor.
Senator, der, senator, starašina, gelv. starašina.
Senatorie, die, starašinstvo, služba senatorska, senatorstvo.
Senatorswürde, die, senatorska dostojnost, senatorstvo, starašinstvo.
Senats, in Bsgn. starašinski, senatni; odborni.
Senatsconsul, der, sklep starašinstva ali senata.
Senatspräsident, der, odborai predsednik.

Senatsversammlung, die, zbor starašinstva, senata, odbora.
Send, *adj.*, f. Traurig; der, duhovna sodnija ali doglodnija, f. a. Synode.
Sendbar, *adj.*, kar se more poslati.
Sendbote, der, sel, človek do koga poslani, f. a. Bote.
Sendbrief, f. Sendschreiben.
Sende, f. Sendschreiben; Bluse.
Senden, v. a., poslati, pošiljati, odpraviti, odpravljati, zagnati, zaganjati, napoliti; f. a. Schicken; Geschosse senden, vroci, metati, zagnati, zaganjati, lučati; auseinander senden, razposlati, razpošiljati.
Senden, das, pošiljanje, odprava.
Sendler, der, pošiljavec, odpravnik, ndpravljavec; metavec.
Sendgericht, f. Send.
Sendherr, der, gospod pošiljavec.
Sendling, der, poslanec, pošiljanec, odpravljavec.
Sendmann, der, doglednik.
Sendpflichtig, *adj.*, duhovni sodni podverzen.
Sendrecht, das, dogledna pravica.
Sendschreiben, das, pismo, list, nach M. poslanica, (auch serb.).
Sendung, die, poslanje, odprava; odpravek; poslane roba, *böhm.* u. *poln.* posilka; f. a. Bottschaft; Mission, poslanstvo.
Senecbaum, der, (cassia senna), sena (*Gutsm.*), *russ.* senet.
Senecblätter, *pl.*, senesovo, sonetno pórije; listje.
Senf, der, (Sinapis), gorčica, gorčica, (bela, černa); u. *Gutsm.* a. gorušica, mnštarda*, (der zubereitete, Mustart); einen langen Senf machen über etwas, mnogo praznih besed govoriti.
Senfartig, *adj.*, gorčicast.
Senfbrühe, die, gorčiona omaka.
Senfbilchse, die, gorčionica.
Senfglas, das, sklenica za gorčico.
Senfhändler, der, gorčicar.
Senf Korn, das, gorčiono zerno.
Senfölfel, der, žlica za gorčico.
Senfmehl, das, gorčiona moka.
Senfmühle, die, mlin za gorčico.
Senföl, das, gorčiono olje.
Senfpflaster, das, obliž ali plaster gorčioni.
Senffame, der, gorčiono semo.
Senfsäulen, **Senfsäulchen**, **Senfsäulchen**, das, skledica za gorčico.
Senfte, f. Sänfte.
Senfteig, der, testo iz gorčione moke.
Senftopf, der, lonec gorčioe.
Senftunte, f. Senfbrühe.
Senfweißling, der, metalj gorčionik.
Senge, die, ožig, palež.
Senge, in Bsgn. žgavni, smodni.
Sengefeuer, das, ogenj za ožiganje, smojceje, parjenje.
Sengen, v. n., žgati se, smoditi se; v. a., ožgati, požgati, sežgati, žgati, osmoditi, smoditi, sverkati (V.), pariti; fengen und bre-

nen, požigati in paliti, vse razdjati z ognjem; eine Haus sengen, pariti gos; ein Schiff, žgati ladjo, smolo izzigati; von der Sonne, pripekati, žgati, pritskati, rjaviti (a. pr. travo); Hüte sengen, klobuke smoditi (t. j. predolgo dlako odžigati).
Sengen, das, žganje, požiganje, smojenje, parjenje.
Sengerig, *adj.*, osmojen; es riecht sengerig, po smodu, po smojenini diši.
Sengestrahl, der, pripečni, paljivni, žgeči žarek.
Sengestrich, das, smodivna slama.
Sengstätte, die, smodišče, smodiše.
Senior, der, starši, senior; starašina.
Seniorat, das, seniorat; starašinstvo.
Seniblei, das, nach *Gutsm.* vodoméni svinoc, nach V. svinoc, svincnik, *böhm.* olovnic, nach M. grezilo (*russ.* gruzilo), nach dem *Poln.* globinómér f, vodomé, kalamér*, plajba*.
Senke, die, eine niedere Gegend, nizina, niza (V.), dol; das Ablegen der Senke, gruben; das Senkgarn der Fischer, mit Blei beschwert, svinčionica (V.), mit Steinen, kamnica (V.); eine Senke, wo Pferde in den Schlamm einsinken, grez-i.
Senkstein, das, medarsko nakovalce.
Senkel, der, f. Senkblei; ein Band, vercoa s metalnim konecm; f. Schürnadel; (*mont.*) težena kljapa.
Senkblech, das, plch za konce verova.
Senkholz, das, zokavnik.
Senkhaute, f. Senkel.
Senkrist, der, metalni konec pri vervcah.
Senken, v. a., in die Tiefe lassen, spustiti, spužniti (v globino), pogrezniti, pogrezovati; in die Grube, v jamo pogrezniti; ins Wasser, potopiti, utopiti, potapljati; eine Rede, einen Zweig senken, nach M. pogrobati, grabati, pogrebničiti, grebeničiti, gem. grabati ober grubati; *russ.* prigibati; in Vergessenheit senken, v pozablenje (*po-saab.*) pripraviti; den Mist senken, oči poheiti, pobešati, v tla pogledati; niedriger machen, ponizati, znizati, nizati; (*mont.*) v globokost, pod se kopati; das Geschüßrohr, sklanjati; neigen, nagniti, nagibati; v. a., das Land senkt sich, dežela se znizala, pada, se nagiblje, se spuše, se u-lagat; auf die Knie, zgruditi se na kolena, poklekati; das Haus senkt sich, hiša se u-sedla, se jo usedla, niigt sich, so je nagnit; süßer Schlaf senkte sich, sladko spajnje se jo spustilo.
Senken, das, pogrezovanje, potapljanje, usedenje, f. Senker, Abseiter.
Senker, der, grebenica, f. Ableger; eine Person, welche senkt, grebenicar, potapljavec, pogrezovavec; f. a. Senke; Trochäus.
Senkstängel, der, rudarsko kladevoe.
Senkgarn, f. Senke.
Senkrube, die, grebeniona jama; das überflüssige Wasser abzuziehen, brezno (V.).

Senkhammer, der, der auf seiner größten Bahn Furchen hat, nasckano kladvo (V.).
Senkholz, das, bei den Holzhöfen, das auf den Grund gesauene Holz, utopljenoe (V.).
Senkrecht, der, Ableger damit zu befestigen, kljuka.
Senksolben, der, kovaško grezilo f.
Senkler, der, vervocar, trakar.
Senklinte, die, navpična čerta.
Senksfah, der, den ausschlagenden Senker daran zu binden, kol (grebenični).
Senkrebe, f. Senker.
Senkrecht, *adj.*, navpiön, *adv.*, navpik, u. *Gutsm.* po svinoc (posvinoc); nach V. a. po konoi, zviskama, skloniv, *poln.* prostopady und pionowy; f. a. Lotrecht, Perpendikulär.
Senkreuse, die, versa potapljavna (V.); Reufe, die man einseht.
Senkrippe, die, rebernicia f.
Senkschlacht, f. Senkwerk.
Senkstof, der, grebeniona terta, grebeniona mati.
Senksüd, f. Senkwerk.
Senkung, die, spužanje, utop, utapljanje, grebenionje, znizanje, used; nlega, prosed, nagib, f. Neigung.
Senkwage, die, areometer; gostomé f.
Senkwerk, das, Senkschlacht, Damm aus Fächeln, Würfen u. f. f., ins Wasser gesenkt, potapljavno delo (V.), jez potapljavniga dela.
Senzeit, die, beste Zeit für das Senken des Gewässes, čas terte pogrobati.
Senze, der, ein Viehhirt, welcher das Vieh den Sommer über auf den Alpen weidet, zugleich der Pächter der Mischung, nach V. planšar, ki je ob enem zajemnik, planinar (auch serb. neben stanar), mlekar (*Poln.*), *böhm.* salašnik; Senner sein, planšariti, planinariti.
Senne, die, f. Sennerhütte; Sehne; Sennebaum; die Herde auf den Alpen, nach V. zajemna čeda, zajemnioe, *pl.*, ein Stück Vieh davon, zajemnica.
Sennen, in Bsgn. planinski.
Sennenalpe, die, Alm, planina (auch *poln.* auf den Karpaten, połonina).
Sennenbutter, die, planinsko maslo.
Sennenkäse, der, planinski sir.
Senner, der, f. Senne, der; Pferd aus einer Enterei, žebec.
Sennerci, die, planševanje, planšarstvo, planinarstvo; eine Herde, f. Senne, die; die Sennerhütte, f. dieses.
Sennerhütte, die, staja (V.), planšarska kočá, mlekarica, stanišče, staniše, für das Vieh, stan (auch serb. neben stanarna), muža (*Poln.* moža?), *böhm.* salaš.
Sennerin, die, planšarica, stanarica (*Vuk*), planinarica.
Senfal, der, mešetar, sensal*, f. a. Mäfler; es sein, mešetiti, mešetariti, mešetovati.
Senfarte, die, (Mäflergebühr), mešetnina, mešetarina.
Senfatten, die, veliki vtis; f. Anffehen,

Einbruch; Senfation machen, hrup med ljudmi narediti, zganiti jih.
Senfe, die, kosa; das Getreide zu mahlen, žitna kosa; *dim.* kosica; eine schlechte, kosača; damit schneiden, f. Mähen; sich mit der Senfe schneiden (beim Mähen), ukositi se; die Senfe beugen, koso klepati.
Sensen, in Sßgn. kosni.
Senfenbaum, der, kosišče, kosiše.
Senfeneifen, das, železo ali jeklo za kose.
Senfensformig, *adj.*, kosast, kosovit.
Senfengerüst, das, zum Zusammenfassen des Getreides, kozleo (V.).
Senfenhaken, f. Senfentrlide.
Senfenhammer, der, kosarnica, kladvo.
Senfenhandhabe, die, palec, palčnik, reoelj, deržac. (za levo roko), f. a. Senfentrlide.
Senfentheil, der, rana od kose.
Senfentiel, der, peta.
Senfentlang, der, žvenk kose.
Senfentlinge, die, kosa.
Senfentrlide, die, bérla, kljaka, bérgln (za desno roko).
Senfenmann, der, Mäher, koseo; *fig.* smort s koso.
Senfenring, der, womit die Senfe an den Senfentiel befestigt wird, kosir, nach Ravn. grivna.
Senfenschmid, der, kosar (auch Senfensverfäufer), kdor koso dela.
Senfenstahl, der, zum Ausgleichen der Senfentlinge, ogojilo; sonst, jeklo za kose.
Senfenstange, die, Senfentiel, der, kosišče, kosiše, auch kosje, rantiščo (Medv.).
Senfenstein, der, osla; der Behälter davon, oselnik; vodir.
Senfentag, der, dan za raboto košnja.
Senfenträger, der, kosonosec, f. Senfenmann.
Senfibel, f. Empfindlich, Reizbar.
Senfibilität, f. Empfindlichkeit.
Senfifizieren, f. Versinnlichen.
Senfenrinn, das, čatilo, (posebno v mözganen).
Sensual, **Senfnell**, *adj.*, äutin; nasladin.
Sensualität, die, čutnost.
Sensual-Philosophie, die, sensualna (čutovérna) filozofija.
Sente, die, im Schiffbau, senta*, (neka letva na ladij).
Sentenz, die, odloček, izrek ober izrok; Sprichwort, pregovor; Urtheil, sodba, razsodba, razsodek; Satz, stavok.
Sentenzioniren, f. Aburtheilen.
Sentenzios, *adj.*, poln tehtnih izrekov ali naukov; krepk.
Sentiment, f. Gefinnung.
Sentimental, *adj.*, mehkoöuten, nežnoöuten, sentimental*.
Sentimentalisten, f. Empfindeln.
Sentimentalist, der, mehkoöutnik.
Sentimentalität, die, das Sentimentale, mehkoöutnost, mehkoöutje, nežnoöutnost, mehkužnost serca, sentimentalnost*; f. Empfinderei.
Sentiren, f. Fühlen, Urtheilen.

Serapabel, *adj.*, odoljliv.
Serapat, *adj.*, ločen, odločen, poseben, različen, razdražen.
Serapatstiede, der, posamezni mir, mir sklenjen s posamno vlado (in ne z vsomi vojevokavci).
Serapatim, *adj.*, posamez, posamič, poseboj.
Serapatation, die, ločenje, odločba, razločba, f. Trennung.
Serapatationögelüste, das, razdruživne misli.
Serapatismus, der, razdružstvo, razdružljivost, razpadnost.
Serapatisten, *pl.*, razdružniki, posebnezi, inovéci.
Serapatistisch, *adj.*, razdruživen, razdružliv.
Serapatofor, der, ločivec, odločevaveo.
Serapatofonium, das, posebni, različni glas.
Serapatizug, der, posebni, zasebni (vozo)vlak.
Serapiren, v. a. u. r., razdružiti kaj, so, odločiti, ločiti kaj, so, f. äbr. Trennen, Absondern; separirtes Zimmer, odločena izba, t. j. s posebnimi dvermi.
Serapirung, f. Separation.
Sepia, die, sepia, tintnica* (riba).
Sepuliren, v. a., na stran djati.
Sepultaleber, das, merzlica sedmodnevnic.
Septangulum, f. Siebened.
September, der, kimovec, kimavoo (V.), september, nach Gutem devetnik, serb. rujna (gen. rujna), böhm. zaří, kroat. malomešnjak, miholščak, poln. wrzesień, russ. sentjabr.
Septemviralkafel, die, sedmerični, septemviralni stol.
Septemvirat, das, sedmerica, sedmerovladje†.
Septennal, f. Siebenjährig.
Septentrional, f. Nördlich.
Septett, das, sedmeropev †.
Septime, die, in der Russl, sedmi glas, sedmica†.
Septisch, *adj.*, gnjiloben.
Septuagesima, sedemeseti dan pred velikonočjo (trehja predpostna nedelja).
Septuaginta, (griechische Uebersetzung der 70.), sedemeseterica (gerških prestavljavcov sv. pisma stariga zakona).
Septum, das, hripelj (v nosu).
Sequenz, der, sledeci; Sequenz, f. Folge.
Sequester, das, f. Sequestration; der, sekvester.
Sequestration, die, sekvestracija.
Sequestriren, v. a., sekvestrirati, sokvestracii podvreči.
Serail, das, seralj, f. a. Harem.
Seraphin, der, seraf, serafin, angel prednjo verste.
Seraphinenorden, der, red sv. Frančiška.
Seraphinisch, *adj.*, serafinsk.
Serapid, Serapida (boginja nekdanjih Egipčanov).

Seraplier, der, serapšer (türski vojskovođ).
Serenade, die, serenada*, muzika ali petje pod oknam, u. V. večerna muzika, Ständchen, nach V. stava.
Serenuissimus, presvéli (vladar).
Serge, die, sarža (russ.).
Sergeant, der, f. Feldwebel; (Gerichtableiter), brio.
Sergentkraut, f. Saturei.
Serie, die, versta, reda, rajda.
Seriette, die, orglice za izuževanje ptičev.
Seriös, f. Ernstlich.
Serie, die, soha.
Sermon, f. Rede.
Seröz, *adj.*, voden, vodeneast.
Serpé, f. Krummholzbaum.
Serpentin, der, (Stein), kaönik, gadnik; f. a. Schlängenstein.
Serpentine, f. Schlängelinie.
Serriede, f. Berreide.
Serrie, f. Wehlbeerbaum.
Serum, das, im Blute, oder sonst als flüssigem Saft, voda; daher die Wasserlust, vodenice.
Servante, die, skodelnik †, salnik †.
Servellwürst, die, klobasa iz mözgan.
Servelle, das, mizna priprava, namizje †.
Serviette, die, pertič, bela ruta za mizo.
Servientehalter, der, deržalec za mizni pertič.
Servil, f. Knechtlich.
Servilismus, f. Knechtgefühl.
Serviren, f. Bedienen; (mizn pagerniti in na sjo nositi jedi).
Serviröffel, der, žlica podajavnica.
Serviteur, der, sluga.
Servitut, die, Dienstbarkeit, sluznost.
Sesam, Sesamkraut, das, morskoo seme (nach Terpinc), sesam (auch böhm. und russ.). poln. ciemierzycznik.
Sesambein, das, sesamasta kost.
Sesamol, das, sesamovo olje.
Sesel, der, (seseli), Steinfümmel, divji kamin.
Sesellame, der, kuminovo olje.
Sessel, der, (ein Stuhl überhanpt), stol, serb. stolica; aepelsteter Stuhl, blazinjeni stol, stol naslanjak, f. a. Rehnstessel; Sitz, sedez, sodalo.
Sessel, in den Sßgn. stolov. — stola.
Seselmacher, der, stolar.
Seseltträger, der, stolonosec.
Seselfühierung, der, pavlaka na stol.
Seshaft, *adj.*, naseljen, f. Ansäßig.
Seshaftigkeit, die, naseljenost, nastanjenost.
Session, f. Sitzung.
Sestetje, die, sestereji.
Sestetio, das, Sextett, ästeropev †.
Seth, f. Sete.
Setart, die, način skladanja; sklادba.
Setay, *adj.*, stavljiv.
Setbrett, das, nach dem Russ. naborna deska.
Setbhue, die, im Bergbaue, miza (V.).

Seht, die, zasad, sadišče, sadiše; latovnic.
Sehti, das, ein in geschmolzene Butter geschlagenes Ei, halbweich gebackenes Ei, cverček, na mehko cverto jajce; jajca na maslo.
Sehtesen, das, in den Eisenhämern, die glühenden Stücke damit zu zertheilen, sekalo, veliko, inalo sekalo (V.).
Sehen, v. a. sehen machen, (Jemand auf etwas), posaditi, posajati koga (n. pr. na konja), im weitern Verstande auch sehen machen, postaviti, staviti, postavljati (stellen), an einen bestimmten Ort bringen, djati, deli, devati, položiti, polagati (legen), pripraviti, umestili u. dgl.; den Hof auf den Kopf setzen, klohub na glavo djati, pokriti, pokrivati se; den Degen an die Brust setzen, meo nastaviti persam, na persi; hingu setzen, pristaviti, pristavljati, pridjati, pridjevati; ins Gefängniß setzen, v jeko, v luknja djati, vtakniti, posaditi, zapreti; zum Pfaude setzen, zastaviti, zastavljati kaj; die Garben in Mandeln setzen, stavkati, v razstavke sostavljati, skladatai, devati; auf die Probe setzen, skušati, skušnji podvreči; zusammensetzen, f. dieses; in der Buchdruckerei, staviti, skladatai, nach dem Russ. nabirati (per. nabrati) cerke ali pismenko; ins Geld setzen, v denar spraviti, preoberrniti kaj, izvesti, spečati kaj; auseinander setzen, razložiti, razstavi, razlagati, razkladati, razstavljati; f. a. Beilegen; er scheint etwas daran zu setzen, šteje za nekaj, nach V. nekaj na to postavlja, (auch gre, hodi mu za to); Jemand außer Stand setzen, nemogočo storiti; napraviti, da kdo ne more —; außer Streit setzen, na gotovo postaviti, za terdno ustanoviti, da ne bo nikake pravde; in Bewegung setzen, zagoati, zaganjati, zagugati, ogugati, pregnati, premakniti; in Thätigkeit setzen, pognati kaj, v djavnost pripraviti; in Freiheit setzen, izpustiti (iz jeco); in Schreden setzen, prestrasiti, splasiti, v strah pripraviti; Bäume setzen, usaditi, saditi, nasaditi; herra setzen, obsaditi, obsajati; ein Ziel setzen, konec storiti öemu, zavreti, zastanoviti; etwas aus den Augen setzen, zanemariti kaj, v neroar pustiti, ne marati za kaj; das Vertrauen auf Gott setzen, na Boga zaupati, v Boga zaupanje staviti (M.); in die Lotterie setzen, v igro, loterijo staviti; gesetzt den Fall, daß —, demino, recimo, postavimo, da —, nach dem Poln. pripustivši, da —, pripustimo, da —; f. a. Annehmen; Sunge setzen, storiti, mlade imeti; fesseln, f. dieses; in Verlegenheit setzen, zmotiti, zmesi; Gasse setzen, točiti (vino); ein Denfmal setzen, spominek postaviti, postavljati; u. d. Russ. vzdigniti; Eien über etwas setzen, postaviti, devati nad kaj; izroöiti mu v skerb; ein Rhytler setzen, dati klistir, klistirati; in Verwunderung setzen, zpanjiti (serb.), osupniti ober viell. osopniti; eine Heune setzen, nasaditi kokoš; eite Friß setzen, dobo odloöiti, postaviti; ins Klare setzen, razjasniti, pocičiti, razložiti, na go-

rovo postaviti; flüchtigen Fuß sehen, pobegniti, unesti pete; in Unflotten sehen, v škodo pripraviti; außer Kraft sehen, vzeti čemu moč, veljavo, preklcati kaj; damit er in den Staub gefeht werde, die Sache zu bewerkstelligen, da mu ho mogoče, dognati reč; in den vorigen Staub sehen, v poprejšnji stan postaviti, pripraviti; in ein Amt sehen, službo izročiti komu; in Noten sehen, v note djati; unter Wasser sehen, zatopiti, potopiti, potapljati kaj, z vodo zaliti; ins Werk setzen, izpeljati kaj; auf eine Karte sehen, staviti na kvarto; auf Spiel setzen, novarnosti (Zgube) nastaviti, izročiti, vagati kaj; zur Rede sehen, odgovor terjati, izpraševati; den Kopf auf etwas setzen, za terdo skleniti, glavo dati za kaj; den Fuß ans Land setzen, stopiti na suho, na zemljo; einen an seine Stelle setzen, dati komu namestnika, postaviti ga na njegovo mesto; er setzt eine Uhr bereit, v oast si šteje, ima, oisla; Geld auf Jemandes Kopf setzen, razpisati darilo na cigar glavo, f. a. Preis; er forbert nicht mehr als gefeht ist, ne trja več kakor jo pogojeno, postavljeno, dogovorjono; vom Amte sehen, f. Absehen; Hoffnung sehen, f. Hoffen; auf den Thron setzen, an prestol postaviti ali posaditi, kralja izvoliti; ein gefehter Mensch, možat olovek, možk, terden; f. a. Unterseht; aus der Hand sehen, iz roke spustiti; zum Vormund sehen, f. Einsehen; Schröpföpfe sehen, f. Schröpfen; Knöpfe auf ein Kleid setzen, gumbe prisiti, prisivati; ein Kind in die Welt sehen, f. Gebären, Erzeugen; in Flammen sehen, zažgati, zapaliti; Einen den Kopf zurecht sehen, glavo uravnati; Einem den Stuhl vor die Thüre setzen, izgoati, izpokati ga iz hiše; Feuer sehen, mont. žgati v jami, da se rada omeđi; Bluteigel sehen, pijavke staviti; das Glas an den Mund setzen, kozareo k ustam djati, nesti; Erz setzen, v peč vsuti, sipati; baran setzen, f. Wagen; Ristrauen in etwas setzen, no upati, ne dati vere; Einen in Feuer und Flammen setzen, hudo razkađiti koga, podkuriti mu; v. r., sich setzen, sestti, vsesti so, sedati, vsedati se; eben setzt er sich, ravno seda; sich öfters setzen, nach Art der Kranken, posedati; alle setzten sich nach einander, vsi posedajo; sich setzen, herum, auseinander, razposedati se; sich hinweg setzen f. dieses; sich in den Kopf setzen, v glavo vgnati si, vbiti si, zabiti si, vtepti si; f. a. Kopf; sich auf den Kopf setzen, na glavo postaviti se; das Schiff hat sich an den Grund gefeht, ladija je obsedela, obicala, je sedla na dno; sich vom Pferde auf den Esel setzen, raz konja na osla sestti, pritii; von flüssigen Körpern, wenn das Trübe sinkt, nsesti, usedati se, ustati se; auch ubrisati se (od ola); von der Geschwulst, splahniti, splahovati, uplahniti, uplahovati, nach V. posesti, posedati se; vom Teig, posesti, posedati se; den Aufenthalt wo wählen, nasoliti, useliti se, nastaniti se, udomiti se;

sich mit den Gläubigern (auseinander) setzen, peravnati se, pogoditi se, zmeniti se z upniki; sich in den Markt setzen, odriniti, na pot kreniti se, podati se; sich zur Wehre setzen, v bran postaviti se, braniti se; sich zur Ruhe setzen, pustiti dosedanje delo in k pokoju podati se; sich in Gnuft setzen, prikupiti se komu; von Gebäuden, nsesti, usedati se; vom Wasser, upasti, upadati, padati, uteči, utekati se; sich zu Pferde setzen, posesti konja, kooja zajahati; von Truppen im Kriege, ustaviti se, razpostaviti se; sich in Gefahr setzen, podvređi so narnosti; sich an Jemandes Stelle setzen, postaviti so na koga mesto; sich in Unflotten setzen, stroške si napraviti; sich in den Kahn setzen, v čola stopiti; sich auf etwas setzen, po vsi sili kaj hototi; sich auf die Hinterfüße setzen, upreti, upirati se, kerōiti se; v. n., springen, skočiti, perhuti, planiti, zagnati se, busknti; über den Fluß setzen, durchs Schwimmen, preplavati reko; mit dem Kahne, prepeljati se čez reko, prebroditi; an den Feind setzen, udariti, planiti nad sovražnika; mont. sich erstrecken, doseđi, doseđati kaj, segati, stegovati se kam; über die Grenze setzen, mejo prestopiti; mit Gewalt, siliti, dreti naprej, valiti se; über den Graben setzen, jarek preskočiti; man, setze mit Fragen an ihn, pritisnili so nanj z vsakörnsm popraševanjom; v. z., entstehen, zu etwas kommen, es wird Schläge setzen, pretep ho; siha ho pela; tepen ho nekdo; es setze viel Mühe, mnogo je trada stalo, težavno jo bilo; es hat einen fürchterlichen Janf gefeht, grozno so kričali, had prepir je bil; was hat es gefeht? kaj je bilo? kaj se je zgodilo?

Sehen, das, posajanje, postavlanje, pokladanje u. f. f., f. das Zeitwort.

Seher, der, staveo, stavljavore; in der Druckererei, pismostaveo, skladvaveo, russ. naboršōik (nabirač, nabornik); f. a. Compositör; Sektolben.

Seherde, die, rušina, ruša, dorn, ki se poklada na jez.

Seherfehler, der, pomota v skladanji, f. übr. Druckfehler.

Seherlohn, der, stavnina, skladnina.

Sehsäusel, der, rudarski bet.

Sehfehler, f. Druckfehler.

Sehsich, der, nasadna riba.

Sehgarten, der, vert za sadike, sajenice.

Sehhamen, der, nastavni ternek (V.).

Sehhammer, der, ein Segeisen, sekalo, sekalce.

Sehhase, der, zajklja, zajka.

Sehholz, f. Sebling.

Sehkarpen, f. Sackkarpen, (poln. karp z narybku).

Sehkartoffel, die, krompir za sajenje.

Sehkasten, der, predelnik za tiskarske öerke.

Sehkolben, der, die Ladung der Kanonen auf einander zu stoßen, basavnik (V.), nabijavnik †.

Sehtankf, die, umetnost muziko skladati; f. Tonsehtankf.

Sehtlatte, f. Lachterlatte.

Sehtling, der, insgemein zur Fortpflanzung in die Erde gesetztes Gewächs, von Bäumen, nach V. sadovni kol, sadika, mladika ali mladica, sajenka, von Weinreben, reznica, kljuo, von andern Pflanzen und Kräutern, presad. sadež; Sehtisch, nasadna riba; Kranksehtling, presadnik kapus.

Sehtnie, die, bei den Buchdruckern, pismo-stavsko ali naborno ravnilo.

Sehtmann, f. Sehtemann.

Sehtnigel, der, dleto ključavnicarsko.

Sehtort, der, zasad; mont. f. Brennort.

Sehtpflanze, die, presad, presadioa, sajenka, f. Sehtling.

Sehtredt, die, kljuo, reznica.

Sehtreis, f. Sehtling.

Sehtsäusel, der, spolovni ovöar.

Sehtschiff, f. Sehtrett.

Sehtschiff, der, namestni ladjar ali brodnik.

Sehtschlich, der, čista, presejana ruda.

Sehtschoble, f. Schwelle.

Sehtschlange, die, im Bergbaue, eislerzi drog.

Sehtsäule, f. Seht.

Sehtstiel, das, kvas.

Sehtstich, der, nasadni ribnik; nasadnik (böhm.), russ. sadok.

Sehtstrag, der, im Hüttenwesen, mešavne neske.

Sehtung, f. Sehen, das.

Sehtwage, die, nach V. stavna mera, livel, f. Bleiwage.

Sehtweide, die, verbova mladika, sajenka.

Sehtzeit, die, (waidm.), die Zeit, Inuge zu werfen, das kotenja; zur Sehtzeit der Hasen, kolar se zajke kottjo, kadar imajo mlade.

Sehtweig, der, f. Sehtling.

Sehtwe, die, eine zu gleicher Zeit über viele Menschen oder Thiere verbreitete Krankheit nicht ansteckend oder auch ansteckender Natur, nach V. kuga, (nach dem slovenischen Volksgebrauche und auch nach Vuk die Pest, welche sich das serbische Volk als in überseeischen Ländern wohnende, nur zeitweise Europa auf Gottes Heheiß heimfindende Weiber vorstellt), kuzna bolezni, pomor, f. a. Pest; Epidemie, eine zeitweise grassirende Krankheit ohne Rücksicht auf Contagiosität nach Verlan, etwa pohajavna bolezni, (auch im Serb. nach Drobnič posast, pošica, u. Vuk aber pošica und rednja, kakor da hi po redu šlo). auch bolezni schlechweg, bolezni, ki gospodari, razsaja; epidemija*; Pestheude, zivinska kuga; (das Wort kuga ist für alle Seuchen zu gebrauchen, weil es vom Volke auch gebraucht wird bei Seuchen der Menschen und Thiere, welches sich überdies jede (auch miasmatische) Seuche als ansteckend vorstellt; vor dem Auftreten der orientalischen oder levantischen Pest hat unser Volk wahrscheinlich keine andere Seuche gekannt, oder wenigstens nicht so beachtet; wenn

es daher diese verheerende Seuche kuga genannt hat, so dürfte nichts im Wege liegen, auch andere Seuchen kuga zu nennen, und ich schlage vor, die orientalische oder levantische Pest zum Unterschiede von den andern türska kuga zu bezeichnen, aufstehende Seuche, nalezljiva kuga, nicht aufstehende Seuche, nenalezljiva kuga; Epidemie, Eubemie, Epi zootie, und Euzootie sind nichts als Bezeichnungen der Seuchen nach Zeit- und Ortsverhältnissen, bei Menschen oder Thieren, daher auch mit kuga zu bezeichnen mit den erforderlichen Beiwörtern, Dr. Bl.); fig. von sittlichen Nebeln, kuga; Schwäche, slabost; langwierige Krankheit, dolga bolezen.

Seuchenartig, adj., kugast; f. a. Aussehtend.

Seuchensjahr, das, kužno leto; leto, v kterem kaka bolezni razsaja.

Seuchenschwanger, adj., kužin, kužnat.

Seuchenschiff, der, skvernina, kužniva, kuzilo, böhm. morovina.

Seuchgrube, die, kužna jama, luknja.

Seußen, v. n., zdihati, zdihovati (eigentl. vzdihovati); aufsetzen, zdihniti, vzdihnti; den ganzen Tag seußen, ves dan prezdihovati; nach etwas seußen, zdihovati po čem; stöhnen, jecati, stokati.

Seußen, das, zdihovanje.

Seußen, adj., zdihojō; adv., zdihovaje.

Seußen, der, vzdih, zdihljej, vzdihljej; ein un tiefen Seußen andstossen, globoko zdihniti; eine Person, vzdihovaveo.

Seußengetön, das, zdihovanje, prezdihovanje.

Seußenrin, die, zdihovavka.

Seußenbaum, f. Säbenbaum.

Seußen, f. Geifer; Streng.

Sexagesima, šestdeseti dan pred veliko nedeljo.

Sexta, sestti razred.

Sextaner, der, sestsoolec.

Sextant, der, sekstant, šestnik †.

Sexual, Sexuell, adj., spoln.

Sexualtrieb, f. Geschlechtstrieb.

Sehn, jeht gewöhnlich Sehn geschrieben, v. n., biti; nicht sein, ne biti; öfters sein, nach and. D. bivati; Etwas sein lassen, v nemar pustiti, pušōati, pušōati kaj, ne meniti se za —; er ist krank, bolan je; sei nicht böse, ne bodi lud; wie ist es mit Ihnen, kako ste, kako se vam godi, auch kako se imate; es mag darinn sein, naj bo, (vulg. naj se pes obe-si); da sei Gott vor, Bog obvari; so sei es, bodi si, (naj bo); er ist recht daran, prav ima, pravo terdi; er ist übel daran, slaba je za-nj pri tem, slabo mu kaže; laß sein, daß es so ist, denimo, recimo, da jo tako, f. Sehen, Annehmen; wo sein, nahajati se, biti kjo; seien Sie so gütig, bodite tako dobri, skazite mi to dobroto; wenn es sein kann, če je mogoče, če se more zgoditi; was soll das sein? kaj hoče to, kaj pomeni?; seid willkommen, Bog vas sprimi; auf

sein, na nogah, pokonci biti, ne ležati; es ist aus mit ihm, po njem je, s. übr. **Aus**; es ist mir, als ob ich ihn einmal gesehen hätte, zdi se mi, pozdeva se mi, kakor da bi ga bil že enkrat vidil; sein oder nicht sein, biti ali ne biti; es sei denn, razun ko bi —; dem sei wie ihm wolle, naj bo kakor hoče; es ist zu haben bei, dobiwa se, na prodaj je pri —; er ist nicht zu Hause, ni ga doma; er ist ein König, kralj je (in den nordslav. Dial. kraljem je); er thut als wäre er reich, bogat(iga) so delu; er ist für ihn, za-nj govori, vloče se, poteguje se; zu etwas sein, biti za kaj (dobro); über etwas her sein, skerbeti za kaj; guter Hofnung sein, noseča biti; gleich gestimmt sein, enako misliti; ruhig sein, mirovati, počivati; böse sein, jeziti se; Einem Freund sein, sovražiti koga; auf seiner Hut sein, varovati se; hinter jemand her sein, preganjati koga, gnati se za njim; so viel schwer sein, vagati, potegniti, potegovati, tektati; u. dgl. mittel eines dem Umstandsworte entsprechenden Zeitwortes; ein Schenkwirt sein, keromarriti; ein Schuster, Tuchhändler, Lederer sein, óevjariti, suknariti, usnariti, u. dgl., auf arbi, obščin diese Formation in vielen Fällen einen unangünstigen Nebenbegriff der Stimmerei zu involviren scheint; Hausherr, Hauswirth sein, Ruch, Magd, Hirt, Hirtin sein, gospodariti, gospodinjiti, hlapčevati, deklorati, pastiriti, pastariti; Brautjungfer sein, družiti u. dgl.; ich bin des Todes, mrem; es ist aus der Mode, ne nosi se več; es ist mir um das Geld, za dnar mi gre, mi je, mi prede; drei Tage war die Belustigung, tri dni jo terpela, je bila veselica; es ist mir weinerlich, solze me silijo, jokati se mi hoče, na jok mi je, hodi; er ist nicht zu sätigen, ne moreš ga nasititi; ei, das wäre der Heister! kaj zlobka! Willens sein, nameniti, misliti kaj; so viel an mir ist, kar morem, kar bom mogel; es ist an dem, takka je, tako je; bei sich sein, zavediti so; was ist zu Ihrem Befehle? kaj zaukazete? f. Befehlen; was ist für deine Mühe? kaj si zasluzil? kaj sim dolzan (za tvoj trud); wie wäre es, wenn sie mitgingen? kako pa, de hi šli z nami; es sei Krankheit, es sei Faulheit, bodi (si) bolezen, bodi lenoba; als Hilfszeitwort, biti (f. die Grammatik); feind, etwa, bivajoč oder mittelst der Auflösung, alles Seiende, vse, kar je, n. ant. D. bodoc (folger. futurus), böhm. fogar jsoveci.

Schn., das, bitje, bivanje, f. a. Dasein.
Schawl, der, šal*.
Sibaldia, die, Pflanze, sibaldija.
Sibbe, int. pol! po!
Sibbeere, f. Heidelbeere.
Sibille, die, Sybille, šembilja, prerokovaka; die alte Sibille, stara labura.
Sibillinisch, adj., šembiljsk, prerokovaven, prerošk.
Sich, pron. rec. dat., sebi, si, er hat sich selbst zugescheiben, sam sebi naj pripise; jeder ist sich selbst der Nächste, vsak je sebi

naj bližti; bei sich, pri sebi; sich etwas kaufen, kupiti si kaj; mit sich, s sabo, sabo, saboj; vor sich, nach sich, pred sabo, za sabo; auf sich, na sobi; on sich, sam na sebi; acc. sebe, se, sich selbst betrügen, sebe samiga goljufati; sich gehen lassen, svojim željam ndati se; sich freuen, veseliti se; Jeder für sich, vsak za se; von sich, od sebo; auf sich, na se; unter sich, pod so; hier sitzt sich gut, tu je dobro, lahko sodeti; tu so dobro sedi.
Sichel, die, serp, dim. serpek; das Getreide mit der Sichel schneiden, žeti; sich mit der Sichel schneiden, užeti se; Sichel des Mondes, krajce; die große, kleine Sichel, (anat.), veliki, mali serp; f. a. Kocnblume; Sichel.
Sicheln, das, kriva kost, noga.
Sichelblume, die, (Kornblume), plavica.
Sichelfliege, die, dolgovratka.
Sichelflosse, die, serpasta plavna.
Sichelförmig, adj., serpast, serpovit.
Sichelfrohne, die, tlaka s serpan.
Sichelfalt, Sichelicht, f. Sichelörmig.
Sicheling, f. Handvoll.
Sichellaut, der, kadar serp poje.
Sichelflee, der, (Medioago falcata), svinjska resa.
Sichelkraut, das, (Sium falcaria), serpnjak, sraoje gnezdo.
Sichelkrum, f. Sichelörmig.
Sichelmerk, Sichelöhr, f. Sichelkraut.
Sicheln, v. a. odžeti, žeti; geschn. s serpan; sich sicheln, v. r., krajce kazati, delati.
Sichelschmid, der, serpar (auch Sichelverfäuser), kdor serpe dela.
Sichelschnabel, der, serpasti, krivi kljun.
Sichelschnäbler, der, krivokljunka (ptica), f. a. Wachvogel.
Sichelschwanz, der, serpasti rep.
Sichelwagen, der, voz s kosami ali serpi (nokdaj v vojskah rabljen).
Sichelsahn, der, serpozob f.
Sichelsägen, das, železna säba za serpe.
Sichelsägen, der, serpina f.
Sicher, adj., ohne Gefahr, varen, brezskerven, segurn* (Gutsn.), zavarovan, zaklojen, v zavetji, gotov (gewiß); Etwas sicher stellen, zavarovati, zagotuviti, zagotvljati kaj; Einen, varnost dati mu; ich bin dessen sicher, zares, za terdno vem, gotovo vem; zu mir darfst du sicher kommen, k moni svobodno, nach V. slobodno hodis; ohne Furcht, brez straha, brez skerbi; sich sicher wissen, ne bati so nevarnosti; tu faulst es mir sicher offenbaren, le povej mi, ne boj se; wie sind des Lebens nicht sicher, nismo si življenja svesti (nach Andern v svesti); ein sicher Thomas Terpin, neki Tomaz Terpin; ein sicherer Weg, varna pot; sicheres Geleit, varni sprevod, nach dem Pohn. železni list; sicher zu Werke gehen, varno delati; Einen sicher machen, vso skerb, ves strah mu vzeti, pregnati; sichere Hand, terdna roka, ki se ne tresse.

Sicher gestellt, adj., zavarovan.
Sicherheit, die, varnost; segurnost*, svoboda, nach V. sloboda, (Freiheit), varni kraj; in Sicherheit sein, na varnem biti; in Sicherheit vor Wind, v zavetji, zatišji; in Sicherheit bringen, spraviti na varno mesto; zavarovati; die Sicherheit der Straßen war nie größer als jetzt, nikoli niso cesto bile varnisie kakor sedaj; gotovost (Gewißheit), zanesljivost (Verlässlichkeit); Sicherheit geben, leisten, varnost, varščino dati; Pfand, zastava; Bürgschaft, porošstvo; mit Sicherheit behaupten, za terdno, za resnično povedati; Ruhe, mirnost, brezskernost.
Sicherheitsanstalt, die, zavarovavnica.
Sicherheitsbehörde, die, varnostna oblast, gosposka za obno varnost postavljena.
Sicherheitsvertrag, der, znesok varščino.
Sicherheitsbündniß, das, zavarovavna zveza.
Sicherheitsbürge, der, zavarovavec.
Sicherheitsgeleit, f. Sicher.
Sicherheitskarte, die, varni list.
Sicherheitsleistung, die, zavarovanje, danje varnosti, dana varnost.
Sicherheitsmaßregel, die, narodba za varnost.
Sicherheitsort, der, varni kraj, f. a. Ushl.
Sicherheitspfand, das, zastava (zavarovavna).
Sicherheitsröhre, die, troba zavolj veči varnosti.
Sicherheitsloch, das, zavarovavna klučavnica.
Sicherheitsventil, das, —zapfen, der, zavarovavna zaklopa.
Sicherheitswache, die, straža za varnost, nach V. slobodna straža.
Sicherlich, adv. gotovo, za terdno, zvesto; du wirst sicherlich nicht davon kommen, ne boš odšel ne (V.).
Sichermahl, das, znamenje varnosti (dokle so meje varne).
Sichern, v. a. sicherstellen, zavarovati, varovati, ohraniti, hraniti, čuvati, okovariti; gesichert, varen, zavarovan; na varno spravljen, shranjen; davor sichert ihn sein Pfand, pred tem (tega) ga varuje pamet; mont. rudo prati.
Sicherniß, f. Contion.
Sichersahl, der, kol mejnik.
Sicherseln, der, skala za pranje rudo.
Sichersellen, f. Sicher, Asscuriren, Versicherung.
Sichersteller, der, zavarovavec.
Sicherstellerin, die, zavarovavka.
Sicherstellung, die, zavarovanje, varnost.
Sicherstellungsanstalt, die, zavarovavnica.
Sicherstellungsgeid, der, zavarovavna prisege.
Sicherstellungshaus, f. Contumazhaus.
Sicherstellungsmittel, das, zavarovalo, varščina, varšina.
Sicherung, f. Versicherung.
Sichler, der, f. Schmitter, Sichelchnäbler.

Sichling, der, nozasti karp.
Sicht, die, vid; ein nach Sicht zahlbarer Wechsel, menjica na vid, na pokaz plaßljiva.
Sichtbar, adj., vidin, vidljiv, oöiten, adv., vidama, vidno, oöitno; es ist sichtbar, baß, vidi se, oöitno je, da —; die sichtbare Kirche, oöitna oörkve; das Sichtbare, oöitno recü, vidni svet; f. a. Denksich; sichtbar werden, pokazati so; sichtbar sein, viditi se.
Sichtbarkeit, die, vidnost, vidljivost, oöitnust.
Sichtbarlich, adj., oöito.
Sichtbarmachung, die, pokaz, pokazovanje, razodnje.
Sichtbrief, der, menjica na vid, na pokaz.
Sichten, v. a., pröcesetati, reöetati, retiti, prescjeti, sejati, oböcinti, oböcning, soditi, plati, obravnovati; reingten, präcösiti, öcstiti, prebrati, prebirati, odbrat dobro od slabiga, odbirati.
Sichten, das, sejanje, reöetanje, obravnavanje; prebiranje, odbiranje.
Sichter, der, sejavoc, presevavec, reöetac.
Sichterin, die, presevavka.
Sichterzeng, das, presevalo.
Sichtig, f. Sichtbar; kurzichtig, kratkovid(en).
Sichtort, das, Bistr, muha.
Sichtkraut, f. Ruprechtskraut.
Sichtlich, adj., vidin, oöitin, vidoc.
Sichtlos, adj., brez izvida.
Sichtung, f. Sichten, das, odbira, odhor.
Sichtwelle, die, in den Windmühlen, lopatnik (Zal.).
Sichtzeng, das, in der Mühle, sito.
Sidern, v. n. solzeti, oozeti, kapljati, curljati; das Fass sidert, sod pusöa, pusä.
Sideral, adj., zvezden.
Sideraljahr, das, zvezdno leto.
Sidergrün, f. Sinngrün.
Sie, pron. pers. (sing. nom.), ona; wo ist Agnes? sie ist ja hier, kje je Neza? vsaj je tukej; sie und nicht er, ona ne pa on; Jungfer hat sie nichts gehört, (statt hast du —), deklia, nisi nie shöala? sie war die Lustschuld selbst, gola nodolöznost je je bilo; Sie, dim. Siechen, das Weibchen von Thieren, samica, ona; (sing. acc.), ich habe sie gesehen, vidil, sim jo; sie und nicht ihn sah ich, njo sim vidil, ne pa njega; durch sie, po nji (njej), z njo; pl. nom. in der Anrede, vi. acc. vas, (auch im Serb., Russ. und Böhm., nach französischer und englischer Art, im gemeinen Leben jedoch nach den Deutschen, oni, wie auch in vulg. Böhm.); glauben Sie das nicht, ne verujto tega; Sie habe ich dort nicht gesehen, vas ondi nisim vidil; wo sind die Kinder? sie sind in der Schule, kje so otroci? v solt so; ich sah sie auf der Straße, na cestü sim jill vidil.
Sieb, das, feines aus Rosshaar, sito; grobes aus Wieden, reöeto; f. Heuter; dim. sitoc, reöetec; Sieber, cedilo, oodilce; durch ein Sieb laufen lassen, prescjeti, sejati; f. Sieben; Wasser im Siebe fragen wollen, vodo z reöetam zajemati.

Siebarbeit, die, sejanje.
 Siebartig, *adj.*, sitast; rešetast, situ, rešetu podobn.
 Siebbein, das, Niechbein, sitasta kost (V.).
 Siebbeinnacht, die, šiv sitaste kosti.
 Siebbeutel, der, sejavna možnja (luknja-sta).
 Siebhiene, die, (Sphex cribraria), sitasta osa.
 Siebblatt, das, f. Siebboden.
 Siebboden, der, dno sita, rešeta.
 Sieben, v. a., mit dem Sieb reinigen, pre-sejati, sejati; preresetati, rešetati, (nach Gutm. auch sitati); gefebtes Mehl, sojana, presejana moka; f. a. Rüberrn, Siften.
 Sieben, das, sejanje.
 Sieben, *num. card.*, sedem; sieben Kinder, sedem otrok, sedmero otrok; je sieben, po sedem, vsak po sedem; sieben und zwanzig, sedem in dvajset; die Sieben, Zahlfigur, sedmica; seine sieben Sachen zusammen nehmen, pobrati šila in kopita (in oditi); svoje siromaštvo pobrati; die böse Sieben, *fig.*, huda baba, hudo vreme ženske; das Sieben, sedmerica.
 Siebenaderig, *adj.*, sedmerožiln.
 Siebenarmig, *adj.*, sedmororok.
 Siebenästig, *adj.*, sedmerovejn.
 Siebenäugig, *adj.*, sedmerook.
 Siebenbeinige, der, sedmokrak (Vuk).
 Siebenbergig, *adj.*, sedmogorsk.
 Siebenblätterig, *adj.*, sedmerolist.
 Siebenblume, die, sedmoevetka.
 Siebened, das, sedmerokotje, sedmoogelnik.
 Siebenedig, *adj.*, sedmerokoten, sedmoogeln.
 Siebeneimerig, *adj.*, sedmoredren; ein solches Faß, sedmak, nach Vuk sedmakinja.
 Siebener, der, eine Münze, sedmica, sedmak (Vuk).
 Siebenerlei, *adj.*, sedmeri.
 Siebenfach, Siebenfältig, *adj.*, sedmeren, sedmernat, sedmerostrok, sedmerogub.
 Siebenfärbig, *adj.*, sedmerobarvon.
 Siebenfingerig, *adj.*, sedmeroperst.
 Siebenfürmig, sedmoličen.
 Siebenfüßig, *adj.*, sedmonog, sedmeronog.
 Siebenfüßler, der, sedmonožec, sedmokrak.
 Siebengebirg, das, sedmogorje.
 Siebengestalt, die, sedmerna podoba.
 Siebengestirn, das, Plejaden, gostosevei, gostozirni, gostozirni, auch koljka nach dem Russ. wörtl. sedmozvezdje.
 Siebengezeit, das, dišeca detelja.
 Siebenhauptig, *adj.*, sedmoglaven, sedmeroglav.
 Siebenhäutig, *adj.*, sedmokožen, sedmerokožen.
 Siebenherr, der, sedmak.
 Siebenhügelig, *adj.*, sedmoholmen, na sedmero holmih ali griöih.
 Siebenhundert, *num.*, sedem sto (in nordsl. D. sedem set); mit siebenhundert Gulden, s sedem sto forinti; siebenhundert-

mal, sedem stokrat; siebenhundertmalig, sedemstokraten.
 Siebenhundertel, das, etwa sedemstotina.
 Siebenhundertste, der, die, das, sedmostoti.
 Siebenjährig, *adj.*, sedemletni, sedem let; ein siebenjähriges Pferd, konj sedmak (Vuk); siebenjährige Stute, sedmakinja.
 Siebenjährlich, *adv.*, vsako sedmo leto.
 Siebenkantig, *adj.*, sedmoroben.
 Siebenköpfig, *adj.*, sedmoglav(en).
 Siebenkreuzerstück, das, sedmica.
 Siebenmal, Siebenmal, *adv.*, sedemkrat.
 Siebenmahlig, *adv.*, sedemkraten.
 Siebenmännig, *adv.*, sedmomožen.
 Siebenmonatig, *adv.*, sedmomesecen.
 Siebenmonatlich, *adv.*, vsaki sedmi mesec.
 Siebenportig, *adj.*, sedmerovraten.
 Siebenpsundig, *adj.*, sedmofunten.
 Siebepunct, der, sedmopiečnik (hrošo).
 Siebenreihig, *adv.*, sedmoversten.
 Siebenruderig, *adv.*, va sedem vesel.
 Siebensack, der, sedmerostavka.
 Siebensichtig, *adv.*, sedmeroplasten.
 Siebenschlüßler, der, Bilch, polki; eine Schlußhanke, zaspane; in der Legende, sedem bratov spedič.
 Siebenschnig, *adv.*, sedem övrljev dolg.
 Siebenschwanz, f. Seidenschwanz.
 Siebenseitig, *adv.*, sedmostran, sedmerostran.
 Siebensilbig, *adv.*, sedmozložin.
 Siebensilbler, der, sedmozložna beseda.
 Siebenstern, f. Siebengestirn.
 Siebenstimmig, *adv.*, sedmeroglasen, sedmoglasen.
 Siebenstrahlig, *adv.*, sedmožarin.
 Siebenströmig, *adv.*, sedmerotok, sedmorednen.
 Siebenstündig, *adv.*, sedem ur, sedmouren.
 Siebenstündlich, *adv.*, vsako sedmo uro.
 Siebenstägig, *adv.*, sedmodneven, sedmerodneven.
 Siebenstäglich, *adv.*, vsaki sedmi dan, öcz sedem dni.
 Siebentaufend, *num.*, sedem tisoo.
 Siebentaufendstel, das, sedmotisooina.
 Siebente, der, die, das, sedmi; die, sedmi glas.
 Siebentehalb, polsedmi.
 Siebentel, das, sedmina, sedminka.
 Siebentend, *adv.*, sedmiö, sedmo.
 Siebenthalb, polsedmi, šest in pol.
 Siebentheil, f. Siebentel.
 Siebentheilig, *adv.*, sedmerodelni.
 Siebenthorig, *adv.*, s sedmimi vrati, sedmerovraten.
 Siebenwöchentlich, *adv.*, vsaki sedmi teten.
 Siebenwöchig, *adv.*, sedem tednov.
 Siebenzahl, f. Sieben.
 Siebenzehig, *adv.*, s sedmimi persti na nogi.
 Siebenzehn, f. Siebzehn.
 Siebenzig, f. Siebzig.
 Siebenzöllig, *adv.*, sedem paleov dolg.

Sieber, der, sejavco, rešetaveo; f. a. Siebmacher.
 Sieberin, die, sejavka.
 Siebförmig, *adv.*, sitast; rešetast, situ podobn.
 Siebhandel, der, sitarstvo, rešetarstvo.
 Siebhändler, f. Siebmacher.
 Siebnochen, f. Siebbein.
 Siebler, der, f. Sieber (in beiden Web.).
 Siebmacher, der, sitar, rešetar; kdor sita ali rešeta dela.
 Siebmacher, in Bfög. sitarski, rešetarski.
 Siebmacheret, die, sitarija, rešetarstvo.
 Siebmashine, die, sejavna mašina.
 Siebmehl, das, sejana moka.
 Siebner, der, sedmica.
 Siebplatte, die, sitasta mrena.
 Siebrand, der, obvod, obod.
 Siebriene, die, šina na rešetu.
 Siebseker, der, rudar (V.), kdor rudo seje.
 Siebstaub, der, palica za rešeta (za vitre).
 Siebtaub, der, prah po obdjanji.
 Siebt, das, neka kosa.
 Siebtuch, das, in der Mühle, sito, f. a. Wentelstuch.
 Siebwäscher, f. Siebseker.
 Siebwerk, das, prescvalo v mlinu.
 Siebwäsche, f. Siebriene.
 Siebzehn, *num.*, sedemnajst; je siebzehn, vsak po sedemnajst; ihrer siebzehn, sedemnajstero; siebzehnmal, sedemnajstkrat; siebzehnmäßig, sedemnajstkraten; die Siebzehn, f. Siebzehner.
 Siebzehnedig, *adv.*, sedemnajstokoten.
 Siebzehner, der, sedemnajstica; eine silberne Münzsorte mit der Zahl XVII, petica.
 Siebzehnerlei, *adv.*, sedemnajsteri.
 Siebzehnfach, Siebzehnfältig, *adv.*, sedemnajsternat, sedemnajststernat, sedemnajststernat, sedemnajststernat.
 Siebzehnfuß, der, sedemnajstnoga.
 Siebzehnfußig, *adv.*, sedemnajstnoga.
 Siebzehnhundert, sedemnajst sto.
 Siebzehnhundertel, das, sedemnajststotinka.
 Siebzehnjährig, *adv.*, sedemnajstoleten.
 Siebzehnte, der, die, das, sedemnajsti.
 Siebzehnteil, polsedemnajsti, šestnajst in pol.
 Siebzehntel, das, sedemnajstina, sedemnajstinka; sedemnajsti del.
 Siebzehntend, sedemnajstie, sedemnajsto.
 Siebzehn, *num.*, sedemdeset, nach Gutm. sedemred; siebzehn Kinder, sedemdesetero otrok; die Siebzehn, sedemdesetka.
 Siebziger, der, eine 70jährige, männliche Person, nach V. und dem Böhm., sedemdeacnik, slovnik, staröck sedemdesetih let.
 Siebzigerin, die, nach V. und dem Böhm., sedemdesetnica, sedemdesetletna ženska.
 Siebzigerlei, *adv.*, sedemdeseteri.
 Siebzighach, Siebzighältig, *adv.*, sedemdeseter, sedemdeseternat.
 Siebzighjährig, sedemdesetleten.
 Siebzighmäßig, *adv.*, sedemdesetkraten.
 Siebzighste, der, die, das, sedemdeseti.

Siebzigsteil, polsedemdeseti, 69 in pol.
 Siebzighstel, das, sedemdesetina, sedemdesetinka.
 Siebzighsten, *adv.*, sedemdesetie.
 Siebzighstellig, *adv.*, sedemdeset paleov (dolg, širok).
 Siech, *adj.*, immer fränklich, bolehen, bolehav, naboglen, slabiga zdravja, slaboten (šibavöchlich), f. a. Krank; ein Siecher, bolnik.
 Siechbett, das, dolga bolezen.
 Siechen, v. n., bolehati, vedno bolehen, naboglen biti; susiti se, hirati, medleti, f. Kränkeln; eine gewisse Zeit hindurch siechen, prebolehati (u. pr. vso zimo).
 Siechen, das, bolehanje.
 Siechenhaß, das, hiša za bolehen; Spital überhaupt, f. d.
 Siechenhammer, die, izba bolehnih.
 Siecher, Siechhändler, der, bolehavec, bolnik.
 Siechheit, die, bolehavost, bolehnost, naboglenost, hiranje.
 Siechnecht, der, bolnišnični hlapec.
 Siechling, der, bolehavec, nabogleneo (bei V. nabohleneo), verächtl. piškoveo.
 Siechsein, f. Siechen.
 Siechthum, das, f. Siechheit.
 Sieche, die, vrenje, parjenje; es ist in der Sieche, vre, pari se; mit heißen Wasser ein-gebrühtes Viehsutter, parjenje; parjena rezanica.
 Siechegrad, der, stopnja vrelde vode.
 Siechhaß, das, skrinja, posoda za parjenje.
 Siecheiß, *adv.*, vrel.
 Siecheitze, die, vročina vrelde vode, krop.
 Siechhütte, die, vročnica (V.).
 Siecheßel, der, kotel za vrenje ali parjenje.
 Siebel, der, Drischast, selo; f. a. Sessel, Sattel.
 Siebelel, die, selišöe, seliše, selo.
 Siebelhof, der, dvor.
 Siebeldn, f. Aufsiedeln, Niederlassen, sich.
 Siebelung, die, naselitev, naseljevanje.
 Sieben, v. n., zavroti, zvreti (Gutm.), vreti, skipeti, kipeti (eig. überlaufen), kuhati se, serb. auch kluöati (wallen), böhm. variti se; die Fische sieben schon, ribe se že kuhajo, zo vrejo; noch eine Zeit sieben, še povreti; genug sieben, dovreti; recht in Sieben kommen, razzvreti se; sieben, vrel; siedendes Wasser, krop, (allsl. ukrop), vrela voda; v. a., sieben machen, povreti, vroti, pokuhati, skuhati, kuhati; Milch sieben, u. Gutm. und V. zvariti, variti (auch in aub. D.) mleko.
 Sieben, das, vrenje, varjenje, kuanje; durch Sieben größer werden, raskuhati, a. böhm. navreti se; durch Sieben eingehen, uknhati se, nvreti se.
 Siebensen, der, belivaa peö.
 Siebepfanne, die, varivna ponev (V.); in den Salzwerten, varivni kotel.
 Siebepunct, der, am Thermometer, vrelin f, stopnja vrelosti.

Sieber, ber, variveo, pariveo; Seifensieber, mšlar u. brgl.
Sieberei, die, varivnica, russ. varnioa, varnja; Seifensieberei, Salpetersieberei, mšlarnioa, solitrarnioa.
Sieberin, die, varivka.
Siedhaus, s. Sieberei.
Siedheiß, s. Siebedeß.
Siedland, das, nizava.
Siedler, ber, s. Aufsiebler.
Siefern, s. Sideren.
Sieg, der, zmaga, promaga, noch *Gutsm.* premag, dobitva u. dobitje, serb. u. russ. pobijeda, böhm. vítězství; den Sieg erflehen, davon tragen, behalten, premoči, premagati, zmoči, zmagati, zmagovati koga, serb. a. prevladati, nadvladati, savladati; u. *Gutsm.* obladati (mehr erobern); weuu uns Gott den Sieg gibt, de nam Bog zmago nakloni; ein blutiger Sieg, krvava, draga zmaga; den Sieg entscheiden, zmago, boj razločiti (nar. pes.); der Sieg war auf Seite der Serben, Serbi so premagali, s. a. *Ueberwinden*; *fig.* zmaga, obveljava (V.).
Sieghar, s. Sieghaft.
Sieghedeft, *adj.*, z zmagami ovenčan.
Siegel, das, die Figur, der Abdruck, pečat, m. (auch im Serb. m., sonst f.); Pfestschaft, das Werkzeug, pečatnik; sein Siegel drücken, aufdrücken, pritisniti, pritisniti pečat na kaj; ein Siegel stechen, vrezati, vdolbsti pečat; das Siegel eines Briefes aufheben, odpečatiti, razpečatiti pismo; unter Siegel legen, zapečatiti; s. a. *Beschlag*; die Siegel abnehmen, odpečatiti; unter Siegel geben, zapečatiti kaj; ein Siegel nachmachen, ponarediti, ponarejati pečat; Brief und Siegel geben, pismeno zagotoviti; unter dem Siegel der Verschwiegenheit, pod zavezno molčljivosti; *fig.* für Bestätigung überh. s. dieses; das Siegel ist unverfehrt, pečat je oel, nepoškodvan, pečata se ni nikdo dotaknil.
Siegelbank, die, bei den Tuchmachern, pečatna klop.
Siegelbar, *adj.*, zapečatljiv.
Siegelbewahrer, ber, nach V. pečatnikar, hraniveo pečata, kancelir*.
Siegelbruch, s. Siegelbrechung.
Siegeler, ber, pečatar, pečativeo; veraltet für Zuvolenhändler.
Siegelbrechung, die, razpečatenje (brez-oblastno).
Siegelerde, die, (terra sigillata), pečatna perst ali glina.
Siegelfälscher, ber, ponarejavec pečatov.
Siegelgebühr, die, Siegelgeld, das, pečatnina.
Siegelgräber, s. Siegelstecher.
Siegelhammer, ber, pečatno kladeveo.
Siegelkapsel, die, školica, v kateri je pečat.
Siegelkunde, die, pečatoznanstvo f. pečatoslovje f.
Siegellad, das, pečatni, španski vosk.
Siegelladmacher, ber, delavec pečatniga voška.

Siegelleinwand, s. Wandsteinwand.
Siegelloß, *adj.*, brez pečatnika, neza-pečaten.
Siegelmäßig, *adj.*, kdor sme imeti lastni pečat.
Siegeln, v. a., zapečatiti, pečatiti; s. *Ver-siegeln*.
Siegeln, das, pečatenje.
Siegeloblate, die, pečatni Oblat.
Siegelpresse, die, pečatilo f, pečatnica f.
Siegelring, ber, pečatni perstan od. per-sten pečatnik.
Siegelstecher, ber, pečatar; kdor pečate vrezuje.
Siegelstock, ber, podlaga, na katero se pri-tiska pečat.
Siegelwachs, s. Siegellad.
Siegelzeichen, das, pečatno pismo.
Siegen, v. n., über einen, premoči, pre-magati, zmoči, zmagati, preinagovati, zmago-vati koga, užugati ga, s. a. Sieg (davon tragen); *fig.*, sein Antrag siegte, njegov na-svet je obveljal; siegend, zmagovaven, pre-magovaven, zmagonoson, (nach dem Russ.); s. a. *Verstiegen*.
Siegen, das, zmaganje, s. a. Sieg.
Siegenbaum, s. Säulenbaum.
Sieger, ber, premagaveo, zmagaveo, pre-vladaveo, nach *Gutsm.* dobitnik, predobit-nik, obladaveo.
Sieger-, in Bsg. zmagavski, premagavski.
Siegerdegen, ber, premagavski meč.
Siegergewalt, die, premagavna sila.
Siegerhaupt, das, zmagavoova glava.
Siegerheer, das, zmagavna armada.
Siegerin, die, premagavka, zmagavka, n. *Gutsm.* predobitnica.
Siegerkrone, die, premagavski, zmagav-ski veno, zmagavska krona; sie erwerben, dobiti krono zmagavca, zmagati.
Siegerin, s. Sideren.
Siegerfüße, die, steber v spomin kake zmage postavlen.
Siegerschwert, s. Siegerdegen.
Siegerwunde, die, rana zmagavca.
Sieges-, in Bsg. premagavski, zmagavski, premagavni, dobitni.
Siegesanzug, ber, zmagavski obhod.
Siegesbild, das, podoba zmage.
Siegesbogen, ber, premagavski oblok, slovesuc, premagavske vrata, s. *Triumph-bogen*.
Siegesdenkmahl, das, spominek zmage.
Siegesfeier, die, čast, slava zmago.
Siegesfahne, die, zmagavsko bandero ali zastava.
Siegesfest, das, Siegesfeier, die, obhaja-nje, obhajilo, praznovanje zmage.
Siegesfirtst, ber, premagavski, dobitni knez.
Siegesgefühl, das, čut(stvo) zmage.
Siegesgehent, das, mehrere zusammenge-eintigte Kriegsgeräte als Waffen, u. s. w., welche als (Trophäen) irgendwo aufgehängt dargestellt werden, premagavsina f, zname-nje zmage.

Siegedgeränge, das, obhajanje, slavlje-nje zmage, s. a. *Triumph*.
Siegedgerüst, das, premagavni vrisk.
Siegesgöttin, die, boginja zmage.
Siegeshand, die, zmagavoova roka.
Siegesheer, das, vojska zmagavna.
Siegeskranz, Siegeskrone, s. *Siegerkrone*.
Siegeslied, das, zmagavna pesem.
Siegeslohn, ber, plačilo zmage.
Siegesmacht, die, zmagavna moč, sila.
Siegesmahl, das, einem Sieger zu Ehren, pojedina, gostija zmagavcu na čast; zname-nje zmage.
Siegesnachricht, die, poročilo. naznanilo zmage.
Siegesopfer, das, darilo za zmago.
Siegespalme, die, veje zmage.
Siegespforte, s. Siegesbogen.
Siegespreis, ber, plačilo zmage.
Siegestraub, ber, vzetje zmage; plen.
Siegestrausch, im Siegestrausch, pijan (od) zmage; s. a. *Siegestaumel*.
Siegestruhm, ber, slava zmage.
Siegestaumel, ber, omama, nezmerne ve-selje zavolj zmage.
Siegestrophäe, s. Siegeszeichen.
Siegestrunken, *adj.*, vesel zmage, pijan (od) zmage.
Siegesvoll, s. Siegetrich.
Siegeswaffe, die, premagavno orožje.
Siegeswagen, ber, slavni, slovesni voz.
Siegeszeichen, das, znamenje zmage, russ. trofej.
Siegeskranz, *adj.*, zmagaven, zmagova-ven, slavoovenčan f.
Sieggewohnt, *adj.*, navajen zmage.
Sieghaft, *adj.*, premagavsk, zmagovit.
Sieghand, s. Siegeshand.
Siegler, s. Siegeler.
Siegloß, *adj.*, brez zmage.
Siegmannswurz, die, s. *Altcrmannshar-nisch*; laški slez; meček.
Siegunth, ber, zmagavno serce.
Siegsprahlen, Siegsprangen, v. n., hvaliti se, ponasati se z zmago.
Siegetrich, *adj.*, premagaven, zmagoviten, zmage vaju, kroat. slavodobiten, nach *Gutsm.* predobiten.
Siegstein, ber, kamen zvezdnik f.
Siegestrunken, s. Siegestrunken.
Siegestruhm, s. Siegestrunken.
Siegeswurz, s. Siegmannswurz.
Siehet, s. Siehen.
Siele, die, bei den Vögeln, babica, samica, s. a.
Sidern, s. Sideren, (kapati, teči).
Siel, das, eine Dreifschleuse, zatvornica.
Siele, die, komat, povodec za konje; s. a. *Pferdgeschirr*; obramni fermen; in den Sie-len gehen, vedno ubijati se z delam.
Sielen, v. a., vodo spustiti, spuščati, spu-sati; s. a. *Sillen*.
Sielenbau, ber, nareja, postavljanje za-tvornie.
Sielgraben, ber, poglavni jarek, böhm. nahon (nagon).

Sielstief, Sielwetterung, s. Sielgraben.
Siemann, s. Pantoffel.
Siep! *int.*, rao, rac!
Siezen, v. a., vikati, (onikati).
Sigilliren, s. Siegeln.
Sigillum, s. Siegel.
Signal, das, znamenje, znamnje (zlasti v da-ljo dano, kakor n. pr. strol iz kanone i. t.).
Signalement, das, osobni popis (n. pr. kaoiga beguna).
Signalfeuer, das, ogenj za znamenje za-kuarjen.
Signaliren, v. n. u. a., znamenje dati, dajati.
Signalisieren, sich, s. *Herborsthu*, s. a.
Signalstuck, ber, nazuanilni strel.
Signatum, podpisano.
Signatur, die, podpis ia pečat, nach V. podznamenjanje; bei den Buchdruckern, zname-ka f, signatura*.
Signett, das, kleines Pfestschaft, ročni pe-čatnik.
Signification, die, pomen.
Significiren, v. a., naznaniti, naznanjati.
Signiren, v. a., podpisati, podpisovati, n. V. podznamenovati.
Signor, s. Herr.
Silan, s. Würst.
Silbe, s. Sblbe.
Silber, das, srebro, *dim.* sreberce; gebie-genes Silber, čisto, samorodno (russ.) srebro; aus Silber verfertigt, srebern; ge-münztes Silber, sreberni dnanji; sein Sil-ber in Sicherheit bringen, srebernino spravi-viti na varno; poet. beloba; auf Silber speifen, iz srebernih posod jesti; in Silber eingeseht, v srebro opravljn; Silber ver-arbeiten, podelati, podelavati srebro; dreiz-ehnlöthiges Silber, trinajstlotno srebro; Silber breunen, srebro čistiti, prezigati, ta-liti.
Silber-, in Bsg. sreberni, beli.
Silberaal, ber, belkasta jegulja.
Silberader, die, sreberna žila.
Silberagio, das, nadavek na srebro.
Silberähnlch, s. Silberartig.
Silberhorn, ber, rdeči amerikaanski ja-voor.
Silberantrieb, ber, sreberni pomaz, po-vlak.
Silberarbeit, die, srobernarstvo, sreber-narsko delo.
Silberarbeiter, ber, srebernar.
Silberarbeiterhandwerk, das, sreber-narstvo.
Silberartig, *adj.*, srebrast, srebrovit, srebru podobn.
Silberäthstein, ber, s. *Föllenstein*.
Silberauflösung, die, raztopnina srebra.
Silberauge, das, belo oko; belooki vran.
Silberanzug, ber, iztapljanje srebra.
Silberbach, ber, bistri potok.
Silberband, das, sreberna zaveza, sre-berni trak.
Silberbüt, ber, beli medved.

Silberbarre, *bie*, sreberne palice.
 Silberbart, *ber*, bela, siva brada.
 Silberbaum, *ber*, (Protea), srebernoc.
 Silberblecht, *adj.*, s srebrom okovan.
 Silberblecht, *adj.*, s srebernimi rožami ozališan.
 Silberbedeck, *adj.*, s srebrom obdan, pokrit, olepsan, vdolan.
 Silberbedeckbet, *adj.*, v srebernih oblazinah.
 Silberberg, *ber*, sreberna gora.
 Silberbergwerk, *baš*, sreberna jama, rudnik na srebro.
 Silberbeschilbet, *adj.*, s srebernim ščitom, škitam.
 Silberbeschlag, *ber*, sreberni okov.
 Silberbeschwingt, *adj.*, srebrokril.
 Silberbezahlung, *die*, cena za sreberno rudo postavljena.
 Silberblas, *adj.*, medlo bel.
 Silberblatt, *baš*, sreberni listek, f. a. Gänsefuß.
 Silberblättrig, *adj.*, srebrolist, belolist.
 Silberblau, *adj.*, belkast, plavkast, sivkast (kakor srebro).
 Silberblech, *baš*, sreberni plch.*
 Silberblinden, *baš*, lesk srebra.
 Silberblume, *bie*, sreberna cvetka.
 Silberblumig, *adj.*, srebernocvoten.
 Silberbogen, *ber*, sreberni lok.
 Silberbörse, *die*, okun žlahtni.
 Silberbrünne, *bie*, rjava srebernica.
 Silberbraut, *bie*, sreberna nevesta.
 Silberbrennerei, *die*, preziganje, oiščenje srebra, čistivnica za srebro.
 Silberbuchstabe, *ber*, sreberna čerka.
 Silberbüchse, *die*, šočka za srebro (za likanje srebra).
 Silberdiener, *ber*, služabnik za srebernino.
 Silberdistel, f. Mariendistel.
 Silberdraht, *ber*, sreberni drat*.
 Silbererg, *baš*, sreberna ruda, srebernica.
 Silberfaden, *ber*, sreberna nit.
 Silberfarbe, *bie*, sreberna, belkasta barva.
 Silberfajan, *ber*, srebrobeli bažant.
 Silberfisch, *ber*, riba srebernica.
 Silberflimmer, Silberflitter, *bie*, sreberna pena.
 Silberflügel, *ber*, peroto bele kakor srebro.
 Silberflügelig, *adj.*, srebrotok.
 Silberflut, *bie*, bistra, čista voda.
 Silberforelle, *bie*, morska posterv.
 Silberfuß, *ber*, virginjanski pes.
 Silberfuß, *ber*, an einem Geräthe, sreberna noga.
 Silbergang, *ber*, sreberna žila.
 Silbergefäß, *baš*, sreberna posoda.
 Silbergeflochten, *adj.*, iz srebra spleton.
 Silbergehalt, *ber*, srebro, kar ga je v čem, nach V. srebernost.
 Silbergehört, *adj.*, s posrebrnenimi rogovi.
 Silbergeld, *baš*, sreberni denar ali penez.
 Silbergelot, *adj.*, sivoglav, beloglav.

Silbergeräthe, *baš*, sreberno posodje, srebernina.
 Silbergeschick, *baš*, *mont.* etna srebrkazna ruda.
 Silbergeschirr, f. Silbergeräthe, (nach Gutschm. sreberno sodje).
 Silbergeschmeide, *baš*, sreberni okras, srebernina.
 Silbergestirnt, *adj.*, belozvezden.
 Silbergestön, *baš*, jari glas, sreberni žvenc.
 Silbergewand, *baš*, sreberna obleka, odeja.
 Silbergewässer, *baš*, bistro vode.
 Silbergewebe, *adj.*, s srebrom, srebernimi nitmi tkan.
 Silbergewicht, *baš*, sreberna vaga.
 Silbergewölz, *baš*, belkasti, sreberni oblaki.
 Silberglanz, *ber*, blesk, lesk srebra; srebrovica (Sul.).
 Silberglätte, *bie*, sreberna pona.
 Silberglümmer, *ber*, mačje srebro, blišnik, ki se sveti kakor srebro.
 Silberglode, *bie*, sreberni zvon.
 Silbergras, *baš*, belkasta trava; f. a. Schmiele.
 Silbergrau, *adj.*, srebrosiv, siv, sivkast.
 Silbergraschen, *ber*, sreberni groš.
 Silbergrube, *bie*, sreberne rude, jama, kjer kopljejo srebro.
 Silberhaar, *baš*, beli, sivi lasje.
 Silberhaarig, *adj.*, bololas, srebrolas.
 Silberhaft, f. Silberartig.
 Silberhaltig, *adj.*, kar ima srebro v sebi, nach V. srebernat; silberhaltiges Erz, sreberna ruda.
 Silberhaupt, *baš*, siva glava; sivoglav, beloglav.
 Silberhell, *adj.*, čist, jaren, svetel kakor srebro.
 Silberherd, *ber*, (in Ibria zum Schlemmen der Erze), pina.
 Silberhochzeit, *bie*, sreberna poroka.
 Silberhorn, *ber*, sreberni, jasno doneči rog.
 Silberhand, f. Silberfuß.
 Silberhüte, *bie*, topivnica za srebro.
 Silberig, f. Silberhaltig, Silber.
 Silberläufer, *ber*, belorivoček, f. Ruffel-läufer.
 Silberlast, *ber*, sreberno apno.
 Silberkammer, *bie*, srebernina.
 Silberkammerer, *ber*, sreberničnik.
 Silberkasten, *ber*, omar, shramba za srebernino.
 Silberkies, *ber*, sreberni pesek ali kremeni, f. a. Kies.
 Silberklang, *ber*, čisti, tanki, jarni glas, žvenc, sreberni glas (Gutschm.).
 Silberklar, *adj.*, čist, kot srebro.
 Silberklumpen, *ber*, kos, gruda srebra.
 Silberkönig, *ber*, prav čisto srebro.
 Silberkorn, *baš*, sreberno zerno, zernje srebra.

Silberkran, *ber*, (Hänbel), kupolja s srebernino, sreberinarstvo.
 Silberkranz, *ber*, sreberni venec.
 Silberkrähe, *bie*, sreberni ostružki in opilki.
 Silberkranz, *baš*, f. Mainfarn, Sinan.
 Silberkreide, *bie*, srebrovita kreda.
 Silberkrone, *bie*, sreberna krona.
 Silberkuchl, *ber*, losos Sifermlerjev.
 Silberladen, *ber*, sreberinarska štacuna.
 Silberlaud, *baš*, belo, srebrovelo listje.
 Silberlaut, *ber*, čisti, jasni glas.
 Silberleder, *baš*, posrebreno usnje.
 Silberleer, *adj.*, brez srebra, gluhi.
 Silberlette, *bie*, srebroviti il.
 Silberling, *ber*, srebernjak.
 Silberlöde, *bie*, sreberni, belkasti zvitek.
 Silbermeer, *baš*, sreberno morje.
 Silbermine, *bie*, jama, rudnik, kjer kopljejo srebro, rude sreberne.
 Silbermond, *ber*, beli mesec.
 Silbermotte, *bie*, beli molj.
 Silbermuhl, *ber*, neka mehka sreberna ruda.
 Silbermünze, *bie*, sreberni dнар.
 Silber, *adj.*, sreberni (auch allst., serb., poln. u böhm.). bei V. u. M., nach dem Russ. srebren; silberne Hochzeit, sreberna, druga poroka; fig., belkast, svetel kakor srebro.
 Silber, v. a., srebro v sebi imeti; v. a., posrebrnit und posreberniti.
 Silbernadel, *bie*, sreberna igla.
 Silberniederlag, *ber*, sreberna usedlina.
 Silberpapier, *baš*, posrebernenj papir.
 Silberpappel, *bie*, (Populus alba), beli topol, topolka, topolovka, beli jagned.
 Silberplatte, *bie*, sreberna ploščica.
 Silberplättchen, *ber*, srebroploščičar.
 Silberprobe, *bie*, preskušnja srebra.
 Silberpulver, *baš*, sreberni prah.
 Silberquersilber, *baš*, srebrovito živo srebro.
 Silberquelle, *bie*, čist, bister vir, studnec.
 Silberrausch, sreberne saje pl.
 Silberreich, *adj.*, srebernat (V. u. böhm.), v srebru bogat; kar ima obilno srebra v sebi.
 Silberreicher, *ber*, beli (amerikanski) ran-gar, f. Reiter.
 Silberstein, *adj.*, čist kakor srebro.
 Silberstein, *ber*, sreberni persten.
 Silberrolle, *bie*, kupco sreberniga dнарja.
 Silberrolle, *bie*, sreberna strana.
 Silberstrand, *ber*, sreberni pesek.
 Silberstalt, *bie*, sreberna zadleca.
 Silberstamm, *ber*, sreberna pena.
 Silberstange, *bie*, sreberna plošča, ploša.
 Silberstein, *ber*, lesk, odsvit srebra.
 Silbersteine, *ber*, f. Silberhant.
 Silberstängel, *bie*, sreberna žilindra.
 Silberstäger, *ber*, kdor srebro mlinoi, plošoi, tepe, f. Goldschläger.
 Silberstempel, *ber*, topivec srebra.

Silberschmid, *ber*, f. Silberarbeiter.
 Silberschnur, *bie*, sreberna veruca.
 Silberschod, *baš*, kopa srebernih grošev.
 Silberschrank, f. Silberkasten.
 Silberschuppe, *bie*, sreberna luščina.
 Silberschwan, *ber*, srebrobeli lahod.
 Silberschweiß, *baš*, srebernina namizna, sreberno posodje.
 Silberspinner, *ber*, srebropredec.
 Silberstab, *ber*, sreberni prot, sreberna palica.
 Silberstange, *bie*, drog srebra.
 Silberstein, *ber*, sterjona sreberna žilindra.
 Silbersticker, *ber*, kdor s srebrom veže, štika*.
 Silberstimme, *bie*, čist, jaren, jasen glas.
 Silberstoff, *ber*, srebrovina; svilonina u srebrom.
 Silberstrich, *ber*, gospica (Sul.).
 Silberstrom, *ber*, sreberni potok.
 Silberstück, *baš*, sreberni penez; kom srebra.
 Silberstube, f. Silberkammer.
 Silbertanne, *bie*, bela jelka (jelca).
 Silberthaler, *ber*, sreberni toljar.
 Silberthau, *ber*, sreberna rosa.
 Silberton, *ber*, f. Silberklang.
 Silberträchtig, f. Silberhaltig.
 Silbervermählung, f. Silberhochzeit.
 Silberverwahrer, *ber*, hranivec, čuvaj sreberninae.
 Silberwaare, *bie*, sreberno blago, srebernina.
 Silberwagen, *ber*, sreberni voz.
 Silberwäucher, *ber*, kdor srebro pore, čisti.
 Silberwasser, *baš*, prebistra, čista voda.
 Silberweide, *bie*, bela verba.
 Silberweiß, *adj.*, bel, kakor srebro.
 Silberwürfel, *bie*, tkanjo v srebru.
 Silberzeug, *baš*, srebernina, sreberno posodje in orodje.
 Silberzeugend, *adj.*, srebroroden, srebrovit.
 Silge, *bie*, (Selinum), mala trobelika, seljanka, die Sumpfsilge, močirna seljanka (Med.).
 Silhouette, *bie*, silhueta, senčni obraz.
 Silhouettiren, v. a., obraziti po senc, siluetirati.
 Silikat, *baš*, kremencan, (böhm.).
 Silizium, *baš*, kremenc.
 Silke, *bie*, vudka, komat; Niemen zur Befähigung der Vogelflug auf dem Vogelherbe, nach V. vudka, komat; den Vogel anstellen, okomati, pripeti, navadkati (V.).
 Silvan, Gott der Wälder, bei den alten Römern, Silvan; (analog. bei den Slovenen, divji mož, žalik bei Feistritz).
 Silvinäure, *bie*, smrekova kislina.
 Simonskraut, *baš*, (Malva alcea), rožasti slez.
 Simmer, *baš*, neka suha mera, četert korea.
 Simonie, *bie*, nach dem Russ. u. Poln. svetokupstvo, simonija*; prodajanje in kupovanje duhovnj (duhovnih služb).

- Simonist**, ber, svetokupec †.
Simplel, *adj.*, prost, priprost; f. a. Einfältig.
Simplex, f. Einfaltspinsel.
Implicita, *pl.*, enojne, proste reči.
Implicitat, f. Einfachheit.
Implifiziren, f. Vereinfachen.
Simd, ber, prikrov, (polica); f. Gefäss, nach V. zidec, nach *Gutsm.* opas, prekrov (?) na zidi; ein Brett, etwas darauf zu legen, polica.
Simdwerk, das, f. Simd, Gefäss.
Simulation, f. Verstellung.
Simultren, v. a., na videz storiti, delati, f. a. Vorstellen, f. h.
Simultan, *adj.*, vkupen, hkraten, enočascen.
Simultanhypothet, die, vkupna zastava.
Simultanfirche, die, vkupna ohrkov.
Simultanschulbner, ber, vkupni dolžnik.
Siman, ber, Sinnau, (Alchemilla), hribja resa; Frauenmantel, devico Marije plajšček.
Sindau, f. Sinan.
Sinecrastelle, die, mesto, služba brez dela.
Sinesennelle, die, kitajski nagelj*.
Sing, in Bsq. pevski; — za petje.
Singakademie, die, pevka akademija.
Singanstalt, die, pevka šola, šola, učivna naprava za petje.
Singbar, *adj.*, poven, za petje; kar se da peti.
Singbarkeit, die, pevnost.
Singbaß, ber, debeli glas, debelo petje, das pri petji.
Singchor, ber, pevoi, weibl. pevke; kor pevcov.
Singdrossel, die, (Tardus musions), drozeg cikovi, boveo (?).
Singen, v. n. u. a., peti, popovati, auch pojati; zu singen anfangen, zapeti; zu Ende singen, dopeti; unausgesetzt singen, prepevati; er singt den ganzen Tag, vos dan propoje; genug singen, napeti se, izpeti se, (sich ausfinden), singend nach Hause kommen, pripeti doma; singend antworten, odpeti, odpevati komu; wechselseitig singen, odpevati si, verstüti se v petji; ein Lied singen, zapeti, odpeti, peti pesem, erbärmlich, zakrožiti, krožiti, kraliti eno; ins Singen kommen, razpeti se; durch Singen gewinnen, pripeti, verlieren, zapeti (n. pr. zdravje); immer ein Lied singen, vodno eno, svojo gosti, gnati; nach Noten singen, nach *Gutsm.* po sekiricah peti; singen, wie die Hirten dem Vieh, nach *Gutsm.* orokati (?); von den Vögeln, peti, overoati, zvergoleti, gostoleti, pesmi drobiti; er sanu singen, zna peti; wie die Alten singen, so n., f. Jung; dichten, pesmi skladati, peti; f. a. Bestingen; die Kugeln singen, krogle živgajo, (piskajo, živgajo); die Ohren singen mir, v usesh mi zvonit, šumi.
Singen, das, petje, popevanje, prepevanje, pojanje; im Singen unterrichten, učiti koga peti.
Singend, *adj.*, pojoc; prepevaje.

- Singenote**, die, nota, sekirica za petje.
Singer, f. Sängler.
Singesaite, die, (Chanterelle), struna E na goslih.
Singesaß, ber, pevni stavek.
Singeschaupiel, das, opera*, igra s petjem.
Singeschauspieler, ber, gledališni pevec.
Singeschwaue, f. Singmüde.
Singeschufe, die, šola za petje, šola petja.
Singeschüler, ber, učence, ki se učet petja.
Singeschwan, ber, pevski labod; divji labod.
Singespield, das, f. Singeschaupiel.
Singestimme, die, pevski glas, glas.
Singestück, das, popevka (*Gutsm.*), pesem.
Singestunde, die, ura petja odločena; poduk v petji.
Singetauz, ber, ples s petjem.
Singebogel, ber, ptič pevec, ptica pevka, pojoci ptič.
Singeweise, die, napev, viza*.
Singfliege, die, brendeča muha.
Singgedicht, das, pesem.
Singhand, das, pevka hiša, pevlišče, pevališče † (*Vuk*), pevnica †.
Singinstitut, f. Singanstalt.
Singknabe, ber, deček pevček.
Singkunst, die, petje, povstvo, umetnost petja ali pevka.
Singlehrer, ber, povski učonik, učonik petja, v petji, za petje.
Singleiter, die, f. Tonleiter.
Singlust, die, veselje do petja.
Singmeister, ber, f. Singlehrer.
Singmesse, die, peta masa.
Singmüde, die, brendeči komar.
Singruhl, das, (Vinea minor), nach dem *Serb.* zimozelen, f., *poln.* u. *russ.* barvinek.
Singfang, ber, kroženjo, oviljenje in slabo petje.
Singular, ber, f. Einzahl.
Singularität, f. Eigenheit.
Sinke, die, eine niedrige tiefe Gegeud, nizava, nach *Gutsm.*, in eigen Namen, ponikva v nikuiti; podlezina, breznica (?), f. Senke.
Sinken, v. n., langsam in die Tiefe fallen, padati; uglobiti, globiti se, spuščati se; in einem flüssigen Körper auf den Boden sinken, utoniti, toniti, utopiti se, potopiti se, potapljati se; in einem weichen Körper (Morast) sinken, udreti, udirati se, pogrezni se, pogrezovati se, lesti na dno; ein Haus sinkt, hiša se poseda (posesti), se useda (usesti); zu Boden sinken, zusammentinken, zgradi se; na kup zlosti, počenti se (V.); auf's Knie sinken, poklekni, pasti na kolena; in Ohnmacht sinken, omedleti, modleti, omedlevati, *serb.* obeznani se; die Sonne sinkt unter das Meer, sonce ide v zalen; unter das Thier sinken, ponizati se pod žival, past, znebiti se časti in počenja; die Stimme sinken lassen, glas spuščiti; er ist in Schlaf gesunken, zaspanec ga je zvil; das sinkende Jahr, dotekajoče, h koncu gredo-

ce leto; die Hände sind ihm gesunken, roke so mu oslabele, obnemogle; er ließ ihn sinken, ni mu pomagat, brez pomoči ga je pustil; den Kopf sinken lassen, glavo nagniti; der Rebel sinkt, meglja pada; bis in die sinkende Nacht, do torde, temne noči; in die Arme sinken, okoli vrata pasti; in einen tiefen Schlummer, Schlaf sinken, terdo zadremati, zaspati; das Feuer sinkt, ogenj umira, ugasat se, pojema; er läßt den Muth sinken, serce mu upada; serce je zgubil; v. a. (mont.) v glohokost, pod se kopati.
Sinken, das, padanje, tonjenje, pogrez.
inket, f. Senker; kdor sahte kopie.
inkwert, f. Gejenle.
inn, ber, das Vermögen zu empfinden, čut, (auch bei *Gutsm.* neben počutek), *russ.* чувство, *čičm.* u. *poln.* zmysl; f. a. Empfindungsvermögen; die fünf Sinne, petero čutov; das Organ des Sinnes, čutilo; durch die Sinne wahrnehmen, začutili, čutili kaj; das fällt in die Sinne, to se čuti, je občutno; der süßere Sinn, vnašji čut; der inner, innerer Sinn (V.); ein feiner Sinn, tonak čut; er hat seinen Sinn dafür, nima čuta, glave za to, ni za to; tega ne čuti; f. Empfindlich; Verstand, um, razum, pamet, Vernunft, zavest, avest; bei Sinnesreit, zavediti se, pri pamoti biti; von Sinnes kommen, uboret, ubreti, nezdrave pamoti biti, ponahati se v glavi, ni sam pri sebi, *čičm.* ubahantit se; *Wilt.* volja; *Serm.* misel, *ansa.* serce; *Grünung.* *Wilt.* misel, *namemba.* *nakana.* u. *Gutsm.* *Wilt.* das was nicht mein Sinn, tega nisim misli, misli; es ist mir ute in den Sinn gekommen, nikdar me ni bila misel, nikdar mi ni bilo na misel, nisim misli, *nakanit*; *andere* Sinnes werden, spremieliti se, premisliti se; sich zu Sinne richten, k sercu vzeti, jemati si; sich aus dem Sinne schlaun, iz glave zbiti, posabiti; er hat in Sinne, je bil nameujen, *namcoll*; sich in den Sinn kommen lassen, počakati časa, polahkni se česa; auf seinen Sinne hieken, verharren, ostati pri svoji misli; lauterer Sinn, čista, odkrita, preprosta misel; der natürliche Sinn, preuseni, *mladeti* pomni; was kommt dir in den Sinn? kaj ti je prišlo v glavo?; *Sinn* durch den Sinn fahren, preučiti koga, *mit* ga kerkje molitveno, pokarščno, pokorščno; *Sinn* des Sinnes im Sinne haben, zlo misli, *kaniti*, *naklepiti*, *namerjati*; sie sind alle eines Sinnes, vsi so ene misli, ene volje; (*unwissentlich*); viel Köpfe, viel Sinne, vsake glava ima svojo pamet; kolikor glav, toliko misli (V.); *serb.* koliko ljudih, toliko čutih; es geht nicht immer nach unserm Sinne, ne godi se po naš volji, nam po gati; froher Sinn, veselo serce; hoher Sinn, visoko misli; das ist, ist mir immer im Sinne, to mi je vedno v glavi; to me vedno skerbi, to mi je vedno v misli, me misli; hadt mi na misel; der fleischliche Sinn, meseno počelenje, poltenost; *Bez*

beutung eines Wortes, *Sages*, pomen, pomemba; nach dem *Serb.* und allen slav. *M.* zmisel, *m*; ber eigentliche, engere, weitere Sinn, pravi ali lastni, tesni, ozi, sirji pomen kake reči; im Sinne des Gehebes, po postavi, po besedah postave, po tem, kar postava hoče, po pravom pomonu ali razumu postave; was ist der Sinn des Wortes, kaj pomoni, lu *Kt.* auch kaj pomenja ta beseda?; es ist nicht nach seinem Sinne, ni mu po misli; *Sinnem* etwas aus dem Sinne reden, izbiti komu kaj iz glave, f. *Unzreden*.
Sinnähnlich, *adj.*, podobnoiga pomena.
Sinnänderig, *adj.*, nestanovitnih, spremljivih misli.
Sinnänderlich, *adj.*, spremljivih misli, spremljiviga pomena.
Sinnänderung, die, f. Sinnesänderung.
Sinnan, f. Sinan.
Sindegabt, *adj.*, čutin, občutin; s čutnam obdarjen.
Sinnehörend, *adj.*, čutomamnt, čute omamljajoč.
Sinbild, das, podoba, podobščina, podobšina, prilika, nach *Gutsm.* u. *V.* pomeneck, znamenje (netelesne reči); f. a. Allegorie, Emblem; der Anter ist ein Sinbild der Hoffnung, sidro je podoba upanja ober pomeni upanje.
Sinbildbichter, ber, puščar.
Sinbildlich, *adj.*, v podobi, v priliki.
Sinnen, v. n., misliti, zmišljati, premisljati, razmišljati, über etwas sinnen, premisljati, preudarjati kaj, f. a. Nachdenken, Nachsinnen; hin und her sinnen, misliti sem ter tje; gefunnt, mislec; gut gefunnt, dobrih misli, dobromislec; f. *übr.* Gefunnt; auf eine List sinnen, zvijačo zmišljati, kovati, snovati, pesti.
Sinken, das, zmišljanje, premisljanje; durch Sinnen finden, f. *Erfinden*.
Sinnen, in Bsq. čutai.
Sinnenall, f. *Sinnenwelt*.
Sinnenbilder, ber, čutomamnt †.
Sinnenbild, das, čutna podoba.
Sinwendst, ber, čutno, meseno počelenje.
Sinnenfällig, *adj.*, čutljiv, kar v čute ali oči pada.
Sinnengenuß, ber, počutna, telesna slast, sla, čutno uživanje.
Sinnenglüd, das, čutna, poltena sreča.
Sinnennechtshaft, die, telesna sužnost, jarem, meseniga počelenja.
Sinnenland, die, zemlja.
Sinnenlehre, die, čutoslovje †, čutoznastvo †.
Sinnenliebe, die, počutna, mesena, poltena ljubozen.
Sinnenloß, *adj.*, brezčuten, f. a. *Sinnloß*.
Sinnenlust, die, tolosna, mesena sla ali slast.
Sinnenmensh, ber, občuten, polton, mesen človek.
Sinnenprobe, die, prokušnja s čuti (*vidam*, *tipam* i. t. d.).

Sinnenrausch, ber, pijanost, omama ðutov, mesa.
Sinnenreich, das, ðutni svet; als *adj.* f. **Sinnreich**.
Sinnenreiz, ber, ðutni, polteni mik.
Sinnenrösch, ber, spanjo, mertvionost ðutov.
Sinnenschwelger, ber, blodnik, telesni, meseni ðlovek.
Sinnenflabe, ber, Sinnenfuecht, sazenj, hlapeo meseniga pozeljenja.
Sinnenrausch, f. **Sinnenrausch**.
Sinnenrauschung, f. **Sinnenrausch**, (pri- ðut ÷).
Sinnenrueh, ber, meseni nagon.
Sinnenrueg, ber, prevara, zmama, zapo- ljuvost ðutov.
Sinnenstellend, *adj.*, pomen sprevraca- joç, kazeç.
Sinnenverrückung, die, zmotnjava pa- meti, misli.
Sinnenverwirrung, die, zmešnjava pa- meti.
Sinnenwahn, ber, zmota, zmama ðutov; in Bezug auf den Gesichtssinn, privid, (prividilo se mu je, t. j. zdelo se mu je, de vidil); etwa pricut ÷, (*serb.* priculo mu se, t. j. zdelo so mu jo da ðuje, sliði).
Sinnenweg, ber, ðutni prehod (do mo- ðgan).
Sinnenweide, die, ðutna paša, — mesa.
Sinnenwelt, die, ðutni, telesni svet, vidni svet, vidno, ðutno stvarstvo, ðutno, vidne stvari.
Sinnenwesen, das, ðutno, telesno biße; telesnost.
Sinnenwollust, f. **Sinnenlust**.
Sinnenzauber, ber, mik, omama, prevara ðutov.
Sinneänderung, die, premislik, spreob- bornjenje; als ich seine Sinneänderung be- merkte, kakor sim zapazil, da so je spre- mislil, da je sedaj druge misli, — da je propregel.
Sinneart, die, misel, naçin mißljenja, n. V. narava.
Sinnekraft, die, moç ðuta, pameti.
Sinneorgan, f. **Sinneswerkzeug**.
Sinneswärze, die, hudobnost misli, volje.
Sinneswahnung, f. **Sinnenwahn**.
Sinneswechsel, f. **Sinneänderung**.
Sinneswerkzeug, das, ðutlo (V.).
Sinnigkeit, das, paßica, paßica, paßica, epigram*, (nach *Mazur*, nadpis).
Sinnig, *adj.*, synonym, eniga pomena; enopomenljiv.
Sinnig, f. **Sinneswerkzeug**, (wörtlich ðutni ad).
Sinnig, f. **Singrün**.
Sinnig, *adj.*, umen, razumon, prebrisan, umoten; sinnig dastehen, v mislih, premis- ljevaje stati; sinnig einrichten, napraviti u- metno, premisleno, umno, da se reo reo priliga in prilikuje; globokomiseln; für

langsam, f. dieses; f. a. Reichstinnig; Dop- pelstinnig.
Sinnigkeit, die, umnost, umetnost, pre- brisanost.
Sinnkraut, f. **Sinnpflanze**.
Sinnlich, *adj.*, ðutin, poòutin, obòutin, nicht geistig, telesen, mesen, nasladin, polten; sinnliche Begierde, telesno, meseno poze- lenje; sinnliche Werkzeuge, f. **Sinneswerk- zeug**; sinnlicher Mensch, ðlovek, ki streze mesonimu pozelanju; sinnliche Natur, po- zeljivost, sinnliche Liebe, Lust, f. **Sinnen- lust**, **Sinnenliebe**.
Sinnlichkeit, die, ðutnost, ðuti ðloveški; telosnost, mesenost, poltenost, pozeljivost; meseno ali polteno pozeljenje.
Sinnlos, *adj.*, neòcutin, neòutin, nezavo- den, brez ðuta ali obcutka, v nesvesti; ber Vernunft beraubt, nespametn, neumen, brez- pameten (V. u. *Gutem*), brezumen (*Gutem*), sinnlos handeln, brez pomislika, nespamet- no dolati; ohne vernünftigen Begriff, brez pomena, brez pomeoka; ein sinnloser Mensch, brezumnik, nespametnik. weib. brezumnica, nespametnica; ohne Bestinnung, nach V. ne- zavednik, weib. nezavednica.
Sinnlosigkeit, die, brezòcutnost, neòcut- nost; brezumnost, brezpametnost, nesum- nost; die Sinnlosigkeit des Wortes beweisen, dokazati, da beseda nima nikaõiga pamet- niga pomena; neumno djanje.
Sinnpflanze, die, (*Mimosa pudica*), ne- dotika (*russ.*).
Sinnrede, die, pametne besede.
Sinnreich, *adj.*, nmen, preumen, premo- der, pameten, umetalen (umeteln), prebrisan, ostromen (*charstinnig*), *serb.* domis- ljat (*Vuk*).
Sinnrückhalt, ber, prideræk v mislih.
Sinnstille, ber, sklop (z zamolèanjem gornjiga stavka).
Sinnschwerm, *adj.*, nerazumljiv; einen wic- tigen großen Sinn haben, pomenljiv, teht- niga pomena.
Sinnspiel, das, Spiel mit dem Sinne ei- nes Wortes, igra s pomenam.
Sinnspruch, ber, Denkspruch, pregovor (*Sprichwort*), kratek ostromen izrek, *serb.* poslovia, nach V. pripovest (eigentlich Erz- ählung).
Sinnsprüchlich, *adj.*, v prgovoru.
Sinnverwandl, *adj.*, eniga pomena; eno- pomenljiv, enopomenben ÷, *poln.* jedno- znaozoy.
Sinnverwandtschaft, die, enaki, tisti po- men, enopomennost ÷, enopomenljivost ÷.
Sinnverwandtschaftslehre, die, Syn- onymik; nauk od enopomenljivosti.
Sinnverwirrend, *adj.*, glavomeßen ÷, ðutomoten ÷; sinnverwirrt, zmeßen, zmoten v glavi.
Sinnvoll, *adj.*, pomenljiv, tehtniga, ime- nitniga pomena; f. a. **Sinnreich**.
Sinnwerkzeug, f. **Sinneswerkzeug**.
Sinopel, ber, sinopel.
Sintemaßl, (*veraltet*), ker, f. **Weil**.

Sinter, ber, Zunder, glühende Schuppen vom Eisen in der Schmelze, okujine, skajo; Tropstein, f. dieses, (*russ.* kapeljnik, *serb.* siga (*Vuk*); auf den Leinwandbleichen, pepel trohnenh derv.
Sintern, v. n., cediti se, solzeti, ourljati, coreli, kapati; gerianen, f. dieses.
Sinterwasser, das, kapanina.
Sinterwasser, das, kapanje.
Sinterwasser, das, kapanina.
Sinus, ber, (trigon.), lonica ÷ (*Deßm.*), *poln.* vstava, *böhm.* přistava; Cosinus, *poln.* u. *böhm.* dostava, nach *Deßm.* so- lonica ÷.
Sipp, **Sipper**, f. **Verwande**.
Sippen, v. a. und n., mit kleinen Zügen trinken, srebati, serkati; gestypt, f. **Ver- wandt**.
Sipphund, ber, pes, ki leta z gospodarjem.
Sippchaft, die, f. **Verwandtschaft**; rodo- vina, rod, zlahta; vsa derhal, ki s kom vlobe in hodi; *serb.* svojbina, svojta, svo- jat ÷.
Sire, f. **Krötmilch**.
Sire, presvetli gospod.
Sirene, die, sirena.
Sirius, ber, f. **Sundstern**.
Sirokko, *siroko**, (zgeoi Jag).
Sirpen, die, in der Schweiz, die Wolken, welche beim Käsemachen nach dem von den Wul- den geschobenen Käse übrig bleiben, nach V. siradka, kuhana siradka; daraus wird der Sirtentse, ozemciè, gemacht; die Sir- pen von der Buttermilch nach geschobenem Käse, herbuta (V.).
Sirpenhändler, ber, siradkar, berbutar.
Sirtelslange, die, sirtal*, neka kanad- ska kaca.
Sirten, f. **Klippe**.
Sirup, ber, f. **Syrup**.
Sirzen, v. a., vikati, onikati koga.
Sirter, f. **Ziler**.
Sirkiren, v. a., ustaviti, ustavljati; v. r., postaviti se pred koga, priti prednj.
Sitte, die, gleichmäßige Art des Handelns, Gebrauch, navada, sege, nach andern D. obliak; das Gesandheitstinken war sonst eine allgemeine Sitte, napivati si zdravje je pred illo povsod navada; wenn du seine Sitte kennst, warum nicht du ihn? ðe mu veß na- vado, zakaj mu nagajaß? zur Sitte wer- den, priti v navado; es ist nicht Sitte, ni navada, ni v navadi; die Sitten, *pl.*, das Verhalten, vedenje, (V.), derzhanje (allg. in Aristokratien, besser als zaderzhanje), auch navado, sege, bei V. u. M. (nach dem *russ.* u. *altsl.* dem *böhm.* mrav) nravi, *pl. m.*, vielicht dem Slovenischen mehr entsprechende nravi (vergl. das *serb.* narav, zwar f. für Gemüthsart, Naturell), welches jedoch mit Rücksicht auf den häufigen, obßon unrichtigen Gebrauch des Wortes narava ÷ für Natur schwer einführbar ist; übrigens soll nravi für uge zogen in Slov. gebräuchlich sein (?); Sitten in *Poln.* u. *Ruthen.* ob- lial (= navado, sege); dieses läuft wider die guten Sitten, to so šteje med neòed-

nosti, nespodobnosti; gute Sitten, lepo ob- naßanje, spodobno vedenje, gem. zaderzhanje, etwa a. lepo sege; ein Mensch von groben Sitten, ðlovek debeliga, neotesaniga ve- denja, obnaßanja; deutsche Sitten amch- men, ponomeiti se, nemßkutariiti (verächtl.).
Sitten, v. a., gestittet, omikan, uglajen, le- piga vedenja.
Sitten, in Bßg. nach dem *Russ.* urav- stveni, naravstveni, nravni; — lepiga vo- denja, (za)derzhanja.
Sittenanmut, die, ljubko vedenje.
Sittenbeschreibung, die, popis navad ali sege.
Sittenbild, das, podoba sege kake dobo ali dezele.
Sittenbuch, das, bukve lepiga vedenja, der- zhanja.
Sittengelehrter, ber, pogreßek v obnaßanji.
Sitteneinheit, die, olikano vedenje, ob- naßanje.
Sittengeschichte, die, zgodovina sege.
Sittengesetz, das, naravstvena (*russ.*), mo- ralna postava.
Sittengelehrte, die, nauk lepiga vedonja ali derzhanja (med ljudmi), djanski nauk, mo- ral, nauk dolznosti ðloveka, nauk vestniga vedenja, naravstveni nauk; in Fabeln, nauk.
Sittengelehrter, ber, nach dem *Russ.* nara- vovucitel, uèenik lepiga, vestniga obnaß- anja ali (za)derzhanja, uèenik djanskiga življenja, dolznosti ðloveka, moralist*.
Sittengelehrig, f. **Moralisch**.
Sittenliste, die, zuznamek, razkazek vo- denja (n. pr. uèencov).
Sittenloß, *adj.*, razuzjdan, zanikern, brez- vesten (gewissenlos), gerdiga, stabiga ve- denja.
Sittenlosigkeit, die, razuzjdanost, zani- kernost, brezvestnost (Gewissenlosigkeit); slabo vedenje.
Sittenmeister, ber, vedni svariveo; f. **Hofmeister**.
Sittenmilde, die, rahle sege, rahlo ob- naßanje.
Sittenprediger, ber, svarivnik, uèenik ve- denja, djanja, zaderzhanja, svarivee in opo- minjaveo; ein lästiger, siten svarivee.
Sittenpredigt, die, svarivni, poduèivni opomina ali govor (sosebn, ðe takoßen opo- min ni na pravem mestu).
Sittenregel, die, pravilo lepiga vedenja, nauk ðednosti, naravstveno pravilo.
Sittenreich, das, naravstveno, moralno krajestvo.
Sitteneinheit, die, nepopaèeno, neoskru- njeno življenje, zaderzhanje, ðisto, nedolžno vedenje, ðistost, nedolznost.
Sittentrichter, ber, sodnik življenja, obna- ßanja; verächtl. (brezoblastni) presojevavec obnaßanja družih.
Sittentrichter, ber, brezoblastno preso- janje djanja in nehanja družih, sitno svar- jenje in protresovanje, preretovanje, reço- tanje.

Sittenrichtung, die, pretres obnašanja, življenja, sodba, presojevanje navad, zadržanja; f. a. Sittentrichterei.

Sittendehel, die, noolika, divjačnost, sirovost, neomikanost v (za)držanji; sirove, debele, neotesane, neolikane navade.

Sittenschule, die, šola lepiga zadržanja ali vedenja; russ. škola nravov.

Sittenspruch, der, izrek, modra beseda zastražna lepiga obnašanja.

Sittensstaat, f. Sittenreich.

Sittensstreng, die, oštrost v vedenju.

Sittensunterricht, der, poduk v lepem zadržanji.

Sittenverbesserung, die, poboljšanje v vedenju.

Sittenverderben, f. Sittenverderbnis.

Sittenverderber, der, pohujšljivec (der Aergernis gibt), kazivce lepiga obnašanja.

Sittenverderblich, adj., pohujšljiv, škodljiv lepimu vedenju.

Sittenverderbnis, das, Sittensverfall, der, pohujšanje, skaza, sprid, pokvar lepiga vedenja, spodkop lepih seg; gerde razvade.

Sittensverfeinerung, die, olika, omika seg, navad, obnašanja.

Sittenwelt, die, naravstveni, moralni svet.

Sittenwert, f. Sittenbuch.

Sittenswidrig, adj., lepim segam, lepimu vedenju nasproten.

Sittenszwang, der, nuja kake navade, (kteri so človek mora podvreči); posiljeno obnašanje n. pr. v tuji doželi.

Sittig, adj., lepiga, dobrega, spodobniga zadržanja.

Sittig, f. Wapagei.

Sittigen, f. Sitten.

Sittlich, adj., den Sitten gemäß, segam, navadam primeren, navaden; läublich, sittlich, drugi kraj, druga šega (drugi običaj); moralisch, lep, čeden, pošten, lepiga zadržanja, vesten (V., eig. gewissenhaft), nach dem Russ. naravstven, naravit, oder naravit (angebl. gebräuchlich); im Kroat. čudo-redan (nen, gleichsam Triebe regelnd), spodoben (anständig), lep, poln. obyczajny; sittliche Würde, naravstvena, moralna vrednost ali dostojnost; sittlicher Mensch, človek lepiga, pošteniga, vestniga obnašanja; sittliches Verderben, skaza, poguba, škoda na duši.

Sittlichkeit, die, naravstvenost, naravstvo, moralnost, pravdelnost, poštenost, čednost (Eugend); lepo, pošteno ravnanje, življenje; naravitost, naravitost.

Sittreich, adj., lepo živč.

Sittsam, adj., pošten, čeden, lepiga, spodobniga vedenja; sittsames Mädchen, pošteno, sramežljivo dekle; krotak, tih, zmernen.

Sittsamkeit, die, poštenost, sramežljivost, krotkost, čednost, zmernost.

Sittvogel, f. Wapagei.

Situation, f. Lage.

Situationseichnung, die, ris, naris po legi, legopisni f.

Situieren, er ist gut situiert, dobro se mu godi.

Sitz, der, der Zustand, da man sitzt, seja, sedenje; Sitz und Stimme haben, sedež in glas imeti (sedeti in glasovati); das Ding, worauf man sitzt, sedalo, sediše, sediše (u. d. Serb. Vuk), sedališe, sedališe (russ.), stol (Stuhl), Sitz im Wagen, sodalo, in der Kirche, stol; er fand seinen Sitz, ni dobil stala, mesta, da bi bil sedel; den ersten Sitz geben, posaditi na prvo mesto; die Sitze anweisen, razposaditi; seinen Sitz nehmen, vseti se, seeti kam; das Gefäß, f. dieses; Anstalt, prebivališče, prebivališce, bivališče, bivališce, vstajališče, ostajališce; Residenz, stelo mesto, stolica (nach and. D.), waidm. sedališe, sodališe, posedališe, posedališe; Sitz bei Gericht, pravica sedeti pri sodniji; den Sitz haben, sedež imeti, biti kjo; den Sitz aufschlagen, naseliti se, nastaniti se; auf einen Sitz, na en posed, (ne ganjivi se pred); der Sitz des Hebeles, mesto, gajezdo, kjer tiči bolezen.

Sitzantel, der, stanovito sede.

Sitzarbeit, die, sejno, sode opravljano, nach V. sodivno (?) delo und sode delo.

Sitzbank, die, sedalo, klop.

Sitzbein, das, nach V. sedna kost.

Sitzbeinerve, die, čutnica sedne kosti.

Sitzbeinflagader, die, privodnica sedne kosti.

Sitzbett, das, f. Ruhebett.

Sitzen, v. n., sedeti; eine Weile, ein wenig sitzen, posedeti; sich müde sitzen, nasedeti se; öfter, bald da, bald dort sitzen, posedati; müßig sitzen, posedati; zu Gerichte sitzen, soditi; biti v zboru, v seji; in der Rindersprache, ciöati; öökati; eine Weile sitzen bleiben, počöati; da sitzt ein Vogel, ptič öopi; zu lange wo sitzen, zasedeti se kje; sitzen bleiben, obsedeti kje, ne vstati, ne ganiti se z mesta, von leblosen Dingen auch öbtöati; bleiben Sie sitzen, ostanite, sedite, ne vstajajte (s stola); von Mädchen, ploh vleöi, ne omožiti se, ostati stara dovica; stets über den Büchern sitzen, zmiraj v bukvalih tičati; hier sitzt das Hebel, blozen je, tiči tukaj; zu Tische sitzen, jesti, obedovati; zu Hause sitzen, doma biti, doma tičati, öopeti; am Ofen sitzen, pri peči (za pejö) sedeti; sich frumm sitzen, skriviti se od same seje (od vedniga sedenja); dem Maler sitzen, sedeti malarju, t. j. dati mu se malati; Einem Beichte sitzen, spovedati, spovodovati koga; im Rathe sitzen, biti v zboru, zbornik; zum Verkaufe sitzen, na tergu prodajati; wohnen, prohibati, stanovat; warm sitzen, premožen biti, v obilnosti živeti; dobra se mu godi; im Gefängnisse sitzen, auch bloß sitzen, zapert, v ječi biti, tičati, sodoti; auf Rechnung sitzen, opravljati kak ured na račun koga družiga; das Schiff sitzt, ladija je obsedela, obtičala; das Brett sitzt fest, deska je pribita, priterjena, terdno stoji; es sitzt viel Schelm auf der Brust, muogo slizi ali zlema se je uleglo

na persi; auf Siern sitzen, na jajeih sedeti, valiti; fest sitzen zu Pferde, terdno sedeti na konji; auf Nadeln sitzen, f. Nadel; im Staud sitzen, v hudi revšöini biti; residieren, nach andern Dial. stolovati; über etwas sitzen, von dem inmeti kaj, pečati se s öim; Einen sitzen lassen, zapustiti, pustiti v zadregi koga, uteči od koga; ein Mädchen, pnsöiti jo, ne vzeti je za ženo; viel Mannschaft sitzen lassen, (mil.), mnogo ljudi zgubiti; im Spiele Geld sitzen lassen, zaigrati; das Kleid sitzt gut, obleka lepo stoji, se podaja, se pristoi, auch dober prijeteri se, prilöci se, oblöci se; der Hut sitzt fest auf dem Kopfe, klubak stoji terdo na glavi; Schimpf kann ich nicht auf mir sitzen lassen, sramote ne morem terpeti, prenosti, ne pustiti na sebi, ne malati; odrezati se; mit Sigen erwirbt man nichts, öic ne da niö; nichts auf sich sitzen lassen, oprati se, opraviöiti se zoper vse, kar se komu öcöta; sitzen, (part.), sedec; (ger.) sedö; sitende Lebendari föhren, vedno, mnogo sedeti; sitende Arbeit, f. Sitzebel; sitender Bürgermeister, opravljajöci zupan; sitend zubringend, presedeti; sitend erwerben, prisedeti.

Sitzen, das, sedenje, seja (Gutm.); öic; durch Sigen bezahlen, odsedeti.

Sitzer, der, sedec, sedivce (V.), posedavec; im Ödter, zadnjica.

Sitzerel, die, vedno sedenje.

Sitzerin, die, sedica, sedivka (V.), posedavka.

Sitzfleisch, das, er hat kein Sitzfleisch, ne-ta sedö, ne zna dolgo sedeti.

Sitzgebund, das, ein Gebund Stroh oder Hem, podpazduh, otep slame, da se nanji sedt na vozu.

Sitzgeld, das, jeöcina; plaöilo od stola v cerkvi.

Sitzhaft, f. Seßhaft.

Sitzig, Sitze enthaltend, in Bhsq. vierösig, catverosedent, s ötirimi sedali, za ötiri.

Sitzkasten, der, in den Wagen, nach V. trümm.

Sitzkissen, das, sedalna blazinica, vajsönica, u. Gutm. podritnica (etwas niedrig).

Sitzleder, das, vedno sedenje.

Sitzleder, das, er hat kein Sitzleder, ni za sejo (Gutm.), nerad sedi.

Sitzlein, das, sedalce.

Sitzmahl, der, posada, posedavec.

Sitzschiff, der, podaeht vol, sediše (Gutm.)

Sitzstuhl, der, sedališe, sedališe, posedališe.

Sitzstuhl, der, öök, ööla, na kteri rado-kop sedi.

Sitzvolker, f. Sitzkissen.

Sitzsam, adj., viel zu sitzen gewöhnt, und hat viel in sitzen habend, kdor rad sedi, kdor sejo ljubi, posedaven.

Sitzsamkeit, die, posedanje, etwa auch sedö (wie spanee).

Sitzstätt, f. Sitort.

Sitzstod, f. Sitzpohl.

Sitzstuhl, der, stol za sejo.

Sitztag, der, dan, sedni dan, seja, f. a. Sitzungstag.

Sitztruhe, f. Sitzkasten.

Sitzung, die, Seßion, nach Gutm. und V. seja; serb. sednica, russ. zasödanje, böhm. sedenje, poln. posiedzenie; Sitzung halten, sejo imeti; der Sitzung beiwohnen, pri seji, sednici biti.

Sitzungs, in Bhsq. sejni.

Sitzungsblatte, das, sednica; zbornica.

Sitzungsprotokoll, das, sejni zapisnik.

Sitzungsprotokoll, f. Sitzungstafel.

Sitzungstag, der, sejni dan.

Sitzungszimmer, das, sednica, sedivnica.

Sitzweise, die, posedec, posedenje.

Sitziu, f. Weisheit.

Sitziu, f. Krösig.

Sitziu, die, (Krobenblume), glavincc.

Sitziu, f. Verfallzeit.

Sitziu, die, vestnica, stopnica; f. Tonleiter.

Sitziu, der, pevce (starh Svcdov in Nor-manov), skald.

Sitziu, das, skalpel, ranocelski noz.

Sitziu, v. n. u. a., abhängen, bes. den Schödel, közo sneti, jemati s öepine.

Sitziu, die, skamoni.

Sitziu, der, pohujšanje, spotika, gerdo, nespodobno djanje, f. a. Anstöß.

Sitziu, v. a., pohujšati, razzaliti koga; v. r., pohujšati se, spotikali se nad öim; im falschen Sinne, hrup gnati, vpiti zoper kaj.

Sitziu, adj., pohujšljiv, nospodoben, f. Anstößig.

Sitziu, v. a., razmeriti, meriti stoppe, skandirati.

Sitziu, die, merjenje stopov, skandiranje.

Sitziu, der, plavavski pas.

Sitziu, das, skapulir*.

Sitziu, das, skapulirski praznik.

Sitziu, der, skapulirnik.

Sitziu, f. Hauswurf.

Sitziu, f. Schröpfung.

Sitziu, der, zavilek.

Sitziu, die, ökarpa*, podzid, podzidje, opora, oporni zid, öija.

Sitziu, v. a., ökarpe dolati, podzidati.

Sitziu, die, pisarija.

Sitziu, f. Storchschnabel.

Sitziu, v. a., odvreci, odstaviti, izvreci, zametovati, odbirati slabo.

Sitziu, der, sokol kostiom.

Sitziu, das, garnik (Zul. u. Kr.), brodje, kostnjak, okostnica, russ. kostjak, nach V. kös, sklednik, auch ogrudi pt., (ngoli ogrudi so ga, viell. ogridi, v. grad Bruch), f. a. Gerippe.

Sitziu, okostnico napraviti.

Sitziu, der, dvomljiivstvo, poln. nedoviarstwo.

Sitziu, der, dvomljiivo.

Sitziu, adj., dvomljiiv.

Sitziu, im Tarock, skis, nach Ravn. glavan, mozök, kec (auch gewachsen sein, kec biti kann).

Sodendblume, die, škofova kapa.
Sod, der, die Sode, eine Brühe Wasser zu einem Gebräude Bier, zavretje (V.); kar se soli nakuha na eokrat; — ena jed, en obrok kuhariga; in feinem Sode sein, živelj po svoji volji in želji; eine brennende Empfindung im Magen und Schunde, zgaga (auch zaga u. zaga, russ. izgaga); auf dem Karste, rezavica, nach Gutsch. u. V. gorečica, auch grenočica; serb. ljutina; der Sod breint mir, zgaga me dero; für Brunnen, f. dieses.
Soda, die, soda, pepelna sol; poln. sol kugowa, nach Zalok. solikf.
Sodalität, die, duhovno bratinstvo.
Sodann, adv., potlej, potem, aa to.
Sodbord, der, kraj stórne.
Sodbrunnen, das, zgaga, f. Sod.
Sodbröt, das, rožiči (Brotstörner).
Sodbrötschotenbaum, f. Johannisbröt.
Sodbrunnen, der, f. Brunnen.
Sode, f. Sod und Soda.
Sodearsenit, der, arsenikova sol.
Sodekraut, f. Salzkraut.
Sodebrot, f. Sodbröt.
Soden, v. n. u. n. dero rezati.
Sodenbeich, der, jez z dernjem krit.
Sodenstecher, f. Rasenstecher.
Sodgräber, der, kdor stérno koplje.
Sodomit, der, kdor se pregrešuje s sodomskim greham; blodnik protivaturni; f. a. Knabenjähnder.
Sodomiterei, die, sodomski greh, sodomstvo; f. a. Knabenjähnder.
Sodomitisch, adj., sodomsk.
Sodschote, die, rožič.
Sodstuhl, der, zajemavnik.
Soden, adv., ravno kar, ravno zdaj.
Sof, f. Schlummer.
Sofa, das, sofa*, f. Ruhebett.
Sofern, adv., če, kolikor; serb. ukoliko.
Soff, der, pijaastvo, pijačovanje; verächtl. fürs Getränke, omiga, oohodra, zlobodra.
Söffling, der, pijanec, pijanček, f. Säufer.
Sofort, adv., neutegama, zdajci, koj.
Sog, der, Spur eines segelnden Schiffes, u. V. ourek; ein Ruck, in welchem sich das Wasser zieht, welches in das Schiff kommt, nach V. stok; fe hat einen guten Sog, ima dobro mloko, dobra za dojilo; Kinder von einem Soge, atroci ene matere, eniga mleka.
Sogar, adv., clo, oelo, še celo; er ist nicht nur nicht mein Freund, er ist sogar mein Feind, ne lo da ni moj prijatelj, še sovražnik ni je, ja sogar, io pa še, pa še.
Sogtrilnung, die, die Abnahme des Schiffes nach unten zu, nach V. sloko; am Vordertheile, prodnje, am Hintertheile, zadnje sloko.
Söge, f. Sau.
Sogen, v. n. (triefen), kapljati; sich trisfallen, sterdtli se, sterdtli se, vledeniti se, ledeniti se, usesti, usedati se; f. a. Sängen.
Sogfelle, das, presiček pri sescu.

Sogfelle, adv., gredoc, pri tej priči, precej, kar precej.
Sohin, adv., todaj, po tem takim, f. a. Folglisch.
Sohlband, das, (mont.), dno.
Sohlberg, f. Keilberg.
Sohle, die, am Fuße des Menschen, stopal, stopalo, hodilo, der untere Theil des Schuhs, podplat; bei Zimmerleuten der unterste Balken, podsad (V.), podsek, podloga (Zal.), prag; die untere Fläche und das eiserne Beschläge am Pfinghaute, lice, podsadno lice (V.); die untere glatte Fläche des Hobels, lice; unter dem Pferdehufe, dilja*; bei den Jägern, eine Pfütze, mlaka, mlakaza, f. a. Schale (des Wildbretes), mont. dno rava, vodoravno dno; podstavna čerta pravokotniga triogolnika.
Sohle, die, natürliches Salzwasser, slanica, slana voda; bei den Wundärzten, spritlje*, sprikljic; f. a. Sahlweide.
Sohlet, das, jajce v slanici kuhano.
Sohlen, v. a., die Sohlen antähen, podšiti, podšivati, podplat prisiti, prisivali; v. n., sterdtli, sterjevali se.
Sohlgewicht, das, vaga za slanico.
Sohlenhieb, der, udarec. lepenje po podplath.
Sohlenholz, f. Korkholz.
Sohlenmuskel, der, stopalna ali podplatna miška.
Sohlennerve, die, stopalna äatnica.
Sohlenriß, f. Grundriß.
Sohlen Schlagader, die, stopalna, podplatna zila privodnica.
Sohlenzweide, die, cvikavoi* (V.).
Sohlfaß, das, sol za slanico.
Sohlhammer, der, široko kladvo čovljarsko.
Sohlig, adj., slaničen, f. Wagericht (föhlig).
Sohlleder, das, podplati, usnje za podplato, podplato usnje.
Sohllederverkäufer, der, podplatar.
Sohllinie, die, f. Grundlinie.
Sohlrinne, die, slanični zleb.
Sohlröhre, die, slanični zleb.
Sohlschiene, die, in der Landwirthschaft eine eiserne Schiene, womit die Sohle unter dem Streichbrette der Pfingsthar beschlagen ist, u. V. oplat-i.
Sohlstein, der, im Gestell des hohen Ofens, dno.
Sohlstuhl, das, podstol (V.).
Sohlwage, die, slanična mera ali vaga.
Sohlwanne, die, slanična kad.
Sohlstöcher, der, zajemad.
Sohn, der, sin, dim. Söhnchen, Söhnlein, sinek, sineček, sinko (V., mehr kroat.); von einem Söhnchen entbunden werden, sinka roditi (imeti); der erstegeborene Sohn, pervorojonec, pervorodni sin; nachgeborener Sohn, posmertnik (poln. pogrobowiec); Söhne Adams, Adamovi sinovi, otroci, Adamov zarod; Pflegesohn, rejonec; Schwiegersohn, zel; Sohn des Unglückes, nesreč-

nik; im Weinbau, f. Sentrebe; an Söhne statt nehmen, usinoviti, posiniti, posinoviti.
Söhnatlar, Söhne, f. Söhnatlar, Söhne.
Söhnen, f. Söhnen, Ausföhnen, Verföhnen.
Söhnlich, adj., sinovsk.
Söhnlich, f. Verföhnlich.
Söhnopfer, das, sprava daritev, f. a. Söhnopfer.
Söhnhaft, die, sinstvo, sinovstvo, razmje, po ktem je kdo sin čigav.
Söhnkind, das, vnuk, vnuče.
Söhnstochter, die, sinova hoi, vnuka.
Söhnweib, das, f. Schwiegertochter.
Soirée, die, večerna veselica, večerni shod.
Sokratisch, adj., sokratsk, razgovoren.
Soladguss, die, šotska gos.
Solange, adv., dokler.
Solarjahr, f. Sonnenjahr.
Solawechsel, der, etwa menjica samioa ali edinica.
Sölbruder, f. Säufer.
Sold, Soldat, f. Soldat.
Soldemnach, adv., todaj, torej, po (tem) takem.
Soldenfall, adv., kadar se primeri kaj taigca; če bi bilo tako, pri takem.
Soldat, soldat, soldat, pron., tak, takšen, takosen, serb. takov n. ovakov; selche Menschen, taki ljudje; auf solche Art, tako, po takem; solchen Mauten habe ich in Israel nicht gefunden, (Matth. 8, 10.), tolike vere nisim našel v Izraelu; in solcher Gefahr schwebt er, in toliki nevarnosti je; solche Schönes Wetter, tako lepo vreme; nur solchen gebe man, die es verdienen, dajaj samo tacin, ki so vredni; er ist kein soldat, ni tak; als soldat, kakor tak, sam na sebi.
Soldatgestalt, adv., tako, po takem, na tak način.
Soldaterei, adj., takosen, takšen, take verste, take lastnosti.
Soldatmassen, f. Soldatgestalt.
Soldtheit, die, takost.
Sold, der, plaça, plaçilo za kako službo, dmar; in Gines Sold treten, komu ober koga služiti, plaça vojakam letno odločena; Truppen in Sold nehmen, najeti, najemati vojsko.
Soldat, der, n. V. vojak. (böhm. u. serb.), gewöhnl. soldat* (auch russ. u. serb.), in M. soldat* (auch poln.), bei M. neben vajak auch das serb. vojak; abgedankter Soldat, doslužene; Soldat zu Fuß, pešec; Soldat werden, med vojake, k vojakam ali soldatam iti, stopiti v vojaško službo; als Soldat dienen, v vojaščini služiti; Ginen unter die Soldaten stellen, vtakniti koga med vojake; v vojaščino vzeti, jemati (za kazen); osobno, prosti vojak (in ne častnik); Soldaten werben, k vojakam vabiti, v vojaščino, vojaščino nabirati; freiwilliger Soldat, dobrovoljec.
Soldaten, in Blyg. vojaški, soldatski, zolnifski.
Soldatenguss, f. Herznitzung.
Soldatenbett, das, vojaška postella.
Soldatenbrauch, der, vojaška navada;

nach Selbentenbrauch, po vojaško, kakor vojaki znajo.
Soldatenbröt, das, komis*, vojaški krol.
Soldatenbrüst, der, vojaška služba, vojaštvo, vojaščina, vojašina.
Soldateneid, der, vojaška prisega.
Soldatenfeind, der, kdor vojakov nima rad.
Soldatenfrei, adj., komur ni treba nastanovti ali v hišo jemati vojakov.
Soldatenfreund, der, prijatelj vojakov.
Soldatengeist, der, vojaški duh, vojaške misli.
Soldatengeld, das, dmar za vojake, soldatnina*.
Soldatenhaft, adj., po vojaško, vojaku podobon.
Soldatenhaus, das, vojaščina; kasarna*.
Soldatenhure, die, vojaška kurba.
Soldatenhut, der, vojaški klobuk.
Soldatenkind, das, vojaški otrok.
Soldatenkleid, f. Montur.
Soldatenleben, das, vojaško življenje, soldatnina (Vuk).
Soldatenleiche, die, pogreb vojaka.
Soldatenlieb, das, vojaška (pesem).
Soldatenmantel, der, vojaški pläße.
Soldatennart, der, norec za soldate; kdor ima vojake prerad.
Soldatenpferd, Soldatenroß, das, vojaški konj.
Soldatenpflicht, die, vojaška dolžnost.
Soldatenpresse, Soldatenpressung, die, lov, lovljenje fantov za vojaščino, posilno jemaaje v vojake; plenuenje; f. a. Braudschabung.
Soldatenrecht, das, vojaška pravica, vojaške postave.
Soldatenroß, der, vojaška suknja; den Soldatenroß anziehen, v vojake iti.
Soldatenrotte, die, truma, kerdelo vojakov.
Soldatensache, die, vojaška reč, zadova.
Soldatenschritt, der, vojaški korak.
Soldatenstirn, f. Soldatengeist.
Soldatenspiel, das, soldati, (soldate i-grati).
Soldatenstrache, die, vojaške besede.
Soldatenstand, der, vojaški stan, vojaštvo, vojaščina, vojašina.
Soldatenstrich, die, vojaška noša.
Soldatenverordnung, die, ukaz za vojake.
Soldatenvoll, das, vojaki, vojaščina, vojašina, soldatija (Vuk).
Soldatenweib, das, vojaška žena, soldatnina (Vuk), zolnirka (Gutsch. u. poln.).
Soldatenwesen, das, vojništvo, vojaštvo, vojaške reči.
Soldatenwort, f. Befehlswort.
Soldatenwut, die, vojaški strah in red.
Soldateska, f. Soldatenvoll.
Soldatlich, adj., vojašk; soldatsk, zolnirsk.
Soldatschaft, die, vojaščina, vojašina.
Sölddienst, der, služba za denar.
Sölbe, die, koba, bajta.

Sölden, f. Besolden.
Söldener, Söldner, der, Söldling, najemnik, plačani hlapec, najetnik; verächtl. für Soldat, f. d.; f. a. Söldler.
Söldler, der, Zehlar, Bajtar, kajzar.
Söldherr, der, gospodar, (Kogar kdo slaži za denar).
Söldling, f. Söldener, Miethling.
Söldlohn, f. Sold.
Söldloß, adj., brez plačo.
Söldbrüderstand, der, plača na dolg ostala.
Söldschmar, die, derhal, truma plačanil hlapcov.
Sölze, Sölze, die, slanica, slana voda, slanomorja, slanomura, russ. rosol, f. a. Sohle; Sahlweide.
Soleun, f. Feterlich; Festsich.
Solenität, f. Feterlichkeit.
Solerici, f. Sudelei.
Solid, adj., eig. dicht, fest, f. diese; fig. terden, mošk. posten; gründlich, uterjen, o-snovan, terden; zanesljiv.
Solidarhaftung, die, zaveza, odgovornost nerazdelna, t. j. vsaotga za vse.
Solidarisch, adj., gemeinbürgerschaftlich, nerazdelio, nerazdelno zavezan, odon za vse, vsi za eniga.
Solidiren, f. Befestigen.
Solidität, die, terduost, postenost, gotovost, zanesljivost.
Solidum, in solidum hasten, Alle für Einen, und Einer für Alle sich verbürgen, nerazdelno zavezan ali porok biti.
Solitär, der, ein Edelstein, n. V. edineo f.; diamant, ki je sam opravljen in ne z druzimi druzimi kamenčki skup; f. a. Wandwurm.
Solitäre, f. Einsamkeit; (samotni grad).
Sollen, v. n., durch eine Pflicht oder Befehl verbunden sein, du sollst das verrichten, tebi jo to opraviti, tebi gre to storiti, ti imaš dolžnost to storiti, stori to, tvoja dolžnost je, dolžan si to storiti, nach der Liebung im *Poln.*, *Böhm.* und theilweise im *Serb.* auch, ob schon fremd klingend, ti imaš to storiti (oder wird hier dolžnost elidirt?), im *Russ.* dolžau byt, dolženstvovat, nadležat, im *Serb.* auch valja što učinit; sage ihm, er soll hin gehen, reei mu, naj gre tje kaj; in der Kaufmannsprache zur Zahlung einer Schuld verpflichtet sein, dolgovati, dolžen biti; das Sollen, dolg; müssen, morati, f. übr. Müssen; nötig sein, treba biti; was willst du, daß ich dir thun solle? was soll ich? kaj naj storim? kaj dem? wo soll das hinan? kam meri to? kaj es to?; du sollst Vater und Mutter ehren, spoštaj očeta in mater; du sollst nicht stehlen, ne kradi; aber wie soll man helfen, kako pa bomo pomagali?; ich weiß nicht, was ich thun soll, ne vem kaj bi počel, kam bi se djal, no vem, kaj mi je početi; was soll ich an mir bessern? kaj naj popravim nad seboj?; man sollte ihn strafen, treba bi bilo (*Serb.* trebalo bi) pokoriti ga; sollte der Mensch unvernünftiger sein, denn die Thiere, (*vulg.*), je li človek nespametniši

od živine, ali kaj?; wie müssen das thun, was wir sollen, moramo delati, kar je naša dolžnost; ich hätte ihm sagen sollen, imel bi mu bil reči, moja dolžnost je bila, reči mu; spodobilo so jo, da —; wenn soll man glauben? komu naj človek verjame? komu je, gre verjeti?; mein Herr Sie sollen wissen, daß —, ljubi moj, vedite, da —; Sie sollen Recht haben, lassen Sie mich nur in der Ruhe, naj velja Vaša, ali pustite me pri miru; es soll vergessen sein, pozabljeno bodi; er soll reich oder arm sein, bodi bogat, bodi ubog —; dieß Bild soll meinen Vater vorstellen! to bi bil moj oče!; du hättest nur sehen sollen, wie alle froh waren, da bi bil, ko bi bil samo vidil, kako je bilo vse vesel; man sollte darauf schwören, daß —, človek bi prisegel, da —; ich soll es wieder bekommen, obljubljeni mi je, da to spet dobim; ich soll ihn seit seiner Zurückkunft noch sehen, nisim ga še vidil, od kar jo zopet doma; mir hätte er nicht so kommen sollen, jez bi tega ne terpel; du sollst es noch heute haben, še danes boš dobil; wozu soll dieses? was soll dieses? čemu je to, kaj es to?, čemu je namenjeno? wozu soll dieser Heberfuß? čemu ta potrata?; bedingungsweise zur Einleitung eines möglichen Falles oder Wunsches, wenn ich sollte, ako bi, če bi —; wenn ich wieder kommen sollte, ako bi spet prišel, če spet pridem; sollte er ihn begegnen, ako bi ga srečal, če ga sreča; sollte es möglich sein? je li mogoče?; das Beste soll erst kommen, nach V. naj boljşi prihaja še le; narboljši pride, bono vidili se le; diesem da soll es nicht anders ergehen, ravno taka se bo godila tudi temu le; ich soll nur wollen, so wird es gethan, le hočem naj, ober samo hočem naj, pa bo; soll mir nicht wieder kommen, upam, da ne bo smel več priti (V.); eine Vermuthung andeutend, wird es im Slov. nicht überseht, z. B. mich deucht, ich soll ihn irgendwo gesehen haben, zdi se mi, da sim ga vidil; menda; für: man sagt, der König soll gestorben sein, kralj je neki umerl, pravijo, govore, da jo kralj umerl.
Sollen, das, dolžnost; kaufm. dolg, dolgovanje.
Sölller, der, (Boden oben in einem Hause), ispa na diljah, pod; auch ein Austritt an einem Hause, ganek*, na ganku; f. Ustanz; jeder verschlossene Raum vor Thürten oder Zimmern, mostovž, veža; Stockwerk, f. d. (nach V. nastropje); Kornföller, žitnica.
Söllern, v. a., vsuti, sipati v žitnico.
Sollicitant, der, prosivec, proseo.
Sollicitation, f. Gefuch.
Sollicitator, der, solicitator.
Sollicitiren, f. Ansuchen (um Rechts-hülfe).
Solmifiren, v. a., muzikalno skalo* odpeti, peti.
Solo, adv., broz besed, sam; Solo, das, samopev f., samoigra f., samogodba f., samoglas f.

Solüctismus, der, progresssek, nepravilnost v govorjenji.
Solofänger, der, pos samolovec f.
Söldschwein, das, svinja umazana.
Solkätte, die, zemlja (cela, celi grunt).
Solstitium, das, f. Sonnenwende.
Solution, f. Auflösung.
Solutum, f. Zahlung, in solutum, name-sti placila.
Solvent, f. Zahlungsfähig.
Solventia, pl. mocila, topila.
Solvenz, f. Zahlungsfähigkeit.
Solviren, f. Auflösen.
Somatologie, die, popis človeškiga teles.
Somit, adv., toraj, tedaj, potem.
Sommer, der, leto (in allen slav. M.; im Slov. bedeutet es jedoch auch: Jahr), poletje; sechzehn Sommer alt sein, šestnajst let imeti; im Sommer des Lebens, v naj boljşi dobi; steigender Sommer, babje leto; im Sommer, po leti, *Serb.* loti; es wird Sommer, greti je začelo, toplo je, biva; den Sommer wo zubringen, po leti kje biti, bivati, nach dem *Serb.* letovati, nud preletiti.
Sommer, in 3ßg. poletni, letni; Sommerfrüchte anlangend, jar; in Bezug auf die Reise, zgodeni.
Sommerabend, der, poletni večer.
Sommerader, der, njiva z jarino obsejuna.
Sommerapfel, der, zgodnje jabelko.
Sommerarbeit, die, (po)letno delo.
Sommerausenthalt, der, nach dem *Serb.* letišče, letovišče, letovnik.
Sommerbau, der, jarina.
Sommerbier, f. Märzbiere.
Sommerbirn, die, zgodnja hruška.
Sommerblume, die, cvetlica letnica.
Sommerbuche, die, bukev.
Sommerbarn, f. Löwenzahn.
Sommerdrossel, die, navadni drozg.
Sommerewe, die, poletni hraat, pecolj-nastl hraat, nitnik.
Sommerfaden, der, babje leto, pajéja nit.
Sommerfeld, die, letno pero.
Sommerfeld, das, jaro polje, nach V. jarische, jariše.
Sommerfeld, der, pega.
Sommerfeldig, adj., pegav, pegast.
Sommerfode, f. Sommerfaden.
Sommerfur, f. Sommerfeld.
Sommerfrühe, f. Sommerwohnung.
Sommerfrucht, die, Jarina, jaro žito.
Sommergeier, f. Gierföngig.
Sommergerste, die, jari jeemen.
Sommergetreide, das, jaro žito, jarina.
Sommergewächs, das, enoletna rastlina.
Sommergewand, das, letna obleka, poletniška obleka.
Sommergewirm, das, poletna červad.
Sommerglut, die, poletna vročina, pripeka, prigor.
Sommerhaar, das, poletna dlaka.

Sommerhaft, adj., poletan, poletnišk (bei V. poletnišk).
Sommerhalbjahr, das, poletno poletje f.
Sommerhaus, der, der männliche Hans, belioa.
Sommerhaus, das, senčnik (V.), letna hiša, letovnik, nach *Outsm.* letnica, *poln.* ohodnik (=hladnik).
Sommerhüte, f. Sommerglut.
Sommerholder, der, poljski bezeg.
Sommerhofen, pl. letne hlače, hlače za polet.
Sommerhuhn, das, poletna (poletni dajana) kokoš.
Sommerhut, der, slawnik (Strohhtut), poletni klobuk.
Sommerige, f. Sommerfrucht.
Sommerkartoffel, der, zgodnji krompir.
Sommerkleid, kleidung, f. Sommergewand.
Sommerkohl, der, zgodnji vohrot, zgodnje zelje.
Sommerköntig, f. Goldhühnen.
Sommerkorn, das, jara reč, jarico; f. a. Sommergetreide.
Sommerkraut, f. Sommerkohl.
Sommerkresse, die, povortni hren.
Sommerkuh, die, po leti molzna krava.
Sommerlager, das, letišče (Vuk), poletno letišče.
Sommerlaffe, die, enoletna mladika na drevesu.
Sommerlethne, die, solnena stran, brezina ali stran k poldanskim solnem obrnjena, poldanska, južna stran; *Serb.* čelopek (Vuk).
Sommerlich, adj., letu ali poletju podobn, kakor poletni, poletnišk (M.), poletenski, (nach V. poletnišk).
Sommerlieb, das, pesem od poletja.
Sommerlinde, die, ncka zgodnja lipa.
Sommerloch, der, f. Dollgerste, (in St. angebl. pijanka).
Sommerluft, die, voljni, poletni zrak, poletna sapa.
Sommerlust, die, poletno veselje.
Sommermal, das, pega.
Sommermaße, die, siciljanski slez.
Sommermantel, der, letni, poletenski plašč.
Sommermäßig, adj., poletnišk.
Sommermonat, der, poletni mesec.
Sommernorgen, der, poletno jutro.
Sömmern, v. i., es sommert, poletje, leto se bliza, nastaja, so začenja.
Sömmern, v. n., Schatten geben, sein anderes Gewächs unter seinen Schatten aufnehmen lassen, žgati, požigati; senoo delati, dajati; die Linde sömmert am härksten, lipa ima največi senoo in požiga rastlino pod sabo; v. a., etwas durch den Sommer ernähren, dez leto preroditi, preletiti (Vuk); v. r., seine Sommernahrung suchen, na pašo iti, hoditi, pasti se; die Bracke sömmert (v. a.), den Brackader mit Sommerfrucht bestellen, z Jarino obsejati; die Bäume söm-

meru, spredrozavati veje, da moro solace do drevesa; f. a. Sonnen, fisch; Betten fönnern, postoljo prezati, solnóiti, na solacu presasati, pariti, vetriti.
Sommernacht, die, poletna noč.
Sommernachttraum, der, sanje poletne noči.
Sommerrost, das, zgodnje, poletno sadje.
Sommerpalast, der, letni grad.
Sommerpflanze, die, rastlina enoletnica.
Sommervogel, f. Kuckuck.
Sommerspunct, der, solnóci verh (V.).
Sommerrappe, der, muren.
Sommerrögen, der, poletni, topli dež.
Sommerrösig, der, zgodnja redkev.
Sommerröden, der, jara rez, jarica, jarka.
Sommerröze, die, (po)letna roža.
Sommerrösel, das, (Schwarzfischchen), rjava tasica (tasóica?).
Sommerseant, die, (das Säen), jara setev; (das Getreibe), jarina, jarka.
Sommerschloß, das, letni grad, letovnik.
Sommerschwalbe, die, poletna soparica, zagatni poletni dan.
Sommerseite, die, (stran) proti solocu, f. Sonnenlehne.
Sommersich, der, nach dem Serb. letišče, letovišče.
Sommersonne, die, poletno solnoc.
Sommersonnenwende, die, kres (auch altst.), najdaljši dan.
Sommerspinne, die, poletni pajik.
Sommersprosse, f. Sommerfled.
Sommersprossig, adj., pegav, pegast.
Sommersstand, der, letno ležišče, skrivališče, ostajališče zverjadi.
Sommersstoppel, die, jaro sternašče.
Sommersstrahl, der, žarek poletnega solnea.
Sommertag, der, poletni dan.
Sommertierchen, f. Mäffliebe, Schmeeglöckchen.
Sommertreibe, f. Dollgerste.
Sommertuch, das, kazimir*.
Sommernag, f. Sommerfrucht, Sönnern.
Sommervögelchen, das, letna vijolica.
Sommervierfel, das, letna četert.
Sommervogel, der, poletni ptič; metulj.
Sommervögel, f. Sommerfaden.
Sommerweizen, der, jara pšenica, jarica, jarka.
Sommerwende, f. Sommer Sonnenwende.
Sommervetter, das, poletno vreme.
Sommervohnung, die, letno stanovališče, stanovališče, f. a. Sommeraufenthalt.
Sommerwolle, die, poletna volna.
Sommervurz, die, poletni koren; f. a. Hanfbahn; Löwenzahn.
Sommerzaunföngig, f. Goldhähnchen.
Sommertzeichen, pl., tri nebeske znamenja, v ktorih je solnoc po leti.
Sommertzeit, die, poletje, letni, poletni čas, poletna doba.
Sommertzenng, der, lahka tkanina, portenina za poletne oblačila.
Sommertimmer, das, poletna izba, hiša.

Sommerzwiebel, die, letna, vortna čebula.
Sonnambule, der, die, f. Nachtwandler, Nachtwandlerin.
Sonnambulliren, v. n., spe hoditi.
Sonnambullismus, der, spehodstvo, meščonost, jasnovidstvo f.
Sonach, adv., tedaj, toraj; f. a. Folglich.
Sonate, die, sonata.
Sonnenkraut, f. Sandkistel.
Sonde, die, Schloß, globomer (russ.); iskalo; bei den Bergen, iskalo f. (V., auch poln. szukadlo), skušalo f., skušavna iglica, sonda*; f. a. Sontbiel, Sontnadel.
Sonder, praep. brez; adj., odločen, poseben.
Sonderbar, adj., poseben, önden, čudovit, nenavaden, nezoan; ein sonderbarer Mensch, önden človek, divjak, serb. čudovit.
Sonderbarkeit, die, ödnost, ödovitnost, posebnost; ödna, posebna, nenavadna reč ali lastnost.
Sonderer, der, loöivec, razloöevavec.
Sondergestirne, das, želja, odtergati se, odcepiti so (od derzave, ali družbe).
Sondergut, das, posebej dano blago, dobro, posestvo.
Sonderheit, die, posebnost.
Sonderheitlich, f. Besonder.
Sonderinteresse, die, posebna, stranska korist, stranska zadeva.
Sonderlich, adj., poseben, lasten, sosebno izversten; es ist nicht sonderlich angefallen, ni se kaj dobro obneslo; es schmeckt nicht sonderlich, ni predobro.
Sonderlichkeit, die, f. Sonderbarkeit; posebna izverstenost.
Sonderling, der, posebnež, divjak, önden človek, russ. öndak; neki povodni ptič.
Sonderlingstreunung, die, misel, meňonjo posebneža.
Sondern, v. a., razloöiti, loöiti, razloöevati, odbrati, odbirati, razdružiti, posebej djati, devati, nach V. posebati; v. r., loöiti se.
Sondern, conj., ampak, temuö (bei M. temoc, vernu. aus tem veö; nach Met. wöre ampak beim Entgegenstehen bloßer Subjecte oder Objecte, temuö hingegen beim Entgegenstehen ganzer Sätze zu gebrauchen, ein Unterschied, der gewöhnlich in der Slov. Literatur nicht beobachtet wird); nicht der Bruder, sondern die Schwester hat geschrieben, ne brat, ampak sestra je pisala; ich spielte nicht um reich zu werden, sondern um das Glück zu versuchen, nisim igral, da bi obogatel, temuö (marveö) da bi srečo skušil; sondern vielmehr, marveö; nicht nur, sondern auch, ne le, ampak tudi, temuö tudi; du hast es nicht allein gethan, sondern auch gekümmert, ne le storil, tudi tajil si; storil in pa še tajil si; serb. nego, veö.
Sonderst, adv., nur in dem Ausdrucks sammt und sonderst, vsi skup, vsi, kolikor jih je, serb. svikolici.
Sonderungsort, der, razdolišče, razdelišče, loöišče, loöise, razloöevališče.

Sonderungspunct, der, Trennpuncte, loöivnice, razdelivno pike.
Sonderungszichen, das, f. Interpunction.
Sondiren, f. Untersuchen, Ausforschen.
Sonita, f. Sogleich.
Sonnabend, der, sabota, nach andern D. sobnta.
Sonnabendfasten, das, sabotni post.
Sonnabendprediger, der, sabotni prediger.
Sonnabends, adv., v saboto, saboto.
Sonne, die, solnce, sonoc. dim. solnóice (für solnóce); die Sonne geht auf, unter, solnce vzhaja, zahaja (gre v zaton, gre za božjo gnado); die Sonne steigt, brennt, solnce pripeka, pritiska, prigreva, peöe, žge; von einer Sonne zur andern, od eniga dne do drugiga, kadar v drugio solnce prisije; poet. solneu podobno oko; bei den Kampffpielen, die Sonne gleich anstehen, razpostaviti bojniko, da solnce enako s strani na-nje sije; etwas in (an) die Sonne legen, kaj na solnce djati; in der Sonne liegen, ležati na solneu; mesto, kamor solnce sije; er ist nicht werth, daß ihn die Sonne beschint, ni vreden, da solnce nanj sije; er ist wie die Sonne im Säuner, ima toliko moči kolikor solnce prosineovo; die Firsterne sind so viele Sonnen, kolikor stalin zvezd, toliko solne; vsaka zvezdna stahica je posebno solnce; es ist nichts so fein geputten, es kommt doch an die Sonnen, kar se ne zgodi, (to) se ne zve; kar svet ima zdaj skrito, bode enkrat vsem öcitu; die Sonne tricht Wasser, solnce pije; es geschieht nichts Neues unter der Sonne, ni noviga pod solncam; so lange die Sonne schein, dokler je bilo solnce; der Sonne angelegt, f. Sönnig; von der Sonne verbrannt, ogorel; vor Sonnenuntergang, preden solnce zajde; über, unter der Sonne beschuldlich, nadsolnóni, podsolnóni.
Sonnebeleuchtet, adj., obsijan, kamor solnce sije.
Sonneu, v. a., f. Sönnern, v. r., sich sonnen, solnóiti se, greti se na solnci; sich ein wenig, genug sonnen, posolnóiti se, nasolnóiti se, bei Gutsn. soncati se (a. serb.); von den Bienen, prašiti se.
Sonnen, in Bsp. solnóni, sonóni.
Sonnenabendgürtel, f. Reißfuß.
Sonnenader, f. Goldader.
Sonnenanbeter, der, malikovavec solnea, solnocolce f., solnocöastnik f.
Sonnenanbruch, der, zarja, jutranja zarja, svitanje.
Sonnenangeficht, das, lice solnea.
Sonnenaufgang, der, vzhod solnea, vzhajajo solnea.
Sonnenbahn, die, (ekliptika), solnóna pot.
Sonnenball, der, solnóna obla f.
Sonnenbaum, der, tamarind indijski.
Sonnenbegleiter, der, f. Planet.
Sonnenbewohner, der, solnóan f.

Sonnenbezirk, der, solweit die Wirkkraft der Sonne reicht, osolnóje; Zone, pas.
Sonnenbild, das, podoba solnea.
Sonnenbild, der, ozir solnea, (po)sijanje solnea.
Sonnenblume, die, (Helianthus), solnónica, serb. sunokret (solnocokret).
Sonnenblumenöl, das, solnóniöno olje.
Sonnenbrand, der, prigor, pripeka.
Sonnenbach, das, streha pred solnoam.
Sonnenbener, f. Sonnenanbeter.
Sonnendienst, der, öcsenje, öcsenje solnea, solnocolstvo f., solnocöastje.
Sonnenbüchse, der, premérnik solnea.
Sonnenbüchel, der, veterinica, mahaló.
Sonnenfamilie, die, solnóna rodovina.
Sonnenfarbe, die, solnóna, ogorela, rjava barva.
Sonnenfenster, das, etwa solnónato okno.
Sonnenferne, die, (Aphelium), odsolnóje f.
Sonnenfest, das, solnóni praznik.
Sonnenfeuer, das, ogenj solnea.
Sonnenfinsterniß, die, merknjenje solnea, nach M. solnóno otemnenje, in St. ujedeno solnce.
Sonnenflamme, die, solnóni plamen.
Sonnenfled(er), der, maroga na solnci; f. a. Sommerfled.
Sonnenflug, der, vzlet kviško, k solneu.
Sonnenfolger, f. Planet.
Sonnenfrucht, die, solnóni plod (neko amerikansko drevo).
Sonnenfunken, der, iskra solnónega žarka.
Sonnengebiet, das, solnóje f.
Sonnengeboren, adj., solnocoroden.
Sonnengebirge, der, misel, jasna kakor solnce.
Sonnengeier, f. Geierkönig.
Sonnenlanz, der, solnóna svetloba, sijanje solnea.
Sonnenlauge, das, solnóni daljnogled f.
Sonnenleib, adj., solneu enak.
Sonnenluft, die, solnóna pripeka.
Sonnengold, das, zlato solnce.
Sonnengoldblume, f. Rainblume.
Sonnengott, der, bog solnea, Apolon.
Sonnenhügel, f. Sonnenblume.
Sonnenhaus, das, solnónata hiša.
Sonnenhell, Sonnenklar, adj., öciten, svetel kakor solnoc, jasen ko ribje oko, kakor beli dan.
Sonnenhelle, die, jasnost, svetlost solnea.
Sonnenhitze, die, pripeka, prigor solnea.
Sonnenhof, der, solnóni kolobar.
Sonnenhöhe, die, visokost solnea nad obzorjem; poln. dosłonecznik (=dosolnónik).
Sonnenjahr, das, solnóno leto.
Sonnenjungfrau, die, devica solnon posveöena.
Sonnenläufer, f. Frauenläufer.
Sonnenklar, f. Sonnenhell.
Sonnenkraut, das, regrad.
Sonnenkreiß, der, solnóni krog; osolnóje.
Sonnenkrone, f. Sonnenblume.
Sonnenkugel, f. Sonnenball.
Sonnenlauf, der, tek solnea.

Sonnenlehren, Sonnenamt, das, angeblich in Westphalen, solnóni fevd†.
 Sonnenlicht, das, solnóna svetloba, solnoe.
 Sonnenlinie, f. Sonnenzirkel.
 Sonnenlobe, f. Sonnenamt.
 Sonnenloß, *adj.*, brezsolnónen; kadar solnee ne sije.
 Sonnenmadel, f. Sonnenstef.
 Sonnenmeer, das, morje solno.
 Sonnenmeile, die, solnóna milja.
 Sonnenmensch, ber, ólovek jasne glave.
 Sonnenmesser, ber, solnocomér†.
 Sonnenmonat, ber, solnóni meseo.
 Sonnennáhe, die, (Perihelium), prisolacje†.
 Sonnenübergang, ber, zahod, zaton, *russ.* zapad (West).
 Sonnenpfad, f. Sonnenbahn.
 Sonnenpracht, die, solnóno velikopje.
 Sonnenraub, ber, kraj, okrajie solnca.
 Sonnenrauh, ber, sopar.
 Sonnenregen, ber, dež s solnoam, solnóni dež.
 Sonnenregnbogen, ber, mavrica, božji stoleo (pri solni in no luni).
 Sonnenreich, *adj.*, solnóen, solnónat; das, f. Sonnensystem.
 Sonnenring, ber, solnóna urica.
 Sonnenröschen, das, (Helianthem vulgare), popon.
 Sonnenróthe, die, solnóni žar.
 Sonnenstehbe, die, solnce, solnóni krog, nach dem *Pohn.* solnóna taróa.
 Sonnenschein, ber, solnóno sijanje, solnóni sij, solnóno vreme, solnce; es war Sonnenschein, solnee je sijalo, solnee je bilo.
 Sonnenschilbkrote, die, zvezdata želva.
 Sonnenschimmet, f. Sonnenglanz.
 Sonnenschim, ber, senónik, solnónik, n. V. senóilo.
 Sonnenschwindelig, *adj.*, vertoglav.
 Sonnenseite, die, prisog, solnóna stran, f. a. Sonnenlehre (prisoga ? M.).
 Sonnen Spiegel, ber, solnóogled†.
 Sonnenstand, ber, stan, staja solnca, f. a. Sonnenwende.
 Sonnenstaudung, f. Sonnenwende.
 Sonnenstübchen, das, solnóni prah.
 Sonnenstein, ber, maóje oko.
 Sonnensteru, f. Fixstern.
 Sonnenstich, ber, vertoglavost, unetje možgan od solnca, *serb.* sunóarica (*Vuk*).
 Sonnenstillstand, ber, solnóostaja†, f. a. Sonnenwende.
 Sonnenstrahl, ber, solnóni žarek, žar, bei *Gutsm.* das *kroat.* sonóni trak, (*russ.* luó, *serb.* zraka oder ždraka, *böhm.* paprsek, *pohn.* promien).
 Sonnenstrahlig, *adj.*, solnónih žarkov.
 Sonnenstraße, f. Sonnenbahn.
 Sonnenstich, ber, solnóna praga.
 Sonnenstunde, die, ura soloóniga dneva.
 Sonnensystem, das, osolnóje.
 Sonntag, ber, solnóni dan; *fig.* prelep dan.
 Sonnentempel, ber, solnóna (solnóu posvoóena) veža.

Sonnensthal, das, solnónata dolina.
 Sonnensthan, ber, solnóna rosa.
 Sonnenstirn, ber, solnónoasni† prestol.
 Sonnenuhr, die, solnóna ara.
 Sonnenuhrkunst, die, kako solnóne ure delati.
 Sonnenuntergang, ber, zahod, zaton solnca.
 Sonnenverehrer, f. Sonnenanbeter.
 Sonnenvogel, f. Phönix.
 Sonnenwagen, ber, solnóni voz.
 Sonnenwarm, *adj.*, topel od solnoa, kakor solnce.
 Sonnenwärme, die, solnóna gorkota.
 Sonnenwedel, f. Sonnenwende.
 Sonnenweit, *adj.*, prav daljeó, deleó kot solnce.
 Sonnenweg, ber, solnóna pot.
 Sonnenweiser, f. Sonnenuhr.
 Sonnenweite, die, daljava od solnoa do zemlje.
 Sonnenwelt, f. Sonnensystem; (solnóni svet).
 Sonnenwende, die, Solstitium, kres (auch *altst.*), nach V. solnóno obraóilo, als Blume, solnónica.
 Sonnenwendefener, das, krésni ogenj, germada o kresn zažgana.
 Sonnenwendegürtel, f. Wendekreiß.
 Sonnenwendekäfer, ber, f. Frauenkäfer.
 Sonnenwendekreiß, f. Wendekreiß.
 Sonnenwendepunct, ber, kresnik†.
 Sonnenwetter, das, solnoe, vreme, kadar sije solnce.
 Sonnenwirbel, f. Sonnensystem; Sonnenblume, Löwenzahn, ic.
 Sonnenwurz, die, f. Hanfjünnchen; (orobanche), solnóni koren, pojanjka (St.).
 Sonnenzeiger, ber, kazaveo solnóno ure.
 Sonnenzeit, die, solnóni čas.
 Sonnenzirkel, ber, solnóni kolobar, krog; 28 let; f. a. Sonnenbahn.
 Sonnenzopf, f. Sonnenstich.
 Sonnet, das, sonet.
 Sonnetendichter, ber, pevec sonetov.
 Sonnenverbrannt, *adj.*, ogorel, zažarel (*Zalokar*).
 Sonndicht, *adj.*, solnóu podobn.
 Sonstig, *adj.*, solnóen, solnónat, solnóne lege, na solnoi; kar solnce obsova, greje; sonniger Tag, solnóni dan; sonnig werben, újasniti se; sonnige Seite, f. Sonnenlehre; *fig.* svetla, jasen, vesel.
 Sonntag, ber, nedelja, nedeljski dan, dan Gospodov; Sonntage vor der Fastnacht, predpustne nedelje; nach der Fastnacht, I. pervopostna, ober perva postna, auch popelnóna, II. kvaterna, III. brezimona, auch pervopostna, IV. sredopostna, V. tiha, VI. cvetna, VII. velika; nach Ostern, I. bela, II. druga, III. tretja nedelja po veliki noóti i. t. d.; Sonntage nach Pfingsten, nedelje po binkóstiht; die goldenen Sonntage, kvaterna nedelje.
 Sonntäglich, *adj.*, nedeljski, nedeljni.
 Sonntäglich, *adv.*, vsako nedeljo.

Sonntags, in *Sißg.* nedeljski, nedeljni, praznji.
 Sonntagsabschnitt, ber, odloček sv. evangelja.
 Sonntagsarbeit, die, nedeljsko delo.
 Sonntagsbraten, ber, nedeljska peónka.
 Sonntagsbrüßale, ber, nedeljska óerka.
 Sonntagsfeier, die, praznovanje nedelje.
 Sonntagsgebet, das, nedeljska molitev.
 Sonntagsgericht, das, nedeljska. boljái jed, praznja jed.
 Sonntagsgesticht, das, veselo, praznje oblicje.
 Sonntagsgottesdienst, ber, nedeljska služba Božja.
 Sonntagskind, das, dete v nedeljo rojeno, sreóni ólovek, nedeljak, duhovidoc.
 Sonntagskleid, das, praznično oblaóilo, praznja obleka; Sonntagsrock, praznična suknja, u. brgt.
 Sonntagslied, das, nedeljska pesem.
 Sonntagsmüde, f. Sonntagsgesticht.
 Sonntagsprediger, ber, nedeljski pridigar.
 Sonntagsruhe, die, nedeljni poóitek, nedelja.
 Sonntagschule, die, nedeljska šola.
 Sonntagspeise, die, nedeljna, boljái jed.
 Sonntagsstaat, f. Sonntagskleid.
 Sonntagsstich, das, nedeljni kos; odloček.
 Sonntagsstert, ber, besede sv. evangelja kake nedelje.
 Sonnumkreisend, *adj.*, verteo se okoli solnca.
 Soudr, *adj.*, glasen, jasno doneó, jaren (M.).
 Soudr, *adv.*, außer dem, razna, verh tega, kaj dražiga; es weiß sonst Niemand, als Ihre Schwester, ne ve tega dragi, kakor samo Vaša sestra; razua Vaše sestre nihóe ne ve za to; nur im Grabe, sonst nirgends, samo v grobu, drugej nikjer ne; sonst bin ich gerne bei ihm, in da (M.), *Gutsm.* drugdaj, drugikat sim rad pri njem; in Verbindung mit einer Drohung, sicer, soer, ako ne, óe ne, inaóe, drugaó; bezahle mir, sonst klage ich dich, plaóaj, sicer te bom tožil, ako ne, tožil te bom; Ihr Bruder oder sonst Jemand, Vnš brat ali kdo drugi, (ali kdor si bodi drugi); sonst ist er brav, sicer, v družih óeeh je dober; hast du sonst was zu sagen? ali hi še kaj rad povedal?; ich könnte, wenn ich sonst wollte, lahko bi, ko bi lo hotel; wie sonst solche Leute zu thun pflegen, kakor pred taki; ich habe sonst nichts, nie veó niman, nió družiga; ober sonst wie, ali kako drugaó; sonst wo, kjej drugej, neki drugej; sonst woher, odkod drugod; sonst wohin, kam drugam, inam; wohin sonst? kam pak drngam? f. a. Ehedem, Uebrigens.
 Soustig, *adj.*, drugi, ostal (*serb.*), nekdanj, poprejšenj; seine sonstigen Verdienste, njegove druge zasluge, njega zasluge v družih rédeh.
 Spoff, *adv.*, kolikorkrat.
 Sohle, f. Sohle.
 Sopha, f. Ruhebett.

Sophientrant, das, (Sisybriam Sophia), zabi koprec.
 Sophisma, das, goljufni, modrijanski sklep, f. a. Trugschluß.
 Sophist, ber, modrijan, modrin (*Zal.*), mo-droz (*Ravn.*), zvižadnik, sofist.
 Sophisterei, die, modrijanstvo, lažnjiva modrost, prevraóanje, zvižadé, (*russ.* izumstuvovanie).
 Sophistin, die, modrijanka.
 Sophistisch, *adj.*, modrijansk, sofistóen, zvižask.
 Sophistisiren, v. n., modrijaniti.
 Soppfen, v. a., in kleinen Zügen trinken, srebati.
 Sopp! int., stül!
 Sopran, pervi glas, f. Diskant.
 Sorbäpfel, ber, die Frucht des Sperberbaumes, f. Sperberbaum.
 Sorbine, f. Dämpfer.
 Soreger, f. Mistelbrössel.
 Soren, f. Trodien.
 Sorente, f. Kriechente.
 Sorgbereit, f. Sorgenloß.
 Sorge, die, skerb, mar (*indecl.*), maranje; das verursacht mir tausend Sorgen, to me silno skerbi; Sorgen der Nahrung, skerb za živež, skerb za kruh; machen Sie sich keine Sorgen daraus, to naj vas ne skerbi; Furcht, strah; das macht ihm Sorgen, to ga je, peóe, to ga skerbi; in Sorgen stehen, skerbeti, v skerbi biti; ich stehe in Sorgen, skerbi me, skerbi me tro (tarejo), me jedo, more, bojim se; ber Sorgen los werden, skerbi se znebiti, otrestiti s sebe; für etwas Sorge tragen, za kaj skerbeti, v skerbi imeti kaj; das ist meine Sorge, to je moja skerb, moje delo; za to hom jez skerb, gledal; große Sorgen bleichen die Haare frühzeitig, velike skerbi zgodaj lase ubelije; für das hat er keine Sorge, tega mu ni mar, za to se ne meui, ne peóe, ne mara, zastran tega si ni v sil, v skerb; ni ga skerb (a. *serb.*); vergebliche Sorge, prazna skerb; Sorge, *russ.* hlopoty, *serb.* briga, starost; er sah mit Sorgen in die Zukunft, skerb mu je polnila serce, kadar je pomislil na prihodnost; unnütze Sorge, (viola trioolor), sirotica; ein Beschäftigt, f. Feuerklef.
 Sorgen, v. n., skerbeti za —, etwas besorgen, v skerbi biti zastran óesa; ich forge es wird nicht gelingen, skerbi me, bojim se, da ne bo ólo po sreó; skerb imeli; für die Zukunft sorgen, previditi se s potreb-nim za prihodnost; Gott sorgen lassen, v Boga (za)upati; Bogu prepustiti skerb; er sorgt für Alles, na vse gleda, vsega mu je mar; vsega ga je skerb; sorgen, *serb.* starati se, nastojati oko óesa; forge nicht, ne boj se; f. a. Besorgen, Versorgen, v. a., skerbeti koga; er hat sich alt geforgt, od samih skerbi je osivel, se je ostaral, postaral; Worgen macht Sorgen, od dolgov glava boli, *serb.* dug zloóest drug; sehr sorgen, skomlati (auch bei *Jarn.*).
 Sorgen, das, skerb, skomlanje.

Sorgenbrecher, ber, odganjaveo skerbi.
 Sorgenfrei, *adj.*, neskerben, brozskerben, brez skerbi; sorgenfreier Zustand, brez skerbnošt.
 Sorgenfrei, ber, brezskerbaik, lahkoživ.
 Sorgengewühl, das, Sorgenlast, die, velike skerbi.
 Sorgenleer, *f.* Sorgenfrei.
 Sorgenlinderer, ber, tolaživeo, laživeo skerbi.
 Sorgenlos, *f.* Sorgenfrei, Sorglos.
 Sorgennehmer, Sorgenräumer, Sorgenfüher, Sorgenlöser, Sorgenwender, ber, preganjaveo, podiveo skerbi, razveseljevaveo.
 Sorger, ber, skerbnaik (*Vuk*), skerblijivo, terpin.
 Sorgenreich, Sorgenvoll, *adj.*, poln skerbni, ves v skerbch, skerbch, preskerbon, skerblijiv.
 Sorgeseffel, Sorgestuhl, ber, *f.* Rehnseffel.
 Sorgezeug, *f.* Truenerleid.
 Sorgfalt, die, skorbnošt, skerb, marljivost, skerblijivost (*Gutm.*), Sorgfalt anwendung, skerbno, pridno, marljivo delati, skerb imeti; mit Sorgfalt überlegen, skerbno premisslhati.
 Sorgfältig, *adj.*, skorbna ober skerbna, maren, marljiv, skerblijiv, priden, (nach *V.* skerbbezen); sorgfältige Erziehung, skerbna zreja.
 Sorgfältigkeit, die, skorbnošt, marljivost, skerblijivost.
 Sorglos, *f.* Hirsegras.
 Sorglos, *adj.*, skerblijiv, marljiv, skerbna.
 Sorglos, ber, oskerbnaik.
 Sorglich, *adj.*, skorblijiv, *f.* Sorgfältig.
 Sorglichkeit, die, skerblijivost.
 Sorglied, die, kernmilna verv.
 Sorglos, *adj.*, leichtsinniger Weise für nicht sorgend, neskerblijiv, neskerben, nemaren, nemarlijiv, *f.* a. Nachlässig; sorgloser Mensch, neskerbnošt, nemarnost.
 Sorglosigkeit, die, neman, neskerbnošt, neskerblijivost, nemarnost, nach *V.* auch nemanje und nemanröina, nemanröina; ein hoher Grad von Sorglosigkeit, velika neskerbnošt, nemarnost; *f.* a. Nachlässigkeit.
 Sorglos, *f.* Besorgnis.
 Sorglos, *f.* Moorhirsche.
 Sorglos, die, velike skerbi.
 Sorglos, *adj.*, skerblijiv; *f.* Sorgfältig.
 Sorglos, *f.* Sorgweizen, *f.* Moorhirsche.
 Sorglosigkeit, die, skerbnošt, marljivost, pridenost.
 Sorites, *f.* Kettenchluss, nach *Ravn.* zverstivni sklep ali dovod.
 Sorpel, ber, neka preja zlatopredcov.
 Sorren, *v. a.*, in der Schiffahrt, terdno z verjo zvezati.
 Sorring, *f.* Zan.
 Sorte, die, *f.* Art; *sara (V.)*, sorta*, baza*, *musa (? Jarn.)*; gleicher Sorte sein, bazati se; die Sorte des Getreides wechseln, presortati zito.

Sorten, *f.* Sortiren.
 Sortenregister, das, razverstnik †.
 Sorter, ber, zbiraveo, prebiraveo, razverstoveo.
 Sortiment, das, zaloga blaga (odbrana po verstah); im Buchhandel, kup bukev tuje zalogo.
 Sortimentbuchhändler, ber, manjši knjigar, ki kupuje samo z bukvami tuje zaloge.
 Sortimenthandel, ber, kupuje z bukvami tuje zaloge.
 Sortiren, *v. a.*, prebirati, izbirati, razbirati, oddirati, razverstiti, razverstovati, posamne versto oddirati.
 Sortierung, die, prebiranje, odbiranje posamnih verst, razverstitev.
 Sose, die; pol (na öolnih).
 Sotisch, *adj.*, (*mont.*), seseden.
 Sotte, *f.* Sauce.
 Sotter, *f.* Sotter, *adj.*, tak.
 Sott, *adj.*, zabit, toröen.
 Sottise, die, Nartheit, norost, neumnost, neumna; etwas Ungehörliches, zabavljia, zamera, dobela, ki jo kdo komu röve ali naprav.
 Sou, ber, sold; französische Kupfermünze, 3/4 Pfennig.
 Soubrette, *f.* Kammermädchen, Zofe.
 Souffleur, ber, nach dem *Poln.* podpovedac, napovedac, nach *V.* soptavoo (*Flüsterer*), sulkör.
 Soufflieren, *v. a.*, napovedovati, podpovedovati †, septati, sudirati.
 Soulagement, das, olajšava, tolažba.
 Soulagiren, *f.* Unterstützen.
 Souper, *f.* Argwohn.
 Souponniren, *f.* Argwöhnen.
 Souper, das, večerja.
 Soupiren, *v. n. u. a.*, vočerjati.
 Soubdine, die, *f.* Dämpfer; sardina.
 Soublieutenant, ber, podlajtant.
 Souveniren, *f.* Unterstützen; *mit. f.* Behaupten.
 Souverain, das, podzemelje †, podzemelska shramba v terdnjavah.
 Soutien, *f.* Beistand.
 Souvenir, das, spomin, spominek.
 Souverain, ber, samooblastnik, vladar, serb. verhovnik †; eine Goldmünze, Souverain d'or, suveren, süvrendor.
 Souverain, *adj.*, samooblasten, vladarsk; *f.* a. Oberherrlich.
 Souverainität, die, nach *V.* samooblastje, samooblastnost, najviši oblast v derzavi; *f.* a. Landeshoheit, Oberherrlichkeit.
 Soviel, *num.*, tolik, toliko, *adv.*, soviet ich weiß, kolikor je meni znano.
 Sovielerte, *Sovietsch, adj.*, tolikör.
 Sovielheit, die, tolikost.
 Sovielmal, tolikokrat, kolikorkrat.
 Sovielte, *adj.*, toliki, *relat.* koliki.
 Soweit, *adv.*, dokler, kakor dalje; mit denen es so weit gekommen, kterih reči so prišlo do tega —; soweit es nur möglich sein wird, kolikor bo le mogoče.

Sowohl, *conj.*, *f.* So; alles ging zu Grunde, sowohl Menschen als Thiere, nach *V.* vse je bilo pokoncano, bodi clovek, bod' živina.
 Spacht, *f.* Spagat.
 Spachtig, *f.* Schmächtig.
 Spach, *adj.*, razpokan, meršav.
 Spadille, die, spadžija.
 Spado, *f.* Eumuch.
 Spagat, ber, vervea, motoz, spaga*.
 Späh, die, Spähe, paženje, preza, prezanje; gute Späh und Kundschaft halten oder anstellen, dobro paziti na koga, pozvedavati.
 Spähauge, das, pazljivo, zvedavo (*böhm.*) ako.
 Spähbiene, die, ogle dovavka (*V.*).
 Spähbild, ber, pazljivi, pozvedovavni pogled.
 Spähen, *v. n. u. a.*, zu erfahren suchen, pozvedovati, zvedovati; kundschaften, lauern, prezati, ogleovati, lukati ober kukati, paati, streei; rund herum spähen, ogledati, oprezati von; z ömi slediti, pasti, spogati*; *f.* a. Betrachten, Forchten.
 Spähen, das, preza, prezanje, ogle dovanje.
 Späher, *adj.*, prezec, opazovaven.
 Späher, ber, ogle do vavec, ogle duh, preziveo, opazoveo; *f.* a. Spion; pazljivi gledavec, opazovavec.
 Späherauge, *f.* Spähauge.
 Späherin, die, ogle do vavka, prezavka.
 Spähgeschäst, das, ogle dovanje, ogle do vavstvo, prezarija.
 Spähglas, das, lukalo.
 Spähluft, die, ogle dljivost, pozvedavost †.
 Spähschiff, das, ladija ogle do vavka.
 Spähung, die, *f.* Spähen, das, Speculation.
 Spähweise, *f.* Speculativ.
 Spale, *f.* Hebebaum.
 Spalte, *v. n.*, pokati, regniti, rezati.
 Spalt, *f.* Wfahl.
 Spalter, das, im Gartenbau ein Geländer von Wähen und Latten, für Heben, brajda, sönt nach *V.* obsekana meja; Tapeten, opna (*V.*, *böhm.* opna), nach *Gutm.* zaslon, zastor; *fig.* vojaki v dve versti postavljene, nach dem *Böhm.* poredje, spalir.
 Spalterbaum, ber, rednik (*Zal.*), brajdnik.
 Spalteren, *v. a.*, z brajdo obstreti, obstratiti zid; nach *Gutm.* zid obstei, opeti.
 Spalt, ber, smola na ladijah rabljena.
 Spalt, ber, Spalte, die, pok, poč, razpok, razeep, razpor, pocina, reza, poklina, precep; cep, pokotina, razpoklina, razpoka, spranja (*ö böhm.* spara, *poln.* szpara), razkol (*M.*); die Spalte einer Feder, preceza, razeep; in den Spalt führen, v sklad cepiti; ein Spalt Holz, odcepek, polenoe; Spalt zwischen den Fingern, medperstje; bei dem Buchdrucker, predelek, polovica strani, nach dem *Russ.* u. *Böhm.* stolpec (*Columna*); nach *V.* cep, stran v dva cep; beim Buchbinder, desöico; voll Spalten, *f.* Spaltig; — neki kamen, spalt*.
 Spaltader, die, žila, po kateri se les kroji ali cepi.

Spaltart, die, sekira za cepljenje, krojivnica.
 Spaltbar, *adj.*, razcepljiv, cepek, razeopen.
 Spaltbart, ber, berki *pl.*
 Spalte, die, *f.* Spalt; (sosebnu odperta spranja).
 Spaltel, das, kerhelj.
 Spalten, *v. n.*, razklati, klati se, kalati se, razeopiti, cepiti se, razeopiti, krojiti se; das Brett ist gespalten, deska je poknila, počila, regula, počiti, pokniti, pokati; gespaltene Klauen, preklani (nach *V.* precepljeni) parklji; *böhm.* u. *poln.* razdvojone kopyta; gespaltenes Blatt, pero z razezo, razklano; das Holz will nicht spalten, derva so nečejo cepiti, se ne dajo cepiti; ein gespaltenes Kinn, podbradok z jamioo; *v. r.*, sich spalten, cepiti se, klati se, kalati se, razeopiti, razeopiti, krojiti se, razdeliti, deliti se; sich in zwei Theile spalten, razdeliti se na dvoje, razplaiti se na dvoje; razpolitit se (*Zal.*), razdvojiti se (*Gutm.*); gespaltene Columnne, nach *V.* precepljena stran, *f.* übr. Spalt; *v. a.*, Holz spalten, derva cepiti, klati u. kalati, nach *V.* auch kliniti; Dauben, Schiefer spalten, doge, skriti krojiti; Holz nach dem Buchel spalten, nach *V.* po konji cepiti ali klati, nach der Mitte entzwei spalten, pa rastu klati; auf zwei Theile spalten, rundes Holz, nach *V.* plaitöiti; durchspalten, preklati, precepiti; eine Feder spalten, preceziati, precepiti (*V.*) pero; lange genug spalten, nacepiti se, naklasi, nakrojiti se; den ganzen Haufen spalten, ves kop der v pocepiti ober seepiti; den Kopf spalten, glavno razeplati, nach dem *Böhm.* razleti; bei den Zimmerleuten, podolgama prezagati; razepljenoe železo podolgama presekati; das spaltet mir das Herz, to mi terga, razdira seroe; einen Rischtrahl spalten, zarez razeopiti, razdeliti; *f.* a. Entzweispalten; razeopiti, razplaiti na dvoje, razpolitit i. t. d.
 Spalten, das, cepljenje, kalanje, krojenje.
 Spalter, ber, krojiveo, cepiveo, krojnik; Sache, womit man spaltet, krojilo, krojivnica.
 Spaltfuß, ber, noga s preklanimi parklji; Spaltfüßer, parklar †.
 Spaltfüßig, *adj.*, s preklanimi parklji.
 Spaltkaffe, die, klavnica, krojivnica.
 Spaltig, *adj.*, (Spalten habend), poüst, razpokan, razeoplen, razklan; was sich spalten läßt, cepljiv (*V.*); (*mont.* nach *V.* voškast?).
 Spaltkeil, ber, klin (besonders aus Eisen), zagozda ober zagozda (hölzerner Keil), nach *Gutm.* čela?; *mont.* eine Art, nach *V.* klavnica.
 Spaltklemme, die, bei den Korbmachern, damit die Weiden abzuspalten, baba (*V.*).
 Spaltlänge, die, bei den Böttchern, noz (*V.*).
 Spaltlauch, *f.* Schnittlauch.
 Spaltmesser, das, krojivni noz.
 Spaltneu, *adj.*, öisto nov.
 Spaltschnitt, ber, zakol, zarez(a).

Spaltstüd, das, (Holz), ödopek, poleno; voni Schiefer, skalioe.

Spaltung, die, die Handlung des Spaltens, f. Spalten, das; Uneinigheit, razpeltija, nezloga, razcepjenost, razpor, združba, razdor (*russ.*), nosklad (*serb.*); in der Kirche, f. Schisma.

Spaltwurz, die, navadni luk, por.

Spaltzahn, der, škerbasti zob.

Spaltzwiebel, der, zimska čebula.

Spalze, die, f. Spelze.

Spalmehl, das, f. Spelmehl.

Span, der, Holzspan, der durch Hauen oder Hacken und Zimmern entstandene, iver, iverrek, *coll.* iverjo; auch odletki; durch Spalten des Holzes erhaltener, terscioa, tersioa, tresioa, tresioa, ščepa (*V., russ.*), nach *Gutsm.* cepotina; Leuchspan, terska oder treska; ein Baumflog für Leuchtpäne, lučnik; Hobelspane, skoblanica, oblanioa, oblanje; Sägespäne, žaganje; Hornspane, glavničarsko žaganje; Papierspan, obrezina, obrezinica, obrezki, ostrizki; Drechselspan, Raupspan, strugotina, ostruzek; bei den Korben und Siebmachern u. dgl., struzina; Feilspan, opilki, piljenje; ein dünnes durch Spalten erhaltenes Brett, doska, desioa, (bevliarska); für Rörre, vitre; etwas Kleines, trosioa; Kern des Baumes, serđovina, *vulg.* auch tele; im Schiffbau, f. Durchschnitt; f. a. Pressspan; dünne Haut unter der Baumrinde, f. Splint; Span in Ungarn, Špan, župan.

Spanalg, der, orglarski meh.

Spanbestl, das, kar je loseniga pri postelji, posteljnjak, posteljioa, posteljise, gew. špampet*; f. a. Bettgestell.

Spanbrenner, der, (*Gutsm.*), stikavoc.

Spanbreit, das, greblja za iverjo.

Spanfahrb, das, odstavljeno telo.

Spanfeln, v. n., v terske iti, klati se.

Spannen, v. a., odstaviti, odstavljati; f. a. Abspannen; für singen, f. b.

Spannerde, die, zemlja v iverjem namešana.

Spanfarbe, die, barvilo v tersioab, tersicah.

Spanferkel, das, ein saugendes Ferkel, prase oder prase od seska, presioek od sesca, sesno prase, bei *Gutsm.* odtojek, nach dem *Serb.* richtiger, odtojek, odtojce, *böhm.* podsvinöe.

Spanferkelfleisch, das, prasetina.

Spange, die, špicasta reo; für Schnalle, spona, sponka, f. übr. Schnalle; Arm-spange, f. diese; Stednabel, buoika.

Spangensekt, *adj.*, s sponkami ozalisan.

Spangengürtel, der, pas s sponami.

Spangenhaken, der, kljuka pri sponi; f. a. Agraffe.

Spangemacher, der, sponar; f. Gürtler.

Spangenstein, der, okamoneli-morski polzi; f. Naderstein.

Spangler, der, klopar; f. Klemper.

Spangroschen, der, plašilo za pobiranje iverja.

Spangrün, das, f. Grünspan; barva zeloniga volka.

Spanhobel, der, strug za terske, lučni strug.

Spanholz, das, lučniki, les za terske.

Spanhut, der, klobak vitornik.

Spanig, *adj.*, treskast; *fig.* f. Uneinig.

Spaniol, der, spaniski tobak za nos.

Spanisch, *adj.*, es kommt mit spanisch vor, öudno, neznano se mi zdi; das sind ihm spanische Dörfer, to mu je tarško, neznano; spanisches Weiß, spanisko belilo; spanisches Schwarz, spanisko černilo; spanische Weichseife, spaniska vishnja; spanischer Schnupftabak, spaniski tobak; spanisches Bitter, neko spanisko grenko vino; spanisches Rohr, terst, terstika za palice; spanische Reiter, nach *V. Ostorvi* (auch *poln.*), ostrolo, nach dem *Russ.* u. *Poln.* rogatka, *Böhm.* razsohe; spanische Stiefel, eine Foller, spaniski škornji; spanische Perücke, spaniska barovka z veo verstami zvitkov; spanischer Kragen, spaniski ovratnik (neka bolzen); spanisches Wachs, pečatni vosk, spaniski vosk; spanische Wand, nach *Gutsm.* zaslon u. zastor; spanische Weseu, spaniska metla; spanische Fliege, spaniska muha; spanische Pöcken, franoozi.

Spanthöhle, f. Grubenthöhle.

Spankorb, der, koš (iz viter).

Spanlenzter, der, sveonik, (čolosnik).

Spanmacher, der, terskar, vitrar.

Spanmühle, die, mlin za tersioe, tersioe.

Spann, der, vordere Theil des Fußes, wo die Schnallen zugespannt werden, Rist, nart, m. (auch *böhm.*), nach *V.* glinik; das, f. Gespann.

Spannader, die, kita, kitioa; f. Sehne.

Spannagelneu, f. Nagelneu.

Spannbaum, der, Bruchbaum bei den Seidenwebern, persnn vratio (*V.*).

Spannbett, f. Spanbett.

Spannbogen, der, naponjalo.

Spannbrett, das, stranica.

Spanndienst, der, rabota ali tlaka z vozam, vprego.

Spanne, die, ped-i, pedenj, m. (auch *russ.*, im *Serb.* pedalj neben ped); eine Spanne lang, ped dolg; mit der Spanne messen, s pedjo, na ped meriti; nach *M.* pednjati, (*böhm.* piditi); eine Spanne Zeit, malo časa; als Maß, devet palcov; eine Kette, die Bäume nach der Rundung zu messen, opona (*V.*).

Spannebreit, f. Spannenbreit.

Spannenfen, das, osno.

Spannen, v. a., einen elastischen Körper durch Zusammendrücken oder auch Ausdehnung in den Fall bringen, daß er sich in den vorigen Zustand zu setzen bemüht, napeti, naponjati oder napinjati, nategniti, natezati, nategati, nategovati; nach dem *Poln.* naponiti, proziti, auch projiti; einen Körper in einen andern spannen, z. B. in den Schraubstock, vpeti, vpenjati oder vpinjati; Saiten spannen, strune napeti, naponjati; die Saiten zu hoch spannen, *fig.* prevoč tirjati; gespannter Bauch, napeti trebuh; die Haut

spannen, ped narediti; nach *M.* pednjati; so weit man spannen kann, kar ped dosega, kar moremo ped napeti, razpeti (*V.*); was man mit ausgepannter Hand umfassen kann, kar se more objeti, obseči; die Ohren spannen, ušesa nastaviti, na ušesa vleči, ušesa nastavljati; den Geist, vse dušne moči naponjati; den Wagen spannen, mit der Spannfette, voz povezati, povezovati; mit dem Seil und Wiesbaum, povezati z žerdjo, popeti, popenjati z žerdjo; das Kleid spannt mich, tiščati, tišati, p. suknja me tišči (mi je naponama); der Schuh spannt mich, develj me tišči, tiši, zuli; binden, fesseln, ukleniti, uklepati; Pferde spannen, fesseln, auf der Weide, speti, sponati; die Pferde an den Wagen spannen, konje upreči, upregati oder uprezati, bei *M.* zapreči, zaprezati; Ochsen, neben upreči, auch ukleniti, uklepati; einen Fluß spannen, vodo zajeziti, jeziti, prejeziti, zagradiiti, graditi; in den Bock spannen, f. Bock; den Hahn im Gemehre, petelina napeti, in St. navreti kokota; gespannter Bogen, napet lok; auf die Foller spannen, f. Follern; mit gespannter Aufmerksameit, pazljivo, napeto; gespannt sein, auch spannen auf etwas (als v. n.), paziti, radoveden biti, na ušesa vleči, streöi; leicht öakati; mit einem über den Bogen, über den Fuß gespannt sein, mit einem gespannt sein, mit ihm auf gespannten Füße stehen, spreti se s kom, sta se sperla, sta navskriž, se pisano gledata, sta se sklala, zjedla, skregala, nista si dobra, nista prijatla; das Rad spannen, zavreti, zavirati; zu hoch gespannt, prenapet, pregnan, presiljen; ein Gemölbe spannen, na lok izpeljati, delati; dazu spannen, pripreöi, pripregati.

Spannen, das, uapetje, napanjanje, natez, nategovanje, naprezanje i. t. d.

Spannenbreit, *adj.*, ped oder pedi širok.

Spannenhoch, *adj.*, ped visok.

Spannenkreis, der, kolobar s pedjo narejen.

Spannenlang, *adj.*, ped (pedi) dolg.

Spannenmesser, der, pednjomerf.

Spannenweit, *adj.*, na ped dalje; tesen.

Spanner, der, an der Handfäße, im Stricke bestiget, zatikavnik, klineo, (*böhm.* pročba); womit man Rabbüchsen spannt, ključ; eine Person, naponjavec, natezavec; Anstatter, nakladač, povezac; naprezo; Einspanner, kdor se vozi z enim konjem; in den Salzwerken, spolovinar, sposesnostnik; f. a. Spannruppe; bei den Webern, u. *M.* osno(?).

Spannen, f. Funnelneu.

Spannfeder, die, zmet, pero, prozina.

Spannfessel, die, poto za noge; f. a. Kessel.

Spannflechte, die, kita naponjavka.

Spannfrohne, f. Spanndienst.

Spannhaken, der, kavejl naponjavni.

Spannhammer, der, zlatarsko kladvo za nategovanje sreborno ploščevine, ploščevine.

Spannhettel, das, waidm., die Garne zu spannen, zaponco (*V.*).

Spannholz, das, bei den Tuchmachern, bei Webern, Sperruthe, Spannstock, proj (*V.*), u. sproj (*V.*), nach andern D. proje, f. pl., sprojce, (nach *V.* a. sprosti?).

Spannig, *adj.*, na ped mörjen in prodajan (*Forstw.*), f. a. die zusammengefesteten Einspannig, Zweifpannig u. dgl.

Spannfette, die, Hemmfette, zavornioa, zaviravnica, zavor, nach *M.* zapenjaca; zur Befestigung der Last auf dem Wagen, povezavnica, povezavnica, nach *Gutsm.* čveterna ketina; im Forstw., die Dicke der Bäume zu messen, opona (*V.*).

Spannkraft, die, f. Glasleitit, prozljivost (*V.*, nach dem *Böhm.* proznost).

Spannkrafftig, *adj.*, prozljiv, prozin, razpenljiv.

Spannleder, das, jormeni.

Spannlente, pl., rabotniki z voli ali konji.

Spannloch, das, bei den Mählern, durch welches das Mehl aus dem Deutelfasten genommen wird, vrata.

Spannmuskel, der, naponjot, miška naponjavka†.

Spannrad, der, der den hintern Wagen mit dem vordern verbindet, jeglica, oplonik, svornik (*böhm.*).

Spannagelneu, f. Funnelneu.

Spannpflock, der, kljuka; bei den Vogelfestlern, kol s kljuko; kol; f. a. Spannhettel.

Spannrahmen, der, proje (*Ravn.*), f. pl.

Spannruppe, die, (geometra), gosénica zemljomerka†.

Spannreif, der, ein Reif, womit bis zur Einfügung des Bodens die Fußbauben in der Munde ausgepannt erhalten werden, stavnik, sostavni obroč.

Spannriegel, der, neko povezno bruno.

Spannriemen, der, jermen, remen (auch bei *V.*) naponjavni, f. Rulerriemen.

Spannring, der, naponjavni krog.

Spannruppe, die, bei den Fleischern das Rippenstück gleich vorne am Stamme, malo rebro (*V.*); ein solches Fleisch, male rebra; auch podplečjo (*böhm.*), podplečnik.

Spannsäge, die, ročna žaga.

Spannstab, Spannstock, der, f. Spannholz.

Spannstrid, der, womit die Pferde auf der Weide an den Vorderfüßen gefesselt werden, nach *V.* spona, pripon, pripona, und auch pota pl.

Spanntag, der, dan vozne tlake.

Spanntanz, das, verv za nategovanje, povezovanje.

Spannung, die, napou, natezanje, napestost, napanjanje; bei den Pferden u. c., uprezanje, zaprega; mit Jemanden in Spannung sein, v spertji, razpeltii, nezlogi, zdražbi biti, *serb.* razmirica; gespannte Aufmerksamkeit, napon, radovednost; teko priöakovati; f. a. Spannen; bei den Maurern, zveza z oblokom.

Spannwülste, die, kos govdine iz zadnje četeri.
 Spannzange, die, natezavnik, natezavnik.
 Spannzettel, das, služni list.
 Spanzieher, der, einer, der Dachspane macht, gontar, skodlar.
 Spänwein, der, podčepina.
 Spars, in Zigg, hranilni u. drgl.
 Sparsbank, die, hranilnica.
 Sparsbissen, der, prihranjeni kosce.
 Sparsblock, der, posrednja prečnica.
 Sparsbrett, das, bei den Maurern, Sparsbrett, plazina (V.).
 Sparsbruder, der, varčni človek.
 Sparsbüchel, das, zapisek prihranjenega.
 Sparsbüchse, die, hranilna puščica, sparsavec* (hranivec); nabirnica za aboge.
 Sparsen, v. n. u. a., zum künftigen Gebrauch aufheben, prihraniti, hraniti, prihranovati, privarovati, varovati, prisparati, sparsati*; okovariti; Gott spare dich gesund, Bog te ohrani zdraviga; sich sparen, ohraniti se (svoje življenje) za prihodnji čas; verschleiben, odložiti, odlasati, odlagati; nicht mehr ausgeben, als notwendig ist, biti dober gospodar, varovati, varčno delati s čim, čuvati kaj, (serb. štediti — ščediti); dobro gospodariti s čim; skopo delati, na tosnem, na pičem inoti, dajati; f. a. Sparsen; Schmalz hat man nicht gespart, masla jo bilo dovelj; er hat dabei kein Geld gespart, ni se ma škoda zdelo dnarjev, ni mu bilo žal; zusammen sparen, geizen, priskopariti; spare deine Worte, škoda besedi, zastonj govoriš; v. n., in die Häulnis gerathen, strohneti, splesneti, plesneti; nach Schimmel riechen, po plesnevem dišati, f. a. Faulen, Schimmeln; v. a., napraviti, de gnjije.
 Sparsen, das, hranjenje, varovanje; der, plesnoba.
 Sparsendchen, das, Pichthaller, gospodarček f.
 Sparsen, der, hranivec, varovavec, varčen človek, dober gospodar; nach dem Sparsen kommt ein Lehrer, u. V. varovavec najde uživave; nach dem Böhm. stiskavec nahaja vriskavon; Gleichals, f. biesed, (stiskavec).
 Sparsen, die, varovavka, varčna ženska, dobra gospodinja, sparsavka*.
 Sparsaden, der, volčja noga.
 Sparsgel, der, (Asparagus), sparsgelj, nach Gutschm. u. Sul. sparga, russ. sparsza; Sparsgel stechen, spargo spodrezavati; wilz der, bilas (Gutschm.).
 Sparsgelartig, adj., sparsgeljast, sparsgast.
 Sparsgelbaum, f. Faulbaum.
 Sparsgelbeere, die, sparsgeljnova jagoda.
 Sparsgelbeet, das, sparsgeljnova greča.
 Sparsgeld, das, prihranjeni dnar.
 Sparsgelkohl, der, sparsgasti kapus.
 Sparsgelplauze, die, sparsgelj, sparsgeljnova sajenica.
 Sparsgelsalat, der, sparsgeljnova salata.
 Sparsgelsame, der, sparsgeljnovo seme.

Sparsgelkühlseil, die, skledica za sparsgelj.
 Sparsgestein, der, sparsgoveč.
 Sparsgestengel, der, sparsgeljnovo steblo.
 Sparsgestenke, die, omaka s sparsgeljnam.
 Sparsglinge, die, kleščice za sparsgelj.
 Sparsgelzeit, die, čas za sparsgelj.
 Sparsgement, das, raztrošeni glas.
 Sparsgut, das, prihranok f., prihranjeno blago, dobro.
 Sparshafen, f. Sparsbüchse.
 Sparsherd, der, železno, prihranivno, nepotratno ognjišče, ognjiše.
 Sparsk, der, für Funken, f. biesed; (Spargula arvensis), kolenee.
 Sparskalk, der, mavovo ali saderno apno.
 Sparskammer, die, (izba) hranilnica.
 Sparskaffe, die, (naprava) hranilnica.
 Sparskaffeblüchel, das, hranilnične bakvice.
 Sparsküche, die, nepotratna kuhinja, kuhinja s prihranivnim ognjiščem.
 Sparskunst, die, varovavstvo, gospodarstvo; umclost, kako s premoženjem varčno delati.
 Sparslampe, die, nepotratna svetilnica ali lampa.
 Sparslich, adj., sparsam, varčen, snapp, pičel, skop, slab, boren; na pičem, na tosnem, na malem; sparslich sein, redko, skopo sejati.
 Sparslicht, das, nepotratna svečava, ki požari gori.
 Sparsmeister, f. Sparsmund.
 Sparsmittel, das, hranilo.
 Sparsmund, der, skopin, stiskavec, gladuh.
 Sparspeisen, der, nepotratna peč, prihranivna peč.
 Sparspfeunig, der, privarovani, prihranjeni denar, prihranjeni krajcar, plesneve petice.
 Sparsraft, der, razprečana veja.
 Sparsren, v. a., f. Spannen.
 Sparsren, der, Dachsparsren, škarnica, lemez (V. u. M.), nach Gutschm. auch krokla (böhm. u. poln. krokva), russ. stropilo, gev. šperavec*; in der Wappenkunst, bruno; einen Sparsren zu viel haben, prevzelovali, noreti od napaha.
 Sparsrenbaum, der, drevo za lemez dobro.
 Sparsrengeld, das, strošnina.
 Sparsrentopf, der, nach V. peta, lemezova pota.
 Sparsraden, f. Gliedkraut.
 Sparsrohlg, das, les za lemeze, šperovec.
 Sparsrot, adj., in Fortw. razprečan (V.).
 Sparsrenng, das, lemezni križ.
 Sparsraste, die, lata, lotva, prekla.
 Sparsrangel, der, latovec.
 Sparsrweil, das, lemezi, šperovec.
 Sparsrad, der, etwa hranilnik, t. j. vreča, v ktero se spravljva prihranjeno.
 Sparsam, adj., varčen, dober gospodar, nach V. varovaven, hranljiv, prikratin (?), sparsaven*, serb. šodljiv; eine sparsame Hausfrau, dobra gospodinja; sparsam bre-

nen, počasi goreti (od sveč); sparslich, reddek, pičel, na redkem, poredkama, na tosnem, na malem; sparsam im Reden, malo besed imeti, malo govoriti; geizig, skop.
 Sparsamkeit, die, varčnost, hranljivost; obvara im Sprichwort: boljši je obvara, kot nemara; dobro gospodarstvo, gospodinjstvo, sparsavnost*.
 Sparsseide, die, sukanec rabljen namest svile pri šivanji.
 Sparsseite, f. Sparssette.
 Sparsucht, die, skopost, stisnjenost, f. a. Geiz.
 Sparsüchtig, adj., skop, stisnjen, f. a. Aarg.
 Sparsanisch, adj., preoster, sparsansk.
 Sparsatrag, f. Friemengrag.
 Sparsatopf, f. Sparsbüchse.
 Sparsma, das, kere.
 Sparsmologie, die, nauk od kercev.
 Sparsmatisch, f. Krampfhast.
 Sparsmodisch, f. Krampfhast.
 Spars, der, burka, šala, (serb. a. pošalica), barle, pl. (?); auf dem Karste a. das altsl. gluma, vergl. das Sprichw. kdor glumi ne ve glas recht, glasü. naj ne hodi k ljudem v vas, wer sich in Spars nicht ankennt, mache keine Besuche; im Spars, v šali; Spars treiben, šaliti se, šalo, burke uganjati, (n. V. burkati?), smejati se komu in za norca imeti ga; das ist für mich ein Spars, to je igrača za me, je kaj lahko; f. a. Scherz; ohne Spars, za res, brez šale; das war dir ein Spars! to je bil smeh, to je bilo veselje!; Sparschen, šalica.
 Sparsen, v. n., šalo, burke uganjati, pošaliti, šaliti se, norčevati se, f. a. Scherzen; russ. šutit.
 Sparsker, der, šaljivec, šalun, smešnik, godeo, glumač, glumljivec; smešen človek, norček.
 Sparskerel, die, šala, šaljenje, burkarija, norčija.
 Sparskerin, die, šaljivka.
 Sparskhaft, adj.; šaljiv, šalen, smešen, smešljiv, burkast, nach V. burkav.
 Sparskhaftigkeit, die, šaljivost, smešnost, amesljivost.
 Sparskling, f. Sparsker.
 Sparskluft, die, šaljivost.
 Sparskluftig, f. Sparskhaft.
 Sparskmacher, f. Sparsker.
 Sparskmacherin, f. Sparskerin.
 Sparsknogel, der, f. Sparsker; nach Gutschm. norcek, veseljak, šalec.
 Spars, f. Sparsk.
 Spars, adj., pozen, kesen; adv., pozno, bei Gutschm. pozdi (neben omuhavo, čerontno?), kesno; zu spars, prepozno, prekesno; spars in die Nacht, do terde noči, u. Gutschm. dolgo v noč; zu spars kommen, zakasneti se, opozniti se, zapozniti se, zanočiti se; zu spars Hilfe, prepozna pomoč; es wird spars, pozni se, noo nastaja, prihaja, večeri se, mrači se; die Uhr geht zu spars, ura zakasneva; ura

zastaja; am spätesten, naj pozneje, naj dalje; spätes Grummet, otavoč; er kam später als ich, za mano je prišel, pozneje kakor jez; er kam am spätesten, zadnji je prišel; spät reisend, pozen, (zimozrel, vont Dbit, nach dem Poln.); im späten Alter, v sivi, veliki starosti, v poznih letih; f. a. Spätling; früher oder später, proj ali poznej.
 Spatsapfel, der, zimec.
 Spatsbirn, die, ozimka.
 Spatsblume, die, poznicca.
 Spatsblühthe, die, pozoo, zakasnjeno cvetje.
 Späte, die, kesnost, poznost, pozna doba; bis in die Späte, do pozne noči, do večera.
 Spateiche, die, pozni hrast.
 Spatel, der, lopatica, veslica, lekarska žilcica.
 Spateland, das, trata oderta (brez rušine).
 Spatelandbrecht, f. Spaterecht.
 Spatelente, f. Rösselente.
 Spatelförmig, adj., lopatičast.
 Spatelgang, f. Rösselente.
 Spaten, der, lopata (železna), poln. rydel; ten Spaten ausziehen, jez posesti; für Pflanz, f. b.
 Spaten, v. a., z lopato rezati, dolati.
 Spaterecht, das, pravica nad jezam.
 Spatenrich, der, den ersten Spatenrich thun, začeti kopati, prvič lopato zasadi v tla.
 Späterbse, die, pozni grah.
 Späternte, die, pozna žetev.
 Späterst, adv., nar poznej.
 Spatsfährte, die, waidn. stari sled, merzli sled.
 Spatsflachs, der, poznjak.
 Spatsfrost, der, pozni miraz (spomladi).
 Spatsfrucht, die, poznina.
 Spatsgang, der, bei den Marktscheldern, zaslona jama f., (V.); waidn. pozni hod jelena v les; f. a. Spatsfährte.
 Spatsgebörne, der, f. Nachkomme.
 Spatsgerste, die, pozni ječmen, poznjak.
 Spatsglanz, f. Abendroth.
 Spats, der, eine Krautzeit der Pferde und Ochsen, d. i. Knoten am Knie, wie Ueberbeine, daher ein Reifer Gang, nach V. mehr na kolenu und bramor, (sonst bei Menschen Stroheln), russ. nakolennica; in der Mineralogie, spat (auch russ. u. poln.), nach V. vošek (?); (Welspath, im Böhm. und nach Sul. zivec).
 Spatsgasse, die, pepel iz spata, nach V. veškov pepel.
 Spatsheisenstein, der, nach dem Böhm. u. nach Sul. anal. jeklene f.
 Spatsheit, die, poznost.
 Spatsherbst, der, pozna jesen.
 Spatsheu, das, otava; die dritte Maßb, vnučka, otavoč.
 Spatskluft, der, pisani spat.
 Spatskluft, adj., spata podoben, nach V. veškast (?).
 Spatskling, adj., bramorast.
 Spatskapelle, die, kapela iz spata.

Spathkryhall, der, uledenjeni špat.
 Späthopfen, der, hmelj. poznik.
 Späthrose, die, špatova roza.
 Späthstein, f. Frauenstein.
 Spatium, der, presledek; praznina; in der Buchdruckerei pretka, probol, m. (russ.)
 Spätfahr, das, jeseo; im Spätfahr, pod zimo, na zimo.
 Spättraut, das, pozno zelje.
 Spättram, f. Spätling.
 Spätlicht, das, poslednji ozir solaca.
 Spätling, der, bei Schafen, jeseček, weibl. jeseonica; in gemein von späten Früchten des Thier- und Pflanzenreiches, männl. poznjak, poznik, poznio, weibl. poznioa.
 Spätobst, das, pozno sadje, (ozimej, ozimke i. t. d.).
 Spätregen, der, (bibl.), pomladanji dež.
 Spätrose, die, roza poznaica.
 Spätrotz, das, voderna zarja.
 Spätstein, f. Spätlicht.
 Spätsummer, der, pozno leto; konec poletja.
 Spätstern, der, f. Abendstern.
 Spatz, der, (Fringilla domestica), vrabec, in St. und Kl. auch vrabelj (auch poln.); das Weibchen, vrabčica, vrabka (V.), vrabica (Vuk), ein junger Spatz, vrabček.
 Späthe, die Knoten oder die Absätze an den Weinreben, wo sich die Augen ansetzen, koleno, kolence.
 Spätzeitig, f. Spät.
 Späthenule, die, (Strix passerina), čovinek, čovitelj, mali skovik.
 Späthenfall, f. Sperber.
 Spähenneft, das, vrabčje gnezdo, nach M. vrabljanje gnezdo.
 Spähter, der, kričalo.
 Spähturz, f. Seifenkraut.
 Spähturz, die, sprehajališče, sprehajališe, serb. nach Vuk šetnica und šetaliste.
 Spähturz, v. n., sprehediti se (o perf.), sprehajati se, prehajati se (auch poln. u. russ.), in U. Kr., kroat. und serb. šetati se, serb. auch hodati; spaziren gehen, reiten, fahren, na sprehod iti, jezditii, peljati (se), prepeljati, prepeljevati se; müßig gehen, pohajati, pohajkovati, postopati; spaziren, na pohajčje (n. pr. jo prišel).
 Spähturz, das, sprehod, sprehajanje, šetanje.
 Spähturz, die, prepeljevanje, nach V. sprehodna voznja, nach Gutschm. sprehajna voznja, sprevoznja.
 Spähturz, der, sprehod, sprehajanje, sprehoja (Gutschm.), šetanje.
 Spähturz, der, sprehajavec, šetavec.
 Spähturz, die, sprehajavka, šetavka.
 Spähturz, die, veselje do sprehajanja.
 Spähturz, der, sprehajališče, sprehajališče, nach Gutschm. hodišče und hodališče, serb. šetnica und šetaliste.
 Spähturz, die, sprehodno popotovanje (V.), potovanje za veselje.

Spazirritt, der, preježa.
 Spazirstad, der, palica (prehajavska).
 Spazirstunde, die, sprehodna ura.
 Spazirwetter, das, vreme (dobro. ugodno) za sprehod.
 Spec —, f. Spel —.
 Specerei, f. Spzerei.
 Specht, der, (Pious), zolna oder zelna, detal, gen. detla, nach Gutschm. berglez (Blau-specht vergl. das böhm. brhel = bergel, u. das deutsche Barleß); Schwarzspecht, černa zolna; Grünspecht, zelena zolna; Buntspecht, veliki detal; ein kleiner, detlie.
 Specht, in Bfsg. zolnin, detlov.
 Spechtartig, adj., zolnast, detlast.
 Spechter, der, neke (na Spesartu) delane kupe.
 Spechtig, f. Schmächlig.
 Spechtkrähe, die, der schwarze Specht, černa zolna.
 Spechtmeise, die, f. Baummeise, Blauspecht.
 Spechtwurf, die, (Diotamnus albus), jese-njak, jeseinov koren.
 Special, Species, f. Spezial, Spezies sr.
 Speck, der, gewöhnl. speh*, n. V. u. Gutschm. slanina (auch serb., poln. u. böhm., obšč. dieses in einigen slav. Gegenden mehr ein-gesalzenes Fleisch bedeutet, im russ. svinoe сало, eigentl. Schweinsfett); frisch Speck, srovi speh, serb. friška slanina; zerhackter, zaseka; beim Gefroße zerlassener, salo, mast; viel Speck auf dem Leibe haben, masten, dobel biti; Fett zum Anmachen der Speisen, zobela; eine Seite Speck, f. Speck-felle.
 Speck, in Bfsg. špehov, —slanino, slanin-ski; dem Speck ähnlich, spehast, alaninast; damit beschmiert, spehat, špehov.
 Speckant, die, klop, kjer toľšo oz somov sekajo.
 Speckant, der, toľsti, debeli trebuch; eine Person, dobelak, trebuhač.
 Speckhändig, adj., trebuchat.
 Speckbirn, die, špehovka.
 Speckbrühe, die, špehova župa.
 Speckbüchse, der, suh slanik.
 Specken, f. Spiden.
 Speckente, f. Pfeifente.
 Speckesser, der, fig. revež, siromak, tvřil. slaninojedec.
 Speckfah, das, sod za slanino.
 Speckfett, adj., toľst, prav dobel.
 Speckesser, der, slaninojedec, špehoje-dec, keršeni žid.
 Speckgeschwulst, die, Speckbeule, nach dem Russ. salnik, salni ali lojevi otok.
 Speckgewächs, f. Speckgeschwulst.
 Speckriche, die, oovirek.
 Speckrube, die, toľsta dožela.
 Specksalz, der, kljaka za salo.
 Specksalz, der, toľsti, debeli vrat; dobelo-vratnik.
 Specksalzig, adj., toľstovrat, dobeliga vrata.
 Speckhändler, der, slaninar, špehar*.

Spechändlerin, die, slaninarica, špeha-rica*.
 Speckhaßel, der, motovilo za potegovanje sala.
 Speckhauer, der, salosek f.
 Speckhaut, die, špehova kozica.
 Speckig, adj., slaninast, špehat.
 Speckig, adj., dobel, toľst, masten, spehat; speckiges Brot, gie und da unausgebäcenes Streifen habend, jermenast, svalkast kruh.
 Speckläser, der, nach dem Russ. kozejed f, nach Sul. slaninar.
 Specklammer, die, slaninarica.
 Speckluch, der, špehovka, špehova potica.
 Specklilie, f. Geißblatt.
 Specklinde, f. Sommerlinde.
 Speckmade, die, špehov červ, molj.
 Speckmaus, die, netopir, pırhogacica, f. Fledermaus.
 Speckmelbe, f. Ringeltraut.
 Speckmelone, die, toľsta melona.
 Speckmesser, das, nož za salo.
 Specksa, die, eine fette Sau, kernljenka, pitana svinja.
 Speckschneider, der, kdor iz somov toľšo izrezuje, salorez.
 Speckschnitt, der, izrezovanje, rezanje slanino.
 Speckschwarte, die, špehova koža, špehovka, bohovka.
 Speckschwein, f. Specksa.
 Speckseite, die, stran špeha, boh*. (nach dem Russ. u. Poln. polet. gen. polta).
 Speckstein, der, nach dem Böhm. u. Russ. tvřinik ober mastnik. (poln. słoninik), nach Sul. salovec f.
 Specktran, der, ribja mast.
 Specktrug, der, korito za ribje salo.
 Speckwanst, der, f. Speckbanh.
 Speckwurm, der, špehov červ, russ. kozejed.
 Spedieren, v. a., odpraviti, odpravljati, poslati, pošiljati, razposlati, razpošiljati.
 Speditent, der, odpravnik, razpošiljavec.
 Spedition, die, odprava, odpravke, odprav-ljanje, pošiljanje, razpošiljanje blaga; als Ort, Anstalt, razpošiljanica, odpravljavnica.
 Spedition*, in Bfsg. odpravni, razpo-siljavni, odpravljavski.
 Speditionsbrief, der, odpravni list.
 Speditionsbüchse, die, odpravina f, pošiljanina f.
 Speditionsgesellschaft, das, Speditionshän-del; der, odpravna kupčija, pošiljavstvo.
 Speditionsp provision, f. Speditionsges-büchse.
 Speditionswaare, die, Speditionsgut, das, odpravno blago; poslano blago.
 Speer, der, der lange spizige Theil eines me-tallenen Werkzeuges, vermittelt dessen es in dem Heste befestiget wird, ost, špica; eine Spitze mit Baden, Spitze damit zu stechen, nach V. ost, osten, (V. hat hier ost-a); ein Spieß, sulica, kopje, (Vuk köpje, Lanze).
 Speerberühm, adj., kdor zaa dobro su-kni in metati kopje.

Speerbistel, die, die gemine Wegebistel, (Cardus lanceolata), köepica (Zal.).
 Speeresser, die, f. Reutobder.
 Speerflügel, der, mali ležan.
 Speerförmig, adj., sulioast, kopju podoben.
 Speergerassel, das, rožljanje sulie.
 Speergrübel, adj., vajon, izurjon v rabi kopja.
 Speerhaupf, der, bor s kopji.
 Speertraut, das, kačji jeziki; neka zlatica.
 Speermacher, der, kopjar, sulioar.
 Speermeise, f. Lannenmeise.
 Speerreiter, der, kopjanik. (bei Vuk kop-ljanik), solienik.
 Speerschaft, der, ročnik sulioe, kopjišoo, kopjiše, ratišoe, ratiše (M. u. böhm).
 Speererschloß, der, škramba za kopja.
 Speerwurf, der, lučanje kopja, lačaj.
 Speerwurf, f. Speertraut.
 Speerwurf, der, auf Schiffe, mačja glava.
 Speerzweig, die, lek za bljovanie, bljevalo f.
 Speichen, das, pljulo, pljavavnica, (u. Met.) pljavavnica.
 Speichel, f. Speichel.
 Speiche, die, Radspeiche, špica. (in all. sl. M. špica oder spica, serb. auch šbica), prečka (Gutschm.); alle Speichen zusammen, naperaj; Speichen einlegen, naperiti kolo; mont. vreteno.
 Speichel, der, slina; etwas damit befehen, kaj osliniti, sliniti, opljuvati; das Ausge-wandte, pljunek, pljunovina, (Gutschm. u. serb. pljavanka); Jemandes Speichel lecken, gerdo sliniti se okoli koga; Speichel zum Anspün-nen, oslinke; voll Speichel, slinat; den Spei-chel schmecken, sline požirati; Speichel aus-werfen, pljuniti, pljuvati ober pljevati; den Speichel rinnen lassen, sline cediti.
 Speicheldrüse, die, slinivka, slinska žloza.
 Speichelfluß, der, nach V. slinjenje, sli-notok (poln. u. böhm.), böhm. a. slina-vost, pljavovina (Gutschm.).
 Speichelgang, der, nach V. slinska žilica, slinovodnica f.
 Speichelkraut, f. Bienensaag, Ränsekraut.
 Speichelkur, die, (Salivation), lečenje ali ozdravljanje po slinotoku, s slinjenjem.
 Speichelleder, das, prilizovanje.
 Speichelleder, der, prilizan, prilizovavec, gerdi slinež, slinovec (V.); f. a. Schmei-cher, Kriecher.
 Speichellederei, die, lizunstvo.
 Speicheln, v. n., spucken, pljuniti (einmal ausspucken), pljuvati obr pljovati; sliniti, sline cediti.
 Speichelreiz, der, er empfindet einen Spei-chelreiz, slino ma teka, ga silijo, k pljavanju ga žene, sili.
 Speichelstoff, der, slinovina f.
 Speicheltierchen, f. Schannwurm.
 Speicheltreibend, adj., slinotvoren.
 Speichelwurz, f. Seifenkraut.
 Speichen, v. a., naperiti, naperjati kolo.
 Speichenbein, das, eine Person, dolgonožec.
 Speichenstutaber, die, žila odvodnica na rami.

Speichenmüstel, der, mišica nad vretenam.
Speichennerve, der, čutnica vretenška.
Speichenring, der, pestni obroč.
Speichen Schlagader, die, žila privodnica vretenška.
Speicher, der, žitnica, kašča, auch kajša; Bauernhaus, f. v.
Speicherdieb, der, vrabec, (wörtl. žitni lat).
Speicherherr, der, etva gospod žitničar.
Speichern, v. a., in den Speicher bringen, spraviti, spravljati v žitnico, f. **Auffspeichern**.
Speichermesel, das, podlasica navadna.
Speicherschreiber, der, žitni pisar.
Speichsig, in Bsg. vierpeichsig, s četerimi špicami.
Speich, der, (Valeriana celtica), špajka*, špajk*.
Speidel, f. Keil.
Speidelf, der, gnuš, da bi mogel bljevati.
Speien, v. n. u. a., Speichel auswerfen, pljuniti, pljuvati; Blut speien, kri vreči, metati, bruhati, bruhati, herkati; Eimen ins Gesicht speien, v zobe pljuniti komu; erbrechen, bljuvati, od sebe dati, dajati, brusi, metati, daviti se, kozlati (niedrig); f. a. Erbrechen; Feuer speien, ogenj metati iz sebe, buhati; Feuer und Flammen speien, razkačati biti, razsajati, da se vse troso; das Gespiene, bljuvotina.
Speien, das, pljevanje, herkanje, bljevanje.
Speier, der, Spücker, pljuvač, pljevač; — bljuvač; bljuvavna jašerica, jašerica; f. a. Spöhe; ein Speier, trošica.
Speierel, die, pljuvanje; bljuvanje, kozlauje.
Speierlich, adj., es ist mir speierlich, hoče se mi bljavati, (nach Zul. bluten).
Speierling, f. Eschebere; Sperberbaum.
Speierleber, das, bljuvavna merlica.
Speierlege, die, bljuvavna muha.
Speierkasten, f. Speibecken.
Speierkraut, f. Kreuzkraut.
Speit, der, f. Speier.
Speilen, v. a., einen Biensstock, našpiljiti, špiljiti* panj, Würste, zašpiljiti, zašpaliti.
Speiler, der, špila*, špol*, (poln. szpilka), bodilce, lesení klinček, kakoršen se rabi pri klobasah, russ. vertel, m.
Speilern, v. a., f. Speilen, (die Wurst); die Felle der Schöpfe, našpiljiti, razpeli s lesenimi klinči.
Speinapf, f. Speibecken.
Speiröhre, die, strešna cev, po kateri se voda z zleba odteka.
Speisädelstein, das, sokojemna žilica.
Speisfast, der, bljavalo.
Speise, die, jed, jedilo, serb. jelo, jestvina, jestiva, pl. n.; Nahrung, hrana, živež; in der Kindersprache, papa; Speise zu sich nehmen, jesti, použiti, zaužiti, užiti kaj; diese Speise bläht, ta jed napenja; nahrhafte Speise, tečna, redvina jed; die Speise wider mich, ta jed mi je zoperna, se mi gabi (gadi); zu viel Speisen zu sich nehmen, preobjesti se, preopasti se, zapasti se; der Magen behält keine Speise, nobena jed ne ostane, ne v želodci, želodec ne terpi jedila v

sebi; du wirst eine Speise der Würmer sein, červi te bodo jedli, glodali; Speise der Seele, dušna hrana, pasa; Kälberspeise, telečji drob; der ganze Tisch war mit guten Speisen besetzt, miza se je šibila dobrih jedi; Viehfutter, pica, klaja, kerma; Stockenspeise, bron, f. a. Stockenspeise; im Bergbaue, zmes (raznih rud); bei den Maurern, f. Mörstel; Kobalt, kobalt.
Speisebedienter, der, služabnik, ki jedi na mizo nosi, jelonosec*.
Speisebüler, das, patoka (ola).
Speisebüchse, die, pušica, škatala za hostije.
Speiseeichel, die, užitni zolod.
Speisefleisch, der, riba za jed, drobiž; die zur Nahrung der Reichliche dienenden, nach V. riba za klajo.
Speisebret, f. Ghyms.
Speisegang, der, f. Speiseröhre.
Speisegast, der, gost (kdor pri kom je, zlasti pa kdor v kaki gostinici navadno kosi).
Speisegelb, f. Blaugelb, (nach V. bronasto rumen).
Speisegelb, das, dnar za jed, za hrano.
Speisegeräthe, das, jedilna priprava.
Speisegewölbe, das, posodje za jedi.
Speisegewölbe, das, hram, čumnata.
Speiseglocke, die, zvonec.
Speisehand, das, gostinica.
Speisehütte, die, hišica, v kateri se prodajajo jedi.
Speisekammer, die, shranba za jedi, n. Gutsn. spreina za jedi, kuhinjska, jedna shranba; f. a. Speisekeller.
Speisekarte, f. Speisezettel.
Speisekasten, der, omara za jedi.
Speisekeller, der, hram, klet za jedi.
Speisekorb, der, košek, košarna, košarnica za jela.
Speiselöthe, f. Speiseschrank.
Speisekraut, das, užitno zelišče, zeliše; zelje.
Speisekummet, der, f. Kimmel.
Speisemarkt, der, kuhinjski torg; terg za živež.
Speisemeister, der, f. Küchenmeister.
Speisen, v. n., jesti, pri jedi, pri mizi biti; zu Mittag speisen, kositi, južinati, obedovati; zu Abend, večerjati, f. übr. Essen; schwarzes Brot speiset besser als weißes, čerói kruh bolj zdaja, kakor beli, bolj siti, je zdaniši, tečniši, sitiši mimo beliga; v. a., et was, z. B. Fische speisen, ribe jesti, užiti, uživati; Jemanden, nasititi, napasti koga, hraniti; komu jesti dati, dajati; Communitanten speisen, obhajati; mit leeren Worten speisen, s prazno žlico pitati; einen Fischleich speisen, djati malih rib za klajo vočim; speisen Mühselne, zasoti, nasuti žita; einen Kranken, previditi, obhajati; ich wünsche wohl gespeiset zu haben, dobro vam tečaj, dober tek; bodi k zdravju; ich habe sechs Personen zu speisen, danes jih bo šestero pri meni kosilo; die Festung speisen, zalo-

žiti, zakladati z živežem; mit Wasser speisen, z vodo zakladati; vode napeljevati.
Speisenzerleger, der, Francheur, razrezovavec.
Speiseöl, das, olje za jed, užitno.
Speiseopfer, das, nach dem Poln. u. Böhm. suhi dar (nekdanjih Judov).
Speiseordnung, die, red jedenja; obedni red.
Speisepfeiler, der, jedec; hranivec, redivec.
Speisereis, der, ostanek jedi, zjedi, pl. f.; nach dem Poln. nedojedki.
Speiseröhre, die, ješnik, (ječnik), gortanec, gortanec, požiravnik.
Speiseröhrengeschlecht, das, preplet gortančnih čutnic.
Speiseröhrenschlagader, die, gortančna ali ješnikova privodnica.
Speiseruhr, die, (Lienteria), griza neprobavnica*.
Speisesaal, der, obednica.
Speisefast, der, f. Ghyms.
Speisefrank, der, omara za jedila.
Speisefrüßel, die, skleda za jedi.
Speisefstube, die, f. Speisesaal.
Speisetafel, die, miza.
Speisetopf, der, lonc za jedi.
Speiseträger, der, strežaj, strežnik, nosivec (jedi na mizo).
Speisevogel, der, ptič za jed, užitni ptič.
Speisewaar, die, jedilo, jed; f. Speise.
Speisewein, der, f. Tischwein; vino pri obhajanju rahljeno.
Speisewirth, der, keremar, gostinčar, štir*.
Speisezettel, das, jedilni list, jedilnik.
Speisezimmer, das, f. Speisesaal.
Speisshahn, der, spuščalo, spuščalo*.
Speisig, adj., mont. kobaltni.
Speiskraut, f. Fischkraut.
Speisung, die, zakladanje; nasitovanje.
Speiswärling, der, bljuvna goba.
Speitopf, f. Speibecken.
Speitranke, der, pijača za bljuvanje.
Speivogel, f. Spötter.
Spekafel, das, igra gledišna (osebno sundrava); Lärm, sunder, hrup; Spekatel machen, sundrati, hrup uganjati; sment narajati, razbijati, razsajati, zdelovati.
Spekalein, f. Spekatel (machen).
Spekalanlöse, f. Schändlich.
Spektrum, das, prikazen.
Spezialant, der, f. Forscher; faunm. spezialant*, započetnik, ki išče dobička, prerajovavec.
Spekulation, die, premisljevanje, f. Forschung; faunm. iskanje dobička; započetbe na dobiček.
Spekulationstaus, der, tergovski kup, kup na dobiček.
Spekulativ, adj., premisljevaven; f. a. Heberauslich.
Spekuliren, v. n., premisljevati (osebno sadetne reci); spekulirati, na dobiček kaj zacet; meriti na kaj; prerajtovati.
Spelle, f. Spange.
Spellen, f. Spalten (v. a.).

Sperling, adj., razcepen, razoepljiv.
Sperl, **Sperl**, der, pira, f. Duffel.
Sperl, in der Bsg. Sperlen, adj., pirai.
Sperlmehl, das, pirova moka.
Sperlmonat, f. September.
Sperlnite, die, jama, volina, špilja.
Sperl, f. Spekt.
Sperlje, die, pleva, mekina, strok; resa, osian, (Aehrenspige).
Sperlennehl, f. Sperlmehl.
Sperndabel, f. Freigebig.
Sperndage, f. Geschenk.
Spernde, die, dar, darilo, podarek, milošnja, podelok, milostnajo; die Handlung, delitev, deljenje, razdajanje, nach Gutsn. dodel; daritev.
Sperndebier, **Sperndebrot**, das, razdajani, delitni ol, kruh.
Sperndesich, f. Freigebigkeit.
Sperndherr, der, ubozničar.
Sperndel, f. Stednadel.
Sperndelust, die, darljivost.
Sperndelustig, f. Freigebig; (radodaven).
Spernden, v. a., podariti, podeliti, pokloniti, dariti, darovati, deliti, podeljevati, poklanjati; v dar dati; das heit. Abendmahls speiden, obhajati; razdati, razdajati (med ubogo); f. a. Antheilken.
Spernde, das, delitev, daritev, darovanje.
Spernder, der, darivec, delivec, darovavec, dajaveo.
Spernderin, die, darivka, delivka, dajavka.
Sperndesohle, die, slanica za uboze.
Sperndiren, f. Spenden, Spenden.
Sperndiam, adj., darljiv, darezljiv (M., mehr kroat.).
Sperndung, f. Spenden, das.
Sperngen, sich, f. Wahlen.
Sperngler, der, zehavica.
Spernkern, f. Kaufen.
Spernnadel, f. Stednadel.
Spernzger, der, jopa.
Sper, adj., rod, past, (der Stier ist sper, zganet so rosi); sperer Mund, suhe usta.
Sperber, der, (Falco nisus), krogulj, krogulj; (serb. kraguj, poln. krogulec, russ. kopčik).
Sperberbaum, der, (Sorbus domestica), oskarš, skurs (serb. oskoruša, der Baum und die Frucht); f. a. Ebersche.
Sperberbere, die, oskarša.
Sperbereule, f. Habichtseule.
Sperberkraut, das, (Saquisorba sanguisorba), strašnica.
Sperg, f. Sperling.
Spergelbaum, f. Faulbaum.
Sperling, der, vrabec, vrabelj, f. o. Späh; verliebt wie ein Sperling, močno zatefoban v koga; ein Sperling in der Hand ist besser, als eine Taube am Dache, boljše je derži ga, kakor lovi ga.
Sperlingstest, in der Bsg. vrabčji.
Sperlingstügel, der, vrabčja perutnica.
Sperlingstrost, f. Gesundheit.
Sperlingstest, das, vrabčje gnjezdo.

Sperlingstaube, die, amerikanska gerlica.
Spermaceti, f. **Walfarth**.
Spermatologie, die, nauk od semena.
Sperre, f. **Klemm**; sperre Seiten, terdi, hudi oasi; f. a. **Sper** (rod).
Sperreabnahme, die, razpečatba.
Sperreanlegung, die, zapečatba.
Sperrebaum, ber, au Wagen; zavora; f. a. **Schlagbaum**; (russ. rogatka).
Sperbericht, ber, poročilo zastran zapečatbe.
Sperrecommission, die, zapečatna komisija.
Sperre, die, zapertje, zapertija; Arrest, zaperra, zapor; die Haare stehen ihm zu Sperre, lasje se mu jezijo, mu stoji po konci; vor der Sperre nach Hause kommen, priti domu, preden se hiša zapre, preden se vrata zapro; Betreibesperre, zapertija za- etran žila; prepoved, izvažati žito iz de- žele; gerichtliche Sperre, zapečatba; die Sperre anlegen, zapečatiti, ausheben, raz- pečatiti; Sistrung, zadržba, ustava, ustav- ljenje, f. a. **Hemmnis**, **Hemmung**; Rad- sperre, zavornica, zavira, zavora; feste Sperre, torden zapor; ein Werkzeig zum Sperren, zapora (V.).
Sperreisen, bas, au Rade, koka.
Sperren, v. a., verschließen, henuen, za- preti, zapirati, zatvoriti (nehr kroaf.), den Fluss, zagraditi, graditi, zajoziti, joziti; ein Rad, zavreti (kolo), zavirati; die Stadt sperren, mestne vrata zapreti, no pustiti ni- kogar v mesto ne iz mesta; obleci, osto- piti mesto; eine Gasse, zaloziti, zagraditi ulice; prepeti (böh. m.); sich sperren, hestig widersehen, (v. r.), upreti se, upirati se, kerčiti se, krutiti se; vleci se; braniti se; den Weg sperren, zaskočiti, zapreti; den Handel sperren, kupčijo nastaviti, zastano- viti, zabraniti, ovirati; gesperrtes Handwerk, rokodelstvo, utosnjeno na neko mesto; ans einander thun, raztegniti, razlegovati, nach V. razkročiti (nogo), razkrodevati (auch serb.) u. razpreti, razpirati (?), **poln.**); f. **Auffsperrn**, **Aufreissen**; **Wörter sperren**, f. **Durchschleßen**, razstaviti.
Sperren, bas, zapiranje, zaviranje, oviranje.
Sperren, ber, zapiravec.
Sperrgeld, bas, vpustnina f. vratnina f.
Sperrglaß, f. **Frauenis**.
Sperrglaße, die, zaporni zvonec; zvonec, s kterim se naznanja, da se bodo vrata zaperle.
Sperrhaken, ber, zatikavnik, zapiravna kljuka.
Sperrhoiz, bas, in den Mühlen ein Rad stehen zu machen, zatika, terličnik (V.); bei den Fleischern, f. **Speiser**; (russ. raz- pirka).
Sperrhoorn, bas, roženo nakalo.
Sperriegel, **adj.**, auseinander gesperrt, razpro- en, širok.
Sperrringel, ber, an Räderwerken, ein Rad damit zu sperren, zaverivnik, zapenjenik (V.); zavorivnica; in der Sägemühle, mali podajavnik, tača*.

Sperrelette, die, zavornica, zavora, zaver- nica, zavor, zapenjača (M.).
Sperreklammer, f. **Klammer**.
Sperreklappe, die, zapadoak.
Sperreleiste, die, proj (V.), au Wagen, razvora (**poln.**), prevornica (serb.).
Sperreling, f. **Rübel**.
Sperreman, bas, zjalo.
Sperreweise, f. **Zanienweise**.
Sperrenadel, die, f. **Stednadel**.
Sperrenagel, ber, in den Schueldemüßen, nach V. jiglica, (die Stange des Hebers fest- halten).
Sperrebad, bas, kolo s stopinjami, zave- rivno kolo.
Sperreelazion, f. **Sperbericht**.
Sperreriegel, ber, zapah, zatikavnik, f. a. **Riegel**.
Sperreruhe, die, **Sperreloch**, **Sperreloch**, ber, bei den Webern, proj.
Sperreunde, die, ura zapiranja, o kateri se zapira.
Sperreummel, die, boben, s kterim se naz- nanja, da so bodo vrata zaperle.
Sperreung, die, zaportje, zapor, zavor; za- portija, f. a. **Sperre**.
Sperreventil, f. **Sperreklappe**, **Klappe**.
Sperreweit, **adj.**, na stečaj, (russ. nastiz), serb. širok.
Sperrewerk, bas, zapiralo.
Sperre Zahn, ber, zavirni zob.
Sperrezeit, die, čas, o kterem se vrata za- pirajo, čas zapiranja.
Sperrezeug, bas, odpiralo f, odklepalo f, odpiravna priprava.
Sperrezer, f. **Essebeere**.
Sperrezen, sich, v. r., šketiti so.
Sperrezen, **pl.**, troški, potroški.
Spes succedendi, f. **Amwärtigkeit**.
Spezerei, die, dišava, lepo dišeča reč, di- šečina, in fl. kramenija, dišeča korenina; mejdahija*; **poln.** u. **böh.** korzenje; f. a. **Gewürz**.
Spezereihandel, ber, dišavarlja, kupčija z dišečimi koreninami.
Spezereihändler, ber, dišavar (V.), n. **M.** dišečinar.
Spezereikram, **Spezereikladen**, ber, štacuna dišečih reči.
Spezereiwaren, **pl.**, dišečina, dišeča roba, špecerijsko blago.
Spezial, **adj.**, speziell, besondere, poseben; umständlich, obširen; ber **Spezial**, f. **Busen- freund**.
Spezialbefehl, ber, posebno povelje.
Spezialcommission, die, posebna ko- misija.
Spezialta, **pl.**, posebne okoliščine, okolišine.
Spezialität, die, posebnost.
Spezialiter, f. **Besonder**.
Spezialfarte, die, posebni zemljovid, zem- ljovid posebno dežele.
Spezialvollmacht, die, posebno poobla- stilo.
Speziell, f. **Spezial**; **Andrücklich**, **Genau**.

Speziell, die, Art, vorsta; in der Arguei- funde, primos, roba, trave in vse, iz česar je kako zdravilo napravljeno; in der Res- tenkunft, račun, računska versta; nach dem Russ. računsko pravilo; im Münzwesen, debeli dnar, terdi dnar.
Speziellbuletten, ber, (terdi) eekin.
Speziellfacti, razložba dogodbe, reči.
Speziellthaler, ber, toljar.
Spezifikation, die, podrobni, natančni po- pis; nastetev posamnih reči, razšteva.
Spezifikum, bas, posebno, lastno zdravilo.
Spezifisch, **adj.**, lasten, poseben, svoj- stven; versten.
Spezifizieren, v. a., po imenu, posebej nasteti, nastevati, razštet.
Speziös, f. **Scheinbar**.
Sphäre, die, f. **Kugel**, **Kreis**; höhere Sphä- ren, nadzemeljski kruji, svet; bas geht über meine Sphäre, to presega mojo pamet, moj um; to ni mojga obseja, opravila.
Sphärisch, **adj.**, okrogel, krogel, obel.
Sphäroid, bas, sferoid*, krogasta, kro- govina podoba.
Sphäroidisch, **adj.**, sferoiden, krogast, f. **Rundlich**.
Sphärometrie, die, krogomerstvo.
Sphing, die, sfinks; f. a. **Abendstatter**.
Sphragidothel, die, zbirka pečatnih od- tiskov.
Sphragistik, die, znanost starih pečatov.
Spianter, f. **Bürl**.
Spiclegium, f. **Rehrentese**.
Spickbraten, ber, navlečena, našpikana* pečenko.
Spide, die, navleka.
Spikel, f. **Spitze**.
Spiken, v. a., den Braten, navleci, nabosti s slanino, budljati (?), nabohati*, našpi- kati* s slanino (protakti), pretikati, nach **Gutsm.** oslaniniti, slaniniti; denbeutel, na- polniti, natlačiti; die Wälle mit Kanonen, mnogo kanon nastaviti, nasaditi, naperiti; einen Spicken, podknpiti koga.
Spiken, bas, navleka.
Spicker, ber, špikavec.
Spickering, f. **Bildling**.
Spicknabel, die, špikavnik, špikavoica (**Gutsm.**), natikavna igla.
Spickspeck, ber, navlečna slanina.
Spiegel, ber, nach dem **Kroat.**, **Serb.**, **Altal.**, **Poln.** u. **Böh.** zercalo, (russ. zer- kalo), nach dem **Serb.** auch ogledalo (bei- des auch bei **Gutsm.**), gew. špegel*; **dim.** zercalce, ogledalce; höherer Spiegel, uderto zercalo; sich im Spiegel sehen, v zercalo pogledati se, ogledovati se v zercalo; **fig.** ogledalo; reč v kteri vidimo kaj družiga opodobljeno; Gempel, izgled, vzor; Schwa- benspiegel, švabski zakonik; Spiegel des Was- sers, nach b. **Böh.** gladina, etna a. lice, razina f; an Thieren, lisa; am Pfaue, rep; svetla plosčina, plosina kake reči sploh; am Schiffe, f. **Hintertheit**; **waidm.**, oko mreže; zadnjica srne.

Spiegelartig, **adj.**, zercalast.
Spiegelbeden, bas, hrivska skledica s svetlim dnam.
Spiegelbeleg, bas, f. **Folie**.
Spiegelbild, bas, podoba z zercala.
Spiegelblank, **adj.**, svetel, čist kakor zercalo.
Spiegelblatt, f. **Folie**.
Spiegelblume, die, zlatica ostra.
Spiegeldecke, die, strop z zercalam.
Spiegeleben, **adj.**, raven kakor zercalo.
Spiegelleben, die, zercalna gladina, plo- ščina, plosina.
Spiegelfassung, f. **Spiegelrahmen**.
Spiegelisen, bas, železni list v velicijh listih.
Spiegelente, die, domača raca, belič.
Spiegelglas, bas, svetla železna ruda.
Spiegelglasfabrik, die, zercalarnica.
Spiegelgedyen, bas, sleparjenje, delo na videz, pritvarjanje; boj s senco.
Spiegelstecher, ber, hinavec, slepivec, kdor na videz kaj dela.
Spiegelstecherei, f. **Spiegelstechen**, **Welsch- neri**.
Spiegelsteker, die, pero z očesam.
Spiegelstiel, bas, zercalo, gladina.
Spiegelsticker, bas, zercalno okno, iz brušeniga stekla.
Spiegelstück, ber, nach dem **Poln.** plašček.
Spiegelstücken, ber, svetla lisa.
Spiegelstutter, bas, tok, škala za zercalo.
Spiegelstarr, bas, mreža z velicimi očesi.
Spiegelstern, bas, izba z zercali.
Spiegelgewölbe, bas, oblok z zercalam.
Spiegelglas, bas, zercalno steklo.
Spiegelglasofen, ber, talivnica za zer- calno steklo.
Spiegelglatt, **adj.**, pregladek, gladek, kakor zercalo.
Spiegelguß, ber, litje zercal.
Spiegelhaken, ber, kljuka za zercalo (na ktero se obeša zercalo).
Spiegelhalter, ber, zercalno deržalo.
Spiegelhandel, ber, zercalarstvo, kupčija z zercali.
Spiegelhändler, ber, zercalar.
Spiegelharz, bas, pegla.
Spiegelhell, **adj.**, presvetel, prečist, pre- jasen.
Spiegelhimmel, ber, nebo, ki se upodo- buje v zercalu, v vodi.
Spiegelhütte, die, zercalarnica.
Spiegellicht, **adj.**, zercalast.
Spiegelrig, **adj.**, zercaluat; s svetlo po- versino.
Spiegelrarpfen, ber, kralj karpov, svetli karp.
Spiegelkasten, ber, skrinja za zercala.
Spiegelklar, f. **Spiegelhell**.
Spiegelkunst, die, nauk od zercal, zercal- loslovje f.
Spiegellampe, die, Reverbere, odbojna svetlinica f.
Spiegellehre, f. **Spiegelkunst**.
Spiegelkuchter, ber, svečnik z zercalam.

Spiegelmacher, ber, zercalar, ogleđalar; kdor dela zercala.

Spiegelmacherei, die, zercalarstvo.

Spiegelmaß, das, mera za mrežne odesa.

Spiegelmeer, das, tihó, zercalu podobno morje.

Spiegelmesse, die, velika senica.

Spiegelmühle, die, brusivnica za zercala.

Spiegeln, v. n., Lichtstrahlen auf eine werfliche Art zurückwerfen, svetiti se, bliščati se, odbijati, lesketati se; es spiegelt Alles in diesem Hause, vse se svetí, blišči v ti hiši; der Spiegel spiegelt bunfel, temno, zamoklo kaže, pokazuje; odbija; v. r., sich spiegeln, ogleđati, gledati se, viditi se, ogleđovati se v zercalu, v vodi; sich an Jemanden spiegeln, koga v izgled vzeti, jemati si; zgleđovati se nad kom, *serb.* ogleđati se na koga; — z zoroalam, s svetlo ploščino opraviťi kaj.

Spiegeln, das, bliščanje, blišanje, odbijanje, ogleđovanje.

Spiegelnd, *adj.*, odbijaven, zercalast.

Spiegelnetz, f. Spiegelgarn.

Spiegelpunkt, der, zercalna, sveta pika.

Spiegelrahmen, der, zercalni okvir.

Spiegelrand, der, okrajó zercala.

Spiegelrappe, der, svetli muren.

Spiegelrein, *ad.*, precíst, číst kakor zercalo.

Spiegelssaft, ber, izbana, soba, sobana (*Met.*) z velícimi zercali.

Spiegelscheibe, f. Spiegelfenster.

Spiegelschleifer, der, kdor brusi zercala.

Spiegelschleimühle, f. Spiegelmühle.

Spiegelsee, ber, gladko jezero.

Spiegeltaube, die, svetli golob.

Spiegelteich, der, gladki ribnik.

Spiegelthür, die, dveri z zercalam.

Spiegelträger, der, motelj zercalnik f.

Spiegelvogel, f. Wautschchen.

Spiegelwahrjagerei, die, prerokovanje iz zercala.

Spiegelwand, die, stona z zercali olepšana, ali pokrita.

Spiegelzeug, das, redka mreža; f. Spiegelgarn.

Spiegelzimmer, das, izba olepšana z ogleđali ali zercali.

Spiegler, ber, zercalar; hinavec.

Spiele, die, (Lavendula spica), sivka; Spiel (Valeriana celtica), špajk, špajka.

Spielöl, f. Ravelöl.

Spiel, das, eine zum Zeitvertreib dienende Beschäftigung, igra; ein Spielchen machen, poigrati; das Spiel der Glocken, ubrano zvonilo; sein vorzügliches Spiel sehte alle in Verwunderung, tako lepo je piskal, godel, trobil, da se je vse čudilo; mit klingendem Spiele, z (glasno) muziko, piskaje in z bobnam; ein arges Spiel anrichten, strašno izdelavati, šundrati; das Spiel rühren, (*mil.*) zabobnati, bobnati; beim Spiele der Pumpe, ko je troba tekla, delala; das Spiel des Pendels, gibanje nemirike; das Spiel der Mädeln, kolikor se igel potrebuje pri ple-

tenji nogovioe; das Spiel des Schauspieler, igra, kretanje, snkanje, obnašanje; das Spiel des Schiffsals, igra, naključno sprememba, osoda, usoda; hudi človek, ketriga, pravijo ima usoda za igračo; sein Spiel mit Jemand haben, šaliti se, norca delati se iz koga; das ist ihm ein Spiel, to mu je igrača, to je za-nj kaj lahko; er liebt das Spiel, rad igra, kvarta (in Bezug auf Kartenspiel); er versteht das Spiel, zna igrati; er spielt alle Spiele, vse igre zna; ein Spiel machen, igrati; das Spiel ist aus, doigrano je; ein Spiel gewinnen, verlieren, priigrati, zaigrati kaj; Geld auf das Spiel setzen, postaviti, staviti na igro; es steht ein Thaler auf dem Spiele, za tolar gre igra, se igra; lasse mich aus dem Spiele, pusti me pri miru; meno ne vpletaj v to reč; ein Spiel Karten, ene kvarto, en zvezek kvart, kolikor jih je treba za igro; ein gutes Spiel bekommen, dobre kvarte dobiti; Schauspiel, igra; *waidm.* rep sracji, ker sraka z njim miga; ludi zvezek perutnio, s kterim mamijo sokola; ein übles Spiel anrichten, gerdo igro, hudobijo, kaj hudiga početi ali napraviti; wir haben gewonnen Spiel, je že dobljena, je že naša; f. a. Unterhaltung; sein Leben steht auf dem Spiele, za glavo mu gre, se maja; zum bösen Spiele eine gute Meise machen, f. Meise; traue dem Spiele nicht, kdor igra nar bolj teče, ji oberai hitro ploče (*Gutsm.*); das Spiel der Batterien eröffnen, s kanonami začeti streljati; ein Spiel der Natur, igra, spreverček, izmeua nature; das ist kein Spiel, to ni šala, ni igrača; mein ganzes Glück steht auf dem Spiele, vsa moja sreča je v nevarnosti, jo na vadljah; etwas auf das Spiel setzen, nevarnosti nastavit, v nevarnost, na vadlje postaviti, vagati; Ginen mit ins Spiel ziehen, zamantati koga v kaj; die Hand mit im Spiele haben, s kom pod roko igrati, vmes biti; delezten biti česa; sich in das Spiel mengen, vpletati so, vlikati se, mešati se v kaj.

Spielarbeit, die, igrača; lahko delo.

Spielart, die, eines Wirlwulen, granje, igra-vať, način igre; in der Naturgeschichte, izmena, odrod, spreverček, razrodek; *böhm.* zvrhel.

Spielbahn, f. Regelbahn.

Spielball, der, žoga (*verm. ital.*), *serb.* lopta; *fig.* zum Spielball dienen, za igračo biti.

Spielbat, *adj.*, igraven, t. j., kar se lahko igra.

Spielbegierde, die, nach dem *Böhm.* igravost; želja, veselje do igre.

Spielbetrug, ber, goljufija v igri.

Spielbrett, das, deska za igro, f. a. Schachbrett.

Spielbruder, ber, igrač, s komur kdo igra, kvartopirec.

Spielbuch, das, bukvo od raznih iger.

Spielbüchse, die, igravnica.

Spielchen, das, igrice, igračica.

Spielbude, die, punca, punčika, f. a. Doffe.

Spiele, die, spilja*, f. a. Speller.

Spielanlage, die, postavek v igri, dnar postavljen na igro.

Spielen, v. n. u. a., ein bestimmtes Spiel (z. B. Karten, Regel u. dgl.) machen, igrati (kaj); zum Zeitvertreib eine Bewegung oder Beschäftigung vornehmen, z. B. mit den Kindern, mit der Kasse spielen, igrati se s kom; a. goniti se; gurati se (*M. St.*); auf einem Instrumente spielen, im Allg. n. and. D. igrati; auf einem Streichinstrumente spielen, z. B. Geige, gosti; auf ein Blasinstrument spielen, z. B. Flöte, piskati na flavto, na postranko; die Trompete, das Horn spielen, trobiti; auf der Orgel spielen, orglati, orgle prebirati; auf dem Klavier, klavir prebirati, na klavir igrati; zu spielen anfangen, zaigrati, zagosti, zapiskati, zatrobiti, zaorglati, zapeti (z. B. kdor je zvon zapel, kdor so orgle zapel); genug spielen, naigrati se, nagosti se i. t. d.; die ganze Nacht hindurch spielen, vso noč preigrati, pregosti, pretrobiti; spielen wohin kommen, prigosti, pritrobiti kam i. t. d., priigrati se, prigostiti se kam; dabei gewinnen, priigrati, prikvartati, — prigosti si i. t. d.; verlieren, zaigrati —, zatrobiti si (n. pr. zdravje); Karten spielen, kvartati, kvarte igrati; Regel spielen, kegljati; mit Würfeln spielen, koekati se (*Vuk.*) nach *Gutsm.* ko-brati; f. a. Mühle, *Schach*, (spielen); mit den Fingern spielen, s persti prebirati; Lärm machen, šundrati, mluviti (in St. geb.); das Schiff spielt vor Anker, barka se ziblje sem ter tjo (stojčó na mačku); der Wind spielt mit seinen Haaren, veter igra z njegovimi lasi, miglja, pahlja; Pfänder spielen, zastavo igrati; die Fahne spielen lassen, z banderam mahati, sukati; eine Mine spielen lassen, podkop zaigati; mit Kanonen, streljati s kanonami; Ball spielen, žogo biti; mit der Glocke spielen, priterkovati, priterkavati; Einem etwas in die Hand spielen, hitro in nevidno vtakniti, spraviti kumu v roko; aus der Hand spielen, skrivši izmakniti komu kaj iz rok; eine Sache ins Weite spielen, f. Länge, (in die Länge ziehen); mit Einem unter dem Hütlein oder (Mantlein) spielen, skrivaj zmenjen biti s kom, vmes biti; mit den Worten spielen, igrati se, šaliti se, norčevati se z besedami; mit dem Eide nicht spielen, prisega ni (nikaka) igrača; das Glück spielt oft wunderbar, sreča čudno ravna, čudne spremine dela; um Geld spielen, za dnar igrati; hoch, niedrig spielen, za veliko (mno-ga), za malo igrati; ich spiele (d. h. ich passe nicht), jez bom igral; auf der Bühne, igrati, delati, biti (*russ.* auch predstavljat); gut spielen, dobro obnašati, deržati se; es wird nicht gespielt, ne bo igre, gledišča, glediša; das Stück spielt auf dem Lande, djanje igre je na kmetih; den Bestreuten spielen, delati se raztreseniga; spielen den Herrn, po gosposko nositi se, obnašati se, gospoda delati se; sich arm spielen, po igri

obozati, vse zaigrati; Einem einen Streich, Poffen spielen, komu narediti, napraviti, nagoditi jo, f. a. Poffen; spielend, kakor bi se igral, za igračo; *adv.*, igranje (se); der Diamant spielt, demant se leskeče, igra, se preliha, f. a. Schillern; es spielt ins Grüne, zelenkasto je, vlede na zeleno.

Spielen, das, igraoje, igra; godelaje, trobljenje, piskanje.

Spielende, das, koneo igre.

Spieler, ber, igravec, guravec (*St.*), igrač; Kartenspieler, kvartopirec, kvartaveo; Geigenspieler, godel; Flötenspieler, piskaveo; Trompeterspieler, trobeo.

Spielerrande, die, godei, trop godoov.

Spielerei, die, Spielzeug, igrača, (*serb.*) igralo.

Spielergesellschaft, f. Spielgesellschaft.

Spielerglück, das, igravska sreča.

Spielerin, die, igravka.

Spielerisch, *adj.*, igravk; ein spielerischer Mensch, igrač, igračuh (*Ravn.*).

Spielerkunst, *pl.*, igravski zasuki, zvi-jade.

Spielfeind, der, sovražnik igre, kvart.

Spielfreund, der, prijatelj igre, f. Spieler.

Spielgast, der, gost, ki je prišel igrat.

Spielgefährte, Spielgehilfe, f. Spielgesell.

Spielgeist, der, igroljubnost; strast do igre.

Spielgelag, ber, igraske gostje.

Spielgeld, das, denar za igro; das dabei gewonnene, priigrani denar, priigra; um welches man spielt, stava.

Spielgenos, f. Spielgesell.

Spielgerüst, f. Schangerüst.

Spielgeschichte, die, pripoved od kake igre.

Spielgesell, ber, igrač, tovariš, pajdaš, s komur se igra.

Spielgesellschaft, die, igravska družba; igravo.

Spielgesellschaft, f. Spielgesell.

Spielgesellschafterin, die, igravka.

Spielgesek, das, postava kako igre.

Spielgewinnst, ber, priigra, kar kdo do-bi pri igri.

Spielglück, das, sreča pri igri, igravska sreča.

Spielgurgel, ber, igračuh.

Spielhaft, f. Spielerisch.

Spielhalter, ber, igravnioar; kdor ima pri sebi igravske družbe.

Spielhaus, f. Spielgurgel.

Spielhaus, das, igravnica, igravska hiša, kvartavnica; f. a. Schauspielhaus.

Spielhelfer, ber, pomočnik igravoo.

Spielhund, ber, zgonjeno pas.

Spielerisch, f. Spielerisch.

Spieljaht, die, ladja za veselice.

Spielrauscher, ber, igravske bukvioe; popis raznih iger.

Spielrampf, ber, bojna igra.

Spielkarte, die, kvarta, karta.

Spielkartenmacher, ber, kvartar.

Spielkasse, die, igravna dnarnica.

Spieltsche, die, zgonjena mačka, *fig.* f. Spieler.

Spielklub, der, družba igračov.
 Spielkränzen, f. Spielklub.
 Spielkugel, die, f. Spielball.
 Spielkunst, die, umotnost, ročnost v igri, igrañji.
 Spiellichter, der, svečnik pri igri rabljen.
 Spielleute, pl., godci.
 Spiellust, die, veselje do igre.
 Spiellustig, adj., igreželjin (*Gutsm.*)
 Spielmann, der, igravec, godec, piskavec, trobec, muzikant; veručil. skripac, brenkalo.
 Spielmarke, die, dutika. tantex*. (*poln.* liozbon).
 Spielmaß, f. Spielgugel.
 Spielmar, der, nor za igro.
 Spielnote, die, godčevska (in ne pevska) sekirica ali nota.
 Spielofen, der, bik.
 Spielordnung, die, red ali postava za igro.
 Spielort, -platz, der, igrališče, igrališ, igrišče (*serb.*)
 Spielpartie, die, igra, ena.
 Spielrunde, f. Spielbode.
 Spielraum, der, stečaj, prostor za igrañje, prostor, v katerem se kdo more prosto gibati in sukati; polje, volja, svobodno gibanje; pri kauoui prostor med knglo in ustjem kanone; bei *Jan.* veter ima tu svoj omoh (? omah).
 Spielrecht, das, igravska pravica, pravica pri igri voljavna.
 Spielregel, die, pravilo kake igre.
 Spielrichter, der, sodnik pri kaki igri.
 Spielrolle, die, igravska derhul.
 Spielfaal, der, izbana, soba za igro.
 Spielfache, die, igraña.
 Spielfeld, die, dolg iz igre.
 Spielfest, f. Spielgesellschaft.
 Spielfest, f. Spielort.
 Spielfest, die, igravnica, izba za igro.
 Spielfest, die, ura za igro odločena.
 Spielfest, die, igreželjnost (*Gutsm.*), strast do igre, nach dem *Döhm.* igravost.
 Spielfestig, adj., igreželjin; strasten igrač, nor za igro.
 Spieltag, der, dan igre, za igro namenjen.
 Spieltage, die, glumaški žep, torba.
 Spielteufel, f. Spielfest.
 Spieltisch, der, igravna miza, miza za igro.
 Spieluhr, die, ura z muziko, *poln.* u. *russ.* s kurantami.
 Spielverberber, der, kdor drugim igro, veselje kazi, kvari.
 Spielverlust, der, zaigra.
 Spielvertrag, der, pogodba zastran igre.
 Spielwaare, die, igrača, nach *M.* in *St.* gurača, nach *Gutsm.* čača, čačarinja, (*poln.* cacko).
 Spielweise, adv., igrana, igraje, po igri.
 Spielwerk, das, igrača, bei der Orgel, klavier, igravať (*Pol.*)
 Spielwesen, das, igravstvo.
 Spielworte, die, teden namenjen za igro.
 Spielwuth, f. Spielfest.
 Spielzeit, die, čas igre, za igro.

Spiess, das, igrača, *serb.* igralo.
 Spießkammer, f. Spießkub.
 Spießkammer, v. n., sladkati so, sititi se.
 Spieß, das, troha; auch nicht ein Spieß, trohe ne, ne toliko ne, kolikor je černiga pod, za nohtni.
 Spießkammer, der, oskors; jerebika.
 Spieß, die, nek drog na ladii.
 Spießgras, f. Niedgras.
 Spießig, adj., termast.
 Spießring, f. Sardelle.
 Spießröhre, die, kozja brada.
 Spießschwalbe, die, volika ludournica, velika lastovica.
 Spießtaube, die, (*Spiraea alpendula*), osladje, skalna jagoda; konjski rman.
 Spieß, der, in der Küche, raženj, f. a. *Brat-* spieß, (in *St.* angebl. sukalo); ein kleiner, ražnjček, ražnjic; ein Spießler, zaderika; die Dochte im Lichtstehen darauf zu stehen, paličica; die ersten Stangen des Hirsches, spik (*V.*); eine spitze Waffe an einem langen Schaft, sulica, kopie, f. Speer; mit dem Spieß kumpfen, solitiati se (angeb. Volk.); hölzerner, drog; bei den Buchdruckern fehlerhafter Abdruck eines Füllstiftes, mazkat (*Döhm.*), nach *V.* molika (?); noch mit dem ersten Spieß laufen, proinlad in nespamoten, f. *Wilschbart*; er schreit als ob er am Spieß läufte, kriči, kakor bi ga nataknil na ražeoj; ein Spieß Kerzen, klinée nabodoniš škerjancov; mit dem Judenspiess laufen, po judovski dobičkariti in dreti; mit dem Spieß durchrennen, skopjem presauti, prebosti; ein langer Spieß, n. *Gutsm.* čokan.
 Spießkammer, der, kislica.
 Spießbaum, der, (*mont.*), stožer.
 Spießbinse, f. Nadelbinse.
 Spießbrot, der, in den Küchen, kova; ser-nak spioak.
 Spießbraten, der, pečenka na ražnji.
 Spießbürger, der, n. dem *Poln.* meščubt, prosti, revni meščan.
 Spießbürgererei, die, prosto meščanstvo.
 Spießbürgerlich, adj., prostomeščansk, nach dem *Poln.* meščanovsk.
 Spießchenstein, der, lim iz ostrizkov.
 Spießdreher, der, sukavec, verticec ražnja.
 Spießfelsen, das, železoa ost kopja ali sulice.
 Spießfelsen, v. a., natakniiti, natikati, nabosti, nabadati (na ost); als Strafe, na kol natakniiti, nabiti; prebiti, prebosti, prepah-niti s ostjo; von Hirschen, na roge natak-niti, nabosti; v. n. (*waidm.*), klicati so (od velikih jerobov ali leščerk).
 Spießher, der, (junger Hirsch), spienik (*V.*), jelenče, ki je dobilo perve roge; als Pers-son, kopjenik.
 Spießkessel, das, na ražnji pošani pre-siook.
 Spießkorn, adj., ražnjast, sulicast, kopju podoban.
 Spießgerete, die, f. Spießröhre.

Spießgefell, der, *fig.* malopriden pajdaš, tovaris, s komur se kdo vadi.
 Spießgefellschaft, die, pajdaštvo, tovar-sija malopridna, družba v slabi reči; so-krivei.
 Spießglanz, der, Spießglas, das, u. *Vuk* *serb.* rastok, antimon, bei *Gutsm.* stekle-nina, *russ.* surma u. antimon.
 Spießglasblumen, pl., in der Schreib-tunft Dämpfe, antimonov. rastokov evet.
 Spießglasbutter, die, antimonovo maslo.
 Spießglasberz, das, antimonova, rasto-kova ruda.
 Spießglasessig, der, antimonov kis.
 Spießglasfahrig, adj., kar ima kaj an-timona ali rastoka v sehi.
 Spießglasfall, der, in der Schreibkunst, antimonovo apno.
 Spießglasflönig, der, antimonov, rasto-kov kralj.
 Spießglasflönig, die, zindra rasto-koviga kralja.
 Spießglasleber, die, antimonove jetra.
 Spießglasmetall, das, f. Spießglasflönig.
 Spießglasöl, das, antimonovo olje.
 Spießglasfastran, der, antimonov zefran.
 Spießglaschwinte, die, rastok (*Vuk*).
 Spießglaschwefel, der, antimonovo žeplo.
 Spießglasweiß, das, antimon. ki se rabi za pot ali znoj.
 Spießglaszinnobert, der, antimonov ein-ober, (nach dem *Russ.* einavar).
 Spießgras, das, f. Niedgras, Ampfer.
 Spießhaar, das, an Hunden u. dgl. wel-ches steifer ist und den Vorsten gleich, dolga dlaka, sčetinasta dlaka.
 Spießhahn, der, kopun.
 Spießhecht, der, spioasta seuka, šuka.
 Spießhirsch, f. Spießher.
 Spießicht, f. Spießförmig.
 Spießig, adj., bodec, silat, oster, serteč (?), pust, terd (od usnja nedostrojcniga), suh, kerhek.
 Spießkette, die, f. Spiegelglätte.
 Spießknecht, der, sulicak, kopjonik.
 Spießknoten, der, nek kolac na ražnji pečen.
 Spießkerche, die, škerjanec pečen na raž-ni; f. a. Heßkerche.
 Spießkuchen, f. Spießbrot.
 Spießröhre, die, siba; Spießröhren laufen, sibati, teči, iti skozi sibe; einen laufen lassen, *serb.* metnuti, udariti koga na sibe.
 Spießröhrenlaufen, das, tek skoz sibe, (*russ.* skvoz stroj).
 Spießröhrenläufer, der, sibance.
 Spießschaf, der, derzaj ražnja; kopjisče, kopjisje, ratišče (*Gutsm.*), ročnik sulioni.
 Spießstange, die, f. Spießschaf.
 Spießträger, f. Spießknecht; Spießbrot.
 Spießtreiber, f. Bratenwender.
 Spießwerfer, der, kdor zna dobro metati sulice.
 Spießwurm, der, neka morska stonoga.
 Spießwurz, f. Pfahlwurz; Herzwurz.

Spießzahn, der, pasji zob, pasjek.
 Spieß, f. *Dohn*.
 Spießen, v. n., mit haben, zadreti se v kaj in oblianti.
 Spierer, der, cvek*, žebelj.
 Spiereröhre, der, im Schiffbaue, nek sve-der žebeljnik.
 Spierhaut, die, oboj ladije s tenkimi bo-rovimi deskami.
 Spierloch, das, Inknja navertana za žebelj.
 Spieren, v. a., mit Spieren versehen, pod-kovati; befestigen, pribiti, pribijati z žebli.
 Spillbaum, der, f. a. Faulbaum; im Schiff-bau, valjar, vreteno.
 Spille, die, (*Spindel*), vreteno; koželj; *dim.* vretence; kleiner jugespitzer Pflock bei den Jägern, ključica; am Feuerwagen, welche die Deichsel mit beiden Armen zusammenhält, iglica (*V.*); auf Schiffen, f. Spillbaum; anat. die Speiche, nach *V.* koželjnica; *waidm.* f. Pfahlhölzchen.
 Spillen, f. Spellen.
 Spillenbein, das, ein langes dünnes Bein ohne Wade, gola pišcal, pisal, gola kost. tonka noga, oštrekla noga (*Ravn*).
 Spillendreher, f. Drechsler.
 Spillenholz, das, les za vretena.
 Spillenforb, der, f. Spindelkorb.
 Spillenschneider, der, vretenar, koželjar.
 Spillshahn, der, f. Wirtshahn.
 Spillig, adj., tenak in dober za vretena; der Baum wächst spillig, šviglasto, tenko drevo.
 Spilling, der, gemeine gelbe Pflaume, sliva.
 Spillingbaum, der, sliva, slivno drevo.
 Spillläufer, f. Drechsler.
 Spillwage, der, zlatita po kodolji, po mleka.
 Spillstühr, die, Thüren, welche die Zapfen, um die sie sich drehen, in der Mitte haben, so, daß sich bei der Öffnung die eine Hälfte einwärts, die andere auswärts dreht, su-kavne vrata, nach *Zal.* sklembe.
 Spinat, der, (*Spinacia*), spinaca*.
 Spinatsame, der, spinacno seme.
 Spind, das, f. Schrant; Schessel, (*Spint**).
 Spindel, die, deren man sich zum Spinnen ohne Spinrad bedient, an beiden Enden spit zulaufend, worauf man den gedrehten Faden wickelt, vreteno (in all. *f. M.*), nach *Alte* navak (?); die Spindel (*Spille*) drehen, presti; eine Leinwand bei den Web-stellern, ohmetniea (*V.*); der aufrechte lange Baum an einem Thurne, worauf man den Knopf befestiget, drevo (*V.*); eine um ihre Achse bewegliche Welle, vreteno; an einer Weibeltreppe, ober in den Schreinhäusern, drevo, vreteno; bei den Drechsler, vreteno, vretence; der senkrechte Baum des We-bels, drevo; der lange dünne Knopf des Weberarmes, koželjnica; eine Welle, um welche eine Schraube geführt wird, nach *V.* vretenica, dedec, preslio, *m.* (*Ravn*); im Ohre, vretence.
 Spindelbaum, der, *mont.*, in dem Gesei; nach *V.* drevo; f. a. Spillbaum; Pfaffen-

hřtchen, kapčav les, farške kapioe; als
 Ahornart, veliki meklen; f. a. Hagebuche;
 der sich windende falsche Spindelbaum, ame-
 rikanska srebotočina, drevomorka.
 Spindelbuche, die, f. Hagebuche.
 Spindelförmig, adj., vretenast, vretenu
 podoben.
 Spindelholz, das, les (dober) za vretena.
 Spindelstiel, f. Spindelförmig.
 Spindelstüb, der, kosček, v kteriga se
 devajo vretena.
 Spindelkraut, das, (Atractylis), beli
 kušnek.
 Spindelmacher, -verkäufer, der, vretenar.
 Spindelplume, f. Spilling.
 Spindelpresse, die, Spindelfelder, nach V.
 stiskavnica s svežo, cigavnica.
 Spindelraupe, die, vretenarica †.
 Spindelschnecke, die, vretenoe.
 Spindeltheil, der, dedščina po materi,
 po preslici.
 Spindelwalze, die, (polž) valjar †.
 Spinell, der, spinel, (bledordeči rubin).
 Spinelle, f. Stachelbeere.
 Spinet, das, spinetka (böhm.).
 Spinning, der, f. Schlehborn.
 Spinnz, in Břga, prodivni.
 Spinubume, die, f. Herbstzeitlose.
 Spinne, die, (Aranea). pajek, pajik, ober
 pavek, dim. pajček, bei Gutm. pajenk,
 altsl., poln. pajak, in St. u. kroat. pa-
 vak, in Kr. auch palek, opalek; die lang-
 beinige Spinne, suha južina, kosce.
 Spinnefeind, f. Todfeind, (strupeno so-
 vrazilo).
 Spinnefeindschaft, die, strupeno so-
 vraštvo, čert do smerti.
 Spinnen, in d. Břga, pajóji.
 Spinnen, v. n. u. a., presti, (predem),
 ein wenig spinnen, so wie allen Flachs auf-
 spinnen, popresti; man spinn mit Lust, rado
 se prede; wie viel hast du heute gesponnen?
 koliko si danas napredel?; ist enere Wolle
 schon gesponnen? ali sta že spredli volno?;
 zu Ende spinnen, dopresti; sich müde spinn-
 nen, napresti se; seine Seide bei einer Sache
 spinnen, ne imeti dobička pri dem; drehen,
 viti, sukati; Tabak spinnen, tabak v klo-
 base poviti, viti, sukati; Heu spinnen, seno
 povozati v povezke; von Ragen, presti,
 gosti; an einem Rade spinnen, na kolo-
 vrat presti; sich mit Spinnen nähren, ob
 preji živeti, s prejo se živiti; grob, sein
 spinnen, debelo, tanko presti; nichts ist so
 fein gesponnen, es kommt endlich an die
 Sonnen, f. Sonne.
 Spinnen, das, predenje, preja.
 Spinnmaschine, der, dolgonoga opica.
 Spinnenartig, adj., pajkovit.
 Spinnendistel, die, žegnanu glavinec.
 Spinnenfisch, der, nach dem Böhm. jorma †.
 Spinnenfresser, der, ein Weichhäut, sko-
 pun, gladah, pajkojedec.
 Spinnengewebe, das, pajčina, nach
 Gutm. pajčina (auch poln.), auch paj-

čevina, nach V. palčina, in St. und kroat.
 pavčina.
 Spinnengewebalon, die, pajčinasta
 lopatika.
 Spinnengewirf, f. Spinnengewebe.
 Spinnengift, das, pajóji strup.
 Spinnenkauf, f. Spinnengewebe.
 Spinnenloth, der, pajójek.
 Spinnenkraut, das, (Anthericum), kos-
 movec, predeneč.
 Spinnenkrebs, der, pajkoviti rak.
 Spinnenlinie, die, in der Größlenlehre,
 pajčinasta čerta.
 Spinnennest, das, pajóje gnezdo.
 Spinnennetz, das, pajója mreža, pajčina.
 Spinnenständer, der, (Kermsch), omelo.
 Spinnenstecher, der, pajóji kamen.
 Spinnenstübler, der, f. Sandwebe.
 Spinnenwebe, f. Spinnengewebe.
 Spinnenwebengarn, das, visoke mreže
 na jerebe.
 Spinner, der, predec, prejo, predivec, bei
 Gutm. auch prednik, serb. prelac (=pre-
 leo).
 Spinnerei, die, preja (mehr Garn), pre-
 denje; die Spinnerei verstehen, presti znati;
 Spinnraht, predivnica, predilnica.
 Spinnerin, die, predica, prelja (auch serb.),
 predivka.
 Spinnerlohn, der, prodnina, prejnina.
 Spinnewebe, die, Spinnengewebe; paj-
 čevina.
 Spinnewebe, adj., pajčinast.
 Spinnewebeartig, adj., pajčevinast,
 kakor pajčevina.
 Spinnwebenhaut, f. Schkeimhaut.
 Spinnstiege, f. Bierdelans, Afterwebe.
 Spinnstühl, das, pripravna, orodje za
 predenje.
 Spinnstuhl, das, predivo.
 Spinnstaken, der, ein hölzernes Werkzeug
 mit einem Hafen zum Spinnen der Seile,
 kljuka; bei den Spinnern, den abgerissenen
 Fäden wieder durch das Spinnloch zu ziehen,
 hlapec (V.).
 Spinnstuhl, der, konopno predivo, mikana
 konopnja.
 Spinnstuhl, das, predivnica (Gutm.); f.
 a. Arbeitshand, Buchthaus.
 Spinnstühle, die, hišica, kjer se zapredajo
 svilenice.
 Spinnstühle, f. Spinnstühle.
 Spinnjungfer, f. Wasserjungfer.
 Spinnmagd, die, dekla predica.
 Spinnmährchen, das, pravlica ob preji
 pripovedovana.
 Spinnmaschine, die, predivna mašina.
 Spinnmeister, der, predioart, kdor je
 nad predicami.
 Spinnmeisterin, die, etma predioarica,
 ženska, ki je postavljena nad predioe.
 Spinnmühle, die, kolovrat na vodi (V.).
 Spinnrad, das, kolovrat, dim. kolovratek,
 kolovratio.
 Spinnradreher, Spinnradmacher, der
 kolovratar.

Spinnraupe, die, f. Seidenraupe.
 Spinnrecht, adj., vom Seidenwurm, kadar
 se hoče ze zapresti.
 Spinnroden, der, ein Roden, daran zu
 spinnen, Roden, preslica, (in St. angebl.
 preso); die Wicfluppe daran, koželj (böhm.
 kužel, volhin. křezek, wernach krozel);
 der um den Roden gewickelte Flachs, kodolja.
 Spinnroden, in Břga, preslični.
 Spinnrodenmacher, der, presličar, ko-
 zeljar.
 Spinnstuhl, der, (izba) predivnica.
 Spinnstühle, die, predivna šola, predivnica.
 Spinnstod, f. Spinnroden.
 Spinnstube, die, predivnica; Versammlung
 der Spinnerinnen, im Serb. prelo u. supre-
 dak (sopredok).
 Spinnstübchenweibheit, f. Rodenweibheit.
 Spinnstuhl, der, prediči stol.
 Spinnverfälschung, f. Spinnstube.
 Spinnwarze, die, pajója bradvica.
 Spinnwebe, f. Spinnengewebe.
 Spinnweib, das, predica, ki prede za dnar.
 Spinnwerk, das, vsakoršeno predivo.
 Spinnwürfel, Spindelwürfel, der, vreteno.
 Spinnwunden, der, kodolja.
 Spinozismus, der, spinocizam.
 Spint, der, der weichere weisse Theil des Hol-
 zes zwischen der Rinde und dem Kern, nach
 V. belina, beljava, blodina, belutina; der
 wäflrige nicht ausgebaufene Theil des Brotes,
 svalek, omak, testeni kruh, nedopečen kruh.
 Spintig, adj., emokast, svalkast.
 Spintifiren, f. Grubeln.
 Spion, der, ogleduh, ogleduh, vohun, nach
 Gutm. zvedovavec, opazuh, gew. špijon*,
 serb. nach Vuk uhoda.
 Spionerei, die, vohunstvo, špijonstvo.
 Spioniren, v. n., oglelovati, ogleduhovati
 (M.), serb. uhoditi, pozvedovati, prezati,
 špijonirati*; f. a. Auskundschaften, Spähen.
 Spirabel, f. Athembar.
 Spiral, adj., zavit, krogast; f. a. Kreis-
 förmig, Schneckentartig.
 Spiralfeder, die, zmet zavita, (viba?).
 Spirallinie, die, v krog zavita čerta;
 nach V. kušcarjev vinek, kačji vinek.
 Spirato, pretebeniga mesca.
 Spixer, f. Meerzwalbe.
 Spizoso, živo.
 Spizual, der, spirital*.
 Spizualia, pl., duhovno, dušne reči.
 Spizualistiren, f. Bergeistigen.
 Spizualismus, der, nauk od duhov.
 Spizuell, adj., dušen, duhovit.
 Spizunöz, f. Feurig, Geistig, Stark.
 Spizunöz, der, viški cvet; f. a. Brandwein;
 Geist. duh; hochmuth, napuh.
 Spizul, der, überdanje.
 Spizulwalbe, die, domača lastovica.
 Spital, das, bolnišnica; f. Krankenhaus,
 Armenhaus.
 Spital, in Břga, bolnišnica.
 Spitalbrand, der, bolnišnični, spitalski
 snet.

Spitalverwalter, der, oskerbnik bol-
 nišnice.
 Spitt, das, (im Deichbau), dernica †.
 Spittel, f. Spital.
 Spittelfirthe, die, cërkev bolnišnična.
 Spittelmeister, f. Spitalverwalter.
 Spitten, v. a., naloziti rusine na samo-
 kolnico.
 Spittorf, der, navpik rezana šota.
 Spittung, die, nakladanje rusine.
 Spiz, adj., spizig, spicast (auch poln. und
 böhm.), ostriga konca; serb. šiljast; spiz
 machen, f. Spizen; ich kann es nicht spiz
 kriegen, no vem, kako je to.
 Spiz, der, eine Art Hund, nach V. puma (?);
 kuza, kuzek, russ. špic; ein geringerer Grad
 des Nauses, einen Spiz haben, terčen
 biti, v glavi ga imeti; die, Spizen, f. d.
 Spizhorn, der, nach Sul. mleč, javor
 šiljastolstni.
 Spizaiš, das, tur.
 Spizamboß, der, f. Hornamboß, rogatina
 (böhm.).
 Spizarbeiter, der, mali vervar.
 Spizbar, der, spicasta brada.
 Spizbeutel, der, in den Mühlen, pajtelj*
 za spidenje pšenice.
 Spizbire, die, ostrolista lipa.
 Spizboher, der, nabočec (V.).
 Spizbrand, der, an der Spitze der Weizen-
 föhner, černorepost (V.); der Weizen hat
 den Spizbrand, pšenica je černorepa.
 Spizbube, der, listiger Dieb, Betrüger u.
 dergl., zvití ptíc, malopridnež, neporednož,
 oigan, nemarnez, goljuf, tatin, slepar.
 Spizbüberei, die, goljufija, sleparija.
 Spizbübin, die, tatinka (V.), sleparica.
 Spizbüßisch, adj., tatinsk, sleparsk, go-
 ljufen, goljufsk; f. a. Schurkisch, listig.
 Spize, die, der dünn auslaufende Theil eines
 Körpers, spica* (auch in and. D.), ust-i
 (V. u. böhm.), ostri konec, (nach V. pik
 u. špik?; bodčina, nach Gutm. naboča.
 bodcz); die Spitze abbrechen, odломiti ko-
 nec, omuliti, ošuliti; eines Thurmes ober
 Berges, verh, ort, m. (altsl. r't, serb. rat),
 teme; eine große Bergspitze, versina, ertina;
 f. a. Gipfel; Spitze eines Fingers, bucel*
 (V.); eiserne Spitze an einem Stocke, šte-
 kelj*; äußerster Theil, končina; an der
 Pfeife, f. Mundstück; Spitze des Mondes,
 rog, rogeli lune; die Spitze einer Spize,
 cov, eevka; die Spitze einer Insel, nos, nach
 dem Poln. brada; Spitze des Daches, slenec;
 Spitze einer Aehre, resa, osina; Spitze des
 Winfels, verh, ert opla; Spitze der Zunge,
 konec jezika; Spitze des Schiffes, f. Schno-
 bel; Spitze des Heeres, nach dem Böhm.
 u. Poln. oelo, nach Gutm. prednja stran;
 einem Spizen geben, f. Stacheln; etwas auf
 die Spitze stellen, treiben, prosiliti, preteg-
 niti; v nevarnost pripraviti, nach V. kaj
 na pik postaviti; sich an die Spitze stellen,
 prvo mesto zavzeti, poscsti; nach dem Poln.
 postaviti so na oelo; an der Spitze stehen,
 prvi biti, prvo mesto imeti; sich auf die

Sporgelbeerbaum, f. Faulbaum.
 Spork, Sporkel, f. Koth.
 Sporn, ber, ostroga (in all. fl. M. aufer russ.), *fig.*, nagon, spodbod, spodbada, spodbadek, f. a. Nuttrieb; dem Pferde die Sporne geben, konja spodosti, spodbadati; am Fuße des Hahns, ostroga, krepolj; svinjski parklji; Giesporen, dereze; einen Sporn zu viel haben, provzeten, napihajen biti; objesten, kruha presit; Sporn zu etwas sein, gnati, naganjati k čemu.
 Sporn-, in 3. Sigg. ostrožni.
 Spornader, f. Sporader.
 Spornähnlich, *adj.*, ostrogast.
 Spornblume, die, kurji parklji; Ritter-sporn, asivec.
 Spornader, f. Sporader.
 Spornähnlich, *adj.*, ostrogast.
 Spornblume, die, kurji parklji; Ritter-sporn, asivec.
 Spornader, f. Sporader.
 Spornflügel, ber, eine Gattung Vögel, welche an der Biegung des ersten Gelenkes der Flügel spitze Spornen haben, (parra-jacann), nach dem Böhm. ostnjak †, etwa a. ostrožnik †.
 Spornfuß, ber, der mit steifen Stacheln am Schienbeine versehene Fuß mancher Vögel, noga z ostrogo; ostrogonožnik †.
 Spornhund, die, ostrogasta gos (Gambska).
 Spornhalter, f. Spornleber.
 Spornleber, das, ostrožno usnje.
 Spornlos, *adj.*, brez ostrog(e).
 Spornmacher, ber, ostrogar.
 Spornmacherhandwerk, das, ostrogar-stvo.
 Spornrad, rädchen, das, ostrožno koloe, zvezdica.
 Spornriemen, ber, ostrožni jermen.
 Spornschmel, ber, ostrožno bodilce (namenti kolea).
 Spornstättig, *adj.*, serden, ein spornstättiges Pferd, nach V. sorčnik; konj ki se ne gane z mesta, kadar začuti ostrogo.
 Spornstich, ber, zabod, ubod z ostrogo.
 Spornstreich, *adv.*, skokama, v skok, v dir, ko blisk, po hliskovo, nach V. podbadama, na vse preterganje (Gutsm.); kakor bi strelil.
 Spornträger, ber, ein gespornter Reiter, ostrogac, ostrožnik, ostrogonosec, f. a. Spornleber.
 Spornwunde, die, rana z ostrogo narejena.
 Sporneln, *pl.*, podarki, postranski, nestanovitni dohodki; posebni, postranski prisluzki in dohodka, nach V. postranščina, f. a. Accidentien.
 Spott, ber, zasramovanje, zasramba, posmeh, podsmoh, posmehovanje, pogerda; Spott treiben, zasmechovati, pogerđiti, gerđiti, *serb.* rugati se (= rogati se) komu; norca delati se s koga; die Schande, sramota; zu Spotte werben, v zasmechovanje biti, zasmechovan biti; v sramoto priiti;

Jemandem zum Spotte machen, osramotiti;
 Spott auf etwas bieten, slepo ceno za kaj ponujati (V.); f. a. Pohn, Schimpf; Schande.
 Spottbenennung, die, ime v zasmehkomu dano, f. Spitzname.
 Spottbild, f. Caricatur, pokveka, namalana, kreta (V. u. Ravn.), zasramovavna podoba.
 Spottblatt, das, gerdi, zasramovavni časnik.
 Spottfeier, die, tenko zasmechovanje in zbadanje, posmeh; oponašanje, spakovanje, podsmeh.
 Spotteln, v. n., tenko, skrivaj zasmechovati koga, smelati se, posmechovati se, *serb.* podsmehniti se, podsmevati se komu, zbadati, pikati koga.
 Spotten, v. n., über etwas, nach V. rogati se, zasramovati koga, zasmechovati, posmechovati, norca delati se iz česa, šaliti se, norčevati se s čim; gerđiti koga (V. u. *serb.*); pitati koga z gerđimi besedami; mit der Religion ist nicht zu spotten, vere ne v smeh obracati; ich spotte nicht, es ist mein Ernst, no šalim se, moja prava misel je to, ni šala, jo resnica; Einen spotten, ver-spotten, psovati koga; spotte dich Vortheil nicht, ne zasmechuj kruh-ljeviga, ne smejaš se šantavimu; *poln.* nagra-wad sie z ozego; durch Nachahmung der Verben eines spotten, oponašati koga, pa-öiti se po —, spakovati se; gespottet, (v. a.), zasmechovan, zasramovan, f. a. Schimpfen.
 Spotten, das, zasmechovanje, zasramovanje, f. a. Spott.
 Spottend, *adv.*, smeja se komu, zasmechovaje.
 Spötter, ber, zasmechovavec, zasramovavec, zaničevavec, gerdivec, rogavec, zasmehač, posmohovavec, oponašavec, spakovavec, spottijivoc*, zbadavec.
 Spötterei, die, zasmechovanje, zasmechovavne besede; eine vorbringen, zasmechovati; f. a. Spott.
 Spötterin, die, zasmechovavka, zasramovavka, zaničevavka, zasmechulja, gerdivka, posmechovavka.
 Spöttern, f. Spotten.
 Spottfrage, die, zasramno, zbadljivo vprašanje.
 Spottgebilde, f. Spottbild.
 Spottgedicht, das, zabavljica, f. a. Satyre.
 Spottgeist, ber, zasmechovavstvo, posmeh-jivost; f. Spottlust; eine Person, f. Spötter.
 Spottgelächter, das, zasmechovanje.
 Spottgeld, das, nach V. slepa cena; um ein Spottgeld hergeben, pod nič dati; ein Spottgeld bieten, slepo ceno ponaditi, dajati; um ein Spottgeld bekommen, zastonj, za nič dobiti, kupiti; *russ.* bezcenok (brez-cenok), prav mala cena; *serb.* nach Vuk bezcenje.
 Spöttlich, *adj.*, posmohljiv, zasmehljiv, (zasmehljiv), zasramljiv, zbadljiv.
 Spottlauf, ber, kup pod nič, f. Spottgeld.
 Spottlächer, das, podsmohovanje.
 Spöttler, ber, zasramljivec.

Spöttlerin, die, zasramljivka.
 Spöttlich, f. Schimplich; Spöttisch.
 Spottlied, das, f. Spottgedicht.
 Spottlob, das, zasmechovavna hvala, f. a. Ironie.
 Spottlust, f. Spottlust.
 Spottmaul, das, posmehun; jezikalo; zasmechovavni gobec.
 Spottname, ber, gerdo ime, zamérno ime, f. übr. Spitzname.
 Spottpreis, ber, prav nizka cena, f. Spottgeld.
 Spottrede, die, zabavljica, f. Satyre.
 Spottreim, f. Spottgedicht.
 Spottschiff, f. Satyre.
 Spottschiff, ber, f. Satyrifer.
 Spottsprache, die, zasmechovavne besede.
 Spottsucht, die, zabavljivost, posmehljivost, zasmehljivost.
 Spottständig, *adj.*, zabavljiv, zasmehljiv, nach dem Russ. zasmehljiv, posmehljiv.
 Spottvogel, ber, f. Graemüde; rdečeglavi srakoper; als Person, zasramovavec, zasramljivec; f. Spötter.
 Spottweise, *adv.*, zasramljivo, posmehljivo, sme-hama.
 Spottwohlfeil, *adj.*, skoraj v nič, za slepo ceno, predober kup, pod nič, preceno.
 Spottwort, das, zasramljiva, ogerđljiva beseda.
 Sprachähnlichkeit, die, podobnost v jeziku, v izreki (in Bezug auf die Aussprache).
 Sprachalter, das, doba, vek kaciga jezika.
 Sprachalterthum, das, starina, spominek jezika iz starodavne dobe.
 Sprachanmerkung, die, opomba zastran jezika.
 Spracharm, *adj.*, ubog, reven jezik, (ki ima malo besed).
 Spracharmuth, die, revuost jezika, ubogi jezik.
 Sprachart, die, lastinja, posebnost, versta jezika.
 Sprachbau, ber, sostava, sklad jezika.
 Sprachbemerkung, die, f. Sprachanmerkung.
 Sprachbereicherung, die, bogatenje kaciga jezika, (kovanje novih besed).
 Sprachbote, ber, bei den Handwerkern der-
 mige Altgestelle, welcher das Wort führt, go-
 vorlein, govornik rokodelski.
 Sprache, die, in der engeren Bedeutung, Sprache eines Volkes, jezik (eig. Zunge, in all. sl. M.), die slovenische Sprache, slovenski jezik, auch mittelst der Formation auf —ina, slovensčina, slovensina. (auch in andern, namentlich im böhm. D.), die deutsche, lateinische, böhmische, russische Sprache, u. dgl., nemščina, latinsčina, česčina, rusčina itd.; in die slovenische Sprache übertragen, posloveniti, poslovenjevati; eine fremde unbekante Sprache, tuja, neznaná beseda, govorica; er spricht mehrere Sprachen, zna več jezikov; die Sprache wilder Völker ist rof, beseda, govorica divjih narodov je roda, neolikana; reiche Sprache, bogat je-

zik; lebende Sprache, živ jezik, živiga naroda jezik; todt Sprache, mertev jezik, star jezik, nekdanjih, bivših narodov jeziki; neue Sprachen, sedanjí, novejši jeziki; morgenländische Sprachen, vzdolni, jutrovi jeziki; nach den Regeln der Sprache, po pravilih kaciga jezika; eine fremde Sprache lernen, uóiti se tujiga jezika; das Vermögen durch articulierte Laute sich auszubrüden, govorjenje, beseda; die Sprache ist ihm ver-gangen, govorjenje mu je prošlo, ga je izgabil, besedo je položil, zanemel je, besedo mu je zaperlo, vzelo, nach Caf-ticec ga je prijel; hast du die Sprache verloren? mar nimaš jezika ali ne znaš govoriti?; Sprache der Thiere, govorjenje, pomenek, pomenkovanje, govor; es fehlt dem Wibe nichts als die Sprache, samo govorila da bi, družiga ne manjka podobščini, podobšini; — die Stimm-, glas, govorjenje, beseda; dieses Frauenzimmer hat eine männliche Sprache, ta ženska ima moški glas, moško besedo ali govorjenje; blühende Sprache, beseda, pisava polna cvetja; eine süße Sprache führen, derzno govoriti, z derzno besedo oglasti se, derzno spregovoriti; alle führen dieselbe Sprache, vsi eno terdijo, pravijo, govore; die Sprache des gemeinen Mannes, govorica prostaška, etwa auch prostaščina, prostasina; wieder die Sprache bekommen, zopet spregovoriti; er will mit der Sprache nicht herand, neće odkriti; raz-ločno povedati; molóti; die Sache kam zur Sprache, govorilo se je, govor je bil od tega, beseda je prišla na to, jeli so govoriti od tega, prišlo je v besedo; beseda je to nanesla; zur Sprache bringen, zasta-viti besedo od česa, sprožiti besedo, ome-niti česa, v misel vzeti; Sprache der Handwerker, Künstler, des Hofes, der Brüder-schaften, Gesellschaften, govorjenje; er hat eine schwere Sprache, jezik se mu zapleta, zavajuje, težko govori; mit der Sprache her-andrúden, z besedo na dan; die Sprache ver-ráthlich, beseda te razodeva, izreka te razodeva; nur herand mit der Sprache, le po-vej, le govori, nach V. le ven z besedo.
 Spracheinheit, die, lastovitost, posebnost jezika, f. a. Idiottismus.
 Spracheigentümlichkeit, f. Sprach-einheit.
 Sprachmischung, die, mešanje jezikov.
 Sprachverwirrung, die, zmeda jezikov, v govorjenju.
 Sprachfähig, *adj.*, nur der Mensch ist sprach-fähig, samo clovek more govoriti, se nanóti govoriti.
 Sprachfeger, ber, f. Purist, Sprachreiner.
 Sprachfehler, ber, pomota, pogrešek v govorjenju, v jeziku, zoper gramatiko, zoper pravila kaočiga jezika.
 Sprachfenster, das, in den Nonnenklöstern, pogovorno okno.
 Sprachfertig, *adj.*, komur beseda gladko teóo v kacem jeziku; kdor dobro zna kak jezik izurjen, rocin v govoru.

Sprachfest, *adj.*, terden v kadem jeziku, (ki se ne da prodati).

Sprachforscher, *ber.*, jezikoslovec, filolog.

Sprachforschung, *bie.*, jezikoslovje, filologija.

Sprachfreund, *ber.*, f. Sprachforscher.

Sprachgabe, *bie.*, dar govorjenja, zmožnost jezika, beseda.

Sprachgebrauch, *ber.*, navada, šega govorjenja ali v govorjenji; navadna raba kake besede.

Sprachgelänzig, f. Sprachfertig.

Sprachgesellschaft, f. Sprachforschungs.

Sprachgelehrte, *adj.*, jezikosloven.

Sprachgelehrte, *ber.*, f. Sprachforscher, (n. V. jezikar†).

Sprachmenge, *bas.*, zmes raznih jezikov, čobodra.

Sprachgenosse, *ber.*, eniga jezika.

Sprachgerecht, f. Sprachrichtig.

Sprachgerichtshof, *ber.*, sodišče, sodišče zastran jezika.

Sprachgesetz, *bas.*, (Gesetz in der Sprache), postava jezika kaeiga, gramatično ali slovniško pravilo.

Sprachgeständig, f. Geständig.

Sprachgewandt, f. Sprachfertig.

Sprachgewirre, f. Sprachgemenge.

Sprachgewölbe, *bas.*, govorni oblok.

Sprachgitter, f. Sprachfenster.

Sprachgleichförmigkeit, *bie.*, enakost dveh jezikov.

Sprachgrenze, *bie.*, meja, dokler kak jezik sega.

Sprachgrübele, *bie.*, tuhtanje, vertanje v kakem jeziku.

Sprachgrübler, *ber.*, korenodolbec.

Sprachhaus, *bas.*, govorivnica†.

Sprachig, f. Gesprächig.

Sprachinsel, *bie.*, otočje (n. pr. nemški med slovenskim ljudstvom).

Sprachkammer, f. Sprachhaus.

Sprachkennner, *ber.*, jezikoslovec, jezikoznanec.

Sprachkenntniß, *bie.*, Sprachkunde, *bie.*, jezikoznanstvo, znanje jezika kaeiga.

Sprachkundig, *adj.*, zveden, znajden, izurjen v kadem jeziku.

Sprachkundigkeit, *bie.*, zaajdenost, izurjenost v kadem jeziku.

Sprachkunst, f. Sprachlehre.

Sprachkünstler, *adj.*, slovnišk, gramatičen.

Sprachkünstler, *ber.*, slovničar, f. a. Grammatiker.

Sprachkünstlerlich, *adj.*, (nach den Regeln der Sprache), slovnišk.

Sprachlaut, *ber.*, glas (kaeiga jezika).

Sprachlehre, *bie.*, slovničar, gramatika, (nach V. pismenost), nauk, kako pravilno govoriti kak jezik.

Sprachlehrer, *ber.*, Grammatiker, gramatik(ar), slovničar; učenik, ki uči kak jezik.

Sprachlehrerin, *bie.*, učnica kaeiga jezika.

Sprachlehrig, Sprachlehrlich, *adj.*, (bie Sprachlehre betreffend), slovnišk, gramatičen.

Sprachlich, *adj.*, *bie.* Sprache betreffend, in

Sprachlicher Beziehung, zastran jezika, glede na jezik, kar se tiče jezika.

Sprachlos, *adj.*, negovoreč, brez govorojeja, brez besede; er liegt sprachlos da, besedo ma je zaperlo; vzelo, besedo je položil, zanemil je (richt. zanemil, onemel); f. a. Stumm.

Sprachlosigkeit, *bie.*, negovornost, nemost, onemlost (böhm.).

Sprachmann, f. Sprachkennner.

Sprachmäßig, *adj.*, po jeziku, jeziku primórjon.

Sprachmeister, f. Sprachlehrer.

Sprachmeisterel, *bie.*, očitanje slovniških pogreskov.

Sprachmenger, *ber.*, Sprachmischer, ptujočevavec, kdor razne jeziko meša; jezikokvarnik†.

Sprachmengerel, *bie.*, ptujčevavstvo, ptujčevanje, mešanje, kvarjenje jezikov.

Sprachmengerin, *bie.*, ptujčevavka.

Sprachneuerung, *bie.*, kovanje novih besed, russ. novoslovje.

Sprachorgan, f. Sprachwerkzeug.

Sprachregel, *bie.*, pravilo jezika kaeiga.

Sprachregler, f. Grammatiker.

Sprachreinheit, *bie.*, čistota jezika.

Sprachreiner, *ber.*, čistivec jezika, očičevavec, očičevavec; kdor jezik tujih besed trebi, čisti.

Sprachreinigung, *bie.*, čiščenje, čišenje, očičevanje, očičevanje, trebljenje jezika.

Sprachrichter, *ber.*, sodnik (zastran) jezika.

Sprachrichtig, *adj.*, pravilen (po gramatiki); *adv.*, po gramatičnih pravilih, pravilno.

Sprachrichtigkeit, *bie.*, pravilnost.

Sprachrohheit, *bie.*, neotesanost, rodost jezika.

Sprachrohr, *bas.*, govorna troba, govorno trobilo; daljnoglasnik†, f. a. Hörrohr; eines andern Sprachrohr sein, za kom govoriti, njegovo besede ponavljati.

Sprachsaal, f. Sprachgewölbe.

Sprachschatz, *ber.*, zaklad jezika, vse njegovo besedstvo, bogastvo kaeiga jezika, f. a. Wörterbuch.

Sprachschreiber, f. Sprachschreber.

Sprachschreiber, *ber.*, kazivec jezika.

Sprachschönheit, *bie.*, lepota jezika.

Sprachschöpfer, *ber.*, iznajdnik jezika.

Sprachschule, *bie.*, učilnica kaeiga jezika, za kak jezik.

Sprachschüler, *bie.*, učence, ki se uči kaeiga jezika.

Sprachselig, f. Gesprächig.

Sprachsin, *ber.*, čutilo jezika.

Sprachsonderbarkeit, *bie.*, nepravilna posebnost jezika.

Sprachton, *ber.*, naglas.

Sprachtrichter, *ber.*, f. Sprachrohr.

Sprachübung, *bie.*, vaja v govorjenji, v jeziku.

Sprachuntüchtigkeit, *bie.*, nopravilnost v govorjenji.

Sprachunterricht, *ber.*, uk, učenje kaeiga jezika.

Sprachverbesserer, *ber.*, popravljaec jezika.

Sprachverbesserung, *bie.*, popravljanje jezika.

Sprachverberber, *ber.*, kvarnik, kazivec jezika, jezikoskaza†.

Sprachverbereci, *bie.*, pačenje, kvarjenje, spakedrovanje jezika.

Sprachverberrüß, *bas.*, popačenost jezika.

Sprachverständige, *ber.*, f. Sprachkennner.

Sprachverwirrer, *ber.*, f. Sprachmenger.

Sprachverwirrung, *bie.*, zmeda jezika.

Sprachweise, *ber.*, f. Sprachforscher.

Sprachweise, *bie.*, f. Sprachart.

Sprachwendung, *bie.*, zavinek, zasuk v govorjenji.

Sprachwerkzeug, *bas.*, govorilo.

Sprachwidrig, *adj.*, nepravilen.

Sprachwissenschaft, *bie.*, jezikoznanstvo.

Sprachzimmer, *bas.*, govorivnica.

Sprachzwang, *ber.*, siljenje govoriti ali pisati v kakem jeziku (in ne v drugem).

Sprachzerr, f. Riß.

Sprachzerr, *ber.*, černo proso.

Sprachzerr, *ber.*, dez, ki hitro prejde.

Sprachzerr, f. Spröffe.

Sprachzell, Sprachzen, v. n., pokljati, f. Präfel.

Sprachart, *bie.*, izreka, način govorjenja; zavijanje po kakem narečji; platte Sprachart, pristo, prostaško govorjenje.

Sprachbar, *adj.*, izgovorljiv; — za govorjenje.

Sprachbrett, *ber.*, razsodba pisana.

Sprache, f. Star.

Sprechen, v. n., einen Laut von sich geben, die Röhre spricht nicht rein, pisal nima čistiga glasa, se ne glasi (V.) čisto; wie spricht der Hund? kakšen glas ima pes, kaki glas je slišati iz njega; v. n. u. a.; den Laut der Wörter hervorbringen, govorniti, in St. marnjati, marnjevati, in St. golčati (golčim, ausgesprochen, geübt), kramljati oder kramljati, goricevati (stati goricevati), f. a. Rrden; mehr poet. besediti, hesedovati, serb. zboriti (von zbor Berammlung), mit Jesusd sprechen, meniti se, pomenkovati se s kom, govoriti, pogovarjati se, razgovarjati oder govarjati se, kramljati s kom; ein Vogel spricht, ptič govori, izrekva; ein Kind lernt sprechen, otrok se uči govoriti; langsam, laut, deutlich eine Sprache sprechen, počasi, na glas, glasno, razločno govoriti; wir sprechen eben von der Sache, ravno smo od tega govorili, se menili, pomenkovali; unter uns gesprochen, med nami govoreč, med nami ostani; jemanden sprechen, s kom govoriti, se mešati; ich konnte ihn nicht zum Sprechen bekommen, nisim mogel z njim govoriti; er ist nicht zu sprechen, ne da govoriti, ne pusti k besedi, ne pusti k sebi nikogar; er ist gut zu sprechen, pri volji je, dobre volje je; hier hat er nichts zu sprechen, tukaj ni-ua nič govoriti, zapovedati; soviel als sagen, reči (verb. perf.), praviti (v. impf.),

er antwortete und sprach, odgovori in reče (das erschlende Präsen); sie sprach in einem fort: ach mein Sohn! (etwas vulg.) le zmiraj je gnala: oh moj sin!; Gott sprach, Bog je rekel; die Leute sprechen, govore, pravijo; für jemanden sprechen, zagovarjati koga, za koga govoriti, potegniti se, pognati se, potegovati se, poganjati se, vleči se za koga, auch namesti koga govoriti; für sich sprechen, reči, govoriti sam k sebi; er sprach bei sich: warum sollte ich zu ihm gehen? rekel je sam pri sebi: čemu bi hodil k njemu?; auch öft, kaj bi hodil k njemu?; ich wünschte Sie auf ein Wort zu sprechen, rad bi z Vami besedo spregovoriti; er ist nicht gut auf dich zu sprechen, nima te rad, gorak ti je; wie werden uns sprechen, (als Drohung), bova so vidila, našla v ozkem klanci; er sprach kein Wort, ni znil, öderhül boedioe; so spricht das Gewissen, tako govori, vpije, opominja, svari vest; die Erfahrung spricht, skušnja pravi, nei; die feurigste Liebe sprach aus seinen Zügen, naj živši ljubezen se mu je vidila na obrazu, njegov obraz je razodeval, kazal naj veči ljubezen; sich sprechen, govori, kakor bi med sial; er spricht wenig, ima malo besed; du hast leicht gesprochen, ti lahko govoriš, lahko je tobi govoriti; dich spricht für ihn, to ga zagovarja; einem das Wort sprechen, govoriti za koga, zagovarjati ga; deutsch sprechen, po nemško, auch nemski govoriti; für erkennen, razzoditi, razzozjati, sodbo izreči; von etwas sprechen, govoriti od česa, nach allen and. D. o čem; sprich nur ein Wort, samo besedo reči, spregovori; in die Luft sprechen, bob v steno metati; für jemand gut sprechen, porok biti za koga; jemanden frei sprechen, koga odvezati, f. übr. freisprechen, losprechen; ein Gebet sprechen, moliti; etwas gut sprechen, pohvaliti, poterdti; den Parteien Recht sprechen, soditi, pravico storiti, delati; ein Urtheil sprechen, razzoditi, soditi, pravdo skleniti, sodbo skleniti; den Segen sprechen, blagosloviti; jemanden heilig sprechen, svetnikam pristeti, koga svetnika razglasiti; einem Trost in die Seele sprechen, koga tolažiti; still sprechen, tiho govoriti; schlecht von einem sprechen, opravljati koga; unverständlich sprechen, berbrati, mermrati; mit Fertigkeit, Geläufigkeit sprechen, gladko govoriti; ohne Zusammenhang sprechen, (vulg.), govoriti kakor bi otrabe vokal; sich müde sprechen, nagovoriti se; das Vater unser sprechen, Oče naš odmoliti, moliti; zu Recht sprechen, razzoditi; den Fluch über jemand sprechen, prekleti koga.

Sprechen, *bas.*, govorjenje, govor.

Sprechend, *adj.*, govoreč; sprechend ähnlich, samo govorjenja nu manjka.

Sprecher, *ber.*, govornik, govorčin, besednik; Wortmacher, govorun (M.); govorljivec.

Sprecherei, *bie.*, govorjenje, (prazne) besede.

Sprecherin, die, govornica, govornica, besednica.
 Sprechfreiheit, die, svobodno govorjenje.
 Sprechgeld, das, sodnina †.
 Sprechsaal, der, govornica.
 Sprechschiff, die, govornjivost, jezicnost, bovedicnost.
 Sprechschüftig, adj., bosodcin, jezicen, govornjiv (Vuk); ein Sprechschüftiger, govornjivo, eine Sprechschüftige, govornjivka, govornisa (serb.).
 Sprechung, f. Sprechend, das.
 Sprechwerk, Sprechwerkzeug, das, f. Maulwerk, Mundwerk, Mundstück.
 Sprechzimmer, das, govornica.
 Sprechzettel, f. Sprechzettel.
 Sprechzettel, f. Sprechzettel.
 Sprechzettel, die, rekasta, pikasti, gosenoia.
 Sprengelkette, die, f. Schleimkette.
 Sprengkessel, die, samotnik drozg.
 Spreche, f. Star.
 Spreiße, die, bei den Stellmachern, oporka.
 Spreißen, f. Spreißen, Spreiten.
 Spreißfeder, die, bei den Schlaguhren, oporka zmet.
 Spreiten, v. a., bereiten, ausbreiten, razsiriti, raztegniti, razprožiti, prožiti; razpeti, razpenjati; den Mist, gnoj raztrositi, trositi; die Füße, razkrečiti se.
 Spreitgarn, das, raztegnene mreže.
 Spreitweizen, f. Dinkel; Wunderweizen.
 Spreizbaum, f. Spreize.
 Spreize, die, podpora, podpornja, nach M. podprijava, razpornja; soha, sošioa (Mursk.); bei den Webern, proj (V.).
 Spreizeln, Spreizen, v. n., im Hüttenbau, pokljaje vzhajati, rasti (od stolpene rude); v. a. u. r., etwas auseinander breiten, razsiriti, razsiriti, raztegniti, raztegovati, razprožiti, prožiti (auch serb.), nach V. razpredati, predati; nach dem Böhm. razpreti, razpirati; die Füße spreizen, razkrečiti nogo; die Hüfte aufspreizen, duri odpreti; stämmen, stützen, (etwas baufälliges mit Stützen), podpreti, podpirati; sich mit den Füßen an die Wand spreizen, z nogami se v steno opreti, upreti, upirati; sich widersehen, ustaviti, nastavljati se; kerčiti se, kratiti se; spreizen, (sich groß machen), kosačiti se, sponasati se, šopirati se s öm; f. a. Brülsten; gespreizt, napihnjen, napuhel, napet.
 Spreizen, das, razsiranje, razkrečevanje, podpiranje, šopirjenje.
 Spreizgarn, f. Spreitgarn.
 Spreizstange, die, raztezalo †.
 Sprengbar, adj., besprengbar, kropjliv, pokropjliv; zerprengbar, razterzin, razngaven.
 Sprengblock, der, razbijavnik.
 Sprengboden, der, in Bräuhäusern, böhm. kropirna.
 Sprengbüschel, das, kropilica.
 Sprenge, die, kropjenje; kropilna voda; kropilo.
 Sprengel, der, Bezirk, okraj, okrajina, oko-

lis (Vuk); eines Bischofes, škofja; eines Pfarrers, fara; womit man sprengt, kropilo, kropilnik, škropilnik, škropilnica; f. a. Sprengel.
 Sprengen, v. a., von flüssigen Körpern, kropiti, škropiti oder škrofiti; ein wenig, pokropiti, poškropiti; sich müde sprengen, naskropiti se; sprengen bis zu einer Stelle kommen, priškropiti do —; in der Stube sprengen (v. n.), pokropiti po hiši; von trockenem in geringerem Maße, kropiti (V.); in größerem, potresti, natresti, posuti; einen Haufen Geflügel sprengen, razkropiti; ein Thier aus seinem Lager sprengen, izgnati, prepoditi, pregnati; eine Festung, ein Schiff in die Luft sprengen, razstreljati, razdjati, razperhiti; etwas auseinander sprengen, razkropiti, razrušiti, razperhiti; heftig laufen machen, zagnati, pognati, gnati; die Hüfte sprengen, razbiti, ubiti, ulomiti, prebiti, prevzdigniti; Jemanden herumsprenge, tirati, poditi, derviti, som ter tje goniti; einen Stein sprengen, s strelam raznesti, razgnati, razbiti, razstreljati, streljati; die Salten sprengen, potergati, tergati; napeti, da po öjo; die Bank sprengen, banko spodnesti, razbiti (t. j. dobiti ves njon dnar); bei den Zimmerleuten, skriviti, krivo žagati; eine Wilsackfugel sprengen, pognati z biljarda, odbiti, da odskoči; ein Stück von einem Steine sprengen, odkerhiti, odbiti, odperhiti (V.); etwas unter die Leute sprengen, zagnati, med ljudi raznesti, raztrositi, zatrostiti; die Ader sprengen, pušati, pušati; Salz sprengen, posoliti, soliti; v. n., es sprengt (vom Regen), perši; mit dem Pferde sprengen, na skok jezdit, v dir spustiti se, gnati se; über den Graben sprengen, preskočiti jarek; unter die Leute sprengen, v sredo ljudi perhiti, zagnati se, zakaditi se, zapušiti se; auf den Feind lossprenge, udariti, zapoditi se, zaderviti se, zakaditi se na sovražnika.
 Sprengen, das, krapjenje; razbijanje.
 Sprenger, der, kropilica, razkropilica, potresavec; einen Sprenger machen, kuglo odbiti z biljarda; Pregnana divjad.
 Sprengfaß, f. Sprengkanne.
 Sprenggabel, die, klinčavničarske vile.
 Sprenggefäß, f. Sprengkanne.
 Sprenggraben, Sprenggrube, f. Mine.
 Sprengkanne, die, Sprengfaß, Sprengkrug, kropilnica, škropilnica.
 Sprengkessel, die, kotič s kropilno vodo.
 Sprengkugel, f. Bombe.
 Sprengpulver, ber, kropilnik.
 Sprengpulver, das, raznosni smodnik.
 Sprengstiel, das, f. Petarde.
 Sprengtag, der, dan, kteriga se po očerkvi škropi z zeganjo vodo.
 Sprengtrichter, der, lijaku podoban škropilnik.
 Sprengung, f. Sprengen, das.
 Sprengwage, die, am Wagen, vaga.
 Sprengwasser, das, kropilna voda.
 Sprengwedel, das, kropilo.

Sprengwerk, das, razbijalo, razbijavno orodje; podpiralo.
 Sprengwisch, ber, kropilo.
 Sprengzettel, der, Heuschrecke, kobilia; den Vogel am Fuße zu fangen, precep; nach V. lok, locenj. welches jedoch mehr Schlinge bedeutet; pega, pika.
 Sprengzettel, adj., razkrohen.
 Sprengzettel, ber, pisan okunj.
 Sprengzettel, adj., pikast, grahast, pisan, nach dem Russ. pester, s krapinami.
 Sprengzettel, v. a., nach V. škropljati, pisati; gesprengelt, škropljan (V.), pisan, pikast, f. a. Sprengzettel.
 Sprengzettel, das, ein Flecken im Gesichte, nach V. škropljina †.
 Sprengzettel, f. Sprengzettel.
 Sprengzettel, f. Sprengzettel.
 Sprengzettel, die, ausgebrochene Hülse der Feldfrüchte als coll., pleve, pl., premki, opremki (besonders beim Buchweizen), bei Gutm. zobki (?); verschiednen davon sind die Kleien, f. d.; fig. pleva; voller Spreng, plevat.
 Sprengzettel, adj., plevast.
 Sprengzettel, das, pleva.
 Sprengzettel, die, (Achyranthes), russ. ahirant, zelezjak indijski.
 Sprengzettel, ber, plevnik, plevnjak.
 Sprengzettel, v. i., es sprengt, perši.
 Sprengzettel, das, pleve za pičo.
 Sprengzettel, die, plevnik.
 Sprengzettel, adj., plevast.
 Sprengzettel, adj., plevat.
 Sprengzettel, die, Sprenglasten, ber, plevnjak, plevnik.
 Sprengzettel, ber, plevni kos.
 Sprengzettel, f. Staubregen.
 Sprengzettel, ber, plevnica.
 Sprengzettel, ber, die feine Spreng, podrešetnina, plevni prah.
 Sprengzettel, ber, klasnik †.
 Sprengzettel, adj., bot. plevonosen.
 Sprengzettel, das, ein biblischer Anekdote, prilika, prigilja *; Densspruch, (proverbium), in str. pregovor oder prigovor, nach dem Poln. und Böhm. prislovje, russ. (u. serb.) poslovica, bei Gutm. auch pripovec (auch poln.), privečje; wie das Sprichwort sagt, kakor pregovor pravi; zum Sprichwort werden, priti v pregovor.
 Sprengzettel, das, pregovorna igra.
 Sprengzettel, adj., pregovoren, v pregovoru. böhm. prisloven, pripovec (Gutm.); wörtlich werden, f. Sprichwort.
 Sprengzettelweise, adv., v pregovoru.
 Sprengzettel, ber, suha veja; maroga.
 Sprengzettel, f. Sprengzettel.
 Sprengzettel, v. n.; v razkorak stati.
 Sprengzettel, ber; trumm gebogene Schiene, etwas darüber zu setzen, z. B. über den Wagen, Wagen, Röhren, obroš, locenj; gerade hölzerne Schienen, spritla *, spriklija *.
 Sprengzettel, v. a., locenj napeti čez kaj; oblociti; spriklijati.
 Sprengzettel, das, plaktica nad lokam.
 Sprengzettel, ber, an der Leiter, f. Sprosse; in

den Erzgruben, in das Gestein eingelämmte, nach V. svinjka; im Drillinge eines Mühlenganges, nach V. navaka (navlaka).
 Springen, v. n., pognati, gnati, poganjati, berstati (M.), berstati se, kliti, kaliti, mladjo poganjati, vzrasti, rasti, mladiti se, izomiti, cimati (M.), serb. niknuti, nicati, kli-oati; v. a., siliti, da požene.
 Springen, das, rogovile, razsoha (pola. und böhm.); am Wagen, f. Schere; auf Schiffsen, nach dem Russ. rajna*.
 Springen, f. Wipfelrecher.
 Springen, f. Quell.
 Springen, f. Springbrunnen.
 Springen, ber, malo sidro, ki se verže v morje pred voim.
 Springen, ber, možicelj, ki poskakuje, vstaja.
 Springen, ber, žoga, ki odkajuje od tal.
 Springen, das, vodometno korito.
 Springen, ber, divji kozelj; skakava gazela.
 Springen, ber, nach dem Russ. u. Böhm. vodomet, (nach V. brizgavna sterna).
 Springen, ber, Springbrunnen, f. Springbrunnen.
 Springen, v. n., einen Sprung machen, skočiti; Springen machen, skakati, dim. skakljati (Hüpfen); serb. skakulati; ein wenig (auf)springen, poskočiti; eine kurze Zeit Springen machen, poskakljati; in die Höhe springen, poskočiti, poskakovati, planiti, puhiti (kviško n. pr. s stola); gesprengen kommen, priskakati, dim. priskakljati; wir haben uns müde gesprengen, naskakali smo se, navelicali smo se skakanja; spring einmal, skoči, poskoči; in den Weg springen, zaskočiti komu pot; vor Freunden in die Höhe springen, (od) veselja poskakovati; auf die Seite springen, odskočiti, zleteti; über den Graben springen, preskočiti, preskakovati jarek, skočiti, skakati čez —; (der Hund springt auf den Tisch, nach Gutm. pes se na mizo vstrelja?); vom Wagen springen, z voza (auch raz voza) skočiti; unter das Volk springen, zagnati se med ljudi, šiniti; sie sprangen alle nach einander ins Wasser, vsi so poskakali v vodo; die Kinder haben den ganzen Tag gesprengen, otroci so ves dan preskakali, preskakovali; springe zu ihm, teči, hiti k njemu; springe was du kannst, hiti kar moras; aus dem Gefängnisse springen, f. Entspringen; in die Augen springen, udariti, biti v oči, oëiten biti; eine Mine springen lassen, zažgati podkop; eines Kopf springen lassen, koga ob glavo djati, k smerti obsoditi; über die Klinge springen lassen, f. Klinge; einen über die Fange springen lassen, ogovarjati, černiti koga; einige Gulden springen lassen, seči v možnjo, plačati za kako veselico; das Wasser springt aus einem Felsen, voda sika, habla, s curkam teče iz skale; das Blut sprang aus der Ader, kri je siknila, sterknila, puhnila, udarila iz žile, uliti se, udreti se; von zu reifen Erbsen, prezati se, luščiti se;

er möchte vor Horn springen, od jeze se hoče razpočiti; aus der Haut springen, f. Haut; von Saiten, póciti, pokati, utergati se, tergati se, potergati se; vom Breite, springen, regniti, póciti, razpokati se; das Glas springt vom heißen Wasser, kozareo poci od kropa; zerpringen, póciti, pokati; die Haut springt auf, koža poka; von etwas lospringen, odbiti se, odvaliti se, odtergati se, odskočiti, odleteti; der Kopf will mir zerpringen, glava se mi hoče razpočiti; vom Hengste u. s. Weisheiten; von Lippen, operniti; schnell springen, hlastniti; blig-schnell zerpringen, siniti; der Ball springt von der Wand, odletuje, odskakuje, odleteti, odskočiti; ein Stückchen sprang ihm ins Auge, košček mu je šterknil v oko.

Springen, das, f. Spring; skakanje.
Springend, adv., skakaje.
Springer, der, skakavec, skakač, skakavt, skočin (V.), skakalin, poskakovavec, verächtl. skakalo, russ. skakov; ein franzeser Schaf, vertoglava ovca; ein guter Springer sein, skočan (skočin) biti; im Schachspiel, konj, konjic; f. a. Seiltänzer; Wildfang; Thunfisch; Eibisch; Delphin; Erdhase, zemeljski zajc.
Springerei, die, skakarija, böhm. skakalice(a).
Springerin, die, skakavka, skakulja.
Springfaden, der, sterjena steklena nit, skočna nit (V.).
Springfeder, die, pero, zmot, prožina.
Springfederig, f. Elastisch.
Springflaß, der, prozijeel, prezavec.
Springflut, die, nagli, visoki pritok morski.
Springfluß, der, skok (V.); skočna noga.
Springglas, das, skočno steklo, steklena selza.
Springgurte, f. Gesehgurte.
Springhase, der, žeboc ovca.
Springhahn, der, petelin.
Springhaus, der, skakavo mladi.
Springhase, f. Springer.
Springhäusel, das, tičnica.
Springhengst, der, žeboc, plemenski žeboc, f. Beschäler.
Springherd, der, nad V. gumno za mreže, velika tičnica, mrežna tičnica.
Springinsfeld, der, skakalin, neposajeni fantalin, vetrenjak (serb. u. poln.), šterkovec.
Springkäfer, der, skakač, poskočin, skočni hrošč, pokalin (Ravn.).
Springkasten, der, Springliste, die, raznesna skrinja.
Springklappe, die, Klappe an einer Windlade bei den Orgeln, zaklepnik f., loputnik.
Springkorn, das, zerno, ki se preza; (Ricinus communis), kertični strah.
Springkraft, die, f. Schnellkraft, Federkraft.
Springkräftig, f. Elastisch.
Springkraut, das, (Impatiens noli me tangere), nedotika (russ.); (Euphorbia), pasje mleko.
Springkunst, die, skakavstvo, skakanje.

Springlein, der, f. Springflaß.
Springlied, das, poskočnica.
Springling, der, skakalo, skakutalo.
Springlustig, adj., nach dem Böhm. skakav; pravi skakač je, mu gro na skok.
Springmahl, das, znanenje za skok.
Springmaus, f. Springer (Gedhase).
Springmilch, die, skakavka.
Springochse, der, bik.
Springort, der, skakališče (auch serb.).
Springpferd, f. Springhengst.
Springquelle, die, beo (V.), vir, studenee.
Springraute, f. Springer.
Springreiß, der, obroč (skoz kteriga se skače).
Springreiter, f. Kunstreiter.
Springrohr, das, vodometna cev ali troba.
Springsame, der, seno, ki se preza.
Springschiff, das, bombarica f.
Springstange, die, skakavska palica, skakavski kol; f. a. Balancierstange.
Springstod, der, damit über einen Graben zu springen, skakavna palica (V.).
Springtanz, der, poskočni ples.
Springtan, das, prestopna verv.
Springventil, f. Springklappe.
Springwall, der, skakavi som.
Springwand, die, zapadna mreza.
Springwanze, die, poskočna stenic.
Springwasser, das, izvirna voda, studenee; vodomet.
Springweite, die, etwa skakaj ober skočaj.
Springwurm, f. Madenwurm.
Springzeit, die, čas za plem, za spuščanje; f. a. Brunst; čas pritoka morskiga.
Spring, f. Bergfall, Sperber.
Springel, f. Sprengel.
Spritz-, in 3sg. brizgavni, škropivni, sikavni.
Spritzbad, das, škropivna kapel.
Spritzbrunn, der, škropivni kladetz.
Spritzbüchse, die, von ausgehöhlten Holzen, der, bezgova dersklja, brizglja, sikalica, u. Gutm. bezgalica, nach M. bzikalica, bzikanica.
Spritze, die, brizgla, dersklja (V.), f. a. Spritzbüchse; russ. nasos, serb. strecaljica (Vuk).
Spritzelig, adj., šterkajoč.
Spritzeln, v. n., šterkati, (od goreče sveče).
Spritzen, v. n. u. a., brizgniti, brizgati, šterkniti, šterkati, sikniti, sikati, psikniti, psikati, kropiti, naškrapljati, škropiti oder škrofti, šverkati (Gutm.), serb. persnuti, perskati; der Roth spritzt an den Wagen, blato šterka, sika na kočijo; das Blut spritzt in die Höhe, kri je siknila kviško; auf Jemand spritzen, brizgati, sikati (s sikalico) na koga; z brizgljo gasiti; ein neblig spritzen, poškropiti; aufeinander spritzen, razškropiti, razšterkati; bis zu einer Stelle im Bespritzen kommen, priškropiti do —; die Feder spritzt, pero škroft; sich müde spritzen, naškropiti se, nasikati so; es spritzt, perš.
Spritzen, das, sikanje, kropfsonje, brizgauge.

Sprizenbohrer, der, sveder za vertanjo trob ali cevi.
Sprizenb., adv., sikaje, šterkaje, škrofec.
Sprizenhaus, das, hiša, kjer se hranijo gasilne brizgle.
Sprizenmacher, der, brizglar.
Sprizenmann, der, gasivce.
Sprizenmeister, der, kdor ima gasilne brizgle v skerbi.
Sprizenrohr, das, troba, cev gasilne brizglje.
Spritzer, der, škropivec, sikavec, šterkavec.
Spritzerin, die, sikavka, škropivka, šterkavka.
Spritzisch, der, (Chaetodon), ščetinozob (russ.).
Spritzled, der, šterkotina.
Spritzgebäude, f. Straube.
Spritzgurte, f. Gesehgurte.
Spritzkanne, die, škropilnica, polivalnica.
Spritzkorn, der, škropilni verč.
Spritzkraut, pl., štravbe.
Spritzkuchen, f. Straube.
Spritzleder, das, zastor (usnjati) na kočijah.
Spritzler, der, der im Sprechen den Speichel um sich sprizelt, perskavec (?).
Spritzling, der, ein Wurm, russ. Dolgonoska.
Spritzmaschine, die, škropilo.
Spritzmittel, f. Nistier.
Spritzbeutel, die, brizglanci f., červio f., (nach dem Ital.).
Spritzregen, der, peršenje, nach Zalok. beršica (? verm. persica).
Spritzröhre, die, sikalna cevka.
Spritzschlange, die, sikavka.
Spritztropfen, der, vom Regen, šterkotina.
Spritzwall, der, som sikavec.
Spritzwedel, der, kropilo, škropilnik.
Spritze, die, eine stöß einhergehende Dine, košatulja.
Sprizen, v. n., ſich einhergehen, košatiti, šopiriti se.
Spröde, f. Spröde.
Spröde, adj., rauh, rođ, suh, terd, pust; nicht biegsam, brüchig, kerhek; sprödes Holz, kerhek les, u. V. a. vletast (?) les; drobec, drobljiv; spröde Haut, suha, razpokana, terda, hrapava; spröder Wind, oster veter; f. Rauh; von Personen, ungeschällig, nepriljuden, pust, ungerl, terd, nach Gutm. hrepenčiti se, amerđovati se; sprödes Frauenzimmer, mokka; modra, štimana ženska, ki zaničuje prilizane, poln. uparta (uporna); spröde thun, poln. u. böhm. zdragati se (oder dragoto delati); das Brot ist spröde, terd, rođ; terpek (M.).
Spröde, die, f. Sprödigkeit.
Sprödehuhn, das, hrepenenje, ošabnost.
Sprödglaugerz, das, srebovica černa.
Sprödigkeit, die, kerhkost, kerhkota; rođost, terđost; fig. ošabnost, štimanost, merzlost, upornost; wegen der Sprödigkeit des Eisens, ker je železo kerhko.
Spröß, Sprosse, der und die, junger Zweig,

mladica, mladica, poganjek, odrastlik; Sprossen des Kohles, eine.
Spröße, die, in der Leiter, klinco, klin, šprilja*; sprunzel*; nach dem Russ. stopnja; die breite Sprosse der Leiter, nach V. polica, kozlec; Quersstäbe der Fensterrahmen, rom*.
Sprossen, v. n., kliti, kaliti, rasti, bersteti, berst als kal poganjati, cimti se, cimati (M.), popke narediti, delati; von Bäumen, im Serb. listati (v. n., eig. Blätter bekommen); er sproßt aus diesem Geschlechte, te rodovine je, izhajati, izvirati, f. a. Sprieszen; Entsprieszen.
Sprossentier, das, pivo iz mladja.
Sprossenflöhe, die, kanadska smreka.
Sprossenlohl, der, f. Spargellohl.
Sprosser, der, veliki slavec.
Sprosswächse, das, rastlina, ki mladiko poganja.
Sprößling, der, mladika, mladica, scinek (Gutm.), ocinec (Jaru.), odrastek, odrastek, klica; bei Menschen, zarojenee, mlajši, coll. zarod; serb. potomak (Vuk, — potomek).
Sprossvogel, f. Sprosser.
Sprosse, die, sardela potočnica.
Spruch, der, eines Richters, sklep, razsodek, razsodba, izrek sodbe; f. a. Urtheil; zum Spruche kommen, do razsodbe priti, soditi se; Spruchwort, rek, pregovor, geslo f.; weise Sprüche, modri reki, izroki; biblische Sprüche, mesta, verste, besede iz sv. pisma; russ. u. serb. priča; die Sprüche Salomons, Salomonovi pregovori.
Spruchbrief, f. Urtheil.
Spruchbuch, das, pregovori, bukve pregovorov.
Spruchdichter, der, skladavco pregovorov, modrih rekov, poslovičar.
Spruchfähig, adj., zmožen, prikladen za sojenje.
Spruchfertig, f. Spruchreis.
Spruchgeld, das, sadnina.
Spruchlich, adj. und adv., pregovoren, v podobi pregovora.
Spruchlob, das, hvala v pregovorn.
Spruchmann, der, sodnik.
Spruchmäßig, adj., po razsodu, po izreku.
Spruchrede, die, govor v modrih rekih, zlasti iz sv. pisma.
Spruchreich, adj., pripovestin (V.), podučin, poln lepih rekov in misli.
Spruchreis, adj., goden, gotov za razsoje; kar je dospelo za razsoje.
Spruchschreibart, die, pisava kratkorečnata.
Spruchstelle, f. Spruch; f. a. Ortenuntersgericht.
Spruchweise, adv., v pregovorih, v kratkih rekih.
Spruchweiser, f. Spruchbuch.
Spruchwort, f. Spruchwort.
Sprudel, der, vervranje; volec, izvirek, vreo (serb.), studenee, ki kviško vre in ourlja.

ober sonst etwas seht, jacco brez rumenjaka, nach *Zal.* brezömerljakovo.
 Spureifen, das, im Bergbau, izrezovalo.
 Spuren, v. n., derzati se koleje; po zatholem diati.
 Spüren, v. n. u. a., vermittelst der Spur zu erforschen suchen, slediti, zasledovati, vohau; die Spur bemerken, oslediti, zaslediti, zaütiti, cutiti, zavohati, ovohati, vohati; er spürte Veracht, jel je sumiti, sum se je obudil. *vulg.* pokadilo se mu je; schwach empfinden, cutiti; was hast du an mir gespürt? kaj si našel, opazil nad meno?; f. a. Wahrnehmen, Bemerkten.
 Spüren, das, sledba, vohanje.
 Spurelos, f. Spurlos.
 Spürer, ber, sledivec, vohun, sleduh, f. a. Spürhund.
 Spürerel, die, (verächtl.), voharija, ogleduhovanje.
 Spurgang, ber, hod, (hoja) na sled (po snegu); na sled iti (*V.*).
 Spürhengst, ber, f. Probhengst, (poskusavec).
 Spürhund, ber, sledni ober sledivni pes, slednik, nach dem *Serb.*, *Böhm.* u. *Poln.* vizel ntb vizle, *gen.* vizleta; *russ.* iščejka (iskaš); vohun, sleduh.
 Spürkraft, die, slednost, sledivnost.
 Spürkrauz, ber, kolejni venec (*böhm.*).
 Spurlos, *adj.*, brez sledu, brez znamenja; da ni no duha ne sluha po öem; kar ni sledu pustilo.
 Spürlosig, *adj.*, sledljiv.
 Spürrohr, das, uho napeto.
 Spurre, f. Sparf.
 Spursance, ber, operh (*V.*), *böhm.* novina.
 Spurstein, ber, kamen z vüski, nach *Su-mavsky* stopokam f.
 Spürstree, die, f. Krummholzbaum.
 Spurwette, die, širina kolotečine.
 Spurwiesel, f. Pharaonmauß.
 Spüte, f. Eile.
 Sputen, sich, v. r., hiteti; podvizati (se), pašöiti se, f. Beellen, sich.
 Sputig, *adv.*, uruo; hitro; naglo; berzo, f. a. Eilig.
 Spittern, f. Spritzen.
 Spützen, v. n., pljuniti, pljevati.
 Spyzometer, ber, ciplomer f.
 St! int., st! pat! tiho!
 Staat, f. Star.
 Staat, ber, eine Menge Volkes unter einem gemeinschaftlichen Bande, doržava (*V.*, *serb.* u. *altsl.*), Reich, kraljestvo (eig. Königreich), Kaiserreich, cesarstvo; Land, dožela, deržela; die österreichischen Staaten, avstrijan-ake dežele; Stände, stanovi, deržavni zbor (kakor u. pr. v Holandii); Staat im Staate, doržava v doržavi; prächtige Kleidung, Gefolge, Hausgeräth, gizada; gizdost, slava; velikolepjo, parada; im völligen Staate stehen, v vsi slavi; v slavni, slovesni, svetli obleki, opravi; f. a. Pracht, Putz, Pomu; er macht königlichen Staat, po kra-

ljevsko se nosi; — lepa, gizdava obloka; sich Staat machen auf etwas, zanosti, zanašati se; für Zustand, f. d.; großen Staat von etwas machen, velik hrop iz öesa delati.
 Staatbett, das, f. Prunkbett.
 Staatbegen, ber, paradni meö.
 Staaten-, in Plgg. — doržav.
 Staatenbeschreibung, die, popis, popisovanje deržav.
 Staatenbund, ber, zveza (posamnih) deržav.
 Staatenfahne, die, prapor, bandero zedinjenih deržav.
 Staatenföder, ber, revni politik (*ar.*).
 Staatengeschichte, die, zgodovina, zgodopisje več deržav.
 Staatenkunde, die, statistika, znanje (veö) deržav.
 Staatenkundige, ber, statistik (*ar.*).
 Staatenlehre, die, nauk od deržav; f. Statistik.
 Staatenlehrer, ber, f. Statistiker.
 Staatenrath, ber, zbor deržav.
 Staatenrecht, das, meddoržavno pravstvo.
 Staatenreise, die, duša deržav.
 Staatenverein, ber, društvo več deržav.
 Staatenversammlung, f. Staatenrath.
 Staatgrab, f. Mausoleum.
 Staatkleidung, die, paradna obleka.
 Staatlich, *adj.*, deržaven; im staatlichen Verhältnisse, v deržavi, ako si mislimo doržavo (in ne narurni stan).
 Staatmacht, die, bei den Schwestern, etwa deržavni šiv.
 Staat-, in Plgg. deržavni.
 Staatsamt, das, deržavna služba, deržavni vred (bei *Gutsm.* urad).
 Staatsangehörigkeit, die, doržavljanstvo.
 Staatsangelegenheit, die, deržavna reö, zadeva.
 Staatsanwalt, ber, doržavni pravdnik.
 Staatsanwaltschaft, die, deržavna pravdnija, deržavno pravdnistvo.
 Staatsanweisung, die, deržavni nakaz, assignat.
 Staatsarchiv, das, deržavna pismarnica.
 Staatsarzt, ber, deržavni zdravnik, (kdor ozdravlja deržavo).
 Staatsaufgabe, die, deržavni davek, *na-log.*, *serb.* *namet*.
 Staatsauswand, ber, deržavni stroški.
 Staatsausgabe, die, deržavni strošek, potrošek.
 Staatsbank, die, doržavna banka.
 Staatsbauern, *pl.*, deržavne zidanja, stavbe.
 Staatsbeamte, ber, (Staatsbediente), deržavni služabnik, deržavni urednik (bei *Gutsm.* uradnik).
 Staatsbedienung, f. Staatsamt.
 Staatsbegebenheit, die, prigodek, ki se tico deržave, za deržavo imeniten.
 Staatsbehörde, die, doržavna gosposka, oblast.
 Staatsberather, f. Consul.
 Staatsbeschluss, ber, deržavni sklep.
 Staatshote, ber, deržavni sel, poslanec.

Staatshuchhalter, ber, deržavni računar.
 Staatsbürger, ber, doržavljan f. (*analog.* dem deßelben, Landbewohner, aus deßelben).
 Staatsbürgerlich, *adj.*, doržavljansk.
 Staatsbürgerschaft, die, doržavljanstvo.
 Staatsdame, die, dvorska gospa.
 Staatsdegen, f. Staatsbegeh.
 Staatsdiener, f. Staatsbeamte.
 Staatsdienerschaft, die, deržavni služabniki.
 Staatsdienst, ber, f. Staatsamt; im Staatsdienste stehen, v deržavni službi biti, deržavno službo imeti, cesarja služiti.
 Staats-eigentum, das, deržavna lastina, lastnina.
 Staats-einkommen, das, Staats-einnahmen, Staats-einkünfte, *pl.*, deržavni dohodki, prihodki.
 Staats-einrichtung, die, uredba, uravnava kake deržave.
 Staatsengel, ber, (Schutzengel eines Staates), deržavni angel varh.
 Staatsereignisse, *adj.*, v deržavnih reöeh skusen.
 Staatsereignisse, *pl.*, deržavne potrebe.
 Staatsfach, das, deržavni predel.
 Staatsfeind, ber, sovražnik deržave, kake deržave.
 Staatsform, die, uravnava, uravnava oblika kake deržave.
 Staatsgebäude, das, deržavno poslopje.
 Staatsgebühren, das, napake v uredbi kake deržave.
 Staatsgefährlich, *adj.*, nevaren deržavi, za deržavo.
 Staatsgefäll, f. Staats-einkommen.
 Staatsgefangene, ber, deržavni jetnik.
 Staatsgeheimniß, das, deržavna skrivnost.
 Staatsgelehrsamkeit, die, f. Statistik.
 Staatsgelehrte, ber, f. Statistiker.
 Staatsgenosse, ber, etwa soderžavljan.
 Staatsgeschäst, das, deržavni opravke, deržavno opravilo.
 Staatsgeschichte, die, zgodovina, zgodopisje kake deržave.
 Staatsgesetz, das, deržavna postava, nach art. D. deržavni zakon.
 Staatsgewalt, die, deržavna oblast.
 Staatsgläubiger, ber, deržavni upnik (statistik doržavnih dolžnih pisem).
 Staatsgriff, ber, zvijača v deržavnih reöeh.
 Staatsgrund, ber, politični vzrok ali nagibliej.
 Staatsgut, das, deržavno dobro, deržavno posestvo.
 Staatshandel, ber, deržavna reö.
 Staatshaushalt, ber, deržavno gospodarstvo.
 Staatskanzlei, die, deržavna pisarnica ali kancelija.
 Staatskanzler, ber, deržavni kanceler, kancelir.
 Staatskaffe, die, deržavna kasa ali doarnica.

Staatshuchthum, ber, oskerbnik deržavne doarnice.
 Staatskenntniß, die, poznanje, znanje deržave in njenih zadev.
 Staatskleid, das, paradna, slovesna obleka.
 Staatskling, *adj.*, previdin, moder v deržavnih zadevah.
 Staatsklingheit, f. Politik, previdnost, pazljivost in razumnost v deržavnih reöeh.
 Staatskluiff, f. Staatsgriff.
 Staatskontrolle, die, deržavni prigled f.
 Staatskörper, ber, deržava.
 Staatskörper-schaft, die, deržavna skupščina.
 Staatskosten, f. Staatsauswand.
 Staatskredit, ber, deržavni up.
 Staatskunde, f. Staatenkunde.
 Staatskunst, f. Politik.
 Staatslasten, *pl.*, davki.
 Staatslehre, die, deržavoznanstvo f.
 Staatslehrer, ber, uöenik, pisaveo deržavoznanstva.
 Staatslist, f. Staatsgriff.
 Staatsmann, ber, deržavnik, politikar, ölovek v deržavnih reöeh izurjen in zveden.
 Staatsminister, ber, deržavni minister.
 Staatsmittel, *pl.*, deržavni dohodki, doarji.
 Staatsmonopol, das, deržavna samoprodaja.
 Staatsnenigkeit, die, novica ki se tice deržave.
 Staatsoberhaupt, ber, deržavni vladar, glavar, glava kake deržave.
 Staatsobligation, die, deržavno dolžno pismo.
 Staatsökonomie, die, deržavno gospodarstvo.
 Staatspächter, ber, deržavni zakupnik, štantnik.
 Staatspapier, das, deržavni denarjeveljavni papir.
 Staatspflicht, die, deržavna dolžnost, dolžnost do deržave.
 Staatsprocurator, f. Staatsanwalt.
 Staatsquadralter, f. Staatsföder.
 Staatsrath, ber, Collegium, deržavno svetovavstvo, svetstvo; einzelnes Mitglied, deržavni svetovavec, svötnik.
 Staatsrechnungswesen, das, deržavno računstvo, (hier stövilstvo ober stöviloznanstvo; *Met.*).
 Staatsrechnungswissenschaft, die, deržavno računoznanstvo f.
 Staatsrecht, das, deržavno pravstvo, deržavno pravo.
 Staatsrechtlich, *adj.*, deržavnopraven.
 Staatsrechtshere, die, nauk deržavniga pravstva.
 Staatsrechtshere, ber, uöenik, pisaveo deržavniga pravstva.
 Staatsrechtshere, f. Staatsrechtshere.
 Staatsregel, Staatsmagime, die, deržavno pravilo, vodilo.
 Staatsrechtshum, ber, bogastvo kako deržave.

Staatsreligion, die, državna, premagujoda vora.
 Staatsrechtslehre, die, državni ozir.
 Staatsruder, das, vladanje kako države, državno kermilo.
 Staatsräthe, die, državna rač.
 Staatsreich, der, državni zaklad, serb. državno blago; f. a. Staatskasse.
 Staatsrecht, die, politični, publicistični sostavek.
 Staatsschuld, die, državni dolg.
 Staatsschuldentilgungsfond, der, državni razdolžni zalog.
 Staatsschuldverschreibung, die, državno dolžno pismo.
 Staatssecretair, der, državni tajnik.
 Staatsiegel, der, državni pečat.
 Staatspruch, der, izrek v imenu kake države.
 Staatsstelle, die, f. Staatsamt.
 Staatsstreik, der, derzno in nepriokavano djanje vladarsko, vórtl. državni udar (lieb. državna derznost; Met.).
 Staatsstucht, die, gizdavost.
 Staatsumwälzer, der, državni puntar, prevratnik.
 Staatsumwälzung, Staatsumänderung, die, prekuo(h)a, prevrat kako države.
 Staatsumwandlung, f. Staatsumwälzung.
 Staatsunterhandlung, die, pogajanje med državami, diplomatično pogajanje.
 Staatsveränderung, die, promena državne vlade.
 Staatsverband, der, država, državna družba.
 Staatsverbindung, die, zveza med državami.
 Staatsverbrechen, das, hudodelstvo zoper državo; f. a. Hochverrath.
 Staatsverbrecher, f. Hochverrätther.
 Staatsverfassung, die, ustava, uravnavna kake države.
 Staatsverhältniß, das, državno razmerje.
 Staatsvermögen, das, državno premoženje, imetje.
 Staatsversammlung, die, državni zbor.
 Staatsverwalter, der, oskerbnik, upravnik državni.
 Staatsverwaltung, die, državna uprava.
 Staatsverweser, der, državni oskerbnik.
 Staatsvoranschlag, der, državni prendarek, premet državnih stroškov.
 Staatswagen, der, paradna kočija (lieber slovosna kočija; Met.).
 Staatswegen, von Staatswegen befähigt, kogar je država izrekla za pripravna.
 Staatswirtschaftsamt, die, državno gospodarstvo.
 Staatswissenschaft, die, državnoznanstvo.
 Staatswissenschaftlich, adj., državosloven, državoznanski.
 Staatswürde, die, državna dostojnost.
 Staatszweck, der, državna namemba, namen državne družbe.
 Stab, der, Stof, palica, dim. paličica; zum

Anbinden der Blunien, količek; an einem Stabe gehen, ob palici hoditi; Stabe an Webersöhlen, damit den Bettel getheilt zu halten, palice, cepici (auch im Serb. oijepoi u. štapi); über Jemanden den Stab brechen, palico prelomiti nad— (nar. pes.), koga k smerti obsoditi, auch bloß obsoditi; auch prot, coll. protje; unter Eines Stabe stehen, biti pod oblastjo (tudi sodno oblastjo) kogar; Marschallstab, marsalska palica; Bettelstab, beraška palica; Eisenstäbe, zeleso v šibicah; Faßbauben, doge; seinen Stab weiter setzen, prijeti za palico in odriniti dalje; Regimentsstab, nach dem Russ. u. Poln. Stab *, im Serb. štáp (Stab überhaupt, Vuk); Maßstab, f. d.
 Stabprüfung, der, štabska proskušnja.
 Stabdegen, f. Stoddegen.
 Stabe, f. Buchstabe.
 Stabinguß, der, vivalo †.
 Stabeisen, das, zeleso v šibah ali palicah.
 Stabeisenhammer, der, železarnica za zeleso v palicah.
 Stabel, der, količ, kol, natič.
 Stabelfeue, die, grah na količih.
 Stabelfeuer, der, ehenals bei Turniren, paličar † (V.).
 Stabeln, v. n. u. a., koliti; den Wein, terte koliti; die Erben u. f. w., natikati, ukoliti grah, natič dati, dajati grahu, natikati; f. a. Pfählen.
 Staben, f. Buchstabiren; narekati, narekovati (n. pr. prisego).
 Staber, der, narekavec.
 Staberrad, das, kolo na vage, ki žene samo en mlinsk kamen.
 Stabfeuer, das, ogenj, pri kterem se delajo zelesne palice.
 Stabgold, das, zlato v palicah, drogih; f. Stangengold.
 Stabgrößen, der, poliönjak (Jarn.).
 Stabhalter, der, (veralt.), predsednik.
 Stabhammer, f. Stabeisenhammer.
 Stabhobel, der, bei den Tischlern, gnbo-reznik † (Ravn.).
 Stabhölz, das, les za doge, dogo.
 Stäbig, adj., teršast, plecat.
 Stabül, adj., stanovit, stanoviten, stalen; adv., za terduo.
 Stabilerklärung, die, izrek, da je kaj stanovitno.
 Stabiliren, f. Festsetzen.
 Stabilis militia, stalna vojaščina, vojašina.
 Stabilität, die, stanovitnost, stalnost.
 Stabler, der, narekovavec, paličar.
 Stablöß, adj., brez palice, brez podpore, nepodpert, brez kola.
 Stabrechnung, die, rajtanje s paličicami.
 Stabreißer, der, Stabschläger, der, im Forstwesen, ein Arbeiter, welcher das Holz im Walde zu Stabholz spaltet, kdor doge kroji, dogar; der Wandholz jurichet, obrocar, paličar.
 Stabz, in der Bgg., stabni.
 Stabarzt, der, stabni, nach dem Serb. štapski zdravnik.
 Stabfilber, das, srebro v palicah.

Stabsoffizier, der, stabni, štapski oficer, russ. stab-officir.
 Stabträger, der, paličar (V.); kdor palico nosi.
 Stabwurz, (Artemisia abrotanum), nach allen ant. slav. M., božje drevce, abrotica, nach Gutm. abarat.
 Stabzange, die, male kleße (V.).
 Stachel, der, ein sehrdunns Ding überh., bodēcia, bodec, bodček, bodica; Dorn, tern, igla (V.); an den Getreidarten, resa, osina; an den Bienen, zelo, in einigen Gegenden jedoch weniger richtig auch zelo, in St. auch zelo u. zalec; ein Werkzeug das Insecht anzutreiben, etwas zu stechen, bodilo, osten, gen. ostna (bei Krön, u. alist, auch serb. nach Vuk ostana u. ostanj, u. badalj), osti pl. (Dreizack); es wird dir schwer werden wider den Stachel zu laßen, (Apost. 9, 5. 26, 14.), težko ti je brcati proti ostnu (bibl. lterb.); f. a. Antrieb; Stachel des Lebes, zelo smerti; ein Stachel im Auge, tern v peti, a u. osten; einen Stachel im Herzen zurücklas, tern (t. j. grenak sponin) je ostal v serei.
 Stachel, in der Bgg. bodēci.
 Stachelhäute, die, resasti klas; f. a. Süßflce.
 Stachelaloe, die, divja, bodēca lopatika.
 Stachelartig, adj., zelast, bodēc, ostnast.
 Stachelbart, der, bodēca brada.
 Stachelband, der, bodēci, silasti trebuch.
 Stachelbeerbusch, Stachelbeerstrauch, der, bodēcevej; f. übr. Stachelbeere.
 Stachelbeere, die, (Ribes grossularia), bodēce, nach V. kosmato grozdijce; bei M. kosmača, in St. angebl. munkec, böhm. meruzalka (vergl. das färuht. deutsch. Wozruel); f. a. Krausbeere.
 Stachelbeerlaub, das, mešica na bodēcevj.
 Stachelbett, das, postelja na silih.
 Stachelbiene, die, böela (delavka, z želam).
 Stachelbirn, die, kakt.
 Stachelbolde, die, (Asterfleite, Echinophora), bodēci klobuk (Medv.).
 Stachelbeidese, die, jasčerica ostnata.
 Stachelbeige, die, indijska smokva.
 Stachelisch, der, ježevka (poln.), russ. igla.
 Stachelkloh, der, (mordella aculeata), vjedlavka, russ. kusaka.
 Stachelkrunder, der, kambala vrabec.
 Stachelkrohn, der, ternoviti podaljök.
 Stachelkraut, die, bodēci, ternasti sad.
 Stachelgewächß, das, bodēca rastlina.
 Stachelgras, das, (Cenchrus), russ. jaglo.
 Stachelgürtel, der, bodēci pas.
 Stachelhaar, das, ščetina, šetina, ščetinael, šetinasti las.
 Stachelhaarig, adj., ščetinovas, šetinovas.
 Stachelhaufenfisch, der, poljska zlatica.
 Stachelhase, der, morski zajec.
 Stachelhäuter, pl., ježevci (Zak.).
 Stachelhene, f. Süßflce, Gharlette.
 Stachelhirse, die, resasto preso.
 Stachelhund, f. Haisfisch.
 Stachellicht, f. Stachelartig.
 Stachelig, adj., bodēc, resnat, osinast,

oster, jeglat, ternjev, ostnat; fig. bodljiv, zbadljiv, pikaven; f. a. Weßhend.
 Stachelkäfer, der, bodljivka.
 Stachelkopf, der, bodēca glava.
 Stachelkrabbe, der, bodēci morski rak.
 Stachelkrantz, der, bodēci vence.
 Stachelkraut, das, gladež; f. Sauhedel.
 Stachelkreß, der, neki bodēci rak.
 Stachelkroh, das, ternovita opertina.
 Stachellos, adj., brez ternja; brez žela, brezosten.
 Stachelmatrille, die, bodljiva makrola.
 Stachelmüßel, der, mišica medosina.
 Stacheln, v. a., zbosti, spodbosti, pobosti, bosti, zbadati, spodbadati, z ostnam ali bodēam nagajati, gnati, pikati; fig. gnati.
 Stacheln, das, spodbadanje.
 Stachelnatter, die, hrapava kača.
 Stachelnuß, die, (Trapa natans), povodni oreh ali kostanj, rašek (Vuk), böhm. kotvice (v. i. ein kleiner Anker, nach der Gestalt der Frucht, woraus wahrscheinlich Gutm. kollica gebildet); f. a. Stedappel.
 Stachelpeitsche, die, bodēci bič.
 Stachelrede, die, bodēci, pikavni govor, bodēca beseda, zbadljiva beseda.
 Stachelried, f. Niedgras.
 Stachelröhre, der, zbadljiva šala.
 Stachelröllchen, der, steklačne sani (V.).
 Stachelröhre, der, spivasti kijan.
 Stachelstift, f. Satze.
 Stachelstwalbe, f. Rauchstwalbe.
 Stachelstamm, der, jezek.
 Stachelstwein, das, (Hystrix oristata), nach dem Poln. ježevce, russ. dikobraz; verchieden davon ist Meerstwein.
 Stachelstein, der, judovski kamen.
 Stachelthier, f. Stachelstwein.
 Stachelvoll, adj., ternjat, ostnat, bodēc.
 Stachelwort, das, zbadljiva bosoda.
 Stachelzunge, die, bodljivi jezik.
 Stad, der, zagraja s koli.
 Städtlich, der, zavarovani jez.
 Städt, die, kol.
 Staden, v. n. u. a., s koli zaterditi, pripravovati.
 Städt, das, koli zabiti za ograjo, nach V. prostrice, nach Ravn. aber prostrice pl. (Piva), u. sree; plot iz kolov, ostrog (auch böhm.), poln. štaketa.
 Städtler, der, gradni majster.
 Städtwerk, das, ograda, ogradje.
 Stad, Staden, f. Gestade.
 Stadel, die, mesto, kjer je kaj bilo; in der Zusammensehung mittelst der Formation auf— isce, ise; Burgstadel, gradische, gradise; stodola; f. Scheuer.
 Stadium, das, bei den Alten, f. Laufbahn, Rennbahn; als Wegmaß, stadij *, daljava 125 korakov; fig., stopnja, doba; f. a. Phase.
 Stadkreuzer, der, rešeto za skedenj.
 Stadt, die, mesto, serb. varoš* (nach Vuk türk.), bresligte Stadt, terdajava, terdno, zaterjeno mesto, serb. grad; das Wolf flümt in die Stadt, ljudstvo vre, dre v mesto; Städtchen, mestce; ein Mann bei

der Stadt, veljavni možak; die ganze Stadt weiß es, vso mesto je polno tega, vsi meščanje govore od tega; hinter der Stadt befündlich, zamestje; eine Stadt belagern, oblegati mesto; die Stadt zerstoren, mesto razdjati, pokonečati (razstreljati).
Stadt, in der Bsgg. mestni.
Stadtadel, ber, mestno plemenstvo.
Stadtamt, das, mestna služba.
Stadtankwalt, ber, mestni zagovornik, pravdnik.
Stadtarzt, ber, mestni zdravnik.
Stadtbank, die, mestna banka.
Stadtbaun, f. Stadtbezirk.
Stadtbaumeister, ber, mestni zidarski mojster.
Stadtbeamte, ber, mestni urednik.
Stadtbeselshaber, ber, mestni poveljnik.
Stadtbesuhung, die, mestna posadka f.
Stadtbeutel, f. Stadtkasse.
Stadtbewohner, ber, meščan.
Stadtbewohnerin, die, meščanka.
Stadtbezirk, ber, obmestje, mestni okoliš.
Stadtbrand, ber, mestna šega.
Stadtbuch, das, mestne bukve.
Stadtbulle, die, mestni bik.
Stadtbürger, ber, meščan (pravi).
Stadtdorf, das, (pod)mestna vas.
Stadtebund, ber, zveza medmestna.
Stadteinrichtung, die, mestna naprava, uredba kaeiga mesta.
Städter, ber, meščan, mestničan.
Städterin, die, meščanka, mestničanka.
Städteschleifer, ber, pokonečevavec mest.
Städtefest, ber, zbor cesarskih mest.
Stadtfeste, die, mestna terdnjava, mestni grad.
Stadtfreiheit, die, svoboščina kaeiga mesta.
Stadtfremd, *adj.*, tuj v kakem mestu.
Stadtgasse, die, mestna ulica.
Stadtkreuz, das, obmestje, mestna oblast, mestna zemlja.
Stadtfangniß, das, mestna ječa.
Stadtmairie, die, mestna občina.
Stadthof, ber, etva someščan.
Stadtherrlicheit, f. Stadtfreiheit.
Stadtherrlich, das, mestna sodojja.
Stadtherrlicheit, die, zgodovina mesta kaeiga.
Stadtherrlicheit, das, mestna govorica, kar se govori po mestu.
Stadtherrlich, ber, mestni okop.
Stadtherrlich, das, mestno posestvo, dobro.
Stadthauptmann, ber, mestni glavar.
Stadthauptmannschaft, die, mestno glavarstvo.
Stadthaus, das, mestna hiša (svetovavnica).
Stadthoheit, die, najviši oblast nad mestam.
Stadtherrlich, *adj.*, mesten, meščansk, mešk.
Stadthugend, die, mestna mladina, mestni otroci.
Stadtkammerer, ber, mestni dohodar.
Stadtkasse, die, mestna dnarnica, kasa.
Stadtkind, das, mestni, meščanski otrok.

Staffelrecht, ber, mestni berio.
Staffelkundig, *adj.*, vsemu mestu znan; es ist staffelkundig, vsena mestu je znano, celo mesto ve, govori od tega.
Staffelleben, das, mestno, meščansko življenje.
Staffellich, *adj.*, mesten, meščansk, po meščansko.
Staffelring, ber, meščanček.
Staffelmädchen, das, mestna deklica.
Staffelmagistrat, ber, mestna gosposka.
Staffelmannschaft, f. Stadtbesuhung.
Staffelmarkt, ber, mestni terg, sejim.
Staffelmäßig, f. Staffellich.
Staffelmaner, die, ozidje, mestno ozidje, mestni zid.
Staffelmannsch, f. Staffel.
Staffelmiliz, die, mestna vojaščina, vojašina.
Staffelmilize, die, mestni dnar ali penez.
Staffelnähe, die, wegen der Stadtnähe, ker je mesto blizo, ker je blizo mesta.
Staffelneigigkeit, die, novica iz mesta.
Staffelbrigade, die, mestna oblast, mestna gosposka.
Staffelordnung, die, mestni red, mestna postava.
Staffelparre, die, mestna fara.
Staffelpfleger, ber, mestni oskerbnik.
Staffelpflicht, die, meščanska zaveza, dolžnost.
Staffelpflichtig, *adj.*, mesten, mesta podložin, podveržen.
Staffelphysikus, f. Stadtarzt.
Staffelrath, ber, Collegium, mestoi odbor, mestno svetovavstvo; einzelne Person, mestni odbornik; svetovavec.
Staffelrecht, das, mestno pravstvo, mestno pravico.
Staffelrichter, ber, mestni sodnik.
Staffelröthling, ber, šmarnioa.
Staffelsche, die, mestna reč.
Staffelschloß, das, mestni grad.
Staffelschlüssel, ber, ključ mestnih vrat.
Staffelschreiber, ber, mestni pisar.
Staffelschuld, die, mestni dolg.
Staffelschuldheiß, ber, zapan mestni.
Staffelschule, die, mestna šola.
Staffelsiegel, das, mestni pečat.
Staffelsoldat, ber, mestni vojak.
Staffeltheil, ber, kraj, del mesta.
Staffeluhr, die, mestna ura.
Staffelverordnete, ber, mestni odbornik.
Staffelvolk, das, meščanstvo.
Staffelwache, die, mestna straža.
Staffelwage, die, mestna vaga.
Staffelwall, ber, nasip okoli mesta.
Staffelwappen, das, mestni gerb.
Staffelwärts, *adv.*, k mestu.
Staffelwesen, das, meščanstvo.
Staffelwohnung, die, staoovanje v mestu.
Staffelwundarzt, ber, mestni ranocelo.
Staffelzeichen, das, znamenje kaeiga mesta.
Staff, f. Staff.
Staffel, die, Sprosse an der Leiter, Klin; Grab, Stufe, stopnja; f. a. Sprosse, Stufe, Staffelci, Stapel; Weltspende, rozanec.

Staffelbar, f. Stapelbar.
Staffelei, die, podstavek, oder malarski.
Staffelförmig, *adj.*, stopinjast.
Staffelgerechtigkeit, f. Stapelgerechtigkeit.
Staffeln, v. a., stopnjice narediti; f. a. Abstufen.
Staffelstein, ber, kamen, skala za stopnjico.
Staffelweise, *adv.*, po stopnjah, stopinjah, postopno.
Staffen, ber, in den Reветиernhren, stopnja (V.).
Staffette, die, štafeta*, (nalaš poslani pošni jezdec).
Staffiren, v. a., versehen, opraviti, s potrebnim preskerbeti; ein Zimmer staffiren, opraviti, s hišnim orodjem preskerbeti; eine Braut, obleci; ein Kleid staffiren, s portami olepšati, nach V. opramati; Futter an den Oberzeug nähen, podlako prisiiti; f. Anspuzen, Verzieren.
Staffirer, ber, pozlačevavec.
Staffirung, die, oprava, olepšava.
Stafftag, das, russ. stag, velika verv.
Stafftagli, f. Banjš.
Staffagnation, f. Stodung, Stillstand.
Staffagniren, f. Stodung, Fanlen.
Staffagnol, f. Stanniol.
Staffahl, ber, (Chalybs), jeklo, in St. ocal, *gen.* ocala, (auch böhm. ocel, ocelu, in Serb. nach Vuk ocal, ocala u. nado), nach M. ocel, ocla; Eisen in Stahl verwandeln, kaliti; hart wie Stahl, terd kakor jeklo; aus Stahl, f. Stafflern; *poel.* nož, meč; rezalo jekleno; Feuerstahl, kresilo; Weßstahl, ognjilo, (in Serb. neben ocelo Feuerstahl); Wiegeleisen, zelezco; Riel der Feder, Sprosse einer Leiter, Fuß eines Tisches, Probeküß, f. diese; Grund, dno; f. a. Staffel.
Staffahl, in Bsgg. jekleni, okleni, ocleni (M.).
Staffahler, die, jeklena žila v zelezcu.
Staffahlerlich, *adj.*, jeklast, ocelast.
Staffahlerarbeit, die, jekleni izdelek, jeklenina, oclenina.
Staffahlerarbeiter, ber, jeklar, jekleninar, oclar oder oclar.
Staffahlabad, das, zelezna kopel.
Staffahlabaum, ber, fagara*.
Staffahlebede, *adj.*, z jeklenim oklopam.
Staffahlbian, *adj.*, višnjev kakor jeklo, jeklenast (V.).
Staffahleblech, das, jekleni pleh*.
Staffahblume, die, jeklena cvetka.
Staffahlbrennen, das, prokovnanje zelezca v jeklo, nach V. na jeklo delanje, böhm. oceljenje.
Staffahlerb, *adj.*, jeklenast, terd kakor jeklo.
Staffahldicht, *adj.*, gost kakor ocel.
Staffahldracht, ber, jekleni drat.
Staffahlen, v. a., Lächer, svineco pripeti za znanenje, da je pravo.
Staffahnen, v. a., eine Art, Haße u. f. w., podstaviti, podstavljati, kaliti; in hohen Grade härten, jekliti, ojeklentiti, jekleniti (V.), ocleniti oder ocliti, utrditi, ukrepiti.

Stählen, das, kaljenje, jekljenje.
Stählern, *adj.*, jeklen, jeklenast, a. oklen; in St. oelen.
Stählerz, das, ruda jeklenica.
Stahlabrik, die, jeklarnica.
Stahlbeder, die, jekleno pero, jeklena zmet.
Stahlbest, *adj.*, terd kakor jeklo.
Stahlbüchse, ber, karp oclenik f.
Stahlgefäße, das, rožljanjo jekleniga orožja.
Stahlgetränk, das, zelezna pijača.
Stahlgrün, *adj.*, jekleno-siv.
Stahlgrün, *adj.*, jeklenasto zelen.
Stahlhamurr, ber, nach V. jeklena podolavka, jeklenioa f, jeklarnioa f, oclarnioa f.
Stahlhandel, ber, kupnja z jeklam.
Stahlhart, *adj.*, terd kakor jeklo.
Stahlhärtung, die, jekljenje, kaljenje.
Stahlhüte, die, jeklarnica.
Stahllicht, *adj.*, jeklenast.
Stahllette, die, jeklena verizica.
Stahlnoten, ber, terdilo za jeklo.
Stahlkraut, f. Haubbeutel.
Stahlkur, die, ozdravljanje z jeklam.
Stahlleuchte, ber, jekleni svecnik.
Stahlmacher, ber, jeklar, oclar.
Stahlmittel, das, jekleno zdravilo.
Stahlnadel, die, jeklena igla.
Stahlpanzer, ber, jekleni oklop.
Stahlperle, die, jekleni biser.
Stahlrahe, f. Stahlwaare.
Stahlraute, f. Haubbeutel.
Stahlröhre, ber, jeklena struna.
Stahlschneider, ber, jeklorezco.
Stahlschneidern, f. Stahlschneider.
Stahlschwer, ber, jeklenik, oceloveo (Sul.).
Stahlstich, ber, jeklorez.
Stahlstrahl, f. Stahlgetränk.
Stahlwaare, die, jeklenina, oclenina, jeklena roba, jekleno blago.
Stahlwaffe, die, jekleno orožje.
Stahlwasser, das, slatina.
Stahlwerk, das, jeklenina.
Stahr, f. Star.
Stähr, ber, (Widder), oven, merkač.
Stähren, v. n., von dem Stährer, merkati; von den Schafen, merkati se.
Stährkamm, das, ovniček, merkaček.
Stafe, die, auch Stafen, ber, kol; bei den Korbmachern, kolic, kolek; podajač (bezeichnet sowohl den, ber die Farben faßt, als auch die Stafe selbst (ll. Kr.), auch podajavnica od. podajavnica.
Stafen, v. a., koliti, dregati in skušati kaj s kolam; Garben stafen, podajati snopje (na podajavnico natakjneno).
Stafenzahn, ber, plot iz zabitih kolov.
Stafel, f. Schluder.
Stalern, v. n., auf dünnen Beinen einhergehen, pristorklati, prikrevljati kam; f. a. Stodern.
Stafel, f. Staffel.
Stahlgas, das, koli, koljo, coll.
Stahlgamit, ber, kapnik stoječi (na dnn jame).
Stahlnitz, ber, kapnik viseči (od stropa jamskiga ali ob stonah); f. übr. Tropfstein.

Stall, der, im Allgem., insbesondere aber für alles Vieh mit Ausnahme der Pferde, hlev; Pferdehall, in einigen Orten auch konj-ski, sonst štala*, nach dem Serb. u. Russ. konjanska, nach dem Böhm. konjarnica; Viehhall, nach andern D. a. stajna, stajna, stajnica; Schweinhall, sviojak (neben svinjski hlev); Schaffhall, ovaok u. ovdarnica (serb. ovcara), u. ovjici hlev; Ziegenhall, kozarnica. (Vuk kozarica) u. kozjak; Gänsehall, gosirjak; Hühnerhall, kurnejek, kur-nik; in den Stall stellen, v hlev segnati, zaproti; das Harnen der Pferde, seanje; der Harn selbst, soavnica, seavnica konjska; der lautere Stall, s. Kauterhall.

Stall, in der Bsgg. hlevski, stajni.

Stallamt, das, stajni uredt.

Stallbaum, der, in Pferdehallen, damit sie nicht zusammenkommen, progradna, štanga*.

Stallblind, adj., slep od dolziga stanja v hlevu.

Stallbruder, s. Camerad.

Stallbube, der, konjaroc.

Stallchen, das, hleveo, hlevöek.

Stalldede, die, odeja, ki so deva na konj v štali.

Stalldienst, der, hlevska služba.

Stallen, v. n., postati zavolj seanja; Urin lassen, soati; neben einander leben, fig. dobro, slabo orati skup; s. a. Vertragen, sich; in den Stall stellen, (v. a.), v hlev postavit, djati, vhlviti (M.); Blut fließen, kri močiti.

Stallen, das, postajaaje, seanje, močenje.

Staller, s. Stadtrichter, Statthalter.

Stallfüllen, das, zrebs v hlevu držano.

Stallfütterung, die, kladenje, im Gegen-satze des Weidganges, paša; v hlevu rediti, na pašo goniti.

Stallgeld, das, hlevščina, hlevšina, hlev-varina, plačilo, duar za štalo.

Stallgeruch, das, hlevski duh.

Stalljunge, f. Stallbube.

Stallknecht, der, konjar, (russ. konjuh, serb. konjnsar), hlevar (nar. pes.), konjski hlapee.

Stallmeister, der, stalmojster*, nadkonjar.

Stallmische, die, najem hleva.

Stalloch, der, pitani vol.

Stallpfehl, f. Stallbaum.

Stallpferd, Stallross, f. Reitpferd.

Stallreiber, der, hlevski pisar.

Stallständig, adj., (konj), ki neče iz štale.

Stallung, die, postavljanje v hlev; f. a. Stall, Pferdehall; lovski stan.

Stalljung, der, hlevščina, hlevšina, najemščina, najemsina.

Stamm, der, der bide Theil eines Baumes von der Wurzel bis zu dessen Abspaltung, deblo, in and. D. auch panj; den Baum am Stamme sanfen, kupiti drevo na rastila (M. Kr.); Stengel, steblo; fig., deblo; ein gerader Buchenstamm, auch siba (sonst Ruthe); Geschlecht, Volksstamm, narod, rod, pleme, auch kaleno (mehr serb.), rodovina, (nach V. razrod; nach M. pokolenje, welches Vuk

mit Nachkommen gibt; die zwölf Stämme Israel, dvanaestero Izraelovih rodov; der ganze Stamm ist mit ihm ausgestorben, z njim jo pomerl ves rod; der Apfel fällt nicht weit vom Stamme, f. Apfel; Linie, versta; serb. loza; Stammwort, izvira beseda, kup nerazdanih kvart, od kteriga se kupujo. tudi stava; Stammgeld, f. Capital, Fond; ein schöner Stamm Vieh, lepo plemo; mont. stirje delezi rudnika; Wurzelstoc, panj, stor, porobek; das Holz davon u. V. prilikovina (niedriges Holz überhaupt); ein abgehauener Stamm, Klotz, hlod, čok, terkelj; vom Lagerholz, klada; Hälfte des Stammes, platič.

Stamm, in Bsgg. izvorni, pervotni, dedin-ski, rodovinski, plomonski; f. übr. die Bf.

Stammaloe, die, velika, drevesu podobna lopatika.

Stammältern, Stammeltern, pl., prededi, predstari, predniki, prvi starši, zarodniki.

Stammbaum, der, rodovinski, rodoslovno drevo, rodoslovje; f. a. Genealogie.

Stammblenen, pl., hčelo duplarice.

Stammblatt, das, stebloeno pero.

Stammbuch, das, bukve rodu, rodopisje.

Stammbuchblatt, das, list iz bukve rodu.

Stammbuchstabe, der, pervotna, izvira, koreninska čerka.

Stammburg, die, dedinski, rodovinski grad.

Stammchen, das, debeleo, stebeloe.

Stammchisen, das, dleto, dim. dletce.

Stammeler, s. Stammler.

Stammeln, v. n. u. a., stottern, die Syl-ben u. Wörter unvollkommen und unvollständig aussprechen, jecati, jecljati, nach V. keklati, bei Gutschm. keklati u. caklati, welches nach M. insbesondere eine unrichtige Aussprache des Buchstabens R, so wie, zezljati eine unrichtige Aussprache des S bedeutet; serb. tepati, kroat. pentati, russ. zajikat sja, lepatat, poln. bokkotac (bei M. blekotati), und böhm. koktati; er stammelt, d. h. stoßt mit der Zunge an, jezic se mu zavaljuje, zapenja, zaganja so govoroc; nach M. besedo zategujo; stammelnd sagen, jec-ljaje izgovoriti.

Stammeln, das, jecanje, jecljanje, keklan-je; als ein Uebel gedacht, jecljivost.

Stammelsprache, die, jecljanje, jecljiv-cova beseda.

Stammeltern, f. Stammältern.

Stammen, v. n. f. Abstammun; roditi se, izhajati, rojen biti, izvirati iz —, das Wort stammt von —, beseda izvira, so izpeljuje iz —; ima koreniko v —; stammend, — rodu.

Stammen, f. Stammen.

Stammende, das, konec deblo, nach V. ritevje, panj, böhm. u. poln. odzemek.

Stammerte, der, dedio, dodnik po rodu.

Stammern, f. Stammeln.

Stammesurkunde, die, rodovinsko pismo.

Stammesverwandt, adj., eniga rodu.

Stammfaut, adj., v deblo gnijl; nagnjiti-ga deblo.

Stammfolge, die, rodosledje; f. Geschlechtsfolge.

Stammform, die, izvira oblika.

Stammfreund, f. Blutsverwandte.

Stammgast, der, vsakdanji gost, stari gost.

Stammgeld, das, istina, glavnica, zalog; f. a. Capital, Fond; im Fortwessen, od-kaznina; f. deblovina; f.

Stammgenosse, adj., rojak, enoplemenik.

Stammgut, das, dedina, dedovina, dedin-stvo; f. a. Allodialgut, Fideicommiss.

Stammhaar, das, grobes, steifes, starfes Haar, kocina, koca, dlaka debela.

Stammhaarig, adj., kocinast.

Stammhaft, adj., deblat, korenjask, jak, överst, tersat; f. a. Unterleht.

Stammhalter, der, zarodnik (V.), pod-pora, ohranivec rodu, poln. plemienik.

Stammhaub, das, hisa, iz ktere kak rod izvira, dedina; nach Gutschm. rodna hisa.

Stammherr, der, f. Stammvater; ich will dich zum Stammherrn eines großen Volkes machen, očeta to bom storil velikimu na-rodu.

Stammholz, das, les iz deblo, deblovina, oblikovina; ein Stück, oblikovec; die Hälfte davon, platič, coll. platiče; in 4 Scheite getheilt, četertin, četortina (V.); f. a. Oberholz.

Stammicht, adj., deblast, f. Stammhaft.

Stammig, adj., deblat, deblvo; stämmig Holz, f. Stammholz; dünnstämmig, tenki-ga deblo.

Stammkaster, der, sezenj derv iz deblo.

Stammland, f. Mutterland.

Stammleiste, die, an den Kutschwagen, nach V. opornja.

Stammleiter, die, in der Konfess, po-glavna Jestvica ali stopnica; f.

Stammler, der, jecavec, jecljavec, verächtl. jecalo, jecjalo, nach V. keklavec, keklac, keklav človek, nach Gutschm. čaklavec, zez-ljavec, (in St. angebl. mergetavec); f. a. Stammeln.

Stammlerin, die, jecavka, jecjavka, kek-lavka.

Stammling, f. Sprößling.

Stammliue, die, rod, rodovinska versta.

Stammloede, die, zvitek kocin.

Stammlohde, die, junger Schuß aus den Wurzeln und dem Stamme des abgehauenen Baues, obraslik, obrastek.

Stammlos, adj., brez deblo, brez rodu.

Stammloos, das, debleni mah.

Stammutter, die, perva mati kake ro-dovine.

Stammwennwort, das, izvorno ime.

Stammoch, der, bik.

Stammpanz, das, zarodni par.

Stammraube, die, gosonica deblarica; f.

Stammregister, das, etiva rodoslovje, ro-dopisje, genealogia.

Stammreihe, die, versta rodosledna.

Stammrind, f. Stammoch.

Stammstoc, das, dedina, dedinski grad.

Stammshöhlung, f. Stammlohde.

Stammshwarm, der, Mutterstoc, roj za pleme.

Stammshwein, das, Ober, merjaseo.

Stammstibe, Stammstibe, die, izvira ali koreninska zloga, koreninska slovka, kore-nina, korecnika (Wurzel).

Stammstich, der, dedina, prebivališce, pre-bivališce nekdanje znamenitiga rodu.

Stammsprache, die, izvorni jezik, pervotni jezik.

Stammstapel, die, f. Stammbaum.

Stammvater, der, prvi zarodnik, prvi oče, zacetnik rodu; f. a. Vorfahr, Ahnherr.

Stammvermögen, das, glavno, založao premoženje; premoženje kaoiga rodu.

Stammverwandte, pl., rojaki.

Stammvieh, das, inventarisches, živina za kmotljo potrebnia, ki mora pri hiši ostati, stalna (bei V. nach dem deutschen zelezna) živina.

Stammvolk, das, izvorni narod.

Stammwappen, das, rodovinski gerb, gerb kakiga rodu.

Stammwirtschaft, die, izvorno gospo-darstvo.

Stammwolle, die, dolga, kocasta, gerda volna.

Stammwort, das, izvira, pervotna be-seda, koreninska beseda, korenina (Wurzel).

Stammwurz, die, Hauptwurzel als Fort-sezung des Stammes unter der Erde, perva, poglavitna korenina; an den Neben, in Un-tertraim, živak, (ec se živaki porežejo, terte usahnejo).

Stammzeitwort, das, koreninski glagol.

Stammzweibel, f. Mutterzweibel.

Stampel, f. Stempel.

Stampelbirn, die, maskatarlica.

Stampen, Stampen, v. a., bei den Grob-schmieden, probiti, probijati; f. a. Stampfen.

Stampet, der, probijac (V.); f. a. Stempel.

Stampetten, v. a., pojati (zverjad).

Stampf, f. Stampf, Stempel.

Stampfe, die, stopa, (bei Gutschm. a. paha?, russ. tolkuška), der mit Eisen beschlagene Stampfer selbst, pah, gen. paha, (poln. baba, stapor); die Handlung, phaoje.

Stampfisen, das, zelezni tolkač, pah, tol-kavnik.

Stampfen, v. n. u. a., mit dem Fuße auf die Erde, ob tla butniti, butati, v tla ceb-niti, eebati, v tla udariti, tresčiti, tresčiti z nogo, nach V. und M. ceptati, topotati u. teptati; beim Taus, k tlam s peto pribijati (V.), (böhm. dupnati, dapati); zerstoßen, z. B. Gerste, Hirs, sophali, ophati, phati (phem, zu unterscheiden von pahati, pahati); serb. stopati (= stopati); in einem Wörter, stolbi, toči, zmlati, zdrobili, drobili; sich müde stampfen, naphati se; noch ein wenig stampfen, šo pophati; noch einmal stampfen, prephati; bei Goldschmieden, tolči.

Stampfen, das, phanje, tolčenje.

Stampfer, der, phavec; ein Wortzeug, pah, tolkač; nach M. phaj u. stopič.

Stampferin, die, phavka.
Stampfgang, ber, stope, *pl.*
Stampfhammer, ber, tolkao.
Stampfhaus, baš, stopnica (*Zal.*); stope.
Stampfig, *adj.*, geru stampfend, cepetav, cepetljiv.
Stampfloß, ber, oven; *f.* Rammfloß.
Stampfloß, baš, stopa.
Stampfmaschine, die, phavna mašina, stopa.
Stampfmühle, die, stope, *pl.*
Stampfmüller, ber, stopar.
Stampfperle, die, zmetli biser (za lek).
Stampfreiten, *v. n.*, (von Schiffen), moouo zibati se, zaganjati se.
Stampfschlägel, ber, pah.
Stampftrog, ber, stopa.
Stampfwerk, baš, stope, *pl.*
Stampille, baš, (stempilja); *f.* Stempel.
Stand, ber, baš stehen, stanje; *serb.* auch stojnija; feinen festen Stand haben, ne stati terdno, ne stati vedao na enem mestu; feinen guten Stand haben, oo biti v dobrih okoliščinah, okoliščinah; er hat einen schweren Stand, v težavnih, sitnih okoliščinah, okoliščinah je, dokaj ovir in tožav ima, terda se ma godi, delo ima, mnogo mora prestati; die Sache befindet sich noch im Stande, reč jo še, kakor je bila; der höchste Stand des Wassers, nar viši stanje vode, najviši voda, višina vode; Stand halten, dostati, obstati, ne ganiti se, dočakati sovražnika; stanoviten biti; zu Stande bringen, dostati, dočakati, dodelati, storiti, dognati, doversiti, ugotoviti, zgotoviti kaj, napraviti, izpeljati, izdelati; wenn der Kauf zu Stande kommt, če se kup sklene, stori, und speciell, če se kaj kupi, če kdo kaj kupi; kommt kein Vergleich der Parteien zu Stande, če se ljudje z lepo no poravnajo, ne pogodijo, ne zmenijo; etwas wieder in den vorigen Stand setzen, kaj v poprejšnji stan djati, postaviti; etwas im Stande erhalten, vzdržati, vzdrževati kaj, ohraniti kaj, kakoršno je, v dobrem stanu ohraniti; im Stande sein, etwas zu thun, premoči, moči, nderpeti ober terpeti, utegniti kaj, kos biti čemu, dober biti, kaj storiti (on je dober me ubiti), moč, mogoče biti, nach andern D. auch v stanu biti (mehr deutsch), *f.* übr. können; außer Stande sein, sich außer Stande sehen, ne moči, ne biti mogoče; in den Stand setzen, eine Sache, dobro opraviti kaj, v dober stan pripraviti; jemanden in den Stand setzen, dati komu na roko, kar mu je potreba, da kaj stori, mogoče storiti; potrebne pomočke dati; sich in Stand setzen, postaviti se, ustaviti se, ustopiti se; einen außer Stand setzen, vzeti komu potrebne pomočke k čemu, nomogoče storiti komu; einen Verbrecher zu Stande bringen, ujeti, pred sodnika postaviti, pripraviti hudodelnika; im Stande der Unschuld, ber Sünde; v stanu nedolžnosti, greha, oder

v nedolžnosti, v grehu, kakor grešnik; sich um den Stand des Processes erkundigen, poprašati. kako stoji, na kateri stopnji je pravda; Bürgerstand, meščanstvo; Staatsbürgerstand, državljanstvo; der lebige Stand, in Bezug auf den Mann, brežnostvo, ne-ozenjenost, neženjen stan (nar. pes.); — so biti ozonjen; in Bezug auf eine Frauensperson, brezmostvo, neomoženost; ne biti omožena, udana; der Jungfern, Wittwenstand, devištvost, vdovstvo; die bestimmten Verhältnisse, in welchen man mit andern Gliedern der bürgerlichen Gesellschaft lebt, stan (auch *poln.*), red, kroat. stališ oder stalež; mit seinem Stande zufrieden sein, biti zadovoljni s stanom svojim; von hohem Stande, visociga stanu, auch wohl, imenitniga, visociga rodu (mehr Abkunft); der Stand der Bauern, kmetija, *pl.*; ein Mann von Stande, mož visociga stanu; der Lehrstand, Wehrstand, Nährstand, učenički ali učiteljski, branivski, rediveci ober učivni, branivni, redivni stan; Ritterstand, viteštvo, vitezi, *pl.*; Landstand, deželni stan; die Stände, stanovi; die Stände zusammen berufen, sklicati doželne stanove v zbor; Wahrung, versta, razrod; Reichstand, številno živine, vsa živina, kolikor je mora biti, ali kolikor se je nahaja pri kaki hiši; der Ort, wo man steht, mesto, kjer kdo (navadno) stoji; *f.* a. Marktstand; *vaidm.* *f.* Anstand; tudi mesto, kjer zverjád rada ostaja, ležišče, ležiše, luknja, berlog, tudi noga divjiga petelina; im Stalle, pregraja, predelek, staja; die Sache ist doch auch zu Stande gekommen, reč se je vender še napravila; *f.* a. Stellung, Zustand; seinen Stand verändern, prestopiti so, mesto premeniti; es kommt heuer keine Jagd mehr zu Stande, lotas no bo ved lova, ne bomo imeli lova; im Stande der Schwangerschaft, noseča; etwas, worauf man steht, stajalo, stalo.
Standarte, die, Reiterfahne, bandero konjnikov, etova nach dem kroat. zastava (sonst Pfand), nach *V.* stavica; *vaidm.* rep volóji in lesicji; *vulg.* etne lange hagere Person, dolgan, dolga ranta, preklež, švigla.
Standartenjunker, ber, banderaš (*M.*), zastavnik (*kroat.*); nach *V.* stavničar.
Standbaum, ber, die Stände der Pferde im Stalle damit abzuthellen, ranta, *russ.* stojlo.
Standbild, baš, ein stehendes ausgehauenes Bild, *f.* Bildsäule.
Standblod, ber, im Schiffbau, hlapco.
Ständchen, baš, Spiel oder Gesang vor der Thür oder dem Fenster, einer Person zu Ehren, pod oknam zapeta ali zagodona, sorenada; *f.* veóernica; auf dem Markte, stanió (*M.*).
Stände, die, ein hölzernes Gefäß mit drei aus verlängerten Dauben bestehenden Füßen, unten etwas weiter, nach *V.* öober z nogami.
Ständer, ber, baš aufrecht stehende Bauholz

in einem Gebäude, steber, *poln.* podstawk; überhaupt ein stehendes Ding; banderoo na ladajah; stojeóí pañ bóelni; ein Gefäß, *f.* Stände, Tischhälter.
Ständerfod, ber, stojeóí pañ.
Ständesadel, ber, plemenstvo kakor posebni stan.
Ständesänderung, die, premena stanu, prestop v drugi stan.
Ständesehe, die, ženitev po stanu.
Ständesehre, die, čast stanu.
Ständeserhöhung, die, poviksanie v stanu, povzdiga v viši stan.
Ständesfrau, die, zlahna gospa, gospa visociga stanu.
Ständesgehühr, die, kar komu gre po vrednosti stanu, dostojnost stanu.
Ständesgemäß, *adj.*, po stanu; stanu primérjen.
Ständesgenos, ber, enaciga stanu.
Ständesgleichheit, die, enakost stanu, po stanu.
Ständesherr, ber, zlahni gospod, gospod visociga staou; baron.
Ständesmäßig, *f.* Ständesgemäß.
Ständesperon, die, človek visociga stanu.
Ständestraft, *f.* Uniform.
Ständeswahl, die, volítev, izbor, izbiranje stanu.
Ständeswappen, baš, gerb po stanu (in ne po rodu).
Ständeszeichen, baš, znamenje staou.
Ständesversammlung, die, stanovski zbor, zbor deželskih stanov.
Ständewesen, baš, stanovstvo.
Standfest, *adj.*, stanoviten, terden, terdno stojeó, doma.
Standfisch, ber, stanovitna riba, (ki se kraja kaeiga vedno derži).
Standgeld, baš, štantnina, plašilo od stanica, terznina.
Standhaft, *fest*, *adj.*, terden, jak, krepak, deržeó; beständig, stanoviten, stalen (*serb.*), *serb.* a. postojan; gillig, veljaven, terden.
Standhaftigkeit, die, stanovitost, stanovitost, terdnost, stalnost; *serb.* a. postojanstvo.
Standhäftig, *f.* Standhaft.
Standhür, die, etva nastavljavka, vlanga, ki se na odločnem mesta nastavlja.
Standig, *f.* Beständig.
Standigkeit, *f.* Beständigkeit.
Ständisch, *adj.*, stanovsk; ständisches Haus, stanovska hiša, hiša deželnih stanov; ständischer Ausschuß, stanovski odbor.
Ständerte, die, velika voščena sveóa.
Standlager, baš, stanišče, stanišce (*M.*), nach *Gutsm.* letno stanovanje žolnirjev.
Ständschre, die, statika.
Ständlencher, ber, etw. (stajalni) sveónik, nach *V.* čolesnik (eig. Holzschthalter, *Pol.*).
Ständlinie, die, nach *V.* stalna óerta, n. dem *Russ.* linija stanja.
Standort, ber, stajališče, stajališe, mesto

kjer je kdo postavljen, kjer stanuje, kjer ima svoj sedež.
Standpferd, baš, za naprege pripravljene konj.
Standplatz, ber, *f.* Standort.
Standpunkt, ber, mesto, s kteriga se kaj gleda, meri, preudarja; stajališče, stajališe, stopaja; auf meinem Standpunkte konnte ich nicht anders handeln, kakor jez to reč vem in razumem, nisim mogel drugaóí storiti, na moji stopnji, na mestu, na ktero sem jez postavljen —; *böhm.* stanovišče.
Standquartier, baš, stanovišče, stanovišče vojske, nastanitev vojakov.
Standrecht, baš, (Judicium statarium), stojna, uagla sodba, sodba na mestu; Standrecht halten, naglo, na mestu, pri ti prióí, nach *V.* vprióó soditi, obsoditi; standrechtlich zum Tode verurtheilen, na mestu soditi in k smrti obsoditi (*V.*); nach dem *Russ.* vojaška sodba na mestu, nach dem *Poln.* auch goreba pravica.
Standrechtlich, *adj.*, naglosojni; *adv.*, po nagli sodbi; *f.* a. Standrecht.
Standrede, die, govor, beseda, pridiga pri pogrebu, nad grobam, beseda pogrebna, nadgrobn.
Standredner, ber, pogrebni govornik ali pridigar.
Standreif, ber, naóert; *f.* Anstift.
Standrohr, baš, troba pri gasivni brizgli.
Standsäule, *f.* Bildsäule.
Standstall, die, stanovstvo (auch *poln.*), deželni stanovi.
Standstern, ber, *f.* Firkern.
Standstuhl, ber, bei den Kindern, nach *Ravn.* tatavóek; *f.* Laufbank.
Standthier, baš, stanovitna žival (divja, ki ostaja na enem mestu).
Standvogel, ber, stanovitni ptió, ptió, ki v kakem gozdu ostaja in prezimuje.
Standweise, *adv.*, stojé.
Standwind, ber, stanovitni, stalni veter, (ki vleóe vedao iz eniga kraja).
Standwürdig, *adj.*, stanu primeren.
Stange, die, drog, ranta, prot (Stab), rancia (in *Sl.*), palica; kol (Pfaß), *serb.* motka; in *and. D.* zord (im *Slav.* bloß der Wiesbaum), tió, tióina (Pfaß), šest (*russ.*), rahno (*böhm.*); Dachlatte, *f.* b.; Hebelstange, vojnica (*V.*), vzdigavka (*Gutsm.*); Stange der Feldbüter, in *St.* vadlo; Reimstange, nach *Gutsm.* zerdica (*böhm.*); Brunnenstange, tromba (*Gutsm.*); *f.* a. Weichselstange; am Hirschgeweihe, rogovile, dvo dolgi veji, *böhm.* rozpor, am Pferdebaume, zelezni drozió, *böhm.* stranica; Stange der Weinreben, raglja, ragljica (*M.*), deblo tertno; Gold, Silber u. *f.* w. in Stangen, v palicah, v zlitkih (*russ.*); Stange einer Haue, *f.* Stiel; eine Stange Siegelack, síhica peóatniga voska; Hühnerstange, gred; Schifferstange, drog; die Hüfen zu süßen, stožir, im *Forsl.* ranta; *vaidm.* volóji in lesicji rep; ein langer Mensch, *f.* Standarte;

fen, gewöhnlich pöstirkati; stirkati*, nach *Gutsm.*, kerfönti (bei *V.* kerpöati) u. togati (von tog steif, in St. und in andern D. gebr.), am richtigsten slavisch nach dem Serb. (*Vuk*), *Böhm.* u. *Russ.* poskrobiti, skrobiti oder auch škrobiti; zu viel stärken, preskrobiti, prestirkati; s. a. Schlichten.

Stärken, das, krepčanje, skroblljenje.

Stärkend, *adj.*, krepčaven.

Stärkenfaß, das, pervo tele.

Stärkegeist, der, močni, veliki duh; s. a. Freigeist.

Stärkegeisterei, die, s. Freigeisterei, Nazianalisch.

Stärkegeistig, *adj.*, moöniga, velikiga duha, velikodusin.

Stärkegläubig, *adj.*, terdne, močne vere, terdoveren (*Gutsm.*), terdovernik.

Stärkegliebrig, *adj.*, moönih, krepkih, överstih udov. (*böhm.* udnaty).

Stärkehandel, der, skrobarstvo.

Stärkehändler, der, skrobar.

Stärkehaftig, *adj.*, kopitnat (*böhm.*), moönih kopit.

Stärkeklauig, *adj.*, parkljat, kreppljat.

Stärkekleister, der, lepilo, klej iz škroba ali stärke.

Stärkeknachtig, *adj.*, moönih kosti.

Stärkekraut, das, s. Löwenmaul.

Stärkeleibig, *adj.*, tersat, tersat (*Gutsm.*), prav korenjak ali hrast.

Stärkemacher, der, skrobar, stirkar.

Stärkemacherel, die, skrobarstvo, skrobarija.

Stärkemacherin, die, skrobarica.

Stärkemaschine, die, skrobilo.

Stärkepulver, das, Stärke als Mehl, gewöhnlich stirkka*, nach *Gutsm.* korfka (viel. stat. korpka, bei *V.* kerpla?) u. togovaa(?), am besten slavisch nach dem Serb. (*Vuk*), *Böhm.* und auch *Russ.* skrob oder škrob, (*poln.* a. rezydo angebl. von roz); Stärkestoff selbst, nach *Vert.* moöie oder moöeo.

Stärkemittel, das, krepčalo, krepilo, krepčavni lek.

Stärkepulverig, s. Mehlteig.

Stärkevoll, der, krepot ali jakost seroa, etwa a. moönoserönost, krepkodnše, krepkomiselnost.

Stärkevollig, *adj.*, moöniga seroa, mošk, krepkomisela; nach *Gutsm.* moönoumen, moönoseröen.

Stärkepulver, das, etwa krepčavni prašek.

Stärkekräftig, *adj.*, moönih, terdnih kol(es).

Stärkekrant, der, krepčavna pijača.

Stärkekrug, die, krepčanje, poteräba, uterdäba, poterälo, krepčalo; s. a. Stärken, das.

Stärkekrugmahl, das, krepčavni obed.

Stärkekrugmittel, s. Stärkemittel.

Stärkekrugreich, *adj.*, krepčaven, krepiven.

Stärkekrugwäp, *adj.*, mečat, mečnat.

Stärkekrugwäp, die, perilo za skroblljenje.

Stärkekrugwasser, das, skrobilna voda.

Stärkekrugwurz, s. Kiewwurz.

Stärkekrugwurz, s. Kiewwurz.

Stärkekrugwurz, s. Kiewwurz.

Stärkekrugwurz, s. Kiewwurz.

Stärkekrugwurz, s. Kiewwurz.

Stärkekrugwurz, s. Kiewwurz.

Starost, der, starosta (*poln.* u. *russ.*).

Starostel, die, starostvo (*poln.* u. *russ.*).

Starostin, die, starostina.

Starr, *adj.*, von körperlichen Dingen, nach *V.* okrenjen (von okreniti, eig. okrepniti), auch krepnit (*Jambrež.*), krepen, zdrevenel, odrevenel, tog (*Gutsm.*, auch *böhm.*), terd (hart), seršeo (*Ravn.*), premerl, dreven, okoren, richtiger okorel (*Vuk*), oterpnjen, *serb.* auch ukocen, ostrekel (*Gutsm.*); die Glieder werden vor Kälte starr, udi od mraza radi okrenejo, oterpnejo, odreneve, premo; von Haaren, po koncu stati, jeziti se, ščetiniti, ščetiniti so; Jemanden starr ansehen, debelo, stermo, serpo (wild), buntasto (*V.*) gledati, ooi upreti v koga, *serb.* bečiti, izvaliti, izbuljiti ooi na koga; s. a. Anstarren; starrer Blick, butast pogled, stermit pogled; bei Sterben, ooi se zaljubujejo; starrer Sinn, terma, termoglavnost; starr werden, s. Erstarren, Starren.

Starrauge, das, serpo oder serpo oko, stermo, uperto oko.

Starrängig, *adj.*, srepiga, stermiga pogleda.

Starrblind, *adj.*, oisto slep, popolnoma slep, ves slep, im Allgemeinen, oder mit den besondern Unterscheidungen, s. Star.

Starre, die, s. Starrheit.

Starren, v. n., vor Kälte, oterpniti, zdreveneti, odreveneti, dreveneti, okreniti (für okrepniti, im *kroat.* krepniti, *Jambrež.*) okoreti (*serb.*), ootoreti (*Gutsm.*), tog biti (*böhm.* tuhnouti = togniti), premreti, premirati (od mraza), poteräiti se, seršati (seršim), nach *M.* opanjeti (*serb.* zapanjiti se), nach *Jan.* bošiti (?), *serb.* ukociti se, *böhm.* kopnieti (slow. schmachten); mit starren Augen ansehen, ooi upreti, stermo gledati (nach *Vuk* zu Widen schauern), s. übr. Starr, Stieren; der Rücken starrt von Vorsten u. s. f., herbet se ščetini; von Haaren, po koncu vesti. stati; vor Erstarren, ostermeti, osopniti, *böhm.* trnouti.

Starrhäls, s. Starrkopf.

Starrheit, die, Starre, togost (*Gutsm.*), oterpnjenost, (bei *M.* oterpnost), okorelost, terdost, premerlost, krepnitost, odrevenlost; s. übr. Starr.

Starrig, s. Starr, u. Halsstarrig.

Starrköpfig, s. Schwanzbein.

Starrköpfig, der, starrige Gemüthsart, terma; einen Starrkopf haben, termasto glavno imeti, terdoglav, svojeglavem biti, svojo termo imeti; eine solche Person, männl. termasti, svojo glave človek, terdovratnik, terdoglaveo, svojeglaveo, terma, termoglaveo, samoglaveo; (*russ.* u. *poln.* uporni človek); weibl. terdoglavka, terdovratnica, svojeglavna ženska.

Starrköpfig, *adj.*, termast, terdoglaven, termoglaven, svojeglaven, uporen (*russ.* u. *poln.*), terdovraten, svojo glave, nekretno butioe.

Starrköpfigkeit, die, termoglavnost, terdoglavnost; svojeglavnost.

Starrkampf, der, (titanus), oböni kerö, zdrevenenje vsega živetna.

Starrleinwand, die, terdo, debelo platno, hodnik, nach *Ravn.* seršeo platno; nach *Zal.* sterlin.

Starrlinn, der, terma, termoglavost, svojeglavnost, upornost; s. a. Starrköpfig.

Starrlinnig, s. Starrköpfig.

Starrschicht, die, cataleptis, terdoba, oterpnjenost. *böhm.* zmrtvelost.

Starrtodt, *adj.*, ves merlev in terd.

Starrung, s. Erstarung, Starrheit.

Starrwall, *adj.*, nabit, natlačen.

Starrwacht, der, zdramnik za oči; s. Mülisch.

Starrwäp, die, in Feiertag, sterlin, t. s. posoda, ki derži 10 veder, četertin; eine halbe Starrwäp, polovnjak.

Starzen, v. a., ein Pferd, oöstuliti, kusati.

Starze, s. Stodung, (*böhm.* zagat kervni).

Stät, *adj.*, im Gegenseit zu unstät, stalen, stanovit, stanoviten, terden, nepremikliv, nezganljiv; ununterbrochen, vedno, neprestano, neprenehama, nepretergama.

Stätlich, *adj.*, (von Vorlesungen), pogläsen, z opombami.

Stätig, Stetig, *adj.*, stätiges Pferd, uporen, kujav konj, ki se upira, ki se ustavrja, paci, upiha (? *Ravn.*), termast; was ununterbrochen fortdauert, (continuous), veden (*V.*), neprestan; s. a. Anhaltend, Fortwährend; der Zeit nach, beständig, stanovit, stanoviten; *adv.*, nepretergama, neprenehama.

Stätigen, v. a., narediti, da je stanoviten, uterditi.

Stätigkeit, die, eines Pferdes, upornost, terma, nach *Ravn.* npihovavka; *russ.* norov, *poln.* narow; Beständigkeit, stanovitnast; Fleiß, marljivost.

Stätig, die, statika*, nauk od enakotežja.

Station, die, an der Bahn, postaja, (postajališče, postajališe, pošta (eig. Post), *russ.* stanaja, *poln.* stacja; eine Schiffstation an der See, stava (*V.*); Anstellung, mesto, služba; Abschnitt, doba.

Stationiren, v. n., stati, mesto imeti.

Stationenplatz, der, stajališče, stajališe, postajališče, postajališe.

Stättig, s. Brunnhaft.

Stättig, s. Stätig.

Stättig, der, statist*, noma oseba v gesellschaftl. gledišni igri.

Stättig, die, statistika, derzavopisje.

Stättig, der, statistikar, nach *aub. D.* statistik. derzavopisje.

Stättig, *adj.*, statističen, derzavopisen.

Stättig, das, ein Gestelle, stalo (*V.*), staveo (n. pr. zemijemärsko mize).

Stättig, die, bestehende Stätte, ostanek (*V.*), im *Serb.* auch stanak; nirgends eine Stättig haben; nijker ostanka ne imeti; s. a. Stätte; Stelle, mesto; das hat hier feine Stättig, to nima tukej prostora; Stättig haben, prostor imeti, mogoč biti, kar se sme dogoditi, dopuščen, dopusen biti; Stättig finden, dopustiti se, biti, zgoditi se; Stättig finden

lassen, Stättig geben, dopustiti, dopuščati, dopušati, privoliti, dovoliti, dovoljevati kaj; ein gutes Wort findet eine gute Stättig, nach *V.* dobra beseda dobro mesto najde; zu Stättigen kommen, prav priti, hoditi, na hvalo, na dobro priti, biti komu, dobro nesti (*Gutsm.*), dobro udati se; ugoden biti, pripomoči, pomagati, od koristi biti; als Verhältnißwort, s. Anstatt; Stättig zu erröthen lachte er, ne da bi ga bilo sram, še smejal se je; an meiner Stättig, u. s. v., na mojem mestu; Stättig meiner, namesti mene; an Kindes Stättig, na mestu sina, höere, za otroka; es geht mir von Stättigen, gre mi od rok; vede, odseda so mi, spesi se mi, delo je odsedo; udati, udajati se; es geht mir nicht von Stättigen, kerha so mi. Stättigbar, s. Stättighaft.

Stätte, die, mesto, kjer je kaj ali kjer je kaj bilo, kraj; eine heilige Stätte, sveto, posvečeno mesto; in den Zusammenhängen, wo es als Grundwort erscheint, vertritt im Slovenisch, dessen Stelle die Formation auf -išče, -ise, oder auch, wo es sich um eine Lokalität handelt, auf -avnica, -ivica oder -ilnica; s. B. Brandstätte, pogorišče, pogoriše (*serb.* garište); Kampfstätte, bojšče, bojise; Zufluchtsstätte, pribežališče, pribežališe; Gerichtsstätte, sodivnica oder sodilnica; Schlafstätte, spavnica i. t. d.

Stättgeld, s. Standgeld.

Stättlos, *adj.*, brez stana, brez ostanka.

Stätten, s. Gestatten.

Stättig, *adj.*, vorhanden, terden, dopuščen, dopusen, postaven, pravičen.

Stättigheit, die, dopuščenost, dopusenost, voljavnost.

Stättighalter, der, (Locum-tenens), am zweckmäßigsten, mestoderžee, nach *Andern* namestnik oder cesarjev namestnik (jedoch unzulänglich, weil namestnik im Slovenischen in der Bedeutung Stellvertreter unerfänglich ist), Landeschef übrigen deželni poglavar, ali oblastnik, gubernator; des Stättighalters Stellvertreter, mestoderžev namestnik.

Stättighalter, die, am zweckmäßigsten, mestoderstvo, nach *V.* namestvo, richtiger namestništvo (eig. Stellvertreterhoff), nach *Gutsm.* namestnija; Landeshelfe überhaupt deželno poglavarstvo, *russ.* u. *poln.* auch gubernija (gubernij); stanovanje mestoderzevo.

Stättighalterisch, *adj.*, mestoderzen, namestnišk.

Stättighalter, v. n., mestoderžee biti, v kaki deželi glavariti.

Stättigalterchaft, die, s. Stättigalterei.

Stättigalterwürde, s. Stättigalterei.

Stättig, *adj.*, prächtig, velikolep, drag, bogat, zal, öden, viden, berhek; bei den ungar. Slov. angebl. somen; vortrefflich, izversten; er ist ein stättiger Prebiger, ima lepo beseda; eine stättige Rede, lep govor, lepa beseda; sehr, moöno, silno; für Schein

bat, f. b.; ein stattlicher Mann, lep, berhek možak; f. a. Ausglegig.
Stattlichkeit, die, berhkost, berhkota, vidnost, velikolepie.
Statue, die, statua*; f. üb. Bildsäule.
Statuenmacher, f. Bildhauer.
Statuiren, v. a., ustanoviti, stanoviti kaj, postaviti; ein Exemplar, izgled dati, dajati; zgeben, pripustiti, vzeti, terditi.
Statue, die, postava (auch böhm.), zrast; von schöner Statue, lepe postave, lepiga zrasta, serb. krasnoga stasa i uzrasta; lijepa rasta, lijepoga struka.
Status, m., stan; in statu quo, v takem stanu, kakor je.
Statut, das, postava, narodba, pravilo, ustanovilo; f. a. Satzung; uravnavna kako družbe.
Statutarisch, adj., po postavah in ustanovilih.
Stau, f. Stau.
Staub, ber, prah, dim, prašič, prašek; Staub machen, erregen, zaprašiti, prašiti, kaditi (eig. tauchen); mit Staub bedecken, oprasiti; voller Staub sein, ves oprasen biti, ves prašin biti; ber Staub in den Mühlen, poliska; sich aus dem Staube machen, uteči, pobrisati, pobrati jo, popihati, udreti, pomakniti jo; ber Staub fuhr auf, pokadilo so je (od prahu); den Staub abblasen, popihniti, odpihniti prah s oesa; f. a. Abstauben; im Staube liegen, v prahu ležati, viti se; aus dem Staube erheben, iz nizkiga stanu, iz blata povzdigniti; zu Staub zermahlen, razmeti, razmleti, razdrobiti (v prah); den Staub von den Füßen abschütteln, otresti prah z nog; in den Staub treten, ponižati koga; hoditi po njem, teptati ga; Staublein Brot, troha, drobtinica, mervica kruha, serb. auch praška; Staub in die Augen streuen, omamiti, mamiti, slepiti koga; bu bist Staub, perst si, prah si.
Staub, in den Bfghn. prašni; ihm ähnlich, prahast (V.).
Staubähnlich, Staubartig, adj., prahast (V.), prahu podoben, prahovit.
Staubbad, ber, prašnik, skoönik, skakaveo.
Staubalg, f. Staubeutzel.
Staubbedekt, adj., ves oprasen.
Staubbehälter, Staubbehältniß, f. Staubeutzel.
Staubbesen, ber, omelo, metlica.
Staubeutzel, ber, bot., (anthera), prašnica (V., auch nach Sul.).
Staubbewohner, ber, clovek, rovni sin zemlje.
Staubblüte, die, cvetni prah.
Staubfahne, f. Staubschwamm.
Staubbrand, ber, snet, collect., snetje (prašno).
Staubbürste, die, ščetka za prah.
Staubchen, f. Staub.
Staubedel, ber, pokrivaloe (za prah).
Stauben, v. n., prašiti se; es flaubt, (v.

i.), kadise, praši se, prašno je, prah dela, nese.
Stauben, v. a., Staub erregen, prašiti, prah delati; etwas auf etwas flauben, poprašiti, prašiti kaj na kaj, potresti, potresati; ein Zimmer u. s. f. flauben, izprašiti, prahu očistiti; das Getreide flauben, oplati, plati; waidm. von Feldhühnern, arati; Haare flauben, f. Fubern.
Stauben, das, prašenje.
Stauben, f. Staubschwamm.
Staubber, ber, ein Werkzeug, stepalo (M.), omelo; pes, ki divjačino preganja.
Stauberde, die, prašna perst, publia; perhlea (poln. pruchnoia).
Staubern, f. Aufstubern, Anstubern, Stübbern.
Staubfach, f. Staubeutzel.
Staubfaden, ber, (filamentum), končić, prašna nitka.
Staubfeder, die, Flaumfeder, mah, puh.
Staubfeger, die, rešeto.
Staubflügel, das, prašna perotnica.
Staubflügler, pl., prašnokrilci.
Staubförmig, f. Staubartig.
Staubgebiet, das, etwa nizka okolija.
Staubgebilde, das, stvar iz zemelniga prahu.
Staubgeboren, adj., v (iz) prahu rojen.
Staubgefäß, das, prašnik (Sul.), prašna posoda.
Staubgeschlecht, das, ljudje, stvarjeni iz prahu.
Staubgewölle, das, oblak (iz) prahu.
Staubgleich, adj., nizek, prahu enak.
Staubhaar, f. Flaumhaare.
Staubhauf, ber, der männliche oder fruchtbare Hauf, belica, plaskovnia.
Staubhaut, die, prašna koza.
Staubhügel, ber, kupee prahu.
Staubhülle, f. Staubeutzel.
Staubig, adj., prašin ober prašan, prašnat (M.), prahovit; flaubig werden, zaprašiti se, oprasiti se; flaubig sein, f. Stauben.
Staubläser, ber, prašnati hrosó.
Staubkalk, ber, apneoi prah.
Staubkamm, ber, gosti glavnik (böhm. hnidak = gnidak).
Staubkloß, ber, grauöia iz prahu.
Staubkloben, f. Staubeutzel.
Staubkörner, das, prašno zernoe, prašna drobtinica.
Staubkrieger, ber, prilizun, prilizovaveo.
Staublauch, die, gnida.
Staubleser, ber, zaničljivi prilizovaveo; f. a. Schneidler.
Staubleder, die, nizko prilizovanje.
Staubleib, ber, maljivo olovoško telo.
Staubling, ber, kar se je rodilo iz prahu.
Staubmantel, ber, plašč poveršni zavolj prahu.
Staubmehl, das, in den Mühlen, poliska, bei Gutm. auch mel u. mlinski prah.
Staubperle, die, drobni biser.
Staubregen, ber, peršenje, persioa, persavica; es fällt ein Staubregen, perši (nicht

praši), meži (auch poln.), nach V. merli (? bei Vuk eingenommenen Kopf haben, einen Groß haben), im Böhm. mrholiti (mergolliti, hingegen peršeti regnen überhaupt).
Staubregnen, v. n., f. Staubregen.
Staubrinde, die, prašna skorja.
Staubfäse, die, pilica za gosto glavnik.
Staubfame, ber, seme drobno kakor prah.
Staubfand, ber, f. Flugfand.
Staubschwamm, ber, (Lycopodon), babji pezdeo.
Staubstieb, das, sito za obravnavanje žita.
Staubspinne, die, hišni pajik.
Staubtabak, ber, someti tabak.
Staubträger, ber, (wörl. prahonosee); f. Staubfaden.
Staubvogel, f. Staubflügler.
Staubweg, ber, bot. (pistillum), pestič, matičnik, nach Vert. samičica.
Staubwirbel, ber, vertinee, ki prah nese kviško.
Staubwolke, die, oblak prahu, prašni.
Staubzeug, f. Staubfäse.
Staub, ber, f. Muff; tudi rokav; das Mühlrad geht in Staub, es geht flaub (bei großem Wasser, da es schwer herum geht), nach V. kolo brede.
Stauhe, die, die Handlung, pogrinjanie; kleines Bündel Flach, in welchen er nach der Röße zum Trocknen aufgesetzt wird, snop; butara, buška (V.); f. a. Bündel; eine Stauhe Torf, Haufe, stavek (V.).
Stauhen, v. a., Eimen gegen die Wand flauhen, koga proti steni puhniti, puhati, pritisniti, zagnati, da lopne; sich die Hand flauhen, roko izviniti si; Waaren in ein Faß flauhen, treten u. s. f., blago v sod (posodo) stlačiti, tlačiti, serb. terpatij; ber Schmieb flauhet ein Stück Eisen, wenn er es glühend ber Länge entgegen schmiebet, daß es kürzer und breiter wird, korčiti; den Hauf, Flach flauhen, razgerniti, razstaviť ze goden laa, da se posuši, sušiti lan; einen Fluß, Bach flauhen, prijeziti, jeziti, napeti, oapenjati potok, zagraditi, ustaviti, zatvoriti; das Fleisch flauhen, f. Dämpfen; von Wagen, tresti se.
Stauhen, das, susenje lanu, tlačenje, jezba.
Stauher, ber, tlačivo, jezivo; f. a. Muff; sod.
Stauhang, die, derzece klešoe, kloše.
Stauhe, die, ein Gewächs mit mehreren holigen Stämmen, welche im Herbst nicht absterben, (strutex), germ, tors (leskov, terjev etc.), germ, gervovje, protje, šibje, kroat. šikarje; ein derlei Stamm, šiba; junger, zarter, schlanker, šibina, šibica, palica, collect. paličevje; ein Gewächs, welches im Herbst über der Wurzel verborrt, (suffrutex), nach V. štibla, steblo; dim. germiöek, germek.
Staubelbeere, f. Heidelbeere.
Stauben, v. n., v germ razrasti se.
Staubenartig, adj., germast, štiblast, razrasoen, razrasen, kosat, latnat, latast, razrast.

Staubengerste, die, germastige jöemen, latnati jöemen.
Staubengewächs, das, germasta rastlina, nach V. štiblasto zelišoe, zoliše.
Staubenhopsen, ber, divji hmelj.
Staubentorn, Staubentorn, ber, obraščena, obrašena reč (V.).
Staubensalat, ber, kosata salata.
Staubenschuapper, ber, nekta penioa (plü).
Staubenselleri, ber, kosata zelena.
Staubenvogel, f. Rohrdommel.
Staubersch, f. Gänsefuß.
Staubicht, f. Staudenartig.
Staubig, adj., germast, gervovit, kakor germ; flaubig werden, razrasčati, razrasati se na veó šib ali stebel.
Stau, die, ustavljanje, jezba.
Stauen, v. a., f. Stauhen; dobro stlačiti in zložiti (n. pr. blago).
Stauer, ber, nakladao.
Stauf, ber, poldragi bokal; f. a. Stufe.
Stauholz, f. Künftelholz.
Stauen, v. n., ostermeti, stermeti, zavzeti se, zavzemati se, osnpniti ober osopniti nad čim, začuditi, čuditi se čemu, osupnjen biti (Gutm.), f. a. Erstaunen; Alles flauhte, vse so je čudilo; die flauhe flauen mir, skomina mi je.
Stauen, das, stermerenje, čud; wie groß war sein Stauen!, ali se je zavzel, začudil. pač je ostermell.
Stauenerreger, adj., čuden.
Stauenwürdig, adj., prečuden, čeinur se clovek mora čuditi.
Stauenwall, adj., osupnjen, močno čudoe se.
Staubwesen, ber, nach V. šiba, topeška, tepeca, očitno tepenje s šibami; očitno šibanje.
Staupe, die, große Ruthe, šiba, topeška (V.), očitno tepenje ali šibanje; eine Krankheit der Hunde, welche man gewöhnlich Hundetranchheit nennt, pasja bolezon.
Stäuben, v. a., tepsti, šeskatij; očitno šibati.
Stäuben Schlag, ber, tepenje, šibanje.
Stäuben, f. Stäuben, Stöbern.
Staurolith, ber, križnik †.
Stauung, die, zagata vode, zajezba.
Stauwasser, das, zagatena, zajezena, nepeta voda.
Stave, f. Stufe.
Stäuber, f. Vader.
Stazion, f. Station.
Staalith, f. Speckstein.
Stearin, das, stearin, lojio †, lojevina †.
Stearinzerze, die, stearinska sveča.
Steatom, das, steatom.
Stech, in Bfgh. bodeči, bodljivi, ostri.
Stechapfel, ber, (Datna stramonium), kristaveo, kuzeljic, divji bulnjek (St.), svinjska dušica, poln. biölon.
Stechbach, die, bodešoe, bodešo (V.); f. Turnierplatz.
Stechbart, ber, bodeča, ostra brada.
Stechbaum, f. Stechpalmee.

Stechbeere, die, bodeča jagoda.
Stechbeutel, der, ein breiter Meißel das Holz mit der Faust gerabe zu bestoßen, pest-no dleto (V.).
Stechbolzen, der, spičasti klin.
Stechbüttel, f. Stidling.
Stechdegen, der, bodai meo (za prebadanje in ne za sekanje).
Stechborn, f. Kreuzborn.
Stechelche, f. Stechpalme.
Stechfelsen, f. Stechbeutel.
Stechen, v. a., zhosti, ubosti, bosti (n. pr. z iglo, s ternam), zbadati; rumb herum stechen, obosti, obadati; aus einander stechen, razbosti, razbadati; mit dem Stechen aufreiben, spodbosti, spodbadati, pobezati; in etwas stechen, zabosti, zabadati v kaj; genug stechen, nabosti so; von Wienen, Schlangen, upičiti, pičiti, pikati, auch uklati, ujesti, ngristi, von Mühen, auch šcipniti, šipniti, šcipati, šipati (mehr zwicken); mit der Nadel stechen, nach Ravn. auch bučikati, bucati; ins Herz stechen, serce prebosti, presniti, v serce zabosti; f. a. Durchstechen; sich an etwas stechen, zhosti so ob kaj; obost se s čim; an den Brennesseln, opoči se, ozgati so; einem den Star, Gef stechen, f. Star, Gef; zu Schanden stechen, razbosti kaj; Sylben stechen, dlako cepiti; graben, kopati z rovnic, rezati persz; mit Lanzen stechen, s kopjem bojevati se; auch dem Sattel stechen, f. Sattel; von der Flinte, nategniti, napeti; streben nach etwas, f. b.; das ist weder gehalten noch gestochen, to nima ne glave ne nog, ni ne na konja ne na osla; mit Worten, pikati, zbadati; nach dem Ringe stechen, meriti v koleo; Nasen stechen, f. Nase; im Würfelspiel, se eukrat vreči koeke; der Haber, der Rigel nicht freinander, d. i. er ist mulhwillig, übermüthig, objecten bili, preobjesti se kruha, bei M. šegeteo ga ima, nach V. razsaja, serboriti; *poln.* ma ohleb rogi (krah ima rogo); in Kupfer u. f. w. stechen, vrezati, rezati, vdolbsti, dolbsti, vdletiti, dletiti (*Gutsm.*), izrezovati, stihati*, gravirati*; ein Raß u. f. w. stechen, tele zabosti, zaklati, klati; f. Abstechen; im Hüttenbau das Auge des Ofens stechen, prebosti, bosti; im Kartenspiele, pobiti, prebiti, biti; Wein aus dem Fasse, presneti, presnemati; f. a. Ausstechen; v. n., hervorstechen, f. b.; in die See stechen, odriniti, oditi, odhajati; das Schiff sicut in die See, ladija odhaja, je odrinila; *mont.* nach stechen, peljati se, iti za kom; die Dornen stechen, ternje bode; die Sonne sicut, solnce peče, žge, priška, pripeka, prigreva; es sicut mir in der Seite, bode me (bodljaje imam); das sicut ihm in die Augen, in die Nase, to ga peče, skli, boli, to bi rad vedil, nach M. to ga ōmi v nos, (čmeti, brennen), po tom se mu slino cede; *poln.* w oczy bió; angestochen kommen, prištoklati, priberklati, prikorkati (z dolzimi nogami).
Stechen, das, bodenje, pikaueje, klanje, vre-

zovanje, dolbenje, bodljajf, grizenje, mo-tanjo v koleo.
Stechend, *adj.*, bodljiv, bodoš; stechenber Schmerz, brika bolečina, bodljajf; stechende Worte, zbadljivo besede, pikati koga; stechendes Blatt, bodeče pero.
Stecher, der, im Turnieren, bodec; Torfstecher, rezač, ki soto reze; ber die Namen auf die Gewehr sicut; vrezovavec, izrezovavec (*Gutsm.*); ein Werkzeug, ein breiter Degen, bodilo; an den Kugelbüchsen der Schneller, prožilo, prozaj.
Stecherlöh, der, rezaina.
Stechfisch, der, bodeča riba.
Stechfliege, die, allgemeine Benennung derjenigen Fliegen, welche empfindlich stechen, obad, muha, ki pika; (*Stromoxys calcitrans*), nach *Sul.* bodulja.
Stechgabel, die, vilico za nabadanje.
Stechgießer, der, (ulex), kergoveo.
Stechhammer, der, koštran za zakol.
Stechhandel, der, f. Fenschhandel.
Stechhausen, der, trop živine za zakol.
Stechhelm, der, zakrita čelada.
Stechlamm, der, prebadavni groben, orodje glavničarsko.
Stechlissen, das, bei den Kupferstchern, blazinica.
Stechlee, f. Schnedenlee.
Stechlorn, Stechkrant, f. Martendistel.
Stechlaub, f. Stechpalme.
Stechleuchter, f. Stechleuchter.
Stechling, f. Stidling.
Stechlöffel, der, prebadavna žličica.
Stechlohn, der, f. Stecherlohn.
Stechmesser, das, klavni, mesarski nož.
Stechmilch, die, komar.
Stechnuß, f. Stachelnuß.
Stechpalme, die, (Ilex aquifolium), striček, bodiže, bodeča palma, božje drevoe, divji lov, *russ.* ostrolist; nach Andern auch kristaveo, welches jedoch Stechappel bedeutet.
Stechpflume, f. Fürberglinter.
Stechplag, der, bodišec, bodišo (V.).
Stechraden, der, nach *Sul.* slinevoo.
Stechröhre, f. Stechröhre.
Stechsalz, der, porezovana looika.
Stechschaf, das, ova za zakol.
Stechschlitten, f. Stachelschlitten.
Stechschwein, das, prošic za zakol, klavni prošic.
Stechseide, f. Stidseide.
Stechstaube, f. Stachelbeere.
Stechvieh, das, živina za zakol, klavna živina (V.).
Stechwaffe, die, bodivno, bodno orožje.
Stechweide, f. Baumwollenweide.
Stechwerk, das, bodilo.
Stechwinde, f. Stechpalme.
Stechwort, das, zbadljiva beseda, zabavljica.
Stechwurm, der, f. Rneipwurm.
Stechwurz, f. Mannstren.
Stechzeug, f. Stechwerk.
Stechamboss, der, natikavno naklo (nakalo, uakovalo).

Stechappel, f. Honigappel.
Stechärmel, der, natikavni rokav.
Stechbaum, der, f. Wachholder.
Stechbrief, der, iskavni, loveči list, tira-lica; popisni list.
Stechbrieflich, *adj.*, z iskavnim ali popisnim listam.
Stechen, der, (ein Stoff), palica; gorjača, (Inorriger); šcapelo (Unt. Kr.), ein kleiner, palčica; f. a. Stoff; an einem Stechen gehen, ob palici hoditi; (bei *Gutsm.* kol. podvirek, bei M. bat, batica).
Stechen, v. n., in einem Orte auf eine feste unbewegliche Art befindlich sein, tičati; ber Nagel stecken in der Wand, žebelj je zabit v zid; stecken bitten, zasaditi se, zadreti se, zalomiti se v čem (od kake spice); am Spieße stecken, nataknen, naboden na raz-enj; im Koshe stecken, tičati v blatu; f. a. Steben, Fassen; in Schulden stecken, tičati v dolge, zakopan biti v dolge, močno zadolžen biti; stecken bleiben, obtičati kje, obsedeti; im Reben, ustavilo se mu je govorjenje, zaverlo, uperilo se mu je, *serb.* zapco (zapel) je; immer zu Hause stecken, vedno doma tičati, čepeti, biti, sedeti; zwischen Thür und Angel stecken, v voliki zadregi ali stiski biti; die Sache stecken, roč je obtičala, spi; das Wasser stecken sich, (v. r.), voda se gati, se jezi, nach V. zagogniti se (? sich verbichten); vom Wild, potakniti, potikati se; es stecken mir in allen Gliedern, v vse ude mi je zašlo; es stecken dahinter, nekaj je za bregam, za zidam; etwas auf etwas stecken, natakneni kaj na kaj, natikati; den Ring an den Finger stecken, perstan natakneni; in etwas, unter etwas, hinter etwas stecken, vtakniti, vtikati v —, pod —, za kaj; in die Tasche stecken, djati oder deti v žep; vtakniti, vtikati; Bohnen, Erben u. f. w. stecken, boh, grah usaditi, zasaditi, saditi; das Wild stecken (verbirgt sich v. r.), žival se potika, skriva; Jemanden etwas stecken, komu na uho povedati, skrivaj naznaniti; in den Brand stecken, zažgati; zasmoditi, zapaliti, zazigati, paliti; das Licht auf den Leuchter stecken, natakneni svečo na svečnik; viel Geld in etwas stecken, mnogo dnarjev zapraviti pri čem; in den Anlauf, zukupiti; in Wannen, zazidati mnogo dnarjev i. t. d.; ober-alle, obracati v kaj; hinter das Ohr stecken, vtakniti, djati za uho; unter die Bank stecken, pod klop djati, zmasiti, zvaliti, *fig.* pre-magati; Pfähle stecken, koliti; sich in Schulden, zadolžiti se, zakopati se, zabresti v dolgove; ins Gefängniß stecken, v ječo posaditi, zapreti, v lukajo vtakniti; eine Locke stecken, zvitek prijeti; ein Ziel stecken, cilj, konce postaviti, odločiti; sich hinter Jemand stecken, za koga skriti se in po njem iz-poljavati svoje namere; obrambe iskati; heimlich stecken, potakniti komu kaj; die Köpfe zusammen stecken, šepati med sabo; sich in fremde Hände stecken, f. Mengen; etwas zu sich stecken, s sabo vzeti kaj; v žep djati

kaj; seine Nase in alles stecken, v vsako reč svoj nos vtakniti, vpletati se; die Nase in die Bücher stecken, čepoti, tičati nad bukvami; eine gewisse Zeit hindurch wo stecken, pretičati kje; im Winkel stecken, v kotu tičati, skrivaj sedeti, kujati se; wo er nur stecken mag?, kje nek tičoi? beisammen stecken, skup biti; wo stecken verfaumen, za-tičati kaj; unter einer Decke mit Jemand stecken, zmenjen, ene misli biti s kom; ber Schlüssel stecken, ključ jo v ključavnici, tičoi v ključavnici; den Schlüssel stecken lassen, ključ v ključavnici pustiti; ne vzeti ga iz —; das lasse ich nicht stecken, te mu ne odpus-tim, to mi mora plačati; im Irrthum stecken, v zmoti biti, motiti se; in Hoffart stecken, napuhnjen biti; im Wroth stecken bleiben, nach M. vjezuiti ober vozaiti, nach Andern D., uvezniti, *serb.* anč zapasti; er bleibt bei jedem Worte stecken, jezik se mu zavaljuo; wo stecken das Buch?, kam ste-djali (deli) bukve?; im Halze stecken blei-ben, prisesti, prisedati; v gerlu obtičati.
Stechen, das, tičanje, vtikaueje; ins Stechen gerathen, obtičati, zastati, rakovo pot iti.
Stechenbleu, das, noga kakor palica tenka.
Stechenbleiben, das, zastajanje.
Stechenbohne, die, boh na količih ali na-tiöh.
Stechenbüchel, das, palice, butara palic-äib.
Stechenbegen, f. Stadbegen.
Stechendier, f. Steckenrecht.
Stecherbsche, die, f. Stablerbsche.
Stechengebund, f. Stechenbüchel.
Stechenbüchel, der, palicär.
Stechenrecht, der, Stäbche, profosov hla-pee ali pomagač, šibavoc (*Gutsm.*).
Stechkraut, f. Ruthenkraut.
Stechmann, der, palioär.
Stechpferd, das, leseni konj; es haben, paliceo jezdit (V.); jeder hat sein Stechen-pferd, vsak jezdari svojiga osla, vsak ima svojo slabost, svojo strast.
Stechreihe, die, kolišce, koliše.
Stechreiter, der, kdor palioo jezdari.
Stechritt, der, jezdarienjo na palio.
Stechross, f. Stechenpferd.
Stechstreich, der, nadrec s palioe.
Stechweibel, f. Bittel.
Stechzahn, der, plot iz palio ali kolov zabiti.
Stecher, der, zatikavec, vtikavec.
Stecherbsche, die, sadivni grah.
Stechfluh, f. Stidfluh.
Stechförster, der, namestni logar.
Stechgarn, f. Stechnetz.
Stechhuten, f. Stidhuten.
Stechlissen, das, kerstna blazinica.
Stechlorn, das, sadivno zerno.
Stechkraut, f. Löwenmaul.
Stechleiter, f. Laufleiter.
Stechleuchter, der, natikavni svečnik.
Stechmilch, f. Bademilch.
Stechmuschel, die, *russ.* morsko pero.
Stechnadel, die, bučka, igla glavicka; kiö-

ka (Sr.), batička (St.), igla medenica, butičarica.
 Stednabelbüchse, die, pušica za buoiko.
 Stednabelkopf, der, glavica, batica buoiočna.
 Stednagel, der, žebelj, klin, ki se zabija.
 Stednetz, das, zataknjena mreža (V.).
 Stedpumpe, die, priročna pumpa na lajdijah.
 Stedreiß, das, sadivna mladika, sadivna voja; bei Weinreben, ključ, potikača (St.); damit andere Gewächse zu stützen, natič-a, kolio.
 Stedrübe, die, s. Kohlrübe; bei M. merkva.
 Stedwiede, die, drobnolisti brest.
 Stedzettel, s. Stedbrief.
 Stedzirkel, der, pretikavno, natikavno šestilo.
 Stedzwiebel, der, sadivna čebula, čobula sajenica.
 Stefte, die, nach Gutem, stogla, stogljaj.
 Steg, der, ein schmales, langes Brettchen bei den Buchdruckern, zaloga (V.), letvica med stranim in na kraji; schmales, langes Brett an den Thüren, die Füllungen einzuschließen, rom*, oklep (Zal.); an der Säge, parallel mit derselben, slemo (V.), preonica; an Sattel ähnliche Hölzer, slome; in der botrischen Ordnung, (femur), etwa bodro; über einen Fluß u. s. f., herv-i, (in andern D. auch lava, eig. Bank), serb. auch hervina; an den Violinen, kobilia, sedlo; Steig, Weg, steza; s. übr. Steig; Uebergang eines Saunes, prelaz.
 Steganographie, die, skrivne öerke.
 Stegel, s. Steige.
 Stegereif, der, Steigbügel, s. dieses; etwas aus dem Stegereife thun, z. B. eine Rebe, ein Gebicht, iznenada, brez pripravljanja, pri ti priči, naravnost, (bei V. pesu se mi zverže?); s. Improbiliren; sich vom Stegereife nähren, od ropanja, od razboja živeti.
 Stegereifbüchse, der, improvisator*; s. Improbilator.
 Stegering, der, kolca pri sedln.
 Stegersäufler, der, kdor sneg kida z berwi.
 Steglehne, die, derzaj na bervi.
 Stehauf, der, Stehmännchen, moziqualj vstajač, vstajalo, prukoovoalvo.
 Stehen, v. n., auf seiner kleinsten Fläche ruhend ausgerichtet sein, stati (stojim), serb. stajati oder stojati; er kann auf seinen Füßen nicht stehen, noče ga ne derže, so mu odpovedale, ne more stati po konci; gerade stehen, ravno stati; im Lichte stehen, v lači biti; im Wege stehen, na poti biti; napote dolati, ovirati; stehen bleiben, (hille stehen), obstati, obstajati, (serb. stati, stanem als v. pf.); ich bleibe ein wenig stehen, obstati, postati, ustanoviti se; öfter, obstajati, postajati; müßig stehen, postajati; stehen etwas thun, stojč kaj storiti; stehender Fußes hingehen, na mestu tje isti, pri ti priči iti, koj iti; zu Berge stehen, po koncu stati, šootinili, šetinili se, jeziti se; stehende Früchte,

kar je rastočiga; ein stehender Gang, stehendes Holz, Wasser u. s. f., stojeda hoja, stojeda voda i. t. d.; etwas stehen lassen, kaj pri miru pastiti; wie ich gehe und stehe, kakoršin sim, kakor sim; Einem stehen, se koga ne ustrašiti, postaviti so mu, doökati ga; bei etwas stehen bleiben, pri čem ostati, derzati se česa, ne odjenjati, ne odstopiti od—; Schildwache stehen, na straži stati, — biti, straziti (serb.); seinen Mann stehen, moško braniti se, vreden biti; für Jemanden gut stehen, za koga biti, porok biti, dober biti za—, odgovarjati za—, odgovor dajati za—; in einer guten Hand stehen, v dobrih rokah biti; sich an einem Orte befinden, biti; z. B. die Pferde stehen im Stalle, konji so v staji; im Felde stehen, na vojski biti; acht Pferde im Stalle stehen haben, osem konj v staji imeti; das steht in der Bibel, to je (stojt) v svetem pismu, to se bere v—, tako govori sv. pismo; es steht mir ein Unglück bevor, nesreča me öaka; es steht noch daheim, še ni gotovo, še ne vemo; zurückstehen müssen, morati odstopiti, umakniti se; auf dem Sprünge, auf dem Punkte stehen, namenjen biti, voljo imeti, kauti, v misli imeti; s. a. Begriff (im Begriffe sein); auf seiner Hnt, varovati se; mit, bei, in, biti; z. B. das steht bei Gott, to je pri Bogu; in meiner Macht, to je v meji moči (oblasti); das steht nicht bei mir, to ni v moji moči; to ni moja reč, mojiga opravila; bei Jemandem stehen, bei stehen, komu na strani stati, biti, na roko iti; es steht dir frei, na voljo ti je (dano, pušeno, pušeno); wie steht es zu Hause?, kako je doma?; wie steht du mit ihm?, kako si z njim? kako sta si?; hoch, thener zu stehen kommen, drago stati koga, drago priti, voljati; von Kleidern, spristovati se (M.), udati se, prilöci se, podati se; sich müde stehen, nastati so; stehen machen, ustanoviti, ustaviti; in Ansehen stehen, veliko veljati; nach dem Leben stehen, po življenji streči komu; die Thür steht offen, vrata so odperte; wie steht es mit der Gesundheit?, kako je z zdravjom?; da steht der Esel am Berge, tu je osel pod berram, pred goro; er steht unter den Mastoffeln, žena hlade mozi; was steht zu ihren Diensten? s öim vam öom (smem) postročit? kaj bi radi? kaj hoöote?; Einem Rede stehen, odgovoriti, odgovorjati; odgovor dati, dajati; Gevatter stehen, s. Gevatter; Geld bei Einem stehen haben, imeti pri kom dnarje shranjene; unter Einem stehen, biti pod kom; das steht im weiten Felde, to je šo deleč, kdo si ve, kako bo še s tem; nach dem Böhm. to je sraka na verbi; zu Gebote stehen, s. Gebot; darnach steht mein Sinn, tega mi je pozelela duša, to bi rad; unter Curatel stehen, biti pod skerbstvam, skerbniku podverzen; mit Einem im Bunde stehen, zavezo imeti s kom; das Getreide steht vortreflich, zita prav lepo kažejo; die Uhr ist stehen geblieben, ura so je

ustavila, stoji; vor dem Stiß stehen, odgovarjati za kaj; zu Rauf stehen, na prodaj biti, prodajati se; das Haus steht nicht lange, ni davno, kar so sozidali to hišo; der Feind steht gut, sovražnik se je dobro ustopil, nastavit; der Feind steht nicht, sovražnik se ne derzi, se ne upa postaviti so; es steht geschrieben, zapisano je; es steht eine große Strafe darauf, na to je postavljena huda kazen; er steht sich gut, dobra se mu godi; er steht sich gut dabei, dobiček ima pri tem; solange die Welt steht, dokler bo sveta (in veka); die Augen stehen ihm voll Thränen, snlze so mu stopilo v öci, so mu zalilo öci; es steht zu vermuthen, zu erwarten, vsn podoba je, vse na to kaže, swemo pričakovati, da—; es steht gut mit uns, naša (reč) je dobra, gre po sreči; es steht nicht zum Schlimmen, ni še prenemarno; wo bist du stehen geblieben?, kje si se ustavit?; kje si prejenjal (brati)?; zum Stehen bringen, ustaviti, zastanoviti; es steht fest, gotovo je, toliko je terdno; im Amte stehen, v uredu biti, službo opravljati; er steht im Verdachte, na sumu ga imajo, sum na-nj bije, leti; frei stehen, na samem stati; sich! stoji; vor Auler stehen, liegen, s. Auler; bei Jemand die Jahre stehen, pri kom nöiti so (rokodelstva kačiga); hoch im Preise stehen, drag, visoke cene biti; es steht nicht für die Mühe, ni truda vredno, ne izplača se trud; dauern, terpeti, obstanek imeti; hoch am Breite stehen, s. Breit; auf Einer Seite stehen, potegniti, vleci s kom; in Eurcht stehen, bati se; im Ruße stehen, sluti, veljati za—; in der Arbeit stehen, delo imeti pri kom; es steht nicht zu läugnen, ne more, ne da so tajiti; das Herz steht, serce vöc ne bije; da steht mir der Verstand voll, s. Verstand; es steht ein Gewitter am Himmel, k hudimu vremenu so ravna; stehende Bühne, stanovitno gledišöe, gledišö; der Hund steht ein Wild, pes se je ustavit pred zverjo.
 Stehen, das, stanje, serb. neben stonanje auch stoinica (prodji se stojnice, geh' doch!).
 Stehenbleiben, das, obstajanje.
 Stehend, s. Stehen.
 Steher, der, kdor stoji.
 Stehrer, der, stojiöi ovratnik.
 Stehlen, v. a. u. r., ukrasti, krasti, (russ. vorovat, talovat); sich Einem ins Herz stellen, komu v serce nahajati (nar. pes.); alles nach der Weisheit stehen, vse pokrasti; viel (zusammen) stehen, mnogo nakrasti; zur Genüge stehen, nakrasti se; entweiden, zmakniti, zmikati; sich aus dem Hause stellen, ukrasti se, ikrasti se (Vuk), izmuzati se iz hiše; skrivaj öiniti iz hiše; er hat sich reich gestohlen, prikradel si je veliko bogastvo; das Herz stehen, vzeti serce; den Wind stehen (von Schiffen), prevzeti, prevzemati sapo ali veter; die Zeit stehen, čas kratiti, jemati; steif nicht, bitte lieber, was du erbittest, trägst du sicher, ne kradi, rajsi pros, kar prirosis, varno

nosis (Gutm.); ein Buch aus andern zusammenschlehen, bukve iz bukev nakrasti (V.); stehen wie ein Haue, s. Haue; der, die Gestohlene, ukradenec, ukradenka.
 Stehlen, das, kradenje, kraja, krabja; das Stehlen ist ihm zur Gewohnheit geworden, krasti mu je prišlo v navado.
 Stehler, der, kradliver, tat; gäbe es keinen Stehler, so gäbe es keinen Stehler, öe bi nihöe ne skrival, ne bi nihöe kradel.
 Stehlerci, die, kradljivatvo.
 Stehlerin, die, kradljivka.
 Stehlerisch, adj., kradljiv, tatvinsk.
 Stehlich, die, kradljivost.
 Stehmännchen, s. Stehauf.
 Stehpult, das, visoka miza, da se stoje pišo pri nji.
 Steif, adj., s. Starr; sich schwer oder gar nicht biegen, terd, skorjast, okorel, strumen, tog (in Kl. gebr., auch böhm., poln. und russ. gleich. nategnen, napet), serb. auch krut (= krot); steifer Stengel, terdo, kerhko steblo; unbiegsam, negibek (M.), negiböen; steif werden, poterditi se, sterditi se; okreniti (für okrepniti, nach V. auch okreneti?); bis zur Unempfindlichkeit, odreveneti; die Ohren steif halten, usosa nastavljati; na usosa vleci, tudi vesel biti in ne obupati zavolj bolezn; auf eine fehlerhafte Art unbiegsam, okoren, nenkreten, lesen, storklast, kakor poleno, stork, kakor klada; die steife Formlichkeit im Umgange, napet, prisiljen; steifes Compliment, okoren priklon, nenkreten, (nevstoren. Zal.); steif ansehen, debelo, z vpertimi öomi pogledati; das Steif ist steif geworden, tolösa, tolösa je okrenila; steif, terden, krepke; steifer Sinn, terdoglavost, terma; steifer Glaube, terdna, nezganjliva vera, ki se ne da omajati; steife Leinwand, s. Stärken, Schlichte; er hat sich dieß steif vorgenommen, terdno je to sklenil; die Hände sind mir ganz steif geworden, roke so mi premerlo, odrevenele, oterpale; steif thun, po gosposko siliti se, napanjati se, moško derzati se; steifer Mensch, okornež, stork, storkla, neukretnež.
 Steifhart, der, terda brada.
 Steife, die, togost, terdos, okorelost, oterpnenost, okrenelost (V.), nevkretnost, okornost, negibönost, krepkost, terdnost, prisiljenost; s. a. Starrheit; was andere Körper steif macht, s. Stärke, Leim; aligem krepöalo; eine Stübe, podpora, opora; s. Lähmung.
 Steifen, v. a., steif machen, okrepöati, krepöati, klejiti; die Wäsche, s. Stärken; stügen, podpreti, podpirati; s. a. Verstärken; v. r. sich auf etwas steifen, stügen, zanašati se na kaj, nasloniti, naslanjati se na kaj, opirati se; sich wider etwas steifen, upreti, upirati se; steif thun, s. Steif.
 Steifer, das, krepöanje.
 Steifförmlich, s. Pedantisch.
 Steifhaar, das, ööetina, öetina, kocina.

Steifhaarig, *adj.*, söotinast, šetinast, koinast.
Steifhals, *ber.*, terdi, nenkretni vrat.
Steifheit, *die*, Steifigkeit, *f.* Steife.
Steifkopf, *ber.*, samoglavco, terda botica ali buča, termasta glava.
Steifköpfig, *adj.*, tormast, samoglaven, terdoglav, svojeglav.
Steifleinwand, *die*, terdo, polimano*, nach *Zal.* šerlično, nach *Ravn.* seršede platno.
Steifling, *f.* Pedant.
Steifmehl, *f.* Stärkmehl.
Steifrod, *ber.*, naskrobljena, toga suknja.
Steifsel, *f.* Stärkmehl.
Steifsin, *ber.*, terma; *f.* a. Starrsin.
Steifsinntig, *adj.*, termast.
Steifung, *die*, krepčanje, krepčalo; Steifung geben, krepčati.
Steifwerden, *f.* Starren.
Steig, *ber.*, schmaler Weg für Fußgänger, steza (in allen D.); nach *V.* auch pešpot; im Schnee, gaz; alle Wege und Stege, vse kota; *dim.* stezia.
Steigbar, *adj.*, hoden, pristopen.
Steigbaum, *ber.*, bei Obstbäumen gebraucht, kljuo.
Steigleiter, *ber.*, ostar.
Steigbügel, *ber.*, stremen, nach *V.* auch stop, stopioa; Steigbügel im Gehörnsch, stremen; jermen, po katerem se krovci kviško spejajo.
Steigbügelmuskel, *die*, stremenska mišica.
Steige, *die*, *f.* Leiter, Treppe; lestivoa, stopalnica, stopnice; Hünersteige, gred, gredi, kurnik, kobaca (St.); am Saun, prelaz; eine Steige Garben, dvajset snopov.
Steigelsen, *das*, krampez, dizeza.
Steigen, *v. a.*, gehen, iti, hoditi, stopiti, stopati; er kann gut steigen, dobor hodec je; in den Wald steigen, v les iti; angestiegen kommen, priti, prikorakati; ich kann keine Treppe mehr steigen, ne morem več po stopnicah hoditi; in die Höhe, bergauf gehen, nad se, v goro iti, zlesti, lesti (eig. friechen), skopati, kopati se, skobacati se, kobacati se (niedrig) na —, spraviti se na — (n. pr. na mizo); auf den Baum steigen, splezati, plezati na drevo, vspeti, vspenjati se na —; in den Wagen steigen, v kočijo, na voz stopiti, stopati; vom Wagen steigen, z voza stopiti; vom Berge steigen, navdol, pod se iti, hoditi, z gore priti v dolino; aufs Dach steigen, iti po lestvi (lojtrah) na streho; die Ferse steigt, škorjane se povzdigne, kviško leti, so poganja proti nobi, kviško iti; böhm. vnesti, vnašati se; von den Fischen, k verhu priplavati, plavati; vom Pferde, speti, spenjati se; *f.* Bäumen, sich; in die Höhe steigen im Gegenfasse zum Fallen, im Wasser, in der Luft, vzdigniti se, vzdigovati se, kviško iti, kviško valiti se; das Wasser steigt, voda raste, nastopa, se narašča, naraša; in das Steigen kommen, začeti rasti, nastopati; das Steigen und Fallen der Lüne,

poviševanje in poniževanje (glasov); das Steigende (im Bergbau), brožina; Pflanze von Warmen steigen hoch empor, kamnitne poslopja kviško sterne, mole; an Zahl und Menge, an innerer Stärke steigen, rasti; steigend, rasteo; im Preise steigen, poskociiti, poskakovati, rasti, podražiti, dražiti se, draži biti; der Wein steigt in den Kopf, vino v glavo udarja (udariti), gre v laso; auf Pferd steigen, konja zasedati, na konja sestati; vom Pferde steigen, s konja stopiti, spustiti se; er ist hoch gestiegen, na visoko stopnjo je prišel, so ga povzdignili, povisali; wer hoch steigt, fällt tief, kdor visoko leta, se nizko usedo; die Sonne ist hoch gestiegen, solnoe stoji visoko; der Nebel steigt, megla se vzdiguje; der Mosen steigt, nedra se vzdiguje; mit steigender Kraft, z rasteo, oedalje veči močjo; bei steigenden Jahren, na starost, ko pride človek bolj v leta; das Blut ist ihm in den Kopf gestiegen, kri ma je udarila, stopila v glavo, zaripnil je; die Noth ist aufs höchste gestiegen, sila je do verha prikrepela, jo doseгла naj viši stopnjo.
Steigen, *das*, hojenje, stopanje, plezanje.
Steigend, *f.* Steigen.
Steiger, *adj.*, *f.* Steil.
Steiger, *ber.*, plezavec, hodec; hohe Steiger fallen tief, kdor visoko hodi, globoko pade; Steiger im Bergbaue, kdor je postavljen nad rudokope ali delavec; *f.* Aufseher.
Steigerad, *das*, greben (*V.*), in den Schneidemühlen, bei den Webern, am Tuchbaume, vratilo kolo (*V.*), bei den Uhren, etwa stopnjato, zobato kolo (*Pot.*); am Barnbaum, paleno kolo (*V.*).
Steigerlauf, *ber.*, kup na dražbi.
Steigern, *v. a.*, zunehmen machen, den Preis einer Waare steigern, cenó kviško pognati, blago podražiti, dražiti, s cenó poskociiti, cenó povzdigniti, viši gnati; Zemanen steigen, komu dražiti, komu cenó povisati, visati; erhöhen, nach den innern Graben der Stärke, povisati, visati, povečati, vekšati ali večati; mit gesteigertem Furch, s (oedalje) večim straham; steigern ein Weivort, nach dem Böhm. u. Poln. stopnjati + ober stopnjevati +, na drugo ali tretjo (primérjavno) stopnjo povzdigniti.
Steigern, *das*, podražba, draženje, poviševanje.
Steigerrohr, *das*, (zum Unterschiede der Steigeröhre), Steigeröhre, stoječa cev ali troba, po kateri gre voda kviško.
Steigerung, *die*, in der Sprachlehre, stopnjevanje +; Auction, dražba +, licitacija; *f.* a. Gradation.
Steigerungsgang, *ber.*, Steigerungstufte, die, stopnja (primérjavna, nach *M.* stopnja mérjenja).
Steigig, *adj.*, s stezami premrežen, prepreden.
Steigleiter, *ber.*, kdor pometa po stezah.
Steigleiter, *f.* Sturmleiter, Leiter.

Steigly, *ber.*, *f.* Schranke.
Steigrad, *das*, *f.* Steigerad.
Steigreif, *ber.*, *f.* Stegereif.
Steigriemen, *ber.*, remen pri stremenu, stremenski, nach *V.* stremen (auch bei *Vuk* ist stremen Steigriemen, hingegen sterne Steigbügel).
Steigschauler, *ber.*, kidaó, ki po stezah kida.
Steigung, *die*, hoja v hrib; die Höhe, višina, narašdanie, narašanje, poviševanje.
Steigweg, *f.* Steig.
Steigzug, *das*, priprava za plezanje, za hojo v goro.
Steil, *adj.*, stern, sterneit (*serb.*), nach *Jan.* spert, nach *Andern* auch sterman; ziemlich steil, sternkast; ein steiler Berg, sterma gora, sternec (steiler Abhang); ein steiler Ort, *serb.* sterne, *f.* sternica).
Steile, *die*, Steilheit, stermina, stormota, sternast, auch sternec, (prekue).
Steilen, *v. a.*, sterno narediti; po kneci postaviti.
Steilheit, *f.* Steile.
Steilhobel, *ber.*, *f.* Hartthobel.
Steilkopf, *ber.*, prevzetnjak.
Steilrecht, *f.* Senkrecht.
Steilweg, *ber.*, sterma pot.
Stein, *ber.*, kamen, *coll.* Steine, kamenje oder abg. kamnje, *dim.* kamenec, kamenček oder kamenšek, kamenčić; aus Stein, von Stein, *f.* Steineren; in Stein verwandelt, skameniti, kameniti, v kamen spreobertiti, preobracati; zu Steine werden, okamneti, skamneti, kamneti oder kameneti, auch skameniti se; mit Steinen werfen, kamn-oje lučati v —, kamenjati; hart wie Stein, terd kakor kamen; fels, peč, skala; Steine auf dem Felde sammeln, trebiti, (kamenje pobirati in v grobljo znašati); das Feld ist voller Steine, vse polno kamenja leži po polji; kostbarer Stein, drag kamen, *serb.* dragac (dragec, nar. pes); den Stein abwälzen, kamen odvaliti; gehauener Stein, rezan kamen; da ist mir ein rechter Stein vom Herzen gefallen, pri serci se mi je ohladilo; kamen so mi je od serca odva-ll, (t. j. velika skerb); im Steinobste, Kost, koštica, košica; pecka oder peška; verwilterter Stein, eér (*gen. eeri f.*); Stein des Anstosses, spotiklje; im Spielbrette, kamen, *rus.* šaska, kocka (Würfel); alle Steine aus dem Wege räumen, vse ovire in zaderzko odpraviti; ein Stein würde sich erbarren, kamen bi se usmili, kamenu bi se uzalilo; einen Stein im Busen haben, kamnitiga serca biti; Meteorstein, *f.* d.; Stein und Wein schwörzen, *f.* Wein; Stein und Wein freiten, hudo, terdovratno pripraviti se; Dentstein, spominck, v spomin postavlen kamen; Grabstein, nadgrobnica (*Gutsm.*), nadgrobn. kamen; Mühlstein, mlinski kamen; Kalkstein, apnenik od apnec, Sandstein, pesčnik, pešenik; Serpentinstein, kaonik

u. *f.* f., mittelst der Formation auf — nik; als Gewicht, 20 ali 22 funtov; Stein der Weisen, kamen modrijanski ali filozofjski; einen Stein im Betre haben bei Jemand, mnogo veljati, v milosti biti pri kom; (weicher Stein, mehkol, böhm.); Wasserstein, u. dgl., pesek, kamen v melurji, v ledicah, v jetrih ali zolónih tokih, nach *Jan.* stremen.
Stein, *in* *3*sg., voll Steine, kamniti, skaloviti; den Stein ähulich, kamnast; daraus bestehend, kamnati, kamai oder kameni; als Steigerung, pre —, silo, silno —.
Steinabhang, *ber.*, čukla (*Tom.*).
Steinader, *ber.*, kamnita njiva.
Steinader, *die*, kamona, kamnita žila.
Steinadler, *ber.*, rjavi orel, planinski orel; *f.* a. Goldadler.
Steinähulich, *adj.*, kamnast, kamena podoban.
Steinähorn, *Steinähre*, *f.* Bergähorn.
Steinalt, *adj.*, silno star, star kakor zemlja, prestar; steinalter Mann, sivi sterc; steinaltes Weib, sivora (*Gutsm.*), starka.
Steinamerling, *f.* Zippamer.
Steinamstel, *f.* Goldamstel; Steindrossel.
Steinarbeit, *die*, delo v kamnari, iz kamnari.
Steinarm, *adj.*, silo ubog.
Steinart, *die*, kamnina, kamenina.
Steinartig, *adj.*, kamnast, kamnit, kamnenu podoban.
Steinauffe, *f.* Steineule.
Steinauffchrift, *die*, napis, nadpis na kamenu.
Steinaufser, *die*, kamenica (*Vuk*).
Steinbach, *ber.*, potok po kamenji tekoó, nach der Analogie (v. jelsek) kamenšek.
Steinball, *ber.*, kamnata obla ali kugla.
Steinbanf, *die*, (im Bergbaue), nach *V.* kamna pola.
Steinbär, *ber.*, medved navadni.
Steinbarbe, *f.* Barbe.
Steinbau, *ber.*, zidanje s kamenjem, in kamnato poslopje; im Eigenen zum hölzernen Bau, leseno poslopje.
Steinbaum, *f.* Traubentirschenbaum.
Steinbedeck, *adj.*, s kamenjem pokrit, posut.
Steinbeere, *die*, skalna malina; *f.* a. Preiselbeere.
Steinbeißer, *ber.*, *3*ijch, (*Cobitis Taenia*), kačela (auch bei *Gutsm.*); ein Vogel, *f.* Kernbeißer.
Steinberg, *ber.*, kamoata gora.
Steinbeschreiber, *ber.*, kamnopicet +, popisovavec kamenja.
Steinbeschreibung, *die*, kamnopicje +, popis (ovanje) kamenja.
Steinbeschwerbe, *die*, bolečina, terpljenje od kamna.
Steinbeschwerung, *die*, obložba, obložba s kamenjem.
Steinbier, *das*, kamni ol (*V.*), u. *Gutsm.* kamba, und der Ausbruch davon, koritnjak.
Steinbild, *das*, kamnata, kamnita podoba.

Steinblirn, die, kamenjača (Vuk), prisodavka (böhm.).
 Steinblättern, pl., plehi (V.).
 Steinblume, f. Sandrührpflanze, (kameni ovet, russ.).
 Steinbock, ber, (Capra ilex), divji knzel, kozorog oder kozjerožec (u. d. nordst. D.).
 Steinboden, ber, kamniti tla, griza (S. Kr.).
 Steinbogen, ber, kamnati oblok.
 Steinbohrer, ber, svedor (zidarški).
 Steinbrand, ber, im Getreide, fest und hart, zaperto snetje (V.), skrivni snet (Zal.).
 Steinbrassen, ber, Fisch, neki spar*.
 Steinbrech, ber, (Saxifraga), kreč, kamenterioa, poln. u. böhm. lomikamen.
 Steinbrecher, ber, kdor kamne lomi ali ruje, nach Gutschm. kamnolomee u. kamenar.
 Steinbruch, ber, rov (gebr.), lom, jama, kjer kamenje rujejo ali lomijo, nach Gutschm. kamenarnica, nach V. kamni lom.
 Steinbrüche, die, kamni ali kamnati most, zidani most.
 Steinbuche, die, gaber, jamoveo.
 Steinbucke, die, (Pleuroneotes maximus), kambala največi, poln. plaszec morski.
 Steinbutter, die, kameno maslo (V.), rumenkasti galun.
 Steindamm, Steindeich, ber, kamniti jez.
 Steindogge, f. Wöps.
 Steindohle, die, (Corvus graculus), kramperica, planinski škoroč, kavka planinska.
 Steindröher, ber, (Tringa interpres), dolar tolmač.
 Steindrossel, die, (Turdus saxatilis), sleghur, poln. kamieniozek.
 Steindruck, ber, kamenotisk†, litografija.
 Steindruck, in Bgg., kamenotiski.
 Steindrucker, ber, kamenotiskar†, litograf.
 Steindruckeret, die, kamenotiskarnica†, litografija.
 Steindruse, die, f. Druse; Name des Rotes bei Pferden, smerkelj.
 Steine, f. Karasfch.
 Steine, das, okrogel, jajčast kamen.
 Steineiche, die, f. Eiche.
 Steineisen, f. Steinmeißel.
 Steinein, es steinelt, (v. i.), toča gre.
 Steinen, v. n., zu Stein werden, okamneti, skamneti.
 Steinerde, die, sophani kamen, kamnita zemlja.
 Steinerne, adj., kamen, kamena, — o (V., u. in and. D.), kamnon, kamnat, kamniten.
 Steinsche, f. Erle.
 Steinenle, die, siva sova, skalna sova.
 Steinsalze, ber, sokolič.
 Steinsall, ber, im Bergbaue, gugla (? in Soria), urvina.
 Steinsarn, ber, (Acrostichum septemtrionale), mala praprot.
 Steinschiff, ber, pečina, skala.
 Steinsilf, f. Kernbeißer.
 Steinsisch, f. Klippfisch.
 Steinschlacke, ber, azbest, kameno predivo.
 Steinschilde, die, skalni lišaj.
 Steinsporelle, die, skalna posterv.

Steinfremd, adj., čisto neznan, taj.
 Steinfresser, ber, kamenojedeo.
 Steinfuch, die, koščionati sad, sad s peško.
 Steinfuch, ber, (Canis isatis), russ. pešec, ledeni lesjak.
 Steingall, f. Mauerfalle.
 Steingalle, die, terdo gluho kamenje sred rude; bei Pferden, (Hufkrankheit), podplatni otiski.
 Steingefäß, das, kamena posoda.
 Steingegend, f. Steinboden.
 Steingeier, ber, sokol beloglavec.
 Steingeiß, f. Gemse.
 Steingemälde, das, mal na kamenn.
 Steingerölle, das, nach Jan. grub, brebirisoo, brebirise (Karl).
 Steingewächse, das, kamena rastlina, kamenoživka†.
 Steingraber, f. Steinbrecher.
 Steingraben, Steingries, ber, kamniti brebir, drobir.
 Steingrube, die, f. Steinbruch.
 Steingrund, ber, kamnato duo.
 Steingrundel, f. Steinbeißer.
 Steingut, das, kamena ali kamnata posoda, beloperstna posoda, tudi vsa lončena sploh.
 Steinguten, adj., belopersten.
 Steingutgeschirr, das, beloperstena posoda.
 Steinhändler, ber, kamenar.
 Steinhänfling, f. Hänfling.
 Steinhart, adj., terd, kakor kamen, preterd, neobčuten.
 Steinharte, die, velika tardost.
 Steinhase, ber, beli zajjo.
 Steinhane, Steinhade, die, krep.
 Steinhauer, ber, kamenar, klesar (V.?) f. a. Steinmeiß.
 Steinhäufen, ber, groblja, gromača ali kup kamenja; eine Stabt in einem Steinhäufen verwandeln, mesto podreti, razdreti, razdjati, v grobljo spremeniti.
 Steinhäufung, die, (mont.) kamenje.
 Steinhans, das, kamnata hiša.
 Steinhauer, f. Hühner.
 Steinhertz, das, kamnito serce.
 Steinhirte, die, divje proso.
 Steinhof, ber, dvorišče, dvorišo kamnito.
 Steinhofunder, ber, divji bezog.
 Steinholz, das, okamneni los, okamenoli los.
 Steinhonig, ber, storjeni med.
 Steinhorn, das, skameneli rog.
 Steinhuhn, das, kotorna*, skalni jereb.
 Steinhund, f. Sumpffotter.
 Steinhut, adj., einem Steine ähnlich, kamnast; die Steinhute Keruhülse des Obfies, koščica.
 Steinhut, adj., kamnit ali kamenit, kamnat; steiniger Ort, griza.
 Steinhut, v. a., kamenjati, u. Gutschm. u. V. kamonovati; s kamenjem ubiti, ubijati.
 Steinhuter, ber, kamenjavoc.
 Steinhuterin, die, kamenjavka.
 Steinigung, die, kamenjanje, kamenovanje.

Steinfall, ber, apno.
 Steinfamm, ber, (mont.) stena.
 Steinfamp, ber, kamnito polje.
 Steinfarbe, die, manul* (macka).
 Steinfanz, ber, čuk; f. Steinentle.
 Steinfest, ber, kamniti klin.
 Steinfenster, ber, kamnoznaveč†, kdor kamenje pozna, rudoznaveč†.
 Steinfenster, die, kamnoznanstvo†, poznanje kamenja, rudoznanstvo†.
 Steinfest, ber, kost, koščica, košica, pečka.
 Steinfisch, ber, kremenik.
 Steinfisch, das, okamenjene (V.).
 Steinfische, f. Steinschwärmer.
 Steinflecke, ber, (Lothus corniculatus), devnice Marije kozušček, kozušek, u. Gutschm. nokota; f. a. Schotenfleck; blauer, (Trifolium melilotus), orehovec (Wochlein).
 Steinflippe, die, skala, pečina (ostra), skalina, čerina.
 Steinflut, die, pnc, spoklina med skalami.
 Steinflut, die, premog, kamniti oglek ali ogel (in allen slav. W.).
 Steinflut, in den Bgg., — iz premoga, — na premog, kamnoogelni.
 Steinflutbergwerk, das, oglenica, jama ali rudnik na premog, na kamneno oglje.
 Steinflutbrunn, ber, Steinflutgrube, die, f. Steinflutbergwerk.
 Steinflutbrunn, ber, premogar†, kdor koplje premog ali kamneno oglje.
 Steinflutrinne, die, kamenoživka† (böhm.).
 Steinfluter, f. Petrefakt.
 Steinflutrinne, die, f. Steinflut.
 Steinflutrinne, die, kamen.
 Steinflutrinne, das, (Alyssum), kamnica (Medv.).
 Steinflutrinne, ber, (rak) koščak, košak; verfeineter, ekamneli rak.
 Steinflutrinne, die, kamnita kreda.
 Steinflutrinne, die, (Lepidium petranum), kamna draguša.
 Steinflutrinne, die, (Maschine), klešče, kleše, (V.).
 Steinflutrinne, ber, kamnati verč.
 Steinflutrinne, die, kamnena skorja.
 Steinflutrinne, die, f. Steinflutrinne, Mineralogie.
 Steinflutrinne, adj., kamnoznansk.
 Steinflutrinne, die, sklad, lega kamenja.
 Steinflutrinne, das, kamenišče, kamenišce.
 Steinflutrinne, das, marhantka†.
 Steinflutrinne, die, platno iz kamnoniga prediva.
 Steinflutrinne, die, veliki škerjanec, laški škerjanec.
 Steinflutrinne, die, lipovec (V.), hostna lipa.
 Steinflutrinne, ber, (Muscula foia), in Reiss. angebl. kuna helica, in St. gorna oder skalna kuna, hingenegen Gbelmarber, in Reiss. angebl. kuna zlatia.
 Steinflutrinne, das, glina med skalnimi skladi.
 Steinflutrinne, die, kamenina, gromada kamnena.
 Steinflutrinne, das, and pulverifischen Steinen,

kamena moka; von geschärften Mühlsteinen, oklepia (V.).
 Steinmeißel, ber, kamnarsko dleto, dolbilo.
 Steinmetz, ber, kamneni lapor.
 Steinmetz, f. Steindrossel.
 Steinmetz, ber, kamenar, klesar (V.), kamenosek (M.), russ. kamenoteseo, kdor kamen reže ali seka.
 Steinmetzarbeit, die, kamenarsko delo, kamenarstvo, klesarstvo.
 Steinmetzkunst, die, kamenarstvo.
 Steinmoss, das, mah, ki raste po sklovji.
 Steinmörser, ber, kamnita stopa, kamniti možnar.
 Steinmünze, f. Raupenmünze.
 Steinmager, f. Steinlanger.
 Steinnelle, die, divji nagolni, pebnik (Raun.).
 Steinnuß, die, (oroh) koščak, košak, nach Gutschm. auch košanec, košanec.
 Steinnuß, das, nach V. koščeno, košeno, koščicasto, koščicasto sadje, sadje s peško ali koščico, koščico.
 Steinofen, ber, zidana peč.
 Steinoil, das, weißes, skalno, kamno olje; schwarzes, nach Raun. premogova ali kamnena kri, auch smolnjak.
 Steinooperation, die, izrez kamna.
 Steinopech, das, skalna smola, asfalt, judovska smola.
 Steinopecher, f. Maueropecher.
 Steinopeflanze, die, okamenla rastlina.
 Steinopeflaster, das, kamnena tla; f. üb. Pfalter.
 Steinopecker, f. Steinbeißer.
 Steinopecker, f. Steindröher.
 Steinopecke, die, nadloga, bolezen kamna.
 Steinopecke, die, skril, plosča kamnena.
 Steinopecker, f. Steinmeißel.
 Steinopecke, ber, (Corvus oremita), klavžar, samotar (böhm.).
 Steinopecke, ber, padanjo kamenja.
 Steinopecke, adj., (sehr reich), silno bogat, prebog; wörtl. kamnit.
 Steinopecke, das, kamenje, rudstvo, rudninstvo.
 Steinopecke, ber, kamniti obroč.
 Steinopecke, f. Steindrossel.
 Steinopecke, f. Riff.
 Steinopecke, die, kamnata skorja.
 Steinopecke, ber, f. Steinopecke.
 Steinopecke, das, pretordi čertnik; (Turdus saxatilis), sleghur; f. a. Blauechchen.
 Steinopecke, ber, beli smerkelj.
 Steinopecke, die, žaga kamenoreznica.
 Steinopecke, ber, kamnoredčev†.
 Steinopecke, das, kamnena ali kopana sol, nach V. solni kamen.
 Steinopecke, ber, tvoj proso, morsko praso; tije seme.
 Steinopecke, ber, debeli pesek; f. Sand.
 Steinopecke, f. Kartoffel.
 Steinopecker, ber, f. Reunauge.
 Steinopecke, das, divja ova.
 Steinopecke, die, kamnatn zdelica.

Steinschichte, die, sklad kamenja, plast.
 Steinschleife, die, ein kleiner schwerer Schliß-
 ten, smuče, smuke.
 Steinschleifer, der, kamenobruselj, kdor
 zna kamne brusiti in likali.
 Steinschleuder, die, prača ali frača, (za
 lučanje kamnov).
 Steinschlinger, f. Steinfresser.
 Steinschmayer, der, (Sylvia oenanthe),
 belorika, bei Jan. repaljsia.
 Steinschmerz, f. Steinplage.
 Steinschneiden, das, rezanje, škertanje
 dragih kamnov, izrezovanje podob na kamnu.
 Steinschneidend, adj., kamenorezen.
 Steinschneider, der, Wundarzt, vrač, ki
 kamen rezo; f. Graveur; kdor umé izro-
 zovati podobe na kamnu.
 Steinschneidung, die, rezanje kamna,
 kamenorezba †.
 Steinschnitt, der, kamenorezba †, rezanje
 kamna.
 Steinschreiber, der, kamnopisec.
 Steinschrift, die, napis na kamnu, ka-
 menopisno čerko; f. Lapidarschrift.
 Steinschrot, das, šibra.
 Steinschule, die, semenišče, semenišče dre-
 voc (košioniga sadja).
 Steinschlütze, die, kup nasutiga kamenja.
 Steinschwalbe, f. Mauererschwalbe.
 Steinscher, f. Pfasterer.
 Steinsinter, f. Trappstein.
 Steinspise, die, čor.
 Steinstraße, die, cesta kamnata.
 Steintaupe, die, skalni golob.
 Steintodt, adj., do dobrija mortev.
 Steintopf, der, beloperstui lonco.
 Steintreibend, adj., kar kamen odganja
 ali odpravlja.
 Steintrog, der, kamneno korito.
 Steintwagen, der, voz, peljak kamenja.
 Steinwall, der, nasip iz kamenja.
 Steinwand, die, stena, kamena stena.
 Steinwarze, die, bradvionik †.
 Steinweg, f. Steinstraße.
 Steinweh, f. Steinplage.
 Steinwehsehl, die, razblikeo (angeb. bei
 Vrem u. Feistritz).
 Steinweibe, f. Sandweibe.
 Steinwildpret, das, divje koze.
 Steinwurf, der, Wurfweite, lučaj.
 Steinwurzel, die, sladka koreninica.
 Steinzange, die, zidarske klešče, kleše.
 Steinzarge, die, in den Mühlen, obod für
 obvod (V.).
 Steinzug, das, kamneno orodje.
 Steinzüge, f. Gemse.
 Steinzucker, f. Steinhonig.
 Steinzunge, die, jezicnik † (Kamen).
 Steiß, der, zadnjica (auch serb. neben straz-
 njica), guza, rit (sosebno pri živalih); Steiß
 des Geflügels, merda, merdanja, welches
 nach V. auch die Wundung des Afters bei
 allen Thieren und beim Menschen bedeutet;
 mit dem Steiße suchen, nach Kavn. merd-
 niti, merdati.
 Steißbein, das, (os coccydis), sedaioa,

ritna kost, russ. vyhreo, serb. beim Ge-
 flügel, tertioa.
 Steißbeinband, das, sednični vezek.
 Steißbein Schlagader, die, sednična pri-
 vodnica.
 Steißdrüse, die, merdanjska zleza.
 Steißfuß, der, pandirek, potapljavec.
 Stell, f. Gestell; ein Stell Segel, vse ja-
 dra, kar jih gre.
 Stellage, die, etwas darauf zu stellen, po-
 lioa; f. a. Gestell.
 Stellboden, der, im Bottich, böhm. jalovo
 dno.
 Stellbottich, der, kad, v kateri se ustaja ol.
 Stell-dich-ein, das, odločeni sastanek,
 pomenek.
 Stelle, die, mesto, kraj, kjer je kaj; an
 der Stelle, ondi, kjer; auf der Stelle,
 vprico, borz, zdajci, spotama, pri ti pri-
 ci, na mestu; nicht von der Stelle wei-
 chen, ne ganiti se (z mesta); auf eine an-
 dere Stelle rücken, ležeti, premakniti, pre-
 staviti, proriniti, premostiti, proložiti; er
 darf nicht von der Stelle, ne smo oditi, ne
 sme z mesta; alle Stellen waren besetzt, vse
 mesta so bile zasedene, zastopljene; der
 Tisch steht nicht mehr an seiner früheren Stelle,
 miza ne stoji več ondi, kjer je stala po-
 pred; in einer Rede, Schrift, mesto, bese-
 de; nicht von der Stelle kommen, ne z
 mesta priti, ne naprej priti, ne (pro)mak-
 niti se; Jemandes Stelle vertreten, na me-
 sti koga biti, koga nadomestiti, name-
 stovati; an seiner Stelle schiden, na mesti
 sebe poslati; an Ort und Stelle kommen,
 na mesto priti; Stelle in der Kritik, mesto;
 er befindet sich nicht an seiner rechten
 Stelle, ni na pravem mestu; hohe Stelle
 in der Gesellschaft, visoka stopnja, visoki
 stan; an deiner Stelle, na tvojem mestu,
 (nach dem Serb. če bi bil jez z tabo); An-
 stellung, služba, mesto; sie gaben ihm eine
 Stelle als Schullehrer, (za) učnika so ga
 postavili; Besüße, oblast, gosposka, po-
 glavarstvo; er zeigte ihm die Stelle, wo er
 stand, pokazal mu je kraj, kjer je stal;
 eines Andern Stelle versehen, na mesti ko-
 ga opravljati (službo); f. a. Ort, Stätte.
 Stellen, v. a., stehen machen, postaviti,
 postavljati, staviti (v. impf., auch im Russ.
 u. Böhm., hingegen im Serb. u. Poln. pf.);
 auch deti ober djati, devati u. položiti, po-
 lagati (beides mehr legen); den Kopf aus
 Feuer stellen, lonec pristaviti; in Abrede
 stellen, tajiti, nikati; auf die Probe stellen,
 poskusiti, skušati, skušati; Einen zufrieden
 stellen, zadostiti komu, po godi storiti, de-
 lati; das Wild stellen (vom Hunde), usta-
 viti, ustavljati zver; das Wild stellen, usta-
 viti, ustanoviti kri; die Milch stellen, usi-
 viti mleko; das Wasser stellen, zagradi-
 ti, graditi vodo; den Dieb stellen, narediti mu,
 da se ne more ganiti z mesta; tatu zadé-
 lati, zadelovati; wohn stellen, auch umestiti
 kam; hinzustellen, pristaviti, dostaviti; an-
 einander stellen, in eine gewisse Lage herum

stellen, razpostaviti, razpostavljati, razsta-
 viti, razrediti, razverstiti; hochgestellt, vi-
 soko postavljen, na visoki stopnji; Anders
 stellen, prestaviti, prenestiti; in Frage stel-
 len, med negotove reči šteti, dvomiti, sum-
 njati, ali je kaj; spodikopavati kaj, oma-
 jati, majati kaj; einen vor Gericht stellen,
 postaviti, spraviti, pripeljati pred sodnika;
 unter Jemandes Gewalt stellen, podvreči
 oblasti koga; anstellen, izdati, dati od
 sebe; eine Frage stellen, poprašati, vprašati,
 vprašanje dati, vprašanje zastaviti, na-
 staviti; eine Forderung stellen, tirjati, za-
 htevatı kaj; richtig stellen, ugotoviti; f.
 Richtig; in Ausgabe, in Empfang stellen,
 zapisati, postaviti med stroške, med do-
 hodke; vor Augen stellen, pred oči posta-
 viti, postavljati kaj; in den Schatten stel-
 len, zatemniti, zakrivoti; sein Vertrauen
 stellen auf etwas, zaupati, npati, naslanjati
 se na —; die Segel stellen, po vetru ober-
 niti, obračati; auf freien Fuß stellen, iz-
 pusti, izpustiti, izpustati, osvoboditi; in
 Ordnung stellen, v red postaviti, urediti;
 zur Rede stellen, odgovor tirjati, na odgo-
 vor poklicati, na odgovor vzeti; bei den
 Jägern und Vogelstellern, nastaviti, nastav-
 ljati (ptičem); stellen einen Zungen, pričó
 postaviti, postavljati; etwas dahin stellen,
 dahin gestellt sein lassen, ne razločiti, ne
 razooditi, razsojati, negotovo pustiti; in
 Zweifel stellen, dvomiti nad čim; in Ver-
 zweifelnheit, pozabiti, v pozabo pripraviti;
 eine Falle stellen, skopce nastaviti, mrežo
 nastaviti, nastavljati; Einem ein Bein stel-
 len, nogo podstaviti, podstavljati komu;
 eine Uhr stellen, naravnati, da prav kaže;
 eine Schrift stellen, spisati, sostaviti, nare-
 diti; einen Kalender stellen, pratiko nare-
 diti, složiti, skladati; felle es auf Rechnung
 laut Bericht, zapisi na račun po naznanilu;
 Soldaten stellen, v vojake dati, dajati; sicher
 stellen, zavarovati; zur Schau stellen, na
 ogled postaviti; einen Bürgen stellen, po-
 roka dati; frei stellen, na voljo dati, pustiti;
 Caution stellen, varšino, varšino dati; Ein-
 en über Jemand stellen, postaviti koga nad
 koga; zum Verkauf stellen, na prodaj po-
 staviti; die Kanone stellen, nastaviti, na-
 ravnnati kanono; in Vergleich stellen, pri-
 meriti, primerjati; v. n., Einem nach dem
 Leben stellen, stroci komu po življenji; auf
 etwas stellen, meriti za čim, poganjati se
 za kaj; v. r., sich stellen, vom Wild, usta-
 viti se, obstati, obstajati, postati, postajati;
 sich in Ordnung stellen, razstopiti se, raz-
 postaviti se, razrediti se; sich hinter Je-
 mand stellen, stopiti, postaviti se za koga;
 sich an das Fenster stellen, stopiti k oknu;
 sich auf den Kopf stellen, na glavo posta-
 viti se, skoperneti; sich zufrieden stellen,
 zadovoljevati, zadovoljin biti; sich stellen
 als (verstellen), potajiti se, potuhniti se,
 kliniti se; er stellt sich krank, bolan se dela
 (Gutm.); nach Aubern holniga se dela,
 nalasó, nalas tako delati se, vesti se, ka-

kor —, na videz delati; sich als Mädchen
 stellen, devičiti se; sich persönlich stellen,
 sam priti, prikazati se; f. a. Einstellen,
 sich; sich zum Pfande stellen, zastaviti se;
 sich zur Wehr stellen, braniti se; sich fed
 stellen, junaciti se, derzniga kazati se;
 sich an die Spitze stellen, f. Spitze; sich nur
 Einem herum stellen, obstopiti koga.
 Stellen, das, stavljenje, postavljanje.
 Stellenfänger, der, kdor lovi službo.
 Stellenfammlung, die, zbirka posamnih
 mest iz kacob bukev.
 Stellente, die, rača vabnica.
 Stellenweise, adv., sem ter tje, mesta-
 ma, na posamnih mestih, na nekterih mestih.
 Steller, der, in der Khr, ustaveo †, grab-
 lice, po kterih ura bije.
 Stellheber, die, stavka † (böhm.), zasko-
 nik (Kavn.).
 Stellhügel, f. Stellweg.
 Stellgarn, das, über den ganzen Fluß ge-
 stellt, darcin sich die Fische von selbst fangen,
 nach V. nastavna mreža, nočnica.
 Stellhefen, pl. Stellgüß, spodnjo drozje.
 Stellholz, das, zagozda (V.), zapadka.
 Stellkeil, der, in der Geschüßkunst, der Rich-
 teil, nastavnik.
 Stellkock, der, bei den Tuchbereitern, pod-
 staveo.
 Stellente, pl., bei den Jägern, nastav-
 ljači pl.
 Stellmacher, der, kolar; f. Wagner.
 Stellnagel, der, klinco.
 Stellpflod, der, bei den Vogelstellern, kol.
 Stellplatz, der, shodišče, shodiše; f. Stell-
 dichein.
 Stellrad, das, in den Taschenuhren, na-
 ravnovavno koloe.
 Stellweibe, f. Stellrad.
 Stellstab, der, bei den Vogelstellern, obrađilo.
 Stellstatt, die, mesto pripravno za nastav-
 vo mrež.
 Stellstein, f. Gestellstein.
 Stellung, die, postava, postavljenje, stav-
 ljenje, postavljanje, stan; Lage, lega, me-
 sto, na katerem kdo stoji, stopnja v druž-
 benem življenji, služba, ki jo kdo ima; Stell-
 lung zum Militär, vzetje, jomanje med vo-
 jake; Stellung des Jagzeuges, nastava,
 nastavljanje; die Stellung des feindlichen
 Heeres beobachten, gledati, kako se je ust-
 pila, kako stoji sovražna vojska; seine
 Stellung verändern, prestopiti se; falsche
 Stellung, f. Schein; Stellung vor Gericht,
 prihod pred sodnika, stanje pred sodnikom;
 Stellung der Sterne, stanje, kako stoje.
 Stellungsaum, das, etwa vajakofemni †
 ured.
 Stellungspsichtig, adj., podveržen vo-
 jaški službi.
 Stellvertreter, der, namestnik; Stellver-
 treter sein, koga namestovati, biti, delati
 namesti koga.
 Stellvertreterin, die, namestnica.

Stellvertretung, die, namestovanje; in Stellvertretung, namesti —.

Stellwagen, der, voz, ki gre ob odloženih urah do stanovitiga mesta, *böhm.* dostavnik †.

Stellwalter, f. Stellvertreter.

Stellweg, der, preseki ali preska za nastavo mrež.

Stellzirkel, der, prebiravno, pretlikavno sestilo.

Stelze, f. Stengel.

Stelzlein, das, f. Stelze u. Stelzfuß.

Stelze, die, Stangen zum Gehen, nach dem *Serb.* (*Vuk*) u. *Russ.* hodulja, bei *Gutsm.* hodaljka, hodaljnic; po hoduljah hoditi; bei *V.* u. *Gutsm.* strevoa; *Krille*, f. dieses; ein hölzerner Fuß, losena noga, štula; bei den Webern die untere Reihe der Rippenfäden, mala (spodnja) ličavnica (*V.*), nach *Zal.* ničavnica, spodnja (mala) plat (*V.*).

Stelzengang, der, hoja po hoduljah ali štulah; nach *V.* strevoanjo.

Stelzengänger, der, berglar ober berlar, strevoar.

Stelzenmacher, der, hoduljar.

Stelzfuß, der, lesena noga, štula (*serb.*), *böhm.* nožna bórla; bei Werben, strevoa.

Stelzner, der, hoduljar, berglar.

Stelzschuh, der, koturn*, visoki škorni.

Stemma, f. Stammbaum.

Stemmathographie, die, rodoznanstvo, rodoslovje.

Stemmat, die, sekira, s katero se drevesa prav nad korenino sekajo.

Stemmeisen, das, dleto.

Stemmen, v. a. u. r., einen Baum quer durchhauen, presckati, prerobiti; ihn fällen, posekati, sekati, podreti, podirati; auseinander stemmen, razklati, klati, kalati; mit dem Stemmeisen, izdelbsti, dolbsti, nach *Gutsm.* dletiti, z dletem izdelati, izdelovati; die Füße an die Wand stemmen, z nogami v steno upreti, upirati se; stemme dich nicht, ne upiraj se, ne krati se, ne brani se, ne korei se; f. *Widersehen*, sich; den Arm auf den Tisch stemmen, sloneti z roko, nasloniti roko ali nasloniti se na roko, upreti se z roko; upoti se, uponjati se; die Hände in die Seite stemmen, podpreti se z rokami, nach dem *böhm.* podpirati, podstavljati boke; *serb.* podbošiti se (*Vuk*); das Wasser stemmen, jeziti, ustaviti; f. *Standen*; das Wasser stemmt sich, jezi so, gati se.

Stemmen, das, sekanje, upiranje.

Stemmer, der, podpiravec, podpora; am Leiterwagen, ročica (*V.*).

Stemmeiste, die, am Rüstwagen, opornja (*V.*), nach *Zal.* podpira, opira.

Stemmuhdel, die, neka čevljarska igla.

Stemmring, der, čevljarski oporni kroček.

Stempel, der, in einem Mörser, tolkač, kembelj; in den Stampfen, pah, (bei *M.* phaj, phalo); bei den Großschmidten, prebijavnik; f. o. *Patriz*; auf dem Papier, štampelj*, (*böhm.* kolek, *kroat.* biljeg, ein

• **Reichen**, bei den Metallarbeitern, pečat; in einer Kufe, die Weintrauben zu fassen, dremšar (*Ravn.*); *bot.* f. *Wistlik*.

Stempelamt, das, štampiljavnica †, štampeljski ured, *böhm.* kolkovni ured.

Stempelamt, der, pomislík, spotikljej zastran štampeljna.

Stempelbehandlung, die, ravnanje a kaciom pismam zastran štampeljna; kako ravnati s öim zastran štampeljna.

Stempelbogen, der, štampeljska, štampeljna pola.

Stempelfrei, adj., štampeljna prost, štampeljna ne podveržen.

Stempelgehilfe, die, štampeljnic.

Stempelgefälle, pl., štampeljski dohodki.

Stempelgeld, f. Stempelgehilfe.

Stempelgeh, das, postava od štampeljna.

Stempel, v. a., postempljati, nastempljati, štampeljati; noch einmal stempeln, preštampeljati; Zeuge stempeln, pripraviti priče, kako naj govore; — klin izbitti, izbijati; prägen, f. dieses.

Stempeln, das, štampljanje.

Stempelpapier, das, štampljani, štampeljski papir.

Stempelpartei, die, štampeljnu podveržena stran.

Stempelpflichtig, adj., štampeljnu podveržen.

Stempelschneider, der, štampjar.

Stempelvertretung, die, prestopek zastran štampeljna.

Stempelvormerkung, die, pripisovanje štampeljna.

Stempelwaare, die, štampljano blago.

Stempen, f. Stämphen.

Stempler, der, štampljaveo.

Stendel, der, Stendelwurz, die, (*Orchis*), f. *Knabenkraut*, cepeteo, šireo; (*O. albid*), petelinček; (*O. bifolia*), muhovnik; (*O. morio*), dišeča možnjica; (*O. pyramidalis*), otročnik.

Stendelkraut, das, (*Satyrion*), podlesk.

Stenge, die, die obere Verlängerung des Mastbaumes, natik (*V.*).

Stengel, der, (*Caulis*), beim Kopfsohl, koeenj (*serb.* kočanj), štorž, (*poln.* u. *böhm.* lodyga); am Getreide, f. *Halm*; bei Lilien u. dgl. steblo, štibla; *fig.* dolga švigla od öloveka; f. a. *Stiel*.

Stengelaloe, die, drevesu podobna lopatika.

Stengelartig, adj., koeenjast, steblast.

Stengelblatt, das, list ali pero na stebelu, stebelno pero.

Stengelbohne, — erbse, die, nationi bob, grah.

Stengelglas, das, dolga, dolgovrata sklenica.

Stengeln, v. n., Stengel bekommen, v steblo iti, rasti, stebeliti ober stebeliti se (*russ.*); v. a., mit Stangen versehen, natikati, koliti, nationi dati, dajati; v. r., opirati se.

Stengelraupe, die, stebelna gosienca.

Stengeltragend, adj., stebelni ober stebeliti.

Stengen, sich, v. r., daviti se.

Stenkerit, f. Stänkerin.

Stenograph, der, ein Schnellschreiber, hitropisec, urnopisec, skoropisec (*russ.*).

Stenographie, die, urnopis, hitropis, stenografija*.

Stenographisch, adj., urnopisen, hitropisen.

Stensel, f. Stülze, Fuß.

Stentorstimme, die, Stentorjev glas, glas, s katerim kdo vse prevpije.

Stengen, f. *Abtützen*.

Stephanförner, pl., gnidnik, misji popper; f. *Vienensaug*.

Stephanstrau, f. *Regenfrant*.

Steppe, die, stepana, prešivana odoja.

Steppe, der, prešivavna dreta.

Steppe, die, hochliegendes, ebene unfruchtbares Land, puša, puša, pustinja, ober pustina, pustopoljina (*Vuk* nebeti puštoš—), nach dem *Russ.* (step-i) etwa stepa, *böhm.* suchopar.

Steppen, v. a., gew. stopati, nach *Gutsm.* prešivati (auch im *Poln.* u. *böhm.*, bedeutet jedoch burchnähen, wie das z. B. bei *Matragen* gebr.) u. öšivati, *russ.* stogat.

Steppenbauer, der, pustotnik, pušošnik.

Steppenfuß, der, (*onia corsae*), korsak (*russ.*).

Steppenfuge, die, stepna mačka.

Steppenherde, die, tatarski škorcjaneo.

Steppenwolf, der, stepni volk.

Steppenziege, die, sajga (*russ.*).

Stepper, der, stepavec, prošivavec.

Stepperit, die, stepavka.

Steppegarn, das, niti za štepanje.

Steppanabel, die, šivanka za štepanje.

Steppanacht, die, štepanje, prošiv.

Steppe, der, stepana suknja.

Steppeide, die, svila za prošivanje ali štepanje.

Steppisch, der, prešivni stih*.

Sterbe, die, umiranje; *Seuche*, pomor, mor, morija (*lit.*).

Sterbe, in den Bfßg. pogrebni, mertvaški, smertni, merliški; — umirajočiga; f. *übr.* die *Bf.*

Sterbeangst, die, smertna bitkost, težava.

Sterbebett, das, smertna postelja.

Sterbebild, das, podoba umirajočiga.

Sterbebild, der, mertvaški pogled, mertev pogled, pogled umirajočiga.

Sterbefall, der, da Jemand stirbt, smert, umertje, kdaj kdo umre; ein Recht an einem Theil der Verlassenschaft, mertvašöina, mertvašöina.

Sterbesteden, pl., mertvaške maroge.

Sterbegebet, das, molitev za umirajočiga.

Sterbegebante, der, misel na smert.

Sterbegeheul, das, cviljenje, javkanje umirajočih.

Sterbegeld, das, mertvašöina, mertvašöina.

Sterbegerüst, das, auf welchem Jemand hingerichtet wird, smertni, pogubni oder.

Sterbegeheimnisse, die, pripoved od umirajočiga, mertvaška povest.

Sterbegeheusche, das, zdihovanje umirajočiga.

Sterbeglocke, die, smertni, mertvaški zvon.

Sterbegraß, f. *Niebigraß*.

Sterbehäus, das, mertvaška hiša, hiša, kjer je kdo umrl.

Sterbehemd, das, merliöeva, merliška srajca.

Sterbehuhn, das, mortvašöia.

Sterbefahrt, das, leto smrti, leto, v kterem je kdo umrl.

Sterbekleid, das, merliška obleka, sukoja.

Sterbekunst, die, znanje, mirno umreti.

Sterbelager, f. *Sterbebett*.

Sterbelehen, die, mertvašöina, mertvašöina fevdna.

Sterbelied, das, pesem pogrobna.

Sterbeliste, die, mertvaški spisok, spisok mertvih ali umerlih.

Sterbelustig, adj., kdor rad umre.

Sterbemonat, der, mesec smrti.

Sterben, v. n., umroti, mroti, umirati (im Sterben liegen), skleniti, končati, doveršiti življenje, v Gospodu zaspati, iti s tega sveta, preseliti se v večnost, zapustiti ta svet, ugasniti, ločiti se od sveta (ločila se je duša od telesa), Bog ga je vzel, poklioval k sebi, *serb.* preminuti, izdahnuti; verächtl. gagniti, gagati (verrecken); an einer Krankheit sterben, za kako boloznajo umreti, *serb.* od kake —; vor Alter sterben, od starosti umreti; Hungers sterben, (od) lakote umreti, poginiti, za lakoto umreti; eines natürlichen Todes sterben, umreti (namreč: samo na sebi); eines gewaltsamen Todes sterben, umorjen biti; da er sterben sollte, ko se mu je bližala smert, smertna doba, ko se mu je bližal čas umreti (*V.*); eines schmachvollen, schredlichen Todes sterben, sramotno, strašno smert storiti, prestati; friß Vogel oder sirs, pomagaj si, kakor gol v kropivji; über etwas sterben, v čem umreti, derzö se česa; auf etwas sterben, zavol česa umreti; auf dem Schlachtfelde sterben, v boji, v vojski smert storiti; wenn Leute nicht sterben, Pferde nicht verdröben, so würden sie bald die Welt einstürzen, nach *Gutsm.* če bi ljudje ne merli, öo bi se konji ne derli, davno bi (bili) svet poderli; darauf will ich leben und sterben, v tem hoöem živeti in umreti; das sterbende Jahr, umirajoöe, dotekajoöe leto; sein Ruhm wird nicht sterben, slava njegova ne bo minla, ne neha, ne pogine; vom Feuer, umreti, umirati, ugasniti; Alle sind gestorben, vse je pomerlo.

Sterben, das, mrenje, umiranje; *Absterben*, smert, umertje; f. o. *Seuche*, Pest; aus Sterben denken, misliti na smert; im Sterben liegen, umirati.

Sterbend, adj., merjoö, umirajoö; *adv.*, umiraje.

Sterbenskrank, adj., na smert bolan; smertno bolan.

Sterbenswörtchen, das, (*vulg.*), et hat

mit kein Sterbenswörtchen gesagt, kar be-
medice mi ni povedal od tega.
Sterbequartal, das, posmertna četert.
Sterberegister, s. Sterbeliste.
Sterberöscheln, s. Röscheln.
Sterbestunde, die, smertna ura; ura, v
kteri je kdo umrl.
Sterbetag, der, smertni dan, dan smerti.
Sterbeton, der, glas umirajočiga.
Sterbevogel, der, mertvaška ptica, mert-
vašica, mertvaščica.
Sterbewille, der, poslednja volja, posled-
njo sporočilo, naročilo.
Sterbewillig, adj., za smert pripravljen,
voljan umreti.
Sterbewoche, die, smertni teden.
Sterbewolle, die, volna cerknotenih ovac.
Sterbezeit, die, čas smerti, smertna do-
ba, čas umertja ober umreti.
Sterbezimmer, das, mertvaška izba, (v
kteri jo kdo umrl).
Sterbild, gewöhnl., obwohl unrichtig geb.
umerjod, nach V. merljiv, nach Jamb.,
Gutsm. u. M. umerljiv, am richtigsten das
Serb. (Vuk) u. russ. smertni, (böhm. u.
poln. smrtelný); smerti podveržen; kdor
mora enkrat umreti; sterbliche Krankheit,
smertna bolezen, (smertnica, Kavn.); sterb-
lich verliëbt sein in Etwaš, mreti po oem;
smertno zaljubljen (bei Gutsm. mertev za
kuro).
Sterbliche, der, umerjoči clovek, smertnik;
die, smertnica; das, minljiva reó.
Sterblichkeit, die, gewöhnlich umerjočnost,
umerljivost (Gutsm.); erinnere dich deiner
Sterblichkeit, spomni se, da ti je enkrat
umreti; die Sterblichkeit in diesem Jahre
ist groß, letos silno merja (mro); s. a.
Mortalität u. f. f., mronje.
Sterbling, der, s. Sterbliche, der, ein ge-
fallenes Thier, cerknjenec, zlasti cerknjena
ovca.
Sterblingseil, das, koža cerknjene ovce.
Sterbort, der, merlišče, merlišce (V.).
Sterbsakrament, das, zakrament za
umirajoče.
Sterchen, s. Eber.
Stereographie, die, stereografija, risanje
terdih teles.
Stereometrie, die, stereometrija, tolo-
méstrvo, mérjenje terdih teles.
Stereotypen, pl., stereotipi, plošče, ploše
natisnih čerk.
Steril, s. Unfruchtbar, Mager.
Stertoriren, s. Dingen.
Sterl, s. Duell.
Sterlet, s. Stör, (nach Sul. ööngä).
Sterling, der, sterling*; ein Pfund Ster-
ling, fund sterling.
Stern, der, der hintere Theil eines Schiffes,
zadnji konec; s. Hintertheil u. Schiff; leuch-
tender Himmelskörper, zvezda, dim. zvez-
dica; der Ort über den Sternen, unter den
Sternen, nach dem Böhm. nadzvezdje, pod-
zvezdjo; fig. auch zvezda; in den Sternen
lesen, v zvezdah brati, po stanju zvezd

• prorokovati; er ist unter keinem glücklichen
Stern geboren, nima srečo, ni so rodil pod
sročno zvezdo; die Sterne leuchten, zvezde
se svetijo na nebu; der Stern schneuzt sich,
zvezda se utinja, so je uternila; Poß
Stern, dete plehtaj, šentaj, hembraj, hen-
taj; Stern der Hoffnung, iskra nade; im
Auge, punöice, zerklo, zenica; s. Sichel,
Pupille; Glückstern, Schiffsal, sreča, so-
da; am Pferde, lisa; ein Pferd mit einem
Stern, liseo, lisöek, lisasti-konj; serb.
zvezdast (Vuk); im Buche, zvezdica; bis
zu den Sternen erheben, nad zvezde, do
neba povzdigovati; kovati, povzdigovati v
zvezde (serb.).
Stern-, in der Bsg., zvezdni; Stern ähnl-
lich, zvezdast, voll Sterne, zvezdat.
Sternacht, der, zvezdati ahat.
Sternader, die, s. Schwanader.
Sternadler, s. Goldadler.
Sternall, das, vse zvezde, kar jili je na
nebu.
Sternanbeter, der, óastivec zvezd, zvez-
doáastnik †.
Sternanliß, der, zvezdnati janes, badjan.
Sternapfel, der, (Chrysophyllum), zvez-
dolist (russ.).
Sternartig, adj., zvezdast.
Sternbedest, Sternbekrönt, Sternbesäet,
adj., zvezdnat, zvezdat, wörtl. ozvezden.
Sternbeschreibung, die, zvezdopisje †,
popis(ovanje) zvezd.
Sternbild, das, ozvezdje (V.), russ. so-
zvezdje.
Sternbild, adj., do dobriga, prav slep.
Sternblume, s. Sternkraut.
Sternblühne, die, s. Sternwarte.
Sterndekunst, die, Sternrenten, das,
prorokovanje po zvezdah, iz zvozd, astro-
logija, zvezdarija.
Sterndeuter, der, vedež, kdor vedečnje
iz zvezd, nach V. zvezdež, nach Gutsm.
zvezdni kazaveo, etwa auch zvezdni tol-
maó, russ. zvezdoóet.
Sterndeuterei, die, s. Sterndekunst.
Sterndeuterin, die, vedečevavka iz zvezd.
Sterndeuterisch, adj., kar se tióe vede-
ževanja iz zvezd.
Sterndeutung, die, s. Sterndekunst.
Sterndeuter, der, s. Sternanbeter.
Sterndienst, der, óešenje, óešenje zvezd,
zvezdoástjo †.
Sterndistel, die, (Card. stell.), zvezdasta
šitica; (Centaur. calcitr.), zvezdasti gla-
vineo, voljió (Zal.).
Sterndom, der, obnebo.
Sternedeckse, die, laška jašöerica, jašö-
erica.
Sternen, v. a., ozvezditi; gesternt, zvez-
dat, zvezdnat.
Sternenabend, der, večérno migljanje
zvezd, večer, ko zvezde lepo svetijo.
Sternenbahn, die, zvezdna pot; s. a. Stern-
lauf.
Sternenbesäet, s. Sternbedest.

Sternenbild, der, migljanje, zasvet zvezd.
Sternenbogen, der, zvezdni oblok.
Sternenfeld, das, zvezdnato polje.
Sternenfeuer, das, in der Feuerwerkskunst,
zvezde, pl.
Sternenflimmer, der, migljanje, trepte-
nje zvezd.
Sternenfunkeln, der, zvezda iskri podobna.
Sternengang, der, in den Gärten, zvez-
dasta greda (V.).
Sternengeflimmer, der, migljanje zvezd.
Sternenglanz, der, lesk zvezd.
Sternenheck, das, nezmérno število zvezd.
Sternenhell, adj., jasen, sternhelle Nacht,
jasna noç, zvezdata noç (V.).
Sternenhimmel, der, zvezdno, zvezdato
nebo.
Sternenkönigin, die, poet., noç, wörtl.
Kraljica zvezd(na).
Sternenkrone, die, zvezdna krona.
Sternenmeer, das, zvezdno morje.
Sternente, die, zvezdata rasa.
Sternenthron, der, zvezdni prestol, zvezd-
nati prestel.
Sternenwärtz, adv., k zvezdam.
Sternenweg, s. Sternbahn.
Sternzelle, das, (Sternzell), zvezdišče,
zvezdišo, zvezdato nebo.
Sternfall, der, s. Sternschnuppe.
Sternfell, das, očesna kozica nad punöico.
Sternfeuer, s. Sternfenster.
Sternförmig, adj., zvezdast, zvezdne po-
dobe.
Sternforscher, der, s. Sternkundige.
Sternglas, das, s. Fernglas.
Sterngruppe, die, ozvezdje.
Sternhader, der, zvezdogled.
Sternhaderel, die, zvezdogledstvo.
Sternhütel, der, zvezdni pas.
Sternhausen, der, gromada, kap zvezd.
Sternhell, s. Sternhell.
Sternhöhe, die, visokost, višina zvezd.
Sternhund, der, morski pes.
Sternig, adj., zvezdat.
Sternjahr, das, zvezdno leto.
Sternjungfrau, die, devica.
Sternkarte, die, zvezdovid †, zvezdna
mapa*.
Sternkennner, der, zvezdoznanec; s. a.
Sternkundige.
Sternkenntniß, die, s. Sternkunde.
Sternklee, der, zvezdnata detelja.
Sternkranz, der, venec iz zvezd.
Sternkraut, das, (Aster), nebina iskrica.
Sternkreuz, das, zvezdni križ.
Sternkreuzorden, der, red križa zvezd-
niga.
Sternkugel, die, zvezdna obla ali kugla.
Sternkunde, die, zvezdoznanstvo, zvez-
darstvo, zvezdoslovje (russ.).
Sternkundige, der, zvezdar, zvezdoslo-
vec, zvezdoznanec.
Sternkunst, die, s. Astrologie, Sterndeute-
kunst.
Sternlauf, der, tek, premik zvezd.
Sternlehrt, die, nauk od zvezd.

Sternlehrling, der, zvezdarski uöeneo.
Sternlicht, das, zvezdna svetloba.
Sternloß, adj., brez zvezden.
Sternligner, ber, laznjivi zvezdogled.
Sternmoóß, das, (mannium), zvezdati mah.
Sternniere, die, zvezdnica.
Sternpflanze, s. Sternkraut.
Sternpötte, Sternschnuppe, Sternschneuze,
die, Sternschuß, ber, zvezdni uternjek, utri-
njek, utrinjanje zvezd.
Sternreich, das, zvezde.
Sternreich, adj., zvezdat, zvezdnat, poln
zvezd.
Sternreihher, ber, bobnarica.
Sternrohr, s. Fernrohr.
Sternschanze, die, zvezda.
Sternschauer, Sternseher, ber, zvezdogled.
Sternschauerin, Sternseherin, die, zvez-
dogledka (V.).
Sternschein, s. Sternlicht.
Sternschnuppe, s. Sternpötte.
Sternschweif, ber, zvezdni rep.
Sternseherei, s. Sternkunde.
Sternstein, ber, Asterit, zvezdnik, nach
dem Russ. zvezdiónik.
Sternsüher, s. Fernrohr.
Sternvoll, adj., s. Sternreich; fig. nater-
kan, pijan.
Sternwarte, die, zvezdarnica, bei Gutsm.
zvezdarna (böhm. u. poln.), nach V. zvezd-
nica.
Sternwärtel, ber, zvezdarniöar.
Sternweise, s. Sternkundige.
Sternwetterkunde, die, nach dem Böhm.
zvezdno vremenoznanstvo †.
Sternwissenschaft, s. Sternkunde.
Sternzeichen, das, zvezdno znamenje; s.
Sternbild.
Sternzeit, die, zvezdni óas.
Stern, s. Schwanz.
Stern, ber, ober die Sterne, am Pfluge ober
an Windmühlen, am Wagen, s. Deichsel;
roóica, prerod (St.); serb. raliöa; eine
Mehlspeise, äganci, pl., bei Gutsm. u. M.
äganki, in St. äganjik (sing.); wenn das
ganze gefócht zusammenflieht, meóta; Stern,
als Schwanz, rep; ber Hintere, gem. rit.
zadnjica, gnziöa.
Sternzel, s. Stengel.
Sternzen, v. n., im Lande herum streichen,
vlaóiti so, vlačugati so, potopati so; ster-
zen gehen, iti so potepat, skital so, eine
herumstergender, potopuh, potepin, vlačugar.
Sternzente, die, kratka divja rasa.
Sternzger, s. Sternzen.
Sternzseuche, die, Sternwurm, ber, gajenje
repa, gnjl rep; s. Quädwurm.
Stet, s. Stüt.
Stetig, s. Stätig.
Stetß, adv., vedno, zmeraj, vselej, vsikdar,
vsaki óas; s. Immer.
Steuben, ber, dveletni losoa.
Steuer, das, s. Steueruder, Hintertheil
(des Schiffes).
Steuer, die, davok, davóöina, davšina, daça
(Gutsm. neb. veöa), daöija, serb. namot,

poreza, danak, *russ.* nalog u. podat; zur Steuer der Wahrheit, za potarjenje resnice, za izpribo resnice; eine milde Steuer, milošnja; milodar; f. Gabe, Collecte; eine Steuer aufschreiben, davek razpisati, naloziti; in Zusammensetzungen als Grundwort wird es slov. juveitien durch die Formation auf — nina gegeben, z. B. Fleischsteuer, mesnina; Hundsteuer, pesnina u. passji davek.

Steuerabrechnung, die, odpis davkov.

Steueramt, das, davkarinja †, daonija †.

Steueranlage, die, ustanovitev davka.

Steueranschlag, der, predarek, premet davka, razklad davka.

Steuerabrechnung, die, razpis davka.

Steuerbar, *adj.*, davku podveržen, obdaoljiv, nach V. dajaven.

Steuerbeamte, der, oesarski služabnik pri davkih (V.), davkarski urednik.

Steuerbetrug, der, goljušja pri davkih.

Steuerbezirk, der, daoni okraj.

Steuerbogen, der, daoni list.

Steuerbord, der, desni bok.

Steuerbüch, f. Kaufbüch.

Steuerbuch, das, daone, davkovske bukve.

Steuerentnahme, die, dohodek iz davkov.

Steuerentnehmer, der, davkar, daoar.

Steuerentreiber, der, tirjaveo, ki davke iztirjuje.

Steuerer, f. Steuerermann.

Steuerfeder, f. Schwanzfeder.

Steuerfrei, *adj.*, brez davka, davka prost, davku nepodveržen.

Steuerfreiheit, die, prostost davka.

Steuergebühr, die, davok, ki ga je kdo dolžan plačati.

Steuergemeinde, die, davkarska, daona obdina.

Steuergulden, der, daoni forint.

Steuerhaus, das, davkarinja.

Steuerjahr, das, daone, davkarsko leto.

Steuerkasse, die, davkarska dnarnica.

Steuerkorn, das, daone žito.

Steuerkreis, f. Steuerbezirk.

Steuerlastig, *adj.*, zad pretežak; das Schiff ist steuerlastig, ladija po riti gre (V).

Steuerlinie, die, davkarska čerta.

Steuermann, der, Steuerer, kermiveo, kerman, kormanos (Vuk), kdor ladijo vlada, kermi ali kormanu.

Steuermannskunst, die, znanje, ladijo kermiti, kermivstvo.

Steuern, v. n. u. a., einem Uebel Steuern wehren, odverniti, odvracati (hudo), preabraniti, ubraniti, da se ne zgodi, ovreti, ovirati, v okom priti, opirati se; ein Fahrzeug regieren, vladati, kermiti, kormaniti (beide a. serb.), strumat (V.), strumljati (Oberlaib.); Einem etwas Steuern, dati, dajati komu kaj; (v sklad ali biro dati); Einem zu einem Baue Steuern, komu kaj v zidanji priložiti, priklatati; zusammensteuern, zložiti, skladatai; der Obrigkeit Steuern, davkati (V.), gosposki davek dati, opraviti, opravljati, dajati, davkovati (? V.); er muß viel Steuern, mnogo davkov plačuje; dieses Gut

• **Steuer** nach —, ta zemlja plačuje davek v —; schießen, odpraviti, poslati; segeln, f. dieses; auf etwas Steuern, loviti kaj, poganjati se za kaj; sich auf etwas Steuern, (v. r.), podpreti, podpirati se, opirati se, naslanjati se, zanašati se na kaj.

Steuernachschicht, die, odpust davka.

Steuernagel, der, hinter dem Hintergestelle eines Wagens, an dem Langmagen hinter der Achse, der Vorstechnagel, zadnja jiglova, zadnji žebelj.

Steuerordnung, die, red ali postava za stran davka.

Steuerpflicht, die, dolžnost, plačati davek.

Steuerpflichtig, *adj.*, davku podveržen, obdačen, (bei V. obdavkan).

Steuerpflichtigkeit, die, obdačenost.

Steuerpreller, der, kdor pa silni jemlje davke; f. Steuereintreiber.

Steuerregister, das, daoni popis, zapis, kazalo davka.

Steuerrepartition, die, razdelitev, razredba davka.

Steuerstand, der, na dolg ostali davek, zastanek.

Steueruder, das, kerma (Vuk), kermilo, korman (Vuk).

Steuerfache, die, davkarska reo.

Steuerfah, der, daoni postavek, admerek davka.

Steuerfchein, der, daoni list.

Steuerfchreiber, der, davkarski pisar.

Steuerfange, die, drog.

Steuerfystem, das, davkarstvo.

Steuerfag, der, pobirni dan.

Steuerumlegung, f. Steuerrepartition.

Steuerverwalter, der, oskerbnik davkov.

Steuerwesen, das, daone reo.

Steuerzahlung, die, plačilo, plačevanje davka.

Steuerzettel, f. Steuerfchein.

Steuerzuschuß, der, priklada k davku.

Steben, der, im Schiffbau, tram, steven (*russ.*).

Steben, v. n., f. Segeln.

Stehente, die, polna moč života človeškiga.

Stibiken, v. n., vzmakniti, zmikati, zmikovati; f. Stehlen.

Stich, der, Verlegung mit einem spitzen Werkzeug, bodeo, ubod, zabod, zbodljaj, bodež; eines Infelles, pik, upik, ugriz, ujed; Jemanden einen, zwei Stiche geben, koga enkrat, dvakrat ubosti, zbsti; einen Stich in den Leib bekommen, davon fragen, uboden biti, ranjen biti z mečem; auf den Stich kämpfen, z mečem sekati se; das ist ein Stich ins Herz, to v serce zbada; v serce sega, peče. boli; sercu rano vsekati. sercu presniti, prebsti; beim Nähen, steh* (auch *poln.* u. *böhm.*), ubod, zabod igle; mit dem Grabfcheite, bei den Schussern, ubod; sie hat noch keinen Stich daran gethan, še dotaknila so ni, še ni začela šivati; keinen Stich sehen können, nič ne viditi od tome, tema kakor v mehu; einen Stich haben, prismojen, toročen biti; ein Stich

Erde, kolikor so perati enkrat z rovnío privzdigne; f. a. Kupferstich; bei den Kupferstechern, einzelner Einschnitt in das Kupfer, čert, začert; im Stiche lassen, popustiti, zapustiti, se pomagati; serb. ostaviti na eedilu; die Art und Weise zu nähern, šiv; Stich halten, nit, šiv derzati, ne tergati so; fig. derzati, obstati, obvoljati, ne uteoi, ne uiti; im Kartenspiele, verzleij (?); nach dem *Russ.* vzetka, ubitek; der Ort, wo ein Vieh am Halse ist gestochen worden, bei den Fleischern, bodec (V.), zabod (Zal.); Tausch, menja; im Stich handeln, na menjo kupčevati; Stich um Stich, blago za blago; bei den Zimmerleuten, zasek ober zaseka; Stiche machen, zasekati; zasekovati; der Wein, das Bier hat einen Stich, oika, na kisló vleče, (*poln.* ma szczawik); auf den letzten Stich, do zadnjaja trenutka; im Leiche, globina, lovišoe, loviše; veraltet für Mistelbroffel.

Stichtag, die, um Zapfenlöcher damit auszustossen, okrogla sekira (V).

Stichballen, der, in der Zimmermannskunst, kurze Hölzer, welche auf den Hauptbälzern der äußeren Wände befestiget werden, damit es schein, als wenn Balken durchgingen, d. i. hervorragender Balken, nach V. brada, napuck, trakeljni (Zal.); böhm. krače.

Stichblatt, das, am Degen, söitek, branik meča; etwas zum Stichblatt haben, kaj za brambo, za zaslon, za izgovor imeti; f. a. Pfeilschleibe; im Kartenspiele, preboj.

Stichdunkel, f. Stodhaster.

Stichel, ber, auf Metall zu graben, örtalo, dletoe, dolbilo; f. a. Grabstichel; zu stechen, bodilo; in die Erde zu stechen, kol ali drog zolezni; predanje, pregrizanje besed.

Stichel, die, zbadanje, zbadek, pikanje, zbadljivo besede.

Stichelhärig, *adj.*, söetinastih, šetinastih las, kocast, öerue dlako, namešane z belo.

Sticheln, v. n. u. a., pobežati, bežati, pobockati, bockati, zbadati; auf Jemanden stechen, pikati koga, z besedami zbadati, zabavljati, gožati.

Sticheln, das, zbadanje, pikanje.

Stichelnath, die, prašiv.

Stichelrede, die, zabava, zabavljanje, pikanje, zabavljivo, zbadljivo besede.

Stichelröhre, f. Stechröhre.

Stichelsprache, die, f. Stichelrede.

Stichelwort, das, zbadljiva beseda, zabavljica.

Sticher, f. Dolch.

Stichfehler, der, pogrešek v rezbi.

Stichfrei, *adj.*, varen od bodeov, neranjliv.

Stichhaltig, *adj.*, veljaven, terden, stanoviten, kar se ne da ovreči in spodbiti.

Stichhandel, f. Tauschhandel.

Stichherd, der, ogojšoe, ognjiše pred plavzem.

Stichholz, das, tenko drevje.

Stichler, der, zabavljiveo, zbadaveo.

Stichlerin, die, zabavljivka.

Stichling, der, (Motailla flava), rumena

mala pastarica ali sesavka, tadi neka riba, (*poln.* jaźwica).

Stichmaß, das, znamenje od bodoa; f. a. Stichwunde.

Stichofen, der, plavz (V.) na prebod.

Stichprobe, die, poskušnja s prebodam.

Stichsäge, die, mit einem Stiele, wie eine Feile, runde und andere Köcher damit in die Bretter zu schneiden, špicasta žaga, žaga s svedram (V.).

Stichschmelzen, das, taljenje rade v plavzih na prebod.

Stichstaube, die, prebodni drog (zvonariski).

Stichtag, der, dan, postavljen za ođitno dražbo; f. a. Frik (überhaupt).

Stichwein, der, vino na pokušnje, kiselkasto vino.

Stichweise, *adv.*, zbadama, pikama †, serb. bodimio.

Stichwort, f. Stichelwort.

Stichwunde, die, ubodina, rana od uboda, ubodena rana.

Stichwurz, f. Wohlverleib.

Stich, in der Fißg., zadržljivi, dušni, zadržni oder dušivni.

Stichbere, f. Stachelbere.

Stichdampf, der, dušni sopar.

Stichel, f. Stiel.

Stichelhaarig, *adj.*, söetinast, šetinast.

Stiden, v. n., f. Erstiden; (zalopniti se); v. a., stiden machen, zadržiti, dušiti; auch für anzünden, f. d.; mittelst der Nadel auf der Oberfläche eines Zeuges allerlei Gebilde hervorbringen, gewöhnl. stikati*, nach dem *Serbischen* — vezti (vezem, nicht vezati, auch schon in den slov. Volksliedern ist veziti richtig. vezati), nach V. z iglo pisati, bei *Gutsm.*, nach dem *Böhm.*, *Russ.* u. *Poln.* izšivati, (*poln.* auch przetykat*); mit Seide stichen, s svilo vesti; sie hat das Stiden erlernt, naučila se je vezti.

Stiden, das, vorenje (Vuk).

Stider, der, voreo, izšivaveo (*Gutsm.*).

Stiderarbeit, die, vorenina.

Stiderer, die, vez m. (Vuk), vezilo, izšivanje, vorenina, vezeno delo.

Stiderin, die, vezilja (Vuk).

Stiderkunst, f. Stideret (vezilstvo †).

Stidfeber, das, (febris suffoana), zadržljiva, dušivna merzlica.

Stidfluß, der, zadržnica, *russ.* udnoje.

Stidgarn, das, niti, preja za vorenje, za vezilo.

Stidgold, das, zlate nitke za vezilo.

Stidhüchsen, das, vezilna kljukasta igla, tamburna igla.

Stidhusten, der, zadržljivi, dušivni kašelj.

Stidluft, die, zadržljivi, dušivni zrak; f. a. Stidstoff.

Stidmuster, das, vezilni vzoreo.

Stidnadel, die, vezilna igla.

Stidrahmen, der, vezilni oapenjoj (*Ravn.*).

Stidshwamm, f. Feuerschwamm.

Stidstoff, der, nach *Verf.* gnjileo, böhm. dusik oder hasnik (gasnik), im *Poln.* u. *Russ.* salotrrod und das griech. azot.

Stiefstoffs, die, z gajilcam navzeti zrak, dušivni zrak.

Stiefwerk, das, f. Stiederet.

Stiefwind, der, dušivni, zagatni veter.

Stiefwurz, die, (Bryonia alba), blüsee, avinjska repa, divja buča; f. a. Nachtschatten.

Stiefzeug, das, orodje za vezenje, vezilna priprav.

Stieben, v. a., razprašiti, prašiti, razpoditi, razsterkati; einen Haufen Feinde aus einander stieben, sovražnike razprašiti, razpoditi, razkaditi, razgnati; einen Trupp Vögel aufstieben, truno ptičov zguati, spoditi, prepoditi, pregnati; v. n., ein Haufe Hob auseinander, kup se je razprašil, jo razperhnil, perhnil (auch böhm.), razperhovati se; es stiebt, prašise, kadi se; vom feinen Regen, perši; Funken stieben, iskre leta, odletujejo, odskakujejo; aufstieben, f. b.; *waidm.* von den Feldhühnern, erati; ich weiß nicht wo er gestoben, aber gestogen ist, no vem, kam se je djal, kam je letel.

Stieber, der, Voss (babji) pezdoo; *waidm.* f. Stüber; f. a. Nasenstieber, berskljej.

Stieber, f. Nasenstieber (geben).

Stief, in Bsgg., so weit nicht besondere Ausdrücke bestehen, nepravil, nepriestni; bei Geschwistern, po poli, auch spolovni.

Stiefältern, pl., nepriestni starši; odim in maeha.

Stiefbruder, der, po poli brat, brat po poli, angebl. auch spolovni brat, polubrat (*Vuk*), brat samo po očetu ali samo po materi.

Stiefel, der, Bekleidung des Fußes und der Wade, škornja, škornjica (a. *kroat.* škornja, *altpoln.* skorznja, *böhm.* skorně), in einigen Gegenden škornji; gefüßte, vihale, pl. f., Bauernstiefel an Werktagen gebraucht, meist övli ober örevli, (während škornje oder škornji mehr Sonntagö- oder auch Herrensstiefel bedeutet, in welchem Sinne die Kroaten öizme (slov. mehr Halbstiefel gebrauchen); Stiefel yužen, škornje snažiti, öediti; in Stiefeln, obut; seinen guten Stiefel kaufen, arbeiten können, dobro teči, odsedno delati; er trinkt seinen guten Stiefel, dober piveo je; an Wohnen, natič, kol; ein Paar Stiefel, škornje, škornjice; zwei Paar, dvoje škornje, dvojne škornje; bei der Pumpe, auch škornje; die Stiefel anziehen, škornjice obuti.

Stiefelanzieher, f. Stiefelhaden.

Stiefelband, das, stremen (*Zal.*), trak pri škornjah.

Stiefelbloß, f. Stiefelholz.

Stiefelbrett, das, bei den Schufern, deska, dilja.

Stiefelbürste, die, kertača, ščetka, šetka za škornjice.

Stiefelerbse, die, ponakolski, ponatiški, natiški grah.

Stiefelsetten, pl., komašne, öizmiee.

Stiefelfuß, der, noga, nožni del škornjice; noga, kleri so škornji dobro priloga.

Stiefelhaken, der, obuvak (*böhm.*).

Stiefelholz, das, bei den Fischern, die Bindung des Schleppfades damit zu stiefeln, das ist, steif und offen zu erhalten, obroö, loocnj (*V.*); bei den Schufern, die Stiefel damit genug weit zu erhalten, les za škornjice.

Stiefelkappe, die, kupica, županec na škornjioh.

Stiefelknecht, der, zajio, auch hläpec (*V.* u. *Gutsm.*), izuvak (*V.* u. *böhm.*), izovalo.

Stiefelleber, das, usnje za škornjico.

Stiefelkisten, der, kopito.

Stiefelmacher, der, öovljär, škornjar, öizmar.

Stiefelmaß, das, mera za (na) škornje.

Stiefeln, v. a., steif stiefeln, Stiefel anziehen, obuti, obuvati (škornje); gestiefelt, obut; Erbsen, Wöhnen stiefeln, nakoliti, natakniiti, natikati; wohin stiefeln, v. n., koracati, kerpljati kam.

Stiefelnohne, die, tercijska.

Stiefelpuher, der, öediveo ali snaživoo, ki komu škornje öedi, maže.

Stiefelriemen, der, jermen, spodveza.

Stiefelröhre, die, bei einer Pumpe, škornjica; f. n. Stiefelstift.

Stiefelschaft, der, golenioa, nach *M.* sara (*serb.* neben usmina), škornjioa, (obusji, pl. ?).

Stiefelschmiere, die, mast, mazilo za škornje.

Stiefelschnalle, die, zapona za na škornje.

Stiefelschnur, die, vervoa, jermeneec pri škornjah.

Stiefelschuh, der, slopalo (*V.*).

Stiefelschwärze, die, öerulo za škornje.

Stiefelsohle, die, podlat pri škornjah.

Stiefelstütze, die, zavahalo, zleo.

Stiefelstern, die, f. Stiefältern.

Stiefelwachs, das, Stiefelwäse, die, vosk, vošilo, vošilo za škornje; f. a. Stiefelschmiere.

Stiefelwäse, der, f. Stiefelpuher.

Stiefelzieher, der, f. Stiefelknecht.

Stieffreundschaft, die, rod po drugem zakonu.

Stieffelchwister, die, po poli bratje in sostre.

Stieffind, das, *serb.* pastoröc, *coll.* pastoröad; f. Stieffohn, Stieffochter.

Stieffmutter, die, maeha, maöiha, pisana mati; seinem Munde keine Stieffmutter sein, privasiti si kaj dobriga, ne biti skop za se.

Stieffmutterchen, f. Dreifaltigkeitsblume.

Stieffmütterlich, *adj.*, maehai, kakor maeha, skop; stieffmütterlich behandeln, biti komu maeha.

Stieffschwager, der, svak po drugem zakonu; f. a. Schwager.

Stieffschwägerin, die, svost po drugem zakonu; f. a. Schwägerin.

Stieffschwester, die, po poli sestra, angebl. auch spolovna sestra, *serb.* polusestra.

Stieffsohn, der, pastorek, pasterec, *russ.* pasynok.

Stieffochter, die, pastorka, pasterka, *russ.* padčerica.

Stieffvater, der, öcim, öcuh (*serb.*).

Stieffväterlich, *adj.*, öcimsk; *adv.* po öcimsko, kakor öcim; stieffväterlich behandeln, biti komu prav öcim, po öcimsko delati z njim.

Stieffverwandte, der, f. Stieffschwager.

Stieg, f. Steig.

Stiege, die, stopnice, gredice (nar. pes.), gredi (eig. Hühnersteig), stenge ^{u.} *russ.* vshody; f. a. Leiter; als Maß, 20 lakti; zwei Stiege hoch wohnen, v drugem nadstropji stanovati; beim Baum (Stiegel), pro-laz.

Stiegeln, f. Stören, Stechen.

Stieglitz, der, (*Fringilla carduelis*), lisee, liseck, weibl. liska; bei *Gutsm.* osatioa, stricövka.

Stieglitz, die, eine Stufe, über einen Baum zu steigen, prelaz.

Stiel, der, ein kurzer an einem Werkzeuge, ročaj, roč, ročnik (z. B. am Dreschfegel), ročica (*Gutsm.*), derzalo; am Messer, rog; Stiel einer Art, toporišce, toporiše, (aus topor ehemals für Art); Stiel eines Messens, grabljisöe, grabljisö; einer Sense, kosišöo, kosiše (neben kosje) u. dergl. mittelst der Formation auf - isöe, isö; Stengel, steblo, kocenj; am Obst, peceelj, reecelj, petlo (*St.*), repek, penkelj; am Rüssel, recelj; am Gebäude, steber; eine eingegrabene Säule am Pflanzenwurz, kol (*V.*); *fig.* einen Stiel zu einer Art suchen, prevezo, obresti iskati.

Stielartig, *adj.*, receljnast, reeljast.

Stielblatt, das, peceljnati list.

Stieleiche, die, nitnik; f. a. Sommerliche, Mastische.

Stielen, v. a., z. B. eine Art, u. dgl., nasaditi, nasajati sekiro; gestielt, receljnat, peceljnat.

Stielende, das, konec ročnika, reolja.

Stielig, *adj.*, peceljnat, receljnat, u. reeljnt, steblat.

Stiellos, *adj.*, brez peolja, steblla, re-elja, nenasajen.

Stieper, der, podpornja.

Stier, der, bik; ein junger Stier, junec; *dim.* jundek, biköc; (nach *Jarn.* auch nat-jak?); im Thierkreise, junec (*V.*), auch bik; (*russ.* telec); sich als Stier betragen, *serb.* bikovati.

Stier, in Bsgg. bikov.

Stier, *adj.*, f. Starr; stier ansehen, steruo, serpo, divje gledati koga.

Stierartig, *adj.*, bikast.

Stieren, v. a., ubrejiti, brejiti, brejati, ubrejati, uploditi, ploditi; v. n., pojati se; die Kuh stiert, krava se poja, goni, krava se tare (*tre*), lovi; starr ansehen, debelo, steruo (nach *Vuk* zu Boden sehen) gledati, öoi npreti v kaj; f. a. Anstieren.

Stierleisch, das, bikovina; f. a. Rindfleisch.

Stiergehecht, das, boj bikov, z biki.

Stierhammel, der, oven, praz.

Stierhaut, die, bikova koža, bikovina.

Stierjagd, die, lov, gonja bikov.

Stierkalb, das, telöeck.

Stierkopf, der, bikoglave, bikaö (*Gutsm.*).

Stierleder, das, bikovo usnje; bikovina (ustrojerna).

Stierledern, *adj.*, iz bikovine.

Stierschild, das, šcit z bikoviao prevloöen.

Stiersinn, der, f. Starrsinn.

Stier, der, kleiner hölzerner Nagel ohne Kopf, klööo, stogla (*V.* u. *Gutsm.*), *dim.* klinöek; mit dem Kopfe, igla, iglica, zöblijöek; an einem Schnürbaude, Senfelfstift, jezöiek; der Stumpf eines abgebrochenen Zahnes, spöbasta stöla ali koronina; die zarten, noch in der Haut befindlichen Riele an einer Hand u. f. w., topatica, stöbla (*V.*); zum Zeichnen, Schreiben, Schiefersstift, öortnik, svinönik; bei den Töpfern, um damit die Töpfe im Drehen zu behandeln, vretöoo (*V.*).

Stift, das, auf ewige Zeiten gestiftet, Stiftung, Gestift, zaloga, zalözoa naprava, ustanova; zum Seelenheile, nach dem *Serb.* zadušbina; Armenstift, Krankenstift, uböznica, bolnišnica; Donnstift, ökötija; Erbjus, Miethe, f. diese; ein Kloster überhaupt, samostan; ein dotirtes Kloster, opatija.

Stift, die, f. Steuer; veöa (*Gutsm.*).

Stiftblume, die, (Albnea), belenka f.

Stiften, v. a., eine Messel stiften, jezöiek napraviti na —; nichts Gutes stiften, niö dobriga ne öbeliti (*St.*); das Dasein eines Dinges auf ewige Zeiten gründen, ustanoviti, ustanovljati (*V.* u. *Gutsm.*), ustanavljati (*Met.*), napraviti, utemeljiti, uterditi, postaviti, osnovati; gründen und die nöthigen Kosten dazu bauerhaft anweisen, ustanoviti z zalogam; zalöziti, zakladati; einem Dinge das Dasein geben, storiti, dolati, napraviti, napravljati, narediti, narejati; großen Nutzen —, veliko dobriga storiti u. f. w.; mit Jemanden Freundschaft stiften, sprijatiti se s kom, prijateljstvo skleniti s kom; ein Bündniß —, zvezati se s kom, zavezo storiti, skleniti; Gutes stiften, dobro storiti, nöuti, napraviti; sich ein immerwährendes Andenken stiften, postaviti si neminljiv spominek; anordnen, festsetzen, f. diese; einen Vergleich stiften, poravnati se, spraviti se; ein Vermächtniß stiften, voliti, sporociti komu kaj; gestifteter Häuser, naseljeni zölar ali bajtar; f. a. Anstiften, Anrichten.

Stifter, der, ustanovnik, zaöetnik, ntemeljivec, postavnik, osnovavec, založnik, kdor je kaj napravil, storil.

Stifterin, die, zaöotnica, utemeljivka, osnovavka, ustanovnica.

Stiffarbe, die, suha barva.

Stiffgeld, f. Tringeld.

Stiftisch, Stiftlich, *adj.*, samostansk, opatijsk, ustanovni.

Stiftlöch, das, luknjica za klinöek ali zöbelj.

Stiftmalerei, die, mozaika.

Stiftmann, f. Mietmann.

Stifts-, in 3^{tes}g. založni, ustanovni, opatijski.

Stiftsamt, das, ured, mesto pri kakšni ustanovi.

Stiftsbeamte, der, opatijski urednik.

Stiftsbrief, der, založivo pismo, založno, ustanovno pismo.

Stiftsdame, die, duhovna gospa, nuna, gospa zlahne ustanove, zlahniga samostana.

Stiftsdorf, das, opatijska vas.

Stiftsfrau, die, f. Stiftsdame.

Stiftsfräulein, das, als Bögling im Stifte, gospodična, ki se vzreja v samostanu.

Stiftsgebäude, das, opatijsko poslopje.

Stiftsgenosß, der, samostanski tovariš, somih*.

Stiftsgut, das, opatijsko posestvo.

Stiftshaupt, das, glava kako ustanove.

Stiftsherr, der, kanonik, moih.

Stiftshütte, die, (in welcher die Bundeslade stand), snidnica (V.). sveti šator.

Stiftskirche, die, opatijska cerkev.

Stiftsklüster, der, opatijski cerkovnik.

Stiftsmann, f. Stiftsherr.

Stiftsmäßig, adj., prikladen za zlahno opatijo.

Stiftspfarrer, die, opatijska fara.

Stiftsstelle, f. Stiftsamt.

Stiftsverammlung, die, opatijski zbor.

Stiftswohnung, die, stanovanje v opatijski hiši.

Stiftung, die, als Handlung, ustanovitev; als gestiftete Sache, ustanova, naredba, zaloga, naprava, stipendij; pobožna, milodarna ustanova; fromme Stiftung, zadušbina (Vuk); Vermächtniß, volilo, sporočilo.

Stiftungsbrief, der, f. Stiftsbrief.

Stiftungsfest, die, praznovanje obletnice kake ustanove.

Stiftungstag, der, obletnica kako ustanove.

Stiftungszeit, die, čas, v katerem jo bilo kaj ustanovljeno.

Stigma, das, znamenje na telesu vtisnjeno ali vžgano; in der Mystik, rane Kristusove (komu vtisnjene).

Stigmatisiren, v. a., in der Mystik, z ranami Kristusovimi obdarovati.

Stilbe, die, stilba*.

Stilet, das, bodeo; f. Dolch.

Stille, Stille, adj., tih, tihoten, mirig, miren, pokojin; schweigend, molče; sehr still, preth; stille stehen, postati, obstati, tiko stati, ne ganiti se; stille werden, utihniti, potihniti; eine kurze Zeit (als Unterbrechung), prethniti; still halten, ne ganiti se; einen Mund, derzati; hier steht mein Verstand still, f. Verstand; stilles Wetter, tih, brez vetra; stille Meer, mirno morje; stille Schweigen, molčati, (obmolkniti, premolkniti); stille!, tihot, tih bodi! molči! stille halten, stati, abstati; halt still!, stoj!, postani!, jenzaj!; stille stehend, stoje; stille Wasser gründen tief, tih, vode globoko derejo, bregove rijejo ali derejo; stille Wesen, tutanje; sich verbergen und stille halten, potajiti se, po-

tuhniti se; stille stehen, hodeti in einem Winkel, zdeti (auch bei V.); stille Messe, tih, mala maša; stillschweigend, molče, stille Jagd, lov brez streljanja; stille Freude, tih, notranje, pri serei vuteno veselje; im Stillen, natihama, brez hrupa, skrivaj; der stille Freitag, veliki petek; ein stiller Mensch, tih, miren, brezstrašen olovek; es ist ganz still davon, potihnili so od tega, nič se več ne sliši od tega; sich nicht rührend, neganjiv; still reden, f. Flüstern; (bei Gutm. sumljati); adv., tih, na tihem, natihama, molče; die Mühlen stehen still, mlini stoje, (ne meljejo, ne delajo); der Handel steht still, kupoja zastaja, visi, stoji; die Uhr steht still, ura stoji, se je ustavila.

Stillamate, die, taziška.

Stillanbeißer, der, potuhnjenec, potmajenec.

Stillbar, adj., utajljiv.

Stille, die, tihota, tihost, tišina; des Meeres, tihota morja, brezvetrije (M.); der Nacht, nočna tihota; des Waldes, gozdna tihota; der Luft, tih, vreme, tih, mirno nebo; der Einsamkeit, tih, samota; der Seele, dušna tihota, dušni mir, mirnost, pokoj; Todensille, gloho, nemo molčanje; das Schweigen, molk; in der Stille, na tihem, tihama, natihama, sam za so, v samoti; es herrscht eine große Stille im Handel, kupoja stoji, zastaja; in der Stille davon gehen, ukrasti se, izkrasti se iz—.

Stillen, v. a., beschwichtigen, utoliti, točiti, utolaziti, potolaziti, tolažiti, utajiti, potajiti, taziti, utišati (M., auch serb. neben ntešiti), ukrotiti (jähmen), upokojiti, pomiriti, umiriti, miriti; das Blut stillen, ustaviti, ustavljeni, ustanoviti, zastanoviti (Gutm.); einen Plauderer stillen, blebetaču usta zavezati, zamašiti; das Meer, umiriti; den Durs stillen, žejo ogasiti, odžejati se; den Hunger, lakoto utolaziti; er hat kein Stück Brot mehr den Hunger zu stillen, nach V. nima se z grizljem kruha ogrošiti (ogrešiti se, sonst, auf nüchternen Magen etwas essen); die Schmerzen stillen, bolečine pregnati, utišati, utolaziti; das Verlangen stillen, željo spolniti, umiriti; das Kind stillen, otroka podojiti, dojiti, (sesati dati); den Zorn stillen, jezo potolaziti, ukrotiti. (jezniga udobrikati); v. n., potihniti, utihniti, odjenjati (od vremena).

Stillen, das, telazenje, ustavljanje.

Stiller, der, mirivo, tolažnik, tolažnik, tolivec.

Stillerin, die, mirivka, tolažnica.

Stillflöte, die, tih, pišal, pišal.

Stillfriedlich, adj., tih in miren.

Stilleben, das, tih, skromno življenje, malarija, ki kaže razne roči iz domačiga življenja, n. pr. razne sadeže in pridelke, zaklano živinco i. t. d.

Stille Messe, die, tih, mala maša.

Stillschweigen, v. n., molčati od česa, no sprogovoriti besede.

Stillschweigen, das, molk, molčanje; ein

tiefes Stillschweigen beobachten, terdo obmolčati, umolkniti, molčati; etwas mit Stillschweigen übergehen, zamolčati kaj, molče preskočiti; ne omeniti česa, serb. mačanjem mimo čisto; mit der Hand es gebieten, z roko migniti komu, naj bo tih; das ewige Stillschweigen auferlegen, večno molčanje komu naložiti, ukazati.

Stillschweigend, adj. u. adv., molče, molče; stillschweigende Einwilligung, molče dano privolenje; sie geben, molče privoliti v kaj.

Stillsüßer, der, mečkavec, mečkalo.

Stillstand, der, eigentlich, eines Planeten, stanje (V. u. russ.); fig. einer Bewegung, Wirkung, postanek, postaja, prenehitev, preth, prestanek (Gutm.); die Krankheit machte einen Stillstand, bolezen je prethnila; Stillstand der Geschäfte, f. Stodung; Waffenstillstand, premirje; Gerichtsstillstand, pravdostaja; Moratorium, odlog.

Stillstehend, adj., stoje, stoji, tih.

Stillung, f. Stillen, das.

Stillungsmittel, das, Stillmittel, pomirilo, tolažilo, tolaživo zdravilo, hladilo.

Stillwächter, f. Nachtwächter.

Stillwerden, das, potih, potihljaj, obmolk, premolk.

Stilt, f. Stiel.

Stimmberechtigt, adj., kdor ima pravico, glasovati, svoj glas oddati; kdor ima pravico glasovanja.

Stimmbegung, die, nach V. zavijanje, zavinek.

Stimmden, das, glasek.

Stimme, die, glas; keine Stimme haben, nem, mutast biti; keine Stimme verstellen, počiti se v govorenji; an der Stimme erkennen, po glasu, po besedi poznati koga; er hat keine Stimme, nima spevniga glasa, nima glasu za petje; die erste Stimme und die begleitende Stimme, vodivni in prilagajni glas, voditi in prilagati (Kob); die Stimmen vertheilen, razrediti glasove; die Stimme der Natur, glas, opomin nature; eine sanfte Stimme, gladek, sladok glas; eine dumpfe, hohle Stimme, top, votel glas; die Stimme moduliren, z glasom zavijati; eine klare Stimme, čist, jaren glas; Altstimme, potanki glas; Bassstimme, debeli glas; Tenorstimme, srednji glas; Soprano, najvisi glas; schwache Stimme, slab glas; schöne Stimme, von Menschen, lepo gerlo, lep glas; grobe, debeli glas; mit lauter Stimme, na glas, glasno; die Stimme erheben, glas povzdigniti, auch sprogovoriti, oglasiti se; sinken lassen, glas utopiti, tise govoriti; die Stimme verändern, glas premeniti; die Stimme hören lassen, oglasiti, glasiti so; zarte Stimme, nežen, ljubek glas; die Stimme des Donners, der Trompete, glas; Wächterstimme, glas (auch russ. u. böhm.), Botum überhaupt, auch menjenje, volja, misel, beseda; die Stimme abgeben, svoj glas, menjenje od sebo dati, povedati; er hatte alle Stimmen,

vsi glasovi so bili zanj, vsi so njega volili, hoti; zu etwas seine Stimme geben, privoliti v kaj; er hat auch eine Stimme dabei, ima tudi pravico govoriti pri tem, zastran tega; eine angenehme Stimme habend, blagoglasen; Fürsprache, f. dieses; eine klägliche Stimme, žalosten glas; Stimmhölzchen, an der Geige, nach dem Böhm. u. Russ. duša.

Stimmen, v. n., glasiti (V.), vjemati se, zlagati se, ubrano glasiti, peti; das Klavier stimmt rein, klavir čisto glasi, poje; die Violine stimmt nicht zur Trompete, gosli ne glase s trombeto; zusammenstimmen, übereinstimmen, vjoti, vjemati se, strinjati se, stikati se, vezati se, prav, pravšen biti drug drugima, družiti se, zlagati se, soglasen biti, prileži, prilegati se, prilikati se čemu, sprijemati se s oim, priležin, prilijoni biti, vstrezati so; f. a. Wasfen, nach dem Poln. zgajati se s oim; Meinung, Urtheil von sich geben, für einen, wider einen stimmen, za koga, zoper koga voliti, glasovati f, evoj glas, svoje menjenje od sebo dati; über etwas stimmen, zastran česa glasovali (poln. u. böhm.), nach V. aligem. voliti, menjenje, misel, voljo povedati; wir haben noch nicht gestimmt, še nismo volili, nismo glasovali; v. a., ein musikalisches Instrument stimmen, ubrati, ubirati, serb. u. gadjati, böhm., poln. u. russ. strojiti; höher stimmen, napeti; niedriger, popasiti, odjenjati; gut gestimmt, ubran; den Verstand nach etwas stimmen, sich nach etwas stimmen, um, sebo po čem ravhati; er ist nicht gut gestimmt, ni dobro volje; zu etwas gestimmt, angnjen, voljan, pripravljen; neoe se mu, ne veseli ga, ni ga volja; Je nachdem stimmen, koga napraviti, napravljati; pripravljati, nagniti, nagibati; freudig stimmen, razveseliti; traurig gestimmt, žalosteno pobitiga seroa.

Stimmen, das, ubiranje, napravljanje.

Stimmenbuch, das, spis glasov, partitura*.

Stimmenuneibelligkeit, die, edinoglasje.

Stimmenerkaufung, die, podkupovanje glasovavcov.

Stimmenführer, der, predpevec f, vodnik; fig. govornik.

Stimmengerber, der, glasovavec f.

Stimmengabung, die, oddajanje glasov, glasovanje f.

Stimmengeröse, das, vpitje, hrup veo govorečih.

Stimmengleichheit, die, enakost, t. j. enako število glasov.

Stimmenhassend, adj., glasoloven f.

Stimmenmehrheit, die, večina glasov.

Stimmenminderheit, die, manjšina glasov.

Stimmenprüfung, die, preskušnja glasov.

Stimmenammlung, die, zbiranje glasov, opravevanje zastran glasu ali menjenja.

Stimmenschlüssel, der, ključ.
 Stimmenschwelligung, die, povzdigovanje, povisevanje glasov.
 Stimmensunternehmung, f. Stimmenprüfung.
 Stimmenzählung, die, štetev, soštevovanje glasov.
 Stimmer, der, welcher ein musikalisches Instrument stimmt, ubiravec; der über etwas seine Stimme abgibt, glasovavec; ein Werkzeug, damit zu stimmen, ključ (auch russ.).
 Stimmfähig, adj., kdor je zmožen, prikladen za glasovanje, kdor ima pravico (do) glasovanja, glasovaven.
 Stimmgabel, die, abiravns vilice, nach Ravn. zvenulje.
 Stimmgeber, f. Stimmer.
 Stimmgeld, das, plačilo za ubiranje.
 Stimmgelächter, der, ubiravno kladevec, ključ.
 Stimmhölzchen, das, Stimmhölzchen in der Geige, f. Stimme.
 Stimmhorn, das, bei den Orgelbauern, ubiravni rog, orglarski rog.
 Stimmglocke, in Bsgn., — glasni.
 Stimmlage, die, glas; höhere Stimmlage, viši glas.
 Stimmliste, die, spisec glasov.
 Stimmmurbe, die, in der Bergliederungskunst, glasniki (nerv), glasnica (cutanea).
 Stimmpfeife, die, ubiravna piščalica, piščalica.
 Stimmsrecht, das, pravica voliti, glasovali; pravica (do) voljenja ali glasovanja.
 Stimmsrube, die, versta, po kateri se glasuje.
 Stimmsrube, die, glasivka, poln. głośnia (glasnja).
 Stimmsack, der, im Fortepianoinstrumente, vprečni tram (v katerem se strune zavijajo in ubirajo).
 Stimmsack, der, dan voljenja, glasovanja.
 Stimmung, die, das Stimmen, ubiranje; der Zustand, ubira, ubranost; des Geistes, volja; frohe Stimmung, veselost, veselje; f. a. Stimmen; der Geige die rechte Stimmung geben, prav ubrati gosli.
 Stimulans, f. Reizmittel.
 Stimulation, f. Reiz, Aufporn.
 Stimuliren, f. Reizen, Spornen.
 Stängel, der, rep dirjo svinje.
 Stint, der, (Stineus), kušöer, kušer šlink*, nach Sumavsky rybokož.
 Stintlaas, f. Was.
 Stintlaas, f. Was.
 Stintlaas, f. Was.
 Stintbaum, der, (Anagris foetida), smerdhivo drevo, smerdhivoc; f. a. Fankbaum.
 Stintbeere, die, smerdlika.
 Stintblume, die, smerdeča evetka.
 Stintbock, der, smerdhivoc, smerdub.
 Stintbrille, die, smerdhiva zleza.
 Stintken, v. a., smerdoti, hud dah imeti, nach Gutm. und M. auch, wie in Russ. vonjati (welches sonst riechen bedeutet); stinkender Geruch, smerdhiv duh, smrad; es stug mit an zu stinken, zasmerdelo mi jo;

stinken, smerdeč, smerdhiv; es hat bis zu mir gestunken, celo k meni je prismerdelo; stinkend sein, smerdeti; stinkend werden, (f. V. von einem getödteten Vogel), usmraditi se; stinkend machen, osmraditi, zasmraditi, smraditi; ansagen zu stinken, besouderš von thierischen Körpern und Gewaaren, nach V. cohnelt; nach dem Poln. čuhiti; nach Knoblauch stinken, po česnji smerdeti, dah imeti; serb. udarati po —; stinkende Faulheit, velika, smordhiva lenoba. (Je len, da smerditi); ein stinkender Mensch, smerdhivoc, weißl. smerdhivka; eigenes Lob stinkt, wörtlich überseht, lastna hvata smerditi; kdor se sam hvali, mu je blato oena; stinkende Lüge, gorda, debela, košata laž; stinkendes Wesen, smerdhivost.
 Stinken, das, smerdenje, smrad.
 Stinker, der, smerdhivoc, smerdoh (böhm. smradouoh).
 Stinkerig, f. Stinfig.
 Stinkerin, die, smerdhivka.
 Stinkfaul, adj., len do smerdi, nezmerno len.
 Stinkflügel, der, f. Stint.
 Stinkfliege, die, smerdeča mha.
 Stinkhahn, f. Wiechepf.
 Stinkig, adj., smerdhiv, smerdeč, öhneč.
 Stinkigkeit, die, smerdhivost.
 Stinkkäfer, der, govnojač, govnoval.
 Stinklich, adj., ein wenig stinkend, kolko že nokoliko smerdi ali öhne.
 Stinkloch, das, smerdhiva lukaja.
 Stinkloch, das, smerdhivo uho; — smerdhivih üsea.
 Stinkraut, der, f. Stiß.
 Stinkschleier, Stinkstein, der, smerdhivoc, svinjski kamen, nach Sul. opočníak.
 Stinkschlange, die, smordhiva kača.
 Stinkstrauch, f. Pfaffenbeere.
 Stinkthier, das, f. Stiß.
 Stinkwurz, f. Nachschatten.
 Stint, Stintz, der, (Salmo operlanus), russ. korjuka, losos smerdhivoc; fig. smerdhiva ropotija.
 Stipel, f. Stille; dobra noga za hojo.
 Stipendiat, Stipendist, der, podpiranec, stipendist.
 Stipendium, das, für junge Studierende, stipendij, založba, vlozba, ustanovni dnar (ubogim učencam v podporo).
 Stipp, f. Stiß, Bissen; namoocen kos kruha.
 Stippe, die, (Steden), mozolj, pika, mehurek, omaka.
 Stippelabend, der, namačni sveti večer.
 Stippelig, adj., pikast, melarökast.
 Stippeln, v. n. u. a., pomočiti, pomakati (n. pr. kruh v toščö); den Stab im Gehen oft an die Erde setzen, štekljati*; f. a. Steppen, Stechen; pikati.
 Stipper, der, pomakavec.
 Stippererbsen, pl., kuhani grah v stroöji.
 Stipperig, adj., pikast.
 Stipperin, die, pomakavka.
 Stippeln, f. Stippeln.
 Stippert, f. Rannentrant.
 Stipulation, die, dogovor, pogodba.

Stipulation, v. a., dogovoriti, izgovoriti kaj, dogovoriti se, pogoditi se zastran öesa.
 Stirk- und verdrift, das, (Pereat!), pogini, pojdi rakam živgat.
 Stirl, der, zokavnik.
 Stirn, Stirne, die, čelo, dim. öloce; glatte Stirn, gladdo öelo; eherner Stirn, terdo öelo; eine breite Stirn haben, brezobrazen (serb.), nesramozljiv, prederzen biti; niedrige Stirn, nizko čelo; höhg vor der Stirn sein, nagle jeze biti; die Stirn hoch tragen, visoko nositi se, prevzetovati; mit der Stirn durch die Wand reimen wollen, z glavo v steno butati, öe kdo hoče dognati, kar je pretezavno; die Stirn runzeln, zmeršöiti, zmeršiti čelo, čelo gerbati; einem die Stirn bieten, postaviti se komu, upreti se; es steht keinem an der Stirn geschrieben, nikomur to ni napisano na öelu; fig. prednaja stran, öelo; eines Berges, verh; der eine breite Stirn hat, nach Gutm. öelak (?); f. a. Meeresswalbe.
 Stirn, in den Bsgn., öelni.
 Stirnader, die, öelna žila (privodnica, odvodnica).
 Stirnband, das, venec, šapelj; nach dem Poln. načelnik f, nach Gutm. öelna obeza, portik, ovijaca (Ravn.).
 Stirnbein, das, öelna kost, kost öelnica.
 Stirnbinde, f. Stirnband, Diadem.
 Stirnlatt, das, načelnjak (Gutm.), načelnik (böhm. n. poln.), öelni jermen.
 Stirndreieckigkeit, die, nesramna derznost.
 Stirnecke, die, öelni ogel.
 Stirnen, v. a., s öelam obernti se proti komu.
 Stirnfeld, f. Stirnband.
 Stirnfortsatz, der, öelni podlšpek.
 Stirngeseht, die, öelo, öelje (V. u. böhm.).
 Stirngeschmeide, das, öelni läp.
 Stirngläse, die, nadöelna pleša.
 Stirnglöckel, der, ovöji obad.
 Stirnhaar, das, öelni lasje; bei den Pferden, öop.
 Stirnhammer, der, široko kladvo.
 Stirnhieb, der, udarec po öelu, öelna rana.
 Stirnhöhle, die, öelna zatoka, öelna zgiba.
 Stirnhorn, das, öelni rog.
 Stirnhügel, Stirnhöcker, der, öelna banka.
 Stirnig, adj., eine Stirn habend, öelnat, öel (böhm.), breitstirnig, hochstirnig, širokelen, visoköelen.
 Stirnkamm, der, öelni greben.
 Stirnlöde, die, nadöelni zvitok.
 Stirnlöde, adj., wörtl. brezöelen, fig. nesramen, nach dem Serb. brezobrazen.
 Stirnlosigkeit, f. Frechheit.
 Stirnmauer, die, öelni zid, oporni zid.
 Stirnmuskel, die, öelna mišica.
 Stirnnaht, die, in der Osteologie, nach V. öelneni šiv, öelnik.
 Stirnnerve, die, öelna öutnica.
 Stirnwand, das, mit den Bäumen am äußern Umfange, nach V. palčno (auch poln.) kolo, preslönno kolo.
 Stirnrunzel, die, öelna gerba.

Stirnschwiele, die, mozolj na öelu.
 Stirnselte, die, öelo, prednja stran, lice, (nach dem Böhm. proöelje).
 Stirntuch, das, öelna ruta.
 Stirn, der, zokavnik.
 Stirnband, die, eines Gebäudes, öelo.
 Stirnwarze, die, öelna bradavica.
 Stirnwinkel, f. Stirnlöde.
 Stirnwinkel, der, öelni kot.
 Stirnzweig, der, öelna veja.
 Stöbentrank, das, steba*.
 Stöber, f. Stäuber.
 Stöberig, adj., stöberiges Wetter, kdor mete.
 Stöberin, v. n. u. a., in Gestalt eines Stäubers herumfliegen, prašiti, prah delati, (nach V. persüti, sonst vom Staubregen); vom Schnee, mesti; es stöbert, mete ober mede, sneg zameto dela, (elasti od drobniga snega); begierig suchen, prestakniti, slakniti, slediti (od psov); v. a., fliehen machen, zaprašiti; den will ich bald aus dem Wette stöbern, hočem ga kmalo iz postolje zaprašiti (V.?), spoditi, spokati, pregnati, zderviti; das Wild, spoditi, splasiti, prepoditi, pregnati.
 Stöberwetter, das, stöberiges Wetter, metenje, medenje, serb. vijavica u. meöava.
 Stöckelstange, die, im Hüttenbaue, dregavnik.
 Stöcher, der, trebnik, dregalce; f. Bähnstöcher.
 Stöchern, v. n. u. v. a., die Bähne, zobe iztrebiti, trebiti; die Döfen, das ist, sie staßeln, podbosti, podbadati, pognati, poganjati; in ein Weppennest stöchern, v osje gnjezdo dregniti, dregati, zokniti, pozokati, osir herbat, stikati, bezati; das Feuer stöchern, ogenj pobezati, bezati; in der Nase stöchern, po nosu herbat; auf Jemanden stöchern, zbadati, pikati, drezati koga; in dem Gfen stöchern, izbirati si, prebirati si.
 Stöcherin, das, drozjanje, bezanje.
 Stöckelkraut, das, (Lavendula stoechas), rohova sivka.
 Stod, der, baran zu gehen, ein Stab, palica, batina (M. u. serb.), dim. palöica; ein snorriger Stod, gorjaca; ein Stod gehen, o palioi hoditi; der Stod wird zu thun kriegen, palica ho pela, pokala; an einem Fenster, Fensterstod, ein steinerner, kammern za okno; ein Fenster mit steinernen Stöcken, kammern okno (V.); der obere Fensterstod, preklada; der untere, plana; an den Seiten, podboj; eines gefallenen Baumstod, stö; dim. störiö, porobek, panj; ein plumper Mensch, stö; weißl. storkla; er steht, wie ein Stod, stoji ko stö, ko panj, kakor teslo; ein verstoffter Mensch, zögeo, bei Gutm. özieh (?), (böhm. özieh = özig, Feuerbrand, Krücke); der Hanstod, Hanstod, tnalo, dim. tnalce, a. naton (Gutm. u. böhm.), in S. Kr. öola, bei Gutm. a. teslo (?); der Amböstoff, panj; bei den Drathziehern, klada; ein Stod zum Almosen, pušion, kupa, klupa (?); Blumenstod, panj, dim. panjio; Haselstod, leska; das Fußge;

Stell einer Säule, stalo; *dim.* staloo; Gebirgsstod; gorski koren, glavni stan, in den Walthöhlen, korito; Heustod, stog; ein Stod Vieh, kar živino k kmetii gre; ein rundes Stück Holz in der Länge von einem Scheit, um Scheite daraus zu schlagen, porungelj; Lichtstod, svonik; Säuben, Perückenstod, losena glava; ein Stod Feinwand, lakat platna; Kerbholz, s. b.; ein Stod in den Gefängnissen, klada; Kühlstod, hladilna kad; ein Stod Saiten, povezek, zvezek stran; bei den Buchdruckern eine Verzierung zu Anfange oder zu Ende, kladioa (V.), vinjeta*; Weinstod, terla, kers, *coll. terije, tersje*; ein kurzes, dickes Werkzeug oder Ding überhaupt, klada; *dim.* kladioa; der mittlere Theil eines Hemdes ohne Armeel und Büffel, stan; der Stod ohne, jajonik; Giterstod, sterzen; über Stod und Stein laufen, na vrat na nos (serb.), éez goro in dolina; im Kartenspiele, s. Stamm; der Stamm eines Geschlechtes, deblo; ein Kapital, istina, glavica (serb. Vuk); im Bergbaue ein großer mit Erz angefüllter Raum, etwa deblo; ein Geschöß, nadstropje, nach V. pod, strop, nach dem Poln. petro; im ersten Stod, nad prvim stropam, v prvem nadstropji; bei den Bauernhäusern, v gorenji hiši; ein Haus von drei Stodwerken, hiša treh nadstropij, treh stropov; der Drehband, eine Säule, Pfeiler, steber; Nelkenstod, Blumenstod, steblo, steblo nageljonv; Wachstod, kolaček, vošчени svitek; Labestod, basavnik, nabijavnik, nabitka (? Ravn.).

Stod, in der Fißg. mit Weim., terdo, silno, močno, pre —; Stodframer, terdi Krajec.

Stodnar, Stodabler, der, öerni sokol, rjavi sokol.

Stodalt, *adj.*, prestar, silno star.

Stodamboß, der, okroglo nakovalo.

Stodamstel, s. Ringdrossel.

Stodarbeiter, der, mali ózar.

Stodband, das, petlja, pangeljio * na palioi.

Stodbeslag, der, okov pri palioi.

Stodbesen, der, metla nasajena. na dolg drog.

Stodblud, *adj.*, éisto, terdo slep, nach M. slep kakor kert, nach *Gutsm.* slep kakor stena.

Stodbrunnen, s. Pumpe.

Stoddegen, der, meč v palioi.

Stoddiel, *adj.*, močno debel.

Stoddumm, *adj.*, neumen kakor vol, trapast, hamlast, šamlast, debele pameti.

Stoddummheit, die, silna neumnost.

Stoddunkel, *adj.*, terdo mračen, pretemen.

Stoddürr, *adj.*, silno, močno suh, posušen.

Stodfel, das, kladioa; an Schuhen, opetioa, podpetioa.

Stodfeln, v. a., (mont.), iz peči jemati.

Stoden, v. a., den Wein stöfen, pšählen, koliti, terté koliti; böhm. tyeiti; auch stöfen, zvižati sukno; v. r., sich stöfen, von Gewächsen: mehrere Halme, Stängel treiben, obrasti, obrasati, obrasati se, raz-

rasčiti, razrašiti se, stabiliti, v stebila iti, gnati; v. n., sich nicht bewegen, stati, zastajati; s. B. das Wasser, Blut, Gelb u. s. w. stofft, voda stoji, kri zastaja, (zastati, zastajati); es stofft mit der Sache, reo zastaja; er stofft in der Rede, spotika se mu v govorjeoji, jezik se mu zavajuje, zaletuje, ustavlja, (serb. zapinja), beseda mu tečo, kakor sok v doba; der Handel stofft, tergovina ali kupöja stoji, zastaja; gerinnen, gesehen, okreniti (für okropniti besonders vom Fette), oterpoiti; die Uhr stofft, ura stoji; die Stimme stofft ihm, glas mu je odpovedal; das Blut stofft außer dem thierischen Körper, spuščena, spuščena kri se sprijema, seseda, zaseda (V.); stoffendes Blut, zasedena kri; von der Milch, storditi so; s. Gerinnen; dicht werden, zgostiti, gostiti, zgostati, zgostati so, storditi so; durch eine Öffnung nicht gehen wollen, gati so, pahati se, zapahavati se, mašiti se, zatikati se; von trocknen Körpern, wenn sie an einem feuchten Orte liegen, spreter, prepereti, pereti, strohneti, stahneti oder stohneti, shaditi (M.), prolezati se; die Feinwand stofft, platno je sperelo, je prelezano; es stofft hier, velhko, mokrotno je, reči rade gnjijo in perijo.

Stoden, das, in Stöcken gerathen, zastati, obtičati; s. a. Stodung.

Stöden, v. a., einen Verhafteten in den Stod legen, v klado deti oder djati, devati.

Stodentohle, die, oglje iz storov in panjev.

Stodente, s. Köffelente.

Stöder, s. Stodmeister.

Stodern, s. Stottern.

Stoderröht, das, stornina †, (placilo za dovoljenje, store kopati ali rovati).

Stodertz, das, debela ruda.

Stodfeule, s. Brandeule.

Stodfadel, die, bakla.

Stodfalle, der, golobar piščonik, golobji jastrob.

Stodfühlung, die, gnjijenje torte na kolu.

Stodfeder, die, ber Gänse, debelo perotno pero, debele peresa.

Stodfink, s. Flächfink.

Stodfünster, *adj.*, terdo temen; es ist stodfünster, je tama, kakor v peöi, kakor v mehu (luknji); stodfünster Nacht, terda noč.

Stodfisch, der, riba polenovka †, russ. treska (auch im Böhm. u. im Serb. von Sul. aufgenommen), gew. stökäs*; fig. bedak, trap, tepec, bel.

Stodfled(en), der, prolezanina, stahnjena, lisa ali maroga od vlage.

Stodfledig, *adj.*, preperel; stodfledig sein, preperelo liso imeti; prelezan (biti).

Stodflinte, die, finta* v palioi.

Stodfröster, der, logarski pomagao.

Stodfremd, *adj.*, vos neznan, terdo, éisto, celo neznan, éisto ptaj.

Stodgarbe, die, davšcina, davšina za derva.

Stodgeige, die, plesavsko male gosli.

Stodgeleht, s. Pedantisch.

Stodgerste, die, zimaki ječmen, šestoveratnik.

Stodglaube, der, terda, slepa vera.

Stodgulden, der, rešnina.

Stodgut, s. Stammgut; laz, kerčovina.

Stodhalter, s. Stodmeister.

Stodhamen, der, odica na palioi.

Stodhaue, die, krep.

Stodhaus, das, jeöa ali zaperica zlasti vojaska, vojaska kaznjivnica; s. a. Gefängniß.

Stodhausarrest, der, zapor v vojaski kaznjivnici.

Stodholm, der, storkleß, storkla.

Stodholz, das, aus Wurzeln gefällter Bäume, stornovina, derva iz storov, parobkov, panjev.

Stodig, *adj.*, durch Feuchtigkei verborden, preperel, sperel, prelezan; stodiger Ort, velhek, volhek, mokrotn.

Stodisch, *adj.*, storast, termaat, ki se kuja, ki rad merdo ali sobo nappe in molči.

Stodjude, der, terdi Jud, stariga kopita.

Stodknecht, der, hlapec v vojaski jeöi.

Stodloble, die, oglje iz storov.

Stodtraut, s. Flächstrant.

Stodlaterne, die, svetilnioa na palioi.

Stodleuchter, der, sveonik.

Stodmanß, s. Feldmauß.

Stodmännchenschuß, *adj.*, tih tih.

Stodmeister, der, jeöar ali jetniöar zlasti vojaski.

Stodmeister, das, bei den Wägern, vinjak, vinjek, kosirnik, reznik, (vi)nozez (V.).

Stodmieße, die, jeönia †.

Stodnadt, *adj.*, ves nag.

Stodnarr, der, der durch seine Narrheit belustigen will, celi nozez (V. u. *Gutsm.*), glumac, burkao (V.), terklaß (*Gutsm.*); s. a. Hofnarr.

Stodpfeife, die, mit spizigem Mundstück, koncönia (V.).

Stodpilz, s. Stodschwamm.

Stodpresse, die, bei den Buchdruckern, stikavnioa (zelezna knjigovezov).

Stodprobe, die, penez na (za) skönjo.

Stodprügel, *pl.*, tepenje s palico, gem. palice po riti.

Stodraum, der, Nebelaud, trebez, laz, kerčovina, novina.

Stodrinne, die, leseno korito.

Stodroden, das, kopanje, rovanje storov.

Stodrose, die, slezova roza; s. Rosenpappel.

Stodrübe, s. Saubeller.

Stodscheide, die, vreöica za palico.

Stodschert, das, poleno iz störa.

Stodschere, die, welche mit einem Arme an einem Stöcke oder Klotze befestigt ist, ókarje z vlakam (V.).

Stodschilling, der, Stodschlag, palioa; einen Schilling, Stodschläge bekommen, s. palico dobiti, udrihan, tapen biti, batine.

Stodschirm, der, deznik z (daljšo) palico.

Stodschlag, der, udar s palico; s. Stodschilling.

Stodschuppen, der, nicht fließender, suhi nahod.

Stodschwamm, der, stornioa † (goba).

Stodschmel, der, Stodschmel an einem Stöcke, bodec, boeck na palioi.

Stodsteif, *adj.*, tog, terd, kakor stö, tog kakor rog.

Stodstill, s. Maußstill; er ist stodstill, nach *Gutsm.* tihó dé kakor miß.

Stodstumm, *adj.*, prav nem ali mutast, inntast kakor stö.

Stodstünder, der, terdovratni grešnik.

Stodszettel, s. Mzje.

Stodtaub, *adj.*, terdo, celo gluh, gluh kakor stö, kakor klada.

Stodtödt, s. Mauffödt.

Stoduhr, die, namizna, stavna ora.

Stodung, die, zastanek, zastaja, zastoj (russ.), zastajanje; in Stodung gerathen, s. Stöden; oterpnost (Erstarrung); Verbitung, zgostitev.

Stodurbar, das, izvorni urbar.

Stodwache, die, joöna straza, straza pri vojaski kaznjivnici.

Stodwand, die, glavna stena.

Stodwart, s. Stodmeister.

Stodwerk, das, an den Gebäuden, strop, pod, nadstropje (bei *Gutsm.* nastropje), nadhöje (M.), klada (nach V. bei Ravn.); im ersten Stodwerke, na prvem stropu; v prvem nadstropji; s. Stod; im Bergbaue, veliko gneздо.

Stodwurzeln, die, korenioa iz störa.

Stodzahn, der, kotnik, kočnik, koßnik, (koteßnik *Gutsm.*); poslednji zob.

Stodzange, die, male kovaške kleßeo, kleße.

Stodzlemer, s. Ringdrossel.

Stodjirtel, der, topo šestilo zidarsko.

Stof, s. Weder.

Stoff, der, Materie, aus welcher etwas ist oder werden soll, snova, (nach *And.* snow, f.), roba, roß, priprava, pripravak; der Stoff der Steine, snova kamenja, to, iz óesar wird kamenje; Material, s. b.; Grundstoff, nach *Vert.* pervina, (*poln.* pierwiastek u. *zywioł* = zivel, in *kroat.* neu zivel); in den Zusammenfügungen als Grundwort, nach *Vert.* mittelst der Formation — ic, eig. ee, und zwar, wie aus dem gebräuchlichen grenee (*Wittristoff*) hervorgeht, nicht unrichtig, s. B. Sauerstoff, kislec; oder nach *Sul.* auch mittelst der Formation auf — ina, — ovina, s. B. Talgloff, lojevina; Ursache, vzrok; Stoff zur Krankheit, bolezninska reö (*Vert.*); feiner Stoff zur Unterhaltung haben, ne imeti od óesa bi govorili, s. éim bi si óas kratili; ein gewirktes Zeug, tkanje, tkanina; feidener Stoff, svilena tkanina; als Veranlassung, prilika, priložnost, (prilika, nach *M.* pridka angebl. in *Reifni*); Stoff zum Lachen, Weinen geben, kaj dati za smeh, za jok.

Stoffarbeiter, der, kdor tkanino nareja.

Stoffen, *adj.*, aus Stoff gemacht, iz tkanioe, svilen, bombazast.

Stoffhaltig, s. Materieell.

Stoffig, Stofflich, s. Materieell.

Stofflos, *adj.*, brez snove, brez podstave, prazen, breztelesen.
Stoffname, *ber.*, snovno ime.
Stoffverwandtschaft, *die*, kemijsko zlatanje (*Vert.*).
Stoffwechsel, *ber.*, monja snove.
Stoffwort, *f.*, Stoffname.
Stöhnen, *v. n.*, ječati, stokati, škertati (angeb. in *St.*), javkati, *russ.* stonati, *serb.* stonjati; *v. a.*, stokanje izreči; stöhnen woz hin kommen, pristokati, prijočati kam; stöhnend, stokaje, ječe.
Stöhnen, *das*, stok, stokanje, ječanje.
Stöhner, *ber.*, stokavec, ječavec; vrächtl. stokalo, ječalo.
Stöhnerin, *die*, stokavka.
Stören, *f.*, Stören.
Stoiber, *f.*, Stoß.
Stoiker, *ber.*, stoik.
Stoisch, *adj.*, stoicoen.
Stola, *die*, eine Art kathol. Priesterkleidung, stola, (bei *Gutsm.* duhovska nadramnica).
Stolgebühren, *pl.*, plačila za duhovske opravila, stola.
Stollen, *die*, bei Pferden, eine Geschwulst auf der Spitze des Ellbogens, bula na komolcu.
Stolle, *die*, *f.*, Stollen; eine Art Badwert, struca*, kolač.
Stollenstein, *das*, irharski stergavnik.
Stollen, *ber.*, eine Stütze, kurze, dicke Säule u. *f. w.*, stalo, noga (am Bett, Stuhl u. dgl.), podpora, količki, trakeljni; am Fuß eisen, stola* (*V.*), *poln.* brodka (brada), *böhm.* ozuboo; im Bergbau, horizontaler Gang, rov, nach *V.* tul (?), *russ.* stoloja; bei *Gutsm.* podkop; einen Stollen treiben, graben, rov, tul delati; den Stollen fassen, rov obiti ali opaziti; ihn durch eine Strecke verfertigen, prostor pretoliti (*V.*); den Stollen zupuhren, rov razširiti.
Stollen, *v. a.*, bei den Wirbern, meti (mannen), volno storiti, delati (*V.*); mit kurzen, dicken Füßen versehen, podpreti, podpirati, nogo narediti; ein Fußstollen, napraviti stolo*; *v. n.*, sterediti se, zgostiti se; *f.*, Gerinnen.
Stollenanage, *die*, naprava rudniga rova.
Stollenarbeit, *die*, delanje v rova.
Stollenarbeiter, *ber.*, delavec v rova.
Stollenbäder, *ber.*, struara.
Stollenbau, *f.*, Stollentrieb.
Stollenbefahrung, *die*, ogled, pregled rova ali tula.
Stollenfische, *die*, slame rova.
Stollenflügel, *ber.*, krilo rova.
Stollengerinne, *das*, rovni ali tulni zleb.
Stollengestänge, *das*, rovni drogi.
Stollenhieb, *ber.*, rovna pravica.
Stollenhilfe, *die*, rova pomoč.
Stollenkane, *die*, koča nad rovam.
Stollenkluft, *die*, predor, prepadnja od vorla v rov.
Stollenlauf, *die*, zagojzda.
Stollensohle, *die*, dna rova.
Stollensteuer, *die*, rovnina †, tulnina †.

Stollenstraße, *die*, daljava, dolgost rova.
Stollenteufe, *die*, globina rova.
Stollentriebe, *ber.*, delanje rova ali tula.
Stollenwasser, *das*, voda iz rova.
Stollenweise, *adv.*, po rovih ali tulih.
Stollfuß, *ber.*, noga.
Stollföhlig, *adj.*, krivenostih. nog.
Stollhagen, *ber.*, koza, *dim.* kozica, pis-ker z nogami.
Stollnagel, *ber.*, sedlarski žebelj.
Stollner, *ber.*, rovník †, tulnik.
Stollort, *ber.*, konec rova, kót.
Stollpfehl, *ber.*, irharski okovani kol.
Stolz, *f.*, Stolz.
Stolper, *ber.*, spotika, spotikljev; *f. a.* Fehltritt; einen Stolper machen, spotakniti, spotikati se.
Stolpergang, *ber.*, spotikljiva hoja.
Stolperig, *adj.*, spotikljiv; stolperiger Weg, gerda, gradasta pot.
Stolpern, *v. n.*, spotakniti, spotikati se, (auch in andern D., insbes. *serb.*, unrichtig spotakniti se), nach *Gutsm.* und *M.* auch opotakniti se (?), in *St.* angebl. pokotereniti (?); über einen Stein stolpern, nad kamnam se spotakniti; *fig.* urezati se, zmotiti se; es stolpert auch wohl ein gutes Pferd, tudi dobri mački ošah mis uide; — zadeti se ob kaj in pasti; über ein Wort stolpern, spotakniti so nad besedo, ustaviti so nad njo.
Stolpern, *das*, spotika, spotikanje.
Stolperian, *ber.*, *f.*, Stolper; eine Person, klobnátra, zmešnjava.
Stolz, *adj.*, im edlen Sinne, nach dem *Serb.* ponosin, ponosit, (im *Slav.* nicht gebräuchlich, wohl aber ponasati se s öim, stolz auf etwas sein); ich bin stolz darauf, ponosin sim, ponasam se; im nachtheiligen Verstande, osaben, prevzetni, kosat, napet, napihnen (aufgeblasen), gizdav (in *St.* u. *kroat.* hoffärtig, *serb.* geschmückt), zdeten (*Gutsm.* kozji (*vulg.*), *serb.* ohol, altsl. gr'd; *f. a.* Einbilden, sich; stolz thun, kósatiti se, oshbiti se (*V.*), prevzeti se (*v. perf.*), prevzetovati, šopiriti se, repenciti se. (sich zieren und rufen aus Stolz), bahati se, veličati se; *f. a.* Mühen, sich; zu stolz, prekosat; er ist stolz auf sein Geld, kosati se zavoli svojih dvarjev, provzel se je po bogastvu; stolze Butter, terdo maslo; *ber.*, die Stölze, osabnez, osabnica, napihnjene, napihjenka, *vulg.* kozji clovek; prevzetnez, prevzetnica; hoch, visok; ein stolzes Hand, mogočna, zala, štimana*, velikolepna, veličanska liisa; stolzes Mädchen, berlka, ódna deklina; einen stolzen Thaler Geld gesammelt haben, lep doaz; stolz machen, prevzeti, prevzemati, poosabiti, oshbiti (*V.?*); das stolze Wesen, osabnost.
Stolz, *ber.*, im guten Sinne, oder gleichgültigen Verstande, nach dem *Serb.* etwa ponos, ponositost (wenig gebr.); im nachtheiligen Verstande, osabnost, napoh, prevzetnost oder prevzetija (beides hochmuth), kosatost, šopirjenje, gizda, gizdavost (*St.* u. *kroat.* Hoffart, im *Serb.* meht Schmuck),

serb. oholost; štimanost*, zdetnost (*Gutsm.*), domisljivost, napetost, napihjenost; sich vor Stolz blähen, napenjati se od prevzetnosti; Er, der Stolz seiner Familie, on, ponos rodovini, ali s komur se je ponasala rodovina, slava, hvala, veselje; Stolz haben, *f.* Stolz (*adj.*).
Stolzdenkend, *adj.*, ponosnih, visocih misli.
Stolzdiirftig, *adj.*, napihnen pa vender ubog.
Stolze, *die*, prevzetnost; als Person, osabnica.
Stolzen, *f.* Stölziren, stolzend, *f.* Stolz.
Stolzer, *ber.*, osabnez.
Stölziren, *v. n.*, kósatiti se (bei *Gutsm.* auch kóšiti se), kopičiti se (*V.*), šopiriti se, gizdati se, osabno vesti se, napeti, napenjati se, napihniti, napihovati se, bahati se, prevzetovati, veličati se, ponasati se, (bei *V.* presiriti se?).
Stölzkrant, *f.* Flachsheide.
Stölzselig, *adj.*, preosaben.
Stomachale, *das*, lek, krepčalo za želodec.
Stomachus, *f.* Magen.
Stöne, *f.* Stille.
Stönen, *f.* Stille, Lehnen.
Stopfanter, *f.* Pflichtanker.
Stopfzerenei, *die*, zapiravni lek, lek zopfer drisko.
Stöpsel, *ber.*, zamašek; *f.* Stöpsel, Füllsel.
Stopfen, *v. a.*, zamašiti, masiti, zagatiti, galiti, bezati, zokati; eine Doffnung stopfen, masiti, galiti, paziti, zapahati, zataknniti, zatikati, začepiti, zabezati, zažokati, zadolati, zadelovati, zatlaciti; mit Brettern u., zabiti, zabijati; durch Stopfen ausfüllen, nagnjaviti, natlaciti, nabiti, nabijati; unter etwas stopfen, podmasiti; einem das Maul stopfen, usta zamašiti komu; zamazati, zagoditi koga (*St.*); eine Speife stopft mich, auch *v. n.*, jed zapira; eine Pfeife Tabak stopfen, lulo natlaciti, tobak v lulo tlaciti; napolniti, (nabasati); nach *M.* naložiti si lulo; etwas voll stopfen, namasiti, nagatiti, natlaciti (*J. B.* den Bauch), *serb.* naterpati; eine Gans stopfen, pitati (s svalki); einen Strumpf stopfen, zasiti, zasivati luknjo brez zaplate, zakerpati; ein Loch stopfen, luknjo zamašiti; *fig.* dolg odriniti; Hunde stopfen, klama ustaviti (v teku); ein Tau, zastanoviti, zaderžati, udržati; einen Durchfall stopfen, ustaviti, ustavljati, zapreti; zapirati; sich stopfen, *v. r.*, galiti se, masiti se, zapirati se; *serb.* zagusiti, gusiti se; sich voll stopfen, nabiti se, napokati in najesti so, da je kaj; stopfen, von der Speife, zaporčen (nach *Ravn.* in Meisnij gebräuch.), jed, ki zapira, po kateri se rado zapeka.
Stopfen, *das*, gatenje, masenje, ustavljanje.
Stopfer, *ber.*, masivec, gativec, pitavec, masilo, zatikalo, gatilo, čep, zamašek; *f.* Stöpsel; Pfeifentopfer, bezač (*V.*); *russ.* nabojnik; kurze Guden Tanne, konce.
Stopferrei, *die*, gatenje.
Stopferin, *die*, masivka, pitavka.
Stopfern, *v. n.*, hodkati (od otrok).

Stoppfarbe, *die*, dopolnovavna barva.
Stoppfisch, *f.*, Sauger.
Stoppfarn, *das*, nili za zasivanje.
Stopphaar, *das*, dlaka, arovica.
Stoppheber, *ber.*, masivna cunjna.
Stoppholz, *das*, mont., masivni kol; in der Klautte, pilek.
Stoppklappen, *f.* Stopfhader.
Stoppmesser, *das*, nož, s katerim se kaj masi v kako luknjo.
Stoppmoos, *das*, masivni mah.
Stoppnadel, *die*, igla ali sivanka (za kerpanjo nogavio).
Stoppnacht, *die*, zasivanje kake luknje brez zaplate, zategovavni šiv.
Stoppnadel, *die*, svalek, osvatek, s karkórnimi se pitajo gosi.
Stoppstoch, *f.* Nadelkraut.
Stoppstüd, *das*, pazilo.
Stoppstung, *f.* Stopfen, das.
Stoppwachs, *das*, bei den Bienen, lotanje, sed (angeb. in *St.*), nach dem *Poln.* pergga, *böhm.* dluz; *f.* Wurstöß.
Stoppwasser, *das*, tok barki nasproten.
Stoppwerk, *das*, gativec izgrebioe, tulje.
Stoppwerk, *das*, gatilo, gača, masilo.
Stoppel, *die*, Stoppeln, *pl.*, sternische, sternische (*coll.* ohne plur.), nach *Gutsm.* u. *M.* so wie dem *Poln.* u. *Böhm.* a stern, *coll.* sternje, sternovje (bei *Vuk* ist sterno žito, sternina Halmgetreide, wornach stern den ganzen Halm zu bedeuten scheint, wie es an einer andern Stelle auch *M.* erklärt); (nach *Jan.* ućinki?); das Vieh in die Stoppeln treiben, živino na sternische, sternische gnati, po sternišó, sterniši pasti; bei den Vögeln, junge Hiele, piskovje (*M.*); iglioc, špice, mlado perje.
Stoppel, *in der Bfßg.*, sternišóni, sternišni, (sternjast *Gutsm.*).
Stöppel, *f.* Stöpsel.
Stoppelader, *ber.*, sternišóe, sternische.
Stoppelartig, *adj.*, sternast.
Stoppelbart, *ber.*, brada kakor sternische, atornise.
Stoppelbutter, *die*, maslo iz sternišóa, sterniša.
Stoppelci, *die*, stlacenica, skerpanina.
Stoppelfeder, *f.* Stoppl.
Stoppelfeld, *f.* Stoppelader.
Stoppelfieber, *f.* Marschkrankheit.
Stoppelgang, *die*, na sternišó, sterniši pasena gos.
Stoppelgedicht, *das*, skerpuana pesen.
Stoppelgrad, *das*, Stoppelfee, sternišnica.
Stoppelheime, *f.* Feldgrille.
Stoppelkuche, *die*, jesenska mačka.
Stoppelorn, *das*, sternišno žito.
Stoppeln, *v. a.*, Nehren stopfeln, klasje, klasovje pobirati, lavkati, pabirkovati; Weintrautern stopfeln, nach *V.* paperke (richtiger pabirke, auch bei *Vuk*) pobirati, pabirčiti oder pabirkovati, *serb.* auch paljetkovati; das mit Stoppeln bedeckte Feld pflügen, sternišóe, sternische podorati, orati, vperiti orati; ein Buch aus andern zusammenstop-

peln, bukve iz (družih) bukov skerpati, skerpuati, naberati (V.), sličati, spleteničiti, zverhovati, zbrati iz družih bukov.

Stoppeln, das, pabirkovanje, lavkanje, oranje sternišča, sterniša.

Stoppelobst, das, pabirki.

Stoppelrod, f. Stoppelforn.

Stoppelrille, die, repa sternišnica, pozna.

Stoppelröhre, die, repa sternišča, stor-niši pasena svinja.

Stoppelvogel, der, poljaki skerjanec.

Stoppelwerk, das, slacénina, skerpanina.

Stoppfen, f. Stopfen.

Stoppine, die, eine Lunte allerhand Feuerwerk damit anzuzünden, zažigalo, lunta*, russ. stij.

Stoppier, der, einer der stoppest, verächtlich von zusammen stoppenden Schriftstellern, lavkač, lavkavec, pabirkovavec.

Stöpsel, der, zamašek, zamaha, zatiček (St.), zamah, čep, zatik ob. zatič, nach M. auch zaterč, zaterjalek; um kleine Wottiche damit zuzumachen, pilek (V.). pilika; ein fürzer dicker Mensch, sodček, bedok.

Stöpselgeld, das, odmašnina†.

Stöpseln, v. a., zamašiti, mašiti sklenico, zamašek zatakati va-no.

Stöpselzieher, der, svodrec, s kterim se odmašavaajo sklenice; möril. oepovlak†.

Stür, der, (Acipenser sturio), nach dem Serb. (Vuk) jesetra, (nach dem Böhm., Russ. u. Poln. jeseter m.), nach Gutm. keoiga (bei Vuk neben nostvica, aipenser stellatus); ein Widder, f. dieses.

Stürartig, adj., jesetrast.

Storax, Storaxbaum, der, (Styrax officinalis), stíraka, russ. stíraksova smola, Gutm. tenka, žlahna smola.

Storch, der, (Ciconia alba), sterk (altsl. strk), storklja (Gutm.), serb. außer sterk auch roda, mähr. böhm. bohdal = bogdal, (unrichtig čapla); mit den Störchen im Streite liegen, tenke noge imeti.

Storchhühnlich, adj., sterkast.

Storchbein, das, dolga, sterkova noga.

Storchchen, v. n., zreti, goltati.

Storchnest, das, sterkovo gnjezdo.

Storchschnabel, der, sterkov kljun; (Germanium), kervomočencel; kervavo korenjo, zerjavji kljun; ein Hebezeug, f. Krahn.

Storchstein, f. Blemnit.

Störfried, der, kaziveo miru; f. Friedensstörer.

Störe, das, jesetrine ikre.

Störfeisen, das, berklaca.

Stören, v. n., ungebührlich, unordentlich in etwas herumfahren, berbati, berklaci, berknjati, berkati, stikati, žokati, šariti, vrtati, drezati ali dregati, bezati; alles herumstören, vse preberbati, prebevskati, preštokati, prestikati, razberbati; unter den Büchern herumstören, po bukvah berbati, berkati, riti; prebirati bukve, premetavati, razmetavati; in der Nase, po nosu berbati, bookati; in ein Messturnest stören, dregati, bezati v osir; v. a., zmotiti, motiti, (blaz-

niti? V.); nagajati komu, no dati mlra komu, serb. smetati koga; nach Gutm. u. M. pačiti; sremes Glück stören, srečo družih spodnati, spodbijati, kaziti, kerhati; bei den Handwerkeru, pšufen, f. dieses; die öffentliche Ruhe, kaziti, motiti, razdreti, razdirati; er hat sich nicht stören lassen, ni maral za sander.

Stören, das, motenje, kerhanje.

Störente, die, velika dirja race.

Störer, der, motivo, kaziveo, motnik, zmesnjaveo, nadležnik, stikovt, borhaveo, razdiraveo, russ. narašitelj.

Störerei, die, berbarija.

Störerin, die, motivka.

Störfeisch, das; jesetrovina.

Störger, f. Quadralfür.

Störl, der, stor, stremelj.

Storniren, f. Berichtigten.

Storr, f. Kloß.

Störrig, adj., hornmäßig, terdovraten; widerspenstig, uporen, tordogladen, svojeglavten, termast; durch lieblofe Worte und Gerberden ohne Noth Leid, Verdruss verursachend, zdražljiv, nagajiv.

Störrigkeit, die, tordoglavost, svojeglavost, terma, upornost, terdovratnost.

Störrisch, f. Störrig.

Störroman, das, ikre nasoljene (zlasti jesetrove).

Störstange, die, bei den Fischern, stokavnik (V.).

Störstock, der, žokavnik, bezavnik.

Störung, die, zmota, motenje, nadlegovanje, razdiranje; Abweichung, odstop; Unterbrechung, f. d.

Störungsfrei, Störunglos, adj., nemoten, brez ovire.

Störzen, f. Stürzen.

Stoß, der, eigentlich, sun, sonlej, dreg, udar, poriv, žok, potisk; Zusammenstoß, terk; mit dem Fuße, dun (St.), berca, mit der Faust, gnjoo; einen Stoß einem mit etwas geben, koga s čim pahniti, pahniti, suniti, dregniti; f. Stoßen; das wird seiner Gesundheit, Ihre u. f. w. einen Stoß geben, versehen, to mu bo spodkopalo, poderlo, (streslo, zganilo, omajalo) zdravje; da gibt es Stöße, tu bo šiba pela; sich auf den Stoß schlagen, z mečem (in ne s sabljo) biti se; Stoß mit dem Hobe, potez ali poteg z oblicem*; Stoß des Windes, omah, zagon vetra; seinem Herzen einen Stoß geben, siliti se, serčnim željam nasproti delati; den letzten Stoß geben, popotnana na nič pripraviti; f. a. Neß; Stoß, f. Schlag, nach V. zagolsen led; Erdstoß, potres, udareo, stres; Unfall, ne-zgoda; Stoß in das Horn, zatrobek; einen Stoß ins Horn thun, zatrobiti, trobiti; der innere Theil der Nabe, debeli konec pesta, debeli konec, notranje lice; waidm. mreže z golobam v sredi, s kterimi se love vrede; eiserner Nagel auf jeder Seite des Rungstockes am Wagen, volnik, ojniz; ein Hauferentrecht auf einander geschichteter Dinge, akkad,

akladavnica; dim. skladek, kupček; Stoß Alten, kup spisov; an den Klaidern eine Befegung, Verstärkung an der rechten Seite, podloga, nach V. naplata; einen Stoß wegzschlefen, brez proterga spali stanovit čas; mont. konco rova, tudi bok prediha ali sahta; an den Mörsern, duo; beim Feder-vieh, f. Steiß; an der Säge, derzalo.

Stoßaar, f. Stöper.

Stoßart, die, die Winkel der Bayen glatt zu stoßen, punta*.

Stoßbalk, die, ein stehender Hobe, nach V. klop und spahavnik; in J. Kr. strug.

Stoßbrot, der, oven.

Stoßbock, f. Manerbrecher.

Stoßdegen, der, meß z ostrim koncam.

Stoßeisen, das, damit Gewächse in einem Troge stoßend zu zerschneiden, skaloz; an der Wagenachse woran die Nabe stoßt, pazha (Zal.), čevelj; f. a. Rappier, Bajonet.

Stößel, der, tolkao, tolkač; in der Stamp-pse, pah, phaj (ober psaj); an einer Spritze, derskač (V.); der Vorstecker am Flügel, koreš, böhm. pretykač; in den Mühlen, stokavnik, auch drog.

Stoßen, v. a. u. n., einen Stoß beibringen, suniti, sovati, pahniti (j. B. von der Brücke ins Wasser), pahati, dudniti od. daniti, (dun-jati? viel dudati?), dregniti, dregati od. drezati (besonders mit einer spitzen Sache), žokniti, žokati, potisniti, potiskati, poriniti, porivati, habniti, habati, pahniti (M.), in die Seite, gnjocniti, gnjocati, dregniti, suniti; mit den Hörnern, vom Rindvieh, bo-sti; stoßend niederwerfen, pobosti koga, vom Kleinvieh, terkniti, terkati, buhati; mit dem Fuß stoßen, cebniti, cebati; von Pferden, nach Gutm. trupati, butati, ceptati; ausschlagen, f. d.; auseinander stoßen, razpah-niti, razpoditi; die Schafe stoßen einander, ove se terkajo; von Kühen, krave se bo-dejo; mit etwas Spitzigem stoßen, f. a. Stöchen; über den Haufen stoßen, na tla suniti, prevaliti, zvaliti, prevreči, zverniti, podreti, povaliti, potlaciti, zmašiti; fig. uni-öiti, pokoncati; mit Stoßen zermalnen, zu Pulver im Mörser stoßen, raztolci, stolci, tolci, razmeti, meti; klein stoßen, zdrobiti, drobiti, zmerviti, merviti, na drobno stolci; viel stoßen, mnogo natolci, nameti; in der Stampfe, phati; hin und her stoßen, so-vati, drezati, žokati, bercati, ritati; hinein-stoßen, zabiti, zabijati, zasaditi, zasajati, vtakniti, vtikati; zu Boden stoßen, ob tla tresčiti, tresiti kaj; den Degen in den Leib stoßen, z mečem prebosti, presuniti, pre-dreti koga, poguati, zagnati komu meß v drob, nach M. predregniti z mečem; von Raupwögeln, spusiti, spusčati, spusati se, zagnati, zaganjati se, zakaditi se, zaleteti se na kaj; auf einander stoßen, (von Ar-meen), sprijeti, sprijemati se, udariti se, skup zadeti, zadevati, sniti se; Jemanden vor den Kopf stoßen, zameriti se komu, razzalliti ga; etwas von sich stoßen, eine Auerbietung, zavreči, od sebe pahniti, pa-

hati; in das Gefängniß stoßen, v ječo pahniti, pahati; von einem Amte stoßen, iz službe spoditi, pahniti, spokati, izgnati; vom Throne stoßen, s prestola pahniti, vreči; zur Stadt hinausstoßen, spoditi, pregnati iz mesta; sich an etwas stoßen (v. r.), nad čim spotakniti, spotikati so, ustavljati se nad čim; bati se česa, zadeti, zadevati ob kaj, udariti so ob kaj; der Tischler stoßt ein Bret, mizar, skrinjar spahuje, jo spahnit žaganico; zufammenstoßen, b. h. zwei Stücke mit den Enden einander nähern, auf solche Art verbinden, bei den Schaidern, Tischlern u. f. w., stakniti, stikati, (prišti, prisivati, sošiti, sošivati); in mehr hättigeu Berfoude, etwas mit einem Stoffe be-rühren, suniti, dregniti, butniti, butati v kaj; zaleteti, zaletevati so v kaj; vom Wa-gen, tresiti se, rukati* se; mit dem Kopf in die Wand, z glavo v steno butiti, butati; mit dem Hintern, ritati; vom Leibe stoßen, odriniti, odveslati, odjadrtati; ans Lomb, ans Ufer, pririniti, pristati, pristaviti (M.) k bregu; f. Landen; mit dem Degen nach Je-mand stoßen, gnati se, mahati z mečem za kom, po kom; die Sache stoßt sich noch an den Umstand, gre še za to; sama ta ovira je še, so ta (okoliščina, okolišina) kazi, je na poti; auf einen stoßen, auch napasti koga; das Schiff stoßt auf den Grund, za-deti, zadevati, obsedeti, obtičati na sipini, na melini; die Winde stoßen an das Haus, vetrovi se v hišo upirajo; in das Horn, in die Trompete stoßen, zatrobiti, zatroben-tati; der Jäger stoßt ein gutes Horn, loveo dobro trobiti; in mehr leidendem Verstande, heftig angegriffen werden an etwas, terčiti, naleteti, lopniti ob kaj; zu einer Parthei stoßen, potegniti s kom; zu Jemanden stoßen, j. B. zu einer Arme, terniti (V.) h komu; sterniti, strinjati se s kom, pristopiti, pri-družiti se, pritakniti se komu; unvernulhet zu Jemanden stoßen, naleteti na koga, na-meriti, zadeti, zadovali na koga; f. a. Be-ggnet; grängen, (an etwas stoßen, v. n.), derzati so, mejiti, nach V. tikati se (? serb. ticati so); von der Flinte, odnašati, odbi-jati, russ. odat v plečö.

Stoßen, das, sovanje, pahanje, drezoje, žokanje, bodenje, terkanje.

Stöper, der, der im Mörser etwas klein stößet, in Avotheken, kdor tolce, phe, mane; auch ein Werkzeig, damit zu stoßen, f. Stößel; damit im Garten die Wege auszuhoßen, stergalica, nach V. strugalica; ein Stößvogel, vjeda, ki se zaganja na plenz; f. Aucht-hengst; vertoglava ovca, ki terka; im Weich-bau, nek bet.

Stöperde, f. Rife.

Stoßfall, der, navadni sokol.

Stoßfeile, die, pilica kladavnica.

Stoßgarn, das, mreža za lovjenje sokol-öev.

Stoßgebet, das, kratka pa serčna, vroča molitev, zdih.

Stoßgewehr, das, j. B. Degen, Spieße,

Bajonete, drogalo, orožje, s katerim se drega, bode.
Stoßhobel, ber, spahovavnik.
Stoßholz, bas, damit zu stoßen, tolkač, drog, štokalnik (V.); f. Stößel.
Stößig, *adj.*, bodljiv; stößiger Dachs, vol, ki bode, bodljivi, hudi vol, za bodež lud vol, bodač (M. u. Vuk); ein stößiger Bock, terkan kozel, kozel, ki terka. za terkanje hud kozel.
Stoßkante, die, podloga pod robam ženskih krila.
Stoßlinge, die, rezilo, ostrica za zbadanje.
Stoßlinsen, ber, dremša, dremševnik.
Stoßmaus, f. Scharrmaus.
Stoßmörser, ber, stopa; f. übr. Mörser.
Stoßnacht, die, neko šivanje, da se nit na lici sukna ne vidi.
Stoßschiff, f. Stößig.
Stoßperle, die, bisericček za zdravilo.
Stoßriemen, ber, am Rutschenkasten, bas mit er nicht so sehr schwanke, derzác (V.).
Stoßring, ber, alt der Mabe gegen die Achse der nächste, f. Stoßscheibe.
Stoßrinne, die, zleb nad kolesam.
Stoßsäge, die, zaga s samim ročnikom.
Stoßschäufel, f. Kropfschäufel.
Stoßscheibe, die, lange halb gerundete Scheiben oder starke Bleche, mit welchen die Drechsel vorne beschlagen wird, okov ojesa (P), sája (Pot.).
Stoßsenker, ber, kratok, pa serčen zdihlje, pojemljivo zdihvanje, ihta.
Stoßspitze, die, velika brizgla, ki neprenehama vodo meče.
Stoßstange, die, drog.
Stoßstod, ber, f. Queue.
Stoßsuppe, die, juba iz gostiga mleko.
Stoßtrug, ber, korito, v katerem se kaj seka na drobno.
Stoßvogel, ber, f. Stößer, Raubvogel.
Stoßwehr, f. Stoßgewehr.
Stoßweise, *adv.*, časama, s prenehlejši; stoßweise in das Horn blasen, nach V. potrobentovati u. zaletajo trobiti.
Stoßwerk, bas, Presswerk, kovna ali tiskavna priprava.
Stoßwider, ber, terkač, oven, ki terka.
Stoßwind, ber, veter, ki naglo vstane.
Stoßwinkel, ber, etwa teróni ogel.
Stoßwunde, die, pobitec, sunek (Zal.), vbodna rana.
Stotterbod, ber, jecalo.
Stotterer, ber, jecavec, jeclavec, berbotalo, cealon.
Stotterig, *adj.*, jecljiv, jecav.
Stottern, v. n., jecati, jecljati; f. Stameln; berbotati, jek se mu zapleta, zavajuje, zaleta, zaganja, zapanja; im Neben o statt ó (tsch) ansprechen, ocoljati; stottern, jecaje, jocljaje; stottern wohin fommen, prijecati kam.
Stotteru, bas, jecanje, jecljanje.
Stotterwort, bas, jecanje izgovorjena beseda.

Stoß, f. Stamm, Kloß; neka posoda za tekočine; — sternec.
Stoßig, f. Steif.
Stoben, f. Schmoren.
Strabe, f. Tauchergang.
Strad, *adj.*, raven, stegnjac; strafen Fußes, Weges, f. Stradß.
Stradheit, die, stegnjenoost.
Stradlich, f. Blöthlich.
Stradß, *adv.*, genau, na tanko; pünftlich, piono, pri óislem (St.); sogleich, precil, zdajci, pri ti priči, na mestu; neutegama, (bei V. natvegama); gerade, na ravnost, na ravnoč.
Straf, in den 3ßg., kazenski, strahovavni, kaznovavni, — kazni.
Strafamt, bas, kaznjivna, pokorivna oblast, kaznjivstvo; es üben, kazniti.
Strafandrohung, die, zažugovanje kazni.
Strafauktalt, f. Strafhaus.
Strafantrag, ber, nasvet kazni.
Strafandmaß, bas, izmera kazni.
Strafbar, *adj.*, kazni vreden, pokore vreden, kaznjiv, pokorljiv (V.), kazni zapadel, podveržen; schuldig, kriv.
Strafbarkeit, die, kaznjivost, kazni vrednost, krivnja; sich von der Strafbarkeit einer Person überzeugen, prepričati se, ali je kdo zaslužil kazen ali ne.
Strafbefehl, ber, povelje, koga kazniti.
Strafbefreiung, die, prizanesba, odpust.
Strafbespiel, bas, očitna kazen za izgled.
Strafbild, ber, svarivni pogled.
Strafdiener, die, terpeč, dolgost, óaz kazni; während der Strafbauer, dokler terpi (tače) kazen.
Strafe, die, kazen (V., auch *altsl.*, *serb.* und *poln.* kaza, in *Russ.* nur für Todesstrafe), pokora (Wuß), strah und strahovanje (Stich), *poln.* a. kara, *böhm.* trest; gev. strafeuga*, kaštiga*; Geldstrafe, kazen v dnarjih, nach dem kroat. globa, *russ.* ponja; die Strafe am Leibe, mit Ruthen ic, tepenje, šibanje, tepeznica; zur Strafe ziehen, kazniti, pokoriti koga; Strafe leiden, kazen preterpeti, terpeti; Strafe zuerkennen, v kazen obsoditi, obsojati; zur Strafe, za pokoro; die Strafe schenken, kazen odpustiti, odpustěati, odpustati; bei Strafe, pod kaznjó; Strafe am Leben, f. Todesstrafe.
Strafen, v. a., kazniti (auch *altsl.* u. *serb.*), kaznovati, pokoriti, karati (M., *russ.* u. *poln.*, sonst mehr ausstellen), strahovati, strah dajati (juchigen), gewöhnl. strafati, strafovati*, kaštigati*, *böhm.* trestati; die göttliche Gerechtigkeit straft uns, Božja pravica nas tepc, pesti, krotěti (V.), s šibami obiskuje, nas udarja; mit Worten strafen, posvariti, svariti, ošteti, oštěvati, ozmějati, změjati; die Kinder strafen, otroke strahovati, v strahu imeti, deržati, strah dajati jim; Jemanden Lügen strafen, koga na laž (bei V. na lažo) postaviti, staviti; am Leibe strafen, s smertjo kazniti; am Leibe, tepati, šibati; mit Gefängniß strafen, v ječo zapreti za kazen, ječiti koda;

ga; um Geld strafen, *serb.* globiti; Gott strafe mich, Bog vo, da—; Božja roka naj me zadene; alle nach der Reihe strafen, vse pokazniti; strafen, kaznjiven, svariven, kaznujoc, strahovaven.
Strafen, bas, kaznenje, kaznovanje.
Strafengel, ber, angel kaznjivee.
Strafenleer, *adj.*, brez kazni.
Strafer, ber, kaznjivec, kaznovavec, strahovavec.
Straferin, die, kaznjivka, kaznovavka, strahovavka.
Straferkenntniß, bas, prisodba kazni, obsodba v kazen.
Straferlassung, die, odpust, oprost kazni.
Straferleichterung, die, olajsanje kazni.
Straff, *adj.*, napet, nategnjen, stramen, tog (in St. geb.); straff anziehen, napeti, nategniti, strumniti; straffer Gelbbentel, polna, nallačena, napeta mošnja.
Straffall, ber, kazenska reč, kazenski priměrlicj, pregrešek ali prestopok.
Straffällig, *adj.*, f. Strafbar; straffällig werden, kazni zapasti, zapadati.
Straffälligkeit, f. Strafbarkeit.
Straffen, v. a., straff machen, nategniti, nategniti, nategovati, napeti, napenjati, strumniti; v. r. napeti, napenjati se.
Strafferdig, *adj.*, pripravljen, gotov koga kazniti.
Straffeder, die, napeto pero.
Straffheit, die, napetost, togost.
Straffrei, *adj.*, kazni prost.
Straffreiheit, die, odpustěenje, odpusenje kazni, prizanesba.
Straffseil, bas, napeta verv.
Strafgebot, bas, žugavna zapoved.
Strafgedicht, bas, f. Satyre.
Strafgeld, bas, globa, dnar iz kazni.
Strafgenoss, ber, sokaznjenee.
Strafgerichtigkeit, die, kaznovavna pravica, pokorivna pravica.
Strafgericht, bas, kazenska, kaznovavna sodnija; Strafgericht Gottes, nach V. Božja šiba.
Strafgerichtbarkeit, die, kazenska sodna oblast.
Strafgerüst, bas, kazenski oder.
Strafgesetz, bas, kazenska postava.
Strafgesetzbuch, bas, kazenski zakonik.
Strafgewalt, die, oblast kaznovanja, obliet, moč kazniti.
Strafgöttin, die, boginja kaznjivka.
Strafgrad, ber, stopnja kazni.
Strafgröße, die, velikost kazni.
Strafhand, die, kaznjivna roka.
Strafhaus, bas, kaznjivnica, kaznovavnica.
Straflage, die, zatezba na kazen.
Straflehre, die, svarilo.
Sträflich, *adj.*, tabelhaft, svarljiv, graje, posvarjenja vreden, ne lep, napćen; strafbar, f. biefes.
Sträfligkeit, die, napćenost, kaznjivost, pokorljivost.
Sträfling, ber, kaznjenee, pokorjencee, weibl. kaznjenska, pokorjenka.

Straflos, *adj.*, brez kazni, nekaznjen, nekaznovan, kazni ne podverken.
Straflosigkeit, die, nekaznenost; f. a. Straflosigkeit.
Strafmaß, bas, odmera, mera kazni.
Strafmilderung, die, zljajsanje kazni.
Strafmilderungsgrund, ber, vzrok komu polajšati kazen.
Strafmittel, bas, pokorilo †, kaznilo †.
Straforden, f. Strafbefehl.
Strafpart, ber, pokorišce, pokorišce, kaznilišce, kaznilišce, mesto kazni.
Strafpredigt, die, svarivni govor, dolgo svarilo, změrjanje.
Strafproceß, ber, kazenska pravda.
Strafproceßordnung, die, red kazonske pravde.
Strafrecht, bas, kazensko pravstvo †, pravo †, pravica kazniti.
Strafrechtlich, *adj.*, kaznopraven †.
Strafrechtspflege, die, kazensko pravosodje †.
Strafrechtsverhandlung, die, kazenska obravnava.
Strafrede, f. Strafpredigt.
Strafregister, bas, kazalo kazni.
Strafrichter, ber, kazenski sodnik.
Strafruthe, die, tepeznica, pokorivna šiba.
Strafsache, die, kazenska reč.
Straffaction, die, poterdba kazni.
Straß, ber, postavek kazni.
Straßsicht, die, (*mont.*) delo za kazen.
Straßtag, ber, dan pokore, kazni.
Straßzettel, bas, zlo s kaznjio naloženo, kazen, pokora.
Straßzettel, bas, obsodba v kazen, kazenska sodba.
Straßverfahren, f. Strafproceß.
Straßvollstreckung, *Straßvollziehung*, die, izvršba kazni.
Straßwort, bas, svarivna, karavna beseda.
Straßwirthig, *adj.*, pokore, kazni vreden; f. a. Straßbar.
Straßwürdigkeit, f. Strafbarkeit.
Straßzelle, die, izbica kaznjenska.
Straßzorn, ber, kaznjivna jeza.
Strahl, ber, ber Blick, blisk; Wetterstrahl, auch der mittlere, untere Theil im Pferdehufe, (Gabel), strela; Lichtstrahl, Feuerstrahl, zarezek, trak (*Gutm.*), f. Lichtstrahl, Sonnenstrahl; ein kleiner Strahl, iskra, iskrica (eig. Funke); Wasserstrahl, z. B. in einem Springbrunnen, curek; im Mineralreiche, stromen (V.); Sprosse einer Leiter, f. bief.; Speiche am Rad, f. bief.; Strahlen schiefen, werfen, f. Strahlen; an Räumen, zob.
Strahlader, die, strelna žila.
Strahlabest, ber, stremenasti azbest (V.).
Strahlauge, bas, svotto, ognjeno oko.
Strahlen, v. n., die Sonne strahlt, solnce sije, solnce zärke spuša, spuša, svetle trake spuša, spuša (*Gutm.*); bas Gold, ber Diamant, die Tugend strahlt, zlato, diamant se sveti, blisketa, se leskeč; aus ihrem Blick strahlet stille Freude, nach V. iz nje pogleda so bliska tiho veselje; von

Pferden, soati; v. a., Wärme strahlen, gor-koto buditi, delati sijaje.
Strahlen, bas, sijanje, lesketanje.
Strahlen, f. Rämmen.
Strahlen, in den Fßgn., z žarki, zareči, zoreči.
Strahlenangeficht, bas, veselo, jasno obličje.
Strahlenantlitz, bas, f. Strahlenangeficht.
Strahlenarm, ber, prelepa, svetla roka.
Strahlenauge, f. Strahlauge.
Strahlenblume, f. Dolbe.
Strahlenboie, ber, f. Cherub.
Strahlenbrechung, die, Refraction, lom, prelom, lomljenje žarkov, odboj, odbijanje žarkov.
Strahlend, adj., presvetel, zareč, blišoč, blišoč; strahlend fließen, ourkama teči.
Strahlenferne, die, razsvetljena dalja.
Strahlengeficht, f. Strahlenantlitz.
Strahlengestalt, die, svetla, jasna podoba.
Strahlengewand, bas, svetla, blišočea, blišoea obleka.
Strahlenglanz, ber, svetli lesk.
Strahlengürtel, ber, svetli pas, rimska cesta.
Strahlhaupt, bas, ožarjena glava.
Strahlenheil, adj., presvetel, jascn kakor beli dan.
Strahlenhimmel, ber, jasno, ožarjeno nebo.
Strahlenkörper, ber, telo, reč, ki se svetli.
Strahlenkranz, ber, nebeški venec, obstart (okoli glave svetih); f. a. Heiligenschein.
Strahlenkreis, **Strahlenkron**, f. Strahlenkranz.
Strahlenlaube, die, nebeški zvezdati strop.
Strahlenleib, ber, prelepi, svetli život.
Strahlenlos, adj., brez žarkov.
Strahlenmeer, bas, morje žarkov, svetlobe.
Strahlenmorgen, ber, jasno jutro.
Strahlennerve, ber, žarna otnica.
Strahlenpanzer, ber, blišoeči, blišoeči oklop.
Strahlenraum, ber, prostor poln žarkov, svetlobe.
Strahlenreiß, f. Strahlig.
Strahlenschein, f. Strahlenkranz.
Strahlenschild, ber, blišoeči, blišoeči ščit.
Strahlenspalter, f. Prismma.
Strahlenvoll, f. Strahlig.
Strahlenwagen, ber, blišoeči, blišoeči voz.
Strahlenwange, die, prelepi, svetla lice.
Strahler, ber, blišoeča, blišoeča, svetla reč.
Strahlfeuer, bas, žarni ogenj, raket.
Strahlgeschwür, bas, strelna ugnjida, gajilina strele, gajila strela.
Strahlgips, ber, Federweiß, Federspath, strementati mavco.
Strahlglimmer, ber, strementati blišonjak, blišnjak.
Strahlhammer, f. Belemnit.
Strahlhege, die, prava oopernaia*.

Strahllicht, adj., žarkast, žarast; mont. strementat.
Strahlig, adj., strahlet, in der Mineralogie, strementat (V.); sonst, zareč, presvetel, poln žarkov in svetlobe, sijoč, sijaje, žarko spuščajoč, spuščajoč.
Strahlkeil, f. Belemnit.
Strahlkerl, ber, prepekani ptič.
Strahlkreß, ber, strelni rak.
Strahlmuschel, die, russ. grebenka.
Strahlpisse, f. Lauterfall.
Strahlrohr, bas, oev, troba brizgle.
Strahlstein, f. Belemnit; (nach Sul. trakaev).
Strahlstreif, ber, strela, tresk.
Strahlung, die, sijanje, spuščanje, spuščanje žarkov.
Strahlwetter, bas, treskavioa.
Strahn, ber, auch Strähne, die, gew. strana*; dim. stranioa, nach Caf in St. (so wie böhm.) predeno, nach dem Serb. pismo (u. kanura, poln. u. russ. motek); eine kleine Strähne Seide, strakelj*; von Draht, f. Drahtrolle.
Strahnhanf, ber, nemikana konoplja.
Strahlen, f. Streichen; Strecken, fß.
Stramm, adj., f. Straff.
Strammulfrig, f. Steif.
Strammen, v. n., napeti se, nategovati se; v. r., napeti, napenjati se, napihovati se; v. a., f. Spaunen.
Strampeln, v. n., viele schnelle kurze Schritte machen, drobueti, tapljati, bočljati, bezljati (V.), cepetati, eopotati; das Kind strampelt im Bette, otrok v postelji bočlja, beca; das Bett zu schanden strampeln, (v. a.), postoljo razbercati, razbočljati, razcepotati.
Strampfen, v. n., cebati, mandrati, cop-tati; f. Stampfen, Strampeln.
Strampfen, bas, cepet, štropot.
Strampfel, f. Lab.
Strand, ber, breg ali kraj morsk seobuo plani, pomorje. (in Bezug auf einen See, jezerje), obrežje, brežina; an den Strand laufen, na breg zadeti, tudi na pesku, na melini ali sipini obsedeti, na planem morskem dnu obtičati; bei Gutsm. peskovina.
Strand, in der Fßgn., brežni, obrežni, primorski, pomorski.
Strandbauer, ber, ber am Meerufer wohnende, bregar (V.), brežan.
Strandbewohner, ber, primorec, pomorec, brežan, pobrežnik.
Strandbewohnerin, die, primorka, brežanka.
Strandbörs, ber, morsk oknn.
Stranden, v. n., von Schiffen, ob breg terčiti, butiti, trošiti, razbiti se, na breg, na prod sestiti, na plitvo se vvesti; gestrandete Güter, iz morja na breg verženo blago (iz razbitih ladij); gestrandetes Holz, pelnd (V.), izplavljeni les, plavjo (coll.), izmetnia.
Stranden, bas, razbitje ladij.
Stranderbe, die, primorski grab.
Strandflisch, ber, riba obrežnica.

Strandflischerel, die, obrežno ribarstvo.
Strandgerechtigkeit, die, pobrezna pravica, pravica do stvari na kraj morja verženih.
Strandgras, bas, obrežna trava.
Strandgut, bas, iz morja rešeno blago, izmetnia (morska).
Strandheister, f. Meerelster.
Strandherr, ber, brežni gospodar.
Strandkamille, die, brežna kamillia.
Strandklee, ber, primorska detelja.
Strandkohl, f. Meerkohl.
Strandkraut, bas, primorsko, obrežno zelise, zelise.
Strandkresse, die, morska gorčica.
Strandland, bas, primorje.
Strandläufer, ber, (Tringa), prodnik, srednji dolar; der kleine, mali, rujavi dolarcik.
Strandmelde, die, morska lebeda.
Strandmüde, die, primorski komar.
Strandmuschel, die, primorska školjka.
Strandpfeifer, f. Sandläufer; Regenpfeifer.
Strandrecht, bas, pobrezna pravica.
Strandreiter, ber, brežni oglednik (na Pruskem), objezdnik.
Strandriedgras, bas, primorska ostrica.
Strandsalz, bas, brežna sol.
Strandschneise, die, Befassine, kozica; Meerhuhn, morska kokoš.
Strandschwalbe, die, bregulja.
Strandspargel, ber, morsk biluš.
Strandträger, ber, nosič, ki nosi blago iz mesta v pristanišče, pristaniše.
Strandung, f. Schiffbruch, Stranden, bas.
Strandvogel, ber, bregar (V.), obrežni ptič.
Strandwermuth, ber, brežni, primorski pelin.
Strandwilde, die, brežni slak.
Strang, ber, zadernica (Gutsm.), verv, konopee; f. a. Stiel, Strid; wenn alle Stränge reißen, če vse popoka, če (mi) vse spodleti; v najhujši sili in zadregi; am Wagen, poveznica; am Pferdegeschirr, nach V. zil (?); seinen Strang ziehen, po svoji moči delati; an einem Strange ziehen, skup poganjati se, ziliti se za kaj; mit dem Strange hinrichten, koga obesiti, obesiti; damit hingerichtet werden, obesen biti; jemandem zum Strange verurtheilen, koga na vislice obsoditi, (bei V. na obešalo).
Strängeln, f. Stranguliren.
Strängen, v. a., povezati, zaderniti z vervjo.
Stranggeschirr, bas, vervarska priprava.
Stranghaken, ber, sedlarska kljuka.
Strangschleife, die, pelja usnjena (jermenarska).
Stranguliren, v. a., zadaviti, daviti, zaderniti, zagorniti (Gutsm.), zadušiti, zagerliti, zagoliti (Gutsm. u. M.); f. Erbroffeln, Erwürgen.
Stranguliren, bas, Strangulation, die, zadavljenje.

Strangurie, die, boleče, britko soanje; f. Harnstrenge.
Stränge, die, lajdra, cajdra, vlačuga.
Strängen, v. n., vlačiti se, potepati se (zlasti od lajder); v. r., stegovati se, bahati se.
Strapazant, adj., težaven, truden, težek.
Strapaze, die, trud, težava, terpljenje, u. V. terpez (mehr Dauer).
Strapazieren, v. a., truditi, mučiti, težiti, moriti; strapazirte Zeichnung, pregnan, prebložen.
Strappeln, f. Strampeln, Zappeln.
Stras, bas, Straso kamen.
Strasbaum, ber, im Mühlbaue, koza.
Straße, die, Weg, pot; gehe deiner Straße, poberi se, hodi po svoji poti; die Straße messen, hoditi, da je oola oesta njegova (pjanocova); ein breiter öffentlicher Weg, cesta; Landstraße, Heerstraße, volika cesta; Gasse, ulice, pl., a. alica, stegna, f. (altst.); auf öffentlicher Straße, na cesti, na plani oesti, na ošitnem mesta; Meerenge, f. dieses; die Straße machen, verbessern, nach V. cestiti; Wasserstraße, vodna pot, pot po vodi; Commerzialstraße, kapojska cesta; am Koyse, Haarbtheilung, razbor, oesta, predioa; converse Straße, napeta oesta; eine Straße voll Struben, jamasta oesta.
Straßen, in der Fßgn., oestni.
Straßenasß, bas, pouličnjak.
Straßenanwähler, ber, oestnik (V.).
Straßenanwohnerin, die, cestnica.
Straßenarbeiter, ber, cestni delavec.
Straßenbau, ber, delanje cest.
Straßenbeleuchtung, die, cestna, ulična svečava.
Straßenbereiter, ber, cestar.
Straßenbettel, die, beračanje po ulicah, oestah.
Straßenbettler, ber, (po)ulični berač.
Straßenbube, ber, paglavco, ki se klati, potepa po ulicah, potepuh.
Straßenbug, ber, ovink, rajda.
Straßendieb, ber, oestni tat, poulični tat.
Straßeneinträumer, ber, oestar.
Straßeneger, ber, nered, razsajanje po ulicah.
Straßeneger, ber, kdor oesta, ulice pomete in snaži.
Straßenfond, ber, cestni zalog.
Straßengeleit, bas, sprevod po očitni cesti.
Straßengericht, bas, očitna sodba.
Straßengefindel, bas, vlačgarji, potepuhi, ki se potepajo po cestah.
Straßengewahl, bas, droga, vreva, gaječa po ulicah.
Straßenhund, **Straßenföter**, ber, pos brez gospodarja, ki se klati po ulicah.
Straßenhure, f. Wassenmädchen.
Straßenjunge, f. Straßenbube.
Straßenkette, die, veriga prepeta čez cesto.
Straßenkötter, f. Straßenhund.
Straßenmannth, die, cestnina, cestarina,

oestovina; der Ginnehmner davon, oestinar, oestovinar.
Straßenmauthaus, das, oestninski ured, oestninarska hiša.
Straßenmord, der, umor na očitni, plani oesti ali ulici.
Straßenraub, der, razboj, tolovajstvo, rop na cesti; einen beghehen, na cesti ropati, razbojevati.
Straßenräuber, der, razbojnik, tolovaj (*magy.* tolvaj, oder viell. talovaj, vergl. das prov. russ. talovat, stehlen, wornach es derselben Wurzel wäre, wie tat), bei *Gutsm.* a. hostnik, *serb.* a. lupež.
Straßenräuberel, die, razboj, tolovajstvo.
Straßenräuberin, die, razbojnica, tolovajka.
Straßenräuberisch, *adj.*, tolovajski, razbojni oder razbojniški, *altsl.* a. razbojski.
Straßenrecht, das, cestna pravica.
Straßenreinigung, die, snazba, čišćenje, čišenje ulic, cest.
Straßenräuber, der, poulični pveo.
Straßenräuberer, f. Straßenräuber.
Straßenräuberung, f. Straßenreinigung.
Straßenräuberin, die, f. Meilenräuberin.
Straßenräuber, der, kleptanje na ulicah.
Straßenräuberin, die, zapor, zapertija oeste, ulic.
Straßenstein, der, oestni kamen.
Straßenstür, die, dveri, ki derže na oesto, ulico.
Straßenreiter, f. Pfaffenreiter.
Straßenreiter, der, prehod po ulicah.
Straßenzoll, der, oestnina.
Stratagem, f. Kriegslist.
Strategie, die, f. Kriegslist, (strategija).
Strategisch, *adj.*, strategien, glede na vojskkoznanstvo imeniten.
Stratigraphie, die, popis (kake) vojske.
Straube, die, der rauhe Theil am Halse, Stecken von Schlägen, Stößen, kosmato, otolčeno, hrapavo; im Bergbau, abgeschlagene Stücken von eisernen Werkzeugen, rena (V.); in den Küchen, stravba*, strakelj* (V.).
Strauben, v. n., hrapav, rod biti.
Strauben, v. n. u. a., die Haare, Federn empor richten, šopiriti, po koncu staviti, ščetinoti, šetinoti, jeziti. (*russ.* topyrit, *serb.* kostrositi); v. r., sich sträuben, šetinoti, šetinoti se, po konci stati, šopiriti se, vzdigovati se, jeziti se (od las i. t.); gegen etwas, heftig widersehen, upreti, upirati se, upeti, upenjati se, nastaviti, nastavljati se, korčiti se, kratiti se, šketiti se, zoperstavljati se, protiviti se, nach *Gutsm.* v. šetinoti postaviti se, kljubelovati; sich mit Händen und Füßen sträuben, brantiti se z rokami in nogami, ne hoteli; sich brüsten, blähen, f. diese; dawider sträubt sich die Vernunft, temu je nasproti, temu nasprotuje, se protivi pamet.
Strauben, das, šetinjenje, upor, upiranje.
Straubendäcker, der, stravbar*.
Straubengeiß, die, Kretska ovca.

Straubenwehl, das, ovet moke za štravbe.
Straubfuß, der, Krankheit bei Pferden, hudočne mahovnice, jezeva noga, kocasto kopito.
Straubhuhn, das, neki hažant; f. a. Kampfhuhn.
Straubig, *adj.*, zmeršen, naježen, po konoi stojč, šeršav, šetinast, šetinast, kosmat, kuštrast.
Straubig, *adj.*, uporen, upirljiv.
Straubigkeit, die, upornost, upor.
Straubkopf, der, zmeršenco, skuštraneo; *fig.* terma, termč, svojeglavec.
Straubrad, das, Straubzeug, lopatno kolo (V.).
Straubschaf, das, stepna koza.
Straubzeug, f. Straubrad.
Strauch, der, germ; *dim.* germič, germiček; *coll.* germovje; f. a. Gestrüpp; das mit bewachsen, z germovcem obrasčen, obrasch, zaraščen, zarašen; voll Sträucher, germovjast (V.); auf den Sträuch gehen, na rop, ropati iti.
Strauch, in der Bsg., germovnat.
Strauchhorn, f. Waschbohr.
Strauchartig, *adj.*, germast, germovit.
Strauchbart, der, kosmata, koonasta brada.
Strauchdieb, der, tatinski klotež; razbojnik; *fig.*, razmeršenco, razknštraneo.
Strauche, f. Strauch.
Straucheln, v. n., spotakniti se, spotikati se, spolzniti se, npono stopiti, pokoterniti (St.), progresiti se.
Straucheln, das, spotikanje.
Strauchen, v. n., f. Straucheln.
Strauchen, der, Schmpfen, nahod, (in Solm. pošast), ihu haben, nahod imeti, nahoden biti, zamašon nos imeti.
Strauchflader, f. Waschbohr.
Strauchfliege, die, muha germovnica †.
Strauchherd, der, gumno z germovjem obdano.
Strauchholz, das, germovje, dračje, šumovje.
Strauchhopsen, der, divji hmelj.
Strauchicht, *adj.*, germast.
Strauchig, *adj.*, germovnat, zaraščen, zarašen z germovjem.
Strauchler, der, etwa spotikavec, padavec, kdor se rad spotika.
Strauchmelde, die, zaraščen, zaraščen, razrašena lebeda.
Strauchmörder, der, morivec zavratnik, (ki iz za germa napada).
Strauchräuber, der, razbojnik.
Strauchstein, der, kamen, nad katerim se kdo spotakne, spotikljej.
Strauchweide, die, bei den Korbmachern, verbina (V.); f. a. Bachweide.
Strauchwerk, das, germovje, germje, germičevje.
Strauß, der, ein Büschel Blumen, šop, šop, zvezek, povojek ovetk ali rož, sverska (V.), gew. pušle*; ein Büschel Federn am Kopfe mancher Vögel, šop, šop, pušok (V.); f. Haube; in der Kräuterfunde, kohnja; f.

über Rippe; ein mit Stöße verbundener Streif, romovs (?), ravs in kavs, boj, prepiz; der Vogel, (*Struthio camelus*), nach dem *Serb.* (Vuk), noj, nach andern slav. M., stras oder stros, auch struc.
Strauß, in der Bsg., šopast, šopast; — nojev.
Straußananas, der, navadni janeš.
Straußbinderin, die, šoparica*.
Straußei, das, nojovo jace.
Straußen, f. Strauben.
Straußente, f. Paubente.
Straußermädchen, f. Straußbinderin.
Straußfeder, die, nojevo pero; als Pflanze, f. Hahnenkamm.
Straußfink, der, šopasti ščinkovec, šinkovec.
Straußgras, das, pisana trava, perenica, nach dem *Poln.* metelnica.
Straußhuhn, f. Kampfhuhn.
Straußkranz, der, amerikanski noj.
Straußkopf, der, nojeva glava; *fig.* tepoc, hedak.
Straußmagen, der, svinski, konjski zelodec, (kteri more vse prebaviti).
Straußweise, die, šopasta senica, kuknasta senica ober sinica.
Straußreiter, der, podgavra, beli rangarčik*.
Straußtaucher, der, šopasti pandirek, potapljavoc.
Straußvogel, der, šopast plič.
Straußwedel, der, omelec iz nojevih peres.
Strazze, die, (*merc.*), priroonica, prvi zapiski.
Strazzenbuch, f. Strazze.
Strebe, die, die Handlung da man widersteht, upor, upiranje; eine schräge stehende Stütze, opora, opornja, podpora (na pošev stojčca); GStrebe, im Huf, kotna zagojzda (Bl.); sich zur Strebe setzen, upreti, upirati se; f. a. Strauben, sich; eine Stütze zur Strebe setzen, podpreti, podpirati; Strebung an einem Gewölbe, uporok, stoga (*Zal.*, nach V. noga).
Strebeballen, der, tram.
Strebeband, das, in der Zimmermannskunst, komolec (V.), vez poprečna, vez na križ.
Strebegeist, der, duh, ki se poganja k višim rečem.
Strebelage, die, *fig.*, upornež, neka igra.
Strebelast, die, težnost †, osrednja moč.
Strebeleiter, die, ključ.
Streben, v. n., seine Kraft anwenden, etwas zu bewirken, prizadeti, prizadevati si, pognati, poganjati se, gnati se, napejati se, *serb.* teršiti se, nastojati; nach etwas streben, gnati se po čem, hoteti, hrepeneti, kornepneti, iskati, zeleti, *serb.* težiti; mit Mühe, ubijati se, truditi se, upirati se; wider etwas, upreti, upirati se, nasproti delati; f. a. Strauben, sich; nach eillen Dingen streben, hlepiti za nehimernimi rečmi; Jeder strebt der erste zu sein, vsak je hotel biti prvi, vsak bi bil rad prvi; nach dem Leben streben, po življenji streči

komu; nach verbotenen Dingen, seči, segati po —; strebende Kraft, f. Strebestaff.
Strecken, das, prizadevanje, prizadehen, prizadeva ober prizadetek, trud, hrepenenje, hlepenje, pohlep(a), nach dem *Serb.* težnja; vergebens ist kein Strecken, zastoj se trudiš, si prizadevas, ne trudi se.
Streckenwürdig, *adj.*, prizadevanja, truda vreden, vreden, da se kdo poganja za-nj.
Streckepfahl, der, überhaupt, opora, opornja, podpora lesena; an den Brücken, nach V. povodnik u. dremavee (?), *russ.* bik.
Streckpfeiler, der, podporna ali opornja zidana, podporni steber, (nach dem *Russ.* podstenek).
Streicher, der, upiravec, hlepavec, neki okun.
Strebestange, die, podporni drog.
Strebestütze, die, podpora, podpiralo, opiralo.
Strebegeist, der, f. Strebegeist.
Strebsam, *adj.*, prizadevaven, skerben, marljiv, oberten.
Strebsamkeit, die, prizadevavnost, prizadetje, marljivost, pridnost, obertnost.
Stredbar, *adj.*, raztegljiv, ober raztezljiv, razpenljiv, natogljiv, vlinin, vlačljiv.
Stredbarkeit, die, raztegljivost, razpenljivost, nategljivost, vlačnost.
Strecklein, das, kdor hodi z razkrecenimi nogami.
Strecken, das, mali kos (poti).
Strecke, die, ein unbestimmter Raum, ein in die Länge ausgehelter Raum, prostor, kos, dalja, daljina, prostranstvo (*russ.*); es ist noch eine ziemliche Strecke bis dahin, dosti dalje jo še du tje; eine Strecke Wege, kos poti, nekotiko korakov, stopinj; eine Strecke Laubes, kos zemlje; große Strecken von Feldern, velike, prostrane polja; eine Strecke, natezavnik, nategalo, natezavnica.
Strecken, v. a. u. r., in die Länge ausdehnen, raztegniti, raztegnati ober raztezati, raztegovati, auch bloß stegniti, stegati, stegovati, bei *Gutsm.* protezati, nategniti, nategovati, razpeti, razpenjati ober speti, spenjati (mehr: ausspannen), prožiti (*serb.* pružati); das Eisen strecken, (kovaje) vleči zelezo; Gold strecken, zlato zmlinčiti, mlinčiti (V.) u. vleči; f. a. Dehnen; den Holz strecken, mrže nategniti, napeti; die Hand strecken, roko stegniti, nach M. auch speti po —, podati, pomoliti; alle vier von sich strecken, vse štiri od sebe moliti; verstreuen, stegniti se, cerkniti; sich ins Gras strecken, v travo poleci, zvaliti so; das Gewehr strecken, orožje položiti, pokladati, od sebe dati, t. j. udati se, predati se; sich strecken, j. B. nach dem Erwachen, zlekniči, zlecniči se, stegniti, stegovati se, razvirati se, zvirati se; sich nach der Decke strecken, stegniti se, kolikor se da; f. Decke; der Weg streckt sich, pot se vlece; f. Weg, prostreeti, prostirati se, stegovati se; f. über. Gestrecktes ein gestrecktes Pferd, stegnjon konj; Sinnen zu Boden strecken, koga na tla telebiti, tre-

auch modriča (*Vuk*), *dim.* klobasica, krotovica; die Marbe, nach *V.* proga, *dim.* prozica (in andern *D.* Streif überhaupt), f. übr. Marbe; gefärbter Streifen, stremen; beim Garn, kratovico; im Brote, svalek.

Striemen, v. a., nasekati, napokati, ošes-kati koga, da se mn klobase vidijo.

Striemig, *adj.*, gestriemet, klobasast, progast, stromenast; kriemig schlagen, nabiti, da ima masnice ali klobase.

Striemling, *ber.* pisana, progasta reč.

Striepe, f. Streifen.

Striez, *ber.* ein langes Brot, in *Rt.* kerz (auch bei *Gutm.*), *gew.* struca*, *dim.* stru-čica; böhm. dašička, daša, (in *Serb.* pletenica); ein längliches Stück Butter, struca, greba (*V.*), *dim.* grebica, kerzič; *fig.* tepec; Hochzeitsbrot, pogača.

Stringent, f. Scharf, Bündig.

Stringiren, v. a., die Klinge des Segners auffangen, prestreči, prestregati.

Stripe, f. Streifen, Strich.

Strippe, die, zusammengelegtes Band, welches an einen andern Körper gefügt wird, ihn daran zu ziehen oder fest zu machen, z. B. die Stiefeln daran anzuziehen, stromea (*V.*), nach andern *D.* uho.

Strippen, v. a., gestrippt, z usesam, stromenam.

Strippert, *ber.* der Pferdeampfer, konjska kishica.

Strippse, die, devetorepna mačka, (orodje s kterim se angleški vojaki tepejo).

Strittig, f. Streitig, Zantflüchtig.

Strobel, *ber.* mežlanina, kratovico, — česarek.

Strobelig, f. Struppig.

Strobelopf, *ber.* razkuštranco.

Strobeln, f. Verwitren.

Stroh, das, slama; vom Weizen, pšenica slama, pšenica; v. Roggen, rezénica; v. Hafer, avenica; von Bohnen, bobovnica, bobovina; von Erbsen, grahovica, grahovka, nach *Gutm.* grahorina (? grahovina); von der Gerste, ječmenica; von Linjen, lečevina (*Gutm.*), vom Heidekraut, ajdovica; vom Hirsen, prosonica, u. bergl.; ein Bund Stroh, otep slame; zum Dachdecken, škopnik; so dumm wie ein Bund Stroh, strašno neumen; dem Vieh Stroh unterstreuen, nastlati živini s slamo; mit Stroh decken, s slamo (škopo) kriti; feeres Stroh dreschen, prazno slamo mlátiti, bob v steno metati; auf dem Stroh liegen, (prov.), iti rakam živizat; ein Stroh Garben, nasad; Stroh in Stiefeln, nahodi, *pl.* (*Ravn.*).

Stroh, in *Fluß*, slami, slamnati.

Stroharbeit, die, slamnato delo, izdelek iz slame, pletenina.

Stroharbeiter, *ber.* kdor dola slamnato robo.

Strohballen, *ber.* schwache Ballen zu Strohdächern, prekla.

Strohband, das, die Garben u. f. w. damit zu binden, poreslo (*Ratt* povreslo), auch povoslo; bei den Strohhutmachern, kita (*V.*).

Strohbedekt, *adj.*, s slamo krit.

Strohbeslochten, *adj.*, s slamo opleton.

Strohbett, das, slamaica.

Strohblume, die, slamnata cvetka.

Strohbohen, *ber.* svišli.

Strohbohn, *ber.* otep, povojak slame; — škopnik.

Strohbuter, die, zimsko maslo.

Strohdach, das, slamnata streha.

Strohdachflechte, die, kita.

Strohdachwinde, die, vitra, srobot, srobotka, srobot, krovnica u. *Rt.*

Strohdede, die, pletenina slamnata, ponjava (*St.*), f. a. Matte.

Strohdecker, *ber.* kroveo.

Strohdeich, *ber.* grabša s slamo krita.

Strohern, Strohhern, *adj.*, slamat, auch slamni, slamneni, im *Serb.* und andern *D.* auch slameni; Strohhern schneidend, noslasten, pust, rod.

Strohfadel, die, slamaata bakla.

Strohfarbe, die, slamna barva.

Strohfarben, *adj.*, slamne barve.

Strohfeuer, das, slamni ogenj, ki naglo projde.

Strohfedel, die, das hölzerne Geschloß, leseni hakpretelj*, böhm. cimbalok.

Strohflamme, die, plamen goreče slame.

Strohflasche, die, s slamo opletona ali ovita steklenica, sklenica.

Strohfutter, das, slamna piča.

Strohgebund, f. Strohbund.

Strohgedekt, Strohgelochten, f. Strohbgedekt u. f.

Strohgelb, *adj.*, slamnast, rumen, belkast; f. a. Strohfalten.

Strohhalm, *ber.* bilka, bil, slamna bilka; *dim.* slamia; eines Strohhalmes breit, prav ozek.

Strohhaut, das, s slamo krita hiša; polyslopje, kjer se hrani slama.

Strohhozzelt, die, slamnata ženitra (s slamatim vencam).

Strohhut, *ber.* slamnik.

Strohhütchen, das, slamnidek.

Strohhutmacher, *ber.* slamnikar.

Strohhütte, die, s slamo krita koda.

Strohhufler, *ber.* kmočki plemid.

Strohharbe, f. Harde.

Strohleppe, f. Strohhut.

Strohlopf, *ber.* tepec (ki ima slamo v glavi).

Strohhorb, *ber.* pehar, bedenj (*Zal.*).

Strohörbchen, das, slamnica, slamnati jerbščok; zum Säen, sejavnica.

Strohkrauz, *ber.* slamnati venec; in den Rücken, avitek.

Strohlab, die, mit Stroh umwickelte und mit Leinwand überzogene Schienen, um ein zerbrochenes Wein einzulegen, s slamo ovita deščica.

Strohlager, das, slama, na kteri kdo leži.

Strohlehm, *ber.* ilovica z rezanico.

Strohmann, *ber.* tšiji strah, strašilo, slamnati mož; *fig.* trap, reva.

Strohmatte, die, storja.

Strohmesser, das, Häckerling zu machen, kosa (slamnoezna).

Strohmiß, *ber.* slamni guoj.

Strohpapier, das, slamneni papir.

Strohsad, *ber.* slamnica, slamnajača (*Vuk*).

Strohschaube, die, škopnik (aus Schaube).

Strohfeuer, die, (Strohscheune), i. Strohboden.

Strohschneider, *ber.* slamorezeo, slamoreznik, škoporeznik.

Strohschneiderin, die, slamorezka, škoporezka.

Strohschuh, *ber.* övolj iz slame spleton.

Strohseife, die, slamo cedilo.

Strohseil, das, poreslo.

Strohsvalter, *ber.* kdor slamne bilke oepi; f. Stroharbeiter.

Strohstall, die, kjer se slama hrani.

Strohsiren, die, slamna stelja.

Strohsüß, das, slamnata roba.

Strohsüßl, *ber.* slamnati stol.

Strohteller, *ber.* (das Stroh unter dem Teller), slamnati podstavok.

Strohwaare, die, slamnata pletenina.

Strohwein, *ber.* slama, slammo vino.

Strohwerk, f. Strohware.

Strohwiß, *ber.* slamnata metlica.

Strohwittwe, die, slamnata vdova, vdova živiga moža, (ki je za nekaj časa iz doma).

Strohwittwer, *ber.* vdovec za nekaj časa, ker mu žena ni doma.

Stroß, *ber.* grobi, neotesani ölovok.

Stroßer, f. Landstreicher.

Strollen, v. n., curkama teoi; f. a. Herumstreichen.

Strom, *ber.* Zustand, da ein flüssiger Körper flömt, tok, tek (Lauf), tečenje; der Theil des Wassers, too es einen sehr starken Zug hat, curek (*V.*), *serb.* matica (*Vuk*); f. a. Stromschnelle; einen fausten, einen reißenden Strom haben, voljno teči, dreti, voljniga, derečiga teka; Strom der Luft, vlak, potez; ein großer Fluß, velika voda, reka; ein sehr schneller, reißender Fluß, bistrica, dereča voda; *fig.* curek, potok, naval; wider den Strom schwimmen, bob v steno metati, viši oblasti, moči spirati se; mit vollem Strome, s polno strago; Strom der Rede, tek besede; ein Strom von Worten, sila, mnogo, obilan besed; Strom der Zeit, dir časa; der Leidenschaften, silnost, pogon, nagon strasti; Ströme von Blut, Thränen, potoki kervi, solza; auf beiden Seiten des Stromes, na obeh straneh vode.

Stromab, Stromabwärts, *adv.*, po vodi, z vodo doli, *serb.* niz vodu.

Stroman, Stromauf, Stromaufwärts, *adv.*, proti vodi, proti strugi (gori).

Stromanwohner, *ber.* etwa povodnik ali poročnik; ein Anwohner der Save, Posavce u. dgl.

Strombahn, die, struga.

Strombett, das, struga, korito; f. Flußbett.

Strombreite, die, širina vode, reke.

Strombrillen, das, bobnenjo, šumenje reke, vode.

Strohen, v. n., dreti, valiti so, teči (od velike vode), (nach *Met.* auch) hlopeti; vom Regen, liti, liti se, curkama teči, hahljati; die Thränen strömen aus Aller Augen, vsem so se lile, so se oedile, so tekle solze; von einer Menschenmenge, valiti se, dreti, vreti, pritisniti, pritiskati, gnati se; die Donau strömt bei vielen Ländern vorbei, Donava dere, se vali, teče memo mozih dežel; für herumstreichen, f. biejes; v. a., obiloo dajati, razlijati, tekoó prinesti, plaviti, valiti.

Stromen, das, tečenje, tek.

Stromenge, die, ožina, tesnina, zatiše (*Z.*) roke.

Stromfisch, *ber.* riba potočnica.

Stromgebiet, das, porečje (eig. die unmittelbare Ufergegend), nach dem *Poln.* nadrečje, glavno nadrečje, t. j. ves svet, ki visi k reki, in s kteriga se voda odtoka va-ufjo.

Stromgott, *ber.* f. Flußgott.

Stromgrenze, die, rečna meja.

Stromkarpfen, *ber.* karp iz tokoče vode.

Stromkarte, die, obraz, mapa kako roke.

Stromkorb, *ber.* gradni koß.

Stromkudlig, *adj.*, kdor strugo kako reke dobro pozna, kje je plitva, kje globoka.

Stromlänge, die, dolgost reke.

Stromling, *ber.* sledka (*russ.*).

Stromschnelle, die, eine Stelle im Strome, die einen stärkeren Fall hat, nach *Ravn.* und dem *Serb.* (*Vuk*) berzica und berzak (*gen.* berzaka), auch berzina.

Stromsrich, f. Stromschnelle.

Stromthal, das, porečna dolina.

Stromung, die, tok, val.

Stromwasser, das, voda iz velike reke.

Stromweise, *adv.*, curkama, senrkam, na potoke oder potokama, v veliki množin in obiloo; Stromweise werden seine Thränen fließen, curkama mu bodo tekle solze.

Strophe, die, odstavek, nach *V.* obračilo (*poln.* zwrotka — zvratka), strofa, versta (*Reihe*).

Stropheweise, *adv.*, v odstavkih, versta i. t. d.

Stropp, *ber.* kratka vorv (na ladjah).

Stropphan, f. Stropp.

Stroß, f. Rehle.

Strosse, die, (im Bergbaue), stopnja, odstavek v rovih.

Strosseweise, *adv.*, stopnjama.

Stroß, *adj.*, f. Steif; *ber.* f. Felsen.

Stroßbauch, *ber.* debel, napet trebh.

Strohen, v. n., von innerer Hülle im höchsten Grade aufgetrieben sein, napet, nagnjeten, propola biti, izobilen biti (*serb.*), nach *M.* nadunjon (t. j. naphnjen) biti, bei *V.* auch bizgati (?) u. banjiti se (?), im *Serb.* bujati, aufschwellen), nach dem *Serb.* izobilovati s öim; von Milch strohen, z mlekan nahit, naplinskan biti; das Buch stroßt von Fehlern, bukve so polne pogreškov, zmot; mit etwas strohen, prähen, ponasati se, söpiriti se s öim, nach *V.* banjiti se s öim; *ber.* Beutel stroßt von Geld, natlačena mož-

nja, (ima denarjov, kot čopinj); von Gesundheit frogen, biti zdrav, kot riba; er frogt von Gelehrsamkeit, sama, zgolj učeno ga je.

Strud, ber, (Wollenzug), štruk*.

Strudel, ber, štrukelj, gen. štruktija.

Struktur, die, izdelok, sostava, zidava; f. a. Bau.

Strudel, ber, ob einem Abgrunde, in welchem das Wasser sich kreisförmig drehend stürzt, d. i. die Vertiefung desselben, kernica, kerničia (V.), tomun, (altst. tomiti, oiroumagere), požiravnik, serb. vir (sonst Quelle), nach M. cmerk (Sl.), poln. topiel, f. u. tonja; ber Wirbel in der Mitte desselben, vertinoc, vertlog (serb.), svedor, svitek, vertulec (Gutsm.), vertaca (M. u. serb.), russ. vodovorot (= vodovrat); im Serb. auch kolovrat; fig. hrup, sum; eine oberdeutsche Wehlspitze, potica. (povitica), gubania (Gutsm.), štrukelj.

Strubelig, adj., kipeč, sumoč, vertinocast.

Strubeltopf, f. Drausetopf.

Strubeln, v. n., vom Wasser, in einem Wirbel, verteti so, v vertinoc guati se; steden, wallen, vreti, kipeti; von einer Quelle, vervreti, klokotati, ključati; rauschen, sumeti, hrupeti.

Strubeln, das, kipenje, vrenje.

Strull, ber, corek.

Strullen, v. n., ourkama teoi, scati.

Strummel, ber, porungelj, štemelj, štor, porobek.

Strumpelig, adj., štoklast.

Strumpeln, v. n., štoklati; f. a. Strangeln.

Strumpf, ber, eine Bekleidung der Füße, nach Gutsm. u. V. (auch im Kaschibisch-Polnischen), nogavica (bei Vuk, so wie im Böhm., Slovak. u. Poln. eine Sohle = hlačnica), gew. stonf* oder stamf*, serb. bečva, čarapa u. hlača, russ. čulok, böhm. u. poln. ponožka; kopica (ll. Kr.), Sohle, zok; Knopfstrumpf ohne Sohle, im Serb. dokoljenica; Strumpfe stricken, nogavice plesti; der Stamm, Stammende, deblo, štor, porobek, badalo, bedak, tepeo; f. Struul, Stumpf.

Strumpfband, das, podveza, podvezek.

Strumpfbrett, das, nogavioarska deska.

Strumpfkel, f. Zapfen.

Strumpfen, v. a., poprek razdeliti; ge- strumpft, previden z nogavioami.

Strumpflieder, ber, kdor nogavice kerpa in popravja.

Strumpfform, f. Strumpfbrett.

Strumpfgarn, das, preja za nogavice.

Strumpfhändler, ber, nogavicarstvo.

Strumpfhose, die, hlače z nogavicami.

Strumpflapper, f. Strumpflieder.

Strumpfling, ber, nach dem Serb. dokolenica.

Strumpflieder, ber, nogovicar (auch Strumpfhändler), plectec.

Strumpfliederin, die, nogavicarica (auch Strumpfhändlerin), plectija (serb.).

Strumpfsuhl, ber, statvo nogavioarska.

Strumpfung, die, štula.

Strumpfwirker, ber, f. Strumpfwirker, kdor dela nogavice na statve in-ne samo z iglami, (nach Gutsm. nogavice termati?).

Strumpfwirkerel, die, nogovicarinja, nogavicarstvo, delanje nogavic na statve.

Strumpfwirkerstuhl, f. Strumpfsuhl.

Strunf, ber, des Kohles, kocca, storz; des Farukrautes, stoblo; f. a. Stamm, Stod; fig. bet. tepeo, beboc, štokla.

Strunkeln, f. Strangkeln.

Strunt, f. Roth.

Struntläger, ber, ein Vogel, russ. razbojnik.

Strunze, die, verächtlich, ein großes starkes Weibsbild, donda, (zlasti lena), vlačugarica.

Strunzen, v. n., dondati, vlačiti se, potepati se, bahati se.

Strunzer, ber, potepuh, bahac.

Strupf, ber, f. Knoten.

Strupse, Struppe, die, lange, rauhe Rinde, welche die Pferde an den Füßen bekommen von Reiben oder von einer andern Beschädigung, skorja, oguljenina; f. a. Maulle; auch der Strupfen, an den Hufen, etwa podpona, trak, jermenee.

Strupfen, v. a., z. B. Laib von den Wänden heftig streichen, osmukati, nasmukati, smukati; mont. odtergati, odkeršiti, odbiti; v. n., zgerbiti, gerbiti se; f. Schrupfen.

Strupphaar, ber, razmersena brada.

Struppe, die, f. Strupse; podprozi jermen; Strupp, kosce, konec vervi.

Strupphaar, das, razmersoni, kuštravilasje.

Struppig, Struppicht, Strupfig, adj., razmersen, kuštrav, razkuštran, šočlinast, šočlinast, šočliniti, šetniti se, jeziti se; nach M. nasorčen (? viell. richtiger naserschen nach dem Russ. u. Poln.), nasterčen (angebl. in Sl.), rezast.

Strupse, die, eine Art russischer und preuss. Flußschiffe, russ. strug.

Strüßel, ber, f. Stricz, (kerziö).

Strüßer, f. Baumstrich.

Stubbe, ber, das stehen gebliebene Ende eines Baumes, štor, porobek.

Stubben, v. a., metati.

Stübchen, das, ein kleines Zimmer, hišioa, izbioa, sobica, kamrica*; ein Gefäß, von einem gewissen Gehalte, stop (V.), mera štirih bokalov.

Stube, die, Behältniß, hrauba, shramba; Gefäß, posoda; Wohnstube, Gemach mit einem Ofen, hiša, dolnja hiša (in Bauernhäusern), nach Gutsm. u. V. stanica, jizba, omanata (russ. komnata); die Stube hitzen, in der Stube hoden, doma tičati, za počjo sedeti; Wochensstube, die, tir oder viel leicht dir; f. a. Zimmer; Gerichtsstube, sodilnica oder sodivnica, Wadensstube, kopavnica u. bergl.

Stubenarrest, das, f. Hausarrest, (pre-poved, iz hiše iti).

Stubenbesen, ber, hišna metla.

Stubenblume, die, hišna, stanična cvetka.

Stubenboden, ber, hišni pod.

Stubenbursche, ber, hišni tovaris.

Stubendecke, die, strop.

Stubenfenster, das, hišno okno.

Stubenfliege, die, domača muha.

Stubenforstmann, ber, gozdnar iz bukev.

Stubengelehrte, ber, učeni, ki le iz bukev ve, kar ve, za počjo učeni.

Stubengenosse, Stubengesell, ber, hišni tovaris.

Stubengesellschaft, die, hišna tovaršija, skupno stanovanje.

Stubenhaft, f. Stubenarrest.

Stubenheizer, ber, karivec.

Stubenherd, das, ognjišče, ognjiše.

Stubenhöfer, ber, zapecnik, kdor vedno doma tičt. russ. domosud; nach V. zapertnik.

Stubenhöferin, die, zapecnica, zapertnica.

Stubenholz, das, krepel, poleno, porungelj.

Stubenkammer, die, kamra*; f. Kammer.

Stubenmädchen, das, hišna (namr. dekla).

Stubenofen, ber, hišna peč.

Stubenstube, die, šurek, šourek.

Stubenschlüssel, ber, hišni kljč.

Stubensich, adj., bolan od vedniga čepnja doma.

Stubenstüber, Stubenstüberin, f. Stubenhöfer u. f.

Stubenstüberleben, das, tičanje doma, domosedno + življenje.

Stubenstüber, das, pohišna žival.

Stubenstüber, die, hišne dveri ali duri.

Stubenvogel, ber, hišni, pohišni tič, domači ptič.

Stubenwärme, die, hišna, stanična gorkota.

Stubenzind, ber, plačilo, najemščina za izbo ali stanico.

Stüber, ber, Rajenstüber, f. dieses; Münze von 1/4 Kreuzer, stiver, stibar, poltrak (V.).

Stüberband, ber, rob kope, srajca.

Stübich, ber, sodček, v kterem se kaka roba pošlja.

Stuccatur, f. Stuckarbeit.

Stuck, stak*; f. Stuckarbeit.

Stück, das, kos, dim. kosce, kosček, nach andern Dial. koseček; ein Stück Brot, kos kruha; ein tüchtiges Stück Brot, bertavs, drobava, drobjanec; in Stücke, in kleine Stücke schlagen, na kose, na drobno kose razbiti, razkosati (V.); Brot in kleinen Stücken austheilen, nach Medv. razmaljati kruh; überhaupt in Stücke theilen, razdeliti, zerbroditi; durchs Schneiden, razrezati u. dgl.; ein Stück Feldes, kos polja; begleite mich ein Stück, spremi me nekoliko stopinj; Theil überhanpt, del, kos; Stück für Stück ergählen, na tanko, na drobno, vsako posebej, od besede do besede; Bruchstück, odlomek, drob, drobce, izpisek, posnetek, vzetek +; ein schönes Stück Geld verdienen, lep denar, lepo reč zaslužiti; aus einem Stücke machen, z. B. einen Kaff, iz celiga, iz eniga debla, iz eniga kosa; in einem Stücke arbeiten, stanovitno, nepretergama, neprenehama,

brez preterga (Vuk); ein Stück Weinwand, kos, trobela platna; ein Stück Wein, sod vina, (mont.) klin železni; das war ein Stück Arbeit, to je bilo delo, namreč: težavno, trduo, to smo se potili; ich habe noch ein Stück Arbeit vor, imam še neko dolo, opravilo, še nekaj dela; Fragestück, f. dieses; zusammenzunähende Stücke, uroz-ljeji (V.); ein Stück Witt, ona glava divjacine; zehn Stück Vieh, deset glav, deset repov, desetoro živinčet; ein Stück vom Herrn, kos gospoda, kdor bi bil rad gospod io se tako dela; ein Stück Diebes, kos latu; auf seinem Stücke bestehen, svojo terditi, guati; ein acht Stückerstück, osem-grošnik (V.), osmak; f. a. Geldstück; ein zwei Soldstück, dvasoldnik (V.); dvojak, dvojača; ein häßliches Stück von einem Weibe, gorda babura; Sache, reč; in diesem Stücke, v tem, v ti reči; in allen Stücken, v vsem; zwei Stücke ercägen, dvo reči, dva člena premisliti; in feinerer Stücke, v nicemur; von freien Stücken, radovoljno, iz dobre volje, sam od sebe, rad; große Stücke auf Zeuand halten, mnogo, voliko ceniti, čislati koga; Kanone, kanona, štok, top; ein Bubenstück, gerdsina, gerda (namr. reč); f. a. Streich; ein Werk der bildenden Kunst, dolo, mal, malarija, podoba; Luststück, glas-ba +, muzika; Drama, igra; ein neues Stück geben, novo igro (im Böhm. nov kos) igrati v gledišči, glediši, gledišno, gledišno delo; Stück Kessel, kerholj; zwanzig Stück Bücher, dvajset bukev; zwölf Stück Bäume, dvana-jest dreves; in Stücke gehen, razbiti se, razlomiti se.

Stuckarbeit, die, štukatura*.

Stuckarbeit, die, delo kosama, na kose opravljeno.

Stuckarbeiter, ber, štukaturar*.

Stuckarbeiter, ber, kdor na kose dela, tudi vervar.

Stuckbeere, f. Stachelbeere.

Stuckbett, Stuckbettung, die, Batterie, batorija.

Stuckboden, ber, ustajavnica + (v oukrainisch).

Stückchen, f. Stück (drobtion, merva).

Stückeln, v. a., zusammensetzen, sastaviti iz koscov; zerstückeln, razkosljati, kosljati (V.), na kosce razvezati, razdrobiti, drobiti.

Stückelschere, die, in den Wäuzen, škarje za razrezljvanje.

Stücken, v. a., in Stücke theilen, f. Zerstückeln; Wäume stücken, f. Stücken; anstücken, pristaviti, pridclati, pristavljati, pridclovati, prisiti, prisivati; zusammensücken, sastaviti, sostavljati, sošivati (iz več kosov), iz kosov narediti.

Stuckerlöchner, ber, pripreznik (pri lad-dijah).

Stückfass, das, sod (velik, 15 veder).

Stückgefäß, das, f. Kaffette.

Stückfleher, ber, bronar (V.). ki lijo kanone, topar.

Stüdigeherei, die, toparija, delanje, zli-vanje kanon; der Ort, toparnica.
 Stüdigut, das, bron; Glosengut, zvono-vina; für Kanonen, bron za kanone; der Führmann führt Stüdigüter, b. i. aus ver-schiedenen Stücken bestehende Waaren, voz-nik peljo blago v kosoih.
 Stüdhof, ber, mesto, kjer so kanone na-stavljene.
 Stüdhufe, die, kos (polovica, äertertina i. t. d.) zemlje; Halbhufer, polzemljak.
 Stüdig, adj., iz koscov, v koscih.
 Stüdlammer, f. Stüddoden.
 Stüdlarren, f. Raffette.
 Stüdfeller, ber, kazemata.
 Stüdföhle, die, premog v velioih kosih.
 Stüdfugel, die, kugla * za kanone.
 Stüdfabung, die, naboj kanone.
 Stüdlisch, adj., kosljat, v kosih.
 Stüdmelster, ber, naadlednik * nad ka-nonami.
 Stüdfessel, f. Dienensaug.
 Stüdfesen, ber, ped na volka (V.).
 Stüdforte, die, auf den Schiffen, strelno vratca.
 Stüdfprobe, die, skušanje kanon.
 Stüdpulver, das, debeli smodnik.
 Stüdrichter, ber, ravnilo kanon.
 Stüdsäge, die, zaga iz eniga kosa.
 Stüdschuß, ber, strel iz kanone.
 Stüdschütz, ber, kanonir.
 Stüdfverkauf, ber, prodaja(nje) na drobno.
 Stüdwagen, f. Raffette.
 Stüdwaise, adv., po kosa, po koscih, na drobno, po samem, kosama, na kose, kos za kosam, vsako posebej.
 Stüdwert, das, Arbeit, welche ein Hand-werker dem Handelsmanne stüdwürdig bringt, delo na kosec, na kose; f. Stüdarbeit; aus einzelnen Stücken zusammengesetzte Ar-beit, kosi, kerparija, kerpanina, nedognana, nesoveršena, poveršna reč, nach V. sko-sano delo u. kosovina †, unser Wissen ist Stüdwert (1 Cor. 13, 9, slov. Bibeltübers.), uekoliko le spoznamo.
 Stüdwischer, ber, brisalo, brisalo za kanone.
 Stüdzug, ber, Artillerietrain, vlak.
 Stüdel, die, stop; im Schloße, zapadua (Ravn.); f. a. Klammer; im Gewehr-schloß, nach dem Poln. pokrívka.
 Stüdent, ber, ucense (Schrling im Allgem.), dijak, visokosolec, študent; f. a. Schüler.
 Stüdentens-, in Stügu. ucenski, študen-tovski.
 Stüdentensinne, die, f. Rosenpappel.
 Stüdentengut, das, študentovska roba.
 Stüdentenjähre, pl., študentovske leta.
 Stüdentenleben, das, študentovanje, študentovsko življenje.
 Stüdentemäßig, adj., studentovsk, ka-ker študentje znajo, po študentovsko.
 Stüdentensdöschchen, das, f. Feigbohn.
 Stüdien, pl., ucenosti, uki, nauki, šole, šolstvo; ber Malerei, vzori.
 Stüdienabtheilung, die, razdelek na-ukov.

Stüdienfach, das, predelek, versta viših nauk.
 Stüdienfond, ber, učni, šolski zalog.
 Stüdienhofkommission, die, dvorna komisija za šolstvo.
 Stüdienjahr, das, učno, šolsko leto.
 Stüdienplan, ber, načert, uredba, urav-nava šol, ukov.
 Stüdienwesen, das, učne, šolske reči, šolstvo.
 Stüdius, ber, visokosolec.
 Stüdiren, Stüdieren, v. n. u. a., nach-sinnen, misliti; auf eine Antwort stüdieren, na odgovor misliti, misliti, kako bi od-govoril; zu erkennen suchen, ich stüdiere mein Herz, iščem svoje serce spoznati; Gelehr-saunheit zu erlangen suchen, sich den Wissen-schaften widmen, učiti se, študirati, (šo-lati se); den ganzen Tag stüdieren, ves dan učiti se, preuciti se; die Medicin stüdieren, učiti se za vrača ali zdravnika; ein Stu-dierender, f. Student; stüdiert, učen, šolan, izučen, izšolan.
 Stüdirstube, die, izba učeniga, za stu-diranje.
 Stüdiun, das, Lernreiß, učenje, promiš-levanje.
 Stüfe, die, mont. ein abgeschlagenes Stüd Erz, ojek (V.), grača, kos rude, tudi zna-menjo vsekano v kamenjo; Stufen schlagen, znamenje vsekati; Abfälle an einer Treppe, stopnica, getw. Stabla*, štapnja*, böhm. u. poln. schod; fig. Grad, stopnja, stop-ninja; die höchste Stufe, najvišhi stopnja; auf einer hohen Stufe der Bildung stehen, na visoki stopnji omike; in der Sprach-lehre, f. Staffel.
 Stüfeisen, das, im Bergbaue, neko orodje z dvema konoama.
 Stüfeprobe, die, skušanje rude (v od-bitih kosih).
 Stüfen-, v. a., im Bergbaue, vsekati, vse-kavati (znamenje); den Berg stüfen, stop-nico, stopnje narediti, narejati; fig. f. Ab-stufen.
 Stüfenfolge, die, postopnost †, zapored-nost, versta, po kateri gre, sledi eno za drugim.
 Stüfenförmig, adj., stopničast.
 Stüfengang, ber, Gradation, postopnost †, postopna versta.
 Stüfengeld, das, plačilo za vsekano zna-menje.
 Stüfengleich, f. Stüfenförmig.
 Stüfenjahr, das, vsako sedmo leto v ölo-veskem življenji, klimakteriöno leto.
 Stüfenleiter, die, lestvica; f. a. Stüfen-gang.
 Stüfenpfeife, die, orglice, pišéal, pišal.
 Stüfenpsalm, ber, stopniška, na stopni-cah peta posem.
 Stüfenammlung, die, zbirka kosov ali ojkov.
 Stüfenmacht, ber, saht s stopnicami.
 Stüfenweg, ber, stopnična pot, po stop-nicah.

Stufenweise, adv., po stopnjah, stopama (V.), postopno, stopnjama; von Stufe zu Stufe, od stopnje do stopnje.
 Stüferz, das, ejokata ruda, ruda v celih kosih.
 Stüff, f. Mengmaß; Satt.
 Stüfprobe, f. Stüfelprobe.
 Stüfwerk, das, ejoki, pl., kosi rude.
 Stühl, ber, zum Sitzen, stol, sedež (Sit), russ. sedališce, sedališe; langer 4füßiger, protina; dim. stolec, stolček; einem einen Stühl hinsetzen, dati, postaviti pred koga stol; sich auf den Stühl setzen, vvesti se na stol; die Stühle rücken, premikati, od-mikati od mize stole, kdor hočejo vstati; einem den Stühl vor die Thür setzen, spo-diti čez hišni prag, razbratiti se z njim; sich zwischen zwei Stühle setzen, nach dem Russ. goniti dva zajea in ne dobiti ne eni-ga; Nachstuhl, f. Leibstühl; zu Stühl, auf den Stühl gehen, k svoji potrebi iti, nach dem Kroat. iti od sebe; keinen Stühl ha-ben, zapečen biti, zapert, nach dem Russ. zapor imeti; er hat einen schweren Stühl, zapira, zapeka se po njem; durch den Stühl fort-schaffen, odpraviti iz života po öreves-nem prehodu; Excremente, blato; Sit des Fürsten und dergleichen Würdenträger, pre-stol (Thron), stolica (nach andern slav. M.); der heilige Stühl, sveti prestol, sveti, pa-pezev sedež; Gerichtstühl, sodišce, sodišce, Comit.ä, županija, slovak. stolica; Dach-stühl, ber, strešni stol ali klobuk; Glosen-stühl, jarem; Weichstühl, spovednica; Bek-stühl, kleoalo, kleoavnik; Prebigstühl, leca, priznica; Weberstühl, statve; in den Müh-len, bei den Wagnern, ein Stühl auf drei Füßen, kobila; Dengelstühl, kobilica; in der Kirche, klop, stol; Capital, f. b.
 Stühl-, in der Stüg, stovov, — (od) stola.
 Stühlarm, ber, stolova roka.
 Stühlbein, das, stolova noga.
 Stühlbeschlag, ber, okov stola.
 Stühlbörs, f. Kaulbörs.
 Stühlbruder, f. Stüfsherr, (kanonik).
 Stühlbede, die, prevleka.
 Stühlberbe, f. Thronberbe.
 Stühlberledigung, die, izprazneni sedež (skofovskij).
 Stühlfeier, die, praznovanje stola, sedeža av. Petra.
 Stühlfest, in Baiern, f. Cheberlöbniß.
 Stühllichter, ber, stoloplet, stolople-tee, kdor stole plete.
 Stühlgang, ber, Deffnung des Leibes, po-treba, nach dem Russ. izpraznenje; seinen Stühlgang haben, k potrebi ne iti, ne ho-diti, ne izprazniti se; zapert biti, ne öci-stiti se; ihn befördern, k öcejenu, k iz-praznenju pomagati, ömečiti; auf den Stühl gehen, na stran iti, od sebe, zavolj sebe iti; harter Stühlgang, nach Jarn. perpiea; f. a. Stühl.
 Stühlgelber, pl. für die Kirchengelder, klopina; f. a. Capital.
 Stühlgerich, das, wörtl. stolaa sodnija.

Stühherr, f. Gerichtsherr.
 Stühhappe, f. Stühbede.
 Stühlissen, das, blazinica na stola.
 Stühlkrant, f. Haubchel.
 Stühlleben, das, domosedno življenje.
 Stühlhühe, die, naslonilo.
 Stühlmacher, ber, stolar.
 Stühlpüßli, Stühlpolster, f. Stühlstissen.
 Stühlrichter, ber, stolnik (V.), okrajni sodnik na Ogerskom.
 Stühlrichteramt, das, okrajna gosposka na Ogerskom, stolništvo †, stolno sodništvo.
 Stühlstühle, die, podstrešni stebel.
 Stühlstücken, ber, male sani s stolam.
 Stühlstreiber, ber, pisar sodnji.
 Stühlstühle, die, tram podstrešni.
 Stühlüberzug, f. Stühbede.
 Stühlverhärtung, die, perpiea (Jarn.?).
 Stühlzapfen, ber, pipek (V.), klinček mjilni.
 Stühlzwang, ber, zapor (russ.), zapertje (V.), ang. a. perpiea, (in St. skeka?), na-penjanje, tisanje, russ. natuga (= natoga).
 Stübr, f. Kaulbörs; Blutkraut.
 Stüle, die, stor, panj, porobek.
 Stulen, f. Stauden.
 Stulenförster, f. Forstflecht.
 Stülatur, f. Studarbeit.
 Stülpe, Stülpe, die, ein umgestülpter Theil eines Dinges, viha (V.), zaferlje, zavijah (Gutsm.), podvih; (serb. savratak); am Hüte, okrajio, obod, streha; ein beweglicher Deckel, pokrovka, pokrov, pokroveo.
 Stülpen, v. a., einen hohlen Deckel auf et-was legen, pokriti, djati pokroveo na —, nach V. zaveznti; umkehren von Ge-säßen und Körpern mit breiten Flächen, eig. stürzen, einen Topf, povezniti; an-schlagen oder umschlagen, einen Hut, Stüfel, pri-vihati, zavilniti, zavihati, podvihati, klo-povihati, vihati; aufstülpen, f. b.
 Stülper, ber, einer der stülpt, pokrivateo; ein Ding, welches gestülpt wird, f. Stülze.
 Stülphandschuh, ber, rokavica z vihami; (ber sonst das a liebende Unterfrainer sagt nur rokavica; Met.).
 Stülphut, ber, zavihani klobuk.
 Stülpig, adj., zavihan.
 Stülpnase, die, zavihani, zaferknjeni nos.
 Stülpstiesel, ber, sleoi, sleki, skornji pod-vihani, skornji na zavih.
 Stülpstrumpf, ber, podvihana, zavihana nogavica.
 Stumm, adj., getw. mutast oder mutav (M.), nach allen übr. sl. M. u. schon bei Gutsm. u. V. nem; kdor ne more govoriti, kemur je vzelo besedo; stumm werden, ömutiti (V.), önemoti; verstimmen, f. dieses; ein stummer Mensch, muteo, mutavoo (? M.), nemoo (in and. M.); die Stumme, muta, (mutavka? M.), nema, mutasta ženska; stumme Buchstaben, brezglasne öerke; stum-me Person auf der Bühne, f. Statist; stumm sein (aus Vorsatz), ne govoriti, stanovitno molöati, malih besedi biti; die stumme Sünde

mutaste (nach dem *Russ. gusni*) greh; stumme Schnepfe, f. Haarschnepfe.
Stumm, das, eine Stille, wo Niemand was spricht, molk, lihota.
Stummel, Stummel, ber, f. Stumpf, ber, kratka lula.
Stummeln, f. Verstummen; ostuliti, stuliti, oklestiti, klestiti; gestümmelt, oklesöden, oklesten, stulast.
Stummen, f. Verstummen.
Stummenerust, ber, resnoba mutastiga öloveka.
Stummenglocke, die, zvonček mutca, s kterim kličo strežnika.
Stummheit, die, etva mutstvo, nach *M.* mutavost. nach andern *D.*, nemast, nemota; um sich von seiner wirklichen Stummheit zu überzeugen, da bi se proprioal(i), če je res mutast ali ne —
Stümmeler, ber, kazivec.
Stümmeln, f. Stummheit.
Stümpel, Stümpel, f. Stumpf, ber.
Stümpeln, v. a., einen Meiler, f. Ausstümpeln; v. n., f. Stümpeln.
Stümpfer, ber, Pflücker, pačuh, mojster skaza, budavec (*V.*), slepar, ki rokodelstvo kvari, ki kako reč lo poverhama zna in vse skazi, kar vzanje v roko, kerpca, mazač; in der Must, brenkač, skripač, trobentač, oigavt (*V.*); abgefürzter Wein: garteusloč, prapol (*S.*).
Stümperei, die, budanje (*V.*), šušmarija, kerparija, kerpanina, palčenje, pačuharija.
Stümperschaft, *adj.*, šušmarsk, pačuharsk.
Stümpferin, f. Pflückerin.
Stümpfermäßig, f. Stümperschaft.
Stümpfern, v. n. u. a., tumpariti (*V.*), šušmariti, kerpariti, budati (*V.*), palčiti, pačuhariti, slepariti se v čem; f. a. Pflücker; auf dem Glaviere stümpfern, na klavirji brenkati; auf der Geige, na gosli skripati.
Stümpfern, das, šušmarjenje, kvarjenje, kerpucanje.
Stumpf, *adj.*, abgefürzt, ber gehörigen Länge beraubt, štulast, ostuljen, mlast, omuljen, okernjen, kebast, prirezan, oklesten ober oklesöden, (j. B. von Bäumen), nicht scharf, nicht spitzig, tumpast, zatopljon, top, skerhan, (nach *M.* zakaran ober skaran); stümpf machen, otumpati, zaguliti, zatumpati, tumpati (*V.*), topiti; f. a. Abstutzen; stümpf werden, otumpiti, tumpiti (*V.*); von Säbuen, da sie von einer herben Säure stümpf werden, skominast; diese stümpfe Beschaffenheit der Säbue heißt, skomina; *altst.* u. *russ.* oskomina; er hat stümpfe Säbue, skomina mo je; daher stümpf machen, oskominiti, skominiti; stümpf machend, (vom Obst), skominast, skominav; im Gegenfage des Scharf, skerhan, top; daher stümpf machen, skerhati, kerhati, nach *M.* auch zatopiti, zakarati, nach *Medv.* zabovcati, na bovec (nach *Pol.* v. Falz) skerhati; stümpfer Besen, omuljena, odergnjena metla; ein stümpfer Mensch, tumpce, topoglavoo; ein stümp-

fer Winkel, širok kot, vogel, *russ.* top; stumpfwinkliges Dreieck, trivogelnik širooih, stegnenih kotov; stumpfe Sinne, slabi, oslabljeni počutki; vom Geist, opokal, top, zbezan; stumpfe Nase, plošnati, tumpasti nos; stumpfer Wein, ohne gehörige Schärfe, mehko vino (*Unt. Kr.*), stumpfer Scherz, gluha bolečina.
Stumpf, Stumpfen, ber, nach *V.* tump (?), *dim.* tumpok, štula, mla, okerhek (*Gutsm.*), ostanek; *serb.* kusatak; von Schlofen abgestumpftes Getreide, štokolj (*V.*), ein Stumpfen Licht, konoc sveče, *dim.* konček; *russ.* ogarok; bei Wämen, panj, štor, porobek, šterkelj, sterooli, teslo (? *Gutsm.* Hadfloß); mit Stumpf und Stiel, s korenino, popolnoma; ber Stumpf eines Fußes, štula; Stumpf Wolle, vreča volne; Stumpf Geld, kratka, debela mošnja dnarjev; schlechtes Messer, rezalo skerhano; ber Stumpf eines Zahnes, korenina, ki ostane v mesu.
Stumpe, f. Stumpfhelt.
Stumpfedig, *adj.*, topih oglov.
Stumpfen, Stümpfen, v. a., ber Spitze berauben, otumpiti, tumpiti, omuliti, ostuliti; f. a. Abstutzen; die Bäume stümpfen, fappen, drevjo prisekati, prisekovati; ber Schärfe berauben, j. B. ein Messer stümpfen, skerhati, kerhati nož, zakarati (*M.*), zatopiti; die Säbue, oskominiti, skominiti, skominino delati; das Alter stümpft die Sinne, starost slabi počutke; f. a. Abstumpfen; stümpfen, v. n., skerhati, kerhati se, otopiti, topiti se.
Stumpfen, ber, f. Stumpf, ber.
Stumpfen, Stümpfen, muljenje, štuljenje, kerhanje, topljenje.
Stumpfeude, das, topi konec, štula.
Stumpfgasse, f. Sadgasse.
Stumpfhaf, ber, nek oves s kratkimi in debelimi zerni.
Stumpfhelt, Stumpfigkeit, die, topost, *fig.* slabost, slabota, opoklost, zbezanost.
Stumpffante, die, topi rob, kraj.
Stumpffegel, ber, topi, otumpani kogelj.
Stumpfkopf, ber, f. Schwackkopf, topoglavoo.
Stumpfköpfig, *adj.*, top, topoglav.
Stümpfling, f. Stumpf, ber.
Stumpfnase, die, prillaöeni nos, tumpasti, plošnati nos; eine Person mit etner solchen Nase, tumpanos (*V.*).
Stumpfnasig, *adj.*, s prillaöenim, topim nosam.
Stumpfrechnung, die, pristavek neizirlichiv dolgov.
Stumpfs, *adv.*, urno, hitro; f. Sogleich.
Stumpfschwanz, ber, kusi, kobasti rep, nach *Gutsm.* kusati, prirezani rep; ein selches Pferd, kebec; ein Stumpfsch, *serb.* kusionja; Stupfsch, kusulja.
Stumpfschwänzen, f. Abstutzen.
Stumpfschwanzig, *adj.*, kebast, kuserep.
Stumpfsinn, ber, topost, bebost, opoklost, topoglavost.
Stumpfsinnig, *adj.*, top, topoglav, bebast.

Stumpffinnigkeit, f. Stumpfsinn.
Stumpfwinkel, ber, stegajeni, široki, topi kot.
Stumpfwinkelig, *adj.*, s širocimi koti.
Stumpfgah, ber, škerba, škerbina, korenina zoba.
Stümpfer, f. Stümpfer.
Stunde, die, ber vierundzwanzigste Theil des Tages, ura, *dim.* urica, *altst.* u. *russ.* čas, *böhm.* hodina, *poln.* godzina, *serb.* urben ura auch das türk. sahat ober sat; eine Stunde Weges, uro hoda; eine halbe Stunde, pol ure; anderthalb Stunden, poldrugo uro; eine starke Stunde, debela ura, dobra ura; bis zu welcher Stunde?, dokorej?; bis zu dieser Stunde, dosorej; um welche Stunde?, obkorjoj?; um diese Stunde, obtoorej, obsoorej; von Stunde zu Stunde, od ure do ure; die letzte Stunde, zadnja ura; die Todesstunde, smertna ura; an Stunden gebunden sein, imeti odločene ure (za to in uno opravilo); Stunde halten, deržati se ure, natančen biti; ein Theil der Zeit von unbestimmter Dauer, čas; zu jeder Stunde, vsaki čas; von Stunde an, od zdaj, odslej, (od te price, *M.*); zur Stunde, zdaj, sedaj, pri ti priči; bis zu dieser Stunde, bis zur Stunde, do zdaj, doslej; zu guter Stunde, o pravem času, pri dobri sreči; er hat seine gute Stunde, (von Kranken), odlegio mu je, souf, pri volji je, dobre voljo je; alle Stunden, vselej, vsaki čas; helle Stunde, f. Hell(er Zwischenraum); Stunden geben, učiti, lekcije dajati, podučevati; Schreibstunde, poduk v pisanji, ura namenjena za ta poduk; (*mont.*) štirindvajseti del oboda ali kolobarja.
Stündchen, f. Stunde.
Stunden, in den Bßg., urni.
Stunden, v. n., (veralt.), odlog, rok dati.
Stundebeticht, ber, poročilo vsako uro dajano.
Stundenblume, die, sineška roza.
Stundebret, das, urna dilja (*V.*).
Stundengeber, ber, podučevavec, učenic (na ure).
Stundengeberin, die, podučevavka.
Stundengebet, das, ure.
Stundengeld, das, podučnina, plačilo od ure.
Stundenglaß, das, sipna ura; f. Sanduhr; (peščenica, *Gutsm.*).
Stundehalter, f. Stundengeber.
Stundentreis, ber, in der Sternwissenschaft, vsak poldnik, urni kolobar.
Stundentreis, das, solučna ura v podobi krija.
Stundenlang, *adj.*, celouren (*V.*), uro dolg, uro terpeč; *adv.*, celo uro, po uri, cele ure.
Stundenlauf, ber, tek časa.
Stundenlehrer, f. Stundengeber.
Stundentlinie, die, in der Sonnenuhr, diejenige Linie, welche der Schatten des Zeitgeräts zur bestimmten Stunde erreichen muß, sončna čerta, ki uro kaže.

Stundenmarke, die, znamenje ur (v kterih je kdo koga uöil).
Stundenmaß, das, urna mera.
Stundenmessung, die, merjenje časa po orah.
Stundenrad, das, bei den Uhrmachern, urno kolo (ki obrača ali premika kazavnik).
Stundenring, ber, urni kolobar.
Stundenrufer, ber, čuvaj, ki razglašat ure, oklicovavec, nach *M.* preklicovavec; f. a. Nachtwächter.
Stundenraub, ber, pesek, sipa v uri.
Stundenarbeit, f. Stundengebet.
Stundensäule, die, miljnik.
Stundenschlag, ber, bitje (*russ.* boj) ure, odbijanje ure.
Stundenstauer, f. Stundenrufer.
Stundensteiger, ber, ura.
Stundentafel, die, razkazek, kazalo ur.
Stundenuhr, die, ura, (ki ne kaže minut).
Stundenverkündiger, ber, f. Stundenrufer.
Stundenweise, *adv.*, vsako uro, po uri, po urah.
Stundenweiser, ber, ura; kazavec ali kazavnik.
Stundenzieger, ber, kazavec, kazavnik, ročica, ki ure kaže.
Stundenzettel, ber, urni list.
Stundenzirkel, f. Stundentreis.
Stündig, *adj.*, zweistündig, dve uri, dveruri.
Stilblich, *adj.*, vsakoorni, n. o; *adv.*, vsako uro, od ure do ure.
Stunsel, f. Stille.
Stunze, die, neka posoda.
Stuparsch, f. Gabelstrant.
Stupend, f. Ersichtlich, Ingemein.
Stupf, ber, pobezeck, dregljec; f. a. Punct, Stich.
Stupfel, ber, bozalo, žokavnik, dregalo, osten (*Gutsm.*).
Stupfen, v. a., mit der Faust, gnjoeniti, gnjocati, dregniti, dregati ober drezati; souf pobezniti, pobezati, bezati, požokati, žokati, zbosti, spodbosti, zbdati.
Stupfer, ber, dregavec, dreg; f. a. Stoß, Stich.
Stupid, *adj.*, neumen, topoglav, zabit.
Stupidität, die, neumnost, topoglavost.
Stuppen, f. Stutzen.
Stupration, f. Schwängerung.
Stuprator, f. Schänder, Schwängerer.
Stupriren, f. Schänden, Schwängern.
Stuprum, das, f. Schändung, Schwängerung.
Stupfen, f. Stupfen.
Stur, *adj.*, kisel, čmern.
Sturm, ber, eine heftige Bewegung mit lautem Getöse verbunden, (impetus), sam, hrum, hrup, vriš (*serb.* juris), lomast, vihar; auf der See, in der Luft überhaupt, vihar navihta ober nevihta, nach *M.* auch vihta, bei *Gutsm.* viha (?), hudo vreme, huda ura, *serb.* bura (burja im Slov. Dora-twind); es erhob sich ein großer Sturm,

Wasser gefallenen Menschen stürzen, vtonjeniga na glavo postaviti; Einen zu Boden stürzen, na tla butiti, telebiti, tresčiti, tresčiti; sich ins Wasser stürzen, (v. r.), skočiti, zagnati se v vodo; (mont.) sich stürzen, navpič pod so iti, spuščati, spuščati se, derzati; die Hoffart wird ihn stürzen, napuh ga bo pogubil; vom Throne stürzen, pahniti, vredi s prestola; einen Günstling stürzen, spodriniti koga, v nemilost spraviti, vreci, podreti koga; ins Unglück stürzen, v nesrečo pripraviti koga; Gott erhöht u. stürzt Reiche, Bog vzdiguje in podira kraljestva.

Stürzen, das, podiranje, zvracanje u. dgl.
 Stürzenbe, das, untere Ende bei den Fischen, ritovjo, auch böhm. rit.
 Stürzer, der, einer der etwas ausstürzet, besonders im Bergbau, zvracaveo; ein Defel, f. dieses.
 Sturzfrei, adj., varen pred padam.
 Sturzglas, das, nach V. poveznilo u. poveznik.
 Sturzgut, das, zvracno blago, blago, ki se v ladijo zvraca ali presiplje (ktero torej ni v sodih ali obojih).
 Sturzharren, der, kincež, (ki se zvraca).
 Sturzlatte, die, Fensterlatte, etwa prekladnica f.
 Sturzplatz, der, etwa zvracališče, zvracališče, zvracališče, zvracališče; f. Stürze.
 Sturzbaum, f. Sturzplatz.
 Sturzhäufel, die, lopata za progrebante zita.
 Sturzsee, die, val, ki se zažone v ladijo in se razbije nad njo.
 Sturzstall, die, bei den Jägern, mesto, kjer je ostreljena zver padla in obležala.
 Sturzweg, der, silno sterma pot.
 Stute, der, (auch die), hlebeo, holi krah.
 Stute, die, kobila, (ciza Gutm.).; eine Stute belegen lassen, kobilo pripustiti.
 Stuten-, in Ssg., kobilji.
 Stutenhäufel, der, kobilji, to je, dolg in tenak vrat.
 Stutenhengst, der, žrebec, pastuh.
 Stutenmeister, der, kobilar, oskerbnik kobilarje.
 Stuterei, die, f. Gestüte, nach Gutm. kobilstvo.
 Stutereispferd, f. Gestütspferd.
 Stutereiverwalter, f. Stutenmeister.
 Stutfüllen, das, (Stutenfüllen), kobiloa, žrebica.
 Stuthengst, f. Stutenhengst.
 Stutte, f. Stille.
 Stuh, der, ein abgeflühtes, abgefürztes Ding, kratka, omuljena reč, stula, mula; auf den Stuh, na mah, izneuada; Stuhrohr, kratka risanica ali puška, stue; Handschuh ohne Finger, (sie reichen nur bis an den Knöchel), rokavica brez prstov, na pol; Muff, f. Muff; Federbusch, f. d.; Stuhuhr, namizna, postarna ura.
 Stuhärmel, der, kratak rokav, na pol rokav.

Stückballein, der, podporno bruno, podporni tram.
 Stühband, das, bei Zimmerleuten, komolec (V).
 Stühbart, der, berki, pl., eine Person mit solchem Barte, berkar.
 Stühblische, die, kratka risanica, nach V. priskcanioa, prisokana risanica.
 Stülke, die, ein hölzernes Gefäß von Böttcherarbeit, stecej* (V); ein Ding, welches flücht, podpora, podpornja, podstavka; f. a. Strebe; worauf man sich flücht, opera, naslomba, opiravnik, podlog, (proma?); fig., zaslomba, palioa, varstvo, obramba, pomoč, zagovornik, zavetje, zavetnik; die Stülke des Alters, palica, podpora v starosti, stember, na kterem kaj sloni; in der Geometrie, f. Sinus.
 Stuhel, f. Stuh.
 Stuhen, der, f. Muff.
 Stuhheit, v. n. bei Entpfindung eines unerwarteten Dinges plötzlich stille stehen, von Menschen, obstati, obstajati, zavzeti se, ostermeti, stermeti, začnditi se, čnditi se, osupniti ober osopniti; f. Erfannen; von dem Viehe, splasiti, plašiti se; serb. čuliti; prangen, osaben biti, hvaliti se, bahati se, sopiruti se s ihm, skazovati se, oöiten biti, v ödi biti; heftig stoßen, so daß von dem gestohlenen Körper ein Widerstoß erfolgt, toröiti (s kozarci, n. pr.), terknti, terkati (od kozlov i. t. d.); vom Rindvieh, bosti se; fig., Waaren tauschen, menjati, prebotati (V); v. a., fützer machen, prikrajšati; durch Abhauen, prisekati, prisekavati, podsekati, stuliti, mullti; gestülhten Schweifes, kus (auch altsl. u. poln. kus, kusy und nicht kes, nach Andern jedoch kos), kusorep, kusast, kebast; abschneiden, prirezati, prirezovati, spodrezati, spodrezovati; mittelst der Schere, pristiöri, pristiöri, podstriöi; die Masse stühen, priklestiti, prisekati; f. a. Abstühen; einen Hut stühen, zavihat, podvihati kraje; die Flügel stühen, perntnice podstriöi.
 Stühen, das, stermonje, terkanje, prisekovanje, spodrezovanje.
 Stühen, der, f. Stuh.
 Stühken, v. a., podpreti, podpirati kaj, podstaviti, podstavljati kaj, opreti, opirati, osloniti, oslanjati kaj na kaj; v. r., sich auf etwas stühen, na kaj opreti, opirati se na kaj, (ostaviti, ustopiti se, upreti se v —), naslanjati se na —; sich verlassen, zanesti, zanašati se na kaj; f. a. Verufen, sich.
 Stühen, das, podportje, podpiranje.
 Stühler, der, von Stühen, v. n., in Kleiden prangen, läpaveo, gizdaveo, gizdalin, nach Gutm. ferkalin, smerkolin; ein abgefürztes Ding, prisekanec, prirezane; f. Stuh, Stühblische.
 Stühler, der, podpiravec, podpornik.
 Stühlerbart, der, läpavcovs, gizdalinova brada.
 Stühlerin, die, nalšpanka, läpulja, gizdalka, gizdalinica.

Stückerin, die, podpiravka.
 Stühglas, das, nizek kozarec.
 Stühholz, das, lesena podpora.
 Stühig, adj., von flügen (v. n.), erflauen, osupnen, zaönden, plahoten, plah; flüchtig sein, plašiti se, čnditi se, stermeti; flüchtig werden, splasiti, preplasiti se; dieß macht mich flüchtig, to me plaši, (zavzeti, osupniti, zmesi); widerständig, flüchtig, sketljiv, terdoglav; flüchtig sein, werden, sketiti se, apirati se, keröiti se, kujati se.
 Stühkasten, der, im Mühlenbaue ein mit Steinen angefülltes, vierediges Gezimmer, izba ober ispa (V).
 Stühkopf, der, sketljivec, kujavec, termoglavec; wörtl. kratka debela, nizko ostrizena glava.
 Stühleiter, die, lestva, lojtra z oporo.
 Stühler, in Ssg., f. Wächter.
 Stühlich, f. Flöschli.
 Stührohr, das, prisekano, pristriženo, kuso uho; ein solches Thier, nach V. prisekanec.
 Stühperilde, die, kebast baroka.
 Stühpunkt, der, (pika) podpornica f., podpirališče, podpirališe f.
 Stührohr, das, f. Stühblische.
 Stühshere, die, skarje za pristriganje.
 Stühschwanz, der, keba, kusarepa žival, kusorepec, kusorepka, nach Andern, kosorepec.
 Stühuhr, die, f. Stuh.
 Stude, die, ostanek kake tkanine.
 Stühig, adj., peklensk; f. Mehend.
 Stuhl, der, Schreibart, etwa pisava, pero (Feder), pisanje, nach dem Russ. u. Böhm. zlog, poln. styl; in den bildenden Künsten, sklad, naein; Baustuhl, etwa auch zidava; Rundbogenstuhl, šega, zidava na okrogle obloke; bei den Maltern, penzelj, malanje; alter, neuer Stuhl, d. i. Zeitrechnung, stara, nova pratika, staro, novo čislo, počtova časa, (casobroj f.).
 Stuhlischen, v. a., besede postaviti, staviti, pisati (dobro, slabo), derzati se zloga (dobriga, slabiga); sastaviti, sastavljati, spisati, pisati.
 Stuhlst, der, in ungebundener Rede, pisar, pisavec; ein guter Stuhlst sein, lepo pisavo, besede imeti, besedo lepo staviti.
 Stuhlstift, die, nauk lepe pisave.
 Stuhlstiftum, das, uöba lepe pisave, vaja v lepi-pisavi.
 Stuhlstiftisch, adj., pisaven; stuhlstiftische Uebung, vaja v lepi pisavi.
 Stylus curiae, f. Kanzleistuhl.
 Stuhlstiftisch, adj. (med.), ustavljaven, zapöcin.
 Stühr, der, fabelhafter Fluß der Unterwelt, Styks.
 Stüda, Stüde, die, zgovornost, gladki, glado tekoči jezik.
 Stüderisch, adj., prepričovaven.
 Stübaler, adj., nizi, manjši; f. Unterorden (untergeordnet).
 Stübaler, der, Stübalerbeaute, nizi urednik.

Stübalerität, die, podružnost, podrojenost f.
 Stübalerit, pl., penzi bronasti s sreberni ploščicami.
 Stübalerator, der, podzakupnik f.
 Stübass, der, subbas.
 Stübeln, f. Stübeln.
 Stübdegat, der, podpooblasteneo, namostnik.
 Stübdegiren, v. a., f. Delegiren, pooblastencu postaviti namestnika.
 Stübdiakon, der, mali diakon, subdiakon, russ. inodiakon.
 Stübdividiren, v. a., podrazdeliti f., podrazdelke delati.
 Stübdivision, die, podrazdel f.
 Stüb hasta verkaufen, prodati na öitni dražbi.
 Stübstation, die, öitna dražba; f. Station.
 Subject, das, in der Logik, podlog f., nach dem Poln. u. Böhm. podmet f., glava, podstava, subjekt; Person, f. dieses; kaufm., kupöijskii slazabnik, zlasti pa lekarski pomagac.
 Subjection, die, vprašanje sebe samiga.
 Subjectiv, adj., subjektiven (russ.), podmecni f.
 Subjectiren, f. Unterwerfen.
 Subjunctiv, adj., pridan, pritaknen.
 Subleant, der, pomocnik.
 Sublevation, die, podpora.
 Subleviren, f. Unterstühen.
 Sublim, adj., f. Erhaben.
 Sublimat, das, zvisenina f., sublimat, žganje.
 Sublimation, die, (v)sparjenje, snblimacija, žganje.
 Sublimitiren, v. a., die festen Theile eines Körpers durch Feuer in die Höhe treiben, žgati, zvisiti, vspariti, kvioško spraviti.
 Sublimität, f. Erhabenheit.
 Sublitera, der, čerko.
 Sublociren, v. a., dalje v zakup (v podzakup) dati.
 Sublofation, die, podzakup f., podzajom f.
 Sublunarisch, adj., kar je pod luno, zemljak, podmesečen.
 Subministriren, v. a., na roko iti s öim.
 Submiss, adj., f. Unterwürfig.
 Submission, f. Demnth.
 Submittiren, sich, v. r., podvreči se.
 Subordination, die, podložnost, podrejenost, pokorsöina, pokorsöina.
 Subordinationsswidrig, adj., uporen, zoper vojaško pokorsöino, pokorsöino.
 Subordiniren, f. Unterordnen.
 Subornation, die, heimliche Anstiftung, Verführung, podkup, podmaza skrivna.
 Suborniren, v. a., podkupiti, skrivaj zapeljati.
 Sub poena, pod kaznjo.
 Subrector, der, subrektor, tretji öonik.
 Subreption, die, spodlazba, spodlez.
 Sub rosa, križ čez usta, med nama ostani, skrivno hodi.
 Subscriber, der, podpisec, podpisovavec.

Subscribiren, v. a., podpisati kaj, podpisati se na kaj, naročiti (kako knjigo).
 Subscription, die, podpis.
 Subsellien, pl., sedala za gledavce.
 Subsidiarisch, adj., pomočni, podporni.
 Subsidiarrecht, das, pomočno pravstvo.
 Subsidiien, pl., pomoč, denarna pomoč.
 Subsidiienvertrag, der, pogodba zastran daarne pomoči (v kaki vojski).
 Sub sigillo, pod pečatom.
 Subsigniren, f. Unterzeichnen.
 Subsistenz, die, živež; Bestand, obstanek.
 Subsistenzmittel, pl., živež, od česar kdo živi.
 Subsistiren, f. Auskommen.
 Substantialität, die, bistvo, bistvenost.
 Substantialiter, bistveno.
 Substantiv, das, ime; f. a. Hauptwort.
 Substantivisch, adj., imensk.
 Substanz, die, das Wesen, bistvo, nach V. usebšcina u. istnost, poln. istota, bđhm. podstata; Kern, jedro; Substanzen, pl., skladni deli; — redivna reč.
 Substanzteil, adj., bisten, bistven; nahrhaft, rediven; f. a. Kernig.
 Substituiren, v. a., komu namestnika postaviti, postavljati, postaviti koga na mesto koga, poln. podstawić; ein Erbrecht, namestniga dediča postaviti.
 Substitut, der, namestnik; Nacherbe, namestni dodič ali dodnik; serb. zamjenik.
 Substitution, die, namestonje, postavitev, postavljanje namestnika; postavljenje namestniga dediča; f. a. Stellvertretung; die fideikommissarische Substitution, fideikomissu postavljanje namestniga dediča.
 Substrat, das, podlog, dani primér.
 Subsumiren, f. Voraussetzen, Folgern.
 Subsumtion, f. Voraussetzungen.
 Subtil, adj., tenak, droben, nežen; f. a. Schlan, Spitzfindig.
 Subtilität, die, tankota, natanonost; f. a. Spitzfindigkeit.
 Subtrahendus, der, odštevanec, odštevanka.
 Subtrahent, der, odštevavec.
 Subtrahiren, v. a., odšteti, odštevati, russ. vyčitat (= izštévati); f. a. Abziehen.
 Subtraktion, die, odšteva, odštevanje, odklada.
 Subvention, v. a., podpirati koga.
 Subvention, die, pomoč, zlasti dnarna pomoč dajana časniam.
 Subventioniren, f. Subventionen.
 Subversion, f. Versall.
 Subvertiren, f. Umstürzen.
 Succediren, v. n., einit, za kom nastopiti, nastopati, za kom biti, za kom priti, na koga mesto priti, prihajati, slediti, nasledovati; — po sreči stoči se, iziti, saiti se: Success, der, f. Erfolg.
 Succession, die, Nachfolge, nasledje; f. a. Folge, Erbfolge.
 Successiv, adj., zaporeden, nasledenj; adv., nasledama, malo po malo, polagama.
 Successor, der, f. Nachfolger.

Succint, adj., jedernat, ob kratkem.
 Succulent, adj., sočen.
 Succumbiren, v. n., zgibiti (pravdo).
 Succurren, f. Weisungen.
 Succurs, f. Beistand.
 Suche, die, iskanje, isk; der Hund hat eine richtige Suche, pes dobro, prav sledi, ima dober smerček, nos.
 Suchelien, f. Sonde, Sentnadel.
 Suchen, v. n. u. a., iskati (išćom) česa, serb. tražiti; ein wenig suchen, poiskati; eine gewisse Zeit hindurch suchen, preiskati; sich mühe suchen, vaiskati se; in allen Winkeln suchen, vso kote preiskati, preistakniti, prestikati, premetati, prevertati, preberbati; nach Jemand suchen, po kom vprašati, popraševati; von mir hast du nichts zu suchen, od mene ne moreš nič terjati, pri meni nimaš pravice po-niöemur vprašati; wo soll ich ihn suchen, kje ga bom iskal?; in etwas herumsuchen, berskati po öem; was hast du hier zu suchen?, kaj, česa išćes, išes tukaj?, kaj imaš tokaj opraviti?; was sucht er darunter? kaj hoće tukaj, kam meri?; ste sucht etwas darin, arm zu scheinen, nekake prednosti, nekake slave išćo, išo v oboštvu; ein Amt suchen, poganjati se, vleči se za službo, prizadevati si, da bi dosogel službo; Rath suchen, koga za svet vprašati; Hilfe suchen, koga za pomoč prositi, pomoči koga (pri kom) iskati; nachforschen, pozvedavati, popraševati; — gledati, kako bi se kaj storilo; er sucht Handel, rad bi so prepiral s kom, obresti iskati; das Weite suchen, pete odnesti, abrisati jo; die gesuchte Erweiterung der Frist, prošeni, želeni odlog; gesuchte Hebeart, prisiljeno, pronavljano govorenje; f. Affectiren; Geld suchen, dnarjov na posodo iskati; gesuchte Waaren, blago, za ktero se pulijo, tergajo, vledejo, za ktero je vlak.
 Suchen, das, iskanje; Gesuch, prošnja.
 Sucher, der, iskavec.
 Sucherin, die, iskavka.
 Suchhund, f. Leithund.
 Suchnadel, f. Sonde.
 Suchort, das, iskališće, iskališe †.
 Suchstollen, der, rov za iskanje rade.
 Sucht, die, ešm., jede Krankheit, auch Seuche, f. diefe; ješt, dolga bolezen; fallende Sucht, božje, božjast; f. Fallsucht; Selbstsucht, rumenica; Wasser sucht, vodenica; herrschenbe, ungeordnete Begierde, strast, nezmórna, napčena želja ali pohlepa; die Neigung zum Spiel ist bei ihm zu einer Sucht geworden, nagnjenje k igri ga je vsiga prevzelo, strasten igraeco je; Ehrsucht, častilakomnost.
 Suchtbett, f. Strohbett.
 Suchtig, adj., kar se rado gnoji in težko, nerado celi; f. a. die Zusammenfügungen.
 Suchtling, der, hiraveo, bolnik.
 Suchtel, das, prese.
 Such, der, der Zustand, da etwas fliehet, vretje, vrenje; im Suche sein, vreti; etwas festlich aus dem Suche ešen, kaj vrelo jesti; einen Kopf zum Ende bringen, storiti, da loneo

zavre; das Wasser noch einen Süb, ein paar Sübe thun lassen, vodo še enkrat, dvakrat zavreti pustiti, povreti, pustiti, da voda zavre; soviel von etwas auf einmal gesotten wird, f. Gebräude; f. a. Sandhafer.
 Süb, der, jug, poldne; (nach V. auch podsolnische †); der Wind ist Süb, veter je od poldne; južni veter, jug vleče.
 Süb, in Bšgn., južni, poldanski.
 Sübdentsch, adj., južnonemšk.
 Sübel, der, luža, kalaža, mlaka; f. a. Hausen.
 Sübelbuch, das, f. Klabbe; (russ. černa knjiga kupcov).
 Sübele, die, svinjarija, mazarija, packarija.
 Sübeler, der, f. Sübler.
 Sübelloch, der, svinjarski, nečedni, nesnažni kuhar, svinjar, packar.
 Sübellochlein, die, svinjska, nečedna kuharica, packa.
 Sübelhaft, Sübelig, adj., umazan, zamazan, nesnažen, nečeden, nemaren.
 Sübelmagd, die, umazana, nečedna dekla.
 Sübelmaler, der, malar mazač.
 Südeln, v. n. u. a., packati, svinjati, mžati, zamazati, gordo sfoštati, narediti, nečedno, nesnažno, nemarno delati.
 Südelpapier, das, papir za čekanje.
 Südelwäshe, die, nemarno, nesnažno prano.
 Südelwäsherin, die, perica, ki nesnažno in nemarno pere.
 Südelwerk, f. Sübele.
 Süden, der, južna, poldanska stran; von Süden, od poldne, od juga; gegen Süden, proti jugu; f. a. Süb.
 Süderbreite, die, južna širina.
 Südersee, die, južna perst.
 Süderu, v. a., polivati železno rudo z lovično vodo.
 Süderpol, der, južni tečajnik.
 Südersee, die, južno morje.
 Südeuropa, južna Evropa.
 Südeuropäisch, adj., južno-evropejsk (južno-evropsk).
 Südeugend, die, poldanska, južna stran, južni kraj.
 Südkreis, der, jžni soravnik.
 Südkrenz, das, (Sternbild), poldanski križ.
 Südküste, die, južni breg, južno primorje.
 Südland, das, južna dežela.
 Südländer, der, (Einwohner von Aufratien), poldnevec.
 Sübler, der, packar. (russ. packun), svinjar, mazar, mazač; ne-nažnik, nečednik, nemarež; f. a. Sübelloch.
 Süblerin, die, packa, svinjarka, nesnažnica.
 Süblich, adj., južen, poldneven, poldansk; sübliche Abweichung; jžni odstop; süblicher Wind, jug.
 Sübmeer, das, jžno morje.
 Sübost, der, jugovzhod.
 Süböstlich, adj., jugovzhoden.
 Sübostseite, die, jugovzhodna stran.
 Sübostwind, der, (veter) jugovzhodnik.
 Südpol, der, jžni tečajnik (južnik).
 Südpunct, der, južna pika.

Sulzsalz, das, varjena, kuhana sol.
 Sulzee, die, f. Sübmeer.
 Sübseite, die, južna, poldanska stran.
 Sübsübst, der, jugovjugvzhod.
 Sübsübwest, der, jugovjugvzhod.
 Sübthell, der, južni del.
 Sübvolk, das, (Australier), poldnevec.
 Sübwärts, adv., proti jugu, na jug.
 Sübwasser, das, Sübstrom, der, poldnevni tok, tok morja proti jugu.
 Sübwest, južni svet.
 Sübwest, der, jagozahod.
 Sübwestlich, adj., jagozahoden.
 Sübwestwind, der, (veter) jugovzahodnik.
 Sübwind, der, jug, jžni ali poldanski veter, mornik, (bei Gutm. zevce? unter Mittagwind aber zevce? nach V. podsolnisch); f. a. Mittagwind.
 Suffisance, f. Selbstgenügsamkeit.
 Suffisant, f. Dintelhaft.
 Suffiz, das, pritiklina, prilopek.
 Suffraganbischöf, der, škof (ki je pod velikim škofom ali nadškofom), sufragan; Weibischöf, namestni škof (posvečen, pa brez svoje škofije).
 Suffragium, das, glas (volivni).
 Sugel, f. Afose.
 Suggeln, v. n. u. a., mit Stumpfem, scharftigem Messer schneiden, eicati (?).
 Sügger, f. Säugling.
 Sulhache, Sulhe, auch Sulache, Sule, die, worin sich das Wild im Sommer füllt oder wäshet, močilo, mlaka, luža, kal.
 Sülken, Sülken, v. n., valjati se, kotati se (po mlaki).
 Sühnaltar, der, spravní oltar.
 Sühnbar, adj., potolazljiv, pomirljiv.
 Sühnblut, das, kri prelita v pomirjenje, v potolazbo.
 Sühne, die, sprava, potolazba, pomirjenje, poravnava; die Sühne versuchen, d. i. den Vergleich zu ergelten suchen, strani k poravnavi napravljati.
 Sühnen, spravit, pokojiti; f. Versöhnen; ein Verbrechen sühnen, izbrisati (n. pr. s kervjo), plačati.
 Sühnhandlung, die, poravnava.
 Sühnopfer, das, spravná daritev, pomirivna, potolazna daritev; nach V. prestopšcina †.
 Sühnung, die, sprava, pokojilo (n. pr. za rajne).
 Sühnversuch, f. Vergleichsversuch.
 Sulte, die, f. Folge; Gesolge.
 Sultante, f. Kammermadchen.
 Sufel, f. Gegenstand.
 Sulfeler, der, meckalo.
 Sulhache, f. Sulhache.
 Sule, die, f. Ahte.
 Sullen, f. Sübeln, u. Sülken.
 Sullen, v. n., dricati, dersati se.
 Sultan, der, türski ear, sultan.
 Sultan, in Bšgn., sultanski.
 Sultanin, die, sultanija (verb.).
 Sulze, die, Salzrest für die Hirthe, salna (V.), lizalica; ein Salzwerk, salina (V.);

Gallerte, geronnene Brühe, f. Gallerte, (bei V. sterlda?, bei Gutsch. merzletina); Salzbrühe, razzol.
 Salzen, v. a., nasoliti, soliti; s soljo vabiti (divjačino).
 Salzer, der, Arbeiter im Salzwerke, solinar.
 Salzfleisch, das, nasoljeno meso.
 Salzlicht, adj., sterjen, nach V. sterlast (?).
 Sumach, der, Schmach, roj ober viell. ruj, rujevina (serb.).
 Summa, f. Summe; in Summa, sploh, vse splaz, vse skup.
 Summa summarum, f. Gesamtbeitrag.
 Summarien, pl., posnetki, izpiski, skupni zneski.
 Summarisch, adj., kratak, jedernat, po dez, po velikem, ob krakem, summarisches Verfahren, kratka, okrajšana pravda.
 Summe, die, soštevok, skupni znesok ober besser iznosek, suma (in allen slav. W.); eine Summe Geldes, denarjev (nekaj); ein hübsches, artiges Summen, lep, čeden danček; die Summe des Glückes, cvet sreče, naj veči sreča.
 Summen, v. a., f. Summiren; sich summen, v. r., narasti, narasovati se, nabirati, nabirati se.
 Summen, v. n., von Wienen, berneti, brenčati, šumeti, (nach V. zumlati); russ. zužat; von Wesseln, veršeti; von Hornissen, boliti; von Hummeln, brenčati; von Schnäseln, mumati (V.); von stehenden Wäscen, brenčati; vor ober in den Ohren summen, po ušesih zvoniti, šumeti; summen wohin kommen, priberneti, pribrenčati; zu summen anfangen, zaberneti, zabrenčati; eine Zeit hindurch summen, beherneti, prebrenčati (n. pr. ves dan); summen des Getöse der Stadt, šumenje, hrup.
 Summen, das, bernenje, brenčanje.
 Summer, f. Wienenstadt.
 Summiren, v. a., sošteti, soštovati, skupni zacek izračnati.
 Summiren, das, soštovanje.
 Summ Vogel, der, kolibri.
 Sumpfi, der, močilo (V. auch böhm.), močvir, tres, globačina, kal, mlaka, močevioa, mah, grezi, mezine, nach Gutsch. auch podmak, berečina (?), serb. bara, barešina); f. a. Moor, Morast; fig. blato, luža; im Bergwerk zu Sumpfe gehen lassen, pustiti, da voda zalije rudnik; neko korito.
 Sumpfi, močvirni, blatni.
 Sumpfbere, f. Moosbære.
 Sumpfbewohner, der, mlakar.
 Sumpfbewohnerin, die, mlakarica.
 Sumpfbüschel, die, mali loček.
 Sumpfbüschel, die, mala breza, poln. karlica.
 Sumpfboden, der, močvirne tla.
 Sumpfdotter, f. Dotterblume.
 Sumpfdunst, der, puh, par iz močvirja.
 Sumpfsche, die, blatni hrast.
 Sumpfen, f. Versumpfen.
 Sumpfsprossen, adj., kaluzen, močvir.
 Sumpferz, das, blatna ruda, (ruda) blatniao zarušnica.

Sumpfen, die, sova, ki po močvirnih krajih živi.
 Sumpfsiebe, das, nach V. glenovica, glenova bolezen.
 Sumpfige, die, močvirjo, močvirnat kraj.
 Sumpfschneide, die, vodena kopienica.
 Sumpfsicht, adj., mužast, kaluzast.
 Sumpfig, adj., močvirnat, podmokel, mužast, blaten; f. a. Morastig; sumpfige Stellen, nach Jarn. zmokve, pl.
 Sumpfliefer, die, blatni bor.
 Sumpflolbe, f. Rofrolbe.
 Sumpfschneide, die, glenovica (V.); der daran leidende, glenov (clovek).
 Sumpfschneide, das, mužno, blatno zelišce, zelišce.
 Sumpfschneide, der, rak mlakar, lužar.
 Sumpfschneide, die, (Senecio paludosus); trebelje, n.
 Sumpfschneide, die, kaluža.
 Sumpfschneide, das, f. Moorland.
 Sumpfschneide, die, škerjanec mlakar, blatni škerjane.
 Sumpfschneide, das, glenasta, blatna luknja.
 Sumpflust, die, eine brennbare Luftart, vešoe. mužni zrak.
 Sumpfschneide, die, blatna podgana, miš.
 Sumpfschneide, die, senica mlakarica.
 Sumpfschneide, die, ruska vidra.
 Sumpfschneide, die, blatna, mužna rastlina, bared (Ravn.).
 Sumpfschneide, die, vadoni kurušlek (St.).
 Sumpfschneide, der, blatni močerad.
 Sumpfschneide, der, blato, glen iz muže.
 Sumpfschneide, f. Heerdschneide.
 Sumpfschneide, das, vodeni zajic.
 Sumpfschneide, f. Sumpfbüschel.
 Sumpfschneide, die, pajik mlakar.
 Sumpfschneide, der, šota.
 Sumpfschneide, das, blatna vijolica.
 Sumpfschneide, der, prostonoga (V.), povodna tica, blatna tica, mlakarica, dolgozožka.
 Sumpfschneide, das, mlakuža, mlakužna voda, (voda) blatnica.
 Sumpfschneide, die, (Falco aeruginosus), jastreb račar, plešec (?).
 Sumpfschneide, f. Bruchweide, Bachweide.
 Sumpfschneide, die, podmokla, zamočena senozel.
 Sumpfschneide, der, blatni červ, červ mlakužar.
 Sumpfen, v. n., šumljati, (zumlati V.), šumeti; f. Summen.
 Sumpfen, die, obhajilo.
 Sumpfen, f. Gesund.
 Sumpfen, der, Zund; f. Meerenge.
 Sünde, die, greh (in allen slav. Wunda.), serb. anč grehota, pregroha (mehr Vaster, Verbrehen); eine Sünde thun, begehen, grešiti, greh storiti, greh delati, pregrešiti, pregreševati se s čim, ogrešiti dušo (serb.); zur Sünde verleiten, v greh zapeljati; Unrecht, krivica; sein Brot mit Sünden verdienen, krivično kruh služiti, po krivici

živiti se; das ist seine Sünde, to ni greh, to ni prepovedano; es ist eine Sünde und Schande, pregrešo in sramotno je; Begabungssünde, greh doprinesenja; Unterlassungssünde, greh opuščenja, opušenja; himmelschreiende Sünden, v nebo vpjioči grohi; von Sünden lassen, odpovedati se, slovo dati grehu; in Sünden wandeln, v greh, pregrešo živiti; Uebertretung, prestop, pregreha; die Sache muß der Sünde werth sein, nach dem Poln. če si kdo že zlomi vrat, bodi saj z dobriga konja; Schwachsheitssünde, greh iz slabosti; von Sünden losprechen; f. Losprechen.
 Sünden, in Sfg., grešni.
 Sündenbahu, die, grešna pot, greh.
 Sündenbekenntniß, das, spoved.
 Sündenblasi, adj., bled od grehov.
 Sündenbock, der, kozel darovan, zaklan za grehe; fig., kdor za druge terpi.
 Sündenbüßer, der, pokorjenec, ki terpi za grehe.
 Sündenbühl, der, plašč, pokrivalo greha.
 Sündenbühler, der, kdor grehu služi.
 Sündenbühl, der, odveza (grehov).
 Sündenfall, der, grešenje, pad ali greh prvih staršev.
 Sündenfrei, adj., brez greha, brezgrešig, greha prost, čist.
 Sündengelag, das, pregrešne, grešne gostije.
 Sündengelb, das, pregrešni denar, grešni, krivični denar.
 Sündenhaus, das, grešna hiša.
 Sündenheer, das, nezmerno mnogo grehov.
 Sündenhöhle, die, grešna jama.
 Sündenkecht, der, hlapec, sužnik grehov.
 Sündenlast, die, teža, breme grehov, grešno.
 Sündenleben, das, grešno, pregrešno življenje.
 Sündenlohn, der, plačilo za grehe.
 Sündenlos, f. Sündenfrei.
 Sündenlöser, der, odvezovavec.
 Sündenlosigkeit, die, brezgrešnost.
 Sündenlust, die, grešna sla.
 Sündenmaß, das, mera grehov.
 Sündenopfer, das, daritev za greh.
 Sündenrad, der, grešnik.
 Sündenrath, der, grešno spanje.
 Sündenrath, die, grešni dolg, grešna knjaga.
 Sündenrath, f. Sündenkecht.
 Sündenrath, f. Sündenlohn.
 Sündenstrafe, die, kazen, pokora za grehe.
 Sündenthat, die, grešno delo.
 Sündentilger, der, izbrisovavec grehov.
 Sündentod, der, smert, konec greha.
 Sündentrieb, der, nagon k grehu.
 Sündenübel, das, grešno zlo, greh kakor zlo.
 Sündenwäster, der, oče greha.
 Sündenvergebung, die, odpust, odpuščenje, odpusenje grehov.
 Sündenweg, f. Sündenbahu, den Sündenweg wandeln, grešno, v greh, živeti.

Sünder, der, grešnik; ein armer Sünder, k smerti obsojeni hudodeleo; — prestopnik (Uebertreter).
 Sündergeschichte, das, rod grešnikov.
 Sünderhemd, das, srajca k smerti obsojeniga.
 Sünderin, die, grešnica.
 Sünderverführer, der, Odrešnik, Zveličar.
 Sünderflut, die, potop, Noetov potop, vesoljni ali oboni potop; fig. nezmerna innožina.
 Sünderhaft, adj., grešig, pregrešig, v greh nagnjen, greholuben.
 Sünderhaftigkeit, die, grešnost.
 Sünderhaft, f. Sünderhaft.
 Sünderhaft, v. n., grešiti; wider einen sündigen, pregrešiti se zoper, čez koga, nad kom; was hab' ich an Dir grübeliget?, kaj sim zagrošil, s čim sim se pregrešil nad tabo?; dem Munde nicht sündigen lassen, ne dati ustam grešiti; wider die Regeln der Sprache, grešiti, pogreško delati.
 Sünderigen, das, grešenje.
 Sünderiger, der, grešnik.
 Sünderisch, adj., Zandsk, iz preliva.
 Sünderlich, adj., grešig, pregrešig.
 Sünderlichkeit, die, grešnost.
 Sünderopfer, f. Sündopfer, Sündenopfer.
 Sünderübel, f. Sündenübel.
 Sünderwasser, das, in der Bibel, očišcavna, očišcavna voda.
 Sünderzoll, der, Zandsk col.
 Super, f. Ueber; jurist. nad —.
 Superamerikungen, pl., nadpombe †.
 Superarbitren, v. a., na novo kaj presoditi, pregledati.
 Superarbitrur, die, nova presoja, nov pregled.
 Superarrestirung, die, nadzapor †.
 Superb, f. Vortrefflich, Prächtigkeit.
 Supererlebung, die, nadvpis †.
 Superfein, adj., prožlahten, izversten, kaj ličen.
 Superficiel, f. Oberflächlich.
 Superfotation, die, preuplodba.
 Supergelehrte, adj., preučen.
 Superintendent, der, superintendent.
 Superintendatur, die, superintendatura.
 Superior, der, viši, glava, glavar, staršina v samostanih.
 Superiorin, die, glavarica.
 Superiorität, f. Ueberlegenheit.
 Superklus, adj., premoder, modrijansk; f. a. Majeweiß.
 Superlativ, der, tretja stopnja; in Superlativo, uaj veči, naj bolji, v najviši meri.
 Supermangel, pl., nadootiki †.
 Supernaturalismus, der, (Offenbarungsglaube), vera v Božje razodenje.
 Supernaturalist, der, (im Gegensatz zu Rationalist), vernik v Božje razodenje.
 Supernumerär, adj., nadštevilnen; der Supernumerär, nadštevilnik, nadbrojnik.
 Supererhöbbar, adj., pregnano pravoveren.

Superspandung, die, nadrubezť.
 Superporten, *pl.*, naddverjetť.
 Superpranotation, die, nadpredznambať.
 Superprah, f. Superinverlebung.
 Superstition, f. Aberglaube.
 Superstiziös, *adj.*, vrazen, bahjeveren.
 Superwichtig, f. Abergwichtig.
 Suppei, das, melko kuhano jajoe.
 Suppen, *v. n. u. a.*, ana einem zu vollen Gasse so viel schlirfen, daß es nicht überläuft, odserkati, serkati, odpiti.
 Suppinum, das, Lagewort, namenivnik, namenivni način.
 Suppe, die, juha, (auch *altst. u. serb.*), gew. zupa*, bei *Gutm.* auch das böhm. polivka (*rus. pohlobka*); f. a. Brüh, Muß, župica, jušica; Ginen auf einen Löffel Suppe einladen, na kosilo povabiti; (*vulg.*), blato pocestno; in die Suppe fallen, zabresti v blato; die rothe Suppe (*vulg.*), kri; Ginen in der Suppe stecken lassen, pustiti na smodišoi, smodiši, nach dem *Serb.* na oedilu; die Suppe austessen müssen, terpeti za storjeno, za nespametne dela.
 Suppebittern, f. Darreichen.
 Suppen, *v. n. u. a.*, Suppe essen, juho, župo jesti, kakor juho jesti, lopati (*Gutm.*).
 Suppen-, in Bsgg., za juho.
 Suppenesser, der, župovec, župar, juhar.
 Suppenfreund, der, župar; f. a. Schmarroker.
 Suppenfreundschaft, die, (eines Schmarrokers), prilizovanje in ne pravo prijateljstvo.
 Suppenloch, der, (kuhar) juhar.
 Suppenkraut, das, zelišoe, zeliše za v župo.
 Suppenlöffel, der, (velika) žlica za juho.
 Suppennapf, der, skledica za juho.
 Suppenstüffel, f. Suppennapf.
 Suppentopf, der, lonec za župo.
 Supper, f. Suppenesser.
 Suppicht, *adj.*, župast, tenak.
 Suppig, *adj.*, župnat.
 Supplement, das, dopolnilo, pridavek, pridajik, dodatek, dostavek; f. a. Nachtrag.
 Supplementband, f. Ergänzungsband.
 Supplet, der, suplent*, namestnik.
 Suppletorienlage, die, tožba za dopolnitev dolžniga dela.
 Suppletorium, f. Erfüllungseid.
 Supplicant, der, prosivoc, prošnik.
 Supplicantin, die, prosivka, prošnica.
 Supplication, f. Supplik.
 Suppliciren, *v. n.*, prositi za kaj (zlasti pismeno).
 Supplik, die, prošnja, prosba (pisana).
 Suppliren, *v. a.*, namestiti, domestiti, namestovati, namesti koga delati, učiti, do-
 stavit, dopolniti.
 Supponiren, f. Voraussetzen, Vermuthen.
 Supposition, f. Voraussetzung.
 Suppression, f. Unterdrückung.
 Supprimiren, f. Unterdrücken, Verheimlichen.
 Suppuriren, f. Eitern.
 Supra, zgori, gori.

Supremat, das, Suprematie, die, verhnost, verhna vlada ali oblast.
 Suprcoupiren, f. Ueberstechen.
 Sücre, f. Süßblätter.
 Sürfeln, f. Schürfen.
 Süring, f. Sauerampfer.
 Sürlin, f. Ueberhuh.
 Sürrife, f. Ueberfall, Ueberraschung.
 Sürrin, *v. n.*, derdrati, gosti.
 Sürrugat, das, namestok (*V.*), nadomestek.
 Sürrugatkaffe, der, namestok-kave, neprava, namestna kava.
 Sürrout, f. Ueberrod.
 Sürrveillance, f. Ueberwachung.
 Süsaunenblume, f. Knabenkraut.
 Süsceptibel, f. Empfänglich, Fähtelig.
 Süsception, die, sprejetje (*v* kak samostan).
 Süsctiren, f. Erregen.
 Süspect, f. Verdächtig.
 Süspondiren, *v. a.*, odložiti, odlagati; ustaviti, ustavljati komu službo, za nekaj časa odstaviti.
 Süsension, die, ustavljenjo.
 Süsensionium, das, Tragblinde, podslomba, podperioa (*Zal.*).
 Süsensionum, in Suspensio lassen, sein, pustiti neodločeno, čakati odločbe.
 Süspticiös, f. Mißtrauisch.
 Süß, *adj.*, sladak, sladke; süß schmeckend, slasten; süßen Nachgeschmack haben, posladiti; süß machen, osladiti, posladiti; sladiti; süße Töne, sladki, prijatni glasovi; süßer Herr, sladkač; f. a. Süßer; süßes Brot, opresen kruh; süßes Wasser, sladka (ne morska) voda, studenonica; süßer Geruch, lep duh; süßer Schlaf, sladko, tiho spanje; süßes Gefühl, sladak, prijeten občut; süß schlafen, sladko spati; etwas Süßes sagen, lepe reči praviti, sladko, medene besede; süß sein, sladkati se, lizati se komu.
 Süßappfel, der, sladko jabelko.
 Süßbalt, f. Kellerhals.
 Süßbrot, f. Biscuit; nach *Jarn.* parnik.
 Süßchen, das, sitnica, priliznjenka, sladkarioa.
 Süße, die, sladkost, sladkoto, sladost, slaja (*M.*), slast.
 Süßecke, die, sladkanje, sladkarija; lepe, medone, sladke besede.
 Süßeln, *v. n.*, sladueti (*V.*), potegniti, vleci na sladko.
 Süßeln, *v. a.*, osladiti, posladiti, sladiti; *v. n.*, sladiti; f. a. Süßeln.
 Süßherde, die, sladka perst.
 Süßherr, der, sladkač; f. a. Süßer.
 Süßholz, das, sladiö (*M.*), sladka korennica.
 Süßigkeit, die, sladkost, sladkoba, sladkoto, prijatnost; f. a. Süße; ein süßes Ding, sladka, f., sladica, sladkarija; Süßigkeiten, sladicoe, sladkarije, tudi sladke, medene besede prilizovavcoe.
 Süßlitzche, die, sladka čošnja.
 Süßllee, der, medena detolja, divja leöa; f. a. Esparsette.

Süßkraut, f. Wärenkraut.
 Süßker, f. Süßher.
 Süßlich, *adj.*, sladkoten (*V. u. Gutm.*), sladkat (*V.*), nach *Gutm.* oslasten und naslasten, kor nekoliko posladi ali na sladko vlecoe.
 Süßlichkeit, die, sladkotnost, oslastnost.
 Süßling, der, (süßer Herr), slade, sladkun, sladkaö, prilizovavec.
 Süßlitzler, der, kdor sladko septa in se lize.
 Süßmaul, das, sladkosnedež, sladkoustnik, (*serb.* sladkahran).
 Süßteig, der, opresno testo; Süßteig der Lauterkeit und Wahrheit, (1. Cor. 5, 8.), v opresnih kruhik čistosti in resnice (*Bibl.* Ueberf.).
 Süßwurzel, die, sladki koren.
 Süstantiation, f. Unterhalt.
 Süntiren, f. Ernähren, Versorgen.
 Sünte, f. Blühe.
 Süttern, *v. n.*, kapljati, solzeti.
 Süum cuique, vsacimo svoje.
 Süwantowit, m., Kriegsgott einiger alten heidnischen Slaven, Svetovid.
 Süweit, f. Leicht, Frei.
 Süybatit, der, Sibarit, mehkažnik, mehkažnež; f. a. Küstling, Schwelger.
 Süybaritisch, f. Leppig.
 Süyphaut, f. Angeber, Verläumber.
 Süylbe, die, nach *V.* zloga, nach *Gutm.* zloga und slovka (im *kroat.*), *rus.* slog (auch für Syhl) und sklad, *poln.* zgloska (= zglaska), zbieranka (= nabirka) und silaba; davon verstehe ich keine Syllbe, le besedice, le čerke ne razumem od tega; Süyben stehen, klaben, dlako cepiti na dvoje.
 Süylden, f. Süyabiren.
 Süyldenbau, der, sostava zlog.
 Süydenfall, f. Cadenz, Rhythmus.
 Süydenklauber, f. Süybenstecher.
 Süydenmaß, das, dolgost, mera zlog, zlogomerjeť.
 Süydenmäßig, *adj.*, zlogomerskť.
 Süydenrättsel, das, f. Charade.
 Süydenstnapper, Süybenstecher, der, zlogovecť, cepidlakať, zlogodolbecť.
 Süybenstecherei, die, barbarija (*V.*), cephenje dlako.
 Süydentabelle, die, zlogovnikť (*V.*).
 Süydenweise, *adv.*, zlogama.
 Süybenzeit, f. Süybenmaß.
 Süyabiren, *v. n.*, zloge nabirati, slovkatitť, silabirati.
 Süylabisch, *adj.*, po zlogah; syllabischer Gesang, petje po zlogah.
 Süylogisiren, f. Folgern.
 Süylogismus, f. Schluß, Vernunftschluß.
 Süylyph, Silb, duh; f. a. Esfe.
 Süybold, das, podoba, zaamenje; f. a. Simbild, Wahrspruch.
 Süybolik, die, simbolika, cerkveni nauk.
 Süybolisch, *adj.*, podoben, simboliöen, po zaamenjih ali pripodobah; süybolische Uebergabe, predaja ali izročba po zaamenjih.

Süybolisiren, f. Versinnlichen.
 Süymetrie, die, f. Ebenmaß, Gleichmaß.
 Süymetrisch, f. Ebenmäßig.
 Süympathetisch, *adj.*, enodusen, soöuten; süympathetische Mittel, Wunderkuren, zdra-
 vila skrivne moöi; f. a. Theilnehmend.
 Süympathie, die, nach *V.* soöutje, simpa-
 tija, skrivna, neznana moö eniga telesa do
 družiga.
 Süympathisiren, *v. n.*, cnako čatiti, mis-
 liti kakor kdo drug, v soöutji biti, biti
 enak, vjemati so v čutstvih, v mislih s
 kom.
 Süyphonie, die, zusammenliegende Töne,
 mnogoglasje, soglasje, simfonija.
 Süyposion, f. Belag.
 Süyptom, das, znamek, prikazek bolezn, pri-
 znaneke (*V.*), znamenje bolezn, simptom,
 naznake v bolezn, prikazek bolezninski.
 Süyptomatisch, *adj.*, naznaniven.
 Süytagoge, die, shodoica (judovska), bo-
 gomolja (*serb.*), sinagoga.
 Süychronismus, der, istočasnost, eno-
 casje; f. Gleichzeitigkeit.
 Süychronistisch, f. Gleichzeitig.
 Süydekmologie, die, nauk od vezkov ölo-
 veskiga telesa.
 Süydicat, das, sodniöstvo.
 Süydicatbeschwerde, die, pritožba zo-
 per sodnika.
 Süydicus, der, sodoik, besednik.
 Süyndrium, das, viksi zbor judovski.
 Süyndische, die, besedna premena.
 Süytopie, die, okrajсанje besed.
 Süytreismus, der, versko mešanje ali
 edinjenje, mešanje ver.
 Süyndal-, cerkvenjiga zhora.
 Süynde, die, oerkveni zbor, (*rus. u. poln.*
 sinod, *m.*).
 Süyonym, f. Süynderwandt.
 Süyonymie, die, f. Süynderwandtschaft.
 Süyonymik, die, f. Süynderwandtschafts-
 lehre.
 Süyopist, der, zapopadek, posnetek, po-
 vzetek.
 Süytag, die, slikanje, skladanje besed (v
 stavke); f. Wortfügung; nach *M.* vezanje
 besed, sintaksa.
 Süythesis, die, sostava, zveza, sostavek;
 Xthesis, (po)stavok; Antithesis, protistavek,
 opostavek; Süythesis, sostavek.
 Süythetisch, *adj.*, sostaven; analytisch,
 razstaven.
 Süytrag, f. Rohrpfiste.
 Süyrtten, f. Sandbank (Sandbänke).
 Süyrup, der, sirop, sirup, oukrena potaka.
 Süystem, das, sostav, sklad, red, v kteriga
 je kaj djano, sistem, naredbe, uravnava;
 Gebirgssystem, gorstvo; Solssystem, colstvo
 und analog.
 Süytematisch, *adj.*, v red djan, znanstven,
 sostaven.
 Süytematisiren, *v. a.*, v red spraviti, djati,
 sistematičiti.
 Süyzygie, die, öas polne lune ali šipa.
 Süypter, f. Zeppter.